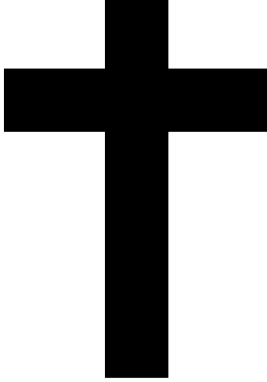

Tĩrtũm kapẽr ã kagà
nyw

New Testament in Apinayé (BR:apn:Apinayé)

Tĩrtũm kapēr ã kagà nyw

New Testament in Apinayé (BR:apn:Apinayé)

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apinayé

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Apinayé [apn], Brazil

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apinayé

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

383a4e22-34cd-505f-9cc2-2f9921e7aa9f

Contents

Matêwre	1
Makre	131
Rukre	204
Juãw	339
Atre	434
Rômãn	548
Wam Korît	615
Sikũn Korît	675
Karatas	712
Epes	735
Piripos	756
Korosẽ	770
Wam Tesarõn	784
Sikũn Tesarõn	796
Wam Ximotre	802
Sikũn Ximotre	819
Xitre	831
Piremõ	838
Eprêw	841
Xiakre	887
Wam Pêtre	903
Sikũn Pêtre	920
Wam Juãw	930
Sikũn Juãw	943
Hapuhã Juãw	945
Jutre	947
Apokarip	953

Matêwre
Matêwre kot tanhmã
Jejus kot amnhĩ
nhĩpêx to ho pa hã
kagà

Matêwre na pre kagàja nhĩpêx. Kêp Jejus nhỹ hã hkrajê jahkre xwÿnh na pre. Nê kêp Ijaew. Hixi hõ pê na Rewi. Tã na pre mẽ pamã kagàja nhĩpêx nê kamã Jejus kot pika hwÿr wrÿk nê kator nê tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã harê nê hã kagà. Nê kêp mẽ panhõ pahшти mex o mex ã harê nê hã kagà. ã na pre Matêwre mẽ pamã Jejus jarê nê hã kagà anê.

Apraãw kanrêhã hkra nê htãmnhwÿjê nhĩxi
Rukre 3.23-38

1 Amnepêm Jejus Kris kormã pika hwÿr wrÿk kêt ri hkukamã higêtjê nhĩxi na jaja.

Wÿj ri higêtjê hõ nhĩxi na pre kêp Tawi.

Nê Tawi xwÿj ri higêt nhĩxi pê na pre Apraãw.

2 Nê Apraãw kra na pre kêp Ijak.

Nê Ijak kra na pre kêp Jako.
 Nê Jako hkra na pre kêp Juta mẽ htõjaja.

3 Nê Juta hkra na pre wa kêp Pere nê Jera.

Nê Pere mẽ Jera wa katorxà na pre kêp Tama.

Nê Pere hkra na pre kêp Erõ.

Nê Erõ hkra na pre kêp Ari.

4 Nê Ari hkra na pre kêp Amĩnatap.

Nê Amĩnatap kra na pre kêp Nasõ.

Nê Nasõ hkra na pre kêp Samõ.

5 Nê Samõ hkra na pre kêp Poas.

Nê Poas katorxà na pre kêp Raap.

Nê Poas kra na pre kêp Opex.

Nê Opex katorxà na pre kêp Rutre.

Nê Opex kra na pre kêp Jese.

6 Nê Jese hkra na pre kêp Pahihti Tawija.

Nê Tawi hkra na pre kêp Sarumãw.

Sarumãw katorxàja Uristi hprõ na pre.

Tã nhũm pre Uristi ty nhũm Tawija hãmri

mÿrpê Uristi hprõ ho hprõ nê kamã hkra.

Nhũm wa hkraja kêp Sarumãw.

7 Nê Sarumãw kra na pre kêp Ropã.

Nê Ropã hkra na pre kêp Apiasti.

Nê Apiasti kra na pre kêp Asti.

8 Nê Asti hkra na pre kêp Josapa.

Nê Josapa hkra na pre kêp Jorã.

Nê Jorã hkra na pre kêp Ojis.

9 Nê Ojis kra na pre kêp Jotã.

Nê Jotã hkra na pre kêp Akaj.

Nê Akaj kra na pre kêp Ejekis.

10 Nê Ejekis kra na pre kêp Manase.

Nê Manase hkra na pre kêp Amõ.

Nê Amõ hkra na pre kêp Josis.

11-12 Nê Josis kra na pre kêp Jekonîs mē htōjaja.

Kormã mē htîr ri na pre Papirõn nhõ xwýnhjaja kot mē hkurê kaxâr kaxyw mē hwýr hprõt nê mē unê. Ijaew piitã unênh pa nê ma akupÿm mē õ pyka hwýr mē ho hapêx nhûm mē hpãnhã Papirõn kamã pa ho pa. Jakamã nhûm Josis mē hkra Jekonîs mē htōjaja mē hipêêxà pyrà nê Papirõn kamã pa ho pa.

Nê Jekonîs kra na pre kêp Saraxi.

Nê Saraxi hkra na pre kêp Joropape.

13 Nê Joropape hkra na pre kêp Apiux.

Nê Apiux kra na pre kêp Eriakî.

Nê Eriakî hkra na pre kêp Ajo.

14 Nê Ajo hkra na pre kêp Satok.

Nê Satok kra na pre kêp Akî.

Nê Akî hkra na pre kêp Eriux.

15 Nê Eriux kra na pre kêp Eresa.

Nê Eresa hkra na pre kêp Matã.

Nê Matã hkra na pre kêp Jako.

16 Nê Jako hkra na pre kêp Juje.

Nê Juje hprõ na pre kêp Marir.

Nê Marir Kra na pre kêp Jejus.

Mê kot kãm: “Tîrtûm kot mē pakaxyw âm xwýnh” anhÿr xwýnhnta na pre.

17 Nhûm Apraãw kanrêhã axte axpên kanrêhã mē àptâr nywjaja Tawija wýr kêp 14. Nê Tawi nhîrõ pê Papirõn hwýr mē hapêx kêt ri axpên kanrêhã mē àptâr nywjaja mãânên kêp 14. Nê ra Papirõn kamã mē pa nhîrõ pê axpên kanrêhã Jejus pê Tîrtûm kot mē pakaxyw âm xwýnhnta wýr mãânên kêp 14. ã na pre Jejus Kris xwýj ri higêtjê nhîxi anê.

Jejus Kris kator

Rukre 1.26-38, 2.1-7

18 Tã ã mē hixi jarênh kot anhÿr kanrêhã na pre ã Jejus Kris kator anê. Nhûm pre kormã Jujeja Marir o hprõ kaxyw. Nom kormã ho hprõ hkêt ri nhûm htujarõ. Kormã hkukrit tã nhûm Tîrtûm Karõ tanhmã ho nhûm htujarõ.

19 Hãmri nhûm Jujeja harênh ma nê tee ri hamaxpêr nê htýx nhãm mēhõ kot kêp htu hã hkamnhîx. Juje kot tãm amnhî nhîpêx nê tãm hamaxpêr jakamã tee ri kot ho hprõ hkukamã hamaxpêr. Nê hamaxpêr o:

—Nà pa mãn ixte hturê hã. Nhãm mēhõ ra kot ã hipêx anhÿr kênã. Nà kot paj ho ixprõ hkêt nê. Nom kot paj ixkwýjê mã ã kot amnhî nhîpêx anhÿr o amnhîrît kêt nê. Kot paj anê nhûm mē kuma nê ho kapêr punuj nhûm amnhî kamã hpijaãm týx nê. Ja pymaj kot

paj ixkatât kôt hkaga kurê kumrêx. Nom ixkwÿjê hkàx ã hkaga. Anê.

20 Nê ã hamaxpêr anhÿrja o ra gôr nê nô. Nhùm Tirtûm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnhjê hõ hwÿr wrÿ nê hwÿr axàn kuri xa. Hãmri nê kãm:

—Pa Juje? E ot pa awÿr tẽ. Kwa tee ri Marir o aprõ hkukamã ajamaxpêr punuj kêt nê. Mãmri ho aprõ. Mêhõ kot apê tanhmã ho hkêt. Tirtûm Karõ na pre ã hipêx anê. Jakamã kwa tee ri ajamaxpêr kêt nê mãmri ho aprõ nê war apa. ²¹ Koja hkrare kato nê myre nê hprêk. Hãmri nê mẽ kot hkôt amnhÿ xunhwÿr xwÿnhjaja mẽ kot amnhÿ tomnuj piitã pê mẽ utâr pa. Jakamã koja kato ka wa hã hixi mẽ nhùm kêp Jejus. Anê.

Nhùm pre ã Tirtûm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnhja kãm kapêr anê. Ijaew kapêr kãm Jejus jarênhja te kêp “Tirtûm kêp mẽ papytâr xwÿnh” anhÿr pyrâk. Jakamã nhùm Tirtûm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnhja Juje ôt kãm ã kãm Marir jarênh anê. ²²⁻²³ Nom kormã ã kãm kapêr anhÿr xwÿj ri na pre ra Tirtûm nhÿ hã kapêr xwÿnhjê hõja kukamã tanhmã harênh to nê hã kagã. Nê hã kagã ho:

E mẽ inhma nê inhmar tÿx nê ho apa. Koja nhÿrmã pyka já kamã mẽhõ kormã hkukrit tâ htujarõ. Nê hkra kato nê myre. Nhùm mẽ omu nê hã hixi mẽ nhùm kêp Emanuew. Anê.

Ijaew kapêr kãm “Emanuew” jarênhja te kêp “Ota ra Tirtûm mẽ pahkôt pa ho pa” anhÿr jarênhhta pyrâk. Jakamã nhùm pre Tirtûm nhÿ hã kapêr xwÿnhja Jejus kukamã ã harênh anê nê hã kagã.

²⁴ Jakamã nhùm Tirtûm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnhja Juje mã kapêr par mẽ nhùm hkrâkato. Hãmri nê kot kãm ujarênh xã hkôt Marir o hprõ. ²⁵ Nom kormã tanhmã ho hkêt nê ri o pa rãhã nhùm hkrareja kato. Hãmri nhùm wa hã hixi mẽ nhùm kêp Jejus nê mãänên kêp Emanuew.

2

Kanhêti ho studa xwÿnhjê jarênh

¹ Nhùm pre Jejus Perêj kamã kato. Pika pê Jutej kamã. Pahi Eroxo kormã kot Jutej nhõ xwÿnhjê ho amnhÿptâr o pa ri nhùm õ pika kamã kato. Hãmri nhùm Tirtûmja kaxkwa kamã Kra kator jarênh xã hã kanhêti raxta õ nhõ nhùm pika hõ kamã kanhêti ho studa xwÿnhjaja omu. Kanhêtiija pumu nê hkÿnh nê axpên mã:

—Kwa ga mẽ kanhêti raxti mÿj pumu. Mãn ra Ijaew nhõ pahi nywta kato nhùm kanhêti mÿj kêp ho amnhÿrit xã hã ajêt. Kwa pu mẽ ma hapêr o mõi nê nhÿri tokyx omu nã.

Anê hãmri nê amnhÿ to pikuprõnh pa nê ma hapêr o pa. Ma myt gjêx xã hwÿr hapêr o pa hã apkati xohtõ nê. Hãmri nê ra Ijaew nhõ pika hwÿr pøj nê krÿ pê

Jerujarê hwÿr hapêr o mō. Pahi Erox nhō krīja wÿr nhūm mē hapêr o mō hāmri nē kamā pōj nē mē hkrare nywta ã krī nhō xwÿnhjê kukjêr o mō ² nē mē kām:

—Pa? Ot pa mē apê Ijaew nhō pahi nywreta pumunh kaxyw mō. Ham kator xwÿnhta. Mē inhō pika kamā na pa prem kaxkwa hkrax rūm kot ho amnhīrīt xà hã kanhêti raxta pumu. Hāmri nē nhÿri pahi nywre pumunh nē kutã mē ixkōn krã ho ixtêm nē ixkrī nē kām mex o mex ã harênh kaxyw nêtãnh mē inhō krī rūm hapêr o mō. Kwa mē inhmã harê. Nhÿri na? Na pa mē inhmã omunh prãm tÿx kumrêx.

Anhÿr o hã mē hkukjêr o mōr jakamã nhūm mē piitã pahi nywja jarênh ma nē axpên mã harênh o hprôt. ³ Nhūm pahi Eroxja harênh ma nē tee ri amnhī kukamã hamaxpêr. Pahi nyw kot mē ho amnhīptâr ã hkamnhīx nhūm já kêp omnuj tÿx nē. Nhūm krī nhō xwÿnhjaja ã hamaxpêr anhÿr ã omu nē tee ri amnhī kukamã hamaxpêr o ra kām ma nē. ⁴ Hāmri nhūm pahi Eroxja amnhī wÿr hkwyjê hã karō. Mē õ patre krãhtūmjaja nē Tirtūm kapêr tūm o mē ahkre ho mē pa xwÿnhjaja nhūm amnhī wÿr mē hã karō nē Tirtūm kot nhÿrmã mē hwÿr mēnh mã xwÿnhta ã mē hkukjêr kaxyw. Nē mē kām:

—E Tirtūm kot nhÿrmã mē pahwÿr mēnh mã xwÿnhta ã na pa mē akukjêr kaxyw mē ato akuprō. Kwa mē atō

inhmã harê. Koja nhÿrmã kator kaxyw nē nhÿri koja we kato? Xà jar mē panhō krī kamã nã? Xà nhÿri krī hō kamã? Anê.

⁵ Hāmri nhūm mē kuma nē kām:

—Nà mē panhō pika pé Jutej kamã koja xep kato. Krī pé Perêj kamãã. Na pre Tirtūm nhÿ hã kapêr o mē pa xwÿnhja ra hkukamã mē panhīgêjtê mã tanhmã harênh to nē hã kagà. Nē hã kagà ho:

⁶ Pa Perêj nhō xwÿnhjaja? E mē anhō krī grire htã kamã koja nhÿrmã mē panhō Pahi Maatija kato. Koja mē pahpê Ijaewjê piitã mē pahto amnhīptâr mex o pa. Jakamã mē anhō krī grire htã koja Ijaew piitã axpên mã mex ã harênh o pa.

Ã na pre Tirtūm kot mē pahwÿr mēnh mã xwÿnhta kukamã mē kām harê nē hã kagà anê. Anê.

⁷ Hāmri nhūm pahi Erox tee ri ã harênh anhÿrja ma hāmri nē amnhī wÿr mē kot hã ãhkukjêr o mōr xwÿnhjê hã karō. Nom nhÿri Ijaew kàx ã. Hāmri nhūm mē ma hwÿr mra nē agjê nhūm mē omu nē pahi nywta ã mē hkukja nē mē kām:

—E mē aprī hã inhmã pahi kator nywta jarê. Tanhmã na pre ra mē ate kanhêti pumunh ã mytwrÿ kute? Xà ham na ka prem omu nã amnepê mã? E mē aprī hã

tanhmã inhmã harênh to. Anê.

Hãmri nhũm mẽ ihõja kãm:

—Nà na ra hã amgrà axkrut kaxyw. Na pa prem omu hãmri nê inhnojarêt nê man ixpa ho ixpa ry rax nê mẽ awỳr pøj. Anê.

⁸ Nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tỳ. Nom jar amrakati. Perěj kamã na xep kato. E mẽ mãmri ma hwỳr mō nê kamã hapêr. Hãmri nê nhỹri omu nê akupỹn ixwỳr mō nê inhmã harê. Pa ijaxwỳja ma hwỳr mō nê omu nê mẽ apyrà nê kãm mex o mex ã harê. Ijaxwỳja inhmã omunh prãm tỳx kumrêx. Anê.

Nom hêx rom ã ri mẽ kãm kapêr anê. Kot nhỹri harênh mar nê hã àmnênh nhũm mẽ kot hpĩr kaxyw nhũm hêx rom ã kãm omunh prãm tỳx ã amnhĩ jarênh anê. ⁹⁻¹⁰ Jakamã nhũm mẽ kuma hãmri nê kato nê ma Perěj wỳr mōr kurê kumrêx. Hãmri nê kormã mẽ õ pika kamã mẽ pa ri kanhêti ho studa xwỳnhhta nhũm mẽ axte amnhĩ kukamã omu nê hkĩnh nê. Nhũm ma Perěj wỳr mẽ hkukamã mō nhũm mẽ omunh pê ma hkôt pa rãhã hwỳr pøj. Nhũm kanhêtiya pahi nywre nhõrkwỹ mỳri ajêt. ¹¹ Jakamã nhũm mẽ ma hkôt mra nê ixkreja wỳr pøj nê kapem xa. Hãmri nê mẽ kãm kapêr nê mẽ hwỳr agjê nê Jesus mẽ katorxàja wa omu. Hãmri nê Jesus kutã hkôn krã ho hkrĩ hpa nê kãm kapêr nê kãm:

—Pa Xugitre. Hêxta waa nê. Nà amex o amex. Kot kaj nhỹrmã axàptàr hãmri nê apê mẽ inhõ Pahi Maati. Nà âm hãmri na pa mẽ apumu nê ixkĩnh nê. Anê.

Hãmri nê ahpỹnhã kãm hkĩnh xà gō. Kãm ôr kwỳ gō nê kãm mẽhkuxwa xà hkwỳ gō nê kãm te kot ràmre kuxware pyrak pê mĩraja nhũm mẽ kãm hkwỳ gō. Mẽ hkĩnh xà hã kàxpore xohtô nhũm prem kãm ôr pa. ¹² Hãmri nê ra akupỹm Jerujarê kamã pahi Eroxo wỳr nojarêt. Nhũm kamàt nhũm mẽ gōr nê hikwỳ hãmri nê ra amỹti. Nhũm Tĩrtũm mẽ hpimtir kãm mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—Pa? E mẽ inhma. Kêr ka mẽ akupỹm pahi Eroxo wỳr amrar nê kãm mẽ hkrata jarênh kêt nê. Âm kwarĩ ho kwarĩ. Nê kêr ka mẽ pry hō hã mãn ma mẽ anhõ pika hwỳr akupỹm apa ho apa.

Anhỹr o mẽ kãm kapêr jakamã nhũm apkati nhũm mẽ kànhmã hkrĩ hãmri nê Tĩrtũm kot mẽ kãm hã karō xà hkôt ma akupỹm mẽ õ pika hwỳr pa kurê kumrêx nê akupỹm pahi Eroxo wỳr mrrar kêt nê.

Juje mẽ hprō wa kot Eroxo pymaj ma Jesus o mōr

Apokarip 12.1-6, 12.13-18

¹³ Tã nhũm kanhêti ho studa xwỳnhjaja ma akupỹm hapêx hãmri nhũm Tĩrtũm axte Marir mjên Juje hwỳr kapêr o mẽ wrỳk xwỳnhjê hō mẽ. Nhũm kê axte hpimtir kãm hwỳr wrỳ nê kãm kapêr nê kãm:

—Pa Juje. E kwa kànhmã nhỹ. Na ra pahi Eroxa aprõ pê hkrata ã amỹnê. Koja tokyx pôristi hkwyjaja mẽ anhõ krĩ hwỳr pøj nê war apê hpĩr kaxyw ri hapêr. Jakamã kwa wa tokyx akato nê ma pika pê Ejit wỳr amõr kurê kumrêx. Nê Ejit kamã apa rãhã pa nhỹrmã akupỹn amnê war amê. E kwa tokyx. Anê.

14 Hãmri nhũm kuma nê kànhmã nhỹ nê Marir mra nê war amnhĩ to akuprõ nê ra nojarêt. Hãmri nê krĩja pê Jesus o kato nê ma o mõr kurê kumrêx. Wa mõr ryy nê hãmri nê Ejit wỳr pøj nê kamã pa ho pa.

15-20 Rôm nhũm pahi Eroxa tee ri amnhĩ wỳr kanhêti ho studa xwỳnhjê kamã hamak o pa nom nhũm mẽ akupỹm hwỳr mrrar kêt nê. Jakamã nhũm mẽ kamã gryk nê hamaxpêr o:

—Tk. Kwa nà. Na mẽ ãm inhmã hêx nê akupỹn ixwỳr mrrar nê nhỹri inhmã pahi nywta jarênh kêt nê. Nà kwãr mẽ mãmri ã inhĩpêx anê. Mẽ kot ixpê ho hpimxuure kaxyw ã. Nà kot paj mẽ kêp kupĩ nhũm mẽ rĩ amnhĩ pumu. Na xep prem kanhêti kot harênh xãja pumunh ã ra hã amgrà pyxi nê hkôt mytwrỳ kêp 6. Jakamã mãn mẽ hkrata ra hã amgrà axkrut kaxyw. Nà na pa ra ijamxpêr. Kot paj Perêj kamã mẽ hkra myjaja ra mẽ hã amgrà axkrut xwỳnhjaja nê kormã mẽ hã amgrà axkrut kêt xwỳnh piitã mẽ himex pa. Jao ra mẽ kamã

pahi nywta pĩ. Nà ixte hpĩr mã kênã. Koja hprêk nê ixpãnhã Ijaew o amnhĩptar kêt nê.

Anhỹr o hamaxpêr hãmri nê amnhĩ wỳr õ pôristi hkwyjê hã karõ nê mẽ kãm mẽ hkrajê hã amỹnê nê mẽ kãm:

—E kêr ka mẽ ma Perêj wỳr mra nê kamã mẽ kêp mẽ hkra myrejaja ra mẽ hã amgrà axkrut xwỳnhjê nhĩmex pa. Nê kormã mẽ hã amgrà axkrut kêt xwỳnhjaja mããnên mẽ himex par kumrêx. Nê Perêj pu hã ri krĩ hkryre hkôt mããnên ri ajapøj nê ã mẽ himex par anê. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê ma mẽ hwỳr mrrar kurê kumrêx. Hãmri nê Perêj wỳr pøj nê mẽ kêp mẽ hkra myre piitã mẽ himex pa. Jakamã nhũm mẽ katorxã nê mẽ hipêêxãjaja tee ri mẽ hkra htyk xwỳnhjê pumu nê hkaprĩ htỳx nê mỳr rũnh nê. Nom na pre Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwỳnh finat Jeremĩstija ra amnepêm ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹrja kukamã mẽ panhĩgêjtê mã mẽ harê nê hã kagà. Na pre mẽ kãm Ijaew kurê xwỳnhjê pynênh nê ma mẽ õ pika hwỳr mẽ ho hapêx par kaxyw. Hãmri nhũm mẽ panã Rrakewja te ra kot tee ri ja hã mẽ omunh nê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to pyrãk nhũm Jeremĩstija tanhmã Ijaewjê jarênh to nê hã kagà. Nê hã kagà ho:

Amnepêm Perêj kamã na pre mẽ panã Rrakewja

hpijagri ho nōrja ā ra htyk kaxyw nē tee ri hkra kator mā xwŷnhhta kukamā hamaxpēr nē mŷr o nō. Nhūm hkwyjaja tee ri akupŷm tam hamaxpēr kaxyw kām kapēr. Tā jarāhā Rrakew kanrēhā hkra nē htāmnhwŷ nijaja ra urāk nē tee ri mē hkrare ho hamak xāj mŷr o pa. Mē kot mē kēp utār nē mē himex par jakamā nhūm mē tee ri mē ho hamak xāj mŷr o pa. Anē.

Nhūm pre finat Jeremījsja mē hkukamā ā mē harē nē mē hā kagā anē. Tā ra jarāhā mēni piitā Rrakew pyrā nē hkrajē o hamak xāj mŷr o pa.

*Wa kot akupŷm wa ō pika hwŷr Jesus o mōr
Juāw 7.41-42*

Tā nhūm mytwrŷ grēre nē hapēx nhūm pahi Eroxo ty. Jakamā nhūm kamāt nhūm Jujeja gōr nē nō. Nē kē ōt kām axte amŷti. Nhūm Tirtūm kapēr o mē wrŷk xwŷnhja axte hwŷr wrŷ nē kām:

—Pa Juje? E na ra Marir pē hkra pīr mā xwŷnhhta ty. Jakamā kwa wa māmri ma akupŷm mō. Ma akupŷm mē apē Ijaewjē nhō pika hwŷr axāmnhix aprō mē hkrata wa o mō.

Anhŷr o kām kapēr. Na pre ra amnepēm Tirtūm nhŷ hā kapēr o mē pa xwŷnhjē hōja ja kukamā mē panhīgētjē mā ja jarē nē hā kagā. Nē hā kagā kot: “Ixpē Tirtūm kot paj nhŷrmā Ejit rūm ma akupŷm

ō pika hwŷr ixkrata wa mē kumē.” Anhŷr o kot hkukamā harēnh nē hā kagā.

²¹ Jakamā nhūm Tirtūm kapēr o mē wrŷk xwŷnhja ā Juje mā karō anē hāmri nhūm kuma nē ma akupŷm wa o mō. Ma akupŷm mē ō pika hwŷr wa o mō.

²² Tā ra akupŷm hpōx kaxyw htēp o mō. Hāmri nē pahi Eroxo kra Akērawja ra hipēxā mŷr pē kot Jutej kamā mē ho amnhiptār hā harēnh ma. Hāmri nē tee ri mē amnhī kukamā hamaxpēr nē kām mē hwŷr wa o mōr pima nē.

Tā nhūm kamāt nhūm Juje ra gōr nē nō nē kē axte amŷti. Nhūm kē axte Tirtūm kapēr o mē wrŷk xwŷnhja hwŷr wrŷ nē akupŷm ō pika hkwy pē Jutej wŷr mōr nē wa mē hkurē nē kām:

—Pa Juje? E kēr ka Jutej wŷr wa mē amōr kēt nē. Pānhā nhām mē anhō pika hō hwŷr mām mō nē kamā ri apa.

Anē nhūm kuma nē hpānhā wa mē ma mē ō pika hkwy pē Garirej wŷr wa mē juk nē ma mō. ²³ Nē kamā pōj nē krī pē Najare hwŷr mō nē kamā amnhīm ōrkwŷ nhīpēx nē kamā wa mē pa ho pa. Nhūm pre ra amnepēm Tirtūm nhŷ hā kapēr o mē pa xwŷnhjē hōja ra ā mē kot amnhī nhīpēx anhŷrja kukamā mē panhīgētjē mā mē harē nē hā kagā. Nē hā kagā kot:

Tirtūm kot mē pahwŷr mēnh mā xwŷnhhta koja kēp Najare nhō xwŷnh. Anē.

3

Juãw Paxis kot Tirtüm kapêr jarênh o pa

Makre 1.1-6; Rukre 3.1-14; Juãw 1.19-23

¹ Nhũm pre Juãw Paxisja ã amnhĩ nhĩpêx anê. Nê pika pê Jutej kamã mẽ kãm Tirtüm kapêr jarênh o pa. No ãm krĩm pa hkêt nê. ãm mẽ hpu hã krĩ pê amým ri kapôt ã ri mẽ kãm Tirtüm kapêr jarênh o pa. ²⁻³ Tirtüm nhỹ hã kapêr o pa xwýnh finat Ijais ra kot Juãw kukamã mẽ panhĩgêjtê mã tanhmã harênh to nê hã kagà xá hkôt. Na pre hkukamã hã kagà ho:

Koja nhỹrmã mēhō mōn pōj. Kapôt ã mōn pōj nê mẽ kãm tanhmã mẽmoj tã karō hto ho ri pa. Nê mẽ kãm: “Koja Tirtüm tokyx mẽ pahwýr mẽ panhō Pahihtija mẽ nhũm wrý nhũm mẽ piitã omu. Jakamã kwa mẽ tokyx kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Te mẽ kot mēhō kutêp pry ho mexta pyrà nê amnhĩ nhĩ ho tãm amnhĩ nhĩpêx nê tãm ajamaxpêr mex o ri apa. Kêr ka mẽ Pahihti kutêp ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa.” Anhỹr o koja mẽ kãm ujarênh o pa. Anê.

Na pre finat Ijaisja Juãw Paxis kukamã ã mẽ kãm harênh anê nê hã kagà. Tã nhũm hã kagà xàja kôt nhũm Juãw Paxisja mōn pōj. Hãmri nê Ijais kot hkukamã harênh

xà hkôt kapôt ã ri mẽ kãm ujarênh o pa nhũm mẽ kãm mar prãm xwýnhjaja ma hwýr mra. Nhũm mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—E koja Tirtüm tokyx kot mẽ pakaxyw ãm xwýnhja o amnhĩrĩt. Jakamã kwa mẽ tokyx kutêp amã amnhĩ tomnuj kaga hprãm xàj tãm amnhĩ nhĩpêx o apa.

Anhỹr o Jejus kutêp mẽ kãm kapêr o pa.

⁴ Juãw Paxisja hikàxpore hkêt jakamã na pre ê mex kêt nê pa. ãm mẽmo mry pê kamer kĩ ho amnhĩm ê nhĩpêx nê hãgê nê hã pa. Nê mẽmo mry hkà ho amnhĩ pre nê ri pa. Nê mẽõ mex kur kêt nê ãm krit ku nê menh ôr o ri pa.

⁵ Jakamã nhũm kapôt ã ri mẽ kãm Tirtüm kapêr jarênh o pa nhũm mẽ kot mar kaxyw ma hwýr mra. Pika pê Jutej kamã ri mẽ pa xwýnhjaja. Nê Jutej kamã krĩ pê Jerujarê nhō xwýnhjaja. Nê pyhti pê Jotãw mýri mẽ pa xwýnhjaja. Nhũm prem piitã harênh ma nê kot mar kaxyw ma hwýr mra. ⁶ Hãmri nê kapêr ma nê Tirtüm noo mã mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnh ã kãm amnhĩ jarê. Mẽ kot amnhĩ tomnuj kaga nê tam amnhĩ nhĩpêx o pa hprãm xàj ã kãm amnhĩ jarênh anê. Nhũm Tirtüm kaxkwa kamã hkrĩ htã mẽ kuma nê amnhĩ katut kôt mẽ kot amnhĩ tomnuj rênh pa nê axte kãm hamaxpêr kêt nê. Jakamã nhũm pre Juãw Paxisja Tirtüm mã gôx kãm mẽ hkrã kumrãr pa. Pyhti pê Jotãw kamã mẽ hkrã kumrã.

⁷ Tã nhũm Parijew mẽ Satusew nhõ xwýnhjaja mãänën mẽ hkôt ma Juãw Paxis wýr mra. Mẽ uràk nẽ mẽ kêp Ijaew jakamã haxwýja Juãw Paxis kot mẽ hkrã kumrãr kaxyw ma hwýr mra. No ãm hkwýjê hkĩnhã mẽ kot amnhĩ tomnuj kaga hprãm xaj kãm amnhĩ jarënh kêt nẽ. ãm amnhĩ krã hkôt hkwýjê hkôt hwýr mra nẽ amnhĩ to kuma. Nom nhũm Juãw Paxisja ra hprĩ hã ã mẽ hamaxpër anhýrja kôt mẽ omunh mex nẽ. Jakamã mẽ kãm:

—Tk kwa nà. Kormã mẽ ate amnhĩ tomnuj pix o ri apa kênã. Xà kot paj mẽ ate amnhĩ tomnuj o apa rãhã mẽ akrã kumrã nhũm Tirtũm ja hã mẽ apumu nhũm ja kãm mex nẽ? Nà koja já kãm mex kêt nẽ. Koja ja mýrapê nhýrmã tanhmã mẽ atomnuj tỳx to ka mẽ tee ri umaj apimxur prãm kaprý.
⁸ Na htem amnhĩ tomnuj kaga nẽ tãm amnhĩ nhĩpêx nẽ tam axpën nhĩpêx. Jakamã e kwa mẽ ã amnhĩ nhĩpêx o apa anẽ pa rĩ kormã mẽ akrã kumrã.
⁹ Na ka htem atỳx ri ajamaxpër o: “Mẽ ixpê finat Apraãw kanrêhã htãmnhwý hkwý na pa mẽ. Jakamã koja Tirtũm ja hã mẽ ixpumu hãmri nẽ mẽ ixte amnhĩ tomnuj o ixpa tã nhũm ja hã tanhmã mẽ ixto hkêt nẽ. Koja mẽ ixto mex nẽ.” Anhýr o atỳx ri amnhĩ kukamã ajamaxpër. Nom ja kot anhýr kêt. Mẽ apê Apraãw kanrêhã htãmnhwý htã mẽ ate uràk nẽ tãm amnhĩ nhĩpêxre hã.

Kot kaj mẽ apê htãmnhwý htã amnhĩ tomnuj o ri apa hãmri nẽ Tirtũm noo mã te mẽ apê pikap kênre nhĩkwý pix pyràk.
¹⁰ Na ra Tirtũm mẽ ate amnhĩ tomnuj mýrapê tanhmã mẽ ato kaxyw. Te ho mẽhõ nhõ mẽmo hpàr ô hkêt nhũm kot tee ri omunh nẽ krãhyr nẽ kuwy kamã mënň nẽ ho kaxàr par pyràk o koja mẽ anhĩpêx. Jao amnhĩ nẽ kuwy hwýr mẽ arẽ ka mẽ kamã amnhĩ xà htỳx kamã ajamak rãhã ho ri apa. Anẽ.

Nhũm pre ã Juãw Paxisja Parijew mẽ Satusew nhõ xwýnhjê mã kapër anẽ.
¹¹ Hãmri nẽ hpãnhã axte mẽ kot mar kaxyw hwýr mẽ mrrar xwýnhjê mã kapër nẽ mẽ kãm:

—E ra mẽ ate amnhĩ tomnuj kaga xwýnhjaja. Na pa Tirtũm mã mẽ akrã kumrãr kaxyw gô pix o mẽ akrã kumrã. Nom koja tokyx ixpãnhã Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm mã xwýnhta tãm mẽ pahwýr pôj. àhpumunh tỳx o kot ijakrenh par jakamã na pa hte ãm kukwak ri ixpa nẽ amnhĩ tã hã ixpijaam o ri ixpa. Koja mẽ awýr Tirtũm Karõ rẽ nhũm mẽ akarõ mã agjê. Ka mẽ ý hã tam amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Nom kormã mẽ kot tãm amnhĩ nhĩpêx kêt xwýnhjaja koja Tirtũm kot mẽ pahwýr mënň xwýnhja ja hã mẽ omu nẽ mẽ hipêx o te kuwy kot mẽmoj to kaxàr par pyràk o mẽ hipêx.

¹² —Na htem pur kãm harôj nhĩkê nẽ ho grã nẽ hpãnhã kahtwý. Nẽ kahuk pa hãmri

nê hkapĩ nhũm kôk apê nê prýhkà ho htor pa. Nhũm mẽ hpãnhã hy ho pa nê ixkre kamã gôj kãm unhwý. Ja pyrã nê koja tokyx Tĩrtũmja mẽ piitã mẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ omunh xà hkôt mẽ ho axkjê. Jakamã mẽ kot tãm amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwýnhjaja koja ma amnhĩ wýr mẽ ho api nhũm mẽ kuri mex rãhã nê pa ho pa. No mẽ kot amnhĩ tomnuj rãhã ho mẽ pa xwýnhjaja koja jajê hkĩnhã tanhmã mẽ homnuj to. Nhũm mẽ ma kuwy raxja wýr pa nê kamã amnhĩ xà htýx kamã hamak rãhã nê pa ho pa.

Anhýr o mẽ kãm kapêr.

Juãw Paxis kot Jejus krã kumrã

Makre 1.9-11; Rukre 3.21-22; Juãw 1.32-34

¹³ Tã nhũm Jejus pika pê Garirej rũm kato nê ma Juãw Paxis wýr mō. Juãw kot pyhti pê Jotãw kamã hkrã kumrãr kaxyw ma hwýr mō. Hãmri nê omu nê kãm:

—Pa. E ot pa awýr amnhĩ to tẽ. Ate mẽ kuxwar ixkrã kumrãr kaxyw. Anẽ.

¹⁴ Hãmri nhũm tee ri kuma nê kãm:

—Kwa nã. Aa ate amnhĩ tomnure hã kot pa kêt ri akrã kumrã. Nã ka kot kaj ixkrã kumrã. Anẽ.

¹⁵ Hãmri nhũm kãm:

—Kwa nã. Mãmri ixkrã kumrã Juãw Paxis. Tĩrtũm kãm ja prãm kênã kot ka kêt ri axtem nê ixkaga. Kot puj mẽ Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nê kãm: —Tõe. Nã kot paj akrã kumrã. Anẽ.

¹⁶ Hãmri nê pyhti hwýr o wýr nê kamã hkrã kumrã. Hãmri nê wa akupým api nê gô mý ri ãm rãhã nhũm kaxkwa axkjê. Hãmri nhũm kurũm Tĩrtũm Karōja Jejus wýr te tuuti pyrã nê ahpamã hwýr wryk o tẽ nê ãkre hã xa. Nhũm Jejus arĩ amnhĩ wýr wryk o htẽm kãm omunh o xa. ¹⁷ Hãmri nhũm Tĩrtũm kaxkwa rũm kãm kapêr nê kãm:

Pa? E apê ixkra mex na ka. ãm hãmri na ka hte ixkanrẽhã ã amnhĩ nhĩpêx mex anẽ. Inhmã ajapê kamã na ka ri apa ho apa. Anẽ.

4

Satanasti tee kot amnhĩ tã Jejus kamã hamak

Makre 1.12-13; Rukre 4.1-13; mããnẽn Eprẽw 2.18, 4.15

¹ Tã nhũm Jejus Tĩrtũm Karō nhỹ hã ma kapôt ã ri pa. Satanasti kot amnhĩ tã kamã hamak kaxyw nhũm ma kapôt ã ri pa. ² Ri pa hã apkati xohtô nẽ. Ra hã arĩgro pê 40. Nê kormã apkur kêt jakamã ra kãm prãm týx kumrẽx nê ri pa. ³ Hãmri nhũm Satanastija nhỹhýnh hwýr tẽ nê hêx rom kãm kapêr nê kãm:

—Pa. E kwa mãn ka ra amã prãm týx nê nã? Nom xep apê Tĩrtũm Kra jakamã apê mẽmoj hihtýx kêt. Tĩrtũm pyrã nê axãhpumunh o axãhpumunh kênã. Jakamã

kwa kên nhîkwÿ mÿj mã anê kê amã pãwti hã amnhĩ jahkre ka aku nê tokyx ho amnhĩ xihtÿx. E kwa tokyx kãm akapêr. Anê.

⁴ Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Tk. Nà kot paj amar xà hkôt ã ri amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Koja Tĩrtũm kãm inhmã mẽmoj nhõr prãm nê inhmã mẽmoj gõ pa rĩ kormã kukrê. Kapêr ã kagã htũm kot ja jarênh kot:

Na htem mẽ apkur xà pix kukwak ri htĩr nê pa hkêt nê. Na htem mãânên Tĩrtũm kapêr ma nê hkôt amnhĩ nhĩpêx nê htĩr nê pa. Anê.

—Ã kapêr ã kagã kamã kot harênh kot anhÿr jakamã kot paj akapêr kôt ri ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. ãm kwarĩ ho kwarĩ. Anê.

⁵ Hãmri nhũm Satanastija tee ri kuma hãmri nê hpãnhã ma Jerujarê hwÿr o mõ. Nê Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hprêk nhĩmõk wÿr ho api nê kÿxpê hatur xà hã ãm nhũm xa. Hãmri nê amnhĩ parpê kên rũnh nhîkwÿ xwÿnhja pumunh o xa nhũm Satanasti kãm:

⁶—E apê Tĩrtũm Kra jakamã kwa ja rũm ahpar mã ajarĩ nê ma tẽ nê pikap tẽm. Koja Anhĩpêêxãja apumunh mex nê ka tanhmã amnhĩ to hkêt nê. Kapêr ã kagã htũm kot harênh kot:

Tĩrtũm koja kapêr o wrÿk xwÿnh kwÿjê mã ajarê ka ajarĩ nê ahpar mã tẽ nhũm mẽ kÿx pê amÿ

nhũm mẽmoj akã hyr kêt nê. Anê.

—Ã kapêr ã kagã htũm kot ajarênh anhÿr jakamã e tokyx ajarĩ. Anê.

⁷ Hãmri nhũm Jejus kuma nê kãm:

—Tk kot paj ri ate inhmã karõ xãja kôt ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Koja Tĩrtũm tãm inhmã ijarĩ hã karõ pa rĩ mar xà hkôt ijarĩ. No kot pa ri amar xà hkôt ijarĩ hkêt nê. Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot ja jarênh kot:

Kêr ka mẽ amnhĩ krã hkôt amnhĩ tã ixkamã ajamak kaxyw inhÿxi jarênh kôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkêt nê. Anê.

—Ã kot ja nê kapêr kot anhÿr jakamã kwarĩ ho kwarĩ. Kot paj ri amar xà hkôt ijarĩ hkêt kumrêx. Tĩrtũm tãm kot inhmã ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã karõre hã. Anê.

⁸ Hãmri nhũm Satanasti tee ri kuma nê hpãnhã ma nhÿri kên prêeti hwÿr o tẽ nê himõk ã axte o xa. Hãmri nê kãm pika piitã ahkre hpa. Nê mẽ hikukrêx piitã nhũm kãm ahkre ho xa. Kãxpore nê mẽmoj mex piitã nhũm kãm ahkre nhũm Jejus piitã omunh o xa. ⁹Hãmri nhũm kê Satanasti axte kãm:

—E mãn ka kam ri mẽmoj mex mÿj piitã omunh pa. Piitã inhõ na. Nom kot kaj ixkutã tẽm nê inhmã inhmex o inhmex ã ijarê pa ama nê amã piitã õr pa. Ka kam mẽmoj piitã ho anhõ nê ho

amnhĩptâr o apa. Jakamã e kwa tokyx. Anê.

¹⁰ Hãmri nhũm kuma nê axte kãm kapêr nê kãm:

—Tk kwa ma nhỹhỹm tẽ Satanasti. Kot paj ri amã amex o amex ã ajarênh kêt kumrêx. Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot ja nê kapêr kãm hihtỹx kênã. Kapêr kot:

Kêr ka mē ixkapêr pix ma nē
ixkutã pix mã akõnkrã
ho akrĩ nē inhmã
inhmex o inhmex ã
ijarê. Kêr ka mē ã
amnhĩ nhĩpêx anhỹr o
ri apa.

—Anhỹr o kot hã karõ jakamã kot paj amã amex o amex ã ajarênh kêt kumrêx. Anê.

¹¹ Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã kuma hãmri nê ma tẽ. Tee ri kãm kapêr kaprỹja ã amnhĩ pumu hãmri nê hkaga nê ma tẽ. Hãmri nhũm Tĩrtũm kapêr o mē wrỹk xwỹnhjaja Jejus wỹr wrỹ nê tanhmã ho mex to nê kãm õ nhũm kukrê nê akupỹm hihtỹx.

Jejus kot Garirej kamã kapêr o pa

Makre 1.14-15; Rukre 4.14-15

¹² Tã nhũm Juãw Paxisja mẽmoj tã pahi Eroxo mã akir nhũm amnhĩ tã kuma nê gryk xà haxã nhũm hkrĩ ho hkrĩ. Hãmri nhũm Jejusja harênh ma nê ma akupỹm Garirej kamã krĩ pê Najare hwỹr ma akupỹm tẽ. ¹³ Hãmri nê ra pøj nom kamã ri pa hkêt nê. Nê hpãnhã kurũm kato nê ma krĩ pê Kapanau hwỹr tẽ. Gõ rax pê Garirej mỹri na pre. Pika hkwy pê Jepurõ mẽ Natari

wa mẽ kamã na pre nhũm Jejus ma hwỹr tẽ. Hãmri nê kamã pa. ¹⁴ Nhũm ra anepê m Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwỹnh finat Ijaisja Jejus kukamã ra mẽ panhĩgêjtjê mã ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã harê nê hã kagã. Jejus kot ã mẽ hwỹr mõi anhỹrja kukamã nhũm pre harê nê hã kagã. ¹⁵ Pika hkwy kamã mẽ pa xwỹnhjaja nhũm pre mẽ hkukamã mẽ harênh mex nê. Nê pika pê Garirej kamã mẽ pa xwỹnhjaja nhũm pre mãânên mẽ hkukamã mẽ harê. Nê pyhti pê Jotãw mẽ gõ xujanãr wa hkaêx kãm pika piitã kamã mẽ pa xwỹnhjaja. Nê krĩ pê Garirej kamã mẽ kêp Ijaew kêt xwỹnhjaja nhũm pre mãânên mẽ harê. ã na pre finat Ijaisja mẽ hkukamã Tĩrtũm nhỹ hã mẽ piitã mẽ harê nê hã kagã anê. Jejus kot ma mẽ hwỹr mõi rja kukamã nhũm ra hprĩ hã harê nê hã kagã. Nê hã kagãja o:

¹⁶ E. Kot paj mẽ amã mẽmoj mex jarê ka mẽ inhma. Mẽ ate Tĩrtũm pumunh kêt jakamã te mẽ ate kamãt kõi kamã ri apa pyrãk. Tã koja Tĩrtũm mẽ amã amnhĩ to amnhĩrit ka mẽ hpãnhã te mẽ ate hirã kamã ri apa pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nê ra hkõt amnhĩ xunhwỹ.

Anhỹr o mẽ hkukamã mẽ harê nê hã kagã. ¹⁷ Tã nhũm ra kot hkukamã mẽ kãm ujarênh xã hkõt nhũm Jejusja mẽ hwỹr mõi nê mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mẽ

hkôt pa. Nê mê kãm tanhmã amnhĩ jarênh to ho pa. Nom kormã hprĩ hã mê kãm amnhĩ jarênh kêt nê. Te ho nhãm mêhõ jarênh pyrak o mê kãm amnhĩ jarê nê mê kãm:

—E na ra Tirtũmja kot mê akaxyw ãm xwÿnhnta mê nhũm mê awÿr wrÿ. Jakamã kwa mê tokyx tee ri ate amnhĩ tomnuj ã amnhĩ pumu nê ã ate amnhĩ nhĩpêx anhÿr kaga nê hpãnhã Tirtũm kôt mân amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

Anhÿr o mê kãm kapêr o pa pê mê ahkre ho ri mê hkôt pa.

Jejus kot amnhĩ wÿr tep pynênh xwÿnhjê hwÿr

Makre 1.16-20; Rukre 5.1-11

¹⁸ Tã nhũm Jejus ma gô rax pê Garirej mÿ ri pa nê gôx kãm ja wa omu. Simãw Pêtre mê htõ Andreja nhũm wa gôx kãm kryhti rênh o wa xa. Hãmri nhũm Jejus wa hwÿr tẽ nê wa omu nê amnhĩ kôt wa kuwÿ nê wa kãm:

¹⁹ —Pa. E kwa ma ixkôt mân war apa. Kot paj tanhmã war ajahkre hto ka wa ma mê kãm ijarênh o ri apa. Mê kot war amar nê ra ixkôt amnhĩ xunhwÿr kaxyw. Anê.

²⁰ Hãmri nhũm wa kuma nê kryhti re nê wa ma hkôt htêm kurê kumrêx. ²¹ Hãmri nhũm mê ma nhãm axte mô nê ra jajê hwÿr kato. Jepetew mê hkra Xiakre mê Juãwja nhũm wa mê hwÿr kato. Nhũm mê õ pàr kãm kryhti ho mex o wa mê nhÿ. Hãmri nhũm mê hwÿr mra nhũm Jejus amnhĩ kôt ja wa kuwÿ nê wa kãm:

—Pa Xiakre mê Juãw. E wa ma ixkôt mân wa apa. Anê.

²² Hãmri nhũm wa kuma nê hipêêxã mã amnhĩ jarê nê ma hkôt pa ho pa kurê kumrêx.

Jejus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to

Rukre 6.17-19

²³ Tã nhũm Jejus Garirej kamã Ijaew mã Tirtũm kapêr jarênh o pa. Na pre hte Tirtũm kapêr o mê ahkre xã hã ixkre hwÿr agjê nê kamã mê kãm Tirtũm kapêr jarênh o hkrĩ nê mê kãm:

—E mê tee ri ate amnhĩ tomnuj ã amnhĩ pumu nê hpãnhã Tirtũm kôt mân amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Kot kaj mê ã amnhĩ nhĩpêx anê nhũm ja hã mê apumu nê mê ato hkra kurê kumrêx. Anê.

Hãmri nê akupÿm mê kãm mê à xwÿnhjê ho mex. Ahpÿnhã tanhmã mê à kute xwÿnhjaja nhũm akupÿm mê ho mex o pa. ²⁴ Jakamã nhũm mê piitã pikaja kamã ri axpên mã harênh o hprôt. Nê pika pê Sir kôt mãânên ma ri axpên mã harênh o hprôt. Nhũm mê piitã harênh ma nê ma hwÿr mê à xwÿnhjê ho mra. Ahpÿnhã ri tanhmã mê à kute xwÿnhjaja. Mê à htÿx xwÿnhjaja. Nê mê ã kamã mê htyk xwÿnhjaja. Nê mê hkrã pipãnh xwÿnhjaja. Nê mêkarõmnuti kot Satanasti nhÿ hã tanhmã ri mê ho xwÿnhjaja. Nhũm prem mê hamÿ nê ma Jejus wÿr mê o mra nhũm mê omu nê akupÿm mê ho mex pa. ²⁵ Jakamã nhũm mê ohtõ nê ma hkôt pa. Krĩ pê Garirej

rũm nê Tekap rũm nê Jerujarẽ
rũm nê pika pê Jutej rũm. Nê
pyhti pê Jotãw nhĩkê rũm mẽ
pa xwỳnhjaja. Nhũm mẽ ã
ohtô nê ma Jejus kôt omunh
o pa anê.

5

*Jejus kot tanhmã mẽ ahkre
hto*

Rukre 6.20-23

¹ Nhũm Jejus amnhĩ kôt
ri mẽ kot omunh o mẽ pa
xwỳnhjê pumu hãmri nê mẽ
ahkre kaxyw ma tẽ nê hixêt
ã api nê himõk ã nhỹ. Hãmri
nhũm mẽ ma hkôt mra nê pu
hã hkrĩ pa. ² Hãmri nhũm mẽ
ahkre nê mẽ kãm:

³ E mẽ inhma. Kot kaj
mẽ atõ amnhĩ kaxyw
tanhmã Tĩrtũm mẽ wa
inhmã ajamaxpêr to
nê ajamaxpêr o: “Koja
Tĩrtũm inhĩhkô hã pa
hkêt pa ixtỳx ri tanhmã
amnhĩ tomnuj to ho ri
ixpa rãhã ho ri ixpa.”
Anhỹr o ajamaxpêr.
Hãmri nhũm Tĩrtũm
ã ajamaxpêr anhỹr ã
apumu nhũm ja kãm
mex nê. Hãmri nhũm
apê hkra hã ato mex
nê atãnopxar o akôt pa
ho pa ka ajamakêtkati
nê axãmnhĩx akĩnh nê
ri apa.

⁴ Nê kot ka mẽ atõ tanhmã
amnhĩ tomnuj to.
Hãmri nê tee ri ja
hã amnhĩ pumu nê
apijaãm nê akaprĩ
nê. Nê akaprĩ xàj
amỳr o nhỹ. Amỳr
rax nê. Hãmri nhũm
Tĩrtũm ja hã apumu

nhũm ja kãm mex
nê. Jakamã nhũm anê
akaprĩ hta nê ato mex
nê ka ajamakêtkati nê
axãmnhĩx akĩnh nê ri
apa.

⁵ Nê kot ka mẽ atõ agryk
tokyx anhỹr kêt nê.
Nê kritpêm amnhĩ tã
amã mẽ hkaprĩ ho
ri apa. Hãmri nhũm
Tĩrtũm ja hã apumu
nhũm ja kãm mex nê.
Hãmri nhũm ato mex
nê ka ajamakêtkati nê
axãmnhĩx akĩnh nê ri
apa.

⁶ Nê kot ka mẽ atõ amã
Tĩrtũm kãm hprãm xã
hkôt amnhĩ nhĩpêx o
ri apa hprãm nê. Nhũm
amnhĩ tã apumu nhũm
ja kãm mex nê. Hãmri
nhũm ato mex nê
tanhmã akrã hto ka
hkôt pix mã amnhĩ
nhĩpêx o ri apa. Jao aja-
makêtkati nê axãmnhĩx
akĩnh nê ri apa.

⁷ Nê mẽ kamã mẽ axukaprĩ
ho ri apa xwỳnhjaja na
hte Tĩrtũm ja hã mẽ
apumu nhũm ja kãm
mex nê. Jakamã na
hte mẽ hã mẽ apyrã nê
mẽ akamã ukaprĩ ho
pa. Jao mẽ ato mex
nê ka mẽ ajamakêtkati
nê axãmnhĩx akĩnh nê
ri apa.

⁸ Nê kot ka mẽ atõ ã aja-
maxpêr anê nê aja-
maxpêr o: “Nà kot
paj ãm Tĩrtũm kapêr
kôt pix mã ri amnhĩ
nhĩpêx o ri ixpa. ãm ja
pix na inhmã hprãm.”

Anhÿr o ajamaxpêr. Hāmri nhūm Tirtūm amnhī tā mẽ apumu nē mẽ ato mex nē. Ka mẽ ajamakêtkati nē axàmnhīx akīnh nē ri apa. Nē nhÿrmā Tirtūm wÿr api nē kuri amex rāhā apa ho apa.

9 Nē kot ka mẽ atō mēhō wa kot axpēn kutā amnhī xām xwÿnhhta axpēn tā wa omu nē wa kot tanhmā axpēn nhīpêx tota nē tanhmā wa kām akapêr to nē akupÿm tām wa âm. Hāmri nhūm Tirtūm ja hā apumu nhūm ja kām mex nē. Nē apê hkra hā ajarē ka ajamakêtkati nē axàmnhīx akīnh nē ri apa.

10 Nē koja mēhō mẽ ate Tirtūm kapêr mar xà hkôt amnhī nhīpêx o apa hā mẽ apumu nē hā tanhmā mẽ anhīpêx kati hto. Tā nom koja Tirtūm arī mẽ ato mex nē. Mē apê hkra jakamā mẽ kot tanhmā mẽ anhīpêx hto htā ka mẽ ajamakêtkati nē axàmnhīx akīnh nē ri apa.

11-12 —Kwār mẽ māmri ixtā mẽ ato kapêr rÿ mẽ ato hêx rÿ tanhmā ri mẽ atomnuj to. Kwār mẽ māmri ā mẽ anhīpêx anē. Nom kēr ka mẽ arī amnhī kaxyw inhmā ajamaxpêr tÿx rāhā pē ajamakêtkati nē axàmnhīx akīnh nē ri apa. Kwār mẽ māmri ixtā ā mẽ anhīpêx anē nē

mē amex kêt ā mẽ ajarē. Amnepēm na prem ā Tirtūm nhÿ hā kapêr jarēnh xwÿnhjê nhīpêx anē. Jakamā koja mẽ urāk nē ā mẽ anhīpêx anē. Hāmri nhūm Tirtūm ja hā mẽ apumu nē amnhīm mẽ amex ā mẽ ajarē. Hāmri nē nhÿrmā kaxkwa kamā wa inhō krī kamā mẽ ato mex nē. Jakamā kēr ka mẽ ā amnhī kukamā ajamaxpêr anhÿr pē māmri akīnh nē ajamakêtkati nē axàmnhīx ri apa. Kwār mẽ māmri ā wa ixtā mẽ anhīpêx anē. Anē.

Jejus krajaja te kot kaxwa mẽ kanē hpôk wa urāk

Makre 9.49-50; Rukre 13.34-35

13 Nhūm Jejus arī mẽ kām kapêr nē mẽ kām:

—Nē mẽ ate ixkôt amnhī xunhwÿr xwÿnhjaja te mẽ ate kaxwa pyrāk. Kaxwaja mẽ apkur xà ho ành mā mẽ. No koja mēhō tēn kamā pika hkwy mẽ nē ho ahkà. Hāmri tanhmā kot wem ho nē akupÿm ho mẽ? Nà koja akupÿm mẽ kêt nē. Âm mẽ kot hkapir pix kaxyw koja mẽ. Ja pyrā nē kot ka mẽ atō ate inhmā tanhmā amnhī nhīpêx to ho apa hā amnhī jarēnh tā gaa nē rī amā ixkôt amnhī nhīpêx prām kêt nē. Hāmri nē ra te apê kaxwa mẽ pika pihkarta pyrāk. Kwa mẽ ixujarēnh ma nē kām ajamaxpêr tÿx rāhā ho ri apa.

14-16 —Nē te mẽ ate kanē hpôk pyrāk. Nē te mẽ ate hixêt prék nhīmök ā krī xām pyrāk. Koja krīja hixêt prēeti

nhĩmõk ã xa nhũm mẽ pi-itã omu. Nẽ kanêja. Xà na htem kanê hpõk nẽ poti ho hpro? Nà na htem hpõk nẽ kÿx pê mẽmoj nhĩmõk ã unhwÿ nhũm mẽ piitã mẽ kãm hirã nhũm mẽ hirã kamã mẽmoj pumunh mex nẽ. Ja pyrã nẽ kot kaj mẽ tãm amnhĩ nhĩpêx o ri apa nhũm mẽ pi-itã ja hã mẽ apumunh kõt ra kaxkwa kamã Tĩrtũm mex ã harênh o pa. Anẽ.

Jejus kot tanhmã Mojes kapêr jarênh to

Rukre 16.16-17

¹⁷ Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapêr nẽ mẽ kãm:

—Nẽ amnepêm Mojes kot Tĩrtũm nhỹ hã Ijaewjê mã tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ kãm karõja. Nẽ amnepêm Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwÿnhjê kapêrja. Ixte mẽ kapêr o ijabêx kaxyw na pa pre mẽ awÿr ixwÿrk kêt nẽ. Jakamã kwa mẽ ri ã axpên mã ijarênh anhÿr kêt nẽ. Kêt ixprĩ hã ixte mẽ amã mẽ kapêr jarênh nhũm mẽ ate mar mex kaxyw na pa pre kaxkwa rũm mẽ awÿr wrÿ.

¹⁸ —Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot mẽmoj jarênhja. Koja ujarênh xà hkõt mẽmoj tanhmã amnhĩ to hpar mẽ nhũm rĩ kormã kaxkwa mẽ pika wa hapêx pa nhũm kapêr ã kagãja mãânên hapêx. Nom nhũm Tĩrtũm kapêr koja mẽmojja pyrã nẽ aa hapêx kêt nẽ. Koja rãhã ho rãhã nẽ aa ihkjê ho tanhmã mênh to hkêt nẽ. ãm hãmri na pa ã mẽ amã harênh anẽ.

¹⁹ —Nẽ kot ka mẽ atõ Tĩrtũm kapêr o pixire nẽ hirõp xa. Hãmri nẽ ra amnhĩ pyrã nẽ anhĩõ mã ja hã amÿnê. Apyrã nẽ kot hirõp ãm kaxyw ka kãm hã amÿnê. Kot kaj ã amnhĩ nhĩpêx anẽ hãmri nẽ apê Tĩrtũm kra hkêt ã amnhĩ to amnhĩrĩt. Nom kot ka kêt mẽ tãm amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Nẽ amnhĩ pyrã nẽ tãm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx kaxyw mẽ kãm akapêr o ri apa hãmri nhũm Tĩrtũm ja hã apumu nẽ ato hkra nẽ ato mex nẽ.

²⁰ —No Parijew nhõ xwÿnhjaja nẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwÿnhjaja. Mẽ kot Tĩrtũm kapêr kõt amnhĩ nhĩpêx mex ã amnhĩ jarênh tã no ãm hkõt ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nẽ. Jakamã kot kaj mẽ hkõt amnhĩ nhĩpêx o ri apa hãmri nẽ mẽ urak nẽ nhÿrmã Tĩrtũm mẽ wa inhõ krĩ kamã apa hkêt nẽ. Anẽ.

Mẽ gryk o mẽ pa xwÿnhjê jarênh

Rukre 12.58-59; mãânên Rõmãn 12.19; Epes 4.26; Wam Ximotre 2.8; Xiakre 1.19-20

²¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapêr nẽ mẽ kãm:

—Nẽ amnepêm na prem mẽ panhĩgêtjê mã Tĩrtũm kapêr kwÿ jarênh o pa nẽ mẽ kãm:

Kêr ka mẽ axpên par kêt nẽ. Kot kaj mẽ mẽhõx pĩ nhũm mẽ ja mÿrapê atomnuj nẽ. Nẽ ma mẽ anhõ pahшти hwÿr ato tẽ nhũm mÿrapê tanhmã ato rÿ hkõt apĩ. Anẽ.

Âm hāmri na prem mē kām ja jarē. ²² Tā kot paj ixprī hā mē amā tanhmā harēnh to ka mē inhma. Kot kaj mē mēmoj tā anhīō kamā agryk. Hāmri nhūm Tīrtūm tee ri ja hā apumu nhūm ja kām mex kêt nē. Jakamā koja mē anhō pahihiti tanhmā ja hā mē ato japêr hā koja ja mex nē. Rỳ kot kaj mē tanhmā mēhō japrỳ hto. Ho hagrō rỳ ho rop. Mỳrapê kop apu akwỳ kot apynēnh nē anhō pahihiti hwỳr ato htēm nē ĩhkram ajaxà ronhỳx ja inhmā mex nē. Rỳ kot kaj mē tanhmā anhīō mā akapêr punuj to nē kām: “Tk. Ate ho warēhti hā. Te apê hagrō pyrāk kēnā.” Anhỳr o kām akapêr. Tā kop apu Tīrtūm ra ã akapêr anhỳrja mỳrapê mē kot amnhĩ xà htỳx kamā hamak tūm xàta wỳr amēnh ronhỳx ja inhmā mex nē. Ja pumaj kwa kêt ka mē ã axpēn mā akapêr anhỳr kêt nē. Kêt mē axpēn mā tām akapêr pix o ri axpēn kôt apa.

²³ —Nē kêt ka mē tanhmā ate anhīō nhĩpêx hto kamā Tīrtūm mā mex o mex ã harēnh kêt nē. Kêt ka mē kām amnhĩ jarēnh o akrĩ hāmri nē ra mēhō kot mēmoj tā akamā gryk xwỳnh mā ajamaxpêr japêr. ²⁴ Hāmri nē akato nē ma hwỳr atēm kurê kumrêx nē wa tām axpēn mā akapêr nē tām akupỳm axpēn xām. Hāmri nē rĩ kormā ma akupỳm tē nē Tīrtūm mā amnhĩ jarēnh jatur xàm amē nē kām mex o mex ã harē. Kêt ka mē ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr o ri apa.

²⁵⁻²⁶ —Na htem tanhmā

axpēn nhĩpêx to hāmri nē kot tanhmā war axpēn to xwỳnhjê hōja ma ò pahi hwỳr tē nē kām tanhmā kot ho xwỳnhnta jarēnh kaxyw nojarêt. Hāmri nhūm ra kamā gryk xwỳnhnta kot pahi mā harēnh kaxyw nojarêt ã harēnh ma nē tee ri amnhĩ kukamā hamaxpêr nē ma hwỳr tē nē wa akupỳm tām axpēn xām. Na htem ã amnhĩ nhĩpêx anē. Pahi kot wa harēnh mar nē tanhmā axpēn tā wa ho pymaj na htem ã amnhĩ nhĩpêx anē nē tokyx tām akupỳm axpēn xunhwỳ. No koja mē anhỳr kêt nhūm pahija wa harēnh ma nē wa kot tanhmā axpēn to xwỳnhnta ò jaxà nhūm tee ri kām kator prām. Hāmri nē tanhmā amnhĩ to nē ra amnhĩ pānhā kām amnhĩrer pa nhūm pahihitija rĩ kormā pōristi mā anē nhūm kām ure nhūm kato. Ja pyrà nē kêt ka mē Tīrtūm tanhmā kot mē anhĩpêx to pymaj tokyx mē ate amnhĩ tomnuj kaga nē hkôt amnhĩ nhĩpêx rāhā ho ri apa. Anē.

Tanhmā mē pahte mē pah-prōjê nhĩpêx to

Matêwre 19.3-9; Makre 9.43-47, 10.2-9; mãănēn Rukre 16.18

²⁷ Nhūm Jejus arĩ mē kām kapêr nē mē kām:

—Nē na pre finat Mojesja mē panhĩgêtjê mā Tīrtūm kapêr tūm kwỳ jarē nē mē kām: “Kêt ka mē amnhĩ prō pix tănopxar o ri apa. No mē kuhpa hā nhām mēhō ho amnhĩkati ho ri apa hkêt

ně.” Aně. Ām hāmri na pre mē kām ja hā karō. ²⁸ Tā kot paj ixprī hā mē amā tanhmā harēnh to ka mē inhma. Kot kaj mē nhām mēhō pumu nē amā ho amnhīkati hprām mā ajamxpēr. Jao te ra ate ho amnhīkati pyrāk o amnhī nhīpēx. Kormā ate ho amnhīkati hkêt tā ra hkukamā ajamxpēr jakamā te ra ate ho amnhīkati pyrāk o amnhī nhīpēx. ²⁹ ā mē hamxpēr punuj anhÿr xwÿnhjaja koja mē nhÿrmā ma mē kot amnhī xà htÿx kamā hamak tūm xàta wÿr ma mra nē kamā pa rāhā ho pa. Jakamā kēr ka mē nhām mēhō pumu nē amā hkīnh japēr hāmri nē te ate ano kaxār nē mēnh nē axte ate omunh kêt pyrāk o amnhī nhīpēx. Jao hkàx ā rīt nē ma nhÿhÿm atēm kurê kumrēx.

³⁰ —Ně kot kaj mē anhīhkra ho tanhmā amnhī tomnuj to kaxyw. Hāmri nē tee ri ja hā amnhī pumu nē te ate amnhī nhīhkra krāhyr nē mēnh pyrāk o amnhī nhīpēx nē tanhmā amnhī tomnuj to hkêt nē. Mē ĩhkra ho mē kot tanhmā amnhī tomnuj to ho mē pa xwÿnhjaja koja mē nhÿrmā ma mē kot amnhī xà htÿx kamā hamak tūm xàta wÿr ma mra nē kamā pa rāhā ho pa. Aně.

Mē pahte axpēn kaga hkêt

³¹ Nhūm Jejus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—Ně na pre finat Mojes mē panhīgētjē mā Tirtūm kapēr tūm kwÿ jarē nē mē kām: “Kot kaj mē atō aprō kaga kaxyw

hāmri nē ate hkaga hā amnhī jarēnh ā kagā nhīpēx nē kām agō nē rī kormā hkaga.” Aně. Ām hāmri na pre ā mē kām Tirtūm kapēr tūm jarēnh aně. ³² Tā kot paj ixprī hā mē amā tanhmā harēnh to ka mē inhma. Kēr ka mē atÿx ri amā hprām xà hkôt aprō kaga hkêt nē. Nom koja aprō akuhpa hā nhām mēhō ho amnhīkati ka harēnh ma hāmri nē amā ja hā hkaga hprām nē māmri kam nē hkaga. Ja tanhmā kute hkêt. Nom koja ā amnhī nhīpēx anhÿr kêt tā ka amnhī krā hkôt hkaga. Hāmri nhūm mēhō apānhā ho hprō nē o pa. Hāmri nē ra kot apē aprō ho amnhīkati ho pa pyrāk o hipēx. Nē nija haxwÿja. Te arī kēp aprō htā akuhpa hā nhām myja o amnhīkati o pa pyrāk o amnhī nhīpēx. Aně.

Tām mē pakapēr ā Jejus kot mē pamā karō

Xiakre 5.12

³³ Nhūm Jejus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—Ně na pre finat Mojes mē panhīgēt nē pahpāmjē mā Tirtūm kapēr tūm jarēnh o: “Kēr ka mē Tirtūm mā mēmoj to anhÿr ā amnhī jarē hāmri nē amnhī jarēnh xà hkôt kām tanhmā amnhī nhīpēx to. Nom kēr ka mē atÿx ri kām tanhmā amnhī jarēnh to ho amnhī to axēx kêt nē. Ām akatāt kôt mē ate amnhī jarēnh to xà hkôt kām tanhmā mēmoj to.” Aně. Ām hāmri na pre mē kām ja jarē. ³⁴ Tā kot paj ixprī hā mē amā tanhmā harēnh to ka mē inhma. Kēr ka mēhō mā tanhmā

amnhĩ jarēnh to. Tĩrtũm mã pix mã amnhĩ jarēnh kêt nhãm mēhõ mã mãänēn tanhmã amnhĩ jarēnh to. Nē akatàt kôt kãm amnhĩ jarē. Na ka htem mē kot mē axêx kêt kôt mē apumunh kaxyw mēmoj nhĩxi jarēnh kôt amnhĩ jarē. Nom kêr ka mē axte ã mēmo nhĩxi hã amnhĩ jarēnh anhỹr kêt nē. Mēmoj tã amnhĩ jarē nē akatàt kôt amnhĩ jarēnh kurê kumrêx. No mē kot axêx kêt kôt apumunh kaxyw mēmoj nhĩxi hkôt amnhĩ jarēnh kêt nē. Tanhmãn kaxkwa nhĩxi jarēnh kôt mēmoj tã amnhĩ jarēnh kêt nē. Kaxkwa kêp Tĩrtũm krĩ xà maati kēnã kot ka kêt mē axtem nē atỳx ri amnhĩ kaxyw hixi jarē. ³⁵ Rỳ mē kot axêx kêt kôt apumunh kaxyw pika nhĩxi jarēnh kêt nē. Pika kêp Tĩrtũm par xãm xà kēnã kot ka kêt mē atỳx ri amnhĩ kaxyw tanhmã hixi jarēnh to. Nē krĩ pê Jerujarēja mãänēn kêr ka mē ri amnhĩ kaxyw tanhmã hixi jarēnh to hkêt nē. Koja nhỹrmã Tĩrtũm mē awỳr Jerujarē hwỳr ixpê pahĩ maati hã inhmē pa kamã mē ato amnhĩptàr o ixkrĩ. Jakamã kêr ka mē ri atỳx amnhĩ kaxyw tanhmã hixi jarēnh to ho ri apa hkêt nē.

³⁶ —Nē kêr ka mē kot axêx kêt kôt apumunh kaxyw mē ri tanhmã amnhĩ krã hkĩ jarēnh to hkêt nē. Kot kaj mē anē nē ãm tanhmã hã harēnh to kaprỳ. Xà kot kaj mē ajamaxpêr pix o tanhmã amnhĩ krã hkĩ hto? Nà kot kaj mē ho anhỹr kêt nē. Jakamã

mē ri atỳx tanhmã harēnh to hkêt nē.

Nē mē atỳx ri mēmo nhĩxi jarēnh kôt mēmoj tã amnhĩ jarēnh o apa hkêt nē. ³⁷ ãm akatàt kôt tãm amnhĩ jarēnh kurê kumrêx. Jao mē kãm: “Tỳ. Nà kot paj ho anē.” Anhỹr o mēmoj tanhmã ho. Rỳ mē kãm: “Nà kot paj ho anhỹr kêt nē.” Anhỹr o mēmoj tanhmã ho hkêt nē. ãm akatàt kôt tanhmã mēmoj tã amnhĩ jarēnh to xà hkôt ho anhỹr kurê kumrêx. Mē kot Satanasti hkôt amnhĩ nhĩpêx o mē pa xwỳnh pixjaja na htem hêx rom mēmoj nhĩxi jarēnh kôt tanhmã amnhĩ jarēnh to ho pa. Anē.

Mē pahte tanhmã axpēn nhĩpêx to hã Jejus kot mē pamã karõ

Rukre 6.27-30, 23.34; mãänēn Atre 7.60; Rõmãn 12.14

³⁸ Nhũm Jejusja arĩ mē kãm kapêr nē mē kãm:

—Na prem amnepēm mē panhĩgêtjê mã Tĩrtũm kapêr tũm jarēnh o: “Koja mēhõ apê ano katõk nē hkapa hã koja mē anhõ pahija atã mã ho anē nē kêp no kapa. Rỳ koja mēhõ apê axwa hõ hkwỳr hã koja atã mã ho anē nē atã kêp wa hõ hkwỳr.” Anhỹr o mē kãm hã karõ. ãm hãmri na prem ã ja jarēnh anē. ³⁹ Tã kot paj ixprĩ hã mē amã tanhmã ja jarēnh to ka mē inhma. Koja mēhõ tanhmã mē anhĩpêx to ka mē ãm amnhĩ tã omu nē tanhmã amnhĩ tã ho hkêt nē. Koja anhĩnep akura ka ãm omu nē

tanhmã amnhĩ tã ho hkêt nê. Te ate kãm ihkjê hpêr nhũm kot ihkjê kamã hkuranh pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nhũm ja amã mex nê. No amnhĩ tã tanhmã ho hkêt nê.

⁴⁰ —Nê koja mēhõ anhĩnôhkã hã awỳ nhũm mē anhõ pahija amã anê ka mãmri kãm agõ nê tanhmã hã kãm nê hkêt nê. Te ate hkôt kry pê kãm anhĩnôhkã hpakã ry jagjênh xwỳnhhta nhõr pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Nom kêr ka mē kamã agryk kamã kãm ôr kêt nê.

⁴¹ —Nê koja mēhõ ate kãm jênh tur nê hkôt ho amõr ryy kaxyw amã kapêr ka mãmri kãm ho anê. Nê kot amã nhỹri hã karõ xaja wỳr o pøj nom kamã kãm ôr kêt nê. Kãm ho hakrenh ryy nê ri kormã akupỹm kãm agõ.

⁴² —Nê koja mēhõ õ mēmoj kêt nê awỳr tẽ nê mēmoj tã awỳ ka mãmri kãm agõ. Rỳ nhũm awỳr tẽ nê apê mēmoj to ãpresta kaxyw ka mãmri kãm ho ãpresta. Kêr ka mē ã axpên nhĩpêx anhỹr o ri apa. Anê.

Mê pamã axpên kĩnh ã Jesus kot mê pamã karõ

Rukre 6.32-36; mããnênh Rõmãn 12.14

⁴³ Nhũm Jesus arĩ mē kãm kapêr nê mē kãm:

—Nê na prem amnhĩ krã hkôt axtem nê tanhmã mē panhĩgêjtjê mã mēmoj jarênh to nê mē kãm: “Kêr ka mē amã mē akrãmnhwỳjê pix kĩnh nê tanhmã mē ho mex to. No kêt mē kot tanhmã mē ato xwỳnhjaja kêr ka mē mãmri mē kamã axãhkurê ho ri apa.”

Anhỹr o mē kãm karõ. ⁴⁴ Nom pa kot paj mē amã Tĩrtũm kot tanhmã ja hã karõ hto hã harê ka mē inhma. Kêr ka mē kot tanhmã ri mē atomnuj to xwỳnhjaja amnhĩ tã tanhmã mē ho hkêt nê. ãm tanhmã mē ho mex to pix hkukamã mãn ajamaxpêr. Nê mē ho Tĩrtũm wỳr pix kukamã mãn ajamaxpêr. ⁴⁵ Na hte ã kaxkwa kamã Mẽpahpãm Tĩrtũmja amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. Mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjaja nê mē kot amnhĩ to mex xwỳnhjaja nhũm hte mē ho hpimràatã mē ho mex o axpên pyrãk. Jao hamê wa hwỳr na rê nê hamê wa hwỳr myyti rê nhũm hamê wa kãm hirã ho pa. Jakamã kêr ka mē urãk nê mē piitã tãm mē hipêx o axpên pyrãk. Mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjê mē mē kot amnhĩ to mex xwỳnhjê mē ho apimràatã mē ho mex o axpên pyrãk.

⁴⁶ —Nê xat kaj mē amã mē piitã mē ho mex prãm kêt nê ãm mē kot mē ato mex xwỳnh pixjaja ka mē amã mē ho mex prãm nhũm Tĩrtũm ja hã mē apumu nhũm ja kãm mex nê nã? Nã koja kãm mex kêt nê. Koja mēhõ ato mex kêt tã kêr ka ãm amnhĩ rom ho mex nê. Nhũm Tĩrtũm ja hã apumu nê amnhĩm amex ã ajarê. Mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjaja na htem ãm mē kot mē ho mex xwỳnh pixjaja nhũm mē amnhĩ xwar mē ho mex. No tãm mē kot amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjaja na htem mē piitã mē ho mex o axpên pyrãk. Mẽ kot tãm amnhĩ nhĩpêx

xwÿnhjaja nê mē kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjaja nhũm mē ho hpimràatã mē ho mex o axpēn pyræk.

⁴⁷ —Nê na hte mē hkwÿjaja ãm amnhĩ kwÿjê pix mã kapēr mex o pa. Nom mē piitã tãm mē hipêx kêt nê. Nom kêr ka mē ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Kêr ka mē kurom mē piitã tãm mē hipêx o axpēn pyræk. Mē akwÿjê mē mē akwÿ hkêt xwÿnhjaja ka mē hipêx o axpēn pyræk. Nê tãm mē kãm akapēr o axpēn pyræk.

⁴⁸ Kaxkwa kamã Mēpahpãm Tĩrtũm pyrã nê mē kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjê mē mē kot amnhĩ to mex xwÿnhjaja mē ho apimràatã mē ho mex o axpēn pyræk. Na hte ã Tĩrtũmja mē panhĩpêx anê. Anê.

6

Mē pahte mē kēp amrakati xwÿnhjê ho mex rãhã hã mē pamã karõ

¹⁻² Nhũm Jejus arĩ mē kãm kapēr nê mē kãm:

—Nê na htem mē piitã hkwÿjê noo mã tanhmã mē kēp amrakati xwÿnhjê ho mex to. Nom kãm mē hkaprĩ kamã tanhmã mē ho mex to hkêt nê. ãm hkwÿjaja kot ja hã mē omunh nê mē mex ã mē harēnh pix kaxyw na htem krĩ hkôt ri mē kēp amrakati xwÿnh piitã mē ho mex o pa. Nê mē pikuprõnh xà hã ixkre kamã kuhê nê tanhmã mē ho mex to. Mē hkwÿjaja kot ja hã mē omunh nê amnhĩm mē mex ã mē ho jarkrar kaxyw.

Jakamã koja nhÿrmã Tĩrtũmja axte ja hã mē kãm mēmoj mex nhõr kêt nê. Ra jar mē hkwÿjaja kot ja hã mē omunh nê amnhĩm mē mex ã mē harēnh kênã. Jakamã kwa kêr ka mē ho mē uræk kêt nê. Nê tanhmã mēhõ ho mex to kaxyw nê akwÿjê no kuhpa hã mē hkàx ã tanhmã mē ho mex to. No kot kaj mē noo mã tanhmã mē ho mex to. Mē kot hã apumunh nê ato jarkrar kaxyw tanhmã mē ho mex to nhũm kaxkwa kamã Mēpahpãmja ja hã apumu nê mē hã tanhmã ato mex to hkêt nê. Koja ãm hã apumu.

³ —Ja pymaj kêr ka mē mē kēp amrakati xwÿnhjê mã mēmoj nhõr kaxyw hãmri nê mē piitã mē no hkàx ã tanhmã mē ho mex to. Hãmri nê nhãm ri ja hã mē kãm amnhĩ to jarkrar kêt nê. Aprõ mã rÿ akrajê mã rÿ akrãmnhwÿ mã hã amnhĩ jarēnh kêt nê. ⁴ Kot kaj mē no hkàx ã tanhmã ho mex to no nhũm Tĩrtũm tapxipix apumunh o nhÿ. Hãmri nê ja hã ato mex rax nê ka amex nê apa. Anê.

Tanhmã mē pahte Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh to hã mē pamã karõ

Rukre 11.1-13, 18.9-14

⁵ Nhũm Jejus arĩ mē kãm kapēr nê mē kãm:

—Nê mãänēn ja. Na htem hakwa pix o amnhĩ mex ã amnhĩ jarēnh xwÿnhjaja Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh kaxyw nê mē kot Tĩrtũm kapēr o mē ahkre xà hã ixkreja wÿr agjê. Nê mē piitã mē noo mã kãm tanhmã

amnhĩ jarênh to. Rỳ gáp kuhê nê mẽ piitã mẽ noo mã kãm amnhĩ jarê. Tã mẽmo kaxyw na htem mẽ noo mã Tĩrtũm mã amnhĩ jarê? Nà ãm mẽ kot ja hã mẽ omunh nê mẽ mex ã mẽ ho jarkrar pix kaxyw. Nê mẽ harênh o: “E mũjti pumu. Na hte apkati mẽ ã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh anê. Kot amnhĩ to mex xwỳnh mãn.” Anhỳr ã harênh kaxyw. Tã ra mẽ piitã mẽ kot ja hã omunh nê amnhĩm mex ã ho jarkrar jakamã koja Tĩrtũm axte ja hã tanhmã ho mex to hkêt nê. Ra pika ja kamã mẽ kot mẽ omunh nê mẽ mex ã mẽ harênh kênã. ⁶ No mẽ kajaja. Kêr ka mẽ uràk nê ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt nê. ãm Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw nê akwỳjê no hkàx ã hitom wỳr agjê nê hitom kãm ahte kãm amnhĩ jarê. Hãmri nhũm Tĩrtũm tapxipix ja hã mẽ apumu. Mẽ amã amnhĩ to amnhĩrĩt kêt tã mẽ apumu. Hãmri nê mẽ ato mex nê.

⁷ —Nê mẽ kêp Tĩrtũm kra hkêt xwỳnhjaja na htem sãnti mã amnhĩ jarênh kaxyw nê xatã kãm amnhĩ jarê. Nê xatã kàx pêê kãm amnhĩ jarê. Nê hamaxpêr o: “Kot paj xatã sãnti mã amnhĩ jarê nhũm inhmar japêr.” Anhỳr o hamaxpêr jakamã xatã kãm amnhĩ jarê. No ãm htỳx ã hamaxpêr anhỳr kaprỳ.

⁸ Jakamã kwa kêr ka mẽ ho mẽ uràk kêt nê. Tĩrtũm ra kot mẽ ate mẽmoj tã hwỳr xàta ra ja kukamã kot omunh mex kênã kot ka kêt mẽ xatã hã hwỳr o akuhê.

⁹ —Nê kêr ka mẽ kãm amnhĩ

jarênh kaxyw nê amnhĩ krã hkôt tanhmã kãm amnhĩ jarênh to rỳ kãm amnhĩ jarênh o:

Pa Měinhĩpêêxà maati pê kaxkwa kamã ri apa xwỳnh? Amex o amex Tĩrtũm.

¹⁰ Apê mẽ ijamār mex xwỳnh maati na ka.

Na hte kaxkwa kamã mẽ kot ri amã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho mẽ pa xwỳnhjaja akôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri pa. Tã ijaxwỳja inhmã mẽ uràk nê akôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa hprãm.

¹¹ Nê kwa jarãhã mẽ inhmã mẽmoj gō pa mẽ akukwak ri ho apku.

¹² Na pa hte tōhã amnhĩ tomnuj nê Tĩrtũm. Nom mẽ kot tanhmã ixtomnuj to xwỳnhjaja na pa hte ãm mẽ omu nê amnhĩ tã tanhmã mẽ ho hkêt nê. Nê ja ho ijamakêtkati nê axte kãm ijamaxpêr kêt nê. ã xte amnhĩ nhĩpêx anhỳr jakamã kwa ja hã ixpumu nê ixpyrà nê ixte tanhmã amnhĩ tomnuj to hã ixpumu nê hã tanhmã ixto hkêt nê. ãm ho ajamakêtkati kurê kumrêx nê axte kãm ajamaxpêr kêt nê.

¹³ Nê kot paj nhỹrmã tanhmã amnhĩ tomnuj to kaxyw ka ja hã ixpumu nê ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhỳrja nê ixto htỳx nê pa tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt nê.

Ăm mēmoj punuj pē
ixpytār rāhā ho apa
Tirtūm. Tā ăm ja pix na
hapêx. Anê.

—E kêr ka mē ă Tirtūm mǎ
amnhī jarēnh anê. Anê.

14 —Nē koja mēhō tanhmǎ
anhīpêx to htā ka ho aja-
makêtkati nē axte kām aja-
maxpēr pix o ri apa hkêt
nē. Hǎ koja kaxkwa kamǎ
Mēpahpām maatija ja hǎ
apumu nē apyrà nē tanhmǎ
ate amnhī tomnuj to ho
hamakêtkati nē axte kām
hamaxpēr kêt nē. ¹⁵ Nom kot
kaj mē ă amnhī nhīpêx anhÿr
kêt nē. Nē tanhmǎ mē kot
mē atota ă anohtÿx rāhā ho
apa hāmri nhūm Mēpahpām
maatija mē apyrà nē mē ate
tanhmǎ amnhī tomnuj to ho
hamakêtkati hkêt nē. Ăm hǎ
nohtÿx rāhā ho pa ho pa. Anê.

*Tanhmǎ mē pahte Tirtūm
mǎ mex o mex ă harēnh to
Rukre 18.11-12*

¹⁶ Nhūm Jejus arī mē kām
kapēr nē mē kām:

—Nē mē kot amnhī to
jarkrar xwÿnhjaja na htem
Tirtūm mǎ amnhī jarēnh
kaxyw hāmri nē tōhā ho
apkur kêt rāhā kām amnhī
jarēnh jakamǎ hkuk kaprī
nē hkwÿjê hkôt pa. Tā mo
kaxyw na htem ă mē noo
mǎ amnhī nhīpêx anê? ăm
mē apkur kêt rāhā Tirtūm mǎ
amnhī jarēnh ă mē omunh
pix kaxyw. Tā ra jar pika ja
kamǎ mē kot ja hǎ mē omunh
jakamǎ koja Tirtūm nhÿrmǎ
ja hǎ tanhmǎ mē ho mex to
hkêt nē. Jakamǎ kwa kêr ka
mē ho mē urāk kêt nē. ¹⁷ Kêr

ka mē tōhā Tirtūm mǎ amnhī
jarēnh ryy kaxyw axāpkur
kaga hāmri nē amnhī krā
kahō nē amnhī jaxwÿr mux
nē akuk kīnh nē ri akwÿjê
hkôt apa. ¹⁸ Hāmri nē nhÿri
mē hkāx ă ahte kām amnhī
jarē nē kām mex o mex ă
harē. Kot kaj mē ă mē hkāx ă
amnhī nhīpêx anê nhūm mē
akwÿjaja mē axāpkur kaga hǎ
mē apumunh kêt nē. Nhūm
Tirtūm pix ja hǎ mē apumu.
Hāmri nē nhÿrmǎ ja hǎ mē ato
mex nē. Anê.

*Kaxkwa kamǎ mēmoj mex
Rukre 12.33-34; mǎānēn
Sikūn Ximotre 4.8; Wam Pêtre
1.4; Eprēw 10.34*

¹⁹ Nhūm Jejus arī mē kām
kapēr nē mē kām:

—Nē mǎānēn ja. Kêr ka
mē jar pika ja kamǎ akukrêx
rūnh o apa hkêt nē. Kêt jar
mē hikukrêx koja kritpēm
mex kêt nē. Kot kaj mē
ho akuprō nhūm amnhōre
apê homnu rÿ paratre apê
homnu. Nē kàx o mē akukrêx
nhūm haxwÿja apê omnu
rÿ nhūm mēhō apê hkwy
ho ahkī. ²⁰ Jakamǎ kêr ka
mē akukrêx rūnh o apa hkêt
nē. Kaxkwa kamǎ Tirtūm
kot mē akutêp mē akukrêx
o pikuprōnhja na kêt mex
kumrêx o jar mē hikukrêx
jakrenh par. Jakamǎ kêr
ka mē amǎ nhÿrmǎ kaxkwa
kamǎ akukrêx mex prām xaj
tām mē piitā tām mē hipêx
nē mē ho mex o ri apa. Nē
mē kamǎ axukaprī nē. Nē
Tirtūm kôt ri amnhī nhīpêx
mex nē. Hāmri nhūm ă mē
ate amnhī nhīpêx anhÿr ă

mê apumu nê mê akutêp mê amã mêmoj mex kwý jaxwý. Kaxkwa kamã mo amnhôre nê mo paratre? Nê kamã mo mê ahkînh xwýnh? ãm kamã amrakati kumrêx. ²¹ Kot kaj mê jar akukrêx rûnh hãmri nê ãm tanhmã apê homnu hto pix kukamã ajamxpêr. Nom kot kaj mê apê Tirtûm kra hã kaxkwa kamã akukrêx mã ajamxpêr rãhã ho ra akînh nê ri apa.

²² —Nê kot kaj mê ixkapêr ma nê ixkôt amnhî nhîpêx hãmri nê tãm amnhî nhîpêx. Nê tãm axpên hipêx. Jao te hirã kamã arît mex pyrãk o amnhî nhîpêx. ²³ No koja mêhõ ixkapêr ma nê ãm kuma nê ixkwým ri amnhî nhîpêx o pa. Hãmri nê te kamãt kô kamã mêhõ rît mex kêt kot amnhî nhîpêx pyrãk o amnhî nhîpêx. E kêr ka mê ã amnhî nhîpêx anhÿr pymaj ixkapêr ma nê kãm ajamxpêr tÿx rãhã ho ri apa.

²⁴ —Nê kot kaj apyxi nê anhõ patrãw hamêxkrut hãmri nê arîgro pyxi hã hamê wa kãm axapênh o amÿkry hkêt nê. Kot kaj anê nê hõ gryk ã ihõ kaga. Ja pyrã nê kot kaj mê jar akãxpore nê akukrêx pix mã ajamxpêr nê amã hapê ho akwýjê pê ho anhõxý ho ri apa. Nê gryk ã Tirtûm kãm hprãm xà hkôt tanhmã ho mê ho mex to hkêt nê. Jakamã kwa kêr ka mê Tirtûm pix mã mãn ajamxpêr rãhã nê. Jao akãxpore nê akukrêx pix kukamã ajamxpêr o ri apa hkêt nê. Anê.

Mê pahte tee ri amnhî kukamã pajamxpêr kêt ã mê pamã karõ

Rukre 12.22-31; mãânên Piripos 4.6; Wam Pêtre 5.7

²⁵ Nhûm Jesus arî mê kãm kapêr nê mê kãm:

—E. Kwa kêr ka mê tee ri mêmoj tã amnhî kukamã ajamxpêr kêt nê. Tanhmãn axàpkur xà rý axê ka mê tee ri hkukamã ajamxpêr kêt nê. Mêmoj piitã hkukamã tee ri ajamxpêr o ri apa hkêt nê. Tirtûmja àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx xwýnh na. Na pre àhpumunh tÿx o mê anhîpêx ka mê kukwak ri atîr nê apa. Jakamã xà kot mê amã mê anhõ ho pa kaxyw àhpumunh kêt? Nà ja kaxyw àhpumunh tÿx kênã. Kêp mê anhîpêx xwýnh jakamã mãânên kêp mê amã mê anhõ xwýnh. Nê kêp mê amã mê axê nhõr xwýnh.

²⁶ —Mãn ka htem kuwênhre pumu. Na hte tee ri amnhî xàpkur xà hkukamã hamaxpêr o hkaprî nê ri pa hkêt nê. Mê anhîpêêxã maati tãm na hte kãm õ ho pa. Tã kãm mê ajapê htÿx o kot kuwênhre jakrenh jakamã koja urãk nê mê amã mê anhõ rãhã ho pa.

²⁷ —Nê xà kot kaj mê kritpêm atîr prãm xàj ja pix kukamã ajamxpêr rãhã nê ra ajamxpêr kôt kritpêm atîr nê apa? Nà kot kaj mê anhÿr kêt nê.

²⁸ —Mãn ka htem akunî kamã pixôrà pumu. Na hte tee ri tanhmã kute hkukamã hamaxpêr o ra hkaprî nê

harir kêt nê. ²⁹Tã nom muxre nê harir ka mê omu. Te ho amnepêm pahihti Sarumâw xê mex pyrâk nom mex o hakre. ³⁰Pixôrâreja koja mêmemo arîgro hã htîr nê mux nê harir tâ mêmemo arîgro hã ra grã pa nê hapêx. Kêp pixôrã pix nê hapêx tokyx anhÿr tâ nhûm Tîrtûm ho mex nê nhûm mux nê harir. No mê kajaja na hte mê ato mex o pixôrã ho mexta jakre. Jakamã kwa mêmemo kaxyw kot ka kêt mê tee ri amnhî xê hkukamã ajamaxpêr o ri akaprî nê apa? Kot kaj mê ã ajamaxpêr anhÿr jao kormã amnhî kaxyw Tîrtûm mã ajamaxpêr tÿx kêt nê.

³¹—Kwa mê tee ri axâpkur xà hkukamã ajamaxpêr o ri akaprî hkêt nê. Nê tee ri amnhî kukamã tanhmã ajamaxpêr to ho ri akaprî hkêt nê. ³²Mê kot Tîrtûm kôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjaja na htem ã ri hamaxpêr anhÿr o pa. Tã nom kêr ka mê ho mê urâk kêt nê. Tîrtûm ra kot mê panhõ mêmemoj kêt kôt mê pahpumunh mex kênã. ³³Jakamã kêr ka mê hkôt ri tanhmã amnhî nhîpêx to rãhã ho ri apa. Nê amã ja pix tânopxar prãm. Hãmri nhûm Tîrtûm amnhî tâ mê apumu nê apkati mê mê amã mêmemoj nhõr o pa.

³⁴—Jakamã kwa kêr ka mê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr o akaprî nê apa hkêt nê. Tîrtûm kot apkati mê mê pajamãr mex jakamã kêr ka mê jarãhã amnhî kukamã apkati mê ajamaxpêr kêt nê.

Kê apkati mãn. ãm jarãhã pix mã mãn mê ate tanhmã amnhî nhîpêx tota kukamã ajamaxpêr. Tîrtûm kot mê pahpumunh mex o pa rãhã kênã. Anê.

7

Mê pahte axpên to pakapêr punuj kêt ã kot mê pamã karõ

Rukre 6.37-38, 6.41-42; mãânên Rômân 2.1-3; Wam Korît 4.5; Xiakre 4.11-12

¹ Nhûm Jejus arî mê kãm kapêr nê mê kãm:

—Nê kêr ka mê atÿx ri amnhî krã hkôt tanhmã akwÿjê hõ kot amnhî tomnuj to hã harênh kêt nê. Kot kaj mê ã harênh anê nhûm Tîrtûm ja hã mê apumu nê mê kajaja ã mê ajarênh anê. ² Na hte tanhmã mê pahte axpên nhîpêx to hã mê pahpumunh kôt tanhmã mê panhîpêx to. ³⁻⁵ Jakamã kwa kêr ka mê mêmemo kot tanhmã amnhî tomnuj to hã omu hãmri nê hã kãm kapêr tokyx anhÿr kêt nê. Akumrêx ate tanhmã amnhî tomnuj to hã amnhî pumu nê hkaga hãmri nê rî kormã ate mêmemoj tâ omunh xwÿnhta wÿr tê nê hã tanhmã kãm akapêr to. Kêr ka mê ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa.

—Nê xà koja mê akwÿjê hõ tanhmã amnhî tomnuj to grire. Ka ate amnhî tomnuj tÿx o hakrenh tâ ã kot amnhî nhîpêx anhÿr ã omu nê hã kãm akir nhûm amã ja mex nê nã? Nã koja amã ja mex kêt nê. Kot ka akumrêx ate tanhmã amnhî tomnuj tota kaga hãmri nê rî kormã anhîõ tanhmã kot amnhî tomnuj to

grireta nê kãm akapêr nhũm ja amã mex nê.

6 —Nê xà na htem mẽ apkur xà mex jamý nê rop mã kurê? Nà na htem anhÿr kêt nê. Ja pyrà nê kêr ka mẽ kot Tirtũm kaga xwÿnhjê mã kapêr jarênh o ri apa hkêt nê. Anê.

Mẽ pahte mẽmoj to presija hã amnhĩ to Tirtũm wÿr

Makre 11.24; Rukre 11.5-13; Juãw 14.13-14; mããnên Wam Tesarôn 5.17; Xiakre 1.5-8, 4.1-3

7-11 Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—Nê xà kot we akraja kãm prãm nê tep ã awý ka axtem nê kagã hõ py nê kãm agõ? Rý nhũm krãhyre gre hã awý ka axtem nê makre hõ py nê kãm agõ? Nà na ka htem ã mẽ hipêx anhÿr kêt. Na ka htem kot mẽmoj tã mẽ awÿr xà hkôt kãm mẽmoj gõ. Mẽ ate amnhĩ tomnuj tã na ka htem akrajê ho mex o ri apa. Tã kaxkwa kamã Tirtũmja na hte mẽ ato mex o mẽ ate mẽ akrajê ho mex jakrenh. Kãm mẽ ajapê htÿx kôt na hte mẽ amã mẽmoj mex nhõr o pa. Jakamã kot ka mẽ mẽmoj tã awý nhũm mẽ ama nê mẽ ate mẽmoj tã hwÿr xàta kôt amã kugõ. ãm xatã mẽ ate hã axàhwÿr o ri apaja nhũm mẽ amã hprãm xwÿnhnta gõ. ãm mẽmoj tã hwÿr rãhã ho ri apa nhũm mẽ ama nê mẽ amã mẽmoj tanhmã hipêx to. Te ho mẽhõ kãm tep xành nê teprênhxà hpyr nê xatã gõx kãm rênh o ãm pyrà nê xatã

mẽmoj tã awý. Hãmri nhũm mẽ ama nê mẽ amã hprãm xwÿnhnta gõ. Te tep kanhêr xwÿnhnta jatã kot tep kanhêr pyræk. Jao mẽ amã mẽmoj prãm xwÿnhnta gõ.

12 —Nê mẽ piitã mẽ kot tãm mẽ anhĩpêxja na mẽ amã hprãm. Tã kêr ka mẽ amnhĩ pyrà nê tãm mẽ piitã mẽ hipêx o ri apa. Mẽ kot tãm mẽ anhĩpêx kêt tã kêr ka mẽ axãmnhĩx mẽ kêp anhõxy hkêt nê tãm mẽ hipêx. Kot kaj mẽ ã axpên nhĩpêx anê nê finat Mojes mẽ Tirtũm nhÿ hã mẽ kapêr o mẽ pa xwÿnhjê xujarênh xà hkôt axpên nhĩpêx mex o ri apa. Anê.

Pry pijakrut jarênh

Rukre 13.24; mããnên Piri-pos 3.19-21

13-14 Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—Tirtũm kapêrja mẽ kêp hihtÿx jakamã na htem ohtô nê hkôt amnhĩ xunhwÿr kêt nê. Na htem ãm hpÿnhre nê hkôt amnhĩ xunhwÿ nê hkôt amnhĩ nhĩpêx. Jakamã te Tirtũm nhõ krĩ hwÿr pry grireta ã hpÿnhre nê pa pyræk. No nhũm Satanasti hkôt mẽ kot amnhĩ xunhwÿr xwÿnhnjaja na htem Satanasti kôt pix mã tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm. Mẽ kãm mex jakamã nhũm mẽ amnhĩ nhĩpêx o te pry krepak rax ã axpên kôt mẽ ohtô nê pa pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Axtem kuwy hwÿr pry krepakja nør tã nhũm mẽ htÿx kuwyja wÿr amnhĩ to pa. Jakamã Tirtũm

kapêrja mē apê hihtỳx tã kêr ka mē mãmri hkôt amnhĩ xunhwỳ. Jao Tĩrtũm nhõ krĩ hwỳr pry gireta ã mãn apa. Anê.

Mē kot amnhĩ to hêx xwỳnhjê jarênh

Rukre 6.43-44; mǎǎnēn Xiakre 3.9-12; Wam Juǎw 3.10, 4.4-6

¹⁵ Nhũm Jejus arĩ mē kãm kapêr nê mē kãm:

—E kwa mē o kora. Mē akwỳjaja kot kêp Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh xwỳnh ã amnhĩ jarênh tã na htem ja hã amnhĩ to hêx. Nhũm htem kãm mē kapêr mar prãm nê. Te mē kapêr mex pyræk tã no nhũm htem ãm mē kãm amnhĩ to hêx pix o ri mē hkôt pa. Mē kot mar nê axtem nê Tĩrtũm kapêr kwỳm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kaxyw nhũm htem hêx rom tanhmã mē kãm kapêr to. Jakamã kwa mē o kora. Mē axkãm ajamak rom nê amnhĩ nê mē omunh mex nê. ¹⁶ Kêr ka aprĩ hã mē piitã mē kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mē omu nê rĩ kormã tanhmã mē harênh to. Mē hamaxpêr punuj xwỳnhjaja kêp Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh xwỳnh kêt. No koja mē tãm hamaxpêr nê tãm amnhĩ nhĩpêx ka ja hã mē omu nê mē kêp Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh xwỳnh ã mē omunh kurê kumrêx. Na htem hprĩ hã mē kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mē omu nê rĩ kormã tanhmã mē harênh to. ¹⁷ Na htem hamaxpêr punuj hãmri nê hkôt tanhmã amnhĩ tomnuj to. Nom koja mēhõ hamaxpêr mex nê hãmri nê hkôt tãm

amnhĩ nhĩpêx mex o pa. ¹⁸ Na htem tanhmã hamaxpêr to xà hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa.

¹⁹ —Nê koja mēhõ õ pĩ hpàr ô hkêt japêr nhũm tee ri omu hãmri nê krãhta nê kuwym kumê. Ja pyrã nê koja mēhõ tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa nhũm Tĩrtũm tee ri ja hã omu hãmri nê ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr o paja mỳrapê kuwy hwỳr kumê. ²⁰ Jakamã kot kaj mē tanhmã mē kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã akwỳjê pumu nê ra aprĩ hã tanhmã mē kute hã mē omunh kurê kumrêx. Mē kêp Tĩrtũm nhỹ hã kapêr xwỳnh ã mē omu rỳ mē kêp hkwỳm ri kapêr xwỳnh ã mē omu. Anê.

Mē kot Tĩrtũm nhõ krĩ hwỳr gjêx mǎ xwỳnhjê jarênh

Rukre 13.25-27; mǎǎnēn Sikũn Korĩt 13.5; Wam Juǎw 2.3-6

²¹⁻²³ Nhũm Jejus arĩ mē kãm kapêr nê mē kãm:

—Nê Inhĩpêxã Tĩrtũm mē wa inhõ krĩja wỳr koja mē piitã gjêx kêt nê. ãm mē kot kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o mē pa xwỳnh pixjaja koja mē nhỹrmã ma hwỳr agjê. Na hte mē hkwỳjaja ixto “Pahihiti” anhỹr ã ijarênh tã no ãm ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Jakamã koja mē nhỹrmã wa inhõ krĩ hwỳr àpir kêt nê. Kot paj nhỹrmã mē piitã mē htĩr ri tanhmã mē kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mē omunh xà hkôt tanhmã mē harênh to. Mē mex ã mē hkwỳjê jarê nê mē kot amnhĩ tomnuj ã mē hkwỳjê

jarê. Hāmri nhūm mē hkwȳ kot ixkôt amnhī nhīpêx o pa hkêt xwÿnhjaja kuwyta wÿr ma pa pymaj tee ri amnhī kukamā hamaxpêr hāmri nē tanhmā inhmā amnhī jarēnh to nē inhmā: “Kwa Jesus. Xà ate ixpumunh kêt? Na pa pre amnepêm ixtîr ri pikap ixpare ri anhÿr hā aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr rax nē. Nē ixkwÿjê nē mēkarōmnuti jano nē mē kām akapêr jarēnh o ri ixpa. Kwa xà ate ja hā ixpumunh kêt?” Anhÿr o inhmā amnhī jarê.

—Nom mē htîr ri ã mē kot amnhī nhīpêx anhÿr o pa htā ixkapêr kôt amnhī nhīpêx kêt jakamā kot paj mē kuma nē ãm mē kuma nē amnhī nē mē hano nē mē kām: “Tk kwa mē ma mra. Mē apê ixkwÿ hkêt. Mē ate ixkôt amnhī nhīpêx o apare hā. ãm mē ate amnhī tomnuj xwÿnh na ka mē. E mē ma kuwy hwÿr amrar kurê kumrêx.” Anhÿr o kot paj amnhī nē mē hano. Hāmri nhūm mē kot ixkôt amnhī nhīpêx o mē pa xwÿnh pixjaja ma Tirtūm mē wa inhō krī hwÿr gjêx pa. Anê.

Ixkre pijakrut jarēnh

Rukre 6.46-49; māānēn Xi-akre 1.22-25; Wam Juāw 2.3-6

²⁴ Nhūm Jesus arī mē kām kapêr nē mē kām:

—E kot paj mē amā awjarê ka mē ixujarēnh ma. Nà mē kot ixkapêr mar nē hkôt amnhī nhīpêx o mē pa xwÿnhjaja te mē kot ixujarēnh ja pyrāk. Mē kot amnhī nhīpêx o te mēhō kot amnhī kukamā hamaxpêr mex nē

aptÿx kām amnhīm ōrkwÿ nhīpêxja pyrāk. ²⁵ Koja mēhō aptÿx kām amnhīm hipêx nhūm mēmo arīgro hā na wryk rax nē gō htām rax nē hanhi no nhūm arī ãm tÿx nē xa. Tā kot kaj mē ixkôt amnhī nhīpêx o ri apa hā kot kaj mē te ixkre ja pyrāk. Jao amex nē ajamakêtkati nē ri apa. Te ho gō htām kot ixkre janhir nhūm arī ãm tÿxta pyrāk.

²⁶⁻²⁷ —No mē kot ixkapêr mar nē ãm mar xwÿnhjaja. Te mē kot mēhō kot amnhī kukamā hamaxpêr mex kêt nē htÿx mōr nē gō mÿri gyw rerek kām amnhīm ōrkwÿ nhīpêx pyrāk. Koja mēmo arīgro hā ōrkwÿ hā kōk xàpêr tÿx nē na wryk rax nē. Nē gō htām nē hanhi nē kēp grānh pa. Jakamā koja mēhō ixkôt amnhī nhīpêx kêt nē te kot ã kot amnhī nhīpêx anhÿr xwÿnhnta pyrāk. Jakamā kwa mē ixkapêr mar tÿx nē hkôt amnhī nhīpêx rāhā ho ri apa. Te mēhō aptÿx kām ōrkwÿ xām xwÿnhnta pyrāk. Anê.

²⁸ Nhūm pre Jesusja ã mē kām ujarēnh ry anê nhūm mē amnhī jaêr pē kot tanhmā mē ahkre htoja mar o hkrī. ²⁹ Hāmri nē axpēn mā harēnh o:

—Hêxta waa nē. ãm hāmri na ã mē pamā kapêr anê. àhpumunh tÿx kôt na hte ãm hāmri tanhmā mē pamā ujarēnh to. Pêr ãm Tirtūm kapêr tūm o mē ahkre xwÿnhjê kurom àhpumunh tÿx kumrêx. Anê.

8

*Kà nhy hkro xàpêr o pa
xwýnh jarênh*

Makre 1.40-45; Rukre 5.12-16

¹ Tã nhũm Jejus mẽ kãm kapêr pa hãmri nê hixêr prêeta rũm akupÿn wrÿ nê ma tẽ nhũm mẽ ohtô nê ma hkôt mra. ² Hãmri nhũm mēhō my hkà nhy hkro xàpêr o pa xwýnhja omu nê hwÿr tẽ. Hãmri nê kutã hkõnkrã ho tēm nê hipô nê nhÿ nê amnhĩ to kuwÿ nê kãm:

—Pa Pahiti. E ot pa awÿr amnhĩ to tẽ. Akupÿm ate mẽ ixto mex kaxyw axàhpumunh tÿx jakamã kot ka amã akupÿm ixto mex prãm nê mãmri ixto mex. Anẽ.

³ Hãmri nhũm Jejus kuma nê hkà punuti hã ìhkra xi. Amnhĩ kamã kahak kêt nê hã ìhkra xi nê kãm:

—Nà kot paj ato mex. E akupÿm akà mex. Anẽ.

Hãmri nhũm hkà akupÿm mex kurê kumrêx. ⁴ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—E kêr ka amnhĩ tã mẽ kãm tanhmã ijarênh to hkêt rãhã ma patre hwÿr tẽ kê akupÿm akà mex ã apumu. Hãmri ka hpãnhã amnepêm finat Mojes kot mẽ ate akupÿm amex ã Tirtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã karõta ka kãm ho anẽ. Kê mẽ piitã akupÿm akà mex ã apumu. Anẽ.

*Pôristi krãhtũm mã àpênh
xwýnh jarênh*

Rukre 7.1-10

⁵ Tã nhũm Jejus ma krĩ pẽ Kapanau hwÿr mō. Hãmri nê hwÿr pøj nhũm Rõm nhō xwýnh pẽ pôristi krãhtũmja

omu nê hwÿr tẽ. Kêp Ijaew kêt tã hwÿr tẽ. Na pre kãm àpênh xwýnh kêp à htÿx nê nõ nhũm omu nê tee ri hkukamã hamaxpêr. Hãmri nê Jejus ra õ krĩ hwÿr hpôx ã omu nê hwÿr tẽ nê kãm harê nê kãm:

⁶—Pa Jejus? E ot pa awÿr tẽ. Inhmã àpênh xwýnhja na ixpê à htÿx nê. Ra ì kamã htyk pa nê nõ. O mũj inhõrkwÿ kamã nõ. Anẽ.

⁷ Nhũm Jejus kuma nê kãm: —Tÿ? Tôe. Nà pa ma akôt tẽ nê akupÿm amã ho mex. Anẽ.

⁸⁻⁹ Hãmri nhũm tee ri kuma nê kãm:

—Kwa akĩnhã ixpê Ijaew kêt jakamã ixte amnhĩ kuk ã ixpijaàm. ãm ja rũm mãn akapêr pix o akupÿm inhmã ho mex nà? Ixpê mẽ hkrãhtũm na pa hte inhō pôristi mã mẽmoj tã karō nhũm mẽ inhmar xà hkôt inhmã mẽmoj tanhmã ho. Na pa hte mẽ kãm: “E mẽ ma mra nê ã amnhĩ nhĩpêx anẽ.” Anẽ nhũm htem inhma nê ma mrar kurê kumrêx. Rÿ pa mẽ kãm: “E mẽ amnẽ ixwÿr mra nê ã amnhĩ nhĩpêx anẽ.” Anẽ nhũm mẽ inhma nê ixwÿr mra. No kêt ixrom axàhpumunh tÿx kôt na ka hte mẽ àja mã akapêr nhũm ama nê mẽ kêp hapôx nê ma mrar kurê kumrêx. Jakamã kwa ãm ja rũm akapêr pix o akupÿm inhmã ho mex nà? Anẽ.

¹⁰ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ jaêr pẽ kot kãm ã kapêr anhÿrta ma nê hkĩnh nê. Hãmri nê hã hkôt ri mẽ mōr xwýnhjê mã kãm:

—Kwa xà na ka mēm̄myja kapēr ma? Mē pahkīnh ā kēp Ijaew kêt tā mē arom amnhī kaxyw inhmā hamaxpēr tỳx nē. Aa mē atō urāk nē ā amnhī kaxyw inhmā aja-maxpēr tỳx anhỹr kêt tā nhũm mē arom kām àpēnh xwỳnh kaxyw ā inhmā hamaxpēr tỳx anē. ¹¹ Nà koja nhỹrmā mē hkwyjaja kēp Ijaew kêt tā ohtō nē pika piitā kurũm ma Tirtũm mē wa inhō krī hwỳr api nē hwỳr agjê. Nē wa ixkuri wa inhō krī kamā Ijaew pàr krax pē Apraāw nē Ijak nē Jako mē pimràatā pa ho pa. Mē kēp Ijaew kêt tā mē ìhkô hā apkur mex o hkrī nhũm Tirtũm mē ho mex rax o pa. ¹² No pēr mē apē Ijaew kwỳjaja kot kaj mē hkôt hwỳr agjêx kêt nē. Tirtũm kām hwỳr mē agjêx prām tā ka mē axtem nē hkaga. Jakamā kot kaj mē ma kamāt kô xihtỳx rax wỳr ajapêx nē mē kēp awry rax nē mē kot amnhī xà htỳx kamā hamak tũm xàta kamā apa ho apa. Hāmri nē tee ri mē ixwỳr agjêx prām kaprỳ nē akaprī xāj mur nē amnhī kamā agryk tỳx nē. No ãm tee ri amnhī kamā agryk kaprỳ. Mē ate Tirtũm kapēr kaga nē hkôt amnhī xunhwỳr kêt jakamā kot kaj mē nhỹrmā ā amnhī nhīpêx anē. Anē.

¹³ Nhũm pre ā Jejusja mē kām kapēr anē. Hāmri nē pōristi krāhtũmta mē kām:

—E mām̄rī ma akupỹm tē nē amā àpēnh xwỳnhta pumu. Ra ate kaxyw inhmā ajamaxpēr tỳx jakamā na pa

ra akupỹm amā ho mex. E akupỹm tē nē omu.

Anhỹr o kām kapēr rôm nhũm ra akupỹm kām mex kurê kumrêx.

Jejus kot ahpỹnhā mē à xwỳnhjê ho mex

Makre 1.29-31; Rukre 4.38-41

¹⁴ Tā nhũm Jejus ma Simāw Pêtre nhōrkwỹ hwỳr tē nē hwỳr axà. Nhũm Simāw Pêtre xupānhgêx ra à nē hkà kagro htỳx nē nō. ¹⁵ Hāmri nhũm Jejus hwỳr axà nē omu nē ìhkra hā kupy nhũm hkà hakry nē akupỹm hihtỳx kurê kumrêx. Jakamā kànhmā nhỹ nē mē kām mēō hā àpēnh o ri mra.

¹⁶ Tā nhũm ra awjakry. Ra kamàtre ho mō nhũm mē piitā Jejus wỳr mē à xwỳnhjê ho mra. Nē mēkarōmnuti kot mē hwỳr gjêx xwỳnhjaja nhũm mē hwỳr mē o mra. Hāmri nhũm mē omu nē akupỹm mē piitā mē ho mex. Mē à xwỳnhjê ho mex nē mē hkwyjê né mēkarōmnuti jano. Æm kapēr pix o mē nē mē hano nhũm mē kēp hapôj nē ma hapêx. ¹⁷ Na pre ra Tirtũm nhỹ hā kapēr xwỳnh finat Ijaisja ā amnhī nhīpêx anhỹrja kukamā amnepêm mē kām harēnh o:

Tirtũm kot mē pahwỳr mēnh mē xwỳnhja koja nhỹrmā wrỳ nē mē panê mē paxà piitā rēnh pa nē akupỹm mē pahto mex pa. Anē.

Na pre ā finat Ijaisja Jejus kukamā harēnh anē. Tā nhũm wrỳ nē kot harēnh xà

hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa.

Wa kãm Jejus kôt amnhĩ xãm prãm xwÿnh wa harênh

Rukre 9.57-62

¹⁸ Tã nhũm Jejus amnhĩ pu hã rĩt nê tee ri hwÿr mē mrar xwÿnhjê pumu hãmri nê hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mã kãm:

—E ma pu mē pàr mã agjê nê ma xarmã mō. Anê.

¹⁹ Hãmri nhũm mē nojarêrôm nhũm Tĩrtũm kapêr tũm o mē ahkre xwÿnhjê hō Jejus wÿr tē nê kãm:

—Pa mē ijahkre xwÿnh? E pa ma akôt ri ixpa ho ixpa nã. Anê.

²⁰ Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Ko ka mã. Kam nê rĩ ma ixkôt ri apa. Nom kêr ka inhmar kumrêx. Xore na hte pika hkre kamã hikwÿ. Nê kuwênhre pĩ nhĩmök ã hikwÿ. No pa ixpê Tĩrtũm kot mē awÿr inhmēnh xwÿnh tã mry hkĩnhã inhörkwÿ hkêt. Na pa hte amarĩ nhãm krĩ hwÿr ixpa nê nhãm hō hwÿr ixpa. Tã xà kot ka ixpyrà nê ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa nã? Anê.

²¹ Hãmri nhũm pãnhã hōja hwÿr tē. Ra mē kot hkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê hōja hwÿr tē nê kãm:

—Pa Pahihti. E pa amã amnhĩ jarē ka inhma. Kot paj ma akôt ixpa ho ixpa no ãm kormã. Koja nhÿrmã inhĩpêxã tanhmã amnhĩ to nê ty mãn. Pa haxã hãmri nê rĩ kormã ma akôt ixpa ho ixpa. Anê.

²² Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Kwa nã ri ã ajamaxpêr anhÿr kêt nê. Ma ixkôt apa ho apa kurê kumrêx. Kê mēmoj inhnê ano kupyr rÿ apê ãmnãr kêt nê. Kwãr mē htĩr tũm nê mē pa hkêt mã xwÿnhjaja mãn axwakre kamã amã anhĩpêxã jamãr o pa nê haxã. Anê.

Jejus kot kôk o pinhkrênh jarênh

Makre 4.35-41; Rukre 8.22-25

²³ Tã nhũm mē ra xarmã nojarêr nhũm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja pàr wÿr agjê hãmri nê himô raxja ã ma xarmã mō. ²⁴ Hãmri nhũm Jejus ra ôttxwa nê ra gōr nê nõ. Puh nhũm naja hkoko ho mō nê kôk xapêr tÿx kumrêx. Nhũm gô kãnhmã harĩ nê axpên tak tÿx nê. Xatã axpên tak nê pàr kre kamã axkapĩ nhũm ra àr o mō. Hãmri nhũm mē tee ri omu nê kãm ma htÿx kumrêx. Nê tee ri amnhĩ nhĩpêx. No nhũm Jejusja htÿx gōr nê nõ. ²⁵ Hãmri nhũm mē hwÿr hprôt nê kumra nê kãm:

—Kwa Pahihti. Kot puj mē jarãhã pahtyk pa. Kwa tokyx kãnhmã nhÿ nê ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to wehe. Anê.

²⁶ Hãmri nhũm hkrãkato nê kãnhmã nhÿ nê kôk mã kapêr nê kãm:

—E kwa hãmri anhĩkrê. Anê.

Puh nhũm hpinhkrênh pa nhũm gōja tãm nõr kurê kumrêx. Hãmri nhũm Jejusja hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê hwÿr apkjê nê mē kãm:

—Hêxta waa nê. Kwa pēr ãm kormã te mē ate amnhĩ kaxyw Tirtũm mē wa inhmã ajamaxpēr tỳx kêt pyrãk. Hã na ka mē amã ma xaj tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpēr. Anê.

²⁷ Hãmri nhũm mē amnhĩ jaer pê ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿrja ã omu nê tee ri hamaxpēr nê axpên pumunh pê omunh o kuhê. Hãmri nê axpên mã:

—Kokÿÿ. Pēr Jejus kêp mē panhĩõ hkêt. Mē pahtõ kot pu we te kot amnhĩ nhĩpêx pyrà nê kôk mã pakapēr nhũm hpinhkrênh kurê kumrêx? Nã Jejusja mē pakurom àhpumunh tỳx o àhpumunh tỳx. Anê.

Jejus kot wa nê mēkarõmnuti janor

Makre 5.1-20; Rukre 8.26-39

²⁸ Tã nhũm mē ra himô rax pê Garirejja ã rê nê pika pê Geras wÿr pøj nê kamã mō. Hãmri nhũm ra mēhõ myja wa hamêxkrut nê mē kutã tē. Ra mēkarõmnuti kot hamē wa hwÿr gjêx xwÿnhja wa. Mēkarõmnuti xohtõ kot tanhmã wa ho jakamã nhũm wa oprê htỳx nê hihtỳx rax nê wa pa. Jakamã nhũm mē piitã kãm wa uma nê amnhĩ nê mē htykjê jagjênh xà hã kên kre kaêx kãm wa kumê nhũm wa kamã pa ho pa. Jakamã nhũm wa Jejus kutã tē nê amnhĩ wÿr omu hãmri nê amnhĩ nê tanhmã kãm kapêr to. Nom mēkarõmnuti nhÿ hã âmra kamã kãm kapêr nê kãm:

²⁹ —Pa Tirtũm Kra Jejus? Mo kaxyw na ka mē ixwÿr tē? Kwa tanhmã mē ixto hkêt nê. Ate tanhmã mē ixtomnu hto hã arĩgrota kormã katoore hã. Anê.

³⁰ Nhũm ra krĩ nhõ xwÿnhjê hkrit hagrô ohtô nê ri mē hpum pa. ³¹ Nhũm mēkarõmnuti mē omu hãmri nê amnhĩ to Jejus wÿ nê kãm:

—Kwa kot ka jahti wa nê mē ijapõx japêr nê mē kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xata wÿr mē ixrênh kêt nê. Hagrô hkwy mÿj wÿr mãn mē ixrê pa mē hpãnhã hwÿr mãn hagjê nã? Anê.

³² Hãmri nhũm mē kuma nê mē kãm:

—Tõe mē tãm mē hwÿr mãn mra. Anê.

Hãmri nhũm mē kuma nê myta wa kêp hapøj nê hagrô hwÿr mrrar kurê kumrêx nê hpãnhã kãm gjêx pa. Hãmri nhũm hagrôta mēkarõmnuti pymaj amÿra nê ma hprõt nê himô hã hixêt prêk ã axpum rôrôk nê gôx kãm mrõ nê pikaprâr pa. ³³ Hãmri nhũm hagrô jamâr o ri mē pa xwÿnhjaja tee ri omu hãmri nê ma akupÿm krĩm hprõt nê mē kãm awjarê. Nê myta wa akupÿm tãm hkrã hã harênh o hprõt. ³⁴ Hãmri nhũm krĩ nhõ xwÿnhjaja tee ri mē hkrit jarênh ma nê ma piitã Jejus wÿr mra nê hkaxpa. Hãmri nê amnhĩ nê kãm:

—E kwa mē ma amrar kurê kumrêx. Anê.

Hãmri nhũm mē kuma nê awjanã nê ma akupÿm pan rê.

9

*ĩ kamã htyk xwÿnh jarēnh
Makre 2.1-12; Rukre 5.17-
26; Juāw 10.37-38*

¹ Nhũm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja awjanã nē ma akupÿm pâr wÿr mra nē gjêx pa nē akupÿm xarmã rê nē akupÿm Jejus nhõ krĩ hwÿr mō. ² Hãmri nē hwÿr pōj nhũm krĩ nhõ xwÿnh kwÿjaja mē omu nē ĩ kamã htyk xwÿnhja mÿ nē Jejus wÿr o tē. Nōr xà kamã nōr rāhã nhũm mē hã hije nē kumÿ nē hwÿr o tē. Hãmri nhũm amnhĩ tã mē omu. Ra mē kot hkrãmnhwÿta kaxyw kãm hamaxpēr tÿx ã mē omu nē ĩ kamã htyk xwÿnhhta mã kapēr nē kãm:

—Pa? Kwa tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpēr kêt nē. Na pa ra apê tanhmã ate amnhĩ tomnuj to ho ijapêx pa. Kot paj axte kãm ijamaxpēr kêt nē. Anē.

³ Hãmri nhũm Tirtũm kapēr tũm o mē ahkre xwÿnhjaja tee ri ã kot kãm kapēr anhÿrja ã kuma nē axpēn mã:

—Tk. Kwa mēhō myti mÿj kēp Tirtũm kêt tã te ri kot amnhĩ nhĩpêx pyrāk ã amnhĩ nhĩpêx. Tirtũm pix na kot mē nē mē kot amnhĩ tomnuj o hapêx xwÿnh. Anē.

⁴ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã mē kuma nē mē kãm:

—Kwa mē ã ajamaxpēr anhÿr kêt nē. ⁵ Ixte mē nē mē kot amnhĩ tomnuj o ijapêx par ã amnhĩ jarēnh tã mē ate ja kôt ixpumunh kêt jakamã na ka mē ja kaxyw ixkôt ajamaxpēr kêt nē. Nom kot

paj mē anoo mã akupÿm ĩ kamã htyk xwÿnhhta o mex ka mē apiitã hã ixpumu hãmri nē ixkôt ajamaxpēr kurê kumrêx. Ixpê Tirtũm kot mē awÿr inhmēnh xwÿnhhta na pa. Ixte mē anê mē ate amnhĩ tomnuj rēnh kaxyw na pre mē awÿr inhmē pa mē awÿr wrÿ. ⁶ Tã mē ate ja hã ixpumunh kaxyw kot paj mē anoo mã ja ho mex.

Anhÿr o mē kãm amnhĩ jarē hãmri nē ĩ kamã htyk xwÿnhhta mã kãm:

—E kãnhmã xa nē anōr xàta py nē ma akupÿm anhōrkwÿ hwÿr tē. Anē.

⁷ Puh nhũm kãnhmã ãm kurê kumrêx nē nōr xà py nē mē noo mã kato nē ma akupÿm ōrkwÿ hwÿr tē. ⁸ Hãmri nhũm mē piitã no hapôx rÿnh nē omunh o kuhê nē kamã no pyma htÿx nē. Nē tee ri omu nē axpēn mã:

—Kokÿÿ. Kwa aa mē pahte ã mēhō kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã omunh kêt tã jarāhã ja pumu.

Anhÿr o Jejus jarē hãmri nē ÿ hã Tirtũm mã mex o mex ã harē.

*Jejus kot amnhĩ kôt
Matêwre hwÿr*

Makre 2.13-17; Rukre 5.27-32

⁹ Tã nhũm Jejus mē kēp kato nē hkôt mē pa xwÿnhjê mē nhũm mē ma mō. Hãmri nē pa ixpê Matêwre ixpumu. Ixte Rôm kãm mē ho amnhĩptār xwÿnh mã krĩ nhõ xwÿnhjê pé kãxpore hkwÿ jamÿnh xwÿnh na pa pre. Nom mē kot ho tewēn kryre htã ixte amnhĩm

hkwÿ ho ixârîk prâm xàj na pa pre hte mē kām ho rûnh nē harē. Jakamā nhūm mē piitā kām ixkīnh kêt nē. Tā pa pre mē kēp kàxpore jamÿnh xà hā ixkre kamā mē kēp hamÿnh o nhÿ nhūm Jejus mē hkwÿjaja ijānh mra nē ixpumu nē amnhī kôt ixwÿ nē inhmā:

—Pa? E axàpēnhata kaga nē hpānhā amnē mē ixkôt mān tē nē ixkôt mān ri apa ho apa. Anē.

Hāmri pa kuma nē ixàpēnh kaga nē ma hkôt tē. Nē hpānhā hkôt ixpa ho ixpa.

¹⁰ Hāmri nē mēmo arīgro hā amnhī nhōrkwÿ hwÿr Jejus nē hkôt mē pa ho pa xwÿnhjaja mē ixkrāmnhwÿ hkwÿjē hwÿ. Nhūm mē piitā mra nē inhōrkwÿ hwÿr agjē nē ixkutā apkur o hkrī. Nē ixpyrà nē Rōm nhō pahimā mē kēp kàxpore hkwÿ jamÿnh xwÿnh kwÿ haxwÿja ixwÿr mra nē mē ixkutā apkur o hkrī. ¹¹ Hāmri nhūm Parijew nhō xwÿnhjaja mra nē inhōrkwÿ kapem mē ixàpkur ā mē ixpumu. Nē tee ri mē ixkaêx ā Jejus pumu hāmri nē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjē hwÿr agjē nē mē ixtā mē kām akir nē mē kām:

—Kwa mē kot jajē kutā apkur kêt tā mē akrāhtūmja axtem nē mē kutā apkur o nhÿ. Kwa nà mē kot amnhī tomnuj xwÿnh kēnā. Jejus kot amnhī to mex ronhÿx mē kutā apkur kêt nē. Anē.

¹² Hāmri nhūm Jejus amnhī tā ā mē kapēr anhÿrja ma nē mē kām:

—Tk. Nà ixte tām mē unhwÿr kaxyw na pa mē kutā ixàpkur o nhÿ. Xà na hte tōtōja mē mex xwÿnhjē hwÿr mra nē mē hkane? Nà ām mē à xwÿnhjē pix wÿr na hte mra nē tanhmā mē hkane hto. Ra mē ate ja pumunh mex. Tā ja pyrà nē na pa pre mē kot amnhī to mex xwÿnhjē hwÿr ixwÿr kêt nē. Mē kot amnhī tomnuj xwÿnhjē pix wÿr na pa pre wÿr. Ixte tām mē unhwÿr kaxyw mē hwÿr wÿr nē ā jajē kutā ixàpkur o inhÿr anē. ¹³ Ga mē ma mra nē Tirtūm kapēr ā kaga htūm kot ja jarēnhja kamā harē nē ama. Harēnh kot:

Na ka htem inhmā tanhmā amnhī jarēnh to kaxyw hāmri nē inhmā mēmoj gō nē tanhmā ixto mex to. Nom kēr ka mē ām ja pix ho anhÿr kêt nē. Mē määnēn mē piitā tanhmā mē ho mex to ho ri apa. Anē.

—Ā Tirtūm kapēr ā kaga htūm kot ja jarēnh kot anhÿr. Tā ja pyrà nē na pa pre mē kot amnhī tomnuj xwÿnhjē hwÿr wÿr nē mē kamā ixukaprī ho ixpa. Mē kot amnhī tomnuj kaga nē hpānhā tām amnhī nhīpêx kaxyw na pa pre ā mē hwÿr ixwÿr anē. Tā ka mē ri atÿx amnhī krā hkôt ā ixto akapēr anē. Anē.

Mē kot mēmoj tā Jejus kujjēr

Makre 2.18-20; Rukre 5.33-35

¹⁴ Tā nhūm Juāw Paxis kôt mē pa xwÿnhjaja Jejus wÿr mra nē mēmoj tā hkukja nē kām:

—Pa? E ot pa mē awÿr mra. Kwa mē inhmā mēmoj jarē. Na pa htem tōhā Parijew nhō xwÿnhjê pyrā nē ixàpkur kêt kām Tirtūm mā amnhī jarē. Tā nom akôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja na htem àmnhīx apkur o pa kamā kām amnhī jarēnh o pa. Kwa mo na htem mē ixpyrā nē tōhā apkur kêt kamā kām amnhī jarēnh kêt nē? Anē.

¹⁵ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Nà mo kaxyw kot kêt mē apkur kêt rāhā kām amnhī jarē? Mē hkaprīre hā. Mē kot ixkôt pa ho pa hā amnhī pumunh jakamā na htem hkīnh nē ixkôt pa. Kormā ixte mē kamā ixpa kēnā kot kêt mē apkur kêt rāhā Tirtūm mā tanhmā amnhī jarēnh to. Xà na htem hkràmnhwÿ hā hkīnh kaxyw hā akuprō nē hkaprī nē apkur kêt o kamāt nē mÿr o hkrī? Nà na htem anhÿr kêt nē. Na htem hā akuprō nē hkīnh nē hā apkur rūnh nē. Ja pyrā nē na hte ixkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja ixkôt kormā àmnhīx hkīnh nē apkati mē apkur o pa. Nom koja mē kām ixkurē xwÿnhjaja nhÿrmā tanhmā ixto hāmri nhūm mē hkaprī htÿx nē rī kormā tōhā apkur kêt rāhā Tirtūm mā amnhī jarē. Anē.

Mē pahte Jejus kôt amnhī nhīpêx

Makre 2.21-22; Rukre 5.36-39

¹⁶ Nhūm Jejus mē piitā mē kām kapēr nē mē kām:

—Mē kot amnhī tomnuj xwÿnhjaja ra mē kot amnhī

nhīpêx tūm o amnhī pyrāk jakamā na htem tanhmā mē kot amnhī nhīpêx nyw tota kaga. ¹⁷ Tā ixte amnhī nhīpêx nywja te kot mē ate amnhī nhīpêx tūm pyrāk kêt jakamā na ka htem ixkapēr ma nē àm ama. Kwa mē inhma nē mē ate amnhī nhīpêx tūmja gryk ā ixkaga hkêt nē. Anē.

Mē hkra htyk nē mēhō ni kamrô wa harēnh
Makre 5.21-43; Rukre 8.40-56

¹⁸ Nhūm pre ā Jejus mē kām kapēr anhÿr o xa. Rôm nhūm mēō pahihtija tē nē mar o xa. Hāmri nē hamaxpēr o:

—Kokÿÿ. Jejusja àm hāmri kēp pahī maati kumrēx. Hā na rī ā kapēr mex anē. E pa hwÿr tē nē ixkrare ho kuwÿ. Anē.

Hāmri nē hwÿr tē nē kutā hkônkrā ho nhÿ nē kām:

—Pa akupÿm mē ixto mex xwÿnh? E ot pa awÿr tē. Kwa ma ixkôt tē nē inhmā ixkra nire pumu nē tanhmā inhmā ho kē akupÿm inhmā htÿr. Na ham ixpê ty pa kaxyw amā ijamaxpēr nē man awÿr tē. Anē.

¹⁹ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Tōe. Nà kot paj ma akôt tē. Anē.

Hāmri nē ma hkôt tē. Mē ixpê hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjê mē pa mē ma hkôt mō.

²⁰⁻²¹ Nhūm mēhō ni kamrô rāhā ho pa xwÿnhja ma mē ixkôt tē. Na pre hte hkamrô hkryre rāhā ho pa hā amgrà pē 12 nē tee rī kām amnhī mex prām o pa. Jakamā Jejus jarēnh ma nē

amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr kurê kumrêx nê hamaxpêr o:

—Ma pa kop ma hwÿr tẽ nê kêp ê nhîrê pix kupênh tâ akupÿm inhmex japêr. Anê.

Hãmri nê ma mẽ ohtôjê kaêx kôt hwÿr tẽ. Nê katut kôt tẽ nê kêp ê nhîrê kupê.
²² Hãmri nhũm Jejus ho hakêx nê amnhĩ tâ omu nê kãm:

—Pa? Kwa tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nê. Ate amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr tÿx jakamã na ka ra akupÿm amex. E mãmri aja-makêtkati nê ri apa. Anê.

Hãmri nhũm akupÿm mex nê hkĩnh tÿx nê ma akupÿm tẽ. ²³ Hãmri pa mẽ ma htyk xwÿnh nhîpêêxà hkôt mra nê ôrkwÿ hwÿr agjê nê mẽ pikuprôn h xwÿnhjê pumu. Nhũm mẽ ra mẽ hã htu rax nê. Nê omũj ri kaprĩ xàj pifti kakôr o hkrĩ nê omũj ri mur. Kàx pê mur nê amnhĩ tak o hkrĩ. ²⁴ Hãmri nhũm Jejus mẽ hwÿr axà nê mẽ omu. Nê ra kot my hkrata htyk ã omunh tâ kuri mẽ mÿr o mẽ hkrĩ xwÿnhjê mã kapêr nê mẽ kãm ãm ôt nê nôr ã harê nê mẽ kãm:

—Pa? Kwa mon ka mẽ ri akaprĩ nê amÿr o akrĩ? E mẽ ma mra. Na wa hkrata wa kêp htyk kêt nê. Na ãm gôr nê nõ. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kot ra htyk ã omunh mex jakamã kuma nê ãm kuma. Nhũm mẽ hkwyja axtem nê ri axpên mã hã hpêr o pikên h o hkrĩ. ²⁵ Hãmri nhũm kapôt mã mẽ hano nhũm mẽ hapôj nê kapôt ã kuhê. Hãmri nhũm Jejusja htyk xwÿnhhta wÿr axà

nê hpa hã kupy nê kàn hmã ãm nhũm akupÿm htĩr nê kàn hmã ãm kurê kumrêx. ²⁶ Hãmri nhũm mẽ piitã akupÿm htĩr kãm omu nê ma ri krĩ piitã hkôt ri mẽ kãm harênh o hprôt.

Wa nohkre xwÿnh wa harênh

Matêwre 20.29-34

²⁷ Tã nhũm Jejus kato nê ma tẽ. Pa mẽ hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja ma hkôt mō. Hãmri nhũm wa myja wa hamêxkrut. Hamê wa nohkre xwÿnh wa Jejus jarênh ma nê hã ajêt nê hkôt rôrôk o mō. Nê xatã amnhĩ to hwÿr o hkôt rôrôk o mō nê kãm:

—Pa Jejus? E Tirtũm kot mẽ ixkaxyw axãm jakamã kwa wa ixpumu nê wa ixkamã axukaprĩ kêt wehe. Anê.

²⁸ Hãmri nhũm wa kuma nê wa hkukamã nhÿri ixkrem axà nhũm wa hkôt axà nê xa nhũm wa omu nê wa kãm:

—Pa? E xàn ka wa ra amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr tÿx nê nà? Anê.

Hãmri nhũm wa kãm:

—Tÿ. Wa ixte amnhĩ kaxyw amã ijamaxpêr tÿx kênã. Anê.

²⁹ Hãmri nhũm wa kuma nê hamê wa no hã ìhkra xi nê wa kãm:

—Tôe. Nà war ate tanhmã amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr to xà hkôt kot paj war anhîpêx. Anê.

³⁰ Hãmri nhũm wa akupÿm rĩt mex kurê kumrêx. Hãmri nê akupÿm kato nê ma htêm kaxyw nhũm wa kãm:

—E kêr ka wa nhãm mẽ kãm ixte war ato mex ã ijarênh kêt nê. ãm kwarĩ ho kwarĩ.

31 Anhÿr tã no nhũm wa kuma nẽ ãm kuma nẽ wa ma tẽ nẽ krĩ pu hã mẽ piitã mẽ kãm ri war amnhĩ tã harênh o mra.

Kapêr kêt xwÿnh jarênh

32 Tã nhũm Jesus ma axte nhÿhÿm mẽ ixto mō. Hãmri nhũm mēhō my mẽkarōmnuti kot hwÿr àr nẽ tanhmã ho nhũm kapêr kêt nẽ pa xwÿnhja nhũm mẽ Jesus wÿr o tẽ. 33 Hãmri nhũm omu nẽ nẽ mẽkarōmnuti jano nẽ kãm:

—E kêp akato nẽ ma tẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ kurũm kato nhũm akupÿm kapêr mex kurê kumrêx. Hãmri nhũm mẽ kot hã omunh xwÿnhjaja tee ri kot mẽkarōmnuti janor ã omu nẽ kamã no puma nẽ. Nẽ axpên mã:

—Kokÿÿ. Aa mẽ pahte ã mēhō kot anhÿr pumunh kêt kumrêx tã na pu mẽ jarãhã ja pumu. Anẽ.

34 Nom nhũm mẽ hkwy pẽ Parijew nhō xwÿnhjaja axtem nẽ hã mẽ kãm kapêr o:

—Tk. Kot amnhĩ krã hkôt mẽ hanor kêt kênã. Mẽkarōmnuti nhō pahi nhÿ hã kot mẽ nẽ mẽ hanor kênã. Anẽ.

Jesus kêp mẽ pakamã ukapri xwÿnh

Makre 6.34; Rukre 10.2-3; Juãw 4.35

35 Tã nhũm Jesusja krĩ ho ohtô nẽ hkôt ri mẽ kãm Tirtũm kapêr jarênh o pa. Pa mẽ hkôt ixpa. Na pre hte nhÿri krĩ hwÿr pøj nẽ mẽ kot Tirtũm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre hwÿr mra nẽ hwÿr agjê nẽ mẽ

pikuprõnh xwÿnhjê jahkre. Nẽ mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Tirtũm kãm mẽ apiitã mẽ ato hkra hprãm. Jakamã kwa mẽ ate amnhĩ tomnuj kaga hprãm xaj hkôt amnhĩ xunhwÿ nẽ kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx. Jao amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

Anhÿr o mẽ kãm kapêr. Hãmri nẽ ahpÿnhã ri tanhmã mẽ à kute xwÿnhjê ho mex. Nhũm mẽ ohtô nẽ hkôt mar o pa. 36 Hãmri nhũm mẽ omu nẽ kãm mẽ hkapri nẽ. Na prem tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o pa jao ra hkapri nẽ. Nhũm Jesus ja hã mẽ omu nẽ hamaxpêr o:

—Hêxta waa nẽ. Na mẽ mex kêt nẽ pa. Te mẽ kêp ôwêhti jamãr xwÿnh kêt kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o htÿx ri pa. Mēhō koja kãm mẽ hkapri nẽ tanhmã mẽ ho mex to ho pa? Anẽ.

Hãmri nẽ mẽ kamã ukapri nẽ. 37 Hãmri nẽ mẽ hã mẽ ixpê hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjê mã kapêr nẽ mẽ inhma:

—Nà na mẽ kormã ohtô rax nẽ Tirtũm kapêr mar kêt nẽ. No ãm kormã mẽ ate mẽ kãm kapêr jarênh o apa kaxyw mẽ agrêre. Te pur rax kãm ra harôj kamrêk par nẽ ãm tã no ãm kaxyw hikênh xwÿnhjaja grêre pyrãk. 38 Jakamã kwa mẽ ho Tirtũm wÿ kê axte mẽ kaxyw mẽ akwÿjê rê kê mẽ apyrã nẽ ma mẽ hkôt ri mẽ kãm kapêr jarênh o pa. Anẽ.

10

Jesus kot mẽ ho 12 nẽ mẽ

rênh

Makre 3.13-19; Rukre 6.12-16

1-4 Tã nhũm Jejusja hkôt mē ixpa ho mē ixpa xwýnhjê ho 12 nê mē ixrê. Mē ixte ma krī piitã hwýr inhm̄rar nê ý hã mē ahkre nê tanhmã mē à kute xwýnhjê ho mex o ixpa kaxyw. Nê ý hã mē nê mēkarõmnuti janor o ixpa kaxyw nhũm mē ixrê. Na pre mē ixto 12 nê mē ixrê. ã mē inh̄xi kot anh̄r.

Pêtre kumrêx na pre kuta.

Hixi hõ pê Simãw.

Nê hkôt htõ Andreja ta.

Nê hkôt Jepetew kra Xiakreja ta.

Nê hkôt Xiakre htõ Juãwja ta.

Nê hkôt Firiptija ta.

Nê hkôt Patoromewja ta.

Nê hkôt Tomasja ta.

Nê hkôt pa ixpê Matêwre nhũm pre mē hkôt ixta.

Ixpê pahi nh̄y hã kãm mē kêp ixujamýnh xwýnh tâ nhũm pre jajê hkôt ixta.

Nê ixkôt Apew kra Xiakre hõja ta.

Nê hkôt Tatewja ta.

Nê hkôt Simãw Jeroxja ta.

Nê hkôt Jut Kariotja ta.

Kormã kot mē kãm Jejus kurê xwýnhjê nh̄hkram õr mã nhũm Jejus kot amnh̄i kukamã omunh mex tâ mē hkôt amnh̄i kaxyw kuta.

ã mē ixte ý hã mē ahkre o ixpa kaxyw mē ixrênh xwýnhjê nh̄xi kot anh̄r.

Jejus kot mē kêp 12jê mã mē àpênh ã karõ

Makre 6.7-13; Rukre 9.1-6, 10.1-12, 10.14; mããnen Atre 13.50-51, 18.6

5 Hãmri nhũm Jejus mē ixrênh pa nê ma mē hwýr mē ixrênh kaxyw tanhmã mē inhmã kapêr to nê mē inhmã:

—E. Kêr ka mē ma mē piitã mē kãm ri ijarênh o apa. No ãm kormã mē kêp Ijaew kêt xwýnhjê nhõ pika hwýr apa hkêt nê. Rý mē kêp Samar nhõ krī hwýr ka mē apa hkêt nê. ⁶ ãm mē pahpê Ijaew nhõ krī kôt pix mã mãn ri apa. Mē kot tee ri amnh̄i kukamã hamaxpêr o pa jakamã te mē kêp ôwêhti pikunor nê htýx ri mex kêt nê pa pyrãk.

⁷ Jakamã kêt ka mē ma mē hwýr apa nê ã mē hkôt ri mē kãm akapêr o apa anê nê mē kãm: “E kot kaj mē ate amnh̄i tomnuj kaga nê Tirtũm kôt amnh̄i xunhwý hãmri nhũm amnh̄i tâ mē apumu nê mē ato hkra. Jakamã e kwa mē tokyx hkôt amnh̄i xunhwý.” Anê. Kêr ka mē ã mē kãm akapêr anh̄r o ri mē hkôt apa. ⁸ Hãmri nê akupým mē à xwýnhjê ho mex o ri apa. Nê mē htyk xwýnhjaja ka mē akupým mē ho htír o ri apa. Nê mē hkànhy rũnh xwýnhjaja ka mē akupým mē ho mex o ri apa. Nê mē kamã mēkarõmnuti xwýnhjaja ka mē nê mē hano. E kêt ka mē ã inh̄y hã mē ho mex o ri apa anê. Na pa amarĩ tanhmã mē ato ka mē inhmã amnh̄irer kêt tâ ra mē ate tanhmã mē ho mex to mã tãm. Tã kêt ka mē amnh̄i xwar amarĩ ri mē

ho mex o ri mẽ hkôt apa. No ri mẽ ho mex pãnhã kàxpore hã axàhwỳr kêt nẽ.

9-10 —Nẽ kêt ka mẽ ma mẽ hwỳr apa kaxyw anojarêt hãmri nẽ amnhĩ kôt akukrêx rũnh o apa hkêt nẽ. ãm anhỹ kamã mẽ hwỳr apa. Nẽ akàxpore ho rax nẽ ho apa hkêt nẽ. Rỳ akawà kamã axê hkwỳ rỳ aparkà hõ xàr nẽ ho amõr kêt nẽ. Rỳ kô hõ py nẽ ri ho apa hkêt nẽ. ãm anhõ mrykà pix jamỳ nẽ ma ho apa. Kêt kê mẽ ate Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre nẽ mẽ ho mex xwỳnhjaja mãn amnhĩ pãnhã mẽ amã mẽ axàpkur xà gõ ka mẽ kutã axàpkur o ri mẽ hkôt apa.

11 —Nẽ kêt ka mẽ nhỹri krĩ hwỳr ajapôj nẽ kamã mẽhõ kot amnhĩ to mex xwỳnh japêr. Nẽ ra omu hãmri nẽ kuri mãn pøj nẽ hkôt apikamênh tãmtã kurũm akupỹm ajapôj nẽ ma nhãm krĩ hõ hwỳr mra.

12 —Nẽ kêt ka mẽ mẽhõ nhõrkwỹ hwỳr pøj nẽ mẽ kãm: “E ot pa mẽ awỳr mõ. Nà koja Tĩrtũmja mẽ ato mex nẽ.” Anhỹr o mẽ kãm akapêr. 13 Koja mẽ ama nẽ amnhĩ wỳr awỳ ka mẽ amnhĩ tã mẽ omu nẽ mẽ kãm: “E koja Tĩrtũm mẽ ato mex nẽ ka mẽ ajamakêtkati nẽ ri axãmnhix apa.” Anhỹr o mẽ kãm akapêr. No koja mẽ amnhĩ nhõrkwỹ nẽ mẽ akuré nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ omu nẽ mẽ ho mex kêt nẽ.

14 —Nẽ koja nhỹri krĩ hõ kamã mẽ akaga nẽ akapêr mar kêt japêr. Ka mẽ tee

ri amnhĩ tã mẽ kamã ama hãmri nẽ tokyx mẽ kurũm ajapôj nẽ ma akupỹm apa. Nẽ akupỹm anojarêt nẽ mẽ noo mã akuhê nẽ amnhĩ par ã awjagrô kapĩ nẽ ma apa. Mẽ kot Tĩrtũm kaga hã amnhĩ pumunh kaxyw ka mẽ ã mẽ noo mã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Hãmri nẽ ma nhỹhỹm hpãnhã apa. 15 Koja nhỹrmã Tĩrtũm mẽ kot amnhĩ tomnuj mỳrapê tanhmã mẽ ho. Na pre ã Sotõ mẽ Komo nhõ xwỳnhjê nhĩpêx anẽ. Na prem amnhĩ tomnuj tỳx nẽ nhũm Tĩrtũm tee ri ja hã mẽ omu nẽ tanhmã hã mẽ homnuj tỳx to. Tã jar mẽ kãm ixkapêr mar prãm kêt nẽ mẽ kot ixkaga xwỳnhjaja koja ja hã mẽ omu nẽ kot Sotõ mẽ Komo nhõ xwỳnhjê nhĩpêx o mẽ hipêx. No ãm tanhmã mẽ ho htỳx o mẽ hakre. Anẽ.

Nhũm pre Jejus ã mẽ inhmã mẽ ixàpênh ã karõ anẽ.

Jejus kot mẽ kêp 12jê hkukamã mẽ harênh Makre 13.9-13; Rukre 12.11-12, mãânênh Rukre 21.12-17; Wam Pêtre 3.13-17, 4.12-19; Rukre 6.40; Juãw 15.20; Rukre 12.2-9

16 Nhũm Jejus arĩ kot mẽ ixrênh xwỳnhjê mã kapêr nẽ mẽ inhmã:

—E kot paj ma mẽ hwỳr mẽ arẽ. Ma mẽ ate Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt apa kaxyw. Jakamã kot kaj mẽ te ôwêhti kot mry xoprê hwỳr amnhĩ to mrar nhũm kot hkwỳ hpar pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Koja mẽ hkwỳjaja mẽ ate mẽ ahkre ma nhũm ja mẽ kêp omnuj nẽ nhũm mẽ hã

tanhmã mẽ anhîpêx to. Tã nom kêr ka mẽ tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr nê amã mẽ uma hkêt nê.

17 —E kwa mẽ o kora. Kêr ka mẽ ma mẽ hwÿr mra nê amnhî nê mẽ htãnopxar o ri apa. Koja mẽ hkwÿjaja mẽ akapêr ma nê kêp mẽ aprãm nôkati. Nê mẽ apynê nê ma mẽ utàr xwÿnhjê hwÿr mẽ ato mra nê mẽ kãm tanhmã mẽ ato hêx to. Hãmri nhùm mẽ mar xà hkôt mẽ atak. Tirtùm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre kamã koja mẽ ã mẽ anhîpêx anê.

18 —Nê koja mẽ ixtã tanhmã mẽ ato kaxyw mẽ apynê nê ma mẽ ô pahi hwÿr mẽ ato mra nê tanhmã kãm mẽ ato hêx to. Nom kwâr mẽ mamrî ã mẽ anhîpêx anê. Koja mẽ ato anê ka mẽ kutã akrî nê mẽ kãm Tirtùm kapêr jarê. Ijaewjê mã nê mẽ kêp Ijaew kêt xwÿnhjê mã.

19 —Nê koja mẽ ma mẽ ô pahi hwÿr mẽ ato mra nê ã mẽ anhîpêx anê nom kêr ka mẽ tee ri tanhmã mẽ kãm amnhî jarênh to hkukamã ajamaxpêr kêt nê. Koja Tirtùm Karô tãm tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ ô ri mẽ kãm akapêr mex nê. 20 Nê kot kaj mẽ amnhî krã hkôt ri mẽ kãm akapêr kêt nê. Tirtùm Karô nhÿ hã kot kaj mẽ ô ri mẽ kãm tanhmã axujarênh to.

21-22 —Nê koja mẽ hkwÿjaja ixtã mẽ akamã gryk nê. Nê mẽ atã ànnênh pix o pa. Nê mẽ kot mẽ apar kaxyw mẽ akwÿjê hã amÿnê. Koja mẽ anhîpêxà hkwÿjaja mẽ apê mẽ hkra hã amÿnê. Nhùm mẽ akra hkwÿjaja mẽ apê mẽ

hipêxà hã amÿnê. Nhùm mẽ atô hkwÿjaja mẽ apê mẽ htô hã amÿnê. Nhùm mẽ akatorxàjaja mẽ atã amÿnê. Hãmri nhùm mẽ apa. No ãm kwâr mẽ mãmri ã mẽ anhîpêx anê. ã mẽ kot mẽ anhîpêx anhÿr tã kêr ka mẽ tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr pê ixkaga hkêt nê. Mẽ ãm amnhî to htÿx rãhã ty. Hãmri nê akaxwÿnhja ma Tirtùm mẽ wa inhô krî hwÿr axàpir kurê kumrêx nê wa ixkuri akupÿm amex nê atir tùm nê apa ho apa.

23 —Nê koja mẽ nhÿri krî hkwÿ kamã ixtã tanhmã mẽ anhîpêx hto ka mẽ mãmri mẽ kurùm ajapôj nê ma nhÿhÿm krî hõ hwÿr apa. Nê hpãnhã kamã mẽ kãm ri ijarênh o mẽ hkôt apa. Kot kaj mẽ kormã Ijaewjê nhô krî piitã hwÿr apa hkêt ri pa akupÿn mẽ awÿr wrÿ. Kwa kêr ka mẽ ixkapêr mã ajamaxpêr tÿx rãhã ri apa.

24-25 —Mẽ ate ixkôt apa ho apa xwÿnh na ka mẽ. No pa na ixpê mẽ ajahkre xwÿnh. Jakamã koja mẽ kot tanhmã inhîpêx to ho mãânên mẽ anhîpêx. Koja mẽ nhÿrmã tanhmã inhîpêx to nê mã ixkôt mẽ ato anê nê. Mẽ pahte amnhî nhîpêxja kot axpên pyræk. Jakamã koja mẽ ixpê Satanasti hã ijarê nê mãânên tanhmã mẽ ajarênh punuj to ho pa. Mẽ pahte amnhî nhîpêxja kot axpên pyræk jakamã koja mẽ panhîpêx o axpên pyræk.

26 —Tã nom kêr ka mẽ tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr

pê amã mẽ uma ho apa hkêt nê. Na htem piitã axpên pê tanhmã hamaxpêr punuj to ho hpimxur o pa nom tee ri ho pimxur prãm kaprÿ. Kojã nhÿrmã mẽ hamaxpêr piitã amnhîrît pa. Nê mẽmoj piitã ra hpimxur mex tâ kojã nhÿrmã amnhîrît par kumrêx.

27 —Nê kojã nhÿrmã mẽ piitã ixte amnhî nhîpêx kôt ixpumu. Na pa ra mẽ hkàx ã mẽ amã ixujarênh rax nê. Tã kêr ka mẽ ma mẽ piitã mẽ kãm harênh o ri apa. Nê ra ixte mẽ hkàx ã ahte ixte mẽ amã mẽmoj jarênh ta ka mẽ hpãnhã ma mẽ kãm harênh o ri apa kê mẽ apyrà nê harênh ma.

28 —E kêr ka mẽ amã mẽ kot tanhmã mẽ ato mã xwÿnhjê pyma ho apa hkêt nê. Mẽ kot mẽ apar mã tâ kojã mẽ ãm mẽ akrãhkà pix pa nom tanhmã mẽ akaxwÿnh to hkêt nê. Tîrtÿmja tapxîpix na hte mẽ hkrãhkà nê mẽ hkaxwÿnh mẽ ho pimràatã kot amnhî xà htÿx kamã hamak tÿm xàta wÿr mẽ rênh pumunh. Tã kot hwÿr mẽ arênh pymaj kêr ka mẽ amã kapêr kwÿm ri tanhmã amnhî nhîpêx to pyma ho ri apa.

29-31 —Nê Tîrtÿm kot mẽ pahto hapêx par pumunh tâ mãânên kot mẽ pajamãr mex. Mãn ka htem kuwênhre pumu. Na hte Tîrtÿm kuwênhre jamãr mex o pa. Mẽ piitã mẽ kot ãm omunh tâ nom nhÿm Tîrtÿm mẽ kurom hamãr mex pê mẽ htãnopxar rãhã ho pa. Tã kãm mẽ pajapê htÿx o kot kuwênhre

jakrenh jakamã kwa mẽ tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr o ri akaprî nê apa hkêt nê. Kojã Tîrtÿm mẽ pahtãnopxar rãhã ho pa. Kot mẽ panhî piitã omunh par. Nê ahpÿnhã tanhmã mẽ pahkrã hkî kute hkôt mẽ pahpumunh par. Tã kot mẽ pahtãnopxar rãhã jakamã mo kaxyw kot kaj kêt mẽ ri amã mẽ uma ho apa? Anê.

Mẽ pahte Jejus kôt amnhî xunhwÿr rÿ mẽ pahte hkaga jarênh

32 Nhÿm Jejus arî kot mẽ hwÿr mẽ ixrênh xwÿnhjê mã kapêr nê mẽ inhmã:

—E kwa mẽ mãmrî akwÿjê mã mẽ apê ixkwÿ hã amnhî jarênh o ri apa nê amã mẽ uma xà tee ri amnhî nhîpêx kêt nê. Kot kaj mẽ kãm ra ate ixkôt amnhî xunhwÿr ã amnhî jarê. Pa ja hã mẽ apumu hãmri nê mẽ apyrà nê kaxkwa kamã Inhîpêêxã mã ra ate ixkôt amnhî xunhwÿr ã mẽ ajarê. ³³ Nom kot kaj mẽ kot ixtã tanhmã mẽ ato pymaj apê ixkwÿ hã amnhî jarênh kêt nê. Pa ja hã mẽ apumu hãmri nê nhÿrmã amnhî xwar Inhîpêêxã mã mẽ apê ixkwÿ hkêt ã mẽ ajarê. Jakamã kwa mẽ mãmrî mẽ kãm apê ixkwÿ hã amnhî jarênh o ri mẽ hkôt apa kê mẽ ama nê amnhî kaxyw inhmã hamaxpêr japêr. Anê.

Mẽ kãm Jejus ã hkwÿjê kurê xwÿnhjaja

Makre 8.34-35; Rukre 9.24, mãânên Rukre 12.51-53, 14.26-27; Apokarip 12.11

34 Nhũm Jejus arĩ kot mẽ hwỳr mẽ ixrēnh xwỳnhjê mã kapēr nē mẽ inhmã:

—Ra mẽ awỳr ixwryk tã koja mẽ piitã ixkukwak ri hamakêtkati nē àmnhĩx ri pa hkêt nē. Kormã. Koja mẽ akwỳjaja ixkapēr ma nē mẽ apyrã nē amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpēr. Nhũm mẽ akwỳjaja axtem nē kuma nē ãm kuma. Hãmri nē ixtã tanhmã mẽ atomnuj to ho pa ka mẽ amnhĩ xà htỳx kamã ajamak o ri apa.

35 —Koja mẽ akrajaja ixtã mẽ apê mẽ hipêêxã nē mẽ katorxã kutã amnhĩ xunhwỳ. Nhũm mẽ wỳjjaja ixtã mẽ umregêxjê kutã amnhĩ xunhwỳ.

36 —Koja mẽ ã mẽ akwỳjaja ixtã mẽ akutã amnhĩ xunhwỳr anê. Mẽ anhōrkwỳ kamã mẽ akukwak ri pa htã ixtã mẽ akutã amnhĩ xunhwỳ.

37 —Nê mẽ amã mẽ anhĩpêêxã nē mẽ akatorxã japêê. Nê mẽ amã mẽ akrajê japêê. Tã nom kot kaj mẽ gryk ã ixkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa hkêt hãmri nē apê ixkwỳ mã tãm kêt. 38 Rỳ nhũm mẽ nhỹrmã ixtã mẽ apar kaxyw ka mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpēr nē mẽ kot mẽ apar pymaj ixkaga hã kot kaj apê ixkwỳ mã tãm kêt nē. 39 Koja mẽ nhỹrmã ixpĩ pa mẽ anê ty. Tã mẽ ate ixkôt amnhĩ nhĩpêx o apa xwỳnhjaja. Koja mẽ ixpyrã nē ixtã mẽ apar mã tã kwa kêr ka mẽ amã atyk pymaj ixkaga hkêt nē. Kwār mẽ mãmri tanhmã ixtã mẽ ato. Kot kaj mẽ nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri axte amnhĩ

xà kamã ajamak kêt nē atĩr tũm nē amex rãhã apa ho apa. Nom kot kaj mẽ jar amã amex nē apa hprãm xàj ixkaga hãmri nē nhỹrmã wa ixri atĩr tũm nē apa ho apa hkêt nē. Anê.

Mẽ kot Jejus krajê ho mex xwỳnhjê jarēnh

Matêwre 25.34-40; Makre 9.41; Juãw 13.20

40 Nhũm Jejus arĩ kot mẽ hwỳr mẽ ixrēnh xwỳnhjê mã kapēr nē mẽ inhmã:

—E koja mẽhō nhỹri mẽ apumu nē mẽ apê ixkra hã tanhmã mẽ ato mex to nē te pa kot ixto mex pyrãk. Nê kot kaj mẽ tanhmã pa ixto mex to nē te Tĩrtũm o mex pyrãk.

41 —Nê kot ka mẽ nhỹri Tĩrtũm nhỹ hã mẽ kãm kapēr jarēnh xwỳnhjê hō tanhmã ho mex to nhũm Tĩrtũm hã apumu nē nhỹrmã hã ato mex nē. Rỳ ka mẽ mẽhō kot Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjê hō pumu nē tanhmã ho mex to. Nhũm Tĩrtũm hã apumu nē mããnēn hã ato mex nē. Te ate mẽhō ho mexta pyrã nē mããnēn ato mex nē. 42 Nhũm mẽhō nhỹri mẽ kot ixkôt kormã amnhĩ xãm nyw nē kormã àhpumunh tohtuj anhỹr xwỳnhjê hō pumu. Nê kãm kôr ã omu nē hamaxpēr o: “Kwa Jejus kôt ri pa xwỳnh mũj kãm kôr. Kormã kot Jejus kôt amnhĩ xãm tỳx kêt tã kệp hkwỳy. E kot paj kãm gô hkwỳ kê ho ixkô.” Anê hãmri nē kãm hkwỳ nhũm ho ixkô. Hãmri nhũm Tĩrtũm hã omu nhũm kot kãm gô pix nhōr

nhũm kot ho hkôm tâ nhũm ja hã ho mex rax nê. Anê.

Nhũm pre ã Jejus kot mẽ hwỳr mẽ ixrênh xwỳnhjê mã kapêr ry rax anê. Mẽ ixpê 12jê mã ã kapêr anê.

11

Juãw Paxis kot Jejus jarênh mar

Rukre 7.18-23, 7.5, mãânênh Rukre 4.16-21

¹ Tã nhũm Jejus ra kot mẽ hwỳr mẽ ixrênh xwỳnhjê mã kapêr pa hãmri nê kato nê ma krĩ pu hã krĩ hkwyjê hkôt ri pa. Nê mẽ kãm Tirtũm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa.

² Nhũm Juãw Paxisja arĩ kêp prês nê mẽ hagiênh xà kamã hkrĩ. Nhũm pre hte hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja hwỳr mra nê kãm Jejus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã harê. Hãmri nhũm harênh ma nê tee ri hkukamã hamaxpêr. Hãmri nê hkôt mẽ pa xwỳnh wa ho axkrut nê wa kuta ³ nê hwỳr wa kumê nê wa kãm:

—Kwa wa ma Jejus wỳr tẽ nê hkukja nê kãm: “Xà ka na pre Tirtũm mẽ ixwỳr amê nà? Xà kormã axtem mēhō na pa mẽ ri hamār o ri ixa?” Anhỹr o hkukja hãmri nê tanhmã kot amnhĩ jarênh to hã ama nê man akupỹn ixwỳr tẽ nê inhmã harê. Anê.

⁴ Hãmri nhũm wa kuma nê ma hwỳr tẽ. Nhũm Jejus kormã tanhmã mẽ à kute xwỳnhjê ho mex o xa. Mẽ nohkre xwỳnhjaja nhũm akupỹm mẽ ho mex. Nê mẽkarōmnuti kot mẽ hwỳr gjêx xwỳnhjaja nhũm mẽ nê mẽ hanor o ãm rãhã nhũm

Juãw kôt wa pa xwỳnhta wa hwỳr tẽn pøj. Nê kormã mẽ hã omunh o wa xa. Hãmri nê kãm Juãw Paxis kapêr jarê nhũm wa kuma nê wa kãm:

—Tỳ. Nà ãm hãmri na ja hã ijarê. Ixpê mẽ ate ixkamã ajamak o apa xwỳnhta na pa. Na ka wa kam ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã ixpumu. Jakamã wa ma akupỹm tẽ nê aprĩ hã kãm ijarê. ⁵ Na pa hte akupỹm mẽ nohkre xwỳnhjê ho mex. Nê mẽ hkãnhy xwỳnhjaja pa akupỹm mẽ hkà ho mex. Nê mẽ hyk o mẽ pa xwỳnhjaja pa akupỹm mẽ hte ho mex. Nê mẽ htyk xwỳnhjaja pa akupỹm mẽ ho mẽ htĩr. Nê mẽ kêp amrakati nê ri mẽ pa xwỳnhjaja pa mẽ kãm mẽmoj mex jarênh o ri mẽ hkôt ixa. ã na pa hte mẽ hipêx anhỹr o ri ixa. Jakamã e wa ma akupỹm Juãw wỳr tẽ nê ã kãm ijarênh anê. ⁶ Kê ijarênh ma nê ixkôt hamaxpêr tỳx nê tee ri ixkukamã hamaxpêr kêt nê. Kojã ã amnhĩ nhĩpêx anê nê hamakêtkati nê ri pa. E wa tokyx ma akupỹm tẽ nê kãm ã ijarênh anê. Anê.

Jejus kot tanhmã Juãw Paxis jarênh to

Rukre 7.24-35

⁷⁻⁹ Nhũm pre ã Jejus Juãw Paxis kôt wa pa ho wa pa xwỳnhja wa kãm amnhĩ jarênh anê nê akupỹm hwỳr wa kumê nhũm wa ma akupỹm hwỳr tẽ. Hãmri nhũm Jejus mẽ kot mar o kuhê xwỳnhjê mã tanhmã Juãw Paxisja jarênh to nê mẽ kãm:

—Na ka pre htem kapôt ã Juãw Paxis mar kaxyw ma hwÿr mra. Nom ê mex ã omunh kaxyw rÿ hpijaàm kãm tanhmã kapêr to hã mar kaxyw na ka prem hwÿr amrar kêt nê. Tirtûm nhÿ hã kapêr o pa jakamã na ka prem ate mar kaxyw ma hwÿr mra. Tirtûm nhÿ hã ixkukamã ijarênh o pa xwÿnh na. Ixpê Tirtûm kot mẽ akaxyw ixãm xwÿnh ã na hte ijarênh o pa. Nê hprÿ hã tanhmã mẽ amã ijarênh to. Jakamã kapêrja mex o kot wam Tirtûm nhÿ hã kapêr jarênh xwÿnhjê kapêr piitã hakrenh par. ¹⁰ Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot Juãw kukamã tanhmã harênh to nê harênh kot:

Kot paj Ixkra hkukamã ma mẽ hwÿr harênh xwÿnhja mẽ nhûm ma ri kutêp mẽ kãm harênh o pa. Mẽ kot mar nê kutêp tãm amnhÿ nhÿpêx o pa kaxyw.

—Anhÿr o Tirtûm Juãw Paxis kukamã harê nhûm prem hã kagã. Tã nhûm ixkukamã mẽ awÿr kumê. ¹¹ Juãw Paxisja na mex kumrêx. Na pre hprÿ hã ixkukamã tanhmã ijarênh to ho pa. Tã nom ixkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê hkÿnhã na pre ixkôt pa ho pa hkêt nê. Jakamã ixkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja kot ixkôt hprÿ hã ixkapêr mar o pa jakamã na mẽ mex o mẽ kot Juãw Paxisja jakrenh. Anê.

12-13 —Na pre finat Mojes

kumrêx mẽ kãm Tirtûm kapêr kwÿ hã kagã. Tã nhûm hpãnhã Tirtûm nhÿ hã kapêr jarênh xwÿnhjaja Mojes mÿr pê hkwÿ hã kagã. Nhûm prem kamã harê nê kuma nê hkôt amnhÿ nhÿpêx o pa. Hãmri nhûm Juãw Paxisja mẽ mÿrpê kato nê tãm Tirtûm kapêr o mẽ ahkre ho ri pa. Tã pa hpãnhã ho mẽ ajahkre ho ri mẽ akôt ixpa nhûm mẽ ohtô nê inhma nê ixkôt amnhÿ xunhwÿ nê kãm ixkapêr kôt pix mã amnhÿ nhÿpêx o ri pa hprãm nê.

¹⁴ —Amnepêm na pre Tirtûm nhÿ hã kapêr jarênh xwÿnhjaja mẽhõja kukamã tanhmã harênh to ho pa. Nê mẽ kãm harênh o: “Koja nhÿrmã mẽhõ te Eris kot amnhÿ nhÿpêx pyrãk o amnhÿ nhÿpêx nê mẽ awÿr mõ. Nê mẽ amã Tirtûm kot mẽ awÿr mẽnh mã xwÿnhja jarênh o pa ka mẽ ama.” Anhÿr o mẽ kãm mẽhõ jarê. Tã kot paj mẽ amã kot hkukamã harênh xwÿnhnta nhÿxi jarê ka mẽ inhma. Nã Juãw Paxisja kukamã na prem ã harênh anhÿr o pa.

¹⁵ —E kot pa mẽ amã mẽ piitã htÿx ri tanhmã mẽ hamaxpêr to ho mẽ pa hã mẽ amã mẽ harê ka mẽ harênh ma. ¹⁶ Te mẽhprÿre kot amnhÿ nhÿpêx pyrãk o na htem amnhÿ nhÿpêx. Mẽhprÿrejaja na htem mẽ ôrkwÿ kapem mẽmoj to amnhÿkati nê tee ri hkwÿjê kot amnhÿ nhÿpêx pumu nê mẽ kãm:

¹⁷ Kwa na pa mẽ amã gre htã ka mẽ ixkutã

anhökrepôx kêt nê. Pa mē ja hā mē apumu nē hpānhā mē amā mē htyk jarē htā ka mē akaprī nē amÿr kêt nê. Kwa mē ri ā amnhī nhīpêx anhÿr kêt nê. Anê.

—Mēhprījaja na htem ā axpēn mā kapēr anê. Tā te mē ate mē urāk. Tīrtūm kot mē awÿr ŷ hā kapēr jarēnh xwÿnhjê rēnh tā ka mē te mēhprīre kot amnhī nhīpêx pyrā nē mē ama nē ām mē ama nē mē hkôt amnhī nhīpêx kêt nê.

¹⁸ —Juāw Paxis na pre mē awÿr mō nē ixkīnhā apkur mex o ri pa hkêt nê. Nē ixkīnh ā wīhti ho hkōm kêt nê. Ka mē ja hā omu nē hkaga nē atÿx ri Satanasti nhÿ hā tanhmā kot amnhī nhīpêx to hā hkamnhīx. Hāmri nē mēhprīre kot amnhī nhīpêxta pyrā nē hkôt amnhī nhīpêx kêt nê.

¹⁹ Tā hāmri pa hpānhā mē awÿr mō nē Juāw Paxis rom apkati mē ixàpkur mex o ri mē akôt ixpa. Nē kurom mē akutā wīhti hkwy ho ixkōm o ri ixpa. Tā ka mē ja hā ixpumu nē atÿx ri ixàpkur rūnh nē ixpipānh o ri ixpa hā ixkamnhīx nē ā axpēn mā ixto akapēr anê. Nē mē kot amnhī tomnuj xwÿnhjê hkôt ri ixpa xwÿnh ā axpēn mā ijarē. Ā na ka htem axpēn mā ijarēnh anê. Jao te mē ate Juāw Paxis nhīpêx pyrā nē ixkaga nē ixkôt amnhī nhīpêx kêt nê. Na hte ā htÿx ri tanhmā mē hamaxpēr to ho mē pa

xwÿnhjaja amnhī nhīpêx anê. No tām ri mē hamaxpēr xwÿnhjaja na htem ahpÿnhā wa ixte amnhī nhīpêx ā wa ixpumu nē axpēn mā wa ijarēnh o: “Nà ahpÿnhā wa kot amnhī nhīpêx tā no ām hamē Tīrtūm nhÿ hā kapēr mex o pa. E pu mē wa urāk nē Tīrtūm kôt amnhī xunhwÿ.” Anhÿr o axpēn mā wa ijarē. Anê.

Mē kot Tīrtūm kôt mē hamaxpēr kêt xwÿnhjê jarēnh

Rukre 10.13-15

²⁰ Na pre hte Jejus krī piitā hkôt pa nē krī nhō xwÿnhjê mā kapēr nē mē kot amnhī tomnuj ā mē kām kapēr. Korajī mē Pese nhō xwÿnhjê kumrêx mā kapēr nē mē kām:

²¹⁻²² —E mē inhma. Amnepēm krī pē Sitō mē Xir wa kamā mē pa xwÿnhjaja na prem tanhmā amnhī tomnuj tÿx to ho pa nhūm Tīrtūm tee ri ja hā mē omu nē mē kot amnhī tomnujta ā tanhmā mē ho. Tā kwa mē o kora Korajī mē Pesêj nhō xwÿnhjaja. Ra ixte mē amā aa mē ate mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr rax tā ka mē omu nē ām omu nē amnhī tomnuj kaga hkêt nê. Arī tanhmā amnhī tomnuj to ho ri apa. Mÿrapê kot kaj mē amex kêt nê. Kop apu Sitō rÿ Xir kamā mǎn ixte mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri ixpa ronhÿx mē omu nē mē arom amnhī kaxyw ixkôt hamaxpēr tÿx kurê kumrêx. Nē tee ri kot tanhmā kot amnhī tomnuj to hā amnhī pumu nē hkaprī nē hkaga hpa. No mē kajaja na

pa hte tee ri mẽ amã aa mẽ ate mẽmoj punuj kêt kwỳ ho anhỳr o ixpa kaprỳ. Ka mẽ ja hã ixpumu nẽ ãm ixpumu nẽ amnhĩ tomnuj kaga hkêt nẽ. Jakamã koja nhỹrmã Tĩrtũm tanhmã mẽ atomnuj tỳx to. Nẽ tanhmã Sitõ mẽ Xir wa kamã mẽ pa xwỳnhjê jarênh to nhũm mẽ kot amnhĩ tomnuj mỳrapê amnhĩ xà htỳx kamã hamak rãhã ho pa. No mẽ kajaja mẽ ate amnhĩ tomnuj tỳx o mẽ hakrenh jakamã koja Tĩrtũm mẽ hkĩnhã mẽ atomnuj tỳx kumrêx. Ka mẽ amnhĩ xà htỳx kamã ajamak rãhã ho ri apa kãm ga. Anê.

23-24 Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anê. Nẽ hpãnhã Kapanau nhõ xwỳnhjê mã kapêr nẽ mẽ kãm:

—No mẽ apê Kapanau nhõ xwỳnhjaja. Kot kaj mẽ ajaxwỳja mẽ urak nẽ amex kêt nẽ. Ra ixte mẽ amã aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỳr rax nhũm mẽ ate hã ixpumunh tã amnhĩ tomnuj kaga hkêt tã Tĩrtũm mẽ wa inhõ krĩ hwỳr akrà. No ãm hwỳr akrà kaprỳ. Kot kaj mẽ atõ hwỳr axàpir kêt nẽ. Kop apu Sotõ nhõ xwỳnhjaja mãn kot ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhỳr ã ixpumunh ronhỳx mẽ ra kot amnhĩ tomnuj kaga nẽ ixkõt amnhĩ xunhwỳr kurê kumrêx. No mẽ kajaja na ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt nẽ. Jakamã kot kaj mẽ nhỹrmã ma kuwy maatita wỳr ajapêx pa kãm ga. Anê.

Jejus kot õ Papaj mã amnhĩ jarênh

Rukre 10.21-22

25-26 Tã nhũm Jejus Tĩrtũm mã amnhĩ jarê nẽ kãm:

—Pa Papaj? Nà apê mẽ inhõ Pahi Maati na ka. Pikap ri mẽ pa xwỳnhjaja nẽ kaxkwa kamã mẽ pa xwỳnhjaja apê mẽ ixpiitã mẽ inhõ Pahi Maati na ka. ãm hãmri na ka hte amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Na ka hte mẽ àhpumunh tỳx ã mẽ kot amnhĩ to jarkrar xwỳnhjê mã axàhpumunh tỳx o amnhĩrĩt kêt nẽ. ãm mẽ àhpumunh kêt ã mẽ kot amnhĩ jarênh xwỳnhjê pix mã na ka hte axàhpumunh tỳx o amnhĩrĩt nhũm mẽ tapxipixjaja ja hã apumu. Nà ãm hãmri. ãm hãmri na ka hte amã hprãm xà hkõt ã mẽ piitã mẽ hipêx anhỳr o ri apa Papaj. Jakamã mẽ kot amnhĩ to hkryre xwỳnh pixjaja na htem hprĩ hã ate amnhĩ nhĩpêx kõt apumunh o pa. Anê.

Nhũm pre ã Jejus Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh anê. ²⁷ Hãmri nẽ hpãnhã mẽ kot mar o kuhê xwỳnhjê mã kapêr nẽ mẽ kãm:

—Nà na pre ra Inhĩpêxàja inhĩhkra kamã mẽmoj piitã hagjênh pa. Ixte kãm ho amnhĩptar o ixpa kaxyw. Jakamã tapxipix na kot ixpê Kra hã ixpumunh par. No jar pika ja kamã mẽ pa xwỳnhjaja na mẽ kot ja hã ixpumunh kêt. Nẽ papxipix na ixte Inhĩpêxà kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã omunh par. Jakamã na pa hte ã amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa anê nẽ inhmã hprãm xà hkõt mẽ hkwỳjê mã ho amnhĩrĩt o ri ixpa. Jakamã

nhũm mē ixpyrà nē Inhĩpêêxà kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hkôt omu.

28-30 —Nē tee ri amnhĩ kukamã mē ajamaxpêr o ri apa xwýnhjaja te mē ate mēmoj pytĩ rax tur nē ahte ho apa pyræk. Kwa mē ixkôt amnhĩ xunhwý nē ixte amnhĩ nhĩpêx ã ixpumu. Ixte mē akamã ixukapří xwýnh na pa. Na pa hte mē akutã inhnojarêt rãhã ho ixpa. Jakamã kot kaj mē ixkôt amnhĩ xunhwý pa te ixte mē anê mēmoj pytĩ ho ixwryk pyræk o mē anhĩpêx nē tãm mē axunhwý ka mē tãm ajamaxpêr nē tãm amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Mo kaxyw koja ixkôt mē kot amnhĩ nhĩpêx o pa xwýnhjaja tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o pa? Nã na htem ixkamnàr rom hamakêtkati nē àmnhĩx ri pa ho pa. Anê.

12

Jejus kêp arĩgromnu hpãm

Makre 2.23-28; Rukre 6.1-5

¹ Tã nhũm Ijaew nhõ arĩgromnu pê sapja kato. Hãmri nhũm Jejus mē hkôt ri mē ixpa ho mē ixpa xwýnhjê mē pa mē ma mē hpur kôt ri nhỹhỹm ri ixpa. Hãmri nē ra mē inhmã prãm nē mēmo hy te kot harôj pyræk xwýnhja kwý rê nē kugrà nē ma Jejus kôt hkanhar o mō. Mē ixpê Ijaew na pa htem axpên pur kãm ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ixpa. ² Hãmri nhũm mē ixkwý pê Parijew nhõ xwýnhjaja kãm mēmoj tã Jejus o kapêr prãm jakamã ã mē ixte amnhĩ

nhĩpêx anhỹr ã mē ixpumu nē mē ixtã Jejus kukjêr kurê kumrêx nē kãm:

—Kwa Tirtũm kapêr tũm kot mē panhõ arĩgromnu hã mē pahte mē hpur kãm mēmoj nhĩkênh nê mē pahkurê htã nhũm ri akôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja axtem nê ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri akôt pa. Mēmo hyta rê nê akôt hkanhar o pa. Kwa mē kãm anê kê mē ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. Na htem arĩgromnu hã mēmoj tã àpênh kêt kênã. Anê.

3-4 Hãmri nhũm mē kuma nê hprĩ hã mē kãm Tirtũm kapêr jarê nê mē kãm:

—Tk. Xàn ka htem Tirtũm kapêr ã kagã htũm kot pahi Tawi kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx tota kamã harênh nê mar kêt nê? Na pre hkôt ri mē pa xwýnhjê mē nhũm mē prãm xaj Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre hwýr agjê. Hãmri nhũm mē õ patre maatija mē kãm prãm tỳx ã mē omu nê kãm mē hkaprí nê mē kãm mēmoj gō. Mē kot Tirtũm noo mã pãwti jaxwýr xwýnhta gō nhũm mē kuku. Tirtũm kapêr ã kagã htũm kot ja nê mē hkurê htã nhũm mē kãm prãm tỳx ã mē omu nê mē kamã ukapří xaj mē kãm kugō. ãm mē õ patre pix kot ja hkur kaxyw tã nhũm mē kãm kugō nhũm mē kuku. Tã nom nhũm Tirtũm ja hã mē omu nhũm ja kêp omnuy kêt nê. Kot mē kamã ukapří nê mē kãm õr ã omu nhũm ja kãm mex nê.

⁵ —Mē panhõ arĩgromnu htã na hte patrejaja arĩ hã Tirtũm

mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkre kamã àpēnh o pa. Tĩrtũm kapēr ã kagà htũm kôt na htem arĩgromnu htã nhũm mẽ arĩ hã apē nhũm Tĩrtũm pē jamnuj kêt nē. Kumã mẽ àpēnh xwỳnh kēnã. ⁶ ãm hãmri na pa mẽ amã ja jarē. Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkreta mex tã nom ixpē Tĩrtũm Kra jakamã inhmex o ixte ixkreta jakrenh. ⁷ Tĩrtũm kapēr ã kagà htũm kot ja harēnh kot:

Kêr ka mẽ inhmã amnhĩ jarēnh kaxyw nē ãm inhmã mẽmoj nhõr pix pē inhmã amnhĩ jarēnh kêt nē. Mẽ mããnēn mẽ kamã axukaprĩ o ri apa pē inhmã amnhĩ jarē. Ja na kêt inhmã hprãm.

— ã harēnh kot anhỹr. Tã mẽ ate aprĩ hã ja mar ronhỹx ka mẽ ixkôt mẽ pa xwỳnhjê kot mẽmo hy rēnh nē hkanhar o mõi ã mẽ omu nē ri tanhmã mẽ ho akapēr to hkêt nē. ãm mẽ kãm prãm ã mẽ omu nē mẽ kamã axukaprĩ nē.

⁸ — Kêt pa na pre Tĩrtũm mẽ akaxyw ixãm nē mẽ awỳr inhmẽ. Jakamã papxipix na pa hte arĩgromnu hã tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ kãm karõ. Kwa mẽ jajê pumu nē mẽ kamã axukaprĩ kêt wehe. Kwâr mẽ mãmri mẽmo hyta rē nē hkanhar o ixkôt mõi. Anē.

ĩhkra grà xwỳnh jarēnh

Makre 3.1-6; Rukre 6.6-11

⁹ Nhũm pre ã Jejus Parijew nhõ xwỳnhjê mã kapēr anē hãmri nē Tĩrtũm kapēr o mẽ

ahkre xà hã ixkre hwỳr tē nē axà. ¹⁰ Nhũm Parijew nhõ xwỳnhjaja tanhmã ho kapēr to kaxyw htãnopxar o kuhê. Jakamã nhũm ixkre kamã mẽhõ my ĩhkra grà xwỳnhja mẽ pikuprõnh xwỳnhjê nhĩhkõ hã nhỹ nhũm Parijew nhõ xwỳnhjaja omu nē axpēn mã:

— Kwa pu mẽ jar pakuhê nē Jejus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã omu. Xà koja arĩgromnu hã mũjti ho mex nà? Koja ho anē nē Tĩrtũm kapēr tũm kuhpa hã amnhĩ nhĩpêx. E pu mẽ kop xa nē hã omu. Anē.

Hãmri nē hã Jejus kukja nē kãm:

— E mẽ inhmã mẽmoj jarē. Xà na htem arĩgromnu hã akupỹm mẽ ho mex nhũm Tĩrtũm kãm ja mex nē nà? Anē.

¹¹ Hãmri nhũm mẽ hamaxpēr kôt mẽ omunh mex nē mẽ kãm:

— Kwa tanhmã na htem arĩgromnu hã amnhĩ nhĩpêx to ho pa wehe? Xà koja we mẽ akrit ôwēhti ahkrehti kamã tēm ka omu nē ãm omu nē arĩgro mex jamâr pē ho axàpir kêt nē? Nà kot kaj mẽ tee ri omu nē ho axàpir kurê kumrêx. ¹² Arĩgromnu hã mẽ ho mexja ja mex kēnã. Tĩrtũm mã mẽ pahpê panhĩja na mẽ pamex o mẽ hkrit jakrenh jakamã kêr pu mẽ tee arĩgromnu htã pu mẽ hã tanhmã axpēn to mex to ho papa. Ja na Tĩrtũm kãm hprãm.

Anhỹr o mẽ kãm kapēr. ¹³ Hãmri nē hpãnhã myta mã:

—E anhîhkra katàt. Anê.

Hâmri nhûm îhkra katàt nê mex kurê kumrêx. ¹⁴ Hâmri nhûm Parijew nhô xwýnhjaja tee ri ja hã omu nê Jejus kamã gryk nê. Arîgromnu pê sap ã kot ho mex jakamã nhûm mẽ kamã gryk tỳx nê. Hâmri nê ma mra nê hapôj nê hã axpên kujêr o kuhê nê axpên mã:

—Kwa ã kot amnhî nhîpêx anhÿrja mÿrapê tanhmã kot puj wem ho? ã kapêr anhÿrja o te mẽ papamjaja mẽ pahte hkînhã mẽ kamã paxukaprî kêt pyrãk ã mẽ pajarê. Koja mẽ pahkwýjaja kuma hãmri nê mẽ pahte amnhî nhîpêx kaga nê amnhî kaxyw hkôt pix mã hamaxpêr. Kwa tanhmã kot puj wem ja nê ho?

Anhÿr o axpên kujêr o kuhê.

Jejus kêp Tirtûm kot mẽ pahwÿr mênh xwýnh ã harênh Makre 3.7-12

¹⁵ Hâmri nhûm Jejus amnhî tâ Parijew nhô xwýnhjê jamaxpêr kôt mẽ omu hãmri nê mẽ kêp kato nê hpãnhã ma nhÿhÿm krî hõ hwÿr ma tẽ. Nhûm mẽ ohtô nê omu nê ma hkôt mra nhûm mẽ omu nê akupÿm mẽ kãm mẽ à xwýnh piitã ho mex. ¹⁶ Hâmri nê mẽ kãm:

—E na pa akupÿm mẽ ato mex. Nom kêr ka mẽ amnhî tâ ixto axãmra ho ri apa hkêt nê. Ixpê Tirtûm Kra hã mẽ kãm ijarênh kêt nê. ãm kwarî kumrêx.

Anhÿr o mẽ kãm kapêr. ¹⁷ Na pre ra amnepêm Tirtûm nhÿ hã kapêr xwýnh finat Ijaisja Jejus kukamã mẽ kãm

tanhmã harênh to nê hã kagã. Te Tirtûm tãm kapêr pyrãk o harê nê hã kagã. Nê hã kagã ho:

¹⁸ Ota ixkôt amnhî nhîpêx o pa xwýnhhta xa. Pa na pa amnhî kaxyw ãm. Inhmã hapêê. Na pa hte tanhmã kot amnhî nhîpêx to ho pa hã omu nê ixkînh tỳx nê. Kot paj hwÿr amnhî karô mẽ nhûm hwÿr axà nhûm ma ÿ hã pika piitã hkôt mẽ piitã mẽ kãm ijarênh o ri mẽ hkôt pa. Mẽ kot hprî hã ixte tanhmã amnhî nhîpêx to nê tanhmã ijamaxpêr to hã ixpumunh kaxyw.

¹⁹ Nom koja ri amnhî to àmra o pa hkêt nê. Rÿ kãm amnhî to rax prãm o mẽ kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa hkêt nê.

²⁰ ãm kapêr xukaprî pix o koja mẽ hirerek xwýnhjê mã kapêr o pa. Nê mẽ kot tee ri amnhî nhîpêx ã amnhî pumunh xwýnhjê kamã ukaprî o pa. Nê mẽ kot htỳx ri amnhî nhîpêx o mẽ pa xwýnhjê kutã nojarêt rãhã ho pa jakamã nhûm mẽ hpãnhã tãm amnhî nhîpêx o pa. Koja ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri mẽ hkôt pa rãhã ra akupÿm mẽmoj piitã tãm haxwÿr pa.

²¹ ã kot amnhî nhîpêx anhÿr o pa jakamã koja pika piitã hkôt mẽ pa xwýnh

kwÿjaja kukwak ri
amnhî kaxyw Tirtûm
kôt hamaxpêr nê hkôt
amnhî xunhwÿ. Anê.

Na pre ã finat Ijaisja Tirtûm
nhÿ hã kormã Jesus wrÿk
nê kator kêt ri tanhmã
kot amnhî nhîpêx to ho pa
hkukamã harênh nê hã kagà
anê. Tã nhûm mē hwÿr wrÿ
nê ã mē hkôt amnhî nhîpêx
anhÿr o pa.

*Jesus mē mēkarōmnuti wa
harênh*

*Makre 3.20-30: Rukre
11.14-23, 11.31-32, 12.10*

²² Tã nhûm prem Jesus
wÿr mēhō myja o mō.
Mēkarōmnuti kot hwÿr àr nê
ho nohkre nê ho kapêr kêt
xwÿnhnta nhûm mē hwÿr o
mō. Hāmri nhûm omu nê nê
mēkarōmnuti jano nê akupÿm
ho mex kuré kumrêx nhûm
akupÿm rît mex nê akupÿm
kapêr mex nê. ²³ Hāmri nhûm
mē amnhî jaêr pê omu nê
kamã no pyrna nê hã axpên
kukjêr o:

—Kokÿÿ. Jesus na hte ãm
mē ho mex o mē ho mex o
pa. Mãn kêp Tirtûm kot mē
pahwÿr mēnh mã xwÿnhnta na
nà? ã na hte ã amnhî nhîpêx
anhÿr o pa. Mãn kêp pahî fi-
nat Tawî kanrêhã tãmnhwÿta
na nà? Anê.

²⁴ Nom nhûm Parijew
nhō xwÿnhjaja ã Jesus kot
amnhî nhîpêx anhÿr ã omu
nê kêp mēkarōmnuti hkwyÿ hã
hkamnhîx. Jakamã mē kot hã
axpêr kukjêr ã mē kuma nê
mē kãm:

—Tk pêr hinhu nhîkôôti nhÿ
hã na hte mē nê amnhî kwÿjê
japôx o pa. Anê.

Hinhu nhîkôôti nhîxi hō
pê Satanasti nhûm prem ã
Satanasti nhÿ hã Jesus kot
amnhî nhîpêx ã hkamnhîx
anê. ²⁵ Nhûm ra mē
hamaxpêr kôt mē omunh
mex jakamã mē kãm:

—Kwa mē inhma mē ate
ixpê Satanasti hkwyÿ hã
ixkamnhîx xwÿnhjaja. Kojã
pika nhō xwÿnhjaja axpên
kutã amnhî xunhwÿ nê axpu
hāmri nê anhgrã nê ma
ahpÿnhã ri pa. Hāmri nê
amnhî krã hkôt ri tanhmã
amnhî nhîpêx to ho pa.
Jakamã nhûm mē ò pahija mē
hamãr kêt nê. Nê kojã krî nhō
xwÿnhjaja. Rÿ mē kot axpên
to hkwyÿ xwÿnhjaja mēmoj tã
axpên kãm gryk nê axpên
kutã amnhî xunhwÿ. Hāmri
nê ahpÿnhã awry hã pa nhûm
mē ò pahija tee ri kãm mē
hamãr prãm kaprÿ. Mo mē
hkwyÿjaja kot ri mē hamãr o
pa? No kojã pahija tãm amnhî
nê amnhî kwÿjê janor kêt nê.

²⁶ Tã ja pyrã nê ixte Satanasti
nhÿ hã tanhmã amnhî nhîpêx
to ho ri ixpa ronhÿx pa ri mē
nê amnhî kwÿjê janor kêt nê.

²⁷ —No mē akwyÿjaja? Xã
Satanasti nhÿ hã na htem
mē nê mēkarōmnuti japôx o
pa? Kêp apu pa ixte ÿ hã
mē nê amnhî kwÿjê japôx
ronhÿx mē akwyÿjaja ixpyrà
nê ÿ hã mē nê amnhî kwÿjê
japôx o pa. Nà Tirtûm nhÿ
hã mē ixte mē nê mē hapôx
o ixpa kênã. Jakamã mē ate
ã ijarênh anhÿrja mex kêt.

28 Tîrtûm Karõ nhỹ hã ixte mẽ nê mẽ hapôx jakamã kwa mẽ ja hã ixpumu nê ixte mẽ ato amnhĩptàr kaxyw Tîrtûm kot mẽ awÿr inhmênh kôt ixpumu kêt wehe. Pa na ka htem ijamãr o apa.

29 –Satanastija àhpumunh tÿx jakamã na htem tee ri kêp hkôt mẽ kot amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê pytàr kaxyw nhũm mẽ nê mẽ omunh mex nê. Tã nom ixàhpumunh tÿx o ixte Satanasti jakrenh par jakamã na pa hte kêp mẽ utà nhũm mẽ hpãnhã ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx.

30 –Ra mẽ amã ixkapêr mar prãm tã nom kormã ixkôt amnhĩ xunhwÿr kêt nê. Kwa wem ma amnhĩ to amõr gri nê tokyx ixkôt amnhĩ xunhwÿ kêt wehe. Kot kaj mẽ anhÿr kêt hãmri nê mẽ apê ixkutã amnhĩ xunhwÿr xwÿnh pyrãk o amnhĩ nhĩpêx.

31-32 –Nê koja mēhõ ixkapêr ma nê kãm ixprãm kêt nhũm Tîrtûm ixtã omu nom tokyx tanhmã ixtã ho hkêt nê. Koja kormã amnhĩ tã hamã. Karõ kot axte kãm ijarênh o amnhĩrît nhũm jatã kot mar nê kãm ixprãm nê ixkôt amnhĩ xãm prãm xàj nhũm kormã amnhĩ tã hamã. Nom koja Karõ xatã mẽ kãm tanhmã ixto amnhĩrît to htã nhũm mẽ kuma nê ãm kuma nê te mẽ kêp amnhĩ jamak pro pyrãk. Jao ra Karõ hã hpijaãm kêt o amnhĩ nhĩpêx. Mÿrapê koja Tîrtûm nhÿrmã amnhĩ xwar te kêp amnhĩ jamak pro pyrãk o mẽ hipêx nhũm mẽ tee kãm amnhĩ kaprĩ kaprÿ. Hãmri nê amnhĩ

xà htÿx kamã hamak o pa xàta wÿr ma pa nê kamã pa rãhã nê pa ho pa. Anê.

Mẽ pajamaxpêr xà hkôt tanhmã ri mẽ pakapêr to

Rukre 6.43-45

33 Nhũm Jejus arĩ Parijew nhõ xwÿnhjê mã kapêr nê mẽ kãm:

–Nê kot kaj mẽ atõ anhõ mẽmo pàr nhũm amã ô mex nê. Ô rax nê. Ka omu nê akĩnh nê amnhĩm mex ã harê. No koja apê ô hkêt ka tee ri omu nê mex kêt ã harê. Na htem ã amnhĩm mẽmo xô hpàr pumunh kôt tanhmã kute hã harênh anê. Ja pyrã nê na htem tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ omunh kôt tanhmã mẽ harênh to. Mẽ kot amnhĩ tomnuj xwÿnh ã mẽ harê rÿ mẽ kot amnhĩ to mex xwÿnh ã mẽ harê.

34-35 –Nê koja mēhõ hamaxpêr mex nê hãmri nê kapêr mex o pa. Nom koja hamaxpêr punuj nê kapêr punuj pix o pa. Nê htÿx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Na htem àhpÿnhã amnhĩ jamaxpêr xà hkôt tanhmã kapêr to ho pa. No mẽ kajaja na ka htem kagã xoprê jamaxpêr pyrãk o ajamaxpêr punuj pix o ri apa. Jao akapêr punuj nê. No tãm ajamaxpêr o tãm akapêr o ri apa hkêt nê. Na htem tanhmã hamaxpêr to xà hkôt tanhmã ri kapêr to ho pa.

36-37 Koja nhÿrmã Tîrtûm mẽ piitã tanhmã mẽ kapêr to hã mẽ mar xà hkôt tanhmã mẽ harênh to. Jakamã mẽ akapêr mex o mẽ apa xwÿnhjaja koja

mê amex ã mê ajarê. Nom mê atÿx ri akapêr punuj o mê apa xwÿnhjaja koja mê amex kêt ã mê ajarê. Hâmri nê mê akapêr punuj o apaja mÿrapê mê atomnuj tÿx nê. Anê.

Jejus kot Jôhti jarênh

Makre 8.11-12; Rukre 11.29-32

³⁸ Hâmri nhùm Tirtùm kapêr tùm o mê ahkre xwÿnh mê Parijew nhõ xwÿnh kwÿjaja mëmoj tâ Jejus wÿ nê kãm:

—Kwa Pahihti. Mê inhmã aa mê ixte mëmoj pumunh kêt õ ho anê. Kot paj mê omu hãmri nê Tirtùm kot mê ixwÿr amênh ã apumunh kurê kumrêx. Jakamã e mê inhmã mëmoj to anê nà. Anê.

³⁹ Hâmri nhùm mê kuma nê mê kãm:

—Tk. Pêr ãm mê ajamaxpêr punuj pix o na ka htem apa. Ixpê Tirtùm kot mê awÿr inhmênh xwÿnh tâ mê ate ja hã ixpumunh kêt. Nê mê ate ja hã axpên mã ijarênh kêt tâ ixte mê amã aa mëmoj pumunh kêt õ ho anhÿr kaxyw hã ixwÿ. Nà pa mê amã ho anhÿr kêt nê. Kormã. ãm amnepêm Jôhti kot tanhmã amnhÿ nhÿpêx toja pix kot paj mê amã harê.

⁴⁰ —Tirtùm nhÿ hã kapêr xwÿnh Jôhtija amnepêm na pre tep rax kumrêxja hÿr rãhã kukrê. Nhùm õxàhkre kamã hÿr nê hkrÿ hã apkati axkrunêpxi hãmri nê hÿr rãhã õxàhkre rùm kato. Tã ixpê Tirtùm kot mê awÿr inhmênh xwÿnh kot paj nhÿrmã kên kre kamã ixtyk nê inhnôr

ã apkati axkrunêpxi. Jôhti hkÿnhã ixtyk kumrêx nê inhnôr ã apkati axkrunêpxi hãmri nhùm Tirtùm akupÿm ixto ixÿr.

⁴¹ —Nê koja nhÿrmã Tirtùm akupÿm mê htyk nê mê hikwÿ xwÿnh piitã akupÿm mê ho hÿr hãmri nhùm mê piitã Inhÿpêêxã mê wa ixkutã hkrÿ pa wa tanhmã mê harênh to. Tirtùm mê wa ixkuri mê hÿr tùm nê mê pa ho mê pa mã xwÿnhjê hã mê hkwyÿjê jarê nê wa ixkuri mê pa ho mê pa hkêt xwÿnhjê jarê. Mê piitã ã ahpÿnhã mê harênh anê. Amari mê pa xwÿnhjaja nê mê õ pahijaja. Jakamã nhùm Ninÿwe nhõ xwÿnhjaja tanhmã wa inhmã mê ajarênh to. Jôhti kot mê hwÿr mör nê mê kãm Tirtùm kapêr jarênh o pa xwÿnhjaja nhùm mê tanhmã wa inhmã mê ajarênh to nê wa inhmã: “Na pre Jôhtija man mê inhõ krÿ hwÿr mō nê mê inhmã akapêr jarênh o ri mê ixkôt pa. Pa prem kuma nê mê ixte amnhÿ tomnuj kaga nê akôt amnhÿ xunhwÿr kurê kumrêx Tirtùm. No or war akutã mê hkrÿ xwÿnh kwÿ ata mê na pre Akra Jejus tãm mê hwÿr mō nê mê kãm kapêr o ri mê hkôt pa nhùm prem mar tâ mê ixkÿnhã mê kot amnhÿ tomnuj kaga nê hkôt amnhÿ xunhwÿr kêt nê. Mê ixkurom mê kot Akra mar tâ amnhÿ kaxyw kãm hamaxpêr kêt nê.” Anhÿr o koja mê wa inhmã mê ajarê ka mê tee ri mê ama nê ra mê amã ma nê. Nom ãm mê amã ma kaprÿ.

⁴² —Nê sur kãm mê õ

pahi nitita koja mẽ hpãnhã tanhmã wa inhmã mẽ ajarẽnh to nẽ wa inhmã: “Na pa pre inhmã pahi Sarumãw kot war anhỹ hã àhpumunh tỳx ã harẽnh ma hãmri nẽ inhmã mar prãm xàj ma awry hã õ pika hwỳr mỗ nẽ omu nẽ kapẽr ma. Hãmri nẽ ma akupỹm inhõ pika hwỳr mỗ nẽ ixkwỳjê mã àhpumunh tỳx ã harẽnh o ri ixpa. Tã Akra Jejus na kot àhpumunh tỳx o pahi Sarumãw jakrenh tã or war akutã mẽ hkrĩ xwỳnh kwỳ ata mẽ. Mẽ kot kapẽr mar tã ixkĩnhã kãm mar prãm kêt. Na prem kuma nẽ ãm kuma.” Anhỹr o koja wa inhmã mẽ ajarẽ. Hãmri nẽ ja hã mẽ amã akir ka mẽ tee ri mar o akrĩ nẽ amnhĩ kamã agryk o akrĩ. Nom ãm amnhĩ kamã agryk kaprỳ. Anẽ.

Mẽkarõmnuti kot tanhmã mẽhõ hto hã harẽnh
Rukre 11.24-26

⁴³ Nhũm Jejus arĩ Parijew nhõ xwỳnhjê mẽ Tĩrtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjê mã kapẽr nẽ mẽ kãm:

—Te mẽ ate ixte mẽhõ nẽ mẽkarõmnuti japõx xwỳnhhta pyrãk. Nhũm te kêp kator nẽ ma htẽm pyrãk. Nẽ nhỹri amgrã kamã ri pa pyrãk. Koja ja kêp omnuj nhũm tee ri kamã nhỹri hkõt xà japêr o pa. Nom tee ri hapêr o pa kaprỳ. ⁴⁴ Hãmri nẽ tanhmã amnhĩ kukamã hamaxpêr to nẽ hamaxpêr o: “E kot paj ma akupỹm mẽ kot nẽ ixkator xwỳnhhta wỳr tẽ nẽ axà nẽ kamã mãn ri ixpa.”

⁴⁵ Anhỹr o hamaxpêr hãmri

nẽ ma akupỹm hwỳr tẽ. Nom kormã akupỹm hwỳr àr kêt ri nhũm kamã amrakati nẽ ri pa. Jakamã nhũm akupỹm hwỳr axà. Nom ahte hwỳr àr kêt nẽ. Amnhĩ kõt hkwỳjê ho 7 nẽ hwỳr mẽ ho gjêx pa. Mẽ kêp 7jaja nẽ wamta mẽ nhũm mẽ piitã hwỳr gjêx pa. No mẽ kêp 7jaja na omnuj tỳx o kot wamta jakrenh jakamã nhũm mẽ kot hwỳr gjêx xwỳnhhta mẽ ỹ hã ra amnhĩ tomnuj tỳx nẽ oprê htỳx o pa. Wam pyxire kot hwỳr àrta nhỹ hã nhũm amnhĩ tomnuj o ri pa nom kawax pẽ oprê. Tã nhũm ra axte hwỳr mẽ ohtô nẽ gjêxta nhỹ hã hãmri oprê htỳx kumrêx. Ja pyrã nẽ kot kaj mẽ tokyx ixkõt amnhĩ xunhwỳr kêt nẽ hãmri nẽ amnhĩ tomnuj tỳx pix o ri apa. Anẽ.

Jejus kot tanhmã hkwỳjê jarẽnh to hã harẽnh

⁴⁶ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre ho nhỹ. Rõm nhũm katorxà nẽ htõjaja nhỹhỹnh hwỳr mõn pøj. Nom kormã hwỳr gjêx kêt nẽ. Mẽ kot hã htu rax jakamã nhũm mẽ tee ri hwỳr gjêx kaxyw kormã kapõt ã hã mẽ omunh o kuhê. ⁴⁷ Hãmri nhũm mẽhõja kapõt ã mẽ omu nẽ Jejus mã mẽ harẽ nẽ kãm:

—Kwa Pahiiti. Ota akatorxà mẽ atõjaja awry mõn pøj nẽ tee àr kaxyw. O mũj mẽ kapõt ã kuhê. Anẽ.

⁴⁸⁻⁵⁰ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Tõe. Nà kot pa ixkato nẽ mẽ omu. Inhmã mẽ hapêe. Nom kot kaj mẽ atõ Tĩrtũm kapẽr ma nẽ hkõt amnhĩ xãm

nê hkôt amnhĩ nhĩpêx. Hã kot kaj te apê ixtô rý ixkatorxa pyræk o pu mẽ axpẽn nhĩpêx o ri papa. Pa inhmã ixkatorxa nê ixtôjê japê pyrà nê mãânẽn inhmã mẽ ajapê nê. Anê.

13

*Mêmo hy hkre xwýnh jarênh
Matêwre 13.18-23; Makre
4.1-9; Rukre 8.4-8*

¹ Hãmri nhũm Jejus mẽ kãm kapêr pa nê ixkre rũm kato nê ma himô rax wýr tẽ nê gô mýri mẽ kãm ujarênh kaxyw nhỹ. Pa mẽ ixpê hkôt mẽ ixpa ho ixpa xwýnhjaja ma hkôt mra. ²⁻³ Hãmri nê gôta wýr pôj nê mýri ixkrĩ. Nhũm mẽ Jejus ã htu rax nê nhũm tee ri mẽ omunh o nhỹ. Hãmri nê hamaxpêr nê kãnhmã xa nê tẽ nê pàr krem axà nê pàr kre kamã mütũm awry rũm mẽ ahkre ho nhỹ nhũm mẽ piitã omunh nê mar mex o hkrĩ. Nhũm mẽ kãm ujarênh o mẽ ahkre ho nhỹ. Nom mẽ kãm tãm ujarênh kêt nê. Mẽ kot Tirtũm kapêr mar nê tanhmã hkôt amnhĩ nhĩpêx to ho paja nhũm hã kuxi nê mẽ kãm harênh o nhỹ nhũm mẽ amgrà kamã kýx pẽ mar o hkrĩ. Nhũm mẽ kãm:

⁴ —E mẽ inhma. Kojã mẽhõ ma pur mã mẽ nê pur kãm mẽmo hy ho ukapêr o ri pa. Nom nhũm hy piitã amex kãm rôrøk kêt nê. Kojã hkwyjã ahpýnhã nhỹri rôrøk. Kwý aptýx kãm rôrøk nhũm kuwênhre omu nê hwýr mra nê hkrêr pa.

⁵ —Nê koja kẽn kãm hkwy rôrøk nê ra higrôt kutã nojarêt nê higrôt pa. Nom nhũm kamã aptýx nê kêp pika hkryre. ⁶ Jakamã nhũm higrôt nhũm hã myt ahpa nê arĩgro htýx mẽ nhũm grà pa. Harê hkryre jakamã grà pa.

⁷ —Nê koja mrônhĩ kamã hkwy rôrøk nê higrôt tã no nhũm utjã kêp amytà nhũm ô hkêt nê.

⁸ —No kêt hirã kamã pika mex kãm rôrøk xwýnhja hirã kamã rôrøk jakamã higrôt mex nê piitã ô rũnh nê. Kamã ô hkwy kêp 30 nê kamã hkwy kêp 60 nê kamã hkwy kêp 100. ã mẽ ujarênh kot anhýr. ⁹ Kwa kêr ka mẽ ixujarênhja ma nê kãm ajamaxpêr týx rãhã ho apa. Anê.

*Mêmo kaxyw Jejus kot mẽ
ujarênh o mẽ ahkre*

Makre 4.10-25; Rukre 8.9-15

¹⁰ Hãmri pa mẽ ixpê Jejus kôt mẽ ixpa ho ixpa xwýnhjaja Jejus kot mẽ kãm ã ujarênh anhýrja ã kuma nê tee ri hkukamã ijamaxpêr. Hãmri nê hã hkukja nê kãm:

—Kwa axujarênhhta na pa mẽ ixprĩ hã hkôt mẽmoj pumunh kêt nê. Mon ka hte ãm mẽ ujarênh pix o mẽ ahkre? Anê.

¹¹ Hãmri nhũm mẽ inhma:
—Tõe. Nà kot paj mẽ amã harê. Tirtũm kãm mẽ ate aprĩ hã mar prãm jakamã kot paj ixprĩ hã mẽ amã harê. Mẽ kot amnhĩ tomnuj kaga nhũm Tirtũm kot ja hã mẽ omunh nê mẽ ho hkra. Ja na pa harê. No mũjjaja mẽ akĩnhã kãm ja mar

prãm kêt jakamã na htem ix-
ujarênhja ma nê ãm kuma nê
htỳx ri pa.

12 —No kêt mẽ kajaja na
ka mẽ ixkôt ri apa ho apa.
Nê xatã ixkapêr mar o apa
jakamã na ka mẽ aprĩ hã
ixkapêr ma. Tã mẽ ate ixkôt
amnhĩ nhĩpêx o apa jakamã
na pa tanhmã mẽ akrã hto
ka mẽ aprĩ hã mar mex o
mõ. No mẽ kot ixkapêr mar
nê ãm mar xwỳnhjaja na mẽ
akĩnhã inhmar tỳx kêt nê.
Jakamã nhũm Tĩrtũm tanhmã
mẽ hkrã hto nhũm mẽ hã no
hkêt tokỳx anê htỳx ri pa.

13 “Ixte mẽ kãm aa mẽ kot
mẽmoj pumunh kêt
kwỳ ho anhỹr rax tã
nhũm mẽ omu nê ãm
omu. Nê ixte amnhĩ
nhĩpêxja nhũm mẽ kãm
hkĩnh kêt nê. Nê mẽ
kot ixkapêr mar tã ãm
inhma nê kãm hprĩ hã
inhmar prãm kêt nê.”

—Jakamã na pa hte ã mẽ
kãm mẽmoj te ho tãm pyrã nê
harê no ãm hã haxwỳ nê mẽ
kãm ixujarênh anê.

14-15 —Na pre ra Tĩrtũm nhỹ
hã kapêr o pa xwỳnh Ijaisja
amnepêr mẽ hkukamã
tanhmã mẽ harênh to nê hã
kagã. Mẽ kot inhmar nê
ãm inhmar xwỳnhjê jarê nê
tanhmã mẽ hkukamã mẽ
harênh to nê mẽ harênh o:

Koja mẽ ujarênh mex mar
pymaj amnhĩ jamak
pro nê amnhĩ no hpro
nê hkôt hamaxpêr kêt
nê. Jakamã koja mẽ
kãm mẽ kot amnhĩ
nhĩpêx mex prãm kêt
nê harênhja ma nê ãm

kuma. Nê omu nê ãm
omu. Mẽ kãm hprãm
kêt jakamã koja mẽ ã
amnhĩ nhĩpêx anê. ã
mẽ kot amnhĩ nhĩpêx
anhỹr kêt ronhỹx mẽ
ra Tĩrtũm kapêr ma nê
hkôt amnhĩ xunhwỳ.
Hãmri nhũm amnhĩ
tã mẽ omu nê mẽ nê
mẽ kot amnhĩ tomnuj
rênh pa. Hãmri nhũm
mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx
mex nê kapêr mar mex
o pa. Tã no nhũm mẽ
ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr
kêt nê. Anê.

—ã Ijaisja mẽ hkukamã mẽ
harê nê mẽ hã kagã anê.

16 —No kêt mẽ kajaja na
ka htem ano ho ixte tanhmã
amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa hã
ixpumunh o ixkôt apa. Nê
mẽ ajamak o ixkapêr mar o
ri ixkôt apa. 17 Amnepêr mẽ
akukamã pahijaja nê Tĩrtũm
nhỹ hã mẽ kãm kapêr o ri mẽ
pa xwỳnhjaja na prem kãm ix-
pumunh prãm tỳx o pa. Nê
mẽ kãm ixkapêr mar prãm tỳx
o pa. No ãm mẽ akĩnhã ix-
pumunh nê ixkapêr mar kêt
rãhã htyk pa. Kormã ixwrỳk
nê jar ixkator kêt jakamã na
prem arĩ htĩr nê pa ri ix-
pumunh kêt rãhã ra htyk pa.
ãm mẽ kapxipixjaja na ka mẽ
mỳr pê ixte amnhĩ nhĩpêx ã
ixpumunh nê ixkapêr mar o
ixkôt apa. Tã mẽ kurom mẽ
ate ano ho ixpumunh nê aja-
mak o ixkapêr mar o ixkôt
apa jakamã kwa mẽ ja hã
amnhĩ pumu nê tãm amnhĩ
nhĩpêx o ri apa pê akĩnh nê ri
apa. Anê.

Nhũm pre ã Jejus mẽ ixpê hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjê mã kapêr anê.

Jejus kot hprĩ hã mẽmo hy jarênh

Makre 4.13-20; Rukre 8.11-15

¹⁸ Hãmri nhũm Jejus mẽ ixpê hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjê mã hprĩ hã mẽ ujarênhhta jarê nê mẽ inhmã:

—E kot paj ixprĩ hã mẽ amã mẽmo hy ho ukapêr xwýnh ã ixujarênhhta jarê ka mẽ inhma. Nã mẽmo hyta te kêp Tĩrtũm kapêr pyrãk. Nê ahpýnhã mẽmo hy rôrôk ã pikata te kêp mẽ apê panhĩ ahpýnhã mẽ ate Tĩrtũm kapêr mar nê ahpýnhã hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx tota pyrãk. ¹⁹ Jakamã mẽ kot mar xwýnh kwýjaja te mẽ kot aptýx kãm hy rôrôk nhũm kuwênh kot hwýr mrar nê hkrêr par xwýnhhta pyrãk. Jao Tĩrtũm kapêr ma no nhũm Satanasti te kuwênh kot hy krêr parta pyrã nê mẽ kot mar nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwýr pymaj hãmri ra tanhmã kapêrja nê mẽ hkrã hto. Jakamã nhũm mẽ kuma nom ho hamakêtkati tokyx anê nê axte kãm hamaxpêr kêt nê pa.

²⁰ —Nê mẽ kot mar xwýnh kwýjaja te mẽ kot kênre kamã hy hkwy rôrôk nê higrôt nê grã par tokyx anhýr xwýnhhta pyrãk. Jao Tĩrtũm kapêr ma nê hkĩnh nê. Nê kãm mar prãm nê. ²¹ Tã nhũm mẽhõ Tĩrtũm nê tanhmã mẽ kãm kapêr to nhũm mẽ kuma nê

Tĩrtũm kaga. Te mẽmo hy higrôt nom ra grã par tokyx anhýrta pyrãk.

²² —Nê mẽ kot mar xwýnh kwýjaja te mrônhi kamã hy hkwy rôrôk nê higrôt nhũm mrônhi kot kêp ãmnãr xwýnhhta pyrãk. Jao mẽ kãm Tĩrtũm kapêr mar prãm tã mããnên kãm mẽ hikukrêx rũnh nê mẽ hikãxpore rũnh prãm. Hãmri nê ãm ja pix kukamã hamaxpêr o pa. Nê ja gryk ã axte Tĩrtũm kapêr mã hamaxpêr nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê.

²³ —Nê mẽ kot mar xwýnh kwýjaja te hirã kamã pika mex kãm hy hkwy rôrôk nê higrôt nê ô rũnhhta pyrãk. Jao ixkapêr ma nê amnhĩ krã him hagjênh týx nê. Nê ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho pa. Jakamã te mẽmo hy ô rũnh nê ô mex pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. E ã ixujarênhja kot anhýr. Anê.

Harôj kaãkre jarênh

Matêwre 13.36-43; Makre 4.26-29

²⁴ Nhũm Jejus axte mẽ kot mar o hkrĩ xwýnhjê mã awjarê nom hprĩ hã mẽ kãm ujarênh kêt nê. Axte mẽ kãm mẽmoj tã kuxi nê awjarê nê mẽ kãm:

—Nã nhýrmã Tĩrtũm mẽ kot kormã htĩr ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ omunh xã hkôt ahpýnhã tanhmã mẽ harênh toja te mẽ ujarênh ja pyrãk. Koja mẽhõ harôj y mex o ukapêr kaxyw ma hpur mã mõ. Hãmri nê hkre hpa nê ma akupým mõ. ²⁵ Tã nhũm kamãt nhũm ra gôr nê

nõ. Hãmri nhũm kãm hkurê xwýnhja ma kêp ihpur wýr tẽ nẽ harôj mexta nhĩpy axtem nẽ kêp harôj kaàkre hkre. Harôj kaàkreja te kot harôj mex pyræk nom mẽ kot hkur kêt. Tã nhũm kêp harôj y mex nhĩpy hkre hpa hãmri nẽ ma akupỹm tẽ.

26 –Tã nhũm hamẽ higrõt nẽ anhĩpê ô. 27 Nhũm kãm mẽ àpênh xwýnhjaja tee ri harôj mex kaêx ã harôj kaàkreta pumu nẽ hpur nhõ dõn wýr tẽ nẽ kãm harê nẽ kãm: “Kwa ate harôj mex pix kre htã pẽr hkaêx ã harôj kaàkre mãânẽn kato. Kwa tanhmã na pre amnhĩ to nẽ hkaêx ã kato?” Anẽ. 28 Hãmri nhũm tee ri mẽ kuma nẽ mẽ kãm: “Nà mẽhõ kãm ixkurê xwýnh na pre ã inhĩpêx anẽ.” Anẽ hãmri nhũm kãm mẽ àpênh xwýnhhta kãm: “Kwa xà kot paj mẽ tokyx ma hwýr mra nẽ nẽ harênh pa nẽ kurẽ nà?” Anẽ. 29 Nhũm mẽ kãm: “Nà kot kaj mẽ anẽ nẽ harôj mexta mẽ ho apimràatã ixpê harênh pa. 30 Kwãr mãmrĩ harôj mex mẽ hpimràatã ô hpa mãn. Ka mẽ rĩ ma hwýr mra nẽ harôj kaàkre kumrêx jarênh pa nẽ axpên tã harê ho ê nẽ ma o mra nẽ hpôk. Hãmri nẽ rĩ kormã hpãnhã harôj mex jakà nẽ ho akuprõ nẽ ô ho mra nẽ ixkre kamã haxwý.” Anẽ. ã mẽ ujarênh kot anhỹr.

Anhỹr o mẽ kãm kapẽr.

Jejus te kot mẽmo hy hkryre pyræk ã harênh

Makre 4.30-32; Rukre 13.18-19

31-32 Hãmri nhũm Jejus arĩ mẽ kãm amnhĩ tã kuxi nẽ ujarênh o nhỹ. Nẽ tanhmã mẽ kãm amnhĩ tã ujarênh to nẽ mẽ kãm:

–Nà Tĩrtũm kot mẽ awýr ixte mẽ ato amnhĩptàr kaxyw inhmênh ã ijarênhja. Te ixte mẽmo hy pixire nhũm mẽ kot hkre nhũm higrõt pyræk. Koja gaa nẽ hprêk. Hãmri nẽ hpa anhgrà nhũm kuwênhre hwýr mra nẽ hõptĩ kamã amnhĩm haê nhĩpêx nẽ kamã hikwỹ. Tã kot paj nhỹrmã mẽmo hy jarênhhta pyrã nẽ ixpyxi htã pika piitã hkôt mẽ ho amnhĩptã nẽ mẽ omunh mex rãhã ho ixpa. Anẽ.

Jejus te kot pãwti kaxkrit xà pyræk ã harênh

Rukre 13.20-21

33 Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm amnhĩ tã kuxi nẽ ujarênh o nhỹ nẽ mẽ kãm:

–E kot pa hpãnhã mẽ amã tanhmã pãwti kaxkrit xà jarênh to ka mẽ inhma. Na hte mẽnijaja pãwti nhĩpêx kaxyw hãmri nẽ kaxkrit xà hkwy ho grire nẽ kupy nẽ trik xôm mẽ ho ahkà. Hãmri nẽ ho pãwti nhĩpêx. Kaxkrit xàja grire htã pãwti piitã ho kaxkrit mex nẽ. Tã ja pyrã nẽ ixpyxi htã koja mẽ nhỹrmã pika piitã hkôt ixkôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa.

Anhỹr o mẽ kãm amnhĩ jarẽ.

Jejus kot mẽ ujarênh pix kãm mẽ ahkre hã harênh

Makre 4.33-34

34 Na pre ã Jejusja mẽ ujarênh o mẽ ahkre ho pa anẽ. ãm mẽ ujarênh pix o mẽ

ahkre ho pa. Te tãm ujarênh pyrâk no ãm mẽmoj tã haxwỳ rỳ amnhĩ tã haxwỳ nẽ mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarênh to. ³⁵ ã kot mẽ ahkre ho pa anhỳr kukamã na pre ra amnepêm Tĩrtũm nhỹ hã kapêr o mẽ pa xwỳnhjê hõja harẽ nẽ hã kagà. Te Jejus tãm tanhmã amnhĩ jarênh to pyrâk o hkukamã harẽ nẽ hã kagà nẽ hã hkagà ho:

Kot paj mẽ kãm ixujarênh pix kãm mẽ ahkre ho ri ixpa. Mẽmoj te ho tãm pyrã nẽ harẽ nom mẽmoj tã haxwỳ nẽ tanhmã mẽ kãm ixujarênh to. Nẽ aa mẽ kot mẽmoj mar kêt xwỳnh kwỳ kot paj mẽ kãm harẽ kê mẽ kuma. Anẽ.

Jejus kot hprĩ hã harôj kaàkre jarênh

Matêwre 13.24-30, 13.47-50

³⁶ Tã nhũm Jejus mẽ kãm ujarênh pa nẽ mẽ kure nẽ ma tẽn ixkrem axà. Hãmri pa mẽ ixpê hkôt ixpa ho ixpa xwỳnhjaja ma hkôt mra nẽ ixkrem agjê. Hãmri nẽ harôj kaàkre hã ujarênhta ã hkukja nẽ kãm:

—Kwa aprĩ hã mẽ inhmã harôj kaàkre jarênhta jarẽ nà. Na pa mẽ kormã ixprĩ hã mar mex kêt nẽ. Anẽ.

³⁷ Hãmri nhũm mẽ inhmã:

—Tõe pa ixprĩ hã mẽ amã harẽ. ãm paa.

Ixpê Tĩrtũm kot mẽ awỳr inhmênh xwỳnh te ixte mẽmo hy mex o ukapêr xwỳnhhta pyrâk.

³⁸ Nẽ purta te kêp pika piitã pyrâk.

Nẽ harôj mexta te ra mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳr nẽ ixkôt amnhĩ nhĩpêx o apa xwỳnhjê pyrâk.

Nẽ harôj kaàkreta te mẽ kot Satanasti hkôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwỳnhjê pyrâk.

³⁹ Nẽ kot harôj kaàkre hkre xwỳnhhta te Satanasti pyrâk.

Nẽ harôj jakàr xà hã arĩgrota te Tĩrtũm kot ahpỳnhã tanhmã mẽ harênh to xà hã arĩgrota pyrâk.

Nẽ mẽ kot harôj jakàr xwỳnhjaja te Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnhjê pyrâk.

⁴⁰ Mẽ ujarênhja kamã na prem harôj kaàkre kumrêx jarẽ nẽ hã hpòk jarẽ. Ja pyrã nẽ koja nhỹrmã Tĩrtũm kot ahpỳnhã tanhmã mẽ harênh to xà hã arĩgrota ã hãmri ã mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwỳnhjê nhĩpêx anẽ.

⁴¹ —Kot paj nhỹrmã kãm mẽ piitã mẽ ho amnhĩptar kaxyw hãmri nẽ kapêr o mẽ wrỳk xwỳnhjê mã anẽ nhũm mẽ ma mran wrỳ nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjê pix o akuprõ. Nẽ mẽ kot nhãm mẽ hkwyjê kot mẽ uràk nẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa kaxyw mẽ kãm anhỳr xwỳnhjaja nhũm mẽ määnên mẽ ho akuprõ. ⁴² Hãmri nẽ mẽ ho pikuprõnh pa nẽ te mẽ kot harôj kaàkreta nhĩpêx pyrã nẽ kuwy kamã mẽ rênh pa. Hãmri nhũm mẽ kamã amnhĩ xà htỳx kamã hamak rãhã nẽ

pa ho pa. Nê amnhĩ xà htỳx ã maj tee ri mỳr rãhã ho pa. Nê tee ri amnhĩ xà hã maj amnhĩ nham o axpên kamnhar tỳx kaprỳ.

⁴³ —No ixkôt mẽ kot amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjaja koja mẽ mẽ kurom mex kumrêx nê pa. Kot paj mẽ ho mex rax nê nhũm mẽ mex rãhã nê pa ho pa. Tĩrtũm kot kormã pika nyw nhĩpêx mã xwỳnhhta kamã nhũm mẽ mex kumrêx nê pa ho pa. E kêr ka mẽ ixujarênhja ma nê kãm aja-maxpêr tỳx rãhã ho apa. Anê.

*Mẽ hikukrêx mex o hpimxur jarênh
Piripos 3.7*

⁴⁴ Nhũm Jejus arĩ mẽ ixpiitã mẽ inhmã tanhmã ujarênh to. Nom hprĩ hã ujarênh kêt nê. Kê axte mẽmoj tã kuxi nê mẽ inhmã tanhmã ujarênh to nê mẽ inhmã:

—Mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja te mẽ apê mẽ hikukrêx mex ã pika japrôr xwỳnhhta pyrãk. Koja mẽhõ mẽ hikukrêx mex jamỳ nê o tẽ nê nhỹri amnhĩm ho amũxu. Kaxyw kakwỳ nê kamã hagjê nê hity hpa nê ma akupỳm tẽ. Hãmri nhũm jãã nhũm mẽhõ tẽn kãm kato. Hã pikata kakwỳ nê kãm kato nê omu nê hkĩnh nê. Nê hamaxpêr o: “E pa ma tẽ nê inhõrkwỳ kamã ixkukrêx piitã ho wênê hpa nê hpãnhã kàxpore jamỳ nê ho amnhĩm mẽ hikukrêx mex ã pika japrô nê amnhĩm mẽmoj mexta o ixàrik pa.” Anhỹr o hamaxpêr nê akupỳm hity hpa nê ma akupỳm tẽ. Hãmri

nê mẽmoj mexta gryk ã õ mẽmoj piitã ho wênê hpa. Hikukrêx nê õrkwỳ nhũm piitã ho wênê hpa. Hãmri nê hpãnhã kàxpore jamỳ nê ma o tẽ nê amnhĩm pikata japrô. Hãmri nê ma akupỳm hwỳr tẽ nê kamã mẽ hikukrêx mexta kwỳnh pa nê ho õ kumrêx.

—Tã te mẽ ate mẽhõ kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr xwỳnhhta pyrãk. Na ka mẽ urãk nê inhgryk ã amnhĩ tomnuj kaga hpa nê hpãnhã ixkôt amnhĩ nhĩpêx. Te mẽhõ kot mẽmo mẽ hikukrêx mex gryk ã hikukrêx tũm piitã kaga hpar nê mẽ hikukrêx mex o hpimxur xà hã pikata japrôr pyrãk. Anê.

Mẽhõ kot kên jaxênh japrôr jarênh

⁴⁵ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã awjarê nê mẽ inhmã:

—Nê ja. Na htem kãm hkĩnh nê hamakêtkati nê ri hpa hprãm xàj Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỳ nê hkôt ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa. Te mẽhõ my kãm kên jaxênh mex prãm nê ma ri hapêr o pa xwỳnhhta pyrãk. ⁴⁶ Nê ra nhỹri omu nê ma tẽ nê prês ã mẽ hkukja. Nhũm mẽ kãm hã ho ohtô nê harê nhũm ma akupỳm tẽ nê kãm ho õ hprãm xàj hikukrêx piitã ho wênê hpa. Hãmri nê kàxpore jamỳ nê o tẽ nê amnhĩm ho haprô. Kên jaxênh mexta pix gryk ã hikukrêx piitã ho wênê hpa nê hpãnhã ho amnhĩm haprô.

—Tã ja pyrã nê na ka htem amex nê ajamakêtkati nê axãmnhĩx ri apa hprãm xàj

ixkôt amnhĩ xunhwỳ nê ixkôt
pix mã amnhĩ nhĩpêx o apa.
Anê.

Kryhti jarênh

Matêwre 13.24-30, 13.36-43

47-48 Nhũm Jejus arĩ mẽ
inhmã awjarê nê mẽ inhmã:

—E Tĩrtũm kot nhỹrmã
tanhmã mẽ harênh to xà hã
arĩgro kot paj ixprĩ hã tanhmã
mẽ amã harênh to. Te ho
mêmyjaja kot himô kamã
kryhti rênh pyrãk. Kojaja mẽ
gôx kãm kumê nê akupỹm ho
api nhũm kamã tep ohtô nê.
Nhũm omu nê kỳx pê amgrã
kamã hkapĩ nê ahpỹnhã ri
tanhmã kamã kute kawrà.
Nê kamã mex kawrà nê kawà
kamã kugjê nê mẽ kot hkur
kêtja nhũm nhãm kurê. 49 Ja
pyrà nê Tĩrtũm kot ahpỹnhã
ri tanhmã mẽ kot amnhĩ
nhĩpêx to hã mẽ omunh xà
hkôt tanhmã mẽ hipêx to
kaxyw arĩgrota ã ã mẽ hipêx
anê. Kojaja kapêr o mẽ wrỳk
xwỳnhjaja mẽ kot hkôt amnhĩ
xunhwỳr xwỳnhjê nê mẽ
kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa
xwỳnhjê kawrà hpa. 50 Nê te
mẽ kot tep mex nê tep punu
kawrà nê nhãm rênhta pyrãk
o mẽ hipêx nê ma kuwy hwỳr
mê o mra nê kamã mẽ kurê.
Nhũm mẽ tee ri amnhĩ xà
htỳx ã maj amỹra nê tee ri
amnhĩ nhĩpêx kaprỳ. Anê.

Nhũm pre ã Jejusja axte
mẽ ixpê hkôt mẽ ixpa ho mẽ
ixpa xwỳnhjê mã ujarênh anê.

51 Hãmri nê mẽ inhmã:

—E xàn ka mẽ atã aprĩ hã
ixujarênhhta ma nà?

Anê pa mẽ kãm:

—Tỳ. Nà na pa mẽ atã ixprĩ
hã mar mex nê. Anê.

52 Hãmri nhũm mẽ inhmã:

—Tôe. Nà ãm hãmri. Na
ka xep mẽ ra ixte mẽ ahkre
nywta mar mex nê. Nê
mẽ akwỳjaja mãânênh Tĩrtũm
kapêr tũm mar mex nê. Te mẽ
apê mēhō apkur xà rax pyrã
nê ma ho mẽ piitã mẽ hipêx o
ri mẽ hkôt paja pyrãk. Ja pyrã
nê kêr ka mẽ ma mẽ piitã mẽ
hkôt Tĩrtũm mẽ wa ixkapêr o
mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt apa.
Anê.

*Najare nhõ xwỳnhjaja kot
Jejus kaga hã mẽ harênh*

*Makre 6.1-6; Rukre 4.16-
30; Juãw 1.11*

53 ã Jejus mẽ inhmã ujarênh
par anê. 54 Hãmri nê ma
akupỹm Najare hwỳr mō nê
Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre xà
hã ixkre hwỳr tē nê axà nê
mẽ ahkre ho nhỹ. Nhũm mẽ
amnhĩ jaêr pê tanhmã kot
mẽ ahkre hto hã kuma nê
tee ri hkukamã hamaxpêr nê
axpênh mã:

—Tk. Kwa kêp mẽ panhĩõ
htã tanhmã kot we amnhĩ
to nê ã àhpumunh tỳx kôt
mẽ pamã kapêr anê nê ri
mẽ kãm aa mẽ kot mẽmoj
pumunh kêt kwỳ ho anhỹr
o pa? 55-56 Na pre mẽ panoo
mã hprêk nhũm mẽ pahte
pahprĩ hã hkwỳjê pumunh.
Kêp pĩ kuprãr xwỳnh Juje mẽ
hprõ Marir wa hkraa. Nê
kêp Xiakre nê Juje nê Simãw
nê Jut mẽ htõõ. Nê htõxjaja
jar mẽ pakamã pa nhũm mẽ
pahte mẽ piitã mẽ omunh
mex kênã kot kêt we mẽ
kurom ã àhpumunh tỳx anê.
Anê.

⁵⁷ Hāmri nē kamā gryk nē hkaga. Hāmri nhūm tee ri amnhī tā mē omu nē mē kām: —Nà Tirtūm nhỹ hā kapēr jarēnh o mē pa xwýnhjaja na htem krī hkwy kamā kām mē mar prām nē. Nom ō krī kamā mē kot karàre rūm hprêk kām omunh xwýnhjaja na htem kuma nē âm kuma. Anē.

⁵⁸ Tā mē kot amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr kêt jakamā nhūm tee ri mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwý ho anhỹr rax prām. No âm mē kām mēmoj to grêre nē ho anē.

14

Mē kot Juāw Paxis pīr ā mē harēnh

Makre 6.14-29; Rukre 9.7-9

¹ Tā nhūm pika pē Garirej kamā mēō pahihiti Erox Jejus jarēnh ma ² nē tee ri hkukamā hamaxpēr nē hā ō pōristi mā kapēr nē mē kām:

—Kwa pēr Juāw Paxis na nà? Ra ixte hā ixàmnēnh nhūm mē kot hpīr tā măn tanhmā amnhī to nē akupỹm htīr. Nà pēr tām kēnā. Jakamā na hte aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwý ho anhỹr o pa. Anē.

³⁻⁵ Na pre ra Erox htō pē hprōptàn ho hprō. Tō arī htīr tā nhūm axtem nē kēp utà nē ho hprō. Hāmri nhūm Juāw Paxisja harēnh ma nē hā kām akir nē kām:

—Kwa Eroxis kēp atō hprō kēnā na ka kêt axtem nē kēp utà nē ho aprō. Kwa ja omnuj tỳx o omnuj tỳx. Anē.

Hāmri nhūm amnhī tā kuma nē kamā gryk nē kot

hpīr kaxyw. Tā nom nhūm Ijaew kot axpēn mā kēp Tirtūm nhỹ hā kapēr jarēnh xwýnh ā harēnh jakamā nhūm mē umaj hpīr kêt nē. Âm ho prēs nē haxà nhūm hkrī ho hkrī.

⁶ Tā nhūm jāā nhūm Erox kator ā arīgro kato nhūm mē hā akuprō nē hā hkīnh. Hāmri nhūm hprō nyw kra niti mē hwýr axà nē ahte mē hipôk ri mē kām gre. Mē kot omunh nē kamā hkurē kaxyw nhūm mē noo mā hpijaàm kêt nē mē kām gre o xa. Hāmri nhūm pahi Erox omu nhūm ja kām mex nē nhūm hkīnh nē kamā nopyma nē. ⁷ Hāmri nē kām:

—Nà âm hāmri na ka ā mē inhmā amnhī nhīpêx anē. Jakamā kwa māmri mēmoj tā ixwý. Amā mēmoj prām xà hkôt hā ixwý kot paj amā kugō. Âm hāmri na pa amā anē. E mēmoj na amā hprām? Anē.

⁸ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Ma Juāw Paxis krā na pa inhmā hprām. Inhmā hkrā krāhta nē pasiiti kamā axà nē ixwýr o tē nē inhmā agō. Anē.

Ra katorxà kot kaxyw kām karō jakamā nhūm ā hā hwýr anē. ⁹ Hāmri nhūm Eroxa tee ri kuma nhūm ja kēp omnuj nē. Nom ra mē pikuprōnh rax xwýnhjē nhīpôk ri mē noo mā kot kām: “E māmri amā mēmoj prām xà hkôt hā ixwý pa amā kugō.” Anhỹr jakamā kām kot kēp nē hprām kêt nē. Hāmri nē Juāw Paxis wýr ō pōristi hkwy rē ¹⁰ nhūm mē ma mē hagjēnh xàta wýr

mra nê unê nê mut krâhta.
 11 Hâmri nê hkrâ my nê pasi-
 iti kamâ kuxà nê ma akupÿm
 nita wÿr o tē nê kām kugō
 nhūm kumÿ nê ma katorxà
 hwÿr o tē nê kām kugō.

12 Hâmri nhūm Juāw Paxis
 kôt mē pa xwÿnhjaja tee ri mē
 kot hpîr ā harēnh ma nê ma
 hwÿr mra nê kumÿ nê ma o
 mōn haxà. Hâmri nê ma Jejus
 wÿr mra nê kām harē.

*Jejus kot mē ho ohtô nê mē
 kām mē ō hā harēnh*

*Makre 6.30-44; Rukre 9.10-
 17; Juāw 6.1-14*

13 Hâmri nhūm Jejus Juāw
 Paxis jarēnh ma nê hkaprî
 nē. Nê ma himô nhîkjê hwÿr
 kapôt ā mōr kaxyw pâr krem
 axà nê ma mō. Pa mē hkôt
 ixpa ho ixpa xwÿnhjaja ma
 hkôt mra. Hâmri nhūm krî
 hkwy kamâ mē pa xwÿnhjaja
 harēnh ma nê ohtô nê ma mē
 inhîhkrep pikap mra. Nê ra
 amnhî to wa nê mē inhmōr
 xàja wÿr pōj nê mē ixkutêp
 hkrî. 14 Jakamâ pa mē mō
 nê mē hwÿr pōj nê mē omu.
 Hâmri nhūm Jejus mē omu nê
 kām mē hkaprî nê mē kām mē
 à xwÿnhjê ho mex pa.

15 Tā nhūm ra myt àr kaxyw
 pa mē hkôt ixpa ho ixpa
 xwÿnhjaja tee ri mē omu nê
 Jejus wÿr mra nê kām:

—Kwa na ra amÿkry htÿx
 nē. Amnhî nē mē hano kê
 mē ma nhÿri krî hkwy hwÿr
 mra nê tokyx amnhîm mēmoj
 japrô nê kuku. Mo jar mē
 apkur xà hā mēō? Jar akunî
 pix kēnā. Anē.

16 Hâmri nhūm mē inhma
 nê mē inhmā:

—Nà kot paj mē hanor kêt
 nē. Mē kajaja kot kaj mē kām
 ō nhūm mē apku. Anē.

17-21 No nhūm mē ohtô rax
 kumrêx. Mēmyjaja kēp 5.000.
 Nê kaxyw mē hprô nê mē
 hkrajaja. Jakamâ nhūm Jejus
 ā mē inhmā kapēr anē pa mē
 tee ri mē hkukamâ ijamaxpēr
 nê kām:

—Kwa nà mē panhōja raxti
 hā. Mē panhō pāwti kēp sîk
 pix. Nê kaxyw tep grāja pi-
 jakrutre kēnā kot kêt mē piitā
 mē hipêx. Nà xà kot paj mē
 ma mra nê nhÿri mē kām mē
 mēmoj japrô nhūm mē kuku?
 Anē.

Hâmri nhūm mē inhmā:

—Nà pu mē kām mēmoj
 japrôr kêt nē. Kot puj mē kām
 mē panhōta o anhgrà. E mē
 kām anē kê mē ahpÿnhā ri
 hije nê hkrî hpa. Anē.

Hâmri pa mē kuma nê mē
 kām anē nhūm mē piitā hkrî
 hpa. Hâmri nhūm Jejus pāwti
 mē tepja jamÿ nê kaxkwa
 hwÿr rîr nê ho Tîrtūm wÿ nê
 kām:

—Pa Papaj? Nà apê mē
 inhmā mē inhō ho apa xwÿnh
 jakamâ amex o amex. Anē.

Hâmri nê mē kām ho hkry
 hpa nê hkôt mē ixpa ho mē
 ixpa xwÿnhjê mē kugō pa mē
 ô ri ho mē hipêx pa. Nhūm
 mē piitā apkur o hkrî. Mēōja
 grire htā nhūm Jejus tanhmā
 mē kām ho rax to nhūm mē
 ohtô rax kumrêx tā piitā kuku
 nê ho ōhy htu hpa nhūm arî
 mēō jakrêx prā. Hâmri pa mē
 akupÿm hakrêx o akuprô nê
 ho kawà ho 12 nê ho nÿt pa.

*Jejus kot gô krâhkà hã ãm
nê htêm ã harênh*

Makre 6.45-52; Juãw 6.15-21

²²⁻²³ Tã nhũm Jejus mẽ ixpê hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjê mã anê pa mẽ akupým pàr mã agjê nê ma xarmã hkukamã mō. Hãmri nhũm mẽ kot mar o kuhê xwýnhjê jano nhũm mẽ ma akupým hapêx. Hãmri nhũm Jejus kot Tirtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw ahte tẽ nê hixêt ã api nê himōk ã kãm amnhĩ jarênh o nhỹ.

Gaa nhũm ra kamàt nhũm arĩ ahte hixêt nhĩmōk ã nhỹ.

²⁴ Rôm pa mẽ pàr kãm mẽ inhmōr xwýnhjaja kormã himô nhĩpōk ri mō. Pu nhũm kōk xapêr tỳx mẽ ixkaxpa. Nê gô axpên tak tỳx nê pa mẽ tee ri rrêm̄ti ho gô rênh nhĩpêx nê tee ri axpên pumu.

²⁵ Tã nhũm krãhyre kà nhũm Jejus man mẽ ixkôt gô krâhkà hã xan tẽ ²⁶ pa mẽ amnhĩ wýr omu. No nhũm kormã hirã mex kêt jakamã pa mẽ ixprĩ hã omunh mex kêt nê. Hãmri nê tee ri omu nê mẽkarō hã hkamnhĩx nê umaj ixãmra rax nê. ²⁷ Hãmri nhũm mẽ inhmã kapêr nê mẽ inhmã:

—Tk. Kwa mẽ amã ma hkêt nê. Pa na pa mẽ akôt tẽ. Anê.

²⁸ Hãmri nhũm Simãw Pêtre kuma nê kãm:

—Kwa xà ka na ka tẽ? Tôe apê mẽ inhō Pahihti jakamã kwa amnhĩ wýr ixwý pa apyrà nê gô krâhkà hã xa nê awýr tẽ nà? Anê.

²⁹ Hãmri nhũm kãm:

—Tôe mamrĩ amnê ixwýr tẽ. Anê.

Hãmri nhũm kuma nê pàr rũm kato nê hwýr tẽ. Uràk nê gô krâhkà hã hwýr tẽ. ³⁰ Hãmri nê kormã htêp o htêm mẽ kōk xapêta kamã ama nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr pê ra àr o mō. Hãmri nê ãmra kamã Jejus mã amnhĩ to akir nê kãm:

—Kwa tokyx ixto api Pahihti. Anê.

³¹ Hãmri nhũm hpa hã kupy nê ho àpir kurê kumrêx nê kãm:

—Kwa pêr ãm kormã ate amnhĩ kaxyw inhmã aja-maxpêr tỳx kêt. Mon ka we ixkamnàr rom mãmrĩ man ixwýr atêmre hkêt nê? Anê.

³² Hãmri nhũm wa akupýn mẽ ixwýr tẽ nê wa axà. Hãmri nhũm kōk katàt kôt pinhkrênh pa nhũm gô tãm nōr kurê kumrêx. ³³ Hãmri pa mẽ Jejus kot ã amnhĩ nhĩpêx anhýrja ã omu hãmri nê kãm mex o mex ã harê nê kãm:

—Kwa ãm hãmri na hte amnhĩ pê Tirtũm Kra hã amnhĩ jarê. Nà apê Kra kênã. Anê.

*Jenêjare kamã Jejus kot
akupým mẽ ho mex ã harênh*

Makre 6.53-56

³⁴ Tã pa mẽ ra himô hã rê nê Jenêjare hwýr pōj. ³⁵ Hãmri nê ma kapê hã ri ixpa. Hãmri nhũm pika nhō xwýnh kwýjaja Jejus pumu nê mẽ piitã mẽ kãm harênh o hprôt nê ahpýnhã hwýr nhỹhýnh mẽ à xwýnhjê hã karō. Nhũm mẽ man mẽ ixwýr mẽ o mra ³⁶ nê mẽ ho Jejus wý nê kãm:

—Pa? Kwa kê mẽ à xwýnhjaja akupým mex kaxyw apê axê kupê nà? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tôe. Kwâr mẽ mãmri mran hkupê. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê xpên pãnhã hwýr mra nê kêp ê pix kupênh tã ra akupým mex nê ma akupým mra.

15

Parijew nhõ xwýnh mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwýnhjê jarênh

Makre 7.1-13

¹ Tã nhũm Parijew nhõ xwýnh mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwýnhjaja Jerujarê rũm ma Jejus wýr mra. Na htem mẽ ixkukamã mẽ inhĩgêjtê pyrã nê apkur kaxyw nê amnhĩ nhĩhkra kuhõnh ryy nê. Amnhĩ nhĩhkra htyk pix kuhõnh nê hkrĩ hkêr nê ãm amnhĩ nhĩhkra kuhõnh japjêê nê. Nê õ prat kuhõnh japjêê nê kormã apkur kaxyw hkrĩ. Tĩrtũm kot ja hã mẽ omunh nê mẽ mex ã mẽ harênh ã amnhĩ kamnhĩx jakamã na pre ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o pa. Jakamã nhũm mẽ ma Jejus wýr mra. ² Hãmri nê omu nê kãm:

—Pa Jejus? E kwa mẽ inhmã mẽmoj jarê. Amnepêm mẽ panhĩgêjtaja na prem apkur kaxyw nê amnhĩ nhĩhkra kuhõnh japjê nê rĩ kormã apku. Tã pa htem arĩ ijaxwýja ã amnhĩ nhĩpêx anê. No akôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjaja na htem mẽ ixpyrà nê ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nê. Kwa mo na htem amnhĩ

nhĩhkra tyk kuhõnh tokyx anê nê hkrĩ nê apku? Anê.

³ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tk. Na ka htem ãm mẽ panhĩgêjtê hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o apa no Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. ⁴ Tĩrtũm na pre mẽmoj tã mẽ pamã karõ ho:

Kêr ka mẽ anhĩpêêxã nê mẽ akatorxã wa hã api-jaãm nê mẽ ho ajuta rãhã ho ri apa. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nê tanhmã mẽ kãm akapêr punuj to ho ri apa. Hã koja mẽ akwýjaja ja mýrapê mẽ apa. Anê.

—Na pre ã Tĩrtũmja mẽ pamã karõ anê. ⁵ No mẽ kajaja na ka htem ã akwýjê mã karõ anhýr kêt nê. ãm kapêrja kwým na ka htem mẽ kãm karõ nê mẽ kãm:

Kot kaj mẽ mẽmo arĩgro hã akãxpore japêr nom kêr ka mẽ ho tanhmã akatorxã rý anhĩpêêxã ho ajuta hto kaxyw wa kãm hkwy nhõr kêt nê. ãm ho ate wa ho ajuta hkêr ã wa kãm amnhĩ jarê hãmri nê Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre hwýr o tẽ nê mẽ ixte tanhmã ixkreta ho mex to kaxyw mẽ inhmã agõ. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nhũm ja kãm mex nê. Kêr ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o ri apa.

—Anhÿr o na ka htem mẽ kãm karõ ho ri apa. ⁶ Nom Tirtũm kapêr tũm kot ã ja jarênh anhÿr kêt. ãm amnhĩ krã hkõt na ka htem ã mẽ kãm karõ punuj o ri apa anê. Te mẽ akapêrja mex o kot Tirtũm kapêr jakrenh pyrãk. ⁷ Mẽ ate Tirtũm kõt amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ jarênh tã ãm amnhĩ to axêx nê hkõt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Na pre Tirtũm amnepê m mẽ akukamã tanhmã mẽ ajarênh to. Nhũm ÿ hã mẽ kãm kapêr jarênh xwÿnh Ijaisja ô ri mẽ kãm mẽ ajarê nê hã kagà. Te Tirtũm tãm kot mẽ ajarênh pyrãk. ⁸ Na pre mẽ akukamã mẽ ajarênh o:

Mẽ kãm ixkĩnh ã mẽ kot amnhĩ jarênh tã mẽ kãm ixkĩnh kêt. Na htem kãm ixprãm ã amnhĩ jarênh kaprÿ.

⁹ Mẽ kot ixkuhpa hã amnhĩ krã hkõt mẽmoj tã hkwyjê mã karõ ho pa jakamã na htem kot ixkõt amnhĩ nhĩpêx o pa hã amnhĩ jarênh kaprÿ. Anê.

—Na pre ã Ijaisja Tirtũm nhÿ hã mẽ akukamã mẽ ajarê nê mẽ atã kagà anê. Anê.

Nhũm pre ã Jejus Parijew nhõ xwÿnhjê mẽ Tirtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwÿnhjê mã kapêr anê.

Mẽmoj kot mẽ pahtomnu hã harênh

Makre 7.14-23

¹⁰ Tã nhũm Jejus amnhĩ wÿr mẽ kot mar o kuhê xwÿnhjê hwÿ nê axte mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—E mẽ inhma nê inhmar tÿx nê. ¹¹ Na hte Tirtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwÿnhjaja amnhĩ krã hkõt mẽ ate amnhĩ nhĩhkra kuhõnh japjê hã mẽ amã karõ ho pa. Nê amnhĩ krã hkõt mẽ axãpkur xà hã tanhmã mẽ amã karõ hto ho pa. Tirtũm kot ja hã mẽ apumunh kõt mẽ amex ã mẽ ajarênh kaxyw ã mẽmoj tã mẽ amã karõ anê. Nom na hte Tirtũm tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩhkra kuhõnh to hã mẽ omunh xà hkõt tanhmã mẽ harênh to hkêt nê. Rÿ mẽ axãpkur xà pumunh kõt mẽ mex ã mẽ ajarênh kêt nê. Ja tanhmã kãm kute hkêt. Na hte ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã mẽ omunh xà hkõt mẽ mex ã mẽ harênh rÿ mẽ mex kêt ã mẽ harênh kêt nê. Na hte mẽmoj kur ã mẽ omu nê ãm mẽ omu nê hã tanhmã mẽ harênh to hkêt nê. ãm mẽ kapêr punuj rÿ mẽ kapêr mex ã mẽ mar kõt pix mã na hte tanhmã mẽ harênh to. Anê.

¹² Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anê pa mẽ hkõt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwÿnhjaja kuma hãmri nê hwÿr mra nê kãm:

—Kwa na ka ã mẽ kãm akapêr anê nhũm Parijew nhõ xwÿnhjaja tee ri ama nhũm ja mẽ kêp omnuj nê. Anê.

¹³⁻¹⁴ Hãmri nhũm mẽ inhma nê tanhmã mẽ inhma Parijew nhõ xwÿnhjê jarênh to nê hprĩ hã mẽ hkukamã mẽ harênh o:

—Tk. Kwãr mãmrĩ mẽ kêp omnuj. Mẽ kot Tirtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho pa htã na htem hkõt amnhĩ nhĩpêx kêt. Jakamã te mẽ nohkre

xwÿnh kot amnhĩ nhĩpêx pyræk. Koja mēhō nohkre htā amnhĩ kōt nhỹhỹm nohkre hō ho mō hāmri nē wa hamē pry pumunh kêt nē htÿx mō hāmri nē nhỹri ahkrehti kamā tēm. Tā Parijew nhō xwÿnhjaja te kot wam htēm xwÿnhhta pyræk nhũm mē kot mē mar xwÿnhjaja te kot wam htēm xwÿnh kōt hō htēmta pyræk. Jakamā Parijew nhō xwÿnhjaja mē kot mē mar o pa xwÿnhjê mē koja mē hpimràatā nhỹrmā te ahkrehti kamā rôrōk par pyræk o amnhĩ nhĩpêx nē mex kêt nē pa ho pa. Koja kaxkwa kamā inhō Papaj nhỹrmā amnhĩ nē mē hanor pa.

—Inhō Papaj te kēp mēmo hy hkre ho pa xwÿnhhta pyræk. Na htem mēmo hy hkre nhũm higrōt hapōj nē higrōt mex nē. Hāmri nhũm mē hwÿr mra nē omu nē nē mēmoj nhĩgrōt punuj jarē nē kurē. Ja pyrā nē koja nhỹrmā inhō Papaj amnhĩ nē Parijew nhō xwÿnhjê janor pa nhũm mē mex kêt nē pa ho pa. Jakamā kwa kêr ka mē hkōt rĩ amnhĩ nhĩpêx kêt nē. Anē.

Nhũm pre ā Jejus mē ixte hkōt ixpa ho ixpa xwÿnhjê mā hprĩ hā Parijew nhō xwÿnhjê hkukamā ā mē harēnh anē pa mē mar o ixkrĩ. ¹⁵ Hāmri nhũm Simāw Pêtre tee rĩ Tĩrtũm kot mē apkur xā hā mē omunh xā hkōt tanhmā mē harēnh to hkēt ā harēnh ma. Nē ām tanhmā mē kapēr to pix ā mē mar kōt tanhmā mē harēnh toja ma hāmri nē hā Jejus kukja nē kām:

—Kwa mon ka ri ā ja jarēnh anē Pahihti? Anē.

¹⁶ Hāmri nhũm kuma nē hprĩ hā mē inhmā awjarē nē mē inhmā:

—Kwa xān ka mē kormā aprĩ hā ja mar kêt nē? ¹⁷ E pa ixprĩ hā mē amā harē ka mē inhma. Nā na htem mēmoj ku nhũm hte mē hkrā hi hwÿr gjêx kêt nē. Na hte mē ōhy pix wÿr agjē nē gaa nē nhām hapōj nē hapêx. Na htem mē apkur xāja ku nē ŷ hā tanhmā amnhĩ tomnu hto hkēt nē. Jakamā na hte Tĩrtũm ja hā mē omunh xā hkōt tanhmā mē harēnh to hkēt nē. ¹⁸ ām mē hkrā kamā mē hamaxpēr punuj pix nhỹ hā mē kot tanhmā amnhĩ tomnuj to jakamā na hte Tĩrtũm mē hamaxpēr ā mē omunh xā hkōt tanhmā mē harēnh to. ¹⁹ Koja mēhō tanhmā hamaxpēr punuj to nē ra hkōt amnhĩ tomnuj pix o pa. Na htem nhām mē hpar o pa nē mē kēp ahkĩ nē amnhĩ to hēx nē mē hakwa kamā nhām axpēn mā mē hixi jarēnh o pa. Nē nhām mē kēp mē hprō ho amnhĩkati nē mē hkuprÿ hwÿr mra nē mē ho amnhĩkati. Nē tanhmā rĩ axpēn tomnuj to ho pa. ²⁰ Mē hamaxpēr punuj nhỹ hā na htem ā amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa. No na hte Tĩrtũm mē kot amnhĩ nhĩkra kuhōnh japjê hkēt ā mē omunh xā hkōt mē kot amnhĩ to mex xwÿnh ā mē harēnh kêt nē. Ja tanhmā kām kute hkēt. Anē.

*Jejus kot Ijaew kêt xwÿnh ni kamā ukaprĩ hā harēnh
Makre 7.24-30*

21 Tã nhũm Jejus mẽ inhmã kapêr pa hãmri nê mẽ inhmã anê pa mẽ ma hkôt mō. Ma Xir mẽ Sitōja wa pu hã ri ixpa. 22 Nhũm mēhō nija omu nê hwýr tē. Mē ixkĩnhã kêp Ijaew kêt tã hwýr tē. Kanaã nhō xwýnh na pre. Tã Jejus wýr tē nê kãm:

—Ka Pahihti Jejus? Apê Tirtũm kot mẽ ixwýr amēnh xwýnh jakamã xê ixujarēnh ma nê ixkamã axukaprĩ hkêt wehe. Na mẽkarõmnutija tanhmã ixpê ixkra ho nhũm ixpê omnuj tỳx kumrêx. Anê.

23 Hãmri nhũm Jejus kuma nê ãm kuma nê kãm tanhmã nê hkêt nê. Jakamã pa mẽ ixpê hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjaja kãm:

—Kwa hano kê ma akupým tēē ri. Na ãm ri mẽ pahkôt xatã hkrata jarēnh pix o ri pa. Anê.

24 Nom nhũm kot amnhĩ tã kamã hamak kaxyw tanhmã mẽ inhmã hã kapêr to nê mẽ inhmã:

—Nã ãm Ijaewjê pix wýr na pre Tirtũm inhmẽ. Te mẽ kêp ôwēhti pikunor pyrãk o na htem htỳx ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã ãm mẽ hwýr pix mã na pre inhmẽ. Na kormã inhmã tanhmã nhãm mẽ hkwyjê jarēnh to hkêt nê. Anê.

25 Hãmri nhũm nitita tee ri amnhĩ tã kuma nê hwýr tē nê kutã hkõnkrã ho htēm nê nhỹ nê kãm:

—Xê ma we ixkamã axukaprĩ hkêt wehe. Anê.

26 Hãmri nhũm kãm:

—Nã kormã. Na pre Tirtũm mẽ kêp Ijaewjê pix wýr

inhmẽ. Jakamã na pa kormã nhãm tanhmã mẽ akwyjê ho mex to hkêt nê. Anê.

27 Hãmri nhũm kãm:

—Ma ãm hãmri na ka akapêr. Nom ixpê Ijaew kêt tã mẽ kuxwar ãm ixto mex grire kêt wehe. Anê.

28 Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Nã ãm hãmri na ka ã akra kaxyw inhmã ajamaxpêr tỳx anê. Jakamã kot paj nê mẽkarõmnutita jano. Kojaxte tanhmã apê ho hkêt kumrêx.

Anhýr o kãm kapêrja rôm nhũm hkraja akupým mex kurê kumrêx.

*Jejus kot mẽ à xwýnhjê ho ohtô nê mẽ ho mex ã harēnh
Makre 7.31-37*

29 Tã nhũm Jejus mẽ inhmã anê pa mẽ ixrohã krĩa pê ixkato nê ma himô rax pê Garirej wýr mō. Nê nhýri gô mýri hixêt wýr mō nê hã api nê ixkrĩ. 30 Hãmri nhũm mẽ ohtô nê ma mẽ ixkôt mra. Nê mẽ à xwýnhjaja nhũm mẽ hamý nê Jejus wýr mẽ o mra. Na prem ohtô rax kumrêx. Ra ri mẽ pa hkêt xwýnhjaja nê mẽ nohkre xwýnhjaja nê mẽ hyk o mẽ pa xwýnhjaja. Nê mẽ kapêr kêt xwýnhjaja nê ahpýnhã ri tanhmã mẽ à kute xwýnhjaja nhũm mẽ hamý nê ma Jejus wýr mẽ o mra nê kutã mẽ haxwý. Hãmri nhũm mẽ omu nê ahpýnhã akupým mẽ ho mex pa. 31 Jakamã na pre mẽ kapêr kêt xwýnhjaja akupým kapêr mex nê. Nê ri mẽ pa hkêt xwýnhjaja akupým mrar mex nê. Nê mẽ hyk o mẽ pa xwýnhjaja akupým

tãm ri mra. Nê mẽ nohkre xwýnhjaja akupým rít mex nê. Ā ahpýnhã akupým mex par anê. Hãmri nhũm mẽ kot hwýr mẽ hamýnh nê Jejus wýr mẽ o mrrar xwýnhjaja amnhĩ jaêr pê akupým mẽ mex ã mẽ omu nê mẽ kamã no puma nê hkĩnh nê. Hãmri nê Tĩrtũm mã mex o mex ã harê nê axpên mã harênh o:

—Nà ãm hãmri mẽ panhõ Tĩrtũmja ãm mex o mex. Anê.

Jejus kot mẽ ho 4.000 nê mẽ kãm mẽ õ hã harênh

Makre 8.1-10

³² Tã nhũm Jejus mẽ ixte hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjaja amnhĩ wýr mẽ ixwý nê mẽ ixkôt mẽ mrrar xwýnhjê jahkre nê mẽ inhmã:

—E. Ka mẽ rĩ kam jajê pumu. Na pa ra inhmã mẽ hkaprĩ nê. Na mẽ pahkôt ri pa hã apkati axkrunêpxi nhũm ra mẽ kêp mẽõja hapêx pa. Koja mẽ apkur kêt rãhã ma akupým mẽ õ krĩ hwýr pa hãmri nê pry hã hirot nê rôrôk o pa. Mẽ õ krĩ hwýr awryy. Anê.

³³ Nhũm pre ã mẽ inhmã mẽ harênh anê pa mẽ tee ri kuma hãmri nê kãm:

—Kwa nom nhýri kot pu mẽ kãm mẽmoj japrô nhũm mẽ tokyx kuku? Ja kapôt pix kênã. Nê mẽ ohtô griiã. Anê.

³⁴ Hãmri nhũm mẽ inhmã:

—No mẽ panhõ pãwtita? Tanhmã na arĩ kute nê hikwý? Anê.

Hãmri pa mẽ kãm:

—Nà ãm kêp 7 pix. Nê kaxyw tep kwý no ãm grêre. Kot mẽ ho dare kaxyw ã. Anê.

³⁵ Hãmri nhũm mẽ inhma nê mẽ ixkôt mẽ mrrar xwýnhjê mã anê nhũm mẽ hkrĩ pa. ³⁶ Hãmri nhũm pãwti mẽ tep grêreta jamý nê ho Tĩrtũm wý nê kãm:

—Pa Papaj. Nà apê mẽ inhmã mẽ inhõ ho apa xwýnh jakamã amex o amex. Ām amex kumrêx. Anê.

Hãmri nê mẽ kãm mẽmojta o hkry hpa nê mẽ inhmã kugõ pa mẽ ô ri ho xa nê ho mẽ hipêx pa. ³⁷⁻³⁸ Hãmri nhũm mẽ piitã apku nê õhy htu hpa. Nhũm prem mẽmyjaja kêp 4.000 nê kaxyw mẽnijaja nê mẽhprĩjaja. Mẽ ohtô rax kumrêx tã nhũm Jejus mẽõ ho mẽ hipêx pa. Hãmri pa mẽ hakrêx o akuprõ nê ho kawà ho 7 nê ho nýt. ³⁹ Hãmri nhũm Jejus ma akupým mẽ õ krĩ hwýr mẽ hano pa mẽ pàr krem agiê hãmri nê ma ijaxwýja mõ. Ma pika pê Makatã hwýr mõ.

16

Parijew nhõ xwýnh kwý kot aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt õ ho anhýr ã Jejus wýr ã mẽ harênh

¹ Tã pa mẽ ra hwýr pøj nhũm Parijew mẽ Satusew nhõ xwýnhjaja Jejus pumu nê hwýr mra. Nê hêx rom kot kamã hamak kaxyw hwýr mra nê kãm:

—Pa Jejus? E kwa mẽ inhmã aa mẽ ixte mẽmoj pumunh kêt õ ho anê nà? Pa mẽ ate ho anhýr ã apumu nê Tĩrtũm kot mẽ ixwýr amênh ã akôt ijamaxpêr kurê kumrêx. E kwa tokyx. Anê.

2-3 Hāmri nhūm mẽ kuma nē mẽ kām:

—Tk. Nà kot paj mẽ amā ho anhÿr kêt nē. Mẽ ate hā ixpumunh nē ixkôt ajamaxpēre kaxyw ā. Na ka htem kaxkwa kamā kakrā pumu nē axpēn mā na wryk ā harē. Nē kaxkwa mex pumu nē axpēn mā amgrā hā harē. Tā ixte tanhmā mẽ amā mẽmoj nhīpêx to hā ixpumu nom Tirtūm kot mẽ awÿr inhmēnh xwÿnh ā ixkôt ajamaxpēr kêt nē. ⁴ām mẽ ajamaxpēr punuj pix o na ka htem ri ajamaxpēr o apa. Ixpê Tirtūm kot mẽ awÿr inhmēnh xwÿnh tā ka mẽ ja hā ixkôt ajamaxpēr kêt nē. Tā mẽ ate aa mẽmoj pumunh kêt kwÿ ixte mẽ amā ho anhÿr kaxyw ka mẽ inhmā hā karō. Nà kot paj mẽ amā ho anhÿr kêt nē. Kormā. Kot paj âm nhÿrmā te amnepēm Jōhti kot amnhī nhīpêx pyrāk o amnhī nhīpêx. E ja pix kot paj mẽ amā harē. Nom kot paj mẽ amā aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt õ ho anhÿr kêt nē. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mẽ kām kapēr anē hāmri pa mẽ ixrohā mẽ kêp ixkato nē ma ixpa.

Jejus kot hkôt mẽ pa xwÿnhjê jahkre hā harēnh

Makre 8.14-21

⁵ Tā pa mẽ Jejus mẽ ixrohā ma mō nē pàr mā agjê nē ma xarmā akupÿm rē nē hikjê hā mō. Hāmri nē tee ri mẽ ixapkur xà japêr nē axpēn mā:

—Kwa na pu mẽ panhō pāwti ho pajamakêtkati nē kure. Anē.

⁶ Hāmri nhūm Jejus mẽ inhma nē tanhmā mẽ inhmā Parijew mẽ Satusew nhō xwÿnhjê jarēnh to. Nom pāwti hā kuxi nē mẽ inhmā mẽ harē nē mẽ inhmā:

—Kwa mẽ o kora. Kêr ka mẽ Parijew mẽ Satusew nhō xwÿnhjê mẽ kêp pāw kaxkrit xà hkwy hpyr kêt nē. Anē.

⁷ Hāmri pa mẽ tee ri kuma nē ixprī hā mar mex kêt nē. Nē arī kapêrta ā axpēn kukjêr o hkôt mō nē axpēn mā:

—Kwa mẽ pahte mẽ panhō pāwti rer jakamā măn mẽ pahte mẽ õ pāw kaxkrit xà kwÿ hpyr nē mẽ pahkurê nà? Anē.

⁸ Hāmri nhūm mẽ inhma nē mẽ inhmā:

—Hêxta waa nē. Mon ka mẽ âm axpēn mā mẽ panhō pāwti hkêt pix jarēnh o mō? Pêr kormā mẽ ate amnhī kaxyw inhmā ajamaxpēr tÿx kêt. ⁹ Jã ixte mẽ anoo mã pāwti kêp 5 pix tā nhūm ixte ho mẽ kêp 5.000tajê nhīpêx par. Nhūm mẽ kot hkur nē ho õhy htu hpar nhūm mẽ ate mẽõ jakrêx o apikuprōnh par nē ho kawà ho 12 nē ho hipu. ¹⁰ Nē ham pāwti kêp 7 o mẽ kêp 4.000 nhīpêx par nhūm mẽ kot hkur nē ho õhy htu hpar nhūm mẽ ate mẽõ jakrêx o apikuprōnh raxja.

¹¹ Ra ixte mẽ anoo mã ja ho anhÿr o axkrut tā ka mẽ ra hā ano hkêt nē arī axpēn mã mẽ paxàpkur xà pix jarēnh o ixkôt mō. Nà mẽ paxàpkur xàja na pa harēnh kêt nē. Parijew mẽ Satusew nhō xwÿnhjê nhō pāwti kaxkrit xà pix na pa

hã kuxi nê mẽ amã tanhmã harênh to. Anê.

¹² Nhũm pre ã mẽ inhmã kapêr anê hãmri pa mẽ atã kuma nê kãm:

—Nà na pa xep mẽ hãmri tã ama. Xep mẽ ixte Parijew mẽ Satusew nhõ xwỳnhjê kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx nê na ka mẽ ixkurê nê ã mẽ harênh anê. Anê.

Jejus kot amnhĩ tã hkôt mẽ pa xwỳnhjê kujêr ã harênh

Makre 8.27-30; Rukre 9.18-21

¹³ Tã pa mẽ axte Jejus kôt mõi nê pika pê Sejarej Piripos kamã kormã mõi nhũm Jejus amnhĩ tã mẽ ixkukja nê mẽ inhmã:

—E mẽ inhmã mẽmoj jarê. Tanhmã na hte mẽ akwỳjaja xepêr mã ijarênh to wehe? Anê.

¹⁴ Hãmri pa mẽ kãm:

—Nà na htem ahpỳnhã tanhmã ajarênh to. Na hte kamã mẽ hkwỳjaja ajarênh o finat Juãw Paxis ã ajarê. Nhũm kamã mẽ hkwỳjaja ato finat Eris ã ajarê nhũm mẽ hkwỳjaja tõiã apê Tĩrtũm nhỹ hã akapêr o apa xwỳnhjê hõ akupỹm atĩr ã ajarê. Nê tõiã finat Jeremĩstija rỳ axtem hõ hã ajarê. ã na htem ahpỳnhã xepêr mã ajarênh anê. Anê.

¹⁵ Hãmri nhũm mẽ inhma nê mẽ inhmã:

—No mẽ kajaja? Ixpê mẽhõ hã na ka htem xepêr mã ijarê? Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm Simãw Pêtre kãm:

—Nà apê Tĩrtũm kot mẽ ixkaxyw axãm nê mẽ ixwỳr amênh xwỳnh na ka. Nê

apê mẽ ixpiitã mẽ inhõ Pahi Maati na ka. ã na pa htem xepêr mã ajarênh anê. Anê.

¹⁷ Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Nà ãm hãmri na ka ã ijarênh anê Simãw Pêtre. Nom amnhĩ krã hkôt na ka ã ijarênh anhỹr kêt nê. Tĩrtũm tãm kot amã ixto amnhĩrĩt xà hkôt na ka ã ijarênh anê. ¹⁸ Nà akumrêx na ka ã ijarênh anê. Tã koja mẽ apyrà nê nhỹrmã mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja ma hkwỳjê mã ja hã ijarênh o ri krĩ piitã hkôt pa. Hãmri nhũm mẽ hkwỳjaja mẽ kuma nê mẽ apyrà nê ixkôt amnhĩ xunhwỳ. Hãmri nhũm mẽ kêp ixprãm nõkati xwỳnhjaja tee ri tanhmã mẽ kot ijarênh toja ma nê ã ijarênh anhỹrja nê mẽ kãm kapêr tã nom ho hkapyr. ã koja ixkôt mẽ kot amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja mẽ kãm ijarênh o pa anê. Jao te mẽ apê kên nhũm ixte mẽ ato amnhĩm inhõrkwỹ nhĩpêx pyræk. Tã akumrêx ate ã ijarênh kot anhỹr jakamã kot paj te ixte akumrêx amỳnh nê ato ixtêm nê inhõrkwỹ nhĩpêx kaxyw amnhĩm akumrêx axãm pyræk o anhĩpêx Simãw Pêtre.

¹⁹ —E kêr ka ma inhỹ hã tanhmã mẽ piitã mẽ kãm ijarênh to ho ri apa. Mẽ kot hprĩ hã amar kaxyw. Kojã mẽ hkwỳjaja ama nê amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xunhwỳ. Ka ja hã mẽ omu nê mẽ kãm: “E ra mẽ ate Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr jakamã kot ka mẽ

nhÿrmã ty nê ma kaxkwa hwÿr api nê Tirtÿm mẽ wa kuri amexkumrêx nê atÿr tÿm nê apa ho apa.” Anhÿr o mẽ kãm ijarênh o apa. No mẽ kot akapêr mar nê ãm mar nê ixkôt amnhÿ xunhwÿr kêt xwÿnhjaja ka mẽ kãm: “No mẽ kajaja mẽ ate Jejus kôt amnhÿ xunhwÿr kêt jakamã kot kaj mẽ nhÿrmã Tirtÿm mẽ Krata wa kuri atÿr tÿm nê apa ho apa hkêt nê.” Anhÿr o ã inhÿ hã mẽ kãm akapêr anhÿr o ri mẽ hkôt apa. Jao te ate kaxkwa hwÿr saf pyr nê Tirtÿm krajê mã kahê xà rênh nê Tirtÿm kra hkêt xwÿnhjê pê kahê pyræk o amnhÿ nhÿpêx o apa. Anê.

Nhÿm pre ã Jejus Simãw Pêtre mã kapêr anê. ²⁰ Hãmri nê hpãnhã mẽ ixpiitã mẽ inhmã kapêr nê mẽ inhmã:

—E. Kwa kêr ka mẽ kormã mẽ piitã mẽ kãm Tirtÿm kot mẽ awÿr inhmênh ã mẽ kãm ijarênh o ri apa hkêt nê. Kormã. Anê.

Jejus kot amnhÿ kukamã amnhÿ jarênh ã harênh

Makre 8.31-33; Rukre 9.22

²¹ Hãmri nhÿm Jejus hprÿ hã amnhÿ kukamã tanhmã mẽ inhmã amnhÿ jarênh to nê mẽ inhmã:

—Nà mẽ kajaja mẽ ate aprÿ hã ixpumunh mex. No mẽ pahkwÿjaja kãm hprÿ hã ijarênh mar nê ixpumunh prãm kêt. Ijaew krãhtÿmjaja nê Tirtÿm kapêr tÿm o mẽ ahkre xwÿnhjaja nê patre krãhtÿmjaja. Mẽ kãm hprÿ hã ixpumunh nê kãm ixkapêr mar prãm kêt jakamã kot paj

tokyx ma Jerujarê hwÿr mõ nhÿm mẽ kamã ixpynê nê ixtak rax nê ixpÿ. Nom kot paj ixtyk ã apkati axkrunêpxi nhÿm Tirtÿm akupÿm ixto ixtÿr. Anê.

²² Hãmri nhÿm Simãw Pêtre tee ri kot ã mẽ kãm amnhÿ jarênh anhÿrja ã kuma nê hwÿr tẽ nê hpa hã kupy nê mẽ ixpê ho kato nê mẽ ixkàx ã o xa. Nê ã kot amnhÿ jarênh anhÿrja nê kãm kapêr nê kãm: —Kwa nà Pahihti. Ri ã amnhÿ jarênh anhÿr kêt nê. Mo kot kêt mẽ ri axtem nê ã anhÿpêx anê? Anê.

²³ Hãmri nhÿm kuma nê hwÿr apkjê nê omu nê kãm:

—Tk. Te apê Satanasti kapêr pyræk o na ka ã inhmã akapêr anê. Kot kaj ã akapêr anê hãmri nê ixkôt apa hkêt nê. Tirtÿm kãm hprãm xà hkôt na ã mẽ kot inhÿpêx anhÿr kaxyw kênã. Tã ka Tirtÿm jamaxpêr o ajamaxpêr kêt nê amnhÿ jamaxpêr o ã inhmã akapêr anê. Te apê ixpê axamnar xwÿnh pyræk o amnhÿ nhÿpêx. Anê.

Jejus krajaja kot tanhmã amnhÿ nhÿpêx to hã mẽ harênh

Makre 8.34-9.1; Rukre 9.23-27; Juãw 12.24-26; mããnênh Rômãn 15.1; Wam Korÿt 10.23-24; Karatás 5.24; Piripos 2.4; Wam Pêtre 4.1; Apokarip 2.10, 12.11

²⁴ Nhÿm pre ã Jejus Simãw Pêtre mã kapêr anê hãmri nê hpãnhã mẽ ixpê hkôt ixpa ho ixpa xwÿnh piitã mẽ inhmã kapêr nê mẽ inhmã:

—E kot kaj mẽ ixkôt amnhÿ xunhwÿr ã amnhÿ jarê hãmri nê mããnênh amnhÿ jarênh

17

o: “Jejus kêp inhõ Pahihti jakamã kot paj kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri ixpa. Kwãr ixkwýjaja tanhmã hã inhĩpêx hto.” Anhÿr o amnhĩ jarê.

25 —Koja mẽ ixtã mẽ atõx pĩ rý tanhmã mẽ atõ hto ka ty. Tã nom koja akaxwýnh ma ixwýr àpir kurê kumrêx. Hãmri ka ixkuri atĩr tũm nê amex rãhã nê apa ho apa. Nom kot kaj mẽ jar atĩr prãm xàj ixkaga hãmri nê inhõ krĩ hwýr axàpir kêt nê.

26 —Nê koja mẽhõ hikukrêx rax gryk ã Tĩrtũm kaga. Tã nhÿrmã ty hãmri nê amnhĩ kôt hikukrêx õ hpyr nê o mõi kêt nê. Koja tee ri kuwy hwýr mõi pymaj amnhĩ nê hikukrêx rax o amnhĩ pãnhã amnhĩrer prãm kaprý. Tanhmã koja amnhĩ to nê Tĩrtũm mã amnhĩre nê ma õ krĩ hwýr api? Koja ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê.

27 —Nê ixpê Tĩrtũm kot mẽ awýr inhmênh xwýnh kot paj nhÿrmã kaxkwa rũm akupýn mẽ awýr wrý nhũm Tĩrtũm kapêr o mẽ wrýk xwýnhjaja man ixkôt wrý. Hãmri pa inhõ Papaj nhÿ hã ixte mẽ piitã tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ omunh xà hkôt ahpýnhã tanhmã mẽ harênh to. ²⁸ ãm hãmri na pa ã mẽ amã amnhĩ jarênh anê. Kot paj nhÿrmã akupýn ixte mẽ ato amnhĩptar kaxyw man mẽ awýr wrý. Tã kot kaj mẽ akwýjaja akupýn ixwrýyta kukamã tokyx ixte tanhmã ixte amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumu. Anê.

Jejus kot hixêt prêk nhĩmõk ã hirã kamã ãm ã harênh
Makre 9.2-13; Rukre 9.28-36; mããnên Sikũn Pêtre 1.16-18

¹ Tã nhũm semãnja hapêx nhũm Jejus ma nhÿri hixêt prêk wýr mõi. Nê kaxyw Simãw Pêtre nê Xiakre nê Xiakre htõ Juãwja nhũm ma amnhĩkôt wa mẽ o mõi. Nhũm wa mẽ mõi nê hixêt prêk ã api nê himõk ã kuhê. ² Hãmri nhũm Jejus xep ra axtem nê xa. Axtem hkuk nhĩrã htýx nê xa. Te myyti nhĩrã htýx pyrãk. Nê ê haka htýx kumrêx. ³ Hãmri nhũm xep ja wa kaxkwa rũm hwýr wrý nê kuri kãm kapêr o xa. Mojes mẽ Erisja wa nhũm hwýr wrý nê kuri xa. Tĩrtũm amnepêm amnhĩ wýr wa ho àpir tã wa akupýn wrý nê Jejus mã kapêr o xa. ⁴ Hãmri nhũm Jejus kôt mẽ mõi xwýnhjaja wa mẽ omu nhũm Simãw Pêtre tanhmã hamaxpêr to nê Jejus wýr tẽ nê kãm:

—Kwa Pahihti. Nã ãm hãmri na pu mẽ amnê mõi. Kwa pu mẽ kritpêm jar axkamê nê tokyx panojarêt kêt nê. Pa mẽ amã pô nhĩrõnh o axkrunêpxi nê hipêx. Amã hõ nhĩpêx nê Mojes mã hõ nhĩpêx nê Eris mã hõ nhĩpêx ka mẽ kamã akrĩ. E kwa pa mẽ amã ho anê nã?

Anhÿr o kãm kapêr. Nom amnhĩ krã hkôt ã kapêr anê. ⁵ Hãmri nê kormã ã kãm kapêr anhÿr rôm nhũm ra kakrã jaka htýxja wrý nê wa mẽ hkunor pa nhũm wa mẽ kamã kuhê. Nhũm kakrã

kamã Tirtũm mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—E ota Ixkra xa. Inhmã hapê ho inhmã hapê. E kêr ka mẽ kapêr mar tỳx rãhã ho ri apa. Anê.

⁶ Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nê kãm ma htỳx nê umaj pikap rôrôk nê htu mỳrpê hikwỹ. ⁷ Hãmri nhũm Jejus mẽ hwỳr tẽ nê mẽ hã ìhkra jaxwỳ nê mẽ kãm:

—E mẽ kànhmã akuhê nê amã ma hkêt nê. Anê.

⁸ Hãmri nhũm mẽ kuma nê kànhmã rít nê Jejus pix pumu nhũm ahte xa nhũm kuri wa âm xwỳnhta wa ra ma akupỹm api. ⁹ Hãmri nhũm mẽ kormã akupỹm hixêt nhĩmôk rũm mẽ ixwỳr wrỳk o mỗ nhũm Jejus mẽ kãm:

—E kêr ka mẽ ham ate mêmoj pumunh xwỳnhta kormã nhãm mẽ kãm harênh kêt nê. Kot paj nhỹrmã ty nê akupỹm ixtĩr ka mẽ rĩ kormã mẽ kãm ja hã ijarênh o ri apa. Anê.

¹⁰ Hãmri nhũm mẽ kormã akupỹn mẽ ixwỳr wrỳk o mỗ nhũm mẽ Jejus mã:

—Kwa mẽ inhmã mêmoj jarê. Na htem Tirtũm kapêr tũm o mẽ ijahkre xwỳnhjaja mẽ inhmã: “Eris kumrêx koja Tirtũm mẽ pahwỳr kumê nhũm Krisja kormã hapu hã wrỳ.” Anê. Na htem ã mẽ inhmã war ajarênh anê. Tã ka ra wrỳ nom kormã akukamã Erisja wrỳk kêt. Anê.

¹¹ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà âm hãmri na prem ã wa ijarênh anê. Na pre ra ixkukamã te Eris kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk xwỳnhta tẽ nê

ixkutêp mẽ kãm ijarênh o pa. ¹² Tã nom nhũm mẽ ja hã omunh kêt nê. Na prem axtem nê kãm hprãm xà hkôt tanhmã hipêx to nê kupĩ. Tã koja mẽ nhỹrmã ã hipêx anhỹr pyrãk o inhĩpêx. Anê.

¹³ Hãmri nhũm mẽ ra hprĩ hã kuma nê axpên mã:

—Kwa Juãw Paxis pimràata na ã mẽ pamã harênh anê. Tapxipix na pre te Eris kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o pa. Tã tãm na mẽ pamã harê. Anê.

Jejus kot mễhỗ hkra nê mễkarỗmnuti kator ã harênh

Makre 9.14-29; Rukre 9.37-43

¹⁴ Tã nhũm mẽ ra akupỹm ahpar mã man mẽ ixwỳr hpôx o mỗ nhũm mẽ ohtô rax nê Jejus kutêp kuhê. Hãmri nhũm mễhỗ myja mẽ omu nê mẽ kutã tẽ nê mẽ hkaxpa nê Jejus kutã hkôn krã ho tẽm nê nhỹ nê hkra ho kuwỳ nê kãm:

¹⁵ —Pa Jejus. Kwa inhmã ixkra kamã axukaprĩ nê. Na hte mễkarỗmnutija xatã tanhmã ixpê ho nhũm hte ỹ hã mra nê rôrôk nê tỡhã kuwy kamã rôrôk nê tỡhã gôx kãm mran mrô nê ixpê homnuj tỳx nê. ¹⁶ Tã pa akôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê hwỳr o tẽ nom nhũm mẽ kot inhmã ho mex kaxyw tee ri tanhmã ho hkaprỹ. Kwa xà kot kaj akupỹm inhmã ho mex nà? Anê.

¹⁷ Hãmri nhũm kuma nê mẽ ixte hkôt ixpa ho ixpa xwỳnhjê mã kapêr nê mẽ inhmã:

—Hêxta waa nê. Ra mē ate ixte Tirtūm nhỹ hã mē ho mex ã ixpumunh o ixkôt apa ryy htã kormã ixpyrà nê ã mē hipêx anhỹr kêt nê. Nà kormã mē kaxyw Tirtūm kôt mē ajamxpêr tỳx kêt jakamã na ka mē tee mē ho mex kaxyw. Anê.

Hãmri nê myta mã kãm:

—E amnê ixwỳr akrata o tẽ pa omu. Anê.

¹⁸ Hãmri nhũm kuma nê hwỳr o tẽ nhũm omu nê nê mēkarômnutija kator nhũm akupỹm mex kurê kumrêx. ¹⁹ Hãmri pa mē ixte Jejus kôt ixpa ho ixpa xwỳnhjaja ja hã omu mē hkàx ã amnhĩ tã hkukja nê kãm:

—Kwa na pa mē axwakre kamã tee ri nê hanor prãm kaprỳ. Kwa mon pa mē apyrà nê nê hanor nhũm kator nê ma htêm kêt nê? Anê.

²⁰⁻²¹ Hãmri nhũm mē inhmã:

—Nà kormã mē ate mē kaxyw Tirtūm kôt ajamxpêr tỳx kêt. Nom kot ka mē kaxyw hkôt ajamxpêr tỳx hãmri nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kukwak ri mēmoj tã awỳ nhũm mē ama nê mē ate mēmoj tã axàhwỳr xà hkôt mē amã tanhmã mēmoj nhĩpêx to. Te mē ate pĩ hpàr mũj mã akapêr nê kãm: “Kwa amnhĩ jarê nê ma tẽ nê gô xujanãr kãm mãn mrõ.” Anhỹr nhũm kot amar nê amar xà hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kurê kumrêx pyràk. Ja pyrà nê kot kaj mē amnhĩ kaxyw Tirtūm kôt ajamxpêr tỳx kukwak ri mēmoj tã awỳ nhũm mē ama nê mē amã

mēmoj tanhmã ho rỳ mē amã mēmoj gõ. Anê.

Jejus kot htyk kukamã amnhĩ jarênh ã harênh

Makre 9.30-32; Rukre 9.43-45

²²⁻²³ Tã hãmri pa mē Jejus kôt ma mō nê nhỹri pika pê Garirej kamã kormã ixpa. Hãmri nhũm Jejus axte amnhĩ kukamã mē inhmã tanhmã htyk ã amnhĩ jarênh to nê mē inhmã:

—Nà koja mē tokyx mē kãm ixtã amỹnê nhũm mē ixpĩ. Mē kot ixpĩr tã kot paj ixtyk ã apkati axkrunêpxi nhũm Tirtūm akupỹm ixto ixtĩr. Anê.

Hãmri pa mē tee ri ã kot amnhĩ jarênh anhỹrja ã kuma nê ixkaprĩ htỳx kumrêx.

Jejus kot Tirtūm nhõrkwỹ hwỳr àr

Rômãn 13.5-7; Wam Korõt 10.32-11.1

²⁴ Tã pa mē Jejus kôt ma mō nê ra Kapanau hwỳr pôj. Hãmri nhũm mē kot Tirtūm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre ho mex kaxyw mē kêp kàxpore hkwỳ jamỳnh xwỳnhjaja mē ixpumu nê mē ixwỳr mra nê Simãw Pêtre mã kãm:

—Pa. Kwa xà na hte mē ajahkre xwỳnhja mē pahpê hkwỳjê pyrà nê Tirtūm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre ho mex kaxyw kàxpore hkwỳ nhõr kêt nê nà? Anê.

²⁵ Hãmri nhũm mē kuma nê mē kãm:

—Tỳ kot mē kãm òr o pa kênã. Anê.

Hãmri nê ma mē ixkôt tẽ nê mē ixkôt mēhõ nhõrkwỹ hwỳr axà. Hãmri nê kot Jejus

mã mẽ harënh mã tã nhũm ra hamaxpêr ã omu nê kumrêx kãm kapêr nê kãm:

—Kwa inhmã mẽmoj jarê Simãw Pêtre. Xà na hte pahi hkrajaja õ papaj mã kàxpore hkwý nhõr o pa na? Xà na hte ãm hkra hkêt xwýnh pixjaja kãm hkwý nhõr o pa? Anê.

²⁶ Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Nà mẽ kêp hkra hkêt xwýnh pixjaja na hte kãm õr o pa. Anê.

Hãmri nhũm Jesus kãm:

—Tỳ. Nà ãm hãmri na ka ja jarê. Na hte pahi hkrajaja õ papaj mã kàxpore nhõr kêt nê. Mẽ kêp hkra kênã. Tã ixpê Tirtũm Kra jakamã mo kaxyw kot pa kêt õrkwý hwýr inhgjêx kaxyw kãm kàxpore hkwý gõ? ²⁷ Tã nom kot paj õr kêt nhũm kàxpore hkwý jamýnh xwýnhjaja tee ri ja hã ixpumu nê axpên mã ixte amnhĩ tomnuj xwýnh ã ijarê. Jakamã e ma gõnhmã tẽ nê tep õ kanhê. Hãmri nê ho api nê apy nê hakwa jakjê nê kamã kàxpore htýxre pumu. Nê apy nê man o tẽ nê pahpãnhã kàxpore jamýnh xwýnhhta mã agõ. Anê.

Nhũm pre ã Jesus Simãw Pêtre mã karõ anê nhũm kuma nê ma hwýr tẽ nê kot kãm karõ xà hkõt ã amnhĩ nhĩpêx anê.

18

Mẽ kot amnhĩ to rũnh xwýnhjê jarênh

Makre 9.33-37; Rukre 9.46-48; mãänên Piripos 2.3-7; Wam Pêtre 3.4, 5.5-6

¹ Tã mẽ ixte Jesus kõt ixpa ho ixpa xwýnhjaja amnhĩ kukamã ijamaxpêr nê amnhĩ tã Jesus kukja nê kãm:

—Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarê Pahihti. Nhỹrmã mẽ ixpê pahi nê anhĩhkõ hã mẽ ho amnhĩptàr o ri ixpata ã mẽ ixtõ kot paj we mẽ ho amnhĩptàr rax o ixkwýjê jakre? Anê.

² Hãmri nhũm mẽ inhma nê amnhĩ wýr mẽhprĩre hõ mã hpa ho apê nhũm hwýr tẽ nê mẽ ixkuri xa. ³ Hãmri nhũm Jesus omu nê hã mẽ inhmã:

—E mẽ inhma. Kêr ka mẽ apê pahi pyræk o tanhmã amnhĩ jarênh to ho ri apa hkêt nê. ãm te amarĩ ri mẽ apa pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Te mẽhprĩre kot amnhĩ nhĩpêx pyræk. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o apa hkêt hãmri nê nhỹrmã inhĩhkõ hã mẽ ho amnhĩptàr kêt nê.

⁴ Jakamã kot kaj mẽ amã nhỹrmã inhĩhkõ hã mẽ ho amnhĩptàr o apa hprãm. Hã kot kaj mẽ te mẽhprĩre kot amnhĩ nhĩpêx pyræk nê amã amnhĩ to rũnh prãm kêt nê apa.

⁵ —Nê kêr ka mẽ apê pahi kot amnhĩ nhĩpêx pyræk o tanhmã amnhĩ jarênh to ho apa hkêt nê. ãm te amarĩ ri mẽ apa pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Jao nhỹri mẽhprĩjê hõ pumu nê kamã axukapri nê kãm mẽmoj tanhmã ho rý kãm mẽmoj gõ. Hãmri nê te pa ate tanhmã ixto mex to pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o apa hãmri nhũm Tirtũm ja hã mẽ

apumu nê mē ate amnhĩ to rũnh kêt tã mē ate amnhĩ to rũnh xwýnh ã mē ajarê. E kot kaj mē amã amnhĩ to rũnh prãm hã kot kaj mē ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa. Anê.

Mê kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê hkukamã mē harênh

⁶ Nhũm Jejus arĩ mē inhmã mēhprĩ jarê nê mē inhmã:

—Nê mēhprĩre na htem amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr o pa. Tã koja mēhõ inhnê tanhmã mē kãm kapêr to. Mē kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm xàj tanhmã mē kãm kapêr to ho pa. Hãmri nhũm mē kuma nê mē kapêr xà hkôt tanhmã amnhĩ tomnuj to. Hã koja Tĩrtũm ja hã omu hãmri nê kot inhnê tanhmã kãm kapêr to xwýnhhta pumu nê homnuj tÿx nê. Te mē kot mēhõ pynênh nê mut ã kên pytĩ hõ nhõr nê ma o htêm nê gô xupÿm kãm mēnh pyræk o hipêx. Te ho ja pyræk no ãm homnuj tÿx o hakre.

⁷ —Nê koja mēhõ inhnê tanhmã mē kot ixkôt amnhĩ xunhwÿr xwýnhjê hõ mã kapêr to. Kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm xàj tanhmã kãm kapêr to. Rÿ kot ixkaga hprãm xàj tanhmã kãm kapêr to. Hãmri nhũm kuma nê mar xà hkôt ixkapêr kwÿm tanhmã amnhĩ tomnuj to. Tã koja Tĩrtũmja ja hã omu nê mãânên kot inhnê kêp àmnàr xwýnhhta pumu nê ã inhnê kãm kapêr anhÿrja mÿrapê homnuj tÿx kumrêx.

⁸⁻⁹ —E kwa mē okora. Kot kaj mē anhĩkra ho tanhmã amnhĩ tomnuj to rÿ apar o

tanhmã amnhĩ tomnuj to. Hã kêt ka mē axte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr pymaj te mē ate amnhĩ pê krãhyr nê mēnh pyræk o amnhĩ nhĩpêx nê axte ã amnhĩ tomnuj anhÿr kêt nê. Rÿ ka mē ano ho mēmoj punuj pumu. Hã kêt ka kãm ajamaxpêr pix o apa pymaj te mē ate amnhĩ pê ano katøk nê kaxàr nê mēnh pyræk o amnhĩ nhĩpêx nê nhãm arĩt kurê kumrêx. Kêt ka mē ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa. Hãmri nê nhÿrmã ty nê ma Tĩrtũm nhõ krĩ hwÿr api. No kot ka mē arĩ akutã ano nê arĩ akutã apar nê arĩ akutã anhĩkra rãhã ri apa htã ho amnhĩ tomnuj o apa. Hãmri nê nhÿrmã ty nê ate amnhĩ tomnuj mÿrapê ma mē kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak tũm xà hwÿr ma mō.

¹⁰⁻¹¹ —Nê kêt ka mē mēhprĩrejê kamã axukapĩ rãhã ho apa. Na hte kaxkwa kamã Tĩrtũm kapêr o mē wrÿk xwýnh kwÿjaja Tĩrtũm mã mē hamãr mex o pa. Tã koja mēhõ tanhmã kêp hõ hto nhũm mē hã omu nê ma tẽ nê Tĩrtũm mã harênh kurê kumrêx. Anê.

ôwêhti pikunor jarênh

Rukre 15.3-7

¹² Nhũm Jejus arĩ mē inhmã kapêr nê mē inhmã:

—E pa mē amã awjarê ka mē ixujarênh ma. Nã koja mēhõ my hkrit ôwêhti xohtô nê. Nê apkati mē ma hamãr o pa. Hãmri nhũm pyxire nê tanhmã amnhĩ to nê kêp akunok. Kwÿ kaga nê ma nhÿhÿm ahte tẽ nê kêp

akunok. Hāmri nhūm mytita ma akupŷm o mōr kaxyw hkwy ho pikuprōnh pa hāmri nē tee ri hkwy kaēx ā pikunor xwŷnhhta japêr nom nhŷri omunh kêt nē. Hāmri nē tee ri hkukamā hamaxpêr nē ma hkwy ho mō nē nhŷri kure. Kutêp apkur kaxyw nhŷri kure hāmri nē ma akupŷm pikunor xwŷnhhta japêr o tē.

¹³ Hāmri nē hapêr ryy nē nhŷri hwŷr kato nē omu nē hkīnh nē. Hāmri nē kutu nē ma akupŷm o tē. Na hte pikunor kêt xwŷnhjê nhŷ hā hkīnh tā pikunor xwŷnhhta mā kato nē hkīnh tŷx nē. Krit xohtô htā nom ām kām ho pixi nē ho hpikunor prām kêt. Ā mē ujarēnh kot anhŷr. ¹⁴ Ja pyrà nē Tirtūm kām mēhō pyxi nē nhŷrmā ma kuwy wŷr mōr prām kêt kumrêx. Mē piitā mē kot hkôt amnhī xunhwŷrja na kām hprām. Anē.

Jejus kôt mē pahtōjê hō kot mē pahtomnuj jarēnh

¹⁵ Nhūm Jejus arī mē inhmā kapêr nē mē inhmā:

—Nē ja. Koja ixkôt mē atō rŷ mē atōx tanhmā atomnuj to. Hā kêt ka ma hwŷr tē nē kot tanhmā anhīpêx to hā amnhī tā kām akapêr. Nom kêt ka mē nhām mēhō mā harēnh kêt nē. Ām tanhmā kot ato xwŷnhhta pix wŷr tē nē kumē war axpēn mā akapêr nē war axpēn ma. Nhūm ama nē akupŷm tām anhīpêx hā kêt ka akupŷm te ixkôt kēp atō rŷ atōx pyrāk o ka wa axpēn nhīpêx nē axte jam ajamxpêr kêt nē.

¹⁶ Nom koja ama nē ām ama rŷ tanhmā ato hkêt ā amnhī jarēnh japêr. Hā kêt ka ma akupŷm tē nē akupŷm amnhī kôt Kris kôt atō rŷ atōx o axkrut rŷ mē ho axkrunêpxi nē amnhī kôt hwŷr mē o mra kê mē axpēn tā war ama. Amnepēm Tirtūm kapêr ā kagà htūm kot ja jarēnh o:

Kêt ka mē atō tanhmā axpēn nhīpêx to. Hāmri nē hā axpēn mā akapêr kaxyw nē amnhī kôt akwŷjê ho axkrut rŷ ho axkrunêpxi nē akupŷm hwŷr mē o mra kê mē axpēn tā war ama. Anē.

—Ā Tirtūm kapêr ā kagà htūm kot ja jarēnh kot anhŷr.

¹⁷ Jakamā kêt ka mē amnhī kôt akupŷm kot tanhmā ato xwŷnhhta wŷr mē o mra kê mē atā kuma. Hāmri nhūm arī mē kām kot tanhmā ato hkêt ā amnhī jarē ka tee ri amnhī tā omu nē ikrêsti hwŷr tē nē Kris kwŷy hā mē pikuprōnh xwŷnhjê mā harē. Kê mē ama hāmri nē ja hā axte kot tanhmā ato xwŷnhhta mā kapêr. Nhūm mē mar kêt nē arī kot tanhmā ato hkêt ā amnhī jarē ka mē amnhī nē hanor kurê kumrêx. Hāmri nē te kēp Kris kôt mē atō rŷ mē atōx kêt pyrāk o hipêx.

¹⁸ —Nē koja mēhō ixkôt amnhī xām nē Inhīpêxà Tirtūm kôt ri amnhī nhīpêx o pa. Ka mē ja hā omu nē inhŷ hā tanhmā kām akapêr to nē kām: “E ra ate Jejus kôt amnhī xām jakamā kot kaj nhŷrmā Tirtūm mē wa

kuri amex kumrêx nê atîr tûm nê apa ho apa.” Anhÿr o kâm akapêr. Nom mê kot ixkôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjaja ka mê ã mê kâm akapêr anhÿr kêt nê. ãm inhÿ hã mê kâm: “No mê kajaja mê ate Jejus kôt amnhî xunhwÿr kêt jakamã kot kaj mê Tirtûm mê Krata wa kuri atîr tûm nê amex nê apa hkêt nê.” Anê. Kêr ka mê inhÿ hã ã ahpÿnhã tanhmã mê kâm akapêr to ho apa anê.

19-20 —Nê kot kaj mê Tirtûm mã amnhî jarênh kaxyw te axkrutre rÿ axkrunêpxire htã xpên wÿr akuprô nom mê kapxipixjaja apikuprônh kêt nê. Kot paj mê akaêx ã mê anhîhkô hã mê amar o xa. Mê ate ano ho ixpumunh kêt tâ pa wa mê anhîhkô hã mê amar o xa. Jakamã kot kaj mê xpên wÿr akuprô nê mẽmoj tâ Tirtûm wÿr nhÿm kaxkwa kamã ja hã mê ama. Nê mê ate hã axàhwÿr xwÿnhhta nhÿm mê amã tanhmã ho. Kêr ka mê ã ixkamnâr rom axàmnhîx amnhî to Inhîpêêxà hwÿr anê. Anê.

Nhÿm pre ã Jejus mê inhmã kapêr anê.

Mê pahte tanhmã xpên nhîpêx to hã mê pamã karô

Matêwre 6.14-15; Rukre 17.3-4; mãânê Epes 4.32; Korosê 3.13

²¹ Tã nhÿm Simãw Pêtre Jejus wÿr tê nê mẽmoj tâ hkukja nê kâm:

—Kwa inhmã mẽmoj jarê Pahihti. Xà koja akôt ixtô rÿ ixtôx tanhmã inhîpêx to pa amnhî tâ omu nê ãm omu nê amnhî tâ tanhmã ho hkêt nê.

Nhÿm axte tanhmã ixto nê axte tanhmã ixto ho 6 tâ pa ãm amnhî tâ omu nê amnhî tâ tanhmã ho hkêt nê. ãm ho ijamakêtkati nê axte kâm ijamaxpêr kêt nê. ã amnhî tâ hipêx anhÿr o 7 nhÿm ja amã mex nê nã? Anê.

²² Hãmri nhÿm kâm:

—Nã kot kaj ã amnhî tâ hipêx anhÿr o 7 pix kêt nê. Koja mēhō xatã tanhmã ato rãhã nê ka amnhî tâ omu nê ajaxwÿja amnhî tâ xatã tanhmã ho hkêt nê. ãm amnhî tâ omu nê ãm omu nê tãm hipêx rãhã ho ri apa. Mãmrî ho anhÿr o apa rãhã nê aa jam anhÿrer kêt nê.

²³ —E kot paj ixprî hã mê amã tanhmã ja jarênh to ka mê inhma. Tirtûm na hte xatã mê ate tanhmã amnhî tomnuj to hã mê apumu nê mê anê rênh o pa. Tê kot pahi kot ã hkwyjê nhîpêx anhÿr pyrãk. Koja mê õ pahija kãm mê àpênh xwÿnhjaja kot kêt kàxpore ho ìpresta hã mê omunh kaxyw nhÿ. ²⁴ Hãmri nhÿm mê hwÿr ja ho tê nê kutã ãm. Ra kot kêt hikàxpore ho ìpresta rax xwÿnhja. ²⁵ Tã no ãm aa akupÿm kãm òr kêt nê ra kêt ho hapêx pa. Hãmri nhÿm pahija tee ri amnhî tâ omu nê hkwyjê mã hã amÿnê nê mê kâm: “E. Mê ma o tê nê hprô nê hkrajaja nê òrkwÿ nê hikukrêx mẽrohã ho wênê hpa nê hpãnhã kàxpore py nê man inhmã o tê. Kot ixpê ixkàxpore ho ìpresta nê akupÿm inhmã òr kêt mÿrapê.” Anê.

²⁶ —Hãmri nhÿm kot ho ìpresta xwÿnhhta tee ri amnhî

tã kuma nê kutã hkõnkrã ho nhỹ nê amnhĩ to hwÿr kãm hihtÿx nê kãm: “Kwa nà ri ixto anhÿr kêt nê pahшти. Ixkamã axukapri nê hkêt wehe. Nà kot paj akupÿm amã kugõ kãm ga.” Anê.

27 —Hãmri nhũm amnhĩ tã kuma nê kãm hkapri nê. Hãmri nê kãm: “Tõe. Nà kot paj ã anhĩpêx anhÿr kêt nê. Kot paj anhõ kõt kaxõnh pa nê kumê ka mãmri ma ajamakêtkati nê axãmnhix apa.” Anê. 28 Nhũm ã kãm kapêr anê nhũm kuma nê hkĩnh nê. Hãmri nê ma tẽ nê kato nê ixkre kapem pôristi hõ pumu. Na pre ra kêp kàxpore hkwÿ ho grire nê ho ãpresta nhũm kato nê omu. Hãmri nê hwÿr tẽ nê amnhĩ kĩnhã õkre hã kumÿ nê kãm: “Kwa tokyx akupÿm ate ixpê kàxpore ho ãpresta pãnhã inhmã agõ.” Anê. 29 Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã omu nê ra ham kot pahi kutã amnhĩ nhĩpêxta pyrã nê kutã hkõnkrã ho nhỹ nê kãm: “Kwa nà. Kwa ri ixto anhÿr kêt nê. Nà kot paj hpãnhã amã kugõ. Kwa ixkamã axukapri nê hkêt wehe.” 30 Anhÿr tã nom nhũm kuma nê ãm kuma nê hã amÿnê. Hã hkwÿjê mã amÿnê nê mã kãm: “E mã ma jahti ho tẽ nê haxà. Koja kot ixpê kàxpore ho ãpresta pãnhã inhmã kugõ nê ri kormã kato nê ri amnhĩ pumu.” Anê. Hãmri nhũm mã kuma nê ma o tẽ nê haxà.

31 —Hãmri nhũm hkwÿjaja tee ri mar o kuhê nhũm mã kêp ja omnuj nê nhũm mã pahi hwÿr agjê nê kãm

harê. 32 Hãmri nhũm tee ri harênh ma nê kamã gryk tÿx nê akupÿm amnhĩ wÿr hã karõ nhũm akupÿm hwÿr axã nhũm kãm: “Tk. Kwa na ka pre amnhĩ tomnuj tÿx nê. Ate amnhĩ to ixwÿr nhũm inhmã akapri nê ixte anhõ kõt kaxõnh nê mênh tã 33 ka amnhĩ kĩnhã anhĩõta kamã axukapri hkêt nê ri ã hipêx anê.” Anê. 34 Hãmri nê kamã gryk nê hã õ pôristi mã amÿnê nhũm mã ma o tẽ nê haxà. Mã kot mã hagiênh xã hã ixkre kamã apkati mã tanhmã mã kot hipêx to kaxyw nhũm mã kãm hã amÿnê. Tanhmã mã kot hipêx to rãhã nhũm kot akupÿm kàxpore raxta nhõr par nê ri kormã kator kaxyw nhũm mã ma o tẽnh haxà. ã mã ujarênh kot anhÿr. Anê.

35 Nhũm pre ã Jesus mã ixte hkõt ixpa ho ixpa xwÿnhjê mã kapêr anê. Hãmri nê mã inhmã:

—Ja pyrã nê koja ixkõt mã atõ rÿ mã atõx tanhmã mã atomnuj to ka mã amnhĩ tã omu nê ãm omu nê ho ajamakêtkati kurê kumrêx nê axte kãm ajamaxpêr kêt nê. Te pahi kot mênõ nhõ kõt kaxõnh par nê axte kãm hamaxpêr kêêta pyrãk. No kot kaj mã ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nhũm kaxkwa kamã inhõ Papaj ja hã mã apumu nê te ho pahi tee ri kot amnhĩ tomnuj xwÿnhhta kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh nê hã àmnênh nhũm mã kot apkati mã tanhmã omnuj tota pyrãk o mã anhĩpêx. Anê.

Jejus kot mē pahte axpēn kaga nē mē pahkurē

Matêwre 5.31-32; Makre 10.1-12; Rukre 16.18; mǎānēn Wam Korīt 7.10-16

¹ Tā nhūm Jejus mē inhmā kapēr pa nē mē inhmā anē pa mē ixrohā Garirej rūm ixkato nē pyhti pē Jotāw hā rē nē hpānhā ihkjē hā ri ixpa. Pika pē Jutej kamā. ² Hāmri nhūm mē ohtō nē Jejus pumu nē man mē ixwūr mra nhūm mē omu nē mē kām akupŷm mē à xwŷnhjē ho mex. ³ Hāmri nhūm Parijew nhō xwŷnh kwŷjaja hwūr mra. Hēx rom kot kamā hamak nē tanhmā ho kapēr punuj to kaxyw hwūr mra nē kām:

—Pa? Kwa mē inhmā mēmoj jarē. Tanhmā na pre amnepēm finat Mojesja mē pahte mē pahprō kaga hā mē panhīgētjē mā karō hto? Xà kot mē pahprō pahkwŷm ri tanhmā amnhī nhīpēx to pu mē hkaga nhūm ja Tirtūm mā mex nē nà? Anē.

⁴ Hāmri nhūm mē kām:

—Nà na ka mē aprī hā Mojes kot tanhmā ja jarēnh to mar mex kêt nē. Ja kot anhŷr kêt. Amnepēm mēmoj piitā hkrax kām na pre Tirtūm my nē nija wa hipēx. Axpēn kaxyw wa hipēx. ⁵ Hāmri nē wa hkukamā tanhmā wa kot amnhī nhīpēx to hā wa harē nē wa harēnh o:

Koja mēmyjaja hprō kaxyw hāmri nē gryk ā katorxà mē hipêxà wa hkaga nē am hprō kôt pix mā pa ho pa. Te wa tipxi nē ri wa pa pyrāk o amnhī nhīpēx. Anē.

—Na pre ā Mojes Tirtūm nhŷ hā mē kām ja jarēnh anē. ⁶ Jakamā koja te wa tipxi nē ri wa pa pyrāk o axpēn nhīpēx o pa. Tirtūm tām kot axpēn mā wa ōr kēnā kot kêt wa axtem nē ri htŷx ri hamaxpēr nē axpēn kaga. Anē.

⁷ Hāmri nhūm mē kuma nē kām:

—Tŷ. Nom finat Mojes na pre mē pakukamā mē panhīgētjē mā ā ja hā karō anē nē mē kām:

Kot kaj mē aprō kaga kaxyw hāmri nē ra kēp aprō hkêt ā hā kagà nhīpēx nē kām agō nē amnhī nē hano kê ma tē.

—Anhŷr o na pre mē kām hā karō. Tā ka na ka mē ixte axpēn kaga hkêt ā mē inhmā karō. Anē.

⁸ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Tŷ no am mē kām Tirtūm kapēr kôt amnhī nhīpēx prām kêt jakamā na pre ā mē kām ja jarēnh anē. No amnepēm mēmoj piitā hkrax kām na prem ā amnhī nhīpēx anhŷr o pa hkêt nē. ⁹ Jakamā kēr ka mē aprō kaga hkêt nē apa. Kot kaj mē hkaga nē hpānhā nhām mēhō ho aprō nhūm Tirtūm noo mā te ate wam aprō kamā nhām aprō nyw o amnhīkati pyrāk. Tirtūm pē ja omnuj tŷx nē. Rŷ koja mēhō hprō kaga ka hpānhā ho aprō nhūm Tirtūm noo mā te ate wam mjên pē ho amnhīkati pyrāk. Ja mǎānēn Tirtūm pē omnuj tŷx nē. Anē.

Nhūm pre ā Parijew nhō xwŷnhjē mā kapēr anē. ¹⁰ Hāmri pa mē ixte hkôt ixpa

ho ixpa xwÿnhjaja ã kapêr anhÿrja ã kuma nê kãm:

—Xà na hte mẽ mjên ra kãm mẽ hprô hkÿnh kêt tâ hkaga hkêt nê arÿ hkôt pa ho pa nhÿm hte Tÿrtÿm mã ja mex nê nà? Jakamã kwa xà kot paj mẽ nhÿrmã ixprô kaga pymaj ixprô hkêt kumrêx nê ixpa ho ixpa nhÿm ja mẽ inhmã mex nê nà? Anê.

¹¹ Hãmri nhÿm mẽ inhmã:

—Nà ãm hãmri na ka mẽ ja jarê. No mẽ ate harênhja na mẽ piitã mẽ kãm mex kêt. Kojã Tÿrtÿm tãm amã aprô hkêt ã ajarê ka rÿ aprô hkêt nê ahte ajamakêtkati nê ri apa.

¹² Na htem piitã hprô nê pa hkêt nê. Na hte kamã tanhmã mẽ kute xwÿnhjaja kormã hprÿre ri tanhmã kute mÿrapê kãm hprô hprãm kêt nê pa.

Nê kamã tanhmã mẽ ho mÿrapê nhÿm mẽ hkurê hkêt nê hprô hkêt nê pa.

Nê kamã mẽ kãm Tÿrtÿm mã tanhmã amnhÿ to ho pa pix prãm xaj kãm hprô hprãm kêt nê pa.

Tã kot kaj mẽ jajê pyrã nê ã amnhÿ nhÿpêx anhÿr prãm nê rÿ kam nê aprô hkêt nê apa. Anê.

Jejus kot amnhÿ nê mẽhprÿjê janor kêt ã harênh

Makre 10.13-16; Rukre 18.15-17

¹³ Tã nhÿm Ijaew kwÿjaja Jejus pumu nê hwÿr mẽ hkrarejê jamÿ nê mẽ o mra. Kot mẽ hã ïhkra jaxwÿr nê mẽ ho Tÿrtÿm wÿr kaxyw hwÿr mẽ o mra. Hãmri pa mẽ ixte

hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja tee ri mẽ omu nê tanhmã nê mẽ kãm ixkapêr to nê mẽ kãm:

—Tk. Mo kaxyw na ka mẽ Jejus wÿr mẽ o mra? Kormã mẽ ràxre kênã. Kwa mẽ ma akupÿm mẽ o mra nà? Anê.

¹⁴ Hãmri nhÿm Jejus mẽ inhma nê mẽ inhmã:

—Kwa nà mẽ ri inhnê mẽhprÿjê kurê hkêt nê. Kwãr mẽ mãmri ixwÿr mẽ o mra. Anê.

Hãmri nê amnhÿ wÿr mẽ mẽ kãm hpa ho apê nhÿm mẽ hwÿr mẽ o mra nhÿm mẽ kuri kuhê nhÿm mẽ omu nê mẽ hã mẽ inhmã:

—E mẽ jarejê pumu. Na htem hamakêtkati nê hkÿnh nê ri pa. Nê mẽ kãm amnhÿ to rÿnh prãm kêt nê. Tã Tÿrtÿm kôt mẽ kot amnhÿ nhÿpêx o mẽ pa xwÿnhjaja te mẽ kot jajê pyrã nê mẽ kãm amnhÿ to rÿnh prãm kêt nê pa. Anê.

¹⁵ Hãmri nê mẽ hã ïhkra jaxwÿr nê mẽ ho Tÿrtÿm wÿr hãmri nê mẽ inhmã anê pa mẽ ma axte mẽ kurÿm mō.

Kàxpore rÿnh xwÿnh jarênh Makre 10.17-22; Rukre 18.18-23; mãânênh Rômãn 3.19-20; Wam Ximotre 6.6; Xiakre 2.10

¹⁶ Tã nhÿm Ijaew ôja Jejus wÿr tẽ nê kãm:

—Pa mẽ ijahkre xwÿnh? Kwa inhmã mẽmoj jarê. Tanhmã kot pa nhÿrmã Tÿrtÿm ri ixtÿr tÿm nê ixpa ho ixpa kaxyw amnhÿ nhÿpêx to wehe? Anê.

¹⁷ Hãmri nhÿm kãm:

—Tk. Ra Tÿrtÿm kot nhÿrmã mẽ atÿr tÿm nê apa kaxyw mẽmoj tã mẽ amã karô nhÿm ate mar mex kênã kot ka kêt

ri axte ja hã ixkukja. Nã Tirtũmja mex o mex jakamã kot kaj amã kuri atĩr tũm nẽ apa hprãm hã kot kaj kapẽr kõt amnhĩ nhĩpêx no ri apa. Anẽ.

¹⁸ Hãmri nhũm kãm:

—No nhỹ kapẽr kõt kot paj amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa wehe? Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Na pre mẽ amã mẽmoj tã karõ ho:

Kêr ka mẽ axpẽn par kêt nẽ.

Nẽ nhãm mẽ hprõ ho amnhĩkati hkêt nẽ.

Nẽ mẽ kêp axãhkĩnh kêt nẽ.

Nẽ tanhmã mẽ ho axêx to hkêt nẽ.

¹⁹ Nẽ anhĩpêxã mẽ akatorxã wa hã apijaãm nẽ wa ho mex pê wa kutã anojarêt o ri apa.

Nẽ amã akwỳjê hã ma ho te ka amã amnhĩ tã ma pyrãk o mẽ hipêx. Jao tãm mẽ hipêx o ri apa.

E kot kaj amã nhỹrmã Tirtũm kuri atĩr tũm nẽ apa hprãm hã kêr ka ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Anẽ.

²⁰ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Ku nhũm. Ra ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixpa kênã. Nom te kormã ixtĩr tũm nẽ ixpa kaxyw ixte tãm kêt pyrãk. Kwa axte inhmã mẽmoj jarẽ nã? Anẽ.

²¹ Hãmri nhũm kãm:

—Nã kormã mẽmoj pyxi nẽ arĩk. Nã ka amã akukrêx rax prãm tỳx o amã Tirtũm prãm jakre. Jakamã ma akupỹm tẽ nẽ akukrêx rax o wẽnê hpa nẽ hpãnhã kãxpore jamỳ nẽ ma mẽ kêp amrakati xwỳnhjê mã õr pa. Hãmri nẽ rĩ akupỹn

ixwỳr tẽ nẽ rĩ ixkõt apa ho apa. Anẽ.

²² Hãmri nhũm kuma nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpẽr. Kãm hikukrêx rax japê nẽ kãm kamã ãhkra karo hprãm kêt nẽ. Hãmri nẽ tee ri Jesus kot ã kãm hã karõ anhỹrja ma nhũm ja kêp omnuj nẽ nhũm ma akupỹm htẽm kurê kumrêx. ²³ Hãmri nhũm Jesus tee ri omu nẽ mẽ inhmã:

—Hêxta waa nẽ. Kojã mẽ hikukrêx rũnh xwỳnhjaja ohtõ nẽ kãm mẽ hikukrêx japê xãj Tirtũm mẽ wa ixri htĩr tũm nẽ pa ho pa hkêt nẽ. Wa ixte amnhĩ nhĩpêxja mẽ kêp hihtỳx. ²⁴ Mẽ kãm hikukrêx rũnh mã ãhkra karo hprãm kêt rãhã tee ri kãm Tirtũm kõt amnhĩ nhĩpêx prãm kaprỳ. Te ho mẽhõ kot menh kagõ hã hkre nẽ kãm kagõ katõk prãm kêt rãhã kãm guhkrax kãm àr prãm kaprỳta pyrãk. Anẽ.

Nhũm pre ã Jesus mẽ inhmã kapẽr anẽ. ²⁵ Hãmri pa mẽ kuma nẽ tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpẽr nẽ kãm:

—Kwa mẽ ixpiitã mẽ inhmã mẽ ixkukrêx japê kênã. Jakamã xã kot paj mẽ ixpiitã nhỹrmã war ari ixtĩr tũm nẽ ixpa ho ixpa hkêt nẽ nã? Anẽ.

²⁶ Hãmri nhũm mẽ inhmã:

—Nã kot kaj mẽ amnhĩ krã hkõt mẽ amã mẽ akukrêx japêja mã anhũrer kêt nẽ. ãm Tirtũm pix na hte ja kaxyw tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ amã akukrêx japê hkêt nẽ. Jao ra mẽ apê Tirtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nẽ mẽ apa ho mẽ apa mã xwỳnh. Anẽ.

²⁷ Hãmri nhũm Simãw Pêtre kãm:

—Kwa no we mẽ pajaja Pahihti? Na pa prem agryk ã mẽmoj piitã hkaga hpa nẽ akôt ixpa ho ixpa. Jakamã kot paj mẽ nhÿrmã war ari ixtÿr tũm nẽ ixpa ho ixpa nã? Anẽ.

²⁸ Hãmri nhũm kuma nẽ mẽ ixpiitã mẽ inhmã:

—Tÿ. Kot paj nhÿrmã mẽmoj piitã ho nyw pa hãmri nẽ ixte mẽ ho amnhÿptar o ixkrÿ xà maati kamã nhÿ nẽ mẽ piitã mẽ kot tanhmã amnhÿ nhÿpêx to hã mẽ omunh xà hkôt tanhmã mẽ harênh to. Tã mẽ kajaja mẽ ate ixkôt apa ho apa xwÿnhjaja kot kaj mẽ inhmã Ijaew kot amnhÿ nhÿpêx ã mẽ omunh xà hkôt ahpÿnhã tanhmã inhmã mẽ harênh to. Mẽ mex ã mẽ harê rÿ mẽ mex kêt ã mẽ harê. Kot kaj mẽ ã inhmã mẽ harênh anẽ. Æm hãmri na pa mẽ amã ixkapêr anẽ.

²⁹ —Nẽ ka mẽ atõ inhmã tanhmã amnhÿ nhÿpêx to ho apa kaxyw akwÿjê re nẽ ma inhmã mẽmoj to anhÿr o ri apa. Tanhmã anhõrkwÿ rÿ atõ rÿ atõx re. Rÿ aprõ nẽ akrajê re. Rÿ akatorxà mẽ anhÿpêxà war are. Rÿ akukrêx piitã rer pa hãmri nẽ ma mẽ piitã mẽ kãm ixkapêr o mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt apa. Hã kot paj mẽ apumu nẽ mẽ ato mex rax nẽ. Hãmri ka mẽ ma mẽ hkôt apa nẽ mẽ kãm ixkapêr jarênh o apa nhũm mẽ kot mẽ amar xwÿnh kwÿjaja mẽ ama nẽ kãm mẽ akÿnh nẽ. Nẽ ra mẽ ate akwÿjê rer par tã mẽ tãmjaja te mẽ apê mẽ hkra rÿ mẽ htõ rÿ mẽ htõx pyrãk o mẽ anhÿpêx nẽ

mẽ ato mex o pa. Hãmri ka mẽ nhÿrmã ty nẽ ma Tÿrtũm mẽ wa inhõ krÿ hwÿr api nẽ wa ixkuri amex kumrêx nẽ atÿr tũm nẽ apa ho apa. ³⁰ Nom kwa kêt ka mẽ amnhÿ tã ja ma nẽ amnhÿ to rũnh xwÿnh ã amnhÿ kamnhÿx kêt nẽ. Jar mẽ kot amnhÿ to rũnh ã amnhÿ to jarkrar xwÿnhjaja koja mẽ nhÿrmã amnhÿ to hkryre hã amnhÿ pumu. No jar mẽ kot amnhÿ to hkryre xwÿnh ã amnhÿ jarênh xwÿnhjaja koja mẽ nhÿrmã amnhÿ to rũnh ã amnhÿ pumu. Anẽ.

20

Jejus kot nhÿrmã hkrajê ho mex ã harênh

Rômãn 9.14-16

¹ Nhũm Jejus arÿ mẽ ixte hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjê mã awjarê nẽ mẽ inhmã:

—Nẽ kot paj nhÿrmã tanhmã mẽ ato mex to. Te ixpê hpur nhõ dõn kot amnhÿ nhÿpêx pyrãk o mẽ anhÿpêx. Koja pur nhõ dõnja ihpur kãm mẽmo xõ ra hkà hpa nhũm omu hãmri nẽ kaxyw mẽ àpênh xwÿnhjê japêr kaxyw ma gãm tẽ. Nẽ gáp xa nẽ mẽ kãm akir nhũm mẽ hã akuprõ. ² Hãmri nhũm mẽ kãm: “E. Kot kaj mẽ jarãhã inhmã ixpur kãm apê. Kot kaj mẽ inhmã axàpênh o amÿkry pa hpãnhã mẽ kot apkati pixi hã mẽ àpênh pãnhã mẽ kãm amnhÿrer xàja kôt mẽ amã amnhÿre.” Anẽ hãmri nhũm mẽ kuma nẽ kãm: “Tõe. Nã kot paj mẽ amã apê.” Anẽ nhũm pur wÿr mẽ kurê nhũm mẽ ma kãm àpênh mã mra.

3 —Tã nhũm arĩ kỳx mã myt tẽ nhũm pur nhõ dõn akupỹm gãm tẽ nhũm mẽ hkwyja arĩ kuhê. 4 Nhũm tee ri mẽ omu nẽ mẽ kãm: “Kwa mon ka mẽ axàpênh kêt nẽ arĩ akuhê? E. Mẽ ma wamtajê hkôt mra nẽ inhmã apê pa hpãnhã mẽ amã amnhĩrer mex nẽ.” Anẽ. 5 Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ ma mẽ hkôt mra. Tã nhũm ra myt kaxkwa nhĩpòk ri ajêt nhũm hpur nhõ dõnja mã hkwyjê ho anẽ nẽ. Kê axte mẽ hkôt jajê jano nhũm mẽ ma mẽ hkôt mra. Tã nhũm ra myt ahpanh grire nhũm ma akupỹm kêwe gãm tẽ nẽ mã mẽ ho anẽ nẽ axte mẽ hkôt jajê rẽ.

6 —Tã nhũm ra myt grire nhũm ma akupỹm kêwe gãm tẽ nẽ jajê pumu nhũm kê wem arĩ gáp kuhê. Hãmri nhũm tee ri mẽ omu nẽ mẽ kãm: “Kwa mon ka mẽ axàpênh kêt nẽ atỳx gáp akuhê ho akuhê?” Anẽ. 7 Hãmri nhũm mẽ kãm: “Nà mẽhõ kot mẽ inhmã mẽ ixàpênh ã karõre hã.” Anẽ. Hãmri nhũm mẽ kãm: “Tõe. Mẽ ma mẽ hkôt ixpur wỳr mra nẽ inhmã mãn apê.” Anẽ hãmri nhũm mẽ kuma nẽ ma hkwyjê hkôt mra.

8 —Tã nhũm ra kamàt. Hãmri nhũm hpur nhõ dõnja kãm àpênh xwỳnhjê krãhtũm wỳr tẽ nẽ kãm: “E. Ma mẽ hwỳr tẽ nẽ mẽ kãm anẽ kê mẽ àpênh kaga nẽ man akôt mra ka inhmã mẽ kãm amnhĩre. Nom kêr ka hapu hã mẽ mõi xwỳnhjê kumrẽx mã amnhĩre nẽ wam mẽ mõi xwỳnhjê ho hapu nẽ mẽ kãm amnhĩre.” Anẽ. Hãmri nhũm kãm: “Tõe. Nà kot paj

mẽ ho anẽ.” Anẽ. 9 Hãmri nẽ ã mẽ kãm amnhĩrer anẽ. Hapu hã mẽ mõi xwỳnhjê kumrẽx mã amnhĩre. Te mẽ kot kwỳhtã àpênh o amỹkry pyræk o nhũm hpãnhã mẽ kãm amnhĩre. 10 Hãmri nhũm wam mẽ mõi xwỳnhjaja ja hã mẽ omu nẽ hkĩnh nẽ. Hãmri nẽ htỳx hamaxpêr o: “Nà kot paj xep kàxpore jamỳnh rax o mẽ hakre. Ixàpênh rax o ixte mẽ hakrenh kênã.” Anhỳr tã no nhũm mẽ piitã mẽ kãm amnhĩrer o axpên pyræk. Ra pur nhõ dõn kot kãm hã karõ xà hkôt. 11 Hãmri nhũm mẽ hamỳ nẽ tee ri hkre kamã omu nẽ we ra hpur nhõ dõnja kamã gryk nẽ. 12 Hãmri nẽ hwỳr mra nẽ kãm: “Kwa jajaja na mẽ amã àpênh o ore pyxi nẽ. No kêt mẽ pajaja na pa mẽ kwỳhtã ixàpênh rax o kamàt. Arĩgro htỳx kãm ixàpênh o ixãm o ixtã kamàt tã ka pêr ãm mẽ inhmã amnhĩrer o axpên pyræk. Kwa na ka mẽ ixtomnuj nẽ.” Anẽ. 13 Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm: “Tk. Nà na pa mẽ atomnuj kêt nẽ. Na pa kwỳhtã tanhmã mẽ amã amnhĩrer to xà jarẽ ka mẽ inhma nhũm ja mẽ amã mex nẽ ka mẽ ma hwỳr axàpênh mã mra. 14 Kwa mẽ akàxpore jamỳ nẽ ma mra. ãm pa inhmã hprãm xà hkôt na pa ã mẽ amã amnhĩrer anẽ. 15 Ixkàxpore jakamã kot paj nhãm inhmã mẽhõ mã õr prãm xà hkôt kãm kugõ. Tã ka mẽ ã mẽ hã ixkamã agryk anẽ. E mẽ akàxporeja mỳ nẽ ma mra.” Anẽ. Nhũm ã hpur nhõ dõn mẽ kãm kapêr anẽ. ã

mê ujarênh kot anhÿr. Anê.

¹⁶ Nhũm pre ã Jejus mê inhmã ujarênh anê nê mê inhmã:

—Ja pyrã nê wam mê ate ixkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja nê hapu hã mê kot kormã ixkôt amnhĩ xunhwÿr mã xwÿnhjaja kot paj nhÿrmã mê apiitã mê ato mex kumrêx o axpên pyrãk. Anê.

Jejus kot htyk kukamã amnhĩ jarênh

Makre 10.32-34; Rukre 18.31-34

¹⁷ Tã nhũm Jejus mê inhmã anê pa mê ixrohã ma Jerujarê hwÿr mō. Mê ohtôjê hkôt mō. Hãmri nhũm Jejus mê ixpê 12jê mã anê nê mê ixkwÿjê hkàx ã mê inhmã kapêr kaxyw ahte hapu hã mê ixto mō. ¹⁸ Hãmri nê mê inhmã amnhĩ kukamã tanhmã amnhĩ jarênh to nê mê inhmã:

—E na pu mê ra Jerujarê hwÿr mō. Kamã koja mê pahkwÿjaja inhÿpêx kati nê. Koja mê patre krãhtũmjê mê Mojes kapêr o mê ahkre xwÿnhjê nhĩhkram ijaxã nhũm mê kot ixpÿr kaxyw ixtã amÿnê. ¹⁹ Koja mê kãm ixkurê xwÿnhjaja ixpÿnê nê Rôm nhõ xwÿnhjê nhõ pôristijê hwÿr ixto tẽ nê mê kãm tanhmã ixto hêx to. Hãmri nhũm mê kuma nê mê mar xã hkôt tanhmã inhÿpêx to. Nhũm mê hkwÿjaja ixtã hpêr o axkê nê ixtã akunha nhũm mê hkwÿjaja ixto kapêr punuj nê tanhmã ijapry hto nê ixtak. Hãmri nê ma ixto tẽ nê pĩ kahpa hã inhô nê ixpĩ.

Ã koja mê inhÿpêx anê. Nom kot paj ixtyk ã ixtã apkati axkrunêpxi nhũm Tirtũm akupÿm ixto ixtÿr. Anê.

Xiakre mê Juãw wa katorxã kot wa ho Jejus wÿr ã harênh

Makre 10.35-45; mããnêh Rômãn 12.3, 12.10, 12.16; Epes 4.2; Piripos 2.3-8; Xiakre 4.6; Wam Pêtre 5.3

²⁰ Tã nhũm Jepetew prõja amnhĩ kôt Jejus wÿr hkra Xiakre mê Juãwja wa o tẽ. Kot wa ho Jejus wÿr kaxyw hwÿr wa o tẽ. Mê ixpyrà nê wa kot Jejus kôt pa ho pa xwÿnhjê hõ na pre wa nhũm wa katorxãja Jejus wÿr wa o tẽ. Hãmri nê kutã hkõnkrã ho tẽm nê nhÿ ²¹ nhũm kãm:

—Pa mo na? Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Ma ixkrata na pa ixte wa ho awÿr kaxyw awÿr wa o tẽ. Xê kot kaj nhÿrmã ate mê piitã mê ho amnhĩptãr kaxyw nhÿ nhũm ixkrata wa akutã anhÿjê nê wa kêp anhõ kôwenatô nê akutã anhÿjê nê wa ato nhÿ. Ja prãm xaj na pa ã wa ho awÿr anê. Anê.

²² Hãmri nhũm kuma nê Xiakre mê Juãw wa omu nê wa kãm:

—Nà na war akatorxãja htÿx ã war ato ixwÿr anê. Koja mê tokyx ixpĩ kot paj amnhĩ xã htÿx kãm ijamak kãm ty. Tã xã koja mê ixpyrà nê ã war anhÿpêx anê ka wa ixpyrà nê amnhĩ xã htÿx kamã ajamak rax kãm ty nã? Anê.

Hãmri nhũm wa kãm:

—Tÿ. Nà kot pa wa ijaxwÿja anē nē apyrà nē amnhĩ xà htÿx kām ijamak kām ty. Anē.

²³ Hāmri nhũm wa kām:

—Nà ãm hāmri na ka wa amnhĩ jarē. War ate ixpyrà nē ixkôt amnhĩ xà htÿx kām ajamak kām atyk mǎ kēnǎ. Tǎ nom war akatorxà kot war ato ixwÿrta ã kot paj tanhmǎ war amǎ nē hkêt nē. Kêt inhō Papaj tām koja ixkaxyw mēhō japēr nhũm inhĩhkô hǎ nhÿ. Nō pa kot paj amnhĩ kaxyw mēhō jarēnh kêt nē.

Anhÿr o wa kām kapēr.

²⁴ Hāmri pa mē ixte wa uràk nē Jesus kôt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja wa katorxà kot ã wa ho Jesus wÿr anhÿrja ã kuma nē wa kamǎ inhgryk nē. Hāmri nē axpēn mǎ ixkapēr o:

—Tk. Nà koja Juǎw mē Xiakre wa nhÿrmǎ kēp ō kōwenatō nē mē pahto amnhĩptār kêt kumrēx. Anē.

²⁵ Nhũm Jesus mē inhma nē amnhĩ wÿr mē ixpiitǎ mē inhmǎ hpa ho apē nē mē inhmǎ:

—E mē amnē ixwÿr axkamē pa mē amǎ awjarē mǎn. Anē.

Hāmri pa mē hwÿr axkamē nhũm mē inhmǎ:

—E mē inhma. Na hte Ijaew kêt xwÿnhjē nhō pahijaja ã amnhĩnhĩpēx anhÿr o ri pa nē amarĩ hkrĩ xà kamǎ hkrĩ ho hkrĩ. ãhpumunh tÿx jakamǎ amarĩ ixkre hkre jakry kamǎ hkrĩ ho hkrĩ nē kām mē àpēnh xwÿnhjē pix mǎ mēmo mē àpēnh ã karō. Na htem ã amnhĩ nhĩpēx anhÿr o hkrĩ. Nē mē kot mex ã harēnh kaxyw tanhmǎ mē ho mex to

ho pa. ²⁶⁻²⁷ Tǎ no mē kajaja. Kêr ka mē ho mē uràk kêt nē. ãm te amarĩ ri mē apa pyràk o axpēn nhĩpēx o ri apa. Nē te mē apē mē kām axàpēnh xwÿnh pyràk o amnhĩ nhĩpēx o ri mē hkôt apa. No kêr ka mē ho amnhĩptār mǎ ajamaxpēr o ri apa hkêt nē. ²⁸ Mē ate mēmoj tǎ pa ixkutǎ anojarēt ho apa kaxyw na pa pre mē awÿr ixwÿryk kêt nē. Ixte amarĩ mēmoj to mē kamjaja mē akutǎ inhnojarēt o ixpa kaxyw na pa pre mē awÿr wÿr. Nē mē ate ixkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjē nē ixtyk kaxyw na pa pre wÿr. Anē.

Jesus kot no hkre xwÿnh wa ho mex ã harēnh

Matêwre 9.27-31; Makre 10.46-52; Rukre 18.35-43

²⁹ Tǎ pa mē Jesus kôt kormǎ Jerujarē hwÿr ra Jeriko htēp o mō. Hāmri nē kurũm ixkaton mō nhũm mē ohtō nē mē ixkôt mra. ³⁰ Nhũm pry nhĩhkjē hǎ no hkre xwÿnh wa àhwÿr o hkrĩ xwÿnhja wa amnhĩ wÿr mē inhmrar mar o nhÿ. Mē ohtō nē Jesus kôt mē mrar xwÿnhjē mrar ma nē mē kām:

—Kwa mo na? Mēmoj wÿr na ka mē axohtō nē mra? Anē.

Hāmri nhũm mē wa kām:

—Nà Jesus pē Najare nhō xwÿnhhta kôt na pa mē mra. Anē.

Hāmri nhũm wa mē kuma hāmri nē kǎx pē Jesus mǎ kapēr nē kām:

—Pa Pahihti? E apē mē inhō Pahihti mex na ka. Te apē amnepēm anhīgēt pahihiti Tawita pyràk. Jakamǎ

kwa wa ixkamã axukapri nê akupym wa ixto mex. Anê.

³¹ Hãmri nhũm Jesus kôt mē mōr xwýnhjaja wa kuma nê wa kãm:

—Tk. Kwa war akapēr kêt nê nhỹ nà. Anê.

Tã no nhũm wa ãm mē kuma nê xatã amnhĩ to kuwý. Kàx pē amnhĩ to kuwý.

³² Hãmri nhũm Jesus wa kuma nê xa nê wa omu nê wa kãm:

—Pa mo na? Tanhmã kot pa wa ato? Anê.

³³ Hãmri nhũm wa kãm:

—Nà akupym wa inhmã wa ixrit mex prãm. Anê.

³⁴ Hãmri nhũm kãm wa hkapri nê wa no htok nhũm wa akupym rit mex kurê kumrêx. Hãmri nê rit mex ã amnhĩ pumu nê hkĩnh tỳx nê ma Jesus kôt hkwýjê hkôt mō.

21

Jesus kot Jerujarê hwýr àr ã harênh

Makre 11.1-11; Rukre 19.28-40; Juãw 12.12-19

¹ Tã nhũm Jesus kormã Jerujarê hwýr kormã mō. Pa mē hkôt mō nê ra Petake hwýr ixãhtêp o mō. Hixêt pē Oriwêhti kahti ri na pre krĩja xa. Jakamã pa mē wa hwýr ixãhtêp o mō nhũm Jesus mē ixte hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjê wa ho axkrut nê amnhĩ kukamã wa kumê.
² Nê wa kãm:

—E wa ma krĩ mũj wýr mē ixkukamã wa tē. Nê wa hwýr axà nê nhỹri jumênre mē hkra wa kãm ê nê wa ãm xwýnh wa omu hãmri nê kãm ê xà hpôt nê man akupyn amnê hamê wa o tē. ³ Kojã mēhō ja hã war apumu nê hã tanhmã

war amã kapēr to ka wa kãm ã ijarênh anê nê kãm: “Nà mē panhō Pahihti na hã karō pa wa hwýr tē.” Anhýr o wa kãm ijarê. Hãmri nhũm war ama nê war amã òr kurê kumrêx. E wa ma hwýr tē. Anê.

⁴ Tirtũm kapēr ã kagã htũm ra kot ja kukamã harênh. Na pre ra Tirtũm nhỹ hã kapēr xwýnhjê hō ja jarê nê hã kagã ho:

⁵ Pa Jerujarê nhō xwýnhjaja. Kwa mē tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpēr ho amã ma hkêt nê. Ota mē anhō pahi nywta ra jumênre hã nhỹ nê mē awýr hpôx o tē. Te kot amnhĩ to greire xwýnh pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nê tē.

⁶ Anhýr o kot hkukamã harênh jakamã nhũm Jesus amnhĩ kukamã ja wa kumê hãmri nhũm wa ma hwýr htēm kurê kumrêx. ⁷ Nê krĩta wýr pōj nhũm Jesus kot wa kãm harênh xà hkôt nhũm wa jumênreta pumu. Hãmri nê hamê wa kãm ê xà hpôt nê ma Jesus wýr wa o tē. Hãmri nê kaxyw amnhĩ xê hkwý hkwrý nê kãm ho jumênre nywta kô kahty. Nê kãm ho htỳx nê o xa nhũm Jesus hã nhỹ nê hã mō. ⁸ Kormã Jerujarê hwýr hixêt ã àpir o mō. Nhũm mē kot omunh o kuhê xwýnhjaja hkĩnh nê ma hkukamã pry ho mex kaxyw amnhĩ xê hkwýptyr ho mō. Nê pô hkwý jakà nê utyr o mō. ⁹ Nhũm mē hkwýjaja Jesus kukamã mra nhũm mē hkwýjaja hapu hã hkôt mra. Nê piitã kàx pē Tirtũm mex o

mex ã harênh o hkôt mō nê harênh o:

Ota Tirtūm kot mẽ pahwỳr mēnh xwỳnhhta ra pōj. Ām hāmri na mẽ pahwỳr wrỳ. Ja na mex kumrêx. Kêp mẽ panhō Pahihti mex na. Ām hāmri na pre Tirtūm mẽ pahwỳr kumê. Tirtūm mex kumrêx. Ām mex o mex.

Anhỳr o Jejus kôt Jerujarê hwỳr harênh o mō. Kot mẽ ho amnhĩptàr kurê kumrêx ã hkamnhĩx jakamã hkĩnh nê hkôt ã harênh anhỳr o mō. ¹⁰ Hāmri nhũm krĩ nhō xwỳnhjaja tee ri mẽ kuma nê axpên mã:

—Kwa mēhō na we hpôx o mō nhũm mẽ ã hkôt harênh anhỳr o mō? Anê.

¹¹ Hāmri nhũm Jejus kôt mẽ mrar xwỳnhjaja mẽ kuma nê mẽ kām:

—Nà Tirtūm nhỹ hã kapêr jarênh xwỳnh pê Jejus na. Kêp Garirej kamã krĩ pê Najare nhō xwỳnhhta na. Anê.

Jejus kot Tirtūm nhōrkwỹ hwỳr àr ã harênh

Makre 11.15-19; Rukre 19.45-48; Juãw 2.13-22

¹²⁻¹³ Tã hāmri nhũm Jejus Jerujarê wỳr axà nê jumēnre rūm wrỳ nê ma Tirtūm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwỳr tē nê axà. Hāmri nê tee ri mẽ kot tanhmã ixkre kamã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ omunh o xa. Nhũm mẽ axtem nê môx nê ôwêhti nê tuuti ho wēnê ho kuhê. Mẽ kot haprôr nê Tirtūm mã amnhĩ jarênh kaxyw kām hpar nê

ôr kaxyw mẽ kām ho wēnê ho kuhê. Nom axtem nê mẽ kām hã ohtô rax kām mẽ kām ho wēnê. Hāmri nhũm Jejus mẽ hwỳr axà nê tee ri mẽ omu nhũm ja kêp omnuj tỳx kumrêx. Hāmri nhũm mẽ hwỳr tē nê mẽ kot kàxpore ho pinhpanh xwỳnhjê pê mẽ ô mēsti rēnh pa. Nê mẽ kot tuuti ho wēnê xwỳnhjê pê hkrĩ xà hkujate nê rēnh pa. Hāmri nê mẽ kām:

—Tk. Kwa Tirtūm kapêr ã kagà htūm kot ixkreja jarênh kot:

Inhōrkwỹja ãm mẽ ate inhmã amnhĩ jarênh xà hã ixkre pix kaxyw na.

Anhỳr o kot harênh tã ka mẽ axtem nê kamã ã amnhĩ nhĩpêx anê. E kwa mẽ ajapôx tokyx anê. Anê.

Hāmri nê mẽ kator pa nhũm mẽ ma hapêx. ¹⁴ Hāmri nhũm mẽ no hkre xwỳnhjaja nê mẽ hyk o mẽ pa xwỳnhjaja mra nê agjê nê Jejus kutã kuhê nhũm mẽ omu nê akupỹm mẽ ho mex. ¹⁵⁻¹⁶ Hāmri nhũm mēhprĩ hkwỹjaja hwỳr mra nê kuri kām mex o mex ã gre nê kām grer o:

Amex kumrêx Pahihti.

Tirtūm na pre mẽ ixwỳr amê.

Kot kaj te anhĩgêt Tawi pyrà nê mẽ ixto amnhĩptàr o apa.

Anhỳr o kām grer o kuhê. Hāmri nhũm patre krãhtūm mẽ Tirtūm kapêr tūm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja tee ri ã mẽ grer anhỳr ã mẽ kuma. Nê tee ri Jejus kot mẽ no hkre xwỳnhjê mẽ mẽ hyk o mẽ pa xwỳnhjê ho mex ã

omunh o kuhê nê gryk nê Jesus wÿr tē nê kām:

—Kwa na mēhprījaja mē grer kām ā ajarēnh anē ka mē mar kêt nê? Mē grerja mexti hā. Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Tÿ ixte mē mar kēnā. Tirtūm kām hprām xà hkôt na mē ā inhmā inhmex o inhmex ā ixtā grer anē. Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ā mē hkukamā harēnh kot anhÿr. Mē harēnh kot:

Koja mēhprījaja Pahihti mā mex o mex ā grer o kuhê.

Anhÿr o kot mē hkukamā harēnh kēnā. Tā mǎn ka mē kormā kamā harēnh kêt jakamā na ka mē ja jarēnh mar kêt nê. Kwār mē māmri ā inhmex ā grer anē.

¹⁷ Anhÿr o mē kām kapēr hāmri nê mē inhmā anē pa mē ixkreta rūm ijapôj nê ma akupÿm Petān wÿr mra nê kamā amnhīm hikra.

Jesus kot mēmo hpār mā kapēr ā harēnh

Makre 11.12-14; mǎānēn Xiakre 1.6

¹⁸ Tā nhūm kwÿhtā nhūm Jesus kànhmā nhÿ nê mē inhmā anē pa mē ixrohā ma akupÿm Jerujarē hwÿr mra. Hāmri nê kormā mō nhūm Jesus pry kahti ri ra kām prām nê. ¹⁹ Hāmri nê mēmo pī pē fikēhti jarēnhja pumu nê kot ô hkwy rênh nê hkrēr kaxyw hwÿr māt. Hāmri nê tee ri ô japēr nhūm ô hkêt nê ām hô hpix harir. Hāmri nhūm tee ri omu nê kām:

—E kot kaj axte axô hkêt kumrēx.

Anhÿrja o nhūm grā par kurē kumrēx. ²⁰ Hāmri pa mē ixte hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja omu nê Jesus mā:

—Kokÿÿ. Kwa tanhmā na we amnhī nhīpēx to nê grā kurē kumrēx? Anē.

²¹ Nhūm mē inhmā:

—Nà kot kaj mē ixpyrà nê fikēhti kot tanhmā amnhī nhīpēx to kaxyw Tirtūm mā ajamaxpēr tÿx nê nhūm amā hprām xà hkôt amā tanhmā hipēx to. Nom kēr ka mē ajamaxpēr kati ho tee ri hkukamā ajamaxpēr kêt nê. Ām kaxyw Tirtūm kôt ajamaxpēr tÿx nê nhūm mē amā tanhmā mēmoj nhīpēx to. Ām hāmri na pa mē amā ja jarē. No ām ja pix kêt. Kot kaj mē mǎānēn hixēt mÿj mā akapēr nê kām: “E anhÿr xàta rūm akato nê ma tē nê gô rax kām mrō.” Anē nhūm amar xà hkôt ā amnhī nhīpēx anē.

²² —Nē kot kaj mē mēmoj tā Tirtūm wÿ nê kaxyw kām ajamaxpēr tÿx kām hā awÿ nhūm amā mēmoj prām xwÿnhhta gō. Anē.

Mēhō nhÿ hā Jesus kot mē ahkre hā harēnh

Makre 11.27-33; Rukre 20.1-8

²³ Nhūm arīgro hō hā nhūm Jesus kēwe axte Tirtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkreja wÿr axà nê kamā mē ahkre ho nhÿ. Mē kām tanhmā mē kot amnhī nhīpēx to nê nhÿrmā Tirtūm mē wa kuri htīr tūm nê pa kaxyw tanhmā mē kām kapēr to ho nhÿ. Hāmri nhūm Ijaew krāhtūmjē mē mē ô patre krāhtūmjaja

hāmri hwÿr mra nê hêx rom mēmoj tā hkukja nê kām:

—Kwa mē inhmā amnhī jarē. Mēhō nhÿ hā na ka hte ā amnhī nhīpêx anhÿr o apa? Na ka hte akupÿm mē ho mex o apa nê tanhmā mē ahkre hto ho apa. Xā amnhī krā hkôt na ka hte ā amnhī nhīpêx anê nà? Anê.

²⁴ Hāmri nhūm mē kām:

—Nà kot pa ixkumrêx mēmoj tā mē akukja. Ka mē inhma nê tanhmā inhmā harēnh to pa rī kormā mē amā amnhī jarē. ²⁵⁻²⁶ Finat Juāw Paxis ā kot paj mē akukja. Mēhō nhÿ hā na pre hte mē hkrā kumrār o pa? Xā amnhī krā hkôt nà? Xā Tirtūm nhÿ hā? E mē atō inhmā ja jarē. Anê.

Hāmri nhūm mē kuma nê tee ri kot tanhmā kutā kām harēnh to hkukamā hamaxpêr pē axpên pumunh o kuhê nê axpên mā:

—Kwa tanhmā kot puj wem kām ja jarēnh to? Or mē kot mar o kuhê xwÿnhjaja na htem kêp Tirtūm nhÿ hā kapêr jarēnh xwÿnh ā harē. Tā kot puj mē kām kot amnhī krā hkôt kot mē hkrā kumrār ā harē nhūm mē tee ri mē pama nê mē pakamā gryk tÿx nê. Nê mē paxêx rom ā mē pahte kām pakapêr anhÿr ā mē pahpumu nê kên o mē pahtak o mē panhīmex. No kot puj mē kām Tirtūm nhÿ hā kot mē hkrā kumrār ā harē hāmri nhūm mē pamā: “Kwa ā kot anhÿr kênā na ka prem kapêr ma nê hkôt ajamaxpêr kêt nê?” Anê. Jakamā kot puj mē ja pymaj tanhmā kām harēnh

to hkêt nê. Kot puj mē ām kām aa te mē pahte ja jarēnh mar kêt pyrāk o harē. Anê.

Mē kot tanhmā Jejus mā nê nhūm kot ta pānhā tanhmā mē kām nê pymaj nhūm mē tee ri kām tanhmā nê hprām kaprÿ o kuhê. ²⁷ Hāmri nê kām:

—Konên. Mē ixte mēhō nhÿ hā kapêr o pa hā omunhre hā. Anê.

Hāmri nhūm mē kuma nê mē kām:

—Tk. Tōe kot pa xep ijaxwÿja mē amā tanhmā amnhī jarēnh to hkêt nê. Ijaxwÿja ixte mēhō nhÿ hā ā ixte amnhī nhīpêx anhÿr o ri ixpa hā amnhī pumunhre hā. Anê.

Mēhō my mē hkra wa pi-jakrut ā wa harēnh

Matêwre 7.21-23; Rukre 7.29-30

²⁸ Hāmri nhūm Jejus axte Ijaew krāhtūmjê mē mē ō pa-tre krāhtūmjê mā kapêr nê mēmoj tā kuxi nê tanhmā mē kām ujarēnh to nê mē kām:

—E pa mē amā awjarē ka mē inhma. Koja mēhō hkra my hamêxkrut. Hāmri nê hkra kot waja mā tanhmā kapêr to nê kām: “E kêt ka jarāhā ma tē nê inhmā pur kām apê.” Anê. ²⁹ Hāmri nhūm kuma nê pur mā htēm kaga nê hitôt nê. Tāā no ām hā ahtūmre nê tanhmā hamaxpêr to hāmri nê ma hwÿr tē nê kamā àpênh o xa. ³⁰ Hāmri nhūm wa hipêxàja hpānhā hkra kot hapu hwÿr tē nê mā kām kapêr anê nê kām: “E kêt ka ajaxwÿja atō hkôt tē nê wa inhmā apê.” Anê nhūm kuma

nê kãm: “Tôe. Nà kot paj ma tẽ.” Anhÿr tã no ãm hõta kĩnhã htẽm kêt nẽ.

³¹ —Jakamã e. Nhÿ hkra na pre hipêêxà kapër ma nẽ hkõt amnhĩ nhĩpêx nẽ kapër nhĩrôp ãm kêt nẽ? Xà kot waja nã? Xà kot haputa? E mẽ atõ tanhmã inhmã wa harẽnh to. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ kãm:

—Nà kot wata. Kot wata na hitõt tã tanhmã hamaxpër to nẽ ma tẽ nẽ kãm apê. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tÿ ãm hãmri na ka harẽ. No mẽ kajaja te mẽ ate hkra kot haputa kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Mẽ ate Tĩrtũm kapër kõt amnhĩ nhĩpêx o apa hã amnhĩ jarẽnh tã hkwým ri amnhĩ nhĩpêx o apa. Te mẽ ate kot hapu kot hipêêxà mã ãpênh ã amnhĩ jarẽnh tã kãm ãpênh kêeta pyrãk. No kêt mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwýnh kwýjaja na mẽ arom Tĩrtũm kapër ma nẽ hkõt amnhĩ nhĩpêx. Jao ra tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã mẽ arom ma kaxkwa hwýr pa kaxyw ra tãm nẽ. ãm hãmri na pa mẽ amã ixkapër. ³² Na ka mẽ finat Juãw Paxis ã ixkukja. Juãw Paxisja na pre hte mẽ ate tãm amnhĩ nhĩpêx ã mẽ amã karõ ho pa. Tã no ka mẽ ãm ama nẽ ãm ama nẽ aa kapër kõt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Nom mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwýnh kwýjaja mẽ arom kuma nẽ Tĩrtũm kõt amnhĩ nhĩpêx. Ka mẽ ja hã mẽ omu nẽ ãm mẽ omu nẽ mẽ urãk nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nẽ. Anẽ.

Mẽ ãpênh punu xwýnhjê jarẽnh

Makre 12.1-12; Rukre 20.9-18

³³ Nhũm Jejus arĩ Ijaew krãhtũmjê mẽ mẽ õ patre krãhtũmjê mã kapër. Nẽ mẽ kot tanhmã hipêx to hkukamã mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarẽnh to. No ãm amnhĩ tã kuxi nẽ mẽ kãm awjarẽ nẽ mẽ kãm:

—Koja mẽhõ mẽ kot kãm pur kãm ãpênh kaxyw hkwýjê mã karõ nhũm mẽ ma hwýr mra nẽ kamã mẽmo hy hkre nẽ hkre pa. Hãmri nhũm hpur nhõ dõn nhÿhÿm nojarêt nẽ kãm mẽ ãpênh xwýnhjê mã tanhmã hpur jarẽnh to nẽ mẽ kãm: “E or ixpur nõ. Kê kamã mẽmoj kã hpa ka mẽ mãmrĩ kamã axujamýnh pa nẽ ho axkjê. Nẽ ixkutêp inhmã inhõ jaxwý nẽ mãmrĩ anhõ tanhmã ho hprãm xà hkõt tanhmã ho.”

—Anhÿr o mẽ kãm kapër hãmri nẽ ma nhÿhÿm mõ. ³⁴ Tã nhũm ra pur kãm mẽmoj hkã pa nom nhũm hpur nhõ dõn arĩ krĩ hõ kamã hã ujahkre ho ri pa htã kuri kãm ãpênh xwýnhjê ho axkrunêpxi nẽ akupým mẽ hwýr mẽ kurẽ. Mẽ kot mẽ kãm hkwý nhõr nhũm mẽ ma kot kãm o mõr kaxyw nhũm ma mẽ hwýr mẽ kurẽ. ³⁵ Nhũm mẽ ma hwýr mẽ. Mõõ nẽ ra hwýr pøj nhũm mẽ amnhĩ wýr mẽ omu nẽ axtem nẽ mẽ homnuj nẽ. Nẽ mẽ unẽ nẽ ja tak nẽ ja pĩ nẽ hõja nhũm mẽ kên o htak hãmri nẽ amnhĩ nẽ wa hano nhũm wa ma akupým ÿ kamã mõ. ³⁶ Hãmri nhũm

mê õ patrãwja tee ri wa omu nê hamaxpêr o: “Kwa nà na mê ixpê inhmã mê àpênh xwÿnhjê homnuj tÿx nê. Nà kot paj axte mê hwÿr mê hkwyjê rê. Nom hpãnhã mê ho ohtô nê mê kurê. Kê mê ohtô nê mê hwÿr mō nê tã inhmã inhō hkwy jamÿ nê man ixwÿr o mō.”

—Anhÿr o hamaxpêr hãmri nê mê hwÿr jajê rê nhũm mê ma akupÿm mê hwÿr mō. Nhũm mê amnhĩ wÿr mê ohtô hã nê mã mê ho anê nê mê hipêx kati nê nhũm mê ÿ kamã ma õ patrãwja wÿr akupÿm mō. ³⁷ Hãmri nhũm tee ri mê omu nê hamaxpêr o: “Hêxta waa nê. Tanhmã kot paj amnhĩ nhĩpêx to? Nà kot paj pêr mê hwÿr ixkraja mãn mê. Inhmã hapê htÿx tã kot paj mê hwÿr kumê kê ma mê hwÿr mō. Hãmri nhũm mê kêp ixkra hã omu nê tanhmã ixpê ho hkêr nê. Nê tã inhmã kãm inhōja kwÿ gō.” Anê.

—Hãmri nê mê hwÿr kumê nhũm ma mō. ³⁸ Tã hãmri ra mê hwÿr hpôx o mō nhũm mê amÿm amnhĩ wÿr omu nê kêp hkra hã omu nê axtem nê hã axpên mã amÿnê nê axpên mã: “E onêj hpur nhō dōn krata tē. Koja nhÿrmã õ papaj mÿr pê amnhĩm hpur ã pykata pytà nê ho õ. Jakamã kwa pu mê hpĩr kurê kumrêx nê kêp hpur ho arĩk nê ho panhō. E tokyj pu mê kupĩ ri.” Anê.

³⁹ —Hãmri nhũm ra tē nê mê hwÿr pōj nhũm mê unê nê hpur nê ho kato nê mã ho anê nê kupĩ. ã mê ujarênh kot

anhÿr. Anê.

⁴⁰ Nhũm pre ã Jejus mê kãm ujarênh anê. Hãmri nê hã mê hkukja nê mê kãm:

—E koja pur nhō dōnja hkra jarênh ma hãmri nê tãm mê hwÿr mō hãmri nê tanhmã mê hipêx to wehe? Anê.

⁴¹ Hãmri nhũm mê kãm:

—Nà koja ma akupÿm mê hwÿr mō hãmri nê mê homnuj tÿx nê mê himex pa. Hãmri nê hpãnhã nhãm hpur ã mêmojjê rê nhũm mê tã katat kôt kãm àpênh o pa. Anê.

⁴² Hãmri nhũm Jejus mê kãm:

—Tÿ ãm hãmri na ka ã mê harênh anê. Kot mê ho anhÿr mã tãm kênã. Mãn ka prem ra Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot tanhmã ja jarênh toja ma? Harênh kot:

Mê kot kên o amnhĩm örkwÿ nhĩpêx kaxyw nê kên maati pumu nê htÿx omnuj ã hkamnhĩx nê hkagata. Mê kot hkaga htã nhũm Tĩrtũm mê kurom mex o kot kên piitã hakrenh par ã omunh kurê kumrêx. Tĩrtũm kot kên maati mex ã harênh xwÿnhnta mê pamã mex o mex.

ã Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot ja jarênh kot anhÿr. ⁴³ Ja pyrã nê na pre ra Tĩrtũm amnhĩ kaxyw mê apê Ijaew xunhwÿ. Mê apê hkra nê hkôt mê ate amnhĩ nhĩpêx kaxyw amnhĩ kaxyw mê axunhwÿ. Tã ka mê axtem nê hkaga. Te mê kot kên maati pumunh nê mex kêt ã hkamnhĩx nê hkagata

pyràk. Jakamã koja mẽ apãnhã Ijaew kêt xwýnh kwýjê xunhwý nhùm mẽ arom hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa. Jao ra mẽ kêp hkra nê. Anê.

⁴⁴ Nhùm pre ã Jejus mẽ kãm te kêp kên maati pyràk o mẽ kãm amnhĩ jarênh anê. Hãmri nê axte amnhĩ tâ kuxi nê mẽ kãm axte kên jarênh pyràk ã amnhĩ jarê nê mẽ kãm:

—Nà kot kaj mẽ atô ixkaga hãmri nê te mēhō htýx htēm nê kên pumunh kêt nê hã htêk nê tēm pyràk o amnhĩ nhĩpêx. Jao ixkutã amnhĩ xãm. Rý ka tanhmã ajamaxpêr to nê ixkaga nhùm te kên maati kot anhĩpy tēm nê axôm par pyràk o anhĩpêx ka mẽ amex kêt kumrêx. Anê.

⁴⁵ Nhùm pre ã mẽ kãm ujarênh kãm mẽ harênh anê. Hãmri nhùm patre krãhtũmjê mẽ Parijew nhō xwýnhjaja tee ri amnhĩ tâ kuma ⁴⁶ nhùm ja mẽ kêp omnuy týx jakamã nhùm mẽ kãm unênh nê haxàr prãm nê. No mẽ ãm amnhĩ tâ kãm mẽ kot mar o kuhê xwýnhjê puma nê. Mẽ kurom Jejus kêp Tirtũm nhỹ hã kapêr xwýnh ã hkamnhĩx jakamã nhùm mẽ kãm mẽ uma nê. Hãmri nê kormã tanhmã ho hkêt nê.

22

Pahi kot hkra hprō kaxyw hkwýjê hwýr ã harênh

Rukre 14.15-24; mãñnēn Wam Korĩt 6.9-11; Epes 5.5-6; Apokarip 19.7-8

¹⁻² Tã nhùm Jejus axte mẽ kãm awjarê. Ijaew kot Tirtũm

kaga hã mẽ kãm hã kuxi nê awjarê nê mẽ kãm:

—E pa mẽ amã ahpýnhã mẽ kot Tirtũm kapêr mar nê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to xwýnhjê jarê ka mẽ inhma. Te mẽ kot pahihti kot hkra hprō kaxyw nhùm kot amnhĩ wýr hkwýjê hwýr nhùm mẽ kot harênh mar nê ahpýnhã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to xwýnhjaja kot amnhĩ nhĩpêx pyràk. Koja pahihtija hkra hã hkĩnh nê hã apkur mex kaxyw amnhĩ wýr hkwýjê hã karō. ³ Hãmri nhùm kãm mẽ àpênh xwýnhjaja ra kot amnhĩ wýr mẽ hã karō xwýnhjê hwýr mra nê mẽ kãm nojarêt nhùm mẽ kuma nê ãm mẽ kuma nê axtem nê mẽ kêp hitôt nê. Hãmri nhùm mẽ tee ri mẽ kuma nê akupým tē nê pahihti mã mẽ harê.

⁴ —Hãmri nhùm tee ri amnhĩ tâ mẽ harênh ma nê hpãnhã mẽ hwýr axtem kãm àpênh xwýnh kwýjê rē nhùm mẽ ma mẽ hwýr mra nê mẽ kãm: “Pa. E kwa mẽ tokyx. Na ra pahihti mẽ akutêp mẽō nhĩpêx pa. Na mẽ môx kwý hpa nê ho àr mex nê. Nê mẽ akutêp mẽmoj nhĩpêx par jakamã e kwa mẽ tokyx nà.” Anê. ⁵ ã mẽ kãm kapêr anhỹr tâ nhùm mẽ kuma nê ãm mẽ kuma nê ma ahpýnhã nhỹhỹm mra. Nhùm ja ma àpênh mã mra nhùm ja ma ihpur kãm àpênh mã ma tē nhùm ja ma nhỹhỹm mẽmo to wēnê ho tē. ⁶ Nhùm mẽ hkwýjaja mẽ kãm ujarênh xwýnhjê pynê nê mẽ htak o mẽ kupa.

7 —Hāmri nhūm pahihtija mẽ harēnh ma nē àhkurê nē. Hāmri nē mẽ hwỳr pōristi hkwȳ rē nhūm mẽ ma mẽ hwỳr mra nē mẽ unē nē mẽ kupa nē mẽ ò krī hā hpòk pa. 8 Hāmri nhūm pahihti kām mẽ àpēnh xwỳnh kwỳjê mã kām: “Kwa ra ixte mẽ kutēp mẽõ mex kwỳ xunhwỳr tã nhūm mẽ ixwỳr mrar kêt nē. Ixtỳx ho mẽ mex ã mẽ hkamnhĩx nē amnhĩ wỳr mẽ hā karō no mẽ mex kêt. Mẽ kot mẽ ixkutã apkur mã tãm kêt. 9 E kwa mẽ ma krī hkôt axtem mẽ hkwȳjê japêr o mra. Nē nhỹri mēhõ pumu nē kām awjarē kē man ixwỳr tē nē ixkra hā hkĩnh nē mẽ ixkutã apku. Mẽ ã mẽ kām axujarēnh o amrar anē.” Anē.

10 —Hāmri nhūm mẽ kuma nē ma mẽ hapêr o mra nē mẽ piitã mẽ kām anhỳr o mra. Nhūm mẽ kuma nē wam tajê rom ma mẽ hkôt mrar kurê kumrēx. Mẽ kot amnhĩ to mex xwỳnhjaja nē mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjaja hāmri piitã ma mẽ hkôt mra. Hāmri nē ixkreja wỳr mra nē hwỳr gjêx kaxyw nhūm mẽ kām mẽ ê mex gõ nhūm mẽ hagjê hāmri nē kormã mẽ apkur xà hā ixkre hwỳr agjê nē ho nỳt pa. 11 Hāmri nhūm pahihtija mẽ hwỳr axà nē mẽ piitã mẽ omu. Nhūm ja pixi nē axtem nē hkwȳjê hkĩnhã mẽ kot kām ê mex nhōrja jaxàr kêt rāhã axà nē apkur o nhỹ. 12 Hāmri nhūm tee ri ja hā omu nē hwỳr tē nē kām: “Pa. Tk. Kwa na htem ixkrem gjêx kaxyw nē mẽ kot mẽ kām mẽ ê mex nhōr

jagjê nē rĩ kormã hwỳr agjê nē apku. Tã mon ka akwỳjê hkĩnhã haxàr kaga? Kwa na htem ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt nē.” Anhỳr o kām kapêr nom nhūm kuma nē ãm kuma nē tanhmã kutã kām nē hkêt nē. ãm htỳx apkur o nhỹ. 13 Jakamã nhūm tee ri omu hāmri nē hā mẽ kot kām àpēnh xwỳnhjê mã amỳnê nē mẽ kām: “E mẽ hwỳr tē nē unē nē hpa nē hte hpre nē ma o tē nē kamàt kô kamã amē. Kê tee ri mur nē amnhĩ xà htỳx kamã hamak o amnhĩ nham o axpēn kamnhar tỳx kaprỳ ho nõ nē rĩ amnhĩ pumu.” Anē. Hāmri nhūm mẽ kuma nē kām ho anē. ã mẽ ujarēnh kot anhỳr. Anē.

14 Nhūm pre Jejus ã mẽ kām ujarēnh anē hāmri nē mẽ kām:

—Nà Tĩrtũm kot pahihtita pyrà nē amnhĩ wỳr mẽ ho ohtô nē mẽ hwỳr tã na hte mẽ piitã hkôt amnhĩ xunhwỳr kêt nē. Jakamã na hte ãm mẽ ho grêre nē amnhĩ wỳr mẽ ho api. Anē.

*Parijew nhõ xwỳnh kot Je-
jus kamã hamak ã mẽ harēnh
Makre 12.13-17; Rukre
20.20-26; mãânēn Rômãn 12.1,
13.7*

15-16 Tã nhūm Parijew nhõ xwỳnhjaja ã Jejus kot mẽ kām ujarēnh anhỳrja ma hāmri nē kurũm kato nē tanhmã hkukamã axpēn mã hā àmnēnh to. Hāmri nē hwỳr mẽ hkwȳjê mẽ Erox kôt mẽ pa xwỳnh kwỳjê rē. Hêx rom mẽ kot mẽmoj tã hkukjêr kaxyw hwỳr mẽ kurê nhūm mẽ ma hwỳr mra nē omu nē kām:

—Kwa Jejus. Nà ãm hãmri na ka hte Tĩrtũm kapër o mẽ ahkre mex o ri apa nẽ mẽ kamã akahak o apa hkêt nẽ. Mẽ kot tanhmã ato kapër punuj to htã ka aprĩ hã mẽ ahkre mex o ri apa. ¹⁷ E kwa mẽ inhmã mẽmoj jarẽ. Rõm nhõ pahĩti kot mẽ pahpẽ Ijaew mẽ pahte kãm kãxpore hkwy nhõr ã mẽ pamã karõta. Kwa xà ja amã mex nà? Xà kot pu mẽ kãm hkwy gõ? Nà xà kot pu mẽ kãm õr kêt nẽ? E kwa mẽ inhmã tanhmã ja jarẽnh to. Anẽ.

¹⁸ Nhũm prem ã hêx rom àhkukjêr anhÿr tã no nhũm ra mẽ hamaxpër ã mẽ omu nẽ mẽ kãm:

—Tk. Kwa mon ka mẽ ã axêx rom ja hã ixkukjêr anẽ? ¹⁹⁻²⁰ E mẽ atõ inhmã kãxpore htÿxre hõ gõ pa omu. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kãm ja gõ nhũm kupy nẽ kãnhmã mẽ kãm kupẽ nẽ mẽ kãm:

—E mẽhõ nhĩxi nẽ mẽhõ karõ na ja hã? Anẽ.

²¹ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Pahi Sesti karõ nẽ hixi na hã. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tÿ. Tô kêt ka mẽ mãmri kãm hkwy nhõr o apa. Hã hkarõ nẽ hã hixi. Tãm kot hipêx xwÿnh jakamã õ na. No mẽ kajaja na pre Tĩrtũm mẽ anhĩpêx nhũm mẽ apê õ jakamã kwa kêt ka mẽ kapër kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Anẽ.

²² Hãmri nhũm mẽ amnhĩ jaêr pẽ ã kot kãxpore jarẽnh anhÿrja ma nẽ axte kãm tanhmã nẽ hkêt nẽ. Hãmri

nẽ akryk omu hãmri nẽ ma akupÿm mra.

Akupÿm mẽ htĩr ã mẽ harẽnh

Makre 12.18-27; Rukre 20.27-40; Juãw 5.21, 6.39-40; mããnẽn Wam Korĩt 6.14, 15.12-28; Wam Tesarõn 4.13-18

²³ Tã nhũm Satusew nhõ xwÿnh kwÿjaja mẽ kot akupÿm mẽ htĩr kêt ã mẽ hkamnhĩx kêt xwÿnhjaja na pre mẽ. Na pre htem mẽ htyk nẽ mẽ hapêx kumrêx ã mẽ hkamnhĩx jakamã axpẽn mã tanhmã Jejus jarẽnh to nẽ axpẽn mã:

—E kwa pu mẽ hwÿr mra nẽ mẽmoj xihtÿx ã hkukja. Kê mẽ pama nẽ tee ri tanhmã mẽ pamã kapër to hkukamã hamaxpër kaprÿ. Kê mẽ piitã ja hã omu nẽ àhpumunh kêt ã omunh kurê kumrêx. E tokyx pu mẽ hwÿr.

Anhÿr jakamã Parijew nhõ xwÿnhjê pyrã nẽ hêx rom ma hwÿr mra nẽ hkukja nẽ kãm:

²⁴ —Pa Jejus? Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarẽ. Na pre finat Mojesja Tĩrtũm nhÿ hã ã mẽ panhĩgêtjê mã karõ anẽ. Mẽ hkra hkêt rãhã mẽ pa nẽ mẽ htyk xwÿnhjaja nhũm mẽ harẽnh o:

Koja mẽhõ hprõ nẽ kamã hkra hkêt rãhã pan ty. Hã koja hkôt htõja hpãnhã hprõ ho hprõ nẽ kamã hkra. Hãmri nhũm kato nẽ te kêt htõ htyk xwÿnhnta hkra pyrãk. Anẽ.

Ã na pre Mojesja Tĩrtũm nhÿ hã mẽ kãm karõ anẽ.

25 Jakamã kwa ga mẽ ixu-jarênh ma. Koja mẽ kot axpên to htõ xwÿnhjaja kêp 7. Nhũm kot waja hãmri hprõ nê wa pa nhũm kamã hkra hkêt rãhã ty. Nhũm hkôt htõja hpãnhã ho hprõ 26 nê wa axpên to pa. Nhũm mãânên kamã hkra hkêt rãhã ty. Nhũm htõ hõta haxwÿja hpãnhã tãm o hprõ nê we wa axpên to pa grire nhũm haxwÿja kamã hkra hkêt rãhã ty. Hãmri nhũm htõ hkwÿjaja ni pyxi nê axpên pãnhã ho hprõ hpa no mẽhõ kamã hkra hkêt rãhã htyk pa. 27 Hãmri nhũm mẽ hprõta mẽ hkôt amnhĩ to hitep nê ty. 28 Tã Tĩrtũm kot akupÿm nhÿrmã mẽ ho htĩr ronhÿx nhÿ nhÿx kêp nija mjên kumrêx? Ra piitã kot ho hprõ kênã. E mẽ inhmã ja jarê. Anê.

29-30 Hãmri nhũm Jejus mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Nà kaxkwa kamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêxja axtem na. Mẽ htĩr ri mẽ kot Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja na htem ty hãmri nê Tĩrtũm nhõ krĩ kamã axte kãm hprõ hprãm kêt nê pa. Jakamã hprõ hkêt nê pa. Rÿ ni japêr nê mjên kêt nê pa. Nom ri kãm mjên rÿ hprõ hprãm kêt nê pa. Hãmri nê Tĩrtũm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnhjê pyrã nê axte htyk kêt nê. ãm htĩr tũm rãhã nê pa ho pa. Pêr mẽ ate Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm mar mex kêt jakamã na ka mẽ ã ja hã ixkukjêr anê. Tĩrtũm àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx jakamã kumã mẽ ate mẽmoj tã ixkukjêr

xwÿnhta na tanhmã kêp kute hkêt. Ra ja kukamã àhpumunh tÿx kênã.

31-32 —Nom mẽ ate akupÿm mẽ htĩr kêt ã mẽ hkamnhĩxja kot paj ixprĩ hã mẽ amã harê. Amnepêm na pre Tĩrtũm pĩ hpôkja kamã tanhmã Mojes mã kapêr to. Mãn ra mẽ ate mar. Na pre kãm:

Ixpê Apraãw nhõ Tĩrtũm na pa. Nê mãânên ixpê Apraãw kra Ijak mẽ htãmnhwÿ Jako wa õ Tĩrtũm na pa.

Anhÿr o Mojes mã amnhĩ jarê nhũm kuma nê hã kagã. Kêp apu arĩ mẽ htyk rãhã nhÿx pre ã mẽ harênh anhÿr kêt nê. Nhÿx pre mẽ harênh o: “Amnepêm Apraãw nê hkra nê htãmnhwÿ mẽ htĩr ri ixpê mẽ õ Tĩrtũm na pa pre.” Anhÿr o nhÿx pre mẽ harê. Nom na pre ã amnhĩ jarênh anhÿr kêt nê. Mẽ pamã te Apraãwja mẽ htyk nê mẽ hapêx pyrãk. Nom nhũm prem ra Tĩrtũm ri ra akupÿm htĩr nê mex nê pa ho pa. Tã ka htem Tĩrtũm kapêr kwÿm ri akupÿm mẽ htĩr kêt ã mẽ harênh o apa.

Anhÿr o Satusew nhõ xwÿnhjê mã kapêr. 33 Hãmri nhũm mẽ kot mar o kuhê xwÿnhjaja amnhĩ jaêr pê kot mẽ ahkreja ma.

Tĩrtũm kapêr maati jarênh Matêwre 10.37; Makre 12.28-34; Rukre 10.25-28; mãânên Wam Juãw 5.3

34 Tã nhũm Parijew nhõ xwÿnhjaja Satusew nhõ xwÿnhjê jarênh ma. Mẽ kot tee ri kãm hamaxpêr o Jejus

jakrenh prām kaprÿ hã mẽ harēnhja ma hāmri nē axpēn wÿr akuprō nē Jejus wÿr mra. Kot mẽ urāk nē hēx rom àhkukjêr nē hamaxpēr o hakrenh kaxyw hwÿr mra. ³⁵ Hōja kēp Tirtūm kapēr tūm o mẽ ahkre o mẽ pa xwÿnh jakamã hēx rom kamã hamak kaxyw kãm kapēr nē kãm:

³⁶ —Kwa Jejus. Ot pa mẽ awÿr mra. Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarē. Na pre Tirtūm ahpÿnhã mẽmoj to 10 nē hã mẽ pamã karō. Mē pahte hkôt amnhĩ nhĩpêx kaxyw hã mẽ pamã karō. Tã nhÿ kapēr na mex o kot hkwy jakrenh wehe? Anē.

³⁷ Hāmri nhūm kuma nē mẽ kãm:

—Nà kot mẽ pamã hã karō kot:

Kēr ka mẽ anhĩ piitã ho amã Tirtūm kĩnh tÿx o apa. Mē amã hkĩnh tÿx o mẽmoj piitã hakrenh par o apa.

³⁸ E Tirtūm kot mẽ pamã hã karō ja na mex o piitã hakrenh par. ³⁹ Nē hkôt ja:

Kēr ka mẽ amã akwÿjê hã ma ho te ka amã amnhĩ tã ma pyrāk. Jao ra tãm mẽ hipêx.

⁴⁰ ã Tirtūm kapēr ã kagà htūm kot mẽ pamã hã karō kot anhÿr. ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhÿr o papaja na Tirtūm kãm hprām tÿx kumrêx. Kot kaj mẽ ja wa hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa nē mãânēn ra Tirtūm kot mẽ pamã mẽmoj tã karō xwÿnh piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx. Ja na pre Mojes

mē Tirtūm nhÿ hã kapēr xwÿnhjaja amnepēm Tirtūm nhÿ hã mẽ panhīgêtjê mã hã karō ho pa. Anē.

Jejus kot amnhĩ tã mẽ hkukjêr ã harēnh

Makre 12.35-37; Rukre 20.41-44; mãânēn Rômãn 1.3-4

⁴¹ Nhūm Parijew nhō xwÿnhjaja arĩ Jejus mar o kuhê nhūm amnhĩ tã tanhmã mẽ hkukjêr to. Nom te nhām mẽhō hã mẽ hkukjêr pyrāk o mẽ hkukja nē mẽ kãm:

⁴² —E mẽ inhmã mẽmoj jarē. Tanhmã na ka htem axpēn mã Tirtūm kot mẽ akaxyw ãm mã xwÿnh ta jarēnh to? Kēp mẽhō kanrêhã htàmnhwÿ koja wehe? Anē.

Hāmri nhūm mẽ kãm:

—Nà koja kato nē kēp pahi finat Tawi kanrêhã htàmnhwÿ koja.

⁴³ Anē nhūm Jejus mẽ kuma nē mẽ kãm:

—Tÿ. ãm hāmri na ka mẽ harē. No mo na htem axpēn mã kēp pahi Tawi hkanrêhã htàmnhwÿ pix ã harē nē mãânēn kēp ò pahihti hã harēnh kêt nē? Tawi na pre Tirtūm Karō nhÿ hã tanhmã harēnh to nē harēnh o:

⁴⁴ Na pre Tirtūm inhō Pahihti mã ã kapēr anē nē kãm: “E amnē ixwÿr tē nē inhĩhkô hã nhÿ nē inhmã mẽ ho amnhĩptàr o akrĩ. Kot paj mẽ kot kãm akurê xwÿnh piitã mẽ unēnh pa nē awÿr mẽ o mra nē anhĩhkram mẽ

haxàr pa.” Anhÿr o pre kãm kapêr.

⁴⁵ ã Tawija Tĩrtũm kot Kris mã kapêr jarênh nê kêp õ pahi hã kagà anê. Mê kajaja na ka htem ãm kêp Tawi tàmnhwý pix ã axpên mã harênh o ri apa. No kêt Tawija na pre kêp õ Pahihti hã harênh o pa. Anê.

⁴⁶ Hãmri nhũm mẽ kuma nê tee ri kot tanhmã kutã kãm kapêr to hkukamã hamaxpêr nê axte mẽmoj tã hkukjêr kêt nê. Tanhmã kot mẽ amnhĩ to nê hamaxpêr o hakre? Na prem tee ri kãm hamaxpêr o hakrenh prãm kaprý. Jejus mẽmoj piitã hkukamã àhpumunh týx o àhpumunh týx.

23

Jejus kot tanhmã Parijew nhõ xwýnhjê jarênh to Makre 12.38-40; Rukre 11.43-46, 20.45-47

¹ Tã nhũm Jejus mẽ ixte hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjê mẽ mẽ kot mar o kuhê xwýnhjê mã kapêr nê mẽ inhmã tanhmã Parijew nhõ xwýnh mẽ Mojes kapêr o mẽ ahkre xwýnhjê jarênh to nê mẽ inhmã:

² —Nà Parijew nhõ xwýnh mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwýnhjaja na htem hprĩ hã Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm mar mex nê. ³ Jakamã kêr ka mẽ mar týx nê mẽ kot ho mẽ ajahkre kôt amnhĩ nhĩpêx. No mẽ kot amnhĩ nhĩpêxja kêr ka mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Mẽ kot Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ajahkre htã hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. ⁴ Te mẽ

kot mēhõ kot mẽ katut ã mẽ kãm mẽ jênh pytĩ janhõr tã no ãm mẽ kuxwar hkwy htur kêt kot amnhĩ nhĩpêx pyrak o na htem amnhĩ nhĩpêx o pa. Jao mẽ amã mẽmoj tã karõ nê mẽ amã: “E kêr ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nê ã amnhĩ nhĩpêx anê.” Anhÿr pix o mẽ amã kapêr o pa. Nom mẽ tãmjaja amnhĩ kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê.

⁵ —Na htem hkwyjê kot mẽ omunh nê mẽ kot amnhĩ to mex ã mẽ harênh kaxyw mẽ noo mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Nê mẽ mẽ noo mã mẽ ê mex pix kãm pa. Nê amnhĩm Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kwý hã kagà nê amnhĩ nhõkrã hã hanhõ nê amnhĩ pa hã hanhõ nê hã pa. Mẽ kot hã nohtýx rãhã hã mẽ hkamnhix kaxyw nhũm htem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa. Nê mẽ kãm mẽ piitã mẽ kot amnhĩm mẽ rũnh ã mẽ harênh o paja nhũm htem kãm hprãm.

⁶ —Nê mẽ pahpê Ijaewjê nhõ Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre kamã mẽ kot amnhĩ to rũnh xwýnhjê hkrĩ xà mex pix kamã kãm hkrĩ hprãm. Nê mẽmoj tã mẽ apkur xà mex ã arĩgro hã nhũm htem ma mẽ apkur xà hã ixkre hwýr akuprõ nhũm mẽ kot amnhĩ to rũnh xwýnhjê hkrĩ xà mex pix kamã kãm hkrĩ hprãm. ⁷ Nê nhÿri pry hã mra nhũm mẽ kot mẽ omunh nê mẽ kêp mẽ ahkre xwýnh maati hã mẽ hã hpijaàm kãm tanhmã mẽ kãm kapêr mex toja nhũm htem kãm hprãm. ã na hte Parijew nhõ xwýnh

mě Tirtũm kapěr tũm o mẽ ajahkre xwýnhjaja hêx rom mẽ anoo mã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa.

8-10 —No mẽ kajaja. Kêr ka mẽ ho mẽ uràk kêt nê. Kê mẽ axpên mã mẽ ajarênh o: “Pahi Maati” anhỹr o mẽ ajarênh kêt nê. Rỳ mẽ ajarênh o: “mẽ ijahkre xwýnh maati” anhỹr o axpên mã mẽ ajarênh hkêt nê. Kêt paxipix na pre Tirtũm mẽ akaxyw ixãm jakamã paxipix na ixpê mẽ anhõ Pahi Maati. Nê paxipix na ixpê mẽ ajahkre xwýnh maati. No mẽ kajaja ixkôt mẽ apê axpên to atõx nê atõ na ka mẽ.

—Nê kêr ka mẽ ri axpên jarênh o: “Mêpahpãm” anhỹr kêt nê. Kêt kaxkwa kamã na Mêpahpãmja.

11-12 —Nê kot ka mẽ amnhĩ to rax prãm xàj tanhmã amnhĩ to jarkrar to ho apa htã no nhũm akwýjaja ama nê ãm ama nê akôt hamaxpêr kêt nê. No kot kaj mẽ piitã mẽ kutã tanhmã anojarêt to ho apa nhũm mẽ amnhĩ tã mẽ apumu nê axpên mã mẽ amex ã mẽ ajarê. Jakamã kot kaj mẽ amã mẽ piitã mẽ kot mẽ amex ã mẽ ajarênh prãm hãmri nê ri mẽ piitã mẽ kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to pê mẽ kutã anojarêt rãhã ho ri apa. Anê.

Jejus kot mẽ hkwýjê mã kapêr tỳx ã harênh

Makre 12.40; Rukre 11.39-52, 20.45-47

13-14 Tã nhũm Jejus hpãnhã Parijew nhõ xwýnh mẽ Tirtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwýnhjê mã kapêr.

Nê mẽ kãm kapêr kãm hihtỳx nê mẽ kãm:

—E mẽ apê Parijew nhõ xwýnh mẽ Tirtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwýnhjaja. E mẽ inhma. Kot kaj mẽ amex kêt nê. Mẽ apê mẽ no kupyw xwýnh na ka mẽ. Nê mẽ amã Tirtũm kôt amnhĩ nhĩpêx prãm kêt. Nê nhỹrmã atyk nê mẽ amã õ krĩ hwýr axàpir prãm kêt. Nê akwýjaja kot hwýr àpir pymaj na ka htem akwýjê nê tanhmã mẽ kãm axêx to ho apa. Mẽ kot mẽ apyrà nê Tirtũm kapêr kwým amnhĩ nhĩpêx prãm xàj na ka htem amnhĩ mẽ tanhmã mẽ kãm axêx to ho ri apa. Jao te mẽ ate mẽ kêp Tirtũm nhõ krĩ hwýr kahêxã kahê htỳx pyràk o apa.

15 —Nê mẽ akwýjaja kot mẽ akôt amnhĩ xunhwýr nê mẽ akôt amnhĩ nhĩpêx prãm xàj na ka htem ma awry hã nhỹhỹm tanhmã mẽ kãm ri axujarênh to ho ri apa. Jakamã nhũm mēhõ mẽ ama nê mẽ akôt amnhĩ xãm hãmri nê ra amnhĩ tomnuj tỳx o mẽ ajakre. Jakamã koja mẽ nhỹrmã mẽ apyrà nê ma mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xàta wýr pa. Jakamã kwa mẽ o kora. Kot kaj mẽ amex kêt nê.

16 —Hêxta waa nê. Mẽ apê Parijew nhõ xwýnhjê mẽ mẽ apê Tirtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwýnhjaja kot kaj mẽ amex kêt kumrêx. Na ka htem mẽ kêp mẽ hikàxpore jamýnh prãm xàj atỳx ri tanhmã mẽ ahkre hto ho apa nê mẽ kãm: “Kot kaj mẽ ãm

hāmri mẽmoj tâ amnhĩ jarēnh kaxyw hāmri nē Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkre nhĩxi jarēnh kôt mēhõ mã amnhĩ jarē nhũm ama nē hamaxpēr o: ‘Ko. Apu ãm hāmri na inhmã amnhĩ jarē rý ko na apu ãm amnhĩ to hêx.’ Anhÿr o hamaxpēr. Nom kot kaj mẽ ixkreta ho mex kaxyw mẽ kãm kàxpore hkwy gõ hāmri nē ate mẽ kãm òr xàta jarēnh kôt ãm hāmri mẽmoj tâ mēhõ mã amnhĩ jarē. Hāmri nhũm ama nē hamaxpēr o: ‘Nà ãm hāmri na ã inhmã amnhĩ jarēnh anē. Kot ixkre ho mex kaxyw kàxpore hkwy nhõr kôt ã amnhĩ jarēnh anē. Jakamã na amnhĩ to hêx kêt nē.’ ” Anhÿr o hamaxpēr. Na ka htem ã mẽ ahkre ho apa anē. ¹⁷ Nom mẽ ate mẽ ahkreta mex kêt. Pēr mẽ ajamaxpēr mexti hã. Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkreta mex o ixkre ho mex kaxyw kàxpore nhõrta jakrenh. Tã ka htem axtem nē mẽ kot kãm kàxpore nhõrta mex o ixkre jakrenh ã harē. No mẽ pahte ãm hāmri mẽmoj tâ amnhĩ jarēnh nē aa paxêx kêt rãhã ho papaja na Tĩrtũm kãm hprãm.

¹⁸ —Nē na ka htem mẽ kēp mẽ hikukrêx jamýnh prãm xàj ã atýx ri mẽ ahkre anē nē mẽ kãm: “Kot kaj mẽ ãm hāmri mẽmoj tâ amnhĩ jarēnh kaxyw nē Tĩrtũm mã mẽmoj nhõr xà hã mēstija jarēnh kôt mēhõ mã tanhmã amnhĩ jarēnh to. Hāmri nhũm mẽ ama nē hamaxpēr o: ‘Nà ãm hāmri na inhmã amnhĩ jarē

rý ko na apu ãm inhmã amnhĩ to hêx.’ Anhÿr o hamaxpēr. Nom kot kaj mẽ Tĩrtũm mã mẽmoj nhõr xà hã mēstija ã kãm mẽmoj xi. Hāmri nē ra mẽ ate kãm òr xàta jarēnh kôt ãm hāmri mẽmoj tâ mēhõ mã amnhĩ jarē. Hāmri nhũm ama nē hamaxpēr o: ‘Nà ãm hāmri na ã inhmã amnhĩ jarēnh anē. Kot Tĩrtũm mã mẽmoj nhõr ã amnhĩ jarēnh kôt kot amnhĩ jarēnh anhÿr jakamã na amnhĩ to hêx kêt nē.’ Anhÿr o hamaxpēr.” Anē. Na ka htem ã mẽ ahkre anē. ¹⁹ Mē ajamaxpēr kêt xwýnh na ka mẽ. Tĩrtũm mã mẽmoj nhõr xà hã mēstija na mex o mẽ kot hã kãm mẽmoj nhõrta jakrenh. Tã na ka htem axtem nē mẽ kot hã kãm mẽmoj nhõrta mex o mēsti jakrenh ã harē. ²⁰ Nom Tĩrtũm mã mēsti mẽ mẽ kot hã kãm mẽmoj nhõrta te kot axpēn pyræk jakamã kot kaj mẽ mēstija jarēnh kôt mẽmoj tâ amnhĩ jarē nē mããnēn mẽ ate hã Tĩrtũm mã mẽmoj xirja jarēnh kôt amnhĩ jarē. Hamē wa kot axpēn pyræk jakamã hamē wa harēnh pē amnhĩ to axêx kêt nē. Jakamã kēr ka mẽ mẽmoj tâ amnhĩ jarēnh kaxyw nē hamē wa harēnh kôt ãm hāmri mẽmoj tâ amnhĩ jarē nē ho axêx kêt nē. ²¹ Tã kot kaj mẽ ãm hāmri amnhĩ jarēnh ã mẽmoj tâ amnhĩ jarēnh kaxyw nē Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkre hkôt hã amnhĩ jarē nē mããnēn Tĩrtũm kēp ixkre hpãm kôt hã amnhĩ jarē. Jakamã kēr ka mẽ hamē wa

harênh pê amnhî to axêx kêt nê.

²² —Nê kot kaj mê âm hãmri amnhî jarênh ã mẽmoj tâ amnhî jarênh kaxyw nê kaxkwa jarênh kôt amnhî jarênhja o mãânên kaxyw kaxkwa kamã Tirtûm krî xà maati hkôt amnhî jarê. Nê mãânên Tirtûm kôt amnhî jarê. Jakamã kwa hamê wa harênh pê amnhî to axêx kêt nê.

²³ —Hêxta waa nê. Mê apê Parijew nhõ xwýnh mê mẽ apê Tirtûm kapêr tûm o mẽ ahkre xwýnhjaja kot kaj mẽ amex kêt nê. Mê ate mẽ no kupyw xwýnh na ka mẽ. Na ka htem Tirtûm kapêr piitã hkôt amnhî nhîpêx kêt nê âm hkwý kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri apa. Na ka htem âm kapêr o hpýnhre nê hkôt amnhî nhîpêx ã amnhî pumu nê ate amnhî to mex xwýnh ã amnhî jarênh o apa. No Tirtûm kãm hprãm xà piitã hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Mê ate tãm mẽ hipêx nê mẽ ho mex nê mẽ kamã axukapri hã kot mẽ amã karõja. Nê mẽ amã Tirtûm kînh ã kapêr kôt amnhî nhîpêx hã karõja ra mẽ ate mar tâ hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Mê ate kapêr piitã hkôt amnhî nhîpêx ronhýx ja mẽ amã mex o mex. ²⁴ Mê ate âm kapêr o hpýnh nê hkôt amnhî nhîpêx jakamã te mẽ ate atýx ri tanhmã axàpkur to ho mẽ akri pyrãk. Jao te mẽ axàpkur xà hã mẽõ kamã pure pumunh nê nê hanhir nê rênh tâ mãânên kamã kên rax pumunh tâ nê hanhir nê rênh kêt rãhã hkur pyrãk. Jao

Tirtûm kapêr o hpýnhre nê hkôt amnhî nhîpêx no piitã hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Pêr mẽ ajamaxpêr kêt tâ na ka htem atýx mẽ ahkre ho ri apa.

²⁵ —Hêxta waa nê. Mê apê Parijew nhõ xwýnh mẽ mẽ apê Tirtûm kapêr tûm o mẽ ahkre xwýnhjaja kot kaj mẽ amex kêt nê. Mê ate mẽ no kupyw xwýnh na ka mẽ. Nà mẽ apê Parijew nhõ xwýnhjaja te mẽ ate mẽ kot apkur kaxyw prat kre kuhõnh punuj tâ mex ã harênh nê kamã apkur pyrãk o na ka mẽ. Jao âm mẽ akrãhkã rûm pix mã mẽ amex. Nê mẽ noo mã te mẽ amex pyrãk no mẽ anhõxàhkre kaxwýnh kãm mẽ ajamaxpêrja mex kêt. Mê akapêr prãm nê mẽ axàhkurê nê mẽ anhõxýy. ²⁶ Mê ajamaxpêr mex kêt kênã. Kwa kêr ka mẽ tãm ajamaxpêr o tãm akwýjê nhîpêx o ri apa. Nê axãmnhîx ri mẽ kêp amrakati xwýnhjê mã mẽmoj nhõr o ri apa. Kot kaj mẽ ã amnhî nhîpêx anê nhûm Tirtûm ja hã mẽ apumu nê amnhîm mẽ amex ã mẽ ajarê. No na ka htem amã mẽ amnhî to mex prãm xà âm tee ri amnhî kuhõnh japjê kapry.

²⁷ —Hêxta waa nê. Mê apê Parijew nhõ xwýnhjê mẽ mẽ apê Tirtûm kapêr tûm o mẽ ahkre ho mẽ apa xwýnhjaja kot kaj mẽ amex kêt nê. Te mẽ ate mẽ htykjê jagjênh xà pyrãk. Na htem mẽ hagjênh xà ho mex o pa nom kamã mẽ hi nê ahpunuj pix. ²⁸ Ja pyrã nê ã mẽ ate amnhî nhîpêx

anhÿr. Kapôt rûm mẽ anhÿja na mex. Te mẽ ate mẽ ho mex o apa pyræk o na ka htem amnhÿ nhÿpêx nhÿm mẽ ãm akrâhkà pix pumu nom ãm mẽ akrâ hi kaxwÿnh kãm mẽ ajamaxpêr punuj rãhã hã mẽ apumunh kêt nê. Mẽ ate tanhmã mẽ no kupyrr to pix kukamã ajamaxpêr jakamã te mẽ ate mẽ htykjê jagjênh xà pyræk.

29-30 —Hêxta waa nê. Mẽ apê Parijew nhõ xwÿnh mẽ mẽ apê Tirtûm kapêr tûm o mẽ ahkre xwÿnhjaja kot kaj mẽ amex kêt nê. Mẽ ate mẽ no kupyrr xwÿnh na ka mẽ. Na ka htem ma mẽ hã pika hwÿr apa nê Tirtûm nhÿ hã kapêr o mẽ pa xwÿnhjê hã pika ho mex. Nê mẽ kot amnhÿ to mex xwÿnhjê hã pika ho mex. Nê axpên mã mẽ harênh o: “Hêxta waa nê. Na pre amnepêm mẽ pakukamã mẽ panhÿgêjtjaja Tirtûm nhÿ hã mẽ kãm kapêr xwÿnhjê homnuj nê mẽ kupa. No kêt mẽ papajaja mẽ kamã ri papa ronhÿx pu prem mẽ uræk nê ã mẽ hipêx anhÿr kêt nê.” Anhÿr o axpên mã mẽ hkaprÿ ho ri apa. ³¹⁻³² Nom ãm amnhÿ to axêx. Mẽ ate ã amnhÿ nhÿpêx anhÿr o apa kênã. ã mẽ ate amnhÿ nhÿpêx anhÿr jao ra apê mẽ hkanrêhã mẽ hkra kumrêx ã amnhÿ to amnhÿrÿt mex o apa. ³³ Te mẽ ate kagã xoprê kot mẽ hkamnhar nê mẽ homnuj tÿx pyræk jakamã koja Tirtûm nhÿrmã ma mẽ kot amnhÿ xà htÿx kamã hamak tûm xàta wÿr mẽ ajano ka mẽ ma

hwÿr ajapêx. Hãmri nê tee ri amã ajapôx prãm kaprÿ nê rÿ amnhÿ pumu.

34 —Kot paj nhÿrmã ma mẽ awÿr inhÿ hã ixkapêr jarênh o mẽ pa xwÿnh kwÿr rê. Nê inhÿ hã mẽ àhpumunh xwÿnh kwÿr rê. Nê ixkapêr o mẽ ahkre xwÿnh kwÿr rê. Nom kot kaj mẽ ãm mẽ kapêr ma nê apê mẽ hprãm nôkati nê tanhmã mẽ homnuj tÿx to ho apa. Nê ixpê mẽ hkwÿjê hpar o apa. Jao pÿ kahpa hã mẽ hanhôr o mẽ hkwÿjê hpa. Nhÿm mẽ hkwÿjaja Tirtûm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre kamã mẽ ahkre ho hkrÿ ka mẽ omu nê mẽ unê nê ixkreja kamã mẽ htak. Hãmri nhÿm mẽ apymaj nhãm ahpÿnhã krÿ hkwÿ hwÿr hprôt nê mra. ã kot kaj mẽ inhÿ hã ixkapêr jarênh xwÿnhjê nhÿpêx anhÿr o apa. ³⁵⁻³⁶ Na prem ra mẽ himex rax nê. Amnepêm panhÿ kator krax rûm Atãw kra Apewta na pre Tirtûm nhÿ hã kapêr o pa nhÿm htôja kãm mar prãm kêt nê kupÿ. Tã nhÿm Tirtûm axte mẽ hwÿr ÿ hã kapêr o mẽ pa xwÿnh kwÿjê rê nhÿm prem mã mẽ ho anê nê mẽ hkwÿjê nhÿmex. Nhÿm pre xatã mẽ hwÿr mẽ hkwÿjê rê nhÿm mẽ xatã mẽ kupa. Apew rûm Parakis kra Jakaris wÿr na prem mẽ himex rûnh nê. Hãmri nhÿm prem Tirtûm mã amnhÿ jarênh xà hã ixkre kamã Jakarisja pÿ. Tã mẽ kajaja mẽ ate mẽ uræk nê mẽ amã Tirtûm kapêr mar prãm kêt nê mẽ uræk nê amã Tirtûm nhÿ hã kapêr xwÿnhjê

nhîmex prām nê. Ā mẽ ate mẽ anhîgêtjê pyrà nê mẽ hipêx anhÿr mÿrapê koja Tirtûm mẽ apê mẽ hkanrêhã mẽ hkra nê mẽ htâmnhwÿjaja mẽ ato hpimràatã tanhmã mẽ ato htÿx to ka mẽ amnhĩ xà htÿx kamã ajamak rãhã ho ri apa. Anê.

Jejus kãm Jerujarê nhõ xwÿnhjê japê htÿx ã harênh

Rukre 13.34-35; mãânên Rômãn 11.25-27

³⁷ Hãmri nhũm Jejus te ra kot Jerujarê nhõ xwÿnhjê pumunh nê mẽ kãm kapêr pyràk o tanhmã kapêr to ho xa. Nê mẽ kãm:

—Hêxta waa nê Jerujarê nhõ xwÿnhjaja. Tirtûm kot xatã mẽ awÿr ÿ hã kapêr jarênh xwÿnhjê rênh nhũm mẽ kot mẽ akôt mẽ amã kapêr jarênh o pa htã ka mẽ kapêr mar kêt kumrêx. Nê axtem nê kên o mẽ htak o mẽ himex o apa. Ā na ka htem amnhĩ tomnuj o apa anê. Tã nom arĩ inhmã mẽ ajamãr o ri ixpa hprãm. Te ho krãhyre kot nore hpro nê ho hikwÿ pyràk o na pa inhmã mẽ anhîpêx prãm nê. Nom mẽ amã ixprãm nõkati nê mẽ ate ixkaga kumrêx. ³⁸ Mÿrapê koja Tirtûm mẽ anhõ krĩ jamãr kêt nê. ³⁹ Kot paj tokyx ty nê mẽ apiitã mẽ are nê ma akupÿm api ka mẽ axte ixpumunh kêt nê. Ām akupÿn ixwÿrÿk xà hã arĩgrota pix ã koja mẽ akwÿjaja mẽ amÿrpê krĩ ja kamã ixpôx ã ixpumu. Hãmri nê mẽ akurom ixpumu nê hkĩnh tÿx nê. Nê tã ixkôt amnhĩ xunhwÿr kurê

kumrêx. Hãmri nê axpên mã ijarênh o:

Ota Tirtûm kot mẽ pahwÿr mẽnh xwÿnhhta wrÿ. Nà ãm hãmri na mẽ pahwÿr wrÿ. Ja mex o mex.

Koja mẽ ã axpên mã ijarênh anê. Anê.

24

Jejus kot mẽ pakukamã mêmøj jarênh

Makre 13.1-13; Rukre 21.5-19; mãânên Wam Ximotre 4.1-3; Sikûn Ximotre 3.1-9; Apokarip 6.1-17

¹ Tã nhũm Jejus Tirtûm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre rùm kato nê ma tẽ. Pa mẽ ixte hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja kormã ixkreja pumunh o ixkuhê nê kãm harê nê kãm:

—Kwa Pahihtĩ. Hêxta waa nê. Ixkreja ãm mex kumrêx. Anê.

Hãmri nhũm mẽ inhmã:

² —Tÿ mex nom koja nhÿrmã mẽ kãm Tirtûm kurê xwÿnhjaja grãnh pa. Koja arĩ kên ô axkruttre nê axpên mÿnh nê nõr kêt nê. Koja piitã anhgrã nê ahpÿnhã ri hikwÿ. Anê.

³ Hãmri pa mẽ kuma nê tee ri hkukamã ijamaxpêr. Hãmri nhũm Jejus ma tẽ nê hixêt pê Oriwêhti hã api nê hã nhÿ pa mẽ ma hkôt mra nê mẽ kot ã ixkre nhîpêx anhÿrta ã hkukja nê kãm:

—Kwa xà ãm hãmri koja mẽ ã ixkreta nhîpêx anê? Kwa mẽ inhmã aprĩ hã harê. Xà koja mẽ nhÿrmã ho anê nà? Xà koja mẽ tokyx ho anê? Nê akupÿn mẽ ixwÿr awrÿk

nhûm mêmôj piitâ hapêxja. Kwa mêmô koja we wÿj ri tanhmâ amnhî nhîpêx to wehe? Anê.

⁴ Hâmri nhûm mêmô inhmâ hprî hâ tanhmâ mêmôj kot amnhî nhîpêx to hkukamâ ujarênh o nhÿ nê mêmô inhmâ:

—Nà nhÿrmâ mêmôj piitâ hapêx kaxyw tanhmâ amnhî nhîpêx toja kumrêx kot paj mêmô amâ harê ka mêmô inhma. Nà koja mêmô ohtô nê mêmô awÿr mra nê hêx rom te pa ixte amnhî nhîpêx pyrâk o amnhî nhîpêx o mêmô akôt pa. ⁵ Nê mêmô amâ amnhî jarênh o: “E Tîrtûm na pre mêmô awÿr inhmê. Ixpê kaxkwa rûm ixwrÿk xwÿnhnta na pa.” Anhÿr o mêmô akôt mêmô amâ amnhî to hêx o pa. Jao ohtô nê mêmô nokupyr o pa.

⁶ —Nê koja mêmô nhÿri awry hâ axpên par o pa nê mêmô atâ axpên par o pa. Nom kêr ka mêmô harênh ma nê ri tokyx mêmôj piitâ hapêx â hkamnhîx kêt nê. Kormâ mêmôj piitâ hapêx xâ hâ arîgroja kormâ. ⁷ Koja mêmôj piitâ hapêx kaxyw nhûm ahpÿnhâ ri pika piitâ hkôt mêmô pa xwÿnhjaja pika hõ nhõ xwÿnhjê kutâ kuhê nê pijapu ho kuhê. Jao ra axpên par o pa. Hâmri nhûm nhÿri pika hkwy htertet tÿx kumrêx. Nê mêmô hpur kâm mêmôja hapêx nhûm mêmô kâm prâm tÿx nê pa. Jakamâ nhûm mêmô ohtô nê prâm xâj axkaprâ. ⁸ Nom ja kormâ mêmôj hapêx kaxyw krax pix na. Te ho mênijê hõ hpijagri kaxyw nê kormâ kawax pê ôhy xâ pyrâk.

⁹ —Nê koja mêmô piitâ ixkôt mêmô akamâ gryk nê kâm mêmô akurê htÿx o pa. Nê mêmô awÿr mra nê ixtâ mêmô apynê nê mêmô atomnuj tÿx nê mêmô apa. ¹⁰ Jakamâ koja mêmô kot ixkôt amnhî xunhwÿr xwÿnh kwÿjjaja mêmô umaj tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr hâmri nê ixkaga. Nê ixkôt mêmô kâm axpên tâ amÿnê nê axpên kâm gryk o pa. ¹¹ Nhûm nhÿri mêmô hkwyjjaja Tîrtûm nhÿ hâ kapêr jarênh xwÿnh â amnhî to hêx o pa. Jao mêmô ohtô nê mêmô nokupyr o pa. ¹² Koja mêmô â amnhî nhîpêx anhÿrja o ra piitâ kâm axpên kamâ ukaprî hkêt o pa. ¹³ Koja mêmô â ixtâ mêmô atomnuj o pa anê. Tâ nom kêr ka mêmô amnhî to htÿx nê ixkaga hkêt nê. Mêmô kot mêmô apar tâ ka mêmô kaxkwa kamâ akupÿm atîr kurê kumrêx.

¹⁴ —Nê kot kaj mêmô apê ixkwÿjjaja ma krî piitâ hkôt Tîrtûm kapêr o mêmô ahkre ho apa. Mêmô kot amnhî tomnuj kaga nê ixkôt amnhî xunhwÿr nhûm Tîrtûm kot ja hâ mêmô omunh nê mêmô ho hkra hâ mêmô kâm harênh o ri mêmô piitâ mêmô hkôt apa. Kot kaj mêmô piitâ mêmô kâm ijarênh pa pa rî kormâ akupÿn mêmô awÿr wrÿ. Anê.

Mêmô pahtomnuj tÿx xwÿnh maati hâ harênh
Makre 13.14-23; Rukre 21.20-24; määnen Sikun Tesarôn 2.3-4

¹⁵ Nhûm Jejus arî mêmôj kukamâ mêmô inhmâ kapêr nê mêmô inhmâ:

—Amnepê m Tîrtûm nhÿ hâ kapêr xwÿnh finat Tâniêwja

na pre tanhmã mẽ atomnuj tỳx xwỳnh maatiya jarēnh to. Tã koja nhỹrmã ra kot harēnh xà hkôt axtem nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkre hwỳr axà nẽ Tĩrtũm xãm xà kamã xa. Ka mẽ ja hã omu hãmri nẽ mẽ kot krĩ grành par ã hkamnhĩx kurê kumrêx. ¹⁶ Koja ã amnhĩ nhĩpêx anẽ ka mẽ amỳm amnhĩ wỳr mẽ omu hãmri nẽ ajapôj nẽ ma aprôt nẽ amrar kurê kumrêx. Mẽ apê jar pika pê Jutej kamã mẽ apa xwỳnhjaja kaj mẽ omu hãmri nẽ mẽ kot mẽ apar pymaj aprôt nẽ ma amrar kurê kumrêx. ¹⁷ Rỳ ka mẽ anhõrkwỹ hkrãmnēnh o akrĩ japêr nẽ amỳm amnhĩ wỳr mẽ omu nẽ akukrêx wỳr axàr nẽ hõ hpyr mã ajamaxpêr kêt nẽ. ãm wrỳ nẽ aprôt nẽ ma atēm kurê kumrêx. ¹⁸ Rỳ ka mẽ apur kãm axàpēnh o apa japêr nẽ amỳm mẽ omu hãmri nẽ akupỹm anhõrkwỹ hwỳr axê jamỳnh kaxyw atēm kêt nẽ. ãm mẽ umaj aprôt nẽ ma atēm kurê kumrêx.

¹⁹ —No mẽ htujarô nẽ mẽ hkra karàre xwỳnhjaja koja mẽ kêp mẽmoj omnuj tỳx nẽ. Tanhmã kot mẽ amnhĩ to nẽ mẽ umaj hprôt tỳx? Nà pika ja kamã koja mẽ mex kêt o mex kêt. Mẽ kot amnhĩ tomnuj mỳrapê koja Tĩrtũm tanhmã mẽ homnuj tỳx to.

²⁰ —Nẽ kwa kêr ka mẽ amnhĩ to Tĩrtũm wỳr kê ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr xà hã arĩgroja na wrỳk pê ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ. Rỳ mẽ hkôt xà hã arĩgro pê sap ã ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ.

²¹ —Nẽ ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã arĩgroja ã koja mẽ piitã amnhĩ xà htỳx kãm hamak tỳx kumrêx. Amnepēm Tĩrtũm kot pika ho kator krax rũm amnẽ mẽ pa xwỳnhjaja kormã aa kot ã amnhĩ xà htỳx kamã hamak anhỹr kêt tã arĩgroja ã koja mẽ amnhĩ xà htỳx kumrêx kamã ama. Hãmri nẽ axte pika ja kamã ã amnhĩ xà htỳx kumrêx kamã hamak anhỹr kêt nẽ. ²² Kop apu Tĩrtũm kot mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak xà hã arĩgro hkwỳ ho gri hkêt ronhỹx ka mẽ apiitã apikaprãr pa. Ja pymaj koja mẽ amã ho gri. Kot ra amnhĩ kaxyw mẽ arēnh xwỳnhjê japê xàj mẽ amã ho gri.

²³⁻²⁴ —Tã ã mẽmoj kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr jakamã koja mẽmojaja tanhmã mẽ amã ixto hêx to nẽ mẽ amã: “Ota ra Kris akupỹn wrỳ. Kwa mẽ hwỳr mra nẽ omu.” Anẽ. Rỳ mẽ amã: “Krisja krĩ mũj kamã na raa. Kwa mẽ ma hwỳr mra nẽ omu.” Anhỹr o mẽ amã ixto hêx o pa. Rỳ mẽ awỳr mra nẽ mẽ amã amnhĩ to hêx nẽ mẽ amã: “E. Ot pa ixpê Kris ã mẽ awỳr wrỳ. Tĩrtũm na mẽ awỳr inhmẽ pa wrỳ.” Anẽ. Rỳ mẽ amã: “E ixpê Tĩrtũm nhỹ hã ixkapêr xwỳnh na pa mẽ awỳr mõn pôj.” Anhỹr o mẽ amã amnhĩ to hêx. Hãmri nẽ mẽ anokupyr kaxyw mẽ amã aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr o pa. Tĩrtũm kot amnhĩ kôt mẽ arēnh xwỳnhjaja kãm mẽ ate ja hã mẽ omunh nẽ

mê gryk ã ixkaga hprãm xàj
koja mê ã mê anoo mã amnhĩ
nhĩpêx anhÿr o pa. Nom ãm
ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kaprÿ
ka mê ixkaga hkêt nê.

25 —E kwa mê inhmar tÿx
nê. Na pa ra ixprĩ hã ã mê
kot amnhĩ nhĩpêx anhÿrja
kukamã ã mê amã mẽmoj
jarênh anê. Tã kêr ka mê
amnhĩ nê ã mê kot amnhĩ to
hêx anhÿr o mê pa xwÿnhjê
pumunh mex o apa nê axkãm
ajamak rom. 26 Rÿ koja
mê tanhmã mê amã ixto
hêx to nê mê amã: “Ota
Tirtÿm kot mê pahwÿr mênh
xwÿnhnta kapôt ã môn pôj. E
mê tokyx ma hwÿr mra nê
omu.” Anhÿr o mê amã ijarê
ka mê ama nê ãm mê ama
nê hwÿr amrar kêt nê. Rÿ
nhÿm mê amã: “Ota hitom
kãm xa. E mê mamrĩ hwÿr
agjê nê omu.” Anê no ka
mê ãm mê ama nê ãm mê
ama nê hwÿr agjêx kêt nê.
27 Kot paj nhÿrmã akupÿn mê
awÿr ixwrÿk kaxyw hãmri
nê ixpimxur kãm ixwrÿk kêt
nê. Koja pika piitã hkôt mê
pa xwÿnhjaja anhĩpê ixwrÿk
kãm ixpumu. Te mê piitã
anhĩpê mê kot na haxênh
pumunh pyrãk o kot kaj mê
anhĩpê apiitã ixpumu. 28 Te
nhÿri mẽmoj kro nê nôr nhÿm
nhônhti kot omunh nê hã htor
nê hpinhpanh nhÿm mê piitã
hã omunh pyrãk o kot paj
amnhĩ nhĩpêx. Anê.

*Jejus akupÿn wrÿk xwÿj ri
mẽmoj kukamã harênh*

*Makre 13.24-31; Rukre
21.25-33; mãânên Wam
Tesarôn 4.16-17*

29 Nhÿm Jejus arĩ mê ixte
hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjê mã
kapêr nê mê inhmã:

—Nê kot paj akupÿn mê
awÿr inhnojarêr nhÿm rĩ
Tirtÿm kaxkwa kamã tanhmã
mẽmoj nhĩpêx to. Kapêr ã
kagà htÿm kot tanhmã ja
kukamã harênh to nê harênh
kot:

Koja Tirtÿm kaxkwa ho àk
nhÿm kanhêti piitã
rôrôk pa nhÿm myyti
ahtyk nhÿm mytwrÿre
urãk nê axte hpôk kêt
nê. Anê.

30 Koja ã mẽmoj amnhĩ nhĩpêx
anhÿr pa hãmri pa kaxkwa hã
mê amã mẽmoj nhô. Hãmri
nhÿm pika piitã hkôt ri mê pa
xwÿnhjaja piitã omu nê tee ri
amnhĩ kukamã hamaxpêr o
hkaprĩ nê mÿr rax kumrêx.
No mê kajaja kot kaj mê omu
hãmri nê akupÿn mê awÿr
ixwrÿk nê mê ato amnhĩptãr
mã ajamaxpêr kurê kumrêx.
Kot paj kakrã kamã hirã htÿx
kãm akupÿn ixihitÿx kãm mê
awÿr wrÿ. 31 Hãmri nê Tirtÿm
kapêr o mê wrÿk xwÿnh
maati mã anê nhÿm pifti
kakô hãmri nhÿm hkwyjaja
kuma nê ma mê awÿr pika
piitã hkôt anhgrã nê ma mra
nê inhmã mê ato akuprô. Ixte
amnhĩ kaxyw mê axunhwÿr
xwÿnhjê o akuprô nê man
akupÿn ixwÿr mê ato hapêx.
Anê.

*Jejus kot mẽmo pãr o ejêp
jarênh*

*Makre 13.28-31; Rukre
21.29-33*

32 Nhÿm Jejus arĩ mê inhmã
kapêr nê mê inhmã:

—E ka mē pī hpār mūj pumu. Na hte mēmo mytwrý hã rã nhũm mē omu nē ô hkukamã hamaxpēr kuré kumrêx. ³³ Ja pyrã nē koja ã ixte mēmoj jarēnh anhÿr xwýnhja amnhĩ nhĩpêx par mē ka mē omu nē akupÿn mē awÿr ixwrýk mã ajamxpēr kuré kumrêx. Kot paj te ra mē anhōrkwÿ kapem ixãm pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. ³⁴ Nom akupÿn ixwrýk kêt ri koja ã mē kot mēmoj kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr pumunh xwýnhjaja kormã piitã htyk kêt ri pa akupÿn wrý.

³⁵ —Nē koja nhÿrmã pika nē kaxkwa wa hapêx pa. Tã no ãm ixkapērja koja wa urãk nē aa hapêx kêt nē. Koja ãm rãhã ho rãhã. Kot paj aa ihkê ho tanhmã mēnh to hkêt nē. Anē.

Mē pahte akupÿn Jezus wrýk xà hã arĩgro pumunh kêt ã mē pajarēnh

Makre 13.32-37; Rukre 12.37, 17.26-30, 17.34-36; mããnēn Wam Tesarōn 5.2

³⁶ Nhũm Jezus arĩ mē inhmã kapēr nē mē inhmã:

—Nē ixte akupÿn mē awÿr ixwrýk xà hã arĩgroja mē ate omunh kêt. Nē kaxkwa kamã Tirtũm kapēr o mē wrýk xwýnhjaja haxwÿja kot ja pumunh kêt. Nē ijaxwÿja ixpê Tirtũm Kra htã ixte ja hã amnhĩ pumunh kêt. ãm inhō Papaj pix na kot ja pumunh.

³⁷ —Nē kot paj nhÿrmã man akupÿn mē awÿr wrý. Akupÿn mē awÿr ixwrýk xà hã arĩgrota ã koja mē htÿx ri amnhĩ tomnuj o pa. Te amnepēm Noehti kormã htĩr

ri mē pa xwýnhjaja kot htÿx ri amnhĩ tomnuj o pata pyrãk. ³⁸ Na pre htem amnhĩ kaxyw Tirtũm mã hamaxpēr kêt nē. ãm jar mē kot amnhĩ nhĩpêx pix kukamã hamaxpēr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Rôm nhũm Noehtija gô htãm pymaj pãr rax nhĩpêxta mã axà. ³⁹ Nhũm mē ja hã omu nē ãm omu nē tanhmã ri amnhĩ kukamã hamaxpēr to hkêt nē. Hãmri nhũm naja mē haēr pē wrý nē wrýk rax o mē hanhir pa. Tã akupÿn ixwrýk xà hã arĩgroja ã koja mē htÿx ri ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o paja o pa mē haēr pē naja pyrã nē akupÿn wrý.

⁴⁰ —E kot paj mē amã nhÿrmã akupÿn ixwrýk nē tanhmã mē anhĩpêx to hã amnhĩ jarē. Te kot ja pyrãk. Koja mēmyjê hō wa hamēxkrut nē hpur kãm ãpēnh o xa. Nhũm hōja ra ixkôt amnhĩ xãm nhũm hōja ixkôt amnhĩ xãm kêt japēr. Hãmri pa amnhĩ wÿr ra kot ixkôt amnhĩ xãm xwýnhnta o api nhũm kot ixkôt amnhĩ xãm kêt xwýnhnta hpur kãm ahte arĩ xa. Hãmri nē tee ri hkrãmnhwÿ japēr rīt o xa. ⁴¹ Rÿ nhũm mēnijê wa hamēxkrut nē harōj kahuk o xa. Nhũm hōja ra ixkôt amnhĩ xãm nhũm hōja ixkôt amnhĩ xãm kêt japēr. Hãmri pa amnhĩ wÿr kot ixkôt amnhĩ xãm xwýnhnta ho api nhũm kot ixkôt amnhĩ xãm kêt xwýnhnta tee ri hkrãmnhwÿ japēr rīt o xa hãmri nē hamaxpēr rax kumrêx. Kot paj nhÿrmã akupÿn wrý nē

ã mẽ anhîpêx anê. ⁴² Tã mẽ ate akupÿn ixpôx xà hã arîgro pumunh kêt jakamã kwa kêr ka mẽ ijamâr rãhã ho ri apa. ⁴³ Na htem htÿx ri nhÿri tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa nhũm mẽ kêp àhkĩnh xwÿnh mẽ ôrkwÿ hwÿr agjê nê mẽ kêp ahkĩ. ⁴⁴ Tã mẽ ate akupÿn ixwrÿk xà hã arîgro pumunh kêt jakamã kwa kêr ka mẽ ixwakre kamã te mẽ apê mẽ ôrkwÿ nhô dôn kot amnhî nhîpêx pyrã nê atÿx ri tanhmã amnhî tomnuj to ho apa hkêt nê. Ixkutêp axkãm ajamak rom nê ri apa. Jao tãm ixkutêp amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa. Anê.

Mẽ kãm mẽ àpênh mex xwÿnhjê jarênh

Rukre 12.41-48

⁴⁵ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapêr nê mẽ inhmã:

—E koja mẽ kãm àpênh xwÿnhjê hõ àpênh mex o pa hãmri nhũm ô patrãw àpênh ã omu hãmri nê ma nhÿhÿm môr kaxyw nê ìhkram mẽmoj piitã haxàr pa nê kãm: “E kêr ka ixwakre kamã inhmã inhôrkwy tãnopxar mex nê. Nê inhmã mẽ àpênh xwÿnhjê mã mẽ apkur xà nhôr o apa.” Anhÿr o kãm mẽmoj tã karô hãmri nê kato nê ma nhÿhÿm mô. ⁴⁶ Hãmri nhũm kot kãm àpênh mex xwÿnhja wakre kamã kãm àpênh mex o pa. Jakamã nhũm ô patrãw akupÿn hpôx o mô nhũm amnhî wÿr harênh ma nê hkĩnh nê. Nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr o kãm uma hkêt nê. Kot wakre kamã kutêp kãm àpênh

mex jakamã tee ri tanhmã amnhî kukamã hamaxpêr to hkêt nê. ⁴⁷ Jakamã nhũm ô patrãwja akupÿn pôj nê kot kãm àpênh mex ã omu nê hkĩnh nê. Hãmri nê kot kãm ô mẽmoj piitã hamãr o pa kaxyw ìhkram haxàr pa. ⁴⁸ No koja axtem nê wakre kamã kãm àpênh mex kêt japêr. Nê hamaxpêr o: “Tk. Nã koja tokyx akupÿn môr kêt nê.” Anhÿr o hkamnhix. ⁴⁹ Hãmri nê wakre kamã kãm mẽ àpênh xwÿnhjê htak nê pipãnh pix o pa. Nê kãm kagôxyhti xành xwÿnhjê kôt pix mã pa. ⁵⁰ Hãmri nhũm ô patrãwja haêr pê akupÿn pôj nê tee ri ja hã omu. ⁵¹ Hãmri nê kamã gryk tÿx nê tanhmã homnuj htÿx to nê kãm mẽ àpênh punuj xwÿnhjê mẽ mẽ ho hpimràatã amnhî nê mẽ kator pa. Hãmri nê mẽ kot kapêr kwÿm amnhî nhîpêx xwÿnhjê mẽ mẽ ho hpimràatã tanhmã mẽ homnuj to nê amnhî nê mẽ kator. Hãmri nhũm mẽ tee ri amnhî kukamã hamaxpêr nê mur nê tee ri amnhî nhîpêx. Tã kêr ka mẽ ixwakre kamã ho mẽ urak kêt nê. Mẽ kurom ixwakre kamã ixkapêr kôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri apa. Anê.

25

Kormã mẽ mjên kêt xwÿnhjê ho 10 nê mẽ harênh

Wam Tesarôn 5.1-3

¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapêr nê mẽ inhmã:

—Nê mẽ ate Tirtũm kôt amnhî nhîpêx o mẽ apa xwÿnhjaja kêr ka mẽ akupÿn

amnhĩ wỳr ixkām ajamak rom nē ri apa. Nom mē kēp Tĩrtũm prām nõkati xwỳnhjaja koja mē akĩnhã ãm htỳx tanhmã amnhĩ to pix kukamã hamaxpēr o pa. Te kormã mē mjên kêt xwỳnhjaja kot amnhĩ nhĩpêxta pyræk. E pa mē amã tanhmã mē harēnh to ka mē inhma. Koja kormã mē mjên kêt xwỳnh kēp 10jaja ma hkràmnhwỳ mjên mã xwỳnh kutã pry hã mra. Amnhĩ kôt kanê jamỳ nē o mra nē kutēp pry nhĩkrep hkrĩ. ²⁻⁴ Nhũm mē kēp 5jaja hkwyjê rom amnhĩ kukamã hamaxpēr mex nē kanê kaxyw amnhĩ kôt orti hkwy ho mō. No nhũm mē kēp 5 nē mē hkĩnhã ãm htỳx kanê pix jamỳ nē o mra. ⁵ Hãmri nē mē mjên mã xwỳnhja kutēp axpēn mã kapēr o hkrĩ. Nhũm tokyx htēm kêt nhũm mē kutēp hkrĩ nē gaa nē ra õtxwa nē gaa nē hikwỳ nē ra õt pa.

⁶ –Tã nhũm kôt ã kamàt hãmri nhũm mjên mã xwỳnhhta hpõx o tē. Hãmri nhũm kot hkukamã harēnh xwỳnhja mē õt o mē hikwỳ xwỳnhjê mã amỹra nē mē kãm: “Kwa mē hãmri. Ota mjên mã xwỳnhhta tē. Mē tokyx kànhmã akrĩ pu mē kutã mra.” Anē. ⁷ Hãmri nhũm mē hkrã hapõj nē kanê hpõk. ⁸ Nom nhũm mē hkwyjê hkĩnhã õ kanê kaxyw orti ho pa hkêt xwỳnhjaja ra mē kēp mē kanêja hkapyrỳ hpa nhũm mē tee ri kot hpõk kaxyw. Hãmri nē orti hkwy hã hkwyjê hwỳ nē mē kãm:

“Xê mē inhmã orti ho inhõ kanê go.” Anē. ⁹ Nom nhũm mē kēp nē nē mē kãm: “Ma mē inhõ kanê kamã orti grire kēnã kot pa kêt mē amã ho go. Xê mē tokyx ma mra nē nhỹri amnhĩm hkwy japrõ mē.” Anē. ¹⁰ Hãmri nhũm mē tee ri mē kuma nē ma amnhĩm hkwy japrõr mã ma mra.

–Rôm nhũm mjên mã xwỳnhhta mē hãnh tē nhũm kanê kamã arĩ mē orti xwỳnhjaja omu nē hã jêt kurê kumrêx. Hãmri nē ma hkõt mōn mē pikuprõnh xà hã ixkreja wỳr wa hã hkĩnh nē apkur kaxyw gjêx pa nhũm mē hã kahê. Mē gjêx xà hã oreja ra hwỳr hpõx jakamã nhũm mē hã kahê.

¹¹ –Tã nhũm ma mē kot orti japrõr mã mrrar xwỳnhjaja hãmri amnhĩ to hapu nē mra nē tee ri mē hã hakwakre kupê nē htatak nē tee ri mē kãm akir nē mē kãm: “Xê mē inhmã kahê xà mē pa mē awỳr agjê.” Anē. ¹² Hãmri nhũm hprõ mã xwỳnhhta mē kuma nē mē kãm: “Tk. Nà ixte mē apumunhre hã kot pa kêt mē amã kahê xà mē. Kwa mē ma akupỹm mra.” Anē. ã mē ujarēnh kot anhyr. Anē.

¹³ Nhũm pre ã Jejus mē inhmã ujarēnh anē. Hãmri nē mē inhmã:

–E kēr ka mē te kot amnhĩ kôt orti hkwy ho mōr xwỳnhjaja kot amnhĩ nhĩpêx pyræk. Mē ate akupỹn ixwryk xà hã arĩgro pumunh kêt jakamã kēr ka mē apkati mē ixkamã ajamak rãhã ho apa. Anē.

Mê kãm mê àpênh xwÿnhjê jarênh

Rukre 19.11-27

¹⁴Nhũm Jêsus arĩ mê inhmã kapêr nê mê inhmã:

—E kêr ka mê ixwakre kamã inhmã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho ri apa pa hpãnhã mê amã amnhĩrer mex nê. Mê ate tanhmã inhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa xà hkôt kot paj mê amã amnhĩre. Te mēhō my kot kãm mê àpênh xwÿnhjê nhĩpêx pyrãk. Koja nhÿhÿm nojarêt nê kãm mê àpênh xwÿnhjê mã hikukrêx piitã hkaga hpa. Ōrkwÿ nê hpur nê hkrit. ãm mēmoj piitã mê kot wakre kamã kãm hamãr o pa kaxyw mê kãm hkaga hpa. ¹⁵Hãmri nê ahpÿnhã mê kãm kãxpore hkwȳ gō. Mê kot kutêp kãm tanhmã ho rũnh to kaxyw ahpÿnhã mê kãm ōr pa. Kot kãxpore pumunh mex xwÿnhja mã nhũm ho 5.000 nê kugō. Nê kot hkôt kax pê omunh xwÿnhja mã nhũm ho 2.000 nê kugō. Nê kormã kot omunh tÿx kêt xwÿnhja mã nhũm ãm ho 1.000 pix nê kugō. Hãmri nê mê kãm amnhĩ jarê nê ma nhÿhÿm mō. ¹⁶Hãmri nhũm kot ho 5.000 nê hamÿnh xwÿnhja kãxporeta py nê ma o mōr kurê kumrêx nê tanhmã ho àpênh to ho mōr kãm ra hipy axte ho 5.000 nê kumê. ¹⁷Nhũm kot ho 2.000 nê hamÿnh xwÿnhja mãânên tanhmã ho àpênh to ho mōr kamã ra hipy axte ho 2.000 nê kumê. ¹⁸Nom nhũm kot ho 1.000 pix nê hpyr xwÿnhja wa hkĩnh ã axtem nê ma o tē

nê kãm kakwÿ nê kamã haxà nê hity hpa nê ma akupÿm tē.

¹⁹—Tã nhũm mê ō patrãwja akupÿn mōn pōj nê mê kãm: “E mê amnê ixwÿr mra nê ixte mê amã kãxpore ho ixpi-grãnh xwÿnhta jarê. Tanhmã na ka prem ixkutêp inhmã hipêx to?” Anê. ²⁰Hãmri nhũm kot ho 5.000 nê hpyr xwÿnhta kumrêx hwÿr tē nê kãm: “E ota akãxporeta. Ate inhmã ho 5.000 pix nê ōr tã pa amã ho rax nê amã hipy axte ho 5.000 nê kumê nhũm ho axkamur nê ra ho 10.000. Tã ota.” Anhÿr o kãm kapêr hãmri nê kãm kugō ²¹nhũm amnhĩm hamÿ nê omu nê hkĩnh nê. Hãmri nê kãm: “Nà ãm hãmri na ka inhmã ho anê. Ixte amã ho 5.000 pix nê ōr tã ka ra inhmã ho rax jakamã kot kaj apê inhmã mê àpênh xwÿnhjê hkrãhtũm. E amnê ixwÿr axà pu mê apku nê pahkĩnh.” Anê.

²²—Hãmri nhũm hpãnhã kot ho 2.000 nê hpyr xwÿnhta hwÿr tē nê ō patrãwta mã kãm: “E ota akãxporeta. Ate inhmã ho 2.000 pix nê ōr tã pa amã ho rax nê amã hipy axte ho 2.000 nê kumê. Tã ota.” Anê.

²³Hãmri nhũm kuma nê amnhĩm hamÿ nê omu nê hkĩnh nê. Hãmri nê kãm: “Nà ãm hãmri na ka ã inhmã ho rax anê. Ixte amã ho 2.000 pix nê ōr tã ka inhmã ho rax jakamã kot kaj apê inhmã mê àpênh xwÿnhjê hkrãhtũm. E amnê ajaxwÿja ixwÿr axà pu mê apku nê pahkĩnh.” Anê.

²⁴—Tã nhũm kot ho 1.000 pix nê hpyr xwÿnhta hapu hã

wa hkôt tē. Hāmri nē ō patrāwja mā tanhmā kapēr to nē kām: “Nà ra ixte apumunh tūm. Pēr axàhkurê pix kām na ka hte apa. Nē amā akàxpore ho rax nē anhō ho rax pix kukamā ajamaxpēr o ri apa. Nom mē pajaja mē ixàpēnh rax pix kukwak ri na ka hte akàxpore rax nē apa. ²⁵ Jakamā na pa inhmā apyma nē. Nē akàxporeta py nē ma o tē nē kaxyw kre nē kamā haxà. Tā ka akupÿn mōn pōj pa ajarēnh ma hāmri nē hkapa nē man akupÿn amā o tē. Tā ota anhō 1.000ta.” Anē. ²⁶⁻²⁷ Hāmri nhūm tee ri kuma nē kām: “Tk. Kwa amā ixpyma nē ate ixpumunh mex anhÿr tā na ka ixte amā kàxpore nhōrta pyr nē ma ho atēm. Nē mē kot mē kēp kàxpore jamÿnh o kuhê xà kamā mē kām ōr nhūm mē ixkutēp tanhmā inhmā ho rax to hkēt nē? Pēr ām amā kaga nē ate amnhī tomnu pix o ri apa xwÿnh.” Anē. ²⁸⁻³⁰ Hāmri nē kēp kàxporeta py nē nhām jam kugō nē kām: “E amÿ nē o tē nē kot inhmā ho 10.000 nē ōr xwÿnhhta mā agō. Hāmri nē jahti pynē nē ma o tē nē kamàt kō kamā amē. Apēnh mexti hā. Koja tee amÿra nē amnhī xà htÿx kamā hamak xàj tee ri amnhī nham o axpēn kamnhar tÿx kaprÿ nē rī amnhī pumu.” Anhÿr o kām kapēr nhūm kuma nē hpa hā kupy nē ma o tē. Hāmri nhūm mē ō patrāwja mē àpēnh xwÿnhjē mā kām: “E mē ate ixwakre kamā mē axàpēnh mex xwÿnhjaja kot

paj ā mē ato mex rax anē ka mē akīnh nē. Nom mē kot inhmā mē àpēnh mex kēt xwÿnhjaja kot paj mē kēp mēō mēmojta jamÿ nē nhām mēhōm kugō nhūm hkaprī nē.” Anē. Ā mē ujarēnh kot anhÿr. Anē.

Jejus kot nhÿrmā mē pi-itā tanhmā mē harēnh to hā harēnh

Matêwre 13.35-43, 13.47-50; mǎānēn Apokarip 20.11-15

³¹ Nhūm Jejus arī mē inhmā kapēr nē mē inhmā:

—Nē kot paj nhÿrmā akupÿn mē awÿr wrÿ nhūm Tirtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnh piitā man ixkôt wrÿ. Kot paj wrÿ nē ixpē pahi maati hā ixkrī xà maati kamā inhmex nē nhÿ. ³²⁻³³ Hāmri nē Tirtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnhjē mā anē nhūm mē ma krī piitā hkôt mē apiitā mē ato pikuprōnh pa nē akupÿn ixwÿr mē ato hapêx. Pa mē apumu nē tanhmā mē axunhwÿr to. Te ôwēhti jamār o pa xwÿnh kot ôwēhti kaêx ā motre pumunh nē nhām nē motre xunhwÿr parta pyrāk. ³⁴ Hāmri nē ixupōk rūm mē ate ixkôt amnhī xunhwÿr xwÿnhjē mā ixkapēr nē mē amā: “E mē kajaja kot kaj mē amex kumrēx nē ri apa ho apa. Amnepēm kormā mēmoj piitā hkēt ri na pa pre Inhÿpêêxà mē wa mē akukamā tanhmā ijamaxpēr to nē mē amā mēmoj mex xunhwÿr rūnh nē. ³⁵ Tā ka prem ajapōj hāmri nē ixkôt amnhī xunhwÿ nē tanhmā ixto mex to ho ri apa.

Na pa pre inhmã prãm nẽ
ixpa ka prem ixpumu
nẽ ixkamã axukapři
nẽ inhmã mẽmoj gõ pa
kuku.

Nẽ na pa pre inhmã kôr nẽ
ixpa ka prem ja hã ix-
pumu nẽ inhmã gõ pa
ho ixkõ nẽ akupÿm ixi-
htÿx.

Nẽ aa mẽ ate ixpumunh kêt tâ
ka prem nhÿri ixpumu
nẽ amnhĩ nhõrkwÿ
hwÿr ixwÿ.

³⁶ Nẽ na pa pre ixê pynajti
nẽ ri ixpa ka prem ja
hã ixpumu nẽ inhmã
axê gõ pa haxà nẽ ri hã
ixpa.

Nẽ na pa pre ixà nẽ inhĩkwÿ
ka prem ixwÿr mra
nẽ ixkane nẽ tanhmã
ixto mex to pa akupÿm
inhmex.

Nhũm prem ijaxà pa mẽ
hagjênh xà kamã ixkrĩ
ka prem ixwÿr mra nẽ
tanhmã ixto mex to.

Ã mẽ ate ixto mex anhÿr o ri
apa jakamã nhũm inhõ Papa-
jja ixtã mẽ apumu. Tã koja
ixtã mẽ ato mex rax nẽ." Anẽ.

³⁷ —Kot paj ã mẽ ate tãm
amnhĩ nhĩpêx xwÿnhjê mã
ixkapêr anẽ. Hãmri ka mẽ
tee ri inhma nẽ amnhĩ tã
ixkukja nẽ inhmã: "Kwa
xà mẽ pajaja na pa prem ã
ato mex anẽ? Nà mẽ ixte ã
anhĩpêx anhÿr kãm amnhĩ
pumunh kêt tâ na ka ã mẽ
ijarênh anẽ. Kwa nhÿri na
ka pre amã prãm nẽ apa pa
prem apumu nẽ amã mẽmoj
gõ ka aku? Nẽ nhÿri na ka pre
amã kôr nẽ apa pa prem amã
gõ hkwy ka ho ixkõ? ³⁸ Nẽ

nhÿri na pa prem apumu nẽ
amnhĩ nhõrkwÿ hwÿr awÿ?
Rÿ ka pre axê pynajti nẽ
apa pa prem amã inhĩnõhkà
gõ ka hagjê? ³⁹ Nẽ nhÿri
na ka pre axà nẽ anhĩkwÿ
pa prem apumu nẽ akane?
Nẽ nhÿri na prem ajaxà pa
mẽ hagjênh xàja wÿr mra nẽ
kamã tanhmã ato mex to? Nà
mẽ pa hkêt." Anhÿr o amnhĩ
tã ixkukja. ⁴⁰ Hãmri pa mẽ
amã: "Nà mẽ kêp amrakati
xwÿnhjaja na pre htem pa
pyràk. Tã ka prem mẽ kamã
axukapři hã tanhmã mẽ kutã
anojarêt to ho ri apa jao te pa
tanhmã ixto mex to ho apa
pyràk. ãm hãmri na ka prem
ã mẽ ho mex anhÿr o ri apa."
Anẽ. Kot paj ã mẽ ate amnhĩ
to mex xwÿnhjê mã ixkapêr
anẽ.

⁴¹ —Hãmri nẽ hpãnhã apke
rũm mẽ kot ixkõt amnhĩ
xunhwÿr kêt xwÿnhjê mã
tanhmã ixkapêr to nẽ mẽ
kãm: "No mẽ kajaja kot
paj ixupôk rũm mẽ unhwÿr
xwÿnhjtajê hkĩnhã mẽ ato mex
kêt nẽ. Amnepêm na pre
Tirtũmja Satanasti mẽ mẽ kot
tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to
ho mẽ pa xwÿnhjê mẽ mẽ ho
hpimràatã mẽ kaxyw kuwy
rax kumrêxja nhĩpêx. Mẽ kot
amnhĩ tomnuj tÿx mÿrapê
nhÿrmã kamã amnhĩ xà htÿx
kamã hamak rãhã nẽ pa ho
pa kaxyw. Tã kot kaj mẽ
ajaxwÿja ma mẽ hkõt hwÿr
ajapêx. Mẽ apê Satanasti
hkõt mẽ ate amnhĩ nhĩpêx
o apa xwÿnh jakamã kot kaj
mẽ uràn ma hwÿr ajapêx
pa. ⁴² Aa mẽ ate tanhmã

ixto mex to hkêt. Na ka pre htem inhmã prãm nê ixpa hã ixpumu nom inhmã mêmoj nhõr kêt nê. Nê inhmã kôr nê ixpa hã ixpumu nom inhmã gô hkwy hkêt nê. ⁴³Nê nhÿri ahte ixpa hã ixpumu nom amnhĩ nhõrkwy hwÿr ixwÿr kêt nê. Nê ixê pynajre nê ixpa hã ixpumu nom inhmã axê nhõr kêt nê. Nê ixà nê inhĩkwÿ hã ixpumu nom ixkane hkêt nê. Nê mẽ kot ijaxàr nhũm arĩ ixkrĩ hã ixpumu nom ixwÿr amrar nê tanhmã ixto mex to hkêt nê. ã mẽ ate inhĩpêx anhÿr o apa jakamã e mẽ ma kuwy hwÿr apa kurê kumrêx.” Anê. Kot paj ã mẽ kãm ixkapêr anê. ⁴⁴Hãmri nhũm mẽ tee ri inhma nê amnhĩ tã ixkukja nê inhmã: “Kwa nà ã mẽ ijarênh anhÿr kêt nê. Aa mẽ ixte ã anhĩpêx anhÿÿre hã. Nhÿri na pa prem tanhmã akute hã apumu? Nà aa mẽ ixte nhÿri ã ate amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã apumunhre hã.” Anê.

⁴⁵—Koja mẽ ã inhmã amnhĩ tã aprãr anhÿr kaprÿ. Kot paj mẽ kãm: “Nà na ka pre htem mẽ kêp amrakati xwÿnhjê pumu nê ãm mẽ omunh o ri apa nê mẽ kamã axukaprĩ hkêt nê. ã mẽ hipêx anhÿr jao te pa ã inhĩpêx anhÿr pyræk. Jakamã kwa mẽ tokyx ma kuwy hwÿr ajapêx kurê kumrêx.” Anê. Kot paj ã kuwy hwÿr mẽ hanor anê. ⁴⁶Hãmri nê hwÿr mẽ rênh pa nhũm mẽ ma hwÿr hapêx nê kamã amnhĩ xà htÿx kãm hamak rãhã nê pa ho pa nê aa kator kêt kumrêx. No kêt

mẽ ate tãm amnhĩ nhĩpêx o mẽ apa xwÿnhjaja kot kaj mẽ kurom ma Tĩrtũm mẽ wa inhõ krĩ hwÿr api nê kamã amex nê atĩr tũm nê apa ho pa. Kot paj ã ahpÿnhã mẽ apiitã mẽ anhĩpêx anê. Anê.

Nhũm pre ã Jejus akupÿn wryk ã amnhĩ kukamã mẽ inhmã ujarênh anê. Hãmri nê mẽ inhmã ujarênh pa.

26

Mẽ kot Jejus ã àmnênh ã amnhĩ jarênh

Makre 14.1-2; Rukre 22.1-2; Juãw 11.45-53

¹ Tã nhũm Jejus mẽ ixte hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjê mã ujarênh pa nê mẽ inhmã:

² —E kot puj mẽ axte pahtã apkati axkrut hãmri nhũm arĩgro pê Pas kato. Jakamã koja mẽ piitã amnepêm Tĩrtũm kot Ejit nhõ xwÿnhjê pê mẽ pakukamã mẽ panhĩgêjtê kator mã hamaxpêr nê hã hkĩnh kaxyw Jerujarê hwÿr akuprõ. Kamã koja mẽ ixpynê nê pĩ kahpa hã inhõ nê xpi. Koja mẽ tokyx ã inhĩpêx anê. Anê.

Nhũm pre ã amnhĩ kukamã mẽ inhmã amnhĩ jarênh anê. ³ Rôm nhũm Jerujarê kamã patre krãhtũmjê mẽ Ijaew pigêjtaja patre maati Kajpasja nhõrkwy kamã axpên wÿr akuprõ. ⁴⁻⁵ Ra mẽ kãm Jejus pĩr prãm tã mẽ kãm mẽ kot hkôt kapêr mar o pa xwÿnhjê pyma nê. Hãmri nê tee ri hamaxpêr nê axpên mã:

—Hêxta waa nê. Tanhmã kot puj wem ho nê kupĩ? Kot puj mẽ pahkĩnh kãm tanhmã

ho nhũm mẽ hkĩnh xwỳnhjaja hã mẽ pakamã gryk tỳx nẽ. Pu mẽ hã axpu nẽ hã tanhmã axpẽn to. Jakamã kwa pu mẽ kormã tanhmã ho hkêt nẽ.

Anhỹr o axpẽn ma.

Mẽhõ ni kot Jejus krã gregrer ã harẽnh

Makre 14.3-9; Rukre 7.36-50; Juãw 12.1-8

⁶ Tã nhũm Jejus kormã krĩ pẽ Petãn kamã Simãw nhõrkwỹ kamã apkur o nhỹ. Simãwja na pre hkà kro xàpêr tỳx o pa nhũm Jejus ra arĩgro hõ hã akupỹm hkà ho mex. Hãmri nẽ akupỹm õ krĩ hwỳr pøj nẽ õrkwỹ hwỳr tẽ nẽ kuri apkur o nhỹ. ⁷ Hãmri nhũm mẽhõ nija hpõx ã omu nẽ hamaxpêr o:

—Ma koja pẽr Jejusja pa hã apkati grẽre hãmri nẽ ty. An pa ma hwỳr tẽ nẽ mẽhkuxwa xà ho hkuxwa.

Anẽ hãmri nẽ kẽn jaka ho kàx kãm mẽhkuxwa xàja nhũm kumỳ nẽ ma hwỳr o tẽ. Hãmri nẽ ho hkrã gregrer nẽ hã hkapĩr pa nẽ ho hkuxwa hpa. Mẽhkuxwa xà hã kàxpore xohô rax tã nhũm ã hã hkapĩr par anẽ. ⁸ Hãmri pa mẽ ixte Jejus kõt ixpa ho ixpa xwỳnhjaja tee ri ã kot hipêx anhỹr ã omu nẽ axpẽn mã:

—Tk. Kwa na hã mẽhkuxwa xàta kapĩr pa. ⁹ Kop apu ma kot o htẽm nẽ ho wẽnẽ nẽ hpãnhã kàxpore ho rax kumrẽx nẽ hamỳnh nẽ ho mẽ kệp amrakati xwỳnhjẽ nhĩpêx par o nhỹx ja kãm mex nẽ. Kwa mo na we ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ? Anẽ.

¹⁰ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã mẽ inhma nẽ mẽ inhmã:

—Kwa kot ixto mex kaxyw kẽnã na ka mẽ axtem nẽ ixtã kãm akir. ¹¹ Mẽ kệp amrakati xwỳnhjaja koja mẽ arĩ mẽ akõt pa rãhã nẽ. Ka mẽ amã mẽmo arĩgro hã tanhmã mẽ ho ajuta hto hprãm nẽ tanhmã mẽ ho ajuta hto nẽ mẽ kãm mẽmoj gõ. No pa kot paj ri mẽ akõt ixpa ka mẽ ixto mex ry ho apa hkêt nẽ. Kot paj tokyx mẽ apiitã mẽ are. ¹² Ixtyk nhũm mẽ kot ijaxàr kukamã na ã ixkuxwa anẽ. ãm hãmri na ã inhĩpêx anẽ. ¹³ ãm hãmri na pa mẽ amã kot ã inhĩpêx anhỹrja jarẽ. Koja mẽ krĩ piitã hkõt axpẽn mã ijarẽnh ã kagà kamã ijarẽnh o pa nẽ kamã nija kot ã inhĩpêx anhỹr kamã harẽ nẽ kuma. Anẽ.

Jut Kariot kot mẽ kãm Jejus ã ãmnênh

Makre 14.10-11; Rukre 22.3-6

¹⁴ Tã nhũm Jut Kariotja. Kệp mẽ ixpê Jejus kõt ixpa ho ixpa xwỳnh pẽ 12 hõ htã ra tanhmã hamaxpêr to nẽ axtem nẽ Satanasti nhỹ hã ma patre krãhtũmjê hwỳr tẽ nẽ tanhmã Jejus o mẽ mar to nẽ mẽ kãm:

¹⁵ —E ot pa mẽ amã Jejus jarẽnh o tẽ. Xà kot paj mẽ amã hã amỳnẽ ka mẽ hpãnhã inhmã amnhĩre nà? Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ hkĩnh nẽ. Hãmri nẽ kãm:

—Nà kot paj mẽ amã amnhĩre.

Anẽ hãmri nẽ kãm kàxpore ho 30 nẽ õr kurê kumrẽx nhũm hamỳ nẽ hkĩnh nẽ kato nẽ ma tẽ. ¹⁶ Hãmri nẽ mẽ kãm

Jejus pynênh kaxyw tânopxar o ri hkôt ri pa. Mě kot mar o ri pa xwýnhjê hkàx ã unênh nê ma mẽ hwýr o htêm kaxyw.

Jejus kot hkôt mẽ pa xwýnhjê kutã apkur

Makre 14.12-21; Rukre 22.7-13; Juãw 13.21-30

¹⁷ Tã nhũm mẽ hkĩnh pê Pasja kato. Amnepêm kormã Ejit kãm mẽ pa ri na pre mẽ inhîgêjtaja ôwêhti hkrare hkwý hpa nê ho anê nê kuku. Tĩrtũm kot ja hã mẽ omunh nê Ejit nhõ xwýnhjê nê mẽ kator kaxyw nhũm prem ã amnhĩ nhĩpêx anê. Tã mẽ ixpê mẽ hkanrêhã mẽ htãmnhwýjaja na pa htem arĩ amgrã mẽ arĩgro pê Pasja ã axpên wýr akuprõ nê jam ijamaxpêr pê mẽ uràk nê ôwêhti hkrare hkwý pa nê pãwti kaxkrit kêt kãm kuku. Jakamã pa mẽ ixte Jesus kôt ixpa ho ixpa xwýnhja wa axkrut nê Jesus wýr tẽ nê amnhĩ tã hkukja nê kãm:

—Kwa nhỹri kot paj we wa tẽ nê mẽ akutêp Pas ã mẽ panhõ hã apê? Anê.

¹⁸ Hãmri nhũm wa kãm:

—Nà wa mãmri ma Jeru-jarêja wýr wa tẽ. Nê krĩm axà nê mēhõ myti pumunh kurê kumrêx nê kãm: “E Jesus na wa inhmẽ pa wa awýr tẽ. Na awýr hpêr mēnh o: ‘E na pa ra inhnojarêt. Jakamã nhỹri kot paj we ixkôt ri mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê mẽ Pas ã axpên kutã apku?’ Anhýr o awýr hpêr mẽ.” Anê. E wa ã kãm akapêr anê kê war ama nê war amã ôrkwý nhĩmök ã ixkre rax õ jahkre. Kamã

ra kaxyw mẽ paxàpkur xà hã mẽmoj piitãã. Ka wa omu hãmri nê mãmri mẽ ixkutêp kamã mẽmoj tã apê. Anê.

¹⁹ Hãmri nhũm wa kuma nê ma Jerujarê hwýr tẽ. Nê hwýr axà hãmri nê ra kot wa kãm mẽmoj jarênh xà hkôt mẽmoj piitã omu hãmri nê mẽ ixkutêp mẽõ hã àpênh o wa xa.

²⁰ Tã nhũm kamãt pa mẽ Jesusja kôt ixkreta wýr ixpôx pa nê hwýr agjê nê ixàpkur kaxyw ixkrĩ. Mẽ ixte Jesus kôt ixpa ho ixpa xwýnhjê pê 12jaja pa mẽ ixpiitã Jesus kutã ixàpkur o ixkrĩ. ²¹ Hãmri nhũm Jesus tanhmã mẽ inhõ jarênh to nê mẽ inhmã:

—E pa mẽ amã mẽmoj jarê ka mẽ inhma. Kot kaj mẽ atõ mẽ kãm ixkurê xwýnhjê nhĩhkram ijaxà. Anê.

²² Hãmri pa mẽ tee ri kuma nê ixkaprĩ htýx nê. Hãmri nê axpên pãnhã amnhĩ tã hkukja nê kãm:

—Kwa xà pa? Nà pa hkêt. Kot paj ã anhĩpêx anhýr kêt kumrêx Pahihtĩ.

Anhýr o axpên pãnhã kãm amnhĩ tã aprã. ²³ Hãmri nhũm mẽ inhmã:

—Nà ãm hãmri na pa mẽ amã ixkapêr. Mẽ ate ixkutã guhkrax kãm anhõ pãwti ho mry kagô nhek o akrĩ xwýnhjê hõ kot kaj mẽ kãm ixtã amýnê. ²⁴ Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm ra kot ixkukamã harênh xà hkôt koja mẽ tanhmã ixto rax nê ixpĩ. Nom kot mẽ kãm ixtã àmnênh mã xwýnhnta hêxta waa nê. A kot amnhĩ nhĩpêx anhýrja

mýrapê koja amnhĩ xà htýx kãm hamak rax kumrêx. Kop apu aa õ mãmãj nhõxà hkre rùm kator kêt ronhýx ja kãm mex nê. Anê.

²⁵ Hãmri nhùm Jut Kariot kot mẽ kãm hã àmnênh mã xwýnhta hãmri amnhĩ tã kuma nê kãm:

—Kwa xà we pa Jejus? Xà pa kot paj ã anhĩpêx anê? Kwa nà pa hkêt. Anê.

Hãmri nhùm kãm:

—Tý. Ka ã ate inhĩpêx anhýr mã kênã. Anê.

Jejus kot amnhĩ kamrô pikapĩr kukamã harênh

Makre 14.22-26; Rukre 22.14-23; mãânên Wam Korit 11.23-26

²⁶ Tã nhùm Jejus pãwti hõ py nê Tĩrtũm mã harê nê mẽ inhmã ho hkry nê ho mẽ inhĩpêx pa nê mẽ inhmã:

—E na pa ã mẽ amã pãwti ho hkry nê mẽ amã õr anê. Ja pyrã nê koja mẽ ã inhĩpêx anê nê te ixto hkry hpar pyrãk o inhĩpêx pa amnhĩ xà htýx kamã ijamak kãm ty. Nom mẽ anê kot paj ty. E mẽ mãmrĩ aku.

Anhýr o mẽ inhmã amnhĩ jarê pa mẽ kuma nê kot mẽ inhmã ho hkry xwýnhja ku. ²⁷⁻²⁸ Hãmri nhùm hpãnhã kop py nê mã ho anê nê Tĩrtũm mã harê nê mẽ inhmã kugõ nê mẽ inhmã:

—Mẽ kot ixpĩr xà hã arĩgroja ã koja ixkamrô axkapĩ. Nom koja mẽ amarĩ ixpĩr nhùm amarĩ ixkamrô hpikapĩr kêt nê. ãm paa. Pa kot paj mẽ anê mẽ ihkram amnhĩ jaxà nhùm mẽ ã inhĩpêx anê nê ixpĩ. Koja ixkamrô axkapĩ nhùm

Tĩrtũm omu nê ixkukwak ri mẽ ate ixkõt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê nê mẽ ate amnhĩ tomnuj piitã te amnhĩ katut kõt rênh par pyrãk o hipêx nê mẽ ato hkra. Ra amnepêmh kot ã amnhĩ jarênh anhýr xà hkõt. Jakamã e mẽ ixkamrô pikapĩr mã ajamxpêr pê wĩhti ho akõm o axpên nhĩpêx. ²⁹ ãm hãmri na pa ã mẽ amã amnhĩ jarênh anê. Kot paj axte wĩhti ho ixkõm kêt rãhã nhùm nhýrmã inhõ Papaj akupýn mẽ awýr inhmê. Hãmri pu mẽ akupýn ixwrýk xà hã arĩgrota ã pahkĩnh rax kumrêx. No ãm axtem tanhmã hã pahkĩnh to. Anê.

Nhùm pre ã Jejus mẽ inhmã amnhĩ jarênh anê. Pa mẽ axpên pãnhã kopta py nê wĩta kwý ho ixkõ. ³⁰ Hãmri nê mẽ ixpiitã ho ixkõm pa nê Tĩrtũm mã mex ã gre. Hãmri nê ijapõj nê hixêt prêk pê Oriwêhti hwýr ma mra.

Jejus kot Simãw Pêtre mã kapêr ã harênh

Makre 14.27-31; Rukre 22.31-34; Juãw 13.36-38

³¹ Tã nhùm Jejus tanhmã mẽ ixte hkõt ixpa ho ixpa xwýnhjê jarênh to nê mẽ inhmã:

—E Tĩrtũm kapêr ã kagã htũmta kot tanhmã mẽ akukamã mẽ ajarênh to nê mẽ ajarênh kot:

Kot paj ôwêhti jamãr o pa xwýnhja pĩ hãmri nhùm ôwêhti hpigrãnh pa nê ma anhrã nê ri mra.

Anhýr o kot mẽ ajarênh. Te ho mẽ apê ôwêhti pyrã nê ã mẽ ajarênh anê. Tã kamãt

ja kamã koja mẽ tanhmã inhîpêx to ka mẽ ixtã mẽ omu nê mẽ umaj ôwêhti pyrà nê apiitã ixkaga hpa nê ma aprôt nê mra. ³² Nê mẽ kot ixpîr tâ kot paj akupÿm ixtîr. Hãmri nê ma akupÿm mẽ akukamã pika pê Garirej wÿr mō. Kamã kot puj mẽ axte axpên pumu. Anê.

³³ Hãmri nhũm Simãw Pêtre tee ri tanhmã mẽ kot amnhî nhîpêx to hkukamã amnhî jarênhja ma nê hkaprî nê kãm:

—Tk. Nà kot paj ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê Pahihti. Koja pahkwÿja akaga japêr no pa kot paj aa akaga hkêt nê. Kot paj akôt ixpa rãhã nê. Anê.

³⁴ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Nà ra ixte akukamã ixãhpumunh mex. Koja apkati hkôt krãhyre hkàr kêt ri ka ra mẽ umaj ate ixkôt apa hkêt ã mẽ kãm amnhî tâ axàprãr o axkrunêpxi kãm ga. Kwa jam ajamaxpêr tÿx nê. Anê.

³⁵ Hãmri nhũm tee ri kuma nê axte kãm:

—Kwa nà. Mẽ kot ajaxàr nê apîr tâ kot paj arî akôt ri ixpa nhũm mẽ pahto amÿrà nê tanhmã panhîpêx to. Nà kot paj aa akaga hkêt nê.

Anhÿr o kãm amnhî jarê. Pa mẽ ijaxwÿja ã kãm amnhî jarênh anê.

Jejus kot Tirtũm mã amnhî jarênh

Makre 14.32-42; Rukre 22.39-46

³⁶ Tã nhũm Jejus mẽ inhmã anê pa mẽ ma nhÿri mẽ kot kãm “Gesêm” anhÿr xwÿnhja

wÿr mra. Hãmri nhũm mẽ inhmã:

—E mẽ jar ixkutêp akrî. Pa ma mûtũm tẽ nê Tirtũm mã amnhî jarê mãn. Anê.

³⁷ Hãmri nê mẽ ixkwÿjê ho axkrunêpxi nê amnhî kôt mẽ kuwÿ. Simãw Pêtre nê Jepetew kra pijakrut pê Xiakre nê Juãwja wa nhũm amnhî kôt mẽ kuwÿ nhũm mẽ ma hkôt mra. Hãmri nhũm Jejus tee ri mẽ kot tanhmã hipêx tota kukamã hamaxpêr o hkaprî nê amnhî kamã kahak tÿx nê. ³⁸ Hãmri nê mẽ kãm:

—Hêxta waa nê. Na pa tee ri amnhî xà htÿx kamã ijamakja kukamã ijamaxpêr nê amnhî kamã ixkahak tÿx o ra ixkaprî nê. Te ixkaprî kot ixpîr o mōr pyràk. Jakamã e mẽ jar anohtÿx nê ixto Tirtũm wÿr o akrî kê tanhmã ixto pa mẽ kot tanhmã ixtoja kutã ixihtÿx nê. Anê.

³⁹ Hãmri nê mẽ kurũm htêm grire nê Tirtũm mã amnhî jarênh kaxyw htu mÿr pê tẽm nê pikap nõ nê kãm:

—Kwa Papaj. Hêxta waa nê. Inhmã amnhî xà htÿx kãm ijamak prãm kêt kumrêx. Na pa tee ri amnhî kukamã ijamaxpêr nê amnhî kamã ixkahak tÿx nê. Jakamã kot kaj amã inhnê ja ho ajapêx prãm nê mãmrî inhnê ho ajapêx nhũm mẽ kãm ixkurê xwÿnhjaja tanhmã ixto hkêt nê. Rÿ ko. Kot kaj amã mẽ kot tanhmã ixto hprãm kê mẽ mãmrî tanhmã inhîpêx to. Nom pam inhmã hprãm xà hkôt kêt. Anê.

⁴⁰ Hāmri nê kànhmã xa nê akupÿm Simāw Pêtreja mē hwÿr tē nē tee ri mē omu nhūm mē ra ôt pa nē hikwÿ. Nhūm mē omu nē Simāw Pêtre mā kām:

—Kwa Simāw Pêtre. E mē hāmri akrã hapôj. Kwa wem anohtÿx grire ⁴¹ nē ixkutêp amnhĩ to Inhõ Papaj wÿr o akrĩ kê mē ixkôt tanhmã mē ato htã ka mē amã mē uma xaj ixkaga hkêt nē arĩ mē kutã amnhĩ to htÿx nē akuhê. Æ mē amã mē ate amnhĩ nhĩpêx anhÿr prãm nom kormã mē amã maa.

⁴² Anhÿr o mē kãm kapêr hāmri nê akupÿm tē nē axte Tirtūm mã amnhĩ jarē nē kãm:

—Kwa Papaj. Nà inhmã amnhĩ xà htÿx kãm ijamak prãm kêt. Na pa amnhĩ kukamã ijamaxpêr nē amnhĩ kamã ixkahak tÿx kumrêx. Jakamã kot kaj amã inhnê ja ho ajapêx prãm nē mãmri inhnê ho ajapêx kê mē kãm ixkurê xwÿnhjaja tanhmã ixto hkêt nē. Nom ko. Kot kaj amã mē kot tanhmã ixto hprãm kê mē mãmri tanhmã inhĩpêx to. Nom pam inhmã ja prãm xà hkôt kêt. Anê.

⁴³ Hāmri nê kànhmã xa nē Simāw Pêtreja mē hwÿr akupÿm tē. Nē mē omu nhūm kê mē axte gôr nē hikwÿ. Ra mē ôtwa htÿx nē axte gôr nē hikwÿ. Nhūm Jejus tē nē tee ri mē omunh o xa ⁴⁴ nom axte tanhmã mē kãm nē hkêt nē. Æm awjanã nē akupÿm tē nē kê wam kot Tirtūm mã amnhĩ jarênh xà hkôt axte kãm amnhĩ jarē. ⁴⁵⁻⁴⁶ Hāmri

nê akupÿm mē hwÿr tē nē mē kãm:

—Kwa xàn ka mē arĩ gôr nē anhĩkwÿ? E mē tokyx akrã hapôj. Na mē ra mē kot ixwÿr mrar nē ixpynênh mã. Koja mē tokyx ixkutã mē kot amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja mē kãm ixtã amÿnê. Ota ra kot ixtã mē kãm àmnênh xwÿnhhta tē. E mē tokyx kànhmã akrĩ pu mē kutã mra. Anê.

Mē kot Jejus pynênh ã harênh

Makre 14.43-50; Rukre 22.47-53; Juãw 18.2-11

⁴⁷ Nhūm Jejus mē kãm kapêr o ãm rãhã nhūm Jut Kariot pē mē inhĩõja hwÿr tē. Nē amnhĩ kôt mē ohtô nē hwÿr mē o tē nhūm mē wapohti nē kô jamÿ nē hkôt o mra. Patre krãhtūm mē Ijaew krãhtūmjaja kot Jejus wÿr mē rênh xwÿnhjaja nhūm mē man hkôt Jejus wÿr mra. ⁴⁸ Na pre ra Jut Kariot amnhĩ kukamã mē kãm amnhĩ jarênh o:

—Kot paj ixkumrêx hwÿr tē ka mē ixkôt hapu hã mra. Kot paj hwÿr tē nē kãm ixkapêr nē kahti hkôt kumÿ. Ka mē hã ixpumu nē hwÿr mra nē unênh kurê kumrêx. Ixte kahti hkôt mÿnh xwÿnhhta kot kaj mē unê. Anê.

⁴⁹ Hāmri nē Jejus wÿr tē nē kãm:

—Pa Jejus? Xàn ka kormã anhõt kêt nē xa?

Anê nē kahti hkôt kumÿ. ⁵⁰ Hāmri nhūm amnhĩ tã omu nē kãm:

—Kwa Jut. Ate tanhmã ixto kaxyw mã xwÿnh jakamã e

kam nê māmri tanhmã ixto. Anê.

Hāmri nhũm Jut kôt mē mrar xwÿnhjaja Jut kot kahti hkôt mÿnh ã omu nê hwÿr mra nê unênh kurê kumrêx. ⁵¹ Hāmri nhũm mē inhĩõja tee ri ja hã mē omu nê õ wapo kapa nê patre maati mã àpênh xwÿnh kot mē hkôt htêm xwÿnhhta mã ho apê. Nê kot ho hkrã nhĩpônã mã tã kuhpaw nê upôk rũm hamak nhĩkjê pix krãhta. ⁵² Hāmri nhũm Jejus omu nê nê kãm kapêr nê kãm:

—Kwa akupÿm awapota hkàm haxà nê amarĩ xa. Na htem wapo ho mē oprê ho pa nhũm mē amnhĩ xwar wapo ho mē kupa. ⁵³ Xà kot paj amnhĩ to Tĩrtũm wÿ nhũm ãm inhma nê tanhmã jajê pê ixpytãr to hkêt nê? Nà kot paj amnhĩ to kuwÿ nhũm ixwÿr kapêr o mē wrÿk xwÿnhjê rênh kurê kumrêx nhũm mē ohtô rax kumrêx nê wrÿ nê mē kêp ixpytã. ⁵⁴ Nom kot paj ã amnhĩ to hwÿr anhÿr kêt nê. Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot amnepêm ixkukamã ã mē kot inhĩpêx anhÿr ã mē harênh jakamã kwãr mē māmri Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt ã inhĩpêx anê. Anê.

⁵⁵ Hāmri nê hpãnhã mē kot unênh xwÿnhjê mã kapêr nê mē kãm:

—Kwa na pa pre apkati mē Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kamã mē kãm ixu-jarênh o ixpa. Ka prem tokyx ixpynênh kêt tã jarãhã te ixte amnhĩ tomnuj xwÿnh pyrãk o inhĩpêx nê ixwÿr wapohti

nê kô hã akapên nê ixwÿr tẽ. ⁵⁶ Tã nom ra Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kamã Tĩrtũm nhÿ hã mē kapêr xwÿnh kot mē akukamã mē ajarênh nê mē atã kagà xà hkôt na ka mē ri ã inhĩpêx anê. Anê.

Nhũm pre ã Jejusja amnhĩ tã mē kãm kapêr anê. Hāmri pa mē ixte hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja mē omu nê tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpêr nê mē umaj ixprôt nê anhrã nê ma inhmrar kurê kumrêx.

Mê kot patre maati hwÿr Jejus o mõi ã harênh

Makre 14.53-65; Rukre 22.54-55, 22.63-71; Juãw 18.12-14, 18.19-24

⁵⁷ Nhũm pre Ijaew krãhtũmjê mē Tĩrtũm kapêr tũm o mē ahkre xwÿnhjaja ra patre maati Kajpas nhõrkwÿ hwÿr akuprõ nê Jejus kutêp hkrĩ. Hāmri nhũm mē kot unênh xwÿnhjaja ma mē hwÿr o tẽ. ⁵⁸ Hāmri nê mē hwÿr ho axà nê hkôt gjêx pa. Nhũm Simãw Pêtre mē hkôt hapu hã mē htãnopxar o tẽ nê kĩtare hwÿr axà nê põristi nhĩhkô hã nhÿ. Hāmri nê tee ri Jejus kukamã hamaxpêr o nhÿ nê hamaxpêr o:

—Kwa tanhmã koja mē ixpê mē inhõ Pahihti nhĩpêx to? E pa jar amÿm tanhmã mē kot hipêx to hã mē omunh o nhÿ. Anê.

⁵⁹ Hāmri nhũm patre krãhtũmjê mē juistijaja kãm Jejus pĩr prãm tÿx nê. Jakamã na prem Ijaew wa ho hamêxkrut nê axpên kôt tanhmã mē kãm ho hêx to nhũm mē kot hã wa mar nê

ra hpîr kaxyw mē pikuprōnh xwÿnhjê kapi. ⁶⁰ Jakamã nhũm prem axpēn pãnhã mē hwÿr mra nē tanhmã ho hêx to. Nom axpēn kôt harēnh kêt nē. ãm ahpÿnhã tanhmã ri harēnh to nom wahō wa axkrut nē axpēn kôt harēnh kêt nē. Jakamã nhũm mē tee ri hã mē kuma.

Tã nhũm ja wa mē hwÿr tē nē axpēn kôt harē nē mē kãm:

⁶¹ —Nà na pre tanhmã Tirtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkre jarēnh to nē harēnh o: “Kot paj nhÿrmã inhmã ixkreja grãnh par prãm nē kugrà hãmri nē ãm ixtã apkati axkrunēpxi pix nē akupÿm hipêx pa. Ja kaxyw ixàhpumunh tÿx.” Anhÿr o na amnhĩ jarē pa wa kuma.

⁶² Anhÿr o mē kãm ho hêx. Hãmri nhũm patre maatija wa kuma nē kãnhmã xa nē Jejus mã kapêr nē kãm:

—Kwa xà ãm hãmri na wa ã ajarēnh anē nà? Xàn ka pre ã amnhĩ jarēnh anē? E mē inhmã tanhmã amnhĩ jarēnh to. Anē.

⁶³ Nom nhũm amarĩ mē kãm xa nē mē kãm tanhmã nē hkêt nē. Hãmri nhũm patre maatija tee ri omu nē axte kãm kapêr nē kãm:

—Kwa aprĩ hã mē inhmã tanhmã amnhĩ jarēnh to. Tirtũm noo mã amã ixkapêr jakamã kêr ka akatàt kôt mē inhmã amnhĩ jarē nē amnhĩ to axêx kêt nē. Xà apê Tirtũm Kra? Xà ka na pre Tirtũm mē ixkaxyw axãm? Kwa akatàt kôt mē inhmã amnhĩ jarē. Anē.

⁶⁴ Hãmri nhũm tã hprĩ hã mē kãm amnhĩ jarē nē mē kãm:

—Tÿ. Nà ãm hãmri na ka ã ijarēnh anē. Ixpê Tirtũm kot mē akaxyw ixãm xwÿnhnta na pa. Na pre mē awÿr inhmē pa mē awÿr wrÿ. Tã kot paj nhÿrmã axte kaxkwa rũm amnē akupÿn kakrã kamã mē awÿr wrÿ. Hãmri nē Tirtũm xàhpumunh o àhpumunh xwÿnhnta nhĩhkô hã nhÿ hãmri nē pam tanhmã mē ajarēnh to ka mē amnhĩ tã ixpumu nē inhma. Anē.

⁶⁵ Hãmri nhũm patre maatija tee ri ã kot amnhĩ jarēnh anhÿr ã kuma nē kamã gryk tÿx nē. Hãmri nē gryk xà kêp patre maati hã ê kapa nē hkaxônh pa nē kumē nē hkwyjê mã kãm:

—Tk. Kwa mo kaxyw kot puj mē axte ri tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hã harēnh xwÿnh ò japêr? Tãm kot amnhĩ pé Tirtũm Kra hã amnhĩ jarēnh ã amnhĩ to hêx nhũm mē pahte mar kênã. ⁶⁶ Jakamã e kwa tanhmã kot puj mē hipêx to? Anē.

Hãmri nhũm mē kãm:

—Nà ã kot amnhĩ jarēnh anhÿr mÿrapê koja ty. Ra htyk mã tãm kênã. Anē.

⁶⁷ Hãmri nē tanhmã hipêx kati hto. Mē hkwyjaja hkuk kuhtô nē ìhkra ho htak nhũm mē hkwyjaja ìhkra hpo ho htak nē hã hpêr o axkê nē kãm:

⁶⁸ —E apê Tirtũm Kra hã ate amnhĩ jarēnh jakamã mãn uràk nē axàhpumunh tÿx. Jakamã e mē kot atak

xwÿnhnta nhĩxi jarẽ pa mẽ ama. Anẽ.

Simãw Pêtre kot Jejus kôt pa hkêt ã amnhĩ jarẽnh

Makre 14.66-72; Rukre 22.56-62; Juãw 18.15-18, 18.25-27

⁶⁹ Rôm nhũm Simãw Pêtre arĩ kítare kamã nhỹ. Hãmri nhũm mẽ kãm àpênh xwÿnh nitita omu nẽ hprĩ hã omunh kurê kumrẽx. Hãmri nẽ kãm:

—Xê pěr apê Jejus kôt mẽ pa xwÿnhjê hõ na ka. Anẽ.

⁷⁰ Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã kuma nẽ kãm mẽ uma xàj mẽ kãm amnhĩ tã aprã nẽ kãm:

—Tk. Kokỹ. Ixte mēhõ my ata pumunhre hã. Anẽ.

⁷¹ Hãmri nẽ mẽ umaj kànhmã xa nẽ tẽ nẽ kítare hwÿr hakwakrem ahte mẽ hkàx ã xa. Tã nhũm hpãnhã hõja omu nẽ hã mẽ kãm:

—Xê ma pěr ãm hãmri na mẽ harẽ. Kêp Jejus kôt ri mẽ pa xwÿnhjê hõ na pěr. Anẽ.

⁷² Hãmri nhũm amnhĩ tã kuma nẽ kãm:

—Tk. Nà mẽ ri ã amnhĩ krã hkôt ri ixto axêx anhÿr kêt nẽ. Ixte aa mēhõta pumunh kêt kumrẽx. Anẽ.

⁷³ Tã nhũm mẽ hkwÿjaja hwÿr mra nẽ kãm kapěr nhũm tanhmã mẽ kãm kapěr to nhũm mẽ kuma nẽ kãm:

—Kwa pěr ãm hãmri na mẽ ajarẽ. Apê Jejus kwÿ na ka. War akapěr kot axpẽn pyræk kênã. Anẽ.

⁷⁴ Hãmri nhũm tee ri mẽ kuma mẽ kãm amnhĩ tã aprãr kãm hihtÿx nẽ mẽ kãm:

—Kwa nà. Na pa Tirtũm noo mã mẽ amã amnhĩ jarẽ. Kot paj amnhĩ to ixêx japêr

nhũm inhma nẽ hã tanhmã ixto. Nà uràk ixpê Garirej nhõ xwÿnhre hã. Ixte mēhõ mũj pumunh kêt kumrẽx tã ka mẽ xatã axpẽn kôt ixte hkôt ixpa ho ixpa xwÿnh ã ixkamnhĩx o xa.

Anhÿrja o ra mẽ kãm amnhĩ tã aprãr o axkrunêpxi nhũm krãhyre hkàr kurê kumrẽx. ⁷⁵ Hãmri nhũm Simãw Pêtre kuma nẽ ra Jejus kot hkukamã krãhyre hkàr kêt ri kot hã amnhĩ aprãr o axkrunêpxi hã harênhnta mã hamaxpěr kurê kumrẽx. Hãmri nẽ kànhmã hakry hpar o tẽ nẽ hkaprĩhtÿx kumrẽx nẽ kítare pê kato nẽ tẽ nẽ awry hã xa nẽ mÿr rax nẽ.

27

Mẽ kot pahшти Pirat wÿr Jejus o htēm ã mẽ harênh

Makre 15.1; Rukre 23.1-2; Juãw 18.28-32

¹ Tã nhũm ra myt kator o mõi mẽ nhũm mẽ hkrãhtũmjê mẽ patre krãhtũmjaja axpẽn wÿr pikuprõnh pa. Hãmri nẽ Jejus ã axpẽn mar o hkrĩ nẽ axpẽn mã:

—Nà kot puj mẽ hã amÿnê kê mẽ kupĩ. Kêp Tirtũm Kra hã kot amnhĩ jarẽnh o amnhĩ to hêx kênã. Anẽ.

² Hãmri nẽ mẽõ põiристijê mã anẽ nhũm mẽ hpa hpre hpa nẽ ma pahшти Pirat wÿr o tẽ. Pirat kêp Rôm nhõ pahшти nhỹ hã mẽ ixpê Ijaewjê ho amnhĩptar jakamã nhũm mẽ ma hwÿr o tẽ nẽ ihkram haxà.

Jut Kariot kot amnhĩ pĩr ã harênh

Atre 1.15-19

³ Rôm nhũm Jut Kariot tee ri mẽ kot Jejus pĩr kaxyw mẽ harênh ma nê hkaprĩ nê. Ra kot mẽ kãm hã àmnênh tã mẽ kot hpĩr kaxyw ã mẽ harênh ma nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o hkaprĩ htỳx nê. Hãmri nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Mo na pa pre ri axtem nê ã amnhĩ nhĩpêx anê? Nà na pa pre amnhĩ tomnuj tỳx kumrêx. Anê.

Hãmri nê ra mẽ kot kãm kàxpore ho 30 nê òrta jamỳ nê ma akupỹm patre krãhtũmjê mẽ Ijaew pigêjtjê hwỳr o tê. Hãmri nê mẽ kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkreja wỳr mẽ hwỳr axà ⁴ nê nhỹri mẽ omu nê mẽ hwỳr tẽ nê mẽ kãm:

—E ota mẽ akàxporeta. Na pa ã mẽ amã Jejus ã ixàmnhênh anhỹrja o amnhĩ tomnuj tỳx nê. Kot tãm amnhĩ nhĩpêx o pa htã pa axtem nê ã mẽ amã hã ixàmnhênh anê. Jakamã e mĩ. Mẽ akupỹm akàxporeta jamỳ. Kot paj amnhĩm hamỳnh kêt nê. Anê.

Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nê kãm:

—Kokỹ. Nom ka na ka pre mẽ ixwỳr tẽ nê ho mẽ inhmar kênã. Anê.

⁵⁻⁷ Hãmri nhũm tee ri mẽ kuma hãmri nê pikap kàxpore rênh pa nê ma tẽ nê kato. Hãmri nê hkaprĩ htỳx kumrêx nê hamaxpêr o:

—Kwa tanhmã kot pa we amnhĩ to? Nà kot paj amnhĩ pĩ. Anê.

Hãmri nê krĩ pê kato nê ma mẽ kot pika kakwỳnh nê ho amnhĩm poti nhĩpêx xà hã pika hwỳr tẽ hãmri

nê amnhĩ mut mã ê nê ho amnhĩ pĩ. Hãmri nhũm patre krãhtũmjaja harênh ma nê tee ri kot kàxpore rênhta kawrà nê hã axpên kukja nê axpên mã:

—Kwa tanhmã kot puj wem ja ho? Jut kot mẽ pamã Jejus ã àmnênh nhũm mẽ pahte hpĩr xà hã kàxpore na. Jakamã kot puj mẽ ho Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre ho mex kêt nê. Finat Mojes kot ja nê mẽ panhũgêjtjê kurê jakamã na htem mẽ hpar xà hã kàxpore ho ixkreta ho mex kêt nê. Jakamã kwa tanhmã kot puj mẽ ho? Anê.

Hãmri nhũm ja mẽ kãm:

—E na pa ra ijamaxpêr. Pu mẽ ho Jut kot amnhĩ pĩr xà hã pikata japrô hãmri nê kamã jar mẽ kêp mẽ pahkwỳ hkêt htyk xwỳnhjê jagjênh o papa. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nhũm ja mẽ kãm mex nê. Jakamã nhũm arĩgro hõ hã nhũm mẽ ma hwỳr mra nê haprô. ⁸ Hãmri nê hã hixi mẽ nhũm kêp “mẽ hkamrô pikapĩr xà kamã pika”. Mẽ kot Jejus pĩr xà hã kàxpore ho haprôr jakamã nhũm prem ã hã hixi mênh anê. Nhũm htem arĩ axpên mã ã hixi jarênh anhỹr o pa. ⁹⁻¹⁰ Nhũm pre ra amnepêm Tĩrtũm nhỹ hã kapêr o pa xwỳnh finat Jeremĩsti mẽ hkukamã hpĩr hã ja jarê nê hã kagà. Nê hã kagà o:

Koja Ijaew nhõ patrejaja mễhõ kot mẽ kãm mễhõ my hã àmnênh pãnhã kãm kàxpore ho 30 nê òr xwỳnhja jamỳ.

Hâmri nê ma o tē nê nhÿri mē kot amnhÿm pika kakwÿnh nê ho poti nhÿpêx o pa xà hã pika hkwy japrô. Ra Tÿrtÿm kot inhmã mē harênh xà hkôt koja mē ã amnhÿ nhÿpêx anê. Anê.

ã finat Jeremÿsti kot Tÿrtÿm nhÿ hã mē hkukamã mē harênh nê hã kagã anhÿr xaja kôt nhÿm prem ã amnhÿ nhÿpêx anê.

Pahihti Pirat kot Jejus kukjêr ã harênh

Makre 15.2-5; Rukre 23.3-5; Juãw 18.33-38

¹¹ Rôm nhÿm mē pahihti Pirat wÿr Jejus o tē nê hwÿr ho axà nê kutã ãm nhÿm xa nhÿm Piratja omu nê kãm:

—E. Kwa inhmã amnhÿ jarê. Xà apê Ijaew nhô pahi na ka nà? Xà ka na htem amnhÿ wÿr ajamãr o pa? Anê.

Hâmri nhÿm kãm:

—Tÿ. Nà ãm hãmri na ka ijarê. Anê.

¹² Hâmri nhÿm mē hkrãhtÿmjê mē patre krãhtÿmjaja pahihti Pirat mã tanhmã ho kapêr punuj to. Nhÿm amnhÿ tã mē kuma nom tanhmã kãm amnhÿ tã àprãr to hkêt nê. ¹³ Jakamã nhÿm pahihti Pirat tee ri ja hã omu nê kãm:

—Kwa xà na ka ã mē kot ato kapêr anhÿrja mar kêt nê nà?

¹⁴ Anhÿr tã nom nhÿm Jejus akryk xa nê axte tanhmã kãm nê hkêt nê. Hâmri nhÿm Pirat tee ri kot ã amnhÿ nhÿpêx anhÿr ã omu nê hamaxpêr o:

—Kokÿÿ. Mē kot ho kapêr punuj tã nhÿm ãm mē kuma

nê te kãm mē uma hkêt pyrã nê tanhmã inhmã amnhÿ tã àprãr to hkêt nê. Anê.

Pirat kot Jejus pÿr kaxyw hã ãmnênh ã harênh

Makre 15.6-15; Rukre 23.13-26; Juãw 18.39-19.16

¹⁵⁻²¹ Tã nhÿm Pirat kormã mē kot axpên mar xà hã ixkre kamã ÿr rãhã nhÿm hprôja hwÿr hpêr mē nê kãm:

—Xê tanhmã mē kãm Jejusja ã axãmnênh to hkêt nê. Na pa kamãt ja kamã hkôt amÿti nê tee ri hkukamã ijamaxpêr. Kot amnhÿ to mex xwÿnh na. Aa tanhmã kot amnhÿ tomnuj to hkêt jakamã xê tanhmã mē kãm hã axãmnênh to hkêt nê. Kwarÿ. Anê.

Hâmri nhÿm Piratja kuma nê hamaxpêr o:

—Nà ixte Ijaew krãhtÿmjê pumunh tÿm. Ijaew kwÿjaja kãm Jejus kÿnh nhÿm mē hkrãhtÿmjaja kot mē hã Jejus kamã gryk nê. Jakamã ixte tanhmã mē kãm hã ixãmnênh to kaxyw na mē ã ixwÿr o htêm anê. Anê.

Na htem Pas nhô arÿgrota hapôx mē nhÿm pre htem Ijaew o amnhÿptãr xwÿnhja mē kãm mē hagjênh xà kamã hkrÿ xwÿnhjê ho hpÿnh nê mē hapôj. Mē kãm hprãm xà hkôt nhÿm mē kãm mē hapôj nhÿm mē akupÿm kapôt ã hamakêtkati nê amnhÿx pa. Jakamã nhÿm ra mē hagjênh xà kamã mēhõ my pê Parapasja hkrÿ. Na pre tanhmã amnhÿ tomnuj to nhÿm mē mÿrapê unê nê haxà. Jakamã nhÿm Ijaewjaja mē ho amnhÿptãr

xwÿnh Pirat wÿr akuprô nê kuhê nhÿm mễ kãm:

—E kot paj jarãhã mễ amã mễ hagjênh xà kamã mễ hkrĩ xwÿnhjê hõ mã inhÿre kê àmnhĩx kato nê ri pa. Nhÿ kot paj mễ amã kãm inhÿre? Xà Parapas nà? Xà mễ akwÿ kot amnhĩm ho mễ anhô pahшти Jesus pê Tĩrtũm kot mễ akaxyw ãm xwÿnhhta kot paj mễ amã kãm inhÿre? Nhÿ wehe? E mễ inhmã nhÿ jarê. Anê.

Pirat na pre mễ inhô patre krãhtũmjê pumunh mex nê. Ijaew kãm Jesus kapêr mar prãm tÿx ã nhÿm mễ hã kamã gryk tÿx nê hwÿr o mrarja kôt nhÿm mễ omunh mex nê. Jakamã ã hã mễ hkukjêr anê. Hãmri nhÿm mễhpigêt mễ patre krãhtũmjaja kuma hãmri nê mễ pikuprônh nê mễ kuhê xwÿnhjê mã kãm:

—Kwa mễ kãm anê kê mễ pamã Parapas mã mãn ure nê mãmri Jesus Kris pĩ. E kwa mễ tokyx kãm anê kê Parapas mã ure. Anê.

Hãmri nhÿm mễ mễ kuma nê pahшти Pirat mã kãm:

—Nà mễ inhmã Parapas mã mãn anhÿre. Anê.

²² Hãmri nhÿm tee ri mễ kuma nê mễ kãm:

—Kwa no mễ ate Jesus pê Tĩrtũm kot mễ akaxyw ãm xwÿnh ã harênh xwÿnhhta? Tanhmã kot paj hipêx to? Anê.

Hãmri nhÿm mễ kãm:

—Apĩ ri. Tokyx pĩ kahpa hã anhô kê ty. Anê.

²³ Hãmri nhÿm tee ri mễ kuma nê mễ kãm:

—Tk. Kwa nà. Tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã kot pa

kêt ri pĩ kahpa kunhô nhÿm ty. Anê.

Hãmri nhÿm mễ xatã àmra kamã kãm:

—Kwa pĩ kahpa hã mãn anhô kê ty. Kwa tokyx ã mễ inhmã hipêx anê. Anê.

²⁴ Hãmri nhÿm tee ri ja nê tanhmã mễ kãm kapêr to no nhÿm mễ mar kêt nê. Nhÿm tee ri mễ àmra mar o xa. Hãmri nê kãm Jesus pĩr prãm kêt jakamã amnhĩm gô hkwy janhi nê mễ piitã mễ noo mã amnhĩ nhĩhkra kuhôn h o xa. Mễ kot hã omunh xà hkôt kãm hpĩr prãm kêt ã omunh kaxyw. Hãmri nê mễ kãm:

—E na pa mễ anoo mã ã amnhĩ nhĩhkra kuhôn anê ka mễ ja hã ixpumu. Nà inhmã hpĩr prãm kêt. Tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã. Mễ kaxipixjaja mễ amã hpĩr hprãm jakamã mễ kam nê tanhmã ho. No pa kot paj tanhmã ho hkêt nê. ãm kwarĩ ho kwarĩ. Anê.

²⁵ Hãmri nhÿm mễ kuma nê kãm:

—Tôe. Nà ãm hãmri. Kot paj mễ pamjaja amnhĩ tã htykja nhô. Nê mễ ixkra nê mễ ixtãmnhwÿjê mễ amnhĩ to ixpimràatã amnhĩ tã kunhô. Kê Tĩrtũm kãm tanhmã hã mễ ixtô hto hprãm nê mamri tanhmã hã mễ ixtô hto. Anê.

²⁶ Hãmri nhÿm mễ kuma nê mễ kãm hprãm xà hkôt mễ kãm Jesus ã amÿnê nê mễ kãm Parapas mã ure. Ra Parapas kot pahi Pirat pê ô pôristi kutã amnhĩ xãm nê kêp hõxpĩrja mÿrapê nhÿm mễ kot unênh nê haxàr tã Ijaew kãm hprãm xà hkôt akupÿm kãm ure. Hãmri nê ô pôristijê mã

anê nhùm mē Jejus tak. Nê htak rax nê hāmri nhùm Pirat mē kām hã amÿnê nhùm mē kot pĩ kahpa hã nhôr o hpĩr kaxyw ma o tē.

Pôristi kot Jejus ã hpēr o pikēnh ã harēnh

Makre 15.16-20; Juãw 19.2-

3

27 Tã nhùm pôristijaja mē kot pĩ kahpa hã Jejus nhôr kaxyw ma o tē nê pahihti Pirat nhôrkwÿ kamã ixkre hõ hwÿr ho axà. Nhùm pôristi ohtô nê hwÿr akuprô nê hã pēr o pikēnh kaxyw axpēn mã:

—E kwa tokyj pu mē kām pahi xê jaxà ri. Kêp pahi hã kot amnhĩ jarēnh kēnã. Anê.

28 Hāmri nê kêp ê kapa nê hpãnhã kêp pahi hã mē ê kamrêk mexja py nê kām haxà. 29 Nê kām pahi hã mē ahkà nhĩpêx nê hkrãm haxà. Nom axtem akunĩ kamã mēmo mrô nhĩ te kot ronh kanêre pyrãk xwÿnhja nhùm mē hikãx nê hkrãm haxà. Nê kām pahi hã kô gõ nhùm kupy nê o xa. Hāmri nhùm mē ho anhÿr pa nê kutã hkõn krã ho rôrôk nê hkrĩ hpa nê hã pēr o pikēnh kamã kām:

—E ãm hāmri. Apê Ijaew nhõ pahi punuti na ka. Anê.

30 Hāmri nê kãnhmã kuhê nê hkuk kuhtô nê kêp kô pytà nê xatã ho hkrãx pê htak. Nhùm prem ã pēr o pikēnh kām hipêx anê. 31 Hāmri nê kêp pahi hã ê kapa nê akupÿm kām ê jaxà nê mē kot pĩ kahpa hã nhôr kaxyw ho kato nê ma o tē.

Pôristi kot pĩ kahpa hã Jejus nhôr ã harēnh

Makre 15.22-32; Rukre 23.27-43; Juãw 19.17-25

32 Nhùm pôristijaja Jejus o kato nê ma kapôt mã o tē. Nê kām pĩ kahpa pytĩja gõ nhùm kumÿ nê mē hkôt o hkwÿ. Nom ra hirot tÿx nê nhùm mē tee ri ja hã omu nê mēhõ kot ho ajuta kaxyw mē kot omunh xwÿnhjê kapi ho xa. Hāmri nê Sirēn nhõ xwÿnh Simãw kã htyk pumu nê unê nê kām kot Jejus o ajuta kaxyw hã karõ nhùm hwÿr tē nê kêp pĩ kahpata mÿ nê hkôt kām kumÿ nê o tē. 33 Hāmri nhùm mē kēn nhĩxêt te kot mē hkrã hi pyrãk xwÿnhhta wÿr mē o pôi. Mē kapēr kām na prem hixêtja jarēnh o: “Korkot.”

No mē pakapēr kām Korkot jarēnhja kêp “mē hkrã hi xà” nhùm mē ma hwÿr Jejus o pôi. 34 Hāmri nê mē kot pĩ kahpa hã nhôr kaxyw nhùm à htÿx kumrêx kamã hamak pymaj kām mēmo mē hkanexãja gõ. Wĩhti mē mēmo mry ma xà ho pihkãr nhùm mē kām hkwÿ gõ. Nom nhùm hkaki nê mē kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak kêt xà hã omunh kurê kumrêx nê hkaga. Nhùm mē tee ri ja hã omu hāmri nê kêp ê kapa nê kumē nê pĩ kahpa hã kuxi nê prek o ãhkra nê hpar o htÿx pa. Hāmri nê kãnhmã pĩ jarĩ nê ahkre kamã ãm nê ho htÿx nhùm kÿxpê ajêt. 35 Hāmri nhùm pôristi hkwÿjaja axpēn mã ê hkwÿ ho pigrãnh kaxyw hã kēnre ho jôka. 36 Hāmri nê ho anhÿr pa

ně pikap Jejus jamār o hkrī.

³⁷ Na htem mě hpar kaxyw ně tanhmā mě kot amnhī tomnuj to hā kagà ně mě mýri pī kahpa hā hanhō. Jakamā na prem tapti hō py ně tanhmā Jejus ā kagà hto ně hā kagà ho:

IJA EW NHŌ PAHI NA JA

HIXI PĚ JEJUS

Hāmri ně hwýr ho api ně mýri kunhō. Ā Jejus kot amnhī jarēnh anhýrja mýrapē na prem kupī.

³⁸ Hāmri nhūm mě hpānhā wa àhkīnh xwýnh wa ho axkrut ně mǎānēn pī kahpa hā wa kunhō. Nē akutā ho Jejus nhījē nhūm war ajēt.

³⁹ Tā nhūm pry hā mě mrar xwýnhjaja Jejus pumu ně hā hpēr o pikēnh o mra ně kām:

⁴⁰ —Kwa ka na ka pre ate Tirtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre grānh par ně atā apkati axkrunēpxi ně akupým hipêx par ā amnhī jarē. Nē apē Tirtūm Kra hā amnhī jarē. Nē axàhpumunh o axàhpumunh jakamā e kwa amnhī kapa ně wrý pa mě ja hā apumu. Kwa tokyx. Anē.

⁴¹ Nē patre krāhtūmjē mě Tirtūm kapēr tūm o mě ahkre o mě pa xwýnh mě mě hkrāhtūmjaja piitā hwýr mra ně hā hpēr o axkē. ⁴² Nē axpēn mā harēnh o:

—E jahti na xep pre mě kamā ukaprī ho pa ně tanhmā mě ho ajuta hto ho pa. Tā nom tām tanhmā amnhī to ně wrýk kēt ně. Kwa pu mě arī pakuhē ně kot amnhī kaxār ně wrýk

kām omu. Koja wrý pu mě omu ně kēp mě panhō pahihiti hā hkôt pajamaxpēr kurē kumrēx. E tokyx wrý Jejus. Pa mě awrýk kām apumu. Nā kot kaj awrýk rax ně. ⁴³ Na hte amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr o pa. Nē kēp Kra hā amnhī jarēnh o pa. Jakamā e. Kē Tirtūm tām hwýr tē ně kēp Kra hā akupým mě pahpē utā. Anē.

⁴⁴ Hāmri nhūm wa kot akutā hijē ně jēt xwýnhhta wa haxwýja mě mar xà hkôt mā ho kapēr anē.

Jejus tyk ā harēnh

Makre 15.33-41; Rukre 23.44-49; Juāw 19.28-30; mǎānēn Eprēw 10.19-20

⁴⁵ Tā nhūm kaxkwa nhīpōk ri myt ýr mě nhūm te kamāt pyrāk nhūm kamāt kō rax kumrēx. Jao hā awry mě nhūm ra akupým myt katēr o mō. ⁴⁶ Hāmri nhūm Jejus kapēr kām hihtýx ně àmra htýx kām Tirtūm mā kapēr ně kām:

—Inhō Tirtūm inhō Tirtūm. Kwa mon ka ixkaga? Anē.

Nom kapēr kamā kām kapēr o:

—Eri Eri. Rāmā sapatani. Anē.

⁴⁷ Hāmri nhūm mě kot mar xwýnhjaja kot Eri jarēnh ā kuma ně htýx ho finat Eris mā kapēr ā hkamnhīx. ⁴⁸ Nhūm Jejus par pē guhkrax kām wīhti punure xa. Jakamā nhūm mě ā kapēr anhýr ā kuma nhūm mēhō kām hkaprī ně. Hāmri ně mēmo rerek py ně o tē ně kaxyw pī rytija py ně ho hkanhwý. Nē

akupÿn o tē nē ho wīhti nhek nē Jesus kot hkaôr kaxyw kām kupē. ⁴⁹ Hāmri nhūm hkwÿjaja tee ri ja hā omu nē nē kām kapēr nē kām:

—Tk. Kwa nhām xa. Pu mē kop Eris jamā mân. Koja hwÿr tē nē ho wrÿk japēr. Anē.

⁵⁰ Hāmri nhūm kamāt kō mē nhūm Jesus ra htyk kaxyw nē axte àmra htÿx nē hāmri nē ty. ⁵¹ Tykja kôt nhūm Tirtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre kamā hakwakre hā kupēxēja kÿj rūm ahpar mā axkjē nē amnhī kahē xà mēnh kurē kumrēx. Utī rax tā axkjē nē amnhī kahē xà mē. Te Jesus htyk o te kot mē pahte hkôt amnhī xunhwÿr xwÿnhjē mā Tirtūm wÿr pry jakwa kre kahē xà mēnh pyrāk o ā amnhī nhīpēx anē. Nhūm pika htertēt tÿx kumrēx o kēn rūnh kwÿ ohtō nē hkrakrak pa. ⁵² Hāmri nhūm mē htyk ā pika kamā mē htykjē nhōrkwÿ ho ohtō nē mē hā axkjē nhūm mē hikwÿ xwÿnhjaja akupÿm htīr nē hapōj nē kuhē. Na prem kormā htyk kēt ri amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpēr. Tā nhūm Jesus ty nhūm mē ohtō nē akupÿm htīr nē hapōj nē kuhē. ⁵³ Nom kormā nhÿhÿm mrrar kēt nē. Arī mē hā pika nhīpy Jesus akupÿm htīr ā hamār o kuhē. Tā nhūm Jesus apkati hō hā akupÿm htīr ā arīgrota ā nhūm mē rī kormā ma Jerujarē hwÿr mra nē hwÿr agjē nhūm mē ohtō nē akupÿm mē htīr ā mē omu.

⁵⁴ Nhūm kormā Jesus htyk o mōrta ā nhūm pōristi krāhtūm

mē pōristi hkwÿjaja hāmri hparpē hamār o kuhē nē htyk kām omu. Nē pika htertēt kamā ama nē mēmoj kot tanhmā amnhī nhīpēx toja pumu nē tee ri hamaxpēr nē kām ma htÿx kumrēx. Hāmri nē axpēn mā:

—Hêxta waa nē. Pēr ām hāmri na pre htyk xwÿnhhta amnhī jarē. Kēp Tirtūm Kra kēnā. Tā pu mē amarī pahtÿx kupī. Anē.

⁵⁵⁻⁵⁶ Nhūm pre mēnijaja ohtō nē amÿm Jesus tyk kām omunh o kuhē. Marir Matarēn nē Xiakre mē Juje wa katorxà Marir nē Xiakre hō mē Juāw wa katorxàja nhūm mē kormā htyk kām omunh o kuhē. Na prem Garirej rūm hkôt tanhmā ho ajuta hto ho hkôt Jerujarē wÿr mō.

Mē kot Jesus jaxàr ā harēnh Makre 15.42-47; Rukre 23.50-56; Juāw 19.38-42

⁵⁷ Tā nhūm ra myt grire nhūm krī pē Arimatej rūm hikàxpore rax xwÿnh pē Jujeja tē. Nom axtem Juje hō na pre. Ra kot Jesus kôt amnhī xām jakamā kām ho wrÿk nē haxàr prām nē. ⁵⁸ Hāmri nē ma pahi Pirat wÿr tē nē ī hā kuwÿ nē kām:

—E ot pa awÿr tē. Kwa inhmā htyk xwÿnhhta gō pa ma o tē nē haxà nà? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē kām harē nhūm ma o tē nē haxà. ⁵⁹ Kaxyw kupēxē mex ò py nē ho hkupu pa ⁶⁰ nē ma o tē nē ò kēn kre kamā haxà. Na pre htyk kukamā kēn kre kakwÿ nhūm mē kot kormā

kamã mēhō jaxàr kêt tâ kamã na pre Jejus jaxà. Hāmri nē hã kēn rax ò xãm nē ho hitom nē ma akupÿm tē. ⁶¹ Nhũm Marir Matarēn mē Marir òja wa kēn kreta kapem omunh o wa nhÿ.

Pôristi kot kēn kre jamār o kuhê ã harēnh

⁶² Tã nhũm apkati nhũm mē inhō arġromnu pē sap kato. Hāmri nhũm Parijew nhō xwÿnhjê mē patre krãhtũmjaja ma pahi Pirat wÿr mra nē kãm:

⁶³ —Kwa pahihti. Nà amnhĩ to hêx o pa xwÿnhhta na pre kormã htĩr nē pa ri tanhmã amnhĩ jarēnh to ho pa. Nē nhÿrmã ty nē htyk ã apkati axkrunēpxi pix nē akupÿm htĩr ã amnhĩ jarē. ⁶⁴ Jakamã kwa hwÿr anhō pôristi hkwȳ rē kê mē ma hwÿr mra nē hamār mex o apkati axkrunēpxi. Kot ka anhÿr kêt nhũm hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja ma hwÿr mra nē ho ahkĩ nē ma o mra nē nhÿri haxà nē mē piitã mē kãm ra akupÿm htĩr ã harēnh o hêx o pa. Te tãm kot amnhĩ kukamã amnhĩ jarēnh pyrãk. Nom mē kot axte ã harēnh anhÿrja koja omnuj tÿx o tãm kot ã amnhĩ jarēnh anhÿrja jakre. Anē.

⁶⁵ Hāmri nhũm mē kuma nē mē kãm:

—Tôe. Nà koja mē ho anē. E mē ma hwÿr amnhĩ kôt pôristi hkwȳ ho mra kê mē hakwakre kahê xà jamār mex o kuhê. Anē.

⁶⁶ Hāmri nhũm mē kuma nē ma hwÿr mra nē hakwakre hã kēn raxta o htÿx

pa. Nē mēhō kot omunh nē kahê mēnh pymaj menh ê ho hkukō. Hāmri nē ho anhÿr pa nē pôristi mã kãm:

—E Kêr ka mē jar kuri hamār mex o akuhê. Kê mēhō tē nē tanhmã ho hkêt nē. Anē.

28

Jejus akupÿm htĩr ã harēnh
Makre 16.1-8; Rukre 24.1-12; Juãw 20.1-10

¹ Tã nhũm apkati nhũm tômġk. Hāmri nhũm Marir Matarēn mē Marir òja kwÿhtã kãnhmã nhÿ nē ma akupÿm kēn kreta wÿr wa tē. ² Puh nhũm pika htertēt tÿx nē nhũm Tirtũm kapēr o mē wrÿk xwÿnhja kēn kre wÿr wrÿ nē nhãm hakwakre nē kēn raxta mē nē hã nhÿ. ³ Hirã htÿx kãm nhÿ. Te na jaxēnh pyrãk. Nē ê haka htÿx kumrēx. ⁴ Nhũm pôristijaja tee ri omu nē kãm ma htÿx nē htertēt nē umaj pikap rôrôk pa nē te htyk pyrã nē hikwȳ. ⁵ Hāmri nhũm wa nita kēn kre hwÿr pôj nē tee ri Tirtũm kapēr o mē wrÿk xwÿnhhta pumu. Nhũm wa kãm:

—Kwa wa amã ma hkêt nē. War ate Jejus pumunh kaxyw na ka wa tē. Mē kot pĩ kahpa hã nhôr xwÿnhhta. ⁶ Nom jar amrakati. Na ra akupÿm htĩr nē kato nē ma tē. E wa kam nē annē axà nē nōr xà kaprÿ pumu. Anē.

Hāmri nhũm wa kuma nē tee ri kēn kre kamã Jejus japēr nhũm kamã amrakati. ⁷ Hāmri nhũm Tirtũm kapēr o wrÿk xwÿnh wa kãm:

—E wa tokyx ma akupÿm tē nē hkôt mē pa ho mē pa

xwÿnhjê mã harê. Koja ma Jejus mẽ akukamã akupÿm Garirej wÿr mō. Garirej kamã kot kaj mẽ axte axpên pumu. Ra kot mẽ amã amnhĩ jarênh xà hkôt. E kwa wa tokyx ma akupÿm mẽ hwÿr tẽ. Anê.

⁸ Hãmri nhũm wa kuma nê ma akupÿm hprôt nê htêm kurê kumrêx. Kãm ma htã hkĩnh nê. Nê ma Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mã ujarênh kaxyw ma mẽ hwÿr hprôt nê wa tẽ. ⁹ Pu nhũm ra Jejus tãm wa kutã tẽ nê wa hkaxpa. Hãmri nê wa haêr pê wa kãm kapêr nê wa kãm:

—Pa? Nhÿhÿm na ka wa tẽ? Anê.

Hãmri nhũm wa omu nê hkĩnh tÿx kumrêx nê hwÿr hprôt nê hpar pê hkôn krã ho tẽm nê akutã hpar ã kumÿ nê kãm mex o mex ã harê nê kãm:

—Hêxta gàà nê. Ma amex kumrêx. Amex o amex. Anê.

¹⁰ Hãmri nhũm wa kãm:

—E war amã ma hkêt nê. Mamrĩ ma tẽ nê ixkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mã ijarê kê mẽ ma Garirej wÿr mra. Kamã kot paj mẽ axte axpên pumu. Anê.

Pôristi kot kàxpore hprãm xàj Jejus o hêx ã harênh

¹¹ Rôm nhũm pôristi hkwÿjaja akupÿm tãm hkrã hãmri nê ma kên kreta rûm akupÿm krĩm mra. Hãmri nê patre krãhtÿmjê hwÿr mra nê mẽ kãm ujarênh pa. ¹² Hãmri nhũm mẽ tee ri mẽ kuma nê mēhpigêtjê ho akuprô nê mẽ hã axpên mar o hkrĩ. Hãmri

nê axpên mar pa nê pôristi mã amnhĩrer rax nê mẽ kãm:

¹³ —E mẽ amnhĩm kàxpore jamÿ nê ma ri ã mẽ kãm amnhĩ jarênh anhÿr o apa. Nom kêr ka mẽ kãm amnhĩ to axêx nê mẽ kãm: “Na pa prem kên kre kapem ixtÿx gôr nê inhĩkwÿ nhũm Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja mra nê mẽ ixpê ĩ ho ahkĩ nê ma o mra.” Anhÿr o mẽ kãm amnhĩ to axêx o apa. Mẽ ixte kàxpore ho mẽ amã amnhĩrerta pãnhã. ¹⁴ Koja pahihiti Piratja mẽ anhôt ã mẽ ajarênh ma nê hã tanhmã mẽ ato kaxyw hã kot paj mẽ axy pê tanhmã kãm ixkapêr to nhũm tanhmã mẽ ato hkêt nê. Jakamã e. Mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nê. Mẽ mãmrĩ ma mra nê ã mẽ kãm axujarênh anhÿr o ri apa. Anê.

¹⁵ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kot amnhĩ to hêxta pãnhã kàxpore jamÿ nê ma mẽ mar xà hkôt mẽ piitã mẽ kãm Jejus kôt mẽ pa xwÿnhjê ho hêx o pa. Tã na htem arĩ jarãhã Ijaewjaja ã axpên mã mẽ harênh anhÿr rãhã ho pa.

Jejus kot hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mã mẽ àpênh ã karô

Makre 16.14-18; Rukre 24.36-49; Juãw 20.19-23; Atre 1.6-8

¹⁶ Tã pa mẽ ixte Jejus kôt ixpa ho ixpa xwÿnh pê 11jaja hãmri akupÿm Jejus htĩr ã harênh ma hãmri nê ma Garirej wÿr mra. Nhÿri Jejus kot mẽ inhmã mẽmo hixêt prêk jarênhja wÿr.

17 Nê ra hwÿr ixpôx o mrar mē Jejus pumu. Tã nom nhũm mē ixkwÿjaja tee ri omu nê htÿx ho nhãm mēhõ hã hkamnhĩx. No kêt mē pajaja na pa prem ixprĩ hã omunh kurê kumrêx nê ixkĩnh tÿx nê. Nê ixkĩnh nê hwÿr ixprôt nê kãm:

—Pa Jejus? Hêxta waa nê. Amex o amex. Anê.

18 Hãmri nhũm mē inhmã:

—E na pre Tĩrtũm ã inhmã kapêr anê nê inhmã: “E kêr ka amnhĩ nhÿ hã mēmoj piitã tanhmã ho ho apa. Kaxkwa kamã nê pika kamã. Mamrĩ nhÿhÿm amnhĩ krã hkôt amã tanhmã amnhĩ to hprãm xà hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa.” Anê. Na pre mē akaxyw ã inhmã kapêr anê.

19 —Jakamã e. Kêr ka mē ma pika piitã hkôt ri mē kãm ijarênh o ri apa. Kê mē ixte mē nê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã ijarênh ma hãmri nê ixkôt amnhĩ xunhwÿ nê ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Nê kêr ka mē ja hã mē omu nê Tĩrtũm mē wa inhmã mē hkrã kumrã. Wa ixkarõ nhÿ hã mē hkrã kumrã. Mē kot wa inhÿ hã pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa kaxyw.

20 —Nê mē kãm anê kê mē ixkapêr piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa. E kêr ka mē ma mē kãm ã ijarênh anhÿr o ri mē hkôt apa. Kot paj mē anhĩhkô hã ri ixpa rãhã nhũm nhÿrmã pikaja hapêx o hapêx. Anê.

Na pre ã Jejus mē inhmã mē ixápênh ã karõ anê.

Matêwre kot Jejus jarênh nê hã kagàja ja kôt na hapêx.

Makre Makre kot tanhmã Jejus kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kagà

Juãw Makre na pre kagàja nhĩpêx. Na pre hte ma hkwýjê hkôt mẽ kãm Jejus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o ri pa. Na pre ra Simãw Pêtreja hprĩ hã Tĩrtũm kapêr o ahkre nhũm kuma nê mar tỳx nê. Hãmri nê mẽ pamã tanhmã Jejus ã kagà hto. Simãw Pêtre xô ri tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã kagà. Jejus kêp Tĩrtũm Kra hã hihtỳx o hihtỳx nê àhpumunh o àhpumunh ã nhũm pre harê nê hã kagà. Nê kêp mẽ pakutã nojarêt xwỳnh ã harê nê hã kagà. ã Juãw Makreja mẽ pamã Jejus jarê nê hã kagà anê.

Matêwre 3.1-10; Rukre 3.1-9; Juãw 1.6-8, 1.19-23

¹ Pa Kris kôt ixkràmnhwỳjaja. E kot paj mẽ amã tanhmã Jejus kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kagà ka mẽ kamã harê nê ama. Kêp Tĩrtũm Kra na. Tãm na pre mẽ pakaxyw ãm nê mẽ pahwỳr kumê. Tã tãm kot mẽ pahwỳr wrỳk nê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho paja kot paj mẽ amã ixprĩ hã harê nê hã kagà ka mẽ kamã harê nê ama.

Juãw Paxis kot Jejus kukamã harênh

² Kormã Jejus mẽ pahwỳr wrỳk xwỳj ri na pre Tĩrtũm

nhỹ hã kapêr o pa xwỳnhjê hõ pê Ijaisja kukamã tanhmã harênh to nê hã kagà. Nê Jejus kukamã harênh o mõi xwỳnh Juãw Paxisja nhũm pre mãânênh hkukamã tanhmã harênh to nê hã kagà. Te Tĩrtũm tãm hamaxpêr pyràk o harê nê harênh o:

E kot paj Ixkra hkukamã ma mẽ hwỳr kot harênh xwỳnhjê hõmê kê ma kutêp mẽ kãm harênh o ri pa. Kê mẽ kuma nê kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx mex o pa.

³ Koja kukamã harênh xwỳnhja ma kapôt ã ri hwỳr mẽ mrar xwỳnhjê mã harênh o ri pa. Nê kỳx pê mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm: “E mẽ inhma. Koja Tĩrtũm tokyx mẽ pahwỳr mẽ panhõ Pahihti mẽ nhũm wrỳ pu mẽ pahpiitã omu. Jakamã kwa mẽ tokyx kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx. Te ho mẽ kot mêhõ kutêp pry ho mex pyràk o amnhĩ nhĩpêx. Nom pry kumrêx o mex kêt nê. ãm amnhĩ nhĩ ho tãm amnhĩ nhĩpêx nê tãm axpên nhĩpêx. Pahihtita kutêp. Mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx tũmja te kot pry nhĩnur nê krã hakỳx nê pry juk nhũm mẽ tee ri kot kãm hã mrar mex prãm kaprỳ pyràk. Jakamã kot kaj mẽ Pahihti nyw kutêp ate amnhĩ tomnuj kaga nê tãm

amnhĩ nhĩpêx nê tãm
axpên nhĩpêx. Hãmri
nê te mẽ kot pry nhĩnur
o mex nê ho katàt
nhũm ra katàt mux
nê nôr pyræk o amnhĩ
nhĩpêx. E kwa kêr
ka mẽ ã kutêp amnhĩ
nhĩpêx anê.” Anhÿr o
koja mẽ kãm harênh o
pa. Anê.

Na pre ã Tĩrtũm Juãw Paxis
kukamã harênh anê nhũm ÿ
hã kapêr xwÿnh pê Ijaisja mẽ
pamã hã kagã.

⁴ Tã ra kot harênh xà hkôt
nhũm Juãw Paxisja tẽ. Hãmri
nê kapôt ã ri mẽ kãm Tĩrtũm
kapêr jarênh o pa nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ tokyx amnhĩ
tomnuj kaga nê tãm ri amnhĩ
nhĩpêx. Kê Tĩrtũm ja hã mẽ
apumu nê mẽ anê mẽ ate
amnhĩ tomnuj rênh pa nê
mẽ ato hkra. Pa mẽ piitã
mẽ kot ra mẽ apê hkra hã
mẽ apumunh kaxyw mẽ akrã
kumrã. Anê.

⁵ Hãmri nhũm mẽ ohtô nê
kot kapêr mar kaxyw ma
nhÿhÿnh hwÿr kapôt mã mra.
Pyka pê Jutej rũm nê Jutej
kamã krĩ pê Jerujarê rũm
nhũm mẽ ohtô nê hwÿr mra.
Hãmri nê nhÿri omu nê kãm:

—E ixte amnhĩ tomnuj kaga
hprãm xàj na pa awÿr amnhĩ
to tẽ. Na pa hte amnhĩ tom-
nuj pix o ri ixpa. Tã tee ri
ja hã amnhĩ pumu nê ixkaprĩ
nê. Hãmri nê ra inhmã amnhĩ
tomnuj kaga nê tãm amnhĩ
nhĩpêx prãm nê.

Anhÿr ã amnhĩ jarê. Hãmri
nhũm Tĩrtũmja kaxkwa kamã
hkrĩ htã mẽ kuma nê amnhĩ

katut kôt mẽ kot amnhĩ tom-
nuj piitã rênh pa nê axte kãm
hamaxpêr kêt nê. Jakamã
nhũm Juãw Paxis gôx kãm
mẽ hkrã kumrã. Pyhti pê
Jotãw kamã. ⁶ Juãw Paxisja
hikãxpore hkêt jakamã na pre
ê mex kêt nê pa. ãm mẽmo
mry pê kamer kĩ ho amnhĩm
ê nhĩpêx nê hagjê nê hã pa.
Nê mẽmo mry hkà ho amnhĩ
pre nê ri pa. Nê mẽõ mex kur
kêt nê ãm krit ku nê menh ôr
o ri pa. ⁷ Hãmri nê mẽ kãm
tanhmã Jejus jarênh to ho pa
nê mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Koja tokyx
Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm
xwÿnhta mẽ pahwÿr wrÿ.
Ahpumunh tÿx o kot ijakrenh
jakamã na pa hte ãm kukwak
ri ixpa nê amnhĩ tã hã
ixpijaàm rãhã ho ri ixpa. Te
ixkrãm ã ixpijaàm o amnhĩ
nhĩpêx pyræk. ⁸ Na pa hte
gô pix o Tĩrtũm mã mẽ akrã
kumrãr o ri ixpa. Nom mẽ
pahwÿr wrÿk mã xwÿnhja
koja mẽ awÿr Tĩrtũm Karõ
rê nhũm mẽ akaxwÿnh mã
agjê. Ka mẽ ÿ hã tãm ri amnhĩ
nhĩpêx rãhã ho ri apa. Anê.

*Juãw Paxis kot Jejus krã
kumrãr ã harênh
Matêwre 3.13-17; Rukre
3.21-22; Juãw 1.32-34*

⁹ Tã nhũm Jejusja tãm Juãw
Paxis wÿr tẽ. Garirej kamã
krĩ pê Najare rũm ma hwÿr
tên pøj. Hãmri nhũm Juãwja
hkrã hkumrã. Pyhti pê Jotãw
kamã hkrã kumrã. ¹⁰ Hãmri
nê wa gøj rũm api nê mÿr ri
kaxkwa pumunh o xa. Nhũm
kaxkwa axkjê nhũm kurũm
Tĩrtũm Karõ te tuuti pyrã nê

Jejus wÿr wrÿk o tē nē ìkre hã xa nhũm amnhĩ tã omunh o xa. ¹¹ Hãmri nhũm Tirtũm kaxkwa rũm kãm kapēr nē kãm:

E apê Ixkra mex na ka.
 Æm hãmri na ka hte
 ixkanrêhã amnhĩ
 nhĩpêx mex o apa.
 Inhmã ajapê kamã na
 ka ri apa ho apa. Anē.

Jejus kot Satanasti kaga hã harēnh

Matêwre 4.1-11; Rukre 4.1-13; mãănēn Eprêw 2.18, 4.15

¹² Tã nhũm Tirtũm Karōja ma kapôt mã Jejus o mō ¹³ nhũm kapôt ã mry xoprê kaêx ã ri mrar o hã arĩgro pē 40. Hãmri nhũm Satanasti omu nē ma hwÿr tē nē ri hkôt pa. Kapôt ã ri hkôt hêx rom tanhmã kãm kapēr to nhũm kot mar nē hkôt amnhĩ xãm prãm xaj ma hkôt pa. Nom nhũm Jejus hkaga kumrêx nhũm tee ri ho anhÿr kaprÿ nē ma akupÿm tē. Hãmri nhũm Tirtũm kapēr o mē wrÿk xwÿnhjaja Jejus wÿr wrÿ nē tanhmã ho mex to.

Jejus kot Tirtũm mã àpēnh krax ã harēnh

Matêwre 4.12-17; Rukre 4.14-15

¹⁴ Nhũm pre ra mē ixpê Ijaew o amnhĩptàr xwÿnh pē Eroxja Juãw Paxis kot mēmoj tã kãm àkjêr mÿrapê nhũm pre ra unē nē haxà. Tã kot haxàr jakành pē nhũm Jejus ma akupÿm pyka pē Garirej wÿr mō nē kamã mē kãm Tirtũm kapēr jarēnh o pa. Nē Tirtũm kot mē hwÿr mēnh ã amnhĩ jarēnh o pa. Nom te

nhãm mēhō jarēnh pyràk o amnhĩ jarē ¹⁵ nē mē kãm:

—E na Tirtũm kãm mē ato hkra hprãm nē. Jakamã na ra kot mē awÿr ãm xwÿnhhta mē nhũm mē awÿr wrÿ. Kwa mē tokyx kapērja ma nē amnhĩ kaxyw hkôt ajamexpēr. Hãmri nē ate amnhĩ tomnuj kaga nē Tirtũm kôt mãn amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Kot kaj mē ã amnhĩ nhĩpêx anē nhũm Tirtũm amnhĩ tã mē apumu nē mē ato hkra. Anē.

Jejus kot amnhĩ kôt tep pynēnh xwÿnh wa hwÿr ã harēnh

Matêwre 4.18-22; Rukre 5.1-11

¹⁶ Tã nhũm Jejus ma Garirej kamã gō rax pē Garirej mÿri mō. Hãmri nē Simãw mē htō Andreja wa hwÿr kato nē wa omu. Wa kot tep pynēnh xwÿnh jakamã na pre wa gōx kãm kryhti rēnh o xa nhũm Jejus wa hãnh tē nē wa omu. ¹⁷ Hãmri nē amnhĩ kôt wa kuwÿ nē wa kãm:

—E war amnē ixkôt tē nē ixkôt mãn apa. War apê tep kanhêr rax o ri apa xwÿnh tã kër ka war axàpēnhhta kaga nē hpãnhã ixkôt apa ho apa. Kot paj tanhmã war akrã hto ka wa tep pynēnh pãnhã ma ri mē hkôt mē kãm ixkapēr jarēnh o ri apa. Mē ohtō nē mē kot war amar nē Tirtũm kôt amnhĩ xunhwÿr kaxyw. Jao kot kaj te war ate tep kanhêr rax nē Tirtũm mã òr pyràk o amnhĩ nhĩpêx.

Anhÿr o wa kãm kapēr. ¹⁸ Hãmri nhũm wa kuma nē kryhti kaga nē ma hkôt pa ho pa kurê kumrêx. ¹⁹ Hãmri nē

mê gô mÿri mō nē Jepetew kra Xiakre mê htō Juāw wa hwÿr kato nē wa omu. Nhũm wa kormã hipêêxà nhĩhkô hã pàr kãm kryhti ho mex o wa nhÿ nhũm Jejus wa mê hwÿr kato nē wa omu nē amnhĩ kôt wa kuwÿ. ²⁰ Hãmri nhũm wa kuma nē ma hkôt pa ho pa. Pàr kre kamã mê kãm àpênh xwÿnhjê ri hipêêxà re nē ma Jejus kôt pa ho pa.

Jejus kot mēhō nē mēkarōmnuti janor ā harēnh

Rukre 4.31-37

²¹ Hãmri nhũm Jejus mê hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjaja ma krĩ pē Kapanau hwÿr mō hãmri nē hwÿr pōj. Hãmri nhũm mê ixpē Ijaewjê nhō arĩgromnu pē sap kato nhũm Jejus ma Tĩrtũm kapēr o mê ahkre xà hã ixkre hwÿr tē nē hwÿr axà. Hãmri nē kamã mê kot Tĩrtũm kapēr mar kaxyw axpēn wÿr mê pikuprōnh xwÿnhjê jahkre ho nhÿ. ²² Nē mê ahkre mex nhũm mê kuma nē tee ri hamaxpēr nē axpēn mǎ:

—Hêxta waa nē. Pēr âm hãmri na â mê pamã mēmoj jarēnh anē. Tĩrtũm kapēr tũm o mê ahkre xwÿnhjê rom àhpumunh tÿx kôt na hprĩ hã mê pajahkre mex nē. Anē.

²³ Hãmri nhũm mēhō myja mê hwÿr axà. Na pre ra mēkarōmnuti hwÿr axà nhũm ÿ hã amnhĩ tomnuj o pa. Hãmri nē mê hwÿr axà nē Jejus pumu nē kãm kapēr. Nom tãm kapēr kêt nē. Mēkarōmnuti nhÿ hã kãm kapēr. Kàx pē kãm kapēr nē kãm:

²⁴ —Pa Jejus? Kwa tanhmã mê ixto hkêt nē. Ixte apumunh mex. Apê Najare nhō xwÿnh tã mãânēn apê Tĩrtũm kot mê ixwÿr amēnh xwÿnh maati na ka. Tĩrtũm rũm na ka pre mê ixwÿr wry. Kwa xà kot kaj mê ixto ajapêx nà? Anē.

²⁵ Hãmri nhũm kãm:

—Tk. Kwa anhĩkrê nē myta kurũm akator kurê kumrêx. Anē.

²⁶ Hãmri nhũm kuma nē àmra htÿx kãm myja o àk tÿx nē kēp kato nē ma tē nhũm akupÿm mex. ²⁷ Hãmri nhũm mê piitã omu nē kamã no pyma nē. Hãmri nē xatã axpēn mǎ harēnh o pa nē axpēn mǎ:

—Kokÿÿ. Jejus na pre àhpumunh tÿx kôt mēkarōmnuti jano nhũm kuma nē mê kurũm hapôx kurê kumrêx. Anē.

²⁸ Hãmri nhũm Garirej kamã mê piitã ri axpēn mǎ harēnh o pa.

Jejus kot akupÿm Simãw xupãnhgêx o mex ā harēnh

Matêwre 8.14-15; Rukre 4.38-39

²⁹ Tã nhũm Jejus Xiakre mê Juāw mērohã Tĩrtũm kapēr o mê ahkre xà hã ixkre rũm kato nē ma Simãw mē Andre wa ôrkwÿ hwÿr mō. ³⁰ Hãmri nē mê hwÿr agjê. Nhũm Simãw xupãnhgêxja ra à nē hkà kagro htÿx nē nō nhũm Jejus mê hwÿr axà nhũm mê kãm harê. ³¹ Hãmri nhũm mê kuma nē hwÿr axà nē omu nē hpa hã kupy nē kãnhmã ÿr nhũm hkà hakry nē akupÿm mex kurê kumrêx. Hãmri nē

kànhmã xa nê tẽ nê mẽ kãm mêmõj nhĩpêx nhũm mẽ hkur o hkrĩ.

Jejus kot akupÿm mẽ hkwÿjê ho mex ã harênh

Matêwre 8.16-17; Rukre 4.40-41

³²⁻³³ Tã nhũm myt axà nhũm mẽ ohtô nê Simãw mẽ Andre wa òrkwÿ hwÿr mra nê hakwakrem Jejus ã akuprõ. Nê amnhĩ kôt mẽ à xwÿnhjê ho mra. Nê mẽkarõmnuti kot mẽ hwÿr gjêx xwÿnhjaja nhũm mẽ hwÿr mẽ o mra. ³⁴ Hãmri nhũm Jejus mẽ omu nê akupÿm ahpÿnhã mẽ piitã mẽ ho mex pa. Nê mẽkarõmnutija nhũm mẽ kurũm mẽ hapõj. Mẽkarõmnuti kot kêp Tĩrtũm Kra hã omunh tã no nhũm kapêr nê mẽ hkurê nê mẽ hano nhũm mẽ kapêr kêt rãhã mẽ kurũm hapõj nê ma mra.

Jejus kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh ã harênh

Rukre 4.42-44

³⁵ Tã nhũm apkati nhũm kormã myt kator kêt ri nhũm Jejus kànhmã nhÿ nê tẽ nê kato. Hãmri nê ma kapôt ã ahte nhÿhÿm tẽ nê nhÿri Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh o nhÿ.

³⁶ Hãmri nhũm Simãw Pêtre mẽ hkwÿjaja hkrã hapõj nê tee ri ixkre kamã hapêr. Hãmri nê hapõj nê ma hpri jakop o mõ. ³⁷ Hãmri nê hwÿr kato nê omu nê kãm:

—Pa. Kwa na mẽ piitã tee ri ajapêr. Anê.

³⁸ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tõ ma pu mẽ mõ. Nom kot puj mẽ akupÿm mẽ hwÿr pamõr kêt nê. Kot puj mẽ

hpãnhã nhãm krĩ hkwÿ hkôt mãn ri pajapõj. Pa kamã mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarê mãn. Ja kaxyw na pre mẽ awÿr inhmẽ. Krĩ piitã hkôt mẽ pa xwÿnhjaja kot kapêr mar kaxyw. Anê.

³⁹ Hãmri nê mẽ ma axte Garirej kamã krĩ hkwÿ hkôt pa. Nê krĩ piitã hkôt Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre kamã mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o pa. Nê mẽ kurũm mẽkarõmnuti japõx o pa.

Jejus kot akupÿm mẽhõ hkãmnu ho mex ã harênh

Matêwre 8.1-4; Rukre 5.12-16

⁴⁰ Tã nhũm mẽhõ hkà hkrõ xapêr tÿx xwÿnhja Jejus wÿr tẽ. Hãmri nê hã hpijaàm kaxyw kutã hkõnkrã ho tẽm nê nhÿ nê kãm:

—Pa Pahihtĩ. E ot pa awÿr amnhĩ to tẽ. Akupÿm ate mẽ ixto mex kaxyw axàhpumunh tÿx jakamã kot ka akupÿm amã ixto mex prãm nê mãmrĩ akupÿm ixto mex. Anê.

⁴¹ Hãmri nhũm kuma nê kamã ukapri nê hã ìhkra xi nê kãm:

—Nà kot paj ato mex. E akupÿm akà mex.

⁴² Anhÿrja kôt nhũm akupÿm hkà mex kurê kumrêx. ⁴³⁻⁴⁴ Hãmri nhũm Jejus kãm kapêr kãm hihtÿx nê hano nê kãm:

—E kêr ka amnhĩ tã akwÿjê mã tanhmã ijarênh to hkêt rãhã ma patre hwÿr tẽ kê akupÿm akà mex ã apumu. Hãmri ka amnepêm Mojes kot mẽ ate akupÿm mẽ amex ã Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã karõ xwÿnhnta

ka kãm ho anê. Kê mẽ piitã akupÿm akà mex ã apumu. Anê.

⁴⁵ Hãmri nhùm kuma nê ma tẽ. Nom axtem nê ma mẽ piitã mẽ kãm amnhĩ jarênh o ri mra. Jejus kot kãm karõ xà kuhpa hã ma mẽ kãm amnhĩ jarênh o ri mra. Jakamã nhùm mẽ kuma nê piitã nhÿhÿnh Jejus wÿr mra. Mẽ ohtô rax kumrêx nê hwÿr mra nhùm tee ri mẽ noo mã nhÿri krĩm pa mã. Hãmri nê ãm krĩ pu hã ri pa htã nom nhùm mẽ arĩ ohtô nê hwÿr mra.

2

Jejus kot akupÿm ã kamã htyk xwÿnh o mex ã harênh

Matêwre 9.1-8; Rukre 5.17-26; Juãw 10.37-38

¹ Tã nhùm Jejus hã apkati grêre nê hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mẽrohã ma akupÿm Kapanau wÿr mō. Hãmri nê hwÿr pōj nhùm mẽ piitã nhÿri mēhō nhōrkwÿ kamã hpōx kôt harênh ma nê hã akuprō. ² Ra hã pikuprōnh rax nê ixkre nhĩtom pa. Nhùm mẽ hkwÿjaja kapôt ã kuhê nhùm Jejus Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre ho nhÿ. ³ Hãmri nhùm mẽmyjaja kêp kwat nê ã kamã htyk xwÿnhja mÿ nê Jejus kot ho mex kaxyw hwÿr o tẽ. ⁴ Hãmri nê tee ri hã mẽ pikuprōnh rax xwÿnhjê pumu nê nhÿhÿnh kot hwÿr o àr kaxyw tee ri amnhĩ kukamã ho ukapi ho pa. Hãmri nê hamaxpêr nê ixkre nhĩmōk po hwÿr ho api nê himōk kwÿ grã nê hkôt ã kamã htyk xwÿnhhta nōr xà

mērohã hkôt Jejus wÿr haxà. ⁵ Hãmri nhùm mẽ kot kaxyw kãm hamaxpêr tÿx ã mẽ omu nê ã kamã htyk xwÿnhhta mã kapêr nê kãm:

—Pa? Kwa tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nê. Na pa ra anê ate amnhĩ tomnuj piitã ho ijapêx. Kot paj axte kãm ijamaxpêr kêt nê. Anê.

⁶ Hãmri nhùm Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwÿnhjaja tee ri ã kapêr anhÿrja ã kuma nê hamaxpêr o:

⁷ —Tk. Kwa pêr mēhō myti mÿj kêp Tĩrtũm kêt tã te kapêr pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nê mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o hapêx ã amnhĩ jarê. Tĩrtũm pix kot mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o hapêx kênã. Anê.

⁸ Nom nhùm Jejus mẽ hamaxpêr kôt mẽ omunh mex nê. Mẽ kot Tĩrtũm pix kot mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj rênh nê akupÿm mẽ à xwÿnhjê ho mex kôt mẽ hamaxpêrja nhùm mẽ omunh mex nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ ã ajamaxpêr anhÿr kêt nê. ⁹ Ixte mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o ijapêx par ã amnhĩ jarênh tã mẽ ate mẽ ano ho ja kôt ixpumunh kêt jakamã na ka htem ja hã ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Nom kot paj mẽ anoo mã akupÿm myja o mex. Ka mẽ ja hã ixpumu hãmri nê ixkôt ajamaxpêr kurê kumrêx. ¹⁰ Ixpê Tĩrtũm kot mẽ awÿr inhmēnh xwÿnh na pa. Ixte mẽ anê mẽ ate amnhĩ tomnuj rênh kaxyw na pre mẽ awÿr inhmē pa wrÿ. Tã mẽ ate ja

kôt ixpumunh kaxyw kot paj
mê anoo mã mytija ho mex.

¹¹ Anhÿr o mẽ kãm kapër
hãmri nê ì kamã htyk xwÿnhhta
mã kapër nê kãm:

—E kànhmã xa nê anõr xà
mÿ nê ma akupÿm anhõrkwÿ
hwÿr tẽ. Anẽ.

¹² Hãmri nhũm kuma nê
kànhmã ãm kurê kumrêx.
Hãmri nê akupÿm mex ã
amnhĩ pumu nê hkĩnh tÿx nê
nõr xà mÿ nê mẽ noo mã kato
nê ma akupÿm õrkwÿ hwÿr tẽ.
Hãmri nhũm mẽ kot omunh
xwÿnhjaja amnhĩ jaêr pê omu
nê no hapôx kaxyw nê hkôt
omunh o kuhê nê kamã no
pyma htÿx nê. Nê tee ri omu
nê axpên mã:

—Hêxta waa nê. Aa mẽ
pahte ã mēhõ kot amnhĩ
nhĩpêx anhÿr ã omunh kêt
kumrêx tã jarãhã ja pumu.
Nà Tĩrtũmja ãm mex o mex.
Anẽ.

*Jejus kot amnhĩ wÿr Rewi
hwÿr ã harēnh*

*Matêwre 9.9-13; Rukre
5.27-32*

¹³ Hãmri nhũm Jejus mẽ ma
mra nê akupÿm gô rax pê
Garirej wÿr mra nê gô mÿ
ri pa. Hãmri nhũm mẽ pi-
itã omu nê hwÿr mra nê hã
akuprõ nhũm Tĩrtũm kapër o
mê ahkre ho nhÿ. ¹⁴ Hãmri nê
mê kure nê axte hkôt mẽ pa
ho mẽ pa xwÿnhjê mẽrohã ma
axte mra nê nhÿri Apew kra
Rewija pumu. Rõm kãm mẽ
õ pahшти mã amnhĩ kwÿjê pê
kãxpore hkwÿ jamÿnh xwÿnh
na pre. Jakamã nhũm àpēnh
o nhÿ nhũm Jejus hãnh tẽ nê
omu nê amnhĩ kôt kuwÿ nê
kãm:

—Pa? E kwa axàpēnhhta kaga
nê hpānhã amnẽ mẽ ixkôt
mãn ri apa ho apa. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nê
àpēnh kaga nê ma hkôt mō
nê hkôt pa ho pa.

¹⁵ Hãmri nhũm mẽmo arĩgro
hã nhũm Rewi nhõ mẽ apkur
xà hã mẽõ rax nê. Jakamã
nhũm amnhĩ nhõrkwÿ hwÿr
hkrãmnhwÿjaja nê Jejus mẽ
hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê
hwÿ. Hãmri nhũm mẽ ma
hkôt mra nê õrkwÿ hwÿr agjê
nê kuri apkur o hkrĩ. Nê
mãānēn mẽ kēp Rõm nhõ pahi
mã mẽ kēp kãxpore hkwÿ
jamÿnh xwÿnh kwÿ nê mẽ
ohtõ nê mẽ kutã apkur o hkrĩ.

¹⁶ Hãmri nhũm Tĩrtũm kapër
tũm o mẽ ahkre xwÿnh kwÿ
pê Parijew nhõ xwÿnhjaja
mra nê mẽ apkur ã mẽ omu.
Nê tee ri mẽ hkaêx ã Jejus
pumu nê hkôt mẽ pa ho mẽ
pa xwÿnhjê hwÿr agjê nê hã
mẽ kãm akir nê mẽ kãm:

—Kwa na htem mẽ kot
amnhĩ tomnuj xwÿnhjê kutã
apkur kêt tã ka mẽ Jejus mẽ
apimràatã axtem nê mẽ kutã
axàpkur o akrĩ. Mẽ ate amnhĩ
to mex ronhÿx ka mẽ kutã
axàpkur kêt nê. Anẽ.

¹⁷ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ
tã mẽ kapër ma nê mẽ kãm:

—Tk. Ixte tãm mẽ unhwÿr
kaxyw ixte mẽ kutã ixàpkur
o inhÿr kēnã. Xà na hte tõtõ
mẽ mex xwÿnhjê hwÿr mra
nê mẽ hkane? Nà na hte ãm
mẽ à xwÿnhjê pix kane ho pa.
Ra mẽ ate ja pumunh mex.
Ja pyrã nê na pa pre mẽ kot
amnhĩ to mex xwÿnhjê hwÿr
ixwrÿk kêt nê. ãm mẽ kot

amnhĩ tomnuj xwỳnhjê pix wỳr na pa pre wrỳ. Ixte tãm mẽ unhwỳr kaxyw mẽ hwỳr wrỳ nê jajê kutã ixàpkur o nhỹ. Mẽ ate amnhĩ tomnuj mã anhũrer nê hpãnhã tãm amnhĩ nhĩpêx o apa kaxyw na pa pre mẽ awỳr wrỳ nê mẽ akamã ixukapri ho ri mẽ akôt ixpa. Tã ka mẽ atỳx ã ixte mẽ kutã ixàpkur anhỹrja ã ixto akapêr anê. Anê.

Mẽ kot Tirtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw mẽo kaga hã mẽ harênh

Matêwre 9.14-17; Rukre 5.33-39

¹⁸ Juãw Paxis kôt mẽ pa xwỳnhjê mẽ Parijew nhõ xwỳnhjaja na prem tõtã Tirtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw nê apkur kêt rãhã kamã kãm amnhĩ jarê. Nom nhũm Jesus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja na prem kãm amnhĩ jarênh prãm nê apkur kãm amnhĩx kãm amnhĩ jarênh o pa. Jakamã nhũm Ijaew kwỳjaja tee ri ja hã mẽ omu nê Jesus wỳr mra nê mẽ hã hkukja nê kãm:

—Pa? Kwa aprĩ hã mẽ inhmã mẽmoj jarê. Na hte Parijew nhõ xwỳnhjê mẽ Juãw Paxis kôt mẽ pa xwỳnhjaja tõtã Tirtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw nê apkur kêt rãhã kãm amnhĩ jarê. No akôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja na htem àmnhĩx apkur o pa kamã kãm amnhĩ jarênh o pa. Kwa mo na htem mẽ urak nê tõtã apkur kêt rãhã kãm amnhĩ jarênh kêt nê? Anê.

¹⁹ Hãmri nhũm Jesus mẽ kãm:

—Tk. Mo kaxyw kot mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê? Mẽ hkapri hkêt kênã. Mẽ kot ixkôt pa ho pa hã amnhĩ pumunh jakamã na htem hkĩnh nê pa. Kormã ixte mẽ hkôt ixpa kênã kot kêt mẽ Tirtũm mã kapêr kaxyw nê ho apkur kêt kamã kãm amnhĩ jarê. Xà na htem hkràmnhwỳ hã hkĩnh kaxyw hã akuprõ nê hkapri nê apkur kêt nê mỳr o hkrĩ? Nà na htem hã akuprõ nê hkĩnh nê apkur rũnh nê. Ja pyrã nê na hte ixkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja ixkôt kormã àmnhĩx hkĩnh nê apkati mẽ apkur kãm kãm amnhĩ jarênh o pa. ²⁰ Nom koja mẽ kãm ixkurê xwỳnhjaja nhỹrmã tanhmã ixto hãmri nhũm mẽ rĩ kormã hkapri htỳx kãm ho apkur kêt rãhã Tirtũm mã amnhĩ jarê. Anê.

Nhũm pre ã Jesus mẽ kãm hkôt ri mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê jarênh anê hãmri nê axte mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

²¹⁻²² —Mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjaja mẽ kot amnhĩ nhĩpêx tũm o amnhĩ pyrak jakamã na htem mẽ kot amnhĩ nhĩpêx nyw kaga. Tã ixte amnhĩ nhĩpêx nywja te kot mẽ ate amnhĩ nhĩpêx tũm pyrak kêt jakamã na ka htem inhma nê ãm inhma. Kwa mẽ inhma nê mẽ ate amnhĩ nhĩpêx tũm gryk ã ixkaga hkêt nê. Anê.

Jesus kêp arĩgromnu hpãm ã

kot amnhĩ jarēnh

Matêwre 12.1-8; Rukre 6.1-5

²³ Tã nhũm mẽ ixpê Ijaew nhõ arĩgromnu pē sap kato nhũm Jejus mẽ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja ma nhỹhỹm mō. Ma mẽ hpur kahti hkôt nhỹhỹm mō nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja ra kãm prãm nē. Hãmri nē prãm xàj purta kamã amnhĩm mẽmo hy te kot harôj pyræk xwỳnhhta kwỳ rê nē ma Jejus kôt hkanhar o mō. Mẽ ixpê Ijaewjaja na pa htem axpēn pur kãm ixpa nē ã amnhĩ nhĩpêx anē.

²⁴ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwỳnhjaja mẽ hkôt mra nē tee ri ja hã mẽ omu nē Jejus wỳr mra nē mẽ hã kãm akir nē kãm:

—Kwa jarãhã sap tã akôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja mẽmo hy hkwỳ rê nē akôt hkanhar o pa. Tĩrtũm kapēr ã kagà htũm kot mẽ panhõ arĩgromnu hã mẽ pahte mẽmoj nhĩkēnh nē mẽ pahkurê kēnã. Kwa mẽ kãm anē kê mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nē. Anē.

²⁵⁻²⁶ Hãmri nhũm Jejus mẽ kuma nē hprĩ hã mẽ kãm Tĩrtũm kapēr tũm jarē nē mẽ kãm:

—Kwa xàn ka mẽ kormã Tĩrtũm kapēr ã kagà htũm kamã pahĩ Tawi kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kamã harēnh nē mar kêt nē? Kormã Apiatar kêp patre maati ri na pre Tawi hkôt ri mẽ pa xwỳnhjê mẽ prãm xàj Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkre hwỳr agjê. Hãmri nhũm Apiatar mẽ kãm prãm tỳx ã mẽ omu nē mẽ kamã ukapřĩ

nē mẽ kãm mẽmoj gō. Mẽ kot Tĩrtũm noo mã pãwti jaxwỳr xwỳnhhta nhũm mẽ kãm kugõ nhũm mẽ kuku. Tĩrtũm kapēr ã kagà htũm kot ja nē mẽ kurê htã nhũm mẽ kãm prãm tỳx ã mẽ omu nē mẽ kamã ukapřĩ xàj mẽ kãm kugõ. Patre pix kot ja hkur kaxyw tã nhũm mẽ kãm kugõ nhũm mẽ kuku. Tã nom nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ omu nhũm ja kêp omnuj kêt nē. Patre kot mẽ kamã ukapřĩ nē mẽ kãm õr nhũm ja hã omu nhũm ja kãm mex nē. Anē.

Hãmri nē mẽ kãm:

²⁷ —Na pre Tĩrtũm panhĩ kumrēx o kato nē kormã mẽ hkòkòt nē Tĩrtũm mã hamaxpēr o hkrĩ kaxyw arĩgromnu ho kato. No na pre arĩgromnu kumrēx o kato nē hpãnhã kaxyw panhĩ ho kator kêt nē. ²⁸ Tã pa na pre Tĩrtũm mẽ akaxyw ixãm nē mẽ awỳr inhmē. Jakamã papxipix na pa hte arĩgromnu hã tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ kãm karõ ho ri ixpa. Jakamã kwār mẽ mãmřĩ mẽmojta rê nē ixkôt hkanhar o mō. Anē.

3

Jejus kot akupỳm ìhkra grã xwỳnh o mex ã harēnh

Matêwre 12.9-14; Rukre 6.6-11

¹ Tã nhũm mẽ ixpê Ijaewjê nhõ arĩgromnu pē sapja axte kato. Hãmri nhũm Jejus Tĩrtũm kapēr o mẽ ahkre xà hã ixkreja wỳr tē nē axà nē kamã Tĩrtũm kapēr o mẽ ahkre ho nhỹ. Nhũm mẽhõ my ìhkra grã xwỳnhja mẽ ìhkõ hã mar o nhỹ. ² Nhũm

Parijew nhõ xwýnhjaja kãm mẽ hkrãhtũmjê mã Jesus o kapêr prãm jakamã htãnopxar o kuhê nê axpên mã:

—E kwa pu mẽ jar pakuhê nê kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã omu. Xà koja jarãhã ãhkra grà xwýnh mũj o mex nã? Jarãhã arĩgromnu kênã kot kêt kãm ãhkra ho mex. Koja ho anê nê ra Tĩrtũm kapêr tũm nhĩrõp xa. E pu mẽ xa nê hã omu. Anê.

³ Hãmri nhũm Jesus ãhkra grà xwýnhhta pumu nê kãm:

—Pa? E kãnhmã xa nê amnê ixwýr tẽ. Anê.

Hãmri nhũm kãnhmã xa nê hwýr tẽ nê mẽ piitã mẽ noo mã xa. ⁴ Hãmri nhũm Jesus mẽ kot omunh o hkrĩ xwýnhjê hwýr rĩt nê arĩgromnu hã tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ hkukja nê mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Tanhmã na htem arĩgromnu hã axpên nhĩpêx to wehe? Xà kot ka mẽ arĩgromnu hã axà htýx nê amex prãm xàj ma mẽhõ hwýr amnhĩ to tẽ nhũm apumu nê apkatim arĩgro mex jamãr pê akane hkêt ka ty nhũm ja amã mex nê? Rý nhũm apumu nê tanhmã atomnuj to nê akupým amnhĩ nê ajano nhũm ja amã mex nê? Nã koja ã anhĩpêx anê nhũm ja amã mex kêt nê. E mẽ inhma mẽmoj jarê. Tanhmã na pre finat Mojesja Tĩrtũm nhỹ hã arĩgromnu hã mẽ pahte axpên nhĩpêx ã mẽ pamã karõ hto? Xà kot puj mẽ hã axpên kãm paxukapĩ rý hã mẽ pamã axpên kurê ho papa? Xà kot puj mẽ hã

mẽmoj punuj pê mẽ utà rý kot puj mẽ ãm arĩgro mex pix ã mẽ utàr kaxyw arĩgro mex jamã? E mẽ atõ inhma ja jarê. Anê.

Ra kot hprĩ hã mẽ hamaxpêr ã mẽ omunh mex nê ã hêx rom mẽ hkukjêr anê. Nom nhũm mẽhõ tanhmã kutã kãm nê hkêt nê. Mẽ ãm piitã akryk mar pê omunh o hkrĩ. Mẽ kot tanhmã kãm nê nhũm ta pãnhã tanhmã mẽ kãm nê pymaj nhũm mẽ tee ri kãm tanhmã nê hprãm nom akryk mar o hkrĩ. ⁵ Hãmri nhũm Jesus tee ri mẽ ukapĩ hkêt ã mẽ omu nê hkapĩ nê mẽ kamã gryk nê. Hãmri nê ãhkra grà xwýnhja mã kãm:

—Tk. Mẽ kot tanhmã inhma ujarênh tore hã. E anhĩhkra katàt. Anê.

Hãmri nhũm ãhkra katàt nê akupým mex kurê kumrêx. ⁶ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwýnhjaja tee ri ã Jesus kapêr anhỹrja ã kuma nê kot sap ã akupým myta o mex ã omu nê kamã gryk týx nê. Nê hapõj nê ma pahĩ Erox kõt mẽ pa xwýnhjê hwýr mra nê mẽ kãm harê nê tanhmã hã axpên kukjêr to nê axpên mã:

—Kwa tanhmã kot puj mẽ ho? Na ã kapêr anhỹrja o mẽ pahto kapêr punuj nê. Te hkĩnhã mẽ papamjaja mẽ kamã paxukapĩ hkêt pyrãk ã mẽ pajarê. Koja mẽ pahkwýjaja kuma hãmri nê mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx kaga nê amnhĩ kaxyw hkõt pix mã hamaxpêr o pa. Ja pymaj kwa tanhmã kot puj mẽ ho? Anê.

Mě ohtô nê kot Jejus kapêr mar kaxyw hwÿr mrar ã mẽ harênh

Matêwre 4.23-25; Rukre 6.17-19

7-8 Tã nhũm Jejus mẽ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mērohã ma akupÿm gô rax wÿr mō nhũm mẽ ohtô nê omu nê ma hkôt mra. Pyka pê Garirej mẽ Jutej wa kurũm nê krĩ pê Jerujarê rũm nê pyka pê Ítumêj rũm nê pyhti pê Jotãw nhĩkê hã krĩ hkwÿ rũm nê krĩ hkwÿ pê Xir mẽ Sitô wa pu hã krĩ hkwÿ rũm ohtô nê ma hwÿr mra. Na prem ra harênh ma nê nhÿhÿm mōr ã omu nê axpên mã harênh o:

—E kwa tokyj pu mẽ ma hwÿr mẽ à xwÿnhjê o mō kê akupÿm mẽ ho mex. Anê.

Hãmri nê hwÿr mẽ o mra nê hã pikuprõnh rax nê. 9-10 Hãmri nhũm Jejus akupÿm mẽ à xwÿnhjê ho mex. Gô mÿri xa nê tanhmã mẽ ho mex to. Jakamã nhũm mẽ axte ohtô nê hwÿr mra nê piitã kot htok nê akupÿm mex kaxyw hwÿr axpên nhĩgã. Hãmri nhũm tee ri amnhĩ wÿr mẽ omu nê hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mã:

—Kwa mẽ ma mra nê amnê kanôre jêt mÿj kjênh o tẽ nê jar inhmã anhô. Kê mẽ ixtã axpên nhĩgãnh o ijanênh japêr pa hwÿr axà nê amÿm mẽ ho hpÿnh nê akupÿm mẽ ho mex. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê ma mra nê kãm ja o tẽ nê kunhō. 11 Na pre mẽkarõmnuti hkwÿja mẽ hkwÿjê hwÿr agjê. Jakamã nhũm mẽ Jejus pumu

nê mẽkarõmnuti nhÿ hã kêp Tĩrtũm Kra hã omunh kurê kumrêx. Hãmri nê hã hpijaãm kaxyw kutã hkõnkrã ho hkrĩ nê mẽkarõmnuti nhÿ hã kãm kapêr nê kãm:

—Kwa apê Tĩrtũm Kra na ka. Anê.

12 Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã mẽ kuma. Kãm mẽkarõmnuti ã kot harênh anhÿr prãm kêt nê. Am mẽ piitã mẽ kot kapêr mar nê kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh pê kêp Tĩrtũm Kra hã omunhja na kãm hprãm. Jakamã nhũm mẽkarõmnuti ã harênh anê nhũm ja nê mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—Tk kwa nà kêr ka mẽ tanhmã ijarênh to hkêt nê. Anê.

Jejus kot amnhĩ kaxyw mẽ kêp 12 rênh ã harênh

Matêwre 10.1-4; Rukre 6.12-16

13 Tã nhũm Jejus hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnh kwÿjê mã kãm:

—E pu mẽ ma mō nê krãhakÿx mÿj ã api. Anê.

Hãmri nê mẽ ma hwÿr mō nê hã api 14 nhũm Jejus amnhĩ kaxyw mẽ ho 12 nê mẽ kurê. Mẽ kot ma ÿ hã Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre 15 nê ÿ hã mẽ nê mẽkarõmnuti janor o pa kaxyw. 16 ã mẽ hixi kot anhÿr.

Na pre ja kêp Simãw no nhũm Jejus hpãnhã hã hixi hō mẽ nhũm hpãnhã mãânên kêp Pêtre.

17 Nê hkôt Jepetew kra Xiakre mẽ htô Juãwja wa kuta.

Hãmri nê kot Simãw nhĩpêx pyrã nê wa hã

hixi hō mẽ nhũm wa
hpānhā mãânēn kēp
Poanes. Wa kot amnhĩ
prēprék jakamā nhũm
ã wa hā hixi mẽnh anē.

18 Nē hō pē Andreja ta.

Nē hkôt Andre htō Firiptija
ta.

Nē hkôt Patoromewja ta.

Nē hkôt Matêwreja ta.

Nē hkôt Tomasja ta.

Nē hkôt Arpêw kra Xiakreja
ta.

Nē hkôt Tatewja ta.

Nē hkôt Simāw ôja ta.

Simāwja na pre kām mẽ
ixpê Ijaewjê nhõ pika
pê Ijaew kĩnh tỳx nē.
Jakamā na pre kām
nhām pika hõ nhõ pahĩ
kot mẽ ho amnhĩptār
prām kêt nē pa.

19 Nē hkôt Jut Kariotja ta.

Kormā kot mẽ kām
Jejus kurê xwỳnhjê
nhĩhkram ôr mã nhũm
Jejus kot amnhĩ
kukamā omunh mex
tã mẽ hkôt amnhĩ
kaxyw kuta.

Ã mẽ kot ỹ hā mẽ ahkre o pa
kaxyw mẽ rēnh xwỳnhjê nhĩxi
kot anhỹr.

*Jejus mẽ mẽkarōmnuti wa
harēnh*

*Matêwre 12.22-32; Rukre
11.14-23, 12.10; Juāw 10.19-21*

20 Hāmri nhũm Jejus hkôt
mẽ pa ho mẽ pa xwỳnh kwỳjê
rēnh pa nē ma amnhĩ kôt
mēhõ nhõrkwy hwỳr mẽ o mō.
Na prem apkur kêt ry rax
nē ra kām prām tỳx nē nhũm
ma mẽ apkur kaxyw amnhĩ
kôt mẽ o mō. Hāmri nhũm
axte mẽ ã xwỳnhjaja mẽ omu
nē Jejus wỳr pikuprōnh rax

nhũm mẽ tokyx apkur kêt nē.
21 Hāmri nhũm Jejus katorxā
nē htōjaja tee ri mẽ apkur kêt
ã mẽ harēnh ma nē axpēn mã:

—Kwa mãn ãm ra tanhmā
hkrā amnhĩ to nà? Hā
na mẽ kot omunh kaxyw
hā hpikuprōnh rax jakamā
nhũm kormā apkur kêt nē. E
tokyx pu mẽ ma hwỳr mra nē
omu nē mẽ kēp utā nē akupỹn
amnhĩ kôt o mō. Anē.

22 Rôm nhũm Tirtũm
kapēr tũm o mẽ ahkre
xwỳnhjaja Jerujarē rũm Jejus
wỳr mōn pōj. Hāmri nē
tanhmā ho kapēr punuj to.
Kēp mẽkarōmnuti hkwy hā
hkamnhĩx jakamā harēnh o:

—Tk pēr hinhu nhĩkōōti nhỹ
hā na hte mẽ nē amnhĩ kwỳjê
japōx o pa. Anē.

Hinhu nhĩkōōti nhĩxi hõ pē
Satanasti nhũm prem ỹ hā
Jejus kot amnhĩ nhĩpēx o pa
hā hkamnhĩx. 23 Hāmri nhũm
amnhĩ tã mẽ omu nē amnhĩ
wỳr mẽ kām hpa ho apē nē
mẽ kām amnhĩ jarē. Nom
amnhĩ tã kuxi nē mẽ kām
mēmoj jarē nē mẽ kām:

—Kwa mẽ inhma mẽ ate
ixpê Satanasti hkwy hā
ixkamnhĩx xwỳnhjaja. Xà na
hte Satanasti mẽ nē amnhĩ
kwỳjê janor o pa? Nà na
hte ã amnhĩ nhĩpēx anhỹr
kêt nē. 24 Na hte pika nhõ
xwỳnhjaja axpēn kutā amnhĩ
xunhwỳ nē axpu hāmri nē
anhgrā nē ma ahpỹnhā ri pa
nē amnhĩ krā hkôt ri tanhmā
amnhĩ to ho ri pa. Jakamā
nhũm mẽ ô pahija mẽ hamār
o pa hkêt nē. 25 Nē krĩ nhõ
xwỳnhjaja haxwỳja. Mẽ kot
axpēn to hkwy xwỳnhjaja koja

měmoj tã axpĕn kãm gryk nĕ axpĕn kutã amnhĭ xunhwÿ hãmri nĕ anhrã nĕ ahpÿnhã pa hãmri nhũm mẽ õ pahi tee ri kãm mẽ hamãr o pa hprãm. Mo hkwyjaja kot kĕt ri mẽ hamãr o pa? Nom tãm kot amnhĭ nĕ mẽ hanoore hã. Mě tãmjaja na prem axpĕn kãm gryk nĕ anhrã nĕ ahpÿnhã pa. ²⁶ Tã ja pyrã nĕ ixte Satanasti nhÿ hã tanhmã amnhĭ nhĭpĕx to ho ixpa ronhÿx pa ri mẽ kurũm amnhĭ kwÿjĕ japõx o ri ixpa hkĕt nĕ. Mĕkarõmnutijaja kĕp Satanasti hkwy kĕnã. Kojã Satanasti ixte mẽ kurũm mẽ hapõx kaxyw tanhmã inhmã nĕ hkĕt nĕ. ²⁷ àhpumunh tÿx jakamã na hte mẽ kot hkõt amnhĭ xunhwÿr xwÿnhjĕ pumunh tÿx o pa nhũm mĕhõ tee ri kĕp mẽ utãr kaxyw. Tã ixàhpumunh tÿx o ixte hakrenh jakamã ixte kĕp mẽ utãrja inhmã tanhmã kute hkĕt. Na pa hte kĕp mẽ utã nhũm mẽ hpãnhã ixkõt amnhĭ nhĭpĕx o pa nhũm Satanasti tee ri mẽ hã ixpumunh o pa kaprÿ.

²⁸—Ăm hãmri na pa mẽ amã ixkapĕr. Kot kaj mẽ tanhmã amnhĭ tomnuj to ho apa. Nĕ amnhĭ tomnuj tÿx kumrĕx rãhã ho apa. Rÿ tanhmã akapĕr punuj to ho apa. Rÿ tanhmã Tĩrtũm o akapĕr punuj to ho apa. Tã tee ri ja hã amnhĭ pumu nĕ akapri nĕ ã ate amnhĭ nhĭpĕx anhÿrja kaga nĕ Tĩrtũm kõt amnhĭ xunhwÿ. Hãmri nhũm amnhĭ tã mẽ apumu nĕ amnhĭ katut kõt mẽ ate amnhĭ tomnuj nĕ

mĕ akapĕr punuj rĕnh pa nĕ axte kãm hamaxpĕr kĕt nĕ. Kojã ho hapĕx par kumrĕx. ²⁹ Nom kojã Tĩrtũm Karõ xatã mẽ amã ixto amnhĭrĭt tã ka mẽ ama nĕ ãm ama nĕ te kĕp amnhĭ jamak pro pyrãk o amnhĭ nhĭpĕx. Jao Tĩrtũm Karõ hã apijaam kĕt ã amnhĭ to amnhĭrĭt. Ja mÿrapĕ kojã Tĩrtũm nhÿrmã amnhĭ xwar te mẽ apĕ amnhĭ jamak pro pyrãk o mẽ anhĭpĕx ka mẽ tee ri kãm amnhĭ kapri kaprÿ. Hãmri nĕ mẽ kot amnhĭ xã htÿx kamã hamak o pa htũm xã wÿr ma apa nĕ kamã apa rãhã apa ho apa. Anĕ.

³⁰ Mĕ kot Satanasti nhÿ hã mẽ nĕ mĕkarõmnuti janor o pa hã hkamnhĭx jakamã nhũm pre Jejus ã mẽ kãm kapĕr anĕ.

Jejus katorxã mẽ htõjĕ jarĕnh

Matĕwre 12.46-50; Rukre 8.19-21; mããnĕn Eprĕw 2.11-12

³¹ Rõm nhũm Jejus katorxã mẽ htõjaja hwÿr mra no ãm kormã hwÿr gjĕx kĕt nĕ. Mĕ kot hã htu rax jakamã nhũm mẽ tee ri hwÿr gjĕx kaxyw kormã kapõt ã kuhĕ. Hãmri nĕ mẽ kot mar o kuhĕ xwÿnhjĕ hõ mã kapĕr nĕ kãm:

—Kwa ma tĕn Jejus mã mẽ ijarĕ kĕ mẽ ixwÿr kato. Anĕ.

³² Rõm nhũm ixkre kamã mẽ hkrĭ xwÿnhjaja mẽ omu nĕ Jejus mã mẽ harĕ nĕ kãm:

—Kwa Pahihti. Ota akatorxã mẽ atõjaja awÿr mra nĕ põj nĕ tee ri awÿr gjĕx mã nĕ kormã kapõt ã kuhĕ nĕ atã karõ. Anĕ.

³³⁻³⁵ Hāmri nhūm mẽ kuma nē mẽ kām:

—Tõe pa ixkato nē mẽ omu. Inhmā mẽ hapêê. Nom kot kaj mẽ atõ Tirtūm kapēr ma nē hkõt amnhĩ xām nē hkõt amnhĩ nhĩpêx. Hã kot kaj te apê ixtõ rý ixkatorxà kot amnhĩ nhĩpêx pyràk o pu mẽ axpên nhĩpêx. Pa te inhmā mẽ hapê pyrà nē inhmā mẽ ajapê nē. Anē.

4

Mẽmo hy hkre xwỳnh jarēnh Matêwre 13.1-9; Rukre 8.4-

8

¹ Tã nhūm Jesus axte gõ jakàx ã mẽ ahkre ho nhỹ. Hāmri nhūm mẽ axte hã htu rax jakamã nhūm tee ri mẽ omu hāmri nē pàr krem axà nē gõx kãm amỳm mẽ ahkre ho nhỹ. Nhūm mẽ piitã kỳxpê omunh nē mar mex o kuhê. ² Hāmri nhūm mẽ ahkre ho nhỹ. Nom mẽ ujarēnh pix kãm mẽ ahkre. Mẽ kot Tirtūm kapēr mar nē tanhmã hkõt amnhĩ nhĩpêx to ho paja nhūm hã kuxi nē mẽ kãm hã ujarēnh o nhỹ nē mẽ kãm:

³ —E mẽ inhma. Koja mēhõ ma pur mã mõi nē pur kãm mẽmo hy ho ukapêr o pa nom nhūm hy piitã amex kãm rôrôk kêt nē. Koja ahpỹnhã rôrôk. ⁴ Koja hkwy aptỳx kãm rôrôk nhūm kuwênhre omu nē hwỳr mra nē hkrêr pa. ⁵⁻⁶ Nẽ koja kên kãm hkwy rôrôk hāmri nē higrõt kutã nojarêr nē higrõt pa. Nom nhūm kamã aptỳx nē kamã kêp pika hkryre jakamã nhūm higrõt nhūm hã myt apha nē arĩgro htỳx mẽ nhūm

grà pa. Harê hkryre jakamã grà pa. ⁷ Nẽ koja hkwy mrônhi kamã rôrôk nē higrõt tã no nhūm utĩa kêp amỳtã nhūm ô hkêt nē.

⁸ —No koja hirã kamã pika mex kãm hkwy rôrôk. Hāmri nē hirã kamã rôrôk jakamã higrõt mex nē piitã ô rax nē. Kamã ô hkwy kêp 30 nē kamã hkwy kêp 60 nē kamã hkwy kêp 100. ã mẽ ujarēnh kot anhỹr. ⁹ Kwa mẽ ama nē kãm ajamaxpêr tỳx rãhã ho ri apa. Anē.

Jesus kot hprĩ hã mẽmo hy jarēnh

Matêwre 13.10-23; Rukre 8.9-15

¹⁰ Hāmri nhūm mẽ Jesus xujarēnh mar pa nē anhgrà nē ma akupỳm mra nhūm hkõt mẽ pa ho pa xwỳnh pê 12 mẽ hkwyjaja pix Jesus ri arĩk. Hāmri nē ujarēnhã ã hkukja nē kãm:

—Kwa mon ka hte ã mẽ kãm axujarēnh anê Pahihti? Na pa mẽ ixprĩ hã amar mex kêt nē. Anē.

¹¹⁻¹² Hāmri nhūm mẽ kãm:

—Nà kot paj ixprĩ hã mẽ amã harê. Tirtūm kãm mẽ ate aprĩ hã mar prãm jakamã kot paj ixprĩ hã tanhmã mẽ amã harēnh to. Nà mẽ kot amnhĩ tomnu kaga nhūm Tirtūm kot ja hã mẽ omunh xà hkõt mẽ ho hkra hã harēnhja na pa hte mẽ kãm harê. No mỳjjaja mẽ akĩnhã mẽ kãm mar prãm kêt jakamã na pa hte mẽ kãm mẽmoj tã haxwỳ nē awjarē nhūm mẽ ãm ixujarēnh pix ma.

Na htem kuma nē ãm kuma nē htỳx ri hã pa. No

kêp apu mẽ kãm hprĩ
hã mar prãm ronhỹx
mẽ ra hprĩ hã kuma
nẽ Tĩrtũm kôt amnhĩ
xunhwỳ nhũm amnhĩ
tã mẽ omu mẽ mẽ kot
amnhĩ tomnuj o hapêx.
Nom mẽ kãm mar
prãm kêt. Anẽ.

13 Tã mẽ ate aprĩ hã ixu-
jarênhja mar mex kêt jakamã
tanhmã kot kaj mẽ amnhĩ to
nẽ ixujarênh piitã ama? E kot
paj ixprĩ hã mẽ amã mẽmo
hyta jarẽ ka mẽ inhma.

14 —Nà mẽmo hyta te kêp
Tĩrtũm kapêr pyræk. Nẽ
ahpỹnhã rôrôk xà hã pikata
te kêp ahpỹnhã mẽ kot Tĩrtũm
kapêr mar xwỳnhjê kot mar
nẽ ahpỹnhã tanhmã amnhĩ
nhĩpêx to pyræk. 15 Jakamã
mẽ kot mar xwỳnh kwỳjaja
hte kot aptỳx kãm hkwy
rôrôk nhũm kuwênh kot hwỳr
mrar mẽ hkrêr par xwỳnhhta
pyræk. Jakamã na htem
Tĩrtũm kapêr ma nom nhũm
Satanasti te kuwênh kot hy
hkrêr parta pyræk o mẽ hipêx.
Nẽ mẽ kot amnhĩ kaxyw hkôt
hamaxpêr mẽ hkôt amnhĩ
xunhwỳr pymaj tanhmã nê
mẽ hkrã hto. Jakamã nhũm
mẽ Tĩrtũm kapêr ma nom
ho hamakêtkati tokyx anẽ mẽ
axte kãm hamaxpêr kêt mẽ.

16 —Nẽ mẽ kot mar xwỳnh
kwỳjaja te kot kênre kamã
hkwy rôrôk mẽ higrôt nhũm
te hã myt apha nhũm grà par
tokyx anhỹr xwỳnhhta pyræk.
Na htem Tĩrtũm kapêr ma mẽ
hkĩnh mẽ. Nẽ kãm mar prãm
nẽ. Te hy higrôt tokyx anhỹrta
pyræk. 17 Tã nhũm mẽhõ tẽ

nẽ Tĩrtũm nê tanhmã mẽ kãm
kapêr to nhũm mẽ kuma mẽ
hkaga. Rỳ nhũm mẽ Tĩrtũm ã
tanhmã mẽ homnuj to nhũm
mẽ tee ri amnhĩ tã mẽ omu mẽ
hkaga. Te mẽmo hy higrôt mẽ
grà par tokyx anhỹrta pyræk.

18 —Nẽ mẽ kot mar xwỳnh
kwỳjaja te kot mrônhi kamã
hkwy rôrôk mẽ higrôt nhũm
mrônhi kot kêp àmnar
xwỳnhhta pyræk. Nẽ mẽ kãm
Tĩrtũm kapêr mar prãm mẽ.
19 Nom mãânẽn kãm hikukrêx
rax mẽ hikàxpore rax prãm
jakamã ãm ja pix kukamã
hamaxpêr o ri pa. Jao ra
gryk ã axte Tĩrtũm kapêr mã
hamaxpêr mẽ hkôt amnhĩ
nhĩpêx kêt mẽ. Te mrônhi
kot higrôt pẽ àmnar nhũm ô
hkêêta pyræk.

20 —No mẽ kot mar xwỳnh
kwỳjaja te hirã kamã pika
mex kãm hy hkwy rôrôk mẽ
higrôt mẽ ô raxta pyræk. Na
htem ixkapêr ma mẽ amnhĩ
krã him hagjênh tỳx mẽ. Nẽ
ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex
rãhã ho ri pa. Te mẽmo hy
hkre kamã ô hkwyja kêp 30
nẽ kamã kêp 60 mẽ kamã kêp
100ta pyrã mẽ Tĩrtũm kapêr
kôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã
ho pa. E ã ixujarênhja kot
anhỹr. Anẽ.

Kanê hpimxur ã harênh

*Rukre 8.16-18, 8.24-25;
Matêwre 13.10-15, 25.14-30*

21 Nhũm Jejus arĩ hkôt mẽ
pa ho pa xwỳnhjê jahkre mẽ
mẽ kãm:

—Xà na htem kanê hpôk mẽ
poti ho hpro rỳ hitom kãm
par krak ri unhwỳ? Nà na
htem hpôk hãmri mẽ kỳx pẽ

měmoj nhĩmõk ã unhwỳ. ²² Ja pyrà nẽ mẽ piitã kot hkwỳjê pê tanhmã hamaxpěr punuj to ho hpimxur prãm tâ tee ri kot ho hpimxur prãm kaprỳ. Kojã nhỹrmã mẽ hamaxpěr piitã amnhĩ to amnhĩrit pa. Nẽ mẽmoj piitã ra hpimxur mex tâ kojã nhỹrmã amnhĩ to amnhĩrit pa. Te mẽ kot kanê hpõk nẽ kỳx pê unhwỳr nhũm amnhĩrit mex pyràk. Ja pyrà nẽ na pa hte Tirtũm kapěr o ri ixpimxur o ixpa hkêt nẽ. Na pa hte ixprĩ hã mẽ amã harênh mex o ixpa. ²³ Kwa mẽ ixujarênhja ma nẽ kãm ajamaxpěr tỳx rãhã ho ri apa. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapěr anẽ. ²⁴ Hãmri nẽ mẽ kãm:

—Nẽ kêr ka mẽ axpẽn kãm axukaprĩ ho ri tanhmã axpẽn to mex to ho ri apa. Kêr kê Tirtũm ja hã mẽ apumu nẽ mẽ apyrã nẽ mẽ akamã ukaprĩ pê mẽ ato mex o pa. ²⁵ Kojã mēhõ inhmã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to pa ja hã omu nẽ kot inhmã àpênh mexta pãnhã ho mex nẽ. No kojã inhmã àpênh mex kêt pa ja hã omu nẽ hã ho mex kêt nẽ.

—Nẽ kojã mēhõ kãm ixkapěr mar prãm nom kormã hprĩ hã mar mex kêt tâ arĩ mar o pa nẽ gaa nẽ mar tỳx o mō. No kojã kuma nẽ ãm kuma hãmri nẽ gaa nẽ hã no hkêt. Anẽ.

Pur kãm mẽmo hy hkre xwỳnhjarênh

Matêwre 13.24-30

²⁶ Nhũm Jejus arĩ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê jahkre ho nhỹ nẽ mẽ kãm:

—E pa mẽ amã tanhmã mẽ kot ixkapěr mar tỳx xwỳnhjê jarênh to ka mẽ inhma. Kojã mēhõ ixkapěr mar tỳx nẽ ra hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Hãmri nẽ hamaxpěr nyw o hamaxpěr o pa nẽ amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o pa. Te mẽ hpur kãm mēhõ kot mẽmo hy hkre xwỳnh kot amnhĩ nhĩpêx pyràk. Na hte hyja kre ho pa. ²⁷ Hãmri nẽ hkre hpa nẽ kamàt mẽ òt o hikwỳ nẽ arĩgro mẽ mẽmoj tâ àpênh o pa. Rãhã nhũm mẽmo hyja arĩ hikwỳ ho hikwỳ hkêt nẽ. Kojã amnhĩ nhĩpêx ò ho amnhĩ nhĩpêx nẽ higrõt kato nẽ hprêk. Kre xwỳnh kot tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã omunh kêt tâ nhũm kãm hprêk.

²⁸ —Na hte hpõm hapõx o pa nẽ higrõt o pyka kahte. Hãmri nẽ hprêk nẽ hô axpõt nẽ gaa nẽ hpãnhã ô. Hãmri nẽ hkamrêk pa nẽ xa. ²⁹ Hãmri nẽ mẽ kot hikênh mã mex nẽ nhũm kot hkre xwỳnhhta omu nẽ amnhĩm hamỳnh pa. Tã mẽ kot ixkapěr mar mex xwỳnhjaja te mẽmo hy ra higrõt kator nẽ hprêk nẽ hô pipõt nẽ ô xwỳnhhta pyràk. Nẽ urãk nẽ amnhĩ nhĩpêx ò ho amnhĩ nhĩpêx o pa. Anẽ.

Jejus te kot mẽmo hy pyràk ã kot amnhĩjarênh

Matêwre 13.31-32; Rukre 13.18-19

³⁰⁻³² Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre ho nhỹ nẽ mẽ kãm:

—Tirtũm kot mẽ awỳr ixte mẽ ato amnhĩptàr kaxyw inhmẽnh ã ijarẽnhja. Te ixte mẽmo hy pixire pyræk. Koja mẽhõ mẽmo hy hõ pixire nẽ hkre nhũm ra higrõt. Nẽ gaa nẽ hprêk. Hãmri nẽ hpa anhrà nhũm kuwẽnhre hwỳr mra nẽ hõptĩ kamã amnhĩm haẽ nhĩpêx. Mẽmo hyta grire htã nhũm hkre nhũm higrõt nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Tã kot paj nhỹrmã urà nẽ ixpyxi htã kot paj pika piitã hkõt mẽ ho amnhĩptà nẽ mẽ omunh mex rãhã ho ri ixpa. Anẽ.

Ã na pre Jejusja hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjẽ mã amnhĩ tã kuxi nẽ ujarẽnh anẽ. ³³ Mẽ kãm ujarẽnh kãm mẽ ahkre ho pa. Te nhãm mẽmoj jarẽnh pyrà nẽ amnhĩ tã haxwỳ nẽ harẽ. Mẽ kot tanhmã mar to hã mẽ omunh xà hkõt tanhmã mẽ kãm ujarẽnh to. ³⁴ Na pre ãm ujarẽnh pix kãm mẽ kãm kapêr mar prãm kêt xwỳnhjẽ mã amnhĩ jarẽnh rãhã ho pa. No mẽ kot hkõt pa ho pa xwỳnhjẽ mã nhũm hprĩ hã ujarẽnh jarẽ nhũm mẽhprĩ hã mar mex nẽ.

Jejus kot kòk o pinhkrẽnh ã harẽnh

Matêwre 8.23-27; Rukre 8.22-25

³⁵ Tã nhũm amỹkry nhũm Jejus arĩ pàr kre kamã nhỹ. Hãmri nẽ hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjẽ mã kãm: “E pu mẽ ma xarmã mõi.” ³⁶ Anẽ hãmri nẽ mẽ kot mar o hkrĩ xwỳnhjẽ re nẽ pàr mã agjẽ nẽ ma xarmã mõi. Garirej rũm kato nẽ ma xarmã pika hõ hwỳr mõi. Nhũm pàr kwỳja

ma mẽ hkõt mõi. ³⁷⁻³⁸ Nhũm Jejus ra õtxwa nẽ tẽ nẽ pàr kre kamã hkrã japar xà hã hkrã xi nẽ ra õt tỳx nẽ nõ. Nhũm kòk àpêr tỳx nẽ nhũm gò kànhmã harĩ nẽ axpẽn tak. Ra ri xatã axpẽn tak nẽ pàr kre kamã axkapĩ nhũm ra mẽ kệp àr o mõi. Hãmri nhũm mẽ tee ri amnhĩ nhĩpêx nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nẽ Jejus wỳr hprõt nẽ kumra nẽ kãm:

—Kwa kànhmã nhỹ Pahihti. Kot puj mẽ jarãhã pahtyk pa. Anẽ.

³⁹ Hãmri nhũm hkrãkato nẽ kànhmã nhỹ nẽ kòk mẽ gòta pumu nẽ wa kãm kapêr o:

—E kwa wa anhĩkrê. Anẽ.

Hãmri nhũm gò mẽ kòk hpinhkrẽnh kurê kumrêx.

⁴⁰ Hãmri nhũm Jejus hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjẽ mã kãm:

—Hêxta waa nẽ. Kormã mẽ ate amnhĩ kaxyw Tirtũm mẽ wa inhmã ajamaxpêr tỳx kêt. Hã na ka mẽ ri amã ma nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr. Anẽ.

⁴¹ Hãmri nhũm mẽ amnhĩ jaer pẽ ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omu nẽ tee ri axpẽn pumunh pẽ omunh o kuhê. Hãmri nẽ axpẽn mã:

—Kokỹỹ. Jejus kệp mẽ panhĩõ hkêt. Mẽ pahtõ kot pu te kot amnhĩ nhĩpêx pyrà nẽ kòk mã pakapêr nhũm anhĩkrê? Nã mẽ pakurom àhpumunh tỳx o àhpumunh tỳx. Anẽ.

5

Jejus kot mēhō nē mēkarōmnuti janor ā jarēnh

Matēwre 8.28-33; Rukre 8.26-34

¹Tā nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē mērohā mō nē xarmā Geras wýr pōj. ²⁻⁴Hāmri nē pàr rūm hapôj nhūm mēhō myja Jejus pumu nē hwýr tē. Mēkarōmnuti kot hwýr àr nhūm ý hā oprē htýx kumrēx. Hāmri nē hkwýjē hkàx ā kapôt ā mē hā pika kamā ri hkēnh nē pa ho pa. Nhūm mē xatā kàx o hte hpre nē hpa hpre htā no nhūm kurê. ⁵Nē kamàt kām nē arīgro hā àmra htýx o mrar pē kēn o amnhī tak o mra. Mē hā pyka kamā nē kapôt ā hixēt ā amnhī tak týx rāhā ho mra. ⁶Tā amým Jejus pumu nē hwýr hprôt nē hā hpijaàm kaxyw kutā hkōn krā ho tēm nē hparpē nhý. ⁷⁻⁸Hāmri nhūm omu nē nē mēkarōmnuti mā kapēr nē kām:

—Kwa kurūm akato nē ma tē. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē tanhmā myta o nhūm tām mēkarōmnuti nhý hā Jejus mā kapēr nē àmra kamā kām:

—Pa Tirtūm Kra Jejus? Mo kaxyw na ka ixwýr tē? Kwa tanhmā ixto hkēt nē nà?

⁹⁻¹⁰Anē nhūm kām:

—Tanhmā na anhīxi te? Anē.

Nhūm kām:

—Nà ixpē Mēohtōhti. Mēkarōmnuti ohtō nē kot ixwýr gjēx jakamā na htem ā inhīxi jarēnh anē. Kwa nē mē ijanor kēt nē nà? Anē.

¹¹⁻¹²Hāmri nhūm mēkarōmnuti tām amnhī to kuwý nē kām:

—Kwa kêr ka jahti nē mē ijapôx japêr nē mē kot amnhī xà htýx kamā hamak o mē pa htūm xàta wýr mē ixrēnh kêt nē. Hagrô hkwý mūj wýr mǎn mē ixrē pa mē hpānhā hwýr mǎn hagié? Anē.

¹³Hāmri nhūm mē kām:

—Tôe. Mē tām hwýr mra. Anē.

Hāmri nhūm mēmyta pē hapôx pa nē ma hagrô hwýr mrar kurê kumrēx nē mē kām gjēx pa nhūm myja akupým tām hkrā. No nhūm hagrôja mēkarōmnuti pymaj amyra nē axkahkūm nē hprôt nē himô hā krā hixēt ā axpum rôrôk nē gôx kām mrō nē hpikaprār pa. Ohtô rax kumrēx. Kêp 2.000 tā hpikaprār pa.

¹⁴Hāmri nhūm hagrô jamār o ri mē pa xwýnhjaja tee ri ja hā omu nē ma mē ô patrāw wýr akupým mē piitā mē kām harēnh o hprôt nē mra. Hāmri nē mē kām ujarēnh pa. ¹⁵⁻¹⁶Nhūm mē tee ri mē kuma nē ma Jejus wýr mra nē hkaxpa nē kuri myta pumu. Nhūm ra akupým tām hkrā nē ê kamā tām amnhī nhīpêx nē nhý. Nhūm mē kot hā omunh xwýnhjaja mē kām ujarēnh pa nhūm mē kuma nē myta pumu hāmri nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr o kām Jejus puma nē. ¹⁷Hāmri nē amnhī nē kām kapēr nē kām:

—Kwa mēmo kaxyw na ka mē ixwýr rê? Mē ma akupým amrar tokyx anē. Anē.

¹⁸Hāmri nhūm mē kuma nē akupým pàr wýr agjē nhūm

akupÿm mex xwÿnh̄ta tee ri ja hã mē omu nē mē hkôt hkrà.
¹⁹ No nhũm Jejus kãm:

—Nà kot kaj mē ixkôt amõr kêt nē. Ma akupÿm anhõ krī hwÿr mãn tē nē mē kãm Tirtũm kot akupÿm ato mex ã amnhĩ jarēnh o ri mē hkôt apa. Anē.

²⁰ Hãmri nhũm kuma nē ma akupÿm tē. Hãmri nē õ pyka pē Tekap kãm mē kãm Jejus kot tanhmã ho mex to hã harēnh ri mē hkôt pa nhũm mē amnhĩ jaēr pē kuma nē tee ri hkukamã hamaxpēr.

Jejus kot akupÿm mēhõ ho mex nē akupÿm mēhõ ho htĩr ã harēnh

Matêwre 9.18-26; Rukre 8.40-56

²¹ Tã nhũm Jejus mē hkôt mē pa ho pa xwÿnhjē mērohã akupÿm xarmã mō nē rē. Hãmri nē pàr nhõ nē api nē gō mÿri kuhē nhũm pika nhõ xwÿnhjaja Jejus pumu nē hã pikuprõnh rax nē. ²²⁻²³ Hãmri nhũm mēhõ my pē Jajtija hwÿr tē nē kutã hkõnkrã ho htēm nē nhÿ. Kêp Tirtũm kapēr o mē ahkre xà hã ixkre jamãr xwÿnh maati na pre. Nhũm hkra nija kêp à htÿx nē htyk kaxyw nē nõ. Kormã nyw. Kormã hã amgrà pē 12 pix tã ra kêp htyk kaxyw. Hãmri nhũm Jajtija tee ri hkukamã hamaxpēr nē ma Jejus wÿr tē nē hpar pē hkõnkrã ho tēm nē ho hwÿr kãm hihtÿx nē kãm:

—Pa akupÿm mē ixto mex xwÿnh maati. E awÿr na pa tē. Na ra ixkra ixpē htyk kaxyw. Pa tee ri omu

nē kaxyw amã ijamaxpēr nē awÿr tē. Jakamã kwa ma ixkôt inhõrkwÿ hwÿr tē nē inhmã omu nē hã anhĩkra xi nē akupÿm inhmã ho mex. Anē.

²⁴ Hãmri nhũm kuma nē ma hkôt tē. Nhũm mē ohtõ nē axpēn nhĩgãnh nē axpēn kujahêk o wa hkôt mra.

²⁵ Nhũm mēhõ nija haxwÿja wa hkôt tē. Na pre hte hkamrõ hkryre rãhã ho pa hã ra hã amgrà kêp 12. ²⁶ Nē tõtõ mã amnhĩrer rax nē nhũm mē tee ri kot ho mex kaxyw nom xatã hkane kaprÿ. Hãmri nhũm ra hikãxpore kêp hapêx nhũm arĩ ãm rãhã nē pa. ²⁷⁻²⁸ Hãmri nē tee ri amnhĩ kukamã hamaxpēr nē Jejus jarēnh ma nē hamaxpēr o:

—Ma kot paj ma hwÿr tē nē kêp ê pix kupēnh tã akupÿm inhmex japēr. Ma kot paj ho anē.

Anhÿr o hamaxpēr hãmri nē ma mē hkôt hwÿr htēm kurē kumrēx. Nhũm mē ohtõ raxja kaêx ã mē hkôt hwÿr tē. Hãmri nē katut kôt kêp ê nhĩrē kupē. ²⁹ ãm ê pix kupēnh tã akupÿm mex ã amnhĩ pumunh kurē kumrēx. ³⁰ Hãmri nhũm Jejus kot kêp ê kupēnh ã amnhĩ tã omu nē hêx rom xa nē mē ho hakêx nē amnhĩ tã mē kãm kapēr nē mē kãm:

—Kwa mē atõ na ka ri amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpēr tÿx pē ixpē ixē kupē? Anē.

Hãmri nhũm mē piitã kuma nē tee ri axpēn pumu nē kãm amnhĩ tã aprã. ³¹ Hãmri nhũm hkôt mē pa ho pa xwÿnhjaja kãm:

—Mê kot apê amnàr griã kot ka kêt ri mēhō kot apê hkupênh xwÿnh ã ri mē hkukja. Kwa mǎn ãm mēhō amarĩ apê hkupê. Anê.

³² Hāmri nhũm mē kām:

—Nà na amarĩ ixpê hkupênh kêt nê. Na amnhĩ kaxyw inhmã hamaxpêr tÿx pê ixpê hkupê. Tã na ixãhpumunh tÿx xà ho akupÿm mex. Nom ra ixte mēhō kot ixpê hkupênh xwÿnhhta pumunh jakamã na pa ixêx rom ã amnhĩ tã ri mē hkukjêr anê. E kwa mē atō inhmã amnhĩ jarê. Anê.

³³ Hāmri nhũm nija kuma nê tee ri kêp kot amnhĩ to hpimxur prãm. Hāmri nê hpi-jaãm nê hwÿr htertet o tē nê kutã hkõn krã ho tēm nê nhÿ nê kām amnhĩ jarê nê kām:

—Ma pa na pa inhmã inhmex prãm xaj apê axê kupê. Tã na pa akupÿm inhmex. Anê.

³⁴ Hāmri nhũm kuma nê kām:

—Tÿ. Nà ate amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr tÿx kôt ã ate amnhĩ nhípêx anhÿr jakamã na ka akupÿm amex. Kot kaj axte akamrô rãhã ho ri apa hkêt nê. E mãmri ajamakêtkati nê ma akupÿm anhõrkwÿ hwÿr tē. Anê.

Hāmri nhũm kuma nê hkĩnh nê ma akupÿm tē.

³⁵ Rôm nhũm Jajti mã mē àpênh xwÿnhjaja õrkwÿ rũm ma õ patrãw kutã mra nê wa hkaxpa nê Jajti mã kām:

—Kwa na ra akra apê ty. Mo kaxyw kot ka kêt amnhĩ kôt Jejus o mō? Kwãr mãmri ma akupÿm awjanã nê tē. Anê.

³⁶ Hāmri nhũm Jejus mē kuma nê Jajti mã kām:

—Kwa tee ri akra hkukamã ajamaxpêr kêt nê. ãm kaxyw inhmã mǎn ajamaxpêr tÿx rãhã nê. Anê.

³⁷⁻⁴⁰ Hāmri nhũm mē axte mō nê mē õrkwÿ hwÿr pøj nê mē omu. Nhũm mē ra hã hturax nê mÿr o hkrĩ. Hāmri nhũm Jejus mē hwÿr axà nê mē omu nê kot mē hkra htyk kumrêx ã omunh tã mē kām:

—Kwa mē hāmri amÿr kêt nê. Na nireta htyk kêt nê. Na ãm gõr nê nō. Anê.

Hāmri nhũm mē kot ra htyk ã omunh mex jakamã kuma nê ãm kuma nê axtem nê ri axpên mã hã hpêr o axkê. Hāmri nhũm Jejus mē hanor pa nê hitom kām htyk xwÿnh wÿr àr kaxyw nê amnhĩ kôt Juãw nê Xiakre nê Simãw Pêtre nê kaxyw htyk xwÿnh katorxà nê hipêêxà pix amnhĩ kôt mē ho axà.

⁴¹ Hāmri nê htyk xwÿnhhta wÿr tē nê hpa hã kupy nê kām kapêr nê kām:

—Pa? E kwa kãnhmã nhÿ. Anê.

Nom amnhĩ kapêr kãm harê nê kãm:

—Tarit kũm. Anê.

⁴² Hāmri nhũm kãnhmã ÿr kurê kumrêx nê kãnhmã xa nê ri mra. Na pre ra hprêk nê ty. Na ra hã amgrà kêp 12 tã ty nhũm Jejus akupÿm ho htĩr nê kãnhmã ÿr nhũm kãnhmã xa nê ri mra. ⁴³ Hāmri nhũm kuri omunh xwÿnhjaja amnhĩ jaêr pê omu nê kamã no puma nê hkĩnh tÿx kumrêx. Hāmri nhũm Jejus katorxà mē hipêêxàja wa kãm:

—E mǎn ra kām prām nē. Wa tokyx kām mẽmoj japêr kê kukrê. Nom kêr ka wa inhmar kumrêx. Kêr ka wa akupÿm ixte ho htîr ā ri mẽ kām ijarênh o ri apa hkêt nē. Ām kwarī ho kwarī. Anē.

6

Najare nhō xwÿnhjaja kot Jejus kaga hā mẽ harênh

Matêwre 13.53-58; Rukre 4.16-30; Juāw 1.11

¹ Tā nhūm Jejus ma ō krī pê Najare hwÿr ma akupÿm mō nhūm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja ma hkôt mō. ² Hāmri nē hwÿr pōj. Nhūm mẽ ō arīgromnu pê sap kator jakamā nhūm Jejus ma Tirtūm kapêr o mẽ ahkre xà hā ixkre hwÿr tē. Hāmri nē kamā mẽ ahkre ho nhÿ nhūm mẽ amnhī jaêr pê kapêr mex ā kuma nē tee ri axpên pumunh pê hamaxpêr o hkrī. Jejus kêp mẽ hkwy hā hkamnhīx nom nhūm mẽ kurom àhpumunh tÿx nē kapêr mex jakamā nhūm mẽ kuma nē tee ri hamaxpêr o hkrī. Hāmri nē axpên mǎ:

³ —Kwa kêp mẽ panhīō htā tanhmǎ kot we amnhī to nē ā àhpumunh tÿx kôt mẽ pamā kapêr anē nē ri mẽ kām aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o pa? Mẽ panoo mǎ na pre hprêk. Kêp pī kuprār xwÿnh Juje mẽ hprō Marir wa hkra na. Nē htō Xiakre nē Juje nē Simāw nē Jutja ra mẽ pahte mẽ kêp htō hā omunh mex. Nē htōxjaja jar mẽ pakamā pa nhūm mẽ pahte mẽ omunh mex kēnā kot kêt

we mẽ kurom ā àhpumunh tÿx anē. Anē.

Anhÿr o axpên mǎ harē. Hāmri nē kamā gryk nē hkaga ⁴⁻⁶ nhūm tee ri amnhī tā mẽ omu nē hamaxpêr o:

—Hêxta waa nē. Mẽ kām amnhī kaxyw ixkôt hamaxpêr prām kêt kumrêx. Anē.

Hāmri nē mẽ kām:

—Nà Tirtūm nhÿ hā kapêr jarênh o mẽ pa xwÿnhjaja na htem krī hkwy kamā kām mẽ mar prām nē. Nom ō krī kamā mẽ kot karàre rūm hprêk o mōr kām omunh xwÿnhjaja na htem kuma nē ām kuma. Anē.

Hāmri nhūm mẽ kot amnhī kaxyw hkôt hamaxpêr kêt jakamā nhūm tee ri mẽ kām aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr rax prām kaprÿ. Nē ām mẽ à xwÿnhjê ho grêre nē mẽ hā ĩhkra jaxwÿ nē akupÿm mẽ ho mex. Hāmri nē mẽ kurūm kato nē ma krī hkwy hkôt ri Tirtūm kapêr o mẽ ahkre ho pa.

Jejus kot mẽmoj tā mẽ kêp 12jê mǎ karō hā harênh

Matêwre 10.5-15; Rukre 9.1-6, 10.1-12; mǎānēn Atre 13.50-51, 18.6

⁷ Tā nhūm Jejus amnhī wÿr mẽ kot ÿ hā mẽ ahkre ho pa xwÿnh pê 12jê hwÿ. Ra kot amnhī kaxyw mẽ rēnh xwÿnhtaja nhūm amnhī wÿr mẽ kuwÿ. Hāmri nē axpên kaxyw mẽ ho axkrut nē mẽ kurê nē mẽ kām mẽ àpēnh ā karō nē ma mẽ hkwyjê hwÿr mẽ kurê. Nē mẽ kām:

—E kêr ka mẽ ma mẽ pahkwÿjê hwÿr mra nē inhÿ

hã Tĩrtũm kapẽr jarẽnh o ri mẽ hkõt apa. Nẽ mẽ kurũm mẽkarõmnuti japõx o ri mẽ hkõt apa. ⁸⁻⁹ Nom kær ka mẽ amnhĩ kõt akukrêx rax nẽ ri apa hkêt nẽ. Nẽ kawà htu nẽ ho ri apa hkêt nẽ. Nẽ amnhĩ kõt axàpkur xà ho ri apa hkêt nẽ. Rỳ akàxpore rax nẽ ri ho apa hkêt nẽ. ãm mẽ anhõ kamis nẽ mẽ apar kà ho pixire nẽ agjê nẽ ri hã apa. Nẽ mẽ amnhĩ kaxpar xà hã mẽ anhõ kô pix o apa. Mẽ ã anhỹ kamã mẽ hkõt ri apa anẽ.

¹⁰ —Nẽ kær ka mẽ nhỹri krĩ hõ hwỳr pøj. Nẽ apõx xà kamã mẽhõ nhõrkwyĩ kamã hkõt ri apikamẽnh tãmtã kurũm akupỹm ajapøj nẽ ma hpãnhã nhãm krĩ hõ hwỳr apa. Nom atỳx ri nhãm mẽ hwỳr amrar nẽ nhãm mẽ hwỳr amrar kêt nẽ.

¹¹ —Nẽ koja mẽ nhỹri mẽ akapẽr kaga ka mẽ tee ri amnhĩ tã mẽ kamã ama hãmri nẽ tokyx mẽ kurũm ajapøj nẽ ma apa. Nẽ anojarêt nẽ mẽ noo mã akuhê nẽ amnhĩ par ã awjagrô kapĩ. Mẽ kot Tĩrtũm kaga hã amnhĩ pumunh nhũm kot amnhĩ pyrà nẽ mẽ hkaga hã omunh kaxyw ka mẽ ã mẽ noo mã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Hãmri nẽ hpãnhã ma nhỹhỹm apa.

¹² Anhỹr o mẽ kãm mẽ àpênh ã karõ. Nhũm mẽ kuma nẽ hapøj nẽ ma mẽ hkwyjê hkõt pa. Ma krĩ piitã hkõt Tĩrtũm kapẽr o mẽ ahkre ho ri mẽ hkõt pa nẽ mẽ kãm:

—E kwa mẽ tokyx amã ate amnhĩ tomnuj kaga hprãm

xàj Tĩrtũm kõt mãn amnhĩ xunhwỳ. Anẽ.

¹³ Hãmri nẽ mẽ nẽ mẽkarõmnuti jano. Nẽ akupỹm mẽ à xwỳnhjê ho mex kaxyw mẽmo htwỳm o mẽ hkrã gregrer nẽ Jejus nhỹ hã akupỹm mẽ ho mex.

Mẽ kot Juãw Paxis pĩr ã mẽ harẽnh
Matêwre 14.1-12; Rukre 9.7-9

¹⁴ Tã nhũm mẽ piitã Jejus jarẽnh ma nẽ axpẽn mã tanhmã harẽnh to ho pa. Nom ahpỹnhã tanhmã harẽnh to. Na prem kamã harẽnh o:

—Nà Juãw Paxis pimrààta na. Pẽr akupỹm htĩr jakamã na hte ã mẽ kot aa mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr o pa. Anẽ.

¹⁵ Nẽ kamã axtem harẽnh o:
—Nà tãm kêt. Pẽr finat Eris na. Anẽ.

Nẽ kamã axtem harẽnh o:
—Nà tãm kêt. Pẽr Tĩrtũm nhỹ hã kapẽr jarẽnh xwỳnhjê hõ na. Te kot amnepê mã mẽ kot Tĩrtũm nhỹ hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to xwỳnhjê kot amnhĩ nhĩpêx pyræk o kot amnhĩ nhĩpêx kẽnã.

Anhỹr o ahpỹnhã harẽ.
¹⁶ Hãmri nhũm Ijaew o amnhĩptàr xwỳnh pê Eroxo ãxipasja mẽ kot ã harẽnh anhỹr ã mẽ kuma nẽ Juãw Paxis mã hamaxpẽr kurê kumrêx. Hãmri nẽ mẽ kãm:

—Nà pẽr Juãw Paxista na. Ixte mẽ kãm hã ixàmnhênh nhũm mẽ kot inhmã mut krãhyr xwỳnhhta mãn ra tanhmã amnhĩ to nẽ akupỹm htĩr. Anẽ.

17-20 Na pre ra pahi Erox āxipasja htō Pirip pê hprō Eroxis pytà nē ho hprō nhūm hkra niti mē wa hwÿr ahpa. Hāmri nhūm Juāw Paxisja tee ri ja hā pahihiti Erox āxipasja pumu nē hā kām akir nē kām:

—Tk. Kwa Tīrtūm kēp ja omnuj. Ra kot ja nē mē pahkurē htā ka axtem nē ā amnhī nhīpēx anē.

Anhÿr jakamā nhūm hprō Eroxisja amnhī tā kuma nē kamā gryk tÿx nē. Nē kām hpīr prām nē. No nhūm pahi Erox āxipas kām hpīr prām kēt nē. Juāw Paxis kot Tīrtūm kōt amnhī nhīpēx nhūm kot hā omunh mex jakamā kām hpīr prām kēt nē. Juāw na pre hte xatā kām Tīrtūm kapēr jarēnh o pa. Nhūm pahihiti Erox āxipasja kormā hprī hā mar mex kēt tā hā hpījaam nē kām mar prām nē. Nom nhūm hprō kām hpīr prām jakamā nhūm kēp mē kām hā amÿnē nhūm mē ma o tē nē haxà nhūm mex nē mē hagiēnh xà kamā hkrī ho krī.

21-24 Tā nhūm jāā nhūm pahi Erox āxipas kator ā arīgro kato nhūm mē piitā hwÿr mra nē hā akuprō nē hā hkīnh nē hā apkur o hkrī. Ō kōwenatōjaja nē hkrāmnhwÿjaja nē krī hkwy kamā mēō pahijaja nhūm mē ohtō nē hā akuprō nē hā hkīnh. Hāmri nhūm hprō Eroxis kra nitija mē hwÿr axà nē mē kām gre. Mē kot omunh nē kamā hkurē pix kaxyw mē noo mā hpījaam kēt nē ā mē kām gre anē. Hāmri nhūm pahi Erox omu

nhūm ja kām mex nē nhūm mē piitā hkīnh nē kamā nopyma nē. Nē gre kām hpījaam kēt nē tanhmā mē kām gre to nhūm mē omu nē kamā no pyma nē. Hāmri nhūm pahi Erox āxipasja kām:

—Nà ām hāmri. Na ka mē inhmā agrer mex nē. Jakamā kwa māmri mēmoj tā ixwÿ. Amā mēmoj prām xà hkōt inhmā mēmoj jarē pa amā kugō. Ām hāmri na pa amā amnhī jarē. Na pa Tīrtūm noo mā ā amā amnhī jarēnh anē. Ka mamri ixkukrēx mex kwÿ hā ixwÿ pu axpēn mā ho axkjē. E mēmo na amā hprām? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē ma katorxà hwÿr tē nē kām harē nē kām:

—Xē mēmoj tā kot paj we kuwÿ? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē hamaxpēr o:

—Ma ām hāmri koja mē tā jarāhā inhmā Juāw Paxis pī. Anē.

Hāmri nē hkrata mā kām:

—Ma Juāw Paxis krā hā kot kaj awÿ kē mē amā kugō ka man ixwÿr o tē. Anē.

²⁵ Hāmri nhūm kuma nē akupÿm pahi hwÿr axà nē kām:

—Ma Juāw Paxis krā kot kaj inhmā agō. Pasiiti kamā axà nē inhmā agō pa ma amnhīm o ixtēm kurē kumrēx. Ām ja pix na inhmā hprām. Anē.

²⁶ Hāmri nhūm tee ri kuma nē hkaprī nē. Nē hamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Inhmā hpīr prām kēt. Nom ra ixte ixkutā mē hkrī xwÿnhjē noo mā inhmā kām mēmoj prām

xwÿnh nhõr ã amnhĩ jarēnh
nhũm ixte kām ōr ã amnhĩ
jarēnh nhũm mẽ piitã mẽ kot
inhmar jakamã tanhmã kot
pa we amnhĩ to nē kēp nē? Nà
pa nē hkēt nē. Anē.

27 Hāmri nē ō pōristijē mã
kām:

—E mẽ ma Juāw Paxis wÿr
mra nē mut krāhta nē pasiiti
kamã hkrã xà nē akupÿn o tē
nē kām agō. Anē.

Hāmri nhũm mẽ kuma nē
ma mẽ hagjēnh xà hwÿr mra
nē Juāw wÿr axà hāmri nē mut
krāhta. 28 Hāmri nē pasiiti
kamã hkrã xà nē akupÿm o
tē nē kot hã hwÿr xwÿnh mã
kugō nhũm kumÿ nē ma ka-
torxà hwÿr o tē nē kām kugō.

29 Hāmri nhũm Juāw Paxis
kôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja
tee ri harēnh ma nē hkaprĩ
htÿx nē. Hāmri nē pahi Erox
āxipas wÿr mra nē ĩ hã kuwÿ
nhũm mẽ kām kugō nhũm mẽ
kumÿ nē ma o mra nē kēn kre
kamã haxà.

*Jejus kot mẽ ho 5.000 nē mẽ
kām ō hã harēnh*

*Matēwre 14.13-21; Rukre
9.10-17; Juāw 6.1-14*

30 Tã hāmri nhũm mẽ kot Je-
jus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa
xwÿnhjaja akupÿn Jejus wÿr
mōn pōj nē kām amnhĩ jarē.
Tanhmã mẽ kot mẽ ahkre hto
ho pa nē tanhmã mẽ ho mex
to ho pa hã kām amnhĩ jarēnh
pa.

31 Tã nhũm mẽ piitã axpēn
pãnhã kot Jejus mar kaxyw
mẽ hwÿr mra nhũm mẽ ko-
rmã apkur kēt nē. Jakamã
nhũm Jejus hkôt mẽ pa ho mẽ
pa xwÿnhjē mã:

—E ma pu mẽ awrã kaprÿ
hwÿr mō nē nhÿri pahkrĩ nē
pakôkôt nē apku.

32 Anē hāmri nhũm mẽ gōx
kām kanôre wÿr agjē nē ma
ahte xarmã awrã kaprÿ hwÿr
mō. 33 Nhũm krĩ hkwÿ nhõ
xwÿnhjaja mẽ omu hāmri nē
nhÿhÿm mẽ mōr xà hã mẽ
omunh kurē kumrēx. Hāmri
nē krĩ hkwÿ rŭm ma mẽ
ĭhkrep mra nē mẽ kām amnhĩ
to wa nē pōj nē mẽ kutēp
hkrĩ. 34 Hāmri nhũm mẽ mō
nē mẽ hwÿr pōj nē kre kura
nē kanôre nhõ. Hāmri nhũm
Jejus mẽ hwÿr api nē mẽ omu
nē hamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Na mẽ
omnu nē pa. Te mẽ kēp ōwēhti
jamār xwÿnh kēt nē htÿx ri
pa xwÿnh kot amnhĩ nhĩpēx
pyrāk. Mēhõ kot mẽ kamã
ukaprĩ nē tanhmã mẽ ho mex
to ho pa? Anē.

Hāmri nē mẽ kamã ukaprĩ
nē xa nē Tirtŭm kapēr o mẽ
ahkre rax nē.

35-36 Tã nhũm myt àr kaxyw
nhũm hkôt mẽ kot pa ho pa
xwÿnhjaja hwÿr mra nē kām:

—Kwa hāmri na ra amÿkry
htÿx nē. Mē hano kê mẽ ma
nhÿri krĩ hkwÿ hwÿr mra nē
tokyx amnhĩm mẽmoj japrō
nē kuku nē hikwÿ nē gōr. Mo
jar kapôt ã mẽ apkur xà? Anē.

37 Hāmri nhũm mẽ kuma nē
mẽ kām:

—Kwa nà mẽ kamjaja mẽ
kām mẽmoj gō kê mẽ kuku.
Anē.

Hāmri nhũm mẽ kuma nē
tee ri hamaxpēr nē kām:

—Kwa mo mẽ kaxyw mẽ
pakāxpore rax? Kot pu mẽ
pakāxpore ho 200 nē ho mẽ

kām mẽmoj japrôr tâ nom nhũm mẽ ãm ho hkryre nẽ kuku nẽ ho ôhy htu hkêt nẽ. Mẽ ohtô rax kumrêx kênã. Anẽ.

³⁸ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà kot puj mẽ kãm mẽmoj japrôr kêt nẽ. No mẽ panhõ pãwtita? Tanhmã na arĩ kute? E mẽ atô tẽ nẽ omu nẽ akupÿn tẽ nẽ inhmã harẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm ja ma tẽ nẽ omu nẽ akupÿn tẽ nẽ kãm:

—Nà pãwti ãm kêp 5 pix. Nẽ kaxyw tep ãm pijakrutre. Anẽ.

³⁹ Hãmri nhũm Jejus kuma nẽ mẽ kãm:

—Tõe. Mẽ kãm anẽ kê mẽ ahpÿnhã ri hije nẽ hkrĩ. Anẽ.

⁴⁰ Hãmri nhũm mẽ piitã ahpÿnhã kêp 50 nẽ hije nẽ hkrĩ hpa.

⁴¹ Nhũm Jejus pãwti mẽ tepta jamÿ nẽ kãnhmã kaxkwa hwÿr rĩt nẽ Tĩrtũm mã kupẽ nẽ kãm harẽ nẽ kãm:

—Pa Papaj? Nà ka na apê mẽ inhmã mẽ inhõ ho apa xwÿnh jakamã amex o amex. Anẽ.

Hãmri nẽ mẽ kãm ho hkry hpa nẽ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mã kugõ nhũm mẽ ô ri ho mra nẽ ho mẽ hipêx pa. Pãwti mẽ tepta nhũm mẽ ho mẽ hipêx pa.

⁴²⁻⁴⁴ Nhũm mẽ piitã apkur mex nẽ. Mẽõja mẽ kêp grire htã nhũm Jejus tanhmã mẽ kãm ho rax to nhũm mẽ ohtô rax tâ piitã kuku nẽ ho ôhy htu hpa. Mẽmyjaja kêp 5.000 nẽ kaxyw mẽ hprõ nẽ mẽ hkrajaja nhũm mẽõja ho mẽ hipêx pa nhũm arĩ hakrêx prã. Jakamã nhũm Jejus kôt

mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja akupÿm hakrêx o pikuprõnh pa nẽ ho kawà o 12 nẽ ho nÿt.

Jejus kot gô krãhkà hã htẽm ã harẽnh

Matêwre 14.22-33; Juãw 6.15-21

⁴⁵⁻⁴⁶ Tã nhũm Jejus hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mã kãm:

—E mẽ kanôre mã axà nẽ ma akupÿm ixkukamã krĩ pê Petsêj wÿr rê. Pa jajê jano hãmri nẽ ma tẽ nẽ nhÿri Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽ nẽ rĩ ma mẽ akôt tẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ kanôre mã gjêx pa nẽ ma mõi nhũm Jejus mẽ kot mar xwÿnhjê janor pa nẽ ma hixêt prêk ã api nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh o nhÿ.

⁴⁷ Tã nhũm kamàt nhũm arĩ ahte kÿxpê nhÿ. Nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja kormã kanôre kamã mõi. ⁴⁸ Hãmri nhũm Jejus amÿm mẽ omu nhũm kôk ra mẽ kutã àpêr tÿx kumrêx nhũm mẽ tee ri amnhĩ nhĩpêx nẽ tee ri rrẽmti ho gô rẽnh nhĩpêx o hkrĩ.

Tã nhũm ra krãhyre kà nhũm Jejus Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh pa nẽ kãnhmã xa nẽ ma mẽ hkôt tẽ. Nom kanôre kamã htẽm kêt nẽ gô krãhkà hã xa nẽ mẽ hwÿr hpar o tẽ.

⁴⁹⁻⁵⁰ Hãmri nẽ mẽ hwÿr kato nẽ mẽ kamã hamak kaxyw hêx rom kot mẽ hakrenh mã. Nhũm mẽ amnhĩ wÿr omu nẽ mẽkarõ hã hkamnhĩx nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nẽ umaj htertet nẽ àmra rax nẽ. Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tk. Kwa mẽ amã ma hkêt nẽ. Pa na pa mẽ akôt tẽ. Anẽ.

51 Hāmri nē mē hwÿr kanôre hkrem axà nhũm kôk xapêr týxta hapêx. Hāmri nhũm mē Jejus kamã no pyma nē tee ri hamaxpêr nē axpên mã:

—Kokÿÿ. Tanhmã na we amnhĩ to nē gô krãhkà hã hpar o man mē pahkôt tē mē pahwÿr àr mē nhũm kôk hapêx par kurê kumrêx. Anê.

Hāmri nē tee ri kot ã amnhĩ nhĩpêx anhÿrja kukamã hamaxpêr o hkrĩ. 52 Kormã mē kot hprĩ hã Jejus tanhmã kute hã omunh kêt jakamã. Tirtũm pyrã nē àhpumunh o àhpumunh ã omunh mex kêt jakamã tee ri pãwti grêre ho mē hipêx par nē gô krãhkà hã htēm nē kôk o pinhkrênh ã omu nē tee ri ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿrja kukamã hamaxpêr.

Kenêjare kamã Jejus kot akupÿm mē ho mex ã harênh

Matêwre 14.34-36

53 Tã nhũm mē xarmã rê nē krĩ pē Jenêjare hwÿr pøj. Hāmri nē kanôre nhô 54 nē api nē kuhê nhũm krĩ nhô xwÿnhjaja Jejus pumunh kurê kumrêx nē axpên mã:

—Kwa pêr Jejusta na mō. Nà tãm kênã. Anê.

55 Hāmri nē hkĩnh nē ma kape hã mē à xwÿnhjê hkôt mrar kurê kumrêx nē mē harir xà rãhã mē hamÿ nē akupÿm Jejus wÿr mē o mra. Nhÿri hpôx xà kamã omu nē hwÿr mē o mra.

56 Na pre htem ã Jejus nhĩpêx anê. Jakamã nhũm hte ma nhÿhÿm mra. Krĩ rũnh kôt mra nē krĩ hkryre hkôt mra nhũm mē omu nē hwÿr mē

à xwÿnhjê ho mra nē mē ho kuwÿ nē kãm:

—Pa? Kwa kê jajaja akupÿm mex kaxyw apê axê pix kupê nà? Anê.

Hāmri nhũm mē kãm:

—Tôe. Nà kwâr mē mãmrĩ hkupê. Anê.

Hāmri nē mē kot kêp ê kupênh xwÿnh piitã akupÿm mex pa.

7

Mê higêt hkôt mē kot amnhĩ nhĩpêx xwÿnhjê jarênh

Matêwre 5.21-48, 15.1-20

1-4 Tã nhũm Mojes kapêr o mē ahkre o mē pa xwÿnh kwÿjaja Jerujarê rũm Jejus wÿr mō. Hāmri nē hã akuprô nē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê kot amnhĩ nhĩpêx ã mē omunh o kuhê. Ijaew na prem mē hkukamã mē higêtjê kapêr kôt ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Jakamã mē uràk nē apkur kaxyw nē xatã amnhĩ nhĩhkra kuhõnh japjê nē rĩ kormã apku. No mē amnhĩ nhĩhkra grã pix kuhõnh nē hkrĩ nē apkur kêt nē. Kuhõnh japjê nē kormã hkrĩ nē apku. Tirtũm kot ja hã mē omunh nē amnhĩm mē mex ã mē harênh ã amnhĩ kamnhix jakamã na prem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa. Nē nhÿri amnhĩm mēõ hkwy japrô nē akupÿm òrkwÿ hwÿr o mra nē haxwÿ nē mē higêt pyrã nē wÿr japjê rũnh kumrêx nē rĩ kormã apku. Nē mē uràk nē poti nē gøj nē papêre hkre kahõnh japjê rũnh nē rĩ kormã kamã ò nhĩpêx. Mē higêt pyrã nē

ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa. Tĩrtũm kot ja hã mẽ omunh nẽ amnhĩm mẽ mex ã mẽ harênh prãm xàj. Nom nhũm Jejus kôt mẽ pa xwÿnhjaja na prem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nẽ. Na prem apkur kaxyw nẽ katàt kôt amnhĩ nhĩhkra kuhõ nẽ amnhĩx apkur o hkrĩ. Jakamã nhũm Parijew nhõ xwÿnh mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwÿnhjaja tee ri ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã mẽ omu nẽ mẽ hã Jejus kukja nẽ kãm:

⁵—Pa Jejus? Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarê. Amnepêem mẽ panhĩgêjtjaja na pre htem apkur kaxyw nẽ amnhĩ nhĩhkra kuhõnh japijê rũnh kumrêx nẽ arĩ kormã hkrĩn apku. Jakamã na pa htem mẽ urak nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê. No akôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja na htem ho mẽ ixpyrà kêt nẽ. Kwa mo na htem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nẽ? Anê.

⁶Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm amnepêem Tĩrtũm nhÿ hã kapêr xwÿnh pê Ijais kapêr jarê nẽ mẽ kãm:

—Nà ãm hãmri na pre finat Ijaisja amnepêem tanhmã mẽ ajarênh to. Te Tĩrtũm tãm kapêr pyrak o mẽ ajarê nẽ mẽ ajarênh o:

Mẽ kãm ixkĩnh ã amnhĩ jarênh tã mẽ kãm ixkĩnh kêt. Na htem ãm kãm ixprãm ã amnhĩ jarênh kaprÿ.

⁷ Mẽ kot ixkapêr kuhpa hã amnhĩ krã hkôt mẽmoj tã hkwÿjê mã karõ ho pa jakamã na htem ãm kot ixkôt amnhĩ nhĩpêx

ã amnhĩ jarênh kaprÿ. Anê.

Ã na pre mẽ ajarênh anê. ⁸⁻⁹ ãm hãmri na pre mẽ ajarê. Na ka htem mẽ panhĩgêt kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o apaja gryk ã ra Tĩrtũm kapêr kaga hpa. Te mẽ akapêr mex o kot Tĩrtũm kapêr jakrenh pyrak. ¹⁰ Na pre finat Mojes Tĩrtũm nhÿ hã mẽmoj tã mẽ pamã karõ ho:

Ker ka mẽ anhĩpêxà nẽ mẽ akatorxà wa hã apijaam o ri apa. Jao wa kutã anojarêr rãhã nẽ. Nom kot kaj mẽ ho mex hkêt nẽ tanhmã mẽ kãm akapêr punuj to hãmri nhũm mẽ akwÿjaja ja mÿrapê mẽ apa. Anê.

Na pre ã finat Mojesja Tĩrtũm nhÿ hã mẽ pamã karõ anê. ¹¹ No mẽ kajaja na ka mẽ axtem nẽ tanhmã akwÿjê mã ja hã karõ hto nẽ mẽ kãm: “Kot kaj mẽ mẽmo arĩgro hã akãxpore hkwy nom anhĩpêxà ho ajuta kaxyw kãm hkwy nhõr kêt nẽ. ãm wa kãm ate ho ajuta kêt ã amnhĩ jarê hãmri nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwÿr mãn o tẽ nẽ mẽ ixte ixkre ho mex kaxyw mẽ inhmã agõ. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nhũm ja kãm mex nẽ. E kêr ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa.” Anhÿr o na ka htem akwÿjê mã karõ. ¹² Jao mẽ kot mẽ hipêxà nẽ mẽ katorxà ho ajuta nẽ mẽ hkurê. ¹³ Te mẽ amã mẽ panhĩgêt kapêr mex

o kot Tirtũm kapēr jakrenh pyrāk o na ka htem amnhĩ nhĩpêx. Jao te Tirtũm kapēr mex kêt pyrāk o hipêx nê mar kêt nê apa. Ā na ka htem Tirtũm kapēr kuhpa hã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Anê.

Mê pajamaxpēr punuj kôt mē pahomnu hã harênh

Matêwre 15.10-20

¹⁴ Tã nhũm Jejus Parijew nhõ xwỳnhjê mē hkwyjê mã kapēr pa hãmri nê amnhĩ wỳr ra mē kot mar o kuhê xwỳnhjê mã hpa ho apê nê mē kãm:

—E pa mē amã mēmoj jarê ka mē inhma nê inhmar mex nê. ¹⁵⁻¹⁶ Na hte Tirtũm kapēr tũm o mē ahkre xwỳnhjaja amnhĩ krã hkôt mē ate amnhĩ nhĩhkra kuhõnh japjê hã mē amã karõ ho pa. Nê amnhĩ krã hkôt mē axãpkur xà hã tanhmã mē amã karõ hto ho pa. Mē ate ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr nhũm Tirtũm kot ja hã mē apumunh kôt amnhĩm mē amex ã mē ajarênh kaxyw nhũm htem ã mēmoj tã mē amã karõ anê. Nom na hte Tirtũm tanhmã mē panhĩhkra kuhõnh to hã mē pahpumu nê ãm hã mē pa hpumu. Nê mēmo mē paxãpkur xà hã mē pahpumu nê ãm hã mē pahpumu. Ja kãm tanhmã kute hkêt. Na hte ja hã mē omunh xà hkôt amnhĩm mē mex ã mē harênh rỳ mē mex kêt ã mē harênh kêt nê. Rỳ mē hakwa ho mēmoj kur ã mē omunh xà hkôt tanhmã mē harênh to hkêt nê. Ām mē hakwa ho tanhmã kapēr to pix ã mē

mar kôt na hte tanhmã mē harênh to.

Anhỹr o mē kãm kapēr. ¹⁷ Hãmri nê mē kot mar o kuhê xwỳnhjê re nê hkôt mē pa ho mē pa xwỳnhjê mē mē amnhĩm hikranh xà hã ixkre hwỳr agjê. Hãmri nhũm hkôt mē pa ho mē pa xwỳnhjaja tee ri Jejus kot tanhmã mē hakwa jarênh to hã kuma nê hã hkukja nê kãm:

—Kwa mon ka ri mē inhmã ã ja jarênh anê? Anê.

¹⁸ Hãmri nhũm mē kãm:

—Kwa xãn ka mē kormã aprĩ hã ja mar mex kêt nê? E pa ixprĩ hã mē amã harê ka mē inhma. Nã mē apkur xà na hte mē hkrã hi kamã mē hamaxpēr wỳr gjêx kêt nê. ¹⁹ Na hte ãm mē õhy pix wỳr agjê nê gaa nê nhãm hapõj nê hapêx. Na htem mē apkur xà nhỹ hã tanhmã amnhĩ tomnu to hkêt nê. Jakamã na hte Tirtũm mē apkur xà hã mē omunh xà hkôt tanhmã mē harênh to hkêt nê. Anê.

Nhũm pre ã mē kãm kapēr anhỹr o mē paxãpkur xà piitã mex ã harê. Jakamã na hte Tirtũm krajaja ãmnhĩx mēmoj piitã hkur o pa nê kãm mēmoj kur pyma hkêt nê. Jakamã nhũm Jejus ã mē kãm kapēr anê nê mē kãm:

²⁰ —Mê hkrã hi kamã mē hamaxpēr punuj pix nhỹ hã na htem tanhmã amnhĩ tomnuj to. Jakamã na hte Tirtũm tanhmã mē hamaxpēr to ho pa hã mē omunh xà hkôt tanhmã mē harênh to. Nom mē kot mēmoj kur ã mē omunh xà hkôt rỳ mē ìhkra kuhõnh japjê hã mē omunh xà hkôt tanhmã mē harênh to

hkêt nê. Ja tanhmã kêp kute hkêt. ²¹⁻²² Nom koja mēhō hamaxpēr punuj nê ra hkôt tanhmã amnhĩ tomnuj to.

Ja axpēn kamã hpijaàm kêt nê.

Rỳ mēhōx pĩ rỳ mē kêp ahkĩ.

Rỳ mē kêp mē hprō rỳ mēhkuprỹ ho amnhĩkati.

Rỳ ri axpēn pê õxỹ.

Rỳ tanhmã hkwyjê homnuj to.

Rỳ tanhmã mē ho kapēr punuj to.

Rỳ hêx rom mē no kupyr o ri pa.

Rỳ mēmoj tã amnhĩ to jarkrar o pa.

Rỳ axpēn kukrêx pumu nê kãm ho õ hprãm xaj hã õ xwýnhhta kamã gryk.

Rỳ htỹx ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to.

Mē hamaxpēr punuj jakamã na htem ã ri amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. ²³ Tã ã mē kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mē omunh xà hkôt na hte Tĩrtũm mē kot amnhĩ tomnuj xwýnh hã mē harê. Anê.

Mēhō kot hkra kaxyw Jejus mã hamaxpēr ã harēnh

Matêwre 5.21-28

²⁴ Tã nhũm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja nhỹhỹm nojarêt hãmri nê krĩ rũm hapôj nê ma krĩ pê Xir pu hã ri pa. Hãmri nhũm Jejus hkwyjê mã:

—E kwa pu mē tokyx ixkre mũj wýr mō mē kuri pôj nê kamã amnhĩm hikra. Pu mē pahpôx tokyx anê kê krĩ nhō xwýnhjaja mē pahpôx ã mē pahpumunh kêt nê.

Anhỹr tã nom nhũm mē pitã mē harēnh ma nê mē hã akuprō. ²⁵⁻²⁶ Nhũm mēhō ni haxwýja Jejus hpôx ã harēnh ma nê ma hwýr tẽ. Nom kêp Ijaew kêt axtem Gres nhō xwýnh na pre. Pika pê Sir kamã krĩ mē kot kãm “Wēnĩs” anhỹr xwýnh kamã na pre kato. Nhũm pre mēkarõmnuti kêp hkra ni mã axà. Hãmri nhũm õ mãmãj tee ri omu nê ra Jejus hpôx ã harēnh ma nê ma hwýr tẽ. Hãmri nê hwýr axà nê hparpê hkõnkrã ho htēm nê nhỹ nê kãm:

—Xê Pahihtĩ. Inhmã ixkra nê mēkarõmnuti jano kê ma tẽ kê akupỹm inhmã mex. Anê.

²⁷ Hãmri nhũm kãm:

—Nà kormã. Na pre Tĩrtũm taxy kormã Ijaewjê pix wýr inhmẽ. Jakamã na pa kormã nhãm mē akwýjê hō tanhmã mē ato mex to hkêt nê. Anê.

²⁸ Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã kuma nê kãm:

—Ma ãm hãmri na ka ja jarê. Ixpê Ijaew kêt tã nom mē kuxwar we ixto mex grire kêt wehe. Anê.

²⁹ Hãmri nhũm kãm:

—Nà ãm hãmri na ka ã akra kaxyw inhmã ajamaxpēr tỹx anê. Jakamã kot paj nê mēkarõmnutita jano. Kojaxte tanhmã apê ho hkêt nê. E ma akupỹm hwýr tẽ nê omu. Anê.

³⁰ Hãmri nhũm kuma nê ma akupỹm õrkwỹ hwýr tẽ nê omu. Nhũm ra mēkarõmnutija kêp kato nê ma tẽ nhũm akupỹm tãm hkrã nê hkĩnh nê par kãm hkòkôt o nõ.

*Hamak kro nē kapēr krok
xwýnh jarēnh*

Matêwre 15.29-31

³¹ Tã nhũm Jejus mẽ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjaja krĩ pê Xir rũm hapôj nē akupým gô rax pê Garirej wýr ma mra. Pyka pê Sitô jakre nē mō nē pyka pê Tekap jakre. ³² Hãmri nē kormã hpôx o mōr rôm nhũm mẽ amnhĩ wýr Jejus pumu nē hwýr mēhō myja o tē. Kapēr krok nē umar kêt xwýnhta nhũm mẽ wýr o tē nē kãm:

—Pa? Ot pa mẽ awýr ixkrãmnhwýta o tē. Kwa hã anhĩkra xi kê akupým mẽ inhmã mex. Anē.

³³ Hãmri nhũm omu nē hpa hã kupy nē mẽ kêp o kato nē nhýri mẽ hkàx ã o xa. Nē akutã hamak kre kupê nē argôx mẽ nē ho ôhto htok. ³⁴ Hãmri nē kaxkwa hwýr rĩt nē htyk xà mēnh tỳx nē kãm kapēr. Mẽ pakapēr kãm kãm: “E ajamak katêr nē anhōhto kaxkrit.” Anē. Nom kapēr kãm kãm: “Epata.” Anē. ³⁵ Hãmri nhũm hamak katêr nē ôhto kaxkrit kurê kumrêx nē tãm kapēr nē tãm ama. ³⁶⁻³⁷ Hãmri nhũm mẽ kot omunh xwýnhjaja amnhĩ jaêr pê Jejus kot ho mex ã omu nē kamã no puma nē. Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Kwa kêr ka mẽ akwýjê mã ja hã ijarēnh kêt nē.

Anhýr tã no nhũm mẽ kuma nē ãm kuma nē ma mẽ piitã mẽ kãm harēnh o ri hprôt nē mẽ kãm:

—Kwa Jejus na mex o mex. Na hte mẽ ho mex o pa nhũm mẽ umar kêt xwýnhjaja

akupým tãm ama nhũm mẽ kapēr kêt xwýnhjaja akupým tãm kapēr. ãm hãmri na hte ã mẽ hipêx anhýr o pa. Nà ãm mex o mex. Anē.

8

*Jejus kot mẽ ho 4.000 nē mẽ
kãm mẽ ô hã harēnh*

Matêwre 15.32-39

¹⁻² Tã nhũm arĩgro hō hã nhũm mẽ ohtô nē nhýri kapôt ã Jejus ã htu rax nē kot mẽ ahkre mar o kuhê hã apkati axkrunêpxi. Nhũm mẽ apkur xà hã mẽōja ra mẽ kêp hapêx. Hãmri nhũm Jejus ja hã mẽ omu hãmri nē hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê mã akir nē mẽ kãm hpa ho apê nē mẽ kãm:

—E mẽ amnē ixwýr mra nē ixkapēr ma. Anē.

Nhũm mẽ hwýr mra nē kuhê nhũm mẽ kãm:

—Kwa na pa inhmã mẽ kot inhmar o kuhê xwýnhjê kaprĩ nē. Na mẽ ra mẽ pahkôt ri pa hã apkati axkrunêpxi nhũm mẽ apkur xà hã mẽōja mẽ kêp hapêx. ³ Mẽ ô krĩ hwýr awry jakamã koja mẽ mẽmoj kur kêt rãhã ma akupým pa hãmri nē pry hã hirot nē rôrôk o pa. Hãmri pa inhmã mẽ hkaprĩ nē. Anē

⁴ Hãmri nhũm mẽ kuma nē axte tee ri hamaxpêr nē kãm:

—Kwa nà nhýhýnh kot puj kêt mẽ kãm mẽmoj to mra? Jar ãm kapôt pix kênã. Anē.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

⁵ —Nà tanhmã na mẽ anhō pãwtija kute? Anē.

Nhũm mẽ kãm:

—ãm kêp 7 pix. Nē kaxyw tep kwý no ãm grêre. Anē.

⁶ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kot mar o kuhē xwýnhjē mā anē nhūm mē kuma nē hkrī pa. Hāmri nhūm pāwti jamý nē ho Tirtūm wý nē kām:

—Pa Papaj. Nà ka na apē mē inhmā mē inhō ho apa xwýnh. Jakamā amex o amex. Ām amex kumrēx. Anē.

Hāmri nē mē kām ho hkry pa nē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā kugō nhūm mē ho mē hipēx pa. ⁷ Nhūm hpānhā tepta py nē mā ho anē nē ho Tirtūm wý. Hāmri nē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā kugō nhūm mē mā ho anē nē hamý nē ho mē hipēx pa. ⁸⁻⁹ Hāmri nhūm mē ohtō rax kumrēx tā piitā apku nē ōhy htu pa. Měmyjaja kēp 4.000 nē kaxyw mē hprōjaja nē mē hkrajaja. Tā nhūm Jejus mē apkur xàja o mē hipēx pa. Nhūm hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja hakrēx o akuprō nē ho kawà ho 7 nē ho nýt. Hāmri nhūm Jejus ma akupým mē ō krī hwýr mē kot mar xwýnhjē jano nhūm mē ma akupým hapēx. ¹⁰ Hāmri nhūm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē mē ro hā kanôre hkrem agjē nē mē hkwym ma Tamanut wýr mō.

Parijew nhō xwýnh kwý kot mēmoj tā Jejus kamā hamak ā mē harēnh

Matēwre 12.38-42, 16.1-4; Rukre 12.54-59

¹¹ Tā nhūm mē Tamanut wýr pōj nhūm Parijew nhō xwýnh kwýjaja Jejus pumu nē ma hwýr mra nē mēmoj tā kuwý nē kām:

—Pa. Ot pa mē awýr mra. Kwa mē inhmā aa mē ixte mēmoj pumunh kêt ō ho anē. Pa mē ja hā apumu nē Tirtūm kot mē ixwýr amēnh ā akôt ijamaxpēr kurē kumrēx. E tokyx. Anē.

Kot tee ri mē kām mēmoj to anhýr kaxyw nē ho anhýr kêt nhūm mē kot hā omunh nē ma hkwyjē mā ho kapēr punuj kaxyw nhūm mē ā hēx rom kām kapēr anē. ¹² Nhūm ra kām mē kot amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr kêt kām ā kapēr anhýr mar kaga nē. Hāmri nē tee ri amnhī tā mē hamaxpēr ā mē omu nē htyk xà mēnh týt nē mē kām:

—Hēxta waa nē. Mē ajamaxpēr punuj pix o na ka htem ri ajamaxpēr o apa. Ixpē Tirtūm kot mē awýr inhmēnh xwýnh tā ka mē ja hā ixkôt ajamaxpēr kêt nē. Nà mo kaxyw kot pa kêt mē amā mēmoj to anē? Kot paj ho anē ka mē omu nē ām omu nē ixkôt ajamaxpēr kêt nē. Nà kot paj mē amā mēmoj to anhýr kêt nē. Anē.

¹³ Hāmri nē mē kure nē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē mērohā ma mra nē akupým kanôre hkrem agjē nē ma xarmā mō.

Jejus kôt mē pa xwýnhjaja kot hprī hā omunh kêt ā mē harēnh

Matēwre 16.5-12; määnēn Makre 6.52

¹⁴ Tā nhūm mē kormā kanôre kamā xarmā mōr rôm nhūm Jejus kôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja tee ri mē apkur xà japēr nē axpēn mā:

—Kwa hêxta waa nê. Na pu mē panhō pāwti re nê amnhĩ kôt o pamôr kêt nê. Nê âm pixire nê o mō. Anê.

¹⁵ Hāmri nhũm Jejus tee ri mē kuma nê tanhmã hã mē kãm kapêr to. Nom mēmoj tâ kuxi nê mē kãm awjarê nê mē kãm:

—Kwa oko kêr ka mē amnhĩ nê Parijew nhõ xwýnh mē Pahi Erox nhõ pãw kaxkrit xà pumunh mex nê. Anê.

¹⁶ Hāmri nhũm mē kuma nê tee ri kapêrja kukamã hamaxpêr pê hã axpên kujêr o hkri nê axpên mã:

—Kwa mo na ri ã mē pamã pãw kaxkrit xà jarênh anê? Mãn mē panhō pāwti hkêt ã mē pahpumu hã na ri ã harênh anê nà? Anê.

¹⁷ Hāmri nhũm Jejus mē kapêr ã mē kuma nê mē kãm:

—Kwa mon ka wem âm xatã axpên mã mē panhō pāwti hkêt jarênh pix o mō? Xàn pa hte mē apyrà nê tee ri mē paxàpkur xà hkêt kukamã ijamaxpêr o ixpa? Nà inhmã ja tanhmã kute hkêt. ¹⁸ Ra mē ano ho mē ate ixpumunh mex tâ kormã aprĩ hã tanhmã ixkute hã ixpumunh mex kêt. Nê mē ajamak o ixkapêr mar mex tâ aprĩ hã mar tỳx kêt. Kwa wem ixte amnhĩ nhĩpêx mã ajamaxpêr tỳx nê. E mē inhmã mēmoj jarê. ¹⁹ Jãã ixte mē kêp 5.000 mã pāwti kêp 5 nhĩrênhta. Tanhmã na ka prem hakrêx o akuprô nê ho kawà ho nýt to? E mē atô inhmã harê. Anê

Hāmri nhũm ja kãm: “Na pa prem ho kawà ho 12 nê ho

nýt.” Anê. ²⁰ Nhũm kuma nê mē kãm:

—Tỳ na pre hakrêx ã kawà kêp 12. Tã ham ixte mē kêp 4.000 mã pāwti kêp 7 nhĩrênhta. Tanhmã na ka prem hakrêx ho akuprô nê ho kawà ho nýt to? Anê.

Nhũm ja kãm: “Na pa prem ho 7.” Anê. ²¹ Hāmri nhũm kuma nê mē kãm:

—Tỳ ra ixte mē anoo mã ã ja ho anhỹr o axkrut tâ ka mē ra hã ano hkêt nê arĩ axpên mã mē panhō pāwti hkêt pix jarênh o ixkôt mō. Kormã mē ate ixàhpumunh tỳx ã ixpumunh kêt. Anê.

*Jejus kot akupým nohkre xwýnh o mex ã harênh
Juãw 9.1-7*

²² Tã nhũm mē ma krĩ pê Pesêj wýr mō nê ra hwýr pôi. Hāmri nhũm krĩ nhõ xwýnh kwýjaja mē omu nê Jejus wýr mēhõ myja o tẽ. Ra nohkre nê rĩt kêt nê pa xwýnhja nhũm mē hpa hã kupyn hwýr o tẽ. Hāmri nê ho kuwý nê kãm:

—Pa Pahihti? Ot pa mē awýr ja ho tẽ. Kwa hã anhĩhkra xi nê akupým mē inhmã no ho mex. Anê.

²³ Hāmri nhũm mē kuma nê nohkre xwýnhhta pumu nê hpa hã kupy nê o tẽ nê krĩ pê ho kato nê nhỹri mē hkàx ã o xa. Hāmri nê no hã argôx mē nê hã ìhkra xi nê kãm:

—E mãn ka mēmoj pumu nà? Anê.

²⁴ Hāmri nhũm kuma nê hkrãkato nê ri rĩt hāmri nê kãm:

—Tỳ na pa mēmoj pumu. Nom ixprĩ hã omunh mex kêt

ně. Te mẽmo pĩ hpàr kwỳ ri mrar pyràk. Aně.

²⁵ Hāmri nhũm axte no hã ĩhkra xi nhũm tã rĩt mex ně. Ri hprĩ hã mẽmoj piitã omunh mex ně. ²⁶ Hāmri nhũm Jejus akupỹm òrkwỹ hwỳr kumě ně kām;

—E kěr ka kape hã ri amrar kėt ně. Ām ma ma akupỹm anhòrkwỹ hwỳr atēm kurē kumrěx. Aně.

Jejus kot amnhĩ tã hkòt mẽ pa xwỳnhjê kukjêr ã harěnh

Matěwre 16.13-20; Rukre 9.18-21

²⁷ Tã hāmri nhũm Jejus ma hkòt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mẽ mẽ ma mō. Ma krĩ pē Se-jarej Piripos pu hã krĩ hkwỳ hkòt mō. Ně kormã pry hã mō nhũm Jejus amnhĩ tã hkòt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê kukja ně mẽ kām;

—Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarě. Tanhmã na htem ahpỹnhã ri axpěn mã ijarěnh to wehe? Aně.

²⁸ Hāmri nhũm mẽ kām;

—Nà na htem ahpỹnhã tanhmã ajarěnh to. Na hte kamã mẽ hkwỳjaja axpěn mã ato finat Juãw Paxis ã ajarě. Ně kamã mẽ hkwỳjaja ato finat Eris ã ajarě ně mẽ hkwỳjaja apê Tĩrtũm nhỹ hã kapěr o pa xwỳnh ra htyk xwỳnhjê hō hã ajarě. Ā na htem ahpỹnhã axpěn mã ajarěnh anhỹr o pa. Aně.

²⁹ Hāmri nhũm mẽ kuma ně mẽ kām;

—No we mẽ kajaja? Ixpê mẽhō hã na ka htem axpěn mã ijarě? Aně.

Hāmri nhũm Simãw Pětre kām;

—Nà mẽ pajaja na pa htem apê Tĩrtũm kot mẽ ixkaxyw axãm ně mẽ ixwỳr aměnh xwỳnh ã ajarě. Ně apê mẽ ixpiitã mẽ inhō Pahi Maati hã ajarě. Ā na pa htem axpěn mã ajarěnh aně. Aně.

³⁰ Hāmri nhũm kuma ně mẽ kām;

—Nà ãm hāmri na ka htem ã ijarěnh aně. Ā ixte anhỹr. Kwa nom kwa kěr ka mẽ inhma. Kěr ka mẽ kormã ã akwỳjê mã ijarěnh anhỹr kėt ně. Aně.

Jejus kot amnhĩ kukamã amnhĩ jarěnh ã harěnh

Matěwre 16.21-23; Rukre 9.22

³¹ Tã nhũm Jejus amnhĩ kukamã hkòt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã tanhmã amnhĩ jarěnh to ně mẽ kām;

—Nà ra mẽ ate Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm ã ixpumunh mex. No mẽ pahkwỳjaja kām ja hã ijarěnh mar ně ixpumunh prãm kėt. Ijaew krãhtũmjê mẽ Tĩrtũm kapěr tũm o mẽ ahkre o mẽ pa xwỳnhjê mẽ patre krãhtũmjaja na mẽ kām ja hã ixpumunh prãm kėt. Jakamã koja mẽ nhỹrmã ixpyně ně ixtak rax ně ixpĩ. Nom kot paj ixtyk ã ixtã apkati axkruněpxi hāmri nhũm Tĩrtũm akupỹm ixto ixtĩr. Aně.

³² Hāmri nhũm mẽ kot hpĩr ã amnhĩ jarěnh ma ně tee ri hkukamã hamaxpěr. Hāmri nhũm Simãw Pětreja hwỳr tē ně hkwỳjê pē ho kato ně mẽ hkàx ã o xa ně kām;

—Kwa nà Pahihti. Koja Tĩrtũm aně mẽ omunh mex ně nhũm mẽ ã anhĩpěx anhỹr

kêt nê. Kwa ri ã kapêr anhÿr kêt nê. Anê.

³³ Hāmri nhūm kuma nê hwÿr apkjê nê pu hã hkôt mē pa ho mē pa xwÿnh piitã omu. Hāmri nê mē hamak mã Simãw Pêtre mã kapêr nê kãm:

—Tk. Kwa na ka ã inhmã akapêr anhÿrja o te Satanasti nhÿ hã akapêr pyrãk. Tirtūm nhÿ hã na ka ã inhmã akapêr anhÿr kêt nê. ãm jar mē kãm Tirtūm kapêr mar prãm kêt xwÿnhjê jamaxpêr o na ka ajamaxpêr nê ã inhmã akapêr anê. No Tirtūm jamaxpêr o ajamaxpêr kêt nê. Anê.

Jejus krajaja tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx hto hã mē harênh

Matêwre 6.24-28; Rukre 9.23-27; Juãw 12.24-26; mããnên Apokarip 2.10, 12.11

³⁴Tã nhūm Jejus amnhĩ wÿr mē kot mar o kuhê xwÿnhjê mē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mã anê nhūm mē hwÿr axkamē nê kuhê. Hāmri nhūm tanhmã mē ahkre hto nê mē kãm:

—E mē inhma. Kot kaj mē ixkôt amnhĩ xunhwÿr ã amnhĩ jarê hã kot kaj mē mããnên amnhĩ jarênh o: “Jejus kêp inhõ Pahihti jakamã kot paj ãm kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri ixpa. Kwãr ixkwÿjaja tanhmã hã inhĩpêx to pa arĩ hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ixpa.” Anhÿr o amnhĩ jarê.

³⁵—Koja mē ixtã mē atõx pĩ rÿ ixtã tanhmã mē ato ka ty. Ate tanhmã ijarênh to ho apa hã nhūm mē apĩ. Tã nom koja

akaxwÿnh ma inhõ krĩ hwÿr àpir kurê kumrêx nê kamã atĩr tūm nê amex rãhã nê apa ho apa. Nom kot kaj mē jar atĩr prãm xaj ixkaga hāmri nê hwÿr axàpir kêt nê.

³⁶⁻³⁷ —Nê koja mēhõ hikukrêx gryk ã Tirtūm kaga. Hāmri nê nhÿrmã ty nê ÿ kamã kuwy hwÿr ma mō nê amnhĩ kôt kukrêx õ hpyr nê o mōr kêt nê. Kojã tee ri kuwy hwÿr mōr pymaj amnhĩ nê hikukrêx rax o amnhĩ pãnhã amnhĩrer prãm kaprÿ. Tanhmã koja amnhĩ to nê Tirtūm mã amnhĩre nê ma õ krĩ hwÿr api? Kojã ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê.

³⁸—Nê koja mēhõ ixte mē ahkre hã inhma nhūm ja kêp omnuj japêr. Nhūm kot mē kãm ixprãm nõkati xwÿnhjê hkôt pa gryk ã ixkaga. Hã kot paj nhÿrmã mē ato amnhĩptãr kaxyw akupÿn wrÿ nê amnhĩ xwar kot ixkaga xwÿnhnta kaga. ãm hāmri na pa mē amã ja hã amnhĩ jarê. Kot paj nhÿrmã inhõ Papaj nhÿ hã ixte mē ho amnhĩptãr kaxyw akupÿn wrÿ nhūm kapêr o mē wrÿk xwÿnhjaja man ixkôt wrÿ. Pa mē wrÿ hāmri nê ra mē kot ixkaga xwÿnhjaja pa amnhĩ pyrã nê amnhĩ xwar mē hkaga hpa. Anê.

9

¹ Nhūm Jejus arĩ mē kãm kapêr nê mē kãm:

—ãm hāmri na pa mē amã amnhĩ jarê. Kot paj nhÿrmã akupÿn ixte mē ato amnhĩptãr kaxyw mē awÿr wrÿ kãm ga. Tã kot kaj mē

akwỳjaja kormã atĩr ri ja kukamã tanhmã ixte amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumu. Anê.

Jejus hirã htỳx kãm ãm ã harênh

Matêwre 17.1-9; Rukre 9.28-36; mããnên Sikũn Pêtre 1.16-18

² Tã nhũm arĩgro kêp 6 nê hapêx nhũm Jejus ma nhỹri hixêť prêk wỳr tẽ. Nê Simãw Pêtre nê Xiakre nê Juãwja nhũm ma amnhĩ kôt wa mẽ o mỗ. Nhũm wa mẽ ahte mỗ nê hixêť prêk ã api nê himök ã kuhê. Hãmri nhũm Jejus axtem nê xa. ³ Ra ê haka htỳx kumrêx nê xa. ⁴ Hãmri nhũm ja wa kaxkwa rũm hwỳr wrỳ nê kuri kãm kapêr. Finat Mojes mẽ finat Erisja wa wrỳ nê kuri kãm kapêr o xa. Tĩrtũm amnepêť amnhĩ wỳr wa ho àpir tã nhũm wa akupỹn wrỳ nê kãm kapêr. ⁵⁻⁶ Nhũm wa mẽ mex kumrêx nê hirã htỳx kãm kuhê nhũm Jejus kôt mẽ mỗr xwỳnhjaja wa mẽ omu nê mẽ kamã no pyma nê. Nê tee ri mẽ kãm tanhmã kapêr to hkukamã hamaxpêr. Hãmri nhũm Simãw Pêtre hamaxpêr nê Jejus mã kãm:

—Kwa Pahihti. Nà ãm hãmri na pu mẽ amnê mỗ. Kwa pu mẽ kritpêť jar axkamê nê tokyx panojarêť kêt nê. Pa mẽ amã pô nhĩrõnh o axkrunêpxi nê hipêx. Amã nê Mojes mã nê Eris mã hõ nhĩpêx ka mẽ kamã akrĩ. Kwa xát pa mẽ amã ho anê nà? Anê.

⁷ Hãmri nhũm kakrã jaka htỳx wrỳ nê wa mẽ hkunor pa nhũm wa mẽ kamã kuhê. Hãmri nhũm kakrã kamã

Tĩrtũm mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—Ota Ixkra xa. Inhmã hapê ho inhmã hapê. Kêr ka mẽ kapêr mar tỳx rãhã ho ri apa. Anê.

⁸ Hãmri nhũm mẽ kuma nê amnhĩ pu hã rĩť nhũm ãm Jejus pix mẽ kuri xa nhũm Mojes mẽ Erisja wa ra ma akupỹm api nhũm mẽ ãm Jejus pix pumu.

⁹ Hãmri nhũm mẽ ma akupỹm hkwỳjê hwỳr wrỳk o mỗ nhũm Jejus mẽ kãm:

—Kwa kêr ka mẽ ham mẽ ate mẽmoj pumunh xwỳnhta kormã nhãm mẽ kãm harênh kêt nê. Koja mẽ mẽmo arĩgro hã ixpĩ hãmri nhũm Tĩrtũm akupỹm ixto ixtĩr ka mẽ rĩ kor-mã mẽ kãm ja hã ijarênh o ri apa.

¹⁰ Anê hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm harênh kêt nê. ãm axpên mã pix mã harê nê kot akupỹm htĩr ã amnhĩ jarênhja ã axpên kukjêr o pa nê axpên mã:

—Kwa mo na ri ã akupỹm htĩr ã amnhĩ jarênh anê? Tanhmã kot we amnhĩ to nê htyk tã akupỹm htĩr? Anê.

Hãmri nê tee ri hkukamã hamaxpêr o hkôt pa.

Juãw Paxis te kot Eris pyrãk ã harênh

Matêwre 11.13-15, 17.10-13

¹¹ Hãmri nhũm mẽ kormã ahpar mã wrỳk o mỗr mẽ nhũm Jejus kôt mẽ mỗr xwỳnhjaja mẽmoj tã hkukja nê kãm:

—Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarê. Na hte Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjaja mẽ inhmã: “Eris kumrêx koja Tĩrtũm mẽ pahwỳr kumã

nhũm Krisja hapu hã wrỳ." Anê. Na htem ã mẽ inhmã war ajarēnh anê. Tã ka na ka ra wrỳ nom nhũm kormã Erisja akukamã wrỳk kêt nê. Anê.

12-13 Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà ãm hãmri na htem mẽ amã ã ja jarēnh anê. Na pre ra ixkukamã te kot Eris kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk xwỳnhhta tẽ nê ixkutêp mẽ kãm ijarēnh o pa. Nom mẽ kot ixkukamã ijarēnh xwỳnh ã omunh kêt jakamã na prem axtem nê kãm tanhmã hipêx to hprãm xà hkôt tanhmã hipêx kati hton kupĩ. Tã koja mẽ ã hipêx anhỹr pyrã nê mã ixto anê nê inhĩpêx kati nê tokyx mẽ kãm ixprãm kêt xwỳnhjaja ixpynê nê ixpĩ pa amnhĩ xà htỳx kamã ijamak kãm ty. Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot wa ijamê wa ixkukamã wa ijarēnh xà hkôt. Anê.

Jejus kot mēhō hkra nē mēkarōmnuti janor ã harēnh

Matêwre 17.14-21; Rukre 9.37-43

14 Hãmri nhũm Jejus nê Simãw Pêtre nê Xiakre nê Juãwja mẽ akupỹm hkwyjê hwỳr hpôx o mra nê amnhĩ kukamã hkwyjê pumu nhũm mẽ ohtô nê mẽ hã akuprô nê mẽ kãm kapêr. Nhũm Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja mẽmoj tã mẽ hkukjêr o kuhê. 15 Jakamã nhũm Jejus mẽ hwỳr hpôx o tẽ nhũm mẽ pikuprõnh xwỳnhjaja amnhĩ wỳr omu nê hkĩnh nê. Hãmri nê kutã hprôt nê kãm:

—Pa. Nà ãm hãmri na ka akupỹn mẽ ixwỳr tẽ. Anê.

16 Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Kwa mẽmoj tã na ka mẽ xypên mã axàkjêr o akuhê? Anê.

17-18 Hãmri nhũm mẽhō myja kãm:

—Nà ixkra hã na pa mẽ xypên mã ixkapêr. Na pre mẽkarōmnuti ixpê hwỳr axà nê tanhmã ixpê ho nhũm kapêr kêt nê pa. Nhũm hte xatã tanhmã ixpê ho nhũm pykap amnhĩ rê nê hakwa jamrô ho hikwỹ. Hãmri nê à htỳx kamã ama nê amnhĩ nham o xypên kamnhar tỳx kumrêx pê htỳx pa nê hikwỹ nê ixpê omnuj tỳx nê. Na hte ã mẽkarōmnuti nhỹ hã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. Jakamã na pa ate inhmã ho mex kaxyw man o tẽ nê tee ri ajapêr. Hãmri nê ho akôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê hwỳ nhũm mẽ kot inhmã ho mex kaxyw tee ri tanhmã ho hkapyr. Anê.

19 Hãmri nhũm Jejus kuma nê hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã kãm:

—Hêxta waa nê. Ra mẽ ate Tĩrtũm nhỹ hã ixte mẽ ho mex ã ixpumunh ryy htã ixpyrà nê ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. Mãn ka mẽ kormã kaxyw Tĩrtũm kôt ajamaxpêr tỳx kêt nê. E amnê ixwỳr akra ho tẽ pa omu. Anê.

20 Hãmri nhũm mẽ hwỳr o tẽ nhũm mẽkarōmnuti Jejus pumu nê tanhmã hkrata o htỳx to nhũm pykap tẽm nê hakwa jamrô nê amnhĩ rēnh o nō. 21 Nhũm Jejus omu nê hipêêxã mã:

—Kwa tanhmã na ra kot amnhĩ nhĩpêx ã mytwrý kute? Anê.

Nhũm kãm:

—Nà hprĩre rũm na hte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa. 22 Na hte mẽkarõmnuti xatã ixpê hprĩ kaxyw kuwy kamã kurê nê gôx kãm kurê. Kwa kot ka ate ho mex kukamã axàhpumunh japêr nê wa ixkamã axukaprĩ nê akupÿm inhmã ho mex. Anê.

23 Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Xàn ka tee ri ixte ho mex kaxyw ixkukamã ajamaxpêr? Nà ixte mẽmoj piitã ho anhÿr kaxyw ixàhpumunh tÿx kênã. Kot ka mẽ atõ mẽmoj tã amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpêr tÿx hã kot paj amã ho anê. Anê.

24 Hãmri nhũm kuma nê kãm hkra mex prãm tÿx xàj kapêr tÿx nê kãm:

—Nà na pa amnhĩ kaxyw akõt ijamaxpêr. Nom kot kaj tanhmã ixkrã hto pa akõt ijaxmaxpêr tÿx rãhã ho ri ixpa Pahihti. Anê.

25 Rõm nhũm mẽ ohtô rax nê hwÿr kormã mra nhũm Jejus amnhĩ wÿr mẽ omu hãmri nê mẽkarõmnutija mã kapêr kurê kumrêx. Nê kãm kapêr kãm hihtÿx nê kãm:

—Pa mẽkarõmnuti. E apê mẽ ho mẽ kapêr kêt nê mẽ umar kêt o apa xwÿnh ã pa amã ixkapêr ka inhma. Kêr ka mẽ hkrata pê akato nê ma amõr o mõ nê axte tanhmã ho hkêt nê. Anê.

26 Hãmri nhũm tee ri kot kãm karõja ma nê gryk xàj xatã amÿra nê mẽ hkrata o htÿx kumrêx nhũm htertet tÿx o nõ. Hãmri nhũm kêp

kato nê ma tẽ nhũm te htyk pyrã nê nõ nhũm mẽ tee ri omu nê ra htyk ã hkamnhĩ. 27 Hãmri nhũm Jejus hpa hã kupy nê kãnhmã ãm nhũm akupÿm mex nê kãnhmã xa nê ri mra. Nê tãm kapêr o mra nê umar mex nê.

28 Tã nhũm Jejus hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mẽrohã ma akupÿm amnhĩm hikranh xà hã ixkreja wÿr mra nê hwÿr agjê nê hkrĩ. Hãmri nhũm Jejus kõt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja amnhĩ tã hkukja nê kãm:

—Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarê Pahihti. Na pa mẽ tee ri axwakre kamã mẽ hkrata nê mẽkarõmnuti janor kaprÿ. Kwa mon pa mẽ apyrã nê ja ho anhÿr mex kêt nê? Anê.

29 Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà axtem na mẽkarõmnuti ja. Na htem mẽ nê hanor tokyx anhÿr kêt nê. Na htem ho Tirtũm wÿr tÿx nê rĩ kormã hano. Anê.

Jejus kot htyk kukamã amnhĩ jarênh

Matêwre 17.22-23; Rukre 9.44-45

30-31 Tã nhũm Jejus mẽ hkõt ri mẽ pa ho pa xwÿnhjê mẽ krĩja rũm hapõj nê ma nhãm mõ. Nê ma pyka pê Garirej kahti hkõt mõ. Nom mẽ piitã mẽ hkàx ã mõ. Jejus kormã kot amnhĩ tã tanhmã hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê jahkre hto ho pa jakamã kãm mẽ hkàx ã mẽ o pa hprãm nê. Hãmri nê amnhĩ kukamã mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarênh to nê mẽ kãm:

—E kot paj mẽ amã tanhmã amnhĩ jarênh to ka mẽ inhma

ně inhmar tỳx nē. Koja mẽ kām ixprām kêt xwỳnhjaja tokyx mẽ kām ixtā amỳnē nhũm mẽ xipĩ. Kot paj ixtyk ả ixtā apkati axkrunēpxi hāmri nhũm Tĩrtũm akupỳm ixto ixtĩr. Kwa kêt ka mẽ ja ma nē hã anohtỳx nē ho apa. Anē.

³² Hāmri nhũm mẽ tee ri ả kot amnhĩ jarēnh anhỳrja ma nē axpēn mã:

—Kwa mo na ri ả mẽ pamả amnhĩ jarēnh anē? Nả kệp mẽ panhỗ Pahi Maati hã kot amnhĩ jarēnh kēnả kot kêt mēhỗ kupĩ.

Anhỳr o axpēn mã harēnh o hkôt mỗ. Hāmri nē ả kot amnhĩ jarēnh anhỳr mar prām kêt jakamả hprĩ hã tanhmả hkukjêr to hkêt nē. Ầm akryk hkôt mar o mỗ.

Mẽ kot amnhĩ to rũnh xwỳnh jarēnh

Matêwre 18.1-5; Rukre 9.46-48

³³⁻³⁴ Tả nhũm Jejus mẽ hkôt mẽ pa ho pa xwỳnhjaja kormả ma krĩ pê Kapanau hwỳr mỗ nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnh pê 12jaja tanhmả amnhĩ kukamả hamaxpêr to hāmri nē axpēn mã:

—Kwa mẽ pahtỗ kot puj we nhỹrmả pahpê pahi nē mẽ ho amnhĩptàr rax o ri pahkwỳjê jakre?

Anhỳr o axpēn kukjêr o Jejus kôt mỗ. Nẻ axpēn mã: “Nả pa.” Nhũm mẽ hkwỳjaja: “Nả kêt pa.” Anhỳr o hkôt mỗ. Hāmri nhũm Jejus mẽ mar o mỗ. Hāmri nhũm mẽ mỗ nẻ nhỹri amnhĩm hikranh xả hã ixkre hwỳr pỏj nẻ hwỳr agjê nhũm mẽ kām:

—Kwa mẽmoj tả na ka mẽ pry hã amnhĩ jarēnh o mỗ? Anē.

Hāmri nhũm mẽ tee ri kuma nẻ hpijaam nẻ. Nẻ kām tanhmả amnhĩ jarēnh to hkêt nẻ. ³⁵ Jakamả nhũm Jejus nhỹ nẻ mẽ kām anẻ nhũm mẽ kuri hkrĩ pa nhũm mẽ kot mẽ kām mẽ ho amnhĩptàr rax prāmta ả mẽ kām kapêr nẻ mẽ kām:

—E mẽ inhma. Ka mẽ atỗ amả mẽ ho amnhĩptàr rax prām. Hả kêt ka te apẻ mẽ piitả mẽ kām amarĩ axàpēnh xwỳnh pyràk o amnhĩ nhĩpêx o mẽ hkôt apa. Jao mẽmoj to mẽ kutả anojarêt rảhả nẻ. Anē.

³⁶ Hāmri nẻ amnhĩ wỳr mēhprĩre hỗ mã hpa ho apẻ nhũm hwỳr tẻ nhũm kumỳ nẻ o nhỹ nẻ hã mẽ kām kapêr nẻ mẽ kām:

³⁷ —E mẽ inhma. Kêt ka mẽ apẻ pahi pyràk o tanhmả amnhĩ jarēnh to ho ri apa hkêt nẻ. Ầm te amarĩ ri mẽ apa pyràk o amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Jao nhỹri mēhprĩre hỗ pumu nẻ kamả axukaprĩ nẻ kām mẽmoj tanhmả ho rỳ kām mẽmoj gỗ. Hāmri nẻ ả amnhĩ nhĩpêx anhỳr o te pa ate tanhmả ixto mex to pyràk o amnhĩ nhĩpêx. Nẻ kot ka mẽ atỗ pa tanhmả ixto mex to nẻ te ate Tĩrtũm o mex pyràk o amnhĩ nhĩpêx. E kêt ka mẽ amả amnhĩ to rũnh prām nẻ ả amnhĩ nhĩpêx anhỳr o ri apa. Anē.

³⁸ Hāmri nhũm Juaw nhỹhỹnh tẻn mẽ hwỳr axả nẻ Jejus mã:

—Kwa Pahihti. O mỳj mēhỗ kệp mẽ pahkwỳ hkêt tả anhỹ

hã mẽ nê mẽkarõmnuti janor o pa. Pa mẽ tee ri ja hã omu nê kêp mẽ pahkwý hkêt jakamã pa mẽ ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿrja nê kãm ixkapêr. Anê.

³⁹⁻⁴⁰ Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Kwa nà nê tanhmã kãm nê hkêt nê. Koja mẽhõ inhÿ hã aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwý ho anê hãmri nê kêp mẽ panhiõ nê ri mẽ pahkwým tanhmã mẽ ahkre hto ho pa hkêt nê. Ra mẽ pahkõt kot amnhĩ nhĩpêx mã kênã. Jakamã kwa mẽ ja nê tanhmã kãm nê hkêt nê. Kwãr mãmrĩ ã amnhĩ nhĩpêx anê. Ja mex kênã.

⁴¹ —Koja mẽhõ nhÿri mẽ atõ amã kôr ã apumu nê hamaxpêr o: “Kwa Jejus kôt ri pa xwýnh mũj kãm kôr. E pa kãm gô hkwý kê ho ixkõ.” Anhÿr o hamaxpêr nê apê ixkwý hã amã gô hkwý ka ho ixkõ. Nhũm ãm kot amã gô pix nhõr nhũm ate ho akõm tã nhũm Tirtũm atã omu nê ho mex rax nê. Anê.

Mẽ pahte amnhĩ tomnuj pymaj tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ pajarênh

Matêwre 18.6-9; Rukre 17.1-2

⁴² Nhũm Jejus arĩ hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê mã kapêr nê mẽ kãm:

—Nê mẽ kot ixkõt amnhĩ xunhwÿr tohtuj anhÿr xwýnhjaja. Koja mẽhõ ma mẽ hwÿr tẽ nê inhnê mẽ kãm kapêr. Mẽ kot mẽ mar nê tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm xàj hêx rom mẽ kãm kapêr nhũm mẽ mar xà hkõt tanhmã amnhĩ tomnuj to.

Hã koja Tirtũm ja hã omu nê kot inhnê tanhmã kãm nê xwýnhta pumu nê homnuj tÿx nê. Te mẽ kot mẽhõ pynênh nê mut ã kên pytĩ hõ nhõr nê ma o htêm nê gô xupým rax kãm mẽnh pyræk o hipêx. Te ho ja pyræk no ãm homnuj tÿx o hakre.

⁴³⁻⁴⁷ —E kwa mẽ o kora. Kot kaj mẽ anhĩhkra rÿ apar o tanhmã amnhĩ tomnuj to. Hã kêr ka mẽ axte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr pymaj te ate amnhĩ pê anhĩhkra rÿ apar krãhyr nê mẽnh pyræk o amnhĩ nhĩpêx nê axte ã amnhĩ tomnuj anhÿr kêt nê. Rÿ ka mẽ ano ho mẽmoj punuj pumu. Hãmri nê kãm ajamxpêr pix o apa pymaj te ate amnhĩ pê ano katõk nê mẽnh pyræk o amnhĩ nhĩpêx nê nhãm arĩt kurê kumrêx. Kêr ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx o apa rãhã nê. Hãmri nê nhÿrmã ty nê ma Tirtũm mẽ wa inhõ krĩ hwÿr api. No kot ka mẽ arĩ akutã ano nê arĩ akutã apar nê arĩ akutã anhĩhkra rãhã ri mrar tã tõhã tanhmã ho amnhĩ tomnuj to. Hãmri nê nhÿrmã ty nê ma mẽ kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak tũm xà pê kuwy maatita wÿr ma apa.

⁴⁸ Kuwyja kamã na htem mẽ kot amnhĩ tomnuj mÿrapê amnhĩ xà htÿx kamã hamak rãhã ho pa ho pa hãmri nê aa hapõx kêt nê.

⁴⁹ ã koja mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwýnh piitã amnhĩ nhĩpêx anhÿr rãhã nê pa ho pa. ⁵⁰ Jakamã kwa kêr ka mẽ axpên to mex rãhã ho

ri apa. Nom axpën kãm agryk nê tanhmã axpën nhîpêx to ho ri apa hkêt nê. Anê.

Nhùm pre ã Jejus hkôt ri mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê jahkre anê.

10

Mê pahte axpën kaga nê Jejus kot mẽ pahkurê

Matêwre 5.31-32, 19.1-12; Rukre 16.18; mããñên Wam Korît 7.10-16

¹Tã nhùm Jejus mẽ hkôt mẽ pa ho pa xwýnh mẽrohã ma pyka pê Jutej wýr mō. Hãmri nê pyhti pê Jotãw ã rê nê hpãnhã ma xarmã mō. Nhùm mẽ axte mẽ hã akuprō nhùm kê Jejus axte mẽ ahkre ho xa. ²Hãmri nhùm Parijew nhō xwýnh kwýjaja hwýr mra. Mẽ kot hêx rom kamã hamak nê mar nê tanhmã ho kapêr punuj to kaxyw hwýr mra nê kãm:

—Pa. Ot pa mẽ mẽmoj tã akukjêr kaxyw awýr mra. Kwa tanhmã na pre amnepêm finat Mojesja mẽ pahte mẽ pahprō kaga hã mẽ panhîgêjtjê mã karō hto? Xà koja mẽ pahprō mẽ pakapêr hkwým tanhmã amnhî nhîpêx to pu mẽ mýrapê hkaga nhùm Tirtùm ja hã mẽ pahpumu nhùm ja kãm mex nê nà? Anê.

³Hãmri nhùm mẽ kãm:

—Tanhmã na pre Mojes Tirtùm nhý hã ja hã mẽ amã karō hto? Anê.

⁴Nhùm mẽ kãm:

—Nà na pre harênh o: Kêr ka mẽ aprō kaga kaxyw hãmri nê ate hkaga hã amnhîjarênh ã kaga nê

kãm agō nê rî kormã hkaga. Anê.

Na pre ã mẽ inhmã ja hã karō anê. Anê.

⁵Hãmri nhùm mẽ kãm:

—Tý nom mẽ kãm Tirtùm kapêr kôt amnhî nhîpêx prãm kêt jakamã na pre ã mẽ kãm ja jarênh anê. ⁶Amnepêm mẽmoj piitã hkrax kãm na prem axpën kaga hkêt nê. Na pre Tirtùm wam myja nhîpêx nê hpãnhã kãm hprō nhîpêx. Axpën kaxyw wa hipêx. ⁷Jakamã na hte mẽmyjaja hprō kaxyw nê gryk ã katorxà nê hipêxà wa hkaga nê ãm hprō kôt pix mã pa ho pa. ⁸Te wa tipxi nê ri wa pa pyrãk o axpën nhîpêx o pa. ⁹Tirtùm tãm kot axpën mã wa ôr kênã kot kêt mẽhō wa kot axpën kaga kaxyw tanhmã wa hipêx to rý tanhmã wa kãm kapêr to. Anê.

Nhùm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anê. ¹⁰Hãmri nê hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê mẽ akupým ixkrem agjê nhùm mẽ kãm:

—Kwa aprî hã mẽ inhmã mẽ kot axpën kaga hã mẽ harênhhta jarê pa mẽ ixprî hã kuma nà. Anê.

Hãmri nhùm mẽ kãm:

¹¹—Nà kot kaj mẽ aprō kaga nê hpãnhã nhãm mẽhō ho aprō nhùm Tirtùm noo mã te ate wam aprō kamã nhãm aprō nyw o amnhîkati pyrãk. Tirtùm pê ja omnuj týx nê. Rý koja mẽhō hprō kaga ka hpãnhã ho aprō nhùm Tirtùm noo mã te ate wam mjên pê ho amnhîkati pyrãk. Ja

mãänën Tirtüm pê omnuj tÿx nê.

¹² —Nê mēnijaja. Koja mēhō ni ra mjên kaga nê hpānhā nhām mēhō ho mjên. Ja mex kêt. Mjên krax kēp mjên kumrēx kēnā kot kêt hkaga nê hpānhā nhām hō ho mjên. Koja anē nhūm Tirtüm noo mǎ te kot wam mjên kamā nhām hō ho amnhīkati pyrāk nhūm Tirtüm pê ja omnuj tÿx nê. Anē.

Jejus kot amnhī nē mēhprījē janor kêt ā harēnh

Matêwre 19.13-15; Rukre 18.15-17

¹³ Tā nhūm Ijaew kwÿjaja Jejus wÿr mē hkrarejē jamÿ nē mē o mra. Kot mē hā ĩhkra jaxwÿr nē mē ho Tirtüm wÿr kaxyw hwÿr mē o mra. Hāmri nhūm hkôt mē pa ho pa xwÿnhjaja tee ri ja hā mē omu nē mē kām:

—Kwa mo kaxyw na ka mē Jejus wÿr mē o mra? Kormā mē raxre kēnā. Mē ma akupÿm mē o mra nà? Anē.

¹⁴ Hāmri nhūm Jejus ja hā mē kuma nē mē kām:

—Kwa nà kwār mē māmri ixwÿr mē o mra. Mē ri inhnē mēhprījē kurē hkêt nē. Anē.

Hāmri nē mē kām hpa ho apē nhūm mē hwÿr mē o mra nhūm mē kuri kuhê. Hāmri nhūm mē hā hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjē mǎ kām:

—E mē jarejē pumu. Na htem hamakêtcati nē hkīnh nē ri pare. Mē kām amnhī to rūnh prām kêt nē ri pare. Tā Tirtüm kôt mē kot amnhī nhīpêx o ri mē pa xwÿnhjaja na htem mē urāk nē kām amnhī to rūnh prām kêt nē ri pa.

¹⁵ —Na hte jarejaja hipêêxà nē katorxà wa kapēr ma nē wa hkôt ri amnhī nhīpêx o ri pare. Tā ixpê Tirtüm kot mē awÿr inhmēnh xwÿnh na pa. Kot ka mē amā ixkôt amnhī xunhwÿr prām hā kot kaj mē jarejē kot amnhī nhīpêx pyrāk o amnhī nhīpêx. Jao ixkapēr ma nē ixkôt ri amnhī nhīpêx mex o ri apa. Anē.

¹⁶ Hāmri nē mēhprīrejē jamÿ nē mē hā ĩhkra jaxwÿr nē mē ho Tirtüm wÿr nē kām:

—Pa Papaj. E kêt ka jarejē ho mex rāhā nē kē mē mex nē pa. Anē.

Hikāxpore rax xwÿnh jarēnh

Matêwre 19.16-22; Rukre 18.18-23; mãänën Wam Ximotre 6.6-10; Xiakre 5.1-6

¹⁷ Tā nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho pa xwÿnhjaja nhÿri pry hā mō nhūm Ijaew krāhtümja omu nē hwÿr tē nē mēmoj tā hkukja nē kām:

—Pa mē ijahkre xwÿnh maati? E kwa inhmā mēmoj jarē. Nhÿrmā Tirtüm ri ixtirtüm nē ixpa hprām xāj mēmo kot pa we ho anhÿr o ri ixpa? Ate amnhī to mex pix o ri apa xwÿnh jakamā kwa inhmā tanhmā ja jarēnh to. Anē.

¹⁸ Hāmri nhūm kām:

—Xà ate ixpê Tirtüm kwÿ hā ixpumunh kôt na ka ixte urāk nē amnhī to mex xwÿnh ā ijarē? Tirtüm pix na kot amnhī to mex rāhā xwÿnh jakamā kot kaj ā ijarēnh anē nē ixpê Tirtüm Kra hā ijarē. Jao urāk nē ixte amnhī to mex xwÿnh ā ijarē. Nà xàn ka ām atÿx ri amnhī krā hkôt ā ijarēnh anē?

19 —Tirtũm mex o mex jakamã kot kaj amã nhÿrmã kuri atĩr tũm nẽ apa hprãm hãmri nẽ ra kot mẽmoj tã mẽ amã karõ xà hkõt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Ra ate mar mex kênã. Na pre mẽ amã:

Kêr ka mẽ axàhkĩnh o ri apa hkêt nẽ.

Nẽ mẽ hpar kêt nẽ.

Nẽ tanhmã axêx kêt nẽ.

Nẽ axêx rom tanhmã mẽ nokupyr to hkêt nẽ.

Nẽ mẽ kêp mẽ hprõ ho amnhĩkati hkêt nẽ.

Nẽ anhĩpêxà mẽ akatorxà wa hã apijaam nẽ wa ho mex pê wa kutã anojarêt rãhã ho ri apa.

E kot kaj amã nhÿrmã Tirtũm kuri atĩr tũm nẽ apa hprãm hã kot kaj ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa. Anẽ.

20 Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Kwa ixprĩre ri ra ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri ixpa kênã. Nom te ixtĩr tũm nẽ ixpa kaxyw ixte kormã tãm kêt pyràk. Anẽ.

21 Hãmri nhũm kuma nẽ hprĩ hã omu nẽ kãm hapê nẽ. Hãmri nẽ kãm:

—Nà kormã mẽmoj pyxire nẽ arĩk. Na ka amã akukrêx rax kĩnh tÿx o Tirtũm jakre. Jakamã kêr ka ma akupÿm anhõrkwÿ hwÿr tẽ nẽ akukrêx rax o wẽnê hpa. Nẽ kàxpore jamÿ hãmri nẽ ma mẽ kêp amrakati xwÿnhjê mã õr o ri apa. Hãmri nẽ akupÿn tẽ nẽ arĩ ri ixkõt apa ho apa. Anẽ.

22 Hãmri nhũm kuma nẽ tee ri hikukrêx rax kukamã hamaxpêr. Kãm hapê jakamã kãm kãm ãhkra karo hprãm

kêt nẽ. Hãmri nẽ tee ri Jesus kot ã kãm hã karõ anhÿrja ma nhũm ja kãm mex kêt nhũm awjanã nẽ hkaprĩ nẽ ma akupÿm tẽ. ²³Hãmri nhũm Jesus tee ri omu nẽ hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mã kãm:

—Hêxta waa nẽ. Koja mẽ hikukrêx rũnh xwÿnhjaja ohtõ nẽ kãm mẽ hikukrêx japê xaj Tirtũm mẽ wa ixri htĩr tũm nẽ pa ho pa hkêt nẽ. Wa ixte amnhĩ nhĩpêxja mẽ kêp hihtÿx. Anẽ.

24 Hãmri nhũm mẽ tee ri kapêrja ma nhũm Jesus mẽ hamaxpêr kõt mẽ omunh mex jakamã axte tanhmã mẽ kãm harênh to nẽ mẽ kãm:

—Nà Tirtũm mẽ wa ixte amnhĩ nhĩpêxja na mẽ hikàxpore rũnh xwÿnhjaja pê ja hihtÿx. ²⁵Mẽ kãm hikukrêx rax mã ãhkra karo hprãm kêt rãhã tee kãm Tirtũm kõt amnhĩ nhĩpêx prãm kaprÿ. Te ho mẽhõ kot menh kagõ hã hkre nẽ kãm kagõ katõk prãm kêt rãhã kãm guhkrax kãm àr prãm kaprÿta pyràk. Anẽ.

26 Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nẽ kãm:

—Kwa no mẽ ixpiitã mẽ inhmã mẽ ixkukrêx japê kênã. Jakamã xà kot paj mẽ ixpiitã nhÿrmã war ari ixtĩr tũm nẽ ixpa ho ixpa hkêt nẽ? Anẽ.

27 Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà kot kaj mẽ amnhĩ krã hkõt mẽ amã mẽ akukrêx japê mã anhÿrer kêt nẽ. Am Tirtũm pix na hte ja kaxyw tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ amã akukrêx japê hkêt nẽ. Jao ra mẽ apê Tirtũm mẽ wa

ixri atĩr tũm nẽ mẽ apa ho mẽ apa mã xwýnh. Anẽ.

²⁸ Hãmri nhũm Simãw Pêtre kãm:

—Kwa Pahihti na pa prem agryk ã mẽmoj piitã hkaga hpa nẽ akõt ixpa ho ixpa. Jakamã xà kot paj mẽ nhỹrmã war ari ixtĩr tũm nẽ ixpa ho ixpa kêt nẽ nã? Anẽ.

²⁹ Hãmri nhũm kuma nẽ hkõt mẽ pa ho pa xwýnh piitã mẽ kãm:

—Nà ka mẽ atõ inhmã tanhmã amnhĩ to ho apa kaxyw akwýjê re nẽ ma inhmã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Anhõrkwỹ re rý atõ rý atõx rý aprõ nẽ akrajê re. Rý akatorxà nẽ anhĩpêxà wa are. Rý akukrêx piitã rer pa hãmri nẽ ma ixkapêr o mẽ piitã mẽ ahkre ho ri mẽ hkõt apa. ³⁰ Hã kot paj amnhĩ tã mẽ apumu nẽ mẽ ato mex rax nẽ. Hãmri ka mẽ ma mẽ kãm ixkapêr jarênh o mẽ hkõt apa nhũm mẽ kot mẽ amar xwýnh kwýjaja mẽ ama nẽ kãm mẽ akĩnh nẽ. Nẽ ra mẽ ate akwýjê rer par tã mẽ tãmjaja te mẽ apê mẽ hkra rý mẽ htõ rý mẽ htõx pyrãk o mẽ anhĩpêx. Jao tanhmã mẽ ato mex to ho pa.

—Nẽ koja mẽ kãm ixprãm kêt xwýnhjaja ixtã tanhmã mẽ atomnuj to hã ka mẽ nhỹrmã ma Tĩrtũm mẽ wa inhõ krĩ hwýr api nẽ wa ixkuri amex nẽ atĩr tũm nẽ apa ho apa. ³¹ Nom kêr ka mẽ ja hã amnhĩ pumunh kõt amnhĩ to rax xwýnh ã amnhĩ to jarkrar kêt nẽ. Mẽ kot amnhĩ to rũnh xwýnh ã amnhĩ jarênh xwýnhjaja koja mẽ nhỹrmã amnhĩ to rũnh kêt

ã amnhĩ pumu. Nẽ mẽ kot amnhĩ to hkryre xwýnhjaja koja mẽ nhỹrmã amnhĩ to rũnh ã amnhĩ pumu. Anẽ.

Jejus kot amnhĩ kukamã axte amnhĩ jarênh

Matêwre 20.17-19; Rukre 18.31-34

³² Tã nhũm Jejus hkõt ri mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê mã kapêr pa hãmri nẽ ma Jerujarê hwýr mẽ o mõ. Ra kamã kãm hkurê xwýnhjaja kot hpĩr ã amnhĩ jarênh tã ma hwýr mẽ o mõ. Jakamã nhũm mẽ tee ri hkukamã hamaxpêr o hkõt mõ. Nhũm mẽ amarĩ mẽ hkõt mrar xwýnhjaja haxwýja kãm ma nẽ. Hãmri nhũm Jejus mẽ kêp 12ta o mõ nẽ hkwýjê hkàx ã amnhĩ kukamã tanhmã mẽ kãm amnhĩ jarênh to ho mõ nẽ mẽ kãm:

³³ —E na pu mẽ ra Jerujarê hwýr mõ. Kot puj mẽ hwýr pøj nhũm mẽ kãm ixkurê xwýnhjaja patre krãhtũmjê mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwýnhjê nhĩhkram ijaxà. Hãmri nhũm mẽ kãm Tĩrtũm kapêr kõt amnhĩ nhĩpêx prãm kêt xwýnhjaja ixpĩr kaxyw mẽ kãm ixtã amýnê ³⁴ nhũm mẽ mar xà hkõt tanhmã inhĩpêx kati hto. Nẽ mẽ hkwyjaja ixtã hpêr o axkê nẽ ixtã akunha. Nẽ mẽ hkwyjaja tanhmã ijapry hto nẽ ixtã argõx rẽ nẽ ixtak hãmri nẽ xpi. Koja mẽ ã inhĩpêx anẽ. Nom kot paj ixtyk ã ixtã apkati axkrunêpxi nhũm Tĩrtũm akupým ixto ixtĩr. Anẽ.

Xiakre mē Juāw wa kot amnhĩ to Jesus wȳr ā wa harēnh

Matēwre 20.20-28; Rukre 22.24-30; māānēn Piripos 2.3-8; Wam Pētre 5.3

³⁵ Tā nhūm Jepetew kra Xiakre mē Juāw wa tanhmā hamaxpēr to nē Jesus mā kām:
—Kwa mē ijahkre xwȳnh. Pa wa amā mēmoj jarē ka wa inhmā “y” anē nà? Anē.

Hāmri nhūm wa kām:

³⁶ —Ko wa mamrĩ inhmā mēmoj jarē pa wa ama mān. Anē.

³⁷ Hāmri nhūm wa kām:

—Nà kot kaj nhȳrmā ate mē piitā mē ho amnhĩptār kaxyw nhȳ pa wa akutā anhĩjē. Nē wa papxipix ixpē anhō kōwenatō nē akutā anhĩjē nē ato nhȳ. Ja na pa wa inhmā hprām. Anē.

³⁸ Hāmri nhūm wa kām:

—Nà na ka wa ām atȳx ri ā amnhĩ to ixwȳr anē. Koja mē tokyx ixpĩ pa amnhĩ xà htȳx kamā ijamak rax nē ty. Tā xà koja mē ixpyrà nē ā war anhĩpēx anē ka wa ixpyrà nē amnhĩ xà htȳx kamā ajamak rax kām ty nà? Anē.

³⁹ Hāmri nhūm wa kām:

—Tȳ. Nà kot pa wa ijaxwȳja anē nē apyrà nē amnhĩ xà htȳx kamā ijamak kām ty. Anē.

Hāmri nhūm wa kām:

—Nà ām hāmri na ka wa ja hā amnhĩ jarē. War ate ixpyrà nē ixkōt amnhĩ xà htȳx kām ajamak kām atyk mā kēnā. ⁴⁰ Tā nom war ate amnhĩ to ixwȳrta ā kot paj tanhmā war amā nē hkēt nē. Inhō Papaj tām koja ja kaxyw mēhō japēr nhūm inhĩhkō hā

nhȳ. No pa kot paj ri ja kaxyw mē atō rēnh kēt nē. Anē.

⁴¹ Hāmri nhūm wa uràk nē Jesus kōt mē pa ho mē pa xwȳnh kwȳjaja ā wa kot amnhĩ to hwȳr anhȳr ā wa kuma nē wa kamā gryk nē. ⁴² Jakamā nhūm Jesus mē piitā mē ho akuprō nē mē kām:

—E mē inhma. Na hte Ijaew kēt xwȳnhjē nhō pahihtijaja ā amnhĩ nhĩpēx anhȳr o ri pa nē amarĩ hkrĩ xà kamā hkrĩ ho hkrĩ. àhpumunh jakamā amarĩ ixkre kre jakry kamā hkrĩ ho hkrĩ nē kām mē àpēnh xwȳnhjē pix mā mēmo mē àpēnh ā karō ho hkrĩ. Na htem ā amnhĩ nhĩpēx anē. Nē mē kot amnhĩm mex ā harēnh prām xàj tanhmā mē ho mex to ho pa. ⁴³⁻⁴⁵ Tā no mē kajaja kēr ka mē atō amā amnhĩ to rax prām hāmri nē ho mē kot amnhĩ nhĩpēx pyrāk kēt nē. Mē piitā mē kutā anojarēt rāhā ho ri apa. Kēt paa. Mē ate inhmā axàpēnh o apa kaxyw na pa pre mē awȳr ixwȳr kēt nē. Ām pa ixte tanhmā mē amā amnhĩ nhĩpēx to ho ixpa kaxyw na pa pre mē awȳr wrȳ. Mē ate nhȳrmā kuwy wȳr apa pymaj mē anē ixtyk kaxyw na pa pre mē awȳr wrȳ. Jakamā kot kaj mē atō amā amnhĩ to rax prām hā kēr ka ixpyrà nē akwȳjē kutā anojarēt rāhā ho ri apa. Hāmri nē inhmā te ate amnhĩ to rax o amnhĩ nhĩpēx pyrāk o amnhĩ nhĩpēx. Anē.

Jesus kot akupȳm Paximew o mex ā harēnh

Matēwre 20.29-34; Rukre

18.35

⁴⁶ Tã nhũm Jejus mẽ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja kormã Jerujarẽ hwỳr mõi ri ra krĩ pẽ Jeriko hkôt mõi. Hãmri nhũm mẽ ohtõ nẽ mẽ hã ajêt nẽ mẽ hkôt mõi. Nhũm mẽhõ myja pry nhĩhkrep nhỹ. Ximew kra Paximew nohkre xwỳnhja pry kamã ahwỳr o hkrĩ. ⁴⁷ Hãmri nhũm Jejus mẽ hkwỳjaja hwỳr htẽp o mõi nhũm amnhĩ wỳr mẽ kuma nẽ mẽ kot Jejus nhĩxi jarẽnh o mõi ã kuma hãmri nẽ kàx pẽ kãm kapẽr nẽ amnhĩ to kuwỳ nẽ kãm:

—Pa Jejus? Nà apê mẽ inhõ Pahihti mex kumrẽx na ka. Te apê amnepẽm anhĩgêt pahihti Tawi kot amnhĩ nhĩpẽx pyræk. Jakamã kwa we ixkamã axukapĩ nẽ akupỹm ixto mex kêt wehe. Ixte amnhĩ kaxyw akõt ijamaxpẽr xwỳnh na pa. Anẽ.

⁴⁸ Hãmri nhũm Jejus kukamã mẽ mrar xwỳnhjaja kuma nẽ kãm:

—Tk. Kwa akapẽr kêt nẽ nhỹ nà. Anẽ.

Tã nom nhũm ãm mẽ kuma nẽ xatã amnhĩ to kuwỳ. Kỳx pẽ amnhĩ to kuwỳ nẽ axte kãm:

—Kwa ixkamã axukapĩ nẽ akupỹm ixto mex Pahihti. Anẽ.

⁴⁹ Hãmri nhũm Jejus kuma nẽ xa nẽ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjẽ mã kãm:

—E mẽ atõ hwỳr tẽ nẽ hpa hã apy nẽ amnẽ ixwỳr o tẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ nohkre xwỳnhhta mã kapẽr nẽ kãm:

—E tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpẽr kêt nẽ. Na atã karõ. E tokyx kànhmã xa. Anẽ.

⁵⁰ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ hkĩnh tỳx nẽ. Nẽ kànhmã harĩ nẽ amnhĩ nẽ õ kajaati mẽ nẽ hwỳr htẽm kurẽ kumrẽx.

⁵¹ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Pa mo na? Tanhmã kot pa ato? Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Nà akupỹm inhmã ixrĩt mex prãm Pahihti.

⁵² Anẽ nhũm kãm:

—Tõe. Nà ra ate amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpẽr tỳx jakamã kot kaj akupỹm arĩt mex kurẽ kumrẽx. E mãmĩ ma akupỹm tẽ. Anẽ.

Nhũm akupỹm rĩt mex ã amnhĩ pumu nẽ hkĩnh o hkĩnh. Hãmri nẽ Jejus ã ajêt nẽ ma hkõt hkĩnh nẽ tẽ.

11

Jejus kot Jerujarẽ hwỳr àr ã harẽnh

Matêwre 21.1-11; Rukre 10.28-40; Juãw 12.12-19

¹ Tã nhũm Jejus mẽ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjẽ mẽ kormã Jerujarẽ hwỳr mõi. Hãmri nẽ krĩ pẽ Petake mẽ hõ pẽ Petãn wỳr ahtẽp o mõi. Hixêt pẽ Oriwẽhti kahti ri na pre krĩja wa xa. Jakamã nhũm Jejus hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnh wa ho axkrut nẽ mẽ amnhĩ kukamã wa kumẽ ² nẽ wa kãm:

—E wa ma krĩ mũj wỳr mẽ ixkukamã wa tẽ. Hãmri nẽ hwỳr pøj nẽ nhỹri jumẽnre nyw mã ê nẽ ãm xwỳnhhta pumu. Kormã mẽ kot hã hkrĩ hkêt kumrẽx xwỳnhhta. ³ Ka wa omu nẽ kãm ê xà hpõt

nē man akupÿn ixwÿr o tē. Koja mēhō war apumu nē hā tanhmā war amā kapēr to ka wa ā kām ijarēnh anē nē kām: “Nā mē panhō Pahihti na hā karō pa wa hwÿr tē.” Anhÿr o kām ijarē. E wa ma hwÿr tē. Anē.

⁴ Hāmri nhūm wa kuma nē ma hwÿr htēm kurē kumrēx nē hwÿr pōj. Nhūm Jejus kot wa kām hā karō xā hkôt jumēnre nywreta pumu.

⁵ Hāmri nē kām ê xā hpôt o xa nhūm kuri mē kuhē xwÿnhjaja tee ri hā wa omu nē wa kām:

—Kwa mo kaxyw na ka wa kām ê xā hpôt o xa? Kwa kot ka wa mē ixpē ho ahkī nā? Anē.

⁶ Hāmri nhūm wa mē kām:

—Nā mē panhō Pahihti na wa inhmā hā karō pa wa hwÿr tē. Wa ixte ma hwÿr o ixtēm kaxyw. Anē.

Hāmri nhūm mē wa kām:

—Tÿ? Tôe wa māmri ma kām o tē. Anē.

⁷ Hāmri nhūm wa ma akupÿm Jejus wÿr o tē. Hāmri nē kaxyw amnhī xē hkwy hkwrÿ nē kām ho hkô kahty hpa nē kām ho htÿx nē o xa nhūm Jejus hā nhÿ nē mō.

⁸ Nē kormā Jerujarē hwÿr hixēt ā àpir o mō. Nhūm mē kot omunh o kuhē xwÿnhjaja hkīnh nē ma hkukamā pry ho mex kaxyw amnhī xē hkwy hkwrÿ nē ho kām uty. Nhūm mē hkwyjaja nhÿri pō hkwy jakà nē o mra nē hkukamā kām uty. ⁹⁻¹⁰ Nhūm mē hixēt ā api nē ahpar mā wrÿk o mō nhūm mē piitā kàx pē Tirtūm mex o mex ā

harēnh o hkôt mō. Nhūm mē hkwyjaja kukamā mra nhūm mē hkwyjaja hapu hā mra nhūm prem piitā hkôt Tirtūm mex o mex ā harēnh o mō. Nē harēnh o:

E ota Tirtūm kot mē pahwÿr mēnh xwÿnhhta ra pōj. Nā ām hāmri na mē pahwÿr wrÿ. Ja mex kumrēx.

Kêp mē panhō Pahihti mex na. Koja mē panhīgēt pahi Tawi pyrā nē mē pahto amnhÿptā nē mē pahto mex o pa.

Ām hāmri na Tirtūm mē pahwÿr kumē.

Tirtūm mex kumrēx. Ām mex o mex. Kuk-wak ri pix mā na pu htem pajamakêtkati nē paxāmnhÿx papa rāhā ho papa.

Anhÿr o Jejus kôt harēnh o mō. Kot mē ho amnhÿptār kurē kumrēx ā hkamnhÿx nē hkīnh nē ā hkôt kapēr anhÿr o mō. ¹¹ Jao ra Jerujarē hwÿr pōj nhūm Jejus Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hwÿr tēn axā. Nom nhūm ra amÿkry htÿx jakamā nhūm hwÿr axā nē ām hkre pumunh o xa hāmri nē akupÿm kato nē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnh pē 12jē mē nhūm mē ma akupÿm Petān wÿr mra.

Jejus kot pī hpār pē fikēhti mā kapēr ā harēnh

Matêwre 21.18-22

¹² Tā nhūm apkati nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho pa xwÿnhjē mērohā Petān rūm hapōj nē ma akupÿm Jerujarē hwÿr mra. Nhūm Jejus ra

kām prām nē mō. ¹³ Hāmri nē amým mẽmo pĩ hpàr hòptĩ rax pē fikēhti pumu nē hamaxpēr o:

—E pa hwýr tē nē ô hkwýr rē nē kuwô mǎn. Anē.

Hāmri nē hwýr tē. Nhũm kormǎ ô kaxyw ô mytwrý kator kêt jakamǎ nhũm ô hkêt nē ǎm hô pix nē xa. ¹⁴ Hāmri nhũm hwýr tē nē tee ri ô japêr nē ǎm hô pix pumu. Hāmri nē tee ri omu nē kām:

—E kot kaj axte axô hkêt kumrêx.

Anhýr o kām kapêr nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjaja hǎ kuma.

Jejus kot Tirtũm nhõrkwý hwýr ǎr ǎ harênh

Matêwre 21.12-17; Rukre 19.45-46; Juǎw 3.13-22

¹⁵⁻¹⁷ Tǎ nhũm Jejus mẽ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjaja Jerujarê hwýr agjê nē Tirtũm mǎ amnhĩ jarênh xà hǎ ixkre hwýr agjê. Nhũm Jejus tee ri kamǎ mẽ kuhê xwýnhjê pumu. Nhũm mẽ ra ixkre kamǎ axtem nē mōx nē ôwêhti nē tuuti ho wêneh ho kuhê. Ixkre hwýr mrar xwýnhjaja kot haprôr nē Tirtũm mǎ amnhĩ jarênh kaxyw kām hpar nē ôr kaxyw mẽ kām ho wêneh. Nom axtem nē hǎ ohtô rax kām mẽ kām ho wêneh nhũm mẽ hkwýjaja mẽ kām mẽ hikâxpore ho anhĩpa. Hāmri nhũm Jejus mẽ hwýr axà nē tee ri mẽ kot ǎ amnhĩ nhĩpêx anhýr ǎ mẽ omu nē mẽ kām akir nē mẽ kām:

—Tk. Kwa Tirtũm kapêr ǎ kagà htũm kot ôrkwý jarênh kot:

Inhõrkwýja ǎm pika piitǎ hkôt mẽ piitǎ kot inhmǎ amnhĩ jarênh xà hǎ ixkre pix kaxyw na.

Anhýr o kot harênh tǎ ka mẽ axtem nē kamǎ ǎ amnhĩ nhĩpêx anhýr o akuhê. E kwa mẽ ma mra nē ajapôx tokyx anē. Anē.

Nhũm pre ǎ mẽ kām kapêr anhýr pē mẽ ahkre hāmri nē ixkreja nē mẽ kator pa. ¹⁸ Hāmri nhũm patre krãhtũmjê mẽ Tirtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwýnhjaja tee ri ǎ mẽ hipêx anhýr ǎ omu nē kapêr ma nē kamǎ gryk týx nē. Hāmri nē mẽ kot hǎ àmnênh kaxyw tanhmǎ axpên mar to nē axpên mǎ:

—Tk. Kwa na mẽ ohtô nē kām mar prām nē. Kojame mẽ anē nē gryk ǎ mẽ pahkaga nē axte mẽ pakapêr mar kêt nē. Kwa pu mẽ kupĩ ri. E tanhmǎ kot puj mẽ ho nē kupĩ? Anē.

¹⁹ Tǎ nhũm myt axà nhũm Jejus mẽ hkôt mẽ pa ho pa xwýnhjaja Jerujarê rũm hapôj nē ma nhýri amnhĩm hikranh kaxyw mra.

Mẽ pahte tanhmǎ mẽmoj tǎ Tirtũm wýr to hǎ mẽ pamǎ karô

Matêwre 6.14-15, 17.20; Makre 11.13; Juǎw 14.13; mãânênh Xiakre 1.6; Wam Juǎw 3.22

²⁰ Tǎ nhũm apkati nhũm Jejus mẽ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjaja Jerujarê hwýr akupým mra. Hāmri nē axte pĩ hpàr pē fikêhtita pumu. Jejus ra kot kām kapêr xwýnhhta pumu nhũm ra grà pa nē xa.

²¹ Hāmri nhũm Simǎw Pêtre

Jejus kot tanhmã pĩ mã kapër toja mã hamaxpër nê hã kãm:

—Kwa mẽ ijahkre xwÿnh. Ga mẽmoj mũj pumu. Jãã ate fikêhti mã akapër xwÿnhnta na grã par kumrêx nê xa. Anê.

22-23 Hãmri nhũm kuma nê mẽ piitã mẽ kãm:

—Tÿ nã ãm hãmri na pa mẽ amã ixkapër. Kot kaj mẽ mẽmo kaxyw Tirtũm mã ajamaxpër tÿx pê mẽmoj tã awÿ nhũm ama nê amã hprãm xã hkôt tanhmã amã hipêx to. Ka mẽ amnhĩ kaxyw Tirtũm mã ajamaxpër tÿx pê hixêt mũj mã akapër nê kãm: “E xa nê ma tẽ nê gô xujanãr kãm mrõ.” Anhÿr o kãm akapër nhũm amar xã hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anê nê tẽn kamã mrõ. 24 Kot kaj mẽ mẽmoj tã Tirtũm wÿ nê kaxyw ãm pix mã ajamaxpër tÿx nê nhũm amã ho anê.

25-26 —Nê kot kaj mẽ Tirtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw nê ra mẽhõ kot tanhmã ato mã ajamaxpër. Hãmri nê ja ho ajamakêtkati kurê kumrêx nê axte kãm ajamaxpër kêt nê. ãm mẽmoj nyw pix mã ajamaxpër o tãm amnhĩ nhĩpêx o apa. Hãmri nhũm Tirtũm kaxkwa rũm ja hã apumu nê apyrã nê ate tanhmã amnhĩ tomnuj to ho hamakêtkati nê axte kãm hamaxpër kêt nê. Anê.

Mẽhõ kapër kôt Jejus kot mẽ ahkre hã mẽ kot hkukjêr

Matêwre 21.23-27; Rukre 20.1-8

27 Nhũm mẽ akupÿm Jeru-jarê hwÿr agjê nhũm Jejus kê axte Tirtũm mã amnhĩ

jarênh xã hã ixkre hwÿr axã. Nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja hkôt hwÿr mra nê hkôt agjê nê kormã kamã kuhê. Hãmri nhũm Ijaew krãhtũmjê mẽ mẽ kot Tirtũm kapër tũm o mẽ ahkre xwÿnh mẽ mẽ õ patre krãhtũmjaja Jejus pumu nê hwÿr mra nê héx rom tanhmã kãm kapër to. Na pre ra Jejus ixkreja nê mẽmoj to wênê xwÿnh mẽ kãxpore o mẽ hpinhpanh xwÿnhjê jano nhũm mẽ tee ri ja hã omu nê kamã gryk tÿx nê. Jakamã nhũm akupÿn mẽ hwÿr axã nhũm mẽ axte omu nê hwÿr mrar kurê kumrêx 28 nê kãm:

—Kwa mẽ inhmã amnhĩ jarê. Mẽhõ nhÿ hã na ka hte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa? Mẽhõ na pre mẽ ixwÿr amê ka pre mõ? Nã xã amnhĩ krã hkôt na ka hte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apahti? E kwa mẽ inhmã amnhĩ jarê. Anê.

29 Nhũm Jejus kot tanhmã mẽ hamaxpër to hkôt mẽ omunh mex jakamã mẽ kãm:

—Nã kot pa ixkumrêx mẽmoj tã mẽ akukja. Ka mẽ inhmã harê pa rĩ kormã mẽ amã tanhmã amnhĩ jarênh to. 30 Finat Juãw Paxisja ã kot paj mẽ akukja. Mẽhõ nhÿ hã na pre hte mẽ hkrã kumrãr o pa? Xã amnhĩ krã hkôt nã xã Tirtũm nhÿ hã? E mẽ atõ inhmã harê. Anê.

31-32 Hãmri nhũm mẽ kuma nê tee ri kot tanhmã kutã kãm harênh to hkukamã hamaxpër nê axpẽn mã:

—Kwa tanhmã kot puj mẽ kãm ja jarênh to? Mẽ kot mar

o kuhê xwÿnhjaja na htem Juãw Paxis kêp Tÿrtÿm nhÿ hã kapêr jarênh xwÿnh ã axpên mã harênh o pa. Jakamã kot puj mẽ kãm kot amnhĩ krã hkôt mẽ hkrã kumrãr o pa hã harê nhÿm mẽ tee ri mẽ pama nê mẽ pakamã gryk nê. Nê mẽ paxêx rom ã kãm mẽ pakapêr anhÿr ã mẽ pahpumu nê kên o mẽ pahtak o mẽ panhĩmex. No kot puj mẽ kãm Tÿrtÿm nhÿ hã mẽ hkrã kumrãr ã harê nhÿm mẽ pama nê mẽ pamã: “Kwa ã kot anhÿr kênã na ka prem kapêr mar tã ixkôt amnhĩ xunhwÿr kêt nê?” Anê. Nà kot puj pêr mẽ kãm tanhmã harênh to hkêt nê. Kot puj mẽ ãm kãm aa te mẽ pahte ja jarênh mar kêt pyrãk o harê. Anê.

Mẽ kot tanhmã kãm nê nhÿm kot ta pãnhã tanhmã mẽ kãm nê pymaj nhÿm mẽ tee ri tanhmã kãm nê hprãm kaprÿ ho kuhê.

³³ Hãmri nê Jejus mã kãm:

—Konên. Mẽ ixte mēhō nhÿ hã kapêr o pa hã omunhre hã. Anê.

Hãmri nhÿm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tk. Tôe kot pa xep ijaxwÿja mẽ amã tanhmã amnhĩ jarênh to hkêt nê. Ijaxwÿja ixte mēhō nhÿ hã ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri ixpa hã amnhĩ pumunhre hã. Anê.

12

Mẽ àpênh punuj xwÿnhjê jarênh

Matêwre 21.33-46; Rukre 20.9-18

¹ Nhÿm Jejus arĩ Ijaew krãhtÿm mẽ mẽo patre krãhtÿm mẽ Tÿrtÿm kapêr tÿm o mẽ ahkre xwÿnhjê mã kapêr o xa. Nê mẽ kãm mẽ kot tanhmã hipêx to hkukamã mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarênh to. No ãm hã kuxi nê mẽ kãm awjarê nê mẽ kãm:

—Koja mēhō hpur ã hkwÿjê mã karō. Mẽ kot kamã kãm àpênh kaxyw mẽ kãm karō. Hãmri nhÿm mẽ ma hwÿr mra nê kamã mẽmo hy hkre nê hkre pa. Hãmri nê pu hã kahê hpa nê pur kaêx kãm ixkre hprêk nhĩpêx. Mẽ kot himōk ã mẽ kot kêp àhkĩnh pymaj mẽ hapêr o hkrĩ kaxyw. Hãmri nê hipêx pa nhÿm mẽo patrãwja awry hã krĩ hō hwÿr nojarêt nê mẽ kãm tanhmã hpur jarênh to nê mẽ kãm: “È or ixpurta nō. Kê kamã mẽmoj kà hpa ka mẽ mãmĩ kamã awjamÿ nê ho axkjê. Hãmri nê ixkutêp inhō jaxwÿ nê mãmĩ anhō tanhmã ho hprãm xã hkôt tanhmã ho.”

—Anhÿr o mẽ kãm kapêr hãmri nê ma mō. ² Tã nhÿm ra pur kãm mẽmoj hkà pa. Nhÿm hpur nhō dôn arĩ krĩ hō kamã hã ujahkre ho pa htã kuri kãm àpênh xwÿnhjê hōja nhÿm akupÿm mẽ hwÿr kumê. Mẽ kot kãm ò hkwÿ nhõr nhÿm ma kot kãm o mōr kaxyw ma mẽ hwÿr kumê nhÿm ma akupÿm mẽ hwÿr mō. Mōo nê ra mẽ hwÿr pōj. ³ Hãmri nhÿm mẽ omu nê axtem nê homnuj nê. Nê unê nê htak nê akupÿm hano nhÿm ÿ kamã ma akupÿm

mõ. ⁴ Hāmri nhũm õ patrāwja tee ri omu nē hpānhã ja mẽ nhũm ma mẽ hwÿr mõ. Mõõ nē mẽ hwÿr pōj. Hāmri nhũm kê wem omu nē mã ho anē nē. Unē nē htak nē hkrãx pē htak nē akupÿm hano nhũm wamta pyrã nē ma akupÿm ÿ kamã mõ. ⁵ Hāmri nhũm axpēn pānhã kãm mẽ àpēnh xwÿnh kwÿjê rē nhũm mẽ axpēn pānhã ma mẽ hwÿr pa. Ma mẽ hwÿr pa nē pōj nhũm mẽ te ho wamtajê mẽ hipêx pyrã nē mẽ hkwÿjê pynê nē htak rax nē mẽ hano nē mẽ hkwÿjê pa. ⁶ Nhũm mẽ õ patrãw mẽ harēnh ma nē tee ri amnhĩ kukamã hamaxpēr nē hamaxpēr o: “Hêxta waa nē. Tanhmã kot paj we amnhĩ nhĩpêx to nē inhõta kwÿ jamÿ? Nà kot paj mẽ hwÿr ixkraja mẽ. Inhmã hapê htã kot paj mẽ hwÿr kumē kê ma mẽ hwÿr mõ. Hāmri nhũm mẽ kêp ixkra hã omu nē tanhmã ixpê ho hkêt nē. Nē jatã inhmã kãm inhõja kwÿ gõ nhũm man ixwÿr o tē. Nà kot paj anē.”

—Anhÿr o hamaxpēr hāmri nē ma mẽ hwÿr hkraja mẽ nhũm ma mẽ hwÿr mõ.

⁷ —Tã mẽ hwÿr hpõx o mõ nhũm mẽ amÿm amnhĩ wÿr omu nē kêp hkra hã omunh kurê kumrêx nē hã axpēn mã amÿnê nē axpēn mã: “E. Nà oněj hpur nhõ dõn krata tē. Koja nhÿrmã õ papaj mÿrpê amnhĩm pur ã pyka pytà nē ho õ. Jakamã e pu mẽ kupĩ nē kêp hpur ho arík nē ho panhõ. E kwa tokyj pu mẽ kupĩ ri.” Anē.

⁸ —Rõm nhũm ra mẽ hwÿr hpõx o tē nē ra pōj nhũm mẽ unē nē pur nē ho kato nē ahkã kamã kupĩ. ã mẽ ujarēnh kot anhÿr. Anē.

⁹ Nhũm pre ã Jejus Ijaew krãhtũmjê mã ujarēnh anē. Hāmri nē hã tanhmã mẽ hkukjêr to nē mẽ kãm:

—E mẽ inhmã mẽmoj jarē. Koja pur nhõ dõnja tee ri mẽ kot hkra hpĩr ã harēnh ma hāmri nē tãm mẽ hwÿr mõ hāmri nē tanhmã mẽ hipêx to wehe? Nà koja ma mẽ hwÿr mõ nē mẽ himex pa hāmri nē hpānhã nhãm hpurta ã mẽmojê rē. ¹⁰ Mãn ka prem ra Tĩrtũm kapēr ã kagã htũm kot ja jarēnh ma nã? Harēnh kot:

Na prem kēn o amnhĩm õrkwÿ nhĩpêx kaxyw hāmri nē kēn maati pumu nē htÿx omnuj ã hkamnhĩx nē hkaga. Mē kot hkaga htã nom nhũm Tĩrtũm mẽ kurom mex o kot kēn piitã hakrenh par ã omunh kurê kumrêx.

¹¹ ãm hāmri na pre ã mex ã omunh anē. Anē.

ã Tĩrtũm kapēr ã kagã htũm kot harēnh kot anhÿr. Anē.

¹² Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm ujarēnh kãm mẽ harēnh anē nhũm mẽ amnhĩ tã kuma. Tĩrtũm kapēr tũm o mẽ ahkre xwÿnh mẽ mẽ õ patre krãhtũm mẽ Ijaew krãhtũmjaja nhũm mẽ kot mẽ kãm kēn maati kaga xwÿnhjê jarēnh o te mẽ tãm harēnh pyrãkja ma nhũm ja mẽ kêp omnuj nē. Jakamã nhũm mẽ kãm unēnh nē haxàr prãm nē.

Nom amnhĩ tã kãm mẽ kot mar o kuhê xwýnhjê puma nê. ¹³ Jakamã na prem ma mra nê hapôj hãmri nê Jejus wýr Parijew nhõ xwýnh mẽ pahĩ Erox kôt mẽ pa xwýnh kwýjê rê. Mẽ kot hêx rom mẽmoj tã hkukjêr nhũm kot mẽ mar nê tanhmã Rõm nhõ xwýnhjê nhõ pahĩ Sesti kapêr kuhpa hã ri tanhmã mẽ kãm nê nhũm mẽ kot mar kaxyw. ¹⁴ Jakamã nhũm mẽ ma hwýr mra nê hêx rom kãm kapêr nê kãm:

—Kwa Jejus? Nà ãm hãmri na ka hte Tirtũm kapêr o mẽ ahkre mex nê. Na ka hte mẽ kamã akahak o apa hkêt nê. Nê mẽ kot tee ri mẽ kot tanhmã ato kapêr punuj to htã ka hte arĩ aprĩ hã mẽ ahkre mex o ri apa. E kwa mẽ inhmã mẽmoj jarê. Rõm nhõ pahĩhti kot mẽ pahpê Ijaew mẽ pahte kãm kãxpore hkwy nhõr ã mẽ pamã karõta. Kwa xà ja amã mex nà? Xà kot pu mẽ kãm kugõ? Xà kot pu mẽ kãm õr kêt nê? E kwa mẽ inhmã harê. Anê.

¹⁵ Nhũm prem ã hêx rom ja hã hkukjêr anhýr tã no nhũm Jejus mẽ hamaxpêr ã mẽ omunh mex mẽ mẽ kãm:

—Tk. Kwa mon ka mẽ axêx rom ja hã ixkukja? E mẽ atõ inhmã kãxpore htýxre hõ gõ pa omu. Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm ja kãm ja gõ nhũm kupy nê kãnhmã kupê nê mẽ kãm:

—E mẽhõ nhĩxi nê mẽhõ karõ na hã? Anê.

Anê nhũm mẽ kãm:

—Pahĩ Sesti karõ nê hixi na hã.

¹⁷ Anê nhũm mẽ kãm:

—Tý. Tô kêr ka mẽ mãmrĩ kãm hkwy nhõr o apa. Hã hkarõ nê hã hixi. Tãm kot hipêx xwýnh jakamã õ na. Nõ mẽ kajaja na pre Tirtũm mẽ anhĩpêx nhũm mẽ apê õ jakamã kwa kêr ka mẽ kapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Anê.

Nhũm pre ã mẽ kãm kapêr anê nhũm mẽ piitã mar o kuhê. Nhũm mẽ kot hêx rom hkukjêr xwýnhjaja amnhĩ jaêr pê ã kãxpore jarênh anhýrja ã kuma nê axpên mã:

—Kwa mẽ paxêx rom mẽ pahte hã hkukjêr tã nhũm ãm hãmri mẽ pakutã mẽ pamã harê. Kwa tanhmã kot puj wem hkukjêr to nhũm pahĩ Sesti kapêr kwým ri mẽ pamã mẽmoj jarê? Anê.

Hãmri nê tee ri tanhmã hkukjêr to hkukamã hamaxpêr o kuhê.

Akupým mẽ htĩr xwýnhjê jarênh

Matêwre 22.23-33; Rukre 20.27-40; Juãw 6.21, 6.38-40; mãânên Wam Korĩt 6.14, 15.12-28; Wam Tesarõn 4.13-18

¹⁸ Tã nhũm Satusew nhõ xwýnh kwýjaja. Mẽ kot akupým mẽ htĩr mã hamaxpêr kêt xwýnhjaja na pre mẽ. Tã mẽ kot mẽ htyk nê mẽ hapêx ã mẽ hkamnhĩx jakamã na prem axpên mã Jejus jarênh o:

—E kwa pu mẽ ma hwýr mra nê mẽmoj xihtýx ã hkukja kê mẽ pama nê tee ri tanhmã mẽ pamã kapêr to hkukamã hamaxpêr. Hãmri nhũm mẽ piitã ja hã omu nê

àhpumunh kêt ã omunh kurê kumrêx. E tokyx ma pu mẽ hwÿr. Anê.

Hãmri nê ma hwÿr mra nê Parijew nhõ xwÿnhjê pyrà nê hêx rom kãm:

19 —Pa Jejus? Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarê. Na pre finat Mojesja Tirtũm nhÿ hã ã mẽ panhigêjtjê mã karõ anê. Mẽ hkra hkêt rãhã mẽ pa nê mẽ htyk xwÿnhjaja nhũm mẽ harênh o:

Koja mẽhõ hprõ hãmri nê kamã hkra hkêt rãhã pa nê ty. Hã koja hkõt htõja hpãnhã hprõ o hprõ nê kamã hkra. Hãmri nhũm kato nê te kêp htõ htyk xwÿnhhta hkra pyræk. Anê.

Na pre ã Mojes Tirtũm nhÿ hã ja hã mẽ kãm karõ anê. 20 Jakamã kwa ga mẽ ixujarênh ma. Koja mẽmojjaja mẽ kot axpên to htõ xwÿnhjaja kêp 7. Nhũm kot waja hprõ. Nê wa pa nhũm myja kormã hprõ kamã hkra hkêt rãhã ty.

21 Nhũm hkõt htõ hõta hpãnhã hprõ ho hprõ nê wa axpên to pa. Nhũm haxwÿja kamã hkra hkêt rãhã ty. Nhũm hkõt htõ hõta haxwÿja ho hprõ nê wa axpên to pa grire nhũm wamta wa uræk nê kamã hkra hkêt rãhã ty. 22 Hãmri nhũm htõ hkwÿjaja piitã nija pyxi nê axpên pãnhã ho hprõ nom mẽhõ kamã hkra hkêt rãhã htyk pa. Hãmri nhũm mẽ hprõta mẽ hkõt amnhĩ to hitep nê ty. 23 Tã Tirtũm kot akupÿm nhÿrmã mẽ ho htĩr ronhÿx nhÿ nhÿx kêp nija mjên kumrêx? Ra piitã kot ho

hprõ kênã. E kwa mẽ inhmã ja jarê. Anê.

24 Hãmri nhũm Jejus ã mẽ ujarênh anhÿrja ma nê mẽ kãm:

—Tk. Nà mẽ ate Tirtũm kapêr ã kagà htũm mar mex kêt. Nê mẽ aprĩ hã tanhmã Tirtũm kute hã omunh kêt jakamã na ka mẽ ã atÿx ja hã ixkukjêr anê. 25 Kormã mẽ htĩr ri mẽ kot Tirtũm kõt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja na htem ty hãmri nê Tirtũm nhõ krĩ kamã axte kãm hprõ hprãm kêt pa. Rÿ ni japêr nê kãm mjên prãm kêt nê pa. Hãmri nê Tirtũm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnhjê pyrà nê axte htyk kêt nê. ãm htĩr tũm rãhã nê pa ho pa.

26 —Nom mẽ ate akupÿm mẽ htĩr kêt ã mẽ hkamnhixja kot paj ixprĩ hã mẽ amã harê. Amnepêm na pre Tirtũm pĩ hpòk kamã tanhmã Mojes mã kapêr to. Mãn ra mẽ ate mar. Na pre kãm:

Ixpê Apraãw nhõ Tirtũm na pa. Nê mãânên ixpê Apraãw kra Ijak mẽ htãmnhwÿ Jako wa õ Tirtũm na pa.

Anhÿr o Mojes mã amnhĩ jarê nhũm kuma nê hã kagà.

27 Kêp apu arĩ mẽ htyk rãhã nhÿx pre ã mẽ harênh anhÿr kêt nê. Nhÿx pre mẽ harênh o: “Amnepêm Apraãw nê hkra nê htãmnhwÿ mẽ htĩr ri ixpê mẽ õ Tirtũm na pa pre.” Anhÿr o nhÿx pre mẽ harê. Nom na pre ã amnhĩ jarênh anhÿr kêt nê. Mẽ pamã te Apraãwja mẽ htyk nê mẽ hapêx pyræk. Nom nhũm

prem ra Tirtüm ri akupÿm htír nê mex nê pa ho pa. Tã ka htem Tirtüm kapêr kwÿm ri akupÿm mẽ htír kêt ã mẽ harênh o apa. Anê.

*Tirtüm kapêr maati jarênh
Matêwre 10.37, 22.34-40;
Rukre 10.25-27; mãânên Wam
Juãw 2.15, 5.3; Apokarip 2.4*

²⁸ Tã nhũm Tirtüm kapêr tũm o mẽ ahkre xwÿnhjê hõ mẽ hwÿr tẽ nê mẽ kot axpên mã kapêr ã mẽ omunh o xa. Hãmri nê Jejus kot tanhmã Satusew nhõ xwÿnhjê mã kapêr mex toja ma nê kãm:

—Nà ãm hãmri na ka ã mẽ kãm ja jarênh anê Pahihti. Kwa inhmã mẽmoj jarê. Na pre Tirtüm ahpÿnhã mẽmoj to 10 nê mẽ pamã hã karõ. Mẽ pahte hkõt amnhĩ nhĩpêx o ri papa kaxyw hã mẽ pamã karõ. Tã nhÿ kapêr na mex o kot hkwyjê jahkrenh wehe? Anê.

²⁹ Hãmri nhũm kãm:

—Nà Tirtüm kapêr xohtõ. Kapêr piitã hkõt mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx o papaja na kãm hprãm. No pixi na mẽ pahte hkõt amnhĩ nhĩpêx o papaja nhũm kãm hprãm tÿx o kot hkwy jakrenh. Kapêr mex maati na ja. Na pre kapêr o:

E mẽ apê Ijaew nhõ xwÿnhjaja. Ixpê mẽ anhõ Tirtüm ã ixpaxi mex na pa.

³⁰ Jakamã kêt ka mẽ amã ixkĩnh tÿx o mẽmoj piitã hakrenh pa. Jao mẽ anhĩ piitã ho amã ixkĩnh tÿx kumrêx o ri apa.

³¹ Anhÿr o na pre mẽ pamã karõ. Nê hkõt ja:

Kêt ka mẽ nhãm mẽ hipêx o te ka amã amnhĩ tã ma pyrãk o mẽ hipêx o ri apa. Jao tãm mẽ hipêx rãhã ho ri apa. Anê.

E ja wa kumrêx na Tirtüm kãm mẽ pahte hkõt amnhĩ nhĩpêx o ri papa hprãm tÿx nê. Anê.

³² Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Nà ãm hãmri na ka ja jarê Mëjahkre xwÿnh. Tirtüm pyxi mex kênã. ³³ Amnepêm na pre htem kãm amnhĩ jarênh kaxyw nê kãm mẽmoj gõ nê rĩ kormã tanhmã kãm amnhĩ jarênh to. Tã nom kot puj mẽ ã ate harênhhta kõt amnhĩ nhĩpêx anhÿr o papa jao mẽ panhĩ piitã pamã Tirtüm kĩnh. Nê mẽ pamã hkĩnh o mẽmoj piitã hakrenh pa. Nê nhãm mẽ hipêx o te mẽ papamjaja pamã amnhĩ tã ma pyrãk o mẽ hipêx. Jao tãm mẽ hipêx rãhã ho ri papa. Kot puj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nhũm Tirtüm kãm ja mex o mẽ pahte kãm mẽmoj nhõrta jakre.

Anhÿr o kãm kapêr. ³⁴ Hamaxpêr mex pê ã Jejus mã kapêr anê nhũm kuma nê kãm:

—Nà ãm hãmri na ka ja jarê. Na ka ra mẽ kot Tirtüm kõt amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx nyw pumunh mex o mõ. Nà te ate tokyx hkõt amnhĩ xãm kaxyw pyrãk. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm hkurê xwÿnhjaja tee ri wa kot axpên mã kapêr mar o kuhê nê axte kãm mẽmoj tã hkukjêr pyma

ně. Ra tee ri mẽ kot hêx rom mẽmoj tâ hkukjêr kaprý jakamã axte tanhmã hkukjêr to hkêt nê.

Jejus kêp pahi finat Tawi nhõ Pahihti hã harênh

Matêwre 22.41-46; Rukre 20.41-44; mãânên Rômãn 1.3-4

³⁵ Hãmri nhũm Jejus arĩ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kamã amnhĩ tâ mẽ ahkre. Nom te nhãm mẽhõ hã mẽ hkukjêr pyrãk amnhĩ tâ mẽ hkukja nê mẽ kãm:

—E mẽ inhmã mẽmoj jarê. Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ajakre xwýnhjaja na htem tanhmã mẽ amã Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ãm mã xwýnh jarênh to nê mẽ amã harênh o: “Koja kêp pahi finat Tawi kanrêhã htãmnhwý koja.” Anhỹr o kot mẽ amã harê. ãm kêp kanrêhã htãmnhwý pix ã mẽ amã harênh o pa. No na pre pahi Tawija kêp kanrêhã htãmnhwý hã harê nê mãânên kêp õ pahihti hã harê. Tã nom nhũm Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ajakre xwýnhjaja na htem urà nê kêp pahihti hã mẽ amã harênh kêt nê. ãm kêp kanrêhã htãmnhwý pix ã harê. Kwa mo na htem Tawi pyrã nê kêp õ pahi hã harênh kêt nê? ³⁶ Na pre Tawi tãm Tĩrtũm kapêr tũm kwý hã kagà nê tanhmã Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ãm mã xwýnhhta jarênh to. Tĩrtũm Karõ nhỹ hã tanhmã harênh to. Tĩrtũm mex ã mẽ grer xàja kwý hã kagà nê hã kagà ho:

Tĩrtũm na pre inhõ Pahihti mã ã kapêr anê nê kãm: “E amnê ixwýr tẽ nê inhĩhkõ hã nhỹ

nẽ inhmã mẽ ho amnhĩptãr o akrĩ. Kot paj mẽ kot kãm akurê xwýnh piitã mẽ unênh pa nê awýr mẽ o mra nê anhĩhkram mẽ haxàr pa.” Anhỹr o pre kãm kapêr. Anê.

³⁷ —Na pre ã Tawi Tĩrtũm kot Kris mã kapêr jarênh nê kêp õ pahi hã kagà anê. Tã nom Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ajakre xwýnhjaja na htem kêp Tawi htãmnhwý pix ã ri axpên mã harênh o ri pa. No kêt Tawija na pre kêp õ Pahihti hã harênh o pa. Anê.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm amnhĩ jarênh anê nhũm mẽ mar o kuhê xwýnhjaja kuma nê hkĩnh nê. Nê kãm axte mar prãm nê.

³⁸ Hãmri nhũm arĩ mẽ ahkre ho nhỹ nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ o kora. Kêr ka mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwýnhjê kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Mẽ omu nê ãm mẽ omu nê mẽ kot amnhĩ nhĩpêx kêt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Na htem piitã mẽ hã hpijaãm kaxyw ê mex pix kãm ri pa. Nê mẽ kot amnhĩm mẽ rũnh ã mẽ harênh nhũm mẽ kot amnhĩ jarênh marja na htem kãm hprãm. ³⁹ Nê Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre kamã mẽ kãm amnhĩ to rũnh xwýnhjê hkrĩ xà mex pix kamã na mẽ kãm hkrĩ hprãm. Nê mẽmoj tâ mẽ apkur xà hã arĩgro hã ma hkwyjê hkõt mẽ apkur xà hã ixkre hwýr akuprõ nê kãm mẽ kot amnhĩ to rũnh xwýnhjê hkrĩ xà mex pix kamã hkrĩ hprãm.

40 –Ně mẽ kot mẽ mjên htyk xwýnhjê ho mex o pa hã amnhĩ jarênh tã amnhĩ to hêx. Nê na htem axtem nê mẽ nokupyr kaxyw mẽ hwýr mra nê mẽ kãm: “E ot pa awýr ato ajuta kaxyw tẽ. Ra amjên apê htyk jakamã kot paj pam amã akukrêx jamãr o ixpa.” Anê hãmri nê mẽ kêp mẽ òrkwý pytà nê amnhĩm mẽ kêp mẽ hikukrêx piitã ho hapêx. Te tãm kot mẽ hipêx o pa pyrãk nom tãm mẽ hipêx kêt nê. Nê te tãm amnhĩ nhĩpêx pyrà nê Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh japjêê ho kuhê. Te mẽ kot Tĩrtũm mã ãm hãmri amnhĩ jarênh pyrãk tã hkwyjaja kot ja hã mẽ omunh pix kaxyw nhũm mẽ ã kãm amnhĩ jarênh anê. Mýrapê koja mẽ mex kêt nê. Koja Tĩrtũm tanhmã mẽ hipêx kati hto. Jakamã kwa kêr ka mẽ ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhýr o mẽ pa xwýnhjê kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa hkêt nê. ãm kwarĩ ho kwarĩ. Anê.

*Kêp mjên htyk xwýnh jarênh
Rukre 21.1-4*

41 Nhũm Jejus arĩ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kamã mẽ omunh o xa. Na pre hte Ijaew ixkreja o mex kaxyw ixkre jamãr xwýnhjê mã hikãxpore hkwy nhõr o pa. Nhũm mẽ hikãxpore rũnh xwýnhjaja hwýr agjê nê kãxpore gjênh xà kamã hkwy ho rax nê hagjê nê ma akupým mra. 42 Tã nhũm mēhõ ni pē mjên htyk xwýnhja haxwýja hwýr axà. Kêp amrakati kumrêx. Nê

hikãxpore tỳxre ãm pijakrutre htã kãxpore rũnh xwýnhjê hpãnhã ixkreta wýr tẽ. Nê kãm Tĩrtũm kĩnh xàj kãxpore gjênh xà kamã hamẽ kumẽ hãmri nê kato nê ma akupým tẽ. 43 Hãmri nhũm Jejus amým ã kot amnhĩ nhĩpêx anhýr ã omunh o xa nhũm ja kãm mex nê. Hãmri nê hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê mã harẽ nê mẽ kãm:

–E mãn ka mēnire htēm mũj pumu. Na pre mjên kêp ty nhũm kêp amrakati nê hikãxpore grire htã amnhĩ pē òr pa. Kwýjê rom kãm Tĩrtũm kĩnh xàj amnhĩ pē òr pa. Apkur xà hã hikãxpore na. 44 Kêt mẽ hkwyjaja na hte hikãxpore hkwy pix o mra nê gjênh xà kamã hagjê nom arĩ mẽ hikãxpore rũnh. No nija na mẽ urãk nê kãm hikãxpore japê hkêt nê. Nê ho õxy hkêt nê ãmnhĩx piitã o tẽ nê òr pa. Anê.

13

Jejus kot nhýrmã mẽmoj piitã ho hapêx ã harênh

Matêwre 24.1-14; Rukre 21.5-9, 21.17-19; määnēn Wam Ximotre 4.1; Sikũn Ximotre 3.1

1 Tã hãmri nhũm Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjaja arĩ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kaxwýnh pumunh o kuhê nê hã Jejus mã:

–Hêxta waa nê. Ixkreja mex kumrêx Pahihti. Kēn rũnh o mẽ kot hipêx jakamã mex o mex. Nê mẽ kot ri Tĩrtũm mã hkĩnh xà nhõr nēj haxwýja piitã mex kumrêx. Anê.

² Hāmri nhũm mẽ kām:

—Nà mex tã koja nhỹrmã mẽ kām Tĩrtũm kurê xwỳnhjaja grành pa. Koja arĩ kên axkrutre axpẽn mỳnh nê nờr kêt kumrêx. Koja piitã anhrà nê ahpỹnhã ri hikwỹ.

Anhỹr o mẽ kām kapêr.

³ Hāmri nê ixkreja rũm kato nê ma tẽ nê hixêt pê Oriwêhti hã api nê hã nhỹ. Tĩrtũm nhõrkwỹ kutã hixêtja nhũm hã api nê hã nhỹ. Hāmri nhũm Simãw Pêtre mẽ Xiakre mẽ Juãw mẽ Andreja ma hkôt mra. Ahte hkôt mra nê mẽ kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre grành par ã hkukja nê kām:

⁴ —Kwa xà ãm hāmri koja mẽ ã ixkreja nhĩpêx anê? E aprĩ hã mẽ inhmã harê. Xà koja mẽ nhỹrmã kugrà nà xà koja mẽ tokyx ho anê? Kwa mẽmo koja we wỳj ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to? Anê.

⁵⁻⁶ Hāmri nhũm mẽ kām:

—Nà kot paj mẽ amã harê. Nom nhỹrmã mẽmoj piitã hapêx kaxyw tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kumrêx kot paj mẽ amã harê ka mẽ inhma. Koja mẽ ohtô nê mẽ apê ixkwỳjê hwỳr mra nê hêx rom te pa ixte amnhĩ nhĩpêx pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o pa. Nê tanhmã mẽ amã amnhĩ jarênh to nê mẽ amã: “E pa na pre Tĩrtũm mẽ awỳr inhmẽ. Ixpê kaxkwa rũm ixwrỳk xwỳnhhta na pa.” Anhỹr o mẽ akôt mẽ amã amnhĩ to hêx o pa. Nê mẽ amã: “E na pa mẽ ato amnhĩptàr kaxyw mẽ awỳr wrỳ.” Anhỹr o mẽ amã amnhĩ jarê. Nom kêt ka mẽ ama nê ãm mẽ ama. Mẽ kot

amnhĩ to hêx xwỳnh na mẽ. Kormã akupỹn ixpôx xà hã arĩgroja kormã.

⁷ —Nê koja mẽ nhỹri awry hã axpẽn par o pa. Nê mẽ atãã axpẽn par o pa. Nom kêt ka mẽ harênh ma nê ri tee ri tokyx mẽmoj piitã hapêx ã hkamnhĩx kêt nê. Mẽmoj piitã hapêx xà hã arĩgroja kormã.

⁸ —Nê koja mẽmoj piitã hapêx kaxyw nhũm ahpỹnhã ri pika piitã hkôt mẽ pa xwỳnh piitã pika hõ nhõ xwỳnhjê kutã amnhĩ xunhwỳ nê axpu nê axpẽn pa.

—Nê koja pika piitã hkôt tanhmã mẽ ã kuteja mẽ hamỳ nhũm mẽ amnhĩ xà htỳx kām hamak o pa. Nhũm nhỹri pika htertet tỳx nê. Nê nhỹhỹnh pika hkwy kamã mẽ pa xwỳnhjaja prãm xàj pikaprãr pa. Tã nom kormã mẽ kot amnhĩ xà htỳx kām hamak xà hkrax pix na ja. Te mênijaja pijagri kaxyw nê kormã õhy xà hpỹnh pyrãk. Koja mẽmoj piitã hapêx kaxyw nê ã amnhĩ nhĩpêx anê.

⁹ —E pa hpãnhã mẽ kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre grành par xwỳj ri mẽmoj tanhmã kot hkukamã amnhĩ nhĩpêx to hã hã harê. Mẽ ate hã ixkukjêr xwỳnhhta kot paj mẽ amã harê. Nà koja mẽ kām ixkurê xwỳnhjaja mẽ awỳr mra nê ixtã mẽ apynê nê mẽ atomnuj nê. Nê ma mẽ pikuprõnh xà hã ixkre hwỳr mẽ ato mra nê kamã mẽ kām mẽ ato kapêr punuj nê nhũm mẽ kuma nê ma mẽ ato mra nê mẽ ajagjê. Mẽ ate ixkôt apa ho apa xwỳnh ã ã mẽ

anhîpêx anê. Nê mē ò pahihiti hwÿr mē ato mra nê mē kām tanhmā mē ato kapêr punuj to. ¹⁰ Tā nom kwa kêr ka mē kutā akuhê nê māmri tām mē kām ijarênh o akuhê. ¹¹ Nom kêr ka mē kām amnhî jarênh kukamā tee ri ajamaxpêr o ri amā mē uma hkêt nê akuhê. Rÿ mē ajamaxpêr o: “Hêxta waa nê. Mē kot ixkukjêr ã arîgrota ã tanhmā kot pa we ri mē kām amnhî jarênh to?” Anhÿr o tee ri amnhî kukamā ajamaxpêr kêr nê. Koja Tirtûm Karõ tanhmā mē akrã hto ka mē ÿ hã akatât kôt tanhmā mē kām amnhî jarênh to.

¹² —Nê mē atõ nê mē anhîpêêxã nê mē akrajaja koja mē ixtã mē atã amÿnê nê ma pahi hwÿr mē ato mra nê kām mē ajarê nhûm mē kuma nê mē ajagjê nê mē akwÿjê pa. ¹³ Koja mē piitã ixkôt mē akamã gryk nê ã kām mē akurê ho pa anê. Nom mē kot ã mē anhîpêx anhÿr mã tã kêr ka mē amnhî to htÿx nê ixkaga hkêt nê. Mē kot mē apar tã ka mē kaxkwa kamã akupÿm atîr kurê kumrêx. Hãmri nê mē kurom Tirtûm mē wa ixri atîr tûm nê amex rãhã nê apa ho apa. Mē kot tanhmã mē ato htã mē apê akupÿm kaxkwa kamã atîr tûm nê apa mã xwÿnh jakamã kwa tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Anê.

Mê pahtomnuj tÿx xwÿnh maati hã harênh

Matêwre 24.15-28; Rukre 21.20-24; mããñên Sikûn

Tesarõn 2.3-4; Apokarip 13.11-17

¹⁴⁻¹⁶ Nhûm Jejus arî mē kām kapêr nê mē kām:

—Nê koja nhÿrmã kot mē atomnuj tÿx kumrêx xwÿnh maati axtem nê Tirtûm mã amnhî jarênh xã hã ixkreja kamã amnhî xãm. Hãmri ka mē ja hã omu nê mē kot krî grãnh par mã ajamaxpêr kurê kumrêx. Koja ã amnhî nhîpêx anê ka mē amÿm amnhî wÿr mē omu hãmri nê ajapôj nê ma aprôt nê amrar kurê kumrêx. Mē apê jar pika pê Jutej kamã mē apa xwÿnhjaja mē omu hãmri nê mē kot mē apar pymaj ma aprôt nê amrar kurê kumrêx. Hixêt prêk wÿr ajapôj nê aprôt nê ma mra. Nê jar Jerujarê nhõ xwÿnhjaja kê mē umaj haxwÿja hapôj nê ma hprôt nê ma mrrar o mra. Nê kapôt ã ri mē pa xwÿnhjaja kê mē ê jamÿnh kaxyw akupÿm krî hwÿr gjêx kêr nê. ãm ma mē umaj hprôt nê mrrar o mrrar kurê kumrêx.

¹⁷ —Nê mē htujarõ xwÿnhjaja nê mē hkra karàre xwÿnhjaja. Jajê pê koja mēmoj omnuj tÿx nê. Tanhmã kot wem amnhî to nê hprôt tÿx? Nã pika ja kamã koja mē mex kêr nê. Mē kot amnhî tomnuj mÿrapê koja Tirtûm tanhmã mē homnuj tÿx to.

¹⁸⁻¹⁹ —Koja ã mēmoj amnhî nhîpêx anê hãmri nhûm mē piitã amnhî xã htÿx kãm hamak rûnh o pa. Tirtûm kot mē piitã mē ho kator krax rûm amnê mē pa xwÿnhjaja na mē kormã à htÿx kamã

hamak rŭnh kêt nê. Kormã amnhĩ xà kamã hamak kryre. No nhÿrmã mẽ hprôt xà hã arĩgrota ã koja mẽ amnhĩ xà htÿx kamã hamak rax kumrêx.

—Tã akupÿn ixte mẽ awÿr ixwrÿk xà hã arĩgrota ã kot pa mẽmoj punuj o ijapêx pa ka mẽ axte ã mẽmoj kot anhÿr pumunh kêt nê. Nom kormã akupÿn ixwrÿk xwÿj ri kot kaj mẽ amnhĩ xà htÿx kamã ajamak o apa. Jakamã kêr ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿrja kukamã amnhĩ to Tĩrtũm wÿ nê kãm: “Pa Tĩrtũm. Kwa kê mẽmoj ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kaxyw hãmri kê amgrà pê ã amnhĩ nhĩpêx anê. Koja na pê ã amnhĩ nhĩpêx anê nhũm omnuj tÿx nê.” Anhÿr o amnhĩ to awÿ.

20 —Mẽ hprôt xà hã arĩgrota ã koja Tĩrtũm kãm mẽ apê hkrajaja mẽ atyk par pymaj mẽ anê mẽmo punuta ã arĩgro hkwy grà nê mẽ akukamã mẽ amã ho grêre. Koja mẽ akamã ukaprĩ xàj ã mẽ anê hipêx anê.

21 —Nê koja ã mẽmoj amnhĩ nhĩpêx anhÿr kaxyw hãmri nhũm mẽ hêx o mẽ pa xwÿnhjaja ma mẽ awÿr mra nê hêx rom tanhmã mẽ amã kapêr to nê mẽ amã: “E ota ra Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwÿnhnta pôj. Kwa mẽ tokyx hwÿr mra nê omu nê hkôt ri apa.” Anhÿr o mẽ amã hêx. Hãmri nhũm mẽ hkwyjaja tee ri mẽ kuma nê mẽ amã: “Nà tãm kêt. Jar mẽ ixkamã na. E mẽ tokyx amnê hwÿr mãn mra nê omu.” Anhÿr o mẽ

amã hêx o pa. Nom kêr ka mẽ ama nê ãm mẽ ama nê mẽ hkôt amrar kêt nê.

22-23 —E kwa mẽ inhma. Na pa ra ixprĩ hã mẽmoj kot ã amnhĩ nhĩpêx anhÿrja kukamã mẽ amã tanhmã harênh to. Tã kêr ka mẽ axkãm ajamak rom nê ri apa. Koja mẽ kot amnhĩ to hêx xwÿnhjaja axpên pãnhã mẽ awÿr mra nê mẽ amã kêp Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ãm xwÿnh ã amnhĩ to hêx. Nê mẽ hkwyjaja kêp Tĩrtũm nhÿ hã kapêr jarênh xwÿnh ã amnhĩ to hêx. Hãmri nê aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o pa. Te Tĩrtũm nhÿ hã kot ho anhÿr pyràk nom hêx rom mẽ apê Tĩrtũm kot amnhĩm mẽ arênh xwÿnhjê nokupyr kaxyw ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa. Anê.

Akupÿn Jesus wrÿk xà hã arĩgro jarênh

Matêwre 24.29-31; Rukre 21.25-28; mãânên Sikũn Pêtre 3.10; Apokarip 1.7, 19.11-16

24-25 Nhũm Jesus arĩ mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—Tã koja mẽ kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak xà hã arĩgrota hapêx nhũm Tĩrtũm ã mẽmoj nhĩpêx anê.

Koja kaxkwa ho àk tÿx nê nhũm myyti ahtyk.

Nhũm mytwrÿre axte hirã hkêt nê.

Nhũm kanhêti piitã axrê nê rôrôk pa.

26 Hãmri pa man akupÿn pika hwÿr wrÿ nhũm mẽ piitã ixwrÿk kãm ixpumu. Kakrã kamã kot paj ixihtÿx o inhĩrã rax kãm akupÿn mẽ awÿr

wrÿ. ²⁷ Hāmri nē ma krī piitā hwÿr Tirtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnhjê rē nhūm mē ma mra nē amnepēm ixte amnhī kaxyw mē axunhwÿr xwÿnh piitā ho akuprō nē akupÿn ixwÿr mē ho mra. Anē.

Jejus kot mēmo pī hpār ā ejēp jarēnh

²⁸ Nhūm Jejus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—E ka mē pī hpār mūj pumu. Na hte mēmo mytwrÿ hā rā nhūm mē omu nē ô hkukamā hamaxpēr kurē kumrēx. ²⁹ Ja pyrā nē koja mēmoj ā amnhī nhīpēx anhÿr mē ka mē akupÿn mē awÿr ixwrÿk mā ajamxpēr kurē kumrēx. ³⁰ Koja akupÿn ixpōx kêt ri ā mē kot mēmoj kot amnhī nhīpēx anhÿr pumunh xwÿnhjaja kormā piitā htyk par kêt ri pa akupÿn mē awÿr wrÿ.

³¹ —Nē koja nhÿrmā pika nē kaxkwa wa hapēx pa. Tā no ām ixkapēr koja wa urāk nē aa hapēx kêt nē. Koja ām rāhā ho rāhā. Kot paj aa ihkê ho tanhmā mēnh to hkêt nē. Anē.

Mē pahte akupÿn Jejus wrÿk xā hā arīgro pumunh kêt ā mē pajarēnh

Matēwre 24.36-44; Rukre 12.37-40; määnēn Atre 1.9-11; Wam Tesarōn 5.2; Sikūn Pētre 3

³² Nhūm Jejus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—Nom akupÿn ixwrÿk xā hā arīgroja mē ate omunh kêt. Nē kaxkwa kamā Tirtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnhjaja kot ja pumunh kêt. Nē pa ixpē Tirtūm Kra htā ijaxwÿja

ixte ja hā amnhī pumunh kêt. Ām Mēpahpām maatija tapx- ipix kot ja pumunh.

³³ —Tā mē ate akupÿn ixwrÿk xā hā arīgro pumunh kêt jakamā kwa kēr ka mē axkām ajamak rom nē ri apa. Nē apkati mē amnhī wÿr ijapēr arīt rāhā ho ri apa.

³⁴⁻³⁵ —E pa tanhmā mē amā akupÿn ixwrÿk xā hā arīgro jarēnh to ka mē inhma. Koja mēhō nhÿhÿm nojarēt hāmri nē kām mē apēnh xwÿnhjē mā mē apēnh ā karō nē ōrkwÿ jamār xwÿnh mā tanhmā kām karō hto. Hāmri nē ōrkwÿ kahē xā jamār xwÿnh mā kām: “E kēr ka ixwakre kamā ijapēr arīt rāhā ho ri apa.” Anē hāmri nē ma nhÿhÿm mō. Tā mē kot ijapēr rīt rāhā ho mē pa xwÿnhjaja te kot ixkre kahē xā jamār xwÿnh kot amnhī nhīpēx pyrāk. Ō patrāwja akupÿn hpōx xā hā arīgro hā omunh kêt jakamā na hte kahē xā jamār rāhā ho pa. Koja apu axpēr kamāt nhūm akupÿn hpōx japēr. Rÿ kôt ā kamāt rÿ krāhyre kà nhūm akupÿn hpōx japēr. Rÿ kwÿhtyk nhūm akupÿn hpōx japēr. Tā urāk nē mē ate akupÿn ixwrÿk xā hā arīgro pumunh kêt jakamā kēr ka mē ijamār rāhā ho ri apa. Jao ixkutēp inhmā tanhmā amnhī nhīpēx to rāhā nē. Ra ixte mē amā hā karō xā hkôt. ³⁶ Kop ixkre kahē xā jamār xwÿnhja tee ri ō patrāw kamā amā hāmri nē ra ōtxwa nē htÿx ōt o ſr rōm nhūm haēr pē hwÿr hpōx ronhÿx ja kēp mex kêt nē. Ja pyrā nē kēr ka mē

ixkutêp ixkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Nom tee ri amnhĩ wÿr ixkãm ama hãmri nê axte inhmã ajamxpêr kêt pê atÿx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho apa hkêt nê.

37 —E ixte mẽ amã mẽmoj jarênhja na pa hte ixkwÿjê pitã mẽ kãm harê. Jakamã kwa kêr ka mẽ akupÿn ixwryk ã ijapêr arĩt rãhã ho ri apa. Anê.

Nhũm pre ã Jejus amnhĩ kukamã mẽ kãm ujarênh anê.

14

Mẽ kot Jejus pĩr kukamã hamaxpêr ã mẽ harênh

Matêwre 26.1-5; Rukre 22.1-2; Juãw 11.45-53

1 Tã nhũm Ijaew hkĩnhã ã arĩgro pê Pas wÿr apkati axkrut. Pas ã na hte mẽ ixpê Ijaewjaja amnepêm Tĩrtũm kot pika pê Ejit pê mẽ inhĩgêt nê mẽ ixpãmjê kator mã ijamaxpêr kaxyw axpên wÿr akuprõ nê hã ixkĩnh. Na pa htem arĩgroja mã: “Pas” anê. Nê harênh o: “Mẽ pahte pãw kaxkrit kêt kur ã arĩgro” anê. 2 Jakamã nhũm mẽ inhõ patre krãhtũmjê mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwÿnhjaja kãm Jejus pĩr prãm nê. Nom mẽ kãm hkôt kapêr mar o mẽ pa xwÿnhjê pyma nê. Nê tee ri hã amnhĩ jahkre nê axpên mã:

—Hêxta waa nê. Tanhmã kot puj wem ho nê kupiĩ? Kot puj mẽ pahkĩnh kãm tanhmã ho nhũm mẽ hkĩnh xwÿnhjaja hã mẽ pahpumu nê mẽ pakamã gryk tÿx nê. Pu mẽ hã axpu nê hã tanhmã axpên to. Jakamã kwa pu mẽ

kormã tanhmã ho hkêt nê. Anê.

Mêhõ ni kot Jejus krã gregrer ã harênh

Matêwre 26.6-13; Rukre 7.36-50; Juãw 12.1-8

3 Rôm nhũm Jejus Simãw nhõrkwÿ kamã kormã apkur o nhÿ. Krĩ pê Petãn kamã. Simãwja na pre hkà kro xapêr tÿx o pa nhũm Jejus akupÿn ho mex. Jakamã akupÿm õ krĩ hwÿr pøj nê kutã apkur o nhÿ. Hãmri nhũm mẽhõ nija harênh ma nê mẽ hkuxwa xà hã kàx õ py nê ma hwÿr o tẽ. Nê mẽ hwÿr axà nê nhÿhÿnh kàx kahte nê mẽ hkuxwa xà ho hkrã gregrer pa. 4 Hãmri nhũm mẽ apkur o hkrĩ xwÿnhjaja tee ri ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã omu nê kamã gryk nê. Nê axpên mã:

—Tk. Kwa nà na hã mẽ hkuxwa xàta kapĩr par kumrêx. 5 Kop apu ma o htêm nê ho wênê nê hpãnhã kàxpore ho rax kumrêx nê hamÿnh nê ho mẽ kêp amrakati xwÿnhjê nhĩpêx par nhÿx ja kãm mex nê. Mo na ri ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê?

Anê nê hã kãm akir. 6 Hãmri nhũm Jejus mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tk. Kwa mẽ kãm axàkjêr kêt nê. ãm hãmri na ã inhĩpêx anê. 7 Mẽ kêp amrakati xwÿnhjaja koja mẽ arĩ mẽ akôt pa rãhã nê. Ka mẽ amã mẽmo arĩgro hã mẽ ho ajuta hprãm nê tanhmã mẽ ho ajuta hto nê mẽ kãm mẽmoj gõ. No pa kot paj ri mẽ akôt ixpa ka mẽ ixto mex ry ho apa hkêt

ně. Kot paj tokyx mẽ are.
⁸ Ixtyk nhũm mẽ kot ijaxàr kukamã na ã ixkrã gregrer aně. Æm hãmri na ã inhĩpêx aně. ⁹ ãm hãmri na pa mẽ amã ja jarě. Koja mẽ krĩ piitã hkôt axpẽn mã ixte tanhmã mẽ aně amnhĩ nhĩpêx to hã ijarěnh o pa nẽ mããněn kot ã inhĩpêx anhỹrja mããněn harěnh o pa. Nhũm mẽ piitã kot tanhmã ixto mex to hã harěnh ma. Aně.

Jut Kariot kot mẽ kãm Jejus ã àmněnh kaxyw ã harěnh

Matêwre 26.14-16; Rukre 22.3-6; Juãw 13.21-30

¹⁰ Tã nhũm Jut Kariotja. Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnh pẽ 12 hõ na pre. Tã axtem nẽ Satanasti nhỹ hã ma patre krãhtũmjẽ hwýr tẽ nẽ axtem nẽ tanhmã Jejus o mẽ mar to nẽ mẽ kãm:

—E ot pa mẽ amã Jejus jarěnh o tẽ. Xà kot paj mẽ amã hã amýnẽ ka mẽ hpãnhã inhmã amnhĩre nà? Aně.

¹¹ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ hkĩnh nẽ. Hãmri nẽ kãm:

—Nà kot paj mẽ amã amnhĩre. Aně.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ kato nẽ ma tẽ nẽ Jejus pyněnh kaxyw htãnopxar o hkôt ri pa.

Jejus kot ý hã kapěr o mẽ pa xwýnhjẽ kutã apkur ã harěnh

Matêwre 26.17-19; Rukre 22.7-13

¹² Tã nhũm arĩgro pẽ Pas kato. Amnepẽm mẽ inhĩgětjaja na prem ôwěhti hkrare hkwy pa. Tĩrtũm kot ja hã mẽ omunh nẽ Ejit kãm mẽ kãm mẽ hkurẽ xwýnhjẽ nhĩhkra nẽ mẽ kator kaxyw

na prem ã amnhĩ nhĩpêx aně. Jakamã na pa htem arĩ mẽ ixpê mẽ hkanrêhã mẽ htãmnhwýjaja Pas ã axpẽn wýr akuprõ nẽ jam ijamaxpěr pẽ mẽ uràk nẽ ôwěhti hkrare hkwy hpa nẽ pãwti kaxkrit kêt kãm kuku.

Jakamã nhũm Jejus kôt mẽ pa ho pa xwýnh pẽ 12jaja Pas ã mẽ apkur xà hã Jejus kukja nẽ kãm:

—Kwa nhỹri kot paj mẽ akutêp Pas ã mẽ panhõ hã apê? Aně.

¹³ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ ja wa ho axkrut nẽ mẽ amnhĩ kukamã wa kumẽ nẽ wa kãm:

—E wa ma Jerujarẽ hwýr wa tẽ. Nẽ hwýr axà nẽ mẽhõ myja pumunh kurẽ kumrêx. Nhũm amnhĩm gô ru nẽ amnhĩ kre hã poti xãm nẽ o tẽ ka wa omu nẽ hã ajêt nẽ ma ôrkwy hwýr hkôt tẽ. ¹⁴ Hãmri nẽ ixkre nhõ dõn pumu nẽ kãm: “E Jejus na wa inhmẽ pa wa awýr tẽ. Na awýr pěr mẽnẽh o: ‘Nhỹri kot paj we ixkôt ri mẽ pa ho pa xwýnhjẽ mẽ Pas ã axpẽn kutã apku?’ Anhỹr o na awýr pěr mẽ.”

¹⁵ —Wa ã kãm akapěr aně kê war ama nẽ war amã ôrkwy nhĩmõk ã ixkre rax õ jahkre. Ra kamã kaxyw mẽ paxàpkur xà hã mẽmoj piitãã. Ka wa omu nẽ mãmrĩ kamã mẽ ixkutêp mẽ panhõ hã apê. Aně.

¹⁶ Hãmri nhũm wa kuma nẽ ma hwýr tẽ. Nẽ krĩm axà nẽ ra kot wa kãm mẽmoj jarěnh xà hkôt mẽmoj piitã omu nẽ mẽ kutêp mẽ kãm mẽõ hã àpěnh o wa xa.

*Jejus kot mēhō kot mē kām
hā àmnēnh ā harēnh*

*Matéwre 26.20-25; Rukre
22.21-23; Juāw 13.21-30*

¹⁷ Tā nhūm kamātre nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho pa xwýnhjaja wa hkôt mō. ¹⁸ Hāmri nē kýxpê ixkreja wýr api nē hwýr agjê nē apkur kaxyw hkrī hpa nē kormā apkur o hkrī nhūm Jejus mē kām:

—E pa mē amā mēmoj jarē ka mē inhma nē amnhī krām haxàr tỳx nē. Kot kaj mē ixkutā axàpkur o akrī xwýnhjê hō mē kām ixkurê xwýnhjê mā ixtā amýnê. Anê.

¹⁹ Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē hkaprī htỳx nē. Nē axpēn pānhā amnhī tā hkukja nē kām:

—Kwa xà pa kot paj ā anhīpêx anê? Nà pa hkêt. Anê.

²⁰ Hāmri nhūm mē kām:

—Nà mē apê 12jê hō kot kaj ā inhīpêx anê. Mē ate ixkutā guhkrax kām anhō pāwti ho mry kagô nhek o akrī xwýnhjê hō kot kaj ixtā amýnê. ²¹ Tirtūm kapêr ā kagà htūm kot ixkukamā harēnh xà hkôt koja mē tanhmā ixto rax nē ixpī. Nom kot mē kām ixtā àmnēnh mā xwýnhta hêxta waa nē. Ā kot amnhī nhīpêx anhýrja mýrapê koja amnhī xà htỳx kām hamak rax kumrêx. Kop apu aa ò māmāj nhōxà hkre rūm kator kêt ronhỳx ja kām mex nē.

²² Anê nē kormā mē apkur o hkrī rôm nhūm pāwti hō py nē ho Tirtūm wý. Hāmri nē mē kām ho hkry nē mē piitā mē kām òr pa nē mē kām:

—E na pa mē amā pāwti ho hkry nē mē amā kugō. Ja pyrà nē koja mē ā inhīpêx anê nē te ixto hkry hpar pyràk o inhīpêx pa amnhī xà htỳx kamā ijamak kām ty. Nom mē anê kot paj ty. E mē māmri aku. Anê.

²³⁻²⁴ Nē hpānhā wīhti hā kop py nē mā ho anê nē Tirtūm mā harê. Hāmri nē mē kām kugō nē mē kām:

—E mē kot ixpīr xà hā arīgrota ā koja ixkamrô axkapī. Nom koja mē amarī ixpīr nhūm amarī hpikapīr kêt nē. Ām paa. Pa kot paj mē anê mē īhkram amnhī jaxà nhūm mē ā inhīpêx anê. Koja ixkamrô axkapī nhūm Tirtūm omu nē ixkukwak ri mē anê mē ate amnhī tomnuj piitā amnhī katut kôt rēnh pa nē mē ato hkra. Ra amnepēm kot ja hā amnhī jarēnh xà hkôt. Jakamā e. Mē axpēn pānhā ixkamrô pikapīr mā ajamxpēr pē ixte mē amā kop kām wīhti nhōrta o akôm o axpēn nhīpêx. Anê.

Nhūm pre ā mē kām amnhī jarēnh anê nhūm mē piitā ho hkôm o axpēn nhīpêx. ²⁵ Hāmri nhūm mē kām:

—Ām hāmri na pa mē amā amnhī jarē. Kot paj axte wīhti ho ixkôm kêt rāhā nhýrmā Inhō Papaj akupýn mē awýr inhmê. Hāmri pu mē rī kormā akupýn ixpōx xà hā arīgrota ā pahkīnh nē. Nom axtem tanhmā hā pahkīnh to. Anê.

²⁶ Nhūm pre ā mē kām kapêr anê hāmri nhūm mē Tirtūm mā mex o mex ā gre

hāmri nē hapôx pa nē ma hixêt pē Oriwêhti hwÿr mra.

Jejus kot Simāw Pêtre hkukamā tanhmā harēnh to Matêwre 26.31-35; Rukre 22.31-34; Juāw 13.36-38

²⁷ Tā nhūm Jejus hkôt mē pa ho pa xwÿnhjê hkukamā tanhmā mē kām ujarēnh to nē mē kām:

—E mē inhmā. Tirtūm kapēr ā kagà htūm kot ā mē pajarēnh kot anhÿr.

Kot paj ôwêhti jamār o pa xwÿnhja pī hāmri nhūm ôwêhti hpigrành pa nē ma anhrà nē ri mra.

Anhÿr o te ixpê ôwêhti jamār xwÿnh nhūm mē apê ôwêhti pyrāk ā mē pajarēnh. Tā kot puj mē ā amnhī nhīpêx anē.

²⁸ Mē kot ixpīr tā koja Tirtūm akupÿm ixto ixtīr. Pa akupÿm ixtīr nē ma mē akukamā pika pē Garirej wÿr mō. Kamā kot puj mē axte axpēn pumu. Anē.

²⁹ Hāmri nhūm Simāw Pêtre tee ri mē amnhī tā kuma nē kām:

—Kwa nà. Ri ā mē ijarēnh anhÿr kêt nē Pahihti. Kot paj akaga hkêt nē. Jajaja koja anhrà nē hprôt nē ma mrar japēr no pa kot paj anhÿr kêt nē. Anē.

³⁰ Hāmri nhūm kām:

—Nà kot kaj anē Simāw Pêtre. Koja apkati hkôt krāhyre hkār kêt ri ka ra mē umaj ate ixkôt apa hkêt ā mē kām amnhī tā axàprār o axkrunēpxi kām ga. Kwa jam ajamaxpēr tÿx nē. Anē.

³¹ Hāmri nhūm tee ri amnhī tā kuma kām amnhī tā àprār kām hihtÿx nē kām:

—Tk. Kwa nà. Kot paj ā amnhī nhīpêx anhÿr kêt nē. Koja mē tee akôt ixpīr mā tā no pa ām aa akaga hkêt kumrēx. Kot paj akôt ixpa ho ixpa rāhā nē. Anē.

Hāmri nhūm hkôt mē pa ho mē pa xwÿnh kwÿjê piitā ā kām amnhī jarēnh anē.

Jejus kot Tirtūm mā amnhī jarēnh

Matêwre 26.36-46; Rukre 22.39-46

³² Tā nhūm Jejus ma nhÿri mē kot kām “Gesēm” anhÿr xwÿnhja wÿr hkôt mē pa ho pa xwÿnhjê ho mō. Hāmri nē mē kām:

—E mē jar ixkutēp akrī. Pa ma mūtūm tē nē Tirtūm mā amnhī jarē măn. Anē.

³³ Hāmri nē amnhī kôt mē ho axkrunēpxi nē mē o mō. Simāw Pêtre mē Jepetew kra pijakrut pē Xiakre nē Juāwja nhūm amnhī kôt mē o mō.

³⁴ Hāmri nē amnhī kukamā mē kām hkurê xwÿnhjaja kot tanhmā hipêx tota kukamā hamaxpēr o ra amnhī kamā kahak tÿx o ra hkaprī nē. Hāmri nē hkôt mē mrar xwÿnhjê mā kām:

—Hêxta waa nē. Na pa tee ri amnhī xà htÿx kamā ijamakja kukamā ijamaxpēr nē amnhī kamā ixkahak tÿx o ixkaprī nē. Te ra ixkaprīja kot ixpīr o mōr pyrāk. Jakamā e mē jar anohÿtÿx nē ixto Tirtūm wÿr o akrī kē tanhmā ixto pa mē kot tanhmā ixtoja kutā ixihtÿx nē. Anē.

³⁵ Hāmri nē mē kurūm htēm grire nē amnhī kamā kahak o Tirtūm mā amnhī jarēnh

kaxyw htu mÿr pē htēm nē pikap nō nē kām:

³⁶ —Kwa Papaj. Hēxta waa nē. Inhmā amnhī xà htÿx kām ijamak prām kêt kumrēx. Na pa tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr nē amnhī kamā ixkahak tÿx nē. Jakamā kot kaj amā inhnē ja ho ajapēx prām nē māmri ho ajapēx nhūm mē kām ixkurē xwÿnhjaja tanhmā ixto hkêt nē. Rÿ ko. Kot kaj amā mē kot tanhmā ixto hprām kē mē māmri tanhmā inhīpēx to. Nom pam inhmā hprām xà hkôt kêt.

³⁷ Anhÿr o Tirtūm mā amnhī jarē hāmri nē kànhmā xa nē akupÿm Simāw Pētreja mē hwÿr tē nē mē omu nhūm mē ra htÿx gōr nē hikwÿ. Hāmri nhūm tee ri mē omu nē Simāw Pētre mā kām:

—Kwa Simāw Pētre. E mē hāmri akrā hapōj. Kwa wem anohtÿx grire nē ixkutēp amnhī to Inhō Papaj wÿr o akrī ³⁸ kē mē ixkôt tanhmā mē ato htā ka mē amā mē uma xàj ixkaga hkêt nē arī mē kutā amnhī to htÿx nē akuhē. Ā mē amā mē ate amnhī nhīpēx anhÿr prām nom kormā mē amā maa. Anē.

³⁹ Hāmri nē akupÿm tē nē axte Tirtūm mā tanhmā amnhī jarēnh to.

⁴⁰ Nē akupÿm mē hwÿr tē nē mē omu nhūm mē axte ōt pa nē hikwÿ. Nhūm tē nē tee ri mē omu hāmri nē tanhmā mē kām nē hkêt nē. Ām awjanā nē ma akupÿm tē nē axte Tirtūm mā amnhī jarē. ⁴¹⁻⁴² Hāmri nē akupÿm mē hwÿr tē nē mē kām:

—Kwa xàn ka mē arī gōr nē anhīkwÿ? E mē tokyx akrā hapōj. Na mē ra ixwÿr mrrar nē kot ixpynēnh mā. Koja mē tokyx ixkutā mē kot amnhī xunhwÿr xwÿnhjaja mē kām ixtā amÿnē. Ota ra kot ixtā mē kām àmnēnh xwÿnhhta tē. E mē tokyx kànhmā akrī pu mē kutā mra. Anē.

Mē kot Jejus pynēnh ā mē harēnh

Matēwre 26.47-56; Rukre 22.47-53; Juāw 18.1-11

⁴³ Nhūm Jejus kormā mē kām kapēr o ām rāhā nhūm Jut Kariotja tē. Mē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjē hō htā nhūm ra amnhī kôt mē ohtō nē Jejus wÿr mē o tē nhūm mē wapohti nē kō jamÿ nē hkôt o mra. Patre krāhtūm mē Ijaew krāhtūmjē mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwÿnhjaja ra Jut kôt mē kurē nhūm mē man hkôt Jejusja wÿr mra. ⁴⁴ Na pre ra Jut Kariotja mē kām tanhmā amnhī jarēnh to nē mē kām:

—E kot paj nhÿri mē pahte unēnh mā xwÿnhhta pumu nē hwÿr tē nē kahti hkôt kumÿ nē tanhmā kām ixkapēr to. Ka mē ixpumu nē hwÿr tē nē unē nē ma akupÿm o tē.

Anē hāmri nē ma hwÿr mē o tē. ⁴⁵ Nē Jejusja pumu nē hwÿr tē nē kām: “Pa mē ijahkre xwÿnh.” Anē hāmri nē kahti hkôt kumÿ. ⁴⁶ Hāmri nhūm hkôt mē mrrar xwÿnhjaja omu nē Jejus wÿr mra nē unēnh kurē kumrēx. ⁴⁷ Hāmri nhūm Jejus kôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja tee ri ja hā mē omu nhūm

hõja õ wapo kapa nẽ patre maati mã àpênh xwýnh kot mẽ hkõt htêm xwýnhhta mã wapo ho apê. Nẽ kot ho hkrã nhĩpônã mã tã kuhpaw nẽ upôk rûm hamak nhĩkjê krãhta. ⁴⁸⁻⁴⁹ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã mẽ kot unênh xwýnhjê mã kãm:

—Kwa na pa pre apkati mẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kamã mẽ kãm ixujarênh o ixpa ka prem tokyx ixpynênh kêt nẽ. Tã jarãhã te ixte amnhĩ tomnuj xwýnh pyrã nẽ ixwýr wapohti nẽ kô hã akapên nẽ ixwýr atêm rax nẽ. Nom ra mẽ ate tanhmã ixto kaxyw arĩgro kator jakamã mẽ mãmri tanhmã amã ixto hprãm xà hkõt tanhmã ixto. Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot mẽ akukamã ã mẽ ate inhĩpêx anhýr ã mẽ ajarênh xà hkõt. Anẽ.

⁵⁰ Hãmri nhũm hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjaja tee ri mẽ kot unênh ã mẽ omu hãmri nẽ mẽ umaj Jejus kaga nẽ ma hprõt pa nhũm ahte mẽ kuri xa. ⁵¹⁻⁵² Hãmri nhũm mẽ ma o tẽ. Nhũm kormã mẽhõ nyw xwýnhja tee ri ja hã mẽ omu nẽ ma Jejus kõt tẽ. Nhũm mẽ amnhĩ kõt omu nẽ kot unênh kaxyw kahty xà hã kupy nhũm mẽ umaj mẽ ãhkra kamã kahty xàja re nẽ ma hkênã nẽ hprõt nẽ tẽn akunok.

Ijaew nhõ patre maati kot Jejus kukjêr ã harênh

Matêwre 26.57-68; Rukre 22.63-71; Juãw 18.12-14, 18.19-24

⁵³ Tã nhũm mẽ ma mẽ õ patre maati nhõrkwý hwýr Jejus o tẽ. Hãmri nhũm patre krãhtũmjê mẽ Ijaew krãhtũmjê mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwýnhjaja õrkwý hwýr Jejus ã akuprõ. ⁵⁴ Hãmri nhũm Simãw Pêtre mẽ hkõt tẽ nẽ mẽ hkõt patre maati nhõ kĩtare hwýr axã nẽ amým hã mẽ omunh o xa. Nhũm ra põristijaja kĩtare kamã amnhĩm kuto nẽ hã ànhunh o hkrĩ nhũm mẽ hwýr tẽ nẽ mẽ ãhkõ hã ànhunh o nhý.

⁵⁵⁻⁵⁶ Rõm nhũm ixkre kamã mẽ pikuprõnh xwýnhjaja tee ri Jejus ã krĩ nhõ xwýnhjê kukja nẽ mẽ kãm:

—E mẽ atõ na ka pre Jejus kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã omu? Mẽ atõ mẽ inhmã harê pa mẽ ama nẽ Rõm nhõ xwýnhjê nhĩhkram haxã kê mẽ pamã kupĩ. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ axpên pãnhã tanhmã harênh to. Tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hã harênh to htã nom ri ho hêx jakamã axpên kwým ri tanhmã ri harênh to nhũm mẽ tee ri mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tk. Kwa mẽ axpên kwým ri tanhmã harênh to hkêt nẽ. Axpên kõt mãn ri tanhmã mẽ inhmã harênh to. Anẽ.

⁵⁷ Hãmri nhũm mẽ hkwýjaja kãnhmã kuhê nẽ axpên kõt tanhmã ho hêx to nẽ mẽ kãm:

⁵⁸ —Nã kot paj mẽ amã tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã harê. Na pa prem ã kapêr anhýr ã kuma. Na pre tanhmã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkreta jarênh to nẽ harênh o: “Kot paj ixkreja grãnh pa hãmri nẽ ixtã apkati

axkrunēpxi nē akupŷm hipêx. Nom kot paj amnhĩ nhĩkra ho hipêx kêt nē.” Anhŷr ã ã amnhĩ jarēnh anē pa mē kuma.

⁵⁹ Anhŷr o harēnh tã nom axpēn kôt harēnh kêt nē. Arĩ axpēn kwŷm ri harē. ⁶⁰ Hãmri nhũm mēõ patre maati tee ri mē kot tanhmã ho kapēr toja ma nē mē aptàr tũmjê noo mã kànhmã xa nē Jejus mã kãm:

–E na ka ra mē kot ã ajarēnh anhŷrja ma. Xà kot kaj tanhmã mē inhmã amnhĩ tã axàpràr to hkêt nē? Xà ãm hãmri na mē ajarē? E kwa mē inhmã tanhmã amnhĩ jarēnh to. Anē.

⁶¹ No nhũm akryk xa nē tanhmã kãm nē hkêt nē. Hãmri nhũm tee ri ã kot amnhĩ nhĩpêx anhŷr ã omu nē axte kãm:

–Kwa mē inhmã amnhĩ jarē. Xà apê Tĩrtũm Kra na ka? Xà ka na apê Tĩrtũm kot mē ixwŷr amēnh xwŷnh na ka? Anē.

⁶² Hãmri nhũm tã kãm amnhĩ jarē nē kãm:

–Tŷ. Ixpê tãmta na pa. Ra mē ate jarãhã tanhmã ijarēnh to kaxyw apikuprõnh tã nom kot paj nhŷrmã mē kamjaja tanhmã mē ajarēnh to ka mē amnhĩ tã ixpumu. Kot kaj mē Tĩrtũm kot mē ato amnhĩptàr xà kutã akrĩ hãmri pa hwŷr tē nē ìhkô hã nhŷ. Kakra kamã kot paj hwŷr tē nē ìhkô hã nhŷ hãmri nē ŷ hã tanhmã mē ajarēnh to ka mē amnhĩ tã ixpumu. Anē.

⁶³⁻⁶⁴ Hãmri nhũm tee ri ã kot amnhĩ jarēnh anhŷrja ã kuma

nē gryk xàj amnhĩ xê kaxô nē mē aptàr tũmjê mã kãm:

–Kwa mo kaxyw kot puj mē axte ri ho tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hã harēnh xwŷnhjê hõ japêr? Ra tãm kot amnhĩ pē Tĩrtũm Kra hã amnhĩ to hêx nhũm mē pahte pajamak o mar kênã. E tanhmã kot puj mē ho? Anē.

Hãmri nhũm mē kãm:

–Nà kot puj mē kupĩ. Ra htyk mã tãm kênã. E kwa tokyx pu mē ma Rõm nhõ pahihtĩ hwŷr o tē kê mē pamã hã amŷnê kê mē kupĩ. Anē.

⁶⁵ Hãmri nhũm mē hipêx kati rax nē. Nē hkuk kuhtô nē hpãnhã no hpro nē htak nē kãm:

–E mē kot atak xwŷnhjê nhĩxi jarē. Apê Tĩrtũm Kra hã ate amnhĩ jarēnh jakamã mãn uràk nē axàhpumunh tŷx. Jakamã e mē hixi jarē. Anē.

Nhũm prem ã hipêx anē hãmri nē pōristijê nhĩhkram haxà nhũm mē htak rax o kuhê.

Simãw Pêtre kot Jejus kôt pa hkêt ã kot amnhĩ jarēnh

Matêwre 26.60-75; Rukre 22.54-62; Juãw 18.15-18, 18.25-27

⁶⁶⁻⁶⁷ Rõm nhũm Simãw Pêtre arĩ kĩtare kamã mē ìhkô hã ànhunh o nhŷ. Hãmri nhũm mēõ patre maati mã àpēnh xwŷnh nitita mē hwŷr kato nē xa. Hãmri nē hirã kamã hprĩ hã Simãw Pêtre pumu nē omunh mex kurê kumrêx nē kãm:

–Xê pēr apê Najare nhõ xwŷnh Jejus kôt mē pa ho mē pa xwŷnhjê hõ na ka. Anē.

⁶⁸ Hāmri nhũm tee ri kuma nē ra kām ma nē. Nē kām amnhĩ tā aprār nē kām:

—Tk. Kokỹ. Ixte mēhō my ata pumunhre hā. Anē.

Hāmri nē kànhmā xa nē ma ta tē nē kĩtare hwỳr kahē hkôt ã mē hkàx ã ahte xa nhũm krāhyre kà. ⁶⁹ Nē gaa nhũm hpānhā mē kām àpēnh xwỳnhjē hōja omu nē hā mē kām:

—Xē ma ãm hāmri na harē. Kôt ri mē pa xwỳnhjē hō na pēr. Anē.

⁷⁰ Hāmri nhũm amnhĩ tā kuma nē kām:

—Tk. Kwa nà. Mē ri ã amnhĩ krā hkôt ri ixto axēx anhỳr kêt nē. Aa ixte mēhō ata pumunh kêt kumrēx. Anē.

Hāmri nhũm mē hkwỳja gaa nē kē axte hprĩ hā omu nē kām:

—Kwa ãm hāmri na mē ajarē. Apē Jejus hkwỳ na ka. Ajaxwỳja apē Garirej nhō xwỳnh kēnā. Anē.

⁷¹ Hāmri nhũm tee ri mē kuma nē kām ma htỳx nē. Hāmri nē mē kām:

—Kwa nà. Na pa Tĩrtũm noo mã mē amā amnhĩ jarē. Kot paj amnhĩ to ixēx japēr nhũm inhma nē hā tanhmā ixto. Nà uràn ixpē Garirej nhō xwỳnhre hā. Ixte mēhō mũj pumunh kêt kumrēx tā ka mē xatā axpēn kôt ixte hkôt ixpa ho ixpa xwỳnh ã ixkamnhĩx o xa.

Anhỳr o ra mē kām amnhĩ tā aprār o axkrunēpxi.

⁷² Hāmri nhũm axte krāhyre kà. Jao ra hkàr o axkrut. Hāmri nhũm Simāw Pētre kuma nē Jejus kot ra hkukamā ã amnhĩ nhĩpēx

anhỳr ã harēnhja mã hamaxpēr kurē kumrēx. Krāhyre kormā hkàr o axkrut kêt ri kot mē kām amnhĩ tā aprār o axkrunēpxi hā harēnhja mã hamaxpēr. Hāmri nē ra kànhmā hakry hpar o tē nē hkaprĩ htỳx kumrēx. Hāmri nē tee ri amnhĩ kukamā hamaxpēr nē amnhĩ mã:

—Hēxta waa nē. ãm hāmri na pre Jejus ijarē. Tā pa kot ijarēnh xà hkôt ã amnhĩ nhĩpēx anē. Kwa mo na pa axtem nē ã mē kām amnhĩ to ixēx anē?

Anē hāmri nē hkaprĩ xàj mỳr rax nē.

15

Pirat kot Jejus kukjēr ã harēnh

Matēwre 27.1-2, 27.11-14; Rukre 23.1-5; Juāw 18.28-38

¹ Tā nhũm myt kato nhũm mē axte Jejus ã axpēn wỳr akuprō. Patre krāhtũmjē mē Ijaew krāhtũmjē mē Tĩrtũm kapēr tũm o mē ahkre xwỳnhjē mē Ijaew nhō juistijaja nhũm mē piitā hā akuprō. Hāmri nē pôristi mã anē nhũm mē Jejus pa hpre nhũm mē ma Rōm nhō xwỳnhjē nhō pahi Pirat wỳr o tē. Piratja na pre hte Rōm nhō xwỳnhjē nhō pahi Sesti nhỹ hā Ijaew o amnhĩptār o pa nhũm prem ma hwỳr o tē. ² Hāmri nē kutā ãm nē tanhmā kām harēnh to nē kām:

—E ot pa mē awỳr jahti ho tē. Na hte mē inhmā hēx rũnh o pa. Mē ixte Pahihti Sesti kapēr kwỳm ri amnhĩ nhĩpēx prām xàj tanhmā mē inhmā

hêx to. Nê axtem nê mẽ ixte Sesti mã kàxpore hkwy nhõr kêt ã mẽ inhmã karõ. Nê Tirtùm kot mẽ ixkaxyw kêp mẽ inhõ pahi hã ãm ã amnhĩ jarênh o pa. Na hte ã mẽ inhmã amnhĩ to hêx anhÿr o pa. Anê.

Hãmri nhũm Pirat mẽ kuma nê Jesus pumu nê tanhmã hkukjêr to nê kãm:

—E inhmã amnhĩ jarê. Xà ãm hãmri na mẽ ã ajarênh anê nà? Xà apê Ijaew nhõ pahi na ka? Xà ka na htem amnhĩ wÿr akãm hamak o pa? Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Tÿ. Nà ãm hãmri na ka ã ijarênh anê. Anê.

³ Hãmri nhũm patre krãhtùmjaja tanhmã kãm ho kapêr to. ⁴ Nhũm mẽ kuma nê axte hkukja nê kãm:

—Kwa na mẽ ã ajarênh anê ka mẽ ama nê ãm mẽ ama nê inhmã tanhmã amnhĩ tã axaprãr to hkêt nê. Anê.

⁵ Nom nhũm Jesus ãm akryk xa nê tanhmã axte kãm nê hkêt nê. Jakamã nhũm Pirat tee ri omunh pê hamaxpêr o nhÿ.

Pirat kot Jesus pÿr ã àmnênh ã harênh

Matêwre 27.15-26; Rukre 23.13-25; Juãw 18.39-19.16

⁶ Na pre hte pahi Pirat arÿgro pê Pasja ã Ijaewjaja kãm hprãm xà hkôt mẽ hagjênh xwÿnhjê ho hpÿnh nê mẽ kãm ure. ⁷⁻¹⁰ Jakamã nhũm Ijaew kwÿjaja hwÿr mra nê kãm:

—Pa. Kwa xà kot kaj jarãhã mẽ inhmã mẽ hagjênh xwÿnhjê hõ mã anhÿre nà? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê hamaxpêr o:

—E paj Jesus ã mẽ kuma nê kãm inhÿre. Mẽ piitã mẽ kãm kapêr mar prãm nhũm mẽõ patre krãhtùmjaja pix kot mẽ hkôt kamã gryk nê ã ixwÿr o mrrar anhÿr kênã. Anê.

Hãmri nê mẽ kãm:

—Tÿ. Nà kot paj mẽ amã hõm inhÿre. Kwa xà kot pa mẽ amã mẽ anhõ “pahihti” jarênhja mã inhÿre nà? Anê.

¹¹ Hãmri nhũm patre krãhtùmjaja tee ri kuma nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ kãm anê kê Parapas mã mãn ure. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê Pirat mã kãm:

—Nà Jesus mã anhÿrer kêt nê. Parapas mã mãn anhÿre. Anê.

¹² Hãmri nhũm mẽ kãm:

—No mẽ ate mẽ anhõ pahi hã harênh xwÿnhÿta? Tanhmã kot paj ho? Anê.

¹³ Hãmri nhũm mẽ àmra kamã kãm hã amÿnê nê kãm:

—Kwa pÿ kahpa hã anhõ kê ty. Anê.

¹⁴ Hãmri nhũm tee ri mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tk. Kwa nà. Tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã kot pa ã hipêx anê.

Anhÿr tã nhũm mẽ xatã anhÿpê kãm kapêr kãm hihtÿx nê kãm:

—Kwa pÿ kahpa hã mãn anhõ kê ty. Tokyx ã mẽ inhmã hipêx anê.

Anhÿr o kuhê. Kàx pê kãm anhÿr o kuhê. ¹⁵ Nhũm tee ri mẽ kuma hãmri nê mẽ kãm hprãm xà hkôt mẽ kãm Parapas mã ure. Nê pòristi hkwyjê mã Jesus ã amÿnê nê mẽ kãm:

—Tôe. Mě mamrĩ hwỳr tẽ nẽ htak hãmri nẽ kapôt ã mẽ hpar xà hã pika hwỳr o tẽ nẽ pĩ kahpa hã anhô. Anẽ.

Mě kot Jejus tak ã mẽ harēnh

Matêwre 27.27-32; Juãw 19.2-3

¹⁶ Tã nhũm pôristijaja akupỹm ixkreja wỳr Jejus o axà nẽ amnhĩ wỳr hkwỳjê hã karô nhũm mẽ hwỳr agjê nẽ Jejus ã akuprô. ¹⁷ Hãmri nẽ kệp pahi hã hpēr o pikēnh kaxyw kãm pahi hã mẽ ahkà nhĩpêx nẽ hkrãm haxà. Nom axtem nẽ akunĩ kamã mẽmo mrô nhĩ te kot ronh kanêre pyrāk xwỳnhja nhũm mẽ kãm hikãx nẽ hkrãm haxà. Hãmri nẽ kệp ê kapa nẽ pahi hã mẽ ê kamrêk ô py nẽ kãm haxà. ¹⁸ Hãmri nẽ kãm:

—E apê Ijaewjê nhõ pahi na ka. Anẽ.

¹⁹ Hãmri nẽ xatã axpẽn pãnhã hwỳr mra nẽ pĩ ho hkrãx pê htak nẽ hkuk kuhtô nẽ hã hpēr o pikēnh pê hã hpijaàm pyrà nẽ kutã hkõn krã ho hkrĩ. ²⁰ Hãmri nẽ kệp pahi xê kapa nẽ akupỹm kãm ê jaxà nẽ pĩ kahpa hã nhôr kaxyw ma o kato nẽ o tẽ.

²¹ Nom nhũm ra hiro tỳx nẽ nhũm mẽ tee ri omu hãmri nẽ mẽhõ kot ho ajuta kaxyw mẽ kot hkôt omunh o mõi xwỳnhjê kapi ho xa. Hãmri nẽ Sirēn nhõ xwỳnh Simãw hkà htykreja pumu. Aresãn mẽ Rupti wa hipêêxà na pre. Nhũm htỳx hamakêtkati nẽ mẽ kutã krĩm tẽ. Hãmri nhũm mẽ haê nẽ unê nẽ kãm Jejus o ajuta kaxyw hã karô nhũm

kãm pĩ kahpaja mỳ nẽ mẽ hkôt o tẽ.

Mě kot pĩ kahpa hã Jejus nhôr ã mẽ harēnh

Matêwre 27.33-44; Rukre 23.33-43; Juãw 19.17-27

²² Nhũm mẽ ra kēn nhĩxêt te kot mẽ hkrã hi pyrāk xwỳnhja wỳr Jejus o pôi. Mě kot kãm “Korkot” anhỹr xwỳnhja wỳr. Mě pakapēr kãm na htem Korkotja jarēnh o: “Mě hkrã hi xà” anẽ. Jakamã nhũm mẽ ra hwỳr o pôi. ²³ Hãmri nẽ kot pĩ kahpa hã nhôr kaxyw wĩhti hkwỳ ho mẽ mẽmo mẽhkanexà pê mĩra ho ahkà. Kot ho kôm nẽ amnhĩ xà htỳx kãm hamak kêt kaxyw hipêx nẽ kãm kugõ nom nhũm hkaga nẽ ho hkôm kêt nẽ. ²⁴⁻²⁶ Hãmri nhũm myt kaxkwa nhĩpók wỳr tẽ nhũm mẽ pĩ kahpata ã Jejus xi nẽ prek o ìhkra ho htỳx nẽ hpar o htỳx. Nẽ hpãnhã kaxyw kakwỳ nẽ kãnhmã pĩ kahpa jarĩ nẽ kre kamã ãm nẽ hity hpa. Nhũm Jejus kỳx pê amnhĩ xà htỳx kumrêx kamã hamak o ajêt. Nhũm pôristi hõja tẽ nẽ tapti hõ py nẽ hã kagã ho:

IJA EWJÊ NHÕ PAHI NA JA
Hãmri nẽ Jejus wỳr ho api nẽ mỳ ri kunhõ. Hãmri nhũm hparpê pôristi hkwỳja axpẽn mã ê hkwỳ ho hpigràn h kaxyw hã kēnre ho jôka ho hkrĩ.

²⁷⁻²⁸ Tã nhũm mẽ wa kot amnhĩ tomnuj xwỳnh wa ho axkrut nẽ mã wa ho anê nẽ. Nẽ pĩ kahpa hã prek o wa ìhkra ho htỳx nẽ wa hpar o htỳx hãmri nẽ akutã ho Jejus nhĩjê nhũm wa ajêt.

29 Hāmri nhūm mē kot omunh mā mrrar xwýnhjaja Jejus pumu nē hā hpēr o pikēnh punuj nē hkrā ho apē nē kām:

—Kwa na ka pre ate Tirtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre grānh par nē atā apkati axkrunēpxi nē akupým hipêx par ā amnhī jarēnh o apa. Nē axàhpumunh o axàhpumunh ā amnhī jarēnh o apa. 30 Jakamā e kwa amnhī kapa nē wrý pa mē ja hā apumu. E kwa tokyx. Anē.

31 Nē patre krāhtūmjê mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwýnhjaja piitā hwýr mra nē hā hpēr o pikēnh o kuhê. Nē axpēn mā kapēr o:

—E jahti na xep pre mē kamā ukapri ho pa nē tanhmā mē ho ajuta hto ho pa. Tā tām tanhmā amnhī to nē wrýk kêt nē. 32 Kwa pu mē arī pakuhê nē kot amnhī kaxàr nē wrýk kām omu. Koja wrý pu mē omu nē kēp mē panhō pahшти hā hkôt pajamaxpēr kurê kumrêx. E tokyx wrý Jejus pa mē awrýk kām apumu. Nà kot kaj awrýk rax nē. Anē.

Hāmri nhūm akutā wa kot hijê nē jêt xwýnh wa haxwýja kām kapēr punuj o ajêt.

Jejus htyk ā harēnh

Matêwre 27.45-46; Rukre 23.44-49; Juāw 19.28-30

33 Tā nhūm ra kaxkwa nhīpōk ri myt nhýr mē nhūm te kamàt pyrāk. Nhūm kamàt kō rax kumrêx o ra hā awry mē nhūm akupým myt katēr o mō. 34 Hāmri nhūm Jejus

àmra kamā Tirtūm mā kapēr nē kām:

—Inhō Tirtūm inhō Tirtūm. Kwa mon ka ixkaga? Anē.

Nom kapēr kām kapēr o:

—Eri Eri rāmā sapatani. Anē.

35 Hāmri nhūm mē kot mar o kuhê xwýnhjaja kot Eri hā harēnh ma nē htýx ho finat Eris mā kapēr ā hkamnhix. 36 Hāmri nhūm ja hprôt nē mēmo rereeti py nē pī ho hkanhwý nē o tē nē ho wīhti nhek nē Jejus wýr o tē nē kot hkaôr kaxyw kām kupē. Hāmri nē hkwyjê mā kām:

—E hāmri pu mē jar hkàx ā pakuhê nē Eris jamā mán. Koja kuma nē hwýr tē nē o wrýnà? Anē.

37 Nom nhūm Jejus ra htyk kaxyw nē àmra htýx nē ty.

38 Hāmri nhūm Tirtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre kamā hakwakre hā kupêxêja axkjê nē amnhī kahê xà mēnh kurê kumrêx. Utí rax tā kýj rúm ahpar mā axkjê nē amnhī kahê xà mē. Te Jejus htyk o mē pahte hkôt amnhī xunhwýr xwýnhjê mā Tirtūm wýr pry jakwa kre kahê xà mēnh pyrāk o ā amnhī kaxônh anē. 39 Nhūm pôristi krāhtūmjê hōja Jejus parpê kutā htyk kām omunh o xa. Hāmri nē tee ri omu nē hamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Ām hāmri na pre hte kēp Tirtūm Kra hā amnhī jarēnh o pa. Tā pa mē amarī kupī. Anē.

40-41 Rôm nhūm mēni kwýjaja amým htyk kām omunh o kuhê. Na pre htem Garirej kamā Jejus mē hkôt

mě pa ho mẽ pa xwýnhjê mã mẽ apkur xà hã àpênh o mẽ hkôt pa nê mẽ hkôt Jerujarê hwýr mō. Marir Matarên nê Xiakre mẽ Jojes wa katorxà Marirja. Nê Sarome. Nê mãânên mēni hkwyjaja nhũm mẽ amým Jejus htyk kãm omunh o kuhê.

Mě kot Jejus jaxàr ã harênh Matêwre 27.57-61; Rukre 23.50-56; Juãw 19.38-42

⁴² Nhũm prem arĩgro pê sêsta hã Jejus pĩ nhũm ra amýkry htýx nê. Sap kukamã na pre htem Ijaewjaja amnhĩm apkur xà hã mẽõ nhĩpêx pa nhũm sap kato nhũm mẽmoj to anhýr kêt nê. ⁴³ Jakamã nhũm Juje hõ pê Arimatej nhõ xwýnhja. Kêp Ijaewjê nhõ juisti hõ na pre. Nhũm mẽ piitã kãm hkĩnh nê axpên mã mex o mex ã harênh o pa. Na pre Tĩrtũm kot mẽ pahwýr Jejus mēnh kôt hamaxpêr o pa. Tã Jejus htyk ã omu hãmri nê hamaxpêr o:

—E pa ma pahi Pirat wýr tẽ nê Jejus nhĩ hã kuwý. Inhmã uma htã kot paj ma hwýr tẽ nê hã kuwý kê inhmã kugõ pa ma o tẽ nê tokyx haxà. Kot paj ho anhýr tokyx anhýr kêt nhũm mẽ panhõ arĩgromnu pê sapja wýr ra myt axà hãmri pa haxàr kêt nê.

Anhýr o hamaxpêr nê ma Pirat wýr tẽ nê hã kuwý. ⁴⁴ Hãmri nhũm amnhĩ jaêr pê ra htyk ã harênh ma nê amnhĩ wýr pôristi krãhtũmjê hõ hã karõ nê hã hkukja nê kãm:

—Kwa xà na ra Jejus ty? Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Tý na ra ty. Anê.

⁴⁵ Hãmri nhũm kuma nê Juje mã kãm:

—Tôe. Mamrĩ ma o tẽ nê haxà. Anê.

⁴⁶ Hãmri nhũm kuma nê akupým Jejus wýr tẽ nê pôristi mã anê nhũm mẽ kãm ho wrý. Nhũm kumý nê kupêxê ho hkupu hpa nê o tẽ nê kên kre kakwýnh kãm haxà. Hãmri nê kên rax o hitom mex nê ma akupým krĩm tẽ. ⁴⁷ Nhũm Marir Matarên mẽ Juje katorxà Marir ôja wa ma hkôt tẽ nê kot haxàr kãm omunh o xa. Kot mẽ hkuxwa xà ho gregrer kêt rãhã haxàr kãm omu.

16

Jejus akupým htĩr ã harênh Matêwre 28.1-10; Rukre 24.1-12; Juãw 20.1-10

¹⁻² Tã nhũm apkati. Nom nhũm ra mẽ inhõ arĩgromnu pê sap kator jakamã nhũm mẽ kormã akupým kênkreta wýr mrrar kêt nê. Hãmri arĩgro mex jamãr pê kôkôt o hkrĩ. Hãmri nhũm axte apkati nhũm tãmĩk nhũm ra mẽ inhõ arĩgromnu hapêx nhũm Marir Matarên mẽ Sarome mẽ Xiakre katorxà Marirja mẽ ma akupým kênkreta wýr mra. Kormã kwýhtãã. Kormã myt kator o mõi mẽ nhũm mẽ kãnhmã hkrĩ hãmri nê mẽ kot Jejus gregrer kaxyw mẽ hkuxwa xà hkwy jamý nê ma hwýr o mra. ³ Hãmri nê kormã mõi ri tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nê axpên mã:

—Xê gâà nê. Mêhõ koja mẽ pamã nhãm kênkre nê hitom raxta xãm pu mẽ Jesus wýr agjê nê gregrer? Utĩ rax kumrêx kênã. Anê.

⁴Hãmri nê hwýr pôj nê omu nhũm ra hitom xàja kàx ã nõ nhũm mẽ tee ri omu. Utĩ rax tã ra kàx ã nõ. ⁵Hãmri nhũm mẽ kênkre hwýr agjê nê upòk rùm mẽhõ nyw pumu. Nhũm ê jakajre kamã nhỹ nhũm mẽ amnhĩ jaêr pê omu nê tee ri hamaxpêr. ⁶Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Kwa mẽ amã ma hkêr nê. Mẽ ate Najare nhõ xwýnh pê Jesus pumunh kaxyw na ka mẽ mra. Mẽ kot pĩ kahpa hã nhôr xwýnhhta. Nom jar amrakati. Na ra Tĩrtũm akupỹm ho htĩr. E mẽ kam nê amnê agjê nê ano ho nõr xà kaprý pumu ⁷nê tokyx ma akupỹm mra nê hkôt mẽ pa ho pa xwýnhjê mã harê. Koja ma Jesus mẽ akukamã akupỹm Garirej wýr mō. Garirej kamã kot kaj mẽ axte axpên pumu. Ra kot mẽ amã amnhĩ jarênh xà hkôt. Kwa mẽ tokyx ma akupỹm mẽ hwýr mra. Nê kwa kê Simãw Pêtreja harênh mar mex nê. Anê.

⁸Hãmri nhũm mẽ kuma nê awjanã nê ma akupỹm hprôt. Nê tee ri hamaxpêr nê kãm ma xàj htertet tỳx jakamã kormã nhãm mẽhõ mã harênh kêt nê.

Jesus kot Marir Matarênh wýr kator ã harênh
Juãw 20.11-18

⁹Nhũm semãn nyw mã àr xà hã arĩgro pê tòmĩkja ã nhũm Jesus akupỹm htĩr.

Hãmri nê Marir Matarênh kumrêx wýr kato. Kot nê mẽkarõmnuti ho 7 nê nê hanor xwýnhhta kumrêx wýr kato. ¹⁰Hãmri nhũm akupỹm htĩr kãm omu nê hkĩnh tỳx kumrêx. Nê ma akupỹm tẽ nê Jesus kràmnhwýjê mã harê. Nhũm mẽ hkaprĩ nê mýr o hkrĩ nhũm mẽ hwýr axà nê mẽ omu nê mẽ kãm:

¹¹—Xê mẽ amýr kêt nê. Na ra Jesus akupỹm htĩr nê ham ixwýr kato pa inhno ho omu. Xê mẽ hãmri axte amýr kêt nê.

Anhýr tã nom nhũm mẽ htỳx ho amnhĩ krã hkôt kot ri ã harênh anhýr ã hkamnhĩx jakamã kuma nê ãm kuma.

Jesus kot hkwyjê hwýr kator ã harênh

Rukre 24.13-35

¹²Tã nhũm Jesus axte ja wa hwýr kato. Kôt mẽ pa ho pa xwýnh wa ho axkrut nê wa hwýr kato. Na pre wa Jerujarê rùm kato nê akupỹm wa ô krĩ hwýr mōr mẽ nhũm wa hwýr kato. Nom axtem tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nê wa hwýr kator jakamã nhũm wa tokyx hprĩ hã kêp Jesus ã omunh kêt nê. ¹³Tã kêp Jesus ã omu hãmri nê akupỹm Jerujarê hwýr mō nê hkwyjê mã harênh kurê kumrêx. Nom nhũm mẽ wa kuma nê ãm wa kuma nê akupỹm htĩr kôt hamaxpêr kêt nê.

Jesus kot hkwyjê mã mẽmoj tã karõ hã harênh

Matêwre 28.18-20; Rukre 24.44-49; Juãw 20.19-23; mããnên Atre 1.6-8

¹⁴Tã nhũm Jesus tã hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnh pê 11

wỳr kato nhũm mẽ kamã no pyma nẽ hkĩnh tỳx nẽ omunh o kuhê. Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Kwa hêxta waa nẽ. Marir Matarên mẽ akwỳta mẽ kot akupỳm ixtĩr kãm ixpumunh nẽ mẽ amã ijarênh tã ka mẽ ama nẽ âm mẽ ama. Pêr âm mẽ akrã hihtỳx jakamã na ka mẽ ama nẽ mẽ hkôt aja-maxpêr kêt nẽ. Anẽ.

¹⁵ Hãmri nẽ mẽ kot tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ kãm karõ nẽ mẽ kãm:

—E kêr ka mẽ ma krĩ piitã hkôt mẽ kãm ijarênh o ri mẽ hkôt apa. Ixte tanhmã mẽ nê amnhĩ nhĩpêx toja ka mẽ aprĩ hã mẽ kãm ijarênh o ri mẽ hkôt apa. ¹⁶ Nẽ mẽ kot mẽ akapêr mar nẽ amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr xwỳnhjaja kêr ka mẽ hkrã kumrã nhũm mẽ nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri htĩr tũm nẽ mex rãhã nẽ pa ho pa. No mẽ kot amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr kêt xwỳnhjaja koja Tĩrtũm nhỹrmã amnhĩ nẽ mẽ hano nhũm mẽ ma kuwy hwỳr pa.

¹⁷ —Nẽ amnhĩ kaxyw ixkôt mẽ ajamaxpêr xwỳnhjaja kot kaj mẽ inhỹ hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anẽ nẽ inhỹ hã inhĩxi jarênh kôt mẽ nê mẽkarõmnuti janor o ri mẽ hkôt apa. Nẽ mẽ ate nhãm mẽ kapêr mar kêt tã inhỹ hã ho akapêr mex o apa. Mẽ ate mar kêt tã ra ho akapêr nhũm mẽ kot mẽ kapêrta mar xwỳnhjaja hprĩ hã mẽ amar mex nẽ. ¹⁸ Nẽ kot kaj mẽ nhỹri atỳx kagã xoprê hõ hpyr tã no nhũm tanhmã mẽ ato hkêt nẽ. Rỳ

atỳx mẽmoj to mẽ hpar xà hkwy ho akõm tã no nhũm tanhmã mẽ ato hkêt nẽ. Nẽ inhỹ hã mẽ à xwỳnhjê hã mẽ anhĩhkra jaxwỳ nhũm mẽ akupỳm mex. Kot kaj mẽ amnhĩ kaxyw ixkôt mẽ ajamaxpêr xwỳnhjaja ã inhỹ hã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Anẽ.

Jejus kot akupỳm kaxkwa hwỳr àpir ã harênh

Rukre 24.50-53; mããnẽn Atre 1.6-11

¹⁹ Tã nhũm mẽ panhõ Pahihti Jejusja hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã kapêr pa hãmri nhũm Tĩrtũm ma akupỳm amnhĩ wỳr kaxkwa hwỳr ho api. Hãmri nhũm kaxkwa kamã Tĩrtũm nhĩhkõ hã upòk rũm nhỹ. Kot ìhkõ hã mẽmoj piitã ho amnhĩptar kaxyw hkrĩ ho hkrĩ. ²⁰ Hãmri nhũm hkôt mẽ pa ho pa xwỳnhjaja ma akupỳm àpir kãm omu hãmri nẽ anhgrà nẽ ma krĩ piitã hkôt mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o pa nhũm Pahihti Jejus mẽ ìhkõ hã pa ho pa. Nhũm mẽ ma ÿ hã hkwyjê mã aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr o ri mẽ hkôt pa nhũm mẽ ja hã mẽ omu nẽ axpẽn mã mẽ harênh o:

—Nà âm hãmri na mẽ pamã Tĩrtũm kapêr jarênh o pa nẽ ho hêx kêt nẽ. ÿ hã mẽ kot aa mẽ pahte mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr o pa kênã. Nà âm hãmri na ã mẽ pamã kapêr jarênh anhỹr o pa. Anẽ.

Ja kôt na Makre kot Jejus jarênhja hapêx.

Rukre Rukre tanhmã Jesus kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kagà

Rukre na pre kagàja nhĩpêx. Kêp Ijaew kêt xwýnh na pre. Tã amnhĩ kaxyw Jesus kôt hamaxpêr. Na pre kêp tôtô nê mẽ hkane ho pa. Nê Jesus nhỹ hã kapêr o pa xwýnhjê hõ pê Pawreja kôt pa ho pa. Tã tanhmã hamaxpêr to nê hkràmnhwý Teopre mã kagàja nhĩpêx nê kamã tanhmã Jesus kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã harê nê hã kagà.

Nê Jesus kêp Tirtũm nhỹ hã kapêr o pa xwýnh ã harê. Nê mẽ pahpyrà nê ĩ ho ĩ hã harê. Nê kêp mẽ pakamã ukapri xwýnh ã harê. Nê kêp mẽ pahte amnhĩ tomnuj o hapêx xwýnh ã harê. ã na pre Rukreja hkràmnhwý Teopre mã Jesus jarê nê hã kagà anê. Nê mãânên mẽ pahpiitã mẽ pakaxyw harê nê hã kagà.

Rukre kot Teopre mã amnhĩ jarênh

Atre 1.1-2

¹ Pa pahi Teopre. Xà amex? E ot pa awýr kagà nhĩpêx nê awýr kumê. Ixte amã Jesus jarênh kaxyw. Na prem ra ohtô nê jar mẽ pahkôt Jesus kot amnhĩ nhĩpêx o pa hã kagà rax nê. ² Jesus nhỹ hã Tirtũm kapêr jahkre ho mẽ pa xwýnhjaja na prem Jesus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkrax kãm kot amnhĩ nhĩpêx o pa hã omunh o hkôt pa.

Hãmri nê hprĩ hã mẽ inhmã harê nê hã kagà nhũm mẽ ohtô nê mẽ mar xà hkôt mẽ urã nê kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kagà. ³ Tã pa mẽ harênh ma nê ijamaxpêr o:

—E kot paj ijaxwýja Jesus kot amnhĩ nhĩpêx kwý hã kagà. Nà kot paj ho anê.

Anhýr o ijamaxpêr jakamã ot pa ra ixte amã hã kagà kaxyw.

⁴ Tã kêr ka kamã harê nê ixpyrà nê ama nê aprĩ hã harênh mar tỳx nê mẽ kot amã harênh xwýnhjê hkôt ajamaxpêr tỳx o apa. ãm hãmri na prem mẽ amã harê. E kot paj amã hkwy hã kagà. Ixpê akràmnhwý Rukre kot paj ixpri hã amã harê nê hã kagà.

Tirtũm kapêr o wryk xwýnh kot Juãw Paxis jarênh

⁵ Juãw Paxis nhĩpêxã finat Jakarisja kumrêx kot paj amã harê. Kêp finat Apiasti kanrêhã htàmnhwý jakamã urak nê kêp mẽ apê Ijaew nhõ patre na pre. Pahihti Eroxxja kormã kot mẽ anhõ pika kamã mẽ ho amnhĩptar ri nhũm Jakaris kêp patre nê pa. Nê hprõ Ijapew mẽ wa kêp Parãw kanrêhã htàmnhwý. ⁶ Nê wa hamê na pre Tirtũm kôt tãm amnhĩ nhĩpêx o wa pa. ãm Tirtũm kapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho wa pa.

⁷ Nom Ijapewja tanhmã hkra xà kute jakamã nhũm wa hkra hkêt nê wa pa rãhã wa ra hpigêx tỳx nê.

⁸ Jakamã nhũm Jakaris ma mẽ kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xà hã ixkre hwỳr tẽ. Kwỳjê pyrà nẽ kot Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kaxyw ma mẽ hpãnã hwỳr tẽ nẽ axà. ⁹⁻¹⁰ Hãmri nẽ kamã Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh pẽ kãm mẽ hkuxwaxà ho xêt o xa. Nhũm Ijaew kwỳjaja ixkreta wỳr akuprõ nẽ kapem kutêp Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh o kuhê. ¹¹ Pu nhũm kaxkwa rũm Tĩrtũm kapêr o mẽ wrỳk xwỳnhja wrỳ nẽ Jakaris kutã xa. Mẽ hkuxwa xà ho xêt xà hã mês kunĩhti xupòk rũm xa. ¹² Hãmri nhũm amnhĩ jaêr pẽ amnhĩ kutã omu nẽ akryk omunh o xa. ¹³ Hãmri nhũm kãm:

—Pa Jakaris? Kwa tee ri ajamaxpêr o amã ma hkêt nẽ. Na pre Tĩrtũm ate akra hã hwỳr o apa hã ama nẽ hã apumu. Jakamã koja tanhmã aprõ hkra xà ho ka kamã akra. Nhũm nõ nẽ rax nẽ kato nẽ myre. Ka wa hã hixi mẽ nhũm kêp Juãw. ¹⁴ Koja kato ka wa omu nẽ akĩnh tỳx kumrêx. Nhũm akwỳjaja haxwỳja ohtô nẽ war akra jarẽnh ma nẽ war anhỹ hã hkĩnh nẽ. ¹⁵ Koja kormã akra kator kêt ri nhũm Tĩrtũm Karõja hkarõ hwỳr axà. Hãmri nhũm kato nẽ gaa nẽ hprêk nẽ Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Nom kêr ka inhmar kumrêx. Kê mẽmoj to wĩhti ho hkõm kêt nẽ pa. Nẽ kagõxyhti ho hkõm kêt nẽ pa. Âm kwarĩ

ho kwarĩ. ¹⁶ Koja hprêk hãmri nẽ mẽ apê Ijaew mã Tĩrtũm kapêr jarẽnh o mẽ hkôt pa. Nhũm mẽ ohtô nẽ kuma nẽ kot amnhĩ tomnuj kaga nẽ Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỳ nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa.

¹⁷ —Tĩrtũm kot mẽ awỳr mẽ apytàr xwỳnh maati mênh mã xwỳnh kukamã koja mẽ kãm harẽnh o pa. Te Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarẽnh xwỳnh finat Eris kot amnhĩ nhĩpêx pyràk o koja amnhĩ nhĩpêx. Nẽ uràk nẽ Tĩrtũm Karõ nhỹ hã mẽ amã Tĩrtũm kapêr jarẽnh o mẽ akôt pa. Jakamã nhũm mẽ akwỳjaja kuma hãmri nẽ amnhĩ tomnuj kaga hpa nẽ Tĩrtũm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Nẽ tãm mẽ hkrajê nhĩpêx o pa. Koja mẽ ã akra Juãwja kôt amnhĩ nhĩpêx anê. Jao Tĩrtũm kot mẽ awỳr mênh mã xwỳnhhta kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Anê.

¹⁸ Nhũm pre ã Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnh Jakaris mã hkrata jarẽnh anê. Hãmri nhũm tee ri kuma nẽ kãm:

—Kwa xà we âm hãmri na ka ã inhmã ixkra jarẽnh anê nà? Ra ixprõ mẽ wa ijamẽ wa ixpigêx tỳx kênã kot pa kêt wa ixkra. Anê.

¹⁹ Hãmri nhũm kãm:

—Nà âm hãmri na pa ã amã harẽnh anê. Ixpê Gapriew na pa ã awỳr ixwrỳk nẽ Tĩrtũm nhỹ hã amã harẽnh anê. Ixte Tĩrtũm nhĩhkô hã ixkuhê xwỳnhjê hõ na pa. Tãm na awỳr inhmẽ pa awỳr wrỳ nẽ ã amã akra jarẽnh anê. ²⁰ Tã ate ixkôt ajamaxpêr kêt jakamã kot kaj axte axumar

kêť nê akapêť kêt rãhã nhũm akra kato. Koja kato ka rĩ kormã akupỹm akapêť nê akupỹm ama. Ate ixkôt ajamaxpêť kêt jakamã kot kaj ã amnhĩ nhĩpêx anê nê rĩ amnhĩ pumu. ãm hãmri na pa ã amã ixkapêť anê. Anê.

Nhũm pre ã Tĩrtũm kapêť o wrỹk xwỹnhja Jakaris mã kapêť anê. Jakamã nhũm tokyx ixkre rũm kator kêt nê.

²¹ Hãmri nhũm ixkre kapem mẽ kuhê xwỹnhjaja tee ri kamã ama nê axpên mã:

—Tk. Kwa mo na we ri hitom kãm ho anhỹr kãm unê nê tokyx kator kêt? Anê.

²² Tã nhũm akupỹn mẽ hwỳr kato. Nê tee ri kot mẽ kãm kapêť kaxyw no ãm ãhkra pix o ri mẽ kãm tanhmã ujahkre hto. Hãmri nhũm mẽ amnhĩ jaêť pê kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omu nê tee ri hkukamã hamaxpêť nê axpên mã:

—Kwa tanhmã na we amnhĩ to? Mãñ hitom kãm mẽmoj tanhmã kute hã omu hã na ri ã amnhĩ nhĩpêx anê nã? Anê.

²³ Hãmri nhũm Jakaris ixkre kamã mẽmoj tã ãpên pa hãmri nê ma akupỹm ôrkwỹ hwỳr tê.

²⁴⁻²⁵ Tã nhũm hprô Ijapewja htujarô. Hãmri nê amnhĩ tujarô hã amnhĩ pumu nê hkĩnh tỳx nê. Nê hamaxpêť o:

—Hêxta gĩa nê. Ma ãm hãmri na pa pre ixkra hkêt nê amnhĩ kamã xpijaãm o ri ixpa. Tã ra ixtujarô. Kot paj wa axte ri amnhĩ kamã

xpijaãm kêt nê. Ma ãm hãmri na Tĩrtũm ã wa inhĩpêx anê. Na pa wa ixkĩnh tỳx kumrêx. Anê.

Nhũm pre ã hamaxpêť anê hãmri nê arĩ ôrkwỹ kamã hkrĩ ho hkrĩ. Aa nhỹhỹm kator nê mõi kêt rãhã hã mytwrỹ kêť 5.

Tĩrtũm kapêť o wrỹk xwỹnh kot Marir mã hkra jarêñh

Matêwre 1.18-21

²⁶ Tã nhũm Ijapew ra htujarô hã mytwrỹ kêť 6 nhũm Tĩrtũm axte kapêť o wrỹk xwỹnh pê Gapriewja mẽ. Nhỹri Garirej kamã krĩ pê Najare hwỳr kumê nhũm ma hwỳr wrỹ. ²⁷ Mêhõ pê Marir wỳr wrỹ. Nhũm ra Juje ho mjên kaxyw. No ãm kormã hkukrit rãhã ho mjên kaxyw. Jujeja Marir pyrã nê kêť pahi finat Tawi kanrêhã htãmnhwỳ na pre. ²⁸ Jakamã nhũm Gapriew Marir wỳr wrỹ nê kãm:

—Pa Marir? E ot pa amã Tĩrtũm kapêť jarêñh kaxyw awỳr wrỹ. Kot akôt pa ho pa jakamã koja ato mex rax kumrêx. Anê.

²⁹ Hãmri nhũm amnhĩ tã kuma nê tee ri hamaxpêť nê hamaxpêť o:

—Xê mẽmo na we ri ã inhmã kapêť anê? Tanhmã koja we Tĩrtũmja ixto mex rax to? Anê.

³⁰ Hãmri nhũm Gapriew kãm:

—Kwa tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêť kêt nê. Tĩrtũm kãm ajapêê. ³¹ Kot kaj atu-jarô nhũm akra kato nê myre. Ka hã hixi mẽ nhũm kêť Je-jus. ³²⁻³³ Koja Tĩrtũm amã

ho mex rax nē. Nē koja mē piitā mē kām kēp amnhī Kra hā ho amnhīrīt. Nē mē apē Ijaew o amnhīptār kaxyw koja mē akaxyw ām nhūm higēt pahi Tawi pyrā nē mē ato amnhīptār o pa. Mē ate amnhī wūr kamā ajamak o apa xwŷnhta koja. Tīrtūm kām hprām xā hkôt koja mē ato amnhīptār rāhā ho pa. Anē.

³⁴ Nhūm pre ā kām kapēr anē nhūm amnhī tā kuma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr hāmri nē kām:

—Xē gāà nē. Tanhmā kot pa kēt we amnhī to nē ixtujarō? Kormā ixkukrit nē mo kormā inhmjēn? Mē. Xā Juje kot ixkamā hkra hkukamā na ka ā ri inhmā axujarēnh anē? Anē.

³⁵ Hāmri nhūm kām:

—Nā koja Tīrtūm Karō tām tanhmā ato ka ŷ hā tanhmā amnhī to hkēt tā atujarō. Jakamā koja akra kēp Tīrtūm Kraa. ³⁶⁻³⁷ Na ra haxwŷja anā Ijapewja htujarō. Ra hpigēx tŷx nē aa hkra hkēt nhūm hkwyjaja kot axpēn mā ōhy kamā hkra hkēt kumrēx ā harēnh o pa htā ra htujarō. Tīrtūm kot tanhmā mē ho nhūm mē htujarō tanhmā kēp kute hkēt. Jakamā nhūm tanhmā ho nhūm mjēn tām htu nhūm ra htujarō hā mytwrŷ kēp 6. Tīrtūm tām kot mēmoj piitā tanhmā ho kaxyw āhpumunh xihtŷx. Jakamā koja urāk nē mā ato anē nē ka kormā akukrit tā atujarō. Anē.

³⁸ Nhūm pre ā Gapriew Marir mā kapēr anē nhūm

amnhī tā kuma nē kām:

—Ko. Kē māmri kām tanhmā ixto hprām xā hkôt māmri tanhmā inhīpēx to. Inhmā Tīrtūm kapēr kôt amnhī nhīpēx prām. Kē māmri kām tanhmā ixto hprām xā hkôt tanhmā inhīpēx to.

Anē nhūm kuma nē ma akupŷm api.

Marir kot Ijapew wūr mōr ā harēnh

Rukre 11.27

³⁹⁻⁴⁰ Tā nhūm Marir amnhī tujarō hā amnhī pumu nē nā Ijapew wūr hkrā kurē kumrēx. Hāmri nē nojarēt nē ō krī rūm kato nē ma hwŷr mō. Ma Ijapew papxā hwŷr mō. Ijapew nhō krīja pika pē Jutej kamā nhŷri hixēt kamā na pre. Nhūm ma hwŷr mō hāmri nē hwŷr pōj nē Ijapew wūr axā nē omu nē kām:

—Ka? Xā wa amex? Anē.

⁴¹ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—ŷ ma wa inhmex na pa wa ixpa.

Anhŷrja kôt nhūm ōhy kamā hkraja haxwŷja te kot Marir kapēr mar nē amnhī nhīpēx pyrāk o htu kamā àxōnh tŷx o nō. Hāmri nhūm Ijapew Tīrtūm Karō nhŷ hā tanhmā Marir mā kapēr to.

⁴² Kàx pē kām kapēr nē kām:

—Xē gāà nē. Ra Tīrtūm kot ato mex jakamā na ka akīnh rax o mē inhni hkwyjē jakrenh pa. Anhōhy kamā akraja koja Tīrtūm amā ho mex rax nē. ⁴³ Xē mon ka ā ixto mex nē ixwŷr amōr anē? Apē inhō Pahihti katorxā htā ixto mex nē ā ixwŷr amōr

anē. Hêxta gâà nē. Ām hāmri na ka ixwÿr mō Marir. 44 Na ka ixwÿr mōn pōj nē inhmā akapēr hāmri nhūm ixtu kamā ixkrare akapēr ma nē hkīnh xàj ixtu kamā ixkamnār tÿx o nō. 45 Na ka pre Tirtūm kapēr o wrÿk xwÿnh kot amā kapērja ma nē hkôt ajamaxpēr tÿx nē. Jakamā kot kaj Tirtūm nhÿ hā akīnh nē ajamakêtkati nē amex nē ri apa. Anē.

Marir kot Tirtūm mā mex o mex ā grer ā harēnh

Rukre 6.20-26

46 Hāmri nhūm Marir Ijapew kot ā kām kapēr anhÿrja ma nē kām Tirtūm mex o mex ā gre nē grer o:

Tirtūm na mex o mex.

47 Kēp ixkaprī xwÿnh na.

Kēp ixkaprī xwÿnh jakamā na pa inhmex nē ixkīnh nē ri ixpa.

48-49 Ixte amnhī to grire nhūm ja hā ixpumu nē ixkamā ukaprī nē ixto mex rax kumrēx.

Jakamā koja mē piitā axpēn kanrēhā axpēn mā ijarēnh rāhā ho pa. Tirtūm kot tanhmā ixto mex to hā ijarēnh rāhā ho pa.

Tirtūm na mex o mex nē hihtÿx o hihtÿx. Tā na ā inhīpēx anē.

50 Ma na hte ā amnhī nhīpēx anē nē axpēn kanrēhā mē kot hā hpījaām xwÿnhjē pumu nē mē kutā nojarēt rāhā ho pa.

Nē mē kamā ukaprī rāhā ho pa.

ā na hte mē hipēx mex anhÿr o pa.

51 Nē hihtÿx o hihtÿx jakamā na hte mē kot amnhī to jarkrar o ri mē pa xwÿnhjaja tanhmā mē ho nhūm mē axkaprā.

52 Nē pahшти hkwÿ kot kapēr mar nē ām mar xwÿnhjaja.

Na hte amnhī tā mē omu nē mē āpēnh nē mē hapōj nē mē hpānhā mē kot amnhī to hkryre xwÿnh kwÿ jagjē.

53 Na hte mē kām kapēr kôt amnhī nhīpēx prām xwÿnhjē ho mex o pa nhūm mē mex nē pa.

No mē kām hprām kêt xwÿnhjaja nhūm tanhmā mē ho mex to hkêt nē.

54-55 ām hāmri na pre amnepē mā mē panhīgēt mā amnhī jarēnh xà hkôt mē pahpē Apraāw rūm axpēn kanrēhā hkra-jaja mē pahto mex o pa.

Mē pahpē Ijaew mē pahte kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho papa nhūm kām mē pajapē xàj mē pahto mex rāhā ho pa.

Nē mē pakamā ukaprī rāhā ho pa. Anē.

Nhūm pre ā Marir Ijapew mā Tirtūm mex o mex ā grer anē. 56 Hāmri nē ri hkôt pa hā mytwrÿ axkrunēpxi nē ma akupÿm ō krī hwÿr mō.

Juāw Paxis kator ā harēnh

57 Tã nhũm Ijapew hpijagri kaxyw ôhy xà nhũm hkrare kato nê myre. 58 Hãmri nhũm omu nê hkĩnh tỳx nê. Hãmri nhũm hkwỳjaja Tĩrtũm kot wa kamã ukaprĩ hã wa kãm wa hkra myre nhõr ã harênh ma nê wa ý hã hkĩnh nê.

59 Tã nhũm wa hkraja ra hã arĩgro pê 8 nhũm mẽ hkwỳjaja kot my kwryt kà krãhyr kaxyw hwỳr akuprõ. Tĩrtũm kot mẽ kãm hã karõ xà hkõt nhũm mẽ kot kãm õr ã amnhĩ to amnhĩrit kaxyw ã hipêx anhỹr kaxyw. Na htem ã mẽ kêp Ijaew krajê piitã mẽ hipêx anê. Jakamã nhũm prem ã hipêx anê hãmri nê hpãnhã tanhmã kot hã hixi mẽnh to kaxyw ri hã axpên kukja. Hãmri nê hipêêxà hkõt kot hã Jakaris mẽnh kaxyw. 60 Hãmri nhũm katorxà tee ri axpên tã mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Ma koja kêp Jakaris kêt nê. Koja kêp Juãw. Anê.

61 Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nê kãm:

—Kokỹ. Mo jar mẽ pahtõ pê Juãw kot kêt ri kêp Juãw? Jar amrakati kênã kot ka kêt wa ri ã hã hixi rênh anê. Anê.

62 Hãmri nê hixi hã hipêêxà kukja. Nom nhũm arĩ umar kêt nê kapêr kêt jakamã nhũm mẽ tanhmã ri kãm mẽ ãhkra nhĩpêx to. 63 Hãmri nhũm ãhkra ho kagà hã ahwỳ nhũm mẽ kãm ja gõ nhũm kupy nê hã mẽ kãm hixi nhĩpêx. Nhũm mẽ kupy nê omu hãmri nê hixi pê Juãw kõt omu. Hãmri nê tee ri hixija kukamã hamaxpêr. 64 Rõm nhũm Jakaris akupỹm ama

nê kapêr mex kurê kumrêx nê Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh o xa. 65-66 Hãmri nhũm mẽ omu nê ma mẽ piitã mẽ kãm wa hkra jarênh o ri axpên kõt hprõt. Pika pê Jutej kamã hixêt kape hã krĩ hkõt nhũm mẽ ri mẽ piitã mẽ kãm harênh o hprõt. Tĩrtũm kot wa hkra kõt tãnopxar o pa nê ho mex ã harênh o hprõt. Hãmri nhũm mẽ kuma nê tee ri hkukamã hamaxpêr nê axpên mã:

—Hêxta waa nê. Tĩrtũm tãm na xep hte jare hkõt ri pa ho pa. Jakamã koja nhỹrmã hprêk hãmri nê tanhmã koja we amnhĩ nhĩpêx to ho pa we-hee? Anê.

Jakaris kot Tĩrtũm nhỹ hã kapêr ã harênh

67 Hãmri nhũm Jakaris Tĩrtũm Karõ nhỹ hã Tĩrtũm mex o mex ã harênh o xa. Tĩrtũm kot mẽ kêp Ijaew o mex ã harê nê mẽ kãm:

68 Hêxta waa nê. Nã Tĩrtũmjaja mex o mex. Na pre hte mẽ pahpãmjaja ãm hkõt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã nhũm hte Tĩrtũm mẽ pahpê hkrajê kamã ukaprĩ nê mẽ pahto mex o pa.

E kwa pu mẽ kãm mex o mex ã harênh rãhã nê.

69 Ra kot mẽ pahwỳr mẽ pahkaprĩ xwỳnh pê mẽ panhõ pahihtĩ mẽnh mã. Ja kaxyw ãhpumunh xihtỳx o hihtỳx jakamã na pre ra mẽ pahwỳr mẽnh ã amnhĩ jarê.

Koja kêp amnepêm Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx

to ho pa xwÿnh Tawija
hkanrêhã htãmnhwÿ.

70 Amnepêm Tirtûm nhÿ hã
kapêr xwÿnhjaja na
prem mē kãm Tirtûm
kapêr jarênh o pa nē
mē kãm:

71 “Koja Tirtûm mē panē
mē kãm mē pahkurē
xwÿnhjê pumunh mex
o pa.” Anē.

72 Tirtûm ra kot mē pahpãmjê
mã amnhĩ jarênh xà
hkôt kãm mē pakamã
ukaprĩ rãhã ho pa
hprãm.

Koja aa ja ho anhÿr o
hamakêtkati hkêt nē.

73-75 Na pre ra mē pahpãm
Apraãw mã mē
pakukamã ã mē pahtã
amnhĩ jarênh anē nē
kãm: “Kot paj mē anē
mē kãm mē akurē
xwÿnhjê pumunh mex
nē mē ìhkra nē mē
ato ixkato. Jakamã
kot kaj mē amnhĩ
kamã amã mē uma
hkêt nē axãmnhĩx ri
ajamakêtkati nē mē
kamã apa. Nē kot kaj
mē mãmrĩ axãmnhĩx ri
inhmã tanhmã amnhĩ
nhĩpêx to ho ri apa
rãhã nē. Nē ixkôt
amnhĩ nhĩpêx o ri
apa rãhã ty.” Anhÿr
o na pre Tirtûm mē
pakukamã mē pahtã
amnhĩ jarê. Anē.

Nhũm pre ã Jakaris mē kãm
Tirtûm kapêr jarênh anē.
Hãmri nē hkrareja mÿ nē o
xa nē kãm:

76 —No ka Xugitre. Kot kaj
aprêk hãmri nē apê Tirtûm

maati nhÿ hã kapêr jarênh o
apa xwÿnh. Jakamã kot kaj
Pahihti hkukamã mē piitã mē
kãm harênh o ri mē hkôt apa.
Mē kot amar nē kutêp tãm
amnhĩ nhĩpêx kaxyw.

77 —Tirtûm kot mē nē mē
kot amnhĩ tomnuj rênh nē mē
ho hkra hã harênhja kot kaj
mē hkôt mē kãm harênh o ri
apa.

78 —Na hte Tirtûm mē
pakamã ukaprĩ ho pa nē mē
pakamã gryk tokyx anhÿr kêt
nē. Jakamã koja mē pahwÿr
mē pahkaprĩ xwÿnhja mē.
Kormã mē pahwÿr wrÿk kêt
jakamã te mē pahte kamãt kô
kamã tee ri mē paxãhkupênh
o ri papa xwÿnh pyrãk.

—Nom koja mē pahwÿr
wrÿkja o te ra myt kator
nē mē pamã hirã nē mēmoj
to amnhĩrit mex pyrãk o
mē panhĩpêx. Ja kaxyw
koja Tirtûm mē pahwÿr mē
pahkaprĩ xwÿnhja mē nhũm
man mē pahwÿr wrÿ nē
mē pamã mē pahtyk pyma
xwÿnhjê mã Tirtûm kapêr
o amnhĩrit o pa. Mē pahte
mar nē ra pajamakêtkati nē
paxãmnhĩx ri papa nē pahtyk
kaxyw.

79 —Mē kãm mē htyk pyma
xwÿnhjaja te kamãt kô kamã
ri pa pyrãk. Tã koja mē
pahkaprĩ xwÿnhja wrÿ hãmri
nē tanhmã mē hkrã hto nhũm
mē te arĩgro hã ri mē pa
xwÿnh kot amnhĩ nhĩpêx
pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Jao
hamakêtkati nē axte kãm htyk
pyma hkêt nē ri pa. Anē.

Nhũm pre ã Jakaris Tirtûm
Karô nhÿ hã hkrare mã kapêr

anê.

⁸⁰ Tã nhũm Juãwja gaa nê aptàr. Nê Tirtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Nom kormã kot Ijaew jahkre ho pa hkêt ri kapôt ã ri mẽ puhã pa.

À na pre Juãw kator nê amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa anê. Na pre kato nê hã mytwrỹ grêre hãmri nhũm Jejusja hkôt kato.

2

Jejus kator ã harênh

Matêwre 1.18-25

¹⁻² Na pre ã Jejus kator anê. Nhũm pre Rôm nhõ xwýnhjê nhõ pahi Sesti Akusja õ pika piitã hkôt mẽ ho kôta kaxyw. Aa kot mẽ ho kôta hkêt tâ ra kot mẽ ho kôta kaxyw. Kormã pahi Sirên haxwýja kot pika pê Sir kamã mẽ ho amnhĩptàr ri nhũm pahi Sesti Akus kot mẽ ho kôta kaxyw. Jakamã kãm àpênh xwýnhjê mã kapêr nê mẽ kãm:

—E kêr ka mẽ ho kôta kaxyw nê mẽ piitã mẽ hixi hã kagã hpa. Anê.

³ Hãmri nhũm mẽ piitã ã kot mẽ hipêx anhỹr ã amnhĩ tâ harênh ma hãmri nê mẽ kot mẽ hixi hã kagã kaxyw piitã akupým papxã hwýr ma hapêx. ⁴ Nhũm pre Marir mjên Juje haxwýja ma krĩ pê Perěj wýr mō. Garirej kamã õ krĩ pê Najare rũm kato nê ma hwýr mō. Pika pê Jutej kamã na Perějja. Kamã na pre Juje nhĩgêt Tawija kato. ⁵ Nhũm Juje kêp kanrêhã htàmnhwý jakamã na pre ma akupým hwýr mẽ hkwýjê hkôt mō. Nê ma amnhĩ kôt kot ho hprō

mã xwýnh Marir o mō. Arĩ htujarō rax rãhã nhũm ma amnhĩ kôt o mō. ⁶ Nhũm wa mōõ hãmri nê hwýr pōj. Nhũm Marir hpijagri xã hã mytwrỹ mã àr jakamã nhũm kamàt nhũm õhy xã. ⁷ Nom nhũm Perěj wýr mẽ hpôx nyw xwýnhjaja ra ixkre piitã ho nýt pa nhũm wa tee ri hpijagri kaxyw amnhĩ to ukapi ho pa. Hãmri nê nhỹri môx nhõrkwý punajre hwýr axã nhũm Marir kamã hpijagri. Nhũm hkra kato nê myre. Kra kot wa na pre. Hãmri nhũm kumý nê kupêxê ho hkupu hpa nê môx xàpkur xã hã kôsti kaprỹ kamã kuxi nhũm hamakêtkati nê gõr nê nō.

ôwêhti jamãr xwýnhjê jarênh

⁸ Rôm nhũm ôwêhti jamãr o mẽ pa xwýnhjaja kapôt ã ri hkrit ôwêhti jamãr o pa. Nhũm ra kamàt nhũm mẽ hamãr o hkrĩ. ⁹ Pu nhũm kaxkwa rũm Tirtũm kapêr o wrỹk xwýnhja wrỹ nê mẽ mýri ajêt. Hãmri nê tanhmã amnhĩ to nê mẽ hpuhã ho hirã rax kumrêx. Nom nhũm Tirtũm tâm ã mẽ hipêx anê. Hãmri nhũm mẽ tee ri jawý Tirtũm kapêr o wrỹk xwýnhja pumu nê kãm ma htýx nê akryk omunh o hkrĩ. ¹⁰ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Pa? Kwa mẽ amã ixpyma hkêt nê. Ixte mẽ amã mẽmoj mex jarênh kaxyw na pa mẽ awýr wrỹ. Kot kaj mẽ harênh ma nê akĩnh nê. Nom mẽ kapxipixjaja kaj mẽ akĩnh kêt nê. Kojã mẽ piitã ja jarênh ma nê mẽ apyrã nê hkĩnh nê

pa. ¹¹ Na ra ham mẽ akamã ukaprĩ xwýnhhta kato. Pahi Tawi nhõ krĩ mẽ mẽ anhõ krĩ pê Perěj kamã. Kêp mẽ apiitã mẽ anhõ pahihti na. Mẽ ate amnhĩ wýr kamã ajamak o apa xwýnh pê Kris na. Tãm na ham kato. ¹² E pa ixprĩ hã mẽ amã tanhmã harênh to ka mẽ inhma. Na kato nhũm katorxà kupêxê ho kupu hpa nê kôsti kamã kuxi nhũm nõ. Kwa mẽ tokyx ma hwýr mra nê kêp mẽ anhõ pahihti hã omu. Anê.

¹³ Nhũm pre ã mẽ kãm ujarênh anê. Hãmri nhũm hkwyjaja wamta kôt ohtôo nê mẽ hwýr wrý nê puhã harir. Hãmri nê Tirtũm mã mex o mex ã grer o harir. ¹⁴ Nê hã grer o:

Tirtũm maati na mex o mex.

Jakamã mẽ kãm hprãm xà kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwýnhjaja koja amnhĩ tã mẽ omu nê tanhmã mẽ ho nhũm mẽ hamakêtkati nê amnhĩx hkĩnh nê pa ho pa.

¹⁵ Anhýr o grer o harir hãmri nê ma akupým kaxkwa hwýr àpir pa nê akunok. Hãmri nhũm ôwêhti jamãr xwýnhjaja mẽ kapêr ma nê ma akupým àpir ã mẽ omu nê axpên mã:

—E tokyx pu mẽ krĩm nê Tirtũm kot mẽ pamã ho amnhĩrĩt xwýnhhta japêr nê tokyx nhýri omu. Kwa ma pu mẽ tokyx hwýr nê omu. Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm mẽ ma hwýr mra. Hãmri nê krĩm agjê nê môx nhõrkwý wýr agjê nê mẽ hkrareta pumu. Nhũm kôsti kamã nõ nhũm mẽ omu nê kuri Marir mẽ Jue wa omu.

¹⁷ Hãmri nê akupým hapôj nê ma mẽ piitã mẽ hkôt ri mẽ kãm harênh o pa. Ra Tirtũm kapêr o wrýk xwýnh kot mẽ kãm harênh xàja kôt nhũm mẽ ma mẽ kãm harênh o ri mẽ hkôt pa. ¹⁸ Nhũm mẽ amnhĩ jaêr pê mẽ kot harênh ma nê tee ri hkukamã hamaxpêr. ¹⁹ Nom nhũm Marir mẽ kot kãm hkrax rũm tanhmã hkra jarênh to xàta kukamã pix mã hamaxpêr rãhã ho pa.

²⁰ Jakamã nhũm ôwêhti jamãr xwýnhjaja ma akupým hkrit wýr mra. Tirtũm kapêr o wrýk xwýnh ra kot mẽ kãm ujarênh xà hkôt nhũm mẽ kot Jejus pumunh jakamã ma akupým hkĩnh nê Tirtũm mã mex o mex ã harênh pê hã grer o akupým mra.

Mẽ kot Jejus ã hixi mênh ã harênh

Matêwre 1.21; Rukre 1.31

²¹ Tã nhũm wa hkrareta ra hã arĩgro pê 8 nhũm mẽ hwýr akuprô nê kãm my kwryt kà krãhta. Na hte Ijaew mẽ hkra myre piitã ã mẽ hipêx anê. Mẽ piitã mẽ kot Tirtũm mã ôr ã mẽ omunh kaxyw. Jakamã nhũm mẽ kãm ho anê nê hpãnã hã hixi mẽ. Marir kormã kot ho htujarô hkêt ri Tirtũm kapêr o wrýk xwýnh kot hkukamã kãm hixi jarênh xàja kôt nhũm mẽ hã hixi mẽ nhũm hixi kêp Jejus.

Mẽ kot Tirtũm mã Jejus nhõr pyrãk o hipêx

²²⁻²⁴ Tã nhũm Marir hpija-gri ho hapêx. Jakamã nhũm Jue ma krĩ pê Jerujarê hwýr mẽ kot Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwýr

amnhĩ kôt o mō. Na pre ra finat Mojes amnepêm Tirtũm nhỹ hã mē hkukamã mē hpãmjê mã ja hã karō. Nē mē kãm hã karō ho:

Koja mē aprō hpijagri. Hãmri nē hpijagri ho hapêx ka mē ma Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwÿr o mra nē hpãnhã Tirtũm mã mēmoj gō. Kãm tutre ho gō rÿ kãm tuuti hō ho axkrut nē agō kê patre hamÿ nē kãm kupa. Kot ja hã omunh nē hpijagri xwÿnhhta akupÿm mex ã harênh kaxyw.

Anhÿr o kot mē kãm ja hã karō jakamã nhũm wa ma ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kaxyw hwÿr mō. Nē amnhĩ kôt Jejus mÿ nē o mō. Tirtũm kot mē kãm ja hã karō nhũm mē kot hã kagà xà hkôt. Na pre ra finat Mojes mē kãm ja jarê nē mē kãm:

Kot kaj mē akra my kot wa hãmri nē te mē ate Tirtũm mã ôr kaxyw hipêx pyræk o hipêx. Kê tãm amnhĩ nhĩpêx o pa nē ÿ hã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho pa.

Anhÿr jakamã nhũm wa ra Jerujarê hwÿr nojarêt nē amnhĩ kôt Jejus mÿ nē ma amnhĩ kôt o mō.

Simeãw kot Jejus kukamã harênh

²⁵⁻²⁶ Rôm nhũm Jerujarê kamã Simeãwja. Tirtũm Karō nhỹ hã kot tanhmã amnhĩ to mex to ho pa xwÿnh na pre. Na pre hte Tirtũm kapêr

kôt pix mã tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã nhũm pre ra Tirtũm Karō ã kãm kapêr anê nē kãm:

—E inhma Simeãw. Kot kaj atĩr rãhã nhÿrmã Tirtũm kot mē akaxyw ãm mã xwÿnhja ka ano ho omu nē rĩ kormã ty.

Anhÿr o kãm kapêr jakamã nhũm kuma nē hkĩnh nē ãm pix kamã hamak o pa. Mē kêp Ijaew wÿr wrÿk nē mē ho mex mã xwÿnhhta pix kamã hamak rãhã ho pa. ²⁷ Jakamã nhũm Jejus katorxà mē hipêêxà purota wa Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkreja wÿr Jejus o axà nē kormã o xa. Finat Mojes kot mē kãm hã karō xà hkôt. Hãmri nhũm Tirtũm Karō mē hwÿr Simeãwja mē nhũm ma mē hwÿr tē nē axà. ²⁸ Hãmri nē wa hkrata pumu nē hkĩnh tÿx nē. Hãmri nē wa kêp kumÿ nē o xa nē hã Tirtũm mã mex o mex ã harê nē kãm:

²⁹⁻³² Pa Pahi Maati. E ot pa ixte amã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa xwÿnh ã amnhĩ jarê.

Nà ãm hãmri na ka pre ã inhmã jare hkukamã harênh anê. Tã ate inhmã harênh xà hkôt pa ra inhno ho omu. Kêp mē ixkamã ukapri xwÿnh ã omu. Nē kêp ate mē ixwÿr mēnh xwÿnh ã omu.

Nà koja te arĩgro hã myt hirã nē mēmoj piitã ho amnhĩrĩt mex pyræk o koja mē inhĩpêx o pa. Jakamã koja hprêk hãmri nē ma Ijaew kêt

xwýnhjê mã apê Tirtüm
ã akapêr o amnhĩrit
o pa nhũm mēhpri hã
ajarēnh ma. Nē mē
ixpê Ijaew kot paj mē
ijaxwýja kuma nē hã
ixpijaam o ri ixpa.

Jakamã kot paj ixàmnhĩx
ri tanhmã amnhĩ
nhĩpêx to ho ri ixpa
nē ixàmnhĩx ty. Ra
ixte inhno ho ate
inhmã harēnh xwýnhta
pumunh kēnã. Anē.

³³ Nhũm pre ã Simeãw Jejus
jarēnh anē. Nhũm katorxà
mē hipêêxà purota wa amnhĩ
jaer pē kot ã harēnh anhýrja
mar o xa. ³⁴⁻³⁵ Hãmri nhũm
Simeãw wa ho Tirtüm wý nē
kãm:

—E Tirtüm. Kêr ka ja wa ho
mex nē. Wa ho mex o wa ho
mex rãhã ho apa. Anē.

Hãmri nē Marir mã kapêr
nē kãm:

—Nà ãm hãmri na pre
Tirtüm mē pakaxyw akrata
xãm. Mē pahpê Ijaew kaxyw
ãm. Jakamã koja hprêk nē
ma Tirtüm kapêr o mē piitã
mē ahkre ho ri mē hkôt pa.
Nhũm mē kuma hãmri nē
ahpýnhã tanhmã hamaxpêr
to xà hkôt tanhmã hipêx to.
Jakamã nhũm mē hkwýjaja
kuma nē hkôt amnhĩ xunhwý
nē hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa.
Jao tãm hipêx o pa. No nhũm
mē hkwýjaja kuma nē axtem
nē kãm hkĩnh kêt nē. Hãmri
nē tanhmã hipêx to. Jakamã
kot kaj tee ri ja hã mē omu
nē akaprĩ htýx nē. Te mē kot
wapo ho akanhwýr nē akamã
ho kaxkep nhũm apê omnuj

týx pyræk o kot kaj amnhĩ
kamã ama nē mē omu. Anē.

*ãnti kot Jejus pumunh ã
harēnh*

Wam Ximotre 5.5

³⁶⁻³⁸ Rôm nhũm mēhõ ni pē
ãntija mē hwýr axà nē Jejus
pumu. Æntija Panuew kra na
pre. Nē Ase hkwy na pre. Ni
htã kêp Tirtüm nhý hã kapêr
jarēnh o pa xwýnh. Na pre ra
mjên no ãm kormã mjên nē pa
hã amgrà pē 7 pix nhũm pre
kêp ty. Hãmri nhũm axte mjên
kêt nē pa rãhã ra hpigêx týx
nē. Ra hã amgrà pē 84. Na pre
hte Tirtüm mã amnhĩ jarēnh
xà hã ixkre hwýr pa nē kãm
amnhĩ jarēnh rãhã ho pa. Nē
kot kãm amnhĩ jarēnh kaxyw
nē apkur kêt rãhã kãm amnhĩ
jarē. Nē arĩgro hã hwýr pa nē
kamàt kãm hwýr pa. Æ na pre
hte amnhĩ nhĩpêx anhýr rãhã
ho pa anē. Jakamã mē hwýr
axà nē Jejus pumu nē hkĩnh
nē. Hãmri nē hã Tirtüm mã
mex o mex ã harē nē kãm:

—Hêxta gàu nē Tirtüm. Æm
hãmri na ka mē ixwýr Jejus
mē. Ma amex o amex. Anē.

Hãmri nē Ijaew kot amnhĩ
wýr mē kamã ukaprĩ xwýnh
kamã hamak xwýnhjê mã ra
Jejus kator ã harēnh o ri mē
hkôt pa.

*Marir mē Juje wa kot
akupým Najare hwýr mōr ã wa
harēnh*

Matêwre 2.19-23

³⁹ Tã nhũm Marir mē Juje
wa Tirtüm kapêr ã kagà htüm
kôt Tirtüm mã amnhĩ jarēnh
xà hã ixkre kamã tanhmã
amnhĩ nhĩpêx to hpa hãmri nē
kato nē ma akupým mō. Ma

Garirej kamã õ krĩ pê Najare hwÿr wa ma akupÿm mõ.

⁴⁰Tã nhũm wa hkrata ra wa kãm hprêkre ho mõ. Nê mex nê àhpumunh tÿx nê. Tirtũm kot tânopxar nê mẽmoj to kutã nojarêr rãhã ho pa jakamã nhũm mex nê hkĩnh nê pa.

Marir mẽ Juje wa kot tee ri Jejus japêr ã wa harênh

Rukre 4.22

⁴¹Nhũm pre hte Marir mẽ Juje wa amgrã mẽ hkwÿjê hkõt ma Jerujarê hwÿr pa. Mẽ kot arĩgro pê Pas ã hkĩnh kaxyw. Pas ã na hte mẽ kêp Ijaew amnepêm Tirtũm kot pika pê Ejit rũm mẽ hpãmjê katorja mã hamaxpêr kaxyw axpên wÿr akuprõ nê hã hkĩnh. Jakamã nhũm wa ma mẽ hkõt hã hkĩnh kaxyw Jerujarê hwÿr hkwÿjê hkõt mõ. ⁴²Nhũm ra Jejus hprêk o mõ. Ra hã amgrã pê 12 jakamã nhũm wa ma amnhĩ kõt o mõ. ⁴³⁻⁴⁴Tã nhũm mẽ hkĩnh pa hãmri nê akupÿm nojarêr nhũm Marir mẽ Juje wa ma hkwÿjê hkõt akupÿm mõ. Nhũm Jejus Jerujarê kamã ahte arĩk nê akupÿm wa hkõt mõi kêt nê. Nhũm wa htÿx wam ma hkwÿjê hkõt htêm ã hkamnhĩx jakamã wa hapêr kêt nê. Hãmri nê wa hapu hã hamakêtkati nê mẽ hkõt mõi o mõi ã ra hã kamãt. Hãmri nê mẽ kot amnhĩm hikranh xãja wÿr mẽ hkõt põi nê tee ri mẽ hkaêx ã hkra japêr o ri mra nom omunh kêt nê. ⁴⁵Jakamã nhũm apkati nhũm wa awjanã nê ma akupÿm Jerujarê hwÿr mõi nê kamã hapêr o ri pa.

⁴⁶Nom tokyx kãm kator kêt nê. Mẽ hkaêx ã tee ri hapêr o pa hã apkati axkrut. Nê nõ nhũm apkati nhũm wa tã Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkreja wÿr hapêr o mõi nê hwÿr axã. Hãmri nê omunh kurê kumrêx. Nhũm arĩ mẽ kot Tirtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwÿnhjê mar o mẽ kutã nhÿ. Nê mẽmoj tã ri mẽ hkukja nê tanhmã mẽ kãm ujarênh to. ⁴⁷Nhũm mẽ kot mar xwÿnhjaja tee ri kapêr ã kuma nê àhpumunh tÿx ã omu hãmri nê akryk mar o hkrĩ. ⁴⁸Hãmri nhũm Marir mẽ Juje mẽ hwÿr axã nê mẽ kuri wa hkraja pumunh kurê kumrêx. Hãmri nhũm katorxãja hwÿr tẽ nê kãm:

—Xê Jejus. Mon ka axtem nê ã ri amnhĩ nhĩpêx anê nê akupÿm wa ixkõt amõi kêt nê? Na pa wa mõi nê mẽ pahkwÿjê hkõt põi nê tee ri mẽ hkaêx ã ajapêr nê tee ri akukamã ijamaxpêr. Anê.

⁴⁹Hãmri nhũm amnhĩ tã wa kuma nê wa kãm:

—Tÿ. Nom Inhĩpêêxã nhõrkwÿ kamã ixarĩk kênã na ka wa tee ri ixkukamã ajamaxpêr nê ijapêr o ri apa. Anê.

⁵⁰Hãmri nhũm wa kuma nê ã kot amnhĩ jarênh anhÿrja kukamã tee ri hamaxpêr. ⁵¹Hãmri nê mẽ ma akupÿm mõi nê Najare hwÿr põi nê kamã pa. Nhũm pre Jejus wa kapêr kõt ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa. Hãmri nhũm katorxãja hkra x rũm mẽ kot kãm tanhmã hkra kot amnhĩ nhĩpêx to hkukamã harênhja

pix kukamã hamaxpêr rãhã ho pa.

⁵² Gaa nhũm Jejus ra àptàr o mō. Nê àhpumunh tỳx nê. Nhũm mẽ piitã ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omu nê kãm hkĩnh nê. Nhũm Tĩrtũm haxwỳja kãm hapê nê.

3

Juãw Paxis kot Tĩrtũm kapêr jarênh o pa hã harênh

Matêwre 3.1-10; Makre 1.1-8; Juãw 1.19-28

¹⁻² Tã nhũm kormã pahihiti Tipeja mẽ ho amnhĩptàr o pa. Na pre ra mẽ ho amnhĩptàr ã amgrã pê 15. Nhũm Põn Piratja pahihiti Xipe mã pika pê Ijaew nhõ xwỳnhjê ho amnhĩptã. Nhũm Eroxxja kãm pika pê Garirej nhõ xwỳnhjê ho amnhĩptã. Nhũm Eroxx tõ Firipja kãm pika pê Iturej nê hõ pê Takonĩt wa kamã mẽ pa xwỳnhjê ho amnhĩptã. Nhũm Risãnja kãm pika pê Apirêñ kamã mẽ ho amnhĩptã. Nhũm Anas mẽ Kajpasja wa kêp Ijaew nhõ patre maati.

Rôm nhũm Jejus mẽ Jakaris kra Juãwja wa ra hamê anhĩpê àptàr. Jakamã nhũm Tĩrtũm tanhmã Juãw mã kapêr to. Kormã kapôt ã ri pa ri nhũm kãm kapêr nê kãm tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kãm karõ nê kãm:

—Pa Juãw. E inhma. Kêr ka ma mẽ kãm ixkapêr jarênh rãhã ho ri apa. Anê.

³ Hãmri nhũm kuma nê ma ri mẽ kãm kapêr jarênh o pa. Pyhti pê Jotãw mỳri mẽ piitã mẽ kãm harênh o ri pa nê hpãnhã ihkjê hã ri mẽ pa

xwỳnhjê mã harênh o ri pa. Nê mẽ kãm:

—E kwa mẽ tokyx amã amnhĩ tomnuj kaga hprãm xàj tãm ri amnhĩ nhĩpêx. Kê Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nê mẽ anê mẽ ate amnhĩ tomnuj o hapêx pa. Pa mẽ piitã mẽ kot mẽ apê Tĩrtũm kra hã mẽ apumunh kaxyw mẽ akrã kumrã.

Anhỹr o mẽ kãm kapêr o ri pa. ⁴⁻⁵ Na pre ra amnepêm mẽ hkukamã Tĩrtũm nhỹ hã kapêr o pa xwỳnh Ijais ra Juãw kukamã kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harê nê hã kagã. Nê hã kagã ho:

Koja nhỹrmã mēhõ mōñ pōj. Kapôt ã mōñ pōj nê mẽ kãm ujarênh o ri pa. Nê mẽ kãm ujarênh o: “E mẽ inhma. Koja Tĩrtũm tokyx mẽ pahwỳr mẽ panhõ pahihiti mẽ nhũm wrỳnhũm mẽ piitã omu. Jakamã kwa mẽ tokyx kutêp tãm amnhĩnhĩpêx o apa. Te ho mẽ kot mēhõ kutêp pry ho mex pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Jao tãm amnhĩ nhĩpêx. Nê tãm axpên nhĩpêx. Pahihitita kutêp. Mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx te kot pry nhĩnur pyrãk nhũm mẽ tee ri kot kãm hã mrar mex prãm kaprỳ pyrãk. Hinur nê krã hakỳx nê pry juk pyrãk o na mẽ pahte amnhĩ nhĩpêxja. Jakamã kot kaj mẽ ate amnhĩ tomnuj kaga nê tãm amnhĩ nhĩpêx.

Ně tām axpĕn nhĭpĕx. Hāmri ně te mẽ kot pry nhĭnur o mex ně ho katàt nhŭm katàt muux ně nŏr pyrāk o kot kaj mẽ amnhĭ nhĭpĕx. Pahihti nywta kutĕp. Kwa kĕr ka mẽ ā amnhĭ nhĭpĕx anĕ.

⁶ Kot kaj mẽ anĕ nhŭm mẽ ohtô ně ja hā mẽ apumu hāmri ně mẽ apyrà Tĭrtŭm kot mẽ ho hkra kaxyw amnhĭ to kuwỳ.” Anhÿr o mẽ kām ujarĕnh o pa. Anĕ.

Nhŭm pre ā finat Ijaisja Juāw Paxis kukamā mẽ kām ujarĕnh anhÿr o pa. ⁷ Jakamā nhŭm aptār ně Ijais kot ra hkukamā harĕnh xà hkôt ma Tĭrtŭm kapĕr o mẽ ahkre ho pa. Nhŭm prem kuma hāmri ně kot mẽ hkrā kumrār kaxyw hwÿr amnhĭ to mra. Nhŭm mẽ omu ně tanhmā mẽ ahkre hto. Nĕ mẽ kām kapĕr kām hihtỳx ně mẽ kām:

—Tk. Kwa kormā. Mĕ ate amnhĭ tomnuj pix o ri apa xwỳnh kĕnā. Xà kot paj mẽ ate amnhĭ tomnuj rāhā mẽ akrā kumrā nhŭm Tĭrtŭm ja hā mẽ apumu nhŭm ja kām mex nà? Nà koja ja kām mex kĕt ně. Koja ja mÿrapĕ nhÿrmā tanhmā mẽ anhĭpĕx to ka mẽ tee ri umaj apimxur prām kaprỳ.

⁸ —Na htem amnhĭ tomnuj kaga ně hpānhā tām amnhĭ nhĭpĕx. Nĕ tām ri axpĕn nhĭpĕx. Jakamā e kwa mẽ ā amnhĭ nhĭpĕx anhÿr o apa. No na ka htem atỳx ri ajamaxpĕr o: “Mĕ ixpĕ finat

Apraāw kanrĕhā htāmnhwỳ jakamā koja Tĭrtŭm ja hā mẽ ixpumu hāmri ně mẽ ixte amnhĭ tomnuj mÿrapĕ tanhmā mẽ ixto hkĕt ně. Koja ām mẽ ixto mex rāhā ně.” Anhÿr o atỳx ri amnhĭ kukamā ajamaxpĕr o apa. Nom ja kot anhÿr kĕt. Mĕ apĕ Apraāw kanrĕhā htāmnhwỳ htā urāk ně tām amnhĭ nhĭpĕx o apare hā. Kot ka mẽ apĕ kanrĕhā htāmnhwỳ htā amnhĭ tomnuj o ri apa hāmri ně Tĭrtŭm noo mā te mẽ apĕ pikap kĕnre nhĭkwỳ pix pyrāk.

⁹ —Na ra Tĭrtŭm kot mẽ ate amnhĭ tomnuj mÿrapĕ tanhmā mẽ ato kaxyw. Koja mẽ anhĭpĕx o te mĕhŏ nhŏ mẽmoj pār ô hkĕt nhŭm kot tee ri omunh hāmri ně krāhyr ně kuwy kamā mĕnh ně ho xĕt par pyrāk o mẽ anhĭpĕx. Jao amnhĭ ně kuwy hwÿr mẽ arĕnh pa ka mẽ kamā amnhĭ xà htỳx kamā ajamak rāhā ho ri apa. Anĕ.

Nhŭm pre ā Juāw Paxisja mẽ kām kapĕr anĕ. ¹⁰ Hāmri nhŭm mẽ kuma ně tee ri amnhĭ kukamā hamaxpĕr ně kām:

—Kwa xŏ wehe? Xà koja ā mẽ inhĭpĕx anĕ? Kwa tanhmā kot paj mẽ kot ā mẽ inhĭpĕx anhÿr pymaj amnhĭ nhĭpĕx to wehe? Anĕ.

¹¹ Hāmri nhŭm mẽ kām:

—Nà kĕr ka mẽ axpĕn kām axukaprĭ ho ri apa. Nĕ mẽ kĕp amrakati xwỳnhjĕ mā amnhĭ kutā mẽmoj nhŏr o ri apa. Nĕ mẽ anhĭnŏhkā axkrut ně mẽhŏ hinŏkà hkĕt xwỳnhjĕ mā ho pyxi ně agŏ ně pyxi ně

ho arĩk. Nē mẽ axàpkur xà ho anhõxỳ ho apa hkêt nē. Ām axàmnhĩx ri mẽ kệp amrakati xwỳnhjê mã amnhĩ kutã mẽ kãm mẽmoj to hkryre nē agõ. E kêt ka mẽ ã axpẽn nhĩpêx anhỹr o ri apa. Anē.

¹² Hãmri nhũm Rõm kãm mẽ õ pahihtĩ mã mẽ piitã mẽ kệp kàxpore hkwy jamỳnh xwỳnhjaja mẽ uràk nē hwỳr mra. Kot mẽ uràk nē mẽ hkrã kumrãr kaxyw hwỳr mra nē kãm:

—No we mẽ pajaja? Tanhmã kot paj wem amnhĩ nhĩpêx to? Anē.

¹³ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽ kajaja kêt ka mẽ Rõm nhõ pahi kot mẽ amã mẽ ate mẽ kệp kàxpore hkwy jamỳnh jarênh xà hkôt pix mã hamỳnh o ri apa. No mẽ atỳx ri amnhĩ krã hkôt amnhĩm hkwy jamỳnh prãm xàj mẽ kãm hkre kamã ho rũnh nē mẽ kãm harênh o ri apa hkêt nē. Anē.

¹⁴ Hãmri nhũm hpãnhã pòristi hkwyjaja hwỳr mra nē kãm:

—Kwa no we mẽ pajaja? Tanhmã kot paj wem ri amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa? Anē.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà kêt ka mẽ anhõ pahihtĩ kot mẽ axàpênh pãnhã mẽ amã kàxpore nhõrta pix jamỳ nē ajamakêtkati nē axàmnhĩx ri ho amnhĩm axujaprõr o ri apa. No mẽ akwỳjaja kãm apyma nē mẽ amã kàxpore nhõr prãm xàj ri mẽ kãm tanhmã amnhĩ pyma hto ho ri apa hkêt nē. E kêt ka mẽ ã

amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Anē.

Juãw Paxis kot tanhmã Jesus jarênh to hã harênh

Matêwre 3.11-12; Makre 1.7-8; Juãw 1.19-28; mãânêñ Atre 19.4

¹⁵ Nhũm pre ã Juãw Paxisja mẽ kãm kapêr anē. Nhũm mẽ kuma nē htỳx kệp Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm mã xwỳnhnta ã hkamnhĩx. ¹⁶ Hãmri nhũm amnhĩ tã ã mẽ hamaxpêr anhỹr ã mẽ omu hãmri nē mẽ kãm amnhĩ tã aprã nē mẽ kãm:

—Nà pa hkêt. Na pa hte ãm Tĩrtũm mã gô pix o mẽ hkrã kumrãr o ri ixpa. No koja tokyx ixpãnhã Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwỳnhnta tãm mẽ pahwỳr pøj. ãhpumunh tỳx o kot ijakrenh jakamã na pa hte ãm kukwak ri ixpa nē hã ixpijaam o ri ixpa. Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwỳnhnta koja mẽ awỳr Karõ rē nhũm mẽ akaxwỳnh mã agjê ka mẽ ý hã tãm ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Nom kormã mẽ kot tãm amnhĩ nhĩpêx hkêt xwỳnhjaja koja ja hã mẽ omu hãmri nē mẽ hipêx o te kuwy kot mẽmoj to kaxàr par pyràk o mẽ hipêx.

¹⁷ —Na htem pur kãm harõj nhĩkê nē ho grã nē hpãnhã kahtwỳ. Nē kahuk pa hãmri nē hkapĩ nhũm kôk apê nē prỳhkà ho htor nē ho hapêx pa. Nhũm mẽ hy ho pa nē ixkre kamã gôj kãm unhwỳ. Ja pyrã nē koja tokyx Tĩrtũm mẽ piitã mẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ omunh xà hkôt mẽ ho axkjê.

Mē kot tām amnhĩ nhĩpêx o mē pa xwỳnhjaja koja ma amnhĩ wỳr mē ho api nhũm mē kuri mex nē hkĩnh rāhã nē pa ho pa. No mē kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjaja koja mē hkĩnhã tanhmã mē hipêx to nhũm mē ma kuwy raxja wỳr pa nē kamã amnhĩ xà htỳx kamã hamak rāhã nē pa ho pa. Anē.

¹⁸ Nhũm pre ã Juãw Paxis Tĩrtũm kapêr o mē ahkre anhỳr o pa.

Juãw Paxis kot Jejus krã kumrãr ã harênh

Matêwre 3.13-17; Makre 1.9-11

¹⁹ Tã nhũm Ijaew nhõ pahi Eroxo ra htõ hprõ pê Eroxis pytã nē ho hprõ nhũm Juãw Paxisja harênh ma nē ma hwỳr tē nē hã kãm akir. No ãm ja pix ã kãm ãkjer kêt nē. Mãânēn tanhmã kot amnhĩ tomnuj tỳx to ho pa hã kãm akir. ²⁰ Nhũm amnhĩ tã kuma nē kamã gryk tỳx nē amnhĩ tã mē kãm hã amỳnê nhũm prem unê nē haxã. Jao amnhĩ tomnuj tỳx nē. ²¹ Nom kormã mē kot haxãr kêt ri nhũm Juãw Paxis Ijaew kwỳjê krã kumrãr o xa. Rôm nhũm Jejusja hãmri tãm nhỹhỹnh hwỳr tē nē kot hkrã kumrãr kaxyw kãm anē nhũm kuma nē hkrã kumrã. Hãmri nhũm Jejus gôj rũm api nē kormã gô mỳ ri Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh o xa. ²² Pu nhũm kaxkwa axkjê nhũm kurũm Tĩrtũm Karõ te tuuti pyrà nē hwỳr wrỳk o tē nē ikre hã xa. Hãmri nhũm kaxkwa rũm Tĩrtũm kãm kapêr nē kãm:

Pa? E apê Ixkra mex na ka. ãm hãmri na ka hte ixkanrêhã amnhĩ nhĩpêx o apa. Inhmã ajapê kamã na ka ri apa ho apa. Anē.

Jejus kukamã higêt nē hpãmjê nhĩxi hã harênh

Matêwre 1.1-17

²³ Tã nhũm Jejus Tĩrtũm mã kapêr o mē ahkre ho pa hkrax. Na pre ra hã amgrã pê 30 hãmri nē kãm ho hkrax.

E kot paj hpãnhã amã Jejus kukamã hpãmjê nhĩxi jarê Teopre. Ijaewjaja na prem htỳx ho Juje kêp Jejus nhĩpêêxã kumrêx ã hkamnhĩx nom kêp hipêêxã kumrêx kêt ãm kêp hipêêxã puro na pre.

Jejus kêp Eri htãmnhwỳ na pre.

²⁴ Nē Eri kêp Matat kra na pre.

Nē Matat kêp Rewi hkra na pre.

Nē Rewi kêp Mewki hkra na pre.

Nē Mewki kêp Jãnaj kra na pre.

Nē Jãnaj kêp axtem Juje hõ hkra na pre.

²⁵ Nē Juje kêp Matatis kra na pre.

Nē Matatis kêp Amõs kra na pre.

Nē Amõs kêp Naũ hkra na pre.

Nē Naũ kêp Eri hkra na pre.

Nē Eri kêp Nakai hkra na pre.

²⁶ Nē Nakai kêp Mate hkra na pre.

Nē Mate kêp axtem Matatis õ hkra na pre.

Nē Matatis kêp Semeĩ hkra na pre.

Nē Semeĩ kēp Juje hō hkra na pre.

Nē Juje kēp Jotre hkra na pre.

²⁷ Nē Jotre kēp Joanān kra na pre.

Nē Joanān kēp Rej kra na pre.

Nē Rej kēp Joropape hkra na pre.

Nē Joropape kēp Saraxi kra na pre.

Nē Saraxi kēp Neri hkra na pre.

²⁸ Nē Neri kēp axtem Mewki hō hkra na pre.

Nē Mewki kēp Axi hkra na pre.

Nē Axi kēp Kojā hkra na pre.

Nē Kojā kēp Ematā hkra na pre.

Nē Ematā kēp Erti hkra na pre.

²⁹ Nē Erti kēp Jojue hkra na pre.

Nē Jojue kēp Eries kra na pre.

Nē Eries kēp Jorĩ hkra na pre.

Nē Jorĩ kēp Matat hkra na pre.

Nē Matat kēp axtem Rewi hō hkra na pre.

³⁰ Nē Rewi kēp Simeāw kra na pre.

Nē Simeāw kēp Juta hkra na pre.

Nē Juta kēp axtem Juje hō hkra na pre.

Nē Juje kēp Janā hkra na pre.

Nē Janā kēp Eriakĩ hkra na pre.

³¹ Nē Eriakĩ kēp Merea hkra na pre.

Nē Merea kēp Mena hkra na pre.

Nē Mena kēp Matata hkra na pre.

Nē Matata kēp Natā hkra na pre.

Nē Natā kēp Tawi hkra na pre.

³² Nē Tawi kēp Jese hkra na pre.

Nē Jese kēp Opex kra na pre.

Nē Opex kēp Poas kra na pre.

Nē Poas kēp Sarā hkra na pre.

Nē Sarā kēp Nasō hkra na pre.

³³ Nē Nasō kēp Amĩnatap kra na pre.

Nē Amĩnatap kēp Amĩ hkra na pre.

Nē Amĩ kēp Ari hkra na pre.

Nē Ari kēp Erō hkra na pre.

Nē Erō kēp Pere hkra na pre.

³⁴ Nē Pere kēp Juta hkra na pre.

Nē Jako kēp Ijak kra na pre.

Nē Ijak kēp Apraāw kra na pre.

Nē Apraāw kēp Tera hkra na pre.

Nē Tera kēp Nako hkra na pre.

³⁵ Nē Nako kēp Jeruk kra na pre.

Nē Jeruk kēp Rakau hkra na pre.

Nē Rakau kēp Parek kra na pre.

Nē Parek kēp Epti hkra na pre.

Nē Epti kēp axtem Sara hō hkra na pre.

³⁶ Nē Sara kēp Kajnā hkra na pre.

Nē Kajnā kēp Apaxat kra na pre.

Nē Apaxat kēp Sēre hkra na pre.

Nē Sēre kēp Noehti hkra na pre.

Nē Noehti kēp Ramek kra na pre.

³⁷ Nē Ramek kēp Metujarē hkra na pre.

Nē Metujarē kēp Enok kra na pre.

Nē Enok kēp Jarate hkra na pre.

Nē Jarate kēp Marerer kra na pre.

Nē Marerer kēp axtem Kajnā hō hkra na pre.

Nē Kajnā kēp Enos kra na pre.

³⁸ Nē Enos kēp Set kra na pre.

Nē Set kēp Atāw kra na pre.

Nē Atāw kēp Tirtūm kra na pre. Tirtūm kot wam my pē Atāwja pika ho hipēx jakamā te kēp hkra pyrāk.

Ā Jejus kukamā hpāmje nhīxi kot anhÿr.

4

Satanasti kot amnhī tā Jejus kamā hamak ā harēnh

Matēwre 4.1-11, 16.23; Makre 1.12-13, 8.33; määnēn Eprēw 2.18, 4.15

¹ Tā nhūm Jejus pyhti pē Jotāw rūm akupÿm ma mō. Hāmri nē Tirtūm Karō nhÿ hā mēmoj kutā amnhī to htÿx nē. Jakamā nhūm nhÿhÿm ma kapôt wÿr o mō ² nhūm Satanasti omu nē ma hwÿr tē nē ri hkôt pa. Kapôt ā ri hkôt hēx rom tanhmā kām nē ho pa. Kot mar nē Tirtūm kapēr nhīrōp ām prām xāj ma hkôt tanhmā kām kapēr to ho pa.

Hāmri nē hkôt pa o hā arġgro pē 40 nhūm Jejus kormā apkur kēt o hā arġgro pē 40 nē hapēx nhūm ra kām prām tÿx nē. ³ Hāmri nhūm Satanasti kām:

—Kwa mǎn ka ra amā prām tÿx kumrēx nà? Nom xep apē Tirtūm Kra jakamā mēmoj tanhmā apē kute hkēt. Kwa kēn nhīkwÿ mÿj mā anē kē amā pāwti hā amnhī jahkre ka aku nē tokyx ho amnhī xihtÿx. E kwa tokyx kām anē. Anē.

⁴ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Tk. Nà kot paj akapēr mar xà hkôt tanhmā amnhī nhīpēx to hkēt nē. Koja Tirtūm kām inhmā mēmoj nhōr prām nē inhmā mēmoj gō pa arġ kormā kukrē. Kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Na htem mē apkur xà pix kukwak ri htīr nē pa hkēt nē. Na htem määnēn Tirtūm kapēr mar xà hkôt tanhmā ri amnhī nhīpēx to ho pa ho htīr nē mex nē pa. Anē.

Ā kapēr ā kagā kot ja jarēnh kot anhÿr jakamā kot paj amar xà hkôt ā ri amnhī nhīpēx anhÿr kēt nē. Ām kwarī ho kwarī. Anē.

⁵ Nhūm pre ā Jejus Satanasti mā kapēr anē nhūm tee ri kuma hāmri nē hpānhā ma nhÿhÿm o mō nē nhÿri kÿx pē mēmoj prēēti nhīmōk ā o xa. Hāmri nē kām pika piitā ahkre ho xa. Nē kām mē hikukrēx piitā ahkre. Kāxpore nē mēmoj piitā nhūm kām ahkre hpa nhūm anhīpē

omunh o xa. ⁶ Hāmri nhūm Satanasti kām:

—E mǎn ka kam ri mēmoj mǔj piitā omu. Piitā inhō na. Inhmā na pre Tirtūm piitā ōr pa. Kot paj inhmā mēhō mā ōr prām nē kām kugō. ⁷ Tā amā kot paj kugō. Jakamā e. Kwa tokyx ixkutā tēm nē inhmā inhmex o inhmex ā ijarē pa ama nē rī amā piitā ōr pa. E tokyx. Anē.

⁸ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Tk. Kot paj amā amex o amex ā ajarēnh kēt kumrēx. Ām kwarī ho kwarī. Amexti hā. Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja nē kapēr kām hihtyx kēnā. Kapēr kot:

Kēr ka mē ixkapēr pix ma.
Nē ixkutā pix mā
mǎn akōnkrā ho akrī
nē inhmā inhmex o
inhmex ā ijarēnh o
ri apa. Kēr ka mē ā
amnhī nhīpēx anhÿr o
ri apa.

Anhÿr o kot harēnh jakamā kot paj ri amā amex o amex ā ajarēnh kēt nē Satanasti. Anē.

⁹ Nhūm pre ā Jejus amnhī nē kām kapēr anē. Hāmri nhūm tee ri kuma nē hpānhā ma krī pē Jerujarē hwÿr o mō. Nē mē kot Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hprēk nhīmōk wÿr ho api nē kÿxpē hatur xā hā ām nhūm xa. Nhūm amnhī parpē kēn rūnh nhīkwÿ pumunh o xa. Hāmri nhūm Satanasti kām:

—E apē Tirtūm Kra jakamā kwa ja rūm ahpar mā ajarī nē ma tē nē pikap tēm. Koja Anhīpēēxā apumunh mex nē ka tanhmā amnhī to hkēt nē.

¹⁰⁻¹¹ Kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Tirtūm koja kapēr o wÿk xwÿnh mā ajarē ka ajarī nē ahpar mā tē nhūm mē kÿx pē amÿ nhūm mēmoj akā hyr kēt nē.

Ā kapēr ā kagā kamā ajarēnh kot anhÿr jakamā e tokyx ajarī nē ma tēn pikap ahto. Anē.

¹² Hāmri nhūm kuma nē kē axte amnhī tā kām kapēr nē kām:

—Tk. Kwa nā. Kot pa ri amar xā hkôt ā amnhī nhīpēx anhÿr kēt nē. Koja Tirtūm tām inhmā ijarī hā karō pa rī mar xā hkôt ijarī no kot pa ri amar xā hkôt ijarī hkēt nē. Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Kēr ka mē amnhī krā hkôt amnhī tā ixkamā ajamak kaxyw inhÿxi jarēnh kôt tanhmā amnhī nhīpēx to hkēt nē.

Ā ja nē kapēr kot anhÿr jakamā ām kwarī ho kwarī. Kot paj ri amar xā hkôt ā amnhī nhīpēx anhÿr kēt nē. Tām kot inhmā ijarī hā karōre hā. Anē.

¹³ Nhūm pre ā Jejus Satanasti mā kapēr anē hāmri nhūm tee ri mēmoj piitā ho mar kaprÿ hāmri nē hkaga nē ma nhÿhÿm tē. Hāmri nē kot nhÿrmā axte hwÿr htēm nē kot mēmoj punuj o mar kaxyw kormā amnhīm hamār o ri pa.

Jejus kot Tirtùm kapër o mẽ ahkre ho hkrax ã harênh

Matêwre 4.12-17; Makre 4.14-15

¹⁴ Tã nhũm Jejus ma akupÿm Garirej wÿr mō. Nê Tirtùm Karō nhÿ hã àhpumunh tÿx nê hkwÿjê mã kapër jarênh o ri pa. Nhũm mẽ kuma nê piitã pikaja kamã axpên mã tanhmã harênh to. ¹⁵ Na pre hte mẽ kot Tirtùm kapër o mẽ ahkre xà hã ixkre hwÿr agjê nê kamã mẽ ahkre ho hkrĩ. Nhũm mẽ piitã kuma nê kãm mar prãm nê. Hãmri nê axpên mã mex ã harênh o ri pa.

Najare kamã mẽ kot Jejus kaga hã mẽ harênh

Matêwre 13.53-58; Makre 6.1-6; Juãw 1.11

¹⁶ Tã nhũm Jejus ma akupÿm krĩ kamã àptàr xàja wÿr ma mō. Najare hwÿr. Hãmri nê kamã pōj.

Nhũm Ijaew nhõ arĩgromnu pê sap kato nhũm Jejus ma mẽ hkôt Tirtùm kapër o mẽ ahkre xà hã ixkre hwÿr tẽ. Hãmri nê hwÿr axà nê mẽ kuri nhÿ. Hãmri nê kamã mẽ kãm Tirtùm kapër ã kagà htùm kamã harênh kaxyw kànhmã xa ¹⁷ nhũm mẽ omu nê kãm ja gō. Finat Ijais pê Tirtùm nhÿ hã kapër xwÿnh kot Tirtùm kapër kwÿ hã kagàja nhũm mẽ kãm kugō. Hãmri nhũm kupy nê kamã kormã Tirtùm kot tanhmã mẽmoj jarênh to hō japêr o xa. Nê kãm kato hãmri nê mẽ kãm kamã harê. Nom amnhĩ tã kamã mẽ kãm harênh o xa nê mẽ kãm:

¹⁸ Na pre ra Tirtùm Karōja ixto ixàhpumunh tÿx nê mẽ kêp amrakati xwÿnhjê hwÿr inhmẽ pa ra mō. Ixte mẽ kãm mẽmoj mex jarênh o ixpa kaxyw. Nê Satanasti kot amnhĩ kôt mẽ unhwÿr xwÿnhjê hwÿr nhũm pre mãânên inhmẽ. Ixte mẽ nê Satanasti japôx o ixpa kaxyw. Nê mẽ kot hprĩ hã Tirtùm kapër mar kêt xwÿnhjê hwÿr nhũm pre mãânên inhmẽ. Ixprĩ hã ixte mẽ kãm kapër jarênh o ri mẽ hkôt ixpa kaxyw. Nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwÿnhjê hwÿr nhũm pre mãânên inhmẽ. Ixte mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj rênh pa nhũm mẽ hamakêtkati nê àmnhĩx ri pa kaxyw. ã na pre Tirtùm jajê piitã hwÿr inhmênh anê pa ra man mōn pōj.

¹⁹ Nê amgrà ja kêp Tirtùm kot mẽ ato mex xà hã amgràja nhũm ixte mẽ amã harênh o ixpa kaxyw na pre inhmẽ pa mōn pōj. Anê.

²⁰ Nhũm pre ã Jejus Tirtùm kapër ã kagà htùm kamã mẽ kãm amnhĩ jarênh anê. Hãmri nê akupÿm mẽ kãm kagàja gō nê ho mẽ ahkre kaxyw akupÿm nhÿ nhũm mẽ piitã omunh pê mar o hkrĩ. ²¹ Hãmri nhũm mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarênh to nê mẽ kãm:

—E ra Ijais kot ã ixkukamã ijarênh anhÿr xà hkôt na pa mẽ awÿr wrÿ nê mẽ anoo mã ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o hkrax. Anê.

²² Hãmri nhũm mẽ amnhĩ jaêr pê ã kot amnhĩ jarênh anhÿr ã kuma. Nê tee ri kuma nê axpên pumunh pê hamaxpêr o hkrĩ. Jejus mẽ kurom àhpumunh tÿx nê kapêr mex tã nhũm mẽ ãm kêp amnhĩ kwÿ pix ã hkamnhĩx kãm hihtÿx nê. Hãmri nê axpên mã:

—Tk. Kwa kêp Juje hkra pix kênã koja we ri ã amnhĩ jarênh anê. Anê.

²³ Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Nà na ka mẽ ixte amnhĩ jarênh ma nom ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Jakamã axpên mã ijarênh o: “Tk. Kêp mẽ pahkaprĩ xwÿnh ro nhÿx jar mẽ panhõ krĩ kamã aa mẽ pahte mẽmoj pumunh kêt kwÿ tanhmã mẽ pamã hipêx to pu mẽ hã omu. Te ra kot krĩ pê Kapanau kamã mẽ kãm mẽmoj kwÿ ho anhÿrta pyræk. Pu mẽ omu nê hkôt pajamaxpêr kurê kumrêx.” Anhÿr o ri axpên mã ijarê. ²⁴ Koja nhãm krĩ hõ kamã mēhõ kêp Tĩrtũm kapêr jarênh xwÿnh ã amnhĩ jarê ka mẽ harênh ma nê amã ma hwÿr amrar nê mar prãm nê. No kêt jar mẽ panhõ krĩ kamã ixpê mẽ anhĩõ hã ã amnhĩ jarênh anê ka mẽ amã inhmar prãm kêt nê.

²⁵ —Kwa mẽ inhma. Amnepêm kormã finat Eris hĩr ri na pre mẽ hã na wrÿk

kêt ry rax nê. Jao hã amgrà axkrunêpxi nê hkôt mytwrÿ pê 6. Nhũm mẽ õ hkêt nê pa. Ra mẽ kêp mẽmoj grà pa nê hapêx nhũm mẽ kãm prãm tÿx kumrêx nê pa. Nhũm mẽ kêp mẽ mjên tyk xwÿnhjaja kãm prãm xàj hirot o pa. ²⁶ Tã nom Tĩrtũm mẽ ho mex kaxyw mẽ hwÿr Eris mẽnh kêt nê. Erisja mẽ uræk nê kêp Ijaew tã nhũm Tĩrtũm kot mẽ ho ajuta kaxyw mẽ hwÿr mẽnh kêt nê. Mẽ kot amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt hamaxpêr kêt jakamã nhũm mẽ hwÿr mẽnh kêt nê. Axtem Ijaew kêt xwÿnhjê hõ hwÿr na pre kumê. Nhãm Sitõ kamã krĩ pê Sarep kamã mjên htyk xwÿnhnta wÿr. Tokyx kot tanhmã ho mex to kaxyw. Jakamã nhũm ma hwÿr mō nê tanhmã kãm kapêr to nhũm kuma nê amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt hamaxpêr kurê kumrêx.

²⁷ —Nê finat Eriasti haxwÿja. Eris pyrà nê kêp Tĩrtũm nhÿ hã kapêr o pa xwÿnh tã amnhĩ kwÿ pê Ijaew tanhmã mẽ ho ajuta hto hkêt nê. Na prem ohtô nê hkà nhy nê hkro xàpêr o pa. Jao ra omnuj tÿx nê. Tã nhũm Tĩrtũm kot akupÿm mẽ ho mex kaxyw mẽ hwÿr Eriasti mẽnh kêt nê. Amnhĩ kaxyw mẽ kot hkôt hamaxpêere hã. ãm Sir nhõ xwÿnh Namãja pix na pre Tĩrtũm Eriasti mã anê nhũm akupÿm ho mex. Kêp Ijaew kêt tã nhũm akupÿm ho mex. Tã ja pyrà nê na pa ãm mẽ kot amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr pix xwÿnhjê mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to

ho ri ixpa. No mẽ ate amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr kêt xwỳnhjê mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to hkêt nê. Anê.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm amnhĩ jarênh anê.

²⁸ Hãmri nhũm mẽ kuma nê kamã gryk tỳx nê axpên mã hã amỳnê nê axpên mã:

—Tk. Kwa pu mẽ ixkre nê kator nê ma o tẽ nê kupĩ ri. Anê.

²⁹ Hãmri nê kaxyw kànhmã kuhê hpa nê hwỳr hprôt nê unê. Mẽ kot ma o htêm nê hixêt prêk jatur xà hã hkujaêk nhũm ahpar mã tẽn htêm nê htyk kaxyw. Mẽ õ krĩja hixêt prêk nhĩmõk ã na pre. Jakamã nhũm prem unê nê hatur xàta wỳr o tẽ. ³⁰ Tã nom nhũm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nê mẽ kêp akunok nê hpãnhã nhãm ma tẽ nhũm mẽ tee ri hapêr nom nhỹri omunh kêt nê.

Jejus kot mễhõ nê mẽkarõmnuti kator ã harênh Makre 1.21-28

³¹ Tã nhũm Jejus ma akupỳm Garirej kamã krĩ pê Kapanaũ hwỳr mỗ. Nhũm mẽ õ arĩgromnu pê sap kato nhũm ma mẽ kot Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre hwỳr tẽ nê mẽ ahkre ho nhỹ. ³² Hãmri nhũm mẽ kot mar o hkrĩ xwỳnhjaja kuma nê kãm mar prãm nê. Nê axpên mã:

—Hêxta waa nê. ãm hãmri na ã mẽ pamã kapêr anê. Àhpumunh tỳx xà hkôt na hte ãm hãmri mẽ pamã awjarê. Anê.

³³ Nhũm mễhõ myja mẽ ãhkô hã haxwỳja mar o nhỹ. Mẽkarõmnuti na pre ra hwỳr

axà nhũm ã hã tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Hãmri nê mẽ ãhkô hã Jejus mar o nhỹ nê ra àmra kamã tanhmã kãm kapêr to. Nom nhũm tãm kãm kapêr kêt ãm kamã mẽkarõmnutija kãm kapêr. ³⁴ Nê kãm:

—Pa? Jejus pê Najare nhõ xwỳnh? Nà ate mẽ ixto ajapêx par kaxyw na ka mẽ ixwỳr mỗ. Ra ixte apumunh mex kênã. Apê Tĩrtũm kot mẽ ixwỳr amênh xwỳnh maatita na ka. Jakamã kwa tanhmã kot kaj mẽ ixto? Mo kaxyw na ka pre mẽ ixwỳr mỗ? Anê.

³⁵ Hãmri nhũm kuma nê mẽkarõmnuti kot kãm ã kapêr anhỹr ã omunh kurê kumrêx. Jakamã kutã kãm kapêr nê kãm:

—Tk. Kwa anhĩkrê nê kêp akato. Anê.

Hãmri nhũm kuma nê myta o pika kura nê kêp kato nê ma tẽ. ãm ho pika kuranh pix nhũm nõ. Hãmri nê akupỳm kànhmã nhỹ nê akupỳm mex. ³⁶ Hãmri nhũm mẽ piitã omu nê kamã no pyma nê. Hãmri nê axpên mã:

—Kokỹỹ. Na hte Jejus amnhĩ krã hkôt àhpumunh tỳx xà hkôt mẽkarõmnuti mã kapêr nê mẽ hano nhũm htem kuma nê mẽ kêp hapôx kurê kumrêx. Anê.

³⁷ Hãmri nhũm mẽ mẽõ pika kamã piitã ri axpên mã harênh o pa.

Jejus kot Simãw Pêtre xupãnhgêx o mex ã harênh

Matêwre 8.14-15; Makre 1.29-31

38 Tã nhũm Jejus Tĩrtũm kapẽr o mẽ ahkre xàja rũm kato nẽ ma Simãw Pẽtre nhõrkwỹ hwỳr tẽ. Nẽ mẽ hwỳr axà nhũm Simãw Pẽtre omu nẽ kãm upãnhgêx tanhmã kute hã harẽ nẽ kãm:
 —Kwa Pahihti. Tẽ nẽ inhmã ixupãnhgêx pumu. Na hkà kagro htỳx nẽ amnhĩ to àpêr o nõ. Kwa tẽn inhmã omu. Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Tõe. Nà kot paj amã omu.

Anẽ.

39 Hãmri nẽ hwỳr tẽn kuri xa nẽ kãm:

—Pa? E kwa akà hakry.

Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ hkà hakry nẽ akupỹm hihtỳx kurê kumrêx. Hãmri nẽ kãnhmã nhỹ nẽ mẽ kãm mẽõ hã àpênh o ri mra.

Jejus kot mẽ ho ohtô nẽ mẽ ho mex ã harênh

Matêwre 8.16-17; Makre 1.32-34

40 Tã nhũm ra amỹkry htỳx mẽ nhũm mẽ Jejus wỳr ahpỹnhã ri mẽ à xwỳnhjê ho mra. Nhũm amnhĩ wỳr mẽ omu hãmri nẽ mẽ piitã ri mẽ hã ìhkra jaxwỳ nẽ akupỹm mẽ ho mex pa. 41 Nhũm ra mẽkarõmnuti mẽ hkwỳjê hwỳr agjê nhũm mẽ kurũm mẽ hano nhũm mẽ tee ri amnhĩ tã omu nẽ mẽ kêp hapôx kurê kumrêx. Hãmri nẽ mẽ kêp hapôx kaxyw nẽ àmra kamã kãm kapẽr nẽ kãm:

—Kwa tanhmã kot pa wem amnhĩ nẽ ato? Hêxta waa nẽ. Apê Tĩrtũm Kra hã axàhpumunh tỳx kênã.

Anhỹr o kãm kapẽr. ãm hãmri na prem ã harênh anẽ. Kêp Tĩrtũm kot mẽ

pakaxyw ãm xwỳnh kênã. No nhũm Ijaew nhõ pahijaja kot mẽ kapẽr mar nẽ kêp mẽkarõmnuti hkwỳ hã hkamnhĩx pymaj nhũm Jejus amnhĩ nẽ mẽ kãm kapẽr nẽ mẽ kãm:

—Kwa mẽ ri ã ijarênh anhỹr kêt nẽ.

Anhỹr o mẽ kãm kapẽr hãmri nẽ mẽ hano nhũm mẽ hapôj nẽ ma mra.

Mẽmo kaxyw Tĩrtũm kot mẽ pahwỳr Jejus mẽnh ã harênh

Makre 1.35-39

42 Tã nhũm apkati nẽ myt kator grire nhũm Jejus kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw kãnhmã nhỹ nẽ kato nẽ ma nhỹhỹm kapôt mã tẽ. Hãmri nhũm krĩ nhõ xwỳnhjaja hkrã hapôj nẽ tee ri hapêr nẽ ma hkôt hpri jakop o mẽ. Nẽ nhỹri hwỳr kato nẽ omu hãmri nẽ ma nhỹhỹm mõi nẽ kurê nẽ kãm:

—Kwa Jejus. Kêr ka tokyx ma nhỹhỹm amõi kêt nẽ. Kritpêm mẽ ixkôt axkamẽ mãn. Anẽ.

43 Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ amnhĩ tã mẽ kãm:

—Nà kot paj kritpêm mẽ akôt ixpikamênh kêt nẽ. Kot paj ma krĩ piitã hkôt ri Tĩrtũm kapẽr o mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt ixpa. Tĩrtũm kot tanhmã mẽ ho hkra hto hã harênhja kot paj mẽ hkôt ri mẽ kãm harênh o ri ixpa. Ja kaxyw na pre Tĩrtũm mẽ awỳr inhmẽ. Anẽ.

44 Nhũm pre ã mẽ kãm amnhĩ jarênh anẽ. Hãmri nẽ mẽ kêp kato nẽ ma Ijaew nhõ pika piitã hkôt Tĩrtũm kapẽr o mẽ ahkre ho ri pa. Ijaew

nhõ Tirtũm kapër o mẽ ahkre xà hã ixkre kamã mẽ piitã ho mẽ ahkre ho ri pa.

5

Jejus kot amnhĩ kõt mẽ hkwyjê hwyr ã harēnh

Matêwre 4.18-22; Makre 1.16-20

¹ Tã nhũm Jejus ma gô rax pê Jenějare hwyr mō. Hãmri nē hwyr pōj nē gô mýri Tirtũm kapër o mẽ ahkre ho xa nhũm mẽ ohtō nē pu hã mar o kuhê. Nē kot hprĩ hã mar nē hkõt omunh kaxyw hã axpēn nhĩgãnh o kuhê. ² Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã mẽ omu nē amnhĩ pu hã hakēx nē rīt nē gōx kãm pàr kaprý hamēxkrut nē jētja wa omu. Nhũm õ dõn wa gōx kãm kryhti kuhõnh o xa. Nhũm pàr hamē hkaprý nē ajēt nhũm Jejus omu. ³ Hãmri nē hwyr tē nē hõm axà nē õ dõn pê Simãwja mã anē nhũm hkõt axà nē kii mẽ kēp pàrja amým kunhõ nhũm ajēt. Hãmri nhũm pàr kre rũm amým mẽ ahkre ho nhỹ nhũm mẽ piitã omu nē mar mex o kuhê.

⁴ Tã nhũm mẽ ahkre hpa nē Simãw mã kãm:

—E gô xupým wýr anhõ pàr o axkamē nē axte anhõ kryhti mẽ nē ho amnhĩm tep kwýmnhē. Anē.

⁵ Hãmri nhũm tee ri kuma nē kãm:

—Kwa na pa mẽ ra kamàt kãm tee rēnh o apkati nē ho hõmnēnh kēt tã ka ri inhmã anē. Nom kot paj amar xà hkõt kop kumē. Anē.

⁶ Hãmri nē upým wýr pàr o axkamē nē htõ Andre mẽ

wa axte kryhti mẽ. Nē ãm mẽnh tipxi htã ho tep pynēnh rax kumrēx. Jakamã nhũm kryhtija ra pikaxõnh kaxyw. ⁷ Hãmri nhũm wa tee ri ho anē nē amnhĩ wýr pàr õ ho mrrar xwýnhta wa kãm akir. Jepetew kra Juãw mẽ Xiakreja wa nhũm wa amnhĩ wýr wa kãm akir nhũm wa hwýr pàr õ ho tē hãmri nē mẽ kryhti hã hije nē pàr wýr ho api. Hãmri nē pàrta hamē tep o ho nyt pa nē hamē ho hipu mex nē. Jao nhỹx gõnh mã wa axà. ⁸⁻¹⁰ Hãmri nhũm mẽ amnhĩ jaēr pê tep xohtõ raxta pumu nē kamã no pyma nē. Hãmri nhũm Simãwja Jejus kutã hkõn krã ho tēm nē hipõ nē nhỹ nē hã hpijaàm kamã kãm kapër nē kãm:

—Kwa Pahihti. Kii tamũ axkamē. Akĩnhã ixte amnhĩ tomnuj tỳx xwýnh na pa. Anē.

Hãmri nhũm kuma nē ãm kuma nē kãm:

—Kwa nà tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpēr kēt nē. Kot kaj jarãhã hpãnhã tãm amnhĩ nhĩpēx o apa. Na ka ra tep pynēnh rũnh o apa. Tã kot kaj ja kaga nē hpãnhã ma ri mẽ hkõt Tirtũm kapër o mẽ ahkre ho ri apa. Kojã mẽ ohtō nē ama nē Tirtũm kõt amnhĩ xunhwý nē hkõt amnhĩ nhĩpēx o pa. Jakamã kot kaj te ate tep pynēnh rũnh nē Tirtũm mã õr pyræk o amnhĩ nhĩpēx o apa. Anē.

Nhũm pre ã Jejus Simãw mã kapër anē. ¹¹ Hãmri nhũm mẽ gô jakax ã pàr janhõr tỳx nē kamã hikukrēx piitã hkaga hpa nē ma Jejus kõt pa ho pa.

*Jejus kot hkà nhy kro tỳx
xwỳnh o mex ã harēnh*

Matêwre 8.1-4; Makre 1.40-45

¹² Tã nhũm Jejus ma krĩ hõ hwỳr mõ. Hãmri nhũm mēhõ my hkà nhy hkro htỳx xwỳnhja omu nē hwỳr tē nē hã hpijaàm kaxyw kutã hkõnkrã ho nhỹ nē kãm:

—Pa Pahшти. E ot pa awỳr amnhĩ to tē. Kwa akupỳm ate mē ixto mex kaxyw axàhpumunh tỳx jakamã kot ka akupỳm amã ixto mex prãm nē mãmri akupỳm ixto mex. Anē.

¹³ Hãmri nhũm kuma nē hkà punuti hã ìhkra xi. Amnhĩ kamã kahak kêt nē hã ìhkra xi nē kãm:

—Nà kot paj ato mex. E akupỳm akà mex kurê kumrēx.

Anhỹrja kôt hãmri nhũm hkàja akupỳm mex pa.

¹⁴ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—E kēr ka amnhĩ tã akwỳjê mã tanhmã ijarēnh to hkêt rãhã ma patre hwỳr tē kē akupỳm akà mex ã apumu. Hãmri ka amnepēm Mojes kot mē ate akupỳm amex ã Tirtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpēx to hã karõta ka kãm ho anē. Kē mē mē piitã akupỳm akà mex ã apumu. Anē.

Hãmri nhũm kuma nē kãm:

—Tõe. Nà kot paj anē. Anē.

Hãmri nē ma hwỳr htēm kurê kumrēx.

¹⁵ Hãmri nhũm mē piitã axpēn mã Jejus jarēnh o ri hprõt nhũm mē kot kapēr mar kaxyw ma hwỳr mra. Nē mē à xwỳnhjaja nhũm kot mē ho mex kaxyw nhũm

mē hwỳr amnhĩ to mra. ¹⁶ Jakamã nhũm pre hte Jejus tõiã mē kēp hapôj nē ahte ma kapôt ã Tirtũm mã amnhĩ jarēnh kaxyw mra. Nē kãm amnhĩ jarēnh pa hãmri nē ma akupỳm mē hwỳr mra.

*Jejus kot ì kamã htyk
xwỳnh o mex ã harēnh*

Matêwre 9.1-8; Makre 2.1-12; Juãw 10.37-38

¹⁷ Tã nhũm Jejus ma Tirtũm kapēr o Ijaew jahkre ho pa. Jakamã nhỹri mēhõ nhõrkwy kamã ho mē ahkre ho xa nhũm Parijew nhõ xwỳnhjê mē Tirtũm kapēr tũm o mē ahkre ho mē pa xwỳnhjaja kot mar kaxyw ma hwỳr mra. Na pre ra Garirej rũm mē hkwỳjaja ma hwỳr mra. Nē pika pē Jutej rũm mē hkwỳ haxwỳja ma hwỳr mra. Nē krĩ pē Jerujarē rũm. ã na prem ohtõ nē krĩ piitã kurũm kot mar kaxyw hwỳr akuprõ nhũm mē ahkre anē. Nē Tirtũm kot ho àhpumunh tỳx jakamã nhũm ÿ hã akupỳm mē à xwỳnhjê ho mex. ¹⁸ Hãmri nhũm hkwỳjaja ì kamã htyk xwỳnh mỳ nē Jejus wỳr o tē. Nõr xà kamã nõr rãhã nhũm mē hã hije nē hwỳr o tē. Hãmri nē tee ri kot hwỳr ho àr kaxyw ri mē hkupu ho pa. ¹⁹ Nom nhũm mē ra ixkre ho nýt rax jakamã nhũm mē tee ri amnhĩ kukamã ho ukapi ho ri pa. Hãmri nē ra hamaxpēr nē ixkre nhĩmõk po hwỳr ho api nē ixkre nhĩmõk kwỳ grà nē hkôt ì kamã htyk xwỳnhhta jaxà. Nõr xà kamã nõr rãhã

Jejus wÿr haxà nê mẽ hipôk ri ho wrÿ nê kutã kuxi nhũm nõ. ²⁰ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã mẽ kot kaxyw kãm hamaxpêr tÿx ã mẽ omunh mex nê. Hãmri nê ì kamã htyk xwÿnhnta mã kapêr nê kãm:

—Pa? E na pa ra anê tanhmã ate amnhĩ tomnuj to ho apaja o ijapêx pa. Kot paj axte kãm ijamaxpêr kêt nê. Anê.

²¹ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwÿnhjê mẽ Tirtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwÿnhjaja tee ri kot ã kãm kapêr anhÿrja ã kuma nê axpên mã:

—Tk. Kwa kêp Tirtũm kêt tã te ri kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o ri mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o hapêx ã amnhĩ jarênh o kuhê. Tirtũm pix na kot mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o hapêx xwÿnh kênã. Anê.

²² Nhũm mẽ ã axpên mã Jejus jarênh anê nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nê mẽ hamaxpêr kôt mẽ omunh mex nê. Jakamã mẽ kãm:

—Kwa mẽ ã ajamaxpêr anhÿr kêt nê. ²³ Ixte mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o ijapêx par ã amnhĩ jarênh tã mẽ ate ja kôt ixpumunh kêt jakamã na ka mẽ ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Nom kot paj mẽ anoo mã akupÿm ì kamã htyk xwÿnhnta o mex ka mẽ apiitã ja hã ixpumu hãmri nê ixkôt ajamaxpêr kurê kumrêx. ²⁴ Ixpê Tirtũm kot mẽ awÿr inhmênh xwÿnhnta na pa. Ixte mẽ anê mẽ ate amnhĩ tomnuj rênh kaxyw na pre mẽ awÿr inhmê pa mẽ

awÿr wrÿ. Tã mẽ ate ja kôt ixpumunh kaxyw kot paj mẽ anoo mã myja o mex. Anê.

Hãmri nê hpãnhã ì kamã htyk xwÿnhja mã kapêr nê kãm:

—E kãnhmã xa nê anôr xà py nê ma akupÿm anhôrkwÿ hwÿr tẽ. Anê.

²⁵ Nhũm kãnhmã ãm kurê kumrêx. Hãmri nê amnhĩ pumu nê hkĩnh tÿx nê nõr xà py nê mẽ noo mã kato nê akupÿm ôrkwÿ hwÿr ma Tirtũm mã mex o mex ã harênh o tẽ. ²⁶ Hãmri nhũm mẽ amnhĩ jaêr pê omu. Nê no hapôx kaxyw hkôt omunh o kuhê nê kamã no pyma nê. Nê tee ri omu hãmri nê axpên mã:

—Kokÿÿ. Aa mẽ pahte ã mẽhõ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã omunh kêt tã na pu mẽ jarãhã ja pumu. Anê.

Hãmri nê Tirtũm mã mex o mex ã harênh o kuhê.

Jejus kot amnhĩ kôt Rewi hwÿr ã harênh

Matêwre 9.9-13; Makre 2.15-17; Rukre 15.1-2

²⁷ Tã nhũm Jejus ma hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mẽrohã ma nhÿhÿm mõ. Hãmri nê nhÿri Rewi pumu. Rewi nhĩxi hõ pê na Matêwre. Rôm kãm mẽ õ pahшти mã amnhĩ kwÿjê pê kãxpore hkwy jamÿnh xwÿnh na pre. Jakamã nhũm ujamÿnh xà hã ixkre kamã mẽ kêp hkwy jamÿnh o nhÿ nhũm Jejus mẽ hkôt mẽ pa o mẽ pa xwÿnhjaja hãnh mra. Hãmri nhũm Jejus àpênh ã omu nê amnhĩ kôt kuwÿ nê kãm:

—Pa? Ekwa axàpênhtakaga nê hpãnhã amnê mẽ ixkôt mãn tẽ. Nê ixkôt mãn ri apa ho apa. Anê.

²⁸ Hãmri nhũm kuma nê àpênh kaga hpa nê ma hkôt mō nê hkôt pa ho pa.

²⁹ Hãmri nhũm mẽmo arĩgro hã nhũm Rewi nhõ mẽ apkur xà hã mẽo rax nê. Jakamã nhũm amnhĩ nhõrkwỹ hwỳr hkràmnhwỳjaja nê Jejus mẽ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê hwỳ. Mẽ kot kutã apkur kaxyw nhũm amnhĩ kôt mẽ kuwỳ nhũm mẽ ma hkôt mra nê òrkwỹ hwỳr agjê nê apkur o hkrĩ. Nê mẽ kêp Ròm nhõ pahi mã mẽ kêp kàxpore hkwỳ jamỳnh xwỳnh kwỳjaja nê mẽ ohtô nê hwỳr akuprô nê axpên kutã apkur o hkrĩ. ³⁰ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwỳnhjê mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnh kwỳjaja mra nê mẽ apkur ã mẽ omu nê tee ri mẽ hkaêx ã Jejus pumu hãmri nê Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê hwỳr agjê nê hã mẽ kãm akir nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ kot amnhĩ tomnuj ho mẽ pa xwỳnhjê kutã mẽ apkur kêt tã ka mẽ apytãr xwỳnhja mẽ apimràatã axtem nê mẽ kutã axàpkur o akrĩ. Kwa mẽ ate amnhĩ to mex ronhỹx ka mẽ kutã axàpkur kêt nê. Anê.

³¹ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã mẽ kapêr ã mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tk. Nà ixte tãm mẽ unhwỳr kaxyw na pa mẽ kutã ixàpkur o nhỹ. Xà na hte tõtôja mẽ mex xwỳnhjê hwỳr mra nê mẽ hkane? Nà ãm

mẽ à xwỳnhjê pix wỳr na htem mra. Ra mẽ ate ja pumunh mex kênã. Ja pyrã nê na pa pre mẽ kot amnhĩ to mex xwỳnhjê hwỳr ixwryk kêt nê. Mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjê pix wỳr na pa pre wry. Ixte tãm mẽ unhwỳr kaxyw na pa pre mẽ hwỳr wry nê ã jajê kutã ixàpkur o inhỹr anê. ³² ãm mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjê hwỳr na pa pre wry nê mẽ kamã ixukaprĩ ho ri ixpa. Mẽ kot amnhĩ tomnuj mã urer nê hpãnhã tãm amnhĩ nhĩpêx o pa kaxyw na pa pre mẽ hwỳr wry. Tã ka mẽ atỳx ã ri mẽ ixto akapêr anê. Anê.

Mẽ hpãmjaja kot amnhĩ nhĩpêx gryk ã Jejus kaga hã mẽ harênh

Matêwre 9.14-17; Makre 2.18-22

³³ Tã nhũm Ijaew kwỳjaja Jejus wỳr mra nê kãm:

—Pa? E ot pa mẽ awỳr mra. Kwa aprĩ hã mẽ inhmã mẽmoj jarê. Na hte Parijew nhõ xwỳnhjê mẽ Juãw kôt mẽ pa xwỳnhjaja tõtã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw nê apkur kêt rãhã kãm amnhĩ jarê. No akôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja na htem àmnhĩx apkur o pa kamã kãm amnhĩ jarê. Kwa mo na htem mẽ urak nê tõtã apkur kêt ri kãm amnhĩ jarênh hkêt nê? Anê.

³⁴ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tk. Nà mo kaxyw koja mẽ apkur kêt rãhã kãm amnhĩ jarê? Mẽ hkaprĩ hkêt kênã. Mẽ kot ixkôt pa ho pa hã amnhĩ pumunh jakamã

hkĩnh nê pa. Kormã ixte mē kamã ixpa kēnã kot kêt mē Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh kaxyw nē apkur kêt rãhã kãm amnhĩ jarē. Xà na htem hkrãmnhwỳ hã hkĩnh kaxyw hã akuprõ nē hkaprĩ nē apkur kêt nē mỳr o hkrĩ? Na htem hã akuprõ nē hkĩnh nē hã apkur rũnh nē. Ja pyrã nē na hte ixkõt mē pa ho mē pa xwỳnhjaja ixkõt kormã àmnhĩx ri hkĩnh nē apkati mē apkur o pa. ³⁵ Nom koja mē kãm ixkurê xwỳnhjaja nhỹrmã tanhmã ixto hãmri nhũm mē rĩ kormã ixtã hkaprĩ htỳx kãm apkur kêt ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Anê.

³⁶ Nhũm pre ã Jejus mē kãm hkõt ri mē pa ho mē pa xwỳnhjê jarēnh anê hãmri nē mē kãm:

—Nà mē kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjaja mē kot amnhĩ nhĩpêx tũm o amnhĩ pyrãk jakamã na htem mē kot amnhĩ nhĩpêx nyw kaga. ³⁷⁻³⁹ Ixte amnhĩ nhĩpêx nywja te kot mē ate amnhĩ nhĩpêx tũm pyrãk kêt jakamã ka htem inhma nē ãm inhma. Kwa mē ixkapêr ma nē mē ate amnhĩ nhĩpêx tũm gryk ã ixkaga hkêt nê. Anê.

6

Jejus kêp arĩgromnu hpãm ã harēnh

Matêwre 12.1-8; Makre 2.23-28

¹ Tã nhũm Ijaew nhõ arĩgromnu pê sapja axte kato. Hãmri nhũm Jejus mē hkõt ri mē pa ho mē pa xwỳnhjê mē ma mē hpur kõt ri nhỹhỹm

ri pa. Hãmri nhũm hkõt mē pa ho mē pa xwỳnhjaja ra kãm prãm nē mra hãmri nē prãm xàj mēmo hy te kot harôj pyrãk xwỳnhhta kwỳ rê nē kugrà nē ma Jejus kõt hkanhar o mō. Ijaew kot amnhĩ nhĩpêx xà hkõt. ² Hãmri nhũm Parijew nhõ xwỳnhjaja kãm mēmoj tã Jejus o kapêr prãm jakamã ã mē kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mē omu nē mē hã Jejus kukjêr kurê kumrêx nē kãm:

—Kwa Tĩrtũm kapêr tũm kot mē panhõ arĩgromnu hã mē pahte mē pahpur kãm mēmoj nhĩkēnh nē mē pahkurê htã nhũm ri akõt mē pa ho mē pa xwỳnhjaja axtem nē mēmo hyta kwỳ rê nē akõt hkanhar o mō. Kwa mē kãm anê kē mē ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nē. Na htem arĩgromnu hã ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nē. Anê.

³⁻⁴ Hãmri nhũm Jejus mē kuma nē hprĩ hã mē kãm Tĩrtũm kapêr tũm jarē nē mē kãm:

—Kwa xà na ka mē Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kamã pahi Tawi kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx tota kamã harēnh nē mar kêt nê? Na pre Tawija hkõt ri mē pa xwỳnhjê mē nhũm mē prãm xàj Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkre wỳr agjê nhũm patre maatija mē kãm prãm tỳx ã mē omu nē mē kãm mēmoj gō. Mē kot Tĩrtũm noo mã pãwti jaxwỳr xwỳnhhta nhũm mē kãm kugō nhũm mē kuku. Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot ja nē mē kurê htã nhũm mē kãm prãm

tỳx ã mẽ omu nẽ mẽ kamã ukaprĩ xàj mẽ kãm kugõ. Patre pix kot ja kur kaxyw tã nhũm mẽ kãm kugõ nhũm mẽ kuku. Tã nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ omu nhũm ja kęp omnuj kêt nẽ. Kot mẽ kamã ukaprĩ nẽ mẽ kãm õr nhũm mẽ hã omu nhũm ja kãm mex nẽ. ⁵ Tã pa na pre Tĩrtũm mẽ akaxyw ixãm nẽ mẽ awỳr inhmẽn jakamã papxipix na pa hte arĩgromnu hã tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ kãm karõ ho ri ixpa. Ixpê arĩgromnu hpãm na pa. Anẽ.

Jejus kot ìhkra grà xwỳnh o mex ã harẽnh

Matêwre 12.9-14; Makre 3.1-6

⁶ Tã nhũm Ijaew nhõ arĩgromnu pê sapja axte kato. Hãmri nhũm Jejus Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre hwỳr tẽ nẽ axà nẽ Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre ho nhỹ. Nhũm mẽhõ myja upõk rũm ìhkra grà xwỳnhja mẽ ìhkõ hã mar o nhỹ. ⁷ Nhũm Parijew nhõ xwỳnhjê mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja mẽ kãm mẽ hkrãhtũmjê mã Jejus o kapêr prãm xàj htãnopxar o kuhê. Nẽ ìhkra grà xwỳnhhta pumu nẽ hã axpẽn mã:

—Kwa pu mẽ jar pakuhê nẽ Jejus tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã omu. Xà koja jarãhã mũjti ho mex nà? Jarãhã arĩgromnu kẽnã kot kêt kãm ìhkra ho mex. Koja anẽ nẽ Tĩrtũm kapêr kwỳm ri amnhĩ nhĩpêx. E pu mẽ kop pakuhê nẽ hã omu. Anẽ.

⁸ Nhũm Jejus ra kot mẽ hamaxpêr kôt mẽ omunh mex jakamã amnhĩ wỳr myta mã hpa ho apê nẽ kãm:

—Pa? E kànhmã xa nẽ amnẽ ixwỳr tẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ kànhmã xa nẽ hwỳr tẽ. ⁹ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ pu hã ri mẽ ho hakêx nẽ mẽ kot mar o hkrĩ xwỳnhjê pumu nẽ mẽ kãm:

—E mẽ inhmã mẽmoj jarẽ. Tanhmã na htem arĩgromnu hã axpẽn nhĩpêx to ho pa wehe? Xà kot ka arĩgromnu hã axà htỳx nẽ nõ hãmri nẽ amnhĩ mex prãm xàj ma mẽhõ hwỳr amnhĩ to tẽ. Hãmri nhũm ãm apumu nẽ apkatim arĩgro mex jamãr pê akane hkêt ka ty nhũm ja amã mex nẽ nà? Rỳ nhũm tanhmã atomnuj to nẽ akupỹm amnhĩ nẽ ajano nhũm ja amã mex nẽ nà? Nà koja ã anhĩpêx anẽ nhũm ja amã mex kêt nẽ. Na ka htem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o apa hkêt nẽ. E mẽ inhmã mẽmoj jarẽ. Tanhmã na pre finat Mojesja Tĩrtũm nhỹ hã mẽ pamã arĩgromnu hã mẽ pahte axpẽn nhĩpêx ã karõ hto? Xà kot puj mẽ axpẽn kãm paxukaprĩ ho papa nà? Kot puj mẽ pamã axpẽn kurê ho papa? Xà kot puj mẽ hã mẽmoj punuj pê axpẽn pytà nà? Xà kot puj mẽ hã axpẽn pytàr pymaj arĩgro mex jamã? E mẽ atõ inhmã ja jarẽ. Anẽ.

Nhũm pre ã mẽ hkukjêr anẽ. ¹⁰ Mẽ hamaxpêr ã mẽ omunh mex pê ã mẽ hkukjêr anhỹr o xa. Nom nhũm

arĩ mēhō tanhmā kutā kām
nē hkēt nē. Ām akryk mar
pē omunh o hkrĩ. Mē kot
tanhmā kām nē nhūm ta
pānhā tanhmā kot mē kām nē
pymaj nhūm mē tee ri kām
tanhmā nē hprām nom akryk
mar o hkrĩ. Hāmri nhūm Jejus
tee ri mē omu hāmri nē myta
mā kām:

—Tk. Mē kot tanhmā
inhmā kapēr tore hā. E
anhīhkra katāt. Anē.

Hāmri nhūm ĩhkra katāt nē
akupỹm mex kurē kumrēx.
11 Hāmri nhūm mē kām Je-
jus kurē xwýnhjaja tee ri ja
hā omu nē kamā gryk tỳx
nē. Arĩgromnu hā kot ho mex
jakamā nhūm mē kamā gryk
tỳx nē. Nē hā axpēn kukjēr o
kuhē nē axpēn mā:

—Kwa ā kot amnhĩ nhĩpēx
anhỹr mýrapē tanhmā kot
puj wem ho? Na ā kapēr
anhỹrja o tanhmā mē pahto
kapēr punuj to. Te mē
papamjaja mē pahte hkĩnhā
pahkwýjē kamā paxukapřĩ
hkēt pyrāk ā mē pajarē. Koja
mē pahkwýjaja kuma hāmri
nē mē pahte amnhĩ nhĩpēx
kaga nē amnhĩ kaxyw ām
hkôt pix mā hamaxpēr o pa.
Jakamā kwa tanhmā kot puj
mē ja nē ho? Anē.

*Jejus kot amnhĩ kaxyw mē
ho 12 nē mē rēnh ā harēnh
Matēwre 10.1-4; Makre
3.13-19*

12 Tā nhūm arĩgro hō hā
nhūm Jejus ma kot Tirtūm
mā amnhĩ jarēnh kaxyw ma
hixēt prēk wýr tē nē hā api.
Hāmri nē kām amnhĩ jarēnh o
apkati.

13 Tā nhūm kwýhtā nhūm
amnhĩ kôt kot ri mē o pa
xwýnhjē hwý nē amnhĩ
kaxyw mē ho 12 nē mē kurē.
Nē mē kām:

—E mē kajaja kot paj ma mē
pahkwýjē hwýr mē arē ka mē
ma inhỹ hā Tirtūm kapēr o mē
ahkre ho ri mē hkôt apa. Kot
kaj mē apē inhỹ hā mē ahkre
ho apa xwýnh. Anē.

14 Kot amnhĩ kaxyw mē
rēnh xwýnhjē nhĩxi na jajaja:
Simāw kumrēx na pre kuta
nē axte hā hixi mē nhūm
kēp Pētre.

Nē Simāw Pētre hkôt htō
Andreja ta.

Nē hkôt Xiakre hta.

Nē hkôt Juāw ta.

Nē hkôt Firiptija ta.

Nē hkôt Patoromew ta.

15 Nē hkôt Matēwreja ta.

Nē hkôt Tomasja ta.

Nē hkôt Apew kra axtem
Xiakre hōja ta.

Nē hkôt Simāw Jeroxja ta.

16 Nē hkôt Xiakre hō hkra
Jutja ta.

Nē hkôt Jut Kariot ta.

Jut Kariotja na pre
kormā kot mē kām
Jejus kurē xwýnhjē
nhĩhkram ōr mā. Nhūm
kot amnhĩ kukamā
omunh mex tā mē hkôt
amnhĩ kaxyw kuta.

Ā mē kot Jejus nhỹ hā mē
ahkre o pa kaxyw mē rēnh
xwýnhjē nhĩxi kot anhỹr.

*Jejus xapēnh ā harēnh
Matēwre 4.23-25*

17 Tā nhūm Jejus akupỹm ý
hā mē ahkre ho pa xwýnhjē
mē hāmri hixēt prēeta kurūm
wrý nē nhỹri hinur kām kuhē.
Hāmri nhūm nhỹhýnh mē kot

mar mǎ xwÿnhjaja hǎ akuprõ. Kõt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnh kwÿjaja nẽ nhÿhÿnh krÿ hkwy rÿm mẽ hkwyjaja. Pika pê Jutej kurÿm mẽ hkwyjaja. Nẽ krÿ pê Jerujarẽ kurÿm mẽ hkwyjaja. Nẽ gô mÿ ri Xir mẽ Sitõja wa kamǎ mẽ pa xwÿnh kwÿjaja. ǂm ahpÿnhǎ ri nhÿhÿnh krÿ hkwy rÿm mẽ kot mar mǎ xwÿnhjaja hǎ pikuprõnh rax nẽ. ¹⁸⁻¹⁹ Mẽ kot kapẽr mar nhÿm kot akupÿm mẽ ho mex kaxyw nhÿm prem ma hwÿr amnhÿ to pa. Mẽ hkwyjaja tanhmǎ ri à kute. Nhÿm mẽ hkwyjaja mẽkarõmnuti kot mẽ hwÿr gjêx xwÿnhjaja nhÿm mẽ piitǎ ma hwÿr amnhÿ to pa. Na prem ra amnhÿ kaxyw kǎm hamaxpẽr o:

—E pa ma hwÿr tẽ nẽ ǎm hkupênh pix tǎ akupÿm inhmex japẽr. Anẽ.

Hǎmri nẽ ma hwÿr mra nhÿm mẽ omu nẽ Tirtÿm xǎhpumunh tÿx o akupÿm mẽ ho mex pa.

Jejus kot hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê jahkre hǎ harênh

Matêwre 5.1-12

²⁰Tǎ nhÿm Jejus hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê jahkre nẽ mẽ kǎm:

E kot kaj mẽ atõ amnhÿ kaxyw tanhmǎ inhmǎ ajamxpẽr to nẽ ajamxpẽr o: “Nǎ ixkukrêx rax kêt tǎ na hte Tirtÿm ixkõt pa ho pa. Kojǎ ixkõt pa hkêt pa ixtÿx ri tanhmǎ amnhÿ nhÿpêx to ho ri ixpa rǎhǎ nẽ. Tirtÿmjǎ mex kumrêx

o kot mẽ hikukrêx raxta jakrenh par.” Anhÿr o ajamxpẽr. Hǎmri nhÿm Tirtÿm ǎ ajamxpẽr anhÿr ǎ apumu nhÿm ja kǎm mex nẽ. Hǎmri nhÿm apê hkra hǎ ato mex nẽ atǎnopxar o akõt pa ka ajamakêtkati nẽ akÿnh nẽ axǎmnhÿx ri apa.

²¹ Nẽ kot kaj mẽ atõ amǎ Tirtÿm kǎm hprǎm xǎ hkõt tanhmǎ amnhÿ nhÿpêx to ho ri apa hprǎm tÿx nẽ. Nhÿm amnhÿ tǎ apumu nhÿm ja kǎm mex nẽ nhÿm ato mex nẽ. Nẽ tanhmǎ ato ka hkõt pix mǎ amnhÿ to mex o ri apa nẽ ajamakêtkati nẽ akÿnh nẽ axǎmnhÿx ri apa.

Nẽ kot kaj mẽ tanhmǎ amnhÿ tomnuj to. Hǎmri nẽ tee ri ja hǎ amnhÿ pumu nẽ ajamxpẽr. Nẽ apijaam nẽ akaprÿ xǎ amÿr o nhÿ. Amÿr rax nẽ. Hǎmri nhÿm Tirtÿm ja hǎ apumu nhÿm ja kǎm mex nẽ. Jakamǎ nhÿm anê akaprÿ hta nẽ ato mex nẽ. Ka ajamakêtkati nẽ akÿnh nẽ axǎmnhÿx ri apa.

²²⁻²³ Nẽ kwǎr mẽ mǎmri ixtǎ tanhmǎ mẽ ato kapẽr punuj to nẽ tanhmǎ mẽ ato hêx to nẽ tanhmǎ ri mẽ atomnuj to ho pa. Kwǎr mẽ mǎmri ǎ mẽ anhÿpêx anhÿr o pa. Ka mẽ ǎm inhmǎ pix mǎ ajamxpẽr rǎhǎ ho

apa pê ajamakêtkati nê axàmnhĩx ri apa. Kwār mẽ māmri ã mẽ anhĩpêx anê nê mẽ amex kêt ã mẽ ajarênh o pa. Amnepêm na pre Tĩrtũm nhỹ hã kapêr xwỹnhjaja nhũm prem ã mẽ hipêx anê. Jakamã koja mẽ uràk nê ã mẽ anhĩpêx anhỹr o pa. Nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nê amnhĩm mẽ amex ã mẽ ajarê. Hãmri nê nhỹrmã kaxkwa kamã wa inhõ krĩ kamã mẽ ato mex rax nê. Ka mẽ akĩnh nê ajamakêtkati nê axàmnhĩx ri apa. Jakamã kwār mẽ māmri pika jakamã ã ixtã mẽ anhĩpêx anê. Anê.

Jejus kot arĩ mẽ kot mar xwỹnhjê jahkre hã harênh

Xiakre 5.1-5

²⁴ Nhũm Jejus nhãm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỹnhjê nhĩhkô hã mẽ kot Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o pa hkêt xwỹnhjê hwỹr apkjê. Nê mẽ omu nê tanhmã mẽ kãm kapêr to. Mẽ hikukrêx rũnh xwỹnhjê kumrêx mã kapêr nê mẽ kãm:

E kwa mẽ o kora mẽ akukrêx rũnh xwỹnhjaja. Na ka htem ãm akukrêx rũnh pix mã ajamaxpêr o ri apa nê gryk ã Tĩrtũm mã ajamaxpêr o apa hkêt nê. Jao mẽ amã kapêr mar prãm kêt nê. Nê ãm akukrêx rũnh mã ajamaxpêr pê akĩnh nê ri apikunhar

o ri apa. Tã kot ka mẽ nhỹrmã ty hãmri nhũm akĩnh xàja apê hapêx.

²⁵ Nê mẽ amã Tĩrtũm kôt ri amnhĩ nhĩpêx prãm kêt xwỹnhjaja. Kot kaj mẽ nhỹrmã akaprĩ htỳx kãm tee ri amnhĩ to hwỹr kaprỳ kãm ga. Koja mẽ amar kêt nê.

Nê mẽ atỳx ri mẽ ate tanhmã amnhĩ tomnuj to hkukamã ajamaxpêr nê apikunhar pê amnhĩ tomnuj o apa xwỹnhjaja. Kot kaj mẽ nhỹrmã ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhỹrja mỳrapê mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak o pa htũm xà hwỹr ma apa. Hãmri nê kamã akaprĩ xàj amỳr rãhã ho ri apa. Jakamã kwa mẽ o kora mẽ amã Tĩrtũm prãm kêt xwỹnhjaja. Kêr ka mẽ ixkapêr ma nê axkãm ajamak rom nê ri apa.

²⁶ Amnepêm mẽ pakukamã mẽ pa xwỹnhjaja na prem Tĩrtũm kapêr o hkwyjê jahkre ho pa. Nom axtem nê hkwyim ri tanhmã mẽ kãm ho hêx to nhũm mẽ kuma nhũm ja mẽ kãm mex nê nhũm mẽ amnhĩm mẽ mex ã mẽ harê. No ãm mẽ mex kêt. Tã mẽ kajaja. Mẽ kot mẽ uràk nê axpên mã mẽ amex ã mẽ ajarênh tã Tĩrtũm mã mẽ amex kêt. Jakamã kot kaj mẽ amex kêt nê. Anê.

*Mě kām mẽ pahkurê
xwỳnhjê jarēnh*

*Matêwre 5.38-48; Rukre
23.34; mǎānēn Atre 7.60;
Rōmān 12.14*

²⁷ Hāmri nhũm Jejus
hpānhā mẽ piitā mẽ ahkre nē
mẽ kām:

—E mẽ ate inhmar
xwỳnhjaja. Kêr ka mẽ kot
mẽ atomnuj xwỳnhjaja amnhĩ
tā tanhmā mẽ ho hkêt nē.
Ām mẽ ho mex pix o ri apa
hkukamā mǎn ajamaxpēr.

²⁸ —Nē mẽ kot mẽ ato
kapēr punuj xwỳnhjaja. Kêr
ka mẽ amnhĩ xwar amnhĩ
tā tanhmā mẽ ho akapēr
punuj to hkêt nē. Ām tām
mẽ kām akapēr pē mẽ kām
akapēr mex o ri apa. Nē mẽ
kot tanhmā ri mẽ ato ho pa
xwỳnhjaja ka mẽ ho mex pix o
ri apa. Nē mẽ ho Tirtũm wỳr
pix kukamā mǎn ajamaxpēr.

²⁹ —Nē koja mēhō anhĩnep
akura ka ām omu nē tanhmā
amnhĩ tā ho hkêt nē. Te
ate kām ihkjê pēr nhũm kot
ihkjê kamā akuranh pyrāk o
amnhĩ nhĩpêx nhũm ja amā
mex nē. No kêr ka mẽ amnhĩ
tā tanhmā mẽ ho hkêt nē.

—Nē koja mēhō apê
anhĩnôhkà py ka tanhmā hã
kām nē hkêt nē. Kwār māmri
apê kupy. Ka mǎānēn te ate
kry pē anhĩnôhkà hpakà ry
jagjēnh xwỳnhhta anhĩnôhkà
hkôt kām ōr pyrāk o hipêx.
Nom kamā agryk kām kām ōr
kêt nē.

³⁰ —Nē koja mēhō kêp am-
rakati kumrêx nē awỳr tē
nē mẽmoj tā awỳ. Ka anhō
mẽmoj japêr nē māmri kām
mẽmoj gō. Kêp anhōxỳ hkêt
kamā kām mẽmoj gō. Rỳ koja

mēhō apê mẽmoj to ahkĩ ka
axàhkurê hkêt nē. Nē tanhmā
hã ho hkêt nē. ³¹ Mẽ piitā
mẽ kot tām mẽ anhĩpêxja na
mẽ amā hprām. Tā kêr ka mẽ
amnhĩ pyrā nē tām mẽ piitā
mẽ hipêx o ri apa. Mẽ kot tām
mẽ anhĩpêx kêt tā kêr ka mẽ
axàmnhĩx ri anhōxỳ hkêt nē
tām mẽ hipêx o ri apa.

³² —Nom kot kaj mẽ amā
mẽ piitā mẽ ho mex o apa
hprām kêt japêr. Nē ām mẽ
kot mẽ ato mex xwỳnhjê
pix ka mẽ amā mẽ ho mex
prām. Xà koja Tirtũm ja hã
mẽ apumu nhũm ja kām mex
nē? Nà koja kām mex kêt
nē. Koja mēhō mẽ ato mex
kêt tā ka mẽ amnhĩ rom ho
mex nē nhũm Tirtũm ja hã
mẽ apumu hāmri nē mẽ amex
ā mẽ ajarê. Mẽ kot amnhĩ
tomnuj o mẽ pa xwỳnhjaja na
htem ām mẽ kot mẽ ho mex
xwỳnhjê pixjaja nhũm htem
amnhĩ xwar mẽ ho mex o
pa. No tām mẽ kot amnhĩ
nhĩpêx o mẽ pa xwỳnhjaja na
htem mẽ piitā mẽ ho mex o
pa. Mẽ kot tām amnhĩ nhĩpêx
xwỳnhjaja nē mẽ kot amnhĩ
tomnuj xwỳnhjaja nhũm mẽ
ho hpimràatā mẽ ho mex o
axpēn pyrāk o pa.

³³⁻³⁶ —Nē mẽ kot amnhĩ
tomnuj xwỳnhjaja na htem
ām mẽ kot mẽ ho mex xwỳnh
pixjaja nhũm htem amnhĩ
xwar mẽ ho mex o pa. No mẽ
kajaja. Kêr ka mẽ māmri mẽ
piitā mẽ kamā axukapri pix
nē. Jao axàmnhĩx ri mẽ piitā
mẽ kām mẽmoj nhōr o ri apa.
Nhũm Tirtũm ja hã mẽ apumu
nē ja hã mẽ ato mex nē.

—Jakamã kêr ka mẽ amarĩ mẽ kãm akurê xwýnhjê ho mex nê. Nê mẽ kamã axukaprĩ nê. Nê mẽ piitã mẽ kãm mẽmoj nhôr o ri apa. Kê nhÿrmã Tirtũm maati mẽ hã mẽ amã mẽmoj nhôr rax nê. Nê mẽ ate kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx xwýnhã mẽ ajarê. Tirtũm na hte mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê kamã ukaprĩ ho pa. Jakamã kêr ka mẽ urak nê ã mẽ hipêx anhÿr o ri apa. E kêr ka mẽ ã axpên nhĩpêx anhÿr rãhã nê. Anê.

Mẽ pahte axpên to pakapêr punuj kêt ã mẽ pamã karô

Matêwre 7.1-5; mããnêñ Rômãn 2.1-3, 14.1; Wam Korit 4.5; Xiakre 4.11-12

³⁷ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre nê mẽ kãm:

—Nê kêr ka mẽ atÿx ri amnhĩ krã hkôt tanhmã mẽ kot amnhĩ tomnuj to hã tanhmã axpên jarênh to ho ri apa hkêt nê. Kêr kê Tirtũm mẽ apyrã nê ã mẽ ajarênh anhÿr kêt nê.

—Nê kêr ka mẽ tanhmã mẽhõ kot ra atomnuj tota mã ajamaxpêr rãhã hkêt nê. ãm ho ajamakêtkati tokyx anê nê axte kãm ajamaxpêr kêt nê. Kêr kê Tirtũm ja hã mẽ apumu nê mẽ apyrã nê axte tanhmã mẽ ate amnhĩ tomnuj to mã hamaxpêr kêt nê.

³⁸ —Nê kêr ka mẽ axpên kamã axukaprĩ pê tanhmã axpên to mex to ho ri apa. Kêr kê Tirtũm ja hã mẽ apumu nê mẽ apyrã nê mẽ akamã ukaprĩ pê tanhmã mẽ ato mex to ho pa. Na hte mẽ pahte axpên kamã paxukaprĩ

hã mẽ pahpumunh xà hkôt tanhmã mẽ pakamã ukaprĩ to.

³⁹ —Nom kêr ka mẽ atÿx ri tanhmã axpên to akapêr to hkêt nê. Mẽ ate aprĩ hã axpên jamaxpêr kôt axpên pumunhre hã. Jakamã kot kaj mẽ atÿx ri mẽhõ ho akapêr punuj hãmri nê te mẽ nohkre xwýnhjê hõ kot mẽmoj pumunh kêt tãã te kot no ho omunh nê tanhmã harênh to pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. ⁴⁰ Tirtũmja tapxipix na kot mẽ pajamaxpêr kôt mẽ pahpumunh par. Mẽ axãhpumunh tÿx o mẽ pahte hakrenh kêt jakamã kwa kêr ka mẽ ãm hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê hãmri nê gaa nê urak nê mẽ piitã mẽ kamã axukaprĩ pix o ri apa. ⁴¹⁻⁴² Jao mẽhõ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã omu hãmri nê tanhmã hã kãm nê tokyx anhÿr kêt nê. Akumrêx ate tanhmã amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ pumu nê hkaga hãmri nê rĩ kormã mẽhõta hwÿr tẽ nê kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã kãm akapêr to. Anê.

Mẽ pajamaxpêr xà hkôt mẽ pakapêr ã mẽ pajarênh

Matêwre 7.16-20, 12.33-37

⁴³⁻⁴⁵ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre nê mẽ kãm:

—Nê koja mẽmo pĩ hpàr mex nê ô mex nê. Nom koja pàr punuj hãmri nê ômnuj nê.

—Nê na htem mẽmo xõ pumu nê hkôt tanhmã pàr kute hã omu. No na htem rãrãj pumu nê kêp

akunĩ kamã mrõnhĩ xô hã hkamnhĩx kêt nê. Na htem mêmõ xy hpâr pumu nê ô xànhre hã hkamnhĩx kêt nê. Ja pyrã nê koja mēhõ hamaxpēr punuj nê mǎānēn hakwa ho kapēr punuj pix nê. Nê htỳx tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri pa. Nom koja hamaxpēr mex nê hāmri nê mǎānēn hakwa ho kapēr mex o pa. Na htem ahpỳnhã amnhĩ jamaxpēr xà hkõt tanhmã hakwa ho kapēr to ho ri pa. Anê.

Ixkre pijakrut jarēnh

Matêwre 7.24-27; mǎānēn Xiakre 1.22-25; Wam Juãw 2.3-6

⁴⁶ Nhũm Jejus arĩ mẽ hkõt mẽ pa ho pa xwỳnhjê jahkre ho nhỹ nê mẽ kãm:

—Nê kot kaj mẽ ixpê mẽ anhõ pahihiti hã ijarē hã kot kaj mẽ ixkapēr kõt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa.

⁴⁷ —E pa mẽ amã ixprĩ hã mẽ kot ixkõt amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjê kot amnhĩ nhĩpêx jarē ka mẽ aprĩ hã inhma.

⁴⁸ Mẽ kot amnhĩ nhĩpêxja te mēhõ hamaxpēr mex pē aptỳx kãm amnhĩm õrkwỹ nhĩpêx pyrãk. Koja aptỳx kãm õrkwỹ nhĩpêx nhũm mêmõ arĩgro hã na wrỳk rax nê. Nê gô htàm rax nê hanhi nom nhũm arĩ ãm tỳx nê xa. Tã kot kaj mẽ ixkõt amnhĩ nhĩpêx ã kot kaj mẽ te ixkre jarēnhja pyrãk. Jao amex nê ajamakêtkati nê ri apa. Te gô htàm kot ixkre janhir tã nhũm ãm tỳxta pyrãk. ⁴⁹ Nom koja mēhõ hamaxpēr mex kêt nê htỳx mō nê gô mỳri gyw

rerek kãm amnhĩm õrkwỹ nhĩpêx. Hāmri nhũm mêmõ arĩgro hã na wrỳk rax nê. Nê hã gô htàm rax nê õrkwỹ janhi nê kêp grành pa. Tã koja mēhõ ixkõt amnhĩ nhĩpêx kêt nê te ho mēhõ kot gô mỳri gyw rerek kãm ixkre nhĩpêxta pyrãk. Jao mex kêt nê pa. Jakamã kwa mẽ ixkapēr mar tỳx nê te gô htàm kot ixkre janhir nê grành parta pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o apa hkêt nê. Anê.

7

Jejus kot mēhõ mã àpênh xwỳnh o mex ã harēnh

Matêwre 8.5-13

¹ Tã nhũm Jejus mẽ kãm ujarēnh pa hāmri nê ma akupỳm Kapanau hwỳr mō. ² Nê mōõ nê ra hwỳr pōj. Nhũm krĩ kamã pōristi krãhtũm mã àpênh xwỳnhja à htỳx nê nō. Ra htyk kaxyw nê nō nhũm õ patrãw tee ri omu nê kãm hapê jakamã tee ri hkukamã hamaxpēr o hkaprĩ nê. ³ Hāmri nê Jejus pōx ã harēnh ma nê hwỳr Ijaew pigêt kwỳjê rē nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ ma Jejus wỳr mra nê kãm ijarē kē tokyx man ixwỳr tē nê inhmã àpênh xwỳnhnta o mex. Anê.

⁴⁻⁵ Hāmri nhũm mẽ kuma nê ma hwỳr mra nê omu nê kãm:

—Pa. Na pōristi krãhtũm na awỳr mẽ inhmẽ pa mẽ mra. Mẽ pahkĩnhã kêp Ijaew kêt tã kãm mẽ pahkĩnh nê. Tãm na pre mẽ inhõ krĩ kamã mẽ inhmã Tĩrtũm kapēr o mẽ

ahkre xà hã ixkreja nhîpêx. Tã na kãm àpênh xwÿnhnta kêp à htÿx nê nõ nhũm apôx hã ajarênh ma nê man awÿr mẽ inhmê. Kwa ma hwÿr tẽ nê kãm ho mex nà? Anê.

⁶ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tõe. Ma pu mẽ hwÿr. Anê.

Hãmri nê ma mẽ hkôt tẽ. Hãmri nê kormã örkwÿ htêp o htêm mẽ nhũm axte kutã hkràmnhwÿ hkwy rê nhũm mẽ ma kutã mra. Hãmri nê mra nê mẽ hkaxpa nê Jejus pumu nê kãm:

—Pa? Kwa na pôristi krãhtũmta ã awÿr karõ anê. Na mẽ inhmã: “E kêr ka mẽ mra nê nhÿri Jejus kaxpa nê kãm awjarê kê ãm ata rũm kapêr pix o inhmã à xwÿnhnta o mex. Kĩnh ã ixpê Ijaew kêt jakamã ixte amnhĩ kuk ã ixpijaàm tÿx. Jakamã kot paj pam hwÿr ixtêm kêt nê. Kwa kãm anê kê ata rũm kapêr pix o inhmã akupÿm ho mex.”⁷⁻⁸ Ixpê mẽ hkrãhtũm jakamã na pa hte inhõ pôristi mã mẽmoj tã karõ nhũm mẽ inhmar xà hkôt inhmã mẽmoj tanhmã hipêx to. Na pa hte mẽ kãm: ‘E mẽ ma mra nê ã amnhĩ nhîpêx anê.’ Anê nhũm mẽ inhma nê ma mrar kurê kumrêx. Rÿ pa mẽ kãm: ‘E mẽ amnê ixwÿr mra nê ã amnhĩ nhîpêx anê.’ Anê nhũm mẽ inhma nê ixwÿr mra. No kêt Jejus na hte ixrom tanhmã mẽ à kuteja mã kapêr nhũm kuma nê mẽ kêp hapôj nê ma mrar kurê kumrêx. Jakamã koja ata rũm kapêr pix o inhmã ho mex.” Anhÿr o awÿr karõ.

Jakamã na pa mẽ akutã mra nê akaxpa nê ã amã kapêr jarênh anê. Anê.

⁹ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ jaêr pẽ mẽ kapêr ma nê hkĩnh nê. Hãmri nê hkôt mẽ kot mar o pa xwÿnhjê mã kãm:

—Kwa xà na ka mẽ ã kot ixwÿr karõ xwÿnh jamaxpêr anhÿrta ã ama? Mẽ pahkĩnhã kêp Ijaew kêt tã mẽ arom amnhĩ kaxyw inhmã hamaxpêr tÿx nê. Aa mẽ atõ urak nê ate amnhĩ kaxyw ã inhmã ajamaxpêr tÿx anhÿr kêt tã nhũm mẽ arom kãm àpênh xwÿnhnta kaxyw inhmã hamaxpêr tÿx nê. Anê.

¹⁰ Nhũm pre ã mẽ kãm kapêr anê hãmri nhũm pôristi krãhtũm kràmnhwÿjaja kuma nê awjanã nê ma akupÿm hkrãhtũm nhörkwÿja wÿr mra. Nhũm ra Jejus kãm àpênh xwÿnhnta akupÿm ho mex nhũm mex nê ri mra. Hãmri nhũm mẽ akupÿm pøj nê akupÿm mex ã omu.

Jejus kot akupÿm mẽhõ hkra ho htÿr ã harênh

Juãw 11.1-46

¹¹ Tã nhũm Jejus ma krĩ pẽ Naĩ hwÿr hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mẽrohã mõ nhũm mẽ ohtô nê mẽ hkôt mra. ¹² Nhũm mẽ ra Naĩ hwÿr hpôx o mõ. Nê hwÿr agjê. Axpêr kãm agjê nê mõ nhũm kêp mjên htyk xwÿnhja mẽ kutã tẽ. Nhũm hkra myja ham kêp ty. Kra pyxi htã kêp ty nhũm mẽ kasãw kamã kuxà nê kumÿ nê kot haxàr kaxyw o mõ nhũm katorxà mẽ hkôt mÿr o mõ. Nhũm krĩ nhõ xwÿnh kwÿjaja ma hkôt

mõ. Piitã hkaprĩ nẽ hkõt mỳr o mõ. ¹³ Tã nhũm Jejus mẽ hkwyja mẽ mõ nẽ mẽ hkaxpa nẽ katorxà mỳr ã omu nhũm Jejus kãm hkaprĩ nẽ. Hãmri nẽ xa nẽ kãm:

—Pa? Kwa amỳr kêt nẽ. Anẽ.

¹⁴ Hãmri nẽ kasãwta wỳr tẽ nẽ hã ìhkra xi nhũm mẽ kot mỳnh xwỳnhjaja omu nẽ amarĩ kãm o xa. Hãmri nhũm htyk xwỳnhhta mã kapẽr nẽ kãm:

—E kwa kànhmã nhỹ. Anẽ.

¹⁵ Pu nhũm kànhmã ỳr kurẽ kumrẽx. Nẽ kapẽr o nhỹ. Hãmri nhũm Jejus nita mã kãm:

—E ota akрата. Na akupỹm amã htĩr. Anẽ.

Hãmri nhũm akupỹm htĩr ã omu nẽ hkĩnh tỳx kumrẽx.

¹⁶ Hãmri nhũm mẽ kot omunh xwỳnhjaja amnhĩ jaer pẽ akupỹm hkra htĩr kãm omu nẽ ỳ hã haxwỳja hkĩnh nẽ. Nẽ Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽ nẽ xpẽn mã:

—Kwa ãm hãmri na Tĩrtũm ã mẽ panhĩpêx anẽ nẽ mẽ pahwỳr ỳ hã kapẽr jarẽnh xwỳnhhta mẽ nhũm mẽ pahwỳr mõ. Tĩrtũm mẽ pakamã ukaprĩ jakamã na ã mẽ panhĩpêx anẽ. Nà ãm hãmri na ã mẽ panhĩpêx anẽ. Anẽ.

¹⁷ Hãmri nẽ piitã ma pikaja rũm mẽ kãm harẽnh o hprõt nhũm mẽ piitã harẽnh ma.

Juãw Paxis tee ri Jejus kukamã hamaxpẽr ã harẽnh

Matêwre 11.2-6, 11.22; Rukre 4.16-21

¹⁸ Rôm nhũm Juãw Paxisja kẽp prẽs nẽ hkrĩ nhũm hte

hkõt mẽ pa xwỳnhjaja hwỳr mra nẽ kãm Jejus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã harẽ. Hãmri nhũm harẽnh ma nẽ tee ri hkukamã hamaxpẽr. Hãmri nẽ hkõt mẽ pa xwỳnh wa ho axkrut nẽ wa kuta ¹⁹ nẽ Jejus wỳr wa kumẽ nẽ wa kãm:

—Kwa wa ma hwỳr tẽ nẽ hkukja. Nẽ kãm: “Xà ka na pre Tĩrtũm mẽ ixwỳr amẽ nà? Nà xà kormã axtem hõ na pa mẽ kormã amnhĩ wỳr hamãr o ri ixpa?” Anẽ. E wa ma hwỳr tẽ nẽ ã hkukjẽr anẽ nẽ tanhmã kot amnhĩ jarẽnh to hã ama hãmri nẽ man akupỹn tẽ nẽ inhmã harẽ. Anẽ.

²⁰⁻²¹ Hãmri nhũm wa kuma nẽ ma hwỳr tẽ. Nhũm Jejus kormã mẽ ho mex o xa. Mẽ nohkre xwỳnhjaja nhũm akupỹm mẽ no ho mex. Nẽ mẽkarõmnuti kot mẽ hwỳr gjêx xwỳnhjaja nhũm mẽ nẽ mẽ hapôx o ãm rãhã nhũm wa ra hwỳr tẽ nẽ kormã hã mẽ omunh o xa. Hãmri nẽ kãm Juãw Paxis kapẽr jarẽ. ²² Hãmri nhũm wa kuma nẽ wa kãm:

—Tỳ. Nà ãm hãmri na ja hã ijarẽ. Ixpẽ mẽ ate ixkamã ajamak o apa xwỳnhhta na pa. Jakamã e. Wa kam nẽ tanhmã ixte amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumu hãmri nẽ ma akupỹm hwỳr tẽ nẽ aprĩ hã kãm ijarẽ. Mẽ nohkre xwỳnhjaja na pa akupỹm mẽ no ho mex. Nẽ mẽ hkànhy xwỳnhjaja pa akupỹm mẽ hkà ho mex. Nẽ mẽ hyk o mẽ pa xwỳnhjaja pa akupỹm mẽ ho mex. Nẽ mẽ htyk xwỳnhjaja pa akupỹm mẽ ho htĩr. Nẽ

mě kēp amrakati nē ri mẽ pa xwýnhjê mã mẽmoj mex jarēnh o ri ixa. Na pa hte ã mẽ ho mex o ri mẽ hkôt ixa anē. Jakamã e kwa wa ma akupým hwýr tē nē ã kãm ijarēnh anē. ²³ Kê ijarēnh ma nē arī amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpēr tỳx rãhã nē. Koja ã amnhĩ nhĩpêx anē nē hamakêtkati nē ri pa. Nē tee ri ijarēnh kukamã hamaxpēr kêt nē. E wa tokyx ma akupým hwýr tē nē ã kãm ijarēnh anē. Anē.

Jejus kot Juãw Paxis mex ã harēnh

Matêwre 11.7-19

²⁴⁻²⁵ Nhũm pre ã Jejus wa kãm amnhĩ jarēnh anē nhũm wa kuma nē ma akupým Juãw Paxis wýr tē. Hãmri nhũm Jejus mẽ kot mar o kuhé xwýnhjê mã tanhmã Juãw Paxis jarēnh to nē mẽ kãm:

—Na ka prem kapôt ã mar kaxyw ma hwýr mra. Nom ê mex ã omunh kaxyw rỳ hpijaãm kãm tanhmã kapēr to hã mar kaxyw hwýr amrar kêt nē. ²⁶ Kêp Tĩrtũm nhỹ hã kapēr xwýnh jakamã na ka prem mar kaxyw ma hwýr mra. Tĩrtũm nhỹ hã kot ixkukamã ijarēnh o pa xwýnh na. Ixpê Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm xwýnh ã na pre mẽ amã ijarēnh o pa. Nē hprĩ hã tanhmã mẽ amã ijarēnh to. Jakamã na kapēr mex o kot wam Tĩrtũm nhỹ hã kapēr jarēnh o mẽ pa xwýnhjê kapēr jakrenh. ²⁷ Tĩrtũm kapēr ã kagã htũm kot Juãw kukamã tanhmã harēnh to nē harēnh kot:

Kot paj Ixkra hkukamã ma mẽ hwýr harēnh o pa xwýnh mẽ kê ma ri hkukamã mẽ kãm harēnh o ri pa. Kê mẽ kuma nē kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx.

Anhýr o Tĩrtũm Juãw Paxis kukamã harē nhũm mẽ hã kagã. Tã nhũm mẽ awýr kumẽ. ²⁸ Juãwja mex kumrêx. Na pre hprĩ hã ixkukamã tanhmã ijarēnh to ho pa. Nom ixkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê hkĩnhã ixkôt pa ho pa hkêt ãm ixkukamã ijarēnh o pa. Jakamã ixkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjaja na mex o kot Juãw Paxisja jakrenh. Mẽ kot ixkôt hprĩ hã inhmar o pa jakamã mẽ mex o kot hakrenh. Anē.

²⁹ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm Juãw Paxis jarēnh anē. Mẽ kot Juãw mar o kuhé xwýnh kwýjaja na pre htem tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Tã Juãw kot mẽ kãm Tĩrtũm kapēr jarēnh ma nē axpẽn mã Tĩrtũm mex ã harē. Nē axpẽn mã:

—Nà ãm hãmri. Tĩrtũm kapēr na mex kumrêx. Anē.

Hãmri nē amnhĩ tomnuj kaga nē Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwý. Jakamã nhũm Juãw Paxis Tĩrtũm mã mẽ hkrã kumrã.

³⁰ No nhũm Parijew nhõ xwýnhjê mẽ Tĩrtũm kapēr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwýnhjaja jajê hkĩnhã Juãw Paxis kaga kumrêx. Jakamã nhũm mẽ hkrã kumrãr kêt nē. Mẽ kot Tĩrtũm kapēr kaga jakamã na pre htem

Jejus kapēr ma nē ãm kuma.

³¹ Hāmri nhūm Jejus mē kām:

—E pa mē amã mē piitã htỳx ri hamaxpēr ã tanhmã mē harēnh to ka mē kot amnhĩ nhĩpēx ã mē harēnh ma. ³² Te mē kot mēhprĩre kot amnhĩ nhĩpēx pyrãk. Mēhprĩrejaja na htem ōrkwỹ kapem hije nē mēmoj to amnhĩkati ho hkrĩ. Nē tee ri hkwỹjē kot amnhĩ nhĩpēx pumu nē mē kām:

Kwa na pa mē amã gre htã ka mē ixkutã anhōkrepōx kêt nē. Pa mē ja hã mē apumu nē hpãnhã mē amã mē htyk jarē htã ka mē akaprĩ nē amỳr kêt nē. Kwa mē ri ã amnhĩ nhĩpēx anhỳr kêt nē.

Anhỳr o axpēn mã kapēr. Tã te mē ate mē urãk. Tĩrtũm kot mē awỳr ỳ hã kapēr xwỳnhjē rēnh tã ka mē te mēhprĩre kot amnhĩ nhĩpēxta pyrã nē mē ama ãm mē ama nē mē hkôt amnhĩ nhĩpēx kêt nē.

³³ —Juãw Paxis na pre mē awỳr mō nē ixpyrà nē apkur mex o ri pa hkêt nē. Nē ixpyrà nē wĩhti ho hkōm kêt nē pa. Tã ka mē ja hã omu nē hkaga nē atỳx ri Satanasti nhỹ hã kot tanhmã amnhĩ nhĩpēx to ho pa hã hkamnhĩx nē ri harēnh o ri apa. Hāmri nē mēhprĩre kot amnhĩ nhĩpēx pyrã nē hkôt amnhĩ nhĩpēx kêt nē. ³⁴ Tã pa Juãw pãnhã mē awỳr mō. Nē kurom apkati mē ixàpkur mex o ri ixpa. Nē kurom wĩhti hkwỹ ho ixkōm o ri ixpa. Ka mē ja hã ixpumu nē atỳx

ri ixàpkur rũnh nē ixpipãnh o ri ixpa hã ixkamnhĩx nē ã axpēn mã ixto akapēr anhỳr o ri apa. Nē mē kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjē hkôt ri ixpa hã axpēn mã ijarēnh o ri apa. Æ na ka htem axpēn mã ijarēnh anē. Jao te mē ate Juãw Paxis nhĩpēx pyrã nē ixkaga nē ixkôt amnhĩ nhĩpēx kêt nē. Na hte ã htỳx ri tanhmã mē hamaxpēr to ho mē pa xwỳnhjaja amnhĩ nhĩpēx anhỳr o ri pa.

³⁵ —No tãm ri mē hamaxpēr o mē pa xwỳnhjaja na htem ahpỹnhã Juãw mē wa ixte amnhĩ nhĩpēx ã wa ixpumu nē axpēn mã wa ijarēnh o: “Nã ahpỹnhã wa kot amnhĩ nhĩpēx tã wa hamē ãm hãmri Tĩrtũm nhỹ hã kapēr jarēnh mex o pa. E pu mē wa urãk nē Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỹ.” Anhỳr o axpēn mã wa ijarēnh o pa. Anē.

Parijew nhō xwỳnh pē Simãwre jarēnh

Matêwre 26.6-13; Makre 14.3-9; Juãw 12.1-8

³⁶ Tã nhūm Parijew nhō xwỳnh pē Simãwreja amnhĩ nhōrkwỹ hwỳr Jejus mē hkôt mē pa ho pa xwỳnhjē mē kuwỹ. Mē kot kutã apkur kaxyw amnhĩ wỳr mē kuwỹ nhūm mē ōrkwỹ hwỳr mra nē mē hwỳr agjē nē apkur kaxyw hkrĩ. ³⁷ Hāmri nhūm mēhō nija mē hwỳr axà. Na pre hte amnhĩ tomnuj pix o pa. Hāmri nē Jejus ō krĩ hwỳr hpōx nē Simãwre nhōrkwỹ kamã apkur ã harēnh ma nē ma hwỳr tē. Mē hkuxwaxà hã

à py nē ma hwÿr o tē. ³⁸ Hāmri nē hwÿr axà nē Jejus pumu nē hwÿr tē nē pum xa. Nē tee ri tanhmã kot amnhĩ tomnuj to ho paja mã hamaxpēr nē hpijaàm nē hkaprĩ nē mÿr o xa. Hāmri nē Jejus kutã hkõn krã ho tēm nē nhÿ nē no kagô ho hpar go. Hāmri nē amnhĩ krã kĩ ho hpar grã nē kupã hāmri nē hpãnhã mē hkuxwa xà ho kuxwa. Kãm hkĩnh xàj ã hipêx anē. ³⁹ Hāmri nhũm Simãwre tee ri ja hã omu nē hamaxpēr o:

—Tk. Kwa jahti kot amnhĩ tomnuj pix o pa xwÿnh tã mē ixwÿr axà nē ã Jejus nhĩpêx anē nhũm amnhĩ nē hanor kêt nē. Kêp ãm hāmri Tĩrtũm nhÿ hã kapēr jarēnh o pa xwÿnh ronhÿx ja hã omu nē amnhĩ nē hanor kurê kumrêx. Anē.

⁴⁰ Hāmri nhũm Jejus amnhĩ tã hamaxpēr ã omu nē hêx rom kãm kapēr nē kãm:

—E Simãwre. Pa amã awjarê ka inhma. Anē.

Hāmri nhũm kãm:

—Tõe. Mex. Mãmrĩ inhmã awjarê pa ama. Anē.

⁴¹ Hāmri nhũm kãm:

—Nà koja mēhõ my wa hamëxkrut. Nhũm hõja mēhõ pē kàxpore ho rax kumrêx nē ho ìpresta. Nhũm hõja ãm kêp ho grille nē ho ìpresta. Hāmri nē wa hamē kàxpore ho hapêx pa. ⁴² Hāmri nē akupÿm kot kêp ho ìpresta xwÿnhnta mã hpãnhã òr kaxyw tee ri amnhĩ kukamã hamaxpēr. Ra kot ho hapêx par jakamã tee ri amnhĩ kukamã hamaxpēr. Tã nhũm kot wa kãm ho ìpresta xwÿnhnta wa hwÿr tē

nē wa kãm: “Kwa wa tee ri amnhĩ kukamã ajamexpēr kêt nē. Na pa ra war ate ixto tewēn ã kagãta kaxõnh pa nhũm ja hapêx. Kot paj axte kãm ijamexpēr kêt nē. Jakamã wa mãmrĩ ajamakêtkati nē axãmnhĩx ri apa.” Anhÿr o wa kãm kapēr. ã mē ujarēnh kot anhÿr. Anē.

Nhũm pre ã Jejus Simãwre mã ujarēnh anē. Hāmri nē hã hkukja nē kãm:

—E nhÿ myja koja we kãm ho tewēn xwÿnhnta kĩnh tÿx nē wehe? Anē.

⁴³ Hāmri nhũm kãm:

—Nà kot kêp ho rax nē ho ìpresta xwÿnhnta koja kãm hkĩnh tÿx o hõta jakre. Anē.

Hāmri nhũm kãm:

—Tÿ. Nà ãm hāmri na ka ã harēnh anē. ⁴⁴ Tã mãn ka ni kot ã inhĩpêx anhÿr xwÿnhnta pumu. Na ka amnhĩ nhõrkwÿ hwÿr ixwÿ pa axà nom ka inhmã gô hkwy pa ho amnhĩ par kuhõnh kêt nē. Tã nhũm nija arom ã inhĩpêx anē nē no kagô ho ixpar kuhõ nē amnhĩ krã kĩ ho grã ho nhÿ.

⁴⁵ —Nē anhõrkwÿ hwÿr ixarta ã ka ixkahti hkõt inhmÿnh nē xpār kêt nē. Tã kêt nija arom xatã ixpar pār o nhÿ. ⁴⁶ Nē ate orti ho ixkrã gregrer kêt tã nhũm arom mē hkuxwaxà ho ixpar kuxwa ho nhÿ. Mēhkukwaxà hã kàxpore xohtõ htã nhũm àmnhĩx ho ixpar kuxwa ho nhÿ. ⁴⁷ ãm hāmri na pa amã ja jarē. Nija kot amnhĩ tomnuj tÿx tã pa ra nē kot amnhĩ tomnuj o ijapêx pa. Ra kot amnhĩ tomnuj tÿx xwÿnh

ã amnhĩ pumunh jakamã na amnhĩ kaxyw inhmã hamaxpêr pê kãm ixkĩnh nê ã inhĩpêx anê. No ka na ka hte uràk nê amnhĩ tomnuj tỳx o apa htã uràk nê tee ri ja hã amnhĩ pumunh kêt nê. Tã nita kĩnhã ate amnhĩ tomnuj kaga hkêt jakamã na ka ãm amã ixkĩnh grire. Anê.

Nhũm pre ã Jejus Simãwre mã kapêr anê. ⁴⁸⁻⁵⁰ Hãmri nê nija mã kapêr nê kãm:

—E kànhmã xa. Ra ate amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr jakamã na pa ra ate amnhĩ tomnuj piitã amnhĩ katut kôt rênh pa. Kot paj axte kãm ijamaxpêr kêt nê. Jakamã mãmrĩ ma ajamakêtkati nê axãmnhĩx anhõrkwỹ hwỳr tẽ. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kot axpên kutã apkur xwỳnhjaja tee ri kot kãm kapêr anhỹrja ã kuma nhũm ja mẽ kãm mex kêt nê. Jakamã nhũm mẽ ri axpên mã harênh o:

—Tk. Kwa mễhõ na hte ri kot Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx pyràk o amnhĩ nhĩpêx nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o hapêx ã amnhĩ jarênh o we ri pahti? Anê.

8

Mẽnijê hkwỳ kot Jejus kôt pa hã mẽ harênh

Makre 15.40-41, 16.9

¹ Tã nhũm Jejus ma mẽ piitã mẽ kãm Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt pa. Krĩ rũnh kamã nê krĩ hkryre kamã. Mẽ kot amnhĩ tomnuj kaga nê Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỳr nhũm kot

amnhĩ tã mẽ omunh nê mẽ ho hkra kaxyw nhũm ri mẽ hkôt mẽ kãm harênh o pa. Nhũm y hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnh pê 12jaja ma hkôt ri pa. ² Nê mễni hkwỳjaja. Na pre ra Jejus mẽ hkwỳjê nê mẽkarõmnuti japôj. Nê mẽ hkwỳjaja tanhmã mẽ à kute xwỳnhjaja nhũm akupỹm mẽ ho mex. Xwỳnhjaja nhũm prem haxwỳja ma hkôt ri pa. Hõ pê na pre Marir Matarênh nhũm pre ra Jejus nê mẽkarõmnuti ho 7 nê hapôj. ³ Nê Joanã. Joanã mjên Kujahiti na pre kêp pahiti Eroxo mã mẽ àpênh xwỳnhjê krãhtũm. Nê Sujãre. Nê kaxyw mễnijê ohtô nê Jejus kôt tanhmã mẽ ho ajuta hto ho mẽ hkôt pa. Jao mẽ hikãxpore ho mẽmoj japrô nê ho mẽ kãm mẽ õ nhĩpêx o ri mẽ hkôt pa.

Mẽmo hy hkre xwỳnh

Matêwre 13.1-9; Makre 4.1-

9

⁴ Tã nhũm mẽ ra krĩ piitã rũm Jejus wỳr akuprô. Jakamã nhũm mẽ ohtô rax kumrêx nhũm Jejus mẽ kãm ujarênh o nhỹ. No ãm hprĩ hã ujarênh kêt nê. Mẽ kot Tĩrtũm kapêr mar nê tanhmã hkôt amnhĩ nhĩpêx to nhũm hã kuxi nê mẽ kãm hã ujarênh o nhỹ. ⁵ Nê mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Kojã mễhõ ma pur mã mỗ nê pur kãm mẽmo hy ho ukapêr o ri pa. Nom nhũm piitã amex kãm rôrôk kêt nê. Kwỳ ahpỹnhã nhỹri rôrôk. Hãmri nhũm hkwỳ aptỳx kãm rôrôk nhũm

kuwênhre omu nê hwÿr mra nê hkrêr pa.

6 —Nê kên kãm hy hkwy rôrôk nê higrôt kutã nojarêt nê higrôt pa. No nhùm kamã aptÿx nê kamã kêp pika hkryre jakamã nhùm higrôt nhùm hã myt apha nê arïgro htÿx mẽ nhùm grã pa. Kamã kên nhùm amgo mex kêt jakamã nhùm grã pa.

7 —Nê mrônhi kamã rôrôk xwÿnhja haxwÿja higrôt tã no nhùm uti kêp amÿtã nhùm ô hkêt nê.

8 —No hirã kamã pika mex kãm rôrôk xwÿnhja. Hãmri hirã kamã rôrôk nê higrôt mex nê piitã ô rax nê. Piitã kamã ô kêp 100. ã mẽ ujarênh kot anhÿr. E kwa mẽ ixu- jarênh ma nê kãm ajamxpêr tÿx rãhã ho ri apa. Anê.

9 Nhùm pre ã Jejus mẽ kãm ujarênh anê. Hãmri nhùm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja kuma nê tee ri hkukamã hamaxpêr nê kãm:

—Kwa na pa mẽ ixprĩ hã ax- ujarênh kôt mẽmoj pumunh kêt nê. Aprĩ hã mẽ inhmã tanhmã harênh to pa mẽ ixprĩ hã kuma nã? Anê.

10 Hãmri nhùm mẽ kãm:

—Tõe. Nã kot paj mẽ amã harê. Tirtùm kãm mẽ ate aprĩ hã mar prãm jakamã kot paj ixprĩ hã mẽ amã harê. Mẽ kot amnhĩ tomnuj kaga nhùm Tirtùm kot ja hã mẽ omunh nê mẽ ho hkra. Ja na pa harê.

—No mũjjaja na mẽ akĩnhã kãm mar prãm nõkati. Jakamã na htem ixujarênh ma nê ãm kuma nê htÿx ri pa. Anê.

Jejus kot prĩ hã mẽmo hy jarênh

Matêwre 13.18-23; Makre 4.13-20

11 Hãmri nhùm Jejus hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mã:

—E kot paj ixprĩ hã mẽ amã mẽmo hy ho ukapêr ã mẽ ujarênh ta jarê ka mẽ inhma.

—Nã mẽmo hyta te kêp Tirtùm kapêr pyrãk. Nê ahpÿnhã hy rôrôk ã pikata te kêp ahpÿnhã mẽ kot Tirtùm kapêr mar xwÿnhjê kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. 12 Mẽ kot mar xwÿnh kwÿjjaja te kot aptÿx kãm hy rôrôk nhùm kuwênh kot hwÿr mra nê hkrêr par xwÿnh ta pyrãk. Jao Tirtùm kapêr ma nhùm Satanasti te kuwênh kot hy hkrêr parta pyrã nê mẽ kot amnhĩ kaxyw Tirtùm kapêr kôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿr pymaj tanhmã nê mẽ hkrã hto. Jakamã nhùm mẽ kapêr ma nom ho hamakêtkati tokyx anê nê axte kãm hamaxpêr nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê.

13 —Nê mẽ kot mar xwÿnh kwÿjjaja te kot kênre kamã hkwy rôrôk nê higrôt nê grã par tokyx anhÿr xwÿnh ta pyrãk. Jao Tirtùm kapêr ma nê hkĩnh nê. Nê kãm mar prãm nê. Tã nhùm mēhõ tē nē Tirtùm nê tanhmã kãm kapêr to nhùm mẽ kuma nê Tirtùm kaga. Te mẽmo hy higrôt nê grã par tokyx anhÿr ta pyrãk.

14 —Nê mẽ kot mar xwÿnh kwÿjjaja te kot mrônhi kamã hkwy rôrôk nê higrôt nhùm mrônhi kot kêp ãmnãr xwÿnh ta pyrãk. Jao kãm

Tirtũm kapēr mar prām nē. No âm mãânēn kām hikukrêx rax nē hikâxpore rax prām xaj âm ja pix mã hamaxpēr o pa. Nē gaa nē ra gryk ã axte Tirtũm kapēr mã hamaxpēr nē hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nē.

¹⁵ —Nē mẽ kot mar xwýnh kwýjaja te hirã kamã pika mex kãm hy hkwý rôrôk nē higrôt nē ô raxta pyrãk. Nē ixkapēr ma nē amnhĩ krã him hagjênh týx nē ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri pa. Jakamã te ra mẽmo hy hkreta ô rax mex pyrãk. E. ã ixu-jarênh kot anhÿr. Anē.

Kanê mẽ guhkrax wa harênh

Makre 4.21-25

¹⁶ Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm ujarênh o nhÿ nē mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Xà na htem kanê hpôk hãmri nē guhkrax o hpro rý par krak ri unhwý? Nà na htem ã hipêx anhÿr kêt nē. Na htem hpôk nē kýxpê kuhê xà kamã unhwý nhũm hirã mex o kuhê. Nhũm htem ixkrem agjê nē hirã kamã mẽmoj pumunh mex nē. Ja pyrã nē na pa hte mẽ ate inhmar týx kaxyw ixprĩ hã mẽ amã awjarê. ¹⁷ Kormã mẽ ate mẽmoj pumunh nē aprĩ hã mar kêt tã kot kaj mẽ tokyx aprĩ hã omu nē ama. Te mẽmoj kot mẽ apê hpimxur pyrãk tã koja tokyx mẽ amã amnhĩ to amnhĩrit ka mẽ aprĩ hã omunh pa. Te mẽ ate kanê hpôk kãm aprĩ hã mẽmoj pumunh mexta pyrãk. ¹⁸ Jakamã kër ka mẽ ixkapēr mar týx nē hkôt ajamaxpēr rãhã ho ri apa. Jao ixkapēr

piitã mar týx nē. Nom kot ka mẽ mar týx kêt nē hã ano hkêt pa nē axte kãm ajamaxpēr o apa hkêt nē. Anē.

Jejus kot tanhmã katorxã mẽ htôjê jarênh to hã harênh

Matêwre 12.46-50; Makre 3.31-35; mãânēn Eprêw 2.11-12

¹⁹ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre ho nhÿ. Rôm nhũm katorxã nē htôjaja nhÿhÿnh hwýr mõn pøj. No nhũm mẽ kot mẽ hã htu rax jakamã nhũm mẽ tee ri hwýr gjêx kaxyw nē kormã kapôt ã kuhê. ²⁰ Hãmri nhũm mẽhõja mẽ omu nē Jejus mã mẽ harê nē kãm:

—Kwa Pahihti. Ota ra akatorxã mẽ atôjaja awýr pøj nē tee ri awýr gjêx mã. O mũj mẽ kormã kapôt ã kuhê. Anē.

²¹ Hãmri nhũm mẽ kuma nē mẽ kãm:

—Tõe pa ixkato nē mẽ omu. Inhmã mẽ hapêê. Nom kot kaj mẽ atô Tirtũm kapēr ma nē hkôt amnhĩ xãm nē hkôt amnhĩ nhĩpêx. Hã kot kaj te apê ixtõ rý ixkatorxã kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o pu mẽ axpên nhĩpêx. Pa te inhma mẽ hapê pyrã nē inhma mẽ ajapê nē. Anē.

Jejus kot kôk mã kapēr ã harênh

Matêwre 8.23-27; Makre 4.35-41

²² Tã nhũm apkati hõ hã nhũm Jejus himô rax ã rêr kaxyw nojarêr nē hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê mã kãm:

—E kot puj mẽ jarãhã ma xarmã mõ. Anē.

Hãmri nē mẽ pãr mã gjêx pa nē ma xarmã mõ. Garirej

rũm kato nẽ ma xarmã pika hõ hwÿr kormã mõ. ²³ Nhũm ra Jejus õtxwa nẽ pàr kre kamã gõr nẽ nõ. Pu nhũm kòk àpêr tÿx nẽ nhũm gô axpên tak tÿx nẽ kànhmã harĩ. Nẽ pàr kre kamã pikapÿr rax nhũm pàrta mẽ kãm àr o mõ nhũm mẽ tee ri amnhĩ nhĩpêx. No nhũm Jejus arĩ htÿx gõr nẽ nõ. ²⁴ Hãmri nhũm mẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nẽ kumra nẽ kãm:

—Kwa Pahihti kànhmã nhÿ. Kot puj mẽ jarãhã pahtyk pa. Anẽ.

Hãmri nhũm kànhmã nhÿ nẽ kòk mã kapêr nẽ kãm:

—E. Kwa hãmri anhĩkrê. Anẽ.

Hãmri nhũm hpinhkrênh par mẽ nhũm gô tãm nõr kurê kumrêx. ²⁵ Hãmri nhũm Jejus hkwÿjê hwÿr apkjê nẽ mẽ kãm:

—Kwa kormã te mẽ ate amnhĩ kaxyw Tirtũm mẽ wa inhmã ajamaxpêr tÿx kêt pyràk. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ amnhĩ jaêr pê kot ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã omu nẽ no hawênh rũnh nẽ tee ri axpên pumunh pê hamaxpêr o kuhê nẽ axpên mã:

—Kokÿÿ. Jejus kêp mẽ panhĩo hkêt. Mẽ pahtõ kot pu we te kot amnhĩ nhĩpêx pyrã nẽ we kòk mã pakapêr nhũm we pama anhĩkrê? Nà Jejus mẽ parom àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx. Jakamã na ã anẽ. Anẽ.

Jejus kot mẽhõ nẽ mẽkarõmnuti kator ã harênh Matêwre 8.28-34; Makre 5.1-20

²⁶ Tã nhũm mẽ ra himõ nhĩhkjê hã krĩ pê Geras wÿr rê. Himõ nhĩkjê hã na pre pika pê Garirej. Nẽ Garirej nhĩkjê hã na Gerasja. Jakamã nhũm mẽ ra hwÿr rê. ²⁷⁻²⁹ Hãmri nẽ pàr kre rũm hapôj nẽ api nẽ mra nhũm mẽhõ myja mẽ kutã tẽ. Na pre ra hwÿr mẽkarõmnuti hkwÿ agjê nhũm mẽ ÿ hã oprê htÿx nẽ hkênh nẽ ri mra. Nẽ õrkwÿ kamã hkrĩ hkêt nẽ. ãm ri kapôt ã pa ho pa. Mẽ htykjê hã pika kamã kên kre kaêx kôt ri pa. Na pre ra krĩ nhõ xwÿnhjaja xatã tee ri unê nẽ hkaxpre. Tee ri kãx o ri hkaxpre htã no nhũm amnhĩ nẽ rênh pa. Nhũm mẽkarõmnutija tanhmã hkrã hto nhũm kapôt pix ã ri mra. Jakamã nhũm Jejus mẽ pàr rũm hapôj nẽ api nhũm mẽ omu nẽ mẽ kutã tẽ nẽ Jejus kaxpa. Nhũm amnhĩ wÿr omu nẽ nẽ tanhmã mẽkarõmnuti mã kapêr to. Hãmri nhũm my xoprêja hwÿr tẽ nẽ kutã hkõn krã ho tẽm nẽ nhÿ. Hãmri nẽ kãxpêê amnhĩ tã kãm kapêr. Nom tãm kapêr kêt nẽ. Mẽkarõmnuti nhÿ hã kãm kapêr nẽ kãm:

—Pa Tirtũm Kra Jejus? Kwa mo kaxyw na ka mẽ ixwÿr tẽ? Kwa tanhmã mẽ ixto hkêt nẽ. Anẽ.

³⁰ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Kwa tanhmã na mẽ anhĩxi kute? Anẽ.

Nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽ ixpê Mẽohtõhti. Anẽ.

Mẽkarõmnuti ra kot hwÿr ohtõ nẽ gjêx jakamã na prem

ã kãm amnhĩ nhĩxi jarēnh anē.
31-32 Hāmri nē Jejus mã:

—Kwa jahti nē mē ijapôj nē mē kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xà hwỳr mē ixrēnh kêt nē. Hagrô hkwy mũj wỳr mãn mē ixrē pa mē hpãnhã hwỳr mãn hagjê nà? Anē.

Hagrôja kii mē kêp amỳm hixêt ã ri apkur o pa nhũm mē ã Jejus mã mē hwỳr amnhĩ to hwỳr anē. Hāmri nhũm mē kãm:

—Tôe. Tô mē tãm hwỳr mãn mra. Anē.

33 Hāmri nhũm mē kuma nē myta pê hapôj nē ma hagrôja wỳr mrar kurê kumrêx nē mē kãm gjêx pa. Hāmri nhũm myja akupỳm tãm hkrã. No nhũm hagrôja mēkarõmnuti pymaj amỳra nē axkahkũm nē hprõt nē himô hã krã hixêt ã axpum rôrôk nē gôx kãm mrõ nē pikaprãr pa. 34 Hāmri nhũm hagrô jamãr xwỳnhjaja tee ri omu hãmri nē ma mē õ patrãw wỳr akupỳm mē piitã mē kãm harēnh o hprõt nē mra. 35-36 Nhũm mē tee ri mē kuma hãmri nē ma kot Jejus pumunh mã hwỳr mra nē hkaxpa. Nē kuri myta pumu nhũm ra akupỳm tãm hkrã nē tãm amnhĩ nhĩpêx nē ê kamã mex nē nhỹ. Nhũm mē kot hã omunh xwỳnhjaja mē kãm ujarēnh pa. Nhũm mē kuma nē tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o ra kãm ma nē. 37-39 Hāmri nē amnhĩ nē Jejus mã kapêr nē kãm:

—E kwa mē tokyj ma akupỳm amrar kurê kumrêx. Anē.

Hāmri nhũm mē kuma nē awjanã nē ma akupỳm pãr wỳr mra nē agjê. Nhũm akupỳm mex xwỳnhhta mē hkôt hkrã nom nhũm Jejus kãm:

—Nà kot kaj mē ixkôt amõr kêt nē. Ma akupỳm anhõ krĩ hwỳr mãn tē nē Tĩrtũm kot tanhmã akupỳm ato mex to hã mē kãm amnhĩ jarēnh o ri mē hkôt apa. Anē.

Hāmri nhũm kuma nē ma akupỳm krĩm tē nē ri mē kãm Jejus kot tanhmã ho mex to hã harēnh ri mē hkôt pa.

Jejus kot wa ho axkrut nē wa ho mex ã harēnh

Matêwre 9.18-26; Makre 5.21-43

40 Tã nhũm Jejus mē ma akupỳm xarmã mō nē rê nē mē kutêp mē pikuprõnh xwỳnhjê pumu. Nhũm mē ra amnhĩ wỳr mē omu nē mē kutêp gô jakàx ã pikuprõnh rax nē. Jakamã nhũm mē mē hwỳr pôj nhũm mē amnhĩ wỳr Jejus pumu nē hkĩnh nē. 41-42 Hāmri nhũm Jajti ma hwỳr tē. Ijaew nhõ Tĩrtũm kapêr o mē ahkre xà hã ixkre jamãr xwỳnh na pre. Nhũm pre hkra ni pyxire. Hã amgrã pê 12. Tã ra kêp à htỳx nē htyk kaxyw nē nõ. Hāmri nhũm hipêêxàja tee ri omu hãmri nē Jejus wỳr tē nē kutã hkõnkrã ho tēm nē nhỹ nē ho kuwỳ nē kãm:

—Pa akupỳm mē ixto mex xwỳnh maati. E awỳr na pa tē. Na ra ixkra ixpê htyk kaxyw. Pa tee ri omu nē kaxyw amã ijamaxpêr nē awỳr tē. Kwa ma ixkôt inhõrkwỳ hwỳr tē nē

inhmã omu nê tokyx inhmã ho mex nà? Anê.

Hãmri nhũm kuma nê ma hkôt tẽ. Nhũm mē ohtô nê wa hkôt pry hã mra nê axpên nhĩgã nê axpên kujahêk o hkôt mra. ⁴³ Hãmri nhũm mēhõ nija haxwỳja wa hkôt tẽ. Na pre hte hkamrô hkryre rãhã ho pa hã ra amgrà kêp 12. Nhũm tôtô tee ri kot ho mex kaxyw hkane kaprỳ ho pa. ⁴⁴ Jakamã nhũm tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr hãmri nê Jejus jarênh ma nê ma mē hkôt hwỳr htêm kurê kumrêx. Nom nhũm mē ohtô rax nê hkôt mōr jakamã nhũm mē hkaêx kôt hwỳr tẽ nê hkatut kôt kêp ê nhĩrê kupê. Hãmri nê ãm kêp ê pix kupênh tã akupỳm mex. ⁴⁵ Hãmri nhũm Jejus kot kêp ê kupênh ã amnhĩ tã omunh tã hêx rom mē ho hakêx nê mē omu nê mē kãm:

—Kwa mē atõ na ka ri amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr tỳx pê ixpê ixê kupê? Anê.

Hãmri nhũm mē piitã tee ri axpên pumu nê kãm amnhĩ tã aprã. Hãmri nhũm Simãw Pêtre kãm:

—Mê kot apê amnàr griã kot ka kêt ri mēhõ kot apê hkupênh xwỳnh ã ri mē hkukja. Kwa mãn ãm mēhõ amarĩ apê hkupê. Anê.

⁴⁶ Hãmri nhũm kãm:

—Nà mēhõja amarĩ hkupênh kêt nê. Na amnhĩ kaxyw inhmã hamaxpêr tỳx pê ixpê hkupê. Tã ixàhpumunh tỳx xàja kôt na akupỳm mex. Nom ixte mēhõ kot ixpê hkupênh xwỳnhja pumunh jakamã na pa ixêx

rom ã amnhĩ tã ri mē hkukjêr anê. Kwa mē atõ inhmã amnhĩ jarê. Anê.

⁴⁷ Hãmri nhũm mēhõ nita kuma nê tee ri kêp kot amnhĩ to hpimxur prãm kaprỳ. Hãmri nê hpijaam kãm hwỳr httert o tẽ nê kutã hkõn krã ho tēm nê nhỹ nê kãm amnhĩ jarê nê kãm:

—Ma pa na pa inhmã inhmex prãm xaj apê axê kupê. Tã na pa akupỳm inhmex. Anê.

⁴⁸ Hãmri nhũm Jejus kuma nê kãm:

—Tõe. Nà ra ate amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr tỳx kôt ate ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr jakamã na ka akupỳm amex. E mãmri ajamakêtkati nê ma akupỳm tẽ. Anê.

Hãmri nhũm kuma nê hkĩnh nê ma akupỳm tẽ.

⁴⁹ Rôm nhũm Jajti mã àpênh xwỳnhjê hõ òrkwỹ rũm ma ò patrãw kutã tẽ nê wa hkaxpa nê Jajti mã kãm:

—Kwa na ra apê akra ty. Jakamã mo kaxyw kot ka kêt amnhĩ kôt hwỳr Jejus o mō? Kwãr mãmri ma akupỳm tẽ. Anê.

⁵⁰ Hãmri nhũm Jejus kuma nê Jajti mã kãm:

—Kwa tee ri akra hkukamã ajamaxpêr kêt nê. Kaxyw inhmã mãn ajamaxpêr tỳx nê. Koja te ra apê htyk tã koja akupỳm amã htĩr. Anê.

⁵¹⁻⁵³ Hãmri nhũm mē mō nê òrkwỹ hwỳr pōj nê hwỳr axà nê mē omu nhũm mē ra htyk xwỳnhnta ã htu rax nê. Nê omũj ri mur. Hãmri nhũm Jejus mē hwỳr axà nê mē mỳr ã mē omu nê mē kãm:

—Kwa mẽ hãmri amỳr kêt nê. Na nireta mẽ apê htyk kêt na ãm gõr nê nõ. Anê.

Hãmri nhũm ra mẽ kot htyk ã omunh mex jakamã kuma nê ãm kuma nê axtem nê ri axpên mã hã hpêr o axkê. Hãmri nhũm Jejus htyk xwỳnhta wỳr hitom wỳr àr kaxyw nê amnhĩ kôt Juãw nê Xiakre nê Pêtre nê kaxyw htyk xwỳnh katorxà nê hipêêxàja. Jajê pix na pre amnhĩ kôt mẽ ho agjê.
⁵⁴Hãmri nê htyk xwỳnhta wỳr tẽ nê hpa hã kupy nê kãm:

—Pa? Kwa tokyx kànhmã nhỹ. Anê.

⁵⁵Hãmri nhũm akupỳm htĩr nê kànhmã ỳr kurê kumrêx. Hãmri nhũm Jejus mẽ kãm:

—E kwa mẽ tokyx kãm mẽmoj japêr kê kukrê. Mãn ra kãm prãm nê. Anê.

⁵⁶Hãmri nhũm katorxà mẽ hipêêxà wa amnhĩ jaêr pê akupỳm htĩr kãm omu nê kamã no pyma ho hkĩnh tỳx nê. Hãmri nhũm Jejus wa kãm:

—E wa inhma. Kêr ka wa akupỳm ixte war amã ho htĩr ã ri mẽ kãm ijarênh o ri apa hkêt nê. ãm kwarĩ ho kwarĩ. Anê.

9

Jejus kot mẽ ho 12 nê ahpỳnhã mẽ rênh ã harênh

Matêwre 10.1, 10.5-15; Makre 6.7-13; Rukre 10.1-12; mãânêñ Atre 13.49-50, 18.6

¹⁻²Tã nhũm Jejus hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnh pê 12jê mã kapêr nê mẽ kãm:

—E mẽ amnê ixwỳr mra nê ixkapêr ma. Na pa ra mẽ

amã ixàhpumunh tỳx xà hkwỳ gõ. Jakamã kêr ka mẽ inhỹ hã ma ri akwỳjê hkôt tanhmã mẽ ho mex to ho ri mẽ hkôt apa. Mẽ à xwỳnhjê ho mex o ri mẽ hkôt apa. Nê mẽ hkwỳjê nê mẽkarõmnuti japôj. Nê mẽ piitã mẽ kãm anê kê mẽ tokyx Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỳ kê mẽ ho hkra. ³Nom kêr ka mẽ amnhĩ kôt akukrêx ho ohtô nê ri ho apa hkêt nê. Nê amnhĩ kaxpar xà hã kô ho apa hkêt nê. Nê kawà htur nê ho apa hkêt nê. Nê amnhĩ kôt axàpkur xà hã anhõ ho apa hkêt nê. Rỳ akàxpore rax nê ho apa hkêt nê. ãm mẽ anhõ kamĩs ho pixi nê haxà nê ri hã apa. Nê anhỹ kamã ã ri mẽ hkôt apa anê. Kê mẽ kot mẽ akapêr mar xwỳnhjaja tãm mãn mẽ amã mẽ anhõ ho pa.

⁴—Nê kêr ka mẽ nhỹri krĩ hõ hwỳr pôj nê apôx xà kamã mẽhõ nhõrkwỹ kamã hkôt ri apikamênh tãmtã kurũm akupỳm ajapôj nê ma hpãnhã nhãm krĩ hõ hwỳr apa. Nom atỳx ri nhãm mẽ hwỳr amrar nê nhãm mẽ hwỳr amrar kêt nê.

⁵—Nê koja mẽ nhỹri mẽ akapêr kaga ka mẽ amnhĩ tã mẽ kamã ama nê tokyx mẽ kurũm ajapôj nê ma nhãm apa. Nê anojarêr nê mẽ noo mã akuhê nê amnhĩ par ã awjagrô kapĩ. Mẽ kot Tĩrtũm kaga hã amnhĩ pumunh nhũm Tĩrtũm kot amnhĩ pyrà nê mẽ hkaga hã mẽ kot omunh kaxyw ka mẽ ã mẽ noo mã amnhĩ nhĩpêx anê. Hãmri nê ma hpãnhã krĩ hõ hwỳr apa. Anê.

⁶ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm mẽ àpênh ã karõ anê. Nhũm mẽ kuma hãmri nê hapôj nê ma mẽ hkôt pa. Ma krĩ piitã hkôt akupỹm mẽ à xwỹnhjê ho mex nê Tirtũm kapêr o tanhmã mẽ ahkre hto ho ri mẽ hkôt pa.

Pahi Erox tee ri kot Jejus kukamã hamaxpêr ã harênh

Matêwre 14.1-12; Makre 6.14-29

⁷⁻⁸ Hãmri nhũm pika pê Garirej kamã mẽ piitã Jejus jarênh ma nê ahpỹnhã ri tanhmã axpên mã harênh to. Mẽ hkwỹjaja kêp finat Juãw Paxis akupỹm htĩr ã ri harê. Nhũm mẽ hkwỹjaja amnepêm mẽ hkukamã Tirtũm nhỹ hã kapêr jarênh xwỹnhjê hõ ra akupỹm htĩr ã harê. Nhũm mẽ hkwỹjaja kêp finat Eris ã axpên mã harê. Jakamã nhũm pahihti Eroxa mẽ kot ahpỹnhã tanhmã ri harênh toja ma nê tee ri hkukamã hamaxpêr. ⁹ Nê hamaxpêr o:

—Kwa mẽhõ na hte we ri ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa wehe? Nã finat Juãw Paxis kêt. Ra ixte amnepêm hã ixamnênh nhũm mẽ kot inhmã mut krãhyr nê hpĩr kênã. Kwa mẽhõ na hte we ri ã amnhĩ nhĩpêx anê?

Anhỹr o hamaxpêr hãmri nê kãm omunh prãm nê.

Jejus kot mẽ ho ohtô nê mẽ kãm mẽ õ hã harênh

Matêwre 14.13-21; Makre 6.30-44; Juãw 6.1-14

¹⁰ Tã nhũm Jejus nhỹ hã kapêr o mẽ pa xwỹnhjaja akupỹn hwỹr mran pøj nê mẽ kot ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx

to ho pa hã kãm amnhĩ jarê. Hãmri nhũm mẽ kuma nê ma krĩ pê Pesêj wýr kormã mẽ o mõ. ¹¹ Hãmri nhũm krĩ hkwỹ nhõ xwỹnhjaja ra ma mẽ mõr ã mẽ harênh ma nê ohtô nê ma mẽ hkôt mra nê nhỹri mẽ hkôt pøj. Nhũm Jejus amnhĩ kôt mẽ omu hãmri nê tanhmã mẽ ho mex to ho xa. Kôt mẽ à nê mẽ pa xwỹnhjaja nhũm akupỹm mẽ ho mex. Hãmri nê Tirtũm kapêr o mẽ ahkre nê mẽ kãm:

—E kot kaj mẽ atõ amã amnhĩ tomnuj kaga hprãm xàj Tirtũm kôt amnhĩ xãm nhũm amnhĩ tã apumu nê ato hkra. Hãmri ka ajamakêtkati nê amex nê axamnhiix ri apa.

Anhỹr o mẽ kãm kapêr pê mẽ ahkre ho xa.

¹² Tã nhũm myt àr kaxyw nhũm Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỹnh pê 12jaja hwýr mra nê kãm:

—Kwa na ra kamàt o mõ. Mẽ hano kê mẽ amnhĩ to krĩ hõ japêr nê tokyx amnhũm mẽmoj japrô nê kuku nê hikwỹ nê gõr. Mo mẽ panhõ? ãm jar kapôt pix kênã. Anê.

¹³⁻¹⁴ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Kwa ka mẽ kamjaja mẽ kãm mẽmoj gõ kê mẽ kuku. Anê.

Nhũm mẽ ohtô rax nê mẽ hkôt mra. Mẽmyjaja kêp 5.000 nê kaxyw mẽ hprõ nê mẽ hkrajaja. Jakamã nhũm mẽ kêp 12jaja Jejus kot ã mẽ kãm kapêr anhỹrja ma nê tee ri mẽ hkukamã hamaxpêr nê kãm:

—Kwa nã mo mẽ panhõ rax? Mẽ panhõ pãwti kêp sĩk nê kaxyw tep grã axkrutre kênã kot kêt we mẽ piitã mẽ

hipêx pa. Xà kot paj mẽ ma mra nê nhÿri mẽ kãm mẽ apkur xà japrô nhũm mẽ kuku? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà pu mẽ kãm mẽmoj japrôr kêt nê. Mẽ panhõta kot puj mẽ kãm ho anhrà. E mẽ kãm anê kê mẽ ahpÿnhã ri hije nê hkrĩ nê apku. Anê.

¹⁵ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm anê nhũm mẽ piitã hkrĩ pa. ¹⁶ Hãmri nhũm Jesus pãwti mẽ tepta jamÿ nê kànhmã kaxkwa hwÿr rĩt nê kànhmã kupẽ nê Tirtũm mã harẽ nê kãm:

—Pa Papaj? Apê mẽ inhmã mẽ inhõ xwÿnh jakamã amex o amex. Anê.

Hãmri nê mẽ kãm ho hkry hpa nê hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mã kugõ nhũm mẽ ô ri ho xa nê ho mẽ hipêx par kumrêx. ¹⁷ Nhũm mẽ piitã apkur mex o hkrĩ. Mẽõja mẽ kêp grire htã nhũm Jesus tanhmã mẽ kãm ho rax to nhũm mẽ ohtô rax tã piitã kuku nê ho õhy htu hpa. Nhũm arĩ mẽõ jakrêx prã nhũm Jesus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja akupÿm hakrêx o pikuprõnh pa nê ho kawà ho 12 nê ho nÿt pa.

Jejus kot amnhĩ tã hkôt mẽ pa xwÿnhjê kujêr ã harênh

Matêwre 16.13-19; Makre 8.27-29

¹⁸ Tã nhũm arĩgro hõ hã nhũm Jesus nhÿri ahte Tirtũm mã amnhĩ jarênh o nhÿ nhũm hkôt ri mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja ma hwÿr mra. Hãmri nhũm amnhĩ wÿr mẽ omu nê amnhĩ tã tanhmã mẽ hkukjêr to nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarê. Tanhmã na htem ahpÿnhã axpên mã ijarênh to wehe? Anê.

¹⁹ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà na htem ahpÿnhã tanhmã ajarênh to. Na hte kamã mẽ hkwÿjaja ato finat Juãw Paxis ã ajarê. Nhũm kamã mẽ hkwÿjaja ato finat Eris ã ajarê nhũm mẽ hkwÿjaja tõhã apê Tirtũm nhÿ hã kapêr jarênh xwÿnhjê hõ ra akupÿm htĩr ã ajarê. ã na htem ahpÿnhã ajarênh anê. Anê.

²⁰ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—No mẽ kajaja? Ixpê mẽhõ hã na ka htem ixkamnhĩx? Anê.

Hãmri nhũm Simãw Pêtre kãm:

—Nà mẽ pajaja na pa htem apê Tirtũm kot mẽ ixkaxyw axãm nê mẽ ixwÿr amênh xwÿnh ã ajarê. Nê apê mẽ ixpiitã mẽ inhõ Pahi Maati hã ajarê. ã na pa htem ajarênh anê. Anê.

²¹ Hãmri nhũm kuma nê mẽ kãm:

—Tÿ. Nà ãm hãmri na ka htem ã ijarênh anê. ã ixte anhÿr kênã. Nom kêr ka mẽ inhmar kumrêx. Kêr ka mẽ kormã ã akwÿjê mã ijarênh anhÿr o ri apa hkêt nê. Anê.

Jejus kot amnhĩ kukamã amnhĩ jarênh

Matêwre 16.21; Makre 8.31-33

²² Nhũm Jesus arĩ hkôt mẽ pa ho pa xwÿnhjê mã kapêr nê hprĩ hã tanhmã mẽ kãm amnhĩ jarênh to nê mẽ kãm:

—Nà ãm hãmri na Simãw Pêtre ijarê. Mẽ kajaja ra mẽ

ate ja hã ixpumunh mex. No mẽ pahkwýjaja na mẽ akĩnhã mẽ kãm ja hã ijarẽnh mar nẽ ja hã ixpumunh prãm kêt. Ijaew pigêtjaja nẽ Tirtũm kapêr tũm o mẽ ahkre o mẽ pa xwýnhjaja nẽ patre krãhtũmjaja mẽ kãm ja hã ixpumunh prãm kêt. Jakamã koja mẽ nhýrmã ixpynẽ nẽ ixtak rax nẽ. Hãmri nẽ ixpĩ. Nom kot paj ixtyk ã apkati axkrunẽpxi nhũm Tirtũm akupým ixto ixtĩr. Anẽ.

Jejus krajaja tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ harẽnh

Matêwre 10.31, 16.24-28; Makre 8.34-9.1; Rukre 14.25-33; Juãw 12.24-26; mããnẽn Karatas 5.24; Piripos 2.4; Wam Pêtre 4.1-2; Apokarip 2.10-12

²³ Nhũm pre ã Jejus amnhĩ kukamã hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê mã amnhĩ jarẽnh anẽ hãmri nẽ hpãnhã mẽ kot mar o kuhê xwýnh piitã mẽ kãm kapêr nẽ mẽ kãm:

—E kot ka mẽ atõ ate ixkôt amnhĩ xãm ã amnhĩ jarẽ hãmri nẽ mããnẽn ã amnhĩ jarẽnh anẽ nẽ amnhĩ jarẽnh o: “Jejus kêp inhõ Pahihti jakamã kot paj kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri ixpa. Kwãr ixkwýjaja tanhmã hã inhĩpêx to.” Anhýr o apkati mẽ ã amnhĩ jarẽnh anẽ.

²⁴ —Koja mẽ ixtã mẽ atõx pĩ rý tanhmã mẽ atõ hto ka ty. Tã koja akaxwýnh ma inhõ krĩ mex wýr àpir kurê kumrêx. Hãmri nẽ kamã atĩr tũm nẽ amex rãhã apa ho apa. Nom kot kaj mẽ jar

atĩr prãm xaj ixkaga hãmri nẽ hwýr axàpir kêt nẽ.

²⁵ —Nẽ koja mẽhõ hikukrêx rax gryk ã Tirtũm kaga. Hã koja nhýrmã ty nẽ ý kamã kuwy hwýr ma mō nẽ amnhĩ kôt hikukrêx õ hpyr nẽ o mōr kêt nẽ. Koja tee ri kuwy hwýr mōr pymaj amnhĩ nẽ hikukrêx rax o amnhĩ pãnhã amnhĩrer prãm kaprý.

²⁶ —Nẽ koja mẽhõ ixte mẽ ahkre hã inhma nhũm ja kêp omnuj nhũm ixkaga japêr. Hã kot paj nhýrmã akupýn mẽ ato amnhĩptàr kaxyw akupýn wrý nẽ amnhĩ xwar kot ixkaga xwýnhta kaga. ãm hãmri na pa ã mẽ amã amnhĩ jarẽnh anẽ. Kot paj nhýrmã man akupýn inhõ Papaj nhý hã ixte mẽ ho amnhĩptàr kaxyw akupýn wrý. Nhũm kapêr o mẽ wrýk xwýnhjaja man ixkôt wrý. Pa mẽ wrý hãmri nẽ mẽ kot ixkaga xwýnhjaja pa amnhĩ pyrã nẽ mẽ hkaga. ²⁷ ãm hãmri na pa ã mẽ amã amnhĩ jarẽnh anẽ. Kot paj nhýrmã akupýn ixte mẽ ato amnhĩptàr kaxyw mẽ awýr wrý. Tã kot kaj mẽ akwýjaja kormã atĩr ri ja kukamã tanhmã ixte amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumu. Anẽ.

Jejus kot kên prêk nhĩmõk ã hirã kamã ãm ã harẽnh

Matêwre 17.1-8; Makre 9.2-8; mããnẽn Sikũn Pêtre 1.16-18

²⁸ Tã nhũm semãnja hapêx nhũm Jejus Simãw Pêtre nẽ Xiakre nẽ Juãw wa mẽ kãm kapêr nẽ mẽ kãm:

—E pu mẽ ma hixêt prêk mũj wýr mō nẽ hwýr api nẽ

himōk ã Tirtūm mā amnhĩ jarē. Anē.

Hāmri nē ma amnhĩ kōt hwȳr mē o mō nē hwȳr mē ho api. ²⁹⁻³²Hāmri nhūm Jejus Tirtūm mā amnhĩ jarēnh o xa. Nom nhūm hkōt hixēt wȳr mē mōr xwȳnhjaja ōtxwa htȳx nē ra gōr nē hikwȳ. Pu nhūm Jejus axtem hkuk nē xa. Nē ê haka htȳx nē xa. Hāmri nhūm ja wa kaxkwa rūm wrȳ nē kuri kām kapēr o xa. Finat Mojes mē finat Erisja wa kuri kām kapēr o xa. Na pre ra amnepēm Tirtūm amnhĩ wȳr wa ho api. Tã nhūm wa ra akupȳn wrȳ nē Jejus mā kapēr o xa. Mē hpim-ràatã hirã htȳx kām axpēn mā kapēr o kuhê. Jejus kormã krĩ pē Jerujarē kapem mē kot hpĩr kēt ri nhūm wa mē axpēn mā htyk kukamã harēnh o kuhê. Nhūm wa kām:

—Nã Tirtūm jamaxpēr xã hkōt kot kaj ã amnhĩ nhĩpêx anē.

Anhȳr o Jejus tyk kukamã kām hamaxpēr o hihtȳx o wa xa.

Rôm nhūm mē ōt xwȳnhjaja hkrã hapōj nē tee ri Jejus pumu. Nhūm mex kumrēx nē hirã htȳx kām xa nhūm mē omu nē kuri wa ãm xwȳnhta wa omu. ³³Hāmri nhūm Mojes mē Eris wa ra akupȳm nojarēt nhūm Simãw Pētre tee ri ja hã wa omu nē Jejus mā kām:

—Kwa Pahшти. Nã ãm hāmri na pu mē amnē mō. Kwa pu mē kritpēm jar axkamē nē tokyx panojarēt kēt nē. Pa mē amã pō nhĩrōnh o axkrunēpxi nē hĩpêx. Amã hō nhĩpêx nē

Mojes mā hō nhĩpêx nē Eris mā hō nhĩpêx ka mē kamã akrĩ. Ekwa pa mē amã ho anē nã? Anē.

Nhūm amnhĩ krã hkōt ã kām kapēr anē. ³⁴Hāmri nē kormã kām kapēr rôm nhūm kakrã jaka tȳxja wrȳ nē mē hkunor nhūm wa mē kamã kuhê. Hāmri nhūm Simãw Pētre mē Juãw mē Xiakreja mē tee ri kakrã kot amnhĩ nhĩpêx ã omu nē kām ma nē. ³⁵Hāmri nhūm kakrã kamã Tirtūm mē kām kapēr nē mē kām:

—E ota Ixkra xa. Mē ate kamã ajamak o apa xwȳnhta na. Inhmã hapêê. Kêr ka mē ãm tapxipix kapēr mar tȳx o ri apa. Anē.

³⁶Hāmri nhūm mē kuma nē kãnhmã rīt nē ãm Jejus pix pumu nhūm ahte xa. Nhūm kuri wa ãm xwȳnhta wa ra ma akupȳm api nhūm mē Jejus pix pumu.

Mē tapxipixjaja na prem ã Jejus kot amnhĩ nhĩpêx anhȳr ã omu nom taxy kormã nhãm hkwyjê mã harēnh kēt nē. ãm axpēn pix mã harēnh pē hkukamã hamaxpēr o ri Jejus kōt pa.

Jejus kot mēhō nē mēkarōmnuti janor ã harēnh

Matêwre 17.14-21; Makre 9.14-29

³⁷Tã nhūm apkati nhūm mē ma akupȳm ahparamã hkwyjê hwȳr wrȳk o mō. Nē mē hwȳr hpōx o mō nhūm mē ra mē kutēp pikuprōnh rax nē kuhê. ³⁸Hāmri nhūm mēhō myja amnhĩ wȳr mē omu nē mē kutã tē nē mē hkaxpa nē Jejus pumu nē kām:

—Pa Jejus. Kwa ixkamã axukapři nê inhmã ixkra ho mex. ãm ixpê pyxire. ³⁹ Na hte mēkarōmnuti xatã ixpê tanhmã ho nhũm ý hã amýra nê mra nê rôrôk nê hakwa jamró ho hikwý nhũm tokyx kãm urer kêt nê. Nhũm ra ixpê homnuj týx nê. ⁴⁰ Hãmri pa akôt mē pa ho mē pa xwýnhjê hwýr o tē nhũm mē kot inhmã ho mex kaxyw tee ri tanhmã ho hkapry. Anê.

⁴¹ Hãmri nhũm kuma nê hkôt mē pa ho pa xwýnhjê mã kãm:

—Hêxta waa nê. Na ka mē ra ixte Tirtũm nhý hã mē ho mex ã ixpumunh o ixkôt apa ryy tã kormã ixpyrà nê ã mē hipêx anhýr kêt nê. Mãn ka mē kormã mē kaxyw Tirtũm kôt ajamaxpēr týx kêt nê. Anê.

Hãmri nê myta mã kãm:

—E amnê ixwýr akra ho tē pa inhno ho omu. Anê.

⁴² Hãmri nhũm hwýr o tē nhũm mēkarōmnuti axte kēp ho pika kura nhũm amýra nê tēm nê nō. Hãmri nhũm Jejus omu nê nê mēkarōmnuti kator nhũm akupým mex nê kãnhmã nhý. Hãmri nhũm akupým hipêêxã mã kugō. ⁴³ Hãmri nhũm mē amnhĩ jaēr pē Jejus kot ã hipêx anhýrja ã omu nê ri axpēn mã harēnh o:

—Kokýy. Hêxta waa nê. Pēr ãm Tirtũmja ãm àhpumunh o àhpumunh. Anê.

Jejus kot htyk kukamã amnhĩ jarēnh

Matêwre 17.22-23; Makre 9.30-32

⁴⁴ Hãmri nhũm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjê mã kãm:

—E kot paj mē amã tanhmã amnhĩ jarēnh to ka mē inhmar týx nê. Na pa pre mē ate aa mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ixpa pix kaxyw mē awýr ixwryk kêt nê. Koja mē tokyx mē kãm ixtã amýnê nhũm mē ixpĩ. E kwa kēr ka mē ja ma nê hã anohtýx nê ho apa. Anê.

⁴⁵ Hãmri nhũm mē tee ri kot ã amnhĩ jarēnh anhýrja ma nê axpēn mã:

—Kwa mo na pēr ri ã amnhĩ jarēnh anê? Kēp mē panhō Pahi Maati hã kot amnhĩ jarēnh kēnã kot kêt mēhō kupĩ.

Anhýr o axpēn mã ri harēnh o kuhê. Hãmri nê mē kãm ã kot amnhĩ jarēnh anhýrja mar prãm kêt jakamã hprĩ hã tanhmã hã hkukjēr to hkêt nê. ãm akryk mar o kuhê.

Mē kot amnhĩ to rũnh xwýnhjê jarēnh

Matêwre 18.1-5; Makre 9.33-37; Rukre 22.24-27; mããnēn Piripos 2.3-9; Wam Pêtre 5.5

⁴⁶ Tã nhũm Jejus kôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja tanhmã amnhĩ kukamã hamaxpēr to hãmri nê axpēn mã:

—Kwa mē pahtō kot puj we nhýrmã pahpê pahi nê mē ho amnhĩptàr rax o pahkwý jakre? Anê.

Hãmri nê ja hã axpēn kukjēr o Jejus kôt mō nê axpēn mã: “Nà pa.” Nhũm mē hkwyja: “Nà kêt pa.” Anhýr o

hkôt mō. ⁴⁷ Hāmri nhũm Jejus mē kuma nē mē hamaxpēr kôt mē omu. Hāmri nē xa nē amnhĩ wýr mēhprĩjē mā hpa ho apē nhũm hwýr tē nē kuri xa. ⁴⁸ Hāmri nhũm Jejus hkôt mē pa ho pa xwýnhjē mā tanhmã harēnh to nē mē kãm:

—E mē inhma. Kêr ka mē apē pahi pyrãk o tanhmã amnhĩ jarēnh to ho ri apa hkêt nē. ãm te amarĩ ri mē apa pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Jao nhýri mēhprĩre hõ pumu nē kamã axukapri ho kãm mēmoj tanhmã ho rý kãm mēmoj gõ. Hāmri nē te pa ate tanhmã ixto mex to pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Nē kot ka mē atõ pa tanhmã ixto mex to nē te ate Tirtũm tanhmã ho mex to pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Kot kaj mē ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o ri apa nhũm Tirtũm ja hã mē apumu nē mē ate amnhĩ to rũnh kêt tã nhũm tãm mē ate amnhĩ to rũnh xwýnh ã mē ajarē. E kot kaj mē amã amnhĩ to rũnh prãm nē ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o ri apa. Anē.

Mēhõ kot Jejus nhý hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harēnh

Makre 9.38-41

⁴⁹ Hāmri nhũm Jejus kôt mē pa ho pa xwýnhjē hõ pé Juãwja nhýhýnh hwýr hpõx o tē nē kãm:

—Kwa Pahihti. O mũj mēhõ kēp mē pahkwý hkêt tã anhĩxi jarēnh kôt mē nē mēkarõmnuti janor o pa. Pa mē tee ri kot ã amnhĩ nhĩpêx anhýr ã omu nē nē kãm ixkapēr. Kēp mē pahkwý hkêt kēnã kot kêt ã mē hanor anhýr o pa. Anē.

⁵⁰ Hāmri nhũm kuma nē kãm:

—Kwa nà ja nē tanhmã kãm nē hkêt nē. Kojã mēhõ mē pahkwým ri tanhmã mē ahkre hto hkêt nē hāmri nē kēp mē panhĩõõ. Ra mē pahkôt kot amnhĩ nhĩpêx o pa mã kēnã. Jakamã kwa mē ja nē tanhmã kãm akapēr to hkêt nē. Kwār mãmri ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o ri pa. Ja mex kēnã. Anē.

Samar nhõ xwýnhjaja kot Jejus kaga hã mē harēnh

Atre 8.14-15

⁵¹ Hāmri nhũm Jejus akupým kaxkwa hwýr àpir kaxyw ra hwýr apkati grēre ho mōr jakamã nhũm hamaxpēr o:

—E pa ma akupým Jerujarē hwýr mō. Nà kot paj anē. Mē kot kamã tanhmã ixto mã tã kot paj ma akupým mē hwýr mō. Anē.

⁵² Hāmri nē amnhĩ kukamã mē hkwyjē rē nhũm mē ma mē hkukamã Samar nhõ krĩ kamã nhýri mē kot amnhĩm hikranh xà japēr o mō. ⁵³ Nom nhũm Samar nhõ xwýnhjaja kēp Jerujarē nhõ xwýnhjē hprãm nõkati jakamã Jerujarē hwýr mōr ã mē harēnh ma nē amnhĩ nē mē hkurē. ⁵⁴ Hāmri nhũm mē tee ri amnhĩ tã mē kuma nē awjanã nē akupým Jejus wýr mra nē kãm mē harē. Hāmri nhũm Juãw mē Xiakre wa mē harēnh ma nē mē kamã gryk nē nē Jejus mã:

—Kwa Pahihti. Nà na mē axtem nē amnhĩ nē mē pahkurē. Jakamã e kwa pu mē kaxkwa rũm mē hipy

kuwy hpôk kwỳ rē kē mē hkaxàr pa nà? Anē.

⁵⁵ Hāmri nhūm wa kuma nē wa kām:

—Tk. Kwa nà wa ajamaxpērja mex kêt. Pu mē ã ri mē hipêx anhÿr kêt nē. Koja Tirtūm kām ja ho anhÿr prām nē rī tām tanhmā mē ho. No mē papajaja pu mē ri mē kamā pagryk xàj tanhmā mē hipêx to hkêt nē. Pu mē ã mē hipêx anē nē ra amnhī tomnuj tỳx nē. Kwa wa ri ã ajamaxpēr anhÿr kêt nē. Anē.

⁵⁶ Hāmri nē mē ma Samar rūm hapôj nē hpānhā nhām krī hō hwÿr pa.

Mē hkwyjaja kām Jejus kôt pa hprām ã mē harēnh

Matêwre 8.18-22

⁵⁷ Tā nhūm Jejus mē kormā mōr ri nhūm mēhōja hwÿr tē nē kām:

—Pa Jejus? E kot paj ma akôt ixpa ho ixpa. Anē.

⁵⁸ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Ko ka mā. Kam nē rī ma ixkôt ri apa ho apa. Nom kēr ka inhmar kumrēx nē rī kormā ixkôt apa. Na hte xore pika hkre kamā hikwÿ xà. Nē kuwēnhre pī nhīmōk ã hikwÿ xà. No pa na Tirtūm kot mē awÿr inhmēnh xwÿnh tā jajē hkīnhā inhōrkwÿ hkêt. Na pa hte ãm nhām krī hō hwÿr ixpa nē nhām ixpa. Tā xà kot kaj ixpyrà nē ã amnhī nhīpêx anhÿr o ri apa nà? Anē.

⁵⁹ Nhūm pre ã kām kapēr anē hāmri nē nhām mēhōja wÿr apkjē nē kām:

—Pa? No ka? Xà kot ka ma ixkôt apa ho apa nà? Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Tỳ no ãm kormā. Koja nhÿrmā inhīpêxàja tanhmā amnhī to nē ty măn. Pa haxà hāmri nē rī kormā ma akôt ixpa ho ixpa. Anē.

⁶⁰ Hāmri nhūm Jejus kuma nē kām:

—Kwa nà ri ã ajamaxpēr anhÿr kêt nē. Ma ixkôt apa ho apa kurê kumrēx. Kē mēmoj ano kupyr rỳ inhnē apê amnàr kêt nē. Kwār mē htir tūm nē mē pa hkêt mā xwÿnhjaja măn axwakre kamā amā anhīpêxà jamār o pa nhūm nhÿrmā ty kē mē amā haxà. Ka māmri ma Tirtūm kapēr o mē ahkre ho ri mē hkôt apa. Kē mē ama nē mē hkwyjaja hkôt amnhī xunhwÿ nhūm mē ho hkra. Anē.

⁶¹ Nhūm pre ã kām kapēr anē hāmri nhūm nhām mēhō myja haxwÿja hwÿr tē nē kām:

—E. Pa kot pa ma akôt ri ixpa ho ixpa. Nom kormā. Pa ma akupÿm tē nē ixkwÿjē mā amnhī jarē nē tanhmā amnhī to hpa măn. Hāmri nē mēmo arīgro hā rī kormā ma akôt ixpa ho ixpa. Anē.

⁶² Hāmri nhūm tee ri kuma nē kām:

—Kwa nà. Kot kaj ã ajamaxpēr anē hāmri nē ixkôt apa htā te amnhī katut kôt arīt rāhā ho ri apa pyràk o amnhī nhīpêx. Kwa ã ajamaxpēr anhÿr kêt nē ma ixkôt apa kurê kumrēx. Anē.

10

Jejus kot mē hwÿr mē kēp 72 rēnh ã harēnh

Matêwre 10.1, 10.5-15;

Makre 6.7-13; Rukre 9.1-6, 9.10-11; mãănĕn Atre 13.50-51, 18.6

¹ Tã nhũm Jejus axte amnhĩ kaxyw mẽ ho 72 nĕ mẽ kurĕ. Hãmri nĕ mẽ ho axkrut kapĕn nĕ ma nhỹhỹm krĩ hkwȳ hkõt amnhĩ kukamã mẽ kurĕ. Mĕ kot mẽ hkõt ri Tĩrtũm kapĕr o mẽ ahkre ho pa kaxyw. ² Hãmri nĕ mẽ kãm:

—Na mẽ ohtô rax nĕ kormã Tĩrtũm kapĕr mar kĕt nĕ. No ãm kormã mẽ ate mẽ kãm harĕnh o apa kaxyw mẽ agrĕre. Te pur kãm harôj kamrĕk pa nĕ ãm tã no ãm kaxyw hikĕnh xwỹnh grĕre pyrãk. Jakamã kwa mẽ ho Tĩrtũm wỹ kĕ axte mẽ kaxyw mẽ hkwȳjĕ rĕ.

³ —E kot paj ma mẽ hwỳr mẽ arĕ. Ma mẽ hkõt mẽ ate Tĩrtũm kapĕr o mẽ ahkre ho ri apa kaxyw. Jakamã kot kaj mẽ te ate ôwĕhti kot mry xoprĕ hwỳr amnhĩ to mrrar nhũm kot hkwȳ hpar pyrãk o amnhĩ nhĩpĕx. Koja mẽ hkwȳjaja mẽ ate mẽ ahkre ma nhũm ja mẽ kĕp omnuj nĕ nhũm mẽ hã tanhmã mẽ anhĩpĕx to. Tã kĕr ka mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpĕr nĕ amã mẽ uma hkĕt nĕ.

⁴ —Nĕ kĕr ka mẽ hwỳr anojarĕt nĕ amnhĩ kõt amrykã rỳ akawã rỳ aparkã hõ ho apa hkĕt nĕ. ãm anhỹ kamã ma mẽ hwỳr apa. Nĕ mẽ hwỳr mra nhũm mẽ nhỹri pry hã mẽ atõ kaxpa nĕ amã kapĕr o xa ka wa axpĕn mã akapĕr ry hkĕt nĕ. Anojarĕt kãm kãm akapĕr krãnre nĕ mẽ hakre nĕ ma krĩm apa.

⁵ —Nĕ kĕr ka mẽ hwỳr pøj nĕ nhỹri mẽ õrkwỹ hwỳr agjĕ nĕ mẽ kãm: “Xà kot paj mẽ ato Tĩrtũm wỹ kĕ mẽ ato mex nĕ ka mẽ ajamakĕtkati nĕ ri apa?” Anĕ. ⁶ Hãmri nhũm mẽ ama nhũm ja mẽ kãm mex japĕr nhũm mẽ hkĩnh nĕ amã: “ȳ kam nĕ mãmrĩ mẽ ixto awȳ.” Anĕ. Hãmri ka mẽ ama nĕ tanhmã mẽ ho Tĩrtũm wỳr to. No koja mẽ apĕ ja kaga ka mẽ ho hwỳr kĕt nĕ.

⁷ —Nĕ kĕr ka mẽ nhỹri mẽ õrkwỹ kamã mẽ hwỳr pøj hãmri nĕ mẽ hkõt ri apikamĕnh tãmtã nĕ akupỹm mẽ kurũm ajapôj nĕ ma hpãnhã krĩ hõ hwỳr apa. Nĕ mẽ axãmnhĩx mẽ kuri axãpkur o ri apa. Mĕmoj to akõm o ri apa. Ra mẽ ate mẽ ho mex pĕ mẽ kãm Tĩrtũm kapĕr o mẽ ahkre ho apa kĕnã. Jakamã kwãr mẽ mãmrĩ amnhĩ pãnhã mẽ amã mẽ axãpkur xà gõ ka mẽ kuri mẽ apku.

⁸ —Nĕ kĕr ka mẽ nhỹri mẽ hwỳr pøj nhũm mẽ ato mex nĕ. Nĕ mẽ amã mĕmo mẽ apkur xà gõ ka mẽ mãmrĩ axãmnhĩx aku. Aa kormã mẽ ate mĕmojta kur kĕt tã mãmrĩ ajamakĕtkati nĕ aku. No tee ri amnhĩ kukamã tanhmã ajamaxpĕr to hkĕt nĕ.

⁹ —Nĕ kĕr ka mẽ ã mẽ kãm akapĕr anĕ nĕ mẽ kãm: “Tĩrtũm kãm mẽ ato hkra hprãm. Na hte amnhĩ wỳr mẽ awȳ.” Anĕ hãmri nĕ akupỹm mẽ kãm mẽ à xwỹnhjĕ ho mex. ã kot kaj mẽ mẽ kãm amnhĩ nhĩpĕx anhỹr o ri mẽ hkõt apa.

10 —Ně kêr ka mẽ nhỹri mẽ hwỳr pøj nhũm mẽ âm mẽ apumu mẽ amnhĩ nhõrkwỹ hwỳr mẽ awỳr kêt japêr. Hãmri ka mẽ tee ri amnhĩ tã mẽ omu hãmri nẽ ra ma nhãm apa kaxyw. ¹¹ Hãmri nẽ anojarêr nẽ mẽ kãm: “E mẽ inhma. Tĩrtũm kot mẽ pahwỳr mẽnh xwỳnhĩa na mẽ awỳr wa inhmẽ pa wa mẽ awỳr mỗ. Wa ixte Tĩrtũm kapêr o mẽ ajahkre kaxyw. Kãm mẽ ato hkra hprãm nhũm wa ixte mẽ amã harênh kaxyw na pa pre wa ã mẽ awỳr inhmõr anẽ. Tã ka mẽ harênh ma nẽ wa ixkaga. Jakamã kot paj wa jar mẽ anhõ krĩ kamã amnhĩ par kà hã awjagrô kapĩ. Mẽ ate Tĩrtũm kaga hã amnhĩ pumunh nhũm Tĩrtũm kot amnhĩ pyrã nẽ mẽ akaga hã mẽ ate omunh kaxyw kot paj wa mẽ anoo mã ã amnhĩ par kà hã awjagrô kapĩr anẽ. Kot kaj mẽ nhỹrmã tee ri ã amnhĩ nhĩpêx anhỹrja mã ajamaxpêr nẽ akaprĩ htỳx kumrêx kãm ga. Âm hãmri na pa wa mẽ amã ja jarê.” Anhỹr o mẽ kãm akapêr nẽ mẽ kêp ajapôj nẽ ma hpãnhã nhãm krĩ hõ hwỳr apa kurê kumrêx.

12 —Koja nhỹrmã Tĩrtũm mẽ kot amnhĩ tomnuj mỳrapê tanhmã mẽ ho. Na pre ra ã krĩ pê Sotõ nhõ xwỳnhjê nhĩpêx anẽ. Na prem amnhĩ tomnuj tỳx o pa nhũm Tĩrtũm tanhmã mẽ kot amnhĩ tomnuj tỳx ã tanhmã mẽ ho. Tã jar mẽ kot kãm ixkapêr mar prãm kêt nẽ mẽ kot ixkaga xwỳnhjaja. Koja Tĩrtũm ixtã

mẽ omu nẽ kot Sotõ nhõ xwỳnhjê nhĩpêx pyrãk o mẽ hipêx nom tanhmã mẽ ho htỳx o mẽ hakre.

—E kêr ka mẽ ma krĩ hkwy hkôt apa nẽ ã mẽ kãm akapêr anhỹr o ri apa. Anẽ.

Mẽ kot Tĩrtũm kot hamaxpêr kêt xwỳnhjê jarênh

Matêwre 11.20-24

¹³⁻¹⁴ Tã nhũm Jejus krĩ hkwy nhõ xwỳnhjê mã kapêr o xa nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj ã mẽ kãm akir. Krĩ pê Korajĩ mẽ Pesêj nhõ xwỳnhjê kumrêx mã kapêr nẽ mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Amnepêm krĩ pê Sitõ mẽ Xir wa kamã mẽ pa xwỳnhjaja na prem tanhmã amnhĩ tomnuj tỳx to ho pa nhũm Tĩrtũm mẽ omu nẽ hã mẽ homnuj tỳx nẽ. Tã kwa mẽ o kora Korajĩ mẽ Pesêj wa kamã mẽ apa xwỳnhjaja. Ra ixte mẽ amã mẽ ate mẽmoj pumunh kêt o anhỹr rax o ixpa htã ka mẽ omu nẽ arĩ amnhĩ tomnuj o ri apa nẽ tokyx amnhĩ tomnuj kaga hkêt nẽ. Jakamã kot kaj mẽ amex kêt nẽ. Kop apu Sitõ rỳ Xir kamã mãn ixte mẽ kãm aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr o ri ixpa ronhỹx mẽ omu nẽ mẽ arom amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr kurê kumrêx. Nẽ tee ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa hã amnhĩ pumu nẽ hkaprĩ nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaga hpa. No mẽ kajaja na pa tee ri mẽ amã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa kaprỳ. Ka mẽ ja hã ixpumu nẽ âm ixpumu nẽ amnhĩ tomnuj kaga hkêt nẽ. Tã koja nhỹrmã

Tirtũm mẽ piitã mẽ kot amnhĩ tomnuj mýrapê tanhmã mẽ hipêx to. Hãmri nê tanhmã Sitõ mẽ Xir wa kamã mẽ pa xwýnhjê jarênh to nhũm mẽ kot amnhĩ tomnuj mýrapê amnhĩ xà htýx kamã hamak o ri pa. No mẽ kajaja mẽ ate amnhĩ tomnuj týx o mẽ hakrenh jakamã koja Tirtũm mẽ hkĩnhã mẽ atomnuj týx o mẽ atomnuj týx. Ka mẽ amnhĩ xà htýx kamã ajamak rãhã ho ri apa ho apa. Anê.

¹⁵ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anê. Hãmri nê hpãnhã Kapanau nhõ xwýnhjê mã kapêr nê mẽ kãm:

—No mẽ apê Kapanau nhõ xwýnhjaja. Kot kaj mẽ ajaxwýja mẽ amex kêt nê. Mẽ ate amnhĩ tomnuj kagare pyrã nê Tirtũm nhõ krĩ hwýr akrã ho apa. Nom kot kaj mẽ atõ hwýr axàpir kêt nê. Kot kaj mẽ ma kuwy maati hwýr ajapêx pa kãm ga.

¹⁶ Anhýr o mẽ kãm kapêr hãmri nê hpãnhã hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê mã kapêr nê mẽ kãm:

—Kot kaj mẽ Tirtũm kapêr o mẽ ahkre ho ri apa nhũm mēhõ ama nê akapêr kõt amnhĩ nhĩpêx. Hã koja te pa kot ixkõt amnhĩ nhĩpêx pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. No koja amar kêt nê akaga hãmri nê te pa kot inhmar kêt nê ixkaga pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Jao mããnēn Tirtũm kaga.

Anê hãmri nhũm mẽ kuma hãmri nê anhrã nê axkrut kapēn nê ma ahpýnhã krĩ hkõt anhrã.

Mẽ hkĩnh nê ri mẽ pa xwýnhjê jarênh
Apokarip 3.5

¹⁷ Tã nhũm mẽ kêp 72jaja krĩ hkwy rũm akupýn Jejus wýr pøj. Piitã hkĩnh nê hpõx pa. Hãmri nê kãm:

—Kwa Pahihti. Na pa prem anhý hã mẽ nê mẽkarõmnuti japõx rax nê. Na pa prem mẽ nê mẽ hano nhũm mẽ ãm mẽ kurũm hapõx kurê kumrêx. Anê.

¹⁸ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tõe. Ixàhpumunh týx o ixte Satanasti jakrenh jakamã na ka htem inhý hã mẽ hano nhũm mẽ tee ri mẽ akutã hihtýx prãm. Hãmri nê te na haxênh prêprêk pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nê mẽ kurũm hapõx kurê kumrêx pa ja hã mẽ omu. ¹⁹⁻²⁰ Mẽkarõmnuti te kot kagã xoprê rý te kot makre pyrãk. Tã ra ixte mẽ amã ixàhpumunh týx xà hkwy nhõr jakamã na ka prem mẽ kãm akapêr nhũm mẽ tee ri akutã tanhmã amnhĩ týx to hprãm. Tã koja Satanasti tee ri mẽ ate nhýrmã Tirtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nê apa pymaj tanhmã mẽ ano kupyry to kaprý. Ra Tirtũm kot õ kagã kamã mẽ atĩr tũm nê mẽ apa kaxyw mẽ anhĩxi hã kagã kēnã. Jakamã kwa mẽ jam ajamaxpêr o akĩnh nê ajamakêtkati nê ri apa. No kêt mẽkarõmnuti kot mẽ akapêr mar nê mẽ kurũm hapõxta ã mẽ omunh xà hkõt pix mã akĩnh nê ri apa hkêt nê. Anê.

Jejus kīnh kām kot Hipêêxà mā amnhī jarēnh

Matêwre 11.25-27

²¹ Tā nhūm Tīrtūm Karō tanhmā Jejus to nhūm ŷ hā hkīnh nē xa. Hāmri nē Tīrtūm mā kapēr nē kām:

—Pa Papaj? Nà apê mē ixpiitā mē inhō Pahi Maati na ka. Pikap ri mē pa xwỳnhjaja nē kaxkwa kamā mē pa xwỳnhjaja apê mē ixpiitā mē inhō Pahi Maati na ka. Ām hāmri na ka hte amnhī nhīpêx mex o ri apa. Na ka hte mē àhpumunh tỳx ā mē kot amnhī jarēnh xwỳnhjê mā axàhpumunh tỳx o amnhīrīt kêt nē. Ām mē àhpumunh kêt ā mē kot amnhī jarēnh xwỳnhjê pix mā na ka hte ja ho amnhīrīt nhūm mē tapxipixjaja ja hā apumu. Ām hāmri na ka hte amā hprām xà hkôt ā mē piitā mē hipêx anhỳr o ri apa. Jakamā mē kot amnhī to hkryre xwỳnh pixjaja na htem ate amnhī nhīpêx ā apumunh o pa.

²² —Na ka pre inhīhkra kamā mēmoj piitā haxàr pa. Ixte ho amnhīptàr o ri ixpa kaxyw. Jakamā kapxipix na ka hte ixpê akra hā ixpumunh par. No jar ri mē pa xwỳnhjaja na mē kot ja hā ixpumunh kêt. Nē määnēn papxipix na ixte ate tanhmā amnhī nhīpêx to hā apumunh par. Jakamā na pa hte ā amnhī nhīpêx anē nē inhmā hprām xà hkôt mē hkwyjê mā ato amnhīrīt o ri ixpa nhūm mē ixpyrà nē ate tanhmā amnhī nhīpêx to ho apa hkôt apumu. Anē.

Jejus kôt mē pa xwỳnhjaja kot hkôt omunh o pa hā mē harēnh

Matêwre 13.16-17

²³⁻²⁴ Nhūm pre Jejus ā Tīrtūm mā amnhī jarēnh anē hāmri nē hpānhā hkôt mē pa ho mē pa xwỳnhjê mā kapēr nē mē kām:

—E na ka htem ixkôt mē ano ho ixte tanhmā amnhī nhīpêx to hā ixpumunh o ri apa. Nē mē ajamak o ixkapēr mar o ri ixkôt apa. No amnepēm mē akukamā pahijaja nē Tīrtūm nhỹ hā kapēr jarēnh o ri mē pa xwỳnhjaja kām ixpumunh prām tỳx o pa htā mē akīnhā ixpumunh kêt rāhā htyk pa. Kormā ixwryk nē jar ixkator kêt jakamā na prem ixpumunh kêt rāhā ty. Nē mē kām ixkapēr mar prām tā mē akīnhā ixkapēr mar kêt nē. Ām mē kapxipixjaja na ka mē mỳr pē ixte amnhī nhīpêx ā ixpumunh nē ixkapēr mar o ixkôt apa. Tā mē kurom mē ate ano ho ixpumunh nē ajamak o ixkapēr mar jakamā kwa mē ja hā amnhī pumu nē tām amnhī nhīpêx o akīnh nē ri apa. Anē.

Samar nhō xwỳnh jarēnh

Matêwre 22.34-40; Makre 12.28-34; määnēn Wam Juāw 3.17-18

²⁵ Tā nhūm Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre o mē pa xwỳnhja Jejus wỳr tē nē hêx rom kot kamā hamak kaxyw kām:

—Pa? E kwa inhmā mēmoj jarē. Tanhmā kot paj we nhỹrmā Tīrtūm ri ixtīr tūm nē

ixpa kaxyw amnhĩ nhĩpêx to wehe? Anê.

²⁶ Hāmri nhũm kām:

—Tanhmã na ka hte Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot mẽ htĩr tũm nê pa hã kagà kamã harênh nê mar to? Anê.

²⁷ Hāmri nhũm kām:

—Nà harênh kot:

Kêr ka mẽ anhĩ piitã ho amã Tĩrtũm kĩnh o ri apa. Mẽ amã hkĩnh tỳx o mẽmoj piitã hakrenh par o ri apa.

Nê kêr ka mẽ amã mẽ piitã hã ma ho te ka amã amnhĩ tã ma pyrãk o mẽ hipêx o ri apa. Jao tãm mẽ hipêx o ri apa. Anê.

Ã Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kamã ja jarênh kot anhỹr. Anê.

²⁸ Hāmri nhũm Jejus kuma nê kām:

—Tỳ. Nà ãm hāmri na ka harê. Kot kaj ã mẽ hipêx anhỹr o ri apa nê nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nê apa ho apa. Anê.

²⁹ Hāmri nhũm kuma nom kãm mẽ piitã mẽ ho mex prãm kêt nê. ãm amnhĩ kwỳ pixjaja nhũm kãm mẽ ho mex o pa hprãm. Jakamã hêx rom kãm:

—Kwa no mẽmojaja kot pa we ri ã mẽ hipêx anhỹr o ri ixpa? Xà mẽ pahkwỳ pê Ijaew pixjaja nà? Anê.

³⁰ Hāmri nhũm kuma nê tanhmã kãm ujarênh to. Nom hã kuxi nê kãm awjarê nê kãm:

—E pa amã awjarê ka inhma. Kojã Ijaew nhõ xwỳnhja ma Jerujarê rũm Jeriko hwỳr ahpar mã ma mõi. Mõi nhũm ra mẽ ahkĩnh xwỳnhjaja kutã mra. Hāmri

nê pry kahti ri hwỳr kato nê unê nê htak rax nê. Nê kêp ê hkwrỳnh pa nê ma kurũm hprõt nê mra nê akunok nhũm mẽ kot htak o hkà rênh rãhã ra htyk kaxyw nê nõ.

³¹ Hāmri nhũm patreja tẽ nê omu. No ãm omunh o hãnh tẽ nê hkupu nê ma tẽ. Uràk nê kêp Ijaew tã ãm omu nê tanhmã ho ajuta hto hkêt nê hãnh omunh o tẽ nê hkupu nê ma tẽ. ³² Hāmri nhũm patre ho ajuta xwỳnhja mãânênh tẽ. Nê patre pyrã nê omu nê ãm omu nê hkupu nê ma tẽ. Uràk nê kêp Ijaew tã omu nê ãm omu nê hkupu nê ma tẽ.

³³ —Tã nhũm Samar nhõ xwỳnhja mãânênh mõi. Samar nhõ xwỳnhjê mẽ Ijaew na prem kãm axpên kĩnh kêt tã nhũm mõi nê omu nê kamã ukaprĩ nê. Kêp Ijaew ã omunh tã tee ri omu nê kamã ukaprĩ nê. ³⁴ Hāmri nê hwỳr tẽ nê omu nê kãm mẽ kot htak o hkà rênh xà kane nê kãm hkupu pa. Hāmri nê kãnhmã ãm nê hkrit jumênre hã kumê nê ma nhỹri mẽ kot amnhĩm hikranh xà hã ixkre hwỳr o mõi nê hwỳr o pøj. Hāmri nê omunh mex o apkati.

³⁵ Hāmri nê akupỹm nojarêt nê kàxpore hkwy jamỳ nê o tẽ nê kot mẽ kãm õ xwỳnhja mã kugõ nê kãm: “E kot paj hāmri ma mõi. Ota ixkàxporeta. Kêr ka inhmã à xwỳnhhta tãnopxar mex nê. Nê inhmã omunh mex kê akupỹm mex. Kojã kàxporeja apê grire hã kot paj nhỹrmã akupỹn mõi nê axte hkôt amã hkwy gõi.” Anhỹr o kãm kapêr nê ma akupỹm mõi. ã mẽ ujarênh kot anhỹr. Anê.

³⁶ Nhũm pre ã Jejus kãm ujarẽnh anẽ. Hãmri nẽ kãm:

—E nhỹ na pre kãm mẽ kot htak xwỳnhta kaprĩ ho te tãm kãm amnhĩ tã ma pyræk wehe? Anẽ.

Hãmri nhũm Tĩrtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre xwỳnhta kãm:

—Nà kot kamã ukaprĩ xwỳnhta na pre omu nẽ kamã ukaprĩ nẽ ho mex o te tãm kãm amnhĩ tã ma pyræk o hipêx. Anẽ.

³⁷ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Tỳ. Nà ãm hãmri na ka harẽ. Uræk nẽ kêp Ijaew kêt tã kamã ukaprĩ nẽ ho mex nẽ. Tã kêr ka uræk nẽ ã mẽ piitã mẽ hipêx anhỹr o ri apa. Uræk nẽ mẽ kêp akwỳ hkêt tã mẽ kamã axukaprĩ ho ri apa. Anẽ.

Jejus kot Matre mẽ Marir wa hwỳr mõi ã harẽnh

Rukre 12.29-31

³⁸ Tã nhũm Jejus krĩ rũm kato hãmri nẽ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mẽ mẽ ma nhãm krĩ hõ hwỳr mõi. Mõi nẽ hwỳr pøj. Hãmri nhũm Matre mẽ omu nẽ amnhĩ nhõrkwỹ hwỳr mẽ kuwỳ nhũm mẽ ma hwỳr mõi nẽ õrkwỹ hwỳr pøj. ³⁹ Hãmri nhũm Jejus mẽ ahkre ho nhỹ nhũm Matre htõx Marirja arĩ hpar pẽ mar o nhỹ. ⁴⁰ Hãmri nhũm Matre mẽ hwỳr axà nẽ omu. Nẽ tee ri àpênh rax kukamã hamaxpẽr nẽ Jejus wỳr tẽ nẽ kãm:

—Xê ma Pahihti. Kormã ixàpênh rax tã nhũm Marir ixto ajuta hkêt nẽ. ãm akapẽr pix mar gryk ã ixkôt htẽm nẽ ixto ajuta hkêt nẽ. Pa

ahte mẽ panhõ hã ixàpênh o xa. Xà amã ja mex? Xê kãm anẽ kê tokyx ixkôt tẽ pa wa hã axkrut nẽ mẽ panhõ hã ixàpênh tokyx anẽ. Anẽ.

⁴¹ Hãmri nhũm tee ri kuma nẽ kãm:

—Kwa Matre. Na ka ãm mẽ panhõ pix kukamã ri ajamxpẽr nẽ gryk ã tee ri amnhĩ nhĩpêx. ⁴² ãm hãmri na Marir kãm ixkapẽr mar prãm nẽ. Jakamã kot paj ri amnhĩ nẽ akôt hanor kêt nẽ. Anẽ.

11

Mẽ pahte tanhmã Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh to hã mẽ pamã karõ

Matêwre 6.9-13, 7.7-11

¹ Tã nhũm apkati hõ hã nhũm Jejus nhỹri Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh o nhỹ. Nẽ kãm amnhĩ jarẽnh pa nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja kot kãm amnhĩ jarẽnh ã omu nẽ hwỳr mra nẽ kãm:

—Kwa Pahihti. Amnhĩ pyrà nẽ mẽ ixte Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh kaxyw tanhmã mẽ ijahkre hto. Kêr pa mẽ apyrà nẽ tanhmã kãm amnhĩ jarẽnh to ho ri ixpa. Na pre finat Juãw Paxisja hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã ja jahkre nhũm mẽ kuma nẽ tãm kãm amnhĩ jarẽ. E kwa mẽ inhmã tanhmã ja jahkre hto nà? Anẽ.

² Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tõe. Nà kêr ka mẽ kãm amnhĩ jarẽnh kaxyw nẽ mãmrĩ amnhĩ krã hkôt tanhmã kãm amnhĩ jarẽnh to. Rỳ kãm amnhĩ jarẽnh o: Pa Mẽinhĩpêêxà maati? Nà amex o amex Tĩrtũm.

Apê mē ijamār mex xwÿnh
maati na ka.

³ Nē kwa kêr ka apkati mē mē
inhmā mēmo gō pa mē
akukwak ri ho ixàpkur
o ri ixpa.

⁴ Nē na pa hte tōhā amnhĩ
tomnuj nē Tĩrtũm.
Nom mē kot tanhmā
ixtomnuj to xwÿnhjaja
na pa hte âm mē omu
nē amnhĩ tã tanhmā
mē ho hkêt nē. Nē ja
ho ijamakêtkati kurê
kumrêx. Ā na pa hte
amnhĩ nhĩpêx anhÿr o
ri ixpa.

Jakamā kwa kêr ka ja hã
ixpumu nē ixpyrà nē
ixte tanhmā amnhĩ
tomnuj to hã xipumu
nē hã tanhmā ixto hkêt
nē. Âm ho ajamakêtkati
kurê kumrêx nē axte
kãm ajamaxpêr kêt nē.

Nē kot paj tanhmā amnhĩ
tomnuj to kaxyw japêr
ka ja hã xipumu nē
ixte ã amnhĩ nhĩpêx
anhÿrja nē ixto htÿx nē
pa ja ho anhÿr kêt nē.

E âm ja pix na hapêx. Anē.

E kêr ka mē ã Tĩrtũm mã
amnhĩ jarênh anhÿr o ri apa.
Anē.

*Mē pahte amnhĩ to Tĩrtũm
wÿr rãhã hã mē pamã karō*

*Matêwre 7.7, 15.21-28;
Makre 11.24; Rukre 18.1-
8; Juãw 14.13-14; mãânên
Rômãn 12.12; Epes 6.18; Wam
Tesarôn 5.17-18*

⁵⁻⁶ Nhũm Jejus arĩ hkôt mē
pa ho pa xwÿnhjê jahkre ho
nhÿ nē mē kãm:

—Nē ja. Koja mē
akràmnhwÿjê hō. Nhũm

kôt ã kamàt nhũm nhÿhÿnh
awÿr mōn pōj. Ka anhō
mēmoj kêt hãmri nē anhÿjuk
ri akràmnhwÿ hwÿr tē. Hãmri
nhũm ra amnhĩ tã kahê nē nō.
Ka tee ri omu hãmri nē hakwa
krem xa nē kãm akapêr nē
kãm: “Pa ixkràmnhwÿ. Na ka
mē ra gōr? Kwa kànhmã nhÿ
nē inhmã anhō mēmoj japêr.
Na ra ham ixkràmnhwÿta mōn
pōj. Nē kãm prãm tÿx nē mō
nom kaxyw inhō hkêt. Kwa
kànhmã nhÿ nē inhmã anhō
mēmoj japêr nē inhmã hkwÿ
pa ma o tē kê kukrê. Âm inhō
hkêt kumrêx. Âm hãmri na pa
amã amnhĩ jarê. Kwa tokyj
kànhmã nhÿ nē inhmã mēmoj
japêr nã?” Anhÿr o kãm
akapêr. ⁷ Hãmri nhũm ama
nom kãm kànhmã ÿr prãm
kêt nē. Nē amã: “Tk. Nã ra
mē ixte amnhĩ tã kahê hpar
nē inhĩkwÿ kênã kot pa kêt
kànhmã nhÿ nē amã mēmoj
japêr.” Anē. ⁸ Ka tee ri ama
nē xatã kãm: “Kwa ã inhĩpêx
anhÿr kêt nē ixkràmnhwÿ.
Kwa tokyx.” Anhÿr o xa. Nē
xatã kãm anojarêt o xa. Hãmri
nhũm ra kãm amar kaga
hãmri nē tã kànhmã nhÿ nē
amã ate ho presija xwÿnhhta
gō. No âm kêp akràmnhwÿ
hã ate hã axàhwÿr tipxi hã
amã òr kêt nē. Âm xatã ate
ho presija htÿx xwÿnhja mã
hamaxpêr nē tã kànhmã nhÿ
nē amã kugō. Ā mē ujarênh
kot anhÿr.

⁹⁻¹⁰ —Tã kêr ka mē ja pyrà
nē amnhĩ to Tĩrtũm wÿr rãhã
ho ri apa nhũm ama nē ate
mēmoj tã hwÿrta amã kugō.

Ăm xatã ate hã axàhwÿr o ri apa nhũm amã kugõ. Ăm mẽmoj to hwÿr rãhã ho ri apa nhũm ama hãmri nẽ amã mẽmoj tanhmã hipêx to. Te ho mẽhõ kãm tep xành nẽ gõx kãm xatã tep rênh xà rênh o ãm pyrã nẽ xatã mẽmoj tã hwÿr o ri apa. Hãmri nhũm ama nẽ amã hprãm xwÿnhnta gõ. Te ho tep kanhêr xwÿnhnta tã kot tep õ kanhêr pyrãk o anhîpêx nẽ amã mẽmoj prãm xwÿnhnta gõ. Anẽ.

*Tĩrtũm kot hkrajê mã mẽmoj mex nhõr ã harênh
Makre 7.9-11*

¹¹ Nhũm Jejus arĩ hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê jahkre nẽ mẽ kãm:

—Nẽ xà koja akra kãm tep xành nẽ hã awÿ ka ama nẽ axtem nẽ kãm kagã xoprê hõ py nẽ agõ? ¹² Rÿ nhũm krãhyre gre hã awÿ ka axtem nẽ kãm makre hõ py nẽ agõ? Nà na ka htem ã akrajê nhîpêx anhÿr kêt nẽ. Na ka htem mẽ kot mẽmoj tã àhwÿr xà hkõt kãm mẽmoj gõ. ¹³ Mẽ kamjaja mẽ ate amnhĩ tomnuj o ri apa htã ka htem akrajê ho mex o ri apa. Tã kaxkwa kamã Tĩrtũmja na hte mẽ pahto mex o mẽ ate mẽ akrajê ho mexta jakrenh. Kãm mẽ pajapê htÿx kõt na hte mẽ pamã mẽmoj mex nhõr o pa. Nẽ mãânẽn amnhĩ Karõja na hte mẽ pamã kugõ. Jakamã kot kaj mẽ atõ Karõ hã awÿ nhũm ama nẽ awÿr kumẽ nhũm wrÿ nẽ akarõ mã axà. Ă na hte Tĩrtũm kãm mẽ pajapê xàj

mẽ pamã mẽmoj mex nhõr o pa anẽ. Anẽ.

*Jejus mẽ Satanasti wa harênh
Matêwre 12.22-32; Makre 3.20-30*

¹⁴ Tã nhũm Jejus nhÿri axte mẽhõ nẽ mẽkarõmnuti kator. Na pre ra mẽkarõmnuti tanhmã ho nhũm kapêr kêt nẽ pa. Hãmri nhũm Jejus omu nẽ nẽ kator nhũm akupÿm kapêr mex nẽ. Nhũm mẽ piitã amnhĩ jaêr pẽ omu nẽ no hawênh rũnh nẽ omunh o kuhê. ¹⁵ Nom nhũm mẽ hkwyjaja Jejus kot ã hipêx anhÿr ã omu nẽ htÿx ho kêp mẽkarõmnuti hkwy hã hkamnhix nẽ axpẽn mã harênh o:

—Tk pêr hinhu nhĩkõti nhÿ hã na hte mẽ nẽ amnhĩ kwÿjê japõx o pa. Anẽ.

Hinhu nhĩkõti nhĩxi hõ pẽ Satanasti nhũm prem Satanasti nhÿ hã Jejus kot ã amnhĩ nhîpêx anhÿr o pa hã hkamnhix. ¹⁶ Jakamã nhũm mẽ hkwyjaja hwÿr mra nẽ kãm:

—Kwa mẽ inhmã aa mẽ ixte mẽmoj pumunh kêt õ ho anẽ. Pa mẽ omu nẽ ate Tĩrtũm nhÿ hã tanhmã amnhĩ nhîpêx to ho apa hã apumunh kurê kumrêx. Anẽ.

Nom hêx rom mẽ kot kamã hamak kaxyw ã kãm kapêr anẽ. ¹⁷ Nhũm ra Jejus mẽ hamaxpêr kõt mẽ omunh mex jakamã mẽ kapêr ma nẽ mẽ kãm:

—Kwa mẽ inhma mẽ ate ixpê Satanasti hkwy hã ixkamnhix xwÿnhjaja. Kojã pika nhõ xwÿnhjaja axpẽn kutã amnhĩ xunhwÿ nẽ axpu

hāmri nē angrà nē ma ahpÿnhã ri pa. Hāmri nē amnhĩ krã hkôt ri tanhmã amnhĩ to ho ri pa. Jakamã nhũm mẽ õ pahi mẽ hamār o pa hkêt nē. Rÿ koja krĩ nhõ xwÿnhjaja. Mẽ kot axpën to hkwy xwÿnhjaja mẽmoj tã axpën kãm gryk nē axpën kutã amnhĩ xunhwÿ hāmri nē axpën pê angrà nē ahpÿnhã pa hāmri nhũm mẽ õ pahi tee ri kãm mẽ hamār o pa hprãm. Mo õ krĩ kamã mẽ hkwy kot ri mẽ hamār o pa? No na pre mẽ õ pahi tãm amnhĩ nē mẽ hanor kêt nē.

18 —Tã ja pyrã nē ixte Satanasti nhÿ hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa ronhÿx pa mẽ nē amnhĩ kwÿjê janor o ri ixpa hkêt nē. Nhÿx Satanasti ixte mẽ nē mẽ hanor kaxyw tanhmã inhmã nē hkêt nē.

19 —No kêt mẽ akwÿjaja? Xà Satanasti nhÿ hã na htem mẽ nē mẽ hapôx o pa nã? Kêp apu pa ixte ÿ hã mẽ nē mẽ hapôx ronhÿx mẽ akwÿjaja ixpyrã nē ÿ hã mẽ nē mẽ hapôx o pa. Nã Tirtũm nhÿ hã mẽ ixte mẽ nē mẽ hapôx o mẽ ixpa kênã. Jakamã ã mẽ ate ijarēnh anhÿr o apaja mex kêt. 20 Tirtũm Karõ nhÿ hã ixte mẽ nē mẽ hapôx o ri ixpa kênã. Jakamã kwa mẽ ja hã ixpumu nē Tirtũm kot ixte mẽ ato amnhĩptar kaxyw mẽ awÿr inhmēnh kôt ixpumunh kurê kumrêx kêt wehe. Pa na ka htem ixkamã ajamak o apa.

21-22 —Satanastija àhpumunh tÿx jakamã na htem tee ri kêp mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwÿr

xwÿnhjê pytar kaxyw nhũm mẽ nē mẽ omunh mex nē. Nom ixàhpumunh tÿx o ixte Satanasti jakrenh jakamã pa na pa hte kêp mẽ utà nhũm mẽ hpãnhã ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx.

23 —Mẽ amã ixkapër mar prãm tã na ka mẽ kormã ixkôt amnhĩ xunhwÿr kêt nē. Kwa wem ma amnhĩ to amõr gri nē tokyx ixkôt amnhĩ xunhwÿr kêt wehe. Kot kaj mẽ anhÿr kêt nē hāmri nē te mẽ ate ixkutã amnhĩ xunhwÿr xwÿnh pyrãk o amnhĩ nhĩpêx.

24 Mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwÿr kêt xwÿnhjaja te mẽ ate mēhõ nē mẽkarõmnuti japôx xwÿnh pyrãk. Nhũm te kêp kator nē ma mō nē nhÿri angrã kamã ri pa. Nhũm ja kêp omnuj nhũm tee ri kamã nhÿri hkôkôt xà japêr o pa. Nom tee ri hapêr o pa nē hamaxpër o: “È kot paj ma akupÿm mẽ kot nē ixkator xwÿnhnta wÿr tē nē hwÿr axà nē hkôt mãn ixpa.” Anē.

25 Hāmri nē ma akupÿm hwÿr tē. Nom kormã akupÿm hwÿr àr kêt ri nhũm kamã amrakati nē pa. 26 Jakamã nhũm ma akupÿm hwÿr tēn axà. Nom ahte àr kêt nē. Ra amnhĩ kôt amnhĩ kwÿjê ho 7 nē hwÿr mẽ ho agjê. Nē hwÿr gjêx pa. Mẽ kêp 7jaja nē wamta mẽ nhũm mẽ piitã hwÿr gjêx pa. No mẽ kêp 7jaja omnuj tÿx o kot wamta jakrenh jakamã nhũm mẽ kot hwÿr gjêx xwÿnhnta mẽ ÿ hã amnhĩ tomnuj tÿx o pa. Oprê htÿx nē. Wam pyxire nē kot hwÿr àr nhÿ hã amnhĩ tomnuj o ri

pa nom ãm kawax p  opr . T  axte hw r m  oht  n  gj xta nh  h  opr  ht x kumr x. Ja pyr  n  kot kaj m  tokyx ixk t amnh  xunhw r k t n  h mri n   m amnh  tomnuj t x pix o ri apa. An .

M  hk nh n  m  pa xw nhj  jar nh

Rukre 8.19-21

²⁷ Nh m pre   Jejus m  ahkre an  nh m m h  nija kuma n  k m:

–H xta g   n . M n akatorx    ate amnh  nh p x anh r o apa h  apumu n  hk nh n . An .

²⁸ H mri nh m k m:

–T . N  kot anh r k n . Nom kot ka m  at  T rt m kap r ma n  hk t amnh  nh p x h mri n  ak nh rax o ixkatorx  kot ixpumunh n  hk nh ta jakre. An .

Jejus kot tanhm  J hti jar nh to

Mat wre 12.38-42; Makre 8.12

²⁹ T  nh m m  oht  n  Jejus   akupr  n  m moj t  kuw  n  k m:

–Pa. Kwa m  inhm  aa m  ixte m moj pumunh k t   ho an  pa m  omu. An .

H mri nh m m  kuma n  m  k m:

–Tk. Kwa m  ajamxp r punuj pix o na ka htem ri ajamxp r o apa. Ixp  T rt m kot m  aw r inhm nh xw nh t  ka m  ja h  ixk t ajamxp r k t n . T  m  ate aa m moj pumunh k t kw  ixte m  am  ho anh r kaxyw h  inhm  kar . N  kot paj korm  m  am  ho anh r k t n . Kot paj nh rm 

te amnep m finat J hti kot amnh  nh p x pyr k o amnh  nh p x ka m  h  ijar nh ma n  korm  ja h  ixpumu. ³⁰ T rt m nh  h  kap r xw nh p  J htija amnep m na pre tep rax kukr . T  nom nh m ht r r h   x hkre r m kato nh m m  omu n  T rt m kot m  hw r m nh   omu. T  kot paj nh rm  J hti pyr  n  tanhm  amnh  nh p x to nh m m  ja h  ixpumu n  T rt m kot m  aw r inhm nh xw nh   ixpumunh kur  kumr x.

³¹ –N  koja nh rm  T rt m akup m m  htyk n  m  hikw  xw nh piit  akup m m  ho ht r h mri nh m m  piit  Inh p  x  m  wa ixkut  hkr . Pa wa m  piit  tanhm  m  har nh to. T rt m m  wa ixkuri m  ht r t m n  m  pa ho m  pa m  xw nh   m  hkw j  jar . N  wa ixkuri m  pa ho m  pa hk t xw nhj  jar . M  piit    m  har nh an . Amar  m  pa xw nhjaja n  m    pahijaja. H mri nh m sur k m m    pahi niti T rt m m  tanhm  amnh  jar nh to h mri n  hp nh  tanhm  m  ajar nh to n  k m m  ajar nh o: “Na pa pre inhm  pahi Sarum w kot anh  h   hpumunh t x   har nh ma h mri n  inhm  mar pr m x j ma awry h    pika hw r ixpa n  omu n  kap r ma. H mri n  ma akup m inh  pika hw r ixpa n  ixkw j  m   hpumunh t x   har nh o ixpa. T  Akra Jejus na  hpumunh t x o pahi Sarum w jakrenh t  or war akut  m  hkr  xw nh kw  m j na prem kap r ma no  m

ixkĩnhã kãm mar prãm kêt nê. Na prem kuma nê ãm kuma.” Anhÿr o wa inhmã mẽ ajarê. Hãmri nê ja hã mẽ amã akir ka mẽ tee ri mar o akrĩ nê amnhĩ kamã agryk o akrĩ.

32 —Hãmri nhũm hpãnhã Nĩnĩwe nhõ xwÿnhjaja wa inhmã tanhmã amnhĩ jarênh to. Jõhti kot mẽ hwÿr mõi nê mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o pa xwÿnhjaja nhũm mẽ tanhmã wa inhmã amnhĩ jarênh to. Hãmri nê pahi nita pyrã nê wa inhmã tanhmã mẽ ajarênh to nê wa inhmã: “Na pre Jõhti man mẽ inhõ krĩ hwÿr mõi nê mẽ inhmã akapêr jarênh o ri mẽ ixkõt pa. Pa prem kuma nê mẽ ixte amnhĩ tomnuj kaga nê akõt amnhĩ xunhwÿr kurê kumrêx Tĩrtũm. Nom or war akutã mẽ hkrĩ xwÿnh kwÿ mũj na pre Akra Jejus tãm mẽ hwÿr mõi nê mẽ kãm kapêr o ri mẽ hkõt pa nhũm prem kuma no ãm mẽ ixkĩnhã amnhĩ tomnuj kaga nê hkõt amnhĩ xunhwÿr kêt nê. Mẽ kot Akra mar tã amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr kêt nê.” Anhÿr o koja mẽ wa inhmã mẽ ajarê ka mẽ tee ri mẽ ama nê amnhĩ kamã agryk tÿx nê. Jakamã e kwa ixte mẽ amã ã ixkapêr anhÿrja ma nê kãm ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa. Anê.

Mẽ pajamaxpêr mex te kot kanê hpøk mex pyrãk ã harênh
Matêwre 5.15, 6.22-23

33 Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre ho nhÿ nê mẽ kãm:

—Xà na htem kanê hpøk nê poti ho hpro? Nà na htem ho anhÿr kêt nê. Na htem hpøk nê kÿx pê mẽmoj nhĩmøk ã unhwÿ nhũm mẽ piitã mẽ kãm hirã mex nhũm htem ixkrem agjê nê hirã kamã mẽmoj pumunh mex o mra. 34 Ja pyrã nê kot ka mẽ atõ ixkapêr ma nê ixkõt amnhĩ nhĩpêx nê tãm amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Nê tãm mẽ hipêx o ri apa. Jao te hirã kamã mẽ rĩt mex xwÿnhjaja kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Nom koja mẽhõ inhma nê ãm inhma nê ixkwÿm ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Jao te kamãt kô kamã mẽ rĩt mex kêt xwÿnhjaja kot htÿx amnhĩ nhĩpêx o pa pyrãk o amnhĩ nhĩpêx.

35 —E kêt ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr pymaj ixkapêr ma nê kãm ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa. 36 Kot kaj mẽ ixkapêr ma nê ixkõt amnhĩ nhĩpêx. Hãmri nê te mẽ ate kanê hpøk mex nhĩrã kamã ri apa pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Jao aprĩ hã ixkapêr ma nê aprĩ hã ixte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumunh mex nê. Anê.

Jejus kot tanhmã Parijew nhõ xwÿnhjê jarênh to

Matêwre 23.25-26

37 Tã nhũm Jejus ra mẽ ahkre pa. Hãmri nhũm Parijew nhõ xwÿnhja hwÿr tẽ nê kãm:

—Pa. E kwa ma ixkõt tẽ nê mẽ ixkutã apku. Anê.

Hãmri nhũm kuma nê kãm:
—Tõe. Nà kot paj ma akõt tẽ. Anê

Hāmri nē ma hkôt tē nē ōrkwŷ hwŷr axà nē apkur kaxyw mē ĭhkô hā nhŷ. ³⁸ No âm mē hkukamā mē hpāmĵē pyrā nē amnhĭ nhĭhkra kuhōnh ryy hkêt nē. Âm amnhĭ nhĭhkra htyk pix kuhōnh tokyx anē nē nhŷ. Nē ō prat kuhōnh ryy hkêt rāhā apkur kaxyw nhŷ. Jakamā nhŷm kot amnhĭ kôt hwŷr xwŷnhŷta tee ri ja hā omu nē hamaxpēr o:

–Tk. Kwa na hte mē ixte amnhĭ nhĭpêx kôt amnhĭ nhĭpêx mex kêt nē.

³⁹ Anē nhŷm Jeŷus amnhĭ tã hamaxpēr ā omu nē kām:

–Nà mē apê Parijew nhō xwŷnhĵaja te mē ate mē kot apkur kaxyw prat kre kuhōnh punuj tã mex ā harēnh pyrāk o amnhĭ nhĭpêx. Nē âm mē akrā hkà rŷm pix mā na mē amex. Nē mē noo mā te mē amex pyrāk no âm mē anhōxàhkre kaxwŷnh kām mē ajamaxpēr mex kêt. Âm mē akapēr prām. Nē mē axàhkurê. Nē mē anhōxŷy.

⁴⁰ Mē ate atŷx ri amnhĭ nhĭpêx o ri mē apa xwŷnh kênā. Kwa kēr ka mē âm akrāhkà pix rŷm amex nē ri apa hkêt nē. Mē määnēn anhōxàhkre kaxwŷnh kām ajamaxpēr mex o ri apa. Nē tām mē piitã mē hipêx o ri apa. ⁴¹ Kēr ka mē tām ajamaxpēr o tām mē hipêx o ri apa. Nē axàmnhĭx ri mē kēp amrakati xwŷnhĵē mā mēmoj nhōr o ri apa. Kot kaj mē ā amnhĭ nhĭpêx anē hāmri nhŷm Tĭrtŷm ja hā mē apumu nē amnhĭm mē amex ā mē ajarē. No na ka htem mē

amā mē amnhĭ to mex prām xàj tee ri amnhĭ kuhōnh ĵapĵē kaprŷ. Anē.

Jeŷus kot Parijew nhō xwŷnhĵaja mex kêt kukamā mē harēnh

Matêwre 23.4, 23.7, 23.13-24, 23.27-38; Makre 12.38-39

⁴² Nhŷm Jeŷus arĭ Parijew nhō xwŷnhĵē jahkre nē mē kām:

–Kwa mē okora Parijew nhō xwŷnhĵaja. Kot kaj mē amex kêt nē. Na ka htem Tĭrtŷm kapēr piitã hkôt amnhĭ nhĭpêx o apa hkêt nē âm hkwy kôt pix mā amnhĭ nhĭpêx o ri apa. Nē âm kapēr o hpŷnhre nē hkôt amnhĭ nhĭpêx hāmri nē hā amnhĭ pumu nē ate amnhĭ to mex xwŷnh ā amnhĭ to jarkrar o ri apa. Nom Tĭrtŷm kām hprām xà piitã hkôt amnhĭ nhĭpêx hkêt nē. Mē ate tām mē piitã mē hipêx o ri apa hā kot mē amā karōja. Nē mē amā Tĭrtŷm kĭnh ā kapēr kôt amnhĭ nhĭpêx o ri apa hā karōja mē ate mar mex tã hkôt amnhĭ nhĭpêx kêt nē. Mē ate kapēr piitã hkôt amnhĭ nhĭpêx ronhŷx ja mē amā mex kumrêx.

⁴³ –Kwa mē o kora. Mē piitã mē kot amnhĭm mē ate amnhĭ to rŷnh xwŷnh ā amnhĭm mē ajarēnhja na mē amā hprām. Nē mē piitã mē kot amnhĭm mē apê mē ahkre mex xwŷnh maati hā mē ajarēnhja na mē amā hprām.

⁴⁴ –Kwa mē o kora. Kot ka mē amex kêt nē. Mē kot mē akapēr mar nē mē akôt amnhĭ nhĭpêx xwŷnhĵaja

te mẽ kot htỳx ri mẽ hã pika nhĩmõk ã ri mẽ pa xwỳnh kot amnhĩ nhĩpêx pyràk. Jao mẽ ate amnhĩ to mex ã amnhĩ kamnhĩx nom mẽ ate amnhĩ to mex kêt. Te mẽ kot pika mex ã hkamnhĩx nê htỳx ri mẽ hã pika nhĩmõk ã ri mẽ pata pyràk o na htem amnhĩ nhĩpêx. Anê.

Nhũm pre ã Jejus Parijew nhõ xwỳnhjê mã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx jarênh anê.

Jejus kot Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjê mã kapêr

Matêwre 23.1-4, 23.13, 23.29-36

⁴⁵ Hãmri nhũm Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho pa xwỳnhja kuma nê kànhmã xa nê kãm:

—Kwa na ka ã Parijew nhõ xwỳnhjê jarênh punuj anhỹr jao mããnên ã mẽ paja jarênh anê nà? Mẽ ixte amnhĩ nhĩpêxja ãm tipxi kênã. Anê.

⁴⁶ Hãmri nhũm kãm:

—Tỳ. Mããnên mẽ kajaja. Kwa o kora mẽ apê Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjaja. Kot kaj mẽ uràk nê amex kêt nê. Na ka htem mẽ kãm mẽmoj tã karõ ho ri apa nê mẽ kãm: “E kêt ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nê ã amnhĩ nhĩpêx anê.” Anhỹr tã no ãm mẽ kajaja amnhĩ kapêrja kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Te mẽ ate mẽhõ kot mẽ katut ã mẽ kãm mẽ jênh pytĩ janhõr tã mẽ ho ajuta nê hkwỹ htur kêeta pyràk o na ka htem amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

⁴⁷⁻⁴⁹ —Na pre Tĩrtũm amnepêm mẽ pahpãmjê hkukamã tanhmã mẽ harênh to. ãhpumunh tỳx xà hkôt

tanhmã mẽ hkukamã mẽ harênh to nê mẽ harênh o: “Kot paj ma mẽ hwỳr inhỹ hã ixkapêr jarênh xwỳnhjê rê. Nom koja mẽ omu nê ãm mẽ omu nê kêp mẽ hprãm nõkati nê tanhmã mẽ hipêx to ho pa. Nê ixpê mẽ hkwỹjê hpar o pa. ã koja mẽ inhỹ hã ixkapêr jarênh xwỳnhjê nhĩpêx anê.” Anhỹr o mẽ hkukamã mẽ harê. Tã ã mẽ harênh anhỹr xà hkôt nhũm prem ã mẽ hipêx anê nê mẽ hkwỹjê hpa nê mẽ hkwỹjê pyné nê mẽ hagjê.

—Amnepêm mẽ akukamã mẽ kot ã mẽ hipêx anhỹr nhũm mẽ ate mẽ ano ho ja hã mẽ omunh kêt tã ka htem arĩ mẽ hã pika ho mex o ri apa. Te mẽ amã mẽ hapê nê mẽ ho ajamak pyrà nê mẽ hã pika ho mex o ri apa. Nom mẽ amã mẽ hapê hã ho mex hkêt nê. ãm ra mẽ htyk nê hapêx nê mẽ amã Tĩrtũm kapêr jarênh o pa hkêtja ã na ka htem akĩnh nê ã axêx rom mẽ hã pika ho mex anhỹr o ri apa.

⁵⁰⁻⁵¹ —Na prem Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwỳnhjê nhĩmex rax nê. Amnepêm panhĩ kator krax rũm finat Atãw kra finat Apewja na pre Tĩrtũm nhỹ hã kapêr o pa nhũm htõ kãm mar prãm kêt nê kupĩ. Tã nhũm Tĩrtũm axte mẽ hwỳr ỹ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwỳnh kwỳjê rê nhũm prem mã mẽ ho anê nê mẽ hkwỹjê nhĩmex. Nhũm pre xatã mẽ hwỳr mẽ hkwỹjê rê nhũm mẽ xatã mẽ kupa. ã Apew rũm finat Jakaris wỳr na

prem mẽ himex rax aně. Ně hpānhā Jakarisja nhūm prem Tirtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre kamā kupī. Tā ka mẽ ajaxwỳja amā Tirtūm kapēr mar prām kēt nē mẽ uràk nē amā ý hā kapēr jarēnh o mẽ pa xwỳnhjê nhīmex prām. Tā ā mẽ pahpāmjê mẽ ato hpimrààtā mẽ ate mẽ hipêx anhỳrja mỳrapê koja Tirtūm ja hā mẽ apê mẽ hkanrēhā mẽ htàmnhwỳjaja tanhmā mẽ ato htỳx to ka mẽ amnhī xà htỳx kamā ajamak o ri apa rāhā nē kām ga.

52 —Jakamā kwa mẽ o kora mẽ apê Tirtūm kapēr tūm o mẽ ahkre xwỳnhjaja. Mě ajaxwỳja na ka htem Parijew nhō xwỳnhjê pyrà nē Tirtūm kapēr o mẽ ahkre ho apa. Ně aprī hā mar mex tā nō àm amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr nē hkôt amnhī nhīpêx kēt nē. Hāmri nē mẽ kot mẽ amar o pa xwỳnhjê mā atỳx ri tanhmā mẽ ahkre hto nhūm htem mẽ ama nē mẽ apyrà nē amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī nhīpêx kēt nē. Mě kām hprī hā kapēr mar mex prām tā mẽ amar xà hkôt mẽ ate amnhī nhīpêx pyràk o amnhī nhīpêx o pa. Nom mẽ kajaja na ka htem mẽ kām mẽ hamaxpēr mex nhōr kêtja mỳrapê nhūm htem ā amnhī nhīpêx anhỳr o pa. Jakamā kwa mẽ o kora kot kaj mẽ amex kēt nē. Aně.

Nhūm pre ā Jesus mẽ kām kapēr aně. ⁵³⁻⁵⁴ Hāmri nē kato nē ma tē. Nhūm Tirtūm kapēr tūm o mẽ ahkre ho mẽ

pa xwỳnhjê mẽ Parijew nhō xwỳnhjaja hāmri kot tanhmā mẽ kām kapēr toja ma nē kamā gryk tỳx nē. Jakamā ma hkôt mra. Hêx rom mẽmoj tā hkukjêr o hkôt mra. Ně hā hkukjêr kām hihtỳx o hkôt mra. Kot tanhmā mẽ kām ujarēnh to nhūm mẽ kot mar nē ra hā àmnēnh kaxyw ma hkôt àhkukjêr o mra.

12

Mě pahte Tirtūm pē mẽ pajamaxpēr punuj o pahpimxur kēt

Matêwre 10.26-33

¹⁻³ Tā nhūm mẽ Jesus ā htu rax kumrêx nē hā axpēn nhīgānh o kuhê. No nhūm kormā mẽ kām tanhmā kapēr to hkēt nē. Àm kormā hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê kumrêx mã kapēr nē mẽ kām:

—Mě piitā kām amnhī kwỳjê pē hamaxpēr punuj o hpimxur hprām tā koja nhỳrmā mẽ hamaxpēr piitā amnhīrīt pa. Ně mẽmoj piitā ra hpimxur mex tā koja nhỳrmā piitā amnhīrīt pa. Ně mẽ kot kamàt kô kamā hpimxur pē mẽmoj jarēnh tā koja mẽ piitā nhỳrmā kot mẽmoj jarēnhhta ma. Ně mẽ kot hitom kām kawax pē axpēn mã mẽmoj punuj jarēnh tā koja nhỳrmā mẽ piitā mẽmoj jarēnhhta ma. Jakamā kwa kēr ka mẽ tanhmā Parijew nhō xwỳnhjaja kot amnhī nhīpêx to ho pa hā mẽ omu nē àm mẽ omu nē mẽ hkôt amnhī nhīpêx kēt nē. Te mẽ kot tām amnhī nhīpêx pyràk o amnhī

nhîpêx tâ no âm tãm amnhî
nhîpêx o pa hkêt. Na htem âm
htỳx ri tanhmã amnhî to hêx
to ho pa. Tã kêr ka mẽ uràk nê
ã amnhî nhîpêx anhỳr kêt nê.
Anê.

*Mẽ pahte pahkwỳjê pumaj
Tĩrtũm kaga hkêt ã mẽ pamã
karõ*

Matêwre 10.28-31

⁴Nhũm Jejus arĩ hkôt mẽ pa
ho mẽ pa xwỳnhjê mã kapêr
nê mẽ kãm:

—E ixkràmnhwỳjaja. Kêr
ka mẽ amã akwỳjê puma rỳ
nhãm mẽ hkwỳjê puma ho ri
apa hkêt nê. Koja mẽ apar
tã âm mẽ anhî pix pa nom
tanhmã mẽ akarõ hto hkêt
nê. ⁵Tĩrtũmja tapxipix na hte
mê ĩ nê mẽ hkarõ ho hpim-
ràatã mẽ kot amnhî xà htỳx
kamã hamak tũm xà hwỳr mẽ
kurê. Tã kêr ka mẽ ja pumaj
Tĩrtũm kapêr kwỳm tanhmã
ri amnhî nhîpêx to ho apa
hkêt nê.

⁶⁻⁷—Nê Tĩrtũm kot mẽ
pahto hapêx par pumunh
tã mãânên kot mẽ pajamãr
pumunh mex. Mãn ka htem
kuwênhre pumu. Na hte
Tĩrtũm hamãr mex o pa. Mẽ
piitã mẽ kot âm kuwênhre
pumunh o pa htã nhũm
Tĩrtũm mẽ kurom hamãr mex
o pa. Nê htãnopxar rãhã ho
pa. Nom kãm mẽ pajapê
htỳx o kuwênhre jakrenh
jakamã kwa mẽ tee ri amnhî
kukamã ajamxpêr o ri
akaprĩ nê apa hkêt nê. Koja
Tĩrtũm mẽ pahtãnopxar rãhã
ho pa. Ra kot tanhmã mẽ
pakute hã mẽ pahpumunh
par. Nê ahpỳnhã tanhmã

mẽ pahkrã hkĩ kute hkôt mẽ
pahpumunh par. Tã kot mẽ
pahtãnopxar rãhã jakamã mo
kaxyw kot kaj kêt mẽ ri amã
mêhõ puma ho ri apa?

⁸—Jakamã kwa mẽ mãmri
mẽ kãm mẽ apê ixkra hã
amnhî jarênh o ri apa nê
amã mẽ uma xàj tee ri
amnhî nhîpêx o ri apa hkêt
nê. Kot ka mẽ kãm ra mẽ
ate ixkôt amnhî xunhwỳr
ã amnhî jarê. Pa ja hã mẽ
apumu hãmri nê mẽ apyrã nê
kaxkwa kamã Tĩrtũm kapêr o
mẽ wrỳk xwỳnhjê mã ra mẽ
ate ixkôt amnhî xunhwỳr ã
mê ajarê. ⁹Nom kot ka mẽ kot
ixtã tanhmã mẽ ato pymaj
apê ixkwỳ hã amnhî jarênh
kêt japêr. Pa ja hã mẽ apumu
hãmri nê nhỳrmã amnhî xwar
mẽ kãm mẽ apê ixkwỳ hkêt
ã mẽ ajarê. Jakamã kwa mẽ
mãmri mẽ kãm apê ixkwỳ hã
amnhî jarênh o ri mẽ hkôt
apa kê mẽ ama nê tanhmã
inhmã hamaxpêr to. ¹⁰Koja
mẽ ama nê âm ama nê kãm
ixprãm kêt japêr. Hãmri nhũm
Tĩrtũm ixtã mẽ omu nom
tokyx ixtã tanhmã mẽ ho
hkêt nê. Koja kormã amnhî
tã mẽ hamãr o pa. Karõ
kot axte mẽ kãm ijarênh o
amnhĩrit nhũm mẽ hkwỳjaja
kot mar nê kãm ixprãm nê
ixkôt amnhî xunhwỳr kaxyw
nhũm kormã amnhî tã mẽ
hamãr o pa. Nom koja Karõ
xatã mẽ kãm ixto amnhĩrit tã
nhũm mẽ kuma nê âm kuma
nê te mẽ kot kêp amnhî jamak
pro pyrãk o amnhî nhîpêx o
pa. Jao Karõ hã hpijaãm kêt
mỳrapê koja Tĩrtũm nhỳrmã

amnhĩ xwar te kot mẽ kêp amnhĩ jamak pro pyræk o mẽ hipêx nhũm mẽ tee kãm amnhĩ kaprĩ kaprỳ. Hãmri nẽ amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xàta wỳr ma pa nẽ kamã pa ho pa. Jakamã kwa mẽ mãmri mẽ kãm mẽ apê ixkra hã amnhĩ jarênh o ri mẽ hkôt apa nẽ tanhmã mẽ kãm ijarênh to ho ri apa. ¹¹ Koja mẽ ama nẽ kãm mẽ amar prãm kêt japêr hãmri nẽ ixtã mẽ apynê nẽ tanhmã mẽ anhĩpêx to kaxyw. Nẽ Ijaew nhõ Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre hwỳr mẽ ato mrar japêr. Rỳ mẽ õ pahi hwỳr mẽ ato mrar nẽ tanhmã kãm mẽ ato hêx to. Nom kêr ka mẽ mẽ kãm amnhĩ jarênh kaxyw nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o amã mẽ uma kêt nẽ. ¹² Koja Tĩrtũm Karõ ja kaxyw mẽ amã mẽ ajamaxpêr mex gõ hãmri ka mẽ ô ri mẽ kãm amnhĩ jarê. Jakamã kwa mẽ tee ri mẽ kãm amnhĩ jarênh kukamã ajamaxpêr o ri mẽ amã mẽ uma ho apa hkêt nẽ. Anẽ.

Mẽ hikukrêx rũnh pix kukamã hamaxpêr xwỳnhjê jarênh

Wam Ximotre 6.9-10; Xi-akre 4.13-17, 5.1-6

¹³ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre o xa nhũm mẽ mar o kuhê. Rôm nhũm mễhõ myja hwỳr tẽ nẽ kãm kapêr nẽ kãm:

—Pa? Kwa ot pa awỳr amã mẽmoj jarênh mã tẽ. Na pre inhĩpêxà ty nhũm ixtõ ixrom amnhĩm õ mẽmoj piitã ho àrĩk pa. Õ pika nẽ hkrit nẽ hikukrêx nẽ ãm mẽmoj piitã

ho àrĩk par kumrêx. Kwa ma ixkôt tẽ nẽ kãm anẽ pa wa amnhĩm ho axkjê nà? Anẽ.

¹⁴ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Tk. Kokỳ. Na pa pre mẽ amã mẽ mẽmoj to ixpikjêr kaxyw mẽ awỳr ixwryk kêt nẽ. Anẽ.

¹⁵ Hãmri nẽ mẽ kot mar o kuhê xwỳnh piitã mẽ kãm kapêr nẽ mẽ kãm:

—Kwa kêr ka mẽ amã anhõ mẽmoj rũnh prãm o ri apa hkêt nẽ. Na htem mẽmoj rũnh kukwak ri Tĩrtũm wỳr apir kêt nẽ. Mẽmojta kêp pika pix nhõ xwỳnh na.

¹⁶ Anhỳr o mẽ kãm kapêr hãmri nẽ mẽ kãm awjarê. Mẽ hkukrêx rax ã kuxi nẽ mẽ kãm awjarê nẽ mẽ kãm:

—Nà koja mễhõ õ mẽmoj rax nẽ. Nẽ hpur kãm õ rax nẽ. No ãm õ jaxwỳr xà hã ixkre kêp grire. ¹⁷ Hãmri nhũm tee ri hpur kãm õ rax kukamã hamaxpêr nẽ hamaxpêr o: “Kwa tanhmã kot pa amnhĩ to nẽ ja piitã nhỳri haxwỳr wehe? Inhmã amarĩ mẽ kêp amrakati xwỳnhjê mã hkwy nhõr prãm kêt. Kot paj ãm amnhĩm piitã ir pa nẽ kritpêm hkur o ixpa. Nom ixpê haxwỳr xà hã ixkreja ixpê grire.” Anẽ.

¹⁸ —Hãmri nẽ hamaxpêr o: “Nà na pa ra ijamaxpêr. Kot paj ixkre grireta grà nẽ hpãnhã rax õ nhĩpêx. Hãmri nẽ ixpur kãm inhõta jamỳ nẽ kamã ir pa. Nẽ ixàpênh xà hã ixkukrêx piitã kamã haxwỳr pa. Nà kot paj ho anẽ.” Anẽ.

¹⁹ —Hãmri nẽ ra ixkreja grành pa nẽ hpãnhã rax õ

nhîpêx. Nê hipêx pa hāmri nê kamā hpur kām ôta xir pa. Nê àpênh xà hā hikukrêx piitā kamā unhwý. Hāmri nê omu nê hkînh nê. Nê hamaxpêr o: “Nà hāmri. Kot paj tokyx axte mēmoj tã ixàpênh kêt nê. Ra inhō rax kumrêx kênã. Kot paj kritpêm ho ixàpkur mex o ixpa. Nà ãm hāmri na pa amnhî kukamã ijamaxpêr mex pê ixkre rax nhîpêx.” Anê. ²⁰ Tã nhūm Tirtūm tee ri ã kot amnhî nhîpêx anhÿr ã omu nhūm ja kām mex kêt nê. Hāmri nhūm hā kām kapêr nê kām: “Nà na ka atÿx ri anhō rax mē akukrêx rax o apikuprōnh kaprÿ. Na ka ãm amnhî pix kukamã ajamaxpêr o apa pê ã amnhî nhîpêx anê. Nom kot kaj kamàt ja kamã ty nê anhÿ kamã ma mō nê amnhî kôt anhō mēmoj rax ô ho amōr kêt nê. Koja hpānhã mēhō amÿr pê ho amnhîptār pa ka rî amnhî pumu.” Anê. Nhūm ã Tirtūm kām kapêr anê. ã mē ujarênh kot anhÿr.

²¹ —Mê kot amnhî nhō nê amnhî kukamã pix mã hamaxpêr o mē pa xwÿnhjaja na htem myja pyrã nê Tirtūm mã hamaxpêr o pa hkêt nê. Jakamã koja mē nhÿrmã ty hāmri nê hkukrêx pix kukamã hamaxpêr nê amnhî mã pix mã hamaxpêr o paja mÿrapê Tirtūm mē wa ixri htîr tūm nê mex nê pa ho pa hkêt nê. Mē kot amnhî nhō pix kukamã hamaxpêr xwÿnhjaja nê amnhî kukamã pix mã mē hamaxpêr xwÿnhjaja nê mē kamã ukapri hkêt xwÿnhjaja

mē ô mēmoj rūnh tã koja mē nhÿrmã ty hāmri nê amnhî kôt hō ho pixi nê o mōr kêt nê. Koja mē mēmoj piitã rer pa nê ma ÿ kamã ma mō. Jakamã kwa kêr ka mē jajê pyrã nê anhō mēmoj to anhōxÿ ho ri apa hkêt nê. Anê.

Mê pahte tee ri amnhî kukamã pajamaxpêr kêt ã mē pamã karō

Matêwre 6.25-34; mãânên Wam Pêtre 1.3-9

²² Tã nhūm Jejus hpānhã tanhmã hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê jahkre hto nê mē kām:

—Kwa kêr ka mē tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Amnhî xàpkur xà rÿ axê ka mē tee ri hkukamã ajamaxpêr kêt nê. Nê mē ãm mēmoj piitã hkukamã tee ri ajamaxpêr kêt nê. ²³ Tirtūm àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx xwÿnh na. Na pre àhpumunh tÿx o mē anhîpêx ka mē kukwak ri atîr nê apa. Tã xà kot mē amã mē anhō ho pa hkukamã àhpumunh kêt? Nà ja kukamã àhpumunh xihtÿx kênã. Kêp mē anhîpêx xwÿnh jakamã mãânên kêp mē amã mē anhō ho pa xwÿnh. Nê kêp mē amã mē axê nhōr o pa xwÿnh.

²⁴ —Mãn ka htem kuwênhre pumu. Na hte tee ri amnhî xàpkur xà hkukamã hamaxpêr o hkapri nê ri pa hkêt nê. Na hte Tirtūm tãm kot kām ô ho pa. Tã kām mē pajapê htÿx o kuwênhre jakrenh jakamã koja urak nê mē pamã mē panhō mex o pa rãhã nê. ²⁵⁻²⁶ Jakamã kwa

kêr ka mẽ mẽmo arĩgro hã axàpkur xà hkryre pumu nê ate amnhĩ pê hkrêr par nê amã prãm o akaprĩ nê apa hkukamã tee ri ajamxpêr kêt nê. ãm Tĩrtũm kamnàr rom axàmnhĩx anhõ hkryreta ku nê akĩnh kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Xà kot ka anhõ mry grĩre pumu nê akaprĩre nhũm ra tanhmã amã amnhĩ to rax to? Na htem ãm tee ri mẽmo hkukamã hamaxpêr o hkaprĩ nê pa kaprỹ. Jakamã kêr ka mẽ ã ri ajamxpêr anhỹr o akaprĩ nê apa hkêt nê.

27 —Mãn ka htem akunĩ kamã pixôrãre pumu. Na hte tee ri tanhmã amnhĩ kute hkukamã hamaxpêr o hkaprĩ nê harir kêt tã muxre nê harir ka mẽ omu. Te ho amnepêm finat pahĩti Sarumãw xê mex pyrãk nom ãm mex o kot hakrenh.

28 —Pixôrãreja arĩgro ja hã htĩr nê muxre nê harir tã koja mẽmo arĩgro hã grã pa nê hapêx. Kêp pixôrã pix nê hapêx tokyx anhỹr tã na hte Tĩrtũm ho mex nê nhũm mux nê harir. Nom mẽ pajaja na hte mẽ pahto mex o pixôrãre ho mexja jakrenh. Jakamã kwa mẽmo kaxyw kot ka mẽ tee ri amnhĩ xê hkukamã ajamaxpêr o akaprĩ nê apa? Nà kot kaj mẽ anê nê amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã ajamxpêr tỹx kêt nê.

29 —Kwa mẽ tee ri amnhĩ xàpkur xà hkukamã ajamaxpêr rãhã o ri akaprĩ nê apa hkêt nê. Nê mẽ tee ri amnhĩ kukamã tanhmã ajamaxpêr to ho ri akaprĩ

nê apa hkêt nê. ³⁰ Mẽ kot Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỹr kêt xwỹnhjaja na htem ã ri hamaxpêr anhỹr o hkaprĩ nê pa. Tã kêr ka mẽ ho mẽ uràk kêt nê. Tĩrtũm kot mẽ panhõ mẽmoj kêt kôt mẽ pahpumunh mex kênã. ³¹ Jakamã kêr ka mẽ ãm hkôt ri amnhĩ nhĩpêx rãhã nê. Nê amã ja pix kukamã ajamaxpêr o ri apa hprãm. Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ apumu hãmri nê apkati mẽ tãm mẽ amã mẽmoj nhõr o pa. Anê.

Kaxkwa kamã mẽ pakukrêx raxjarênh

Matêwre 6.19-21; mããnêñ Sikũn Ximotre 4.8; Eprêw 10.34; Wam Pêtre 1.4

³² Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—E mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỹr xwỹnhjaja. Ra Tĩrtũm kot mẽ ato hkra jakamã kwa mẽ axàmnhĩx hkamnàr rom ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Na hte mẽ apê hkra hã mẽ apumu nê hkĩnh nê. Koja nhỹrmã kaxkwa kamã õ krĩ hwỹr mẽ ato api ka mẽ kamã wa ixkuri amex nê atĩr tũm nê apa ho apa. Ja na mex o kot jar pika ja kôt mẽ õ mẽmoj rũnh nê pa xwỹnhhta jakrenh. ³³ Jakamã kêr ka mẽ axàmnhĩx ri akukrêx kwỹ ho wênê nê hpãnhã kãxpore jamỹ nê mẽ kêp amrakati xwỹnhjê mã ho apigrãnh o ri mẽ hkôt apa. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê hãmri nê kaxkwa kamã akukrêx rax nê. Mo kaxkwa kamã mẽ àhkĩnh xwỹnh koja mẽ apê ho

ahkĩ? Nē kamā mo amnhōre kot mē apē homnu? Kaxkwa kamā ja amrakati kumrēx. Jakamā Tirtūm kot mē amā mē akukrēx nhōr mā xwŷnhhta koja aa apē omnuj nē hapēx kēt kumrēx. ³⁴ Kot kaj mē jar pika ja kamā akukrēx rax hāmri nē tanhmā apē omnu hto pix kukamā ajamaxpēr rāhā ho ri apa. Nom kot kaj mē apē Tirtūm kra hā kot kaj mē jar akukrēx rax kēt tā kaxkwa kamā akukrēx pix kukamā ajamaxpēr rāhā ho ra akĩnh nē ri apa. Anē.

Mē pahte Jejus kutēp tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē pamā karō

Matēwre 24.42-43; Makre 13.32-37; Rukre 21.34-36; māānēn Wam Tesarōn 5.4-8

³⁵ Nhūm pre Jejus arī mē ahkre nē mē kām:

—E na pa pre ra mē apē ixkōt mē apa ho apa xwŷnhjē mā tanhmā amnhī kukamā amnhī jarēnh to. Ixtyk nē akupŷm ixtīr nē ma akupŷm ixāpir hāmri nē mēmo arīgro hā akupŷn mē awŷr ixwŷrjka na pa pre ra mē amā ja hā amnhī jarē. Tā kwa kēr ka mē ixwakre kamā ixte mē amā ā amnhī jarēnh anhŷrja mā ajamaxpēr tŷx pē ixkōt amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa.

³⁶⁻³⁸ —Te mē ō patrāw mā mē àpēnh mex xwŷnhjaja kot amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx o ri apa. Koja mē ō patrāw ma mē kot axpēn mā wa rer mā xwŷnh pumunh mā ma nhŷhŷm tē. Hāmri nhūm kām mē àpēnh xwŷnhjaja arī kutēp ōrkwŷ

kamā hkrī. Axkām hamak rom nē kutēp hkrī. Akupŷn htēm nhūm mē kot amnhī wŷr mar nē kām kahē xā mēnh tokyx anhŷr kaxyw arī kutēp ōt kēt nē hkrī. Kōt ā kamāt nhūm akupŷn hpōx o htēm rŷ arīgro hwŷr hpōx o htēm nhūm mē kot amnhī wŷr mar nē kām kahē xā mēnh tokyx anhŷr kaxyw kutēp ōt kēt nē hkrī. Akupŷn hpōx ā omunh hāmri nē tokyx apkur kaxyw kām ō nhīpēx kaxyw. Kēr kē akupŷn pōj nē ā mē kot amnhī nhīpēx anhŷr ā mē omu nē hkĩnh nē. Tā kēr ka mē àpēnh xwŷnhjtajē pyrā nē ixwakre kamā inhmā ajamaxpēr rāhā ho ri apa. Jao ixkamā ajamak o apa ho ixkōt amnhī nhīpēx mex rāhā nē. No kot paj akupŷn mē awŷr wrŷ hāmri ka mē àpēnh xwŷnhjē pyrā nē inhmā mēmoj nhōr kēt nē. Kēt pa kot paj mē ō patrāwta kurom mē amā mēmoj mex gō.

³⁹ —Na htem mē kēp àhkĩnh pymaj amnhī nhōrkwŷ jamār rāhā ho pa. ⁴⁰ Ja pyrā nē mē ate akupŷn ixwŷrjka hā arīgro pumunh kēt jakamā kēr ka mē ōrkwŷ nhō dōnta pyrā nē ixkutēp axkām ajamak rom rāhā nē ri apa. Jao tām amnhī nhīpēx rāhā nē. Anē.

Mē ō patrāw mā mē àpēnh mex xwŷnhjē jarēnh

Matēwre 24.45

⁴¹ Nhūm pre ā Jejus hkōt mē pa ho pa xwŷnhjē jahkre anē. Hāmri nhūm Simāw Pētre kuma nē kām:

—Kwa Pahihti. Xàn ka mẽ piitã mẽ kãm ã akapêr anê nà? Xà ãm mẽ papxipixjê mã? Anê.

⁴² Hãmri nhũm kãm:

—Nà ãm ixwakre kamã mẽ ate ixkôt tanhmã inhmã amnhĩ nhĩpêx to ho mẽ apa xwýnh piitã mẽ amã na pa ã ixkapêr anê. Koja mẽ àpênh xwýnhjê hõ õ patrãw mã àpênh mex o pa nhũm amnhĩ tã omu nê ma nhỹhỹm mör kaxyw nê ìhkram mẽmoj piitã haxàr pa. Hãmri nê kãm: “E kêr ka ixwakre kamã inhmã inhörkwỹ htãnopxa. Nê mẽ àpênh xwýnhjê mã õ mex kê mẽ apkur mex o pa.” Anê. Koja ã kãm mẽmoj tã karõ anê hãmri nê kato nê ma nhỹhỹm mör. ⁴³ Hãmri nhũm kãm àpênh mex xwýnhhta wakre kamã kãm àpênh mex o pa. Jakamã nhũm õ patrãw akupýn hpôx o mör nhũm amnhĩ wýr harênh ma nê hkĩnh nê. Nê mẽmoj tã amnhĩ tã kamã kahak kêr nê. Rý tee ri wakre kamã kãm àpênh punuj ã amnhĩ pumu nê tee amnhĩ kukamã hamaxpêr kêr nê. Kot wakre kamã kutêp àpênh mex jakamã akupýn hpôx ã harênh ma nê hkĩnh nê.

⁴⁴ —Jakamã nhũm õ patrãwja akupýn pøj nê kot kãm àpênh mex ã omu nê haxwýja hkĩnh nê. Hãmri nê kot kãm hamãr o pa kaxyw kãm mẽmoj piitã ìhkram haxàr pa. ⁴⁵ Nom koja kãm àpênh xwýnhhta axtem nê wakre kamã kãm àpênh mex kêr nê. Nê tokyx akupýn mör kêr ã hkamnhĩx nê wakre kamã

kãm mẽ àpênh xwýnhjê htak nê pipãnh pix nê mẽ kãm gõ xàn xwýnhjê kôt pix mã pa japêr. ⁴⁶ Hãmri nhũm õ patrãw haêr pê akupýn pøj nê tee ri ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omu. Hãmri nê gryk týx nê tanhmã homnuj to. Hãmri nê kãm mẽ àpênh punuj xwýnhjê mẽ mẽ ho pimràatã amnhĩ nê mẽ hanor pa. Tã kêr ka mẽ ixwakre kamã ho mẽ uràk kêr nê. Mẽ kurom ixkapêr kôt tãm amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa.

⁴⁷⁻⁴⁸ —Nê koja mẽhõ kormã Tirtũm kapêr mar kêr nê htýx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Hã koja Tirtũm ja hã omu nê nhỹrmã kot amnhĩ tomnuj o pata mýrapê tanhmã ho nhũm amnhĩ xà htýx kamã hamak tũm xà kamã pa. Nom akrãnhmã amnhĩ xà kamã hamak o pa. Aa kot Tirtũm kapêr mar kêr jakamã koja ãm akrãnhmã amnhĩ xà kamã hamak o pa. Nom koja mẽhõ kapêr mar mex tã ãm kuma nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kêr nê. Nê xatã hirôp kuhê nê tanhmã amnhĩ tomnuj to. Hã koja Tirtũm tee ri ja hã omu nê nhỹrmã tanhmã homnuj týx to. Hãmri nhũm wamtajê pyrã nê amnhĩ xà htýx kamã hamak tũm xàta kamã pa ho pa nom mẽ kĩnhã amnhĩ xà htýx kamã hamak rãhã ho pa. Anê.

Jejus kot nhỹrmã mẽ kot amnhĩ tomnuj xà ho hapêx ã harênh

Matêwre 10.34-36

49 Nhũm Jejus arĩ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê jahkre nẽ mẽ kãm:

—Nà ixte mẽ omnu xà piitã ho ijapêx par nẽ mẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to piitã ho ijapêx par kaxyw na pa pre wrỳ. Tã ra ixte piitã ho ijapêx par o inhmõr ronhỹx ja inhmã mex kumrẽx. Nom kormã. ⁵⁰ Kot paj amnhĩ xà htỳx kãm ijamak rax o mẽ kot amnhĩ tomnuj o ijapêx o hkrax. Hãmri nẽ nhỹrmã ho ijapêx pa. Na pa ra ixyk kaxyw ixte amnhĩ kà xà kamã ijamak kukamã ijamaxpêr o ra amnhĩ kamã ixkahak nẽ ri ixpa. Tã kot paj ja ho ijapêx pa nẽ ixkĩnh tỳx kumrẽx. Anẽ.

Mẽ kot Jejus ã axpên kutã amnhĩ xunhwỳr ã mẽ harênh

Matêwre 10.21, 10.34-35

⁵¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre nẽ mẽ kãm:

—Nẽ ra mẽ awỳr ixwrỳk tã koja mẽ piitã ixkukwak ri hamakêtkati nẽ àmnhĩx ri pa hkêt nẽ. Kormã. Koja mẽ akwỳjaja ixkapêr ma nẽ mẽ apyrã nẽ amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr. No nhũm mẽ akwỳjaja mẽ akĩnhã kuma nẽ ãm kuma. Hãmri nẽ ixtã tanhmã mẽ anhĩpêx to ka mẽ ixpyrã nẽ amnhĩ xà htỳx kamã ajamak o ri apa.

⁵² —Nẽ koja tanhmãnh ixkre pyxi kamã mẽmojaja ohtôn pa. Nhũm war axkrutre nẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳ nhũm mẽ axkrunêpxi nẽ ixkwỳm ri amnhĩ nhĩpêx nẽ ixkutã amnhĩ xunhwỳ. ⁵³ Nhũm mẽ hipêxà hkra mẽ wa ixtã

axpên kutã amnhĩ xunhwỳ. Nhũm mẽ katorxà hkra ni mẽ wa ixtã axpên kutã amnhĩ xunhwỳ. Nhũm mẽ wỳj umregêx mẽ wa haxwỳja ixtã axpên kutã amnhĩ xunhwỳ. Koja mẽ ã ixtã axpên nhĩpêx anhỳr o pa. Anẽ.

Mẽ pahte amnhĩ tomnuj kaga nẽ Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pamã karõ

Matêwre 5.25-26, 16.2-4

⁵⁴ Nhũm Jejus hpãnhã mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwỳr kêt xwỳnhjê mã kapêr nẽ mẽ kãm:

—Kwa mẽ inhma mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳr kêt xwỳnhjaja. Na htem kaxkwa kamã na htyk rax pumu nẽ na wrỳk mã hamaxpêr kurê kumrẽx. Hãmri nhũm na wrỳ. ⁵⁵ Nẽ amgrã pê kôk krihkritja nhũm htem kuma nẽ arĩgro htỳx mã hamaxpêr kurê kumrẽx. Hãmri nhũm arĩgro htỳx nẽ. ⁵⁶⁻⁵⁷ ã na ka htem aprĩ hã mẽmoj pumunh kôt mẽmoj kukamã ajamaxpêr mex o ri apa anẽ. Nom nhũm Tĩrtũmja mẽ ate tanhmã amnhĩ tomnuj to mỳrapê tanhmã mẽ ato kaxyw nhũm mẽ ate ja hã amnhĩ pumunh tã tokyx amnhĩ tomnuj kaga hkêt nẽ.

⁵⁸⁻⁵⁹ —Na htem tanhmã axpên tomnuj to. Hãmri nhũm kot tanhmã war axpên to xwỳnhnta pahi hwỳr htêm nẽ kãm tanhmã kot ho xwỳnhnta jarênh kaxyw. Hãmri nhũm kamã gryk xwỳnhnta kot pahi mã harênh kaxyw ã harênh ma nẽ hãmri tokyx hwỳr tẽ nẽ wa tãm akupỳm axpên xãm.

Na htem ã amnhĩ nhĩpêx anê. Pahi kot ja mar nê tanhmã mẽ ho pymaj na htem ã amnhĩ nhĩpêx anê nê tokyx akupÿm tãm axpên xunhwÿ. No koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê nhũm pahija mẽ harênh ma hãmri nê tanhmã kot hô ho xwÿnhhta pynê nê haxà nhũm tee kãm kator prãm o hkrĩ kaprÿ. Hãmri nê tanhmã amnhĩ to nê amnhĩ pãnhã kãm amnhĩ rer pa nhũm pahihtija kormã mẽ kãm anê nhũm mẽ kãm ure nhũm kato. Ja pyrã nê kêr ka mẽ Tĩrtũm tanhmã kot mẽ anhĩpêx to pymaj tokyx mẽ ate amnhĩ tomnuj kaga nê hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Anê.

13

¹ Tã nhũm axtem mẽ hkwyjaja Jejus wÿr mra nê kãm:

—Pa? Kwa xàn ka ra Garirej nhõ xwÿnh kwÿjê jarênh ma nà? Na xep prem Jerujarê hwÿr mra nê ham mẽ kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kamã kãm amnhĩ jarênh kaxyw kormã kãm mry hpar o kuhê nhũm xep pahihtĩ Piratja mẽ harênh ma nê mẽ hã amÿnê nhũm mẽ ma mẽ hwÿr mra nê mẽ himex pa. Kwa mãn mẽ kot amnhĩ tomnuj tÿx o mẽ pajakrenh ã na prem mẽ himex nà? Anê.

²⁻³ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽ kot amnhĩ tomnuj tÿx mÿrapê mẽ kot mẽ himex kêt. Mẽ apiitã mẽ ate amnhĩ tomnuj o axpên pyrãk kênã. Tã kot ka mẽ amnhĩ tomnuj kaga nê Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwÿr kêt hã kot ka mẽ

nhÿrmã ty hãmri nê ô krĩ hwÿr axàpir kêt nê. ⁴ No Jerujarê kamã ixkre prêkja mẽ kot kãm “Siroe” anhÿr xwÿnhhta mẽ ho 18 nê mẽ hipy htem nê mẽ himex par xwÿnhhjaja. Xà mẽ kot amnhĩ tomnuj tÿx mÿrapê na prem ty? Xà mẽ kot amnhĩ tomnuj tÿx o Jerujarê kamã arĩ mẽ htĩr xwÿnhjê jakrenh? ⁵ Nà kot anhÿr kêt. Mẽ apiitã mẽ ate amnhĩ tomnuj o axpên pyrãk. Jakamã kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kaga nê Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê hãmri nê mẽ urak nê nhÿrmã ty hãmri nê Tĩrtũm nhõ krĩ hwÿr axàpir kêt nê. Jakamã kwa mẽ ixkapêr ma nê kãm ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa. Anê.

Tĩrtũm kot mẽ pakamã gryk tokyx anhÿr kêt ã harênh

Rômãn 2.4; Sikũn Pêtre 3.8-9

⁶ Tã nhũm Jejus kê axte tanhmã mẽ ahkre hto. Nê Tĩrtũm kot tanhmã mẽ panhĩpêx to hã kuxi nê mẽ kãm awjarê nê mẽ kãm:

—Koja hpur nhõ dõn mẽmo pàr kre nhũm ra hprêk mex nê ô mã tãm nê. Tã aa ô hkêt ã ra hã amgrã axkrunêpxi. ⁷ Hãmri nhũm kot hkre xwÿnhja tee ri omu nê kãm àpênh xwÿnh wÿr tẽ nê kãm: “E kwa ma tẽ nê mẽmo pàr mÿj krãhta nê amê. Mexi hã. Ra ô hkêt ã amgrã axkrunêpxi kênã. Koja pêr aa ô hkêt nê. Mo kaxyw kot kêt ô hkêt tã ô mex xwÿnh kaêx ã mẽ kêp àmnàr o kuhê? E hwÿr tẽ nê krãhta nê amê.” Anê. ⁸⁻⁹ Hãmri nhũm tee ri kot kãm hã karõja ma nê kãm: “Kwa

nà kormã. Pa kop ixàmnhĩx pàr krax ã mẽmo japôk kwỳ kapĩ nẽ kop hamã mãn. Kẽ axte hã amgrà pyxi nẽ hapêx nẽ ô hkêt pa kormã krãhta nẽ kumẽ. Koja amgrà ja kamã amã ô japêr ka omu nẽ akĩnh nẽ." Anẽ. ã mẽ ujarênh kot anhÿr. Anẽ.

Nhũm Jejus ã mẽ kãm ujarênh anẽ. Mẽ kot amnhĩ tomnuj tỳx o pa htã nhũm Tĩrtũm kot pur nhõ dõn mã àpênh xwỳnhhta pyrà nẽ mẽ kamã gryk tokyx anhÿr kêt ã nhũm ã hã kuxi nẽ mẽ kãm ujarênh anẽ.

Jejus kot arĩgromnu hã mẽhõ ho mex ã harênh

Rukre 14.1-6; Juãw 5.16-17

¹⁰ Tã nhũm mẽ õ arĩgromnu pẽ sap kato nhũm Jejus Ijaew pikuprõnh xà hã ixkre hwỳr axà nẽ kamã Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre ho nhÿ. ¹¹ Nhũm kamã mẽhõ ni hikôt rãhã nẽ pa xwỳnhja nhÿ. Na pre ra amnepêm mẽkarõmnuti tanhmã ho nhũm katàt nẽ ri mrar kêt kumrêx. ãm hikôt rãhã nẽ ri pa hã ra hã amgrà pẽ 18. ¹²⁻¹³ Hãmri nhũm Jejus omu nẽ amnhĩ wỳr kãm hpa ho apê nhũm hwỳr tẽ nhũm hã ãhkra xi nẽ kãm:

—E na ka ra akupÿm amex.

Anẽ nhũm akupÿm katàt nẽ mex kurê kumrêx. Hãmri nẽ amnhĩ pumu nẽ hkĩnh tỳx nẽ Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh o xa. ¹⁴ Nom nhũm mẽ pikuprõnh xà hã ixkre jamãr xwỳnh maatija tee ri ja hã omu hãmri nẽ Jejus kamã gryk tỳx nẽ. Mẽ õ arĩgromnu hã akupÿm kot

ho mex jakamã nhũm kamã gryk tỳx nẽ. Hãmri nẽ mẽ pikuprõnh xwỳnhjẽ mã kãm:

—Tk. Kwa semãn ã mẽ àpênh xà hã arĩgro xohtõõ. Kêp 6. Kot kaj mẽ mãmrĩ tòmĩk nẽ sikũn nẽ tês nẽ kwata nẽ kĩa nẽ sêsta ja ã ka mẽ apê rỳ mẽmrĩ Jejus wỳr amnhĩ to mra kê akupÿm tanhmã mẽ ato mex to. No sap ã kwarĩ. Sap kêp mẽ pahpê Ijaew nhõ arĩgromnu kênã. Na pu htem hã paxàpênh kêt nẽ. Jakamã arĩgro ja hã kot akupÿm mẽ ato mexja mex kêt. Anẽ.

¹⁵ Hãmri nhũm Jejus kuma nẽ kãm:

—Kwa xà mẽ kajaja na ka htem sap ã axàpênh kêt nẽ apa? Nà mẽ ate hã axàpênh kênã. Xàn ka htem sap ã akrit kawar nẽ akrit moux ma mẽ ho apa nẽ mẽ hkõm kêt nẽ? Nà na ka htem ma mẽ ho apa nhũm htem ixkõ. Mot ka kêt mẽ ri axtem nẽ mẽ kot sap ã tanhmã amnhĩ toja nẽ mẽ kãm akapêr? ¹⁶ Ixte ni ho mex xwỳnhhta mẽ pahpyrà nẽ kêp finat Apraãw kagrõt nyw õ na. Nhũm pre Satanasti te kot kãm ê nẽ ri o pa pyràk o hipêx jakamã nhũm ÿ hã hikôt nẽ ri paja ã ra hã amgrà kêp 18. Tã pa nẽ te ixte Satanasti ho ixkrihkrit nẽ ixte kêp utar pyràk o hipêx nẽ akupÿm ho mex. Mo kot pa kêt ri omu nẽ ãm omu nẽ arĩgromnu hã ho mex kêt nẽ? Nà ixte arĩgro piitã hã akupÿm mẽ ho mex o ixpa xwỳnh kênã. Anẽ.

¹⁷ Hãmri nhũm mẽ kot kãm kapêr mar prãm kêt xwỳnhjaja kuma nẽ kamã

gryk nê. Te ho mēhprījē mā mē hamaxpēr nhōr pyrāk o mē hipêx pyrāk jakamā nhūm mē amnhī tā kuma nē kamā gryk nê. No nhūm mē kot ra ā amnhī nhīpêx anhỹr o pa hā omunh xwýnhjaja ja hā omu nē kām hkīnh nê.

Jejus te kot mēmo hy pyrāk ā harēnh

Matêwre 13.31-33; Makre 4.30-32

18-19 Nhūm Jejus arī mē ahkre nē tanhmā mē kām amnhī tā ujarēnh to nē mē kām:

—Nē Tirtūm kot mē awýr ixte mē ato amnhīptār kaxyw inhmēnh ā ijarēnhja. Te ixte mēmo hy pixire pyrāk. Na htem hkre nhūm higrōt. Nē gaa nē rī hprêk. Hāmri nē pa anghrà nhūm kuwēnhre hwýr mra nē hô pytī kamā amnhīm haê nhīpêx. Tā kot paj nhỹrmā mēmo hy jarēnhhta pyrā nē ixpixi htā kot paj pika piitā hkôt mē ho amnhīptā nē mē omunh mex rāhā ho ri ixpa. Anê.

Jejus te kot pāwti kaxkrit xà pyrāk ā harēnh

Matêwre 13.33-35

20-21 Nhūm Jejus arī mē ahkre ho xa. Nom hprī hā amnhī jarēnh kêt nê. Ām amnhī tā kuxi nē mē kām awjarē nē mē kām:

—E kot pa hpānhā tanhmā mē amā pāwti kaxkrit xà jarēnh to. Koja mēnijê hō ām hkwȳ ho grire nē kupy nē kaxyw mēmo xôm kām kumē nē ho pihkār pa nē ho pāwti nhīpêx. Nhūm kaxkrit xàja grire htā pāwti piitā ho

kaxkrit mex nê. Ja pyrā nē kot paj ixpyxi htā koja mē nhỹrmā pika piitā hkôt ixkôt amnhī nhīpêx mex o pa. Anê.

Nhūm pre ā Jejus mē kām amnhī tā pāw kaxkrit xàja xi nē harēnh anê.

Kaxkwa hwýr hakwa kre kahê xà jarēnh

Matêwre 7.13-14, 7.21-23; Juāw 10.7-10

22 Tā nhūm Jejus arī krī pê Jerujarē hwýr krī hkôt ri mē ahkre ho mē hkôt ri pa. 23 Hāmri nhūm mēhō myja hwýr tē nē mēmoj tā hkukja nē kām:

—Pa. Kwa inhmā mēmoj jarē. Xà koja mē ohtô nē nhỹrmā Tirtūm ri htīr tūm nē papa ho nà koja mē grêre? Anê.

24 Hāmri nhūm kuma nē mē kot mar o kuhê xwýnh piitā kām:

—Nà mē kot Tirtūm kôt amnhī xunhwýr xwýnhjê pix koja mē ô krī hwýr agjê. Wýr mē gjêx xàja ām pixii nom koja mē ohtô nē kām hkôt wýr gjêx prām kêt nê. Na htem te hwýr mē gjêx xà hō japêr o pa pyrāk. Nom pa na te ixpê hwýr mē gjêx xà pixita pyrāk. Jakamā kwa kêr ka mē tokyx ixkôt amnhī xunhwýr tỳx nē ixkôt ri amnhī nhīpêx o ri apa. Na htem ohtô nē kām ixkôt amnhī xunhwýr prām kêt nê. Ixte amnhī nhīpêxja mē kêp hihtỳx jakamā nhūm htem ixkaga.

25 —Tā koja mē nhỹrmā ty nē tee ri kām Tirtūm wýr gjêx prām kaprý. Kot paj te mē kêp kahê pyrāk o mē hipêx

nhũm mẽ kapôt ã kuhê nẽ tee ri amnhĩ tã ixpumu nẽ inhmã: “Kwa mẽ inhmã kahê xà mẽ pa mẽ awỳr agjê Pahihti.” Anẽ. Hãmri pa mẽ kãm: “Nà ixte mẽ apumunhre hã kot pa kêt ri mẽ amã kurẽ.” Anẽ.

²⁶ —Hãmri nhũm mẽ tee ri inhma nẽ inhmã: “Kwa nà ra ate mẽ ixpumunh mex kênã. Na ka pre mẽ inhõ krĩ kamã mẽ ijahkre ho ri apa nẽ mẽ ixkutã axàpkur o ri apa.” Anẽ.

²⁷ Hãmri pa mẽ kãm: “Tk. Ixte mẽ akutã ixàpkur tã mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳre hã. Jakamã e mẽ ma mra. Mẽ ate amnhĩ tomnuj pix o mẽ apa xwỳnh jakamã kot kaj mẽ ixwỳr agjêx kêt nẽ.” Anẽ. Kot paj ã mẽ kãm ixkapêr anẽ.

²⁸ —Hãmri nhũm mẽ amỳm ri mẽ inhmex ã mẽ ixpumunh o kuhê. Kaxkwa kamã mẽ ixkĩnh nẽ ri mẽ inhmex nẽ ixpa hã amỳm mẽ ixpumunh o kuhê. Apraãw nẽ Ijak nẽ Jako nẽ Tĩrtũm kapêr jarênh o mẽ pa xwỳnh piitã nhũm mẽ amỳm mẽ ixkĩnh nẽ mẽ ixàpkur mex ã mẽ ixpumunh o kuhê. Hãmri nẽ tee ri mẽ ixwỳr kãm gjêx prãm kaprỳ nẽ hkaprĩ nẽ mur nẽ amnhĩ krã hkĩ jarê nẽ amnhĩ kà nhê nẽ amnhĩ kamã gryk tỳx nẽ. No ãm tee ri amnhĩ kamã gryk kaprỳ. ã koja mẽ amnhĩ nhĩpêx anẽ.

²⁹ Nom Tĩrtũm kôt mẽ kot amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja koja mẽ kurom pika piitã kurũm axpẽn wỳr akuprõ nẽ Tĩrtũm wỳr agjê nẽ kuri hkĩnh nẽ apkur mex o hkrĩ. Mẽ akwỳjaja nẽ pika piitã

kurũm hohtô rax nẽ axpẽn wỳr akuprõ nẽ hwỳr agjê nẽ kuri apkur mex nẽ hkĩnh nẽ pa ho pa.

³⁰ —Mẽ apê Ijaewjaja mẽ amã Ijaew kêt xwỳnhjê hprãm nõkati htã koja mẽ hkwỳjaja mẽ akwỳjê rom Tĩrtũm ri axpẽn wỳr akuprõ nẽ hkĩnh nẽ axpẽn kutã apkur mex o hkrĩ. Jakamã kwa kot kaj mẽ uràk nẽ amã Tĩrtũm mẽ wa ixwỳr agjêx prãm hã kot kaj mẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳ nẽ ixkapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Anẽ.

Jejus kãm Jerujarê nhõ xwỳnhjê japê hã harênh

Matêwre 23.37-39

³¹ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwỳnh kwỳjaja Jejus wỳr mra nẽ kãm:

—Pa. E ot pa mẽ awỳr mra. Kwa kêt ka ma Jerujarê hwỳr amõr kêt nẽ. Na ra mẽ hkĩnh wỳr pahi Eroxa pøj nẽ kot tanhmã ato kaxyw atã amnhĩ jarê pa mẽ kuma. Jakamã kwa mẽ hwỳr amõr kêt nẽ. Nhãm krĩ hõ hwỳr mãn mõ. Anẽ.

³² Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tk. Nà kot pa umaj nhãm krĩ hõ hwỳr inhmõr kêt nẽ. Kot paj ma mẽ hkwỳjê nẽ mẽkarõmnuti japôx pê mẽ hkwỳjê ho mex o ma hwỳr mõ. Pahi Erox kãm mẽ hpar pix prãm. E mẽ mãmri ma akupỳm hwỳr mra nẽ ã kãm ixkapêr jarênh anẽ. No kot paj umaj nhỹhỹm ixprõt nẽ ixtêm nẽ kêp ixpimxur kêt nẽ.

Ra ixte õ krī hwÿr inhnojarêť kênã. Anê.

³³ Hãmri nê mẽ kot mar xwÿnhjê mã amnhĩ jarê nê mẽ kãm:

—Kot paj tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa rãhã Jerujarê hwÿr mõn põj nê kamã ty. Kamã na htem mẽ kot Tirtũm nhỹ hã kapêr jarênh xwÿnhjê nhĩmex. Tã hwÿr kot paj mõ. Anê.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm amnhĩ jarênh anê. ³⁴ Hãmri nê te ra kot Jerujarê nhõ xwÿnhjê pumunh o ãm nê mẽ kãm kapêr pyrãk o kapêr nê mẽ kãm:

—Hêxta waa nê mẽ apê Jerujarê nhõ xwÿnhjaja. Tirtũmja xatã mẽ awÿr ÿ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwÿnhjê rênh tã ka mẽ kapêr mar kêt nê. Nê axtem nê kên o mẽ htať o mẽ himex o apa. Na ka htem ã amnhĩ tomnuj o apa anê. Tã arĩ inhmã mẽ ajamãr o ri ixpa hprãm. Te ho krãhyre kot nore hpro nê ho hĩkwÿ pyrãk o na pa inhmã mẽ anhĩpêx prãm tã ka mẽ apê ixprãm nõkati nê ixkaga. ³⁵ Mÿrapê koja Tirtũm mẽ anhõ krĩ jamãr kêt nê. Kot paj tokyx ty nê mẽ apiitã mẽ are nê ma akupÿm api ka mẽ axte ixpumunh kêt nê. ãm akupÿn ixwrÿk xã hã arĩgrota pix ã koja mẽ akwÿjaja mẽ amÿr pê krĩ ja hwÿr ixwrÿk kãm ixpumu. Hãmri nê mẽ akurom ixpumu nê hkĩnh tÿx nê. Nê tã ixkõt amnhĩ xunhwÿ nê axpên mã ijarênh o:

E ota Tirtũm kot mẽ pahwÿr mẽnh xwÿnhta põj. Nã ãm hãmri na mẽ pahwÿr wrÿ. Na mex kumrêx. Anê.

14

Jejus kot axte arĩgromnu hã mẽhõ ho mex ã harênh

Rukre 13.10-17

¹ Tã nhũm sap nhũm Jejus ma Parijew nhõ xwÿnhjê krãhtũm kutã apkur kaxyw õrkwÿ hwÿr tẽ. Hãmri nhũm mẽ wa hã htu rax nê Jejus apkur ã tãnopxar o kuhê. Mẽ kot amnhĩ nhĩpêx kwÿm ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nhũm mẽ kot hã omunh nê ra hã ãmnênh kaxyw nhũm mẽ kuri htãnopxar o kuhê. ² Nhũm ixkreja kamã mẽhõ my hte hikot xwÿnh mẽ kuri xa. ³ Hãmri nhũm Jejus omu nê hã Parijew nhõ xwÿnhjê mẽ Tirtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwÿnhjê kukja nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarê. Jarãhã na mẽ panhõ arĩgromnu pê sap. Tanhmã na pre finat Mojesja Tirtũm nhỹ hã mẽ pahte sap ã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ pamã karõ hto? Xã kot puj mẽ akupÿm mẽ ho mex nã? Kot puj mẽ ãm mẽ omu nê akupÿm mẽ ho mex kêt nê? E mẽ atõ inhmã ja jarê. Anê.

⁴ Hãmri nhũm mẽ kuma nê tanhmã kutã kãm nê hkêt nê. ãm akryk mar o kuhê. Mẽ kot tanhmã kãm nê nhũm kot ta pãnhã mẽ kãm tanhmã nê pymaj nhũm mẽ akryk mar o kuhê nê tanhmã kutã kãm nê hkêt nê. Hãmri nhũm tee

ri mẽ omu hãmri nẽ myja ã ãhkra xi nẽ akupÿm ho mex. Hãmri nẽ hano nhũm ma akupÿm mex nẽ hkĩnh nẽ ma tẽ. ⁵ Hãmri nhũm Jejus mẽ kãm;

—E mẽ inhma. Xà koja mẽ akra sap ã mẽ apê ahkrehti xupÿm kãm tẽm ka mẽ ãm omu nẽ arĩgro mex jamãr pẽ tokyx ho axàpir kêt nẽ? Nà kot kaj mẽ ho axàpir kurê kumrẽx. Rÿ koja akrit môx gyw mã axà xàt ka mẽ omu nẽ ãm omu nẽ arĩgro mex jamãr pẽ tokyx hkaxàr kêt nẽ? Nà kot kaj mẽ hkaxàr kurê kumrẽx. Na htem sap ã tanhmã mẽ ho mex to ho pa. Mẽ panhõ arĩgromnu htã pu htem hã tanhmã mẽ ho mex to. Jakamã na pa ã hã myta ho mex kurê kumrẽx anẽ nẽ ri arĩgro mex jamãr kêt nẽ. Anẽ.

⁶ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm amnhĩ jarẽnh anẽ nhũm mẽ kuma nom kutã kãm mẽmoj jarẽnh kêt nẽ. Ra kot akupÿm ho mex jakamã nhũm mẽ tanhmã hã kãm nẽ hkêt nẽ kuhẽ.

Mẽ pahte amnhĩ to hkryre hã mẽ pajarẽnh

Matêwre 23.6-14; Rukre 6.32-36; mããnẽn Xiakre 4.10; Wam Pêtre 5.5-6

⁷ Hãmri nhũm mẽ apkur kaxyw mẽ hkrĩ xà hã hkrĩ hpa. Nhũm mẽ hkwÿjaja hkwÿjê pẽ amnhĩ to wa nẽ mẽ hkrĩ xà mex kãm hkrĩ hpa. Hãmri nhũm Jejus ja hã mẽ omunh o xa nẽ axte mẽ kãm mẽmoj jarẽ. No ãm mẽmoj tã kuxi nẽ mẽ kãm awjarẽ nẽ mẽ kãm;

⁸ —Nà koja mẽ axpẽn mã mẽhõ rer kaxyw nẽ amnhĩ wÿr mẽ atã karõ. Mẽ ate kutã axàpkur kaxyw. Hãmri kër ka mẽ hwÿr mra nẽ axàpkur kaxyw nẽ kupĩp kãm akrĩ kurê kumrẽx. No kot kaj mẽ kęp amnhĩ to wa nẽ mẽ hkrĩ xà mex pytã nẽ hã akrĩ nhũm ra kot amnhĩ to rax xwÿnhjê hõja hapu hã mẽ akõt tẽn axà. ⁹ Hãmri nhũm ixkre nhõ dõn kot amnhĩ wÿr mẽ awÿr xwÿnhta mẽ hkrĩ xà mexta ã mẽ awÿ nẽ mẽ amã: “Kwa mẽ atõ kànhmã xa nẽ kãm mẽ hkrĩ xà kaprã.” Anẽ. Hãmri ka nhãm xa nẽ kãm anhÿr xàta gõ. Hãmri nẽ apijaam kãm hpãnhã kupĩp kãm nhÿ. ¹⁰ Ja pymaj kër ka mẽ kupĩp kãm akrĩ kurê kumrẽx. Kê ixkre nhõ dõnja tee ri ja hã mẽ apumu nẽ mẽ amã: “Tk. Kwa ixkrãmnhwÿjaja. Mẽ kupĩp kãm akrĩ hkêt nẽ. Kwa mẽ mra nẽ jar mẽ hkrĩ xà mex ã mãn akrĩ.” Anẽ hãmri nhũm ja mẽ amã mex nẽ. Nhũm mẽ piitã kot mẽ ato mex ã mẽ atã omu ka mẽ ajaxwÿja amnhĩ tã omu nẽ akĩnh nẽ ajamakêtkati nẽ akrĩ.

¹¹ —Nẽ koja mẽhõ te amnhĩ to rax o hkwÿjê jakrenh pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o ri pa hãmri nhũm Tĩrtũm ja hã omu nẽ tanhmã hã ho. Hãmri nhũm ra amnhĩ to grire hã amnhĩ pumunh o ri pa nẽ rĩ amnhĩ pumu. Nom koja mẽhõ amnhĩ to rax o hkwÿjê jakrenh pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o ri pa hkêt nhũm Tĩrtũm ja hã omu hãmri nẽ tãm amnhĩm kot amnhĩ to rax xwÿnh ã harẽ. Anẽ.

*Mě pahte mẽ kęp amrakati
xwỳnhjê ho mex ã mẽ pamã
karõ*

¹² Nhũm pre ã Jejus mẽ
ahkre anê hãmri nê hpãnhã
mẽ apkur xà hã ixkre nhõ
dõnja mã kapêr nê kãm:

—Nà na ka hte amnhĩ wỳr
akwỳjê pix wỳ. Atõjê hwỳ
nê akràmnhwỳjê hwỳ. Nê
mẽ hikàxpore rũnh xwỳnhjê
hwỳ. Nom nhỹrmã mẽ kot
amnhĩ xwar amnhĩ nhõrkwỳ
hwỳr awỳr pix kaxyw na ka
hte ã amnhĩ wỳr mẽ hwỳr
anê. ¹³ No kêt amnhĩ wỳr
mẽ no kre xwỳnhjê mãn wỳ.
Nê mẽ hyk o mẽ pa xwỳnhjê
mãn wỳ. Nê mẽ hkrã pipãnh
puro xwỳnhjê mãn wỳ. Nê
mẽ hpigêx tỳx xwỳnhjê mãn
wỳ. Nê mẽ hirok nê àpênh
kêt xwỳnhjê mãn wỳ. Kêr ka
amnhĩ wỳr jajê mãn wỳ kê
mẽ awỳr mra nê akutã apku.
¹⁴ Mo mẽ kot amnhĩ xwar
awỳr kaxyw mẽ õ mẽmoj? Mẽ
kęp amrakati. Tã kot kaj
mãmri amnhĩ wỳr mẽ awỳ
nhũm Tĩrtũm mẽ hã apumu
hãmri nê nhỹrmã kot akupỹm
mẽ ho htĩr xà hã arĩgrota ã mẽ
hã amã mẽmoj mex gõ nê ato
mex nê. Hãmri ka akĩnh nê.
Anê.

*Tĩrtũm kutã mẽ paxàpkur xà
maati jarênh*

*Matêwre 8.11, 25.1-10,
26.29; mããnênh Apokarip 19.9*

¹⁵ Hãmri nhũm mẽ apkur
kaxyw hkrĩ pa nhũm Jejus
nhĩhkõ hã mẽ apkur o mẽ
krĩ xwỳnhjê hõja tanhmã Je-
jus mã kapêr to nê kãm:

—Hêxta waa nê. Kot puj mẽ
nhỹrmã Tĩrtũm nhõ krĩ hwỳr

api nê kutã paxàpkur o pahkrĩ
nê pahkĩnh tỳx kumrêx. Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm kuma nê kê
axte mẽ ahkre. Mẽ kot Tĩrtũm
kutã apkur kaxyw kot amnhĩ
wỳr mẽ hwỳrta ã nhũm mẽ
ahkre. No ãm hã kuxi nê
tanhmã mẽ kãm ujarênh to nê
mẽ kãm:

—Koja mẽhõ amnhĩ wỳr mẽ
ho ohtõ nê mẽ kot kutã mẽ
apkur mex kaxyw mẽ kuwỳ.
¹⁷ Hãmri nê mẽ hwỳr kãm
àpênh xwỳnh mẽ nê kãm: “E
ma tẽ nê mẽ kãm awjarê kê
mẽ tokyx mra pa mẽ apku.”
Anê. ¹⁸ Hãmri nhũm kuma nê
ma mẽ hwỳr mẽ kãm ujarênh
o tẽ. Hãmri nê wamta mã anê
nhũm kuma hãmri nê hitõt nê
kãm: “Nà kot paj hwỳr ixtêm
kêt nê. Na pa ham amnhĩm
pika hkwỳ japrõ. Jakamã kot
paj ma hwỳr tẽ nê ixprĩ hã
omu mãn. Kwa kêr ka kãm
ijarê kê ixte tanhmã hã nê
xà hkõt ã ixte amnhĩ nhĩpêx
anhỹrja mã hamaxpêr kêt nê.”
Anê.

¹⁹ —Hãmri nhũm kuma nê
hpãnhã nhãm ja wỳr tẽ nê
kãm awjarê nhũm kuma nê
haxwỳja hitõt nê kãm: “Nà kot
paj hwỳr ixtêm kêt nê. Na
pa ham amnhĩm môx o 10 nê
haprõ. Jakamã kot paj ma
hwỳr tẽ nê ixprĩ hã ri omu
mãn. Kwa kêr ka kãm ijarê
kê tee ri tanhmã hamaxpêr to
hkêt nê. Ixte tanhmã hã nê
xà hkõt ã ixte amnhĩ nhĩpêx
anhỹr kêt.” Anê.

²⁰ —Hãmri nhũm kuma nê
hpãnhã ma ihõta wỳr tẽ nê
kãm awjarê nhũm kuma nê
haxwỳja hitõt nê kãm: “Nà
kot pa hwỳr ixtêm kêt nê. Na
pa kormã ham ixprõ. Kormã

ixprō nyw nē inhmā rer prām kêt jakamā kot paj ma hwÿr ixtēm kêt nē.” Anē.

21 —Hāmri nhūm kām àpēnh xwÿnhnta tee ri mē kuma nē awjanā nē ma akupÿm tē. Kot ma mē hwÿr mēnh xwÿnhnta wÿr ma akupÿm tē nē kām mē harē. Hāmri nhūm tee ri mē harēnh ma nē mē kamā gryk nē. Hāmri nē hpānhā mē kēp amrakati xwÿnhjē hwÿr kām àpēnh xwÿnhnta mē. Mē hkrā pipānh puro xwÿnhjē hwÿr kumē. Nē mē hpigēx tÿx xwÿnhjē hwÿr kumē. Nē mē hiro t nē àpēnh hkêt xwÿnhjē hwÿr kumē nhūm ma mē kām ujarēnh o tē. Hāmri nē amnhī kôt mē kuwÿ nhūm mē kuma nē wamtajē rom hkôt mrar kurē kumrēx. Hāmri nē agjē nē apkur kaxyw mē hkrī xà kamā hkrī hpa. 22 Hāmri nhūm kām àpēnh xwÿnhja ō patrāw wÿr tē nē kām mē harē nē kām: “E ate mē hā karō xàta kôt na mē ra hkrī hpa htā arī mē hkrī xà hkwy hkapry.” Anē.

23 —Hāmri nhūm kuma nē kām: “Hēxta waa nē. Kêt ām mē hkrī xàta hipu mex ronhÿx pa omu nē ixkīnh nē. No ām kormā piitā hipu hkêt. Kwa ma krī pu hā ri mē hapēr o mra. Nē nhÿri mē hkwyjē pumu nē mē haprō nē man amnhī kôt mē o mra kê mē hkrīxà ho hipu hpa. 24 No kêt wam ixte amnhī wÿr mē hwÿr xwÿnhntaja. Mē hitōt xwÿnhjaja kot paj axte amnhī wÿr mē hwÿr kêt nē.” Anē. Ā mē ujarēnh kot anhÿr. Na hte ā Tirtūm amnhī wÿr mē piitā

mē hwÿr anē. Anē.

Mē pamā Jejus kīnh tÿx ā mē pamā karō

Matêwre 10.37-38; Makre 8.34; Rukre 9.23-25; Juāw 12.26

25 Tā nhūm Jejus mē ōrkwÿ rūm kato nē kormā Jerujarē hwÿr mō nhūm mē hohtō rax nē hkôt mō. Hāmri nhūm Jejus xa nē mē ho hakēx nē mē omu nē mē kām:

26 —E kot ka mē atō amā ixkôt amnhī xām prām nē ā amnhī nhīpēx anē. Nē amā atō nē atōx nē anhīpēxà nē akatorxà japē htÿx tā kêr ka amā ixkīnh tÿx o wa mē hakrenh pa. Nē amā aprō nē akrajē japē htÿx tā kêr ka amā ixkīnh tÿx o wa mē piitā mē hakrenh pa. Nē amā ixkīnh tÿx o amā amnhī japē jakre. Kêr ka mē atō ixkôt amnhī xām kaxyw nē ā amnhī nhīpēx anē.

27 —Koja mē ixpī pa mē anē ty. Tā mē ate ixkôt amnhī nhīpēx o mē apa xwÿnhjaja. Koja mē ixtā mē apar mā tā kêr ka mē amā ixkīnh tÿx o mē umaj ixkaga hkêt nē. Kwār mē māmri tanhmā ixtā mē ato. Kot kaj mē nhÿrmā Tirtūm mē wa ixri axte amnhī xà kamā ajamak kêt nē atīr tūm nē amex rāhā apa ho apa. Nom kot kaj mē ixkīnhā jar pika ja kamā amā amex nē apa hprām xaj ixkaga hāmri nē nhÿrmā wa ixri atīr tūm nē apa hkêt nē. Anē.

Mē pahte amnhī kukamā pajamaxpēr mex ā mē pamā karō

28 Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—Kwa kêr ka mẽ ixkôt amnhĩ xunhwÿr kaxyw nê amnhĩ kukamã ajamaxpêr mex nê. Na htem amnhĩm òrkwÿ rũnh nhĩpêx kaxyw hãmri nê hkukamã hamaxpêr mex nê. Nê kaxyw krax mã kuhê xà hkukamã hamaxpêr. Nê kaxyw kÿx pê kãm hikwÿ xàja kukamã hamaxpêr. Nê òkwaêja kukamã hamaxpêr. Nê hã pôja kukamã hamaxpêr. ã na htem amnhĩm òrkwÿ rũnh nhĩpêx kaxyw hkukamã hamaxpêr mex anê.

29 Nom kot kaj mẽ hkukamã ajamaxpêr mex kêt nê ãm kaxyw pĩ ho grêre nê hakà. Rÿ ra hã axàpênh rax kurê ra amã ho anhÿr kaga nê hkaga hpa nê hatur xàm mẽnh kêt nê. Hãmri nhũm mẽ hkwyjaja hãnh mra nê omu nê atã hpêr o axkê. 30 Nê axpên mã ri ajarênh o: “E ga mẽ ixkre mũj pumu. Na pre hipêx xwÿnhja hkurê kãm kaga nê hipêx par kêt nê.” Anhÿr o axpên mã ajarê. Ja pyrã nê kêr ka mẽ ixkôt amnhĩ xunhwÿr kaxyw nê amnhĩ kukamã ajamaxpêr mex nê. Nê ajamaxpêr o: “Nà mẽ kot Jejus ã tanhmã ixto htÿx tã kot paj hkaga hkêt nê. Kot paj hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri ixpa.” Anhÿr o amnhĩ kukamã ajamaxpêr. Hãmri nê rĩ kormã ixkôt amnhĩ xãm. No kot ka mẽ umaj ixkaga hkukamã ajamaxpêr hãmri nê ixkôt amnhĩ xãm kêt kurê kumrêx.

31 —Nê koja krĩ hõ kamã

pahihti nhõ pòristi xohtô nê. Nê kutã nhãm krĩ hõ kamã pahihti nhõ pòristija grêre. Tã nhũm wa hpijapu kaxyw nhũm krĩ hõ rũm pahihti nhõ pòristi xohtôja mẽ grêreta wÿr mra. Hãmri nhũm kutã krĩ hõ kamã mẽ ò pòristi grêre nhõ pahi nhÿ nê tee ri mẽ amnhĩ kukamã hamaxpêr nê hamaxpêr o: “Kwa koja apu krĩ hõ rũm pòristi xohtô raxja nhũm inhõ pòristi grêreja mẽ axpên kutã kuhê nê axpu nhũm mẽ inhnê mẽ himex. Nà inhõ pòristi grêre kênã.” Anhÿr o hamaxpêr.

32 —Hãmri nê pahi hõta wÿr ò kôwenatô mẽ. Kormã krĩ hõ rũm mẽ hohtôtaja mẽ htêp kêt nhũm mẽ kutã kumê nhũm ma mẽ kutã tẽ. Hãmri nê awry hã mẽ hkaxpa nê mẽ ò pahihti mã kãm: “E na mẽ inhõ pahihti akutã inhmẽ pa tẽ. Na inhmã: ‘Ma tẽ nê mẽ kãm awjarê. Kot puj pêr mẽ papijapu hkêt nê. Kwarĩ. Kot puj mẽ tãm axpên xunhwÿ.’ Anhÿr o kapêr nê mẽ akutã inhmẽ pa tẽ.” ã mẽ ujarênh kot anhÿr. Ja pyrã nê na htem mẽmoj kukamã hamaxpêr mex nê rĩ kormã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to.

33 —Tã kêr ka mẽ atõ amã ixkôt amnhĩ xãm prãm hãmri nê pahita pyrã nê amnhĩ kukamã ajamaxpêr tÿx nê rĩ kormã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Kêr ka ate inhmã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa kaxyw hãmri nê inhgryk ã te ate amã amnhĩ japê hkêt pyrãk o mẽmoj piitã mã anhĩhkra karo pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Hãmri nê rĩ kormã

ixkôt amnhĩ xãm. ³⁴⁻³⁵ No kot kaj mẽ amnhĩ kukamã ajamaxpër kêt nê atỳx ri ixkôt amnhĩ xunhwỳr japêr. Hãmri nê mẽmo arĩgro hã mẽ kot ixtã tanhmã mẽ ato xwỳnhjê pymaj ra ixkaga mã. Hã kot kaj mẽ te mẽ ate kaxwa punu pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Kaxwaja mẽ apkur xà kamã mex. Na htem amnhĩm ho õ xành nê kuku. Nom koja mẽhõ kamã pika hkwy mẽ nê ho ahkà hãmri tanhmã kot mẽ ho nê akupỳm ho mex? ãm mẽ kot hkapĩr pix kaxyw koja mex. Ja pyrã nê kot ka mẽ atõ ate inhmã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa hã amnhĩ jarênh tã gaa nê amã ixkôt amnhĩ nhĩpêx prãm nõkati. Hãmri nê ra te ate kaxwa punu kapĩr mã tãmta pyrãk. E kwa mẽ mẽmoj tã ixujarênhja ma nê mẽ urãk nê amnhĩ kukamã ajamaxpër mex nê. Anê.

15

*ôwêhti pikunor jarênh
Matêwre 18.12-14*

¹ Tã nhũm mẽ kot pahihiti mã hkwyjê pê kàxpore hkwy jamỳnh xwỳnhjê mẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjaja Je-jus kapêr mar kaxyw hwỳr mra. ² Hãmri nhũm Pari-jew nhõ xwỳnhjê mẽ mẽ kot Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjaja mẽ hã Jejus pumu. Hãmri nê kê wem axte axpên mã tanhmã ho kapêr punuj to nê axpên mã:

—Tk. Kwa na hte mũjti ax-tem nê mẽ kot amnhĩ tom-nuj xwỳnhjaja amnhĩ wỳr mẽ kuwỳ nê tõiã mẽ kutã apku.

Kwa mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnh kênã kot kêt mẽ kutã apkur o pa. Anê.

³ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã mẽ kuma nê tanhmã mẽ kãm kapêr to. Nom hprĩ hã mẽ kãm kapêr kêt nê. Kê ãm amnhĩ tã kuxi nê mẽ kãm ôwêhti pikunor jarê nê mẽ kãm:

⁴ —Koja mẽhõ õ ôwêhti xohtõ nê. Nê ma nhỹri hamãr o pa. Hãmri nhũm pyxire nê hkwy kaga nê ma nhỹhỹm ahte tẽ nê akunok. Hãmri nhũm õ dõnja ma kot akupỳm piitã o mõi kaxyw hkwy ho pikuprõnh pa hãmri nê tee ri hkwy kaêx ã pikunor xwỳnhta japêr. Hãmri nê ma hkwy ho mõi nê nhỹri kure. Kot nhỹri kutêp apkur o ri pa kaxyw kure hãmri nê ma akupỳm pikunor xwỳnhta japêr o tẽ. Hãmri nê hapêr ryy nê nhỹri hwỳr kato. ⁵ Nê omu nê hkĩnh tỳx nê. Hãmri nê amnhĩ kre hã kumẽ nê ma akupỳm hkwy hwỳr o tẽ.

⁶ Hãmri nê mẽ ãhkõ hã kumẽ nê hkĩnh nê hkrãmnhwỳjê ho akuprõ nê õrkwỹ htã mẽ õrkwỹ xwỳnhjê ho akuprõ nê mẽ kãm: “Kwa na pre ixpê ixkriita õ akunok. Pa pre hapêr kãm ixihitỳx nê kãm ixkato nê omu nê ixkĩnh nê. Jakamã kwa wem mããnên inhỹ hã akĩnh.” Anê.

—Ã mẽ ujarênh kot anhỹr. ⁷ Ja pyrã nê koja mẽ kot amnhĩ tomnuj tỳx xwỳnhjê hõ tee ri amnhĩ pumu nê kot amnhĩ tomnuj kaga nê Tĩrtũm kôt amnhĩ xãm. Hãmri nhũm kaxkwa kamã mẽ piitã ja hã omu nê hkĩnh tỳx nê. Te

ho my kot ôwêhti hpikunor xwÿnh mã kator nê hkĩnh tÿxta pyræk. Na hte Tirtÿm tãm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwÿnhjê pumu nê hkĩnh nê. Tã koja mẽhõ kot amnhĩ tomnuj tÿx tã ã amnhĩ nhĩpêx anhÿrja kaga nê Tirtÿm kôt amnhĩ xãm hãmri nhÿm amnhĩ tã omu nê hkĩnh tÿx nê. Jakamã na pa hte mẽ akurom ã mẽ kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjê hkôt Tirtÿm kapêr o mẽ ahkre rãhã ho ri ixpa. Anê.

Nhÿm pre ã Jejus mẽ kot tanhmã ho kapêr punuj to xwÿnhjê mã amnhĩ jarênh anê.

Kàxpore pikunor jarênh

⁸ Nhÿm Jejus arĩ mẽ kãm awjarê nê mẽ kãm:

—Nê ja. Koja mẽhõ ni hikàxpore kêp 10. àpênh o arĩgro pê 10 pãnhã kàxpore kêp 10. Tã ho pyxi nê ho akunok. Hãmri nê tee ri hapêr nê hkaprĩ nê. Hãmri nê kanê hpôk nê hitom kapõnh pê hprĩ hã hapêr o ri pa nê kãm kato. ⁹ Hãmri nê kupy nê hkĩnh nê hkràmnhwÿjê ho akuprõ nê òrkwÿ htã mẽ òrkwÿ xwÿnhjê ho akuprõ nê mẽ kãm amnhĩ jarê nê mẽ kãm: “Xê na pre ixpê ixkàxpore hõta akunok pa tee ri hapêr tã akupÿm kãm ixkato nê kupy nê ixkĩnh nê. Jakamã xê wem inhÿ hã mãänênh akĩnh.” ã mẽ ujarênh kot anhÿr.

¹⁰ —Ja pyrã nê koja mẽ kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjê hõ pyxire nê amnhĩ tomnuj kaga nê ixkôt amnhĩ xãm. Hãmri

nhÿm kaxkwa kamã mẽ piitã ja hã omu nê hkĩnh nê. Te mẽhõ ni kot kàxpore pikunor xwÿnh mã kator nê hkĩnh ta pyræk. Anê.

Mê hkra pikunor jarênh

¹¹ Nhÿm Jejus arĩ mẽ ahkre ho xa. Tirtÿm kãm mẽ piitã mẽ hapê htÿx ã mẽ ahkre ho xa. No kê ãm hã kuxi nê kê we tanhmã mẽ kãm ujarênh to nê mẽ kãm:

—Nê koja mẽhõ hkra my wa axkrut. ¹² Hãmri nhÿm kot hapu ò papaj wÿr tẽ nê kãm: “E papaj. Ot pa awÿr tẽ. Kot kaj nhÿrmã ty pa wa amÿr pê akukrêx o ixarĩk. Jakamã e kwa tokyx atĩr ri amnhĩ kamã wa inhmã ho axkjê pa inhõ ho amnhĩptãr kurê kumrêx nã?” Anê. Hãmri nhÿm kuma nê wa kãm hikukrêx o axkjê. Kot wa mã hkwy gõ nê kot hapu mã hkwy gõ. ¹³ Hãmri nhÿm kot haputa ãm ri hipêêxã hkôt pa hkrãnre hãmri nê kot kãm hikukrêx nhõr jamÿnh pa nê ma nhÿhÿm o mõi nê ho wênê hpa. Hãmri nê hpãnhã kàxpore jamÿ nê ma nhÿhÿm mõi. Nhÿhÿm awry hã pika hõ hwÿr ma mõi. Mõi hãmri nê krĩ hõ kamã htÿx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri pa. Hãmri nê gaa nê ra mẽ hkuprÿjê hã kàxpore ho hapêx pa. Nê kagõxÿhti hã ho hapêx pa. Nê gaa hãmri nê hikàxpore hkêt nê ri pa.

¹⁴ —Rôm nhÿm pikaja kamã mẽ hã na wrÿk kêt ry rax nê. Nê gaa nhÿm mẽ hpur kãm mẽ kêp mẽ apkur xã hã mẽõja hapêx pa. Jakamã

nhūm mē hkra kot haputa kēp amrakati nē kām prām tỳx nē ri pa. Hāmri nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr. ¹⁵ Hāmri nē amnhī to krī nhō xwỳnhjê mar o ri pa. Kot mē kām tanhmā àpēnh to nē hpānhā apkur kaxyw. Hāmri nhūm mēhō kot kām hkrit hagrō jamār kaxyw hā kumē nhūm ma hwỳr tē nē kām hamār o pa. Nom kot kām hamār o pata pānhā ām kām mēmoj nhōr kryre nhūm arī kām prām tỳx kumrēx.

¹⁶ Nē tee ri kot hagrō kutā ōta kur prām nē tee ri omunh o pa. ¹⁷ —Nē gaa hāmri nē tanhmā hamaxpēr to. Nē tee ri kot tanhmā amnhī tomnuj toja ā amnhī pumu nē hamaxpēr o: “Hēxta waa nē. Mān mūtār inhō krī kamā inhō papaj mā mē àpēnh xwỳnhjaja ixrom apkur mex o pa. àpkur mex nē nhūm mēō jakrēx prār rūnh tā pa jar mē hkīnhā prām xàj ra ixtyk o mō. ¹⁸ Nà kot paj ma akupỳm mō. Hāmri nē inhō papaj pumu nē ā kām amnhī jarēnh anē nē kām: ‘Kwa Papaj. Na pa pre ixpē akra hā amnhī tomnuj tỳx kumrēx nhūm ja apē omnuj nē. Nhūm Tirtūm pē ja omnuj nē. ¹⁹ Jakamā na pa ixpē akra hā amā amnhī jarēnh ā xpijaàm nē. Ixte tām kēt kumrēx. Jakamā kwa xà kot pa amā mēmoj tā ixàpēnh o ri ixpa ka hpānhā inhmā inhō pa apku nà?’ Anhỳr o kot pa kām amnhī jarē. Nà kot paj anē.”

²⁰—Anhỳr o amnhī kukamā hamaxpēr hāmri nē ma

akupỳm mō. Mōō nē ra hpōx o mō. Nē kormā amỳm mōr ri nhūm ō papaj hwỳr rīt nē omu nē amnhī kra hā omunh kurē kumrēx nē hkīnh nē ma kutā hprōt nē tē. Omu nē kām hkaprī nē. Nē hwỳr hprōt nē hkaxpa nē kahti hkōt kumỳ. ²¹ Hāmri nhūm kām amnhī jarē nē kām: “Kwa papaj. Na pa pre amnhī tomnuj nē nhūm ja apē omnuj nē. Nē Tirtūm pē ja omnuj nē. Jakamā ixte ixpē akra hā amā amnhī jarēnh ā xpijaàm. Ixte tām kēt kumrēx.” Anē. ²² Nom kormā kām amnhī jarēnh par kēt ri nhūm hipēêxà kām mē àpēnh xwỳnhjê mā akir nē mē kām: “E kwa mē atō ma tē nē kām ê mex ō py nē akupỳn ixkrata wỳr ho aprōt nē kām haxà. Nē hpar kà nē ĩhkra kamā kàx nē amnē kām hamỳ nē ho aprōt. ²³ Nē akupỳm aprōt nē môx kra htwỳm mexta ō pumu nē unē nē apī. Nē mē ho anē pu mē ixkra hā pahkīnh nē apku. E mē amnhī prēprék nē tokyx ā amnhī nhīpēx anē. ²⁴ Na pre ma ixpē mōr o te ixpē htyk pyrāk. Tā akupỳn mō nē ixwỳr pōj nē te akupỳm inhmā htīr pyrāk. Jakamā e mē tokyj.” Anhỳr jakamā nhūm mē hā môx kra pī nē ho anē nē hkīnh nē hā apkur o hkri.

²⁵—Rôm nhūm hkra kot wata kormā pur kām htỳx àpēnh o xa. àpēnh o ām tā akupỳn hpōx o tē. Hāmri nē amnhī kukamā mē kot ri mēmoj tatak nē mē grer ma. ²⁶ Hāmri nē tee ri hamaxpēr o tē nē ōrkwỳ hwỳr pōj nē

kormã kapem xa nẽ mẽ hã mẽ àpênh xwýnhjê hõ kukja nẽ kãm: “Kwa mẽmoj tâ na ka wem ã akĩnh rax anê?”²⁷ Anê nhũm kãm: “Nà mẽhõ hkêt. Atõ na akupýn põj nhũm anhĩpêêxà omu nẽ hkĩnh týx nẽ. Nẽ mẽ inhmã anê pa mẽ hã môx kra htwým mexja pĩ nẽ hã ho anê nẽ hã ixkĩnh nẽ hkur o ixkrĩ.” Anê.²⁸ Hãmri nhũm tee ri htõ jarênh ma nẽ gryk týx nẽ. Hãmri nẽ gryk xaj kapem hkuk punuj o mẽ omunh o xa nẽ mẽ hwýr àr kêt nẽ. Hãmri nhũm hipêêxàja tee ri omu nẽ hwýr kato nẽ tee ri kot mẽ hwýr ho àr kaxyw ho anhýr kaprý.²⁹ Hãmri nhũm kãm: “Tk. Kwa na pa hte amã ixàpênh rũnh rãhã ho ri ixpa hã ra ixtã amgrà xohtõ nẽ. Nẽ aa akapêr nhĩrõp tanhmã ixãm to hkêt. Tã ka hte ixpumunh nẽ akĩnh nẽ ixtã mẽmoj tõx pĩr kêt nẽ.³⁰ Tã nhũm akra kot haputa apê akukrêx kwý jamýnh pa nẽ ma o mõi nẽ axtem nẽ mẽ hkuprýjê mã õr par tã akupýn mõi nẽ põj. Ka omu nẽ akĩnh nẽ hã môx kra twýmta pĩ. Nà kot paj mẽ awýr ixàr kêt nẽ.” Anê.

—Hãmri nẽ gryk týx nẽ xa.³¹ Hãmri nhũm õ papaj tee ri kuma nẽ kãm: “Kwa nà ri ã akapêr anhýr kêt nẽ. Inhmã ajapê kênã. Na ka hte ixkõt apa ho apa rãhã nẽ. Nẽ ixkukrêx piitã kêp anhõõ.³² No atõja na pre te ixpê htyk pyræk tã arĩ htĩr. Nẽ te pikunor pyræk tã te ra akupým kator pyræk jakamã na pa omu nẽ ixkĩnh nẽ. Nẽ inhmã hapê ho te mãânên

inhmã ajapê pyræk.” Anê.

—Ã mẽ ujarênh kot anhýr. Ja pyrà nẽ koja mẽhõ te kot amnhĩ tomnuj týx o ri pa htã amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã hamaxpêr nẽ amnhĩ to kuwý nẽ hkõt amnhĩ xãm. Hãmri nhũm amnhĩ tã omu nẽ hkĩnh nẽ. Nẽ kãm hprãm nẽ. No mẽ kajaja. Mẽ apê Parijew nhõ xwýnhjê mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwýnhjaja. Na ka htem mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja kot Tĩrtũm kapêr mar o kuhê hã mẽ omu nẽ Tĩrtũm kĩnhã akĩnh kêt nẽ. Nẽ te hkra kot wata jamaxpêr pyræk o ajamaxpêr nẽ tee ri ja hã mẽ omu nẽ mẽ kamã agryk nẽ. Nẽ mẽ amã mẽ hprãm nõkati. Anê.

16

Mẽ panhõxý nê Jejus kot mẽ pamã karõ

¹Tã nhũm kê Jejus axte hkõt ri mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê jahkre. No ãm mẽmoj tã kuxi nẽ mẽ kãm tanhmã ujarênh to nẽ mẽ kãm:

—Nà koja mẽhõ hikàxpore rax xwýnhja kãm àpênh xwýnh mã mẽmoj to wênê ho pa kaxyw ãm. No nhũm kãm ho mex kêt nẽ. Axtem nẽ kêp amarĩ mẽ kãm mẽmoj to fiat par o mõi. Hãmri nhũm ra mẽhõ kot ã amnhĩ nhĩpêx anhýr ã omu nẽ ma õ patrãw wýr tẽ nẽ kãm harê.² Hãmri nhũm tee ri harênh ma nẽ amnhĩ wýr hã karõ. Hãmri nhũm hwýr tẽ nẽ axà nhũm kãm: “Pa. Kwa xà ãm hãmri na mẽ inhmã ajarê? Kwa nà mon ka ri axtem nẽ ã ixpê inhõ mẽmoj nhĩpêx anê? E

inhmã ate mẽ kãm ho fiat par xwÿnhjê nhĩxi hã kagà nê inhmã agõ hãmri nê ma tẽ. Kot ka axte inhmã axàpênh kêt nê rĩ amnhĩ pumu.” Anẽ.

³ —Hãmri nhũm kuma nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nê hamaxpêr o: “Hêxta waa nê. Tanhmã kot paj amnhĩ to? Ixihtÿxre hã kot pa mẽhõ mã pur ã apê. Nom inhmã amarĩ ri ixãhwÿr o ri ixpa hprãm kêt. Ixte amnhĩ kuk ã xpijaam.”

Anẽ. ⁴ Hãmri nê tanhmã amnhĩ kukamã hamaxpêr to nê hamaxpêr o: “Nà kot paj amnhĩ wÿr ixte mẽ kãm ho fiat xwÿnhjê hã karõ. Nê mẽ kãm mẽ õ kõõta ahpãr mã hkamẽ kê mẽ ãm inhõ patrãw mã hkwy pix gõ. Kêr kê mẽ amnhĩ tã ixpumu nê kãm ixkĩnh nê. Hãmri nê inhõ patrãw kot ixkaga hã ixtã harênh ma nê ixkamã ukapri japêr. Hãmri nê amnhĩ wÿr ixwÿ pa ahpÿnhã mẽ kutã ixàpkur o ri ixpa nhũm prãm ixpir kêt nê. Nà kot paj anẽ.” Anẽ.

⁵ Hãmri nê amnhĩ wÿr mẽ hã karõ nhũm mẽ hwÿr mra. Nhũm mẽ omu nê ja mã kãm: “E tanhmã na ka pre inhõ patrãw pẽ mẽmoj to fiat to? E inhmã harẽ.” Anẽ. ⁶ Hãmri nhũm kãm: “Na pa pre kêp orti hã à ho 100 nê ho fiat. Ota hã kagàta. Tã pa kormã kãm amnhĩrer kêt nê.” Anẽ nhũm kuma nê kãm: “Tõe ka inhma. Kot paj amã anhõ kõt o gri ka ãm kãm ho 50 pix nê agõ pa ixte anhõ kõt ho ijapêx par pyrãk o anhĩpêx.” Anẽ. ⁷ Hãmri nê hpãnhã nhãm ja mã kãm: “No ka. Tanhmã

na ka pre kêp mẽmoj to fiat to?” Anẽ nhũm kãm: “Na pa pre kêp pãy hã xak o 1.000 nê ho fiat. Tã pa kormã hpãnhã kãm amnhĩrer kêt nê.” Anẽ nhũm kãm: “Tõe. Kot paj hãmri amã anhõ kõt o gri ka ãm kãm ho 800 pix nê agõ pa ixte anhõ kõt ho ijapêx par pyrãk o anhĩpêx.” Anẽ. Nhũm ã mẽ hipêx anẽ. Hãmri nê hamaxpêr o: “E. Na pa mẽ kãm mẽ õ kõt o hkry pa. Kojã mẽ amnhĩ tã kãm ixkĩnh japêr.” Anẽ.

⁸ —Hãmri nhũm õ patrãwja ã kot mẽ hipêx anhÿr ã harênh ma nê kãm: “Tk. Kwa ate pa ixkukamã ajamaxpêr nê inhmã mẽmoj to anhÿr mex kêt tã ka amnhĩ kukamã ajamaxpêr mex pẽ ã mẽ hipêx mex anẽ.” Anẽ. ã mẽ ujarênh kot anhÿr. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm ujarênh anẽ. Hãmri nê mẽ kãm:

—Tã ja pyrã nê na hte mẽ kot Tirtũm kõt amnhĩ xunhwÿr kêt xwÿnhjaja ãm amnhĩ pix kukamã hamaxpêr mex o pa. Jao amnhĩ kaxyw pix mã mẽ piitã tanhmã mẽ ho mex to ho pa. Mẽ kot amnhĩ tã mẽ omunh nê mẽ kãm mẽ hkĩnh nê amnhĩ swar tanhmã mẽ ho mex to kaxyw nhũm htem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa. Tã mẽ ate ixkõt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja. Tirtũm kot tanhmã mẽ ate amnhĩ kwÿjê ho mex to hã amnhĩm mẽ ajarênh kaxyw kêr ka mẽ amnhĩ mẽ mẽ piitã mẽ hkukamã ajamaxpêr mex nê. Pẽ tanhmã mẽ ho mex to ho ri apa. ã mẽ ate amnhĩ

nhîpêx anhÿrja na mex. Nom kormã mẽ ate ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt.

9 —Hêxta waa nê. Mon ka htem mẽ urak nê ã axpên to mex anhÿr kêt nê? Kwa mẽ àpênh xwÿnhhta kot amnhî nhîpêx pyrã nê tanhmã axpên to mex to o ri apa hkêt wehe. Jao akukrêx nê akàxpore ho anhõxÿ hkêt nê. Kêr ka nhÿrmã ty nê Tirtûm wÿr api nhûm ja hã mẽ ato mex rax nê. Te ho kot õ patrãw mã àpênh xwÿnhhta kot tanhmã mẽ ho mex to xwÿnhjê hwÿr mrar nhûm mẽ kot amnhî xwar tanhmã ho mex tota pyrãk.

10-11 —Na hte Tirtûm tanhmã mẽ pakute hã mẽ pahpumunh mex nê. Koja mẽ amã mẽmoj gõ ka mẽ kãm hprãm xà hkôt ho anhõxÿ hkêt nhûm ja hã mẽ apumu nê axte mẽ amã mẽmoj gõ. Nom hpãnhã mẽ amã õr rax o wamta jakre nê kugõ. Nom kot ka mẽ ri mẽmojta o anhõxÿ ho ri apa nhûm tee ri ja hã mẽ apumu nê axte mẽ amã mẽmoj nhõr kêt nê. Koja mẽ amã mẽmoj gõ ka mẽ ho anhõxÿ ho ri apa nhûm ja kêp homnuj nê.

12 —Nê kot kaj mẽ jar Tirtûm kot mẽ amã mẽmoj nhõr xwÿnhja ho anhõxÿ ho ri apa. Hã koja nhÿrmã kaxkwa kamã mẽ amã mẽmoj mex nhõr kêt nê.

13 —Nê kot kaj apyxi nê anhõ patrãw hamêxkrut nê arîgro pyxi hã hamê wa kãm axápênh o amÿkry hkêt nê. Kot kaj anê nê hõ gryk ã hõ

kaga. Ja pyrã nê kot kaj mẽ jar pika ja kamã akàxpore nê akukrêx pix kukamã ajamaxpêr o ri apa hã kot kaj mẽ amã hapê htÿx nê mẽ kêp ho anhõxÿ ho ri apa. Nê akukrêx rax gryk ã Tirtûm kãm hprãm xà hkôt akukrêx o tanhmã axpên to ajuta hto ho ri apa hkêt nê. Ja pymaj kwa kêr ka mẽ ãm Tirtûm pix mã mãn ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Jao te akukrêx nê akàxpore mã axãmnhÿx ri anhÿhkra karo ho ri apa pyrãk. Anê.

Nhûm pre ã Jejus mẽ ahkre anê. ¹⁴ Hãmri nhûm Parijew nhõ xwÿnhjaja mar o kuhê. Na prem ra mẽ hikàxpore rax gryk ã Jejus kaga. Jakamã ã kot mẽ kãm kàxpore jarênh anhÿrja ma nhûm ja mẽ kêp omnuj nê nhûm mẽ hã hpêr o pikênh o kuhê. ¹⁵ Hãmri nhûm amnhî tã mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Nà na ka htem te mẽ ate tãm mẽ kot amnhî nhîpêx xwÿnh pyrãk o amnhî nhîpêx nom ri mẽ kãm amnhî to axêx o ri apa. No nhûm Tirtûmja kot tanhmã mẽ ate amnhî nhîpêx to nê tanhmã mẽ ajamaxpêr to hkôt mẽ apumunh par. Nê hprî hã mẽ anhõxÿ hã mẽ apumu. Te mẽ ate tãm amnhî nhîpêx pyrãk nom mẽ anhõxÿ kamã na ka htem apa. Mẽmoj te mex pyrãk nhûm htem omu nê mex ã hkamnhÿx. No nhûm Tirtûm àhpumunh tÿx xà hkôt hprî hã mẽmojta pumu nhûm kêp omnuj nê. Mẽ akurom omnuj ã omunh kurê kumrêx. Na hte hprî hã mẽ ate amnhî nhîpêx ã mẽ apumu. Anê.

Tĩrtũm kapẽr aa hapêx kêt ã harẽh

Matêwre 5.17-18

¹⁶ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre nẽ mẽ kãm:

—Nẽ na pre finat Mojesja kumrêx mẽ kãm Tĩrtũm kapẽr kwỳ hã kagà. Tã nhũm hpãnhã Tĩrtũm nhỹ hã kapẽr jarẽnh xwỳnh kwỳjaja mãânẽn mẽ kãm hkwy hã kagà. Nhũm prem kuma nẽ mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri pa. Tã nhũm finat Juãw Paxisja mẽ hpãnhã kato nẽ Tĩrtũm kapẽr o mẽ ahkre ho ri pa. Tã pa hpãnhã ho mẽ ajahkre ho ri ixpa nhũm mẽ ohtô nẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳ nẽ kãm ixkapẽr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri pa hprãm nẽ.

¹⁷ —Tĩrtũm kapẽr tũmja mex o mex. Koja aa hapêx kêt nẽ. Koja nhỹrmã kaxkwa nẽ pika wa hapêx pa no nhũm Tĩrtũm kapẽr tũmja aa hapêx kêt nẽ. Koja rãhã ho rãhã nẽ aa ihkjê ho mẽn h kêt nẽ. Anẽ.

Mẽ pahte axpẽn kaga hkêt ã mẽ pamã karõ

Matêwre 5.31-32, 19.9-12; Makre 10.2-12

¹⁸ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre nẽ mẽ kãm:

—Nẽ kêt ka mẽ aprõ kaga hkêt nẽ apa. Kot kaj mẽ hk-aga nẽ hpãnhã nhãm hõ ho aprõ nhũm Tĩrtũm noo mã te ate wam aprõ kamã nhãm ho amnhĩkati pyræk. Nhũm ja kêp omnuj nẽ. Rỳ ka ra mẽhõ kot hprõ kaga xwỳnhhta ka hpãnhã ho aprõ. Nhũm Tĩrtũm noo mã te ate wam mjên pẽ ho amnhĩkati pyræk. Nhũm Tĩrtũm pẽ ja omnuj nẽ. Anẽ.

Hikàxpore rax xwỳnh mẽ kêp amrakati xwỳnh wa harẽh

Rukre 6.20-26

¹⁹ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre kamã mẽ kãm awjarẽ nẽ mẽ kãm:

—Koja mẽhõ kàxpore rax xwỳnh ê mex pix kãm ri pa. Nẽ apkati mẽ apkur mex o pa. ²⁰ Nhũm amrakati xwỳnh pẽ Rajareja hkà nhyre nẽ arĩ pry kamã àhwỳr o hkrĩ. Nhũm htem hamỳ nẽ ma o pa nẽ hikàxpore rax xwỳnh nhõrkwỳ jakwakrem haxwỳ. ²¹ Nhũm õ jakrêx kwỳ hkrêr prãm xàj hakwa krem àhwỳr o hkrĩ. Nhũm rop hwỳr mra nẽ hkà nhy kunhnwỳnh o kuhê.

²² —Tã nhũm Rajare ty nhũm Tĩrtũm kapẽr o mẽ wryk xwỳnhjaja hwỳr wry nẽ ma akupỹm kaxkwa hwỳr hkarõ ho mõ nẽ ho api. Hãmri nhũm kaxkwa kamã mẽ pahpãm Apraãw nhĩhkõ hã hkĩnh nẽ apkur mex o hkrĩ.

—Tã nhũm hikàxpore rax xwỳnhhta mãânẽn hkôt ty. Nhũm hkwyjaja hã akuprõ nẽ hã mur nẽ ma o tẽ nẽ haxà. ²³ Hãmri nhũm hkarõ ma mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xà pẽ kuwy maatita wỳr ma mõ. Nẽ kamã amnhĩ xà htỳx kãm hamak rãhã ho pa. Hãmri nẽ amnhĩ xà hã maj kànhmã rĩt nẽ kaxkwa kamã Apraãw pumu. Nhũm Rajare ra kuri mex nẽ nhỹ. ²⁴ Hãmri nhũm tee ri wa omu nẽ Apraãw mã akapẽr nẽ kãm: “Kwa Apraãw. Kwa we ixkamã axukapri nẽ ixwỳr Rajare mẽ

kê ixwÿr tē nē ĩhkrakrā ho gō htok nē ho inhōhto jakry. Na pa kuwy kamā amnhī xà htÿx kām ijamak tÿx kumrēx.” Anē. ²⁵ Hāmri nhūm kuma nē kām: “Tk. Nà kot pa awÿr mēnh kêt nē. Na ka pre atĭr ri amex nē akĭnh nē ri apa. No nhūm Rajare akĭnhā hkà nhy rax nē amnhī xà htÿx kām hamak rāhā ho ri pa. Tā ra jar inhĭhkō hā hkĭnh nē pa. Ka pre kurom amex nē apa htā kot kaj hpānhā amnhī xà htÿx kām ajamak rāhā ho ri apa. ²⁶ Nē pahkaēx kām ahkaprÿ griā. Jakamā nhÿhÿnh kot kêt awÿr rē? Ka ajaxwÿja nhÿhÿnh kot ka kêt mē ixwÿr rē?” Anē.

²⁷ —Nhūm ā kām kapēr anē nhūm tee ri kuma nē kām: “Kwa tō ma inhō krĭ hwÿr mān amē kê ma ixkwÿjē hwÿr wrÿ. ²⁸ O mÿj arĭ inhō krĭ kamā ixtō kēp 5 nē arĭ htĭr nē pa. Kê wa mē kām awjarē kê mē amnē kuwy hwÿr pa pymaj tokyx amnhī tomnuj kaga nē Tĭrtūm kôt mān amnhī xunhwÿ nē hkôt ri amnhī nhĭpēx o pa.” Anē.

²⁹ —Hāmri nhūm Apraāw kām: “Nà pa mē hwÿr mēnh kêt nē. Ra mē kuri Tĭrtūm kapēr jarēnh xwÿnhjē mē Mojes kot Tĭrtūm kapēr ā kagā kēnā. Kê mē kamā harē nē ja ma nē rĭ tām tanhmā amnhī nhĭpēx to.” Anē. ³⁰ Hāmri nhūm tee ri kuma nē kām: “Kwa nā. Koja mē kagāja mar kêt nē. No kêt Rajare na pre ra htyk tā akupÿm htĭr jakamā koja mē hwÿr wrÿ nē mē kām awjarē nhūm mē

akupÿm htĭr ā omu nē kapēr ma hāmri nē amnhī tomnuj kaga kurē kumrēx. Kwa nā ā ri anhÿr kêt nē mē hwÿr amē hēxta waa nē.” Anē.

³¹ —No nhūm kām: “Nà koja mē Tĭrtūm kapēr ā kagā mar kêt ā koja mē māānēn Rajare tyk nē akupÿm htĭr nē mē hwÿr wrÿk nē kot mē kām tanhmā ujarēnh to hā mar kêt nē. Jakamā kwarĭ pa mē hwÿr mēnh kêt nē. Kot paj ho anē nē ām ixte mē hwÿr mēnh kaprÿ pyrāk o amnhī nhĭpēx.” Anē. Ā mē ujarēnh kot anhÿr. Anē.

17

Mē kot Jejus nē mē no kupyř ā mē harēnh

Matēwre 18.6; Makre 9.42; māānēn Rōmān 1.32; Sikūn Pētre 2.1, 2.18

¹⁻² Tā nhūm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjē jahkre ho nhÿ nē mē kām:

—E kot paj mē kot ixkôt amnhī xunhwÿr tohtuj anhÿr xwÿnhjē jarē ka mē inhma. Nà koja mēhō mē hwÿr tē nē inhnē mē kām kapēr. Mē kot mē mar nē amnhī tomnuj prām xaj tanhmā mē kām kapēr to. Hāmri nhūm mē mar xà hkôt tanhmā amnhī tomnuj to. Hā koja Tĭrtūm ja hā omu nē kot inhnē tanhmā kām nē xwÿnhhta pumu nē ja hā homnuj tÿx nē. Te mē kot mēhō pynēnh nē mut ā kēn pytĭ hō nhōr nē ma o htēm nē gō rax kām mēnh pyrāk o koja hipēx. Te ho ja pyrāk no ām homnuj tÿx o ja jakre. Jakamā kwa mē ixkapēr ma

ně kām ajamaxpēr tỳx rāhā
ho ri apa. Aně.

*Mě pahte amnhĩ tā tanhmā
mēhō hto hkēt ā mẽ pamā karō*

*Matēwre 18.21; Makre
11.25-26; mǎānēn Epes 4.32;
Korosē 3.13*

³ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre
ně mẽ kām:

—Ně koja ixkôt atōjê hō
tanhmā atomnuj to. Ka
amnhĩ tā omu hāmri ně ma
hwỳr tē ně ja hā kām akapēr
ně kām: “Kwa mon ka axtem
ně ri ā inhĩpêx aně ixtō? Kwa
nà ri ā inhĩpêx anhỳr kêt
ně.” Aně hāmri nhũm amnhĩ
tā ama ně amā: “Nà na pa
tee ri ixte tanhmā atota ā
amnhĩ pumu ně ixkaprĩ ně.
Nà kot paj axte ā ri anhĩpêx
anhỳr kêt ně. Kwa kêt ka axte
tanhmā ja mẽ ajamaxpēr to
hkēt ně. Te ate amnhĩ katut
kôt mēnh pyrāk o hipêx pu
akupỳm tām axpēn nhĩpêx o
papa.” Aně. Koja ā amā kapēr
aně ka amnhĩ tā ama hāmri
ně axte tanhmā kot atoja mẽ
ajamaxpēr kêt ně.

⁴ —Koja arĩgro pyxi hā xatā
tanhmā atomnuj to japêr.
Hāmri ně xatā tee ri ja hā
amnhĩ pumu ně awỳr mra ně
xatā amnhĩ tā amā kapēr ně
amā: “Pa ot pa awỳr tē. Na
pa ra ixkaprĩ ně. Kwa ixte ā
anhĩpêx anhỳrja pumu ně ām
omu. Kot paj axte hkēt ně.”
Anhỳr o xatā amā kapēr. Ně
ra axte tanhmā atomnuj to ně
kê axte awỳr tē ně ā amnhĩ
tā amā kapēr aně. Nom kêt
ka ama ně kamā agryk kêt
ně. Ām xatā kām: “Nà kot
puj aně ně akupỳm tām axpēn
nhĩpêx. Kot paj axte tanhmā

ate ixtota mẽ ijamaxpēr kêt
ně. Kot puj ja ho pajapêx ně
tām axpēn nhĩpêx o akupỳm
papa.” Anhỳr o kêt ka mẽ
xatā axpēn nhĩpêx anhỳr rāhā
ho ri apa ně aa jam anhũrer
kêt ně. Aně.

*Mě pahte mẽmoj tā Tĩrtũm
wỳr hā mẽ pajarēnh*

*Matēwre 17.20-21, 21.21-
22; Makre 11.23*

⁵ Tā nhũm Jejus nhỹ hā mẽ
ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja
hāmri kām:

—Kwa Pahihti. Tanhmā
mě ixtota mẽ amnhĩ kaxyw
Tĩrtũm kôt ijamaxpēr tỳx rāhā
ho ri ixpa. Aně.

⁶ Hāmri nhũm mẽ kām:

—Nà ra mẽ ate amnhĩ
kaxyw hkôt ajamaxpēr
jakamā na ra amnhĩ tā mẽ
apumu. Jakamā mẽ ate hkôt
amnhĩ nhĩpêx kukwak ri na
ka htem mẽmoj tā awỳ nhũm
mě ate mẽmoj tā hwỳr xà
hkôt mẽ amā tanhmā mẽmoj
nhĩpêx to. Te mẽ ate pĩ hpār
mũj mã akapēr ně kām: “E
amnhĩ jarê ně ma tē ně gō
xujanār kām mǎn mrō.” Aně
nhũm kot amar ně amar
xà hkôt ā kot amnhĩ nhĩpêx
anhỳrta pyrāk. Ja pyrā ně kot
kaj mẽ ate Tĩrtũm kôt amnhĩ
nhĩpêx o apa kukwak ri
mẽmoj tā awỳ nhũm mẽ ama
ně mẽ amā mẽmoj tanhmā ho.
Rỳ mẽ amā mẽmoj gō. Aně.

*Te mẽ pahpê Tĩrtũm mã
paxàpēnh xwỳnh pyrāk*

⁷ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre
ně mẽ kām:

—Ně ja. Kot kaj mẽ amā mẽ
àpēnh xwỳnh kwỳjaja nhũm
hō amā mẽmoj tā àpēnh o

pa ã ho anhÿr pa. Hãmri tanhmã kot kaj kãm akapÿr to wehe? Xà kot kaj kãm: “E hãmri axapÿnhhta kaga nÿ tÿ nÿ nhÿ nÿ apku.” Anhÿr o kãm akapÿr? ⁸ Nà kot kaj kãm anhÿr kÿt nÿ. Kot kaj kãm: “E kwa tokyx tÿ nÿ hpãnhã inhmã inhõ hã apÿ. Kot pa ixapkur pa ka ixpãnhã nhÿ nÿ apku.” Anhÿr kãm akapÿr. Kÿp amã apÿnh xwÿnh jakamã ka ã kãm akapÿr anÿ. ⁹ Ja pyrã nÿ kot puj mÿ Tirtÿm kot mÿ pamã mÿmoj tã karõ xà hkõt tanhmã kãm amnhÿ nhÿpÿx to ho ri papa. Mÿ õ patrãwta pyrã nÿ kot tanhmã mÿ pamã karõ hto xà hkõt pu mÿ amnhÿ nhÿpÿx.

–Xà na htem mÿ õ patrãw mã mÿmoj tã apÿnh pa hãmri nÿ hkwÿjÿ mã amnhÿ to jarkrar o ri pa nÿ mÿ kãm: “E ka mÿ ixpumu. Na pa hte inhõ patrãw mã ixapÿnh mex o mÿ hakre ka mÿ ja hã ixpumu. Hÿxta waa nÿ. Mon pa hte ri axtem ã amnhÿ nhÿpÿx anÿ?” Anhÿr o xà kot kaj mÿ kãm amnhÿ to jarkrar o ri apa? Nà na ka htem ã amnhÿ nhÿpÿx anhÿr kÿt nÿ.

¹⁰ –Tã pa hte mÿ õ patrãwta pyrã nÿ tanhmã mÿ amã mÿmoj tã karõ hto ho ixpa. Jakamã kÿr ka mÿ inhma nÿ ixte mÿ amã mÿmoj tã karõ xà hkõt tanhmã inhmã amnhÿ nhÿpÿx to ho ri apa. Hãmri nÿ hã amnhÿ to jarkrar pÿ amnhÿ jarÿnh o: “Ãm hãmri na pa ã Jejus mã amnhÿ nhÿpÿx anÿ. Hÿxta waa nÿ. Ixpÿ Jejus mã

tanhmã ixte amnhÿ nhÿpÿx to mex xwÿnh na pa.” Anhÿr o amnhÿ to jarkrar kÿt nÿ. Kÿt ãm amnhÿ jarÿnh o: “Nà ixte kãm tanhmã amnhÿ nhÿpÿx to ho ixpa xwÿnh pix na pa. Na hte mÿmoj tã inhmã karõ pa kuma nÿ ÿ hã tanhmã kãm amnhÿ nhÿpÿx to.” Anhÿr o amnhÿ jarÿnh o ri apa. No ri amnhÿ krã hkõt atÿx tanhmã amnhÿ to jarkrar to ho ri apa hkÿt nÿ. Anÿ.

Jejus kot mÿ ho 10 nÿ akupÿm mÿ ho mex ã harÿnh

Matêwre 8.1-4

¹¹ Tã nhÿm Jejus arÿ Garirej rÿm pika pÿ Samar hkàx ã Jerujarÿ hwÿr kormã mÿ. ¹² Nÿ nhÿri krÿ hõ htÿp o mÿr mÿ nhÿm krÿ pu hã ri mÿ pa xwÿnhjaja kÿp 10 nÿ kutã mra. Mÿ hkànhy hkro htÿx xwÿnhjaja kutã mra nÿ hkaxpa nÿ amÿm kuhÿ nÿ omu. ¹³ Hãmri nÿ kãm:

–Pa Pahiht. Kwa mÿ ixpumu nÿ mÿ ixkamã axukapÿrÿ nÿ tanhmã mÿ ixto mex to. Anÿ.

¹⁴ Hãmri nhÿm mÿ kãm:

–Tõe. Nà kot paj mÿ ato mex. E mÿ mãmrÿ awjanã nÿ ma akupÿm mÿ anhõ patrejÿ hwÿr mra kÿ mÿ akupÿm mÿ akã mex ã mÿ apumu. Anÿ.

Hãmri nhÿm mÿ kuma nÿ kapÿr mar xà hkõt awjanã. Kã nhy rãhã awjanã nÿ ma akupÿm patre hwÿr mra. Nÿ kormã akupÿm hwÿr pry hã mrar rãhã piitã hkã mex pa. ¹⁵ Hãmri nhÿm ãm pyxi nÿ hkwÿjÿ rom awjanã nÿ akupÿm Jejus wÿr Tirtÿm mã mex o mex ã harÿnh o hwÿr

tě. ¹⁶ Hāmri nē Jejus kaxpa nē kutā hkōnkrā ho tēm nē nhỹ nē amnhĩ tā kām kot ho mex ā kām amnhĩ jarē. Kwýjê hkĩnhā kêp Ijaew kêt axtem kêp Samar nhõ xwýnh tā mẽ kurom akupýn hwýr tẽ nē kām mex o mex ā harē. ¹⁷⁻¹⁹ Hāmri nhũm amnhĩ tā kuma nē kām:

—No mẽ akwýjaja? Ixte mẽ ato 10 nē mẽ ato mex tā ka âm kapxipix awjanā nē akupýn ixwýr tẽ. Akwýjê hkĩnhā apê Ijaew kêt tā akupým amnhĩ mex ā amnhĩ pumu hāmri nē mẽ kurom awjanā nē Tirtũm mā mex o mex ā harēnh o ixwýr tẽ. Hêxta waa nē. Mo na hte ixkwýjaja apyrà nē amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr kêt nē? E kànhmā xa nē māmri ma ajamakêtkati nē akĩnh nē ma akupým tẽ. Anē.

Jejus akupýn wrýk xà hã arĩgro jarēnh

Matêwre 24.23-24, 24.37-44; Makre 13.32-37; määnēn Wam Tesarôn 5.2-8; Sikũn Pêtre 3.3-10

²⁰⁻²¹ Tã nhũm Parijew nhõ xwýnh kwýjaja Jejus wýr mra nē omu nē kām:

—Kwa mẽ inhmā mẽmoj jarē. Xà koja apu Tirtũm tokyx kot mẽ pahwýr mẽnh mā xwýnhnta mẽ nhũm mẽ pahwýr wrý nē mẽ pahto amnhĩptār kurê kumrêx nà kormā? Anē.

Hāmri nhũm mẽ kuma nē mẽ kām amnhĩ jarē. Te ho nhām mẽhõ jarēnh pyrà nē mẽ kām:

—Nà ra kot mẽ ho amnhĩptār o pa kênā. Nom nhỹri hkrĩ xà kamā mẽ ho

amnhĩptār o hkrĩ hkêt nē. Na htem amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr nē hkôt amnhĩ xunhwý hāmri nhũm kêp mẽ õ pahihtĩ hã mẽ ho amnhĩptār o pa. Nē mẽ kām mẽ hamaxpêr mex gõ nhũm htem hkôt ri hamaxpêr mex o pa. Anē.

²² Hāmri nē hpãnhã hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê mã kapêr. Mẽ kot nhỹrmã tee ri kamā hamak o pa hã mẽ kām kapêr nē mẽ kām:

—Kot kaj mẽ nhỹrmã tee ri amã tokyx akupýn ixwrýk nē ixte mẽ ato amnhĩptār prãm xà tee ri inhmã anojarêt kaprý ho ri apa. Nē axpēn mã ri ijarēnh o: “Hêxta waa nē. Mo na we Pahihtĩ tokyx akupýn mẽ pahwýr wrýk kêt nē?” Anhỹr o inhmã anojarêt o ri apa pê ixkamā ajamak rãhã ho apa.

²³ —Nē koja mẽ ra akupýn ixwrýk ā tanhmã mẽ amã ixto hêx to ho pa. Nhỹri ixkuhé nhũm mẽ kot ixpumunh ā mẽ amã ixto hêx o pa. Nom kêr ka mẽ ama nē âm mẽ ama. ²⁴ Kot paj nhỹrmã akupýn mẽ awýr ixwrýk kaxyw nhũm mẽ pika piitã hkôt akupýn ixwrýk kām anhĩpê ixpumu. Te mẽ piitã mẽ kot anhĩpê na jaxēnh pumunh pyræk o kot kaj mẽ apiitã ixpumu. ²⁵ Nom kormã jar pika ja kamā ixpa ri koja mẽ ohtó nē ixkaga pa amnhĩ xà htýx kamā ijamak kām ty. Hāmri nē mẽmo arĩgro hã ma akupým kaxkwa hwýr api. Hāmri nē nhỹrmã akupýn mẽ awýr wrý.

26 —Nà kot paj nhỹrmã man akupỹn mẽ awỳr wrỳ. Akupỹn ixwrỳk xà hã arĩgrota ã koja jar pika ja kamã mẽ pa xwỳnhjaja htỳx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Te amnepẽm finat Noehti htĩr ri mẽ kot htỳx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa pyràk o koja mẽ amnhĩ nhĩpêx o pa. 27 Na prem amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã hamaxpêr o pa hkêt nê. Nê ãm jar pika ja kamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx pix kukamã hamaxpêr o ri paja o ãm kôt pix mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Rôm nhũm Noehti gô htàm pymaj pàr raxja nhĩpêx nê kãm axà. Nhũm prem hã omu nê ãm omunh o pa nê tanhmã ri amnhĩ kukamã hamaxpêr to hkêt nê. Tã nhũm nata mẽ haêr pê wrỳ. Hãmri nê wrỳk rax o ra pika piitã hanhi nhũm mẽ piitã pikaprãr pa.

28 —Akupỹn ixwrỳk xà hã arĩgrota ã koja mẽ mããnên te amnepẽm Sotõ nhõ xwỳnhjaja kot htỳx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to pyràk o amnhĩ nhĩpêx. Finat Rohti kormã htĩr ri mẽ kot htỳx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pata pyràk o koja mẽ amnhĩ nhĩpêx. Na pre hte Sotõ nhõ xwỳnhjaja ãm pika ja kamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx pix kukamã hamaxpêr o ri pa. Nê ãm kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Nê htỳx ri amnhĩ xàpkur xà pix kukamã hamaxpêr. Nê mẽ hpur kãm ri àpênh pix kukamã hamaxpêr. Nê ri amnhĩ xu-

japrôr pix kukamã hamaxpêr nê axpên mã mẽmoj to wênê pix kukamã hamaxpêr. Nê amnhĩm òrkwỹ nhĩpêx pix kukamã hamaxpêr. ã na prem pika ja kamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx pix kukamã hamaxpêr o ri pa anhỹrja o amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã hamaxpêr o pa hkêt nê.

29 —Tã nhũm Rohti mẽ ò krĩ rũm kator mẽ nhũm Tĩrtũm krĩ nhõ xwỳnhjaja kot amnhĩ tomnuj tỳx o paja mỳrapê mẽ himex pa. Jao kaxkwa rũm mẽ hipy mẽmo hpòk kwỳ rê nhũm mẽ hkaxàr pa. 30 Tã akupỹn mẽ awỳr ixwrỳkja mẽ koja mẽ te Rohti nhõ krĩ kamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx pyrà nê htỳx ri amnhĩ tomnuj pix o pa.

31 —Nê akupỹn ixwrỳyta ã ka mẽ anhòrkwỹ nhĩmòk ã hkrãmnênh o akrĩ japêr nê akupỹn ixwrỳk kãm ixpumu. Hãmri nê akukrêx wỳr axàr nê hõ hpyr mã ajamaxpêr kêt nê. Rỳ ka mẽ apur kãm axàpênh o akuhê japêr nê akupỹn ixwrỳk kãm ixpumu. Hãmri nê akupỹm anhòrkwỹ hwỳr atêm mã ajamaxpêr kêt nê. Mo kaxyw kot ka kêt hwỳr tê? Kêt ãm inhmã mẽ ajapê hã akupỹn mẽ awỳr ixwrỳk mã ajamaxpêr o akĩnh nê ixpumunh o akuhê.

32 —Nê kêr ka mẽ Rohti prõ kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx toja mã ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Na pre Tĩrtũm kapêr nhĩròp xa nê amnhĩ katut kôt Sotõta wỳr rĩt hãmri nê ã amnhĩ nhĩpêx anhỹrja mỳrapê htyk kurê kumrêx. Tã

kêr ka mẽ ho uràk nê amã akukrêx rax japê xàj ixkôt amôr kaxyw anhîtôt kêt nê.

³³ —Nê kwa kêr ka mẽ jar pika ja kamã tanhmã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx to pix kukamã ajamxpêr o ri apa hkêt nê. Nê mẽ akukrêx rax pix kukamã ajamxpêr kêt nê. Koja nhỹrmã ja piitã mẽ apê hapêx pa. Mẽ ate kãm anhĩhkra karo hpar pyràk o piitã hipêx hãmri nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nê hpãnhã nhỹrmã mẽ amã mẽmoj mex nhõr rax nê.

³⁴ —Nê kot paj kamàt kãm akupỹn ixwryk japêr nhũm nhỹri mẽhõ ra ixkôt amnhĩ xãm xwỳnh mẽ mẽhõ kot ixkôt amnhĩ xãm kêt xwỳnh wa par kãm nõi japêr. Hãmri pa amnhĩ wỳr ra ixkôt kot amnhĩ xãm xwỳnhnta o api nhũm kot ixkôt amnhĩ xãm kêt xwỳnhnta arĩ gõi nê nõ. ³⁵ Rỳ pa arĩgro hã akupỹn ixwryk japêr nhũm mẽnĩjê hõ wa hamẽxkrut nê harõj kahuk o ãm japêr. Hãmri pa ra kot ixkôt amnhĩ xãm xwỳnhja ho api nhũm kot ixkôt amnhĩ xãm kêt xwỳnhja ahte arĩ harõj kahuk o xa. Hãmri nê hamaxpêr mex kêt kumrêx o xa. ³⁶ Rỳ koja mẽmyjê hõ wa axkrut nê hpur kãm àpênh o ãm japêr. Pu pa amnhĩ wỳr kot ixkôt amnhĩ xãm xwỳnhnta o api nhũm kot ixkôt amnhĩ xãm kêt xwỳnhnta pur kãm ahte arĩ apênh o xa. Hãmri nê tee ri hkràmnhwỳ hkukamã hamaxpêr o xa. Anê.

Nhũm pre ã Jejus hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã

amnhĩ jarênh anê. ³⁷ Hãmri nhũm mẽ kuma nê kãm:

—Kwa nhỹri koja mẽmoj ã amnhĩ nhĩpêx anê? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà koja nhỹri mẽmojja ã amnhĩ nhĩpêx anê ka mẽ omunh kurê kumrêx. Te nhỹri mẽmoj kro nê nõr nhũm nhõnhti kot omunh nê hã htor nê hpinhĩpanh nhũm mẽ kot hã omunh kurê kumrêxta pyràk. Anê.

18

Mẽ pahte Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh rãhã ho papa hã mẽ pamã karõ

Rukre 11.5-8; mããnên Wam Tesarõn 5.17

¹ Tã nhũm Jejus hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã mẽmoj tã karõ. Mẽ kot tanhmã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh to hã mẽ kãm karõ. Mẽ kot xatã kãm amnhĩ jarênh o pa nê amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr rãhã ho pa kaxyw. No ãm hã kuxi nê tanhmã mẽ kãm hã ujarênh to nê mẽ kãm:

² —Koja nhỹri krĩ hõ kamã juistija kãm Tĩrtũm prãm nõkati. Nê mããnên kãm amnhĩ kwỳjê hprãm nõkati htã kêp juisti nê tanhmã mẽ kãm kapêr to ho hkrĩ.

³ Jakamã nhũm mẽhõ ni pẽ mjên htyk xwỳnh. Nhũm hte mẽhõ xatã tanhmã kêp õ mẽmoj to ho pa. Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã omu nê xatã juistita wỳr mra nê kãm harê nê kãm: “Xê gài nê. Na hte pahkwỳjê hõja ixtomnuj rãhã ho pa. Xê ixtã tanhmã kãm akapêr to kê tãm inhĩpêx.” Anê. Nê xatã hwỳr mra nê

amnhĩ to kuwỳ nē xatã hwỳr mra nē amnhĩ to kuwỳ. ⁴⁻⁵No nhũm kuma nē ãm kuma. Kãm hkwyjê ho ajuta hprãm kêt jakamã ãm kuma. Tã nhũm xatã hwỳr mra. Gaa nhũm rĩ kãm mar kaga nē. Hãmri nē hamaxpēr o: “Tk. Hêxta waa nē. Jahti na hte xatã ixwỳr mra nē tanhmã inhmã amnhĩ jarēnh to. Nē ãm xatã ixwỳr mra. Nã na pa ra inhmã mar kagyk nē. E pa tokyx tanhmã nē kot tanhmã ho xwỳnhnta mã ixkapēr to. Inhmã Tĩrtũm pyma kamã rỳ inhmã ixkwỳjê kaprĩ kamã pa tanhmã nē kãm nē hkêt tã kot pa anhỹr kêt nhũm amnhĩ tã inhmã harēnh pix nē pa ra mar kurê ixkrã tãtãk nē.” Anhỹr o hamaxpēr. ã mē ujarēnh kot anhỹr.

⁶—Juisti tãm hamaxpēr kêt tã nhũm nija xatã hwỳr mra nē amnhĩ to hwỳr jakamã nhũm jatã tanhmã ho ajuta hto. ⁷⁻⁸No kêt Tĩrtũmja. Xãn ka htem mēmoj tã awỳ nhũm juisti punutita pyrã nē mē ama nē ãm mē ama? Nã koja ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nē. Kot ka mēmoj tã kãm amnhĩ jarē nhũm ama nē tanhmã amã mēmoj to rỳ tanhmã amã amnhĩ nhĩpêx to. Juistita rom mē pakamã ukaprĩ xwỳnh na. Tã kot paj nhỹrmã akupỹn wrỳ nē mē apumu ka mē arĩ amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpēr mex pē kãm amnhĩ jarēnh rãhã ho ri apa pa ja hã mē apumu nē ixkĩnh tỳx nē. Ja na inhmã hprãm. Anē.

Tanhmã mē kot Tĩrtũm mã

amnhĩ jarēnh to hã mē harēnh Matêwre 6.5-8; mããnēn Wam Pêtre 5.5-6

⁹Tã nhũm Jesus mē kot amnhĩ to mex o hkwyjê jakrenh ã amnhĩ to jarkrar o ri mē pa xwỳnhjê pumu nē tanhmã mē kãm kapēr to. Nom mē kot amnhĩ to jarkrarta ã kuxi nē mē kãm awjarē nē mē kãm:

¹⁰—Koja mēhõ wa hamẽxkrut nē Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh kaxyw wa tē. Ja kēp Parijew nhõ xwỳnh nhũm hõja kēp mē õ pahi mã hkwyjê pē kãxpore hkwy jamỳnh xwỳnh. Nhũm wa Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xã hã ixkre hwỳr wa tēn axã. ¹¹⁻¹²Hãmri nhũm Parijew nhõ xwỳnhnta kumrēx tē nē nhỹri mē piitã mē noo mã Tĩrtũm mã amnhĩ jarē. Nē amnhĩ to jarkrar pē kãm amnhĩ jarēnh o: “Pa Tĩrtũm. E ra ate ixpumunh mex. Na pa hte amnhĩ to mex pix o ri ixpa. Ra ate ja hã ixpumunh mex. Na pa hte kãxpore hkwy jamỳnh xwỳnh nēj rom tãm amnhĩ nhĩpêx. Nē semãn piitã hã ixãpkur kêt rãhã amã amnhĩ jarēnh rãhã ho ixtã apkati axkrut. Nom ja pix kêt. Na pa hte mããnēn ixãpēnh pãnhã kãxpore jamỳ nē mē kot amã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa xwỳnhjê mã hkwy nhõr o ixpa. Nē na pa hte ri ixãhkĩnh o ri ixpa hkêt nē. Nē nhãm mē kēp mē hprõ ho amnhĩkati ho ri ixpa hkêt nē. Na pa hte mē piitã mē kurom tãm amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ pumu nē ixkĩnh tỳx kumrēx. Hêxta waa

ně. Mon pa hte ri ã amnhĩ to mex o ixpa aně?” Anhÿr o Tĩrtũm mã amnhĩ to jarkrar pê kãm amnhĩ jarěnh o xa.

13 —Hãmri nhũm hpãnhã mẽ kêp kàxpore hkwy jamÿnh xwÿnhhta haxwÿja Tĩrtũm mã amnhĩ jarě. No ãm Parijew nhõ xwÿnhhta rom ki hkwyjê pê awry nẽ ahte hipô nẽ kãm amnhĩ jarě. Nẽ kãm amnhĩ jarěnh pê amnhĩ tak nẽ mur nẽ kãm: “Kwa Tĩrtũm. Na pa hte amnhĩ tomnuj tÿx o ri ixpa. Nẽ ixtÿx ri amã prãm xà kuhpa hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Na pa tee ri ja hã amnhĩ pumu nẽ ixkaprĩ htÿx nẽ. ã inhmã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri ixpa hprãm kêt tã pa hte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri ixpa. Kwa xà kot ka ixkamã axukaprĩ nẽ amnhĩ katut kôt ixte amnhĩ tomnuj rěnh pa Tĩrtũm?” Anhÿr o kãm amnhĩ jarě.

14 —Hãmri nhũm Tĩrtũm hamě wa kot kãm amnhĩ jarěnh ma no ãm wanta ma nẽ ãm kuma. No kêt hkôt hõja ma hãmri nẽ kot kãm amnhĩ tã àhwÿr xà hkôt amnhĩ katut kôt kot amnhĩ tomnuj rěnh pa nẽ ho hkra. Jakamã nhũm mex nẽ hkĩnh nẽ pa. Ra tãm hkrã hãmri nẽ hkĩnh nẽ ma htěm kurě kumrěx. Á mẽ ujarěnh kot anhÿr. ãm hãmri na pa mẽ amã ja jarě. Kojaměhõ Parijew nhõ xwÿnhhta pyrã nẽ kot amnhĩ to mex xwÿnh ã amnhĩ kamnhĩx hãmri nẽ Tĩrtũm kot amnhĩ katut kôt kot amnhĩ tomnuj rěnh kaxyw amnhĩ to hwÿr kêt nẽ. Kojamě ãm kãm amnhĩ

to jarkrar pix nẽ. Jakamã koja Tĩrtũm te kot mar nẽ ãm mar pyrãk o hipêx. No koja mēhõ kot kàxpore hkwy jamÿnh xwÿnhhta pyrã nẽ tee ri tanhmã amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ pumu nẽ hkaprĩ nẽ. Hãmri nẽ amnhĩ to Tĩrtũm wÿ nhũm kuma nẽ tanhmã ho mex to. Aně.

Jejus kot amnhĩ wÿr mēhprĩrejē hwÿr ã harěnh

Matěwre 19.13-15; Makre 10.13-16

15 Tã nhũm Jejus mẽ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja arĩ pry hã Jerujarě hwÿr mō nhũm Ijaew kwÿjaja mẽ omu nẽ mẽ hkrare jamÿ nẽ Jejus wÿr mẽ o mra. Kot mẽ hã ĩhkra jaxwÿr nẽ mẽ ho Tĩrtũm wÿr kaxyw. Hãmri nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja tee ri ja hã mẽ omu nẽ nẽ mẽ kãm kapěr nẽ mẽ kãm:

—Tk. Kwa mẽ ma akupÿm mẽ akrata o mra nã? Mo kaxyw na ka mẽ Jejus wÿr mẽ o mra? Kormã mẽ ràxre kěnã. Aně.

16 Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tk. Kwa nã mẽ ri inhně mēhprĩjē kurě hkět nẽ. Kwār mẽ māmri ixwÿr mẽ o mra. Aně.

Hãmri nẽ amnhĩ wÿr mẽ kãm hpa ho apě nhũm mẽ hwÿr mẽ o mra nhũm mẽ kuri kuhê. Hãmri nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mã kãm:

—E mẽ jareja mẽ omu. Na htem hamakětkati nẽ hkĩnh nẽ ri pare. Nẽ kãm amnhĩ to rũnh prãm kêt nẽ ri pa. Tã Tĩrtũm kôt mẽ kot amnhĩ nhĩpêx xwÿnhjaja na htem mẽ

uràk nē kām amnhĩ to rũnh
prām kêt nē ri pa.

17 —Jarejaja na htem
hipêêxà nē katorxà wa kapër
ma nē wa hkôt ri amnhĩ
nhĩpêx mex o ri pa. Tã ixpê
Tĩrtũm kot mē awỹr inhmēnh
xwỳnh kot ka mē amã ixkôt
amnhĩ xunhwỳr prām. Hã kot
kaj mē te ho jarejê kot amnhĩ
nhĩpêx pyràk o amnhĩ nhĩpêx.
Jao ixkapër ma nē ixkôt ri
tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex
to ho ri apa. Anē.

Kàxpore rax xwỳnh jarēnh

*Matêwre 19.16-30; Makre
10.17-31; mãänēn Wam Xi-
motre 6.6*

18 Tã nhũm Ijaew nhõ pahi-
hti hõja Jejus wỳr tē nē kām
kapër nē kām:

—Pa? Mē ijahkre xwỳnh
maati? Kwa inhmã mēmoj
jarē. Tanhmã kot pa we
nhỹrmã Tĩrtũm ri ixtĩr tũm
nē ixpa kaxyw amnhĩ nhĩpêx
mex to ho ri ixpa wehe? Anē.

19 Hãmri nhũm kām:

—Xà ate ixpê Tĩrtũm kwỳ
hã ixpumunh kôt na ka ixte
uràk nē amnhĩ to mex xwỳnh
ã ijarē? Tĩrtũm pix na kot
amnhĩ to mex rãhã xwỳnh
jakamã kot kaj ã ijarēnh
anhỹr jao ixpê Kra hã ijarē.
Nē uràk nē ixte amnhĩ to mex
xwỳnh ã ijarē. Nà xàn ka
ãm atỳx ri amnhĩ krã hkôt ã
ijarēnh anē?

20 —Tĩrtũmja mex o mex
xwỳnh jakamã kot kaj amã
nhỹrmã kuri atĩr tũm nē apa
hprãm hãmri nē ra kot mēmoj
tã mē amã karõ xà hkôt
amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Ra

ate mar mex kênã. Na pre mē
amã:

Kêr ka mē axpên pē
axàhkĩnh hkêt nē.

Nē mē axpên par kêt nē.

Nē mē axpên to axêx o ri
apa hkêt nē.

Nē mē axpên pē aprõ ho
amnhĩkati hkêt nē.

Nē mē anhĩpêêxà mē aka-
torxà wa hã apijaam pē
wa kutã anojarêt pix o ri
apa.

E kot kaj amã nhỹrmã Tĩrtũm
kuri atĩr tũm nē apa hprãm hã
kêr ka ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr
o ri apa. Anē.

21 Nhũm pre ã Jejus kām
kapër anē nhũm kuma nē
kām:

—Kwa ixprĩre ri ra ã ixte
amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixpa
kênã. Nom ixte ixtĩr tũm nē
ixpa kaxyw kormã ixte tãm
kêt pyràk. Anē.

22 Hãmri nhũm Jejus kām:

—Nà kormã mēmoj pyxire
nē arĩk. Na ka amã akukrêx
rax japê htỳx o Tĩrtũm jakre.
Jakamã kêr ka ma akupỳm tē
nē akukrêx o wēnê hpa nē
hpãnhã kàxpore jamỳ hãmri
nē ma mē kêp amrakati
xwỳnhjê mã õr pa. Hãmri nē rĩ
akupỳn ixwỳr tē nē ixkôt apa
ho apa. Anē.

23 Hãmri nhũm kuma nē tee
ri amnhĩ kukamã hamaxpër.
Kām kukrêx rax japê nē
kām ìhkra karo hprãm kêt
nē. Jakamã tee ri Jejus kot
ã kām hã karõ anhỹrja ma
nē awjanã nē ma akupỳm
tē. 24 Hãmri nhũm tee ri ja
hã omu nē hã mē kot mar
xwỳnhjê mã kapër nē mē
kām:

—Hêxta waa nê. Koja mē hikukrêx rûnh xwÿnhjaja ohtô nê kām mē hikukrêx japê xàj Tirtûm mē wa ixri htîr tûm nê pa ho papa hkêt nê. Wa ixte amnhî nhîpêxja mē kêp hihtÿx. ²⁵ Na htem kām hikukrêx rax mā ïhkra karo hprâm kêt rāhā tee ri kām Tirtûm kôt amnhî nhîpêx prām kaprÿ. Te ho mēhō kot menh kagô hā hkre nê kām kagô katōk prām kêt rāhā kām guhkrax kām àr prām kaprÿta pyrāk. Anê.

Nhûm pre ã Jejus mē kām kapêr anê. ²⁶ Hāmri nhûm mē kuma nê tee ri amnhî kukamā hamaxpêr nê kām:

—Kwa nom mē xpiitā mē inhmā mē ixkukrêx japê kênā. Jakamā xà kot paj mē xpiitā nhÿrmā war ari ixtîr tûm nê ixpa ho ixpa hkêt nê nā? Anê.

²⁷ Hāmri nhûm mē kām:

—Nā kot kaj mē amnhî krā hkôt mē amā mē akukrêx japêja mā anhûrer kêt nê. Tirtûm pix na hte ã mē kot amnhî nhîpêx anhÿr kaxyw tanhmā mē hkrā hto nhûm mē kām mē hikukrêx japê htÿx kêt nê. Jao mē kêp Tirtûm mē wa ixri htîr tûm nê mē pa ho pa mā xwÿnh. Anê.

²⁸ Hāmri nhûm Simāw Pêtre kām:

—Kwa Pahihtî no mē pajaja? Na pa prem agryk ã mēmoj piitā hkaga hpa nê akôt ixpa ho ixpa. Jakamā kot paj mē nhÿrmā war ari ixtîr tûm nê ixpa ho ixpa nā? Anê.

²⁹ Hāmri nhûm kām:

—Tÿ. Nā ka mē atō inhmā tanhmā amnhî nhîpêx to ho

apa kaxyw akwÿjê re nê ma inhmā tanhmā amnhî nhîpêx to ho ri apa. Anhōrkwÿ re rÿ atō rÿ atōx rÿ aprō nê akrajê re. Rÿ akatorxà nê anhîpêxà war are. Rÿ akukrêx piitā rer pa hāmri nê ma ixkapêr o mē piitā mē ahkre ho ri mē hkôt apa. ³⁰ Hā kot paj ja hā mē apumu nê mē ato mex rax nê. Hāmri ka mē ma nhÿhÿm apa nê nhÿri mē kām ixkapêr jarênh o ri mē hkôt apa nhûm mē kot mē amar xwÿnh kwÿjaja mē ama nê ra kām mē akînh nê. Nê ra mē ate akwÿjê rer par tā nhûm mē tāmjaja te mē apê mē hkra rÿ mē htō rÿ mē htōx pyrāk o mē anhîpêx nê tanhmā mē ato mex to ho pa. Hāmri ka mē nhÿrmā ty nê ma Tirtûm mē wa inhō krî hwÿr api hāmri nê wa ixkuri amex kumrêx nê atîr tûm nê apa ho apa. Anê.

Nhûm pre ã Jejus Simāw Pêtre mē hkwÿjê mā kapêr anê.

Jejus kot axte htyk kukamā amnhî jarênh

Matêwre 20.17-19; Makre 10.32-34

³¹ Tā nhûm Jejus mē kot ÿ hā kapêr jarênh o mē pa xwÿnh pê 12jaja mē hkwÿjê pê mē ho kato. Nê nhÿri mē hkàx ã mē o xa nê tanhmā mē kām amnhî jarênh to nê mē kām:

—Amnepêm Tirtûm nhÿ hā kapêr jarênh xwÿnhjaja na prem ixkukamā tanhmā mē kot inhîpêx to hā ijarê nê ixtā kagà. Tā pu mē ra Jerujarê hwÿr mō. Kamā koja mē

tanhmã ixto rax nê. Ra mẽ kot ixkukamã ijarênh nê ixtã kagã xà hkôt koja mẽ ixto anê. ³²⁻³³ Koja mẽ kãm ixkurê xwÿnhjaja ixpynê nê Rõm nhõ xwÿnhjê nhõ pôristi hwÿr ixto tẽ nê mẽ kãm ixto hêx nhũm mẽ kuma nê mẽ mar xà hkôt tanhmã inhîpêx to. Nê mẽ hkwÿjaja ixtã hpêr o axkê nê akunha. Nê mẽ hkwÿjaja ixto kapêr punuj nê ijapry nê ixtã argôx rê nê ixtak. Hãmri nê ixpĩ. ã koja mẽ inhîpêx anê. Nom kot paj ãm ixtyk ã apkati axkrunêpxi nhũm Tirtũmja akupÿm ixto ixtĩr. Anê.

³⁴ Hãmri nhũm mẽ kuma nê tee ri htyk nê akupÿm htĩrja kukamã hamaxpêr no ãm hprĩ hã hkôt hamaxpêr kêt nê.

Jejus kot no hkre xwÿnh o mex ã harênh

Matêwre 20.29-34; Makre 10.46-52

³⁵ Tã nhũm Jejus mẽ kormã Jerujarê hwÿr Jerikoja têp o mõi. Hãmri nhũm pry nhĩhkjê hã no hkre xwÿnhja àhwÿr o nhÿ. ³⁶ Hãmri nê amnhĩ wÿr mẽ mrar ma. Mẽ ohtô nê Jejus kôt mẽ mrar xwÿnhjê mrar ma nê mẽ kãm:

—Kwa mẽmo ri? Mẽmoj wÿr na ka mẽ axohtô nê mra? Anê.

³⁷ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà Jejus pê Najare nhõ xwÿnh kôt na pa mẽ mõi. Anê.

³⁸ Hãmri nhũm mẽ kuma nê kàx pê Jejus mã kapêr nê kãm:

—Pa Jejus? Apê mẽ inhõ Pahihti mex na ka. Te apê amnepêp anhîgêt pahihti Tawi kot amnhĩ nhîpêx pyrãk. Jakamã kwa

ixkamã axukapri nê akupÿm ixto mex kêt wehe. Ixte amnhĩ kaxyw akôt ijamaxpêr xwÿnhjê hõ na pa. Anê.

³⁹ Hãmri nhũm Jejus kukamã mẽ mrar xwÿnhjaja tee ri kuma nê kãm:

—Tk. Kwa akapêr kêt nê nhÿ nà. Anê.

Tã no nhũm ãm mẽ kuma nê xatã amnhĩ to hwÿr o nhÿ. Kàx pê kãm kapêr o nhÿ. ⁴⁰ Hãmri nhũm Jejus kuma nê xa nê amnhĩ wÿr hã karõ nhũm mẽ hpa hã kupy nê hwÿr o tẽ nhũm kãm:

⁴¹ —Pa mo na? Tanhmã kot pa ato? Anê.

Nhũm kãm:

—Nà akupÿm inhmã ixrĩt mex prãm. Anê.

⁴² Hãmri nhũm kãm:

—Tõe. Nà ra ate amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr tÿx jakamã kot kaj akupÿm ri rĩt. Anê.

⁴³ Hãmri nhũm akupÿm rĩt mex kurê kumrêx nê ja hã amnhĩ pumu nê hkĩnh tÿx nê. Hãmri nê ma Jejus kôt Tirtũm mã mex o mex ã harênh o mẽ hkôt tẽ. Hãmri nhũm mẽ kot hã omunh xwÿnhjaja haxwÿja Tirtũm mã mex o mex ã harênh o Jejus kôt mõi.

19

Jakew kãm Jejus pumunh prãm ã harênh

Rukre 3.8, 3.12-13

¹ Tã nhũm Jejus arĩ Jerujarê hwÿr mõi nê Jeriko hwÿr põi. Hãmri nê krĩ kahti hkôt pry hã mõi. ² Nhũm mẽ ra hkôt htu rax nê hkôt omunh o mõi. Jakamã nhũm Jakew pê Rõm nhõ pahi mã kwÿjê

pê kàxpore hkwy jamýnh xwýnhjê krãhtũm xwýnhja. Na pre hikàxpore rax nê. ³ Tã haxwýja kãm Jejus pumunh prãm nê. Nom ãm hakooti nê hprĩhti jakamã tee ri kot omunh kaxyw amnhĩ nhĩpêx nhũm mẽ kêp àmnàr rax nê. ⁴ Hãmri nhũm ra hamaxpêr nê ma kukamã hprôt nê tẽ nê nhỹri pry mýri pĩ xãm pumu nê hã api nê kutêp ajêt. Hãmri nhũm Jejus mō nê hapa. ⁵ Nê kànhmã rĩt nê omu nê kãm:

—Pa Jakew. E kwa tokyx tẽn wrý pa ma akôt anhõrkwý hwýr tẽ nê ari amnhĩm hikra. Anê.

⁶ Hãmri nhũm kuma nê hkĩnh nê. Nê wrýk kurê kumrêx nê ma amnhĩ kôt nê o tẽ. ⁷ Hãmri nhũm mẽ kot omunh o kuhê xwýnhjaja tee ri ja hã omu nhũm ja mẽ kêp omnuj nê nhũm mẽ axpên mã harênh o:

—Tk. Kwa nà. Jakew kot amnhĩ tomnuj xwýnh tã nhũm Jejus ma hkôt tẽ nê kuri pøj. Anê.

⁸ Hãmri nhũm wa õrkwý hwýr axà nê nhỹ nhũm Jakew Jejus mã amnhĩ jarênh o:

—E. Nà ra ixte pahihiti mã kàxpore jamýnh xwýnhhta na pa pre hte ho prês jakre nê amnhĩm hamýnh rax nê. Tã kot paj akupým mẽ kãm õr pa. Na pa pre hte mẽ hkwyjê pê ho 10 nê hamý. Tã kot paj hipy ho 40 nê kurê nê akupým mẽ kãm ho ixpigrành pa. Á kot paj mẽ hipêx anê. Nê ixkàxpore jakrêx kot paj ho axkjê nê mẽ kêp amrakati

xwýnhjê mã ho ixpigrành pa. Anê.

⁹ Hãmri nhũm kuma nhũm ja kãm mex nê. Jakamã nhũm kãm:

—Nà ãm hãmri. Ate pahkukamã panhigêt Apraãw pyrà nê jarãhã ate amnhĩ tomnuj kaga jakamã na ra jarãhã anhõrkwý hwýr mẽ mex xà axà. Koja Tĩrtũm jarãhã amnhĩ katut kôt ate amnhĩ tomnuj rênh pa nê axte kãm hamaxpêr kêt nê. ¹⁰⁻¹¹ Mẽ ate amnhĩ tomnuj xwýnhjê hwýr na pre Tĩrtũm inhmẽ pa wrý. Te nhỹri mẽ apikunor nhũm ixte mẽ ajapêr o ixpa kaxyw Tĩrtũm kot mẽ awýr inhmênh nhũm ixwrýk nê nhỹri ixte mẽ ajapêr o ixpa nê mẽ amã ixkator nê ixkĩnh nê ma akupým hwýr mẽ ato inhmõrta pyræk. Anê.

Mẽ pahte Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to

Matêwre 25.14-30

Hãmri nhũm mẽ ohtô nê Jejus mar o hkôt Jerujarê hwýr mra. Na prem htýx tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã hkamnhix o hkôt mō nê axpên mã:

—E ma pu mẽ hkôt. Koja Jerujarê hwýr pøj hãmri nê kêp mẽ pahpê Ijaew nhõ pahi nê mẽ pahto amnhĩptàr kurê kumrêx. E kwa ma pu mẽ hkôt. Anê.

¹² Nhũm Jejus mẽ hamaxpêr kôt mẽ omunh mex nê. Jakamã kot mẽ piitã mẽ ho amnhĩptàr xà hã arĩgro hã mẽ kãm amnhĩ jarênh kaxyw. Kormã Jerujarê hwýr ahtêp kêt ri mẽ kãm amnhĩ

jarēnh kaxyw. Nom hprī hã mē kãm hã amnhĩ jarēnh kêt nē. Ām amnhĩ tã kuxi nē mē kãm awjarē nē mē kãm:

—Koja nhÿri krī hõ kamã mēhõ myja. Kot amnhĩ to rax o hkwyjê jakrenh xwÿnhja. Nē krī hõ kamã krī piitã hkõt pahi nhõ pahihtija hãmri harēnh ma nē amnhĩ wÿr kuwÿ. Kot ma hwÿr mōr nhũm õ krī kamã nē määnēn krī hkwy kamã kēp mē õ pahi kaxyw kot ãm kaxyw nhũm hwÿr nojarēt. ¹³ Hãmri nē amnhĩ wÿr kãm mē àpēnh xwÿnhjê ho 10 nē tanhmã mē hã karõ hto. Nhũm mē hwÿr mra nhũm mē kãm amnhĩ jarē nē mē piitã mē kãm kàxpore hkwy gō. Ahpÿnhã mē kãm hpÿnh nē kugō nē mē kãm: “E ota ixkàxpore hkwyta. Kot kaj mē ixkutēp tanhmã ri inhmã ho rax to. Kēr pa mēmo arīgro hã akupÿn mō kê ra ixahã inhmã ho ohtō nē pa hamÿ.” Anhÿr o mē kãm kapēr hãmri nē ma mō. ¹⁴ Hãmri nhũm õ krī nhõ xwÿnhjaja ra kēp mē õ pahi kaxyw harēnh ma nhũm ja mē kēp omnuj nē. Nē mē kãm hkĩnh kêt jakamã ma krī hõ kamã kot mē kaxyw ãm xwÿnhhta wÿr hkwy rē nhũm mē ma hwÿr mra nē hwÿr pōj. Hãmri nē kot mē kaxyw ãm mã xwÿnhhta pumu nē kãm: “Pa. E ot pa mē awÿr mra. Kwa na ka xep ra mē ixkaxyw mē inhĩõja xãm kaxyw. Kwa nã mē inhmã jahti hkĩnhhti hã. Kwa mē ixkaxyw ãm kêt nē nã?” Anhÿr o kãm kapēr.

¹⁵ —Tã no nhũm ãm mē

kuma nē ãm mē kuma nhũm mē awjanã nē mã akupÿm mra. Hãmri nhũm pahija mē kaxyw mē kãm hkĩnh kêt xwÿnhhta xãm nhũm ma akupÿm õ krī hwÿr mō. Mõõ nē ra pōj hãmri nē amnhĩ wÿr kãm mē àpēnh xwÿnhjê hã karõ nē mē kãm: “E no ixte mē amã kàxpore nhõr xwÿnhhta? Tanhmã na ka prem ixkutēp inhmã ho rax to? E mē inhmã agō pa omu.” Anē.

¹⁶ —Hãmri nhũm wamta kãm: “Ota akàxpore ate inhmã õr xwÿnhhta. Na ka pre inhmã ho pyxi nē agō pa kupy nē ho mēmo hy hkwy japrō nē hkre. Nhũm ô pa mē kãm ho wēnē ho ri ixpa nē hpãnhã kàxpore jamÿ nē hipy amã kurē nhũm ra kēp 10. Ota. E amÿ.” Anē.

¹⁷ —Hãmri nhũm kuma nē hkĩnh nē. Hãmri nē kãm: “Nã ãm hãmri na ka ã inhmã ho rax anē. Ixte amã ho pyxi nē õr tã ka pre inhmã hamãr mex nē nhũm kãnhmã axkamē nē ra kēp 10. Tã ra ixpē krī hkwy kamã mē õ pahi jakamã kot ka inhmã krī ho 10 nē inhmã hamãr o ri apa. Jakamã kwa mãmri amnhĩm kàxporeta o arīk.” Anē.

¹⁸ —Hãmri nhũm hpãnhã hõja hwÿr tē nē kãm: “E ota akàxporeta. Na pa pre ho mēmo hy hkwy japrō nē hkre nhũm ô pa mē kãm ho wēnē nē hpãnhã kàxpore jamÿ nē hipy amã kurē nhũm ra kēp 5. Tã ota. E amÿ.” Anē. ¹⁹ Hãmri nhũm kuma nē kãm: “Nã ãm hãmri. Hãmri na ka ã inhmã ho rax anē. Jakamã kot kaj hpãnhã inhmã krī ho 5 nē ho

amnhĩptàr o apa. E māmri amnhĩm kàxporeta o arĩk.” Anē.

20-21 —Hāmri nhũm hpānhā hkôt hōta tē. Nom hkwýjē hkīnhā ō patrāw mā tanhmā kàxpore ho rax to hkêt nē. Ām tanhmā hamaxpēr punuj to nē htýx ri kot kēp ho ōxy nē amnhĩm piitā hamýnh par nē akupým kām hkwý nhōr kêt ā hkamnhĩx. Jakamā tanhmā kām ho rax to hkêt nē. Ām hkupu nē o tē nē nhýri kutēp kuxi. Hāmri nhũm ō patrāw amnhĩ wýr hā karō nhũm hwýr tē nē amnhĩ né kām kapēr punuj nē kām: “Tk. Ota akàxporeta. Ixte amā tanhmā ho rax tore hā. Ixte amā ho rax ronhýx ka amnhĩm piitā hamýnh pa nē akupýn inhmā hkwý nhōr kêt nē. Rý ixte tanhmā apē homnuj to ronhýx ka hā inhmā akir. Jakamā na pa tanhmā amā ho rax to hkêt nē. Ām hkupu nē o tē nē ho amũxu nhũm arĩ akutēp hikwý. Tā ota.” Anhýr o amnhĩ né ō patrāw mā kapēr punuj nē. ²²⁻²³ Hāmri nhũm tee ri amnhĩ tā kuma. Kot amnhĩ to mex xwýnh nē kām mē àpēnh xwýnhjē ho mex o pa xwýnh tā ā kām àpēnh xwýnh kot kām kapēr anhýrja ma nē amnhĩ tā kamā gryk nē. Hāmri nē kām: “Tk. Kwa xà ā ixte amnhĩ nhĩpēx anhýr? Nà ixte ā amnhĩ nhĩpēx anhýr kêt. Ā ixte amnhĩ nhĩpēx anhýr nhũm amā ixpuma ronhýx ka pre amā ixpuma xāj ixkàxporeta py nē ixwakre kamā amnhĩ krā hkôt tanhmā inhmā ho

rax to. Tā nhýx pa pre ra akupýn awýr tē nē hamý. Nà na ka ā ijarēnh anhýr o axēx nē amnhĩ krā hkôt tanhmā inhmā ho rax to hkêt nē. Mýrapē kot paj atomnuj týx nē ka rĩ amnhĩ pumu. Pēr ām ajamaxpēr punuj.”

24 —Nhũm pre ā kām kapēr anē hāmri nē mē kot mar o kuhē xwýnhjē mā kām: “E mē atō kēp kàxpore py nē wam kot ho 10 nē hamýnh xwýnhhta mā agō.” Anē. ²⁵ Hāmri nhũm mē tee ri kuma nhũm ja mē kēp omnuj nhũm mē kām: “Kwa nà ra hikàxpore rax kēnā. Ra ate kām ho 10 nē ōr kēnā.” Anē. ²⁶ Hāmri nhũm mē kām: “ýý nom tãā. Māmri kām agō. Kojā mēhō inhmā àpēnh mex pa amnhĩ tā omu nē kot inhmā àpēnh mexta pānhā ho mex nē. No koja inhmā àpēnh mex kêt nē pa tee ri ja hā omu nē ho mex kêt nē. E māmri kām agō.” Anē. ²⁷ Hāmri nē hpānhā mē kām: “E hpānhā mē kām ixprām nōkati xwýnhjaja. Ixte mē ho amnhĩptàr mā tā mē kām ixprām nōkati xwýnhjaja. Mē ma mē hwýr mra nē mē ho akuprō nē akupýn amnē ixwýr mē o mra nē inhnoo mā mē himex pa.” Anē. Ā mē ujarēnh kot anhýr. Anē.

Nhũm pre Jejus ā mē kām ujarēnh anē. Te tām kēp patrāwta pyrā nē ā amnhĩ jarēnh anē. Mē kot tanhmā amnhĩ nhĩpēx to ho pa hā mē omunh xà hkôt tanhmā mē hipēx to hā amnhĩ jarē.

Jejus kot Jerujarē hwýr àr ā

harēnh

Matêwre 12.1-11; Makre 11.1-11; Juāw 12.12-19

²⁸ Nhūm Jejus kormā Jerujarē hwÿr mō. ²⁹ Hāmri nē ra Petake mē Petān wa htēp o mō. Hixēt pē Oriwēhti kahti ri na krī wa xa. Jakamā nhūm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwÿnh wa ho axkrut nē amnhī kukamā wa kumē. ³⁰ Nē wa kām:

—E. Wa ma krī mÿj wÿr mē ixkukamā wa tē. Nē wa hwÿr pōj nē nhÿri jumēnre nyw mā ē nē ām ata pumu. Kormā mē kot hā hkrī hkēt xwÿnh̄ta. Ka wa omu nē kām ē xà hpôt nē man akupÿn ixwÿr o tē. ³¹ Nhūm mēhō ja hā war apumu nē hā tanhmā war amā kapēr to ka wa kām ā ijarēnh anē nē kām: “Mē panhō Pahihti na hā karō pa wa hwÿr tē.” Anhÿr o wa kām ijarē. E wa ma hwÿr tē. Anē.

³² Hāmri nhūm wa kuma nē ma hwÿr htēm kurē kumrēx. Nē wa krīm pōj nhūm Jejus kot wa kām harēnh xà hkôt jumēnreta pumu. ³³ Hāmri nē kām ē xà hpôt o xa nhūm ō dōnjaja mra nē hā wa omu nē wa kām:

—Tk. Kwa mo kaxyw na ka wa ri mē ixpē mē ixkrit mā ē xà pôt o wa xa? Kwa xà kot kaj wa mē ixpē ho ahkī nà? Anē.

³⁴ Hāmri nhūm wa mē kām:

—Nà mē panhō Pahihti na wa inhmā anē pa wa tē. Wa ixte ma akupÿm kutā ho inhmōr kaxyw. Anē.

Hāmri nhūm mē wa kuma nē wa kām:

—Tōe. Nà wa māmri ma kām o tē. Anē.

³⁵ Hāmri nhūm wa ma akupÿm Jejus wÿr o tē. Hāmri nē kaxyw amnhī xē hkwy hopōj nē kām ho hkô kahty nē kām ho htÿx nē o xa nhūm hā nhÿ nē mō. ³⁶ Kormā Jerujarē hwÿr hixēt ā àpir o mō. Nhūm mē kot omunh o mrar xwÿnhjaja hkīnh nē ma hkukamā kot pry ho mex kaxyw amnhī xē hkwyptyr o mō. ³⁷ Hāmri nhūm mē hixēt ā api nē kormā ahtar mā wrÿk o mō. Hāmri nhūm Jejus kôt mē pa ho pa xwÿnhjaja kax pē Tirtūm mex o mex ā harēnh o hkôt mō. Ra mē kot hkôt pikamēnh ry nē kot mē kām aa mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr rax ā omunh jakamā hkīnh nē nē Tirtūm mex o mex ā harēnh o hkôt mō. ³⁸ Nē harēnh o:

E ota Tirtūm kot mē pahwÿr mēnh xwÿnh̄ta na ra pōj.

ām hāmri na mē pahwÿr wrÿ. Na mex kumrēx.

Kēp mē panhō Pahihti mex na. Ām hāmri na pre Tirtūm mē pahwÿr kumē.

Tirtūmja mex kumrēx. Mex o mex. Kukwak ri pix mā na pu htem pajamakētkati nē paxamnhīx ri papa rāhā ho papa.

Anhÿr o Jejus kôt harēnh o mō. Ra kot mē ho amnhīptār kurē kumrēx ā hkamnhīx jakamā hkīnh nē hkôt ā kapēr o mōr anē. ³⁹ Hāmri nhūm Parijew nhō xwÿnh kwÿjaja mē hkôt mra nē tee ri mē kuma hāmri nē Jejus mā kām:

—Kwa Jejus. Mě kām aně kē mẽ anhĩkré nà? Aně.

⁴⁰ Hāmri nhũm mẽ kām:

—Tk. Nà kot paj mẽ kām anhỹr kêt nē. Ā mẽ kapēr anhỹrja na inhmã mar hprãm. Kwār mẽ māmri Tirtũm mã mex o mex ã harēnh o ixkôt mō. Kot mẽ anhỹr kêt nhũm ra pikap kēn nhĩkwỹ xwỹnhja tee ri ja hã mẽ omu hāmri nē tãm tanhmã amnhĩ nhĩpēx to nē mẽ hpãnhã tãm Tirtũm mã mex o mex ã harēnh o hikwỹ. Jakamã kwār mẽ māmri kapēr aně. Aně.

Jejus tee ri kot Jerujarē hkukamã hamaxpēr ã harēnh Rukre 23.27-31

⁴¹ Nhũm mẽ kormã Jerujarē hwỹr hpôx o mō. Kormã hixêt rŭm ahpār mã hwỹr wrỹk o mō. Hāmri nhũm Jejus amỹm amnhĩ hkukamã Jerujarē nhõ xwỹnhjê pumunh o mō nē mẽ hkukamã hamaxpēr o hkaprĩ nē. Hāmri nē hkaprĩ xàj mỹr o mō. ⁴² Hāmri nē te kot mẽ kuri mẽ omunh o ri pa pē mẽ kām kapēr pyrak o mẽ kām kapēr nē mẽ kām:

—Hêxta waa nē Jerujarē nhõ xwỹnhjaja. Kot kaj mẽ amex kêt nē. Mě ate amnhĩ kukamã axãhpumunh mex ronhỹx ka mẽ ra mẽ kām mẽ akurê xwỹnhjê pumaj ixkôt amnhĩ xunhwỹr kurê kumrēx nhũm mẽ tee ri tanhmã mẽ ato mã. Ka mẽ ra ixkukwak ri amex nē ajamakêtkati nē akĩnh nē ri apa ho apa. ⁴³⁻⁴⁴ Tirtũm tãm kot mẽ awỹr inhmēnh tã ka mẽ amã ixprãm kêt

nē. Jakamã koja nhỹrmã mẽ kām mẽ akurê xwỹnhjaja mẽ awỹr mra nē mẽ anhõ krĩm hipôk pa. Hāmri ka mẽ amnhĩ wỹr mẽ omu nē tee ri ajapôx kaxyw nhũm mẽ awỹr agjê nē mẽ anhĩmex pa nē mẽ anhõ krĩja grãnh pa. Nē ahpỹnhã ri mẽ anhõrkwỹ grãnh pa. Ā koja mẽ mẽmoj piitã grãnh par aně. Aně.

Jejus kot Tirtũm nhõrkwỹ hwỹr ãr ã harēnh

Matêwre 21.12-17; Makre 11.15-19; Juãw 2.13-22

⁴⁵⁻⁴⁶ Tã nhũm Jejus Jerujarē hwỹr axà nē jumēnre rŭm wrỹ hāmri nē ma Tirtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkreja wỹr tē. Hāmri nē hwỹr axà nē tee ri kamã mẽ pa xwỹnhjê pumunh o xa. Nhũm mẽ ra axtem nē môx nē ôwêhti nē tuuti ho wēnê ho kuhê. Mě kot haprôr nē Tirtũm mã hpar nē kām ôr pē kām amnhĩ jarēnh kaxyw mẽ kām ho wēnê ho kuhê. Nē axtem nē mẽ kām hã ohtô rax kām mẽ kām ho wēnê. Hāmri nhũm Jejus mẽ hwỹr axà nē tee ri mẽ omu mẽ kām akir nē mẽ kām:

—Tk. Kwa nà. Tirtũm kapēr ã kagà htũm kot ôrkwỹ jarēnh kot:

Inhõrkwỹja ãm mẽ ate inhmã amnhĩ jarēnh xà hã ixkre pix kaxyw na.

Anhỹr o kot harēnh tã ka mẽ axtem nē kamã ã amnhĩ nhĩpēx anhỹr o apa. E mẽ ajapôj nē ma ajapêx tokyx aně.

Anhỹr o mẽ kām kapēr hāmri nē ixkre nē mẽ kator nhũm mẽ ma hapêx pa.

⁴⁷ Tã nhũm Jejus apkati mẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xà hã ixkreja wỳr mra nẽ kamã mẽ ahkre ho hkrĩ. Hãmri nhũm mẽ õ patre krãhtũm mẽ Tĩrtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjẽ mẽ mẽ kot amnhĩ to rũnh xwỳnhjaja kot mẽ ahkre ma nhũm ja mẽ kęp omnuj nẽ nhũm mẽ kãm hpĩr prãm nẽ. ⁴⁸ Nom nhũm amarĩ mẽ pa xwỳnhjaja mẽ kurom kãm mar prãm nẽ akryk mar o kuhẽ. Jakamã nhũm mẽ tee ri ja hã mẽ omu nẽ tanhmã mẽ kot hpĩr to hkukamã hã axpẽn ma.

20

Mẽhõ nhỹ hã Jejus kot mẽ ahkre hã harẽnh

Matẽwre 21.23-27; Makre 11.27-33

¹ Nhũm arĩgro hõ hã nhũm Jejus kẽ axte Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xà hã ixkreja wỳr axà nẽ mẽ ahkre ho nhỹ. Tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpẽx to nẽ nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa kuri htĩr tũm nẽ pa hã mẽ kãm kapẽr o nhỹ. Hãmri nhũm Ijaew nhõ pahijẽ mẽ mẽ kot Tĩrtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjẽ mẽ mẽ õ patre krãhtũmjaja hẽx rom mar o kuhẽ. ² Hãmri nẽ kãm:

—Kwa mẽ inhmã amnhĩ jarẽ. Mẽhõ nhỹ hã na ka hte ã amnhĩ nhĩpẽx anhỹr o ri apa? Na ka hte akupỹm mẽ ho mex o apa nẽ tanhmã mẽ ahkre hto ho apa. Xà amnhĩ krã hkõt na ka hte ã amnhĩ nhĩpẽx anẽ nà? Anẽ.

³ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà ixkumrẽx kot paj mẽmoj tã mẽ akukja. Ka mẽ

inhma nẽ inhmã harẽ pa rĩ kormã tanhmã mẽ amã amnhĩ jarẽnh to. ⁴ Finat Juãw Paxisja ã kot paj mẽ akukja. Mẽhõ nhỹ hã na pre mẽ hkrã kumrãr o pa? Xà amnhĩ krã hkõt nà xà Tĩrtũm nhỹ hã? E mẽ atõ inhmã harẽ. Anẽ.

⁵⁻⁶ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ tee ri kot tanhmã kutã kãm harẽnh to hkukamã hamaxpẽr nẽ axpẽn mã:

—Kwa tanhmã kot puj mẽ kãm harẽnh to? Jar mẽ kot mar xwỳnhjaja na htem kęp Tĩrtũm nhỹ hã kapẽr jarẽnh o pa xwỳnh ã harẽnh o pa. Tã kot puj mẽ kãm kot amnhĩ krã hkõt mẽ hkrã kumrãr o pa hã harẽ nhũm mẽ tee ri mẽ pama nẽ mẽ pakamã gryk tỳx nẽ. Nẽ mẽ paxẽx rom mẽ pahte kãm pakapẽr ã mẽ pahpumunh kurẽ kumrẽx nẽ kẽn o mẽ pahtak o mẽ panhĩmex. Nom kot puj mẽ kãm Tĩrtũm nhỹ hã mẽ hkrã kumrãr ã harẽ nhũm mẽ pamã kapẽr o: “ã kot anhỹr kẽnã na ka prem kapẽr ma nẽ ra ixkõt amnhĩ xunhwỳr kêt nẽ?” Anẽ. Nà kot puj mẽ kãm tanhmã harẽnh to hkõt nẽ. Kot puj mẽ ãm kãm aa te mẽ pahte ja jarẽnh mar kêt pyrãk o harẽ. Anẽ.

Mẽ kot tanhmã kãm nẽ nhũm kot ta pãnhã tanhmã mẽ kãm nẽ pymaj nhũm mẽ ãm tee ri kãm tanhmã nẽ hprãm kaprỹ o kuhẽ.

⁷ Hãmri nẽ kãm:

—Konẽn. Mẽ ixte mẽhõ nhỹ hã kapẽr o pa hã omunhre hã. Anẽ.

⁸ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tk. Tôe kot pa xep ijaxwýja mẽ amã tanhmã amnhĩ jarẽnh to hkêt nẽ. Ijaxwýja ixte mẽhõ nhỹ hã ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixpa hã amnhĩ pumunhre hã. Anẽ.

Mẽ àpênh punuj xwýnhjê jarẽnh

Matêwre 21.33-46; Makre 12.1-12

⁹ Nhũm Jejus arĩ Ijaew nhõ pahijê mã kapêr. Nẽ mẽ kot tanhmã hipêx to hkukamã mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarẽnh to. No ãm amnhĩ tã kuxi nẽ mẽ kãm awjarê nẽ mẽ kãm:

—Koja mẽhõ hpur ã hkwýjê kot kamã kãm àpênh kaxyw mẽ kãm karõ. Hãmri nhũm mẽ ma hwýr mra nẽ kamã mẽmo hy hkre nẽ hkre pa. Hãmri nhũm ra hpur nhõ dõnja nhỹhỹm nojarêt nẽ kãm mẽ àpênh xwýnhjê mã tanhmã hpur jarẽnh to nẽ mẽ kãm: “E or ixpur nõ. Kê kamã mẽmoj hkà hpa ka mẽ mãmrĩ kamã axujamýnh pa nẽ ho axkjê. Nẽ ixkutêp inhõ jaxwý nẽ mãmrĩ mẽ anhõ tanhmã ho hprãm xà hkôt tanhmã ho.” Anẽ.

—Nhũm ã mẽ kãm kapêr anẽ hãmri nẽ ma nhỹhỹm mẽ.

¹⁰ —Tã nhũm ra hkà hpa. Nom nhũm hpur nhõ dõnja kormã krĩ hõ kamã ri hã ujahkre ho ri pa. Tã kuri kãm àpênh xwýnhjê hõja nhũm akupỹm mẽ hwýr kumê. Mẽ kot kãm kwý nhõr nhũm ma kot kãm o mõi kaxyw ma mẽ hwýr kumê nhũm ma mẽ hwýr mẽ. Mõõ nẽ mẽ hwýr pøj nhũm mẽ omu nẽ axtem

nẽ unê nẽ htak nẽ akupỹm hano nhũm ma akupỹm ý kamã mẽ. ¹¹ Hãmri nẽ pøj nhũm õ patrãwja tee ri omu nẽ hpãnhã ja mẽ nhũm ma mẽ hwýr mẽ. Mõõ nẽ mẽ hwýr pøj nhũm kê wem mã ho anẽ nẽ unê nẽ htak nẽ akupỹm hano nhũm wamta pyrã nẽ ma akupỹm ý kamã mẽ.

¹² —Hãmri nhũm kê axte hkôt ja mẽ nhũm ma mẽ hwýr mããnẽn mẽ. Ma mẽ hwýr mẽ nẽ pøj nhũm mẽ te ho wamta wa hipêx pyrãk o hipêx nẽ unê nẽ htak rax nẽ amnhĩ nẽ hano nẽ pur nẽ kapôt ã kumê. Hãmri nhũm ma akupỹm mããnẽn ý kamã mẽ. ¹³ Nhũm mẽ õ patrãw tee ri mẽ omu nẽ hamaxpêr o: “Hêxta waa nẽ. Tanhmã kot paj amnhĩ nhĩpêx to? Nã kot paj mẽ hwýr ixkra mãn mẽ. Inhmã hapê htã kot paj mẽ hwýr kumê kê ma mẽ hwýr mẽ. Hãmri nhũm mẽ kêp ixkra hã omu nẽ tanhmã ixpê ho hkêt nẽ. Nẽ tã inhmã kãm inhõja kwý gõ.” Anhỹr o hamaxpêr hãmri nẽ ma mẽ hwýr kumê nhũm ma mẽ hwýr mẽ.

¹⁴ —Tã ra mẽ hwýr hpõx o mẽ nhũm mẽ amým amnhĩ wýr omu nẽ kêp hkra hã omu nẽ hã axpẽn mã amýnê nẽ axpẽn mã: “E oněj hpur nhõ dõn krata tẽ. Koja nhỹrmã õ papaj mýr pẽ amnhĩm pur ã pyka pytà nẽ ho õ. Kwa pu mẽ hpĩr kurê kumrêx nẽ kêp hpurja o panhõ. E tokyj pu mẽ kupĩ ri.” Anẽ.

¹⁵ —Hãmri nhũm tẽ nẽ mẽ hwýr pøj nhũm mẽ unê nẽ

pur nê ho kato nê ma o tē nê kupī. Ā mē ujarēnh kot anhÿr. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām ujarēnh anē nê hā tanhmā mē hkukjêr to nê mē kām:

—E koja hpur nhō dōnja hkra jarēnh ma hāmri nê tām mē hwÿr mō nê tanhmā mē hipêx to wehe? ¹⁶ Koja ma mē hwÿr mō hāmri nê mē himex pa. Hāmri nê hpānhā hpur ā nhām mēmojjê rē nhūm mē tā kām hamār mex o pa. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām ujarēnh anē hāmri nhūm mē kot mar xwÿnhtaja ujarēnh kamā amnhī jarēnh mar kurê kumrêx. Mē kot Tirtūm kot mē hwÿr rēnh xwÿnhjê kapêr mar kêt nhūm mÿrapê mē kām mē hkurê xwÿnhjaja kot mē kêp mē ō pika pytār nê mē himex par ā amnhī jarēnh ma nhūm ja mē kêp omnuj tÿx nê. Hāmri nê hêx rom Jejus mā kām:

—Tk. Kwa nà nhÿx pre kêt pur nhō dōnja ā mē hipêx anhÿr kêt nê. Anē.

¹⁷ Hāmri nhūm mē kuma nê mē omunh o xa. Nê mē omunh pē mē no kagār mā mē kām kapêr nê mē kām:

—Nà ā mē hipêx anhÿr mā mē tām kēnā. Mān ka prem ra Tirtūm kapêr ā kagā htūm kot ja jarēnh ma. Harēnh kot:

Mē kot kēn o amnhīm ōrkwÿ nhīpêx kaxyw nê kēn maati pumu nê htÿx omnuj ā hkamnhīx nê hkaga.

Mē kot hkaga htā Tirtūm mē kurom mex o kot kēn piitā hakrenh par ā

omunh kurê kumrêx. Anē.

Ā Tirtūm kapêr ā kagā htūm kot mē ajarēnh te mē kot kēn maati punuj ā hkamnhīx nê hkaga xwÿnhjê jarēnh pyrāk o ā mē ajarēnh kot anhÿr. Anē.

¹⁸ Nhūm pre ā Jejus mē kām te kêp kēn maati pyrāk o mē kām amnhī jarēnh anē. Hāmri nê axte amnhī tā kuxi nê mē kām axte kēn jarēnhhta pyrā nê mē kām:

—Nà kot kaj mē atō ixkaga hāmri nê te mēhō htÿx htēm nê kēn pumunh kêt nê hā htêk nê tēm pyrāk o amnhī nhīpêx. Jao ixkutā amnhī xām. Rÿ ka tanhmā amnhī to nê ixkaga nhūm te kēn maati hō htēm nê kot anhīpy htēm nê axōm par pyrāk o anhīpêx ka amex kêt nê. Anē.

¹⁹ Nhūm pre ā Jejus mē kām ujarēnh kām mē harēnh anē. Hāmri nhūm Tirtūm kapêr tūm o mē ahkre xwÿnhjê mē mē ō patre krāhtūmjaja kot mē kām kēn jarēnh o te mē tām harēnh pyrākja ma nhūm ja mē kêp omnuj tÿx nê. Jakamā nhūm mē kām Jejus pynēnh nê haxār prām nê. Nom amnhī tā kām mē kot mar o kuhê xwÿnhjê puma nê.

Mē kot hêx rom Jejus kukjêr ā mē harēnh

Matêwre 22.15-22; Makre 12.13-17; määnēn Rōmān 12.1, 13.6-7

²⁰ Hāmri nhūm Tirtūm kapêr tūm o mē ahkre xwÿnhjê mē mē ō patre krāhtūmjaja Jejus tănopxar o kuhê. Hāmri nê ra amnhī wÿr mēmy hkwÿ hā karō nê mē kām:

—E. Mě ma Jejus wỳr mra nē te mē ate hkôt amnhĩ xunhwỳr kaxyw pyràk o amnhĩ nhĩpèx nē mēmoj tã ri hkukja. Mēmoj tã hkukjêr rax nē. Kêr kê Rôm nhõ pahi Sesti kapêr kwỳm ri tanhmã mē amã kapêr to ka mē ama nē man akupỳn mra nē mē inhmã harènh kurê kumrèx. Pa mē ama nē ma hwỳr mra nē hã unê nē ma Sesti nhỹ hã mē pahto amnhĩptàr xwỳnhhta wỳr o tē nē ìhkram haxà. Anē.

²¹ Hãmri nhũm mē kuma nē mē kãm:

—Tõe. Nà kot paj mē anē. Anē.

Hãmri nē ma hwỳr mra nē hêx rom kãm kapêr nē kãm:

—Pa Jejus? Nà ãm hãmri na ka hte Tĩrtũm kapêr o mē ahkre mex o ri apa. Na ka hte mē kamã akahak kêt nē. Nē mē kot tee ri tanhmã ato kapêr punuj to htã ka aprĩ hã mē ahkre mex o ri apa. ²² Kwa mē inhmã mēmoj jarê. Rôm nhõ pahihti kot mē pahte kãm kàxpore hkwỳ nhõr ã mē pahpê Ijaew mã karõta. Kwa xà we ja amã mex nà? Xà kot pu mē kãm kugõ nà xà kot pu mē kãm õr kêt nē? E kwa mē inhmã tanhmã harènh to. Anē.

²³ Nhũm prem ã hêx rom kãm kapêr anhỹr tã nhũm ra mē hamaxpêr ã mē omu nē mē kãm:

²⁴ —E mē atõ anhõ kàxpore htỳxre japêr nē inhmã hõ gõ pa omu. Anē.

Hãmri nhũm mē kãm ja gõ nhũm kupy nē omu nē kãnhmã mē kãm kupê nē mē kãm:

—E mēhõ nhĩxi nē mēhõ karõ na ja hã? Anē.

Hãmri nhũm mē kãm:

—Pahi Sesti karõ nē hixi na hã kènã. Anē.

²⁵ Hãmri nhũm mē kuma nē mē kãm:

—Tỳ. Tô kêr ka mē mãmri kãm hkwỳ nhõr o apa. Hã hkarõ nē hã hixi. Tãm kot hipèx xwỳnh jakamã õ na. Nõ mē kajaja na pre Tĩrtũm mē anhĩpèx nhũm mē apê õ jakamã kwa kêr ka mē kapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpèx o ri apa. Anē.

²⁶ Nhũm pre ã Jejus mē kãm kapêr anē nhũm mē piitã mar o kuhê. Nhũm mē kot hêx rom kãm kapêr mã xwỳnhjaja amnhĩ jaêr pê ã kot kàxpore jarènh anhỹrja ma. Hãmri nē tee ri axte mēmoj tã hkukjêr nhũm kot pahi Sesti kwỳm ri kot tanhmã harènh to kaxyw ãm tee ri tanhmã hkukjêr to kaprỳ. Hãmri nē axte tanhmã kãm nē hkêt nē ãm akryk omunh pè mar o kuhê.

Akupỳm mē htĩr jarènh

Matêwre 22.23-33; Makre 12.18-27; Juãw 5.21, 6.39; mããnèn Wam Korõt 6.14, 15.12-28; Wam Tesarõn 4.13-18; Apokarip 20.4

²⁷ Tã nhũm Satusew nhõ xwỳnh kwỳjaja. Mē kot akupỳm mē htĩr mã hamaxpêr kêt jakamã mē htyk nē mē hapèx ã mē hkamnhĩx. Jakamã na prem tanhmã axpèn mã Jejus jarènh to nē axpèn mã:

—E kwa pu mē ma hwỳr mra nē mēmoj xihtỳx ã hkukja kê mē pama nē tee ri tanhmã mē pamã harènh to

hkukamã hamaxpër. Hãmri nhũm mẽ piitã ja hã omu nẽ àhpumunh tỳx kêt ã omunh kurê kumrêx. E ma pu mẽ hwỳr.

Anẽ nẽ ma hwỳr mra nẽ Parijew nhõ xwỳnhjê pyrã nẽ hêx rom ahkukja nẽ kãm:

28 —Pa Jejus? Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarẽ. Na pre finat Mojesja Tirtũm nhỹ hã mẽ panhigêt mã ã karõ anẽ. Mẽ hkra hkêt rãhã mẽ pa nẽ mẽ htyk xwỳnhjaja nhũm mẽ harênh o:

Koja mẽhõ hprõ nẽ kormã kamã hkra hkêt rãhã pa nẽ ty. Hã koja hkõt htõja hpãnhã hprõta o hprõ nẽ kamã hkra. Hãmri nhũm kato nẽ te kêp htõ htyk xwỳnhhta hkra pyrãk. Anẽ.

Na pre ã Mojes mẽ kãm karõ anẽ. 29 Jakamã kwa ga mẽ ixujarênh ma. Koja mẽ kot axpên to htõ xwỳnhjaja kêp 7. Nhũm kot waja mẽhõ ho hprõ nẽ wa pa nhũm kamã hkra hkêt rãhã ty. Nhũm hkõt htõ hõta hpãnhã hprõ ho hprõ 30 nẽ wa axpên to pa. Nhũm mãânên ty. Kamã hkra hkêt rãhã ty.

31 —Nhũm htõ hõta. Haxwỳja hpãnhã tãm o hprõ nẽ wa axpên to pa grire nhũm haxwỳja kamã hkra hkêt rãhã ty. Hãmri nhũm htõ hkwyjaja piitã nija pyxi nẽ axpên pãnhã ho hprõ hpa. Nõ ãm mẽhõ kamã hkra hkêt rãhã ra htyk pa. 32 Hãmri nhũm mẽ hprõta mẽ hkõt amnhĩ to hapu nẽ ty. 33 Tã Tirtũm kot akupỳm nhỹrmã

mẽ ho htĩr ronhỹx nhỹ nhỹx kêp nija mjên kumrêx? Ra piitã kot ho hprõ kênã. E mẽ inhmã ja jarẽ. Anẽ.

34 Hãmri nhũm Jejus mẽ kãm:

—Nà kaxkwa kamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêxja axtem na. Pika ja kamã na htem pa nẽ àptàr nhũm mẽ axpên mã mẽ kure. Ja mex. 35 Nõ mẽ kot Tirtũm kõt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja na htem ty hãmri nẽ Tirtũm nhõ krĩ kamã kuri axte kãm hprõ hprãm kêt nẽ ri pa. Rỳ ni japêr nẽ kãm mjên prãm kêt nẽ ri pa. 36 Hãmri nẽ Tirtũm kapêr o mẽ wrỳk xwỳnhjê pyrã nẽ axte htyk kêt nẽ. ãm htĩr tũm rãhã nẽ pa ho pa. Tirtũm ra akupỳm kot mẽ ho htĩr jakamã koja mẽ kêp hkra nẽ kuri htĩr tũm nẽ mex nẽ pa ho pa nẽ axte kãm hprõ rỳ mjên prãm kêt nẽ ri pa.

37 —Nom mẽ ate akupỳm mẽ htĩr mã ajamaxpêr kêt ã harênhja kot paj mẽ amã harê. Amnepêm na pre Tirtũmja pĩ hpòk kamã Mojes mã kapêr nẽ kãm:

Ixpê Apraãw nhõ Tirtũm na pa. Nẽ mãânên ixpê Apraãw kra Ijak mẽ htãmnhwỳ Jako wa õ Tirtũm na pa.

Anhỹr o Mojes mã amnhĩ jarẽ nhũm kuma nẽ hã kagã.

38 Kêp apu arĩ mẽ htyk rãhã nhỹx pre ã mẽ harênh anhỹr kêt nẽ. Nhỹx pre mẽ harênh o: “Amnepêm Apraãw nẽ hkra nẽ htãmnhwỳ mẽ htĩr ri ixpê mẽ õ Tirtũm na pa pre.” Anhỹr o nhỹx pre mẽ harê. Nom na pre ã amnhĩ

jarēnh anhÿr kêt nē. Mē pamā te Apraāwja mē htyk nē mē hapêx pyrāk. Nom nhūm prem ra Tirtūm ri akupÿm htīr nē mex nē pa ho pa. Tā ka htem Tirtūm kapēr kwÿm ri akupÿm mē htīr kêt ā mē harēnh o apa. Anē.

³⁹ Nhūm pre ā Jejus mē kām kapēr anē. Hāmri nhūm Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre ho mē pa xwÿnh kwÿjaja kuma nē tee ri axte tanhmā kām nē hprām kaprÿ nē kām:

—Tÿ. Nā ām hāmri na ka ā ja jarēnh anē. Anē.

⁴⁰ Hāmri nhūm mē axte mēmoj tā hkukjēr kêt nē. Tanhmā kot wem amnhī to nē hamaxpēr o hakre? Na prem ām tee ri kām hamaxpēr o hakrenh prām kaprÿ ho kuhê. Jejus kot mēmoj piitā hkukamā àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx.

Jejus kēp pahi finat Tawi nhō Pahihti hā kot amnhī jarēnh

Matêwre 22.41-46; Makre 12.35-37; mǎānēn Rōmān 1.3-4

⁴¹ Tā nhūm Jejus kànhmā xa nē amnhī tā tanhmā mē kot mar o kuhê xwÿnhjê hkukjēr to. Nom te nhām mēhō hā mē hkukjēr pyrā nē mē kām:

—E kwa mē inhmā mēmoj jarē. Tirtūm kot mē akaxyw ām mā xwÿnhhta ā na pa mē akukja. Mo na htem axpēn mā kēp finat pahi Tawi kanrēhā htāmnhwÿ pix ā harē nē mǎānēn kēp ō pahihti hā harēnh kêt nē? ⁴² Na pre Tawi Tirtūm kapēr kwÿ hā kagā nē tanhmā harēnh to. Tirtūm mex ā mē grer xāja kwÿ kamā

harē nē hā kagā nē hā kagā ho:

Na pre Tirtūm inhō Pahihti mā ā kapēr anē nē kām: “E amnē ixwÿr tē nē inhīhkō hā nhÿ nē inhmā mē ho amnhīptār o akrī.

⁴³ Kot paj mē kot kām akurē xwÿnh piitā mē unēnh pa nē awÿr mē o mra nē anhīhkram mē haxār pa.” Anhÿr o pre kām kapēr. Anē.

⁴⁴ Na pre ā Tawija Tirtūm kot Kris mā kapēr jarēnh anē. Mē kajaja na ka htem ām kēp Tawi kanrēhā tāmnhwÿ pix ā ri axpēn mā harēnh o ri apa. No kêt Tawi na pre kēp ō Pahihti hā harēnh o pa. Anē.

Jejus kot tanhmā Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwÿnhjê jarēnh to

Matêwre 23.1-12; Makre 12.38-40

⁴⁵ Nhūm pre ā Jejus mē kām kapēr anē nhūm mē piitā mar o kuhê. Hāmri nhūm hpānhā hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mā kapēr nē mē kām:

—Kwa mē o kora. Kêr ka mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwÿnhjê kot amnhī nhīpêx o amnhī nhīpêx kêt nē. Ām mē omu nē ām mē omu nē mē kot amnhī nhīpêx kôt amnhī nhīpêx o ri apa hkêt nē. ⁴⁶ Na htem mē piitā mē kot mē hā hpijaàm kaxyw mē ê mex pix kām ri pa. Nē mē kām mē piitā mē kot amnhīm mē rūnh xwÿnh ā mē harēnh o mē paja na mē kām hprām. Nē mē panhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre kamā mē

kām amnhĩ to rũnh xwỳnhjê hkrĩ xà mex pix ã na mẽ kām mẽ hkrĩ hprãm. Nẽ mẽmoj tã mẽ hkĩnh ã arĩgro hã nhũm htem mẽ apkur xà hã ixkre hwỳr akuprõ nẽ mẽ kām mẽ kot amnhĩ to rũnh xwỳnhjê hkrĩ xà mex pix ã mẽ kām mẽ hkrĩ hprãm. Æ na htem amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa.

⁴⁷ —Nẽ mẽ kêp mẽ mjên htyk xwỳnhjê ho ajuta ho pa hã amnhĩ jarênh tã ãm amnhĩ to hêx nẽ axtem nẽ mẽ nokupyr pê mẽ kêp mẽ hikukrêx piitã ho hapêx par o pa. Nẽ mẽ kêp mẽ òrkwỹ pytà. Nẽ mẽ hêx rom te tãm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx pyrà nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh japjêê ho kuhê. Mýrapê koja mẽ mex kêt nẽ. Koja Tĩrtũm tanhmã ja hã mẽ hipêx to rax nẽ. Jakamã kwa kêr ka mẽ ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr xwỳnhjê hkôt amnhĩ nhĩpêx o apa hkêt nẽ. Æm kwarĩ ho kwarĩ. Anẽ.

21

Kêp mjên htyk xwỳnh jarênh Makre 12.41-44

¹ Nhũm Jejus kormã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kamã mẽ omunh o xa. Na pre hte Ijaew piitã ixkreta ho mex kaxyw kãm mẽ hikàxpore hkwỳ nhõr o pa. Jakamã nhũm mẽ hikàxpore rũnh xwỳnhjaja hwỳr agjê nẽ kamã kàxpore gjênh xà kamã hkwỳ gjê nẽ ma akupỹm mra.

² Jakamã nhũm mēhõ ni pê mjên htyk xwỳnh haxwỳja hwỳr axà. Kêp amrakati kumrêx nẽ hikàxpore tỳxre

ãm axkrutre htã mẽ hpãnhã hwỳr axà. Nẽ kãm Tĩrtũm kĩnh xàj hamẽ kamã kuxa hãmri nẽ kato nẽ ma akupỹm tẽ. ³⁻⁴ Hãmri nhũm Jejus arĩ omunh o xa. Kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omunh o xa nhũm ja kãm mex nẽ. Hãmri nẽ hkôt mẽ pa ho pa xwỳnhjê mã harẽ nẽ mẽ kãm:

—E mãn ka mẽnire htẽm mũj pumu. Kêp amrakati nẽ hikàxpore ãm kêp grire htã amnhĩ pê òr pa. Kwỳjê rom kãm Tĩrtũm kĩnh xàj amnhĩ pê òr par kumrêx. Apkur xà hã hikàxpore na. Mẽ hkwỳjaja na htem hikàxpore hkwỳ ho mra nẽ kugjê nom arĩ mẽ hikàxpore rax. No nhũm nire nẽj mẽ kurom kãm hikàxpore japê hkêt nẽ. Nẽ ho õxỹ hkêt nẽ ãmnhĩx piitã Tĩrtũm mã òr pa. Anẽ.

Mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjê hkukamã mẽ harênh

Matêwre 24.1-2; Makre 13.1-2

⁵ Tã hãmri nhũm Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja kormã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kaxwỳnh pumunh o kuhê nẽ axpẽn mã harẽ nẽ axpẽn mã harênh o:

—Hêxta waa nẽ. Ixkreja mex kumrêx. Kẽn rũnh o mẽ kot hipêx jakamã mex o mex. Nẽ mẽ kot ri Tĩrtũm mã hkĩnh xà nhõr nẽj haxwỳja piitã mex. Anẽ.

Hãmri nhũm Jejus mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

⁶ —Nã mex tã koja nhỹrmã mẽ kãm Tĩrtũm kurê xwỳnhjaja grãnh pa. Koja arĩ kẽn ò axkrutre nẽ axpẽn mỳnh nẽ nõr kêt nẽ. Koja piitã

anhgrà nē ahpÿnhã ri hikwÿ.
Anē.

⁷ Nhũm pre ã mē kot hipêx anhÿrja kukamã mē kãm mē harēnh anē nhũm mē tee ri hkukamã hamaxpēr nē kãm:

—Kwa xà koja mē ã hipêx anē? Kwa mē inhmã aprĩ hã mē kot ixkre grành parta jarē. Xà koja mē tokyx ho anē nà xà kormã? Kwa mẽmo koja wÿj ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to? Anē.

⁸ Hãmri nhũm mē kãm:

—Nà nhÿrmã mẽmoj piitã hapêx kaxyw tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kumrêx kot paj mē amã harē ka mē inhma. Koja mē ohtô nē mē apē ixkrajê hwÿr mra nē hêx rom te pa ixte amnhĩ nhĩpêx pyræk o amnhĩ nhĩpêx o pa. Nē tanhmã mē amã amnhĩ jarēnh to nē amnhĩ jarēnh o: “E mē ixpumu. Pa na pre Tirtũm mē awÿr inhmē. Ixpê kaxkwa rũm ixwrÿk xwÿnh na pa.” Anhÿr o mē akôt mē amã amnhĩ to hêx o pa. Hãmri nē mē amã: “E ot pa ra mē ato amnhĩptâr kaxyw mē awÿr wrÿ.” Anhÿr o amnhĩ jarēnh o mē akôt pa. Nom kêr ka mē ãm mē ama nē ãm mē ama. Am mē kot mē amã amnhĩ to hêx o pa kênã. Kormã akupÿn ixpôx xà hã arĩgrota kormã.

⁹ —Nē koja mē nhÿri awry hã axpēn par o pa. Nē mẽ atãã axpēn par o pa. Nom kêr ka mē harēnh ma nē ri tee ri tokyx mẽmoj piitã hapêx kukamã ajamaxpēr kêt nē. Mẽmoj piitã hapêx xà hã arĩgrota kormã.

¹⁰ Koja mẽmoj piitã hapêx kaxyw nhũm ahpÿnhã

ri pika piitã hkôt mē pa xwÿnhjaja axpēn kutã amnhĩ xunhwÿ nē pijapu nē axpēn pa.

¹¹ Nē koja pika piitã hkôt tanhmã ahpÿnhã mē à kute mē hamÿ nhũm mē amnhĩ xà htÿx kamã hamak o pa.

Nē koja pikaja tertet tÿx nē.

Nē koja mē nhÿri pika hkwy kamã prãm xàj hpikaprâr pa.

Nē koja kaxkwa kamã mẽmoj tanhmã amnhĩ anhĩpêx to nhũm pika nhõ xwÿnhjaja tee ri omu nē kãm ma htÿx kumrêx nē htertet o kuhê.

Koja mẽmoj ã amnhĩ nhĩpêx anē pa rĩ kormã akupÿn mē awÿr wrÿ nhũm mẽmoj piitã hapêx pa. Koja mẽmoj ã amnhĩ nhĩpêx anē.

¹² —E Tirtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkre grành par xwÿj ri mẽmoj tanhmã hkukamã kot amnhĩ nhĩpêx to hã mē ate ixkukjêr xwÿnhnta kot paj hpãnhã mē amã harē ka mē inhma. Koja mē kãm ixkurê xwÿnhjaja mē awÿr mra nē ixtã mē apynê nē tanhmã ixtã mē anhĩpêx to. Nē ma mē pikuprõnh xà hã ixkreja wÿr mē ato mra nē kamã mē kãm tanhmã mē ato kapēr punuj to. Nhũm mē kuma hãmri nē ma mē ato mra nē mē ajagjê. Mē ate ixkôt apa ho apa jakamã koja mē ã mē anhĩpêx anē. Nē mẽ õ pahшти hwÿr mē ato mra nē mẽ kãm tanhmã mē ato kapēr punuj to. ¹³ Tã kêr ka mē

kutã akrĩ nẽ axàmnhĩx mãmri tanhmã mẽ kãm ijarẽnh to ho akrĩ.

14 —Nom kwa kêr ka mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarẽnh to hkukamã tee ri ajamaxpêr o ri mẽ amã mẽ uma hkêt nẽ. Rỳ mẽ ajamaxpêr o: “Hêxta waa nẽ. Tanhmã koja we mẽ kot ixkukjêr ã arĩgrota ã pa we ri mẽ kãm ixkapêr to?” Anhÿr o tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nẽ. ãm amnhĩ kaxyw inhmã pix mã ajamaxpêr tÿx rãhã nẽ. 15 Tanhmã mẽ kot mẽ anhĩpêx to hã arĩgrota ã kot paj tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ inhÿ hã tanhmã mẽ kãm amnhĩ jarẽnh to. Hãmri nhũm mẽ amnhĩ tã mẽ ama nẽ axte tanhmã mẽ ato kapêr to hkukamã tee ri hamaxpêr o kuhê.

16 —Nẽ koja mẽ anhĩpêxã nẽ mẽ akatorxã nẽ mẽ atõ nẽ mẽ akrãmnhwÿjaja. Nẽ kaxyw krĩ hkôt mẽ akwÿjaja ixtã mẽ atã amÿnê nẽ ma mẽ õ pahĩ hwÿr mẽ ato mra nhũm mẽ ajagjê nẽ mẽ akwÿjê pa. 17 Koja mẽ piitã ixtã mẽ akamã gryk nẽ kãm mẽ akurê nẽ. 18-19 Nom mẽ kot ã mẽ anhĩpêx anhÿr mã tã kêr ka mẽ amnhĩ to htÿx nẽ ixkaga hkêt nẽ. Mẽ kot mẽ apar tã ka mẽ kaxkwa kamã akupÿm atĩr kurê kumrêx. Hãmri nẽ ã mẽ kot mẽ anhĩpêx anhÿr xwÿnhjê rom Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nẽ amex rãhã apa ho apa. Mẽ kot tanhmã mẽ ato htã mẽ ate kaxkwa kamã atĩr tũm nẽ apa mã xwÿnh jakamã kwa kêr ka mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o

ri apa hkêt nẽ.

20 —Koja nhÿrmã nhÿhÿnh pôristi ohtõ nẽ mra nẽ Jerujarê hwÿr pøj hãmri nẽ mẽ kãm hipøk pa nẽ kuhê. Ka mẽ ja hã mẽ omu nẽ mẽ kot krĩja grãnh par mã ajamaxpêr kurê kumrêx. 21 Koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê ka mẽ amÿm amnhĩ wÿr mẽ omu hãmri nẽ ajapøj nẽ ma aprõt nẽ amrar kurê kumrêx. Mẽ apê jar pika pê Jutej kamã mẽ apa xwÿnhjaja ka mẽ omu nẽ mẽ kot mẽ apar pymaj ma aprõt nẽ amrar kurê kumrêx. Hixêt prêk wÿr ajapøj nẽ aprõt nẽ ma mra.

—Nẽ kê Jerujarê nhõ xwÿnhjaja mẽ umaj haxwÿja hapøj nẽ ma hprõt nẽ ma mra o mra.

—Nẽ jar kapôt ã ri mẽ pa xwÿnhjaja kê mẽ akupÿm krĩ hwÿr gjêx kêt nẽ. ãm ma mẽ umaj hprõt nẽ mra kurê kumrêx.

22 —Mẽ kot amnhĩ tomnuj mÿrapê koja Tĩrtũm ã mẽ hwÿr mẽ kãm mẽ hkurê xwÿnhjê rẽnh anê. Kapêr ã kagã htũm ra kot mẽ hkukamã ja jarẽnh kot anhÿr. Jakamã koja mẽ nhÿrmã mẽ hkukamã mẽ harẽnh xãja kôt ã mẽ hipêx anê.

23 —No mẽ htujarõ xwÿnhjaja nẽ mẽ hkra karãre xwÿnhjaja koja mẽ kêp mẽmoj omnuj tÿx nẽ. Tanhmã kot mẽ amnhĩ to nẽ hprõt tÿx? Nã pika ja kamã koja mẽ piitã mex kêt nẽ. Mẽ kot amnhĩ tomnuj mÿrapê koja Tĩrtũm ã mẽ hipêx anê. 24 Koja mẽ nhÿhÿnh krĩ hõ

rũm mẽ hwỳr mra nẽ mẽ unê nẽ mẽ hkamnhwỳr o mẽ kupa. Nẽ mẽ hkwyjẽ pynê nẽ ma nhỹhỹm ahpỹnhã mẽ õ pika hwỳr amnhĩ kõt mẽ o pa nhũm mẽ kamã mẽ hkõt pa ho pa. Koja mẽ kęp Ijaew kêt xwỳnhjaja Jerujarẽ o amnhĩpta nẽ ã mẽ hipêx anẽ. Nẽ kamã pa ho pa rãhã nhũm Tĩrtũm nhỹrmã akupỹm nẽ mẽ kator pa. Tã koja mẽ nẽ mẽ kator parja o pa ra akupỹn mẽ awỳr inhnojarêt. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm mẽ kot Jerujarẽ grãnh par xwỳnhjẽ hkukamã harẽnh anẽ.

Akupỹn Jejus wrỳk xwỳj ri mẽmoj kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to

Matêwre 24.29-35; Makre 13.24-31; mããnẽn Sikũn Pêtre 3.10; Apokarip 1.7

²⁵ Nhũm Jejus arĩ hkõt mẽ pa ho pa xwỳnhjẽ mã kapẽr nẽ mẽ kãm:

—Nẽ kot paj nhỹrmã akupỹn mẽ awỳr inhnojarêt nhũm kaxkwa kamã kanhêti nẽ myyti nẽ mytwrỳre axtem tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to. Nhũm gô xujanãr haxwỳja hkoko htỳx jao axpẽn tak tỳx nẽ. Hãmri nhũm pika piitã hkõt mẽ pa xwỳnhjaja kuma nẽ omu nẽ nẽ kãm ma htỳx nẽ mur nẽ htertet nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr.

²⁶ —Nẽ koja Tĩrtũm tanhmã kaxkwa ho àk to nhũm kanhêti piitã pikarêr pa. Hãmri nhũm pika hkõt ri mẽ pa xwỳnhjaja omu nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o

amnhĩ japrãr pa nẽ hikwỳ. ²⁷⁻²⁸ Koja ã mẽmoj amnhĩ nhĩpêx anẽ ka mẽ ja hã omu nẽ akupỹn mẽ awỳr inhnojarêt mã ajamexpêr kurê kumrêx. Hãmri nẽ mẽ kot ixkõt amnhĩ xunhwỳr kêt xwỳnhjẽ rom akĩnh kãm ijapêr arĩt o akuhê.

—Nà kot paj akupỹn mẽ awỳr wrỳ. Kakrã kamã hirã htỳx kãm akupỹn ixihhtỳx kãm mẽ awỳr wrỳ. Hãmri ka mẽ apiitã pika piitã hkõt ano ho ixpumu. Kot paj ã ixwrỳk anẽ hãmri nẽ mẽmoj punuj piitã pẽ mẽ apytãr pa. Jakamã ka mẽ ã mẽmoj kot amnhĩ nhĩpêx anhỹrja ã omu hãmri nẽ tokyx ixkõt axãpirta mã ajamexpêr nẽ akĩnh tỳx nẽ. Anẽ.

²⁹ —E ga mẽ pĩ hpàr mũj pumu.

³⁰ Na hte mẽmo mytwrỳ hã rã nhũm mẽ omu nẽ ô hkukamã hamaxpêr.

³¹ Ja pyrã nẽ koja ã mẽmoj amnhĩ nhĩpêx par anhỹr mẽ ka mẽ omu nẽ akupỹn mẽ awỳr ixwrỳkja mã ajamexpêr kurê kumrêx. ³² Koja akupỹn ixpôx kêt ri mẽ kot ã mẽmoj kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr pumunh xwỳnhjaja kormã piitã htyk kêt ri pa ra akupỹn wrỳ.

³³ —Nẽ koja nhỹrmã pika nẽ kaxkwa wa hapêx pa. Tã no ãm ixkapêr koja wa uràk nẽ aa hapêx kêt nẽ. Koja ãm rãhã ho rãhã. Kot paj aa ihkjê ho tanhmã mẽnh to hkêt nẽ.

³⁴⁻³⁵ —Nẽ kwa mẽ o kora. Mẽ axkãm ajamak rom. Mẽ kot ixkõt amnhĩ xunhwỳr kêt xwỳnhjaja na htem kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to

hprām xà hkôt pix mǎ tanhmǎ amnhĩ nhĩpêx to ho ri pa. Jao ãm amnhĩ xàpkur xà nê amnhĩ to mex xà nê kàxpore pix kukamǎ hamaxpêr o pa. Nê htỳx ri tanhmǎ amnhĩ tomnuj to ho pa. Nê pipānh kām tanhmǎ amnhĩ to ho pa. Tǎ koja mē ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa rǎhǎ pa ra mē haêr pê akupỹn wrỳ nhũm mē tee ri ixpumu nê kām ma htỳx kumrêx. Te tutre htỳx ri harôj kajyr o pa nê rapuuti hwỳr ǎr nhũm kot haê nê unênh nhũm tee kām kator prām pyrāk. Koja mē ã amnhĩ nhĩpêx anê. Nom kêr ka mē ho mē urāk kêt nê. ǎm pa inhmǎ hprām xà hkôt pix mǎ tanhmǎ inhmǎ amnhĩ nhĩpêx to rǎhǎ ho ri apa.

³⁶ —Tǎ kêr ka mē ã mē kot amnhĩ tomnuj o pa anhỹrja kôt amnhĩ nhĩpêx o apa pymaj amnhĩ to Tĩrtũm wỳr rǎhǎ ho apa. Kê tanhmǎ mē ato hihtỳx to ka mē ỹ hǎ ho mē urāk kêt nê. Kêr pa nhỹrmǎ akupỹn wrỳ ka mē ixpumu nê mē kurom amnhĩ kamǎ akahak kêt nê akĩnh tỳx nê man ixwỳr mra. Anê.

Nhũm pre ã Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwỳnhjê jahkre anê.

³⁷ Hāmri nê apkati mē Tĩrtũm mǎ amnhĩ jarênh xà hǎ ixkre kamǎ mē pikuprõnh xwỳnhjê jahkre ho hkrĩ. Nhũm kamàt nhũm hkôt mē pa ho mē pa xwỳnhjê mē mē krĩ rũm hapôj nê ma hixêt prêk pê Oriwêhti hwỳr mra nê kamǎ amnhĩm hikra nê hikwỳ. ³⁸ Nhũm kwỳhtǎ nhũm mē kǎnhmǎ hkrĩ nê ma

akupỹm krĩm mra nê ixkreja wỳr agjê. Hāmri nhũm mē piitǎ hǎ akuprõ nê kot mē ahkre hǎ mar o hkrĩ.

22

Mê kot Jejus ã ãmnênh ã mē harênh

Matêwre 26.14-16; Makre 14.1-2; Juǎw 11.47-57

¹ Tǎ nhũm Ijaew kĩnhǎ arĩgro pê Pasja àhtêp o mō. Pas ã na htem amnepê m Tĩrtũm kot pika pê Ejit pê mē hpāmjê kator mǎ hamaxpêr kaxyw xepên wỳr akuprõ nê hǎ hkĩnh. Na htem arĩgroja jarênh o: “Pas” anhỹr ã harê. Nê mǎânênh harênh o: “Mê pahte pǎw kaxkrit kêt kur ã arĩgro.” Anhỹr o harê.

² Jakamǎ nhũm mē ò patre krǎhtũmjê mē Tĩrtũm kapêr tũm o mē ahkre xwỳnhjaja ra kām Jejus pĩr prām nê. No mē kām hkôt mē kot kapêr mar xwỳnhjê pyma nê. Nê tee ri kot tanhmǎ ho hkukamǎ hamaxpêr nê xepên mǎ:

—Hêxta waa nê. Kwa tanhmǎ kot puj wem ho nê mē kêp kupĩ? Kot puj mē noo mǎ tanhmǎ ho nhũm mē hǎ mē pakamǎ gryk tỳx kumrêx. Anê.

Jut Kariot kot Jejus ã ãmnênh ã harênh

Matêwre 26.14-16; Makre 14.10-11; Juǎw 13.21-30

³⁻⁴ Tǎ nhũm Jut Kariotja. Jejus nhỹ hǎ mē ahkre ho pa xwỳnh pê 12 hō na pre. Tǎ axtem nê tanhmǎ hamaxpêr to nê Satanasti nhỹ hǎ ma mē ò patre krǎhtũm mē Tĩrtũm mǎ amnhĩ jarênh xà hǎ ixkre jamār xwỳnh krǎhtũmjê hwỳr

tê. Hâmri nê tanhmã Jejus o mē mar to nê mē kām:

—E ot pa mē amã Jejus jarēnh o tē. Xà kot paj mē amã hã amÿnê ka mē hpãnhã inhmã amnhĩre nà? Anê.

⁵ Hâmri nhũm mē kuma nê hkĩnh nê. Hâmri nê kām:

—Nà kot paj mē amã amnhĩre.

⁶ Hâmri nhũm mē kot kām amnhĩrer ã harēnh ma nê hkĩnh nê mē kām:

—Tôe. Nà kot paj mē amã ho anê. Anê.

Hâmri nê ma tē nê kato. Nê Jejus pynēnh kaxyw htānopxar o ri hkôt pa. Mē kot mar o pa xwÿnhjê hkàx ã nhÿri unēnh nê ma mē hwÿr o htēm kaxyw.

Jejus kot ÿ hã mē ahkre xwÿnhjê kutã apkur ã harēnh

Matêwre 26.17-25; Makre 14.12-21; Juãw 13.21-30

⁷ Tã nhũm Pasja kato. Amnepēm Ijaewjê nhĩgêtjaja na prem ôwēhti hkrare hkwÿ hpar o pa. Tĩrtũm kot ja hã mē omunh nê Ejit kām mē kām mē hkurê xwÿnhjê nhĩhkra nê mē kator kaxyw nhũm prem ã amnhĩ nhĩpêx anê. Jakamã na htem arĩ mē kêp mē hkanrêhã mē htãmnhwÿjaja arĩgro pê Pas ã axpēn wÿr akuprō nê mē kām hamaxpēr pê mē urak nê ôwēhti hkrare hkwÿ hpa. Hâmri nê pãwti kaxkrit kêt kām kuku. ⁸ Jakamã nhũm Jejus ÿ hã mē ahkre ho mē pa xwÿnhjê wa ho axkrut nê mē amnhĩ kukamã wa kumê. Simãw Pêtre mē Juãwja nhũm wa mē amnhĩ kukamã wa kumê nê wa kām:

—E wa ma mē ixkukamã tē nê mē ixkutêp Pas ã mē panhō hã apê. Anê.

⁹ Hâmri nhũm wa kuma hãmri nê kām:

—Tôe. Nhÿri kot paj we wa tē nê mē akutêp hã apê? Anê.

¹⁰ Hâmri nhũm wa kām:

—Nà wa mãmri ma Jerujarê hwÿr wa tē. Nê hwÿr axà nê mēhō mytita pumunh kurê kumrêx. Nhũm amnhĩm gō ru nê amnhĩ kre hã poti xãm nê o tē. Ka wa omu nê hã ajêt nê ma hkôt ôrkwÿ hwÿr tē. ¹¹ Hâmri nê ixkre nhō dōn pumu nê kām: “E jar na pa wa awÿr tē. Jejus na wa inhmē pa wa awÿr tē. Na awÿr pēr mēnh o: ‘Nhÿri kot paj ixkôt ri mē pa ho mē pa xwÿnhjê mē axpēn kutã Pas ã apku?’ Anê. Na ã awÿr hpēr mēnh anê.” Anê.

¹² —E ã kām akapēr anê kē war ama nê ra war amã ôrkwÿ nhĩmök ã ixkre rax ô jahkre. Kamã ra kaxyw mē paxàpkur xà hã mēmoj piitãã. Ka wa omu hãmri nê mãmri mē ixkutêp kamã mēmoj tã apê. Anê.

¹³ Hâmri nhũm wa kuma nê ma krĩm tē. Ma tē nê hwÿr axà hãmri nê ra kot wa kām mēmoj jarēnh xà hkôt mēmoj piitã omu hãmri nê mē kutêp mēõ hã àpēnh o wa xa.

¹⁴ Tã nhũm myt axà nhũm mē wa hkôt mō nê ixkreta wÿr àpir pa. Hâmri nê apkur kaxyw hkrĩ hpa nhũm Jejus mē ìhkō hã nhÿ. ¹⁵ Hâmri nê mē kām tanhmã amnhĩ jarēnh to nê mē kām:

—E na pa inhmã Pas ã mē anhĩhkō hã ixàpkur prãm nê. Kormã ixte amnhĩ xà htÿx

kām ijamak xwỳj ri. ¹⁶ Kwa mẽ inhma. Kot paj axte mẽ akutã Pas ã ixàpkur kêt ry rax nê. Nom koja nhỹrmã Tĩrtũm akupỹn ixte mẽ ato amnhĩptãr kaxyw inhmẽ hãmri pu mẽ rĩ kormã axte arĩgro mex maatija ã pahkĩnh kãm axpẽn kutã paxàpkur rax nê. Anê.

¹⁷ Nhũm ã mẽ kãm amnhĩ jarẽnh anê nê hpãnhã wĩhti py nê o xa nê Tĩrtũm mã harê nê kãm:

—Pa Papaj. Nà ãm hãmri na ka hte mẽ inhnê mẽ kãm mẽ ixkuré xwỳnhjê pumunh mex nê mẽ ìhkra pẽ mẽ ijapôj. Amex o amex. Anê.

Hãmri nê hpãnhã hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê hõ mã kugõ nê kãm:

—E mĩ. Apy nê mẽ axpẽn pãnhã hkwỳ ho ixkõ. ¹⁸ ãm hãmri na pa mẽ amã amnhĩ jarê. Kot paj axte wĩhti ho ixkõm kêt rãhã nhũm nhỹrmã Inhõ Papaj akupỹn mẽ awỳr inhmẽ. Hãmri pu mẽ rĩ kormã akupỹn ixpõx xà hã arĩgrota ã pahkĩnh rax nê. No ãm ra axtem tanhmã hã mẽ pahkĩnh to. Anê.

¹⁹ Hãmri nê hpãnhã pãwti py nê mã ho anê nê Tĩrtũm mã harê. Hãmri nê ho hkry hpa nê mẽ piitã mẽ kãm òr pa nê mẽ kãm:

—E na pa ã pãwti ho hkry nê mẽ amã òr anê. Koja mẽ ã inhĩpêx anê nê te mẽ kot ixto hkry hpar pyrãk o inhĩpêx pa amnhĩ xà htỳx kamã ijamak kãm ty. Nom mẽ anê kot paj ty. Jakamã kêt ka mẽ ixwakre kamã tõhã axpẽn wỳr akuprõ

nê ixte mẽ ate amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer kaxyw mẽ anê ixtykja mã ajamxpêr pẽ akĩnh nê pãwti hkur o akrĩ. E mẽ mãmri axãmnhĩx aku. Anê.

Nhũm pre ã mẽ kãm amnhĩ jarẽnh anê nhũm mẽ mar pẽ pãwtita hkur o hkrĩ. ²⁰ Hãmri nê ra hkur pa. Hãmri nhũm Jejus axte kopta py nê mẽ kãm:

—Mẽ kot ixpĩr xà hã arĩgro hã koja ixkamrõ axkapĩ. Nom koja mẽ amarĩ ixpĩr nhũm ixkamrõ amarĩ hpikapĩr kêt nê. ãm paa. Pa kot paj mẽ anê mẽ ìhkram amnhĩ jaxà nhũm mẽ ã inhĩpêx anê. Koja ixkamrõ axkapĩ nhũm Tĩrtũm omu nê ixkukwak ri mẽ anê mẽ ate amnhĩ tomnuj piitã te amnhĩ katut kôt rẽnh par pyrãk o hipêx nê mẽ ato hkra. Amnepêm kot ja hã amnhĩ jarẽnh xà hkôt. Jakamã e mẽ ixkamrõ pikapĩrta mã ajamxpêr pẽ wĩhti hkwỳ ho ixkõ. Anê.

Jejus ã mẽ kãm àmnênh xwỳnh jarẽnh

Matêwre 26.21-25; Makre 14.18-21; Juãw 13.18-19

²¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—Nê kot mẽ kãm ixtã àmnênh mã xwỳnhhta na jar mẽ pahkaêx ã mẽ pakutã apkur o nhỹ. ²² Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt koja mẽ tanhmã ixto rax nê ixpĩ. Nom kot mẽ kãm ixtã àmnênh mã xwỳnhhta hêxta waa nê. Á kot inhĩpêx anhỹrja mỳrapê koja

amnhĩ xà htỳx kām hamak rax kumrêx. Anê.

²³ Nhũm pre ã Jejus mẽ kām amnhĩ jarênh anê. Nhũm mẽ kuma nê tee ri axpên pumunh o hkrĩ. Hãmri nê ri axpên kukja nê axpên mã:

—Kwa nà mẽ pahtõ kot pu we ã ri hipêx anê? Nà pa hkêt.

Anhỹr o tee ri axpên kukjêr o hkrĩ.

Mẽ pamã amnhĩ to rũnh prãm kêt ã mẽ pamã karõ

Matêwre 20.20-28; Makre 10.35-45; mããnênh Rõmãn 12.3-5, 12.10, 12.16; Epes 4.2-4; Piripos 2.3-8; Xiakre 4.1-10; Wam Pêtre 5.3

²⁴ Tã nhũm Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja axpên mã tanhmã kapêr to ho hkrĩ nê axpên mã:

—Kwa mẽ pahtõ kot puj wem nhỹrmã pahpê pahi nê mẽ ho amnhĩptàr rax o ri papa? Anê.

Hãmri nê mẽ axpên mã: “Nà pa.” Anê nê nhãnh axpên mã: “Nà kêt paa.” Anê. Hãmri nhũm mẽ nêtãnh axpên mã: “Nà kêt pa kênã.” ²⁵ Anhỹr o axpên mã kapêr o hkrĩ. Hãmri nhũm Jejus tee ri axpên tã mẽ kuma nhũm mẽ ã hamaxpêr anhỹrja kêp omnuj nê nhũm mẽ kãm tanhmã hã kapêr to nê mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Na hte Ijaew kêt xwỳnhjê nhõ pahijaja ã amnhĩnhĩpêx anhỹr o ri pa nê amarĩ hkrĩ xà kamã hkrĩ ho hkrĩ. àhpumunh tỳx jakamã na htem amarĩ ixkre hkre jakry kamã kãm mẽ àpênh xwỳnhjê mã mẽmo mẽ àpênh ã karõ ho hkrĩ. Na htem ã amnhĩnhĩpêx anhỹr o pa.

Nê mẽ kot amnhĩm mex ã harênh kaxyw tanhmã mẽ ho mex to ho pa. ²⁶⁻²⁷ Tã kêr ka mẽ ho mẽ uràk kêt nê. Kêt ãm te amarĩ ri mẽ apa xwỳnh pyràk o axpên nhĩpêx. Ixpyrà nê amarĩ mẽmoj to mẽ kutã anojarêt rãhã ho ri apa. No mẽ ate mẽ ho amnhĩptàr rax kukamã aja-maxpêr kêt nê. ²⁸ Na prem axpên mã ixto hêx nê tanhmã ixto kapêr punuj to htã ka mẽ ama nê ãm mẽ ama nê arĩ ixkôt ri apa rãhã nê. ãm hãmri na ka htem arĩ ixkôt ri apa anê. ²⁹⁻³⁰ Kot paj amnhĩ tã mẽ ato mex rax nê. Na pre ra Tĩrtũm nhỹrmã ixte mẽ ato amnhĩptàr o ixkrĩ kaxyw ixãm. Tã ot pa amnhĩ pyrã nê mẽ pahkwỳ Ijaew kaxyw mẽ axunhwỳ ka mẽ nhỹrmã mẽ piitã mẽ ho amnhĩptàr o apa. Nê mẽ apê ixkrãmnhwỳ hã nhỹrmã ixkutã axàpkur o apa. Anê.

Jejus kot Simãw Pêtre mã kapêr ã harênh

Matêwre 26.31-35; Makre 14.27-31; Juãw 13.36-38

³¹ Tã nhũm Jejus Simãw Pêtre mã kapêr nê kãm:

—Kwa Simãw. Na Satanasti kãm hprĩ hã ixtã mẽ apitã mẽ kamã hamak prãm nê. Tanhmã kot mẽ akrã hto nhũm mẽ ate mẽ kãm ixkurê xwỳnhjê pumaj ixkaga hã kãm mẽ akamã hamak prãm tỳx nê. Jakamã ã kot mẽ anhĩpêx anhỹr kaxyw na pre ra amnhĩ to Inhõ Papaj ma nhũm kãm: “Tõe. Kam nê mãmrĩ tanhmã mẽ kamã ajamak to.” Anê.

32 —Tã ate mẽ umaj ixk-aga nẽ axte ate amnhĩ kaxyw inhmã ajamexpër kêt pymaj na pa ra ato Inhõ Papaj wỳr kãm ixihtỳx nẽ Simãw Pêtre. Jakamã kër ka mẽmo arĩgro hã tee ri ixkaga hã amnhĩ pumu hãmri nẽ tokyx tãm akupỳm ixkõt amnhĩ xãm tỳx nẽ. Kêr kê nhỹrmã akwỳjê hõ tanhmã amnhĩ tomnuj to nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpër ka ja hã omu hãmri nẽ kãm ate tanhmã amnhĩ tomnuj tota jarẽ. Kê mẽ ã ate amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã ajarẽnh ma nẽ apyrà nẽ tokyx akupỳm tãm ixkõt amnhĩ xãm tỳx kurê kumrêx. E kër ka ã akupỳm ixkõt mẽ piitã mẽ hipêx anhỹr o ri apa Simãw Pêtre. Anẽ.

Nhũm pre ã Simãw Pêtre kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkukamã kãm ujarẽnh anẽ.
33 Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã kuma nẽ kãm:

—Kwa nà Pahшти. Kot paj ri akwỳm tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt nẽ. Koja mẽ te ajaxà nẽ apĩ htã kot paj arĩ akõt ri ixpa ho ixpa nhũm mẽ pahto amỹrã nẽ tanhmã pahto. Anẽ.

34 Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Nà koja apkati hkõt krãhyre hkâr kêt ri ka ra mẽ umaj ate ixkõt apa hkêt ã mẽ kãm amnhĩ tã axàprãr o axkrunêpxi kãm ga. Anẽ.

Jejus kot hkwỳjê mã mẽmoj tã karõ

Matêwre 10.5-15; Rukre 9.1-3

35 Hãmri nhũm Jejus arĩ hkõt mẽ pa ho pa xwỳnhjê mã kapër nẽ mẽ kãm:

—E wam ixte mẽ hwỳr mẽ arẽnhã ã na ka prem amnhĩ kõt aparkà hkwỳ ho apa hkêt nẽ. Nẽ kawà jamành nẽ ho apa hkêt nẽ. Nẽ mrykà jamành nẽ amnhĩ kõt ho apa hkêt nẽ. ãm mẽ anhỹ kamã mẽ hwỳr apa hã na pa pre mẽ amã karõ. Tã xàn ka prem ã mẽ hwỳr apa anẽ nhũm mẽ amnhĩ wỳr awỳr kêt nẽ? Nà xà na prem amnhĩ wỳr mẽ awỳ? Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tỳ na prem amnhĩ wỳr mẽ ixwỳ. Mẽ ixte amnhĩ kõt mẽmoj to ixpa hkêt tã na pa prem amarĩ mẽ kutã ixàpkur mex o ri mẽ hkõt ixpa. Anẽ.

36-37 Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tõe. Nà mẽ kot mẽ ato mex tã nom koja mẽ hpãnhã axtem hõ ho mẽ anhĩpêx. Jakamã kër ka mẽ akupỳm mẽ kãm ijarẽnh o apa kaxyw anojarêt hãmri nẽ anhõ mrykà rỳ akawà htu nẽ ma amnhĩ kõt ho apa. Nẽ awapo. Kot kaj mẽ awapo hkêt japêr hãmri nẽ apipro xà ho wẽnẽ nẽ amnhĩm hõ japrõ nẽ ma amnhĩ kõt ho apa. E kër ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ.

—Nẽ Tĩrtũm kapër ã kaga htũm kot ra ixkukamã tanhmã ijarẽnh to nẽ kot ijarẽnh kot:

Koja mẽ hipêx o te mẽ kot amnhĩ tomnuj tỳx xwỳnh nhĩpêx pyrãk. Anẽ.

ã mẽ kot inhĩpêx anhỹr kukamã ijarẽnh kot anhỹr.

Tã na mẽ ra ã inhĩpêx anhÿr kaxyw. Anê.

³⁸ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anê nhũm mẽ kuma nê kãm:

—Ota mẽ panhõ wapohti hamêxkrut Pahihti. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tõe. Nà hãmri. Mẽ amnhĩm axi nê ho amnhĩm mẽmoj to anê. Anê.

Jejus kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh

Matêwre 26.36-46; Makre 14.32-42

³⁹ Tã nhũm Jejus kê axte krĩa rũm kato nê hixêt pê Oriwêhti hwÿr tẽ nê api nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja ma hkôt mra.

⁴⁰ Hãmri nê nhÿri hixêt kahti ri hkrĩ nhũm Jejus mẽ kãm:

—E kwa kêr ka mẽ ixkutêp amnhĩ to Inhõ Papaj wÿr o akrĩ. Kê mẽ ixkôt tanhmã mẽ ato htã ka mẽ amã mẽ uma xàj ixkaga hkêt nê. Arĩ mẽ kutã amnhĩ to htÿx nê akuhê. Anê.

⁴¹ Hãmri nê mẽ kurũm htêm grire nê Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw hkõn krã ho tẽm nê nhÿ. ⁴² Hãmri nê kãm:

—Kwa Papaj. Nà na pa ra amnhĩ xà htÿx kukamã ijamaxpêr nê amnhĩ kamã ixkahak tÿx kumrêx. Inhmã amnhĩ xà kamã ijamak prãm kêt o ijamak prãm kêt. Jakamã kot kaj amã inhnê ho ajapêx prãm nê mãmrĩ inhnê ho ajapêx nhũm mẽ kãm ixkurê xwÿnhjaja tanhmã ixto hkêt nê. Rÿ ko. Kot kaj amã mẽ kot tanhmã ixto hprãm hã kê mẽ mãmrĩ tanhmã inhĩpêx

to. Nom pam inhmã hprãm xà hkôt kêt. Anê.

Nhũm pre ã Jejus amnhĩ to Hipêêxà Tĩrtũm wÿr anê.

⁴³ Hãmri nhũm kuma nê hwÿr kapêr o wrÿk xwÿnhja mẽ nhũm hwÿr wrÿ nê kuri xa. Hãmri nê õxàhkre kaxwÿnh kãm tanhmã ho hihtÿx to.

⁴⁴ Nhũm kê axte amnhĩ to Hipêêxà hwÿr kãm hihtÿx nê. Tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr pê amnhĩ kamã kahak tÿx kumrêx. Jao hã gô rax nê te hkamrô xàhàr pyràk o pikap ahà. ⁴⁵ Hãmri nê kànhmã xa nê akupÿm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê hwÿr tẽ nê mẽ omu nhũm mẽ ra ôt pa nê hikwÿ. Mẽ kot tee ri Jejus kot mẽ kãm amnhĩ jarênhja kukamã hamaxpêr o hkaprĩ nê ôt pa nê hikwÿ.

⁴⁶ Hãmri nhũm Jejus tẽ nê tee ri mẽ omu nê mẽ kumra nê mẽ kãm:

—Kwa nà. Mẽ ri ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Kwa mẽ kànhmã akrĩ nê amnhĩ to Inhõ Papaj wÿr kê mẽ ato mẽ axihtÿx. Hãmri nhũm mẽ tanhmã ixkôt mẽ ato ka mẽ inhÿ hã mẽ kutã amnhĩ to htÿx nê akuhê. Anê.

Mẽ kot Jejus pynênh ã mẽ harênh

Matêwre 26.47-56; Makre 14.43-50; Juãw 18.1-11

⁴⁷ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anhÿr rôm nhũm hkôt pa ho pa xwÿnh pê Jut Kariotja amnhĩ kôt mẽ kot Jejus pynênh xwÿnhjê ho tẽ. Mẽ ho htêm rax nê. Hãmri nê kot Jejus kahti hkôt mÿnh kaxyw hwÿr tẽ ⁴⁸ nhũm amnhĩ tã omu nê kãm:

—Kwa Jut. Xà mẽ kahti hkôt mẽ hamýnh nê mẽ hpār o na htem mẽ kām mẽ hã amýnê? Anê.

⁴⁹ Hāmri nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê hõja tee ri mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ omu hāmri mẽ õ wapota mã hamaxpêr kurê kumrêx nê Jejus mã:

—Kwa Pahihti. Xà kot paj mẽ panhõ wapohti py nê ho mẽ panê mẽ hkwý hpa? Anê.

⁵⁰ Hāmri nhũm hõta kuma nê mẽ kaxyw ja kapa. Nhũm mẽ õ patre maati mã àpênh xwýnhja mẽ hkôt tẽ nhũm omu nê kām wapo ho apê. Nê kot ho hkrã nhĩpônã mã tã kuhpaw nê ho upôk rũm hamak nhĩkjê pix krãhta. ⁵¹ Hāmri nhũm Jejus omu nê nê kām kapêr nê kām:

—Kwa nà ri ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nê. Amarĩ xa. Anê.

Hāmri nê hamakja py nê akupým kām hamak ã kuxi nê ho mex. ⁵²⁻⁵³ Hāmri nê mẽ kot unênh mã xwýnhjê mã tanhmã kapêr to. Mẽ õ patre krãhtũmjê mẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre jamār xwýnhjê krãhtũm mẽ Ijaew nhõ pahijê mẽ nhũm mẽ ho pimràatã mẽ kām kapêr nê mẽ kām:

—Kwa na pa pre apkati mẽ Tĩrtũm nhõrkwý kamã mẽ kām ixkapêr o ixpa ka prem tokyx ixpynênh kêt tã jarãhã te ixte amnhĩ tomnuj xwýnh pyræk o inhĩpêx nê ixwýr wapo nê kô hã akapên nê ixwýr ã atêm rax anê. No âm ra mẽ ate tanhmã ixto kaxyw arĩgro kator kênã. Jakamã kot

kaj mẽ māmri tanhmã amã ixto hprãm xà hkôt māmri tanhmã ixto. Satanasti nhý hã ã mẽ ate inhĩpêx anhýr mã kênã. Anê.

Simãw Pêtre kot Jejus kôt pa hkêt ã kot amnhĩ jarênh

Matêwre 26.69-75; Makre 14.66-72; Juãw 18.15-18, 18.25-27

⁵⁴ Tã nhũm mẽ Jejus pynê nê ma o tẽ. Ma mẽ õ patre maati nhõrkwý hwýr o tẽ. Nhũm Simãw Pêtre ma hapu hã mẽ hkôt hã mẽ omunh o tẽ. ⁵⁵ Nhũm mẽ patre maati nhõrkwý hwýr Jejus o axà nê hkôt gjêx pa hāmri nhũm Simãw Pêtre kĩtare hwýr axà nê mẽ kuri xa. Nhũm mẽ kĩtare kamã amnhĩm kuto nê hã ànhunh o hkrĩ nhũm ⁵⁶ mẽ ãhkô hã ànhunh o nhý. Hāmri nhũm mẽ kām àpênh xwýnh niti hirã kamã hprĩ hã omunh kurê kumrêx nê mẽ kām:

—Xê pêr myti ja kêp Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê hõ na. Anê.

⁵⁷ Hāmri nhũm tee ri amnhĩ tã kuma nê kām mẽ uma nê mẽ kām amnhĩ tã aprã nê kām:

—Tk. Koký. Ixte mēhõ my ata pumunhre hã. Anê.

⁵⁸ Tã nhũm hpãnhã mēhõ myja kām:

—Kwa nà. Âm hāmri na ajarê. Apê Jejus kôt ri mẽ pa xwýnhjê hõ na ka.

Anê nhũm kuma nê kê axte kām:

—Kwa mẽ ri ã amnhĩ krã hkôt ri ixto axêx anhýr kêt nê. Âm ixte aa mēhõta pumunh kêt kumrêx. Anê.

⁵⁹ Tã nhũm ja haxwýja axte omu nê kām:

—Kwa ãm hãmri na mẽ ajarẽ. Apê Jejus kwý hõ na ka. Uràk nẽ te apê Garirej nhõ xwýnh pyràk kênã. Anẽ.

⁶⁰ Hãmri nhũm tee ri kuma nẽ mẽ kãm amnhĩ tã àprãr kãm hihtýx nẽ mẽ kãm:

—Tk. Ixpê Garirej nhõ xwýnh kêt. ãm ixte mẽhõ mũj pumunh kêt kumrẽx tã ka mẽ ãm xatã hkõt ixpa ho ixpa xwýnh ã ixkamnhĩx o akuhẽ.

Anhýrja o ra mẽ kãm amnhĩ tã aprãr o axkrunẽpxi mẽ nhũm krãhyre kà. ⁶¹ Hãmri nhũm Jejus arĩ ixkre kamã ãm tã Simãw Pêtre ho hakẽx nẽ omu. Hãmri nhũm amnhĩ tã no pumu nẽ kot hkukamã kãm ã amnhĩ nhĩpẽx anhýr jarẽnhja mã hamaxpẽr kurê kumrẽx. Krãhyre hkàr kêt ri kot mẽ kãm amnhĩ tã àprãr o axkrunẽpxi hã harẽnhja mã hamaxpẽr nẽ kãnhmã hakry hpar o tẽ nẽ hkaprĩ htýx nẽ. ⁶² Hãmri nẽ hkaprĩ xaj kítare pẽ kato nẽ tẽ nẽ awry hã xa nẽ mýr rax kumrẽx.

Mẽ kot Jejus tak ã mẽ harẽnh

Matêwre 26.67-68; Makre 14.65

⁶³ Hãmri nhũm mẽ kot Jejus pumunh o kuhẽ xwýnhjaja hã hpẽr o axkẽ nẽ htak o kuhẽ. ⁶⁴ Nẽ no hpro nẽ htak nẽ kãm:

—E atak xwýnh nhĩxi jarẽ. Apê Tirtũm Kra hã ate amnhĩ jarẽnh jakamã mãn uràk nẽ axàhpumunh týx. Jakamã e hixi jarẽ. Anẽ.

⁶⁵ Hãmri nẽ xatã haprý nẽ kãm kapẽr punuj nẽ.

Mẽ kot mẽ hkrãhtũm wýr Jejus o htẽm ã mẽ harẽnh

Matêwre 26.57-68; Makre 14.53-65; Juãw 18.19-24

⁶⁶ Tã nhũm myt kator o mõi mẽ nhũm Ijaew nhõ pahijê mẽ patre krãhtũmjê mẽ Tirtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre xwýnhjaja axpẽn wýr pikuprõnh pa. Hãmri nhũm mẽ ma mẽ hwýr Jejus o tẽ. ⁶⁷⁻⁶⁸ Nhũm mẽ omu nẽ tanhmã kot amnhĩ jarẽnh to hã hkukja nẽ kãm:

—Kwa mẽ inhmã amnhĩ jarẽ. Xà ka na apê Tirtũm kot mẽ ixkaxyw axãm xwýnhnta? Xà ka kot kaj Rõm nhõ xwýnhjê pẽ mẽ ixpytã nẽ mẽ ixto amnhĩptar o apa? Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà kot paj tanhmã mẽ amã amnhĩ jarẽnh to ka mẽ ixkõt ajamaxpẽr kêt nẽ. Ixte ãm hãmri mẽ amã amnhĩ jarẽnh tã ka mẽ inhma nẽ ãm inhma. Nẽ kot pa amnhĩ xwar mẽmoj tã mẽ akukja ka mẽ amnhĩ xwar inhmã tanhmã harẽnh to hkêt nẽ. ãm mẽ axêx rom mẽ ate ã ixkukjêr anhýr kênã. ⁶⁹ Tã nom kot paj tokyx ma akupým Inhĩpêêxà Tirtũm wýr api. Hihtýx o hihtýx rãhã nẽ pa ho pa xwýnh na. Jakamã kot paj hwýr api nhũm amnhĩ nhĩhkõ hã inhýr pa upõk rũm mẽ apiitã mẽ ato amnhĩptar o ixkrĩ. Hãmri nẽ nhýrmã paa tanhmã mẽ ajarẽnh to. Anẽ.

⁷⁰ Hãmri nhũm mẽ tee ri kot ã amnhĩ jarẽnh anhýrja ma nẽ kãm:

—Tk. Kwa akatàt kô t mē inhmā amnhī jarē nà. Xà apê Tirtūm Kra na ka? Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Tỳ ixpê Kra na pa. Anē.

⁷¹ Hāmri nhūm mē tee ri ā amnhī jarēnh anhỹrja ā kuma nē axpēn mǎ:

—Kwa mo kaxyw kot puj mē axte mē hkwỳjê japêr nhūm mē tanhmā kot amnhī tomnuj to hǎ harê? Tām kêp Tirtūm Kra hǎ amnhī to hêx nhūm mē pahte pahpiitǎ mar kênǎ. E kwa tokyx pu mē ma Rôm nhō pahihtī hwỳr o tē kê mē pamǎ hǎ amỹnê nē mē pamǎ kupī. Anē.

23

Mē kot pahi Pirat wỳr Jejus o htēm ā mē harēnh

Matêwre 27.1-2, 27.11-26; Makre 15.1-5; Juǎw 18.28-38

¹ Tǎ nhūm mē Jejus o kato nē nhām Pahihti Pirat wỳr o tē. ² Hāmri nē kutǎ ām nē tanhmā kām ho hêx to nē kām:

—E ot pa mē awỳr jahti ho tē. Na hte mē inhmā hêx rǔnh o pa. Mē ixte Pahihti Sesti kapêr kwỳm ri amnhī nhĩpêx prām xǎj tanhmā mē inhmā mēmoj tǎ karō hto ho pa. Nē axtem nē mē ixte Sesti mǎ kǎxpore hkwỳ nhōr kêt ā mē inhmā karō. Nē Tirtūm kot mē pakaxyw kêp mē panhō pahi hǎ ām xwỳnh ā amnhī jarē. Ā na hte mē inhmā amnhī to hêx anhỹr o pa. Anē.

³ Hāmri nhūm Pirat mē kuma nē Jejus pumu nē kām:

—E kwa inhmā amnhī jarē. Xà apê Ijaew nhō pahi na ka? Xà ka na htem amnhī wỳr akām hamak o pa? Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Nà ām hāmri na ka ā ijarēnh anē. Anē.

⁴ Hāmri nhūm Pirat tanhmā hkukjêr to nē tee ri kot amnhī jarēnh ā kuma hāmri nē patre krāhtūmjê mǎ kām:

—Kwa mēmo mỳrapê kot pa tanhmā mē amǎ hǎ ixàmnênh to? Kot tanhmā amnhī tomnuj tore hǎ. Nà kot pa kām inhũre. Anē.

⁵ Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē kot mē kām hǎ àmnênh prām xǎj hǎ kām kapêr kām hihtỳx nē. Nē kām:

—Kwa nà. Na pre hte pika pê Jutej kamǎ tanhmā mē kām hêx to ho pa. Hāmri nhūm mē ra hǎ axpēn kutǎ amnhī xunhwỳ nē hǎ pijapu rǔnh o pa. Tǎ mǎānēn Garirej kamǎ ā amnhī nhĩpêx anhỹr o hkrax nē hpānhǎ amnē mē pahwỳr ā amnhī nhĩpêx anhỹr kaxyw mōr anē. Anē.

Mē kot Eroxo wỳr Jejus o htēm ā mē harēnh

Rukre 9.7-9

⁶ Hāmri nhūm Pahi Pirat mē kuma nē mē kām:

—Kwa xǎ kêp Garirej nhō xwỳnh na? Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Tỳ. Kêp Garirej nhō xwỳnh kênǎ.

⁷ Anē nhūm mē kām:

—Tô mē ma pahihtī Eroxo āxipas wỳr mǎn o tē. Kêp Garirej nhō xwỳnhjê nhō pahi na. Tǎ ra jar Jerujarē kamǎ ham pōj. No axtem ixpê Jutej kamǎ mē pa xwỳnhjê nhō pahi jakamǎ kwa mē ma ô pahita wỳr mǎn o tē kê tām tanhmā mē amǎ ho. Anē.

⁸ Hāmri nhūm mẽ kuma nẽ ma pahi Erox āxipas wỳr o tẽ. Na pre ra Erox āxipasja xatã Jesus jarẽnh ma nẽ kãm omunh prãm nẽ. Kãm aa kot mẽmoj pumunh kêt õ ho anhỳr ã omunh prãm tỳx jakamã nhūm mẽ ma hwỳr o tẽ nhūm omu nẽ hkĩnh nẽ. ⁹ Hāmri nẽ tee ri mẽmoj tã hkukja no nhūm akryk xa nẽ tanhmã kãm nẽ hkêt nẽ. ¹⁰ Hāmri nhūm mẽ õ patre krãhtũmjẽ mẽ Tĩrtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjaja kãm ho kapẽr punuj nẽ ho hẽx kãm hihtỳx nẽ. ¹¹ Hāmri nhūm pahi Erox āxipas mẽ kuma hāmri nẽ õ pōristi mẽ wa kãm kapẽr punuj nẽ hã hpẽr o axkẽ nẽ tanhmã ri haprỳ to. Hāmri nẽ hã hpẽr o pikẽnh kãm kẽp pahi hã mẽ ê mexja py nẽ kãm haxà nẽ akupỹm pahi Pirat wỳr kumẽ.

¹² Na pre Pahi Pirat mẽ Pahi Erox āxipasja wa kãm axpẽn kĩnh kêt nẽ. Tã hāmri nhūm Erox āxipasja tee ri Jesus kot kãm tanhmã amnhĩ jarẽnh to hã mar prãm xaj tee ri hkukamã hamaxpẽr hāmri nẽ Pirat ã hpijaam kaxyw akupỹm hwỳr kumẽ. Hāmri nhūm amnhĩ tã omu hāmri nẽ wa ra akupỹm kãm axpẽn kĩnh nẽ. Nẽ akupỹm axpẽn mã hpẽr o axkẽ nẽ pikunhar o pa pẽ akupỹm axpẽn to hkrãmnhwỳ.

Pirat kot Jesus pĩr ã àmnẽnh Matêwre 27.15-26; Makre 15.6-15; Juãw 18.39-19.16; mããnẽn Atre 3.13-14

¹³ Tã nhūm Pirat akupỹm amnhĩ wỳr mẽ hã karõ. Ijaew

kwỳjaja nẽ mẽ õ pahijaja nẽ mẽ õ patre krãhtũmjaja nhūm akupỹm amnhĩ wỳr mẽ piitã mẽ hã karõ. ¹⁴ Hāmri nhūm mẽ akupỹm hwỳr gjẽx pa nẽ kuhẽ nhūm mẽ kãm:

—E na ka mẽ ixwỳr mytita o tẽ nẽ tanhmã inhmã harẽnh to. Kot mẽ akwỳjẽ mã tanhmã hẽx to ho pa hã harẽ. Tã pa ra jar mẽ anoo mã tanhmã hkukjẽr to nẽ tee ri kot inhmã tanhmã amnhĩ jarẽnh to hã kuma. Te kot amnhĩ to mex xwỳnh pyrãk. Mẽ ate tanhmã ho akapẽr to htã nom kot anhỳr kêt. Kot amnhĩ to mex xwỳnh na. ¹⁵ Pahi Eroxja ra ixpyrà nẽ tee ri tanhmã hkukjẽr to nom nhūm tanhmã kãm nẽ hkêt nẽ. Nhūm tee ri ja hã omu nẽ akupỹn ixwỳr kumẽ. Jakamã kwa mẽmo mỳrapẽ kot paj mẽ amã hã amỹnẽ nhūm mẽ amã kupĩ? Tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã. ¹⁶ Kot paj ãm mẽ kãm anẽ kẽ mẽ htak nẽ kãm ure kẽ mãmrĩ ma tẽ. Anẽ.

¹⁷ Arĩgro pẽ Pas ã na pre hte mẽ õ pahi mẽ kot mẽ ho prẽs nhūm mẽ hkrĩ xwỳnhjaja nhūm pre htem mẽ ho hpỹnh nẽ mẽ kãm ure. Jakamã na pre ã mẽ kãm kapẽr anẽ nẽ kot Jesus tak nẽ kãm urer mã. ¹⁸⁻¹⁹ Nom nhūm mẽ kuma nhūm ja mẽ kẽp omnuj nẽ nhūm mẽ kãm:

—Kwa nà. Apĩ ri. Apĩ nẽ mẽ inhmã Parapas mã mãn anhũre. Anẽ.

Parapas na pre mẽ õ krĩ kamã õ pōristi mẽ pahi Piratja mẽ kutã amnhĩ xãm nẽ kẽp õ pōristi hõxpĩ. Mỳrapẽ na prem ra haxà nhūm hkrĩ ho hkrĩ.

Jakamã nhũm mẽ Pirat kot kãm urer kaxyw ã kãm kapêr anê. ²⁰ Nom nhũm kãm Jejus mã urer prãm jakamã axte hã mẽ hkukja nê mẽ kãm:

—Kwa nom mẽmoj mýrapê kot paj mẽ kãm hã amýnê nhũm mẽ amã kupĩ?

²¹ Anhýr tâ nhũm mẽ kuma nê ãm kuma. Nê xatã kãm:

—Kwa tokyx pĩ kahpa hã anhô kê ty. Anê.

²² Hãmri nhũm tee ri mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tk. Kwa nà. Tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã kot pa kêt hã kunhõ nhũm ty. Nà kot paj ãm mẽ kãm anê kê mẽ htak nê kãm ure kê ma tẽ. Anê.

²³ Hãmri nhũm mẽ xatã hã kãm kapêr kãm hihtýx nê kãm:

—Kwa nà. Pĩ kahpa hã mãn anhô kê ty.

Anhýr o ãm xatã kàx pê àmra kamã kãm hã amýnê.

²⁴ Hãmri nhũm Pirat tee ri mẽ kuma hãmri nê tâ mẽ kãm hprãm xà hkôt mẽ kãm ã amýnê. ²⁵ Hãmri nê mẽ kãm Parapas mã ure. Ra kot pahi Pirat pê õ pôristi kutã amnhĩ xãm nê kêp hõx pĩr tâ nhũm mẽ kãm hprãm xà hkôt akupým kãm ure. Hãmri nê mẽ ìhkram Jejus jaxà. Mẽ kãm hprãm xà hkôt ri mẽ kot tanhmã hipêx to kaxyw.

Mẽ kot pĩ kahpa hã Jejus nhõr ã mẽ harênh

Matêwre 27.31-43; Makre 15.21-32; Juãw 19.17-20, 19.27-31; mããnên Atre 7.59-8.1

²⁶ Tã nhũm pôristijaja Jejus o kato nê ma kapôt mã o tẽ.

Nê kãm õ pĩ kahpa gõ nhũm amnhĩ kaxyw kumý nê o tẽ. Nom mẽ kot htak rax kurê nhũm hirot týx nê nhũm mẽ ja hã omu nê mēhõ kot ho ajuta kaxyw mẽ hkapi ho xa. Hãmri nê Sirên nhõ xwýnh Simãw hkà htyk pumu. Nhũm pre htýx hamakêtkati nê mẽ kutã krĩm tẽ. Hãmri nhũm mẽ haêr pê unê nê kãm Jejus o ajuta kaxyw hã karõ nhũm kãm õ pĩ kahpaja mý nê mẽ hkôt o tẽ.

²⁷ Hãmri nhũm mẽ ohtõ nê Jerujarê rũm Jejus kôt mō. Nhũm mēni hkwyjaja omu nê kãm hkaprĩ xàj mýr o hkôt mō. ²⁸ Hãmri nhũm mẽ mýr ã mẽ kuma nê mẽ ho hakêx nê mẽ omu nê mẽ kãm:

—Kwa nà Jerujarê nhõ xwýnhjaja. Mẽ amã ixkaprĩ xàj amýr kêt nê. Kêt mẽ kamjaja amã amnhĩ kaprĩ xàj mãn mur. Nê mẽ akrajê kamã axukaprĩ xàj mãn mur.

²⁹ Koja mẽ nhýrmã mẽ apê mẽ anhõ krĩ grành pa ka mẽ apunuj nê amnhĩ xà htýx kamã ajamak o ri apa. Nê tee ri mẽ akrajê hkukamã tanhmã ajamxpêr to nê ajamxpêr o: “Hêxta gàa nê. Na ixkrajaja ixpê amnhĩ xà htýx kãm hamak o pa. Kêp apu mẽ hkra hkêt xwýnhjê pyrà nê ixkra hkêt nê ixpa ro nhýx inhmã mex nê. Nhýx pa ixkĩnh nê.” Anhýr o kot kaj mẽ nhýrmã ajamxpêr nom ã ajamxpêr anhýr kaprý.

³⁰ —Nê kot kaj mẽ apiitã mẽmo punujta pymaj tee ri amã tokyx atyk nê ajapêx par prãm kaprý nê axpên mã akapêr o: “Hêxta gàa nê.

Kot kên prêk mûj mē panhĩpy rôrok nē tokyx mē panhĩmex par ronhỹx mē pamã ja mex.” Anhỹr tã no ãm tee ri ã aja-maxpêr anhỹr kaprỹ. ³¹ Nom kêt pa. Aa ixte tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt tã nhũm mē ã inhĩpêx anê. Nom mē ate amnhĩ tomnuj mýrapê koja mē nhỹrmã tanhmã mē ato rax o ã mē kot inhĩpêx anhỹrja jakrenh pa. Hêxta waa nê. Na pa mē akukamã ijamaxpêr nê ixkaprĩ htỹx nê. Anê.

³² Tã nhũm mē ja wa ho hamêxkrut nê tanhmã wa kot amnhĩ tomnuj toja mýrapê Je-jus kôt wa hpĩr kaxyw hkôt mãânên wa o tẽ. ³³ Jakamã nhũm mē ra kên nhĩxêt te kot mē hkrã hi pyrãk xwỹnhhta wýr mē o pøj. Mē kot kãm “mē hkrã hi xà” anhỹr jarênhja wýr mē o pøj. Hãmri nê Je-jus pê ê kapa nê pĩ kahpa hã kuxi nê prek o ãhkra nê hpar o htỹx pa. Hãmri nê kãnhmã pĩ kahpa xãm nê ho htỹx nhũm xa. Hãmri nhũm mē hpãnhã wa kot amnhĩ tomnuj xwỹnhhta mã wa ho anê nê. Nê prek o wa ãhkra nê wa hpar o htỹx pa hãmri nê akutã ho Jejus nhĩjê nê wa ãm nhũm wa ajêt. ³⁴ Hãmri nhũm Jejus kýt pê amnhĩ xà htỹx kumrêx kamã hamak o jêt rãhã mē ho Tĩrtũm wý nê kãm:

—Kwa Papaj. ãm ixtã jajê pumu. Mē kot mēmoj mex pumunh kêt jakamã na mē ã inhĩpêx anê. Jakamã ãm ixtã mē omu nê mē kamã axukaprĩ nê. Anê.

Hãmri nhũm hparpê pôristi hkwyjaja axpên mã ê hkwy ho

pigrãnh kaxyw hã kênre ho jôka ho hkrĩ. ³⁵ Nhũm mē ohtô rax nê Jejus parpê omunh o kuhê. Nhũm mē õ pahijaja mē noo mã hã hpêr o axké nê mē kãm:

—E jahti na pre te kêp mē pakaprĩ xwỹnh ã amnhĩ jarênh o ri pa. Nê Tĩrtũm kot mē pakaxyw ãm xwỹnh ã amnhĩ jarênh o ri pa. Jakamã e kwa pu mē xa nê kot amnhĩ kaxàr nê wrýk kãm omu. Anê.

³⁶ Nhũm pôristi mãânên tanhmã hã hpêr o pikênh to. Nê hparpê kãm wĩhti punuti jahkre nê kãm:

—Kwa wrý nê mē ixkutã ja hkwy ho ixkô nã. Anê.

³⁷ Hãmri nê kãm:

—E apê Ijaew nhõ pahi hã kot kaj amnhĩ kapa nê akupýn wrý. Kwa tokyx pa mē ja hã apumu. Anê.

³⁸ Nhũm pôristija tapti hõ py nê tanhmã hã kagã hto. Nê hã kagã ho:

IJA EW NHÕ PAHI NA JA
Anhỹr o hã kagã hãmri nê Je-jus wýr api nê mý ri kunhõ.

Wa kot Jejus nhĩjê nê wa jêt xwỹnh wa harênh

Matêwre 27.44; Makre 15.32

³⁹ Hãmri nhũm wa kot ãhkô hã jêt xwỹnhhta õ haxwýja kãm kapêr punuj nê kãm:

—Kwa kot kaj apê Tĩrtũm kot mē ixkaxyw axãm xwỹnh hã kot kaj amnhĩ kapa nê wrý. Nê mãânên amnhĩ kôt wa ixto wrý. Anê.

⁴⁰⁻⁴¹ Hãmri nhũm ihõta kuma nê hã kãm akir nê kãm:

—Tk. Kwa amarĩ ajêt. Xà amã Tĩrtũm pyma hkêt ã na

ka ã kêp Krata mã akapêr anê? Nà koja kãm wrÿk prãm nê kot wrÿ. No pajamê pahte amnhĩ tomnuj mÿrapê koja mẽ pahpĩ. No tãm kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt tâ nhũm mẽ amari ã hipêx anê.

⁴² Anhÿr o kãm kapêr hãmri nê Jejus mã kãm:

—Kwa Jejus. Kêr ka nhÿrmã mẽ ixto amnhĩptã hãmri nê inhmã ajamexpêr nê ixkamã axukapri nê ixto mex nê. Anê.

⁴³ Hãmri nhũm kãm:

—Nà kot kajjarãhã ma ixkôt kaxkwa hwÿr api nê hpãnhã ixkuri amex nê atĩr tũm nê apa ho apa. ãm hãmri na pa ã amã ixkapêr anê. Anê.

Jejus tyk ã harênh

Matêwre 27.45-56; Makre 15.33-41; Juãw 19.28-30

⁴⁴ Tã nhũm kaxkwa nhĩpôk ri myt nhÿr mẽ nhũm te ra kamãt pyrãk nhũm kamãt kô rax kumrêx. Nê kamãt kô ho ra hã awry nê. Ja mẽ nhũm akupÿm myt katêr o mō. ⁴⁵⁻⁴⁶ Nom nhũm kormã kamãt kôta ã nhũm Jejus ra htyk kaxyw nê ãmra kamã Tĩrtũm mã kapêr nê kãm:

—E Papaj. Mãmri ixkarō ho amnhĩptã.

Anhÿrja kôt hãmri ty. Pu nhũm Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre kamã hakwakre hã kupêxêja axkjê nê amnhĩ kahê xã mênh kurê kumrêx. Utĩ rax tâ kôt ã axkjê nê amnhĩ kahê xã mẽ. Te Jejus htyk o kot mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê mã Tĩrtũm wÿr pry jakwa kre kahê xã mênh pyrãk o ã

amnhĩnhĩpêx anê. ⁴⁷⁻⁴⁹ Hãmri nhũm mẽ piitã mẽmoj ã kot amnhĩnhĩpêx anhÿr ã omunh o kuhê xwÿnhjaja. Nê kaxyw Jejus krãmnhwÿjaja nhũm mẽ amÿm omunh o kuhê. Nê Garirej rũm mẽni kot Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja mããnên mẽ kuri amÿm hkapri nê omunh o kuhê. Nhũm pôristi krãhtũmjê hōja ã mẽmoj kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã omu nê tee ri hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Pêr ãm hãmri na pre hte tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Tã pa mẽ amari mẽ mar xã hkôt ixtÿx kupĩ. Anê.

Nhũm ã hamaxpêr anhÿrja kôt Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh o xa. Nhũm amari mẽ kuhê xwÿnhjaja mããnên mẽmoj ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿrta pumu nê tee ri hkukamã hamaxpêr o ra kãm ma htÿx nê. Hãmri nê awjanã nê ma akupÿm krĩm mrrar kurê kumrêx.

Mê kot Jejus jaxãr ã mẽ harênh

Matêwre 27.57-61; Makre 15.42-47; Juãw 19.38-42

⁵⁰⁻⁵¹ Tã nhũm axtem Juje pê Arimatej nhō xwÿnhja. Arimatejja pika pê Ijaew kamã na. Nhũm Jujeja kot amnhĩ to mex jakamã Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã na pre hkwyjê rom Tĩrtũm kot mẽ pahwÿr Jejus mênh xwÿnh ã omu nê hkôt hamaxpêr. Kêp Ijaew nhō pahi hō htã hkwyjê hkôt hamaxpêr kêt nê. Jakamã nhũm prem kot Jejus pĩr ã amÿnê nhũm tee ri

harēnh ma nhūm ja kēp om-
nuj nē. ⁵² Jakamā nhūm Jejus
ty nhūm Juje ma pahi Pirat
wyr tē nē ĩ hā kuwý nē kām:

—Pa? E ot pa awýr tē. Kwa
inhmā htyk xwýnhta gō pa
ma o tē nē haxà. Anē.

⁵³ Hāmri nhūm kuma nē
kām kugō nhūm ma o tē nē
haxà. Kaxyw kupēxē hō
py nē ho hkupu nē ma o
tē nē kēn kre kaprý kamā
haxà. Mē kot kormā kamā
mēhō jaxàr kēt nhūm mē
kamā Jejus jaxà. ⁵⁴ Arīgro
pē sēsta hā nhūm prem kupī
nhūm myt xàr o mōr mē
nhūm Juje ma o tē nē haxà.
Ijaew kōt xà hā arīgromnuja
wýr haxà. ⁵⁵ Nhūm Garirej
rūm mēni hkwý kot Jejus
kōt pa xwýnhjaja ma hkōt
mra nē kot haxàr kām omu.
Mē hkuxwaxà ho gregrer
kēt rāhā haxàr kām omu.
⁵⁶ Hāmri nē ma akupým krīm
mra nē kaxyw mē hkuxwaxà
hkwý ho anē.

Tā nhūm apkati nhūm mē
ō arīgromnu pē sap kator
jakamā nhūm mē kormā
akupým hwýr mrar kēt nē.
Hāmri arīgro mex jamār pē arī
hkōkōt o hkrī.

24

Jejus akupým htír jarēnh

*Matēwre 28.1-10; Makre
16.1-8; Juāw 20.1-10*

¹ Tā nhūm apkati nhūm
tōmīk. Hāmri nhūm mēnijaja
kwýhtā kànhmā hkrī nē ma
akupým kēn kreta wyr mē
hkuxwaxà ho mra. ² Hāmri
nē hwýr àhtēp o mra nhūm
ra hakwakre kahē xà raxta
kahē xà hkàx ā xa nhūm mē

tee ri omu. ³ Hāmri nē kēn
kre wýr agjē nē kamā tee ri
Jejus japēr no nhūm kamā
amrakati. ⁴ Nhūm mē tee ri
axpēn pumunh pē hkukamā
hamaxpēr.

Hāmri nhūm Tirtūm kapēr o
wryk xwýnh wa axkrut nē mē
haēr pē mē hwýr kato nē wa
xa. Wa ē jaka nē hirā htýx
kām wa xa. ⁵ Nhūm mē tee ri
wa omu nē kām wa uma htýx
nē. Nē wa umaj hkōn krā ho
rōrōk nē hkrī hpa. Nhūm wa
mē omu nē mē kām:

—Kwa mon ka mē ri mē
htýkjē kamā ra akupým htír
xwýnhta japēr o ri apa? ⁶ Jar
amrakati. Na ra akupým
htír. Kormā Garirej kamā pa
ri kot mē amā amnhī jarēnh
xà hkōt na ra akupým htír.
Mān ka mē arī kot ā mē
amā amnhī jarēnh anhýrja
ā anohtýx japēr. ⁷ Mē kot
unēnh nē pī kahpa hā nhōr
nhūm htyk nē htyk ā apkati
axkrunēpxi hāmri nē akupým
htír ā kot mē amā amnhī
jarēnhta mān ka mē arī hā
anohtýx japēr.

⁸ Anhýr o mē kām kapēr
nhūm mē kuma hāmri nē ra
Jejus kot mē kām ā amnhī
jarēnh anhýrja mā hamaxpēr
kurē kumrēx. ⁹ Hāmri nē
awjanā nē ma akupým krīm
hkīnh nē mra. Nē hwýr pōj nē
mē kot Jejus nhý hā mē ahkre
ho mē pa xwýnhjē mā aw-
jarē. Mē kēp 11 xwýnhtajē mē
kaxyw hkwýjē mā awjarē.
¹⁰ Mēni kot mē kām ujarēnh
xwýnhtajē nhīxi na pre Marir
Matarēn nhūm ja kēp Joanā.
Nē Xiakre katorxà Marir ōta.
Nē kaxyw mēni hōja. Jakamā

nhũm mẽ ma akupỹm Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỹnhjê hwỳr mra nẽ mẽ kãm awjarẽ. ¹¹ Nom nhũm mẽ kuma nẽ ãm mẽ kuma nẽ htỳx ho amnhĩ krã hkôt mẽ kot ri ã harẽnh anhỹr ã mẽ hkamnhĩx nẽ ãm mẽ kuma. ¹² Nhũm Simãw Pêtre hamaxpêr hãmri nẽ kànhmã xa nẽ ma kên kreta wỳr hprôt nẽ htêm kurê kumrêx. Hãmri nẽ tee ri kên kre kaprỹ kamunh o xa nẽ kamã Jejus kupu xà pix pumu nẽ tee ri hkukamã hamaxpêr hãmri nẽ ma akupỹm tẽ.

Jejus kot Emau hwỳr wa mōr xwỹnh wa hwỳr kator ã harẽnh

Makre 16.12-13

¹³ Tã nhũm ra amỹkry ho mō nhũm Jejus kwỳjê hō wa hamẽxkrut nẽ Jerujarẽ rũm kato nẽ ma akupỹm wa õ krĩ pẽ Emau hwỳr wa mō. Jerujarẽ rũm Emau hwỳr ahkrãre. ¹⁴ Jakamã nhũm wa hwỳr pry hã axpẽn mã tanhmã Jejus jarẽnh to ho mō. Kên kre kamã mẽ kot haxàr nhũm ra ã pikunorja nhũm wa axpẽn mã harẽnh o wa mō. Nẽ tee ri hkukamã hamaxpêr o wa mō. ¹⁵ Hãmri nhũm Jejus tãm tẽ nẽ wa hã ajêt nẽ wa hkôt tẽ. ¹⁶ Nom nhũm wa hprĩ hã omunh kêt nẽ. Tỳx ho nhãm mẽhō hã hkamnhĩx nẽ wa arĩ axpẽn mã harẽnh o wa mō. ¹⁷ Hãmri nhũm Jejus hêx rom wa kãm:

—Kwa mẽmon ka wa axpẽn mã harẽnh o wa mō? Anẽ.

Hãmri nhũm wa hkaprĩ kamã kãm harẽ. ¹⁸ Ihō pẽ Kroitija kãm:

—Kwa xà na ka Jerujarẽ kamã ri apa htã kamã mẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx toja jarẽnh mar kêt nẽ? Kurũm amōr kênã na ka ri mẽmoj mar kêt nẽ ri apa. Anẽ.

¹⁹ Hãmri nhũm wa kãm:

—Nà amrakati ixte mẽmoj maare hã. Kwa mo na wehe? Kwa war aprĩ hã inhmã harẽ pa kuma. Anẽ.

Hãmri nhũm wa kãm:

—Nà mẽ kot mẽ ixpê tanhmã Jejus pẽ Najare nhō xwỹnh ta to kênã. Kêp Tirtũm nhỹ hã kapêr jarẽnh o pa xwỹnh na pre. Nẽ Tirtũm nhỹ hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa nhũm prem piitã amnhĩm mex ã harẽ.

²⁰ Tã nhũm mẽ panhō patre krãhtũmjê mẽ mẽ panhō pahijaja axtem nẽ mẽ kãm hã amỹnê. Mẽ kot pĩ kahpa hã nhôr nhũm htyk kaxyw mẽ kãm hã amỹnê. ²¹ Pa prem ixtỳx ho kêp Tirtũm kot mẽ pahwỳr mênh xwỹnh ã hkamnhĩx nẽ kot Rôm nhō xwỹnhjê pẽ mẽ ixpytãr ã hkamnhĩx tã nhũm prem mẽ ixpê kupĩ. Jãã na prem ã hipêx anẽ nẽ kupĩ. Na ra htyk ã apkati axkrunêpxi.

²²⁻²³ —Nẽ jarãhã kwỳhtã mẽni hkwỳjaja ma haxàr xà hã kên kre hwỳr mra nẽ xep tee kamã hapêr nẽ omunh kêt nẽ. Xep ãm Tirtũm kapêr o wrỳk xwỹnhja wa ho axkrut nẽ wa omu nhũm wa xa. Nhũm mẽ kãm ra akupỹm htĩr ã harẽ nhũm mẽ akupỹn mẽ ixwỳr mra nẽ mẽ ijaêr pẽ mẽ inhmã harẽ. ²⁴ Hãmri nhũm mẽ ixkwỳjaja ma mẽ hpãnhã

kẽn kreta wỳr mra nhũm ra mẽ kot harēnh xà hkôt tee ri kamā hapēr nom nhũm kamā amrakati kumrēx. Anē.

²⁵ Hāmri nhũm Jejus amnhĩ tã wa kuma nē wa kãm tanhmã amnhĩ jarēnh to nē wa kãm:

—Hêxta waa nē. Pēr ãm mẽ ate mẽmoj mã ajamaxpēr tỳx mex kêt kumrēx. Na pre ra Tirtũm nhỹ hã kapēr jarēnh xwỳnhjaja Tirtũm kapēr ã kagà htũm kamā ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹrja kukamã hprĩ hã harē nē hã kagà. Mẽ akukamã mẽ anhĩgêjtê mã harē nē hã kagà. Tã ka mẽ kormã aprĩ hã mar tỳx kêt nē.

²⁶ Kêt mẽ anê na Tirtũm kot ãm xwỳnhhta ty. Tã ra akupỹm htĩr nē akupỹm kaxkwa hwỳr àpir kaxyw. Kot mẽ ato amnhĩptàr kaxyw ra akupỹm hwỳr àpir mã. ²⁷ Amnepêm na pre finat Mojesja tanhmã hkukamã mẽ anhĩgêjtê mã harēnh to nē hã kagà. Nē hprĩ hã harēnh o pa. Nhũm hpãnhã Tirtũm nhỹ hã kapēr jarēnh o mẽ pa xwỳnhjaja ma anê nē mẽ kãm harēnh o pa. Anē.

Nhũm pre ã Jejus wa hkôt hprĩ hã wa kãm amnhĩ jarēnh anhỹr o tẽ. Te ho nhãm mẽhõ jarēnh pyræk nom tãm wa kãm amnhĩjarēnh o wa hkôt tẽ. No nhũm kormã wa hprĩ hã kêp Jejus ã omunh kêt nē.

²⁸⁻²⁹ Nhũm ã wa kãm amnhĩ jarēnh anhỹr o mõi rãhã nhũm mẽ ra wa õ krĩ hwỳr hpõx o mõi. Nhũm ra kamãtre nhũm Jejus te kot wa rer nē nhỹhỹm ma htēm kaxyw

pyræk o amnhĩ nhĩpêx nhũm wa tee ri omu nē kãm:

—Kwa xà kot kaj wa ixre nē ma tẽ? Ra kamãt o mõi kênã. Kwa ma wa ixkôt tẽ nē wa inhõrkwỹ kamã mãn wa ixri pøj. Anē.

Hāmri nhũm wa kuma nē ma wa hkôt tẽ. ³⁰ Nē mẽ wa õrkwỹ hwỳr pøj nē hwỳr agjê. Hāmri nē apkur kaxyw hkrĩ nhũm Jejus tãm pãwti py nē Tirtũm mã harē nē hpãnhã ho axkjê nē wa kãm kugõ. ³¹ Hāmri nhũm wa atã kêp Jejus ã omunh kurê kumrēx. Jao nhũm wa kêp akunok nhũm wa tee ỹr xà kamã hapēr nhũm hkaprỳ mex nē xa. ³² Hāmri nhũm wa tee ri axpên pumu nē ri hkukamã hamaxpēr nē axpên mã:

—Hêxta waa nē. Xep tãm na. Tãm na pahkôt mõi nē pry hã hprĩ hã pamã Tirtũm kapēr ã kagà jarē pu hkôt pahkĩnh nē mar o mõi. Hêxta waa nē. Xep tãm na. Anē.

³³⁻³⁵ Hāmri nē wa kãnhmã xa nē kato nē ujanãr kurê kumrēx. Hāmri nē ma akupỹm Jerujarē hwỳr wa hkwyjê hwỳr tẽ. Nē mẽ hwỳr pøj nē axà. Nhũm Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnh pẽ 11jaja ra axpên wỳr akuprõ nē hkrĩ. Mẽ hkwyjê mẽ axpên wỳr akuprõ nē axpên mã tanhmã Jejus jarēnh to ho hkrĩ. Hāmri nhũm wa mẽ hwỳr axà nhũm mẽ wa omu nē wa kãm:

—Kwa na xep ra Jejus akupỹm htĩr nē Simãw Pêtre hwỳr kato. Anē.

Hāmri nhũm wa mẽ kuma nē mẽ kãm:

—Tỳ na akupỹm htĩr kênã. Na pa wa ijaxwỹja ham omu. Na pry hã wa ixtã ajêt nẽ ma wa ixkõt mō nẽ wa inhõrkwỹ kamã pøj. Hãmri pa mẽ ixàpkur kaxyw ixkrĩ nhũm pãwti py nẽ Tĩrtũm mã harẽ nẽ ho axkjê nẽ wa inhmã kugõ pa wa ixprĩ hã kęp Jejus ã omunh kurê kumrẽx. Ixprĩ hã omunh jao nhũm wa ixpê hapêx. Anẽ.

Jejus kot hkwyjê piitã hwỳr kator ã harẽnh

Matêwre 28.16-17; Makre 16.14; Juãw 20.19-23

³⁶ Nhũm mẽ kormã axpẽn mã Jejus jarẽnh o hkrĩ rôm nhũm tãm nhỹhỹnh mẽ hwỳr axà nẽ xa. Mẽ haêr pẽ mẽ hwỳr nhỹhỹnh axà nẽ mẽ kãm:

—Pa? Xàn ka mẽ arĩ akrĩ? Anẽ.

³⁷ Hãmri nhũm mẽ amnhĩ jaêr pẽ omunh jao kãnhmã hakryk hpar o mra. Jao hakryk kãm ma htỳx kãm omunh o hkrĩ. ³⁸ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Kwa mon ka mẽ amã ixpyma kamã tee ri ixpumunh o akrĩ? Kwa mẽ ixkarõ hã ixkamnhĩx nẽ amã ixpyma hkêt nẽ. ³⁹ Na pa akupỹn inhĩ ho mẽ awỳr ixkato nẽ xa. Ga mẽ inhĩhkra kamã prek tatak xàja pumu. Nẽ ixpar kãm omu. Kwa mẽ amã ixpyma hkêt nẽ. E mẽ mãmrĩ mra nẽ anhĩhkra ho ixkupê. Kęp apu ixkarõ hpix ronhỹx ka mẽ inhĩ kupênh kêt nẽ. Mo mẽhkarõja ĩ? Nà na pa akupỹm ixtĩr nẽ inhĩ ho mẽ awỳr ixkato. Anẽ.

⁴⁰ Hãmri nẽ mẽ kãm amnhĩ nhĩhkra hpê nẽ mẽ kãm

amnhĩ par pẽ. ⁴¹ Tã nom nhũm mẽ arĩ akryk omunh o hkrĩ. Mẽ kot omunh nẽ hkĩnh tã tee ri omunh o hkrĩ. Hãmri nhũm tee ri ja hã mẽ omu nẽ mẽ kãm:

—E kwa mẽ inhmã mẽmoj japêr pa kukrê. Anẽ.

⁴² Hãmri nhũm mẽ kãm tep gøj kãm ãmta gõ ⁴³ nhũm kupy nẽ hkur o nhỹ nhũm mẽ arĩ hã omunh o hkrĩ. Jao ra akupỹm htĩr ã omunh kurê kumrẽx.

Jejus akupỹm nojarêt nẽ hkwyjê mã mẽmoj tã karõ

Matêwre 28.18-20; Makre 16.15-18; mãânên Atre 1.6-8

⁴⁴⁻⁴⁵ Hãmri nhũm Jejus hprĩ hã mẽ kãm Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot hkukamã harẽnh ã amnhĩ jarê nẽ mẽ kãm:

—Nà kormã ixtyk kêt ri na pa pre ixprĩ hã mẽ amã amnhĩ kukamã amnhĩ jarê. Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot tanhmã mẽ kot inhĩpêx to hkukamã ijarênhja. Na pre finat Mojes Tĩrtũm nhỹ hã ixkukamã tanhmã ijarênh to. Nẽ Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwỳnhjaja Mojes mỳr pẽ haxwỹja ixkukamã tanhmã ijarênh to. Nẽ Tĩrtũm mex o mex ã mẽ grer ã kagà xwỳnhjaja haxwỹja ixkukamã tanhmã ijarênh to. Jajê piitã na prem Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kamã ixkukamã ijarê.

⁴⁶ Nẽ ijarênh o:

Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwỳnh pẽ Krisja koja nhỹrmã ty. Nẽ htyk o apkati axkrunêpxi nẽ akupỹm htĩr.

Anhÿr o mẽ kot ijarēnh. Tā pa ra mẽ kot ixkukamā ijarēnh xà hkôt ā mẽ anē amnhĩ nhĩpêx anē.

⁴⁷ —No ãm Tĩrtũm kapēr ā kagà htũm kot papxpix ixkukamā ijarēnh kêt. Kamā mãânēn mẽ kajaja tanhmā mẽ akukamā mẽ ajarēnh kute. Mẽ apê ixkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja ixwakre kamā tanhmā mẽ ate inhmā amnhĩ nhĩpêx to ho apa hkukamā tanhmā mẽ ajarēnh kute. Nẽ mẽ ajarēnh kot:

E mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja. Kêr ka mẽ ma pika piitā hkôt mẽ kãm Tĩrtũm kot mẽ awÿr mēnh xwÿnhja jarēnh o ri mẽ hkôt apa. Mẽ kot mẽ amar nē amnhĩ tomnuj kaga nē Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwÿr kaxyw. Kêr kê Tĩrtũm ja hã mẽ omu nē amnhĩ katut kôt mẽ kot amnhĩ tomnuj rēnh pa. E kêr ka mẽ ma krĩ piitā hkôt mẽ kãm ā ja jarēnh anhÿr o ri mẽ hkôt apa. Krĩ pē Jerujarē kumrēx kãm hãmri nē rĩ kormā pu hã krĩ kuhê xwÿnh piitā hkôt ajapôj nē mẽ kãm harēnh o ri apa. Anē.

Ā Tĩrtũm kapēr ā kagà htũm kot mẽ akukamā mẽ ajarēnh kot anhÿr. ⁴⁸ Tā kêr ka mẽ ā mẽ kãm tanhmā ijarēnh to ho ri apa anē. ⁴⁹ No ãm kormā. Kêr paj ma akupÿm kaxkwa hwÿr api hãmri nē amnhĩ pãnhã mẽ awÿr Tĩrtũm Karō rē mãn. Tĩrtũm kot

ixte amnhĩ nhĩpêx ā ijarēnh xà hkôt kot paj amnhĩ pãnhã mẽ awÿr kurē. Tā kêr ka mẽ kormā krĩ ja kamā kutêp apa. Kêr kê mẽ awÿr wrÿ nē mẽ amā agjê ka mẽ rĩ kormā anhgrà nē ma ÿ hã mẽ kãm ijarēnh o ri mẽ hkôt apa. Anē.

Jejus kot akupÿm kaxkwa hwÿr àpir ā harēnh

Makre 16.19-20; mãânēn Atre 1.9-11

⁵⁰ Tā nhũm Jejus Jerujarē rũm hkôt mẽ pa ho pa xwÿnhjê kator nē ma krĩ pē Petãn wÿr mẽ o mō. Nẽ kormā hwÿr mẽ o mōr ri nhÿri mẽ o xa nē kãnhmā ìhkra pē nē mẽ ho Tĩrtũm wÿ. ⁵¹ ā mẽ ho hwÿr anhÿrja rôm nhũm Tĩrtũm amnhĩ wÿr ho àpir o mō nhũm mẽ noo mã ma akupÿm tēn api. ⁵² Hãmri nhũm mẽ kãm mex o mex ā harēnh pē ma akupÿm àpir kãm omunh o kuhê. Nhũm ma tē nē mẽ kêp kakrãm axà nē mẽ kêp akunok. Hãmri nhũm mẽ awjanā nē ma akupÿm Jerujarē hwÿr hkĩnh nē pa. ⁵³ Hãmri nē apkati mẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkre hwÿr agjê nē kamā Tĩrtũm mã mex o mex ā harēnh o hkrĩ rãhã nē.

Tā ãm ja pix ixkrãmnhwÿ Teopre. Ixpê Rukre na pa awÿr kagàja nhĩpêx nē kamā Jejus kot tanhmā amnhĩ nhĩpêx to hã harē nē hã kagà nē awÿr kumē.

Juãw Juãw kot tanhmã Jejus kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kagà

Juãw na pre kagàja nhĩpêx. Na pre mãânên Wam Juãw nê Sikũn Juãw nê Hapuhã Juãw nê Apokarip nhĩpêx. Juãw Paxis kêt axtem Juãw õ. Nê Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê hõ na pre. Nê ÿ hã mẽ ahkre ho pa xwỳnhjê hõ na pre. Nom kormã ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa hkêt ri na pre kêp tep kanhêr xwỳnh. Nê kêp Jejus kràmnhwỳ mex na pre. Jakamã na pre kagàja nhĩpêx nê kamã Jejus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx hã harê nê hã kagà. Nê tanhmã kapêr to hã kagà.

Na pre Jejus kêp Tĩrtũm Kra hã harê nê hã kagà. Nê ãm pix kukwak ri Tĩrtũm wa kuri mẽ pahĩr tũm nê mẽ papa ho mẽ papa hã harê nê hã kagà. ã na pre Juãwja mẽ pamã Jejus jarê nê hã kagà anê.

Jejus te kot Tĩrtũm pyrãk ã harênh

Matêwre 1.23; Juãw 8.12, 8.58, 10.30, 20.28; mãânên Atre 10.36; Sikũn Korĩt 4.4; Piripos 2.6-11; Korosê 1.13-17, 2.9; Xitre 2.13; Eprêw 1.1-4; Wam Juãw 1.1-4, 5.20; Apokarip 1.17-18

¹ Amnepê mã kormã mẽmoj kêt ri nhũm kot Tĩrtũm kapêr o amnhĩrĩt xwỳnhja Tĩrtũm

kôt pa ho pa. Te kêp uràk nê pa. Wa kot amnhĩ nhĩpêxja ãm tipxi. Nê wa àhpumunh ãm tipxi. Nê wa hkarõ mãânên ãm tipxi. ãm wa tipxi rãhã nê pa ho pa. ² Kormã mẽmoj kêt ri na pre Tĩrtũm kapêr o amnhĩrĩt xwỳnhhta Tĩrtũm kôt ri pa ho pa. ³ Nê Tĩrtũm nhỹ hã na pre mẽmoj piitã hã apê nê ho kato. Jao pyka ho kato nê kaxkwa ho kato nê gô xujanãr o kato. Nê kamã mẽmoj piitã Tĩrtũm nhỹ hã ho kator pa. Kop apu mẽmoj to kator kêt ronhỹx mẽmoj amrakati kumrêx.

⁴ Nê Tĩrtũm o amnhĩrĩt xwỳnhhta pix kukwak ri na hte mẽmoj piitã htĩr nê pa. Nê ãm pix kukwak ri na htem Tĩrtũm ri htĩr tũm nê pa ho pa. Nê te myyti kot mẽ pamã mẽmoj piitã hirã ho pa pu mẽ kukwak ri mẽmoj piitã omunh mexja pyrã nê na pre hte mẽ pahpiitã mẽ pamã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw nê mẽ pajamaxpêr nyw o amnhĩrĩt pu mẽ pahprĩ hã mar mex nê. ⁵ Ja kaxyw na pre wrỳ nê ri mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa. Jao mẽ kot amnhĩ nhĩpêx nyw jarê nhũm mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjaja tee ri kuma nê kãm mar prãm kêt nê. Nê tee ri kãm kapêr o hapêx prãm kaprỳ.

Juãw Paxis kumrêx kot tanhmã Jejus jarênh to hã harênh

Matêwre 3.1-3; Makre 1.1-4; Rukre 3.2-6

⁶ Tã nhũm kormã Jejus mẽ kãm kapêr o pa hkêt ri nhũm Juāw Paxis kumrêx mō mẽ hkukamã Tirtũm nhỹ hã mẽ kãm tanhmã harênh to ho pa. ⁷ Mẽ kãm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx nyw nhõr xwỳnh pê Jejus Kris kukamã mẽ kãm harênh o ri mẽ hkôt pa. Mẽ kot mar mẽ amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr kaxyw. ⁸ No Juāw Paxisja na pre hte mẽ kãm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx nyw nhõr o pa hkêt nẽ. Na pre ãm kot mẽ kãm õr xwỳnhhta kukamã mẽ kãm harênh o pa. ⁹ Jakamã na pre hte mẽ kãm harênh o ri pa mẽ mẽ kãm harênh o:

—E ot pa mẽ amã mẽhõ jarênh o ri ixpa. Kot mẽ pamã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw nhõr xwỳnhhta. Kojã tokyx mẽ pakamã pøj pu mẽ omu. Kojã pøj nẽ mẽ piitã mẽ kãm Tirtũm kapêr jarênh o ri pa. Mẽ pahte pahprĩ hã mar mex kaxyw. Anẽ.

Tirtũm kot mẽ ho hkra hprãm xwỳnhjê jarênh

Rõmãn 8.14; Karatas 3.26; Epes 1.5

¹⁰ Tã nhũm Jejus man kot mẽmoj piitã ho kator xwỳnhhta wỳr wrỳ nẽ mẽ hkôt ri pa. No nhũm mẽ kot kêp mẽmoj piitã ho kator xwỳnh ã omunh kêt jakamã na prem kapêr ma mẽ ãm kuma mẽ amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nẽ. ¹¹ Na pre wrỳ nẽ mẽ pakamã ã ho kato. Kêp mẽ pahpiitã mẽ pahto kator xwỳnh tã nhũm mẽ ohtõ nẽ omu mẽ ãm omu mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. ¹² Na prem ãm grêre mẽ

kuma mẽ amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr mẽ hkôt amnhĩ xunhwỳ. Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ omu mẽ mẽ kãm:

—E nã ãm hãmri. Ra mẽ ate amnhĩ kaxyw ixkôt aja-maxpêr mẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳr jakamã na ka mẽ ixkukwak ri apê Tirtũm kraa. Anẽ.

¹³ Na htem ã kêp Tirtũm kra hprãm xàj Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr anẽ. No na htem mẽ katorxã nhõxã hkre rũm hapõx kôt kêp Tirtũm kra hkêt nẽ. Rỳ amnhĩ krã hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kukwak ri kêp hkra hkêt nẽ. ãm Tirtũm tãm kot mẽ ho hkra pix kukwak ri na htem kêp hkra.

Jejus wrỳk mẽ ã ho kator ã harênh

Matêwre 1.20; mããnẽn Rõmãn 1.2-4; Piripos 2.6-7; Eprêw 2.9, 4.15; Wam Juāw 4.2

¹⁴ Jakamã na pre Tirtũm o amnhĩrit xwỳnhhta mẽ pahwỳr wrỳ nẽ mẽ pakamã ã ho kato mẽ mẽ pakamã pa. Kêp Tirtũm Kra hã pixi mex na pre. Nẽ kot amnhĩ nhĩpêxja te Tirtũm kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Urãk mẽ mex o mex. Nẽ urãk mẽ mẽ pakutã nojarêt xwỳnh. Na pre hte katat kôt Tirtũm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa. Pa prem kuma mẽ mex o mex ã omu.

¹⁵ Nhũm Juāw Paxis na pre hkukamã mẽ kãm harênh o ri pa mẽ mẽ kãm:

—E ra ixte mẽ amã harênh o ri ixpa xwỳnhhta na ra pøj. Te pa ixte wa mẽ ixkator pyrãk nom amnepê mã kormã ixkêt ri nhũm hũr rãhã mẽ pa ho pa. Ham ã ho kator tã kêp

Tirtũm Kra jakamã uràk nẽ rãhã ho rãhã hã pa xwýnh na. Jakamã kot amnhĩ to rax o kot ijakrenh par. Anẽ.

16 Nẽ kêp mẽ pakutã no-jarêt rãhã nẽ pa ho pa xwýnh jakamã na hte mẽ pahto mex rãhã pu mẽ kukwak ri pamex nẽ ri papa ho papa.

17 Na pre finat Mojesja mẽ panhĩgêjtjê mã Tirtũm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa nẽ mẽ kãm:

—Na pre Tirtũm mẽ pahte tãm amnhĩ nhĩpêx o papa hã mẽ pamã karõ. Jakamã kot puj mẽ kot mẽ pamã mẽmoj tã karõ xà hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o papa nẽ ra tãm amnhĩ nhĩpêx o papa. Anẽ.

Nhũm pre Mojesja ã mẽ kãm kapêr o pa anẽ. Hãmri nhũm mẽ kuma no ãm tee ri kãm Tirtũm kôt tãm amnhĩ nhĩpêx o pa hprãm kaprÿ. Jakamã nhũm hpãnhã Jesus Krisja wrÿ nẽ mẽ pamã kapêr õ ho kapêr o pa nẽ mẽ pamã:

—E mẽ ate Tirtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o apa hkêt tã nhũm arĩ kãm mẽ ajapê nẽ. Nẽ kãm mẽ ato mex prãm. Jakamã kot kaj mẽ amnhĩ to awÿ nhũm tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ ra tãm ri amnhĩ nhĩpêx o apa. ãm hãmri na pa ã mẽ amã ja jarênh anẽ.

Anhÿr o mẽ pamã Tirtũm kapêr jarênh o pa. Tirtũm kapêr na mex o mex.

18 Nẽ aa mẽ pahtõ mẽ pahte pano ho Tirtũm pumunh kêt. ãm Kraja pix na kot no ho omunh. Kaxkwa kamã kuri ri pa ho pa jakamã kot omunh mex. Nẽ te kot

Hipêêxàja pyràk jakamã na pre wrÿ nẽ hprĩ hã tanhmã kute hã mẽ pamã harênh o pa. Jakamã na pu mẽ ra pahpiitã Tirtũm kot amnhĩ nhĩpêx ã omu nẽ mar mex nẽ.

Juãw Paxis kot mẽ kãm Je-jus jarênh o pa hã harênh

Matêwre 3.1-12; Makre 1.1-8; Rukre 3.15-17; mããnên Atre 19.4

19-28 Na pre Juãw Paxis ma hkwÿjê hkôt mẽ kãm Jejus jarênh o pa nhũm mẽ hkwÿjjaja kuma nẽ amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr nẽ hkôt amnhĩ xunhwÿ. Hãmri nhũm Juãw Paxis ja hã mẽ omu nẽ Tirtũm mã mẽ hkrã kumrã. Pyhti pê Jotãw nhĩkjê hã krĩ pê Petãn tã ri mẽ hkrã kumrãr o pa. Hãmri nhũm krĩ pê Jerujarê kamã Ijaew krãhtũmjaja harênh ma nẽ ma hwÿr hkwÿjê rẽ. Mẽ kot tanhmã hkukjêr to nhũm kot mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarênh to kaxyw. Jakamã nhũm mẽõ patre hkwÿjê mẽ Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kamã mẽ ho ajuta xwýnh kwÿjê mẽ Parijew nhõ xwýnh kwÿjê mẽ nhũm mẽ ma hwÿr mra. Juãw Paxis wÿr mra nẽ omu nẽ kãm:

—Pa. E ot pa mẽ awÿr mra. Kwa mẽ inhmã amnhĩ jarê. Apê mẽ atõ na ka we? Xà ka na apê Tirtũm kot mẽ ixkaxyw axãm mã xwýnhhta na ka nà? Xà ka na pa htem amnhĩ wÿr akamã ijamak o ixpa? Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm: “Nà pa hkêt.” Anẽ hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tô mãn xep apê amnepê mã Tirtũm nhỹ hã kapêr jarênh xwýnh pê finat Erisja. Hã na ka tanhmã amnhĩ to nê akupỹm atĩr nê mẽ ixkõt apa nà? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà ixpê Eris kêt. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tô mãn xep apê finat Mojes kot mẽ kãm harênh o pa xwýnhnta na ka nà? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê kê axte mẽ kãm:

—Nà ixpê tãm kêt. Anê.

Hãmri nhũm mẽ tee ri kot ã amnhĩ tã aprãr anhỹrja ma nê kãm:

—Kwa apê jajê hõ hkêt tã na ka hte mẽ hkrã kumrãr o ri apa. Kwa nã akatãt kõt mẽ inhmã amnhĩ jarê. Pa mẽ ama nê ma akupỹm mra nê mẽ kot awýr mẽ ixrênh xwýnhjê mã tanhmã ajarênh to. Tanhmã na ka hte mẽ kãm amnhĩ jarênh to ho ri apa? E kwa mẽ inhmã amnhĩ jarê pa mẽ ama. Anê.

Hãmri nhũm tã hprĩ hã mẽ kãm amnhĩ jarê. Amnepê mã mẽ hkukamã Tirtũm nhỹ hã kapêr jarênh xwýnh pê finat Ijais kot hkukamã tanhmã harênh to nê hã kagà xà hkõt nhũm mẽ kãm amnhĩ jarê nê mẽ kãm:

—Tõe. Nà kot paj ixprĩ hã mẽ amã amnhĩ jarê ka mẽ inhma. Amnepêm Tirtũm kapêr jarênh xwýnhjê hõ pê finat Ijaisja na pre hte mẽ kãm mêhõ hkukamã harênh o ri pa. Mêhõ kot mẽ panhõ Pahĩhti hkukamã htêm nê kapõt ã kutêp mẽ kãm harênh o pa xwýnhnta nhũm pre hkukamã

harênh o ri pa. Nê mẽ kãm harênh o:

Koja nhỹrmã mêhõja kapõt ã mõn pøj nê mẽ kãm tanhmã ujarênh to ho ri pa. Nê mẽ kãm ujarênh o: “E mẽ inhma. Koja Tirtũm tokyx mẽ pahwýr mẽ panhõ Pahĩhti mẽ nhũm wrý nhũm mẽ piitã omu. Jakamã kwa mẽ tokyx kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Te ho mẽ kot mêhõ kutêp pry ho mex pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o ri pa. Jao amnhĩ nhĩ ho tãm amnhĩ nhĩpêx nê tãm axpên nhĩpêx o ri apa. Pahĩhtita kutêp.”

—Anhỹr o na pre hte finat Ijaisja kot Pahĩhti hkukamã harênh o ri pa xwýnhnta kukamã harênh anê. Tã paa. Pa na pre Ijaisja ã ixkukamã ijarênh anhỹr o pa. Pa na pa hte ã Pahĩhti kutêp mẽ kãm harênh o ri ixpa anê. Tã ã ixte harênh anhỹr xwýnhnta na ra mẽ pakamã pa ka mẽ kormã ja hã omunh kêt nê. Kukamã na pa hte mẽ piitã mẽ kot hkõt amnhĩ xunhwýr ã mẽ omunh kaxyw gô pix o mẽ hkrã kumrãr o ri mẽ hkõt ixpa. Nom na pre ra mẽ pahwýr Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnhnta tãm mẽ pahwýr wrý. Ahpumunh tỳx o kot ijakrenh jakamã na pa hte ãm kukwak ri ixpa nê amnhĩ tã hã ixpijaãm o ri ixpa. Anê.

*Juãw Paxis kot mē kām Je-
jus jahkre hã harēnh*

*Matêwre 3.11; Makre 1.10;
Rukre 3.22*

²⁹ Tã nhũm apkati nhũm Juãw Paxis amnhĩ wÿr Jejus pumu nē mē kot mar o kuhê xwÿnhjê mã ìhkra ho ahkre nē mē kãm:

—E. Oněj Tirtũm kot mē pakaxyw ãm xwÿnhnta tē. Mē pahpê Ijaew na pu htem xatã pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer kaxyw Tirtũm mã pahkrit ôwêhti hkra nyw kwÿ hpa nē ho amnhĩ pãnhã kãm amnhĩrer o papa. No kêt htēm nēj koja nhÿrmã kãm mē pahpiitã mē pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer pa. ³⁰ Na pa pre ra mē amã harēnh o: “Te pa ixte wa nē ixkator nē ixtĩr nē ixpa pyrãk. Nom amnepêm kormã ixkêt ri na pre htĩr rãhã nē pa ho pa. Nē ì ho wrÿk nē jar kator tã kêp Tirtũm Kra jakamã urãk nē rãhã nē pa ho pa xwÿnh na. Jakamã kot amnhĩ to rax o kot ijakrenh par.” Anhÿr o pa pre mē amã harēnh o ri ixpa ka prem inhma.

³¹ —Ixte mē amã ã harēnh anhÿr tã ijaxwÿja kormã ixte kêp Tirtũm Kra hã omunh kêt nē ãm hkukamã Tirtũm nhÿ hã mē amã ã harēnh anhÿr o ri ixpa. Nē hkukamã Tirtũm mã mē akrã kumrãr o ri ixpa. Tã na pa kêp Tirtũm Kra hã omu nē ã mē amã ahkre anē ka mē omu. Anē.

³²⁻³³ Nhũm pre ã Juãw Paxis mē kãm Jejus jahkre anē nē mē kãm:

—Nã Tirtũm na pre ixte mē akrã kumrãr o ixpa kaxyw

inhmã hã karô. Tã na inhmã kot mē pakaxyw ãm xwÿnhnta o amnhĩrĩt nē inhmã harēnh o: “Koja nhÿrmã Ixkarôja mēhõ hwÿr wrÿ nē kuri arĩk. Ka ja hã omu nē kêp Ixkra hã omunh kurê kumrêx. Kojã amnhĩ xô ri amnhĩ pyrã nē mē kãm Ixkarô nhõr o pa nhũm mē hkarô mã agjê.” Anhÿr o inhmã harê. Tã na pa ra omu. Na pre Tirtũm Karô kaxkwa rũm te tuuti pyrã nē hwÿr wrÿk o tē nē ìkre hã xa. ³⁴ Pa ã kot hipêx anhÿr ã omu nē kêp Tirtũm Kra hã omunh kurê kumrêx. Jakamã na pa ã mē amã ahkre nē mē amã harēnh anē. Anē.

*Juãw Paxis kôt pa xwÿnh
wa kot Jejus kôt pa hã wa
harēnh*

Atre 19.4

³⁵ Tã nhũm apkati nhũm Juãw Paxis axte Jejus pumu. Kot hkôt ri pa ho pa xwÿnh mē wa nhÿri xa nē omunh o xa. ³⁶ Nhũm ra mē hãnh tē nhũm Juãw Paxis omu nē hkôt ri pa xwÿnh wa kãm:

—E oněj Tirtũm kot mē pakaxyw ãm xwÿnhnta tē. Nēj koja mē pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩre. Anē.

³⁷ Hãmri nhũm wa kuma nē omu nē ma hkôt tē nē hã ajêt.

³⁸ Nhũm wa omu nē wa kãm: “Pa mo na?” Anē nhũm wa kot kêp mē ahkre xwÿnh ã omunh jakamã kãm:

—Nã wa ixte ma akôt ixtēm nē nhÿri anhõrkwÿ pumunh mã na pa wa akôt tē. Anē.

³⁹ Hãmri nhũm wa kãm:

—Tõe. Nã wa kam nē rĩ ma ixkôt tē. Anē.

Hãmri nhũm wa kuma nē ma hkôt wa tē nē õrkwÿ hwÿr

pôj nhũm ra amỹkry nhũm wa hkôt axà nê kuri ỹr o kamàt hāmri nê kato nê ma akupỹm tẽ. ⁴⁰ Kôt htẽm xwỹnhjê hõta na pre kêp Andre. Simāw Pêtre htõ na pre. Nê kaxyw hõja. Wa kumã na pre Juāw Paxis Jejus jahkre nê harê nhũm wa ma hkôt tẽ. Tã wa ra akupỹm wa tẽ. ⁴¹ Hāmri nhũm Andreja htõ Simāw wỳr tẽ nê kãm:

—Kwa na pa wa jarãhã Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwỹnhta pumu. Ma pu hwỳr ka wa ixwar ano ho omu nã. Anẽ.

Ijaew kapêr kãm “Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwỹnh” anhỹrja te kot Gres kapêr kãm “Kris” anhỹr jarênh pyrãk. Ijaew na prem ã Jejus jarênh anẽ nê harênh o: “Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwỹnh.” Anhỹr o harê. ⁴² Jakamã nhũm ã Andreja htõ mã harênh anẽ nê ma akupỹm hwỳr o tẽ. Nê wa hwỳr pôj nhũm wa omu. Wa kêp Juāw kra hã wa omu hāmri nê Simāw mã kapêr nê kãm:

—Pa Simāw. Nã apê Simāw tã kot paj axte atã anhĩxi hõ mẽ. Kot kaj mãânên apê Septi. Anẽ.

Mẽ pakapêr kãm Septija te kêp “kên” jarênh pyrãk. No Gres kapêr kãm te kêp “Pêtre” jarênh pyrãk. No Ijaew kapêr kãm kêp “Septi.” Jakamã nhũm pre Jejus ã Simāw Pêtre hã hixi mênh anẽ.

Jejus kot amnhĩ kôt Firipti mẽ Natãnaew wa hwỳr ã harênh

⁴³⁻⁴⁴ Tã nhũm apkati nhũm ra Jejus pyka pê Garirej

wỳr nojarêt nê nhỹri Firipti pumu. Firiptija Andre mẽ Simāw Pêtre wa uràk nê krĩ pê Pesêj nhõ xwỹnh na pre. Jakamã nhũm Jejus nhỹri omu nê amnhĩ kôt kuwỳ nê kãm:

—E kwa ma ri ixkôt apa ho apa. Anẽ.

⁴⁵ Hāmri nhũm kuma nê ma tẽ nê nhỹri Natãnaew pumu nhũm nhỹri pĩ hpàr parpê nhỹ nhũm omu nê kãm:

—Kwa na pa jarãhã finat Mojes kot amnepêm mẽhõ hã kagà xwỹnhta pumu. Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwỹnhta na. Tirtũm nhỹ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwỹnhjaja kot hkukamã harênh nê hã kagà xwỹnhta. Kêp Najare nhõ xwỹnh nê mãânên kêp finat Juje hkra. E kwa tokyx pu hwỳr ka ixkuxwar ano ho omu. Anẽ.

⁴⁶ Hāmri nhũm tee ri kot tanhmã harênh toja ma nê kãm:

—Tk. Kokỹ. Najare nhõ xwỹnh piitã kot amnhĩ to mexti hã kot kêt we hõ kêp Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwỹnh. Anẽ.

Hāmri nhũm kãm:

—Kwa nã ã akapêr anhỹr kêt nê. Ma ixkôt tẽ nê ixpyrà nê ano ho omu mãn. Nê rĩ ã ri akapêr anẽ. Anẽ.

Hāmri nhũm kuma nê ma hkôt tẽ. ⁴⁷ Hāmri nhũm Jejus amnhĩ wỳr wa omu nê kuri mẽ kuhê xwỹnhjê mã Natãnaew jarênh kurê kumrêx nê harênh o:

—E oněj Ijaew õja mẽ pahwỳr hpõx o tẽ. ãm hāmri na hte tãm amnhĩ nhĩpêx o pa.

Na hte higêt finat Jako kurom hêx rom ri tanhmã mẽ kãm amnhĩ to hêx to ho pa hkêt nê. Na hte âm kapêr mex pix o ri kapêr o pa. Anê.

⁴⁸ Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tâ kuma nê kãm:

—Kwa mēhō na pre ā amã ijarēnh anê? Aa ixte nhỹri apumunh kêt kumrêx tâ ka ri âm hãmri ā ijarēnh anê. Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Nà mēhō kot tanhmã inhmã ajarēnh to hkêt. Âm pa na pa hte inhno ho apumunh o ixpa. Kormã Firipti kot awỳr htēm nê amã ijarēnh kêt ri pa ra ixprĩ hã inhno ho apumu. Na ka kormã pĩta parpê nhỹ pa apumu. Anê.

⁴⁹ Hãmri nhũm tee ri kot hprĩ hã harēnh ā amnhĩ tâ kuma nê kãm:

—Kwa mẽ ijahkre xwỳnh. Pêr âm hãmri apê Tĩrtũm Kra kumrêx jakamã na ka ā ijarēnh anê. Xep ka na mẽ ixte amnhĩ wỳr akãm ijamak o ixpa xwỳnhhta na ka. Nà ka na apê mẽ ixpê Ijaew nhō Pahihti. Anê.

⁵⁰ Hãmri nhũm Jejus kuma nê kãm:

—Nà âm hãmri na ka ixte pĩ hpar pê apumunh ā ajarēnhja ma nê hkôt pix mã ixpê Tĩrtũm Kra hã ixpumumu. Tã kot kaj ja nhĩrō pê axte mẽmoj mex o kot ja jakrenh pumu.

⁵¹ Koja nhỹrmã kaxkwa axkjê nhũm Tĩrtũm kapêr o mẽ wrỳk xwỳnhjaja kurũm axpên japa ka mẽ omu. Finat Jako pyrà nê mẽ omu. Ixte Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm xwỳnh wỳr koja mẽ ā wrỳk nê amnhĩ nhĩpêx anê ka ja hã mẽ omu.

Kwa jam ajamaxpêr tỳx rãhã ho apa. Anê.

2

Jejus kot gô ho mẽ kãm wĩhti nhĩpêx ā harēnh

¹ Tã nhũm apkati axkrut nê hapêx nhũm Jejus arĩ Garirej kamã pa. Nhũm krĩ pê Kanã kamã axpên mã wahōj wa rer kaxyw nhũm Jejus katorxà ma mẽ hwỳr mō. ² Hãmri nhũm mẽ amnhĩ wỳr Jejus mẽ hkôt ri mẽ ixpa xwỳnhjê wỳ pa mẽ ijaxwỳja ma mẽ hwỳr mō nê ra mẽ hwỳr pōj. ³ Hãmri nê mẽ hkôt wa hã ixkĩnh nê apku nê wĩhti hkwy ho ixkôm o ixkrĩ. Tã nhũm ra wĩhti mẽ kêp hapêx nhũm Jejus katorxàja harēnh ma nê Jejus mã harê nê kãm:

—Xê Jejus. Na xep ra mẽ kêp wĩhti hapêx pa. Xat ka tanhmã mẽ ho ajuta hto mẽ? Anê.

⁴ Hãmri nhũm kãm:

—Tôe. Kwa tee ri ajamaxpêr kêt nê. Kot paj tanhmã mẽ kãm ho. Nom kot paj kormã ixpê Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm xwỳnh ā pa kormã amnhĩ to amnhĩrit kêt nê. Anê.

⁵ Hãmri nhũm katorxà kuma nê mẽ kãm mẽ àpênh xwỳnhjê hwỳr tē nê mẽ kãm:

—An koja Jejus mẽ awỳr tē nê tanhmã mẽ amã mẽmoj tâ karō hto ka mẽ ama nê kãm ho anhỹr kurê kumrêx. Anê.

⁶ Nhũm mẽ kuri kên o poti kêp 6 nê kuhê. Piitã umpỳm rũnh kumrêx. Koja hō pyxi nê nỳt nê kamã gô kêp 80 rit nê hkwy kamã kêp 100 rit. Ijaew na htem apkur

kaxyw nê amnhĩ nhĩhkra kuhõnh japjê rũnh nê kormã apku. Nê apkur pa nê axte amnhĩ nhĩhkra kuhõ. ã mẽ kot xatã amnhĩ nhĩhkra kuhõnh jakamã nhũm pre htem amnhĩ ri ã poti rũnh kwý xunhwýr anê. No nhũm ra hkapyr nê kuhê. ⁷ Hãmri nhũm Jejus tẽ nê omu mẽ àpênh xwýnhjê mã kãm:

—E mẽ ma mra nê gô ru nê ho poti kuhê mũj piitã ho nýt pa. Anê.

Nhũm mẽ kuma nê ma mra nê ho nýt pa. ⁸ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà hãmri. Pãnhã hõ kamã gô hkwy janhi nê o tẽ nê mẽ anhõ patrãw mã agõ kê hkwy ho ixkõ nê kamã ama. Anê.

Hãmri nhũm mẽ mar xà hkõt kãm hkwy janhi nê hwýr o tẽ nê kãm kugõ. ⁹⁻¹⁰ Nom nhũm gõja arĩ kêp gô kumrêx kêt nê. Jejus kot tanhmã ho jakamã nhũm ra hpãnhã kêp wĩhti. Jakamã nhũm mẽõ patrãw wýr hkwy ho tẽ nê kãm kugõ nhũm hkaki nê kamã ama. Nom Jejus kot gô ho hipêx ã omunh kêt nê. ãm htýx ho wĩhti kumrêx ã hkamnhĩx nê mex kumrêx ã hkaki. Hãmri nê amnhĩ wýr mjên nyw xwýnh mã hpa ho apê nhũm hwýr tẽ nhũm kãm:

—Kwa na htem wĩhti mex o wa nê mẽ kãm kugõ hãmri nhũm mẽ hpenh pa nhũm mẽ rĩ kormã hkõt omnu ho hapu nê mẽ kãm kugõ. Tã ka pêr mẽ axtem nê wam mẽ kãm omnu nhõr pa hãmri nê kormã mex kumrêxja o hapu nê mẽ kãm agõ. Kêt wĩhti ja na

mex kumrêx. ãm mex o mex. Anê.

Jejus kot gô ho hipêx ã omunh kêt jakamã nhũm ã kãm kapêr anê. ãm mẽ àpênh xwýnh pixjaja na prem ja hã omu. ¹¹ Nhũm Jejus kormã mẽ kãm aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt õ ho anhýr kêt tã krĩ pê Kanã kamã ã mẽ kãm amnhĩ nhĩpêx anhýr o hkrax. Jao amnhĩ to rax o amnhĩ to rax ã mẽ inhmã amnhĩ to amnhĩrit. Pa mẽ ixpê hkõt ri ixpa xwýnhjaja ã kot amnhĩ nhĩpêx anhýr ã omu hãmri nê kêp Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnh ã omunh kurê kumrêx.

¹² Tã nhũm Jejus hpãnhã ma krĩ pê Kapanau hwýr mõ. Pa mẽ hkõt ri ixpa xwýnhjaja nê katorxà nê htõjaja pa mẽ ma ixpiitã hkõt mõ. Hãmri nê hwýr pøj nê kamã mẽ hkõt ixpa hã ixtã apkati grêre nê ma hpãnhã krĩ hõ hwýr ixpa.

Jejus kot Tirtũm nhõrkwý hwýr àr ã harênh

Matêwre 21.12-13; Makre 11.15-19; Rukre 19.45-46

¹³ Tã nhũm ra arĩgro pê Pas ahtêp o mõ. Pasja ã mẽ ixpê Ijaew na pa htem amnepêm Tirtũm kot pika pê Ejit rũm mẽ inhĩgêjtjê kator mã ijamaxpêr kaxyw axpên wýr akuprõ nê hã ixkĩnh. Jakamã nhũm Jejus ma hkwyjê hkõt krĩ pê Jerujarê hwýr mõ. Pa mẽ ixpê hkõt ri ixpa xwýnhjaja pa mẽ ma hkõt ixpa. Hãmri nê hwýr pøj ¹⁴ nê Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwýr mra nê ixkre puhã kahêja wýr agjê.

Nhũm mẽ kamã axtem nẽ mẽmoj to wẽnê ho kuhê. Mõx o wẽnê nẽ ôwêhti ho wẽnê nẽ tutre ho wẽnê ho kuhê. Mẽ kot haprôr nẽ ho Tĩrtũm mã hkĩnh xà kaxyw mẽ kãm ho wẽnê. Nẽ kàxpore ho pinhpanh xwỳnhjaja haxwỳja mẽ kuri hkrĩ. ¹⁵ Hãmri pa mẽ Jejus kôt mẽ hwỳr agjê nẽ ja hã mẽ omu hãmri nhũm Jejus pê ja omnuj tỳx nẽ. Jakamã nhũm tee ri mẽ omu hãmri nẽ amnhĩm mry hkà ho mẽ hta k xà nhĩpêx nẽ ho ixkreja nê mẽ piitã mẽ kator pa. Nẽ mỗx nẽ ôwêhti nẽ mẽmoj piitã kator pa. Nẽ kàxpore ho pinhĩpanh xwỳnhjaja nhũm mẽ kêp mẽ õ mếti rẽn pa nhũm mẽ hikàxpore pykap rôrôk pa nẽ angrà nẽ hikwỳ. ¹⁶ Hãmri nhũm Jejus tutre ho wẽnê xwỳnhjê mã kãm:

—Kwa mẽ anhõ tutre jamỳ nẽ tokyx ma mra. Na htem Inhĩpêêxà nhõrkwỳ kamã mẽmoj to wẽnê hkêt nẽ. Kêp mẽ uja prôr xà hã ixkre hkêt. E kwa mẽ tokyx ma mra. Anê.

Nhũm pre ã mẽ kãm kapêr anê nhũm mẽ tee ri kuma hãmri nẽ ma mrar kurê kumrêx. ¹⁷ Pa mẽ hkôt mẽ ixpa ho ixpa xwỳnhjaja ã kot mẽ hipêx anhỳr ã omu hãmri nẽ ra Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỳrja kukamã hã kagàta mã ijamaxpêr kurê kumrêx. Kagà kot amnepêm Jejus kukamã te ra ã kapêr anhỳr pyràk o harẽn. Nẽ harẽn kot:

Na pa hte Tĩrtũm nhõrkwỳ ho mex rãhã ho ixpa. Nhũm mẽmoj punuj

hwỳr axà pa omu nhũm ja inhmã mex kêt nẽ.

Anhỳr o kot hkukamã harẽn jakamã na pa mẽ ã Jejus kot mẽ hipêx anhỳrja ã omu hãmri nẽ ra hkukamã hã kagàta mã ijamaxpêr kurê kumrêx.

Ijaew krãhtũmjaja kot Jejus kukjêr ã mẽ harẽn

¹⁸ Tã nhũm Ijaew krãhtũmjaja tee ri Jejus kot ixkreja nê mẽ kator ã omu hãmri nẽ hwỳr mra nẽ kãm:

—Pa. Kwa mon ka ri ã Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽn xà hã ixkreja nê mẽ kator anê? Mẽhõ na we mẽ ixwỳr amê ka y hã ã mẽ hipêx anêhti? Nà xà Tĩrtũm na mẽ ixwỳr amê? E mẽ inhmã aa mẽ ixte mẽmoj pumunh kêt õ ho anê. Pa mẽ ja hã apumu hãmri nẽ Tĩrtũm kot mẽ ixwỳr amẽn xwỳnh ã apumunh kurê kumrêx. E kwa tokyx mẽ inhmã ho anê. Anê.

¹⁹ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm amnhĩ jarê. Nom amnhĩ tã kuxi nẽ mẽ kãm awjarê nẽ mẽ kãm:

—Nà kot paj aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt õ ho pixi nẽ mẽ amã ho anê ka mẽ omu. Tĩrtũm nhõrkwỳ jaa. Kot kaj mẽ agrà pa ixtã apkati axkrunêpxi nẽ akupỳm hipêx ka mẽ ja hã ixpumu.

²⁰⁻²² Anhỳr o mẽ kãm kapêr. No ãm ixkreja jarẽn kêt nẽ. Na pre ãm amnhĩ tã kuxi nẽ ã mẽ kãm kapêr anê. Mẽ kot hpĩr nhũm htyk ã apkati axkrunêpxi nẽ akupỳm htĩr ã mẽ kãm ã amnhĩ jarẽn anê.

Te mẽ kot Tirtũm mã amnhĩ jarẽnh xà hã ixkreta grãnh nhũm hã apkati axkrunẽpxi nẽ akupỹm kot hipêx parta pyrãk ã hã kuxi nẽ ã mẽ kãm amnhĩ jarẽnh anẽ. Jakamã nhũm mẽhprĩ hã mar mex kêt nẽ. ãm tee ri kuma nẽ kãm:

—Tk. Kwa ixkre ja na prem hipêx kaxyw nẽ hã amgrà xohôtô rax nẽ hipêx. Hã amgrà pẽ 46 nẽ hipêx par kẽnã kot ka kêt atã apkati axkrunẽpxi pix nẽ akupỹm hipêx. Anẽ.

Mẽ kot hprĩ hã mar kêt jakamã na prem ã kãm kapẽr anẽ. Pa mẽ hkôt mẽ ixpa ho ixpa xwỹnhjaja ã mẽ kãm kapẽr anhỹrja ã kuma nẽ hã inhnohtỹx rãhã ho ri ixpa. Tã nhũm mẽ kot Jesus pĩr nhũm hã apkati axkrunẽpxi nẽ akupỹm htĩr nhõ arĩgrota ã pa mẽ kot ã amnhĩ jarẽnh anhỹrja mã ijamaxpẽr kurẽ kumrẽx. Nẽ axpẽn mã:

—Hêxta waa nẽ. Xep ãm hãmri na pre Pahihti amnhĩ kukamã ã amnhĩ jarẽnh anẽ. Mẽ kot hpĩr nhũm htyk ã apkati axkrunẽpxi nẽ akupỹm htĩr ã amnhĩ kukamã amnhĩ jarẽnh mex nẽ. Te mẽ kot Tirtũm nhõrkwỹ grãnh par nhũm hã apkati axkrunẽpxi nẽ akupỹm hipêx ã amnhĩ jarẽnh pyrãk. ãm hãmri na pre amnhĩ kukamã ã amnhĩ jarẽnh anẽ. Anẽ.

Jesus kot mẽ pajamaxpẽr kôt mẽ pahpumunh ã harẽnh

²³ Tã nhũm Jesus mẽ hkôt mẽ ixpa ho ixpa xwỹnhjaja arĩ Jerujarẽ kamã ri ixpa ho ixpa. Nhũm ra arĩgro pẽ Pasja kato

nhũm mẽ piitã hkĩnh kaxyw axpẽn wỳr akuprõ. Nhũm Jesus mẽ kãm aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwỹ ho anhỹr o ri mẽ hkôt pa. Nhũm mẽ omu nhũm mẽ hkwỹjaja Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwỹnh ã hkôt hamaxpẽr tã no ãm hkôt hamaxpẽr tỹx kêt nẽ. ²⁴ Jakamã nhũm Jesus amnhĩ tã mẽ hamaxpẽr ã mẽ omu nẽ hamaxpẽr o:

—Nà mẽ kot ixkôt hamaxpẽr kryre xwỹnhjaja koja mẽ hã apkati grẽre nẽ ixto hamakêtcati nẽ htỹx ri pa. Anẽ.

²⁵ Jesus kot mẽ pahte pahtỹx ri amnhĩ tomnuj o papa hã mẽ pahpumunh par. Nẽ pahtỹx ri pajamaxpẽr punuj o papa hã mẽ pahpumunh par. Jakamã na pre ã mẽ harẽnh anẽ.

3

Jesus mẽ Nĩkotẽ wa kot axpẽn mã kapẽr ã wa harẽnh Juãw 1.12-13; mããnẽn WamPẽtre 1.23

¹ Tã nhũm Parijew nhõ xwỹnhjẽ õ pẽ Nĩkotẽ. Mããnẽn kęp Ijaew krãhtũmjẽ hõ. ² Jakamã na pre Jesus jarẽnh ma nẽ kãm omunh prãm nẽ. Hãmri nẽ hkwỹ pymaj kamàt kãm hwỳr tẽ nẽ omu nẽ kãm:

—Pa mẽ ijahkre xwỹnh. E ot pa awỳr tẽ. Ra mẽ ixte apumunh mex. Tirtũm na pre ate mẽ ijahkre ho apa kaxyw mẽ ixwỳr amẽ ka mẽ ixwỳr wrỹ. Mẽhõ koja apyrã nẽ aa mẽ inhmã mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwỹ ho anhỹr o pa? Nà amrakati kumrẽx.

Kop apu Tirtūm kot mē ixwỳr amēnh kêt ronhỹx ka ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nē. Anē.

³ Hāmri nhūm kuma nē tanhmā kām kapēr to. No ãm amnhĩ tā kuxi nē kām awjarē nē kām:

—Na htem piitā mē katorxà nhōxà hkre rūm hapôj. Tā Tirtūm kām mē piitā axte mē hapôx prām. Jakamā kot kaj mē akator o axkrut kêt nē hāmri nē nhỹrmā Tirtūm ri atir tūm nē apa ho apa hkêt nē. ãm hkrajê pix na htem kuri htir tūm nē pa ho pa. Jakamā kwa jam ajamexpēr tỳx nē ri ho apa. Anē.

⁴ Hāmri nhūm Nīkotēja kuma nē tee ri ã kot kām kapēr anhỹrja kukamā hamaxpēr nē kām:

—Kwa ra ixaptār kēnā kot pa kêt tanhmā amnhĩ to nē akupỹm ixkatorxà nhōxà hkre hwỳr axà nē axte kurūm ixkato. Anē.

⁵⁻⁷ Hāmri nhūm Jejus kām:

—Nà na hte mē hkrarejaja mē katorxà nhōxà hkre rūm kagô hkôt hapôj hāmri nē kēp katorxà mē hipêêxà wa hkwyỳ. Jao wa kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Ja pyrà nē ka mē atō amā apê Tirtūm kra hprām hā kot kaj amnhĩ to awỳ nhūm wa Ixkarōja akarō mā axà hāmri ka ra apê hkraa. Te ra axte akator pyràk o amnhĩ nhĩpêx. Nē te mē hkra kot katorxà nē hipêêxà wa kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx o pata pyrà nē apām Tirtūm kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Nom koja Tirtūm mē

wa Ixkarōja akarō mā àr kêt nē ka apê hkra hkêt nē. Jao te axte akator kêt pyràk o amnhĩ nhĩpêx. Jakamā na pa amā te ate akator pijakrut o amnhĩ nhĩpêx pyràk o amā ã ja jarēnh anē. Kwa jam ajamexpēr tỳx rāhā ho ri apa. No ama nē tee ri amnhĩ kukamā ajamexpēr kêt nē.

⁸ —E pa ixprĩ hā amā ja jarē ka inhma. Na hte kôk kām nhỹhỹm àpêr prām xà hkôt àpêr o pa. Pu mē kamā ama no ãm pano ho nhỹhỹnh mōr xà hkôt omunh kêt nē. Nē nhỹhỹm ma mōr xà hkôt omunh kêt nē. Ja pyrà nē na hte Tirtūm mē wa Ixkarōja mē hkaxwỳnh mā agjê nē mē ho Tirtūm kra nom nhūm mēhprĩ hā kot tanhmā mē ho hā amnhĩ tā omunh kêt nē. Anē.

⁹ Hāmri nhūm Nīkotē ã Jejus kot kām kapēr anhỹr ã kuma nē tee ri hamaxpēr nē kām:

—Kwa na pa ixprĩ hā amar kêt nē. Anē.

¹⁰ Hāmri nhūm kām:

—Kwa mon ka hte Tirtūm kapēr tūm o Ijaew jahkre ho apa tā aprĩ hā ixkapēr mar kêt nē? ¹¹ Ixte mēmoj pumunh xà hkôt ixte mē amā harēnh o ixpa htā ka mē apê Ijaew krāhtūmjaja mē amā ixkapēr mar prām kêt nē. ã mē ate anhỹr kumrēx. Kwa jam ajamexpēr tỳx nē. ¹² Na pa ra Tirtūm kot jar tanhmā amnhĩ nhĩpêx to hā harēnh o ixpa htā ka mē ãm ama nē ixkôt ajamexpēr kêt nē. Jakamā xà kot pa hpānhā mē amā kaxkwa kamā tanhmā kot amnhĩ nhĩpêx to hā harē

ka mẽ ama nẽ mar tỳx nẽ? Nà kot ka mẽ ama nẽ ãm ama nẽ hkôt ajamxpêr kêt nẽ. ¹³ Mẽhõ na we ra ma kaxkwa hwỳr api nẽ kamã mẽmoj mex pumu nẽ man akupỳn mẽ awỳr wrỳ nẽ mẽ amã tanhmã harẽnh to? Nà amrakati kumrẽx. ãm paxipix ixpê Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm xwỳnh na pa pre amnẽ kurũm mẽ awỳr wrỳ hãmri nẽ ixprĩ hã mẽ amã tanhmã harẽnh to ho ri ixpa.

¹⁴ –Amnepêm finat Mosesja kormã kapôt ã mẽ o pa ri na pre mẽ kãm kàx o kagã karõja nhĩpêx nẽ kỳxpê mẽ kãm kunhõ. Kagã kot mẽ hkamnhar xwỳnhjaja kot hwỳr rĩt nẽ omunh nẽ akupỳm mex kaxyw mẽ kãm kunhõ. Tã ixpê Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm xwỳnh kot paj nhỹrmã kagã karõta pyrà nẽ kỳx pẽ pĩ kahpa hã ajêt. ¹⁵ Ka mẽ te mẽ kot kagã karõ pumunh nẽ akupỳm mexta pyrà nẽ amnhĩ kaxyw inhmã ajamxpêr nẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳ hãmri nẽ nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nẽ amex rãhã nẽ apa ho apa.

¹⁶ –Tĩrtũm kãm pika piitã hkôt mẽ apiitã mẽ ajapê htỳx. Nẽ mẽ ajapê xàj na pre ixpê Kra hã ixpyxi hã mẽ awỳr inhmẽ. Ka mẽ atõ amnhĩ kaxyw ixkôt ajamxpêr nẽ ixkôt amnhĩ xãm. Hãmri nẽ nhỹrmã atyk tã nhũm Tĩrtũm akupỳm ato atĩr ka wa ixkuri atĩr tũm nẽ amex rãhã nẽ apa ho apa. Hãmri nhũm Tĩrtũm aa amnhĩ nẽ nhỹhỹm amẽnh kêt kumrẽx. ¹⁷ No mẽ ate amnhĩ tomnuj mỳrapê

tanhmã ixte mẽ anhĩpêx to kaxyw na pre mẽ awỳr inhmẽnh kêt nẽ. ãm ixkukwak ri mẽ atĩr tũm nẽ mẽ amex rãhã apa ho apa hprãm xàj na pre mẽ awỳr inhmẽ pa mẽ awỳr wrỳ. ¹⁸ Jakamã kot ka mẽ atõ amnhĩ kaxyw ixpê Tĩrtũm Kra hã ixkôt ajamxpêr nẽ ixkôt amnhĩ xãm nhũm Tĩrtũm ixtã apumu nẽ ate amnhĩ tomnuj mỳrapê tanhmã anhĩpêx to hkêt nẽ. No kêt mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwỳr kêt xwỳnhjaja na Tĩrtũm ma mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xà hwỳr mẽ pa mã xwỳnhjê hã mẽ harẽ. Mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwỳr kêt mỳrapê. Anẽ.

Mẽ kot amnhĩ tomnuj o hpimxur prãm kaprỳ ã mẽ harẽnh

¹⁹ Nhũm Jejus arĩ Nĩkotẽ mã kapêr nẽ kãm:

–Na pre Tĩrtũm amnẽ pika hwỳr mẽ awỳr inhmẽ. Mẽ ate amnhĩ tomnuj xwỳnh ã amnhĩ pumunh kaxyw mẽ awỳr inhmẽ. Tã nhũm mẽ ohtõ nẽ amnhĩ tomnuj gryk ã kãm kapêr mar prãm kêt nẽ. Jao ixkaga nẽ kãm ixkapêr mar prãm kêt nẽ. ²⁰ Ra ixprĩ hã ixte mẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa hã mẽ omunh mex jakamã mẽ kãm ixkapêr mar prãm kêt. Nẽ ixte mẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa hã mẽ harẽnh py-maj ixkôt kãm pa hprãm hkêt nẽ. ²¹ No kêt mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja na mẽ kot amnhĩ nhĩpêx o pa hã hpijaam kêt. Na htem amnhĩx ixkôt amnhĩ nhĩpêx o

pa. Jakamã koja mẽ piitã ja hã mẽ omu nê Tirtũm kot tanhmã mẽ hkrã hto nhũm mẽ ra kãm hkõt pix mã amnhĩ nhĩpêx ho pa hprãm ã mẽ omunh kurê kumrêx. Anê.

Nhũm pre ã Jejus Nĩkotêja mã kapêr anê.

Juãw Paxis kot Jejus jarênh o pa hã harênh

Juãw 1.19-28

²² Tã pa mẽ ixpê Jejus kõt ri ixpa ho ixpa xwýnhjaja Jejus kõt Jerujarê rũm ijapôj nê pika pê Jutej kwý kamã ixpa. Jejus nhỹ hã Tirtũm mã mẽ hkrã kumrãr o ri mẽ hkõt ixpa. ²³ Nhũm finat Juãw Paxis haxwýja mẽ ixpyrà nê mẽ hkrã kumrãr o pa. Krĩ pê Sarĩ htã krĩ pê Enõ mýri pyhti rax jakamã nhũm pre htem hwýr mra nhũm kamã mẽ hkrã kumrã. ²⁴ Kormã mẽ kot haxàr kêt ri nhũm kamã mẽ hkrã kumrãr o pa.

²⁵ Rôm nhũm Ijaew hõja Juãw Paxis kõt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê hwýr tẽ nê Juãw Paxis kot mẽ hkrã kumrãr ã tanhmã mẽ hkukjêr to nhũm mẽ kuma nê tee ri hã axpên kukjêr o kuhê. ²⁶ Hãmri nê akupým Juãw Paxis wýr tẽ nê kãm:

—Kwa mẽ ijahkre xwýnh. Pyhti pê Jotãw nhĩkjê hã ate mēhõ pumunh nê tanhmã mẽ inhmã harênh to xwýnhhta kõt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjaja na xep htem apyrã nê mẽ hkrã kumrãr o pa nhũm xep mẽ ra ohtô nê mẽ pahkaga nê mẽ hkõt pa. Kwa xà ja amã mex nã? Anê.

²⁷ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tý ja mex kênã. Tirtũm kãm hprãm xà hkõt na htem mẽ hwýr mra nhũm mẽ ixpãnhã mẽ hkrã kumrã. Nà ja mex. ²⁸ Ixpê Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnh kêt. Na pa pre ra mẽ amã ja hã amnhĩ jarê ka prem inhma. ãm hkukamã na pre Tirtũm amnê inhmẽ pa mō nê ã jar ri ixpa anê.

²⁹ —Te ixte mẽ umre kot amnhĩ nhĩpêx pyràk. Na htem axpên mã mẽ rer kaxyw nhũm mẽ umreja myta wýr tẽ nê hpa hã kupy nê ma ni hwýr o tẽ nê axpên mã wa kure. Hãmri nhũm hpãnhã mēhõja axpên tã wa hakre. Nhũm umreja wa kuri hkĩnh nê mar o xa. Tã te ixte mẽ umre kot amnhĩ nhĩpêx pyràk jakamã koja mẽ ma Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnhhta wýr mra nê kapêr ma pa mẽ harênh ma nê ixkĩnh nê. ³⁰ Na htem mẽ umre hã hkĩnh kêt nê. Mjên nyw xwýnhja ã na htem hkĩnh. Tã ja pyrà nê koja mẽ axte ixte mẽ kãm Jejus jarênh mar kaxyw ixwýr mrar kêt nê. ãm hwýr koja mẽ hpãnhã mra nê tãm mar o kuhê. Ja mex kumrêx. ³¹ Jejus kêp kaxkwa rũm amnê mẽ pahwýr wrýk xwýnh jakamã kot amnhĩ to rax o kot mẽ pahpiitã mẽ pajakrenh par. Mẽ papajaja mẽ pahpê pika nhõ xwýnh jakamã Jejus kĩnhã mẽ pahte mẽmoj piitã omunh tohtuj anhýr. Nê pika nhõ xwýnhjê jamaxpêr pix o pajamaxpêr o ri papa.

³² —Na hte Jejus mẽ kãm

kaxkwa kamā kot mēmoj pumunh xwýnh kwýjê jarēnh o pa. Nē kamā kot mēmoj mar xwýnh kwý jarēnh tā nhūm mē ohtô nē kuma nē ām kuma. ³³ No mē kot mar nē amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr xwýnhjaja na htem kuma nē axpēn mā harēnh o: “Nà ām hāmri na ā Tirtūm kapēr jarēnh anē. Nà Tirtūm kapēr mex kumrēx.” Anhýr o axpēn mā harē.

³⁴ —Tirtūm na pre mē pahwýr Jejus mē nhūm amnē mē pahwýr wrý nē Tirtūm Karō nhý hā mē pamā kapēr jarēnh o ri mē pahkôt pa. ³⁵ Tirtūm kām Krata japē htýx kumrēx jakamā na pre ĩhkram mēmoj piitā haxàr pa nhūm uràk nē hihtýx o hihtýx nē mēmoj piitā ho amnhīptàr o pa. ³⁶ Jakamā mē kot amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwýr xwýnhjaja koja mē nhýrmā wa kuri htír tūm nē mex rāhā nē pa ho pa. No mē kot hkaga xwýnhjaja koja mē ā amnhī nhīpēx anhýr kēt nē. Koja Tirtūm mē kot amnhī xà htýx kamā hamak tūm xàta wýr mē rēnh pa. Anē.

4

¹ Tā nhūm Parijew nhō xwýnhjaja Jejus jarēnh ma. Nē hkôt mē pa xwýnhjaja ohtô rax o Juāw Paxis kôt mē pa xwýnhjê jakrenh ā mē harēnh ma. Nē Jejus kot mē hkrā kumrār rax o Juāw Paxis jakrenh ā harēnh ma. ² Nom Jejus na pre mē hkrā kumrār kēt nē. Ām mē ixte hkôt ri mē

ixpa ho mē ixpa xwýnhjaja na pa prem kām mē hkrā kumrār o ri ixpa. ³ Jakamā nhūm Jejus amnhī tā Parijew nhō xwýnhjê jarēnh ma hāmri nē mē kēp kato nē hpānhā ma akupým Garirej wýr mō pa mē ma hkôt ixpa.

Mēhō ni kot amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx ā harēnh
Juāw 7.37-39; mǎānēn
Apokarip 22.1, 22.17

⁴ Tā pa mē mō nē kormā pyka pē Samar mā axà nē hkôt ixpa. ⁵ Hāmri nē krī pē Sika hwýr ixpōx o mō. Amnepēm finat Jako kot hkra Juje mā pyka nhōr xwýnh tā krīja xa pa mē ra hwýr ixpōx o mō. ⁶ Nē amnepēm Jako kot gôm kakwýnhhta wýr pōj. Nhūm ra kaxkwa nhīpōk ri myt nhýr mē nhūm Jejus ra mrar ryy kurê hkēngrà nē. Hāmri nē gôm kakwýnh myr ri tēm nē hkōkôt o nhý. ⁷⁻⁸ Hāmri pa mē kure nē mē ixàpkur xà japrôr kaxyw ma krīm ijapēx.

Rôm nhūm Samar nhō xwýnh nija amnhīm gō runh mā tē nhūm Jejus omu nē kām:

—Kwa inhmā anhō gōta kwý pa ho ixkō. Anē.

⁹ Nhūm amnhī jaēr pē amnhī tā kuma. Ijaew na pre htem Samar nhō xwýnhjê kutā apkur rý mē hkôt ri pa rý mē ho mjēn kēt nē. Rý mē kutā hkōm kēt nē. Tā nhūm Jejus ā gō hā nija wýr anē nhūm tee ri amnhī tā kuma nē kām:

—Xē pēr apē Ijaew tā axtem nē ri gō hā ixwý. Xà ate ixpē Samar nhō xwýnh ā

ixpumunh kêt? Hãn ka ri hã ixwỳ. Anẽ.

¹⁰ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm amnhĩ jarẽ. No âm amnhĩ tã kuxi nẽ kãm kapẽr nẽ kãm:

—Nà aprĩ hã ate ixpumunh ro nhỹx ka kam gô hã ixwỳ pa amã hkwỳ. Inhõ gô na axte mã. Tĩrtũm kãm amarĩ mẽ amã őr prãm. Na htem ho ixkõ hãmri nẽ mex nẽ htĩr tũm nẽ pa ho pa. Anẽ.

¹¹ Hãmri nhũm tee ri kot ã õ gô jarẽnh anhỹrja ã kuma nẽ htỹx ho gôm kakwỳnh kamã gô hã hkamnhĩx nẽ tee ri hkukamã hamaxpẽr nẽ kãm:

—Xê tanhmã kot ka kêt amnhĩ to nẽ inhmã gôta kwỳ janhi? Mo kaxyw anhõ gô janhir xà? Gôm kakwỳnhata upỳm rax kênã kot ka kêt tanhmã amnhĩ to nẽ hkwỳ janhi. Nhỹhỹnh kot ka anhõ gô jarẽnh xwỳnhata kwỳ janhi pa ho ixkõ hãmri nẽ ixtĩr tũm nẽ ixpa ho ixpa? ¹² Mẽ inhõ gôm kakwỳnhja amnepê mã mẽ panhĩgêt finat Jako nhõ gôm kakwỳnh na pre. Jako hkwỳjaja na prem hkakwỳ nhũm kamã gô kato nhũm pre htem hanhi nẽ ho hkõm o pa. Nẽ hkrajaja nẽ hkrit piitã ho hkõm o pa. Jakamã na pre mẽ ixpê hkanrẽhã htàmnhwỳjê mã hkaga. Tã xep axtem anhõ gô. Mẽ kot ho hkõm nẽ htĩr tũm kaxyw na xep. Jakamã xê xà ate amnhĩ to rax o mẽ panhĩgêt Jako jakrenh mẽ? Anẽ.

¹³ Hãmri nhũm Jesus kãm:

—Nà mẽ anhõ gôta na htem ho ixkõ nẽ arĩ kãm kôr o pa. ¹⁴ No ixte amã gô jarẽnh

xwỳnhata kot ka hkwỳ ho ixkõ hãmri nẽ axte amã kôr kêt kumrẽx nẽ apa. Nhũm te akaxwỳnh kãm hinore hprõt pyræk o ka amnhĩ nhĩpêx. Hãmri nẽ te hinore kamã gôja aa grà hkêt pyrà nẽ aa ajapêx kêt kumrẽx. Nhỹrmã atyk tã akupỹm atĩr nẽ atĩr tũm nẽ amex rãhã apa ho apa. Anẽ.

¹⁵ Nhũm nija kuma hãmri nẽ kãm:

—Xôwehe? Xê tô tokyx inhmã anhõ gôta kwỳ. Pa ho ixkõ nẽ axte inhmã kôr kêt nẽ ixpa. Nẽ axte amnẽ amnhĩm gô janhir mã inhmrar kêt nẽ. Xê tokyx inhmã hkwỳ mẽ? Anẽ.

Tỹx gô kumrẽx ã hkamnhĩx nẽ ã hã àhwỳr anẽ. ¹⁶ Hãmri nhũm kãm:

—Tô ma akupỹm krĩm tẽ nẽ amjên japrô nẽ man akupỹn ixwỳr wa tẽ. Anẽ.

¹⁷ Hãmri nhũm tee ri kuma nẽ kãm:

—Ma mo inhmjên? Inhmjên kêt na pa hte ri ixpa. Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Tỳ. Nà âm hãmri na ka ã amnhĩ jarẽnh anẽ. ¹⁸ Na ka pre ra amjên kệp 5. Nẽ my mẽ ri war apa xwỳnh ata te kệp amjên pyræk nom kệp amjên kumrẽx kêt. Anẽ.

¹⁹ Hãmri nhũm amnhĩ jaer pê kot ã kãm kapẽr anhỹrja ma hãmri nẽ kãm:

—Xê pẽr aprĩ hã ate ixpumunh par pyræk. Mãn apê Tĩrtũm nhỹ hã kapẽr jarẽnh o mẽ pa xwỳnhjê hõ mãn ka mẽ? ²⁰ Xê inhmã mẽmoj jarẽ. Nhỹhỹm kot paj wem axpẽn kôt mra nẽ Tĩrtũm mã

mex o mex ã harê? Amnepê mã mẽ panhîgêjtaja na prem hixêt mũj nhĩmõk ã api nê hã kãm amnhĩ jarê nê kãm mex o mex ã harê. No mẽ apê Ijaew na ka htem krĩ pê Jeru-jarê pix kãm mẽ ixte axpên kôt mrrar nê ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã mẽ inhmã karõ. Xà hixêt nhĩmõk ã mẽ ixte kãm amnhĩ jarênhja xà apê omnuj mẽ? Ma xà apê omnuj kêt? Anê.

²¹ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Nà kot kaj mẽ nhÿrmã ãm Jerujarê pix kãm rÿ hixêt mũj nhĩmõk pix ã axpên wÿr akuprõ nê Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh kêt nê. ²² Mẽ apê Samar nhõ xwÿnhjaja mẽ ate Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh o apa htã aprĩ hã kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh kêt. Nê tanhmã hamaxpêr to ho pa hã omunh kêt. No mẽ ixpê Ijaew na pa mẽ arom kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nê tanhmã hamaxpêr to hã omunh mex. Mẽ inhĩõ kukwak ri koja Tĩrtũm mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnh piitã nê mẽ kot amnhĩ tomnuj rênh pa. ²³ Tã koja mẽ piitã Mẽpahpãm Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh kaxyw nhÿhÿm pa hkêt nê. Koja mẽ nhÿri pa xà kamã mẽ õpinh xà kaxwÿnh kãm ã kãm amnhĩ jarênh anhÿr o pa. Ja na Tĩrtũm kãm hprãm. No nhÿhÿm mrrar nê nhÿri kuhê xà pix kamã kãm amnhĩ jarênhja nhũm kãm hprãm kêt nê.

²⁴ —Nê Tĩrtũmja mẽ pah-pyrã nê ã hkêt jakamã na te kaxkwa nê pika piitã hkôt pa

ho pa. Jakamã na htem nhÿri pa nê õpinh xà kaxwÿnh kãm amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr nê kãm mex o mex ã harê nhũm ra amnhĩ tã mẽ kuma. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿrja na kãm hprãm. Anê.

²⁵ Nhũm pre ã Jejus nija mã kapêr anê nhũm kuma nê kãm:

—Ma koja xep nhÿrmã Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm mã xwÿnh pê Krisja mẽ pahwÿr wrÿ hãmri nê hprĩ hã mẽ pamã mẽmoj piitã ho amnhĩrit pu mẽ kuma. Anê.

²⁶ Hãmri nhũm kãm:

—Kwa nhũm paa. Ixte amã ixkapêr xwÿnhja ixpê Kris na pa. Jakamã na pa ixprĩ hã amã ã ixkapêr anê. Anê.

²⁷ Nhũm pre ã kãm amnhĩ jarênh anhÿrja rôm pa mẽ ixte hkôt ri mẽ ixpa ho ixpa xwÿnhjaja ra ixujaprôr pa nê akupÿn hwÿr ixpõx o mra. Hãmri nê amnhĩ jaêr pê kot Samar nhõ xwÿnh nita mã kapêr ã omu nê tee ri hkukamã ijamaxpêr nom tanhmã hã hkukjêr to hkêt nê. Nija kêp Samar nhõ xwÿnh tã nhũm àmnhĩx kãm kapêr o nhÿ. Pa mẽ omu nê ãm omu nê tanhmã hã kãm nê hkêt nê. ²⁸ Hãmri nhũm nita gôm kakwÿnh mÿr ri õ poti re nê ma akupÿm krĩm tẽ nê hkwÿjê mã awjarê. ²⁹ Nê mẽ kãm:

—Xê mẽ tokyx ma ixkôt gôm kakwÿnh wÿr mra nê mÿ ri mẽhõ my mũj pumu. Tĩrtũm kot mẽ pahwÿr mẽnh mã xwÿnhnta na. Aa kot nhÿri ixpumunh kêt tã kot

hprī hã ixpumunh par. Ixte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumunh par. Xê mẽ ma ixkôt mra nê ixpyrà nê kapêr ã ama. Anê.

³⁰ Hãmri nhũm mẽ kuma nê ma hkôt Jejus wýr mrar kurê kumrêx.

³¹ Rôm pa mẽ ixte Jejus kôt ri ixpa ho ixpa xwýnhjaja tee ri mẽ ixàpkur xà ho Jejus ma nê kãm:

—E ota mẽ panhõta. Kwa mẽmoj py nê aku mãn.

³² Anhýr tã nhũm mẽ inhma nê tanhmã mẽ inhmã amnhĩ jarênh to. Nom amnhĩ tã kuxi nê amnhĩ jarê nê mẽ inhmã:

—Nà kormã. Inhõja axtem na. Mẽ ate inhõja pumunh kêt. Anê.

³³ Hãmri pa mẽ kuma nê tee ri hã axpên kukja nê axpên mã:

—Kwa mãn ra mẽhõ mẽ paxwakre kamã kãm mẽmoj to tẽ nhũm kukrê nà? Anê.

³⁴ Hãmri nhũm mẽ inhma nê mẽ inhmã:

—Nà mẽhõ kot kêt ri inhmã mẽmoj to mra pa kuku? Kot paj kot mẽ awýr inhmênh xwýnhnta mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hãmri nê te ra ixàpkur mex nê hã ixihtýx mex pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Tã kot paj ã kãm amnhĩ nhĩpêx anhýr o ri ixpa rãhã ho ijapêx pa. Jao te ixàpkur rax pyrãk.

³⁵ Anhýr o mẽ inhmã amnhĩ jarê. Hãmri nê ra Samar nhõ xwýnhjaja mẽ ixwýr mrar ã mẽ omu nê mẽ inhmã tanhmã mẽ harênh to nom mẽ hã kuxi nê mẽ harê nê mẽ harênh o:

—Kot kaj mẽ axte mẽ atã mytwrý kêp 4 hãmri nhũm ra mẽ apur kãm mẽ anhõja hamýnh mã tãm nê. Nom kormã. E ka mẽ pahwýr mẽ mrar xwýnh nêj pumu. Ra mẽ kot amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xunhwýr mã tãm jakamã te mẽ apur kãm ra mẽ anhõ jamýnh mã tãm pyrãk. Jakamã ka mẽ atõ ma mẽ hwýr mō nê mẽ kot amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xunhwýr kaxyw mẽ kãm ijarê. Hãmri nê te ate ixpur kãm inhmã inhõ jamýnh xwýnh pyrãk o amnhĩ nhĩpêx.

³⁶ —Jakamã koja mẽhõ kumrêx mẽ hwýr tẽ nê mẽ kãm Tirtũm kapêr jarê hãmri nê te kêp õ pahi mã hpur kãm ahkre ho pa pyrãk. Nhũm mẽ kot mar xwýnhjaja kuma nom kormã hprī hã mar týx kêt nê. Tã kot kaj mẽ atõ wamta kôt mẽ hwýr tẽ nê mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwýr kaxyw aprī hã mẽ kãm ijarênh o mẽ hkôt apa hãmri nê te apê mẽ anhõ pahi mã hpur kãm axujamýnh xwýnh pyrãk. Hãmri nhũm mẽ hkwýjaja mẽ ama nê ixkôt amnhĩ xunhwý nê ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Hã koja nhýrmã mẽ apyrà nê Tirtũm mẽ wa ixri mex rãhã nê htír tũm nê pa ho pa. Ka mẽ amnhĩ tã mẽ omu nê akĩnh nê apa. Te mẽ kot mẽ hpur kãm ahkre xwýnhjaja nê mẽ kot hamýnh xwýnhjaja mẽõ rũnh pumunh nê hkĩnhnta pyrãk.

³⁷ —Na htem tōhã ã mẽ pur

kãm mẽ àpênh xwÿnhjê jarênh anê nê mẽ harênh o: “Axtem mẽ ahkre xwÿnhjaja nê axtem mẽ kot hamÿnh xwÿnhjaja.” Anê. Tã te mẽ ate mẽ ujarênh ja pyrãk. ³⁸ Na pa pre ra ma mẽ hwÿr mẽ arê. Mẽ ate aprĩ hã mẽ kãm ijarênh nhũm mẽ kot mẽ amar nê amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xunhwÿr kaxyw. Nom mẽ kajaja na ka prem akumrêx mẽ hwÿr amrar nê mẽ kãm ijarênh kêt nê. Tĩrtũm kapêr jarênh o mẽ pa xwÿnhjaja na prem kumrêx mẽ hwÿr mra nê ixkukamã mẽ kãm ijarênh o ri mẽ hkôt pa. Te mẽ kot hpur kãm ahkre ho pata pyrãk. Tã kot kaj mẽ hpãnhã mẽ kot amnhĩ kaxyw ixkôt amnhĩ xunhwÿr kaxyw aprĩ hã mẽ kãm ijarênh o apa. Jakamã te mẽ ate mẽ hpur kãm mẽõ jamÿnh xwÿnh kot amnhĩ nhĩpêxta pyrãk. Anê.

Mẽ hkwy kot amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx ã mẽ harênh

Sikũn Korĩt 5.17; Wam Juãw 4.14

³⁹ Rôm nhũm Samar nhõ xwÿnh kwÿjaja nija kot mẽ kãm amnhĩ jarênh ma hãmri nê urãk nê amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr. Na pre ra amnhĩ tã tanhmã mẽ kãm Jejus jarênh to nê mẽ kãm harênh o:

—Ma aa kot nhÿri ixpumunh kêt tã ra kot hprĩ hã ixpumunh par. Ixte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumunh par.

Anhÿr jakamã nhũm mẽ kuma nê urãk nê amnhĩ

kaxyw hkôt hamaxpêr kurê kumrêx.

⁴⁰ Hãmri nê man mẽ ixwÿr mra nê Jejus pumu nê amnhĩ wÿr kuwÿ nê kãm:

—Pa. E kwa mẽ tokyx anojarêt kêt nê. Mẽ ma mẽ ixkôt mẽ inhõ krĩ hwÿr mō nê mẽ ixkôt ri apa grire nê arĩ ma mō. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tõe. Nà kot paj mẽ anê. Anê.

Hãmri pa mẽ ma mẽ hkôt mō nê mẽ õ krĩ kamã mẽ hkôt ri ixpa hã apkati axkrut.

⁴¹ Nhũm Jejus mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa nhũm mẽ axte ohtô nê kuma nê nita pyrã nê hkôt amnhĩ xunhwÿ. ⁴² Hãmri nê nita wÿr mra nê kãm:

—E nã ãm hãmri. Akumrêx na ka mẽ inhmã Jejus o amnhĩrit. Pa mẽ akôt ma hwÿr mra nê mẽ pam omu nê kapêr ã kuma. Jao apyrã nê amnhĩ kaxyw hkôt ijamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿ. Pêr ãm hãmri kêp pyka piitã hkôt mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer mã xwÿnhnta na. Anê.

Garirej nhõ xwÿnhjaja kot Jejus pumunh ã mẽ harênh

Matêwre 13.57

⁴³ Tã pa mẽ Jejus kôt Samar rũm ixkato nê ma pika pê Garirej wÿr mō. Kamã Jejus nhõ krĩ pê Najare htã pa mẽ hwÿr inhmōr kêt nê. ⁴⁴ Na pre ra Jejus mẽ inhmã tanhmã õ krĩ nhõ xwÿnhjê jarênh to nê mẽ harênh o:

—Tĩrtũm nhÿ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwÿnhjaja na

htem amnhĩ nhõ krĩ kamã
mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh
o pa nhũm mẽ kuma nẽ ãm
kuma. Jakamã kot paj Najare
hwÿr inhmõr kêt nẽ. Mẽ kãm
ixkapêr mar prãmre hã.

⁴⁵ Anhÿr jakamã na pa
prem hwÿr inhmõr kêt nẽ.
Pãnhã nhãm krĩ hõ hwÿr mõ
nẽ hwÿr pøj hãmri nhũm mẽ
amnhĩ wÿr Jejus pumu nẽ
hkĩnh nẽ. Na prem ra krĩ
pê Jerujarê kamã arĩgro pê
Pas ã mẽ hkĩnh kãm tanhmã
kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa
hã omu. Jakamã amnhĩ wÿr
omu nẽ hkĩnh nẽ.

*Jejus kot mēhõ hkra ho mex
ã harēnh*

⁴⁶ Tã pa mẽ kormã Garirej
kamã ixpa nẽ akupÿm krĩ
pê Kanã hwÿr mõ. Kamã
na pre Jejus mẽ kãm gô ho
wĩhti nhĩpêx. Jakamã pa mẽ
akupÿm mẽ hwÿr mõ. Nhũm
mẽõ pahi nhõ kôwenatôjê hõ
hkra myja kêp à htÿx nẽ nõ.
Nom Kanã kamã hkêt axtem
krĩ hõ pê Kapanau kamã.
⁴⁷ Jakamã nhũm hipêêxaja
tee ri hkra pumu hãmri nẽ ra
Jejus kot Jutej rũm Kanã hwÿr
hpôx ã harênh ma nẽ hkra
kaxyw kãm hamaxpêr nẽ
ma hwÿr mõr kurê kumrêx.
Hãmri nẽ nhÿri omu nẽ hwÿr
tẽ nẽ kãm kapêr kãm hihtÿx
nẽ kãm:

—Pa. E ot pa awÿr tẽ. Na
ra ixkra ixpê htyk kaxyw.
Kwa ixkamã axukaprĩ nẽ ma
ixkôt mõ nẽ akupÿm inhmã
ho mex. Anẽ.

⁴⁸ Hãmri nhũm kuma nẽ
kãm:

—Kwa pêr ãm ixte mẽ amã
aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt

kwÿ ho anhÿr ã ixpumunh
kôt pix mã na ka htem amnhĩ
kaxyw ixkôt ajamaxpêr. Nom
amarĩ amnhĩ kaxyw ixkôt
ajamaxpêr kêt nẽ. Anẽ.

⁴⁹ Hãmri nhũm tee ri kuma
nẽ kãm:

—Kwa tokyx. Kot kaj tokyx
ixkôt amõr kêt koja ixpê ty.
Anẽ.

⁵⁰ Hãmri nhũm kãm:

—Nà koja apê htyk kêt nẽ.
Ra ixte akupÿm amã ho mex
kênã. Mãmri ma akupÿm mõ
nẽ tokyx omu. Na ra akupÿm
amã mex. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ
kaxyw hkôt hamaxpêr kurê
kumrêx nẽ ma akupÿm hwÿr
mõ. Nẽ mõr o apkati. ⁵¹ Nẽ
kormã õ krĩ hwÿr hpôx o mõr
ri nhũm ra kãm mẽ àpênh
xwÿnhjaja kutã mra nẽ nhÿri
pry hã hkaxpa nẽ kãm:

—Pa. Kwa na ra akra hkà
hakry nẽ akupÿm amã mex.
Anẽ.

⁵² Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ
hkĩnh tÿx nẽ. Nẽ mẽ kãm:

—Kwa xô wehe? Mẽmo ore
hã na pre we ra hkà hakry?
Anẽ.

Nhũm mẽ kãm:

—Nà jãã na pre kaxkwa
nhĩpôk ri myt nhÿ nhũm hkà
hakry nẽ akupÿm amã mex
kurê kumrêx. Anẽ.

⁵³ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ
mẽ kãm:

—Hêxta waa nẽ. Kwa pêr
ãm hãmri Jejus kot inhmã
akupÿm mex ã harênh xà
hã ore kamã na pre akupÿm
inhmã mex. Nà ãm hãmri.
Anẽ.

Hãmri nẽ amnhĩ kaxyw
Jejus kôt hamaxpêr kurê
kumrêx. Nhũm òrkwÿ
kamã ri mẽ pa xwÿnhjaja

uràk nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr.

⁵⁴ Nhũm Jejus ã kãm hkra ho mex anê. Na pre ra pika pê Garirej kamã mẽ kot mēmoj pumunh kêt ô ho anhÿr o tipxi nê mẽ kãm gô pix o wĩhti nhĩpêx. Tã ra pyka pê Jutej rũm akupÿm mẽ hwÿr mō nê ã akupÿm mẽ hkrata o mex anê.

5

Jejus kot himô mÿ ri akupÿm mēhō ho mex ã harēnh Juãw 7.23, 10.30-33

¹ Tã mẽ ixpê Ijaew mẽ ixte Tĩrtũm ã ixkĩnh kaxyw Jerujarē hwÿr akuprō nhũm Jejus haxwÿja ma hwÿr mō. Pa mẽ hkôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwÿnhjaja ma hkôt mō. ² Jerujarē kamã na himôja hikwÿ. Nhÿhÿnh mẽ kot krĩ hwÿr ôwēhti ho gjêx xà htã hikwÿ. Himôja nhĩxi pê na Petes. Nê pu hã mẽ à xwÿnhjê nhĩkwÿ xà hã ixkre kêp 5. ³ Piitã kamã na pre hte tanhmã mẽ à kute xwÿnhjaja hikwÿ. Mẽ nohkre xwÿnhjaja nê mẽ hyk o mẽ pa xwÿnhjaja nê mẽ ĩ kamã mẽ htyk xwÿnhjaja. ãm ahpÿnhã tanhmã mẽ à kute xwÿnhjaja ixkre hkwyja kamã akupÿm mex prãm xàj hikwÿ. ⁴ Na pre hte Tĩrtũm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnhja tōhã himô hwÿr wrÿ nê gô xok. Hãmri nhũm mẽ à xwÿnhjê hō kot amnhĩ to wa nê kumrêx hwÿr wrÿk nê kamã mrōr xwÿnhja akupÿm mex. Kwÿjê rom akupÿm mex kurê kumrêx. Jakamã

nhũm pre hte mẽ à xwÿnhjaja akupÿm mex prãm xàj gô xok jamãr o hikwÿ. ⁵ Jakamã nhũm mēhō myja ixkre hō kamã hikwÿ. Te omnuj nê arĩ hikwÿ hã amgrà xohtō rax nê. Ra hã amgrà kêp 38. ⁶ Jakamã nhũm Jejus mẽ hwÿr tē nê omu. Nê hprĩ hã omu nê hamaxpêr o:

—Kwa mÿj na hte omnuj nê ri pa hkêt ã amgrà xohtō rax nê. E pa akupÿm ho mex.

Anhÿr o hamaxpêr hãmri nê kãm:

—Pa. E kwa inhmã amnhĩ jarē. Xà amã akupÿm amex prãm? Anê.

⁷ Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Ku nhũm. Inhmã tokyx akupÿm inhmex prãm tÿx kumrêx kênã. No mēhō kot tokyx inhmÿ nê mẽ kêp ixto wa nê ixkumrêx gô xok kamã inhmrōr? Na pa tee ri ixkumrêx hwÿr ixtēm nê inhmã inhmrōr prãm nhũm mẽ xatã ixpê amnhĩ to wa nê mra nê kamã mrō. Anê.

⁸ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Tÿ? Tōe. E na ka akupÿm amex. E kãnhmã xa nê akupÿ py nê ma akupÿm anhōrkwy hwÿr tē. Anê.

⁹ Hãmri nhũm kuma nê ra akupÿm mex nê kãnhmã xa nê ri mra. Nê hkĩnh tÿx nê hikupÿ py nê ma akupÿm òrkwy hwÿr tē. Ijaew nhō arĩgromnu pê sap ã nhũm Jejus kot akupÿm ho mex ¹⁰ nhũm ma akupÿm pry hã hikupÿ py nê o tē. Nhũm Ijaew nhō pahi hkwyja nhÿhÿnh mra nê tee ri kot sap

ã hpyr nê o htêm ã omu nê kãm:

—Tk. Kwa mẽ pahpê Ijaew na pu htem mẽ panhõ arĩgromnu hã paxâpênh kêt nê. Finat Mojes kot ja nê mẽ pahkurê htã ka axtem nê akupĩpta py nê nhỹhỹm o tẽ. Anê.

¹¹ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tỳ. Kot anhỹr tã kot ixto mex xwýnhta na ã inhmã kapêr anê pa mar xà hkôt kupy nê akupỹm inhõrkwỹ hwýr tẽ. Anê.

¹² Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nê kãm:

—Kwa mẽhõ na we ã ri amã karõ anê? Anê.

¹³ Nhũm kormã kot Jejus nhĩxi mar kêt jakamã kot mẽ kãm ahkre kaxyw hakêx nê tee ri hkwyjê kaêx ã hapêr rĩt o xa. Nom nhũm mẽ ohtô nê pry hã mrar jakamã nhũm tee ri hapêr nhũm Jejus ra ma nhỹhỹm tẽ.

¹⁴ Tã nhũm hã ahtũmre nhũm Jejus Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwýr tẽ nê axà nê kot ho mex xwýnhta pumu nê kãm:

—Pa. E na ka ra akupỹm amex. Nom kwa kêr ka axte tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri apa hkêt nê. Kot kaj axte ã amnhĩ nhĩpêx anê hãmri nê apunu j tỳx o wam ate apunu-jta jakre kãm ga. Anê.

¹⁵ Hãmri nhũm kuma nê ma tẽ nê kato. Nê ma mẽ õ pahijê hwýr tẽ nê mẽ kãm:

—E na pa ra kot ixto mex xwýnhta nhĩxi ma. Xep kêp Jejus. Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm mẽ hixi ma nê hã tanhmã axpên mã

ho kapêr punuj to. Mẽ õ arĩgromnu hã kot mẽ ho mex o pa jakamã nhũm mẽ axpên jakwa kamã ri hixi ho rê nê nhỹri omu nê tanhmã hã kãm àkjêr to. ¹⁷ Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Ku nhũm. Inhĩpêêxà Tĩrtũm na hte apkati mẽ tanhmã mẽ pahto mex to ho pa. Jakamã pa hte urak nê ã mẽ ho mex rãhã ho ri ixpa anê nê aa mẽmo arĩgro hã ja ho anhỹr kaga hkêt nê.

¹⁸ Anhỹr o mẽ kãm amnhĩ jarê nhũm mẽ kuma nê kamã gryk tỳx nê. Nom mẽ õ arĩgromnu hã kot mẽ ho mexja pix mýrapê kamã gryk kêt. Mãânên Tĩrtũm kêp hipêêxà hã harênhja mýrapê nhũm prem kamã gryk tỳx kumrêx nê axpên mã:

—Tk. Kwa na ã amnhĩ jarênh anhỹr jao te kêp Tĩrtũm pyrak ã amnhĩ jarê. E kwa pu mẽ kupĩ ri. Anê.

Tĩrtũm Kra kot Hipêêxà nhỹ hã amnhĩ nhĩpêx ã harênh
Juãw 14.10-13

¹⁹ Hãmri nhũm Jejus axte mẽ kêp Ijaew nhõ pahijê mã kapêr nê mẽ kãm:

—Na pa hte amnhĩ krã hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa hkêt nê. Na pa hte Inhĩpêêxà kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã omunh xà hkôt urak nê mẽ ho mex o ri ixpa. Kwa mẽ amnhĩ krã him ja jaxà nê kãm ajamaxpêr tỳx nê ho apa.

²⁰ —Inhĩpêêxàja kãm ijapêê. Na hte inhmã kot tanhmã mẽ ho mex to piitã ho amnhĩrĩt.

Ixte omunh nê uràk nê ÿ hã tanhmã mẽ ho mex to ho ri ixpa kaxyw. Jakamã kot paj ãm akupÿm mẽ à xwÿnhjê ho mex pix o ri ixpa hkêt nê. Kot paj mãânên mẽ kãm mẽmoj mex o ja jakrenh o anhÿr o ri ixpa ka mẽ hã ixpumu nê ixkamã ano puma ho apa.

21 —Nê Inhĩpêêxà kot akupÿm mẽ htyk xwÿnhjê ho htĩr jakamã kot paj uràk nê akupÿm mẽ htyk xwÿnhjê ho htĩr o ri ixpa. Anê.

Mẽ htĩr tũm nê mẽ pa mã xwÿnhjê jarênh

Juãw 3.16-17, 3.36, 6.27, 6.40, 6.60, 10.28, 17.2-3; Rômãn 6.23; Karatas 6.8; Xitre 1.2; Wam Juãw 2.25, 5.11-13

22 Nhũm Jejus arĩ mẽ kêp Ijaew nhõ pahijê mã kapêr nê mẽ kãm:

—Koja nhÿrmã Inhĩpêêxàja mẽ htĩr tũm nê mẽ pa ho mẽ pa mã xwÿnhjê jarênh kêt nê. Ja kaxyw na pre pa ixãm.

23 Tã mẽ piitã mẽ kot ja hã ixpumunh nê ixtã hpijaàm o ri pa kaxyw na pre mẽ kaxyw ixãm. Te mẽ kot Inhĩpêêxà hã hpijaàmta pyrã nê pa ixtã hpijaàm o pa kaxyw. Jakamã koja mẽhõ ixtã hpijaàm kêt nê hãmri nê mãânên Inhĩpêêxà hã hpijaàm kêt ã amnhĩ to amnhĩrĩt. Tãm kot mẽ awÿr inhmênh kênã.

24 Jakamã koja mẽhõ ixkapêr ma nê amnhĩ kaxyw kot mẽ awÿr inhmênh xwÿnhhta kôt hamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xãm. Hã koja nhÿrmã htyk tã ma mẽ kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak o pa htũm xàta wÿr mõi kêt nê. Koja

Inhĩpêêxà akupÿm ho htĩr nhũm wa ixri htĩr tũm nê mex kumrêx nê pa ho pa. Jakamã koja mẽhõ ixkôt amnhĩ xãm hãmri nê ra kêp wa ixri htĩr tũm nê pa ho pa mã xwÿnh. Kwa mẽ jam ajamaxpêr tÿx rãhã ho apa.

25 —No mẽ kãm ixkapêr mar prãm kêt xwÿnhjaja kêp Inhĩpêêxà mẽ wa ixri mẽ htĩr tũm nê mẽ pa mã xwÿnh kêt. Tã ixpê Tĩrtũm Kra jakamã koja mẽ ixkapêr ma nê ixkôt amnhĩ xunhwÿ. Hã kot paj amnhĩ tã mẽ omu nê mẽ htĩr tũm nê mẽ pa mã xwÿnh ã mẽ harê nhũm mẽ àmnhĩx ri hkĩnh nê pa ho pa. Kwa mẽ jam ajamaxpêr tÿx rãhã ho apa.

26 —Nê Inhĩpêêxà tãm kêp mẽ ho mẽ htĩr xwÿnh. Tã ixpê Kra jakamã na pre amnhĩ pyrã nê ja kaxyw ixãm.

27 —Ra kot mẽ akaxyw ixãm jakamã na pre mãânên ixte tanhmã mẽ ajarênh to kaxyw ixãm. Wa ixri mẽ atĩr tũm nê apa ho apa mã xwÿnhjê hã mẽ ajarênh rÿ wa ixri mẽ atĩr tũm nê apa hkêt mã xwÿnhjê hã mẽ ajarênh kaxyw. 28-30 Jakamã kot paj nhÿrmã ra mẽ htyk nê mẽ hikwÿ xwÿnh piitã mẽ kãm ixkapêr nhũm mẽ inhma. Koja mẽ ixkapêr ma hãmri nê akupÿm htĩr nê pika rũm hapôx pa. Hãmri nhũm mẽ kot kormã htĩr ri Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx hkêt xwÿnhjaja mẽ kot amnhĩ tomnuj mÿrapê ma mẽ kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak tũm xàta wÿr

ma hapêx pa. Nom nhũm mẽ kot amnhĩ to mex xwỳnhjaja. Ra mẽ kot Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx jakamã koja mẽ ma Tĩrtũm mẽ wa ixwỳr api nê wa ixri mex nê hkĩnh rãhã htĩr tũm nê pa ho pa.

—Kot paj ja kaxyw tanhmã mẽ apiitã mẽ ajarênh to. Nom kot paj amnhĩ krã hkôt inhmã hprãm xà hkôt tanhmã mẽ ajarênh to hkêt nê. Kot paj Inhĩpêêxà kot mẽ awỳr inhmênh xwỳnhhta nhỹ hã àhpumunh tỳx xà hkôt tanhmã mẽ ajarênh to. Jao ãm hãmri mẽ ajarê. Kwa mẽ jam ajamaxpêr tỳx nê. No ã ixte mẽ amã amnhĩ jarênh anhỹrja ma nê tee ri ajamaxpêr kêt nê. Anê.

Mẽ kot Jejus kêp Tĩrtũm Kra hã harênh xwỳnhjê jarênh

Juāw 8.18; Wam Juāw 5.6-8

³¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ kêp Ijaew nhõ pahijê mã kapêr nê mẽ kãm:

—E na pa ra tanhmã mẽ amã amnhĩ jarênh to. Nom kop ãm papxipix ixte ã amnhĩ jarênh anhỹr ronhỹx ka mẽ inhma nê ajamaxpêr o: “Ko. Na apu ãm hãmri ã mẽ inhmã amnhĩ jarênh anê rỳ apu ãm amnhĩ to hêx.” Anhỹr o ajamaxpêr. ³² Nom papxipix na pa hte ã amnhĩ jarênh anhỹr kêt nê. Inhĩpêêxà haxwỳja na hte ã ijarênh anê. Nê ãm hãmri na hte tanhmã ijarênh to ho pa. Tĩrtũmja hêx kêt. ³³ No mẽ amã pika nhõ xwỳnhjê pix kapêr mar prãm jakamã na ka prem finat Juāw Paxisja wỳr akwỳjê rê nhũm mẽ ma hwỳr mra

nê ixtã hkukja nhũm mẽ kãm tanhmã ijarênh to. Nê hprĩ hã mẽ kãm ijarê. ³⁴ No mẽ apê pika nhõ xwỳnhjaja mẽ ate axpên mã tanhmã ijarênh toja na ixpê tanhmã kute hkêt. Koja mêhõ tanhmã ixto kapêr punuj to rỳ tanhmã ijarênh mex to pa amnhĩ jarênh ma nê tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpêr o ixkaprĩ hkêt nê. Tã nom Juāw Paxis kapêrja mẽ amã mex jakamã na pa ã mẽ amã harênh anê. Ka mẽ ra kot tanhmã ijarênh toja ma nê amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xunhwỳ nê nhỹrmã ty nê ma mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xàta wỳr apa hkêt nê.

³⁵ —Juāw Paxis na pre te kanê hpôk mex nê mẽmoj to amnhĩrĩt mex pyrã nê mẽ amã Tĩrtũm kapêr o amnhĩrĩt mex o pa. Ka prem te maripôtre kot kanê hã htu pyrã nê hwỳr akuprô nê mar o akuhê. Nom hkôt ajamaxpêr tỳx kêt nê. ³⁶ Na pre hprĩ hã mẽ amã ijarênh o ri pa.

—Tã pa pam mẽ awỳr wrỳ nê Inhĩpêêxà nhỹ hã mẽ akamã aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr o ri ixpa. Mẽ ate ja hã ixpumunh nê Inhĩpêêxà tãm kot mẽ awỳr inhmênh kôt ixpumunh kaxyw.

³⁷ —Nê Inhĩpêêxàja mãânên ixpê Kra hã mẽ amã ixto amnhĩrĩt. Ra mẽ anhōpinh xà kaxwỳnh kãm kot mẽ amã ixto amnhĩrĩt tã ka mẽ ama nê ãm ama nê ixkôt ajamaxpêr

kêt nê. ³⁸Mê amã mẽ ate hkôt amnhĩ nhĩpêx o apa hprãm kêt. Mẽ ate kapêr mar tỳx ronhỹx ka mẽ ixkapêr ma nê amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr kurê kumrêx. Ixpê Tirtũm kot mẽ awỳr inhmênh xwỳnh kênã.

³⁹—Nê Tirtũm kapêr ã kagà htũm haxwỳja kot tanhmã ijarênh to. Ka htem wa ixri atĩr tũm nê apa ho apa hprãm xàj kamã harênh rãhã ho ri apa. Nê kot tanhmã pa ijarênh to htã ka mẽ ixkapêr ma nê amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Anê.

Ijaew nhõ pahijaja kot Jejus kaga hã mẽ harênh

⁴⁰Nhũm Jejus arĩ mẽ kêp Ijaew nhõ pahijê mã kapêr nê mẽ kãm:

—Nê pa na ixte Inhĩpêêxà mẽ wa ixri ixte mẽ ho mẽ htĩr tũm nê mẽ pa mã xwỳnh ã mẽ harênh tã ka mẽ amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr kêt nê. ⁴¹Nom mẽ ate inhmex ã ijarênh kêt tã ja ixpê tanhmã kute hkêt. ãm Inhĩpêêxà pix kot inhmex ã ijarênhja na inhmã hprãm. ⁴²Ra ixte mẽ apumunh mex. Mẽ amã Tirtũm kĩnh kêt. ⁴³Tãm kot mẽ awỳr inhmênh tã ka mẽ ixpumu nê ixkaga nê ixkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Nom koja mẽhõ amnhĩ krã hkôt mẽ awỳr tẽ nê tanhmã mẽ ajahkre hto ka mẽ ama nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kurê kumrêx.

⁴⁴—ãm pika nhõ xwỳnh pixjaja kot mẽ amex ã mẽ ajarênhja na mẽ amã hprãm. No Tirtũm kot amnhĩm mẽ

amex ã mẽ ajarênhja mẽ amã hprãm ã mẽ ate amnhĩ jarênh tã mẽ amã ja prãm kêt. Jakamã na ka htem ixkaga kumrêx. ⁴⁵⁻⁴⁶Tã nom kot paj pam nhỹrmã Tirtũm mã mẽ apê ixkwỳ hkêt ã mẽ ajarênh kêt nê. Mo kaxyw kot pa kêt ri ã kãm mẽ ajarênh anê? Finat Mojes tãm koja ja hã kãm mẽ ajarê. Na ka htem tanhmã ajamaxpêr to nê ajamaxpêr o: “Kot paj finat Mojes kot mẽ inhmã tanhmã kapêr to hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa hãmri nê nhỹrmã Tirtũm ri ixtĩr tũm nê inhmex nê ixpa ho ixpa.” Anhỹr o ajamaxpêr nom hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Mojes na pre hte pa ijarênh o pa. Tã mẽ ate kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx ronhỹx ka mẽ amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xunhwỳ. No mẽ ate ixkaga jakamã koja Mojes tãm Tirtũm mã mẽ apê ixkwỳ hkêt ã mẽ ajarê. ⁴⁷Mẽ ate Mojes kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx kêt jakamã kot kaj mẽ mãânênh ixkôt amnhĩ nhĩpêx hkêt nê. Anê.

Nhũm pre ã Jejus Ijaew nhõ pahijê mã kapêr anê.

6

Jejus kot mẽ ho 5.000 nê mẽ kãm mẽ õ hã harênh
Matêwre 14.13-21; Makre 6.30-44; Rukre 9.10-17

¹⁻⁴Tã nhũm ra arĩgro pê Pas ahtêp o mỗ. Pasja ã mẽ ixpê Ijaewjaja na pa htem axpên wỳr akuprõ nê hã ôwêhti hkra nyw kwỳ pa nê ã hkur o ixkrĩ. Amnepêp Tirtũm kot pika pê Ejit rũm mẽ inhĩgêjtê kator

kaxyw nhũm prem nojarê t nê
ã hkwý hpar nê i hkur anê. Tã
arĩ mē ixpê mē hkanrêhã mē
htãmnhwýjaja jam ijamexpêr
pê ixkĩnh kaxyw ã amnhĩ
nhĩpêx anê. Jakamã nhũm
Jejus pãr krem axã nê ma
himô pê Garirej ã rêr kaxyw
ma xarmã mō nê rê. Himôja
nhĩxi hō pê na Tipe nhũm hã
xarmã mō nê rê. Pa mē hkôt
ixpa ho ixpa xwýnhjaja ma
hkôt ixpa.

Hãmri nhũm pika nhõ
xwýnh kwýjaja Jejus ma mōr
kãm omu hãmri nê ma gô
kape hã pikap mē inhĩhkrep
mra. Na pre ra Jejus mē
kamã mē à xwýnhjê ohtô nê
akupým mē ho mex nhũm mē
axte omu hãmri nê ma mē
inhĩhkrep gô mý ri hpar o pa.

Tã pa mē xarmã rê nê pãr
rũm ijapôj nê gô mý ri kýxpê
ixkrĩ hpa.

⁵ Hãmri nhũm mē inhĩhkrep
mē mrrar xwýnhjaja mē ixwýr
hpôx o mra nhũm Jejus
amnhĩ wýr mē omu nê mē
inhĩõ pê Firipti mã kapêr nê
kãm:

—Kwa Firip. Mēmoj kot
puj mē pahwýr mē mōr nêjjê
mã ho anê nhũm mē kuku?
Tanhmã kot puj mē amnhĩ to
nê nhýri mē kãm mēmoj japrô
nhũm mē kuku? Anê.

⁶ Ra tãm kot tanhmã mē
kãm ô hto hã amnhĩ pumunh
mex tã ã mē hã Firipti kamã
hamak kaxyw mē hã hkukjêr
anê. ⁷ Hãmri nhũm kuma nê
tee ri mē hkukamã hamexpêr
nê kãm:

—Konên. Mē ohtô rax
kumrêx kênã. Mo mē kaxyw
mē pakàxpore rax? Kot pu mē

pakàxpore ho 200 nê ho mē
kãm mēmoj japrôr tã nhũm
mē ãm ho hkryre nê kuku nê
ho ôhy htu hkêt nê. Mē ohtô
rax o mē ohtô rax kênã. Anê.

⁸⁻⁹ Hãmri nhũm mē inhĩõja
kuma nê Jejus wýr tē nê kãm
kapêr. Simãw Pêtre htô An-
dreja hwýr tē nê kãm:

—E ota mēhõ hkrata amnhĩ
kôt ô hkwý ho mō. No ãm
grire. Na pãwti kêp 5 nê
kaxyw ô tep axkrutre. No mē
ohtô gri ã kot kêt mē hipêx pa.
Anê.

¹⁰ Hãmri nhũm kuma nê
hkôt mē ixpa ho mē ixpa
xwýnhjê mã kapêr nê mē
inhmã:

—Tõe. Nà hãmri. E mē kãm
anê kê mē hkrĩ pa. Anê.

Hãmri pa mē kãm anê nhũm
mē pō kamã hkrĩ hpa. Na
prem ohtô kumrêx. Mēmyjê
pixjaja kêp 5.000. Nê kaxyw
mē hprô nê mē hkrajaja. Na
prem ohtô ho ohtô. Tã piitã
hkrĩ pa. ¹¹⁻¹² Hãmri nhũm Je-
jus mēhõ hkrata pê ô pãwti
jamý nê o xa nê Tirtũm mã
harê nê kãm:

—Pa Papaj. Na ka hte mē
inhmã mē inhõ ho apa. ãm
kapxipix amex o amex. Anê.

Hãmri nê mē inhmã pãwtija
gô pa mē ô ri mē hkrĩ xwýnhjê
mã ôr o mra nê ho mē pi-
itã mē hipêx pa. Pãwtija
ãm hkryre htã nhũm Jejus
tanhmã ho nhũm ra ohtô rax
kumrêx. Jakamã pa mē ô
ri mē kãm ôr o mra nê ho
mē piitã mē hipêx pa. Nhũm
Jejus hpãnhã tep axkrutreta
py nê mã ho anê nê Tirtũm
mã harê hãmri nê amnhĩ xô
ri mē inhmã kugô pa mē

mã ho anê nê. Te ho pãwti nhîpêx pyrã nê ho mê pi-itã mê hipêx. Hãmri pa mê ixpiitã apku nê inhôhy htu nhũm arî mẽõ jakrêx kwý hprã. Hãmri nhũm Jejus mê inhmã:

—E kwa mẽ hkôt mra nê mẽõ jakrêx o akuprõ kê omnu hkêt nê. Anê.

¹³ Hãmri pa mẽ kuma nê ho akuprõ nê kawà o 12 nê ho nýt. Pãwti hkryreja ãm kêp 5 pix tã nhũm Jejus tanhmã ho nhũm rũnh kumrêx. Jakamã pa mẽ hakrêx prãr o kawà ho 12 nê ho nýt pa. ¹⁴ Hãmri nhũm mẽ inhîhkrep mẽ mör xwýnhjaja amnhî jaêr pê Jejus kot mẽ kãm mẽõ ho rax ã omu nê ri axpên mã harênh o:

—Kokýy. Tãm mãn pre finat Mojesja amnepêm mẽ panhîgêjtê mã harênh o ri pa. Tã ra mẽ pahwýr wrý nà? ¹⁵ Kwa pu mẽ kãm pakapêr kãm paxihtýx nê ma akupým amnhî kôt o mō nê amnhî kaxyw ãm kê mẽ pahto amnhîptar o pa. Anê.

Hãmri nhũm Jejus amnhî tã mẽ kapêr ma nhũm ja kêp omnuj nê. Jakamã nhũm mẽ kêp kato nê ma hpãnhã ahte nhýri hixêt õ hwýr tẽ.

Jejus kot gô krãhkã hã htêm ã harênh

Matêwre 14.22-27; Makre 6.45-52

¹⁶ Tã nhũm ra kamãtre pa mẽ Jejus kôt ri ixpa ho ixpa xwýnhjaja ma akupým himô hwýr mra. ¹⁷ Nhũm kormã Jejus mẽ ixwýr akupýn htêm kêt jakamã pa mẽ tee ri kamã ama hãmri nê akupým pãr mã

axà nê ma akupým Kapanau hwýr xarmã ixrêr o mō.

¹⁸ Pu nhũm ra kôk àpêr týx nhũm gô xatã kãnhmã harî nê axpên wýr mra nê axpên tak týx nê. ¹⁹ Pa mẽ kormã gô nhîpôk ri mō. Nê tee ri rrêmti ho gô rênh nhîpêx kaprý nom kormã ixrêr kêt nê. Nê kormã inhmör o ixtã 5 kirôm pix nê. Hãmri nhũm ra Jejus gô krãhkã hã hpar o mẽ ixkôt tẽ. Pa mẽ ixprî hã amnhî wýr omunh mex kêt nê ixtýx mẽkarõ hã hkamnhîx nê mẽ inhmã uma htýx kumrêx. ²⁰ Tã nhũm mẽ inhmã ixkapêr nê mẽ inhmã:

—Tk. Kwa mẽ amã ma hkêt nê. Pa na pa mẽ akôt tẽ. Anê.

²¹ Hãmri pa mẽ kapêr ma nê ixkînh nê. Nê amnhî wýr pãr kre hwýr ho api nhũm axà pa mẽ xarmã ixrêr kurê kumrêx nê pãr kre rûm ijapôx pa.

Mê kot Jejus japêr mrar ã mẽ harênh

²² Tã nhũm apkati nhũm xarpê mẽ kot Jejus wýr mrar nhũm kot mẽ kãm õ xwýnhjaja tee ri hapêr o pa nê axpên mã:

—Kwa nhýhým mãn pre we tẽê? Na pre hkôt ri mẽ pa xwýnhjaja pix mẽ õ pãr kãm ma akupým xarmã mō nom nhũm Jejusja mẽ hkôt htêm kêt nê. Nã mãn kormã jar nhýhým ri mrar jakamã pu mẽ kormã omunh kêt nê. Anê.

²³ Rôm nhũm Tipe rûm pãr kwýja mẽ hwýr pøj. Jejus kot mẽ apkur xà ho Tirtûm wýr nê mẽ kãm ho rax xà hã pikata wýr nhũm mōn pøj. ²⁴ Hãmri nhũm mẽ amnhî wýr

omu nê tee ri pàr kãm Jejus mē hkôt mē ixpa ho mē ixpa xwýnhjê japêr hãmri nê axpên mã:

—E kwa pu mē ma mē hkôt xarmã mō nê Kapanaũ kamã mē hapêr. Anê.

Hãmri nê mē kãm amnhĩ jarê nê mē õ pàr kwý hwýr agjê nê ma mē hkôt xarmã mōn rê. ²⁵ Hãmri nê ra mē ixwýr rê nê mē ixkôt pøj nê mē ixkaêx ã Jejus pumu nê hwýr mra nê kãm:

—Pa mē ijahkre xwýnh. Kwa na pa prem tee ri xarpê ajapêr hãmri nê man akôt mōn rê. Kwa tanhmã na ka pre we amnhĩ to nê man tèn rê? Anê.

²⁶ Hãmri nhũm mē kãm:

—Nà mēmo kaxyw na ka wem ri ijapêr o ri ixkôt apa? ãm jãã mē ate ixkutã axàpkur nê anhõhy htu jakamã na ka mē axte ixkutã axàpkur pix kaxyw ijapêr o ri apa. No ixte ã mē amã amnhĩ nhĩpêx anhýr ã ixpumu nê ixpê Tirtũm Kra hã ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Kwa mē ixpê Kra hã inhmã ajamaxpêr tỳx nê kêt wehe. Anê.

Jejus te kêp kaxkwa rũm mē paxàpkur xà maati pyrãk ã kot amnhĩ jarênh

²⁷ Nhũm Jejus arĩ hwýr mē mrar xwýnhjê mã kapêr nê mē kãm:

—Kwa kêr ka mē ri axàpkur xà pix kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Na htem mē apkur xà kukwak ri Tirtũm mē wa ixri htĩr tũm nê pa ho pa hkêt nê. No kot kaj mē

amnhĩ kaxyw pa ixkôt ajamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xunhwý. Hã kot kaj mē ixkukwak ri nhýrmã atĩr tũm nê wa ixri amex nê apa ho apa. Te ixpê mē kot mē apkur xà hkur nê ý hã htĩr tũm nê pa ho pa xwýnh pyrãk. Ja kaxyw na pre Inhĩpêexã Tirtũm mē awýr papxpix inhmê pa mē awýr wrý. Anê.

²⁸ Hãmri nhũm mē kuma nê kãm:

—Kwa tanhmã kot paj wem amnhĩ nhĩpêx to nhũm Tirtũm hã mē ixpumu nê mē ixto mex nê? Anê.

²⁹ Hãmri nhũm mē kuma nê axte mē kãm amnhĩ jarê nê mē kãm:

—Nà kot kaj mē amnhĩ kaxyw pa Tirtũm kot mē awýr inhmênh xwýnh kôt ajamaxpêr hãmri nhũm ixtã mē apumu nê tanhmã mē akrã hto ka mē ajamakêtkati nê axãmnhĩx akĩnh nê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Anê.

³⁰ Hãmri nhũm mē kuma nê kãm:

—Tõe. Kwa axte mē inhmã aa mē ixte mēmoj pumunh kêt õ ho anê. Pa mē ja hã apumu nê amnhĩ kaxyw akôt ijamaxpêr kurê kumrêx. E mēmo kot ka mē inhmã ho anê? Kwa tokyx mē inhmã axte mēmoj tanhmã ho pa mē omu. ³¹ Amnepêem finat Mojes pyrã kot kapôt ã mē panhĩgêjtê ho pa ri na pre hte apkati mē mē kãm mēõ mē kot kãm “manã” anhýr xwýnhnta gõ nhũm pre htem hkur o pa. Tirtũm kapêr ã kagã htũm kot ja jarênh kot:

Na pre kaxkwa rūm mẽ hwỳr mẽ apkur xà rē nhũm mẽ hkur o pa.

Anhỳr o kot harēnh. Tã kot kaj Mojes nē apkati mẽ mẽ inhmã mẽ inhõ ho ri apa pa mẽ ja hã apumu nē rĩ kormã amnhĩ kaxyw akõt ijamaxpēr japēr. Anē.

³² Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Xà Mojes na pre hte mẽ kãm kaxkwa rūm mẽ apkur xà rēnh o pa? Nà tãm kêt. Inhĩpêxà na pre hte mẽ hwỳr kurē nhũm mẽ hkawrà nē kuku nē kukwak ri hihtỳx nē htĩr nē pa. Tã nhũm ra mẽ awỳr hpãnhã pa ixpê Kra hã inhmẽ. Kwa mẽ ixkapēr ma nē amnhĩ krãm haxàr tỳx nē. ³³ Na pre Tĩrtũm inhĩpêx o te amnepēm kot mẽ hwỳr kaxkwa rūm mẽ apkur xà rēnh ta pyrà nē amnē pika hwỳr inhmẽ. Jakamã te ixpê kaxkwa rūm mẽ apkur xà maati wrỳk xwỳnh ta pyràk. Mẽ ate amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpēr nē ixkõt amnhĩ xunhwỳr hãmri nē ixkukwak ri wa ixri atĩr tũm nē apa ho apa kaxyw. Anē.

³⁴ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm amnhĩ jarēnh anē nhũm mẽ kuma nom hprĩ hã mar mex kêt nē. ãm htỳx ho axtem mẽ apkur xà mex pix ã harēnh ã hkamnhĩx nē kãm:

—Kwa tõe mẽ inhmã mẽ apkur xà maatita kwỳ gõ pa mẽ apkati mẽ hkur o ri ixpa. Anē.

³⁵ Hãmri nhũm mẽ kuma nē amnhĩ tã mẽ kãm:

—Nà mẽ apkur xà kumrējã ãm paa. Te ixpê mẽ apkur xà maati pyràk. Jakamã kot kaj

mẽ atõ amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpēr nē ixkõt amnhĩ nhĩpêx o apa hã kot kaj mẽ akĩnh nē apa. Te ra axàpkur nē anhõhy htu nē akĩnh o ri apa pyràk. Jao amnhĩ tã ixpumu nē akĩnh nē ajamakêtkati nē ri apa.

³⁶ —Ra mẽ ate ixpumunh mex tã kormã amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpēr kêt nē. Kwa mẽ ixkapēr ma nē amnhĩ krãm haxàr tỳx nē. ³⁷ Tĩrtũm kot inhmã mẽ õr mã xwỳnhjaja koja mẽ ixpumu nē amnhĩ kaxyw ixkõt hamaxpēr mex kurē kumrêx. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỳr xwỳnhjaja kot paj aa amnhĩ nē mẽ hanor kêt nē.

³⁸ —Nē ixte amnhĩ krã hkõt kaxkwa rūm ixwrỳk nē inhmã hprãm xà hkõt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa kaxyw na pa pre ixwrỳk kêt nē. Inhĩpêxà kot mẽ awỳr inhmēnh jakamã kãm hprãm xà hkõt pix mã na pa hte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa.

³⁹ —Tã mo na hte Inhĩpêxà kãm hprãm? Nà kot inhmã mẽ õr mã xwỳnh piitã nhỹrmã wa ixkuri htĩr tũm nē mex nē pa ho paja na kãm hprãm. Jakamã nhỹrmã akupỹm mẽ htĩr ã arĩgrota ã ixte akupỹm mẽ ho htĩr nhũm ixte ãm pixire nē ho ixpikunor kêtja na kãm hprãm.

⁴⁰ —Tã kot ka mẽ atõ ixpê Tĩrtũm Kra hã ixpumu nē amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpēr nē ixkõt amnhĩ xãm. Hã kot kaj nhỹrmã atyk tã

pa akupÿm mẽ atĩr xà hã arĩgrota ã akupÿm ato atĩr ka wa ixkuri atĩr tũm nẽ amex nẽ apa ho apa. Ja na Inhĩpêêxàja kãm hprãm. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm amnhĩ jarẽnh anẽ. ⁴¹ Hãmri nhũm Ijaew nhõ pahijaja mẽ kuri mar o kuhê nẽ tee ri kêp kaxkwa rũm mẽ apkur xà maati pyræk ã amnhĩ jarẽnh ma nhũm ja mẽ kãm mex kêt nhũm mẽ kamã gryk nẽ. ⁴² Jakamã axpẽn mã ri harẽnh o:

—Tk. Kwa mo na ri ã amnhĩ jarẽnh anẽ? Kêp mẽ panhĩõ kênã kot kêt ri kêp kaxkwa nhõ xwÿnh ã amnhĩ jarẽ. Kêp Juje mẽ Marir wa hkra na. Mẽ pahte katorxà mẽ hipêêxà wa omunh mex kênã kot kêt axtem nẽ kêp kaxkwa nhõ xwÿnh ã amnhĩ jarẽ. Anẽ.

⁴³ Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Kwa mẽ ã ijarẽnh anhÿr kêt nẽ. ⁴⁴ Koja Inhĩpêêxà kot mẽ awÿr inhmẽnh xwÿnhhta tanhmã mẽ hkrã hto nhũm mẽ rĩ kormã amnhĩ tã ja hã ixpumu nẽ amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr. Tã ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr xwÿnhjaja koja mẽ nhÿrmã htyk tã pa akupÿm mẽ ho mẽ htĩr nhũm mẽ wa ixri htĩr tũm nẽ mex kumrêx nẽ pa ho pa.

⁴⁵ —Amnepêm Tĩrtũm kapêr jarẽnh o mẽ pa xwÿnhjaja na prem ã ja jarẽnh anhÿr o:

Koja Tĩrtũm mẽ hkrã kaxwÿnh kãm tanhmã mẽ kãm kapêr o amnhĩrit to ho pa.

Anhÿr o harẽnh. Jakamã mẽ kot Tĩrtũm kapêr mar nẽ hkôt

amnhĩ nhĩpêx xwÿnhjaja koja mẽ mããnẽn amnhĩ kaxyw pa ixkôt hamaxpêr nẽ ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx o pa.

⁴⁶ —Nẽ mẽ apê pika nhõ xwÿnhjê hõ aa mẽ ate ixkĩnhã ano ho Inhĩpêêxà pumunh kêt. ãm papxipix na ixte omunh. Kurũm na pa pre mẽ awÿr wrÿ. ⁴⁷ Tã kot ka mẽ atõ amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr. Hã kot kaj nhÿrmã wa ixkuri atĩr tũm nẽ amex nẽ apa ho apa. Kwa mẽ jam ajamaxpêr tÿx nẽ.

⁴⁸ —Nẽ ixpê mẽ axàpkurxà maati jakamã pa na ixpê akupÿm mẽ ho mẽ htĩr xwÿnh. ⁴⁹ Amnepêm mẽ panhĩgêjtjaja kormã kapôt ã mẽ pa ri mẽ kot “manã” anhÿr xwÿnhhta kur o ri pata ã na prem kukwak ri htĩr tũm nẽ pa ho pa hkêt nẽ. Na prem ri pa nẽ gaa nẽ rĩ hpigêt nẽ htyk pa. ⁵⁰ Axtem kaxkwa rũm mẽ apkur xà maati jarẽnh xwÿnhhta pix kukwak ri na htem nhÿrmã htyk tã akupÿm htĩr nẽ wa ixri htĩr tũm nẽ mex nẽ pa ho pa. ⁵¹ ãm paa. Pa na htem inhĩ hkwÿ hkrê hãmri nẽ wa ixri htĩr tũm nẽ mex nẽ pa ho pa. Na pa pre ra amnhĩ grõnh kôt mẽ awÿr wrÿ. Jakamã ka mẽ atõ inhĩ hkwÿ hkrê hãmri nẽ nhÿrmã atyk tã pa akupÿm ato atĩr ka Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nẽ amex nẽ apa ho apa. Anẽ.

⁵² Nhũm pre ã Jejus Ijaew mã amnhĩ jarẽnh anẽ. No ãm mẽ kãm amnhĩ tã kuxi nẽ amnhĩ jarẽ. Jakamã nhũm mẽ tee ri kuma hãmri nẽ tanhmã hã axpẽn mã kapêr

to. Mě kot hprĩ hã mar kêt nẽ ãm mẽ kot ĩ hkwỳ hkrẽrja pix jarẽnh mar jakamã tee ri hamaxpěr nẽ axpẽn mã:

—Kwa tanhmã kot kêt we amnhĩ to nẽ mẽ pamã amnhĩ nhĩ hkwỳ gõ pu mẽ kuku? Anẽ.

⁵³⁻⁵⁴ Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Nà mẽ kot inhĩ hkwỳ hkrẽr nẽ ixkamrõ hkwỳ ho hkõm xwỳnh pixjaja koja mẽ nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri htĩr tũm nẽ pa ho pa. Ixte akupỹm mẽ ho mẽ htĩr xà hã arĩgrota ã kot paj mẽ ho mẽ htĩr nhũm mẽ wa ixri htĩr tũm nẽ mex nẽ pa ho pa. No kot kaj mẽ inhĩ hkwỳ hkrẽr kêt nẽ ixkamrõ hkwỳ ho akõm kêt hãmri nẽ wa ixri atĩr tũm nẽ amex nẽ apa ho apa hkêt nẽ. Kwa mẽ jam ajamxpěr tỳx rãhã nẽ. ⁵⁵ Kêt inhĩja kęp mẽ apkur xà maati na. Nẽ ixkamrõja kęp mẽ hkõm xà maati na. Jakamã na htem inhĩ hkwỳ hkrẽ nẽ ixkamrõ hkwỳ ho ixkõ nẽ ra kęp wa ixri mẽ htĩr tũm nẽ mẽ pa ho mẽ pa mã xwỳnh. ⁵⁶ Jakamã kot ka mẽ atõ inhĩ hkwỳ hkrẽ nẽ ixkamrõ hkwỳ ho ixkõ. Hãmri pa amnhĩ tã apumu nẽ akarõ mã axà ka te apê pa pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o apa. ⁵⁷ Inhĩpêxà kot mẽ awỳr inhmẽn xwỳnhhta kukwak ri na pa hte ixtĩr tũm nẽ ixpa ho ixpa. Tã ja pyrã nẽ kot kaj mẽ inhĩ hkwỳ hkrẽ hãmri nẽ ixkukwak ri wa ixri atĩr tũm nẽ apa ho apa mã xwỳnh.

⁵⁸ —Jakamã na pa ã mẽ amã ixpê kaxkwa rũm mẽ axãpkur xà maati hã amnhĩ

jarẽnh anẽ. Amnepêm mẽ panhĩgêtjaja na pre htem kapõt ã mẽõta kur o pa hãmri nẽ gaa nẽ hpigêt nẽ htyk pa. No kêt pa koja mẽ inhĩ hkwỳ hkrẽ hãmri nẽ mẽ kurom wa ixri htĩr tũm nẽ mex nẽ pa ho pa. Anẽ.

⁵⁹ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm amnhĩ jarẽnh anẽ. Kormã Kapanau kamã Tĩrtũm kapěr o mẽ ahkre xà hã ixkre kamã ã mẽ ahkre anhỹr o xa.

Mẽ ohtõ nẽ mẽ kot Jejus kaga hã mẽ harẽnh

Sikũn Korõt 3.6; Sikũn Pêtre 3.16

⁶⁰ Hãmri nhũm mẽ kot Jejus kõt mar o mẽ pa xwỳnhjaja ohtõ nẽ ã kapěr anhỹrja ma nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpěr nẽ hã axpẽn mã:

—Tk. Kwa pěr kapěrja ãm ri katii. Mẽhõ koja we kuma nẽ hkõt hamaxpěr nẽ hkamrõ nẽ ĩ kur o ri hkõt pa? Nà mẽ piitã mẽ kãm ja mexti hã. Anẽ.

⁶¹ Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Kwa xà ixkapěrja mẽ apê omnuj? ⁶² Nà kot paj nhỹrmã ma akupỹm kaxkwa hwỳr api. Ixpê Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm xwỳnh ã ma akupỹm hwỳr api. Hãmri ka mẽ ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã ixpumu nẽ rĩ kormã ixkõt amnhĩ xunhwỳr japêr. ⁶³ Na htem mẽmoj kur kukwak ri kęp Tĩrtũm mẽ wa ixri htĩr tũm nẽ pa ho pa xwỳnh kêt nẽ. Rỳ amnhĩ krã hkõt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho kęp wa ixri htĩr tũm nẽ pa ho pa mã xwỳnh kêt nẽ. Tĩrtũm mẽ wa Ixkarõ tãm na hte

mẽ hkarõ mã agjê nẽ mẽ ho Tĩrtũm wa ixkuri mẽ htĩr tũm nẽ mẽ pa ho mẽ pa mã xwỳnh. Tã ý hã na pa ã mẽ amã ixkapẽr anẽ. Nom mẽ amã amnhĩ tã kuxi nẽ amnhĩ jarẽ. Tã kot kaj mẽ ixkapẽr ma nẽ ixkõt amnhĩ nhĩpêx. Hã kot kaj mẽ nhỹrmã wa ixri atĩr tũm nẽ amex nẽ apa ho apa. ⁶⁴⁻⁶⁵ No mẽ akwỳjaja na ka mẽ ixkapẽr ma nẽ ãm ama nẽ ixkõt ajamxpẽr kêt nẽ. Jakamã na pa ã mẽ amã ixkapẽr anẽ nẽ mẽ amã: “Koja Inhiĩpêexãja tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ rĩ kormã amnhĩ tã ixpumu nẽ amnhĩ kaxyw ixkõt ajamxpẽr.” Anhỹr o mẽ amã ixkapẽr. Anẽ.

Nhũm ã Jejus mẽ kãm kapẽr anẽ. Ra kot mẽ hkukamã mẽ omunh mex. Ra kot amnhĩ kaxyw mẽ kot hkõt hamxpẽr mã xwỳnhjê pumunh nẽ mããnẽn mẽ kamã kot mẽõ pahi nhĩhkram haxãr mã xwỳnhja nhũm mããnẽn ra kot amnhĩ kukamã omunh mex. Jakamã nhũm ã mẽ kãm kapẽr anẽ. ⁶⁶ Hãmri nhũm mẽ kot hkõt kapẽr mar o mẽ pa xwỳnh kwỳjaja tee ri kuma hãmri nẽ hkaga nẽ axte hkõt pa hkêt nẽ. ⁶⁷ Hãmri nhũm tee ri mẽ kot hkaga nẽ ma mẽ mrar ã mẽ omu nẽ mẽ ixpê hkõt ixpa ho ixpa xwỳnh pẽ 12jê mã kapẽr nẽ mẽ inhmã:

—Pa? No mẽ kajaja. Xà kot kaj mẽ urak nẽ ixkaga nẽ ma akupỹm mra nã? Anẽ.

⁶⁸ Hãmri nhũm Simãw Pêtre kãm:

—Nà kot paj mẽ akaga hkêt nẽ. Kapxipix na htem amnhĩ

kaxyw akõt hamxpẽr jao kêp Tĩrtũm mẽ war akuri htĩr tũm nẽ pa ho pa mã xwỳnh. ⁶⁹ Ka na pre Tĩrtũm mẽ ixwỳr amẽ. Jakamã na pa mẽ amnhĩ kaxyw akõt ijamxpẽr o ri ixpa. Nà kot paj mẽ aa akaga hkêt nẽ. Anẽ.

⁷⁰ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Nà ixte amnhĩ kaxyw mẽ apê 12jê rênh tã na ka mẽ atõ akwỳjê hkĩnhã axtem nẽ Satanasti hkõt amnhĩ xãm. Anẽ.

⁷¹ Nhũm pre ã finat Jut Kariot kot mẽ inhõ pahijê nhĩhkram haxãrja kukamã mẽ inhmã harênh anẽ. Mẽ inhĩ õ na pre. Nẽ kêp Simãw Kariot kra na pre. Tã ra kot mẽ ãhkram haxãr kaxyw nhũm Jejus kot amnhĩ kukamã omunh jakamã ã mẽ inhmã harênh anẽ.

7

Jejus tõjaja kot mẽ hkĩnh wỳr amnhĩ kõt hwỳr ã mẽ harênh

Matêwre 10.36, 13.57-58

¹ Tã nhũm Jejus arĩ Garirej kamã ri pa nẽ kormã akupỹm Jutej wỳr mõi kêt nẽ. Jutej kamã Ijaew nhõ pahijaja ra kot hã ãmnênh nhũm mẽ kot hpĩr ã harênh jakamã nhũm mẽ umaj kormã hwỳr mõi kêt nẽ.

² Tã mẽ ixpê Ijaew mẽ ixte ixkre hkryre nhĩpêx nẽ hã ixkĩnh ã arĩgroja ra ahtêp o mõi. Mẽ ixkĩnhã ã na pa pre htem ixpiitã Jutej wỳr axpẽn wỳr akuprõ nẽ ahpỹnhã ri amnhĩm ixkre hkryre nhĩpêx nẽ kamã ixkrĩ. ³ Jakamã nhũm Jejus tõjaja hwỳr mra

ně kãm nojarêť nẽ amnhĩ kôt kuwỳ nẽ kãm:

—E kwa tokyx pu mẽ pahkwỳjê hkôt. Ka mẽ kãm aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỳr o ri mẽ hkôt apa kê mẽ kãm akapêr mar prãm xwỳnhjaja ja hã apumu. ⁴ Na ka hte jar te apimxur pyrak o amnhĩ nhĩpêx. E kwa tokyx ma pu mẽ hkôt. Anẽ.

⁵ Katorxà hkôt mẽ kêp Jejus tõi htã kormã amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr kêt jakamã na prem ã kãm kapêr anẽ. ⁶ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà kormã. Kormã ixte mẽ kãm amnhĩ to amnhĩrĩt xà hã arĩgro kormã kator kêt. Jakamã kot ka mẽ amã mẽ hkôt amrar prãm nẽ mãmri ma mẽ hkôt mra. ⁷ Koja mẽ apumu nẽ kãm mẽ akurê hkêt nẽ. Nẽ mẽ akamã gryk kêt ka mẽ ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho mẽ hkôt apa. No pa kot paj mẽ hwỳr mõi nẽ mẽ kãm mẽ kot amnhĩ tomnuj o pa hã mẽ harênh o ri mẽ hkôt ixpa nhũm mẽ tee ri amnhĩ tã inhma nẽ ixkamã gryk nẽ. ⁸ Jakamã mẽ mãmri ma mẽ hkôt mõi. Kot paj kormã. Kormã ixte mẽ kãm amnhĩ to amnhĩrĩt xà hã arĩgroja kormã kator kêt.

⁹ Anẽ nhũm mẽ tee ri kuma hãmri nẽ kure nẽ ma mẽ hkwỳjê hkôt Jutej wỳr mõi. Nhũm Jejus kormã Garirej kamã ri pa hã apkati grêre. ¹⁰ Hãmri nẽ kormã ma hapu hã mẽ hkôt mõi. Pa mẽ hkôt ri ixpa ho ixpa xwỳnhjaja ma hkôt ixpa.

Mẽ kot ahpỳnhã tanhmã Jejus jarênh to hã mẽ harênh

Juãw 7.37-44, 9.22, 10.19-21, 12.42-43

¹¹ Rôm nhũm ra mẽ ixpê Ijaew nhõ pahijaja mẽ hkĩnhja kamã mẽ pikuprõnh xwỳnhjê kaêx ã Jejus japêr o ri mra. Nẽ hã axpên kukjêr o mra nẽ axpên mã:

—Kwa nok? Nhỹri mãn we? Anẽ.

¹² Nhũm Ijaew piitã tanhmã axpên mã Jejus jarênh to ho pa. Nẽ kamã mẽ hkwỳjaja harênh o:

—Nà kot amnhĩ to mex o pa xwỳnh na.

Anhỳr o harênh o pa. Nẽ kamã mẽ hkwỳjaja axtem nẽ harê nẽ harênh o:

—Tk. Kot mẽ no kupyř o pa xwỳnh kênã. Anẽ.

¹³ Nom mẽ õ pahi pymaj mẽ piitã mẽ nom tanhmã harênh to hkêt nẽ. ãm axpên mã pix mã tanhmã harênh to ho pa.

Jejus kot mẽ hkĩnh xwỳnhjê jahkre hã harênh

Makre 3.22; Juãw 5.16

¹⁴ Tã pa mẽ mẽ hwỳr põi. Jejus mẽ pa mẽ hkôt ixpa ho ixpa xwỳnhjaja mẽ hwỳr põi. Kormã mẽ hkĩnhja hapêx kêt ri. Hãmri pa mẽ Jejus kôt Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkreja wỳr mra nẽ agjê nhũm Jejus mẽ ahkre ho nhỹ. ¹⁵ Hãmri nhũm mẽ inhõ pahijaja tee ri kot tanhmã mẽ ahkre hto hã kuma nẽ hã axpên kukja nẽ axpên mã:

—Kwa mẽ pahkĩnhã kot Tĩrtũm kapêr o istuda hkêt tã ã mẽ ahkre anẽ. Anẽ.

¹⁶ Hāmri nhūm amnhĩ tā mẽ kuma nē mẽ kām:

—Nà na pa hte amnhĩ krā hkôt tanhmā ri mẽ ajahkre hto hkêt nē. Ām kot mẽ awỳr inhmēnh xwỳnhhta nhỹ hã na pa hte ã mẽ ajahkre anhỳr o ri mẽ akôt ixpa. ¹⁷ Tã kot kaj mẽ amã Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx prãm hã kot kaj mẽ ixte ý hã ixkapêr ã ixpumunh kurê kumrêx. ¹⁸ Amnhĩ krā hkôt mẽ kãm kapêr o ri mẽ pa xwỳnhjaja na htem mẽ kot mẽ mar nē mẽ hã hpijaàm pix kaxyw tanhmā mẽ kãm kapêr to ho ri pa. No kêt pa na mẽ ate ixkapêr mar nē kot mẽ awỳr inhmēnh xwỳnhhta ã apijaàm pix kaxyw na pa hte tanhmā mẽ amã ixkapêr to ho ri ixpa. Jakamã ãm hāmri na pa hte mẽ amã ixkapêr o ri ixpa.

¹⁹ —Finat Mojes na pre mẽ panhĩgêtjaja kot tanhmā amnhĩ nhĩpêx to ho pa nhūm Tĩrtũm kot mẽ kãm hã karõ jarēnh o ri mẽ hkôt pa htã ka mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nē. Tã ixte hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt ã ixto axêx nē mẽ ate ixpĩr kaxyw ixtã amnhĩ jarēnh ri apa. Anē.

²⁰ Hāmri nhūm mẽ ã Jejus kot mẽ kãm kapêr anhỳrja ma nē hêx rom kãm:

—Kwa mẽ ixtõ na pa apĩr mã ka ri ã mẽ ijarēnh anē? Amrakati kēnã. Kwa mãn ka akrã axpã nà? Hã na ka ã ri akapêr anē. Anē.

²¹ Hāmri nhūm mẽ kãm:

—Nà ixte mẽ pahkôt xà hã arĩgro hã akupỳm mēhõ myta

ho mex jakamã na ka prem ja hã ixpumu nhūm ja mẽ apê omnuj nē. Nē te ixte mẽ pahkôt xà hã arĩgro hã ixpijaàm kêt xwỳnh pyrāk ã ijarē. ²² Nom na ka htem ixpyrã nē mẽ panhõ arĩgromnu hã mẽmoj tā axàpēnh o ri apa. E pa mẽ amã mẽmoj jarē ka mẽ inhma. Na pre finat Mojes mẽ pamã mẽ pahte mẽ pahkra myre pē my kwryt kà jakàr ã mẽ pamã karõ. Kukamã higêtjaja kot kãm ja hã karõ xà hkôt. Jakamã na htem mẽ hkra myre hapõj nē hã semãn pyxi nē hapêx nhūm mẽ kēp mẽmy hkwrýt kà jakà. ²³ Mē pahkôt xà hã arĩgro hã hõ kator tãã nhūm mẽ hã semãn pyxi nē mẽ panhõ arĩgromnu hõ hã kēp my kwryt kà hkwy krãhta. Mojes kot Tĩrtũm nhỹ hã ja hã mẽ pamã karõ xà hkôt. Jao mẽ panhõ arĩgromnu hã apê. Tã pa pre mẽ apyrã nē arĩgromnu hã ixàpēnh pē akupỳm mēhõ myta ho mex ka mẽ ja hã ixpumu nē axtem nē ixtỳx ri ixte amnhĩ nhĩpêx o ixpa xwỳnh ã ijarē nē mẽ ate ixpĩr kaxyw ã amnhĩ jarē. ²⁴ Kwa mẽ amnhĩ krā hkôt tanhmā mẽ harēnh to ho ri apa hkêt nē. Ām mẽ kot tanhmā amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ omu nē ajamaxpêr o: “Kwa xà we Tĩrtũm kãm ja mex nà?” Anhỳr o mãn kêt mẽ ajamaxpêr nē rĩ kormã tanhmā mẽ harēnh to. Anē.

²⁵ Hāmri nhūm Jerujarē nhõ xwỳnh kwỳjaja ja hã kuma nē tee ri hkukamã hamaxpêr. Hāmri nē hã axpēn kukja nē

axpën mã:

—Kwa xà tãm na mẽ panhõ pahijaja mẽ kot hpĩr kaxyw hã amÿnê? ²⁶ Ota jar mẽ pakamã ri pa htã nhũm mẽ ãm omu nẽ kãm tanhmã nẽ hkêt nẽ. Mãn mẽ ãm hãmri kêp Kris ã hkamnhĩx jakamã kapêr ma nẽ ãm kuma nẽ kêp Kris ã tanhmã ho hkêt nẽ. Anê.

²⁷ Hãmri nhũm mẽhõja kuma nẽ kãm:

—Tk. Nà kêp Tĩrtũm kot mẽ pahwÿr mẽnh xwÿnhre hã. Kêp Najare nhõ xwÿnh kênã. Mẽ pahte hipêxà mẽ katorxà wa omunh mex. No kêt Tĩrtũm kot mẽ pahwÿr mẽnh mã xwÿnhhta koja xep mẽ pahwÿr kato pu mẽ nhÿhÿnh htẽm xà hkôt omunh kêt nẽ. Anê.

²⁸ Rôm nhũm Jejus arĩ Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xà hã ixkreja kamã mẽ ahkre ho nhÿ. Jakamã mẽ kot axpën mã harẽnh ã amnhĩ tã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Xà mẽ ate aprĩ hã ixpumunh nẽ nhÿhÿnh ixtẽm xà hkôt ixpumunh? Nà mẽ ate ja hã ixpumunh kêt. Na pa pre amnhĩ hkrã hkôt mẽ awÿr inhmõr kêt nẽ. Na pre mẽhõ mẽ awÿr inhmẽ. Nom kot mẽ awÿr inhmẽnh xwÿnhja kormã mẽ ate omunh kêt. ²⁹ ãm paxpìx na ixte omunh. Kurũm ixwrÿk xwÿnh na pa. Kot mẽ awÿr inhmẽnh nhũm kurũm ixwrÿk jakamã ixte ixprĩ hã omunh par. Anê.

³⁰ Hãmri nhũm mẽ hkwÿjaja tee ri ã kot amnhĩ jarẽnh

anhÿrja ma nẽ ri axpën mã harẽnh o:

—Kwa Tĩrtũm kot mẽ pahwÿr mẽnh ã kot amnhĩ to hêx kênã. E kwa pu mẽ ã kot amnhĩ to hêx anhÿr ja ã unê nẽ haxà nà?

Anhÿr o axpën mã hã amÿnê. Nom kormã mẽ kot unẽnh nẽ haxàr xà hã arĩgroja kormã kator kêt jakamã nhũm Tĩrtũmja nẽ mẽ omunh mex nẽ nhũm mẽ ãm kãm unẽnh prãm kaprÿ. ³¹ No nhũm mẽ hkwÿja mẽ kurom kuma nẽ kêp Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwÿnh ã omunh kurê kumrêx nẽ amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr. Hãmri nẽ axpën mã harẽnh o:

—Kwa mãn kêp Tĩrtũm kot mẽ pahwÿr mẽnh mã xwÿnhhta mãn nà? Mẽ pahtõ kot pu uràk nẽ aa mẽ kãm mẽ kot mẽmoj pumunh kêt o anhÿr rax o ri papa? Amrakati kumrêx. Nà pêr tãm kênã. Anê.

Pôristi hkwÿ kot Jejus pynênh kaxyw ã mẽ harẽnh

³² Nhũm prem ã axpën mã Jejus jarẽnh anhÿr o kuhê hãmri nhũm Parijew nhõ xwÿnhjaja hã mẽ kuma. Hãmri nẽ patre krãhtũmjê mẽ mẽ ma Jejus wÿr mẽõ pôristi hkwÿ rê nẽ mẽ kãm:

—E mẽ ma Jejus wÿr mra nẽ unê nẽ man akupÿn o tẽ. Anê.

³³ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ ma hwÿr mra nẽ omu nom tokyx unẽnh kêt nẽ. Kormã kapêr ã mar o kuhê. Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapêr o xa nẽ mẽ kãm:

—Nà kot paj jar mẽ akôt ri ixpa hã mytwrý grêre hãmri nẽ ma akupým kot mẽ awýr inhmẽnh xwýnhhta wýr api. ³⁴ Ka mẽ tee ri jar ijarêr o ri apa nom nhýri ixpumunh kêt nẽ. Nẽ ma inhmõr xàta wýr kot kaj mẽ atõ ma ixkôt amõr kêt nẽ. Anẽ.

³⁵ Hãmri nhũm mẽ tee ri ã kot amnhĩ jarẽnh anhýrja ma nẽ axpẽn mã:

—Kwa nhýhým koja we ma mõi pu mẽ hkôt papa hkêt nẽ? Mãn mẽ pahkwýjaja kot Gresjê kamã mẽ pa xwýnhjê hwýr koja ma mõi nẽ hpãnhã mẽ hkôt mẽ ahkre ho pa nà? Hã na ã mẽ pamã amnhĩ jarẽnh anẽ? ³⁶ Mo na ri mẽ pahte tee ri hapêr o papa hã mẽ pajarẽ nẽ mẽ pahte hkôt pamrar kêt ã mẽ pajarẽ? Anẽ.

Tĩrtũm Karõ te kêp gõ nyw pyrãk ã harẽnh

Juāw 4.13-14; Apokarip 22.1, 22.17

³⁷ Tã nhũm ra mẽ hkĩnhja hapêx kaxyw hitep xà hã arĩgro maatija kato. Jakamã nhũm Jesus kãnhmã xa nẽ kýxpê mẽ hpikuprõnh xwýnhjê mã kapêr nẽ mẽ kãm:

—E te mẽ amã kôr o apa pyrãk xwýnhjaja. Mẽ amnẽ ixwýr akuprõ. Kot kaj mẽ amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr pa tanhmã mẽ ato ka mẽ apê Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nẽ apa ho apa mã xwýnh.

³⁸ —Kot kaj mẽ ja hã amnhĩ pumu hãmri nẽ ma mẽ kãm ixkapêr jarẽnh o ri mẽ hkôt apa. Te mẽ kãm kôr nhũm

mẽ ate mẽ kãm gõ hkwy nhũm mẽ kot ho hkõm pyrãk o mẽ hipêx o ri mẽ hkôt apa. Hãmri nhũm mẽ ama nẽ mẽ apyrã nẽ amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr. Pa ixte tanhmã mẽ atoja pyrã nẽ tanhmã mẽ ho nhũm mẽ apyrã nẽ kêp wa ixri htĩr tũm nẽ pa ho pa mã xwýnh. Anẽ.

³⁹ Nhũm pre ã Jesus mẽ kãm kapêr anẽ. No ãm hã kuxi nẽ mẽ kãm kapêr nẽ hprĩ hã harẽnh kêt nẽ. Tĩrtũm Karõ kot nhýrmã mẽ kot amnhĩ kaxyw Jesus mã hamaxpêr xwýnhjê karõ mã gjêxja nhũm ã mẽ kãm hã kuxi nẽ harẽnh anẽ. No kormã akupým kaxkwa hwýr àpir nẽ mex o mex nẽ hkrĩ hkêt jakamã kormã mẽ hwýr Karõ rẽnh kêt nẽ.

Mẽ kot ahpýnhã tanhmã Jesus jarẽnh to hã mẽ harẽnh

Juāw 7.11-13, 7.25, 10.19-21

⁴⁰ Hãmri nhũm mẽ kot Jesus mar o hkrĩ xwýnhjaja ã kapêr anhýrja ã kuma nẽ ahpýnhã tanhmã harẽnh to nẽ harẽnh o:

—Kwa finat Mojes pyrã nẽ kêp Tĩrtũm nhý hã kapêr jarẽnh o pa xwýnh na nà? Anẽ.

⁴¹ Nhũm kamã mẽ hkwýjaja mẽ kãm:

—Nà Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnhhta na. Anẽ.

Nhũm kamã mẽ hkwýjaja ja hã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tk. Nà kêp Garirej nhõ xwýnh kẽnã kot kêt Tĩrtũm mẽ pakaxyw ãm. ⁴² Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot kêp Garirej

nhō xwýnh ā harēnh kêt. Kêp Pahi Tawi hkanrēhā hkagrōt nyw jakamā koja urāk nē Jutej kamā krī pē Perēj kamā kato. Jao koja urāk nē kêp Jutej nhō xwýnh.

Anhÿr o ri axpēn mā harē. Mē kot htýx Jejus pika pē Garirej kamā kator ā hkamnhīx jakamā ā axpēn mā harēnh anē. Nom pika pē Jutej kamā na pre kato. Krī pē Perēj kamā. Tā no nhūm mē hkwýjaja ja hā mar kêt jakamā kêp Tirtūm kot mē pahwÿr mēnh xwýnh kêt ā hkamnhīx.

⁴³ Jakamā nhūm mē ā ahpÿnhā axpēn mā harēnh anē. ⁴⁴ Nhūm mē hkwýjaja ra kot unēnh kaxyw tā tokyx unēnh kêt nē.

Pôristi kot Jejus pynēnh kêt ā mē harēnh

Matêwre 7.28-29

⁴⁵ Tā nhūm patre nhō pôristijaja. Mē kot Jejus pynēnh mā hwÿr mrar tā hāmri ā kapēr anhÿrja ā kuma nē tee ri hamaxpēr nē unēnh kêt nē. Nē awjanā nē ahte ÿ kamā ma akupÿm patre krāhtūmjê mē Parijew nhō xwýnhjê hwÿr mra. Hāmri nhūm mē omu nē mē kām:

—Pa nok? Tanhmā na ka mē amnhī to nē unēnh nē ho amōr kêt nē? Anē.

⁴⁶ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā na pa mē unēnh kêt nē. Kapēr mex kēnā. Te kot mē pakapēr pyrāk kêt jakamā pa mē tee ri kapēr ā kuma nē unēnh kêt nē. Anē.

⁴⁷ Hāmri nhūm Parijew nhō xwýnhjaja mē kuma nē mē kām:

—Tk. Kwa măn ka mē ra mē urāk nē tanhmā kot amnhī to hēx toja ma nē hkôt ajamaxpēr nà? ⁴⁸ Mē ixpē Parijew nhō xwýnhjaja nē mē panhō pahijaja na pa htem hkôt ijamaxpēr kêt nē. ⁴⁹ No kêt mē kot mar nē hkôt hamaxpēr xwýnhhtijaja na htem mē ixkīnhā finat Mojes kapēr mar kêt nē. Ām Jejus kapēr pix na htem kuma nē hkôt hamaxpēr. Mÿrapē koja Tirtūm tanhmā mē homnuj tÿx to nhūm mē rī amnhī pumu. Anē.

Nīkotē kot Jejus xyr pē kapēr ā harēnh

Juāw 3.1-21

⁵⁰ Hāmri nhūm Nīkotēja mē mar o xa. Mē urāk nē kêp Parijew nhō xwýnh tā na pre ra kamāt ō hā Jejus wÿr tē nē kām kapēr. Jakamā tee ri hā mē kapēr ma hāmri nē yr pē mē kām kapēr nē mē kām:

⁵¹ —Tk. Kwa kormā mē pahte pahprī hā kapēr mar nē tanhmā kot amnhī nhīpēx to hā omunhre hā. Na pre finat Mojesja Tirtūm nhÿ hā mē panhīgētjê mā ja jarēnh o: Kêr ka mē aprī hā mē kapēr ā mē ama nē mē kot amnhī nhīpēx ā mē omu nē rī kormā tanhmā mē harēnh to.

Anhÿr tā ka mē kormā aprī hā Jejus kot amnhī nhīpēx ā omunh kêt tā ra kot amnhī tomnuj xwýnh ā harē. Anē.

⁵² Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē kām:

—Tk. Kwa xà we urāk nē apē Garirej nhō xwýnh hā na ka ā yr pē akapēr anē? Xà Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot

Garirej nhõ xwýnhjê hõ kêp ý hã kapêr jarênh o pa xwýnh ã harênh? Nà ã kot harênh anhÿr kêt. Anê.

⁵³ Nhũm mẽ ã Nĩkotê mã kapêr anê hãmri nê angrà nê Tĩrtũm nhõrkwỹ rũm hapôj nê ma akupỹm õrkwỹ hwýr àhkurê ho mra.

8

Mêhõ ni kot nhãm mẽ mjên o amnhĩkati hã harênh

Xiakre 2.10-13

¹ Tã nhũm Jejus Tĩrtũm nhõrkwỹ kamã mẽ ahkre hpa hãmri nê kato nê ma hixêt prêk pê Oriwêhti hwýr tẽ. Hãmri nê hã api nê nhÿri nõ nê ra gõr.

² Tã nhũm apkati nê myt kator o mõi mẽ nhũm kãnhmã nhÿ nê akupỹm wrý nê Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwýr tẽ. No ãm kormã ixkre pu hã kahê hkre kamã nhÿ. Nhũm krĩ nhõ xwýnhjaja omu nê hã htu rax nê nhũm tanhmã mẽ ahkre hto ho nhÿ.

³ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwýnhjê mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwýnhjaja hwýr mêhõ nija o tẽ. Na ra ham mêhõ pê mjên o amnhĩkati ho nõ nhũm mẽ ja hã omu nê unê nê hpa hã kupy nê ma Jejus wýr hkjênh o mõi. Hãmri nê mẽ kot mar o kuhê xwýnhjê kutã ãm nhũm xa. ⁴ Hãmri nhũm mẽ Jejus mã:

—E ot pa mẽ awýr jahti ho tẽ ka omu. Na ham mêhõ pê mjên o amnhĩkati ho nõ. Pa mẽ ja hã omu nê unê nê man awýr o tẽ. ⁵ E tanhmã kot puj mẽ hipêx to? Na pre

finat Mojes Tĩrtũm nhÿ hã mẽ panhĩgêjtê mã ja jarênh o:

Koja mênijê hõ axtem nê nhãm mêhõ pê mjên o amnhĩkati ho nõ ka mẽ ja hã omu nê apiitã ahpýnhã kên rũnh jamý nê ho htak o apĩ.

Anhÿr o kot harênh. No ka? Tanhmã kot kaj mẽ inhmã ja jarênh to? Tanhmã kot paj mẽ hipêx to nhũm amã mex nê? E mẽ inhmã tanhmã mẽ ixte hipêx to jarê. Anê.

⁶ Nhũm mẽ ã hêx rom nija ã Jejus kukjêr anê. Kot mẽ kot hpĩr nê mẽ kãm kapêr nhũm mẽ kot hã mar nê mẽ hkrãhtũmjê hwýr mõi nê kãm kot Mojes kapêr kwým ri mẽ ahkre hã harênh kaxyw nhũm mẽ hêx rom ã hkukjêr anê. Hãmri nhũm mẽ kuma nê tanhmã hã mẽ kãm nê hkêt nê. ãm htýx hikôt nê ãhkrakrã ho pyka kagà ho nhÿ. ⁷ Nhũm mẽ tee ri omu nê axte hã hkukja nhũm kãnhmã xa nê mẽ kãm:

—Tõe. Nà kot ka mẽ atõ aa tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt kumrêx ã amnhĩ pumu hãmri nê kam nê rĩ kaxyw kên õ py nê akumrêx ho hkura. Kê akwýjaja rĩ kormã akõt hkwy jamý nê ho htak. Anê.

⁸ Hãmri nê akupỹm hikôt nê pyka kagà ho nhÿ. ⁹ Hãmri nhũm mẽ tee ri kapêrja kõt kuma hãmri nê mẽ kot mar o kuhê xwýnhjê rũm angrà nê ma mra. Mẽ piitã mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnh ã amnhĩ pumunh mex jakamã tee ri ã kot mẽ kãm kapêr anhÿrja ma nê angrà nê ma

akupÿm hpÿnh nē axpēn kôt mrar o xa. Mēhpigēt kumrēx nē hpānhā mē nywjaja nhūm mē hpÿnh nē ma axpēn kôt mrar o ām kām hapēx. Nhūm Jejus mēnija pix wa ahte mē kot mar xwÿnhjē kutā wa arīk. ¹⁰ Hāmri nhūm Jejus kànhmā xa nē nita mā kapēr nē kām:

—Pa? No mē kot ato kapēr xwÿnhnta mē? Xà na mēhō kēn o akuranh kēt nē? Anē.

¹¹ Nhūm kām: “Ma am-rakati.” Anē nhūm kām:

—Tōe. Nà kot paj ijaxwÿja tanhmā ato hkēt nē. E mamrī ma akupÿm anhōrkwÿ hwÿr tē. No ām kēr ka axte ā amnhī nhīpēx anhÿr kēt nē. Ām kwarī ho kwarī. Anē.

Jejus kot hprī hā amnhī jarēnh

Juāw 1.4; Rōmān 13.12-14; Epes 5.8-14; Wam Tesarōn 5.5-8

¹² Tā nhūm arīgro hō hā nhūm Jejus axte Tīrtūm nhōrkwÿ hwÿr tē nē kamā mē ahkre ho nhÿ nē mē kām:

—Nà te ixpē mē piitā mē ō kanē pyrāk. Na hte kanēja mē kām hirā mex nē nhūm mē kamā rīt mex o pa. Jao kamāt kō kamā ri pa hkēt nē. Ja pyrā nē na pa hte Tīrtūm kot amnhī nhīpēx o amnhīrīt mex o ri ixpa. Kot ka mē atō amnhī kaxyw inhmā ajamaxpēr nē ixkôt amnhī xām hāmri nē tanhmā amnhī tom-nuj to ho apa hkēt nē. Ām Tīrtūm kām hprām xà kôt pix mā tanhmā ri amnhī nhīpēx to ho ri apa. Jao te ate kanē hpōk nhīrā kamā arīt mex pyrā nē apē wa ixri atīr tūm

nē apa ho apa mā xwÿnh. Anē.

¹³ Hāmri nhūm Parijew nhō xwÿnhjaja tee ri ā kapēr anhÿr ā kuma nē kām:

—Tk. Kapxipix na ka ā amnhī jarēnh anē. Mēhō kot ā ate amnhī jarēnh anhÿrja kôt kot mē inhmā ajarēnhre hā. Jakamā kot paj mē ama nē ām ama. Anē.

¹⁴ Hāmri nhūm mē kām:

—Nà mēhō kot ā ijarēnh anhÿr kēt tā no ām hāmri na pa mē amā amnhī jarē. Ixēx kēt. Mē arom ixte nhÿhÿnh ixwrÿk xà hā amnhī pumunh mex. Nē mē arom ma akupÿm nhÿhÿm ixàpir xà hā amnhī pumunh mex. Jakamā ām hāmri na pa ā mē amā amnhī jarēnh anē.

¹⁵ Na ka htem amnhī krā hkôt tanhmā ri ijarēnh to. No pa na pa kormā amnhī xwar tanhmā mē ajarēnh to hkēt nē. ¹⁶ Ixte tanhmā mē ajarēnh to ronhÿx pa ām hāmri mē ajarē. Nhÿx pa ām papxipix amnhī krā hkôt tanhmā mē ajarēnh to hkēt nē. Nhÿx määnēn Inhīpēxà pē kot mē awÿr inhmēnh xwÿnhnta inhīhkō hā pa wa ām hāmri axpēn kôt tanhmā mē ajarēnh to. Mē ate amnhī to mex ā mē ajarē rÿ mē ate amnhī tomnuj ā mē ajarē. ¹⁷ Tīrtūm kapēr ā kagà htūm kot ja jarēnh kot:

Koja mēhō wa hamēxkrut nē tanhmā mēmoj jarēnh to nē ām axpēn kôt harēnh o htīpxī. Hā kot kaj mē wa ama nē ām hāmri wa kot harēnh

kôt ajamexpêr kurê kumrêx.

18 Anhÿr o kot harênh. Tã pa ã amnhĩ jarênh anê nhũm Inhĩpêêxà kot mẽ awÿr inhmênh xwÿnhnta mãânên ã ijarênh anê. Wa ixpijakrut tã ã wa ixte axpên kôt amnhĩ jarênh anhÿr jakamã kwa mẽ ixte tanhmã amnhĩ jarênh toja ma nê ixkôt ajamexpêr kêt wehe. Anê.

19 Nhũm pre ã Jesus mẽ kãm kapêr anê. Hãmri nhũm mẽ kuma nê kãm:

—No nhÿri na we anhĩpêêxà ja? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽ ate Inhĩpêêxà pumunhre hã. Mẽ ate aprĩ hã ixpumunh ronhÿx ka mẽ mãânên aprĩ hã Inhĩpêêxà pumunh mex kurê kumrêx. Nom mẽ ate ixpumunh mex kêt jakamã na ka mẽ mãânên omunh mex kêt nê. Anê.

20 Nhũm pre ã Jesus mẽ kãm kapêr anê. Arĩ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkreja kamã mẽ ahkre ho xa. Mẽ kot kàxpore gjênh xà kuri mẽ ahkre ho xa. Nhũm mẽ kãm hkurê xwÿnhjaja tee ri kot tanhmã mẽ ahkre htoja ma nê kãm unênh nê haxàr prãm nê. Nom kormã mẽ kot ã hipêx anhÿr ã arĩgro kormã kator kêt jakamã nhũm Tĩrtũmja nê mẽ omunh mex nê nhũm mẽ ãm kãm unênh prãm kaprÿ.

21 Hãmri nhũm Jesus arĩ mẽ kãm kapêr o xa nê mẽ kãm:

—Nà kot paj nhÿrmã mẽ arũm ixkato nê ma akupÿm api. Ka mẽ tee ri ijarêr nom nhÿri ixpumunh kêt nê.

Hãmri nê mẽ ate amnhĩ tomnuj o apa rãhã ty nê mẽ atõ ixwÿr axàpir kêt nê. Anê.

22 Hãmri nhũm Ijaew nhõ pahijaja tee ri ã kapêr anhÿrja ã kuma nê axpên mã hã hpêr o pikênh o kuhê nê axpên mã:

—Kwa mãn ra kot amnhĩ pĩr kaxyw ã na ri hkôt mẽ paxàpir kêt ã mẽ pajarênh anê nà? Anê.

23 Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Nà mẽ kajaja mẽ apê pyka nhõ xwÿnh na ka mẽ. No pa na mẽ arom ixpê kaxkwa nhõ xwÿnh jakamã mẽ pajamexpêr kot axpên pyrak kêt. 24 Kot kaj mẽ ixpê kaxkwa rũm ixwryk xwÿnh ã ixpumu nê amnhĩ kaxyw inhmã ajamexpêr nê ixkôt amnhĩ xunhwÿr kêt hã kot kaj mẽ ate amnhĩ tomnuj o apa rãhã nhÿrmã atyk o mẽ kamjaja Tĩrtũm mã amnhĩ pãnhã amnhĩre. Anê.

25 Nhũm Jesus ã mẽ inhõ pahijê hkukamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx jarênh anê nhũm mẽ tee ri amnhĩ tã kuma nê kãm:

—Kwa mẽ atõ na ka we ri ã mẽ inhmã akapêr anê? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà ra ixte mẽ amã amnhĩ jarênh kênã. Xàn ka mẽ kormã aprĩ hã inhmar kêt nê?

26 Kot paj nhÿrmã mẽ amã mẽ ate amnhĩ tomnuj piitã ho amnhĩrit pa. Na pa kot mẽ awÿr inhmênh xwÿnhnta pix xõ ri tanhmã mẽ amã ixkapêr to ho ri ixpa. ãm hãmri na hte tanhmã mẽmoj jarênh to. Na hte hêx kêt nê. Anê.

²⁷ Nhūm pre ã Jejus mẽ kãm Hipêêxà kot mẽ hwÿr mẽnh ã harênh anhÿr tã no nhūm mẽ Hipêêxà kêp Tirtūm ã hkôt hamaxpêr kêt nê. ²⁸ Jakamã nhūm mẽ kãm:

—Nà koja mẽ nhÿrmã pĩ kahpa hã inhô ka mẽ rĩ kormã aprĩ hã ixpê Tirtūm rūm mẽ awÿr ixwryk xwÿnh ã ixpumu. Nê ixte amnhĩ krã hkôt ixkapêr o ri ixpa hkêt ã ixpumu. Nê ãm Inhĩpêêxà xô ri ixprĩ hã ixkapêr o ri ixpa hã ixpumu. ²⁹ Ixte kãm hprãm xà hkôt pix mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa jakamã na hte ixtãnopxar mex o ixkôt pa ho pa. Koja aa ixkaga hkêt nê. Anê.

³⁰ Hãmri nhūm mẽ hkwÿja kuma nê hkwÿjê rom kapêr kôt hamaxpêr ³¹ nhūm amnhĩ tã mẽ omu nê mẽ kãm:

—Nà ãm hãmri na ka mẽ tã ixkôt ajamaxpêr. Tã kêr ka mẽ ixkôt amnhĩ xunhwÿ nê ixkapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Hãmri pa ja hã mẽ apumu nê mẽ apê ixkwÿ kumrêx ã mẽ ajarê. ³² ãm hãmri na pa hte ã ixkapêr anhÿr o ri ixpa. Tã kot kaj mẽ ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa hãmri nê aprĩ hã inhmar tÿx nê. Nom na hte kormã mẽmoj kot amnhĩ tã mẽ ato htÿx pyrãk o mẽ anhĩpêx ka mẽ tee ri amnhĩ krã hkôt kãm anhÿrer prãm kaprÿ. Tã kot kaj mẽ ixkôt amnhĩ xunhwÿ nê ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx hãmri nê Tirtūm nhÿ hã tãm amnhĩ nhĩpêx. Jao ŷ hã ate amnhĩ tomnuj mã anhÿre. Anê.

³³ Nhūm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anê hãmri nhūm mẽ tee ri kuma nê kãm:

—Kwa mẽ ixpê mẽ pahpàr krax finat Apraãw kanrêhã htãmnhwÿ kênã. Na pre mẽmoj te kot amnhĩ tã ho htÿx pyrãk o hipêx kêt nê. Jakamã mẽmo kot we mẽ ixpê hkanrêhã htãmnhwÿjê ho htÿx ka we ri ã mẽ ijarênh anê? Nà amrakati kênã. Tã kwa mon ka ã mẽ ijarênh anê? Anê.

³⁴ Hãmri nhūm Jejus hprĩ hã mẽ kãm awjarê nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ ixkapêr ma nê amnhĩ krãm haxàr tÿx nê. Nà mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwÿnhjaja te mẽ kot amnhĩ tomnuj tãm ri kot amnhĩ tã mẽ ho htÿx pyrãk o mẽ hipêx. Jakamã nhūm mẽ urer kêt rãhã nê pa ho pa. Nê ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr rãhã ho pa. ³⁵ Jakamã ixkĩnhã mẽ kêp Tirtūm kwÿ hkêt. No pa na ixpê Tirtūm Kra jakamã mãânên ixpê hkwÿ na pa. ³⁶ Tã mẽ kajaja. Kot kaj mẽ ixpê Tirtūm Kra hã ixkôt amnhĩ xunhwÿ hã kot pa tanhmã mẽ ato ka mẽ ixpyrà nê apê wa ixkwÿy. Hãmri nhūm mẽ ate amnhĩ tomnuj te kot mẽ amã urer pyrãk o mẽ anhĩpêx ka mẽ ra wa ixkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Anê.

Mê kêp Tirtūm kra hkêt xwÿnhjê jarênh

³⁷ Nhūm Jejus arĩ mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—Nà ãm hãmri na ka mẽ apê finat Apraãw kanrêhã htãmnhwÿ hã amnhĩ jarê. Nom mẽ apê hkanrêhã

htàmnhwỳ htā uràk nē amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kòt ajamxpēr kêt nē. Jakamā na ka htem ixkapēr ma nē ãm ama nē ixkaga. Nē axtem nē ixpĩr mǎ. Kop apu Apraāw arĩ mē akamā pa ronhỹx ã inhĩpêx anhỹr kêt nē. ³⁸ Na pa hte Inhĩpêêxà hkòt pix mǎ ri amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. No mē kajaja axtem nē mē ate nhām mē kapēr kòt amnhĩ nhĩpêx jakamā na ka htem ixkĩnhã Inhĩpêêxà hkòt amnhĩ nhĩpêx kêt nē. Anē.

³⁹ Hāmri nhũm mē tee ri amnhĩ tǎ kuma nē kām:

—Tk. Kwa mon ka ã mē ijarēnh anē? Mē ixte Apraāw kòt amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa kênã. Anē.

Hāmri nhũm mē kām:

—Nà. Mē ate hkòt ri amnhĩ nhĩpêx o apa ronhỹx ka mē uràk nē Inhĩpêêxà kapēr kòt amnhĩ nhĩpêx. ⁴⁰ No na ka mē ra axtem nē ixpĩr mǎ. ãm hāmri na pre Tĩrtũm inhmǎ awjarē pa ô ri tanhmǎ mē amā mēmoj jarēnh to ho ri ixpa htǎ ka mē ra axtem nē ixpĩr mǎ. Kwa xà na pre Apraāwja ã mē hipêx anhỹr o pa? Nà na pre ã mē hipêx anhỹr kêt nē. ⁴¹ Mē ate hkòt amnhĩ nhĩpêx xwỳnhhta axtem na. Kêp Apraāw kêt. Nē mǎānēn kêp Tĩrtũm kêt. Anē.

Hāmri nhũm mē tee ri kuma nē kām:

—Tk. Kwa nà ã mē ijarēnh anhỹr kêt nē. Mē ixte Apraāw kòt amnhĩ nhĩpêx xwỳnh kênã. Tǎ ka ri axtem nē ã mē ijarēnh anē. Mēhō hkòt kot pa kêt wem ri axtem amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa? Anē.

⁴² Hāmri nhũm mē kām:

—Nà mē ate Apraāw kòt amnhĩ nhĩpêx ronhỹx ka mē ixpumu nē uràk nē amā ixprām nē. Apraāw kot hkòt amnhĩ nhĩpêx o pa xwỳnhhta tām kot mē awỳr inhmēnh nhũm mē awỳr ixwrỳk kênã. Na pa pre amnhĩ krǎ hkòt man mē awỳr ixwrỳk kêt nē. Tām na pre mē awỳr inhmē pa wrỳ. ⁴³ Kwa mon ka mē aprĩ hã ixkapēr mar mex kêt nē? Nà mē amā ixkòt amnhĩ nhĩpêx prām kêt jakamā na ka mē tee ri ixkapēr ma nē aprĩ hã mar mex kêt nē. ⁴⁴ Mē ate hkòt amnhĩ nhĩpêx xwỳnhhta Satanasti na. Aa tām kot amnhĩ nhĩpêx kêt kumrêx. Kêp mē hpar o pa xwỳnhjê hpām maati na. Nē kêp mē kām hêx o pa xwỳnhjê pām maati na. ã kot amnhĩ nhĩpêx kot anhỹr. Nē kām mē kapēr mex mar prām kêt o pa. Nē ãm hêx pix o pa jakamā kêp mē hêx xwỳnhjê pām. ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr xwỳnh tǎ ka htem hkòt amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

⁴⁵ —Na pa hte kurom ãm hāmri ixkapēr o ri ixpa. No mē kajaja mē apê hêx nhi xwỳnh maati ja hkra jakamā mē amā ixkapēr mar prām kêt. ⁴⁶ Xà na ka pre mē atō ixte tanhmǎ amnhĩ tonnuj to hã ixpumu? Nà amrakati. Ixte amnhĩ to mex o ri ixpa xwỳnh na pa. Nē tām ixkapēr o ri ixpa xwỳnh tǎ ka mē inhma nē ãm inhma nē ixkòt ajamxpēr kêt nē. Kwa mon ka mē ja hã ixpumunh nē ixkòt ajamxpēr

ně ixkôt amnhĩ xunhwỳr kêt nẽ? ⁴⁷ Tĩrtũm krajaja na htem kapěr mar tỳx nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. No mẽ apê hkra hkêt jakamã mẽ amã kapěr mar prãm kêt. Anẽ.

Mẽ kot Jejus kệp Satanasti hkwy hã harênh

⁴⁸ Hãmri nhũm mẽ ã Jejus kot mẽ harênh anhỳrja ma nẽ kamã gryk tỳx kumrêx. Hãmri nẽ kãm:

—Tk. Kwa ate amnhĩ tomnuj o apa xwỳnhiti kênã. Ra Satanasti hkwy pê mẽkarõmnuti tanhmã kot akrã hto jakamã na ka ã mẽ inhmã akapěr anẽ. Anẽ.

⁴⁹ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽkarõmnuti kot tanhmã ixto hkêt. Na pa hte Inhĩpêxã hã xpijaàm pix o ri ixpa. Tã mẽ ate ixkĩnhã hã apijaàm kêt jakamã mãânẽn pa ixtã apijaàm kêt nẽ. ⁵⁰ Na pa hte amnhĩ krã hkôt mẽ piitã mẽ kot ixtã hpijaàm prãm xàj tanhmã mẽ kãm ixkapěr to hkêt nẽ. No mẽ piitã mẽ kot ixtã hpijaàm o paja na Inhĩpêxã kãm hprãm. Tã koja nhỹrmã amnhĩ nẽ ixtã mẽ hpijaàm kêt xwỳnhjaja mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xàta wỳr mẽ rênh pa.

⁵¹ —Nẽ kot ka mẽ atõ wa ixkapěr ma nẽ ixkôt amnhĩ nhĩpêx. Hã kot kaj wa ixri atĩr tũm nẽ apa ho apa. Kwa mẽ ixkapěr ma nẽ amnhĩ krãm haxàr tỳx nẽ. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus Ijaew nhõ pahijê mã kapěr anẽ. ⁵² Nhũm mẽ kuma nẽ kãm:

—Kwa pěr ãm hãmri na ka hte Satanasti nhỹ hã ã mẽ htĩr tũm nẽ mẽ pa ho pa hã mẽ harênh anhỳr o ri axêx o ri apa. Finat Apraãw na pre ri paa nẽ ty. Tã mẽ kot Tĩrtũm nhỹ hã kapěr jarênh o mẽ pa xwỳnhjaja na prem urak nẽ ri paa nẽ mãânẽn htyk pa. Tã ka axtem nẽ mẽ kot akapěr kôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwỳnhjaja ari htĩr tũm nẽ pa ho pa hã mẽ harê. Nà na ka ãm mẽ inhmã mẽ ho axêx o xa. ⁵³ Na pre mẽ pahpãm Apraãwja kot amnhĩ to rax tã ty nẽ hapêx. Nhũm mẽ kot Tĩrtũm nhỹ hã kapěr jarênh xwỳnhjaja mãânẽn mẽ kot amnhĩ to rũnh tã htyk pa nẽ hapêx. Mẽ kot amnhĩ to rũnh tã htyk pa nẽ hapêx kênã kot kêt mẽ tanhmã amnhĩ to nẽ ari htĩr tũm nẽ pa. ãm mẽ ixte akapěr mar nẽ atã xpijaàm pix prãm xàj na ka ã mẽ inhmã mẽ htĩr tũm nẽ pa hã mẽ harênh anẽ. Nom na ka ã mẽ harênh anhỳr kaprỳ. Kot paj mẽ ri akapěr mar kêt nẽ. Anẽ.

⁵⁴ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Nà na pa hte amnhĩ krã hkôt mẽ ate ixtã apijaàm hprãm xàj tanhmã mẽ amã ixkapěr to hkêt nẽ. Kot paj anẽ nẽ ãm ixtỳx ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kaprỳ. No Inhĩpêxã tãm kãm mẽ apiitã mẽ ate ixtã apijaàm o apaja nhũm kãm hprãm. Mẽ ate Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o apa hã amnhĩ to axêx xwỳnhhta tãm na kãm mẽ ate ixtã apijaàmja nhũm kãm

hprām. Tã ka htem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Na ka htem ixkuk pumu nê axtem nê ixte Satanasti nhÿ hã mē amã ixêx o ri ixpa hã ijarê. ⁵⁵ Mē ate Inhĩpêxà hkôt amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ jarênh tã ãm amnhĩ to axêx o ri apa. No pa na pa hte mē arom ãm hãmri hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixpa. ⁵⁶ Amnepêm mē pahpàr krax Apraãwja na pre mē awÿr ixwÿrk kukamã ijarênh ma nê mē arom inhÿ hã hkĩnh tÿx nê pa. Anê.

Nhũm pre ã Jejus mē kãm amnhĩ jarênh anê. ⁵⁷ Hãmri nhũm mē kuma nê tee ri kot mē kãm tanhmã Apraãw jarênh toja ma nê kãm:

—Tk. Xà na ka pre finat Apraãwja ano ho omu? Nà kormã anyw kênã. Apraãw amnepêm htyk nê hapêx kênã kot ka kêt kot akukamã ajarênh mar nê hkĩnh tÿx ã harê. Xàn ka pre ano ho omu? Kormã akator kêt ri na pre amnepêm htyk nhũm mē haxàr kênã. Nà na ka ãm mē inhmã amnhĩ to axêx. Te amnepêm mē hkukamã apa nê ate mē omunh nê mē harênh pyræk. Kwa akatàt kôt mē inhmã awjarê. Anê.

Jejus kêp rãhã ho rãhã xwÿnh ã harênh

⁵⁸ Hãmri nhũm Jejus mē kãm:

—Nà ixêx kêt. ãm hãmri na pa ã mē amã amnhĩ jarênh anê. Amnepêm kormã Apraãw kator kêt ri na pa pre ixrãhã ho ixrãhã ixpa na pa. Ixrãhã ho ixrãhã ixpa xwÿnh jakamã na pa pre hte inhno

ho Apraãw pumunh mex o ri ixpa. Kwa mē ixkapêr ma nê amnhĩ krã him haxàr tÿx nê. Anê.

⁵⁹ Hãmri nhũm mē tee ri kot ã amnhĩ jarênh anhÿrja ã kuma nê kamã gryk tÿx nê. Nê axpên mã:

—Kwa tanhmã kot we amnhĩ to nê amnepêm rãhã nê pa ho pa xwÿnh ã amnhĩ jarê? Tĩrtũm pix na rãhã ho rãhã pa xwÿnh. Anê.

Hãmri nê kamã gryk xàj kên rũnh kwÿ kawrà ho ri hprôt nê kot ho htak o hpĩr kaxyw. Nom nhũm ra amnhĩ tã mē omu nê mē kêp akunok nê Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkreja rũm kato nê ma tē.

9

Jejus kot no hkre xwÿnh o mex ã harênh

Makre 8.22-26

¹ Hãmri nhũm Jejus ma tē pa mē hkôt ri mē ixpa ho mē ixpa xwÿnhjaja ma hkôt mra. Hãmri nê nhÿri no hkre xwÿnh pumu. Katorxà nhõxà hkre rũm na pre no hkre nê kato. Hãmri nê ra hprêk nê hpÿr kamã àhwÿr o hkrĩ. ² Tã hãmri pa mē mra nê omu nê hã Jejus kukja nê kãm:

—Kwa mēmoj mÿrapê na pre we myti nêj no hkre nê kato? Xà tãm kot tanhmã amnhĩ tomnuj to mÿrapê nà? Xà katorxà rÿ hipêxà kot amnhĩ tomnuj mÿrapê na pre ã no hkre nê kator anê? Anê.

³ Hãmri nhũm mē inhmã: —Nà mēhõ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to mÿrapê no hkre nê kator kêt. ãm Tĩrtũm kot ho mex nhũm mē kot ja

hã omunh kaxyw na pre ã no hkren kator anẽ. Tã kot paj Tirtũm nhỹ hã no ho mex ka mẽ ja hã ixpumu. Na pa hte kormã jar pikap ri ixpa ri Tirtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho ri ixpa. ⁴ Na htem arĩgro hã mẽmoj tã apê nhũm kamàt nhũm mẽ kãm ure nẽ àpênh kêt nẽ. Ja pyrà nẽ na pu htem kormã pahĩr ri jar pikap ri papa ri Tirtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa. Tã kot puj mẽ nhỹrmã ty hãmri nẽ axte jar ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ. Jakamã kwa kêt pu mẽ ri jar pikap ri papa ri kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho ri papa. ⁵ Na pa hte ã kãm amnhĩ nhĩpêx anhỹr jao te kanê hirã mex pyrà nẽ ixprĩ hã mẽ kãm Tirtũm kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩrĩt mex o ri ixpa. Anẽ.

⁶ Nhũm pre ã Jejus mẽ inhmã amnhĩ jarênh anẽ. Hãmri nẽ kot nohkre xwỳnhta no o mex kaxyw hikôt nẽ argôx mẽ nẽ ho gyw kwỳ nhĩpêx nẽ kànhmã xa nẽ ho no kukõ. ⁷ Hãmri nẽ kãm:

—E ma gô gjênh xà pê Siroe hwỳr tẽ nẽ kamã amnhĩ no kuhõ. Anẽ.

Mẽ pakapêr kãm Siroeja mẽ kot kãm: “Nhỹhỹm mẽnh xwỳnh” anhỹr jarênh pyràk. Tã nhũm Jejus hwỳr kumẽ nhũm ma hwỳr tẽ. Hãmri nẽ kamã amnhĩ no hã gyw kuhõnh pa jao rĩt mex kurê kumrêx. Hãmri nẽ rĩt mex ã amnhĩ pumu nẽ hkĩnh tỳx nẽ ma akupỹm òrkwỹ hwỳr tẽ. ⁸ Hãmri nhũm òrkwỹ kuri mẽ òrkwỹ xwỳnhjaja nẽ mẽ kot

pry kamã ahwỳr o hkrĩ hã omunh xwỳnhjaja amnhĩ jaêr pê ra rĩt mex ã omu nẽ tee ri hã axpên kukja nẽ axpên mã:

—Kwa pêr pry kamã ahwỳr o hkrĩ xwỳnhta na nà? Anẽ.

⁹ Hãmri nhũm kamã mẽ hkwỳjaja mẽ kãm:

—Tỳ. Tãm na. Anẽ.

Nhũm kamã mẽ hkwỳjaja mẽ kãm:

—Nà tãm kêt. Axtem mẽhõ na. Te kot uràk nom tãm kêt. Anẽ.

Anhỹr o ri axpên mã harẽ. Tã nhũm tãm mẽ kãm amnhĩ jarẽ nẽ mẽ kãm:

—Tỳ pa kênã. Pa na pa pre hte inhno hkre nẽ ri ixpa htã ra ixrĩt mex. Anẽ.

¹⁰ Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nẽ kãm:

—Kwa no tanhmã na ka we amnhĩ to nẽ ra arĩt mex?

¹¹ Anẽ nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽ kot kãm “Jesús” anhỹr xwỳnhta na ixwỳr tẽ nẽ ixkaxyw gyw kwỳ kagõ nẽ ho inhno kukõ. Hãmri nẽ mẽ kot gô mã: “Siroe” anhỹr xwỳnhta kamã ixte amnhĩ no kuhõnh kaxyw hwỳr inhmã anẽ pa ma hwỳr tẽ nẽ kamã amnhĩ no kuhõ nẽ ixrĩt mex kurê kumrêx. Anẽ.

¹² Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ kãm:

—No nhỹhỹm na ato mex xwỳnhja ma tẽ? Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Konên. Ixte nhỹhỹm htêm xà hkôt omunhre hã. Anẽ.

¹³ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ ma Parijew nhõ xwỳnhjê hwỳr o mō nẽ mẽ kãm harẽ. ¹⁴ Nẽ mẽ kãm:

—E ot pa mẽ awỳr jahti ho tẽ. Na xep Jejusja jarãhã akupỹm kãm no ho mex. Mẽ

panhō arġromnu htã nhũm hã no ho mex. Anē.

¹⁵ Hāmri nhũm mẽ tee ri mẽ kuma nē myta pumu nē kãm:

—E mẽ inhmã amnhĩ jarē. Tanhmã na ka pre we amnhĩ to nē anohkre nē akrĩ htã ra ano mex nē? Anē.

Hāmri nhũm mẽ kãm:

—Nà na pre Jejus gyw o inhno kukō nē inhmã anē pa gō ho amnhĩ no kuhō nē ixrĩt kurē kumrēx. Anē.

¹⁶ Hāmri nhũm mẽ kuma nē tee ri Jejus ã axpēn kukjēr o kuhē nē axpēn mã harēnh o:

—Kwa mẽ panhō arġromnu hã kot ho mex jakamã kēp Tĩrtũm rūm mẽ pahwỳr wrỳk xwỳnh kêt. Ām kot amnhĩ tomnuj xwỳnh kênã. Anē.

Nhũm mẽ hkwỳjaja harēnh o:

—Kwa nà. Kot amnhĩ tomnuj xwỳnh ronhỳx àhpumunh tỳx kôt no ho mex kêt nē. Anē.

¹⁷ Hāmri nē hpãnhã no mex xwỳnhnta mã kãm:

—No ka? Ate kot ano ho mex xwỳnh ã amnhĩ tã harēnh jakamã mēhō hã na ka hkamnhĩx? Mēhō na wehe? Anē.

Hāmri nhũm mẽ kãm:

—Konēn. Mãn kēp Tĩrtũm kapēr jarēnh o ri mẽ pa xwỳnh mãn. Hã na ã inhno ho mex anē. Anē.

¹⁸ Hāmri nhũm mẽ tee ri kuma nē axpēn mã:

—Kwa pēr aa nohkre hkêt kênã. Na pre ãm amnhĩ to hêx o pa. E kwa pu mẽ amnhĩ wỳr katorxà nē hipêêxà wa hã karō kê wa man tē nē tanhmã mẽ pamã harēnh to. Anē.

Hāmri nē wa hã karō ¹⁹ nhũm wa mẽ hwỳr tēn axà nhũm mẽ wa kãm:

—Pa. E mẽ inhmã mẽmoj jarē. Xà we wa akrata na ãm ja nà? Xà tãm na ka hte wa nohkre nē kator ã harē? Kwa tanhmã na we amnhĩ to nē ra rĩt mex? Anē.

²⁰ Hāmri nhũm wa mẽ kãm:

—Ỗỳ wa ixkra kênã. Na pre wa ixpê nohkre nē kato. ²¹ Tã ra tanhmã amnhĩ to nē ra rĩt mex. No wa ixte kot ho mex xwỳnhnta pumunh kêt. Kwa mẽ tãm mãn hkukja nē ama. Ra àptār kênã. Kê tãm mãn mẽ amã tanhmã amnhĩ jarēnh to ka mẽ ama.

²² Anhỳr o mẽ kãm wa hkrata jarē. No ãm wa kãm mẽ uma nē ã mẽ kãm kapēr anē nē mẽ kãm Jejus nhĩxi jarēnh kêt nē. Na pre Parijew nhō xwỳnhjaja ra Jejus nē mẽ kãm kapēr nē mẽ kãm:

—Ka mẽ atō Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw Jejus xãm ã harē hāmri nē axte Tĩrtũm kapēr o mẽ ahkre xà hã ixkreja wỳr agjêx kêt kumrēx nē rĩ amnhĩ pumu.

²³ Anhỳr o nē mẽ hkurē jakamã nhũm wa mẽ umaj ã mẽ kãm hkra jarēnh anē nē kot ho mex xwỳnh nhĩxi jarēnh kêt nē. ²⁴ Hāmri nhũm mẽ axte amnhĩ wỳr no mex xwỳnhnta ã karō nē kãm:

—Kwa akatàt kôt mẽ inhmã amnhĩ jarē. Ate kot ano ho mex ã harēnh xwỳnhnta na kot amnhĩ tomnuj pix o pa xwỳnh kênã kot kêt ano ho mex. Jakamã kwa Tĩrtũm noo mã akatàt kôt mẽ inhmã amnhĩ jarē nē axêx kêt nē. Anē.

²⁵ Hāmri nhũm mẽ kãm:

—Ko ixte ja hã omunh kêt. ãm ja pix na ixte omunh. Na pa pre inhno hkre nê ri ixpa htã ra ixrît mex nê. Anê.

²⁶ Hãmri nhũm mẽ tee ri kot amnhĩ jarênhja ã kuma nê kãm:

—No tanhmã na we mytita amnhĩ to nê amã ano ho mex? Anê.

²⁷ Hãmri nhũm tee ri axte mẽ kot hã hkukjêr ã mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Kwa ra ixte mẽ amã ãm hãmri amnhĩ jarênh griã. Tã ka mẽ inhma nê ãm inhma nê arĩ hã ixkukja. Mãn ka mẽ amã hkôt amnhĩ xunhwÿr prãm hã na ka mẽ aprĩ hã ixkukja nã? Mẽ ate kot amnhĩ nhĩpêx ã aprĩ hã harênh mar nê hkôt amnhĩ xunhwÿr prãm xaj na ka mẽ aprĩ hã amã harênh prãm nê. Anê.

²⁸ Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nê kamã gryk nê. Nê hã kãm akir nê kãm:

—Tk. Ka na ka hte kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx. No kêt mẽ pajaja na pa htem finat Mojes kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx. ²⁹ Mojes mã na pre hte Tĩrtũm kapêr o pa. Jakamã pa htem ãm hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. No ate kot ano ho mex ã harênh xwÿnhnta mẽ ixte omunh kêt. Nê mēhō nhỹ hã kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa xwÿnhja mẽ ixte omunh kêt. Anê.

³⁰ Hãmri nhũm tee ri mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Kwa kot inhma inhno ho mex nhũm ra ixrît mex tã ka mẽ tee ri hkukamã ajamaxpêr nê mēhō nhỹ hã kot ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o

pa hã omunh kêt ã amnhĩ jarê. ³¹ Mẽ pahte Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh mex. Kojã mēhō kot amnhĩ tomnuj xwÿnh mẽmoj tã kuwÿ nhũm kuma nê ãm kuma. No kêt mẽ kot hkôt ri amnhĩ nhĩpêx xwÿnhjaja. Nê mẽ kot kãm mex o mex ã harênh xwÿnhjaja na htem mẽmoj tã kuwÿ nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm tanhmã mẽmoj nhĩpêx to rÿ mẽ kãm mẽmoj gō. ³² Tã aa mẽ pahte mēhō kot mẽ no ho mex ã harênh mar kêt tã nhũm ã Jejus inhma inhno ho mex anê. ³³ Kêp Tĩrtũm kwÿ hkêt ronhÿx pre inhno ho mex kêt nê. Anê.

³⁴ Hãmri nhũm mẽ kuma hãmri nê kãm:

—Tk. Kwa pêr ãm akator kôt ate amnhĩ tomnuj o ri apa htã na ka ã mẽ inhma akapêr anê. Kwa ixkreja rũm akato nê ma atêm kurê kumrêx.

Anhÿr o kãm kapêr hãmri nê mẽ amnhĩ nê hano nhũm kato nê ma tẽ.

³⁵ Tã nhũm Jejus ra mẽ kot amnhĩ nê hanor ã harênh ma nê ma hapêr o tẽ nê nhÿri omu. Hãmri nê amnhĩ tã hkukja nom te nhãm mēhō hã hkukjêr pyrà nê kãm:

—Pa? Xàn ka ra Tĩrtũm kot mẽ awÿr mēnh xwÿnhnta amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr nã? Anê.

³⁶ Hãmri nhũm kormã kot no ho omunh kêt jakamã kêp Jejus ã omunh kêt nê. Na pre kormã no hkre nê ãm kapêr pix ma. Tã ra akupÿm rît mex nom kormã no ho omunh kêt nê. Jakamã nhũm Jejus hwÿr tẽ nê ã kãm kapêr anê nhũm

omu nē kormã kêp Jejus ã omunh kêt nē kãm:

—Tỳ kot kaj inhmã ahkre pa omu nē hkôt amnhĩ xãm kurê kumrêx. Anê.

³⁷ Hãmri nhũm kãm:

—Kwa paa. Ixte amã ixkapêr xwýnhta pa na pa. Anê.

³⁸ Hãmri nhũm kãm:

—Kwa xôwehe Pahihti? Nà kot paj amnhĩ kaxyw akôt pix mã ijamaxpêr nê akôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. Anê.

Hãmri nê kutã hkõn krã ho tēm nê nhỹ nê kãm mex o mex ã harênh o nhỹ. ³⁹ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Nà ixte mẽ apiitã tanhmã mẽ ajarênh to kaxyw na pa pre kaxkwa rùm man mẽ awỳr wrỳ. Ahpýnhã mẽ amã ixprãm xwýnhjê jarênh nê ahpýnhã mẽ kãm ixprãm kêt xwýnhjê jarênh kaxyw. Mẽ kãm ixprãm kêt xwýnhjaja kot hprĩ hã Tĩrtũm kapêr mar mex kêt tã na htem htỳx ri kot mar mex ã amnhĩ jarênh o pa. Jakamã te mẽ nohkre xwýnhjaja kot amnhĩ nhĩpêx pyræk. Nom koja mẽ Tĩrtũm kapêr ma nê ixkôt amnhĩ xunhwỳr japêr. Hãmri nê te ra rĩt mex pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Jao ra hprĩ hã Tĩrtũm kapêr mar mex o pa. Anê.

⁴⁰ Nhũm pre ã Jejus kãm kapêr anê. Nhũm Parijew nhõ xwýnh kwỳjaja kot kuri mar o kuhê xwýnhjaja ã kapêr anhỳr ã kuma nê amnhĩ tã kãm:

—Kwa nà. Xà we mẽ pajaja na ka ã mẽ inhnohkre hã mẽ ijarênh anê? Xà mẽ ixte ixprĩ

hã Tĩrtũm kapêr mar mex kêt ã na ka mẽ ijarê nà? Anê.

⁴¹ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Ỗy kop apu mẽ ate aprĩ hã kapêr mar mex kêt ã amnhĩ jarênh ronhỹx ja mẽ amã mex nê. Tã mẽ ate aprĩ hã mar mex ã amnhĩ to axêx o apa jakamã na ka mẽ ra amnhĩ tomnuj tỳx nê. Na hte Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nê amnhĩm mẽ ate amnhĩ tomnuj xwýnh ã mẽ ajarê. Anê.

10

ôwêhti jarênh

Matêwre 9.36, 12.11-12;

Rukre 15.3-7

¹ Nhũm Jejus arĩ Ijaew mã kapêr nê mẽ kãm:

—E pa mẽ amã awjarê ka mẽ inhma nê amnhĩ krã him haxàr tỳx nê ho apa. Mẽ hkrit ôwêhti kot paj mẽ amã harê ka mẽ inhma. Na hte ôwêhti jamãr o pa xwýnhjaja ôwêhti apkur kaxyw mẽ o pa hãmri nhũm kamàt nhũm akupỳm kahê hwỳr mẽ o pa. Kahê jakwakreja ãm pixii. Tã koja mẽhõ kahê xà hkôt hwỳr àr kêt nê axtem nê tē nē nhỹhỹnh kahê hã api nê ôwêhti hwỳr àr japêr nhũm mẽ omu nê kot hkwy ho àhkĩnh ã omunh kurê kumrêx.

² —No ôwêhti jamãr o pa xwýnhja na hte mẽ kurom katàt kôt kahê jakwakre rùm ôwêhti hwỳr agjê. ³ Nhũm kahê xà jamãr xwýnhja amnhĩ wỳr omu nê kãm kahê xà rênh kurê kumrêx nhũm axà. Na hte apkati mẽ ma nhỹhỹm apkur kaxyw mẽ o

pa. Nē nojarêť nē mē kãm akir. Ahpÿnhã tanhmã mē hixi kute hã mē omunh xà hkôt mē kãm àkjêť o pa. Hãmri nhũm mē kuma nē hwÿr mra nē hã pikuprõnh pa nhũm mē ho hapôj nē ma nhÿhÿm ri mē apkur kaxyw mē o pa. ⁴ Ma mē apkur kaxyw nhÿhÿm mē o pa. Nhũm ôwêhti ra kot kapêť mar mex jakamã ma àmnhĩx ri hkôt apkur o pa.

⁵ —Na hte hamãr o pa xwÿnh pix kapêť ma nē hkôt pa nē nhãm mēhõ hkôt ri pa hkêť nē. Kot kapêť mar kêt jakamã tee ri kuma nē umaj axkakhũm nē hprõt nē ma mra. Na hte ôwêhti ã amnhĩ nhĩpêx anê. Anê.

Jejus te kêp ôwêhti gjênh xà hã hakwakre pyrãk

⁶ Nhũm pre ã Jejus mē kãm ujarênh anê. Nē ujarênhja kamã amnhĩ kwÿjê jarê nē mãânên tãm amnhĩ jarê. Nom mē amnhĩ tã kuxi nē mē kãm amnhĩ jarênh o te ho ôwêhti jarênh pyrãk nhũm mē tee ri kuma nē mar mex kêt nē. ⁷ Jakamã nhũm axte mē kãm awjarê nē mē kãm:

—E pa ixprĩ hã mē amã ixu-jarênhhta jarê ka mē inhma. Te ixpê ôwêhti jagjênh xà hã hakwakre pyrãk. Kwa mē ja ma nē amnhĩ krã him haxàť tÿx nē. ⁸ Na pre ra ixkukamã mē ohtô nē te ãm hãmri mē amã Tĩrtũm kapêť jarênh pyrãk o mē akôt ri pa. Nom mē amã hêx o pa. Te mē kot ôwêhti o àhkĩnh xwÿnhhta kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Nom na hte ôwêhtija ãm hamãr xwÿnh pix kapêť ma nē nhãm

mēhõ kapêť mar kêt nē. Ja pyrã nē mē kot ixkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja na htem Tĩrtũm kapêť o hêx o mē pa xwÿnhjê ma nē ãm mē kuma nē mē hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nē. Na htem ãm ixkapêť pix ma nē ixkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa.

⁹⁻¹⁰ —Te ixpê ôwêhti gjênh xà hã hakwakre pyrãk. Na hte ôwêhti mēmoj punuj py-maj kahê hwÿr agjê nē kamã mex nē kuhê. Nē kurũm hapôj nē ma apkur o pa. Ja pyrã nē mē kot ixkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja koja mē ixkukwak ri hkĩnh nē mex nē hamakêtkati nē pa ho pa. Nē nhÿrmã Tĩrtũm mē wa ixri htĩr tũm nē pa ho pa. Ja kaxyw na pa pre man mē awÿr pika hwÿr wrÿ.

—No ôwêhti ho àhkĩnh xwÿnhjaja na htem amnhĩm ho ahkĩ nē kupa nē ma amnhĩm o pa. Tã mē kot Tĩrtũm kapêť o hêx o mē pa xwÿnhjaja te mē kot jajaja kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Anê.

Jejus te kêp ôwêhti jamãr xwÿnh pyrãk

Eprêw 13.20; Apokarip 7.17

¹¹ —Nē ôwêhti jamãr mex xwÿnhja koja nhÿri mēhõ kêp ôwêhti hõxpĩr kaxyw hwÿr htêm ã omu nē wa hã axpu. Nhũm ho àhkĩnh mã xwÿnhhta ôwêhti jamãr xwÿnh pĩ nhũm ôwêhti nê ty. Tã ixkwÿjjaja hamakêtkati nē mex nē pa kaxyw na pa pre amnhĩ grõnh kôt mē hwÿr wrÿ. Jakamã kot paj te ôwêhti jamãr xwÿnh kot

amnhĩ nhĩpêx pyràk o amnhĩ nhĩpêx.

12-13 —Nê na htem tōhã ôwêhti jamâr xwýnh nhỹhỹm pa kaxyw nê mēhō mã amnhĩre nhũm wakre kamã kãm hkrit jamâr o pa. Kàxpore pix prãm xàj kãm hamâr o pa. Jakamã koja nhỹhỹnh mry xoprê ra hwýr kato nhũm amnhĩ wýr omu nê umaj ôwêhti re nê ma hprôt nê tē. Kãm ôwêhti japê hkêt ãm kãm htír pix prãm xàj ôwêhti mã hamaxpêr kêt nê rer pa nê ma tē. Nhũm mry xoprêta ôwêhti hwýr hprôt nê hkwý pyné nhũm hkwý umaj axkahkũm nê hprôt nê ma mra. No kêt pa na te ixte ôwêhti mã hamaxpêr kêt nê kot rer nê ma hprôt nê htēm xwýnhhta pyràk kêt. Kot paj aa ixkwýjê rer kêt nê. Kot paj mē hkôt ixpa ho ixpa rãhã nê.

14-15 —Te ixte ôwêhti jamâr xwýnh mex pyràk jakamã na pa hte uràk nê ahpýnhã mē kot ixkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê pumunh mex o ri mē hkôt ixpa. Te mē kêp ixkrit ôwêhti pyràk nhũm te ixpê mē hamâr mex o ri mē hkôt ixpa nê aa mē rer kêt xwýnhhta pyràk.

—Nê mē kot ixkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja ra mē ixte amnhĩ nhĩpêx kôt axpên pumunh mex. Nê mē inhmã axpên japêê. Te Inhĩpêêxã mē wa inhmã axpên japê pyràk. Tã kot paj nhỹrmã mē nê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to.

16 —Mê kot ixkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja piitã kêp Ijaew pix kêt. Koja Ijaew

kêt xwýnh kwýjaja mãânên ixkapêr ma nê ixkôt amnhĩ xunhwý nê ixkôt amnhĩ nhĩpêx. Jao ra te kêp ixkrit ôwêhti pyràk. Tã kot paj mē ho ixpimràa tã mē ho típxi nê mē hamâr o ri mē hkôt ixpa.

17 —Nê mē kot ixkôt amnhĩ nhĩpêx o mē pa xwýnhjaja mē mex kaxyw na pa pre amnhĩ grônh kôt mē hwýr wrý. Jakamã kot paj nhỹrmã mē nê ty. Tã inhmã mē nê ixtyk puma hkêt jakamã na Inhĩpêêxã kãm ijapêê. Koja akupým ixto ixtír. ¹⁸ Kop apu inhmã mē nê ixtyk prãm kêt ronhỹx mē kãm ixkurê xwýnhjaja tee ri kãm ixpír prãm kaprý. Nom ixte mē kot ixkôt amnhĩ nhĩpêx xwýnhjê nê amnhĩ grônh kôt mē hwýr ixwrýk kênã. Jakamã kot paj arĩ mē kãm amnhĩ grônh kôt amnhĩ gō nê arĩ mē kãm xa nhũm mē ixpĩ. Nom kot paj akupým ixtír. Mēhō koja tanhmã ixto nê ixpír o ixpĩ? Nã koja mēhō ixpír o ixpír kêt nê. Inhĩpêêxã nhỹ hã kot paj nhỹrmã ã amnhĩ nhĩpêx anê nê akupým ixtír. Anê.

Nhũm pre ã Jejus mē kãm amnhĩ jarênh anê. ¹⁹ Hãmri nhũm Ijaew tee ri ã kot amnhĩ jarênh anhýr ã kuma nê kê axte axpên kwým ri tanhmã harênh to ho kuhê. ²⁰ Nê kamã mē hkwýjaja harênh o:

—Tk. Kwa mē mar kêt nê. Satanasti nhỹ hã na hte htýx ri ã mē pamã amnhĩ jarênh anhýr o pa. Anê.

²¹ Hãmri nhũm mē hkwýjaja mē kuma nê mē kãm:

—Nà kot anhÿr kêt. Xà na htem Satanasti nhÿ hã ã kapêr mex anê nê ã mẽ no hkre xwÿnhjê ho mex anê? Nà kot anhÿr kêt. Satanastija ukapriêre hã. Anê.

Ijaew nhõ pahijaja kot Jesus kaga hã mẽ harênh
Juāw 5.18, 8.59

²² Tã nhũm ra amgrà hapêx pa mẽ ixpê Ijaew akupÿm krĩ pê Jerujarê kamã axpên wÿr akuprõ. Axte mẽ ixte mẽ ixkĩnh kaxyw axpên wÿr akuprõ. Amnepêm mẽ inhĩgêjtjaja kot akupÿm Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre ho mex pa nê ho Tĩrtũm wÿr mã hamaxpêr nê hã ixkĩnh ã arĩgroja ã pa mẽ hwÿr akuprõ. ²³ Hãmri nhũm Jesus ma mẽ ixkõt Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkreta wÿr tẽ no ãm hwÿr àr kêt nê. ãm ixkre hpu hã kahê xà kape hã ri pa. Mẽ kot kãm: “Pahi finat Sarumãw pa xà” anhÿr xwÿnhnta kamã ri pa. ²⁴ Hãmri nhũm kê ra mẽ inhõ pahijaja omu nê hã akuprõ nê hêx rom kãm kapêr nê kãm:

—Kwa tokyx aprĩ hã mẽ inhmã amnhĩ jarê. Xà apê Tĩrtũm Kra na ka nà? Xà ka na pre Tĩrtũm mẽ ixkaxyw axãm? Kwa aprĩ hã mẽ inhmã amnhĩ jarê pa mẽ ama. Mon ka hte aprĩ hã mẽ inhmã amnhĩ jarênh kêt nê? Na pa mẽ tee ri ate amnhĩ nhĩpêx ã apumu nê akukamã ijamaxpêr rũnh kumrêx o ri ixpa. Xà ãm hãmri apê Tĩrtũm kot mẽ ixkaxyw axãm xwÿnhnta na ka? Anê.

²⁵ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tk. Ra ixte mẽ amã amnhĩ jarênh xohtõ htã ka mẽ inhma nê ãm inhma. Na pa hte xatã Inhĩpêêxà nhÿ hã mẽ amã mẽ ate aa mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri ixpa ka mẽ ja hã ixpumu nê ãm ixpumu nê ixkõt ajamaxpêr kêt nê. ²⁶ Mẽ apê ixkwÿ hkêt jakamã na ka mẽ ixkõt ajamaxpêr kêt nê. Te mẽ apê ixkrit ôwêhti pyræk kêt. ²⁷ Ixkwÿjaja na te ho ôwêhti kot hamãr xwÿnh kapêr mar nê hkõt ri pata pyrà nê ixkapêr ma nê ixkõt amnhĩ nhĩpêx o pa. Ixpê mẽ õ pahihti hã mẽ kot ixpumunh mex jakamã na htem ixkõt amnhĩ nhĩpêx mex o pa. Ixte ja hã mẽ omunh mex nê. ²⁸ Koja mẽ nhÿrmã htyk tã no ãm ixkukwak ri akupÿm htĩr hãmri nê Tĩrtũm mẽ wa ixri htĩr tũm nê pa ho pa nê aa hapêx kêt nhũm mẽhõ ixpê mẽ utàr kêt nê. Te inhĩhkra hpo nhĩpøk ri mẽ hkrĩ nhũm te mẽ hã inhĩhkra pikamÿr pyræk nhũm mẽmoj tee ri ixpê tanhmã mẽ ho hprãm kaprÿ. ²⁹⁻³⁰ Inhĩpêêxà tãm kot inhmã mẽ õr kênã. Hihtÿx o kot mẽ piitã mẽ hakrenh par jakamã koja mẽ inhĩhkra po nhĩpøk ri hkrĩ nê mãänên Inhĩpêêxà nhĩhkra hpo nhĩpøk ri hkrĩ. Te ixpê Inhĩpêêxà Tĩrtũm pyræk jakamã mẽhõ kot wa ixpê wa inhĩhkra rũm mẽ utà? Nà amrakati kumrêx.

Anhÿr o mẽ kãm amnhĩ jarê. ³¹ Hãmri nhũm mẽ te kêp Tĩrtũm pyræk ã amnhĩ jarênh ã kuma nê kamã gryk tÿx nê. Hãmri nê kot kên o htak

kaxyw ra kaxyw hkwy kawrà ho ri hprõt. ³² Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ omu nẽ mẽ kãm: —Kwa ra ixte Inhĩpêêxà nhỹ hã mẽ amã aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhỹr rax o ixpa. Jao tanhmã mẽ ho mex to pix o ri ixpa. Tã ka mẽ axtem nẽ ã inhĩpêx anhỹr kaxyw. Anẽ.

³³ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà ã ate amnhĩ nhĩpêx anhỹr ja mýrapê hkêt. Kêt apê mẽ inhĩõ htã ri axtem nẽ te apê Tĩrtũm pyrãk ã amnhĩ jarẽnhja mýrapê na pa mẽ kẽn o atak kaxyw. Na pu htem ã amnhĩ jarẽnh anhỹr o papa hkêt nẽ. Anẽ

³⁴ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—No ãm hãmri ixte ã amnhĩ jarẽnh anhỹr kẽnã. Tanhmã na Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot ja jarẽnh to wehe? Na pre Tĩrtũm Ijaew nhõ pahijê mã kapêr nẽ mẽ kãm:

E mẽ ate inhỹ hã mẽ ho amnhĩptar jakamã te mẽ apê pa ixpê Tĩrtũm pyrãk.

Anhỹr o kot mẽ harẽnh. ³⁵ ãm hãmri na Tĩrtũm kapêrja. Tãm kot ã mẽ harẽnh kot anhỹr. Mẽ kot ý hã mẽ kãm kapêr jakamã te mẽ kêp urak ã mẽ harẽnh anhỹr kẽnã. ³⁶ Tã tãm kot ã mẽ harẽnh anhỹr tã hpãnhã mẽ akaxyw pa ixpê Kra hã ixãm nẽ mẽ awýr inhmẽnh nhũm ixwryk nẽ ixpê Kra hã amnhĩ jarẽnh tã ka mẽ ja hã inhma nẽ ãm inhma nẽ ixkõt ajamaxpêr kêt nẽ. Kwa mon ka mẽ ja hã ixpumunh nẽ ixkõt ajamaxpêr kêt nẽ? ³⁷ Kot paj

Inhĩpêêxà mẽ wa ixãhpumunh kõt mẽ amã aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhỹr kêt ka mẽ ja hã ixpumu nẽ mẽ rĩ kam nẽ mãmrĩ ixkõt ajamaxpêr kêt nẽ. ³⁸ Mẽ amã ixkapêr mar prãm kêt tã kwa ixte Tĩrtũm pyrã nẽ aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhỹr ã ixpumu nẽ Inhĩpêêxà mẽ wa ixte amnhĩ nhĩpêx tipxi hkõt ajamaxpêr. Anẽ.

³⁹ Hãmri nhũm mẽ kuma nhũm ja mẽ kêp omnuj týx nẽ. Te kot Tĩrtũm pyrãk ã amnhĩ jarẽnhja nhũm mẽ kêp omnuj nẽ. Jakamã nhũm mẽ ra kot unênh nẽ ixkre rũm ho kator nẽ kapõt ã mênh nẽ kẽn ho htak kaxyw nhũm kê axte mẽ kêp akunok nẽ ma nhỹhým tẽ.

Jejus kot Jotãw nhĩhjkê hã ri pa hã harẽnh

⁴⁰ Tã nhũm Jejus ma tẽ nẽ pyhti pê Jotãw ã rê. Pa mẽ hkõt ri ixpa ho ixpa xwýnhjaja ma hkõt mõ. Finat Juãw Paxis kot Tĩrtũm mã wam mẽ hkrã kumrãr o pa xàta wýr.

⁴¹ Hãmri nhũm mẽ ohtô nẽ mẽ ixwýr mra nẽ Jejus kapêr ma nẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã omunh o kuhê. Hãmri nẽ hã tanhmã axpẽn mã kapêr to nẽ axpẽn mã:

—Kwa ãm hãmri na pre finat Juãw Paxisja mẽ pamã Jejus jarẽnh o pa. Aa kot mẽ pamã mẽ pahte mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhỹr kêt tã ãm xatã hkukamã mẽ pamã harẽnh o pa. Kêp Tĩrtũm Kra hã Juãw rom hihtýx o hihtýx ã harẽnh o pa. Nẽ Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnh ã nhũm mẽ pamã

harênh o pa. Nà ãm hãmri na pre ã mẽ pamã harênh anê. Anê.

⁴² Hãmri nhũm mẽ ohtõ nê amnhĩ kaxyw Jesus kôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwý.

11

Rajare htyk jarênh

Juãw 5.21-29, 6.40

¹ Rôm nhũm krĩ pê Petãn kamã mēhõ my pê Rajareja ra à htýx nê nõ. Na pre htõx wa hamēxkrut. Hõ kēp Matre nhũm hõ kēp Marir. ² Marir na pre kormã arĩgro hõ hã kot Jesus o mex kaxyw mẽ hkuxwaxà ho hkuxwa nê amnhĩ kĩ ho hpar põnh kaxyw. Nom kormã. Jakamã nhũm wa hkamyja wa kēp à htýx nê nõ. ³ Hãmri nhũm wa tee ri hkukamã hamaxpêr nê ma krĩ hõ hwýr Jesus wýr mēhõ mẽ nhũm ma hwýr tē. Nê hwýr pøj nê omu nê kãm:

—Pa Pahihti. E ot pa awýr tē. Na ra amã akràmnhwý japê htýx xwýnhhta à htýx nê nõ nhũm htõx wa tee ri hkukamã hamaxpêr nê awýr inhmē pa tē. Kwa tokyx pu ma hwýr tē ka akupým wa kãm ho mex nà? Anê.

⁴ Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Nà à htýx nê nõr tã koja akupým mex. Mē kot akupým mex ã harênh mar hãmri nê Tirtũm mẽ wa ixtã hpijaàm nê wa ixihtýx o wa ixihtýx ã wa ixpumunh kaxyw na ã à htýx nê nõr anê. Nê pa ixpê Tirtũm Kra hã akupým ho mex ã ixpumunh nê ixkôt hamaxpêr

kaxyw na ã à htýx nê nõr anê. Anê.

⁵ Na pre Jesus kãm Rajare mẽ htõx wa mẽ hapê nê. ⁶ Tã à htýx ã harênh ma nê hwýr mõr tokyx anhýr kêt nê. Pa mẽ arĩ amnhĩm hikranh xà kamã ri ixpaja o ixtã axte apkati axkrut. ⁷ Hãmri nhũm rĩ kormã hwýr nojarêr nê mẽ inhmã:

—E ma pu mẽ jarãhã akupým Jutej kamã Rajare hwýr mõ nê omu. Anê.

⁸ Hãmri pa mẽ tee ri ja hã kuma nê kãm:

—Kwa ham mẽ panhõ pahijaja kot kēn o atak o apĩr mã tã ka ra akupým mẽ hwýr akrã. Kwa pu mẽ hwýr pamõr kêt nê nà? Anê.

⁹ Hãmri nhũm mẽ inhmã:

—Nà koja mẽ kormã tanhmã ixto hkêt nê. Kormã ixte Tirtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to jatur xãm mēnhre hã. Te ixte kormã arĩgro hã ixrĩt mex nê ixpa pyrã nê kormã Tirtũm kot mēmoj tã inhmã karõ xà hkôt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. ¹⁰ Tã kot paj hatur xãm kumē nhũm te myt àr nhũm ra kamãt kô pyrãk nhũm mẽ rĩ kormã tanhmã ixto nê ixpĩ. Jakamã e ma pu mẽ hwýr. Koja mẽ tokyx tanhmã ixto hkêt nê. Anê.

¹¹ Hãmri nê mẽ inhmã Rajare jarênh o:

—Na mẽ pahkràmnhwý Rajareta ra gõr nê nõ. Tã kot puj mẽ ma hwýr mõ pa kumra. Anê.

¹²⁻¹³ Ra htyk ã omunh tã ã mẽ inhmã harênh anê. Pa mẽ kuma nê ixtýx ho ãm õt nê nõr ã hkamnhix nê kãm:

—Kwa mãn ra akupÿm amnhĩ kãm hamak o mõi jakamã na ra amnhĩ krit nẽ gõi nẽ nõ. Kwa pu mẽ awjanã nẽ hwÿr pamõi kêt nẽ nã? Anẽ.

¹⁴ Hãmri nhũm mẽ inhma nẽ hprĩ hã mẽ inhmã harẽ nẽ mẽ inhmã:

—Nã na pre ty. ¹⁵ Nom kormã à nẽ hikwÿta ã na pa hwÿr inhmõi kêt nẽ. Tã kot paj ma hwÿr mõi nẽ hã mẽ amã ixàhpumunh tÿx ã amnhĩ to amnhĩrĩt. Ka mẽ ja hã ixpumu nẽ amnhĩ kaxyw ixkõt ajamxpër tÿx o ri apa. ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhÿr kaxyw na pa kormã à nẽ nõr ã hwÿr inhmõi kêt nẽ. E ma pu mẽ hwÿr. Anẽ.

¹⁶ Hãmri nhũm mẽ inhĩõ pê Tomas pihpohti tee ri ã kapër anhÿrja ã kuma nẽ mẽ inhmã:

—Tõe ma pu mẽ hkõt. Kẽ mẽ mamrĩ hkõt mẽ pahto hpimràatã mẽ panhĩmex pa ri. Anẽ.

¹⁷ Tã pa mẽ ma hkõt mẽ hwÿr mõi nẽ ra Rajare nhõ krĩ hwÿr ixpõi o mõi hãmri nẽ harẽnh ma. Ra htyk nhũm mẽ kot haxàr ã arĩgro pê kwat ã harẽnh ma. ¹⁸⁻¹⁹ Nhũm Matre mẽ Marir wa hkamy ho hamak xàj arĩ mÿr o hkrĩ. Jakamã nhũm Ijaew kwÿjaja Jerujarẽ rũm ma wa hwÿr mra. Mẽ kot wa kãm kapër nhũm tokyx akupÿm tãm wa hkrã kaxyw nhũm mẽ wa hwÿr mra. Wa õ krĩ pê Petãnja Jerujarẽ hwÿr ãm 3 kirõm pix jakamã nhũm mẽ ma wa hwÿr mra nẽ wa kuri wa kãm kapër o hkrĩ. ²⁰ Rõm

nhũm Matre Jejus hpõi o mõi ã harẽnh ma nẽ kãnhmã xa nẽ man mẽ ixkutã tẽ. No nhũm Marir arĩ mÿr o nhÿ nẽ hkõt htẽm kêt nẽ. ²¹ Hãmri nhũm Matre mẽ ixkutã tẽ nẽ mẽ ixkaxpa nẽ Jejus pumu nẽ mÿr kamã kãm kapër nẽ kãm:

—Hêxta gài nẽ Pahiti. Na pre ra wa ixkamy wa ixpê ty. Kop apu jar mẽ ixkõt ri apa ronhÿx pre htyk kêt nẽ. Xê mon ka pre we tokyx mẽ ixwÿr atẽmre hkêt nẽ? ²² Tã na pa arĩ akõt ijamxpër tÿx nẽ. Kot kaj mẽmoj tã tanhmã Tirtũm wÿr to nhũm ama nẽ tanhmã amã mẽmoj to. Ra ixte ja hã apumunh mex kẽnã. Anẽ.

²³ Hãmri nhũm Jejus kuma nẽ kãm:

—Kwa tee ri ajamxpër nẽ akaprĩ hkêt nẽ. Koja akamy akupÿm war amã htĩr kãm ga. Anẽ.

²⁴ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Ma koja anẽ. Nhÿrmã Tirtũm kot mẽ piitã akupÿm mẽ ho htĩr xà hã arĩgrota ã koja akupÿm htĩr. Anẽ.

Kamy akupÿm htĩr ã harẽnh mar tã Jejus kot akupÿm ho htĩr tokyx anhÿr ã hkamnhĩx kêt nẽ ã kãm kapër anẽ.

²⁵⁻²⁶ Jakamã nhũm kãm:

—Nã pa na ixpê akupÿm mẽ ho mẽ htĩr xwÿnh. Jakamã mẽ kot amnhĩ kaxyw ixkõt hamxpër nẽ ixkõt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja koja mẽ htyk tã koja mẽ hkarõ Tirtũm mẽ wa ixri htĩr tũm nẽ mex nẽ pa ho pa. Xà ate ja kaxyw ixkõt ajamxpër tÿx nã? Anẽ.

²⁷ Hãmri nhũm Matre kuma nẽ kãm:

—Xê nhũm. Apê Tirtũm Kra hã na pre mẽ ixkaxyw axãm. Ka na pa htem amnhĩ wỳr akãm ijamak o ixpa. Anẽ.

Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Nà ãm hãmri na ka ã ijarẽnh anẽ. E ma akupỹm tẽ nẽ atõx mã anẽ kê tokyx man ixwỳr tẽ pa omu. Anẽ.

²⁸ Hãmri nhũm kuma nẽ ma akupỹm tẽ. Hãmri nẽ Marir wỳr axà nẽ kãm Jejus jarẽ. Kõt mẽ hkrĩ xwỳnhjẽ hkàx ã kãm harẽ nẽ kãm:

—An xê hãmri amỳr kêt nẽ. Na ra mẽ pajahkre xwỳnhta hpõx o mỗ nẽ mũtar nhỹ nẽ atã karõ. Anẽ.

²⁹ Hãmri nhũm kuma nẽ kànhmã xa nẽ ma mẽ ixwỳr htẽm kurê kumrẽx. ³⁰ Hãmri pa mẽ kormã krĩm ixpõx kêt nẽ. Arĩ Matreja Jejus wỳr htẽm xà kamã arĩ ixkrĩ.

³¹ Jakamã nhũm Matre ma tẽ nẽ Marir mã Jejus jarẽ nhũm kato nẽ man mẽ ixwỳr tẽ. Hãmri nhũm Jerujarẽ rũm wa hwỳr mẽ mrar xwỳnhjaja omu nẽ htỳx kot hkamy hã pika pumunh nẽ mỳr kaxyw htẽm ã hkamnhĩx nẽ man hkõt mra. ³² Hãmri nhũm Marir mẽ hkukamã mẽ ixwỳr tẽ nẽ Jejus pumu nẽ hpar pẽ tẽm nẽ kãm kapẽr pẽ hipõ nẽ mỳr o nhỹ. Nẽ kãm:

—Hêxta gàa nẽ Pahшти. Na pre ra wa ixkamy wa ixpê ty. Kop apu jar mẽ ixkõt ri apa ronhỹx pre htyk kêt nẽ. Hô mon ka pre we tokyx man mẽ ixwỳr atẽmre hkêt nẽ? Anẽ.

³³ Hãmri nhũm Jejus kuma nẽ mỳr ã omu. Nẽ hkõt mẽ

mrar xwỳnhjaja mẽ mỳr ã mẽ omu nẽ kãm mẽ hkaprĩ nẽ.

³⁴ Hãmri nẽ mẽ kãm:

—Nhỹri na ka prem haxà? E mẽ hwỳr ixto tẽ pa omu. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ ma hã pyka hwỳr mẽ ixto mỗ ³⁵ nhũm Jejus mẽ urak nẽ hwỳr mỳr o tẽ ³⁶ nhũm mẽ ja hã omu nẽ axpẽn mã:

—Kwa mãn kãm hapê htỳx. Hã na ho ama nẽ hwỳr mỳr o tẽ. Anẽ.

³⁷ Nom nhũm mẽ hkwyjaja axtem nẽ mẽ kãm:

—Tk. Ra kot no hkre xwỳnhta o mex tã mo na we tokyx man kormã htĩr ri hwỳr htẽm nẽ omunh nẽ akupỹm ho mex kêt nẽ? Anẽ.

Jejus kot akupỹm Rajare ho htĩr ã harẽnh

³⁸ Tã pa mẽ ra kẽn kre kamã mẽ kot Rajare jaxàr xàta wỳr ixpõx o mỗ nhũm Jejus hkaprĩ nẽ hwỳr tẽ nẽ omu. Nhũm prem ra kẽn rax o hitom ³⁹ nhũm omu nẽ mẽ kãm:

—E mẽ akwỳjaja nhãm inhmã nẽ kahê xà mẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm Matre kuma nẽ tee ri hamaxpẽr nẽ kãm:

—Xê ma Jejus. Mẽ ri ã anhỹr kêt nẽ. Ra htyk ã arĩgro kệp 4 kẽnã. Mãn ra hkatõk nẽ hkro htỳx kumrẽx. Anẽ.

⁴⁰ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Kwa ri ã ajamaxpẽr anhỹr kêt nẽ Matre. Na pa ra amã ixkapẽr nẽ amã ixkapẽr o: “Kot kaj amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpẽr tỳx nẽ. Hã kot kaj Tirtũm mẽ wa ixihtỳx o wa ixihtỳx xàja pumu.” Anhỹr o amã ixkapẽr. Jakamã kwa ja kaxyw Tirtũm mẽ wa ixkõt

mãn ajamaxpër tỳx nê hkêt wehe. Anê.

Hãmri nhũm kuma nê kãm:
—Ma ãm hãmri na ka inhmã akapër. Ma kot paj kaxyw war amã ijamaxpër tỳx nê. Anê.

⁴¹ Rôm nhũm mẽ kãm nhãm kên jakwa kre kahê xà mẽ. Hãmri nhũm Jejus Tirtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw kànhmã kaxkwa hwỳr rĩt nê kãm:

—Pa Papaj. Nà na pa hte tanhmã mẽmoj tã awỳr to ka inhma nê tanhmã inhmã mẽmoj nhĩpêx to. Amex o amex Papaj. ⁴² Na ka hte ã inhmã amnhĩ nhĩpêx anê. Tã pa jajê noo mã ã amã ixkapër anê. Ate inhmar nê tanhmã Rajare hto nhũm mẽ kot ja hã ixpumunh nê ixte anhỹ hã pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa hã ixpumunh kaxyw. Nê ka ate mẽ hwỳr inhmên ã apumunh kaxyw. Anê.

⁴³ Nhũm pre ã Tirtũm mã kapër anê. Hãmri nê kỳx pê Rajare mã kapër nê kãm:

—Pa Rajare. Kwa tokyx kànhmã nhỹ nê amnê mẽ ixwỳr tẽ nê akato. Anê.

⁴⁴ Puh nhũm akupỹm htĩr nê hkupu xà rãhã tẽ nê mẽ ixwỳr kato nê xa. Arĩ hkuk nê ãhkra nê hpar kupu rãhã mẽ ixwỳr kato nê xa. Hãmri nhũm Jejus mẽ kãm:

—Kwa mẽ atõ nê kupu xà hpôt kê ma akupỹm òrkwỹ hwỳr tẽ. Anê.

⁴⁵ Hãmri nhũm mẽ kot Marir mẽ Matre wa hwỳr mrar xwỳnh kwỳjaja ã Jejus kot Rajare nhĩpêx anhỹr ã omu nê amnhĩ kaxyw hkôt

hamaxpër nê hkôt amnhĩ xunhwỳr kurê kumrêx. ⁴⁶ Nom nhũm mẽ hkwyjaja axtem nê omu nhũm ja mẽ kêp omnuj nê. Jakamã nhũm mẽ ma Parijew nhõ xwỳnhjê hwỳr mra nê mẽ kãm harê.

Mẽ kot Jejus pĩr ã amnhĩ grõnh

Matêwre 26.1-5; Makre 14.1-2; Rukre 22.1-2

⁴⁷ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwỳnhjaja tee ri Jejus kot akupỹm Rajare ho htĩr ã harênh ma hãmri nê patre krãhtũmjê mẽ amnhĩ wỳr mẽ inhõ juisti ho akuprõ nê axpên mã Jejus o kapër punuj pê hã axpên mar o hkrĩ. Hãmri nhũm mẽhõ mẽ kãm:

—Kwa tanhmã kot puj mẽ ho? Na ra mẽ kãm mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr rax o pa. ⁴⁸ Kot puj mẽ ãm omu nê tanhmã ho hkêt nhũm mẽ pahkwỳjaja kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omu nê htỳx ãm hãmri ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã hkamnhĩx. Hãmri nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpër nê hkôt amnhĩ xunhwỳ. Jao ra amnhĩ kaxyw kêp mẽ ò pahihtĩ hã ãm. Kojã mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nhũm Rôm kamã pahihtija mẽ kot kator nê hpãnhã Jejus xãm ã harênh ma. Hãmri nê gryk xà mẽ pahwỳr ò pòristi hkwy rẽ nhũm mẽ pahwỳr mra nê mẽ panhĩmex pa nê Tirtũm nhõrkwỹ grãnh pa. Kwa tanhmã kot puj wem tokyx amnhĩ nê ho? Anê.

⁴⁹ Hãmri nhũm Kajpas mẽ kãm kapër. Kajpasja na pre

amgràja kamã kêp mẽõ patre nhõ pahi maati. Jakamã mẽ kãm:

—Nà na pa ra ijamaxpêr. Kwa mẽ inhma. ⁵⁰ Nà kot puj mẽ hpîr tokyx anê kê tapxipix ty pu mẽ arî mÿrpê pahpitiã pajamakêtkati nê ri papa. Anê.

⁵¹ Nhũm pre ã mẽ kãm kapêr anê. Nom amnhĩ krã hkôt ã mẽ kãm kapêr anhÿr kêt nê. Arî kêp mẽõ patre krãhtũmjê nhõ pahi maati jakamã Tirtũm nhÿ hã Jejus kot Ijaew nê tykja kukamã ã harênh anê. Nom ja hã amnhĩ pumunh kêt nê. ⁵² Na pre Jejus mẽ ixpê Ijaew pix nê htyk kêt nê. Krĩ piitã hkôt Tirtũm krajê nê na pre ty. Mẽ piitã mẽ kot axpên to hkwy nê ri axpên to pa kaxyw na pre mẽ nê ty. ⁵³ Hãmri nhũm ã Kajpas mẽ kãm kapêr anê nhũm mẽ inhõ pahijaja kuma nhũm ja mẽ kãm mex nê. Jakamã nhũm mẽ kot tanhmã Jejus ã àmnênh to nhũm mẽ kot mẽ kãm tanhmã hpîr to kaxyw ã axpên mar anhÿr o pa. ⁵⁴ Jakamã nhũm Jejus axte mẽ noo mã ri pa hkêt nê. Hãmri ma krĩ pê Epraĩ hwÿr ma mõi. Pa mẽ hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja ma hkôt ixpa. Epraĩja kapôt ã krĩ na pre. Jakamã pa mẽ ma hwÿr mõi hãmri nê kamã ri ixpa.

⁵⁵ Tã nhũm arĩgro pê Pasja ra ahtêp o mõi. Amnepêm finat Mojes kot Ejit rũm mẽ panhĩgêttjê kator mã hamaxpêr kaxyw na pa pre htem hã ixkĩnh kaxyw Pas ã Jerujarê hwÿr akuprõ. Na pa

pre htem hwÿr pøj nê kamã Tirtũm noo mã mẽ inhmex kaxyw tanhmã amnhĩ nhĩpêx to.

⁵⁶⁻⁵⁷ Jakamã nhũm ra Ijaew ohtô nê ma Jerujarê hwÿr pa. Nê kãm Jejus pumunh prãm xaj Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre wÿr mra nê hwÿr agjê nê kamã hapêr nê axpên mã:

—Kwa nok? Xà koja mẽ hpakĩnh wÿr mõi kêt nê nà? Anê.

Nhũm Parijew nhõ xwÿnhjê mẽ mẽ inhõ patre krãhtũmjaja haxwÿja hapêr o kuhê. Nom mẽ kot axtem nê unê nê haxàr kaxyw. Jakamã mẽ kãm hã karõ nê mẽ kãm:

—E kêr ka mẽ nhÿri Jejus pumu nê man mẽ ixwÿr mra nê mẽ inhmã harênh kurê kumrêx. Anê.

12

Marir kot Jejus kuxwa hã harênh

Matêwre 26.6-13; Makre 14.3-9; Rukre 7.36-50

¹Tã nhũm ra Pas wÿr apkati grêre. Ra hwÿr apkati kêp 6. Jakamã pa mẽ ma akupÿm krĩ pê Petãn wÿr Jejus kôt mõi. Jejus kot akupÿm Rajare ho htîr xwÿnhhta mẽ õ krĩ hwÿr pa mẽ akupÿm mõi nê Rajare nhõrkwÿ hwÿr pøj nê mẽ hwÿr agjê. ²Hãmri nhũm mẽ Jejus pumu nê hkĩnh nê. Nê mẽ inhmã mẽmoj mex nhĩpêx pa mẽ ixàpkur o ixkrĩ. Nhũm Rajare haxwÿja mẽ ixkutã apkur o nhÿ. Nhũm htõx Matre mẽ inhmã mẽõ ho pa nê mẽsti hã unhwÿr o xa. ³Hãmri nhũm wa htõx Marir Jejus

kukamã tanhmã hamaxpër to nê hamaxpër o:

—Ma kot paj tokyx mẽ kot mẽ ixpê hpír kukamã mẽ hkuxwaxà ho hkuxwa. Anê.

Hãmri nê kàx rax kãm mẽ hkuxwaxàja py nê o tẽ. Ra rit kahti hkôt hitep xà nhũm kupy nê hwýr o tẽ. Mẽ kot mẽmo htwým o mẽ hkuxwaxà mex nhĩpêxja na pre hã kàxpore xohtô rax kumrêx. Jakamã nhũm kupy nê Jejus wýr o tẽ nê hpar ã hkapír pa nê amnhĩ krã hkĩ ho hpar grà ho nhỹ nhũm ra ixkre kuxwa htýx kumrêx. ⁴ Hãmri nhũm mẽ inhĩõ pê Jut Kariotja. Kot kormã mẽ ìhkram Jejus nhõr mã xwýnhata tee ri ã kot amnhĩ nhĩpêx anhýr ã omu nhũm ja kêp omnuj nê ⁵ nhũm mẽ inhmã:

—Tk. Kwa pěr mẽ hkuxwaxà hã kàxpore xohtô rax kumrêx tã nhũm ri axtem nê Jejus par ã hkapír pa. Mo na ma o htẽm nê ho wẽnê nê hpãnhã kàxpore ho rax nê hpyr nê ho mẽ kêp amrakati xwýnhjê nhĩpêx kêt nê? Kot ho wẽnê ronhýx hpãnhã kàxpore ho rax kumrêx nê kupy nê ho mẽmoj japrôr rax o rax. Tã axtem nê amarĩ Jejus par ã hkapír pa. Anê.

⁶ Te kãm mẽ kêp amrakati xwýnhjê japê pyrãk tã kãm mẽ hapê hkêt. ãm hêx rom ã kapêr anê. Na pre hte mẽ inhmã mẽ ixkàxpore jamý nê mẽ ixkôt mẽ inhmã hamãr o pa. Nom tõhã axtem nê mẽ ixpê hkwý ho ahkĩ nê ho amnhĩm mẽmoj japrô. Jakamã Marir kot mẽ

hkuxwaxà ho hapêx par ã omu nê tee ri hpãnhã kàxpore rax mã hamaxpër nê kamã gryk nê ã mẽ inhmã kapêr anê. ⁷ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã hamaxpër ã omu nê kãm:

—Tk. Kwa tanhmã kãm akapêr to hkêt nê. Ixtyk nhũm mẽ kot ixkuxwa hkukamã na ã inhĩpêx anê. ⁸ Na hte mẽ kêp amrakati xwýnhjaja mẽ akôt pa rãhã nê. Ka mẽ amã mẽmo arĩgro hã tanhmã mẽ ho ajuta hto hprãm nê rĩ mẽ ho ajuta nê mẽ kãm mẽmoj gõ. No kêt pa kot paj ri mẽ akôt ixpa ka mẽ ixto mex ry ho apa hkêt nê. Kot paj tokyx mẽ apiitã mẽ are. Jakamã ãm hãmri na ã inhĩpêx anê. Anê.

Patre krãhtũmjaja kot Rajare hã àmnênh ã harênh

⁹ Rôm nhũm Jerujarê nhõ xwýnhjaja ra Jejus Petãn wýr hpõx ã harênh ma nê kot omunh mã ma hwýr mra. No ãm tapxipix pumunh mã hwýr mrar kêt nê. Mããnên kot akupým ho htír xwýnhata pumunh mã nhũm mẽ ma hwýr mra. ¹⁰⁻¹¹ Na pre ra Ijaew ohtô nê Jejus kot akupým Rajare ho htír ã harênh ma hãmri nê mẽ inhõ patre kaga nê Jejus kôt amnhĩ xunhwý. Jakamã nhũm patre krãhtũmjaja tee ri ja hã mẽ omu nê axpên mã:

—Nà kot puj mẽ Jejus pix pír kêt nê. Kot puj mẽ mããnên hkôt Rajare pĩ hãmri nhũm wa hixi hamê mẽ kêp hapêx japêr. Anê.

Jejus kot Jerujarê hwÿr àr ã harênh

Matêwre 21.1-11; Makre 11.1-11; Rukre 19.28-40

12 Tã nhũm apkati nhũm Ijaew Jerujarê kamã mẽ hkĩnhja kryx nê Jejus ra mẽ hwÿr àhtêp o mör ã harênh ma. 13 Hãmri nê axpên mã:

—Kwa ma pu mẽ mō nê pō hkwy jakà nê kutã ho mra. Anê.

Hãmri nê hkwy jakà nê hamy nê ma kutã ho mra. Hãmri nê ra hkaxpa nê omu nê hkĩnh nê. Nê kãm:

Pa. Nà ãm hãmri na ka mẽ ixwÿr mō. Tĩrtũm na pre mẽ ixwÿr amê ka ã amör anê.

Tĩrtũmja mex o mex. ãm hãmri na pre mẽ ixwÿr amê.

Kot kaj mẽ inhō pahi hpãnhã mẽ ixto amnhĩptãr o ri apa. Anê.

14 Hãmri nhũm Jejus nhÿri jumênre pumu nê hwÿr tẽ nê hã nhÿ nhũm mẽ pim-rãatã ma akupÿm Jerujarê hwÿr mō. Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm ra kot ja jarênh kot:

15 Pa Jerujarê nhō xwÿnhjaja. Kwa mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr ho amã ma hkêt nê.

Ota mẽ anhō pahi nyw ra mẽ awÿr jumênre hã nhÿ nê hpôx o tẽ. Anê.

16 No Jejus kôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwÿnhjaja pa mẽ ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿrja ã omu nê tee ri hkukamã ijamaxpêr nê axpên mã:

—Kwa mo na ri ã amnhĩ nhĩpêx anê nê jumênre hã nhÿ nê mẽ hkôt mō? Anê.

Tã nhũm arĩgro hō hã ty nê akupÿm kaxkwa hwÿr api pa prem hã omu hãmri nê kormã Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot hkukamã ã harênh kot anhÿrja mã ijamaxpêr kurê kumrêx. Hãmri nê axpên mã harênh o:

—Kwa ãm hãmri na Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot ra ã Kraja jumênre hã ÿr nê mẽ hkôt mör ã hkukamã kot harênh anhÿrta. Anê.

17 Hãmri nhũm Jejus kot Raje mã kapêr pẽ akupÿm ho htĩr ã omunh xwÿnhjaja arĩ nhãm mẽ hkwyjê mã ujarênh o pa. 18 Nhũm mẽ kuma nê ma Jejus wÿr omunh mã mra. 19 Hãmri nhũm Parijew nhō xwÿnhjaja tee ri ja hã mẽ omu nê axpên mã:

—Kwa na pu mẽ tee ri Jejus nê mẽ kãm pakapêr kapry nhũm mẽ pamar kêt nê ra pi-itã hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Kwa nà. Anê.

Ijaew kêt xwÿnhjê jarênh

20 Tã nhũm ra Gres kwÿjaja Ijaew kôt hkĩnh kaxyw ma Jerujarê hwÿr mẽ hkôt mra nê mẽ ãhkō hã Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh o hkôt mra. 21 Jakamã nhũm mẽ nhÿri mẽ inhĩō pẽ Firipti pumu nê hwÿr mra. Firipti kêp pyka pẽ Garirej kamã krĩ pẽ Pesêj nhō xwÿnh nhũm Gres nhō xwÿnhjaja omu nê hwÿr mra nê kãm:

—Pa. Kwa na pa mẽ inhmã Jejus pumunh prãm nê. Tanhmã kot pa wem amnhĩ

to nê omu nê kãm ixkapêr?
Anê.

²² Hãmri nhũm mẽ kuma nê ma Andre hwÿr mẽ o mra nê kãm mẽ harê. Hãmri nê wa ma Jejus wÿr mẽ o mra nê kãm mẽ harê nê kãm:

—Pa Pahihti. Ota Gres nhõ xwÿnhjaja kãm apumunh prãm nê awÿr mõi. Mẽ pahkĩnhã mẽ kêp Ijaew kêt tã mẽ kãm apumunh prãm nê. Anê.

Jejus kot amnhĩ kukamã amnhĩ jarênh

Matêwre 16.24-28; mããnêñ Apokarip 2.10, 12.11

²³ Hãmri nhũm Jejus mẽ omu nê mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarênh to. Kot mẽ ohtô nê mẽ nê htyk nhũm mẽ kukwak ri Tirtũm wa kuri htĩr tũm nê pa ho pa hã mẽ kãm amnhĩ jarê nê mẽ kãm:

—Nà na ra ixyk ã arĩgro hwÿr apkati grêre. Ixpê Tirtũm kot mẽ akaxyw ixãm xwÿnh jakamã kot paj mẽ apiitã mẽ anê ty hãmri nê akupÿm ixtĩr nê ma kaxkwa hwÿr akupÿm api. ²⁴ Mẽ axohtô nê nhÿrmã Tirtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nê apa ho apa kaxyw kot paj ã amnhĩ nhĩpêx anê. Kwa mẽ ã ixte amnhĩ jarênh anhÿrja ma nê mẽ amnhĩ krãm haxàr tÿx nê ri hã apa. Te ixte mẽmo hy kot amnhĩ nhĩpêx pyræk. Na htem pikap hagjê nhũm te htyk pyrã nê pika kaxwÿnh kãm hikwÿ. Tã gaa nê higrõt nê hprêk nê ô. Nê ô rax kumrêx. Hyja pyxire nê hikwÿ htã kamã ô rax kumrêx. Nom koja mẽ hkre hkêt nê nhũm ô hkêt nê.

Na hte ã mẽmo hyja amnhĩ nhĩpêx anê. Ja pyrã nê kot paj mẽ anê ixyk kêt nê te mẽ kot mẽmo hy hkre hkêt nhũm hprêk nê ô hkêeta pyræk ka mẽ ixkukwak ri Tirtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nê apa hkêt nê. Jakamã kot paj mẽ anê ty nhũm mẽ ijaxà. Hãmri pa akupÿm ixtĩr ka mẽ axohtô nê ixkukwak ri wa ixri atĩr tũm nê apa ho apa.

²⁵ —Nê koja mẽ ixpĩ pa mẽ anê ty. Tã mẽ ate ixkôt amnhĩ nhĩpêx o apa xwÿnhjaja. Koja mẽ ixtã mẽ apar mã tã kwa kêt ka mẽ atyk pymaj ixkaga hkêt nê. Kwãr mẽ mãmrĩ tanhmã ixtã mẽ ato ka mẽ nhÿrmã Tirtũm mẽ wa ixri axte amnhĩ xà kamã ajamak kêt kumrêx nê atĩr tũm nê amex nê apa ho apa. No kot kaj mẽ ixkĩnhã jar amã amex pix prãm hãmri nê nhÿrmã wa ixri atĩr tũm nê apa hkêt nê. ²⁶ Kot kaj mẽ ã ixkôt amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa hãmri nhũm mẽ kot inhĩpêx pyræk o mẽ anhĩpêx. Hãmri ka mẽ nhÿrmã ma ixkôt kaxkwa hwÿr api nê kamã ixri atĩr tũm nê apa ho apa. Hãmri nhũm Inhĩpêexã ixtã mẽ apumu nê mẽ ato mex kumrêx. Anê.

Tirtũm kot Jejus mã kapêr ã harênh

Matêwre 3.17, 17.5

²⁷ Tã nhũm Jejus tee ri amnhĩ kukamã htyk mã hamaxpêr nê hkaprĩ htÿx nê. Nê hkôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwÿnhjê mã amnhĩ jarê nê mẽ inhmã:

—Hêxta waa nê. Na pa tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpêr. Nê tee ri amnhĩ xà htỳx kamã ijamak kukamã ijamaxpêr pê ra amnhĩ kamã ixkahak nê. Nom ixte pika piitã hkôt mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê nê ixtyk kaxyw ixwryk kênã. Jakamã kot paj Inhĩpêêxà kot mẽ kêp ixpytãr kaxyw tanhmã amnhĩ to hwỳr to hkêt nê. Anê.

²⁸ Hãmri nê hpãnhã Hipêêxà mã kapêr nê kãm:

—Pa Papaj. ãm mẽmoj pixi na inhmã hprãm. Kê mẽ piitã ixkukwak ri amex o amex ã apumu. Ja na kêt inhmã hprãm tỳx kumrêx.

Anhỳr o Tĩrtũm mã amnhĩ jarê. Hãmri nhũm kuma nê kaxkwa rũm kãm kapêr. Kỳxpê kãm kapêr nê kãm:

—Nà na pa pre ra ã mẽ kãm amnhĩ to amnhĩrit anê nhũm mẽ ja hã ixpumu. Tã kot paj axte akukwak ri amnhĩ to amnhĩrit nhũm mẽ piitã axte inhmex o inhmex ã ixpumu. Anê.

²⁹ Nhũm pre ã Tĩrtũm Jejus mã kapêr anê. Hãmri nhũm mẽ kot mẽ ixkuri mar o kuhê xwỳnhjaja kuma no ãm hprĩ hã kot kãm tanhmã kapêr toja mar mex kêt nê. Nê htỳx ho ãm mẽmoj tã hkamnhĩx. Jakamã nhũm mẽ hkwyjaja axpên mã:

—Kwa mo na wehe? Na mãn katôtøk nà? Anê.

Nhũm mẽ hkwyjaja mẽ kãm:

—Nà na katôtøk kêt. Tĩrtũm kapêr o wryk xwỳnh mãn tanhmã kãm kapêr to. Anê.

³⁰ Hãmri nhũm Jejus mẽ kãm:

—Nà Tĩrtũm tãm na inhmã kapêr. Nom pa ixte mar kaxyw inhmã kapêr kêt nê. Mẽ kajaja mẽ ate ixtã mar kaxyw na kỳx pê ã inhmã kapêr anê. Anê.

Hãmri nê mẽ kãm:

³¹ —E hãmri. Kot paj tokyx mẽ apiitã mẽ ate amnhĩ tonuj pãnhã amnhĩrer kaxyw tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Jao mããnên Satanasti pê hihtỳx xà ho ijapêx. ³² Kojaja mẽ pĩ kahpa hã inhô pa kỳxpê ajêt. Tĩrtũm kot mẽ awỳr inhmênh tã nhũm mẽ ã inhĩpêx anê pa ty. Jakamã koja pika piitã hkôt mẽ ohtô nê ixkôt amnhĩ xunhwỳ nê amnhĩ kaxyw inhmã hamaxpêr rãhã ho pa. Anê.

³³ Mẽ ixte tanhmã htyk to hã harênh mar kaxyw nhũm pre ã mẽ inhmã amnhĩ jarênh anê. ³⁴ Hãmri nhũm mẽ kot mẽ ixkuri mar o kuhê xwỳnhjaja tee ri kot htyk ã amnhĩ jarênhja ma nê kãm:

—Kwa mẽ ixte amnhĩ wỳr kamã ijamak o ixpa xwỳnhja htĩr tũm nê pa ho pa xwỳnh na. Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot ã harênh kot anhỳr tã ka ã ri mẽ kot apĩr nhũm atyk ã amnhĩ jarênh anê. Ate Tĩrtũm kot mẽ ixwỳr amênh xwỳnh ã amnhĩ jarênh tã ã ri atyk ã amnhĩ jarênh anê. Kwa xà apê mẽ ixte amnhĩ wỳr kamã ijamak o ixpa xwỳnh kêt? Anê.

³⁵ Hãmri nhũm mẽ kuma nê amnhĩ tã mẽ kãm:

—Tỳ ixpê tãm kênã. Tã kot paj tokyx mẽ are. Jakamã kêr ka mẽ ixte arĩ mẽ akamã ixpa ri ixkôt amnhĩ xunhwỳ

ně amnhĩ kaxyw ixkôt aja-maxpěr o ri apa. Te ixpê kanê hpôk pyrâk jakamã na pa hte mẽ kãm Tĩrtũm kapěr o mẽ ahkre o ri ixpa. Nom kot paj kritpêm mẽ akôt ixpa ry hkêt nê. Jakamã kwa kër ka mẽ tokyx te mẽ kot kanê hpôk nhĩrã kamã ri mẽ pa xwýnh kot amnhĩ nhĩpêx pyrà nê Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Kormã mẽ akôt ixpa ri. Kot paj tokyx ma mō nhũm te ra kamàt kô pyrâk. Na hte kamàt kô kamã mẽ pa xwýnhjaja tee ri rĩt mex mã nom rĩt mex kêt nê. Nê mẽmoj pumunh mex kêt nê.

³⁶ Jakamã kwa mẽ tokyx ixte arĩ mẽ akamã ixpa ri amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpěr nê ixkôt amnhĩ xunhwý. Te ixpê kanê hpôk nhũm kamã mẽ arĩt mex pyrâk. Jao ixpyrà nê te mẽ apê kanê hpôk nhĩrã mex pyrâk o amnhĩ nhĩpêx. Nê ixpyrà nê tãm ri amnhĩ nhĩpêx o apa. Anê.

Nhũm pre ã mẽ kãm kapěr anê hãmri pa mẽ kêp ixkato nê ma nhãm mō.

Mẽ hkwyjaja kot Jejus kôt hamaxpěr kêt ã mẽ harênh

³⁷ Na pre hte Jejus mẽ noo mã mẽ kot aa mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhýr rax o pa. Tã nom nhũm mẽ ohtô nê hã omu nê ãm hã omu nê kêp Tĩrtũm kot mẽ pahwýr mênh xwýnh ã hkôt hamaxpěr kêt nê. ³⁸ Nom ra mẽ hkukamã Tĩrtũm nhý hã kapěr jarênh o pa xwýnh pê finat Ijaisja mẽ hkukamã ja hã mẽ harê nê hã kagà. Nê hã kagàja o:

Pa Pahi Maati. Nà ra ixte mẽ kãm ajarênh o ixpa ryy htã no nhũm mẽ inhma nê ãm inhma.

Nê mẽ kot axihtýx o axihtýx ã ajarênh mar tã no ãm ajarênh ma nê amnhĩ kaxyw akôt hamaxpěr kêt nê. Anê.

³⁹ Mẽ kãm Tĩrtũm kapěr mar prãm kêt jakamã na prem mãânên Jejus kêp Tĩrtũm kot mẽ pahwýr mênh xwýnh hkôt hamaxpěr kêt nê. Nhũm pre finat Ijaisja axte mẽ hkukamã ja hã mẽ harê nê mẽ hã kagà. Nê hã kagà ho:

⁴⁰ Na pre Tĩrtũmja tanhmã amnhĩ nê mẽ hkrã hto nhũm mẽ hkôt hamaxpěr kêt nê.

Ra mẽ kot hihtýx o hihtýx ã omunh tã omu nê ãm omu.

Nê mẽ kot kapěr mar tã amnhĩ tomnuj kaga hkêt nê.

Nê Tĩrtũm kot mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o hapêx prãm xaj hkôt amnhĩ xunhwýr kêt nê. Anê.

⁴¹ Kormã Jejus mẽ hwýr wrýk kêt ri nhũm finat Ijaisja hpimtir kãm kot amnhĩ to rax kumrêx ã omu nê hkukamã ã harênh nê hã kagà anê.

⁴² Hãmri nhũm Ijaew krãhtũm kwýjaja hkwyjê rom amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpěr nê hkôt amnhĩ xunhwý. Tã Parijew nhõ xwýnhjaja kot ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhýr ã mẽ harênh mar pymaj ja hã amnhĩ to amnhĩrĩt kêt nê. Mẽ kot Tĩrtũm kapěr o mẽ ahkre xà hã ixkreja nê mẽ kator

pymaj nhũm mẽ kām amnhĩ to amnhĩrit kêt nê. ⁴³Na prem hamaxpêr o:

—Nà kot paj ja hã amnhĩ to amnhĩrit nhũm mẽ amnhĩ nê ixtomnuj nê. Hãmri nê amnhĩ pyrà nê axpên mã inhmex ã ijarênh kêt nê.

Anhỹr o mẽ umaj amnhĩ kukamã hamaxpêr o pa. Nom Tirtũm tãm kot amnhĩm mẽ mex ã mẽ harênhja nhũm mẽ hkukamã hamaxpêr kêt nê.

Jejus kot Hipêxà nhỹ hã kapêr ã harênh

⁴⁴Nhũm Jejus axte mẽ kām kapêr nê kýt pê kapêr nê mẽ kām:

—Nà koja mēhõ amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr hãmri nê ixkôt pix mã hamaxpêr kêt nê. Mãânên amnhĩ kaxyw kot mẽ awỹr inhmēnh xwỹnhja kôt hamaxpêr. ⁴⁵Wa ixte amnhĩ nhĩpêxja te tipxi pyræk jakamã koja mẽ tanhmã ixte amnhĩ nhĩpêx to hã xpumu nê te kot Tirtũm kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh pyræk.

⁴⁶—Nê te ixpê kanê hpôk nhũm inhĩrã kamã mẽ apa pyræk kaxyw na pre Inhĩpêxà mẽ awỹr inhmē pa mẽ awỹr wrỹ. Ixte kapêr o mẽ ajahkre ho ri mẽ akôt ixpa kaxyw. Jakamã koja mēhõ amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xãm hãmri nê te kanê hpôk nhĩrã kamã rĩt mex o pa pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Jao amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o pa. ⁴⁷⁻⁴⁸No mẽ kot ixkapêr mar nê ãm mar xwỹnhjaja te mãânên

Inhĩpêxà kapêr mar nê ãm mar pyræk. Mýrapê koja mẽ nhỹrmã ma kuwy hwỹr pa nê mẽ kot amnhĩ tomnuj mýrapê kamã pa ho pa. Tã no ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri mẽ apa kaxyw na pa pre mẽ awỹr ixwrỹk kêt nê. Ixte mẽ ate amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer par kaxyw na pa pre mẽ awỹr wrỹ.

⁴⁹—Nê na pa hte amnhĩ krã hkôt tanhmã ri mẽ amã ixkapêr to ho ri ixpa hkêt nê. Æm kot mẽ awỹr inhmēnh xwỹnhja nhỹ hã na pa hte tanhmã mẽ amã ixkapêr to ho ri mẽ akôt ixpa. ⁵⁰Tã mẽ kot Tirtũm kapêr mar nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr xwỹnhjaja koja mẽ nhỹrmã wa ixri htĩr tũm nê mex nê pa ho pa. Jakamã na pa hte tanhmã kot inhmã karõ hto xà hkôt pix mã tanhmã mẽ amã ixkapêr to ho ri ixpa. Anê.

13

Jejus kot hkwỹjê hpar kuhõnh ã harênh

Rukre 22.24-27

¹Tã nhũm ra Pas ã mẽ ixkĩnhta ahtêp. Pas ã na hte mẽ ixpê Ijaewjaja axpên wỹr akuprõ nê hã ôwêhti hkra nyw pa nê ho anê nê hkur o ixkrĩ. Amnepêm Tirtũm kot pika pê Ejit rũm mẽ inhĩgêxjê kator kaxyw nhũm mẽ nojarêt nê ã hkwỹ hpar nê ho anhỹr nê hkwỹ hkurta pyræk. Na prem nojarêt nê mẽ hkra my kot wa mẽ kêp htyk pumaj ôwêhti hkra nyw kwỹ hpa nê ho anê nê i hku.

Jakamã nhũm arĩ mẽ ixpê mẽ hkanrêhã mẽ htàmnhwýjaja ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhýrja mã ijamexpêr nê hã ixkĩnh kaxyw mẽ uràk nê hkwý hpa nê kuku. Jakamã nhũm ra Pas ahtêp nhũm Jejus amnhĩ kukamã tanhmã hamexpêr to kurê kumrêx. Ra ma akupým Hipêêxà hwýr àpir xà hã arĩgro hwýr apkati grêre. Jakamã nhũm akupým nojarêt ã amnhĩ pumu nê kãm mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê japê jakamã kãm mẽ pajapê rãhã mẽ panê htyk mã. ² Tã nhũm myt axà pa mẽ Pas ã ixàpkur o ixkrĩ. Nhũm Simãw Kariot kra Jut Kariotja mãänên mẽ ixkutã apkur o nhỹ. Kêp mẽ ixkwý htã nhũm pre Satanasti tanhmã hkrã hto nhũm ra axtem nê kot mẽ kãm Jejus kurê xwýnhjê nhĩhkram haxàr kaxyw.

³⁻⁴ Tã pa mẽ kormã axpên kutã ixàpkur kaxyw ixkrĩ hpa nhũm Jejus kãnhmã xa nê hinôkà kapa nê toajti py nê ho amnhĩkrax pre. Kot amnhĩ to rax ã amnhĩ pumunh tã ja hã amnhĩ to jarkrar pê tanhmã ri mẽ inhnoo mã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hkêt. Kêp mẽ inhõ pahi htã te kêp mẽ inhmã àpênh xwýnh pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o pa. ⁵ Jakamã toajti py nê ho amnhĩ krax pre nê pasiiti hõ py nê kamã gô hkwý ru nê ho mẽ ixpar kuhõ nê toajti o mẽ ixpar grã ho mõ. ⁶ ã mẽ inhĩpêx anhýr o mõ. Pê ra hpãnhã Simãw Pêtre hpar kuhõnh kaxyw nhũm tee ri amnhĩ tã omu nê kãm:

—Tk. Kwa apê inhmã axàpênh xwýnh kêt kênã kot ka kêt ri axtem nê ixpar kuhõ Pahihti. Apê mẽ inhõ Pahi kênã kot ka kêt ã mẽ inhĩpêx anê. Anê.

⁷ Hãmri nhũm kãm:

—Kwa nã. Kormã ate ja hã amnhĩ tã ixpumunh mex kêt. Nom kot kaj nhỹrmã aprĩ hã amnhĩ tã ixpumu. Anê.

⁸ Hãmri nhũm kãm:

—Nã nom kot kaj ãm ixpar kuhõnh kêt nê. Kwarĩ. Anê.

Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Tõe. Kot paj apar kuhõnh kêt nê ka te apê ixkwý hkêt pyrãk. Anê.

⁹ Hãmri nhũm tee ri kuma nê kãm:

—Tõe mamrĩ ixpar kuhõ. Nom ixpar pix kuhõnh kêt nê. Mãänên inhĩhkra kuhõ nê ixkuk kuhõ. Inhmã ixte apyrãk prãm tỳx kumrêx kênã. Anê.

¹⁰ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Nã amýkry hkôt mẽ wýr xwýnhjaja na htem mex nê axte wýr kêt rãhã hikwý. Na htem ãm amnhĩ par pix kuhõ nê hikwý. Ja pyrã nê Tirtũm kot mẽ anê mẽ ate amnhĩ tomnuj ho hapêx par xwýnhjaja te amýkry hwýr mẽ axwýr nê amex pyrãk. Ka mẽ te mẽ kot amnhĩ par pix kuhõnh ta pyrã nê axte tanhmã amnhĩ tomnuj to hãmri nê Tirtũm mã amnhĩ jarênh kurê kumrêx kê anê amnhĩ katut kôt ate amnhĩ tomnujta mẽ nê ho hapêx. Na pre ra mẽ anê mẽ ate amnhĩ tomnuj o hapêx. No ãm mẽ apiitã hkêt. Ota arĩ mẽ anhĩõja pyxire nê arĩ amnhĩ tomnuj rãhã ri pa. Jakamã te

wÿr kêt nê arĩ grã htyk rax kãm ri pa pyrãk. Anê.

¹¹ Nhũm pre ã Jejus mẽ inhmã kapêr anê. Ra kot hprĩ hã mẽ kot kãm hkurê xwÿnhjê mã õr mã xwÿnhja pumunh jakamã te wÿr kêt nê arĩ grã htyk rax kãm ri pa pyrãk ã ã harênh anê.

¹² Tã mẽ ixpar kuhõnh pa nê akupÿm hinõkà py nê haxà nê nhÿ hãmri nê mẽ inhmã:

—E mẽmo kaxyw na pa we ã mẽ apar kuhõnh anê? Kot paj ixprĩ hã mẽ amã amnhĩ jarê ka mẽ inhma. ¹³⁻¹⁴ Na ka htem ixto “mẽ ijahkre xwÿnh” nê ixto “pahihti” anhÿr o ijarênh o ri apa. ãm hãmri na ka htem ã expên mã ijarênh anê. Ixpê mẽ ajahkre xwÿnh nê mãânên ixpê mẽ anhõ pahihti htã inhmã mẽ ate tanhmã expên nhĩpêx to ho apa hprãm xàj na pa ã mẽ apar kuhõnh anê. Tã kêt ka mẽ ixpyrà nê tanhmã expên to mex to ho ri apa. ¹⁵ Jao amnhĩ kuxwar expên to mex pê mẽmoj to expên kutã anojarêt rãhã ho ri apa.

¹⁶ Kwa mẽ ixkapêr ma nê kãm amnhĩ krãm haxàr tÿx rãhã ho ri apa. Mẽ ate amnhĩ to rax o ijakrenh kêt. Te ixpê mẽ anhõ patrãw nhũm mẽ ate inhmã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa xwÿnh pyrãk. Nê te ixte mẽmoj tã mẽ amã karõ nhũm mẽ ate inhmar nê inhmã tanhmã mẽmoj nhĩpêx to pyrãk. Tã te ixpê mẽ anhõ patrãw pyrãk tã pa ã mẽ apar kuhõnh anê. Ka mẽ amnhĩ tã ixpumu hãmri nê amnhĩ xwar tanhmã expên

to ajuta hto ho ri apa. No ri expên pumu nê ajamexpêr o: “Tk. Nà ixte amnhĩ to rax o hakrenh kênã kot pa kêt ri tanhmã ho ajuta hto. Kê tãm mãn pa ixto ajuta.” Anhÿr o ajamexpêr o ri apa hkêt nê.

¹⁷ —E na pa ã mẽ amã ixujarênh anê. Kot kaj mẽ inhma nê ixujarênh kôt ã expên nhĩpêx anhÿr o ri apa. Hã kot kaj mẽ akĩnh nê ri apa. Anê.

Jejus kot amnhĩ tã hã ãmnênh xwÿnh o amnhĩrit ã harênh

Matêwre 26.20-25; Makre 14.17-21; Rukre 22.21-23

¹⁸ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapêr nê mẽ inhmã:

—Kot kaj mẽ apiitã mẽ akĩnh nê apa hkêt nê. Ixte mẽ arênh xwÿnhjaja mẽ apiitã mẽ apumunh mex. Jakamã na pa Tĩrtũm kot mẽ apiitã mẽ ate amnhĩ tomnuj o hapêx par kêt ã mẽ anhõja jarê. Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot harênh kot:

Ixkutã apkur o ÿr xwÿnhjê hõ koja axtem nê mẽ kot kãm ixkurê xwÿnhjê nhĩhkram ijaxà. Kêp ixkôt pa ho pa xwÿnh tã koja axtem nê ã inhĩpêx anê.

Anhÿr o kot harênh. Tã koja tokyx ã inhĩpêx anê. ¹⁹ Nom kormã kot ã inhĩpêx anhÿr kêt ri na pa hkukamã mẽ amã harê. Jakamã koja ã inhĩpêx anê ka mẽ ja hã ixpumu nê ra ixte amnhĩ kukamã mẽ amã amnhĩ jarênhhta mã aja-maxpêr nê ixpê Tĩrtũm rũm

mẽ awÿr ixwÿrk xwÿnh kôt ajamxpêr tÿx kurê kumrêx.

20 –Kwa mẽ ixkapêr ma nê amnhĩ krã kamã kãm ajamxpêr tÿx o ri apa. Koja mēhō ixte mẽ hwÿr mẽ arēnh xwÿnhjê hã tanhmã mẽ ato mex to. Hãmri nê te pa kot tanhmã ixto mex to pyrãk. Nê koja mēhō tanhmã pa ixto mex to nê mǎǎnēn te kot mẽ awÿr inhmēnh xwÿnhhta tanhmã ho mex to pyrãk. Anê.

21 Nhũm pre ã Jejus mẽ inhmã kapêr anê. Hãmri nê tee ri amnhĩ kukamã hamxpêr nê hkaprĩ nê mẽ inhmã:

–Hêxta waa nê. Nà kot kaj mẽ atō mẽ kot kãm ixkurê xwÿnhjê nhĩhkram ijaxã. Kwa mẽ amnhĩ krã kamã ixkapêrja mã ajamxpêr tÿx nê. Anê.

22 Hãmri pa mẽ amnhĩ tã kuma nê tee ri axpēn pumunh o ixkrĩ. 23 Ixpê Juãw na pa pre ixpê Jejus kràmnhwÿ mex ã ãhkô hã ixàpkur o inhÿr 24 nhũm Simãw Pêtreja ixpumu nê inhmã nomgōr nê kawax pē inhmã:

–Kwa mẽ pahtō nhĩxi hã hkukja nà? Anê.

25 Hãmri pa kuma nê Jejus mã kãm:

–Kwa Pahihtĩ. Mẽ ixtō koja we ã anhĩpêx anê? Anê.

26 Hãmri nhũm mẽ inhmã:

–Nà kot paj pãwti hō py nê guhkrax kãm ho mry kagô nhek nê kot mẽ ãhkram ijaxãr mã xwÿnhhta mã kugô ka mẽ hkôt omu. Anê.

Hãmri nê kupy nê ho mry kagô nhek nê Simãw Kar-iot kra Jut Kariotja mã kugô nhũm kupy. 27 Pyrja kôt nhũm Satanasti tanhmã hkrã hto. Hãmri nhũm Jejus te kot kãm amnhĩ to nojarêr pyrãk o amnhĩ tã kãm kapêr nê kãm:

–E kwa tokyx nà. Anê.

28-30 Hãmri nhũm kuma nê kato nê ma kamãt kô kamã htēm kurê kumrêx. Hãmri pa mẽ ixàpkur o ixkrĩ xwÿnhjaja Jejus kot ã kãm kapêr anhÿrja ã kuma nê tee ri hkukamã ijamxpêr. Hãmri nê kot ma mẽ hkĩnh ã mẽō hkwy japrōr kaxyw ma htēm ã hkamnhĩx. Nhũm mẽ ixkwÿjaja axtem Jejus kot mẽ kēp amrakati xwÿnhjê mã mẽmoj nhōr ã kãm karō nhũm ma mẽ hwÿr htēm ã hkamnhĩx. Kēp mẽ inhmã mẽ ixkàxpore jamãr o pa xwÿnh jakamã pa mẽ ã ixtÿx mẽmoj tã hkamnhĩx anê.

Jejus akupÿm nojarêr nê mẽ kãm mẽmoj tã karō hã harēnh

Matêwre 22.39-40; mǎǎnēn Wam Juãw 3.11-24

31-32 Hãmri nhũm Jejus mẽ inhmã:

–Nà kot kaj mẽ tokyx mẽmoj pumu nê Tĩrtũm mã mex o mex ã harē nê ijaxwÿja inhmã inhmex o inhmex ã ijarē. Kot kaj mẽ tokyx mẽmojta pumu kãm ga.

33 –Te mẽ apê ixkra pyrãk tã kot paj arĩ ri mẽ akôt ixpa grire hãmri nê ma akupÿm api. Kot kaj mẽ tee ri jar ijapêr o ri apa nom nhÿri ix-pumunh kêt nê. Nê kormã tokyx ma ixkôt apa hkêt nê.

³⁴ —E kot paj axte mẽ amã mẽmoj tã karõ. Kormã ixte mẽ amã ja hã karõ hkêt. Kêr ka mẽ amã axpên kînh o ri apa. Te pa inhmã mẽ ajapê pyræk o axpên nhîpêx rãhã ho ri apa. ³⁵ Kot kaj mẽ ã amnhî nhîpêx anê nhũm mẽ akwýjaja ja hã mẽ apumu nê mẽ apê ixkwý hã mẽ apumunh kurê kumrêx. Anê.

Simãw Pêtre kot Jejus ã amnhî to hêx kukamã harênh Matêwre 26.31-35; Makre 14.27-31; Rukre 22.31-34

³⁶ Nhũm Jejus ã kot mẽ ixrer nê ma nhỹhỹm mõi ã amnhî jarênh anê hãmri nhũm Simãw Pêtre tee ri kot amnhî jarênh ma nê kãm:

—Kwa Pahihti. Nhỹhỹm kot kaj kêt mõi pa mẽ akôt ixpa hkêt nê? Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Nà ma inhmõi xàta wýr kot kaj mẽ kormã ma ixkôt apa hkêt nê. Nom kot kaj mẽ nhỹrmã ma ixkôt apa. Anê.

³⁷ Hãmri nhũm Simãw Pêtre kãm:

—Kwa mo kot pa mẽ omu nê tokyx ma akôt inhmrar kêt nê? Inhmã akôt ixtyk puma hkêt kênã. Kwãr mẽ mãmri atã ixpî. Inhmã ajapê htýx kumrêx kênã. Anê.

³⁸ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Xà ãm hãmri na ka ã inhmã amnhî jarênh anê Simãw Pêtre? Xà amã ixkôt atyk puma hkêt? Kwa o kora. Kojaja apkati hkôt krãhyre hkâr kêt ri ka ra mẽ umaj ate ixkôt apa hkêt ã amnhî tã axàprãr o axkrunêpxi kãm ga. Kwa amnhî krã kamã ixkapêrja mã ajamaxpêr týx nê. Anê.

14

Jejus kot Tirtũm nhõ krî jarênh

Eprêw 11.16

¹ Nhũm Jejus arî mẽ inhmã kapêr nê mẽ inhmã:

—Kwa ã ixte mẽ amã amnhî jarênh anhýrja ma nê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr nê akaprî hkêt nê. Arî amnhî kaxyw Tirtũm mẽ wa inhmã ajamaxpêr týx rãhã ho ri apa.

² Inhîpêxà nhõ krî kamã ixkre xohtõ. ãm hãmri na pa ã mẽ amã harênh anê. Tã kot paj ma akupým hwýr api nê mẽ akutêp mã amã mẽ anhõrkwy ho mex. ³ Hãmri nê ho mex pa nê rî man akupýn mẽ awýr wrý. Hãmri nê ma akupým amnhî kôt mẽ ato ixàpir pa ka mẽ Tirtũm mẽ wa ixkôt apa rãhã apa ho apa. Jakamã kwa mẽ ri akaprî nê apa hkêt nê. Anê.

Jejus te kêp Tirtũm wýr pry pyræk

Epes 2.18

⁴ —Nê ma nhỹhỹm inhmõi xàta ra mẽ ate harênh mar mex. Nê hwýr pryja mãânên mẽ ate harênh mar mex. Anê.

⁵ Hãmri nhũm Tomas tee ri kuma nê kãm:

—Kwa mẽ ixte nhỹhỹm amõi xàta pumunhre hã kot pa kêt mẽ hwýr pryja pumu. Anê.

⁶ Hãmri nhũm kãm:

—Kwa paa. Te ixpê Inhîpêxà hwýr pry pyræk. Na htem amnhî kaxyw inhmã hamaxpêr nê ixkôt amnhî xunhwý hãmri nê nhỹrmã ixkukwak ri pix mã ma Inhîpêxà mẽ wa inhõ krî

hwÿr api. Ixkukwak ri pix mā na htem hprī hā Tirtūm kapēr ma. Nē ixkukwak ri pix mā na htem wa ixri htīr tūm nē pa ho pa. ⁷ Kot kaj mē aprī hā ixpumu nē mǎānēn te aprī hā Inhīpēêxà pumunh pyrāk. Tā ra mē ate tanhmā ixte amnhī nhīpêx to hā ixpumunh mex jakamā mǎānēn te ra mē ate Inhīpēêxà kot amnhī nhīpêx ā omunh mex pyrāk. Anē.

Jejus mē Tirtūm wa kot amnhī nhīpêx tipxi hā wa harēnh

Juāw 1.1, 10.30; Piripos 2.6; Korosē 2.9

⁸ Nhūm Jejus ā mē inhmā kapēr anē nhūm Firipti kuma nē kām:

—Kwa nom mē inhmā inhno ho Anhīpēêxà pumunh prām. Kot pa mē omu nē ixkīnh tÿx kumrēx. Anē.

⁹ Hāmri nhūm Jejus kām:

—Kwa na pa pre ra mē akôt ri ixpa ryy nē. Ka mē aprī hā ixpumunh mex nē. Kêt ra mē kot ixpumunh mex xwÿnhjaja te mē kot mǎānēn Inhīpēêxàja no ho omunh mex pyrāk.

¹⁰ Wa ixte amnhī nhīpêxja ām tipxi. Xà ate kormā amnhī krā hi mā ixkapēr jaxàr tÿx kêt? Inhīpēêxà mē wa ixte amnhī nhīpêxja ām tipxi. Nē kot axpēn pyrāk. Jakamā na pa hte amnhī krā hkôt ri tanhmā amnhī nhīpêx to ho ri ixpa hkêt nē. Ām Inhīpēêxà nhÿ hā na pa hte ri tanhmā mē amā ixkapēr to ho ri ixpa. Nē hihtÿx xà ho tanhmā amnhī nhīpêx to ho ri ixpa. Ka mē ja hā ixpumu nē te ano ho Inhīpēêxà pumunh

pyrāk. ¹¹ Kwa mē ixkapēr ma nē hkôt ajamexpēr tÿx nē. Inhīpēêxà mē wa ixte amnhī nhīpêxja ām tipxi. Nē kot axpēn pyrāk. Rÿ ka mē tee ri ja kukamā ajamexpēr japēr hāmri nē ixte aa mē ate mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr ā mǎn ixpumu nē ja hā wa ixte amnhī nhīpêx tipxi kôt ajamexpēr.

¹² —Kwa mē ixkapēr ma nē amnhī krā kamā amnhī krām haxàr tÿx nē. Mē ate amnhī kaxyw ixkôt ajamexpēr xwÿnhjaja kot kaj mē ixte tanhmā amnhī nhīpêx to ho ixpa hā ixpumu nē ixkôt ā amnhī nhīpêx anhÿr o ri apa. Kot paj akupÿm Inhīpēêxà hwÿr api nē kuri ixpa ho ixpa. Ka mē ixwakre kamā ixihtÿx xà ho tanhmā mē akwÿjê mā amnhī nhīpêx to ho ri apa.

¹³ —Nē kot kaj mē apê ixkwÿ hā tanhmā mēmoj tā ixwÿr to pa mē ama nē mē amā tanhmā mēmoj nhīpêx to. Mē kot omunh nē Inhīpēêxà mex o mex ā omunh kurê kumrēx kaxyw. ¹⁴ Nà kot kaj mē apê ixkwÿ hā mēmoj tā ixwÿ pa mē ama nē mē amā tanhmā mēmoj to. Anē.

Jejus kot mē pahwÿr Tirtūm mē wa Karō rēnh ā kot amnhī jarēnh

Juāw 7.37-39, 16.7-17; Atre 2.1-4; mǎānēn Rōmān 5.5; Wam Korīt 12.7-11; Epes 3.16; Wam Juāw 2.27

¹⁵ Nhūm Jejus arī mē inhmā kapēr nē mē inhmā:

—Nà kot kaj mē amā ixkīnh hā kot kaj mē ixkapēr kôt pix

mã ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa.

16 —Kot paj akupỹm kaxkwa hwỳr api hãmri nẽ mẽ ato Inhĩpêêxà wỳ nhũm inhma nẽ mẽ awỳr kot mẽ ato ajuta xwỳnh maatita rẽ nhũm man mẽ awỳr wrỳ nẽ mẽ akaxwỳnh mã agjê. Hãmri nẽ mẽ akôt tanhmã mẽ ato ajuta hto ho pa rãhã ho pa. 17 Wa Ixkarõ koja mẽ awỳr kurê nhũm mẽ amã agjê. Hãmri nẽ hprĩ hã mẽ amã Tĩrtũm kapêr o amnhĩrĩt o mẽ akôt pa ka mẽ aprĩ hã mar mex nẽ. No mẽ kêp Tĩrtũm kra hkêt xwỳnhjaja koja hprĩ hã wa Ixkarõ jarênh mar kêt nẽ. Mẽ kot wa ixkôt amnhĩ xunhwỳr kêt jakamã koja mẽ hkarõ mã gjêx kêt nẽ. ãm mẽ ate ixkôt amnhĩ nhĩpêx o apa xwỳnhjê pix wỳr koja wrỳ nẽ mẽ awỳr agjê nẽ mẽ akamã pa ho pa.

18 —Nẽ ixte mẽ arer nẽ ma inhmõr mã tã kot kaj mẽ te mẽ hã awrãre pyrã nẽ ahte atỳx ri apa pyrãk kêt nẽ. Kot paj te pa akupỹn mẽ awỳr ixwrỳk pyrã nẽ mẽ awỳr wa Ixkarõ rẽ nhũm mẽ akãm agjê nẽ mẽ akamã pa ho pa.

19 —Nẽ koja tokyx mẽ kot amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã hamaxpêr kêt xwỳnhjaja axte ixpumunh kêt nẽ. No mẽ papajaja kot puj mẽ tokyx axte nhỹri axpên pumu.

—Nẽ kot paj akupỹm ixtĩr hãmri nẽ ixtĩr tũm nẽ ixpa ho ixpa ka mẽ ixkukwak ri ajaxwỳja nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nẽ apa ho apa.

20 —Tã koja wa Ixkarõ mẽ awỳr wrỳ nẽ mẽ akarõ mã agjê ka mẽ aprĩ hã Tĩrtũm mẽ wa ixte amnhĩ nhĩpêx ã wa ixpumunh mex kurê kumrêx. Te wa ixte amnhĩ nhĩpêx tipxi pyrãk o ka mẽ hã wa ixpumu. Nẽ mãânên mẽ papajaja te ra mẽ pahtipxi nẽ ri mẽ papa pyrãk ka mẽ hã amnhĩ pumunh mex kurê kumrêx.

21 —Nẽ mẽ kãm ixkĩnh xwỳnhjaja na htem ixkapêr ma nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã nhũm Tĩrtũm ixtã mẽ omu nẽ kãm mẽ hapê htỳx nẽ. Pa mãânên amnhĩ tã mẽ omu nẽ inhmã mẽ hapê htỳx nẽ. Jakamã kot paj mẽ kãm amnhĩ to amnhĩrĩt nhũm te mẽ kot no ho ixpumunh pyrãk. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus hkôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwỳnhjê mã amnhĩ jarênh anẽ. 22 Hãmri nhũm Jutre hõja. Jut Kariot kêt axtem Jutre hõja Jejus axte kot mẽ inhmã pix mã kot amnhĩ to amnhĩrĩt ã harênhja ma nẽ kãm:

—Kwa aprĩ hã mẽ inhmã mẽmoj jarê mẽ ijahkre xwỳnh. Mon ka mẽ kêp akwỳ hkêt xwỳnhjê mã axte amnhĩ to amnhĩrĩt kêt ã amnhĩ jarê? Nẽ ãm mẽ papxipix mã amnhĩ to amnhĩrĩt ã amnhĩ jarê? Anẽ.

23 Hãmri nhũm kãm:

—Nã mẽ amã ixkĩnh xwỳnhjaja na ka htem ixkapêr ma nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx. Nhũm Inhĩpêêxà ja hã mẽ apumu nẽ ixtã kãm mẽ ajapê htỳx nẽ. Hãmri pa wa mẽ akôt ixpa ho ixpa. Jao mẽ amã amnhĩ to amnhĩrĩt mex

o ixpa. ²⁴Na pa hte amnhĩ krã hkôt ri mẽ kãm ixkapêr o ixpa hkêt nê. ãm Inhĩpêêxà nhỹ hã na pa hte mẽ kãm ixkapêr o ri ixpa. Kot mẽ awÿr inhmênh xwÿnhnta nhỹ hã. Tã nhũm mẽ kãm inhmar prãm kêt jakamã na pa hte wa mẽ kãm mẽ apyrà nê amnhĩ to amnhĩrît o ixpa hkêt nê.

²⁵—E na pa kormã ixte mẽ akôt ri ixpa ri ã mẽ amã amnhĩ jarênh anê. ²⁶Tã koja Inhĩpêêxà ixpãnhã mẽ awÿr wa Ixkarõ rê. Ixte hã mẽ amã ixàhwÿr xà hkôt. Hãmri nhũm man mẽ awÿr wrÿ nê mẽ akaxwÿnh mã agjê nê mẽ akôt ri tanhmã mẽ ato ajuta hto ho pa. Nê ra ixte ã mẽ amã ixkapêr anhÿrja koja hprĩ hã mẽ amã ho amnhĩrît mex nê. Ka mẽ amnhĩ krã kamã kãm ajamaxpêr nê hã ano htÿx nê ho apa. Anê.

Jejus kêp mẽ pajamakêtkati nhôr xwÿnh

Rômãn 5.1; Karatas 5.22; Piripos 4.7; Korosê 3.15

²⁷Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapêr nê mẽ inhmã:

—Nê mẽ kêp ixkwÿ hkêt xwÿnhjaja na htem tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o ri pa. Jao hkaprĩ nê pa. No pa na pa hte mẽ kurom ijamakêtkati nê ixkĩnh nê ri ixpa ho ixpa. Tã kot paj tanhmã mẽ ato ka mẽ ixpyrà nê ajamakêtkati nê axãmnhĩx akĩnh nê ri apa. Jakamã kwa mẽ ixte amnhĩ jarênh ma nê tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o amã ma ho ri apa hkêt nê.

²⁸—Na pa pre ra mẽ amã ma ixàpir nê nhÿrmã man akupÿn mẽ awÿr ixwrÿk ã mẽ amã amnhĩ jarê. Tã na pa ra ma akupÿm Inhĩpêêxà hwÿr ixàpir mã. Kot amnhĩ to rax o kot ijakrenh. Kot paj akupÿm hwÿr api nê kuri inhmex nê ixpa ho ixpa. Tã ka mẽ amã ixkĩnh hã kot kaj mẽ ma akupÿm hwÿr ixàpir ã ijarênh ma nê inhÿ hã akĩnh nê.

²⁹—Kormã ma akupÿm ixàpir kêt ri na pa ã mẽ amã amnhĩ kukamã amnhĩ jarênh anê. Kêr pa mẽmo arĩgro hã ma akupÿm api ka mẽ ja hã ixpumu nê ajamaxpêr o: “Nà ãm hãmri na pre mẽ inhmã amnhĩ kukamã akupÿm Hipêêxà hwÿr àpir ã amnhĩ jarê.” Anhÿr o ajamaxpêr. Jao ixkôt ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa.

³⁰—Kot paj tokyx axte tanhmã mẽ amã ixkapêr to hkêt nê. Mẽ kêp ixkwÿ hkêt xwÿnhjê nhõ pahшти Satanastija na ra kot tanhmã ixto kaxyw. Nom koja tee ri tanhmã kãm ixto hprãm kaprÿ. Kurom ixihtÿx o ixihtÿx o ixte hakrenh par jakamã koja tanhmã ixto hkêt nê. ³¹Kwãr kãm tanhmã ixto hprãm xà hkôt tanhmã ixto pa omu. Inhmã Inhĩpêêxà hkôt ixte amnhĩ nhĩpêx prãm jakamã kot paj jahti mã arĩ xa nhũm te tanhmã kot ixto pyràk o inhĩpêx nom tanhmã ixto hkêt nê. Mẽ ate inhmã Inhĩpêêxà japê htÿx ã ixpumunh kaxyw kot paj ã mẽ

anoo mā amnhĩ nhĩpêx anê. Nê mẽ ate ixte kām tanhmā amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa rāhā mẽ kot ixpĩr ā ixpumunh kaxyw. E hāmri. Ma pu mẽ mō nê amnhĩ to Tĩrtũm wỳ. Anê.

Nhũm pre ā Jejus hkôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwỳnhjê mẽ kapêr anê. Pa mẽ kuma nê kànhmā ixkuhê nê inhnojarêť nhũm axte mẽ inhmā awjarê.

15

Jejus te kêp mẽmo krô pyrāk Karatas 2.20; Wam Juāw 2.28

¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmā kapêr nê mẽ inhmā:

—Nà te ixpê mẽmo pĩ pê “uwa” anhỹr xwỳnhhta kahkô maati pyrāk. Nê Inhĩpêêxàja te kot uwa hkre nê hamār o pa xwỳnhhta pyrāk. ² Nê mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja te mẽ kot uwa kahkô rũm krô pyrāk. Na hte mẽ hkwỳjaja htỳx ri kêp ixkwỳ hā amnhĩ jarênh ā amnhĩ to hêx. Jao te kot krôja rā htā ô hkêt pyrāk. Koja rā htā ô hkêt nê nhũm kot hamār xwỳnhjaja tee ri omu nê kahkô nê krāhta nê kumê. No koja ô mex nê nhũm omu nê hkĩnh nê. Hāmri nê rā nê ô rax kaxyw tanhmā ho mex to. Tā na hte Tĩrtũm uwa krô jamār xwỳnhhta pyrā nê ā mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê nhĩpêx anê. ³ No mẽ kajaja na ka prem mẽ kot ixkwỳ hā amnhĩ to hêx xwỳnhjê rom ixkapêr mar tỳx nê. Nê amnhĩ kaxyw inhmā ajamxpêr nê ixkôt amnhĩ nhĩpêx mex o apa. Jao te mẽ

ate krô rā nê ô rũnh pyrāk o amnhĩ nhĩpêx.

⁴ —Na hte krôja amnhĩ krā hkôt ô hkêt nê. Ām kahkô pix kukwak ri na hte rā nê ô. Ja pyrā nê kot kaj mẽ ixkukwak ri pix mā inhmā hprām xà hkôt ri tanhmā amnhĩ nhĩpêx to ho apa. Jakamā kwa kêr ka mẽ ixkapêr pix mām mar o apa pa mẽ akôt ixpa ho ixpa. ⁵ Te ixpê kahkô nhũm te mẽ apê krô pyrāk jakamā kot kaj mẽ inhmā hprām xà hkôt tanhmā amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa nê te krô rā nê ô rũnh pyrāk o amnhĩ nhĩpêx. No kot kaj mẽ amnhĩ krā hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa nê te krô grà nê ô hkêt pyrāk o amnhĩ nhĩpêx.

⁶ Na hte uwa krô nhõ dõnja nhỹri hā krô grà pumu hāmri nê kahkô nê hakà nê ma o mra nê kuwy kamā kurê nê ho hxêt pa. Ja pyrā nê mẽ kot htỳx ri ixkôt amnhĩ xunhwỳr ā amnhĩ jarênh xwỳnhjaja koja mẽ nhỹrmā amnhĩ xà htỳx kamā hamak rāhā ho pa.

⁷ —Tā no mẽ kajaja. Kêr ka mẽ ixkapêr kôt pix mā amnhĩ nhĩpêx rāhā ho ri apa. Te mẽ pahtipxi nê ri papa pyrāk o amnhĩ nhĩpêx. Hāmri nê māmri amā hprām xà hkôt mẽmoj tā Tĩrtũm wỳ nhũm ama nê amā mẽmoj tā ate hwỳr xàta kôt kugō. ⁸ Kot kaj mẽ Inhĩpêêxà mẽ wa ixkapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa nhũm mẽ piitā ja hā mẽ apumu nê hamaxpêr o: “Hêxta waa nê. Jajaja na htem Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx o

amnhĩ nhĩpêx o pa. Mãn Tĩrtũmja mex o mex.” Anhÿr o hamaxpêr.

⁹ —Nê na pa hte Inhĩpêêxà kãm ijapê pyrāk o inhmã mẽ ajapê nê. Tã kêr ka mẽ amarĩ inhmã mẽ ajapê hã ri ixkôt amnhĩ nhĩpêx mex o apa. ¹⁰ Na pa hte âm Inhĩpêêxà kapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. Jakamã na pa hte kãm ijapê hã ixkĩnh nê ri ixpa. Tã kêr ka mẽ ixpyrà nê ixkapêr kôt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Nê ixpyrà nê inhmã mẽ ajapê hã amnhĩ pumu nê akĩnh nê ri apa.

¹¹ —E na pa ã mẽ amã ixkapêr anê. Mẽ ate inhmar nê ixpyrà nê axàmnhĩx ajamakêtkati nê akĩnh nê ri apa kaxyw. Tã kêr ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nê te pa ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr pyrāk. Anê.

Jejus kot mẽ pamã axpên kĩnh tÿx ã mẽ pamã karô

¹² Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapêr nê mẽ inhmã:

—E kêr ka mẽ te inhmã mẽ ajapê pyrāk o mẽ amã axpên japê ho mẽ amã axpên kĩnh o ri apa. Jao axpên to mex o ri axpên kôt apa. ¹³ Koja mēhō kãm hkràmnhwý japê htÿx nê nhũm ra mēhō mẽmo mÿrapê kot kêp hpĩr mã nhũm tee ri hã omu nê nê kãm amnhĩ mẽ nhũm kupĩ. Hãmri nhũm mẽ ja hã omu nê kãm hkràmnhwý japê htÿx ã nê htyk ã axpên mã harê.

¹⁴⁻¹⁵ —E kot paj axte mẽ apê inhmã mẽ axapênh xwýnh ã mẽ ajarênh kêt nê. Na hte

mê ô patrāwjaja hprĩ hã kãm mẽ apênh xwýnhjê mã amnhĩ jarênh kêt nê. Na htem âm mẽ apênh pix ã mẽ kurê. Nom mẽ kajaja mẽ ate ixkapêr mar nê hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx jakamã kot paj hpānhã mẽ apê ixkràmnhwý hã mẽ ajarê. Na htem axpên to hkràmnhwý nê ma nhÿhÿm pa kaxyw nê tanhmã amnhĩ kukamã hkràmnhwý mã amnhĩ jarênh to. Tã mẽ apê ixkràmnhwý jakamã na pa hte ã amnhĩ kukamã mẽ amã amnhĩ jarênh anê. Nom ja pix jarênh kêt nê. Na pa hte mãānēn Inhĩpêêxà xô ri mẽ amã mẽmoj piitã ho amnhĩrĩt o mẽ akôt ixpa.

¹⁶ —Nê mẽ kajaja na ka prem ixpê mẽ akràmnhwý kaxyw ixãm kêt nê. Pa na pa pre amnhĩ kaxyw inhmã mẽ aprãm. Ixkapêr kôt pix mã ri mẽ ate tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa kaxyw. Te uwa krô ô rũnh nê aa grã hkêeta pyrāk. Jakamã kot kaj mẽ mẽmoj tã Inhĩpêêxà wý nhũm mẽ ama nê mẽ ate mẽmoj tã hwÿr xà hkôt amã kugô.

¹⁷ —E. Kwa kêr ka mẽ amã axpên kĩnh nê tanhmã axpên to ajuta hto ho axpên mã mẽmoj kutã anojarêt pix o mãn kêt ri apa. Nà ja na kêt inhmã hprãm. Anê.

Mê kot Jejus kwýjê kamã gryk xwýnhjê jarênh

Matêwre 10.22; mãānēn Juāw 7.7, 17.14; Wam Juāw 3.13

¹⁸ —Nê koja ixkwý hkêt xwýnhjaja kãm mẽ aprãm nōkati. Tã kêr ka mẽ amnhĩ

tã mẽ omu nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamxpēr kêt nẽ. Ixkumrêx na prem kãm ixprãm nõkati. Tã koja mẽ mã ixtã mẽ ato anẽ nẽ kãm mẽ aprãm kêt nẽ. ¹⁹ Mẽ apê mẽ hkwỳ ronhỹx mẽ amnhĩ tã mẽ apumu nẽ kãm mẽ ajapê nẽ. Nom apê mẽ hkwỳ hkêt. Ra ixte amnhĩ kaxyw mẽ arênh jakamã na htem tee ixtã mẽ apumu nẽ kãm mẽ akĩnh kêt o kãm mẽ akurê nẽ. ²⁰ Koja mẽ ixtã hpijaàm kêt nẽ nẽ mãânẽn mẽ atã hpijaàm kêt nẽ. Nẽ mẽ anhĩpêx o te mẽ kot pa ixpê mẽ anhõ patrãw nhĩpêx pyrãk. Ka mẽ ixpyrà nẽ amnhĩ xà htỹx kãm ajamak o ri apa. Na pa pre ra mẽ amã ja jarê. Nom koja mẽ akwýjaja jajê rom te ra mẽ kot ixkapêr mar nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêxta pyrã nẽ mãânẽn mẽ akapêr ma nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Kwa kêr ka mẽ ixkapêrja mã mãn ajamxpêr tỹx rãhã ho ri apa.

²¹ —Koja mẽ ixtã tanhmã mẽ anhĩpêx to. Mẽ kot Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx kêt jakamã koja mẽ ã ixtã mẽ anhĩpêx anẽ. Tĩrtũm kot mẽ awỳr inhmẽn kôt hamaxpêr kêt nẽ ã mẽ anhĩpêx anẽ.

²² Ixwryk nẽ mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o ri ixpa htã nhũm mẽ inhma nẽ ãm inhma nẽ ixkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Jakamã koja mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnh ã amnhĩ to hpimxur kêt nẽ.

²³ —Nẽ koja mẽhõ kêp ixprãm nõkati nẽ mãânẽn te kêp Inhĩpêxã prãm nõkati pyrãk. ²⁴ Na pa pre mẽ piitã mẽ hkôt

aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr o ri mẽ hkôt ixpa nhũm mẽ hã ixpumu. ãm papxpix na pa pre ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri mẽ hkôt ixpa nhũm mẽ hã ixpumu. Kêp ãm mẽ kot ja hã ixpumunh kêt ronhỹx prem axpẽn mã ijarênh o: “Tk. Mẽ pahte mẽhõja nhỹhỹnh mẽ pahwỳr hpôx ã omunhre hã kot puj kêt mẽ ri hã pahpijaàm o ri papa.” Anhỹr o nhỹx prem axpẽn mã ijarê. Tã ra mẽ kot ja hã ixpumunh mex tã axtem nẽ Inhĩpêxã mẽ wa mẽ kãm wa ixkurê nẽ. Jao mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnh ã amnhĩ to hpimxur kêt nẽ. ²⁵ No Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot mẽ hkukamã mẽ harênh nẽ mẽ hã kagã nẽ kot mẽ hã kagã kot:

Mẽmo tanhmã kute mỳrapê
na htem kãm ixkurê?
Nã ãm amarĩ na htem
kãm ixkurê ho pa. Anẽ.

Tã ã ixtã kagã kot anhỹr xà hkôt na htem ã kãm ixkurê anẽ. Jakamã koja mẽ mãânẽn ixtã kãm mẽ akurê nẽ. Nom kêr ka mẽ arĩ mẽ kãm ixkapêr jarênh o ri mẽ hkôt apa nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamxpêr kêt nẽ.

²⁶ —Nẽ tokyx ma akupỹm Inhĩpêxã hwỳr ixàpir mã tã kot paj hwỳr pøj nẽ aa mẽ ato ijamakêtkati hkêt nẽ. Kot paj amnhĩ pãnhã mẽ awỳr wa Ixkarõ rê. Mẽ kot kãm: “Mẽ kutã nojarêht xwýnh maati” anhỹr xwýnhhta kot paj mẽ awỳr kurê nhũm ixpãnhã mẽ awỳr wrỳ nẽ mẽ amã agjê nẽ hprĩ hã mẽ amã Tĩrtũm mẽ

wa ixto amnhĩrīt o ri mẽ akôt pa. ²⁷ Kot kaj mẽ ama hāmri nē ma mẽ piitã mẽ hkôt ri mẽ kãm ixkapēr jarēnh o ri apa. Na pa pre ra mẽ kãm Tĩrtũm kapēr jarēnh ryy ho mẽ hkôt ri ixpa ka mẽ ixkôt ri inhmar o apa ry nē. Jakamã kêr ka mẽ ixwakre kamã arĩ mẽ kãm ixkapēr jarēnh o ri mẽ hkôt ri apa. Anē.

16

¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapēr nē mẽ inhmã:

—Nē mẽ kot nhỹrmã ixtã tanhmã mẽ anhĩpêx to nhũm mẽ ate tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpēr nē mẽ umaj ixkaga pymaj na pa hte ã mẽ amã ixprĩ hã mẽmoj jarēnh ry anē. ² Kot kaj mẽ kãm ixkapēr jarēnh o ri apa nhũm mẽ hkwýjaja tee ri mẽ ama nhũm ja mẽ kêp omnuj nē. Nhũm mẽ Tĩrtũm kapēr o mẽ ahkre xà hã ixkreja rũm amnhĩ nē mẽ ajano nē mẽ akwýjê hpar o pa. Hāmri nē hamaxpēr o: “E pu mẽ axte mẽ hkwýjê pynê nē mẽ kupa. Tĩrtũm kãm ja mex kênã.” Anhỹr o htýx hamaxpēr o pa. ³ Mẽ kot hprĩ hã Inhĩpêxà mẽ wa ixkapēr mar mex kêt nē ã htýx wa inhmã ja mex ã wa ijarēnh anē. ⁴ Nom mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwýrta krax kãm na pa pre ã mẽ amã mẽ harēnh anhỹr kêt nē. Arĩ mẽ akôt ixpa kênã. Kot ka mẽ ixkôt apa rãhã amã mẽ uma hkêt nē. Tã pa ra akupým inhnojarêt nē ã mẽ amã mẽ harēnh anē. Jakamã koja mẽ nhỹrmã ã mẽ anhĩpêx anē

ka mẽ amnhĩ tã mẽ omu nē ra ixte mẽ akukamã ã mẽ harēnh anhỹrja mã ajamaxpēr kurê kumrêx nē tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpēr kêt nē. E kwa ixkapērja mãn mẽ amnhĩ krã him haxàr týt nē ri hã apa. Anē.

Jejus mẽ Tĩrtũm wa hkarõ jarēnh

⁵⁻⁶ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapēr nē mẽ inhmã:

—E na pa ra kot mẽ awýr inhmēnh xwýnhta wýr ra akupým inhnojarêt ka mẽ ixte amnhĩ jarēnh ã inhma nē akaprĩ nē. Nē tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpēr tã mẽ atõ aprĩ hã ma inhmõr xà ã ixkukjêr kêt nē. Rý inhmã: “Kwa mo kaxyw kot kaj kêt mẽ ixre nē ma akupým mõ? Xà we ja amã mex?” Anhỹr o mẽ atõ ixkukjêr kêt nē. ⁷ Kêt ma akupým ixàpirja mẽ amã mex kumrêx. Kop ãm akupým ixàpir kêt ronhýx mẽ amã mẽmoj kutã nojarêt xwýnhta ixpãnhã mẽ awýr wrýk kêt nē. Tã kot paj ma akupým api nē amnhĩ pãnhã mẽ awýr kurê. Jakamã kwa mẽ ja ma nē tãm ajamaxpēr o ri apa. ⁸ Koja ixpãnhã mẽ awýr wrý hāmri nē mẽ kêp ixkwý hkêt xwýnhjê mã mẽmoj to axkrunêpxi nē ho amnhĩrīt. Koja mẽ kãm mẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to xà ho amnhĩrīt. Nē mãânēn mẽ kãm tanhmã mẽ kot amnhĩ to mex to xà ho amnhĩrīt. Nē mãânēn Tĩrtũm kot nhỹrmã mẽ kot amnhĩ tomnuj mýrapê tanhmã mẽ homnuj to xàta nhũm mãânēn mẽ kãm ho

amnhĩrīt. Koja mẽ kām ja piitā ho amnhĩrīt.

9 —Jakamā koja mẽ ja kukamā tanhmā hamaxpēr to nē hamaxpēr o: “Kwa kot paj xep amnhĩ tomnuj kaga nē amnhĩ kaxyw Tĩrtũm Kra Jejus mã ijamaxpēr nē hkõt amnhĩ xām kêt nhũm Tĩrtũm nhỹrmā ixte amnhĩ tomnuj mýrapê tanhmā ixto. ¹⁰ Nà kot paj hkõt amnhĩ xām hāmri nē ra uràk nē Tĩrtũm kapēr kõt tām ri amnhĩ nhĩpêx o ixpa. Na pre Jejus tām ri amnhĩ nhĩpêx o pa nhũm Tĩrtũm amnhĩ wýr ho api pa mẽ axte jar nhỹri omunh kêt nē.

¹¹ Na xep Tĩrtũm nhỹrmā kot ma kuwy hwýr mẽ kêp Jejus kwý hkêt xwýnhjê nhõ pahi maatiya mēnh ã ra amnhĩ kukamā hã amnhĩ jarê. Jakamā kwa arĩ ixpê hkwy jakamā kot paj tokyx Jejus kõt amnhĩ xām kêt nhũm hkõt kuwy hwýr inhmê.” Anhýr o hamaxpēr. Koja ã wa Ixkarõja mẽ kêp ixkwý hkêt xwýnhjê mã mẽmoj to amnhĩrīt mex anê.

¹² —Nē na pa kormã mẽ amã mẽmoj piitā ho amnhĩrīt kêt nē. Kormã mẽ ate aprĩ hã mẽmoj pumunh nē mar mã tām kêt. ¹³ Tã koja ixpãnhã wa Ixkarõ mẽ awýr wrý nē mẽ akarõ mã agjê hāmri nē hprĩ hã mẽ amã Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩrīt o mẽ akõt pa ho pa. Nom koja amnhĩ krã hkõt tanhmã mẽ amã ho amnhĩrīt to hkêt nē. Koja ãm Tĩrtũm pix xô ri mẽ amã ho amnhĩrīt o mẽ akõt pa. Jao hprĩ hã mẽ amã ixkõt mẽ ate

amnhĩ nhĩpêx nyw o mẽ amã amnhĩrīt o mẽ akõt pa. ã koja hprĩ hã ra ixte mẽ amã ixu-jarēnh xà hkõt axte mẽ amã mẽmoj to amnhĩrīt mex o pa anê.

¹⁴ —Nē koja hprĩ hã mẽ amã pa ixto amnhĩrīt o pa. Jao mẽ amã inhmex o inhmex ã ixto amnhĩrīt o mẽ akõt pa. ¹⁵ Inhĩpêêxã mẽ wa ixkapërja ãm htipxi. Tã koja wa Ixkarõ ixkapër xô ri ã mẽ amã mẽmoj to amnhĩrīt anê. Jao ra wa ijamē wa ixkapēr o amnhĩrīt mex o pa. Koja ã wa mẽ apê ixkwý hã mẽ ato mex o pa anê. Anê.

Mẽ kot akupým Jejus tĩr ã omunh ã mẽ harēnh

¹⁶ Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapēr nē mẽ inhmã:

—Nē kot paj tokyx mẽ ano pê akunok ka mẽ axte amnhĩ kaêx ã ixpumunh kêt nē. Nom kwa kêt ka mẽ tee ri ixkapërja kukamã ajamaxpēr kêt nē. Kot paj ixtã apkati grêre ka mẽ axte ixpumu. Anê.

¹⁷⁻¹⁸ Nhũm pre ã Jejus hkõt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwýnhjê mã kapēr anê. Pa mẽ tee ri ã kapēr anhýr ã kuma nē axpēn mã:

—Kwa mo na ri ã amnhĩ jarēnh anê? Nē tokyx mẽ pano pê pikunor tã hã apkati grêre nhũm axte mẽ pahte omunh ã amnhĩ jarê nē akupým Hipêêxã hwýr àpir ã amnhĩ jarê. Pēr kapërja ãm ri katii. Anê.

¹⁹ Nhũm amnhĩ tã mẽ inhma nē mẽ inhmã:

—Kwa xà na ka mẽ kormã aprĩ hã ixkapēr ã inhmar kêt

ně? ²⁰ Kot paj ty nhũm mẽ kêp ixkwỳ hkêt xwỳnhjaja ijarênh ma nê hkĩnh nê. No mẽ kajaja kot kaj mẽ akapřĩ nê amỳr o apa. Nê gaa nê akupỳm akĩnh nê. Kwa mẽ ixkapêrja ma nê kãm ajamexpêr tỳx o apa. ²¹ Te mẽ ate mẽ hpijagri xwỳnh kot amnhĩ nhĩpêx pyrak. Na htem ôhy xà nê gaa nê ra ôhy xà htỳx nê. Nê hkĩnh kêt nê tee ri amnhĩ nhĩpêx o hikwỳ. Tã gaa nê hpijagri nhũm hkrare kato nhũm omu nê akupỳm hkĩnh nê axte ôhy xà htỳx mã hamexpêr kêt nê. ²² Tã ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhỳr kaxyw. Kot kaj mẽ akĩnh kêt nê ri apa. Tã kot paj akupỳm tokyx ixtĩr nê axte mẽ awỳr ixkato ka mẽ xpumu nê akĩnh nê. Hãmri nê akĩnh rãhã ri apa ho apa. Nhũm mẽhõ mẽ apumu nê tee ri tanhmã mẽ akĩnh nê mẽ ato kapřỳ ka mẽ arĩ akĩnh rãhã ri apa ho apa.

²³ —Nê ixte akupỳm kaxkwa hwỳr ixàpir nê amnhĩ pãnhã mẽ awỳr wa Ixkarõ rênh nhũm mẽ awỳr wrỳk nê hprĩ hã mẽ amã mẽmoj piitã ho amnhĩrit jakamã kot kaj mẽ axte amã mẽmoj tã ixkukjêr prãm kêt nê. Anê.

Jejus kwỳjaja kot àmnhĩx mẽmoj tã Tĩrtũm wỳr Matêwre 18.19-20; Juãw 14.13-14

Nhũm Jejus arĩ mẽ inhmã kapêr nê mẽ inhmã:

—E kwa mẽ ã ixkapêr anhỳrja ma nê amnhĩ krã kamã kãm ajamexpêr tỳx nê ho apa. Kot kaj mẽ apê

ixkwỳ hã mẽmoj tã Inhĩpêêxà wỳ nhũm mẽ ama nê mẽ ate hã axàhwỳr xà hkôt mẽ amã mẽmoj tanhmã ho rỳ mẽ amã mẽmoj gõ. ²⁴ Na ka mẽ kormã apê ixkwỳ hã mẽmoj tã axàhwỳr kêt nê. Tã kêr ka mẽ amã mẽmoj tã hwỳr prãm nê mãmri mẽmoj tã hwỳr o apa. Kê mẽ ama hãmri nê tanhmã mẽ amã mẽmoj nhĩpêx to ka mẽ amnhĩ tã omu nê akĩnh nê.

²⁵ —Nê na pa pre mẽ amã mẽmoj jarênh kaxyw nê mẽmoj tã haxwỳ nê mẽ amã ixujarênh rax nê. Nom kot paj axte ã mẽ amã ri ixujarênh anhỳr kêt nê. Kot paj tã ixprĩ hã mẽ amã tanhmã Inhĩpêêxà jarênh to ka mẽ aprĩ hã mar mex kurê kumrêx. ²⁶ Hãmri nê mẽ kamjaja mẽ apê ixkwỳ hã tanhmã amnhĩ to hwỳr to ho apa. Jakamã mo kaxyw kot pa kêt axte tanhmã mẽ ato hwỳr to? Kot kaj mẽ kamjaja amnhĩ to hwỳr jakamã arĩ ixte mẽ ato hwỳr kaxyw ixto presija hkêt nê.

²⁷ —Na ka mẽ ra amã ijapê nê. Nê ixte Inhĩpêêxà rũm mẽ awỳr ixwrỳk ã xpumu. Jakamã nhũm Inhĩpêêxàja ixtã mãânên kãm mẽ ajapê nê. Tã kot kaj mẽ kamjaja mẽmoj tã amnhĩ to hwỳr o apa nhũm mẽ ama nê kãm mẽ ajapê htỳx kãm mẽ amã mẽmoj gõ.

²⁸ —Na pa pre Inhĩpêêxà rũm amnê mẽ awỳr wrỳ. Hãmri nê kãm hprãm xà hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hpar o mō nê ra akupỳm hwỳr inhnojarêr kaxyw. Anê.

Nhũm pre ã Jejus mẽ inhmã amnhĩ jarẽnh anẽ. ²⁹ Pa mẽ tã ixprĩ hã mar mex nẽ. Hãmri nẽ kãm:

—Tỳ. Nà na pa mẽ tã ixprĩ hã ate amnhĩ jarẽnh ma. Ka amnhĩ tã haxwỳr nẽ axujarẽnh kêt jakamã pa mẽ tã ixprĩ hã amar mex nẽ. ³⁰ Për ãm ate mẽmoj piitã omunh par xwỳnh na ka. Jakamã ate mẽ ijamaxpër piitã hkôt aprĩ hã mẽ ixpumunh par kumrẽx kênã kot ka tanhmã mẽ ijamaxpër to hã mẽ ixkukja. ãm hãmri na ka Tĩrtũm rũm awrỳk ã amnhĩ jarẽ. Anẽ.

³¹ Hãmri nhũm mẽ inhma nẽ mẽ inhmã:

—Xà ãm hãmri na ka mẽ ixkôt ajamaxpër tỳx nẽ? ³² Kwa mẽ o kora. Kot kaj mẽ tokyx mẽ umaj ixre nẽ anhgrà nẽ ma ahpỳnhã mẽ anhõ krĩ hwỳr mra. Mẽ kot ixkôt tanhmã mẽ anhĩmex to pymaj kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ kãm ga. Kot paj ahte mẽ kãm ixãm pyræk o amnhĩ nhĩpêx nom ahte ixãm kêt nẽ. Inhĩpêêxà aa kot ixrere hã.

³³ —E ixkukwak ri mẽ ajamakêtkati nẽ axãmnhĩx mẽ apa kaxyw na pa ã mẽ amã ixkapër anẽ. Nom mẽ kêp ixkwỳ hkêt xwỳnhjaja koja nhỹrmã ixtã mẽ atomnuj tỳx o pa. Tã kêr ka mẽ amã mẽ uma nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpër o ri apa hkêt nẽ. Nhỹrmã ixte mẽmoj punuj piitã ho ijapêx par ã arĩgrota ã kot paj mẽ atã mẽ ho ijapêx par kumrẽx. Anẽ.

17

Jejus kot amnhĩ to Tĩrtũm wỳr ã harẽnh

Rõmãn 8.34; Eprêw 7.25

¹ Tã nhũm Jejus mẽ inhmã kapër pa nẽ hpãnhã kaxkwa hwỳr rĩt nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽ nẽ kãm:

“Pa Papaj. E na pa ra amã hprãm xà hkôt tanhmã amã amnhĩ nhĩpêx to hpar o mõi nẽ akupỳm awỳr inhnojarêt kaxyw. Jakamã kot kaj ixpê Akra hã ma akupỳm amnhĩ wỳr ixto api. Mẽ kot ja hã ixpumunh nẽ amã amex o amex ã ajarẽnh o pa kaxyw. ² Na ra pyka piitã hkôt ri mẽ pa xwỳnh kwỳjaja amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpër nẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳ nom ka na ka pre inhmã mẽ agõ. Ixte mẽ htĩr tũm nẽ mẽ pa mã xwỳnh ã mẽ harẽnh kaxyw. Jakamã koja mẽ nhỹrmã ixkukwak ri pakuri htĩr tũm nẽ pa ho pa. ³ Na mẽ ra ixkapër mar mex nẽ. Nẽ ixpê Jejus Kris pê ate mẽ hwỳr inhmẽnh xwỳnhja kôt hamaxpër mex nẽ. Nẽ apê Tĩrtũm ã ãm apyxi mex ã mããnẽn akôt hamaxpër mex nẽ. Nẽ amex o amex ã akôt hamaxpër nẽ kãm akĩnh nẽ. Jakamã koja mẽ nhỹrmã pakuri htĩr tũm nẽ pa ho pa. Nà koja mẽ anẽ.

⁴ Amnepêm amnẽ pyka ja hwỳr inhnojarêt nhũm ate tanhmã ixte amnhĩ nhĩpêx to hã inhmã karõta na pa ra hatur xãm mẽnh kaxyw. Na pa xatã mẽ kãm

akapêr jarênh o ri mē hkôt
ixpa. Jao ra mē kām apê
Pahi Maati hã apixi mex ã
ajarê nē amex o amex nē
axàhpumunh o axàhpumunh
ã mē kām ajarênh o ri ixpa.
5 Jakamã e Papaj. Kêr ka
tokyx ixpê akra hã ma
akupým amnhĩ wýr ixto
api. Pa akupým awýr pøj nē
te amnepêm akuri ixpaja
pyrà nē axte akuri ixpa ho
ixpa.” Anê.

*Jejus kot hkwýjê ho Tirtûm
wýr ã harênh*

Nhûm Jejus arĩ Tirtûm mã
kapêr nē kãm:

6 “E Papaj. Nà ra ate
pyka hkôt inhmã mē òr
xwýnhjaja na pa ra mē kãm
akapêr jarênh ryy ho ri
mē hkôt ixpa nhûm mē
akapêr kôt pix mã amnhĩ
nhĩpêx o pa. 7 Tã ixte
anhý hã tanhmã amnhĩ
nhĩpêx to ho ri ixpaja ra
mē kot ja hã ixpumunh
mex. 8 Na pa pre hte axô ri
mē ahkre ho ri ixpa nhûm
mē amnhĩ kaxyw ixkôt
hamaxpêr mex nē. Nê ate
mē hwýr inhmênh nhûm
mē hwýr ixwrykja ã mē kot
ixpumunh mex.

9-10 Tã ot pa mē ho awýr
o xa. Nom na pa mē kêp
ixkwý hkêt xwýnhjê ho
awýr kêt nē. ãm ate inhmã
mē òr xwýnhjê pix o na pa
awý. Mē kêp akra jakamã
mãânên mē kêp ixkraa.
Jakamã na htem pamã
pamex o pamex ã pajarênh
o ri pa.

11 Axihtýx o axihtýx
jakamã na ka pre amnhĩ
xwar inhmã axihtýx xà
hkwý gõ pa te ixte axihtýx
pyràk. Tã na pa ra akupým
awýr inhnojarêr kaxyw.
Kot paj jar pyka hkôt ri
ixpa ry hkêt nē. Nom
ixkwýjaja koja mē arĩ kamã
pa jakamã kwa Papaj. Kêr
ka inhmã mē omunh mex
nē kē mē inhý hã tãm ri
amnhĩ nhĩpêx o pa. Nê
pahpyrà nē te ixkre tipxi
kamã mē htipxi nē mē pa
pyràk o expên kôt pa.

12 Kormã mē kamã
ixpata ã ate inhmã axihtýx
xà hkwý nhõrta o pa mē
htãnopxar mex o ri mē
hkôt ixpa. Jakamã nhûm
mē ri ixkôt amnhĩ nhĩpêx
o pa. ãm Jut Kariot pix
koja mē hkĩnhã tanhmã
amnhĩ tomnuj to nē hapêx.
No ãm ra akapêr ã kagã
kot hkukamã ã kot amnhĩ
nhĩpêx anhýr ã harênh xaja
kôt koja ã amnhĩ nhĩpêx
anê nē hapêx.

13 Tã na pa ra akupým
awýr inhnojarêr kaxyw
jakamã na pa ixte tokyx
mē rer mã xwýnhjê ho
awýr o xa. Kormã mē
hkôt ri ixpa ri. Mē kot
inhmar nē ixpyrà nē hkĩnh
nē hamakêtkati nē ri pa
kaxyw. 14 Na pa pre ra mē
kãm akapêr jarênh ry nē
nhûm mē ixpyrà nē akôt
pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri
pa. Jakamã nhûm hte mē
kêp ixkwý hkêt xwýnhjaja
tee ri ja hã mē omu nē
axtem nē kãm mē hkurê nē.

Nom mē kēp mē hkwȳ hkēt jakamā na htem ā mē kamā gryk anē.

¹⁵ Tā na pa ā mē ho awȳr anh̄yr o xa. Nom mē kot amnhī tomnuj xw̄ȳnhjē hkàx ā mē pa kaxyw na pa mē ho awȳr kēt nē. Koja mē arī mē hkôt ri pa. Nom mē uràk nē amnhī tomnuj o pa pumaj na pa ā mē ho awȳr anē. ¹⁶ Mē kēp mē hkwȳ hkēt. Axtem mē kot amnhī nhīpēx. Te mē kot mē pahte amnhī nhīpēx pyràk jakamā kē mē amarī mē hkôt pa htā mē kot amnhī nhīpēx kôt amnhī nhīpēx o pa hkēt nē. Ām pahkôt pix mā amnhī nhīpēx o pa. ¹⁷ Akapēr pix na mex o mex jakamā koja mē hkôt amnhī nhīpēx o pa nē gaa nē te pahte amnhī nhīpēx pyràk o amnhī nhīpēx.

¹⁸ Na ka pre amnē mē hw̄yr inhmē pa pre ixte mē kām akapēr jarēnh o ri ixpa kaxyw mē hw̄yr wr̄y. Nē amnhī pyrà nē mē kot akapēr jarēnh o mē hkôt pa kaxyw pa mē kurē nē ma mē hw̄yr mē kurē. ¹⁹ Inhmā mē hapē jakamā kot paj amnhī grōnh kôt nhām mē kot axpēn mā ri inhgrōnh o pa xw̄ȳnhjē mā amnhī gō. Amā hprām xà hkôt. Ixkw̄yjaja kot ja hā ixpumunh nē ixpyrà nē amā hprām xà hkôt pix mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa kaxyw.” Anē.

Jejus kot hkrajē piitā ho Tirtūm w̄yr

²⁰ Nhūm Jejus arī Tirtūm mā amnhī jarē nē kām:

“Tā na pa ā jajē ho awȳr anē Papaj. Nom ixkôt mē pa ho mē pa xw̄ȳnhjē pix o na pa awȳr kēt nē. Māānēn mē ô ri nh̄yrmā mē kot ixkôt amnhī xunhw̄yr mā xw̄ȳnhjaja na pa mē ho ixpimràa tā mē ho awȳ. ²¹ Kē mē pahpyrà nē te hamaxpēr tipxi pyrà nē ri axpēn to pa. Nē pahte amnhī nhīpēx kôt pix mā amnhī nhīpēx o pa. Koja mē ā amnhī nhīpēx anh̄yr o pa nhūm mē kēp pahkw̄ȳ hkēt xw̄ȳnhjaja pahtā mē omu nē ate mē hw̄yr inhmēnh ā apumunh kurē kumrēx.

²² Nē koja mē ixkukwak ri panh̄y hā te pahpyrà nē hamaxpēr tipxi nē ri pa pyràk o amnhī nhīpēx o pa. ²³ Na pa htem te ixkre tipxi kamā mē ixtipxi pyràk o axpēn nhīpēx o ri ixpa. Te pahte axpēn nhīpēxta pyràk. Tā koja mē ixwakre kamā ā axpēn nhīpēx anh̄yr o pa nhūm mē kēp pahkw̄ȳ hkēt xw̄ȳnhjaja ja hā mē omu nē hamaxpēr o: ‘Nà pēr ām hāmri na pre Tirtūm tām mē pahw̄yr Jejus mē. Kām hapē ht̄yx tā mē pahw̄yr kumē nhūm wr̄y nē amnhī xwar kām hkwȳjē japē nē.’ Anh̄yr o koja axpēn mā pajarēnh o pa.

²⁴ Amnepēm amrakati ri pa pre amā ijapē hā ri ixpa. Tā ot pa jajē ho awȳ. Ka na ka pre inhmā mē agō.

Tā ma awÿr inhmōr mā xàta wÿr na pa inhmā mẽ àpir prām nē. Koja mẽ nhÿrmā ma pahwÿr api pu mẽ pahpiitā pahpimràatā pamā axpēn japê hā ri papa ho papa.

²⁵ E Papaj. Amex o amex tā mẽ kēp ixkwÿ hkēt xwÿnhjaja na kormā ate mẽ hwÿr inhmēnh xwÿnh ã ixkôt hamaxpēr kēt nē. Nom mẽ kot ixkôt amnhÿ xunhwÿr xwÿnhjaja na mẽ kurom ja hā ixkôt hamaxpēr mex nē.

²⁶ Na pa ra ixprÿ hā mẽ kām akapēr o amnhÿrÿt o ri ixpa. Tā kot paj axte mẽ kām akapēr kwÿ jarē. Amā ijapēta pyrā nē mẽ kām axpēn kÿnh ã axpēn to pa kaxyw na pa mẽ kām hā karō. Kot paj inhÿ hā mẽ hkôt ixpa hkēt tā koja Pahkarōja mẽ hwÿr wrÿ nē mẽ hkarō mā agjē nē te pa mẽ hkôt ixpa pyrāk o mẽ hipêx. Ja na pa inhmā hprām. Tā koja anē. Jakamā na pa ã mẽ ho awÿr anē. Tā ãm ja pix Papaj.” Anē.

Nhÿm pre ã Jejus ò Papaj mã mẽ inhnōo mã amnhÿ jarēnh anē pa mẽ ixpiitā hā kuma.

18

Mē kot Jejus pynēnh ã mẽ harēnh

Matêwre 26.47-56; Makre 14.43-50; Rukre 22.47-53

¹ Tā nhÿm Jejus mẽ ixto Hipêxà hwÿr pa. Hāmri nē ixkreja rÿm ma tē nē Jeru-jarē rÿm kato nē ma gō pē

Kirō hwÿr tē pa mẽ hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja ma hkôt mra. Nē gō hā rê nē hikjê hā mẽ kot mẽmo pÿ hkô hkre xwÿnhja wÿr mra nē parpê ixkrÿ hpa. ² Na pre hte Jejus xatā hwÿr amnhÿ kôt mẽ ixto pa ho kuhê. Jakamā nhÿm Jut Kariot kot mẽ kām òr mã xwÿnhhta ra kot hwÿr mẽ ixpa ho ixkuhê xàta pumunh mex.

³ Jakamā pa mẽ hwÿr pōj nē ixkrÿ hpa nhÿm mẽ mẽ ixwÿr mra. Jut Kariot mẽ pōristijaja. Rōm nhō xwÿnhjê nhō pōristijê mẽ patre nhō pōristijaja nhÿm mẽ mẽ ixwÿr Jut Kariot kôt mra. Ijaew nhō pahijê nhÿ hā mẽ ixwÿr mra. Piitā wapohti jamÿ nē pō hpōk nē kanê jamÿ nē mẽ ixwÿr hpōk o kato. ⁴⁻⁵ Hāmri nhÿm Jejus amnhÿ wÿr mẽ omu nē kànhmā xa nē ma mẽ kutā tē. Jut Kariot kot mẽ kām òr kaxyw nhÿm amnhÿ tā omunh mex jakamā amnhÿ wÿr mẽ omu nē ma mẽ kutā tē. Hāmri nē mẽ hkaxpa nē mẽ omunh o xa nhÿm Jut Kariot mẽ kuri xa nhÿm Jejus mẽ omu nē mẽ kām:

—Pa. Mēmoj japêr na ka mẽ pō hpōk o ri apa? Anē.

Hāmri nhÿm mẽ kām:

—Nà Jejus pē Najare nhō xwÿnh japêr o na pa mẽ ri ixpa. Anē.

Hāmri nhÿm mẽ kām:

—Tÿ ot pa xa. Pa na ixpê Jejus. Anē.

⁶ Hāmri nhÿm mẽ kuma nē tee ri axpēn pumu nē umaj katē ho axkamē nē kuhê. Nom katē ho pikamēnh o ra rôrōk pa nē hikwÿ. ⁷ Hāmri nē

kànhmã kuhê hpa nhũm Jejus axte mẽ kãm:

—Kwa mẽ inhmã amnhĩ jarê. Mêhõ japêr o na ka mẽ apa? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Jesús pê Najare nhõ xwýnhata japêr o na mẽ ri ixpa kênã. Anê.

⁸Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Kwa ra ixte mẽ amã amnhĩ jarênh kênã. Paa. Ijapêr o na ka mẽ ri apa. Jakamã kwa kêr ka mẽ ixkõt ri mẽ pa xwýnhataja tanhmã mẽ ho hkêt nê. Kê mẽ mãmri anhrã nê ma mra.

⁹Anhÿr o mẽ inhnê mẽ kãm kapêr. Na pre ra ham Hipêêxã mã mẽ ixtã kãm amnhĩ jarê nê kãm:

—Kormã mẽ kamã ixpa ri ate inhmã ixihtÿx xã nhõrta o na pa mẽ htãnopxar mex o ri mẽ hkõt ixpa.

Anhÿr o mẽ ixtã kãm amnhĩ jarênh jakamã nhũm ã mẽ inhnê mẽ kot unênh mã xwýnhjê mã kapêr anê.

Simãw Pêtre kot mêhõ pê hamak krãhyr ã harênh

Matêwre 26.51-54; Makre 14.47; Rukre 22.49-51

¹⁰Hãmri nhũm Simãw Pêtre tee ri Jejus ã mẽ omu hãmri nê õ wapo kapa nê jam ho apê nê ho hamak nhĩkjê krãhta. Mawti jamak krãhta. Mawtija mẽõ patre mã apênh xwýnhjê hõ na pre nhũm Simãw Pêtre hamak krãhta. ¹¹Hãmri nhũm Jejus ja hã omu nê nê kãm kapêr nê kãm:

—Tk. Kwa nã amarĩ xa nê akupÿm awapota hkãm haxã. Ixte mẽ anê amnhĩ xã htÿx kamã ijamak kaxyw

na pa pre Inhĩpêêxã rũm amnê mẽ awÿr pika hwÿr wrÿ. Kê inhmã kãm hprãm xã hkõt pix mã na inhmã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa hprãm. Jakamã kwãr mẽ mãmri tanhmã kãm ixto hprãm xã hkõt mãmri tanhmã ixto. Anê.

Mê kot Anas wÿr Jejus o htêm ã mẽ harênh

Matêwre 26.57-58; Makre 14.53-54; Rukre 22.54

¹²Tã nhũm põristi mẽ mẽ hkrãhtũm nê mẽõ patre nhõ põristijaja Jejus pynê nê hpa hpre hpa ¹³nê ma Anas wÿr o tẽ. Anasja Kajpas piinhõ na pre. Nhũm Kajpas kormã amgrãja ã Anas pyrã nê kêp mẽõ patre maati. ¹⁴Jakamã na pre ra Ijaew nhõ pahijê mã Jejus jarênh o:

—Nã kot puj mẽ Jejus pĩr tokyx anê. Kê tapxipix ty pu mẽ arĩ mÿrpê pahpiitã paja-makêtkati nê ri papa. Anê.

Jakamã nhũm mẽ Jejus pynê nê kormã ma patre maati hwÿr o tẽ.

Simãw Pêtre kot Jejus kõt pa hkêt ã kot amnhĩ jarênh

Matêwre 26.69-75; Makre 14.66-72; Rukre 22.54-62

¹⁵Hãmri pa ixpê Juãw mẽ ixkrãmnhwÿ Simãw Pêtre mẽ pa wa ma mẽ hkõt wa tẽ. Nhũm mẽ ra mẽ inhõ patre maati nhõrkwÿ hwÿr Jejus o axã. Nhũm patre maati kot ixpumunh jakamã nhũm kãm apênh xwýnhja ixpumu nê inhmã anê pa mẽ hkõt axã. ¹⁶Nom nhũm Simãw Pêtre arĩ kapõt ã hakwa krem xa. Hãmri pa omu nê

akupÿm hwÿr tē nē mēhō niti kot hakwa kre jamār o ãm xwÿnhja mã anē nhũm kãm kahê xà mã nhũm mē ixkôt axà. ¹⁷ Hãmri nhũm nita hpri hã omu nē kãm:

—Xêê. Pēr apê mē kot unēnh nē o mōr mÿj kôt ri mē pa xwÿnhjê hō na ka mē? Anē.

Hãmri nhũm kuma nē kãm:

—Tk. Nà ixte mēhō myti ata pumunhre hã. Anē.

¹⁸ Hãmri nhũm ra kôt ã kamàt nē ra kryy nē nhũm mē àpēnh xwÿnh kwÿ mē mẽõ patre nhõ pōristi hkwyjaja amnhĩm kuto nē hã ànhunh o kuhê. Nhũm Simãw Pêtre mẽ omu nē mẽ hwÿr tē nē mẽ ìhkô hã ànhunh o xa.

Patre maati kot Jejus kukjêr ã harēnh

Matêwre 26.59-66; Makre 14.55-64; Rukre 22.66-71

¹⁹ Rôm nhũm Anasja hêx rom tanhmã Jejus kukjêr to nē kãm:

—E kwa inhmã amnhĩ jarē. Tanhmã na ka hte we akôt mē pa ho mẽ pa xwÿnhjê jahkre hto ho apa wehe? Anē.

²⁰ Hãmri nhũm amnhĩ tã kãm:

—Nà na pa hte mẽ piitã mẽ noo mã ri mẽ kãm ixkapêr o ixpa. Tirtũm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre kamã nē Tirtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkre kamã pa hte mẽ piitã mẽ noo mã ri mẽ kãm tanhmã ixkapêr to ho ri ixpa. Na pa hte nhÿri ixpimxur pē ri mẽ kãm tanhmã ixkapêr to ho ri ixpa hkêt nē. ²¹ Tã ka ixtã mẽ kot inhmar o kuhê xwÿnhjaja tanhmã ixtã mẽ hkukjêr to hkêt nē. ãm papxipix ri

ixkukja. Kwa ixtã mẽ hkukja kê mẽ kot tanhmã ixkapêr mar to xà hkôt tanhmã amã ijarēnh to nà? Anē.

²² Hãmri nhũm patre nhõ pōristi hōja kuma nē hwÿr tē nē kãm:

—Tk. Kwa na htem ã patre maati mã kapêr anhÿr kêt nē. Na htem hã hpiaam o kãm kapêr. Tã na ka axtem nē ri ã kãm akapêr anē. Anē.

Hãmri nē hinep hkura.

²³ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã omu nē kãm:

—Kwa kot pa tanhmã mẽ amã amnhĩ to ixêx to ka mẽ hã inhma nē rĩ kormã tanhmã axpēn mã ixto akapêr to rÿ hã ixtak. Nom ãm hãmri ixte mẽ amã amnhĩ jarēnh tã ka axtem nē ri inhĩnep ixtak. Anē.

²⁴ Hãmri nhũm Anas tanhmã mar to hpa hãmri nē umre Kajpas wÿr kumē. Na pre Kajpasja kormã hitom kãm ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho nhÿ nhũm Anas mẽ kãm anē nhũm mẽ kuma nē hwÿr Jejus o tē nē ho axà. Arĩ hpa hpre rãhã hwÿr o tē nē ho axà nhũm xa nē kãm amnhĩ jarē.

Simãw Pêtre kot axte Jejus kôt pa hkêt ã amnhĩ tã àprãr ã harēnh

Matêwre 26.71-75; Makre 14.69-72; Rukre 22.58-62

²⁵ Nhũm Simãw Pêtre arĩ mẽ ìhkô hã ànhunh o xa nhũm mēhōja kãm kapêr nē kãm:

—Kwa pēr apê Jejus kôt ri mẽ pa xwÿnhjê hō na ka. Anē.

Hãmri nhũm kuma nē kãm:

—Tk. Kokÿ ixte mēhō nēj pumunhre hã. Anē.

26 Hãmri nhũm hpãnhã mẽõ patre maati mã àpênh xwýnhja mããnênh omu. Simãw Pêtre kot kêp hamak krãhyr xwýnhnta kwý na pre. Jakamã nhũm hprĩ hã omunh mex kurê kumrêx nê kãm:

—Kwa nà ka na ka mũtar pĩ hkôta kamã mẽ ìhkô hã xa pa apumu. Anê.

27 Hãmri nhũm tee ri kuma nê axte mẽ kãm amnhĩ tã aprãr kãm hihtýx nê. Jao ra mẽ kãm amnhĩ tã aprãr o axkrunêpxija mẽ nhũm krãhyre hkàr kurê kumrêx. Ra Jesus kot hkukamã harênh xà hkôt kêp hkwȳ hkêt ã amnhĩ tã aprãr o axkrunêpxi.

Jesus kot Pirat mã amnhĩ jarênh

Matêwre 27.1-2, 27.11-31; Makre 15.1-20; Rukre 23.1-5, 23.13-25

28 Hãmri nhũm mẽ ixpê Ijaew hkrãhtũmjaja ra Kajpas rũm Jesus o kato nê ma Pirat wýr o tẽ. Piratja na pre te Rõmjê nhõ pahi pê Sesti mã mẽ ixpê Ijaew jamãr o pa nhũm mẽ ma hwýr o tẽ. Nhũm ra myt kator grire nhũm mẽ hwýr o tẽ nê òrkwý kapem o xa. Pirat kêp Ijaew kêt jakamã nhũm mẽ òrkwý hwýr gjêx kêt nê kapôt ã kuhê. Na hte Ijaew kormã Pas ã hkĩnh hãmri nê nhãm mẽ kêp Ijaew kêt xwýnhjê nhõrkwý hwýr gjêx kêt nê. Kojã mẽ hwýr agjê nê amnhĩ tomnu nê Pas ã apkur kêt nê. Jakamã nhũm mẽ Pirat wýr Jesus o tẽ no ãm hwýr o àr kêt nê. ãm ixkre kapem o xa.

29 Hãmri nhũm Pirat mẽ hwýr

kato nê omu nê hã mẽ hkukja nê mẽ kãm:

—Kwa tanhmã na we amnhĩ tomnuj to ka mẽ ixwýr o tẽ? Anê.

30 Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà kot amnhĩ tomnuj o pa xwýnh kênã. Jakamã na pa mẽ awýr o tẽ. Ate tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hã harênh mar nê mýrapê tanhmã ho kaxyw. Anê.

31 Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tk. Kwa mẽ kamjaja ma amnhĩ kôt o tẽ nê amnhĩ krã hkôt tanhmã ho. Mẽ ate tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã omunh xà hkôt. Anê.

Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nê kãm:

—Kwa amnepêm mẽ ixpê Ijaewjaja na pa pre htem kên o mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê tak o mẽ kupa. Tã na ra Rõm nhõ pahihtija mẽ pamjaja mẽ ixte mẽ hpar nê mẽ ixkurê. Tapxipix kãm mẽ hpar ã àmnênh prãm. Jakamã kot kaj ý hã mẽ inhmã tanhmã hã axàmnênh to kê mẽ kupĩ. Ra ja kaxyw mẽ kot mẽ ixkaxyw axãm kênã. Anê.

32 Rõm nhõ xwýnhjaja na htem mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê hpar kaxyw nê pĩ kahpa hã mẽ hanhõ nê mẽ kupa. Nhũm Jesus amnhĩ kukamã tanhmã mẽ kot hpĩr to hã mẽ omunh mex jakamã ra hprĩ hã mẽ inhmã mẽ kot tanhmã hipêx to hã mẽ harê. Jakamã nhũm pre ã Ijaew Pirat kot mẽ kãm hpĩr prãm xàj ã kãm kapêr kãm xihtýx anê.

33 Hãmri nhũm mẽ kuma nê akupým òrkwý hwýr axà nê

amnhĩ wÿr Jejus ã karõ nhũm hwÿr axà nhũm kãm:

—E kwa inhmã amnhĩ jarẽ. Xà apê Ijaew nhõ pahi na ka? Xà ka na htem amnhĩ wÿr akãm hamak o pa? Anẽ.

³⁴⁻³⁶ Hãmri nhũm kãm:

—Tÿ ãm hãmri na ka ã ijarẽnh anẽ. Nom jar pika ja kamã ixpê mẽõ pahi hkêt. Axtem ixpê mẽõ pahi na pa. Mo kaxyw na ka ã ixkukjêr anẽ? Xà na pre mẽhõ ixte mẽ anhõ pahi Sesti kutã ixãm ã amã ijarẽ ka ama nẽ tee ri ixkukamã ajamaxpêr? Nà xà ãm hãmri amã Tĩrtũm kot Ijaew wÿr inhmẽnh ã ixpumunh prãm? Mo kaxyw na ka ã ixkukjêr anẽ? Anẽ.

Hãmri nhũm tee ri kuma nẽ kãm:

—Tk. Mo kot pa kêt ri axtem nẽ Tĩrtũm kot Ijaew wÿr amẽnh ã akukja? Mẽ apyrà nẽ ixpê Ijaew kêt kênã. Mẽ kot ixwÿr ato htẽm xwÿnhjaja na mẽ ã ate amnhĩ jarẽnh anhÿr ã ajarẽnh anẽ. Nà mẽ akwÿjê mẽ mẽ anhõ patre krãhtũmjaja na mẽ ã inhmã ajarẽnh anẽ. Jakamã e aprĩ hã inhmã amnhĩ jarẽ. Tanhmã na ka we amnhĩ tomnuj to nhũm mẽ ixwÿr ato tẽ? Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ kê axte kãm:

—Nà ixpê pyka ja kamã mẽ õ pahi hkêt. Kop ãm ixpê pyka ja kôt mẽ õ pahi ronhÿx ra ixkôt ri mẽ pa xwÿnhjaja tanhmã ixtã mẽ ato. Nom jar ixpê mẽ õ pahi hkêt. ãm axtem ixpê mẽ õ pahi na pa. ãm hãmri na pa ã amã amnhĩ jarẽnh anẽ. Anẽ.

³⁷ Nhũm ã kãm amnhĩ jarẽnh anẽ hãmri nhũm tee ri kuma nẽ kãm:

—Xà apê mẽ õ pahi hõ na ka? Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Tÿ. Nà ãm hãmri na ka ã ijarẽnh anẽ. Na pa pre amnẽ pikaja wÿr wrÿ nẽ jar mẽ akamã ixkato nẽ mẽ akamã ixaptãr. Ixte tanhmã mẽ kãm ixkapêr to ho ri ixpa kaxyw na pa pre wrÿ nẽ mẽ akamã ixpa nẽ ãm hãmri mẽ kãm ixkapêr o ri ixpa. Na pa hte tãm ixkapêr o ri ixpa. Tã mẽ kot ixkapêr mar nẽ ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwÿnhjaja na htem ixpê mẽ õ pahihti hã ijarẽnh o pa. Anẽ.

³⁸ Hãmri nhũm Pirat kot tãm kãm kapêr ã amnhĩ jarẽnhja ã kuma nẽ kãm:

—Tk. Aa ixte pika ja kamã mẽhõ pumunh nhũm tãm kapêr o pare hã. Anẽ.

Hãmri nẽ kapêr ã kuma nẽ tee ri hkukamã hamaxpêr. Hãmri nẽ akupÿm Ijaew wÿr ho kato nẽ mẽ kutã o xa nẽ mẽ kãm:

—Kwa tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã. ³⁹ E mẽ inhma. Na pa hte amgrà mẽ arĩgro pẽ Pas kãm mẽ amã mẽ hagjẽnh xà rũm mẽ akwÿjê ho hpÿnh nẽ mẽ hapõj nhũm mẽ hamakêtkati nẽ amnhĩx ri pa. Ka mẽ ja hã omu nẽ Pas ã akĩnh nẽ. Jakamã e. Pa mẽ amã mẽ anhõ “pahihti” jarẽnhja mã inhũre. E na pa ra kãm inhũre. Anẽ.

⁴⁰ Hãmri nhũm mẽ tee ri ã kapêr anhÿr ã kuma nhũm ja mẽ kêp omnuj tÿx nẽ. Nhũm mẽ hã kax pẽ gryk kamã kãm kapêr kãm hihtÿx nẽ kãm:

—Tk. Kwa nà kãm anhũrer kêt nê. Kêt Parapas mã mãn anhũre. Anê.

Parapasja na pre hte tanhmã amnhĩ tomnuj tỳx to ho ri pa nhũm prem mỳrapê unê nê haxà. Tã nhũm mē axtem nê Pirat kot kãm urer prãm xàj Jejus kaga.

19

Mē kot Jejus tak ã mē harēnh

Matêwre 27.27-31; Makre 15.16-21; Rukre 23.20-25

¹ Tã nhũm Pirat akupỹm òrkwỹ hwỳr Jejus o axà nê ò pòristijê mã mã amỹnê nhũm mē hwỳr mra nê htao o kuhê. ² Hãmri nê kêp pahi hã hpêr o pikēnh kaxyw kãm pahi hã mē ahkà nhĩpêx nê hkrãm haxà. Nom axtem mēmo mrônhi te kot ronh kanêre pyrak xwỹnhja nhũm mē hikãx nê hkrãm haxà. Nê kêp pahi hã mē ê kamrêk py nê kãm haxà. ³ Hãmri nê xatã hwỳr mra nê hinep htao nê hã hpêr o pikēnh o xa nê kãm:

—E apê Ijaew nhõ pahi punuti na ka. Anê.

⁴ Hãmri nhũm Piratja akupỹm Ijaew wỳr kato nê mē kãm:

—E koja inhõ pòristi akupỹm mē awỳr ho kato ka mē omu. Na pa tee ri kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã hkukja. Pêr tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hkêt kênã. Anê.

⁵ Hãmri nhũm Jejus kato nê arĩ pahi hã àhkà tu nê ê kamrêk jaxà nê o xa nhũm Pirat mē kãm:

—E kwa mē omu nê kamã axukaprĩ hkêt wehe. Anê.

⁶ Hãmri nhũm patre krãhtũmjê mē mēõ pòristijaja tee ri ja hã kuma nhũm ja mē kêp omnuj nê. Hãmri nê hã kãm kapêr kãm hihtỳx nê kãm:

—Tk. Kwa nà pĩ kahpa hã mãn anhõ. Kê pĩ kahpa hã mãn ajêt nê ty. Anê.

Hãmri nhũm tee ri hã mē kuma nê mē kãm:

—Nà mē kam nê ma amnhĩm o tē nê mē kam amnhĩm ho anê. No pa kot paj ho anhỹr kêt nê. Mo mỳrapê kot pa kêt hã amỹnê nhũm mē kupĩ? Nà kwarĩ kot pa ho anhỹr kêt nê. Anê.

⁷ Hãmri nhũm mē tee ri kuma nê kãm:

—Kwa kêp Tĩrtũm Kra hã amnhĩ jarēnh kênã. Mē inhĩgêtjaja na prem ã mē ixte amnhĩ jarēnh anhỹrja nê mē inhmã kapêr pa htem ã amnhĩ jarēnh anhỹr kêt nê. Koja mēhõ ã ri amnhĩ jarēnh anê nhũm mē ja mỳrapê kupĩ. Anê.

⁸ Hãmri nhũm Pirat tee ri Jejus kêp Tĩrtũm Kra hã amnhĩ jarēnhja ma nê kãm uma nê kãm tanhmã ho hprãm kêt nê. ⁹ Hãmri nê akupỹm òrkwỹ hwỳr ho axà nê axte hkukja nê kãm:

—Kwa aprĩ hã inhmã amnhĩ jarê. Nhỹhỹnh na ka pre mē ixwỳr mō? Anê.

Nom nhũm axte tanhmã kãm nê hkêt nê. Am arĩ akryk mar o xa. ¹⁰ Nhũm tee ri omu hãmri nê kãm:

—Kwa xà ate ixpumunh kêt? Inhỹ hã na htem mē kupa nê inhỹ hã akupỹm mē hapôj. Tã ka pêr aprĩ hã

inhmã tanhmã amnhĩ jarēnh to hkēt nē ri akryk akuhê. Anê.

¹¹ Hāmri nhũm Jejus kām:

—Nom Tĩrtũm nhỹ hã pix mã na ka hte ã amnhĩ nhĩpêx anê. Kêp ãm Tĩrtũm kãm ja prãm kêt ronhỹx ka tee ri tanhmã amã ixto hprãm hkapry. Tãm kot mẽ ixkaxyw axãm kênã. Tã mẽ kot awỹr inhmēnh nē ri ixtyk ã ijarēnh xwỹnh pē Ijaew nhõ pahijaja. Ra mẽ kot ixkaga jakamã na mẽ ã amã ijarēnh anê. Jakamã mẽ kot amnhĩ tomnuj tỳx o ajakrenh. Anê.

¹² Hāmri nhũm Piratja tee ri ã kapēr anhỹr ã kuma nē kot kãm urer prãm nē. Hāmri nē akupỹm Ijaew wỳr kato nē hã mẽ kãm kapēr nhũm mẽ tee ri kot kãm urer kaxyw ã amnhĩ jarēnhja ma nē kãm ja prãm kêt kumrêx. Jakamã kàxpê nē kãm kapēr nē kãm:

—Kwa nà ra kêp mẽ inhõ pahi hã kot amnhĩ to hêx kênã. Kot mēhõ ã ri amnhĩ jarēnh anê nhũm Rõm kamã mẽ panhõ pahi Sestija ja hã harēnh ma nē kamã gryk tỳx nē. Tã kot kaj kãm anhũre nhũm ajarēnh ma nē akamã gryk nē. Anê.

¹³ Hāmri nhũm tee ri mẽ kuma hāmri nē ma pahi kot tanhmã mẽ harēnh to xà hã kên pota wỳr ma tē nē hã nhỹ. Mẽ ixpê Ijaew kapēr kãm mẽ ixte kãm: “Kapata” jarēnh xwỹnhhta wỳr kot tanhmã Jejus jarēnh to kaxyw ma hwỳr tē nē hã nhỹ nhũm mẽ hwỳr o tē.

¹⁴ Hāmri nhũm ra arĩgro pē sêsta. Mẽ ixpê Ijaewjaja

mẽ ixte Pas ã amnhĩ tomnuj mỳrapê mry hkwỳ hpar nē Tĩrtũm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ jarēnh xà hã arĩgroja kato. Jakamã nhũm kaxkwa nhĩpôk ri myt nhỹ nhũm Piratja mẽ kot Jejus kator ã harēnh prãm xàj arĩ mẽ kãm ho mẽ õ pahi hã harē nē mẽ kãm:

—E ota mẽ anhõ Pahihtita. Anê.

¹⁵ Hāmri nhũm mẽ tee ri ã harēnh anhỹrja ã kuma nē kãm:

—Kwa apĩ ri. Ma o tē nē pĩ kahpa hã anhõ kê tokyx ty.

Anê nhũm tee ri mẽ kuma nē mẽ kãm:

—Kwa nà. Kêp mẽ anhõ pahi kênã kot paj kêt ri axtem nē mẽ apê kupĩ. Anê.

Hāmri nhũm mẽ kãm:

—Nà kêp mẽ inhõ pahi hkēt. Pahi Sesti pix na kêp mẽ inhõ pahi. Anê.

Mẽ kãm Sesti hkĩnh kêt tã ã kãm Jejus htyk prãm xàj ri harēnh anê. ¹⁶ Hāmri nhũm Pirat tee ri ja hã mẽ kuma nē tã Jejus ã pōristi mã karõ nē mẽ kãm:

—E mẽ mãmri ma o tē nē pĩ kahpa hã anhõ kê ty. Anê.

Hāmri nhũm mẽ kuma nē ma o tē.

Mẽ kot pĩ kahpa hã Jejus nhõr ã mẽ harēnh

Matêwre 27.32-44; Makre 15.21-32; Rukre 23.26-43

¹⁷ Hāmri nhũm pōristija Jejus mã õ pĩ kahpa gõ nhũm kutu nē ma mẽ hkôt hkjēnh o mō. Nhũm mẽ krĩ rũm ho kato nē ma hixêt prêk wỳr o tē. Hixêt prêkja mẽ kot harēnh o: “Korkot” anê. No mẽ ixpê Ijaewjê kapēr kãm na pa pre

htem harēnh o “Mē hkrā hi xà” anhÿr xwÿnh ta wÿr nhÿm mē ma o tē nē hā ho api. ¹⁸ Hāmri nē pikap pī kahpa xi nē hā Jejus xi nhÿm hā nō nhÿm mē prek o ïhkra ho htÿx nē hpar o htÿx. Hāmri nē kaxyw hkakwÿ nē hkakwÿnh pa nē kamā pī kahpata xām nē hity hpa nhÿm Jejus kÿx pē ajēt. Hāmri nhÿm mē mǎānēn wa ho hamēxkrut nē pī kahpa hā wa kunhō nhÿm wa kuri ajēt. Wa kot tanhmā amnhī tomnuj to xwÿnhja wa ho akutā Jejus nhÿjē nhÿm wa urāk nē kÿxpē ajēt.

¹⁹ Hāmri nhÿm Piratja ō pōristi mǎ anē nhÿm mē tap ō py nē hā tanhmā kagà hto nē kagà ho:

IJA EW NHŌ PAHI JEJUS NA
JA

KĒP NAJARE NHŌ XWÿNH

²⁰ Nom mē ixpē Ijaew kapēr pix kām hā kagà hkēt nē. Mǎānēn Gresjē kapēr kām nē Raxijē kapēr kām nhÿm mē mǎānēn hā kagà nē Jejus mÿri kunhō. Hāmri nhÿm Ijaew kwÿjaja Jerujarē rÿm hwÿr mra nē mē kot ā hā kagà nhÿpēx anhÿrta pumu nē kamā harē. Jerujarēja hixēt prēēta wÿr jawÿ jakamā nhÿm mē kurÿm ohtō nē hwÿr mra nē omunh o kuhē. ²¹ Hāmri nhÿm patre hkrāhtÿmjaja tee ri ā Jejus jarēnh anhÿr ā kagàta pumu nhÿm ja mē kēp omnuj nē. Jakamā nhÿm mē ma Pirat wÿr mra nē kām:

—Kwa mon ka ri hā mē kām anē nhÿm mē axtem nē ā ri kagà nhÿpēx anē? Kwa nà kēp

mē inhō pahi hkēt. Ām htÿx ri kot ā kot amnhī jarēnh anhÿr o pa kēnā. Kwa hā kagàja o anhÿpa nē hpānhā hā kagà ho: “Kēp Ijaew nhō pahi hā kot amnhī to hēx xwÿnh.” Anhÿr o hpānhā hā hipēx nē anhō nà? Anē.

²² Hāmri nhÿm mē kuma nē mē kām:

—Tk. Nà pa ho ixpinhpanh kēt nē. Ra ixte hā kagà hpar kēnā. Anē.

*Pōristijaja kot axpēn mǎ Je-
jus xē ho pigrānh*

*Matēwre 27.35-36, 27.55-
56; Makre 15.24; Rukre 23.34*

²³ Hāmri nhÿm pōristijaja kot axpēn mǎ Jejus xē o pigrānh kaxyw amnhī tā haxwÿr o tē. Mē kēp 4 no nhÿm Jejus xē kēp 5 jakamā nhÿm mē amnhī kōt ho 4 nē haxwÿ nhÿm pyxi nē hprā. ē rytita. Na pre hipēx muxre. Nhÿhÿnh hkayr xà pumunh kēt kumrēx. ²⁴ Jakamā nhÿm mē omu nē kām hkÿnh nē. Hāmri nhÿm hō kot amnhÿm hpyr nē ho arik kaxyw nhÿm mē hā kēnre ho jōka. Na pre ra Tirtÿm kapēr ā kagà htÿm kot mē hkukamā ja hā mē harēnh nē mē harēnh kot:

Na prem axpēn mǎ ixē o an-
hgrā nē hā kēnre ho
jōka ho hkrī.

Anhÿr o kot mē hkukamā mē harēnh. Tā nhÿm mē ra hkōt ā amnhī nhÿpēx anhÿr o hkrī.

*Jejus kot Juãw nhÿhkram ka-
torxà jaxàr ā harēnh*

²⁵ Nhÿm Jejus par pē ka-
torxà xa. Nē htōx nē Kropti
hprō Marir nē Marir Matarēn
mē nhÿm mē Jejus katorxà

nhĩhkô hã Jejus pumunh o kuhê. Nhũm amnhĩ tã mẽ omu ²⁶ nê mẽ kuri pa ixpê Juãw pumu. Hãmri nê kêp ixkrãmnhwỳ mex ã ixtã katorxà mã kapêr nê kãm:

—E ota Juãwta. Kojã ixpãnhã te kêp akra pyrãk o anhĩpêx nê tanhmã ato ajuta hto ho pa. Anê.

²⁷ Hãmri nê hpãnhã pa inhmã kapêr nê inhmã:

—E Juãw. Kêr ka te kêp akatorxà pyrãk o inhmã hipêx mex o ri apa.

Anhỹr jakamã pa kuma nê kot inhmã hã karõ xà hkôt inhõrkwy hwỳr haxà nê amnhĩ kôt ri ho ixpa.

Jejus htyk ã harênh

Matêwre 27.45-56; Makre 15.33-41; Rukre 23.44-49

²⁸ Tã nhũm Jejus ra amnhĩ pumu hãmri nê hamaxpêr o:

—Nà Inhĩpêxà kot mẽmoj tã inhmã karõta na pa ra kãm ho anhỹr o hitep xà xir kaxyw. Anê.

Hãmri nê kãm kôr ã amnhĩ jarê. Nom ra hkukamã Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot htyk kaxyw nê kãm kôr kukamã harênh jakamã nhũm ã amnhĩ jarênh anê nê kapêr o:

Nà na pa ra inhmã kôr nê. Anê.

²⁹ Nhũm hpar pê guhkrax kãm wĩhti punureta ãm jakamã nhũm mẽ ã kot amnhĩ jarênh anhỹrja ma nê kaxyw mẽmo rerek py nê o tẽ nê kaxyw pĩ ryti hõ py nê ho hkanhwỳ. Nê akupỹn o tẽ nê ho wĩhti mã haxà nê kãm

kupê. ³⁰ Nhũm hkaô nê hkaôr pa hãmri nê kapêr o:

E nà hãmri na pa ra mẽ piitã mẽ kot amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer pa. Jao ra Inhĩpêxà kãm hprãm xà hkôt kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to jatur xãm kumê.

Anhỹr o amnhĩ jarênhja kôt ahpar mã hkrã nê ty.

Mẽ kot kô xwa ho Jejus kamnhwỳr ã harênh

Wam Juãw 5.6-8

³¹ Nhũm ra sêsta nhũm apkati nhũm mẽ inhõ arĩgromnu pê sap kaxyw. Sapja ã na hte mẽ ixpê Ijaew mẽ ixkĩnh pê Pas ã ixkĩnh rũnh o ixpa. Nhũm mẽ kãm sap ã arĩ mẽ htyk nê mẽ harir xwỳnhjê pumunh prãm kêt jakamã nhũm Ijaew krãhtũmjaja ma Pirat wỳr mra nê kãm:

—Kwa pôristi mã anê kê mẽ tokyx mẽ hte hi kukê kê mẽ htyk tokyx anê. Kê mẽ tokyx mẽ o wrỳ nê ma mẽ o mra nê mẽ hãgê. Kormã sap kêt ri. Anê.

³² Hãmri nhũm mẽ kuma nê õ pôristijê mã anê nhũm mẽ ma mẽ hwỳr mra nê akutã wa kot Jejus nhĩjê nê jêt xwỳnhhta wa kumrêx wa hte hi hkwỳr.

³³ Hãmri nê hpãnhã Jejus wỳr tẽ nê omu nhũm ra htyk mex nê ajêt nhũm mẽ ja hã omu nê kêp hte hi hkwỳnh kêt nê.

³⁴ Nhũm pôristi hõja kô xwa py nê ho ihkjê rũm hkanhwỳ nhũm hkamrô mẽ ã kagô ahkà nê hprõt nhũm mẽ hkwỳja omunh o kuhê. ³⁵ Nê ixpê Juãw na pa pre ijaxwỳja mẽ

ihkô hã xa nê ja hã omunh jakamã pa ã mẽ amã hã kagà anê. Ām hāmri na pa mẽ amã harê nê hã kagà. Mẽ ate kamã harênh nê harênh mar nê hkôt ajamaxpêr kaxyw. ³⁶ Na pre ra Tirtūm kapêr ã kagà htūm kamã ra hkukamã tanhmã kot mẽ pahwÿr mēnh xwÿnhnta jarēnh to nê hã kagà. Nê hã kagà kot:

Koja mẽ nhÿhÿnh hi hkwÿnh ket nê. Anê.

Tã nhūm mẽ ra hã kagàja kôt ã hipêx anê nê kêp hi hkwÿnh ket nê. ³⁷ Nê Tirtūm kapêr ã kagà htūmja mãânēn ja hã harēnh kot:

Mẽ kot hpîr nê hkanhwÿr xwÿnhja koja mẽ hpar pê omunh o kuhê. Anê.

Tirtūm kapêr ã kagà htūm kamã ã Jejus tyk kukamã harēnh kot anhÿr.

Mẽ kot Jejus jaxàr ã mẽ harēnh

Matêwre 27.57-61; Makre 15.42-47; Rukre 23.50-56

³⁸Tã nhūm Juje pê Arimatej nhô xwÿnhja Jejus ra htyk ã omu nê ma Pirat wÿr tē nê hã kãm kapêr. Kot ma o mōr nê tokyx haxàr kaxyw. Na pre ra Jejus kôt amnhĩ xãm nom Ijaew krãhtūmjê pymaj mẽ kãm amnhĩ to amnhĩrit ket nê. Jakamã nhūm ma Pirat wÿr tē nê hã kãm kapêr nê kãm:

—Pa e ot pa awÿr tē. Ixte mẽmoj tã amã ixkapêr kaxyw. Kot kaj apu inhmã “ÿ” anhÿr japêr. Kwa xà kot pa ma Jejus o mō nê haxà? Anê.

Hāmri nhūm kuma nê kãm: “Nà mãmrĩ ho anê.” Anê hāmri nhūm ma hwÿr tē nê

ho wÿr nê kumÿ nê ma haxàr mã o mō. ³⁹ Nhūm Nīkotēja ma hkôt tē. Amnepê mã kot kamàt kãm Jejus wÿr htēm nê wa axpēn mã kapêr o ÿr xwÿnhnta. Jakamã ma Juje hkôt tē. Nê amnhĩ kôt mẽ hkuxwa xà hkwÿ ho mō. Ām ho mōr rax kumrêx. Ho ³⁴ kir nê kutu nê o mō. Mẽ hkuxwa xàja na pre mẽ kot mẽmo kuxwa xà mã “mĩra” nê “aroe” anhÿr jarēnhja nhūm kaxyw hkwÿ jakà nê ho ahkà nê ho mẽ hkuxwa xà nhĩpêx. Hāmri nê kutu nê ma Juje kot Jejus jaxàr nhūm kot ho hkuxwa kaxyw hkôt o mō. ⁴⁰ Hāmri nhūm wa ho kupêxê kukōnh pa nê ho Jejus kupu. Mẽ ixpê Ijaew mẽ ixte mẽ htykjê jagjēnh kaxyw ã mẽ hipêx anhÿr xà hkôt nhūm wa ã hipêx anê nê haxà. ⁴¹ Nhūm ra mẽ kot pĩ kahpa hã nhô xà tã mẽ kot mẽmo pĩ ho pa nê hkre xwÿnh kwÿ kuhê. Nê kamã kēn kre nyw. Kormã mẽ kot kamã mẽ htykjê hō jaxàr ket xwÿnhnta. ⁴² Jakamã nhūm wa omu nê axpēn mã:

—E kwa pu hwÿr Jejus o tē nê kamã mãn tokyx haxà. Kêr pu kormã sap ket ri ra tanhmã amnhĩ to hpa. Anê.

Hāmri nê hwÿr kumÿ nê o tē nê kamã haxà nê hã hitom pa hāmri nê ma akupÿm krĩm wa tē.

20

Jejus akupÿm htĩr ã harēnh
Matêwre 28.1-10; Makre 16.1-8; Rukre 24.1-12

¹ Tã nhūm sap tē nê hapêx nê hpãnhã semãn nyw

krax xà pē tōmīk. Hāmri nhūm Marir Matarēn kwỳhtã kànhmã nhỹ. Kormã myt kator kêt ri kànhmã nhỹ nē ma kēn kreta wỳr tē. Nē hwỳr pōj nē tee ri hitom xà hã kēn rax pumu. Nhūm ra nhām hakwa kre kuhpa hã ri hikwỳ nhūm omu nē tee ri hkukamã hamaxpēr pē omunh o xa. ² Hāmri nē awjanã nē ma akupỳm hprōt nē nhỹri Simãw Pêtre nē pa ixpê Jejus kràmnhwỳ mex ã wa ixpumu nē hkaprĩ kamã wa inhmã harē nē wa inhmã:
 —Xê na pēr mē pahpê mē panhō Pahihti kapa nē nhỹhỹm ma o tē. Xê nhỹhỹm mãn pre wem o tē? Anē.

³ Hāmri pa wa kuma nē hwỳr ixprōt kurê kumrēx. ⁴ Hāmri pa Simãw Pêtre mã wa nē ixkumrēx hwỳr pōj. ⁵ Nom kormã kēn kre hwỳr ixàr kêt ri kormã hakwa krem inhikôt nē kaxwỳnh kãm nōr xà kamã Jejus japêr ixrīt o xa. Nhūm kupêxê nhîrê pix nō pa omu. ⁶ Hāmri nhūm Simãw Pêtre ixkôt tē nē ixrom krem àr kurê kumrēx nē kupêxê nhîrêta pumu. ⁷ Nē hkrã kupu xà pumu nhūm axtem hkrã muxre nē ahte nō. ⁸ Hāmri pa hkôt axà nē nōr xà kaprỳ pumu nē ijamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Nà mãn akupỳm htĩr. Hã na nōr xà hkaprỳ mex nē. Nà mãn akupỳm htĩr kãm ga. Anē.

⁹ Ra Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot ja kukamã akupỳm htĩr ã harēnh tã pa wa kormã ixprĩ hã ja hã omunh kêt nē. Tã kēn kre kaprỳ pumu nē

kãm ijamaxpēr kurê kumrēx. ¹⁰ Hāmri nē wa ixkato nē awjanã nē ma akupỳm wa ixkwỳjê hwỳr wa tē.

Jejus kot Marir Matarēn wỳr kator ã harēnh

Makre 16.9-11

¹¹ No nhūm Marir Matarēnja arĩ kēn kre kapem hkaprĩ nē mỳr o xa. Nē mỳr pē hikôt nē kēn kre kamu ¹² nē kamã Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnh wa ho axkrut nē wa omu. Nhūm wa ê jakajre kamã wa nhỹ. Nhūm hōja hkrãm nhỹ nhūm hōja htem nhỹ. ¹³ Hāmri nē wa Marir Matarēn mã kapêr nē kãm:

—Kwa mon ka ri omu nē amỳr o xa? Anē.

Nhūm kãm:

—Xê nhūm. Na prem ma nhỹhỹm mē ixpê mē inhō Pahihtija mỳ nē ma o tē nē hpãnhã nhỹri kuxi. Anē.

¹⁴ Rôm nhūm Jejus tãm tē nē hkatut kôt xa nhūm Marir Matarēn ho hakêx nē omu nom hprĩ hã omunh kêt nē. Omu nē htỳx ho axtem mēhō hã hkamnhĩx. ¹⁵ Hāmri nhūm kãm:

—Kwa mon ka ri amỳr o xa? Mēhō na ka ri hapêr arīt pē amỳr o xa? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē htỳx ho pĩ hkre jamār xwỳnh ã hkamnhĩx nē kãm:

—Xê xà ka na ka mē ixpê mē inhō Pahihti ho ahkĩ nē ma o tē nē nhỹri axi mē? Xê ka japêr nē akatàt kôt inhmã harē. Nhỹri inhmã nōr xà jarē pa ma hwỳr tē nē kumỳ nē man akupỳn o tē nē akupỳm kēn kre kamã kuxi. Anē.

16 Hāmri nhūm Jejus kām hixi jarē nē kām:

—Kwa Marir Matarēn. Amnē ixpumu nē arī ā akapēr anē nà. Anē.

Hāmri nhūm jatā hprī hā kuma nē ho hakēx nē amnhī jaēr pé hprī hā omu nē kām:

—Xê Pahihti. Xep ka na ka. Hêxta gāà nē. Anē.

Nom mē ixpê Ijaew kapēr kām Pahita jarēnh o: “Raponī” anē. Nhūm ā kām kapēr anē hāmri nē axte ma nhỹhỹm kēp htēm pymaj hpa hā kupy. 17 Hāmri nhūm kām:

—Kwa inhmā anhũre. Na pa kormā ma akupỹm Inhĩpêêxà hwỳr ixàpir kêt nē. E tokyx ma akupỹm tē nē ixtō nē ixtōxjê mā ijarē. Na ka prem apê ixkràmnhwỳ pix tã ra mē apê ixtō nē ixtōx na ka mē. Jakamā ma akupỹm mē hwỳr tē nē mē kām ijarē. Nē mē kām: “Na Jejus mē awỳr pēr mēnh o: ‘Kot paj tokyx ma akupỹm Inhĩpêêxà Tĩrtũm wỳr api. Nom kēp pa Inhĩpêêxà pix kêt mǎānēn kēp mē Anhĩpêêxà na. Nē mǎānēn kēp mē anhō Tĩrtũm na.’ Anhỹr o mē awỳr pēr mē.” Anē. E ma akupỹm mē hwỳr tē nē tokyx ā mē kām ijarēnh anē. Anē.

18 Hāmri nhūm kuma nē ma akupỹm mē ixwỳr tē nē mē inhmā awjarē nē mē inhmā:

—Xê na pa ham mē panhō Pahihtita pumu. Na akupỹm mē pamā htĩr. Anē.

Hāmri nē mē inhmā kot tanhmā kām kapēr to hā harē pa mē kuma nē tee ri hkukamā ijamaxpēr.

Jejus kot hkwỳjê hwỳr kator ā harēnh

Rukre 24.36-43

19 Tã nhūm tōmĩk nē kamàt pa mē Jejus kôt ixpa ho ixpa xwỳnhjaja axpēn wỳr akuprō hāmri nē Ijaew krãhtũmjê pymaj hakwakre kahē hpa nē axpēn mā ixkapēr o ixkrī. Nhūm Jejus mē ijaēr pé nhỹhỹnh mē ixwỳr axà nē mē ixkuri xa nē mē inhmā:

—Pa. Xà kormā mē anhõt kêt? Anē.

20 Hāmri nē mē inhmā amnhĩ nhĩhkra kamā prek tatak xà jahkre nē hakỳx kôt mē kot hkanhwỳr xàja nhūm mē inhmā hahkre. Pa mē akupỹm htĩr kām omu nē ixkĩnh tỳx kumrēx. 21 Hāmri nhūm mē inhmā:

—E kwa kēr ka mē tee ri amnhĩ kukamā ajamaxpēr o amā ma ho ri apa hkêt nē. Na pre Inhĩpêêxàja mē awỳr inhmē pa pre wrỳ. Tã kot paj amnhĩ pyrà nē mē piitã mē hwỳr mē arē. Anē.

22 Hāmri nē mē ixkaxyw htyyxà mē nē mē inhmā Tĩrtũm mē wa Karō jarē nē mē inhmā:

—E koja Tĩrtũm mē wa Ixkarōja wrỳ nē mē akarō mā gjêx pa. 23 Ka mē y hā ma mē piitã mē hwỳr apa nē mē kām Tĩrtũm kapēr jarēnh o ri mē hkôt apa. Nē nhỹri mēhō pumu nē inhỹ hā kām: “Kot kaj Tĩrtũm kôt amnhĩ xām nhūm amnhĩ tã apumu nē anē ate amnhĩ tomnuj rēnh pa.” Anē. Ka mē ā kām akapēr anē nhūm mē ama nē hkôt amnhĩ xām nhūm Tĩrtũm amnhĩ tã omu nē nē kot amnhĩ tomnuj rēnh pa.

Nom koja mẽ ama nẽ ãm mẽ ama nẽ hkõt amnhĩ xãm kêt japêr ka mẽ inhỹ hã kãm: “Nà kot kaj Tĩrtũm kõt amnhĩ xãm kêt nẽ nhũm anê ate amnhĩ tomnuj rênh kêt nẽ.” Anhỹr o kãm akapêr nhũm Tĩrtũm ho anê nẽ nê rênh kêt nẽ. E kêr ka mẽ ã inhỹ hã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Anê.

Nhũm pre ã Jejus mẽ inhmã kapêr anê hãmri nẽ kato nẽ ma nhỹhỹm tẽ.

Jejus kot Tomas mã kapêr ã harênh

Matêwre 28.17

²⁴ No nhũm mẽ inhĩõ pê Tomas pihpohtita kormã mẽ ixkĩnhã akupỹm Jejus htĩr kãm omunh kêt nẽ. Na pre ma kape hã tẽ nhũm wakre kamã mẽ ixwỹr axà nẽ mẽ inhmã kapêr hãmri nẽ ma nhỹhỹm tẽ. Jakamã nhũm Tomas akupỹn mẽ ixwỹr tẽ nẽ axà pa mẽ kãm harê nhũm tee ri mẽ inhma nẽ mẽ ixkõt hamaxpêr kêt nẽ. ²⁵ Nẽ mẽ inhmã:

—Nà kot pa ãhkra kamã prek tatak xà pumu nẽ kamã inhĩhkra hkrã jaxà. Nẽ hakỹx kõt hkanhwỹr xàta pa mã ho anê nẽ omu nẽ kamã inhĩhkra hkrã jaxà nẽ rĩ kormã akupỹm htĩr kõt ijamaxpêr. Anê.

²⁶ Tã nhũm semãn pyxi nẽ hapêx pa mẽ axte axpên wỹr akuprõ nẽ axte Ijaew krãhtũmjê pymaj amnhĩ tã kahê htỹx nẽ ixkrĩ. Nhũm Tomas tã mẽ ixkuri nhỹ. Hãmri nhũm Jejus axte nhỹhỹnh mẽ ixwỹr axà nẽ mẽ inhmã:

—Pa. Na ka mẽ rĩ akrĩ. Anê.
²⁷ Hãmri nẽ Tomas pumu nẽ hwỹr tẽ nẽ kãm ãhkra pê nẽ kãm:

—E ota inhĩhkra kamã prek tatak xàta. Mãmri kamã anhĩhkra hkrã jaxà. Nẽ hpãnhã ijakỹx kõt mẽ kot ixkanhwỹr xà kamã mã ho anê nẽ haxà nẽ akupỹm ixtĩr kõt ixpumunh kurê kumrêx. Anê.

²⁸ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Nà pêr ãm hãmri apê inhõ Pahihti Tĩrtũm na ka. Anê.

²⁹ Hãmri nhũm kãm:

—Tỹ. ãm ano ho ixpumunh kõt pix mã na ka ixkõt ajamaxpêr. Tã no ãm koja mẽ nhỹrmã mẽ amỹr pê mẽ pa xwỹnhjaja mẽ akĩnhã mẽ no ho ixpumunh kêt tã akupỹm ixtĩr ã ijarênh mar pix tã ixkõt hamaxpêr. Ja na mex kumrêx. Anê.

Juãw kot tanhmã amnhĩ jarênh to hã harênh

Rõmãn 15.4; Wam Juãw 5.13

³⁰ Na pre Jejus kormã mẽ ixto pa ri mẽ inhnoo mã mẽmoj tanhmã hipêx to rax nẽ nom kot paj kagàja kamã piitã hã kagà hpar kêt nẽ.

³¹ ãm hkwy pix na pa mẽ amã hã kagà. Mẽ ate mẽ ixpyrà nẽ omunh nẽ kêp Tĩrtũm Kra hã kot mẽ pakaxyw ãm xwỹnh ã omunh nẽ hkõt amnhĩ xunhwỹr kaxyw na pa ã mẽ amã harênh nẽ hã kagà anê. Tã kot kaj mẽ amnhĩ kaxyw hkõt ajamaxpêr nẽ hkõt amnhĩ xunhwỹ hãmri nẽ nhỹrmã atyk tã nhũm akupỹm mẽ ato mẽ atĩr ka mẽ ixpyrà

ně kuri amex ně atĩr tũm ně apa ho apa. Tã pa ã mẽ amã mẽmoj piitã harēnh ně hã kagã aně.

21

Jejus kot hkwỳjê hwỳr kator ã harēnh

Matêwre 26.32, 28.7, 28.10

¹ Tã nhũm Jejus axte hkôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwỳnh kwỳjê hwỳr kato. Himô pê Tipeja mỳri. ² Pa mẽ ixpê 7 ně axpēn wỳr akuprô. Na pre Simãw Pêtre ně Tomas pihpohiti ně Natãnaew. Natãnaewja Garirej kamã krĩ pê Kanã nhõ xwỳnh na pre. Ně wa pa wa ixpê Jepetew krata wa ně wa inhĩõ wa pijakruuta wa. Pa prem wa mẽ nhỹri axpēn wỳr akuprô. ³ Hãmri nhũm Simãw Pêtre mẽ inhmã:

—E pa jarãhã ma tep wỳr tẽ ně hkwỳmnẽ. Anẽ.

Pa mẽ kuma ně kãm:

—Tõe. Nà pa mẽ ijaxwỳja ma akôt mỗ. Anẽ.

Hãmri ně mẽ ma himô rax pê Tipeja wỳr mỗ ně kanôre mã agjê ně gôx kãm kryhti rēnh o ixkuhê. Nom tee ri ho tep õmnēnh kaxyw rēnh o ixkuhê ně hõmnēnh kêt ně ixtã apkati nhũm tep amrakati kumrêx.

⁴ Tã nhũm myt kato nhũm Jejus gô mỳri xa. Pa mẽ ixpiitã omu no ãm ixprĩ hã kệp Jejus ã omunh kêt ně. Tã no nhũm tãm xa. ⁵ Hãmri ně mẽ inhmã kapēr ně mẽ inhmã:

—Pa. E mãn ka mẽ ra tep kwỳmnēnh rax ně nà? Anẽ.

Hãmri pa mẽ kãm:

—Tk. Nà mo tep? Amrakati kumrêx kēnã. Anẽ.

⁶ Hãmri nhũm mẽ inhmã;

—Xô wehe? Tõe. Axte mẽ axupôk rũm kryhti mẽ ně omu. Anẽ.

Hãmri pa mẽ mar xà hkôt ho anẽ ně kumẽ. Hãmri nhũm kamã tep hipu rax kumrêx nhũm utĩ rax ně. Pa mẽ tee ri ixte ho ixàpir kaxyw ri hkukjê. ⁷ Hãmri pa kệp Jejus ã omunh kurê kumrêx ně Simãw Pêtre mã kãm:

—Kwa pēr mẽ panhõ Pahihtita na. Anẽ.

Hãmri nhũm inhma ně hkĩnh tỳx ně akupỳm hinôkã jaxà ně gôx kãm mrõ ně ma hwỳr ho nana ho tẽ. ⁸ Hãmri pa mẽ hkôt kanôre kamã kryhti kjēnh o mỗ. Ra amgrã hwỳr amgrire. Wỳr 100 met pix jakamã pa mẽ hwỳr ixpôx tokyx anẽ. ⁹ Nẽ pàr o hkre kura ně kuxi ně ijapôx pa ně Jejus wỳr ixprôt ně mra. Nhũm ra mẽ ixkutêp kuto ně par nhípêx ně nhỹhỹnh tep kwỳ par kãm haxwỳ ně ho àr o nhỹ. Nẽ kaxyw pãwti ně amnhĩ ri haxwỳ ně o nhỹ. ¹⁰ Hãmri ně mẽ ixpumu ně mẽ inhmã:

—E mẽ amnẽ anhõ tep o mra pu mẽ hkuxôt ně kuku. Anẽ.

¹¹ Hãmri nhũm Simãw Pêtre akupỳm pàr wỳr tẽ ně kryhti ho htỳx xà hpôt ně amgrã hwỳr hkjēnh o mỗ. Kamã tep rũnh pix. Nẽ ohtô ně. Kamã kệp 153 ně hikwỳ htã nhũm nhỹhỹnh kryhti hkwỳ pikaxônh kêt ně. ¹² Hãmri nhũm Jejus mẽ inhmã:

—E kwa mẽ tokyx mra pu mẽ apku. Anẽ.

Hãmri pa mẽ kuma nẽ hwÿr mra nẽ ixkrĩ pa. Hãmri nẽ tee ri omunh o ixkrĩ. Mẽ ixprĩ hã omunh mex kêt tã kot ã mẽ inhmã amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã omu nẽ kêp mẽ inhõ Pahihti hkôt omunh kurê kumrêx jakamã hixi hã hkukjêr kêt nẽ. ãm akryk omunh o ixkrĩ. ¹³ Hãmri nhũm mẽ inhmã pãwti ho hkry pa. Nẽ hpãnhã tep jamÿ nẽ mã ho anẽ nẽ ho hkry pa nẽ ho mẽ inhĩpêx pa pa mẽ ixàpkur o ixkrĩ.

¹⁴ Nhũm Jejus akupÿm htĩr kãm ra ahpÿnhã mẽ ixwÿr hapôx o axkrunêpxi.

Jejus kot akupÿm tãm Simãw Pêtre xãm Atre 20.28-31; Wam Pêtre 5.1-4

¹⁵ Tã pa mẽ ra ixàpkur pa nẽ kànhmã ixkuhê nẽ gô mÿ ri mra. Hãmri nhũm Jejus Juãw hkra Simãw Pêtre mã tanhmã kapêr to. Nom ixpê Juãw nhũm kêp ixkra hkêt axtem Juãw õ hkra na pre. Jakamã nhũm Jejus kãm kapêr nẽ kãm:

—Kwa Simãw. Xà we amã ijapê ho ate pika hkôt mẽmoj piitã hakrenh par nà? Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Tÿ inhmã ajapê htÿx kênã Pahihti. Ra ate ja hã amnhĩ tã ixpumunh mex. Inhmã ajapêê. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Tôe. Nà kêt ka inhmã mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê jahkre mex o ri mẽ hkôt apa. Te ho ôwêhti hkrare jamãr xwÿnh kot hamãr mex o ri hkôt pata pyrãk. Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Tôe. Nà kot paj amã mẽ ho anẽ. Anẽ.

¹⁶ Tã nhũm hã ahtũmre nhũm kê axte kãm:

—Kwa Simãw. Xà we ãm hãmri na ka inhmã amnhĩ jarê. Xà we amã ijapêê nà? Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Tÿ. Ra ate inhmã ajapê hã ixpumunh kênã. Anẽ.

Hãmri nhũm kê axte kãm:

—Tôe. Kêt ka inhmã mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwÿr mã xwÿnhjê jahkre mex o ri mẽ hkôt apa. Te ho ôwêhti jamãr xwÿnh kot ôwêhti jamãr mex o hkôt pa xwÿnh kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Nà kot paj amã mẽ ahkre mex o ri mẽ hkôt ixpa. Anẽ.

¹⁷ Tã hãmri nhũm hã ahtũmre nhũm kê axte kãm:

—Kwa Simãw. Xà we ãm hãmri na ka inhmã amnhĩ jarê? Xà we amã ijapê htÿx kumrêx nà? Anẽ.

Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã kuma nẽ hkaprĩ nẽ. Ra kot amnhĩ tã hkukjêr o axkrunêpxi jakamã nhũm hkaprĩ nẽ tee ri hamaxpêr. Hãmri nẽ kãm:

—Kwa Pahihti. Ate mẽmoj piitã omunh par. Nẽ ate inhmã ajapê htÿx ã ixpumunh par kênã. Anẽ.

Hãmri nhũm kê axte kãm:

—Tôe. Kêt ka inhmã mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwÿr mã xwÿnhjê jahkre mex o ri mẽ hkôt apa. Te ho ôwêhti jamãr xwÿnh kot hamãr mex o ri pata pyrãk. Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Nà kot paj amã mẽ ho anẽ Pahihti. Anẽ.

Simãw Pêtre tanhmã htyk to hkukamã harênh

¹⁸ Nhũm Jejus arĩ Simãw Pêtre mã kapêr nê kãm tanhmã htyk to hkukamã harênh to nê kãm:

—Kwa ixkapêr ma nê amnhĩ krã him haxàr tỳx nê hã apa Simãw Pêtre. Nà kormã anyw ri na ka pre hte ma nhỹhỹm apa kaxyw nê anojarêt hãmri nê anhĩnôhkà mex jagjê nê ma nhỹhỹm amã apa hprãm xà hkôt ri apa. Tã kot kaj apigêt nhũm mẽ apynê nê akahti hpre nê apa hpre nê ma nhỹhỹm ato mō ka mẽ kãm amnhĩ gō nê amnhĩ nê tanhmã mẽ kãm nê hkêt nê. Amã mẽ hkôt amōr prãm kêt tã mãmri mẽ kãm amnhĩ gō kê mẽ ma nhỹhỹm ato mō. ¹⁹ Tã kêr ka arĩ ixkôt amnhĩ xãm tỳx nê atĩr prãm xàj mẽ umaj axte ixkaga hkêt nê. Hãmri nhũm mẽ apĩ nê tanhmã atyk to hã apumu nê amã Tĩrtũm kĩnh ã apumunh mex kurê kumrêx. Hãmri nê atã Pahi Maati Tĩrtũm mex o mex ã harê. Anê.

Nhũm pre ã Jejus Simãw Pêtre tyk kukamã kãm ujarênh anê. Hãmri nê kãm:

—E kêr ka ixte amnhĩ to htỳx nê amarĩ mẽ kãm ixãm nhũm mẽ kot ixpĩrja pyrà nê ã amnhĩ nhĩpêx anê. Anê.

Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Tõe. Nà kot paj hãmri tã ã amnhĩ nhĩpêx anê Pahihti. Anê.

Juãw tyk kukamã tanhmã harênh to hkêt ã harênh

²⁰ Nhũm pre ã Jejus Simãw Pêtre mã tanhmã htyk to hkukamã harênh anê. Hãmri

nhũm kuma nê ixpê Juãw ã ixto hakêx nê ixpê Jejus kràmnhwỳ mex ã ixpumu. Kormã Jejus htyk kêt ri kamàt kãm mẽ ixàpkur o ixkrĩta ã na pa pre ìhkô hã ixàpkur o nhỹ nê kot mẽ kãm òr mã xwỳnhta nhĩxi hã hkukja. ²¹ Jakamã nhũm Simãw Pêtre ixto hakêx nê ixpumu nê ixtã Jejus kukja nê kãm:

—Kwa no pêr pahkôt mōr mũj? Tanhmã koja we htyk to? Anê.

Hãmri nhũm kãm:

²² —Nà kot paj amã tanhmã htyk to hkukamã harênh hkêt nê. Kot pa inhmã arĩ kritpêm pa rãhã pa akupỳn ixwryk prãm nhũm arĩ pa nê htyk kêt rãhã pa akupỳn wrỳ. Kêr ka ri htyk kukamã tee ri tanhmã ajamaxpêr to hkêt nê. Æm ixkôt pix mã ate amnhĩ nhĩpêx tỳx pix kukamã mãn ajamaxpêr o ri apa.

²³ Anhỹr o kãm ijarênh jakamã nhũm mẽ ixkwỳjaja kot ã ijarênh anhỹrja ã kuma ma nê htỳx nhỹrmã ixtyk kêt ã ixkamnhĩx. Nê gaa nê rĩ piitã axpên mã ã ijarênh anhỹr o pa. Nom na pre ã ijarênh anhỹr kêt nê. Na kêt pre ijarênh o:

—Kot pa inhmã arĩ ri kritpêm pa rãhã pa akupỳn ixwryk prãm nhũm arĩ pa nê htyk kêt rãhã pa akupỳn wrỳ.

Anhỹr o ijarê. Nom ãm hãmri ixtyk kêt rãhã nhũm akupỳn wrỳ ã ijarênh kêt nê.

Juãw kot Jejus kot tanhmã amnhĩ to hã kagà hpar kêt ã kot amnhĩ jarênh

Juãw 20.30-31

²⁴ E na pa mẽ amã Jejus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã harẽ nẽ hã kagà. Ixpê hkôt ri ixpa ho ixpa xwỳnhjê hõ na pa ãm hãmri ã hã kagà anẽ. Ka mẽ kamã harẽ nẽ ama nẽ ãm hãmri ixte kagà nhĩpêx kôt ixpumunh mex kurê kumrêx. ²⁵ No na pre Jejus ãm ja pix o anhỹr o pa hkêt nẽ. Na pa ãm mẽ amã hkwỳ pix jarẽ nẽ hã kagà. Na pre tanhmã ri mẽmoj to rax kumrêx o ri pa. Nom kêp ãm ixte kot tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to piitã hã kagà hpar ronhỹx hã kagàja katutxô rax kumrêx. Jao te ra kaxkwa htêp o mõi pyràk.

Tã ãm ja pix. Na hapêx.

Atre
Jejus nhỹ hã mẽ
ahkre ho mẽ pa
xwỳnhjaja kot
tanhmã amnhĩ
nhĩpêx to ho pa hã
mẽ harênh

Rukre na pre kagàja nhĩpêx. Na pre kêp tôtô nê hkwỳjê kane ho pa. Nê Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho pa xwỳnh pê Pawre kôt pa ho pa. Hãmri nê hamaxpêr nê hkràmnhwỳ Teopre mã kagàja nhĩpêx nê hwỳr kumê. Nê kagàja kamã Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnh maatijaja kot Jejus mỳr pê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ harê.

Nê Ijaew nhõ patrejaja nê mẽ hkwỳ pê Parijew nhõ xwỳnhjaja nê mẽ hkwỳ pê Satusew nhõ xwỳnhjaja kot Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kamã harênh nê mar nê hkôt amnhĩ nhĩpêx tã Tĩrtũm Kra Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx kêt ã mẽ harê. Mẽ kot kêp Tĩrtũm Kra hkêt ã hkamnhĩx jakamã na prem kãm mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê kurê nê. Tã nhũm Simãw Pêtre mẽ Pawre mẽ Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnh kwỳjaja mẽ urak nê kêp Ijaew tã mẽ kurom Jejus hkôt amnhĩ xunhwỳ nhũm mẽ tee ri ja hã mẽ omu mẽ kamã gryk tỳx nê tanhmã mẽ hipêx to ho pa. Tã nom nhũm mẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nê Jejus kaga hkêt nê. Mẽ kot mẽ hipêx kati htã

na prem arĩ Tĩrtũm Karõ nhỹ hã mẽ piitã mẽ kãm tanhmã Jejus kot mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o pa. Kam nê kapit 1 kamã wesik 8 japêr nê kamã harê. Hãmri nhũm Rukre ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹrja piitã hã kagà nê Teopre hwỳr kumê. Nê kãm mẽ harênh o:

Tĩrtũm Karõ jarênh

Matêwre 28.16; Makre 16.14; Rukre 24.36; Juãw 20.19

¹ Pa Teopre? Xà amex? E ot pa axte awỳr kagà nhĩpêx nê kumê. Nà wam ixte awỳr kagà nhĩpêx nê mênhta kamã na pa pre amã Jejus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harê nê hã kagà. Kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa nê tanhmã mẽ ahkre hto ho paja krax rũm pa pre piitã hã kagà hpa nê awỳr kumê. ²⁻⁴ Kormã akupỳm kaxkwa hwỳr àpir xwỳj ri na pre ỹ hã mẽ ahkre ho pa kaxyw hkôt mẽ pa xwỳnh kwỳjê rê. Tã nhũm mẽ kãm hkurê xwỳnhjaja kupĩ nhũm amnhĩ xà htỳx kãm hamak rax kãm ty. Hãmri nhũm Tĩrtũm akupỳm ho htĩr. Nom nhũm ma akupỳm kaxkwa hwỳr àpir kurê kumrêx kêt nê. Na pre xatã mẽ kot ỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnh maatijê hwỳr hapôj nhũm mẽ akupỳm htĩr kãm omu. Na pre hte nhỹri mẽ hwỳr hapôj nê tanhmã mẽ ahkre hto nê mẽ kãm:

—Na pre Tĩrtũm mẽ ato hkra nê tãm mẽ ate amnhĩ nhĩpêx o apa kaxyw mẽ axunhwỳ.

Anhÿr o mẽ ahkre hã arĩgro ho 40. Hãmri nẽ kormã mẽ kamã pa ri axte tanhmã mẽ kãm kapẽr to. Tĩrtũm Karõ nhÿ hã mẽ kãm kapẽr nẽ mẽ kãm:

—E kær ka mẽ krĩ ja kamã ri apa nẽ tokyx ma nhÿhÿm apa hkõt nẽ. Kê Inhĩpêêxà Tĩrtũm mẽ awÿr amnhĩ Karõ rẽ mãn. Ra ixte mẽ amã harẽnh xà hkõt koja mẽ awÿr kurẽ nhũm mẽ awÿr wrÿ nẽ mẽ akarõ mã agjê ka mẽ rĩ kormã anhrà nẽ ma nhÿhÿm krĩ hkõt ri mẽ kãm kapẽr jarẽnh o ri mẽ hkõt apa.

⁵ —Juãw Paxis na pre hte Tĩrtũm mã gôx kãm mẽ hkrã kumrãr o pa. Tã koja Tĩrtũm tokyx mẽ awÿr amnhĩ Karõ rẽ. Kot ixpãnhã amnhĩ kaxyw mẽ ato mẽ amã ma hkõt kaxyw mẽ awÿr kurẽ. Koja hã apkati grẽre nhũm mẽ awÿr kurẽ nhũm ixpãnhã mẽ awÿr wrÿ nẽ mẽ amã agjê nẽ mẽ akamã mẽ akõt pa ho pa. Ka mẽ rĩ kormã Jerujarẽ rũm ajapôj nẽ ma mẽ kãm Tĩrtũm kapẽr jarẽnh o ri mẽ hkõt apa. Anẽ.

Jejus akupÿm kaxkwa hwÿr àpir ã harẽnh

Makre 16.19; Rukre 24.50

⁶ Tã nhũm mẽ axte akuprõ. Jejus nẽ ÿ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwÿnh maatiijaja nhũm mẽ hixêt pê Oriwêhti nhĩmõk ã axte xepẽn wÿr akuprõ. Hãmri nhũm mẽ amnhĩ tã Jejus kukja nẽ kãm:

—Kwa Pahĩti mẽ inhmã mẽmoj jarẽ. Xà kot kaj tokyx apê Tĩrtũm kot mẽ ixwÿr amẽnh xwÿnh ã amnhĩ jarẽ

nẽ Rõm nhõ xwÿnhjê nẽ mẽ pahpê Ijaew kator nà? Hãmri pa mẽ pamjaja amnhĩ to amnhĩptàr o ri ixpa. Anẽ.

⁷ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà Inhĩpêêxà pix na ã mẽmoj kot anhÿrja kukamã àhpumunh. Tapxipix na kot mẽmoj tanhmã ho hã arĩgro nẽ mẽmoj tanhmã ho hã mytwrÿ pumunh mex. No mẽ kajaja mo kaxyw kot ka mẽ amnhĩ katorta kukamã amnhĩ jarẽnh ma? ⁸ Nà kot paj ãm mẽ amã mẽmoj to pyxire nẽ hkukamã harẽ. Koja Tĩrtũm tokyx mẽ awÿr amnhĩ Karõ rẽ nhũm ixpãnhã kot mẽ ato amnhĩptàr kaxyw mẽ akarõ mã agjê. Hãmri ka mẽ ma pyka piitã hkõt anhrà nẽ ma mẽ kãm ixkapẽr jarẽnh o ri mẽ hkõt apa. Jar Jerujarẽ kamã nẽ pika pê Jutej kõt nẽ nhãm pika pê Samar kamã nẽ pika piitã hkõt mẽ kãm ijarẽnh o ri mẽ hkõt apa. ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhÿr pix kukamã kot paj mẽ amã harẽ. Anẽ.

⁹ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapẽr anẽ hãmri nẽ mẽ kêp kãnhmã àpir o tẽ nẽ mẽ noo mã ma kaxkwa hwÿr àpir o tẽ nẽ kakrãm axà nẽ mẽ kêp akunok. ¹⁰ Hãmri nhũm mẽ tee ri hapêr o kuhê rãhã nhũm mẽhõ myja wa axkrut nẽ mẽ hwÿr wrÿ nẽ mẽ kutã wa xa. Wa ê hakaj nẽ wa xa. ¹¹ Hãmri nẽ mẽ kãm:

—Pa Garirej nhõ xwÿnhjaja? Kwa mo kaxyw na ka mẽ tee ri kaxkwa pumunh o akuhê? Tĩrtũm na akupÿm amnhĩ wÿr Kra Jejus o api ka mẽ

àpir kām omu. E mẽ tee ri hkukamã ajamaxpēr kêt nê. Kojã nhÿrmã man akupÿn mẽ awÿr wrÿ. Te mẽ arÿm kaxkwa hwÿr àpirja pyrã nê akupÿn mẽ awÿr wrÿ ka mẽ omu. Anê.

*Akupÿm Jerujarê hwÿr mẽ mrrar ã mẽ harênh
Rukre 24.52*

12 Tã nhÿm Jejus nhÿ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwÿnh maati-jaja wa kuma nê awjanã nê ma akupÿm krÿm mra. Hixêt pê Oriwêhti rÿm ma akupÿm Jerujarê hwÿr mra. Wÿr jawÿ nhÿm mẽ akupÿm hpôx tokyx anê. ¹³ Hãmri nê akupÿm kÿx pê ixkreja wÿr api nê agjê. Na pre

Simãw Pêtre nê
Juãw nê
Xiakre nê
Andrehti nê
Firipti nê
Tomas nê
Patoromew nê
Matêwre nê
Xiakre hõ pê Apew kraja nê
Simãw Jerox nê
Jut pê Xiakre hkraja.

Mê piitã Jejus nhÿ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwÿnh maati-jaja na pre mẽ. ¹⁴ Nê mãânên mẽ hkôt mẽ hkwyjaja. Jejus katorxã Marir nê Jejus tøjaja nê Jejus kot tanhmã mẽni ho mex to xwÿnh kwÿjaja nhÿm prem kÿx pê ixkreja wÿr Jejus nhÿ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwÿnh maati-jê hkôt gjêx pa. Hãmri nê xatã axpên wÿr akuprô nê Tirtÿm mã amnhÿ jarênh o hkrÿ.

*Tirtÿm kot Jut Kariot pãnhã
mêhõ xãm ã harênh
Matêwre 27.3-10; Juãw
15.27*

¹⁵⁻¹⁹ Tã nhÿm mẽ kot Jejus kôt amnhÿ xunhwÿr xwÿnhjaja ra kêp 120. Jakamã nhÿm mẽmo arÿgro hã axpên wÿr akuprô nê hkrÿ. Nhÿm Simãw Pêtre kãnhmã xa nê tanhmã mẽ kãm Jut Kariot jarênh to nê mẽ kãm:

—E Jejus kôt ixtõ nê ixtõxjaja. Pa mẽ amã tanhmã finat Jut Kariot jarênh to ka mẽ inhma. Na pre axtem nê mẽ pahkwÿjê mã Jejus ã amÿnê nê hpãnhã kãxpore hkwy jamÿ nê o tẽ nê ho amnhÿm pyka hkwy japrô. Tã tanhmã amnhÿ to nê nhÿri õ pyka kamã tẽm nê amnhÿ tu katök nê hkrêx kato nê ty nê hkamrô ho õ pyka xy hpa. Jakamã nhÿm Jerujarê nhõ xwÿnhjaja harênh ma nê pykaja ã hixi mẽ nhÿm kêp “pyka kamrôhti.” No mẽ pahpê Ijaew kapêr kãm kêp “Ajetãm.” Amnepêm na pre Tirtÿm Karõ finat Tawi mã Jut Kariot kukamã tanhmã harênh to. Kormã kator nê kot tanhmã amnhÿ to hkêt tã nhÿm ra hkukamã omu nê Tawi mã harê. Kot axtem nê mẽ kãm Jejus ã amnênhja nhÿm hkukamã omu nê Tawi mã harê nhÿm kuma nê ô ri hã kagã. Tã nhÿm kot hkukamã hã kagã hkôt nhÿm ã Jejus nhÿpêx anê. Jut Kariotja mẽ panhÿõ na pre. Na pre Jejus mẽ pahpyrà nê amnhÿm kuta. Mẽ pahpyrà nê ÿ hã kapêr jarênh o pa kaxyw. Tã nhÿm axtem nê ã hipêx anê.

20 Nom na pre Tawi kot Tirtũm mex ã grer ã kagà kot ra hkukamã tanhmã harẽnh to. Kagà hkwỹ pẽ Sam kamã kot harẽnh kot:

Kot amnhĩ tomnuj xwỳnhhta nhõrkwỳ koja hkaprỳn kuhẽ ho kuhẽ nhũm mẽhõj mỳr pẽ kamã pa hkẽt kumrẽx. Koja ãm arĩ hkaprỳn kuhẽ ho kuhẽ.

Nom kot Jejus mã tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho paja kẽ mẽhõ mỳr pẽ ho amnhĩptà nẽ hpãnhã Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho pa. Anẽ.

Ã Tirtũm kapẽr ã kagà htũm kot Jut Kariot kukamã harẽnh kot anhỹr. 21 Jakamã e ixkwỳjaja. Kot puj mẽ hpãnhã mẽ atõ xãm ka Jut mỳr pẽ mẽ pahpẽ Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho ixpa xwỳnhjẽ hkõt Jejus akupỹm htĩr ã harẽnh o apa. 22 E mẽ atõ na ka pre mẽ ixpyràn finat Juãw Paxis kot Jejus hkrã kumrãr ã omu? Nẽ Jejus kot ri tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho pa xà hkrax rũm ka mẽ ixkõt ri omunh o ri apa? Nẽ htyk kãm omu nẽ akupỹm htĩr kãm omu nẽ ma akupỹm kaxkwa hwỳr àpir kãm omu? E mẽ atõ na ka pre mẽ ixpyràn ã kot amnhĩ nhĩpẽx anhỹr ã omunh par o ri hkõt apa? ã mẽ ate kot amnhĩ nhĩpẽx anhỹr ã omunh o apa xwỳnhjẽ hõ kot paj mẽ ata ka Jut Kariot mỳr pẽ mẽ ixpyràn ma mẽ kãm Jejus akupỹm htĩr ã harẽnh o ri apa. Anẽ.

23 Nhũm pre ã Simãw Pẽtre mẽ kãm kapẽr anẽ. Hãmri

nhũm mẽ kuma nẽ axpẽn pumunh o hkrĩ hãmri nẽ Maxitre mẽ Jujere wa kãm hamaxpẽr. Jujere na pre hixi axkrunẽpxi. Na pre kẽp Jujere nẽ kẽp Pasapas nẽ kẽp Justi. 24-25 Hãmri nhũm mẽ wa hã Tirtũm kukja nẽ kãm:

—Pa Tirtũm? Nà na pre finat Jut Kariotja Jejus kaga nẽ ty nẽ kot amnhĩ tomnuj mỳrapẽ ma mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xàta wỳr ma mõ. Tã ot pa mẽ ixte mẽhõ kot mỳr pẽ mẽ ixpyrà nẽ Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho pa kaxyw mẽhõ hã akukjẽr kaxyw akuprõ. Ate mẽ ixpiitã tanhmã mẽ ixte amnhĩ nhĩpẽx to ho ixpa hã mẽ ixpumunh par Tirtũm. Ate mẽ ijamaxpẽr kõt mẽ ixpumunh par nẽ mẽ ixte tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to hã mẽ ixpumunh par. Jakamã e. Ota Maxitre mẽ Jujereja wa nhỹ. Nhỹ kot kaj amnhĩm ata? Kot paj mẽ kẽn pijakrutja ã wa hixi xi nẽ ho àk nẽ hõ py. Hãmri ka amã hprãm xwỳnhhta ta. Kẽr pa mẽ kẽn pumunh kêt rãhã hõ py nẽ hã hixi pumu nẽ amã hprãm xwỳnh kõt omunh kurẽ kumrẽx. Anẽ.

26 Nhũm prem ã Tirtũm mã kapẽr anẽ hãmri nẽ kẽnja o axkamur nẽ ho àk nẽ omunh kêt rãhã ja py nẽ omu nhũm hã Maxitre nhĩxi nõ. Jakamã nhũm Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnh maatijaja amnhĩ kõt kumẽ nhũm mẽ akupỹm kẽp 12.

2

Tirtũm Karõ kot mẽ hwỳr

wryk ã harēnh

Rukre 24.49; Atre 4.31, 8.15, 10.44, 19.2

¹ Tã nhũm mẽ hkĩnh pē Pētekos kato nhũm mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja nhỹri axpēn wỳr akuprō nē hã hkĩnh. Pētekosja ã na pre hte Ijaew mẽ hpur kãm mẽo rūnh ã hkĩnh kaxyw axpēn wỳr akuprō nē hã hkĩnh. Jakamã nhũm mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja haxwỳja axpēn wỳr akuprō. ² Hãmri nē kaxkwa kamã mẽmoj ma. Nhũm mẽmoj te kôk xàpêr tỳx krihkrit pyrək o mẽ hwỳr wryk o mō nē mẽ pikuprōnh xà hã ixkreja wỳr axà nhũm mẽ piitã kuma. ³ Hãmri nhũm mẽmoj te kuwy jakrax pyrəkja ahpỳnhã mẽ hwỳr anghrà nē mẽ hkrã nhĩmōk ã hikwỳ. ⁴⁻¹³ Tĩrtũm Karō na pre. Tãm mẽ hwỳr wryk jakamã ã ri mẽ hipêx anē. Hãmri nē kot mẽ ho amnhĩptar kaxyw mẽ hkarōm gjêx pa nhũm mẽ y hã tanhmã kapêr to ho kuhê. Nom mẽ kapêr o kapêr kêt nē. Axtem mẽ kapêr kwỳ ho kapêr. Tĩrtũm Karō kot tanhmã mẽ ho jakamã nhũm mẽ axtem mẽ kapêr kwỳ ho kapêr. Jao ahpỳnhã mẽ kapêr kwỳ ho Tĩrtũm mã mex o mex ã harê. Na pre Ijaew kwỳjaja ahpỳnhã pyka hō kamã ri mẽ hkôt pa nē mẽ kapêr ma nē ho kapêr o pa. Tã akupỳm Jerujarê hwỳr pan pōj nē kamã ri pa ho pa. Hãmri nē mẽmojta ma nē ma Jejus kwỳjê hwỳr hprôt nē ahpỳnhã mẽ kapêr ã mẽ

kuma nē tee ri mẽ omunh o kuhê. Amnhĩ jaêr pē mẽ kuma nē tanhmã axpēn mã mẽ harēnh to ho:

—Kokỳy. Garirej nhō xwỳnhjaja kot mẽ pakapêr mar kêt tã ra tanhmã amnhĩ to nē ahpỳnhã ri mẽ pakapêr o kapêr. Ahpỳnhã mẽ pakapêr nē ahpỳnhã mẽ panhō pyka htã nhũm mẽ ã ri mẽ pakapêr o kapêr anē.

Na pika pē Pat

nē Met

nē Erãw

nē Mēsopotãm

nē Jutej

nē Kapatos

nē Pôt

nē As

nē Prik

nē Pãpir

nē Ejit

nē Sirēn wỳr Ripja

nē krĩ pē Rōm

nē gô hipòk pē Kret

nē Arap.

Nē mẽ pahkwỳjaja mẽ

pahpê Ijaew kumrêx

nē mẽ pahkwỳjaja amarĩ ri amnhĩ to Ijaew.

ãm ahpỳnhã mẽ panhō pyka nē ahpỳnhã ri mẽ pakapêr.

—Tã pu mẽ ahpỳnhã mẽ pakapêr kãm mẽ kapêr ma. Tĩrtũm mex ã mẽ kot axpēn mã harēnhja pu mẽ hã mẽ mar mex nē. Anē.

Nhũm prem ã axpēn mã mẽ harēnh anē nē tee ri mẽ omunh o kuhê. Amnhĩ jaêr pē amnhĩ kapêr kãm mẽ kapêr ma nē tee ri hamaxpêr nē axpēn mã:

—Kokỳy. Tanhmã mãn pre wem amnhĩ to nē ra mẽ

pakapēr ma nē mẽ pakapēr o kapēr? Anē.

Nhũm mẽ hkwyjaja axtem nē ri mẽ hã hpēr o axkē nē axpēn mã:

—Tk. ãm mẽ pipãnh ã ã ri mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr kênã. Anē.

Simãw Pêtre kot mẽ kãm ujarēnh

Atre 3.12-26

¹⁴ Hãmri nhũm Simãw Pêtre ã mẽ kapēr anhÿrja ma hãmri nē kÿx pê mẽ kãm kapēr nē mẽ kãm:

—E Jerujarē nhõ xwÿnhjaja nē mẽ apê ixkwÿ Ijaew. Pa mẽ amã mẽmoj jarē ka mẽ inhma nē inhmar tÿx nē. ¹⁵ Na ka mẽ atÿx ri mẽ xpipãnh ã mẽ ixkamnhÿx. Mẽ ixkrã pipãnh kêt. Kormã myt kaxkwa nhĩpôk wÿr htēm kênã. Na hte Ijaew kwÿhtã kagôxÿhti ho hkôm kêt nē. ¹⁶ Ja na pre Tĩrtũm amnepê mã ã mẽ ixte amnhĩ nhĩpêx anhÿrja kukamã mẽ ijarē nhũm ÿ hã kapēr o pa xwÿnh finat Joew mẽ ixkukamã hã kagà. Nē hã kagà ho:

¹⁷ Koja nhÿrmã mẽmoj piitã hapêx kaxyw pa mẽ piitã mẽ hwÿr Ixkarõ rē nhũm ma mẽ hwÿr wrÿ nē mẽ hkarõ mã agjé. Hãmri nhũm mẽ hkanrēhã mẽ hkra xàptàr nywjaja ma mẽ kãm ixkapēr jarēnh o ri mẽ hkôt pa. Koja mẽ hpimtir kãm amnhĩ kukamã mẽmoj pumu. Nē mẽhpigêtjaja haxwÿja. Kot paj mẽ

hpimtir kãm tanhmã mẽ kãm ixkapēr to.

¹⁸ Nē kot paj mẽ kot ixkôt ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho mẽ pa xwÿnhjê hwÿr Ixkarõ rē nhũm mẽ ÿ hã ma mẽ kãm tanhmã ixkapēr jarēnh to ho ri mẽ hkôt pa.

¹⁹ Kot paj kaxkwa kamã nē pyka kamã aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anē nhũm mẽ amnhĩ jaer pê omu. Jao nhÿri mẽ hkamrô pumu nē kuwy pumu nē kuwy hkũm pumu hãmri nē tee ri amnhĩ kukamã hamaxpēr.

²⁰ Nē koja myyti ahtyk nhũm mytwrÿre haxwÿja te mry kamrô pyrãk. Pahihti Jejus akupÿn hpôx xà hã arĩgro xwÿj ri koja mẽmoj ã amnhĩ nhĩpêx anē. Akupÿn hpôx xà hã arĩgro koja mex kumrêx.

²¹ Tã koja mẽhõ mẽmoj kot ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã omu nē amnhĩ kaxyw inhmã hamaxpēr nē amnhĩ to ixwÿ pa kuma nē ho ixkra nē mẽmoj punujta pê utã. Anē.

Na pre ã Tĩrtũm kapēr anē nhũm finat Joewja mẽ pamã hã kagà. ²² E pa mẽ amã tanhmã Jejus jarēnh to ka mẽ inhma. Nã Najare nhõ xwÿnh na pre. Mẽ pahte Tĩrtũm nhÿ hã kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã omunh kaxyw na pre Tĩrtũm mẽ pahwÿr kumē nhũm ÿ hã mẽ panoo mã

tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Nê aa mẽ pahte mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhÿr o pa pu prem hã omu.

23 –Tã ka prem tanhmã kaxyw ajamaxpêr punuj to nê apĩ. Tĩrtũm ra kot amnepê mã ja kukamã ja hã mẽ apumunh mex tã mẽ pahwÿr kumê ka mẽ axtem nê apĩ. Jao mẽ kot htÿx ri amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwÿnhjê mã agõ nhũm mẽ kupĩ. Pĩ kahpa hã kunhõ nhũm ty. No ãm mẽ kajaja na ka prem mẽ kãm hã amÿnê nhũm mẽ ã mẽ amã hprãm xà hkõt hipêx anê nê mẽ amã kupĩ.

24 –Tã nhũm Tĩrtũm akupÿm ho htĩr nhũm akupÿm htĩr o htĩr nhũm mẽ htykja tee ri kot amnhĩ kõt mênh prãm kaprÿ.

25 Amnepêm na pre finat Tawija Jejus akupÿm htĩr kukamã harê. Te Jejus tãm kapêr pyræk o kapêr nê kapêr o:

Na hte Pahi Maati ixkõt pa ho pa rãhã nê. Kot inhĩhkõ hã ixtãnopxar o pa jakamã kot paj inhmã ma hkêt nê ri ixãmnhĩx ijamakêtkati nê ri ixpa.

26-27 Pa Tĩrtũm? Nà kot paj nhÿrmã ixtyk tã arĩ amnhĩ wÿr akãm ama. Kot kaj mẽ htykjê kamã ixkarõ rer kêt nê. Ixte akapêr kõt amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixpa jakamã koja inhĩ kormã omnu nê hkro hkêt ri ka akupÿm ixto ixtĩr. Jakamã

na pa inhmã ixtyk pyma hkêt nê ixkĩnh nê ijamakêtkati nê ri ixpa. Nê amnhĩ kĩnh jarênh rãhã ho ri ixpa.

28 Na ka pre akupÿm ixto ixtĩr ã amnhĩ jarê pa ixtĩr tũm nê ixpa ho ixpa kaxyw. Tã ate ixkõt ri apa rãhã jakamã pa ixkĩnh nê ri ixpa. Anê.

29 Æ na pre mẽ panhĩgêt finat Pahi Tawija Jejus htyk nê akupÿm htĩr kukamã harênh anê. No tãm amnhĩ jarênh kêt nê. Tawija na pre ty nhũm mẽ haxà nhũm htem arĩ haxà xà hã pika ho mex o pa. Tã tãm ã kot amnhĩ jarênh anhÿr ro nhÿx akupÿm htĩr nhũm mẽ arĩ haxà xà kaprÿ ho mex o pa hkêt nê. 30 Pahi Tawi kêp Tĩrtũm nhÿ hã kapêr jarênh o pa xwÿnh jakamã nhũm Tĩrtũm kãm hkanrêhã htãmnhwÿ Jejusja kukamã harê nê kãm:

Koja nhÿrmã akanrêhã atãmnhwÿjê hõ amÿr pê apyrà nê mẽ ho amnhĩptàr o pa. Æm hãmri na pa amã ja jarê. Anê.

31 Nhũm pre ã Tĩrtũm Tawi mã mẽ pakaxyw ãm mã xwÿnhhta jarênh anê nhũm kuma. Nê mar tÿx jakamã hkukamã htyk nê akupÿm htĩr ã harê nê hã kagà. Nê hã kagà ho:

Koja Tĩrtũm mẽ htykjê kamã hkarõ rer kêt nê nhũm aa ã omnu nê hkro kêt. Anê.

Æ na pre finat Tawija Jejus Kris kukamã harê nê hã kagà anê. 32 Kot harênh

xwýnh Jejusja tām na pre Tirtūm akupým ho htīr pa mẽ pamjaja akupým htīr kām omu. Hāmri nē mẽ ixte omunh xā hkôt ā mẽ amā harēnh anē. Anē.

Nhūm pre ā Simāw Pêtre mẽ kām Jejus jarēnh anē. Hāmri nē mẽ kām:

³³ —Na pre Tirtūm akupým amnhī wýr Kra Jejus o api. Hāmri nē kām anē nhūm ĩhkô hā mẽmoj piitā ho amnhīptār o hkrī. Hāmri nhūm Tirtūm kot kām amnhī jarēnh xā hkôt kām amnhī Karō gō. Tā nhūm ra amnhī pyrā nē mẽ ixwýr kurē nhūm jarāhā mẽ ixwýr te kuwy jakrax pyrā nē mẽ ixwýr wrý nē mẽ ixkarō hwýr gjêx pa. Hāmri pa mẽ ý hā ahpýnhā mẽ akapēr o ixkapēr ka mẽ inhma. Tā mẽ akwýjaja axtem nē mẽ xpipānh ā mẽ ixkamnhīx. ³⁴ No finat Tawija na pre tām kaxkwa hwýr àpir ā amnhī jarēnh kêt nē. Jejus kot ĩ ho kaxkwa hwýr àpirja na pre harē nē harēnh o:

Na pre Tirtūm inhō Pahшти mā kapēr nē kām:

³⁵ “E jar inhīhkô hā nhý. Pa amā mẽ kām akurê xwýnhjê gō ka mẽ ho amnhīptār o akrī.” Anē.

Ā na pre finat Tawija Tirtūm kapēr jarēnh anē. Nom tām ĩ rāhā kaxkwa hwýr àpir ā amnhī jarēnh kêt nē. Pahшти Jejus na pre ā hā harēnh anē.

³⁶ Jakamā kwa ixkwý Ijaew. Mẽ inhma nē inhmar tỳx nē. Mẽ ate Jejus ā axāmnēnh nhūm mẽ kot mẽ amā pī kahpa hā hpīr xwýnhhta. Tām na pre Tirtūmja kēp mẽ panhō

Pahшти kaxyw ām. Nē kēp mẽ papytār xwýnh kaxyw mẽ pakaxyw ām. Anē.

³⁷ Nhūm pre ā Simāw Pêtre mẽ kām ujarēnh anhýr o xa. Hāmri nhūm mẽ tee ri ujarēnhja ma nē hkaprī nē. Nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē hamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Pēr ām hāmri na pre Jejus mẽ pamā amnhī jarēnh tā pu prem amnhī kaxyw hkôt pajamaxpēr kêt nē axtem nē kupī. Anē.

Hāmri nē amnhī tā mẽ hkukja nē Simāw Pêtre mā:

—Kwa ā kot anhýr jakamā tanhmā kot paj mẽ amnhī nhīpêx to? Anē.

³⁸ Hāmri nhūm mẽ kām:

—Nà kēr ka mẽ tee ri ate amnhī tomnuj mā ajamaxpēr nē akaprī nē. Hāmri nē Jejus Kris kôt amnhī xunhwý. Pa mẽ ja hā mẽ apumu nē Jejus nhý hā mẽ akrā kumrā. Hāmri nhūm Tirtūm ja hā mẽ apumu nē te amnhī katut kôt mẽ ate amnhī tomnuj piitā rēnh par pyrā nē axte kām hamaxpēr kêt nē. Hāmri nē mẽ ixkuxwar mẽ awýr amnhī Karō rē. ³⁹ Kām mẽ awýr rēnh prām. Mẽ amā nē mẽ akanrēhā mẽ akra nē mẽ atāmnhwýjê mā nē mẽ kot kormā Tirtūm kapēr mar kêt xwýnhjê mā. Ām mẽ kot amnhī to hwýr xwýnh piitā nhūm kām mẽ hwýr rēnh prām. Anē.

⁴⁰ Nhūm pre ā Simāw Pêtre mẽ kām ujarēnh anē. Mẽ kām kapēr xihtỳx o kapēr ry nē. Hāmri nē mẽ kām:

—Koja nhÿrmã Tÿrtÿm mẽ kot tanhmã amnhÿ tomnuj to ho mẽ pa xwÿnhjaja tanhmã mẽ homnuj tÿx to. Jakamã kwa mẽ tokyx mẽ ate amnhÿ tomnuj kaga kê tanhmã mẽ ato hkêt nê. Anê.

⁴¹ Hãmri nhÿm mẽ hkwyjaja kapêr mar tÿx nê amnhÿ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr nê hkôt amnhÿ xunhwÿ. Mẽ ohtô rax nê hkôt amnhÿ xunhwÿ. Mẽ kêp 3.000 nê hkôt amnhÿ xunhwÿ. Hãmri nhÿm mẽ kot Jejus nhÿ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwÿnhjaja mẽ hkrã kumrãr pa. Mẽ kêp Jejus kwÿ hã amnhÿ to amnhÿrÿt kaxyw mẽ hkrã kumrãr pa. ⁴² Hãmri nhÿm mẽ ra mẽ kot Jejus kôt amnhÿ nhÿpêx xwÿnhjê hkôt amnhÿ nhÿpêx o pa nhÿm Jejus nhÿ hã mẽ ahkre xwÿnh maatijaja apkati mẽ Jejus kapêr o mẽ ahkre nhÿm mẽ mar tÿx nê ra Jejus kôt amnhÿ nhÿpêx mex o mō. Nê gaa nê hkôt amnhÿ nhÿpêx mex o pa. Mẽ kãm kapêr mar prãm tÿx jakamã na pre htem axpên wÿr akuprō nê axpên kutã apku nê Tÿrtÿm mã amnhÿ jarênh o hkrÿ. Nê mẽ kãm axpên to mex pix prãm o axpên kôt pa ho pa.

Jejus kwÿ kot tanhmã amnhÿ nhÿpêx to hã mẽ harênh
Atre 4.32-35

⁴³ Tã nhÿm Jejus nhÿ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwÿnh maatijaja xatã Tÿrtÿm nhÿ hã aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri krÿ nhō xwÿnhjê hkôt pa nhÿm mẽ piitã ja hã mẽ omu. Amnhÿ

jaêr pê mẽ omu nê mẽ kamã no pyma ho tee ri tanhmã Tÿrtÿm mã hamaxpêr to. ⁴⁴ Nhÿm mẽ kot Jejus kôt amnhÿ xunhwÿr xwÿnh piitã mẽmoj to axpên kutã nojarêt o pa. Jao axpên pê ri mẽmoj to òxÿ hkêt nê pa. ⁴⁵ Jakamã nhÿm mẽhō kêp amrakati nhÿm mẽ ja hã omu hãmri nê ò pyka hkwy ho wênê rÿ mẽ hikukrêx kwÿ ho wênê nê kàxpore jamÿ nê ma o mra nê mẽ kãm kugō. Na pre hte ã mẽ kot Jejus kôt amnhÿ xunhwÿr xwÿnhjaja axpên nhÿpêx anhÿr o pa. ⁴⁶ Hãmri nê apkati mẽ Tÿrtÿm mã amnhÿ jarênh xà hã ixkre hwÿr mra nê kãm mex o mex ã harê. Nê hamakêtkati nê àmnhÿx ri hkÿnh kãm axpên nhōrkwy hkôt ri apkur o pa. ⁴⁷ Pê Tÿrtÿm mã mex o mex ã harênh o ri axpên kôt pa. ã mẽ kot amnhÿ nhÿpêx anhÿr o pa jakamã nhÿm krÿ nhō xwÿnh piitã kãm mẽ hkÿnh nê. Nê mẽ hkwyjaja apkati mẽ mẽ hwÿr mra nê mẽ hkôt axkamê nê mẽ urak nê Jejus kôt amnhÿ xunhwÿ nhÿm Tÿrtÿm ja hã mẽ omu nê mẽ ho hkra. Jakamã nhÿm mẽ ra ohtô rax kumrêx o mō.

3

Te grà xwÿnh jarênh
Juãw 14.12-14; Atre 14.8-10

¹ Tã nhÿm apkati hō hã nhÿm Simãw Pêtre mẽ Juãw wa ma Tÿrtÿm mã amnhÿ jarênh xà hã ixkre hwÿr wa tẽ. Na pre hte myt àhpanh grire nhÿm mẽ piitã kot Tÿrtÿm mã amnhÿ jarênh

kaxyw hwÿr mra. Jakamã nhũm Simãw Pêtre mẽ Juãw wa haxwÿja ma hwÿr wa mra. ² Nhũm mēhōja hakwakrem hkrĩ. Katorxà nhōxà hkre rũm hte grà nē kator xwÿnhnta. Nē arĩ hkrĩ ho hkrĩ nē aa kànhmã ãm nē ri pa hkêt nē. Nhũm hte hkrãmnhwÿjaja apkati mẽ hamÿ nē ma o pa nē Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkre jakwakrem hkrĩ nhũm mẽ hwÿr o hkrĩ. Hakwakreja mẽ kot kãm: “Mē gjêx xà mex” anhÿr xwÿnhnta kapem hwÿr mẽ mrar xwÿnhjê hwÿr o hkrĩ. ³ Tã nhũm Simãw Pêtre mẽ Juãw wa tē nē ixkreja wÿr wa àr o tē nhũm hte grà xwÿnhnta wa omu nē kàxpore hã wa kuwÿ ⁴ nhũm Simãw Pêtre omu nē kãm:

—E amnē wa ixpumu. Anē.

⁵ Hãmri nhũm kuma nē htÿx ho wa kot kãm kàxpore hkwy nhōr ã wa hkamnhĩx nē wa omu ⁶ nhũm Simãw Pêtre kãm:

—Nà ixkàxpore hkêt. Nom kot paj Jejus Kris xàhpumunh xà ho tanhmã anhĩpêx to. E pa Jejus Kris pē Najare nhō xwÿnhnta nhÿ hã amã ixkapêr jakamã tokyx kànhmã xa nē ri mra. Anē.

⁷ Hãmri nē upôk rũm hpa hã kupy nē kànhmã ãm nhũm hte mex nē kànhmã xa nē amnhĩ te karo ho ri mra. ⁸ Hãmri nē hte mex ã amnhĩ pumu nē hkĩnh tÿx nē. Nē hkĩnh xàj ma wa hkôt harĩ ho tē nē wa hkôt ixkrem axà. Tĩrtũm mã mex o mex ã harēnh pē harĩ ho wa hkôt tēn axà. ⁹ Hãmri nhũm mẽ piitã amnhĩ jaêr pē

akupÿm mex ã omu nē kamã no puma nē. ¹⁰ Nē axpēn mã:

—Kokÿÿ mÿjti na pre hte mẽ gjêx xà mex kamã mẽ hwÿr rãhã ho hkrĩ htã nhũm Tĩrtũm tanhmã ho nhũm kànhmã xa nē ri mrar mex kurê kumrêx. Hêxta waa nē. Anē.

Simãw Pêtre kot mẽ kãm ujarēnh

Rukre 24.46-47; Atre 2.14-36

¹¹ Hãmri nhũm hte mex xwÿnhja Simãw Pêtre mẽ Juãw wa hkôt ixkre hwÿr axà nē wa kuri xa. Nhũm mẽ piitã amnhĩ jaêr pē harēnh ma nē hwÿr hprôt nē agjê nē omu. Mē kot ixkre nhĩkjê jarēnh o: “Pahi Sarumãw nhō” anhÿr xwÿnh jarēnhja wÿr nhũm mẽ hprôt nē hte mex xwÿnhnta kamã no puma ho kuhê. Nē kuri Simãw Pêtre mẽ Juãw wa omu nē axpēn mã wa harēnh o:

—Hêxta waa nē. Tanhmã na wa wa amnhĩ to nē akupÿm kãm hte ho mex nhũm ri mra?

Anē nē wa kamã no puma nē. ¹² Hãmri nhũm Simãw Pêtre mẽ kuma nē mẽ kãm:

—Pa ixkwÿjaja. Kwa mẽmo na ka mẽ ri mẽ ixkamã ano puma ho akuhê? Xà wa ixàhpumunh tÿx xà ho na pa wa ho mex? Nà ja kot anhÿr kêt. Rÿ xà wa ixte Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ixpaja o na pa wa ho mex? Nà mãânēn ja kot anhÿr kêt. ¹³⁻¹⁷ Mē ate omunh xwÿnhnta Jejus tãm kot ho mex kēnã. Kot amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr tÿx jakamã nhũm akupÿm ho mex ka mẽ omu.

—Finat Apraãw nê Ijak nê Jako mẽ hkwyjaja kot hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa xwýnh pê Tĩrtũmja. Tãm na pre akupỹm Kra Jejus o htĩr nê mex o mex ã harê. Mẽ ate hã axamnênh nhũm mẽ kot hpĩr xwýnhhta. Pahihti Pirat kot kãm urer kaxyw tã ka mẽ nê kãm akapêr kãm axihtýx nê. Nom Jejus tãm kot amnhĩ nhĩpêx o pa xwýnh na pre. Na pre hte amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho pa htã ka mẽ axtem nê hkaga. Nhũm pahihti Pirat mẽ ate kot kãm urer kêt ã axihtýx nhũm kãm urer kêt nê õ pôristi mã kugõ nhũm mẽ amã kupĩ. Mẽ kajaja mẽ amã hprãm xà hkôt mẽ amã kupĩ. Tĩrtũm kot mẽ pahwýr mênhtã ka mẽ axtem nê apĩ.

—Nom mẽ ate kêp Tĩrtũm Kra hã omunh kêt jakamã na ka prem ã hipêx anê. Mẽ kot mẽ ato amnhĩptar xwýnhjê mẽ na ka prem amarĩ apĩ. Na prem mẽ axamnênh xà hkôt mẽ amã pĩ kahpa hã kunhõ nê ã hpĩr anê. Kêp akupỹm mẽ pahto mẽ pahtĩr xwýnh tã ka prem axtem nê apĩ. No nhũm Tĩrtũm akupỹm ho htĩr pa prem akupỹm htĩr kãm omũ.

18 —Amnepêem Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwýnhjaja na prem Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnhja kukamã tanhmã harênh to nê hã kagã nê mẽ kãm harênh o pa. Kot amnhĩ xà htýx kãm hamak kãm htykja kukamã nhũm pre htem harênh o pa. Tã ã Tĩrtũm kot kukamã harênh anhỹr xãja kôt ka mẽ

ã hipêx anê nê apĩ.

19 —Jakamã kwa mẽ tee ri mẽ ate amnhĩ tomnuj ã amnhĩ pumu nê tokyx hkaga. Hãmri nê amnhĩ to Tĩrtũm wý kê mẽ anê mẽ ate amnhĩ tomnuj piitã amnhĩ katut kôt rênhtã pa. 20 Hãmri nê mẽ ato mex nê ka mẽ kukwak ri akĩnh nê ajamakêtkati nê axamnhiix ri apa. Koja nhỹrmã akupỹn mẽ pahwýr Jejus mẽ. Ra kot mẽ pakaxyw ãm kênã.

21 —Nom koja tokyx akupỹn wrýk kêt nê. Koja kormã kaxkwa kamã pa rãhã nhũm Tĩrtũm akupỹm kot mẽmoj piitã ho mex par mẽ nhũm rĩ kormã akupỹn mẽ pahwýr wrý. Amnepêem Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o pa xwýnhjaja kot ja kukamã harênh nê hã kagã xà hkôt.

22 —Na pre finat Mojes haxwýja Tĩrtũm nhỹ hã mẽ pahpãmjê mã tanhmã ja jarênh to nê harênh o:

Koja nhỹrmã mẽ panhõ Pahi Maati Tĩrtũmja te kot ra mẽ akaxyw pa ixãmja pyrã nê axte mẽ panhĩõ xãm. Mẽ panhĩõ koja. Koja nhỹrmã inhmýr pê mõn pøj nê mẽ amã Tĩrtũm kapêr jarênh o pa. Ka mẽ kapêr ma nê mar týx nê kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

23 Koja mẽhõ kuma nê ãm kuma nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê nhũm Tĩrtũm tee ri ja hã omu nê kêp hkra hkêt ã harênh kurê kumrêx. Anê.

24 Æ na pre finat Mojesja mẽ kãm Jejus kukamã ujarẽnh anẽ. No ãm tapxipix na pre ã harẽnh anhÿr kêt nẽ. Tĩrtũm nhÿ hã mẽ kapẽr o mẽ pa xwÿnh piitã na prem ã mẽ kãm harẽnh anhÿr o pa. Kot harẽnh o pa xwÿnh kot wa finat Sãmuewja nẽ hkõt mẽ hkwÿjê piitã ã Jejus kukamã hkwÿjê mã harẽnh anhÿr o pa.

25 –Tã mẽ pahpê mẽ hkamrô hkwÿ na pu mẽ. Mẽ pahpê mẽ hkanrêhã mẽ htãmnhwÿy. Mẽ pakaxyw na pre Tĩrtũm ã mẽ kãm kapẽr anẽ. Nẽ Kraja kukamã finat Apraãw mã kãm:

Koja nhÿrmã akanrêhã atãmnhwÿjê hõ pyka piitã hkõt mẽ piitã mẽ ho mex o pa nhũm mẽ kukwak ri mex kumrêx nẽ ri pa. Anẽ.

26 Æ kot Kra hkukamã harẽnh anhÿr tã mẽ pakumrêxjê hwÿr na pre kumẽ. Kot mẽ pahto mex nhũm mẽ pahte amnhĩ tomnuj kaga kaxyw nhũm mẽ pahpê Ijaew kumrêxjê hwÿr kumẽ. Anẽ.

Nhũm pre ã Simãw Pêtreja hte grã xwÿnh pumunh o mẽ kuhê xwÿnhjê mã ujarẽnh anẽ.

4

Simãw Pêtre mẽ Juãw wa kot mẽ àptàr tũmjê mã kapẽr ã wa harẽnh

Rukre 21.12-13

1-4 Nhũm Simãw Pêtre mẽ Juãw wa arĩ mẽ kãm Tĩrtũm kapẽr jarẽnh o wa xa nẽ mẽ kãm:

–Nà na pre Jejus ty nhũm Tĩrtũm akupÿm ho htĩr. Tã kot akupÿm ho htĩr jakamã koja nhÿrmã urak nẽ akupÿm mẽ htyk xwÿnh piitã mẽ ho htĩr pa. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kot wa mar o kuhê xwÿnh kwÿjaja wa kuma nẽ wa hkõt hamaxpêr nẽ wa urà nẽ Jejus kõt amnhĩ xunhwÿ. Jakamã nhũm ra mẽ kot Jejus kõt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja ohtô rax kumrêx. Ra mẽ kêp 5.000.

Hãmri nhũm axtem mẽ hkwÿjaja wa hwÿr mra nẽ wa mar o kuhê. Mẽ õ patre nhõ pôristi krãhtũm mẽ Satusew nhõ xwÿnh kwÿjê mẽ nhũm mẽ ma Simãw Pêtre mẽ Juãw wa hwÿr mra nẽ tee ri wa kot mẽ ahkre hã wa mar o kuhê. Nẽ mẽ kãm akupÿm mẽ htĩr jarẽnhja ma nẽ wa kamã gryk nẽ. Satusew nhõ xwÿnhjaja na pre htem akupÿm mẽ htĩr kõt hamaxpêr kêt jakamã nhũm wa akupÿm mẽ htĩr jarẽnh mẽ tee ri wa kuma nẽ hamaxpêr punuj nẽ wa kamã gryk kato. Hãmri nẽ wa hã amÿnê nhũm mẽ wa unê nẽ ma wa o tẽ nẽ mẽ hagiênh xà kamã wa haxà. Ra myt grire nhũm mẽ wa haxà. Wa kot mẽ hagiênh xà kamã hã apkati nhũm rĩ kormã mẽ kot ujarẽnh ã tanhmã wa ho kaxyw.

5-6 Tã nhũm apkati nhũm mẽ ohtô nẽ wa ujarẽnh ã wa mar kaxyw Jerujarẽ kamã axpên wÿr akuprõ. Ijaew pigêtjaja nẽ mẽ àptàr tũm kwÿjaja. Nẽ mẽ kot finat Mojes kapẽr o mẽ ahkre ho

mě pa xwýnhjaja. Ně mẽ õ patre maati Anas mẽ hkwyja. Ně Ijaew nhõ juisti Kajpas mẽ Juaw õ mẽ Aresanja. Nhũm mẽ kot Simaw Pêtre mẽ Juaw wa mar kaxyw axpên wýr akuprõ. ⁷ Hãmri nê wa hã karõ nhũm pòristi wa hwýr tẽ nê wa haprõ nê ma mẽ hwýr wa o tẽ nê wa ho axà nê mẽ kutã wa ýr nhũm wa nhỹ. Hãmri nhũm mẽ wa omu nê wa kãm:

—E mẽ inhmã amnhĩ jarẽ. Mẽhõ xàhpumunh xà ho na ka pre wa hte grã xwýnhta ho mex? Mẽhõ na pre hwýr war amẽ ka wa ho mex? Anẽ.

⁸ Hãmri nhũm Simaw Pêtre mẽ kãm awjarẽ. Tirtũm Karõ kot kãm hamaxpër o hihtýx jakamã nhũm ý hã Ijaew pigêtjê mẽ mẽ aptar tũmjê mã awjarẽ nê mẽ kãm:

⁹ —Tõe mẽhõ kot ho mex xwýnhja ã mẽ ate wa ixkukjêr ¹⁰ jakamã kot paj mẽ amã harẽ ka mẽ ixte harẽnhja ma. Wa ixpyrà nê mẽ apê Ijaew kêr ka mẽ wa ixkapër mar týx nê. Jejus Kris pê Najare nhõ xwýnhta. Mẽ ate hpĩr nhũm Tirtũm kot akupým ho hũr xwýnhta. Tãm na pre àhpumunh týx o akupým hte grã xwýnhta o mex. ý hã ixte kaxyw kãm ixkapër nhũm tãm akupým ho mex. ¹¹ Tirtũm kot mex o mex ã harẽnh nê mẽ pakaxyw ãm tã ka prem axtem nê hkaga. Nom Tirtũm kapër ã kagã htũm kot ra mẽ akukamã ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhýr ã mẽ ajarẽnh nê mẽ ajarẽnh kot:

Mẽ kot kên o amnhĩm òrkwy nhĩpêx kaxyw nê nhýri kên maati pumu nê htýx omnuj ã hkamnhix nê hkaga. Mẽ kot hkaga htã nhũm Tirtũm mẽ kurom mex o kot kên piitã hakrenh par ã omunh kurê kumrêx.

Anhýr o kot mẽ ajarẽnh. Te mẽ ate kên maati kaga xwýnh ã mẽ ajarẽnh pyrãk. Tã ka mẽ ã mẽ kot mẽ akukamã mẽ ajarẽnh anhýrja kôt te mẽ ate kên maati kaga pyrà nê Jejus kaga nê apĩ. Tirtũm kot amnhĩm mex o mex ã omunh nê harẽnh tã ka prem axtem nê hkaga. ¹² Tapxipix na hte mẽ panê mẽ pahte amnhĩ tomnuj rê. Mẽhõ koja uràk nê àhpumunh týx o mẽ panê kurê? Mẽhõ koja ahpýnhã pyka piitã hkôt uràk nê ã mẽ panhĩpêx mex anẽ? Nã ãm amrakati kumrêx. ãm Jejus pix. Tapxipix na pre Tirtũm ja kaxyw ãm jakamã tapxipix na kêp mẽ pahkaprĩ xwýnh maati. Anẽ.

¹³ Nhũm pre ã Simaw Pêtreja mẽ kãm kapër anẽ. Hãmri nhũm mẽ amnhĩ jaêr pê kuma nê axpên mã:

—Kwa wa kãm mẽ pahpyma wa hã hkwy jêt kêt kumrêx. Te ri wa htýx ri wa pa pyrãk tã wa hamaxpër týx kumrêx. Mãn wa kêp Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnh kwý jakamã na wa ã kapër anẽ nã? Anẽ.

¹⁴ Hãmri nê tee ri kot tanhmã mẽmoj tã wa kãm àkjêr to hkukamã hamaxpër. No nhũm hte grã xwýnh ra kot

mě hwÿr àr nē Simāw Pêtre wa kuri mex nē ãm nhũm mẽ kot no ho omunh jakamā wa kām àkjêr kêt nē. ¹⁵ Hāmri nē wa kām anē nhũm wa mẽ kêp kato nē kapôt ã xa nhũm mẽ tanhmā wa kām nē kaxyw wa hã axpên ma nē axpên mã:

¹⁶ –Kwa tanhmā kot puj mẽ wa ho? Ra jar Jeru-jarē kamā mẽ piitā mẽ kot akupÿm hte grà xwÿnhhta mex ã wa omunh kênã kot puj kêt mẽ kām wa kot ho mex hkêt ã wa harē. ¹⁷ Tã mẽ kot harēnh o hprôt pymaj kot puj mẽ axte Jejus jarēnh o pa nē wa hkurê. Kê hte grà xwÿnh jarēnhja ãm jar mẽ pakamā hapêx. Nà kot puj mẽ ã wa kām karō anē. Anē.

¹⁸ Nhũm mẽ wa hã axpên mar pa hāmri nē akupÿn wa hã karō nhũm wa akupÿn mẽ hwÿr axà nhũm mẽ wa kām:

–E Simāw Pêtre mẽ Juāw wa. Wa māmri ma tē. Nom kêr ka wa mẽ ixkapêr mar kumrêx. Kêr ka wa axte ri tanhmā mẽ kām Jejus jarēnh to ho ri apa hkêt nē. ãm kwarĩ ho kwarĩ. Anē.

¹⁹ Hāmri nhũm wa tee ri mẽ kuma nē mẽ kām:

–Nà Tirtũm tãm kot ja hã wa inhmā karō kênã kot pa kêt wa mẽ akapêr ma nē harēnh o ixpa hkêt nē. ²⁰ Na pa pre wa Jejus kôt ri ixpa nē xatã kot tanhmā amnhĩ nhĩpêx to hã omunh o hkôt ixpa. Nē xatã tanhmā mẽ ahkre hto hã mar o hkôt ixpa. Nē akupÿm htĩr kām omu. Jakamā tanhmā kot pa wa amnhĩ to nē mẽ kām ja jarēnh kêt nē? Nà kot pa wa mẽ

akapêr mar xa hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr hkêt nē. Anē.

²¹⁻²² Hāmri nhũm mẽ kuma nē tee ri mẽ kot tanhmā wa ho kaxyw. Te grà xwÿnhhta hte grà nē hkrĩ ho hã amgrà pé 40 tã ra akupÿm mex nhũm mẽ piitā ja hã omu nē hã axpên mã Tirtũm mex o mex ã harēnh o ri pa. Jakamā nhũm mẽ utàr xwÿnhjaja mẽ kuma nē kām mẽ uma nē. Hāmri nē mẽ umaj tanhmā Simāw Pêtre mẽ Juāw wa ho hkêt nē. ãm axte wa kot Jejus jarēnh o pa nē wa kām kapêr kām hihtÿx nē wa hano nhũm wa ma tē.

Mẽ kot amnhĩ to Tirtũm wÿr ã mẽ harēnh

Matêwre 18.19-20

²³ Tã nhũm Simāw Pêtre mẽ Juāw wa ma akupÿm Jejus kôt htō nē htōxjê hwÿr wa tē nē mẽ kām amnhĩ jarē. Nē pa-tre krãhtũmjê mẽ mẽ ãptàr tũmjaja kot Jejus kapêr jarēnh nē wa hkurê kamā hihtÿxja nhũm amnhĩ tã mẽ kām mẽ harē. ²⁴ Hāmri nhũm mẽ wa kuma nē amnhĩ to Tirtũm wÿr kurê kumrêx nē kām:

–Pa Pahi Maati? Nà mẽmoj piitā ho akator xwÿnhhta na ka. Na ka pre kaxkwa ho akato nē pyka ho akato nē gô xujanār o akato. Hāmri nē kamā mẽmoj piitā ho akator pa. ²⁵⁻²⁶ Amnepêm na pre mẽ inhĩgêt Tawija amā tanhmā amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Nē Akarō nhÿ hã akapêr kwÿ jarē nē hã kagà. Nē kagàja kamā mẽ kot Pahihti Jejus kutā amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê jarē nē mẽ hã kagà. Mẽ hkukamā mẽ hã kagà nē mẽ hã kagà ho:

Měmo mỳrapê na prem Ijaew
kêt xwỳnhjaja Tĩrtũm
kutã amnhĩ xunhwỳ?

Ně Ijaew haxwỳja. Měmo
mỳrapê na prem htỳx ri
hamaxpěr o ri pa?

Ně pyka piitã hkôt pahijaja
na prem Pahi Maati
kutã amnhĩ xunhwỳr
pa.

Ně kot mẽ pakaxyw ãm
xwỳnh Jejus Krisja
nhũm mẽ mǎǎnẽn kutã
amnhĩ xunhwỳr pa.

Ně mẽ kot hpĩr kaxyw mẽ
kãm hã amỳnê.

Kwa mẽmo mỳrapê na prem
axtem nê ã amnhĩ
nhĩpêx anê? Anê.

Ã na pre finat Tawija Akarõ
nhỹ hã mẽ harê nê hã kagã
anê Tĩrtũm. ²⁷ ãm hãmri na
pre mẽ hkukamã mẽ hã kagã.
Ra mẽ kot ã amnhĩ nhĩpêx
anhỹr kênã. Krĩ ja kamã na
prem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr
kaxyw axpẽn wỳr akuprõ.
Pahi Erox nê pahi Põn Pirat
nê mẽ ixkwỳjaja nê mẽ kêp
Ijaew kêt xwỳnhjaja axpẽn
wỳr akuprõ nê Akra Jejus
kutã amnhĩ xunhwỳ nê mẽ
kot hpĩr kaxyw hã amỳnê.
Kot tãm amnhĩ nhĩpêx o pa
nhũm ate mẽ ixkaxyw ãm
xwỳnhja nhũm mẽ axtem nê
kutã amnhĩ xunhwỳ.

²⁸ —Nom amnepêm kormã
mẽ ixkêt ri na ka pre mẽ
hkukamã ã mẽ kot amnhĩ
nhĩpêx anhỹr ã mẽ omu. Mẽ
kot tanhmã apê Akra Jejus to
nê hpĩrta kukamã ka pre hã
mẽ omu. Tã mẽ ixwỳr amê
nhũm prem kupĩ. No ãm aja-
maxpěr xà hkôt.

²⁹ —Tã ka mẽ omu. Na mẽ
Jejus ã mẽ ixkamã gryk tỳx
nê tanhmã hã mẽ ixto kaxyw.
Jakamã kot kaj mẽ ixpê amã
tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho
ixpa xwỳnhjaja ka tanhmã mẽ
ixkrã hto pa mẽ inhmã mẽ
uma hkêt nê mẽ hkôt ixpa
ho ixpa. Mẽ kot tanhmã mẽ
ixto hã mẽ ixkagrõnh tã pa
mẽ inhmã mẽ uma hkêt nê
ixamnhĩx ri ixkĩnh nê ri ixpa.
Ně anhỹ hã mẽ kutã amnhĩ
to htỳx nê arĩ mẽ kãm akapěr
jarênh o ri mẽ hkôt ixpa. Mẽ
kot Jejus ã tanhmã mẽ ixto
htãã.

³⁰ —Akra Jejus mex o mex
jakamã kot paj mẽ àhpumunh
tỳx xà ho tanhmã mẽ piitã mẽ
ho mex to ho ri mẽ hkôt ixpa.
Mẽ à xwỳnhjaja akupỳm mẽ
o mex. Nê mẽ kot aa mẽmoj
pumunh kêt kwỳ ho anê. Kê
mẽ omu nê axàhpumunh o
axàhpumunh ã apumunh mex
kurê kumrêx. E ãm ja pix na
ra hapêx. Anê.

³¹ Nhũm prem ã amnhĩ to
Tĩrtũm wỳr anê. Puh nhũm
ixkreja mẽ kãm htertet tỳx
nê nhũm Tĩrtũm Karõ axte
tanhmã mẽ hkrã hto nhũm
mẽ ý hã kãm mẽ uma hkêt nê.
Ãm amnhĩ to htỳx nê mẽ kãm
Tĩrtũm kapěr jarênh rãhã ho ri
mẽ hkôt pa.

*Jejus kwỳjaja tanhmã kot
axpẽn nhĩpêx to hã mẽ harênh
Atre 2.42-47*

³²⁻³³ Nhũm Jejus nhỹ hã mẽ
ahkre ho mẽ pa xwỳnh maati-
jaja. Na pre Tĩrtũmja mẽ
ho mẽ kãm ma hkêt jakamã
nhũm pre htem akupỳm Jejus
htĩr kôt mẽ kãm harênh o ri

mě hkôt pa. Nhũm Tĩrtũm mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnh piitã mẽ kutã nojarêt rãhã ho pa nhũm mẽ ra ohtô rax nẽ. Nẽ mẽ kãm axpẽn to mex pix prãm o ri axpẽn kôt pa. Mẽ ohtô htã te mẽ tipxi pyrãk. Nẽ axpẽn pẽ mẽmoj to õxy hkêt nẽ. Na pre htem axpẽn mã mẽ hikukrêx nẽ mẽ apkur xà jarênh o: “Inhõ pix kêt mẽ pahpiitã mẽ panhõ na.” Anhỹr o ri mẽmoj tã axpẽn kutã nojarêt o ri pa. No kêt axpẽn mã mẽmoj jarênh o: “Tk. Nà ãm inhõ pix na.” Anhỹr o harênh kêt nẽ. 34-35 Na pre htem tõhã õ ixkre hõ ho wẽnê. Rỳ õ pyka hkwy ho wẽnê nẽ kàxpore jamỳ nẽ ma o mra nẽ Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjê mã kugõ nhũm mẽ hamỳ nẽ mẽ kêp amrakati xwỳnhjê mã ho anhrã. Hãmri nhũm mẽ amnhĩm hamỳ nẽ ho amnhĩm awjaprô. Jakamã na pre hte mẽ hkwyjaja kãm prãm nẽ ri pa rỳ ê hkêt nẽ ri pa hkêt nẽ.

36-37 Jujere na pre ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nẽ mẽ kaxyw õ pika hkwy ho wẽnê. Hãmri nẽ kàxpore py nẽ o tẽ nẽ Jejus nhỹ hã mẽ ahkre xwỳnh maatijê mã kugõ. Jujereja Ijaew nhõ patre ho ajuta xwỳnh na pre. Gô hipôk pẽ Sipre kamã na pre kato. Kêp Jujere htã no nhũm Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja na prem kãm: “Panãpe” Anẽ. Mẽ kapêr kãm Panãpeja te kêp “mẽ hamaxpêr o mẽ hihtỳx o pa xwỳnh” anhỹr pyrãk. Jakamã nhũm õ pika hkwy

ho wẽnê nẽ kàxpore py nẽ o tẽ nẽ Jejus nhỹ hã mẽ ahkre xwỳnhjê mã kugõ nhũm mẽ kupy nẽ mẽ kêp amrakati xwỳnhjê mã ho anhrã.

5

Ananĩs mẽ Sapire wa kot amnhĩ to hêx ã wa harênh Karatas 6.7; Eprêw 10.26-31

¹ Tã nhũm Ananĩs mẽ hprõ Sapire wa Jujere jarênh ma nẽ urak nẽ õ pyka hkwy ho wẽnê. ² Hãmri nẽ kàxpore py. Nom na pre wa ra hã axpẽn ma. Jakamã nhũm Ananĩs Jujere kĩnhã kàxpore hkwy pix py nẽ o tẽ nẽ Jejus nhỹ hã mẽ ahkre xwỳnh maatijê mã kugõ. Nom katat kôt mẽ kãm õr ã amnhĩ jarênh kêt nẽ. Kot kàxpore ho pikjêr nẽ amnhĩm hkwy ho àrik ã amnhĩ jarênh kêt nẽ. ãm mẽ kãm amnhĩ jarênh o hêx. Te piitã õr par pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nẽ mẽ kãm:

—E ota ixkàxporeta. Na pa wa inhõ pika hkwy ho wẽnê nẽ kàxpore hpy nẽ hpãnhã Jujere pyrã nẽ man mẽ awỳr piitã o tẽ. Anẽ.

³ Hãmri nhũm Simãw Pêtre ra ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omu hãmri nẽ kãm:

—Tk. Kwa mon ka axtem nẽ Satanasti kapêr ma nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx nẽ te akàxpore piitã õr pyrãk ã amnhĩ to axêx anẽ? Te ate piitã õr pyrãk tã no ãm hkwy pix gõ. Hêxta waa nẽ. Na ka axtem nẽ Tĩrtũm Karõ mã akàxpore nhõr par o axêx. ⁴ Anhõ pyka kênã. Nẽ hpãnhã kàxporeja anhõ kênã. Kot kaj amã

tanhmã ho hprãm xà hkôt mãmri tanhmã ho. Amã piitã ho axãrĩkprãm nẽ mãmri piitã ho arĩk. Rỳ amã hkwỳ hpix nhõr prãm nẽ mãmri hkwỳ pix gõ. No ri ate õr par pyrãk o amnhĩ to axêx kêt nẽ. Te ate mẽ inhmã pix mã axêx pyrãk nom mẽ inhmã pix mã hkêt. Na ka mãânẽn te Tirtũm mã axêx pyrãk. Anẽ.

⁵⁻⁶ Nhũm pre ã Simãw Pêtre Ananĩs mã kapêr anẽ nhũm kuma nẽ pykap tẽm nẽ htyk kurê kumrêx. Hãmri nhũm mẽ ãptar nywjaja hwỳr tẽ nẽ kupêxê ho hkupu nẽ kumỳ nẽ ma o tẽ nẽ haxà. Hãmri nhũm mẽ kot ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã harênh mar xwỳnhjaja tee ri harênh ma nẽ kãm ma htỳx nẽ.

⁷ Tã nhũm ra hã ahtũm nẽ. Ra hã 3 ore nẽ hapêx nhũm Ananĩs prõ Sapireja htỳx hamakêtkati nẽ mẽ hwỳr tẽ nẽ axà. Kormã mjên htyk ã harênh mar kêt nẽ hamakêtkati nẽ hkĩnh nẽ mẽ hwỳr tẽ nẽ axà. ⁸ Hãmri nhũm Simãw Pêtre omu nẽ hêx rom hkukja nẽ kãm:

—Pa? E kwa inhmã mẽmoj jarê. Tanhmã na prem war anhõ pykaja pãnhã war amã amnhĩrer to? Xà ãm hãmri na amjên mẽ inhmã harê nà? Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ mjên pyrã nẽ kãm ho hêx nẽ kãm:

—Ïy. ãm hãmri kot amã harênh kênã. Anẽ.

⁹ Hãmri nhũm Simãw Pêtre tee ri kuma nẽ kãm:

—Tk. Hêxta waa nẽ. Kwa mon ka war ajamê war akãxpore ho te Tirtũm mã axêx pyrãk? Mãn ka wa

ajamaxpêr o: “Koja Tirtũm ja hã wa ixpumu nẽ ãm hã wa ixpumu nẽ tanhmã hã wa ixto hkêt nẽ.” Anhỹr o mãn ka wa ajamaxpêr nà? Nom na ka wa ãm kãm axêx kaprỳ. Oněj ra mẽ kot amjên jaxar xwỳnhjaja akupỳn hpõx o mra. Koja mẽ anhĩpêx o te hipêx pyrã nẽ mãânẽn ato tẽ nẽ ajaxà ka rĩ amnhĩ pumu.

¹⁰ Anẽ nhũm kuma nẽ mjên pyrã nẽ pykap tẽm nẽ htyk kurê kumrêx. Hãmri nhũm mẽ kot mjên jaxar xwỳnhjaja mra nẽ mẽ hwỳr agjê nẽ omu nhũm ra htyk mex nẽ nõ nhũm mẽ kumỳ nẽ ma o tẽ nẽ mjên nhĩhkõ hã haxà. ¹¹ Hãmri nhũm mẽ piitã wa harênh ma nẽ kãm ma htỳx nẽ. Mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê mẽ amarĩ ri mẽ pa xwỳnhjaja nhũm mẽ tee ri wa hkukamã hamaxpêr o kãm ma htỳx kumrêx.

Mẽ kot aa mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr ã mẽ harênh

Makre 16.17-20; Atre 19.11-12

¹²⁻¹⁴ Na pre hte Jejus kôt mẽ kot amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja xatã Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwỳr akuprõ. Mẽ kot ixkre nhĩkjê mã: “Pahi Sarumãw nhõ” anhỹr xwỳnh jarênhja wỳr nhũm pre htem akuprõ. Nhũm mẽ piitã kãm mẽ hkĩnh nẽ mẽ ohtõ nẽ mẽ hkôt akuprõ nẽ mẽ urãk nẽ Jejus kôt amnhĩ xunhwỳ. Mênijaja nẽ mẽmyjaja. No nhũm mẽ hkwỳja Ananĩs mẽ Sapire wa kot amnhĩ nhĩpêxja mã hamaxpêr nẽ kãm mẽ hkôt

mrar pyma nê. Kãm mẽ hkĩnh tã kãm mẽ hkôt mrar pyma nê.

Nhũm pre hte Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr o ri mẽ piitã mẽ hkôt pa. ¹⁵ Jakamã nhũm pre htem mẽ à xwỳnhjê jamỳ nê ma mẽ hwỳr mẽ o mra nê Simãw Pêtre kutêp pry kamã mẽ haxwỳ nê mẽ kãm:

—E mẽ jar anhĩkwỳ. Kê Simãw Pêtre ja kôt mẽ ajãnh tẽ nê mẽ akupênh o akupỹm mẽ ato mex rỳ nhũm hkarõ pix mẽ atã harir ka mẽ akupỹm amex japêr.

Anhỹr o mẽ kãm kapêr hãmri nhũm mẽ kupĩp kãm kutêp hikwỳ. ¹⁶ Nê Jerujarê pu hã krĩ hkwy kamã. Mẽ à xwỳnhjaja nê mẽkarõmnuti kot tanhmã mẽ ho xwỳnhjaja nhũm pre htem mẽ hamỳ nê ma mẽ ãhkrep mẽ o mra nhũm mẽ piitã akupỹm mex pa.

Mẽ kot Jejus kwỳjê jagjênh ã mẽ harênh

Rukre 21.12-15; Juãw 15.26-27; Atre 4.1-22

¹⁷ Tã nhũm mẽ õ patre maati mẽ hkrãmnhwỳ Sat-usew nhõ xwỳnhjaja tee ri akupỹm mẽ mex ã mẽ harênh ma nê axpên mã:

—Tk. Kwa na mẽ ra ohtõ nê Jejus gryk ã mẽ pahte mẽ ahkre kaga nê ãm hkôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Anê.

Hãmri nê Jejus nhỹ hã mẽ ahkre maati xwỳnhjê kamã gryk nê ra tanhmã mẽ ho kaxyw. ¹⁸ Hãmri mẽ unê nê mẽ hagjê nhũm mẽ hagjênh xà kamã hkrĩ hpa.

¹⁹ Tã nhũm kamàt nhũm Tĩrtũm kapêr o mẽ wrỳk xwỳnhja ma mẽ hagjênh xà hwỳr mẽ hwỳr wrỳ nê mẽ hwỳr axà nê mẽ kãm hakwakre kahê xà mẽ nê mẽ kator pa. Hãmri nê mẽ kãm:

²⁰ —E mẽ ma akupỹm Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwỳr mra nê axte mẽ kãm awjarê. Tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to nê Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx ã mẽ kãm hã karõ kê mẽ ama. Anê.

²¹ Hãmri nhũm mẽ kuma nê ma akupỹm hwỳr hapêx kurê kumrêx. Nhũm myt kator o mõi mẽ nhũm mẽ hwỳr agjê nê mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o kuhê.

Tã nhũm mẽõ patre maati mẽ hkôt ri mẽ pa xwỳnhjaja amnhĩ wỳr mẽ ãptar tũm xwỳnhjê hwỳ nhũm mẽ piitã axpên wỳr pikuprõnh pa. Hãmri nê htỳx arĩ Jejus kwỳjaja mẽ hagjênh xà kamã mẽ hkrĩ hã mẽ hkamnhĩx nê amnhĩ wỳr mẽ hã karõ. ²² Nhũm põiристijaja ma kot mẽ haprõi kaxyw mẽ hagjênh xà hã ixkre hwỳr mra nê tee ri kamã mẽ hapêr nhũm mẽ kamã amrakati. Hãmri nhũm mẽ akupỹm mẽ pikuprõnh xwỳnhjê hwỳr hprõt nê mẽ kãm:

²³ —Nà na põiристи hkwỳjaja arĩ hakwakrem ixkre jamãr mex nhũm hakwakre arĩ kahê htỳx nê xa. Tã pa mẽ hwỳr agjê nê tee ri hkre kamã mẽ hapêr nhũm mẽ kamã amrakati kumrêx. Anê.

²⁴ Hāmri nhūm mẽ kuma nẽ tee ri hamaxpēr. ²⁵ Rôm nhūm ja mẽ hwỳr tẽn axàn mẽ kām:

—Kwa jãã mẽ ate mẽ hagjênh xwỳnhjaja na mẽ axte Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kamã mẽ ahkre ho kuhê pa ham mẽ omu nẽ mẽ kurũm tẽ. Anẽ.

²⁶ Hāmri nhūm patre nhõ pōristi krãhtũmja kuma nẽ mẽ hwỳr pōristi hkwy rẽ nhūm mẽ ma mẽ hwỳr mra nẽ mẽ hwỳr agjê nẽ kê axte mẽ unẽ nẽ akupỹm mẽ o mra. Nom tanhmã mẽ ho hkêt nẽ. Mẽ kot hkôt ri mẽ pikamênh xwỳnhjê pymaj mẽ ho mex nẽ mẽ o mō. Nẽ mẽ hã axpẽn mã:

—Nà kot puj mẽ tanhmã mẽ ho nhūm mẽ ja hã mẽ pahpumu nẽ kẽn o mẽ pahkapê nẽ tanhmã amnhĩ to nẽ hã mẽ panhĩmex. Anẽ.

²⁷ Hāmri nẽ mẽ ho mex nẽ akupỹm mẽ o mōn mẽ hwỳr mẽ ho agjê nẽ mẽ pikuprõnh xwỳnhjê kutã mẽ hkrĩ. Hāmri nhūm mẽõ patre maatija mẽ kãm:

²⁸ —Kwa ra mẽ ixte Jejus kapēr jarênh nẽ mẽ akurê htã ka xep mẽ ãm mẽ inhma nẽ arĩ mẽ kãm harênh o ri apa. Nẽ jar Jerujarẽ kamã mẽ piitã mẽ kãm harẽ. Nẽ mẽ pajaja mẽ ixte Jejus pĩr ã ka mẽ ri mẽ kãm mẽ ijarênh o apa. Anẽ.

²⁹ Hāmri nhūm Simãw Pêtre mẽ kuma nẽ mẽ amnhĩ tã mẽ kãm kapēr nẽ mẽ kãm:

—Tỳ kot kaj mẽ Tĩrtũm kapēr kuhpa hã mẽ inhmã mẽmoj tã karõ pa mẽ ama nẽ ãm mẽ ama nẽ ãm Tĩrtũm kapēr pix ma nẽ hkôt ri amnhĩ nhĩpêx. ³⁰ Amnepêm

mẽ panhĩgêtjaja na prem Tĩrtũm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Tã ka prem axtem nẽ kêp mẽ kãm Kra Jejus ã amỹnê nhūm mẽ pĩ kahpa hã kunhõ nẽ kupĩ. Nom nhūm Tĩrtũm akupỹm ho htĩr ³¹ nẽ kêp mẽ panhõ Pahihti hã harẽ. Nẽ kêp mẽ pahkaprĩ xwỳnh mex ã harẽ. Hāmri nẽ ra amnhĩ ri ỹr nhūm ãhkõ hã mẽmoj piitã ho amnhĩptar o hkrĩ. Nhūm kãm: “Koja Ijaew mẽ kot amnhĩ tomnuj kaga nẽ akôt amnhĩ xunhwỳ pa ja hã mẽ omu nẽ amnhĩ katut kôt mẽ kot amnhĩ tomnuj rênh pa nẽ mẽ ho ixkra.” Anẽ. ³² Tã mẽ pajaja mẽ ixte Jejus htyk nẽ akupỹm htĩr ã omunh mex jakamã na pa hte Tĩrtũm Karõ nhỹ hã ã mẽ amã harênh anẽ. Karõja na pre Tĩrtũm mẽ ixte hkôt amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjê hwỳr kurẽ nhūm mẽ ixwỳr wrỹ nẽ mẽ ixkarõ mã agjê. Tã ỹ hã na pa htem ri ã harênh anhỹr o ri mẽ akôt ixpa. Anẽ.

³³ Hāmri nhūm mẽ kuma nẽ mẽ kamã gryk tỳx nẽ. Nẽ mẽ kãm mẽ himex prãm nẽ mẽ kãm mẽ hã amỹnê.

³⁴ Hāmri nhūm Kamariewtija tee ri ja hã mẽ omu hāmri nẽ kãnhmã xa nẽ Jejus nhỹ hã mẽ ahkre xwỳnh maatijê xyr pê hkwyjê mã kapēr. Parijew nhõ xwỳnh na pre. Nẽ kêp Tĩrtũm kapēr ã kagã htũm o mẽ ahkre ho pa xwỳnhjê hõ na pre. Nhūm mẽ piitã kãm hkĩnh nẽ. Jakamã nhūm kãnhmã xa nẽ pōristi mã anẽ nhūm mẽ amnhĩ nẽ Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ

pa xwÿnhjê kator nhũm mẽ kapôt ã kuhê. ³⁵ Hãmri nhũm Kamariewtija mẽ nê tanhmã mẽ kãm kapêr to nê mẽ kãm:

—E ixkwÿjaja. Kwa kêr pu mẽ tanhmã mẽ ho hkukamã pajamxpêr mex nê. ³⁶ Mãn arĩ mẽ ate finat Tetastija jarênh ã anohtÿx nê ho apa japêr. Mytwrÿ hõ hã na pre mẽ kãm amnhĩ to rax ã amnhĩ jarênh o pa. Hãmri nhũm hkôt ri mẽ pa xwÿnhjaja ohtô nê. Mẽ kêp 400. Tã nhũm prem mẽ kêp Tetasti pĩ nhũm hkôt ri mẽ pa xwÿnhjaja axpên pê anhgrà nê ma hapêx.

³⁷ —Tã nhũm mẽ kot mẽ pi-itã mẽ ho kôta xà hã arĩgroja ã nhũm Garirej nhõ xwÿnh pê finat Jut haxwÿja hkôt mẽ pa xwÿnhjaja ohtô nê. Tã nhũm mẽ mãânên mẽ kêp kupĩ nhũm hkôt ri mẽ pa xwÿnhjaja haxwÿja axpên pê anhgrà nê ma hapêx.

³⁸ —Jakamã kwa pu mẽ tanhmã jajê ho hkêt nê. Pu mẽ ãm mẽ omu. Koja mẽ amnhĩ krã hkôt ã ujarênh anhÿr o pa japêr hã koja Tetasti mẽ Jut wa hkôt pa xwÿnhjê pyrã nê tokyx axpên pê anhgrà nhũm Jejus jarênh o paja hapêx o hapêx. ³⁹ Nom koja mẽ ãm hãmri Tirtũm nhÿ hã ã mẽ ahkre ho pa anhÿr japêr hã kot puj mẽ tee ri ja ho pajapêx mã. Jakamã kwarĩ. Kot puj mẽ tanhmã mẽ ho nê te mẽ pahte Tirtũm kutã amnhĩ xunhwÿr pyrãk. Anê.

Nhũm pre ã Kamariewti Jejus nhÿ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwÿnh maati-jê xyr pê hkwÿjê

mã kapêr anê. ⁴⁰ Hãmri nhũm mẽ kuma nê kãm:

—Tÿ nà ãm hãmri na ka ã akapêr anê. Kot puj xep mẽ tanhmã mẽ ho hkêt nê. Anê.

Hãmri nê akupÿn mẽ hã karõ nhũm mẽ akupÿn mẽ hwÿr agjê. Hãmri nhũm mẽ pôristi mã mẽ hã amÿnê nhũm mẽ htak. Hãmri nhũm mẽ aptar tũmrejaja mẽ kãm:

—E mẽ mãmrĩ ma akupÿm mra. Nom kêr ka mẽ axte mẽ kãm Jejus kapêr jarênh o ri apa hkêt kumrêx. Anê.

⁴¹ Hãmri nhũm mẽ kãm ure nhũm mẽ ma mra. Kĩnh nê ma mra nê axpên mã:

—Nà kwãr mẽ Jejus ã mẽ pahtak nê tanhmã hã mẽ pahto. Kwãr mẽ mãmrĩ ã hã mẽ pahto anê. Kot pu mẽ hkaga hkêt nê. Ra Tirtũm kot ja hã mẽ pahpumunh mex kênã.

Anhÿr o axpên mã kapêr o axpên jamaxpêr o hihtÿx mex o pa.

⁴² Hãmri nê arĩ apkati mẽ hkwÿjê mã Jejus kapêr jarênh o mẽ ahkre ho mẽ hkôt pa. Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kamã nê nhãm mẽ òrkwÿ kamã ri mẽ ahkre ho pa. Tirtũm kot mẽ pakaxyw Jejus xãm ã mẽ kãm harênh o ri mẽ hkôt pa.

6

Mẽ kêp mẽ mjên htyk xwÿnhjê jarênh

Wam Ximotre 3.8-9

¹ Tã nhũm mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja ohtô rax kumrêx o mō. Mẽ piitã kêp Ijaew no nhũm mẽ hkwÿjaja axtem Gres kapêr

o kapēr nhūm mē hkwỳjaja Ijaew kapēr o kapēr. Na pre hte Ijaew kapēr o kapēr xwỳnhjaja apkati mē mē kēp mē mjēn htyk xwỳnhjē mā mẽõ ho pa. No ãm mē piitã mē hipêx o axpēn pyrãk kêt jakamã nhūm Gres kapēr o mē kapēr xwỳnhjaja tee ri ã mē kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mē omu nē mē kamã gryk nē. Hãmri nē mē kãm:

—Kwa na ka htem amnhĩ kamã mē kēp mē mjēn htyk xwỳnhjē mā mẽõ ho rũnh nē agõ. No mē ixkamã jajē mā na ka htem ãm ho hkryre nē agõ. Kwa mē ri ã mē hipêx anhỹr kêt nē. Mē hipêx o axpēn pyrãk nã. Anē.

² Hãmri nhūm Jejus nhỹ hã mē ahkre xwỳnh maatijaja mē hã mē kapēr ma hãmri nē mē piitã mē ho akuprõ nē mē kãm:

—Kwa kēr ka mē ja hã axpēn mã axàkjēr kêt nē. E pu mē kot mē kēp mē mjēn htyk xwỳnhjē mã õ ho pa kaxyw mē akwỳjê rê. No mē pajaja kot paj ja ho anhỹr o ri ixpa hkêt nē. Kot pa mē anē nē Jejus kapēr o ri mē ajahkre hkêt nē nhūm ja mex kêt nē. Jakamã mē atõ kot kaj mē akatãt kôt mē kãm mē õ ho apa? ³ E mē amnhĩ kamã mē ho 7 nē mē arê pu mē kēp mē mjēn tyk xwỳnhjē mã õ ho pa kaxyw mē unhwỳ.

Tãm mē hamaxpēr xwỳnhjaja. Nē mē ate axpēn mã mē mex ã mē harēnh xwỳnhjaja. Nē Tĩrtũm Karõ nhỹ hã mē kot amnhĩ nhĩpêx o mē pa xwỳnhjaja.

Ã mē kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr xwỳnhjaja ka mē ho 7 nē arê pu mē kaxyw mē unhwỳ. ⁴ Nom mē pajaja kot paj mē akôt arĩ mē amã Tĩrtũm kapēr jarēnh o ri mē ajahkre pix tãnopxar o ri ixpa. Anē.

⁵ Hãmri nhūm mē kuma nhūm ja mē kãm mex nē. Nhūm mē ma mra nē axpēn mã hkwỳjê nhĩxi jarē hãmri nē mē ho 7 nē mē kurê. ã mē hixi kot anhỹr.

Estewãw. Estewãwja na pre Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa. Tĩrtũm Karõ kaxwỳnh mã àr nē ho amnhĩptãr jakamã nhūm pre hte tãm ri amnhĩ nhĩpêx o pa.

Nē kaxyw Firipti

nē Prokot

nē Nĩkanõ

nē Timã

nē Parmēnti

nē Nĩkoraw. Nĩkorawja krĩ pē ãxiok nhõ xwỳnh na pre. Kēp Ijaew kêt tã kãm Tĩrtũm kĩnh o pa. Tã ra mããnēn Kra Jejus kôt amnhĩ xãm.

⁶ Jakamã nhūm mē mē kēp 7tajê rê nē Jejus nhỹ hã mē ahkre xwỳnh maatijê hwỳr mē o mra. Hãmri nhūm mē omu nē mē àpēnh ã mē unhwỳr kaxyw mē hã ìhkra jaxwỳ nē mē ho Tĩrtũm wỳ. Hãmri nhūm mē kēp mē mjēn htyk xwỳnhjē mã mē õ ho pa nē mē piitã mē hipêx o axpēn pyrãk.

⁷ Tã nhūm mē ra ohtõ rax nē Tĩrtũm kapēr ma nē hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã nhūm Jerujarē kamã mē kot Jejus kôt amnhĩ

xunhwÿr xwÿnhjaja ra ohtô rax kumrêx. Nê mẽ õ patre hkwy haxwÿja ohtô nê mẽ uràk nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿ.

Mẽ kot Estewāw pynênh ã mẽ harênh

Rukre 21.14-15

8 Tã nhũm Estewāwja. Kot mẽ kêp mẽ mjên htyk xwÿnhjê mã mẽ õ ho pa xwÿnhjê hõja. Tĩrtũm kot kutã nojarêt mex jakamã na pre hte ÿ hã àhpumunh tÿx o aa mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri mẽ hkôt pa. ⁹Hãmri nhũm Ijaew kwÿjaja tee ri ja hã omu nhũm ja mẽ kêp omnuj tÿx nê nhũm mẽ hã kãm akir. Uràk nê mẽ kêp Ijaew nê Jerujarê kamã ri mẽ hkôt pa htã ahpÿnhã mẽ õ pyka. Mẽ kot kãm “Ripetat” xwÿnh kwÿ na pre mẽ. Nê ahpÿnhã mẽ õ krĩ.

Mẽ hkwyjaja kêp Sirên nhõ xwÿnh.

Nê mẽ hkwyjaja kêp Aresãn nhõ xwÿnh.

Nê mẽ hkwyjaja kêp Siris nhõ xwÿnh.

Nê mẽ hkwyjaja kêp As nhõ xwÿnh.

Ahpÿnhã mẽõ pika nê mẽ õ krĩ htã na prem Jerujarê kamã ri axpên kôt pa ho pa. Tã Estewāw kot ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa hã omu nhũm ja mẽ kêp omnuj tÿx nê nhũm mẽ hã kãm akir. ¹⁰No nhũm Tĩrtũm Karõ nhÿ hã hamaxpêr tÿx o mẽ kãm kapêr nhũm mẽ kuma nê tee ri kutã tanhmã kãm nê hprãm

kaprÿ. ¹¹Hãmri nê ma mra nê tanhmã ho hêx to kaxyw amnhĩ kwÿjê rê nê mẽ kãm hã amÿnê nê mẽ kãm:

—E kêr ka mẽ krĩ nhõ xwÿnhjê mã Estewāw o axêx nê tanhmã mẽ kãm ho akapêr punuj to ho ri mẽ hkôt apa. Kê mẽ ama nê kamã gryk kato. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê pa mẽ hpãnã mẽ amã amnhĩre. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê ma mra nê hapøj nê ma krĩ nhõ xwÿnhjê mã tanhmã ho hêx to ho ri mẽ hkôt pa nê mẽ kãm:

—E mẽ amnê akuprõ nê mẽ inhma. Kwa kêr ka mẽ Estewāwti kapêr mar kêt nê. Na hte finat Mojes mẽ Tĩrtũm wa ho kapêr punuj pix o ri pa. Pa mẽ ra kot wa ho kapêr punuj ã kuma. Anê.

¹²Hãmri nhũm mẽ kuma. Krĩ nhõ xwÿnhjê mẽ nê mẽ àptàr tũmrejê mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwÿnhjaja nhũm mẽ tee ri mẽ kot Estewāw o hêxja ma nê kamã gryk nê. Hãmri nê ma hwÿr mra nê unê nê ma mẽ õ juisti hwÿr o tẽ. ¹³Hãmri nhũm mẽ kãm ho hêx xwÿnhjaja mẽ hkôt mra nê juisti mã tanhmã ho hêx to nê mẽ kãm:

—E jahti na hte finat Mojes kot Tĩrtũm nhÿ hã mẽ pahte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã karõ ho hêx rãhã ho pa. Nê Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkreja nhũm tanhmã ho hêx to pa mẽ kuma. ¹⁴Na hte mẽ kãm: “Koja nhÿrmã Jejus pê Najare nhõ xwÿnh Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà

hã ixkreja grành pa kãm ga.” Anhÿr o mẽ kãm hêx o pa. Nê Mojese kot mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx ã karõ nê mẽ pahkurê pa prem kuma. Anê.

¹⁵ Nhũm prem ã mẽõ juisti mã Estewãw o hêx anê. Hãmri nhũm mẽ kuma nê Estewãw wÿr rĩt nê hkuk pumu nhũm te kot Tĩrtũm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnhjê kuk nhĩrã rax pyra nê xa nhũm mẽ tee ri omu nê kamã no puma nê.

7

Estewãw kot juistijê mã ujarênh

¹ Hãmri nhũm mẽ õ patre maatija Estewãw mã kapêr nê kãm:

—E mẽ inhmã amnhĩ jarê. Xà ãm hãmri na mẽ ri ã ajarênh anê nà? Anê.

² Hãmri nhũm kuma nê mẽ piitã mẽ kãm kapêr. Mẽ kãm kapêr ryy nê mẽ kãm:

—Tõe kot paj mẽ amã mẽ panhĩgêt finat Apraãw tanhmã harênh to ka mẽ inhma. Amnepêm na pre Tĩrtũm maatija Apraãw wÿr kato. Kormã pyka pẽ Mêsopotãm kamã pa ri. Kormã kot ma krĩ pẽ Arã hwÿr mõi kêt ri nhũm hwÿr kato nê kãm: ³ “E kêr ka mẽ anhõ krĩ pẽ akato nê akwÿjê re nê ma mẽ. Kot paj ma nhÿhÿm hpãnhã pyka hõ hwÿr mẽ ato mẽ.” Anê.

⁴ —Hãmri nhũm kuma nê amnhĩ to akuprõ nê ma mẽ. Õ pyka pẽ Katej pẽ kato nê ma krĩ pẽ Arã hwÿr mẽ nê hpãnhã kamã pa. Tã nhũm hipêêxã Terahti kêt ty nhũm Tĩrtũm amnê jar mẽ panhõ

pyka hwÿr kumê. Jar mẽ papaxã hwÿr kumê.

⁵ —Nom nhũm kormã kãm pykaja nhõi kêt nê. Kormã kãm hkwy ho grire nê õr kêt nê. Na pre ãm kãm:

E kot paj nhÿrmã amã pykaja gõ. Amã nê akanrêhã akra nê atãmnhwÿjê mã kugõ ka mẽ kamã ri apa ho apa.

Anhÿr o kãm mẽ panhõ pika pẽ Kanaãja jarê. Apraãw kormã hkra hkêt ri nhũm ã kãm kapêr anê. ⁶ Hãmri nê kãm:

Koja akanrêhã atãmnhwÿjaja nhÿrmã ma nhÿhÿm pyka hõ hwÿr pa nê hpãnhã kamã pa. Mẽ õ pyka kamã pa hkêt tã nhãm pyka hõ kamã pa hãmri nê pika nhõ xwÿnhjê mã àpênh rũnh o pa nhũm pyka nhõ xwÿnhjaja mẽ hipêx kati rũnh o pa. Nê mẽ àpênh ã mẽ kãm amnhĩrer kêt nê. ãm mẽ homnuj o pa hã amgrã xohtõ rax kumrêx. Nhũm mẽ hã amgrã pẽ 400.

⁷ Nom kot paj mẽ hã mẽ homnuj tÿx nê. Akanrêhã atãmnhwÿjê hã mẽ homnuj tÿx nê nhũm mẽ rĩ kormã mẽ kurũm kato nê man akupÿn pa nê jar pøj. Hãmri nê jar inhmã inhmex o inhmex ã ijarênh rãhã ho pa. Anê.

⁸ Hãmri nê kãm:

E pu axpên ma. Koja ka nê akanrêhã akra nê atãmnhwÿjaja ka mẽ ixkõt ri amnhĩ nhĩpêx

o apa hã kot paj mẽ ato ixkra. Tã koja ja amã mex japêr hã kêr ka mẽ amnhĩ my kwrýt kà hkwy jakà. Nẽ koja mẽ akrajaja hapôj nẽ my ka mẽ mã mẽ ho anẽ nẽ mẽ kêp mẽmy kwrýt kà hkwy jakà. Mẽ piitã mẽ kot mẽ apê ixkra hã mẽ apumunh kaxyw kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ.

Anhÿr o Apraãw mã kapêr nhũm kuma nẽ mar xà hkôt hkra Ijak my kwrýt kà hkwy krãhta. Kormã hkarãre ri. Kormã hã arĩgro pẽ 8 pix ri nhũm kêp hkwy krãhta.

—Tã nhũm Ijak hprêk nẽ hprõ nẽ hkra. Hãmri nẽ mã hkra Jako ho anẽ nẽ. Nhũm Jako hprêk nẽ mã hkra pẽ 12jê ho anẽ nẽ mẽ piitã mẽmy kwrýt kà hkwy jakà pa. Æ na pre mẽ pahpàr kraxjaja amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa.

⁹ —Jako hkrajê hõ na pre kêp Juje. Nhũm Juje htõjaja hipêêxà hkôt kamã gryk nẽ axtem nẽ mẽ urojê mã ho wênê nhũm mẽ kêp haprõ nẽ ma pyka pẽ Ejit wÿr o mõ. Amarĩ Ejit nhõ xwÿnhjê mã àpênh o pa kaxyw. Tã no nhũm Tirtũm arĩ tãnopxar rãhã ho hkôt pa. ¹⁰ Hãmri nẽ Ejit kãm mẽ kot homnuj xwÿnhjê nhĩhkra rũm hkapa nẽ tanhmã hkrã hto nhũm àhpumunh tÿx nẽ hamaxpêr mex nẽ. Jakamã nhũm Ejit nhõ xwÿnhjê nhõ pahĩ Parahtija omu nẽ kãm hkĩnh nẽ. Kot tãm amnhĩ nhĩpêx nẽ àhpumunh tÿx kôt omu nẽ kãm

hkĩnh nẽ. Hãmri nẽ amnhĩ ri kumẽ nhũm ãhkô hã àpênh o pa. Kãm òrkwÿ pumu nẽ Ejit nhõ xwÿnhjê ho amnhĩptàr o pa.

¹¹ —Rôm nhũm mẽ hpur kãm mẽmoj nhĩgrõt mex kêt nẽ nhũm mẽ kêp mẽ apkur xà hã mẽ õja ra ri mẽ kêp kryre. Ejit kamã nẽ jar Kanaã kamã nhũm mẽ apkur xà hã mẽ õja mẽ kêp hapêx par o mõ. Nhũm mẽ piitã prãm xàj ra hiire nẽ kãm prãm tÿx o pa nhũm mẽ panhĩgêjtaja hãmri prãm xàj tee ri amnhĩ xàpkur xà hã mẽmoj japêr.

¹² —Tã nhũm Jakoja Ejit kãm arĩ mẽ apkur xà hã mẽ õ rax ã harênh ma nẽ ma hwÿr hkra hkwyjê rê. Mẽ panhĩgêjtaja nhũm ma mẽ hwÿr mẽ kurê nhũm mẽ ma mẽ hwÿr mra. Hãmri nẽ mẽ hwÿr pøj nẽ mẽ kêp mẽmo hy hkwy japrõ nẽ ma akupÿm o mra. Wam mẽ mörta ã mẽ kêp mẽmoj japrõ nẽ ma akupÿm o mra.

¹³ —Tã nhũm mẽ kêp mẽmo hy japrõr xwÿnhja hapêx nhũm mẽ axte akupÿm mẽ hwÿr mra. Hãmri nhũm mẽ htõ Juje mẽ kãm amnhĩ to amnhĩrit nẽ kêp mẽ htõ hã mẽ kãm amnhĩ jarê. Mẽ kot ra htyk ã hkamnhĩx tã nhũm mẽ kãm amnhĩ jarê. Hãmri nhũm Parahti mẽ kêp Juje htõ hã mẽ harênh ma.

¹⁴ —Tã nhũm Juje amnhĩ wÿr hipêêxà Jako mẽ htãmnhwÿjaja mẽ hã karõ nhũm mẽ piitã ma Ejit wÿr hapêx. Mẽ kêp 75 nẽ ma Ejit kamã Juje hwÿr hapêx hãmri nẽ kamã pa ho pa.

15 —Ă kot anhÿr jakamã nhÿm Jakoja ma Ejit wÿr mō nē hpãnhã kamã pa ho pa. Tã hãmri kamã ty. Nhÿm hkrajê piitã Ejit kãm pa hãmri nē gaa nē htyk pa. ¹⁶ Hãmri nhÿm mẽ hkanrêhã mẽ hkrajaja mẽ hamÿ nē ma akupÿm Kanaã hwÿr krî pē Sikē hwÿr mẽ o pa nē kamã mẽ hagjê. Na pre mẽ hkukamã finat Apraãw kot Amôr krajê pē kēnkre japrô nē kamã hprô jaxà. Jakamã nhÿm prem mÿr pē ma hwÿr mẽ o pa nē kamã mẽ hagjê hãmri nē ma akupÿm Ejit wÿr pa.

17 —Tã gaa nē rî ohtô rax kumrêx o mō. Mē panhîgêtjaja ohtô rax kumrêx o mō. Hãmri nhÿm Tîrtÿm kot Apraãw mã mẽ õ pyka jarênh xwÿnhja nhÿm kot mẽ kãm ôr kaxyw. ¹⁸ No nhÿm Ejit nhô pahi kot Juje ho mex xwÿnhta na pre ra ty nhÿm axtem hpãnhã hōja mẽ ho amnhîptâr o pa. Nē aa Juje jarênh mar kêt nē. Kormã pahi xâr nyw kêt ri htyk jakamã nhÿm mÿr pē harênh mar kêt nē. ¹⁹ Hãmri nē hkwÿjê homnuj o pa. Tanhmã mẽ panhîgêtjê nhîpêx to ho pa. Nē mẽ kãm mẽ hkra my hapôx xwÿnhjê hã amÿnê. Mē hapôx nhÿm mẽ kot pikap mẽ rênh nhÿm mẽ htyk kaxyw nhÿm mẽ kãm mẽ hã amÿnê.

20 —Rôm nhÿm finat Mojesja kato. Nē mexre. Hãmri nhÿm katorxà Ejit nhô xwÿnhjê kot kêp hpîr pymaj ôrkwÿ kamã ri mẽ kêp ho hpimxur o pa hã mytwrÿ axkrunêpxi.

21 —Tã nhÿm ra htÿxre nhÿm katorxà mẽ hipêêxà wa tee ri hkukamã hamaxpêr hãmri nē mẽ kot wa kêp hpîr pymaj kumÿ nē ma o tē nē kaxyw à nhîpêx nē nhÿri gô nhîpôk ri pō kamã ho amÿxu. Tã nhÿm Paraohti hkra nija ra gôx mã wÿr mã tē nē ra omu hãmri nē amnhîm kumÿ nē ma o tē nē ho hkra. ²² Jakamã nhÿm Mojes Ejit nhô xwÿnhjê kamã hprêk. Hãmri nē mẽ àhpumunh xà hã kagà pumunh pa. Nē hihtÿx nē mẽ kãm kapêr kãm hihtÿx mex o pa.

23 —Tã hãmri ra hã amgrà pē 40 nē hapêx nhÿm Mojes hamaxpêr nē ra kãm amnhî kwÿ pē Ijaewjê pumunh prãm nē ma mẽ hwÿr tē. ²⁴⁻²⁵ Hãmri nē htêm kôt ja wa omu. Nhÿm Ejit nhô xwÿnhja Ijaewja homnuj o xa nhÿm Mojes tēn tee ri hã omu nē hamaxpêr o: “E pa ma wa hwÿr tē nē ixkwÿ mÿj ã Ejit nhô xwÿnhta pî kê ixkwÿjaja ja hã ixpumu nē Tîrtÿm kot mẽ hwÿr inhmênh ã ixpumu. Ixte Ejit nhô xwÿnhjê nē mẽ kator kaxyw mẽ ja hã ixpumunh kurê kumrêx.”

—Anhÿr o hamaxpêr hãmri nē wa hwÿr tē nē amnhîōja nē Ejit nhô xwÿnh pî. Tã no nhÿm hkwÿjaja kot hpîr ã harênh mar tã tanhmã amnhî kaxyw kãm hamaxpêr to hkêt nē. ²⁶ Nhÿm apkati nhÿm mēhōja war axkrut nē axte pijapu ho wa xa. Hamē wa kêp Ijaew. Jakamã nhÿm Mojes akupÿm mẽ hwÿr tē nē tee ri axpên tã wa omu

nhũm ja kêp omnuj nê. Hãmri nhũm wa hwÿr tẽ nê axpẽn nê wa kãm kapêr nê wa kãm: “Pa? Kwa war ajamê war apê Ijaew kênã na ka wa ri axtem nê ã axpẽn nhĩpêx anê.” Anê. ²⁷ Hãmri nhũm kot amnhĩ kaxyw hkryx xwÿnhja kuma nê nhãm amnhĩ nê hkujate nê kãm: “Tk. Kwa xà apê mẽ inhõ pahi hã na ka ã wa inhmã akapêr anê? Nà apê mẽ inhõ pahi hkêt kênã. ²⁸ Kot kaj inhĩpêx o te ate Ejit nhõ xwÿnhta nhĩpêx pyrã nê wa ixtõ hpĩr kêt nê.” Anê.

²⁹ —Hãmri nhũm tee ri kuma nê ra kãm ma nê Ejit rũm kator kurê kumrêx nê ma pyka pê Mijiã hwÿr mō nê kamã hpãnhã pa. Kamã hprõ nê hkra. Nhũm hkra myja wa hamêxkrut.

³⁰ —Tã nhũm Mijiã kamã pa hã axte hã amgrã pê 40. Hãmri nê mẽmo arĩgro hã kapôt ã krã hakÿx pê Sinai kape hã ri pa nhũm Tĩrtũm kãm kapêr. Nom nhũm Mojes omunh kêt nê. ãm utĩ kaok kamã kuwy hpok pix pumu.

³¹ Amnhĩ jaêr pê ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã omu hãmri nê amnhĩ tã hprĩ hã omunh kaxyw hwÿr tẽ nhũm Tĩrtũm kãm:

³² Pa Mojes? E ixpê Tĩrtũm na pa. Ixpê akukamã anhĩgêt Apraãw nhõ Tĩrtũm na pa. Nê ixpê Apraãw kra Ijak mẽ htãmnhwÿ jako wa õ Tĩrtũm na pa. Anê.

Hãmri nhũm tee ri kuma nê kãm ma xàj htertet tÿx nê. Hãmri nê umaj axte pĩ hpokja wÿr rĩt kêt nê. ãm nhãm hkrã

nê rĩt o xa. ³³ Hãmri nhũm Tĩrtũm kãm:

E kwa ixpê Tĩrtũm maati hã ixtã apijaam ã aparkã kapa nê apar kênh nê xa.

³⁴ Na pa ra ixkra Ijaewjaja Ejit kãm mẽ omu. Na ra Ejit nhõ xwÿnhjaja ixpê mẽ homnuj tÿx kumrêx rãhã ho pa nhũm mẽ amnhĩ xà hã maj tee ri amnhĩ nhĩpêx. Pa ja hã mẽ omu nê inhmã mẽ hkaprĩ nê. Jakamã kot paj Ejit nhõ xwÿnhjê nhĩhkra rũm mẽ kator pa. E ka kot paj mẽ hwÿr amê ka ma akupÿm mẽ hwÿr mō nê mẽ kurũm mẽ kator.

Anhÿr o kãm mẽ kaxyw karõ.

³⁵ Ra Ijaew kot Mojes hkaga tã nhũm mẽ kaxyw ãm nê ma akupÿm kot mẽ hwÿr mẽnh kaxyw. Na prem ra omu nê hkaga. Te mẽ ate Jejus kagaja pyrã nê hkaga. Jakamã nhũm pijapu xwÿnhta tee ri amnhĩ tã omu nê kamã gryk nê amnhĩ nê kãm kapêr nê kãm: “Tk. Kwa xà apê mẽ inhõ pahi hã na ka ã wa inhmã akapêr anê? Nà apê mẽ inhõ pahi kêt.” Anhÿr tã nhũm Tĩrtũm mẽ kaxyw tãm xãm. Kot mẽ ho amnhĩptãr nê Ejit nhõ xwÿnhjê rũm mẽ kator kaxyw. Ja kaxyw na pre pĩ hpok kamã kãm kapêr nê mẽ kaxyw ãm.

³⁶ —Jakamã nhũm Mojes ma akupÿm Ejit wÿr mō nê mẽ kurũm hkwyjê kator nê ma mẽ o pa. Na pre mẽ

ho mex nê Tirtûm nhÿ hã mē kãm aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri mē o pa. Ejit kamã nê mãânên mē kot gô xujanâr mã: “Gô kamrêk” anhÿr xwÿnhnta kamã. Nê kapôt ã mē kãm ã amnhÿ nhÿpêx anhÿr o mē o pa. Nê kapôt ã ri mē o pa ho ra hã amgrà pê 40.

³⁷ —Tã tãm na pre mē panhÿgêjtê mã mēhõ hkukamã mē kãm tanhmã harênh to nê mē kãm harênh o: “Koja Tirtûm nhÿrmã te ra mē akaxyw pa ixãm pyrã nê inhmÿr pê mē panhÿõ xãm. ÿ hã mē amã kapêr jarênh o pa kaxyw nhÿm nhÿrmã mē akaxyw ãm ka mē omu.”

—Anhÿr o ã Jejus kukamã harênh anê. ³⁸ Na pre Mojes kapôt ã mē panhÿgêjtê ho pa nhÿm mē krã hakÿx pê Sinaija wÿr pa. Mē panhÿgêjtaja hãmri hwÿr pa nhÿm Tirtûm kapêr o mē wrÿk xwÿnhja mē kaxyw Mojes mã kapêr nhÿm ô ri mē kãm awjarê nê hã kagã. Mē kot mar nê hkôt amnhÿ nhÿpêx nyw o amnhÿ nhÿpêx o pa kaxyw nhÿm mē kãm Tirtûm kapêr jarênh o pa. Nê mē pajaxwÿja. Mē pahte hkôt amnhÿ nhÿpêx nyw o amnhÿ nhÿpêx o papa kaxyw na pre mē pamã hã kagã. ³⁹ Tã no nhÿm mē panhÿgêjtaja Mojes ma nê ãm kuma nê hkaga kumrêx nê akupÿm Ejit wÿr hkrã. ⁴⁰ Jakamã nhÿm Mojes kormã nhÿri mē kaxyw Tirtûm mã kapêr o ãm rôm nhÿm mē wakre kamã htõ

Arãw wÿr mra nê kãm: “Kwa Mojes ra kot tanhmã amnhÿ to kênã. Kot Ejit rûm mē pakator nê mē pahto mör tã ra nhÿri arÿk nê tanhmã amnhÿ to. Jakamã e. Kwa hpãnhã mē inhmã mēmo karõ nhÿpêx pu mē ho panhõ sãnti kê tãm ma akupÿm Ejit wÿr mē pahto pa.” Anê.

⁴¹ —Hãmri nhÿm mē kuma nê mē kãm kãx o môx krare karõ ho sãnti nhÿpêx nê mē kãm ãm. Hãmri nhÿm mē axtem nê te ho Tirtûm nhÿpêx pyrãk o hipêx nê kãm ôwêhti hkwy pa nê kãm haxwÿ nê hã apku. Hãmri nê ã amnhÿ nhÿpêx anhÿr ã amnhÿ pumu nê hkÿnh nê. ⁴² Hãmri nhÿm Tirtûm tee ri ja hã mē omu nhÿm ja kêp omnuj tÿx nê nhÿm mē hkaga hpa. Jakamã nhÿm prem amnhÿ krã hkôt ri myyti nê mytwrÿre nê kanhêti karõ nhÿpêx nê te mē kot Tirtûm nhÿpêx pyrãk o hipêx o pa. Hãmri nê amnhÿ kaxyw kumã pix mã hamaxpêr o pa hã amgrã xohtõ nê. Tã nhÿm Tirtûm nhÿ hã kapêr jarênh o mē pa xwÿnhjaja tanhmã mē kãm kapêr to nê mē hã kagã. Te Tirtûm tãm mē kãm kapêr pyrãk o mē kãm kapêr nê hã kagã kot:

Pa mē apê Ijaewjaja? E mē inhma. Amnepêm mē ate kapôt ã ri mē apa hã amgrã pê 40ta ã. Xã we inhmã na ka prem akrit kwÿ hpar o apa?

⁴³ Nã inhmã hkêt. Na ka prem axtem nê ri amnhÿ krã hkôt amnhÿm mēmo karõ nhÿpêx nê hipêx

o te mẽ ate pa inhĩpêx pyræk. Pê kãm akrit kwỳ hpar nê òr o ri apa.

Mẽ anhõ mẽmo karõ nhĩpêxta mẽ ate amnhĩm hã hixi pê Mõrok mẽnh xwỳnhja ka pre htem à kamã amnhĩ kôt ho apa.

Nê amnhĩm kanhêti karõ nhĩpêx nê hã hixi mẽ nhũm kêp Repã. Ka mẽ ixkuhpa hã wa kêp mẽ apãm ã harênh o ri apa.

Tã ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhỹrja mýrapê kot paj pãnhã nhỹhỹm mẽ arê.

Koja mẽ akutã amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja mẽ apynê nê ma pyka pê Papirõn rũm hamũ mẽ ato hapêx ka mẽ amarĩ mẽ kãm axápênh rũnh o ri apa kãm ga. Anê.

Ã na pre Tĩrtũm mẽ panhĩgêttjê mã kapêr anê nhũm ý hã kapêr jarênh o pa xwỳnhja mẽ kãm hã kagà.

44 —Tã nhũm mẽ panhĩgêttjaja kormã kapôt ã ri pa ri amnhĩ kôt mry kà ho ixkre ho pa. Tĩrtũm mã kapêr xà hã ixkreja nhũm prem amnhĩ kôt ri o pa. Mẽ kot kãm “Tĩrtũm nhõrkwỳ kaàkre” anhỹr xwỳnhja. Tĩrtũm kot mẽ kãm hã karõ xà hkôt nhũm mẽ hipêx nê amnhĩ kôt ri o pa. Na pre Tĩrtũm hprĩ hã Mojes mã tanhmã kot hipêx to hã karõ nhũm mẽ hkôt hipêx nê amnhĩ kôt ri o pa.

45 —Tã nhũm Mojes ty nhũm hpãnhã Jojueja amnhĩ kôt mẽ o pa. Ma Tĩrtũm kot mẽ kãm

pyka mex nhõrta wỳr Mojes mỳr pê mẽ o pa. Hãmri nê hwỳr mẽ o pøj nhũm Tĩrtũm mẽ nê mẽ kot ra kamã mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê japøj nhũm mẽ pãnhã kamã pa ho pa. Nê amnhĩ kôt Tĩrtũm nhõrkwỳ kaàkreta o pa. Rãhã nhũm finat Tawija mẽ hpãnhã mẽ ho amnhĩptã. ⁴⁶ Na pre

Tĩrtũm Tawi kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã omu nê kãm hapê nê. Jakamã nhũm Tawi kãm kapêr nê kãm: “Pa Tĩrtũm? Kwa xà kot paj amã ixkre mex ò nhĩpêx nà? Mẽ ixpê Ijaewjaja mẽ ixte kamã amã amex o amex ã ajarênh o ixkrĩ kaxyw pa hipêx. Xà kot paj amã hipêx?” Anhỹr tã no nhũm Tĩrtũm kormã kãm ja prãm kêt nê. ⁴⁷ Jakamã nhũm Tawi hkra Sarumãwja hipêxà mỳr pê hpãnhã kêp mẽ ò pahi nê kãm hipêx. ⁴⁸ Nom xà na hte Tĩrtũm maatija mẽ pahte kãm panhĩhkra ho ixkre nhĩpêx xwỳnh kamã hkrĩ? Nà kaxkwa kamã na hkrĩ xà. Na pre ra Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o pa xwỳnhja Tĩrtũm kot tanhmã mẽ pajamãr to ho pa hã kagà nê hã kagà ho:

⁴⁹ Na pa hte kaxkwa rũm pyka hkôt mẽ piitã mẽ hamãr mex o ixkrĩ.

Tã tanhmã kot paj amnhĩ to nê mẽ ìhkra ho mẽ kot inhmã ixkre nhĩpêxta wỳr axà nê kamã ixpa ho ixpa?

⁵⁰ Nà ixte mẽmoj piitã ho ixkator xwỳnh kênã kot pa kêt ã amnhĩ nhĩpêx anê. Anê.

Nhũm pre ã Tĩrtũm amnhĩ tã mẽ kãm kapěr anẽ nhũm ỹ hã kapěr jarẽn h xwỳnhja ô ri mẽ pamã hã kagà.

⁵¹ —E kwa mẽ inhma ixkwỳjaja. Mẽ akrã hihtỳx kumrẽx jakamã mẽ amã Tĩrtũm kapěr mar prãm kêt. Na ka htem mẽ panhĩgêtjê pyrã nẽ amnhĩ nẽ Tĩrtũm Karõ kaga nẽ kapěr mar kêt nẽ. ⁵² Na pre hte Tĩrtũm nhỹ hã kapěr o mẽ pa xwỳnhjaja mẽ panhĩgêtjê hwỳr mra nẽ mẽ kãm kapěr jarẽn o ri mẽ hkôt pa. Tã nhũm mẽ hkaga nẽ mẽ hipêx kati ho pa. Na pre htem Jejus wrỳk kukamã mẽ kãm: “E koja nhỹrmã kot Tĩrtũm kapěr mar nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã xwỳnh maatija mẽ pahwỳr wrỳ.” Anhỳr o mẽ kãm harẽn h o pa. Tã no nhũm mẽ kãm ja mar prãm kêt jakamã axtem nẽ hã mẽ hpar o pa. Mẽ kot mẽ kãm Jejus jarẽn h o mẽ pa xwỳnhjê hpar o pa. Tã nhũm tãm mẽ pahwỳr wrỳ ka mẽ omu nẽ mẽ kot amnhĩ nhĩpêxta pyrã nẽ hã amỳnẽ nhũm prem mẽ amã kupĩ.

⁵³ —Tĩrtũm kapěr o mẽ wrỳk xwỳnhjaja kot Tĩrtũm nhỹ hã tanhmã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx to ho papa hã mẽ pamã karõ nhũm mẽ ate mar tã mẽ apê hprãm nõkati. Nẽ ama nẽ ãm ama nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa hkêt nẽ. Anẽ.

Mẽ kot Estewãw pĩr ã mẽ harẽn

Rukre 21.16-19, 23.34; Atre 22.20

⁵⁴ Hãmri nhũm juistijaja tee ri Estewãw xujarẽn h ma nẽ kamã gryk tỳx nẽ kãm kapěr punuj nẽ. ⁵⁵ Nom nhũm Tĩrtũm Karõja tanhmã hkrã hto nhũm kãm mẽ uma hkêt nẽ. Hãmri nẽ kànhmã rĩt nẽ kaxkwa pumunh o xa nẽ kamã Tĩrtũm rũm hirã rax pumu. Nhũm Jejus Tĩrtũm nhĩhkô hã xa nhũm omu nẽ hkĩnh nẽ mẽ kãm:

⁵⁶ —Kokỳỹ. Na kaxkwa axkjê nhũm kamã Tĩrtũm nhỹ pa omu. Nhũm kuri kot mẽ pahwỳr mẽn h xwỳnh Jejusja xa. Hêxta waa nẽ. Nà na pa jarãhã wa omu nẽ ixkĩnh tỳx kumrẽx. Anẽ.

⁵⁷ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ kamã gryk tỳx nẽ. Hãmri nẽ kãm mar prãm kêt nẽ kêp amnhĩ jamak pro. Hãmri nẽ gryk xàj ãmra htỳx nẽ hwỳr hprõt ⁵⁸ nẽ unẽ nẽ krĩ pê ho kato nẽ ma o tẽ nẽ nhỹri o xa. Hãmri nẽ kẽn o htak o hpĩr kaxyw amnhĩ nhĩnôkã hkwrỳ nẽ mẽhõ my pê Sawti mã kugõ nhũm mẽ kãm hamỳ. Hãmri nhũm mẽ kẽn rũnh kwỳ jamỳ nẽ o mra nẽ Estewãw wỳr rẽn h prêprêk o kuhê. Nẽ ho ã kamã htak nẽ hkrãx pê htak. ⁵⁹ Hãmri nhũm ra htyk kaxyw nẽ Jejus mã amnhĩ jarẽ nẽ kãm:

—Pa Pahihti Jejus? E koja ixkarõ awỳr api ka ixto amnhĩptã. Anẽ.

⁶⁰ Hãmri nẽ hkõn krã ho tẽn nẽ nhỹ nẽ axte kãm amnhĩ jarẽ nẽ mẽ kot hpĩr xwỳnhjê nẽ kãm kapěr nẽ kãm:

—Kwa Pahihti. Mẽ kot ixpĩr tã kwa tanhmã ixtã mẽ ho hkêt nẽ.

Anhÿr o mẽ nê Jejus mã kapêrja kôt ra ty.

8

Mẽ kot Estewãwjaxàr ã mẽ harênh

Atre 22.4, 26.9-11

¹⁻²Hãmri nhũm mẽ kot Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx xwÿnhjaja Estewãw wÿr mra nê htyk kãm omu nê hkaprĩ nê. Nê mur nê kumÿ nê ma o mỗ nê haxà. Nom nhũm Sawtija mẽ kot hpĩr ã omu nhũm ja kãm mex nê.

Sawti kot Jejus kwÿjê nhĩpêx kati ho pa hã harênh

Atre 1.8

Tã nhũm Jerujarê kamã Ijaewjaja mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê homnuj tÿx o pa. Hãmri nhũm mẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nê mẽ hkwyjaja mẽ umaj hapôj nê ma pika hkwy hkôt hpigrành pa. Mẽ hkwyjaja Jutej wÿr ma pa nhũm mẽ hkwyjaja Samar hwÿr ma pa. Á na prem mẽ umaj nhÿhÿm hpigrành par anê. Âm Jejus nhÿ hã mẽ ahkre xwÿnh maati pixjaja na prem Jerujarê kamã arĩk nê nhÿhÿm mỗr kêt nê. Simãw Pêtre nê Juãw nê Xiakre nê Andre nê Firipti nê Patoromew nê Matêwre nê Makre nê Tomas nê Xiakre hõja nê Simãw ò nê Maxitreja. Âm jajaja pix na prem arĩk.

³Nhũm Sawti haxwÿja Jejus kôt mẽ kot amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê homnuj o pa. Mẽ kot Jejus kaga hprãm xàj tanhmã mẽ hipêx to ho pa. Na pre hte mẽ òrkwÿ hwÿr agjê nê mẽ

unê. Mẽmyjê pynê nê mẽnijê pynê nê ma mẽ o mra nê mẽ hagjênh xà kamã mẽ hagjê. Mẽ uràk nê kêp Ijaew tã ã mẽ hipêx anhÿr o pa.

⁴Tã nhũm mẽ umaj Jerujarê rũm pika hõ hwÿr mẽ hpigrành xwÿnhtaja amarĩ pika hkwy hkôt ri pa hkêt nê. Na prem ma mẽ piitã mẽ kãm Jejus kapêrjarênh o ri mẽ hkôt pa. Kêp Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw âm xwÿnh ã harênh rãhã ho ri mẽ hkôt pa.

Wajaga kot amnhĩ tã Firipti mar ã harênh

Juãw 2.23-24

⁵⁻¹²Tã nhũm Firipti haxwÿja ma mỗ. Ma krĩ pê Samar hwÿr mỗ nê kamã mẽ kãm Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw âm xwÿnhta jarênh o pa. Samar kamã na pre wajaga Simãwti ri Samar nhõ xwÿnhjê hkôt mẽ no kupyrrãhã ho ri mẽ hkôt pa. Nê àhpumunh tÿx ã amnhĩ to jarkrar o ri pa. Jakamã nhũm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã omu nê kamã no pyna nê. Nê htÿx ho âm hãmri kot amnhĩ jarênh ã hkamnhĩx. Jakamã nhũm pre mẽ kãm tanhmã ri amnhĩ to hêx to ho pa pê mẽ no kupyrrãhã ho ri pa nhũm mẽ amnhĩ jaêr pê omu. Mẽ kot amnhĩ to hkryre xwÿnhjaja nê mẽ kot amnhĩ to rũnh xwÿnhjaja nhũm mẽ amnhĩ jaêr pê kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã omunh o hkôt pa. Nê ri axpên mã harênh o:

—Kokÿÿ. Wajagaja àhpumunh tÿx kumrêx. Tĩrtũm nhÿ hã mãn te ã amnhĩ

nhîpêx anhÿr o pa nà? Mãn pre Tîrtûm kãm àhpumunh xà hkwy gõ nhùm ÿ hã ã amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Anê.

Hãmri nê hkôt hamaxpêr o ri hkôt amnhî nhîpêx o pa.

Tã nhùm Firipti mẽ õ krî hwÿr mō nê mẽ kãm Jejus Kris jarênh o ri mẽ hkôt pa nê mẽ kãm:

—Jesús kêp Tîrtûm kot mẽ pahwÿr mênh xwÿnh jakamã kot kaj mẽ amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿ nhùm Tîrtûm hã mẽ apumu nê mẽ ato hkra. Anê.

Hãmri nê Tîrtûm nhÿ hã akupÿm tanhmã mẽ kute xwÿnhjê ho mex to ho pa. Mẽ ï kamã mẽ htyk xwÿnhjaja nê mẽ hyk o mẽ pa xwÿnhjaja nhùm mẽ ohtô nê akupÿm mẽ ho mex o pa. Nê mẽ hkwyjê nê mẽkarõmnuti hkwy jano nhùm mẽ àmra htÿx o mẽ hkaga nê ma mẽ kurûm hapôx nê mra. ã Firiptija Jejus nhÿ hã mẽ ho mex o pa anê nhùm mẽ piitã ja hã omu nê kapêr ma nê hkînh nê. Nê kapêr mar tÿx nê hkôt hamaxpêr. Jao wajaga Simãwti kaga nê hpãnhã amnhî kaxyw Jejus kôt pix mã hamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿ. Hãmri nhùm Firipti ja hã mẽ omu nê mẽ hkrã kumrã. Mêmjaja nê mênijaja nê mẽ piitã mẽ hkrã kumrã. Ra mẽ kot Jejus kôt amnhî xunhwÿr ã mẽ piitã mẽ kãm amnhî to amnhîrît kaxyw nhùm mẽ hkrã kumrãr pa.

¹³ Hãmri nhùm wajaga Simãwti haxwÿja Jejus kapêr

ma nê mẽ urak nê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xãm nhùm Firipti hkrã kumrã. Hãmri nhùm hkînh nê Firipti hkôt ri pa. Nê aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri pa hã omu nê kamã no puma ho hkôt ri pa. Nê kot Tîrtûm nhÿ hã akupÿm mẽ ho mex ã omu nê tee ri hamaxpêr.

¹⁴ Tã hãmri nhùm Jerujarê kamã Jejus nhÿ hã mẽ ahkre xwÿnh maatijaja Samar nhõ xwÿnhjê jarênh ma. Ra mẽ kot Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx ã mẽ harênh ma nê hkînh nê. Hãmri nê ma mẽ hwÿr Simãw Pêtre mẽ Juãw wa kumê. ¹⁵⁻¹⁷ Hãmri nhùm wa ma mẽ hwÿr wa mō nê pøj. Hãmri nhùm Firipti wa omu nê wa kãm krî nhõ xwÿnhjê jarê nê wa kãm:

—Nà na pa pre mẽ kãm Jejus kapêr jarê nhùm mẽ inhma nê hkôt amnhî xunhwÿ. Jakamã pa pre mẽ hkrã kumrã. Nom na kormã Tîrtûm Karõja mẽ hkarõ mã gjêx kêt nê. Anê.

Hãmri nhùm wa mẽ harênh ma nê mẽ himõk ã wa ïhkra jaxwÿr o ri mẽ hkôt mra. Ja kôt nhùm Tîrtûm Karõ mẽ hwÿr wrÿ nê mẽ hkarõ mã gjêx pa. ¹⁸⁻¹⁹ Hãmri nhùm wajaga Simãwja mẽ amnhî tã wa omunh o xa nê hamaxpêr o:

—Kokÿÿ. Kwa wa kot mẽ hã ïhkra jaxwÿrja kôt na hte Tîrtûm Karõ mẽ hkarõ mã agjê. Hêxta waa nê. Inhmã ã mẽ hipêx anhÿr o ri ixpa hprãm tÿx. E pa ixkãxpore hkwy jamÿ nê o tẽ nê wa kãm kugõ kê wa tanhmã ixto pa

wa uràk nē ã mē hipêx anhÿr o ri ixpa. Nà kot paj anē. Anē.

Hāmri nē wa hwÿr tē nē wa kām:

—E ota ixkàxporeta. Kwa amnhīm apy nē hpānhā tanhmā ixto pa war apyrà nē mē hā inhīhkra jaxwÿr o ri mē hkôt ixpa kē Tirtūm Karōja mē hkarō mā agjê. Inhmā ja ho anhÿr prām tÿx. Anē.

20-23 Hāmri nhūm wa tee ri ã kapêr anhÿrja ã omu nhūm Pêtre kām:

—Tk. Kwa ajamaxpêrja mex kêt. Xà na htem kàxpore ho Tirtūm mā amnhīrer pê ÿ hā mē ho hwÿr o pa nhūm Karō mē hwÿr agjê? Nà na htem kàxpore ho Tirtūm Karō japrôr kêt nē. Kot kaj wa ixpyrà nē ã mē hipêx anhÿr kêt nē. Ajamaxpêrja mexre hā. Kormā ate Tirtūm kôt amnhī xām tÿx kêt jakamā na ka atÿx ã ri ajamaxpêr anē.

—Na ka ã wa ixte Tirtūm nhÿ hā mē hipêx anhÿr ã wa ixpumu nē amā wa ixpyrà nē ã mē hipêx anhÿr o ri apa hprām xàj ajamaxpêr punuj nē. Nhūm ajamaxpêr punuj te kot apa hā apyr ka tee ate kēp amnhī kjēnh pyrāk. Kwa tokyx ajamaxpêr punuj ã amnhī pumu nē akaprī nē tokyx hkaga. Hāmri nē amnhī to Tirtūm wÿ kē amnhī katut kôt ajamaxpêr punujja mē ka axte ã ajamaxpêr anhÿr kêt nē. ã mē hamaxpêr punuj anhÿr xwÿnhjaja koja mē nhÿrmā ma kuwy hwÿr pa. Anē.

24 Hāmri nhūm tee ri amnhī tā kuma nē hkaprī nē wa kām:

—Kwa xà wehe? Tô tokyx ixto Tirtūm wÿ kē ã ijamaxpêr anhÿrja mÿrapê hwÿr inhmēnh kêt nē. Anē.

25 Tā nhūm Simāw Pêtre mē Juāw wa Samar nhō xwÿnhjê mā Pahiti Jejus kapêr jarēnh pê ho mē ahkre hāmri nē ma akupÿm Jerujarē hwÿr mō. Ma pyka pê Samar hkôt mē kām Jejus kapêr jarēnh o ma akupÿm mō.

Firipti mē Exiop nhō xwÿnh wa harēnh

Ijais 53.7-8

26 Hāmri nhūm Firipti arī Samar kamā arīk. Hāmri nhūm Tirtūm kapêr o mē wrÿk xwÿnhja hwÿr wrÿ nē kām:

—Pa? E ot pa awÿr wrÿ nē tē. Nà kēr ka tokyx akato nē ma mō nē Jerujarē rūm kànhmā Kas wÿr pry kahpêr ta nē hā juk nē ma hā mō. Kapôt ã pry nōrta kahpêr ta nē hā mō. E kwa tokyj.

Anhÿr o kām kapêr hāmri nē ma akupÿm tē nē kaxkwa hwÿr api. 27 Hāmri nhūm Firipti kuma nē kato nē ma hwÿr mōr kurê kumrêx. Mōō hāmri nē pryja kahpêr ta nē hā mō.

Hāmri nhūm ra mēhō myja mō. Exiop nhō xwÿnh na pre. Exiop kamā mēō pahi na pre niti. Hixi pê na pre Kātatre. Nhūm pry hā mōr xwÿnhja kēp kām kàxpore jamār o pa xwÿnh. Exiop kamā te kēp mē ò kōwenatō pyrāk. Tā kot Tirtūm mā mex o mex ã harēnh kaxyw ma Jerujarē

hwÿr mō. ²⁸ Hāmri nē akupÿm Exiop wÿr kormã mō. Õ pàr kãm nhÿ nē Tirtÿm kapër ã kagà htÿm kamã kapër o mō. Tirtÿm nhÿ hã kapër o pa xwÿnh pè Ijais kot Tirtÿm kapër ã kagà htÿmja nhÿm kamã kapër o mō. ²⁹ Hāmri nhÿm Tirtÿm Karō Firipti mã harē nē kãm:

—E mēhō mÿj wÿr aprōt nē tē nē hã ajēt nē ma hkôt tē. Anē.

³⁰ Hāmri nhÿm kuma nē ma hwÿr hprōt nē hã ajēt nē kot kagà kamã kapër ã kuma. Ijais kot Tirtÿm kapër ã kagà htÿm kamã kapër ã kuma nē kãm:

—Pa? Mãn ka aprī hã ate kamã akapër xwÿnhnta ma nà? Anē.

³¹ Hāmri nhÿm kãm:

—Nà ixte maare hã. Mēhō kot hprī hã inhmã harē pa ixprī hã kuma? Xàt ka ixwÿr api nē ixri nhÿ nē aprī hã inhmã harēnh o ixkôt mō nà? Anē.

Hāmri nhÿm kuma nē hwÿr api nē ìhkô hã nhÿ nē kagàta pumunh o nhÿ. ³² Nhÿm hã kagà kot:

Na htem ôwēhti par kaxyw nhÿm amarī mẽ kãm akryk kuhē.

Nē mẽ kot kēp hkī jakàr kaxyw nhÿm ma anē nē amarī mẽ kãm akryk kuhē.

Tã na pre mēhōja ôwēhti kot amnhī nhīpêx pyrāk o amnhī nhīpêx.

Jakamã nhÿm mẽ kot tanhmã hipêx to htã no nhÿm arī mẽ kãm akryk xa. Amnhī nē tanhmã mẽ

kãm kapër punuj to hkêt nē. ãmarī mẽ kãm xa.

³³ Na prem homnuj tÿx nē ri hipêx kati rax nē.

Aa kot tanhmã amnhī tomnuj to hkêt kumrêx tã nhÿm mẽ ã hipêx anē nhÿm mēhō yr pè tanhmã nē mẽ kãm kapër to hkêt nhÿm prem kupī.

Nhÿm amnhī kanrēhã hkra hkêt rãhã ty. Jakamã kot puj mẽ hkrajē nhīxi mar kêt nē. Kra hkêt rãhã htyk kēnã. Anē.

³⁴ Nhÿm pre ã Exiop nhō xwÿnh Tirtÿm kapër ã kagà htÿm kamã harēnh anē. Hāmri nē tee ri ã kot mēhō jarēnh anhÿrja kukamã hamaxpër nē hã Firipti kukja nē kãm:

—Kwa aprī hã inhmã mēhōja jarē. Mēhō na prem ã hipêx rax anē? Xà kot kagà xwÿnhnta na prem ã hipêx anē nà xà nhãm mēhō na prem ã hipêx anē? E kwa aprī hã inhmã harē pa ã mẽ kot hipêx anhÿr xwÿnh kôt omu. Anē.

³⁵ Hāmri nhÿm kãm:

—Tôe kot paj amã harē. Nà Jesus na prem ã hipêx anē nhÿm prem hã kagà. Anē.

Hāmri nē hprī hã kãm kot kamã harēnh xwÿnhnta jarē. Jesus kot tanhmã mẽ panē amnhī nhīpêx toja nhÿm hprī hã kãm harēnh o hkôt mō.

³⁶ Hāmri nhÿm wa kormã mō nē pry htã himō hãnh mō nhÿm Exiop nhō xwÿnh omu nē Firipti mã kãm:

—E mŭj gô mŭj nō. Xà kot kaj kamã ixkrã kumrã nà? Anë.

³⁷ Nhŭm kãm:

—Nà kot kaj amnhĩ kaxyw Jejus Kris kôt ajamaxpër nê hkôt amnhĩ xãm hã kot paj akrã kumrãr kurê kumrëx. Anë.

Hãmri nhŭm kãm:

—Tÿ. Kêp Tirtŭm Kra kênã kot paj kêt amnhĩ kaxyw hkôt ijamaxpër kêt. Anë.

³⁸ Hãmri nê pàr o mrrar xwÿnh mã anë nhŭm pàr o nō nhŭm wa kato nê himô hwÿr wrÿ nhŭm Firipti hkrã kumrã. Kot Jejus kôt amnhĩ xãm ã hkrã kumrã. ³⁹ Hãmri nê wa akupÿm api nhŭm Tirtŭm Karô Firipti mÿ nê ma nhÿhÿm o mō nhŭm Exiop nhô xwÿnhja axte omunh kêt nê. Hãmri nê ma akupÿm papxã hwÿr mō. Ra kot Jejus kôt amnhĩ xãm jakamã hkĩnh nê ma akupÿm mō.

⁴⁰ Rôm nhŭm Firipti krĩ pê Ajôt kamã pôj. Tirtŭm Karô kot Exiop nhô xwÿnh pê kator nê tanhmã ho nê Ajôt wÿr o mō hãmri nê kamã kumê. Hãmri nhŭm mẽ kãm Jejus kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh pê ma krĩ hō hwÿr mẽ kãm ujarênh anhÿr o pa rãhã krĩ pê Sejarej wÿr mō nê pôj.

9

Sawti kot Jejus kôt amnhĩ xãm ã harênh

Atre 22.6-11, 26.12-18

¹ Rôm nhŭm Sawtija xatã Jerujarê kamã Pahihti Jejus kôt mẽ kot amnhĩ xunhwÿr

xwÿnhjaja tanhmã mẽ homnuj tÿx to ho ri mẽ hkôt pa. Kãm mẽ himex par prãm jakamã na pre hte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr pix o pa. Tã ra hamaxpër nê ma patre maati hwÿr tẽ nê mẽ hã amnhĩ jarẽ nê kãm:

² —E ot pa awÿr tẽ. Kwa inhmã kagã nhĩpêx pa kupy nê ma krĩ pê Tamas kãm mẽ pahpê Ijaew xàptàr tŭmrejê hwÿr o mō nê mẽ kãm kugô. Kê mẽ kamã harẽ nê omu hãmri nê hkôt inhĩhkra kamã Jejus kôt mẽ kot amnhĩ nhĩpêx xwÿnhjê jagjê. Mënijaja nê mẽmyjaja. Hãmri pa mẽ unê nê man akupÿn awÿr mẽ o mō ka mẽ omu nê kam tanhmã mẽ hipêx to. Anë.

Hãmri nhŭm kuma nhŭm ja kãm mex nê. Hãmri nhŭm kãm kagã nhĩpêx nê kugô nhŭm kupy nê hkôt mẽ pa xwÿnhjê mẽ ro hã ma Tamas wÿr mẽ hwÿr mōr kurê kumrëx.

³ Mōõ mẽ ra hpôx o mōr mẽ nhŭm puh kaxkwa rŭm hirã rax kumrëx wrÿ nê hã ajêt nhŭm hipôk ri xa. ⁴ Hãmri nê tee ri omu nê kãm ma xaj pykap tẽm nê akryk nō. Hãmri nhŭm kaxkwa rŭm mēhō kãm kapër nê kãm:

—Pa Sawti? Hêxta waa nê. Kwa mon ka hte ixtomnuj tÿx o ri apa? Anë.

⁵ Hãmri nhŭm amnhĩ jaêr pê kuma nê kãm:

—Kwa mẽ atō na ka ã inhmã akapër anê pahihti? Anë.

Hãmri nhŭm kãm:

—Kwa nhũm ixpê Jejus ixte amã ixkapër kênã. Pa na ka hte ixpê ixkôt mẽ kot amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê nhĩpêx kati ho apa. Jao te pa ate ixtomnuj tÿx pyræk. ⁶ Nom kot kaj axte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt kumrêx. E kânhmã xa nê mãmri ma krĩ hwÿr tẽ. Kot kaj hwÿr pøj nhũm mẽhõ awÿr tẽ nê mẽmoj tã amã karõ ka ama nê hkôt amnhĩ nhĩpêx. Anẽ.

⁷ Nhũm pre ã Jejus Sawti mã kapër anẽ. Nhũm hkôt mẽ pa xwÿnhjaja mẽmoja ma no ãm hprĩ mar nê mẽmoj pumunh kêt nê. Hãmri nê tee ri hamaxpër nê kãm ma xà akryk kapër kêt kumrêx nê kuhê. ⁸ Hãmri nhũm Sawti kânhmã xa nom rĩt kêt nê tee ri rĩt mã nhũm mẽ hpa hã kupy nê ma krĩm o mõ. ⁹ Nê Tamas wÿr o pøj nê nhÿri mẽhõ nhõrkwÿ hwÿr ho axà nhũm kamã nohkre nê arĩ hkrĩ. Tee ri amnhĩ kukamã hamaxpër o hkrĩ. Nê apkur kêt nê hkõm kêt o ra hã apkati axkrunêpxi.

¹⁰ Tamas kamã na pre mẽhõ my pê Ananĩsja pa. Kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê hõ na pre. Jakamã nhũm Jejus hwÿr kato nê kãm kapër. Te hpimtir kãm hwÿr kator nê kãm kapër pyrà nê kãm:

—Pa Ananĩs? Anẽ.

Nhũm kãm:

—ÿ? Ot pa xa. Mo na Pahihti? Anẽ.

¹¹ Nhũm Jejus kãm:

—E kêt ka akato nê ma mẽ kot kãm: “Pry katât” anhÿr xwÿnhhta wÿr tẽ. Hãmri nê kamã jut nhõrkwÿ japêr.

Kamã na Tas nhõ xwÿnh pê Sawtija hkrĩ. Na no hkre nê inhmã amnhĩ jarênh o hkrĩ. Ka hwÿr axà nê omu. ¹² Ate hwÿr atêm nê inhÿ hã hã anhĩhkra xir nhũm akupÿm rĩt mex kaxyw na ato amÿti. Jakamã e ma hwÿr tẽ nê ã hipêx anẽ. Anẽ.

¹³ Hãmri nhũm Ananĩs tee ri kuma nê kãm Sawti puma ho amnhĩ kamã kahak nê. Hãmri nê kãm:

—Kwa nà Pahihti. Tãm na xep hte Jerujarê kamã mẽ kot amnhĩ kaxyw akôt mẽ hamaxpër xwÿnhjê nhĩpêx kati ho pa. Pa ra mẽ hã harênh ma. ¹⁴ Tã na xep ra jar Tamas wÿr pøj. Patre krãhtũm kapër nhÿ hã kot mẽ ixpê akôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê pynênh nê ma akupÿm hwÿr mẽ ixto mõr kaxyw. Tãn ka ri hwÿr ijano. Kwa nà ri ixto anhÿr kêt nê Pahihti. Anẽ.

¹⁵ Nhũm Jejus kãm:

—Nà mãmri ma hwÿr tẽ. Ra ixte amnhĩ kaxyw ãm kênã. Jakamã koja ã mẽ anhĩpêx anhÿrta hpãnhã ma mẽ piitã mẽ kãm ixkapër jarênh o pa. Mẽ apê Ijaew mã nê mẽ anhõ pahi hkwyjê mã nê mẽ kêp Ijaew kêt xwÿnhjê mã. Koja mẽ piitã mẽ kãm ixkapër jarênh mex o ri mẽ hkôt pa. ¹⁶ Koja mẽ ixtã homnuj tÿx nê nhũm amnhĩ xà htÿx kamã hamak o pa. Nom kot paj ixprĩ hã mẽ kot tanhmã ixtã hipêx to hkukamã kãm ixujarênh pa nhũm amnhĩ kukamã amnhĩ jarênh ma.

E tokyx māmri ma axàmnhix hwÿr tē. Anē.

¹⁷ Hāmri nhūm kuma nē kato nē ma Sawti hwÿr htēm kurē kumrēx. Hāmri nē ixkre hwÿr axà nē omu nē hkrā hā ĩhkra xi nē kām:

—Pa Jejus kôt ixtō Sawti? E na Pahihti Jejus awÿr inhmē pa awÿr tē. Pry kahti ri kot awÿr kator xwÿnhta. Tā akupÿm arīt nhūm Tirtūm Karō kot akarō mā àr kaxyw na awÿr inhmē pa tē. Anē.

¹⁸ Hāmri nhūm mēmoj te tep kà pyrākja Sawti no rūm hapōj nē rōrōk nhūm akupÿm rīt mex kurē kumrēx. Hāmri nē kànhmā xa nhūm Ananīs hkrā kumrā. Ra amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr ā hkrā kumrā. ¹⁹ Hāmri nhūm nhÿ nē apku nē akupÿm hihtÿx.

*Sawti kot Tamas kamā Je-
jus kapēr jarēnh*

Sikūn Korīt 11.22-23

Nhūm Sawti Tamas kām mē kot Jejus kôt amnhī xunhwÿr xwÿnhjē hkôt amnhī xām nē mē hkôt ri pa nē tokyx ma akupÿm mōr kēt nē. ²⁰ Kormā mē hkôt ri pa nē Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xà hā ixkre hwÿr mra nē kamā mē kām Jejus kapēr jarē. Kēp Tirtūm Kra hā harēnh o kuhē. ²¹ Hāmri nhūm mē amnhī jaēr pē ā harēnh anhÿrja ma nē tee ri hamaxpēr nē axpēn mā:

—Kokÿÿ. Kwa tām na xep pre Jerujarē kamā amnhī kaxyw Jejus kôt mē kot amnhī xunhwÿr xwÿnhjē homnuj tÿx o pa. Tā xep jar kot mē hkwyjē pynēnh nē ma mē o mōr nē Jerujarē

kamā patre krāhtūmjē mā mē ōr kaxyw na pre man mē pahwÿr mō. Tā ra tanhmā hamaxpēr to nē axtem nē mē pamā Jejus kapēr jarēnh o mē pajahkre ho pa. Anē.

²² Hāmri nhūm Sawti arī Tamas kām Ijaew mā tanhmā Jejus jarēnh to kamā hihtÿx o mē hkôt pa nē mē kām:

—Nà Jejus Krisja na pre Tirtūm mē pakaxyw ām nē mē pahwÿr kumē. Ām hāmri na pa mē amā ja jarē. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri kutā tanhmā kapēr to hkukamā hamaxpēr.

²³ Tā ra hā apkati xohtō nē nhūm Tamas kām Ijaew kwÿjaja kot Sawti pīr kaxyw hā axpēn ma. ²⁴ Hāmri nhūm mēhōja hā ama nē Sawti hwÿr tē nē kām mē harē nē kām:

—Kwa Sawti kēr ka axkām ajamak rom. Na mē pahkwÿjaja atā amÿnē. Na mē ra krī puhā kahē xà hā hakwakre piitā hamār ho kuhē. Kot kaj nhÿhÿm akato nhūm mē apumu nē apynē nē apī. Anē.

²⁵ Jakamā nhūm kamāt nhūm Sawti hkôt ri mē pa xwÿnhjaja kawà rax ō mÿ nē hwÿr o tē nē kām ām nhūm hwÿr axà nē nhÿ. Hāmri nhūm mē hkagrī nē kēn o krī puhā kahēja nhīrō pē ho wrÿ nhūm mē kēp kato nē ma mō.

*Sawti kot Jejus kwÿjē hkôt
pikamēnh ā harēnh*

Karatas 1.15-24

²⁶ Tā nhūm Sawti krī pē Tamas rūm kato nē ma akupÿm Jerujarē hwÿr mō hāmri nē hwÿr pōj. Hāmri nē

mě kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê hkôt amnhĩ jarênh kaxyw mẽ hwÿr tẽ. Hãmri nhũm mẽ tee ri amnhĩ wÿr omu nẽ kot Jejus kôt amnhĩ xãm ã amnhĩ to hêx ã hkamnhĩx hãmri nẽ amnhĩ kamã kahak o amnhĩ nẽ hkurê nẽ mẽ piitã kãm uma nẽ. ²⁷ ãm Panãpe pix ãm hãmri kot Jejus kôt amnhĩ xãm kôt hamaxpêr. Hãmri nẽ ma hwÿr tẽ nẽ haprô nẽ ma Jejus nhÿ hã mẽ ahkre xwÿnh maatijê hwÿr o tẽ nẽ yr pê mẽ kãm kapêr nẽ mẽ kãm:

—Kwa ãm hãmri na Sawti amnhĩ jarê. Na ra mẽ pahpyrà nẽ Jejus kôt amnhĩ xãm. Na xep pre Tamas wÿr pry hã kormã mō nhũm xep Pahihti Jejus hwÿr kato nẽ kaxkwa rũm kãm kapêr nhũm kuma nẽ hkôt amnhĩ xãm. Jakamã nhũm xep ra axtem kot amnhĩ nhĩpêx nyw o Tamas nhõ xwÿnhjê mã Jejus kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa. Ra amnhĩ kamã kãm mẽ uma hkêt nẽ àmnhĩx ri mẽ kãm harênh o ri mẽ hkôt pa. Anẽ.

²⁸ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ amnhĩ kôt Sawti mẽ nhũm mẽ hkôt ri pa. Hãmri nẽ Jerujarê kamã mẽ piitã mẽ kãm Jejus kapêr jarênh o pa. Kãm Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr kêt xwÿnhjê pyma hkêt nẽ àmnhĩx ri mẽ kãm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa. ²⁹ Nẽ Ijaew kwÿ pê Gresjê kapêr o mẽ kapêr xwÿnhjê mã nhũm xatã mẽ kãm Jejus jarênh o ri mẽ hkôt pa. Kêp Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwÿnh ã harênh rãhã ho ri mẽ hkôt pa. No nhũm mẽ kãm mar

prãm kêt nẽ ra kot Jejus ã hpĩr mã. ³⁰ Hãmri nhũm mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnh kwÿjaja mẽ harênh ma nẽ mẽ kêp ho kato nẽ ma krĩ pê Sejarej wÿr o mō. Hãmri nẽ kurũm ma akupÿm õ krĩ pê Tas wÿr kumẽ nhũm ma akupÿm mō.

³¹ Tã ra Sawti kot Jejus kôt amnhĩ xãm jakamã nhũm mẽ kãm mẽ hkurê xwÿnhjaja axte Jejus ã tanhmã hkwyjê hto hkêt nhũm mẽ piitã hamakêtkati nẽ àmnhĩx ri pa. Pika pê Jutej kamã nẽ Garirej kamã nẽ Samar kamã nhũm mẽ piitã hamakêtkati nẽ àmnhĩx ri pa. Hãmri nẽ Tirtũm mã mex o mex ã harênh o ri pa. Nhũm Tirtũm Karõ tanhmã mẽ hkrã hto nhũm mẽ ra kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o mō. Hãmri nhũm mẽ ohtô rax nẽ mẽ urak nẽ Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr nẽ hkwyjê hkôt axkamẽ.

Enejti akupÿm mex ã harênh

Atre 3.1-10

³² Tã nhũm Simãw Pêtreja ma mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê mã Tirtũm kapêr jarênh o mẽ ahkre kaxyw ma krĩ piitã hkôt pa. Jakamã krĩ pê Rit wÿr mō ³³ nẽ hwÿr pøj nẽ kamã Enejti pumu. Nhũm ì kamã htyk pa nẽ kupĩp kãm hikwÿ rãhã hã amgrà pê 8. ³⁴ Hãmri nhũm Simãw Pêtre omu nẽ Jejus nhÿ hã kãm kapêr nẽ kãm:

—Pa Enejti? E na Jejus Kris akupÿm ato mex. Jakamã e kãnhmã xa nẽ akupĩpta py. Anẽ.

Hāmri nhūm akupŷm mex nē kànhmā xa nē amnhī pumu nē hkīnh o hkīnh. ³⁵ Hāmri nhūm krīja kamā nē krī hō pê Sarō kamā mē piitā harēnh ma nē mē kot amnhī tomnuj kaga hpa nē hpānhā Jejus kōt amnhī xunhwŷ nē hkōt amnhī nhīpêx o pa.

Tapitre akupŷm htīr ā harēnh

Rukre 8.49-56; Atre 20.7-12

³⁶ Nhūm Tapitreja krī pê Jope kamā na pre pa. Gres kapēr kām hixi pê Nokre. Mē kapēr kām Nokreja te kēp “karà” anhŷr jarēnh pyrāk. Na pre ra Tapitre pê Nokreja Jejus kōt amnhī xām nē mē piitā mē ho mex o ri mē hkōt pa. Nē mē kēp amrakati xwŷnhjê kamā ukaprī ho ri mēmoj to mē kutā nojarêt o ri mē hkōt pa. ³⁷ Tā ra à htŷx nē hāmri ty. Hāmri nhūm mē tee ri omu nē hkaprī nē mŷr rax nē. Nē kumŷ nē kuhō hāmri nē kormā haxàr kêt ri kŷx pê ixkre kamā kuxi nē kuri mŷr o hkrī.

³⁸ Nhūm Simāw Pêtre kormā krī hō pê Rit kamā ri pa. Rit rūm Jope hwŷr jawŷ jakamā nhūm Jope kamā mē kot Jejus kōt amnhī xunhwŷr xwŷnhjaja Simāw Pêtre jarēnh ma hāmri nē hwŷr ja wa ho hamēxkrut nē wa kumē. Nhūm wa ma hwŷr tē nē hwŷr pōj nē omu nē kām:

—Pa? E jar na pa wa awŷr tē. Na Jejus kōt mē pahtōx Tapitre ham mē pahpê ty. Kwa tokyx kormā mē kot haxàr kêt ri ma wa ixkōt hwŷr tēn omu nà? Anē.

³⁹ Hāmri nhūm wa kuma nē ma wa hkōt htēm kurē kumrêx. Hāmri nē Jope hwŷr pōj nē mē hwŷr tē nhūm mē kŷx pê htyk nē nōr xwŷnhja wŷr ho api nhūm hwŷr axà. Nhūm kuri mē kēp mē mjên htyk xwŷnhjaja hkaprī nē mŷr o hkrī. Hāmri nhūm Simāw Pêtre mē hwŷr axà nhūm mē omu nē kām Tapitre kormā htīr ri kot tanhmā mē ho mex to hā harē. Nē mē ê hkwy jamŷ nē kām kupê nē kām:

—Ga ja pumu. Tyk xwŷnhhta na pre mē inhmā hkay nē kugō. Na pre hte mē ixto mex o pa. Tā mē ixpê ty. Hêxta gàà nē. Na pa mē ixkaprī htŷx kumrêx. Anē.

⁴⁰ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kator pa hāmri nē htyk xwŷnhhta ri hkōn krā ho nhŷ nē ho Tirtūm wŷ. Hāmri nē htyk xwŷnhhta mā kapēr nē kām:

—Pa Tapitre? E kwa kànhmā nhŷ. Anē.

Pu nhūm no amra nē Simāw Pêtre pumu nē kànhmā nhŷ. ⁴¹ Hāmri nhūm hpa hā kupy nē kànhmā àm nē kapôt ā mē kuhê xwŷnhjê mā anē nhūm mē akupŷm wa hwŷr agjê nhūm mē kām:

—E ota. Na Tirtūm akupŷm mē amā ho htīr. Anē.

Hāmri nhūm mē amnhī jaēr pê omu nē hkīnh tŷx nē.

⁴² Hāmri nhūm Jope kamā mē piitā harēnh ma nē mē ohtō nē amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwŷ. ⁴³ Hāmri nhūm Simāw Pêtre Jope kamā ri pa hā apkati xohtō nē tokyx mē kurūm kato nē ma krī

hõ hwÿr mõi kêt nẽ. Na pre mry kà ho mẽmoj nhĩpêx o pa xwÿnh pê Simãw ri põi nẽ kuri pa hã apkati xohtõ nẽ.

10

*Konẽre kot Simãw Pêtre hã karõ hã harênh
Rukre 7.1-10*

¹ Tã nhũm Ijaew kêt xwÿnh Konẽre. Kêp Rõmjê nhõ pôristi krãhtũm na pre. Õ pôristija pika pê Itar nhõ xwÿnh na pre mẽ nhũm Konẽre kêp mẽ hkrãhtũm. Krĩ pê Sejarej kamã. ² Konẽreja kot amnhĩ to mex o pa xwÿnh na pre. Kêp Ijaew kêt tã na pre hte òrkwÿ kamã hkwÿjê mẽ Tĩrtũm ã hpijaãm nẽ kãm mex o mex ã harênh o pa. Apkati mẽ kãm amnhĩ jarẽ. Nẽ mẽ kêp amrakati xwÿnhjê mã kàxpore hkwÿ nhõr o pa. ³ Jakamã nhũm mẽmo arĩgro hã ra myt japanh grire nhũm mẽmoj pumu. Te hpimtir kãm kot omunh pyrã nẽ kaxkwa kamã Tĩrtũm kapêr o wrÿk xwÿnh pumu. Nhũm hwÿr wrÿ nẽ tanhmã kãm kapêr to nẽ kãm:

—Pa Konẽre? Anẽ.

⁴ Nhũm tee ri omu nẽ kãm ma htÿx kumrêx. Hãmri nẽ kãm:

—Mo na? Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Nã ate amnhĩ to Tĩrtũm wÿr o apaja nhũm ra amnhĩ tã ama nhũm ja kãm mex nẽ. Nẽ ate mẽ kêp amrakati xwÿnhjê mã kàxpore hkwÿ nhõr o apaja nhũm ja mããnên kãm mex nẽ.

⁵ —Jakamã e inhma. Kêr ka ma Jope hwÿr amã mẽ

ápênh xwÿnh kwÿ rẽ kê mẽ ma hwÿr mra nẽ kamã mẽhõ pê Simãw Pêtre japrõ nẽ man akupÿn awÿr o mõi. ⁶ Simãw kot mry kà ho mẽmoj nhĩpêx o pa xwÿnhhta nhõrkwÿ kamã na hte pa. Òrkwÿja gõi mÿ ri na. E hwÿr mẽ arẽ kê mẽ ma hwÿr mõi nẽ haprõ nẽ man awÿr o mõi kê amã mẽmoj mex jarẽ ka ama. Anẽ.

⁷ Nhũm pre ã Tĩrtũm kapêr o wrÿk xwÿnhja Konẽre mã kapêr anẽ hãmri nẽ kato nẽ ma akupÿm api. Hãmri nhũm kot mar xã hkõt jajê rê nẽ Simãw Pêtre hwÿr mẽ kurẽ. Kãm ápênh xwÿnhjê ho hamêxkrut nẽ kaxyw õ pôristi hõ. Pôristija na pre hte Konẽre pyrã nẽ Tĩrtũm ã hpijaãm o pa. ⁸ Jakamã nhũm mẽ kurẽ nẽ mẽ kãm kapêr hãmri nẽ ma Jope hwÿr Simãw Pêtre hwÿr mẽ kurẽ nhũm mẽ kato nẽ ma hwÿr mõi. ⁹ Hãmri nhũm apkati nhũm kaxkwa nhĩpõk ri myt nhÿ nhũm mẽ hwÿr hpõx o mõi.

*Simãw Pêtre tanhmã
hpimtir to hã harênh*

Atre 11.5; Karatas 2.11-21

Rõm nhũm Simãw Pêtre kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw ixkre nhĩmõk ã api nẽ himõk po hã kãm amnhĩ jarênh o nhÿ. ¹⁰ Hãmri nẽ ra kãm prãm nẽ nom nhũm mẽ kormã kãm õ hã ápênh jakamã nhũm arĩ ixkre nhĩmõk ã Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽ.

Hãmri nẽ Konẽre pyrã nẽ te hpimtir kãm kot mẽmoj pumunh pyrã nẽ mẽmoj pumu nhũm Tĩrtũm Konẽre

hkukamã tanhmã kãm mẽmoj to amnhĩrĩt to. No ãm hã kuxi nẽ kãm harẽnh jakamã nhũm Simãw Pêtre te hpimtir kãm kot mẽmoj pumunh pyrà nẽ mẽmoj pumu. ¹¹ Nhũm kaxkwa katêr nhũm kurũm mẽmoj te kot mẽ hpipro xà pyræk xwỳnhja pyka hwỳr wrỳk o mỗ. Nẽ hatur xà piitã xpẽn tã akuprỗ nẽ ajêt nẽ wrỳk o mỗ nhũm omu. ¹² Mẽ hpipro xàta kamã mẽmo mry piitã hikwỳ. Mẽmo mry hpar o ri pa xwỳnhjaja nẽ htu mỳr pẽ ri pa xwỳnhjaja nẽ mẽmo àk kỳx pẽ htor o ri mrrar xwỳnh piitã mẽ hpipro xàja kamã hikwỳ nhũm omu. ¹³ Hãmri nhũm Tĩrtũm kãm:

—Pa Simãw Pêtre? Mãn ka ra amã prãm nẽ nà? E kànhmã xa nẽ axàmnhĩx mãmri mryta õ kapi nẽ apĩ nẽ ho anẽ nẽ aku. Piitã mẽ ate hkur mã mex. Anẽ.

¹⁴ Hãmri nhũm tee ri kuma nẽ kãm:

—Kwa nà Pahi Maati. Mẽ ixpẽ Ijaew mẽ ixte mry piitã hkur kêt. ãm hkwy pix na pa htem kuku. No mry jaja aa mẽ ixte hõ hkwy hkrêr kêt. Anẽ.

¹⁵ Hãmri nhũm Tĩrtũm kãm:

—Nà kot anhỳr tã kot paj pam amã mẽmoj jarẽ ka kamã anhõkre kahak kêt nẽ. Mãmri amnhĩm hõ kapi nẽ apĩ nẽ ho anẽ nẽ axàmnhĩx hkwy hkre. Anẽ.

¹⁶ Nhũm pre ã kãm mry hã karõ anhỳr o axkrunẽpxi. Simãw Pêtre kot mãmri Ijaew kêt xwỳnhjê hkõt pa nẽ àmnhĩx ri mẽ kutã apkur nhũm Tĩrtũm kãm ja mex nhũm kot hã amnhĩ pumunh

kaxyw nhũm ã kãm harẽnh anhỳr o axkrunẽpxi. Hãmri nhũm mẽ hpipro xàja ma akupỳm kaxkwa hwỳr àpir o mỗ nẽ akunok. ¹⁷ Hãmri nhũm Pêtre te hkrækator pyræk jao tee ri hpimtir kukamã hamaxpêr o nhỹ nẽ hamaxpêr o:

—Kwa mo kaxyw na Tĩrtũm ã inhmã ja hã karõ anẽ? Anẽ.

Rôm nhũm Konêre kot hwỳr mẽ rẽnh xwỳnhjaja ra hwỳr hpõx o mỗ. Ijaew kêt xwỳnhhtaja Simãw nhõrkwỳ hã mẽ hkukjêr o mỗ nẽ hwỳr pøj nẽ hakwakrem kuhê. ¹⁸ Hãmri nẽ õrkwỳ nhõ xwỳnhjê mã kãm:

—Pa na ka mẽ arĩ akrĩ? E Simãw Pêtre hwỳr na pa mẽ mỗ. Xà jar na hte pa nà? Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kãm: —Tỳ. Omũj kỳx pẽ ixkre nhĩmõk ã na nhỹ. Anẽ.

¹⁹ Nhũm Simãw Pêtre arĩ kot mẽmoj pumunhta kukamã hamaxpêr o nhỹ nhũm Tĩrtũm Karõ kãm mẽ hpõx xwỳnhjê jarẽ nẽ kãm:

—E Simãw Pêtre. Ota Ijaew kêt xwỳnhjaja axkrunẽpxi nẽ ajapêr o mỗ nẽ ra anhõrkwỳ hwỳr pøj. ²⁰ Mẽ hwỳr wrỳ nẽ mẽ kot amã mẽmoj jarẽnh ma nẽ mãmri axàmnhĩx ma mẽ hkõt mỗ. Tanhmã ajamaxpêr to hkêt nẽ. Pa na pa awỳr mẽ kumẽ nhũm mẽ mỗ. Anẽ.

²¹ Hãmri nhũm kuma nẽ mẽ hwỳr wrỳ nẽ mẽ omu nẽ mẽ kãm:

—Pa? Xà pa na ka mẽ ijapêr o mỗ? E ot pa xa. Kam nẽ mẽ inhmã mẽmoj jarẽ pa mẽ ama. Mẽmo kaxyw na ka mẽ ixwỳr mỗ? Anẽ.

²² Hāmri nhũm mẽ kām:

—Nà mẽ inhõ patrãw Konëre na awÿr mẽ inhmẽ pa mẽ mõi. Na hte tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Nẽ Tĩrtũm ã hpijaàm nẽ kãm mex o mex ã harênh o pa. Nhũm mẽ inhõ krĩ kamã Ijaew kãm hkĩnh nẽ. Tã na Tĩrtũm kapër o wrÿk xwÿnhja ham hwÿr wrÿ nẽ kãm ajarẽ. Kot amnhĩ wÿr atã karõ nhũm ate hwÿr amõr nẽ kãm axujarênh kaxyw kãm ajarênh jakamã nhũm mẽ ixte ajaprõr kaxyw awÿr mẽ inhmẽ pa mẽ man awÿr mõi. Anẽ.

²³ Hāmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tõe nà na pa mẽ ama. E mẽ agjê nẽ akrĩ nẽ jar mẽ ixri nõ kê apkati pu mẽ rĩ ma akupÿm mõi. Anẽ.

Hāmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ hwÿr agjê.

Tã nhũm apkati nhũm mẽ akupÿm nojarêt nhũm Simãw Pêtre ma mẽ hkõt mõi. Nhũm Jope kamã mẽ kot Jejus kõt amnhĩ xunhwÿr xwÿnh kwÿjaja ma mẽ hkõt mõi. Nhũm mẽ mõi o kamãt.

²⁴ Hāmri nhũm apkati nhũm mẽ Sejarej wÿr hpõx o mõi. Nhũm ra Konëre mẽ kutêp amnhĩ wÿr hkwÿjê ho akuprõ nhũm mẽ Simãw Pêtre kutêp õrkwÿ kamã akuprõ nẽ hkrĩ.

²⁵ Hāmri nhũm mẽ hwÿr põi nẽ mẽ hwÿr ãr kaxyw nhũm Konëre amnhĩ wÿr omu nẽ kànhmã xa nẽ kutã tẽ nẽ hpar pẽ hkõnkrã ho tẽm nẽ nhÿ. ²⁶ Hāmri nhũm tee ri ja hã omu nẽ pa hã kupy nẽ kànhmã ãm nẽ kãm:

—Kwa kànhmã xa. Ixpê Tĩrtũm kêt tã ka ri ã inhĩpêx anẽ. Anẽ.

²⁷ Hāmri nẽ hkõt õrkwÿ hwÿr axà nẽ kutêp mẽ pikuprõnh xwÿnhjê pumu nẽ mẽ kãm:

²⁸ —Pa na ka mẽ arĩ akrĩ? E mãn ra mẽ ate mẽ ixpê Ijaew kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ ix-pumunh mex. Na pa htem mẽ apê axtem nhõ xwÿnhjê hkõt ri ixpa hkêt nẽ. Nẽ mẽ anhõrkwÿ hwÿr inhgiêx kêt nẽ. Tã ham Tĩrtũm inhmã mẽ ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ixpaja nẽ ixkurê nẽ inhmã: “Kot paj pam mẽ hkwÿjaja mex ã mẽ harẽ ka mẽ kamã anhõkre kahak kêt nẽ.”

²⁹ —Anhÿr jakamã ka xep pre ixtã karõ pa inhĩtõt kêt nẽ man mẽ awÿr inhmõi kurê kumrêx. E mẽ inhmã mẽmoj jarẽ pa mẽ ama. Mẽmo kaxyw na ka mẽ ixtã karõ? Anẽ.

³⁰ Hāmri nhũm Konëre kãm:

—Nà jãã na pa pre jar inhõrkwÿ kamã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh o nhÿ. Ra myt xàpanh grire pa kãm amnhĩ jarẽ. Hāmri nhũm Tĩrtũm kapër o wrÿk xwÿnh ixwÿr wrÿ nẽ hirã rax kãm xa. ³¹ Hāmri nẽ inhmã: “Pa Konëre? E na hte Tĩrtũm ate kãm amnhĩ jarênh ta mar o hkrĩ. Nẽ ate mẽ kêp amrakati xwÿnhjê ho mex o apaja nhũm hã apumu.

³² Jakamã e ma Jope hwÿr amã mẽ àpênh xwÿnh kwÿ rẽ kê mẽ ma hwÿr mõi nẽ kamã Simãw Pêtre japrõ nẽ man akupÿn awÿr o mõi. Mry kà ho mẽmoj nhĩpêx o pa xwÿnh

Simãw nhõrkwỹ kamã na hte pa. Örkwỹja gô myri na." Anë.

³³ —Ã kot inhmã kapër anhÿr jakamã na pa kuma hãmri nẽ awÿr jajê rënh kurê kumrëx. Tã ka mẽ hkõt man mẽ ixwÿr mõ nẽ ã apõx anë. ãm hãmri na ka mẽ hkõt mõ. Mẽ apê Ijaew kot amnhĩ nhĩpêx kuhpa hã amnhĩ nhĩpêx nẽ axãmnhĩx man mẽ ixwÿr mõ. Tã ot pa mẽ Tirtüm noo mã ixkrĩ. Kam nẽ mãmrĩ ÿ hã mẽ inhmã mẽmoj jarê pa mẽ ama. Anë.

Simãw Pêtre kot Konëre mã ujarënh

³⁴ Hãmri nhũm Simãw Pêtre Konëre kot kãm amnhĩ jarënhja ma nẽ mẽ kãm awjarê nẽ mẽ kãm:

—Nà ãm hãmri na Tirtüm mẽ akukamã tanhmã inhmã kapër to. Xep kãm mẽ ixpê Ijaew pix japê hkêt. Kãm mẽ pahpiitã mẽ pajapê nẽ mẽ panhĩpêx o xypên pyrãk.

³⁵ Koja ahpÿnhã pyka piitã hkõt mẽhõ mẽ ixpyrà nẽ kêp Ijaew kêt tãã hkõt amnhĩ xãm nẽ hã hpijaàm pê kãm mex o mex ã harê nẽ tãm amnhĩ nhĩpêx. Hãmri nhũm Tirtüm ja hã omu nhũm ja kãm mex nẽ.

³⁶ —Na pre ra mẽ ixpê Ijaew mã tanhmã Kra Jesus Kris jarënh to. Jesus kot mẽ panê htyk kukwak ri na hte mẽ ixte hkõt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê ho hkra. Tã ra mãânën ã mẽ apê Ijaew kêt xwÿnhjê mã ã amnhĩ jarënh anë nẽ Jesus htyk kukwak ri mẽ ate mẽ ixpyrà nẽ hkõt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê ho hkra. Jakamã Jesus Krisja

kêp mẽ pahpiitã mẽ panhõ Pahihtĩ.

³⁷⁻³⁸ —Mãn ka prem ra harënh ma. Mẽ ixpê Ijaew nhõ pika pê Jutej kumrëx kãm na pre Juãw Paxisja Jesus kukamã mẽ kãm harê nẽ mẽ hkrã kumrãr o pa. Mẽ piitã mẽ kot amnhĩ tomnuj kaga nẽ Tirtüm kõt amnhĩ xunhwÿr ã mẽ omunh xà hkõt mẽ hkrã kumrã. Jesusja krĩ pê Najare kamã na pre hprêk. Tã hwÿr na pre Tirtüm amnhĩ Karõ mẽ nhũm wrÿ nẽ hkarõ mã axà nẽ hkõt pa ho pa. Jakamã nhũm ahpumunh o ahpumunh nẽ ma krĩ piitã hkõt tanhmã mẽ ho mex to ho ri mẽ hkõt pa. Pika pê Garirej kumrëx kamã mẽ piitã ri mẽ kãm Tirtüm kapër jarënh o pa. Nẽ mëkarõmnuti kot Satanasti nhÿ hã tanhmã mẽ ho xwÿnhjaja nhũm mẽ nẽ mëkarõmnuti japõx o pa. ã na pre Tirtüm nhÿ hã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa.

³⁹ —Tã Jesus nhÿ hã hkrajê jahkre ho mẽ ixpa xwÿnhjaja na pa prem kot ri tanhmã amnhĩ to ho pa hã omunh par o ri hkõt ixpa. Mẽ ixpê Ijaew nhõ pyka kamã nẽ mẽ inhõ krĩ pê Jerujarê kamã kot ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho paja pa prem piitã omunh o hkõt ri ixpa. Tã nhũm prem axtem nẽ mẽ ixpê pĩ kahpa hã kunhõ nẽ kupĩ. ⁴⁰ Hãmri nhũm htyk o apkati axkrunëpxi nhũm Tirtüm akupÿm ho htĩr nẽ akupÿm mẽ ixwÿr kumê pa prem akupÿm htĩr kãm omu. ⁴¹ No nhũm mẽ piitã

akupÿm htÿr kãm omunh kêt nê. ãm mẽ ixwÿr pix na pre kato nê mẽ ixkutã apku pa mẽ papxipixjaja akupÿm htÿr ã omu. Hãmri nhÿm Tÿrtÿm mẽ ixte ma mẽ piitã mẽ kãm akupÿm htÿr ã harênh o ri ixpa kaxyw mẽ ixrê. ⁴²⁻⁴³ Amnepêm Tÿrtÿm nhÿ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwÿnhjaja na prem Jesus kukamã tanhmã hã kagã hto nê mẽ kãm harênh o pa. Nê mẽ kãm:

Koja nhÿrmã mẽhõja man mẽ pahwÿr wrÿ nê mẽ panê tanhmã amnhÿ nhÿpêx to. Ka mẽ atõ amnhÿ kaxyw hkõt ajamaxpêr nê hkõt amnhÿ xãm hã koja Tÿrtÿm ja hã apumu nê mẽhõ kot tanhmã mẽ panê amnhÿ nhÿpêx to xwÿnhta kukwak ri amnhÿ katut kõt ate amnhÿ tomnuj rênh pa nê axte kãm hamaxpêr kêt nê. Anê.

Na pre Tÿrtÿm nhÿ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwÿnhjaja Jesus kukamã ã harênh nê hã kagã anê. Tã koja Jesus nhÿrmã akupÿn wrÿ hãmri nê mẽ htyk xwÿnhjê nê arÿ mẽ htÿr xwÿnhjê mẽ pahto pimràatã tanhmã mẽ pajarênh to. Mẽ pahte tanhmã amnhÿ nhÿpêx to ho papa hã mẽ pahpumunh kõt tanhmã mẽ pajarênh to. Hãmri nê Tÿrtÿm mẽ wa kuri mẽ pahtÿr tÿm nê mẽ papa ho papa mã xwÿnhjê jarê nê mãânên wa kuri mẽ htÿr tÿm kêt xwÿnhjê jarê. Mẽ pahpiitã tanhmã

mẽ pajarênh to kaxyw na pre Tÿrtÿm mẽ pakaxyw Jesus xãm. Tã ã kot mẽ pajarênh anhÿrja kukamã na pre mẽ ixte mẽ amã tanhmã harênh to ho ixpa kaxyw mẽ awÿr mẽ ixrê. Mẽ ate kapêr mar nê tokyx Jesus kõt amnhÿ xunhwÿr kaxyw. Anê.

⁴⁴ Nhÿm Simãw Pêtre ã mẽ kãm ujarênh anhÿr rôm nhÿm Tÿrtÿm mẽ kot mar o hkrÿ xwÿnhjê hwÿr amnhÿ Karõ rê nhÿm mẽ hwÿr wrÿ nê mẽ hkarõ mã gjêx pa. ⁴⁵⁻⁴⁶ Hãmri nhÿm mẽ Tÿrtÿm mã mex o mex ã harênh o hkrÿ. No ãm mẽ kapêr kãm harênh kêt nê. Mẽ kapêr kwÿ hõ ho kãm mex o mex ã harê. Aa mẽ kot mẽ kapêr mar kêt tã ra ho kapêr mex nê. Jakamã nhÿm Jope rÿm mẽ kot Simãw Pêtre hkõt mẽ mör xwÿnhjaja. Ijaew kwÿ kot ra Jesus kõt amnhÿ xunhwÿr xwÿnhjaja amnhÿ jaêr pè ja hã mẽ omu nê axpên mã:

—Hêxta waa nê. Mẽ kèp Ijaew kêt tã nhÿm Tÿrtÿm kot mẽ panhÿpêx pahpyrà nê mẽ hwÿr amnhÿ Karõ rê nhÿm mẽ hwÿr wrÿ nê mẽ kãm agjê. Nã ãm hãmri na mẽ pahpyrà nê ã mẽ hipêx anê. Anê.

Hãmri nhÿm Simãw Pêtre mẽ kuma nê mẽ kãm:

⁴⁷ —Kwa pu mẽ hkrã kumrãr kurê kumrêx. Ra Tÿrtÿm Karõ kot mẽ pahpyrà nê mẽ hkarõ mã gjêx kênã kot kêt mẽhõ mẽ nê tanhmã mẽ pahpê àmnàr to. Ra mẽ kot mẽ pahpyrà nê Jesus kõt amnhÿ xunhwÿr kênã. Anê.

⁴⁸ Hãmri nê Konêre mẽ hkwyjê mã kãm:

—E kot paj mẽ ate Jejus Kris kôt amnhĩ xunhwỳr ã mẽ akrã kumrã. Anẽ.

Hãmri nẽ mẽ hkrã kumrãr pa nhũm mẽ Simãw Pêtre mã kãm:

—Kwa kormã anojarêt kêt nẽ. Kritpêm ri mẽ ixkôt ri apa hã atã apkati grêre nẽ kormã ma akupỹm mỗ. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ hkôt ri pa hã apkati grêre hãmri nẽ nojarêt nẽ ma akupỹm mỗ.

11

Simãw Pêtre kot hkwỳjê mã Konêre jarênh

Atre 10.1-48

¹⁻² Hãmri nhũm Simãw Pêtre ma akupỹm mỗ. Jutej kamã krĩ pê Jerujarê wỳr ma akupỹm mỗ hãmri nẽ pôi. Hãmri nhũm Jutej kamã Jejus nhỹ hã mẽ ahkre xwỳnh maati jê mẽ mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja Ijaew kêt xwỳnhjê jarênh ma. Konêre mẽ hkwỳ kot mẽ uràk nẽ Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr ã mẽ harênh ma. Jakamã nhũm Simãw Pêtre akupỹm mẽ hwỳr pôi nhũm mẽ omu nẽ mẽ hã àhkukjêr kurê kumrêx. Hãmri nhũm mẽ hkwỳjaja mẽ hã kãm akir nẽ kãm:

³ —Kwa mẽ pahpê Ijaew pyrã nẽ mẽ kot amnhĩ my kwrýt kà jakàr kêt tã ka mẽmo hwỳr mẽ hwỳr mỗ mẽ kuri pôi nẽ mẽ kutã apku. Anẽ.

⁴ Hãmri nhũm Pêtre tee ri mẽ kuma hãmri nẽ hprĩ hã mẽ kãm amnhĩ jarê. Nẽ tanhmã Tirtũm kot kãm Ijaew kêt xwỳnhjê jarênh to hã mẽ kãm harê nẽ mẽ kãm:

⁵ —Kwa mẽ ã ri ajamexpêr anhỹr kêt nẽ. E pa mẽ amã amnhĩ jarê ka mẽ inhma mãn. Nà na pa pre jãã Jope kamã Tirtũm mã amnhĩ jarênh o nhỹ nẽ te ixpimtir kãm mẽmoj pumunh pyrãk. Nhũm mẽmojja te mẽ hpiipro xà pyrã nẽ kaxkwa rũm ixwỳr wrỳk o mỗ pa ixprĩ hã omu. ⁶ Nhũm kamã mry piitãã. Mry xoprê nẽ mry xuwapô nẽ mry hpar o ri pa xwỳnhjaja nẽ mry htu mỳr pê ri pa xwỳnhjaja nẽ àk. Nẽ mẽ pahte hkur xwỳnhjaja nẽ mẽ pahte hkur kêt xwỳnhjaja. ⁷ Kamã mry piitã pa omu. Hãmri nhũm Tirtũm inhma: “Pa Simãw Pêtre? Mãn ka ra amã prãm nẽ nã? E kãnhmã xa nẽ axãmnhĩx mãmrĩ mryta ô kapi nẽ apĩ nẽ ho anẽ nẽ aku. Piitã mẽ ate hkur mã mex.” Anẽ.

⁸ —Pa tee ri kuma nẽ kãm: “Kwa Pahi Maati. Mẽ ixpê Ijaewjaja mẽ ixte mryja piitã hkur kêt. ãm hkwỳ hpix na pa htem kuku. No ja hkwỳ aa mẽ ixte hõ hkwỳ hkrêr kêt.” Anẽ. ⁹ Nhũm inhma: “Nà nom kot anhỹr tãã. Kot paj pam amã mẽmoj jarê ka kamã anhõkre kahak kêt nẽ. Jakamã e mãmrĩ amnhĩm hõ kapi nẽ apĩ nẽ ho anẽ nẽ axãmnhĩx hkwỳ hkrê.” Anẽ.

¹⁰ —Na pre ã Ijaew kêt xwỳnhjê hwỳr inhmõr kukamã inhma karõ ho axkrunêpxi anẽ. Nom hã kuxi nẽ inhma mẽ pahte mry kur kêêta jarê. Hãmri nhũm mẽ hpiipro xàja ma akupỹm kaxkwa hwỳr api nẽ kakrãm axà nẽ akunok. ¹¹ Hãmri nhũm Ijaew kêt xwỳnhjaja

mě ixwỳr axkruněpxi nē mra nē pōj. Koněreja Sejarej rŭm ixwỳr mẽ rēnh xwỳnhjaja nhŭm mẽ mra nē ixwỳr pōj. ¹² Hāmri nhŭm Tĩrtŭm Karō ma mẽ hkōt inhmě. Mě kēp Ijaew kēt tā nhŭm ixàmnhĩx ma mẽ hkōt ixpa kaxyw mẽ hkōt inhmě pa ma mẽ hkōt mō. Nhŭm Jope kamã mẽ kot Jejus kōt amnhĩ xunhwỳr xwỳnh kwỳjaja kēp 6ja ma mẽ ixkōt mō. Pa mẽ mō nē Sejarej kamã Koněreja wỳr pōj. ¹³ Hāmri nhŭm mẽ ixpumu nē mẽ inhmã amnhĩ jarē. Tĩrtŭm kapēr o wrỳk xwỳnh kot hwỳr wrỳk nē ōrkwỳ hwỳr àr nē tanhmã kãm kapēr toja nhŭm inhmã harē. Na xep pre kãm: “E kēr ka ma Jope hwỳr amã mẽ àpēnh xwỳnh kwỳjê rē kē mẽ ma hwỳr mō. Hāmri nē kamã Simãw Pētre japrō nē man akupỳn awỳr o mō kē tanhmã mẽ amã ujarēnh to. ¹⁴ Koja mẽ amã tanhmã mẽ apē Tĩrtŭm kra hprãm xàj tanhmã mẽ ate amnhĩ nhĩpēx to hã mẽ amã karō ka mẽ ama nē mar tỳx nē hkōt amnhĩ nhĩpēx. Ka mẽ anhōrkwỳ kamã akwỳjê mẽ apimràatã ama nē mar tỳx nē. Hāmri nē kot mẽ amã hã karō xà hkōt amnhĩ nhĩpēx nhŭm Jejus mẽ ate amnhĩ tomnuj pē mẽ apytàr pa.” Anē.

—Na xep pre ã Tĩrtŭm kapēr o wrỳk xwỳnhja kãm ijarēnh anē. Jakamã nhŭm ixwỳr jajē rē pa ma mẽ hkōt mō. ¹⁵ Hāmri nē kormã mẽ kãm tanhmã Jejus jarēnh to. Tanhmã kot mẽ panē

amnhĩ nhĩpēx to hã harē. Nē kormã mẽ kãm ixujarēnh o ixãm rōm nhŭm Tĩrtŭm Karō te wam kot mẽ panhĩpēxta pyrã nē mẽ hwỳr wrỳ nē mẽ hkarō mã gjēx pa. ¹⁶ Pa ja hã mẽ omu nē Pahihti Jejus kot akupỳm kaxkwa hwỳr nojarēt nē tanhmã mẽ pamã kapēr tota mã ijamaxpēr kurē kumrēx. Na pre mẽ pamã: “Finat Juãw Paxis na pre hte gō ho mẽ hkrã kumrãr o pa. Tã koja Tĩrtŭm ta hpãnhã mẽ awỳr amnhĩ Karō rē nhŭm mẽ akarō mã agjê.” Anē.

—Ã na pre Pahihti Jejus akupỳm nojarēt nē mẽ pamã kapēr anē. Jakamã pa ã kot mẽ hipēx anhỳr ã mẽ omu nē ã kapēr anhỳrja mã ijamaxpēr kurē kumrēx. ¹⁷ Na pu prem Pahihti Jejus Kris kōt amnhĩ xunhwỳ nhŭm Tĩrtŭm ja hã mẽ pahpumu nē mẽ pahwỳr amnhĩ Karō rē. Tã te kot mẽ panhĩpēxta pyrã nē mããnēn Ijaew kēt xwỳnhtajê hwỳr kurē nhŭm mẽ hkarō mã agjê. Mě kēp Ijaew kēt tā nhŭm mẽ pahpyrà nē mẽ hwỳr kurē nhŭm mẽ hkarō mã agjê. Tĩrtŭm tãm kot amnhĩ krã hkōt mẽ hwỳr rēnh kēnã kot pa kēt mẽ nē tanhmã kēp ixàmnàr to. Anē.

¹⁸ Nhŭm pre ã Simãw Pētre mẽ kãm amnhĩ jarēnh anē nhŭm mẽ kuma nē tãm hamaxpēr nē hkĩnh nē. Nē axte mẽ hã tanhmã kãm nē hkēt nē. Æm mẽ hã Tĩrtŭm mã mex o mex ã harē. Hāmri nē axpēn mã:

—Nà ãm hāmri. Mě kēp Ijaew kēt tā na prem Jejus kōt amnhĩ xunhwỳ nhŭm

Tirtũm kot mẽ panhĩpêxta pyrà nê amnhĩ katut kôt mẽ kot amnhĩ tomnuj rênh pa. Nhỹrmã wa hkuri mẽ pahpyrà nê htĩr tũm nê pa ho pa kaxyw nhũm ã mẽ hipêx anê. Nã ãm hãmri na ã kot mẽ panhĩpêx pyrà nê mẽ hipêx anê. Anê.

ãxiok kamã Jesus kwỳ jarênh

Atre 4.36-37

¹⁹ Tã ra mẽ kot kên o Estewãw kapêr o hpĩr xwỳj ri mẽ kot ã hipêx anhỹrta pyrà nê mẽ kot Jesus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja omnuj tỳx o pa. Jakamã nhũm mẽ hkwỳjaja mẽ umaj ma ahpỹnhã krĩ hkwyỳ hkôt pigràn h pa. Wênĩs wỳr nê Sipre hwỳr nê ãxiok hwỳr nhũm mẽ ma ahpỹnhã krĩ hkwyỳ hkôt angrà nê kamã pa ho pa. Nê mẽ kãm tanhmã Pahihti Jesus kot mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o ri mẽ hkôt pa. No ãm kormã Ijaew pix mã harênh o pa.

²⁰ Tã hãmri nhũm mẽ hkwỳjaja Sipre mẽ Sirên rũm ãxiok hwỳr pan pøj. Hãmri nê kamã mẽ kêp Ijaew kêt xwỳnhjê mã Pahihti Jesus kot amnhĩ nhĩpêx jarênh o pa. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr jakamã na mẽ ra ahpỹnhã ri mẽ kãm harênh o ri pa. Ijaew mã nê mãânên Ijaew kêt xwỳnhjê mã ²¹ nhũm mẽ ma mẽ hkôt ri Pahihti Jesus nhỹ hã mẽ kãm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa. Hãmri nhũm mẽ ohtô nê amnhĩ nhĩpêx tũm kaga hpa nê hpãnã amnhĩ

kaxyw Jesus kôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwỳ.

²² Hãmri nhũm Jerujarê kamã Jesus kwỳjaja mẽ harênh ma nê mẽ hwỳr Panãpe mẽ. ãxiok hwỳr mẽ hwỳr kumê. Ma mẽ hwỳr mõi nê Jesus kôt mẽ hamaxpêr o hihtỳx kaxyw. ²³ Hãmri nhũm ma mẽ hwỳr mõi nê mẽ hwỳr pøj nê mẽ omu. Tirtũm kot mẽ ho mex ã mẽ omu hãmri nê mẽ ý hã hkĩnh nê. Nê mẽ kãm:

—Nã ãm hãmri na ka mẽ ra Jesus kôt amnhĩ xunhwỳ nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Tã kêr ka mẽ ãm kapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa nê aa hkaga hkêt nê. Anê.

²⁴ Panãpeja na pre tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Nê amnhĩ kaxyw Jesus kôt pix mã hamaxpêr mex o pa. Nê Tirtũm Karõ hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã jakamã na pre hte ý hã mẽ kãm Pahihti Jesus kot mẽ panê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o ri mẽ hkôt pa. Hãmri nhũm mẽ kuma nê ohtô nê Jesus kôt amnhĩ xunhwỳ.

²⁵ Tã nhũm Panãpe ãxiok rũm kato nê kot Sawti japrôr kaxyw ma krĩ pê Tas hwỳr mõi. ²⁶ Hãmri nê hwỳr pøj nê Sawti pumu nê haprô nê ma akupỹm amnhĩ kôt ãxiok hwỳr o mõi. Hãmri nê kamã mẽ kot Jesus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê hkôt wa ri pa hã amgrà pyxi nê hapêx. Nê mẽ ho ohtô nê ri mẽ kãm Jesus kapêr o mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt pa. Jakamã nhũm

krī nhõ xwýnhjaja mẽ kot Je-
 jus kõt amnhĩ nhĩpêx xwýnhjê
 pumu nê mẽ hã mẽ hixi rê
 nê mẽ harênh o: “Kris tõ
 nê htõxjaja” anhÿr o mẽ harê.
 ãxiok kumrêx kãm na prem
 ã mẽ kot Jejus kõt amnhĩ
 xunhwÿr xwýnhjê jarênh anê.
 Jakamã nhũm mẽ piitã ã mẽ
 harênh anhÿr o pa.

²⁷ Tã nhũm Panãpe mẽ
 Sawti wa kormã ãxiok kamã
 paja rôm nhũm Tirtũm nhÿ hã
 kapêr jarênh xwýnh kwÿjaja
 mẽ hwÿr mran pôj. Jerujarê
 rũm mẽ hwÿr mran pôj.
²⁸ Hãmri nhũm mẽ piitã mẽ
 kot mẽ kapêr mar kaxyw mẽ
 hwÿr akuprõ. Jakamã nhũm
 hõ pê Akapõja kãnhmã xa nê
 tanhmã mẽ kãm ujarênh to.
 Tirtũm Karõ nhÿ hã mẽmoj
 kukamã mẽ kãm awjarê nê
 mẽ kãm:

—Kwa okora kêr ka mẽ
 axkãm ajamak rom. Koja
 tokyx pika piitã hkõt mẽ
 apkur xà hã mẽõja mẽ kêp
 hkryre nê mẽ piitã mẽ hipêx
 kêt nê. Anê.

Tã nhũm gaa nê ujarênh
 xaja kõt mẽmoj ã amnhĩ
 nhĩpêx anê. Kormã Pahihti
 Krawti kot mẽ ho amnhĩptar
 ri nhũm mẽmoj ã amnhĩ
 nhĩpêx anê. No nhũm kormã
 ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt ri
 nhũm Akapõja kukamã ã mẽ
 kãm ujarênh anê. ²⁹ Hãmri
 nhũm mẽ kuma nê tee ri
 Jutej kamã Jejus kõt mẽ
 hkwyjê hkukamã hamaxpêr
 nê axpên mã:

—E kwa pu mẽ Jutej
 kamã Jejus kõt mẽ pahtõ
 nê pahtõxjê mã pahkãxpore

hkwy gõ kê mẽ ho amnhĩm
 awjaprõ nê hkur o pa. Anê.

Hãmri nê mẽ kaxyw
 kãxpore hkwy ho akuprõ.
 Nhũm mẽ hikãxpore hkryre
 xwýnhjaja ãm mẽ kãm ho
 hkryre nê kugõ nhũm mẽ
 hikãxpore rũnh xwýnhja
 mẽ kãm ho rũnh nê kugõ.
³⁰ Jakamã nhũm mẽ ho
 hpikuprõnh pa nê Panãpe
 mẽ Sawti wa kot mẽ hwÿr
 o mör nê mẽ kãm ör kaxyw
 wa kãm kugõ. Hãmri nhũm
 wa hamÿ nê ma Jutej kamã
 Jerujarê hwÿr mẽ hwÿr o mõ.
 Hãmri nê hwÿr pôj nê mẽ
 kot Jejus kapêr o mẽ ahkre
 xwýnhjê mã kugõ. Hãmri
 nhũm mẽ kãm Jejus kõt mẽ
 htõ nê htõxjê mã o anhgrã
 nhũm mẽ hamÿ nê hkĩnh nê
 ho amnhĩm awjaprõ.

12

*Mẽ kot Simãw Pêtre pynênh
 nê haxà ã mẽ harênh
 Matêwre 18.19-20*

¹ Tã nhũm mẽ õ pahi Eroxja
 õ pôristi mã Kris kwÿjê hã
 amÿnê nhũm mẽ mẽ hipêx
 katĩ nê nhũm mẽ amnhĩ xà
 htÿxkamã hamak o pa. ² Juãw
 tõ Xiakreja nhũm mẽ pahi
 Erox nhÿ hã unê nê hkan-
 hwÿr o kupĩ. ³ Hãmri nhũm
 Ijaew kãm ja mex jakamã
 nhũm pahi Erox hpãnhã mẽ
 kãm Simãw Pêtre hã amÿnê
 nhũm unê nê haxà. Mẽ kot
 pãwti kaxkrit kêt kur ã mẽ
 hkĩnh xà hã arĩgro pê Pasja
 ã nhũm prem unê. ⁴ Na pre
 Erox Simãw Pêtre hkukamã
 hamaxpêr o:

—Nà koja mẽ hkĩnh hapêx pa Ijaew nom kupĩ nhũm rĩ amnhĩ pumu. Anẽ.

Hãmri nhũm pôristi kot Simãw Pêtre jamãr xwỳnhjaja kêp 16. Nhũm mẽ axpên pãnhã kêp 4 kapên nê hamãr rãhã ho kuhê. ⁵Nhũm arĩ mẽ hagjênh xà kamã hkrĩ ho hkrĩ. Hãmri nhũm Kris kôt htõ nê htõxjaja harênh ma nê tee ri hkukamã hamaxpêr hãmri nê axpên wỳr akuprõ nê ho Tĩrtũm wỳr rãhã ho hkrĩ.

Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnhjaja kot Simãw Pêtre kator ã harênh

⁶Tã nhũm ra mẽ hkĩnh hapêx nhũm kamãt. Hãmri nhũm pahi Erox kot tanhmã Simãw Pêtre ho xà hã arĩgroja wỳr nhũm kamãt nhũm pôristijaja arĩ mẽ hagjênh xà kamã hamãr mex o kuhê. Nhũm kuri wa hamêxkrut nê akutã hijê nê hamãr o nõ. Kàx o akutã kãm ê nê wa ho nõ nhũm wa hkaêx kãm htỳx gõr nê nõ. Nhũm ja wa hakwa krem mãânên hamãr o xa. ⁷Puh nhũm Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnhjê hõja mẽ hwỳr axà nê wrỳhtak rax kãm xa. Hãmri nê Simãw Pêtre grêk nê kumra nê kãm:

—Pa Simãw Pêtre? E kwa tokyj kãnhmã xa pu mõ. Anẽ.

Hãmri nhũm hkrãkato nê omu nê kãnhmã ãm kurê kumrêx nhũm kaxprexã hã kàxja axrê nê pykap rôrôk nê hikwỹ. No nhũm kuri pôristi wa nõr xwỳnhhta wa mar kêt nê. Wa arĩ òt tỳx nê nõ. ⁸Hãmri nhũm Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnhjaja Simãw Pêtre mã:

—E tokyx anhõ kamĩs jaxà nê amnẽ ixkôt tẽ pu pakato nê ma tẽ. Anẽ.

⁹Hãmri nhũm kamĩs nê hparkã jaxà nê ma hkôt tẽ. No ãm kormã amnhĩ pumunh mex kêt nê. Te hpimtir kãm ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr pyrãk ã amnhĩ kamnhĩx. ¹⁰Hãmri nhũm wa hakwakrem pôristi wa kot hamãr o wa ãm xwỳnhjaja hãnh wa tẽ nê wa hakre nê hpãnhã ihõja wa hãnh wa tẽ no nhũm mẽ òt tỳx nê hkrĩ nê wa omunh kêt nê. Nhũm wa hakwakre nhĩtep xà hkôt wa tẽn kato nê hpãnhã krĩ nê kahê xà hã hakwakreja wỳr wa tẽ. Hãmri nhũm tãm wa kãm amnhĩ kahê xà mẽ nhũm wa kato nê pry hã tẽ. Ja kôt nhũm Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnhjaja akunok nhũm Simãw Pêtre axte omunh kêt nê. ¹¹Hãmri nê hprĩ hã amnhĩ pumunh kurê kumrêx nê hamaxpêr o:

—Kwa te ixpimtir kãm ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhỹr pyrãk tã xep ixpimtir kêt. Tĩrtũm na ixwỳr kapêr o wrỳk xwỳnhjaja mẽ nhũm ixwỳr wrỳ nê mẽ kêp ixkator. Pahi Erox ra kot ixpĩr nhũm ixkwỹ Ijaew kãm ja prãm tã nhũm mẽ kêp ixkator. Nà ãm hãmri na Tĩrtũm ã mẽ kêp ixkator anẽ. Anẽ.

¹²Hãmri nê Marir nhõrkwỹ hwỳr htêm kurê kumrêx. Juãw Makre katorxã Marirja nhũm õrkwỹ hwỳr tẽ nhũm mẽ ra kamã hpikuprõnh rax nê ho Tĩrtũm wỳr o hkrĩ nhũm tãm mẽ hwỳr tẽ. ¹³Hãmri nê kormã kapôt ã hakwa krem

mě kām kahê xà tatak o xa nhũm ixkre kamā mẽ kām àpènh xwýnh Rotreja kuma nê hwýr tẽ. ¹⁴ Hāmri nhũm kām kapêr nhũm amnhĩ jaêr pê kuma nê hkĩnh nê. Nê kormā kām kahê xà mẽnh kêt ri ma akupým tẽ nê mẽ kot ho Tĩrtũm wýr xwýnhjê hwýr axà nê mẽ kām:

—Xê pêr Simāw Pêtre na tẽ nê kapôt ã hakwakrem xa nê inhmā kapêr.

¹⁵ Hāmri nhũm mẽ tee ri kuma nê kām:

—Kwa arĩ mẽ hagjênh xà kamā hkrĩ kênã. Mãn ka tanhmā amnhĩ krã amnhĩ to hã na ka ri atýx ã akapêr anê. Anê.

Hāmri nhũm mẽ kām:

—Ma tanhmā kot pa kêt ri ixkrã amnhĩ to? ãm hāmri na pa mẽ amã harê. Mẽ kam nê mra nê omu. Anê.

Nom nhũm mẽ kuma nê ãm kuma nê kām:

—Nà tãm kêt. Kaxkwa rũm Tĩrtũm mã hamãr o pa xwýnh mãn amã kapêr nom tãm kêt. Anê.

¹⁶ Rôm nhũm Simāw Pêtre arĩ hakwakre tatak o xa. Hāmri nhũm mẽ jatã hwýr mra nê kām kahê xà mẽ nê amnhĩ jaêr pê omu nê hkĩnh nê. ¹⁷ Hāmri nhũm kãnhmã mẽ kām ãhkra hpê nê mẽ ho hpĩnhkrênh pa nê mẽ kām:

—Nà Tĩrtũm na ixwýr kapêr o wrýk xwýnhja mẽ nhũm ixwýr wrý nê pôristi pê ixkator. Anê.

Hāmri nê mẽ kām:

—E kêt ka mẽ Xiakre nê Jêjus kôt mẽ pahtõ nê pahtõxjê mã ijarê kê mẽ ijarênh mar kurê kumrêx. Nom kot paj

ixkato nê ma krĩ hõ hwýr mō. Anê.

Hāmri nê mẽ kêp kato nê ma mō.

¹⁸ Tã nhũm apkati nhũm pôristi kot hamãr o hkrĩ xwýnhjaja hkrã hapôj nê tee hapêr nê nhýri omunh kêt nê. Hāmri nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o kām ma htýx kumrêx nê axpên mã:

—Kwa tanhmã na pre we amnhĩ to nê mẽ pahpê akunok? Tanhmã koja we pahi Erox hã mẽ pahkukja pu mẽ harênh to? Anê.

¹⁹ Hāmri nhũm pahi Erox hpikunor ã harênh ma nê axtem pôristi hkwyjê mã anê nhũm mẽ mra nê tee ri mẽ hagjênh xà kamã hapêr nom nhýri omunh kêt nê. Hāmri nhũm Erox mẽ kot hamãr xwýnhjê kamã gryk týx kumrêx nê amnhĩ wýr mẽ hã karõ nê mẽ kām:

—Kwa nok? Mẽ ate hamãr rãhã ho akuhê hã ixte mẽ amã karõ htã nhũm tanhmã amnhĩ to nê akunok. Nà kot paj mẽ anhmex ka mẽ ri amnhĩ pumu. Anê.

Hāmri nhũm mẽ tee ri kãm amnhĩ tã àprãr kaprý nhũm mẽ hã amýnê nhũm mẽ ho kator nê ma mẽ o mra nê mẽ himex. Hāmri nhũm pahi Erox Jutej rũm kato nê ma Se-jarej wýr mō nê hpãnhã kamã pa ho pa.

Pahi Erox tanhmã htyk to hã harênh

Wam Pêtre 1.24-25

²⁰ Krĩ pê Xir mẽ Sito wa kamã mẽ pa xwýnhjaja na pre htem pahi Erox nhõ pyka hwýr pa nê mẽ kêp amnhĩm akpur xà hã mẽõ

japrôr o pa. Tã nhũm Erox kot mẽmoj mýrapê mẽ kamã gryk jakamã nhũm mẽ tee ri mẽ kêp ujaprôr kaxyw mẽ hwýr mra nom nhũm mẽ kãm mẽmoj kwý ho wênê hkêt nê. Hãmri nhũm mẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nê pahi Erox nhõ kôwenatô Pratôja wýr mra nê kãm:

—E awýr na pa mẽ mra. Kwa mẽ ixyr pê pahi Erox mã tanhmã akapêr to kê ama nê mẽ ixkamã gryk kêt nê. Pa mẽ axte mẽ awýr mra nê mẽ apê mẽmoj kwý japrôr o ri ixpa. Anê.

²¹ Hãmri nhũm mẽ kuma nê hwýr tê nê mẽ yr pê tanhmã kãm kapêr to nhũm kuma hãmri nê kot tanhmã mẽ kãm kapêr to kaxyw mẽ kãm arĩgro hta.

Tã nhũm ra kot arĩgro hyr xwýnhta kato nhũm Erox kêp pahi hã ê mex jaxà nê tê nê kêp pahi hã mẽ hkrĩ xà kamã nhỹ nê tanhmã mẽ kãm kapêr to. ²² Mẽ kãm kapêr ryy nê. Hãmri nhũm mẽ kuma nê hêx rom kãm mex o mex ã harê. Nê kýx pêê axpên mã harê nê harênh o:

—Kwa pahi Erox kêp mẽ panhĩo hkêt. Pêr kaxkwa rũm Měpahpãm na pre mẽ pahwýr wrý nê ã mẽ pamã kapêr mex anê. Anê.

Hãmri nê te kêp Tĩrtũm pyrãk o hipêx nê kãm mex o mex ã harê. Nom hêx rom ã harênh anê. Kot mẽ mar nê kãm mẽ hkĩnh nê akupým mẽ kãm mẽmoj to wênê hprãm xàj nhũm mẽ hêx rom ã axpên mã mex ã harênh anê. ²³ Hãmri nhũm mẽ kuma nhũm ja kãm

mex nê nhũm hkĩnh nê mẽ mar o nhỹ nê kêp Tĩrtũm pyrãk ã harênhja nê tanhmã mẽ kãm nê hkêt nê. Jakamã nhũm tee ri amnhĩ tã omu nê hwýr kapêr o wrýk xwýnhjê hõ mẽ nhũm hwýr wrý nê tanhmã ho nhũm ôhy kamã kutôj rax nê htyk tokyx anê.

Panãpe mẽ Sawti wa akupým ãxiok hwýr mör ã wa harênh

Atre 11.27-30

²⁴ Tã nhũm mẽ ra ohtô nê Tĩrtũm Kra Jejus kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh ma nê hkôt amnhĩ xunhwý.

²⁵ Hãmri nhũm Panãpe mẽ Sawti wa ra Kris kôt htõ nê htõxjê mã kaxporeta jamý nê ma Jerujarê hwýr o mō nê mẽ kãm kugō. Hãmri nê ma akupým ãxiok hwýr nojarê nê war amnhĩ kôt Juãw Makre o mō. Hãmri nê mẽ ma mō nê akupým mẽ hwýr pōj.

13

Tĩrtũm kot Panãpe mẽ Sawti wa hyr

Atre 9.15-16; Rômãn 1.1

¹ ãxiok kamã Kris kôt mẽ kot axpên to htõjaja kot Tĩrtũm nhỹ hã kapêr o mẽ ahkre ho pa xwýnhjê nhĩxi ã kot anhýr. Na pre Panãpe nê Sawti nê Simeãw kà htykre nê Rusti pê Sirên nhõ xwýnh nê pahi Erox krãmnhwý Mãnahêja. ² Jakamã nhũm prem mẽmo arĩgro hã axpên wýr akuprõ nê Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh kaxyw apkur kêt rãhã kãm amnhĩ jarênh o hkrĩ. Hãmri nhũm Tĩrtũm

Karõ mẽ kãm tanhmã kapêr o amnhĩrĩt to nẽ mẽ kãm:

—E kêr ka mẽ Panãpe mẽ Sawti war ata nẽ wa kot inhmã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa kaxyw wa ãm. Anẽ.

³ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ wa hyr kurê kumrêx nẽ wa himõk ã mẽ ãhkra jaxwỳ nẽ wa ho Tĩrtũm wỳ. Hãmri nẽ wa kot Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa kaxyw wa kumẽ nhũm wa ma mõ.

Wajaga kot Jesus nẽ hkrãmnhwỳ kurê hã harênh

Atre 8.9-24

⁴⁻⁵ Tã nhũm Tĩrtũm Karõ krĩ pẽ Serêw wỳr Panãpe mẽ Sawti wa kumẽ nhũm wa ma hwỳr mõ. Nẽ amnhĩ kõt Juãw Makre ho mõ. Kot tanhmã wa ho ajuta hto ho wa hkõt pa kaxyw. Hãmri nẽ wa mẽ mõ nẽ Serêw wỳr pøj nẽ pàr krem axà nẽ ma gõ hipõk pẽ Sipre hwỳr mõ. Hãmri nẽ gõ hipõk ã krĩ pẽ Saramĩn wỳr pøj nẽ Ijaew nhõ Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre hwỳr tẽ nẽ kamã Jesus kot mẽ panê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ kãm harênh o wa xa.

⁶⁻⁸ Tã nhũm mẽ krĩja rũm kato nẽ hpãnhã gõ hipõk kõt mõ nẽ hatur xà kamã krĩ pẽ Papos wỳr pøj. Hãmri nẽ kamã wajaga Pajejus pumu. Gresjê kapêr kãm hixi pẽ Erĩm. Erĩm haxwỳja kęp Ijaew. Na pre hte hêx rom te kęp Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o pa xwỳnh pyræk o amnhĩ nhĩpêx nẽ ma mẽ kãm ujarênh o ri mẽ hkõt pa. No ãm mẽ kãm amnhĩ to hêx o pa. Gõ hipõkja ã pahi Sejupaw hkrãmnhwỳ

na pre. Pahi Sejupawja àhpumunh tỳx jakamã na pre Panãpe mẽ Sawti wa harênh ma nẽ kãm wa kapêr mar prãm nẽ wa kot kãm Tĩrtũm kapêr jarênh kaxyw amnhĩ wỳr wa kuwỳ. Nom nhũm hkrãmnhwỳ wajaga Erĩmja kãm wa hkĩnh kêt nẽ wa nẽ kãm kapêr kãm hihtỳx nẽ kãm:

—Kwa nà wa kapêr mar kêt nẽ. Kot kaj war ama nẽ wa uræk nẽ amnhĩ kaxyw Jesus kõt ajamaxpêr nẽ hkõt amnhĩ xãm. Kwarĩ wa kapêr mar kêt nẽ. Anẽ.

⁹ Hãmri nhũm Sawti ra axtem pãnhã hixi. Ra hpãnhã kęp Pawre. Nhũm Tĩrtũm Karõ ra hkarõ mã àr jakamã nhũm ý hã wajagata pumu nẽ wa nẽ hkrãmnhwỳ mã kapêr ã kãm akir nẽ kãm:

¹⁰ —Tk. Kwa pêr apê Satanasti hkwy hã na ka ã wa inhnê kãm akapêr anẽ. Na ka hte mẽmoj punuj pix kukamã ajamaxpêr nẽ mẽmoj mex nẽ mẽ no kupyur o apa. Tĩrtũm kapêr mex kumrêx tã ka axtem nẽ nẽ mẽ hkurê ho ri apa.

¹¹ ã ate amnhĩ nhĩpêx anhỳrja mỳrapê koja Tĩrtũm tanhmã ato ka ano hkre nẽ arĩt kêt o atã apkati xohtõ nẽ kãm ga. Anẽ.

Hãmri nhũm no hkre kurê kumrêx nẽ tee ri rĩt kaxyw no pikrar pỳnh o xa nom mẽmoj pumunh kêt nẽ. Hãmri nẽ mẽhõ kot hpa hã hpyr nẽ òrkwỳ hwỳr ho mõr kaxyw ri amnhĩ pu hã mẽ hapêr pênh o xa. ¹² Hãmri nhũm hkrãmnhwỳ pahĩtija tee ri ja hã omu nẽ amnhĩ kaxyw

Jejus kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xãm kurê kumrêx. Hâmri nê Pawre mê Panâpe wa kot tanhmã Tirtûm kapêr jarênh to hã wa kuma nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Aa ixte ã mêhõ kapêr kot anhÿr mar kêt tâ pa jarãhã kuma. Nà ãm hãmri na Jejus jarênhja. Anê.

Pawre mê Panâpe ãxiok õ hwÿr wa môr ã wa harênh

Atre 15.38

¹³ Tã nhûm Pawre mê Panâpe mê Juãw Makre wa mê krî pê Papos rûm kato nê hpãnhã ma pyka hõ hwÿr mô. Pàr kãm ma pyka pê Pãpir wÿr mô nê kamã krî pê Perke hwÿr pøj. Hâmri nhûm Juãw Makre tanhmã hamaxpêr to nê tee ri axte wa hkôt môr kukamã hamaxpêr hãmri nê wa hkaga nê awjanã nê ma akupÿm Jerujarê hwÿr ahte mô. ¹⁴ Jakamã nhûm Pawre mê Panâpe wa ahte Perke rûm kato nê hamû pika pê Pisit kãm krî pê ãxiok wÿr mô nê hwÿr pøj. Nhûm Ijaew nhõ arîgromnu pê sap kato nhûm wa Tirtûm kapêr o mê ahkre xà hã ixkre hwÿr wa tẽ nê hwÿr axà nê nhÿ. ¹⁵ Hãmri nhûm mêhõ mê kãm Tirtûm kapêr ã kagã htûm kwÿ kamã harênh o xa. Mojes mê Tirtûm nhÿ hã kapêr o mê pa xwÿnh kot kapêr ã kagã hkwÿ kamã nhûm mê kãm kamã harênh o xa. Hãmri nê kamã harênh pa nhûm mê ahkre xwÿnhjaja Pawreja wa omu nê wa hwÿr mêhõ mê nhûm wa hwÿr tẽ nê wa kãm:

—E na mê ijahkre xwÿnhjaja war ate mê inhmã axujarênh

prãm nê mãmri mê inhmã mêmioj jarênh kaxyw nhûm mê war atã anê. Anê.

¹⁶ Hãmri nhûm wa kuma nhûm Pawre kãnhmã xa nê mê hpinhkrênh kaxyw mê kãm kãnhmã ìhkra nhûm mê omu nê hpinhkrênh pa nhûm mê kãm awjarê. Amnhî kwÿ pê Ijaewjê mê mê kêp Ijaew kêt xwÿnhjê kãm Tirtûm kînh xwÿnhjê mã nhûm mê kãm awjarê. Nê mê kãm kapêr ryy nê. Tirtûm kot tanhmã mê hkukamã Ijaew nhîgêt nê pãmjê nhîpêx to hã mê kãm awjarê nê mê kãm:

—E kot paj mê amã awjarê ka mê inhma. ¹⁷ Nà mê ixpê Ijaew nhõ Tirtûmja amnepêm na pre mê ixpê Ijaew pãmjê rê. Kormã Ejit kãm mê pa ri nhûm amnhî kaxyw mê kurê nê mê ho ohtõ rax kumrêx. Hãmri nê mê kaxyw hihtÿx jakamã Ejit rûm mê kator pa. ¹⁸ Hãmri nê mê ho mex ryy ho mê hkôt pa. Mẽ kot kapôt ã ri pa hã amgrã pê 40 kamã mê kot htÿx ri tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa htã nhûm mê kamã ukaprî ryy ho mê hkôt pa. ¹⁹⁻²⁰ Na pre mê kãm pyka pê Kanaã kamã mê pa xwÿnhjê nhîmex pa. Kanaã kamã mê pa xwÿnhjaja ahpÿnhã axpên kaxyw mēõ krî pê 7ja nhûm mê kãm mê ho hapêx pa. Hãmri nê hpãnhã mê inhîgêtjê mã pykaja o hpigrãnh pa. Mẽ ixpê Ijaew nhîgêtjê mã ho hpigrãnh pa nhûm mê kamã pa hã amgrã xohtõ nê. Hã amgrã pê 450. Tã nhûm Tirtûm hpãnhã mê kãm juisti

hkwỳ rê nê mẽ kaxyw mẽ unhwỳ nhũm mẽ ho pa. Tã nhũm hpãnhã Sãmuew mẽ ho amnhĩptà nê mẽ o pa. Kêp Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o pa xwỳnhjê hõ nhũm Tĩrtũm mẽ kaxyw ãm.

21 –Tã nhũm mẽ ixpãmjaja axpên ma nê ra te krĩ hkwỳ kamã mẽ uràk nê mẽõ pahi kot Sãmuew pãnhã mẽ ho amnhĩptàr o pa hprãm xàj amnhĩ to Tĩrtũm wỳ nê kãm: “Pa Tĩrtũm. Kwa mẽ ixkaxyw pahi hõ xãm kê mẽ ixto amnhĩptàr o pa nà. Ja na mẽ inhmã hprãm tỳx kumrêx.”

–Anhỹr o amnhĩ to hwỳr jakamã nhũm mẽ kuma nê mẽ kaxyw Sawti xãm. Kisti hkra na pre. Nê mẽ inhĩgêt Pějãmĩ kanrêhã htàmnhwỳ na pre. Hãmri nhũm Tĩrtũm mẽ kaxyw ãm nhũm kêp mẽõ pahi nê mẽ ho amnhĩptàr o pa hã amgrà pê 40. 22 Tã nhũm Tĩrtũm kator nê hpãnhã mẽ kaxyw Tawi xãm. Hãmri nê harênh o: “Nà Jese hkra Tawija na hte inhmã hprãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa.” Anê.

23 –Tã Jejus kêp Tawi hkanrêhã htàmnhwỳ na pre. Kukamã na pre Tĩrtũm mẽ ixpê Ijaew nhĩgêtjê mã harê nê harênh o: “Koja nhỹrmã Tawi hkanrêhã htàmnhwỳjê hõ mẽ ate amnhĩ tomnuj pê mẽ apytà.” Anhỹr o hkukamã mẽ kãm harê. 24 No nhũm kormã Jejus kot mẽ ixpê Ijaewjê mã amnhĩ to amnhĩrit kêt ri nhũm Juãw Paxis kumrêx hkukamã mẽ ixwỳr mō nê mẽ inhmã

Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mẽ ixkôt pa. Nê mẽ ixte amnhĩ tomnuj kaga nê hpãnhã tãm amnhĩ nhĩpêx o ixpa hã mẽ ixpumunh kôt mẽ ixkrã kumrâr ã mẽ inhmã karō ho pa.

25 –Tã mẽ kãm kapêr o pa ryy nê ra hatur xãm mênh kaxyw nê amnhĩ tã tanhmã mẽ inhmã kapêr to nê mẽ inhmã: “Na ka mẽ ixpumu nê atỳx Tĩrtũm kot mẽ akaxyw pa ixãm ã ixkamnhĩx nom pa hkêt. Kot mẽ pakaxyw ãm mã xwỳnhta kukamã na pa pre mō. Tãm kot amnhĩ to rax o ijakrenh. Nê kot amnhĩ to mex o kot ijakrenh. Jakamã na pa hte ãm kukwak ri ixpa nê amnhĩ tã hã ixpijaàm o ixpa.” Anê.

–Na pre ã Juãw Paxisja mẽ inhmã Jejus jarênh anhỹr o pa.

26 –Tã kwa mẽ inhma mẽ apê Apraãw kanrêhã htàmnhwỳjaja nê mẽ apê Ijaew kêt xwỳnh kãm Tĩrtũm kĩnh xwỳnhjaja. E mẽ apiitã ixkapêr ma nê kãm ajamaxpêr tỳx rãhã ho ri apa. Nà mẽ pahpiitã mẽ pakaxyw na Tĩrtũm kapêrja. Kot mẽ pahte amnhĩ tomnuj pê mẽ papytâr ã amnhĩ jarênhja mẽ ixpê Ijaew pix kaxyw kêt. Mẽ pahpiitã mẽ pakaxyw na. Mẽ pahpiitã mẽ pahte ja mar nê hkôt amnhĩ nhĩpêxja na Tĩrtũm kãm hprãm. 27 Nom Jerujarê nhõ xwỳnhjê mẽ mẽ àptâr tũmrejaja na prem Jejus kêp Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwỳnh ã harênh mar tã hkôt hamaxpêr kêt

ně. Na pre htem mẽ inhõ arĩgromnu pê sap ã akuprõ nẽ axpẽn mã Tĩrtũm kapěr ã kagà htũm kamã ujarěnh o hkrĩ. Kagàja kamã Tĩrtũm nhỹ hã mẽ kapěr o mẽ pa xwỹnhjaja kot hprĩ hã Jejus jarěnh nẽ hã kagà nhũm mẽ kot mar tã hprĩ hã mar tỳx kêt nẽ. Jakamã na prem axtem nẽ mẽ kãm hã amỹnẽ. Tĩrtũm nhỹ hã kapěr jarěnh xwỹnhjaja kot mẽ hkukamã mẽ harěnh xàja kôt nhũm mẽ kot hpĩr kaxyw mẽ kãm hã amỹnẽ.

28-29 Kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt tã nhũm mẽ amarĩ hã pahi Pirat wỳ. Kot mẽ kãm hã ànněnh nhũm õ p̄ristijaja kot hpĩr kaxyw nhũm mẽ hã kuwỳ nhũm mẽ kãm kupĩ. Ra Tĩrtũm kapěr ã kagà htũm kot mẽ hkukamã mẽ harěnh xà hkôt. Hãmri nhũm mẽ kot hkôt pa ho pa xwỹnhjaja pĩ kahpa nê ho wrỳ nẽ ma o tẽ nẽ kẽn kre kamã haxà. ³⁰ Tã nhũm Tĩrtũm akupỹm ho htĩr ³¹ nhũm xatã hkôt mẽ pa ho pa xwỹnhjê hwỳr hapôj. Kormã htyk kêt ri ra Garirej rũm Jerujarẽ hwỳr hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỹnhjê hwỳr xatã mẽ hwỳr hapôx o pa. Jao hã arĩgro xohtô nẽ nhũm prem piitã omu. Tã mẽ tãmjaja na htem mẽ ixpê Ijaew mã harěnh o pa.

32-33 —Amnepêm Tĩrtũm na pre mẽ ixpê Ijaew nhĩgêjtjê mã tanhmã Kra Jejus jarěnh to. Kormã mẽ pahwỳr wrỳk kêt ri tanhmã mẽ kãm harěnh to. Jakamã ra kot hkukamã harěnh xà hkôt nhũm pre mẽ

pahwỳr wrỳ nẽ tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to. Tã mẽ ate harěnh mar kaxyw na pa wa man mẽ awỳr mỗ. Amnepêm finat Tawi na pre Tĩrtũm kapěr kwỳ hã kagà. Tĩrtũm mex ã mẽ grer xà pê Sam 2ja kamã hã kagà. Te Tĩrtũm tãm Jejus mã kapěr pyràk o hã kagà nẽ hã kagà ho:

Apê Ixkra na ka.

Tã mẽ piitã mẽ kot apê Ixkra hã apumunh kurê kumrêx kaxyw na pa jarãhã mẽ kãm ato amnhĩrĩt. Anẽ.

Nhũm pre ã Tĩrtũm Jejus mã kapěr anẽ nhũm Tawi ô ri mẽ pamã hã kagà.

³⁴ —Amnepêm na pre Tĩrtũm tanhmã Kra Jejus kukamã harěnh to. Mẽ kot hpĩr nhũm kot akupỹm ho htĩr kukamã hã amnhĩ jarẽ. ĩ hkro pymaj kot mẽ htykjê pê hkaxàr nẽ akupỹm ho htĩr ã nhũm hkukamã hã amnhĩ jarẽ. Te Kraja mã amnhĩ jarěnh pyrã nẽ amnhĩ jarěnh o:

E kot paj ato mex rax nẽ. Ixte Tawi mã amnhĩ jarěnh xà hkôt.

Anhỹr o hkukamã harěnh xà hkôt akupỹm ho htĩr nhũm axte htyk kêt ã harẽ.

³⁵ —Nẽ kagàja nhãm hô hõ kot tanhmã Jejus jarěnh kute. Te Jejus tãm Tĩrtũm mã kapěr pyrã nẽ harěnh o:

Ixpê Akra hã ixte akapěr kôt ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ixpa jakamã kot kaj ixpumunh mex pa inhĩ hkro hkêt nẽ. Anẽ.

Tĩrtũm kapēr ã kagà htũm kot ã Jejus jarēnh kot anhỹr. ³⁶ Nom ã Tawi jarēnh anhỹr kêt nē. Tawi na pre Tĩrtũm kapēr kôt amnhĩ nhĩpēx mex o pa hāmri nē ty nhũm prem mẽ panhĩgētjē nhĩhkô hã haxà hāmri nhũm ĩ hkro nē hapēx.

³⁷ –Tã no Jejusja Tĩrtũm kot akupỹm ho htĩr jakamã nhũm Tawi pyràn ĩ hkro nē hapēx kêt nē.

³⁸ –E mẽ inhmar tỳx nē ixkwỹjaja. Kra Jejus pix kukwak na hte Tĩrtũm amnhĩ katut kôt mẽ pahte amnhĩ tomnuj rē. ³⁹ Jakamã kot kaj mẽ ãm Mojes kapēr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpēx nhũm Tĩrtũm tee ri ja hã mẽ apumu nē amnhĩ katut kôt mẽ ate amnhĩ tomnuj rēnh kêt nē. Jejusja tapxipix na pre htyk o Tĩrtũm mã mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã hpãnhã amnhĩrer pa. ⁴⁰⁻⁴¹ Amnepēm na pre Tĩrtũm kapēr nhỹ hã kapēr xwỹnhjē hõja mẽ kãm Tĩrtũm kapēr jarē nē hã kagà. Te Tĩrtũm tãm mẽ kot kapēr ã hpēr o pikēnh xwỹnhjē mã kapēr pyrà nē mẽ kãm:

E kot paj aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt õ ho anē.

Nhũm mẽhõ mẽ amã harē ka mẽ harēnh ma nē ãm ama.

Nhũm mẽ kot omunh mex xwỹnhjē hõ kot hprĩ hã mẽ amã harēnh tã ka mẽ ãm ama nē hkôt ajamaxpēr kêt nē.

Hãmri nē tee ri tanhmã kãm ajamaxpēr to ho ri apa. Anē.

Ã Tĩrtũm mẽ kãm kapēr anhỹr jakamã kwa mẽ o kora. Apu mẽ kajaja na pre ã mẽ ajarēnh anē rỹ ko. Anē.

⁴² Nhũm pre ã Pawre mẽ kãm ujarēnh ryy anē. Hãmri nē Panãpe mẽ wa ixkreta rũm kator kaxyw nhũm mẽ kot mar o hkrĩ xwỹnhjaja tee ri ma wa mõi ã wa omu nē ma wa hkôt mra nē wa kãm:

–Kwa war axujarēnhja na mex kumrēx. Mē inhmã axte mar prãm. Xà koja axte sap kato ka wa akupỹn mẽ ixwỹr wa tē nē axte mẽ inhmã awjarē? Anē.

Hãmri nhũm wa mẽ kãm:

–Tõe. Nà kot paj war anē. Anē.

⁴³ Hãmri nē wa ma tē nhũm mẽ hkwỹja ma wa hkôt mra. Ijaew kwỹjaja nē Ijaew kêt xwỹnh kãm Tĩrtũm kĩnh xwỹnhjaja nhũm mẽ ma wa hkôt mra. Hãmri nhũm wa pry hã mẽ kãm kapēr o mõi. Tĩrtũm kot mẽ kutã nojarēt rãhã ho pa nhũm mẽ kot amnhĩ tã omunh nē hkôt amnhĩ nhĩpēx tỳx rãhã ho pa nē hkaga hkêt ã mẽ kãm kapēr o mõi.

⁴⁴ Tã nhũm axte sap nhũm krĩ nhõ xwỹnh piitã axte Tĩrtũm kapēr mar kaxyw ixkre wỹr akuprõ. Ijaewjaja nē Ijaew kêt xwỹnhjaja.

⁴⁵ Hãmri nhũm Ijaew kwỹjaja tee ri mẽ amnhĩ wỹr Ijaew kêt xwỹnhjē pumu nē mẽ hã Pawre mẽ Panãpe wa kamã gryk nē. Mē kãm Ijaew kêt xwỹnhjaja kot Tĩrtũm kapēr mar prãm kêt jakamã mẽ hã wa kamã gryk nē. Hãmri nē

Pawre kapër ma nê xatã kãm kapër punuj nê kãm:

—Tk. Kwa na ka Tirtũm kapër jarênh o axêx. Ja kot anhÿr kêt. Anê.

⁴⁶ Nom nhũm wa kãm mē uma hkêt nê. Wa ãm Tirtũm Karõ nhÿ hã amnhĩ to htÿx nê wa mē kãm kapër. Nê amnhĩ tã tanhmã mē kãm kapër to nê mē kãm:

—Nà wa ixpyrà nê mē apê Ijaew jakamã na pa mē akumrêxjê mã Tirtũm kot mē pakaxyw Jejus xãm ã harê. Tã ka mē ama nê ãm ama nê te mē ate hkaga pyrà nê ã wa inhmã akapër anê nê wa ixte kapër o ixêx ã wa ijarê. Pêr ãm mē ate mē amã Tirtũm mē Kra wa kuri mē atĩr tũm nê mē apa hprãm kêt. Jakamã kot paj wa mē apê ixkato nê hpãnhã ma Ijaew kêt xwÿnhjê mã Jejus kapër jarênh o ri mē hkôt ixpa. ⁴⁷ Tirtũm kapër ã kagà htũm ã kot mē ixte amnhĩ nhĩpêx anhÿrja kukamã mē ijarê nê mē ijarênh o:

Mê ate Ijaew kêt xwÿnhjê mã ixkapër jarênh o ri apa kaxyw na pa pre mē kaxyw mē arê.

Jakamã koja pyka piitã hkôt mē pa xwÿnhjaja ohtô nê mē akapër ma nê ixkra hkôt amnhĩ xunhwÿ.

Koja mē ã amnhĩ nhĩpêx anê pa ja hã mē omu nê mē ho ixkra. Anê.

Tirtũm kot ã ja kukamã mē ijarênh anhÿr jakamã kot paj wa mē apê ixkato nê mē apãnhã ma Ijaew kêt xwÿnhjê

mã Tirtũm kapër jarênh o ri mē hkôt ixpa. Anê.

⁴⁸ Hãmri nhũm Ijaew kêt xwÿnhjaja amnhĩ tã wa kapërja ma nê hkĩnh nê Tirtũm kapër mex o mex ã harê. Hãmri nhũm ra Tirtũm kot nhÿrmã amnhĩ ri mē htĩr tũm nê mē pa ho mē pa kaxyw mē rênh xwÿnhjaja amnhĩ kaxyw Pahiiti Jejus kôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿ.

⁴⁹ Tã nhũm pika pê ãxiok kamã mē piitã Tirtũm kapër jarênh ma. ⁵⁰ Nom nhũm Ijaew xàptàr tũmrejaja kãm Pawre mē Panãpe wa hkĩnh kêt jakamã na prem krĩ hkôt mē kot amnhĩ to rũnh xwÿnhjê mã wa ho kapër punuj o pa. Mē õ pahi mē mēni kot amnhĩ to rũnh xwÿnhjaja nhũm mē kãm tanhmã wa ho kapër to nhũm mē kuma nê mē hkôt hamaxpêr. Mēnijaja kãm Tirtũm prãm tã amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr kêt jakamã tanhmã mē kot Pawre mē Panãpe wa ho hêx toja ma nê hkôt hamaxpêr nê wa kamã gryk nê. Jakamã nhũm mē ohtô nê tanhmã wa hipêx to nê amnhĩ nê wa hano. ⁵¹ Hãmri nhũm wa mē kêp kato nê xa nê mē kot Tirtũm kapër kaga hã amnhĩ pumunh kaxyw mē noo mã wa hparkà kapa nê nê awjagrô kapĩ nê ma wa tẽ. Hãmri nê ma krĩ pê Ikõn wÿr hpãnhã wa mō. ⁵² Hãmri nhũm ãxiok kamã mē kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja hkĩnh nê ri pa. Tirtũm Karõ kot mē hkarõ mã

gjêx jakamã nhũm mẽ hkĩnh
nẽ ri pa ho pa.

14

*Pawre mẽ Panãpe wa kot
Ikõn wỳr mõi ã wa harẽnh*

Matêwre 10.34-35

¹ Hãmri nhũm Pawre mẽ
Panãpeja wa ãxiok rũm kato
nẽ hpãnhã ma krĩ pẽ Ikõn wỳr
wa mõi. Hãmri nẽ hwỳr põi
nẽ Ijaew nhõ Tĩrtũm kapẽr o
mẽ ahkre xà hã ixkre hwỳr
wa tẽ nẽ kamã mẽ kãm Jejus
jarẽnh o nhỹ. Mẽ kãm harẽnh
kãm hihtỳx jakamã nhũm mẽ
hkwỳjaja wa kuma nẽ amnhĩ
kaxyw hkõt hamaxpẽr nẽ
hkõt amnhĩ xunhwỳ. Ijaew
kwỳjaja nẽ mẽ kệp Ijaew kêt
xwỳnh kwỳjaja nhũm mẽ ohtõ
nẽ Jejus kõt amnhĩ xunhwỳ.

² Tã nhũm mẽ hkwỳjaja kãm
Jejus jarẽnh mar prãm kêt nẽ.
Hãmri nẽ kato nẽ ma Ijaew
kêt xwỳnh kwỳjê hwỳr mra
nẽ tanhmã mẽ kãm Pawre mẽ
Panãpe wa ho hêx to nẽ wa
ho kapẽr punuj nẽ nhũm mẽ
mar xà hkõt wa kamã gryk
nẽ. ³ Nom nhũm wa tokyx
kator nẽ ma mõi kêt nẽ arĩ
Tĩrtũm Karõ nhỹ hã amnhĩ to
htỳx nẽ mẽ kãm Tĩrtũm kapẽr
jarẽnh o ri mẽ hkõt pa. Nẽ
kệp mẽ kutã nojarêt xwỳnh ã
harẽnh o pa. Nẽ ý hã mẽ kãm
aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt
kwỳ ho anhỹr o ri mẽ hkõt pa.
Jakamã nhũm mẽ hkwỳjaja ja
hã wa omu nẽ wa kapẽr ma
nẽ hamaxpẽr o:

—Kwa ãm hãmri na wa
Tĩrtũm kệp mẽ pakamã
ukapri xwỳnh ã harẽ. Pẽr ý hã

wa kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr
o pa kênã. Anẽ.

⁴ Hãmri nhũm Ijaew kêt
xwỳnh kwỳjaja wa hkõt
hamaxpẽr nẽ wa hkõt amnhĩ
xunhwỳ. No nhũm mẽ
hkwỳjaja wa hkõt hamaxpẽr
kêt nẽ. Ra mẽ kot Ijaew
kwỳ kot tanhmã wa ho kapẽr
punuj toja ma nẽ mẽ hkõt
hamaxpẽr jakamã nhũm krĩ
nhõ xwỳnhjaja axpẽn kwỳm ri
tanhmã wa hkõt hamaxpẽr to
ho pa. Jao axpẽn kwỳm ri wa
hkõt hamaxpẽr o pa.

⁵ Tã nhũm wa hkõt
hamaxpẽr kêt xwỳnhjaja
axpẽn wỳr akuprõ nẽ wa
hã amỹnẽ. Ijaew kwỳjaja
nẽ Ijaew kêt xwỳnh kwỳjaja
nẽ mẽ õ pahijaja nhũm mẽ
kot kên o wa htak o wa hpĩr
kaxyw wa hã amỹnẽ. ⁶ Hãmri
nhũm wa amnhĩ tã ama nẽ
mẽ kệp kato nẽ hpãnhã ma
pika hõ hwỳr mõi. Ma Rikõn
kãm krĩ hkwỳ hwỳr hpãnhã
mõi. Risti wỳr nẽ Tepe wỳr nẽ
pu hã krĩ hkwỳ hwỳr wa mõi.
⁷ Wa mõi nẽ põi nẽ ma mẽ kãm
Jejus kot tanhmã mẽ panẽ
amnhĩ nhĩpêx to hã harẽnh
o ri mẽ hkõt pa.

Te grã xwỳnh jarẽnh

Atre 3.1-10

⁸ Nhũm Risti kamã mẽhõ
my hte grã nẽ hkrĩ xwỳnhja.
Katorxã nhõxã kre rũm hte
grã nẽ kator jakamã ri pa
hkêt nẽ arĩ hkrĩ xà kamã
hkrĩ ho hkrĩ. ⁹ Jakamã nhũm
Pawre mẽ kãm ujarẽnh o xa
nhũm kuri mar o nhỹ. Hãmri
nẽ hamaxpẽr o:

—Nà pẽr Tĩrtũm àhpumunh o
àhpumunh. Mãn kot ixto mex

kaxyw àhpumunh tỳx. Nà koja ixto mex. Anē.

Hāmri nhūm Pawre ã hamaxpēr anhỹr ã omu ¹⁰ nē kàx pē kām kapēr nē kām:

—E kwa kànhmã xa. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē kànhmã ãm kurê kumrêx nē ri mra. Nē amnhĩ te kamã hamak o ri mra nē hkĩnh tỳx kumrêx. ¹¹ Hāmri nhūm kuri mē kuhê xwỳnhjaja Pawre kot ã hipêx anhỹrja ã omu nē htỳx wa kêp kaxkwa kamã mēhpãm ã wa hkamnhĩx nē hkĩnh nē axpên mã:

—Kwa pēr mēpahpãm na wa. Mēpahpãm Jupti mē Mēkurtija na wa panhĩ hã amnhĩ jahkre nē mē pahwỳr wrỳ. Nã ãm hāmri na wa mē pahwỳr wrỳ. Anē.

Nom mē kapēr pē Rikaôn o axpên mã kapēr jakamã nhūm Pawre mē Panãpe wa mē mar kêt nē. Wa kot mē kapēr mar kêt jakamã ã mē kot wa harênh anhỹrja mar kêt nē htỳx wa xa. ¹² Nhūm mē ã wa kêp mēhpãm ã wa harênh anē nē hkĩnh tỳx nē. Panãpeja nhūm prem kêp mē hpãm Jupti hã hkamnhĩx no Pawreja nhūm prem kêp mēhpãm Mēkurti hã hkamnhĩx. Pawreja Mēkurti pyrã nē kapēr japjê rũnh jakamã nhūm mē kêp hã hkamnhĩx. ¹³ Na prem krĩ htã mēhpãm Juptija mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre nhĩpêx nē hkarõ nhĩpêx. Hāmri nē hwỳr akuprõ nē kām mex o mex ã harê nē amnhĩ to hwỳr o pa. Jakamã nhūm Jupti nhõ patrejaja Pawre mē Panãpe wa kêp mēhpãm ã wa harênh

ma hāmri nē wa hã hkwỳjê mã kām:

—Kwa pu mē wa kām môx kwỳ hpa nē pixôrã hkwy rê. Hāmri nē wa kām wa mex o wa mex ã wa harê nē wa kêp mēpahpãm ã amnhĩ to wa kuwỳ. Wa kêp mēpahpãm kênã. Anē.

Hāmri nē ra ã wa hipêx anhỹr kaxyw ¹⁴ nhūm wa tee ri mē kot amnhĩ nhĩpêx ã mē omu nhūm ja wa kêp omnuj tỳx nē. Jakamã nhūm wa amnhĩ pē hinòkà kaxôn pa nē mē kutã hprõt nē ã mē kot wa hipêx anhỹrja nê mē kām kapēr kām hihtỳx nē. ¹⁵ Nē mē kām:

—Kwa mē ri ã wa inhĩpêx anhỹr kêt nē. Wa ixpê mēapãm kêt kênã kot ka kêt mē ã wa inhĩpêx anē. Nom mēapãmja na ka htem ãm amnhĩ to hwỳr kaprỳ nē kām mex o mex ã harênh kaprỳ o ri apa. Tã mē ate ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaga nē hpãnhã Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỳr nē amnhĩ to pix wỳr o apa kaxyw na pa pre wa mē awỳr mō nē pøj. Tĩrtũmja mē ate mē apãm jarênhhta rom htĩr o htĩr. Na pre mēmoj piitã ho kato. Kaxkwa ho kato nē pyka ho kato nē gô xujanãr o kato. Nē kamã ri mēmoj piitã ho kator pa.

¹⁶ —Amnepêm mē pa xwỳnhjaja na pre htem amnhĩ krã hkôt pix mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho pa nhūm Tĩrtũm ja hã mē omu nē ãm mē omu nē tanhmã mē ho hkêt nē. ¹⁷ Mē pahte amnhĩ tã omunh kaxyw na hte amarĩ tanhmã mē pahto mex to ho

pa. Na hte mẽ pahwỳr na rē nhũm mẽ pahpur go mex nē. Nhũm mẽ pamã tanhmã mẽ pahpur kãm mẽmo hyja to nhũm ra mẽ pamã ô rũnh nē. Pu htem hamỳ nē ho paxàpkur mex nē pahkĩnh nē ri papa. Tĩrtũm pix kukwak ri na pu htem ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr o ri papa. Anē.

¹⁸ Nhũm pre ã Pawre mẽ kot wa kãm môx parja nē mẽ kãm kapēr kãm hihtỳx anē. No nhũm mẽ kuma nē ãm kuma nē wa kãm mry hkwy hpar kaxyw wa hã hihtỳx nē. Jakamã kritpēm nhỹx prem wa kãm hkwy pa. Tã tanhmã hamaxpēr to nē hkaga nē wa kãm hpar kêt nē.

Mẽ kot Pawre pĩr ã àmnênh ã mẽ harênh

Sikũn Ximotre 3.10-11

¹⁹ Tã nhũm Ijaew kwỳjaja mẽ hwỳr mran pøj. Krĩ pē ãxiok mẽ Ikõn rũm ma mẽ hwỳr mran pøj nē mẽ kãm Pawre ho hêx o mẽ hkôt pa nhũm mẽ kuma nē axtem nē Pawre kamã gryk kato. Hãmri nē mẽ kot hpĩr kaxyw kēn runh kwỳ jamỳ nē ho htak prêprêk o kuhê. Hãmri nhũm amnhĩ xà htỳx kamã ama nē tēm nē akryk nõ nhũm mẽ omu nē htỳx ho ra htyk ã hkamnhĩx. Hãmri nē hwỳr tē nē hpa hã kupy nē ma hkjênh o mō nē krĩ pum kumē nē ma akupỹm mra.

²⁰ Hãmri nhũm Jejus kôt mẽ kot axpēn to htõjaja tee ri ã mẽ kot hipêx anhỳr ã omu nē hkaprĩ htỳx nē hwỳr hprõt nē omu nē mỳr o kuhê. Hãmri nhũm te htyk pyrà nē nõr tã

Jejus nhỹ hã akupỹm hihtỳx mex nē kànhmã nhỹ hãmri nē ma akupỹm mẽ hkôt krĩm tē.

Tã nhũm apkati nhũm Panãpe mẽ wa krĩja rũm kato nē ma wa mō. Pãnhã ma krĩ pē Tepe hwỳr wa mō.

Pawre mẽ Panãpe akupỹm ãxiok wỳr wa mōr ã wa harênh

²¹⁻²² Tã nhũm wa ma Tepe hwỳr mō nē pøj. Hãmri nē kamã mẽ kãm Jejus tanhmã kot mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o ri mẽ hkôt wa pa nhũm mẽ wa kuma nē ohtõ nē Jejus kôt amnhĩ xunhwỳ.

Tã nhũm wa kato nē awjanã nē ma akupỹm pika pē Pisit wỳr wa mō. Nē kamã krĩ hkwy hkôt ri ra mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê jahkre ho ri mẽ hkôt pa. Krĩ pē Risti nē Ikõn nē ãxiokja kôt. Nē mẽ ahkre kamã Jejus kôt mẽ ho mẽ hihtỳx o wa pa nē mẽ kãm:

—E ra mẽ ate Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr jakamã koja mẽ kãm Jejus kurê xwỳnhjaja tee ri ja hã mẽ apumu nē hã tanhmã mẽ anhĩpêx to. Tã kēr ka mẽ ãm amnhĩ tã mẽ omu nē ãm mẽ omu nē Jejus kaga hkêt nē. Nē arĩ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa rãhã nhỹrmã ma õ krĩ hwỳr api nē Tĩrtũm wa kuri amex kumrêx nē atĩr tũm nē apa ho apa. Anē.

²³ Hãmri nē ahpỹnhã krĩ piitã hkôt ri mẽ kot pastõ nhỹ hã mẽ ahkre kaxyw mẽ hkwyjê rê nē mẽ kaxyw mẽ unhwỳ nē mẽ ho Tĩrtũm wỳ. àpkur kêt rãhã mẽ ho kuwỳ nē kãm:

—Pa Tirtüm? E jajê pumu. Mě kot krī ja kamā pastô nhỹ hã akrajê jahkre ho pa kaxyw na pa wa mẽ unhwý. Jakamã e kêr ka mẽ kutã anojarêt rãhã ho ri mẽ hkôt apa. Anẽ.

Hãmri nẽ wa mẽ kêp kato nẽ ma hpãnhã nhỹhỹm wa mō. ²⁴ Pyka pê Pisit kamã mō nẽ hpãnhã nhãm pyka pê Pãpir kôt mō. Wa ma mẽ kãm tanhmã Jejus kapêr jarênh to ho mẽ hkôt mō. ²⁵ Hãmri nẽ krī pê Perke hwýr wa pøj nẽ kamã mẽ kãm Jejus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harẽ hãmri nẽ mẽ kurũm kato nẽ axte mō. Pãnhã ma krī pê Atari hwýr wa mō. ²⁶ Hãmri nẽ hwýr pøj nẽ hpãnhã kurũm akupỹm ãxiok wýr wa mō. Pãr rax kãm ma akupỹm mō. Æxiokja kamã na pre wa nojarêt nhũm Jejus kôt wa htõ nẽ wa htõxjaja wa ho Tirtüm wý nẽ ma krī hkwy hwýr wa kumẽ. Wa kot ma mẽ hkôt tanhmã Jejus kot mẽ panẽ amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o wa pa kaxyw wa kumẽ. Jakamã nhũm wa ra ja ho anhýr pa nẽ akupỹm mẽ hwýr wa mō. ²⁷ Hãmri nẽ wa akupỹm pøj nẽ Jejus kôt mẽ kot axpên to htõ nẽ htõxjê ho akuprõ nẽ mẽ kãm amnhĩ jarẽ nẽ mẽ kãm:

—Na ãm hãmri na pa wa ra ixkãhkĩnh pê akupỹn mẽ awýr pøj. Na pre Tirtüm wa ixkutã nojarêt rãhã ho wa inhĩhkõ hã pa. Jakamã pa pre wa ma ý hã Ijaew kêt xwýnhjê mã Jejus jarênh o ixpa nhũm mẽ hkwyjaja wa inhma nẽ hkôt amnhĩ xunhwý.

²⁸ Anhýr o wa mẽ kãm kapêr hãmri nẽ wa tokyx ma nhỹhỹm krī hõ hwýr axte mõi kêt nẽ. War arĩ ãxiok kamã Jejus kôt wa htõ nẽ htõxjê hkôt ri pa.

15

Jerujarẽ kamã Jejus kwý hpikuprõnh ã mẽ harênh

Matêwre 23.1-4; Karatas 2.1-5, 5.1-16

¹ Tã hãmri nhũm Ijaew kwýjaja ãxiok wýr Jejus kwý pê Ijaew kêt xwýnhjê hwýr mõi pøj. Pika pê Jutej rũm mẽ hwýr pøj nẽ tanhmã mẽ ahkre hto ho pa. Nom axtem nẽ Tirtüm kapêr kuhpa hã mẽ ahkre nẽ mẽ kãm:

—Kot ka mẽ amã Jejus kôt amnhĩ xunhwýr prãm hãmri nẽ mẽ ixpyrà nẽ finat Mojes kot mẽ pamã karõ xà hkôt amnhĩ my kwrýt kã kwý jakã nẽ rĩ kormã hkôt amnhĩ xunhwý. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nẽ nhũm Tirtüm tee ri ja hã mẽ apumu nẽ amnhĩ katut kôt mẽ ate amnhĩ tomnuj rênh nẽ mẽ ato hkra hkêt nẽ. Anẽ.

² Hãmri nhũm Pawre mẽ Panãpe tee ri mẽ kapêr anhýrja ma nhũm wa kêp ja omnuj týx nẽ. Hãmri nhũm wa mẽ kãm:

—Tk. Kwa kot anhýr kêt. Na hte Tirtüm mẽ pahte amnhĩ my kwrýt kã jakãr ã mẽ pahpumunh kôt mẽ pahto hkra hkêt nẽ. Anẽ.

Hãmri nẽ tee ri mẽ kapêrja nẽ mẽ kãm kapêr no nhũm mẽ ãm wa kuma nẽ wa hkôt hamaxpêr kêt nẽ. Nẽ arĩ ã mẽ ahkre anhýr o mẽ hkôt pa.

Jakamã nhũm mẽ ja hã axpẽn mã kapër rax nẽ. Hãmri nhũm Jejus kwỳ pê Ijaew kêt xwỳnhjaja amnhĩ tã Pawre mẽ Panãpe wa hkukja nẽ wa kãm:

—Kwa xà kot paj mẽ apyrà nẽ amnhĩ my kwỳt kà jakà nhũm Tirtũm kãm ja mex nẽ nà? Kwa wa ma akupỳm Jerujarẽ hwỳr mỗ nẽ ja hã Jejus nhỹ hã mẽ ahkre xwỳnh maatijê mẽ mẽ kot Jejus kwỳ jahkre xwỳnhjê kukja nẽ hã mẽ ama. Nẽ ota mẽ ixkwỳjaja koja ma war akôt mra. Kê mẽ tanhmã mẽ amã ja jarẽnh to ka mẽ ama nẽ man akupỳn mẽ ixwỳr mra nẽ tanhmã mẽ inhmã mẽ kapër jarẽnh to. Anẽ.

Hãmri nhũm wa mẽ kãm: “Tõe. Nà kot paj mẽ anẽ.” Anẽ. ³ Hãmri nẽ wa mẽ ma Jerujarẽ hwỳr mỗ. Ma pyka pê Wẽnĩs mẽ Samar hkôt ma hwỳr mỗ. Hãmri nẽ nhỹri Jejus kôt mẽ htõ nẽ htõxjê pumu nẽ mẽ kãm Ijaew kêt xwỳnhjê jarẽ. Mẽ hkwỳjaja mẽ urak nẽ Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr ã mẽ harẽnh o mỗ. Hãmri nhũm mẽ harẽnh ma nẽ mẽ ý hã hkĩnh nẽ. ⁴ Hãmri nhũm mẽ ra Jerujarẽ hwỳr Jejus kôt mẽ htõjê hwỳr mỗn pøj. Hãmri nẽ mẽ ahkre xwỳnhjê mẽ Jejus nhỹ hã mẽ ahkre xwỳnh maatijê pumu nhũm mẽ haxwỳja amnhĩ wỳr mẽ omu nẽ hkĩnh nẽ. Nẽ tanhmã mẽ ho mex to nẽ mẽ kãm kapër mex nẽ. Hãmri nhũm Pawre mẽ Panãpe wa mẽ kãm amnhĩ jarẽ. Tirtũm kot wa ãkõ hã wa hkôt pa nhũm wa ý hã kot Ijaew kêt

xwỳnhjê mã kapër o pa nhũm mẽ hkwỳja kot wa mar nẽ Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr ã nhũm wa mẽ kãm amnhĩ jarẽ. ⁵ Nhũm Jejus kwỳjê kamã mẽ kêp Parijew nhõ xwỳnh kwỳjaja. Mẽ kêp Parijew tã hkwỳjê rom Jejus kôt amnhĩ xunhwỳ. Jakamã nhũm mẽ tee ri Pawre mẽ Panãpe wa kot Ijaew kêt xwỳnhjê jarẽnh ma nẽ kãnhmã kuhê nẽ wa kãm:

—Kwa kê mẽ pahpyrà nẽ amnhĩ my kwỳt kà jakà nẽ finat Mojes kot Tirtũm nhỹ hã mẽ pamã mẽmoj tã karõ hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. No kot mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt nhũm ja mẽ pahpê omnuj nẽ. Anẽ.

⁶ Hãmri nhũm Jejus nhỹ hã mẽ ahkre xwỳnh maatijê mẽ mẽ hkwỳjê jahkre xwỳnhjaja mẽ kuma nẽ hapøj nẽ nhỹri akuprõ. Ijaew kêt xwỳnh kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã axpẽn mar kaxyw nhỹri akuprõ. ⁷ Hãmri nẽ mẽ hã axpẽn mar ryy nẽ. Hãmri nhũm Simãw Pêtre tã kãnhmã xa nẽ mẽ kãm:

—Nà na pre Tirtũm mẽ pahkapi nẽ Ijaew kêt xwỳnhjê kaxyw pa ixta. Ixte mẽ kãm Jejus kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harẽnh o ri mẽ hkôt ixpa nhũm mẽ kot inmar nẽ hkôt amnhĩ xunhwỳr kaxyw nhũm mẽ kaxyw ixta. Ra mẽ ate ja hã ixpumunh mex. ⁸⁻⁹ Tirtũm kot tanhmã ri mẽ pakute hkôt mẽ pahpumunh par jakamã te kot ra mẽ panhĩpêxta pyrà

nē mǎānēn Ijaew kêt xwýnhjê nhîpêx. Mě kot mẽ pahpyrà nē amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr jakamǎ nhũm Tirtũm te ra mẽ panhîpêx pyrǎ nē amnhî katut kôt mẽ kot amnhî tomnuj rē nē mẽ ho hkra. Hāmri nē mẽ hwýr amnhî Karō rē nhũm mẽ hkarō mǎ agjê. Tirtũm tǎm kot amnhĩm mẽ rēnh kēnǎ.

10 —Tǎ xǎ mẽ pahpê Ijaew na pu htem wam Tirtũm kot finat Mojes mǎ kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o papa? Nǎ na pu htem hkôt amnhî nhîpêx mex kêt nē. Nē mẽ panhîgêjtaja na xep prem haxwýja hkôt amnhî nhîpêx mex o pa hkêt nē. Mě pahpiitǎ mẽ pahpê hihtýx kēnǎ. Tǎ Ijaew kêt xwýnhjaja kot hkôt amnhî nhîpêx o pa hǎ ka mẽ ra mẽ kǎm karō kaxyw. Kwa kot kaj mẽ anē nhũm Tirtũm tee ri ja hǎ mẽ apumu nhũm ja kēp omnuj nē. Kǎm ja prǎm kêt. 11 Kwa mẽ ǎ mẽ kǎm hǎ karō anhýr kêt nē. Mě panhō pahihtǎ Jejus na hte mẽ pahpiitǎ mẽ pakutǎ nojarêt o axpēn pyrǎk. Jakamǎ Ijaew kêt xwýnhjaja nē mẽ pahpê Ijaewjaja kot puj mẽ amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr nē hkôt amnhî xunhwý. Hāmri nhũm Tirtũm ja hǎ mẽ pahpumu nē mẽ panhîpêx o axpēn pyrǎ nē Jejus kukwak ri amnhî katut kôt mẽ pahte amnhî tomnuj rē nē mẽ pahto hkra. No na hte mẽ pahte amnhî my kwýrýt kǎ jakǎr rý finat Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx ǎ mẽ pahpumunh kôt mẽ pahto

hkra hkêt nē. Anē.

12 Nhũm pre ǎ Simǎw Pêtre mẽ kǎm kapêr anē. Hāmri nhũm hpǎnhǎ Panǎpe mẽ Pawreja mẽ kǎm amnhî jarê. Tirtũm kot tanhmǎ wa ho nhũm wa kot Ijaew kêt xwýnhjê hwýr wa mōr ǎ amnhî jarê. Nē Tirtũm nhý hǎ mẽ kǎm aa mẽ kot mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ri mẽ hkôt pa hǎ mẽ kǎm amnhî jarê nhũm mẽ piitǎ akryk wa mar o hkrǐ nē wa ujarēnhta hkukamǎ hamaxpêr. 13 Hāmri nhũm Simǎw Pêtre mẽ Panǎpe wa mẽ kǎm ujarēnh pa hāmri nhũm Xiakre wa hpǎnhǎ kǎnhmǎ xa nē mẽ kǎm kǎnhmǎ ĩhkra pē nē mẽ kǎm:

14 —E pa ijaxwýja mẽ amǎ ixkapêr ka mẽ inhma. Nǎ na pu mẽ ra Simǎw Pêtre kapêr ma. Tirtũm kot wam amnhî kaxyw Ijaew kêt xwýnh kwýjê rēnh ǎ mẽ harēnhja pu mẽ ra kuma. 15 ǎm hāmri na ǎ mẽ harēnh anē. Amnepēm Tirtũm kapêr nhý hǎ mẽ kapêr o mẽ pa xwýnhjaja na prem ra ja kukamǎ Tirtũm kot tanhmǎ mẽ hipêx to hǎ amnhî jarēnh kukamǎ hǎ kagà. Te ho tǎm kot kǎm kapêr pyrǎ nē hǎ kagà ho:

16 Amnepēm finat Tawija na pre hte inhmǎ amnhî kwýjê ho amnhiptǎr o pa.

Mě kēp Ijaewjaja nhũm pre inhmǎ mẽ ho amnhiptǎr o pa.

Hāmri nhũm mẽ gaa nē axpēn pē angrǎ nē ahpýnhǎ ri pa.

Tã ixpê Tĩrtũm kot paj nhỹrmã
ma mẽ hwỳr wrỳ nẽ
axte mẽ ho akuprõ nẽ
tãm mẽ unhwỳr pa.

17 Jakamã Ijaewjê kukwak ri
koja Ijaew kêt xwỳnh
kwỳjaja mãănẽn ixkõt
amnhĩ xunhwỳ.

Pa te ixte Ijaewjê nhĩpêx pyrà
nẽ mẽ ho ixkra.

18 ã mẽ hkukamã ijamaxpêr
anhỹr xà hkõt.

19 Anhỹr o mẽ harẽnh jakamã
nhũm ra mẽ hkwỳjaja mẽ
higêt kot amnhĩ nhĩpêx kaga
hpa nẽ hpãnhã Tĩrtũm kõt
amnhĩ xunhwỳ. Jakamã kwa
kêr pu mẽ axte ja nhĩjuk ri mẽ
kãm mẽmoj tã karõ hkêt nẽ.
Ja pix na mex. ²⁰ ãm ja pix
kot puj mẽ kãm hã karõ nẽ hã
kagà nẽ mẽ hwỳr kumê:

Mẽ kot sãnti hã mẽ õ hkur
nẽ kot puj mẽ hkurê.

Nẽ mẽ kot mẽmo mry hpar
nẽ hkamrõ runh kêt rãhã
hkur nẽ mẽ hkurê.

Nẽ mẽ kot mẽmo mry
kamrõ kur nẽ mãănẽn
mẽ hkurê.

Nẽ mẽmyjaja kot amnhĩ prõ
pix tãnopxar ã mẽ kãm
karõ.

Nẽ mẽnijaja haxwỳja kot
amnhĩ mjên pix tãnopxar
ã mẽ kãm karõ.

—ãm ja pix kot puj mẽ kãm
hã kagà nẽ mẽ kãm hã karõ.

²¹ Mẽ panhĩgêtjê mã finat Mo-
jes kot ã mẽ kãm karõ anhỹrja
na htem arĩ krĩ piitã hkõt ã
mẽ kãm hã karõ anẽ. Mẽ
panhõ arĩgromnu pẽ sap ã na
htem arĩ ri Tĩrtũm kapêr o mẽ
ahkre xà hã ixkre kamã ã mẽ
kãm hã karõ anẽ. Anẽ.

*Mẽ kot Ijaew kêt xwỳnhjê
hwỳr kagà mẽnh ã mẽ harẽnh*

Karatas 5.1

²² Hãmri nhũm mẽ Xiakre
kapêr mar o hkrĩ. Jejus
nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa
xwỳnh maatijaja nẽ mẽ kot
hkwỳjê jahkre xwỳnhjaja nẽ
Kris kwỳjê piitã Xiakre kapêr
ma nhũm ja mẽ kãm mex nẽ.
Jakamã nhũm mẽ axpẽn mã:

—Tõe. Nà ãm hãmri na
Xiakre ã Ijaew kêt xwỳnhjê
jarẽnh anẽ. Nà ja mex. Pu
mẽ ã ãxiok nhõ xwỳnhjê mã
ja hã kagà anẽ hãmri nẽ mẽ
hwỳr kumê. Koja Pawre
mẽ Panãpeja wa kupy nẽ ma
akupỹm mẽ hwỳr o mõi nẽ mẽ
kãm kugõ. E mẽ pahtõ kot puj
mẽ ma wa hkõt mẽ hwỳr mõi?
Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ
Siras mẽ Jut Pasapas wa kuta.
Jejus kõt mẽ kot axpẽn to
htõ nẽ htõxjaja kot axpẽn mã
hamẽ wa kot amnhĩ to mex
xwỳnh ã wa harẽnh jakamã
nhũm mẽ ma Pawre mẽ
Panãpe wa hkõt mõi kaxyw
wa kuta. ²³ Hãmri nẽ ãxiok
kamã Kris kwỳ pẽ Ijaew kêt
xwỳnhjê kaxyw kagà nhĩpêx
nẽ kamã ã mẽ kãm kapêr anẽ
nẽ mẽ kãm:

Pa? ãxiok mẽ Sir mẽ Siris
kamã Ijaew kêt xwỳnhjaja?

Xà mẽ amex? Mẽ ixpê
Jejus kõt mẽ atõjaja na pa
mẽ awỳr kagàja nhĩpêx nẽ
mẽ awỳr kumê. Mẽ ixpê
Jejus kõt mẽ kot amnhĩ
xunhwỳr xwỳnhjê jahkre
ho ixpa xwỳnhjaja nẽ Jejus
nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ
pa xwỳnh maatijaja pa mẽ
awỳr kumê.

24 Na xep ra ja rŭm mē ixkwỳjaja ma mē awỳr mō nē mēmoj tā tanhmā mē amā karō hto. Mē ate amnhĩ my kwỳr̄t kà jakàr nē amnepēm mē inhĩgēt Mojes kapēr kôt amnhĩ nhĩpêx o apa hã mē amā karō. Ka xep mē tee ri ja kukamā ajamaxpēr. No mē pajaja na pa prem mē awỳr mē rēnh kêt nē. Ām amnhĩ krā hkôt na prem mē awỳr mō nē ā mē amā ja hã karō anē.

25 Tã pa tee ri mē harēnh ma nhŭm ja mē ixpê omnuj tỳx nē. Jakamā na pa mē jar akuprō nē mē akaxyw mē inhĩōja wa kuta. Wa kot ma Panāpe mē Pawre wa hkôt mē awỳr wa mōr nē mē amā mē ixkapēr jarēnh kaxyw. Panāpe mē Pawreja mē inhmā wa hapê htỳx. 26 Na hte mē amā Pahihti Jejus Kris kapēr jarēnh o pa kaxyw wa amnhĩ grōnh kôt mē amā harēnh o pa.

27 Tã pa mē akupỳm mē awỳr wa kumē nē wa hkôt mē pahtō Jut mē Siras wa kumē. Mē ixte mē amā kagà kamā mē ixkapērja nhŭm wa kot hprĩ hã mē amā harēnh kaxyw pa mē wa hkôt mē awỳr wa kumē.

28-29 E ja pix nē kot paj mē akurê:

Kêr ka mē sãnti hã mē õ hkur kêt nē.

Nē mēmo mry kamrô kur kêt nē. Jao mēmo mry pa nē hkamrô runh kêt rãhã hkur kêt nē. Kamrô runh pa nē rĩ kormã tanhmã ho nē aku.

Nē kêr ka mē amyjaja amnhĩ prō pix tãnopxar o apa.

Nē mē anijaja ajaxwỳja amnhĩ mjên pix tãnopxar o apa.

E ãm ja pix kot paj mē amā hã karō. Tĩrtŭm Karō kãm ja mex. Nē mē inhmã mãânēn ja mex. Kot kaj mē ā amnhĩ nhĩpêx anhỳr o ri apa nē amex nē apa.

Tã ãm ja pix. Mē ixpê Jejus kwỳjê jahkre xwỳnhjê mē Jejus nhỹ hã mē ahkre xwỳnh maatijê mē pa mē mē awỳr kagàja nhĩpêx nē kumē. E kêr ka mē amex nē akĩnh nē ri axpên kôt apa.

Ām ja pix na hapêx. Anē.

Nhŭm prem ā kagà kamā mē kãm mēmoj tã karō anē.

30 Hãmri nē Jut wa mē kãm kugō nē ma ãxiok wỳr wa mē kumē nhŭm wa mē ma akupỳm hwỳr o mō. Jut nē Siras nē Pawre nē Panāpeja nhŭm wa mē ma akupỳm mē hwỳr o mē mō. Mōõ hãmri nē mē hwỳr pøj. Hãmri nē Jejus kwỳjê ho akuprō nē mē kãm kagàja gō 31 nhŭm mē kupy nē kamā harē nē kuma. Kamā mē kot mē kãm mēmoj tã karō kamā harē nē kuma nē ý hã hkĩnh nē akupỳm tãm hamaxpēr.

32 Jut mē Siras wa kęp Tĩrtŭm nhỹ hã kapēr o pa xwỳnh na pre wa. Jakamā na prem mē hwỳr mōn pøj hãmri mē kãm tanhmã ujarēnh to ho pa. Mē kot Jejus kôt pix mã hamaxpēr o pa kaxyw mē kãm ujarēnh o pa nē mē kãm:

—E kêr ka mē mãmrĩ Jejus

kôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa nẽ aa hkaga hkêt nẽ. Anẽ.

³³ Hãmri nẽ mẽ hkôt ri pa hã apkati xohtô nẽ. Hãmri nẽ wa akupỹm Jerujarẽ hwÿr nojarêr nẽ mẽ kãm amnhĩ jarẽ nhũm mẽ wa kuma nẽ wa kãm:

—Tôe. Nà wa mãmri ma akupỹm mō. Koja Tirtũm war apumunh mex nẽ ka wa ma akupỹm amex nẽ akà hkĩnh pê akwÿjê hwÿr akato. Anẽ.

³⁴ Hãmri nhũm wa nojarêr tã nhũm Siras tanhmã hamaxpêr to nẽ hitôt nẽ mẽ kuri arĩk nhũm Jut Pasapas pix ma akupỹm hkwyjê kot mẽ hwÿr wa mēnh xwÿnhjê hwÿr mō.

³⁵ Hãmri nhũm Pawre mẽ Panãpe wa Siras pyrà nẽ kormã äxiok kamã pa. Hãmri nẽ Jejus kôt mẽ htõ hkwyjê mẽ pimràatã mẽ ahkre ho pa. Tirtũm kapêr o mẽ hkôt mẽ ahkre ho pa.

Pawre mẽ Panãpe wa kot axpēn pê pikjêr ã wa harēnh

Atre 13.13; Korosẽ 4.10

³⁶ Hãmri nhũm Pawre mẽ Panãpe war arĩ mẽ hkôt ri pa hã apkati xohtô nẽ. Tã nhũm Pawre hamaxpêr nẽ Panãpe mã:

—Kwa ma pu ma akupỹm ra pahte krĩ hkwyjê hkôt mẽ kãm Jejus jarēnh o papa xwÿnhjê hkôt akupỹm mō. Pu ma mẽ hwÿr mō nẽ Jejus kôt pahtõ nẽ pahtõxjê kot tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ omu. Anẽ.

³⁷ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Tôe. Nà pu ma mō. Nom kêr pu ma amnhĩ kôt Juãw Makre ho mō kê axte pahto ajuta ho pahkôt mō. Anẽ.

³⁸ Hãmri nhũm Pawre tee ri kuma nhũm ja kêp omnuj nẽ nhũm kãm:

—Tk. Kwa na pre pahkôt pa htã Pãpir kamã tanhmã hamaxpêr to nẽ pahkaga nẽ ma akupỹm Jerujarẽ hwÿr mō. Jakamã kwarĩ koja axte pahkôt mōr kêr nẽ. Anẽ.

³⁹ Hãmri nhũm Panãpe tee ri hã hihtÿx no nhũm kêp hkaga kumrêx. Jakamã nhũm wa ja hã axpēn pê axkjê nẽ ma ahpÿnhã mō. Nhũm Panãpe amnhĩ kôt Juãw Makre ho mō nẽ wa ma pàr kãm gô hipôk pê Sipre hwÿr wa mō. ⁴⁰ Nhũm Pawre axtem amnhĩ kôt Siras wÿ nẽ ma wa mō. Hãmri nẽ wa nojarêr nhũm Jejus kôt wa htõjaja wa ho Tirtũm wÿ nẽ kãm:

—Pa Tirtũm. E koja Pawre mẽ Siras wa ma krĩ hkwyjê hkôt mẽ kãm akapêr jarēnh o ri wa pa. Jakamã kêr ka wa htãnopxar o ri wa hkôt apa. Anẽ.

Hãmri nhũm wa kato nẽ ma krĩ hkôt ri Jejus kapêr o mẽ ahkre ho wa pa. ⁴¹ Wa ma pyka pê Sir mẽ Siris kôt Jejus kôt mẽ htõ nẽ mẽ htõxjê pumunh nẽ Jejus kôt mẽ ho mẽ hihtÿx o wa pa kaxyw.

16

Ximotre kot Pawre mẽ Siras wa hkôt ri pa hã harēnh

Wam Ximotre 1.1-2; Sikũn Ximotre 1.5; Piripos 2.19-22

¹⁻³ Tã nhũm Pawre mẽ Siras wa ma akupỹm krĩ pê Tepe

hwÿr wa mō nē hwÿr pōj nē hpānhā kurūm ma Risti hwÿr mō. Hāmri nē wa hwÿr pōj nē kamā Ximotre pumu. Ximotre na pre ra katorxà pyrà nē Jejus kōt amnhī xām nhūm mē kot Jejus kōt axpēn to htō xwÿnhjaja kām hapē nē. Nē kot Jejus kapēr kōt amnhī nhīpēx mex o pa hā axpēn mā harē.

Krī pē Risti mē Ikōn kamā nhūm prem ā axpēn mā Ximotre jarēnh anhÿr o pa. Jakamā nhūm Pawre mē Siras wa mō nē mē hwÿr pōj nē Ximotre kot amnhī nhīpēx ā omu nhūm Pawre kām war amnhī kōt o mōr prām nē. Nom Ximotre hkamrō pihkār na pre. Katorxà kēp Ijaew nhūm hipēēxà kēp Gres jakamā nhūm ā Ximotre hkamrō pihkār anē. Nhūm Ijaew kot katorxà hkōt kēp Ijaew ā omunh jakamā nhūm Pawre hamaxpēr nē mē kaxyw kēp my kwÿt kà krāhta nē arī kormā mē hwÿr amnhī kōt o mō. ⁴ Hāmri nē mē ma krī hkwy hkōt mō. Mōō nē Ijaew kēt xwÿnhjaja ra kot amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr xwÿnhjē jahkre ho mē hkōt pa. Ra Jerujarē kām mē kot Jejus kwÿjē jahkre ho pa xwÿnhjē mē Jejus nhÿ hā mē ahkre xwÿnh maatijaja mē kot mē kām mēmoj tā karōta nhūm mē ma mē kām harēnh o ri mē hkōt pa. ⁵ Hāmri nhūm mē kuma nē ra Jejus kōt amnhī nhīpēx mex o mō. Hāmri nhūm apkati mē krī nhō xwÿnh kwÿjaja mē urāk nē Jejus kōt amnhī

xunhwÿ. Jakamā nhūm mē ra ohtō rax o mō.

Pawre tanhmā hpimtir to hā harēnh

Rômân 15.18-21

⁶ Tā nhūm Pawre mē Siras mē Ximotre mē ma pyka pē As wÿr nojarēt. Mē kot mē kām tanhmā Jejus jarēnh to ho pa kaxyw mē hwÿr nojarēt tā nhūm Tirtūm Karō kormā mē nē mē hkurē. Jakamā nhūm mē hpānhā ma pyka hkwy pē Prik mē Karatas wa hkōt pa. Ixpē Rukre na pa pre mē hā ajēt nē ma mē hkōt ixpa ho ixpa. ⁷ Hāmri nē mē pyka pē Mīs ā mō nē hpānhā ma Pitūn wÿr inhmōr mā tā no nhūm Tirtūm Karō axte kē mē nē mē ixkurē. ⁸ Jakamā pa mē arī Mīs jakār ā mō nē gō xujanār mÿ ri krī pē Tôx wÿr pōj.

⁹ Tā nhūm kamāt pa mē ixpiitā gōr nē inhīkwÿ nhūm Pawre tanhmā hpimtir to. Nhūm xep pika pē Masetōn nhō xwÿnhja mē amnhī wÿr hwÿr kām hihtÿx o xa nhūm hprī hā omu nē kapēr ma. Nhūm xep pre kām:

—Pa Pawre? Kwa amnē Masetōn wÿr mē ixwÿr mō nē tanhmā mē ijahkre hto. Anē.

¹⁰ Hāmri nhūm Pawre hkrākato nē mē inhmā hpimtir jarē. Pa mē kuma nē axpēn mā:

—Tô kwa tokyx pu mē hwÿr. Tirtūm kot mē hwÿr mē parēnh kēnā. E pu mē ma mē hwÿr mō nē mē kām Jejus jarēnh o mē ahkre. Anē.

Hāmri nē amnhī to akuprō nē mē hwÿr inhnojarēt kurē kumrēx.

*Ritre kot Jejus kôt amnhĩ xãm ã harënh
Piripos 1.1*

¹¹ Hãmri pa mẽ ma Masetõn wỳr mỗ. Tôx rũm ma pàr kãm hwỳr mỗ. Hãmri nẽ gô nhĩpòk pê Samõtas wỳr pỏj nhũm mẽ hã pàr nhô. Hãmri nhũm apkati pa mẽ axte mỗ nẽ Masetõn kamã krĩ pê Nẽap wỳr pỏj. ¹² Hãmri nẽ pàr rũm ijapỏj nẽ hpãnã kurũm hamũ krĩ pê Piripos wỳr ix-par o mỗ. Piriposja Masetõn kamã krĩ maati na. Rõm nhô xwỳnhjaja na prem ho kato. Jakamã pa prem ma hwỳr mỗ nẽ pỏj nẽ tokyx axte kurũm nhỹhỹm inhmõr kêt nẽ. ¹³ Hãmri nhũm sap kato pa mẽ axpẽn mã:

—Kwa pyhti mỳri mãn hte Ijaewjaja axpẽn wỳr akuprõ nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarënh o hkrĩ nà. E kwa pu mẽ hwỳr nẽ gô mỳri mẽ hapêr o ri papa. Anẽ.

Hãmri nẽ ma hwỳr mra nẽ mẽ hapêr o ri ixpa nhũm ãm mẽnĩ pixjaja axpẽn wỳr akuprõ. Pa mẽ omu nẽ mẽ kuri ixkrĩ nẽ mẽ kãm Jejus kapêr jarënh o mẽ ahkre o ixkrĩ. ¹⁴ Nhũm mẽ kot mẽ inhmar o hkrĩ xwỳnhjê hỏ pê Ritreja. Krĩ pê Xijaxir nhô xwỳnh na pre. Nẽ kêp kupêxê mex o wẽnê xwỳnh. Na pre hte kãm Tĩrtũm prãm o pa. Jakamã nhũm Pawre kot mẽ ahkre ho ỳrja rỏm nhũm Pahihti Jejus tanhmã Ritre hkrã hto nhũm hprĩ hã Pawre kapêr mar tỳx nẽ. ¹⁵ Hãmri nẽ amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr nẽ hkôt amnhĩ

xãm kurê kumrêx. Õrkwỹ kamã hkwyjê mẽ nhũm mẽ hkôt amnhĩ xunhwỳr pa. Jakamã pa mẽ kêp Jejus kwỹ hã mẽ hkrã kumrã. Mẽ piitã mẽ kot mẽ kêp Tĩrtũm kra hã mẽ omunh kaxyw. Hãmri nhũm Ritre amnhĩ kôt mẽ ixwỹ nẽ mẽ inhmã:

—An kot kaj mẽ ixte Jejus kôt amnhĩ xãm tỳx ã ixpumu hã kot kaj mẽ ma ixkôt mỗ nẽ hpãnã inhõrkwỹ kamã pỏj nẽ apa. Anẽ.

Pa mẽ kuma nẽ ma hkôt mỗ.

*Mẽ kot Pawre mẽ Siras wa haxàr ã mẽ harënh
Makre 1.23-26, 1.34*

¹⁶ Tã nhũm arĩgro hỏ hã pa mẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarënh kaxyw axte pyhti mỳri mẽ pikuprõnh xàja wỳr mỗ. Hãmri nẽ pry kamã mẽ kãm àpênh xwỳnh nija pumu. Ra mẽkarõmnuti kot tanhmã hkrã hto nhũm ỳ hã àhpumunh tỳx xwỳnhjaja. Nhũm hte mẽkarõmnuti nhỹ hã mẽ kãm mẽmo hkukamã tanhmã ujarënh to ho pa. Jakamã nhũm õ patrãwjaja kukwak ri ujamỳnh rũnh pê hkĩnh nẽ pa. ¹⁷ Jakamã pa mẽ mỗ nhũm nija mẽ ixpumu nẽ mẽ ixtã ajêt nẽ ma mẽ ixkôt mỗ. Hãmri nẽ mẽ kãm mẽ ijarënh o mẽ ixkôt mỗ nẽ mẽ kãm:

—Xê mẽ mran jajê pumu. Na htem Tĩrtũm maati mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho pa. Tĩrtũm kot mẽ ate amnhĩ tomnuj pê tanhmã mẽ apytâr to hã mẽ amã ujarënh kaxyw na mẽ awỳr mra. Anẽ.

¹⁸ Nẽ ãm xatã mẽ kãm mẽ ijarënh o mẽ ixkôt paja o ra

hã apkati xohtô nê. Tã nhũm Pawre ra kãm mar kaga nê nê mēkarõmnuti mã kapēr nê kãm:

—Tk. Kwa kēp akato nê ma tē. Pa Jejus Kris nhỹ hã amã ixkapēr ka inhma nê kēp akato nê ma atēm kurê kumrēx. Anē.

Hãmri nhũm kuma nê kēp kato nhũm akupỹm tãm hkrã. ¹⁹ Jakamã nhũm õ patrãwajaja tee ri ja hã omu nê gryk tỳx nê axpēn mã:

—Kwa ra mēkarõmnutijaja kēp kator jakamã koja axte mēmoj kukamã tanhmã ujarēnh to hkēt nê. Pu mē kukwak ri axte paxujamỹnh kēt nê. Anē.

Hãmri nê Pawre mē Siras wa kamã gryk tỳx nê. Hãmri nê wa unê nê ma mē kot axpēn mar xã hã ixkre hwỳr wa hkjēnh o tē ²⁰ nê mē kot mē ho amnhĩptār xwỹnhjê mã tanhmã wa ho hêx to nê mē kãm:

—Kwa mē amnē Ijaewja wa omu. Na hte wa mē panhõ krĩ kamã hêx pix o pa nhũm mē tee ri wa kapēr ma nê wa kamã gryk tỳx nê. ²¹ Mē ixte amnhĩ nhĩpêx te kot axpēn pyrãk kēt tã nhũm wa mē kot amnhĩ nhĩpêx o mē pajahkre kaxyw nhỹhỹnh mē pahwỳr mō. Nom mē pahpê Rõm nhõ xwỹnhjaja axtem mē pahte amnhĩ nhĩpêx kēnã kot pu kēt wa kuma nê wa kapēr kõt amnhĩ nhĩpêx. Anē.

²² Hãmri nhũm mē kuma nê piitã wa kamã gryk tỳx nê. Hãmri nhũm mē ho amnhĩptār xwỹnhjaja wa kēp wa ê kaxõnh o hkapa nê wa

hã mē õ pōristi mã amỹnê nê mē kãm:

—E mē ma wa o tē nê mē htak xã ho wa htak. Anē.

²³ Hãmri nhũm mē kuma nê ma wa o tē nê wa htak rax nê. Hãmri nê wa haxã nê mē hagjēnh xã jamār xwỹnh mã kãm:

—E kēr ka ja wa omunh mex nê kê wa kator kēt nê. Anē.

²⁴ Hãmri nhũm mē kuma nê wa o tē nê ixkre jatur xã kamã wa haxã nê wa kator pymaj hamē wa htem pĩ jaxã nê ho htỳx nhũm wa arĩ hte tỳx nê nhỹ.

²⁵ Tã nhũm kamãt. Nê kõt ã kamãt nhũm wa Tirtũm mã amnhĩ jarē nê mex o mex ã wa grer o wa nhỹ nhũm wa urãk nê mē hagjēnh xwỹnhjaja wa mar o hkrĩ. ²⁶ Puh nhũm pyka mē kãm htertēt tỳx nê nhũm mē hã ixkreja amnhĩ to àpēr tỳx nê amnhĩ kahê xã rēnh pa. Nhũm mē hagjēnh xwỹnhjê kaxpre xã piitã mē nê pirēnh pa. ²⁷ Hãmri nhũm mē hamār o kuhê xwỹnhja pika tertēt kamã ama nê hkrãkato. Hãmri nê mē hã ixkre jakwakre kahê xã rēnh parja pumu nê mē hagjēnh xwỹnhjaja hapõx par ã mē hkamnhĩx nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpēr. Hãmri nê pahi kot mē hã hpĩr pymaj õ wapo kapa nê ra tãm kot ho amnhĩ pĩr kaxyw. ²⁸ Hãmri nhũm Pawre tee ri ja hã omu nê kaxã pē kãm amỹra nê kãm:

—Kwa amnhĩ pĩr kēt nê. Ot pa mē arĩ ixpiitã ixkuhê. Na pa mē ixtõ ixkator nê ixprõt kēt nê. Anē.

²⁹ Hãmri nhũm kuma nê kanê hã ahwỳ nê kuwy nê

mě hwỳr axà nē mẽ piitã mẽ omu. Hãmri nē Pawre mẽ Sirasja wa omu nē wa hwỳr kãm ma ho httertet o tē. Hãmri nē wa hã hpijaãm kaxyw wa kutã tēm nē hkõnkrã ho nhỹ. ³⁰ Hãmri nē kãnhmã xa nē wa ho kato nē ixkre kapem wa o xa nē wa kãm:

—Kwa tanhmã kot pa amnhĩ nhĩpêx to kê Tĩrtũm war apyrã nē ixte amnhĩ tomnuj pē ixpytã? Anē.

³¹ Hãmri nhũm wa kãm:

—Nà kot kaj amnhĩ kaxyw Jejus Kris kôt ajamaxpēr nē hkôt amnhĩ xãm nhũm Tĩrtũm ja hã apumu nē amnhĩ katut kôt ate amnhĩ tomnuj piitã rēnh pa. Nhũm anhõrkwỹ kamã akwỳjaja apyrã nē Jejus kôt amnhĩ xunhwỳ nhũm ã mẽ hipêx anē. Anē.

³² Hãmri nē wa ma hkôt õrkwỹ hwỳr tē nē hprĩ hã mẽ kãm Tĩrtũm kapēr jarē nhũm mẽ wa mar o hkrĩ.

³³ Hãmri nhũm mẽ hagjēnh xà jamãr xwỳnhja wa kãm wa htak xà kuhõ. Kormã kamãt kô hkwy kamã wa kãm kuhõ nē hkanē. Hãmri nhũm wa mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr par ã mẽ omu nē mẽ hkrã kumrã. Mē hamãr xwỳnh mẽ hkwyjē mẽ hkrã kumrãr pa. ³⁴ Hãmri nhũm mẽ kot amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt hamaxpēr jakamã piitã hkĩnh nē. Hãmri nhũm mẽ hamãr xwỳnhja õrkwỹ hwỳr Pawre mẽ Siras wa o tē nē wa kãm õ nhũm wa apku nhũm ma akupỹm mẽ hagjēnh xà hwỳr wa o tē nē akupỹm wa haxã.

Mě kot Pawre mẽ Siras wa kãm urer ã mẽ harēnh
Atre 22.25-29

³⁵ Hãmri nhũm apkati nhũm krĩ pytãr xwỳnhjaja mẽ õ pōristi mã anē nhũm mẽ hagjēnh jamãr xwỳnh wỳr tē nē kãm:

—E na mẽ papytãr xwỳnhjaja ate Pawre mẽ Siras wa kãm anhũrer nhũm wa mãmrĩ ma akupỹm htēm kaxyw hã karõ. Anē.

³⁶ Hãmri nhũm mẽ kuma nē wa hwỳr axà nē wa kãm:

—E na krĩ pytãr xwỳnhjaja ixte war akator kaxyw war atã inhmã karõ. Jakamã e wa mãmrĩ axãmnhĩx ma mō. Anē.

³⁷ Hãmri nhũm Pawre kãm:
—Nà wa ixte tanhmã amnhĩ tomnuj to hkēt tã nhũm mẽ kot wa ixpynēnh nē wa ixtak. Wa ijaxwỳja wa ixpē Rõm nhõ xwỳnh tã nhũm prem axtem nē mẽ piitã mẽ noo mã wa ixtak nē wa ijaxã. Mě kot amarĩ Rõm nhõ xwỳnh tak nē mẽ hagjēnh kēt tã nhũm mẽ ã mẽ noo mã ã wa inhĩpêx anē. Kormã wa ixte tanhmã amnhĩ tã ixãprãr to hkēt tã nhũm mẽ ã wa inhĩpêx anē. Jakamã kwarĩ kot kaj mẽ no hkàx ã wa ixkator kēt nē. Kê mẽ kot wa ijaxãr xwỳnhjaja tãm man mra nē wa ixkator pa war arĩ ma mō. Anē.

³⁸ Hãmri nhũm pōristija kuma nē ma akupỹm mẽ hwỳr mra nē mẽ kãm wa kapēr jarē. Hãmri nhũm mẽ tee ri mẽ uràn wa kēp Rõm nhõ xwỳnh ã wa harēnh ma nē kãm ma htỹx nē. ³⁹ Hãmri nē ma wa hwỳr tē nē wa hwỳr axà nē wa kãm:

—Pa? E māmri war akato nē axāmnhix ma mō. Na pa prem war anhīpēx kati rax nē. Tā kēr ka wa axte ja mā ajamaxpēr hkēt nē. Kē ja ām jar mē pakamā hapēx. Anē.

Hāmri nē wa kator nē wa kām:

—E kwa wa mē inhō krī pē akato nē ma nhỹhỹm mō. Anē.

⁴⁰ Hāmri nhūm wa kuma nē kato nē ma akupỹm Ritre nhōrkwỹ hwȳr wa tē. Hāmri nē Jejus kōt wa mē htōjē pumu nē wa mē kām amnhī jarē nē mē kām:

—E kot paj hāmri wa mā mō. Nom kēr ka mē arī Jejus Kris kōt amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri apa nē aa hkaga hkēt nē. Anē.

Hāmri nē wa mē kurūm kato nē ma krī hō hwȳr wa mō.

17

Tesarōn kamā mē kot wa kamā gryk ā mē harēnh

Wam Tesarōn 1.1, 2.13-14

¹⁻² Tā nhūm Pawre mē Sirasja wa ma krī hkwȳ hkōt pa. Piripos rūm ma Apiporip mē Apōrōn kōt wa mō hāmri nē ra Tesarōn wȳr wa pōj. Na pre hte Pawre nhȳri pōj nē Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hwȳr agjē nē kamā mē kām Jejus kapēr jarēnh o kuhē. Jakamā nhūm wa mō nē Tesarōn wȳr pōj nē ixkre hwȳr mē hwȳr tē nē mē kām ujarēnh o xa. Nē mē kām ujarēnh o hā arīgromnu pē sap o axkrunēpxi. ³ Nē hprī hā mē kām tanhmā Tirtūm kapēr jarēnh to nē mē kām:

—Nà Tirtūm kapēr ā kaga htūm kot mē pakaxyw ām xwȳnh jarēnh. Amnhī xā htȳx kamā hamak kām htyk hāmri nē akupỹm htīr ā nhūm kot hkukamā harēnh. Tā na pre Jejusja ā amnhī nhīpēx anē. Tām kēp Krisja. Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwȳnhhta na. Anē.

⁴ Hāmri nhūm mē hkwȳja kuma nē wa hkōt hamaxpēr nē wa urāk nē Jejus kōt amnhī xunhwȳ. Ijaew kwȳjē nē Ijaew kēt xwȳnh kwȳjaja nē mēni kot amnhī to rūnh xwȳnh kwȳjaja nhūm mē ohtō nē amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwȳ. ⁵ Tā nhūm Ijaew kwȳjaja tee ri hkwȳ kot wa hkōt amnhī xunhwȳr ā mē omu nē mē hā Pawre mē Siras wa kamā gryk tȳx nē. Hāmri nē ma mra nē wa kaxyw mē kot amnhī tomnuj tȳx xwȳnh kwȳjē ho akuprō nē mē kām wa hā amȳnē. Jakamā nhūm mē ma kapēr punuj pē wa hapēr o ri mra nhūm mē piitā mē omu nē mē kuma. Hāmri nhūm mē wa hapēr o ra Jasāw nhōrkwỹ hwȳr mra. Nē mē kot Pawre mē Siras pynēnh nē ma mē utār xwȳnhjē hwȳr wa o htēm kaxyw mē kēp kahē xā mē nē mē hwȳr agjē. ⁶ Hāmri nē tee ri ōrkwỹ kamā wa hapēr nhūm wa kamā amrakati. Jakamā nhūm mē Jasāw mē kot Jejus kōt axpēn to htō xwȳnh kwȳjē pynē nē ma mē kot mē ho amnhīptār xwȳnhjē hwȳr mē o mra. Hāmri nē mē kām tanhmā Pawre mē Siras wa ho hēx to. Ām kapēr punuj

kãm kàx pê mẽ kãm wa harẽ nẽ mẽ kãm:

—Kwa na hte Pawre mẽ Siras wa pyka piitã hkôt mẽ kãm ri mẽmoj to hêx o pa. Tã wa ra mẽ panhõ krĩ hwÿr pøj nẽ jar mẽ pamã ri tanhmã hêx to ho ri mẽ pahkôt pa. ⁷Jasãw nhõrkwÿ kamã na pre wa pøj nhũm amnhĩ wÿr wa kuwÿ. Na hte wa hkôt mẽ hamaxpêr xwÿnhjaja pahihiti Sesti kapêr kwÿm ri kuhpa hã kapêr o pa nẽ axtem nẽ mẽõ pahipê “Jejus” anhyr xwÿnhja kapêr kôt amnhĩ nhípêx o pa. Anẽ.

⁸Hãmri nhũm mẽ kot mẽ ho amnhĩptãr xwÿnhjê mẽ krĩ nhõ xwÿnhjaja mẽ kuma nẽ gryk tÿx kumrêx. ⁹Hãmri nẽ Jasãw mã kãm:

—E kot paj mẽ apê mẽ akàxpore hkwÿ jamÿ. Ka mẽ ajapøj nẽ ma mẽ panê Pawre mẽ Siras wa hano nhũm wa kato nẽ ma mõi pa rĩ akupÿm mẽ amã kugõ. Anẽ.

Hãmri nẽ mẽ kêp mẽ hikàxpore hkwÿ jamÿ.

Pawre mẽ Siras kot Perej wÿr mõi ã wa harênh

¹⁰Tã nhũm ra kamãt nhũm mẽ kot Jejus kôt axpên to htõjaja hãmri Pawre mẽ Sirasja wa ma krĩ pê Perej wÿr wa kumẽ. Hãmri nhũm wa kato nẽ ma hwÿr mõi nẽ hwÿr pøj. Hãmri nẽ Ijaew nhõ Tirtũm kapêr o mẽ ahkre xã hã ixkre hwÿr htêm kurê kumrêx nẽ wa axã. ¹¹Perej kamã Ijaew na pre te mẽ kot Tesarõn kamã Ijaew pyrãk kêt nẽ. Mẽ kurom mẽ kãm Tirtũm kapêr mar prãm nẽ.

Jakamã nhũm pre Pawre mẽ Siras Tirtũm kapêr o mẽ ahkre ho pa. Apkati mẽ mẽ ahkre mex o pa nhũm mẽ wa kuma nẽ hkÿnh nẽ. Nẽ Tirtũm kapêr ã kagã htũm kamã wa kot mẽ ahkreta japêr nẽ kamã omu nẽ axpên mã wa harênh o:

—Nà ãm hãmri na wa ã Tirtũm kapêr o mẽ pajahkre anẽ. Tirtũm kapêr ã kagã htũm hkôt na hte wa mẽ pajahkre. Anẽ.

¹²Hãmri nẽ ohtõ nẽ Jejus kôt amnhĩ xunhwÿ. Ijaew kwÿ nẽ Ijaew kêt xwÿnh kwÿ nẽ mẽni kot amnhĩ to rũnh xwÿnhjaja nhũm mẽ ohtõ nẽ Jejus kôt amnhĩ xunhwÿ.

¹³Tã nhũm Tesarõn kãm Ijaewjaja Pawre jarênh ma. Kot Perej nhõ xwÿnhjê mã Tirtũm kapêr jarênh o pa hã harênh ma. Hãmri nẽ ma mẽ hwÿr mra nẽ mẽ kãm tanhmã ho hêx to nhũm krĩ nhõ xwÿnhjaja mẽ kuma nẽ ra Pawre kamã gryk tÿx nẽ. ¹⁴Jakamã nhũm Jejus kôt mẽ htõjaja mẽ harênh ma nẽ mẽ umaj Pawre kator nẽ ma gõi xujanãr wÿr o mõi. No nhũm Siras mẽ Ximotre wa Perej kamã mẽ kuri arĩk. ¹⁵Hãmri nhũm mẽ hkwÿjaja ma Pawre o mõi. Ma krĩ pê Atenas wÿr o mõi. Hãmri nẽ hwÿr o pøj nẽ kamã kure. Hãmri nẽ ra akupÿm Perej wÿr nojarêt nhũm Pawre mẽ kãm:

—E kêr ka mẽ ma akupÿm mõi nẽ Siras mẽ Ximotre wa kãm ijarê kê war amnhũm nojarêt nẽ tokyx man ixkôt wa mõi. Anẽ.

*Pawre kot Atenas nhõ
xwýnhjê mã kapêr ã harênh
Rõmãn 1.18-20*

16 Tã nhũm Pawreja kormã Atenas kamã pa. Siras mẽ Ximotre wa kamã hamak o ri kormã kamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ omunh o pa. Na pre Atenas nhõ xwýnhjaja sãnti ho ohtô rax nẽ mẽ õ krĩ kamã unhwý nhũm Pawre ri omunh o ri kuhê ho pa. Na pre htem ahpýnhã mẽmo karõ nhĩpêxja o te Tĩrtũm nhĩpêx pyrà nẽ kutã hkõn krã ho rôrõk nẽ hkrĩ nẽ kãm mex o mex ã harênh o pa. Hãmri nhũm Pawre tee ri ja hã mẽ omunh o ri mẽ hkõt pa nẽ hkaprĩ nẽ. 17 Hãmri nẽ ma amnhĩ kwýjê nhõ Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre hwýr pa nẽ kamã mẽ ahkre ho kuhê. Ijaewjê mẽ Ijaew kêt xwýnh kot Tĩrtũm ã hpijaãm xwýnhjê mã nhũm Tĩrtũm kapêr jarênh o kuhê. Nẽ apkati mẽ mẽ kot mẽmoj to wênê xà hwýr mra nẽ mẽ ujaaprõr xwýnhjê mã Tĩrtũm kapêr jarênh o kuhê. 18 Hãmri nhũm mẽ mar o pa. Atenas nhõ xwýnhjaja na prem axpên kõt amnhĩ nhĩpêx o pa hkêt nẽ. Mẽ hkwýjaja kêp Epikure hkõt amnhĩ nhĩpêx xwýnh. Nẽ mẽ hkwýjaja axtem kêp Etok kõt amnhĩ nhĩpêx xwýnh. Hãmri nhũm Pawre mẽ kãm Jesus kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o pa nẽ akupým htĩr ã harênh o pa. Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nẽ hã axpên kukjêr o kuhê nẽ axpên mã:

—Tk. Kwa mo na hte myti

ata harênh o pa? Anẽ.

Nhũm mẽ hkwýja mẽ kãm:

—Ko. Axtem mẽpahpãm õ na hte tanhmã harênh to. Anẽ.

19-21 Atenas nhõ xwýnhjê mẽ axtem krĩ hõ nhõ xwýnhjaja na prem kãm mẽ ujarênh nyw mar prãm nẽ. Jakamã nhũm prem mẽmoj jarênh nyw ma hãmri nẽ ãm axpên mã harênh pix o ri pa. Tã ra Pawre xujarênh nyw ma nẽ ma amnhĩ kõt mẽ kot axpên mar xà hã ixkre hwýr o tẽ. Ixkre pê Areopja wýr nhũm prem amnhĩ kõt o tẽ nẽ kãm:

—E kwa aprĩ hã mẽ inhmã ate mẽmo jarênh nywta jarê pa mẽ ama. Mẽ inhmã mar prãm. Anẽ.

22 Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm ujarênh o xa. Mẽ kot axpên mar xà hã ixkre kamã Atenas nhõ xwýnhjê mã awjarê nẽ mẽ kãm:

—E nà na ka htem anhõ mẽmo karõ nhĩpêx xohtõta ã apijaãm pê kãm amnhĩ jagrer o ri apa. Pa hte ja hã mẽ apumunh o mẽ akõt ixpa. 23 Na pa ra mẽ anhõ sãnti piitã hkõt omunh o ri ixpa nẽ o mũj hõ kuhê xà kaprýja wýr ixkato. Nhũm himõk ã mẽmo karõ nhĩpêx amrakati nom ã hã kagà kot:

MÊPAHPÃM PUMUNH KÊT
KUHÊ XÀ NA JA

Ã mẽ ate hã kagà kot anhýr. Mẽ ate omunh kêt tã ka htem arĩ hã apijaãm o ri apa. No pa na ixte mēhõja jarênh mar mex. Tã kot paj mẽ amã harê ka mẽ inhma.

24 —Mēpahpām mē ate omunh kêt ã amnhĩ jarēnh̄ta Tĩrtũm na. Tãm na pre pyka ho kato nē kamã mēmoj piitã ho kator pa. Gô ho kato nē mry ho kato nē panhĩ ho kato. ãm mēmoj piitã ho kator par kumrēx. Na hte pika kamã nē kaxkwa kamã mēmoj piitã ho amnhĩptar mex rãhã ho pa. Jakamã mēmo kaxyw kot puj mē jar kãm ôrkwỹ nhĩpêx? Tãm kēp mēmoj piitã ho kator xwỹnh̄jakamã kot mēmoj to presija hkêt. 25 Kēp mēmoj piitã hpãm jakamã mēmoj piitã ô na. Jakamã tanhmã kot pu wem amnhĩ to nē kãm mēmoj gô? Tãm kot mēmoj piitã ho kator nē ho htĩr nē kot mēmoj piitã ôr kēnã kot puj kêt mē amnhĩ pyra nē kãm mēmoj gô. 26 Na pre mē pahkukamã ahpỹnhã mē pahpiitã mē papapxã jarē nē mē pakator hã arĩgro jarē. Na pre mē pahpãm kot wa Atãwja nhĩpêx. Jakamã nhũm Atãw kēp mē pahpiitã mē pahpar krax.

27 —Tã mēmo kaxyw na pre ã Tĩrtũm mē panhĩpêx mex anē? Nã ãm mē pahte amnhĩ kaxyw hkôt pajamaxpēr nē hkôt amnhĩ xunhwỹr kaxyw na pre mē panhĩpêx. Ja mē pahpê hihtỹx kêt. Koja mēhõ kãm Tĩrtũm prãm nhũm amnhĩ tã omunh kurē kumrēx.

28 —Nē Tĩrtũm pix kukwak ri na pu htem pahťĩr nē tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa. Mē akwỹ kot kagã jahkre xwỹnh̄ja na pre ja hã kagã nē hã kagã ho: “Mē

pahpê mēpahpãm kra na pu htem papa.” Anē. ã hã kagã kot anhỹr.

29 —Tã ka prem amnhĩm mēmo karõ nhĩpêx. ôr o hkwy nhĩpêx nē prat o hkwy nhĩpêx nē kēn o hkwy nhĩpêx. Hãmri nē hipêx pa nē ho mēpahpãm ã harē nē ri hã apijaãm o apa. No mē ãm amnhĩ krã hkôt mē ate hipêx. Tĩrtũm te kot ja pyrak kêt.

30 —Amnepēm mē pa xwỹnh̄jaja na prem mē apyrã nē ã mēmoj nhĩpêx anhỹr o pa nhũm Tĩrtũm ja hã mē omu nē ãm mē omu nē hã tanhmã mē hipêx to hkêt nē. Kormã mē kot kapēr mar kêt jakamã nhũm pre ja hã mē omu nē ãm mē omu. Tã na ra mē pahte mēmo karõ nhĩpêx o mēpahpãm nē mē pamã kapēr. Mē pahte hpãnhã amnhĩ kaxyw ãm kôt pix mã pajamaxpēr o papaja na kãm hprãm. 31 Koja nhỹrmã tanhmã mē pahte amnhĩ nhĩpêx to ho papa hã mē pahpumunh kôt tanhmã mē pajarēnh̄ to. Nē amnhĩ ri mē htĩr tũm nē mē pa ho pa xwỹnh̄jê jarē nē amnhĩ ri mē pa hkêt xwỹnh̄jê jarē. Na pre ra ã mē harēnh̄ anhỹr kaxyw arĩgro hta. Arĩgrota ã kot hprĩ hã kãm tanhmã mē pajarēnh̄ to kaxyw na pre ra Jesusja xãm. Kaxyw na pre akupỹm ho htĩr. Nē akupỹm ho htĩr jao kot nhỹrmã kãm tanhmã mē pajarēnh̄ to xwỹnh̄ ã ho amnhĩrit. Anē.

32 Nhũm pre ã Pawre mē kãm Tĩrtũm kapēr jarēnh̄ anē nhũm mē mar o kuhê. Kot

mê kãm Jejus tyk nê akupÿm htÿr ã harê nhÿm mê mar o kuhê. Nhÿm mê hkwÿjaja kuma nê ãm kuma nê axtem nê ri hã akunha. Nom nhÿm mê hkwÿjaja mê kurom mar tÿx nê Pawre mã kãm:

—E kwa mê inhmã ja mar prãm. Apkati hõ hã ka axte mê inhmã ja jarê pa mê ixprÿ hã mar mex nê. Anê.

³³ Hãmri nhÿm Pawre akupÿm nhÿri hpõx xà hã ixkre hwÿr ma tê. ³⁴ Hãmri nhÿm Xiõnÿs pê Areop kãm mê kãm kapêr xwÿnh nê mēhõ ni pê Tãmaris nê mê hkwÿjaja kapêr mar tÿx nê amnhÿ kaxyw Jejus kõt hamaxpêr nê hkõt amnhÿ xunhwÿ. Hãmri nê Pawre kõt pa.

18

Pawre Korÿt wÿr mõi ã harênh

Wam Korÿt 1.1-3

¹ Tã nhÿm Pawre krÿ pê Atenas rÿm kato nê ma krÿ pê Korÿt wÿr mõi nê pøj.

² Hãmri nê nhÿri Akirti pumu. Haxwÿja kêp Ijaew. Krÿ pê Põt kamã na pre kato. Tã ma pyka pê Itar wÿr mõi nê Itar kamã krÿ pê Rõm kamã hpãnhã pa. Pa ho pa htã nhÿm mê õ pahшти Krawti tanhmã hamaxpêr to hãmri nê mê amnhÿ nê Ijaew piitã mê hanor pa. Jakamã nhÿm Akirti kato nê hprõ Prisire mê wa ma Korÿt wÿr mõi. Hãmri nê hwÿr pøj nê kamã pa ho pa. Jakamã nhÿm Pawre Korÿt wÿr pøj nê wa omu ³ nê wa kuri pøj nê wa hkõt ri pa. Nê Siras mê

Ximotre wa kamã hamak pê wa ïhkõ hã àpênh o pa. Wa urak nê kupêxê pytÿ ho ixkre nhÿpêx nê ho wênê ho ri wa hkõt pa. ⁴ Hãmri nhÿm sap kato nhÿm ma Tÿrtÿm kapêr o mê ahkre xà hã ixkre hwÿr pa nê kamã mê kãm Tÿrtÿm kapêr jarênh o hkrÿ. Ijaew mê Ijaew kêt xwÿnhjê mã nhÿm mê kãm ujarênh o hkrÿ. Nê mê kãm Jejus kot mê panê tanhmã amnhÿ nhÿpêx to hã harê.

⁵ Tã nhÿm Siras mê Ximotre wa ma Masetõn rÿm Pawre wÿr mõi pøj. Jakamã nhÿm Pawre axte ixkre nhÿpêx ã àpênh kêt nê. Pãnhã apkati mê Ijaewjê jahkre ho pa. Mê kãm tanhmã Jejus jarênh to ho ri mê hkõt pa. Kêp Tÿrtÿm kot mê pakaxyw ãm xwÿnh ã harênh o ri mê hkõt pa. Xatã mê kãm ujarênh o pa. ⁶ Nom nhÿm mê kãm mar prãm kêt nê kamã gryk kato nê kãm kapêr punuj nê. Nhÿm Pawre tee ri amnhÿ tã mê kuma nê mê kãm:

—E ixte mê amã Jejus kot mê panê tanhmã amnhÿ nhÿpêx to hã harênh tã ka mê amã mar prãm kêt nê. Nà mê kam nê mê mãmrÿ ate amnhÿ tomnuj kãm ty nê arÿ kam amnhÿ pumu no ãm amnhÿ tã tanhmã inhmã nê hkêt nê. Ra mê ate Tÿrtÿm kapêr kaga kênã. Nà kot paj mê akaga nê ma hpãnhã Ijaew kêt xwÿnhjê hkõt ri mê kãm ja jarênh o ri ixpa. Anê.

Hãmri nê kãnhmã xa nê hinõkã kapa nê ho apê. Mê kot hkaga hã amnhÿ pumunh kaxyw nhÿm mê noo mã ã

amnhĩ nhĩpêx anê. ⁷ Hāmri nê ixkre rŭm kato nê hijuk ri Ijaew kêt xwŷnh pê Xijutre nhōrkwŷ hwŷr tē nê hpānhā Xijutre hkôt pa ho pa. Xijutre kêp Ijaew kêt tā amnhĩ kaxyw Tirtŭm mā hamaxpêr rāhā ho pa.

⁸ Tā nhŭm Ijaew ō pê Kriptija hkwŷjê rom amnhĩ kaxyw Pahihti Jejus kôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xām. Kêp Ijaew nhō Tirtŭm kapêr o mē ahkre xā hā ixkre kamā mē ahkre xwŷnh na pre. Jakamā ōrkwŷ kamā hkwŷjê mē mē hpimràatā Pahihti Jejus kôt amnhĩ xunhwŷr pa. Nê krĭja kamā ra Ijaew kêt xwŷnh ohtō nê Kripti pyrā nê amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwŷ. Jakamā nhŭm Pawre mē kêp Jejus kwŷ hā mē piitā mē hkrā kumrā.

⁹ Tā nhŭm kamāt nhŭm Pawre gōr nê nō nê amŷti nhŭm kēwe Pahihti Jejus axte hwŷr kato nê kām kapêr nê kām:

—Pa Pawre? E kwa kêt ka māmri axamnhĩx ri atar mē kām ijarēnh rāhā ho ri apa nê amnhĩ kamā akahak o ri mē hkôt apa hkêt nê. ¹⁰ Kot paj atānopxa nhŭm mēhō tanhmā ato hkêt nê. Krĭ ja kamā koja mē ohtō nê ixkôt amnhĩ xunhwŷ. Anê.

¹¹ Nhŭm pre ā Pahihti Jejus Pawre hpimtir kām kām kapêr anê. Jakamā nhŭm Korĭt kām arĭ ri mē hkôt pa ryy nê. Arĭ mē hkôt pa hā amgrā pyxi nê hkôt mytwrŷ

kêp 6. Jao Tirtŭm kapêr o mē ahkre ho ri mē hkôt pa.

¹² Tā nhŭm Korĭt nhō xwŷnhjê nhō pika pê Gres kamā mē ho amnhĩpār xwŷnh nyw Gartija. Korĭt kām pa jakamā nhŭm Ijaew xāpār tŭmrejaja Pawre pynē nê ma hwŷr o tē nê kām tanhmā ho hêx to. ¹³ Jakamā nhŭm Ijaew pikuprōnh xā hā ixkre kamā mē kām kapêr xwŷnh Sostenesja Garti mā Pawre o hêx nê kām:

—Kwa jahti na hte mē ixpê Ijaew kot amnhĩ nhĩpêx kwŷm ri mē ahkre ho pa. Jao mē ixte axtem nê tanhmā Tirtŭm kôt ri amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa kaxyw mē inhmā karō ho pa. Nom mē ixte amnhĩ nhĩpêx kuhpa hā mē inhmā karō. Anê.

¹⁴ Hāmri nhŭm ra Pawre kot Garti mā amnhĩ jarēnh mā tā nhŭm Garti amnhĩ to wa nê hā mē kām kapêr nê mē kām:

—Tk. Kwa kot tanhmā amnhĩ tomnuj tore hā. Kot tanhmā amnhĩ tomnuj to nhŭm mē ate inhmā harēnh ronhŷx pa arĭ mē ama nê tanhmā mē amā hipêx to.

¹⁵ No xep ām kot mē axāpār tŭmrejaja kot amnhĩ nhĩpêx kuhpa hā pix mā kot amnhĩ nhĩpêx o pa kēnā. Nê mē ate mē ahkre kuhpa hā kot ri mē ahkreja pix mŷrapê na ka mē kamā agryk nê ā inhmā ho akapêr anê. Nà kot paj ja hā tanhmā ho hkêt nê. Ka mē kam nê amnhĩ krā hkôt tanhmā ho hprām xā hkôt tanhmā ho. Anê.

¹⁶ Hāmri nê amnhĩ nê mē hano. ¹⁷ Hāmri nhŭm mē tee ri kuma nê ra Sostenes

kamã gryk nê. Kot Garti mã tanhmã Pawre jarênh to htã nhũm kuma nê ãm mar jakamã nhũm mẽ hã Sostenes kamã gryk. Hãmri nê unê nê Garti noo mã htak o xa. Nê htak rax nê. Nom nhũm hã mẽ omu nê ãm mẽ omu nê nê tanhmã mẽ kãm nê hkêt nê.

Pawre kot akupỹm ãxiok wỳr mõi ã harênh

¹⁸ Tã nhũm Pawre arĩ Korĩt kamã mẽ hkõt pa nê gaa nê nojarêt nê Jejus kõt htõjê mã amnhĩ jarê nê mẽ kãm:

—E kot paj ma akupỹm pika pê Sir wỳr mõi. Anê.

Hãmri nê mẽ kêp kato nê ma hwỳr mõi. Nê ma amnhĩ kõt Akirti mẽ hprõ Prisire wa o mõi. Mõi nê krĩ pê Sênkrej wỳr põi. Nhũm Pawre amnhĩ kukamã mẽmoj tã tanhmã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh to nê amnhĩ jarênh xà hkõt amnhĩ krã hkênh pa. Ijaew kot amnhĩ nhĩpêx xà hkõt ã amnhĩ nhĩpêx anê. Hãmri nê mẽ pàr wỳr agjê nê Sênkrej rũm kato nê ma Sir wỳr mõi. ¹⁹⁻²¹ Mõi nê krĩ pê Epes wỳr põi. Hãmri nhũm Pawre mẽ hkwyjaja pàr rũm hapõi nê krĩ hwỳr agjê nê Ijaew nhõ Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre hwỳr mra nê hwỳr agjê nhũm Pawre mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o nhỹ. Hãmri nhũm mẽ kuma nê kãm mar prãm nê. Nê kãm:

—Kwa anojarêt kêt nê. Kritpêm mẽ ixkõt ri apa ryre nê Tĩrtũm kapêr o mẽ ijahkre. Mẽ inhmã ja mar prãm.

Anhỹr tã no nhũm mẽ kãm:

—Nà kot paj ma mõi. Nom koja Tĩrtũm nhỹrmã akupỹn mẽ awỳr inhmẽ pa man akupỹn mẽ awỳr mõi nê axte kapêr o mẽ ajahkre. Anê.

Hãmri nê ma mõi. Ma Epes rũm pàr kãm mõi. Nom nhũm Akirti mẽ Prisireja wa Epes kamã arĩk nê hpãnhã kamã pa ho pa.

²² Tã nhũm Pawre krĩ pê Sejarej wỳr põi. Hãmri nê hpãnhã kurũm ma akupỹm Jerujarê hwỳr mõi. Kot Jejus kõt htõjê pumunh mã ma mẽ hwỳr mõi. Hãmri nê mẽ hwỳr põi nê mẽ omu nê tanhmã mẽ kãm amnhĩ jarênh to nê mẽ kêp kato nê ma akupỹm ãxiok wỳr mõi. ²³ Hãmri nê hwỳr põi nê kamã mẽ hkõt ri pa ryy nê mẽ kurũm kato nê hpãnhã ma akupỹm pyka pê Prik mẽ Karatas wa hwỳr mõi. Nê kamã mẽ kot Jejus kõt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê jahkre ho pa. Mẽ kot Jejus kõt amnhĩ nhĩpêx tỳx rãhã ho pa kaxyw mẽ hkõt mẽ ahkre mex o ri mẽ hkõt pa.

Apor kot Epes kãm Tĩrtũm kapêr jarênh

Epes 1.1-2; Wam Korĩt 3.6-9

²⁴ Tã nhũm Epes wỳr Ijaew õ pê Aporja mõi nê hwỳr põi. Krĩ pê Aresãn kamã na pre kato. Na pre hte amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kõt pix mã hamaxpêr nê kapêr ã kagà htũm mar tỳx nê. Jakamã mẽ kãm harênh mex o pa nhũm mẽ piitã kãm mar prãm nê. ²⁵ Nom kormã Jejus jarênh jatour xà mar kêt jakamã ãm

mě kām hkrax pix jarēnh o pa. Juāw Paxis kot tanhmā mẽ ahkre htoja nhūm mar tỳx nē. Nē tanhmā kot mẽ hkrā kumrār to ho paja nhūm mǎānēn mar tỳx nē. Jakamā na pre hte mẽ kām ja pix jarēnh o pa. No Jejus kēp Tirtūm kot mẽ pahwỳr mēnh xwỳnh ā harēnhja nhūm kormā mar kēt nē. Tā Epes wỳr mō nē pōj. ²⁶ Hāmri nē Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mẽ ahkre xà hā ixkre hwỳr axà nē kamā mẽ kām ujarēnh o nhỹ. Amnhĩ kamā kahak kēt nē àmnhĩx ri mẽ kām ujarēnh mex nē. Hāmri nhūm Prisire mẽ Akirti wa kot mẽ kām ujarēnh ā kuma nē war axpēn mā:

—Kwa mǎn kormā Jejus jarēnh piitā mar kēt. E pu amnhĩ kōt panhōrkwỹ hwỳr o tē nē pahprĩ hā kām harēnh jatur xàm kumē kē hprĩ hā mar pa. Anē.

Hāmri nē war amnhĩ kōt kuwỳ nē hprĩ hā kām ujarēnh jatur xàm kumē nhūm hprĩ hā harēnh piitā mar tỳx nē.

²⁷ Tā ra pyka pē Gres wỳr nojarēt nē Jejus kōt htōjē mā amnhĩ jarē nhūm mẽ kuma nhūm ja mẽ kām mex nē. Hāmri nē Gres kamā Jejus kōt mẽ htōjē mā kagà nhĩpēx. Apor kot mẽ hwỳr amnhĩ kōt o mōr nē mẽ kām òr nhūm mẽ kot omunh nē kamā harēnh nē ho mex kaxyw mẽ kām hipēx. Hāmri nē hipēx pa nē kām kugō nhūm kupy nē mẽ kurūm kato nē ma mẽ hwỳr mō. Hāmri nē mẽ hwỳr pōj. Gres nhō xwỳnh kwỳjaja na prem ra Jejus kōt amnhĩ

xunhwỳ. Tirtūm kot mẽ kutā nojarēt jakamā nhūm mẽ ra hkōt amnhĩ xunhwỳ. Jakamā nhūm Apor mẽ hwỳr pōj hāmri nē mẽ ìhkō hā tanhmā mẽ ho ajuta hto ho pa. ²⁸ Nē xatā Ijaew mā tanhmā Jejus jarēnh to kamā hihtỳx o mẽ hkōt pa nē mẽ kām:

—Nà Jejusja tām na pre Tirtūm mẽ pakaxyw ām. Tirtūm kapēr ā kagà htūm kamā ā harēnh kot anhỹr. Anē.

19

Pawre akupỳm Epes wỳr mōr ā harēnh

Rukre 3.15-16

¹ Tā nhūm Apor kormā Korīt kām pa ri nhūm Pawre ma akupỳm Epes wỳr mō. Ma krāhakỳx kōt akupỳm hwỳr mō. Hāmri nē hwỳr pōj nē mẽ kot Jejus kōt amnhĩ nhĩpēx o mẽ pa xwỳnhjē pumu. Nhūm mẽ kormā Jejus jarēnh jatur xà mar kēt nē. ² Jakamā nhūm Pawre mẽ hwỳr mō nē mẽ omu nē Tirtūm Karō hā mẽ hkukja nē mẽ kām:

—Kwa mẽ ate Jejus kōt amnhĩ xunhwỳr xà hā arĩgrotā ā xà na pre Tirtūm Karō mẽ akarō mā agjē? Anē.

Hāmri nhūm mẽ kuma nē kām:

—Nà mẽ ixte Tirtūm Karō jarēnh mar kēt. Anē.

³ Hāmri nhūm mẽ kām:

—No mẽmoj kōt na prem mẽ akrā kumrā? Anē.

Nhūm mẽ kām:

—Nà Juāw Paxis kot mẽ hkrā kumrār o paja kōt na prem mẽ ixkrā kumrā. Anē.

4 Hāmri nhūm Pawre mẽ kām:

—Nà Juāw Paxis na pre Ijaew mã kapēr o: “Kot kaj mẽ mẽ ate amnhĩ tomnuj kaga nẽ hpānhã tām amnhĩ nhĩpêx pa hã mẽ akrã kumrã.” Anhÿr o mẽ kām kapēr o pa. Nẽ mẽ kām Jesus jarēnh o: “Koja tokyx mẽhõ ixkõt hapu hã mẽ pahwÿr kato nẽ tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Ka mẽ omu nẽ amnhĩ kaxyw hkõt ajamaxpēr nẽ hkõt amnhĩ xunhwÿ.” Anẽ. Tã Jesusja na pre ã mẽ kām harēnh anhÿr o pa. Anẽ.

5 Nhūm pre ã Pawre mẽ kām Juāw Paxis mẽ Jesus wa harēnh anẽ nẽ hpānhã Jesus nhÿ hã mẽ hkrã kumrã. 6 Hāmri nẽ hpānhã mẽ hã ìhkra jaxwÿ nhūm Tirtūm Karõ mẽ hwÿr wrÿ nẽ mẽ hkarõ mã gjêx pa. Hāmri nhūm mẽ ÿ hã ahpÿnhã axtem mẽ kapēr kwÿ ho kapēr nẽ ÿ hã Tirtūm mex o mex ã harēnh o kuhê. 7 Æ mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr xwÿnhjaja kêp 12.

8 Tã nhūm Pawre Epes kām Ijaew nhõ Tirtūm kapēr o mẽ ahkre xà hã ixkre hwÿr mrar ã mytwrÿ axkrunēpxi. Amnhĩ kamã kahak kêt nẽ hprĩ hã Ijaew mã hprĩ hã Jesus jarẽ nẽ mẽ kām:

—E pa mẽ amã Jesus jarẽ ka mẽ inhma. Nà Tirtūm kot mẽ pahwÿr mẽnh xwÿnhhta na. Nẽ mẽ pahte kamã pajamak o papa xwÿnhhta na. Jakamã kot ka mẽ amnhĩ kaxyw hkõt ajamaxpēr nẽ hkõt amnhĩ xunhwÿ nhūm Tirtūm ja hã mẽ apumu nẽ mẽ ato hkra. Anẽ.

Hāmri nhūm mẽ hkwÿjaja kuma nẽ hkõt hamaxpēr kurê kumrêx. 9 Nom nhūm mẽ hkwÿjaja kuma nẽ âm kuma nẽ Jesus o kapēr punuj nẽ. Mẽ piitã mẽ noo mã kuhê nẽ ho kapēr punuj tÿx nẽ. Nhūm Pawre tee ri ja mẽ omu hāmri nẽ mẽ kurūm kato. Mẽ pikuprõnh xà hã ixkreta rūm kato nẽ hpānhã nhām mẽ kot kām “Xirãn kot mẽ ahkre xà hã ixkre” anhÿr xwÿnhja wÿr hpānhã mõ. Nẽ amnhĩ kõt mẽ kot Jesus kõt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê ho pa nẽ hpānhã ixkreta kamã mẽ ahkre ho pa. Apkati mẽ hwÿr mra nẽ mẽ ahkre. 10 Jao hã amgrã axkrut. Jakamã nhūm pyka pê As kamã mẽ piitã Pahihti Jesus jarēnh ma. Ijaew nẽ Ijaew kêt xwÿnhjaja nhūm mẽ piitã harēnh ma.

Wajaga hkwÿ jarēnh

11 Tã nhūm Pawre Tirtūm nhÿ hã mẽ kām aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri mẽ hkõt pa. 12 Jakamã nhūm pre htem hwÿr mra nẽ kêp ê hkwÿ jamÿ nẽ ma mẽ à xwÿnhjê hwÿr o mra nẽ mẽ hã haxwÿ nhūm mẽ akupÿm mex. Nẽ mẽkarõmnuti kot tanhmã mẽ ho ho pa xwÿnhjê hã nhūm prem mãänēn mẽ hã ê kwÿ jaxwÿ nhūm mẽkarõmnutija mẽ kurūm hapôj nẽ ma mrar kurê kumrêx nhūm mẽ akupÿm tām hkrã.

13-14 Tã nhūm mẽõ patre maati Sewahtija hkra my kêp 7 nẽ piitã kêp wajaga. Hāmri nẽ mẽ kām Pawre pyrã nẽ mẽ nẽ mẽkarõmnuti japôx o

pa hprãm nê. Jakamã kormã Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr kêt tâ mẽ kot ÿ hã Pawre pyrã nê mēhõ nê hkwy janor kaxyw nê kãm:

—E Pawre kot Jejus jarēnh o ri pa xwÿnh̄ta nhÿ hã kot paj amã ixkapēr. Jakamã e kwa tokyx myta rŭm akato nê ma tē. Anē.

¹⁵ Hãmri nhũm mẽkarõmnutija mẽ kuma nê ãm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tk. Mẽ apê Jejus mẽ Pawre wa hkwy hkêt tâ mẽ nê ã mẽ inhmã akapēr anhÿr o apa. Nà Jejus mẽ hkwy pix-jaja na htem Tĩrtũm nhÿ hã mẽ kēp mẽ ijapõx o pa. Mẽ apê mẽ hkwy hkêt kēnã. Nà pa ixkatoore kaxyw ã. Anē.

¹⁶ Hãmri nhũm mẽkarõmnuti kot tanhmã ho xwÿnh̄ta mẽkarõmnuti nhÿ hã wajagajê pynê nê mẽ htak rax o kēp mẽ ê kaxõnh pa nhũm mẽ tee ri amnhĩ nhĩpêx. Hãmri nê hkēnh nê õrkwÿ rŭm hapõj nê ma umaj hprõt nê mra.

¹⁷ Hãmri nhũm Epes kamã mẽ piitã ã kot mẽ hipêx anhÿr ã mẽ harēnh ma nê tee ri hamaxpēr nê kãm ma nê. Ijaew nê Ijaew kêt xwÿnh̄jaja nhũm mẽ piitã tee ri kãm hamaxpēr o pa. Nê Pahihti Jejus mã mex o mex ã harê. ¹⁸ Jakamã nhũm mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr nyw xwÿnh̄jaja piitã tanhmã amnhĩ jarēnh to. Nê mẽ hkwyjaja amnhĩ jarēnh o:

—Nà kormã ixte Jejus kôt amnhĩ xãm kêt ri na pa pre ã amnhĩ tomnuj anhÿr o ri ixpa. Tã Jejus kôt amnhĩ xãm

hãmri nê axte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Anē.

Nhũm mẽ hkwyjaja kēp wa-jaga htã mẽ urak nê Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr hãmri nê amnhĩ jarēnh o:

—Nà ijaxwÿja kormã Jejus kôt amnhĩ xãm kêt ri na pa pre hte nê mẽ no kupyr nê mẽ y pix o ri mẽ hkôt ixpa. Tã Jejus kôt amnhĩ xãm hãmri nê axte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Pãnhã axtem amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. Anē.

¹⁹ Hãmri mẽ õ wajaga xãhpumunh xã hã kagã jamÿ nê ma o mra nê kaxyw kuto nê kamã rēnh pa nê mẽ piitã mẽ noo mã ho xêt pa. Wajaga xãhpumunh xã hã kagãja ã kãxpore xohtõ rax kumrêx tã nhũm mẽ Jejus gryk ã hamÿ nê o mra nê ho hxêt pa nhũm hapêx. ²⁰ Hãmri nhũm krĩ nhõ xwÿnh̄jaja ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã mẽ omu nê ohtõ rax nê mẽ urak nê Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr.

Pawre kot Rõm wÿr hkrã hã harēnh

Rõmãn 1.13-15, 15.22-29

²¹ Tã nhũm Pawre ra akupÿm Jerujarê hwÿr no-jarêt nê hamaxpēr o:

—E kot paj ixkato nê hpãnhã ma Masetõn mẽ Gres wa hkôt ma akupÿm Jerujarê hwÿr mõ. Ma mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnh̄jê pumunh o mẽ hkôt mõ. Hãmri nê Jerujarê hwÿr põj nê kamã tanhmã amnhĩ to hpa hãmri nê hpãnhã ma Rõm wÿr mõ. Anē.

22 Hāmri nē hkôt ho ajuta ho wa pa xwýnh Ximotre mē Eras wa kām amnhī jarē nē wa kām:

—E kêr ka wa ma ixkukamā Masetôn wýr wa mō. Kot paj kormā jar As kamā ixpa grire hāmri nē ma war akôt mō pu mē hamū ma Jerujarē hwýr mō. Anē.

Hāmri nhūm wa kuma nē kato nē ma hkukamā Masetôn wýr mō.

Mē kot sânti hā Pawre mā àkjêr ā mē harēnh

Sikūn Korīt 1.8-9

23 Rôm nhūm Epes nhō xwýnhjaja tee ri Pawre kot tanhmā Pahihti Jejus jarēnh to hā kuma nhūm ja mē kêp omnuj nē. Nhūm mē Jejus ā kamā gryk tỳx nē. 24 Na prem amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpēr kêt nē. Na prem axtem sânti ho mē hpām nē amnhī to hwýr pē hā hpijaàm nē kām mex o mex ā harēnh o pa. Mē ô sântija ni Xiānre na pre. Nhūm mē kām ixkre nhīpêx nē kamā hkarō nhīpêx xām. Hāmri nē hwýr akuprō nē hā hkīnh nē hkarō hā hpijaàm nē kām mex o mex ā harē. Nhūm pre hte Temētja Xiānre nhōrkwý karō hkryre hkwý nhīpêx nē mē kām ho wēnē ho pa. Prat o hipêx nē ho wēnē ho pa. Jao ra hā mē àpēnh xwýnhjê mē nhūm mē kot haprōr xwýnhjê kukwak ri kàxpore jamýnh rūnh o pa.

25 —Jakamā nhūm Pawre mē hwýr mō nē pōj nē mē kām Mēpahpām Tirtūm jarēnh o ri mē hkôt pa nhūm Temēt tee ri kuma nhūm ja kêp omnuj nē. Hāmri nhūm

hamaxpēr nē mē kot uràk nē Xiānre nhōrkwý karō hkryre nhīpêx nē ho wēnē ho pa xwýnhjê ho akuprō nē mē kām:

—E kwa mē inhma. Na pu htem mēpanā Xiānre nhōrkwý karō hkryre pānhā kàxpore jamýnh rūnh o papa. 26 Tā mán ka mē ra ham hpōx xwýnh Pawreja pumu nē kapēr ma. Na hte jar mē panhō krī kamā nē As piitā hkôt mē kām mēpanā Xiānre karō nē mē kām kapēr o pa. Xep mē pahte mē hkarō nhīpêxja kêp mēpanā kumrêx kêt ā mē kām harēnh o pa nhūm xep mē ohtó nē kuma nē ra hkôt hamaxpēr.

27 —Kwa ja mex kêt. Koja mē kapēr ma nē hkôt amnhī nhīpêx hāmri nē axte mē pahte ixkre karō hkryre nhīpêx xwýnhhta japrōr kêt nē. Hāmri nē mē paxàpēnh o kapēr punuj nē. No âm ja pix omnuj kêt. Koja mēpanā Xiānre mā amnhī jarēnh xā hā ixkreja kaga hpa. Nē haxwýja karōja kaga. Mē piitā kām hapê kēnā. As kamā nē pyka piitā hkôt mē piitā kām hapê nē hwýr mra nē amnhī to hwýr o pa. Kêp mēpanā mex kumrêx tā koja mē Pawre kapēr gryk ā hkaga hpa nē axte kām hamaxpēr kêt nē. Hāmri pu mē axte mē kukwak ri pakàxpore rax nē papa hkêt nē. Kwa tanhmā kot puj mē amnhī nhīpêx to? Anē.

28 Hāmri nhūm mē tee ri ā kapēr anhýr ā kuma nē Pawre kamā gryk tỳx kumrêx. Nē gryk xàj kàx pēé

kapêr nê xatã kapêr tÿx kãm kapêr punuj nê. Nê kapêr o:

—Xiãre na mex kumrêx. Kêp mê pahpê Epes nhô xwÿnhjê nã maati na.

Anhÿr o kàxpêê kapêr o kuhê. ²⁹ Hãmri nhùm krî nhô xwÿnh piitã mê kuma nê mê hwÿr hprôt nê haxwÿja gryk nê kàxpêê mê hkôt ã harênh anhÿr o kuhê. Hãmri nê gryk xàj Pawre hkôt ri wa pa xwÿnhja wa unê nê ma mê kot axpên mar xà hã ixkre hwÿr wa hkjênh o tẽ. Masetôn nhô xwÿnh wa kêp Gajore mê Aristakja nhùm mê wa unê. ³⁰ Hãmri nhùm Pawre mê kot wa unênh ã mê omu nê tee ri wa hkukamã hamaxpêr nê mê hkôt hprôt nê mê kãm tanhmã kapêr to kaxyw nom nhùm mê kot Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja ja nê kãm kapêr kãm hihtÿx nê. ³¹ Hãmri nhùm As kamã mê kot mê ho amnhîptâr xwÿnh kwÿjaja ã mê kot amnhî nhîpêx anhÿr ã mê omu nê Pawre hwÿr hpêr mê. Mê kãm hkînh jakamã kot mê hkôt htêm nhùm mê kot hpîr pymaj hwÿr hpêr mê nê mê hkôt htêm nê hkurê kamã hihtÿx nê.

³² Rôm nhùm mê piitã mê kot axpên mar xà hã ixkre hwÿr pikuprôn pa nê kàx pê kapêr punuj o kuhê. Nom axpên kôt kapêr kêt nê. ãm axpên kwÿm ri kàx pê tanhmã kapêr punuj to ho. Nhùm mê hkwÿjaja hprî hã mê mar kêt tã amarî amnhî krã hkôt kàx pê kapêr punuj nê. ³³ Nhùm Ijaew kwÿjaja tee ri ja hã mê omu nê axpên mã:

—Tk. Kwa okora. Koja mê nã Xiãre hã gryk hãmri nê tanhmã mê pahpê Ijaew to nã? Anê.

Hãmri nê hamaxpêr nê mê hwÿr amnhîo pê Aresãnja mê nê kãm:

—Kwa ma mê hwÿr tẽ nê mê kãm tanhmã mê pahtã axaprâr to. Pawre kêp mê pahkwÿ htã tãm na mê kãm mê gryk jaxà. No mê papajaja na pu mê kãm mê gryk jaxâr kêt nê. Anê.

Hãmri nhùm mê kuma nê mê hwÿr tẽ nê xa nê tee ri kot mê ho hpinhkrênh kaxyw kànhmã mê kãm ìhkra pêr kaprÿ. ³⁴ Nhùm mê omu nom hpinhkrênh kêt nê arî kàx pêê kapêr punuj ã 2 or. Nê kàx pê kapêr o:

—Mêpanã Xiãreja mex o mex. Kêp mê pahpê Epes nhô xwÿnhjê nã mex na. Anê.

³⁵ Tã nhùm mê õ pahi nhô kôwenatô jatã tanhmã Epes nhô xwÿnhjê ho hpinhkrênh to hãmri nê ja nê mê kãm kapêr nê mê kãm:

—Kwa mê anhîkrê. Mê piitã kot Xiãre mex o mex ã omunh kênã. Nê mê pahpê kãm amnhî jarênh xà hã ixkre jamâr xwÿnh ã mê kot mê pahpumunh mex. Nê kaxkwa rûm karô kot mê pahwÿr tẽm nhùm mê pahpê hamâr o papa xwÿnh ã nhùm mê kot mê pahpumunh mex. ³⁶ Jakamã mêhõ kot kêt we mê pahpê hamâr xwÿnh kêt ã mê pajarê? Ra mê piitã mê kot ja hã mê pahpumunh jakamã kwa mê anhîkrê nê ri ã akapêr anhÿr kêt nê. ³⁷ No

mě ate wa unênh nê amnhĩ kôt wa ho atêm xwÿnhata wa. Wa kot tanhmã mēpanã Xiãre ho kapēr punuj to rÿ kēp õ ixkre kamã àhkĩnh kêt tã ka mẽ amarĩ wa unê nê amnē amnhĩ kôt wa o tē.

³⁸ —Kwa kê Temēt mẽ hkwyjaja kãm tanhmã wa ho kapēr to hprãm nê ma pahihiti hwÿr wa o tē nê kumã mân tanhmã wa ho kapēr to. Mēmoj tã axpēn mã mẽ kapēr xà hã arĩgrota ãã. ³⁹ Rÿ ka mẽ amã mēmoj jarēnh prãm nê arĩgroja ã mân rĩ kormã mēmoj jarē. ⁴⁰ No jarãhã mẽ ate amnhĩ nhĩpēxja te mẽ ate pahihiti kutã amnhĩ xunhwÿr nê ho akapēr punuj pyrãk. Koja Rõm nhõ xwÿnhjê nhõ pahi mẽ ajarēnh ma hãmri nê mẽ ate kamã agryk ã amnhĩ kamnhĩx. Hãmri nê mẽ atã ixkukja pa tanhmã kãm mẽ ajarēnh to? Mēhõ nhÿ hã na ka mẽ ã apikuprõnh nê amnhĩ nhĩpēx anē? Nà amnhĩ krã hkôt na ka mẽ akuprõ nê ã amnhĩ nhĩpēx anē. Anē.

⁴¹ Hãmri nê mẽ kãm kapēr pa nê mẽ hano nhũm mẽ angrà nê ma akupÿm õrkwÿ hwÿr hapēx.

20

Pawre ma Masetõn mẽ Gres wa hwÿr mõi ã harēnh

¹ Hãmri nhũm Pawre ra nojarēt. Jerujarē hwÿr mõi mã nom kormã pika pē Masetõn kumrēx wÿr mõi nê kurũm ma akupÿm Jerujarē hwÿr mõi mã. Hãmri nê nojarēt nê mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê ho

akuprõ nê mẽ kãm amnhĩ jarē nê mẽ kãm:

—E kot paj ma mõi. Nom kêr ka mẽ arĩ ixwakre kamã Tirtũm kapēr kôt amnhĩ nhĩpēx mex rãhã ho ri apa nê aa hkaga hkêt nê. Anē.

Hãmri nê mẽ kãm:

—E mẽ mãmri ixwa kre kamã axãmnhĩx ajamakētkati nê ri apa. Anē.

Hãmri nê kato nê ma Masetõn wÿr mõi. ² Nê hwÿr pøj nê kamã krĩ hkwy hkôt mõi nê nhÿri mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê pumu nê Tirtũm kapēr o mẽ ahkre. Mẽ kot hkôt amnhĩ nhĩpēx mex nê kãm hprãm xà hkôt pix mã amnhĩ nhĩpēx kaxyw mẽ kãm kapēr o ri mẽ hkôt pa. Hãmri nê kato nê ma mõi nê pyka pē Gres wÿr pøj. ³ Nê kamã mẽ hkôt pa hã mytwrÿ axkrunēpxi hãmri nê akupÿm pyka pē Sir wÿr nojarēt. Nê ma pãr kãm hwÿr mõi kaxyw nê amnhĩ tã Sir kamã Ijaew kwÿ kot tanhmã harēnh to hã amnhĩ jarēnh ma. Na prem ra hã axpēn mã amÿnê nê axpēn mã:

—E koja amnē mẽ pahwÿr mõi pu mẽ nhÿri omu nê hpĩr kurē kumrēx. Anē.

Hãmri nhũm Pawre amnhĩ tã mẽ kapēr ma nê pãr kaga nê mẽ hwÿr mõi kêt nê. Hãmri nê awjanã nê Jerujarē hwÿr Masetõn kamã pa. ⁴ Nhũm Jejus kôt htõ hkwyjaja ma hkôt mõi. ã mẽ hixi kot anhÿr.

Perej nhõ xwÿnh Sopatõja.

Piro hkra na pre.

Nê Tesarõn nhõ xwÿnh Aristak mẽ Sikũn wa.

Nē Tepe nhō xwỳnh
Gajoreja.

Nē As nhō xwỳnh Xikitre
mē Torow wa.

Nē Ximotreja.

Jajaja na prem ma Pawre
hkôt Jerujarē hwỳr mō. ⁵ Nē
pa ixpê Rukre ixte mē amā ja
jarēnh nē hā kagà xwỳnhja na
pa axte Pawre hā ajēt nē hkôt
mō. Jakamā nhūm jajaja piitā
ma wa ixkukamā Tôx wỳr mō
nē kamā wa ixkām hamak o
pa.

⁶ Tā pa wa ma krī pē Piripos
rūm ixkato nē pàr kām ma mē
hkôt mō. Arīgro pē Pas jakành
mē ma mē hkôt mō.

Tā wa ixtā arīgro pē 5 nē mē
hkôt Tôx wỳr pōj nē kamā mē
omu nē mē hkôt ixpa hā ixtā
ũ semān.

*Pawre kot akupỹm Exik o
htĩr ā harēnh*
Juāw 5.21; Atre 9.36-43

⁷ Tā nhūm sap nē kamāt pa
mē kot Jejus kôt amnhĩ xun-
hwỳr xwỳnhjē hkôt akuprō
nē axpēn kutā apku nhūm
Pawre mē kām kapēr. Ra
apkati hkôt mē inhnojarēt
kaxyw jakamā nhūm mē
kām Tĩrtũm kapēr jarēnh
ryy nē. Ra kôt ā kamāt
nhūm arĩ mē kām harēnh o
nhỹ. ⁸⁻⁹ Ixkre hprēk axpēn
nhĩpy axkrunēpxi nhĩtep xà
kamā na pa prem akuprō nē
mar o ixkrĩ. Ixkreja kamā
kanē ohtō nē hpōk o harir.
Jakamā nhūm Pawre arĩ mē
kām ujarēnh o nhỹ nhūm
mēhō xàptār nyw Exikja ra
ōtxwa htỳx nē mē ixkuri òt
o nhỹ. Janere hā òt o nhỹ.
Tā ra gōr nē janere pē kato

nē ahparmā tē nē pykap
tēm. Pa mē tee ri omu nē
ahparmā hwỳr ixprōt nē wrỳ
nē omu nhūm htyk mex nē
nō. Kỳj rūm ahpar mā htēm
ryy jakamā htyk mex nē nō.
Hāmri nhūm hkwỳjaja tee ri
omu nē hkaprĩ htỳx nē kumỳ
nē mỳr o hkrĩ. ¹⁰ Hāmri nhūm
Pawre mē ixkôt wrỳ nē hwỳr
tē nē htyk ā omu nē kumỳ nē
mē kām:

—E mē amỳr kēt nē. Ra
htyk tā koja Tĩrtũm akupỹm
mē pamā ho htĩr.

Anhỹrja kôt nhūm akupỹm
htĩr. ¹¹⁻¹² Hāmri nhūm mē
akupỹm htĩr ā omu nē hkĩnh
tỳx kumrēx. Hāmri pa mē
akupỹm kỳx pē ixkre hwỳr
api nhūm Pawre mē inhmā
pāwti hkwỳ nhĩrē nē mē
inhmā kugō pa mē Jejus kot
mē panē htyk mā ijamaxpēr
pē kuku. Hāmri nhūm Pawre
axte mē kām kapēr o ỳr rāhā
nhūm myt kato pa mē kēp
anhgrà nē ma ixpa.

*Pawre Mĩrēt wỳr mōr ā
harēnh*

¹³ Hāmri pa mē inhnojarēt
nhūm Pawre mē ixte hkôt mē
inhmōr xwỳnhjē mā:

—E kēr ka mē ma pàr kām
ixkukamā mō. Kot paj ahte
ma kỳx pē mē akôt ixpar o
Asôt wỳr mō. Hāmri nē hwỳr
pōj nē mē anhō pàr mā axà
pu mē ma pahpimràatā ma
hamũ mō. Anē.

¹⁴ Hāmri pa mē kuma nē
ma mō nē mēmo arīgro hā
Asôt kamā axpēn wỳr pōj.
Hāmri nhūm Pawre mē ixkôt
pàr wỳr axà pa mē ma krĩ
pē Mĩtirēn wỳr mō. ¹⁵ Nē

hwÿr pøj nē kurūm kormã mō nhūm apkati pa mē gō hipōk pē Kiw jakrenh o mō. Nē hakre nē mō nhūm apkati pa mē gō hipōk pē Sãm wÿr pøj nē hã pâr nhô. Hãmri nhūm apkati pa mē axte mō nē Mîrêť wÿr pøj. ¹⁶ Nom nhūm ra Pawre nojarêť nē. Kãm tokyx As rŭm kator nē Jerujarê hwÿr mōr nē tokyx hpôx prãm nē. Kãm mē hkĩnh pē Pêtekos xwÿj ri hwÿr hpôx prãm jakamã nojarêť tÿx pa mē Epes wÿr inhmōr kêt nē.

Pawre kot Epes kamã Kris kwÿjê mã amnhĩ jarênh

¹⁷ Tã pa mē Mîrêť wÿr pøj nhūm Pawre amnhĩ wÿr Epes wÿr Jejus kwÿ jahkre ho mē pa xwÿnhjê hã karô. ¹⁸ Hãmri nhūm mē man mē ixwÿr mō nhūm Pawre mē omu nē mē kãm amnhĩ jarê nē mē kãm:

—Nà ixte mē amã amnhĩ jarênh kaxyw na pa mē atã karô. Ra mē ate tanhmã ixte amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumunh mex. Wam mē awÿr As wÿr ixpôxta ã ka prem aprĩ hã ixpumunh mex nē. ¹⁹ Na pa pre mē akôt ri mē amã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. Te ixpê mē amã ixâpênh xwÿnh pyrãk. Nē Pahihti Jejus mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri mē akôt ixpa. Nē ixkwÿ Ijaew kwÿ kot Jejus kapêr kaga hã mē omu nē ixkaprĩ nē inhmÿr o ixpa. Nhūm prem Jejus ã ixtomnuj pa amnhĩ xà htÿx kamã ijamak o ri mē hkôt ixpa. ²⁰ Nom arĩ ri Tirtŭm kapêr o mē ajahkre ho ri mē akôt ixpa

rãhã nē aa hkaga hkêť nē. Mē anhōrkwÿ kamã nē mē ahkre xà hã ixkre kamã. Mē ate tãm amnhĩ nhĩpêx prãm xàj pa pre ã mē ajahkre mex anhÿr rãhã ho ri mē akôt ixpa.

²¹ —Nē mē ixpê Ijaewjê mē mē apê Ijaew kêt xwÿnhjê mē pa pre mē ajahkre ho axpêň pyrãk. Mē apiitã mē ate amnhĩ tomnuj kaga nē hpãnhã Tirtŭm kôt amnhĩ nhĩpêx kaxyw. Nē amnhĩ kaxyw mē panhō Pahihti Jejus Kris kôt ajamaxpêr kaxyw na pa pre mē akôt ri mē ajahkre rãhã ho ri ixpa.

²² —Tã ra Tirtŭm Karô kot akupÿm Jerujarê hwÿr inhmênh jakamã pa kormã hwÿr mō. Kot paj hwÿr pøj nhūm krĩ nhô xwÿnhjaja Jejus ã ixtomnuj nē nom tanhmã mē kot ixtoja kukamã ixte ixprĩ hã ixâhpumunh kêt. ²³ Ja pix na ixte omunh. Na pa hte nhÿri pøj nhūm htem Jejus ã ixpynê nē mē hagjênh xà kamã ijagjê nē tanhmã inhĩpêx to. Tirtŭm Karô na pre ra ã mē kot inhĩpêx anhÿrja kukamã inhmã mē harê. Jakamã ixte amnhĩ kukamã amnhĩ tã ixâhpumunh mex. Kot paj xep akupÿm Jerujarê hwÿr pøj nhūm mē ixpumu nē Jejus ã tanhmã inhĩpêx to. ²⁴ Tã no pa amnhĩ kamã ixkahak kêt o inhmã mē uma hkêť nē. Koja mē kãm ixpĩr prãm nē mãmrĩ ixpĩ. Inhmã ixtyk pyma hkêť. ãm mēmoj pixi na inhmã hprãm. Ra Pahihti Jejus kot mēmoj tã inhmã karô xàja na inhmã kormã ixtĩr ri hatur

xàm mẽnh prām. Tĩrtũm kām mẽ pajapê hã kot mẽ pahto mex prām xàj mẽ pahwỳr Kra Jejus mẽnh nhũm mẽ panê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harênhja na inhmã mẽ piitã mẽ kām harênh jatur xàm mẽnh prām.

25 —Tã e ixkràmnhwỳjaja. Na pa pre mẽ akôt mẽ ajahkre rãhã ho ri ixpa. Mẽ ate Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa kaxyw. Tã kot puj pěr mẽ axte axpẽn pumunh kêt nê.

26-27 —Na pa pre ra mẽ amã Tĩrtũm kapěr piitã harênh pa. Mẽ ate mar týx nê hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o apa kaxyw. Jakamã koja mẽ anhõ krĩ nhõ xwỳnhjê hõ amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpěr prām kêt nê rĩ tãm. Kwãr mãmrĩ kot amnhĩ tomnuj kamã ty nê arĩ tãm amnhĩ pumu no ãm kê amnhĩ tã tanhmã inhmã nê hkêt nê.

28 —E mẽ ate Kris kwỳ jahkre ho apa xwỳnhjaja. Kêr ka mẽ amnhĩ pumunh mex o ri apa. Nê mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê jamãr mex o ri apa. Ja kaxyw na pre Tĩrtũm Karõ mẽ kaxyw mẽ axunhwỳ. Tĩrtũm Kra Jejus kot htyk o Tĩrtũm mã mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã hpãnhã amnhĩrer pa jakamã kêr ka mẽ kãm mẽ omunh mex o ri mẽ hkôt apa. Te ôwêhti jamãr xwỳnh kot ôwêhti jamãr mex o ri pata pyrãk.

29 —Kot paj ma mõi nhũm mẽmojjaja ixpãnhã mẽ awỳr pøj nê mẽ ate Jejus kaga

hprãm xàj tanhmã mẽ amã hêx to ho ri mẽ akôt pa. ³⁰Nê mẽ akwỳjaja mẽ urà nê tanhmã hamaxpěr punuj to nê mẽ ate Jejus kaga hprãm xàj hêx rom tanhmã mẽ amã kapěr to ho ri mẽ akôt pa. ³¹Jakamã kwa mẽ o kora. Kêr ka mẽ axkãm ajamak rom nê ri apa. Kê jajaja nhỹrmã ã mẽ amã kapěr anê ka mẽ ama nê mẽ hkôt ajamaxpěr kêt nê. Mẽ ate mẽ mar nê mẽ hkôt ajamaxpěr pymaj na pa pre mẽ akôt ri mẽ ajahkre ho ri ixpa hã ixtã amgrà axkrunêpxi. Arĩgro hã nê kamàt kãm mẽ ajahkre rũnh o ri ixpa. Nê mẽ ate mẽ amã mẽ hêx xwỳnhjê hkôt amnhĩ xunhwỳr pymaj mẽ ajahkre pê te inhmỳr pyrãk o ri mẽ akôt ixpa.

32 —E kot paj Tĩrtũm nhĩhkram mẽ ajagjênh pa. Koja mẽ atãnopxar o ri mẽ akôt pa nê mẽ akutã nojarêt rãhã ho pa. Hãmri ka mẽ ãm hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx. Jao Jejus kaga hkêt nê. Hãmri nhũm nhỹrmã Tĩrtũm mẽ pahpê hkrajê piitã tanhmã mẽ pahto mex to.

33 —Na pa pre mẽ akôt ixpa ry htã no ãm aa mẽmoj tã mẽ awỳr kêt nê. Mẽ axê hkwỳ hã mẽ awỳr rỳ mẽ akàxpore hã mẽ awỳr o ri ixpa hkêt nê. ³⁴Na pa pre amnhĩ pa kukwak ri amnhĩm ixujaprôr pê ixàpkur o ri mẽ akôt ixpa. Nê ixkôt mẽ pa xwỳnhjê mã ixujaprôr o ri ixpa. Ra mẽ ate ja hã ixpumunh mex.

35 —Tã mẽmo kaxyw na pa

pre ã mẽ akôt amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri ixpa? Nà mẽ ate ja hã ixpumunh nẽ ixpyrà nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa kaxyw. Nẽ ixpyrà nẽ tanhmã mẽ kute xwÿnhjê ho ajuta hto ho ri mẽ apa kaxyw. Na pre Pahihti Jejus ja jarênh o: “Koja mẽhõ amã mẽmoj gõ ka amnhĩm apy nẽ akĩnh nẽ. Nom kot kaj kam nhãm mẽhõ mã mẽmoj gõ hãmri nẽ akĩnh tÿx o ate mẽhõ mã mẽmoj nhõrta jakre.” Anẽ.

³⁶ Na pre ã Pawre mẽ kãm ujarênh anhÿr pa hãmri pa mẽ ra inhnojarê. Hãmri nhũm mẽ piitã hkõnkrã ho hkrĩ pa nhũm Pawre mẽ ho Tirtũm wÿ. ³⁷⁻³⁸ Hãmri nhũm mẽ piitã kãm Pawre hkĩnh tÿx jakamã mÿr rax o kuhê. Tee ri kot axte mẽ kot axpên pumunh kêt ã mẽ kãm amnhĩ jarênhja ma nẽ hkaprĩ htÿx nẽ. Nẽ hkaprĩ xàj kahti hkôt hamy nẽ mur. Hãmri nẽ ma Jerujarê hwÿr hkujaêk kaxyw mẽ ixkôt pàr wÿr hkaprĩ nẽ mẽ ixkôt mÿr o mõ.

21

Pawre kot Jerujarê hwÿr hpõx ã harênh

¹ Tã pa mẽ gõ mÿri Jejus kôt mẽ ixtõjê re nẽ pàr krem agjê nẽ axte mõ. Ma gõ hipòk pê Kostì hwÿr ixkatàt kôt mõ nẽ hã ajêt. Hãmri nhũm apkati pa mẽ axte hamũ mõ nẽ hpãnhã gõ hipòk pê Roxti hwÿr mõ nẽ hwÿr pøj nẽ hã pàr xi. Hãmri nẽ hpãnhã axte krĩ pê Patar wÿr mõ. ² Hãmri nẽ hwÿr pøj nẽ pàr

rũm ijapøj nẽ pàr õ pumu. Nhũm ra pyka pê Wẽnĩs wÿr nojarê. Pa mẽ hwÿr agjê nẽ ma kamã axte mõ. ³ Mõõ nẽ amÿm amnhĩ kukamã gõ hipòk pê Sipre pumu. Hãmri nẽ upòk rũm hakrenh mã mõ nẽ pyka pê Sir wÿr mõ nẽ kamã Xir hwÿr pøj nẽ hã pàr nhõ. Pàr pãm kot krĩ kamã pàr kukrêx rer kaxyw pa mẽ kormã hã ajêt nẽ tokyx axte nhãm inhmõr kêt nẽ. ⁴ Hãmri pa mẽ kutêp api nẽ krĩ kamã mẽ kot Jejus kôt axpên to htõ nẽ htõx xwÿnhjê japêr o mõ. Hãmri nẽ nhÿri mẽ omu nẽ mẽ hkôt ri ixpa ho ixtã ù semã. Nhũm prem Tirtũm Karõ nhÿ hã Pawre mã kapêr nẽ kãm:

—Kwa Pawre mẽ inhma. Kot ka Jerujarê hwÿr pøj nhũm xep mẽ kãm akurê xwÿnhjaja tanhmã anhĩpêx to. Tirtũm Karõ na ã akukamã mẽ inhmã ajarênh anẽ. Jakamã kwa hwÿr amõr kêt nẽ. Na pa mẽ tee ri akukamã ijamaxpêr. Anẽ.

⁵ Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nẽ ãm mẽ kuma nẽ Jerujarê wÿr hkrã kamã hihtÿx nẽ. Jakamã nhũm semã hapêx pa mẽ axte inhnojarê. Axte Jerujarê hwÿr kormã inhmõr kaxyw inhnojarê. Nhũm Jejus kôt mẽ ixtõjaja mẽ kot mẽ ixkujaêk kaxyw piitã pàr wÿr mẽ ixkôt mõ. Mẽ hprõ nẽ mẽ hkrajê mẽ nhũm mẽ pimràatã mẽ ixkôt mõ. Hãmri pa mẽ pàr wÿr pøj nẽ gõ mÿ ri ixpiitã ixkõnkrã ho ixkrĩ hpa nẽ amnhĩ to Tirtũm wÿ. ⁶ Hãmri nẽ mẽ kãm amnhĩ jarênh pa nẽ mẽ noo mã

pàr krem agjê nê ma axte mō nhũm mē awjanã nê ma akupÿm òrkwÿ hwÿr hapêx. Hãmri pa mē kurũm kormã ma Jerujarê hwÿr mō. ⁷ Mōõ nê krĩ pê Poremax wÿr pōj nê hã ajêt. Hãmri nê pàr rũm ijpōj nê axte krĩ kamã Jesus kôt mē ixtō nê mē ixtōxjê japêr o mō nê nhÿri mē omu nê mē kuri amnhĩm hikra.

⁸ Tã nhũm apkati pa mē axte mō. Pãnhã ma krĩ pê Sejarej wÿr mō. Hãmri nê hwÿr pōj nê Firipti kuri pōj. Firiptija kormã nyw ri mē kot Jerujarê kamã mē mjên htyk xwÿnhjê mã mē apkur xà nhôr ho pa kaxyw mē ho ⁷ nê mē unhwÿr xwÿnhtajê hō na pre. Tã hpãnhã kêp Tirtũm kapêr jarênh o pa xwÿnh. ⁹ Nhũm hkra nijaja kêp kwat. Piitã mjên kêt nê hkukrit rãhã pa. Mē kêp Tirtũm nhÿ hã kapêr o mē pa xwÿnh na pre mē. Jakamã pa mē mē kuri pōj. ¹⁰ Hãmri nê mē hkôt ri ixpa hã ixtã apkati grêre nhũm Akapô Jutej rũm man mē ixwÿr mōn pōj. Kêp Tirtũm nhÿ hã kapêr jarênh o pa xwÿnh na pre. ¹¹ Hãmri nê mē ixwÿr pōj nê Pawre pumu nê hkukamã kot tanhmã harênh to kaxyw hwÿr tèn kêp hprexà kapa nê ho amnhĩ te hpre nê ho amnhĩ pa hpre nê xa. Hãmri nê mē inhnoo mã Tirtũm Karō nhÿ hã mē kot tanhmã hipêx to hkukamã kãm awjarê nê kãm:

—E kot kaj Jerujarê hwÿr pōj nhũm Ijaew xàptàr tũmjaja apumu nê ã anhĩpêx anê nê apa hpre nê ate hpre hãmri nê

Ijaew kêt xwÿnhjê nhĩhkram ajaxà. Koja mē ã anhĩpêx anê. Anê.

¹² Hãmri pa mē tee ri ã ujarênh anhÿrja ma nê Pawre kamã ixkahak tÿx nê ixkaprĩ nê inhmÿr o ixkrĩ. Nê xatã kot mē hwÿr mōr nê kãm ixkapêr kãm ixihitÿx nê kãm:

—Kwa mē ixkapêr ma Pawre. Mē hwÿr amōr kêt o mē hwÿr amōr kêt. Anê.

¹³ Hãmri nhũm mē inhmã:

—Tk. Kwa mē amÿr kêt nê. Na pa mē apumu nê ixkaprĩ nê. Nà kot paj ma mē hwÿr mō. Kwãr mē mãmrĩ Pahihti Jesus ã tanhmã ixto rÿ hã xpi. Ixte amnhĩ kamã ixkahak kêt. Anê.

¹⁴ Hãmri pa mē tee ri mē hwÿr mōr nê hkurê kaprÿ nê kãm:

—Tôe. Nà kam nê Tirtũm kãm hprãm xà hkôt mãmrĩ mē hwÿr mō rÿ mē hwÿr amōr kêt nê. Anê.

¹⁵ Tã pa mē ra inhnojarêt nê amnhĩ to xipikuprõnh pa nê ma Pawre hkôt Jerujarê hwÿr tã ma mō. ¹⁶ Hãmri nhũm Sejarej kamã Jesus kôt mē ixtō hkwyjaja ma mē ixkôt mō. Pa mē mōõ nê Jerujarê hwÿr pōj. Hãmri nhũm mē ixkôt mē mōr xwÿnhjaja mē ixto mō nê Mēnasō nhõrkwÿ hwÿr mē ixto pōj. Mēnasōja Sipre kamã na pre kato. Tã hpãnhã Jerujarê hwÿr ahpa nê kamã ri pa ho pa. Na pre ra Jesus kôt amnhĩ xãm ã hã amgrà xohtō nê. Tã pa mē kuri pōj.

Pawre mē Xiakre wa harēnh

Atre 15.3-21; Wam Korīt 9.19-22, 10.32-33

17 Tã pa mē Jerujarē hwÿr pøj nhũm Jejus kôt mē ixtōjaja mē ixpumu nē hkĩnh nē. 18 Hãmri nhũm apkati pa mē ma Pawre hkôt Xiakre hwÿr mō. Nhũm mē kot Tĩrtũm kapēr o mē ahkre xwÿnh piitã ra kuri akuprō nē mē ixkutêp hkrĩ. 19 Jakamã nhũm Pawre mē hwÿr axà nē mē kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã amnhĩ jarē nē mē kãm:

—Pa na ka mē rĩ akrĩ. E ot pa axte mē apumunh mã mō. Ixte mē amã amnhĩ jarēnh ã amnhĩ jarēnh kaxyw. Nà na pa pre ma Ijaew kêt xwÿnhjê hkôt ixpa nē mē kãm Jejus kot mē panê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to jarēnh o ri mē hkôt ixpa. Nhũm Tĩrtũm inhĩhkô hã ixkutã nojarê mex jakamã nhũm prem inhma nē ohtô rax nē mē pahpyrà nē Jejus kôt amnhĩ xunhwÿ. Anē.

20-25 Hãmri nhũm mē Ijaew kêt xwÿnh kwÿjaja kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr ã mē harēnh ma nē mē ÿ hã hkĩnh nē mē hã Tĩrtũm mã mex o mex ã harē. Hãmri nē Pawre mã kãm:

—Nà na pa prem ra mē harēnh ma. Hãmri nē mē kãm kagã nhĩpêx nē mēmoj tã mē kãm karō nē mē hwÿr kumē. Mē kot omunh nē kamã harēnh nē hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa kaxyw.

Na pa prem kagãja kamã mē kot sãnti nhõ hkur nē mē hkurê.

Nē mry kamrô hkur nē mē hkurê.

Nē mēmo mry hpar nē hkamrô runh kêt rãhã hkur nē mē hkurê.

Nē mē kot amnhĩ prō pix tãnopxar kaxyw mē kãm hã karō.

Nē mēnijaja kot amnhĩ mjên pix tãnopxar kaxyw mē kãm hã karō.

Nē nhãm mē kot axpên to amnhĩkati nē mē hkurê.

Ã na pa prem ja hã kagã nē mē hwÿr mēnh anē. Jakamã e mē inhma. Na ra mē pahpê Ijaew kwÿjaja ohtô rax kumrêx nē mē pahpyrà nē Jejus kôt amnhĩ xunhwÿ. Mãna ka pre mē harēnh ma. Na htem Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx o pa jao mãânēn Tĩrtũm nhÿ hã Mojes kapēr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa. Tã nhÿri mē kot tanhmã ato hêx to hã ajarēnh ma. Na ka xep hte Ijaew kêt xwÿnhjê nhõ krĩ kamã pøj hãmri nē mē õ krĩ kamã Ijaew kwÿjê pumu nē mēmoj nē tanhmã mē kãm akapēr to ho ri apa. Nom Ijaew kêt xwÿnhjê mã ka xep hte ã mēmoj nē akapēr anhÿr kêt nē. ãm Ijaew mã pix mã ka xep hte mē kot finat Mojes kapēr kôt amnhĩ nhĩpêx nē mē hkurê ho ri apa. Nē mē panhĩgêt kot amnhĩ nhĩpêx kuhpa hã mē kot mē hkra my kwÿrýt kà jakàr nē ka xep hte mē hkurê ho ri apa. Nē mē kot mē panhĩgêt kôt amnhĩ nhĩpêx nē ka xep hte mãânēn mē hkurê ho ri apa. Mē kêp Ijaew tã ka xep pre hte ã mēmoj nē mē hkurê

anhÿr ho ri apa. Na prem jar ã Ijaewjê mã ato hêx o pa anê nhÿm mẽ kuma nê mẽ hkôt hamaxpêr kurê kumrêx. Jao ra ate mẽ pahpê Ijaew kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx kêt ã akamnhĩx.

—Tã ra mẽ kot apôx ã ajarênh mar jakamã tanhmã kot kaj we mẽ kãm amnhĩ tã axaprãr to? Nê tanhmã kot kaj we mẽ noo mã amnhĩ nhĩpêx to kê mẽ arĩ mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx kôt ate amnhĩ nhĩpêx o apa hã apumu? E na pa mẽ ra ijamaxpêr. Kot ka ã amnhĩ nhĩpêx anê. Na ra jar mẽ pahkwÿjaja kêp kwat nê Tirtÿm mã tanhmã amnhĩ jarênh to jatur xãm mẽnh kaxyw amnhĩ krã hkênh mã. Jakamã e kêr ka ma mẽ hkôt tẽ nê mẽ urak nê amnhĩ krã hkênh nê kam nê mẽ ate amnhĩ krã kênhta pãnhã amnhĩre. Kot kaj ã mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx anê hãmri nhÿm mẽ pahkwÿjaja arĩ mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx o ate amnhĩ nhĩpêx o apa hã apumu nê mẽ kot ato hêx ã apumunh kurê kumrêx. Nê arĩ ate finat Mojes kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa hã apumu. Anê.

²⁶ Hãmri nhÿm Pawre mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tõe. Nã ãm hãmri na ka mẽ inhmã awjarê. Nã kot paj ã amnhĩ nhĩpêx anê. Anê.

Jakamã nhÿm apkati nhÿm ma mẽ kêp 4tajê o mỗ nê mẽ mex kaxyw tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Hãmri nê Tirtÿm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre hwÿr mra nê agjê nê mẽ õ

patre mã mẽ amnhĩ jarê nê kãm:

—E ot pa mẽ awÿr mra. Na pa prem ra mẽmoj tã tanhmã Tirtÿm mã amnhĩ jarênh to. Tã kot paj mẽ axte ixtã ù semãn hãmri nê hatur xãm mẽnh kaxyw akupÿn awÿr mra nê amã mẽmoj gõ ka mẽ inhmã Tirtÿm mã agõ nê hkôt kãm mẽ ijarê. Nê pa kot paj mẽ ixpiitã hpãnhã amã amnhĩre. Anê.

Mẽ kot Pawre pynênh ã mẽ harênh

Atre 24.12

²⁷ Tã nhÿm semãnja hapêx kaxyw nhÿm pika pê As rÿm Ijaew kwÿjaja ma mra nê Tirtÿm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre hwÿr agjê. Hãmri nê kamã Pawre pumu nê kamã gryk tÿx nê hwÿr hprôt nê unê nê tanhmã hkwyjê mã ho hêx to nê ho kapêr punuj nê. Nê mẽ kãm:

²⁸ —E mẽ amnê mra nê jahti pumu. Na hte krĩ piitã hkôt ri mẽ pahkwÿjê mã tanhmã ri hêx to ho pa. Tirtÿm nhÿ hã finat Mojes kapêr nhÿm mẽ kãm ho kapêr punuj o pa. Nê mẽ pahte Tirtÿm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkreja nhÿm hte mããnênh tanhmã mẽ kãm ho kapêr punuj to. Mẽ pahpyrà nê kêp Ijaew tã mẽ pahpê hkwy ho kapêr o pa. Tã ra axtem nê amnhĩ kôt Tirtÿm nhõ ixkre hwÿr Ijaew kêt xwÿnh kwÿjê ho agjê. Mẽ kot hwÿr gjêx kêt kumrêx tã nhÿm axtem nê amnhĩ kôt mẽ ho agjê. Anê.

²⁹ Na pre krĩa kamã Ijaew kêt xwÿnh Topija Pawre hkôt pa nhÿm mẽ omu. Kêp

Epes nhõ xwỳnh nhũm mẽ kot pry ã Pawre hkõt pa hã omu. Tã hã ahtũm nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xà hã ixkre kamã Pawre pumu nẽ htỳx amnhĩ kõt Topĩ ho àr ã hkamnhĩx nẽ ã mẽ kãm harẽnh anẽ. ³⁰ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ Pawre kamã gryk tỳx nẽ. Nẽ hwỳr hprõt nẽ unẽ nẽ ixkre rũm ho kato nẽ kệp hakwa kre kahê. ³¹⁻³² Hãmri nẽ ma o tẽ nẽ htak rax nẽ. Ra mẽ kot htak o hpir mã tã nhũm mẽhõja pòristi krãhtũm wỳr hprõt nẽ kãm awjarẽ nẽ kãm:

—Kwa o mũj mẽ ra kot axpẽn nhĩmex kaxyw pijapu ho kuhê. Anẽ.

Hãmri nhũm tee ri kuma nẽ pòristi hkwỳjẽ mã anẽ nẽ mẽ ma mẽ hwỳr hprõt kurê kumrêx. Nhũm mẽ arĩ Pawre htak tã amnhĩ wỳr mẽ omu nẽ mẽ umaj kãm ure. ³³ Hãmri nhũm pòristi krãhtũm Pawre hã amỳnê nhũm pòristijaja unẽ nẽ kàx o mẽ hkaxprexà ho axkrut nẽ ho hkaxpre pa. Hãmri nhũm mẽ hkrãhtũm Pawre hã mẽ hkukja nẽ mẽ kãm:

—Kwa mẽ atõ inhmã jahti jarẽ. Tanhmã na hixi te? Tanhmã na we amnhĩ tomnuj to hã na ka mẽ ã hipêx anẽ? Anẽ.

³⁴ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ piitã anhĩpê kàxpê kãm tanhmã harẽnh to. Nom axpẽn kwỳm tanhmã ri kãm harẽnh to. Hãmri nhũm tee ri hprĩ hã kot mẽ mar kaxyw hãmri nẽ pòristi mã anẽ nhũm mẽ kệp Pawre ho kato nẽ ma mẽ àpênh xà hã ixkre hwỳr o tẽ. ³⁵⁻³⁶ Hãmri nhũm Ijaew

kwỳ ohtô nẽ pry hã axpẽn nhĩgãnh o hkõt mra. Nẽ gryk xàj kapêr punuj tỳx o mẽ hkõt mỗ nẽ kàx pê pòristi mã kapêr nẽ mẽ kãm:

—Kwa mẽ apĩhti ri. Mexti hã. Mẽmo kaxyw na ka mẽ ri amã hapê ho apahti? Anẽ.

Jakamã nhũm pòristija tee ri mẽ kuma hãmri nẽ mẽ kot tanhmã ho pymaj kumỳ nẽ kỳx pê mẽ kệp kupê nẽ o mỗ. Jao ixkreja wỳr mẽ àpir xà hã ho àpir o mỗ. ³⁷ Nẽ kot ho àr kaxyw tã nhũm Pawre mẽ hkrãhtũm mã kãm:

—E pa amã mẽmoj jarẽ ka inhma. Anẽ.

Mẽ kapêr o kãm kapêr hãmri nhũm amnhĩ jaêr pê kuma nẽ kãm:

—Kwa xà na ka mẽ ixpyrà nẽ Gresjê kapêr o akapêr? ³⁸ Na pa ixtỳx apê Ejit nhõ xwỳnh pê mẽ hpar o apa xwỳnhnta ã akamnhĩx. Ham na pre mẽ inhõ pahihtu kutã amnhĩ xãm nẽ kot hkurê kaxàr kaxyw mẽ ho ajuta xwỳnhjê ho 4.000 nẽ mẽ hkurê nẽ ma kapôt ã mẽ o pa. Nom tãm na xep Gresjê kapêr o kapêr kêt nẽ. Anẽ.

³⁹ Hãmri nhũm Pawre kãm:

—Nà ixpê Ejit nhõ xwỳnhnta kêt. Ixpê Ijaew na pa. Pyka pê Siris kamã krĩ rax pê Tas kamã na pa pre ixkato. E xà kot paj ixkõt mẽ mỗr xwỳnh nẽj mã ixkapêr nà? Anẽ.

⁴⁰ Hãmri nhũm kãm:

—Tõe. Kam nẽ mãmri tanhmã mẽ kãm akapêr to. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ àpir xàta ã kỳx pê mẽ mỳri xa nẽ kànhmã mẽ kãm ìhkra pẽ nhũm mẽ

omu nê hpinhkrênh pa nhũm
mê kãm amnhĩ jarê.

22

*Pawre kot kãm hkurê
xwỳnhjê mã amnhĩ jarênh*

Atre 9.1-19, 26.1-23

¹⁻² Nhũm Pawre amnhĩ kwỳ
Ijaew kapêr o mê kãm kapêr
nê mê kãm:

—E ixkwỳjaja. Pa mê amã
amnhĩ jarê ka mê inhma.
Anê.

Hãmri nhũm kot mê kapêr
o kapêr ma nê hpinhkrênh pa
nê akryk mar o kuhê nhũm
mê kãm:

³ —Nã ixpê mê anhĩõ na pa.
Ijaxwỳja ixpê Ijaew. Pyka pê
Siris kamã krĩ pê Tas kamã na
pa pre ixkato no ãm jar Jeru-
jarê kamã na pa pre ixãptâr.
Kamariew na pre hte ijahkre
ho pa. Finat Mojes kot Tĩrtũm
nhỹ hã mê panhĩgêtjê mã
kapêrja nhũm pre hprĩ hã ho
ijahkre ho pa. Na pa pre mê
apyrà nê inhmã Tĩrtũm kôt
amnhĩ nhĩpêx prãm nê.

⁴ —Jakamã na pa pre mê
pahkwỳ kot Jesus kôt amnhĩ
xunhwỳr xwỳnhjê japêr o
ixpa nê nhỹri mê kãm ixkato
nê mê unê. Mêmjê pynê nê
mênijê pynê. Hãmri nê mê kot
mê hpar kaxyw mê hagiênh o
ri ixpa. ⁵ Na pa pre ã mê hipêx
o ri ixpa anê. Mê panhõ patre
maati nê mê ãptâr tũmrejaja
ra mê kot ja hã ixpumunh
mex. Mê tãmjaja na prem krĩ
pê Tamas kãm mê pahkwỳjê
kaxyw kagã nhĩpêx nê inhmã
kugõ pa kupy nê ma mê hwỳr
o mõi. Ixte mê õ krĩ kamã
Jesus kwỳjê pynênh par nê

man akupỹn Jerujarê hwỳr
mê ho inhmõr nhũm mê kot
tanhmã mê ho kaxyw.

⁶ —Tã ra myt apha pa mê
hwỳr ixãhtêp o mõi. Puh
nhũm kaxkwa rũm hirã rax
kumrêxja ixwỳr wrỳ nê ixtã
ajêt pa hipõk ri xa. ⁷ Hãmri nê
umaj pykap tẽm nhũm mẽhõ
kapêr nê inhmã: “Pa Sawti?
Hêxta waa nê. Kwa mon ka
hte axtem nê ixtomnuj tỳx o
ri apa?” Anê. ⁸ Hãmri pa kãm:
“Kwa mê atõ na ka ri ã inhmã
akapêr anê pahĩhti?” Anê
nhũm inhmã: “Ixpê Najare
nhõ xwỳnh Jesus. Pa na ka hte
ixpê ixkõt mê kot amnhĩ xun-
hwỳr xwỳnhjê homnuj tỳx o
ri apa. Jao te pa ixtomnuj
pyràk.”

⁹ —Anhỹr o inhmã kapêr
nhũm ixkõt mê pa xwỳnhjaja
kuma no ãm hprĩ hã mar mex
kêt nê. ãm hirã raxta pix
pumu. ¹⁰ Tã pa kãm: “No
tanhmã kot pa we amnhĩ to
Pahĩhti?” Anê nhũm inhmã:
“E kãnhmã xa nê mãmrĩ ma
Tamas wỳr mõi. Kot kaj hwỳr
põj nhũm mẽhõ awỳr tẽ nê
mẽmoj tã amã karõ ka ama nê
hkõt amnhĩ nhĩpêx.” Anê.

¹¹ —Nhũm pre ã inhmã
kapêr anê. Hãmri pa hirã
rax pumunh o ixãm kurê ra
inhno hkre nê ixrĩt kêt nhũm
ixkõt mê pa xwỳnhjaja ixpa hã
ixpy nê ma Tamas wỳr ixto
mõi nê ixto põj.

¹² —Tã nhũm Tamas nhõ
xwỳnh pê ãnãnĩsti ixwỳr tẽ.
Na pre hte Tĩrtũm kapêr
ã kagã htũm kôt amnhĩ
nhĩpêx mex nhũm Tamas
kamã Ijaew piitã kãm hkĩnh
nê axpên mã mex ã harê.

13 Jakamã nhũm ixwỳr tẽ nẽ inhmã: “Pa Jejus kôt ixtõ Sawti? E akupỹm rīt.” Anhỳrja kôt pa akupỹm ixrīt mex kurê kumrẽx nẽ omu. 14 Hãmri nhũm inhmã: “Nà mẽ panhìgêjtjê nhõ Tĩrtũm na amnhĩ kaxyw ata. Ate kapẽr mar nẽ hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa kaxyw. Nẽ ate kaxkwa kamã Kra mex pumunh nẽ kapẽr mar kaxyw. Tã ka xep ham hirã rax kamã omu nẽ kapẽr ma. 15 Jakamã kêr ka ma mẽ piitã mẽ kãm ate omunh xwỳnhja jarẽnh o ari mẽ hkôt apa. Nẽ mẽ kãm kapẽr jarẽnh o mẽ ahkre ho ri apa. 16 E tokyx kànhmã xa nẽ Jejus mã amnhĩ jarẽ nẽ hkôt amnhĩ xãm kê anê ate amnhĩ tomnuj rênh pa. Hãmri pa apê hkwỳ hã akrã kumrã ka ma mẽ kãm kapẽr jarẽnh o ri apa.” Anẽ.

—Nhũm pre ã ãnãnísti inhmã kapẽr anẽ.

17 —Tã pa man akupỹn jar Jerujarẽ hwỳr mẽ awỳr mō. Hãmri nẽ jar Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xà hã ixkre kamã kãm amnhĩ jarẽnh o ixãm rôm axte mẽmoj pumu. 18 Nhũm Jejus axte ixwỳr kato nẽ xa nẽ inhmã kapẽr nẽ inhmã: “E inhma. Jerujarẽ nhõ xwỳnhjaja kãm ixkapẽr mar prãm kêt jakamã kot kaj mẽ kãm ixkapẽr jarẽ nhũm mẽ amar kêt nẽ. Jakamã kwa tokyx akato nẽ hpãnhã ma nhỹhỹm mō.” Anẽ.

—Hãmri pa tee ri ã kapẽr anhỳrja ã kuma nẽ kãm: 19 “Kwa nà koja mẽ inhma Pahihti. Ra mẽ kot ixte amnhĩ

nhĩpêx ã ixpumunh mex. Ixte amnhĩ nhĩpêx tũmta kôt mẽ kot ixpumunh mex. Na pa pre hte krĩ piitã hkôt mra nẽ Tĩrtũm kapẽr o mẽ ahkre xà hã ixkre kamã mẽ kot akôt amnhĩ kaxyw hamaxpẽr xwỳnhjê pynê nẽ mẽ hta nẽ mẽ hagjênh xà kamã mẽ hagjê nhũm mẽ kot ja hã ixpumunh mex. 20 Nhũm mẽ kot akapẽr jarẽnh o pa xwỳnh Estewãw pĩrta pa pre hã mẽ omu nhũm ja inhmã mex pa mẽ kãm mẽ hinôkà jamỳnh o hã mẽ omunh o xa. Na pa pre ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr o ri ixpa. Tã hpãnhã akôt amnhĩ xãm hãmri nẽ akôt amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. Jakamã koja mẽ ixte amnhĩ nhĩpêx nyw ã ijarẽnh ma nẽ kãm ixkapẽr mar prãm nẽ.” Anẽ.

21 —Pa pre ã Jejus mã amnhĩ jarẽnh anẽ nhũm inhmã: “Nà. Kêr ka mãmrĩ krĩja rũm akato nẽ ma nhỹhỹm mō. Kot paj hpãnhã ma Ijaew kêt xwỳnhjê hwỳr amẽ ka hpãnhã ma mẽ hwỳr mō nẽ mẽ hkôt mẽ kãm ixkapẽr jarẽnh o ri apa.” Anẽ.

22 Nhũm pre Pawre ã amnhĩ hkwỳjê mã amnhĩ jarẽnh anẽ nhũm mẽ arĩ mar o kuhê rãhã Ijaew kêt xwỳnhjê jarẽnh ma nẽ kamã gryk tỳx nẽ. Ijaew kêt xwỳnhjaja kot mẽ uràk nẽ Tĩrtũm kapẽr marja nhũm mẽ kãm hprãm kêt jakamã nhũm Pawre ã mẽ harẽnh anẽ nhũm mẽ kuma nẽ kamã gryk tỳx kumrẽx. Nẽ gryk xàj kapẽr punuj nẽ kapẽr o:

—Kwa mẽ mãmrĩ apĩhti ri.

Ăm hpîr mã htămti kênă. Anê.

²³ Hămri nê gryk xàj amnhĩ nhĩnôkà hkwrý nê ho apê nê pyka jamý nê kànhmă ri ho ahkapê.

Pawre kot pôristi krăhtům mã amnhĩ jarênh

Atre 16.35-39

²⁴ Hămri nhům pôristi krăhtůmja tee ri ă mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ă mẽ omu nê mẽ kapêr ma nê pôristijê mã kapêr nê mẽ kăm:

—Kwa tanhmă na we jahti amnhĩ tomnuj to nhům mẽ ă kamă gryk tÿx anê? E mẽ tokyx ixkre hwÿr ho axà nê mẽ htak xà ho htak kê mẽ pamă tanhmă amnhĩ jarênh to. Anê.

²⁵ Hămri nhům mẽ kuma nê ho axà nê htak kaxyw kormă hpre ho xa. Hămri nhům pôristi krăhtům nhõ kôwenatôja mẽ hkôt axà nê hă mẽ omunh o xa nhům Pawre omu nê amnhĩ tă kăm kapêr nê kăm:

—Kwa kormă ixte tanhmă mẽ amă amnhĩ jarênh to hkêt tă ka mẽ ixtak kaxyw. Ixpê Ijaew tă mãănên ixpê Rôm nhõ xwÿnhjê nhĩpêx anê? Anê.

²⁶ Hămri nhům tee ri ă amnhĩ jarênh anhÿrja ă kuma nê pôristi krăhtůmja wÿr hprôt nê kăm:

—Kwa taxi pu mẽ tanhmă ho hkêt nê. Xep kêp Rôm nhõ xwÿnhjê kênă. Anê.

²⁷ Hămri nhům tee ri kuma nê Pawre hwÿr axà nê kăm:

—Kwa xà ăm hămri na ka amnhĩ jarê? Xà apê Rôm nhõ xwÿnhjê na ka? Anê.

Hămri nhům kăm:

—Tÿ. Ăm hămri ixte mẽ amă amnhĩ jarênh kênă. Ixpê Rôm nhõ xwÿnhjê na pa. Anê.

²⁸ Hămri nhům kăm:

—Kwa pa na pa pre amnhĩ to Rôm nhõ xwÿnhjê prăm xàj amnhĩ pănă mẽ kăm amnhĩrer rax nê. Anê.

Nhům Pawre kăm:

—Tÿ nom pa na pa pre amnhĩ pănă mẽ kăm amnhĩrer kêt nê. Inhĩpêxă hkôt ixpê Rôm nhõ xwÿnhjê na pa. Anê.

²⁹ Hămri nhům mẽ kuma nê tee ri hamaxpêr o kăm ma nê. Nê kăm ma ho hkaga kurê kumrêx. Nhům mẽ hkrăhtům nhõ pahija mãănên kăm ma nê. Kêp Rôm nhõ xwÿnhjê tă nhům mẽ axtem nê kot unênh nê kàx o hkaxpreja mã hamaxpêr nê kăm ma nê. Na htem ă Rôm nhõ xwÿnhjê nhĩpêx anhÿr kêt nê. Na htem tanhmă mẽ hkukjêr to nê hprî hă mẽ kuma nê rî kormă tanhmă mẽ hipêx to.

Pawre kot Ijaew xàptăr tůmrejê mã amnhĩ jarênh

Matêwre 23.27-28

³⁰ Tă nhům apkati nhům pôristi krăhtůmja Ijaew kwÿ ho akuprô. Mêo patre maati nê patre krăhtůmjaja nê mẽ àptăr tůmrejaja nhům kot mẽ kăm tanhmă Pawre jarênh to kaxyw mẽ ho hpikuprôn pa. Hămri nê Pawre pê hkaxpre xà rê nê ma mẽ hwÿr o tē nê mẽ kută ÿr.

23

¹ Hămri nhům mẽ omu nê mẽ kăm amnhĩ jarê nê mẽ kăm:

—E ixkwỳjaja. Pa mẽ amã amnhĩ jarẽ ka mẽ inhma. Na pa hte Tĩrtũm nom tãm amnhĩ nhĩpêx o ixpa nẽ mẽ pahpê Ijaew mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx kwỳm ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkêt nẽ. Anẽ.

² Hãmri nhũm mẽ õ patre maati ânãnĩsti kuma nẽ kamã gryk nẽ. Axtem ânãnĩsti hõ na pre. Hãmri nẽ ã Pawre kot amnhĩ jarẽnh anhỹrja ã kuma nẽ kamã gryk nẽ. Hãmri nẽ mẽ kot mar o kuhê xwỳnhjê mã kãm:

—Kwa mẽ atõ hakwap hku-rahti ri. Tãm kot amnhĩ nhĩpêxti hã. Na ãm mẽ pamã amnhĩ to hêx o xa. Anẽ.

³ Hãmri nhũm Pawre kuma nẽ hwỳr rĩt nẽ omu nẽ kãm:

—Nà ka koja Tĩrtũm akura kãm ga. Te ate finat Mojes kot ỹ hã kapêr kõt amnhĩ nhĩpêx pyræk tã ri axtem nẽ ri mẽ kot ijakwap ixkuranh kaxyw ri mẽ kãm ixtã amỳnẽ. Anẽ.

⁴ Hãmri nhũm kuri mẽ kuhê xwỳnhja tee ri ã kãm kapêr anhỹrja ã kuma nẽ kãm:

—Kwa kêp patre maati kênã kot ka kêt ri ã kãm akapêr anẽ. Anẽ.

⁵ Hãmri nhũm amnhĩ jaêr pê ja hã kuma nẽ kãm:

—Kwa ixte ja hã omunh kêt jakamã na pa ã ixtỳx kãm ixkapêr anẽ. Ixte kêp patre maati hã omunh ronhỹx pa ã kãm ixkapêr anhỹr kêt nẽ. Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot ja nẽ mẽ pamã kapêr kênã. Mẽ pahte tanhmã mẽ panhõ pahĩ ho pakapêr punuj to nẽ mẽ pamã kapêr. Tã pa ãm ixtỳx ã kãm ixkapêr anẽ. Anẽ.

⁶⁻⁸ Hãmri nẽ hprĩ hã mẽ kot mar o hkrĩ xwỳnhjê pumu. Nhũm mẽ kamã Satusew nhõ xwỳnh kwỳ nẽ Parijew nhõ xwỳnh kwỳ. Satusew mẽ Parijew nhõ xwỳnhjaja na htem axpên kwỳm ri tanhmã mẽ htykjê jarẽnh to. Satusew nhõ xwỳnhjaja na htem mẽ htyk nẽ mẽ hkarõ mẽ ro hã mẽ hapêx o mẽ hapêx ã mẽ hkamnhĩx. Nẽ Tĩrtũm kapêr o mẽ wrỳk xwỳnh kêt ã mẽ harẽnh o pa. No Parijewjaja na hte mẽ kurom mẽ htyk nẽ akupỳm mẽ htĩr ã mẽ hkamnhĩx nẽ Tĩrtũm kapêr o mẽ wrỳk xwỳnh ã mẽ hkamnhĩx. Nhũm Pawre kot ja hã mẽ omunh jakamã tanhmã hamaxpêr to hãmri nẽ mẽ kãm kapêr. Na pre Parijew nhõ xwỳnhjê pyrã nẽ mẽ htyk nẽ akupỳm mẽ htĩr kõt hamaxpêr nẽ Tĩrtũm kapêr o mẽ wrỳk xwỳnh kõt hamaxpêr. Jakamã mẽ omu nẽ kàx pê mẽ kãm kapêr nẽ mẽ kãm:

—Nà ijaxwỳja ixpê Parijew nhõ xwỳnh. Nhũm inhĩpêêxã haxwỳja kêp Parijew nhõ xwỳnh. Jakamã na pa hte mẽ apê Parijew nhõ xwỳnhjê pyrã nẽ mẽ htyk nẽ akupỳm mẽ htĩr kõt ijamaxpêr. Tã ãm ja pix mỳrapê na ka mẽ ixpynẽ nẽ ã inhĩpêx anẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm Parijew mẽ Satusew nhõ xwỳnhjaja kuma nẽ ja hã axpên kãm gryk nẽ. Nẽ hã axpên mã akir. ⁹ Hãmri nẽ ra axpên mã àkjêr rax nẽ. Hãmri nhũm Parijew kwỳ pê Mojes kapêr o mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja kãnhmã

kuhê nê mẽ kãm Pawre hã àprâr kãm hihtỳx nê mẽ kãm:

—Kwa pěr tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã. Mãn ãm hpimtĩr kãm na pre ã ri kaxkwa kamã mẽmoj mar anê. Rỳ apu Tĩrtũm kapěr o wrỳk xwỳnh kãm tanhmã kapěr to nhũm pre Tamas wỳr pry kamã mar o xa rỳ ko. Anê.

¹⁰ Hãmri nhũm Satusew nhõ xwỳnhjaja tee ri Tĩrtũm kapěr o mẽ wrỳk xwỳnh kot kãm kapěr ã harênhja ma nê hã axpẽn mã àkjêr rax nê. Hãmri nhũm pôristi krãhtũmja tee ri mẽ kot axpẽn mã àkjêr ã mẽ omu hãmri nê pôristi mã kãm:

—Kwa mẽ Pawre hwỳr tẽ nê mẽ kệp utà nê ma akupỳm o tẽ nê haxà. Kot ka mẽ ho anhỳr kêt nhũm mẽ tanhmã hamaxpěr to nê gryk xàj axpẽn nhĩhkra kamã hkaxôn pa. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê hwỳr tẽ nê mẽ kệp utà nê akupỳm o tẽ nê ixkre hwỳr ho axà.

Jejus kot Pawre jamaxpěr o hihtỳx ã harênh

Atre 18.9-10

¹¹ Tã nhũm kamàt nhũm Jejus tãm Pawre hwỳr kato nê kãm:

—Pa Pawre? Kwa tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpěr o amnhĩ kamã akahak kêt nê. Kot kaj te ra ate jar Jerujarê kamã mẽ kãm ijarênhta pyrà nê ma krĩ pê Rõm wỳr mō nê krĩ nhõ xwỳnhjê mã ijarê. Anê.

Mẽ kot Pawre hã àmnênh ã mẽ harênh

Sikũn Ximotre 4.18

¹²⁻¹³ Tã nhũm apkati nhũm Ijaew kwỳjaja axpẽn wỳr akuprõ. Mẽmyjaja kệp 40 nê axte hkõt mẽ hkwỳjaja axpẽn wỳr akuprõ. Mẽ kot Pawre pĩr kaxyw hã axpẽn mar kaxyw hã akuprõ nê hã axpẽn mã amỳnê nê axpẽn mã:

—Tõe. Nà kot puj mẽ hpĩr kaxyw amnhĩ jagri htỳx o paxàpkur kêt rãhã kupĩ nê rĩ kormã apku nê ixkõ. Nà kot puj mẽ ho anê. Ra Tĩrtũm noo mã mẽ pahte ja hã amnhĩ jarênh kênã. Anê.

¹⁴ Hãmri nê mẽ ma mẽ õ patre krãhtũmjê mẽ mẽ àptàr tũmrejê hwỳr mra nê mẽ kãm hã amnhĩ jarê nê mẽ kãm:

—Ot pa mẽ amã amnhĩ jarênh mã mra. Nà kot paj mẽ tã Pawre pĩ. Kot paj mẽ kormã hpĩr kêt ri ixàpkur kêt rãhã kupĩ. Ra mẽ ixte Tĩrtũm noo mã ja hã amnhĩ jarênh xà hkõt. ¹⁵ Jakamã e mẽ inhma. Kêr ka mẽ axêx rom pôristi krãhtũm mã anê kê apkati kê man mẽ awỳr Pawre ho tẽ. Te mẽ ate aprĩ hã hkukjêr kaxyw pyrak o kãm axêx. Koja mẽ kormã mẽ awỳr ho hpõx kêt ri pa mẽ unên kupĩ. Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm Pawre tãmnhwỳ mẽ kot ã hã amnhĩ jarênh anhỳrja ma hãmri nê ma pôristi xàpênh xà hã ixkrej wỳr Pawre hwỳr hprõt nê kãm mẽ harê. ¹⁷ Hãmri nhũm kuma nê amnhĩ wỳr pôristi krãhtũm nhỹ hã mẽ hamãr xwỳnh ã karõ nê kãm:

—Kwa ma mẽ akrähtüm wÿr ixtämnhwÿta o tẽ kê kãm mẽmoj jarẽ nà? Anẽ.

¹⁸ Hãmri nhũm kuma nẽ ma hwÿr o tẽ nẽ kãm:

—E Pawre na inhmã anẽ pa awÿr htämnhwÿ ho tẽ. Kot tanhmã amã ujarẽnh to kaxyw. Anẽ.

¹⁹ Hãmri nhũm omu nẽ hpa hã kupy nẽ o tẽ nẽ ahte mẽ hkàx ã o xa nẽ kãm:

—E mãmri inhmã mẽmoj jarẽ pa ama. Mẽmo na ka te inhmã harẽnh kaxyw? Anẽ.

²⁰⁻²¹ Hãmri nhũm kãm:

—Nà Ijaew xàptàr tùmrejaja na mẽ kot inhÿgêt Pawre pÿr kaxyw hã amnhÿ jarẽ pa amã harẽnh o tẽ. Koja xep mẽ hã awÿ. Xep apkati nhũm ate ma mẽ hwÿr mẽ hkukjêr xà hã ixkre hwÿr ho amõr nhũm mẽ kot hprÿ hã kot amnhÿ nhÿpêx ã hkukjêr kaxyw. Nom koja mẽ ãm amã amnhÿ to hêx. Koja xep mẽ kêp 40 nẽ pry kamã kutêp amũxu nẽ kuhê. Na mẽ ra hã axpên mar pa nẽ axpên mã: “Kot puj mẽ paxàpkur kêt rãhã Pawre pÿ nẽ rÿ kormã apku nẽ ixkõ.” Anhÿr o amnhÿ jarẽ pa mẽ kuma. Jakamã na mẽ kormã ate mẽ hwÿr mẽnh kaxyw akãm ama. Kwa mẽ hwÿr ho amõr kêt nẽ. Anẽ.

²² Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Tõe. Nà na pa ra ama. Mãmri ma akupÿm tẽ. Nom kêr ka inhmar kumrêx. Kêr ka nhãm mẽhõ mã ja jarẽnh kêt kumrêx. ãm kwarÿ ho kwarÿ. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ kato nẽ ma akupÿm tẽ.

Mẽ kot Ijaew pymaj nhÿhÿm Pawre mẽnh ã mẽ harẽnh

²³⁻²⁴ Tã nhũm pôristi krähtümja amnhÿ wÿr ÿ hã pôristi jamãr o mẽ pa xwÿnh wa ho hamêxkrut nẽ wa hã karõ nẽ wa kãm:

—E wa inhma. Koja kôt ã kamàt ka wa ma krÿ pê Sejarej wÿr Pawre ho mõ kê hkà hkÿnh pê pahihti Peris wÿr pøj.

Nẽ amnhÿ kôt pôristi ho 200 nẽ o mõ.

Nẽ kê mẽ kêp 70 nẽ kawar ã hkrÿ nẽ mẽ akôt mõ.

Nẽ kê mẽ kêp 200 nẽ wapo jamÿ nẽ mẽ akôt o mõ.

Kê mẽ ã ohtô rax anẽ.

Nẽ Pawre kot kawar ã ÿr nẽ mõr kaxyw ka mẽ kãm hõ ho mõ.

E kêr ka mẽ ã axohtô nẽ hkôt amõr anẽ kê hkà hkÿnh pê pahihti Peris wÿr pøj. Anẽ.

²⁵ Hãmri nẽ pahihti Peris mã kagà nhÿpêx nẽ kamã kãm Pawre jarẽ nẽ kãm:

²⁶ Pa pahihti Peris? Xà amex? Ixpê Kraw Risas na pa awÿr kagà mẽ.

²⁷ E ot pa awÿr Ijaew pê Pawre mẽ. Na pre hkwyÿja kot hpÿr kaxyw unênh tã pa mãänên kêp Rõm nhõ xwÿnh ã harẽnh ma hãmri nẽ hwÿr inhõ pôristi rẽ nhũm mẽ hwÿr hprõt nẽ mẽ kêp utà. ²⁸ Hãmri nẽ Ijaew xàptàr tùmrejê hwÿr o tẽ. Mẽ kot inhmã tanhmã kot amnhÿ tomnuj to hã harẽnh kaxyw. ²⁹ Tanhmã kot amnhÿ tomnuj to nhũm mẽ kot haxàr rÿ hpÿr ronhÿx ja mex nẽ. No

xep ãm kot mẽ higêtjê kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx kêt pix myrapê na mẽ kamã gryk.

³⁰ Tã pa mẽ kot hpĩr kaxyw hã mẽ harênh ma nê mẽ umaj awȳr kumê. Hãmri nê kamã mẽ gryk xwýnhjê mã ajarê. Jakamã koja mẽ mẽmo arĩgro hã awȳr pøj nê tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã amã harê ka kam ja hã mẽ ama nê tanhmã ho.

Tã ãm ja pix na pa amã harê. Ixpê Kraw Risas na pa awȳr kagàja mẽ. Tã mãn ka arĩ ixte amã harênhja ma. Anê.

³¹ Tã nhũm kamàt nhũm mẽ hkrãhtũm kot mẽ kãm karõ xà hkôt nhũm pòristijaja ma Pawre o mō. Hãmri nê krĩ pê ãxipat wýr pøj nê kamã amnhĩm hikra.

³² Nhũm apkati nhũm mẽ kot mẽ hkôt pykap mōr xwýnhjaja mẽ õ pahi kot mẽ kãm hã karõ xà hkôt awjanã nê ma akupým mō nhũm kawar ã mẽ mōr xwýnh pixjaja ma Pawre ho mō.

³³ Hãmri nê mō nê Sejarej wýr pøj nê pahikti Peris nhĩhkram Pawre jaxà nê kãm kagàja gō nê awjanã nê ma akupým hapêx. ³⁴ Hãmri nhũm Perisa kagàja py nê omu. Nê omunh pa nê Pawre mã kãm:

—E inh mã amnhĩ jarê. Tanhmã na anhõ pyka hixi te? Anê.

Nhũm kãm:

—Kêp Siris. Anê.

³⁵ Nhũm kãm:

—Tõe. Kê mẽ kot ato kapêr xwýnhjaja pøj pa kormã ixprĩ

hã mẽ kot tanhmã ajarênh to ma mãn. Anê.

Hãmri nê õ pòristi mã anê nhũm mẽ ma Pawre o tẽ. Ma pahi Erox htyk xwýnh nhõrkwý hwýr o tẽ nê kamã haxà nhũm hkrĩ ho hkrĩ.

24

Ijaew kot tanhmã Pawre ho kapêr punuj to hã mẽ harênh

Rukre 21.12-13; Atre 25.7

¹ Tã nhũm arĩgro kêp 5 nê hapêx nhũm Ijaew kwýjaja Sejarej wýr pøj. Mẽ õ pa-tre maati ãnãñsti nê Tetur nê kaxyw mẽ aptàr tũmrejaja nhũm mẽ ma hwýr mō nê pøj. Tetur kêp axiwôkat ã mẽ yr pê kapêr xwýnh jakamã nhũm mẽ kot tanhmã Pawre o kapêr punuj to kaxyw pahi Peris wýr amnhĩ kôt o mō. ² Hãmri nhũm mẽ amnhĩ wýr Pawre hã karõ nhũm pòristi haprô nê mẽ hwýr o tẽn ho axà. Hãmri nhũm Teturja pahikti Peris mã Pawre kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã harê nê kãm:

—E pahikti inhma. Nà na ka hte tãm mẽ inhĩpêx nê mẽ ixto mex o apa. Jakamã nhũm hte nhãm pika hkwý nhõ xwýnhjaja mẽ ixkurê kaxàr kaxyw mẽ ixwýr hprôt kêt nê. Pa htem ixpiitã akukwak ri ijamakêtkati nê ixãmnhĩx inh mex nê ixpa. ³ Nê mẽ ixkĩnh rãhã ho ixpa. Hêxta waa nê. Mẽ ixpiitã inh mã akĩnh. ⁴ E kot paj amã awjarê ka inhma. Kot paj ixujarênh o hakotre ka inhma nê tokyx ma akupým tẽ. ⁵ Nà Pawre na hte amnhĩ tomnuj pix o

pa. Kêp Jejus pê Najare nhõ xwÿnhnta kôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwÿnhjê nhõ pahi na. Jakamã na hte pyka piitã hkôt mẽ ixpê Ijaew tanhmã axpên kaxyw mẽ ixkryx to ho pa. ⁶ Jãã na pre Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwÿr amnhĩ kôt mẽ kêp Ijaew kêt xwÿnh kwÿjê ho agjê nê mẽ ixpê ixkreja omnu kaxyw mã tã pa mẽ omu nê unê. ⁷ Tã nhũm pôristi krãhtũm Risasja mẽ ixpê utã ⁸ nê awÿr mẽ ixte tanhmã amã harênh to xwÿnhjê rê. Tã ot pa mẽ ixkrĩ. Nê ota Pawre nhÿ. Kam kot amnhĩ nhĩpêx ã hkukja kê tanhmã amã amnhĩ jarênh to ka ama nê ixte amã harênh xà hkôt tanhmã mar to. Anê.

⁹ Hãmri nhũm Ijaew hkwy haxwÿja kãm:

—Nà ãm hãmri na ã amã harênh anê pahihiti. Anê.

Pawre kot pahihiti mã amnhĩ jarênh

Rukre 21.14-19

¹⁰ Hãmri nhũm pahihiti Peris Pawre mã anê nhũm kot kãm amnhĩ tã àprãr kaxyw kãnhmã xa nê kãm:

—Nà na ka ra inhõ pyka kamã mẽ ixto amnhĩptãr mex o atã amgrã xohtô nê pahihiti. Jakamã na pa pre ate ixkapêr mar kaxyw ã ajarênh ma nê ixkĩnh nê.

¹¹ —E kot paj amã amnhĩ jarê ka inhma. Ham na pa pre Jerujarê hwÿr mō nê pōj. Na pa hwÿr ixpōx ã ixtã arĩgro pê 12 pix. Kam nê ixtã ixkwÿjê kukja nê mẽ ama. Ixte Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kamã Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh kaxyw

na pa pre hwÿr mō. ¹² No na pa pre nhÿri axpên kaxyw tanhmã ri mẽ hkryx to hkêt nê. Nê mẽ ixte Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kamã rÿ kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre kamã rÿ nhÿri pry kamã tanhmã axpên kaxyw ri mẽ hkryx to hkêt nê. ãm amrakati ho amrakati. ¹³ Mẽ kot ã ri ijarênh anhÿrja amrakati kumrêx. Mẽhõ kot ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã ixpumunh kêt tã na htem amnhĩ krã hkôt amã ijarênh o hêx. ¹⁴ Na htem mẽ ixte Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx xwÿnhjaja mẽ ixte amnhĩ nhĩpêx mex kêt ã mẽ ijarê nom kot anhÿr kêt. ãm mẽ inhĩgêjtê nhõ Tĩrtũm kapêr nywja kôt na pa hte amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixpa rãhã nê. Nhũm ixkwÿjaja htÿx axtem kapêr õ hkôt ixte amnhĩ nhĩpêx o ixpa hã ixkamnhĩx no ãm kapêr õ hkêt. Ijaxwÿja na pa hte mẽ urãk nê finat Mojes kapêr ã kagã mar o ixpa. Nê Tĩrtũm nhÿ hã mẽ kapêr o mẽ pa xwÿnh kot kapêr ã kagãja pa hte mẽ urãk nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixpa. ¹⁵ Nê mẽ urãk nê Tĩrtũm kot nhÿrmã akupÿm mẽ ho htĩr kôt pa hte ijaxwÿja ijamaxpêr tÿx nê. Mẽ htyk xwÿnh piitãã. Mẽ kot amnhĩ to mex xwÿnhjê mẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjê mẽ mẽ ho hpimràatã akupÿm mẽ ho htĩrja kôt pa hte mẽ urãk nê ijamaxpêr tÿx o ri ixpa. ¹⁶ Jakamã na pa hte tãm amnhĩ nhĩpêx rãhã nê. Tĩrtũm noo mã nê mẽ piitã mẽ noo mã tãm ri amnhĩ nhĩpêx

mex rãhã nẽ.

¹⁷ —Tã na pa pre pyka hkwỳ hkõt ri ixpa hã ixtã amgrã xohtõ nẽ. Hãmri nẽ ma akupỹm Jerujarẽ hwýr ixkwýjê hwýr mõ. Amarĩ ixte mẽ kãm kãxpore hkwỳ nhõr kaxyw pa akupỹm mẽ hwýr mõ. Nẽ mãânẽn Tirtũm mã mẽmoj nhõr kaxyw. ¹⁸ Hãmri nẽ mẽ ixte amnhĩ nhĩpêx xà hkõt pa mẽ amnhĩ to mex pa nẽ ma tẽn Tirtũm mã amnhĩ jarẽnh xà hã ixkre hwýr axà nhũm mẽ kamã ixpumu. Nom na pa pre ri ixkreja kamã tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt nẽ. Rý tanhmã ixkapêr punuj to hkêt nẽ. Na pa prem ãm inhgrêre nẽ akryk ixkuhê nhũm mẽ ixpumu. ¹⁹ Pika pê As rũm Ijaew kwýjaja na prem ixkre kamã ixpumu. Nar mẽ tãmjaja mãn awýr mra nẽ tanhmã amã ijarẽnh to.

²⁰ —Nẽ jar mẽ kot ixto kapêr xwýnhjaja. Na pa pre mẽ àptàr tũmrejê mã amnhĩ jarẽnh pa nhũm mẽ inhma nẽ tanhmã inhmã nẽ hkêt nẽ. Kam nẽ ja hã mẽ hkukja nẽ mẽ ama. ²¹ Rý ko. Koja apu mẽ amã ãm ja pix ã ijarẽnh japêr. Na pa pre mẽ kãm ixkapêr nẽ mẽ kãm: “Na pa hte mẽ htyk nẽ akupỹm mẽ htĩr kõt ija-maxpêr tỳx nẽ. Tã ja pix mýrapê na ka prem ixpynê nẽ ã inhĩpêx anẽ.” Anhýr o mẽ kãm ixujarẽnh jakamã nhũm apu mẽ hkwỳjaja kêp ja omnuj nẽ. Jakamã koja apu mẽ amã ja hã ijarẽnh japêr. Nom ja pix jarẽ. Anẽ.

À na pre Pawreja pahi

Peris mã amnhĩ jarẽnh anẽ.

Peris mẽ hprõ wa kot Pawre mar ã wa harẽnh

²² Tã nhũm pahihti Peris kot mẽ kot Jesus kõt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ omunh mex jakamã hãmri Pawre mar pa nẽ ho kapêr xwýnhjê mã kãm: —Nà hãmri. Na pa ra mẽ ama. E mẽ mamrĩ ma mra. Kê pôristi krãhtũm Risasja mõ nẽ pøj pa wa ixprĩ hã mẽ ate tanhmã harẽnh toja ma nẽ rĩ kormã tanhmã Pawre jarẽnh to. Anẽ.

²³ Hãmri nẽ hpãnhã pôristi pytàr xwýnh mã Pawre jarẽ nẽ kãm:

—E mẽ ma akupỹm ixkre hwýr o tẽ nẽ kamã hamãr o apa. No ãm kwãr mãmrĩ àmnhĩx ri ixkre kamã tanhmã amnhĩ to ho ri pa. Nẽ kê hkrãmnhwýjaja mãmrĩ hwýr mẽmoj to mra kê kuku. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kumã nẽ ma o tẽ nẽ akupỹm ixkre hwýr ho axà nhũm kamã pa ho pa.

²⁴ Tã ra hã apkati grêre nhũm Peris mẽ hprõ wa ma Pawre hwýr tẽ. Prõ haxwýja kêp Ijaew. Hixi pê na pre Turujire. Jakamã nhũm wa ma Pawre nhõrkwý hwýr wa tẽ. Nhũm Peris Pawre hã karõ nhũm kato nẽ wa hwýr tẽ nẽ wa kãm awjarê. Tanhmã wa kot amnhĩ to nẽ amnhĩ kaxyw Jesus Kris kõt hamaxpêr nẽ hkõt amnhĩ xãm prãm xàj hprĩ hã wa kãm harê. ²⁵ Nẽ wa kãm:

—Nà na htem Jesus Kris kõt amnhĩ nhĩpêx nẽ tãm ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Kãm

tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm tã ho anhÿr kêt nê. Nê arĩ Jejus kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Koja Tirtũm nhÿrmã mẽ pahpiitã mẽ pahte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho papa hã mẽ pahpumunh xà hkôt tanhmã mẽ pajarênh to. Mẽ pahte tãm amnhĩ nhĩpêx xwÿnh ã mẽ pajarê rÿ mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwÿnh ã mẽ pajarê. Anê.

Nhũm pre ã Pawre Peris mẽ Turujire wa kãm kapêr anê. Hãmri nhũm Peris tee ri ujarênhja ma nê kãm ma nê. Kot amnhĩ tomnuj o pa xwÿnh ã amnhĩ pumu nê ã kãm kapêr anhÿrja mar puma nê. Hãmri nê Pawre mã kãm:

—E hãmri. Nà na pa wa ra ama. Mamrĩ ma akupÿm tèn axà. Kot paj mẽmo arĩgro hã mẽmoj to anhÿr kêt nê axte amnhĩ wÿr atã karõ ka axte tanhmã wa inhmã axujarênh to. Anê.

²⁶ Nê htÿx hamaxpêr o:

—Nà kot paj mẽmo arĩgro hã axte amnhĩ wÿr hã karõ kê ixwÿr tẽ nê ixte kator prãm xàj inhmã amnhĩrer japêr. Anê.

Hãmri nê xatã amnhĩ wÿr hã karõ htã no nhũm aa kot kator kaxyw tanhmã kãm nê hkêt nê.

²⁷ Tã nhũm amgrà axkrut nê hapêx nhũm Pos Pesti pahi Peristi hpãnhã kêp mẽ õ pahi nê mẽ ho amnhĩptã. Jakamã nhũm Peris akupÿm õ krĩ hwÿr nojarêt nê Pawre mã ïhkra karo hkêt rãhã ma mõ. Na pre hamaxpêr o:

—Nà kot paj Pawre kator nhũm Ijaew ja hã ijarênh ma nê ixkamã gryk nê. Nà kwãr mẽ hagiênh xà hã ixkre kamã hkrĩ ho hkrĩ. Kot paj kator kêt nê. Anê.

Hãmri nê kãm ïhkra karo hkêt rãhã ma akupÿm õ krĩ hwÿr mõ. Jakamã nhũm Pawre arĩ ixkre kamã kêp prês nê hkrĩ ho hkrĩ.

25

Pawre Rõm wÿr hkrã ã harênh

¹ Tã nhũm pahi nyw Pos Pesti krĩ pè Sejarej wÿr mõn pøj. Hãmri nê kamã ri pa hã apkati axkrunêpxi pix nê ma Jerujarê hwÿr mõ. ² Hãmri nê hwÿr pøj nhũm Ijaew kwÿjaja omu nê hwÿr mra nê kãm Pawre ho kapêr nê hã hwÿr kurê kumrêx. Mẽõ patre krãhtũmjê mẽ Ijaew xãptàr tũmrejaja nhũm mẽ hwÿr mra nê kãm:

³ —Pa pahihti? E ot pa mẽ awÿr mra. Kwa xà kot ka Pawre hã karõ kê man awÿr mõ ka jar kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã hkukja nê ama? Anê.

No ãm hêx rom ã hã kãm kapêr anê. Kot hã karõ nhũm mẽ kot pry hã hpĩr kaxyw nhũm mẽ hêx rom ã kãm kapêr anê. ⁴ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tk. Kwa ra Sejarej kamã kêp prês nê hkrĩ kênã kot pa kêt amnhĩ wÿr hã karõ. Kot pa tokyx ma akupÿm hwÿr mõ. ⁵ Jakamã kêr ka mẽ axãptàr tũmjaja ma ixkôt mra. Hãmri nê Sejarej kamã inhmã tanhmã kot amnhĩ tomnuj to

hã harēnh to pa mẽ ama nẽ rĩ kormã tanhmã harēnh to. Anẽ.

⁶ Hãmri nẽ mẽ kamã pa hã apkati grēre nẽ ma akupỹm Sejarej wýr mō. Hãmri nẽ hwýr pōj nhũm apkati nhũm mẽ hkukjēr xà hã ixkre hwýr tẽ nẽ mẽ kot mẽ mar xà hã mẽ hkrĩ xà kamã nhỹ nẽ amnhĩ wýr Pawre hã karō. ⁷ Nhũm mẽ hwýr o tẽ nẽ ýr nhũm hkwy kot Jerujarē rũm mẽ mōr xwýnhjaja kãm hipōk nẽ pahi Pos Pesti mã tanhmã ho kapēr to nẽ ho kapēr punuj týt nẽ. Kot tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa hã ho kapēr o kuhê. Nom mẽ kot ã kot amnhĩ nhĩpêx anhýr ã omunh kêt tã ãm amnhĩ hkrã hkôt ri tanhmã ho hêx to. ⁸ Jakamã nhũm Pawre tee ri amnhĩ tã mẽ kot ho hêxja ma nẽ kãnhmã xa nẽ Pos Pesti mã amnhĩ tã aprã nẽ mẽ kãm:

—Nà aa ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt. Na pa finat Mojes kot Tirtũm nhỹ hã kapēr nhĩrōp ixãm nẽ hkwy ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkêt nẽ. Nẽ mẽ ixte Tirtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkre kamã ri tanhmã ixtýt ri amnhĩ nhĩpêx to hkêt. Nẽ pahihiti Sesti kapērja pa pre hirōp ixãm nẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt nẽ. Aa ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt kumrêx. Anẽ.

⁹ Hãmri nhũm Pos Pesti kuma nẽ tanhmã hkukamã hamaxpēr to nẽ hamaxpēr o:

—Kwa nhỹ krĩ kamã kot pa we Pawre kot inhmã tanhmã amnhĩ jarēnh toja ma nhũm Ijaew ja hã kãm ixkĩnh japēr? Nà mẽō krĩ pẽ Jerujarē hwýr

kot paj akupỹm mẽ hwýr o mō nẽ kamã mãn hkukja nẽ kuma. Nà ja na mex. Nà kot paj anẽ. Anẽ.

Hãmri nẽ Pawre mã kãm:
—E xà kot puj ma akupỹm Jerujarē hwýr mō pa kamã axte mẽ kot ajarēnh ma nẽ tanhmã ajarēnh to nà? Anẽ.

¹⁰ Hãmri nhũm kãm:
—Nà jar ixte pahihiti Sesti nhỹ hã mẽ kot mẽ hkukjēr xà hã ixkre kamã inhýr nẽ amnhĩ jarēnh kênã. Jar na htem mẽ hkukja nẽ tanhmã ri mẽ mar to. Na pa pre tanhmã ixkwýjê ho hkêt nẽ. Mẽmo kaxyw kot pa akupỹm mẽ hwýr mō nẽ axte mẽ kãm amnhĩ jarê? ¹¹ Kop apu pa tanhmã ixte amnhĩ tomnuj to ronhýt mẽ mãmrĩ ja hã ixpĩ pa mẽ kęp tanhmã ri amnhĩ to hkêt nẽ. Nom mẽ kot ixto hêx pix o ã ijarēnh anhýr kênã. Jakamã mẽmo mýrapê kot kaj mẽ ìhkram ijaxã? E Rõm kãm pahi maati Sesti hwýr mãn inhmẽ pa kumã mãn amnhĩ jarê. Anẽ.

Pahi Sesti kęp pyka piitã hkôt mẽ ho amnhĩptar xwýnh maati jakamã nhũm Pawre kot mar kaxyw hwýr hkrã. ¹² Hãmri nhũm Pos Pesti kuma nẽ ma tẽ nẽ hã õ kōwenatōjê ma. Hãmri nẽ hã axpẽn mar pa nẽ akupỹm hwýr tẽ nẽ kãm:

—Tõe. Nà kot paj pahi maati Sesti wýr amẽ. Ra hwýr akra kênã. Anẽ.

Pos Pesti kot Akrip mã Pawre jarēnh

¹³ Tã nhũm apkati grēre nẽ hapêx nhũm pahi hō pẽ

Akripja ma Pos Pesti hwÿr mō. Tōx Perênīs mẽ wa mō. ¹⁴ Hāmri nē wa hwÿr pōj nē kuri wa pa hā apkati grēre nhūm Pos Pesti wa kām Pawre jarē nē wa kām:

—E pa war amā mēhō jarē. Na pre pahi Perisja mẽ hagjēnh xà kamā mēhō jaxà nē kormā kator kêt ri nhūm mẽ àpēnh nē kator pa hpānhā àpēnh o amnhĩptā. ¹⁵ Tā ra ma Jerujarē hwÿr mō nhūm Ijaew nhō patre krāhtūmjē mẽ mẽ àptār tūmrejaja inhmā ho kapēr punuj rax nē. Nē ixte mẽ kām hpīr kaxyw inhmā hā àmnēnh kām hihtÿx nē. ¹⁶ Nom pa mẽ kēp ja kaga nē mẽ kām: “Nà mẽ ixpē Rōm nhō xwÿnhjaja na pa htem ā mẽ hipēx anhÿr kêt nē. Na pa htem mẽ kot ho kapēr xwÿnh noo mā tanhmā hkukjēr to nhūm tanhmā amnhĩ tā àprār to pa htem kuma nē rī kormā tanhmā mẽ ho. No na pa htem kormā mẽ kot tanhmā amnhĩ jarēnh to hkêt ri tanhmā mẽ ho hkêt nē.” Anē.

¹⁷ —Jakamā nhūm prem kaxyw Sejarej wÿr pōj nhūm apkati pa hā mẽ hkukjēr kurē kumrēx. Nē mẽ kot mẽ hkukjēr xà hā mẽ hkrī xà kamā nhÿ nē ixte hkukjēr kaxyw amnhĩ wÿr Pawre hā karō. ¹⁸ Na pa pre ijamxpēr o: “Mān pre tanhmā amnhĩ tomnuj tÿx to hā na mẽ inhmā harēnh kaxyw.” ¹⁹ Anhÿr ā hkamnhix tā te kot amnhĩ to mex xwÿnh pyrāk. Ām kot mẽ hkôt amnhĩ nhĩpēx kêt pix ā nhūm mẽ

inhmā harē. Nē kaxyw mēhō htyk xwÿnh jarē. Mē kot kām “Jejus” anhÿr xwÿnhja na xep hte mẽ kām akupÿm htīr ā harēnh o pa. Ām ja pix na prem inhmā harē. ²⁰ Pa tee ri ixte nhÿri ixprī hā tanhmā mẽ kot harēnh to hā mẽ mar kaxyw hkukamā ijamxpēr. Hāmri nē hā Pawre kukja nē kām: “Xà kot puj ma akupÿm Jerujarē hwÿr mō pa axte akwÿ kot tanhmā ajarēnh to ma nē rī kormā tanhmā ajarēnh to nà?” ²¹ Anhÿr tā no nhūm akupÿm Jerujarē hwÿr mōr kaga kumrēx nē amnhīm Rōm kām pahi maati Sesti jarē. Ixte ma hwÿr mēnh nhūm kot kām amnhĩ jarēnh nhūm kot mar nē tām tanhmā harēnh to kaxyw. Jakamā pa kormā ixte hwÿr mēnh kaxyw amnhĩ xa hā akupÿm mẽ hagjēnh xà kamā haxà nhūm arī hkrī ho hkrī. Anē.

²² Hāmri nhūm Akrip kuma nē kām:

—Xôwehe? Kwa na pa inhmā tanhmā kapēr to mar prām nē. Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Tōe. Nà kê apkati pa hā karō ka tanhmā kapēr mar to. Anē.

²³ Jakamā nhūm apkati nhūm Akrip mẽ htōx Perênīs wa pahi hā mẽ ê mex jagjē nē ma mẽ hkukjēr xà hā ixkre hwÿr wa tē. Pōristi krāhtūm kwÿjē mẽ Sejarej kamā mẽ kot amnhĩ to rūnh xwÿnh kwÿjē mẽ nhūm mẽ hwÿr akuprō. Nhūm mẽ piitā Akrip mẽ htōx wa kēp pahi hā wa ê mex ā wa omu nē wa kamā no pyma nē. Hāmri nhūm Pos

Pesti Pawre hã karõ nhũm mẽ haprõ nẽ ma mẽ hwÿr o tẽ. ²⁴ Hãmri nhũm Pos Pesti omu nẽ Akrip mẽ htõx mẽ mẽ kot mar o hkrĩ xwÿnhjẽ mã kãm:

—E pahшти Akrip mẽ mẽ apikuprõnh xwÿnhjaja. Ota Pawre xa. Jerujarẽ kamã nẽ jar Sejarej kamã na pre hkwyjaja inhmã ho kapẽr rax nẽ. Hãmri nẽ ixte hpĩr kaxyw inhmã hã àmnẽnh kãm hihtÿx nẽ. ²⁵ Nom mẽmoj mÿrapê kot pa kêt kupĩ? Tã nhũm amnhĩm pahi maati Sesti jarẽ pa ma hwÿr mẽnh kaxyw. ²⁶⁻²⁷ Nom na htem amarĩ pahi maati Sesti hwÿr mẽ rẽnh kêt nẽ. Na htem kãm mẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã kagà nẽ hwÿr kagà mẽ ro hã mẽ kurẽ. No jahti kot tanhmã amnhĩ tomnuj toja na ixte omunh kêt. Te inhmã tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hkêt pyræk. Jakamã na pa mẽ awÿr o tẽ. Mẽ ate kapẽr mar nẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã inhmã harẽnh nhũm ixte hã kagà nẽ pahi Sesti hwÿr mẽnh kaxyw. Jakamã e mẽ kam nẽ hkukja nẽ ama nẽ tanhmã mar to. Anẽ.

26

Pawre kot pahшти Akrip mã amnhĩ jarẽnh

Atre 8.3, 9.1-19, 22.1-21

¹ Hãmri nhũm Akrip Pos Pesti kot tanhmã Pawre jarẽnh toja ma nẽ Pawre mã kãm:

—E mãmrĩ mẽ inhmã amnhĩ jarẽ pa mẽ ama. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ kãm amnhĩ jarẽnh kaxyw kãnhmã kãm ìhkra pẽ nẽ kãm:

²⁻³ —Hêxta waa nẽ. Nà na pa amã amnhĩ jarẽnh kaxyw nẽ ixkĩnh nẽ pahi Akrip. Ra ate mẽ ixpê Ijaew kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ ixpumunh mex. Nẽ mẽ ixte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ ixte axpẽn kukjêrta ate hã mẽ ixpumunh mex. Jakamã na pa amã amnhĩ jarẽnh kaxyw nẽ ixkĩnh nẽ. E tokyx anojarêt kêt nẽ inhma. Pa amã ixujarẽnh jatur xãm kumẽ ka aprĩ hã inhma. ⁴ Nã ixkwÿjaja ra mẽ kot ixte amnhĩ nhĩpêx ã ixpumunh mex. Ixprĩre rũm ixpapxà kamã nẽ mããnẽn Jerujarẽ kamã ixte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpaja mẽ kot hã ixpumunh mex. ⁵ Ixpê mẽ hkwy pẽ Parijew nhõ xwÿnh kwÿjẽ hã mẽ kot ixpumunh. Kojã mẽ apu ja hã amã ijarẽnh japêr rÿ ko. Mẽ ixpê Parijew nhõ xwÿnhjaja na pa htem amnepêm finat Mojes kot Tirtũm nhÿ hã mẽ inhĩgêtjẽ mã mẽmoj tã karõ xà hkõt amnhĩ nhĩpêx mex o ixkwÿjẽ jakre.

⁶ —Amnepêm na pre Tirtũm mẽ inhĩgêtjẽ mã tanhmã amnhĩ jarẽnh to. Kot nhÿrmã mẽ piitã akupÿm mẽ ho htĩr ã amnhĩ jarẽ. Tã ixte ja kõt ijamaxpêr pix mÿrapê na prem kot hã amã ixto kapẽr kaxyw awÿr ixto mõ. ⁷ Mẽ ixpê Ijaew nhĩgêt piitã na prem Tirtũm kapẽr kõt hamaxpêr o ri pa. Kot nhÿrmã akupÿm mẽ ho htĩr ã amnhĩ jarẽnh kõt hamaxpêr tÿx o pa. Amnepêm finat Jako mẽ hkra pẽ 12jaja na prem hkõt hamaxpêr. Nẽ ixpê

mě hkanrēhā mẽ htàmnhwỳ na pa hte ijaxwỳja ja kôt ijamaxpēr tỳx rāhā ho ri ixpa. Tā ām mẽmoj pixi mỳrapê na ixkwỳjaja ā amā ixto kapēr punuj anē. ⁸ Mě kot ixpyrà nē ja kôt hamaxpēr ā amnhĩ jarēnh tā nhũm pre Tĩrtũm akupỹm Kra Jejus o htĩr nom nhũm mẽ ixkĩnhā ja kôt hamaxpēr kêt. Nom Tĩrtũm kêp akupỹm mẽ pahto pahĩr xwỳnh kēnā.

⁹ —Amnepê m kormā Jejus kôt ijamaxpēr kêt ri na pa pre ijaxwỳja mẽ urāk nē akupỹm htĩr kôt ijamaxpēr kêt nē. Nē ixtỳx ijamaxpēr o: “Kot paj Jejus pē Najare nhõ xwỳnh kôt mẽ kot amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê nhĩpêx kati ho ixpa nhũm Tĩrtũm ja hā ixpumu nhũm ja kām mex nē.”

¹⁰ —Anhỹr jakamā pa pre hte tanhmā mẽ homnuj tỳx to ho ri ixpa. Jao Jerujarē kamā mẽ inhõ patre krāhtũmjê nhỹ hā mẽ unē nē mẽ hagjênh xà kamā mẽ hagjênh o ixpa nhũm mẽ kot mẽ himex kaxyw mẽ hā inhmā amnhĩ jarē nhũm ja inhmā mex nē. Pa mẽ harēnh ma nē ixkĩnh nē. ¹¹ Pa pre hte xatā tanhmā mẽ hipêx to nē mẽ kot Jejus kaga hprām xàj mẽ hipêx kati rũnh nē. Tĩrtũm kapēr o mẽ ahkre xà hā ixkre piitā kamā pa pre hte ā mẽ hipêx anē. Nē mẽ kamā inhgryk tỳx jakamā ma krĩ hkwyỳ hkôt mẽ hapêr o ri ixpa. Ā na pa pre mẽ hipêx anhỹr o ri ixpa.

¹² —Tā axte ixte mẽ hkwyỳjê pynênh nē mẽ hagjênh kaxyw

ma Tamas wỳr mō. Mě inhõ patre krāhtũmjê nhỹ hā ma mẽ hwỳr mō. ¹³ Hāmri nhũm ra kaxkwa nhĩpòk ri myt nhỹ pa kormā pry hā inhmõr ri kaxkwa rũm mẽmo nhĩrāja pumu. Nhũm hirā htỳx o myt jakre nē ixtā ajêt pa ixkôt ri mẽ pa xwỳnhjê mẽ hipòk ri ixkuhê. ¹⁴ Hāmri nē mẽ inhmā ma xàj pykap ixròròk pa nhũm kaxkwa rũm mēhøj inhmā kapēr. Mě ixpê Ijaew kapēr o kapēr nē inhmā: “Pa Sawti? Hêxta waa nē. Kwa mon ka hte axtem nē ixtomnuj tỳx o ri apa? Nom na ka tee ri ā amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaprỳ.” Anē. ¹⁵ Hāmri pa tee ri kuma nē kām: “Kwa mẽ atō na ka ā inhmā akapēr anē?” Anē.

—Hāmri nhũm inhmā: “Ixpê Jejus na pa amā ixkapēr. Pa na ka hte ixpê ixkôt mẽ kot amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê homnuj tỳx o apa ho te pa ixtomnuj tỳx pyrāk. ¹⁶ E kànhmā xa. Ate inhmā tanhmā amnhĩ nhĩpêx to ho apa kaxyw na pa amā amnhĩ to amnhĩrit. Jarāhā ate ixpumunh xà hkôt ate mẽ kām ma ijarēnh nē mẽ kām ixkapēr jarēnh o mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt apa kaxyw na pa amnhĩ kaxyw ata. Kot paj nhỹrmā axte awỳr ixkato nē tanhmā amā ixkapēr to ka inhma nē ma mẽ kām ixkapēr jarēnh o ri mẽ hkôt apa. Ja kaxyw na pa amnhĩm ata.” Anhỹr o inhmā kapēr. ¹⁷ Hāmri nē inhmā: “E kot paj Ijaew mẽ Ijaew kêt xwỳnhjê hwỳr amē nē anē mẽ omunh mex nē nhũm

mēhō apīr kēt nē. ¹⁸ Kēr ka ma mē hkōt mē kām ixkapēr jarēnh o ri apa kē mēhprī hā kuma. Mē kot amnhī tomnuj kaga nē amnhī kaxyw ixkōt hamaxpēr nē ixkōt amnhī xunhwyr kaxyw. Hāmri nhūm Tirtūm ja hā mē omu nē ixkukwak ri amnhī katut kōt mē kot amnhī tomnuj piitā rēnh pa nē axte kām hamaxpēr kēt nē. Hāmri nē mē ho hkra. Koja mē ā amnhī nhīpēx anē hāmri nē axte Satanasti nhỹ hā tanhmā amnhī nhīpēx to hkēt nē. Pānhā Tirtūm kōt pix mā amnhī nhīpēx o pa.” Anē.

¹⁹ —Ā na pre Pahiti Jejus inhmā kapēr anē. Tā kot kaxkwa rūm inhmā ixāpēnh jarēnh ā karōja pa pre mar t̄yx nē hkōt amnhī nhīpēx rāhā ho ri ixpa pahi Akrip. ²⁰ Jakamā na pa pre ma mē hkōt mē kām kapēr jarēnh o ri ixpa. Tamas kumrēx hwyr nē hpānhā Jerujarē hwyr nē hpānhā pika pē Jutej piitā hkōt Ijaew mā kapēr jarēnh o ri ixpa. Tā hpānhā Ijaew kēt xwýnhjē mā harē. Na pa hte mē kām ixkapēr o: “Kwa mē ate amnhī tomnuj kaga nē hpānhā Tirtūm kōt amnhī xunhwý. Hāmri nē hkōt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa. Mē piitā mē kot apē hkwy hā mē apumunh kaxyw.” Anē.

²¹ —Ām ja pix mýrapē na pre ixkwýjaja ixpynē. Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā ixpynē nē ra mē kot ixpīr kaxyw. ²²⁻²³ Nom na hte Tirtūm ixtānopxa nē ixto

ixiht̄yx mex rāhā ho pa pa arī mē kām harēnh o ri ixpa. Mē kot amnhī to rūnh xwýnhjē mā nē mē kēp amrakati xwýnhjē mā nē mē piitā mē kām harēnh o ri ixpa. Finat Mojes mē Tirtūm nhỹ hā kapēr jarēnh o mē pa xwýnhjaja kot ra hkukamā tanhmā harēnh to xā hkōt pa hte mē kām harēnh o ri ixpa. Nē mē kām: “Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwýnhta na pre amnhī xā ht̄yx kamā hamak kām ty. Tā nhūm Tirtūm akup̄ym ho ht̄ir. Kumrēx na pre akup̄ym ho ht̄ir jakamā kumrēx na pre tanhmā mē kām kapēr to ho ri mē hkōt pa. Mē kot amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwyr xwýnh piitā urāk nē nhỹrmā Tirtūm mē wa ō krī kamā ht̄ir tūm nē pa ho pa hprām xāj mē harēnh o pa. Mē ixpē Ijaew nē määnēn mē apē Ijaew kēt xwýnhjaja nhūm pre ā mē pajarēnh anē.” Anh̄yr o pa hte mē kām harēnh o ri mē hkōt ixpa pahi Akrip. Anē.

²⁴ Nhūm Pawre kormā kot mē kām amnhī jarēnh par kēt ri nhūm Pos Pesti tee ri tanhmā Jejus jarēnh to hā kuma nē kàx pē kām kapēr nē kām:

—Kwa na ka akrā axpā nà? Pēr ate kagā pumunh t̄yx kurē akrā pipānh pyrāk o ri at̄yx ā ri mē inhmā axujarēnh anē. Anē.

²⁵ Hāmri nhūm kām:

—Nà ixkrā pipānh kēt. Ām hāmri na pa mē amā awjarē.

²⁶ Jerujarē kamā na prem Jesus pī nhūm mē piitā omu. Tā nhūm akupŷm htīr hāmri nē hpimxur pē ri pa hkēt nē. Na pre mē ohtō nē akupŷm htīr kām omu. Pahi Akrip ra kot ja mar mex jakamā na pa ixāmnhīx ā mē amā harēnh anē.

²⁷ Anhŷr o kām kapēr hāmri nē pahi Akrip wŷr rīt nē kām:

—Kwa pahi Akrip. Xà Tīrtūm nhŷ hā kapēr jarēnh o mē pa xwŷnhjaja kot Jesus kukamā tanhmā harēnh toja kōt na ka hte ajamaxpēr? Nà ra hkōt ajamaxpēr kēnā. Ra ixte ajamaxpēr kōt apumunh mex. Anē.

²⁸ Hāmri nhūm tee ri kuma nē kām:

—Tk. Kwa xà kot kaj ā inhmā akapēr anē pa ama nē apyrà nē amnhī kaxyw Jesus kōt ijamaxpēr? Nà na ka ixte ā ate Jesus jarēnh anhŷrja kōt ijamaxpēr ā ixkamnhīx kaprŷ. Anē.

²⁹ Hāmri nhūm Pawre kām:

—Ko. Kot kaj ixpyrà nē amnhī kaxyw hkōt ajamaxpēr pa ixkīnh nē. Nom kaxipix kēt. Mē apiitā mē ate inhmar o akrī xwŷnhjaja määnēn. Mē ate mē ixpyrà nē Jesus kōt amnhī xunhwŷr na inhmā hprām. Ām ixpyrà nē mē apē prēs pix na inhmā hprām kēt. Anē.

³⁰ Hāmri nhūm pahi Akrip nē htōx Perēnīs nē pahi Pox Pesti nē mē hkōt mē mōr xwŷnhjaja kánhmā kuhē nē ma mrrar kaxyw. ³¹ Nē nojarēt nē Pawre hā axpēn mā:

—Kwa tanhmā kot amnhī tomnuj to hkēt kēnā kot kēt mē haxà rŷ kupī. Anē.

³² Hāmri nhūm Akripja Pos Pesti mā kām:

—Kwa kop apu kot amnhī kaxyw pahi maati Sesti hwŷr hkrà hkēt ronhŷx pu mē ra kator. Anē.

27

Mē kot Rōm wŷr Pawre mēnh ā mē harēnh
Atre 23.11, 25.12

¹ Tā nhūm mē pyka pē Itar wŷr pahi maati Sesti hwŷr Pawre mēnh kaxyw. Itar kamā mē ō krī maati na pre kēp Rōm. Jakamā nhūm Pawre mē mē kot mē hagjēnh xà kamā mē hkrī xwŷnh mē ho hpimràatā ma mē o mra nē pōristi krāhtūm Jurti nhīhkram mē haxàr pa. Kot ma Rōm wŷr mē o mōr kaxyw. Jurtija kēp Itar kamā mē ō pahi maati hā pōristi krāhtūm nhūm prem ma mē kām mē o mōr kaxyw ĩhkram mē hagjēnh pa. Ixpē Rukre na pa pre inhmā Pawre hkōt inhmōr prām nē mē hā ajēt nē mē hkōt mō.

² Tā pa mē ra inhnojarēt nhūm Aristak haxwŷja ma mē ixkōt mō. Pyka pē Masetōn nhō xwŷnh na pre. Ō krī pē na pre Tesarōn. Jakamā nhūm ma wa ixkōt mō. Hāmri nhūm pàrja nojarēt. Atamīx rūm pàr nhūm ra As wŷr nojarēt pa mē hwŷr inhgjēx pa nē ma kamā mō. ³ Hāmri nhūm apkati pa mē krī pē Sito hwŷr pōj nē hā pàr xi. Nhūm pōristi krāhtūm Jurtija Pawre ho mex jakamā pa mē

Sito hwÿr pøj nhÿm Pawre mã anë pa mẽ ixkato në ma ixkràmnhwÿjê hwÿr mra në mẽ kutã apku në ma akupÿm pàr wÿr mra.

⁴ Tã pa mẽ axte mõ. Nom nhÿm kôk mẽ ixkutã àpêr tÿx jakamã pa mẽ umaj juk në gô hipôk kupu ho mõ. Gô hipôk pê Sipreja pa mẽ upôk rÿm ma hkupu ho mõ nhÿm mẽ inhnê kôk pê àmnàr mex në.

⁵ Hãmri pa mẽ mõõ në pyka pê Siris mẽ Pãpir wa hakrenh o mõ në pyka pê Ris kamã Mira hwÿr pøj në hã pàr xi në ijapôx pa. ⁶ Hãmri nhÿm pôristi krãhtÿmjã Aresãnrir rÿm pàr pumu nhÿm ra Itar wÿr nojarêt. Pa mẽ hwÿr inhgÿx kurê kumrëx hãmri në ma kamã axte mõ. ⁷ Hãmri nhÿm pàrja kôk kutã tee ri mõr prêprêk kaxyw në àm amnhÿm hprÿ në mõr ã apkati xohtô në pa mẽ tokyx ixpôx kêt në. Tã Sito hwÿr ixãhtêp o mõ nom nhÿm kôk mẽ ixkutã hihtÿx rax kumrëx. Jakamã pa mẽ juk në gô hipôk pê Kret jatur xà jahpa në ma kape hã mõ nhÿm mẽ inhnê kôk pê àmnàr mex në. Hãmri pa mẽ ma Sarmôn jakrenh o mõ ⁸ nhÿm pàr kôk kutã amnhÿm hprÿ në kape hã mõ. Pa mẽ mõ në jatã Rasej tã pàr nhÿkwÿ xà mex wÿr pøj në kamã pàr xi. ⁹ Nom pàr kot amnhÿm hprÿ në mõr jakamã nhÿm ra kôk xàpêr tÿx në kamã kry htÿx ã mytwrÿ mẽ ixtã kato. Mytwrÿja ã mẽ kot kôk xàpêr tÿx pymaj nhÿhÿm pàr kãm mrrar kêt. Jakamã nhÿm

Pawre tokyx mẽ inhmôr në pàr nhô xwÿnhjê mã kapêr kãm hihtÿx në mẽ kãm:

¹⁰ —Kwa pu mẽ jar kôk xàpêr tÿx jamãr o ri papa nà. Kê kôk mẽ kry htÿxja hapêx pu mẽ rÿ kormã axte mõ. Kot puj mẽ anhÿr kêt në kôk xàpêr tÿx kãm mõ nhÿm nhÿri pàrja mẽ pahpê axà nhÿm gô mẽ apê mẽ akukrêx o hapêx pa. Pu mẽ pajaxwÿja axkaprã.

¹¹ Anhÿr o mẽ kãm kapêr tã no nhÿm mẽ kuma në àm kuma. Pàr pãm mẽ pàr o mrrar xwÿnh wa nojarêt tÿx në kapêr ma në àm kuma. Nhÿm pôristi krãhtÿm wa nojarêt ã wa kuma në haxwÿja Pawre mar kêt në. ¹² Nhÿm mẽ kot pàr nhÿkwÿ xà mex jarênhja mẽ kot mex ã harênh tã mẽ kêp omnuj në. Hã na wrÿk në kôk xàpêr tÿx nhÿm mẽ kêp omnuj tÿx në. Jakamã nhÿm mẽ piitã Pawre rom ra nojarêt në. Mẽ kãm tokyx krÿ pê Wênÿs wÿr hpôx prãm jakamã nojarêt tÿx në. Gô hipôk pê Kret kamã na Wênÿsja. Në kamã kôk xàpêr tÿx kêt jakamã nhÿm mẽ hwÿr nojarêt në axpên mã:

—E kwa pu mẽ tokyx Wênÿs wÿr mõ në kamã mãn kôk xàpêr tÿx japêx jamãr o papa. Anë.

Hãmri në piitã hwÿr nojarêt.

Kôk kot pàr o àpêr tÿx ã harênh

¹³ Tã nhÿm kahpa hkôt kôk xàpêrja katãt kôt kawax pê apê nhÿm mẽ kamã ama në axpên mã:

—E hāmri. Tokyx pu mẽ mō. Anē.

Jakamā pa mẽ pàr o htỳx xà ho api nē axte mō. Ma gō hipòk pē Kret jakàr ã mō. ¹⁴ Puh nhũm na wrỳ nē kòk àpêr tỳx kumrêx. Mẽ kot kãm “kòk xàpêr tỳx maati” anhỳr xwỳnhja gō hipòk rũm mẽ ixto àpêr tỳx kumrêx o mō. ¹⁵ Hāmri nē mẽ ixkutã àpêr tỳx nhũm pàr tee ri kutã hkarôt. Pa mẽ kormã Wẽnĩs wỳr ixpòx kêt ri ra ho awjanã nhũm amnhĩ krã hkôt kòk kôt mō. ¹⁶⁻¹⁷ Hāmri nē mō nē gō hipòk pē Krawti jahpa nē hakàr ã mō nhũm mẽ inhnê kòk pē amýtã nhũm amnhĩm hprĩ nē kawax pē apê. Hāmri pa mẽ pàr krare kot mẽ ixkôt mōr xwỳnhja pa mẽ kumỳ nē pàr rax kãm kumẽ. Ra kamã gō rax tã pa mẽ ixkarôt tỳx nē nê hkapĩr pa nē ho api nē pàr rax kãm kumẽ nē ho htỳx. Hāmri nē hpãnhã kòk xàpêr tỳx pymaj pàr rax kaxpre hpa. Hāmri nē kòk kot pykahti grã maati pē Sirteja wỳr pàr mẽnh nhũm kot amnhĩ to pykahti xãm o htêm pymaj nhũm mẽ kot ho mrar xà hã kupêxê rax o wrỳ nhũm pàr amnhĩ krã hkôt ma kòk kôt mō.

¹⁸ Tã nhũm apkati nhũm kòk arĩ mẽ ixpê pàr o àpêr tỳx nē arĩ na wrỳk rax rãhã nē. Jakamã pa mẽ pàr àr pymaj nê mẽ hikukrêx kwỳ gòx kãm rēnh pa. Kaxkritre nē àr kêt kaxyw.

¹⁹ Tã nhũm apkati pa mẽ hpãnhã pàr kre kamã ri nê hikukrêx kwỳ rê nê gòx kãm

kurê. ²⁰ Nhũm kòk arĩ àpêr tỳx kumrêx ã apkati xohtô nē. Nē na wrỳk rax rãhã jakamã pa mẽ kanhêti pumunh kêt nē myt pumunh kêt o mẽ ixtã apkati xohtô rax kumrêx. Hāmri nē tee ri ahkapi nē tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpêr. Nē ixyk par pix kukamã ijamaxpêr o ixkaprĩ nē ixkrĩ.

²¹ Hāmri nē mẽ inhmã ma xàj ixàpkur kêt ryy nē. Hāmri nhũm Pawre tee ri ja hã mẽ ixpumu nē pàr nhõ xwỳnh wa kãm kapêr nē wa kãm:

—Kwa na pa pre tee ri Kret kãm man mẽ pamôr nê war amã ixkapêr. Kòp apu mũtar mãn mẽ kuri arĩ ri mẽ hkôt mẽ papa ronhỳx pu mẽ pajamakêtkati nē paxãmnhĩx ri papa. Tã nhỳx pu mẽ ri mẽ hikukrêxja gòx kãm rēnh par kêt nē. ²² Nom kwa kêr ka mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nē. Kot puj mẽ pahtõ pahtyk kêt nē. ãm pàrja pix koja axà nē hapêx. ²³ Ixpê Tirtũm krajê hõ na pa. Na pa hte kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. Jakamã na pre kamàt ja kamã ixwỳr kapêr o wrỳk xwỳnhjê hõ mẽ nhũm ixwỳr wrỳ nē inhmã awjarê ²⁴ nē inhmã: “Pa Pawre? Kwa tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o amã ma hkêt nē. Kot kaj akà hkĩnh pē ma Itar kamã Rõm wỳr mō nē pòj nē pahi maati Sesti pumu nē kãm amnhĩ jarê. Jakamã koja Tirtũm akôt mẽ mōr xwỳnh piitã omunh mex nē ka mẽ atõ tanhmã amnhĩ to hkêt nē.” Anē.

²⁵ —Ã kot inhmã kapêr

anhÿr jakamã kwa mẽ amnhĩ
to htÿx nẽ tee ri amnhĩ
kukamã ajamexpër kêt nẽ.
Tĩrtũm kapër o wrÿk xwÿnh
kot inhmã ujarẽnh xà hkõt
koja Tĩrtũm ã mẽ panhĩpêx
anẽ. Ixte ja hã omunh mex
kênã. ²⁶ Koja xep kôkja nhÿri
gô hipôk ã pàr krakrak pa.
Nom mẽ papajaja kot puj mẽ
pahkà hkĩnh pê hwÿr pahpôx
pa. Anẽ.

²⁷ Tã pa mẽ mõi nẽ ã
inhmõr anhÿrja ã ixtã semãn
axkrut nẽ ra gô rax pê Ariax
kõt axà. Kamàt kãm hkõt
axà nhũm kôkja arĩ pàr o
apêr tÿx rãhã ho mõi. Hãmri
nhũm kõt ã kamàt nhũm pàr
o mrar xwÿnhja ra pàr kot
pykahti grà htêp ã hkamnhĩx.
²⁸ Jakamã nhũm mẽ gô xupÿm
pumunh xà ho gô pumu
nhũm upÿm kêp 36 met.
Hãmri nhũm hã ahtũmre nẽ
axte omu nhũm ra hpãnhã
kêp 27 met pix. Jao ra pàr kot
gô kokwe htêp o mõi ã omu.
²⁹ Hãmri nẽ kot kên kuranh nẽ
hã pikrakrak pymaj katê rũm
ho htÿx xà ho 4 nẽ gôx kãm
kurẽ nhũm arĩ ajêt. Hãmri
nhũm mẽ tokyx kãm arĩgro
hprãm o arĩgro mã nojarêt o
hkrĩ. ³⁰ Hãmri nhũm pàr kãm
mẽ àpênh xwÿnhjaja tanhmã
hamaxpër to nẽ hêx rom pàr
krare ho wrÿk o tẽ. Mẽ kot
mẽ ixrer nẽ ahte xarmã mõi
nẽ rêr nẽ tokyx gô hipôk wÿr
hpôx kaxyw. No ãm hêx rom
te mẽ kot axte pàr krã rũm ho
htÿx xà hõ mẽnh kaxyw pyræk
o amnhĩ nhĩpêx nẽ kaxyw
ho wrÿk o tẽ. ³¹ Nom nhũm
Pawre mẽ hamaxpër ã mẽ

omu hãmri nẽ pôristi mẽ mẽ
hkrãhtũm mã mẽ harẽ nẽ mẽ
kãm:

—Kwa koja mũjjaja mẽ
pare nẽ ahte pàr krare
kamã xarmã mõi rê ka mẽ
apikapràr pa kãm ga. Anẽ.

³² Hãmri nhũm mẽ tee ri
kuma nẽ mẽ hwÿr hprõt nẽ
mẽ kêp pàr krare pê hkaxpre
xà jakà nhũm gôx kãm tẽm nẽ
ma gô hkõt hkaprÿn mõi.

³³ Tã hãmri nhũm ra myt
kator o mõi nhũm Pawre
akupÿm mẽ piitã mẽ ho mẽ
hamaxpër o hihtÿx kaxyw mẽ
kãm:

—Kwa na ka mẽ tee ri
amnhĩ kukamã ajamaxpër
o akaprĩ nẽ axàpkur kêt o
atã semãn axkrut. ³⁴ E pu
mẽ mẽmoj krẽ nẽ ho amnhĩ
xihtÿx. Kot puj mẽ pahtõ
pahtyk kêt nẽ. ãm hãmri na
pa mẽ amã ixkapër. Anẽ.

³⁵ Hãmri nẽ mẽmoj py nẽ
mẽ noo mã Tĩrtũm mã harẽ
nẽ hkur o xa ³⁶ nhũm mẽ ja
hã omunh xà hkõt akupÿm
tãm hamaxpër o mõi. Hãmri
nẽ amnhĩm mẽõ hkwy jamÿ
nẽ kumẽ kuku. ³⁷ Pàr kãm
mẽ inhmõr xwÿnhjaja na pa
prem ixpê 276. ³⁸ Tã pa mẽ
ra ixàpkur pa. Hãmri nẽ pàr
kaxkrit kaxyw mẽ apkur xà
hã mẽmoj y jakrêxja gôx kãm
hkapir pa.

*Pàr mẽ kêp pikrakrak ã
harẽnh*

³⁹ Tã nhũm ra myt kator
mex nẽ nhũm mẽ amnhĩ
kukamã gô hipôk pumu nẽ
axpẽn mã:

—Kwa nhÿ pika na mũj
wehe? Anẽ.

Hāmri nē nhÿri hakàx ã amnhĩm nōr xà mex pumu nē hwÿr pàr o mōr kaxyw hã axpēn ma. ⁴⁰ Hāmri nē kaxyw pàr o htÿx xà jakà nhūm axrē nē gōx kām rôrôk pa. Nē pĩ ho pàr o juk xà nhō xē xàja nhūm mē mãânēn krãhta. Hāmri nē akupÿm mrar xà hã kupēxē nhō nhūm kôk ho hikot nē ma gô jakàx wÿr o mō. ⁴¹ Nom nhūm pàr kormã hakàx pê awry hã mōr ri amnhĩ to kokwe kura nē pyka nhĩmōk ã nō nhūm mē tee ri kot hkaxàr nē akupÿm gô xupÿm mã mēnh kaxyw. Nom nhūm gô kot pàr nhĩxô htak tÿx kurē nhūm mē ixpē pikrakrak par o mō. ⁴² Jakamã nhūm pôristijaja tee ri omu hāmri nē ra mē kēp prēsĵē nhĩmex kaxyw. Mē kot gōx kām rôrôk nē gô hipôk wÿr hpa ho nana nē mē kēp pikunor pymaj kot mē himex kaxyw. ⁴³ Nom nhūm mē hkrãhtÿmjaja kām Pawre pĩr prãm kêt jakamã ja nē mē hkurē nē mē inhmã:

—E mē ate apa ho gô rēnh mex xwÿnhjaja. Akumrēx mra nē mrō nē ho nana ho mra nē rê. ⁴⁴ No mē ate apa ho nana punuj xwÿnhjaja kēr ka mē tapti rÿ pàr kukrēx ô mÿ nē hã ajēt nē hã ma mōn rê. Anē.

Hāmri pa mē ã amnhĩ nhĩpēx anē nē ixpiitã ixkà hkĩnh pê ixrêr pa.

28

*Gô hipôk pê Maw kamã mē pa hã mē harēnh
Makre 16.17-18*

¹ Tã pa mē ixpiitã ixkà hkĩnh pê ixrêr pa. Nhūm gô hipôk ã mē pa xwÿnhjaja mē inhmã gô hipôk nhĩxi jarē nhūm xep kēp Maw. ² Nhūm Maw nhō xwÿnhjaja mē ixto mex nē. Nhūm axte na wrÿk rax nē nhūm kry htÿx kumrēx nhūm mē ixkamã ukapri nē mē inhmã kuto nē mē inhmã kapēr mex nē. ³ Hāmri nhūm Pawre kuwy kaxyw ri pĩ kawrà ho mra nē kuwy hwÿr o tē nē hã haxwÿr o xa. Hāmri nhūm kagã xoprē ô wēnēn xihtÿxja kuwy kagro pymaj pĩ rÿm kato nē ĩhkra hã kunha nē hã àpēr o ajēt. ⁴⁻⁵ Hāmri nhūm Pawre omu nē amnhĩ nē ho apē nē kuwy kamã kumē nhūm kamã tēm nē xēt pa. Hāmri nhūm gô hipôk nhō xwÿnhjaja tee ri ja hã omu nē axpēn mã:

—Kwa ga mēmyti mÿj pumu. Mãn kēp mē hpar o pa xwÿnh na. Hã na kagã ô wēnēn xihtÿxta kunha. Nà koja ty nē rĩ amnhĩ pumu. Ra hkà hkĩnh pê gô rÿm mē pahwÿr rēr tã koja tã ty kām ga. Anē.

⁶ Hāmri nhūm mē tee ri kot tanhmã amnhĩ to hã hkamnhĩx nē hamār o kuhē. à htÿx nē ĩhkra hikot rÿ htyk kurē kumrēx ã hkamnhĩx tã nhūm tanhmã amnhĩ kamã hamak to hkêt nē. Ām htÿx ri hkĩnh nē kapēr nē hpikunhar o ri mra. Hāmri nhūm mē tee ri omu nē axpēn mã:

—Kwa tanhmã kot amnhĩ tore hã. Kēp mē hpar o pa xwÿnh kêt. Mãn kēp kaxkwa kamã mēpahpãmĵē hō nà? Hã na kagã kunha nhūm tanhĩ to

hkêt nê. Anê.

⁷ Nhùm gô hipôk ã mẽ õ pahihtî pê Puptija. Ōrkwỹ hã jawỳ jakamã nhùm amnhĩ kôt mẽ ixwỳ pa mẽ ma hkôt mỗ nê kuri hkôt ixpa ho ixtã apkati axkrunêpxi nhùm mẽ ixto mex nê. ⁸ Nhùm ra Pupti nhĩpêêxã kêp à nê nô. Kà kagro htỳx nê haôk. Hãmri nhùm Pawre hwỳr tẽ nê omu nê hã ìhkra xi nê ho Tirtùm wỳ nhùm akupỹm ho mex kurê kumrêx. ⁹ Hãmri nhùm gô hipôk nhõ xwỳnhja harênh ma nê Pawre hwỳr mẽ à xwỳnh piitã o mra nhùm mẽ omu nê Tirtùm nhỹ hã akupỹm mẽ ho mex pa. ¹⁰⁻¹¹ Hãmri nhùm gô hipôk nhõ xwỳnhjaja mẽ ixto mex rax nê.

Pawre axte Rôm wỳr nojarêt ã harênh

Rômãn 1.10-12, 15.30-32

Tã pa mẽ gô hipôôta kamã ixpa hã mytwrỳ axkrunêpxi. Hãmri nhùm kôk xàpêr tỳxta hapêx pa mẽ axte inhnojarêt nê ma mỗ. Pàr õ kamã hpãnhã mỗ. Aresãnrir rùm pàrja pa mẽ hpãnhã kamã mỗ. Mẽ kot kãm “sãnti pihpo” anhỹr xwỳnhhta kamã. Na pre gô hipôk kamã haxwỳja kôk xàpêr tỳx hapêx jamãr xa hã hikwỹ htã ra axte nojarêt. Hãmri nhùm gô hipôk nhõ xwỳnhja ma mẽ inhmôr xà hã mẽ inhmã mẽ ixàpkur xà hkwỳ nhôr rax nê. Hãmri pa mẽ pàr wỳr inhgjêx pa nê ma kamã mỗ. ¹² Mỗõ nê Sirakus wỳr pôj nê hã pàr xi. Hãmri nê krĩja kamã mẽ ixtã apkati axkrunêpxi nê axte mỗ.

¹³ Mỗõ hãmri nê Rekre hwỳr pôj nê hã pàr xi. Hãmri nê kamã mẽ ixtã apkati. Nhùm ra kahpa hkôt kôkja kawax pê àpêr mex jakamã pa mẽ ma hkôt mỗ. Nê mẽ ixtã apkati axkrut nê Potew wỳr pôj nê hã pàr xi. ¹⁴ Hãmri nê pàr rùm ijapôj nê krĩ kamã Jejus kôt mẽ ixtõ nê htõx kwỳjê pumu nhùm mẽ amnhĩ wỳr mẽ ixwỳ. Pa mẽ ma mẽ hkôt mra nê mẽ hkôt ri ixpa hã ixtã ù semãn. Hãmri nê ma Rôm wỳr hpãnhã ixpar o mỗ. ¹⁵ Hãmri nê kormã amỳm inhmôr ri nhùm Rôm kãm Jejus kôt mẽ ixtõ nê ixtõxjaja mẽ ijarênh ma nê man mẽ ixkutã mra. Ma krĩ pê Prasxi Apja mẽ “Wẽn Pijakrunêpxi” anhỹr xwỳnh jarênhja wa hwỳr mẽ ixkutã mra. Hãmri pa mẽ axpên kaxpa nhùm Pawre mẽ omu nê hkĩnh nê. Nê mẽ hã Tirtùm mã amnhĩ jarê nê kãm:

—Pa Tirtùm? Nà ãm hãmri na ka mẽ ixkutã jajê rê. Na pa mẽ omu nê ixkĩnh nê. Nà amex o amex Tirtùm. Anê.

¹⁶ Hãmri pa mẽ ma mẽ hkôt Rôm wỳr mỗ nê pôj. Jatã Itar kãm Rôm wỳr pôj. Hãmri nhùm pôristi krãhtùm Pawre mã:

—E kot paj mẽ hagjênh xà kamã ajaxàr kêt nê. Kot kaj amã nhỹri ixkre kamã apa hprãm nê mamrĩ kamã apa. Nom koja pôristi hõ akôt pa ho pa.

Anhỹr jakamã nhùm nhỹri ixkre kamã pahihtî Sesti kot mar kaxyw kamã hamak o pa.

Pawre kot Rõm kamã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harênh

Atre 17.5-6

17 Tã nhũm Pawre Rõm kamã hã apkati axkrunêpxi nẽ amnhĩ wỳr Ijaew xàptàr tũmrejê hwỳ nhũm mẽ hã akuprõ nhũm mẽ kãm amnhĩ jarẽ nẽ mẽ kãm:

—E ixkwỳjaja. Pa mẽ amã amnhĩ jarẽ ka mẽ inhma. Nà na pa pre mẽ panhĩgêjtjê kapêr nhĩrõp tanhmã ixãm to hkêt nẽ rỳ ixte tanhmã mẽ pahkwỳjê hõ hto hkêt tã nhũm mẽ pahkwỳjaja amarĩ ixpynê. Jerujarẽ kamã ixpynê nẽ Rõm nhõ xwỳnhjê nhĩhkram ijaxà. 18 Hãmri nhũm mẽ ixte amnhĩ nhĩpêx ã ixkukja nẽ tee ri mẽ kot mẽmoj mỳrapê ixpĩr kaxyw tanhmã ixkukjêr to kaprỳ. Jakamã nhũm mẽ kãm ixkator prãm nẽ. 19 Nom nhũm mẽ pahkwỳjaja kãm ja mex kêt jakamã pa pre jar pahi maati Sesti kot ixte kãm amnhĩ jarênh ã inhmar kaxyw amnhĩm harẽ nẽ man hwỳr mõ. Kot paj tanhmã kãm mẽ pahkwỳjê ho ixkapêr punuj to hkêt nẽ. ãm ixte amnhĩ tã tanhmã mar to hpix kaxyw na pa hwỳr mõ.

20 —Tã pa amnhĩ wỳr mẽ awỳ. Ixte mẽ amã amnhĩ jarênh kaxyw. Mẽ pahkaprĩ xwỳnhta. Mẽ pahte kormã kamã pajamak o papa xwỳnh Jejusta. ãm ixte amnhĩ kaxyw hkôt ijamaxpêr pix mỳrapê na prem ã kàx o ixkaxpre anê. Anê.

21 Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ kãm:

—Nà jar tanhmã ajarênh kute hkêt. Na pre Jutej kamã mẽ pahkwỳjaja tanhmã ajarênh to hã kagà nẽ mẽ ixwỳr mẽnh kêt nẽ. Nẽ ham mẽ kurũm mẽ hpõx xwỳnhjaja na prem tanhmã mẽ inhmã ajarênh to hkêt nẽ. 22 No na xep hte pyka piitã hkôt mẽ kãm mẽ ate Jesus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê kurê nẽ. Na pa pre mẽ ajarênh ma nẽ mẽ inhmã axujarênh mar prãm nẽ. Anê.

23 Hãmri nhũm mẽ kot mar kaxyw arĩgro hta.

Tã nhũm mẽ kot arĩgro hyr kato nhũm mẽ Pawre nhõrkwỳ hwỳr pikuprõnh rax nẽ nhũm mẽ kãm awjarẽ. Mẽ kãm ujarênh ry nẽ. Nẽ ho kamàt. Nẽ mẽ kãm:

—Nà mẽ pahte amnhĩ wỳr kamã pajamak o papa xwỳnh Jesusja. Kot kaj mẽ atõ amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr nẽ hkôt amnhĩ xãm nhũm Tĩrtũm ja hã apumu nẽ ato hkra. Anê.

Nhũm pre ã mẽ kãm kapêr anê. Nẽ finat Mojes kot Tĩrtũm nhỹ hã Jesus kukamã tanhmã hã kagà htoja nhũm mẽ kãm harẽ. Nẽ Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwỳnhjaja kot tanhmã hã kagà htoja nhũm mẽ kãm harẽ. 24 Hãmri nhũm mẽ hkwỳjaja kuma nẽ hkôt hamaxpêr nẽ amnhĩ kaxyw Jesus kôt hamaxpêr nẽ hkôt amnhĩ xunhwỳ. No nhũm mẽ hkwỳjaja kuma nẽ ãm kuma nẽ kãm axte mar prãm kêt nẽ.

25-29 Jakamã kànhmã kuhê
nê nojarêť nhũm Pawre mẽ
kãm:

—Nà amnepêm na pre
Tĩrtũm finat Ijaisti mã
tanhmã kapêr to. ỹ hã kot mẽ
panhĩgêťjê mã tanhmã kapêr
jarênh to kaxyw. Tĩrtũm Karõ
nhỹ hã kot mẽ kãm kapêr nê
tanhmã mẽ harênh to kaxyw.
Te Tĩrtũm tãm mẽ kãm kapêr
pyræk mẽ kãm kapêr. Nê ãm
hãmri tanhmã mẽ pahkwỳjê
jarênh to. Na pre mẽ kãm:

E Ijaisti. Kêr ka ma akwỳjê
hkôt ri mẽ kãm tanhmã
ixkapêr jarênh to ho ri
apa.

Nê mẽ kãm: “Kot kaj mẽ
ajamak o axumar tỳx
tã aprĩ hã ixkapêr mar
kêť nê.

Nê mẽ ano ho arĩť tỳx tã aprĩ
hã ixte amnhĩ nhĩpêx ã
ixpumunh kêť nê.

Mẽ amã ixkapêr mar prãm
kêť jakamã te mẽ ate
mar pymaj amnhĩ
jamak pro pyræk o
amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

Nê mẽ amã ixte amnhĩ nhĩpêx
ã ixpumunh prãm
kêť jakamã te mẽ ate
ixte amnhĩ nhĩpêx ã
ixpumunh pymaj te
mẽ anomnhôt pyræk o
amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

Jao amnhĩ kaxyw ixkôt aja-
maxpêr kêť nê.

Kop mẽ amã ixkapêr mar
prãm ronhỹx ka mẽ
aprĩ hã inhmar tỳx nê.

Nê aprĩ hã ixte amnhĩ nhĩpêx
ã ixpumunh mex nê.

Jao amnhĩ tomnuj kaga hpa
nê ixkôt amnhĩ xun-
hwỳ.

Pa ja hã mẽ apumu nê mẽ ato
mex nê.

Tã ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx
anhỹr kêť nê.” Anhỹr o
kêr ka mẽ kãm ixkapêr
jarênh o ri mẽ hkôt apa
Ijaisti. Anê.

Na pre ã Tĩrtũm mẽ
panhĩgêťjê kaxyw Ijaisti mã
kapêr anê nhũm ô ri mẽ kãm
ujarênh o pa nê mẽ pamã hã
kagà. Jakamã kwa mẽ okora.
Kêr ka mẽ jajê pyrà nê ã
amnhĩ nhĩpêx anhỹr hkêť nê.
Kwa mẽ inhma nê inhmar tỳx
nê. Ijaew kêť xwỳnhjaja kot
kapêr marja na ra Tĩrtũm kãm
hprãm nê. Jakamã koja mẽ
hwỳr mẽ kot kapêr jarênh o
mẽ pa xwỳnh kwỳjê rê nhũm
mẽ hkôt mẽ kãm ujarênh o
pa nhũm mẽ kuma nê mẽ
akurom kãm mar prãm nê.
Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê
hapôx pa nê ma akupỹm
axpêñ mã tanhmã kapêr
jarênh to ho mra. ³⁰ Hãmri
nhũm pahi maati Sesti tokyx
amnhĩ wỳr Pawre hwỳ nê
tanhmã mar to hkêť nhũm
ôrkwỹ kamã kêp prês nê pa
ho hã amgrà axkrut. Nê
tãm ôrkwỹ pãnhã mẽ kãm
amnhĩre. Nhũm pre krĩ nhõ
xwỳnhjaja ohtô nê hwỳr mra
nhũm amnhĩ wỳr mẽ omu
nê hkĩnh nê. ³¹ Na pre hte
amnhĩ wỳr mẽ kuwỳ nê mẽ
kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o
hkrĩ. Mẽ kot Tĩrtũm Kra
Pahihti Jejus Kris kôt amnhĩ
xunhwỳr nhũm Tĩrtũm kot ja
hã mẽ omunh nê amnhĩ katut

kôt mẽ kot amnhĩ tomnuj
rẽnh par nẽ mẽ ho hkra hã
mẽ kãm ujarẽnh o hkrĩ. Nẽ
mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwyr
xwýnhjê jahkre. Tanhmã mẽ
kot Jesus kôt amnhĩ nhĩpêx
mex to ho pa hã mẽ kãm karõ
ho hkrĩ. Hãmri nhũm mēhõ ja
nê tanhmã kãm kapêr to hkêt
nẽ.

Tã ãm ja pix Teopre. Ixpê
Rukre na pa awýr kagája
nhĩpêx nẽ kumẽ. Nẽ kamã
amã tanhmã mẽ pahkwýjê
jarẽnh to. Tã ãm ja pix na
hapêx.

Rõmãn Pawre kot Rõm kãm Jejus kôt hkwyjê hwÿr kagà nê mênh

Kagà ja na pre Pawre hipêx. Kêp Jejus nhÿ hã mē ahkre ho pa xwÿnh na pre. Na pre hte mry kà ho ixkre nhÿpêx nê mē kãm ho wênê ho mē hkôt pa pê mē piitã mē kãm Tirtũm kapêr jarênh o pa. Tã krÿ pê Rõm kamã mē kot Jejus kôt amnhÿ xunhwÿr xwÿnhjê hwÿr kagàja nhÿpêx nê mē hwÿr kumê. Kormã ma mē hwÿr mör nê mē omunh kêt ri.

Nê Jejus kêp Tirtũm mã tanhmã mē pajarênh to xwÿnh ã nhũm pre mē kãm harê nê hã kagà. Jejus kot mē pahte amnhÿ tomnuj pãnhã mē panê htyk jakamã na hte Tirtũm mē pahte hkôt amnhÿ xunhwÿr ã mē pahpumu nê Jejus kukwak ri mē pahte amnhÿ to mex xwÿnh ã mē pajarê.

Nê Tirtũm Karõ nhÿ hã mē kot amnhÿ nhÿpêx nyw nê hamaxpêr nyw o pa hã nhũm Pawre mē kãm karõ nê hã kagà. ã na pre mē kãm mēmoj jarê nê hã kagà anê. Nê hã kagà ho:

1 Pa Rõm nhõ xwÿnhjaja? Xà mē amex? E ot pa mē awÿr kagà nhÿpêx nê kumê. Tirtũm na pre mē akaxyw ixãm. Ixte mē amã Jejus kot tanhmã mē panê amnhÿ nhÿpêx to hã harênh o ri ixpa kaxyw. Na pre ixpê Pawre hã ixpumu nê

ixãm. Jakamã na pa ã mē awÿr kagà nhÿpêx nê mênh anê. Ixte Jejus nhÿ hã mē ahkre ho ri ixpa xwÿnh na pa. Na pa hte kãm tanhmã amnhÿ nhÿpêx to ho ri ixpa. Tã ã mē awÿr kagà nhÿpêx nê mênh anê.

² Amnepêm na pre Tirtũm nhÿ hã kapêr jarênh o ri mē pa xwÿnhjaja mē pakukamã mē panhigêjtê mã Jejus kukamã tanhmã harênh to ho ri pa. Nê mē kãm kapêr jarênh o mē hkôt pa nê mē kãm:

—Koja nhÿrmã Tirtũm mē pahpiitã mē panê tanhmã kot amnhÿ nhÿpêx to mã xwÿnh mē nhũm mē hpiitã hprÿ hã harênh ma nê omu. Anê.

Nhũm prem ã Jejus kukamã mē kãm harênh anhÿr o ri mē hkôt pa. Tirtũm kapêr ã kagà htũm kamã harênh xà hkôt tanhmã mē kãm harênh to. ³ Tirtũm Kra Jejus Krisja na pre mē kãm harênh o ri mē hkôt pa. Mē panhõ Pahшти na. Kêp Tirtũm Kra htã na pre mē pahpyrà nê ï ho amnhÿ nhÿpêx nê wrÿ nê katorxà nhõxã hkre rũm kato. Jakamã kêp Tirtũm Kra pix kêt mãânên katorxà hkôt kêp higêt Tawi hkanrêhã htãmnhwÿ.

⁴ Kêp Tirtũm Kra htã nhũm prem axtem nê tanhmã hamaxpêr to nê kupÿ. Nom nhũm Tirtũm kêp amnhÿ Kra hã akupÿm ho htÿr. Jakamã na pu htem harênh ma nê kãm pajamaxpêr o:

—Jejus kêp Tirtũm Kraa. Mē kot kêp hpÿr tã nhũm akupÿm ho htÿr. Jakamã nhũm Tirtũm pyrà nê hihtÿx o hihtÿx. Anê.

⁵ Tã ã Tĩrtũm kot Kra nhĩpêx anhÿrja ri na mãânên pa ixto mex nê mẽ akaxyw ixãm. Jakamã na pa hte ma krĩ piitã hkôt mẽ kãm tanhmã Jejus Kris jarênh to ho ri mẽ hkôt ixpa. Ijaew mã nê Ijaew kêt xwÿnhjê mã. Mẽ kot harênh mar nê amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr nê kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex kaxyw. ⁶⁻⁷ Nê mẽ apê Rôm nhõ xwÿnhjaja. Na ka prem Jejus kôt amnhĩ xunhwÿ nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nê mẽ ato hkra nê mẽ apê Jejus mẽ wa hkwÿ hã mẽ ajarê. Mẽ ate hkôt amnhĩ nhĩpêx kaxyw nhũm pre ã mẽ ajarênh anê.

Tã ot pa kagà nhĩpêx nê mẽ awÿr mẽnh kaxyw. Tĩrtũm kot mẽ ato hkra xwÿnhjê hwÿr. Tĩrtũm kãm mẽ ajapêê.

Na pa hte mẽ ato mẽ panhĩpêêxà maati Tĩrtũm mẽ Pahihti Jejus Kris wa hwÿr rãhã ri ixpa. Nê mẽ ato wa hwÿr o:

—Kwa kêr ka wa Rôm kamã war akrajê pumunh mex nê mẽ kutã anojarêr rãhã nê. Kê mẽ hamakêtkati nê àmnhĩx ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri pa. Anê.

Pawre kot Rôm nhõ xwÿnhjê pumunh prãm ã amnhĩ jarênh

Atre 28.15-16; Römãn 15.22-29

⁸ Nê na ka prem amnhĩ kaxyw Jejus Kris mã ajamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿ nhũm krĩ piitã hkôt mẽ pa xwÿnhjaja mẽ ajarênh ma. Nê mẽ ate amnhĩ nhĩpêx

nyw ã mẽ ajarênh ma nê xpênh mã tanhmã mẽ ajarênh to ho pa. Nê mẽ ajarênh o:

—Kwa na xep Rôm kãm mẽ hkwÿjaja amnhĩ kaxyw Jejus mã hamaxpêr tÿx nê. Nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri pa. Anê.

Pa ã mẽ kot mẽ ajarênh anhÿrja ma nê ixkĩnh tÿx nê. Nê Tĩrtũm mã mẽ anhÿ hã ixkĩnh ã amnhĩ jarênh o ri ixpa. ⁹ Na pa hte mẽ ato hwÿr rãhã ho ri ixpa. Nê nhÿri mẽ kãm Tĩrtũm Kra Jejus kapêr jarênh o ri ixpa nê mẽ amã ijamaxpêr nê mẽ ato kuwÿ. Nê tanhmã Tĩrtũm mã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa pê mẽ amã ijamaxpêr nê mẽ ato kuwÿ. Tĩrtũm kot ja hã ixpumunh mex. ¹⁰ Na pa hte tanhmã kãm amnhĩ jarênh to kaxyw nê mẽ akaxyw amnhĩ to kuma nê kãm:

—Pa Tĩrtũm? Na pa ra inhmã ma Rôm wÿr inhmõr nê kamã akôt ixkwÿjê pumunh prãm tÿx kumrêx. Xà kot ka tokyx mẽ hwÿr inhmẽ nà? Anê.

¹¹ Na pa ra inhmã mẽ awÿr inhmõr prãm tÿx nê. Na pre Tĩrtũm Karõ tanhmã ixkrã hto pa ÿ hã kapêr ã kagà mar tÿx nê. Nê hkôt mẽmoj mex pumunh rax nê. Tã ra inhmã ma mẽ awÿr inhmõr nê amnhĩ xô ri mẽ amã harênh prãm nê. Mẽ ate inhmar nê aprĩ hã Jejus Kris kôt amnhĩ xunhwÿr tÿx nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa kaxyw. ¹² Kot paj nhÿrmã ma mẽ awÿr mō. Nê mẽ awÿr pøj pu mẽ xpênh

pumu nē pahkīnh nē. Mē pahte amnhī kaxyw Jejus Kris mā pajamaxpēr mex o papa hã axpēn pumu nē pahkīnh nē. Nē mē pahpiitã hkôt amnhī nhīpêx mex o ri papa.

13 E ixkwýjaja. Xatã ixte mē awýr ixkrà htã nhùm mēmoj xatã tanhmã ixpê àmtàr to pa kormã jar ixpa. Nom kot paj nhýrmã ma mē awýr mō. Mē ate ja hã inhmar kaxyw na pa ã Tirtùm noo mã mē amã amnhī jarēnh anē. Na pa pre krī hkwy kamã mē apē Ijaew kêt xwýnh kwýjê hwýr ixpa. Nē mē kãm Jejus kot mē panē tanhmã amnhī nhīpêx to hã harēnh o ri mē hkôt ixpa. Nhùm mē hkwyjaja inhma nē hkôt amnhī xunhwý. Ja kaxyw na pa inhmã ma mē anhō krī hwýr inhmōr prãm nē. Mē akwyjaja kot ixkapēr mar nē mē apyrã nē Jejus kôt amnhī xunhwýr kaxyw. 14 Na pre ra Tirtùm ixte kapēr o mē ajahkre ho ixpa kaxyw mē piitã mē kaxyw ixãm. Tanhmã ri mē kute xwýnhjê kaxyw. Mē kãm ma ho mē pa xwýnhjê mē mē kãm ma hkêt o mē pa xwýnhjê mã. Nē mē kot kagà pumunh xwýnhjê mē mē kot kagà pumunh kêt xwýnhjê mã. Mē piitã mē kaxyw na pre ixãm. Ixte mē kãm Jejus kot tanhmã mē panē amnhī nhīpêx to hã harēnh o ri mē hkôt ixpa kaxyw. 15 Jakamã na pa ra inhmã mē apē Rôm nhō xwýnhjê hwýr inhmōr prãm nē. Ixte mē anhō krī kamã mē piitã mē kãm ja jarēnh o

ri ixpa nhùm mē kot inhmar nē mē pahpyrà nē Jejus kôt amnhī xunhwýr kaxyw.

Jejus kot mē panē htyk ã harēnh

Sikũn Ximotre 1.6-12

16 Nē Jejus kot mē panē htyk ã harēnhja ãm hãmri na. Harēnhja mex o mex. Na htem kuma nē kãm hamaxpēr nē amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwý. Hãmri nhùm Tirtùm ja hã mē omu nē mē nē mē kot amnhī tomnuj o hapêx pa nē mē ho hkra. Nom mē ixpê Ijaew nhō xwýnhjê pixkêt. Mãänēn mē apē Ijaew kêt xwýnhjaja nhùm kãm mē pajapê ho axpēn pyrãk. Jakamã na pu htem Jejus kôt amnhī xunhwý nhùm Tirtùm ja hã mē pahpumu nē mē pahto hkra. Ja kaxyw àhpumunh tỳx o àhpumunh tỳx. 17 ãm mē kot amnhī kaxyw Jejus mã hamaxpēr xwýnh pixjaja na hte mē ho hkra. Kapēr ã kagà htùm kot tanhmã ja jarēnh to nē harēnh kot:

Na hte Tirtùm mē kot amnhī kaxyw Kra mã hamaxpēr ã mē omunh xà hkôt mē ho hkra nhùm mē amnhī kaxyw kãm hamaxpēr rãhã ho pa. Jao ra ô ri tãm amnhī nhīpêx o pa. Anē.

Mē pahpiitã mē pahte amnhī tomnuj xwýnh ã mē pajarēnh

Atre 14.15, 17.22-29; Apokarip 9.20-21

18 Nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o ri mẽ pa xwÿnhjaja na hte Tĩrtũm axtem tanhmã mẽ harênh to. Na htem Tĩrtũm kapêr ma nom amnhĩ tomnuj gryk ã ãm kuma. Nê mẽ hkwyjaja kot kapêr mar py-maj kapêr õ ho mẽ kêp àmnâr rãhã ho ri pa nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ omu nhũm ja kêp omnuj nê. 19-20 Te mẽ kot Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh kêt pyrãk o amnhĩ nhĩpêx tã mẽ kot omunh mex. Tĩrtũm kot mẽmoj to kator krax rũm ra kot mẽ pamã amnhĩ to amnhĩrit mex. Pu mẽ pano ho omunh kêt tã no ãm kot amnhĩ nhĩpêx kôt ra kêp Tĩrtũm ã omunh mex nê. Nê kêp mẽmoj piitã ho kator xwÿnh ã omunh mex nê. Nê mex o mex ã omu nê hihtÿx o hihtÿx hã omu. Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx kot amnhĩrit mex nhũm mẽ kot omunh mex tã hkôt amnhĩ xunhwÿr kêt nê. Nê axtem nê hamaxpêr o:

—Tk. Tĩrtũm kot inhmã amnhĩ to amnhĩritre hã kot pa kêt ri hkôt amnhĩ nhĩpêx. Kot pa inhno ho omu nê rĩ kormã hkôt amnhĩ nhĩpêx japêr. Anê.

Ra mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh mex tã ri ã hamaxpêr anê. Jakamã nhũm Tĩrtũm tee ri ja hã mẽ omu nhũm ja kêp omnuj tÿx nê. 21 Mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh mex tã amnhĩ kaxyw tanhmã kãm hamaxpêr hto hkêt. Rÿ arĩ hamaxpêr japêr nê kãm:

—Nà Tĩrtũm. ãm hãmri amex kumrêx. ãm amex o amex. Apê Tĩrtũm ã ãm apixi

mex kumrêx na ka. ãm hãmri na ka hte mẽ ixto mex o apa.

Anhÿr o amnhĩ kaxyw kãm kapêr kêt nê. Nê ãm htÿx tanhmã hamaxpêr punuj to pix o ri pa. Te kamãt kô kamã ri mẽ pa xwÿnhjê kot amnhĩ nhĩpêx pyrã nê mẽmoj mex pumunh kêt nê.

22 Mẽ kot àhpumunh tÿx ã amnhĩ to jarkrar o ri pa htã no ãm te mẽ hkrã kanhĩn kêt nê mẽ hamaxpêr kêt pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. 23 Jakamã na htem amnhĩm mẽmo karõ nhĩpêx. Mẽmo htyk mã xwÿnhjê hõ karõ nhĩpêx. Tanhmã panhĩ karõ rÿ mẽmo mry karõ rÿ mẽmo kuwênh karõ. Rÿ mẽmo kagã karõ nhĩpêx. Hãmri nê ho õ sãnti nê te ri ho Tĩrtũm nhĩpêx pyrãk o hipêx. Jao hpar pê hkõn krã ho rôrôk nê amnhĩ to kuwÿ nê kãm amnhĩ jagrer pê kãm mex o mex ã harê. Tĩrtũmja sãnti rom htĩr o htĩr tã nhũm mẽ axtem nê sãnti gryk ã hkaga nê ã amnhĩ nhĩpêx o pa anê. 24 Jakamã nhũm tee ri ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã mẽ omu nê amnhĩ pyrã nê mẽ hkaga nê ãm mẽ omu. Jakamã nhũm mẽ ãm amnhĩ krã hkôt tanhmã ri amnhĩ tomnuj to ho pa. Nê axpên kãm ri tanhmã hpijaam kêt to. ã na htem htÿx ri amnhĩ tomnuj anhÿr o pa.

25 Tĩrtũm kapêrja ãm hãmri htã nhũm mẽ axtem nê te amnhĩ pum rênh pyrãk o hipêx nê kãm hamaxpêr kêt nê. Nê hpãnhã ri mẽ hêx xwÿnhjê kapêr pix ma nhũm

ja te mẽ kãm mex pyræk. Na htem ã amnhĩ nhĩpêx anẽ hãmri nẽ axtem nẽ Tĩrtũm kot mẽmoj nhĩpêx pix parpê rôrok nẽ amnhĩm mex o mex ã harê. Nom kot hipêx xwýnh Tĩrtũm parpê mãn ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ. Nom kot mẽmoj nhĩpêx xwýnhhta mex o mex jakamã koja mẽ kot hkôt amnhĩ nhĩpêx xwýnhjaja jajê rom kãm mex o mex ã harênh tũm rãhã ho ri pa. ²⁶ No mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja na hte Tĩrtũm amnhĩ pyrà nẽ mẽ hkaga nhũm mẽ htỳx amnhĩ krã hkôt ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri pa. Jao mẽni hkwyjaja axtem nẽ axpẽn gryk ã mjên kaga nẽ axpẽn nhĩõ ho mjên. ²⁷ Nhũm mẽmy hkwyjaja mãânẽn axtem nẽ amnhĩ kwỳjê my gryk ã hprõ kaga nẽ axpẽn nhĩõ ho hprõ. Na htem ã axpẽn kamã hpijaàm kêt o pa anẽ. Mýrapê koja mẽ à pix kãm amnhĩ xà htỳx kamã hamak o pa. ²⁸ Na htem amnhĩ tomnuj gryk ã Tĩrtũm mã hamaxpêr kêt nhũm tee ri amnhĩ tã mẽ omu nẽ hamaxpêr o:

—Mẽ kãm amnhĩ tomnuj pix prãm jakamã kwār mẽ mãmri ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Kot paj axte ja nê tanhmã mẽ kãm ixkapêr to hkêt nẽ. Anẽ.

Jakamã nhũm mẽ arĩ htỳx ri amnhĩ krã hkôt tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri pa rãhã nẽ.

²⁹ Hãmri nẽ mẽmoj punuj pix mã hamaxpêr.

Nẽ kãm amnhĩ mex pix prãm mã hamaxpêr.

Nẽ kãm axpẽn tomnuj pix prãm.

Nẽ mẽmoj tã axpẽn kãm gryk pix prãm.

Nẽ mẽ kãm axpẽn par pix prãm.

Nẽ mẽmoj tã ri kãm axpẽn mã àkjêr prãm.

Nẽ mẽmoj tã kãm axpẽn mã hêx prãm.

Nẽ kãm axpẽn kaxyw tanhmã hamaxpêr punuj to pix prãm.

Nẽ kãm tanhmã axpẽn to kapêr punuj to pix prãm.

³⁰ Nẽ kãm mẽmoj tã axpẽn to hêx pix prãm.

Nẽ kãm Tĩrtũm prãm kêt o ri pa.

Nẽ mẽmoj tã axpẽn mã àkjêr o ri pa.

Nẽ mẽmoj tã amnhĩ to jarkrar rãhã ho ri pa.

Nẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to pix kukamã hamaxpêr. Nhũm mẽ katorxà nẽ mẽ hipêxà tee ri ja nê tanhmã mẽ kãm kapêr to no nhũm mẽ mar kêt kumrêx.

³¹ ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri mẽ pa xwýnhjaja na hte Tĩrtũm kãm mẽmoj mex nhũm mẽ kêp omnuj nẽ nhũm Tĩrtũm kêp mẽmoj omnuj nhũm mẽ kãm mex nẽ. Nẽ axpẽn mã mẽmoj tanhmã ho hã amnhĩ jarênh tã ho anhỹr kêt nẽ. Nẽ axpẽn kãm ukaprĩ ho ri pa hkêt nẽ.

³² Tĩrtũm kapêr ã kaga htũm kot tanhmã mẽ hkukamã mẽ harênh to nẽ mẽ harênh kot:

ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri mẽ pa xwýnhjaja koja mẽ nhỹrmã ty

hãmri nẽ amnhĩ xà
htỳx kamã hamak rãhã
ho ri pa ho pa. Anẽ.

Nhũm mẽ kot amnhĩ tã ja mar
tỳx tã aa amnhĩ tomnuj kaga
hkêt nẽ. Arĩ ã amnhĩ nhĩpêx
anhỹr o pa rãhã nẽ. Nhũm
mẽ hkwyjaja mẽ kot amnhĩ
tomnuj ã mẽ omu nẽ mẽ uràk
nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri
mẽ hkôt pa nhũm mẽ amnhĩ
pyrà nẽ mẽ omu nẽ hkĩnh
nẽ. Na htem ã amnhĩ nhĩpêx
anhỹrja gryk ã Tĩrtũm kaga
nhũm tee ri amnhĩ tã mẽ omu
nẽ amnhĩ pyrà nẽ mẽ hk-
aga nẽ ãm mẽ omu. Jakamã
nhũm mẽ amnhĩ tomnuj tỳx
pix rãhã ho pa.

2

*Mẽ kot amnhĩ tomnuj
xwỳnhjê hkukamã mẽ harẽnh
Matêwre 7.1-5; Sikũn
Tesarõn 1.6; Eprêw 9.27; Sikũn
Pêtre 2.4, 3.7; Jutre 6-14;
Apokarip 6.15, 20.11*

¹ Nẽ kot ka mẽ atõ ã mẽ
kot amnhĩ tomnuj anhỹr
xwỳnhjê kot amnhĩ nhĩpêx
ã mẽ harẽnh ma nẽ ã aja-
maxpêr anẽ nẽ ajamaxpêr o:

—Tk. Mẽ kot amnhĩ tomnuj
pix o ri pa xwỳnh kênã. No pa
na ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhỹr
o ri ixpa hkêt. Mẽ kurom ixte
tãm amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa
xwỳnh na pa.

Anhỹr o amnhĩ jarẽ. Kwa
nã mẽ ã ajamaxpêr anhỹr
kêt nẽ. Mẽ pajaxwỳja na
pu htem tõiã mẽ uràk nẽ
tanhmã amnhĩ tomnuj to. Tã
ka mẽ ã mẽ kot amnhĩ tomnuj
ã mẽ harẽnh anẽ nẽ te ka ate
amnhĩ jarẽnh pyràk. ² Tĩrtũm

kapêr ã kagà htũm kot mẽ
kot amnhĩ tomnuj o ri mẽ pa
xwỳnhjê jarẽnh kot:

Mẽ kot amnhĩ tomnuj mỳrapê
koja mẽ nhỹrmã amnhĩ
xà htỳx kamã hamak
rãhã ho ri pa. Anẽ.

Ãm hãmri ã mẽ harẽnh kot
anhỹr. ³ Mãn ka mẽ atõ
tanhmã amnhĩ kukamã aja-
maxpêr to nẽ ajamaxpêr o:

—Nà koja Tĩrtũm nhỹrmã
amnhĩ nẽ kuwy hwỳr mẽ kot
amnhĩ tomnuj xwỳnhjê rẽ.
No pa koja hwỳr inhmẽnh kêt
nẽ. Anẽ.

Kwa mẽ ã ajamaxpêr anhỹr
kêt nẽ. Kot ka mẽ ã amnhĩ
kukamã ajamaxpêr anhỹr
tã tõiã mẽ uràk nẽ tanhmã
amnhĩ tomnuj to. Jakamã
koja Tĩrtũm mẽ uràk nẽ hã
tanhmã mẽ ato. ⁴ Kot kaj mẽ
atõ tanhmã amnhĩ tomnuj
to hãmri nẽ ãm ja hã amnhĩ
pumu nẽ ajamaxpêr o:

—Ixte amnhĩ tomnuj
xwỳnh tã na hte Tĩrtũm ja
hã ixpumu nẽ ãm ixpumu
nẽ hã tanhmã ixto hkêt nẽ.
Kêp mẽ ixkamã ukapĩ xwỳnh
jakamã na hte gryk tokyx
anhỹr kêt nẽ. Jakamã kot paj
arĩ tanhmã amnhĩ tomnuj to
ho ri ixpa nẽ aa jam inhũer
kêt nẽ. Tĩrtũm kot ja hã
tanhmã ixtore kaxyw hã.

Anhỹr o ajamaxpêr. No
ãm ja kot anhỹr kêt. Na hte
Tĩrtũm kormã amnhĩ tã mẽ
pajamã. Mẽ pahte amnhĩ
tomnuj kaga nẽ hpãnhã hkôt
amnhĩ xunhwỳr kaxyw na
hte kormã amnhĩ tã mẽ
pajamã. Jakamã na kormã
tanhmã ate amnhĩ tomnuj
tota ã tanhmã ato hkêt nẽ.

5 Mě akrâ hihtÿx jakamã mẽ amã hkôt amnhĩ xunhwÿr prãm kêt. Na ka htem tanhmã amnhĩ tomnuj to pix kukamã ajamaxpêr o ri apa. Nê gaa nê ra anhÿr kumrêx. Nhũm Tirtũm tee ri ja hã mẽ apumu nhũm ja kêp omnuj tÿx o mõi. Jakamã koja nhÿrmã tanhmã mẽ ajarênh to nê gryk tÿx kãm tanhmã mẽ atomnuj tÿx to. Æm hãmri na hte mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pahpumunh xà hkôt ahpÿnhã tanhmã mẽ panhĩpêx to.

6 Koja nhÿrmã mẽ pahpiitã kormã mẽ pahfir ri mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pahpumunh xà hkôt tanhmã mẽ panhĩpêx to. Mě kot amnhĩ to mex o ri mẽ pa xwÿnhjaja nhũm mẽ ho mex nê. Nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o ri mẽ pa xwÿnhjaja nhũm mẽ homnuj nê. Koja nhÿrmã mẽ pahpiitã mẽ pahto hpimràatã ã mẽ panhĩpêx anê.

7 Mě kot hkôt tãm ri amnhĩ nhĩpêx o pa pê kãm Tirtũm kot amnhĩm mẽ mex ã mẽ harênh prãm xwÿnhjaja koja nhÿrmã amnhĩm mẽ mex ã mẽ harê. Hãmri nhũm mẽ kuri htir tũm nê hkĩnh nê mex kumrêx nê pa ho pa. 8 Nom mẽ kot amnhĩ mã pix mã ri hamaxpêr o ri mẽ pa xwÿnhjaja. Nê mẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to gryk ã Tirtũm kapêr kaga xwÿnhjaja koja kãm mẽ hkĩnh kêt nê tanhmã mẽ homnuj tÿx to. 9 Mě kot amnhĩ tomnuj xwÿnh piitã koja mẽ nhÿrmã amnhĩ xà htÿx kamã

hamak rãhã nê pa ho pa. Ijaew kumrêxjaja nê hpãnhã Ijaew kêt xwÿnhjaja nhũm mẽ amnhĩ xà htÿx kamã hamak rãhã nê pa ho pa. Mě kot amnhĩ tomnuj tÿx o paja mÿrapê.

10 No kêt tãm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx xwÿnhjaja koja Tirtũm mẽ ho mex rax rãhã ho pa ho pa. Nê amnhĩm mẽ kot amnhĩ to mex xwÿnhjê hã mẽ harê. Nê tanhmã mẽ ho mex to nhũm mẽ kamã amnhĩ krit nê pa ho pa. Hamakêtkati nê hkĩnh nê àmnhĩx ri pa ho pa. Ijaew kwÿ kumrêxjaja nê mãânên Ijaew kêt xwÿnh kwÿjaja nhũm mẽ mex nê hamakêtkati nê hkĩnh nê àmnhĩx ri pa ho pa. 11 Koja Tirtũm nhÿrmã ahpÿnhã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pahpumunh xà hkôt tanhmã mẽ pajarênh to pê tanhmã mẽ panhĩpêx to. Mě ixpê Ijaewjaja nê mẽ apê Ijaew kêt xwÿnhjaja nhũm ã mẽ pahpiitã mẽ panhĩpêx anê.

12 Amnepêm na pre finat Mojes mã tanhmã kapêr to nhũm kuma nê ô ri hã kagà hpa. Mě ixpê Ijaew ri na kapêr ã kagàja. Ra mẽ ixte mar tÿx jakamã koja mẽ ixtõ ra kapêr mar tÿx tã hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt hãmri nhũm Tirtũm tee ri amnhĩ tã omu nê ã amnhĩ nhĩpêx anhÿrja mÿrapê nhÿrmã ma mẽ kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak tũm xàta wÿr kumê. Kot kapêr mar tÿx tã hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt mÿrapê nhũm ã hipêx anê. No kêt mẽ apê Ijaew kêt xwÿnhjaja

mẽ ixkĩnhã mẽ ari Tĩrtũm kapẽr ã kagà hkêt jakamã koja mẽ ate kapẽr nhĩrõp mẽ akuhê hã mẽ apumunh kôt tanhmã mẽ anhĩpêx to hkêt nẽ. Koja hpãnhã mẽ ate tanhmã amnhĩ tomnuj to ho apa mýrapê mẽ kot amnhĩ xà htýx kamã hamak o pa tũm xàta wýr mẽ arẽ.

13 Na hte mẽ kot kapẽr mar ã mẽ omunh xà hkôt amnhĩm mẽ kot amnhĩ to mex xwýnh ã mẽ harẽnh kêt nẽ. Æm mẽ kot kapẽr kôt amnhĩ nhĩpêx ã mẽ omunh xà hkôt pix mã na hte amnhĩm mẽ kot amnhĩ to mex xwýnh ã mẽ harẽ. 14 No mẽ hkwyjajaja kormã kot kapẽr mar kêt tã te ra mẽ kot mar mex pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Jao amnhĩ krã hkôt tãm ri amnhĩ nhĩpêx kurê kumrêx. Te kot Ijaew pyrà nẽ Tĩrtũm kapẽr mar týx nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri pata pyræk. 15 Na htem amnhĩ krã hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to. Te Tĩrtũm kapẽr kot mẽ hkrãm gjêx pyræk o amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã tee ri tanhmã amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ pumu nẽ hkaprĩ nẽ. Nẽ tãm amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ pumu nẽ hkĩnh nẽ.

16 Tã koja nhỹrmã Tĩrtũm Jejus Kris mã anẽ nhũm kuma hãmri nẽ mẽ piitã kormã mẽ htĩr ri tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ omunh xà hkôt tanhmã mẽ harẽnh to. Nẽ mẽ hamaxpêr kôt mẽ omunh mex xà hkôt tanhmã mẽ harẽnh to. Mẽ papajaja mẽ pahte axpên jamaxpêr kôt axpên pumunh kêt tã Jejus kot mẽ pajamaxpêr kôt mẽ

pahpumunh par.

Tã na pa hte mẽ kãm Jejus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harẽnh o ixpa pê ã mẽ kãm ixujarẽnh anhýr o ri ixpa.

Pawre kot hkwyjê mã kapẽr

Rõmãn 3.19-20

17 Nẽ ixpyrà nẽ mẽ apê Ijaew kwýjaja na ka mẽ axtem nẽ Ijaew kêt xwýnhjê mã tanhmã amnhĩ to jarkrar o ri apa nẽ mẽ kãm:

—Nà mẽ ixpê Ijaew ri Tĩrtũm kapẽr ã kagà jakamã ãm mẽ papxipixjaja na hte Tĩrtũm amnhĩm mẽ inhmex ã mẽ ijarê. Nẽ ãm mẽ papxipixjaja na hte mẽ ixto hkra. 18 Nẽ mẽ papxipixjaja na mẽ ixte Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt mẽmoj pumunh par nẽ mẽ kot amnhĩ to mex xà pumunh par nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj xà pumunh par. Mẽ apê Ijaew kêt xwýnhjê rom mẽ ixte mẽmoj piitã omunh par kumrêx. Anẽ.

19-20 Nẽ amnhĩ jarẽnh o:

—Nà te mẽ ixpê mẽ nohkre xwýnhjê pa hã mẽ hamýnh nẽ ri mẽ ho ixpa xwýnh pyræk. Jakamã Ijaew kêt xwýnh pê htýx ri mẽ pa xwýnhjaja na pa htem mẽ kãm Tĩrtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre mex o ri ixpa. Kormã mẽ kot hprĩ hã mar kêt jakamã na pa htem ho mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt ixpa. Mẽ kurom mẽ ixte mar par kênã.

21 Anhýr ã amnhĩ jarẽnh nẽ mẽ ate kapẽr o mẽ ahkre ho apa htã hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ.

Nẽ mẽ ate mẽ kot axpên pê àhkĩnh nẽ mẽ hkurê

htā no ām mẽ kamjaja
axpēn pē axàhkīnh o ri
apā.

22 Nē mẽ amā sānti hkīnh kêt ā
amnhī jarēnh tā axtem
nē hwÿr agjē nē hpar
pē kàxpore nhīkwÿ
xwÿnh o axàhkīnh o ri
apa.

Nē mẽ kot axpēn prō ho
amnhīkati nē mẽ hkurē
ho apa htā mẽ kamjaja
ā ri amnhī nhīpêx
anhÿr o ri apa.

23 Nē mẽ ate Tirtūm kapēr
ā kagā mex o mex
ā harēnh tā hkôt
amnhī nhīpêx hkêt
nē. Jakamā nhūm
mẽ akwÿjjaja ja hā mẽ
apumu nē mẽ apyrā nē
Tirtūm ā hpijaām kêt o
pa.

24 Tirtūm kapēr ā kagā htūm
kot tanhmā mẽ ate amnhī
nhīpêx ā mẽ ajarēnh to nē mẽ
ajarēnh kot:

Mẽ kēp Ijaew kêt xwÿnhjaja na
htem Ijaew kot htÿx ri
amnhī nhīpêx o ri mẽ
pa hā mẽ omu nē mẽ
ÿ hā tanhmā Tirtūm o
kapēr punuj to ho ri pa.
Anē.

25 Mẽ pahpē Ijaew na pu htem
mẽ pahkrajaja mẽ hapōx kôt
kormā mẽ hkryre ri pu htem
mẽ kēp mẽmy kwÿrýt kà jakā.
Finat Mojes kot Tirtūm nhÿ hā
mẽ panhīgêjtē mā hā karō xà
hkôt na pu htem ā mẽ hipêx
anē. Mẽ pahte Tirtūm mā
mẽ pahkrajē nhōr ā amnhī
to amnhīrít kaxyw. Jakamā
na pu htem arī Mojes kapēr
kôt ā mẽ hipêx anē nhūm
Tirtūm kām ja mex nē. Nom

kot pu mẽ kapēr kwÿm ri
tanhmā amnhī nhīpêx to ho
papa nhūm ja kēp omnuj tÿx
nē hāmri pu mẽ tee ri mẽ
pahkrajē my kwÿrýt kà jakār
kaprÿ. Na hte Tirtūm ā mẽ
pahkrajē nhīpêx anhÿr ā mẽ
pahpumunh kôt amnhīm mẽ
pamex ā mẽ pajarēnh kêt
nē. Nom mẽ pahte kapēr kôt
amnhī nhīpêx mex o papa
pē mẽmy kwÿrýt kà jakārja
nhūm kām mex nē. ²⁶ Ijaew
kêt xwÿnhjaja kot ā mẽ hkrajē
nhīpêx anhÿr kêt tā ra mẽ
hkwyjjaja Tirtūm kapēr ma
nē hkôt amnhī nhīpêx o ri
pa. Jao te mẽ kot amnhī my
kwÿrýt kà jakār pyrāk o amnhī
nhīpêx. Jakamā nhūm Tirtūm
ja hā mẽ omu nē mẽ kām:

—Nà ām hāmri. Mẽ ate
amnhī my kwÿrýt kà jakār kêt
tā mẽ apē ixkra na ka mẽ.
Anē.

²⁷ Mẽ kot amnhī jakār kêt
tā Tirtūm kapēr kôt amnhī
nhīpêx mex o ri pa nhūm
amnhī tā mẽ omu nē mẽ
arom amnhīm mẽ kot amnhī
to mex xwÿnh ā mẽ harē. Mẽ
kot amnhī jakār kêt tāā.

No mẽ kajaja mẽ ate Tirtūm
nhÿ hā Mojes kapēr ā kagā
mar tÿx tā hkôt amnhī nhīpêx
kêt nē. Ja mÿrapē koja ja
hā mẽ apumu nē Ijaew kêt
xwÿnhjē kīnhā mẽ ate amnhī
tomnuj xwÿnh ā mẽ ajarē. Ra
mẽ ate amnhī jakār tā mẽ ate
amnhī tomnuj xwÿnh ā mẽ
ajarē.

²⁸ Nē kot ka mẽ atō tanhmā
amnhī to jarkrar to nē amnhī
jarēnh o:

—Nà ixpê Ijaew jakamã na hte Tirtüm mẽ kot inhmy kwryt kà krãhyr kôt ixto kraa. Anẽ.

Nom xà na hte Tirtüm ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã mẽ pahpumunh kôt mẽ pahto hkra? Nà kot anhÿr kêt. Na htem ãm htÿx ã amnhĩ to jarkrar anhÿr kaprÿ ho pa.

²⁹ Nẽ Tirtüm Karõ kot mẽ hkarõ mã gjêx xwÿnhjaja kêp Tirtüm kra jakamã na htem Tirtüm kãm hprãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx. Nom ri amnhĩ krã hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hkêt nẽ. Rÿ htÿx hamaxpêr o:

—Nà kot paj Mojes kapêr ã kagà hkôt amnhĩ nhĩpêx nhũm Tirtüm ja hã ixpumu nẽ amnhĩm inhmx ã ijarẽ nẽ ixto hkra.

Anhÿr o hamaxpêr kêt nẽ. Na htem hamaxpêr o:

—Nà ra Tirtüm Karõ kot ixkarõm àr jakamã ixpê hkra nhũm amnhĩm inhmx ã ijarẽ. Jakamã kot paj ãm kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa rãhã ty. Kwãr mãmrĩ ixkwÿjaja amnhĩm inhmx kêt ã ijarẽ. Anẽ.

Kêr ka mẽ ã ajamaxpêr anhÿr o ri pa. ã mẽ hamaxpêr anhÿr na mex o mex.

3

¹ Nẽ mãn ka mẽ ra tee ri tanhmã amnhĩ kukamã ajamaxpêr to nẽ ajamaxpêr o:

—Kwa mo kaxyw na pa ixpê Ijaew? Mon pa pre we ixpê Ijaew kêtre hkêt nẽ? Mẽ kêp Ijaew kêt xwÿnhjaja kot amnhĩ jakàr kêt tã nhũm

Tirtüm mẽ pahpyrà nẽ mẽ ho hkra. Anẽ.

Kwa mẽ ã ri ajamaxpêr anhÿr kêt nẽ. ² Mẽ pahpê Ijaew na pre Tirtüm Ijaew kêt xwÿnhjê rom mẽ pahto mex rax nẽ. Na pre amnepê mã mẽ panhigêt mã tanhmã kapêr to. Mẽ pahpiitã mẽ pahte mar nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx kaxyw. Nom Ijaew kêt xwÿnhjê nhĩgêt mã ã kapêr anhÿr kêt nẽ. ãm mẽ pahpê Ijaew nhĩgêt pix mã kapêr. Jakamã mẽ pahpê Ijaew mã ja mex kumrêx. ³ Nom kot kaj mẽ atõ ja ma nẽ ajamaxpêr o:

—Nà Tirtüm kot mẽ ixto mex mã mẽ ixtã amnhĩ jarênh tã no nhũm xep mẽ inhĩgêt kwÿjaja hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Na xep prem kapêr kwÿm ri amnhĩ tomnuj o pa. Jakamã ko. Koja Tirtüm mẽ ixpê mẽ hkanrêhã mẽ htãmnhwÿjaja tanhmã mẽ ixto mex to japêr ko. Anẽ.

⁴ Kwa mẽ ri ã ajamaxpêr anhÿr kêt nẽ. Tirtüm na hte mẽ pahpiitã mẽ pakurom mẽmoj tã amnhĩ jarênh o hêx kêt nẽ. Tã ra kot tanhmã mẽ pahtã amnhĩ jarênh to xà hkôt koja ã mẽ pahto mex anẽ. Kapêr ã kagà htüm kot mēhõ tanhmã Tirtüm mã kapêr to nẽ harênh kot:

Pa Tirtüm. Nà ãm kapxipix na ka hte mẽmoj tã amnhĩ jarênh xà hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

Jakamã na htem ãm axpên mã axêx ã akapêr ã ajarênh kaprÿ. Anhÿr o harẽ.

⁵ No kot ka mẽ atõ atỳx aja-maxpěr nẽ ajamaxpěr o:

—Xà koja Tirtũm tanhmã mẽ ixte amnhĩ tomnuj to hã mẽ ixpumu nẽ gryk? Nà koja gryk kêt nẽ. Jakamã kot paj arĩ amnhĩ tomnuj o ri ixpa. Kê mẽ piitã ja hã ixpumu nẽ ixrom Tirtũm tapxipix kot amnhĩ to mex o pa xwỳnh ã harẽn h o pa. Nà ja mex. Jakamã kot paj arĩ amnhĩ tomnuj rãhã ho ri ixpa nhũm mẽ Tirtũm pix mã mãn kot tãm amnhĩ nhĩpêx xwỳnh ã harẽ. Hãmri nhũm Tirtũm amnhĩ tã ixpumu nẽ tanhmã ixto hkêt nẽ. Koja tanhmã ixto japêr hãmri nẽ ixpyrà nẽ amnhĩ tomnuj nẽ. Anẽ.

Kot kaj mẽ ã ajamaxpěr anẽ nẽ ãm amnhĩ krã hkõt ã ajamaxpěr anhỳr kaprỳ. Nom ã ajamaxpěr anhỳrja Tirtũm jamaxpěr kõt kêt. ⁶ Kwa mẽ ri ã ajamaxpěr punuj anhỳr kêt nẽ. Tirtũm kot mẽ pahpyrà nẽ aa kot amnhĩ tomnujre hã. Kop ãm mẽ pahpyrà nẽ tanhmã kot amnhĩ tomnuj to ronhỳx tanhmã kot we amnhĩ to nẽ mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwỳnh ã mẽ pajarẽ? Nhỳx mẽ pahpyrà nẽ ã amnhĩ jarẽn h anẽ. Nà ã mẽ ajamaxpěr anhỳrja mex kêt.

⁷⁻⁸ E pa ixprĩ hã mẽ amã ja jarẽ ka mẽ inhma. Kot kaj mẽ atõ amnhĩ kukamã ajamaxpěr o:

—E kot paj mãmri ri mẽmoj tã ixêx o ri ixpa kê mẽ ixêx nhĩ hã ixpumu nẽ ixrom Tirtũm pix mã mãn kot amnhĩ to mex ã harẽ. Nẽ ãm pix mã mãn hêx kêt xwỳnh ã harẽ. Hãmri

nhũm Tirtũm amnhĩ tã ixpumu nẽ mẽ ã mẽ kot harẽn h anhỳrja ma nhũm ja kãm mex nẽ nhũm hkĩnh nẽ. Jakamã ixêx o ri ixpaja ã tanhmã ixto hkêt nẽ. Ra mẽ kot ixrom tãm kot amnhĩ nhĩpêx o pa xwỳnh ã harẽn h jakamã nhũm ixêx nhita ã tanhmã ixto hkêt japêr. Jakamã kot paj ixte amnhĩ tomnuj o ri ixpaja mã inhũrer kêt nẽ. Kêr kê mẽ ja hã ixpumu nẽ ixrom Tirtũm tapxipix kot amnhĩ to mex xwỳnh ã harẽ.

Anhỳr o ajamaxpěr nom mẽ ajamaxpěrja kot anhỳr kêt. Na hte akwỳjaja pa ixpê Pawre ixêx o ixpa hã ri axpẽn mã ijarẽ no na pa hte ixêx o ri ixpa hkêt nẽ. ã mẽ ajamaxpěr anhỳr o ri apa xwỳnhjaja koja Tirtũm mẽ atomnuj tỳx nẽ kãm ga.

Mẽ mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwỳnh ã mẽ pajarẽn h

Wam Korit 6.9; Karatas 3.22; Xitre 3.3

⁹ Tã tanhmã kot puj mẽ pahpê Ijaew amnhĩ jarẽn h to? Xà kot pu mẽ pahte amnhĩ to mex o Ijaew kêt xwỳnhjê jakrenh ã amnhĩ jarẽ? Nà mẽ pahte ã amnhĩ nhĩpêx anhỳrre hã. Mẽ pahpê Ijaew nẽ Ijaew kêt xwỳnhjaja. Mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhĩ tomnuj o axpẽn pyræk. Na pa pre ra mẽ amã ja jarẽ. ¹⁰ Tirtũm kapêr ã kagà htũm kot ja jarẽn h kot:

Mêhõ na we aa kot amnhĩ tomnuj kêt kumrêx nẽ pa?

¹¹ Nẽ mêhõ na we kot mẽmoj mex piitã omunh par?

Nē mēhõ na kām Tirtūm prām?

12 Nā amrakati kumrēx. Na mē ra piitā hkaga hpa.

Nē kapēr kwým ri tanhmā amnhī tomnuj to ho pa.

Ām mēhõ pyxire nē amnhī to mex o ri pa hkēt kumrēx.

13 Na htem kapēr punuj pix o ri pa.

Jakamā Tirtūm noo mā mē kot amnhī nhīpēxja te kot mēmoj tyk nē hkro punuj pyrāk.

Na htem ām ri hēx pix kukamā ri hamaxpēr o pa. Tanhmā mē hēx to xāja te kēp kagā xoprē nhõ wenēn xihtyx pyrāk.

14 Nē na htem mē piitā mēmoj nhīxi ho ri axpēn mā mē hixi jarēnh o pa. Nē ri tanhmā axpēn japrý hto ho pa.

15 Nē tanhmā kapēr mā gēt kām mē kām kapēr to.

16 Nē tanhmā mē hkwýjē homnuj to. Jakamā nhūm mē piitā ri hkaprī nē mex kēt nē pa.

17 Nhūm htem ām axpēn mā mē gryk xā pix o kapēr o pa.

18 Nē Tirtūm ā hpijaām kēt o pa. Na htem kapēr ma nē ām kuma nē kām hkīnh kēt o pa.

Ā na htem amnhī nhīpēx anhýr rāhā ho pa. Anē.

Ā Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot mē pajarēnh anhýr. 19 Mē pahpē Ijaew ra mē pahte ja

jarēnh mar tỳx. Tirtūm kapēr ā kagā htūm kwý na. Na hte ā mē kot amnhī tomnuj xwýnhjē jarēnh anē. Nē määnēn mē papajaja. Mē pahpē Ijaew na hte ā mē pajarēnh anē. No ām mē papaxpīx hkēt. Krī piitā hkôt ri mē pa xwýnhjaja nhūm ā mē harēnh kot anhýr. Ijaew kēt xwýnhjaja nē mē pahpē Ijaew. Mē pahpiitā mē pahte amnhī tomnuj xwýnh jakamā mēmo kaxyw kot pu mē pahte amnhī tomnuj kēt ā ri amnhī to jarkrar o papa? Kot puj mē ā amnhī jarēnh anhýr kaprý. Jakamā koja Tirtūm mē pahpiitā mē pahte amnhī tomnuj mýrapē tanhmā mē panhīpēx to. 20 Mē pahtõ koja mē pahte kapēr kôt pix mā amnhī nhīpēx o papa hā mē pajarē? Nē mē pahtõ mā koja mē pamā kapēr nē mē pamā:

—Nā na ka hte akatāt kôt ixkapēr kôt pix mā amnhī nhīpēx mex nē. Ām hāmri na ka hte ā amnhī nhīpēx anhýr o apa.

Anhýr o mē pahtõ mā kot we ā kapēr anē? Nā aa kot mē pahtõ mā kapēr anhýr kēt. Na pu htem ām kapēr ma nē tee ri amnhī kukamā pajamaxpēr. Mē pahte amnhī tomnuj ā amnhī pumunh kaxyw na pre mē pamā kapēr ā kagā htūmja gō. Mē pahtõ mē pahte kapēr ā kagā hkôt amnhī nhīpēx mex o papa hkēt kēnā kot kēt ri amnhīm mē pahte amnhī to mex xwýnh ā mē pajarē.

*Tanhmā Tirtūm kot mē
pahto hkra to hā harēnh*

*Atre 17.30-31; Karatas
2.16-21; Piripos 3.7-9; Xitre
3.5; Xiakre 2.10*

²¹ Nē na hte Tirtūm mē pahte kapēr kôt amnhī nhīpēx ā mē pahpumunh kôt amnhīm mē pahte amnhī to mex xwýnh ā mē pajarēnh kêt nē. Jakamā mēhō kukwak ri koja we ā mē pajarēnh anē? Nā nhām mēhō kot tām amnhī nhīpēx rāhā ho pa hā omunh pix kukwak ri koja ā mē pajarēnh anē. Tā mēhō kukwak ri kot ā mē pajarēnh anhýr xwýnhhta na pre ra mē pamā ho amnhīrit. Amnepēm Tirtūm kapēr ā kagā htūm kamā na pre mēhō hkukamā tanhmā harēnh to. Nē Tirtūm nhý hā mē kapēr jarēnh o pa xwýnhjaja haxwýja kukamā tanhmā harēnh to ho pa. ²² Jejus Krisja na prem hkukamā harēnh o pa. Tām na pu htem hkôt amnhī xunhwý nē amnhī kaxyw kām pajamexpēr rāhā ho papa nhūm Tirtūm ja pix ā mē pahpumunh kôt amnhīm mē pahte amnhī to mex xwýnh ā mē pajarē. Mē kot Jejus kôt amnhī xunhwýr xwýnh piitāā. Mē ixpē Ijaew nē mē apē Ijaew kêt xwýnhjaja. Mē pahpiitā mē pahte axpēn pyrāk jakamā kot puj mē pahtō Jejus kôt amnhī xām nhūm Tirtūm Kra Jejus kot amnhī to mex pix o pa kukwak ri mē pahpumu nē amnhīm pajarēnh o:

—Nā ām hāmri. Ra kot ixkra Jejus kôt amnhī xām jakamā ra inhmā te Jejus kot amnhī

nhīpēx pyrā nē amnhī to mex o pa. Anē.

²³ No mē pahtō na mē pahte Tirtūm mē Jejus wa urāk nē amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri papa? Nā amrakati kumrēx. Mē pahpiitā mē pahte amnhī tomnuj xwýnh kēnā. ²⁴ Tā Tirtūm kot mēmoj tā mē pakutā nojarēt rāhā jakamā na hte Jejus Kris kukwak ri amarī amnhīm mē pahte amnhī to mex xwýnh ā mē pajarēnh o pa. Mē pahte Jejus kôt amnhī xunhwýr xwýnh piitāā nhūm ā mē pajarēnh anē. Ra Jejus kot htyk o mē pahte amnhī tomnuj piitā hpānhā amnhīrer par jakamā na hte Tirtūm Jejus kukwak ri amarī mē pahte amnhī to mex xwýnhjē hā mē pajarē. Te mē pahte amnhī tomnuj kêt kumrēx pyrāk mē pajarē. ²⁵⁻²⁶ Na pre mē pahwýr Jejus mē nhūm mē pahwýr wrý nē mē panē ty nē htyk o mē pahte amnhī tomnuj piitā hpānhā amnhīrer pa. Jakamā kot pu mē pahtō amnhī kaxyw hkôt pajamexpēr nhūm Tirtūm ja hā mē pahpumu nē Kra kukwak ri amnhī katut kôt mē pahte amnhī tomnuj piitā rēnh pa. Jao te aa mē pahte amnhī tomnuj kêt kumrēx pyrāk ā mē pahpumu.

No kêt amnepēm kormā Jejus wrýk nē mē panē htyk kêt ri mē pa xwýnhjaja. Tanhmā na pre Tirtūm mē kot hkôt amnhī xunhwýr xwýnhjē nhīpēx to? Kormā Jejus mē panē htyk kêt ri mē pa xwýnhjaja tanhmā na

pre mẽ hipêx to? Nà na pre mẽ hkwyjaja amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kõt hamaxpêr nê hkõt amnhĩ xunhwỳ nhũm amnhĩ tã mẽ omu nê amnhĩm mẽ harênh o:

—Nà ãm hãmri. Koja nhỹrmã Ixkra ma mẽ hwỳr wrỳ nê mẽ nê ty nê htyk o mẽ kot amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer pa. Jakamã koja mẽ tãmjaja amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer kêt nê. Anê.

Tã nhũm Jejus tãm mẽ pahwỳr wrỳ nê mẽ pahpiitã mẽ panê ty. Jakamã nhũm Tĩrtũm ra mẽ pahte hkõt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja Kra kukwak ri amnhĩ katut kõt mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã rênh pa. No na hte amari ã mẽ panhĩpêx anhỹr kêt nê. ãm Jejus tyk pix kukwak ri na hte ã mẽ panhĩpêx anê. ãm hãmri na hte ã mẽ panhĩpêx mex anê. Na hte tãm mẽ panhĩpêx rãhã ho pa. ²⁷ Jakamã kot puj mẽ ã pajamaxpêr anê nê pajamaxpêr o:

—Nà na pa hte amnhĩ to mex rãhã o ri ixpa. Amnhĩ to mex o mẽ piitã mẽ hakrenh pa.

Anhỹr o pajamaxpêr kêt nê. Koja mẽhõ ã hamaxpêr anê nê ãm amnhĩ jarênh o hêx. Na hte Tĩrtũm mẽ pahte amnhĩ to mex ã mẽ pahpumunh kõt amnhĩm mẽ pahte amnhĩ to mex xwỳnh ã mẽ pajarênh kêt nê. Mẽ pahte amnhĩ to mex rãhãre hã. Nom na pu htem amnhĩ kaxyw Jejus mã pajamaxpêr nê hkõt amnhĩ

xunhwỳ nhũm ja hã mẽ pahpumu nê rĩ kormã amnhĩm mẽ pamex ã mẽ pajarê.

²⁸ E pa axte tanhmã mẽ amã ja jarênh to ka mẽ aprĩ hã inhma. Mẽmoj pumunh kõt na hte Tĩrtũm mẽ pahte amnhĩ to mex xwỳnh ã mẽ pajarênh wehe? Xà mẽ pahte kapêr tũm kõt amnhĩ nhĩpêx o ri papa hã mẽ pahpumunh kõt? Nà na hte ja hã mẽ pahpumunh kõt ã mẽ pajarênh anhỹr kêt nê. Mẽ pahte hkõt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho papare hã. ãm mẽ pahte amnhĩ kaxyw Kra Jejus kõt pajamaxpêr nê hkõt amnhĩ xunhwỳr ã mẽ pahpumunh kõt pix mã na hte mẽ pahte amnhĩ to mex xwỳnh ã mẽ pajarê. Ja pix ã mẽ pahpumunh kõt na hte ã mẽ pajarênh anê.

²⁹ Nê xà Tĩrtũm kêp mẽ ixpê Ijaew pix nhõ Tĩrtũm pix na? Nà kêp mẽ ixpix nhõ Tĩrtũm kêt. Kêp mẽ ixpê Ijaew nhõ Tĩrtũm nê mãânênh kêp mẽ apê Ijaew kêt xwỳnhjê nhõ Tĩrtũm.

³⁰ Nê Tĩrtũm ãm pyxi mex. Axtem hõ kêt. Na hte mẽ pahpiitã mẽ panhĩpêx o axpên pyrak. Jakamã na hte mẽ kot amnhĩ kaxyw Jejus kõt hamaxpêr o mẽ pa xwỳnhjê pumu nê mẽ kot amnhĩ to mex xwỳnh ã mẽ harê. Mẽ ixpê Ijaew nê mãânênh mẽ apê Ijaew kêt xwỳnhjaja.

³¹ Tã koja mẽhõ htỳx hamaxpêr o:

—Nà ixte amnhĩ kaxyw Jejus kõt ijamaxpêr mex o ixpa nhũm Tĩrtũm kot

amnhĩm inhmex ã ijarēnh jakamã kot paj axte kapēr kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nē. Kot paj ãm amnhĩ krã hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. Ra Tirtũm kot ixto hkra kēnã.

Anhỹr o ajamexpēr japēr. Kwa mẽ ã ri ajamexpēr anhỹr kêt nē. Na htem amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpēr hãmri nē kãm hkôt amnhĩ nhĩpêx prãm rãhã nē pa ho pa.

4

Apraãw kot amnhĩ kaxyw Tirtũm kôt hamaxpēr

Karatas 3.6-18; Xiakre 2.23

¹ Nē mẽ panhĩgêt finat Apraãwja kēp mẽ pahpē Ijaew pãr krax. Tã mẽmoj tã na pre Tirtũm omu nē kot amnhĩ to mex xwýnh ã harē? ² Xà kot kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã karõ xà hkôt amnhĩ nhĩpêx mex ã omunh xà hkôt nhũm pre ã harēnh anē? Nã ja kôt kêt. Kop apu ja kôt ã kot harēnh anhỹr ronhỹx Apraãw amnhĩ tã omu nē Tirtũm mã amnhĩ to jarkrar nē kãm:

—Pa Tirtũm? E mãn ka ixpumu. Na pa hte akapēr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixpa.

Anhỹr o nhỹx pre kãm amnhĩ to jarkrar. No na pre tanhmã kãm amnhĩ to jarkrar to hkêt nē. ³ Tã mẽmoj tã omunh xà hkôt na pre Tirtũm amnhĩm mex ã harē? Nã Tirtũm kapēr ã kagã htũm kot tanhmã Apraãw jarēnh to kot:

Na pre Apraãw amnhĩ kaxyw Tirtũm kôt hamaxpēr nē hkôt amnhĩ xãm nhũm amnhĩ tã omu nē

amnhĩm mex ã harē. Anē.

⁴ Mē õ patrãwjaja na htem kãm mẽ ãpēnh xwýnhjaja ãpēnh mex ã mẽ omunh xà hkôt mẽ kãm amnhĩre. ⁵ No Tirtũm na hte ã mẽ panhĩpêx anhỹr kêt nē. Na hte mẽ pahte tãm amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pahpumunh kôt amnhĩm mẽ pahte amnhĩ to mex xwýnh ã mẽ pajarēnh kêt nē. ãm mẽ pahte amnhĩ kaxyw Kra Jejus kôt pajamexpēr nē hkôt amnhĩ xunhwýr ã mẽ pahpumunh kôt pix mã na hte amnhĩm ã mẽ pajarēnh anē. Ra mẽ pahte amnhĩ tomnuj o ri papa htã hpãnhã amnhĩ kaxyw Jejus kôt pajamexpēr xwýnh pixjaja na hte ã mẽ pajarēnh anē.

⁶ Jakamã na hte mẽ pamã amnhĩ jarēnh o:

—Ixte mẽ amex ã mẽ ajarēnh tã no ãm mẽ ate amnhĩ to mex kôt mẽ apumunh kôt na pa ã mẽ ajarēnh anhỹr kêt nē. ãm mẽ ate amnhĩ kaxyw Ixkra mẽ wa ixkôt ajamexpēr nē wa ixkôt amnhĩ xunhwýr ã mẽ apumunh kôt na pa hte ã mẽ ajarēnh anē. Anē.

Pu mẽ ã kot pamã kapēr anhỹr ã amnhĩ tã kuma nē pahkĩnh nē. Pahi finat Tawi na pre haxwýja ja jarēnh o:

⁷ Na hte Tirtũm amnhĩ katut kôt mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã rēnh pa nē axte kãm hamaxpēr kêt nē.

Jakamã pu mẽ ja hã amnhĩ pumu nē pahkĩnh nē.

8 Nē amnhī kukamā paja-maxpēr o: “Hēxta waa nē. Na pa pre amnhī tomnuj o ixpa nē tee ri ja hā amnhī pumu nē ixkaprī nē.

Hāmri nē amnhī to Tirtūm wý nhūm inhma nē ixte amnhī tomnuj o hapêx pa nē axte kām hamaxpēr kêt nē.

Nà ãm hāmri. Ja mex kumrêx.”
Anē.

9 Tã mē kot ja hā amnhī pumunh nē hkīnh xwýnhjaja mēmojaja na mē? Xà mē kot amnhī my kwryt kà jakàr xwýnh pix kwýjaja na pre pahi Tawija ã mē harēnh anē nà? Nà mē tapxipixjaja kêt. Määnēn mē kot amnhī jakàr kêt xwýnh kwýjaja. Tanhmã na pre ra Tirtūm kapēr ã kagà htūm kot finat Apraãw jarēnh to? Na pre harēnh o:

Na pre Apraãw amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xãm nhūm amnhī tã omu nē amnhīm mex ã harē.
Anē.

10 Xà Apraãw ra kot amnhī my kwryt kà krāhyr nhīrô pē na pre Tirtūm amnhīm mex ã harē? Nà kormã kot amnhī krāhyr kêt ri na pre ã harēnh anē. ¹¹ Kormã kot amnhī krāhyr kêt ri kām kapēr nē kām:

—E ate amnhī kaxyw inhmã ajamaxpēr nē ixkôt amnhī xãm ã ixte apumunh kôt na pa amnhīm amex ã ajarē.

Anhÿr o kām kapēr hāmri nē rī kormã kām tanhmã amnhī krāhyr to hā kām karō

nhūm kuma nē mar xà hkôt amnhī my kwryt kà hkwy krāhta. Kot Tirtūm mã amnhī nhōr ã amnhī to amnhīrit kaxyw ã amnhī nhīpêx anē.

Nom kormã amnhī krāhyr kêt ri na pre Tirtūm amnhīm mex ã harē. Tã Ijaew kêt xwýnhjaja kot amnhī jakàr kêt tã mē hkwyjaja Apraãw pyrã nē amnhī kaxyw Tirtūm mã hamaxpēr nē kām amnhī nhōr jakamã Apraãw te kēp mē hpàr krax maati pyrãk. ¹² Nē määnēn mē pahpē Ijaew. Kot puj mē pahtō amnhī kaxyw Tirtūm kôt pajamaxpēr nhūm amnhī tã mē pahpumu nē mē pamex ã mē pajarē. No ãm mē pahte amnhī jakàr ã mē pahpumunh kôt ã mē pajarēnh anhÿr kêt nē. ãm Apraãw pyrã nē amnhī kaxyw Tirtūm kôt pajamaxpēr pix ã mē pahpumunh kôt na hte mē pamex ã mē pajarē. Kormã Apraãw kot amnhī my kwryt kà krāhyr kêt ri ra kot amnhī kaxyw Tirtūm mã hamaxpēr jakamã kēp mē pahpē Ijaew mē pahte urãk nē amnhī kaxyw Tirtūm mã pajamaxpēr xwýnhjē hpàr krax maati. Ijaew kêt xwýnhjē pyrã nē kēp mē pahpàr krax maati.

Tirtūm kot Apraãw mã mēmoj mex jarēnh

Karatas 3.22

¹³ Amnepēm na pre Tirtūm Apraãw mã tanhmã kapēr to nē kām:

—E koja nhÿrmã akanrēhã akra nē atãmnhwýjaja amÿrpē

apyrà nê krî piitã hkôt mẽ kêp mẽ õ pahi. Anê.

Tã tanhmã Apraãw kot amnhĩ nhĩpêx to hã omunh xà hkôt na pre ã kãm kapêr anê? Xà kot kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã karõ nhũm kot hkôt amnhĩ nhĩpêx mex ã omunh xà hkôt na pre hkĩnh nê ã kãm kapêr anê? Nà kot anhÿr kêt. Mẽ pahtõ kot pu we Tirtũm kapêr xà hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri papa? Mẽ pahpê hihtÿx kênã. ãm kot amnhĩ kaxyw Tirtũm kôt hamaxpêr nhũm kot amnhĩ tã omunh nê amnhĩm mex ã harênh kôt pix mã na pre ã kãm kapêr anê. ¹⁴ Kop apu kot kãm tanhmã kapêr to nê kãm:

—E Apraãw. Kot kaj ixkapêr piitã ama nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa. Hã koja nhÿrmã akanrêhã akra nê atãmnhwÿjaja kêp krî piitã hkôt mẽõ pahihti.

Anhÿr o kãm kapêr ronhÿx ãm kãm ã kapêr anhÿr kaprÿ. Apraãw aa kot kapêr piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o pare hã. Kop apu ã kãm kapêr anhÿr ronhÿx pre kuma nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nê hamaxpêr o:

—Kwa nà. Ra ixte Tirtũm kôt amnhĩ xãm tã tanhmã kot pa amnhĩ to nê kapêr piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri ixpa? Kot paj tee ri inhmã ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ixpa hprãm kaprÿ. Jakamã koja nhÿrmã ixkanrêhã ixkra nê ixtãmnhwÿjaja kêp mẽ õ pahi hkêt nê pa. Hêxta waa nê. ¹⁵ Kojã Tirtũm ixte kapêr

kwÿm ri tanhmã ixte amnhĩ tomnuj to hã ixpumu nê tanhmã ixtomnuj to. No mênhõ kot we kapêr piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho pa? Nà amrakati kumrêx.

Anhÿr o nhÿx pre hamaxpêr. ¹⁶ No na pre Tirtũm ã kãm kapêr anhÿr kêt nê. Ra kot hprĩ hã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pahpumunh mex kênã. Na pre ãm kãm:

—E ate amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xãm jakamã kot paj amarĩ ato mex nê. Anê.

Tirtũm na hte mẽmoj tã amnhĩ jarênh o amnhĩ to hêx kêt nê. Na hte mẽmoj tã amnhĩ jarênh xà hkôt tanhmã mẽmoj nhĩpêx to ho ri pa. Jakamã koja mẽ pahte Apraãw pyrã nê amnhĩ kaxyw hkôt pajamaxpêr xwÿnh piitã mẽ pahto mex nê.

Nê xà na pre ã mẽ pamã kapêr anê nê mẽ pamã:

—E kot kaj mẽ ixkapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa hã kot paj mẽ ato mex rax nê.

Anhÿr o mẽ pamã kapêr? Nà na pre ã mẽ pamã kapêr anhÿr kêt nê. Na pre mẽ pamã:

—Kot kaj mẽ finat Apraãw pyrã nê amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xunhwÿ hã kot paj mẽ ato mex nê.

Anhÿr o mẽ pamã kapêr. Tã Apraãw kumrêx kot mẽ pakukamã amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr jakamã te kêp

mẽ pahpiitã mẽ pahte uràk nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr xwÿnhjê pàr krax maati pyràk.

¹⁷ Amnepêem na pre Tirtũm tanhmã Apraãw mã kapêr to. Kot tanhmã kãm kapêr toja Tirtũm kapêr ã kagà htũm kamã na. Na pre kãm:

Kot kaj apê ahpÿnhã ri mẽ urojê hpàr krax. Anê.

Kormã Apraãw kra hkêt tâ nhũm hkra hkukamã ã kãm kapêr anê. Hãmri nhũm kuma nẽ hkôt hamaxpêr kurê kumrêx nẽ hamaxpêr o:

—Hêxta waa nẽ. Ra ixprõ mẽ wa ijamẽ wa ixpigêt tÿx nẽ wa ixkra hkêt kumrêx. Kot paj wa tanhmã amnhĩ to nẽ tokyx ty. Tã ra Tirtũm kot ixkra nẽ ixtãmnhwÿjê hkukamã ã inhmã mẽ harênh anhÿr kênã. Jakamã kot pa xep wa ixpigêt tÿx tâ tanhmã amnhĩ to nẽ ixkra. Nã kot pa xep wa anê. Nẽ koja ixkraja tanhmã amnhĩ to nẽ ixpê htyk japêr tâ koja Tirtũm akupÿm inhmã ho htír. Nã koja inhmã ho anê. Ra kot inhmã ixkra nẽ ixkanrêhã ixtãmnhwÿ xohtô jarênh kênã. Anê.

¹⁸⁻¹⁹ Na pre ra hpigêt tÿx nẽ. Ra hã amgrã pẽ 100 nẽ hkurê kêt nẽ pa. Nhũm hprõ mãânên hpigêx tÿx nẽ. Nẽ õhy kamã hkra hkêt kumrêx. Kormã wa hkra hkêt tâ nhũm Tirtũm Apraãw mã hkra nẽ htãmnhwÿ xohtô hã harê. Nẽ kêp mẽ urojê xohtôjê pàr krax ã kãm harê. Hãmri nhũm kuma nẽ amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr tÿx kurê kumrêx. ²⁰ Nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr

rãhã ho pa. Na pre war amnhĩ kra hã amnhĩ jarênh ma nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr kêt nẽ. ãm Tirtũm tãm kot wa kãm wa hkra jarênh pix mã hamaxpêr pẽ amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr tÿx o ri wa pa. Nẽ hamaxpêr o:

—Nã ra wa ixpigêt tÿx kumrêx tâ koja xep Tirtũm wa inhmã wa ixkra hõ gõ. Nã koja wa inhmã kugõ. Hêxta waa nẽ. ãm hãmri Tirtũmja mex o mex. ²¹ Nã kot wa inhmã wa ixkra jarênh xã hkôt koja wa inhmã kugõ. Ja kaxyw ahpumunh o ahpumunh. Tirtũmja hêx kêt. Anê.

²² Hãmri nhũm Tirtũm ã hamaxpêr anhÿr ã omu nẽ amnhĩm mex ã harê. Nẽ kot kãm amnhĩ jarênh xã hkôt wa kãm wa hkraja gõ.

²³ Nom na pre amnhĩm Apraãwja pix mex ã harênh kêt nẽ. ²⁴ Kot puj mẽ pahtõ uràk nẽ amnhĩ kaxyw hkôt pajamaxpêr nhũm amnhĩ tâ mẽ pahpumu nẽ ra kot Apraãw jarênhhta pyrã nẽ amnhĩm mẽ pamex ã mẽ pajarê. Na pre mẽ panhõ Pahihti Jesus ty nhũm Tirtũm akupÿm ho htír. Tã mẽ papajaja na pu prem amnhĩ kaxyw Jesus kôt pajamaxpêr nhũm Tirtũm ja hã mẽ pahpumunh kôt mẽ pahte amnhĩ to mex xwÿnh ã mẽ pajarê. ²⁵ Na pre mẽ pahwÿr Kra Jesus mẽ nhũm mẽ pahwÿr wrÿ. Tã nhũm mẽ axtem nẽ kupi nom nhũm amarĩ htyk kêt nẽ. Na pre htyk o mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã

amnh̄irer pa. Ja kaxyw na pre Tirtũm mẽ pahwỳr kumẽ. Jakamã nhũm prem kupĩ nhũm akupỳm ho htĩr. Tã mẽmo kaxyw na pre Tirtũm ã mẽ pahwỳr Kraja mẽnh nhũm mẽ panẽ htyk anẽ nhũm akupỳm ho htĩr? ãm kot kukwak ri amnhĩm mẽ pahte amnhĩ kaxyw hkõt pajamaxpěr xwỳnhjaja mẽ pahte amnhĩ to mex xwỳnh ã mẽ pajarẽnh pix kaxyw.

5

Tirtũm kot mẽ pahto hkwy hã harẽnh

Matẽwre 5.12; Sikũn Korõt 4.8, 5.18-21; Xiakre 1.2-4; Wam Pẽtre 4.12, 5.9

¹ Nẽ na pu prem amnhĩ tomnuj o ri papa nhũm Tirtũm ja hã mẽ pahpumu nhũm ja kęp omnuj nẽ. Jakamã nhũm Jejus amnhĩ grõnh kõt wrỳ nẽ mẽ panẽ ty. Nhũm Tirtũm htykja kukwak ri mẽ pahto hkwy. Mẽ pahte amnhĩ kaxyw hkõt pajamaxpěr nẽ hkõt amnhĩ xunhwỳr ã mẽ pahpumu hãmri nẽ ã mẽ panhĩpêx anẽ pu mẽ ra pahpê hkwy hã papa. ² Na pre Jejus Tirtũm mã mẽ pajarẽnh o:

—E jajê pumu. Na mẽ ra amnhĩ kaxyw pamã hamaxpěr nẽ pahkõt amnhĩ xunhwỳ. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ mẽ pahto mex nẽ mẽ pakutã nojarêt rãhã ho pa. Tã kot puj mẽ pahpê hkrajaja nhỹrmã pano ho Tirtũm mex o mex xwỳnhja pumu. Jakamã na pu

htem amnhĩ kukamã ã pajamaxpěr anhỳr o pahkĩnh nẽ papa nẽ pajamaxpěr o:

—Hêxta waa nẽ. Kot paj nhỹrmã inhno ho Tirtũm mex o mex ã omu nẽ kuri ixpa ho ixpa. Nã ãm hãmri. Inhmã omunh prãm tỳx kumrêx. Anẽ.

³⁻⁴ Nẽ na htem Jejus ã mẽ pahpunuj nẽ pu mẽ pahpunuj nẽ ri papa. Pamex kêt nẽ tã tee ri amnhĩ kukamã pajamaxpěr o ri pahkaprĩ nẽ papa hkêt nẽ. Kwãr mẽ mãmri ã mẽ panhĩpêx anẽ. Pu mẽ pahpunuj kurê Jejus kõt amnhĩ xunhwỳr tỳx o kormã mõ. Nẽ mẽ umaj hkaga hkêt nẽ. Arĩ amnhĩ wỳr kamã pajamak o papa. Jao amnhĩ kaxyw kumã pix mã kãm pajamaxpěr tỳx rãhã pahkĩnh nẽ ri papa.

Kot puj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr o ri papa nhũm Tirtũm ja hã mẽ pahpumu nhũm ja kãm mex nẽ. Hãmri nhũm ja kaxyw tanhmã mẽ pahto paxihtỳx to pu mẽ pahpunuj tã hkõt pajamaxpěr tỳx rãhã nẽ.

⁵ Nẽ ra mẽ kot Jejus ã tanhmã mẽ panhĩpêx to htã pu mẽ amnhĩ kaxyw tee ri kãm pajamaxpěr kaprỳ hkêt nẽ. Ra kot mẽ pamã amnhĩ Karõ nhõr nhũm kot mẽ pahkarõ mã gjêx kênã kot pu kêt mẽ ri tee ri amnhĩ kaxyw kãm pajamaxpěr kaprỳ. Na hte Karõja mẽ pahkarõ kamã mẽ pamã Tirtũm kapêr jarẽnh o amnhĩrit nẽ kãm mẽ pajapê htỳx ã harẽnh o amnhĩrit rãhã nẽ.

6 Amnepê mã na pre mẽ piitã amnhĩ tomnuj o ri pa nẽ tee ri kãm amnhĩ to mex rãhã hprãm kaprý. Mẽhõ kot we ja kaxyw tanhmã mẽ hkrã hto? Jakamã nhũm Tirtũm ja hã mẽ omu hãmri nẽ mẽ kaxyw Kra Jejus mã kãm:

—E inhma. Ka kot kaj mẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to ho paja ã ma mẽ hwýr wrý. Ixte mẽ nẽ atyk kaxyw agrõnh kõt mẽ hwýr amẽnh jakamã kot kaj wrý nẽ mẽ kãm ixkapër jarẽnh o ri mẽ hkõt apa. Rãhã nhũm mẽ hkwyjaja apĩ ka mẽ piitã mẽ nẽ ty. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Tõe. Nà kot paj amã hprãm xà hkõt ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Anẽ.

Hãmri nẽ man amnhĩ grõnh kõt mẽ pahwýr wrý. ⁷⁻⁸ Xà koja mẽhõ kãm axpẽn japê xàj axpẽn nẽ ty nà? Xà kot mẽhõ tãm kot amnhĩ nhĩpêx xwýnh tã nhũm mẽ kot hpĩr kaxyw nhũm hkrãmnhwýja kãm hapê nẽ. Nẽ nẽ amnhĩ grõnh kõt mẽ kãm xa nhũm mẽ kupĩ nhũm nẽ ty? Nà kot apu nẽ htyk japêr ko. No mẽ papajaja. Na pu htem mẽhõ hkrãmnhwýta kĩnhã arĩ amnhĩ tomnuj rãhã ho ri papa htã nhũm Tirtũmja arĩ kãm mẽ pajapê nẽ. Nẽ kãm mẽ pajapê xàj mẽ pahwýr Kris mẽ nhũm mẽ panê ty. Arĩ mẽ pahte amnhĩ tomnuj rãhã ho papa tãã. Na pre ã Tirtũmja kãm mẽ pajapê hã ã mẽ pahwýr mẽnh anẽ. ⁹ Na pre ty nhũm hkamrõ hkwy axkapĩ nhũm Tirtũm ja hã omunh xà hkõt tãm amnhĩm

mẽ paxunhwý. Tã Jejus kukwak ri koja ma mẽ kot amnhĩ xà htýx kamã hamak tũm xàta wýr mẽ parẽnh kêt nẽ. Mẽ pahpê hkwy kênã kot kêt hwýr mẽ parẽ.

10 Nom kormã mẽ pahpê hkwy hkêt ri na pu prem te ra kutã amnhĩ xunhwýr pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Tã nhũm Kra mẽ panê ty pu mẽ hkõt amnhĩ xunhwý. Jakamã nhũm Tirtũm Jejus tyk kukwak ri mẽ pahto hkwy. Nẽ ra akupým Kra ho htĩr jakamã kot puj mẽ pahte hkõt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja nhỹrmã wa uræk nẽ wa kuri pahtĩr tũm nẽ pamex kumrêx nẽ papa ho papa.

11 Nẽ mẽ pahpê kuwy rax wýr mẽ papa mã xwýnh kêt jakamã na pu htem pahkĩnh nẽ pajamakêtkati nẽ ri papa. Nom ja pix ã na pu htem ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nẽ. Mẽ pahpê Tirtũm krãmnhwý jakamã na pu htem mããnẽn pahkĩnh nẽ ri papa. Pahihti Jejus Kris kot mẽ panê htyk ã omunh xà hkõt na pre Tirtũm mẽ pahte hkõt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê ho hkwy jakamã na pu htem pahkĩnh nẽ pajamakêtkati nẽ ri papa.

Atãw mẽ Kris wa harẽnh

Wam Korĩt 15.20-22, 45-49

¹²⁻¹³ Nẽ amnepêm na pre Tirtũm finat Mojes mã tanhmã kapêr to. Hãmri nhũm kuma nẽ Ijaew kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa kaxyw mẽ kãm mẽmojta ã karõ nẽ mẽ kãm hã hkagã. Mẽ kot kamã harẽnh nẽ mar

nē Tirtüm kôt amnhĩ nhĩpêx kaxyw. Hāmri nhũm mẽ tee ri ã kot mẽ kãm mẽmoj tã karõja ma nē tanhmã axpên mã kapêr to nē axpên mã:

—Kwa na pu htem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nē. Na pu htem ãm amnhĩ tomnuj tÿx kumrêx o ri papa nē amnhĩ to mex kêt kumrêx. Anē.

Ãm hāmri na prem ã amnhĩ jarênh anē. Mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwÿnh kênã. My kot wa pé finat Atãwja kumrêx na pre tanhmã mẽ pahte amnhĩ tomnuj to ho hkrax. Mÿrapê na pre htÿr tũm nē ri pa ho pa hkêt nē. Na pre ri pa nē gaa nē rĩ hpigêt tÿx nē ty. Tã mÿr pê ri mẽ papa xwÿnhjaja na pu htem urak nē tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri papa. Mÿrapê na pu htem ri papa nē gaa nē Atãw pyrã nē pahtyk pa. Tirtüm kot mẽ pahtã Atãw mã kapêr xà hkôt. ¹⁴⁻¹⁹ Jakamã na prem kormã Mojes kator xwÿj ri pika piitã hkôt ri pa nē gaa nē haxwÿja htyk pa. Mẽ kot amnhĩ tomnuj mÿrapê ty. Atãw pyrã nē Tirtüm kot mẽmo xô nē hkurê xwÿnhhta krêr kêt tã urak nē tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri pa. Hāmri nē mÿrapê ty.

Na pre ã Atãwja mẽ pahpiitã mẽ pamã Tirtüm kapêr nhĩrôp ãm nē amnhĩ tomnuj o hkrax anē nē mẽmo xôta krê. Jao te mẽ pahpiitã mẽ pahte urak nē kumẽ hkur pyrak o mẽ panhĩpêx. Mÿrapê nhũm htem arĩ pika piitã hkôt hapôj nē kormã hprĩre htã ra Atãw pyrã nē

tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri pa. Jakamã nhũm Tirtüm Atãw kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã omunh xà hkôt mẽ pakukamã hamaxpêr o:

—Nà koja mẽ Atãw pyrã nē amnhĩ tomnuj o ri pa. Mÿrapê kot paj ma mẽ kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak tũm xàta wÿr mẽ rênh pa. Anē.

Tã Jejus Kris mẽ Atãw wa harênhja kot axpên pyrak jakamã na hte Atãw kanrêhã hkra nē htãmnhwÿjaja Atãw kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx o ri pa rãhã nē. Urak nē amnhĩ tomnuj rãhã ho ri pa. Nhũm axtem Jejus kôt mẽ kot amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri pa. Te mẽ kêp hkanrêhã hkra nē htãmnhwÿjê pyrã nē urak nē tãm amnhĩ nhĩpêx. Na htem ã ahpÿnhã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri pa. Na pre Jejus mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer par kaxyw mẽ panê ty. Jakamã mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja na hte Tirtüm ja hã mẽ pahpumunh kôt mẽ pahto hkra. Kot puj mẽ nhÿrmã pahtyk tã nhũm akupÿm mẽ pahto mẽ pahtÿr pu mẽ wa kuri pahtÿr tũm nē papa ho papa.

Atãw kot Tirtüm kapêr nhĩrôp ãm jakamã na hte Tirtüm mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwÿnh ã mẽ pajarê. Nom nhũm Jejus Atãw rom kot Tirtüm kapêr mar nē hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã jakamã na hte Tirtüm mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwÿr

xwÿnhjaja amnhĩm mẽ pahte amnhĩ to mex xwÿnh ã mẽ pajarẽ.

Nhũm Atãw kot Jejus kĩnhã Tĩrtũm kapẽr nhĩrõp ãm mÿrapê na hte mÿr pê mẽ pa xwÿnhjaja ohtõ nẽ pa nẽ gaa nẽ Atãw pyrã nẽ htyk pa. Hãmri nẽ kormã htĩr ri amnhĩ to mex o pa hkêt mÿrapê ma mẽ kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak tũm xàta wÿr ma hapêx. Tã nhũm Tĩrtũmja mex o mex jakamã na hte Jejus Kris mẽ wa mẽ pakamã ukaprĩ nẽ. Jakamã na pre mẽ pahwÿr Jejus mẽ nhũm mẽ pahwÿr wrÿ hãmri nẽ htyk o mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩre. Nhũm Tĩrtũm ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr kukwak ri mẽ pahte hkõt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja amarĩ tanhmã mẽ pahto mex to ho ri pa. Atãw kot amnhĩ tomnuj pix pumunh kõt na pre Tĩrtũm mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwÿnh ã mẽ pajarẽ. Tã nhũm Jejus mẽ pakamã ukaprĩ nẽ mẽ panê ty nhũm Tĩrtũm ja hã omunh xà hkõt ra mẽ pahte amnhĩ kaxyw hkõt pajamexpêr xwÿnhjaja te mẽ pahte aa tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt pyrãk o mẽ panhĩpêx. Na hte amarĩ ã mẽ panhĩpêx anẽ.

Nẽ Atãw kot amnhĩ tomnuj mÿrapê na htem piitã ri pa nẽ tanhmã amnhĩ to nẽ ty rÿ ri pa nẽ gaa nẽ wejre nẽ ty. No na pre Jejus Krisja aa kot amnhĩ tomnuj kêt kumrêx tã amarĩ mẽ panê ty. Jakamã nhũm Tĩrtũm ra kukwak ri mẽ pahte hkõt amnhĩ xunhwÿr

xwÿnhjê kutã nojarêt rãhã nẽ mẽ pakukamã hamaxpêr o:

—Nà mẽ kot Ixkra hkõt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja na pa mẽ omunh pa. Tã kot paj Ixkrata kukwak ri tãm mẽ unhwÿ nhũm mẽ nhÿrmã wa ixri mex nẽ htĩr tũm nẽ pa ho pa. Anẽ.

20-21 Nẽ na pre Tĩrtũm tanhmã finat Mojes mã kapẽr to. Mẽ piitã mẽ kot amnhĩ tomnuj o ri mẽ pa hã amnhĩ pumunh kaxyw. Hãmri nẽ mẽ kot kapẽr mar nẽ hkõt amnhĩ nhĩpêx o pa kaxyw tanhmã mẽ kaxyw Mojes mã kapẽr to. Nhũm kuma nẽ amnhĩ xõ ri mẽ kãm hã kagã nẽ mẽ kãm harênh o ri mẽ hkõt pa. No nhũm prem kapẽr ma nẽ ãm kuma nẽ hkwyẽm pix mã ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Nẽ pika piitã hkõt ja arĩ rãhãã. Ja mÿrapê koja mẽ nhÿrmã ty nẽ ma mẽ kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak tũm xàta wÿr ma pa. Nom Tĩrtũm arĩ kãm pika piitã hkõt mẽ papa xwÿnhjê japê nẽ. Mẽ pahte amnhĩ tomnuj o papa tã nhũm kãm mẽ pahto mex prãm nẽ. Jakamã na pre mẽ pahwÿr Kra Jejus Kris mẽ nhũm mẽ pahwÿr wrÿ. Mẽ panê htyk o kot mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer kaxyw. Tã kukwak ri kot puj mẽ pahte amnhĩ kaxyw hkõt pajamexpêr xwÿnhjaja nhÿrmã Tĩrtũm mẽ wa kuri pahtĩr tũm nẽ pa mex nẽ papa ho papa.

6

*Mē kot mē pahkrā kumrār
ã mē harēnh*

*Sikūn Korīt 5.17; Karatas
2.19-20, 5.24, 6.14; Ēpes 4.17-
24; Korosē 3.1-11; Wam Pētre
4.1-6*

1 Nē mē pahte arī tōhā tanhmā amnhī tomnuj to htā nhūm Tirtūm arī kām mē pajapē nē. Nē arī mē pakutā nojarēt rāhā nē. Jakamā xà kot kaj mē atō ã harēnh anhÿrja ma nē atÿx ri ã ajamaxpēr anē nē ajamaxpēr o:

—Nà Tirtūm kām ijapē nē kot ixkutā nojarēt rāhā ho ri pa jakamā mo kaxyw kot pa Jejus kôt amnhī nhīpēx o ri ixpa? Nà kot paj ho anhÿr kēt nē. Anē.

Ka ã mē atō atÿx ri ajamaxpēr anhÿr japēr. Kwa xà ajamaxpērja mex? Nà mex kēt. ² Æ ajamaxpēr anhÿrja mē hamaxpēr mex xà hkôt kēt. Ra mē pahte Jejus kôt amnhī xunhwÿr nē mē pahte amnhī tomnuj kaga jakamā nhūm mē pahte amnhī tomnujja te ra mē pahpē hapēx pyrāk. Jakamā kot puj mē arī tanhmā amnhī tomnuj to ho ri papa hkēt nē. ³ Mēmo kaxyw na htem Tirtūm mā mē pahkrā kumrā? Nà mē pahte ra Jejus kôt amnhī xunhwÿr ã amnhī to amnhīrīt kaxyw. Te Jejus htyk nhūm mē pahte amnhī tomnujja haxwÿja hkôt htyk nē hapēx par pyrāk o amnhīrīt kaxyw. Jakamā na pu htem pajamaxpēr o:

—Nà kot paj axte tanhmā amnhī tomnuj to ho ri ixpa hkēt nē. Anē.

4 Na htem Tirtūm mā gôx kām mē pahkrā kumrā nhūm mē pahte amnhī nhīpēx tūmjja te mē kot Jejus kôt haxwÿja haxār pyrāk. Hāmri nhūm mē akupÿm mē pahto api. Te Tirtūm hihtÿx o hihtÿx o kot akupÿm Kra Jejus ho htīr pyrāk. Te mē pahtyk tā nhūm akupÿm kot mē pahto mē pahtīr pyrāk. Pānhā mē pahte amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx kaxyw. ⁵ Nhūm mē pahte amnhī nhīpēx tūmjja te Jejus kôt htyk nē hapēx par pyrāk. Nē mē pahte amnhī nhīpēx nywja te Jejus akupÿm htīr pyrāk o amnhī nhīpēx.

6 Amnepēm na pu pre htem amnhī tomnuj rāhā ho ri papa. Te mē kām mē àpēnh xwÿnhjaja kot mē õ patrāw mā àpēnh rāhāta pyrāk. Tā nhūm Kris mē panē ty. Kot mē panē mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer nē ho hapēx par kaxyw mē panē ty. Jakamā te mē pahte amnhī tomnuj mē pajamaxpēr punujja te pī kahpa hā Jejus kôt harir nē htyk nē hapēx par pyrāk. Pānhā mē pahte amnhī nhīpēx nyw pix o amnhī nhīpēx kaxyw. Nē mē pajamaxpēr nyw pix o pajamaxpēr papa kaxyw. ⁷ Na hte mē htyk xwÿnhjaja axte tanhmā amnhī tomnuj to hkēt nē. Tā kēr pu mē urāk nē axte ã amnhī nhīpēx anhÿr kēt nē. ⁸ Na pu prem Jejus kot mē panē htyk ã harēnh ma nē

pajamaxpër o:

—Nà ra Jejus kot mẽ panê htyk jakamã kot paj ixte amnhĩ nhĩpêx tùm kaga hpa nê hpãnhã kot amnhĩ nhĩpêx kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. Te ra ixtyk nê axte tanhmã ixte amnhĩ tomnuj to ho ri ixpa hkêt pyræk. Jao amnhĩ nhĩpêx nyw pix o amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. Anê.

⁹Nê Jejus htyk nhũm Tĩrtũm akupÿm ho htĩr jakamã koja axte htyk kêt nê. Ra mẽ pahte ja mar mex. ¹⁰Na pre ãm htyk tipxi htã htykja o mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩre. Tã ra akupÿm htĩr o htĩr nê kaxkwa kamã Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri pa. ¹¹Tã mẽ papajaja kot puj mẽ ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿrja ma nê ã pajamaxpër anê nê pajamaxpër o:

—Nà ãm hãmri. Te ixte Jejus pyrã nê ra ixtyk pyræk jakamã kot paj axte amnhĩ tomnuj o ri ixpa hkêt nê. Te ixte Jejus pyrã nê akupÿm ixĩr nê ãm Tĩrtũm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri ixpata pyræk o kot paj hpãnhã amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. Anê.

¹²Jakamã kot ka mẽ atõ nhÿrmã tanhmã amnhĩ kukamã ajamaxpër punuj to japêr hãmri nê ajamaxpër o:

—Nà inhmã ã amnhĩ tomnuj anhÿr prãm nê. Omnuj tã kot paj ho anê. Nà ixte ho anhÿr mã kênã.

Anhÿr o ajamaxpër japêr tã kwa mẽ ã ajamaxpër anhÿr kêt nê.

¹³Kêt Tĩrtũm mã mãn amnhĩ gõ nê hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Hãmri nê amnhĩ krã kamã mẽmoj mex pix mã ajamaxpër nê tãm akapêr. Nê mẽ kot amnhĩ to mex xwÿnhjê kôt pix mã mãn ri apa.

Na ka pre htem akapêr punuj nê.

Nê ajamaxpër punuj nê.

Nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwÿnhjê hkôt ri apa.

Nê kagõxÿhti japrõ nê ho akõm o ri mẽ hkôt apa.

Tã ra hpãnhã Tĩrtũm mã amnhĩ gõ nê axte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê.

¹⁴Amnepêm na pu prem tanhmã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx to ho papa hkukamã pajamaxpër nê pajamaxpër o:

—Nà kot paj Tĩrtũm kapêr kôt pix mã mãn ri amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa nê amnhĩ to mex o ri ixpa nhũm Tĩrtũm ja hã ixpumu nê amnhĩm inhmex ã ijarê. Nà kot paj anê.

Anhÿr tã no ãm tee ri mẽ pamã hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri papa hprãm kaprÿ nê arĩ ri kapêr kwÿm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa. Tã ra hpãnhã axtem pajamaxpër o:

—Nà Tĩrtũm kot ixkutã nojarêt rãhã ho pa xwÿnh. Tã ra ixte hkôt amnhĩ xãm jakamã koja tanhmã ixto pa hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixpa. Nà koja ixto anê.

Anhÿr jakamã ra amnhĩ kaxyw kãm pajamaxpër tÿx o mẽmoj punuj kutã amnhĩ to htÿx nê.

Mě pahte Tirtům mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ pajarênh

Juãw 8.34

¹⁵ Tã ã kot anhÿr jakamã tanhmã kot puj wem pajamaxpêr to? Xà kot pu mẽ ã pajamaxpêr anê mẽ pajamaxpêr o:

—Nà na hte Tirtůmja ixte kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o ixpa hã ixpumunh kôt amnhĩm inhmex ã ijarênh kêt mẽ. ãm kêp ixkutã nojarêr rãhã mẽ amarĩ amnhĩm inhmex ã ijarênh xwÿnh jakamã kot paj arĩ amnhĩ tomnuj rãhã mẽ aa ja kaga hkêt mẽ.

Anhÿr o kot puj mẽ pajamaxpêr? Nà kot puj mẽ ã pajamaxpêr anhÿr kêt mẽ. ã mẽ pajamaxpêr anhÿrja mex kêt. ¹⁶ Koja mẽhõ nhÿri kot amnhĩ tomnuj tÿx xwÿnhjê hõ pumu mẽ kãm amnhĩ jarênh japêr mẽ kãm:

—E inhma. Kot paj ãm akôt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. Jakamã e inhmã mẽmoj tã karõ pa ama mẽ amã tanhmã ho ho ri ixpa.

Anhÿr o kãm kapêr japêr. Hãmri mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr tã amnhĩ tomnuj pix o ri pa. Tã ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr o mẽ pa xwÿnhjaja koja nhÿrmã ty hãmri mẽ kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak tũm xàta wÿr ma hapêx.

No koja mẽhõ Tirtům mã amnhĩ jarênh mẽ kãm:

—Pa Tirtům. E kot paj ãm akapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa.

Anhÿr o kãm amnhĩ jarê mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa. Nẽ tãm amnhĩ nhĩpêx o ri pa. Hãmri mẽ nhÿrmã ty mẽ ma õ krĩ hwÿr api mẽ Jejus mẽ Tirtům wa kuri htÿr tũm mẽ mex rãhã mẽ pa ho pa.

¹⁷ Tã mẽ kajaja na ka xep prem tee ri mẽ amã mẽ ate amnhĩ tomnuj mã anhÿrer prãm tã nhũm te tãm kot amnhĩ tã mẽ ato htÿx pyrãk o mẽ anhĩpêx ka mẽ tee ri kãm anhÿrer prãm kaprÿ. Tã nhũm Tirtům tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ kapêr ma mẽ amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr tÿx mẽ ãm hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx. Pa ja hã mẽ ajarênh ma mẽ mẽ anhÿ hã ixkĩnh mẽ. Nẽ Tirtům mã ixte mẽ ajarênh mar mẽ mẽ anhÿ hã ixkĩnh ã amnhĩ jarê. ¹⁸ Na pre Tirtům tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ amnhĩ tomnuj mã anhÿrer pa mẽ hpãnhã hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx.

¹⁹ E kot paj ixprĩ hã tanhmã mẽ amã ja jarênh to. Te ixte ixkrajê jahkre pyrãk o kot paj mẽ amã awjarê. Nà amnepêm na ka prem ajamaxpêr punuj kôt amnhĩ tomnuj o ri apa. Nẽ gaa mẽ ra amnhĩ tomnuj pix kukamã ajamaxpêr. Tã kêr ka mẽ arĩ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt mẽ. Pãnhã tãm ri ajamaxpêr o ri apa. Jao gaa mẽ ra Tirtům kãm hprãm xà hkôt tãm amnhĩ nhĩpêx mex mẽ. ²⁰ Na ka prem tee ri amã amnhĩ tomnuj mã anhÿrer prãm kaprÿ. Te tãm kot amnhĩ tã mẽ ato htÿx mẽ amnhĩ kôt mẽ ato pa pyrãk o mẽ anhĩpêx. ²¹ Xàn ka prem

ã amnhĩ tomnuj anhÿr o apa nẽ akĩnh nẽ ajamakêtkati nẽ ri apa? Nà na ka prem akĩnh nẽ apa hkêt nẽ. Tã na ka prem Jejus kôt amnhĩ xunhwÿ nẽ tee ri ate tanhmã amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ pumu nẽ akaprĩ nẽ apijaam nẽ. ã mẽ kot amnhĩ tomnuj anhÿr o pa xwÿnhjaja na htem ja mÿrapê ty nẽ ma mẽ kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak tũm xàta wÿr pa. ²² No na pre ra Tirtũm tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ amnhĩ tomnuj kaga hpa. Te Tirtũm tãm kot hpãnhã amnhĩ tã mẽ ato htÿx nẽ amnhĩ kôt mẽ ato pa pyrãk ka mẽ ra ãm hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Nẽ hpãnhã amã kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex prãm. Nẽ hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx hprãm. Jakamã kot kaj mẽ nhÿrmã kuri amex kumrêx nẽ atĩr tũm nẽ ri apa ho apa.

²³ Na hte mẽ kãm àpênh o ri mẽ pa xwÿnhjaja mẽ kãm mẽmoj tã apê nẽ àpênh pa nẽ hpãnhã amnhĩrer xà jamÿ. Ja pyrã nẽ koja mẽ kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjaja nhÿrmã ty hãmri nẽ ma mẽ kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak tũm xàta wÿr ma pa.

No mẽ pahte amnhĩ kaxyw Jejus Kris kôt pajamxpêr xwÿnhjaja na hte Tirtũm ja hã mẽ pahpumu nẽ mẽ pajarênh o:

—Nà ãm hãmri. Jajaja koja nhÿrmã Ixkra mẽ wa Ixkuri mex kumrêx nẽ htĩr tũm nẽ pa ho pa. Hêxta waa nẽ. Nà ãm hãmri koja mẽ anẽ. Anẽ.

Xà tãm mẽ pahte amnhĩ

nhĩpêx ã mẽ pahpumunh kôt na hte ã mẽ pajarênh anẽ? Nà ãm mẽ pahte Kra Jejus Kris kôt amnhĩ xunhwÿr ã mẽ pahpumunh kôt pix mã na hte ã mẽ pajarênh anẽ.

7

Mẽ pahte amnhĩ tomnuj kot axte amnhĩ tã mẽ pahto htÿx kêt ã harênh

Römān 8.2, 10.4; Karatas 4.1; Epes 2.2; Korosê 3.7

¹ E Jejus kôt ixkwÿjaja. Nà Tirtũm kot mẽ pakaxyw tanhmã Mojes mã kapêr tota na ka mẽ ra mar tÿx nẽ. Na pu htem kormã pahťir ri hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri papa. Tã ty hãmri nẽ axte hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Ra mẽ ate ja mar tÿx. E pa mẽ amã ja hã ejêp jarê ka mẽ inhma. ² Nà finat Mojes kot Tirtũm nhÿ hã mênijaja kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ kãm karôja. Koja mêmhõ ho mjên hãmri nẽ ãm kôt pix mã ri pa ho pa nẽ aa hkaga hkêt nẽ. No koja nhÿrmã mjên kêp ty nhũm ahte ri pa. Hãmri nẽ kãm axte mêmhõ ho mjên prãm nẽ mãmri axte mêmhõ ho mjên. Ja tanhmã kute hkêt. ³ Nom koja wam mjên arĩ htĩr japêr nhũm hprõ tanhmã hamaxpêr to nẽ hkaga nẽ hpãnhã nhãm mêmhõ ho mjên. Hã koja Tirtũm pê ja homnuj nẽ. Nom koja mjên ra kêp ty nhũm mÿrpê axte kãm mêmhõ ho mjên prãm nẽ mãmri ho mjên. Ja na Tirtũm pê homnuj kêt. Ra wam mjênja htyk kênã. ã Tirtũm kot Mojes mã

mě pakaxyw mẽmoj tã karõ kot anhÿr.

⁴Tã ja pyrã nẽ na pu prem amnepẽm pajamaxpẽr o:

—Ixte Tirtũm kapẽr kõt pix mã amnhĩ nhĩpẽx o ri ixpa jakamã nhũm Tirtũm ja hã ixpumu nẽ amnhĩm inhmex ã ijarẽ. Anẽ.

Tã pu mẽ ra tanhmã pajamaxpẽr to nẽ hpãnhã pajamaxpẽr õ ho pajamaxpẽr o:

—Nà na xep hte Tirtũm mẽ ixte kapẽr kõt amnhĩ nhĩpẽx ã mẽ ixpumunh kõt amnhĩm mẽ inhmex xwÿnh ã mẽ ijarẽnh kêt nẽ. Mẽ ixte hkõt amnhĩ nhĩpẽx mex o ri ixpare hã. Kêt ãm Kris kot mẽ inhnẽ htyk nhũm mẽ ixte amnhĩ kaxyw hkõt ijamaxpẽr nẽ hkõt amnhĩ xunhwÿr pix ã mẽ ixpumunh kõt na hte mẽ inhmex ã mẽ ijarẽ. ãm ja pix ã mẽ ixpumunh kõt na hte mẽ ixto hkra nẽ mẽ ixkutã nojarêt o pa. Kra Jejus pix kukwak ri na hte ã mẽ inhĩpẽx anhÿr o pa. Anẽ.

Ã mẽ pajamaxpẽr nyw kot anhÿr. Jakamã te mẽ pahte mẽhõ kot mjên nyw xwÿnh gryk ã axte mjên htyk xwÿnh mã hamaxpẽr kêeta pyrãk o na pu htem amnhĩ nhĩpẽx o papa. Jao Kris kapẽr kõt pix mã amnhĩ nhĩpẽx o ri papa. Nẽ Tirtũm noo mã tãm ri amnhĩ nhĩpẽx. Nẽ axte mẽ pahte amnhĩ tomnuj kukamã tanhmã pajamaxpẽr to hkêt nẽ.

⁵Nẽ amnepẽ mã mẽ pahte amnhĩ krã hkõt tanhmã mẽ pahte amnhĩ nhĩpẽx to ho ri papata ã na pu prem amnhĩ

tomnuj pix o ri papa. Ra mẽ pahte Tirtũm kapẽr mar tÿx tã kuma nẽ ãm kuma nẽ ri papa nẽ ri hkõt amnhĩ nhĩpẽx kêt nẽ. Mÿrapê nhũm Tirtũm tee ri ja hã mẽ pahpumu nẽ mẽ pahtyk nẽ ma mẽ kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak tũm xà hwÿr papa mã xwÿnhjê hã mẽ pajarẽ.

⁶Nẽ amnepẽm na pu pre htem ã pajamaxpẽr anhÿr o:

—Nà kot paj Tirtũm kapẽr kõt pix mã amnhĩ nhĩpẽx o ri ixpa nhũm amnhĩ tã ixpumu nẽ ixte amnhĩ tomnuj kêt xwÿnh ã ijarẽ.

Anhÿr o pajamaxpẽr no ãm tee ri ã pajamaxpẽr anhÿr kaprÿ. Nẽ arĩ tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri papa. Tã hpãnhã te Jejus Kris kõt pahtyk pyrãk o amnhĩ nhĩpẽx nẽ hpãnhã Karõ nhÿ hã tãm amnhĩ nhĩpẽx. Jao ra tee ri mẽ pamã Tirtũm kapẽr kõt amnhĩ nhĩpẽx prãm kaprÿ hkêt nẽ. Ra Tirtũm Karõ nhÿ hã amnhĩ nhĩpẽx nyw o amnhĩ nhĩpẽx mex o ri papa.

Tirtũm kapẽr ã kagà htũm kot tanhmã mẽ pajarẽnh to

Rômãn 3.20, 5.20; Karatas 3.23-24

⁷Tã Tirtũm mẽ pahte kapẽr kõt ri amnhĩ nhĩpẽx ã mẽ pahpumunh kõt amnhĩm mẽ pamex ã mẽ pajarẽnh kêt jakamã mẽmo kaxyw na kapẽr ã kagà htũmja? Nà mẽ pahte mar nẽ pahprĩ hã Tirtũm noo mã mẽ kot amnhĩ tomnuj xà jarẽnh mar nẽ omunh mex kaxyw na. Na hte mẽ pahkwÿjê kukrêx kĩnh o pamã ho panhõ hprãm nẽ

mē pamā karō. Ā kot mēmoj punuj piitā nē mē pamā karō kot anh̄yr. Tā mē pahte ja mar kêt ronh̄yx pu mē Tirtūm kēp ja homnuj ā harēnh mar kêt nē. ⁸ Tā ra mē pahte harēnh mar nē kēp ja homnuj ā harēnh ma. Mē pamā xpēn kukrēx kīnh o ho pamā panhō hprāmja määnēn kēp ja homnuj ā harēnh mar tā nom aa hkaga hkêt nē arī pamā xpēn kukrēx kīnh o pamā ho panhō hprām t̄yx rāhā ho ri papa. Kop ām Tirtūm kapēr kêt ronh̄yx pu mē kot amnhī tomnuj xāja aa mar kêt kumrēx nhūm te mē pamā amrakati pyrāk. ⁹ Amnepē mā ixte Tirtūm kapēr mar kêt ri na pa pre ixt̄yx ri amnhī kukamā ijamaxpēr o ri ixpa nē ijamaxpēr o:

—E kot paj nh̄yrmā Tirtūm ri ixt̄ir tūm nē inhmex nē ixpa ho ixpa.

Anh̄yr tā hpānhā pamā xpēn kukrēx kīnh o ho pamā panhō hprām nē kapērta ma nē ja hā amnhī pumunh kurē kumrēx. Hāmri nē tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr nē ijamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Nā ā ixte amnhī nh̄ipēx anh̄yr o ixpa jakamā kot paj nh̄yrmā ty nhūm Tirtūm akup̄ym ixto ixt̄ir pa kuri ixt̄ir tūm nē ixpa ho ixpa hkêt nē. Hēxta waa nē. Ixte amnhī tomnuj xw̄ynh na pa. Kot paj nh̄yrmā ty nhūm Tirtūm ma mē kot amnhī xā ht̄yx kamā hamak tūm xāta w̄yr amnhī nē inhmē. Anē.

Hāmri nē ixkaprī nē tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr o ri ixpa. ¹⁰ Tā hpānhā axtem ijamaxpēr o:

—Nā kot paj Tirtūm kapēr kôt pix mā măn ri amnhī nh̄ipēx o ri ixpa hāmri nē nh̄yrmā ixtyk tā hw̄yr api nē kuri ixt̄ir tūm nē inhmex nē ixpa ho ixpa. Nā kot paj anē.

Anh̄yr ā ijamaxpēr tā no ām tee ri inhmā hkôt amnhī nh̄ipēx o ixpa hprām kapr̄y. Na pa pre xatā kapēr nh̄irōp ixkuhē nē tee ri ja hā amnhī pumu nē ijamaxpēr o:

—Kwa tanhmā kot pa amnhī nh̄ipēx to nē ām Tirtūm kôt pix mā ri amnhī nh̄ipēx? Na pa hte tee ri inhmā ā amnhī nh̄ipēx anh̄yr prām t̄yx kapr̄y. Ām ixte amnhī tomnuj pix o ri ixpa xw̄ynh jakamā ām hāmri koja amnhī nē kuwyta w̄yr inhmē. Nā koja ixto anē. Hēxta waa nē. Tanhmā kot paj we ja nē kām ixkapēr to? Anē.

¹¹ No mēhō koja Tirtūm kapēr kôt amnhī nh̄ipēx mex o ri pa? Na pu htem pahpiitā tee ri pamā ho anh̄yr prām kapr̄y. Mē pahpē hiht̄yx kumrēx jakamā na pa pre ixt̄yx ixte Tirtūm kuri ixt̄ir tūm nē ri ixpa hā amnhī kukamā amnhī jarēnh kapr̄y. Ām xatā kapēr nh̄irōp ixkuhē nē amnhī tomnuj pix o ri ixpaja m̄yrapē koja mē kot amnhī xā ht̄yx kamā hamak tūm xāta w̄yr amnhī nē inhmē. ¹² Kot anh̄yr tā tanhmā kot puj mē Tirtūm kapēr ā kagā ht̄ūmta jarēnh

to? Nà kot mẽ pamã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx ã karõta mex kumrêx. Mex o mex. ¹³ Mex kumrêx tâ na htem kuma nê tee ri kãm hkõt amnhĩ nhĩpêx hprãm kaprÿ. Jao nhÿrmã ty nê ma kuwy hwÿr pa. Kêt pa na pa pre ra mar nê omunh mex tâ hkõt amnhĩ nhĩpêx mex kêt nê. Jao ra ixte amnhĩ tomnuj xwÿnh ã amnhĩ pumu. Na pa pre tee ri inhmã hkõt amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa hprãm tâ no ãm xatã kapêr nhĩrõp ixkuhê nê hkwÿm ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri ixpa. Tã ra tee ri ja hã amnhĩ pumu nê amnhĩ kukamã ijamaxpêr o:

—Nà na pa hte ãm tee ri inhmã Tĩrtũm kõt amnhĩ nhĩpêx prãm kaprÿ no ãm ho anhÿr kêt nê. ãm ixte amnhĩ tomnuj pix o ixpa xwÿnh na pa. Ja mÿrapê koja Tĩrtũm amnhĩ nê ma kuwy hwÿr inhmê. Nà koja ixto anê. Anê.

Mẽ pahte mẽ pamã amnhĩ tomnuj kaga hprãm kaprÿ hã mẽ pajarênh

Karatas 5.17

¹⁴ Nê Tĩrtũm kapêr ã kaga htũmta Tĩrtũm kapêr na. Nê Tĩrtũm kĩnhã ãm inhĩ pix na pa ri ixpa jakamã tanhmã kot pa amnhĩ to nê kapêr kõt ri amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixpa? ¹⁵ Inhmã tãm ixte amnhĩ nhĩpêx prãm tâ no ãm amnhĩ tomnuj pix o ri ixpa. Mẽmoj ixpê omnuj tâ pa hte ra hkõt tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri ixpa. Hãmri nê ja hã amnhĩ pumu nê tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Mon pa hte axtem nê ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri ixpa? Mẽmoj ixpê omnuj nhũm inhmã ho anhÿr prãm kêt tâ ra ho anê. Nhũm mẽmoj mex nhũm inhmã ho anhÿr prãm tâ ho anhÿr kêt nê. Mon pa hte axtem nê ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri ixpa? Anê.

¹⁶ ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri ixpa htã ra Tĩrtũm kapêr mexta ma hãmri nê ra ijamaxpêr o:

—Nà Tĩrtũm kapêrja mex kumrêx tâ pa tee ri inhmã hkõt amnhĩ nhĩpêx mex hprãm kaprÿ ho ri ixpa. Hêxta waa nê. Anê.

¹⁷ Inhmã amnhĩ tomnuj prãm kêt tâ arĩ ixkaxwÿnh kãm ijamaxpêr punuj nhÿ hã ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri ixpa. ¹⁸ Nê inhmã tãm amnhĩ nhĩpêx prãm tâ no ãm tee ri ã inhmã amnhĩ nhĩpêx anhÿr prãm kaprÿ. Tanhmã kot pa amnhĩ to nê tãm amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa? Na pa tee ri inhmã ja ho anhÿr prãm kaprÿ. Ixte amnhĩ tomnuj xwÿnh na pa. Nê aa ixte amnhĩ to mex kêt kumrêx xwÿnh. ¹⁹ Inhmã mẽmoj mex kõt pix mã amnhĩ nhĩpêx prãm tâ no ãm ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Nê ãm hkwÿm ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri ixpa. Mẽmoj ixpê omnuj tâ pa hkõt amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. ²⁰ Ixte Tĩrtũm kapêr kõt amnhĩ nhĩpêx kêt jakamã na pa hte ã amnhĩ tomnuj anhÿr o ri ixpa. Mẽmoj ixpê omnuj pa inhmã ho anhÿr prãm kêt tâ ra hkõt amnhĩ

nhîpêx. Ixte Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt jakamã ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixpa. ²¹ Nê mêmoj mex nhûm inhmã hkôt amnhî nhîpêx prãm tâ ra hkwÿm ri amnhî nhîpêx. Æ ixte amnhî nhîpêx anhÿr xwÿnh na pa. ²² Nê inhmã Tîrtûm kapêr mar nê hkôt ri amnhî nhîpêx prãm tâ ²³ nom ixte amnhî tomnuj xwÿnh jakamã hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Na pa tee ri ja hã amnhî pumu nê amnhî kukamã ijamaxpêr o:

—Nà kot paj axte amnhî tomnuj kêt nê. Kot paj ãm amnhî to mex pix kukamã ijamaxpêr o ri ixpa.

Anhÿr tâ no ãm arî amnhî tomnuj o ri ixpa nê amnhî to mex kêt. Ixte amnhî tomnuj xwÿnh jakamã na pa hte ã amnhî nhîpêx anhÿr rãhã ho ri ixpa nê tee ri inhmã amnhî tomnuj kaga hprãm kaprÿ. ²⁴ Hêxta waa nê. Na pa ixkaprî htÿx nê ri ixpa. Æ ixte amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixpaja mÿrapê kot paj nhÿrmã ty nê ma mē kot amnhî xã htÿx kamã hamak tûm xãta wÿr ma mō. Mēhō kot tanhmã ixkrã hto pa ã amnhî nhîpêx anhÿrja kaga? ²⁵ Nà mē panhō Pahihti Jejus Krisja pix. Tãm koja ixte amnhî tomnuj kutã tanhmã ixto ixihtÿx to. Jakamã na pa axte tee ri amnhî kukamã ijamaxpêr kêt nê. Pãnhã ixkînh nê ri ixpa nê Tîrtûm mã kãm:

—Pa Tîrtûm. Nà ãm hãmri amex o amex. Anê.

Tã ra ixte Jejus Kris kôt amnhî xãm jakamã koja tãm tanhmã ixto ixihtÿx to pa rî kormã Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o ri ixpa. No kot pa pam amnhî krã hkôt amnhî tomnuj rãhã ho ri ixpa. Æ ixte anhÿr xwÿnh na pa.

8

Tîrtûm Karō kot mē pahto tãm mē pahte amnhî nhîpêx xwÿnh ã harēnh

Karatas 5.16-26

¹ Nê Jejus Kris kêp mēmoj punuj kutã mē pahto mē paxihtÿx xwÿnh jakamã mē pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja na pu htem ÿ hã amnhî tomnuj o ri papa hkêt nê. Jao mē pahte kuwy hwÿr papa mã xwÿnh kêt. ² Te ra mē pahtyk nhûm Tîrtûm kot akupÿm mē pahto mē pahtîr pyrãk jakamã nhûm Karōja mē pahkarō mã agjē pu mē ÿ hã tãm amnhî nhîpêx o ri papa. Te tãm kot amnhî nhîpêx pyrãk o amnhî nhîpêx nhûm Karō mēmoj punuj piitã kutã mē pahto mē paxihtÿx. Kêp mē pajamaxpêr punuj kutã mē pahto mē paxihtÿx xwÿnh jakamã kot puj mē nhÿrmã mē kot amnhî xã htÿx kamã hamak tûm xãta wÿr papa hkêt nê.

³ Nom kormã mē pahte Jejus kôt amnhî xunhwÿr kêt ri na pu prem tee ri pamã Tîrtûm kapêr piitã hkôt amnhî nhîpêx prãm kaprÿ nhûm mē pahpê hihtÿx kumrêx. Jakamã tanhmã

koja Tirtüm amnhĩ to nõ amnhĩ mã mẽ pame xwýnh ã mẽ pajarẽ? Na pre tee ri amnhĩ mã mẽ pajamã hãmri nõ mẽ pahwýr Kraja mẽ nhũm man mẽ pahwýr wrý nõ mẽ pahpyrà nõ ĩ ho mẽ pakamã kato. Nom mẽ parom aa tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt kumrẽx nõ ri pa. Tã mẽ kot hpĩr mã nhũm amari htyk kêt nõ. Na pre htyk o mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã hpãnhã amnhĩrer pa. Jakamã mã mẽ paja-maxpẽr punuj kutã mẽ pahto paxihtýx xwýnh. Na pu htem hkôt amnhĩ xunhwý hãmri nõ kukwak ri amnhĩ tomnuj o ri papa hkêt nõ. ⁴ Pãnhã Tirtüm kot amnhĩ nhĩpẽx kôt amnhĩ nhĩpẽx o ri papa nõ axte mẽ pahte amnhĩ nhĩpẽx tũm kôt amnhĩ nhĩpẽx kêt nõ. Hãmri hpãnhã Tirtüm Karõ kot amnhĩ nhĩpẽx kôt pix mã amnhĩ nhĩpẽx. Nẽ hamaxpẽr kôt pix mã pajamaxpẽr. Ja kaxyw na pre Tirtüm mẽ pahwýr Kraja mẽ nhũm wrý nõ mẽ pahpiitã mẽ panẽ ty.

⁵ Nẽ mẽ kot amnhĩ krã hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho ri mẽ pa xwýnhjaja na htem htýx ri tanhmã hamaxpẽr to xà hkôt amnhĩ nhĩpẽx o ri pa. No kêt Tirtüm Karõ kot mẽ pahkarõ mã gjẽx xwýnhjaja na pu htem mẽ kurom te Jesus jamaxpẽr pyràk o pajamaxpẽr o papa.

⁶ Nẽ mẽ kot amnhĩ krã hkôt amnhĩ nhĩpẽx xwýnhjaja koja mẽ nhỹrmã ty nõ ma kuwy hwýr pa nõ kamã pa ho pa. No mẽ pahte Tirtüm Karõ

hkôt amnhĩ nhĩpẽx xwýnhjaja kot puj mẽ pajamaxpẽr nyw o pajamaxpẽr nõ amnhĩ nhĩpẽx nyw o amnhĩ nhĩpẽx. Jao paxãmnhĩx ri pajamakêtkati nõ ri papa. Nẽ nhỹrmã ty hãmri nõ Tirtüm mẽ Jesus wa kuri akupým pahtĩr tũm nõ pame x kumrẽx nõ papa ho papa.

⁷ Nẽ mẽ kot amnhĩ krã hkôt ri amnhĩ nhĩpẽx xwýnhjaja kãm Tirtüm kĩnh kêt. Nẽ kãm kapẽr mar prãm kêt jakamã tanhmã kot mẽ amnhĩ to nõ hkôt amnhĩ nhĩpẽx? ⁸ Koja mẽhõ amnhĩ krã hkôt kãm hprãm xà hkôt pix mã amnhĩ nhĩpẽx hãmri nhũm Tirtüm tee ri ja hã omu nõ hkĩnh kêt nõ. ⁹ No mẽ papajaja na pu htem mẽ uràk nõ ã amnhĩ nhĩpẽx anhýr kêt nõ. Ra Tirtüm Karõ kot mẽ pahkarõ mã gjẽx jakamã na pu htem hkôt pix mã amnhĩ nhĩpẽx hprãm. No koja Tirtüm Karõ mẽhõ kaxwýnh mã àr kêt nõ nhũm kęp hkra hkêt nõ.

¹⁰⁻¹¹ Tã mẽ papajaja. Mẽ pahte amnhĩ tomnuj mýrapẽ koja mẽ pakràhkàja nhỹrmã ty. No nhũm Tirtüm ra kot amnhĩ mẽ pahte amnhĩ to mex xwýnh ã mẽ pajarẽnh nhũm Kris Karõ kot mẽ pahkarõ mã gjẽx jakamã koja mẽ pahkarõja htyk kêt nõ. Mẽ pakràhkà pix koja ty nhũm mẽ pahkarõja ma kaxkwa hwýr àpir kurẽ kumrẽx. Tã nhũm nhỹrmã Tirtüm akupým mẽ pakràhkà ho htĩr nõ akupým mẽ pahkarõja mẽ pakràhkàm hagjẽ pu mẽ wa kuri pahtĩr tũm nõ papa ho papa. ¹² Jakamã e kwa

ixkwÿjaja. Kêr pu mẽ axte ri mẽ pajamaxpêr tùm kôt amnhĩ nhĩpêx o ri papa hkêt nê. ¹³ Kot puj mẽ arĩ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri papa hãmri nê nhÿrmã ty nê ma mẽ kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak tùm xàta wÿr papa. Jakamã kêr pu mẽ mẽmo arĩgro hã pamã tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm hãmri nê amnhĩ kukamã pajamaxpêr o:

—Nà inhmã ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr prãm tã kot paj Tirtùm Karõ nhÿ hã ja kutã amnhĩ to htÿx nê ho anhÿr kêt nê. Anê.

Kot puj mẽ ã pajamaxpêr anê hãmri nê nhÿrmã kuwy wÿr papa hkêt nê. Pãnhã Tirtùm mẽ Jejus wa kuri pamex nê pahtÿr tùm nê ri papa ho papa. ¹⁴ Mẽ kot Tirtùm Karõ hkôt amnhĩ nhĩpêx xwÿnhjaja kêp Tirtùm kraa.

¹⁵ Nom amnepêm kormã mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwÿr kêt ri. Nê kormã mẽ pamã kapêr mar prãm kêt ri nhùm kot amnhĩ tã mẽ pahpumunh nê tanhmã mẽ pahto pumaj na pu prem pamã uma ho ri papa. Tã hkôt amnhĩ xunhwÿ nhùm Karõja mẽ pahkarõ mã gjêx jakamã na pu htem ra pamã uma hkêt nê ri papa. Karõ kot mẽ pahpê Tirtùm kra hã mẽ pajarênh jakamã pu mẽ amnhĩ kamã kot tanhmã mẽ panhĩpêx to puma hkêt nê ri papa. Nê paxàmnhix pajamakêtkati nê kãm amnhĩ jarê nê kãm amnhĩ jarênh o:

—Pa Inhĩpêxà maati? Ot pa ixpê akra hã amã amnhĩ

jarênh kaxyw amnhĩ kaxyw amã ijamaxpêr. Anê.

Jao ra mẽ pamã uma hkêt nê ri papa. ¹⁶ Karõ kot mẽ pahkarõ mã gjêx nhùm mẽ pahte amnhĩ tã omunh jakamã na pu htem pajamaxpêr o:

—Nà Tirtùm Karõ kot ixkarõ mã àr jakamã ixpê hkra na pa. Anê.

Nhÿrmã mẽmoj piitã akupÿm mex par ã harênh

Sikũn Korõt 4.16-18; Korosê 3.4; Wam Pêtre 4.13

¹⁷ Nê mẽ kãm Tirtùm prãm kêt xwÿnhjaja na htem te mẽ kot Tirtùm Kra Jejus nhĩpêx pyrãk o mẽ panhĩpêx pu mẽ pahpunuj nê ri papa. Nom kot puj mẽ nhÿrmã Tirtùm mex o mex xwÿnhja kuri pamex kumrêx nê papa. Mẽ pahpê hkra jakamã kot puj mẽ Kra Jejus pyrã nê õ krĩ kamã kuri pamex kumrêx nê ri papa ho papa. ¹⁸ Jar Jejus ã mẽ pahpunuj nê ri papa htã kot puj mẽ nhÿrmã kuri pamex kumrêx nê papa ho papa. Hãmri nê mẽ pamex o pamex ã amnhĩ pumu nê jar pika ja kamã tanhmã mẽ pahpunuj toja mã axte pajamaxpêr kêt kumrêx.

¹⁹ Nê pika hkôt Tirtùm kot mẽmoj ho kator xwÿnhjaja na htem Tirtùm kot mẽ pahto mex par jatur xàm mẽnh ã arĩgro jamãr rãhã ho pa. àk nê mry nê pĩ nê gô nê mẽmoj piitã mẽ pajamãr o pa. Te kot mẽ pakukamã hamaxpêr o:

—Kwa mẽmo arĩgro hã koja Tirtùm hkrajê piitã ho

amnhīrīt nē mē ho mex par jatur xàm kumē pu mē ja hã mē omu? Hēxta waa nē. Inhmã tokyx ja hã mē omunh prãm tỳx. Koja tokyx ã mē hipêx anē pa ixkīnh tỳx kumrêx.

Anhỹr o hamaxpēr pyrāk. ²⁰ Mēmo kaxyw na hte mryja ã mē pakukamã hamaxpēr anē? Nà amnepê mã Tĩrtũm kot mēmoj piitã ho katorta ã nhũm pre piitã mex o mex. Pĩ nē mry nē gô. Mēmoj piitã mex kumrêx rãhã nē. Aa grã nē htyk kêt kumrêx. Tã Atãw kot amnhĩ tomnuj mỳrapê nhũm ra ỹ hã mēmoj piitã homnu par jakamã na hte mēmoj htĩr nē pa nē gaa nē ty nē hapêx. Nē mē pahpur kãm ahkagrôt punuj hapôj. Atãw kot amnhĩ tomnuj mỳrapê nhũm Tĩrtũm kapēr xà hkôt ã mēmoj omnu hpar anē.

²¹ Nom koja arĩ rãhã ho rãhã hkêt nē. Koja nhỹrmã Tĩrtũm akupỹm mēmoj piitã ho mex pa nhũm mex o mex nē axte grã rỳ axte htyk nē hapêx kêt nē. Nē axte omnu nē hikwỹ hkêt nē. Koja mē pahpyrà nē mex o mex. Jakamã na htem Tĩrtũm kot mē pahto mex par jatur xàm mēnh xà hã arĩgro jamãr rãhã ho pa.

²² Te mēhõ ni hpjagri kaxyw õhy xà htỳx nē tokyx kãm hpjagri hprãm xà àmra ho nõr pyrāk o amnhĩ nhĩpêx pē mē pahto mex jatur xàm mēnh ã arĩgrota jamãr o pa.

²³ Nē mē papajaja na pu htem tanhmã pahpunuj to nē jajê pyrã nē te amnhĩ kamnhêr o ri papa pyrāk. Rỳ

tanhmã paxà kute nē ri papa. Rỳ pamã prãm nē paxàà nē ri papa. Nē tanhmã mē pahpunuj to nē ri papa. Jao te pĩ nē gô nē mryja pyrã nē amnhĩ tã Tĩrtũm kot mē pahto mex par jatur xàm mēnh ã arĩgro jamãr rãhã ho ri papa.

Na pre Tĩrtũm mē pahwỳr Karõ rē nhũm mē pahkarõ mã agjê nē mē pakukamã Tĩrtũm tanhmã kot mē pahto mex to hã mē pamã ho amnhĩrīt nē mē pamã ho amnhĩrīt o:

—Koja nhỹrmã Tĩrtũm mē ato mex par jatur xàm kumē nē mē piitã mē kãm mē apê hkra hã mē ato amnhĩrīt. Hãmri nē mē amã mē anhi nyw gõ ka mē axte axà nē ri apa nē atyk kêt nē. Hãmri nē Tĩrtũm ri amex kumrêx nē ri apa ho apa. Nà kot kaj mē nhỹrmã ã amnhĩ nhĩpêx anē. Anē.

À Tĩrtũm Karõ kot mē pakukamã mē pajarēnh anhỹr jakamã na pu htem amnhĩ tã kot mē pahto mex jatur xàm mēnh pix jamãr o ri papa. ²⁴ Nom na kormã ã mē pahto mex anhỹr kêt nē. Kormã mē pamã mē panhi nyw nhõr kêt nē. Nom ra kot mē pahto hkra jakamã pu mē ja hã amnhĩ pumu nē pajamaxpēr o:

—Nà ra Tĩrtũm kot ixto hkra jakamã koja nhỹrmã mããnēn inhmã inhĩ nyw gõ. Nà koja inhmã kugõ.

²⁵ Anhỹr o pajamaxpēr tã kormã. Na pu htem kormã amnhĩ tã hamãr rãhã ho ri papa nē aa hkaga hkêt nē papa.

*Mē pahte Tirtūm Karō nhỹ
hã Tirtūm mã amnhĩ jarēnh*

²⁶ Nē na pu htem Tirtūm mã amnhĩ jarēnh kaxyw nhūm hte Karōja mē pahto ajuta pu mē ŷ hã pakatāt kôt kām tanhmã amnhĩ jarēnh to. No kot puj mē amnhĩ krã hkôt kām amnhĩ jarēnh mex kêt nē. Na pu htem ja kaxyw tee ri amnhĩ kukamã paja-maxpēr o:

—Kwa tanhmã kot pa Tirtūm mã amnhĩ jarēnh to? Tanhmã kot pa mēmoj tā ixahwyr to rỳ amnhĩ to hwyr to? Nã kot paj amnhĩ krã hkôt ja ho anhỹr mex kêt nē. Hēxta waa nē. Anē.

No nhūm Tirtūm Karō ra kot mē pahkarō mã gjēx jakamã na hte tanhmã mē pahkrã hto pu mē ŷ hã kām amnhĩ jarēnh mex nē pakatāt kôt mēmoj tā kuwỳ. Te Karōja tanhmã mē pakute hã mē pahpumunh nē mē pakamã ukaprĩ xaj tãm mē pahto hwyr pyrāk.

²⁷ Jakamã pu mē ŷ hã tanhmã Tirtūm mã amnhĩ jarēnh to nhūm mē pamar kurē kumrēx. Ra kot mē pajamaxpēr kôt mē pahpumunh par kēnã. Nhūm ra Karō kot mē pahkarō mã gjēx jakamã na pu htem kām hprãm xà hkôt kām amnhĩ jarē nē tanhmã amnhĩ to paxahwyr to.

*Tirtūm kot mē pamã mēmoj
piitã ho mex ã harēnh*

*Römān 8.37; Piripos 1.12;
Wam Pētre 5.10*

²⁸ Nē mē pamã Tirtūm kĩnh xwỳnhjaja. Tirtūm kot mē

pahto hkra xwỳnhjaja. Koja mēmoj mē pakamã tanhmã amnhĩ to htã kêr pu mē ãm ja hã amnhĩ pumu nē tee ri amnhĩ kukamã pajamaxpēr kêt nē. Koja te mē pahpē omnuj pyrāk tã koja nhỹrmã hpãnhã mē pamã mex nē. Koja Tirtūm nhỹrmã tanhmã mē pamã mēmojta o mex to. ²⁹ Amnepē mã mēmoj piitã hkêt ri na pre Tirtūm mē pakukamã tanhmã mē pajarēnh to nē mē pajarēnh o:

—E kot paj nhỹrmã mē kot Ixkra Jejus kôt amnhĩ xunhwyr xwỳnhjē ho ixkra jakamã nhūm mē Jejus pyrã nē kēp ixkraa. Nē urāk nē ixkapēr kôt amnhĩ nhĩpēx o pa. Jao pa ra ixkra xohtô nē. Nã ja na inhmã hprãm. Anē.

³⁰ Tã pu htem pajapôj nē ri papa. Hãmri nē kapēr ma nē amnhĩ kaxyw Kra Jejus kôt pajamaxpēr nē hkôt amnhĩ xunhwỳ. Hãmri nhūm Tirtūm ja hã mē pahpumu nē pahto hkra nē amnhĩm mē pamex xwỳnh ã mē pajarē nē mē pahto mex nē. Nē te ho Kra Jejus nhĩpēx pyrāk o mē panhĩpēx. Jao nhỹrmã wa kuri mē pahtır tũm nē papa ho papa mã xwỳnh ã mē pajarē.

*Mēhō kot Tirtūm pē aa mē
papytār kêt ã harēnh*

Römān 5.1

³¹ Tã ã Tirtūm kãm mē pajapē nē mē pahto mex kot anhỹr. ã kot mē panhĩpēx mex anhỹr jakamã ra mē pahkôt pa ho pa rãhãã. Jakamã mēhō koja ihkra pē

mẽ pahpytà? Nẽ mēhõ koja tanhmã ri kēp mẽ pahto? Nà koja kēp mẽ papytâr rỳ tanhmã kēp mẽ pahto hkêt nẽ. ³² Tĩrtũm kãm Kra Jejus japê htỳx tâ na pre mẽ pahpê nẽ hkêt nẽ mẽ pahwỳr kumẽ. Te kot mẽ pamã õr pyræk o hipêx nhũm mẽ pahwỳr wrỳ nẽ mẽ panê ty. Tã ra Tĩrtũm kot mẽ pamã õr jakamã koja mããnẽn kãm mẽ pahte Kra hkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê japê nẽ mẽ pahto mex rãhã ho ri pa. Nà koja ã mẽ pahto mex anẽ.

³³ Jakamã mēhõ koja kãm mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwỳnh ã mẽ pajarẽ? Ra tãm kot mẽ pahto hkra nẽ mẽ pahte amnhĩ to mex xwỳnh ã mẽ pajarẽn kẽnã kot kêt mēhõ kãm tanhmã mẽ pahto kapēr punuj to nhũm mẽ kuma. Kojã mẽ tee ri kãm tanhmã mẽ pahto kapēr to kaprỳ. ³⁴ Na pre ra Jejus Kris mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer kaxyw mẽ panê ty nhũm Tĩrtũm akupỳm ho hĩr. Hãmri nhũm mã akupỳm kaxkwa hwỳr api nẽ Pahi Maati krĩ xà kamã Tĩrtũm nhĩhkô hã hkrĩ ho hkrĩ. Nẽ Tĩrtũm mã mẽ pakutã nojarêt rãhã ho kuri hkrĩ ho hkrĩ. Jakamã mēhõ koja kēp mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xàta wỳr mẽ pajano? Nà amrakati kumrẽx.

³⁵ Nẽ Krisja kaxkwa kamã Tĩrtũm nhĩhkô hã hkrĩ ho hkrĩ htã mããnẽn jar mẽ pahkôt pa ho pa. Kãm mẽ pajapê htỳx jakamã kot puj mẽ tanhmã

pahpunuj to htã nhũm arĩ kãm mẽ pajapê nẽ mẽ pahkôt pa ho pa.

Rỳ nhũm mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwỳr kêt xwỳnhjaja tanhmã hã mẽ pahto htã nhũm arĩ kãm mẽ pajapê kamã mẽ pahkôt pa ho pa.

Rỳ mẽ pamã prãm nẽ ri papa. Rỳ mẽ paxê hkêt nẽ pamã kry nẽ ri papa htã nhũm arĩ kãm mẽ pajapê kamã mẽ pahkôt pa ho pa.

Rỳ ra mẽ kot hã mẽ panhĩmex kaxyw rỳ hã mẽ pahpar kumrẽx. Tã nhũm arĩ kãm mẽ pajapê kamã mẽ pahkôt pa ho pa rãhã nẽ.

Kãm mẽ pajapê kamã mẽ pahkôt pa ho pa rãhã jakamã pu mẽ tee ri amnhĩ kukamã pajamaxpēr kêt nẽ. ãm hkôt paxãmnhĩx ri pajamakêtkati nẽ ri papa ho papa. ³⁶ Tĩrtũm kapēr ã kagà htũm te mẽ papajaja mẽ pahte kãm tanhmã amnhĩ jarẽn to pyrã nẽ mẽ pajarẽn kot:

Pa Tĩrtũm. Na htem atã mẽ ixtomnuj tỳx o pa.

Nẽ ra mẽ kot mẽ inhĩmex kaxyw.

Nẽ mẽ inhĩpêx o te mẽ kot ôwêhti ho mõi nẽ hpar kaxyw tanhmã hipêx to pyræk.

Jakamã na pa mẽ ra ixtyk kaxyw.

Anhỹr o kot mẽ pajarẽn. ³⁷ Tã kwār mẽ ã mẽ panhĩpêx anẽ. Arĩ Kris kãm mẽ pajapê kamã mẽ pahkôt pa ho pa rãhã jakamã mẽ kot

tanhmã mẽ pahto htã pu mẽ arĩ amnhĩ kaxyw kãm pajamaxpêr tỳx rãhã ho ri papa. Nhũm arĩ mẽ kutã mẽ pahto paxihtỳx pu mẽ arĩ mẽ kãm pakuhê.

³⁸ Mẽmoj koja tanhmã mẽ pahto nhũm Tirtũm tee ri ja hã mẽ pahpumu nê kãm mẽ pajapê hkêt nê? Nã am-rakati kumrêx. Koja mēhõ rỳ mẽmoj mẽ pahpê àmnàr kêt nê. Na hte jar pika ja kamã Kris kãm mẽ pajapê kamã mẽ pahkôt pa ho pa. Nê kot puj mẽ nhỹrmã ty nhũm arĩ kãm mẽ pajapê kamã mẽ pahkôt pa ho pa rãhã nê. Jakamã koja mẽkarõ rỳ mẽkarõmnuti rỳ jar pika ja kamã mẽ kãm Tirtũm prãm kêt xwỳnhjaja mẽ pahpê àmnàr kêt nê. Rỳ mẽmoj tanhmã kute. Rỳ ko-rmã hapu hã mẽmoj tanhmã kute. Koja mẽmoj piitã tee ri tanhmã kêp mẽ pahto htã nhũm Kris arĩ kãm mẽ pajapê kamã mẽ pahkôt pa ho pa rãhã nê nhũm mẽmoj tee ri mẽ pahpê àmnàr kaprỳ. ³⁹ Nê koja kỳj rũm mẽmoj wrỳ nê tanhmã kêp mẽ pahto japêr. Rỳ pyka rũm mẽmoj kato nê tanhmã kêp mẽ pahto japêr. Rỳ kuwy rỳ kôk xàpêr tỳx tanhmã kêp mẽ pahto. Tã nhũm mẽ panhõ Pahihti Je-jus Kris arĩ kãm mẽ pajapê kamã mẽ pahkôt pa ho pa rãhã nê. Te Tirtũm kãm mẽ pa-japê pyràk o kãm mẽ pajapê htỳx kãm mẽ pahkôt pa ho pa rãhã jakamã nhũm mẽmoj tee ri mẽ pahpê àmnàr kaprỳ.

9

Ijaew jarênh

Atre 3.25; Rõmân 3.1-2

¹⁻² Nê na pa tee ri ixkwỳ Ijaew kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ omu nê ixkaprĩ nê. Ixpyrà nê mẽ kêp Ijaew tã ixkĩnhã amnhĩ kaxyw Kris kôt hamaxpêr kêt jakamã nhũm Kris tee ri kãm mẽ hamakêtkati nê àmnhĩx ri mẽ pa hprãm kaprỳ. Pa tee ri mẽ hkukamã ijamaxpêr nê ixkaprĩ nê ri ixpa. Nê aa ixkaprĩ ixpê kator kêt kumrêx. Mẽ kot inhmã mẽ hkĩnh kêt ã amnhĩ tã ijarênh tã inhmã mẽ hkĩnh kênã. ãm hãmri na pa ã amnhĩ jarênh anê. Tirtũm Karõ kot ja hã ixpumunh mex nê inhmã:

—Nã ãm hãmri na ka amã mẽ hkĩnh ã amnhĩ jarê. Anê.

³ Mẽ kêp ixkwỳ na mẽ. Mẽ ixpàr kraxja ãm pixi mex. Tã nhũm mẽ ixkĩnhã amnhĩ kaxyw Kris kôt hamaxpêr kêt jakamã kop ãm Tirtũm kot mẽ nê kuwy hwỳr pa inhmênh ronhỹx ja inhmã mex. Nhỹx pa kãm:

—Kwa Tirtũm. Amnhĩ nê kuwy hwỳr ixkwỳjê rênh kêt nê. Inhmã mẽ hapê htỳx kumrêx. Mẽ hpãnhã pa mãn mẽ nê hwỳr inhmẽ nã.

Anhỹr o nhỹx pa kãm ixkapêr. Nom kot paj amnhĩ to ã ixàhwỳr anhỹr kaprỳ. Tirtũm kot mẽ kamã ukaprĩ htã no nhũm mẽ amnhĩ kaxyw Kris mã hamaxpêr kêt jakamã tanhmã koja amnhĩ to nê mẽ hpãnhã pa mẽ nê kuwy wỳr inhmẽ nhũm mẽ ixrom kuri htĩr tũm nê pa

ho pa? Mě kot hkôt amnhĩ xunhwỳre hã. ⁴ Mě ixpê Ijaew nhĩgêtjaja na pre Tirtũm amnepê mã mẽ ho mex rax nê. Nê kãm mẽ ho hkra hprãm nê. Nhũm prem tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx mex to hã no ho omunh o pa. Nê hirã htỳx kãm ri pa hã omu nhũm mẽ kãm:

—E kot kaj mẽ ixkapêr ma nê ixkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Hã kot paj mẽ akôt ixpa ho ixpa nê mẽ ato mex nê ka mẽ axpên kanrêhã axàmnrar rax nê. Hãmri pa mẽ amã pika mex gô ka mẽ kamã ajamakêtkati nê axàmnhĩx ri apa ho apa.

Anhỹr o mẽ kãm kapêr. Hãmri nê mẽ kaxyw Mojese mã tanhmã kapêr to nê mẽ kaxyw kãm mẽmoj piitã hã karô. Mě kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hãmri nê tee ri ja hã amnhĩ pumunh nê tanhmã amnhĩ to Tirtũm wỳr to nhũm kot mẽ mar nê mẽ nê ja ho hapêx par kaxyw. Finat Mojese kot amnhĩ xô ri mẽ kãm ujarênh nhũm mẽ kot mar nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri pa kaxyw. ⁵ Mě ixkukamã mẽ ixpãmjaja. Apraãw nê Ijak nê Jako kanrêhã mẽ hkra nê mẽ htàmnhwỳjaja na pre mẽ. Mě hwỳr na pre Tirtũmja Kra Jejus Kris mẽ nhũm mẽ hwỳr wrỳ nê mẽ kamã ĩ ho ĩ ho kator jakamã haxwỳja kêp Ijaew na pre. Kêp Mêpahpãm nê mex o mex nê hihtỳx o hihtỳx tã Ijaew wỳr wrỳ nê mẽ kamã kato. Hãmri nhũm Ijaew kêt xwỳnhjaja harênh ma nê tee ri hamaxpêr nê

hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Kêp ãm Jejus mẽ papa kamã mãn kator ronhỹx mẽ pamã mex kumrêx. Anê.

⁶ No nhũm kormã Ijaew hwỳr wrỳk kêt ri nhũm Tirtũm ra kot mẽ ho hkra kaxyw mẽ hã amnhĩ jarê nhũm mẽ hkwyjja kãm ja prãm kêt nê hkaga. Tã xã na pre Tirtũm kot mẽ ho hkra hã amnhĩ jarênh ã amnhĩ to hêx? Nà aa hêx kêt kênã kot kêt ri mẽmoj tã amnhĩ jarê nê hã amnhĩ to hêx. Jakamã na pre mẽ hkwyjaja hkwyjê rom hkaga hkêt nê nhũm amnhĩ tã mẽ omu nê mẽ ho hkra. Nom mẽ piitã mẽ ho hkra hkêt nê. Mě hkwyjaja kot hkaga jakamã nhũm ãm mẽ hkwyjê pix o hkra.

⁷ Nê finat Apraãwja na pre hkanrêhã hkra nê htàmnhwỳ xohtô nê. Tã xã na pre Tirtũm htàmnhwỳ piitã mẽ ho hkra hã amnhĩ jarê? Nà mẽ piitã ã mẽ harênh anhỹr kêt nê. ãm mẽ hkwyjê pix na pre mẽ ho hkra hã mẽ harê. Apraãw kra Ijak kôt hkanrêhã htàmnhwỳ pixjaja nhũm kot mẽ ho hkra hã mẽ harê.

⁸⁻⁹ Nê Apraãw kormã hprô kamã hkra hkêt ri na pre kãm àpênh xwỳnh kamã hkra nhũm kato nê myre nê hixi pê Ismael. Nom kêp Apraãw prô kumrêx kamã hkra hkêt. Prô kuprỳ kamã hkra na pre. Tã nhũm Tirtũm kãm hkra kumrêx kukamã harê nê kãm:

—E kot paj ma tẽ hãmri nê mẽmo arĩgro hã akupỹn

awÿr tē nhūm ra aprō hpi-jagri nhūm war akra myre. Anē.

Tā nhūm hprō Saraja htujarō. Nē gaa nē hpijagri nhūm hkraja myre. Hixi pē Ijak. Kêp Apraāw prō kamā hkra jakamā Tirtūm nom kêp Apraāw kra kumrēx. Jakamā hkra Ijak kanrēhā htāmnhwÿjaja na pre Tirtūm kot mē ho hkra hā mē harē. Ra kot Apraāw mā ja hā amnhī jarēnh xā hkôt.

¹⁰ Tā nhūm Ijakja hprêk nē Repek o hprō. Nē gaa nē ra haxwÿja wa hkra nhūm hkraja wa ahpo nē kato nē wa hamē my. Kot wa pē Ejau nhūm kot hapu pē Jako. ¹¹⁻¹² Nom nhūm kormā wa kator kêt ri nhūm Tirtūm wa hkukamā tanhmā wa harēnh to. āhpumunh xā hkôt wa katorxā mā wa harē nē kām:

—E kot paj amā war akra wa hkukamā tanhmā wa harēnh to ka inhma. Nā koja wa kato nē gaa nē hprêk hāmri nhūm kot haputa amnhī to rax o kot wa jakre. Anē.

Kot wata koja kot hapu kīnhā amnhī to grire nē ri pa nhūm ā wa hkukamā wa harēnh anē. Kām wa kot tanhmā amnhī nhīpēx to hprām xā hkôt ā wa harēnh anē. Kormā wa kot tanhmā amnhī tomnuj to rÿ tanhmā amnhī to mex to hā kot wa omunh kêt tā kām hprām xā hkôt ā wa hkukamā wa harēnh anē. ¹³ Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot wa harēnh nē wa hā kagā kot:

Ejau rom Jako kanrēhā hkra nē htāmnhwÿ pixjaja

na pre Tirtūm amnhīm mē ho hkra. Anē.

¹⁴ Mān ka mē Tirtūm kot ā wa harēnh anhÿrja ma nē ajamaxpēr o:

—Tk. Kwa ja mexti hā. Mo na pre hamē wa hkanrēhā wa hkra nē wa htāmnhwÿ piitā ho hkra hkêt nē? Anē.

Kwa mē ā ajamaxpēr anhÿr kêt nē. Tirtūm na hte kām hprām xā hkôt tanhmā mē panhīpēx to ho pa pu mē kot tanhmā mē panhīpēx to hā omu nē ām omu nē amnhī tā tanhmā kām nē hkêt nē. ¹⁵ Na pre finat Mojes mā amnhī jarēnh o:

Inhmā hprām xā hkôt na pa hte mē omu nē tanhmā mē kamā ixukaprī hto ho ri ixpa.

Nē inhmā hprām xā hkôt na pa hte ahpÿnhā tanhmā mē hipēx to ho ri ixpa.

Anhÿr o kām amnhī jarē. ¹⁶ Nom tanhmā mē pahte amnhī nhīpēx to hā mē pahpumunh kôt na hte mē pakamā ukaprī hkêt nē. Ām tām kām hprām xā hkôt na hte tanhmā mē pakamā ukaprī hto ho pa. ¹⁷ Amnepē mā Ejit kām mē ō pahihti Paraohti hwÿr na pre Mojes mē nhūm ma hwÿr mō nē kām tanhmā Tirtūm kapēr jarēnh to nē kām:

—E Tirtūm na awÿr inhmē pa mō. Tām na pre apē Ejit nhō xwÿnhjē nhō pahi kaxyw axām. Akrā hihtÿx tā nhūm mē kaxyw axām. Tā ra xatā āhpumunh tÿx o tanhmā anhīpēx to. Krī piitā hkôt ri mē pa xwÿnhjaja kot atā

harēnh mar nē àhpumunh o àhpumunh ã omunh kaxyw. Tã ixte amã ja jarēnh kaxyw na pre awÿr inhmē pa man awÿr mō. Anē.

18 Æ na hte Tirtūm kām hprām xà hkôt tanhmã mē panhîpêx anhÿr to ho pa. Jao mē hkwÿjê kamã ukaprî ho pa. No mē hkwÿjaja nhūm tee ri mē hkrã hihtÿx ã mē omu nē ãm mē omu nhūm mē amnhî krã hkôt ri tanhmã amnhî tomnuj to ho ri pa.

Tirtūm kêp mē pakamã ukaprî xwÿnh ã harēnh

19 Nē kot kaj mē atō Tirtūm kot ã mē hipêx anhÿrja ã harēnh ma nē tanhmã hã ixkukjêr to nē inhmã:

—Kwa na xep hte Tirtūm ahpÿnhã tanhmã mē hipêx to. Nē mē hkwÿjê kamã ukaprî ho pa nē mē hkwÿjaja mē hkrã hihtÿx ã mē omu nē ãm mē omu nē mē kamã ukaprî hkêt nē. Jakamã kwa mo na hte mē kot amnhî tomnuj xwÿnh ã mē harê? Tãm kot ã mē hipêx anhÿr kênã kot kêt mē kot amnhî tomnuj xwÿnh ã mē harê.

Anhÿr o ajamaxpêr japêr.
20 Kwa mē ri ã atÿx Tirtūm jarēnh anhÿr kêt nē. E pa mē amã ejêp jarê ka mē inhma. Xà kot mēhō gyw kwÿ ho amnhîm poti nhîpêx nhūm tee ri amnhî tã omu nē amnhî tã tanhmã kām kapêr to nē kām: “Tk. Kwa mon ka ri ã inhîpêx anē?” Anhÿr o amnhî tã kām kapêr? Nà koja kām tanhmã nē hkêt nē. 21 Hipêx xwÿnh kām hprām xà hkôt kot ã hipêx anhÿr kênã kot

kêt amnhî tã kām akir. Koja amnhîm gyw kwÿ kakwÿ nē ho poti ho axkrut nē hipêx. Nē hō ho muxre. Ho mex kumrêx nhūm xa. Nhūm ihōja mã ho anē nē hipêx no ãm wamta kînhã ho hanhãjti nhūm omnajti nē xa. No ãm tãm kot hamē wa hipêx prãm xà hkôt wa hipêx kênã.

22 Tã na hte ã Tirtūm mē panhîpêx anē. Te poti pynajre pyrã nē mē pahkwÿjê nhîpêx nhūm mē kām kapêr mar prãm kêt nē htÿx ri tanhmã amnhî tomnuj to ho ri pa. Hãmri nhūm amnhî tã mē omu nē te amnhî nē mē rēnh kaxyw pyrãk o mē hipêx no ãm kormã hamaxpêr o:

—Nà kot paj nhÿrmã mē kot amnhî tomnuj mÿrapê mē ho ijapêx pa nhūm mē piitã ja hã ixpumu nē inhmã ixàhpumunh o ixàhpumunh ã ijarê. Nē inhmã mēmoj punuj piitã hkînh kêt kumrêx ã axpên mã ijarê. Anē.

23 Nom na hte jajê rom mē pahkwÿjê nhîpêx o te poti mexta nhîpêx pyrã nē amnhî kaxyw mē paxunhwÿ nē mē pahto hkra kaxyw. Nē mē pajarēnh o:

—Nà koja mē amnhî kaxyw Ixkra Jejus mã hamaxpêr nē hkôt amnhî xunhwÿ pa ja hã mē omu nē mē kamã ixukaprî ho ri ixpa. Nē mē ho mex pé mē kutã inhnojarêt rãhã ho ri ixpa. Hãmri nhūm mē nhÿrmã Ixkra mē wa ixri htîr tūm nē mex nē pa ho pa. Kot paj ã mē ho mex anē nhūm mē amnhî tã ixpumu

ně inhmã inhmex o inhmex ã
ijarēnh o pa. Anē.

Ã na hte Tirtũm ahpÿnhã
mē pahpiitã mē panhĩpêx
anē.

²⁴ Nē na hte mē ixpê Ijaew
pix o hkra hkêt nē. Na hte
mãânēn mē apê Ijaew kêt
xwÿnhjê ho hkra. ²⁵ Amnepê
mã mē kãm kapêr jarēnh o
ri mē pa xwÿnhjê hõ pē finat
Ojejja na pre te Tirtũm tãm
kot Ijaew kêt xwÿnhjê jarēnh
pyrà nē mē harēnh o:

Amnepê mē na pa pre mē ho
ixkra hkêt tã kot paj mē
hkwÿjê ho ixkra.

Na pa pre mē kamã ixukapri
hkêt tã pa ra inhmã mē
hapê nē.

²⁶ Nē ixte mē kêp ixkra hkêt
ã mē harēnh tã kot paj
ra mē kêp ixkra hã mē
harē.

Ixpê mēo Tirtũm kot paj ã mē
harēnh anē. Anē.

²⁷ Hãmri nhũm nhũm finat Ijais
Ojej pãnhã tanhmã Ijaew
jarēnh to. Ijaisja Tirtũm
nhÿ hã kapêr jarēnh o ri pa
xwÿnhjê hõ na pre. Jakamã
nhũm Tirtũm kãm tanhmã mē
ijarēnh to nhũm kuma nē o ri
mē ixkukamã mē inhĩgêxjê
mã ujarēnh o pa nē hã kagã.
Nē hã kagã ho:

Ijaew na mē ohtô rax
kumrêx.

Te gô xujanâr mÿri pykahti
grã hkryre xohtô
pyràk.

Tã koja mē piitã ixkôt amnhĩ
xunhwÿr kêt nē.

Koja mē ãm grêre nē
amnhĩ kaxyw inhmã

hamaxpêr nē ixkôt
amnhĩ xunhwÿr.

Jakamã mē tapxipixjaja koja
hkwÿjê rom nhÿrmã
inhõ krĩ hwÿr api.

²⁸ No mē kot amnhĩ kaxyw
inhmã mē hamaxpêr
kêt xwÿnhjaja kot paj
tokyx tanhmã mē
harēnh to.

Mē kot amnhĩ tomnuj mÿrapê
tanhmã mē harēnh to
nhũm mē ma mē kot
amnhĩ xã htyx kamã
hamak tũm xãta wÿr
ma pa.

Nã kot paj tokyx ã mē hipêx
anē.

Anhÿr o mē harē. ²⁹ Nom
nhũm kormã ã mē harēnh
anhÿr kêt ri nhũm ra wam
tanhmã mē harēnh to nē mē
harēnh o:

Amnepê mē Sotô mē Komo
kamã mē pa xwÿnhjaja
na prem amnhĩ tom-
nuj tÿx rãhã ho ri pa.

Mÿrapê nhũm Tirtũm
xãhpumunh o ãhpumunh
xwÿnhja tee ri ja hã mē
omu hãmri nē kaxkwa
rũm mē o krĩ wa hipy
mēmoj pôota rē.

Nhũm mē hã rôrôk nē mē
ho hkaxàr pa nhũm mē
hapêx.

Tã na pu htem mē uràk nē
amnhĩ tomnuj o ri
papa.

Jakamã kop ãm Tirtũm kot
mē pahkwÿjê kamã
ukapri kêt ronhÿx pu
mē ra mē uràk nē
pahpiitã pajapêx pa.
Anē.

Ijaew kwỳ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr kêt ã mẽ harẽnh

Rômãn 10.1-4

³⁰ Nê Ijaew kêt xwỳnhjaja na prem Ijaew pyrà nê kãm Tĩrtũm prãm kêt tã Jejus jarẽnh ma nê Ijaew rom amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwỳ. Hãmri nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ omu nê mẽ ho hkra nê mẽ kot amnhĩ to mex xwỳnhjê hã mẽ harẽ. ³¹⁻³² Hãmri nhũm Ijaew tee ri mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr ã mẽ omu nhũm ja mẽ kãm mex kêt nê. Hãmri nhũm mẽ hamaxpêr o:

—Tk. Kwa ra mẽ ixte finat Mojes kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri mẽ ixpa xwỳnh jakamã koja Tĩrtũm ja hã mẽ ixpumu nê mẽ ixte amnhĩ to mex xwỳnhjê hã mẽ ijarẽ nê mẽ inhnê mẽ ixte amnhĩ tomnuj rênh pa. No kot paj mẽ Ijaew kêt xwỳnhjê pyrà nê Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr kêt nê. ãm kwarĩ ho kwarĩ.

Anhỳr ã amnhĩ jarẽ. No ãm ã mẽ hamaxpêr anhỳrja mex kêt. Na prem htỳx Tĩrtũm noo mã kot amnhĩ to mex ã amnhĩ jarẽnh kaprỳ nê arĩ ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri pa. Te pry kamã kên nôr nhũm mẽ kot nhãm nê mẽnh kaxyw hkamnâr nê ho amnhĩ par krã hi kukênh pyræk o na htem amnhĩ nhĩpêx. Jao amnhĩ krã hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hprãm xà te Jejus kapêrja nhãm amnhĩ nê rênh pyræk o hipêx. Jakamã koja mẽ Tĩrtũm nhô krĩ hwỳr àpir kêt nê. ³³ Tĩrtũm

kapêr ã kagà htũm kot ja jarẽnh kot:

E mẽ inhma. Kot paj nhỹrmã Ijaewjê hwỳr mẽhõ mẽ nhũm mẽ hkôt kapêr o pa.

Nom koja mẽ kapêr mar kêt nê. Koja mẽ kuma nê ãm kuma.

Te pry kamã kên nôr nhũm mẽ kot nhãm pry nê mẽnh kaxyw hkamnâr nê ho amnhĩ par krã hi kukênh pyræk o koja mẽ amnhĩ nhĩpêx.

No te mẽ kot nhãm pry nê mẽnh kaxyw hkamnâr kêt pyræk xwỳnhjaja koja mẽ kurom nhỹrmã ma Tĩrtũm nhô krĩ hwỳr api.

Hãmri nê hkĩnh nê pa ho pa. Anê.

Nom kên kumrêx jarẽnh kêt nê. Na prem Jejus ã kuxi nê ã harẽnh anê. Ijaew te mẽ kot kên nhĩpêx pyræk o Jejus nhĩpêx nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nê axtem nê hkaga nê ãm kamã gryk pix o ri pata ã nhũm mẽ harẽ. No mẽ kot amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr ronhỹx Jejus te kên kot mẽ kêp àmnâr pyræk kêt nê. Jakamã ã mẽ harẽnh kot anhỳr.

10

¹ Hêxta waa nê. Ijaxwỳja ixpê Ijaew. Mẽ kêp ixkwỳ jakamã kêp apu mẽ kot amnhĩ kaxyw Jejus mã hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwỳr ronhỹx pa ixkĩnh tỳx kumrêx. Inhmã mẽ kêp

Tĩrtũm kra hprãm tỳx kumrẽx kênã. Inhmã ja prãm xàj na pa hte mẽ ho Tĩrtũm wỳr rãhã ho ri ixpa. ² Ra ixte mẽ omunh mex. Mẽ kãm Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hprãm tã no ãm mẽ kot hprĩ hã kapêr mar kêt. Jakamã na htem tee ri tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho ri pa hprãm kaprỳ. ³ Nhũm pre Tĩrtũm tee ri amnhĩ tã mẽ omu nê hamaxpêr o:

—Koja mẽhõ amnhĩ kaxyw Ixkra Kris kôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xãm pa ja hã omu nê kot amnhĩ to mex xwỳnh ã harê nê ho ixkra kurê kumrẽx. Nom na hte Ijaew ohtô nê ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt nê.

Anhỳr o mẽ harê. ãm hãmri na ã mẽ harênh anê. Na htem ãm axtem nê hamaxpêr o:

—Tk. Kot paj amnhĩ kaxyw Kris kôt ijamaxpêr nê hkôt amnhĩ xãm kêt nê. Kot paj ãm pam amnhĩ krã hkôt tãm ri amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. Mẽ ixpê Ijaewjê mẽ ixte amnhĩ nhĩpêx xà hkôt. Hãmri nhũm Tĩrtũm ja hã ixpumu nê amnhĩm inhmex ã ijarê. Nom kot paj Kris kôt amnhĩ xãm kêt nê. ãm kwarĩ ho kwarĩ.

Anhỳr ã amnhĩ jarê. ⁴ Nom na htem ãm htỳx ri amnhĩ krã hkôt amnhĩ to mex o pa hã amnhĩ kamnhĩx kaprỳ. Koja mẽ tee ri kãm finat Mojes kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o ri pa hprãm kaprỳ. Jejus tapxipix na pre tãm amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho pa. Na pre Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri pa nê aa kapêr õ nhĩrõp ãm nê hkwỳm

ri tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt nê. Kot amnhĩ tomnuj kêt xwỳnh ã ãm pixi mex na. Jakamã tapxipix kukwak ri na hte Tĩrtũm amnhĩm mẽ pahte amnhĩ to mex xwỳnh ã mẽ pajarê.

Tĩrtũm kãm mẽ pahpiitã mẽ pahto hkra hprãm ã harênh

⁵ Nê amnepêm na pre finat Mojes Tĩrtũm nhỹ hã Ijaew mã tanhmã ujarênh to nê hã kagà. Nê mẽ kãm ujarênh o:

—E kot kaj mẽ atõ Tĩrtũm nhỹ hã ixujarênh ma nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa nê hkwỳm ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkêt nê. Hã koja Tĩrtũm hã apumu nê amnhĩm ate amnhĩ to mex xwỳnh ã ajarê ka nhỹrmã kuri atĩr tũm nê amex nê apa ho apa. Anê.

⁶ ã mẽ kãm kapêr anhỳr tã mẽ pahte Mojes kapêr xà hkôt amnhĩ nhĩpêx o papaja na mẽ pahpê hihtỳx kumrẽx. Tĩrtũm kapêr tũm na. Kapêr ã kagà kamã kot mẽ pamã mẽ pahte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã karõja ohtô rax kumrẽx jakamã pu mẽ tee ri pamã piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx prãm kaprỳ. Nhũm Tĩrtũm tee ri amnhĩ tã mẽ pajamã hãmri nê mẽ pahwỳr Kra Jejus mẽ. Jakamã na pu htem amnhĩ kaxyw hkôt pajamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwỳ nhũm Tĩrtũm hã mẽ pahpumu nê kukwak ri mẽ pahto hkra kurê kumrẽx. Kra kukwak ri kot mẽ pahto hkra kaxyw kot mẽ pahwỳr mênh nhũm mẽ kot hpĩr nhũm akupỳm ho htĩr

jakamã na pu htem harënhja ma nê pajamaxpêr o:

—Nà na xep pre Jejus ixto ixpê Tirtüm kra. Anê.

Nom xà na hte Tirtümja ã mẽ pamã kapêr anê nê mẽ pamã:

—E kot kaj mẽ ma kaxkwa hwÿr api nê Kris japrô nê man amnhĩ kôt akupÿn o wrÿ pa ja hã mẽ apumu nê mẽ ato ixkra.

Anhÿr o mẽ pamã kapêr? Nà na hte ã mẽ pamã kapêr anhÿr kêt nê. Tanhmã kot puj mẽ amnhĩ to nê ã amnhĩ nhĩpêx anê? ⁷ Rÿ xà na hte ã mẽ pamã kapêr anê nê mẽ pamã:

—E na pre Krisja ty. Jakamã mẽ kam nê ma hwÿr mra nê akupÿm amnhĩm ho htír. Hãmri pa ja hã mẽ apumu nê mẽ ato ixkra.

Anhÿr o mẽ pamã kapêr? Nà na hte ã mẽ pamã kapêr anhÿr kêt nê. Tanhmã kot pu mẽ amnhĩ to nê akupÿm ho htír? Ja pyrã nê na hte Tirtüm mẽ pamã mẽmoj tã karõ pu mẽ kãm ho anhÿr nhũm ja hã mẽ pahpumunh kôt mẽ pahto hkra hkêt nê. ⁸ Æm mẽ pahte amnhĩ kaxyw Jejus kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿr ã mẽ pahpumunh kôt pix mã na hte mẽ pahto hkra. Hãmri nê mẽ pahwÿr Karõ rê nhũm mẽ pahkarõ mã gjêx jakamã mẽ pahte Tirtüm kãm hprãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx o papaja na mẽ pahpê hihtÿx kêt. Te kapêr ra mẽ pahkrã hi kaxwÿnh kãm hikwÿ pyrãk o pu mẽ piitã mẽ kãm harënh o ri mẽ hkôt

papa. Jakamã na pa hte mẽ piitã mẽ kot amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr kaxyw tanhmã mẽ kãm harënh to ho ri mẽ hkôt ixpa nê mẽ kãm:

⁹ —Kot ka mẽ atõ Jejus kêp anhõ Pahihti hã harë nê Tirtüm kot akupÿm ho htír kôt ajamaxpêr. Hã koja Tirtüm ja hã apumu nê anê ate amnhĩ tomnuj o hapêx nê ato hkra. Æm ja pix ã mẽ pahpumunh kôt na hte mẽ pahto hkra. Anê.

¹⁰ Nê na pu htem mẽ pahkrãhi kaxwÿnh kãm amnhĩ kaxyw Jejus mã pajamaxpêr. Nê mẽ pajakwa ho kêp mẽ panhõ Pahihti hã harë. Hãmri nhũm Tirtüm ja hã mẽ pahpumu nê amnhĩm mẽ pahte amnhĩ to mex xwÿnh ã mẽ pajarë nê mẽ pahto hkra. ¹¹⁻¹³ Tã mẽ pahte amnhĩ kaxyw Jejus kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja kot puj mẽ pahkĩnh nê papa ho papa. Mẽ pahpiitãã. Ijaew nê Ijaew kêt xwÿnhjaja. Mẽ pahpiitã mẽ panhõ Pahi Maatija ãm pyxi mex na. Jakamã koja Ijaewjê hõ rÿ Ijaew kêt xwÿnhjê hõ amnhĩ to kuwÿ nhũm kuma nê ho hkra. Kapêr ã kagã htüm kot ja jarënh kot:

Mẽ kãm kêp Tirtüm kra hprãm xwÿnhjaja koja mẽ amnhĩ to Tirtüm wÿ nhũm mẽ kuma nê Jejus kot mẽ nê htyk kukwak ri mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o hapêx nê mẽ ho hkra

nhũm mẽ hkĩnh nẽ pa.

Anẽ.

14-15 Xà na htem kormã amnhĩ kaxyw Kris mã hamaxpêr kêt rãhã amnhĩ to Tĩrtũm wý nhũm mẽ kuma nẽ ho hkra? Nã tanhmã kot wem amnhĩ to nẽ amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr kêt rãhã amnhĩ to kuwý? Na hte Tĩrtũm ma mẽ hwýr mẽ hkwyjê rẽ nhũm mẽ ma mẽ hwýr mra nẽ Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt pa. Nhũm mẽ hkwyjaja mẽ kuma nẽ amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr nẽ amnhĩ to Tĩrtũm wý. Kapêr ã kagã htũm kot ja jarẽnh kot:

Koja mẽmoj mex jarẽnh xwýnhjaja ma mẽ hwýr mra.

Nẽ mẽ hwýr hpôx o mõi nhũm mẽ mým amnhĩ wýr mẽ omu nẽ hkĩnh nẽ. Anẽ.

16 Tã ra mẽ piitã kot kapêr mar tã piitã amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nẽ. Jakamã nhũm finat Ijais tee ri ja hã mẽ omu nẽ Tĩrtũm mã mẽ harẽnh o:

Pa Pahi Maati. Kwa ra mẽ kot akapêr mar týx tã akôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Mẽ kãm akapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o pa hprãm kêt. Na htem ãm grêre nẽ akôt amnhĩ xunhwý nẽ akôt amnhĩ nhĩpêx o ri pa. Anẽ.

17 Kot anhýr tã ãm mẽ kot Kris kapêr jarẽnh mar kôt pix mã na htem amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr. Koja mẽ harẽnh mar kêt tã tanhmã koja wem amnhĩ to nẽ amnhĩ

kaxyw hkôt hamaxpêr nẽ hkôt amnhĩ xunhwý? ¹⁸ Mãn ka mẽ atõ atýx ã ajamaxpêr anhýr o:

—Ko mãn Ijaew kormã Jejus kot mẽ panê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harẽnh mar kêt jakamã na mẽ kormã hkôt amnhĩ xunhwýr kêt nẽ.

Anhýr o ajamaxpêr. Nom ja kot anhýr kêt. Ijaew piitã ra mẽ kot harẽnh mar kênã. Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot ja hã mẽ harẽnh kot:

Na prem ma mẽ piitã mẽ kãm ja jarẽnh o ri mẽ hkôt pa nhũm mẽ piitã kuma. Anẽ.

¹⁹ Tã mãn ka prem ra ja ma nẽ atýx ajamaxpêr o:

—Kot anhýr tã no mãn kormã hprĩ hã Jejus jarẽnh mar kêt jakamã mẽ hkôt amnhĩ xunhwýr kêt nẽ. Anẽ.

Nom ja haxwýja kot anhýr kêt. Ra mẽ kot hprĩ hã harẽnh mar mex tã kuma nẽ ãm kuma nẽ amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr kêt nẽ. No mẽ apê Ijaew kêt xwýnh kwýjaja na ka mẽ kurom harẽnh ma nẽ amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr nẽ hkôt amnhĩ xunhwýr kurê kumrêx. Hãmri nhũm Ijaew tee ri ja hã mẽ apumu nẽ mẽ akamã gryk týx nẽ. Nom ra Tĩrtũm kot ã mẽ hkukamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhýr ã mẽ omunh nẽ mẽ harẽnh kot anhýr kênã. Na pre finat Mojes mẽ kãm tanhmã hã kagã hto. Te Tĩrtũm tãm kot mẽ hã kagã pyrã nẽ kapêr ã kagã htũm kamã kot mẽ harẽnh kot: Mẽ ate mẽ kamã mẽ akahak o apa xwýnhjaja.

Mê kot htỳx ri amnhĩ nhĩpêx
o mẽ pa hã mẽ ate mẽ
harênh tã no kot paj mẽ
arom amnhĩm mẽ kot
amnhĩ to mex xwỳnhjê
hã mẽ harê.

Kot kaj mẽ tee ri ja hã mẽ omu
nê mẽ kamã agryk tỳx
kumrêx.

Nê mãănêñ pa ixte mẽ ho mex
ã ixpumu nê mẽ hã
ixkamã agryk nê. Anê.

²⁰ Nê finat Ijais na pre
haxwỳja ã mẽ harênh anê. Na
pre kãm amnhĩ kwỳ pê Ijaew
pyma hkêt nê xatã Tĩrtũm nhỹ
hã tanhmã mẽ kãm Ijaew kêt
xwỳnhjê jarênh to ho pa. Te
Tĩrtũm tãm kot mẽ harênh
pyræk o mẽ kãm:

Nà Ijaew kêt xwỳnhjaja kot
Tĩrtũm japêr kêt tã koja
tãm mẽ kãm amnhĩ
to amnhĩrĩt nhũm mẽ
hkôt amnhĩ xunhwỳ.

Mê kot kormã amnhĩ kaxyw
kãm hamaxpêr kêt
tã koja tãm mẽ kãm
amnhĩ to amnhĩrĩt.
Anê.

²¹ ã Ijaew kêt xwỳnhjê jarênh
kot anhỹr. Nê axte mã
tanhmã Ijaewjê jarênh to kot:

Te mẽ katorxà kot tanhmã
hkrajê ho mex to
kaxyw tee ri amnhĩ
wỳr mẽ kãm àkjêr
pyræk o na hte Tĩrtũm
Ijaewjê nhĩpêx o pa.

Jao tee ri kãm tanhmã mẽ ho
mẽ mex to hprãm tã
no nhũm mẽ amnhĩ tã
kuma nê ãm kuma nê
hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt
nê. Anê.

11

*Tĩrtũm kot Ijaew kamã
ukapri hã harênh*

Matêwre 13.10-17

¹ Tã ra Ijaew kot Tĩrtũm
kaga jakamã mãn ka mẽ atô
mẽ harênh ma nê ajamexpêr
o:

—Mãn pre Tĩrtũm tee ri
amnhĩ tã mẽ omu nê amnhĩ
pyrà nê mẽ hkaga.

Anhỹr o ajamexpêr. Nom
na pre mẽ hkaga hkêt nê.
Ijaxwỳja ixpê Ijaew na pa.
Mẽ uræk nê ixpê Ijaew pàr
krax pê finat Apraãw kanrêhã
htãmnhwỳ Pêjamĩ kanrêhã hõ
na pa. Tã xà na pre Tĩrtũm
ixkaga? Nà kot ixkaga hkêt.

² Amnepêm kormã mẽmoj pi-
itã hkêt ri na pre mẽ ixpê
Ijaew hkukamã mẽ ixto hkra
hã amnhĩ jarê. Tã nhũm
amgrà xohtô nê hapêx nhũm
mẽ hapôj hãmri nê Tĩrtũm kôt
amnhĩ nhĩpêx o pa hkêt nê.
Hãmri nhũm finat Erisja tee
ri mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ
omunh o pa nê Tĩrtũm mã
tanhmã mẽ harênh to nê mẽ
hã kagã. Nê hã kagã ho:

³ Kwa Tĩrtũm. Mẽ ixte amã
amnhĩ jarênh xà hã
mêsti hkwy na prem
ra hkrakrak pa. Nê
anhỹ hã akapêr jarênh
o ri mẽ pa xwỳnh kwỳ
nhĩmex rax nê. ãm
papxipix na pa arĩ ixtĩr
nê ri ixpa nom nhũm
mẽ ra kot ixpĩr kaxyw
ixtã amnhĩ jarê. Anê.

⁴ Tã tanhmã na Tĩrtũm kutã
kãm kapêr to? Na pre kãm:

Nà kapxipix na ka arĩ atĩr
kêt nê. Arĩ mẽ ohtô nê
apyrà nê amnhĩ kaxyw

ixkôt hamaxpēr. Mē ohtô. Arī mē kēp 7.000 nē akwỳjē rom ri sānti Paaw kutā hkōnkrā ho hkrī nē kām mex ā harēnh kēt nē. Anē.

⁵ Tā arī ā jarāhā mē kot ā amnhī nhīpēx anhỹr kēnā. Tīrtūm kām Ijaew japē jakamā mē kamā ukaprīī. Jakamā nhūm ra mē hkwỳjaja mē pahpyrà nē amnhī kaxyw Kris kôt hamaxpēr nhūm Tīrtūm mē ho hkra. ⁶ Nom mē kot amnhī to mex ā mē omunh xà hkôt mē ho hkra hkēt nē. Amarī kām mē hapē htūm xà hkôt na hte mē ho hkra. Kop apu mē kot amnhī to mex ā mē omunh xà hkôt kot mē ho hkra ronhỹx amarī mē ho hkra hkēt nē. Nhỹx mē kot tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa hā mē omunh xà hkôt pix mā mē ho hkra.

⁷ Ijaew piitā Tīrtūm kot amnhīm mē mex ā mē harēnh prām tā no ām mē grēre nē hamaxpēr xà hkôt Jejus kôt amnhī xunhwỳ. Na htem ohtô rax nē kapēr ma nē ām kuma nē tee ri kot amnhīm mē mex ā mē harēnh prām xà amnhī krā hkôt tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri pa. Nom ra mē kot Jejus kaga jakamā ā amnhī nhīpēx anhỹr kaprỳ. Mē kot hkaga jakamā te ri mē hamak kro nē Tīrtūm kapēr mar kēt pyrà nē pa. ⁸ Tīrtūm kapēr ā kagà htūm kot mē harēnh kot:

Tīrtūm na hte mē kām kapēr mar prām kēt xwỳnhjē pumu nē ām mē omu nhūm htem htỹx ri pa ho pa. Nē Tīrtūm mā

hamaxpēr kēt o ri pa. Mē kot kapēr mar tā hprī hā mar tỹx kēt nē. Nē mē kot kapēr ā kagà kamā harēnh tā hprī hā mar tỹx kēt nē. Jakamā na htem amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr kēt o pa.

Tā na htem arī jarāhā ā amnhī nhīpēx anhỹr o ri pa. Te mē nohkre nē mē hamak kro xwỳnh kot amnhī nhīpēx pyrāk. Anē.

⁹ Nē amnepēm na pre pahi finat Tawija amnhī kwỳ Ijaew jarēnh o:

Na htem htỹx ri hkñnh kām apkur o pa.

Te tutre kām prām nē kot rapuuti hwỳr àr nē tee ri kām kator prām kaprỳ pyrāk.

Ja pyrà nē mē kot Tīrtūm kapēr mar kēt mỳrapē koja Tīrtūm tanhmā mē ho nhūm mē tee ri kām mex prām kaprỳ.

¹⁰ Te mē nohkre xwỳnhjaja tee ri mē hpa nhīpēx o pa pyrāk.

Nē omnuj nē à nē ho gjēx o ri pa pyrāk o amnhī nhīpēx o ri pa.

Anhỹr o mē harē. ¹¹ Tā arī Ijaew Jejus kaga nē kām kapēr mar prām kēt jakamā xà na Tīrtūm tee ri ja hā mē omu nē mē hkaga kumrēx? Nà kot mē hkaga hkēt. Ām mē tāmjaja kēp Jejus prām nōkati jakamā nhūm tee ri ja hā mē omu nē mē hpānhā Ijaew kēt xwỳnhjē mā amnhī

to amnhirīt nē mē hkwýjê ho hkra. Jakamã koja Ijaew kwýjaja ja hã mē omu nē tee ri hamaxpêr nē hamaxpêr o:

—Kwa na xep Ijaew kêt xwýnh kwýjaja Jejus kôt amnhĩ xunhwý nhũm Tirtũm ja hã mē omu nē mē ho hkra. Kwa mon pu prem axtem nē ri Jejus kaga? E pu mē kuxwar amnhĩ kaxyw hkôt mãn pajamaxpêr nē hkôt amnhĩ xunhwý kê Tirtũm ja hã mē pahpumu nē Ijaew kêt xwýnhjê pyrã nē mē pahto hkra. Hãmri nē amnhĩ mã mē pahte amnhĩ to mex xwýnh ã mē pajarê. Anê.

Ã Ijaewjaja hamaxpêr anhÿr kaxyw na pre Tirtũm Ijaew kêt xwýnhjê mã amnhĩ to amnhirīt. ¹² Hãmri nhũm mē amnhĩ tã omu nē hkĩnh nē pa. No nhũm Ijaew kwýjaja. Mē kãm Jejus prãm nõkati ho mē pa xwýnhjaja mē hkĩnhã hkaprĩ nē pa. Tã koja mē nhÿrmã amnhĩ kaprĩ hã amnhĩ pumu nē amnhĩ kĩnh kêt ã amnhĩ pumu hãmri nē Tirtũm kôt amnhĩ xunhwýr nē amnhĩ kaxyw Kra Jejus Kris mã hamaxpêr japêr. Koja mē ã amnhĩ nhĩpêx anê hãmri nē Ijaew kêt xwýnhjê pyrã nē hkĩnh nē ri pa. Hãmri nhũm Tirtũm ja hã mē omu nē Ijaew kêt xwýnhjê mē mē ho hpimràatã mē ho mex rax nē nhũm mē hkĩnh nē hamakêtkati nē pa ho pa.

Tirtũm kot Ijaew kêt xwýnhjê ho hkra hã harênh

¹³ E kot paj hpãnhã mē apê Ijaew kêt xwýnhjê mã ixkapêr nē mē atã kagã. Na

pre Jejus ma mē awÿr inhmê. ÿ hã ixte mē ajahkre ho ri mē akôt ixpa kaxyw. Pa pre ma krĩ hkwý kamã mē akwýjê hwÿr mō nē ixkĩnh kãm mē kãm kapêr jarênh o ri mē hkôt ixpa. Nhũm mē hkwýjaja inhma nē amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr nē hkôt amnhĩ xunhwý. ¹⁴ Tã koja apu ixkwýjaja mē harênh mar japêr. Ijaew tee ri mē apê Ijaew kêt xwýnhjê jarênhja ma hãmri nē ra amnhĩ kamã gryk japêr. Jao mē apyrã nē Jejus kôt amnhĩ xunhwý nē nhÿrmã kuri htĩr tũm nē mex nē pa ho pa. ¹⁵ Kormã mē kot amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr kêt jakamã na pre Tirtũm hpãnhã mē apê Ijaew kêt xwýnhjê mã amnhĩ to amnhirīt. Ka mē ra krĩ piitã hkôt axohtō nē hkôt amnhĩ xunhwý nē hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Tã koja Ijaewjaja nhÿrmã amnhĩ kaxyw Tirtũm mã hamaxpêr nē mē apyrã nē Jejus kôt amnhĩ xunhwýr japêr. Hãmri nē te mēhō hkra kêp htyk nhũm hkaprĩ htã nhũm hkraja tanhmã amnhĩ to nē akupÿm kãm htĩr nhũm kot omunh nē hkĩnh tÿx kumrêxta pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Jao Tirtũm mē kot hkôt amnhĩ xunhwýr ã mē omu nē hkĩnh nē. Pu mē pahpimràatã urãk nē pahkĩnh nē ri papa.

¹⁶ E pa mē amã mē ujarênhja ã ejêp kwý jarê. Koja mēmo pĩ hpãr jarê mex nē hã koja pãr mex nē xa. Ja pyrã nē Ijaew pãr krax

finat Apraãwja kumrêx na pre amnhî kaxyw Tîrtûm mã hamaxpêr nhûm ho hkra. Jakamã koja nhÿrmã hkanrêhã htãmnhwÿjaja uràk nê amnhî kaxyw kãm hamaxpêr nhûm mã mẽ ho anê nê mãânê n mẽ ho hkra nhûm mẽ mex nê pa. Te kot mẽmo pî hpàr jarê mexja nhÿ hã pàr mexta pyràk.

17 Nê na htem akunî kamã mẽmo pî hpa jakà nê hamÿ nê ma amnhî kôt o mra. Nê ixkre kapem ra mẽ kot mẽmo pî hkreja hpa jakàr nê rênh xwÿnh xwakre kamã wam pî hpa jakàr xwÿnhhta nhô nê axpên tâ hkaxpre nê gaa nê axpên jamÿnh mex nê grà hkê nê. Nê arî htîr mex nê. Te kêp hpa kumrêx pyràk. Tã Ijaew kwÿ kot amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr xwÿnhjaja te mẽ kêp ixkre kapem pî hpàrta pyràk. No mẽ hkwyjaja mẽ kot Jejus kaga xwÿnhjaja te mẽ kêp mẽ kot kêp hpa jakàr nê rênhta pyràk. Jakamã nhûm Tîrtûm te mẽ kot pàr pê hpa jakàr nê rênhta pyràk o mẽ hipêx nê mẽ hkaga. Nê axtem te mẽ kot mẽmoj pàr pa jakàr nê hpânãhã kamã axtem pî hpa janhôr nê hã hkaxpreta pyràk o mẽ apê Ijaew kêt xwÿnhjê nhîpêx nê mẽ amã amnhî to amnhîrît. Ka mẽ ra amnhî kaxyw Jejus mã ajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿ nhûm Tîrtûm mẽ ato mex nê.

18 Tã kêr ka mẽ arî Ijaew o mex o ri apa. Tanhmã ri mẽ hipêx to mã ajamaxpêr to hkê nê. Rÿ ajamaxpêr o:

—Nà ãm hãmri na Tîrtûm mẽ hkaga nê ãm kãm mẽ papxpî-ixjê japê.

Anhÿr o ajamaxpêr kêt nê. Ijaew te ixkre kapem pî hpàr mexta pyràk. No mẽ kajaja te mẽ ate akunî rûm pî hpa kot ixkre kapem pàr mex pix kukwak ri htîr nê hã harirta pyràk. Kêt akunî rûm pî hpa jakàr kukwak ri na hte ixkre kapem pàrta htîr nê kuhê hkê nê. Kop apu pàrta mex kêt ronhÿx ra akunî rûm hpaja grà pa. Ja pyrà nê Ijaew kukwak ri kot kaj mẽ nhÿrmã Tîrtûm ri atîr tûm nê apa ho apa. Jakamã kwa kêr ka mẽ ate amnhî to rûnh o mẽ hakrenh ã amnhî to jarkrar kêt nê. ¹⁹ Mãn ka mẽ atô ajamaxpêr o:

—Ra Tîrtûm kot Ijaew kaga nê hpânãhã mẽ pajaja mẽ ixto hkra jakamã mã n kãm mẽ ijapê ho mẽ hakre. Ra mẽ hpânãhã mẽ ixto hkra kênã. Anê.

²⁰ Nà ãm hãmri na pre Tîrtûm Ijaew kwÿ kaga. Mẽ kot Jejus kôt amnhî xunhwÿr kêt mÿrapê na pre te mẽmo pî hpa jakàr nê rênhta pyràk o mẽ hipêx. Ka mẽ ra mẽ kurom amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr jakamã nhûm Tîrtûm te kot akunî kamã pî hpa jakàr nê ho htêm nê ixkre kapem pî hpàr mex ã hanhôr nê hã hkaxpre pyràk o mẽ anhîpêx. Nom kwa kêr ka mẽ ja hã amnhî pumu nê ri hã Ijaewjê mã amnhî to jarkrar kêt nê. ãm amnhî to mex nê Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o ri apa.

No kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nhũm amnhĩ tã mẽ apumu nê ra kot Ijaew kwỳ nhĩpêxta pyrã nê tanhmã mẽ ato nê mẽ akaga.

²¹ ã Ijaew jarênh kot anhỹr. Te mẽ kêp pãr mex pyrãk. Tã nhũm mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr kêt jakamã nhũm Tĩrtũm te kot pĩ hpa jakàr nê rênhta pyrãk o mẽ hipêx nê mẽ homnuj nê. Kot kaj mẽ uràk nê ã amnhĩ nhĩpêx anê nhũm mã mẽ ato anê nê.
²² Ijaew kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr kêt jakamã nhũm Tĩrtũm mẽ hpãnhã mẽ apê Ijaew kêt xwỳnhjê mã amnhĩ to amnhĩrĩt. Tã ka mẽ Ijaew rom amã Jejus prãm nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nê amnhĩ pyrã nê kãm mẽ aprãm nê mẽ akamã ukaprĩ rãhã nê pa ho pa. Tã kwa mẽ okora. Kêr ka mẽ hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri apa rãhã ty. Kot kaj mẽ hkaga nhũm amnhĩ tã mẽ apumu nê te Ijaew kot hkaga xwỳnhjê nhĩpêx pyrãk o mẽ anhĩpêx nê mẽ akaga.

²³ Koja Ijaew nhỹrmã Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr japêr nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ omu nê mẽ ho hkra. Te mẽ kot pãr pa jakàr nê rênh nhũm grã par xwỳnh nhũm kot akupỹm amnhĩm hamỳnh nê ixkre kapem pãr wỳr o htêm nê akupỹm hã hanhôr nê hã hkaxpre ho htỳx nhũm kukwak ri akupỹm htĩrta pyrãk. Ja kêp tanhmã kute hkêt. Kot ã hipêx anhỹr kaxyw àhpumunh tỳx. ²⁴ Mẽ apê Ijaew kêt xwỳnhjaja te mẽ ate akunĩ kamã pĩ hpa

jakàr nê ixkre kapem pãr ã hanhôr nê hã kaxpreta pyrãk. Jao Jejus kôt amnhĩ xunhwỳ nhũm mẽ ato hkra kurê kumrêx. No Ijaew te mẽ kêp ixkre kapem pãrta pyrãk jakamã Tĩrtũm kot akupỹm hanhôrta tanhmã kêp kute hkêt. Kêp Tĩrtũm kênã kot tanhmã kêp kute. Jakamã koja mẽ hkôt amnhĩ xunhwỳ nhũm amnhĩ tã mẽ omu nê mẽ ho hkra kurê kumrêx.

Tĩrtũm kot mẽ piitã mẽ kamã ukaprĩ hã harênh

Matêwre 23.37-39; Rukre 21.24; Juãw 10.16

²⁵ E kot paj mẽ amã mẽmoj to amnhĩrĩt ka mẽ inhma. Nã na pa ra mẽ amã Ijaew krã xihtỳx xwỳnhjê jarê ka mẽ harênh ma. Ra mẽ kot Jejus kaga hã mẽ harênhja. Tã koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa rãhã hkêt nê. Na hte Tĩrtũm kormã amnhĩ tã mẽ apê Ijaew kêt xwỳnhjê jamãr o pa. Amnepêm na pre amnhĩ kaxyw mẽ akukamã tanhmã mẽ akwỳjê jarênh to. Tã kot kaj mẽ kot tanhmã mẽ ajarênh to xwỳnh piitã Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr pa nhũm rĩ Ijaew amnhĩ to hapu nê kormã hkôt amnhĩ xunhwỳ. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaxyw. Jakamã kwa kêr ka mẽ ri ja hã amnhĩ to jarkrar o ri mẽ hkôt apa hkêt nê. Mẽ pahpyrà nê mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr mã xwỳnh kênã. ²⁶ Koja Tĩrtũm nhỹrmã Ijaew piitã ho hkra. Kapêr ã kagã htũm kot mẽ harênh kot: Nhỹrmã kot mẽ ate amnhĩ tomnuj pê mẽ apytãr

mã xwýnhja Ijaew õ
koja.

Jako hkanrêhã htàmnhwýjê
hõ koja.

Koja nhÿrmã wrý nê mẽ ate
amnhĩ tomnuj pê mẽ
apytà nê mẽ ate amnhĩ
tomnuj o hapêx pa.
Anê.

Anhÿr o kot harênh. ²⁷ Nê
mãânên ja:

Kot paj mẽ nê mẽ kot amnhĩ
tomnuj o ijabêx pa.

Amnepê mã ixte mẽ
hkukamã mẽ hã
amnhĩ jarênh xà hkôt.
Anê.

²⁸ Nom arĩ mẽ kãm Jejus mar
prãm kêt jakamã te mẽ kot
kutã amnhĩ xunhwÿr pyrãk
o amnhĩ nhĩpêx. Tã ã mẽ kot
amnhĩ nhĩpêx anhÿrja ri ka
mẽ kamjaja mẽ hpãnhã mẽ
apê Tĩrtũm kra. Nom nhũm
Tĩrtũm arĩ kãm mẽ hapêê. Na
pre amnepê mã kot tanhmã
mẽ ho mex to hkukamã
tanhmã mẽ hã amnhĩ jarênh
to. Mẽ hpàr kraxjê mã
tanhmã mẽ hã amnhĩ jarênh
to. Finat Apraãw mẽ Ijak
mẽ Jakoja mã mẽ hkanrêhã
mẽ htàmnhwýjê hã tanhmã
amnhĩ jarênh to.

²⁹ Na hte Tĩrtũm mẽmoj tã
tanhmã amnhĩ jarênh to nê
ãm hãmri hã amnhĩ jarê nê
amnhĩ jarênh xà hkôt tanhmã
hipêx to. No na hte mẽmoj
tã amnhĩ jarênh tã gaa nê
ho hamakêtkati hkêt nê. Rÿ
hpãnhã axtem tanhmã hipêx
to hkêt nê. Na hte mẽmoj tã
amnhĩ jarênh xà hkôt tanhmã
hipêx to. Tã ra amnepê mã
kot Ijaew o mex ã amnhĩ

jarênh jakamã koja nhÿrmã
mẽ ho mex rax nê ã mẽ hipêx
anhÿrja o hamakêtkati hkêt
nê.

³⁰ No mẽ kajaja mẽ apê
Ijaew kêt xwýnhjaja. Am-
nepê m na ka prem ajaxwÿja
Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx kêt
nê. Tã nhũm mẽ akamã
ukaprĩ nê kãm mẽ ajapê
nê. Ka mẽ ra harênh ma nê
hkôt amnhĩ xunhwÿ nê hkôt
amnhĩ nhĩpêx mex nê. No
ãm Ijaew kukwak ri. Mẽ kot
kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o pa
hkêt jakamã nhũm Tĩrtũm
mẽ hpãnhã nhãm mẽ amã
amnhĩ to amnhĩrit nê mẽ
ato mex rax nê. Jakamã te
Ijaew kukwak ri mẽ amex nê
ri mẽ apa pyrãk. ³¹ Tã koja
nhÿrmã kot mẽ anhĩpêxta
pyrà nê Ijaew ho hkra. Nê mẽ
apyrà nê mẽ kamã ukaprĩ nê.
Mẽ kot mẽ apyrã nê amnhĩ
kaxyw Kra hkôt hamaxpêr
xwýnhjaja nhũm mẽ apyrã nê
mẽ ho hkra nê mẽ ho mex nê.

³² Mẽ apê Ijaew kêt xwýnhjaja
nê mẽ ixpê Ijaew mẽ pahte
axpên pyrãk. Na pu htem
pahpiitã Tĩrtũm kapêr piitã
hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho
ri papa hkêt nê. Tã kot puj
mẽ tee ri ja hã amnhĩ pumu
nê amnhĩ to kuwÿ nhũm mẽ
pama nê amarĩ mẽ pakamã
ukaprĩ nê mẽ pahto mex nê.

*Pawre kot Tĩrtũm mex o
mex ã harênh*

*Epes 3.20; Korosê 1.16;
Wam Korĩt 2.9, 2.16*

³³ Tĩrtũmja àhpumunh tÿx o
àhpumunh tÿx. Nê ukaprĩ ho
ukaprĩ nê mex o mex. Mẽ
pahtõ na pu urãk nê ã amnhĩ

nhîpêx anhÿr o papa? Nà amrakati kumrêx. Nê mẽ pahtõ na pahte Tirtûm jamaxpêr kôt omunh? Nà mẽ pahte hamaxpêr kôt omunh kêt. ³⁴ Kapêr ã kagà htûm kot ja jarênh kot:

Mẽ pahte Tirtûm jamaxpêr kôt omunh kêt.

Nê kot pu mẽ pahtõ mẽmoj tâ hakre hkêt nê.

Mẽ parom àhpumunh o àhpumunh xwÿnh kênã.

³⁵ Nê mẽ pahtõ kot puj we kãm pakapêr nê kãm: “Kwa Tirtûm. Ra ixte amã mẽmoj nhõrta pãnhã kwa amnhî xwar inhmã mẽmoj gõ.” Anê.

Nà mẽmoj piitã õ kênã kot puj kêt ri ã kãm mẽmoj nhõr ã amnhî jarênh anê. Anê.

³⁶ Tãm na pre amnhî kaxyw mẽmoj piitã ho kator pa. Nê ãm pix kukwak ri na mẽmoj piitã htîr nê pa. Jakamã kwa pu mẽ kãm mex o mex ã mãn harênh rãhã ho ri papa.

12

Mẽ pahte Tirtûm mã amnhî nhõr ã mẽ pajarênh

Wam Korût 6.20; Epes 4.1; Piripos 4.8-9; Korosê 1.10; Wam Tesarõn 4.1-3; Wam Pêtre 2.11

¹ Kwa Jejus kôt ixkwÿjaja. Tirtûm na hte mẽ pahto mex nê mẽ pakamã ukapri rãhã jakamã na pa ã mẽ amã ixkapêr anê. Kwa mẽ tokyx kãm amnhî jarê nê kãm amnhî gõ. Te mẽ ate kãm hkînh xà nhõr pyràk o amnhî nhîpêx nê kãm amnhî

gõ. Jao mẽ amã kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri apa hprãm ã kãm amnhî jarê. Nê kãm hprãm xà hkôt pix mã tanhmã amã amnhî nhîpêx to ho ri apa hprãm ã kãm amnhî jarê. Kot kaj mẽ ã kãm amnhî jarênh anê nhûm amnhî tâ mẽ ama nê hkînh nê. Æ mẽ pahte kãm amnhî jarênh anhÿrja na kãm mar prãm.

² Nê kêr ka mẽ kãm Tirtûm prãm kêt xwÿnhjaja kot amnhî nhîpêx o ri amnhî nhîpêx o ri apa hkêt nê. Nê mẽ amnhî to Tirtûm mãn wÿ kê mẽ amã mẽ ajamaxpêr mex jagjê. Koja mẽ ama nê mẽ amã hagjê ka mẽ ra aprî hã hamaxpêr xà hkôt mẽ pahte amnhî to mex xà pumunh mex nê. Na pu htem hkôt amnhî nhîpêx o ri papa nhûm amnhî tâ mẽ pahpumu nê hkînh nê. Pu mẽ pajaxwÿja ÿ hã pahkînh nê ri papa.

Kris kwÿjaja kot tanhmã axpên nhîpêx to hã mẽ kãm karõ

Rõmân 12.1-11; Epes 4.11-16; Wam Pêtre 4.10-11

³ Nê na pre Tirtûm ixto mex nê. Nê mẽ akaxyw ixãm. Ixte mẽ amã Kra Jejus kot tanhmã mẽ panê amnhî nhîpêx to hã harênh o ri mẽ akôt ixpa kaxyw. Tã na pa ã kagâja kamã mẽ amã harênh anê.

Jakamã kwa kêr ka mẽ amnhî to jarkrar o ri mẽ kãm apa hkêt nê. Æm kwarî ho kwarî. Rÿ atÿx ri ajamaxpêr o:

—Nà pa na ixte amnhî to mex o ixte ixkwÿjê piitã mẽ hakrenh par.

Anhÿr ã amnhĩ to jarkrar o ri mẽ hkôt apa hkêt nẽ. Kêt mẽ ãm amnhĩ jarẽnh o:

—Na pa pre amnhĩ kaxyw Jejus kôt ijamaxpër nhũm Tirtũm ixpumu nẽ ixto hkra. Jakamã na pa hte Jejus Kris pix kukwak ri tãm amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. No amnhĩ krã hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nẽ. Anẽ.

⁴ E pa mẽ amã mẽmoj jarẽ ka mẽ inhma. Nà mẽ panhĩa pyxi htã kamã mẽmoj xohtôô. Na kamã mẽ pano nẽ mẽ pajakwa. Nẽ kamã mẽ pajamak nẽ mẽ pahte. Na pu htem mẽ pano ho rĩt nẽ mẽ pajakwa ho pakapër. Nẽ mẽ pajamak o ri ama nẽ mẽ pahte ho ri mra. ⁵ Ja pyrà nẽ Kris kôt mẽ pahte amnhĩ xunhwÿr xwÿnhja ãm pyxi tã hkôt mẽ pahte amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja mẽ paxohtôô. Jakamã na pu htem ahpÿnhã tanhmã axpẽn to mex to ho ri papa. Jao Kris kôt axpẽn to pahtõ nẽ pahtõx o papa.

⁶ Tirtũm na hte mẽ pahpê hkwy hã ahpÿnhã mẽ pamã tanhmã mẽmoj tã karõ to nẽ kaxyw mẽ pahto mẽ paxihtÿx. Tã kër pu mẽ ra kot mẽ pamã mẽmoj tã karõ xà hkôt kãm amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri papa. Jakamã koja mẽhõ ate Tirtũm kapër jarẽnh o ri apa kaxyw axãm nẽ amã anẽ ka Tirtũm kamnàr rom mẽ kãm kapër jarẽnh mex o ri mẽ hkôt apa.

⁷ Rÿ ate akwÿjê mã tanhmã axapênh to ho ri apa kaxyw axãm ka mẽ

kãm axapênh mex o ri mẽ hkôt apa.

Rÿ ate Tirtũm kapër ho mẽ ahkre ho ri apa kaxyw axãm ka ho mẽ ahkre mex o ri apa.

⁸ Rÿ ate Tirtũm kapër o ri Jejus kôt mẽ akwÿjê jamaxpër o hihtÿx o ri apa kaxyw axãm ka mẽ kãm kapër jarẽnh pẽ mẽ ho mẽ hihtÿx mex o ri mẽ hkôt apa.

Rÿ ka mẽ atõ akukrêx rax japër nẽ ate mẽ kêp amrakati xwÿnhjê mã mẽmoj nhõr o ri apa kaxyw axãm ka axãmnhĩx ri mẽ kãm mẽmoj nhõr o ri mẽ hkôt apa.

Rÿ ate akwÿjê ho amnhĩptàr kaxyw axãm ka mẽ ho amnhĩptàr mex o ri apa.

Rÿ ate tanhmã mẽ akwÿjê ho mex to nẽ mẽmoj to mẽ kutã anojarêt o ri apa kaxyw axãm ka akĩnh kãm ã mẽ hipêx anhÿr rãhã ho ri apa nẽ tanhmã akapër punuj to hkukamã ri ajamaxpër o ri mẽ hkôt apa hkêt nẽ.

⁹ Nẽ kër ka mẽ apiitã amã axpẽn kĩnh kãm axpẽn to mex rãhã ho ri apa nẽ ri axêx rom amã axpẽn kĩnh ã amnhĩ jarẽnh o ri apa hkêt nẽ. Nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj xà piitã hkaga hpa nẽ hpãnhã mẽ kot amnhĩ to mex xà pix pyr tÿx nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. ¹⁰ Nẽ mẽ apê Kris kwÿ hã amã axpẽn kĩnh kãm tãm

axpën nhîpêx o ri apa. Nê mẽ akwýjaja mẽ kot amnhĩ to mex xwýnh ã mẽ harênh o ri mẽ hkôt apa. No mẽ ri atýx ajamaxpêr o:

—Nà koja mēhō ixkumrêx ixte tām amnhĩ nhîpêx xwýnh ã ijarê pa rĩ kormā amnhĩ xwar tām kot amnhĩ nhîpêx xwýnh ã harê.

Anhÿr o ajamaxpêr kêt nê. Kêr ka akumrêx tām kot amnhĩ nhîpêx xwýnh ã harê.

¹¹ Nê kêr ka mẽ Tirtũm mã mẽmoj to anhÿr kaxyw nê kamā amā kaga hkêt kām tanhmā kām mẽmoj to ho ri apa. Jao akĩnh kamā kām ho anhÿr mex nê.

¹² Nê mẽ nhÿrmā Tirtũm kot kaxkwa kamā mẽ ato mex rax kukamā ajamaxpêr nê akĩnh rāhā kām mẽmoj to anhÿr o ri apa.

Nê kêr ka mẽ tanhmā amnhĩ to rý nhũm mēhō tanhmā mẽ ato ka mẽ akapri nê ri apa htā no ãm tee ri amnhĩ kukamā ajamaxpêr o Tirtũm kaga hkêt nê. Arĩ amnhĩ to hwÿr rāhā ho ri apa. ¹³ Nê koja Kris kôt atōjê hō kēp amrakati ka mẽ ja hā omu nê anhō mẽmoj japêr nê māmri kām hkwy gō. Nê amnhĩ wÿr awý nê tanhmā ho mex to.

¹⁴ Nê mẽ kot tanhmā mẽ atomnuj to xwýnhjaja kêr ka mẽ amnhĩ tã mẽ omu nê agryk nê wajaga kot tanhmā amā ho kaxyw hwÿr atēm nê kām tanhmā hā axāmnēnh to hkêt nê. Kêt ãm ho Tirtũm pix wý nê kām:

—Pa mẽ ijamār mex xwýnh maati. Nà na ixkwýjê hōja ã

inhîpêx anê. Tã nom kêr ka ixtã tanhmā homnuj to hkêt nê. ãm tanhmā ho mex to.

Anhÿr o mǎn mẽ ho awý.

¹⁵ Nê koja akwýjê hō mẽmoj tã hkĩnh nê. Ka omu nê uràk nê ý hā akĩnh nê. No koja mẽmoj tã hkapri nê mÿr o nhÿ ka omu nê ra uràk nê ý hā akapri nê.

¹⁶ Nê kêr ka mẽ piitã mẽ hipêx o axpën pyràk o ri apa. Te mẽ ate amnhĩ to rax o akwýjê jakrenh o te mẽmoj kamā akahak o amnhĩ nhîpêx pyràk kêt nê. Nê axàhpumunh tÿx o ate mẽ piitã mẽ hakrenh par pyràk o ri amnhĩ nhîpêx o ri apa hkêt nê.

¹⁷ Nê koja mēhō tanhmā ato htā ka ãm amnhĩ tã omu nê tanhmā amnhĩ tã ho hkêt nê. Nê mẽ piitã mẽ noo mã tām ri amnhĩ nhîpêx o ri apa.

¹⁸⁻¹⁹ Nê kêr ka mẽ tām ri axpën mã akapêr rāhā ho ri apa.

Nê kot kaj akrāmnhwý mẽ wa tanhmā axpën nhîpêx to. Hāmri ka wa akupÿm tām axpën xām kaxyw kām akapêr tã nhũm ama nê ãm ama nê akaga. Ka ãm amnhĩ tã omu nê kamā agryk kêt nê. Koja Tirtũm tām tanhmā atā ho. Kapêr ã kagā htũm kot ja jarênh kot:

Kêr ka mẽ amnhĩ tã tanhmā kot ato xwýnh to hkêt nê. Pa kot paj mẽ atā tanhmā ho. Anê.

Nê harênh kot:

²⁰ Kêr ka mẽ amā mẽ kām mẽ akurê xwýnhjê o mex pix o ri apa.

Kê mẽ kām prām ka ja hā mẽ omu nê mẽ kamā

axukaprĩ nẽ mẽ kãm
mẽmoj kwỳ gõ kê mẽ
kuku.

Rỳ nhũm mẽ kãm kôr ka mẽ
kãm gô hkwy kê mẽ ho
ixkõ.

Kot kaj mẽ ã amnhĩ tã mẽ
hipêx mex anẽ nhũm
mẽ tee ri amnhĩ tã
mẽ apumu nẽ amnhĩ
kamã hpijaam jao mẽ
atã amnhĩ kamã gryk
nẽ. Anẽ.

²¹ Nom kot kaj mẽ amnhĩ tã
tanhmã mẽ homnuj to hãmri
nẽ ajaxwýja urak nẽ amnhĩ
tomnuj nẽ. Ja pymaj kêr ka
mẽ amnhĩ rom tãm mẽ hipêx.
Hãmri nhũm mẽ amnhĩ tã mẽ
apumu nẽ mẽ apyrã nẽ tãm
mẽ anhĩpêx japêr.

E kêr ka mẽ ã xepẽn nhĩpêx
o ri apa anẽ.

13

*Mẽ pahto amnhĩptâr
xwýnhjê jarênh*

*Matêwre 22.21; Xitre 3.1;
Wam Pêtre 2.13-17*

¹ Nẽ kêr ka mẽ kot mẽ ato
amnhĩptâr xwýnhjê kapêr ma
nẽ kapêr kôt ri amnhĩ nhĩpêx
rãhã ho ri apa. Tĩrtũm kot mẽ
pakaxyw mẽ unhwýr kênã.
Mẽ kot mẽ pahto amnhĩptâr
o pa kaxyw na hte mẽ un-
hwý. ² Jakamã koja mẽhõ mẽ
kapêr ma nẽ ãm kuma nẽ hkôt
amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ hãmri nẽ
te kot Tĩrtũm kapêr mar nẽ ãm
mar pyrãk o amnhĩ nhĩpêx.
Hãmri nhũm Tĩrtũm tee ri ja
hã omu nẽ nhýrmã tanhmã
hã ho.

³ Xà na hte tãm mẽ kot
amnhĩ nhĩpêx xwýnhjaja kãm
mẽ kot mẽ ho amnhĩptâr

xwýnhjê pyna ho pa? Nà
na htem kãm mẽ uma hkêt
kãm ri pa. ãm mẽ kot amnhĩ
tomnuj xwýnh pixjaja na
amnhĩ kamã kãm mẽ uma
ho pa. Tã ka mẽ amã mẽ kot
mẽ ato amnhĩptâr xwýnhjê
pyna hprãm kêt xwýnhjaja
kêr ka mẽ kapêr ma nẽ hkôt
amnhĩ nhĩpêx kê amnhĩ tã
mẽ apumu nẽ hkĩnh nẽ. Nẽ
amnhĩm mẽ ate amnhĩ to mex
xwýnh ã mẽ ajarẽ. ⁴ Tĩrtũm
nhý hã mẽ panhõ pahi kot mẽ
pahto amnhĩptâr jakamã na
htem mẽ kãm mẽ pahto mex
prãm nẽ. Nẽ kot pu mẽ pahtõ
axtem nẽ tanhmã amnhĩ
tomnuj to hãmri nhũm tee ri
ja hã pajarênh ma nẽ tanhmã
hã mẽ pahto. ãm hãmri na
hte ã mẽ pahto amnhĩptâr
xwýnhjaja mẽ panhĩpêx anẽ.
Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt.
⁵ Jakamã kwa mẽ kapêr ma
nẽ hkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex
rãhã ho ri apa. Nom amã kot
tanhmã ato pix pymaj hkôt ri
amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Mããnẽn
ã amnhĩ kukamã ajamaxpêr
anẽ nẽ ajamaxpêr o:

—Nà Tĩrtũm kot mẽ
ixkaxyw unhwýr jakamã na
pa hte kapêr ma nẽ hkôt
amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixpa.

Anhýr o ajamaxpêr.

⁶ Nẽ mẽ pahto amnhĩptâr
xwýnhjaja kot Tĩrtũm nhý
hã tanhmã mẽ panhĩpêx
to ho pa jakamã na pu
htem mẽ àpênh pãnhã mẽ
kãm amnhĩre. Mẽ pahpiitã
axpẽn kaxyw kãm kãxpore ho
hkryre nẽ kugõ. Tanhmã kot
ho mẽ pamã mẽmoj to mex
to kaxyw. ⁷ Jakamã kêr ka

mẽ hã apijaàm o ri apa kamã
mãmri mẽ kãm kàxpore hkwy
ho hkryre nẽ òr o ri apa. Mẽ
kot hã àhwyr xà hkôt.

*Mẽ pahte tanhmã axpẽn
nhĩpêx to hã mẽ pamã karõ*

*Matêwre 22.39-40; Karatas
5.13-15; Wam Juãw 3.11-24*

⁸ Nẽ kër ka mẽhõ ho tewẽn
japêr nẽ tokyx kãm amnhĩre.
Nẽ mẽ amã axpẽn kĩnh o aa
ho ajamakêtkati hkêt nẽ. Jao
mẽmoj to axpẽn kutã ano-
jarêt rãhã ho ri apa. Kot
kaj mẽ ã axpẽn nhĩpêx anẽ
nẽ Tĩrtũm kapêr piitã hkôt
amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa.

⁹ Amnepê mã na pre finat
Mojesja Tĩrtũm nhỹ hã Ijaew
mã mẽmoj tã karõ nẽ mẽ kãm:

Kër ka mẽ aprõ pix tãnopxa
nẽ nhãm mênijê hõ kamã
ri akurê ho apijaàm kêt o
apa hkêt nẽ.

Nẽ mẽ anijaja mẽ amjên
pix tãnopxa nẽ nhãm ri
mẽmyjê hõ kamã akurê
ho apijaàm kêt o ri apa
hkêt nẽ.

Nẽ mẽ ri axpẽn par kêt nẽ.
Nẽ mẽ ri axpẽn pẽ axàhkĩnh
o ri apa hkêt nẽ.

Nẽ mẽ amã ri axpẽn kukrêx
kĩnh o ri amã ho anhõ
hprãm o ri apa hkêt nẽ.
Anẽ.

Nẽ mããnẽn ja:

Kër ka mẽ nhãm mẽ axpẽn
nhĩpêx o te ka amã
amnhĩ tã ma pyrãk. Jao
tãm axpẽn nhĩpêx o ri
apa. Anẽ.

Ã kot mẽ kãm hã karõ
kot anhỹr. Kot puj mẽ ã
pamã pahkwýjê kĩnh anẽ nẽ
mããnẽn wam finat Mojes kot

mẽmoj tã mẽ panhĩgêjtê mã
karõ hkôt amnhĩ nhĩpêx o
ri papa rãhã nẽ. Jao axpẽn
par kêt nẽ. Nẽ axpẽn pẽ
paxàhkĩnh kêt nẽ. Nẽ axpẽn
kutã panojarêt rãhã nẽ.
¹⁰ Koja mẽhõ kãm amnhĩ tã
ma pyrãk o hkwyjê nhĩpêx
nẽ mẽ ho mex pix o pa.
Jakamã kot kaj mẽ amã
ri axpẽn kĩnh nẽ mẽmoj to
axpẽn kutã anojarêt pix nẽ.
Jao Tĩrtũm kapêr piitã hkôt
amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa.

¹¹ Amnepê mã mẽ pahte
amnhĩ kaxyw Jejus kôt pa-
jamaxpêr xà hã arĩgrota ã
na pre kormã akupỹn mẽ
pahwyr hpôx xà hã arĩgro ko-
rmã hwyr awry rax nẽ. Tã ra
hwyr ahtêp o mõi. Koja tokyx
akupỹn mẽ pahwyr wrý nẽ
ma akupỹm kaxkwa hwyr mẽ
pahto api. Jakamã kwa kêt pu
mẽ arĩ hamãr rãhã ho ri apa.
Jao tanhmã amnhĩ tomnuj to
kaxyw nẽ pajamaxpêr o:

—Kwa koja Jejus tanhmã
amnhĩ to nẽ jarãhã akupỹn
wrýk japêr. Tã kot pa ri ã
amnhĩ nhĩpêx anẽ nhũm wrý
nẽ tee ri ja hã ixpumu pa
amnhĩ kamã xpijaàm tỳx nẽ.
Nã kot paj ã amnhĩ tomnuj
anhỹr kêt nẽ. Anẽ.

Hãmri nẽ Jejus kamã aja-
mak pẽ kutêp Tĩrtũm kapêr
kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx
mex rãhã ho ri papa.

¹² Na pu htem kamàt
kãm gõr nẽ arĩgro jamãr pẽ
kamã pajamak o panhĩkwỹ.
Arĩgro te kêp Jejus akupỹn
wrýk pyrãk. Jakamã kwa
pu mẽ kamã pajamak pẽ

kām panojarēt rāhā ho ri papa nē amnhī nē tanhmā mē omnu xā kute pumunh mex o ri papa. Te ho pōristi kot amnhī nē mē kot kām mē hkurē xwŷnhjē pumunh mex pyrāk o Jejus kutēp tām amnhī nhīpēx o ri papa. Na pre tanhmā mē pahkrā hto pu mē ŷ hā tām ri amnhī nhīpēx. Tā kēr pu mē arī ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri papa nē te mē pahte arīgro hā mē pa xwŷnhjē kot amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx. ¹³ Kot puj mē ā amnhī nhīpēx anē nē mē piitā mē noo mā tee ri tanhmā mē pahte amnhī tomnuj to mā pajamexpēr kēt nē. Jao amnhī kamā pahpijaàm nē ri papa hkēt nē. Nē pajamakētkati nē paxāmnhīx ri papa. Te ho hirā kamā ri mē pa xwŷnhjē kot amnhī nhīpēx pyrā nē ām ri paxāmnhīx tām amnhī nhīpēx o ri papa.

Nē mē pahprō pix tānopxar o ri papa.

Nē mē pahpipānh nē ri papijapu ho ri papa hkēt nē.

Nē mēmoj tā axpēn mā paxākjēr hkēt nē.

Nē mēmoj tā axpēn kām pagryk kēt nē.

¹⁴ Nom kot puj mē axtem nē ā amnhī tomnuj anē nē mē pahte amnhī nhīpēx tūm kōt pix mā amnhī nhīpēx. Tā kēr pu mē ā amnhī nhīpēx anhŷr pumaj hpānhā amnhī to Pahihti Jejus Kris wŷ nē kām:

—Pa Jejus. Nā kormā jar apa ri na ka pre mē kot tanhmā amnhī tomnuj to

kutā axihtŷx o axihtŷx nē aa tanhmā amnhī tomnuj to hkēt nē. Tā inhmā apyrā nē ixte amnhī tomnuj kutā ixihtŷx o ixihtŷx o ixpa hprām. Anē.

Jao mē pajamexpēr tūmja te ra kot amnhī tā mē pahto htŷx kēt pyrāk o pu mē amnhī nhīpēx o ri papa.

14

Mē pahte Kris kōt pahkwŷjē mā paxākjēr kēt ā mē pamā karō

Matēwre 7.1-5; Römān 2.1; Wam Korīt 10.23-33; Xiakre 4.11

¹ Nē koja mēhō kormā Jejus kōt amnhī xām nyw ri kormā hkōt hamaxpēr tohtuj anē. Hāmri nē htŷx tanhmā hamaxpēr to nē mēmoj mex kaga. Ka mē ja hā omu nē ām omu nē hā tanhmā kām nē hkēt nē. Kwār māmrī ā amnhī nhīpēx anē. Kōja gaa nē rī hprī hā Tirtūm kapēr mar tŷx nē hāmri nē hkōt mēmojta pumunh mex nē. ² Jakamā koja Jejus kōt akwŷjē hō mē apkur xā piitā hkur pymaj tanhmā hō kute hā harē nē hkaga nē hamaxpēr o:

—Nā kot pa ja hkur kēt nē. Kot pa apu kuku nē hkur o amnhī tomnuj nē. Anē.

Kwār māmrī ā hamaxpēr anē nē hkur kēt nē. Nom mē pahte Jejus kōt amnhī xunhwŷr tŷx xwŷnhjaja na pu htem paxāmnhīx Jejus kamnār rom mēmoj piitā kuku. Nom mē pahkīnhā ham mē kot hkōt amnhī xunhwŷr xwŷnhjaja kormā kapēr piitā mar kēt jakamā

kwâr mẽ māmri anē nē mẽmoj kur kêt nē. ³ Nom kêt ka mẽ ri tanhmã hã mẽ kãm akapêr to hkêt nē. Rỳ mẽ kãm:

—Kwa mẽ ixpyrà nē mẽmoj piitã aku.

Anhÿr o mẽ kãm akapêr kêt nē. Ano ho ãm hã mẽ omu.

Nē mẽ ate mẽmoj piitã hkur kêt xwÿnhjaja kêt ka mẽ ajaxwÿja mẽ ixte mẽmoj piitã hkur ã tanhmã mẽ inhmã axàkjêr to hkêt nē. Mẽ ixte mẽmoj piitã hkur o ixpa hã mẽ ixpumu nē ãm hã mẽ ixpumu nē hã tanhmã mẽ inhmã axàkjêr to hkêt nē. Rỳ hã mẽ inhmã:

—Kwa nà kot kaj mẽ ja kur o amnhĩ tomnuj nē.

Anhÿr o hã mẽ inhmã akapêr kêt nē. Ano ho ãm ja hã mẽ ixpumu. Mẽ pahte ahpÿnhã tanhmã paxàpkur to htã Tirtũm kot mẽ pahte Kra Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnh piitã mẽ pahto hkra kênã. ⁴ Jakamã kwa mẽmoj tã tanhmã axpên mã axàkjêr to ho ri apa hkêt nē. Kojã Kris kôt atõjê hõ axtem tanhmã hamaxpêr to ka mẽ tee ri ja hã omu nē tanhmã hã kãm nē hkêt nē. Rỳ ajamaxpêr o:

—Tk. Na hte ã ri amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa. Ja omnuj. Pa na pa hte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nē.

Anhÿr o ri axpên kukamã ajamaxpêr hkêt nē. Mẽ pahpê Tirtũm kêt kênã kot pu kêt mẽ ã ri axpên kukamã pajamaxpêr anē. Tirtũm pix na hte tanhmã mẽ pajarênh to xwÿnh. àhpumunh o àhpumunh xwÿnh jakamã

koja tanhmã mẽ hkrã hto nhũm mẽ rĩ kormã tãm hamaxpêr pê àmnhĩx ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa.

⁵ Nē koja Jejus kôt atõjê hõ mẽmo arĩgromnu jarē nē hã àpênh kêt nē. Ka mẽ apê hkwyjaja tee ri ja hã omu nē ajamaxpêr o:

—Nà arĩgro piitã mẽ pamã mex kênã. Kot paj māmri arĩgro piitã hã apê.

Anhÿr o ajamaxpêr japêr. Nom kêt ka mẽ ja hã axpên mã tanhmã axàkjêr to hkêt nē. Na pu htem ahpÿnhã pamã tanhmã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx to hprãm xà hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. No tanhmã ri hã axpên mã paxàkjêr to ho ri papa hkêt nē. ⁶ Kêt mẽ kot arĩgromnu jarênh xwÿnhjê mẽ mẽ pahte arĩgro piitã mex ã harênh xwÿnhjaja mẽ pahpiitã mẽ pahpê Tirtũm kraa. Jakamã mẽ pahpiitã na pu htem pajamaxpêr o:

—Na pa hte Tirtũm kãm hprãm xà hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri ixpa. Anē.

Nē mẽ pahte mẽmoj piitã hkur xwÿnhjaja nē mẽ kot mẽmoj kwÿ hkur kêt xwÿnh piitã mẽ pahpê Tirtũm kraa. Mẽ pahpiitã mẽ pamã kãm hprãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx prãm jakamã na pu htem paxàpkur kaxyw nē Tirtũm mã amnhĩ jarē nē kãm:

—Pa mẽ ijamār mex xwÿnh maati. Nà ãm hãmri na ka hte apkati mẽ mẽ inhmã mẽ inhõ ho apa. Amex o amex Tirtũm.

Anhÿr o kãm amnhĩ jarē. Hãmri nē kormã hkamnàr

rom paxàmnhĩx ri tanhmã mẽõ kuteta ku. ⁷⁻⁸ Mẽ pahpê Tĩrtũm kra jakamã na pre ra mẽ pakukamã tanhmã mẽ pajarẽnh to. Mẽ pakukamã pahtyk ã arĩgro jarẽ nẽ mẽ pahte pahťĩr ri tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho papa hkukamã hamaxpêr. No mẽ papajaja na pu htem amnhĩ krã hkôt tanhmã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx to kukamã paxàhpumunh kêt. ⁹ Jakamã na pre Kris ja hã mẽ pahpumu nẽ tãm mẽ pakaxyw amnhĩ to kêp mẽ panhõ Pahihti nẽ mẽ panê ty. Hãmri nẽ akupỹm hťĩr. Kêp mẽ panhõ Pahihti hã akupỹm hťĩr. Kêp mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê nhõ Pahihti kaxyw. Jakamã kêp ra mẽ pahkwý htyk xwýnhjê nhõ Pahihti nẽ mãânên kêp arĩ mẽ pahťĩr xwýnhjê nhõ Pahihti. ¹⁰ No mẽ papajaja mẽ pahpê Kris kôt mẽ pahkwýjê nhõ pahi hkêt jakamã kêr mẽ Kris kôt akwýjê hõ tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã omu hãmri nẽ tanhmã ho akapêr to hkêt nẽ. Rý ajamaxpêr o:

—Kwa na ã amnhĩ nhĩpêx anê. Inhmã ja mex kêt.

Anhỹr o ajamaxpêr kêt nẽ. Koja nhỹrmã Tĩrtũm tãm mẽ pahpiitã tanhmã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ pahpumunh xã hkôt tanhmã mẽ pajarẽnh to. Nom kêr pu mẽ papajaja amnhĩ hkrã hkôt ã axpên jarẽnh anhỹr kêt nẽ. ¹¹⁻¹² Kot puj mẽ nhỹrmã pahpiitã Tĩrtũm kutã pahkrĩ nẽ

kãm tanhmã amnhĩ jarẽnh to. Kormã mẽ pahťĩr ri tanhmã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx to ho papa hã kãm pahprĩ hã amnhĩ jarẽ. Kê mẽ pama nẽ tanhmã mẽ pajarẽnh to. Kapêr ã kagà htũm kot mẽ pakukamã mẽ pajarẽnh kot: Koja nhỹrmã mẽ piitã ixpê mẽ õ pahi hã ixkutã hkõn krã ho rôrôk nẽ hkrĩ nẽ inhmã inhmex o inhmex ã ijarẽ.

Nẽ mẽ piitã ixpê Tĩrtũm ã ixpyxi mex ã ijarẽ. Æm hãmri na pa ã mẽ hkukamã mẽ harẽnh anê. Anê.

Mẽ pahte Kris kôt pahkwýjê ho mex ã mẽ pamã karõ

Wam Korĩt 8.9-13

¹³ Nẽ kwa kêr ka mẽ akwý kot Jejus kôt amnhĩ xunhwýr tohtuj anhỹr xwýnhjaja tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ omu nẽ ja nẽ tanhmã mẽ kãm akapêr to hkêt nẽ. Æm mẽ noo mã tãm ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Mẽ kot ja hã mẽ apumunh nẽ mẽ akôt amnhĩ nhĩpêx kaxyw. No kot ka mẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx toja ã kãm akapêr nhũm ama nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nẽ hkaprĩ nẽ.

¹⁴ E kot pa hpãnhã mẽ paxàpkur xã hã tanhmã mẽ panhõ jarẽnh to. Ixte Pahihti Jejus jamaxpêr xã hkôt tanhmã ijamaxpêr to ho ri ixpa jakamã kot pajixkatat kôt mẽ amã tanhmã mẽ panhõ jarẽnh to nẽ Æm hãmri harẽ. Nà mẽ paxàpkur

xàja ãm pixi nē omnu hkêt. Piitã mex o mex. Nom koja mēhõ tee ri mēmo mē apkur xà hõ pumu nē hamaxpēr o:

—Nà kot paj ja hkur kêt nē. Kot paj apu kuku nē ho amnhĩ tomnuj nē. Anē.

Hãmri nē hkur kêt nē. Tã kwār mãmri ã hamaxpēr anē nē hkur kêt nē. Nom na ãm amnhĩ krã hkôt Tĩrtũm kēp ja omnuj ã hkamnhĩx. Kēp omnuj kêt. Ra kot mēmo mē paxàpkur xà piitã mex ã harēnh. ¹⁵ Tã kot kaj mē kot mēmoj kur kêt xwýnhhta py nē o tē nē kot hkaga xwýnh noo mã hkur o xa nhũm apumu nē tee ri hamaxpēr nē hkaprĩ nē. Jakamã kot ka mē ã noo mã amnhĩ nhĩpēx anhỹrja o ho mex kêt nē. Kwa mē ã ri axpēn nhĩpēx anhỹr hkêt nē. Kot ka mē ã axpēn nhĩpēx anē nē te amnhĩ pix kukamã ajamxpēr pyrãk o amnhĩ nhĩpēx. Jao akwýjē ho mex kukamã ajamxpēr kêt nē. Kris kãm mē hapē htýx kôt mē kot amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer kaxyw ra nē htyk kēnã kot ka kêt mē axtem nē ri ã mē noo mã mē kot mēmoj kur kēēta kur anē. Rý koja apu tee ri kot mēmoj kur kēēta kur ã mē apumu nē tanhmã amnhĩ tomnuj to. Jao Kris kaga japēr. Jakamã kwa mē ã mē noo mã mēmojta kur kêt nē. ¹⁶ Mēmo mē apkur xàja mex tã nhũm mē akwýjē hõ kãm mex kêt japēr ka mē noo mã hkur kêt nē. Nē tanhmã hã kãm nē hkêt nē. Kot kaj mē anē nhũm Kris kra hkêt xwýnhjaja tee ri ja hã mē

apumu nē tanhmã axpēn mã mē apē Kris kwýjē ho kapēr punuj to. ¹⁷ Mē pahpē Tĩrtũm krajaja na pu htem paxàpkur xà nē pahkõm xà pix kukamã pajamxpēr o ri papa hkêt nē. Na pu htem amnhĩ mē pahkwýjē mex kukamã pajamxpēr. Nē mē pahte tãm amnhĩ nhĩpēx kukamã pajamxpēr. Nē tãm axpēn nhĩpēx kukamã pajamxpēr. Kot puj mē ã amnhĩ nhĩpēx anē nhũm Tĩrtũm Karõ ja hã mē pahpumu nē mē pahto mē pahkĩnh nē. Pu mē pahkĩnh nē pajamakētkati nē ri axpēn kôt papa. ¹⁸ Tã kot puj mē ã Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpēx to ho ri papa anē nhũm Tĩrtũm ja hã mē pahpumu nhũm ja kãm mex nē. Nē Kris kôt mē pahkwýjē mã haxwýja ja mex nē.

¹⁹ Jakamã kēr pu mē tãm axpēn mã pakapēr o ri papa. Nē pajamakētkati nē axpēn kôt ri pajapõj. Nē Kris kôt tanhmã axpēn to paxihtýx to ho ri papa. ²⁰ No kot ka mē axàpkur xà gryk ã akwý hukukamã ajamxpēr kêt nē atýx ri mēhõ noo mã mēmoj kur japēr. Kēp omnuj tã ka mē ãm amnhĩ pix kukamã ajamxpēr nē noo mã hkur japēr. Hãmri nhũm ja hã mē apumu nē ra kot Tĩrtũm kaga mã. Ra kēp hkra jakamã kwa mē noo mã mē kot mēmoj punuj ã harēnh xwýnhhta kur kêt nē. Nom mē paxàpkur xàja piitã mex. Tĩrtũm kot mē pamã õr jakamã piitã mē panhõõ. Tã koja akwýjē

15

hō Tirtūm kēp mēmoj omnuj ā hkamnhīx tā ka mē noo mā aku nē ho amnhī tomnuj nē. ²¹ Kēr pu mē pahkwýjaja tanhmā kot amnhī tomnuj to pymaj pu mē pahte amnhī nhīpēx kukamā pajamexpēr mex o papa. Mēmo mēō nē mēmo kagō pē wīhtija. Tirtūm kot mē pamā mēmoj piitā ōr tā no nhūm mē pahkwýjaja kēp ja omnuj nē pu mē noo mā hkur rý ho pahkōm kēt nē. Mēmo mry nē mēmo wīhti pu mē noo mā hkur rý ho pahkōm kēt nē.

²² Nē kēr ka mē atō mēmoj krēr kaxyw nē hkukamā ajamaxpēr o:

—Nà kot paj ja krē. Tirtūm kām ja mex kēnā. Anē.

Hāmri nē māmri Tirtūm kamnār rom axāamnhīx akrē. Kām ja mex kēnā kot ka kēt ri tee ri hkrēr kaxyw hkukamā ajamaxpēr nē hkaga. ²³ No kot kaj mē atō mēmoj to anhýr kaxyw nē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr nē ajamaxpēr o:

—Ko kot paj apu ja ho anē nhūm Tirtūm hā ixpumu nhūm ja kēp omnuj nē rý ko. Anē.

Hāmri nē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr. Tā ra ā amnhī nhīpēx anē nē akrē rý mēmoj to anē. Hāmri nhūm Tirtūm tee ri ā ate amnhī nhīpēx anhýr ā apumu nhūm ja kēp omnuj nē. Ate hkamnār rom mēmoj to anhýr kēt nē amarī amnhī krā hkôt ho anhýr jakamā ho amnhī tomnuj nē.

Mē pahte amnhī pix kukamā pajamexpēr kēt ā mē pamā karō

Makre 10.45; Wam Korīt 10.24; Piripos 2.3-5

¹ Nē kēr pu mē pahte ra Jejus kôt amnhī xunhwýr týx xwýnhjaja amnhī kôt kormā mē kot Jejus kôt amnhī xunhwýr totuj janhýr xwýnhjē jamār mex nē. Jao mē kamā pagryk tokyx anhýr kēt nē. Ām mē kutā panojarēt pix o papa. Jao ra amnhī pix kukamā pajamexpēr kēt nē. ² Māānēn amnhī mē Kris kôt mē pahkwýjē hkukamā mán mē pajamexpēr. Jao mē kot tām amnhī nhīpēx kaxyw mē ho mex o ri papa. ³ Kris na pre jar pa ri amnhī pix kukamā hamaxpēr kēt nē. Na pre māānēn ō Papaj kukamā hamaxpēr. Jakamā Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot kām kapēr jarēnh kot:

Pa Papaj. Na hte mē pahkurē xwýnhjaja ixto kapēr punuj nē. Nom māānēn ā ato kapēr o pa anē. Anē.

⁴ Mē pakaxyw na Tirtūm kapēr ā kagāja. Mē pahte kamā harēnh nē mar nē amnhī kaxyw hkôt pajamaxpēr týx o ri papa kaxyw. Jakamā na pu htem tanhmā pahpunuj to htā kapēr kwý ma nē pahkīnh nē. Jao tee ri amnhī kukamā pajamexpēr o ri pahkaprī hkēt nē. Ām nhýrmā Tirtūm kot mē pahto mex kukamā pajamexpēr o akupým paxihtýx nē pahkīnh

ně ri papa. Mě pahkĩnh ně ri papa kaxyw na Tĩrtũm kapěr ã kagàja. ⁵⁻⁶ Na pu htem Tĩrtũm kamnàr rom pahkĩnh ně. Ně axpẽn kamã paxukaprĩ ho ri papa. Jakamã na pa hte tanhmã mẽ ato Tĩrtũm wỳr to ně kãm:

—Pa Tĩrtũm. Apê mẽ ijamãr xwỳnh maati na ka. Ně apê mẽ inhõ Pahihti Jejus Kris nhõ Papaj na ka. Nà xep ra Rõm nhõ xwỳnh kwỳjaja kãm akapěr kõt amnhĩ nhĩpêx prãm jakamã kwa tanhmã mẽ hkrã ho mex to kê mẽ hamakêtkati ně ajamaxpěr kõt hamaxpěr rãhã ho ri akõt pa. Hãmri nhũm mẽ amnhĩ tã apumu ně piitã amex o amex ã ajarẽ.

Anhỹr o pa hte mẽ ato kuwỳ.

Ijaew kêt xwỳnhjê jarẽnh

Atre 10.34; Rõmân 9.24; Karatas 3.28

⁷ Ně kwa kêr ka mẽ amã axpẽn tã ma ho ri apa. Te ho Kris kãm mẽ pahtã mata pyrak. Jao axpẽn to mex pix o apa. Kot kaj mẽ ã axpẽn nhĩpêx anẽ nhũm mẽ piitã axpẽn tã mẽ apumu ně mẽ anhỹ hã Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽ.

⁸ Amnepêm Tĩrtũm Ijaew mã tanhmã Kris jarẽnh to. Kormã pika hwỳr wrỳk kêt ri nhũm hkukamã nhỹrmã mẽ hwỳr wrỳk ně mẽ kamã kator ã harẽ.

Tã nhũm mẽ hwỳr wrỳ ně mẽ kamã kato. Ijaew hkanrẽhã htãmnhwỳjê kamã kato ně mẽ ho mex o ri mẽ hkõt pa. Mẽ kot amnhĩ tã

omunh ně ã hamaxpěr anhỹr kaxyw. Nẽ hamaxpěr o:

—Amnepêm Tĩrtũm kot mẽ panhĩgêt mã hkukamã harẽnh xà hkõt na mẽ ixwỳr Kraja mẽ nhũm wrỳ ně mẽ ixto mex o ri pa. Nà ãm hãmri na pre mẽ ixwỳr kumẽ.

Anhỹr o hamaxpěr kaxyw. ⁹ Nẽ mẽ apê Ijaew kêt xwỳnhjaja mẽ ajaxwỳja mẽ ate tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã harẽnh mar ně Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽnh kaxyw. Nẽ Tĩrtũm kot mẽ akamã ukaprĩ hã mẽ ate amnhĩ tã omunh ně mex o mex ã harẽnh kaxyw na pre wrỳ. Tĩrtũm kapěr ã kagà htũm kot tanhmã mẽ ixpê Ijaew jarẽnh to ně mããnẽn tanhmã mẽ apê Ijaew kêt xwỳnhjê jarẽnh to ně mẽ pajarẽnh kot:

Kot paj Ijaew kêt xwỳnhjê jamak mã amã amex ã ajarẽnh o ri mẽ hkõt ipa.

Ně amex ã inhgrer o ri mẽ hkõt ipa. Anẽ.

¹⁰ Nẽ ja:

Kwa mẽ apê Ijaew kêt xwỳnh mẽ mẽ apê Ijaew. Kêr ka mẽ apiitã Tĩrtũm nhỹ hã akĩnh ně ri apa. Anẽ.

¹¹ Nẽ mããnẽn ja:

E kêr ka mẽ apê Ijaew kêt xwỳnhjaja ně krĩ piitã hkõt mẽ apa xwỳnhjaja mẽ apiitã Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽnh o ri apa.

Anhỹr o kot harẽnh. ¹² Nẽ Tĩrtũm nhỹ hã kapěr o pa

xwÿnh finat Ijais haxwÿja
Ijaew mã Jejus jarēnh o:

Koja nhÿrmã Jese kanrēhã
htãmnhwÿjê hōja mẽ
pahwÿr kato.

Hãmri nē mẽ pahpê Ijaew mẽ
Ijaew kêt xwÿnhjê ho
amnhĩptàr o pa.

Jakamã nhũm mẽ amnhĩ
kaxyw hkôt hamaxpēr
o pa. Anē.

¹³ Nē na pa hte tanhmã mẽ
ato Tirtũm wÿr to ho ri ixpa nē
kãm:

—Pa Tirtũm. Kwa kēr ka
Rõm nhõ xwÿnhjê ho mex kê
mẽ amnhĩ kaxyw Akra hkôt
hamaxpēr mex o ri pa. Jao
hkôt hkĩnh nē hamakêtkati nē
ri axpēn to pa. Nē kê Akarõ
mẽ ho mẽ hihtÿx o pa kê
mẽ amnhĩ kaxyw amã mãn
hamaxpēr tÿx rãhã ho ri pa.
Anē.

*Pawre kot hprĩ hã amnhĩ
jarēnh*

Sikũn Pêtre 1.12-13

¹⁴ E Kris kôt ixkwÿjaja. Nà
ra ixte mẽ ajarēnh mar mex.
Na ka xep htem amnhĩ to mex
o ri apa. Nē mẽmoj to axpēn
kutã anojarēt rãhã ho ri apa.
Nē mẽ kot tanhmã Tirtũm
kapēr kôt amnhĩ nhĩpêx to
xàja ka mẽ omunh mex nē
ho axpēn jahkre ho ri apa.

¹⁵ Tã ot pa kagà ja kamã mẽ
amã ixujarēnh kãm ixihitÿx
nē. Tirtũm nhÿ hã. Ra mẽ ate
mẽmoj mar mex tã pa axte mẽ
amã harē. Mẽ ate mar tÿx nē
hã anohtÿx kaxyw. Nà ã ixte
amnhĩ nhĩpêx anhÿr kaxyw
na pre Tirtũm mẽ akaxyw
ixãm. ¹⁶ Ixte Jejus Kris mã
mẽ apê Ijaew kêt xwÿnhjê mã

kapēr jarēnh o ri mẽ akôt ixpa
kaxyw. Nē mẽ ato hwÿr o
ri ixpa kaxyw. Tã pa hte krĩ
hkwÿ kamã ã mẽ akwÿjê mã
harēnh anhÿr o ri mẽ hkôt
ixpa. Nē Jejus jarēnhja pa hte
mẽ hkôt mẽ kãm harēnh o ri
ixpa. Mẽ kot mar nē hkĩnh
kãm hkôt amnhĩ nhĩpêx mex
kaxyw. Hãmri nhũm Tirtũm
Karõ mẽ kãm mẽ hamaxpēr
nyw jagjê nhũm Tirtũm hã mẽ
omu nhũm ja kãm mex nē
nhũm hkĩnh nē hamaxpēr o:

—Nà ãm hãmri. Koja mẽ
nhÿrmã wa ixri htĩr tũm nē
mex nē pa ho pa. Anē.

¹⁷ Tã na pa ixte Jejus Kris
nhÿ hã Tirtũm mã tanhmã
amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa hã
amnhĩ pumu nē ixkĩnh nē.
¹⁸⁻¹⁹ Na pa hte ÿ hã mẽ apê
Ijaew kêt xwÿnhjê mã Tirtũm
kapēr jarēnh o ri mẽ akôt
ixpa. Nē mẽ anoo mã tanhmã
ri Kris kot mẽ amã amnhĩ
nhĩpêx to hã harē. Nē mẽ amã
aa mẽ kot mẽmoj pumunh
kêt kwÿ ho anhÿr o ri mẽ
akôt ixpa. Tirtũm Karõ nhÿ
hã. Nhũm hte mẽ akwÿjaja
amnhĩ jaēr pē omu nē kamã
no puma nē. Hãmri nē mẽ
pahpyrà nē Jejus kôt amnhĩ
xunhwÿ. Nom pa hte ã amnhĩ
nhĩpêx anhÿr ã amnhĩ pumu
nē ri hã amnhĩ to jarkrar kêt
nē. ãm ixte Kris pix nhÿ hã
mẽ kãm ixkapēr ã mẽ kãm
amnhĩ jarēnh o ri mẽ hkôt
ixpa. Tã pa ra Jerujarē rũm
Irir wÿr krĩ piitã hkôt mẽ
kãm Kris kapēr jarē. Tirtũm
Karõ kot tanhmã ixto hihtÿx
to jakamã pa mẽ piitã mẽ kãm
harēnh mex nē. ²⁰ Na pa hte

mẽ hwỳr inhnojarêr nẽ ã ija-maxpêr anẽ nẽ ijamaxpêr o:

—Kormã mẽ kot Kris jarênh mar kêt xwỳnhjê hwỳr kot paj mỗ. Nom ra mẽ kot harênh mar xwỳnhjê nhỗ krĩ hwỳr inhmõrja inhmã prãm kêt. Anẽ.

²¹ Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot kapêr mar kêt xwỳnhjê jarênh kot:

Kormã mẽ kot Tĩrtũm kapêr mar kêt xwỳnhjaja koja mẽ kuma nẽ hprĩ hã mar tỳx nẽ. Anẽ.

Pawre kot Rõm wỳr hkrà hã amnhĩ jarênh

Rõmãn 1.8-15

²² Hêxta waa nẽ. Inhmã mẽ apumunh prãm tỳx nẽ Rõm kãm Jejus kêt ixkwỳjaja. Na pa hte xatã mẽ awỳr ixkrà nom kormã mẽ awỳr inhmõr kêt nẽ. Kormã ixte krĩ hkwỳ kamã mẽ kãm Kris jarênh o ri ixpa jakamã kormã mẽ awỳr inhmõr kêt nẽ. ²³ Na pa ra xatã mẽ awỳr ixkrà hã ixtã amgrà xohtô nẽ. Tã ra jar mẽ kãm Kris kot mẽ panê tanhmã amnhĩ nhĩpêx toja jarênh pa. ²⁴ Jakamã kot paj tokyx ma mẽ awỳr mỗ. Hãmri nẽ mẽ awỳr pỏj pu mẽ axpên pumu nẽ pahkĩnh nẽ axpên mã pakapêr o papa. Pa mẽ akôt ri ixpa tãmtã hamũ pyka pê Espãnhã wỳr ma mỗ. Nẽ kot paj inhnojarêr ka mẽ ixto Tĩrtũm wỳ nẽ inhmã ixàpkur xà hkwỳ gỗ pa ma mẽ hwỳr pry hã hkur o mỗ.

²⁵⁻²⁶ No na pa kormã mẽ awỳr inhnojarêr kêt nẽ. Kot paj ja rũm awjanã nẽ akupỳm

Jerujarê hwỳr mỗ. Kamã Kris kêt mẽ pahkwỳjaja kêp amrakati nẽ ri pa nhũm pika pê Gres mẽ Masetõn kamã Kris kêt mẽ pahkwỳjaja mẽ harênh ma nẽ mẽ kãm kàxpore hkwỳ ho akuprỗ nẽ mẽ kaxyw inhmã kugỗ. Tã kot paj ma mẽ hwỳr o mỗ nẽ mẽ kãm kure nẽ rĩ kormã ma mẽ awỳr mỗ.

²⁷ Jerujarê kamã Kris kêt mẽ pahkwỳjaja Ijaew na mẽ. Mẽ kumrêx na prem Kris kêt amnhĩ xunhwỳ. Hãmri nhũm mẽ hkwỳjaja ma mẽ apê Ijaew kêt xwỳnhjê mã kapêr jarênh o ri mẽ akwỳ hkôt pa. Hãmri nhũm pika pê Gres kamã mẽ pa xwỳnhjaja mẽ kapêr ma nẽ mẽ urak nẽ Kris kêt amnhĩ xunhwỳr kurê kumrêx. Jakamã amnhĩ xwar kãm nhãm krĩ hỗ kamã Kris kêt mẽ pahkwỳjê ho mex prãm nẽ. Hãmri mẽ kãm kàxpore hkwỳ ho akuprỗ nẽ mẽ kaxyw inhmã kugỗ.

²⁸⁻²⁹ Tã kot paj ma Jerujarê hwỳr mẽ kãm o mỗ nẽ mẽ kãm kure hãmri nẽ awjanã nẽ rĩ kormã ma Rõm wỳr mẽ awỳr mỗ. Hãmri nẽ mẽ awỳr pỏj pu mẽ axpên pumu nẽ pahkĩnh nẽ. Nẽ axpên mã Jejus Kris mex o mex ã harê nẽ kãm tanhmã amnhĩ jarênh to ho papa. Jao pahkĩnh nẽ papa. Tã pa hpãnhã hamũ ma Espãnhã wỳr mỗ.

³⁰ Nẽ na pu prem Jejus Kris o panhỗ Pahihti. Jao te mẽ pahpê hkôt axpên to pahtỗ nẽ pahtỗx pyrak o axpên nhĩpêx. Nẽ Karỗ nhỹ hã pamã axpên kĩnh nẽ. Jakamã kwa Jejus

kôt ixkwỳjaja. Kêr ka mẽ ixpê mẽ atõ hã ixto Tĩrtũm wỳr kãm axihtỳx nê. ³¹ Kêr pa ma pyka pê Jutej kamã Jerujarê kamã Kris kôt mẽ pahkwỳjê hwỳr mỗ nê mẽ kãm kàxporeta gõ nhũm mẽ omu nê Ijaew kêt xwỳnhjê kot mẽ kãm õr ã mẽ omunh tã tee ri hamaxpêr kêt nê. ãm hkĩnh kãm mãmri ãmnhĩx hamỳ nê ho amnhĩm awjaprô.

Nê kêr ka mẽ ixto awỳ kê inhnê mẽ kêp mẽ pahkwỳ hkêt xwỳnhjê pumunh mex nê.

³² E kêr ka mẽ ã ixto Tĩrtũm wỳr anê. Kê ixte ma Jerujarê rũm ma Rõm wỳr pàr kãm inhmõrta ã kê ixpumunh mex nê. Pa inhmex pê mẽ kurũm ma mẽ awỳr mỗn pỏj pu mẽ tokyx axpên pumu nê pahkĩnh nê. Pa mẽ ate tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa hã mẽ apumunh o mẽ akôt ri ixpa nê ixkĩnh nê. ³³ Tã ãm ja pix. Kê Tĩrtũm mẽ akôt pa ho pa. Tãm na hte tanhmã mẽ pahto pu mẽ ý hã pajamakêtkati paxãmnhĩx ri pahkĩnh nê ri papa.

16

Pawre kot ahpỳnhã hkràmnhwỳjê mã kapêr

¹ Ku nê mããnênja. Ot pa mẽ awỳr Kris kôt pahtõx Pepreja mẽ awỳr kumê. Na hte krĩ pê Sênkrej kamã Kris kôt mẽ pahkwỳjê tanhmã mẽ ho mex to ho ri mẽ hkôt pa. ² Nê mããnên pa na hte tanhmã ixto mex to. Tã kê mẽmo arĩgro hã mẽ awỳr pỏj ka mẽ kêp Kris kôt mẽ pahtõx ã omu

nê ho mex nê tanhmã ho ajuta hto.

³ Nê kêr ka mẽ atar Kris kôt ixkràmnhwỳjê mã ijarê. Na pa hte mẽ kãm ijamaxpêr rãhã ho ri ixpa. Nê Akirti mẽ hprô Prisireta ka mẽ wa kãm ijarê. Na pre hte wa inhĩhkô hã Jesus Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho wa pa. ⁴ Jao wa amnhĩ grõnh kôt mẽ kãm ixkurê xwỳnhjê pê ixpytã. Pa amnhĩ tã wa omu nê inhmã wa hkĩnh nê. No ãm papxipix inhmã wa hkĩnh kêt nê. Na pre Ijaew kêt xwỳnh kwỳ pê Kris kwỳjaja ixtã wa harênh ma nê haxwỳja kãm wa hkĩnh nê.

⁵ Nê na hte Kris kwỳjaja wa õrkwỳ kamã axpên wỳr akuprô. Mẽ kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh nê kapêr ã kagà hkwy mar kaxyw axpên wỳr akuprô. Tã kêr ka mẽ mẽ kãm ijarê.

Nê Kris kôt mẽ pahtõ Epênre mã ijarê. Kêp ixkràmnhwỳ mex na. Inhmã hkĩnh. Kumrêx na pre jar pika pê As kamã amnhĩ kaxyw Kris kôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xãm.

⁶ Nê Kris kôt mẽ pahtõx Marir ka mẽ kãm ijarê. Na xep hte tanhmã mẽ ato mex to rũnh o pa.

⁷ Nê Kris kôt mẽ pahtõ ãrõhti mẽ Jũhti wa kãm ijarê. Ixpyrà nê wa kêp Ijaew na wa. Kormã ixte Kris kôt amnhĩ xãm kêt ri na pre wa kumrêx hkôt amnhĩ xãm. Na hte Jesus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja wa kot Kris kapêr jarênh mex ã wa harê. Tã ã amnhĩ nhĩpêx anhỳrja

mýrapê na pre mẽ hkwyjaja wa unê nê wa haxà pa prem ixpimràatã ixpê prês nê mẽ haghênh xà kamã ixkrĩ.

8 Nê Kris kôt mẽ pahtõ ãpritre mã ka mẽ ijarê. Kêp Kris kôt ixkràmnhwý mex na.

9 Nê Kris kôt mẽ pahtõ Upânre mã ijarê. Na hte ixpyrà nê Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri pa.

Nê Kris kôt mẽ pahtõ Etaki mẽ ijarê. Kêp ixkràmnhwý mex na.

10 Nê Kris kôt mẽ pahtõ Apes ka mẽ kãm ijarê. Na prem ra Kris ã hipêx punuj nê no nhũm mẽ kutã amnhĩ to htýx nê Kris kaga hkêt nê.

Nê Aristopti nhõrkwý kamã hkwyjê mã ijarê.

11 Nê Kris kôt mẽ pahtõ Erojawti mã ijarê. Ixpyrà nê kêp Ijaew na.

Nê Nasisti nhõrkwý kamã Kris kwýjaja ka mẽ kãm ijarê.

12 Nê Kris kôt mẽ pahtõx Xiripêre mẽ Xiripos wa kãm ijarê. Wa kêp Pahihti Jejus mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to xwýnh na wa.

Nê Kris kôt mẽ pahtõx Pe-sixti mã ijarê. Haxwýja kêp ixkràmnhwý na. Na hte Pahihti Jejus mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho ri pa.

13 Nê Kris kôt mẽ pahtõ Rupti mã ijarê. Na hte Kris kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri pa. Nê katorxà mã ijarê. Na pre te ixpê hkra nhĩpêx pyrãk o inhĩpêx.

14 Nê Kris kôt mẽ pahtõ Asĩnre mã nê Prekõxti nê Emes nê Patopas nê Emas mẽ. Jajê piitã mẽ pahkwý kot

mẽ hwýr pikuprõnh xwýnhjê mẽ mẽ ho apimràatã mẽ kãm ijarê.

15 Nê Kris kôt mẽ pahtõ Pirorti mã nê mẽ pahtõx Jure mẽ Nêrew wa nê htõxja nê mẽ pahtõ Orĩpti wa mẽ kãm ijarê. Nê mẽ pahkwý kot mẽ hwýr pikuprõnh xwýnhjê mẽ mẽ ho apimràatã mẽ kãm ijarê.

E kêr ka mẽ jajê piitã mẽ kãm ijarê. Na pa hte mẽ kãm ijamaxpêr rãhã ho ri ixpa.

16 Nom mẽ tapxipixjaja kêt. ã mẽ apiitã mã na pa hte ijamaxpêr rãhã ho ixpa.

Nê ota jar Kris kwýjaja mẽ awýr hpêr mẽ.

17 Kwa ixkràmnhwýjaja. Na ka mẽ ra aprĩ hã Tĩrtũm kapêr mar týx nê. Tã kêr ka mẽ amnhĩ nê mẽ kot Tĩrtũm kapêr o hêx xwýnhjê pumunh mex o apa. Mẽ kãm axpên nê mẽ ato hpigrãnh par prãm. Nê mẽ ate Kris kaga nê hpãnhã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêxja mẽ kãm hprãm jakamã kwa mẽ amnhĩ nê mẽ omunh mex nê axkãm ajamak rom. 18 Na htem ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o Pahihti Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hkêt nê. ãm amnhĩ hkrã hkôt tanhmã ri hkwyjê jahkre hto ho pa. Kot mẽ no kupyw tanhmã mẽ kãm hêx to ho ri mẽ hkôt pa. Te mẽ ahkre mex pyrãk tã mẽ ahkre mex kêt nê. Jakamã nhũm htýx ri mẽ pa xwýnhjaja mẽ kot mẽ ahkreja ma nhũm te mẽ kãm mex pyrãk. Jakamã kwa mẽ okora mẽ amnhĩ nê mẽ

omunh mex nê. ¹⁹ Na ka htem mē kurom Kris kôt amnhī nhīpêx mex nê nhūm xep mē piitā mē apumu nê axpên mā ja hā mē ajarēnh o ri pa. Pa mē ajarēnh ma nê ixkīnh nê. Tā kēr ka mē arī ajamaxpēr mex rāhā ho ri ajamaxpēr o apa. Nē amnhī nhīpêx mex rāhā nê. No tanhmā ajamaxpēr punuj to ho ri amnhī tomnuj o ri apa hkēt nê. Ā mē ate amnhī nhīpêx anhÿrja na inhmā hprām.

²⁰ Nē na hte Satanasti mē hkwÿjaja mē ate Jejus kaga hprām xāj mē akôt tanhmā ri mē anhīpêx to ho ri pa htā kēr ka mē amnhī tā mē omu nē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nê. Koja gaa nhūm Tirtūm mē hipêx o te mē kot kagā xoprê hkrā xôm nē hpīr pyrāk o mē hipêx. Jakamā ā mē kot mē anhīpêx anhÿr tā koja Tirtūm mē amā mē ajamakêtkati xāja gō. Tapxipix na kot mē pajamakêtkati xā nhōr kaxyw āhpumunh tÿx.

Nē na pa hte mē ato Pahihti Jejus wÿ nē kām:

—Pa Pahihti. Kwa kēr ka Rōm kām akwÿjê pumu nē mē ho mex nē mēmoj to mē kutā anojarêt rāhā ho ri apa. Anē.

²¹ Nē ota mē pahtō Ximotreja mē awÿr hpēr mē. Na hte inhīhkō hā Kris mā tanhmā amnhī nhīpêx to ho ri pa. Nē ixtō Rusti mē Jasāwti mē Sosipa wa mē haxwÿja mē awÿr hpēr mē.

²² Nē kot inhmā ixkapēr ā kagā xwÿnh Testi haxwÿja mē awÿr hpēr mē. Kêp Kris kôt mē pahtō na. ²³ Nē Kris kôt

mē pahtō Gajre haxwÿja mē awÿr hpēr mē. Ōrkwÿ kamā na hte Kris kwÿjaja axpên wÿr akuprō nē kamā Tirtūm mā amnhī jarē nē kapēr ā kagā kamā harē nē mar o hkrī. Ōrkwÿ kamā na pa pre pōj.

Nē mē pahtō Eras haxwÿja mē awÿr pēr mē. Na hte jar krī ja kamā Rōm nhō pahihti mā ō kàxpore jamār pê ho mēmoj to anhÿr o pa.

Nē Kris kôt pahtō Kwatre haxwÿja mē awÿr hpēr mē. E jajaja piitā na mē awÿr hpēr rē.

²⁴ E kê Pahihti Jejus Krisja mē akutā nojarêt rāhā ho pa.

Pawre kot Tirtūm mex o mex ā harēnh

Epēs 1.3, 3.20-21; Wam Ximotre 1.17; Eprêw 13.20; Jutre 24-25

²⁵ Nē kwa kēr pu mē Tirtūm mā mex ā harēnh rāhā ho ri papa.

Nē ixte mē amā Jejus Kris jarēnhā ā ka prem ama nē hkôt amnhī xunhwÿ. Tā koja mē ato mē axihtÿx ka mē hkôt axihtÿx kām hkôt ri amnhī nhīpêx mex o ri apa. Anepēm na pre Tirtūm mē apē Ijaew kēt xwÿnhjê ho hkra kaxyw hā amnhī jarēnh kēt nē. Kormā ja ho hpimxur ryy nē. ²⁶ Tā ā mē anhīpêx anhÿrja o amnhīrīt nē ŷ hā mē kapēr jarēnh o ri pa xwÿnhjê mā kapēr nē mē kām:

—E Jejus kot tanhmā amnhī nhīpêx to ho pata kēr ka mē piitā mē kām hā kagā kê mē pyka piitā hkôt kamā harē nē kuma. Nom kê Ijaew pixjaja mar kēt nē. Kê pika piitā

hkôt kamã harẽ nẽ kuma.
 Panhĩ nẽ kupẽ nẽ kupẽ hkà
 htykre nẽ mẽ hkà haka nẽ mẽ
 hkà kamrêkjaja. Kê mẽ piitã
 Jejus jarẽnh ma nẽ amnhĩ
 kaxyw hkôt hamaxpěr nẽ
 hkôt amnhĩ xunhwỳ. Hãmri
 nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o
 ri pa. Anẽ.

Nhũm pre ã mẽ pakaxyw
 mẽ kãm kapěr anẽ nhũm
 prem kuma nẽ hã kagà.

²⁷ Nà Tĩrtũmja tapxipix na
 àhpumunh tỳx xwỳnh ã ãm
 pyxi mex. Nẽ tapxipix kêp
 mẽ pahpiitã Mẽpahpãm. Tã
 kê pu mẽ Jejus Kris kot mẽ
 panê htyk ã omunh xà hkôt
 Tĩrtũm pix mã mex o mex ã
 mãn harẽnh rãhã ho papa.

Tã ãm ja pix. Ixpê Pawre na
 pa ã mẽ awỳr ixpěr mẽnh anẽ.
 Na hapêx.

Wam Korît Pawre kot Korît kãm Jejus kôt hkwýjê hwýr kagà nê mênh

Pawre na pre kagàja nhîpêx. Jejus nhÿ hã kapêr jarênh o pa xwýnhjê hõ na pre. Na pre hipêx nê ma krî pê Korît kãm Jejus krajê hwýr kumê. Nê kagàja kamã mê kãm tanhmã mêmoj tâ karõ hto. Na pre mê kot àhpumunh tÿx ã amnhî to jarkrar o pa nê mê kãm kapêr. Nê tanhmã amnhî tomnuj to nê mê kãm kapêr. Nê mê hprõ nê mê mjên xwýnhjaja tanhmã wa kot axpên nhîpêx to hã mê kãm karõ. Nê mê kot Tirtûm mã mex o mex ã harênh kaxyw axpên wýr mê pikuprõnh nê tanhmã amnhî nhîpêx to hã nhùm mê kãm karõ. Æ na pre Pawre mê kãm mêmoj tâ karõ nê hã kagà anê. Nê mê kãm:

1 Pa Korît kãm Jejus kôt ixkwýjaja. Xà mê amex? Ot pa mê awýr kagàja nhîpêx nê kumê. Ixpê Pawre na pa Kris kôt mê pahtõ Sostenes mê wa awýr ixpêr mê. Tã kagàja nhîpêx nê mê awýr kumê. Tirtûm na pre ixte Jejus Kris nhÿ hã mê ajahkre ho ri ixpa kaxyw ixãm. ² Tã ot pa mê awýr kagà nhîpêx nê mênh mã. Korît kãm ixpyrà nê mê apê Tirtûm krajê hwýr.

Tirtûm kot amnhî kaxyw mê axunhwýr jakamã na ka prem amnhî tomnuj kaga nê Kris kôt amnhî xunhwýr nê

hkôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. Krî piitã hkôt mê kot amnhî to Jejus Kris wýr o mê pa xwýnhjê pyrà nê. Mê panhõ Pahihti Jejus Krisja ãm pixi mex na.

³ Nê Tirtûm kêp Mëpahpãm maati nê Jejus Kris kêp mê panhõ Pahihti jakamã na pa hte mê ato wa hwýr rãhã o ri ixpa nê mê ato wa hwýr o:

—Kwa Tirtûm mê Jejus wa. Kêr ka wa Korît nhõ xwýnhjê kutã anojarêt rãhã ho wa ri apa. Nê mê ho mex rãhã nê. Kê mê amnhî tâ war apumunh kôt ri hamakêtkati nê hkînh nê àmnhîx tanhmã ri amnhî nhîpêx to ho ri pa. Anê.

Tirtûm kot Jejus Kris kukwak ri mê pahto mex ã harênh Sikûn Pêtre 1.2; Wam Tesarõn 5.23-24

⁴ Nê mê ate amnhî kaxyw Jejus Kris kôt ajamaxpêr o ri apa jakamã na hte Tirtûm mê ato mex nê. Tã pa hte kãm amnhî jarênh kaxyw nê kãm mê ajarênh o:

—Pa Tirtûm. Æm hãmri na ka pre Korît nhõ xwýnh kwýjê ho akra. Nà ja mex o mex. Anê.

⁵ Nê ra mê ate Kris kôt amnhî xunhwýr jakamã na ka mê ra amex kumrêx nê ri apa. Nê aprî hã Kris kot amnhî nhîpêx pumunh mex nê aprî hã akwýjê mã harênh o ri mê hkôt apa. ⁶ Na pa pre mê awýr mõ nê mê amã Kris kot amnhî nhîpêx ã harênh o ri mê akôt ixpa. Ka prem inhma nê hkôt amnhî xunhwýr tÿx kurê kumrêx.

⁷ Jakamã nhũm Tirtũm mẽ ate kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa kaxyw mẽ ato mẽ axihtýx. Nẽ kaxyw mẽ amã mẽ ate axpẽn to mex xà piitã mẽ amã kugõ. Mẽ ate Jejus kot akupýn mẽ pahwýr wrýk jamãr pê hapêr arit o apa pê tanhmã kãm axpẽn nhĩpêx to ho apa kaxyw. ⁸ Koja Tirtũm tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ hkõt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx rãhã nhũm Pahihti Jejus Krisja akupýn mẽ pahwýr wrý. Hãmri nẽ mẽ ate amnhĩ nhĩpêx ã mẽ apumu nẽ mẽ ajarẽnh o:

—Nà ãm hãmri na hte jajaja amnhĩ to mex pix o ri pa. Anẽ.

⁹ Nẽ koja Tirtũm ra kot amnhĩ jarẽnh xà hkõt mẽ ato mex nẽ. Ra kot mẽ ate Pahihti Jejus Kris kõt apa kaxyw amnhĩm mẽ axunhwýr jakamã koja ra kot amnhĩ jarẽnh xà hkõt mẽ ato mex rãhã nẽ.

Mẽ pahte mẽmoj tã axpẽn pê pahpigrãnh kêt ã mẽ pamã karõ

Rõmãn 15.5-6; Sikũn Korit 13.11; Epes 4.1-6; Piriþos 2.1-4; Wam Pêtre 3.8

¹⁰⁻¹¹ E Kris kõt ixkwýjaja. Na ka xep htem mẽmoj tã axpẽn mã axàkjêr pix o ri apa nhũm pre Krojre hkwyjaja amnẽ ixwýr pøj nẽ inhmã mẽ ajarẽ. Kwa nà mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nẽ. Kêr ka mẽ axpẽn kõt ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Nẽ axpẽn kõt ri ajamaxpêr rãhã nẽ. Te ixkre tipxi kamã mẽ ri apa pyrãk o mãn kêt mẽ axpẽn nhĩpêx o ri axpẽn kõt apa.

Nẽ mẽ axpẽn kutã anojarêt rãhã ho ri apa. No mẽmoj tã axpẽn mã axàkjêr pê axpẽn pê apigrãnh kêt nẽ. Na pa Pahihti Jejus Kris nhý hã mẽ amã ã ja hã karõ anẽ.

¹² Nẽ na ka xep htem ahpýnhã ri mẽ apê mẽ ixkwý hã amnhĩ jarẽnh o ri apa. Jao mẽ akwýjaja pa ixkõt ri amnhĩ nhĩpêx xwýnh ã amnhĩ jarẽ. Nẽ mẽ akwýjaja axtem Apor kõt ri amnhĩ nhĩpêx xwýnh ã amnhĩ jarẽ. Nẽ mẽ akwýjaja axtem Simãw Pêtre hkõt amnhĩ nhĩpêx xwýnh ã amnhĩ jarẽ. Nẽ mẽ akwýjaja axtem Kris kõt amnhĩ nhĩpêx o ri apa xwýnh ã amnhĩ jarẽ. ã na ka xep htem ahpýnhã amnhĩ jarẽnh anhýr o ri pa.

¹³ Kwa nà ka mẽ ã ahpýnhã amnhĩ jarẽnh anẽ nẽ te mẽ ate Kris o apigrãnh pyrãk o hipêx. Kwa mon ka hte mẽ akwýjaja apê ixkwý hã amnhĩ jarẽ? Xà pa na pa pre pĩ kahpa hã ajêt nẽ mẽ anẽ ty? Nà Kris pix na pre mẽ panê hã ajêt nẽ ty. Xà mẽ apê pa ixkwý hã amnhĩ jarẽnh kaxyw na prem mẽ akrã kumrã? Nà mẽ apê Kris kwý hã amnhĩ jarẽnh kaxyw na prem ã mẽ anhĩpêx anẽ. Mẽ kot ja hã mẽ apumunh xwýnhjaja kot mẽ apê Kris kwý hã mẽ apumunh kaxyw. Tã na ka xep htem axtem nẽ ã ri ahpýnhã mẽ kãm amnhĩ jarẽnh anhýr o ri apa.

¹⁴⁻¹⁵ Kop ãm ixte amnhĩ kõt mẽ axunhwýr prãm ronhýx pa mẽ ato mẽ axohtõ nẽ mẽ akrã kumrã nẽ mẽ amã: “E

ra mẽ apê ixkwỳ na ka mẽ.” Anê. Nom na pa pre ã mẽ amã ixkapêr anhÿr kêt nê. Æm hãmri na pa pre ãm mẽ ato grêre nê mẽ akrã kumrã. Æm Kripti mẽ Gajre wa pix.
¹⁶ Ku nê xep mãânên Estepti nê kaxyw mẽ hkwỳjaja. Æm jajê pixjaja. Nom ko apu axte mẽ hkwỳ ko. Ixte mẽ hkrã kumrãr xwỳnhjê mã ija-maxpêr tỳx kêt. ¹⁷ Na pre Kris ixte mẽ hkrã kumrãr o ri ixpa kaxyw ixãm kêt nê. Æm ixte mẽ kãm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt ixpa pix kaxyw na pre ixãm.

Nê na pa hte amnhĩ krã hkôt ri ixujarênh o ri mẽ akôt ixpa hkêt nê. Kot pa ã amnhĩ nhĩpêx anê nhũm mẽ ixkapêr mex ã inhma nê pa ixkôt amnhĩ xunhwỳ. Ja pymaj na pa hte amnhĩ krã hkôt ri tanhmã ixujarênh to ho ri ixpa hkêt nê. Na pa hte ãm ixprĩ hã Kris kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o ri mẽ hkôt ixpa. Mẽ pahpiitã mẽ panê htyk ã harênhja pa hte mẽ kãm harê. Mẽ kot hprĩ hã mar nê hkôt amnhĩ xunhwỳr kaxyw. Jao amnhĩ krãm mẽ ujarênh mexta jagjênh nê hã no htỳx kaxyw. Pa ja hã mẽ omu nê ixkĩnh nê ijamaxpêr o:

—Na htem ixkapêr ma nê Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr kurê kumrêx. Nã ãm hãmri na pa hte mẽ kãm ixkapêr kaprỳ ho ri ixpa hkêt nê. Anê.

¹⁸ No kêt mẽ pahte Tĩrtũm kot mẽ pahto hkra xwỳnhjaja ra mẽ pahte Kris pĩ kahpa hã

mẽ panê htyk ã harênh mar nê pahkĩnh nê papa xwỳnh na pu mẽ. Jakamã na pu htem pajamaxpêr o:

—Nã ãm hãmri na Tĩrtũm Kraja htyk kukwak ri mẽ ixto mex nê mẽ ixto hkra. Mẽ ujarênhja mex kumrêx. Anê.

No kêt mẽ kêp hkra hkêt xwỳnhjaja na htem tee ri Kris tyk ã harênh ma nê hamaxpêr o:

—Tk. Tanhmã kot kêt we amnhĩ to nê mẽ panê ty? ãm amarĩ mẽ kot amnhĩ krã hkôt pĩ kahpa hã nhôr nê hpir kênã. Anê.

Tĩrtũm kra hkêt xwỳnhjê jarênh

Matêwre 11.25-26; Wam Korît 3.19

¹⁹ Nê Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot mẽ kêp hkra hkêt xwỳnhjê jarênh kot:

Mẽ kot htỳx ri àhpumunh tỳx ã amnhĩ to jarkrar o pa htã kot paj mẽ kêp ja ho ijapêx pa nhũm mẽ ã amnhĩ jarênh anhÿr kaprỳ. Anê.

²⁰ Jakamã mẽ àhpumunh tỳx ã mẽ kot amnhĩ to jarkrar xwỳnhjaja nê mẽ kot Mojes kapêr o mẽ ahkre ho ri mẽ pa xwỳnhjaja nê mẽ kapêr rũnh xwỳnhjaja. Mẽ kot Tĩrtũm Kra hkôt amnhĩ xunhwỳr kêt jakamã te mẽ àhpumunh kêt pyrãk. Tĩrtũm kra hkêt xwỳnhjaja kot mẽ àhpumunh tỳx ã mẽ harênh tã no ãm Tĩrtũm noo mã te mẽ àhpumunh kêt pyrãk. Nê te htỳx ri mẽ kot amnhĩ nhĩpêx o pa pyrãk. ²¹ Tĩrtũm àhpumunh o àhpumunh jakamã na pre ra mẽ hkukamã hamaxpêr o:

—Nà kot paj mẽ àhpumunh tỳx ã mẽ omunh xà hkôt mẽ ho ixkra hkêt nê. ãm mẽ kot ixkra Jejus kot mẽ nê htyk ã harênh mar nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr pix ã mẽ omunh xà hkôt kot paj mẽ ho ixkra. Anê.

22-24 No Ijaewjaja kãm amnhĩ krã hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx prãm jakamã na pa hte mẽ ixpê Jejus kwỳjaja mẽ hwỳr mra nê mẽ kãm Kris kapêr jarênh o ri ixpa nhũm mẽ inhma nê ãm mẽ inhma. Nê te mẽ kot mẽ inhmar kêt pyrã nê mẽ inhmã:

—Tk. Nà kot paj mẽ tokyx axujarênh kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Kot kaj mẽ inhmã mẽ ixte aa mẽmoj pumunh kêt õ ho anê pa mẽ ja hã apumu nê axihtỳx ã apumu nê rĩ kormã hkôt amnhĩ nhĩpêx.

Anhỹr o inhmã kapêr. Tã no pa mẽ kãm ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. ãm Kris kot mẽ panê pĩ kahpa hã htykja pix pa htem mẽ kãm harênh o ri ixpa. Ja kamã nhũm mẽ hkwỳjaja mẽ inhma nê ãm mẽ inhma nê Kris xih tỳx kêt ã ãm amarĩ htyk ã harê. No mẽ hkwỳjaja. Tĩrtũm kot amnhĩ kaxyw mẽ unhwỳr xwỳnhjaja na htem mẽ kurom mẽ inhma nê ra mẽ inhmar tỳx kurê kumrêx. Nê mẽ inhmã kapêr o:

—Nà ãm hãmri na Krisja Tĩrtũm pyrã nê hihtỳx o hihtỳx. ãm hãmri na ka ã harênh anê. Anê.

No Ijaew kêt xwỳnhjaja na Ijaew pyrã nê kãm amnhĩ

krã hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa hprãm kêt nê. Nê mẽ kãm mẽ àhpumunh tỳx pix prãm o pa. Jakamã na pa htem mẽ kãm Kris kapêr jarênh o ri mẽ hkôt ixpa nhũm mẽ hkwỳjaja mẽ inhma nê Ijaew kwỳjê pyrã nê ãm mẽ inhma nê mẽ inhmã:

—Tk. Nà na ka htem ãm ri axêx o ri apa. Kot pa mẽ akapêr mar kêt nê. Kot paj mẽ axàhpumunh tỳx ã mẽ apumu nê rĩ kormã mẽ ama nê mẽ akôt amnhĩ nhĩpêx.

Anhỹr tã pa mẽ ãm arĩ Kris kot mẽ panê htykja pix pa mẽ kãm harênh o ri mẽ hkôt ixpa. Nhũm mẽ hkwỳjaja mẽ inhma nê mẽ inhmã:

—Nà mẽ axàhpumunh kêt jakamã na ka htem atỳx ri ã ja jarênh anê.

Anhỹr tã no nhũm mẽ hkwỳjaja. Tĩrtũm kot amnhĩ kaxyw mẽ unhwỳr xwỳnhjaja na htem mẽ inhma nê mẽ inhmã kapêr o:

—Nà ãm hãmri na ka mẽ ã Krisja jarênh anê. Tĩrtũm pyrã nê àhpumunh o àhpumunh kênã. Anê.

25 Tĩrtũm mẽ Jejus wa mẽ pakurom àhpumunh o àhpumunh nê hihtỳx o hihtỳx.

Tĩrtũm mẽ parom hihtỳx o hihtỳx ã harênh

Matêwre 11.25; Sikũn Korit 12.7-10; Xiakre 2.5

26 E Kris kôt ixtõ nê ixtõxjaja. Amnepê mã Tĩrtũm kot amnhĩm mẽ axunhwỳrta ã tanhmã na ka prem amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa? Nà na ka prem axohtõ nê jar mẽ noo mã axàhpumunh kêt

nē ri apa. Nē mẽ apê pahi hkêt nē ri apa. Mẽ axohtô nē amnhĩ to hkryre nē ri apa. ²⁷ Tã nhũm Tĩrtũm amnhĩ kôt mẽ ate amnhĩ to hkryre xwýnhjê xunhwý. Kojã nhýrmã kot tanhmã mẽ pahpiitã mẽ pajarēnh to xà hã arĩgrota kato hãmri nhũm mẽ àhpumunh týx ã amnhĩ to jarkrar xwýnhjaja Tĩrtũm kot mẽ kurom mẽ pahto hkra hã mẽ pahpumu hãmri nē tee ri amnhĩ kukamã hamaxpēr nē amnhĩ kamã hpijaam týx nē. Nē mẽ hihtýx ã amnhĩ to jarkrar xwýnhjaja haxwýja. Nhũm Tĩrtũm kot mẽ kurom mẽ pahto hkra hã mẽ pahpumu nē tee ri amnhĩ kukamã hamaxpēr nē amnhĩ kamã hpijaam týx nē.

²⁸ Na hte Tĩrtũm amnhĩ kaxyw mẽ kot amnhĩ to hkryre xwýnhjê xunhwý. Nē mẽ kot mẽ kamã kahak o pa xwýnhjê xunhwý. Jar pyka ja kamã mẽ hkwy kot mẽ hkaga htã nhũm Tĩrtũm amnhĩ mã mẽ unhwý. Mẽmo kaxyw na hte ã amnhĩm mẽ unhwýr anē? Nà mẽ kot nhýrmã tee ri mẽ àhpumunh týx ã amnhĩ jarēnh xwýnhjê pumunh nē axpēn mã mẽ harēnh o:

—Kwa mẽ pahte mẽ àhpumunh týx ã mẽ harēnh tã nhũm Tĩrtũm mẽ pahpyrà nē amnhĩ kaxyw mẽ unhwýr kêt nē. Nà te mẽ àhpumunh kêt pyràk.

Anhýr o axpēn mã mẽ harēnh kaxyw na pre Tĩrtũm amnhĩm mẽ kot amnhĩ to hkryre xwýnhjê xunhwý. ²⁹ Jakamã kot puj mẽ nhýrmã

Tĩrtũm mã amnhĩ to jarkrar pē tanhmã kãm amnhĩ jarēnh to hkêt nē. Rý kãm:

—Kwa ga ixpumu Tĩrtũm. Na pa hte ã amnhĩ nhĩpêx anē nē ã amnhĩ nhĩpêx anē. Kwa ja hã ixpumu nē ixto akra nà?

Anhýr o amnhĩ to hwýr kêt nē. ³⁰ ãm Jejus pix kukwak ri na hte Tĩrtũm mẽ pahto hkra. Tãm na pre Tĩrtũm noo mã amnhĩm mẽ paxunhwý. Mẽ pahte uràk nē pahpē hkra kaxyw. Jakamã na pu htem ãm pix kukwak ri amnhĩ nhĩpêx mex o ri papa. Nhũm mẽ pamã àhpumunh týx xà hkwy gõ. Tã ra kot mẽ pahte amnhĩ tomnuj pē mẽ papytãr jakamã kot puj mẽ nhýrmã pahtyk tã no ãm akupým pahtĩr nē Tĩrtũm mẽ wa kuri pahtĩr tũm nē pamex kumrēx nē papa ho papa. ³¹ Tã ã Jejus kot mẽ panhĩpêx kot anhýr jakamã Tĩrtũm kapēr ã kagã htũm kot ja jarēnh kot:

Kot ka mẽ amã mẽmoj tã jarkrar prãm nom kêr ka mẽ kamjaja amnhĩ to jarkrar kêt nē. Mẽ panhõ Pahihti ra kot mẽ panē tanhmã amnhĩ nhĩpêx toja pix ã tanhmã ho jarkrar to ho ri apa. Anē.

2

Pawre kot tanhmã Kris jarēnh to hã harēnh

Sikũn Korît 4.1-7; Wam Pêtre 3.15

¹⁻² E Kris kôt ixtõ nē ixtõxjaja. Amnepê mã ixte mẽ awýr inhmõrta ã na pa pre inhnojarêt nē ijamaxpēr o:

—Kot paj ma mẽ hwỳr mō nē mẽ kām Kris kapēr jarē. Kot amnhĩ grōnh kōt mẽ inhnē htykja pa mẽ kām harē. Ām ja pix jarēnh o ri mẽ hkōt ixa. Nom kot paj mẽ kapēr japjē xwỳnhjē pyrà nē mẽ kām ixkapēr japjē hkēt nē. Rỳ mẽ uràk nē te ixàhpumunh tỳx o ri ixkapēr japjē pyràk o ri mẽ kām ixkapēr japjē hkēt nē. Kot paj ãm ixkatàt kōt ri mẽ kām tanhmã Jejus jarēnh to pix o ri mẽ hkōt ixa.

Anhỹr o mẽ akukamã ijamaxpēr. Hāmri nē ma mẽ awỳr mō nē mẽ awỳr pōj nē mẽ amã Jejus kot mẽ panē htyk nē akupỹm htĩrja pix jarēnh rãhã ho ri ixa. ³ Na pa pre tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpēr nē ijamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Tanhmã kot pa we mẽ kām Tĩrtũm kapēr jarēnh to nhũm mẽ inhmar tỳx nē hkōt amnhĩ xunhwỳr kurê kumrêx wehe? Kot paj amnhĩ krã hkōt mẽ kām harēnh kêt nē. Ja kaxyw ijamaxpēr tỳx kêt kênã. Kot paj amnhĩ krã hkōt mẽ kām harē nhũm mẽ ãm inhma nē hkōt amnhĩ xunhwỳr kêt nē. Nà kot paj Tĩrtũm nhỹ hã mẽ kām tanhmã ixkapēr to kê tãm tanhmã mẽ hkrã hto kê mẽ inhma nē hkōt amnhĩ xunhwỳr japēr.

Anhỹr o ijamaxpēr. ⁴ Nē mẽ ate inhmar kaxyw na pa pre ixêx rom tanhmã mẽ ano kupyw to ho ri ixa hkēt nē. Rỳ mẽ pajaja mẽ ixàhpumunh xà hkōt tanhmã mẽ amã ixkapēr to hkēt nē.

Na pa pre ãm Tĩrtũm Karō nhỹ hã mẽ amã awjarē. Mẽ ate mar nē hihtỳx o hihtỳx ã omunh kaxyw. ⁵ Jakamã na ka prem Tĩrtũm xihtỳx ã omu nē amnhĩ kaxyw hkōt ajamaxpēr kurê kumrêx. No pa ixàhpumunh tỳx ã ixpumunh kōt ixkōt ajamaxpēr kêt nē. Na ka prem ixkapēr ma nē ajamaxpēr o:

—Nà Tĩrtũm na mẽ parom àhpumunh o àhpumunh nē hihtỳx o hihtỳx.

Anhỹr o ajamaxpēr kōt ajamaxpēr kurê kumrêx.

Tĩrtũm Karō kot mẽ pamã àhpumunh xà nhõr ã harēnh

Matêwre 7.6; Juãw 14.22, 16.13-15; Xiakre 3.13-18

⁶ Nē na hte Tĩrtũm kra hkwyjaja Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh mex. Nē hamaxpēr ã omunh mex. Jakamã na pa hte mẽ ahkre japjē ho mẽ hkōt ixa. Nom jar pika ja kamã mẽ pajamaxpēr tỳx xà ho mẽ ahkre hkēt nē. Rỳ pika piitã hkōt mẽ utàr xwỳnhjē jamaxpēr tỳx xà ho ri mẽ ahkre ho ri ixa hkēt nē. Koja nhỹrmã mẽ àhpumunh xàja mẽ kêp hapêx pa. ⁷ Jakamã na pa hte ãm Tĩrtũm xàhpumunh xà pix o mẽ ahkre o ri ixa.

Amnepê mã kormã mẽmoj piitã hkēt ri na pre Tĩrtũm amnhĩ kukamã amnhĩ jarēnh o:

—Mẽ kot amnhĩ kaxyw Ixkra hkōt mẽ hamaxpēr o mẽ pa xwỳnhjaja kot paj mẽ ho ixkra nhũm mẽ mex kumrêx nē pa ho pa.

Anhÿr o mẽ harẽ. Nom mẽ kot hkõt amnhĩ xunhwÿr kêt xwÿnhjaja nhũm kormã mẽ kãm ja ho amnhĩrĩt kêt nẽ. Tã ja na pa hte ra mẽ kãm harẽnh rãhã ho ri mẽ hkõt ixpa nhũm mẽ Tĩrtũm kãm mẽ pahto hkra hprãm hã harẽnh ma. ⁸ Nom pika piitã hkõt mẽ ho amnhĩptar xwÿnhjaja na mẽ kormã ja mar kêt nẽ. Kêp apu mẽ kot mar ronhÿx prem pĩ kahpa hã mẽ panhõ Pahihti nhõr nẽ hpĩr kêt nẽ. Mex o mex tã nhũm prem axtem nẽ ã hipêx anẽ. ⁹ Mẽ kot mẽmoj mex pumunh kêt tã Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot mẽmoj mex jarẽnh kot:

Na pre Tĩrtũm mẽ kãm hkĩnh xwÿnhjê kutêp mẽmoj mex kwÿ jaxwÿ nhũm mex o mex nẽ mẽ ahã hikwÿ.

Aa mẽhõ kot mẽmoj mex o mexja pumunh kêt.

Nẽ aa mẽhõ kot ã mẽmoj kot anhÿr pumunh kêt.

Nẽ aa ã mẽmoj mex kot anhÿr kukamã hamaxpêr kêt.

Tã nhũm Tĩrtũm mẽ kutêp hkwyjaxwÿ.

Anhÿr o kot harẽnh tã no nhũm mẽ kot hkõt amnhĩ xunhwÿr kêt xwÿnhjaja ã kapêr anhÿrja mar kêt nẽ.

¹⁰ Mẽ pamã na pre Tĩrtũm ja ho amnhĩrĩt. Na pre ra mẽ pamã Karõ gõ nhũm mẽ pamã gjêx o mẽ pamã mẽmoj to amnhĩrĩt mex nẽ. Tĩrtũm Karõja àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx. Nẽ kot hprĩ hã Tĩrtũm jamaxpêr pumunh par. ¹¹ No mẽ papajaja na pu htem axpên jamaxpêr

kõt axpên pumunh kêt nẽ. Na pu htem papam amnhĩ jamaxpêr ã amnhĩ pumu. Ja pyrã nẽ Tĩrtũm Karõ pix na hte Tĩrtũm jamaxpêr pumunh. ¹² No mẽ pahpê hkrajaja na hte mẽ pahkarõja pix mẽ pakamã pa hkêt nẽ. Na hte mãânên Tĩrtũm Karõja mẽ pakamã pa nẽ mẽ pamã tanhmã mẽmoj to amnhĩrĩt to ho mẽ pahkõt pa. Nẽ Tĩrtũm kot mẽ pakutêp mẽmoj mex jaxwÿrja nhũm ja kukamã mẽ pamã harẽnh o amnhĩrĩt.

¹³ Jakamã na pa htem amnhĩ krã hkõt ri mẽ kãm ixujarẽnh kêt nẽ. Am Tĩrtũm Karõ nhÿ hã na pa hte ixprĩ hã mẽ kãm kapêr jarẽnh o ri mẽ hkõt ixpa. Ra Tĩrtũm Karõ kot mẽ amã gjêx xwÿnhjê mã pa ÿ hã ixkapêr. ¹⁴ No mẽ kãm Tĩrtũm Karõ kapêr mar prãm kêt xwÿnhjaja na htem Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx pumu nẽ hprĩ hã omunh kêt nẽ. Mẽ kãm kapêr mar prãm kêt jakamã na htem ri kot tanhmã mẽ pahto mex to hã harẽnh ma nẽ hamaxpêr o:

—Tk. Kwa mo kaxyw na htem ri ã Tĩrtũm jarẽnh anẽ? Tanhmã kot we amnhĩ to nẽ mẽ pahto mex? Nã kot anhÿr kêt. Anẽ.

¹⁵ Nom mẽ pahpê Tĩrtũm kra hkwy hã mẽ pahte Karõ kapêr mar mex xwÿnhjaja na pu hte mẽ kurom Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh mex nẽ. Nẽ Karõ xô ri mar mex nẽ nhũm mẽ kot Karõ kapêr mar kêt xwÿnhjaja tee ri ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã mẽ pahpumu. Nom

hprĩ hã mẽ pahte Tirtũm kõt amnhĩ nhĩpêx pumunh kêt nẽ. ¹⁶ Tirtũm kapêr ã kagà htũm kot ja jarênh kot:

Mêhõ na kot Tirtũm jamaxpêr pumunh?

Nẽ mêhõ na pre we kãm hamaxpêr gõ?

Nà amrakati kumrêx. Tapx-
ipix na àhpumunh tỳx o
àhpumunh tỳx. Anẽ.

Tã mẽ papajaja mẽ pahte Tirtũm Karõ kapêr mar tỳx xwỳnhjaja na pu htem Kris xõ ri pahprĩ hã hamaxpêr kõt omunh mex nẽ.

3

Mẽ kot Tirtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to xwỳnhjê jarênh

Wam Korit 14.20; Karatas 5.16-21; Epes 4.14; Eprêw 5.11

¹ E Kris kõt ixtõ nẽ ixtõxjaja. Pa mẽ amã mẽmoj jarê ka mẽ inhma nẽ kãm ajamxpêr. Nà amnepê mã kormã mẽ ate Kris kõt amnhĩ nhĩpêx tohtuj anhỹrta ã tanhmã na ka prem amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa wehe? Na ka prem arĩ ajamxpêr tũm kõt pix mã amnhĩ nhĩpêx. Kormã mẽ ate Tirtũm Karõ hkõt amnhĩ nhĩpêx mex kêt jakamã na ka pre htem mêhprĩre kot amnhĩ nhĩpêx pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Nẽ mẽ uræk nẽ kormã mẽmoj piitã omunh kêt nẽ. Jakamã na pa pre mẽ amã ixujarênh kaxyw nẽ te mẽ ate kormã Tirtũm kapêr mar kêt xwỳnhjê pyræk o mẽ anhĩpêx nẽ mẽ amã tanhmã ixujarênh to. ² Mẽ hkaràre na htem mẽ hkà kagõ pix kaõ nẽ kormã

mẽ apkur xà mex kur kêt nẽ. Ja pyræk nẽ na pa pre te ixte mẽ ato hpijaõr pyræk nẽ mẽ amã Tirtũm kapêr piitã harênh par kurê kumrêx kêt nẽ. ãm mẽ amã hkwỳ pix jarê ka prem ama nẽ Jesus kõt amnhĩ xunhwỳ. Tã na pa hte arĩ mẽ amã hkwỳ pix jarênh o ri ixpa nẽ kormã piitã ho mẽ ajahkre jatur xàm mẽnh kêt nẽ. ³ Na ka htem arĩ te mẽ apê Kris kwỳ hkêt pyræk o amnhĩ nhĩpêx o apa. Nẽ mẽmoj kõt axpên kãm agryk axpên mã axækjêr o apa. ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr jao arĩ mẽ ate amnhĩ nhĩpêx tũm kõt amnhĩ nhĩpêx rãhã nẽ.

⁴ Na hte mẽ akwỳjaja amnhĩ jarênh o: "Ixpê Pawre hkwỳ na pa." Anẽ. Nẽ mẽ akwỳjaja amnhĩ jarênh o: "Pa na ixpê Apor kwỳ na pa." Anẽ. Kwa na ka htem ã amnhĩ jarênh anhỹr o te mẽ apê Kris kwỳ hkêt pyræk. ⁵ Apor mẽ pa ãm wa ixte Tirtũm kapêr o mẽ ajahkre xwỳnh pix na pa wa. Wa ixpê mẽ anhõ pahhti hkêt kênã kot ka kêt mẽ axtem nẽ mẽ apê ahpỹnhã wa ixkwỳ hã amnhĩ jarê. Na pa pre wa mẽ amã Tirtũm kapêr jarênh o ri mẽ akõt ixpa ka prem wa inhma nẽ amnhĩ kaxyw hkõt ajamxpêr tỳx nẽ. Nẽ hkõt amnhĩ xunhwỳ nom wa pa wa ixkõt amnhĩ xunhwỳr kêt nẽ. Na pa wa ãm Tirtũm kapêr o mẽ ajahkre nom amnhĩ kõt mẽ axunhwỳr kêt nẽ.

⁶⁻⁹ E pa ixprĩ hã mẽ amã war amnhĩ jarê ka mẽ inhma. Te wa ixpê Tirtũm pur kãm wa

ixàpênh xwýnh pyræk no mẽ kajaja te mẽ apê hpur pyræk. Na htem hpur karê nhùm hirã nhùm mẽ kamã ahkre ho pa. Ja pyrã nê na pa pre ixkumrêx mẽ awýr ixpa nê mẽ amã Tirtùm kapêr jarênh o ri mẽ akôt ixpa. Te mẽ kot pur kãm ahkre ho ri pata pyræk. Tã nhùm Apor ixpãnhã ma mẽ awýr pa nê te mẽ kot pur karêrta pyræk o mẽ anhîpêx nê mẽ amã Tirtùm kapêr o mẽ ajahkre mex o ri pa. Xà na hte pur karêr xwýnhja rý kamã ahkre xwýnhja tãm tanhmã mẽmo hy hto nhùm ra higrôt nê hprêk nê ô? Nà na htem ãm ahkre hpa nhùm arĩ hikwý. Nhùm Tirtùm tãm tanhmã hyta to nhùm higrôt nê hprêk nê ô. Ja pyrã nê na hte Tirtùm mẽ ho hkra nê tanhmã mẽ ho nhùm mẽ amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr týt nê hkôt amnhĩ nhîpêx mex o pa. Nom mẽ kãm harênh o pa xwýnhta kôt amnhĩ xunhwýr kêt nê.

Nê na hte pur karêr xwýnh rý kamã ahkre xwýnhja tãm tanhmã hyta to nê ho htír kêt nê. Tirtùm pix na hte tanhmã ho nhùm higrôt. Ja pyrã nê na pa hte Tirtùm kapêr o mẽ ajahkre o ri mẽ akôt ixpa nom pa tanhmã mẽ ato ka mẽ apê Tirtùm kra nê ri apa hkêt nê. Tanhmã kot pa mẽ ato ka mẽ apê hkra? Tapxipix na kot mẽ pahto hkra kaxyw àhpumunh. Nê tapxipix na hte tanhmã mẽ pahkrã hto pu mẽ kãm hprãm xà hkôt amnhĩ nhîpêx mex o ri papa.

Nê pur karêr xwýnh mẽ pur kãm ahkre xwýnhja

wa. Hamẽ wa àpênh mex jakamã koja hamẽ wa kot pur kãm àpênh pãnhã amnhĩm ujamýnh rax nê. Ja pyrã nê kot paj mẽ ixte Tirtùm kapêr o mẽ ajahkre ho ri mẽ akôt ixpa xwýnhjaja nhùm Tirtùm nhýrmã mẽ ixàpênh pãnhã mẽ inhmã amnhírer mex nê.

Nê te mẽ ate Tirtùm nhò ixkre pyræk. ¹⁰ Nê pa te ixpê Tirtùm mã ixkre hã ixàpênh xwýnh pyræk jakamã na pre Tirtùm mẽ akaxyw tanhmã ixto pa mẽ amã tanhmã kot amnhĩ nhîpêx to hã harênh o ri mẽ akôt ixpa. Te ixte ô ixkre kaxyw ãm xà maati xãm pyræk o mẽ anhîpêx. Jao mẽ amã kapêr jarênh o ri mẽ akôt ixpa. Mẽ ate amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwýr kaxyw. Tã na ka prem hkôt amnhĩ xunhwý nhùm ixpãnhã Tirtùm kapêr o mẽ ahkre ho mẽ pa xwýnh kwýjaja mẽ awýr mra nê mẽ amã kapêr jarênh jatur xàm kurê. Nê hprĩ hã ho mẽ ajahkre ho ri mẽ akôt pa. Te ho mẽ kot ixkre krax nhîpêx pyræk o mẽ anhîpêx.

Nê kwa mẽ ate mẽ ahkre o mẽ apa xwýnhjaja kër ka mẽ akatát kôt mẽ ahkre mex rãhã ho ri mẽ hkôt apa.

¹¹ Nê Jejus Kris tapxipix na pu htem hkôt amnhĩ xunhwý nhùm mẽ panê mẽ pahte amnhĩ tomnuj o hapêx. Jakamã te kêp kýxpê ixkre nhĩmòk ã nõr xà maatita pyræk.

¹² Nê na htem tõhã ixkre nhîpêx kaxyw nê pĩ htýt jakã nê ho hipêx nhùm kritpêm mẽ

kām mex ry nê kuhê. No na htem tōhã nojarê t kām ixkre hã apê nê pĩ rerek o hipêx nhũm mẽ kām mex ry hkê t nê. Koja rôr nhyre hwÿr mra nê mẽ kêp hapôk nê homnu. Ja pyrã nê na hte Tirtũm kapêr o mẽ ahkre ho ri mẽ pa xwÿnh kwÿjaja te mẽ kot katãt kôt pĩ htÿx o ixkre nhĩpêxta pyrã nê katãt kôt mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt pa. No nhũm mẽ hkwÿjaja axtem nê te mẽ kot pĩ rerek o ixkre nhĩpêxta pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nê htÿx ri Tirtũm kapêr kwÿm ri tanhmã mẽ ahkre hto ho pa. Jao hkwÿm ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri pa.

13 Nê koja mēhō pĩ htÿx pix o amnhĩm ōrkwÿ nhĩpêx hãmri nhũm mẽmo arĩgro hã tanhmã amnhĩ to nê kêp pōr. No ãm hã pōja pix xê t pa nhũm kãm hikwÿ xã nê ōkwa êja arĩ piitã mex nhũm ixkre hpãm axte hã pō janhōr o nyw. No koja pĩ rerek o hipêx nhũm mẽmo arĩgro hã kêp pōr hãmri nê piitã kêp kaxãr pa. Ja pyrã nê koja nhÿrmã Krisja akupÿn mẽ pahwÿr wrÿ hãmri nê mẽ pahte kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho papaja piitã hã mẽ pahpumunh kôt tanhmã mẽ pajarēnh to. Koja mẽ pahkwÿjaja mẽ pahte mẽ kot pĩ htÿx o ixkre nhĩpêxta pyrã nê Tirtũm mã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx mex o mẽ papa xwÿnhjê xãpēnh pumu nê mẽ pahte amnhĩ to mex xwÿnh ã mẽ pajarē. Hãmri nê hpãnhã mẽ kot pĩ rerek

o ixkre nhĩpêxta pyrã nê mẽ kot kãm amnhĩ nhĩpêx mex kê t xwÿnhjê pumu nê mẽ kot amnhĩ to mex kê t xwÿnh hã mẽ harê.

14 Nê pĩ htÿxja na hte tanhmã amnhĩ to nê hpōr no ãm arĩ mex nê kuhê nhũm mẽ piitã arĩ mex ã omu. Ja pyrã nê koja Krisja mẽ kot kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho mẽ pa xwÿnhjê pumu nê mẽ kot tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to hpãnhã mẽ kãm amnhĩre nhũm mẽ piitã mẽ kot amnhĩ to mex ã mẽ omu. 15 No pĩ rerekja na hte pōr nê kaxãr pa. Ja pyrã nê mẽ kot Kris mã amnhĩ nhĩpêx mex hkê t xwÿnhjaja koja Tirtũm mẽ kãm amnhĩrer kê t nê. Nom arĩ mẽ kêp hkra jakamã koja mẽ arĩ kuri htĩr tũm nê pa. No ãm mẽ kot Tirtũm mã amnhĩ nhĩpêx mex kê t jakamã koja mẽ hkwÿjê hkĩnh ã amnhĩm mẽmoj mex kwÿ jamÿnh kê t nê. Te mēhō nhōrkwÿ kêp hpōr nhũm mẽ hkukrêx kwÿ jamÿnh kê t nê ÿ kamã kurũm hapôx pyrãk.

16-17 E pa mẽ amã mẽmoj jarê. Ra mẽ ate mar tã mãn ka mẽ ra tanhmã amnhĩ to nê hã ano hkê t rÿ ko. Nã te mẽ pahpê Tirtũm nhōrkwÿ pyrãk. Tirtũm nhōrkwÿja ō na. Tã mẽ pahpê hkra nhũm Karō kot mẽ pakaxwÿnh mã gjêx jakamã te mẽ pahpê ōrkwÿ pyrãk. Jakamã mẽ kot kapêr kwÿm ri mẽ ajahkre o ri mẽ pa xwÿnhjaja te mẽ kot Tirtũm nhōrkwÿ grãnh xwÿnh pyrãk. Koja mẽ nhÿrmã amnhĩ xã htÿx kamã hamak o pa.

*Mě pahte amnhĩ to jarkrar
kêt ã mẽ pamã karõ*

Wam Korit 1.10-25

18 Nẽ kot kaj mẽ atõ axàhpumunh tỳx o amnhĩ to jarkrar o ri apa japêr. Kwa mẽ jam anhũre nẽ axte ri ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ. Nẽ te mẽ ate amnhĩ nẽ axàhpumunh tỳx xàja nhãm rẽn par pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Mẽ paxàhpumunh xàja pika kamã mẽ àhpumunh pix jakamã kêr ka mẽ te amnhĩ nẽ nhãm rẽn pyrã nẽ hpãnhã Tĩrtũm xàhpumunh xã hkõt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri apa. 19 No pika kamã mẽ àhpumunh xwỳnhjaja Tĩrtũm noo mã te mẽ hkrã pipãnh nẽ htỳx ri pata pyræk. Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot mẽ harẽn kot:

Pika ja kamã mẽ àhpumunh tỳx ã mẽ kot amnhĩ to jarkrar xwỳnhjaja Tĩrtũm noo mã te mẽ kot amnhĩ to hêx o pa pyræk. Anẽ.

20 Nẽ mããnẽn mẽ harẽn kot: Mẽ kot amnhĩ xàhpumunh tỳx ã amnhĩ to jarkrar o ri mẽ pa xwỳnhjaja na hte Tĩrtũm mẽ omu nẽ mẽ kot ã amnhĩ jarẽn anhỹr kaprỳ hã mẽ harẽ. Anẽ.

21-22 Jakamã kwa kêr ka mẽ axte mẽ apê ixkwỳ rỳ mẽ apê Apor kwỳ hã amnhĩ jarẽn o ri apa hkêt nẽ. Mẽ apê wa ixkwỳ hkêt kẽnã. Nẽ mẽ apê nhãm mẽhõ hkwy hkêt. Mẽ pahpiitã mẽ pahpê Kris kwỳ na pu mẽ.

Nẽ kot puj mẽ nhỹrmã pahtyk tã akupỹm pahtĩr

nẽ Tĩrtũm mẽ Jesus wa kuri pamex nẽ pahtĩr tũm nẽ ri papa. Jakamã kwa mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamexpêr kêt nẽ.

Nẽ jarãhã mẽmoj piitã mẽ panhõõ. Nẽ kormã mẽmoj kot amnhĩrĩt kêt xwỳnhjaja haxwỳja mẽ panhõ na. ãm mẽmoj piitã mẽ panhõ jakamã te mẽ pahpê mẽmoj piitã mẽõ pahi pyræk. 23 No mẽ papajaja axtem Kris kêp mẽ panhõ Pahihti. Nẽ Tĩrtũm kêp Kris nhõ Pahihti.

4

*Tĩrtũm pix kot tanhmã mẽ
pajarẽn to xwỳnh ã harẽn*

Eprêw 13.17

1 Nẽ mẽ pajaja mẽ ixpê mẽ anhõ pahi hkêt. ãm mẽ ixte Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa xwỳnh pix jakamã Tĩrtũm kormã kapêr kwỳ ho amnhĩrĩt kêtja na pa htem mẽ amã ho amnhĩrĩt o ri mẽ akõt ixpa. Ja kaxyw na pre mẽ ixunhwỳ. 2 Na pre Kris tanhmã mẽ inhmã kapêr to nẽ mẽ inhmã:

—E kêr ka mẽ ixkapêr pix o mãn mẽ ahkre ho ri mẽ hkõt apa. Anẽ.

3-4 Kumã pix mã ixte amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa jakamã koja tapxipix ixte kãm amnhĩ nhĩpêx ã ixpumunh kõt tanhmã ijarẽn to. Ixte kãm amnhĩ nhĩpêx mex ã ijarẽ rỳ ixte kãm amnhĩ nhĩpêx mex kêt ã ijarẽ. ãm tapxipix koja tanhmã ijarẽn to. No koja nhãm mẽhõ rỳ mẽ atõ ã ijarẽn anẽ pa ama nẽ ãm ama. Rỳ papam tanhmã kãm

ixte amnhĩ nhĩpêx mex to hã kãm amnhĩ jarênh japêr hãmri nê ãm ixtýx kãm ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã amnhĩ jarênh kaprý. Pahihti Kris pix kot hprĩ hã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx kôt pahpumunh jakamã tapxipix koja tanhmã mẽ pajarênh to.

⁵ Jakamã kwa kêr ka mẽ ri mẽ kot Tirtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ omunh xà hkôt tanhmã mẽ harênh to hkêt nê. Koja nhÿrmã Pahihti Krisja akupÿn mẽ pahwÿr wrý nê rĩ tãm tanhmã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ pahpumunh xà hkôt tanhmã mẽ pajarênh to. Nê mẽ kot hpimxur pê tanhmã amnhĩ tomnuj to ho mẽ pa xwÿnhjaja nhũm mẽ piitã mẽ noo mã mẽ kãm ja ho amnhĩrĩt nhũm mẽ ja hã mẽ omu. Nê mẽ pahpiitã mẽ pajamexpêr xà ho amnhĩrĩt nhũm mẽ piitã hprĩ hã ja hã axpên pumu. Hãmri nhũm Tirtũm rĩ kormã mẽ pahte kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho pa xwÿnhjê jarê.

⁶ E Jejus kôt ixkwÿjaja. Nà na pa ã mẽ amã Apor mẽ wa amnhĩ jarênh anê. Mẽ ate inhmar nê Tirtũm kapêr ã kagà hkôt tanhmã wa ijarênh to kaxyw. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê hãmri nê ahpÿnhã tanhmã mẽ ixte Kris kapêr jarênh xwÿnhjê jarênh to hkêt nê. Nê axpên mã mẽ ijarênh o:

—Nà tãm kot Kris kapêr jarênh mex o kot hkwyjê jakrenh jakamã kot paj hkôt pix mã mãn ri ixpa.

Anhÿr o axpên mã mẽ ixtõ jarênh kêt nê. Kot kaj mẽ ã mẽ ixtõ jarênh anê nê te mẽ ixto jarkrar pyræk o amnhĩ nhĩpêx. ⁷ Kwa mēhõ na pre mẽ amã tanhmã ri mẽ ijarênh to ka mẽ mar xà hkôt ã mẽ ijarênh anê? Nê mẽ ixkapêr mex ã mẽ ixkwÿjê jarê nê mẽ ixkapêr mex kêt ã mẽ ixkwÿjê jarê. Nà na ka mẽ ãm amnhĩ krã hkôt ã mẽ ijarênh anê nom Kris xàhpumunh xà ho ã mẽ ijarênh anhÿr kêt nê. ãm mẽ ixte Tirtũm kapêr o mẽ ajahkre xwÿnhjaja na pa prem mẽ amã mẽmoj jarê ka mẽ ama nê mẽ inhÿ hã hkôt axàhpumunh mex nê. No amnhĩ krã hkôt mẽ axàhpumunh kêt kēnã kot ka kêt mẽ ã ahpÿnhã tanhmã mẽ ixto jarkrar anhÿr to ho ri apa.

⁸ Te mẽ ate Apor mẽ wa ixrom Tirtũm kapêr mar par nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex pyræk. Te wa ixrom mẽ ate Jejus nhĩhkõ hã mẽ ho amnhĩptår pyræk. Hêxta waa nê. Kop apu ãm hãmri mẽ ate ïhkõ hã mẽ ho amnhĩptår ronhÿx pa ijaxwÿja mẽ apyrà nê ã amnhĩ nhĩpêx anê. Hãmri nê ixkĩnh tÿx kumrêx. ⁹ Nom ja kot anhÿr kêt.

Jejus nhÿ hã mẽ ahkre xwÿnhjê jarênh

Sikũn Korit 4.8-10; Eprêw 12.1

Nê mẽ ixpê Jejus nhÿ hã mẽ ajahkre ho mẽ ixpa xwÿnhjaja te Tirtũmja axtem tanhmã mẽ inhĩpêx to pyræk pa mẽ inhmex kêt nê ixpa. Te mẽ ixte gyw kãm amnhĩ rēnh

nhũm mẽ kot mẽ ixkamã òkre kahak pyrãk o na htem mẽ inhĩpêx. Jakamã na hte mẽ hkwýjaja mẽ ixpumu mẽ mẽ ixkapêr ma mẽ ãm mẽ inhma mẽ axpên mã mẽ ijarênh o:

—Tk. Kot mẽ ahkreja mexti hã. Kwa pu mẽ himex ri.

Anhỹr jakamã te ra mẽ ixytk mẽ mẽ inhĩkwý nhũm mẽ piitã mẽ ixtã htu mẽ mẽ ixpununh mẽ ma pa pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Jakamã na htem mẽ ixte mẽ ahkre ma mẽ ãm kuma mẽ ma pa. Nom Tirtũm kapêr o mẽ wrýk xwýnhjaja na htem ja hã mẽ pahpumu mẽ axpên mã mẽ pajarênh o:

—Kwa mẽ kot Jejus ã mẽ hipêx kati htã nhũm mẽ arĩ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex mẽ aa hkaga hkêt mẽ. Hêxta waa mẽ. Nã ãm hãmri na htem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. Anê.

¹⁰ Na hte mẽ kot mẽ ixkapêr mar xwýnh kwýjaja kãm mẽ ixkĩnh kêt mẽ tanhmã mẽ ixto kapêr punuj to. No mẽ kajaja nhũm mẽ ã mẽ ato kapêr anhỹr kêt mẽ. Na htem mẽ ixkrã pipãnh ã mẽ ijarê no mẽ kajaja nhũm mẽ Kris nhỹ hã mẽ axãhpumunh týx ã mẽ ajarê. Nê mẽ ixte Tirtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex kêt ã mẽ ijarê no mẽ kajaja na htem Tirtũm kôt mẽ ate amnhĩ nhĩpêx mex ã mẽ ajarê. Nê mẽ kot mẽ ixkamã òkre kahak týx tã mẽ akamã òkre kahak kêt mẽ mẽ kãm mẽ akapêr mar prãm mẽ. ¹¹ Na pa htem arĩ Kris ã ixpunuj mẽ ixpa. Nê mẽ inhmã prãm mẽ mẽ inhmã kôr mẽ ri ixpa. Nê

mẽ ixê pikaxônhre mẽ ri ixpa. Nhũm htem Kris ã mẽ ixtak rũnh mẽ. Pa mẽ inhõrkwý hkêt mẽ nhãm ri ixpa mẽ nhãm ri ixpa. Na pa htem arĩ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixpa. ¹²⁻¹³ Nê ixàpkur xã kaxyw ixàpênh rũnh o ri ixpa. Nhũm hte mẽ kãm Jejus prãm kêt xwýnhjaja mẽ ijapry ho pa htã pa mẽ amnhĩ kurom mẽ kãm ixkapêr mex mẽ mẽ kãm:

—E kê Tirtũm mẽ ato mex mẽ ka mẽ amex mẽ apa. Anê.

Nê mẽ kot mẽ inhĩpêx kati htã pa htem mẽ kutã amnhĩ to htýx mẽ arĩ mẽ hkôt ixpa. Na htem te mẽ kot ahpunuj nhĩpêx pyrãk o mẽ inhĩpêx mẽ mẽ ixwýr mrrar kêt mẽ. Æ na htem mẽ ixte Jejus nhỹ hã mẽ ahkre o mẽ ixpa xwýnhjê nhĩpêx anê.

Pawre te kêp mẽ hpãm pyrãk ã kot amnhĩ jarênh

Wam Tesarõn 2.11-12

¹⁴⁻¹⁵ E Kris kôt ixkwýjaja. Na pa ã mẽ amã kagã mẽ mẽnh anê. Nom mẽ ate inhmar mẽ amnhĩ kamã apijaãm kaxyw kêt. Inhmã mẽ ajapê jakamã na pa ã mẽ amã ixkapêr mẽ hã kagã mẽ mẽnh anê. Na mẽ ra ohtô mẽ ixpãnhã mẽ awýr pa mẽ mẽ amã Tirtũm kapêr o mẽ ajahkre. Nom ixkumrêx na pa pre mẽ amã kapêr jarê ka prem inhma mẽ Kris hkôt amnhĩ xunhwý mẽ amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr týx mẽ. Jakamã paxipix te ixpê mẽ apãm nhũm te mẽ apê ixkra pyrãk. ¹⁶ Jakamã kwa mẽ ixte amnhĩ nhĩpêx kôt ixpumu mẽ ixkôt mãnh kêt mẽ

amnhĩ nhĩpêx o ri apa. ¹⁷ Ā mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaxyw na pa pre ijamaxpêr nê ma mẽ awỹr Ximotre mẽ. Haxwỹja Kris kôt te kêp ixkra pyrâk. Nê inhmã hapêê. Na hte jar Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho pa. Tã pa pre mẽ awỹr kumê. Koja mã mẽ awỹr mō nê pōj nê mẽ amã Kris kapêr jarênh o ri mẽ akôt pa. Nê mẽ amã tanhmã ijarênh to nê mẽ amã:

—Nà Pawre na hte Jejus Kris jamaxpêr kôt hamaxpêr o pa. Nê kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Nê krĩ piitã hkôt mẽ kot urâk nê ã amnhĩ nhĩpêx o pa anhỹr kaxyw mẽ ahkre mex o pa. Anê.

¹⁸ Nê na xep mẽ akwỹjaja te ra àhpumunh tỳx pyrã nê tanhmã ijarênh to nê ijarênh o:

—Pawreja akupỹn mẽ pahwỹr mōr ã amnhĩ jarênh tã koja akupỹn mōr kêt nê kãm ga. Ām kapêr kati xwỹnh na.

¹⁹ Anhỹr ã ijarênh tã koja Tirtũm kãm tokyx ma mẽ awỹr inhmōr prãm hã kot pa ma mẽ awỹr inhmōr kurê kumrêx. Hãmri nê pōj nê ixprĩ hã ã mẽ kot ixto kapêr anhỹr xwỹnhtajê pumu. Nê mēhō kot ã mẽ kãm ijarênh anhỹr xwỹnhta ã ahkukja. ²⁰ Tirtũm krajaja na htem hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx jakamã na htem hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ omu nê rĩ kormã kêp hkra hã mẽ harê. Tã kot paj nhỹrmã mẽ awỹr pōj nê ã ixto kapêr

anhỹr xwỹnhjê pumu nê ixprĩ hã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ omu nê rĩ kormã tanhmã mẽ harênh to. Jao Tirtũm nhỹ hã mẽ kot mẽ ajahkre hã mẽ omu rỳ amnhĩ krã hkôt mẽ kot mẽ ajahkre hã mẽ omu nê rĩ kormã tanhmã mẽ harênh to. ²¹ Jakamã kwa mẽ tokyx ixkutêp tãm amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Kêr pa mō nê mẽ awỹr pōj nê mẽ ate tãm amnhĩ nhĩpêx ã mẽ apumu nê ixkĩnh nê. Nê mẽmoj tã mẽ amã ixàkjêr kêt nê. Nê mẽ amã ixkapêr mex pix o ri mẽ amã ixkapêr. Te mẽ hipêêxà kot hkrajê mã kapêr mex pyrâk o mẽ amã ixkapêr mex nê. Hãmri pu mẽ axpêh pumu nê pahkĩnh nê.

5

Mēhō kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã harênh

Sikũn Korit 2.5-11

¹ Nê kwa na pa pre tee ri mẽ anhĩōja jarênh ma nê ixkaprĩ htỳx nê. Na xep hte amnhĩ tomnuj tỳx pē nã puro hã hpijaam kêt o pa. Kwa mẽ pahpê Kris kwỹjaja mẽ pahte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nhũm mẽ kot Kris kôt amnhĩ xunhwỹr kêt xwỹnhjaja haxwỹja ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt tã nhũm ra mẽ anhĩōja kot Kris kôt amnhĩ xãm tã ã amnhĩ nhĩpêx anê. Kwa ja omnuj tỳx kumrêx. ² Na xep ri ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa ka mẽ ja hã omu nê ãm omu nê nê tanhmã kãm nê hkêt nê. Amarĩ hã omunh o ri hkôt apa. Mẽ ate Tirtũm kôt axàhpumunh tỳx ã amnhĩ

jarēnh tā no ām ja hā omu nē
 ām hā omu nē nē tanhmā kām
 nē hkēt nē. Kwa nā. Mē tee ri
 kot ā amnhī nhīpēx anhÿrja ā
 omu nē akaprī nē hkēt wehe.
 Nē mē tokyx amnhī nē hano
 kê mē akôt Tirtūm mā amnhī
 jarēnh xā hā ixkre hwÿr axte
 mrrar kêt nē.

3-5 Ixte mē apê awry htā
 ā kot amnhī nhīpēx anhÿr
 ā harēnh ma nē hkukamā
 tanhmā ijamaxpēr to. Nā ra
 ixte mē awÿr ixpōx ronhÿx
 pa mē ato akuprō. Pahihti
 Jejus nhÿ hā mē ato akuprō
 nē mē amā kot amnhī tomnuj
 xwÿnhnta jarē nē mē anē
 hanor kurê kumrēx. Jakamā
 e kêr ka mē māmri ā amnhī
 nē hipēx anē. Mē panhō
 Pahihti Jejus nhÿ hā amnhī
 nē hano nē te Satanasti mā
 rer pyrāk kê tee ri ja hā amnhī
 pumu nē tokyx kām urer
 japēr. Hāmri nē akupÿm tām
 amnhī nhīpēx. Kê nhÿrmā
 Pahihti akupÿn mē pahwÿr
 wrÿ nhūm ma mē pahkôt ō
 krī hwÿr api.

6 Mē ate Tirtūm kapēr
 jarēnh mar mex ā amnhī
 jarēnh tā kormā amnhī nē
 ā kot amnhī nhīpēx anhÿr
 xwÿnhnta janor kêt nē. Kwa
 mē tokyx amnhī nē hano.
 Na htem pāwti nhīpēx kaxyw
 nē kamā kot ho hikot xā ho
 hkryre nē kamā kurē nē gaa
 nē rī ho piitā hikot pa. Ja pyrà
 nē kot ka mē amnhī nē kot
 amnhī tomnuj xwÿnhnta janor
 kêt nē hāmri nē gaa nē ra
 urāk nē apiitā ā amnhī nhīpēx
 anhÿr o ri apa.

7 Kwa mē tokyx amnhī nē
 hano. Kêr ka mē arī amnhī

to mex pix o ri axpēn kôt apa
 nē tām ri amnhī nhīpēx o ri
 axpēn kôt apa. Na pre ra Je-
 jus Kris mē pahte amnhī to
 mex o papa kaxyw mē panē
 ty. Mē pahpiitā mē panē
 ty. ⁸ Jakamā na pu htem
 ām amnhī to mex pix o ri
 papa. Nē tām amnhī nhīpēx
 o ri papa. Jao tanhmā amnhī
 tomnuj to ho ri papa hkēt nē.

⁹ Nē wam ixte mē awÿr
 kagā nē mēnhta kamā na pa
 pre mē amā:

–Kêr ka mē nhām mē kot
 mēnijē kamā hpijaām kêt o
 mē pa xwÿnhjē hkôt ri apa
 hkēt nē. Ām ri mē hkāx ā apa.

Anhÿr o mē amā hā karō.
¹⁰⁻¹¹ Nom na pa pre mē piitā
 ā mē nē mē akurē anhÿr kêt
 nē. Ām mē kêp Kris kwÿ hā
 amnhī jarēnh tā ā ri amnhī
 tomnuj anhÿr xwÿnh pixjaja
 na pa pre mē nē mē akurē.
 Koja mēhō kêp Kris kôt mē
 pahtō rÿ mē pahtōx ā amnhī
 jarēnh tā mē kamā hpijaām
 kêt o ri pa ka mē ja hā omu nē
 hkôt ri apa hkēt kurê kumrēx.

Nē mē kām nhām mē
 hukrēx kīnh o kām ho
 ō hprām o ri mē pa
 xwÿnhjaja.

Nē sānti kutā hkōn krā ho
 rôrōk nē hkrī nē kām
 mex ā harēnh o ri mē pa
 xwÿnhjaja.

Nē mē kot axpēn to
 kapēr punuj o ri mē pa
 xwÿnhjaja.

Nē mē pipānh o ri mē pa
 xwÿnhjaja.

Nē axpēn pē ri mē àhkīnh o
 mē pa xwÿnhjaja.

Koja mēhō kēp Kris kwỳ hã amnhĩ jarēnh tã ã amnhĩ nhĩpēx anhỹr o ri pa ka mē ja hã mē omu nē hkōt ri apa hkēt kumrēx. Nē mē kutã axàpkur kēt nē. Ām mē hkàx ã ri mra.

No mē kēp Kris kwỳ hkēt xwỳnhjê nē na pa pre ã mē akurê anhỹr kēt nē. Mē piitã ã mē kot amnhĩ nhĩpēx anhỹr o pa kēnã. Na htem axpēn kãm hpijaam kēt o ri pa.

Nē mē kãm axpēn kukrēx kīnh o kãm ho õ hprãm o ri pa.

Nē sãnti kutã hkōn krã ho rôrōk nē hkrĩ nē kãm amnhĩ jagrer pē amnhĩ to hwỳr o pa.

Nē mē axpēn pē àhkīnh pix o pa.

Kris kwỳ hkēt xwỳnhjaja na htem ã amnhĩ nhĩpēx anhỹr o pa. Tã tanhmã kot ka wem amnhĩ to nē mē hkàx ã ri apa? Mē piitã ã mē kot amnhĩ nhĩpēx anhỹr kēnã. Kot puj mē nhỹrmã Tirtũm nhõ krĩ mex wỳr api nē rĩ kormã mē hkàx ã ri papa.

12-13 Nē mē kēp Kris kwỳ hkēt xwỳnhjaja na pa hte mē kot amnhĩ tomnuj ã mē omu nē ãm mē omu nē tanhmã hã mē kãm nē hkēt nē. Tirtũm tãm koja nhỹrmã ja hã tanhmã mē hipēx to. No koja Kris kōt mē pahtõ rỳ mē pahtõxjê hõ tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa pu mē pahtõ ja hã omu nē nē tanhmã kãm pakapēr to kurê kumrēx. Tirtũm kapēr ã kagà htũm kot ja jarēnh kot:

Kēr ka mē amnhĩ nē Kris kōt akwỳjê hõ kot tanhmã

amnhĩ tomnuj to ho pa xwỳnhjê jano. Ā harēnh kot anhỹr.

6

Mē pahte Kris kwỳjê ho pakapēr kēt

Matêwre 5.38-40

¹ Nē na ka xep htem Kris kōt atõ rỳ atõxjê hõ mē ka wa tanhmã axpēn tomnuj to nē axtem nē juisti hwỳr axpēn to mra. Mē apyrã nē kēp Kris kwỳ hkēt tã ka htem ma hwỳr amnhĩ to mra nhũm war axpēn tã war ama nē tanhmã war ajarēnh to. Kwa mon ka htem axtem nē ã Kris kwỳ hkēt xwỳnhjê hwỳr mē amnhĩ to amrar anē? Kēt mē Kris kōt anhĩõ hwỳr mãn kēt mē amnhĩ to mra nē kumã mãn amnhĩ jarê kê axpēn tã war ama nē axpēn tã tanhmã war amã kapēr to.

² Ra mē ate ja mar tỳx tã hkōt amnhĩ nhĩpēx kēt nē. Mēmoj ãm grire htã ka wa tokyx akupỳm hã tãm axpēn xãm kēt nē. Rỳ Kris kōt war atõjê hõ hwỳr wa amnhĩ to atēm nhũm akupỳm tãm axpēn tã war axãm kēt nē. Ām axtem nē mē kēp Kris kōt mē atõ hkēt xwỳnhjê hwỳr amnhĩ to mra. Kwa mē ã amnhĩ nhĩpēx anhỹr kēt nē. Mē pahpē Kris kwỳjaja kot puj mē nhỹrmã Kris nhĩhkô hã mē kēp hkwỳ hkēt xwỳnhjê tanhmã mē harēnh to. ³ Nē Tirtũm kapēr o mē wryk xwỳnhjaja kot puj mē määnēn nhỹrmã tanhmã mē harēnh to ho pahkrĩ. Jakamã kwa mãmri ã mē

pahte amnhĩ nhĩpêx anhÿrja kukamã akupÿm tanhmã axpên xunhwÿr to ho apa. Měmoj tã mẽ atôjê hõ wa kot tanhmã axpên to hã wa omu nê tokyx akupÿm axpên tã wa kãm akapêr kê wa tokyx akupÿm tãm axpên nhĩpêx. Ā mẽ kot axpên nhĩpêx anhÿr o paja na kêt mex. ⁴ No na ka xep htem arĩ Kris kôt mẽ akwÿ hkêt xwÿnhjê hwÿr axpên to mra nê mẽ kãm amnhĩ jarê. Kwa mẽ ri ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. ⁵ Mě tokyx tee ri ja hã amnhĩ pumu nê amnhĩ kamã apijaam kêt wehe. Xà mẽ akamã Kris kôt mẽ atôjê hõ pixire nê kot tãm akupÿm mẽ axunhwÿr kaxyw amrakati kumrêx? ⁶ Na ka xep htem mẽmoj tã axpu. Kris kôt mẽ atôjê hõ mẽ mẽmoj tã axpu nê ra mẽ kêp Kris kwÿ hkêt xwÿnhjê hwÿr amnhĩ to mra. Kot tãm akupÿm mẽ unhwÿr xwÿnhjê hwÿr amnhĩ to mra.

⁷ Mě apijapu ho apa jakamã na ka mẽ amnhĩ tomnuj tÿx nê. Hãmri nê te mẽ apê Kris kwÿ hkêt xwÿnh pyrà nê mẽ hwÿr amnhĩ to mra. Kwa kwâr Kris kôt anhĩõ mãmri apê ahkĩ rÿ tanhmã anhĩpêx to. Ka mẽ ãm amnhĩ tã omu kê tapxipix tanhmã amnhĩ tomnuj to. ⁸ Ja mex tã mẽ ate ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt. Na ka htem axpên pê ahkĩ. Mě ate Kris kôt axpên to atõ nê atõx tã axtem nê ã axpên nhĩpêx anê. Te mẽ apijaam kêt pyràk o amnhĩ nhĩpêx o ri apa. ⁹⁻¹⁰ Mě kot tanhmã

amnhĩ tomnuj to xwÿnhjaja koja mẽ nhÿrmã ma Tirtũm nhõ krĩ mex wÿr àpir kêt nê. Ra mẽ ate ja jarênh mar tÿx.

Měmyjê hõ kot nhãm mēnijê hõ ho amnhĩ kati xwÿnhjaja.

Nê mēnijê hõ kot nhãm mẽmyjê hõ ho amnhĩ kati xwÿnhjaja.

Nê mēnijaja axtem nê mẽ kot amnhĩõ ho mjên o ri mẽ pa xwÿnhjaja.

Nê mẽmyjaja haxwÿja axtem nê amnhĩõ ho hprõ ho ri mẽ pa xwÿnhjaja.

Nê mẽ àhkĩnh o ri mẽ pa xwÿnhjaja.

Nê mẽ kãm nhãm mẽ hkukrêx kĩnh o kãm ho õ hprãm o ri mẽ pa xwÿnhjaja.

Nê ri mẽ pipãnh o mẽ pa xwÿnhjaja.

Nê ri axpên to kapêr punuj o mẽ pa xwÿnhjaja.

Nê mẽ kot amnhĩ to sãnti hwÿr o mẽ pa xwÿnhjaja.

Ā mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr xwÿnh piitã koja mẽ Tirtũm nhõ krĩ hwÿr àpir kêt nê.

¹¹ Kormã mẽ ate Kris kôt amnhĩ xunhwÿr kêt ri na ka pre mẽ akwÿjaja ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa. Tã amnhĩ kaxyw Jejus kôt ajamxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿ. Hãmri nhũm Tirtũm Karõ mẽ Pahihti Jejus Krisja wa mẽ anê mẽ ate amnhĩ tomnuj piitã rênh pa nê mẽ apê Tirtũm kra hã mẽ axunhwÿ nê amnhĩm mẽ ate amnhĩ to mex xwÿnh ã mẽ ajarê.

Mě pahte tām amnhĩ nhĩpêx o papa hã mẽ pamã karõ

Matêwre 5.27; Rõmãn 12.1-2; Epes 5.3; Korosẽ 3.5; Wam Tesarõn 4.1-8

¹² Nẽ na ka hte mẽ akwỳjaja amnhĩ jarẽnh o:

—Nà na pa hte pa inhmã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hprãm xà hkõt amnhĩ krã hkõt amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. Anẽ.

Mẽ ate ã amnhĩ jarẽnh anhỹr tã no ãm mẽ ate amnhĩ jarẽnhja mex kêt. Měmoj piitã mẽ pamã mex kêt. Na pu htem pamã hprãm xà hkõt mẽmoj to anẽ nẽ gaa nẽ ra ho amnhĩ pyrã nẽ ho anhỹr pix o papa. Nẽ gaa nẽ kãm panhũrer kêt kumrêx. Jao ra pahpipãnh pix o ri papa. Rỳ paxêx pix o ri papa. Rỳ paxàhkĩnh pix o ri papa. Jakamã kêr pu mẽ pamã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hprãm xà hkõt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho papa hkêt nẽ. ãm amnhĩ mẽ amnhĩ kaxyw Jejus mã pajamxpêr pix nẽ.

¹³ Nẽ na htem amnhĩ jarẽnh o:

—Nà kot paj inhmã prãm nẽ mãmri mẽmoj ku. Nẽ inhmã nhãm mēhõ kamã xipijaam kêt prãm nẽ mãmri ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Ja tanhmã inhmã kute hkêt. Anẽ.

Tã koja nhỹrmã Tirtũm mẽ panhĩja o hapêx pa. Na pre mẽ pahte nhãm mẽ kamã pahpijaam kêt o papa kaxyw mẽ panhĩpêx kêt nẽ. ãm mẽ pahte mẽ panhĩpêx xwýnh maatija mã tanhmã amnhĩ

nhĩpêx mex to ho papa pix kaxyw na pre mẽ panhĩpêx.

¹⁴ Nẽ na pre Pahihtija ty nhũm Tirtũm akupỹm ho htĩr. Ja pyrã nẽ kot puj mẽ nhỹrmã mẽ pajaxwỳja ty nhũm akupỹm mẽ pahto mẽ pahtĩr. Ja kaxyw tapxipix pix na àhpumunh tỳx o àhpumunh tỳx. ¹⁵ Na pu htem Kris kõt amnhĩ xunhwỳr kõt pahpê hkwy nẽ te pahpê ì pyrãk. Jakamã kwa mẽ ja hã anohtỳx nẽ axte nhãm mẽ hkuprỳjê hwỳr amrar nẽ mẽ ho amnhĩkati hkêt nẽ. Tirtũm kêp ja omnuj. Te mẽ pahte Kris nhĩ pyrãk jakamã kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr jao te Kris tãm kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa pyrãk. Kwa ja mex kêt. Xà kot we Krisja ã amnhĩ nhĩpêx anẽ? Nà koja ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ. ¹⁶ Tirtũm kapêr ã kagã htũm kot ja jarẽnh kot:

Kot ka mẽ atõ mēnijê hõ ho aprõ nhũm kêp aprõ kumrêx. Hãmri nẽ te ra war atipxi pyrãk o axpẽn nhĩpêx. Anẽ.

ã kot aprõ mẽ wa ajarẽnh anhỹr jakamã kwa kêr ka mẽ atỳx ri nhãm mẽ hkuprỳjê hwỳr apa hkêt nẽ. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nẽ Tirtũm noo mã te ate aprõ kuhpa hã hkuprỳta o aprõ pyrãk. Te wam aprõta kuhpa hã war atipxi pyrãk. ¹⁷ Na pu htem Pahihti Jejus Kris kõt amnhĩ xunhwỳ nhũm amnhĩ tã mẽ pahpumu nẽ mẽ pamã Karõ gõ nhũm mẽ pamã agjê. Pu mẽ ra Karõja kõt te ra Jejus mẽ wa pahtipxi nẽ ri

papa pyræk o axpën nhîpêx. Jao Kris jamaxpër mē mē pajamaxpërja te wa kot axpën pyræk. Nē Kris kot amnhî nhîpêx mē mē pahte amnhî nhîpêxja te kot axpën pyræk.

18 Jakamā kwa kêr ka mē amnhî prō pix tănopxar o ri apa. Nē mē anijaja amjên pix tănopxar o ri apa. No mē nhām mēmyjê ho amnhîkati ho ri apa hkêt nē. Nē mē amyjaja nhām mēnijê ho amnhîkati ho ri apa hkêt nē. Kot ka mē nhām mēmoj tanhmā omnuj kute ho anē no âm amnhî nhî homnu hkêt nē. Nom kot kaj mē nhām mēnijê ho amnhîkati rÿ nhām mēmyjê ho amnhîkati hāmri nē ra amnhî nhî homnu hpa. 19 Mē panhî kamā na hte Tirtûm Kārō agjê nē kamā hkrî. Tirtûm na pre mē pahwÿr kurê nhûm mē pahkarō mā agjê pu mē te mē pahpê ōrkwÿ pyræk. Jakamā na pu htem amnhî krā hkôt pahtÿx ri mēmoj tanhmā ho ho papa hkêt nē. Âm Tirtûm jamaxpër xà hkôt pix mā na pu htem tanhmā mēmoj nhîpêx to ho papa. 20 Na pre ra Jesus mē pahte amnhî tomnuj pānhā amnhîrer kaxyw mē pahpiitā mē panê ty. Te htyk o amnhîm mē pajaprōr pyræk o mē panhîpêx. Jakamā kwa kêr pu mē âm hkôt pix mā măn ri amnhî nhîpêx rāhā ho ri papa. Kê mē pahkwÿjaja ja hā mē pahpumunh kôt Tirtûm mā mex o mex ā harēnh o ri pa.

7

Mē mjên mē mē hprō wa kot axpën to mex ā mē pamā karō

Epes 5.22; Korosē 3.18; Eprēw 13.4

1 Nē ota mē ate ixwÿr kaga nē mēnhta na pre ixwÿr pōj pa omu. Nē kamā mē ate mē aprō hā ixkukjêr xwÿnhta pa kamā harē nē omu. Tā kot paj mē amā tanhmā harēnh to ka mē inhma.

Nà kot ka mē amyjê hō amā aprō hkêt nē ahte ri apa hprām nē kam nē aprō hkêt apa. Ja tanhmā kute hkêt. Nom kêr ka mē hkuprÿjê ho presija ho ri apa hkêt nē. 2 Na htem tōhā kām hprō hprām kêt nē ri pa nē gaa nē mē hkuprÿjê hō pumu rÿ mē kēp mē hprōjê hō pumu nē kamā hpijaàm kêt o ri pa. Ja py-maj kêr ka mē amyjaja māmri aprō nē mē anijaja māmri amjên.

3 Nē mē anijaja. Koja mē amjên akamā hkurē ka mē māmri kām amnhî gō kê mē anī. Nē mē amyjaja määnēn. Koja mē aprō mē akamā hkurē ka mē māmri mē anī. 4 Âm ka amā tanhmā amnhî nhîpêx to hprām xà hkôt pix mā amnhî nhîpêx kêt nē. Määnēn amā aprō kot kām tanhmā amnhî nhîpêx to hprām xà hkôt määnēn hkôt kām amnhî nhîpêx.

5 Nē kot kaj mē mēmo arïgro hā amā Tirtûm mā amnhî jarēnh rÿy hprām japêr. Hāmri nē aprō mā:

—E kot puj jarāhā axpën to amnhîkati hkêt nē. Kot puj âm

Tirtüm pix mã amnhĩ jarēnh o amỹkry. Anē.

Hāmri nē māmri ā amnhĩ nhĩpēx anē. No kwa kêr ka mē ām ja ho anhỹr o apkati pixi nē kām anhũre. Nhũm jãã ka mē amā axpēn to amnhĩkati hprām nē māmri tanhmā axpēn nhĩpēx to. No kot kaj mē ā amnhĩ nhĩpēx anhỹr kêt o hã atã apkati xohtô nē gaa nē ra akurē xàj axtem nē Satanasti jamaxpēr o ajamaxpēr. Jao nhām mēhõ ni hwỳr mra nē aprõ kuhpa hã kamã akurē ho kamã apijaàm kêt. Rỳ nhũm mēnijaja nhām mēmyjê hõ hwỳr mra nē mjên kuhpa hã kamã hkurē ho war axpēn kamã hpijaàm kêt.

⁶ E mē ate ja hã ixkukjêr jakamã na pa ā ixprĩ hã mē amā ja jarēnh anē. Ka mē akwỳjaja amā aprõ hprām nē māmri aprõ nē ri apa. Nē mē akwỳjaja amā aprõ hprām kêt nē māmri aprõ hkêt nē ri apa. Nom kot pa paa mē amā mē aprõ hã ixãmnnēnh kêt nē. Ka mē kam amnhĩ krã hkôt ajamaxpēr xà hkôt tanhmā amnhĩ nhĩpēx to. ⁷ Na pa hte ixprõ hkêt nē ri ixpa nom inhmã ja mex pa hte ahte ixpa.

Mē mjên kêt nē mē hprõ kêt xwỳnhjê jarēnh

Nē kormã mē aprõ hkêt xwỳnhjaja. Ka mē ixpyrà nē aprõ hkêt nē ri apa ronhỹx inhmã ja mex nē. Na hte mēmy hkwỳjaja hprõ kêt nē ri pa nhũm Tirtüm ja hã mē omu nē tanhmã mē ho nhũm mē mex nē ri pa nē mēnijê kamã

hkurē ho mē kamã hpijaàm kêt o ri pa hkêt nē. No na hte mē hkwỳjaja hprõ hkêt nē ri pa nē gaa nē ra hkurē xàj mēnijê kamã hpijaàm kêt. Á mē ate amnhĩ nhĩpēx anhỹr pymaj kêr ka mē amā aprõ hprām nē māmri aprõ. Tirtüm mã ja mex kênã.

⁸ E mē aprõ hkêt nē mē amjên kêt xwỳnhjaja. Nē ra mē apê mē aprõ htyk rỳ mē amjên htyk xwỳnhjaja. Pa mē amā mēmoj jarē. Nà kot kaj mē ixpyrà nē mē aprõ hkêt nē ri apa rỳ mē amjên kêt nē ri apa nhũm ja inhmã mex nē. ⁹ No kot ka mē atõ ra akurē japêr nē māmri aprõ rỳ māmri amjên. Ja mããnnēn tanhmã kute hkêt.

Mē pahte axpēn kaga hkêt ā mē pamã karõ

Matêwre 5.31, 19.3-9; Makre 10.2

¹⁰ E kot paj hpãnhã ra mē ate axpēn to amjên nē axpēn to aprõ xwỳnhjê mã ixkapêr. Nom kot paj amnhĩ krã hkôt tanhmã ixkapêr to hkêt nē. Pahihti Jejus Kris kapêr xà hkôt kot paj mē amā ixkapêr. Jakamã e kêr ka mē anijaja mē amjên kaga hkêt nē. ¹¹ Nom kot kaj mē tanhmã ajamaxpêr to nē hkaga japêr hāmri nē ahte ri apa nē axte nhām mēhõ ho amjên kêt nē. Rỳ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr nē māmri akupỹm amjênta wỳr tē nē akupỹm hkôt ri apa. No kêr ka mē axte nhām mēhõ ho amjên kêt nē.

Nē ra mē amyjaja kêr ka mē ajaxwỳja ā amnhĩ nhĩpēx

anê nê mē aprō kaga hkêt nê. E kêr ka mē ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa.

¹² Nê mē ate ixwÿr kagà mēnh kamã axpēn tã ixkukjêrta kot paj hpãnhã mē amã harê. Na Pahihti Jejusja ja hã tanhmã inhmã nê hkêt nê. Æm amnhĩ krã hkôt kot paj mē amã tanhmã harēnh to ka mē inhma.

Ka mē amyjê hō ra Kris kôt amnhĩ xãm nom nhũm aprō kormã hkôt amnhĩ xãm kêt japêr. Nom koja kãm arĩ ri akôt pa hprãm ka hkaga hkêt nê. Kê arĩ ri akôt pa. ¹³ Nê mē anijaja. Ka mē ajaxwÿja ra apê Kris kwÿ hã ri apa nhũm amjên kêp hkwȳ hkêt tã arĩ ri akôt pa hprãm nê arĩ ri akôt pa ka hkaga hkêt nê. ¹⁴ Kêp Kris kwÿ hkêt tã koja akôt Kris kwÿjê hkôt ri pa. Rÿ mē aprō kêp Kris kwÿ hkêt tã koja akôt Kris kwÿjê hkôt ri pa. Jao Tirtũm kapêr mar o pa nê gaa nê apyrà nê hkôt amnhĩ xãm japêr. Nê mē akra kêp Kris kwÿ hkêt xwÿnhjaja haxwÿja mē akôt Kris kwÿjê hkôt ri pa nê Tirtũm kapêr mar o pa nê gaa nê akôt Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr japêr.

¹⁵ Nom koja aprō kêp Kris kwÿ hkêt ã kãm akaga hprãm nê rĩ tãm mãmri akaga. Rÿ amjên kêp Kris kwÿ hkêt ã kãm akaga hprãm nê rĩ tãm mãmri akaga. Kêr ka mē kot akaga nê tee ri kãm tanhmã akapêr to hkêt nê. Kwãr mãmri akaga ka ahte ajamakêtkati nê axãmnhix ri apa. Mē pajamakêtkati nê mē

pamex nê ri papaja na Tirtũm kãm hprãm.

¹⁶ No koja amjên kêp Kris kwÿ hkêt tã kãm mē akaga hprãm kêt nê ka mē hkaga hkêt nê. Rÿ aprō kêp Kris kwÿ hkêt tã ka mē kam hkaga hkêt nê. Koja arĩ ate amnhĩ nhĩpêx ã apumunh o ri akôt pa nê gaa nê rĩ apyrà nê Kris kôt amnhĩ xãm japêr. ¹⁷ Jakamã kot ka mē aprō rÿ amjên ra Kris kôt ahte amnhĩ xãm. Hãmri nê wa arĩ ri axpēn kôt ri apa ho apa. Na pa hte krĩ piitã hkôt Jejus kôt mē pahkwÿjê mã ã ixujarēnh anhÿr o ri ixpa. Tã kêr ka mē ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa.

Kris kôt amnhĩ xunhwÿr kêt ri tanhmã mē pakute hã mē pajarēnh

¹⁸ Ja pyrà nê kot kaj mē ra amy kwÿr kã jakàr japêr. Tã ra Kris kôt amnhĩ xãm nê arĩ arãhã ri apa. Rÿ amnhĩ jakàr kêt rãhã hkôt amnhĩ xãm japêr nê arĩ arãhã ri apa. Mo kaxyw kot ka kêt amnhĩ jakà? ¹⁹ Tirtũm na hte mē pahte amnhĩ my kwÿr kã jakàr ã mē pahpumunh kôt tanhmã mē pajarēnh to hkêt nê. Rÿ mē pahte amnhĩ jakàr kêt ã mē pahpumunh kôt mããnēn tanhmã mē pajarēnh to hkêt nê. Æm mē pahte hkôt amnhĩ nhĩpêx pix ã mē pahpumunh kôt na hte tanhmã mē pajarēnh to. ²⁰ Jakamã kêr pu mē pahte Kris kôt amnhĩ xunhwÿr kêt ri tanhmã mē pakuteja arĩ rãhã ri papa. ²¹ Ka mē akwÿjaja ate nhãm mē kãm

mē axàpēnh o apa htā Jejus kôt amnhĩ xunhwỳ. Tā kēr ka mē māmri mē kām axàpēnh o ri apa. Nom koja anhō patrāwja amnhĩ nē mē ajano ka mē māmri ma mra nē amnhĩ mā tanhmā axàpēnh to ho ri apa.

22 Nē koja mēhō Kris kôt amnhĩ xām. Tanhmān kēp mē ō patrāw rỳ kot mē kām mē àpēnh xwỳnhjē hō. Tā Kris kôt amnhĩ xām hāmri nē arĩ amnhĩ nhĩpēx tūm kôt ri amnhĩ nhĩpēx o pa hkēt nē. Ra Kris kôt amnhĩ nhĩpēx nyw o amnhĩ nhĩpēx o pa. Jao ra tanhmā amnhĩ tomnuj to hkēt nē. Te kot ō patrāw punuj kaga nē hpānhā ō patrāw mex kapēr kôt amnhĩ nhĩpēx pix o pa pyrāk.

23 Na pre Jejus mē pahte amnhĩ tomnuj piitā hpānhā amnhīrer kaxyw mē panē ty. Te htyk o kot amnhīm mē pajaprōr pyrāk o mē panhĩpēx. Jakamā kwa kēr ka mē jar mē anhō patrāw kôt pix mā amnhĩ nhĩpēx o ri apa hkēt nē. Mē määnēn Tirtūm kapēr kôt amnhĩ nhĩpēx o ri apa.

24 Jakamā kēr pu mē pahte Kris kôt amnhĩ xunhwỳr kēt ri tanhmā mē pakuteta pu mē arĩ rāhā ri hā papa.

Ra mē pahte amnhĩ jakà rỳ mē pahte amnhĩ jakàr kēt.

Rỳ ra mē pahte nhām mēhō mā paxàpēnh o papa rỳ amnhĩ mā paxàpēnh o papa.

Rỳ ra mē pahprō nē ri papa rỳ mē pahprō hkēt nē ri papa.

Pu mē pahte Kris kôt amnhĩ xunhwỳr kēt ri tanhmā mē pakuteta ām arĩ rāhā hā ri papa. Jao Tirtūm kām hprām xà kôt pix mā amnhĩ nhĩpēx o ri papa.

Mē hprō nē mē mjēn kēt xwỳnhjē jarēnh

Matēwre 19.10-12

25 Nē mē ate ixwỳr kaga mēnhta kamā na ka mē määnēn kormā mē hprō hkēt xwỳnhjē hā ixkukja. Tā kot paj mē amā tanhmā mē harēnh to. Nom Pahihti Jejus Kris na pre ja hā tanhmā inhmā nē hkēt nē. Ām pa kot paj ām amnhĩ krā hkēt tanhmā hā mē amā ixkapēr to. Na pre Pahihti mē akaxyw tanhmā ixkrā hto pa hte y hā tanhmā mē amā mēmoj tā karō hto ho ri ixpa. Jakamā e mē inhma nē inhmar tỳx nē.

26-27 Nà ra mē kām mē pahkurē xwỳnhjaja Kris ā mē pahtomnuj o pa jakamā koja ixpyrà nē mē hprō hkēt rāhā mē pa xwỳnhjaja ahte ri pa nhūm ja mex nē. Nhūm mē umaj amnhĩ pix tănopxar o ri pa. Nē mē aprō xwỳnhjaja kēr ka mē kām mē pahkurē xwỳnhjē pymaj mē aprō kaga hkēt nē. Ām pix tănopxar o ri apa.

28 Tā kot ka mē atō amā aprō hprām nē māmri aprō. Ja määnēn tanhmā ixpē kute hkēt. Nē mē anijaja mē amā amjēn prām nē māmri amjēn. Ja tanhmā ixpē kute hkēt. Nom kot ka mē akwỳjē pyrā nē aprō rỳ amjēn. Nē gaa nē akra. Hāmri nē tanhmā mēmoj kute kamā ka tee ri

wa mẽ amnhĩ kukamã ri ajamaxpēr o ri apa. Ja pymaj na pa hte mẽ amjên kêt nẽ mẽ aprõ hkêt ã mẽ amã awjarê.

²⁹ Nẽ Kris tokyx akupÿn mẽ pahwÿr wrÿk kaxyw jakamã kwa ra mẽ aprõ nẽ apa xwÿnhjaja. Kêr ka mẽ amnhĩ prõ nẽ amnhĩ kra pix kukamã ajamaxpēr o ri apa hkêt nẽ. Te ho mẽ hprõ hkêt nẽ mẽ pa xwÿnhjaja kot amnhĩ nhĩpêx pyrã nẽ Kris kutêp kumrêx mã ajamaxpêr pê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa nẽ arĩ kormã aprõ nẽ akrajê ho hapu nẽ tanhmã mẽ kutã anojarê to ho apa.

³⁰ Kris kot tokyx akupÿn mẽ pahwÿr wrÿk jakamã kwa mẽ ri amÿr o ri mẽ apa xwÿnhjaja. Kêr ka mẽ kutêp tee ri amnhĩ kaprĩ pix mã ajamaxpêr o akaprĩ nẽ ri apa hkêt nẽ. Nẽ mẽ akĩnh nẽ ri apikunhar o ri mẽ apa xwÿnhjaja kêr ka mẽ Kris kutêp amnhĩ kĩnh xã pix mã ajamaxpêr o ri apa hkêt nẽ. Nẽ ri mẽ axujaprõr o ri mẽ apa xwÿnhjaja kêr ka mẽ Kris kutêp tanhmã axujaprõr to pix kukamã ri ajamaxpêr kêt nẽ. ³¹ Nẽ mẽ apê mẽ ate mẽmoj to wênê ho ri mẽ apa xwÿnhjaja Kris kutêp ãm ri mẽ akukrêx pix kukamã ajamaxpêr kêt nẽ. Kojã mẽ panhõ pika piitã hkôt mẽ pakukrêxja nẽ mẽmoj piitã arĩ rãhã hkêt nẽ. ³² Jakamã kot kaj mẽ akukrêx pix kukamã ajamaxpêr nẽ amnhĩ pix kukamã ajamaxpêr nhũm ja apê omnuj nẽ. Kris kwÿ pê mẽ hprõ hkêt xwÿnhjaja

na htem Pahihti Jejus Kris kãm hprãm xã hkôt pix mã kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri pa hprãm. Jao ãm pix kutã tanhmã nojarê to rãhã ho ri pa. ³³ No kêt ra mẽ hprõ nẽ mẽ pa xwÿnhjaja na htem hprõ pix kukamã kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hprãm. Jao pix kukamã amnhĩ nhĩpêx o pa. ³⁴ Mẽ kãm Tirtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx prãm tã no ãm mããnên kãm hprõ kapêr mar nẽ hkôt kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri pa hprãm.

Nẽ mênijaja kot Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx nẽ kormã mẽ mjên kêt xwÿnhjaja na htem kãm Pahihti Jejus kãm hprãm xã hkôt pix mã kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hprãm. Nẽ ãm pix mã hamaxpêr o pa. Nẽ ãm hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. No ra mẽ mjên nẽ mẽ pa xwÿnhjaja na htem arĩ ri mẽ hikukrêx tânopxar o pa. Nẽ mjên mã hprãm xã hkôt tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Jakamã tanhmã kot wem amnhĩ to nẽ Jejus kãm prãm xã hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa?

³⁵ E ixte mẽ ato ajuta kaxyw na pa ã mẽ amã ixkapêr anê. Jakamã na pa mẽ ate mẽhõ ho aprõ nẽ mẽ akurê hkêt nẽ. ãm mẽ ate Tirtũm kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o apa hã na pa mẽ amã karõ. Mẽ ate kumã pix mã ajamaxpêr o ri apa pix kaxyw. Nẽ kumã pix mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho apa kaxyw na pa mẽ amã tanhmã mẽmoj tã karõ

hto.

Mě kot mẽ hprō mā xwỳnhjê jarēnh

³⁶ E kot paj hpānhā mẽ ate mēhō ho aprō mẽ xwỳnhjê mẽ ixkapēr ka mẽ ixkapēr ma. Nà kot kaj mẽ atō ate ho aprō mẽ xwỳnhhta kukamā ajamaxpēr o:

—Nà kot paj ho ixprō hkêt nē. Inhmā hkīnh tỳx tã kot paj ho ixprō hkêt nē. Kot paj âm ixprō hkêt nē ahte ri ixpa. Anē.

Hāmri nē ahte ri apa. Tã ra tee amnhĩ kurē kamā ama nē ajamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Mon pa pre ho ixprō hkêt nē ahte ri ixpa? Anē.

Hāmri nē māmri ma hwỳr tē nē kām amnhĩ jarē nē ho aprō. Ra ate aprō hkêt nē ahte ri apa hã amnhĩ jarēnh tã no âm māmri ho aprō. Ja tanhmā kute hkêt kēnā.

³⁷ Nom kot kaj ho aprō hkêt ã amnhĩ jarē nē määnēn akurē hkêt nē ri apa. Hāmri nē māmri ho aprō hkêt nē ri ahte ri apa. Ja määnēn tanhmā kute hkêt. ³⁸ Kot ka ho aprō nē war amex nē apa. Rỳ kot ka ho aprō kêt nē määnēn amex kumrēx nē ri apa. Ja na mex o ate mēhō ho aprō nē ho apata jakrenh.

Mě kēp mẽ mjên tyk xwỳnhjê jarēnh

³⁹ E kot paj hpānhā mẽ apē mẽ amjên tyk xwỳnhjê mẽ ixkapēr. Nà koja amjên arĩ htĩr ri ka âm hkôt pix mẽ axkamē nē hkaga hkêt nē. No koja nhỹrmā apē ty hāmri

ka tee ri amnhĩ kukamā ajamaxpēr hāmri nē amā axte amjên prām nē māmri axte amjên. Nom kwa kêr ka mẽ amnhĩ pyrà nē Kris kôt akwỳjê hō pix o amjên. No māmri nhām mēhō ho amjên kêt nē. ⁴⁰ No kot ka mẽ axte amjên kêt nē ahte ri apa hāmri nē axamnhĩx ri ajamakêtkati nē apa. No na pa âm amnhĩ krã hkôt mẽ amā ã ja jarēnh anē. Mãn Tirtũm Karō mẽ määnēn ja mex nē.

8

Sãnti hã mẽ apkur xà jarēnh Rômãn 14.13-23; Wam Korit 10.14-22, 13.2; Karatas 5.13; Wam Pêtre 4.8; Wam Juãw 3.18

¹ Nē mẽ ate ixwỳr kaga mēnhhta kamā na ka prem määnēn sãnti hã mẽ apkur xà hã ixkukja. Tã kot paj mẽ amā tanhmā ja jarēnh to ka mẽ inhma.

Nà na hte Kris kôt pahkwỳ hkêt xwỳnhjaja mẽmo karō ho sãnti nhĩpêx mã mẽo hkwỳ nhĩpêx nē hwỳr o mra. Hāmri nē hpar pē haxwỳ nē kutã hkõn krã ho rôrôk nē hkrĩ nē kãm mex o mex ã harē nē kãm amnhĩ jagrer pē amnhĩ to kuwỳ. Hāmri nē kãm amnhĩ jagrer pa nē akupỹm amnhĩm mẽohta jamỳ nē ma o mra nē hkwỳjê mã ho wēnê. Na htem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. Tã na ka prem kagata kamā mẽ ate mẽ kēp mẽo japrôr nē hkur ã ixkukja. Nà ra mẽ ate sãnti pumunh mex. Âm mẽ kot ìhkra pix o hipêx ã omunh mex jakamā

na pu htem hã pamã mẽ apkur xàta hkur prãm nẽ mãmrĩ paxàmnhĩx ri kuku. Ja tanhmã Tirtũm pê kute hkêt. Ra mẽ pahte ja pumunh mex. Tã nom kwa kêr pu mẽ ja hã Kris kôt mẽ pahkwỳjẽ mã amnhĩ to jarkrar o ri papa hkêt nẽ. Nẽ ja hã mẽ kurom paxàhpumunh tỳx ã mẽ kãm amnhĩ to jarkrar hkêt nẽ. Kot pu mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o mẽ hamaxpêr o hihtỳx hkêt nẽ. Kêr pu mẽ ãm mẽ kamã paxukapri pê tanhmã mẽ ho mex to ho papa. Nẽ Kris kôt mẽ hamaxpêr o hihtỳx o papa. Æ mẽ pa hte amnhĩ nhĩpêxja na Tirtũm kãm hprãm. ² No koja mẽhõ mẽmoj pumunh tỳx ã amnhĩ to jarkrar o ri pa nẽ ãm tee ri ã amnhĩ jarênh anhỹr kaprỳ. ³ No koja mẽhõ àhpumunh tỳx kêt tã kãm Tirtũm kĩnh nhũm amnhĩ tã omu nẽ kãm hapê nẽ ho hkra. Kêt ja na mex o mex.

⁴ E kot paj ixpri hã mẽ amã tanhmã sãnti hã mẽ apkur xàta jarênh to ka mẽ inhma. Nà Mẽpahpãmja pixii. Axtem hõ hkêt. Nom mẽ kot sãnti nhĩpêxta ãm mẽ kot ãhkra o hipêx jakamã htĩr kêt. Ra mẽ pahte ja jarênh mar tỳx nẽ omunh mex. ⁵ Na htem ohtô nẽ ri sãnti kêp Mẽpahpãm ã hkamnhĩx o pa. Kaxkwa kamã mẽmo karõ nhĩpêxja nẽ pika kamã mẽmo karõ nhĩpêxja nhũm htem kêp Mẽpahpãm ã harênh ho pa. Nom ja kot anhỹr kêt. ⁶ Mẽpahpãmja ãm pixi ho pixi mex. Mẽ panhõ Tirtũmja. Tãm

na pre mẽmoj piitã ho kator pa. Jakamã na pu htem kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri papa.

Nẽ mẽ panhõ Pahihti haxwỳja pixii. Pahihti Jejus Krisja. Na pre Tirtũm nhĩhkô hã mẽmoj piitã ho kator pa. Na pu htem ja hã omunh xà hkôt ri pamex nẽ ri papa. Ra mẽ pahte ja jarênh mar tỳx nẽ omunh mex. Jakamã na pu htem paxàmnhĩx ri mẽmoj piitã hkur o papa. Tirtũm kot mẽmoj piitã ho kator par kênã. ⁷ Tã no ãm ham mẽ kot Kris kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja na htem mẽ pahkĩnhã kãm sãnti hã mẽ apkur xà hkur puma nẽ. Ham mẽ kot sãnti kaga nẽ amnhĩ kaxyw Kris kôt amnhĩ xunhwỳr jakamã kormã Tirtũm kôt amnhĩ nhĩpêx tohtuj anẽ. Jakamã na htem tee ri sãnti hã mẽ apkur xàja pumu nẽ hamaxpêr o:

–Nà kot paj ja kur kêt nẽ. Kot paj anẽ nhũm apu Tirtũmja pê ja omnuj nẽ. Anẽ.

⁸ Nom na kêt hte Tirtũm mẽ paxàpkur xà hã mẽ pahpumunh kôt mẽ pahte amnhĩ to mex xwỳnh ã mẽ pajarênh kêt nẽ. Kot puj mẽ mẽmoj ku rỳ mẽmoj kur kêt nẽ nhũm ja hã mẽ pahpumunh kôt tanhmã mẽ pamex ã pajarênh to hkêt nẽ. Jakamã na pu htem mãmrĩ paxàmnhĩx ri mẽmoj tã mẽ apkur xà hkur o papa nẽ tanhmã amnhĩ to hkêt nẽ. ⁹⁻¹⁰ Nom kwa mẽ okora. Kêr ka mẽ sãnti mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwỳr agjêx nẽ kamã

axàpkur hkêt nê. Kot kaj mē atō ã amnhĩ nhĩpêx anê nhũm mēhō kormã kot Kris kôt amnhĩ xãm tohtuj anhÿr xwÿnhja ja hã mē apumu nê tee ri hamaxpêr. Axàhpumunh tÿx ã ate amnhĩ jarênh tã sãnti nhōrkwÿ kamã axàpkur o nhÿ nhũm ja hã apumu nê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to wehe? Koja ja kêp omnuj tã apyrà nê tē nê axà nê mē kutã apku. Hãmri nê apkur pa nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Kwa mon pa axtem nê ri ã mēmojja kur anê? Nà na pa anê nê ra amnhĩ tomnuj tÿx nê. Anê.

Hãmri nê hkaprĩ nê pa.
¹¹ Ate axàhpumunh tÿx ã amnhĩ jarênh tã amnhĩ kôt atōja mex kukamã ajamaxpêr kêt nê. Kris ra mÿrapê htyk tã nhũm ã ate sãnti hã mēō hkur ã apumu nê tee ri hamaxpêr o Jejus hkôt amnhĩ nhĩpêx mex kêt nê. ¹² Kormã kot Kris kôt amnhĩ xãm tÿx kêt tã tee ri ja hã mē apumu nê hamaxpêr mex kêt nê. Jakamã ka Kris noo mã amnhĩ tomnuj nê. ¹³ Tã ã ixte Kris kôt ixkwÿjê nhĩpêx anhÿr pymaj koja ixtōjê hō kãm mēmoj kur puma nê. Nê htÿx ho Tirtũm kêp omnuj ã hkamnhix. Pa ja hã omu nê ijaxwÿja axte hkur kêt nê. Ixte mex ã omunh tã no ãm kot tee ri ja hã ixpumunh nê hamaxpêr o:

—Kwa Tirtũm kêp ja mex kêt tã nhũm Pawreja ri kuku. Jakamã kot paj ijaxwÿja uràk nê kuku. Omnuj tãã.

Anhÿr o hamaxpêr pymaj kot paj uràk nê mēmota kur kêt nê. Na pa hte ã Kris kôt ixtōjê mex kukamã ri ijamaxpêr anhÿr o ixpa.

9

Pawre kot amarĩ Tirtũm kapêr o mē ahkre hã amnhĩ jarênh

Atre 9.1-18, 20.33-35; Sikũn Korit 11.7-9

¹ Nê ixte Jejus nhÿ hã mē ahkre ho mē pa xwÿnhjê hō jakamã na pa hte Tirtũm kapêr o mē ajahkre ho ri ixpa. Na pa pre inhno ho mē panhō Pahihti Jejus pumu nê mē amã harênh o ri mē akôt ixpa ka prem inhma nê hkôt amnhĩ xunhwÿ. ² Mē hkwÿjaja kot axpên mã ixpê Jejus nhÿ hã mē ahkre xwÿnh kêt ã ijarênh tã mē kajaja mē ate ja hã ixpumunh mex. Ixte mē amã mē ujarênh mexja jarênh nhũm mē ate mar nê hkôt amnhĩ xunhwÿrja kukwak ri na ka mē apê Jejus kwÿy. ³ Jakamã koja mē atã ixto kapêr japêr kot paj ã mē kãm mē ajarênh anê. ⁴ Nê ixte Jejus nhÿ hã kapêr jahkre o ixpa xwÿnh jakamã kot paj inhã Kris kwÿjê kutã amarĩ ixàpkur prãm nê mãmri mē kutã apku. Ja tanhmã kute hkêt tã kot paj ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Kot paj ixàpkur kaxyw nê amnhĩ pãnhã amnhire nê rĩ kormã apku. Na pa hte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri mē akôt ixpa. ⁵ Rÿ kot pa ixkwÿjê pyrà nê inhã Kris kôt ixkwÿjê hō ho ixprō hprãm nê mãmri ho

ixprô. Nê wa ma krî piitã hkôt Kris kwÿjê kukwak ri ixàpkur o ixpa hprãm nê wa mãmri ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ixpa. Ja mex kênã. Na hte ã Simãw Pêtre mẽ Jejus tõ kot hapujaja amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa nhũm ja tanhmã kêp kute hkêt. No ãm mẽ hkĩnhã ixprô hkêt na pa hte ri ixpa.

⁶ Nê ixkwÿjaja na htem apkur xà hpãnhã àpênh o pa hkêt nê. Na htem Jejus nhÿ hã kapêr jarênh o ri pa nhũm hte Jejus kwÿjaja mẽ kãm mẽ apkur xà gõ nhũm mẽ amarĩ hkur o pa. Tã no pa na pa hte Panãpe mẽ wa ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Na pa hte wa mry kà ho ixkre nhĩpêx nê mẽ kãm ho wênê nê hpãnhã amnhĩm awjaprô. Na pa hte wa ã amnhĩ pa kukwak ri ixujaprôr nê ho ixàpkur o ri ixpa anê.

⁷ Mẽ kãm pur kãm harôj jamÿnh o mẽ pa xwÿnhjaja na htem amarĩ hkwy jamÿ nê ho apkur o pa. Nê motre jamãr o mẽ pa xwÿnhjaja haxwÿja amarĩ hkà kagô janê nê ho hkôm o pa. Nê pôristijaja na hte mẽ õ pahija mẽ àpênh pãnhã mẽ kãm amnhĩrer o pa. Jajê piitã na htem mẽ àpênh pãnhã mẽ kãm amnhĩrer o pa. Ja pyrã nê te ixpê mẽ amã ixàpênh o ixpa xwÿnh pyrãk jakamã ixte mẽ ajahkreta pãnhã kot ka mẽ inhmã inhõ ho apa nhũm ja mãânên mex nê. ⁸ No ãm papxipix na pa hte ja mex ã harênh kêt nê. Tirtũm kapêr ã kagà htũm haxwÿja kot ja mex ã harênh.

⁹ Kamã na pre finat Mojesja Tirtũm nhÿ hã harênh kot:

Koja akrit amã àpênh o pa ka omu nê ho mex nê. Kãm õ mex nê.

Anhÿr o kot harênh. Xà na pre Tirtũmja ãm mẽ pahkrit pix kukamã ukaprĩ nê ã harênh anê nà? Nà kot anhÿr kêt.

¹⁰ Mãânên mẽ pahpê panhĩ kaxyw na pre ã ja jarênh anê. Mẽ pahte mẽ hpur kãm paxàhkre xwÿnhjaja nê mẽ pahte kamã paxujamÿnh o papa xwÿnhjaja. Jajê kaxyw mẽ pahte pur kukwak ri amarĩ paxàpkur o ri papa kaxyw ã pre ã ja jarênh anê. ¹¹ Tã ja pyrã nê na pa hte mẽ awÿr mõ nê mẽ amã Tirtũm kapêr jarênh o ri mẽ akôt ixpa. Nê mẽ akôt ho mẽ ajahkre ho ri ixpa ka htem inhmã ixàpênh ta pãnhã amnhĩrer kêt nê. Ixkwÿjaja kot Tirtũm kapêr o mẽ ajahkre hpãnhã mẽ ate mẽ kãm amnhĩrer tã pa inhmã amnhĩrer kêt nê. Na pa pre mẽ ajahkreta pãnhã mẽmoj tã mẽ awÿr kêt nê. ãm nhãm ixàpênh õta kukwak ri na pa hte ixàpkur o ri ixpa.

¹² Nê na hte mẽ ixkwÿjaja mẽ awÿr mra nê Tirtũm kapêr o mẽ ajahkre o ri mẽ akôt pa. Hãmri nê hpãnhã mẽ apkur xà hã mẽ awÿ ka mẽ kãm mẽmoj gõ. No kêt pa na pa hte mẽ uràk nê ixàpkur xà hã mẽ awÿr kêt nê. Kot pa apu hã mẽ awÿ ka mẽ tanhmã ixto akapêr to nê axpên mã ijarênh o:

—Pêr ãm mẽ pahte kãm amnhĩrer pix kaxyw na hte

Pawre mẽ pahwÿr mra nẽ mẽ pamã Jejus Kris kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o pa. Pêr ãm apkur xà pix prãm xàj ã kot mẽ pamã ujarênh anhÿr o pa. Jakamã kot puj mẽ kuma nẽ ãm kuma.

Anhÿr o axpên mã ijarênh pymaj na pa hte mẽ ajahkre hpãnhã mẽmoj tã mẽ awÿr kêt nẽ. Na pa hte ãm mry kà ho ixkre nhĩpêx nẽ ho wênê nẽ ja pix kukwak ri ixàpkur o ri ixpa. Nẽ amarĩ ri mẽ ajahkre ho ri mẽ akôt ixpa.

¹³ Nẽ Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kamã mẽ àpênh xwÿnhjaja na htem hwÿr mẽ mrar xwÿnhjaja mẽ àpênh pãnhã mẽ kãm amnhĩre. Nẽ mẽ kot mẽ kãm Tirtũm mã mẽmoj nhõr o kuhê xwÿnhjaja na htem mãânên mẽ àpênh pãnhã mẽ kãm amnhĩre. ¹⁴ Nẽ Pahihti Krisja na pre ja hã mẽ pakukamã pahtã karõ kot:

—Kêr ka mẽ kot tanhmã mẽ amã ijarênh to ho ri mẽ pa xwÿnhjê mã amnhĩrer o ri apa. Anẽ.

¹⁵ Tã no na pa hte aa mẽmoj tã ixàhwÿr kêt nẽ. Nẽ mẽ ate inhmã amnhĩrer kaxyw pa mẽ amã ja jarênh kêt nẽ. Aa ixte mẽmoj tã mẽ awÿr kêt. Kot paj apu anẽ nẽ xipiijaàm nẽ. Rÿ kot pa apu anẽ nẽ mẽ akukwak ri ixàpkur o ri ixpa hãmri nhũm mẽ akwÿjaja ja hã xpumu nẽ hã ijarênh o:

—Tk. Na hte amarĩ mẽ pajahkre o ri pa hkêt nẽ. ãm mẽ apkur xà pix prãm xàj na hte ã mẽ pajahkre ho pa anẽ. Anẽ.

Jakamã na pa hte mẽmoj tã mẽ awÿr kêt nẽ. ¹⁶ Ixte mẽ amã mẽ ujarênh mexja jarênh o ri ixpa htã na pa hte ja hã amnhĩ to jarkrar o ri ixpa hkêt nẽ. Pahihti Jejus na pre ja hã inhmã karõ pa hte kãm ho anhÿr o ri ixpa. Kot paj kãm ho anhÿr kêt nẽ ixpunuj nẽ ri ixpa. ¹⁷ Kêp ãm amnhĩ krã hkôt mãn tanhmã mẽ amã ix-ujarênh to ho mẽ akôt ri ixpa ronhÿx pa hpãnhã ixàmnhĩx kàxpore hã mẽ awÿ. No ãm ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt. Tirtũm tãm kot inhmã ja hã karõ jakamã na pa hte amarĩ ixàmnhĩx ri mẽ amã kapêr jarênh o mẽ ajahkre ho ri mẽ akôt ixpa nẽ mẽmoj tã ixàhwÿr o ri ixpa hkêt nẽ. ¹⁸ Ixte amarĩ ri mẽ amã mẽ ujarênh mexta jarênh o ri ixpaja na inhmã hprãm. Ja na inhmã mex. Na pa hte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri ixpa nhũm ja inhmã mex pa ixkĩnh nẽ ri ixpa. Jakamã na pa hte hpãnhã ixàhwÿr kêt nẽ. Nẽ inhmã mẽmoj prãm o ri ixpa hkêt nẽ. ¹⁹ Nẽ nhãm mẽ kãm tanhmã ixàpênh to ho ixpa hkêt tã pa hte mẽ piitã tanhmã mẽ kãm amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. Pê mẽ kãm Jejus kapêr jarênh o ri ixpa. Jakamã na mẽ ra ohtõ nẽ ixujarênh ma nẽ amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr nẽ hkôt amnhĩ xunhwÿ.

Pawre kot tãm mẽ piitã mẽ hipêx o pa hã amnhĩ jarênh

Wam Korit 10.33

²⁰ Nẽ na pa hte Ijaewjê hwÿr ixpa nẽ mẽ kot amnhĩ

nhîpêx kôt amnhî nhîpêx o ri mē hkôt ixpa. Ixte mē kurom Tirtüm kot finat Mojese mā mēmoj tā karō hkôt amnhî nhîpêx o ixpa hkêt tā mē hkôt ri ixpa nē mē urāk nē hkôt amnhî nhîpêx o ri ixpa. Mē kot ja hā xipumunh nē ixte mē kām Jejus jarēnh mar nē xpyrà nē amnhî kaxyw hkôt hamaxpēr kaxyw.

21 Tā pa hpānhā mē kēp Ijaew kêt xwýnhjê hwýr ixpa nē mē kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx o ri mē hkôt ixpa. Mē kot ja hā xipumunh nē ixkapēr mar nē xpyrà nē amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpēr kaxyw. Tirtüm mē Kris wa hamaxpēr xà hkôt na pa hte ahpýnhā mē kot amnhî nhîpêx xwýnhjê hwýr mra nē ā amnhî nhîpêx anhýr o ri mē hkôt ixpa.

22 Nē na pa hte kormā mē kot Kris kôt amnhî xunhwýr tohtuj anhýr xwýnhjê hkôt ri ixpa nē te ixte ho mē urāk nē kormā hkôt amnhî xām nyw pyrāk o amnhî nhîpêx o ri mē hkôt ixpa. Mē kot ja hā xipumunh nē ixkapēr mar nē hkôt amnhî nhîpêx mex kaxyw. Ā na pa hte mē piitā mē hkôt ri ixpa nē mē hkôt amnhî nhîpêx o ri ixpa anē. Mē kot ja hā xipumunh nē inhmar nē xpyrà nē Kris kôt amnhî nhîpêx tỳx kaxyw.

23 Mē kot mē ujarēnh mex mar kaxyw na pa hte mē pitā mē hkôt ā amnhî nhîpêx anhýr o ri ixpa. Tirtüm kot mē ho hkra nē mē ho mex kaxyw. Nē määnēn pa kot mē hā ixto

mex kaxyw.

Pawre kot htỳx ri amnhî nhîpêx kêt ā kot amnhî jarēnh Sikũn Ximotre 4.7; Eprêw 12.1-3

24 Mē hprôt xwýnhjaja na htem hprôt tỳx no nhũm mēhõ pixi nē wam hkwýjê re nē wam tēn pōj nhũm htem ja hā omu nē kām mē hkĩnhxà gō. Ja pyrā nē kēr ka mē apiitā tām amnhî nhîpêx mex rāhā ho ri apa kē Tirtüm mē apumu nē nhýrmā ja pānhā mē amā mēmoj mex gō.

25 Nē mē hprôt xwýnhjaja na htem mē hkĩnhxà hpyr prām xāj mē hprôt xà hā arĩgro hwýr apkati mē hprôt o kuhê. Prôt tỳx prām xāj. Tā mē hprôt xà hā arĩgrota ā nhũm hkwýjê pē amnhî to wa nē amnhĩm hkĩnhxà py. Nom koja hkĩnhxàja kritpēm kām mex ry hkêt nē. Koja gaa nē hapêx tokyx anē. Tā nom kot puj mē Tirtüm kapēr kôt amnhî nhîpêx mex o ri papa. Nē mē hprôt xwýnhjê kot hkĩnhxà hpyr prām xāj apkati mē hprôt o kuhêta pyrā nē apkati mē hkôt amnhî nhîpêx mex o ri papa. Hāmri nhũm amnhî tā mē pahpumu nē nhýrmā mē pamā hkĩnhxà mex õ gō. No ām jar hkĩnhxà kurom koja aa mē pahpê hapêx kêt nē. Koja mē pamā mex rāhā ho rāhā.

26 Nē na hte mē hprôt xwýnhjaja htỳx ri tanhmā hprôt to ho pa hkêt nē. Na htem hkwýjê pē amnhî to wa kaxyw hprôt nē nhýri mē àhuk xàta pix pumunh

pê hwÿr hprôt nê mra hãmri nê kamã ahtwÿ. Nê kamã àhuk pix kukamã hamaxpêr o hprôt tÿx nê mra. Ja pyrã nê na pa hte apkati mẽ Tirtũm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. Nhÿrmã kot inhmã mẽmoj mex nhõr kaxyw.

Nê mẽ pijapu mex xwÿnhjaja na htem htÿx ri nhÿhÿnh axpên tak kêt nê. Na htem nhÿhÿnh kot mẽ htak o mẽ rênh xà pix kamã mẽ htak o mẽ rênh kukamã hamaxpêr pê kamã mẽ htak. Ja pyrã nê na pa hte ixtÿx ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa hkêt nê. Na pa hte Tirtũm mã ijamaxpêr pê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to rãhã ho ixpa. Kot nhÿrmã inhmã mẽmoj mex nhõr kaxyw. ²⁷ No na pa hte ixtÿx ri amnhĩ jamaxpêr xà hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa hkêt nê. Kot pa ã amnhĩ nhĩpêx anê nê ixte mẽ kãm Jejus kapêr jarênh o ri ixpa htã ãm ri ixtÿx ri ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kaprÿ nhũm Tirtũmja tee ri ja hã ixpumu nê inhmã mẽmoj mex nhõr kêt nê.

10

*Ijaew kot amnhĩ nhĩpêx
Rõmãn 15.4; Eprêw 3.8-11;
Jutre 5*

¹ E Kris kôt ixkwÿjaja. Kot paj mẽ amã amnepê mã mẽ ixpê Ijaew hkukamã mẽ inhĩgêtjaja tanhmã mẽ harênh to ka mẽ inhma. Mẽ kot pahi finat Mojes kôt ri mẽ pa xwÿnhjaja kot paj mẽ amã harê. Mẽ pahte mẽ urak nê pahtÿx ri amnhĩ

nhĩpêx pymaj kot paj mẽ amã tanhmã mẽ harênh to ka mẽ inhma. Mãn ka mẽ arĩ mẽ harênh ã anohtÿx japêr. Na prem piitã pika pê Ejit kamã pa htã kurũm kator pa. Hãmri nê ma kapôt ã kakrã pumunh o hkôt pa ho pa. Pry hkêt jakamã nhũm pre Tirtũm tanhmã kakrã hto nhũm ma mẽ hkukamã pa nhũm mẽ omu nê hkôt pa. Hãmri nê ra gô xujanãr mẽ kot kãm: “Gô kamrêk” anhÿr xwÿnhja wÿr pøj nê tee ri rêr prãm xaj amnhĩ kukamã hamaxpêr. Hãmri nhũm Tirtũm mẽ kãm hkôt ã ho amgrã nhũm mẽ hkôt mex pê rêr pa nê axte kakrã hkôt pa ho pa. ² Finat Mojes kot mẽ o pa jakamã nhũm prem kêp hkwy hã amnhĩ jarê nê kãm amnhĩ jarênh o:

—Nà kot paj mẽ akapêr ma nê akôt ri amnhĩ nhĩpêx o ixpa. Anê.

Te mẽ pahpê Kris kwÿ hã amnhĩ jarênh kaxyw mẽ kot gôx kãm mẽ pahkrã kumrãr nhũm mẽ pahte Kris mã amnhĩ jarênhhta pyrãk. ³ Na prem kapôt ã ri pa nhũm Tirtũm tãm kaxkwa rũm mẽ hwÿr mẽ apkur xà rê nhũm mẽ hkawrà nê ho apkur o pa. ⁴ Tã ra kôr xaj hirot nhũm Tirtũm tanhmã mẽ kãm kên prêkja to nhũm kurũm mẽ kãm gô axkapĩ nhũm mẽ ho ixkô nê akupÿm hihtÿx. ã Krisja mẽ hkôt mẽ ho mẽ hihtÿx o pa anê. Mẽ kot no ho omunh kêt tã nhũm mẽ hkôt mẽ ho mẽ hihtÿx o pa.

⁵ Tã no nhũm mẽ ohtô nê Tirtũm kôt amnhĩ nhĩpêx kêt

ně. Kot mẽ ho mex kumrěx
tã nhũm mẽ ãm amnhĩ tã
omu nẽ ãm omu nẽ kapěr
kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ.
Ãm kapěr kwým ri tanhmã
amnhĩ tomnuj to ho pa nhũm
tee ri amnhĩ tã mẽ omu nẽ
tanhmã mẽ ho nhũm mẽ
hkwýja hpikaprãr pa. Hãmri
nhũm arĩ mẽ htĩr xwýnhjaja
kapôt ã mẽ hãgjenh pa nẽ axte
mã pa.

⁶ Jakamã kwa kêr pu mẽ
kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã
mẽ harěnh ma nẽ hã pano
htýx nẽ ho papa hãmri nẽ ho
mẽ uràk kêt nẽ. Mẽ uràk
nẽ pahtýx ri tanhmã amnhĩ
nhĩpêx to ho ri papa hkêt nẽ.

⁷ Nẽ na pre mẽ hkwýjaja
sãnti kutã hkõn krã ho rôrôk
nẽ hkrĩ nẽ kãm amnhĩ jagrer
pê amnhĩ to kuwý. Tĩrtũm
kapěr ã kagã htũm kot mẽ
kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mẽ
harěnh kot:

Na prem sãnti kutã apkur o
hkrĩ nẽ kãm amnhĩ ja-
grer o hkrĩ nẽ gaa nẽ
pipãnh pix o pa. Jao
axpẽn kamã hpijaãm
kêt o pa.

Anhỹr jakamã kwa kêr pu
mẽ ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx
anhỹrja ã pano htýx nẽ ho mẽ
uràk hkêt nẽ.

⁸ Nẽ na pre mẽ hkwýjaja
htýx ri mjên nẽ hprõ kuhpa
hã nhãm ri mẽ kamã hpijaãm
kêt o pa. Mýrapê nhũm arĩgro
pixi hã mẽ ohtô rax kumrěx
nẽ axkaprã. Mẽ kệp 23.000 nẽ
pikaprãr pa. Tã ã Tĩrtũm kot
mẽ panhĩpêx anhỹr pymajkêr
pu mẽ ja hã pano htýx nẽ ho
mẽ uràk kêt nẽ. ãm kwarĩ ho
kwarĩ.

⁹ Nẽ na pre mẽ hkwýjaja
axtem nẽ htýx ri tanhmã
axpẽn mã Tĩrtũm jarěnh to nẽ
harěnh o:

—Nà Tĩrtũmja gryk tokyx
anhỹr kêt jakamã kwa pu
mẽ ã amnhĩ tomnuj anhỹr o
papa. Kojã mẽ pahpumu nẽ
tanhmã mẽ pahto hkêt nẽ.

Anhỹr tã nhũm tee ri ja hã
mẽ kuma nẽ mẽ omu nhũm
ja kãm mex kêt nẽ nhũm mẽ
hwýr kagã xoprê nhõ weněn
xihtýx kwý rě nhũm mẽ hwýr
mra nẽ mẽ hkamnhar o mẽ
hkwýjê pa. Tã ã kot mẽ
panhĩpêx anhỹr pymaj kwa
kêr pu mẽ ja hã pano htýx nẽ
mẽ uràk nẽ amnhĩ tã Tĩrtũm
kamã pajamak o papa hkêt
nẽ. Kwarĩ ho kwarĩ.

¹⁰ Nẽ na pre mẽ hkwýjaja
axtem nẽ Tĩrtũm o kapěr
punuj nẽ nhũm tee ri amnhĩ
tã mẽ kuma nẽ mẽ hwýr
kapěr o wrýk xwýnh mẽ
nhũm ma mẽ hwýr wrý nẽ
ỹ hã mẽ hkwýjê nhĩmex. Tã ã
kot mẽ panhĩpêx anhỹr pymaj
kwa kêr pu mẽ ja hã pano
htýx nẽ ho mẽ uràk nẽ Tĩrtũm
o pakapěr punuj kêt nẽ.

¹¹ Na pre mẽ ixpê Ijaew
nhĩgêjtjaja ã htýx ri amnhĩ
nhĩpêx o pa aně. Tĩrtũm
kapěr ã kagã htũm kot ã
mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr
piitã harěnh par. Mẽ panhõ
ejêp kaxyw. Mẽ pahte kamã
harěnh nẽ mẽ harěnh mar
týx nẽ mẽ uràk nẽ ã amnhĩ
nhĩpêx anhỹr kêt kaxyw. Ra
Jejus akupýn mẽ pahwýr
wrýk xã hã arĩgro hkukamã
grêre jakamã kwa kêr pu mẽ
kutêp mẽ kurom kapěr kôt

pix mã ri amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri papa.

Mẽ pahte mẽmoj punuj nê amnhĩ to htỳx ã mẽ pamã karõ

Matêwre 4.1, 6.9-13; Wam Korit 1.8; Sikũn Pêtre 2.9; Jutre 24

¹² Tã kêr ka mẽ ã Ijaew kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mẽ harênhja ma nê ã ajamaxpêr anhỹr kêt nê. Rỳ mẽ aja-maxpêr o:

—Nà mẽmoj piitã kutã ixihtỳx kênã kot pa hkêt mẽ uràk nê ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixa.

Anhỹr o mẽ ajamaxpêr kêt nê. Kot kaj mẽ ã amnhĩ jarênh anê nê ra mẽ uràk nê tanhmã amnhĩ tomnuj to.

¹³ Nê na prem kapôt ã pare ri omnuj nê ri pa. Nhũm mẽkarõmnuti tanhmã mẽ hkrã hto nhũm mẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Ja pyrà nê na hte arĩ mẽ pahte amnhĩ tomnuj hprãm xàj tanhmã mẽ pahkrã hto ho pa. Mẽ pahpiitã ã mẽ pahto anhỹr o ri mẽ pahkôt pa. Nom nhũm Tirtũm ra kot mẽ pamã amnhĩ jarênh xà hkôt mẽ panê omunh mex rãhã ho pa. Jakamã na pu htem tanhmã amnhĩ tomnuj to hkukamã pajamaxpêr nhũm ja hã mẽ pahpumu nê mẽ panê mẽkarõmnuti mã kapêr. Nê kutã mẽ pahto paxihtỳx nê pu mẽ ỹ hã amnhĩ tomnuj kêt nê. Nê ãm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex o ri papa.

Mẽ kot sãnti mã mẽmoj nhõr xwỳnhjê jarênh

Wam Korit 8.1-13; Karatas 4.8; Apokarip 9.20

¹⁴ Jakamã e Kris kôt ixkwỳjaja. Kêr ka mẽ amnhĩ kaxyw sãnti hkôt ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Nê amnhĩ to hwỳr kêt nê. ãm kwarĩ ho kwarĩ.

¹⁵ E mẽ axàhpumunh tỳx ã amnhĩ jarênh jakamã kot paj mẽ amã mẽmoj jarê ka mẽ aprĩ hã inhmar tỳx japêr. ¹⁶ Nà na pu htem tõhã Jejus kot mẽ panê htyk mã pajamaxpêr kaxyw axpênh wỳr akuprõ. Hãmri nê mẽmo kagõ hkwy ru nê Tirtũm mã mex ã harê nê mẽmoj o pahkõm pê Jejus kot mẽ panê hkamrõ pikapĩr mã pajamaxpêr. Nê hpãnhã pãwti hõ py nê axpênh mã ho hkry nê mẽ kot Kris pĩr nê ã kamã hkamnhwỳr nhũm mẽ panê htykja mã pajamaxpêr pê kuku. ¹⁷ Pãwtita ãm pixire htã pu htem axpênh mã ho hkry nê pahpiitã kuku. Mẽ pahpê Kris kwỳ hã mẽ pahte amnhĩ jarênh nhũm mẽ pahkwỳ kot ja hã mẽ pahpumunh kaxyw. Te mẽ pahtipxi nê ri mẽ papa pyràk nê pãwti pixire htã pu mẽ pahpiitã kuku.

¹⁸ E kot paj hpãnhã mẽ amã amnepê mã Ijaew kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to jarê ka mẽ inhma. Na pre htem Tirtũm mã mex ã harênh nê kãm amnhĩ nhõr ã kot amnhĩ tã mẽ omunh kaxyw nhũm prem tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Jao kãm mẽ apkur xà hkwy gõ nê kãm mex o mex ã harê. Hãmri nê amnhĩ mã mẽmojta kwỳ xà nê hkur o hkrĩ. Jao ra Tirtũm mã mex o mex ã harê nê kãm kêp hkra

hã amnhĩ jarẽ.

¹⁹ Nom mẽ kot sãnti mã mẽmoj nhõr xwÿnhjaja na htem kãm mẽmo mẽ apkur xà hkwÿ gõ nom ãm kãm õr kaprÿ. Tanhmã kot we amnhĩ to nẽ amnhĩ tã mẽ omu? Mo rĩt kaxyw no? ãm mẽ ãhkra ho mẽ kot amnhĩm hipêx kênã. Jakamã na htem ãm kãm mẽ apkur xà hkwÿ nhõr kaprÿ. ²⁰ Mẽ kot sãnti mã mẽmoj nhõr xwÿnhjaja na htem Tĩrtũm mã õr kêt nẽ. Mẽkarõmnuti mã na htem kugõ. Jakamã kot kaj mẽ uràk nẽ sãnti mã mẽmoj gõ nẽ apê mẽkarõmnuti hkwÿ hã amnhĩ to amnhĩrĩt nẽ apê hkwÿ hã ri apa. Jakamã mẽ ate sãnti mã mẽmoj nhõrta na inhmã hprãm kêt kumrẽx. ²¹ Kot kaj mẽ panhõ Pahihti Jesus kot mẽ panê htyk ã mẽmoj kagõ hkwÿ ho ixkõ hãmri nẽ ma mra nẽ hpãnhã sãnti pẽ mẽkarõmnuti hã mẽmoj to ixkõ. Hãmri nhũm Tĩrtũmja tee ri ja hã mẽ apumu nhũm ja kêp omnuj tÿx nẽ. Rÿ ka mẽ Pahihti Jesus kot mẽ panê htyk ã pãwti hkwÿ hku nẽ hpãnhã ma mra nẽ sãnti pẽ mẽkarõmnuti hã mẽmoj hku. Hãmri nhũm Tĩrtũm kêp ja omnuj tÿx nẽ. Mẽ pahte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿrja na axpên kuhpa hã. ²² Jakamã kot ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nẽ te ra mẽ amã mẽkarõmnuti hkĩnh nẽ mããnẽn amã Tĩrtũm kĩnh pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Nẽ te Tĩrtũm kurom mẽ kajaja mẽ axãhpumunh tÿx pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Nhũm tee ri amnhĩ tã mẽ apumu nẽ mẽ

akamã gryk tÿx nẽ. Kwa mẽ okora. Koja Tĩrtũm akamã gryk ka amex kêt kumrẽx.

Mẽ pamã Kris kôt mẽ pahkwÿjê hkĩnh pẽ mẽ ho mex ã mẽ pamã karõ

Matêwre 20.28; Rõmãn 14.1-15.7; Piripos 2.1-4

²³ Nẽ na htem tõhã amnhĩ jarẽnh o:

—Nà kot pa inhmã mẽmoj to anhÿr prãm nẽ ixãmnhĩx ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri ixpa. Anẽ.

Tã no ãm mẽmoj piitã mẽ pamã mex kêt. Na htem kãm mẽmoj to anhÿr prãm xà hkôt mẽmoj piitã tanhmã ho ho ri pa nẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to. Hãmri nhũm mẽ hkwÿjaja ja hã mẽ omu nẽ mẽ uràk nẽ tanhmã ri amnhĩ tomnuj to. Jao Kris kôt amnhĩ xunhwÿr tÿx kêt nẽ. ²⁴ Jakamã kwa kêr pu mẽ amnhĩ pix kukamã pajamaxpêr pẽ tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho papa hkêt nẽ. Mããnẽn amnhĩ kwÿjê hkukamã pajamaxpêr pẽ tanhmã mẽ ho mex to ho ri papa pẽ tãm ri amnhĩ nhĩpêx o papa.

²⁵ Nẽ kot kaj mẽ amnhĩ xãpkur xà japrõr kaxyw ma nhÿhÿm mra nẽ mãmrĩ axãmnhĩx ri amã mẽmoj prãm xà hkôt mẽmoj japrõ. Nom kêr ka mẽ axujaprõrja kêp sãnti xãpkur xà hã mẽ hkukjêr kêt nẽ. ãm axãmnhĩx ri mẽ kêp mẽmoj japrõr o ri apa. ²⁶ Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot ja jarẽnh kot:

Pika piitã hkôt mẽmoj piitã kêp Tĩrtũm nhõ na. Anẽ.

Jakamã mẽ mãmri axàmnhĩx ri mẽmoj piitã haprô nẽ mẽmoj piitã hkur o apa.

²⁷ Tã koja mẽ kêp Kris kwỳ hkêt xwỳnhjê hõ ate kutã axàpkur kaxyw amnhĩ wỳr awỳ ka amã hwỳr amõr prãm nẽ mãmri ma hwỳr mõ. Nhũm mẽmoj to amã anhõ ka axàmnhĩx ri mãmri aku. No ri tee ri amnhĩ kukamã ajamxpêr nẽ tanhmã hã hkukjêr to hkêt nẽ. Rỳ kãm:

—Kwa xà we mryja sãnti hã mẽ apkur xà na nã?

Anhỳr o hã mẽ hkukjêr kêt nẽ. ãm mãmri axàmnhĩx hkur o akrĩ. ²⁸⁻²⁹ Nom koja Kris kôt mẽ kot amnhĩ xãm tohtuj anhỳr xwỳnhjê hõ mẽ awỳr axà nẽ tee ri ja hã apumu nẽ amã:

—Kwa sãnti hã mẽ apkur xà na ka ri mẽ kutã hkur o akrĩ.

Anhỳr o amã kapêr ka ama nẽ hkaga kurê kumrêx nẽ hkur kêt nẽ. Amã mex tã Kris kôt atõja kêp omnuj jakamã ka hkaga nẽ hkur kêt nẽ. No kot ka ãm ama nẽ arĩ hkur o anhỳr japêr. Kot amã harênh xwỳnhhta kêp omnuj tã ka arĩ noo mã hkur japêr. Nhũm ja hã apumu nẽ tee ri Tirtũm kapêr kukamã tanhmã hamaxpêr to. Hãmri nẽ apyrã nẽ kuku nẽ gaa nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nẽ amnhĩ mã:

—Hêxta waa nẽ. Sãnti nhõja mex kêt tã pa ri kuku. Kwa na pa pêr hkurja o amnhĩ tomnuj nẽ. Hêxta waa nẽ. Anẽ.

Hãmri nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o hkaprĩ nẽ. ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỳr pymaj koja mēhõ ã

mẽmo mẽ apkur xà nẽ amã kapêr anẽ ka ama nẽ hkaga kurê kumrêx. Jao amnhĩ pix kukamã ajamxpêr kêt nẽ. Mãânên Kris kôt atõ nẽ atõxjê mex kukamã ajamxpêr. Nom koja amã kêp sãnti hã mẽ apkur xà hã harê ka ama nẽ ã ajamxpêr anhỳr japêr nẽ ajamxpêr o:

—Nà kêp omnuj tã kot paj mamri kuku. Ja inhmã mex kênã. ³⁰ Ra ixte Tirtũm mã harênh nẽ ixàmnhĩx hkur o inhỳr kênã kot kêt ã nẽ inhmã kapêr anẽ. Anẽ.

Kwa mẽ ã ajamxpêr anhỳr kêt. Kot kaj mẽ ã ajamxpêr anẽ hãmri nẽ Kris kôt atõ rỳ atõx mex kukamã ajamxpêr kêt nẽ.

³¹ Jakamã kêr ka mẽ tãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Nẽ axàpênh mex nẽ. Kêr kê mẽ piitã ja hã mẽ apumu nẽ mẽ apumunh kôt amnhĩm Tirtũm mex ã harê. ³² Nẽ kêr ka mẽ piitã mẽ noo mã tãm ri amnhĩ nhĩpêx o apa. Ijaew noo mã nẽ Ijaew kêt xwỳnhjê noo mã. Nẽ Jejus kwỳjê noo mã. Mẽ piitã mẽ noo mã tãm ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Mẽ kot tee ri mẽmoj tã mẽ apumunh nẽ hpijaam pymaj ka mẽ tãm ri mẽ piitã mẽ noo mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho ri apa. ³³ Na pa hte ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr o ri ixpa. No na pa hte pa amnhĩ pix kukamã ijamxpêr kêt nẽ. Mẽ piitã mẽ mex kukamã na pa hte ijamaxpêr o ri ixpa. Pê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa.

Mê kot ja hã ixpumunh nê ixpyrà nê Jêjus kôt amnhĩ xunhwÿr nê ãm kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o pa kaxyw.

11

¹ Na pre hte Kris ã ã amnhĩ nhĩpêx anê nê mẽ piitã mẽ mex kukamã hamaxpêr rãhã ho ri pa. Tã na pa hte uràk nê ã amnhĩ nhĩpêx anê. Jakamã kwa kêr ka mẽ ixpyrà nê ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o mãn ri apa.

Mênijaja mẽ mjên ã hpijaàm ã mẽ kãm karõ

Epes 5.22; Wam Pêtre 3.1-6

² Nê na ka xep htem arĩ ra ixte tanhmã mẽ amã ixkapêr toja mã ajamxpêr tÿx o ri apa. Na pa pre Kris kôt mẽ pahtõ nê mẽ pahtõxjaja axpên wÿr pikuprõnh nê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ amã karõ ka prem inhma nê mẽ uràk nê ã amnhĩ nhĩpêx anê. ãm hãmri na ka htem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o apa. Ja na inhmã mex.

³ Na pa pre krĩ hõ kamã mênijaja kot amnhĩ krã hpro hã mẽ amã mẽ harê. Ka prem inhma nhũm mẽ akwÿyjaja kãm ja mex nê nhũm mẽ akwÿyjaja tee ri ja kukamã ajamxpêr. No mẽmo kaxyw na hte mênijaja amnhĩ krã hpro? E kot paj ixprĩ hã mẽ amã ja jarê ka mẽ inhma. Nà Tirtũm kêp Kris jamãr xwÿnh nhũm Kris kêp Tirtũm mã mẽ inhmyjê jamãr xwÿnh. No mẽ anijaja mẽ amjên kêp Kris mã mẽ ajamãr xwÿnh. Na hte mênijaja ohtõ nê ra mẽ mjên ã amnhĩ to amnhĩrĩt

kaxyw amnhĩ krã hpro nê ri pa. No mẽ inhmyjaja na pa htem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Na pa htem amarĩ ixkrã hkênh nê ixpa. ⁴ Jakamã na pa htem Tirtũm kapêr mar xã hã ixkre hwÿr axpên wÿr akuprõ nê Tirtũm nhÿ hã mẽ anijê mã kapêr jarênh o ixkuhê. Rÿ Tirtũm mã tanhmã mẽ pajarênh to. No ãm amnhĩ krã hpro hkêt rãhã kãm mẽ ajahkre rÿ kãm mẽ pajarê. Kot pa mẽ amnhĩ krã hpro nê te mẽ apê ixprõjaja mẽ apê mẽ ijamãr xwÿnh ã mẽ ajarênh pyrãk. Jao te mẽ ixte mẽ ijamãr xwÿnh Kris ã ixpijaàm kêt pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. ⁵ No mẽ anijaja mẽ ixte Kris mã mẽ ajamãr xwÿnh jakamã na ka htem Tirtũm nhÿ hã mẽ inhmã kapêr jarênh rÿ kãm mẽ pajarênh kaxyw nê amnhĩ krã hpro. Mẽ ixte Kris mã mẽ ajamãr xwÿnhjê hã apijaàm kaxyw ã amnhĩ nhĩpêx anê nê mẽ amnhĩ krã hpro. Kot ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê te mẽ ate mẽ ixtã apijaàm kêt pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nhũm mẽ amjên tee ri ja hã apumu nê hpijaàm nê. Te ate amnhĩ krã hkênh nê ri apa nhũm tee ri apumunh nê hpijaàm pyrãk. ⁶ Kot kaj mẽ amnhĩ krã hkênh nê ri apa nê amnhĩ kamã apijaàm nê ri apa. Mẽ anijaja na ka htem akrã hkĩ japjê nê kamã amex nê ri apa. No kot ka mẽ amnhĩm akrã hkênh nê apunuj nê amnhĩ kamã apijaàm nê ri apa. Jakamã

kêr ka mẽ Tirtũm mã amnhĩ jarẽnh kaxyw nẽ amnhĩ krã hpro. Nom kot ka mẽ amjẽn ã apijaãm kêt nẽ ri apa hprãm japêr nẽ mamrĩ amnhĩm akrã hkẽnh nẽ ri amnhĩ kuk ã apijaãm kêt nẽ ri apa.

⁷ No mẽ inhmyjaja na pa htem amnhĩ krã hpro hkêt nẽ. Te mẽ ixpê Tirtũm pyrãk nhũm mẽ anijaja te mẽ apê Tirtũm kra pyrãk o na pu htem axpẽn nhĩpêx. Tirtũm krajaja na htem mẽmoj tã Tirtũm mã karõ hkêt nẽ. Ja pyrã nẽ mẽ anijaja na ka htem mẽ inhmyjê mã mẽmoj tã karõ kamã axihtyx o apa hkêt nẽ. Na ka htem mẽ ixtã apijaãm kãm mẽmoj tã mẽ ixwỳ.

⁸ Amnepê mã Tirtũm kot mẽmoj to kator krax rũm na pre myja kumrêx nhĩpêx hãmri nẽ kêp õkwa i hõ kapa nẽ ho kãm hprõ nhĩpêx. No na pre nija kumrêx nhĩpêx nẽ õkwa i ho kãm mjên nhĩpêx kêt nẽ. ⁹ Myja mã na pre hprõ nhĩpêx. No nija mã mjên nhĩpêx kêt nẽ. ¹⁰ Jakamã kêr ka mẽ anijaja amjẽn ã apijaãm ã amnhĩ to amnhĩrit kaxyw hãmri nẽ mẽ inhmã Tirtũm nhỹ hã tanhmã akapêr jarẽnh to kaxyw rỳ kãm amnhĩ jarẽnh kaxyw hãmri nẽ amnhĩ krã hpro nẽ akuhê. Hãmri nhũm Tirtũm kapêr o mẽ wryk xwýnhjaja ja hã mẽ apumu nẽ hkĩnh nẽ tee ri mẽ akukamã hamaxpêr kêt nẽ.

¹¹⁻¹² Nẽ wam ni kator xwýnhta na pre myja rũm kato. Tã na pa htem jarãhã

mẽ inhmyjaja hpãnhã mẽ anijê rũm ijapôj. Tirtũm jamaxpêr xã hkôt. Tãm na pre ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaxyw ã mẽ panhĩpêx anê. Tã mẽ ixpê Pahihiti Kris kwỳ hã mẽ inhmyjaja nẽ mẽ anijaja na pu htem ri ahte papa hkêt nẽ. Na pu htem axpẽn kutã pamã axpẽn hkĩnh o papa nẽ mẽmoj to axpẽn kutã panojarêt o ri papa. Nẽ axpẽn to presija ho papa. Na hte mẽ anijaja mẽ amjẽn o presija ho apa. Nẽ mẽ amyjaja na ka htem mẽ aprõ ho presija ho apa. Tã kêr ka mẽ anijaja mẽ amjẽn ã apijaãm o ri hkôt apa. ¹³ Jakamã kwa mẽ kot amnhĩ krã hproja kukamã ajamaxpêr tỳx nẽ. Xã mẽ anhõ krĩ kamã mênijaja mẽ mjên ã hpijaãm ã amnhĩ to amnhĩrit kaxyw amnhĩ krã hpro nã? Koja mẽ ja kaxyw ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr japêr kê mẽ rĩ mẽ anoo mã Tirtũm mã amnhĩ jarẽnh kaxyw nẽ kupê xê hkwy ho amnhĩ krã hprõ nẽ rĩ kãm amnhĩ jarê. Nom koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nhũm mẽmyjaja tee ri ja hã mẽ omunh nẽ ho kapêr hkêt japêr hãmri kê mẽ rĩ amnhĩ krã hpro hkêt nẽ ri pa.

¹⁴ Mẽ kot mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pahpumunh nẽ hkĩnh kaxyw na pu htem tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa. Na htem mẽ pahkrã hkĩ jarẽnh o: “Koja mẽmyjaja hkrã hkĩ japjê nẽ ri pa nẽ ra kamã omnajti.” Anhỹr jakamã na pa htem amnhĩ

krã hkênh nê ri ixpa. ¹⁵No mẽ anijaja na htem mẽ ajarênh o: “Mênijaja na htem hkrã hkĩ japjê nê ri pa nê kamã muxti.” Anhÿr jakamã na ka htem akrã hkĩ japjê nê ri apa. Mẽ akĩ te kêp mẽ akrã hpro xà pyrãk. Na ka htem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o apa.

¹⁶E na pa ra mẽ amã krĩ hkwy kamã Kris kwÿ nijaja kot mjên ã hpijaàm ã amnhĩ to amnhĩrĩt kaxyw tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ harê. Tã koja mēhō nija tee ri ja ma nhũm ja kêp omnuy japêr. Nhũm amnhĩ jarênh o:

—Kêt. Kot paj tanhmã inhmã amnhĩ nhĩpêx to hprãm xà hkôt tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. Koja inhmjên ja hã ixpumu nê hpijaàm nê rĩ tãm.

Anhÿr ã amnhĩ jarê ka mẽ tee ri ã kot amnhĩ jarênh anhÿrja ã ama nê kãm:

—Kwa nà ã ri ajamaxpêr anhÿr kêt nê. Na hte Kris kwÿjaja ã hamaxpêr anhÿr kêt nê. Anê.

Jejus tyk mã mẽ pajamaxpêr pê tanhmã mẽ pahte amnhĩ to hã mẽ pajarênh

Matêwre 26.26-30; Makre 14.22-26; Rukre 22.19-20

¹⁷Nê na ka xep htem Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwÿr axpên wÿr akuprō nê kamã amnhĩ to mex kêt nê. Na ka htem tanhmã amnhĩ tomnuj to pa tee ri mẽ ajarênh ma nê ixkaprĩ nê. Nê amnhĩm mẽ amex ã mẽ ajarênh kêt nê. ¹⁸Na ka xep htem axpên wÿr akuprō nê mẽmoj tã axpên mã akir nê axpên pê anhrã.

Nê ahpÿnhã mẽmoj mã ajamaxpêr jao ra mẽ amã axpên kĩnh kêt nê. Na pa tee ri ã mẽ ajarênh anhÿrja ma nê ixkaprĩ htÿx nê. ¹⁹Xà na hte Tirtũm ahpÿnhã tanhmã mẽ pahte amnhĩ anhĩpêx to hã mẽ pahpumunh kôt kãm mẽ pajapê hkêt ã amnhĩ jarê? Nà na hte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Kãm mẽ pajapê ho axpên pyrãk kênã.

²⁰Nê na hte Kris kwÿjê piitã tōhã axpên wÿr akuprō nê Jejus tyk mã hamaxpêr kaxyw pãwti hkwy hku. Tã mẽ kajaja na ka xep htem ja kaxyw axpên wÿr akuprō nom axtem nê Jejus tyk mã ajamaxpêr pê axàpkur kêt nê. ãm mẽ axàpkur pix kukamã ajamaxpêr nê axtem nê axàpkur rũnh o akrĩ.

²¹Jao amnhĩ pix kukamã ajamaxpêr. Mẽ akwÿjaja wam mrar nê hpôx nê mẽ apkur xà hã mẽ hkrĩ xwÿnhjaja na xep htem hkwyjê rom mẽōta pinh pa. Nê wĩhtija nhũm mẽ mãânên hpenh pa nê axtem nê ho axpã. Jakamã nhũm mẽ akwÿjaja kot amnhĩ to hapu nê hpôx xwÿnhjaja mẽmojta ã hprãr pa. ²²Kwa mon ka mẽ amã hprãm nê anhōrkwÿ kamã axàpkur kêt nê? Mẽ kot Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kamã na htem apkur rũnh hkêt nê. Ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nhũm mẽō hkêt xwÿnhjaja amnhĩ to hapu nê mra nê mẽō hã prã nê amnhĩ kamã hpijaàm nê. Kwa xà kot pa ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã

mě ajarēnh ma nē ixkīnh nē
mē ate amnhī nhīpēx mex ã
mē ajarē? Nà kot paj ã mē
ajarēnh anhÿr kêt nē.

²³ Pahihti Jejus na pre ja
hã tanhmã inhmã kapēr to nē
inhmã:

—Kêr ka mē tōhã axpēn wÿr
akuprō nē axàpkur pē ixyk
mã mãn mē ajamaxpēr pē ã
amnhī nhīpēx anē nē ã amnhī
nhīpēx anē. Anē.

Jakamã kot paj ixprī hã
amnhī xō ri mē amã kot
tanhmã inhmã kapēr tota
jarē ka mē inhma. Nà Jejus
kormã htyk kêt ri Jut Kariot
ra kot pôristi mã hã àmnēnh
kaxyw nhūm kamàt nhūm
Jejus mē ÿ hã mē ahkre
xwÿnhjê mē apkur kaxyw
hkrī hpa. Hãmri nhūm Jejus
pãwti hō py nē o xa ²⁴ nē
Tirtūm mã harē nē kãm:

—Pa Papaj. Nà ãm hãmri
na ka hte mē inhmã mē inhō
mex o apa. Anē.

Nē hpãnhã pãwja o hkry pa
nē ho mē kot ÿ hã mē ahkre
ho mē pa xwÿnhjê nhīpēx pa
nē mē kãm:

—E na pa ã pãwti ho hkry
nē mē amã òr anē. Koja mē ã
inhīpēx anē nē te mē kot ixto
hkry hpar pyrāk o inhīpēx
pa amnhī xà htÿx kamã ija-
mak kãm ty. Nom mē anē
kot paj ty. Jakamã e kêr
ka mē ixwakre kamã tōhã
axpēn wÿr akuprō nē ixte
mē ate amnhī tomnuj pãnhã
amnhīrer kaxyw mē anē ix-
tyk mã ajamaxpēr pē akīnh
nē pãwta kur o akrī. E mē
mãmri axàmnhīx aku. Anē.

²⁵ Hãmri nē hpãnhã kop
kãm wīhtita py nē o xa nē mē
kãm:

—E kop kãm wīhtija te kēp
Tirtūm kot mē atã amnhī
jarēnh nyw xà jarēnh pyrāk.
Ixtyk kukwak ri koja mē
ato hkra. Kot paj ty nhūm
ixkamrō mē anē axkapī.
Jakamã e. Mē kopja kamã
wīhti ho akōm o axpēn nhīpēx.
Nē ho akōm pē ixte mē anē
ixtyk mã ajamaxpēr. Anē.

²⁶ Tã ã kot amnhī jarēnh
anhÿr jakamã na pu htem
axpēn wÿr akuprō nē pãwti
hkwÿ hku nē mēmo kagō
hkwÿ o ixkō. Nē ho pahkōm
pē axpēn mã Jejus tyk jarēnh
o pahkrī. Tã kêr pu mē arī
ã amnhī nhīpēx anhÿr o ri
papa rãhã nhūm Jejus akupÿn
mē pahwÿr wrÿ. ²⁷ Jakamã
kot kaj mē tōhã mēmo arīgro
hã kot mē panē htykja mã
ajamaxpēr kaxyw axpēn
wÿr akuprō. Hãmri nhūm
mē anhīō mē awÿr axà nē
nhÿ. Nom axtem nē Jejus
tyk mã hamaxpēr kêt japēr.
Nē htÿx pãwti kur o nhÿ. Nē
hkôt amarī mēmo kagō ho
hkōm o nhÿ. Koja ã htyk mã
hamaxpēr kêt rãhã amnhī
nhīpēx anē nē te Jejus o kapēr
pyrāk o amnhī nhīpēx. Te ho
kapēr o:

—Nà Jejus amarī htyk nhūm
hkamrō amarī hpikapīr kênã.
Na pre mē panē htyk kêt nē.

Anhÿr o ho kapēr pyrāk.
²⁸ Jakamã kwa kêr ka mē
ate pãwta kur kaxyw nē taxy
kormã tanhmã ate amnhī
nhīpēx to mã ajamaxpēr nē
ajamaxpēr o:

—Kwa mǎn pa Tirtũm kapēr kôt amnhĩ nhĩpêx mex rǎhã ho ri xipa nà?

Anhÿr o mǎn ajamaxpēr. Hāmri nē ate hkôt amnhĩ nhĩpêx mex ã amnhĩ pumu nē amarĩ axàmnhĩx aku. No kot ka mē kormã mēmoj punuj kaga hkêt nē arĩ ri ho anhÿr o pa hāmri nē kām ajamaxpēr nē hkur kêt nē. Rÿ tanhmǎn tee ri tanhmã ate amnhĩ tomnuj tota mǎ ajamaxpēr nē akaprĩ nē. Hāmri nē tokyx Tirtũm mǎ amnhĩ jarē nē amnhĩ to mex prām xàj amnhĩ to awÿ hāmri nē arĩ kormã axàmnhĩx pǎwtita ku. ²⁹ Koja mēhõ mē akôt axà nē mēmoj kukamã hamaxpēr pē htÿx pǎwti nhĩrēnh̄ta õ py hkur o nhÿ. Hāmri nhũm Tirtũm tee ri ja hã omu nē hã tanhmã ho. ³⁰ Na ka mē ra axohtõ nē ã amnhĩ nhĩpêx anē nē atÿx ri mēmoj kukamã ajamaxpēr pē pǎwta ku. Jejus kot mē panē htykja mǎ ajamaxpēr kêt pē atÿx tanhmã ajamaxpēr to pē hkwÿ hkur o akrĩ. Mÿrapē na ka mē ra ja hã axà nē ri apa. Nē mē akwÿjaja ra htyk rax nē. ³¹ Nom kot ka mē axpēn wÿr akuprõ hāmri nē akupÿm tām axpēn kôt ajamaxpēr nē axpēn kôt amnhĩ nhĩpêx nē rĩ kormã pǎwtita ku. Hāmri nhũm Tirtũm ja hã mē apumu nē tanhmã mē ato hkêt nē. ³² Na hte mē pahte tanhmã amnhĩ tomnuj to hã mē pahpumu nē hã tanhmã mē pahto. Mē pahte ja hã amnhĩ pumunh nē axte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt kaxyw na

hte ã mē pahpê hkrajê nhĩpêx anē. Jakamã kot puj mē nhÿrmã mē kēp hkra hkêt xwÿnhjê hkôt kuwyta wÿr ma papa hkêt nē. ³³ Jakamã e Kris kôt ixtõ nē ixtõxjaja. Kēr ka mē axte Pahihti Jejus tyk mǎ ajamaxpēr kaxyw axpēn wÿr akuprõ. Hāmri nē ra axpēn wÿr apikuprõnh pa hã axpēn pumu nē rĩ kormã pǎwti hkwÿ hku nē hkur pē Jejus kot mē panē htyk mǎ ajamaxpēr o akrĩ. ³⁴ Nē ka mē atõ ra amã prām japēr nē anhõrkwÿ kamã apku nē rĩ kormã mē hkôt tē. Jao ra anhõhy htũ nē ajamakêtkati nē akwÿjê jamār o nhÿ. Kē mē hpõx pa ka mē atipxi nē Pahihti Jejus tyk mǎ ajamaxpēr pē hkur o akrĩ. Hāmri nhũm Tirtũm ja hã mē apumu nē hkĩnh nē tanhmã mē ato hkêt nē.

Na ka prem mē ate inhmã kagà nē mēnh̄ta kamã mēmoj tã ixkukjêr rax nē. Tã na pa ra kagà ja kamã mē amã hkwÿ jarēnh rax nē. Nom kot paj piitã harēnh par kêt nē. Kot paj ãm mē amã hkwÿ pix jarē. Hāmri nē nhÿrmã ma mē awÿr mō nē mē apumu nē kormã axte mē amã harēnh jatur xàm kumē.

12

Mē kot Tirtũm kapēr o hêx xwÿnhjê jarēnh

Rõmãn 12.6-8; Wam Korit 14.29; Wam Pêtre 4.10-11; Wam Juãw 4.1-2

¹ Nē kot paj hpǎnhã mē amã tanhmã Tirtũm Karõ jarēnh to ka mē inhma. Tanhmã

kot mẽ pahkrã hto nhũm mẽ pahte ahpÿnhã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho papaja kot paj mẽ amã harê. ² Amnepê mã kormã mẽ ate Kris kôt amnhĩ xunhwÿr kêt ri na ka prem sãnti hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Kapêr kêt tã ka prem hkôt ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Te kot mẽ ano kupyw pyràk ka mẽ kãm mex o mex ã harênh o ri apa. Nê kãm amnhĩ jagrer pê amnhĩ to hwÿr o ri apa. ã na ka prem amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa. ³Tã ra hpãnhã Tirtũm kôt amnhĩ xunhwÿ.

Na htem ohtô nê Tirtũm nhÿ hã kapêr jarênh o pa hã amnhĩ jarênh tã no ãm mẽ hkwÿjaja ja hã amnhĩ to hêx. Tã kot paj ixprĩ hã mẽ amã tanhmã mẽ harênh to. Koja mēhō mẽ kãm Tirtũm nhÿ hã kapêr jarênh o pa hã amnhĩ jarê hã koja Jejus o kapêr punuj o pa hkêt nê. Koja harênh o:

—Jejus kêp mẽ panhō Pahihiti jakamã kwa pu mẽ hkôt amnhĩ xunhwÿ nê hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri papa.

Anhÿr o harê. Koja mēhō ã mẽ amã kapêr anê ka mẽ ama nê mẽ kot Tirtũm nhÿ hã kapêr jarênh o pa xwÿnh ã omunh kurê kumrêx. No koja mẽ amã ã kapêr anhÿr kêt nê ka mẽ ama nê Tirtũm kapêr o hêx o pa hã omunh kurê kumrêx.

Tirtũm Karō kãm mẽ pahte axpên to mex prãm ã harênh Rômãn 12.6; Epes 4.7; Wam Pêtre 4.10

⁴ Nê ahpÿnhã kot tanhmã mẽ panhĩpêx to xwÿnhja ãm pixii. Kêp Tirtũm Karō. Na hte mẽ pahkarō mã agjê nê ahpÿnhã tanhmã mẽ pahte axpên to mex kaxyw tanhmã mẽ panhĩpêx to. Kot tanhmã mẽ panhĩpêx to xãja ohtô. Mẽ pahte ahpÿnhã ri tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to nê tanhmã axpên to mex to ho ri papa kaxyw na. Tirtũm Karō na hte ja kaxyw tanhmã mẽ pahkrã hto.

⁵ Nê mẽ pahte kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho papa xwÿnhja haxwÿja ãm pixii. Kêp Pahihiti Jejus. Tã na pu htem ahpÿnhã kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa.

⁶ Nê kot mẽ pahto ajuta nhũm mẽ pahte ahpÿnhã tanhmã axpên to mex to ho papa xwÿnhja haxwÿja ãm pyxii. Kêp Tirtũm. Na pu htem ahpÿnhã tanhmã hkôt axpên xunhwÿr tÿx to kaxyw tanhmã axpên to mex to ho papa.

⁷ Nê Karōja na hte ahpÿnhã tanhmã axpên kaxyw mẽ panhĩpêx to pu mẽ axpên to ajuta mex o ri papa.

⁸ Jakamã na pu hte mẽ pahkwÿjaja Tirtũm Karō nhÿ hã ma mẽ pahkwÿjê mã Tirtũm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt papa.

Nê mẽ pahkwÿjaja ma ÿ hã paxãhpumunh mex pê ma ri kapêr o mẽ ahkre ho mẽ hkôt papa.

⁹ Nê mẽ pahkwÿjaja Karō nhÿ hã Tirtũm kot tanhmã mẽ pahto ajuta

hto kaxyw hkôt paja-maxpër tỳx nê.

Nê mẽ pahkwỳjaja akupỳm mẽ à xwỳnhjê ho mex o papa nhũm mẽ akupỳm mex nê pa.

¹⁰ Nê mẽ pahkwỳjaja aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỳr o ri mẽ hkôt papa.

Nê mẽ pahkwỳjaja Tirtũm kapër mar tỳx nê ô ri mẽ kãm harênh o mẽ hkôt ri papa.

Nê mẽ pahkwỳjaja Tirtũm Karõ nhỹ hã tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ omunh o papa. Rỳ pahprĩ hã mẽkarõmnuti nhỹ hã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ omunh o papa.

Nê mẽ pahkwỳjaja nhãm mẽ kapër mar kêt tã ra mẽ kapër o pakapër.

Nê mẽ pahkwỳjaja mẽ kapër o pakapërja ma nê mẽ kot mar kêt xwỳnhjê mã harê. Kormã aa pahte mar kêt tã ra pahprĩ hã mar mex nê mẽ kãm harê.

¹¹ Æ na hte Tirtũm Karõ kãm hprãm xà hkôt tanhmã mẽ panhĩpêx to pu mẽ ahpỳnhã y hã ã axpên nhĩpêx anhỳr o ri axpên kôt papa.

Te mẽ pahpê Kris nhĩ pyràk ã mẽ pajarênh

Rõmãn 12.3-8; Epes 1.22-23, 4.11-16; Korosê 3.15

¹² E pa hpãnhã mẽ amã mẽ panhĩ kamã tanhmã mẽmoj jarênh to ka mẽ inhma nê hã anohtỳx nê. Mẽ panhĩja ãm pixi htã no ãm kamã

mẽmoj xohtôô. Kamã mẽ pahte nê kamã mẽ pahpa nê kamã mẽ pajakwa. Nê mẽ panhĩnhu nê mẽ pano. Æ mẽ panhĩ kamã mẽmoj xohtô kot anhỳr. Ja pyrà nê Kris nhĩja ãm pixi htã te mẽ pahpê ì kamã mẽmoj xohtôta pyràk. Mẽ pahkwỳjaja te mẽ pahpê hte pyràk. Nê mẽ pahkwỳjaja te mẽ pahpê ìhkra pyràk. Nê mẽ pahkwỳjaja te mẽ pahpê no pyràk.

¹³ Mẽ pahpê Kris kwỳjaja axpên kaxyw mẽ paxohtôô. Mẽ ixpê Ijaewjaja nê mẽ apê Ijaew kêt xwỳnhjaja. Nê amarĩ ri mẽ kãm mẽ axàpênh o mẽ apa xwỳnhjaja nê amnhĩ mã ri mẽ axàpênh o mẽ apa xwỳnhjaja. Æ ahpỳnhã mẽ paxohtô kot anhỳr tã nhũm Tirtũm Karõ te mẽ pahpê Kris nhĩ pixi pyràk o mẽ panhĩpêx. Nhũm Krisja mẽ pahpiitã mẽ pamã Karõ gõ nhũm mẽ pahkarõ mã agjê. Pixi htã mẽ pahpiitã mẽ pahkarõ mã agjê.

¹⁴ Nê mẽ panhĩja pixi tã kamã tanhmã mẽ pakute xàja ohtôô. Tã Kris nhĩja te kot mẽ panhĩja pyràk. Uràk nê kamã mẽ paxohtôô. Jakamã na pu htem ahpỳnhã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa. Karõ kot tanhmã amnhĩ kaxyw mẽ panhĩpêx to xà hkôt.

¹⁵ Nê kop ãm mẽ pahparja kapër ronhỹx tee ri mẽ panhĩhkra pumu nê amnhĩ mã:

—Hêxta waa nê. Kêp ãm ixpê mẽ ìhkra ronhỹx pa

inhmex nê ijarir. No âm ixpê mē hpar pix jakamã pēr âm mē hkĩnhã ixpê mē hkwȳ hkêt âm ixpê mē hatur xà pix na pa.

Anhÿr o amnhĩ jarēnh japêr. Nom ja kot anhÿr kêt. Axtem nhÿhÿm kot mē pahto pa kaxyw na mē pahparja. Nê axtem mēmoj tã mē paxapēnh rÿ mēmoj jamÿnh kaxyw na mē panhĩhkraja. Na pu htem hamē wa ho presija rãhã ho papa. Ja pyrà nê kot puj mē pahkwÿjê hō mē parom Tirtũm Karō nhÿ hã mēmoj tã apēnh tÿx ã omu nê hkĩnhã mē pahte amnhĩ to warê hkêt ã amnhĩ jarēnh o papa hkêt nê.

¹⁶ Nê mē pajamakja kapêr ronhÿx kapêr o:

—Hêxta waa nê. Kêp apu ixpê mē no ronhÿx pa inhmex nê ijarir. No âm ixpê mē umar xà pix jakamã pēr âm ixte ho warê hkêt kumrêx.

Anhÿr o amnhĩ jarēnh japêr. Nom ja kot anhÿr kêt. Hamē wa mex kênã. Axtem ho mē paxumar kaxyw na mē pajamakja. Nê axtem ho mē parit kaxyw na mē panoja. ¹⁷ Kêp âm mē pano pix ronhÿx pu mē parit pix nê paxumar kêt nê ri papa. Rÿ kêp âm pajamak pix ronhÿx pu mē paxumar pix nê parit kêt nê mē paxupâr kêt nê ri papa. ¹⁸ Mē panhĩja pixi htã kamã hikukrêx xohtô. Na pre Tirtũm amnhĩ krã hkôt kamã mēmoj piitã hipêx nê hanhō. ¹⁹ Kêp âm mē panhĩja kamã âm mēmoj pixi ronhÿx pu mē paxumar kêt nê papa.

²⁰ Tã no âm kot anhÿr kêt. Mē panhĩja âm pixi htã kamã hikukrêx xohtô. ²¹ Jakamã na hte mē panoja amnhĩ nê mē panhĩhkra mã kãm:

—Tk kwa ma tē. Ixte ato presijare hã.

Anhÿr o kãm kapêr kêt nê. Rÿ mē pahkrãja amnhĩ nê mē pahpar mã kãm:

—Tk kwa ma tē. Na pa ato presija hkêt nê.

Anhÿr o kãm kapêr kêt nê. Ja pyrà nê kot puj mē nhÿri Kris kôt panhĩō pumu nê paxumar o pahte hakrenh ã amnhĩ jarēnh kêt nê. ²² Nê mē panhĩ kamã mēmoj kwÿ te hirerek pyràk tã no pu mē arĩ pamã hapê nê. Ja pyrà nê kêr pu mē kormã mē kot Kris kôt amnhĩ xunhwÿr tohtuj anhÿr xwÿnhjaja pu mē pamã mē hkĩnh kãm tanhmã mē kutã panojarêt to ho ri papa.

²³⁻²⁴ Nê na pu htem mē panhĩ kamã mē pakukrêx kwÿ hã pahpijaàm nê hpro nê ri ho papa. Nê hkwȳ hã pahpijaàm kêt nê hpro hkêt nê ho ri papa. Nê hkwȳ mē pahpê omnajti htã pu mē ho mex nê ri ho papa. Tirtũm kot ã mē panhĩpêx anhÿr jakamã na pu htem mē pakamã mē pakukrêx kwÿ mē pahpê omnajti htã pu mē ho mex nê ri ho papa. Ja pyrà nê kêr pu mē Tirtũm kôt mē pahtō nê mē pahtōx piitã ho mex o ri papa. Nê tãm mē hipêx. Mē pahkwÿjaja muxre nê mē pahkwÿjaja omnajti htã. Tanhmã mē kute htã pu mē kêp mē Jejus kôt mē pahtō nê

mě pahtõx ã mẽ ho mex o ri apa.

²⁵Ně na hte mẽ panhĩ kamã mẽ pahpar nẽ mẽ panhĩhkra nẽ piitã axpẽn kõt àpẽn mex o pa. No na hte mẽ pahparja nhỹhỹm ma mra nhũm ihõja hkwỹm nhỹhỹm ma mrar kêt nẽ. Na hte wa axpẽn kõt àpẽn mex o pa. Ja pyrã nẽ kêt pu mẽ pahpê Tirtũm kra-jaja axpẽn kõt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri papa. Nẽ axpẽn to mex rãhã ho ri papa. No ri axpẽn kwỹm ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa hkêt nẽ.

²⁶Na pu htem tõhã nhỹhỹnh panhĩ kamã paxà nẽ ri papa. Pahkrã tãtãk rỹ pakatut gêk. Jao te mẽ panhĩ piitã kamã mẽ paxà pyrãk. Nẽ nhỹhỹnh akupỹm pamex nẽ te panhĩ piitã hkõt akupỹm pamex pyrãk. Ja pyrã nẽ koja Kris kõt panhĩõ nhỹhỹnh ã nẽ ri pa. Rỹ tanhmã amnhĩ to nẽ ra hkaprĩ nẽ ri pa pu mẽ ja hã omu nẽ ý hã pahkaprĩ nẽ papa. No koja mẽmoj tã hkĩnh nẽ pa pu mẽ ja hã omu nẽ ý hã pahkĩnh nẽ papa.

Te mẽ pahpê Kris nhĩ pixi pyrãk ã mẽ pa jarẽnh

²⁷Ně mẽ pahpê Kris kwỹjaja te mẽ pahpê Kris nhĩ pixi pyrãk. Ahpỹnhã mẽ pahte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho papa htã mẽ pahpê Kris kwỹ jakamã te mẽ pahpê ĩ pixi pyrãk.

²⁸Ně mẽ pahte Kris kõt tanhmã pahkwỹjê ho ajuta hto ho papa kaxyw na pre

Kris ahpỹnhã tanhmã mẽ paxunhwỹr to.

Mě pahkwỹjaja mẽ pahte ý hã nhãm mẽ kãm kapêr jarẽnh o papa kaxyw mẽ paxunhwỹ.

Ně mẽ pahkwỹjaja mẽ pahte ý hã tanhmã kapêr jarẽnh to ho ri papa kaxyw mẽ paxunhwỹ.

Ně mẽ pahkwỹjaja Tirtũm kapêr jarẽnh o mẽ ahkre ho ri mẽ papa kaxyw mẽ paxunhwỹ.

Ně mẽ pahkwỹjaja mẽ pahte aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwỹ ho anhỹr o ri papa kaxyw mẽ pa xunhwỹ.

Ně mẽ pahkwỹjaja akupỹm mẽ à xwỹnhjê ho mex o mẽ papa kaxyw mẽ pa xunhwỹ.

Ně mẽ pahkwỹjaja mẽ kapêr o mẽ hihtýx o mẽ papa kaxyw mẽ pa xunhwỹ.

Ně mẽ pahkwỹjaja mẽ pahte tanhmã mẽ ho ajuta ho ho ri papa kaxyw mẽ pa xunhwỹ.

Ně mẽ pahkwỹjaja nhãm mẽ kapêr õ ho mẽ papa kaxyw mẽ pa xunhwỹ.

Ã na pre ahpỹnhã mẽ pahpê hkwỹjê piitã mẽ paxunhwỹr anẽ. ²⁹No na pu htem pahpi-itã axpẽn kõt Tirtũm kapêr o mẽ ahkre ho ri papa hkêt nẽ.

Ně mẽ pahpiitã ý hã tanhmã pakapêr to ho ri papa hkêt nẽ.

Ně mẽ pahpiitã kapêr jarẽnh o ri papa hkêt nẽ.

Ně mẽ pahpiitã aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr o ri papa hkêt nẽ.

³⁰ Ně mẽ pahpiitã akupỹm mẽ à xwỳnhjê ho mex o ri papa hkêt nẽ.

Ně mẽ pahpiitã mẽ kapêr õ ho ri pakapêr o ri papa hkêt nẽ.

Ně mẽ pahpiitã ri mẽ kapêrja ma nẽ pakapêr kãm pahkwỳjê mã harênh o ri papa hkêt nẽ.

Na pu htem ahpỹnhã tanhmã Kris kôt mẽ pahkwỳjê ho ajuta hto ho ri papa. ³¹ Tã kêt pu mẽ pahpiitã pamã axpên kĩnh pê tanhmã axpên to mex to ho ri papa. Ja na mex o kot mẽmoj piitã hakrenh par. E kot paj ixprĩ hã tanhmã mẽ amã ja jarênh to ka mẽ inhma.

13

Mẽ pahte axpên kamã paxukapri ho papa hã mẽ pamã karõ

Juãw 13.31-35; Karatas 5.13-15; Korosẽ 3.12-14

¹ Kot pa ma mẽ piitã ahpỹnhã mẽ kapêr kãm mẽ kãm Tirtũm kapêr jarênh o ri ixpa japêr. ãm mẽ piitã mẽ kapêr o ixkapêr mex o mẽ kãm harênh o ri ixpa japêr. Nẽ Tirtũm kapêr o mẽ wrỳk xwỳnhjê kapêr o mẽ ahkre ho ri ixkwỳjê hkôt ixpa japêr. Tã inhãm mẽ hkĩnh kêt kãm ixte mẽ ahkre ho ri ixpa ronhỹx mẽ inhma nẽ ãm inhma. Nhũm ixkapêrja te ixte rat tatak pyrãk o pa tee ri Tirtũm kapêr o mẽ ahkre kaprỳ ho

ri mẽ hkôt ixpa nhũm Tirtũm tee ri inhãm mẽ hkĩnh kêt ã ixpumu nẽ inhãm:

—Nà amã mẽ hkĩnh kêt jakamã na ka tee ri ixkapêr o mẽ ahkre kaprỳ. Anẽ.

² Rỳ kot paj Tirtũm xàhpumunh tỳx o mẽ kãm kapêr pimxur kwỳ jarênh o ri ixpa japêr. Rỳ Tirtũm mẽ kurom inhãm mẽmoj to amnhĩrit pa omu nẽ mẽ kãm harênh o ri ixpa japêr. Rỳ pa Tirtũm kot amnhĩ nhĩpêx piitã omunh par japêr. Rỳ ixte amnhĩ kaxyw hkôt ijamaxpêr tỳx kôt ỹ hã kên krã hprêk õ mã ixkapêr nhũm kot inhmar nẽ inhmar xà hkôt nhãm pikamênh japêr. Tã inhãm ixkwỳjê hkĩnh kêt kãm ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nhũm Tirtũm tee ri ja hã ixpumu nẽ inhãm:

—Nà amã mẽ hkĩnh kêt jakamã te axàhpumunh tỳx kêt kumrêx pyrãk. Na ka tee ri ã mẽ kãm ixkapêr jarênh anhỹr o ri apa kaprỳ. Anẽ.

³ Rỳ pa mẽ kêp amrakati xwỳnhjê mã ixkukrêx nhõr par japêr. Rỳ Kris ã mẽ kãm amnhĩ grõnh kôt mẽ kãm xa nhũm mẽ hã ixpĩr japêr. Tã inhãm mẽ hkĩnh kêt kãm ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nhũm Tirtũm tee ri ja hã ixpumu nẽ inhãm:

—Nà ã ate mẽ kãm amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa htã amã mẽ hkĩnh kêt jakamã na ka tee ri ã mẽ kãm amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaprỳ. Anẽ.

⁴ Kot puj mẽ pamã axpên kĩnh hã kot puj mẽ kritpêm mẽ piitã mẽ kãm pahprĩ ho papã.

Jao axpën kãm pagryk tokyx
anhÿr kêt nê.

Nê pamã axpën to mex pix
prãm.

Nê mëmoj tã axpën kamã pa-
gryk kurê kumrêx kêt
nê.

Nê mëmoj tã amnhĩ to jarkrar
o ri papa hkêt nê.

Kot puj më pamã axpën kĩnh
hã kot puj më ã amnhĩ nhĩpêx
anhÿr o ri papa hkêt nê.

⁵ Nê kot puj më axpën kamã
paxukaprĩ ho papa hã kot puj
më tãm axpën nhĩpêx rãhã ho
papa. Jao amnhĩ pix kukamã
pajamaxpêr o ri papa hkêt nê.
Nê më pagryk tokyx anhÿr
kêt nê. Rÿ axpën kãm pagryk
tokyx anhÿr hkêt nê. Rÿ koja
mêhõ tanhmã më panhĩpêx
kati hto pu më ãm amnhĩ
tã omu nê axte kot tanhmã
më panhĩpêx tota mã paja-
maxpêr kêt nê.

⁶ Nê kot puj më pamã
axpën kĩnh o papa hã kot puj
më tee ri mêhõ kot tanhmã
amnhĩ tomnuj to hã omu nê
pahkaprĩ nê. Rÿ tanhmã kot
amnhĩ to mex to hã omu nê
pahkĩnh nê.

⁷ Nê kot puj më pamã axpën
kĩnh o papa hã kot puj më
arĩ Tirtũm kot më pahto mex
par jatur xà mênh xà hã arĩgro
jamãr rãhã ho ri papa. Nê
më kot Kris ã tanhmã më
pahto htã pu më tee ri amnhĩ
kukamã tanhmã pajamaxpêr
to hkêt nê. ãm më kutã amnhĩ
to htÿx nê më kãm pakuhê nê
arĩ amnhĩ kaxyw Tirtũm mã
pajamaxpêr tÿx rãhã nê.

⁸ Nê kot puj më pamã axpën
kĩnh o papa hãmri nê aa më

pahte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿrja
mã panhũrer kêt nê. Nê arĩ
më pamã axpën kĩnh rãhã ho
papa ho papa. Jar pika ja
kamã më pahte Tirtũm nhÿ
hã më kãm kapêr jarênh o ri
papa htã kot puj më nhÿrmã
ma õ krĩ hwÿr api hãmri nê
kuri axte ã kãm amnhĩ nhĩpêx
anhÿr kêt nê. Mo kaxyw
kot puj më axte ri mêhõ mã
kapêr jarê? Kot puj më õ krĩ
hwÿr api nê ra më pahpiitã
paxãhpumunh o axpën pyrãk.

Nê na pu htem tõhã më
kapêr õ ho pakapêr o ri papa.
Nom kot puj më nhÿrmã
Tirtũm nhõ krĩ hwÿr api
hãmri nê kuri axte nhãm ri
më kapêr o pakapêr kêt nê.

Nê na pu htem jar më
pahkwÿjaja më paxãhpumunh
mex kôt Tirtũm kapêr jarênh
o ri papa. Tã kot puj më
nhÿrmã õ krĩ hwÿr api hãmri
nê axte ã amnhĩ nhĩpêx
anhÿr kêt nê. ãm më pamã
axpën kĩnh pixja kot puj më
arĩ õ krĩ kamã më pamã
axpën kĩnh tũm rãhã papa ho
papa. ⁹ Jar më pahpiitã më
paxãhpumunh tohtuj anhÿr o
pakapêr jakamã na pu htem
kormã Tirtũm kapêr jarênh
tohtuj anhÿr o ri papa. ¹⁰ Tã
kot puj më nhÿrmã õ krĩ hwÿr
api nê kuri paxãhpumunh
jatur xãm mênh pa. Jakamã
nhũm jar më paxãhpumunh
tohtuj anhÿr xwÿnhta më
pahpê hapêx.

¹¹ E pa më amã ja hã ejêp
jarê ka më inhma. Nà am-
nepê mã ixprĩre ri na pa pre
ixtÿx ri mêhprjê kot amnhĩ

nhîpêx o amnhî nhîpêx nê mẽ hamaxpêr o ijamaxpêr. Nê mẽ kapêr mex kêt o ixkapêr o ri ixpa. Tã ra ixaptâr hãmri nê mẽ aptârjê jamaxpêr o ijamaxpêr o ri ixpa. Te ra mẽ pahte kaxkwa kamã mẽ paxâhpumunh jatur xâm mênh parta pyrâk mẽ aptârjê jamaxpêr o ijamaxpêr o ri ixpa.

¹² Ja pyrâ nê na pu htem kormã Tirtûm kot amnhî nhîpêx ã omunh tohtuj anhÿr. Te mẽ pahte amnhî pumunh xâ pynajre kamã pahprî hã amnhî pumunh mex kêeta pyrâk. Nom kot puj mẽ nhÿrmã õ krî hwÿr api hãmri nê pahprî hã paxâhpumunh jatur xâm kumê. Te Tirtûm kot hprî hã tanhmã mẽ pakute hã mẽ pahpumunh parja pyrâk.

¹³ E arî mẽ pahte Tirtûm kôt amnhî nhîpêx o papa xâja na axkrunêpxi. Mẽ pahte hkôt amnhî nhîpêx o papa rãhã ho papa kaxyw. Wamta na ja: Kêr pu mẽ arî amnhî kaxyw Tirtûm mã pajamaxpêr mex rãhã ho ri papa. Nê hkôt ja: Kêr pu mẽ arî Tirtûm kot mẽ pahto mex par jatur xâ mênh xâ hã arîgro jamâr rãhã ho papa. Nê hkôt ja: Kêr pu mẽ arî pamã axpên kînh pê tanhmã axpên to mex to rãhã ho papa. Ja na mex o kot wamta wa hakrenh. E kêr pu mẽ ã amnhî nhîpêx anhÿr rãhã ho ri papa.

14

Tirtûm Karõ kot mẽ pahto

mẽ paxihtÿx ã harênh

Wam Korit 12.7-11, 12.27-31

¹ E kêr ka mẽ arî amã axpên kînh pê axpên to mex rãhã ho ri apa nê aa jam anhÿrer nê ho ajamakêtkati hkêt nê. Nê amnhî to Tirtûm Karõ mãn amnhî to awÿ kê mẽ amã tanhmã mẽ ajamaxpêr to ka mẽ ahpÿnhã tanhmã axpên to mex to ho ri axpên kôt apa. Nê kêr ka mẽ ã ajamaxpêr anê nê ajamaxpêr o:

—Inhmã mẽ hkînh o ri ixpa hprãm tÿx. Nê Tirtûm Karõ kot tanhmã ixto nhÿm ixte ahpÿnhã tanhmã mẽ ho ajuta hto ho ixpaja pa mãânên inhmã ho anhÿr prãm. Nê kot tanhmã ijakwa hto nhÿm ixte ahpÿnhã mẽ kapêr õ ho ixkapêrja pa mãânên inhmã ho anhÿr hprãm. No kêt ixte Tirtûm nhÿ hã mẽ kãm kapêr jarênhja na inhmã ho anhÿr prãm tÿx kumrêx. Anê.

²⁻⁴ Mẽ pakamã mẽ kapêr õ ho Tirtûm mã kapêr xwÿnhjaja na htem Tirtûm Karõ nhÿ hã ãm kumã pix mã kapêr õta o kãm kapêr nhÿm tapxipix mẽ kuma. No mẽ papajaja na pu htem tee ri mar o pahkrî nom mar kêt nê. ãm kapêr xwÿnhhta pix koja mẽ pakurom amnhî ma. Nom koja mẽ pakapêr kãm Tirtûm mã amnhî jarê pu mẽ mar mex nê. Nhÿm mẽ pakapêr kãm Tirtûm nhÿ hã mẽ pamã kapêr jarê pu mẽ pahprî hã kuma. Jao mẽ pamã kapêr kôt amnhî nhîpêx prãm nê. Nê mẽmoj tã pahkaprî nê ri papa htã mẽ kuma nê amnhî

kaxwỳnh kām amnhĩ to paxi-htỳx.

⁵ Mẽ apiitã mẽ ate nhãm mẽ kapẽr õ ho Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnhja na mex. Nom mẽ ate mẽ akapẽr o mẽ akwỳjẽ mã Tĩrtũm kapẽr jarẽnh o ri mẽ apaja na mex o wamta jakre. Kot ka mẽ nhãm mẽ kapẽr õ ho Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽ nhũm mẽ akwỳjaja mẽ amar kêt jakamã ka mẽ ã akapẽr anhỳrja o Kris kôt mẽ ho mẽ hamaxpẽr o hihtỳx kêt nẽ. ãm kapxipix amnhĩ ma. Rỳ koja kapẽr õja mar mex xwỳnhjẽ hõ amar japẽr nẽ mẽ akapẽr kãm akwỳjẽ mã harẽ. Hã koja ja mex nẽ. Nom kot kaj mẽ apiitã ma mẽ kapẽr kãm mẽ kãm Tĩrtũm kapẽr jarẽnh o ri apa nhũm mẽ piitã hprĩ hã amar mex nẽ. Nẽ amar xà hkôt Tĩrtũm kapẽr kôt amnhĩ nhĩpẽx mex nẽ. ⁶ Jakamã e Kris kôt ixtõ nẽ ixtõxjaja. Kot paj apu nhỹrmã ma mẽ awỳr mõ hãmri nẽ nhãm mẽ kapẽr õ ho mẽ amã ixkapẽr japẽr ka mẽ inhmar kêt nẽ. Nom kot paj mẽ akapẽr o mẽ amã ixkapẽr ka mẽ apiitã aprĩ hã inhmar mex nẽ. Pa Tĩrtũm nhỹ hã mẽ amã mẽmoj jarẽ rỳ tanhmã kot amnhĩ nhĩpẽx toja pa mẽ amã harẽ. Rỳ Karõ nhỹ hã mẽ amã mẽmoj jarẽnh o ã mẽ amã Tĩrtũm kapẽr jarẽnh anẽ ka mẽ aprĩ hã inhmar mex nẽ. ⁷ Nom mẽ kapẽr õ ho mẽ kapẽr o mẽ akôt ri mẽ pa xwỳnhjaja te mẽhõ kot htỳx ri wiorãwti kakrẽnh xwỳnh pyrãk. Koja htỳx ri hkakrẽnh o xa nhũm mẽ tee ri kot grer mar mã. Rỳ

nhũm mẽhõ htỳx ri pifti kakôr o xa nhũm mẽ tee ri mẽmo mẽ grer mar mã.

⁸ Põristijaja na htem amarĩ ri tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho pa nhũm mẽ hkrãhtũmja mẽ kãm pifti kakô nhũm mẽ kuma nẽ mẽ pijapu mã hamaxpẽr kurẽ kumrẽx nẽ hwỳr hprõt. Nom koja kawax pẽ hkakô rỳ htỳx ri tanhmã hkakôr to nhũm mẽ kuma nẽ ãm kuma. ⁹ Ja pyrã nẽ kot kaj mẽ kapẽr õ ho akwỳjẽ mã akapẽr nhũm mẽ ama nẽ ãm mẽ ama. Ka te ãm mẽ kãm ajakwa momok pyrãk o axãm o amnhĩ nhĩpẽx.

¹⁰ Nẽ ahpỳnhã mẽ pakapẽr xohtõõ. Na htem ahpỳnhã mẽ kapẽr o amnhĩ kwỳjẽ mã kapẽr nẽ axpẽn mar mex nẽ. ¹¹ Nom koja mẽhõ nhỹhỹnh pika hõ rũm ixwỳr mõ nẽ mẽ kapẽr o inhmã kapẽr pa mar kêt nẽ. Nẽ amnhĩ xwar kutã ixkapẽr o kãm ixkapẽr nhũm ixpyrà nẽ inhmar kêt nẽ. ¹² Jakamã kot kaj mẽ amã Tĩrtũm Karõ xihtỳx xà ho amã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpẽx to ho apa hprãm hã kot kaj mẽ amnhĩ to awỳ nẽ kãm:

—Kwa amnhĩ kôt ija-maxpẽr o axihtỳx Tĩrtũm. Pa anhỹ hã ixkapẽr o ma Kris kôt ixkwỳjẽ ho mẽ hamaxpẽr o ixihtỳx o ri mẽ hkôt ixpa. Kẽ mẽ akapẽr ma nẽ Kris kôt amnhĩ xunhwỳr tỳx nẽ. Nẽ hkôt amnhĩ nhĩpẽx mex o ri pa. Anẽ.

¹³ Nẽ kêt ka mẽ nhãm mẽ kapẽr õ ho Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xwỳnhjaja amnhĩ to Tĩrtũm Karõ wỳ nẽ kãm:

—Ixte mẽ kapër õ ho ixkapër tâ ixte amnhĩ mar kêt. Jakamã kwa tanhmã ixto ijamaxpër mex to pa amnhĩ mar mex nẽ ixkapër kãm ixprĩ hã Kris kôt ixkwýjê mã ja jarẽ kê mẽ inhmar týx nẽ. Anẽ.

¹⁴ Nom kot paj nhãm mẽ kapër õ ho Tirtüm mã mex ã harẽnh tâ amnhĩ mar kêt nẽ. Te ixpimtir kãm ixkarõ pix kapër pyrãk. No kot paj pam amnhĩ krã hkôt ixkapër o kãm mex ã harẽ hãmri nẽ ra amnhĩ mar mex nẽ. ¹⁵ Nã ja na inhmã mex jakamã kot paj nhãm mẽ kapër õ ho Tirtüm mã mex ã harẽ nẽ kãm gre. Nẽ mãânẽn ijamaxpër xã hkôt ixkapër o mãânẽn kãm mex ã harẽ nẽ kãm gre. Nã ja na inhmã mex. ¹⁶ Nom kot puj mẽ ma mẽ kot Tirtüm kapër mar xã hã ixkre hwýr mra nẽ kamã Tirtüm mã mex ã harẽ. Tã pa nhãm mẽ kapër õ ho kãm ixkapër japêr. Ka mẽ ate inhmar o akrĩ xwýnhjaja tee ri inhma. Jakamã tee ri inhma nẽ ixkôt Tirtüm mã akapêr kêt nẽ. Rý kãm:

—Nã ãm hãmri na ã amex ã ajarẽnh anẽ Tirtüm.

Anhýr o kãm akapêr kêt nẽ. Mẽ ate inhmaare hã kot ka mẽ ã kãm akapêr anẽ. Jakamã kot paj ri mẽ akamã mẽ kapêr õ ho ixkapêr kêt nẽ. ãm mẽ akapêr pix o mẽ anom Tirtüm mã mex ã harẽ. ¹⁷ Kot paj mẽ kapêr õ ho Tirtüm mã mex o mex ã harẽnh mex tâ ka mẽ mẽmo mẽ kapêrja aprĩ hã mar kêt jakamã inhmar pẽ Tirtüm kôt amnhĩ xunhwýr týx kêt nẽ.

¹⁸ Na pa hte tõhã mẽ arom nhãm mẽ kapêr õ ho Tirtüm mã amnhĩ jarẽ. Nom nhýri ahte nhý nẽ ã kãm amnhĩ jarẽnh anẽ. ãm hãmri na pre Tirtüm ja kaxyw tanhmã ixto pa hte ã amnhĩ nhípêx anhýr o ri ixpa.

¹⁹ Tã na pu htem Tirtüm mã mex o mex ã harẽnh kaxyw nẽ ma mẽ kot kãm amnhĩ jarẽnh xã hã ixkreta wýr axpên wýr mra pa mẽ pikuprõnh xwýnhjê kapêr o mẽ kãm ixkapêr. Nom kot paj nhãm mẽ kapêr õ ho mẽ kãm ixkapêr ry rax kumrêx tâ no nhũm mẽ inhmar kêt nẽ. Nom kot paj mẽ kapêr o ãm ixkapêr krãre htã no nhũm mẽ inhmar mex kurê kumrêx. Ja na inhmã mex. ²⁰ Kwa mẽ ixkapêr ma nẽ mar týx nẽ. Nẽ mẽhprĩrejê jamaxpêr o ajamaxpêr kêt nẽ. ãm Kris kôt mẽ ãptãr tũmjê jamaxpêr o mãn kêt mẽ ajamaxpêr o ri apa. ãm mẽmoj pixire hkôt kot kaj mẽ ãm hãmri te mẽhprĩjê jamaxpêr pyrãk o ajamaxpêr. Mẽhprĩjaja na htem mẽmoj punuj kukamã hamaxpêr kêt nẽ. Na htem ãm htýx pa. Tã kêr ka mẽ urãk nẽ mẽmoj punuj kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nẽ.

²¹ Amnepêm na pre Tirtüm tanhmã Ijaewjê mã kapêr to. Mẽ kapêr o mẽ kãm kapêr tâ no nhũm mẽ kuma nẽ ãm kuma. Jakamã nhũm tee ri ja hã mẽ omu nẽ amnhĩ tâ tanhmã mẽ harẽnh to. Tanhmã mẽ harẽnh toja Tirtüm kapêr ã kagã htũm

kamã na. Kot mẽ harënh kot:
E kot paj ma mẽ hwÿr axtem
pika hõ rûm pôristi
hkwÿ rë kê mẽ ma mẽ
hwÿr mra nẽ mẽ unê.
Hãmri nẽ amnhĩ kapër
o mẽ kãm kapër nhũm
mẽ tee ri mẽ kuma
no ãm hkôt mẽmoj
pumunh kêt nẽ.

Koja mẽ ã mẽ hipêx anhÿr
tã nhũm mẽ arĩ kãm
ixkapër mar nẽ amnhĩ
kaxywixkôt hamaxpër
prãm kêt nẽ. Anê.

Tirtũm kapër ã kagà htũm
kot ã mẽ harënh kot anhÿr.
²² Jakamã kot kaj mẽ Tirtũm

mã amnhĩ jarënh xà hã ixkre
hwÿr akuprõ nẽ mẽ kapër õ
ho Tirtũm mã amnhĩ jarënh
japêr. Nhũm Kris kôt amnhĩ
xunhwÿr kêt xwÿnhjaja mẽ
akôt agjê nẽ hkrĩ nẽ tee ri mẽ
akapër ma nẽ Kris kôt amnhĩ
xunhwÿr kêt nẽ. Tanhmã kot
mẽ amnhĩ to nẽ hkôt amnhĩ
xunhwÿ? Mẽ kot akapërta
maare hã. No kot ka mẽ
akapër o Tirtũm nhÿ hã mẽ
kãm akapër nhũm mẽhprĩ hã
amar mex nẽ. Jao tanhmã
hamaxpër to nẽ mẽ apyrà
nẽ Kris kôt amnhĩ xunhwÿr
japêr. ²³ Nom kot ka mẽ apiitã
nhãm mẽ kapër õ ho Tirtũm
mã mex ã harê nhũm amarĩ
ri mẽ pa xwÿnhjaja mẽ awÿr
agjê nẽ mẽ akapër ã mẽ ama
nẽ hã mẽ apumu. Hãmri nẽ
tee ri hamaxpër nẽ mẽ akrã
pipãnh ã axpën mã mẽ ajarê.

²⁴ Nom koja mẽ awÿr agjê
ka mẽ akatãt kôt mẽ amnhĩ
kapër o Tirtũm kapër jarënh
o akuhê nhũm mẽhprĩ hã mẽ
amar mex nẽ. Hãmri nẽ

amnhĩ kapër o akapër ma nẽ
hamaxpër o:

—Hêxta waa nẽ. Xep ixte
amnhĩ tomnuj xwÿnh na pa.
Nà ãm hãmri na mẽ Tirtũm
kapër jarê. Nà ãm hãmri na
kêt ja. Anê.

²⁵ Hãmri nẽ mẽ amã
tanhmã kot amnhĩ tomnuj
to hã amnhĩ jarënh pa hãmri
nẽ hkaga nẽ Jejus kôt amnhĩ
xunhwÿ. Nẽ hkõnkrã ho htẽm
nẽ hkrĩ nẽ Tirtũm mã mex
o mex ã harê. Hãmri nẽ mẽ
amã:

—Nà ãm hãmri na hte
Tirtũm mẽ akamã pa ho pa.
Anê.

*Tirtũm nhõrkwÿ kamã mẽ
pahte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to
hã mẽ pamã karõ*

*Atre 2.42, 5.12-13; Eprêw
10.25*

²⁶ E Jejus kôt ixkwÿjaja.
Kot paj hpãnhã axtem mẽ
amã mẽmoj tã karõ. Mẽ kot
Tirtũm mã amnhĩ jarënh xà
hã ixkre kamã tanhmã mẽ
ate amnhĩ nhĩpêx to hã karõ
ka mẽ inhma.

Nà kër ka mẽ axpën wÿr
akuprõ nẽ akrĩ ka mẽ atõ amã
Tirtũm mã mex ã harënh ã
mẽ greo o agrer prãm hãmri
nẽ mãmrĩ kãm ho gre. Hãmri
nẽ agrer pa kê apãnhã mẽhõ
kãnhmã xa nẽ Tirtũm kapër
kwÿ ho mẽ ajahkre. Nẽ
ho anhÿr pa nhũm hpãnhã
mẽhõ kãnhmã xa nẽ Tirtũm
kot tanhmã ho mex to hã
mẽ amã amnhĩ jarê. Nẽ
amnhĩ jarënh pa hãmri nhũm
mẽhõ nhãm mẽ kapër õ ho mẽ
amã ujarënh japêr. Hãmri nẽ
ujarënh pa kê mẽhõ hpãnhã

mē akapēr o hprī hā mē amā kapērta jarē.

E kê ka mē axpēn wūr akuprō nē Kris kôt axpēn to axihtýx kaxyw ā axpēn pānhā amnhī nhīpēx anē.

²⁷ Nē ka mē atō amā nhām mē kapēr ō ho mē kām akapēr prām japēr. Nom kê ka mē axohô nē ā mē kām amnhī nhīpēx anhýr kêt nē. Ām mē atō wa axkrutre rý axkrunēpxire nē mē kapēr ō ho mē kām akapēr. Hāmri nē axpēn pānhā akapēr pa kê mēhō kot hprī hā mē kapēr ōta mar japēr nē mē apānhā xa nē mē akapēr o mē kām harē kê mēhprī hā mar mex nē. ²⁸ Nom koja ja kaxyw mēhō amrakati japēr ka mē kapēr ō ho akapēr kêt nē. Ām kapxipix nhýri ahte Tirtüm mā akapēr.

²⁹ Nē kê Tirtüm nhý hā kapēr jarēnh xwýnhjê hō wa axkrut rý axkrunēpxi nē mē ajahkre ka mē aprī hā mar o akrī. Hāmri nē mar pa nē tanhmā mē harēnh to. Ām hāmri Tirtüm nhý hā kapēr ā mē harē rý ho héx ā mē harē.

³⁰ Nē koja mēhō Tirtüm nhý hā mēmoj jarēnh o xa. Rôm nhüm Tirtüm mē kaxyw mē atō mā ajamaxpēr kwý gō. Ka kapēr o ām xwýnhhta mā kànhmā anhīhkra pē kê apumu nē anhīkrê. Hāmri ka hpānhā xa nē mē kām tanhmā ajamaxpēr tota jarē. ³¹ Nom kê ka mē anhīpē mē kām akapēr hkêt nē. Ām axpēn pānhā Tirtüm kapēr o axpēn jahkre nē ho axpēn

jamaxpēr o axihtýx. Ja mex. ³²⁻³⁴ Nom kê ka mē axpēn wūr akuprō nē apiitā anhīpē atýx ri akapēr kêt nē. Ja na Tirtüm kêp hprām nōkati. Mē ate axpēn pānhā axpēn mā akapērja na kām hprām. Jakamā kê mē kot Tirtüm nhý hā mē kapēr jarēnh o pa xwýnhjaja taxy axpēn jahkre hā axpēn jamā. Nhüm mēhō kumrēx kapēr pa hāmri ka hpānhā mē kām akapēr.

Nē kê mēnijaja amarī mē ahkreja mar o hkrī. Ijaew kot amnhī nhīpēx xà hkôt. Jakamā kwa mē anijaja. Kêr ka mē amarī akryk mē mar o akrī nē axpēn mā akapēr o akrī hkêt nē. ³⁵ No kot kaj mē tee ri mēmoj ma nē mar mex kêt japēr tā hā axpēn kujjêr kêt nē. Ām akryk arī mar o akrī. Hāmri nē akupým anhōrkwy hwýr tē nē rī kormā hā amjên kukja. Nom kot ka mē apikuprōnh xà hā ixkre kamā axpēn mā akapēr o akrī nhüm mē amjênjaja tee ri ja hā mē apumu nē hpijaam nē.

³⁶ E na pa ā Tirtüm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre kamā tanhmā mē pahte amnhī nhīpēx to hā mē amā karō anē. Tā te mē apē ja mex kêt pyrāk. Kwa mon ka wem ja ma nhüm mē apē omnuj nē? Xà mē ate Tirtüm kapēr mar mex o ijakrenh kôt na ka mē ā ajamaxpēr anē? Xà na pre Tirtüm mē akumrēx mā kapēr? Hā na ka mē ā ajamaxpēr anē? Rý xà mē kapxipix mā na pre kapēr? Hā na ka mē ixkapēr ma

15

nhũm mẽ apê omnuj nê? Nà ixkumrêx na pa pre mẽ awÿr inhmôr nê mẽ amã Tirtũm kapêr jarênh kênã kot ka kêt mẽ axtem nê ã ajamaxpêr anê. ³⁷ Kot kaj mẽ atõ ã ajamaxpêr anhÿr japêr nê ajamaxpêr o:

—Nà na pre Tirtũm tanhmã inhmã kapêr to pa ô ri mẽ kãm ixujarênh mex o ri ixpa.

Anhÿr o ajamaxpêr. Rÿ aja-maxpêr o:

—Nà na pre Tirtũm Karõ mẽ kaxyw tanhmã ixto pa ÿ hã tanhmã mẽ ho mex to ho ri ixpa.

Anhÿr o ajamaxpêr. Kot kaj mẽ ã ajamaxpêr anê hãmri nê mãânên pa ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã ixpumunh mex kurê kumrêx. Amnhĩ pyrã nê ixte Tirtũm nhÿ hã mẽ kãm ixkapêr xwÿnh ã ixpumunh nê hã ijarênh kurê kumrêx. ³⁸ Nom koja ja hã ijarênh kêt ka mẽ ja hã omu hãmri nê tanhmã kot mẽ amã kapêr toja ma nê ãm ama.

³⁹ E Kris kôt ixtõ nê ixtõxjaja. Kêr ka mẽ amnhĩ to Tirtũm Karõ wÿ kê ma mẽ ate mẽ kãm Tirtũm kapêr jarênh o ri apa kaxyw mẽ ato mẽ axihtÿx.

Nê koja mēhõ kãm nhãm mẽ kapêr õ ho kapêr prãm ka mẽ ja nê kãm akapêr kêt nê. Kwãr mãmrĩ ã amnhĩ nhĩpêx anê. ⁴⁰ Nom kêr ka mẽ ate Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kamã axpên pãnhã axpên mã akapêr nom anhĩpê kãm akapêr hkêt nê.

Kris akupÿm htĩr kumrêx ã harênh

Atre 2.23-36, 10.39-41; Wam Korit 6.14

¹ E Kris kôt ixkwÿjaja. Kot paj axte mẽ amã Jejus kot mẽ panê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harê ka mẽ inhma. Na pa pre ra mẽ amã ja jarê ka mẽ ama nê hkôt amnhĩ xunhwÿ. Nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. ² Na pa pre mẽ amã harê ka mẽ amnhĩ kaxyw kãm ajamaxpêr tÿx nê nhũm Tirtũm mẽ ato hkra. Tã ka htem arĩ kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Koja mēhõ kot Tirtũm kapêr mar tã amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nê nhũm Tirtũm tee ri amnhĩ tã omu nê ho hkra hkêt nê.

³ Na pa pre amnhĩ krã hkôt mẽ amã tanhmã Kris jarênh to hkêt nê. Ixte kapêr mar xà hkôt na pa hte amnhĩ xõ ri mẽ amã tanhmã harênh to ho ri ixpa. Jejus jarênhja na mex o kot mẽ ujarênh piitã hakrenh par kumrêx. Tã tãm kot paj mẽ amã harê. Na pre Krisja mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer kaxyw mẽ panê ty. Tirtũm kapêr ã kagã htũm kot hkukamã harênh xà hkôt. ⁴ Hãmri nhũm mẽ kên kre kamã haxà nhũm kamã nôr o apkati. Nê axte hã apkati. Hãmri nhũm Tirtũm akupÿm ho htĩr. Kapêr ã kagã htũm kot hkukamã harênh xà hkôt. ⁵ Tã nhũm Simãw Pêtre kumrêx akupÿm htĩr ã omu nhũm hpãnhã Jejus nhÿ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwÿnh maatijaja haxwÿja omu. ⁶ Hãmri nhũm mẽ kot

hkôt mē pa xwỳnh pē 500 jakrenh xwỳnh piitā anhīpē haxwỳja akupỳm htīr kām omu. Na pre ra mē hkwỳjaja ty nhūm mē hkwỳjaja arī htīr nē pa. ⁷ Jakamā nhūm prem ra akupỳm htīr kām omu. Hāmri nhūm hpānhā Xiakreja omu. Nhūm hpānhā ŷ hā mē ahkre o mē pa xwỳnh piitā omu. Akupỳm htīr kām omu. ⁸ Tā pa na pa pre ijaxwỳja amnhī to hapu nē akupỳm htīr kām omu. Te ixpē mē hkra kot hapu pyrā nē amnhī to hapu nē omu. Na pre kaxkwa kamā inhmā kapēr o xa pa ixprī hā omu. ⁹ No mē kot ixpyrā nē Kris nhỹ hā mē ahkre ho mē pa xwỳnh maati hkwỳjaja na mē mex o kot ijakrenh. Na pa pre hte mē hkīnhā amnhī tomnuj tỳx nē. Jao Kris pē hkrajē homnuj tỳx o ri ixpa. Tā hkôt amnhī xām hāmri nē tee ri ā amnhī nhīpēx anhỹr ā amnhī pumu nē amnhī kamā xpijaām tỳx nē. Jakamā na pa hte Kris nhỹ hā kapēr jarēnh o ixpa hā amnhī pumu nē ixte hkôt amnhī xām kēt ri tanhmā ixte amnhī nhīpēx toja mā ijamaxpēr nē xpijaām nē. ¹⁰ Na pa pre amnhī tomnuj tỳx o ixpa htā nhūm Tirtūm arī kām ijapē nē. Nē ixkamā ukaprī nē. Pa pre hkôt amnhī xām nhūm ixto hkra pa ra kām tanhmā amnhī nhīpēx to mex rāhā ho ixpa. Jakamā na hte tee ri amnhī tā xipumu nē tanhmā hamaxpēr to hkēt nē. Rỳ hamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Inhmā Pawre japē nē ixte ho mex tā

nhūm ixkôt amnhī nhīpēx kēt kumrēx.

Anhỹr o tee ri hamaxpēr kēt nē. Na pa hte kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixpa rūnh o ŷ hā mē kapēr o pa xwỳnh kwỳjē jakre ho ixpa. Nom amnhī krā hkôt mē ahkre hkēt nē. Ja kaxyw na pre Tirtūmja ixto ixihitỳx pa ŷ hā kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ixpa nhūm ja hā xipumu nē hkīnh nē.

¹¹ Nē Jejus jarēnhja ām pixii. Axtem hō hkēt. Nē ŷ hā mē ahkre ho mē pa xwỳnhjē kapērja nē pa ixte mē amā harēnhja kot axpēn pyrāk. Harēnh tipxi. Kris kot mē pahte amnhī tomnuj mỳrapē mē panē htyk nhūm Tirtūm kot akupỳm ho htīr ā wa harēnhja na pa hte pix jarēnh o ri mē akôt ixpa. Ka prem inhma nē amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr tỳx nē.

Tirtūm kot akupỳm mē pahto mē pahtīr ā harēnh

Rukre 20.37

¹² Nē kwa ra ixte mē amā Kris htyk nē akupỳm htīr ā harēnh tā ka xep mē akwỳjaja axtem nē mē htyk nē akupỳm mē htīr kēt ā mē hkamnhīx o ri apa. ¹³ Kwa mē ajamaxpērja mex kēt. Kēp apu ām hāmri mē ate ā mē harēnh anhỹr ronhỹx pre Kris haxwỳja akupỳm htīr kēt nē. Nhỹx pre htyk o ty.

¹⁴ Nē kēp apu Kris akupỳm htīr kēt ronhỹx pa mē ām mē amā kapēr jarēnh o ixpa kaprỳ. Ka mē ajaxwỳja amnhī

kaxyw hkôt ajamaxpêr kaprÿ.

15 Nê kêp âm akupÿm mẽ htîr kêt ronhÿx pa mẽ ixte mẽ amã Tirtûm kapêr jarênh o ri ixpa xwÿnhjaja mẽ amã ho ixêx o ri ixpa. Na pa htem mẽ amã Tirtûm ra kot akupÿm Jesus o htîr ã harênh o mẽ akôt ixpa. Tã kêp apu akupÿm mẽ htîr kêt ronhÿx pa mẽ âm mẽ amã harênh o ixêx.

16 Nê kêp apu akupÿm mẽ htîr kêt ronhÿx pre Kris haxwÿja akupÿm htîr kêt nê. Nhÿx pre âm amarî tyn hapêx.

17 Nê Kris amarî htyk nê hapêx ronhÿx kot pu mẽ ri amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿr kaprÿ.

Nê Kris amarî htyk nê hapêx ronhÿx pre Tirtûm Jesus kukwak ri mẽ panê mẽ pahte amnhî tomnuj o hapêx kêt nê. Nhÿx pu mẽ pahpiitã nhÿrmã ma kuwy hwÿr pajapêx pa.

18 Nê kêp apu Kris htyk nê hapêx ronhÿx ra mẽ kot amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr tã ra htyk xwÿnhjaja ma mẽ kot amnhî tomnuj mÿrapê kuwyta wÿr hapêx.

19 Nê kêp apu Kris htyk kumrêx nê hapêx ronhÿx pu mẽ kormã pahtyk kêt xwÿnhjaja tee ri amnhî wÿr kamã

pajamak o ri papa kaprÿ. Nê pahpê hkra hã amnhî jarênh kaprÿ. Jao pahkaprî htÿx o mẽmoj piitã hakrenh par kumrêx nê ri papa.

Kris kumrêx akupÿm htîr ã harênh

Atre 26.23; Sikûn Korit 4.14; Piripos 3.10-11; Wam Tesarôn 4.15-18; Apokarip 20.1-15

²⁰ Nã mẽ htyk nê nhÿrmã akupÿm mẽ htîr kêt ã mẽ harênhja kot anhÿr kêt. Ra Tirtûm kot akupÿm Kris o htîr jakamã koja mãânên hkra htyk xwÿnhjaja nhÿm mẽ piitã Jesus pyrã nê nhÿrmã akupÿm mẽ ho htîr pa. Jakamã na pu htem Kris akupÿm htîrja mã pajamaxpêr nê amnhî kukamã pajamaxpêr o:

—Nã ra Tirtûm kot akupÿm Jesus o htîr jakamã koja urak nê nhÿrmã akupÿm mẽ pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnh piitã mẽ pahto mẽ pahtîr. Nã koja ã mẽ panhîpêx anê. Ja kaxyw ãhpumunh tÿx kumrêx xwÿnh kênã. Anê.

²¹ Nê amnepêm na pre Tirtûm my kot waja nhîpêx. Hãmri nhÿm kot tanhmã amnhî tomnuj to ho ra mẽ htykja o hkraz. Tã nhÿm wamta kôt my hõta wamta rom amnhî to mex o mẽ htyk tã akupÿm mẽ ho htîr o hkraz.

²²⁻²³ Tã mẽ pahpê wam my pê Atãw kanrêhã tàmnhwÿ jakamã kot puj mẽ urak nê nhÿrmã ty. No âm mãânên mẽ pahpê Kris kraa. Kris kumrêx na pre akupÿm htîr. Tã koja

nhÿrmã akupÿn mẽ pahwÿr wrÿ hãmri nhÿm Tirtÿmja kot hipêx pyrã nê akupÿm mẽ pahto mẽ pahtÿr. Mẽ pahte hkôt amnhÿ xunhwÿr ã mẽ pahpumunh kôt akupÿm mẽ pahto mẽ pahtÿr pa. No ãm kormã.

Kris nhÿrmã kot mẽ htyk o hapêx ã harênh

Juãw 11.25; Rõmãn 6.23; Wam Korit 15.54; Sikÿn Ximotre 1.10; Eprêw 2.14; Apokarip 20.14

²⁴⁻²⁸ Nê koja Kris arÿ mẽ ho amnhÿptãr rãhã nhÿm Tirtÿm mẽ kot kutã amnhÿ xunhwÿr xwÿnhjê pê mẽ hihtÿx xà ho hapêx pa. Kapêr ã kagà htÿm kot ja jarênh kot:

Koja nhÿrmã Tirtÿm Kris kot kãm mẽ ho amnhÿptãr kaxyw ãm. Anê.

Jakamã Jejus tapxipix koja mẽ ho amnhÿptãr o pa. Koja Tirtÿm pix mẽ ho amnhÿptãr kêt nê. Nom koja pahi hkwÿjê hõ axte nhãm mẽ ho amnhÿptãr kêt kumrêx.

Tã mẽ kot mẽkarõmnuti hkôt kãm tanhmã amnhÿ to ho mẽ pa xwÿnhjaja koja Tirtÿm ma amnhÿ nê kuwy hwÿr mẽ rênh pa. Nê mẽhtykja o hapêx nhÿm mēhõ axte htyk kêt kumrêx. Jakamã koja Jejus Kris mẽmoj punuj piitã ho hapêx nê Mēpahpãm Tirtÿm nhÿhkram akupÿm mẽmoj piitã haxàr pa. Tirtÿm jamaxpêr xà hkôt ã mẽmoj to anhÿr par anê hãmri nê ïhkram mẽmoj jaxàr pa. Nê mãânên tãm kãm amnhÿ gõ. Jakamã nhÿm

Tirtÿm tapxipix mẽmoj piitã ho amnhÿptãr pa.

Mẽ htyk xwÿnhjê jarênh

²⁹ Nê na hte mẽ pahkwÿjaja kormã kêp Tirtÿm kra hkêt tã Jejus kôt mẽ kot amnhÿ xunhwÿr nê mẽ htyk xwÿnhjê mã hamaxpêr o pa. Hãmri nê mẽ kãm nhÿrmã axte mẽ omunh prãm xàj mẽ uràk nê Jejus kôt amnhÿ xunhwÿ nhÿm mẽ hkrã kumrã. Tã akupÿm mẽ htÿr kêt ronhÿx mẽ ãm ã pajamaxpêr anhÿr kaprÿ. ³⁰ Nê paa. Na pa hte ma mẽ kãm Tirtÿm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt ixpa. Nhÿm mẽ hkwÿjaja ja hã inhma nê ixkamã gryk nê ixtã amÿnê pa mẽ mÿrapê ixpunuj nê ri ixpa. No ãm amnhÿ to htÿx nê arÿ ri mẽ kãm Kris kapêr jarênh o ri mẽ hkôt ixpa. Tã kêp ãm nhÿrmã akupÿm ixtÿr mã kêt ronhÿx pa tee ri ã amnhÿ nhÿpêx anhÿr o ri ixpa kaprÿ. ³¹ Na htem apkati mẽ ixtã tanhmã àmnênh to ho ri pa. ãm hãmri na pa mẽ amã ã mẽ harênh anê. Nom na pa hte tee ri amnhÿ kukamã ijamaxpêr o ri ixkaprÿ nê ixpa hkêt nê. Mẽ kot ixpÿr mã tã pa hte mẽ ate Pahihti Jejus Kris kôt amnhÿ nhÿpêx mex ã mẽ apumunh kôt ixkÿnh nê ri ixpa. Nhÿm te ixkamã mẽmoj kêt pyrãk pa hte ri ixpa. ³² Na pa hte jar Epes kamã mẽ oprê xwÿnhjê kutã amnhÿ to htÿx pê mẽ kãm Jejus kapêr jarênh o ri mẽ hkôt ixpa nhÿm mẽ kãm mar prãm kêt jakamã hã ixtomnuj tÿx nê. No nhÿrmã ixtÿk nê akupÿm ixtÿr mã kêt

ronhÿx pa mẽ kêp Kris kwÿ hkêt xwÿnhjê jamaxpêr o ija-maxpêr nê mẽ uràk nê ija-maxpêr o:

Ixte ixtyk ã arĩgro pumunh kêt jakamã kot paj mãmri mẽmoj piitã hkur o ri ixpa.

Nê mãmri mẽmoj piitã ho ixkôm o ri ixpa.

Nê mãmri mẽmoj piitã ri tanhmã ho ho ri ixpa.

Ixtyk nê axte ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ixpare kaxyw ã.

Anhÿr o nhÿx pa ijamaxpêr o ixpa. Kêp ãm Tirtũm kot akupÿm mẽ pahto mẽ pahtĩr mã kêt ronhÿx pu mẽ ã mẽ kêp Kris kwÿ hkêt xwÿnhjê jamaxpêr anhÿrja kôt pajamaxpêr pix o ri papa. No ãm ja kot anhÿr kêt.

³³ Na htem mẽmoj jarênh o:

—Mẽ kot htÿx ri amnhĩ tomnuj xwÿnhjê hkôt ri mẽ pa xwÿnhjaja koja mẽ gaa nê mẽ kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx o ri pa. Anê.

Ãm hãmri na ã mẽ harênh anhÿrja. Jakamã kwa mẽ okora. Kêr ka mẽ ã amnhĩ nê mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr o mẽ pa xwÿnhjê pumunh mex o ri apa. ³⁴ Kwa mẽ tokyx mẽ ate tanhmã amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ pumu nê axte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Nê mẽ ate Tirtũm kot akupÿm mẽ ho htĩr kêt ã harênh xwÿnhjaja. Te mẽ ate Tirtũm kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh kêt pyràk. Tã mẽ ate tokyx ja hã amnhĩ pumunh nê amnhĩ kamã apijaam kaxyw na pa ã mẽ amã ixkapêr anê.

Mẽ panhĩ nyw jarênh

Rukre 20.34-36; Rômãn 8.10-11; Sikũn Korit 5.1; Piripos 3.20-21

³⁵ Nê mãn ka mẽ atõ akupÿm mẽ htĩr ã mẽ harênh ma nê tee ri mẽ hkukamã ajamaxpêr nê hã ri tanhmã axpênh kukjêr to nê axpênh mã:

—Kwa tanhmã koja we Tirtũm akupÿm hkra htyk xwÿnhjê ho htĩr to? Ra mẽ htyk nê mẽ ĩ katõk nê hapêx par mã kênã. Tanhmã kot wem amnhĩ to nê akupÿm htĩr? Nê tanhmã koja we mẽ ĩ nywja kute wehe? Anê.

³⁶ Nà na ka mẽ atÿx ri ã ajamaxpêr anê nê tee ri mẽ hkukamã ajamaxpêr. E kot paj ixprĩ hã ja hã ejêp jarê ka mẽ inhma. Nà na htem mẽmo y hkre. Te mẽ kot mẽ htyk jaxàr pyràk o hipêx nê hkre nhũm hikwÿ nê gaa nê higrõt hapôj. Nom te kêp mẽmo yta pyràk kêt. ³⁷ ãm hy pix na htem hkre. No higrõt kre hkêt nê. Rÿ tanhmãn pàr nywja kre hkêt nê. ãm hy pix na htem hkre. Tã nhũm higrõt hapôj nê hprêk nê gaa nê ô. ³⁸ Tirtũm na hte hamaxpêr xà hkôt tanhmã ho nhũm higrõt hapôj nê hprêk nê ô. Tã ja pyrà nê kot puj mẽ Tirtũm jamaxpêr xà hkôt pahtyk tã koja akupÿm mẽ pahto mẽ pahtĩr nê mẽ pamã mẽ panhĩ nyw gô.

³⁹ Nê mẽmo hy piitã te kot axpênh pyràk kêt. Ahpÿnhã na. Ja pyrà nê ahpÿnhã ri mẽmoj piitã ĩ. Na axtem mẽ panhĩ nê axtem mry nhĩ nê axtem àk

nhĩ nē axtem tep nhĩ. Měmoj piitã ahpÿnhã ri ĩ.

40-41 Nē kaxkwa kamã haxwÿja mẽmoj piitã ahpÿnhã no ãm muxre. Myytija mex. Nē mytwrÿreja axte mã no ãm haxwÿja mex. Nē kanhêti haxwÿja mex. Haxwÿja axte mã. Kamã hkwÿ hpôk kryre nē kamã hkwÿ hpôk rÿnhti no ãm piitã mex.

Nē jar pika ja kamã haxwÿja mẽmoj piitã mex. No ãm te kot kaxkwa kamã mẽmoj jarir xwÿnhja mex pyrãk kêt. Axtem na raa.

42 Tã koja mẽ panhĩ nywja haxwÿja axte mã. Te kot panhĩ htÿm pyrãk kêt. Na htem ty nhÿm mẽ ma mẽ o mra nē mẽ hagjê. Nhÿm mẽ hikwÿ nē gaa nē ĩ rerek nē hapêx. Tã koja Tirtÿm akupÿm tanhmã mẽ pahto mẽ pahtÿr to pu mẽ hpãnhã pamex kumrêx. Hãmri nē axte mã mẽ panhĩ nyw mex o mex jakamã koja axte htyk nē ĩ rerek kêt nē.

43 Na htem ty nhÿm mẽ hagjê nhÿm htyk xwÿnhhta tanhmã amnhĩ to hkêt nē amarĩ hikwÿ. Omnuj nē ĩ nhenhek nē hikwÿ. Tã koja Tirtÿm akupÿm mẽ ho mẽ htÿr nē mẽ kãm mẽ ĩ nyw gõ nhÿm mẽ hpãnhã mex kumrêx nē hihtÿx nē Tirtÿm nhõ krĩ kamã pa ho pa.

44 Mě htyk nhÿm mẽ kot mẽ hagjênh xwÿnhjaja na htem arĩ ĩ htÿm ã hikwÿ. ãm jar pika ja pix kãm ri mẽ papa kaxyw na mẽ panhĩ htÿmja. No mẽ panhĩ nywja axtem Tirtÿm nhõ krĩ kamã ri mẽ

papa kaxyw jakamã koja mẽ panhĩ nywja axte mã. Tirtÿm Karõ koja mẽ pamã kugõ.

Mě panhĩ nyw te kot Kris nhĩ pyrãk ã harênh

Rukre 20.34-36

45-46 Nē Tirtÿm kapêr ã kagã htÿm kot Atãw jarênh kot:

Na pre Tirtÿm my kot wa Atãwja nhĩpêx. Jakamã Atãw kêp pika nhõ xwÿnh na pre. Anê.

ã Atãw jarênh kot anhÿr. Ja pyrã nē na pu htem pakatorxã nhõhy rÿm pajapõj nē Atãw pyrã nē pahpê pika nhõ xwÿnh. Tã nhÿm Atãwja pa nē gaa nē hpigêt nē ty. Jakamã kot puj mẽ urãk nē papa nē gaa nē ty. Nom nhÿm Krisja Atãw kurom kêp akupÿm mẽ ho mẽ htÿr xwÿnh jakamã kot puj mẽ pahpê hkwÿjaja Atãw pyrã nē nhÿrmã mẽ pahtyk tã nhÿm Kris akupÿm mẽ pahto mẽ pahtÿr. Hãmri nhÿm Tirtÿm Karõ mẽ pamã mẽ panhĩ nyw gõ pu mẽ axte pahtyk kêt nē. Pãnhã axte mã mẽ pahpê kaxkwa nhõ xwÿnh.

47 Nē Atãw na pre Tirtÿm pika ho hipêx nē ho htÿr nhÿm ri pa. Nom Kris na pre Atãw rom kaxkwa rÿm mẽ pahwÿr wrÿ. 48 Tã mẽ pahpê pika nhõ xwÿnhjaja te mẽ pahpê Tirtÿm kot wam my nhĩpêx xwÿnhhta pyrãk. No mẽ pahte kaxkwa hwÿr ma papa mã xwÿnhjaja te mẽ pahte kaxkwa rÿm my kot mẽ pahwÿr wrÿk xwÿnh Krista pyrãk. 49 Tã kormã mẽ pahpê pika nhõ xwÿnh jakamã te mẽ pahpê

my pika ho hipêx xwÿnhhta nhĩ pyræk. Nom kot puj mẽ nhÿrmã ty hãmri nẽ hpãnhã te pahpê kaxkwa rùm my kot mẽ pahwÿr wrÿk xwÿnhhta nhĩ pyræk.

Axte mẽ pahtyk kêt kumrêx ã mẽ pajarênh

Juãw 11.25; Sikũn Korit 5.4; Wam Tesarõn 4.13-18

⁵⁰ Nẽ kot puj mẽ panhĩ htũm rãhã Tirtũm nhõ krĩ hwÿr paxãpir kêt nẽ. Panhĩ htũm na hte ty nẽ rerek nẽ hapêx. Jakamã koja Tirtũm Karõ mẽ pamã mẽ panhĩ nyw gõ pu mẽ rĩ kormã ma õ krĩ hwÿr pajapêx pa nẽ kamã papa ho papa.

⁵¹⁻⁵² E mẽ inhma. Na pre kormã Tirtũm mẽ amã mẽmoj to amnhĩrit kêt tã ra inhmã ho amnhĩrit. Jakamã kot paj ÿ hã mẽ amã harẽ ka mẽ inhma. Nà kot puj mẽ pahpiitã mẽ pahtyk kêt nẽ. Koja nhÿrmã Tirtũm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnhjê hõja mẽ pamã pifti kakõ. Mẽ pajaêr pẽ hkakõ. Hãmri nhũm Tirtũm kra ra mẽ htyk nẽ mẽ hikwÿ xwÿnhjaja akupÿm ï nyw o htĩr kurê kumrêx. Nẽ kormã mẽ pahtyk kêt xwÿnhjaja kot pu mẽ mẽ pahtyk kêt ri mẽ uræk nẽ panhĩ nyw kurê kumrêx. Hãmri pu mẽ pahpiitã pahtĩr o pahtĩr tũm nẽ papa. ⁵³ Koja Tirtũm mẽ panhĩpêx o te mẽ pahte paxê htũm o papinhĩpanh nẽ hpãnhã paxê nyw jagjênh pyræk. Jao mẽ panhĩ htũm o hapêx nẽ hpãnhã mẽ pamã mẽ panhĩ nyw gõ pu mẽ axte pahtyk kêt kumrêx nẽ ri papa

ho papa. ⁵⁴ Tirtũm kapêr ã kagà htũm kot ja jarênh kot: Na ra Tirtũmja mẽhtyk ho hapêx pa. Anê.

Te ra kot ho hapêx par pyræk o ã harênh kot anhÿr. No ãm kormã. Jakamã kot puj mẽ nhÿrmã panhĩ nyw nẽ ri papa nẽ mẽ pahtõ axte pahtyk kêt kumrêx. ⁵⁵ Mẽ pahtykja te mẽ kot makre par nhũm axte kot mẽ hkamn-hwÿr kêtja pyræk. Urà nẽ koja Tirtũm akupÿm mẽ pahto mẽ pahtĩr pu mẽ axte pahtyk kêt nẽ. Nẽ axte ri pamã ma hkêt nẽ papa. Nẽ axte paxà hkêt nẽ. ⁵⁶ Tirtũm kapêr ã kagà htũmja ã mẽ pakukamã mẽ pajarênh kot anhÿr. Mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwÿnh jakamã kot puj mẽ nhÿrmã ty. ⁵⁷ Nom nhũm Tirtũm àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx jakamã na hte Pahihti Jejus Kris kukwak ri mẽ pahte hkõt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê nê mẽ pahte amnhĩ tomnuj rênh pa. Pu mẽ nhÿrmã mẽ pahtyk tã nhũm akupÿm mẽ pahto pahtĩr.

Mẽ pahte Jejus mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to hã mẽ pamã karõ

Karatas 6.9; Korosẽ 1.10

⁵⁸ Jakamã e kwa Jejus kõt ixkwÿjaja. Kêr ka mẽ arĩ Pahihti Jejus kõt mãn amnhĩ xunhwÿr tÿx rãhã ho ri apa. Nẽ kapêr kõt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx rãhã nẽ kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho ri apa. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê hãmri nẽ kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kaprÿ ho ri apa hkêt nẽ. ãm

hāmri kām mēmoj to anhÿr
mex rāhā ho ri apa.

16

*Mē kēp amrakati xwÿnhjē
jarēnh*

*Atre 11.27-30; Rōmān
15.25-27; Sikūn Korit 8.1-24,
9.1-5; Wam Ximotre 6.18*

¹ Nē na pa pre krī pē
Karatas kamā tanhmā Jeru-
jarē kamā Kris kwÿjē jarēnh
to. Ijaew kwÿ kot mē pahpyrà
nē Jesus kōt amnhī xunhwÿr ā
mē harē nē mē kēp amrakati
hā mē harē hāmri nē mē kām;
—E. Kwa kēr ka mē kām mē
akàxpore hkwÿ ho akuprō nē
ma mē hwÿr amē.

Anhÿr o mē kām ixkapēr.
Jakamā kwa kēr ka mē urāk
nē mē kaxyw mē kām kàxpore
hkwÿ ho akuprō. ² Mē panhō
arīgromnu pē sap ā hkwÿ ho
akuprō. Kot kaj mē akàxpore
rax japēr nē mē kaxyw hkwÿ
ho rax nē axi. Nom kot kaj
akàxpore grire japēr nē mē
kaxyw mē kām ho grire nē
agō. Kēr pa mēmo arīgro hā
ma mē awÿr mō ka mē ra mē
kaxyw ho apikuprōnh rax nē.

³ Nē ma mē kot mē kām
ho mōr mā xwÿnhjaja ka mē
ixkutēp mē akwÿjē rē. Kēr pa
pōj nē mē omu hāmri nē mē
kaxyw kagā nhīpēx nē kamā
mē harē. Nē mē kām kugō
nhūm mē ma Jerujarē hwÿr
kàxpore mē ro hā amnhī kōt o
mō nē mē kām kugō. Mē kot
kamā harēnh nē mar hāmri
nē mē kamjaja mē ate mē
kaxyw mē rēnh ā mē ajarēnh
ma. ⁴ Rÿ kot ka mē amā mē
hkōt inhmēnh prām nē māmri

mē hkōt inhmē pa ma mē
hkōt mō.

*Pawre kot amnhī kukamā
amnhī jarēnh*

Atre 19.21-22

⁵ Nom kot paj tokyx mē
awÿr inhmōr kēt nē. Kot
paj ja rūm ixkato nē hpānhā
ma pika pē Masetōn wÿr mō.
Hāmri nē mē hkōt ixpa grire
nē ma kormā mē awÿr Korit
wÿr mō. ⁶ Hāmri nē pōj nē
mē akōt ri ixpa ryy nē. Nē
ixtā amgrā pixi nē hapēx nē
rī kormā ma axte nhām krī hō
hwÿr mō. Nē inhnōjarēt ka
mē ixto Tirtūm wÿ nē inhmā
ixàpkur xà hkwÿ gō pa ma
mē hwÿr pry hā hkur o mō.

⁷ No ixte mē awÿr ixpōx nē
tokyx mē akurūm ixkator nē
hpānhā ma nhām krī hō hwÿr
inhmōrja na inhmā hprām
kēt. Jakamā koja Tirtūm kām
ja mex pa arī ri mē akōt ri
ixpa hā ixtā mytwrÿ xohtō
nē tokyx ma nhām inhmōr
kēt nē. ⁸ Kot paj kormā
jar Epes kamā ri ixpa rāhā
nhūm mē hkīnh pē Pētekos
kato nē hapēx pa rī kormā
ma Masetōn wÿr mō. ⁹ Na pa
hte jar kormā mē kām Jesus
kapēr jarēnh o ri mē hkōt ixpa
nhūm mē ohtō nē inhmar o
pa. Mē kām mar prām. Tā
no nhūm mē hkwÿjaja ohtō nē
mē kēp ja omnuj nē nhūm mē
hā ixkamā gryk nē ixtomnu o
pa.

*Mē kot Ximotre ho mex ā
mē harēnh*

Hapuhā Juāw 5

¹⁰ Nē kwa koja Ximotre
mēmo arīgro hā mē awÿr pōj
ka mē omu nē ho mex nē. Nē

mě amnhĩ nhõrkwỹ hwỳr awỳ
kê mẽ akutã apkur o pa. Na
hte ixpyrà nẽ Pahihti Jejus
mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx
to mex o pa. ¹¹ Kormã mẽ
pahkĩnhã nyw tã kêr ka mẽ
tee ri ja hã omu nẽ ri axpẽn
mã tanhmã harẽnh to h̄kêt
nẽ. Mẽ âm akapêr mex pix o
kãm akapêr. Nẽ koja akupỹn
nojarêt ka mẽ pry hã kãm
apkur xà hkwỳ gõ kê mex
pê man akupỹn ixwỳr mō pa
tokyx omu. Kot paj jar mẽ
pahkwỳjê mẽ akupỹn hpõx
kamã ijamak o ixpa.

¹² Nẽ na pa hte xatã jar mẽ
pahtõ Aporja ma mẽ awỳr
mõr kaxyw mẽ awỳr hano.
Kot jar mẽ pahtõ hkwỳjê mẽ
ma mẽ awỳr mõr kaxyw.
Nom kormã. Koja xep mẽ jar
tanhmã amnhĩ to hpa nẽ rĩ
kormã ma mẽ awỳr mō.

*Kagà jatur xà kamã Pawre
kot mẽmoj tã karõ*

*Epes 6.10-12; Sikũn Xi-
motre 1.7; Wam Pêtre 5.8-9*

¹³ E kwa kêr ka mẽ arĩ
amnhĩ wỳr Jejus kamã aja-
mak rãhã ho ri apa. Nẽ hamãr
pê kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx o
ri apa. Nẽ amnhĩ kaxyw hkõt
ajamaxpêr tỳx rãhã nẽ.

¹⁴ Nẽ mẽ amã axpẽn kĩnh pẽ
tanhmã axpẽn to mex to.

¹⁵ Mãn ka mẽ ra Estepti
mẽ hkwỳjê jarẽnh ma. Mẽ
hkumrẽxjaja na prem pika pẽ
Gres kamã Kris kõt amnhĩ
xunhwỳ. Tã xep mẽ ra Kris
kõt hkwỳjê ho mex o ri mẽ
hkõt pa. ¹⁶ Kêr ka mẽ ã mẽ kot
amnhĩ nhĩpêx anhỹr xwỳnhjê
kapêr ma nẽ hkõt ri amnhĩ

nhĩpêx o ri apa. Mẽ kot Kris
mã mẽ ajamãr xwỳnh piitã
kêr ka mẽ kapêr ma nẽ mẽ
hkõt ri amnhĩ nhĩpêx mex nẽ.

¹⁷ Nẽ ota Estepti nẽ Akajkre
nẽ Putunatreta na mẽ ra jar
põj. Pa mẽ Sostenes mẽ wa
mẽ omu nẽ wa ixkĩnh nẽ. Te
ixte mẽ apumunh nẽ ixkĩnh
tỳxta pyrãk. ¹⁸ Na xep prem
ma mẽ awỳr mō nẽ tanhmã
mẽ amã kapêr to ka prem mẽ
ama nẽ akĩnh nẽ. Tã mẽ ra
amne ixwỳr mō nẽ tanhmã
inhmã kapêr mex to pa mẽ
kuma nẽ ijaxwỳja ixkĩnh nẽ.
Kwa kêr pu mẽ ã mẽ kot mẽ
panhĩpêx anhỹr xwỳnhjê ho
mex o papa.

¹⁹⁻²⁰ Nẽ ota jar pika pẽ As
kamã Kris kõt mẽ pahkwỳjaja
piitã mẽ awỳr hpêr mẽ. Nẽ
Akir mẽ hprõ Prisireja wa.
Nẽ wa õrkwỹ kamã mẽ kot
Tirtũm mã amnhĩ jarẽnh
kaxyw mẽ pikuprõnh xwỳnh
piitã mẽ awỳr hpêr mẽ.

Nẽ kêr ka mẽ nhỹri axpẽn
pumu nẽ mẽ apê Kris kõt
mẽ ate axpẽn to atõ nẽ atõx
ã axpẽn mã akapêr mex nẽ
akĩnh nẽ.

²¹ E kot paj kagà jatur xà
kamã inhĩhkra ho mẽ amã
amnhĩ nhĩxi nhĩpêx ka mẽ
omu. Koja inhmã ixkapêr ã
kagà xwỳnhhta ja hã kagà h̄kêt
nẽ. Pa kot paj hipêx. Ixpê
Pawre na pa ã amnhĩ nhĩxi
nhĩpêx anẽ ka mẽ omu.

²² Nẽ kwa kêr ka mẽ arĩ
amã Pahihti Jejus kĩnh o ri
apa. Koja mẽhõ kãm hkĩnh kêt
hã koja Tirtũm ja hã homnuj
tỳx kumrẽx.

E “maranat.” Mě pakapěř
kām na htem maranat jarěnh
o: “Kwa tokyx akupýn mẽ
ixwýr wrý Pahihtí.” Aně.

²³ E kê Pahihtí Jejus Krisja
mě ato mex nē mẽ akutā no-
jarêt rāhā ho pa. ²⁴ Ixpyrà
nē mẽ apê Jejus Kris kwý
jakamā na pa hte inhmā mẽ
akĩnh nē.

Tā ãm ja pix. Ixpê Pawre na
pa ã mẽ awýr kagà nhĩpêx nē
mēnh aně.

Sikūn Korīt
Pawre wam Korīt
kām Jejus kôt
hkwỳjê hwỳr kagà
nē mēnh kôt kagà hō
mēnh

Pawre na pre kagàja nhìpêx. Kêp mry hkà ho ixkre nhìpêx nē ho wēnê ho pa xwỳnh na pre. Tã hpãnhã kêp Jejus nhỹ hã hkrajê jahkre ho pa xwỳnh. Jakamã na pre kagàja nhìpêx nē Korīt kãm mē kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê hwỳr kumê. Na pre ra mē hwỳr wamta nhìpêx nē kumê. Wam kagà nhĩxi pē Wam Korīt. Tã axte hkôt ja nhìpêx nē mē hwỳr mēnh jakamã kagà nhĩxi pē Sikūn Korīt.

Na pre Korīt kãm Jejus kôt mē htôjê hō axtem nē nã puro kamã hpijaam kêt o pa nhũm Pawre tee ri harēnh ma nē mē hwỳr wam kagàta mē nē kamã tanhmã mē kot hipêx to hã mē kãm karō. Tã kagà ja kamã axte tanhmã hã mē kãm karō hto.

Na pre ra Korīt wỳr mē kêp Kris nhỹ hã mē ahkre hã amnhĩ to hêx xwỳnhjaja mē hwỳr pøj nē tanhmã mē kãm kapêr jarēnh to ho mē hkôt pa. Nē tanhmã mē kãm Pawre ho hêx to. Jakamã nhũm kagàja kamã tanhmã mē kãm amnhĩ tã àprãr to nē kãm mē hkĩnh tỳx ã amnhĩ jarē. ã na pre Pawre mē kãm mēmoj jarēnh nē hã kagà anê. Nē mē kãm hã kagà ho:

¹ Pa Korīt kãm Tĩrtũm kraja. Xà mē apiitã mē amex na ka mē apa? E ot pa mē awỳr kagà nhìpêx nē kumê. Mē amã nē mē anhō pika pē Gres kamã Tĩrtũm krajê mē mē ato ixpimràatã mē awỳr hipêx nē kumê. Ixpê Pawre na pa hte Tĩrtũm jamaxpêr xà hkôt ma Jejus Kris nhỹ hã krĩ piitã hkôt hkrajê jahkre ho ri ixpa. Tã Kris kôt mē pahtō Ximotre mē wa mē awỳr hipêx nē kumê.

² E kê Mēpahpãm Tĩrtũm mē Pahihti Jejus Kris wa mē ato mex rãhã ho pa. Nē mēmoj to mē akutã nojarêt rãhã ho pa. Ka mē wa kukwak ri ajamakêtkati nē amex nē ri akĩnh nē apa ho apa.

Pawre kãm amnhĩ xà htỳx kamã hamak pyma hkêt ã harēnh

Rômãn 1.11-12; Korosê 1.11; Sikūn Tesarôn 2.16

³⁻⁴ Nã Tĩrtũm kêp mē panhō Pahihti Jejus Kris nhìpêxà na. Nē kêp Mēpahpãm maati jakamã na hte mē pakamã ukaprĩ nē tanhmã mē pahto mex to ho pa. Kot puj mē mēmoj tã tanhmã amnhĩ to nē pahkaprĩ nē ri papa nhũm ja hã mē pahpumu hãmri nē hamaxpêr pix o akupỹm mē pahto mē paxihtỳx. Mēmo kaxyw na hte ã mē pahto mex anê? Nã mē pahte amnhĩ tã omunh nē amnhĩ pyrãk mē hkaprĩ nē ri mē pa xwỳnhjê jamaxpêr o hihtỳx o mē hkôt papa kaxyw. Ja kaxyw na hte mē pajamaxpêr o hihtỳx. Jakamã kwa pu mē kãm mex

o mex ã mãn harẽnh rãhã ho papa.

⁵ Na htem tũhã ixto Kris nhĩpẽx pyrã nẽ tanhmã ixto pa amnhĩ xã htỳx kamã ijamak o ri ixpa. Tã nhũm Tĩrtũm inhĩpẽx o te Kris nhĩpẽx pyrã nẽ hamaxpẽr pix o tanhmã ixkrã hto pa mẽ kutã amnhĩ to htỳx nẽ arĩ mẽ hkõt ixpa. ⁶⁻⁷ Na pa hte mẽ amã Kris kapẽr jarẽnh o ixpa. Mẽ ate inhmar nẽ hkõt amnhĩ nhĩpẽx kaxyw. Jakamã na hte mẽ kãm Tĩrtũm kapẽr mar prãm kêt xwỳnhjaja tũhã mẽ atã ixtomnuj nẽ pa amnhĩ xã htỳx kamã ijamak o ri ixpa. Tã kwãr mẽ mãmri ã inhĩpẽx anẽ. Mẽ ate Jejus kõt amnhĩ xunhwỳr tỳxja na inhmã hprãm. Na htem tanhmã Kris ã inhĩpẽx to nhũm Tĩrtũm mẽ hã ixpumu nẽ tanhmã ixkrã hto pa inhmã amnhĩ xã htỳx kamã ijamak pyma hkêt nẽ ixpa. Nẽ arĩ mẽ hkõt mẽ kãm kapẽr jarẽnh rãhã ho ri ixpa. Na hte Tĩrtũm amarĩ ã inhĩpẽx anhỹr kêt nẽ. Mẽ ate ã kot inhĩpẽx anhỹr ã ixpumunh nẽ ixpyrã nẽ amnhĩ kaxyw kãm ajamaxpẽr tỳx kaxyw na hte ã inhĩpẽx anẽ. Mẽ ate ja hã ixpumunh nẽ ã ajamaxpẽr anhỹr kaxyw nẽ mẽ ajamaxpẽr o:

—Nà kot pa nhỹrmã Pawre pyrã nẽ tũhã mẽ mỳrapẽ amnhĩ xã htỳx kamã ijamak o ixpa. Hãmri nhũm Tĩrtũm ja hã ixpumu nẽ te ho Pawre nhĩpẽx pyrã nẽ tanhmã ixto pa inhmã amnhĩ xã htỳx kamã ijamak pyma hkêt nẽ ixpa. Nà koja ã inhĩpẽx anẽ.

Anhỹr o mẽ ajamaxpẽr kaxyw na hte Tĩrtũm mẽ kutã ixto ixihtỳx. Mẽ ate ja hã ixpumunh nẽ akupỳm tãm ajamaxpẽr pẽ Karõ nhỹ hã amnhĩ to axihtỳx kaxyw. Jakamã na pa tee ri mẽ akukamã ijamaxpẽr kêt nẽ.

Tĩrtũm kệp mẽ papytãr xwỳnh ã harẽnh

⁸ E Kris kõt ixkwỳjaja. Kot paj ixprĩ hã mẽ amã tanhmã amnhĩ jarẽnh to ka mẽ inhma. Na pa pre ma pika pẽ As wỳr mũ nẽ mẽ kãm Jejus kapẽr jarẽnh o ri mẽ hkõt ixpa. Hãmri nhũm mẽ hkwỳjaja ja hã ixtomnuj tỳx nẽ pa amnhĩ xã htỳx kamã ijamak pẽ mẽ hkõt ixpa. Kironhỹx pa pre mẽ kamã ty. ⁹ Na pa pre tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpẽr o:

—Koja pẽr mẽ ixpĩ. Tanhmã kot pa we amnhĩ to nẽ tokyx mẽ kệp amnhĩ pytã? Kot paj tee ri inhmã mẽ kệp amnhĩptãr prãm. Tĩrtũm pix na ja kaxyw mẽ kutã àhpumunh tỳx. Rỳ nhũm mẽ kot ixpĩr tã nhũm kot akupỳm ixto ixtĩr kaxyw tapxipix na àhpumunh tỳx. Nà kot paj amnhĩ kaxyw tapxipix mã mãn ijamaxpẽr o ri ixpa nhũm amnhĩ tã ixpumu nẽ hkĩnh nẽ. ãixte amnhĩ nhĩpẽx anhỹr o ixpaja na kãm hprãm. Anẽ.

¹⁰ Tã nhũm pre ã inhĩpẽx anẽ nẽ xatã mẽ kệp ixpytãr o ixkõt pa. Kojã ã mẽ kệp inhĩpẽx anhỹr rãhã ho pa. Nã ã kot inhĩpẽx anhỹr mã kẽnã.

¹¹ Nom kwa kêr ka mẽ api-itã arĩ ixto Tĩrtũm wỳr rãhã ho ri apa kê mẽ ama nẽ mẽ kãm ixkurê xwỳnhjê kutã ixto ixihtỳx rãhã ho pa. Nẽ ixto mex rãhã nẽ. Hãmri nhũm mẽ ohtô nẽ kot mẽ kêp tanhmã ixpytãr to hã ixtã omu nẽ ixtã kãm mex o mex ã harê.

Pawre kot mẽ kãm amnhĩ tã aprãr ã harênh

Wam Korīt 2.1-5

¹² Nẽ na xep pre atar Kris kôt mẽ pahkwỳjaja tanhmã ixto kapêr punuj to nẽ Jejus kot mẽ awỳr inhmẽnh kêt ã mẽ amã ixto hêx. Nẽ ijakwa nhĩkjê ho inhmã mẽ akĩnh nẽ ijakwa nhĩkjê ho mẽ ato ixkapêr punuj ã ijarênh o ri pa. Nom ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt. Aa ixte tanhmã mẽ ano kupyw to hkêt. ãm hãmri na pa mẽ amã amnhĩ jarê nẽ tãm mẽ amã ixkapêr o ri ixpa nẽ tãm ri mẽ anhĩpêx o ri ixpa. No ijamaxpêr tũm kôt tanhmã mẽ anhĩpêx to hkêt nẽ. ãm Tĩrtũm kot mẽmoj to mẽ pakutã nojarêt ã omunh xà hkôt pix mã na pa hte ý hã mẽ ato mex o ri ixpa. Ijamaxpêr nyw o. Na pa hte Tĩrtũm pyrã nẽ mẽ piitã mẽ ho mex nẽ. No mẽ kajaja ixpyrãn mẽ apê hkra jakamã na pa hte mẽ ato mex kumrêx o ri ixpa.

¹³ Na pa hte mẽ amã kagã hkwy nhĩpêx nẽ ixprĩ hã mẽ amã tanhmã mẽmoj jarênh to. Mẽ ate kamã harênh nẽ mar mex kurê kumrêx kaxyw. No na pa hte mẽ amã tanhmã ixêx to rỳ tanhmã mẽ ano kupyw to hkêt nẽ. ¹⁴ ã ixte

amnhĩ nhĩpêx anhỳr o ri ixpa htã kormã mẽ apiitã ja hã ixpumunh mex kêt nẽ. Nẽ Jejus kot mẽ awỳr inhmẽnh ã ixpumunh mex kêt nẽ. Jakamã na hte mẽ akwỳjaja ixto akapêr punuj o pa. Tã kot kaj mẽ nhỹrmã ãm hãmri Jejus kot mẽ awỳr inhmẽnh ã axpên mã ijarê pa mẽ ama nẽ ixkĩnh nẽ. Hãmri nhũm nhỹrmã mẽ panhõ Pahihti Jejus mẽ pahwỳr akupỳn wrỳ pa kãm mẽ ajarê nẽ kãm:

—E Pahihti. Jajê mã na pa pre akapêr jarênh o ixpa nhũm mẽ inhma nẽ akôt amnhĩ xunhwỳr kurê kumrêx nẽ tãm amnhĩ nhĩpêx mex o pa.

Anhỳr o kãm mẽ ajarê. Hãmri nẽ ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhỳr ã mẽ apumunh kôt ixkĩnh nẽ. Ka mẽ ajaxwỳja akĩnh pê tanhmã kãm ijarênh to ho akuhê.

Pawre hêx kêt ã kot amnhĩ jarênh

Wam Korīt 16.5-6

¹⁵⁻¹⁶ Nẽ na pa pre ra mẽ awỳr ixkrã. Ixte ma mẽ awỳr inhmõr nhũm mẽ ate ixpumunh nẽ akĩnh ã mẽ akamnhĩx nẽ mẽ awỳr ixkrã nẽ ijamaxpêr o:

—Nà ma Masetõn wỳr inhmõr xwỳj ri kot paj ma Korīt kumrêx wỳr mō. Hãmri nẽ Kris kôt ixkwỳjê pumu nẽ rĩ kormã hamũ Masetõn wỳr mō. Nẽ mẽ kamã ri ixpa tãmtã awjanã nẽ akupỳn Korīt wỳr mō nẽ axte mẽ omu. Jao Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre ho axkrut nhũm mẽ amnhĩ tã ixpumu nẽ hkĩnh

ně. Hāmri pa akupÿm Jutej wÿr inhnojarêť nhÿm mẽ pry hã ixãpkur xà hã inhmã mẽmoj kwÿ nhõr japêť.

Anhÿr o ijamaxpêť. ¹⁷ Tã kormã jar tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa ka xep mẽ tee ri amnhĩ wÿr ixkãm ama ně axpên mã ijarênh o:

—Kwa Pawre kot ra mẽ pahwÿr nojarêť ã amnhĩ jarênh tã amnhĩm nojarêť kêt kumrêx. Mãn pre ãm mẽ pamã amnhĩ to hêx nã? Ra kot mẽ pamã amnhĩ jarênh tã tokyx hpõx kêtře hã. Anê.

¹⁸ Kwa mẽ ri ã inhmã ajamaxpêť anhÿr kêt ně. Na pa pre mẽ amã ixêx kêt ně. Na pa hte Tĩrtÿm noo mã ãm hãmri mẽmoj jarênh o ri ixpa ně mẽ amã mẽmoj jarênh o ixêx kêt ně. Nã ãm hãmri na pa pre ma mẽ awÿr inhmõr ã amnhĩ jarêť.

¹⁹ Na pa pre ra Ximotre mẽ Siras mẽ wa mẽ amã Jesus Kris jarênh o ri mẽ akõt ixpa. Jesus kêp Tĩrtÿm Kra hã harê ně kot amnhĩ nhĩpêx te kot Tĩrtÿm kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk ã harênh o ri ixpa. Jesus haxwÿja amnhĩ to hêx kêt. Kot mẽmoj tã amnhĩ jarênh xà hkõt na hte ãm hãmri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Tã ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿrja kõt na pa inhmã ixte amnhĩ nhĩpêx o ixpa hprãm ně. ²⁰ Ra Tĩrtÿm Jesus Kris kukwak ri kot mẽ pahto mex ã amnhĩ jarênh jakamã na pu htem axpên mã harênh o:

—Koja Tĩrtÿm Jesus kukwak ri mẽ pahto mex rax ně. Ra kot mẽ pahtã amnhĩ jarênh xà

hkõt. Nã Tĩrtÿm mex o mex. Anê.

Tĩrtÿm kot mẽ pa hwÿr Karõ rênh ã harênh Rõmãn 8.14; Epes 1.13

²¹ Nã Tĩrtÿmja mex o mex. Kot mẽ pahpê hkra kaxyw amnhĩm mẽ paxunhwÿr jakamã na hte tanhmã mẽ pahkrã hto pu mẽ Kris kõt amnhĩ nhĩpêx mex o papa.

²² Na pu htem Kris kõt amnhĩ xunhwÿ nhÿm Tĩrtÿm ja hã mẽ pahpumu ně mẽ pahwÿr Karõ rê nhÿm mẽ pahwÿr agjê. Mẽ piitã mẽ kot mẽ pahpê hkra hã mẽ pahpumunh kaxyw. Te mẽ kot tanhmã mẽ hikukrêx kagã hto nhÿm mẽ kot kêp õ dõn ã omunhta pyrãk. Tã koja Tĩrtÿm Karõ mẽ pakamã hkrĩ pu mẽ ja hã amnhĩ pumunh kõt Tĩrtÿm kot nhÿrmã mẽ pahto mex rax ã amnhĩ tã omunh kurê kumrêx. Ra kot mẽ pahto mex tã koja nhÿrmã mẽ pahto mex rax o wam kot mẽ pahto mex raxta jakre.

Pawre kãm mẽ kãm àkjêť prãm kêt ã kot amnhĩ jarênh

Wam Korîť 4.21; Sikûn Korîť 10.1-2

²³ E Kris kõt ixtõ ně ixtõxjaja. Kot paj kormã ma mẽ awÿr inhmõr kêt ri ixprĩ hã mẽ amã tanhmã amnhĩ jarênh to ka mẽ ixte amnhĩ jarênh ma. Tĩrtÿm tãm mẽ arom kot ijamaxpêť kõt ixpumunh mex jakamã kot paj noo mã ixprĩ hã mẽ amã tanhmã amnhĩ jarênh to ka mẽ inhma.

Na pa pre ra mẽ awÿr inhnojarêť tã no ãm tee ri

amnhĩ kukamã ijamaxpēr nē ijamaxpēr o:

—Nà kot paj taxy kormã ma mẽ hwÿr inhmōr kêt nē. Kot paj tokyx mẽ hwÿr mōn pōj nē kot amnhĩ tomnuj xwÿnhta ã mẽ kãm akir nē nē tanhmã mẽ kãm ixkapēr to. Hãmri nhũm mẽ amnhĩ tã inhma nē hkaprĩ nē tee ri amnhĩ kukamã hamaxpēr. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr py-maj kot paj kormã mẽ hwÿr inhmōr kêt nē.

Anhÿr o ijamaxpēr.
24 Inhmã ma mẽ awÿr inhmōr nē tanhmã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx to hã axte mẽ amã karō kamã ixihtÿx prãm kêt. Mẽ akwÿjê rom ra mẽ ate Kris hkôt amnhĩ xunhwÿr tÿx kênã. Tã mẽ ate hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o akĩnh nē apaja na inhmã hprãm.

2

1 Na pa pre ma mẽ awÿr mō nē mẽmoj tã mẽ amã akir nē nē tanhmã mẽ amã ixkapēr to ka prem inhma nē akaprĩ nē ri apa. Tã inhmã akupÿm mẽ awÿr inhmōr nē axte mẽ amã ixàkjêr prãm kêt jakamã na pa kormã mẽ awÿr inhmōr kêt nē. 2 Kot kaj mẽ akĩnh nē apa pa ijaxwÿja ixkĩnh nē ixpa. No kot paj ma mẽ awÿr mō nē mẽmoj tã mẽ amã akir ka mẽ tee ri inhma nē akaprĩ nē. Pa mẽ apumu nē ijaxwÿja ixkaprĩ nē.

3 Ja pymaj na pa pre wam ixte mẽ awÿr kagã mēnhta kamã mẽmoj nē tanhmã mẽ amã ixàkjêr to. Mẽ ate kamã

harēnh nē mar nē tokyx kormã mẽ awÿr inhmōr xwÿj ri tanhmã mẽ ate amnhĩ tomnuj tota kaga nē tãm amnhĩ nhĩpêx kaxyw. Kêr pa mẽmo arĩgro hã ma mẽ awÿr mōn pōj nē mẽ ate tãm amnhĩ nhĩpêx o apa hã mẽ apumu nē ixkaprĩ hkêt nē ixkĩnh nē. Ka mẽ ajaxwÿja ixpumu nē akĩnh nē. 4 Jakamã na pa pre ã mẽ amã kagãta nhĩpêx nē mẽ awÿr mēnh anē. Nē kamã mẽmojta nē tanhmã mẽ amã ixàkjêr to. Na pa pre ixkaprĩ htÿx nē tee ri mẽ akukamã ijamaxpēr o inhmÿr rax pē mẽ amã mẽmojta ã kagã. No ãm mẽ akaprĩ kaxyw na pa pre mẽ amã hipêx kêt nē. ãm mẽ ate kamã harēnh nē inhmar nē ajamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Nà Pawre na kãm mẽ pahkĩnh tÿx kumrêx. Hã na pre mẽ pahte tanhmã amnhĩ tomnuj to hã mẽ pajarēnh ma nē tee ri mẽ pakukamã hamaxpēr pē kagãja kamã hã mẽ pamã akir nē mẽ pahwÿr kumê. Nà kãm mẽ pahkĩnh tÿx kãm na ã mẽ pamã kapēr kãm hihtÿx anē.

Anhÿr o ajamaxpēr kaxyw na pa pre hipêx nē mẽ awÿr kumê.

Mẽ kot axte amnhĩ tomnuj mã hamaxpēr kêt ã mẽ kãm karō

Rukre 17.3-4; Wam Korīt 5.1-13; Karatas 6.1-2

5-9 Nē wam kagãta kamã na pa pre mẽ amã mẽ akwÿjê hō kot nã kaàkre kamã hpijaam kêeta pa mẽ amã tanhmã hã karō hto. Ra mẽ ate harēnh mar tã nē kãm akapēr kêt

ně. Tã mẽ ate inhmar ně nê tanhmã kãm akapěr to ně amnhĩ nê hanor kaxyw na pa pre mẽ awỳr kagàja mẽ. Hãmri ně ijamaxpěr o:

—Ko. Koja mẽ ixkapěr mar xà hkôt amnhĩ nê hanor japěr. Aně.

Tã ka xep prem kamã harě ně ama ně tee ri ja hã amnhĩ pumu ně akaprĩ ně. Ně ixpyrà ně apijaãm ně. Hãmri ně ijamaxpěr xà hkôt amnhĩ nê hanor kãm axihtỳx ně. Ām hãmri na ka prem ã hipêx aně. Nhũm xep tee ri ja hã amnhĩ pumu ně hkaprĩ ně hkaprĩ xàj ri mỳr o pa. Jao ra ã amnhĩ nhĩpêx anhỳrta kaga ně akupỳm tãm amnhĩ nhĩpêx. Tã ra ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỳr jakamã kwa mẽ tokyx akupỳm amnhĩ wỳr awỳ kê axte mẽ awỳr mra ně mẽ akôt pa. Ra kot amnhĩ tomnujta kaga jakamã kêr ka mẽ axte kãm ajamaxpěr kêt ně. Akupỳm tãm kãm akapěr kê tokyx akupỳm tãm hamaxpěr ně hkĩnh ně pa. Kot kaj mẽ tokyx ã hipêx anhỳr kêt ně nhũm tee ri amnhĩ kukamã hamaxpěr ně hkaprĩ ně pa. Ja pymaj kwa mẽ amã hkĩnh ã kãm amnhĩ jarě ně akupỳm tãm kãm akapěr pê tãm hipêx o ri apa. Kê amnhĩ tã mẽ apumu ně akupỳm hkĩnh ně tãm hamaxpěr. ¹⁰ E kêr ka mẽ axte kot tanhmã amnhĩ tomnuj tota mã ajamaxpěr kêt ně. Kwarĩ ho kwarĩ. Kot kaj mẽ ã hipêx aně pa ijaxwỳja ma hipêx aně. No pa na pre tanhmã ixtomnuj

to hkêt ně. Ām Jejus kapěr kwỳm na pre ri ã amnhĩ nhĩpêx aně. Tã ra kot amnhĩ tomnujta kaga jakamã kot paj Jejus nhỹ hã akupỳm tãm hipêx ně kot amnhĩ tomnujta o ijamakêtkati tokyx aně ně axte kãm ijamaxpěr kêt ně. Mě apiitã mẽ amex ně ri mẽ apa kaxyw. Jakamã kêr ka mẽ ajaxwỳja mẽ amex ně apa kaxyw ã amnhĩ nhĩpêx aně ně axte kãm ajamaxpěr kêt ně. ¹¹ Kwa mẽ tokyx ja ho ajamakêtkati. Kê Satanasti tee ri ja hã mẽ apumu ně mẽ amã mẽ ate tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm xàj tee ri tanhmã ri mẽ ato ho pa kaprỳ. Kêr pu mẽ Satanasti kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx o ri papa hkêt ně. Ra mẽ pahte Tĩrtũm kapěr kuhpa hã tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã omunh mex kênã.

Pawre kot Xitre japěr o pa hã harěnh

¹² Ně na pa pre ja rũm ixkato ně ma Tôx wỳr mō. Ixte mẽ kãm Kris jarěnh o mẽ hkôt ixpa kaxyw ma mẽ hwỳr mō. Nhũm Pahihti Kris ixkukamã tanhmã mẽ hkrã hto jakamã pa pre mẽ hwỳr pōj nhũm mẽ piitã kãm ixujarěnh mar prãm ně. Pa pre mẽ kãm Tĩrtũm kapěr jarěnh ryy ho mẽ hkôt ixpa. ¹³ Na pa pre Xitre ra mẽ hwỳr ixkukamã hpōx ã hkamnhĩx tã nhỹri omunh kêt ně. Hãmri ně ijamaxpěr o:

—Hêxta waa ně. Inhmã Korĩt kãm Jejus kwỳjê jarěnh mar prãm. Na pa tee ri mẽ hkukamã ijamaxpěr o ixpa.

Nom kormã Xitre mẽ kurûm akupÿn hpôx kêt. Mãn kormã Masetôn kamã pa.

Anhÿr o ijamaxpêr hãmri nê mẽ kãm amnhĩ jarê nê ixkato nê ma Masetôn wÿr krĩ hkwÿ hkôt hapêr o mō. Tã ra hwÿr ixkato nê omu.

Te mẽ pahpê mẽhkuxwa xà pyrãk ã mẽ pajarênh

Epes 5.2; Piripos 4.18

14-16 Nã Tĩrtũmja mex o mex. Na hte mẽ pahto mex rãhã ho pa. Nê mẽ kot mẽ panê àmnar xwÿnhjaja nhũm hte tanhmã mẽ ho pu mẽ ma paxàmnhĩx ri mẽ hkôt mẽ kãm Kris kapêr jarênh o ri papa. Te mẽ pahte mẽ hkuxwa xà ho ri mẽ hkuxwa ho papa pyrãk. Mẽ pahte Kris kôt amnhĩ nhĩpêx jakamã Tĩrtũm mã te mẽ pahkuxware nê ri mẽ papa pyrãk. Nê te mẽ kãm Kris jarênh o ri papa pê te mẽ hkuxwa xà ho mẽ hkuxwa ho ri mẽ hkôt papa pyrãk. Nhũm hte mẽ hkwÿjaja mẽ pama nê kãm mar prãm nê. Nê mẽ paxujarênhja haxwÿja te kot mẽ hkuxwa xà kuxwa mex nhũm htem hpãr nê kãm ho amnhĩ kuxwa hprãm pyrãk. Jao kãm mẽ pamar prãm nê Kris kôt amnhĩ xunhwÿ. No nhũm mẽ hkwÿjaja axtem nê mẽ kêp mẽ pamar prãm nõkati. Mẽ kumã Tĩrtũm kapêrja te kêp wenên kuxÿ htÿx nhũm mẽ kot hpãr nê htyk pymaj amÿm kuhê pyrãk. Jao kapêr kaga nê kêp amÿm amnhĩ xunhwÿ.

Nê na pu htem amnhĩ krã hkôt mẽ kãm Kris kapêr

jarênh o ri papa hkêt nê. ãm Tĩrtũm nhÿ hã pix mã tanhmã harênh to ho papa.

Pawre kot katãt kôt Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre hã harênh

17 Na hte mẽ kot mẽ kêp Kris nhÿ hã mẽ ahkre hã amnhĩ to hêx xwÿnhjaja te Tĩrtũm kapêr o wênê pyrãk o mẽ hkôt pa. Jao kãxpore hprãm xàj amnhĩ krã hkôt tanhmã mẽ kãm harênh to nhũm htem mẽ kuma nê hpãnhã tanhmã mẽ kãm amnhĩrer to. Nom pa na pa hte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Nê mẽ urãk nê amnhĩ krã hkôt Tĩrtũm kapêr jahkre ho ixpa hkêt nê. Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm jakamã na pa hte ixkatãt kôt Kris nhÿ hã amarĩ mẽ amã kapêr jarênh o ri mẽ akôt ixpa. No mẽ urãk nê kãxpore prãm xàj mẽ amã harênh kêt nê. Tĩrtũm kot ja hã ixpumunh mex.

3

1 Mẽ kêp Kris nhÿ hã mẽ ahkre hã amnhĩ to hêx xwÿnhjaja na htem nhÿhÿm nojarêť nê mẽ kot mar xwÿnhjê mã:

—E kot paj ma nhãm krĩ hō hwÿr mō nê Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre. Jakamã kwa mẽ kaxyw inhmã kaga nhĩpêx nê kamã ixte Tĩrtũm kapêr o mẽ ajahkre mex xwÿnh ã ijarê nê hã kaga. Hãmri nê inhmã agō pa ma amnhĩ kôt o mō nê mẽ kot inhmar mã xwÿnhjê mã kugō kê mẽ kamã harê nê ijarênh ma nê kãm ixkapêr mar prãm nê.

Anhÿr o na htem amnhĩ to mē hwÿr o pa. No pa na inhmã ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr prãm kêt. Inhmã nhãm mē kãm amnhĩ to jarkrar prãm kêt. Mē ate ja hã ixpumunh mex. Ra mē piitã mē kot ixkatat kôt ixte Tirtūm kapêr jarênh mex ã ixpumunh mex jakamã mo kaxyw kot pa ri amnhĩ kôt kagà jamÿ nē ho ixpa? Nà kot pa amnhĩ kôt hō ho inhmōr kaxyw hã ixàhwÿr kêt nē. ²⁻³ Mē kajaja te mē apê inhō kagà pyræk. Na ka prem ixte mē ajahkre ma nē Je-jus kôt amnhĩ xunhwÿr kurê kumrêx. Hãmri nhūm Tirtūm mē amã amnhĩ Karō rē nhūm mē amã agjê ka mē ŷ hã amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o apa. Hãmri nhūm mē akwÿyjaja amnhĩ jaêr pê mē ate amnhĩ nhĩpêx nyw ã mē apumu nē mē atã axpên mã ijarênh o:

—Hêxta waa nē. Pêr âm hãmri na pre Kris mē hwÿr Pawre mē. Na pre ma mē hwÿr mō nē mē kãm Tirtūm kapêr o mē ahkre nhūm mē kuma nē amnhĩ tomnuj kaga hpa nē hpãnhã Tirtūm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx nē tãm ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Âm hãmri na hte Pawre mē ahkre mex o pa. Hêxta waa nē.

Anhÿr o mē atã ijarênh jakamã mo kaxyw kot pa kagà hkwÿ jamÿ nē amnhĩ kôt ho ixpa? Nà mē kajaja te mē apê inhō kagà pyræk.

⁴ Na pa pre Jejus kôt amnhĩ xãm nhūm Tirtūm ja hã ixpumu nē tanhmã inhmã kapêr o amnhĩrit to nē inhmã:

—E Pawre. Kêr ka ma mē kãm ixkapêr jarênh o ri mē hkôt apa.

Anhÿr jakamã na pa hte Tirtūm kamnàr rom ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri mē hkôt ixpa. ⁵ Nom amnhĩ krã hkôt mē ahkre hkêt nē. Tanhmã kot pa we amnhĩ to nē amnhĩ krã hkôt mē kãm kapêr o mē ahkre mex nē? Nà Tirtūm pix na hte ja kaxyw tanhmã ixkrã hto pa ô ri mē ahkre ho ri ixpa.

Tirtūm kapêr nyw jarênh

⁶ Nē Tirtūm na hte tanhmã ixkrã hto pa Karō nhÿ hã mē piitã mē kãm kapêr nyw jarênh o ri ixpa. Amnepêm Tirtūm kot Ijaew mã mēmoj tã karō xwÿnhta. Mojes kot kapêr tūm jarênh o pa xwÿnhta mex tã no nhūm mē tee ri hkôt kãm amnhĩ nhĩpêx prãm o pa. Nē xatã kamã harê nē omunh tã tee ri kot hkôt kãm amnhĩ nhĩpêx prãm. Tã mē kot hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt mÿrapê na prem pikaprâr pan hapêx. No kêt Tirtūm kapêr nywja. Jejus jarênhja. Na hte Tirtūm Karō tanhmã mē pahkrã hto pu mē Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx o ri papa. Jao mē pahpê pahtÿr tūm nē papa mã xwÿnh. No na hte nhãm mē hkwÿyjaja kãm harênhja mar prãm kêt nē amnhĩ jarênh o:

—Nà kot paj amnhĩ krã hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anē nē ã amnhĩ nhĩpêx anē nhūm Tirtūm ja hã ixpumu nē ixtÿr tūm nē ixpa mã xwÿnh ã ijarê.

Anhÿr tã no âm ã amnhĩ jarênh anhÿr kaprÿ. Tirtūm

Karõ nhỹ hã mẽ kot amnhĩ to mex o mẽ pa xwýnh pixjaja koja mẽ htĩr tũm nẽ pa ho pa.

⁷ Nẽ Tĩrtũm kapẽr tũmta na pre Mojes mẽ kãm harẽnh kaxyw nhũm mẽmoj tanhmã amnhĩ nhĩpêx to rax kumrêx. Naja hkrakrak nẽ haxênh nẽ kamã kamàt kô htyk. Hãmri nhũm Tĩrtũm mẽ kot hkôt amnhĩ nhĩpêx kaxyw kẽn po hã mẽ kãm mẽmoj tã karõ nhũm Mojes kumy nẽ mẽ hwýr o wrý nẽ mẽ kãm kamã harẽ. Tĩrtũm kot hirã htýx kamã kãm kapẽr nhũm kuri mar o ãm jakamã uràk nẽ ý hã hkuk nhĩrã htýx kumrêx nẽ mẽ kãm kapẽr jarẽnh o xa. Jakamã nhũm mẽ tee ri kot hprĩ hã omunh mex kaxyw no ãm nom gêk týt nẽ. Tã gaa nhũm hkuk kãm hirãja amnhĩm hprĩ nẽ hapêx o mỗ. Na pre ã Tĩrtũm Ijaewjê mã kapẽr tũm nhõr anẽ. Hãmri nhũm Mojesja ô ri mẽ kãm kamã harẽ nẽ harẽnh pa hãmri nẽ mẽ kãm:

—E kër ka mẽ Tĩrtũm kapẽr mar týt nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa. Kër ka mẽ nhỹrmã atyk tã kè akupým mẽ ato mẽ atĩr ka mẽ õ krĩ kamã kuri atĩr tũm nẽ amex nẽ apa ho apa. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ kãm:

—Tõe. Nà kot paj mẽ hkôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri ixpa.

Anhỹr ã amnhĩ jarẽnh tã no ãm hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ nhũm Mojes tee ri mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ omu nẽ mẽ kãm:

—Nà mẽ ate Tĩrtũm kapẽr kôt amnhĩ nhĩpêx kêt jakamã kot kaj mẽ nhỹrmã ty nẽ Tĩrtũm pê awry rax kumrêx nẽ ri apa. Anẽ.

⁸ Tã na hte Tĩrtũm jarãhã axtem tanhmã mẽ pamã kapẽr to. Pãnhã kapẽr nyw o kapẽr nẽ mẽ pamã:

—Kot kaj mẽ Ixkra Jejus kôt amnhĩ xunhwý pa hã mẽ apumu nẽ mẽ ato ixkra. Hãmri nhũm Ixkarõ mẽ amã agjê. Anẽ.

Kapẽr ja na mex kumrêx o kot kapẽr tũm jakrenh. ⁹ Kapẽr tũmja mex tã nhũm htem hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Jakamã na htem ty nẽ Tĩrtũm pê awry rax ã ri pa. No kapẽr nywja na tũmta rom mex o mex. Na hte Tĩrtũm mẽ pamã kapẽr nywja jarẽnh o:

—Kot paj tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ amnhĩ to mex pix o ri apa. Jao ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Anẽ.

¹⁰ Nẽ kapẽr tũmja te kot kanê hpòk kryre pyràk. No kapẽr nywja mex o kot tũm jakrenh jakamã te kot mẽmo hpòk rũnh o kanê hpòk kryre jakrenh pyràk. Jakamã nhũm mẽ kot hirã rax kãm ri mrar gryk ã hpòk grire nhĩrã kamã mrar kêt pyràk. ¹¹ Tĩrtũm kapẽr tũm te kot Mojes kuk pyràk. Na pre kamã hirã rax tã gaa nẽ amnhĩm hprĩ nẽ kamã hirã hapêx o mỗ. Nẽ gaa nẽ hapêx. No kêt Tĩrtũm kapẽr nywja te kot Tĩrtũm nhĩrã htýx rãhã ho rãhãta pyràk. Koja uràk nẽ aa hapêx kêt kumrêx.

Ijaewjê jarênh
Rõmãn 11.7-10

¹² Nê Tĩrtũm kapêr nywja mex o mex jakamã na pa hte ixãmnhĩx mẽ kãm harênh o ri ixpa. ¹³ Te ixte Mojes kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk kêt. Na pre hte Mojes ixkĩnhã àmnhĩx Ijaewjê mã Tĩrtũm kapêr jarênh o ri pa hkêt nê. Mẽ kot hkuk kãm hirãta ra hapêx o mõi ã omunh nhũm hpijaãm pymaj na pre kupêxê puroore ho amnhĩ kuk pro nê ri mẽ hkôt pa. ¹⁴ Jakamã nhũm prem hprĩ hã hkuk kãm hirã pumunh mex kêt nê. Nê Tĩrtũm kapêr ã kagã htũmja nhũm prem mããnên hprĩ hã mar mex kêt nê. Mẽ hkrã hihtỳx jakamã te mẽ kot amnhĩ jamak pro nê mẽmoj mar mex kêt pyrãk jakamã mẽ kot mar tã hprĩ hã mar kêt nê. Nê hkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex kêt nê. No mẽ kot Kris kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja na hte Tĩrtũm amnhĩ tã mẽ omu nê te mẽ nê mẽ hamak hpro xãta rênh par nê rênh pyrãk o mẽ hipêx nhũm mẽhprĩ hã kapêr mar tỳx nê.

¹⁵ Tã na hte Ijaewjaja arĩ jarãhã Mojes kot Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kamã harênh o pa. Nom arĩ mẽ hkrã hihtỳx jakamã te mẽ kot amnhĩ jamak pro nê kamã harênh o pa pyrãk o amnhĩ nhĩpêx jakamã kormã hprĩ hã mar kêt nê. ¹⁶ Tã koja mẽ hkwỳjaja Pahihti Jejus Kris kôt amnhĩ xunhwỳ nhũm amnhĩ tã omu nê te kot mẽ hamak nê hpro xã hpyr nê mẽnh pyrãk o mẽ hipêx nhũm

mẽhprĩ hã kapêr nyw mar tỳx nê. ¹⁷ Pahihti mẽ Karõja wa htipxi jakamã na hte mẽ pakamã agjê nê hprĩ hã mẽ pamã kapêr o amnhĩrit o pa. ¹⁸ Ra mẽ pahte Pahihti Kris kôt amnhĩ xunhwỳr jakamã te mẽ pahte mẽ kot amnhĩ jamak pro xwỳnh kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk kêt. Nhũm Pahihti Karõja tanhmã mẽ panhiêx to pu mẽ ra hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o mõi. Jakamã na htem mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw pumunh kôt Tĩrtũm kot tãm amnhĩ nhĩpêx ã omunh kurê kumrêx. Kormã mẽ pahte hkôt amnhĩ nhĩpêx mex kumrêx kêt tã ra hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o mõi. Jao te tãm kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o mõi.

4

Jejus kapêr te kêp kanê
pyrãk ã harênh

Wam Korĩt 2.1-5; Sikũn
Korĩt 1.12; Wam Tesarõn 2.1

¹ Nê na pre Tĩrtũm ixto mex nê tanhmã kãm ixapênh to hã inhmã karõ. Ixte ma mẽ kãm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt ixpa kaxyw. Jakamã na pa hte ixãmnhĩx mẽ hkôt mẽ kãm harênh o ri ixpa. ² Nhũm mẽ hkwỳjaja axtem nê ixêx o ri ixpa hã ijarênh tã ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt. Na pa hte amnhĩ tomnuj o ri ixpa hkêt nê. Mẽ hkwỳjaja kot mẽ no kupyw mẽ kãm Tĩrtũm kapêr o hêx o pa htã pa na pa hte ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt nê. Ixprĩ hã mẽ kãm harênh o ixpaja

na inhmā hprām jakamā na pa hte ixkatāt kôt harēnh o ri mē hkôt ixpa. Mē piitā mē kot ixêx kêt kôt ixpumunh mex kaxyw. Tirtūm kot ixêx kêt kôt ixpumunh mex. ³ No nhÿrmā mē htyk nē ma kuwy hwÿr mē pa mā xwÿnh pixjaja na htem hprī hā ixkapēr mar mex kêt nē. ⁴⁻⁶ Satanasti tām kēp mē hpām. Kēp mē kām Tirtūm kapēr mar prām kêt xwÿnh piitā mē hpām. Jakamā na pa hte mē kām tanhmā Jejus jarēnh to. Kēp Tirtūm Kra hā harē nē te kot Tirtūm kot amnhī nhīpêx pyrāk ā harēnh o ri ixpa. Hāmri nhūm Satanasti tee ri ja hā ixpumu nhūm ja kēp omnuj nē. Jakamā nhūm tanhmā Tirtūm nē mē hkrā hto nē te mē hamak pro pyrāk o mē hipêx. Mē kot hprī hā Jejus jarēnh mar nē hkôt amnhī xunhwÿr pymaj nhūm ā nē mē hipêx anē. Jejus jarēnh te kēp kanē hpôk mex pyrāk jakamā mē kot mar kêt xwÿnhjaja te kamāt kô kamā ri mē pa pyrāk. No nhūm Satanasti tām kot nē mē no kupyw jakamā nhūm htem ā ri kamāt kô kamā mē pa pyrāk o amnhī nhīpêx anē.

Amnepê mā kormā mēmoj kêt ri nhūm kamāt kô pix. Tā nhūm Tirtūm tanhmā kapēr to nē kapēr o:

—E kē hirā kato. Anē.

Hāmri nhūm ra kapēr xā hkôt hirā kator kurê kumrêx. Tā ja pyrā nē na pa pre kamāt kô kamā ixtÿx ri ixpa pyrāk nhūm Tirtūm te kot inhmā kanē hpôk nhūm hirā pyrāk o inhīpêx pa mex o

mex ā omunh kurê kumrêx. Hāmri nē Jejus Kris kot amnhī nhīpêx ā omu nē te Tirtūm kot amnhī nhīpêx ā omunh pyrāk. Wa kot amnhī nhīpêx te kot axpēn pyrāk.

Nē na pa hte pam tanhmā amnhī jarēnh to ho ri ixpa hkêt nē. Ām Jejus Krisja pix na pa hte harē. Tapxipix na kēp mē panhō Pahihti. Jakamā hkīnhā te ixpê mē amā ixàpēnh xwÿnh pyrāk o na pa hte mē amā kapēr jarēnh o ri mē akôt ixpa.

Pawre te kēp poti gràre nhīpêx pyrāk ā harēnh

Wam Korīt 2.4-5; Sikūn Korīt 11.23, 12.9

⁷ Nē Tirtūm ixrom hihtÿx o hihtÿx. No pa na hkīnhā ixihtÿx kêt. Te ixpê poti gràre nhīpêx pyrāk jakamā na pa hte Tirtūm xihtÿx xwÿnh pix nhÿ hā mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkôt ixpa. Nhūm htem inhma nē ām hāmri ixte ŷ hā ixkapēr ā ixpumunh kurê kumrêx. No pa ixte amnhī krā hkôt ixkapēr ā ijarēnh kêt nē.

⁸ Na pa hte mē hkôt mē kām Jejus jarēnh o ri ixpa nhūm mē hkwyja tōhā inhma nē ja hā inhīpêx kati nē pa amnhī xā htÿx kamā ama. Nom nhūm Tirtūm mē kutā tanhmā ixkrā hto pa inhmā amnhī xā kamā ijamak puma hkêt nē arī mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkôt ixpa. Nē amnhī kaxyw Jejus kôt pix mā ijamaxpēr tÿx rāhā pē tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr o ri ixpa hkêt nē.

⁹ Nê mẽ kãm ixkurê xwÿnhjaja ohtôô. Na htem xatã Jejus ã tanhmã ixtomnuj to htã pa kormã ixytk kêt nê. Na pa hte Tirtûm kamnàr rom arĩ mẽ hkôt ixpa nhûm Tirtûm ixkôt pa ho pa. ¹⁰ Na htem Jejus pyrà nê ixpîr kaxyw tanhmã inhîpêx to. No âm ko. Koja mẽ nhÿrmã ixpî rÿ ko. Ixte amnhî kukamã ixâhpumunh kêt. Kot paj âm arĩ ixtîr ri mẽ kãm Jejus jarênh o ri mẽ hkôt ixpa. Kêr kê mẽ hkwyjaja ixkapêr ma nê axpên mã tanhmã Jejus jarênh to nê harênh o:

—Nà pêr âm hãmri na pre Jejus akupÿm htîr nê tanhmã hkwyjê ho mex to. Âm hãmri na hte Pawre ja hã harê. Anê.

¹¹ Mê kot Jejus ã ixpîr mã tã pa arĩ mẽ kãm akupÿm htîr ã harê. Tirtûm na hte ja kaxyw tanhmã ixkrã hto pa arĩ mẽ kãm harênh o ri mẽ hkôt ixpa. ¹² Na pa pre ra mẽ amã harê ka prem inhma nê Jejus kôt amnhî xunhwÿr kurê kumrêx nê amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o ri apa. Jakamã ixpyrà nê mẽ apê atîr tûm nê apa mã xwÿnh. Nhûm htem piitã mẽ ate Jejus kôt amnhî xunhwÿr ã mẽ apumu. Tã nhûm mẽ kot Jejus ã ixpîr kaxyw. Nom kwâr mẽ mãmri ixpî. Ja inhmã tanhmã kute hkêt. Mê kot ixpîr mã tã kot paj arĩ Jejus kapêr jarênh o ri ixpa rãhã ty. Ra mẽ kot ixkapêr mar nê Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja mẽ pahpyrà nê kêp htîr tûm nê pa ho pa mã xwÿnh kênã. ¹³ Jakamã kwâr mẽ mãmri

ixpî. Na pa hte arĩ amnhî kaxyw Tirtûm kôt ijamaxpêr mex rãhã nê. Amnepê mã na pre Pahi finat Tawija tanhmã Tirtûm kapêr jarênh to nê harênh o:

Âm hãmri na Tirtûm kapêrja.

Hêx kêt jakamã na pa hte mẽ kãm harênh rãhã ho ri ixpa. Anê.

Tã pa hte Tawi pyrà nê mẽ piitã mẽ kãm Tirtûm kapêr jarênh o ri ixpa. Tirtûm kot mẽ pamã tanhmã mẽmoj to hêx to hkêt. ¹⁴ Ra kot amnhî jarênh xã hkôt akupÿm Pahihti Jejus o htîr jakamã kot puj mẽ nhÿrmã uràk nê ty nhûm akupÿm mẽ pahto mẽ pahhtîr nê ma war amnhî wÿr mẽ pahto api.

¹⁵ Amnepêm na pa pre ma mẽ awÿr mō nê mẽ akôt mẽ amã Tirtûm kapêr jarênh o ri ixpa. Ka prem inhma nê Jejus kôt amnhî xunhwÿ nê ixpyrà nê Tirtûm mã mex o mex ã harê. Jakamã kwâr mẽ mãmri Jejus ã tanhmã inhîpêx to. Koja mẽ gaa nê rî mẽ hkwyjaja mẽ pahpyrà nê Jejus kôt amnhî xunhwÿ nê Tirtûm mã mex o mex ã harê.

Pawre tee ri amnhî kukamã hamaxpêr kêt ã kot amnhî jarênh

Rômân 8.17; Sikûn Korî̄t 1.7; Wam Pêtre 1.3-9, 4.12-16, 5.10

¹⁶ Jakamã na pa tee ri amnhî kukamã ijamaxpêr o ixkaprî nê ixpa hkêt nê. Mê kot Jejus ã tanhmã ixtomnuj to htãã pa hte ixãmnhîx kapêr jarênh o ri ixpa. Ra ixpigêt nê ixirerek o inhmôr tã inhōpinh

xà kaxwýnh kãm ijamaxpêr o Jejus kôt amnhî nhîpêx mex o mõi. ¹⁷ Mě kãm ixkurê xwýnhjaja na htem Jejus ã inhîpêx kati htã ã inhîpêx anhÿr japjê hkêt nê. Nom kot paj nhÿrmã ty nhũm Jejus akupÿm ixto ixtîr pa Tîrtũm mẽ wa kuri inhmex kumrêx nê ixpa ho ixpa. Mě kot ixtomnuja na mẽ ho apkati grêre no kot paj nhÿrmã Tîrtũm mẽ Krata wa kuri inhmex kumrêx nê ixtîr tũm nê ri ixpa ho ixpa. Jao rãhã ho rãhã.

¹⁸ Jakamã na pa tee ri mẽ kot tanhmã ixtomnuj tota kukamã ijamaxpêr o ri ixpa hkêt nê. Ja koja tokyx hapêx. Na pa hte ãm nhÿrmã Tîrtũm nhõ krî kamã inhmex nê ixkînh rãhã ri ixpaja pix kukamã ijamaxpêr o ri ixpa.

5

Mě panhî nyw jarênh

Pirîpos 3.21; Sikûn Pêtre 1.13-14

¹ Nê mẽ panhîja te kot tyrti hô ho ixkre pyrãk. Na htem tyrti hô ho ixkre nhîpêx nhũm gaa nê hapêx. Tã mẽ panhîja na hte urãk nê hapêx tokyx anê. Na pu htem ri papa nê gaa nê pawej nê ty. Tã nhũm Tîrtũm hpãnhã mẽ pahpê hkrajê mã mẽ panhî nyw gõ pu mẽ kuri õ krî kamã pamex kumrêx nê pahtîr tũm nê papa ho papa. ²⁻³ Na pu htem jar pahpunuj nê papa. Nê mẽ paxã nhi nê mẽ pahkaprî nê. Mě panhî htũmja te kot mẽ paxê htũm pyrãk jakamã na pu htem ty nê te paxê htũm kwrynh nê

hpãnhã nyw jagjênh pyrãk o amnhî nhîpêx. Tã na pu htem amnhî kukamã panhî nywja mã pajamaxpêr o ri papa. Kot pu mẽ kaxkwa kamã pahkarõ pix nê ri papa hkêt nê. Mě panhî nyw ã kot puj mẽ ri papa ho papa.

⁴ Nê na pu htem jar pahpunuj nê pamex kêt nê ri papa. Nê tokyx mẽ pahtyk nê panhî htũm o pajapêx nê hpãnhã panhî nyw ã mẽ papa hprãm. Tã koja Jejus tokyx akupÿn wrÿk japêr pu mẽ pahtyk kêt rãhã tokyx panhî nywta o panhî nyw. Nom koja tokyx akupÿn wrÿk kêt japêr pu mẽ nhÿrmã ty nhũm Tîrtũm akupÿm mẽ pahto mẽ pahtîr nê mẽ pamã mẽ panhî nyw gõ pu mẽ ho panhî nyw. ⁵⁻⁶ Na pre ra Tîrtũm mẽ panhî nyw kukamã hamaxpêr nê mẽ pahtã tanhmã amnhî jarênh to. Nê mẽ pahwÿr Karõ rê nhũm mẽ pahkarõ mã agjê pu mẽ ja hã amnhî pumu nê pahkînh nê pajamaxpêr o:

—Nà ra Tîrtũm kot ixwÿr amnhî Karõ mênh nhũm ixkarõ mã àr jakamã koja mãânên nhÿrmã inhmã inhî nyw gõ. Kormã inhî htũm kamã ixpa nê Pahihti Jejus mẽ wa õ krî kamã ixpa hkêt tã koja nhÿrmã inhmã inhî nywja gõ pa inhî nyw o wa kuri ixpa ho ixpa. Nà koja ã inhîpêx anê.

Anhÿr o pajamaxpêr pê pahkînh nê papa.

⁷ Nê mẽ mẽ pahte jar pano ho nhÿri Jejus pumunh kêt tã no ãm panhõpinh xà kaxwýnh nê

kām kām pajamexpēr mex nē. ⁸ Jakamā na pu mē tee ri amnhī kukamā pajamexpēr o papa hkēt nē. Na pu htem ām tokyx mē pahtyk nē ma Pahihti Jejus nhō krī hwȳr paxàpir jamār o papa. Ō krīja kēp mē papapxà kumrēx jakamā na pu htem ma hwȳr paxàpir pix kukamā pajamexpēr rāhā nē. ⁹ No ām mē pamā ja pix prām kēt. Na pu htem määnēn pamā Jejus mā hprām xà hkôt nhȳri tanhmā kām amnhī nhīpēx to ho ri papa hprām o papa. Jar mē panhī htūm rāhā rȳ mūtar kuri ō krī mex kām mē panhī nyw ā tanhmā kām amnhī nhīpēx to ho ri papaja na mē pamā hprām.

¹⁰ Nē na hte Krisja jar mē pahte tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē pahpumunh o hkrī. Mē pahte tām amnhī nhīpēxja nē mē pahte amnhī tomnujja nhūm hte hā mē pahpumunh rāhā ho hkrī. Tā koja nhȳrmā kot mē pahte tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē pahpumunh kôt tanhmā mē panhīpēx to. Mē pahte tām amnhī nhīpēx o ri papa xwȳnhjaja koja ra mē panē htyk kukwak ri mē pahto mex nē. No mē kot amnhī tomnuj o mē pa xwȳnhjaja koja mē homnuj tȳx nē. Jakamā na pa inhmā kām hprām xà hkôt pix mā amnhī nhīpēx o ixpa hprām nē.

Mē pajamexpēr nyw jarēnh Rōmān 6.4-6; Sikŭn Korīt 4.2; Epes 4.22-24; Korosē 3.9-10

¹¹ Nē Tirtūm kot hprī hā mē pahpumunh rāhā ho hkrī jakamā inhmā kām hprām xà hkôt pix mā amnhī nhīpēx o ri ixpa hprām. Mān ka mē ra ja hā ixpumunh mex nē rȳ ko. Mē piitā mē kot hkôt amnhī xunhwȳr prām xāj na pa hte mē kām kapēr jarēnh o ri ixpa. ¹² Nom ixte ja hā amnhī to jarkrar o ri ixpa hkēt. Ām mē ate inhmar nē mē kēp Kris nhȳ hā mē ahkre hā amnhī to hēx xwȳnhjē mā tanhmā ijarēnh to kaxyw na pa ā mē amā amnhī jarēnh anē. Mē kot Tirtūm kapēr jahkre mex kumrēx ā amnhī to jarkrar tā na htem hkôt amnhī nhīpēx kēt nē. Tā mē ate aprī hā ixte Tirtūm kapēr kôt amnhī nhīpēx mex ā ixpumunh nē tanhmā mē kām ijarēnh to kaxyw na pa ā te ixte amnhī to jarkrar pyrāk o mē amā amnhī jarēnh anē. ¹³⁻¹⁴ Mē kot ixkrā pipānh ā ijarēnh tā Tirtūm na mē akaxyw ixām pa hte mē amā kapēr jarēnh o ri mē akôt ixpa. Ixkrā pipānh kēt. Ixte Tirtūm kām hprām xà hkôt tanhmā amnhī nhīpēx to xwȳnh na pa. Tā mēmo kaxyw na pa hte ā kapēr jarēnh rūnh anhȳr o ri mē akôt ixpa? Nà inhmā mē akīnh kēnā. Mē ate Tirtūm kôt tām amnhī nhīpēx prām xāj na pa hte ā mē amā kapēr jarēnh anhȳr rāhā nē. Kris na pre tanhmā ixto pa inhmā mē akīnh nē. Te tām kām mē ajapē pyrāk. Na pre Kris amnhī grōnh kôt mē pahpiitā mē nē ty. Tirtūm kot mē pahte amnhī tomnuj mȳrapē

tanhmã mẽ pahto pymaj nhũm mẽ pahpiitã mẽ panê ty. Jakamã te mẽ pahpiitã Jejus kôt mẽ pahtyk pyrãk o na pu htem amnhĩ nhĩpêx. Jao te mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx tũmja mẽ pahpê hapêx par pyrãk o pu mẽ amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o ri papa. ¹⁵ Mẽ pajamaxpêr nyw o tãm mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx o papa kaxyw na pre Jejus mẽ panê ty. Jakamã na pu htem axte amnhĩ pix kukamã ri pamã mẽmoj prãm o ri papa hkêt nê. Na pu htem mãânên Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa. Ja kaxyw na pre Tĩrtũm akupỹm Kris o htĩr pu mẽ kukwak ri pajamaxpêr nyw o amnhĩ nhĩpêx o papa. ¹⁶ Jao mẽ piitã mẽ hkrã hkã hã mẽ omunh xà hkôt pix mã tanhmã mẽ harênh to hkêt nê. Mẽ kot amnhĩ tomnuj ã mẽ harênh rỳ mẽ kot amnhĩ to mex ã mẽ harênh kêt nê. Amnepê mã na pa pre ã Kris jarênh anê nê harênh o:

—Nà Krisja na hte mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. ãm ri kot mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx kwỹm ri amnhĩ nhĩpêx jakamã kot amnhĩ tomnuj tỳx xwỹnh na.

Anhỹr ã harênh o ixpa. Tã axte ã harênh anhỹr hkêt nê. Kot amnhĩ tomnuj xwỹnh kêt jakamã na pa hte hpãnhã hkôt pix mã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa.

Mẽ pahpê Tĩrtũm krãmnhwỳ hã mẽ pajarênh Rõmãn 5.1, 5.10; Epes 6.20;

Korosê 1.20

¹⁷ Nê koja mẽhõ Kris kôt amnhĩ xãm nhũm kot amnhĩ nhĩpêx tũmja kêp hapêx nhũm hpãnhã kot amnhĩ nhĩpêx nyw pix o amnhĩ nhĩpêx nê hamaxpêr nyw pix o hamaxpêr. ¹⁸ Tĩrtũm na hte tanhmã mẽ pahto pu mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri papa. Na pu prem pamã hkurê htã nhũm Kris kukwak ri mẽ pahte hkôt amnhĩ nhĩpêx xwỹnhjê ho hkrãmnhwỳ. Hãmri nê tanhmã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ pamã karõ nê mẽ pamã:

—E kêr ka mẽ ma krĩ piitã hkôt ri mẽ kãm ixkapêr jarênh o ri apa kê mẽ ama nê mẽ apyrã nê Kris kôt amnhĩ xunhwỳ. Pa ja hã mẽ omu nê ixte mẽ anhĩpêx pyrã nê mẽ ho ixkrãmnhwỳ. Anê.

¹⁹ Jakamã na pa hte ma mẽ kãm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt ixpa nê mẽ kãm:

—E pa mẽ amã mẽmoj mex jarê ka mẽ inhma. Nà na pre Krisja mẽ pahte amnhĩ tomnuj mỳrapê mẽ panê ty. Nê htyk o Tĩrtũm mã mẽ pahpãnhã amnhĩrer par kumrêx. Jakamã na ra Tĩrtũmja Kris kukwak ri kãm mẽ pahpiitã mẽ pahto hkrãmnhwỳ prãm. Kojã kukwak ri mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã ho hamakêtkati nê axte kãm hamaxpêr kêt kumrêx. Kãm mẽ pahto hkrãmnhwỳ hprãm jakamã koja ã mẽ panhĩpêx anê. Jakamã e kwa mẽ tokyx Kris kôt amnhĩ xunhwỳ kê Tĩrtũm

kot inhîpêx pyrà nê mē ato hkra nê mē ato hkràmnhwỳ.

Anhỹr o mē kām harēnh o ri mē hkôt ixpa. ²⁰ Kris kot mē apiitā mē awỳr inhmēnh jakamā na pa hte ỹ hā mē amā kapēr jarēnh o ri mē akôt ixpa nê mē amā:

—E Tirtūm kām mē ajapē jakamā na mē awỳr inhmē pa mō. Jakamā kwa mē tokyx amnhī tomnuj kaga nê hkôt amnhī xunhwỳ. Kē amnhī tā mē apumu nê mē ato hkràmnhwỳ. Anē.

²¹ Krisja aa kot tanhmā amnhī tomnuj to hkēt kumrēx tā nhūm pre Tirtūmjja te mē kot amnhī tomnuj tỳx kumrēx xwỳnh pyrāk o hipêx. Tā mēmo kaxyw na pre ā hipêx anē? Nà mē panê kēnā. Mē pahte hkôt amnhī xunhwỳr nhūm kot mē panhîpêx o te aa mē pahte amnhī tomnuj kēt kumrēx xwỳnh pyrāk o mē panhîpêx kaxyw na pre ā mē panê Krata nhîpêx anē.

6

¹ Tā kot ā Kra nhîpêx anhỹr jakamā kwa mē ixkapēr ma nē mar tỳx nē. No mē ama nē ām mar kēt nē. Tirtūm kām mē pajapē htỳx jakamā mē pakutā nojarēt rāhā ho pa. Kumā na pa hte ā mē amā kapēr jarēnh anhỹr o ri mē akôt ixpa. ² Amnepē mā na pre Ijaew mā kapēr nê mē kām:

Na ka prem amex kēt nē ri apa nē amnhī to ixwỳ pa pre mē ama nē

mēmojta pē mē apytà nê mē ato mex nē. Anē. Jakamā kwa mē inhma. Tirtūm kām mē ate amnhī tomnuj pē mē apytār prām tỳx jakamā kwa mē tokyx amnhī to awỳ kē ā kēp mē apytār anē.

Mē kot Kris ā tanhmā Pawre nhîpêx to hā mē harēnh Sikūn Korīt 4.7, 11.23-33; Korosē 1.10

³⁻⁴ Nē mē kot Tirtūm kapēr mar nē hā ixtomnuj tā pa hte amnhī katut kôt mē kot tanhmā ixtomnuj toja rē nē ho ijamakētkati tokyx anē. Nē arī mē kām kapēr jarēnh rāhā ho ri mē hkôt ixpa. Mē kot mar nē ām mar nē hkaga pymaj na pa hte ā amnhī nhîpêx anhỹr rāhā nē. Mē kot ja hā inhîpêx punuj tā pa arī mē kām harēnh o ri mē hkôt ixpa. ⁵ Mē kot Kris ā ixtak nē ijagjēnh nē tanhmā ixto kaxyw ixtā htu htā pa hte mē kutā amnhī to htỳx nē ixkuhē. Na pa pre hte Tirtūm mā mē kām kapēr jarēnh rax nē. Jao tōhā inhōt kēt nē inhōtxwa ho ri mē hkôt ixpa. Nē tōhā inhmā prām tỳx nē ri ixpa. Tā no ām arī mē kām kapēr jarēnh rāhā nē. ⁶ Inhmā tanhmā ixte amnhī tomnuj to hprām kēt. Inhmā Tirtūm kot amnhī nhîpêx kôt pix mā amnhī nhîpêx prām. Nē inhmā inhgryk tokyx anhỹr prām kēt. Ām inhmā mē piitā mē hkīnh kām mē ho mex pix prām. Ā na pa hte Tirtūm Karō nhỹ hā amnhī nhîpêx anhỹr o ri mē hkôt ixpa. Mē kot ja

hã ixpumunh nê ra Tîrtûm kapêr ma nê hkôt amnhî xunhwÿr kaxyw. ⁷ Na pa hte ixkatât kôt mê kãm ixkapêr mex pix nê. Tîrtûm xihtÿx xwÿnhja nhÿ hã ri mê kãm kapêr jarênh jao tãm amnhî nhîpêx nê tãm ri ijampêr o ri mê hkôt ixpa. Jakamã na htem ja hã ixpumu nê ixte Tîrtûm kapêr jarênh ma nê hkôt amnhî xunhwÿ. ⁸ Na hte mê hkwÿjaja kãm ixkînh nê nhÿm mê hkwÿjaja axtem kãm ixkurê nê. Nê mê hkwÿjaja amnhîm inh mex ã ijarê nhÿm mê hkwÿjaja axtem axpên mã tanhmã ixto kapêr punuj to. Mê kot ixêx nhi hã ijarênh tâ pa hte ixkatât kôt mê kãm ixkapêr o ri ixpa. Nom kwâr mê mãmri tanhmã ri ixto kapêr to. Ja tanhmã inh mã kute hkêt. ⁹ Na hte mê hkwÿjaja ixkamã ôkre kahak nê pika piitã hkôt axpên mã tanhmã ijarênh to ho pa. Mê kãm ixpîr prãm tâ no pa arî ixtîr nê ixpa. Mê kot Jesus ã ixtomnuj tÿx tâ kormã ixpîr kêt nê pa ri ixtîr nê ixpa. ¹⁰ Ixte Kris ã amnhî xà htÿx kamã ijamak o ri ixpa htã arî ixkînh nê ixpa. Nê ixkâxpore hkêt tâ nhÿm mê ohtô nê ixte mê kãm Jesus kapêr jarênh kukwak ri mex nê pa. Nê ixkukrêx rax kêt tâ nhÿm Tîrtûm ixto mex nê pa inh mex nê ixpa. Tã kot paj nhÿrmã ô krî kamã kuri inh mex kumrêx nê ixtîr tûm nê ixpa ho ixpa. Jakamã na pa hte arî mê kãm Jesus kapêr jarênh o ri mê hkôt ixpa. ¹¹ E Korîit kãm ixkrãmnhwÿjaja. Na

pa ixprî hã mê amã amnhî nhîpêx jarênh par kumrêx. ¹² Inhmã mê akînh tÿx tâ te mê amã ixkînh kêt pyrâk. ¹³ Kwa te mê ate ixto mê akatut nê akuhê pyrâk o inhîpêx kêt nê. Amnhî pyrã nê amã ixkînh nê hkêt wehe. Te mê apê ixkra pyrâk o na pa ã mê amã ixkapêr anê.

Te mê pahpê Tîrtûm nhôrkwÿ pyrâk ã mê pajarênh Wam Korîit 10.20-22, 15.33; Epes 5.3-14; Sikûn Ximotre 2.4; Xiakre 4.4-5; Wam Pêtre 2.11, 4.1-6

¹⁴ Nê kêr ka mê kot Kris kôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjê mê mê mêmoj tâ tanhmã axpên mar to hkêt nê. Rÿ mêmô ho amjên rÿ mêmô ho aprô hkêt nê. Ahpÿnhã mê pajampêr kênã. Tanhmã kot we mê hamaxpêr nyw xwÿnhjaja nê mê hamaxpêr tûm xwÿnhjaja amnhî to nê axpên kôt hamaxpêr nê ri axpên kôt pa? Nã koja mê ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Ahpÿnhã mê pajampêr. Na hte hirã htÿxja kamât kô mê pihkâr kêt nê. ¹⁵ Xà na hte Kris mê Satanasti wa axpên kôt hamaxpêr? Nã wa kot axpên kôt hamaxpêr kêt. Ahpÿnhã wa hamaxpêr nê ahpÿnhã wa kot amnhî nhîpêx. Nê ahpÿnhã hirã nê ahpÿnhã kamât kô. Nê mê pahpê Kris kwÿjaja nê mê kêp hkwÿ hkêt xwÿnhjaja ahpÿnhã mê pajampêr nê ahpÿnhã mê pahte amnhî nhîpêx. ¹⁶ Na pu htem Tîrtûm mã amnhî jarênh xà hã ixkre kamã sãnti xunhwÿr nê

amnhĩ to hwỳr pē kām mex o mex ã harēnh kēt nē. Axtem na sântija. Mē panhō Tĩrtũmja sânti rom htĩr tũm rāhã nē pa ho pa xwỳnh. Nē mē papajaja te mē pahpē Tĩrtũm nhōrkwỹ pyrāk. Kapēr ã kagã htũm kot ja jarēnh kot:

Ixkrajaja te kēp inhōrkwỹ nhũm ixpē ò dōn pyrāk. Te ixpē inhōrkwỹ kamã ixpa xwỳnh pyrāk jakamã kot paj ixkrajē kamã ri ixpa ho ixpa. Ixpē Mēhpãm na pa. Anē.

17-18 ã Tĩrtũm xihtỳx xwỳnhja kot amnhĩ jarēnh anhỹr jakamã na hte mē kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjē nē mē pahkurē ho:

Kēr ka mē hkôt ri apa hkêt nē. Kwarĩ ho kwarĩ.

Nē mē hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o apa hkêt nē.

Kot kaj mē ixkapēr ma nē ixkôt amnhĩ nhĩpêx hã kot paj amnhĩ wỳr mē awỳ nē mē ato ixkra.

Nē pa kot paj ixpē Mēapãm maati. Anē.

7

¹ Tã ã Tĩrtũm kot mē pahto hkra nē mē pahkôt pa ho pa hã amnhĩ jarēnh kot anhỹr jakamã kwa ixkrãmnhwỳjaja. Kēr pu mē kapēr ma nē tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt nē. Nē mēmoj punuj kukamã pajamaxpēr kēt nē. Nē ãm kapēr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex rāhã nē.

Pawre kot Korīt nhō xwỳnhjē nhỹ hã hkĩnh ã harēnh

² Nē kwa Kris kôt ixtō nē ixtōxjaja. Kēr ka mē tee ri amnhĩ tã tanhmã inhmã ajamaxpēr to hkêt nē. Na pa pre tanhmã mē atō hto hkêt nē. Rỳ tanhmã mē atō hto ka mē ja hã ixpumu nē ixkôt tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt nē. Rỳ pa pre ixêx rom tanhmã mē anokupyr to ho ri ixpa hkêt nē. Kwa mē amã ixkĩnh nē tokyx ixkôt ajamaxpēr kēt wehe. ³ Mē ate inhmar nē amnhĩ tã apijaãm kaxyw na pa ã mē amã ixkapēr anhỹr kēt nē. Inhmã mē akĩnh kēnã. Na pa pre inhmã mē akĩnh ã amnhĩ jarēnh rax nē. Inhmã ri mē akôt ixpa rāhã ho ixpa hprãm. Rỳ ka mē nhỹrmã apiitã apikaprār par japēr pa inhmã mē akôt ixtyk prãm nē. ⁴ Na pa hte ra mē amã ijamaxpēr pē ixkĩnh nē ixpa. Nã kot kaj mē ixkapēr ma nē Jesus kôt amnhĩ nhĩpêx mex nē. Tã kēr ka mē ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr rāhã nē. Na pa hte jar ra amnhĩ xà htỳx kamã ijamak o ri ixpa htã no ãm mē amã ijamaxpēr nē ixkĩnh nē.

⁵ Nē na pa pre amnē Masetōn wỳr kormã Xitre japēr o mō. Hãmri nē Masetōnja wỳr pōj nē hapēr pē mē kām Jesus kapēr jarēnh o ri mē hkôt ixpa. Hãmri nhũm mē kām ixkurē xwỳnhjaja Kris ã inhĩpêx punuj nē hã inhmã àkjêr pix o pa. Hãmri nē ma Masetōn kamã krĩ piitã hkôt ri mē kām ixto kapēr punuj nē pa amnhĩ tã mē mar o ri mē hkôt ixpa. Nē mē kajaja

mē ate Kris kaga nē nhām mē hamaxpēr kôt amnhī nhīpêx pymaj na pa pre tee ri mē akukamā ijamaxpēr o ri mē hkôt ixkaprī nē ixpa. ⁶ Tā Tīrtūm kēp mē hkaprī xwýnhjê pumunh nē akupým mē ho mē hkīnh xwýnh jakamā na pre ixkaprī hā ixpumu nē ixwýr Xitre mē. Pa pre omu nē akupým ixkīnh nē tām ijamaxpēr. ⁷ No ām Xitre pumunh kôt pix mā ixkīnh kêt. Na pre ixwýr pôj nē tanhmā inhmā mē ajarēnh to nē mē ate tanhmā ho mex to hā mē ajarē. Nē mē amā ixpumunh prām tỳx ā mē ajarē. Nē Kris kôt mē atōta hpijaàm kêt o pa nhūm ixte kagà kamā hā mē amā ixàkjêr nhūm mē ate ja hā omunh nē ra amnhī kamā apijaàm o akaprī htỳx ā mē ajarē. Nhūm Tīrtūm kot inhnē mē kām ixkurê xwýnhjê pumunh mex kaxyw mē ate ixto hwýr ā mē ajarē. Na pre ā inhmā mē ajarēnh anē pa kuma nē mē anhỹ hā ixkīnh tỳx kumrêx.

⁸⁻⁹ Nē wam ixte mē amā kagàta nhīpêx kêt ri na pa pre tee ri mē ate amnhī nhīpêx ā mē ajarēnh ma nē mē akaxyw hipêx. Nē kamā mē ate hpijaàm kêt xwýnhta kot tanhmā amnhī nhīpêx to hā omunh nē ām omunh o arī hkôt apa hā kagàta kamā mē amā akir hāmri nē Xitre mā kugō nhūm kupy nē ma mē awýr o mō. Tā ka xep prem kamā harē nē ama nē amnhī kamā apijaàm nē. Nē akaprī nē ajamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Ām hāmri

na Pawre ā mē ijarēnh anē. Na pa mē ā amnhī nhīpêx anē nē amnhī tomnuj tỳx nē. Anē.

Tā nhūm Xitre akupým ixwýr pôj nē inhmā mē ajarē. Pa mē ajarēnh ma nē tee ri ijamaxpēr nē ijamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Mon pa pre axtem nē ā ri mē kām ixàkjêr anē? Nà na xep prem kagàta kamā harē nē kuma nē hkaprī htỳx nē. Anē.

Tā ām hāmri na pa pre ā mē akaxyw hipêx nē mēmojta ā mē amā ixàkjêr anē. Na ka xep prem kamā harē nē ama nē tee ri ajamaxpēr o ra akaprī nē. Nom Tīrtūm kām hprām xà hkôt na ka prem ja hā amnhī pumu nē ā akaprī anē. Tā xep ra akupým tām amnhī nhīpêx nē akupým Tīrtūm kôt amnhī nhīpêx mex nē. Jao akupým akīnh nē ri apa. Jakamā ām hāmri na pa pre mē awýr wam kagàta mēnh nē mēmoj tā ā mē amā ixàkjêr anē.

¹⁰ Koja Tīrtūm krajê hō tanhmā amnhī tomnuj to. Hāmri nē tee ri ja hā amnhī pumu nē amnhī kamā hpijaàm nē akupým Tīrtūm kôt tām amnhī nhīpêx. Hāmri nē akupým mex nē tām hamaxpēr pē hkīnh nē ri pa. Nē axte tee ri amnhī kukamā hamaxpēr hkêt nē. Ja na Tīrtūm kām hprām. Tā koja mē kēp hkra hkêt xwýnhjê pyrà nē tanhmā amnhī tomnuj to nē ra hpijaàm japêr. Nom hkwyjaja kot ja hā omunh pix mýrapê hpijaàm nē arī Tīrtūm kôt

amnhĩ nhĩpêx kêt japêr. Hã koja nhỹrmã ty nê Tĩrtũm kra kot akupỹm hkôt tãm amnhĩ nhĩpêx xwỹnhjê kĩnhã Tĩrtũm pê awry rax kumrêx nê ri pa.

11 Mẽ pahte Tĩrtũm kapêr kwỹm ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã tee ri amnhĩ pumunh nê amnhĩ kamã hpijaãm nê akupỹm tãm amnhĩ nhĩpêxja na Tĩrtũm kãm hprãm. Tã na ka xep ã amnhĩ nhĩpêx anê. Wam ixte mẽ awyr kagà mênhta na ka xep prem kamã tanhmã ixte nã puro kamã hpijaãm kêt xwỹnhhta ã mẽ amã ixàkjêr tota kamã akapêr nê ama. Hãmri nê tee ri mẽ ate kormã kot amnhĩ tomnuj ã kãm axàkjêr kêt ã amnhĩ kukamã ajamxpêr nê amnhĩ kamã apijaãm nê. Nom Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt. Mẽ ate jam ajamxpêr pê amnhĩ kamã apijaãmja na kãm hprãm. Tã ka mẽ hpijaãm xwỹnhhta kamã agryk nê kãm akapêr o:

—Kwa mẽ pahpê Jejus kwỹjaja mẽ pahte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt tã ka ã amnhĩ nhĩpêx anê. Nà na ka amnhĩ tomnuj tỹx kumrêx. Kot kaj ã amnhĩ nhĩpêx anê pa mẽ hã apumu nê gaa nê apyrã nê ã amnhĩ tomnuj anê. Kwa ja kaga nê axte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. Nê akupỹm Tĩrtũm kôt amnhĩ xãm tỹx nê hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Anê.

Hãmri nhũm krĩ nhõ xwỹnhjaja ja hã mẽ ajarênh ma nê mẽ apê jamnuj ã mẽ apumunh kurê kumrêx. ãm

hãmri na ka prem ã kãm akapêr anê.

12 Nê ixte mẽ awyr kagà nê mênhta kamã na pa pre nã puro kamã hpijaãm kêt xwỹnhhta mã tanhmã ixàkjêr to hkêt nê. Rỳ nã purota mã tanhmã ixàkjêr to hkêt nê. Na pa pre mẽ apê Kris kwỹjê hwyr kagà nhĩpêx nê kamã tanhmã mẽ amã hpijaãm xwỹnhhta ã karõ hto. Mẽ ate kamã harênh hãmri nê inhỹ hã amnhĩ nê hanor nhũm Korĩt nhõ xwỹnh piitã kot ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mẽ apumunh kaxyw. Nê mẽ ate Tĩrtũm nom ã hipêx anhỹr jao mẽ amã ixkĩnh pê ixkapêr kôt ã hipêx anhỹr ã amnhĩ pumunh kaxyw.

13 Tã nhũm Xitre ixwyr pøj nê tanhmã inhmã mẽ ajarênh to. Na xep pre mẽ awyr nojarêr nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr. Mẽ ate kagàta kamã harênh nê ijarênh mar nê kamã agryk pymaj tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr. Tã ma mẽ awyr mõn pøj nê mã amã kugõ. Ka xep prem kamã harê nê ama nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kurê kumrêx nhũm mẽ ate amnhĩ nhĩpêx ã mẽ apumu nê hkĩnh nê. Hãmri nê tãm hamaxpêr. Tã ra akupỹn ixwyr mõ nê inhmã mẽ ajarê pa mẽ ajarênh ma nê ijaxwỹja ixkĩnh nê. 14 Na pre kormã mẽ awyr nojarêr pa kãm tanhmã mẽ amex ã mẽ ajarênh to. Tã nhũm xep ma mẽ awyr mõn pøj nê mẽ apumu nê hamaxpêr o:

—Nà pêr ãm hãmri na pre

Pawre inhmã mẽ mex ã harẽ. Mẽ mex kênã. Anẽ.

¹⁵ Tã nhũm pre mẽ arũm kato nẽ ra man akupỹn ixwỳr mõn pøj nẽ inhmã mẽ ajarẽnh o:

—Na pa pre ma mẽ hwỳr mõ nẽ mẽ kãm ixkapẽr o ri mẽ hkõt ixpa nhũm mẽ ixkapẽr ma nẽ ixkõt amnhĩ nhĩpêx kurê kumrêx nẽ ixto mex nẽ. Kormã ixte mẽ hwỳr inhmõr kêt tã mẽ harẽnh ma nẽ inhmã mẽ hkĩnh nẽ. Tã pa ma mẽ hwỳr mõ nhũm mẽ ixto mex rax nẽ pa ra inhmã mẽ hkĩnh tỳx kumrêx. Anẽ.

¹⁶ ã inhmã mẽ ajarẽnh anẽ pa mẽ ajarẽnh ma nẽ ixkĩnh tỳx nẽ. ãm hãmri na ka htem mẽmoj tã amnhĩ jarẽnh xà hkõt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa.

8

Mẽ kot Kris kõt mẽ hkwỳjê pẽ õxỳ hkêt ã mẽ kãm karõ

Atre 11.27-30; Rõmãn 15.25-27; Wam Korĩt 16.1-4

¹ E Kris kõt ixkwỳjaja. Kot paj hpãnhã mẽ amã jar Masetõn kamã tanhmã Jejus kwỳjaja kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ harẽ ka mẽ harẽnh ma. Na hte Tĩrtũm mẽ kutã nojarêt nhũm mẽ mex nẽ pa. ² Mẽ hkwỳjaja kot Kris ã mẽ hipêx kati nhũm mẽ kot amnhĩ xà htỳx kãm hamak o pa htã hkĩnh nẽ hamakêtkati nẽ ri pa. Nẽ mẽ hkàxpore hkryre htã ho õxỳ hkêt nẽ pa. Na htem àmnhĩx ri mẽ kêp amrakati xwỳnhjê mã hkwỳ nhõr o pa.

³⁻⁴ Tã na prem Jerujarẽ kamã Kris kõt mẽ pahkwỳjê

jarẽnh ma. Mẽ kêp amrakati hã mẽ harẽnh ma nẽ kãm mẽ hkaprĩ nẽ. Nẽ mẽ kãm mẽ hwỳr mẽmoj rẽnh nẽ mẽ ho ajuta hprãm nẽ. No ãm pa ixte mẽ kãm hã karõ xà hkõt kêt. Mẽ tãmjaja mẽ hamaxpẽr xà hkõt na prem ã hamaxpẽr anẽ nẽ mẽ kaxyw kàxpore ho pikuprõnh rax nẽ. Hãmri nẽ inhmã kugõ nẽ inhmã:

—Kwa na pa prem Jerujarẽ kamã Kris kõt mẽ pahkwỳjê jarẽnh ma nẽ mẽ inhmã mẽ hkaprĩ nẽ mẽ kãm mẽ ixkàxpore hkwỳ ho akuprõ. Jakamã e amỳ nẽ ma mẽ hwỳr o mõ nẽ mẽ kãm agõ kê mẽ tokyx ho amnhĩm awjaprõ nẽ kuku. Anẽ.

⁵ Pa mẽ kuma nẽ ixtỳx ho ãm kàxpore grire hã hkamnhĩx nẽ ijamaxpẽr o:

—Kwa mo mẽ hikàxpore rax koja mẽ ri ho akuprõ nẽ mẽ kãm kugõ? ãm mẽ hikàxpore hkryre kênã.

Anhỳr o ijamaxpẽr tã no nhũm mẽ kaxyw ho rax nẽ ho akuprõ. Mẽ hikàxpore hkryre htã mẽ kãm õr rax nẽ. Hãmri nẽ inhmã amnhĩ jarẽnh o:

—Na pa mẽ ra Pahihti Jejus Kris mã amnhĩ gõ. Mẽ ixte tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa kaxyw. Jakamã e tanhmã mẽ inhmã mẽmoj tã karõ hto. Kot pa mẽ ama nẽ akapẽr kõt amnhĩ nhĩpêx. Ja na pa mẽ inhmã hprãm nhũm Tĩrtũm haxwỳja kãm ja prãm. Anẽ.

⁶ Na pa pre ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỳr ã mẽ omu nẽ mẽ apê Korĩt nhõ xwỳnhjê mã ijamaxpẽr kurê kumrêx.

Hãmri nẽ Xitre mã mẽ ajarẽ. Na pre mẽ awỳr mō nẽ mẽ amã Jerujarẽ nhõ xwỳnhjẽ jarẽ. Mẽ ate mẽ kãm kàxpore hkwỳ ho apikuprõnh kaxyw. Tã pa pre jam ijamaxpẽr nẽ ra akupỳm mẽ awỳr mẽnh mã nẽ kãm:

—Kwa ma akupỳm Korĩt wỳr mō nẽ mẽ kãm anẽ kê mẽ ra kot amnhĩ jarẽnh xà hkõt Jerujarẽ nhõ xwỳnhjẽ kaxyw kàxpore hkwỳ ho akuprõ nẽ tokyx mẽ hwỳr kumẽ. Ra mẽ kãm Kris kõt mẽ hkwỳjẽ hkĩnh ã amnhĩ jarẽnh kênã. E kwa tokyj. Anẽ.

⁷ Na ka htem amnhĩ to mex o ri apa. Nẽ amnhĩ kaxyw Kris hkõt ajamaxpẽr tỳx nẽ. Nẽ ma mẽ kãm Tĩrtũm kapẽr jarẽnh mex o ri mẽ hkõt apa. Nẽ mẽ ajamaxpẽr mex nẽ. Nẽ mẽ piitã mẽ ho mex o ri apa. Nẽ mẽ amã ixkĩnh o ri apa. Jakamã kwa kêr ka mẽ axàmnhĩx mẽ kęp amrakati xwỳnhjẽ mã mẽ akàxpore hkwỳ nhõr o apa. Jao mẽ amã Tĩrtũm kĩnh tỳx ã amnhĩ to amnhĩrit. ⁸ Ixte ã mẽ amã ja hã karõ anhỳr tã hã mẽ atã ixihtỳx kêt nẽ. ãm mẽ kamã axukapri hkõt mẽ ate mẽ kãm axàmnhõr o apa kaxyw na pa ã mẽ amã ixkapẽr anẽ. Masetõn kamã mẽ pahkwỳjaja kot amnhĩ nhĩpêxta pyrã nẽ. ⁹ Ra mẽ ate Jesus Kris kãm mẽ pajapê hã kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mar mex. Amnepêm na pre kaxkwa kamã mex kumrẽx nẽ ri pa ho pa nhũm mẽmoj piitã kęp õ htã nhũm rer pa nẽ mẽ pahwỳr wrỳ

nẽ mẽ pakamã kęp amrakati nẽ ri pa. Hikàxpore hkêt nẽ ri pa. Tã mẽmo kaxyw na pre ã mẽmoj mex piitã rer par nẽ mẽ pahwỳr wrỳk anẽ? ãm kot mẽ pahto mex pix kaxyw. Kot mẽ pahto mex nhũm mẽ pahte kukwak ri mẽ paxàmnhĩx ri mẽ pajamakêtkati nẽ mẽ papa kaxyw na pre ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Mẽ pahte nhỹrmã urak nẽ kaxkwa kamã pamex kumrẽx nẽ ri papa ho papa kaxyw.

¹⁰ E kwa kêr ka mẽ tokyx kàxpore hkwỳ ho apikuprõnh pa nẽ Jerujarẽ nhõ xwỳnhjẽ hwỳr amẽ. Mẽ akumrẽxjaja na ka prem ham amgrã hapêxta kamã ra mẽ kaxyw ho apikuprõnhja krax. Mẽ amã mẽ ho mex prãm xàj ham ho hkraxtã no ãm kormã hatur xàm mẽnh nẽ mẽ hwỳr mẽnh kêt nẽ. ¹¹ Kwa mẽ tokyx ja ho ajapêx nã. Na ka prem ate ho anhỳr krax ã akĩnh pê kàxpore hkwỳ ho apikuprõnh o apa. Tã kêr ka mẽ arĩ akĩnh rãhã ho apikuprõnh par jatur xàm amẽ. No mẽ ri atỳx tanhmã ajamaxpẽr to hkêt nẽ. Rỳ mẽ ajamaxpẽr o:

—Nà kormã. Kot paj nhỹrmã ixkàxpore rax nẽ ri kormã mẽ hwỳr hkwỳ mẽ.

Anhỳr o mẽ ri ajamaxpẽr hkêt nẽ. Mẽ ate tanhmã akàxpore hkre kamã kute hã omunh xà hkõt mẽ kãm hkwỳ pix gõ. ¹² Kêr ka mẽ axàmnhĩx akĩnh kãm mẽ kãm ho akuprõ. Ate amnhĩ kàxpore pumunh xà hkõt. Ka mẽ akàxpore rax nẽ mẽ kãm ho rax nẽ agõ. Rỳ

mê akàxpore grire nê mê kâm ho grire nê agõ. Ja na kêt mex. ¹³ No mê ate mê kâm òr par nhùm mê arom mê hikàxpore rax nê ri paja mex kêt. ¹⁴ Nom ra mê akàxpore rûnh jakamã kwa mê amnhĩ kutã mê kãm hkwý ho hkryre nê ho akuprõ kê mê apyrã nê hikàxpore nê ri pa. Kêr ka mê nhÿrmã tanhmã amnhĩ to nê axã nê nhùm akàxpore apê hapêx nhùm mê ajarênh ma nê amnhĩ kuxwar mê ato ajuta nê mê amã hkwý ho akuprõ nê mê awÿr kumê. Ka mê akàxpore ho axpên pyrã nê ri apa. ¹⁵ Amnepê m Tirtûm kot kaxkwa rûm Ijaewjê hwÿr mẽõ rênh nhùm mê kot apkati mê amnhĩm hkawrà nê ho apkur o pata ã na pre Tirtûm kapêr ã kagã htûmja ã mê harênh anê nê mê harênh kot:

Na pre mê hkra xohtõ xwÿnhjaja mê apkur xã hkawrà rûnh nê. Nê gôj kãm unhwÿ nê kuku nê piitã ho õhy htu. Nhùm mê hkra grêre xwÿnhjaja haxwÿja hkwý kawrà no ãm ho hkryre nê hkawrà. Nê gôj kãm unhwÿ nê kuku nê haxwÿja ho õhy htu hpa. Na pre htem apkati mê ã amnhĩ nhípêx anhÿr o pa. Anê.

Ja pyrã nê kêr ka mê akàxpore ho axpên pyrãk o ri ho apa.

Xitre mê hkrãmnhwÿjê jarênh

¹⁶ Nê Xitre na pre ixpyrà nê kãm mê ato ajuta hprãm nê.

Na pre inhmã mê atã amnhĩ jarê pa pre kuma nhùm ja inhmã mex nê pa ixkînh nê. Nê ijamexpêr o:

—Nà ãm hãmri na Tirtûm tanhmã Xitre hkrã hto nhùm ã hamaxpêr mex anê. Anê.

¹⁷ Tã pa ma akupÿm mê awÿr mör ã hkukja nhùm inhma nê hkînh nê mê awÿr nojarêr kurê kumrêx. Nom kormã ixte kãm mê ajarênh kêt ri nhùm tãm amnhĩ kukamã hamaxpêr nê mê awÿr hkrã. ¹⁸ Tã na ra nojarêr kaxyw. Kot paj ma hkôt Kris kôt mê pahtõjê hõ mê kê ma hkôt mõ. Kôt ixte mẽnh xwÿnhhta na hte mê kãm Tirtûm kapêr jarênh mex nê nhùm htem amnhĩm mex ã harê. ¹⁹ Na pre jar Jejus kwÿjaja kot ma ixkôt Jerujarê hwÿr kàxpore hkwý ho mör kaxyw nhùm prem amnhĩm mê kurê. Tã koja Xitre mê wa mê awÿr mõn pøj ka mê kãm kàxporeta gõ nhùm man akupÿn o mõ pa wa rĩ kormã ma Jerujarê hwÿr mê kãm o mõ. Mê kot hamÿnh nê mẽ pamã mẽ hkînh ã kot amnhĩ tã mẽ pahpumunh kaxyw. Nê Tirtûm mã mex o mex ã harênh kaxyw. ²⁰⁻²¹ Nom kàxpore rax nhùm ixte mẽ hwÿr o inhmör nhùm mê kot hã ixkamnhix pymaj kot paj ma amnhĩ kôt Kris kôt mê pahtõta o mõ. Ixte Xitre hkôt mẽ awÿr mẽnh xwÿnhhta pa ma amnhĩ kôt o mõ. Nom ixàhkînh o ixpare hã. Tirtûm kot ja kôt ixpumunh mex tã kot paj ma amnhĩ kôt o mõ.

²² Nê ot pa ma Xitre wa hkôt axte mê awÿr ja mẽ.

Kêr kê mẽ axkrunẽpxi nẽ ma ixkukamã mẽ awÿr mō. Ixte wa hkôt mẽnh xwÿnhnta ixte kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh mex. Na hte kãm mẽ piitã mẽ ho ajuta ho pa hprãm nẽ. Tã mẽ ajarẽnh ma nẽ inhmã mẽ ajarẽnh o:

—Nà koja mẽ Jerujarẽ nhõ xwÿnhjê mã kàxpore nhõr rax nẽ kãm ga. Mẽ kot amnhĩ to mex kênã. Anẽ.

Jakamã ra mẽ awÿr hkrã. Tã koja ma Xitre wa hkôt mō nẽ mẽ ato ajuta ka mẽ tokyx kàxpore ho apikuprõnh pa.

²³ Nẽ koja mẽhõ tanhmã Xitre hã mẽ akukjêr to ka mẽ kêp ixkrãmnhwÿ mex ã harẽ. Nẽ kot inhĩhkô hã mẽ ho ajuta mex o pa hã harẽ. Na pre ra jar Kris kwÿjaja mẽ akaxyw kuta nẽ ma mẽ awÿr kumẽ. Jakamã koja ma mẽ awÿr mō nhũm Kris kôt mẽ pahtõjê hõ wa pijakrutja wa ma hkôt mō. Na hte wa haxwÿja Kris kôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa. ²⁴ Koja mẽ awÿr pøj ka mẽ omu nẽ mẽ ho mex nẽ. Nẽ mẽ amã mẽ hkĩnh nẽ. Kê krĩ piitã hkôt Kris kôt mẽ pahkwÿjê piitã mẽ hã mẽ ajarẽnh ma nẽ axpẽn mã mẽ amex ã mẽ ajarẽ. Nẽ mẽ ajarẽnh o:

—Pêr ãm hãmri na pre Pawreja mẽ pamã Korīt kãm mẽ pahkwÿjê jarẽ. Na xep pre Xitre mẽ hkwyta ma mẽ hwÿr mō nhũm mẽ ho mex rax nẽ. Ra Pawre kot mẽ pamã mẽ harẽnh xà hkôt. Anẽ.

9

Mẽ kot kàxpore ho

pikuprõnh ã mẽ harẽnh

¹⁻² Kwa ixkrãmnhwÿjaja. Kot paj Jerujarẽ nhõ xwÿnhjê kaxyw mẽ atã ixihtÿx kêt nẽ. Ra mẽ amã mẽ ho ajuta hprãm jakamã na pa pre Masetõn kamã Kris kôt mẽ pahkwÿjê mã mẽ ajarẽnh o:

—Pika pê Gres kamã Kris kôt mẽ pahkwÿjaja na prem ham amgrã hapêxta kamã Jerujarẽ kamã mẽ pahkwÿjê jarẽnh ma nẽ kãm mẽ ho ajuta hprãm. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ ajarẽnh ma nẽ mẽ apyrã nẽ kãm tanhmã mẽ ho ajuta hto hprãm. ³⁻⁴ Tã ot pa mẽ awÿr Xitre mẽ hõta wa mẽ ho ixpimràatã wa mẽ kumẽ. Mẽ kot kàxpore hã mẽ akukjêr kaxyw. Kêr pa mytwrÿ hõ hã ma Masetõn nhõ xwÿnh kwÿjê mẽ mẽ awÿr mō nẽ ra ixte mẽ kãm kàxpore hkwy ho mẽ apikuprõnh ã mẽ ajarẽnh kôt mẽ ate ho apikuprõnh rax ã mẽ apumu nẽ ixkĩnh nẽ. Nom kot pa mō nẽ tee ri hapêr nẽ te ixte Masetõn nhõ xwÿnhjê mã mẽ ato ixêx pyrã nẽ ixpijaam nẽ. Ka mẽ ajaxwÿja amnhĩ kamã apijaam nẽ. ⁵ ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhÿr pymaj na pa ã mẽ amã kagàja nhĩpêx nẽ Xitre mã òr nẽ ma amnhĩ kukamã mẽ awÿr mẽnh anẽ. Nẽ hkôt wa mõi mã xwÿnhnta mẽ ho ixpimràatã amnhĩ kukamã wa mẽ kumẽ. Tã kê mẽ awÿr pøj nẽ mẽ amã kagàja gõ ka mẽ kamã harẽ nẽ ama nẽ tokyx kàxpore ho apikuprõnh jatur xãm amẽ. Kêr pa mẽ hapu hã mẽ awÿr

mõ ka mẽ ra mẽ ixkutêp ho apikuprõnh pa nẽ mẽ kãm agõ nẽ ajamakêtkati nẽ apa. No pa ixte mẽ amã mẽ ate ho apikuprõnh kaxyw mẽ atã ixihtýx kêt. ⁶ Na htem piitã ã hamaxpêr anhýr o pa nẽ hamaxpêr o:

—Kot ka apur rax nẽ kamã anhõ rax nẽ. Nom kot ka apur grire nẽ kamã anhõ grire.

Anhýr o hamaxpêr jakamã kêr ka mẽ apiitã ajamakêtkati nẽ Jerujarẽ nhõ xwýnhjê mã kàxpore nhõr mex nẽ. Kêr ka mẽ ho apikuprõnh pa nhũm rax nẽ. Te mẽhõ ihpur rax nẽ kamã õ raxta pyræk. Kê Tĩrtũm ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhýr ã mẽ apumu nẽ nhýrmã mẽ ato mex nẽ.

⁷ Nom kêr ka mẽ anhõxý kamã mẽ kãm õr kêt nẽ. Mẽ pahte pahkĩnh kãm panhõxý hkêt kãm mẽ kêp amrakati xwýnhjê mã mẽmoj nhõr o papaja na Tĩrtũm kãm hprãm.

⁸⁻⁹ Koja mẽ hã mẽ apumu hãmri nẽ amnhĩm mẽ amex ã mẽ ajarênh rãhã ho pa. Mẽ kãm Tĩrtũm kĩnh xwýnhjaja na htem àmnhĩx ri mẽ kêp amrakati xwýnhjê mã mẽmoj nhõr o pa. Te Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx pyræk. Na hte àmnhĩx ri mẽ pamã mẽmoj nhõr o pa. Mẽ pahwýr na rẽ nhũm wrý. Nhũm mẽ pamã mẽ paxàpkur xà nhõr o pa. Nẽ tanhmã mẽ pahto pu mẽ paxà hkêt nẽ pajamakêtkati nẽ paxàpênh o papa. Nẽ pamex nẽ ri papa. Panhõ rũnh nẽ ri papa. Jakamã kwa pu mẽ uræk nẽ paxàmnhĩx ri mẽ kêp amrakati xwýnhjê mã

mẽmoj nhõr o papa.

¹⁰ E pa ixprĩ hã mẽ amã ja jarẽ ka mẽ inhma. Nà na hte ã Tĩrtũm mẽ pamã mẽ paxàpkur xà nhõr o pa anẽ. Kot kajapur kãm ahkre nhũm tanhmã amã mẽmo hyta nhĩpêx to nhũm amã hapôx mex nẽ amã ô rũnh nẽ ka anhõ rax nẽ. Nẽ hkwý ho axàpkur o apa nẽ axte hkwý hkre. Tã kêr ka mẽ ã Tĩrtũm kot mẽ ato mex anhýr ã amnhĩ pumu hãmri nẽ uræk nẽ axàmnhĩx ri mẽ kêp amrakati xwýnhjê mã axàmnhõr pê mẽ ho mex o ri apa. Nhũm Tĩrtũm mẽ hã mẽ apumu nẽ mẽ amã mẽmoj nhõr rãhã nẽ. Ka mẽ amnhĩ pyræk nẽ mẽ kêp amrakati xwýnhjê mã hkwý nhõr o apa.

¹¹ Koja Tĩrtũm mẽ ato mex rax nẽ ka mẽ anhõ mẽmoj rax nẽ. Ja o amnhĩ xwar mẽ kêp amrakati xwýnhjê kaxyw kàxpore hkwý jaxwý. Kêr pa mẽ amã hkwý jamý nẽ ma Tĩrtũm kôt mẽ pahkwýjê mã o mõ nẽ mẽ kãm kugõ kê mẽ omu nẽ hkĩnh nẽ. Nẽ mẽ atã Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽ. ¹² Hãmri nẽ mẽ akukwak ri mex nẽ ri pa. Nẽ axpên mã Tĩrtũm mex o mex ã harênh o ri pa. ¹³ Koja mẽ amnhĩ tã mẽ apumu nẽ hkĩnh nẽ. Hãmri nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ tã tanhmã mẽ ajarênh to nẽ kãm:

—Pa Tĩrtũm. Nã ãm hãmri na pre Korĩt kãm akõt mẽ ixkwýjaja amnhĩ jarẽ. Na htem akõt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex o ri pa. Jao mẽ ixpê õxý hkêt nẽ mẽ inhmã kàxpore hkwý nhõr rax nẽ. àmnhĩx ri hamakêtkati nẽ mẽ inhmã hkwý nhõr rax nẽ. No ãm mẽ papxipix na htem ã

mê inhîpêx anhÿr kêt nê. Na htem mê kêp amrakati xwÿnh piitã ã mê hipêx anhÿr o pa. ãm hãmri na ka pre tanhmã mê hkrã hto nhÿm mê anhÿ hã ã amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Amex o amex Tîrtÿm. Anê.

¹⁴ Hãmri nê mê ato hwÿr o:

—Pa Tîrtÿm. ãm hãmri na hte Korîit nhõ xwÿnhjaja amnhî pyrã nê mëmoj to mê ixkutã nojarêt o pa. Jakamã aa mê ixte amnhî tã mê inhno ho mê omunh kêt tã mê inhmã mê hkÿnh nê. Kwa kêr ka mê ixtã mëmoj to mê kutã anojarêt rãhã ho apa Tîrtÿm.

Anhÿr o mê ato kuwÿ. ¹⁵ Tîrtÿmja mex o mex. Nom na hte mê pahto mex pê mê pamã kãxpore nhõr kêt nê. Kra Jesusja na pre mê pamã kugõ. Kãm mê pajapê ho mê pahwÿr kumê nhÿm mê pahwÿr wrÿ nê mê pahpiitã mê pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhîrer kaxyw mê panê ty. Ja na mex o kot mê pamã kãxpore nhõr jakrenh. Mêhõ koja uråk nê ã mê panê htyk anê? Nã amrakati ho amrakati. ãm Jesus pix na pre ã amnhî nhîpêx anê.

10

*Pawre kêp Tîrtÿm Karõ nhÿ hã kapêr xwÿnh ã harênh
Epes 6.10-20; Wam
Tesarõn 5.8*

¹ E Kris kôt ixkwÿjaja. Nã ixpê Pawre kot paj mê akwÿ kot tanhmã ixto kapêr to xwÿnhjê mã amnhî jarê ka mê apiitã inhma. Nã na hte Kris mê pakamã gryk

tokyx anhÿr kêt nê. Na hte mê pahto mex japjê nê. Tã inhmã uråk nê ã mê anhîpêx anhÿr prãm nê. No na hte mê akwÿjaja xxpên mã tanhmã ixto kapêr punuj to nê ri axpên mã:

—Pawre na hte nhÿri krî kamã pa nê mê pamã kagã nhîpêx nê mê pahwÿr kurê nê kamã mëmoj tã mê pamã kapêr kãm hihtÿx nê hã mê pamã akir. Tã amnê mê pahwÿr mõ hãmri nê te kãm mê pahpyma pyræk o mê pamã kapêr o pa.

Anhÿr o ijarê. ² Nom inhmã mê awÿr inhmõr nê mëmoj tã mê amã ixækjêr prãm kêt tã kot paj nhÿrmã mê awÿr mõ ka mê tanhmã amnhî tomnuj to ho apa japêr. Pa ja hã mê apumu nê hã mê amã akir kãm ga. ³ Na pa htem jar pika ja kamã Tîrtÿm kwÿ hkêt xwÿnhjê kaêx ã ri ixpa nom mê uråk nê amnhî krã hkôt tanhmã amnhî nhîpêx to ho ixpa hkêt nê. Nê mê uråk nê amnhî krã hkôt tanhmã ijamaxpêr to ho ixpa hkêt nê. Na pa htem Tîrtÿm Karõ nhÿ hã àhpumunh xà ho amnhî nhîpêx o ri ixpa. ⁴ Nê Tîrtÿm xàhpumunh tÿx xà ho mê kãm kapêr jarênh o ri ixpa. Mê kot mar nê hkôt amnhî nhîpêx kaxyw. Nê àhpumunh tÿx o na pa htem mê kot Tîrtÿm kôt amnhî xunhwÿr pymaj mê kêp àmnàr xwÿnhjaja tanhmã mê nê mê ho. ⁵ Na htem htÿx ri tanhmã Tîrtÿm nê hkwÿjê mã kapêr to ho pa. Amnhî kaxyw hkôt mê hamaxpêr kêt kaxyw tanhmã nê mê kãm

kapēr to. Na pa htem ja hã mē omu nē Tirtūm xàhpumunh tỳx xà ho tanhmã mē kãm ixkapēr to nhūm mē tee ri inhma nē axte mē kēp àmnàr kêt nē. Pa mē kãm Tirtūm kapēr jarē nhūm mē ohtô nē kuma nē Kris kôt amnhĩ xunhwỳ nē hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. ⁶ Tã mē kajaja kot kaj mē Tirtūm kôt amnhĩ nhĩpêx mex tã mē atô ra kapēr nhĩrôp xa nē tanhmã amnhĩ tomnuj to. Pa ja hã apumu rỳ hã ajarēnh ma nē hã amã akir. ⁷ Mē ate Tirtūm kot mē awỳr inhmēnh kêt ã xepēn mã ijarēnh tã kot kaj mē atô ãm hãmri apê Kris kwỳ hã amnhĩ pumu nē ra mãânēn pa ixpê hkwy hã ixpumunh kurê kumrêx. Mē apyrà nē ixpê hkwy kēnã. ⁸ Na pa pre ma mē awỳr mō nē tanhmã mē amã amnhĩ jarēnh to nē mē amã:

—Tirtūm na pre mē awỳr inhmē pa mō. Ixte ý hã mē amã kapēr jarēnh o ri mē akôt ixpa kaxyw. Anē.

Tã pa hte arĩ ã amnhĩ jarēnh anhỳr o ri ixpa. ãm hãmri na pre Tirtūm mē awỳr inhmē pa hte ãm hãmri mē amã kapēr jarēnh o ri mē akôt ixpa. Na pa hte Tirtūm nhỹ hã mē amã ixkapēr nē kapēr o ixêx o amnhĩ to jarkrar kêt nē. Ixte tanhmã mē atomnuj to ho ri ixpa kaxyw na pre Tirtūm mē awỳr inhmēnh kêt. Mē amã ixkapēr mex nhūm mē ate inhmar nē Kris kapēr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o apa kaxyw na pre mē awỳr inhmē. ⁹ E kwa Kris kôt ixkwỳjaja. Na pa hte mē

amã ixpuma kaxyw mē awỳr kagà rēnh kêt nē. Mē ate kamã harēnh nē tee ri amnhĩ kukamã ajamexpēr o amnhĩ kamã amã ma kaxyw kêt. ¹⁰ Mē akamã mē kãm ixkĩnh kêt xwỳnhjaja na htem ijarēnh o:

—Pawre na hte awry hã pa nē mē pahwỳr kagà rēnh nē kamã te kēp pahi ho amnhĩ nhĩpêx pyrà nē mēmoj tã mē pamã kapēr kãm hihtỳx nē. Tã mē pahwỳr pôj hãmri nē kapēr kaxyw nom kapēr kãm hihtỳx o kapēr kêt nē. Jakamã mo kaxyw kot puj mē hwỳr mra nē kapēr ma?

Anhỳr o ijarē. ¹¹ Nom ã ixte anhỳr kêt. Kwa mē inhma. Kot paj nhỹrmã ma mē awỳr mō hãmri nē te kagà ja kamã mē amã ixkapēr pyrak o mē amã ixkapēr nē ixkapēr xihtỳx o mē amã ixkapēr kãm ga.

¹² Na hte mē akwỳjaja kot amnhĩ to mex o mē ajakrenh ã amnhĩ to jarkrar o ri pa. No ãm amnhĩ krã hkôt pix mã na htem ã ri amnhĩ jarēnh anē. Na hte Tirtūm ã mē harēnh anhỳr kêt nē. ¹³ Tã inhmã mē urak nē ã amnhĩ jarēnh anhỳr prãm kêt. ãm ixte Tirtūm kot tanhmã inhmã karō hto xà hkôt amnhĩ nhĩpêx o ixpaja na inhmã hprãm. Tã mē kajaja mē awỳr na pre inhmē. ¹⁴ Ra kot mē awỳr inhmēnh jakamã ixkumrêx na pa pre mē awỳr mō nē mē akôt ri mē amã tanhmã Kris jarēnh to ho ri ixpa. Tirtūm kãm nhỹhỹm ixpa hprãm xà pix wỳr na inhmã ixpa hprãm.

15 No kêt mẽ kot amnhĩ krã hkôt htýx ri Tĩrtũm kapër jahkre o mẽ pa xwýnhjaja na htem nhýri krĩ kamã mẽ kot Kris kôt amnhĩ xunhwýr ã mẽ harënh ma nẽ mẽ hã amnhĩ to jarkrar o ri pa. Te tãm kot mẽ hwýr mõi nẽ mẽ kãm ujarënh nhũm mẽ kot mẽ mar xà hkôt Kris kôt amnhĩ xunhwýr pyrãk. Nẽ mẽ hã amnhĩ to jarkrar o:

—E na pa pre ma mẽ hwýr mõi nẽ mẽ kãm Tĩrtũm kapër jarë nhũm mẽ inhma nẽ hkôt amnhĩ xunhwýr kurê kumrëx. Ixkukwak ri na prem ã amnhĩ nhĩpêx anë. Anë.

Nom ã amnhĩ nhĩpêx anhýrja ã amnhĩ to hêx. No pa na pa hte ho mẽ urãk kêt nẽ. Koja Tĩrtũm ma nhýri krĩ hwýr ixkwýjê hõ mẽ nhũm ma hwýr mõi nẽ mẽ kãm Kris kapër jarë. Hãmri nhũm mẽ kuũa nẽ Kris kôt amnhĩ xunhwý. Pa mẽ harënh ma nẽ mẽ ý hã ixkĩnh nẽ nom pa ixkukwak ri mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwýr ã amnhĩ to jarkrar kêt nẽ. Ixte mẽ hwýr ixpa nẽ mẽ kãm ixujarënhre hã kot pa hkêt mẽ hã amnhĩ to jarkrar. ãm Tĩrtũm kãm nhýhým ixpa hprãm xà pix wýr na pa hte ixpa nẽ mẽ kãm kapër jarë. Jakamã kot kaj mẽ nhýrmã Kris kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa pa ja hã mẽ apumu nẽ mẽ are nẽ hpãnhã ma krĩ hõ hwýr Kris kot mẽ hwýr inhměnh xà hõ hwýr mõi. Ka mẽ ja hã ixto Tĩrtũm wýr o apa. 16 Kot paj mẽ anhõ krĩ kamã mẽ piitã

mẽ kãm Jejus kapër jarënh pa hãmri nẽ hpãnhã ma krĩ hkwy hkôt ijapõx o ri ixpa nẽ kamã mẽ kãm harënh o ri mẽ hkôt ixpa. Kormã aa mẽ kot mar kêt kumrëx xwýnhjê mã harënh o ri mẽ hkôt ixpa. Na pa hte ã mẽ hwýr ixpa nẽ mẽ kãm ixujarënh anë. Jakamã nhũm mẽ ja hã ixpumu nẽ mẽ kot Tĩrtũm kapër mar xwýnhjê pix wýr ixpa hã ijarënh kêt nẽ.

17 Nẽ Tĩrtũm kapër ã kaga htũm kot mẽmoj tã mẽ kot amnhĩ to jarkrar ã harënh kot:

Kêr ka mẽ kamjaja amnhĩ mex ã amnhĩ to jarkrar kêt nẽ. ãm Tĩrtũm pix mã mãn mex o mex ã harënh o ri ho jarkrar o ri apa. Anë.

18 Kot pu mẽ Tĩrtũm noo mã amnhĩ to mex ã amnhĩ to jarkrar nẽ ãm amnhĩ to jarkrar kaprý. Nom koja Tĩrtũm tãm ja hã mẽ pahto jarkrar nẽ ãm hãmri mẽ pahte amnhĩ to mex xwýnh ã pahto jarkrar.

11

Jejus kot mẽ hwýr mẽ rënh ã amnhĩ to hêx xwýnhjê jarënh

Matêwre 7.15; Rõmãn 16.17; Karatas 1.6-9; Korosê 2.8; Sikũn Pêtre 2.1

1 E kot paj te mẽ hkrã pipãnh xwýnh kot htýx ri amnhĩ jarënh pyrãk o tanhmã mẽ amã amnhĩ to jarkrar to. Kwa mẽ inhma nẽ ixkamã agryk kêt nẽ. No mẽ ixkapër kumrëx mãn ma. 2 Inhmã mẽ akĩnh. Te ho Mëpahpãm Tĩrtũm kãm mẽ akĩnh ta pyrãk.

Te mē apē mēhō kukrit kām my hkīnh nē kot ho mjēn prām xwýnhhta pyrāk. Kām mēmyjē piitā mē hkīnh kēt ām kām pix kīnh. Ja pyrā nē kēr ka mē amā Kris kīnh o nhām amā mē hkīnh xwýnhjē jakre. Te ho mēhō ni kot kām myta pix kīnh nē kām ho mjēn prām xwýnhhta pyrāk. Ja na pa inhmā hprām. ³ Ra mē amā Kris kīnh tỳx o apa nē hkôt amnhī nhīpêx mex o ri apa htā nhūm mē kot amnhī krā hkôt htỳx ri Tirtūm kapēr jahkre ho mē pa xwýnhjaja tee ri ja hā mē ajarēnh ma nē expēn mā mē ajarēnh o:

—Kwa nà ja mex kēt. Koja mē Pawre kapēr ma nē ām kuma nhūm ja mex nē. No mē pahkôt mē kot amnhī nhīpêxja na mē pamā mex. Ja na kēt mē pamā mex o mex. Anē.

Hāmri nē ra kot Kris nē tanhmā mē amā hêx to kaxyw. Te amnepē mā kagā kot mē panā kot wa pē Ewa mā hêx nhūm kot mar nē hkôt amnhī nhīpêx^{ta} pyrāk. ⁴ Na pa pre ra mē awýr mō nē mē amā tanhmā Jejus jarēnh to. Nē tanhmā mē amā Tirtūm Karō jarēnh to. Nē tanhmā wa kot mē pahto hkra hto hā mē amā wa harē ka prem inhma nē mar tỳx nē. Tā nhūm ra mē kot htỳx ri Tirtūm kapēr jahkre xwýnhjaja ixpānhā mē awýr mō nē Jejus kapēr kwým ri tanhmā mē amā ujarēnh to nē mē amā harēnh o hêx rāhā ho pa. Nē Tirtūm Karōja nhūm mē amā tanhmā ho hêx to. Nē ixte mē amā

Tirtūm kapēr jarēnh kwým ri ixpānhā tanhmā mē amā harēnh to ho pa. Na ka prem mē ama nē ām hāmri harēnh ā hkamnhīx. Kwa kēr ka mē ri mē ujarēnh piitā mar nē hkôt amnhī nhīpêx kēt nē. Mē kot Jejus jarēnh tā no ām katāt kôt harēnh kēt nē. Ām ri ho hêx o pa. Ka htem ama nē ām hāmri harēnh ā hkamnhīx nē mē amā mē mar prām nē. Mē kot mē amā harēnh o hêx o pa htā ka mē ama nē ra mē hkôt amnhī nhīpêx kaxyw. Kwa mē ri ā amnhī nhīpêx anhýr hkēt nē. ⁵ Kris kot mē awýr mē rēnh ā mē kot amnhī jarēnh tā amnhī to hêx. Ka prem ama nē ām hāmri mē kot mē amā harēnh ā mē hkamnhīx. Nom na pre Krisja mē awýr mē rēnh kēt nē. Kēt pa na pre mē awýr inhmē. ⁶ Mē hkīnhā ixkapēr krór pyrāk tā no ām ixte Tirtūm kapēr mar tỳx. Nē kot amnhī nhīpêxja na ixte omunh par. Ra mē ate ja hā ixpumunh mex.

⁷ Na pa pre mē akôt ri mē amā Jejus jarēnh o ri ixpa no ām hpānhā mēmoj tā mē awýr o ri ixpa hkēt nē. Xà amarī ixte mē amā harēnh nē hpānhā mēmoj tā mē awýr kêtja mē apē omnuj? ⁸⁻⁹ Kormā ixte mē amā Tirtūm kapēr jarēnh o ri ixpata ā na pa pre hte tōhā kaxpore ho presija no ām aa hā mē awýr kēt nē. Jar Masetōn kamā Kris kôt mē pahkwýjaja na prem ixwýr hkwy rēnh o pa pa ho ixāpkur xā japrōr o ri mē akôt ixpa. Mē kumā ixte Tirtūm kapēr jarēnh o ri ixpa hkēt tā

pa hte mẽ kukwak ri mẽ akôt ho ixàpkur o ri ixpa. Tã kot paj arĩ ã mẽ akôt ixpa nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nẽ mẽmoj tã mẽ awỳr o ri ixpa hkêt nẽ.

¹⁰ Ja inhmã mex. Jakamã kot paj amarĩ mẽ anhõ pika pẽ Gres kãm ã mẽ amã Tĩrtũm kapêr jarênh o ixpa anẽ nẽ mẽmoj tã mẽ awỳr kêt nẽ. Æm hãmri na pa ã mẽ amã amnhĩ jarênh anẽ. Kris pyrã nẽ ixêx kêt kênã. ¹¹ Xà we inhmã mẽ akĩnh kêt kôt na pa hte ã mẽ amã Tĩrtũm kapêr jarênh pãnhã mẽ awỳr kêt anẽ? Nà inhmã mẽ akĩnh jakamã na pa hte kapêr jarênh pãnhã mẽ awỳr o ri ixpa hkêt nẽ. Inhmã mẽ akĩnh tỳx kênã. Tĩrtũm kot ja hã ixpumunh mex. ¹² No mẽ kot amnhĩ krã hkôt htỳx ri Tĩrtũm kapêr jahkre xwỳnhjaja na htem mẽ ajahkre hpãnhã kàxpore hã mẽ awỳr pix o pa. Nẽ mẽ amã tanhmã amnhĩ to hêx to nẽ mẽ amã:

–Nà mẽ ixte Pawre kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Mẽ ixte amnhĩ nhĩpêxja kot axpẽn pyrãk.

Anhỳr o mẽ amã amnhĩ to hêx. Nom ixte ho mẽ uràk kêt kumrêx. Mẽ ixte amnhĩ nhĩpêx kot axpẽn pyrãk ronhỳx pa mẽ uràk nẽ kàxpore hã mẽ awỳr o ri ixpa. Nom ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt. Kot paj aa ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr o ixpa hkêt nẽ. ¹³ Æ mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỳr xwỳnhjaja na pre Tĩrtũm mẽ awỳr mẽ rênh kêt nẽ. Mẽ kot Kris nhỹ hã mẽ ahkre xwỳnh ã amnhĩ jarênh tã ãm amnhĩ to hêx.

¹⁴ Mẽ õ pahi Satanastija te mẽmoj mex jarênh pyrãk tã no ãm na hte mẽ pano kupyrr pẽ mẽ pamã tanhmã hêx to ho mẽ pahkôt pa. Te kot mẽmoj mex ã ãm hãmri kot harênh pyrãk tã no ãm ho hêx. ¹⁵ Tã hkôt mẽ kot amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjaja na htem uràk nẽ te tãm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjê pyrã nẽ mẽ pahwỳr mra nẽ tanhmã mẽ pamã hêx to. Satanasti pyrã nẽ mẽ pano kupyrr kaxyw tanhmã mẽ pamã hêx to. Nom koja Tĩrtũm nhỹrmã mẽ pahtã mẽ homnuj tỳx kumrêx nhũm mẽ rĩ amnhĩ pumu.

Tanhmã mẽ kot Kris ã Pawre nhĩpêx to ã mẽ harênh Atre 9.23-25

¹⁶ E kot paj axte te ixtỳx ri amnhĩ to jarkrar pyrãk o mẽ amã tanhmã amnhĩ jarênh to ka mẽ inhma nẽ ixkamã agryk kêt nẽ. ¹⁷ Pahihti Kris nhỹ hã kot paj mẽ amã amnhĩ jarênh kêt ãm amnhĩ krã hkôt kot paj mẽ amã amnhĩ jarê. ¹⁸ Na htem ohtõ nẽ mẽ ate mẽ hã apijaàm kaxyw tanhmã mẽ amã amnhĩ to jarkrar to ho pa. Tã kot paj mẽ uràk nẽ amnhĩ krã hkôt mẽ amã amnhĩ to jarkrar ka mẽ inhma. ¹⁹ Mẽ ate amnhĩ xàhpumunh tỳx ã amnhĩ jarênh tã ka htem htỳx ri mẽ kot amnhĩ to jarkrar o ri mẽ pa xwỳnhjê kapêr ma nẽ mẽ hkôt ajamaxpêr nẽ mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx kurê kumrêx. ²⁰ Mẽ kot Kris nhỹ hã mẽ ahkre hã amnhĩ to hêx xwỳnhjaja mẽ pakurom mẽ kot amnhĩ to rax xwỳnh

ã amnhĩ jarēnh jakamã na htem mēmoj tã mē amã karō ho pa.

Nē mē kām hprām xà hkôt nhỹhỹm mē arē nē nhỹhỹm mē arē.

Nē mē apa pix kukwak ri apkur o pa.

Nē mēmoj tã mē ajakwap mē atak o pa.

Ã mē kot mē anhĩpêx anhỹr tã ka te mē ate atũm kêt pyrã nē atỳx ri mē kapēr ma nē mē hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. ²¹ Tã ixte mē uràk nē ã mē anhĩpêx anhỹr kêt tã kot paj mē uràk nē mē amã tanhmã amnhĩ to jarkrar to ka mē inhmar japêr. Te ixtỳx ri amnhĩ jarēnh pyrãk o kot paj mē amã amnhĩ jarē nom ãm hãmri mē amã amnhĩ jarē. ²² Mē kot Jejus nhỹ hã mē ahkre hã amnhĩ to mē hêx xwỳnhjaja na htem mē amã tanhmã amnhĩ to jarkrar to nē mē amã:

—E mē inhma. Mē ixpê Ijaew na pa mē. Mē arom mē ixpê finat Apraãw kanrêhã htãmnhwỳ jakamã kwa mē ixkapēr ma nē mē ixkôt amnhĩ nhĩpêx. Anē.

Nom ijaxwỳja ixpê Ijaew tã pa hte mē uràk nē ja hã amnhĩ to jarkrar hkêt nē. ²³ Nē mē kot Kris kapēr jarēnh mex o pa hã amnhĩ jarēnh tã pa na pa hte harēnh mex o mē hakre. Te ixkrã pipãnh pyrãk o ã mē amã amnhĩ jarēnh anhỹr tãã.

E pa mē amã tanhmã amnhĩ jarēnh to ka mē inhma. Nà na pre Kris ã mē kām ixkurê xwỳnhjaja mē kot

amnhĩ to jarkrar xwỳnhjê hkĩnhã Kris ã ixpynênh nē ijagjênh xohtô nē. Nē mē hkĩnhã tōhã ixtak rũnh kumrêx. Pa mē hkĩnhã xatã mē kot tanhmã ixto hã kritpêm ronhỹx pa pre ty. ²⁴ Na pre Ijaew krãhtũmjaja Kris ã ixkatut kãm ixtak rũnh nē. Nē ixtak xàja pĩ hã mry kà janhôr o ixtak. Nē ixtak kaxyw nē ixtak xà jatur xà kamã kàx xwa gixre janhô nē ho ixtak rũnh o ixkatut kà rê. Ixtak o 39 hãmri nē rĩ kormã mē kot ixpĩr pymaj inhmã ure. Na pre htem nhỹri ixpynê nē ã inhĩpêx anē. Na prem ã inhĩpêx anhỹr o 5 wês.

²⁵ Nē na prem ra mē kot ixpĩr kaxyw nē kên rũnh kwỳ jamỳ nē ho ixtak o kuhê. Nē Rôm nhõ xwỳnhjaja haxwỳja pĩ ho ixtak rax kumrêx. ã inhĩpêx anhỹr o axkrunêpxi.

Nē na pa pre hte gô xujanãr kãm nhỹhỹm Jejus jarēnh o ri ixpa kaxyw pàr kãm mē hwỳr ixpa nhũm pàrja tanhmã amnhĩ to nē agjê. Kritpêm nhỹx pre hte gôja ixpĩ. Pa pre ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o axkrut. Tã arĩgro hõ hã kê axte pàr õ mã axà nē ma axte krĩ hõ hwỳr mō. Nhũm kê pàrta axte mē ixpê axà nhũm gôja nhỹx kê axte ixpĩ. Pa pàr jakà hã kumỳ nē hã ijêt o amỹkry. Nē ho apkati. Tã nhũm nhỹhỹnh pàr ôja mō nhũm kamã mē mōr xwỳnhjaja ixpumu nē ixwỳr pàr o mō nē amnhĩ wỳr ixto api nē ma amnhĩ kôt ixto mō.

²⁶ Na pa pre amnhĩ xà htỳx

kamã ijamak o ri ã mẽ kãm Kris kapêr jarênh o ri ixpa anê. Kironhỹx pre gô tãmja xipĩ. Nhũm mẽ àhkĩnh nhi xwỳnhjaja kironhỹx prem mãânên xipĩ. Nê Ijaew nê Ijaew kêt xwỳnhjaja tōhã tanhmã ixtomnuj to ho pa. Pa pre krĩ hkwy hwỳr ixpa rỳ kapôt ã ixpa nhũm mẽ ixtã amỹnê. Pa pre gô xujanãr kãm pãr kãm ri ixpa nê nhỹx kamã ty. Nhũm mẽ kêp Kris kwỳ hã amnhĩ to hêx xwỳnhjaja haxwỳja tanhmã ixtomnuj to pa mẽ ỹ hã amnhĩ xà htỳx kamã ijamak o ri ixpa. ã na prem Kris ã inhĩpêx anhỹr o pa.

27 Nê na pa Jejus kapêr jarênh o ri ixpa kurê ixkēngrã nê ri ixpa. Nê tōhã inhôt kêt ã ixtã apkati. Nê tōhã inhmã prãm nê inhmã kôr nê ri ixpa. Nê tōhã ixê mex kêt nê inhmã kry nê ri ixpa. 28 Na pa hte Kris kapêr jarênh o ri ixpa pê ã amnhĩ nhĩpêx anê. Nom ja pix kêt. Na pa hte krĩ piitã hkôt Kris kwỳjê hkukamã tee ri ijamaxpêr nê ijamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Mãn mẽ arĩ Kris kôt amnhĩ nhĩpêx mex japêr rỳ ko. Mãn mẽ ra kapêr kwỳm ri tanhmã amnhĩ tomnuj to rỳ ra hkaga.

Anhỹr o ijamaxpêr o ixpa.

29 Nê na hte mēhō Tirtũm kapêr nhĩrōp xa nê tanhmã amnhĩ tomnuj to pa tee ri omu nê ixkaprĩ htỳx kumrêx. Koja mēhō tanhmã Tirtũm nê mēhō mã kapêr to nhũm kuma nê Tirtũm kôt amnhĩ nhĩpêx kêt pa tee ri ja hã

omu nê nê kêp àmnãr xwỳnhnta kamã inhgryk tỳx kumrêx.

30 E Kris kôt ixkwỳjaja. Na pa ã mẽ amã amnhĩ jarênh anê. Te ixte amnhĩ to ijarkrar pyrãk no ãm mẽ ate ixirerek xwỳnh ã ixpumunh pix kaxyw. 31 ãm hãmri na pa ã mẽ amã amnhĩ jarênh anê. Ixêx kêt. Pahihti Jejus nhĩpêxã Tirtũm kot ja hã ixpumunh mex. Tirtũmja mex o mex. Koja mex o mex tũm nê pa rãhã ho pa. Tãm kot ixirerek ã ixpumunh mex.

32 Kormã krĩ pê Tamas kãm ixpare ri na pre mẽ õ pahi Arêtja mẽ kãm ixtã amỹnê nhũm pōristijaja krĩ hpu hã kahê xà nhõ hakwakre piitã kãm hipok pa nê ixkãm hamak o kuhê. Pa tee inhmã nhỹhỹnh ixkator nê ma mẽ umaj ixprôt nê ixtêm prãm nê ixirerek xwỳnh ã amnhĩ pumunh kurê kumrêx. 33 Tã nhũm Kris kôt mẽ pahkwỳjaja hamaxpêr nê kawã rax mỳ nê o tē nê inhmã ãm pa hwỳr axà nê kamã nhỹ. Hãmri nhũm mẽ pãr nhõr o kahê nhĩrō pê ixto wrỳ pa ixkato nê mẽ kêp amũxu nê amnhĩm ixprĩ nê ma tē nê mẽ kêp akunok. ã na pre Tirtũm ixirerek xwỳnh ã inhmã ixto amnhĩrit anê.

12

Tirtũm kot Pawre mã mẽmoj to amnhĩrit ã harênh

1 E Kris kôt ixkwỳjaja. Na inhmã amnhĩ to jarkrar hprãm kêt tã kot paj tanhmã mẽ amã amnhĩ jarênh to ka mẽ inhma nê hã ixtã apijaam

japêr. Na hte Tîrtûm tōhã inhôt kãm ixkarō mā tanhmã kapêr to. ²⁻³ Amnepê mā amgrà hō hã na pre tanhmã ixkrã hto nê õ krî hwÿr amnhî wÿr ixto api. Na pre ra hã amgrà pê 14 ân. Apu inhî rãhã ixto api rÿ apu âm ixkarō pix o api rÿ ko. Ixte ja hã amnhî pumunh mex kêt. Tîrtûm pix kot ja hã ixpumunh. ⁴ Na pre ixto api pa pōj nê õ krî kamã axtem tanhmã mē kapêr to hã mē kuma. Na prem mēmoj mex kumrêx jarê pa kuma nê ixkînh nê. Nê inhmã mar prãm nê. Hãmri nê ijamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Mēmoj jarênhja mex kumrêx. Nà kot paj akupÿm wrÿ nê ixkwÿjê mā harê kê mē ixpyrà nê kuma. Nà kot paj anê.

Anhÿr tã nhûm Tîrtûm Karō ja nê ixkurê nê inhmã:

—Nà kêr ka mē kãm ja jarênh kêt nê. Âm kapxipix kot kaj ama nê ri hã apa.

⁵ Anhÿr jakamã pa pre paxipix mē arom mēmojja pumu nê kuma nom kot paj ri hã amnhî to jarkrar kêt nê. Kot paj âm Jesus pix tanhmã harênh to ho ri ixpa. Jao ixrom mex o mex ã harê. Nê ixrom hihtÿx o hihtÿx nê àhpumunh o àhpumunh ã harênh o ri ixpa.

⁶ Nê ixte Tîrtûm nhō krî hwÿr ixàpirja âm hãmri ixte hã amnhî jarênh tã kot paj ja hã amnhî to jarkrar o ri ixpa hkêt nê. Mē ate ja hã inhmar kôt inhmex ã ijarênhja na inhmã hprãm kêt. Nom kot

ka mē ixte tãm amnhî nhîpêx ã ixpumu nê tãm ixkapêr ã inhma hãmri nê rî kormã inhmã inhmex ã ijarê. Æ mē ate amnhî nhîpêx anhÿrja na inhmã hprãm. ⁷ Na pre Tîrtûm inhôt kãm inhmã mēmoj mex kwÿ jarênh rax nê. Hãmri nê hpãnhã inhmã:

—E na ka akwÿjê rom inhō krî hwÿr api nê mē kurom mēmoj mex pumunh rax nê. Tã ate ja hã amnhî pumunh nê ma mē kãm hã amnhî to jarkrar o ri apa pymaj kot paj Satanasti mā anê nhûm inhma nê tanhmã atomnuj to ho pa. Nom ijamaxpêr xà hkôt koja ã anhîpêx anê.

Anhÿr jakamã nhûm tanhmã inhîpêx to pa inhmex kêt nê ixpa. Te mrônhi rax nhÿhÿnh kot ixkamnhwÿr nhûm inhmã tee ri hkaxàr prãm kaprÿ nê ÿ hã ho inhgjêx rãhã nê ixpaja pyræk. ⁸ Tã pa tee ri ja hã amnhî pumu nê amnhî to Jesus wÿ nê kãm:

—Kwa Pahihtî. Na pa ra mēmojta nhÿ hã ixpunuj nê ixirerek nê ixpa. Kwa inhnê ata pa akupÿm ixihtÿx nê ijamakêtkati nê ri ixpa nà?

Anhÿr o amnhî to hwÿr o axkrunêpxi. ⁹ Hãmri nhûm inhmã:

—Nà kot paj anê hyr kêt nê. Kot paj âm akutã inhnojarêr rãhã ho ri akôt ixpa. Ka axirerek nê apa htã ixihtÿx xwÿnh ã ixpumunh kôt ixkamnàr rom tanhmã inhÿ hã amnhî nhîpêx to ho ri apa. Anê.

Ã inhmã kapër anhÿr jakamã na pa ixpunuj nẽ ri inhĩrot nẽ ixpa htã ixrom hihtÿx xwÿnhnta nhÿ hã ixkĩnh nẽ ixpa. Nẽ kurom ixirerek xwÿnh pix ã amnhĩ to jarkrar o ri ixpa. ¹⁰ Jakamã kot paj Kris ã ixpunuj nẽ ri ixpa htã ixkĩnh nẽ ijamakêtkati nẽ ri ixpa. Kwãr mẽ mãmri hã tanhmã ixto kapër to nẽ tanhmã hã inhĩpêx to pa amnhĩ xà htÿx kamã ijamak o ri ixpa. Nẽ ixpê amrakati nẽ inhĩrot nẽ ri ixpa htã Kris nhÿ hã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx mex to rãhã ho ri ixpa.

Pawre kot tee ri mẽ hkukamã hamaxpêr ã harênh

¹¹ Tã mẽmo kaxyw na pa ã mẽ amã amnhĩ jarênh anẽ? Nã mẽ ate ixtã apijaàm kêt jakamã na pa ã mẽ amã amnhĩ jarênh anẽ. Mẽ kêp Kris nhÿ hã mẽ ajahkre xwÿnh ã amnhĩ to hêx xwÿnhjaja na ka htem ixrom kot amnhĩ to rũnh xwÿnh ã mẽ harê nẽ mẽ hã apijaàm o ri apa. Nom ixte amnhĩ to grire xwÿnh tã mẽ kot amnhĩ to rũnh o ijakrenh kêt. ¹² Na pa pre mẽ akamã ri ixpa nẽ Tĩrtũm nhÿ hã aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr rax o ri mẽ akôt ixpa. Nẽ ý hã akupÿm mẽ à xwÿnhjê ho mex. Nẽ mẽ nohkre xwÿnhjê no ho mex. Na pa pre hte ã mẽ amã mẽmoj nhĩpêx anhÿr o ri mẽ akôt ixpa. Amnhĩ xà htÿx kamã ijamak o ri ixpa htã Tĩrtũm xihtÿx xà ho amnhĩ to htÿx nẽ ã mẽ amã mẽmoj to anhÿr

o ri mẽ akôt ixpa. Mẽ ate omunh nẽ Tĩrtũm àhpumunh tÿx ã omunh kurê kumrêx kaxyw. Nẽ ixpê Kris nhÿ hã mẽ ajahkre hã ixpumunh kurê kumrêx kaxyw na pa pre ã mẽ amã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri mẽ akôt ixpa. ¹³ Xãn pa pre nhãm krĩ hkwy kamã Kris kôt mẽ pahkwÿjê ho mex tã mẽ kajaja tanhmã mẽ ato mex to hkêt nẽ? Nã na pa pre hte mẽ anhĩpêx o axpên pyræk. ãm mẽmoj pixire na pa pre mẽ uræk nẽ mẽ awÿr kêt nẽ. Nhãm krĩ hkwy kamã ixpata ã na pa pre mẽmoj to presija nhũm prem inhmã òr o pa. Tã pa pre mẽ mō nẽ mẽ akôt ixpa nẽ mẽmoj to presija htã hã mẽ awÿr kêt nẽ. Kwa mẽ ã ixte amnhĩ jarênh anhÿrja ma nẽ ixkamã agryk kêt nẽ.

¹⁴ Tã ot pa ra akupÿm mẽ awÿr inhnojarêt kaxyw. Na pa pre ra mẽ awÿr inhmōr o axkrut. Tã ra axte mẽ awÿr inhnojarêt kaxyw. Kot paj mẽ awÿr mō nẽ mẽ akôt ixpa nom te wam ixtẽmta pyræk nẽ mẽmoj tã ri mẽ awÿr kêt nẽ. ãm mẽ amã ixkĩnh pix na inhmã hprãm. Mẽ apiitã te mẽ apê ixkra pyræk. Na hte mẽ hkrarejaja mẽ katorxà nẽ mẽ hipêêxà mã ujaaprōr o pa hkêt nẽ. Mẽ hipêêxà nẽ mẽ katorxà na hte hkrare mã kot mẽmoj to presija xà hkôt kãm haprōr o pa nom mẽmoj tã hwÿr kêt nẽ. Ja pyræk nẽ kot paj mẽ apê ixkra pyræk ã mẽmoj tã mẽ awÿr kêt nẽ. ¹⁵ Kot kaj mẽ mẽmoj to pre-

sija japêr nê inhmã harê pa ixàmnhĩx ixkĩnh kãm mẽ amã ixkãxpore piitã òr par pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Nê mẽ amã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa rãhã ixtykja na inhmã hprãm. Inhmã mẽ akĩnh tỳx kumrêx tã mẽ kajaja mẽ amã ixkĩnhja mẽ atã hkwȳ jêt kêt kumrêx. ¹⁶ Ixte amnhĩ mã mẽmoj tã mẽ awỳr kêt tã na hte mẽ akwỳjaja ixêx rom ixte nhãm mẽ kêp amrakati xwỳnhjê mã kãxpore hã mẽ awỳr o ixpa hã ixkamnhĩx.

¹⁷ Kwa tanhmã na pa pre ri mẽ ano kupyrr to? Xã ja kaxyw na pa pre mẽ awỳr ixkrãmnhwỳta wa kumê? ¹⁸ Na pa pre Xitre hã ixihitỳx nê mẽ awỳr kumê. Nê Kris kôt mẽ pahõtja pa Xitre hkôt kumê nhũm wa ma mẽ awỳr mō. Tã xà na pa pre Xitre tanhmã mẽ ano kupyrr to? Nà na pa pre ã mẽ anhĩpêx anhỹr kêt nê. Tã wa ixte amnhĩ nhĩpêx nê wa ijamaxpêrja kot axpên pyrãk. Nà na pa hte urãk nê mẽ ano kupyrr o ri ixpa hkêt nê. ¹⁹ Mãn ka mẽ axpên mã mẽ ijarênh o:

—Nà Pawre mẽ hkwỳjaja mẽ kãm amnhĩ to rũnh xwỳnh prãm jakamã na ã Pawre kagàja kamã mẽ pamã amnhĩ tã àprãr anê.

Anhỹr o mẽ ijarênh japêr nom mẽ inhmã amnhĩ tã tanhmã ixàprãr to hprãm kêt. ãm mẽ inhmã mẽ akĩnh nê mẽ ato mex prãm jakamã na pa htem tanhmã mẽ amã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. Na pa Tirtũm noo mã Kris

nhỹ hã ã mẽ amã mẽ amnhĩ jarênh anê.

²⁰ Tã kot paj jatã ma mẽ awỳr mō ka mẽ akwỳjaja tanhmã amnhĩ tomnuj to japêr.

Mẽmoj tã axpên mã axàkjêr o apa.

Rỳ mẽmoj tã axpên kãm agryk.

Rỳ axpên kãm agryk tokyx anhỹr o apa.

Rỳ axpên pê anhōxỳ.

Rỳ axpên to akapêr punuj o apa.

Rỳ mẽ ajakwa kamã nhãm mẽ hixi ho rêr o ri apa.

Rỳ amnhĩ to rũnh prãm xàj anhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa.

Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa pa ja hã mẽ apumu nê ixkaprĩ htỳx kumrêx ka mẽ tee ri amnhĩ tã ixpumu. ²¹ Xà kot paj mẽ awỳr mō nê mẽ apumu ka mẽ akwỳjaja arĩ mẽ aprō kuhpa hã nhãm mênijê ho amnhĩkati ho ri apa? Rỳ arĩ tanhmã ajamaxpêr punuj to ho apa? Rỳ atỳx ri apijaam kêt o apa? Kot ka mẽ arĩ ã amnhĩ nhĩpêx anê pa ja hã mẽ apumu nê ixkaprĩ xàj inhmỳr rax nê. Nê mẽ anhỹ hã Tirtũm noo mã ixpijaam tỳx kumrêx.

13

Pawre kot tanhmã amnhĩ kukamã mẽ kãm karō hto

¹ Tirtũm kapêr ã kagà htũm tanhmã mẽ kot amnhĩ tomnuj to xwỳnhjê jarênh kot:

Koja mẽhō tanhmã amnhĩ tomnuj to nhũm mẽhō pyxi nê ã amnhĩ nhĩpêx

anhÿr ā omu nē awÿr tē nē amā harē ka mē ama nē ām ama nē hkōt ajamaxpēr kēt nē. No koja mēmojaja axkrut rÿ axkrunēpxi nē hā omu nē awÿr mra nē axpēn kōt amā harē ka mē ama nē mē hkōt ajamaxpēr kurē kumrēx. Anē.

Tā ra mē awÿr inhmōr o axkrut tā kot paj akupÿm mē awÿr mō nē mē apumu. ² Hapu hā mē awÿr inhmōrta ā na pa pre mē akwÿ kot tanhmā amnhī tomnuj to hā mē omu nē hā mē kām akir nē mē kām:

—Kot kaj mē amnhī tomnuj kaga nē tām amnhī nhīpēx kēt kot paj nhÿrmā akupÿn mē awÿr mō nē ā mē ate amnhī nhīpēx anhÿr ā mē apumu nē hā mē atomnuj tÿx kumrēx kām ga. Anē.

Jakamā kot paj mē ma mē awÿr mō nhūm mē akwÿjaja arī mē ate amnhī tomnuj o apa hā inhmā mē ajarē pa mē atā mē kuma nē tanhmā mē ato htÿx nē. ³ Kot kaj mē ja hā ixpumu nē aprī hā ixte Kris nhÿ hā ixkapēr xwÿnh ā ixpumunh tÿx kurē kumrēx. Kris ixrom hihtÿx o hihtÿx. Na pre ra mē ate amnhī tomnuj o apata mÿrapē tanhmā mē anhīpēx to. Tā kot kaj mē kormā ā ate amnhī nhīpēx anhÿrja kaga hkēt hā koja tee ri ja hā mē apumu nē mē anhīpēx kati nē. ⁴ Amnepēm na pre Krisja te hihtÿx kēt pyrā nē ām arī mē kām xa nhūm mē unē nē pī kahpa ā kunhō nē kupī.

Tā nhūm Tīrtūmja āhpumunh tÿx o akupÿm ho htīr nhūm akupÿm htīr o htīr nē Tīrtūm nhÿ hā hihtÿx o hihtÿx ā amnhī to amnhīrīt. Ja pyrā nē wam mē awÿr inhmōrta ā na pa pre hte mē akamā te Kris kormā htyk kēt ri hihtÿx kēeta pyrā nē mē akōt ixpa. Tā kot paj ma akupÿm mē awÿr mō hāmri nē te Kris ra akupÿm htīr nē hihtÿx o hihtÿx ta pyrā nē Tīrtūm xihtÿx xā ho tanhmā mē kot amnhī tomnuj xwÿnhjē nhīpēx to. Hāmri nhūm mē amnhī tā ixpumu nē Tīrtūm nhÿ hā ijaxmaxpēr tÿx ā ixpumunh kurē kumrēx.

⁵ Kwa mē aprī hā tanhmā mē ate amnhī nhīpēx to hā amnhī pumu. Xān ka htem ām hāmri amnhī kaxyw Jejus Kris kōt ajamaxpēr o ri apa nā? Kot kaj mē apē hkwÿ hā koja mē akaxwÿnh kām mē akamā hkrī rāhā nē. Nom koja mē akaxwÿnh kām mē akamā hkrī hkēt ka mē ām apē hkwÿ hā amnhī jarēnh kaprÿ. ⁶ No pa na ixte ja hā amnhī pumunh mex. Ixpē Jejus kwÿ na pa. Ra ixkamā hkrī nē ixkōt pa ho pa jakamā ixpē hkwÿ na pa. Tā mē ate ja hā ixpumunh mexja na inhmā hprām. Na pa hte ixpē Jejus kwÿ hā amnhī jarēnh kaprÿ hkēt nē.

⁷ Nē na pa hte mē ato tanhmā Tīrtūm wÿr to ho ri ixpa nē mē ato hwÿr o:

—Pa Tīrtūm. Kwa tanhmā Korīt nhō xwÿnhjē hkrā hto kē mē tanhmā amnhī tomnuj to ho pa hkēt nē.

Anhÿr o mẽ ato kuwÿ. Mẽmo kaxyw na pa hte ã mẽ ato hwÿr anẽ? Ixte mẽ ajahkre mex ã amnhĩ to amnhĩrit kaxyw kêt. ãm mẽ ate amnhĩ to mex rãhã ho ri apa kaxyw. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa hãmri nhũm axtem mẽhõ mẽ awÿr mõn pøj nẽ tanhmã mẽ amã mẽ ijarẽnh to nẽ mẽ ijarẽnh o:

—Kwa Pawre mẽ hkwÿjaja na htem Tirtũm kapêr kwÿm ri Korĩt nhõ xwÿnhjê jahkre ho pa.

Anhÿr tã pa amnhĩ tã mẽ kuma nẽ ãm mẽ kuma. ⁸ Na pa hte Tirtũm kapêr kutã amnhĩ xunhwÿr kêt nẽ. Na pa hte ãm mẽ ate hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa hã mẽ amã karõ kamã ixihÿtÿx rãhã ho ri mẽ akôt ixpa. ⁹ Jakamã kot kaj mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o apa pa ja hã mẽ apumu nẽ ixkĩnh nẽ. Mẽ kot axpẽn mã ixirerek ã ijarẽnh o pa htãã. ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhÿr o apa kaxyw na pa hte mẽ ato Tirtũm wÿr o ri ixpa nẽ kãm:

—Pa Tirtũm. Kwa tanhmã Korĩt nhõ xwÿnhjê hkrã hto kê mẽ kot amnhĩ tomnuj kaga hpa nẽ hpãnhã akapêr kôt pix mã mãn amnhĩ nhĩpêx rãhã nẽ. Anẽ.

¹⁰ Tã pa kormã mẽ awÿr inhmõr xwÿj ri ã amnhĩ kukamã kagã nhĩpêx nẽ mẽnh anẽ. Mẽ ate kamã harẽnh nẽ mar nẽ tokyx akupÿm tãm amnhĩ nhĩpêx kaxyw. Kot pa mẽ awÿr mõ nẽ Pahihti nhÿ hã mẽ ate amnhĩ tomnuj ã

mẽ amã akir. Nom inhmã ã mẽmoj tã mẽ amã ixàkjêr anhÿr prãm kêt. ãm ÿ hã kapêr o mẽ ajahkre mex nhũm mẽ ate inhmar nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho apaja na inhmã hprãm.

¹¹ E Kris kôt ixkwÿjaja. ãm ja pix. Kwa kêr ka mẽ ixkapêr mar tÿx nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex nẽ. Nẽ Tirtũm kôt pix mã ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa rãhã ho apa. Nẽ tãm ri amnhĩ nhĩpêx. Nẽ axpẽn kôt ajamakêtkati nẽ akĩnh nẽ axãmnhĩx ri apa. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o apa nhũm Tirtũm mẽ akôt pa ho pa. Kãm mẽ pajapê htÿx kumrêx. Kêp mẽ pamã mẽ pahkĩnh nẽ mẽ pajamakêtkati jagjênh xwÿnh.

¹²⁻¹⁴ Nẽ ota jar Kris kôt mẽ pahkwÿjaja pa mẽ ixpimràatã mẽ awÿr ixpêr mẽ. Mẽ ixp-itã mẽ inhmã mẽ akĩnh tÿx jakamã na pa mẽ awÿr ixpêr mẽ.

Nẽ kê Pahihti Jejus Kris mẽmoj to mẽ akutã nojarêt rãhã ho pa. Nhũm Tirtũm arĩ kãm mẽ ajapê rãhã ho pa. Nhũm Karõ tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ axpẽn to mex pix kukamã mãn ajamaxpêr o apa.

Tã e ixkwÿjaja. ãm ja pix. Ixpê Pawre na pa mẽ awÿr kagãja nhĩpêx nẽ ã mẽnh anẽ.

Karatas Pawre kot Karatas kamã Jejus kôt hkwÿjê hwÿr kagà nê mênh

Pawre na pre kagàja nhîpêx nê pika pê Karatas kamã Kris kwÿjê hwÿr kumê. Na pre ra Ijaew kwÿjaja mē hwÿr mra nê Tirtûm kapêr kwÿm ri mē ahkre ho pa nê mē kãm:

—Kot kaj mē amnhî kaxyw Jejus Kris kôt ajamaxpêr hãmri nê mãânên mē ixpê Ijaew nhîgêt kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx. Kê Tirtûm ja hã mē apumu nê mē ato hkra. Anê.

Nom ã mē kapêr anhÿrja kot anhÿr kêt. Mē pahte amnhî kaxyw Jejus Kris kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿr pix ã mē pahpumunh kôt na hte Tirtûm mē pahto hkra. Tã nhûm prem ã mē kãm ho hêx anhÿr o pa nhûm Pawre tee ri ã mē kapêr anhÿrja ã mē harênh ma nhûm ja kêp omnuj nê. Jakamã nhûm Karatas nhô xwÿnhjê mã kagàja nhîpêx nê mē hwÿr kumê. Nê kamã hprî hã Tirtûm kot mē ho hkra kaxyw tanhmã amnhî nhîpêx to hã mē kãm harê nê hã kagà. Nê mē kãm:

1-2 Pa Karatas nhô xwÿnhjaja? Xà mē amex? Ixpê Pawre na pa mē awÿr ixpê mē nê mēmoj tã mē amã karô.

Mêpahpãm Tirtûm mē Jejus Kris na pre wa mē akaxyw

ixãm. Ixte wa ÿ hã ma ri mē akôt mē ajahkre o ri ixpa kaxyw. Na pre Jejus ty nhûm Tirtûm akupÿm ho htîr. Hãmri nhûm wa mē akaxyw ixãm. Pyka ja kamã na pre mēhõ mē akaxyw ixãm kêt nê. Tirtûm mē Jejus Kris na pre wa ixãm. Jakamã na pa ã mē awÿr kagà nhîpêx nê mênh anê. Mē apê Tirtûm krajê hwÿr.

Nê ota jar krî ja kamã ixpyrà nê Kris kôt mē pahkwÿjaja mē awÿr hpêr mē.

³ E kê Mêpahpãm Tirtûm mē Pahihti Jejus Kris wa mēmoj to mē akutã nojarêt rãhã ho pa. Nê mē ato mex rãhã nê. Ka mē wa ÿ hã akînh nê ajamakêtkati nê axãmnhîx ri apa.

⁴ Nà na pre Krisja amnhî grônh kôt mē pahwÿr wrÿ nê mē panê ty. Mē pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhîrer kaxyw mē panê ty. Mêpahpãm Tirtûm kãm hprãm xà hkôt. Tã mēmo kaxyw na pre ã mē panê amnhî nhîpêx anê? Nà pika ja kamã mē kot amnhî nhîpêxja omnuj tÿx jakamã nhûm amnhî grônh kôt te mē kot amnhî tomnuj pê mē papytâr pyrãk o mē panhîpêx nê ã mē panê htyk anê. ⁵ Jakamã kwa kêr pu mē Tirtûm mã mex o mex ã mãn harênh o ri papa. Nà kot puj mē ã amnhî nhîpêx anhÿr rãhã ho ri papa.

Mê ujarênh pixi ãm hãmri hã harênh

Rômãn 16.17; Sikûn Korît 11.3-4; Epes 4.14; Korosê 2.8; Sikûn Pêtre 2.1-3

⁶ Kwa ixkrãmnhwÿjaja. Na pa pre mē ate tanhmã amnhî

nhîpêx to hã mẽ ajarênh ma nê ixkaprî nê tee ri mẽ akukamã ijamaxpêr. Na pre Tîrtûmja Kris kukwak ri mẽ ato mex nê. Nê mẽ ate hkôt amnhî nhîpêx o apa hprãm xàj te kot amnhî wÿr mẽ awÿr pyræk o mẽ anhîpêx ka mẽ hkôt amnhî xunhwÿ. Tã xep tanhmã mẽ ajamaxpêr to nê ra hkaga kaxyw. Ra axtem mẽ ujarênh ôja ma nê gryk ã Tîrtûm kaga kaxyw. Pa tee ri mẽ ajarênh ma nê ixkaprî nê. Kwa mon ka mẽ axtem nê ri ã amnhî nhîpêx anhÿr mã? ⁷ Jejus jarênh pix na ãm hãmri. Mo mẽ ujarênh mex ô kot ka kêt mẽ ama nê hkôt amnhî nhîpêx? Nã amrakati kumrêx. Æ mẽ amã ujarênh anhÿr xwÿnhjaja na htem Kris kapêr o pihkàr rûnh kumrêx o pa nê katàt kôt harênh kêt nê. Ka xep mẽ ama nê ajamaxpêr kati rûnh nê.

⁸ Na pa pre ma mẽ awÿr mō nê ãm hãmri mẽ amã Jejus kot tanhmã mẽ panê amnhî nhîpêx to hã harê ka prem inhma. Tã koja mēhō mẽ awÿr mō nê mẽ amã nhãm mẽ ujarênh ô jarê nhũm Tîrtûm ja hã omu nê nhÿrmã ma mẽ kot amnhî xà htÿx kamã hamak tũm xà hwÿr kumē nhũm ma hwÿr mō nê aa kator kêt nê. Mēpahtō rÿ Tîrtûm kapêr o wrÿk xwÿnhjê hō koja ã amnhî nhîpêx anê nhũm ja hã omu nê ma kuwy pē himôta wÿr amnhî nê kumē. ⁹ E kot paj axte mẽ amã ja jarê ka mẽ aprî hã inhma. Koja mēhō mẽ awÿr mō nê mẽ ate hkôt amnhî xunhwÿr

xwÿnhta kwÿm ri tanhmã mẽ amã ujarênh to. Hã koja Tîrtûm omu nê nhÿrmã ma mẽ kot amnhî xà htÿx kamã hamak tũm xà hwÿr kumē nhũm ma hwÿr mō nê kamã pa ho pa nê aa kator kêt kumrêx.

Tîrtûm pix kãm Pawre hkînh hprãm ã kot jarênh

Juãw 5.44; Atre 26.9-20; Karatas 2.6

¹⁰ Nê koja mẽmojaja ixkapêr ma nê kãm mar prãm kêt o kãm ixkînh kêt japêr nê mãmrî kãm ixkînh kêt. Tîrtûm kãm ixkînhja pix na inhmã hprãm. Kop apu mẽ piitã kãm ixkînhja mãn inhmã hprãm ronhÿx pa Kris nhÿ hã kapêr jarênh o ri ixpa hkêt nê.

Tîrtûm kot Pawre mã Kra Jejus o amnhîrît ã harênh

Sikûn Korît 1.12; Wam Tesarôn 2.4

¹¹⁻¹² E Jejus kôt ixkràmnhwÿjaja. Nã ixte mẽ ujarênh mex jarênh o ixpaja na pre jar pika ja kamã mēhō amnhî krã hkôt inhmã harênh rÿ inhmã ahkre hkêt nê. Jejus Kris tãm na pre ixwÿr kato nê inhmã ho amnhîrît. Jakamã mex o kot pika jakamã mẽ ujarênh piitã hakrenh par. ¹³⁻¹⁵ E kot paj ixprî hã mẽ amã tanhmã amnhî jarênh to ka mẽ inhma. Tanhmã Tîrtûm kot amnhî kaxyw ixãm to hã pa mẽ amã amnhî jarê. Nã na pre kormã ixkêt ri ixkukamã hamaxpêr nê amnhîm ixta nê amnhî kaxyw ixãm nê kot ixto mex ã ixtã amnhî jarê. Tã pa pre ixkato nê gaa nê ixãptâr nom kormã Jejus Kris

kôt amnhĩ xãm kêt nẽ. Na pa pre axtem nẽ inhmã mẽ ixpê Ijaew kot amnhĩ nhĩpêx kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa hprãm nẽ. Nhũm pre ixpyrà nẽ arĩ mẽ nywjaja haxwýja kãm mẽ hkôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o pa hprãm nẽ. No inhmã mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o mẽ hakrenh par prãm jakamã na pa pre mẽ inhĩgêt kôt amnhĩ nhĩpêx mex kumrêx o ri ixpa. Mẽ kapêr piitãã hkôt amnhĩ nhĩpêx mex nẽ. Tã ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ixpa kaprÿ. Na pa pre axtem nẽ mẽ kot Tĩrtũm Kra Jejus Kris kôt amnhĩ xunhwÿr xwýnhjê nhĩpêx kati ho ri mẽ hkôt ixpa nẽ inhmã mẽ himex prãm tÿx kumrêx. ã na pa pre amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri ixpa. Ra mẽ ate ja hã ixpumunh mex.

16-17 Tã pa pre ma Tamas wÿr mō. Kamã tanhmã Kris kwýjê nhĩpêx to kaxyw ma mẽ hwÿr mō. Hãmri nẽ kormã mẽ hwÿr ixãhtêp o inhmōr mẽ nhũm Tĩrtũm tanhmã ixto nẽ inhmã Kra Jejus o amnhĩrĩt pa jatã omu. Kêp Tĩrtũm Kra hã pa ixprĩ hã omu. Nhũm inhmã kapêr nẽ ixte kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa kaxyw ixãpênh ã inhmã karō nẽ Ijaew kêt xwýnhjê hwÿr inhmẽ. Ixkwý Ijaew wÿr inhmẽnh kêt nẽ. Na pre inhmã:

—E kêr ka ma Ijaew kêt xwýnhjê hkôt ri mẽ kãm ixkapêr jarênh o ri apa.

Anhÿr jakamã pa pre kuma nẽ hkôt amnhĩ xãm kurê kumrêx nẽ ã amnhĩ nhĩpêx

anhÿr o ri ixpa. Jao tanhmã ixte kêp hkwýjê nhĩpêx tota kaga nẽ ma pyka pê Arap wÿr mō. Nom tanhmã amnhĩ tã Jejus kwýjê kukjêr to hkêt nẽ. Nẽ Jerujarê hwÿr inhmōr nẽ Jejus nhÿ hã mẽ ahkre xwýnh maati jaja tanhmã amnhĩ tã mẽ kukjêr to hkêt nẽ. ãm Tĩrtũm kot inhmã hã karō xã hkôt ma Arap wÿr mō nẽ kamã kapôt ã ri ixpa. Kamã na pre Tĩrtũmja inhmã Jejus Kris kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho amnhĩrĩt o pa. Hãmri nẽ inhmã kapêr pa amnhĩ tã kuma hãmri nẽ ma akupÿm Tamas wÿr mō.

18 Tã nhũm ra amgrã axkrunêpxi nẽ hapêx pa Tamas rũm ixkato nẽ ma Jerujarê hwÿr Simãw Pêtre hwÿr mō. Hãmri nẽ kuri pōj nẽ hkôt ixpikamênh ã ixtã semãn axkrut. 19 Nom mẽ kot Jejus nhÿ hã hkwýjê jahkre ho mẽ pa xwýnh maati hkwýjê hō pumunh kêt kumrêx. ãm Simãw Pêtre mẽ Pahihti Jejus tō Xiakreja pix wa omu. 20 ãm hãmri na pa ã amnhĩ jarênh anẽ. Tĩrtũm kot ja hã ixpumunh mex. 21 Tã pa pre mẽ kurũm ixkato nẽ hpãnhã ma pika hkwý hkôt ijapōx o mẽ hkôt ixpa. Ma pika pê Sir mẽ Sirisja wa hwÿr mō.

Mẽ kot amnhĩ jaêr pẽ Pawre kot amnhĩ nhĩpêx nyw ã omunh ã mẽ harênh

22 Nom Jutej kamã Kris kwýjaja na prem kormã ixpumunh kêt nẽ. ãm Simãw Pêtre mẽ Xiakreja pix na pre wa ixpumu. 23 Na pre ra mẽ

hkwỳjaja tanhmã hkwỳjê kot
axpên mã ijarênh toja ma. Na
prem ijarênh o:

—Kwa Jejus ã mẽ panhîpêx
kati htỳx o pa xwỳnhhta na
pre tanhmã hamaxpêr to nê
hpãnhã mẽ kãm Jejus kapêr
jarênh o ri mẽ hkôt pa. Mẽ kot
amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr
kaxyw. Ra kot Jejus nê mẽ
pahkurê htã hpãnhã mẽ kãm
kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa.
Anê.

²⁴ Hãmri nhũm Kris kwỳjaja
amnhĩ jaêr pê ijarênh ma nê
inhỹ hã hkĩnh nê. Nê ixtã
Tĩrtũm mã mex o mex ã harê.

2

*Pawre kot Kris kwỳ
hkrãhtũmjê mã amnhĩ jarênh
Atre 15.1-11*

¹⁻² Tã nhũm amgrà pê 14 nê
hapêx nhũm Tĩrtũm akupỹm
Jerujarê hwỳr inhmê pa ma
akupỹm mō. Panãpe nê
Xitre mẽ pa mẽ mō nê mẽ
hwỳr pōj. Hãmri nê Kris
kwỳ hkrãhtũmjê hwỳr mra
nê mẽ kãm amnhĩ jarê. Mẽ
tapxipixjê mã amnhĩ jarê nê
ixte Ijaew kêt xwỳnhjê mã
Jejus kapêr jarênh o ixa hã
amnhĩ jarê. Na pa pre ra
amnhĩ kukamã ijamaxpêr o:

—Koonên. Kot pa apu mẽ
kãm amnhĩ jarê nhũm mẽ
inhma nê ixte Tĩrtũm kapêr
kwỳm ri mẽ ahkre ho ixa
hã ixkamnhĩx rỳ hã inhmã
akir. Na pa hte Ijaew kêt
xwỳnhjê mã Kris jarênh o
ixpa no ãm mẽ ixpê Ijaew
pyrà nê finat Mojes kapêr
kôt mẽ kot amnhĩ my kwỳt
kã jakàr ã mẽ kãm karō hkêt

nê. ãm mẽ kot Kris kôt
amnhĩ xunhwỳr pix kaxyw
na pa hte mẽ kãm hã karō ho
ixpa. Tã kot paj Kris kôt mẽ
ixkrãhtũmjê mã ja hã amnhĩ
jarê nhũm mẽ inhma nê
tanhmã hamaxpêr to nhũm
ja mẽ kêp omnuj japêr nhũm
mẽ tanhmã amnhĩ to nê ixte
Kris kapêr jarênh o ixpaja nê
ixkurê. Jakamã nhũm ra ixte
mẽ kãm Kris kapêr jarênh o
ixpa nhũm mẽ kot inhmar
xwỳnhjaja ijarênh ma nê tee
amnhĩ kukamã hamaxpêr o
ra hkaprĩ nê pa.

Anhỹr o ijamaxpêr. ³ Tã na
prem ixte amnhĩ jarênhja ma
nê ja nê tanhmã inhmã nê
hkêt nê. Pa mẽ kãm amnhĩ
jarênh pa nhũm mẽ inhma
nhũm Ijaew kêt xwỳnhjaja kot
amnhĩ jakàr kêtja nhũm mẽ
kãm mex nê. Mẽ kêp tanhmã
kute hkêt nê. Nhũm Ijaew kêt
xwỳnh Xitre ixkôt pa nhũm
mẽ kot omunh tã kot mẽ ix-
pyrà nê amnhĩ my kwỳt kã
krãhyr ã kãm karō hkêt nê.

⁴ Tã nhũm mẽ kêp Jejus
kwỳ hã amnhĩ jarênh o hêx
xwỳnhjaja mẽ ixtã akuprō.
Nom hêx rom mẽ ixte Kris
kôt amnhĩ nhĩpêx ã mẽ
ixpumunh pix kaxyw. Hãmri
nê ixkapêr ma nê Xitre hã
inhmã akir nê inhmã:

—Kwa na pre Xitre Jejus kôt
pix mã amnhĩ xãm nom fi-
nat Mojes kot mẽ pahpê Ijaew
kot amnhĩ nhĩpêx ã karō hkôt
amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Kwa
ja mex kêt. Na htem Je-
jus kôt amnhĩ xunhwỳ nê
mãânên finat Mojes kapêr kôt
amnhĩ nhĩpêx. Jakamã kwa

kām anē kē amnhī my kwryt kà krāhta. Finat Mojes kot mē panhīgētjē mā hā karō xà hkôt.

⁵ Anhÿr tā pa prem mē kuma nē ām mē kuma. Kot pa ri mē kām ja hā karō hkêt nē. Ām Jejus kapēr kôt pix mā kot puj mē amnhī nhīpêx o papa nē finat Mojes kapēr mē Jejus kapēr o papihkār kêt nē. Kot puj mē anhÿr o Jejus kapēr o ahkà nhūm ja mex kêt nē. Jejus kapēr kām mo mē kot mēmy kwryt kà jakār ā mē kām karō? Amrakati. Jakamā na pa pre ām mē pano kupyry o mē pa xwÿnhtajē kapēr ma nē ām mē kuma.

⁶ Tā pa pre ra Ijaew kwÿ pē Jejus kôt ixkwÿ hkrāhtūmjē mā amnhī jarēnh pa. Tanhmā ixte Ijaew kêt xwÿnhjē mā Jejus kapēr jarēnh to hā mē kām amnhī jarē nhūm mē inhma nhūm ja mē kām mex nē. Jakamā Ijaew kêt xwÿnhjaja kot mē ixpē Ijaew pyrā nē finat Mojes kapēr kôt amnhī nhīpêxja nhūm mē tanhmā mē kaxyw inhmā hā karō hto hkêt nē. Tirtūm na hte mē kēp mē hkrāhtūm ā mē omunh xà hkôt mē hkwÿjē rom tanhmā mē ho mex to hkêt nē. Na hte mē pahpiitā mē panhīpêx o axpēn pyrāk. Jakamā na pa hte ijaxwÿja Jejus kôt mē ixkrāhtūmjaja kot amnhī to rax o ijakrenh ā tanhmā ija-maxpēr to hkêt nē. ⁷ Na pa pre mē kām amnhī jarēnh pa nhūm mē inhma nē axpēn mā:

—Nà ām hāmri na pre Tirtūm ahpÿnhā Pawre mē

Simāw Pêtre wa kām wa àpēnh ā karō nē Ijaewjē hwÿr Simāw Pêtre mē nē axtem Ijaew kêt xwÿnhjē hwÿr Pawre mē. Wa kot ahpÿnhā mē hkôt mē kām Jejus kapēr jarēnh o ri pa kaxyw. Nà ām hāmri na hte wa ā amnhī nhīpêx anhÿr o pa. Nà ja mex. Anē.

⁸ Ra Tirtūm kot Ijaew wÿr Simāw Pêtre mēnh tā hpānhā Ijaew kêt xwÿnhjē kaxyw pa ixām. ŷ hā wa ixte mē kām Jejus kapēr jarēnh o ri mē hkôt wa ixpa kaxyw. ⁹ Jakamā nhūm mē ixkrāhtūm Xiakre mē Simāw Pêtre mē Juāwja ixte mē kām amnhī jarēnh ma nē hkīnh nē. Tirtūm kot ixto mex nē Ijaew kêt xwÿnhjē hwÿr inhmēnh ā ixte amnhī jarēnhja ma nē hkīnh nē. Hāmri nē Panāpe mē wa inhma kapēr nē wa inhma:

—Nà ām hāmri. Kot puj xep mē anē. Ka mē Panāpe wa kot kaj wa ma Ijaew kêt xwÿnhjē hkôt mē kām Jejus kapēr jarēnh o ri apa. No mē pajaja kot paj mē axtem mē pahkwÿ Ijaew kôt harēnh o ri ixpa. Ā kot puj mē ahpÿnhā mē hwÿr papa anē. ¹⁰ Nom kēr ka wa inhmar kumrēx. Kēr ka wa mē ixpyrā nē Kris kôt mē pahkwÿjē pē amrakati xwÿnhjē ho mex o ri apa. Mēmoj to mē kutā anojarēt rāhā ho ri apa.

Anhÿr o wa inhma kapēr pa wa mē kuma nē mē kām:

—Tôe. Nà kot paj wa anē. Ra ā wa ixte amnhī nhīpêx anhÿr kaxyw kēnā. Anē.

Pawre kot Simāw Pêtre mā ãkjêr ã harênh

Atre 10; Rômãn 3.21-31, 6.1-14

¹¹⁻¹⁴ Tã nhũm Simāw Pêtreja man mẽ ixwỳr krĩ pê ãxiok wỳr mō. Nê jar mẽ ixkôt ri pa. Ixpyrà nê kêp Ijaew tã Kris kôt Ijaew kêt xwỳnhjê hkôt pa nê mẽ kutã apkur o pa. Ixpyrà nê ãmnhĩx ri mẽ kutã apkur o ri mẽ hkôt pa. Ijaew kêt xwỳnhjaja kot amnhĩ my kwryt kã jakar kêt jakamã na pa htem mẽ kutã ixàpkur kêt nê. Tã ra mẽ ixte Kris kôt amnhĩ xunhwỳr jakamã ja mẽ ixpê tanhmã kute hkêt. Na pa htem ixàmnhĩx mẽ hkôt ixpa nê mẽ kutã apku. Ra mẽ ixte Kris kôt amnhĩ xunhwỳr kênã kot pa hkêt ri mẽ hkôt ixpa hkêt. Na pa htem ixàmnhĩx mẽ hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa.

Tã nhũm Xiakre kot mẽ ixwỳr mẽ rênh xwỳnhjaja haxwỳja mẽ ixwỳr mō. Mẽ ixpyrà nê mẽ kêp Ijaew tã mẽ ixpyrà nê Kris kôt amnhĩ xunhwỳ. Jakamã ra mō nê mẽ ixwỳr pøj. Hãmri nhũm Simāw Pêtre mẽ omu nê mẽ umaj axte Ijaew kêt xwỳnhjê kutã apkur kêt nê. Axtem nê oja py nê o tẽ nê mẽ hkàx ã ahte apkur o nhỹ. Hãmri nhũm ra mẽ ixri Ijaew kwỳpê Kris kôt mẽ pahkwỳjaja ja hã omu nê piitã urak nê ã amnhĩ nhĩpêx anê nê Simāw Pêtre ri Ijaew kêt xwỳnhjê hkàx ã apkur o hkrĩ. Nhũm ixkôt pa xwỳnh Panãpeja haxwỳja ja hã mẽ omu nê mẽ urak nê ã amnhĩ nhĩpêx anê nê

mẽ hkàx ã apku. Hãmri pa tee ri ja hã mẽ omu nhũm ja inhmã mex kêt nê. Na prem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o Tirtũm kapêr ã kagã htũm kamã mẽ ujarênh mex kwỳm ri amnhĩ nhĩpêx. Jakamã pa ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹrja nê Simāw Pêtre mã ixkapêr. Mẽ piitã mẽ noo mã xa nê ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹrja nê kãm ixkapêr nê kãm:

—Tk. Kwa nã Simāw Pêtre. Ri ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. Pahpê Ijaew tã kormã pahkwỳjaja hpôx kêt ri ka hte ixpyrà nê axàamnhĩx Ijaew kêt xwỳnhjê kutã axàpkur o ri apa. Tã amnhĩ wỳr mẽ pahkwỳjê pumu nê axtem nê mẽ hkàx ã axàpkur o akrĩ. Kwa nã na ka ã amnhĩ nhĩpêx anê nê ra axtem amnhĩ nhĩpêx. Te ate mẽ kãm akapêr nê mẽ kãm: “Kot kaj mẽ ixpyrà nê amnhĩ my kwryt kã jakã pa rĩ mẽ akôt ri ixpa nê mẽ akutã ixàpkur o ixpa.” Anhỹr pyrak. Kwa ja mex kêt.

¹⁵ —Mẽ pahpê Ijaew na pu htem mẽ kêp Ijaew kêt xwỳnhjê jarênh o: “Mẽ kot mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx kêt xwỳnhjaja.” Anê. ¹⁶ Tã mẽ pahpê Ijaew tã na hte Tirtũmja mẽ pahte mẽ panhigêt kot amnhĩ nhĩpêx kôt mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pahpumunh kôt mẽ pahto hkra hkêt nê. Ra mẽ pahte ja pumunh mex. ãm mẽ pahte amnhĩ kaxyw Jejus Kris kôt pajamaxpêr ã mẽ pahpumunh kôt pix mã na hte mẽ pahto hkra. Kot pu mẽ amnhĩ kaxyw hkôt

pajamaxpēr nhūm ja hã mẽ pahpumunh kôt pix mã mẽ pahto hkra.

17 —Mẽ pahpê Kris kwỳ jakamã na hte Tĩrtũm amnhĩm mẽ pamex ã mẽ pajarẽ nẽ mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwỳnh kêt ã mẽ pajarẽ. Jakamã na pu htem paxàmnhĩx ri Ijaew kêt xwỳnhjê kot Kris kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê hkôt ri papa ho papa. Ra Tĩrtũm kot mẽ pahpyrà nẽ amnhĩm mẽ mex ã mẽ harẽnh kênã. Tã koja mẽhõ kormã ja mar kêt nẽ tanhmã hã mẽ pajarẽnh to nẽ mẽ pajarẽnh o: “Tk. Ra mẽ kot amnhĩ kaxyw Kris kôt hamaxpēr tã axtem nẽ Ijaew kêt xwỳnhjê hkôt ri pa. Jakamã arĩ mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnh kênã.” Anhỳr o mẽ pajarẽnh japêr. Nom ãm mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwỳnh ã mẽ pajarẽnh kaprỳ. Na pu htem Kris kôt amnhĩ nhĩpêx nẽ ra tãm amnhĩ nhĩpêx mex o papa. 18 No kot pu mẽ hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o papa htã tanhmã pajamaxpēr to nẽ pahte amnhĩ nhĩpêx tũm o awjanã hãmri nẽ amnhĩ tomnuj tỳx kumrêx.

19 —Tã tanhmã kot puj wem amnhĩ to nẽ mẽ panhĩgêť kot amnhĩ nhĩpêx piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri papa? Na pu htem pajamaxpēr o: “Kot paj ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nhũm Tĩrtũm ja hã ixpumu nẽ amnhĩm inhmex ã ijarẽ.” Anhỳr o pajamaxpēr. Hãmri nẽ finat Mojes kot

mẽ panhĩgêťjê mã kapêr piitã hkôt ri mnhĩ nhĩpêx o papa nom tũhã hkwỳm ri tanhmã amnhĩ tomnuj to. Jakamã nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ pahpumunh kôt mẽ pamex ã mẽ pajarẽnh kêt nẽ. Kapêr ã kagã htũm kot ã ja jarẽnh kot anhỳr. Nom kot puj mẽ amnhĩ kaxyw Kris kôt pajamaxpēr nhũm ja hã mẽ pahpumunh kôt amnhĩm mẽ pamex ã mẽ pajarẽ. Hãmri pu mẽ Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o ri papa nẽ axte mẽ pahpê Ijaew nhĩgêťjê kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx hkêt nẽ. Te ra mẽ pahtyk nẽ axte hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt pyrà nẽ pãnhã Tĩrtũm kapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri papa.

20 —Nẽ na prem pĩ kahpa hã Kris nhõ nẽ kupĩ nhũm mẽ pahte amnhĩ tomnuj te ãhkõ hã jêť nẽ haxwỳja htyk pyràk. Jakamã na pu htem amnhĩ tomnuj kaga nẽ Kris kôt amnhĩ xunhwỳ nhũm Karõ mẽ pahkarõm agjê pu mẽ te Jejus Kris kot amnhĩ nhĩpêx pyràk o amnhĩ nhĩpêx o papa. Jao hpãnhã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw pix o amnhĩ nhĩpêx o ri papa. Kris kãm hprãm xà hkôt pix mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho papa. Kris kêp Tĩrtũm Kra htã kãm mẽ pajapê kamã mẽ panê htyk jakamã na pu htem amnhĩ kaxyw kôt pix mã pajamaxpēr rãhã ho papa.

21 —Ãm hãmri na pre Tĩrtũm mẽ pahto mex kumrêx nẽ mẽ pahwỳr Krisja mẽ nhũm mẽ pahwỳr wrỳ nẽ mẽ panê ty.

Tã na pa pre kapërja ma nẽ mar tỳx nẽ hã ri ixpa nẽ ho ijamakêtkati hkêt nẽ. Tã kop apu Tirtũm kot mẽ pahte mẽ panhĩgêjtjê kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pah-pumunh kôt mẽ pamex ã mẽ pajarênh ronhỹx pre Krisja ãm mẽ panê htyk kaprỳ. Mo kaxyw nhỹx pre mẽ panê ty? Anẽ.

À na pa Simãw Pêtre mã ixkapër anẽ nhũm mẽ piitã apkur pê hã inhmar o hkrĩ.

3

Mẽ pahte amnhĩ krã hkôt pahpê Tirtũm kra hkêt ã mẽ pajarênh

Karatas 5.16-23; Epes 2.8; Piripos 3.9; Sikũn Ximotre 1.9; Xitre 3.4-7

¹ Kwa Karatas nhõ xwỳnhjaja. Te ri mẽ ajamaxpêr kêt kumrêx pyrãk. Amnepê mã mẽ awỳr inhmõrta ã na pa pre mẽ amã tanhmã Kris htykja jarênh to. Pĩ kahpa hã mẽ panê htyk ã harê ka mẽ aprĩ hã inhma. Tã nhũm Tirtũm kapêr jarênh o mẽ hêx xwỳnhjaja ixpãnhã mẽ awỳr mra nẽ tanhmã mẽ amã ujarênh to ka mẽ ama nẽ mẽ ajamaxpêr o apihkàr rax nẽ. Jao axte Kris tyk mã ajamaxpêr kêt nẽ. ² E mẽ inhmã mẽmoj jarê. Mẽmoj tã mẽ apumunh kôt na pre Tirtũm mẽ awỳr amnhĩ Karõ rê nhũm mẽ awỳr agjê? Xà mẽ anhĩgêtkot amnhĩ nhĩpêx kôt mẽ ate amnhĩ nhĩpêx ã mẽ apumunh kôt? Nà na pre ja hã mẽ apumunh kôt mẽ awỳr rênh kêt nẽ. Na ka prem Kris

jarênh ma nẽ amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr nhũm ja hã mẽ apumunh kôt mẽ awỳr kurê nhũm mẽ awỳr agjê.

³ Na pu htem amnhĩ krã hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pahpê Tirtũm kra hkêt nẽ. Tirtũm Karõ pix kukwak ri na pu htem pahpê hkra. Tã ka mẽ axtem nẽ ajamaxpêr o:

—Nà Tirtũm ra kot ixto hkra jakamã kot paj arĩ ri mẽ inhĩgêtkot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx o ixpa rãhã nẽ inhmex kumrêx nẽ ri ixpa. Anẽ.

Kwa ã mẽ ajamaxpêr anhỹrja mex kêt. ⁴ Mẽ akwỳ kot Kris ã mẽ atomnuj tã ka mẽ amnhĩ xà htỳx kamã ajamak o ri apa htã Kris kaga hkêt nẽ. Tã ra axtem nẽ mẽ kapêr o mẽ hêx xwỳnhjê jamaxpêr kôt ajamaxpêr o te Kris ã amnhĩ xà kamã ajamak kaprỳ pyrãk. Kwa nà mẽ ri mẽ hkôt ajamaxpêr kêt nẽ. ⁵ Na pre Tirtũm mẽ awỳr amnhĩ Karõ rê nhũm mẽ awỳr agjê nẽ mẽ amã aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr o ri mẽ akamã pa ho pa. Xà mẽ anhĩgêtkot amnhĩ nhĩpêx kôt mẽ ate amnhĩ nhĩpêx ã mẽ apumunh kôt na pre ã mẽ amã amnhĩ nhĩpêx anẽ? Nà ja kôt kêt. ãm mẽ ate Kris kapêr mar nẽ amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr ã mẽ apumunh kôt pix mã na pre ã mẽ amã amnhĩ nhĩpêx anẽ.

Tirtũm kot amnhĩ tã finat Apraãw pumunh kôt mex ã harênh

Rõmãn 4.1-25; Xiakre 2.23

⁶ Nē mē ixpē Ijaew pàr krax finat Apraãw na pre amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt hamaxpēr nhũm amnhĩ tã omu nē kãm: Nà ate amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpēr tỳx jakamã na pa amnhĩm amex ã ajarē. Amex kumrēx Apraãw.

⁷ Anhỹr o kãm kapēr jakamã mē pahte uràk nē amnhĩ kaxyw hkôt pajamaxpēr xwỳnhjaja te mē pahpē Apraãw tàmnhwỳ pyràk. ⁸ Nē mē apē Ijaew kêt xwỳnhjaja. Na hte Tĩrtũm mē pahto hpmiràk tã mē pahte amnhĩ kaxyw kãm pajamaxpēr ã mē pahpumunh kôt amnhĩm mē pamex ã mē pajarē nē mē pahto hkra. Amnepēm na pre Apraãw mã kapēr nē kãm:

E ate amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpēr jakamã kot paj akukwak ri pyka piitã hkôt mē piitã mē ho mex nē.

Anhỹr o kãm kapēr jao mãnēn mē apē Ijaew kêt xwỳnhjē jarē. ⁹ Jakamã mē pahte Apraãw pyrã nē amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt pajamaxpēr xwỳnhjaja kot puj mē pahpiitã uràk nē pamex kumrēx nē papa ho papa.

Tanhmã Tĩrtũm kot mē panē pĩ kahpa hã jēt xwỳnh nhĩpēx to hã harēnh

Rõmãn 4.14, 7.10; Wam Korĩt 15.56

¹⁰ Nē koja mēhõ hamaxpēr o:

—E kot paj finat Mojes kapēr kôt ri amnhĩ nhĩpēx o ri ixpa nhũm Tĩrtũm ja hã

ixpumu nē amnhĩm inhmex ã ijarē nē ixto hkra. Anē.

No ãm ja kot anhỹr kêt. Tĩrtũm kapēr ã kagà htũm kot ja jarēnh kot:

Ixte amnhĩm mē mex ã mē harēnh kaxyw mē kot Mojes kapēr kôt amnhĩ nhĩpēx xwỳnhjaja koja mē ãm mēmoj pixire nē hirõp kuhê. Rỳ mēmoj pixire nē hkôt amnhĩ nhĩpēx kêt pa ja hã mē omu nē hã mē homnuj tỳx kumrēx.

Anhỹr jakamã tanhmã kot pu mē amnhĩ to nē Mojes kapēr piitã hkôt amnhĩ nhĩpēx nē aa ho pixi nē hirõp pakuhê hkêt? Nà kot puj mē ho anhỹr kêt nē. Kot puj mē tee ri pamã ja ho anhỹr prãm kaprỳ. Jakamã Tĩrtũm kot amnhĩm mē mex ã mē harēnh kaxyw mē kot ã amnhĩ nhĩpēx anhỹr mã xwỳnhjaja koja mē mex kêt nē.

¹¹ Na hte Tĩrtũm mē kot finat Mojes kapēr kôt amnhĩ nhĩpēx o mē pa hã mē omunh xà hkôt mē mex ã mē harēnh kêt nē. ãm mē kot amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpēr xwỳnhjaja na hte ã mē harēnh anē. Kapēr ã kagà htũm kot mē harēnh kot:

Mē kot amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpēr xwỳnhjaja na pa hte mē mex ã mē harēnh o ixpa. Mē tapxipixjaja koja mē nhỹrmã Ixkra mē wa ixri mex kumrēx nē hĩr tũm nē pa ho pa. Anē.

¹² Nom na htem amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã hamaxpēr

pê finat Mojes kapër kôt amnhĩ nhĩpêx o pa hkêt nê. Mojes kapër ã kagà kot ja jarênh kot:

Mê kot ixkapër piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o mê pa xwýnh pixjaja koja mê htĩr tũm nê pa ho pa. Anê.

13 Tã kot pu mê ãm kapër o pixire nê hirôp pakuhê hãmri nê mýrapê pahĩr tũm nê papa hkêt nê. Nê hpãnhã mê kot amnhĩ xã htýx kamã hamak tũm xãta hwýr ma papa. Ja pymaj na pre Krisja ĩ ho mê pahwýr wrý nê mê pahte amnhĩ tomnuj mýrapê mê panê ty. Tĩrtũm kot mê pahte amnhĩ tomnuj mýrapê tanhmã mê pahto pymaj ã mê panê htyk anê. Jakamã nhũm Tĩrtũm mê pahte amnhĩ tomnuj ã mê pahpumunh kôt mê pakuhpa hã Kraja homnuj nê. Kapër ã kagà htũm kot ja jarênh kot:

Pĩ kahpa hã jêt xwýnhnta na pre Tĩrtũm homnuj týx kumrêx. Anê.

Mê kot amnhĩ kaxyw Kris kôt mê hamaxpêr xwýnhjê jarênh

14 Tã ã Jejus Kris kot mê panê amnhĩ nhĩpêx anhýr kukwak ri na pre Tĩrtũm kot Apraãw nhĩpêx pyrã nê mê ixpê Ijaew pix o mex kêt nê. Mããnên mê apê Ijaew kêt xwýnhjê ho mex nê. Jakamã koja mêhõ. Ijaew õ rý Ijaew kêt xwýnhjê hõ amnhĩ kaxyw Kris kôt hamaxpêr nhũm Tĩrtũm hã omu nê ho hkra nê hwýr Karõ mê nhũm kãm axã.

Tĩrtũm kot finat Mojes kukamã mê pahto mex ã harênh

Rõmãn 3.19-20, 5.20-21, 11.32; Eprêw 6.13-18

15 E ixkrãmnhwýjaja. Kot paj ixprĩ hã mê amã ja jarê ka mê inhma. Nã koja mêhõ wa hamêxkrut nê mêmoy tã axpên ma. Pika hã war axpên ma rý mêmoy tã war axpên ma. Hãmri nê wa hã axpên mar pa nhũm ja ãm hãmri nê ãm rãhãã. Koja nhãm mêhõ tẽ nê axtem tanhmã harênh to hkêt nê. 16 Ja pyrã nê na hte ã Tĩrtũm mêmoy tã amnhĩ jarênh anê. Na hte mêmoy jarê nhũm arĩ rãhãã. Na hte jarãhã mêmoy jarê nhũm jãã nhũm axtem hijuk ri mêmoy jarênh kêt nê. Na hte ãm kapêr pýnh nê. Tã na pre Apraãw mã hkanrêhã htãmnhwýjê hõ kukwak ri Apraãw o mex ã amnhĩ jarê. Tãmnhwý piitã kukwak ri ho mex ã amnhĩ jarênh kêt nê. ãm kanrêhã htãmnhwý Krisja pix kukwak ri ã Apraãw o mex ã kãm amnhĩ jarênh anê.

17 E kot paj hpãnhã axtem tanhmã mê amã harênh to. Na hte Tĩrtũm kot mêmoy tã amnhĩ jarênh xã hkôt tanhmã mêmoy to ho pa rãhã nê. ã na pre finat Apraãw mã kot ho mex ã amnhĩ jarênh anê. Tã ra hã amgrã pê 430 nê hapêx nhũm hpãnhã finat Mojes mã kapêr. Kot mar nê amnhĩ xõ ri Ijaew mã harênh o ri mê hkôt pa kaxyw. Tã no nhũm ra kot Apraãw mã mêmoy jarênhnta arĩ hã no htýx rãhã nê aa ho hamakêtkati hkêt nê. Nê

kot Mojes mã tanhmã kapër toja nê Apraãw mã tanhmã kapër toja nhũm hamẽ wa ho hamakêtkati hkêt nê. Nhũm wa hamẽ arĩ rãhã ho rãhã. 18 Tã mẽ ano kupyw o ri mẽ pa xwýnhjaja na htem htýx tanhmã mẽ amã harênh to nê mẽ amã harênh o:

—Kwa kot puj mẽ Mojes kapër kôt amnhĩ nhĩpêx o papa hkêt nê nhũm Tĩrtũm tee ri ja hã mẽ pahpumu nê mẽ pahto mex kêt nê. Anê.

Nom ja kot anhÿr kêt. Kop apu ã kot anhÿr ronhÿx Tĩrtũm ra wam kot tanhmã Apraãw mã kapër tota ra ho hamakêtkati. Nom na hte arĩ kãm hamaxpêr rãhã nê ho pigrãnh nê ho hapêx kêt nê. Na pre Apraãw mã kãm:

Kot kaj amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr hã kot paj ato mex kumrêx. Anê.

Tã kot ho mex ã amnhĩ jarênhja arĩ rãhãã. Na hte arĩ mẽ kot amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr xwýnhjê ho mex nê. Nom mẽ kot Mojes kapër kôt amnhĩ nhĩpêx o pa hã mẽ omunh xã hkôt mẽ ho mex kêt nê. Am mẽ kot amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr xwýnhjê pixjaja na hte mẽ ho mex.

Mo kaxyw na Mojes kapêr ã kagà?

Rõmãn 3.20, 5.20, 7.7

19-20 Tã mo kaxyw na Mojes kapêr ã kagàja? Nà mẽ pahte tanhmã amnhĩ tomnuj to ho papa hã amnhĩ pumunh nhũm Tĩrtũm kot ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhÿrja nê mẽ pahkurê kaxyw. Na pre Mojes Tĩrtũm nhÿ hã mẽmoj nê mẽ pahkurê. Mẽ pahte

xpênh pê paxàhkĩnh nê mẽ pahkurê. Nê mẽ pahte xpênh mã paxêx o ri papa nê mẽ pahkurê. ã mẽmoj nê mẽ pahkurê anê. Mẽ pahprĩ hã kapêr mar nê tãm amnhĩ nhĩpêx o papa kaxyw. Ja kaxyw na pre Tĩrtũm Ijaew kaxyw Mojes mã kapêr gô. Na pre kaxkwa rũm kapêr o wrýk xwýnhjaja kumrêx kãm harê nhũm kuma nê Ijaew mã hã kagà. Jakamã na htem harênh o: “Mojes kapêr” anhÿr o harê.

Tã Apraãw kanrêhã htãmnhwý Krisja kormã kator kêt ri nhũm Ijaew Mojes kapêr ma nê hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Tã nhũm Krisja kator o Mojes kapêr o hapêx. Ra Tĩrtũm kot Kris kukamã ho mex ã amnhĩ jarênh xã hã arĩgrota kator mẽ nhũm Mojes kapêr hapêx.

No na pre Tĩrtũm Ijaew mã ujarênh kaxyw tãm mẽ kãm ujarênh kêt nê. Kapêr o wrýk xwýnhjê mã na pre harê nhũm mẽ amnhĩ xô ri Mojes mã mẽ kaxyw kãm awjarê. Kot mẽ ô ri mẽ kãm harênh kaxyw. No Apraãw mã na pre Tĩrtũm tãm kapêr. Na pre hwÿr kapêr o wrýk xwýnhjê hõ mênh kêt nê. Tãm kot kãm kapêr jakamã kapêrja na mex o Ijaew kaxyw Mojes mã kapêr jakrenh.

21 Nê na pre Tĩrtũm tanhmã mẽ pamã kapêr o amnhĩrit to nê mẽ pamã:

—E kot paj amnhĩ kaxyw ixkôt mẽ ajamaxpêr ã mẽ apumunh kôt pix mã mẽ amex ã mẽ ajarê.

Anhÿr o mẽ pamã kapër. Tã xà na pre kapërja nhÿjuk ri axte amnhÿ jarẽ nẽ amnhÿ jarẽnh o:

—E kot paj mẽ ate Mojes kapër kôt amnhÿ nhÿpêx mex o apa hã mẽ apumunh kôt mẽ amex ã mẽ ajarẽ.

Anhÿr o mẽ pamã kapër? Xà na hte mẽmoj jarẽ nhÿm jãã nhÿm ra hijuk ri axtem mẽmoj jarẽ? Nà Tÿrtùm kapër ãm hpÿnh kênã. Kop ãm mẽ pahte Mojes kapër kôt amnhÿ nhÿpêx o papa hã mẽ pahpumunh kôt mẽ pamex ã mẽ pajarẽnh ronhÿx mẽ pamã:

—Ãm ja pix ã mẽ apumunh kôt kot paj mẽ amex ã mẽ ajarẽ. Anẽ.

²² Nom na pre ã kapër anhÿr kêt nẽ. Kapër ã kagà htùm kot ja jarẽnh o:

Mẽ apiitã mẽ ate amnhÿ tomnuj o mẽ apa xwÿnh na ka mẽ.

Anhÿr jakamã tanhmã kot puj mẽ amnhÿ to nẽ Mojes kapër kôt amnhÿ nhÿpêx mex o papa? Mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhÿ tomnuj xwÿnh kênã. Mẽ pahte kapër piitã hkôt amnhÿ nhÿpêx kêt jakamã koja Tÿrtùm ja hã mẽ pahpumunh kôt mẽ pamex ã mẽ pajarẽnh kêt nẽ. Koja ãm mẽ pamã kapër o:

—Kot kaj mẽ amnhÿ kaxyw Jejus Kris mã ajamaxpër pa ja hã mẽ apumunh kôt mẽ amex ã mẽ ajarẽ nẽ mẽ ato ixkra nẽ mẽ ato mex o ri ixpa. Anẽ.

Mojes kapër te kêp Kris xwÿj ri mẽ hamãr xwÿnh pyrãk

ã harẽnh

Rômãn 10.4; Karatas 4.1

²³ Nẽ kormã Kris kot mẽ pahwÿr wryk nẽ mẽ panẽ htyk xwÿj ri na pre Ijaew Mojes kapër ma nẽ hkôt amnhÿ nhÿpêx o ri pa. Nhÿm kapërja te kot amnhÿm mẽ unẽnh nhÿm mẽ kot hkôt pix mã amnhÿ nhÿpêx o ri pa pyrãk. Na prem Tÿrtùm kot mẽ mex ã mẽ harẽnh prãm xaj ãm pix ma nẽ hkôt amnhÿ nhÿpêx o pa. Nom kapër piitã hkôt amnhÿ nhÿpêx mex kêt nẽ. ²⁴ Te mẽhprÿre nhÿm Mojes kapër te kêp mẽ hamãr xwÿnh pyrãk. Mẽhprÿ jamãr xwÿnhjaja na htem mẽhprÿjẽ pumu nẽ tãm mẽ kot amnhÿ nhÿpêx kaxyw tanhmã mẽ ahkre hto ho mẽ hkôt pa. Ja pyrã nẽ na pre Ijaew tãm amnhÿ nhÿpêx o pa kaxyw Mojes kapër ma nẽ hkôt amnhÿ nhÿpêx o ri pa. Jejus Kris kutêp ã amnhÿ nhÿpêx anhÿr o ri pa. Tã nhÿm Jejus tãm kaxkwa rÿm wry pa mẽ ixkwÿ pixjaja mẽ ixkwÿjẽ rom amnhÿ kaxyw hkôt ijamaxpër. Hãmri nhÿm Tÿrtùm ja hã mẽ ixpumunh kôt mẽ inhmex ã mẽ ijarẽnh kurê kumrêx.

Jejus kukwak ri mẽ pahpê Tÿrtùm kra ã mẽ pajarẽnh

Juãw 1.12; Rômãn 8.14; Epes 1.5

²⁵⁻²⁶ Tã ra mẽ ixte amnhÿ kaxyw Kris kôt ijamaxpër jakamã na pre Tÿrtùm mẽ ixto hkra pa mẽ ra te ixpê hkra xaptàr pyrãk o amnhÿ nhÿpêx nẽ kapër kôt amnhÿ nhÿpêx mex o ri ixpa. Jao Mojes

4

kapër kaga. Te mēhprīre ra mē ahkre kamā mē àptàr nē kot mē ahkre xwýnh kaga pyràk. Hāmri pa mē ixpê Tirtūm kra xàptàrjaja hāmri axte Mojes kapër kòt amnhī nhīpêx hkêt nē.

27 Tā mē kajaja na ka pre mē ixpyrà nē amnhī kaxyw Kris kòt ajamaxpēr nhūm mē akwýkot mē apê Jejus kwýhā mē apumunh kaxyw nhūm mē akrā kumrā. Hāmri ka mē Jejus kot amnhī nhīpêx kòt pix mā amnhī nhīpêx o ri apa. 28 Tā ra mē pahpê Jejus Kris kòt amnhī xunhwýr xwýnh jakamā na hte Tirtūm ahpýnhā ri tanhmā mē pakute hkòt mē pahpumunh kêt nē. Mē pahpê Ijaew rý mē pahpê Ijaew kêt xwýnhjaja. Rý mē pahpê nhām mē kām paxàpênh xwýnh rý amnhī mā mē paxàpênh xwýnh nhūm hte ja hā mē pahpumunh kòt tanhmā mē pajarēnh to hkêt nē. Rý mē anijê hkòt rý mē inhmyjê hkòt mē pahpumunh kòt tanhmā mē pajarēnh to kêt nē. Ām mē pahte Jejus Kris kòt amnhī xunhwýr ā mē pahpumunh kòt pix mā na hte ā mē pahpumunh o pa anē.

29 Nē na pre Tirtūm Apraāw mā hkanrēhā htāmnhwý Jejus Kris o mex ā amnhī jarē. Tā Kris kēp mē panhō Pahihti jakamā pu mē Tirtūm noo mā uràk nē te mē pahpê Apraāw tāmnhwý pyràk. Jakamā koja Apraāw nhīpêxta pyrā nē mē pahto mex rax nē.

Mojes kapër te axte mē pahpynēnh kêt pyràk ā harēnh Rōmān 7.1, 8.14-17; Karatas 3.23

1 E kot paj axte mē amā tanhmā mēhprījē jarēnh to ka mē inhma. Koja mēhō ra hkra mā mēmo hikukrêx nhōr kaxyw. Hikukrêx nē ò pika. Ò mēmoj piitā òr kaxyw. No nhūm hkraja kormā hprīre nē hamaxpēr mex kêt jakamā nhūm kormā hprêk jamār o pa. Nhūm hkraja arī te kām àpênh o pa xwýnh kot amnhī nhīpêx pyrā nē amnhī krā hkòt ri amnhī nhīpêx o pa hkêt nē. Kormā hipêêxà kapër kòt ri amnhī nhīpêx o pa. Nhūm hipêêxàja kot kām ò mēmoj piitā òr kaxyw no ām kormā hprêk jamā. 2 Tā kormā hkraja hprīre ri nhūm hipêêxà tanhmā amnhī to nē ty. Nom nhūm hkraja mýr pé kormā ò mēmoj o amnhīptàr kêt nē. Kormā hprīre jakamā nhūm hipêêxà mýr pé kot kām hamār o pa xwýnhja kormā kām hamār o pa. Tā nhūm hipêêxà kot kām amgrā jarēnh xwýnhhta kato nhūm tām mēmoj piitā ho amnhīptā. Ra àptàr mex nē hamaxpēr mex nē amnhīm ho amnhīptàr pa. 3 Tā Ijaew na prem ā amnhī nhīpêx anē. Amnepēm kormā mē kot Mojes kapër kòt ri amnhī nhīpêx o pata ā na prem te mēhprīre hamaxpēr kēeta pyràk. Te kormā mē àptàr kêt pyrā nē jar pika ja kamā mē kot amnhī nhīpêx tūm kòt pix

mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Mẽ kot amnhĩ nhĩpêx tũm te kot amnhĩm mẽ unênh nẽ mẽ kãm ê pyræk o mẽ hipêx nhũm mẽ hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri pa. ⁴Tã nhũm Tĩrtũm kot Kra hkukamã mẽ pahwỳr mẽnh xà hã arĩgrota kato hãmri nhũm mẽ pahwỳr kumẽ nhũm mẽ pahwỳr wrỳ nẽ mẽ pahpyrà nẽ mẽhõ nhõhy rũm kato. Nẽ mẽ pahpyrà nẽ gaa nẽ hprêk nẽ mẽ ixpê Ijaew rom Mojes kapêr piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx mex kumrêx o ri pa. ⁵Jao te kot Mojes kapêr pê mẽ papytâr pyræk o mẽ panhĩpêx pu mẽ hpãnhã pahpê Tĩrtũm kra kaxyw. ⁶Tã mẽ ixpê Ijaew kwỳjaja nẽ mẽ apê Ijaew kêt xwỳnh kwỳjaja ra mẽ pahpê Tĩrtũm kra jakamã na pre mẽ pahwỳr Kra Jejus Karõja rẽ nhũm mẽ pamã agjê. Hãmri nẽ mẽ pamã kapêr o:

—Ra mẽ apê Tĩrtũm kra jakamã kêr ka mẽ kãm amnhĩ jarênh kaxyw nẽ kãm: “Pa Pa-paj” anê. Kêr ka mẽ ã kãm akapêr anê. Anê.

⁷Jakamã na pu mẽ ra te pahpê mẽ kãm paxapênh xwỳnh pyræk kêt nẽ. Ra mẽ pahpê Tĩrtũm kra jakamã na hte mẽ panhĩpêx o te Kra Jejus nhĩpêx pyrã nẽ mẽ pahto mex nẽ.

Mojes kapêr kêt mẽ kot amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjê jarênh

Sikũn Korõt 11.3-4; Korosê 2.16-19; Eprêw 6.1; Wam Pêtre 1.14

⁸Nẽ amnepê mã kormã mẽ ate amnhĩ kaxyw Jejus

kôt ajamaxpêr kêt ri na ka prem Tĩrtũm jarênh mar kêt nẽ. ãm atỳx ri sãnti mã mex ã harê nẽ kãm amnhĩ jagrer o ri apa. Nẽ amã mẽmoj kĩnh nẽ amã hprãm xàj tanhmã amnhĩ to hwỳr to ho ri apa. Te mẽ kãm mẽ àpênh o mẽ pa xwỳnhjaja kot amnhĩ nhĩpêx pyrã nẽ sãnti mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Nom sãntija kêp Tĩrtũm kêt.

⁹Tã ka prem Tĩrtũm jarênh ma nẽ hkôt amnhĩ xunhwỳ nhũm amnhĩ tã mẽ apumu. Tã tãm kot amnhĩ kaxyw mẽ paxunhwỳr jakamã kwa mon ka mẽ ra axtem nẽ akupỳm sãnti hkôt amnhĩ nhĩpêx kaxyw? Nà mẽ ajamaxpêrja mex kêt. Sãnti nhĩpêxta tanhmã koja amnhĩ to nẽ mẽ ato ajuta? ãm mẽ kot ìhkra ho hipêx pix jakamã hihtỳxti hã. Amarĩ kuhê xà kamã kuhê ho kuhê xwỳnh kênã. Tã te kot akupỳm amnhĩ kôt mẽ arênh kaxyw pyræk o mẽ anhĩpêx ka mẽ ra axtem nẽ akupỳm hkôt amnhĩ nhĩpêx kaxyw. Kwa nà mẽ ã ri amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt nẽ.

¹⁰Nẽ na ka htem amnhĩ kukamã ajamaxpêr o:

—Na pre hte Ijaewjaja Mojes kapêr xà hkôt arĩgro hkwy hã axtem tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nẽ mẽmo mytwrỳ hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nẽ mẽmo amgrà hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Tã kot paj mẽ uræk nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr o ixpa. Kê Tĩrtũm ja hã ixpumu nẽ inhmex ã ijarê. Anê.

Kwa mẽ ã ajamaxpër anhÿr kêt nê. Mon ka htem axtem nê ri ã ajamaxpër anê? Na hte Tirtûm ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã mẽ pahpumunh kôt mẽ pamex ã mẽ pajarênh kêt nê. ¹¹ Na pa ja hã mẽ ajarênh ma nê tee ri mẽ akukamã ijamaxpër. Te ixte Tirtûm kapër o mẽ ajahkre kaprÿ hõ ri ixpa pyræk.

Karatas nhõ xwÿnhjaja kot Pawre ho mex ã mẽ harênh Wam Korît 9.21-23

¹² Kwa ixkràmnhwÿjaja. Ixpê Ijaew tâ te ixpê Ijaew kêt pyræk o amnhĩ nhĩpêx o ri mẽ apê Ijaew kêt xwÿnhjê hkôt ri ixpa. Jao Kris kapër gryk ã mẽ inhĩgêjtaja kot amnhĩ nhĩpêx kaga nê axte hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Tã kwa mẽ ixpyrà nê ã amnhĩ nhĩpêx anê. Wem ma amnhĩ to amõr gri kêt wehe. Wam ixte mẽ awÿr inhmõrta ã na pa pre mẽ amã Tirtûm kapër jarênh o ri mẽ akôt ixpa ka prem inhma nhũm ja mẽ amã mex nê ka mẽ ja hã tanhmã ixto hkêt nê. ¹³ Na pa pre ixàà nê mẽ awÿr mõ nhũm ixàja ixto htÿx nê pa tokyx ixkator nê ma akupÿm mẽ arũm inhmõr kêt nê arĩ mẽ amã Tirtûm kapër jarênh o ixpa. ¹⁴ Kormã ixà nê tanhmã ixkute htã ka prem ja hã ixpumu nê ixto mex nê ixkamã anhõkre kahak kêt nê. Na ka prem te ixto Jesus Kris nhĩpêx pyræk o inhĩpêx. Nê te ixto Tirtûm kapër o wrÿk xwÿnh nhĩpêx pyræk o inhĩpêx. ¹⁵ Jao mẽ amã ixkĩnh nê ã inhĩpêx anê nê mẽ amã

ixto mex pix prãm. Nê nhÿri ixpumu nê ixkamã axukapri nê inhmã akapër o:

—Hêxta waa nê. Anopxàà. Inhmã amnhĩ no kaxàr nê amã õr prãm nom tanhmã kot pa mẽ amnhĩ to nê hkapa nê amã kugõ? Anê.

Nê mẽ amã inhmã mẽmoj mex pix nhõr prãm. Tã ra tanhmã ajamaxpër to nê axtem nê te mẽ amã ixkĩnh kêt pyræk o inhĩpêx.

Mẽ no kupyr xwÿnhjaja kot mẽ hamaxpër o pihkàr ã mẽ harênh

¹⁶ Nê na pa pre ãm hãmri mẽ amã Tirtûm kapër jarênh o ri mẽ akôt ixpa. Nom ra mẽ amã mar prãm kêt jakamã na ka mẽ axtem nê inhĩpêx o te ixte mẽ akutã amnhĩ xãm pyræk. ¹⁷ Mẽ amã Tirtûm kapër o mẽ hêx xwÿnhjaja te mẽ kãm mẽ akĩnh pyræk o mẽ anhĩpêx no ãm mẽ kãm akĩnh kêt. Na htem mẽ amex kaxyw tanhmã mẽ amã kapër to hkêt nê. ãm mẽ ate mẽ mar nê mẽ gryk ã ixkaga nê mẽ hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o apa pix prãm xàj na htem mẽ akôt tanhmã mẽ amã hêx to ho pa. ¹⁸ Pa mẽ harênh ma hãmri nê mẽ kamã inhgryk o ã mẽ amã mẽ harênh anhÿr kêt nê. Koja mẽhõ mẽ awÿr mra nê ixwakre kamã rÿ inhnoo mã mẽ amã mẽmoj mex jarê nhũm ja inhmã mex nê. No nhũm mẽ amã mẽ hêx xwÿnhjaja axtem nê mẽ ajamaxpër o pihkàr pix kaxyw na htem mẽ awÿr mra nê mẽ amã ã ujarênh o pa anê.

*Pawre kot tee ri mē
hkukamā hamaxpēr ā harēnh*

19 Te mē apē ixkra pyrāk jakamā na pa hte mē ate amnhī nhīpēx ā mē apumu nē tee ri ijamaxpēr nē ixkaprī htýx nē. Te nhýhýnh ixā htýx nē ixte amnhī xā htýx kamā ijamak o ri ixpaja pyrāk. Rý te mē hpijagri ho mē hikwý xwýnh ôhy xā htýxta pyrāk. Mē ate Kris kôt amnhī nhīpēx mex o apa hprām xāj na pa hte ā amnhī nhīpēx anhýr o ri ixpa. 20 Hêxta waa nē. Kop apu ra mē awýr ixpôx nē mē akôt ixpa ronhýx pa ixkīnh týx kumrēx. Nhýx pa ra ixprī hā mē amā ixkapēr ka mē inhma. Nē amnhī tā inhmā mē akīnh týx ā mē akamā inhgryk kêt ā ixpumunh kurē kumrēx. No kagā pix kām ixkapērja ka mē kamā harē nom aprī hā inhmar mex kêt nē. Na pa tee ri mē akukamā ijamaxpēr o ixkaprī htýx nē ixpa.

*Mojes kapēr kôt mē kot
amnhī nhīpēx xwýnhjē jarēnh
Eprêw 12.18-29*

21 Kwa mē amā arī Mojes kapēr kôt amnhī nhīpēx o ri mē apa hprām xwýnhjaja. Mān ka mē kormā aprī hā Mojes kapēr piitā mar par kêt jakamā na ka mē amā hkôt amnhī nhīpēx prām. E pa ixprī hā mē amā tanhmā harēnh to ka mē inhma. 22 Nā Tirtüm kapēr ā kagā htüm kot finat Apraāw jarēnhja. Na pre hkra myja wa hamēxkrut. Prō Sara kamā ja nē kot amnhīm haprōr nhüm ri kām àpēnh

o pa xwýnh Aga kamā ja. 23 Kām àpēnh xwýnh kamā ja na pre mē pahpiitā mē pahpyrà nē amarī kato. No hprō Sara kamā ja. Sara na pre ra hpigēx týx nē. Ra hkamrō hkêt ryy nē pa htā nhüm Tirtüm kot wa hkra hkukamā wa kām ujarēnh xā hkôt nhüm Apraāwja htu nhüm wa hkrata kato. Tirtüm kot hkukamā wa kām harēnh xā hkôt nhüm kamā hkra nhüm kato.

24-25 Tā wa nita ā wa harēnh kot anhýr. Na pre Tirtüm mēmoj jarē. Te ho wa urāk o wa harē no ām hā kuxi nē ā wa harēnh anē. Jakamā ni wa harēnhja te kot Tirtüm kapēr pijakruuta pyrāk. Wam ni Agata te kot hixêt prék pē Sinai nhīmōk ā Tirtüm kot Mojes mā kapërta pyrāk. Hixétja pika pē Arap kamā na pre. Jakamā nhüm Tirtüm Ijaew kaxyw Mojes mā kapēr nhüm kuma nē amnhī xō ri mē kām hā kagā. Tā na hte arī jarāhā mē hkwyjaja hamaxpēr o:

—E kot paj mē panhīgēt finat Mojes kapēr kôt amnhī nhīpēx o ri ixpa nhüm Tirtüm ja hā ixpumu nē amnhīm inhmex ā ijarē nē ixto hkra.

Anhýr o hamaxpēr no ām ā hamaxpēr anhýr kaprý. Ā mē hamaxpēr anhýr xwýnhjaja te mē kēp Apraāw mā àpēnh xwýnh Aga hkrata pyrāk. Nē krī pē Jerujarē kēp Ijaew nhō krī jakamā haxwýja te kēp Agata pyrāk. Nhüm krī nhō xwýnhjaja haxwýja te mē kēp Aga hkrata pyrāk. Na htem htýx Tirtüm kot mē omunh nē

mě ho hkra hprām xàj Mo-
jes kapēr kôt amnhĩ nhĩpêx
o pa hã amnhĩ jarēnh kaprÿ.
Jakamã haxwÿja te mẽ kêp
mẽ kãm mẽ àpēnh o pa xwÿnh
pyràk.

*Jejus kôt mẽ kot amnhĩ
kaxyw hamaxpēr xwÿnhjê
jarēnh*

²⁶ Nẽ hapu hã Tĩrtũm
kapēta. Apraãw prõ kumrêx
Saraja te kêp kaxkwa kamã
Jerujarē òja pyràk. Krĩ ja
kamã mẽ pa mã xwÿnhjaja
te mẽ kêp mẽ kãm mẽ àpēnh
xwÿnhjê pyràk kêt. Ra mẽ
kot amnhĩ kaxyw Kris mã
hamaxpēr nẽ hkôt amnhĩ
xunhwÿr jakamã na htem
hamaxpēr o:

—Ixte amnhĩ kaxyw Kris
mã ijamaxpēr nẽ hkôt amnhĩ
xãm jakamã na Tĩrtũm ix-
pumu nẽ amnhĩm inhmex ã
ijarē nẽ ixto hkra. Anẽ.

ãm hãmri na mẽ ã wantajê
rom hamaxpēr anẽ. Tã ã mẽ
hamaxpēr anhÿr xwÿnhjaja te
mẽ kêp Sara hkra pyràk.

²⁷ Tĩrtũm kapēr ã kagã htũm
kot ja jarēnh kot:

E kormã akra hkêt nẽ apa htã
kêr ka mãmrĩ akĩnh nẽ
ri apa.

Nẽ kormã apijagri hkêt tã kêr
ka akĩnh tÿx nẽ ri apa.

Kormã amjên kot akamã hkra
hkêt nẽ te kot akaga
pyràk tã kot kaj akra
nẽ akanrêhã atàmnhwÿ
xohtò rax nẽ.

Mẽ ohtò rax o ra amjên kot
nhãm hprõ hõ kamã
hkrata jakre. Anẽ.

Ã kapēr kot anhÿr o mẽ
kot amnhĩ kaxyw Kris kôt
hamaxpēr xwÿnhjê hkukamã
mẽ ohtò hã mẽ harê.

²⁸ E ixkràmnhwÿjaja. Te mẽ
apê Ijak kanrêhã htàmnhwÿ
pyràk. Kojã mēhõ amnhĩ
kaxyw Kris kôt hamaxpēr
hãmri nẽ te kêp Apraãw
mẽ hprõ Sara wa hkra Ijak
kanrêhã htàmnhwÿ pyràk.
Na pre Tĩrtũm amnepê mã
kormã Ijak kator kêt ri
ra hkukamã hamaxpēr nẽ
Apraãw mã harê. Nẽ mẽ
papajaja nhũm Tĩrtũm Ijak
pyrà nẽ mẽ pakukamã mẽ
pamã hamaxpēr nẽ amnhĩm
mẽ paxunhwÿr ã amnhĩ jarē.
Tã ra mẽ ate amnhĩ kaxyw
Kris kôt ajamaxpēr jakamã
te mẽ apê Ijak kanrêhã
htàmnhwÿ pyràk.

²⁹ Nhũm Apraãw kot Aga
kamã hkra Ismaewja na pre
hprõ kumrêx kamã hkrata
pumu nẽ kãm hkĩnh kêt nẽ
kamã gryk pix o pa. Nẽ
tanhmã hipêx to pê ri haprÿ
ho ri hkôt pa. Tã mẽ kot
amnhĩ krã hkôt amnhĩ to
Tĩrtũm kra hprãm xwÿnhjaja
na htem ã mẽ pahte Kris
kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê
nhĩpêx anhÿr o pa. Na htem
Tĩrtũm kot mẽ pahto hkra
hã mẽ pahpumu nẽ Ismaew
kot Ijak nhĩpêx pyrà nẽ mẽ
pakamã gryk pix o pa. Nẽ
tanhmã mẽ pahtomnuj to
pê mẽ pahto kapēr o ri pa.
³⁰ Tã no ãm kwār mẽ mãmrĩ
ã mẽ panhipêx anẽ. Kojã mẽ
pahpyrà nẽ nhÿrmã Tĩrtũm
nhõ krĩ hwÿr àpir kêt nẽ.
Tĩrtũm kapēr ã kagã htũm kot

mě harēnh kot:

Na pre Tirtūm Apraāw mā kapēr nē kām: “E kēr ka amnhī nē ate haprōr nhūm kot amā àpēnh o ri pa xwýnh mẽ hkrata wa hano. Koja hkrata amýr pē amnhīm mēmoj to àrīk kēt nē.

Ate aprō kumrēx kamā akrata pix koja hōja rom amýr pē mēmoj piitā ho amnhīptār pa.” Anē.

³¹ Tā te mẽ pahpē àpēnh xwýnh kamā hkrata pyrāk kēt. Te mẽ pahpē Apraāw prō kumrēx kamā hkrata pyrāk. Te Tirtūm kot Ijak kukamā hamaxpēr pyrāk o na pre mẽ pakukamā hamaxpēr.

5

¹ Nē Kris kot mẽ pahte amnhī nhīpēx tūm pē mẽ papytār jakamā kwa ixkrāmnhwýjaja. Kēr ka mẽ arī ate amnhī nhīpēx tūm kōt amnhī nhīpēx kēt nē. Ra Kris kot ja pē mẽ papytār nhūm mẽ paxāmnhīx ri papa kēnā.

Mě pahpē Tirtūm kra hprām xāj tanhmā mẽ pahte amnhī nhīpēx to

Juāw 8.32, 8.36; Korosē 2.20

² E mẽ inhma. Kot kaj mẽ atō Tirtūm kot ato hkra hprām xāj amnhī my kwryt kà krāhta hā kot kaj mẽ ām amarī ā amnhī nhīpēx anhýr kaprý. Na hte Tirtūm ja hā mẽ omu nē ām hā mẽ omu. Kot kaj ā amnhī nhīpēx anē nhūm Krisja ām ate amnhī tomnuj mýrapē anē htyk kaprý pyrāk

o amnhī nhīpēx. ³ Hāmri nhūm Tirtūm tee ri ja hā mẽ apumu nē te kot ā mẽ amā kapēr anhýr pyrā nē mẽ amā kapēr o:

—E ra amā apē Kris kwý hprām xāj amnhī my kwryt kà krāhyr jakamā kot kaj määnēn Mojes kapēr piitā hkōt amnhī nhīpēx o ri apa.

Anhýr o mẽ amā kapēr pyrāk.

⁴ Nom kot kaj mẽ atō amnhī kukamā ajamaxpēr o:

—Nà kot paj Mojes kapēr piitā hkōt amnhī nhīpēx o ri ixpa nhūm Tirtūm ja hā ixpumu nē inhmex ā ijarē nē ixto hkra kām ga. Anē.

No ām ja kot anhýr kēt. Na hte Tirtūm ā mẽ pahte amnhī nhīpēx anhýr ā mẽ pahpumunh kōt mẽ pahto hkra hkēt nē. Jakamā kot kaj mẽ ā amnhī nhīpēx anē nē te ate Kris kutā amnhī xām pyrāk nhūm Tirtūm ato mex kēt nē. ⁵ Nom kot ka mẽ axtem ajamaxpēr o:

—Ra ixte amnhī kaxyw Kris kōt ijamaxpēr nē hkōt amnhī xām jakamā koja Tirtūm hā ixpumu nē inhmex ā ijarē. Karō ra kot ā inhmā ja ho amnhīrīt anhýr kēnā.

Anhýr o ajamaxpēr. Ām hāmri ā mẽ ajamaxpēr anhýrja. ⁶ Jakamā mẽ

pahpē Kris kōt amnhī xunhwýr xwýnhjē kamā ra mẽ kot amnhī my kwryt kà jakār xwýnhjaja nhūm mẽ pahkwýjaja ā amnhī nhīpēx anhýr kēt nē. Tā nhūm Tirtūm ja hā mẽ pahpumu nhūm ja tanhmā kēp kute hkēt. Na hte

mē pahte amnhī my kwryt kà jakàr ã mē pahpumu nē ãm hã mē pahpumu. No kot pu mē Jesus Kris kôt amnhī nhīpêx mex o ri papa. Nē amnhī kaxyw hkôt pajamxpêr tỳx o ri papa. Nē mē pamã axpên kīnh pê tãm ri axpên nhīpêx o ri papa. Ja na kêt Tirtūm kãm hprãm.

⁷ Ra mē ate Kris kôt amnhī nhīpêx mex o ri apa htã nhūm mē hêx xwỳnhjaja mē awỳr mra nē tee ri ã mē ate amnhī nhīpêx anhỳr ã mē apumu nē tanhmã mē amã Tirtūm kapêr o hêx to. Ka mē ama nē axte Tirtūm kôt amnhī nhīpêx mex hkêt nē. ⁸ No ãm ã mē kot mē amã mē ujarênh anhỳr xwỳnhjaja na pre Tirtūm mē awỳr mē rênh kêt nē. Tirtūm kot amnhī wỳr mē awỳr xwỳnh kênã kot kêt axtem nē mē awỳr kapêr o mē amã hêx o mē pa xwỳnhjê rē.

⁹ Nē koja mēhõ pixi nē tanhmã amnhī tomnuj to nhūm mē piitã ja hã omu nē uràk nē kãm tanhmã amnhī tomnuj to hprãm. ¹⁰ No kêt mē apê Kris kwỳ na ka mē. Ixte ja hã mē apumunh mex. Kot kaj mē axte ixkapêr ma nē akupỳm Kris kôt amnhī nhīpêx mex o ri apa. Nà kot kaj mē ã amnhī nhīpêx anē nē axte mē kot mē apê àmnàr xwỳnhjê kapêr mar nē mē hkôt amnhī nhīpêx kêt nē. Koja Kris mē atã mē homnuj tỳx kumrêx nhūm mē rĩ amnhī pumu.

Pawre kot mē kot amnhī jakàr ã mē kãm karõ hkêt ã harênh

¹¹ Nē na hte Tirtūm kapêr o mē hêx xwỳnhjaja tanhmã mē amã ixto hêx to ho pa. Ixte mē kãm Tirtūm kot mē ho hkra kaxyw mē kot amnhī my kwryt kà jakàr ã mē kãm karõ hã ixto ri hêx o pa. Nom ixte anhỳr kêt ixkràmnhwỳjaja. Kop apu ixte mē kãm ja hã karõ ho ixpa ronhỳx Ijaew krãhtūmjaja ja hã ijarênh ma nhūm ja mē kãm mex nē nhūm mē axte Kris ã tanhmã inhīpêx to hkêt nē. Nom ixte ja hã mē kãm karõ hkêt. ãm ixte mē kãm Kris kot mē pané pĩ kahpa hã htyk jarênh pix mỳrapê na htem ixkamã gryk nē.

¹² Hêxta waa nē. Mē kot mē amã hêx o pa pê mē ajamaxpêr o pihkàr xwỳnhjaja kop mē ãm mē anhõ krĩ rùm hapôx nē ma nhỳhỳm hapêx ronhỳx pa ixkīnh tỳx kumrêx.

Mē pahte axpên to mex o papa hã mē pamã karõ

Wam Korūt 13; Eprêw 13.3, 13.16; Wam Pêtre 1.22; Wam Juãw 3.11

¹³⁻¹⁴ Kwa ixkràmnhwỳjaja. Nà na pre Kris amnhī kaxyw mē parê. Axte mē pahte amnhī nhīpêx tūm kôt amnhī nhīpêx kêt kaxyw. Ra kot ã mē pahte amnhī nhīpêx anhỳr pê mē papytàr jakamã kêr ka mē amnhī tã ja ma nē axte atỳx ri amã hprãm xà hkôt tanhmã amnhī nhīpêx to ho ri apa hkêt nē. Mē ãm amã axpên kīnh pix o ri axpên kôt apa. Nē nhãm mē hipêx o te ka amã amnhī tã ma pyràk o mē hipêx. Jao mē piitã tãm mē hipêx o ri apa. Kot kaj mē

ã amnhĩ nhĩpêx anê nê te mẽ
ate wam Tĩrtũm kapêr piitã
hkôt amnhĩ nhĩpêx pyrãk.
15 No kot kaj mẽ axtem nê
axpên kãm axoprê ho ri apa
hãmri nê te ra mẽ ate xpên
to ajapêx par o amôr pyrãk o
amnhĩ nhĩpêx. Te mry xoprê
kot xpên par o pata pyrãk.
Kwa mẽ ã amnhĩ nhĩpêx
anhÿr hkêt nê. Mẽ ãm xpên
to mex pix nê mẽ xpên kãm
axukapĩ ho ri xpên kôt apa.

*Mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx
nyw jarênh*
*Matêwre 26.41; Rômãn 8.1-
11*

16 Nê kwa kêr ka mẽ amnhĩ
to Tĩrtũm Karõ wÿ kê mẽ
amã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx
nyw jagjê ka mẽ axte ate
amnhĩ nhĩpêx tũm kôt amnhĩ
nhĩpêx hkêt nê. ãm mẽ ate
amnhĩ nhĩpêx nyw kôt pix
mã mãn amnhĩ nhĩpêx o ri
apa. 17 Tĩrtũm Karõ kot amnhĩ
nhĩpêxja nê mẽ pahte amnhĩ
nhĩpêx tũmja wa kot xpên
pyrãk kêt. Te wa kot xpên
kutã amnhĩ xãm nê wa pi-
japu pyrãk. Jakamã kot puj
mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx tũm o
amnhĩ nhĩpêx nê Tĩrtũm Karõ
mã hprãm xà hkôt amnhĩ
nhĩpêx hkêt nê. 18 No kot puj
mẽ Tĩrtũm Karõ hkôt amnhĩ
nhĩpêx nê ra jar pika ja kamã
mẽ kot amnhĩ nhĩpêx kôt ri
amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Ra ax-
tem mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx
nyw o amnhĩ nhĩpêx. 19 Jar
mẽ kot amnhĩ nhĩpêx tũmta
mex kêt. Ra mẽ piitã mẽ kot
ja pumunh mex.

Na htem htÿx ri hkwÿjê
kamã hpijaàm kêt o pa.

Jao mẽmyjaja hprõ kuhpa
hã nhãm mẽnijê ho
amnhĩkati.

Nhũm mẽ hprõjaja mẽ mjên
kuhpa hã nhãm mẽmyjê
ho amnhĩkati.

Nê mẽmy hkwÿjaja axtem
nê mẽmyjê hkwÿ ho
amnhĩkati.

Nê mẽni hkwÿ haxwÿja ax-
tem nê mẽnijê hkwÿ ho
amnhĩkati.

20 Nê mẽ kãm mẽmoj mẽ
hikukrêx japê htÿx o kãm
Tĩrtũm kĩnh jakre.

Nê mẽmoj kaxyw ma wa-
jaga hwÿr amnhĩ to pa.

Nê hkwÿjê kamã oprê ho ri
pa.

Nê mẽmoj tã xpên kãm
gryk pix nê.

Nê mẽmoj to xpên pê õxÿ
nê.

Nê mẽmo mÿrapê xpên
pê anhgrã nê amÿm
ahpÿnhã ri pa.

21 Nê mẽmoj tã xpên
kamnhĩx rãhã ho ri pa.

Nê axpã nê mẽ grer kãm ri
xpên kãm hpijaàm kêt o
ri pa.

ã na htem mẽ kot amnhĩ
nhĩpêx tũm kôt amnhĩ nhĩpêx
o ri mẽ pa xwÿnhjaja amnhĩ
nhĩpêx anê. ã mẽ kot amnhĩ
nhĩpêx anhÿr xwÿnhjaja koja
mẽ Tĩrtũm nhõ krĩ hwÿr gjêx
kêt nê. Ra ixte mẽ amã ja
jarênh tã pa axte mẽ amã
harê. Mẽ ate hã ano htÿx rãhã
ho ri apa kaxyw. 22 No mẽ kot
amnhĩ nhĩpêx nywja axtem
na.

Tĩrtũm Karõ hkôt mẽ kot
amnhĩ nhĩpêx nyw

o amnhĩ nhĩpêx
xwÿnhjaja na htem
axtem kãm axpên kĩnh
nê.

Nê hkĩnh nê ri hamakêtkati
nê amnhĩx ri axpên kôt
pa.

Nê gryk tokyx anhÿr hkêt
nê. Am axpên to mex pix
o ri axpên kôt pa.

Nê tãm axpên nhĩpêx.

Nê kot mêmoy tã amnhĩ
jarênh xà hkôt tanhmã
mêmoy to.

²³ Nê axpên mã kapêr mã
hprĩ ho ri axpên mã
kapêr.

Nê mêmoy punuj piitã nê
amnhĩ to htÿx o ri pa.

Å na hte mẽ kot Tĩrtũm Karõ
hkôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa
xwÿnhjaja Karõ nhÿ hã amnhĩ
nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx
anhÿr o pa. Jao mããnên Mojes
kapêr kwÿm ri amnhĩ nhĩpêx
hkêt nê. Jakamã koja mêmõ
mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw
nê tanhmã mẽ pahkurê hto
hkêt nê. ²⁴ Tã mẽ pahpê Je-
jus Kris kwÿ jakamã na pu
mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx tũmja
nhĩpêx o te mẽ pahte amnhĩ
nê hpir pyrã nê axte hkôt
amnhĩ nhĩpêx kêt nê.

*Tĩrtũm Karõ hkôt mẽ pahte
amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pamã karõ
Epes 4.23-24; Korosẽ 3.10*

²⁵ Tã ra Tĩrtũm Karõ kot mẽ
pahto hkra jakamã kwa kêr
pu mẽ ãm kôt pix mã amnhĩ
nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o
ri papa. ²⁶ Kot puj mẽ ã amnhĩ
nhĩpêx anê hãmri nê mêmoy
tã mẽ pahkwÿjê mã amnhĩ to
jarkrar o ri papa hkêt nê. Kot
puj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê

nhũm mẽ pakamã gryk nê.
Jakamã kêr pu mẽ ã amnhĩ
nhĩpêx anhÿr o ri papa hkêt
nê.

6

*Mẽ pahte tanhmã axpên to
ajuta hto hã mẽ pamã karõ*

*Matêwre 18.15-17; Rukre
17.3-4; Sikũn Tesarõn 3.14-15;
Xiakre 5.19-20*

¹⁻³ Kwa ixkrãmnhwÿjaja.
Mẽ apê Tĩrtũm Karõ hkôt
amnhĩ nhĩpêx o ri mẽ apa
xwÿnhjaja. Koja Kris kôt
akwÿjê hõ tanhmã amnhĩ
tomnuj to ka mẽ ja hã omu
nê ã amnhĩ nhĩpêx anhÿrja
nê kãm akapêr. Nom kêr
ka mẽ kamã agryk kamã
kãm tanhmã nê hkêt nê. Am
kãm akapêr mã aprĩ ho kãm
akapêr nê akupÿm tãm ãm.
Nom kwa kêr ka mẽ amnhĩ
pumunh mex nê urak nê ã
amnhĩ tomnuj anhÿr kêt nê.

Kot ka mẽ atõ ã kot amnhĩ
nhĩpêx anhÿr ã omu nê ãm
omu nê nê tanhmã kãm
akapêr to hkêt nê. Nê
ajamaxpêr o:

—Tk. Kwãr mãmrĩ ã amnhĩ
nhĩpêx anê. Pa ja nê tanhmã
kãm ixkapêr to hkêt nê.
Kurom ixte amnhĩ nhĩpêx
mex o ri ixpa kênã.

Anhÿr o ajamaxpêr japêr.
Kwa mẽ ã ajamaxpêr anhÿr
kêt nê. Kot kaj mẽ ã aja-
maxpêr anê nê nê kãm akapêr
kêt nê hãmri nê te ate amnhĩ
to mex ã amnhĩ jarênh kaprÿ
pyrãk.

Nê kêr ka mẽ axpên to ajuta
mex o ri axpên kôt apa. Jao
Kris kôt amnhĩ nhĩpêx mex
nê.

4-5 Nē na htem piitã amnhĩm àpēnh pix tãnopxar o pa. Jakamã kêr ka mẽ amnhĩ tãnopxar pē tãm amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Hãmri nē ja hã amnhĩ pumu nē akĩnh nē. Nom kwa kêr ka mẽ ate amnhĩ nhĩpêx mex o akwýjê jakrenh ã mẽ kãm amnhĩ to jarkrar o ri apa hkêt nē.

6 Nē kêr ka mẽ kot Tĩrtũm kapēr o mẽ ajahkre xwýnhjê ho mex nē mẽ kãm mẽmoj nhõr o ri apa.

7 Koja Tĩrtũm nhỹrmã mẽ pahtĩr ri mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pahpumunh kôt tanhmã mẽ pajarēnh to. Hãmri pu mẽ tee ri amnhĩ kukamã pajamaxpēr nom amnhĩ nē tanhmã kãm paxêx to hkêt nē. Koja mẽhõ kãm amnhĩ to hêx nē te tãm kot amnhĩ mã hêx pyrãk nom kot puj mẽ Tĩrtũm mã amnhĩ nē tanhmã paxêx to hkêt nē.

8 Jakamã kot kaj mẽ amnhĩ krã hkôt tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to rãhã ho apa hãmri nē nhỹrmã ty nē Tĩrtũm pē awry rax ã ri apa. Nom kot kaj mẽ Tĩrtũm Karõ mã hprãm xà hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx nē nhỹrmã ty nhũm Tĩrtũm akupým ato atĩr ka kuri amex nē ajamakêtkati atĩr tũm nē ri apa ho apa.

Mẽ pahte axpēn to mex rãhã hã mẽ pamã karõ

Atre 20.35; Wam Korĩt 15.58; Xitre 3.14; Eprêw 13.3, 13.16; Xiakre 1.27

9 Jakamã kwa kêr ka mẽ arĩ tãm ri amnhĩ nhĩpêx nē tãm axpēn nhĩpêx o ri axpēn kôt apa nē jam anhũrer kêt nē.

Mẽ ã amnhĩ nhĩpêx o ri apa anhỹr rãhã ty nhũm Tĩrtũm nhỹrmã ja hã mẽ ato mex rax nē. 10 Tã kêr pu mẽ arĩ Kris kôt pahtõjê ho mex rãhã ho ri papa. Nom mẽ tapxipixjê ho mex kêt nē. Pu mẽ mẽ piitã mẽ ho mex o axpēn pyrãk.

11 E ixte mẽ amã kaga nhĩpêx nē mẽnh nhũm mẽ ate ja hã ixpumunh kaxyw kot paj pam kaga jatur xà hã inhĩhkra ho inhĩxi nhĩpêx ka mẽ ixte inhĩxi hã kaga rũnhtita pumu.

Jejus kot mẽ panê htyk ã Pawre kãm harēnh prãm ã harēnh

Wam Korĩt 1.22-24, 2.1-2

12 Nē mẽ amã Tĩrtũm kapēr o mẽ hêx xwýnhjaja na htem hamaxpēr o:

—Nà kot paj Karatas nhõ xwýnhjê mã Kris pĩ kahpa hã htyk ã harēnh o ri ixpa hkêt nē. Kot pa anē nhũm mẽ ixpê Ijaew kwýjaja ja hã inhma nē hã tanhmã inhĩpêx to. Ja py-maj kot paj mẽ kãm tanhmã harēnh to hkêt nē. Kot paj ãm mẽ kot amnhĩ my kwryt kà jakar pix ã mẽ kãm karõ kê mẽ ixkapēr xà hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anē. Pa hã mẽ omu nē ma ixkwýjê mã mẽ hã amnhĩ to jarkrar o ri ixpa. Anē.

13 Te mẽ kot finat Mojes kapēr kôt ri amnhĩ nhĩpêx pyrãk tã no na htem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nē. Ra mẽ kot amnhĩ jakar tã no ãm Mojes kapēr piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx hkêt nē. ãm hkwy hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Nom kot kaj mẽ ama nē

mē uràk nē amnhī jakà nhūm mē ja hā mē apumu nē hkīnh nē. Nē ma ri mē hkwýjê mǎ mē atǎ amnhī to jarkrar o ri pa nē mē kām:

—E Karatas nhō xwýnhjaja na pa prem mē kot amnhī my kwrýt kà jakàr ã mē kām karō nhūm mē inhma nē mē pah-pyrà nē ã amnhī nhīpêx anē. Anē.

¹⁴ No pa na pa hte ã mē kām mēmoj tǎ karō anhÿr o ri ixpa hkêt nē. ãm Tirtūm kot mē pahto hkra kaxyw mē panhō Pahihti Jejus Kris kot mē nē htykja pix na pa hte mē kām harē. Ra kot inhnē htyk jakamǎ te pa ixte kuri ijét nē ixtyk pyràk. Jakamǎ ra jar pika ja kamǎ mē kot amnhī nhīpêxja te ixpê htyk nē hapêx pyràk pa axte hkôt amnhī nhīpêx kêt pyràk.

¹⁵ No mē kot amnhī my kwrýt kà jakàr xwýnhjaja nē mē kot amnhī jakàr kêt xwýnhjaja na hte Tirtūm ja hā mē omu nē ãm mē omu. ãm mē pahte amnhī nhīpêx nyw o amnhī nhīpêx o ri papaja pix na kām hprām. ¹⁶ Kot kaj mē ã amnhī nhīpêx anhÿr o ri apa nē apê Tirtūm kra mex nhūm mē ato mex rax nē. Nē mēmoj to mē akutǎ nojarêt rǎhǎ nē. Ka mē axàmnhīx ajamakêtkati nē ri apa ho apa.

¹⁷ Nē na prem Kris ã ixtak rax nē nhūm ixkatut ã ixtak xà arī rǎhǎ nē pa hte hā ixpa. Ixte Jejus Kris mǎ tanhmǎ amnhī nhīpêx to xwýnh ã ixto amnhīrīt xà na. Jakamǎ kê mēhō axte Jejus kot mē awÿr inhmēnh ã tee ri ixpumu nē

tanhmǎ hā ixkukjêr to hkêt nē.

¹⁸ E ixkràmnhwýjaja. Kê Pahihti Jejus Kris mēmoj to mē akutǎ nojarêt nē mē ato mex rǎhǎ ho pa. Nà koja mē ato anē.

ãm ja pix na hapêx. Ixpê Pawre na pa ã mē amǎ kagǎ nhīpêx nē mē awÿr mēnh anē.

Epes

Pawre kot Epes kãm Jejus kôt hkwỳjê hwỳr kagà nê mênh

Pawre na pre kagàja nhìpêx. Jejus nhỹ hã hkrajê jahkre o pa xwỳnhjê hõ na pre. Jakamã na pre krĩ pê Epes kãm Kris kwỳjê hwỳr hipêx nê kumê. Epes nhõ xwỳnhjaja Ijaew kêt xwỳnh na pre mê. Nhũm pre ra Pawre ma mê hwỳr mō nê mê kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mê hkôt pa nhũm mê hkwỳjaja kuma nê Jejus kôt amnhĩ xunhwỳ.

Na pre hte Pawre ma krĩ piitã hkôt ri Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mê hkôt pa. Hãmri nhũm mê hkwỳjaja Jejus ã unê nê krĩ pê Rõm wỳr kumê nê kamã haxà nhũm arĩ hkrĩ ho hkrĩ. Nom amarĩ hkrĩ hkêt nê. Na pre hte mê kot hwỳr mrar xwỳnhjê mã Tĩrtũm kapêr jarê. Nê krĩ hkwỳ hkôt Jejus kôt hkwỳjê mã kagà nhìpêx nê mê hwỳr kurê. Jakamã na pre Epes kamã hkwỳjê hwỳr kagàja nhìpêx nê mê hwỳr kumê.

Nê kagàja kamã hprĩ hã mê kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê kot tanhmã amnhĩ nhìpêx to ho pa hã mê kãm karõ. Ra mê kot hkôt amnhĩ xunhwỳr jakamã te mê htipxi nê ri mê pa xwỳnh kot amnhĩ nhìpêx pyrãk o amnhĩ nhìpêx o pa hã mê kãm hã karõ. Nê jar pika hkôt te mê kêp Kris nhĩ pyrã nê pa hã mê harê. Æ

na pre Pawre mê kãm mêmoj jarê nê hã kagà anê nê mê kãm:

¹ Pa Epes kãm Kris kôt ixkwỳjaja. Xà mê amex na ka mê apa? E ot pa mê awỳr kagà nhìpêx nê kumê. Ixpê Pawre na pa hipêx nê mê awỳr kumê. Ixpê Jejus Kris nhỹ hã mê ahkre ho mê ixpa xwỳnh na pa. Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt. Tã pa ã mê awỳr kagà nhìpêx nê mê awỳr mênh anê. Mê apê Tĩrtũm krajê hwỳr. Na ka xep htem Jejus Kris kôt amnhĩ nhìpêx mex o ri apa. Æm hãmri na ka htem ã amnhĩ nhìpêx anê.

² E kê Mẽpahpãm Tĩrtũm mê Pahihti Jejus Kris wa mê ato mex nê mêmoj to mê akutã nojarêt rãhã ho pa. Ka mê wa ý hã axãmnhĩx ajamakêtkati nê akĩnh pê tanhmã amnhĩ nhìpêx to ho ri apa.

Tĩrtũm kot mê pakukamã amnhĩm mê parênh ã harênh

Rõmãn 8.28-30; Wam Korĩt 1.21-22; Wam Tesarõn 1.4; Sikũn Tesarõn 2.13; Wam Pêtre 1.2

³ Na hte mê panhõ Pahihti Jejus Kris nhìpêxà Tĩrtũmja mê pahto mex rãhã ho pa. Mẽ pahpê Kra Kris kwỳ hã mê pahpumunh kôt tanhmã mê pahto mex to ho pa. Ra wa Karõja mê pahkarõ mã gjêx jakamã te ra mê pahte kaxkwa kamã wa kuri mê pamex nê mê papa pyrãk. Tã ra mê pahte jar pika ja kamã paxãmnhĩx pajamakêtkati mê pamex nê ri papa jakamã

kwa kêr pu mē amnhīm ām mex o mex ā harēnh rāhā nē.

⁴⁻⁵ Amnepê mā kormā mēmojkêr ri na pre Tirtūm mē pakukamā amnhīm mē parê. Kris kukwak ri amnhīm mē parê. Tā mēmo kaxyw na pre ā mē pakukamā mē parēnh anē? ām mē pahte kapēr kôt pix mā amnhī nhīpêx o ri papa kaxyw. Jao tām kot amnhīnhīpêx pyrā nē noo mā tām amnhī nhīpêx o ri papa. Kām mē pajapê jakamā na pre mē pakukamā tanhmā hamaxpēr to nē hamaxpēr o:

—Nà Ixkra Jejus Kris koja nhỹrmā ma mē hwÿr wrÿ nē mē nē ty. Tā mē kot mē nē htyk ā harēnh mar nē amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr xwÿnhjaja kot paj mē ho ixkra. Nà kot paj ā mē hipêx anē. Anē.

⁶ No mē papajaja tanhmā mē pahte amnhī nhīpêx mex to hā mē pahpumunh kôt na pre ā mē pahto hkra hā mē pajarēnh anhÿr kêr nē. Ām Kra Kris pix kukwak ri na pre ā mē pajarēnh anē. Kām Kra japê jakamā na hte mēmoj to mē pahpê hkwÿ hā mē pakutā nojarêt rāhā ho pa. Jakamā na pu htem amnhī tā kām mex o mex ā harēnh o papa.

⁷⁻⁸ Na pre Krisja mē panê htyk o Tirtūm mā mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīre. Nhūm Tirtūm ā kot amnhīnhīpêx anhÿr ā omunh xà hkôt mē pahte hkôt amnhī xunhwÿr xwÿnhjê nē mē pahte amnhī tomnuj rēnh pa. Koja aa tanhmā hā mē pahto

hkêt nē. Pu mē axte amnhī amnhī tomnuj o papa hkêt nē. Hêxta waa nē. Kām mē pajapê htÿx kumrêx jakamā na pre ā mē pahto mex rax anē. Ām mex o mex nē āhpumunh o āhpumunh.

⁹⁻¹⁰ Amnepêm na pre hamaxpēr o:

—Nà na pa ra kaxkwa ho ixkato nē kamā mēmoj piitā ho ixkato. Nē pika ho ixkato nē kamā mēmoj piitā ho ixkato. Tā koja nhỹrmā Ixkra Kris mēmoj piitā ho amnhīptār o pa. Kaxkwa kamā nē pika piitā hkôt mēmoj piitā ho amnhīptā nē tapxipix inhÿ hā kêp mēō Pahihti. Koja ā amnhī nhīpêx anhÿr xà hā arĩgro kato nhūm ā amnhī nhīpêx o pa anē. Nà ja na inhmā hprām. Anē.

Ā Tirtūm amnhī kukamā hamaxpēr anhÿrja kôt na pre Kris kêp mē panhō Pahihti hā harê. Tā nhỹrmā mē pahto amnhīptār kaxyw koja mē pakaxyw ām. Amnepêm ri mē pa xwÿnhjê mā kot kormā ja ho amnhīrīt kêr tā ra jarāhā mē pamā ho amnhīrīt.

¹¹ Kris kukwak ri na pre amnhīm mē parê. Ra kot mē pakukamā mē pahtā amnhī jarēnh xà hkôt. ¹² Tā mē ixpê Ijaew kwÿ kumrêx mē ixte Kris kôt amnhī xunhwÿr jakamā koja mē piitā mē inhÿ hā Tirtūm mā mex o mex ā harēnh o ri pa.

¹³ Nē mē kajaja na ka prem mē ixpyrā nē Tirtūm kapēr ma nē ajaxwÿja hkôt amnhī xunhwÿ. Ām hāmri na Tirtūm kapērja. Tā ka prem ama nē

hkôt amnhĩ xunhwỳ. Hāmri nhũm amnhĩ tã mẽ apumu nẽ kot inhĩpêx pyrà nẽ mẽ anê mẽ ate amnhĩ tomnuj piitã rênh pa nẽ mẽ ato hkra. Hāmri nẽ mẽ awỳr Karõ rē nhũm mẽ awỳr wrỳ nẽ mẽ akarõ mã agjê nẽ mẽ akamã pa ho pa. Kris kukwak ri na pre mẽ awỳr kurē. Amnepê mã na pre mẽ pakukamã hamaxpêr o:

—Koja mẽ Ixkra hkôt amnhĩ xunhwỳ pa ja hã mẽ omu nẽ mẽ ho ixkra nẽ mẽ hwỳr Ixkarõ rē. Hāmri nhũm mẽ hkarõ mã agjê nẽ mẽ kamã hkrĩ ho hkrĩ.

¹⁴ Anhỳr jakamã na pre mẽ pahwỳr kurē nhũm mẽ pahwỳr wrỳ nẽ mẽ pahwỳr agjê nẽ mẽ pakamã hkrĩ ho hkrĩ. Pu mẽ ja hã amnhĩ pumu nẽ pajamaxpêr o:

—Nà ra Tĩrtũm kot ixwỳr Karõ mēnh jakamã na ixkarõ hwỳr axà nẽ kamã hkrĩ ho hkrĩ. Tã koja ra kot mẽ ixtã amnhĩ jarēnh xà hkôt ja hã ixto mex nẽ. Ra kot ixto hkra kēnã. Jakamã koja nhỹrmã ma amnhĩ wỳr ixto api pa kuri inhmex kumrēx nẽ ixpa ho ixpa. Hāmri nẽ kukwak ri axte tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri ixpa hkêt nẽ. Anẽ.

Jakamã koja mẽ piitã ã kot mẽ ho mex anhỳr ã amnhĩ tã kamã ama nẽ amnhĩ tã omu nẽ kãm mex o mex ã harēnh rãhã ho pa.

Pawre kot Epes nhõ xwỳnhjê ho Tĩrtũm wỳr ã harēnh

Piripos 1.9; Korosẽ 1.9-12; Wam Tesarõn 5.23; Sikũn

Tesarõn 1.11, 2.16; Eprêw 13.20

¹⁵ Nẽ na ka xep htem amnhĩ kaxyw Kris kôt ajamaxpêr tỳx pê amã Tĩrtũm krajê piitã mẽ hkĩnh o mẽ ho mex o apa. Na pa pre mẽ ajarēnh ma nẽ ixkĩnh tỳx nẽ. ¹⁶⁻¹⁸ Nẽ xatã mẽ ato Tĩrtũm wỳr o ri ixpa nẽ mẽ ato hwỳr o:

—Pa Mēinhĩpêxà maati Tĩrtũm. Nà amex o amex. Ka na ka pre mẽ ixwỳr mẽ inhõ Pahihti Jejus Krisja mẽ nhũm mẽ ixwỳr wrỳ nẽ hprĩ hã mẽ inhmã ate tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa hã ato amnhĩrit. Tã Epes kãm akrajaja na xep htem akôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri pa. ãm hāmri na htem ã amnhĩ nhĩpêx anẽ.

—Nẽ kwa Tĩrtũm. Kê Akarõ tanhmã mẽ hkrã hto kê mēhprĩ hã akapêr mar tỳx rãhã ho pa. Jao ra ate mẽ ixkukamã mẽ ixtã tanhmã mẽ ixto mex to hã amnhĩ jarēnhja kê mẽ kãm hamaxpêr tỳx rãhã ho pa. Nẽ ate nhỹrmã mẽ ixpê akrajaja mẽ ixpiitã tanhmã mẽ ixto mex to jarēnhja kê mẽ kãm hamaxpêr tỳx pê hkĩnh rãhã ho pa ho pa.

¹⁹⁻²⁰ —Nẽ kê mẽ axàhpumunh o axàhpumunh ã ate akupỳm Akra Kris o htĩr ã apumunh mex nẽ Tĩrtũm. Na ka pre axàhpumunh xà ho akupỳm ho htĩr nẽ ma akupỳm anhõ krĩ hwỳr ho api nẽ amnhĩ nhĩhkô hã ỳr nhũm arĩ hkrĩ ho hkrĩ. Apyrà nẽ kot mẽ ixto amnhĩptar kaxyw. ã axàhpumunh xà htỳx kot anhỳr. Tã kê akrajê piitã ja hã apumu nẽ axàhpumunh tỳx

o ate tanhmã mẽ ixto ajuta hto ho apa hã apumu.

Anhÿr o na pa hte mẽ ato hwÿr o ri xpa.

²¹ Nẽ Krisja àhpumunh tÿx o mẽkarõmnuti piitã hakrenh. Nẽ hihtÿx o mẽ hakrenh jakamã krĩ nhõ xwÿnhjê mã te mẽ àhpumunh tÿx kêt pyrãk o na htem htÿx ri amnhĩ nhĩpêx o pa pyrãk. Nẽ Krisja hihtÿx o pika piitã hkõt pahi piitã mẽ hakrenh par kumrêx. Nẽ hihtÿx o kot pika piitã hkõt mẽmoj piitã mẽ hakrenh par. Jakamã mẽhõ koja we tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã kãm karõ rÿ kãm hamaxpêr gõ? Nà amrakati kumrêx. Ra kot ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr rãhã nẽ pa ho pa xwÿnh kênã. Nẽ hihtÿx o hihtÿx rãhã nẽ pa ho pa xwÿnh. Nẽ àhpumunh o àhpumunh rãhã nẽ pa ho pa xwÿnh. Nẽ hihtÿx o kot jar pika ja kõt mẽ pajakrenh par nẽ hihtÿx o Tirtũm nhõ krĩ kamã mẽ mẽmoj piitã hakrenh par. Tã koja mẽmoj piitã ho amnhĩptãr rãhã htĩr tũm nẽ pa ho pa.

Kris te kêp mẽ pahkrã pyrãk ã harênh

Rõmãn 12.4; Wam Korõt 12.12; Epes 4.16; Korosê 3.25

²² Na pre Tirtũmja Kra Kris nhĩhkram mẽmoj piitã haxàr pa. ÿ hã kot nhÿrmã ho amnhĩptãr o pa kaxyw. Jakamã kot mẽ pahto amnhĩptãr xwÿnh ã kêp mẽ panhõ Pahihti. Nẽ te kêp mẽ pahkrã pyrãk. Nẽ mẽ papajaja te mẽ pahpê ÿ pyrãk

jakamã na pu htem hkõt ri amnhĩ nhĩpêx o papa. ²³ Na hte mẽ panhija mẽ pahkrã kamã mẽ pajamaxpêr xà hkõt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Ja pyrã nẽ na pu htem mẽ pahkrã pyrãk xwÿnh Krisja kapêr ma nẽ hkõt tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa.

Koja mẽhõ ãm hkrã pix nẽ ÿ hkêt nẽ pa hãmri nẽ mex kêt nẽ. Na htem hkrã nẽ mããnên ÿ nẽ pa nẽ mex nẽ. Ja pyrã nẽ na hte Kris mẽ pahte hkõt amnhĩ nhĩpêx o papa hã mẽ pahpumu nẽ hkĩnh nẽ mex nẽ pa. Pu mẽ pajaxwÿja hkõt ri amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ pumu nẽ pahkĩnh nẽ pamex nẽ papa ho papa.

2

Tanhmã Tirtũm kot mẽ pahto hkra hto ã harênh

Wam Korõt 6.11; Xitre 2.11-3.7

¹ Nẽ amnepê mã na pu pre htem Tirtũm kàx ã tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri papa. ² Nẽ jar mẽ kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx. Jao amnhĩ tomnuj pix o ri papa. Nẽ mẽkarõmnuti nhõ pahi Satanasti kapêr kõt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx rãhã nẽ. Na pre hte tanhmã mẽ pahkõt mẽ pahto ho pa. Mẽ pahte tanhmã amnhĩ tomnuj to kaxyw mẽ pamã mẽ pajamaxpêr punuj jagjê. Pu mẽ amnhĩ tã omunh kêt tã ÿ hã amnhĩ tomnuj o papa. Satanastija kêp mẽ kot Tirtũm kapêr kwÿm ri amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwÿnhjê nhõ pahihti na. Tã pu pre htem pahtÿx

ri hkôt amnhĩ nhĩpêx pix o ri papa. ³ Mě pahpiitã tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm xà hkôt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Ně mẽmoj punuj kukamã pajamaxpêr nê ra hkôt ã amnhĩ tomnuj anê. Ā na pu prem mnhi nhĩpêx anê nhũm Tirtũm ja hã mẽ pahpumu nhũm ja kãm mex kêt nê. Jakamã nhũm tee ri mẽ pakukamã hamaxpêr nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Na htem ixkapêr kwým ri tanhmã amnhĩ tomnuj to rãhã ho pa. Ā mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr o mẽ pa xwÿnhjaja koja mẽ nhÿrmã ixri htĩr tũm nê mex nê pa ho pa hkêt nê. Ixkĩnhã mẽ kot amnhĩ tomnuj xwÿnh jakamã tanhmã kot mẽ amnhĩ to nê ixri htĩr tũm nê pa ho pa? Nã mẽ kot amnhĩ tomnuj mÿrapê koja mẽ nhÿrmã ma amnhĩ xà htÿx kamã hamak tũm xàta wÿr ma hapêx pa. Nã koja mẽ anê. Hêxta waa nê. Inhmã ma hwÿr mẽ pa prãm kêt tã ra ma hwÿr mẽ pa kaxyw.

Anhÿr o hamaxpêr. ⁴⁻⁵ Ně amnepêm kormã mẽ pahte amnhĩ tomnuj o papata ã te mẽ pahte amnhĩ xà htÿx kamã pajamak tũm xà hwÿr pryta ã mẽ papa pyrãk. Nom Tirtũm kãm mẽ pajapê nê mẽ pakamã ukapri jakamã na pre mẽ pahto mex rax nê. Ně akupÿm Kris o htĩrja ri te ra mẽ pahte amnhĩ xà htÿx kamã pajamak tũm xà hwÿr pryta nê mẽ pahto ujanãr pyrãk o mẽ panhĩpêx. Mě pakamã ukapri nê kãm mẽ

pajapê ho ã mẽ panhĩpêx anê. Amarĩ ã mẽ panhĩpêx anê nê mẽ panê mẽ pahte amnhĩ tomnuj rênh pa. Jakamã kot puj mẽ pahte Kra hkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja nhÿrmã amnhĩ xà htÿx kamã mẽ hamak tũm xàta wÿr papa hkêt nê. ⁶ Ra Tirtũm akupÿm Jejus Kris o htĩr jakamã te ra Jejus kôt akupÿm mẽ pahpê hkwyjê ho mẽ pahtĩr pyrãk. Jakamã te ra õ krĩ kamã ãhkô hã mẽ pamex kumrêx nê pahkrĩ pyrãk. ⁷ Měmo kaxyw na pre Tirtũm kãm mẽ pajapê hkôt ã mẽ pahwÿr Jejus Kris mênh nhũm mẽ panê htyk anê? Nã kãm mẽ pajapê htÿx ã mẽ pahte pahpri hã amnhĩ tã omunh kaxyw na pre ã mẽ pahwÿr mênh anê. Tã kot puj mẽ nhÿrmã kaxkwa kamã hwÿr pøj nhũm mẽ pamã amnhĩ jarênh o:

—E mẽ amnê ixpumu. Inhmã mẽ ajapê htÿx jakamã na pa pre mẽ akamã ixukapri xà ma mẽ awÿr Ixkra Jejus Krisja mẽ nhũm amnhĩ grónh kôt mẽ awÿr wrÿ nê mẽ anê ty. Inhmã mẽ ajapê htÿx jakamã na pa pre ã mẽ awÿr mênh nhũm mẽ anê htyk anê. Inhmã mẽ apê ixkrajê japê xà na pa pre ã mẽ ato mex rax anê.

Anhÿr o mẽ pamã kapêr hãmri nê mẽ pahto mex rãhã ho pa. ⁸⁻⁹ Xà na pu prem pahpê hkra hprãm xà amnhĩ krã hkôt mẽ papamjaja kãm tanhmã amnhĩ to mex to nê kãm:

—E kwa Tirtũm. Na pa ã amnhĩ to mex anê nê ã amnhĩ

to mex anē. Jakamā kwa ja hã
ixpumu nē ixto akra nà?

Anhÿr o na pu prem amnhĩ
to kuwÿ? Nà na pu prem ã
amnhĩ to hwÿr anhÿr kêt nē.
Na pu prem amnhĩ kaxyw
hkôt pajamaxpēr nē hkôt
amnhĩ xunhwÿ nhũm ja pix ã
mē pahpumunh kôt mē panē
mē pahte amnhĩ tomnuj rē
nē mē pahto hkra. Kām
mē pajapē nē mēmoj to mē
pakutā nojarēt rāhā ho pa
jakamā na hte ã mē panhīpēx
mex anē. Jakamā na pu htem
amnhĩ tā omu nē pajamaxpēr
o:

—Nà na xep hte Tirtūmja
mē pahte tanhmā amnhĩ
nhīpēx to ho papa hã mē pah-
pumunh kôt mē pahto hkra
hkêt nē. Ām mē pahte amnhĩ
kaxyw kām pajamaxpēr ã mē
pahpumunh kôt pix mā na
hte mē pahto hkra. Anē.

¹⁰ Nē Tirtūm tapxipix na
hte tanhmā mē pahto pu mē
amnhĩ to mex rāhā ho papa.
Nom kormā kot mē pahto
hkra hkêt ri na pu prem
ã amnhĩ nhīpēx anhÿr kêt
nē. Tā Jejus Kris kôt amnhĩ
xunhwÿ nhũm Tirtūm ja hã
mē pahpumu nē mē pamā
mē pahte amnhĩ nhīpēx nyw
jagjē pu mē ŷ hã tām amnhĩ
nhīpēx o ri papa. Amnepēm
tanhmā kot mē pakukamā
hamaxpēr to xà hkôt. No na
hte tanhmā mē pahte amnhĩ
krā hkôt amnhĩ nhīpēx to
hã mē pahpumunh kôt mē
pahto hkra hkêt nē.

Tirtūm krajaja te kot axpēn

to htō nē htōx pyrāk

Karatas 3.28; Korosē 1.21-23

¹¹ E mē apē Ijaew kêt
xwÿnhjaja. Na ka htem mē
akatorxà nhōhy rūm ajapōj
hāmri nē mē ixpē Ijaew
pyrà nē amnhĩ my kwryt kà
jakār kêt nē. Jakamā na pre
ixkwÿjaja mē akurom amnhĩ
jakār ã amnhĩ to jarkrar o ri
pa nē amnhĩ jarēnh o:

—Ra mē ixte amnhĩ my
kwryt kà jakār ã mē ix-
pumunh kôt na hte Tirtūm
mē ixto hkra. Tā Ijaew kêt
xwÿnhjaja kot mē ixkīnhā
amnhĩ jakār kêt jakamā mē
kēp hkra hkêt. Nē māānēn mē
kēp mē pahkwÿ hkêt.

Anhÿr o mē ajarēnh o pa.
¹² Ām hāmri na prem mē apē
mē ixkwÿ hkêt ã mē ajarē. Na
pa prem mē akurom amnhĩ
my kwryt kà jakā nē mē
akurom Kris kamā ijamak
o ri ixpa. Jakamā nhũm
Tirtūm kot mē ixto mex ã
amnhĩ jarē pa mē mē apyrà
nē tee ri amnhĩ kukamā
ijamaxpēr o ri ixpa hkêt nē.
Nē mē akurom amnhĩ kaxyw
Tirtūm mā ijamaxpēr. Nà
ām hāmri na prem mē apē
mē ixkwÿ hkêt ã mē ajarē.
¹³ Te Tirtūm kàx ã ri mē apa
pyràk tā ka mē arī ã amnhĩ
nhīpēx anhÿr kêt nē. Jejus
Kris kot mē panē htyk nhũm
mē ate hkôt amnhĩ xunhwÿr
jakamā ra mē apē hkwyÿ.
Jao arī hkàx ã ri apa hkêt
nē. Te mē ixpē Ijaew kwÿ
pyrà nē hpānhā kuri ra ri
apa pyrāk. ¹⁴ Jakamā na
pu htem Kris kukwak ri ra

axpën nhîpêx nyw o axpën nhîpêx o ri papa. Mě ixpê Ijaewjaja nê mẽ apê Ijaew kêt xwÿnhjaja na pu htem te ra ixkre típxi kamã ri papa pyræk. Nom amnepêm na pu prem ã axpën nhîpêx anhÿr kêt nê. Mě pahte amnhî nhîpêx tũmjaja ahpÿnhã na pre. Na pu prem pamã axpën kurê nê axpën kàx ã ri papa. Nê nhÿri axpën pumu nê te pahte axpën pumunh kêt pyrã nê nhãm parît o ri mra. Tã nhũm Kris mẽ panê htyk o mẽ pahte amnhî tomnuj piitã hpãnhã amnhîrer pa. Mě ixpê Ijaew nê mẽ apê Ijaew kêt xwÿnhjaja. Nê htyk o te ra kot mẽ pahte axpën nhõrkwÿ hwÿr axpën wÿr o papa pyræk. Jao mẽ pamã axpën kurê ho hapêx nê hpãnhã tãm axpën kaxyw mẽ paxunhwÿ pu mẽ hpãnhã axpën to mex rãhã ho ri papa. ¹⁵ Amnepêm Mojes kot Tirtũm nhÿ hã mẽ ixpê Ijaew mẽ ixte tanhmã amnhî nhîpêx to ho ixpa hã karõja. Na pa prem mẽ apê Ijaew kêt xwÿnhjaja mẽ ate Tirtũm kôt amnhî nhîpêx kêt ã mẽ apumu nê mẽ akamã inhgryk nê. Nê axpën mã mẽ ajarênh o:

—Nà mẽ pahkĩnhã mẽ kot Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt jakamã koja Tirtũm mẽ ho hkra hkêt nê.

Anhÿr tã nhũm Kris mẽ pahwÿr wrÿ nê mẽ pahpiitã mẽ panê htyk o mẽ pahte hkôt amnhî xunhwÿr ã mẽ pahpumunh kôt pix mã mẽ pahto Tirtũm kra. Jakamã pa mẽ axte mẽ ate Mojes kapêr

kôt amnhî nhîpêx kêt ã mẽ apumunh kôt mẽ apê Tirtũm kra hkêt ã mẽ ajarênh kêt nê. Hãmri nê mẽ ixpê Ijaew nê mẽ apê Ijaew kêt xwÿnhjaja pu mẽ axte axpën kãm pagryk o ri papa hkêt nê. Ra te ixkre típxi kamã mẽ pahte axpën kôt ri papa pyræk.

¹⁶ Kris na pre pĩ kahpa hã mẽ panê htyk o ã mẽ panhîpêx anê nê mẽ pahte axpën kôt amnhî nhîpêx o papa kaxyw mẽ paxunhwÿ. Nom Tirtũm jamaxpêr xã hkôt ã mẽ panhîpêx anê. Jakamã na pu htem arĩ pamã axpën kurê ho papa hkêt nê. ¹⁷ Na pre Kris mẽ pahwÿr wrÿ nê ã mẽ panhîpêx anê. Mě apê Ijaew kêt xwÿnhjaja mẽ ate kormã Tirtũm kapêr mar kêt xwÿnhjaja nê mããnên mẽ ixpê Ijaew mẽ ixte kapêr mar mex xwÿnhjaja nhũm pre akupÿm tãm mẽ pahte axpën kôt amnhî nhîpêx o papa kaxyw mẽ paxunhwÿ. ¹⁸ Hãmri nhũm Tirtũm mẽ pahwÿr amnhî Karõ rê nhũm mẽ pahkarõ mã agjê. Kris kukwak ri pix mã mẽ pahwÿr kurê pu mẽ ÿ hã paxãmnhix ri kãm tanhmã amnhî jarênh to ho ri papa. ¹⁹ Hãmri nê te mẽ pahpê nhãm axpën kaxyw mẽ urojê pyrã nê axpën kàx ã ri papa hkêt nê.

Te mẽ pahpê Tirtũm nhõrkwÿ pyræk ã mẽ pajarênh Wam Korõt 3.16; Sikũn Korõt 6.16; Wam Pêtre 2.5

²⁰ Nê mẽ pahpê Jejus kwÿ jakamã te mẽ pahte ixkre típxikamã ri papa pyræk. Nê

te mẽ pahpê ixkre nhîpêx mex pyrâk. Nê Kris te kêp ixkre hkrax mã kuhê xà nê kÿxpê kãm nôr xà maatiya pyrâk. Nê mẽ kot Jejus nhÿ hã mẽ ahkre xwÿnhjaja nê mẽ kot Tirtûm nhÿ hã kapêr o ri mẽ pa xwÿnhjaja te mẽ kêp ixkre nhôkwa êja pyrâk. Nê mẽ papajaja te mẽ pahpê ixkre nhîmôk ã pôja pyrâk. ²¹ Ixkre mã kuhê xà nê kÿxpê kãm nôr xà maati kukwak ri pix mã na hte ôkwa ê nê hã pôja kÿxpê mex nê axpên tâ harir. Ja pyrâ nê ãm Kris kukwak ri pix mã na pu htem te ixkre tipxi kamã ri papa pyrâk o axpên nhîpêx mex o ri papa. Te mẽ pahpê mẽ kot ixkre rax kumrêx nhîpêx o môr nhÿm muxre nê ãm xwÿnhhta pyrâk.

²² Na htem amnhîm ôrkwÿ nhîpêx nê hipêx pa nê hwÿr agjê nê kamã pa ho pa. Ja pyrâ nê na hte Tirtûm Karôja mẽ pahpê hkrajê karô mã agjê nê mẽ pakamã pa ho pa. Te mẽ pahpê Tirtûm nhôrkwÿ pyrâk. Mẽ ixpê Ijaew nê mẽ apê Ijaew kêt xwÿnhjaja Tirtûm mã te mẽ pahpê ôrkwÿ pyrâk.

3

Pawre kot Ijaew kêt xwÿnhjê mã mẽmoj to amnhîrît ã harênh

Rômãn 15.14-21; Korosê 1.24-29

¹ Tã te mẽ pahpê Tirtûm nhôrkwÿ pyrâk jakamã na pa hte jar mẽ hagjênh xà kamã mẽ ato hwÿr rãhã ho ixkrî. Na pa pre hte ma mẽ apê

Ijaew kêt xwÿnhjê hwÿr ixpa nê ixprî hã mẽ amã Jejus kapêr jarênh o ri mẽ akôt ixpa. Mÿrapê na prem ixpynê nê ijaxà pa arî jar ixkrî ho ixkrî. Nom arî amnhî kaxyw Tirtûm mã ijamaxpêr tÿx pê mẽ ato hwÿr rãhã ho ixkrî. ² Na pre kãm ijapê hã mẽ apê Ijaew kêt xwÿnhjê kaxyw ixãm. Ma ixte ri mẽ akôt ixpa nê mẽ amã kapêr jarênh o ri mẽ akôt ixpa kaxyw. Ra mẽ ate ja hã ijarênh mar mex. ³ Na pre mẽ pahto hpimràatã tanhmã mẽ pahto mex to hã inhmã amnhî to amnhîrît pa pre omu. Mẽ kajaja nê mẽ pajaja. Pika piitã hkôt mẽ piitã tanhmã mẽ ho mex to. Na pre kormã kot mẽhõ mã ja jarênh kêt tâ inhmã ho amnhîrît pa pre omu. Tã kagà ja kamã kot paj mẽ amã hkwy ho grêre nê ho amnhîrît nê mẽ amã hã kagà ka mẽ ixpyrâ nê kamã harê nê ama. ⁴ Jao aprî hã mar mex nê. ⁵ Amnepêm mẽ pahkêt ri mẽ pa xwÿnhjê mã Tirtûm kot ja ho amnhîrît kêt tâ nhÿm Karô mẽ ixkwÿjê kumrêx mã ho amnhîrît. ÿ hã kapêr o ri mẽ pa xwÿnh mẽ mẽ ixpê Jejus nhÿ hã mẽ ajahkre o mẽ ixpa xwÿnhjê kumrêx mã ho amnhîrît. Mẽ ixte kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho ixpa xwÿnhjê mã ho amnhîrît pa prem omu. ⁶ Na pre mẽ inhmã tanhmã mẽ ato amnhîrît to pa prem ja hã mẽ apumu nê mẽ akukamã ijamaxpêr o:

—Nà ãm hãmri koja xep Ijaew kêt xwÿnhjaja mẽ ixpê

Ijaew pyrà nē Tirtūm kapēr ma nē Jejus Kris kôt amnhī xunhwý nhūm Tirtūm ā mē kot amnhī nhīpêx anhÿr ā mē omu nē mē ixpyrà nē mē ho hkra nē mē ho mex o pa. Anē.

⁷ Tā nhūm Tirtūmja mē awÿr inhmē. Ixte mē amā ja jarēnh o ri mē akôt ixpa nhūm tokyx mē ate mar kaxyw. Na pre ixto mex nē kām hprām xà hkôt mē akaxyw ixām nē ixte ÿ hā kām tanhmā amnhī nhīpêx to ho ixpa kaxyw ixto ixihtÿx nē mē awÿr inhmē.

⁸ Tā mo kaxyw na pre mē akaxyw ixām? Te ixte ja kaxyw inhmex kêt pyrāk. Ixkwÿjaja ja kaxyw mex o kot ijakrenh tā nhūm pre ixpumu nē tanhmā hamaxpēr to nē mē akaxyw ixām nē mē awÿr inhmē. Ixte mē amā mēmoj mex kumrêx jarēnh o ri mē akôt ixpa kaxyw. Na pre inhmā:

—Kêr ka ma Ijaew kêt xwÿnhjê hwÿr mō nē mē kām Jejus Kris kapēr jarēnh o ri mē hkôt apa. Nē mē kām: “Kot kaj mē Jejus Kris kôt amnhī xunhwý hāmri nē kukwak ri amex nē apa.” Anē. ⁹ Koja mē apê Ijaew kwÿjê pyrà nē amnhī kaxyw Ixkra Kris kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwý pa hā mē omu nē mē ho ixkra. Kormā aa ixte mē kām ja hā amnhī to amnhīrīt kêt tā pa akumrêx mā harē. E ma mē hkôt ri mē kām ā ijarēnh anhÿr o ri apa kê mē ijarēnh ma.

Anhÿr o mē pahto kator xwÿnh maatija inhmā kapēr.

¹⁰ Tā mēmo kaxyw na hte mē

pahto hpimràatā mē pahto hkra? Nā kaxkwa kamā kapēr o mē wryk xwÿnh pytār xwÿnhjaja nē mēkarōmnuti kot mē pahte amnhī nhīpêx nyw o papa hā mē pahpumunh kôt axpēn mā tanhmā Tirtūm jarēnh to kaxyw. Nē harēnh o:

—Kokÿÿ. Tirtūm àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx jakamā na hte tanhmā mē hipêx to nhūm mē tām amnhī nhīpêx mex o pa. Nā Tirtūm àhpumunh o àhpumunh nē hihtÿx o hihtÿx. Anē.

Koja mē ate amnhī to mex o apa hā mē apumu nē ā axpēn mā Tirtūm jarēnh anē.

¹¹ Amnepēm kormā mēmoj kêt ri na pre Tirtūm mē pakukamā mē pahtā tanhmā amnhī jarēnh to hāmri nē Jejus kukwak ri ā mē panhīpêx anē. Jao mē piitā mē kām àhpumunh o àhpumunh ā amnhī to amnhīrīt. ¹² Tā pu mē ra Jejus kukwak ri amnhī kamā pamā Tirtūm pyma hkêt nē. Kām mē pajapê kēnā kot pu kêt mē ri amnhī kamā pamā uma ho papa. Kot puj mē paxāmnhīx ri kām amnhī jarēnh rāhā ho ri papa. Te ra pahte hwÿr paxàpir nē pano ho omunh nē kām pakapēr o pakuhê pyrāk. ¹³ Jakamā kwa kêr ka mē kot mē atā tanhmā ixtomnuj to hā ijarēnhja ma nē tee ri ixkukamā ajamaxpēr hkêt nē. Kwār mē māmri tanhmā inhīpêx to. Am ixte mē amā amnhī jarēnh ma nē axpēn mā ijarēnh o:

—Hêxta waa nê. Mãn Pawre kãm mẽ pajapê hã na pre amnhĩ grõnh kõt mẽ pamex kaxyw mẽ pahwÿr mra nê mẽ pamã Tĩrtũm kapêr jarênh o pa. Mẽ kot ja hã tanhmã hipêx kati hto htã nhũm jam urer kêt nê. Anê.

Kris kãm mẽ pajapê kamã tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to

Juãw 3.16; Wam Juãw 3.1

¹⁴ Nê na pa hte mẽ ato Mẽpanhĩpêêxã maati hwÿr kãm ixihtÿx o ixpa. ¹⁵ Kêp mẽ pahte hkõt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê nhõ Pahi Maati mex kumrêx na. Kra hkwyjaja ra kaxkwa kamã kuri htĩrtũm nê pa ho pa nê arĩ pyka ja kamã mẽ pahpê hkwyjaja kormã jar papa. Nom te mẽ pahpiitã mẽ pahte ixkre tipxi kamã Tĩrtũm kõt ri papa pyrãk. ¹⁶ Jakamã na pa hte mẽ ato hwÿr o:

—Pa Tĩrtũm. Nà amex o amex. E ot pa Epes nhõ xwÿnhjê ho awÿr o ixkrĩ. Kwa kê Akarõ mẽ kãm axãhpumunh xã hkwy gõ kê mẽ akõt ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa.

¹⁷ —Nê kê mẽ amnhĩ kaxyw Kris kõt hamaxpêr tÿx o pa. Te mẽmo pĩ hpãr jarê kot pika kaxwÿnh kãm pimãnh nê pika jamÿnh tÿxta pyrãk. Nhũm kók xãpêr tÿx tã tee kot kãm mẽnh prãmta pyrãk. Kê mẽ pĩ hpãr jarê kot pika jamÿnh pyrã nê kãm axpên kĩnh o pa. Jao mẽmoj to axpên kutã nojarêr rãhã ho pa.

¹⁸⁻¹⁹ —Nê kê krĩ piitã hkõt mẽ akrajê pyrã nê amnhĩ tã

Kris kãm mẽ hapê htÿx o mẽ hapê htÿx ã amnhĩ pumu. Jao urãk nê mẽ kãm axpên kĩnh tÿx o pa. Nê kê mẽ ate amnhĩ nhĩpêx pix o amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa. Nê ajamaxpêr pix o hamaxpêr rãhã ho pa. Jao te mẽmo pĩ hpãrta pyrã nê akõt hihtÿx nê. Anê.

²⁰ Kot puj mẽ ã amnhĩ to Tĩrtũm wÿr anê nhũm mẽ pama nê ra àhpumunh tÿx xã ho ã mẽ panhĩpêx anê. Ra kot mẽ pakamã pa ho pa kênã. ²¹ ã Tĩrtũm Jejus Kris kukwak ri mẽ pahpê hkrajê nhĩpêx anhÿr jakamã kwa pu mẽ pahpê hkra xwÿnhjaja kêr pu mẽ kãm mex o mex ã harênh rãhã ho papa. Nà kot puj mẽ ã kãm anhÿr o papa.

4

Te ixkre tipxi kamã axpên kõt ri mẽ papa pyrãk

Rõmãn 15.5; Piripos 2.1-4; Korosê 3.12-17; Wam Pêtre 3.8

¹ Nê ra mẽ kot Kris ã ijaxãr nhũm ixkrĩ htã pa ã inhmã mẽ akĩnh xaj mẽ amã ixkapêr nê hã kagã anhÿr o ixkrĩ. Kwa kêr ka mẽ Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx kõt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa. Ja kaxyw na pre amnhĩ kõt mẽ awÿ ka prem hkõt amnhĩ xunhwÿ.

² Nê kêr ka mẽ amã amnhĩ to rax o akwÿjê jakrenh prãm o ri apa hkêt nê. Nê mẽ agryk tokyx anhÿr kêt nê. ãm axpên kãm axukaprĩ pix o mãn ri axpên kõt apa. Kê mẽhõ tee tanhmã ri mẽ ato htã ka mẽ kamã agryk tokyx anhÿr kêt nê. ãm mẽ amã ri axpên hkĩnh pix o mãn ri axpên kõt

apa. ³ Ra Tirtũm Karõ kot mẽ pahkarõ mã gjêx par jakamã te mẽ pahte ixkre tipxi kamã axpẽn kõt ri mẽ papa pyræk. Jakamã kêr ka mẽ axpẽn to mex pix kukamã mân kêt ajamaxpêr o ri axpẽn kõt apa. Nê tãm axpẽn nhîpêx. Jao ajamakêtkati nê axãmnhîx ri axpẽn kõt ri apa ho apa. ⁴ Te mẽ pahte ixkre tipxi kamã ri axpẽn kõt papa pyræk jakamã mẽ pahpiitã mẽ pahkarõ kamã Tirtũm Karõja hkrĩ ho hkrĩ. Jakamã kot puj mẽ nhÿrmã ma õ krĩ hwÿr api nê kamã mẽ pamex rãhã papa ho papa.

⁵ Nê mẽ panhõ Pahihtija ãm pixii. Na pu prem pahpiitã amnhĩ kaxyw hkõt pajamaxpêr jao ra mẽ pahpê hkraa. Tã mẽ pahpê Kris kwÿ hã amnhĩ to amnhîrit kaxyw na prem Tirtũm mã mẽ pahkrã kumrã. ã mẽ panhîpêx anhÿr o axpẽn pyræk o mẽ panhîpêx o pa anê.

⁶ Nê Tirtũm haxwÿja ãm pixii. Kêp mẽ pahpiitã mẽ panhîpêxã maati na. Na hte mẽ pahpê hkrajê mã àhpumunh xà hkwy gõ pu mẽ ÿ hã kãm tanhmã amnhĩ nhîpêx to ho papa. Nhũm hte mẽ pahkarõ kamã pa ho pa. Jakamã te mẽ pahte ixkre tipxi kamã ri axpẽn kõt papa pyræk.

Kris kot ahpÿnhã tanhmã mẽ pahto mex to hã harênh
Rõmãn 12.3-8; Wam Korõt 12.1-12; Wam Pêtre 4.10-11

⁷⁻⁸ Nê Tirtũm kapêr ã kagà htũm kot Kris jarênh kot:

Na pre mẽ kot kutã amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê pytâr pa nê ma akupÿm kaxkwa hwÿr api.

Tã arĩ jar pika hkõt mẽ pahpê hkwyjê mã tanhmã mẽ pahto paxihtÿx to ho pa.

Na hte Krisja tanhmã mẽ pahte ahpÿnhã kãm amnhĩ nhîpêx to ho papa kaxyw tanhmã mẽ pahto paxàhpumunh to. Kãm hprãm xà hkõt. ⁹ Tirtũm kapêr ã kagà htũm kot akupÿm kaxkwa hwÿr àpir ã harênh. ãm tapxipix na pre ã pika hwÿr wryk nê akupÿm kaxkwa hwÿr àpir anê. Na pre ty nhũm mẽ haxã. Hãmri nhũm akupÿm htîr nê kato nê ma akupÿm api. Tapxipix na pre ã amnhĩ nhîpêx anê. ¹⁰ Tã akupÿm kaxkwa hwÿr àpir xwÿnhta na hte kaxkwa kamã nê pika hkõt amnhĩm mẽmoj piitã tanhmã ho ho hkrĩ. ¹¹ Na pre ahpÿnhã tanhmã mẽ pahto mex to. Ahpÿnhã mẽ pahte tanhmã kãm amnhĩ nhîpêx to ho papa kaxyw na pre mẽ paxunhwÿ.

Nê mẽ pahkwÿjaja mẽ pahte krĩ piitã hwÿr pamrar nê ÿ hã hkrajê mã kapêr jarênh o papa kaxyw mẽ paxunhwÿ.

Nê mẽ pahkwÿjaja mẽ pahte krĩ pixi kamã Tirtũm nhÿ hã hkrajê jahkre ho ri mẽ hkõt papa kaxyw mẽ paxunhwÿ.

Ně mẽ pahkwỳjaja mẽ
pahte pahprĩ hã mẽ piitã
mẽ kãm tanhmã mẽ kot
amnhĩ nhĩpêx to ně Jejus
kôt amnhĩ xunhwỳr ã
mẽ kãm harênh o papa
kaxyw mẽ paxunhwỳ.

Ně mẽ pahkwỳjaja mẽ
pahpê pastô kaxyw mẽ
paxunhwỳ.

Ně mẽ pahkwỳjaja mẽ
pahte mẽ kãm Tĩrtũm
kapêr ã kagà jarênh o mẽ
ahkre ho papa kaxyw mẽ
paxunhwỳ.

12 ã kot puj mẽ pahpiitã
ahpỳnhã Kris mã tanhmã
amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa
anê. Kot puj mẽ ã mẽ hipêx
anhỳr o ri papa nhũm mẽ
pamar tỳx nê. Ně gaa nê mẽ
pahpyrà nê Tĩrtũm mã amnhĩ
nhĩpêx mex o pa. Pu mẽ
pahpiitã hkôt amnhĩ nhĩpêx
mex o papa. 13 Ně gaa nê
mẽ pahpiitã mẽ pahpê Tĩrtũm
kra hã Jejus kot amnhĩ nhĩpêx
kôt omunh mex nê. Ně amnhĩ
kaxyw hkôt pajamexpêr tỳx
nê. Jao te ra hkôt mẽ paxaptar
mex pyràk. Ně te kot amnhĩ
nhĩpêx pyràk o amnhĩ nhĩpêx.

14 Měhprĩrejaja na htem
nhãm hamaxpêr nê nhãm
hamaxpêr o pa. Te kók xàpêr
nê nhãm mẽmoj to mrar nê
nhãm mẽmoj to mrar pyràk.
Nom kêr pu mẽ ho mẽ uràk
kêt nê. ãm Kris kôt pix
mã pajamexpêr tỳx o papa.
Jakamã nhũm mẽ tee ri mẽ
pahte hkwym ri tanhmã
amnhĩ tomnuj to hprãm xàj
tanhmã mẽ pahto kaprỳ.
Nom kêr pu mẽ mẽ mar kêt

nê. ãm pakatàt kôt mẽ aptar
kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ
nhĩpêx o papa. Jao Kris kôt
axpên to paxihtỳx o papa.
15 Tãm axpên mã pakapêr nê
pamã axpên kĩnh o axpên mã
paxêx kêt nê. Kwa kêr pu
mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr o
mãn papa. Jao te mẽ pahkrã
Kris kot amnhĩ nhĩpêx pyràk
o amnhĩ nhĩpêx mex o mỗ.

16 Ně mẽ panhĩ kamã
tanhmã mẽ pakuteja piitã
na hte mẽ pahkrã kamã mẽ
pajamexpêr xà hkôt axpên
kôt ahpỳnhã tanhmã axpên to
ajuta hto. Te ixkre pixi kamã
mẽ pahte axpên kôt tanhmã
axpên to ajuta hto ho ri papa
pyràk.

*Kris kôt mẽ pahte amnhĩ
nhĩpêx nyw ã mẽ pamã karô*

*Korosê 3.5-11; Wam Pêtre
4.7*

17 E kot paj Pahihti nhỹ hã
mẽ amã mẽmoj jarê nê nê
mẽ amã ixkapêr kãm ixihtỳx
nê ka mẽ inhma. Nà kêr
ka mẽ axte mẽ kêp Tĩrtũm
kra hkêt xwỳnhjê kot amnhĩ
nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx o ri
apa hkêt nê. Na htem htỳx
ri tanhmã hamaxpêr punuj
to ho ri amnhĩ tomnuj o pa.
18 Jao Tĩrtũm mã hamaxpêr
kêt nê pa. Kãm hamaxpêr
prãm kêt kumrêx nê pa. Te
mẽ kot omunh nê nhãm hkrã
pyràk o amnhĩ nhĩpêx. Rỳ
te mễhỗ wa kot axpên kãm
gryk kãm axpên nhĩpêx pyràk
o hipêx. Jao te kamãt kô
kamã ri pa pyrà nê Tĩrtũm
kot amnhĩ nhĩpêx pumunh
kêt nê pa. Jakamã koja mẽ
nhỹrmã kuri htĩr tũm nê pa

hkêt nê. ¹⁹ Na htem tanhmã amnhĩ tomnuj to htã amnhĩ kamã hpijaãm kêt nê pa. Nê axpên kamã hpijaãm kêt rãhã ho pa. ãm amnhĩ pix kukamã hamaxpêr nê tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri pa. ²⁰⁻²¹ Nom Jejus Krisja ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt. Mê kurom tãm kot amnhĩ nhĩpêx mex o pa xwÿnh nê tãm kapêr o pa xwÿnh na. Na pa pre ma mẽ awÿr mō nê ixprĩ hã mẽ amã ja hã harê ka prem inhma nê inhmar tÿx nê. ²² Na pa pre mẽ amã:

—Kwa mẽ ri axte amnhĩ nhĩpêx tũm kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa hkêt nê. Ja na omnuj tÿx. Na ka prem ã amnhĩ nhĩpêx anê nê ajamaxpêr punuj pix o ri apa. Jao amnhĩ tomnuj rãhã nê. Tã kêr ka mẽ amnhĩ nê awry hã mēnh pyrã nê axte ã amnhĩ tomnuj anhÿr o ri apa hkêt nê.

²³ —Nê kêr ka mẽ axte mẽ ajamaxpêr tũm nê mẽ ate amnhĩ nhĩpêx tũm kôt ri amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Nê mẽ ajamaxpêr nyw nê mẽ ate amnhĩ nhĩpêx nyw kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Te mẽ kot mẽ ê htũm kwÿnh nê rēnh nê hpãnhã nyw jagjêx nê ri hã pata pyrã nê ãm amnhĩ nhĩpêx nyw kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri apa. ²⁴ Mê ajamaxpêr nyw nê mẽ ate amnhĩ nhĩpêx nywja axtem na. Te Tĩrtũm jamaxpêr nê kot amnhĩ nhĩpêxta pyrãk. Jakamã kwa kêr ka mẽ kãm hprãm xã hkôt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx

to ho ri apa. Jao kãm amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Nê kapêr kôt ri amnhĩ nhĩpêx. Anê.

Na pa pre ã mẽ amã ixkapêr anê. Tã kêr ka mẽ arĩ ixkapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx. ²⁵ Mê pahpê Kris nhĩ jakamã te pahte ixkre htipxi kamã axpên kôt amnhĩ nhĩpêx pyrãk jakamã kwa mẽ axte axpên mã mẽmoj to axêx kêt nê. Nê amarĩ axpên xō ri axpên mã mẽmoj to axêx kêt nê. ãm tãm axpên mã mẽmoj jarēnh o ri apa.

²⁶ Nê kot kaj mẽ mẽmoj tã agryk japêr. Rÿ mēhō kamã agryk rÿ amarĩ agryk japêr. Tã kêr ka ho ajapêx tokyx anê agryk japjê hkêt nê. Kêr kê kormã kamãt kêt ri ka akupÿm tãm akrã nhũm ja amã mex nê. ²⁷ Nom kot ka mẽ arĩ kamã agryk o ri apa nhũm mēkarōmnuti nhō pahi Satanastija ja hã mẽ apumu nê te mẽ ate amnhĩ tomnujta ã mẽ apynēnh pyrãk o mẽ anhĩpêx. Ka mẽ ra hkôt tanhmã amnhĩ tomnuj to. Ja pymaj kêr ka mẽ agryk japjê hkêt nê. Satanasti kãm hprãm xã hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê.

²⁸ Nê mẽ axàhkĩnh o mẽ apa xwÿnhjaja kêr ka mẽ axte mẽ kêp axàhkĩnh hkêt nê. Mẽmoj tã apê nê hpãnhã kãxpore jamÿ nê ho amnhĩm awjaprō. Nê mẽ kêp amrakati xwÿnhjê mã mẽmoj japrōr o ri apa. Kêr ka mẽ ate amnhĩ nhĩpêx tũmta pãnhã ã amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa.

29 Nê kêr ka mẽ amã axpên kĩnh kamã tãm axpên mã akapêr o ri apa. Nê akapêr mã agêt kãm ri axpên mã akapêr kêt nê. ãm axpên mã akapêr mã aprĩ ho axpên mã akapêr. Nê mẽ amã axpên kĩnh nê mẽ amã axpên to mex pix prãm xaj tãm axpên mã ri akapêr o ri apa.

30 Tĩrtũm na pre mẽ pahwỳr amnhĩ Karõ rẽ nhũm mẽ pahpê hkra hã mẽ pahkarõ mã agjê nê mẽ pakamã hkrĩ ho hkrĩ. Kojã mẽ pakamã hkrĩ ho hkrĩ rãhã nhũm nhỹrmã Tĩrtũm amnhĩ wỳr mẽ pahto api pu mẽ kuri pahtĩr tũm nê papa ho papa. Jakamã kwa kêr ka mẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to ho amnhĩ kamã Tĩrtũm Karõ mã hkaprĩ jagjênh kêt nê. Nê kãm hpijaàm jagjênh kêt nê. Kojã mẽ pahte amnhĩ tomnuj ã mẽ pahpumu nê mẽ pahkaga hkêt tã tee ri ja hã mẽ pahpumu nê hkaprĩ nê. Jakamã kêr pu mẽ ãm kãm hprãm xà hkôt pix mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa.

31 Nê kêr ka mẽ axte ri axàhkurê ho ri apa hkêt nê. Nê agryk kãm axpên mã tanhmã akapêr punuj to hkêt nê. Rỳ axpên japrỳ ho ri apa hkêt nê. Nê atỳx ri axpên tã apêr o apikênh kêt nê. Nê ri axpên tã mẽ kãm axàmnênh kêt nê. 32 Kêt mẽ ãm axpên to mex pix nê axpên kãm axukaprĩ ho ri apa. Nhũm mễhõ tanhmã mẽ ato ka mẽ ãm amnhĩ tã omu nê tanhmã ho hkêt nê tanhmã kot atoja ho ajamakêtkati

kurê kumrêx. Tĩrtũm na pre Kris kukwak ri mẽ pahte amnhĩ tomnuj grãnh pa nê axte kãm hamaxpêr kêt nê. Tã kêr ka mẽ uràk nê mễhõ kot tanhmã atomnuj tota tokyx ho ajamakêtkati nê axte kãm ajamaxpêr kêt nê.

5

1 Nê koja mễhõ kãm hkra japê nhũm amnhĩ tã omu nê hkĩnh nê. Hãmri nê nhỹrmã hkra nê amnhĩ pyrã nê kãm hapê nê. Ja pyrã nê Tĩrtũm kãm mẽ pahpê hkwyjê japê jakamã kêr pu mẽ amnhĩ pyrã nê pamã pahkwỳjê hkĩnh tỳx o papa. 2 Kris haxwỳja kãm mẽ pajapê jakamã na pre htyk o mẽ panê mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer pa. Kêp Tĩrtũm Kra htã amnhĩ mex pix kukamã hamaxpêr kêt nê ã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx anê. Tã ã kãm mẽ pajapê anhỳr jakamã nhũm Tĩrtũm ja hã omu nhũm ja kãm mex nê. Te ho mẽ hkuxwa xà mex kuxwa pyrãk. Jakamã kêr pu mẽ amnhĩ tã omu nê uràk nê pamã axpên kĩnh o axpên to mex o mãn ri papa.

Mẽ pahte amnhĩ tomnuj kaga hã kot mẽ pamã karõ

Sikũn Korĩt 6.14-7.1; Korosẽ 3.16-17; Wam Juãw 1.5-10, 2.15

3 Nê mẽ pahpê Tĩrtũm kra jakamã kêr pu mẽ pahprõ pix tãnopxar o ri papa nê nhãm mênijê hõ kamã pahpijaàm kêt o ri papa hkêt nê.

Nê kêr pu mẽ amnhĩ pix kukamã pajamaxpêr kêt

nē. Ām ja ho anhÿr hkêt kumrēx. Mē pahpê Tirtūm kra kēnā kot pu kêt axtem nē ā amnhī nhīpēx anhÿr o ri papa. Tirtūm krajaja na htem ā amnhī nhīpēx anhÿr kêt nē.

⁴ Nē määnēn mē pakapērja. Kēr pu mē ri tanhmā axpēn mā pakapēr punuj to hkêt nē. Nē ri axpēn japrÿ hkêt nē. Nē amnhī krā hkôt pahtÿx ri tanhmā pakapēr to hkêt nē. Ām tām axpēn mā pakapēr mex nē axpēn mā Tirtūm mex o mex ā harēnh o ri papa.

⁵ Nē Tirtūm kapēr kôt amnhī nhīpēx kêt xwÿnhjaja nē axpēn kām mē hpijaàm kêt xwÿnhjaja nē amnhī pix kukamā mē hamaxpēr o pa xwÿnhjaja. Ā mē kot amnhī nhīpēx anhÿr xwÿnhjaja kēp Tirtūm mē Kris wa hkra hkêt. Na htem ā amnhī nhīpēx anhÿrja gryk ā wa kām hamaxpēr kêt nē.

⁶ Nē koja nhÿrmā mēhō mē awÿr mō nē mē ate tanhmā amnhī tomnuj to prām xāj hēx rom amā kapēr nē mē amā:

—Kwa mon ka hte mē ixpyrà nē ā amnhī nhīpēx anhÿr kêt nē? Ja mex kēnā. Anē.

Koja ā mē amā kapēr anē ka mē ama nē ām ama. Ā mē kot amnhī nhīpēx anhÿr xwÿnhjaja koja Tirtūm nhÿrmā ja hā mē homnuj tÿx kumrēx. ⁷ Jakamā kwa kēr ka mē ate ho mē kot amnhī nhīpēx pyrāk pymaj mē hkôt ri apa hkêt nē. Kwarī ho kwarī.

Mē pahte amnhī nhīpēx nywjarēnh

Juāw 1.4, 3.19, 8.12, 12.35; Rōmān 13.12; Wam Tesarōn 5.5; Wam Juāw 1.5

⁸ Amnepēm kormā mē ate Tirtūm kôt amnhī xunhwÿr kêt ri na ka prem te kamāt kô kamā ri apa pyrā nē atÿx ri tanhmā amnhī tomnuj to ho ri apa. Tā ra Jejus kôt amnhī xunhwÿ hāmri nē te hirā kamā mē apa xwÿnh pyrāk. Jakamā kwa kēr ka mē hpānhā Tirtūm kām hprām xā hkôt pix mā mām ri amnhī nhīpēx o apa. Ra mē apē hirā kamā mē apa xwÿnh kēnā. ⁹ Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anē nē tām amnhī nhīpēx mex nē tām akapēr o apa. ¹⁰ Jao Tirtūm kām hprām xā hkôt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa ¹¹⁻¹² nē te kamāt kô kamā ri mē pa xwÿnhjaja kot amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx kêt nē. Ā mē kot amnhī nhīpēx anhÿr xwÿnhjaja na htem hpimxur pē tanhmā amnhī tomnuj tÿx to ho pa. Nom kot paj ixprī hā mē amā tanhmā mē kot amnhī tomnuj to hā mē harēnh kêt nē. Kot pa mē amā harē nē ixpijaàm tÿx nē. Ixte harēnh mā xwÿnhja omnuju. Tā kēr ka mē urāk nē ā amnhī nhīpēx anhÿr kêt nē. Ām mē noo mā tām ri amnhī nhīpēx o ri apa. ¹³ Mē kot ja hā mē apumunh nē tee ri tanhmā kot amnhī tomnuj to hkukamā hamaxpēr kaxyw. Jao amnhī tomnuj kaga japēr. ¹⁴ Te mē kot kanē hpōk rax kām mēmoj piitā

omunh mexta pyræk. Tirtũm kapēr ā kaga htũm kot ja jarēnh kot:

Mē amā Tirtũm prām kêt xwýnhjaja te ra mē atyk nē mē anhĩkwý pyræk.

Nē te kamàt kô kamā mē anhôt nē mē anhĩkwý pyræk.

Jakamā kwa te mē akrā hapôx nē kànhmā mē akrī pyræk o amnhĩ nhĩpêx nē Tirtũm kôt amnhĩ xunhwý.

Kê Kris tanhmā mē akrā hto ka mē te myt kato nhũm mē ate arĩgro hã ri apa pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Anē.

Tirtũm krajaja kot tanhmā amnhĩ nhĩpêx to hã mē kām karō

Korosē 4.5; Sikũn Ximotre 4.2

¹⁵ Nē kwa kêt ka mē amnhĩ pumunh mex o ri apa. Nē mē ri htýx ri mē kot amnhĩ nhĩpêx xwýnhjê hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nē. Nē ãm amnhĩ to mex pix o ri apa. ¹⁶ Na htem ra Kris ã mē pahptomnuj o pa pu mē pamex kêt nē ri papa. Tã nom kêt pu mē apkati mē arĩ Tirtũm mã tanhmā amnhĩ nhĩpêx to ho papa mã panhũrer kêt nē.

¹⁷ Nē ãm Tirtũm pix mã amnhĩ jarēnh o ri papa nē kām:

—Pa Tirtũm. Inhmā akôt pix mã amnhĩ nhĩpêx prām jakamā kwa ixte amā mẽmoj to anhýr kaxyw ixkrām ijamaxpēr mex jagjê nē ho amnhĩrit mex pa tanhmā

amā amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa.

Anhýr o amnhĩ to kuwý. Nom kêt pu mē pahtýx ri pajamaxpēr kôt tanhmā kām amnhĩ nhĩpêx to hkêt nē.

¹⁸ Nē kêt pu mē ri pahpipānh o papa hkêt nē. Kwarĩ ho kwarĩ. Kot puj mē ã amnhĩ nhĩpêx anē nē te kagôxyhti kot amnhĩ tã mē pahkaxpre pyræk o mē panhĩpêx pu mē tee ri pamā hkaga hprām kaprý. Te kot amnhĩm mē pahto arĩk pyræk o mē panhĩpêx nhũm ja mex kêt nē. Na htem pipānh kām hamaxpēr mex kêt nē ãm htýx ri tanhmā amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Tã kêt pu mē ã amnhĩ nhĩpêx anhýr hkêt nē ãm Tirtũm Karō pix hkôt mãn ri amnhĩ nhĩpêx o ri papa.

¹⁹ Nē kêt pu mē axpēn wýr akuprō nē pahkĩnh kām Tirtũm mã mex o mex ã harēnh pê ho pagrer o pahkrĩ. ²⁰ Nē mē pamex nē ri papa rý pahpunuj nē ri papa htã arĩ kām mex o mex ã harēnh rãhã ho ri papa. Kêp Mēpanhĩpêxã maati jakamā mē pahpê Pahihti Jejus Kris kwý hã pu mē kām mex ã harēnh rãhã ho papa nē aa ho pajamakêtkati hkêt nē.

²¹ Nē kêt ka mē Kris ã apijaàm rãhã o ri apa. Jao axpēn kôt ajamaxpēr nē axpēn kôt ri amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa.

Tanhmā mē hprō nē mẽ mjên kot axpēn nhĩpêx to hã mẽ kām karō

Wam Korõt 11.3; Korosē 3.18-19; Wam Pêtre 3.1-7

22 Nē kēr ka mē anijaja mē amjên ã apijaam o ri apa. Nē mē hamaxpēr mex ã mē omu nē mē hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Te mē ate Pahihti Kris kapēr kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apata pyræk. 23 Kris kēp mē pakamã ukaprĩ xwýnh nē kēp mē papytār xwýnh jakamã te kēp mē pahpiitã mē pahkrã pyræk. Nē mē papajaja te mē pahpê ĩ pyræk. Jakamã na pu htem pahpê ĩja te mē pahkrã kot tanhmã hamaxpēr to xà hkôt amnhĩ nhĩpêx o papaja pyræk. Ja pyrà nē kēr ka mē anijaja mē amjên jamaxpēr mex ã mē omu nē mē hkôt amnhĩ nhĩpêx mex nē. 24 Mē pahpê Kris kwýjakamã na pu htem hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri papa. Ja pyrà nē kēr ka mē amjên kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa.

25 Nē mē amyjaja. Kēr ka mē amã aprõ hã ma ho ri apa. Te ho Kris kot mē pahtã ma ho pata pyræk. Na pre kãm mē pajapê xàj amnhĩ grõnh kôt mē pahwýr wrý nē mē panê ty. Tã kēr ka mē uræk nē ã amã aprõ hã ma ho apa anē. 26 Na pre Kris kãm mē pajapê xàj mē pahte amnhĩ tomnuj pē mē pahpytã. Te mēhõ my kãm mēhõ ni hkĩnh nē mēmoj punuj pē utār nē ho hprõta pyræk. Nhũm te mē kot axpēn mã wa rer kaxyw nhũm nija ma gõx mã htēm nē wýr nē amnhĩ to mex nhũm mē kot axpēn kaxyw wa ho mexta pyræk. Hãmri nē te ra axpēn mã wa rer nhũm wa kot axpēn kôt pa ho pata

pyræk.

Ja pyrà nē na pre Jejus kãm mē pajapê nē kãm amnhĩ kuri mē papa ho mē papa hprãm xàj mē pahwýr wrý nē mē pahte amnhĩ tomnuj pē mē pahpytã nē mē pamã Tĩrtũm kapēr jarēnh o pa. Tã mē pahpê hkrajaja na pu htem kapēr ma nē hkôt amnhĩ nhĩpêx o papa ho amnhĩ tomnuj kaga. Te gõx kãm mē paxwýr nē mē pahte amnhĩ nē amnhĩ grã htyk kuhõnh par pyræk. Jao Tĩrtũm kapēr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri papa. Te ra paxwýr nē amnhĩ nē tanhmã mē pahte amnhĩ tomnuj to grãnh par pyræk. Nē te mjên mã xwýnh wýr nē amnhĩ to mex pyræk.

27 ã mē pahte amnhĩ nhĩpêx anhýr jakamã te mē pamex nē ri papa pyræk. Hãmri nhũm Krisja ja hã mē pahpumu nē kãm mē pajapê htýx nē. Jakamã koja nhýrmã akupýn wrý nē ma akupým amnhĩ kôt mē pahto api pu mē kuri pa htĩr tũm nē papa ho papa.

28 Nē xà mē amyjaja mē amã amnhĩ japêê? Nà mē amã amnhĩ japê ho na ka htem amã amnhĩ tã ma ho apa. Tã kēr ka mē aprõ nhĩpêx o te ka amã amnhĩ tã mata pyræk. Jao tãm mē hipêx o ri apa. Te war apixire nē war apa pyræk o wa axpēn nhĩpêx. Kot kaj mē tanhmã hipêx to nē te ate amnhĩ nhĩ tanhmã hipêx to pyræk. 29-30 Na htem amnhĩ nhĩ ho mex pix o pa nē kamã gryk kêt nē. Nē kãm prãm nē apku. Nē kãm kôr nē ĩxkõ. Nē nhýhýnh à nē amnhĩ

kane. Na pu htem ã amnhĩ to mex o ri papa anẽ. Ja pyrà nẽ te mẽ pahpê Kris nhĩ pyràk jakamã na hte mẽ pahto mex o pa. Te mẽ pamã mẽ papa mẽ pahte amnhĩ nhĩ hã mata pyràk. ³¹ Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot ja jarẽnh kot:

Koja mẽmyjê hõ hprõ kaxyw hãmri nẽ hipêêxà nẽ katorxà wa õrkwỹ kaga nẽ ãm hprõ kõt pix mã hpãnhã ri pa ho pa. Te wa tipxi nẽ ri pa pyràk o wa axpẽn nhĩpêx o pa. Anẽ.

³² Na pre Tĩrtũm ã ja jarẽnh anẽ. Kapêrja mex tâ amnepê mã mẽ pa xwỹnhjaja na prem hprĩ hã mar tỳx kêt nẽ. Na prem htỳx mẽ mjên kot tanhmã mẽ hprõ nhĩpêx to pix ã hkamnhĩx no ãm ja pix kêt. Mããnẽn te mẽ pahpê Kris nhĩ pyrà nẽ tãm mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nẽ axpẽn nhĩpêx o papa hã ã mẽ pajarẽnh kot anhỹr. Te ixkre tipxi kamã mẽ pahte Kris kõt mẽ papa pyràk o ã mẽ pajarẽnh anẽ.

³³ Jakamã kwa kêr ka mẽ amyjaja mẽ amã mẽ aprõ japê ho ri apa. Te ka amã amnhĩ tã ma pyràk o mẽ hipêx. Jao tãm mẽ hipêx. Nẽ mẽ anijaja kêr ka mẽ ajaxwỹja mẽ amjên ã apijaàm o ri apa.

6

Mẽ hkrajaja kot tanhmã hipêêxà nẽ katorxà nhĩpêx to hã mẽ kãm karõ
Korosẽ 3.20-21

¹ Nẽ mẽ apê mẽ hkrajaja kêr ka mẽ anhĩpêêxà nẽ mẽ akatorxà wa kapêr ma nẽ hã ano htỳx nẽ wa hkõt ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Mẽ amã Pahihti Kris kõt amnhĩ nhĩpêx prãm xaj ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹrja o amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. ²⁻³ Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot ja jarẽnh kot:

Kêr ka mẽ anhĩpêêxà nẽ mẽ akatorxà wa kapêr ma nẽ wa hkõt ri amnhĩ nhĩpêx. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nẽ amex nẽ kritpêm atĩr nẽ ri apa ry nẽ.

Anhỹr jakamã kot kaj mẽ amã kritpêm atĩr nẽ ri apa hprãm hã kêr ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Kormã mẽ aprĩre htã ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. E kêr ka mẽ ã mẽ anhĩpêêxà nẽ mẽ akatorxà nhĩpêx anhỹr o ri apa.

⁴ Nẽ mẽ apê mẽ hipêêxà nẽ mẽ katorxà kêr ka mẽ akrajê gryk kaxyw mẽ kãm apêr o apikênh hkêt nẽ. Tãm mẽ kãm akapêr nẽ Pahihti Jejus kapêr o mẽ ahkre ho ri apa. E kêr ka mẽ ã akrajê nhĩpêx anhỹr o ri apa.

Mẽ pahte mẽ panhõ patrãw kapêr kõt amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pamã karõ

Korosẽ 3.22-4.1; Wam Ximotre 6.1-2; Xitre 2.9-10; Wam Pêtre 2.18-25

⁵ Nẽ mẽ ate mẽ kãm mẽ axapênh o mẽ apa xwỹnhjaja kêr ka mẽ anhõ patrãw kapêr ma nẽ hkõt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Te mẽ ate Kris

kapër mar nē hkôt amnhĩ nhĩpêx pyræk. Jao mẽ hã apijaam rãhã nē. ⁶ Nom kêr ka mẽ ãm mẽ noo mã pix mã ri mẽ kãm axàpênh mex kêt nē. Mãânên mẽ wa kre kamã mẽ kãm axàpênh mex rãhã nē. Ja na Tĩrtũm kãm hprãm. Mẽ apê Tĩrtũm Kra Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa xwýnh jakamã kêr ka mẽ anhõ patrãw mã axàpênh mex o ri apa. ⁷ Nē mẽ akĩnh kãm mẽ kãm axàpênh mex nē. Te mẽ ate Pahihti mã akĩnh kãm tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to pyrã nē mẽ kãm tãm amnhĩ nhĩpêx pē axàpênh mex o ri apa. ⁸ Kot puj mẽ amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã pajamxpêr pē pahkĩnh kãm tãm amnhĩ nhĩpêx o ri papa nhũm Pahihti ja hã mẽ pahpumu nē nhỹrmã ja hã mẽ pahto mex rax nē. Mẽ pahpê hkrajê piitãã. Mẽ pahte mẽ kãm paxàpênh xwýnhjaja nē amnhĩ mã mẽ paxàpênh xwýnhjaja nhũm nhỹrmã mẽ pahpiitã mẽ pahte tãm amnhĩ nhĩpêx xwýnhjê ho mex rax nē.

Mẽõ patrãwjaja kot tanhmã kãm mẽ àpênh xwýnhjê nhĩpêx to

Korosẽ 4.1

⁹ Nē mẽ apê mẽ õ patrãwjaja kêr ka mẽ amã mẽ àpênh xwýnhjê ho mex nē mẽ àpênh ã mẽ kãm axàkêr o ri apa hkêt nē. Tãm mẽ hipêx. Kaxkwa kamã mẽ panhõ Pahi Maati ja mãânên kēp mẽ õ Pahi Maati jakamã ã mẽ hipêx mex anhỹr o apa. Tãm na kãm mẽ pahpiitã mẽ pajapê ho axpên

pyræk. E kêr ka mẽ ã mẽ hipêx anhỹr o ri apa.

Tanhmã mẽ pahte Satanasti kutã amnhĩ to htýx to hã mẽ pamã karõ

Rõmãn 16.20; Sikũn Korĩt 10.3-5; Wam Tesarõn 5.8-11; Xiakre 4.7; Wam Pêtre 5.8-11

¹⁰ E kot paj hpãnhã tanhmã mẽ pahte mẽkarõmnuti nhõ pahĩ Satanasti kutã amnhĩ to htýx to jarẽ ka mẽ inhma. Kêr ka mẽ Pahihti nhỹ hã kutã amnhĩ to htýx rãhã nē apa. Ate tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm xaj tanhmã kot ato htã ka Tĩrtũm xihtýx o anhõpinh xà kaxwýnh kãm kutã amnhĩ to htýx nē. Rý koja ate mẽmoj mex o anhỹr nē tanhmã ato ka mẽ amnhĩ tã hamaxpêr ã omu nē ãm omu nē arĩ Tĩrtũm xihtýx nhỹ hã tãm ajamaxpêr mex rãhã ho ri apa. ¹¹ Na hte põristijaja pijapu kaxyw hãmri nē amnhĩ nē kàx o mẽ ê jagjê nhũm mẽ tee ri kãm mẽ hkamnhwýr prãm hkapyrý. Tã ja pyrã nē koja Satanasti mẽ ate kapêr kôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hprãm xaj tanhmã mẽ ato ka mẽ amnhĩ tã hamaxpêr ã omu hãmri nē Tĩrtũm xihtýx nhỹ hã kutã amnhĩ to htýx nē. Jao mẽ ate amnhĩ nhĩpêx nyw pix o amnhĩ nhĩpêx nē mẽ ajamaxpêr nyw pix o ajamaxpêr. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anē nhũm Satanasti tee ri tanhmã kãm mẽ ato hprãm hkapyrý.

¹² Mẽ pahpê Tĩrtũm kra jakamã mẽ kot mẽ pakutã amnhĩ xunhwýr xwýnh maati jaja axtem na mẽ. Mẽ

kêp mēkarōmnuti jakamā mē pahkīnhā mē ī hkêt. Ām mē hkarō kaxkrit pix na mē. Na htem kōk kōt tanhmā amnhī tomnuj tỳx to ho pa. Nē mē hihtỳx. Na htem arī jar pika ja kamā mē kêp Tīrtūm kra hkêt xwỳnhjê ho amnhīptà nhūm htem mē hkôt ri htỳx tanhmā ri amnhī tomnuj tỳx to ho pa. Nom amnhī tã mē omunh kêt nē. ¹³ Jakamā kwa kêr ka mē Tīrtūm kot mē akarō mā amnhī Karō jagjênh xwỳnhhta kôt pix mā amnhī nhīpêx o apa. Jao mē ate amnhī nhīpêx nyw kôt pix mā măn ri mē amnhī nhīpêx. Kêr kê mēkarōmnuti tee ri kām tanhmā mē ato hprām kaprỳ ka mē arī Tīrtūm Karō xihtỳx nhỹ hã kutã amnhī to htỳx rãhã ho apa.

¹⁴ Jakamā kwa kêr ka mē axkām ajamak rom nē te ho sōrdat kot pijapu kaxyw ê jagjênh pyrāk o amnhī nhīpêx. Na htem amnhī nē môx kã ho mē ê jagjê nē mē hpre xà ho amnhī pre hpa. Nē hipy kàx o mē hinô kã jagjê. Hãmri nē rī kormã ma mē kām mē hkurê xwỳnhjê kutã mra nē axpu. No mē kajaja kêr ka mē kurom amnhī krām Tīrtūm kapêr jaxàr tỳx nē hkôt pix mā ri ajamxpêr rãhã ho ri apa. Nē hkôt ri amnhī nhīpêx mex nē. Jao te sōrdat pijapu kaxyw kot amnhī nhīpêxta pyrāk.

¹⁵ Na hte sōrdatjaja hpar kã jagjê nē aa hopôx kêt nē. Ām rãhã gōr nē hikwỹ. Jao ra mē kutã pijapu kaxyw amnhī grōnh rãhã gōr nē hikwỹ.

Tã kêr ka mē ma mē kām Jejus kot tanhmā mē panê amnhī nhīpêx to hã harênh o apa kaxyw nē sōrdat pyrã nē amnhī grōnh kôt ma mē hwỳr apa nē amnhī kamã akahak kêt nē.

¹⁶ Nē sōrdatjaja na htem amnhī nē amnàr xà hã kàx po jamỳ nē ho kuhê nhūm mē tee ri kām mē hkamnhwỳr prām kaprỳ. Ja pyrã nē koja Satanasti tanhmā mē ato ka mē Tīrtūm kêp mē anhō pahi hã hihtỳx o kot Satanasti jakrenhja mã ajamxpêr kurê kumrêx nē ãm hkôt pix mã amnhī nhīpêx. Na hte Satanasti te kot mē pahwỳr krur rênh pyrāk o mē panhīpêx. Jao xatã mē pahte Tīrtūm kaga hprām xàj tanhmã mē pahto. Nē mē pahte Tīrtūm mã tanhmã amnhī nhīpêx to pymaj xatã tanhmã mē pahto kaprỳ. Pu mē amnhī tã omu hãmri nē Tīrtūm Karō xihtỳx nhỹ hã Tīrtūm kôt pix mã amnhī nhīpêx.

¹⁷ Nē na hte sōrdatjaja kàx o mē hkrãjapap jagjê nē pijapu kaxyw mē kutã mra nhūm mē tee ri mē hkrã jayr prām kaprỳ. Ja pyrã nē kêr ka mē amnhī kaxyw Tīrtūm kôt pix mã ajamxpêr rãhã ho ri apa. Nē ra kot mē ato hkra mã ajamxpêr rãhã nē. Kê Satanasti tee ri kām mē akrã kamã mē amã mē ajamxpêr punuj jagjênh prām hkaprỳ.

Nē sōrdatjaja na htem nē kutã wapo jamỳ nē ho kuhê. Nom mē papajaja mē panhō wapoja na axtem kêp Tīrtūm kapêr. Na hte Tīrtūm Karō

mě pahkrã kamã kapër o amnhĩrit pu htem pix mã pajamaxpër o papa nhũm Satanasti tee ri kãm mẽ pahkrãm mẽ pajamaxpër punuj jagjênh prãm kaprÿ. Te mẽ papijapu nhũm mẽ pahte amnhĩ nê ho pakrihkrit pyrãk o hipêx.

¹⁸ ã Satanasti pê mẽ pahte amnhĩ nê amnhĩ nhĩpêx kot anhÿr. Jakamã kêr pu mẽ amnhĩ to Tĩrtũm pix wÿr o ri papa kê Satanasti kutã mẽ pahto paxihtÿx pu mẽ hkõt tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt nê.

Nê kêr pu mẽ mẽmoj to anhÿr kaxyw nê ra Tĩrtũm Karõ nhÿ hã amnhĩ to Tĩrtũm wÿ. Nê kãm amnhĩ jarênh rãhã ho papa nê aa ja ho pajamakêtkati hkêt nê. Nê Tĩrtũm krajê piitã mẽ ho hwÿr rãhã ho ri papa.

¹⁹ Nê kwa kêr ka mẽ mããnên ixto Tĩrtũm wÿr rãhã nê. Kot tanhmã ixto nhũm ixãmnhĩx ixte mẽ kãm kapër jarênh mex o ri mẽ hkõt ixpa kaxyw. Mẽ kot ja hã tanhmã ixto htã pa arĩ ixãmnhĩx mẽ kãm harênh mex o ri mẽ hkõt ixpa. Nê ixprĩ hã mẽ kãm Jejus kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harê. Kormã mẽ kot hprĩ hã ja mar mex kêt. ²⁰ Tã ixte mẽ kãm ja jarênh kaxyw na pre Tĩrtũm mẽ hwÿr inhmẽ nhũm prem hã ijaxã pa arĩ mẽ hagiênh xã kamã ixkrĩ ho ixkrĩ. Jakamã kwa mẽ ixto Tĩrtũm wÿ kê tanhmã ixto ixihtÿx to pa arĩ mẽ kãm kapër jarênh o ixkrĩ. Ja na Tĩrtũm kãm hprãm nê

ijaxwÿja inhmã ja prãm.

Kagà jatur xà

Korosẽ 4.7-8

²¹ Nê ot pa mẽ awÿr Xikitre mẽ. Kot paj mẽ amã kagàja nhĩpêx pa nê kãm kugõ nhũm kupy nê ma mẽ awÿr o mõ. Hãmri nê mẽ awÿr o pøj nê mẽ amã kugõ nê mẽ amã tanhmã ijarênh to ka mẽ ijarênh ma nê akĩnh nê. Xikitre na hte Pahihti mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to o pa. Kris kõt mẽ pahtõ na. Nê inhmã hapêê. ²² Tã ot pa mẽ awÿr kumẽ. Kê mẽ awÿr pøj nê mẽ amã ijarê ka mẽ kam ama nê akupÿm tãm akrã nê tee ri ixkukamã ajamaxpër kêt nê. ²³ E ixkrãmnhwÿjaja. Kê Mẽpahpãm Tĩrtũm mẽ Pahihti Jejus Krisja wa tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ ajamakêtkati nê axãmnhĩx ri apa. Nê mẽ amã axpên kĩnh o ri axpên kõt apa. Nê mẽ apiitã wa hkõt ajamaxpër mex o ri apa. ²⁴ E mẽ amã mẽ panhõ Pahihti Jejus Kris kĩnh rãhã ho apa xwÿnhjaja. Kê Tĩrtũm mẽ ato mex nê mẽmoj to mẽ akutã nojarêt rãhã ho pa.

Tã ãm ja pix na hapêx. Ixpê Pawre na pa mẽ awÿr kagàja nhĩpêx nê kumẽ.

Piripos

Pawre kot Piripos kamã Jejus kôt hkwýjê hwýr kagà nê mēnh

Pawre na pre kagàja nhîpêx. Jejus nhÿ hã mē ahkre o mē pa xwýnhjê hõ na pre. Na pre Jejus ã mē kãm hkurê xwýnhjaja unê nê ma krî pê Rôm wýr kumê nê kamã haxà nhùm mē haghênh xà kamã hkrî ho hkrî. Tã nhùm arî hkrî rãhã Piripos kamã Jejus kôt hkwýjê hwýr kagàja nhîpêx nê kumê. Na prem Pawre jarênh ma nê kãm ukapri nê. Jakamã axpên kaxyw kàxpore hkwý ho akuprõ nê hwýr kumê. Hãmri nhùm omu nê hkînh nê amnhî tã kagàja nhîpêx nê kamã mē kãm amnhî jarê nê mē hwýr kumê. Kot amnhî xà htýx kamã hamak o hkrî htã arî hwýr mē mrar xwýnhjê mã Tirtüm kapêr jarênh rãhã ho hkrî hã amnhî jarê. Nê kãm Jejus kot amnhî nhîpêx kôt pix mã amnhî nhîpêx o pa hprãm ã amnhî jarê. Nê kãm Jejus jamaxpêr kôt pix mã hamaxpêr prãm ã amnhî jarê. ã na pre Pawre kagàja kamã mē kãm amnhî jarênh anê. Nê mē kãm:

¹ Pa Piripos kamã Jejus Kris kôt ixkwýjaja. Xà mē amex na ka mē apa? E ixpê Pawre na pa mē amã kagàja nhîpêx nê kamã mē amã amnhî jarê nê mē awýr kumê. Nhùm

Ximotre haxwýja kãm ja mex nê. Wa ixpê Jejus mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho wa ixpa xwýnh jakamã na pa wa mē awýr hipêx nê kumê. Mē ate Tirtüm kapêr o mē ajahkre xwýnhjê hwýr nê mē kãm mē ate tanhmã amnhî to xwýnhjê hwýr nê mē ate mē mar o akrî xwýnhjê hwýr. Mē apê Kris kôt wa ixtõ nê wa ixtõxjê ho ixpimràatã mē awýr hipêx nê kumê. ² E kê Mëpanhîpêêxã maati Tirtüm mē Pahihti Jejus Kris wa mēmoj to mē akutã nojarêt rãhã nê ka mē axàmnhîx ri ajamakêtkati nê ri apa ho apa.

*Pawre kot Piripos nhõ
xwýnhjê ho Tirtüm wýr ã
harênh*

Epes 1.15-19; Korosê 1.9-12

³ Na pa hte xatã mē amã ijamaxpêr o ixkrî nê mē panhõ Tirtüm kot tanhmã mē ato mex toja pa kãm ijamaxpêr nê ixkînh nê ixkrî. ⁴ Nê Tirtüm mã mē ajarênh nê mē ato kuwý. Ixkînh kãm mē ato kuwý.

⁵ Wam ixte mē awýr inhmõrta ã na pa pre mē amã Jejus kot mē panê tanhmã amnhî nhîpêx to hã harênh o ri mē akôt ixpa. Ka prem inhma nê hkôt amnhî xunhwýr týx nê hkôt amnhî nhîpêx o ri apa. Jakamã inhmã axpên kaxyw ri kàxpore hkwý nhõr o apa. Te ham mē ate ixwýr mēnhhta pyræk pa pre mē akukwak ri amnhîm ho ixujaprõr o ri ixpa pê nhãm ri mē kãm Jejus jarênh o ri mē hkôt ixpa. Na

pa hte arĩ jam ijamaxpēr rāhã ho ixkĩnh nẽ ixkrĩ. Nẽ Tĩrtũm mã mẽ ate ixto mex ã kãm mẽ ajarēnh o ixkrĩ.

⁶ Nẽ na pa pre ma mẽ awýr mō nẽ mẽ amã Jejus jarē ka prem inhma nẽ hkõt amnhĩ xunhwý nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ apumunh mex nẽ. Hãmri nẽ mẽ ate hkõt amnhĩ to htýx kaxyw tanhmã mẽ ato mẽ axihtýx to. Tã koja arĩ mẽ ato mẽ axihtýx rāhã nhũm Jejus Kris nhỹrmã akupýn mẽ pahwýr wrý. Koja ã mẽ ato mex anẽ.

⁷ Na hte tanhmã ixto mex tota pyrã nẽ tanhmã mẽ ato mex to ho pa nẽ mẽ akutã nojarēt rāhã ho pa.

Nẽ kormã mẽ kot ijaxàr kêt ri pa pre ma mẽ piitã mẽ kãm Jejus jarēnh o ri ixpa. Nẽ ãm hãmri mẽ kãm harē. Mẽ kot mar nẽ hkõt amnhĩ xunhwýr týx kaxyw pa pre mẽ hkõt harēnh rāhã ho ri ixpa. Ka prem ja kaxyw inhmã kàxpore hkwy gō pa pre ho amnhĩm ixujaprōr pẽ mẽ hkõt ri mẽ kãm harēnh o ri ixpa. Tã nhũm prem jar Rōm kamã ijaxà pa arĩ ixkrĩ htã ka mẽ axte ixwýr hkwy mẽ. Jakamã na pa hte mẽ amã ijamaxpēr rāhã ho ixkrĩ nẽ inhmã mẽ akĩnh týx nẽ. ⁸ Te Jejus Kris kãm mẽ ajapé htýx pyrāk. Tĩrtũm kot ja hã ixpumunh mex.

⁹⁻¹⁰ Na pa hte mẽ ato kuwý nẽ kãm:

—Pa Tĩrtũm. E Piripos nhō xwýnhjê pumu. Na mẽ ra kãm axpēn kĩnh o axpēn kõt pa. Kwa tanhmã mẽ hipêx to kê mẽ arĩ kãm axpēn kĩnh týx pix nẽ. Jao axpēn to

mex rāhã ho pa. Nẽ tanhmã mẽ hkrã hto kê mẽ amnhĩ krãm akapēr jaxàr týx nẽ. Jao tãm amnhĩ nhĩpêx mex nẽ hamaxpēr mex o ri pa. Nom kormã mẽ kot ja pumunh tohtuj anhýr. Tã kêr ka tanhmã mẽ ho kê mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhýr rāhã Jejus Kris akupýn mẽ ixwýr wrý.

Anhýr pa hte mẽ ato hwýr o ixpa. ¹¹ Nã koja Jejus Kris mẽ akaxwýnh kãm mẽ ato mẽ axihtýx ka mẽ ý hã axihtýx pẽ tãm ri amnhĩ nhĩpêx nẽ tãm axpēn nhĩpêx o ri axpēn kõt apa. Nhũm mẽ piitã ja hã mẽ apumu nẽ axpēn mã Tĩrtũm mex o mex ã harē.

Pawre kãm Kris kõt amnhĩ nhĩpêx prãm ã harēnh

Atre 28.30-31; Epes 6.19-20; Sikũn Ximotre 2.9

¹² E Kris kõt ixtō nẽ ixtōxjaja. Kot paj mẽ amã tanhmã amnhĩ jarēnh to ka mẽ inhma. Na prem ra Jejus ã ixtomnuj týx nẽ hã ijaxà pa amnhĩ xà htýx kamã ijamak o ixkrĩ. Nom mẽ kot ã inhĩpêx anhýr tã pa hte arĩ ixkrĩ xà kamã mẽ kãm Jejus jarēnh o ixkrĩ. Jakamã na mẽ ra ohtō nẽ tanhmã kot mẽ panē amnhĩ nhĩpêx to hã harēnh ma. ¹³ Pōristi kot inhĩhkō hã ixtānopxar xwýnhjê mẽ ixwýr mẽ mrar xwýnh piitã ixte Kris kapēr jahkre ho ixpa pix ã mẽ kot ijaxàr ã ijarēnh ma. ¹⁴ Nẽ jar Kris kõt mẽ pahtō nẽ mẽ pahtōxjaja haxwýja ijarēnh ma nẽ ohtō nẽ ixpyrà nẽ Kris nhỹ hã amnhĩ to htýx nẽ arĩ hkwyjê mã kapēr jarēnh rāhã ho pa. Ixpyrà nẽ kãm mẽ uma

hkêt nê mẽ kutã amnhĩ to htỳx pê mẽ kãm harênh rãhã ho pa.

15-18 Nê na pre mẽ hkwỳjaja ixte mẽ amã Kris jarênh o ixpa hã ijarênh ma nê hã ixkamã gryk nê axtem hamaxpêr nê ixwakre kamã gryk kãm mẽ kãm Kris kapêr jarênh o pa. Na htem hamaxpêr o:

—E kot paj ma Pawre kot ra mẽ hwỳr mõi xwỳnhjê hwỳr mõi nê kot ra mẽ kãm Jejus kapêr jarênh nhĩpy axte mẽ kãm harênh o ri mẽ hkôt ixpa. Hãmri nhũm mẽ inhma nê inhgryk ã Pawre kaga. Hãmri nhũm mẽ hagjênh xà kamã arĩ hkrĩ tã tee ri mẽ hã ijarênh ma nê hkaprĩ nê rĩ amnhĩ pumu. Nà kot paj anê.

Anhỳr o hamaxpêr tã pa mẽ harênh ma nê ixkaprĩ hkêt nê. Mẽ kot mẽ amã hprĩ hã Kris kapêr jarênh kênã kot pa kêt tee ri mẽ harênh ma nê ixkaprĩ. Kwãr mẽ mãmri ri ixkamã gryk kãm kapêr jarênh o ri pa. Pa mẽ harênh ma nê ixkĩnh nê. Nom na hte mẽ hkwỳjaja jajê rom kãm ixkĩnh kãm mẽ kãm Kris kapêr jarênh o pa. Nê tãm hamaxpêr pê mẽ kãm harênh o pa. Ra mẽ kot ixpumunh mex jakamã nhũm Tĩrtũm kot jar mẽ hwỳr inhmênh nhũm ixte ãm hãmri mẽ kãm kapêr mex jarênh o ri ixkrĩ hã ixpumunh mex. Jakamã kwãr mẽ mãmri tanhmã inhmã hamaxpêr to xà hkôt mẽ ujarênh mexja jarênh o pa. Mẽ kãm ixkĩnh kãm harê rỳ ixkamã gryk kãm ri harênh

o pa. ãm hãmri Kris kapêr jarênh o pa jakamã pa mẽ harênh ma nê ixkĩnh nê.

19 Nê ra mẽ ate ixto Tĩrtũm wỳr o apa jakamã koja Karõja ixkaxyw tanhmã jar Rõm kamã pahшти nhĩpêx to nhũm tokyx ixkator japêr. Pa ixãmnhĩx ijamakêtkati nê ri ma mẽ akôt ixpa. 20 Nom inhmã Jejus kãm hprãm xà hkôt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa hprãm. Jakamã koja mẽ ixkator pa ixkĩnh nê arĩ kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. Nom koja mẽ tanhmã hamaxpêr to nê ixpĩ pa mẽ kutã mẽ kãm amnhĩ to htỳx nê ixãm rãhã nhũm mẽ ixpĩ pa ijamakêtkati nê ty. Kê mẽ ja hã ixpumu nê ixtã Kris mex o mex ã harê. ãm Jejus kãm hprãm xà hkôt pix mã na inhmã amnhĩ nhĩpêx prãm. 21 Tã kot paj tanhmã amnhĩ to nê arĩ ixtĩr japêr hã kot paj ãm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ixpa. Nom koja mẽ tanhmã hamaxpêr to nê hã ixpĩ pa ty nhũm Tĩrtũm ma kaxkwa hwỳr ixkarõ ho àpir kurê kumrêx. Pa Tĩrtũm mẽ Krata wa kuri inhmex o inhmex nê wa kuri ixpa ho ixpa. 22-23 Tã nhỹ na we inhmã mex o hõ jakrenh wehe? Na pa tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpêr. Inhmã tokyx ixtyk nê Kris kuri ixpa hprãm. Ja na inhmã hprãm o inhmã hprãm. Nom ko. Kot pa arĩ ixtĩr nê arĩ mẽ kãm Jejus kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh rãhã ho ri ixpa. Ko.

Ja mãânên inhmã mex. ²⁴ No mẽ amã na arĩ ixtĩr nẽ ixpaja mẽ amã hprãm ²⁵ jakamã kot pajpër tokyx ixtyk kêt nẽ. Kot paj arĩ ri mẽ amã Kris kôt mẽ ato mẽ axihtỳx o ri mẽ akôt ixpa. Jao ãm ho hkrãnre ka mẽ ra amnhĩ kaxyw kãm ajamaxpër nẽ hkôt amnhĩ xunhwỳr tỳx nẽ. Jao akĩnh nẽ apa. ²⁶ Tã kot paj nhỹrmã akupỹm ixtĩr rãhã mẽ awỳr mỗ ka mẽ ixpumu nẽ akĩnh nẽ. Jejus Kris kot akupỹm ixkator ã akĩnh nẽ. Hãmri nẽ ixtã Jejus mã mex o mex ã harẽ.

Mẽ pahte Jejus ã pahpunuj tã mẽ pahte amnhĩ to htỳx ã mẽ pamã karõ

Rukre 6.22; Sikũn Korĩt 2.14-16; Xiakre 1.12; Jutre 3

²⁷ Jakamã e kër ka mẽ Jejus Kris kapër kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx. Nẽ axpẽn kôt axpẽn to axihtỳx pẽ mẽ kãm Jejus kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o ri apa kê mẽ ama nẽ mẽ pahpyrà nẽ hkôt amnhĩ xunhwỳ. E kër ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Kër pa nhỹrmã mẽ hagiênh xãja rũm ixkator japêr nẽ nhỹri ja hã mẽ ajarênh ma rỳ ma mẽ anhõ krĩ hwỳr mỗ nẽ ja hã mẽ apumu nẽ ixkĩnh nẽ.

²⁸ Nom kwa kër ka mẽ amã mẽ kot Kris ã tanhmã mẽ ato xwỳnhjê puma hkêt nẽ. Mẽ kot tanhmã mẽ anhĩpêx kati hto htã kër ka mẽ kutã amnhĩ to htỳx nẽ mẽ hkôt apa. Kër kê mẽ amnhĩ tã mẽ apumu nẽ tee ri hamaxpër hãmri nẽ axpẽn mã:

—Kwa mẽ pahte Kris ã tanhmã mẽ hipêx to htã na htem amnhĩ to htỳx nẽ arĩ mẽ pamã harênh o ri pa. Për mẽ kãm mẽ pahpyma hkêt. Mãn hte Tĩrtũm tanhmã mẽ ho nhũm mẽ ã hã kãm mẽ pahpyma hkêt nã? Kwa tanhmã kot puj mẽ ho nhũm mẽ Jejus kapër jarênh o pata kaga? Nã kot puj mẽ ãm tee ri hã tanhmã mẽ ho kaprỳ. Mãn ãm hãmri na htem nhỹrmã Tĩrtũm kuri htĩr tũm nẽ pa ho pa hã amnhĩ jarênh o pa nã? Anẽ.

Koja mẽ ã mẽ ajarênh anẽ. Tĩrtũm kot mẽ ato mẽ axihtỳx ã mẽ apumunh kôt. ²⁹ Na pre tanhmã mẽ ato ka mẽ Kris kôt amnhĩ xunhwỳ. Tã mẽ kot tanhmã hã mẽ anhĩpêx to htã na hte Tĩrtũm mẽ kutã tanhmã mẽ ato ka mẽ ã hã amnhĩ to htỳx nẽ apa. ³⁰ Ijaxwỳja na pa hte amnhĩ xà htỳx kamã ijamak o ixkrĩ. Na pre htem Jejus ã ixtomnuj o pa ka prem ja hã ijarênh ma nẽ hã ixpumu. Tã ota kê mẽ ra axte tanhmã hã inhĩpêx to. Pa kê amnhĩ xà htỳx kãm ijamak o ixkrĩ ka mẽ ijarênh ma. Tã xep mẽ ixpyrà nẽ Kris ã amnhĩ xà htỳx kamã ajamak o apa. Nom kwa kër ka mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpër o akaprĩ nẽ apa hkêt nẽ.

2

Jejus kãm mẽ pajapê xàj tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã harênh

Rõmãn 15.5-6; Epes 4.1-6; Piripos 2.18

1 Nē ra mē pahte Jejus kôt amnhī xunhwȳr jakamā pu mē tee ri amnhī kukamā pajamāxpēr o pahkaprī nē ri papa hkêt nē. Ām kām mē pajapēja mā pajamāxpēr rāhā ho pahkīnh nē pajamakêtkati nē ri papa. Nhūm Karō mē pahkarō mā agjê nē mē pahto mex nē mēmoj to mē pakutā nojarêt o ri mē pakamā pa.
 2 Tā kêr ka mē axpēn mar mex nē mēmoj tā axpēn mā axàkjêr o ri apa hkêt nē. Te ri ixkre pixi kamā mē atipxi nē axpēn kôt amnhī nhīpêx pyrāk. Nē Tīrtūm kām hprām xà hkôt pix mā ajamāxpēr o ri apa. Nē mē amā axpēn kīnh o ri apa. Kot kaj mē ā amnhī nhīpêx anē pa ja hā mē apumu rȳ hā mē ajarēnh ma nē ixkīnh tȳx kumrêx.

3 Nē kwa kêr ka mē axpēn pumu nē ā ajamāxpēr anhȳr kêt nē. Mē ajamāxpēr o:

—Tk. Kot pa ri tanhmā jahti ho ajuta hto ho ixpa hkêt nē. Ixte amnhī to rax o hakrenh kēnā kot pa hkêt ri ho ajuta. Kê tām mān tanhmā ixto ajuta hto.

Anhȳr o ajamāxpēr kêt nē. Kêt nhȳri mēhō pumu nhūm tanhmā kute ka hā omu nē ajamāxpēr o:

—Hêxta waa nē. Kwa tanhmā kot pa we ho ajuta htoo?

Anhȳr o ajamāxpēr hāmri nē ajamāxpēr xà hkôt tanhmā ho ajuta hto.

4 Jao Jejus pyrā nē mēmoj to axpēn kutā anojarêt o ri apa. No ri amnhī pix kukamā ajamāxpēr o apa

hkêt nē. 5 Kêr pu mē te Jejus tanhmā hamāxpēr toja pyrāk o pajamāxpēr o ri papa.

6 Kêp Tīrtūm Kra kumrêx jakamā te urāk tā xà na pre ja hā amnhī pumu nē amnhī pix kukamā ā hamāxpēr anē nē hamāxpēr o:

Te ixte Tīrtūm pyrāk jakamā mēmoj piitā inhō na. Jakamā kot paj jar kaxkwa kamā inhmex nē ixkīnh nē ixpa ho ixpa nē aa rer nē nhȳhȳm inhmōr kêt kumrêx. Anhȳr o na pre hamāxpēr? Nà na pre ā hamāxpēr anhȳr kêt nē.

7-8 Kām mē pajapê xàj na pre kaxkwa kamā mēmoj mex piitā rer pa nē man mē pahwȳr wrȳ nē mē pahpyrà nē ĩ ho katorxà nhōhy rūm kato.

Kêp mē panhō Pahihti htā te kêp mē panhīō nē te kot amnhī to grire pyrāk o amnhī nhīpêx o ri pa.

Nē Tīrtūm kām hprām xà hkôt pix mā amnhī nhīpêx o pa.

Nē ām kôt pix mā amnhī nhīpêx o pa rāhā nhūm prem kupī nhūm arī mē kām xa nē tanhmā amnhī tā mēhō hto hkêt nē.

Na prem hipêx kati nē. Te kêp mē kot amnhī tomnuj tȳx xwȳnhjê nhīpêx pyrāk o hipêx nē pī kahpa hā kunhō nē kupī.

Tã no nhũm mẽ kêp tanhmã amnhĩmnuj to hkêt nẽ arĩ mẽ kãm xa. Mẽ panê na pre ã amnhĩ nhĩpêx anê.

⁹ Hãmri nhũm Tĩrtũm ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omu nẽ akupỹm ho htĩr nẽ akupỹm amnhĩ wỳr ho api.

Nẽ mex o mex ã harê.

Nẽ kot nhỹrmã mẽ pahpiitã mẽ pahto amnhĩptar kaxyw mẽ pakaxyw ãm.

¹⁰ Jakamã kot puj mẽ nhỹrmã pahpiitã Jesus kutã pahkõnkrã ho rôrôk nẽ pahkrĩ hpa nẽ kàx pêê kãm mex o mex ã harê.

Mẽ pahpiitãã. Kaxkwa kamã mẽ pa xwỳnhjaja nẽ pika piitã hkôt mẽ papa xwỳnhjaja.

Nẽ mẽ htyk xwỳnh piitã koja mẽ akupỹn htĩr pu mẽ pahpimràatã Jesus kutã pahkõnkrã ho parôrôk nẽ pahkrĩ hpa nẽ kãm mex o mex ã harê.

¹¹ Nẽ kãm:

Pa Pahihti Jesus. Nà ãm hãmri na apê mẽ inhõ Pahi Maati hã apyxi mex na ka.

Jakamã mẽ ixtõ kot paj mẽmoj tã tanhmã amã karõ hto? Nà kot paj mẽ ixtõ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ. Anê.

Kot puj mẽ nhỹrmã ã Jesus mã pakapêr anê.

Jao mããnẽn Tĩrtũm hihtỳx o hihtỳx nẽ àhpumunh o àhpumunh ã omu. Nẽ mex o mex ã omu.

Te mẽ pahpê kanhêti pyrãk ã mẽ pajarênh

Matêwre 5.14-16

¹²⁻¹³ Tã kwa ixkrãmnhwỳjaja. Inhmã mẽ akĩnh. Kwa kêr ka mẽ arĩ Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã nẽ. Te ixte mẽ akamã ixpare ri mẽ ate amnhĩ nhĩpêx mexta pyrãk o ixwakre kamã amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Na pre ra Tĩrtũm mẽ panê mẽ pahte amnhĩ tomnuj rê nẽ tanhmã mẽ pahto pu mẽ ý hã kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o ri papa. Jakamã kwa kêr pu mẽ axte tanhmã amnhĩ tomnuj to ho papa hkêt nẽ. Nẽ mẽ pahte Tĩrtũm kapêr kwỳm ri amnhĩ nhĩpêx pymaj ãm hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri papa.

¹⁴ Nẽ kêr ka mẽ mẽmoj to anhỹr kaxyw nẽ agryk kãm tanhmã ri ho hkêt nẽ. Nẽ mẽmoj tã axápênh kaxyw nẽ ri hã axpên mã akapêr kati kamã ho anhỹr kêt nẽ. ¹⁵⁻¹⁶ Mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjaja na htem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. No kêt mẽ kajaja. Mẽ ate mẽ hkôt apa htã kêr ka mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Mẽ kurom mẽ apê Tĩrtũm kra jakamã kêr ka mẽ hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Nẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to rỳ tanhmã ajamaxpêr punuj to hkêt nẽ. Mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjaja te ri kamàt kô kamã ri mẽ kêp àhkĩnh o ri mẽ pa xwỳnhjê kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Tã kot kaj mẽ hkôt tãm ri amnhĩ nhĩpêx o apa nẽ te ate kanhêtija kamàt kô kamã hirã ho harir pyrãk o amnhĩ

nhîpêx. Jao mẽ kãm Tîrtûm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt apa. Mẽ kot amar nê apyrà nê nhÿrmã kuri htîr tûm nê pa ho pa kaxyw. Kot kaj mẽ ã amnhî nhîpêx anê nhÿm nhÿrmã Jejus Kris akupÿn mẽ pahwÿr wrÿk ã arîgrota ã pa mẽ apumu nê ixkînh nê. Nê ixkînh kãm Jejus mã mẽ ajarê nê kãm mẽ ajarênh o:

—Kwa Pahihti. E jajê pumu. Na pa pre mẽ kãm akapêr jarênh o ri mẽ hkôt ixpa nhÿm mẽ inhmar tÿx nê nê akapêr kôt amnhî nhîpêx o ri pa. Jakamã na pa pre mẽ kãm akapêr jarênh kaprÿ hkêt nê.

Anhÿr o kãm mẽ ajarê.
17 Na pa pre mẽ akôt mẽ amã Tîrtûm kapêr jarênh o ri ixpa ka prem inhma nê hkôt amnhî xunhwÿ. Jakamã te ixte Tîrtûm mã mẽ ato ixkînh xà nê kãm mẽ anhôr pyrâk.

Nê koja jar Rôm nhô pahihtija tanhmã ixto hkêt japêr. Rÿ tanhmã ixto. Nom kwâr mẽ mãmri tanhmã kãm ixto hprãm xà hkôt tanhmã ixto rÿ ixpî. Koja mẽ ã ixte mẽ anhîpêx anhÿr ã ixpî pa ixkînh nê. Nê tanhmã ijamaxpêr to hkêt kãm ty. Jakamã na pa ra ã mẽ kot inhîpêx anhÿrja kukamã mẽ amã amnhî kînh ã amnhî jarê ka mẽ inhma. 18 Tã kêr ka mẽ ixpyrà nê ajaxwÿja ixtã akînh nê apa.

Ximotre mẽ Eparoxit wa harênh

19 Nê koja Pahihti Jejus kãm ja prãm hã kot paj ma mẽ awÿr Ximotre mẽ nhÿm ma mẽ awÿr mō nê ri mẽ akôt

pa nê tanhmã mẽ ate amnhî nhîpêx to hã mẽ apumu. Hãmri nê man akupÿn ixwÿr mō nê inhmã mẽ ajarê pa mẽ ajarênh ma nê ixkînh nê tee ri mẽ akukamã ijamaxpêr o ixkrî hkêt nê. ãm tãm mẽ akukamã ijamaxpêr o ixkrî. 20 Ximotre tapxipix na ixpyrà nê kãm mẽ akînh nê kãm mẽ ato ajuta hprãm. Na hte mẽ ajarênh rãhã ho pa. 21 Nom jar mẽ piitã Ximotre kînhã amnhî mex pix kukamã hamaxpêr o pa nê kãm Jejus Kris kôt tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa hprãm kêt nê.

22 Ximotre te kêp ixkra pyrâk. Na hte ixkôt pa nê ixpyrà nê Jejus mã tanhmã amnhî nhîpêx mex to ho pa. Pa pre wa ijamê mẽ kãm mẽ ujarênh mex jarênh o wa ri mẽ hkôt ixpa. 23 Tã koja mẽ tanhmã ixtã axpên mar to. Apu mẽ kot ixpîr ã amnhî jarê rÿ ixkator ã amnhî jarê. Pa tanhmã amnhî tã mẽ mar to nê rî kormã ma mẽ awÿr Ximotre mẽ kê ma mẽ awÿr mō nê mẽ amã tanhmã ijarênh to.

24 Nê koja Pahihti Jejus kãm ja mex pa ijaxwÿja ma mẽ awÿr mō pu mẽ axte axpên pumu.

25 Nê kot paj tokyx ma akupÿm mẽ awÿr Kris kôt mẽ pahtō Eparoxit mẽ. Na ka prem kãm kàxpore gō nhÿm man ixwÿr o mō nê inhmã kugō. Hãmri nê jar inhmã àpênh rax nê ixpyrà nê mẽ ujarênh mexja jarênh o pa. 26-27 Tã ra à htÿx nê. Kironhÿx

pre mẽ pahpê ty. Tã nhũm Tĩrtũm omu nê kamã ukapĩ nê. Nê mãânên pa ixkamã ukapĩ nê. Nê tee ri ixte à htỳx ã omunh nê ixkapĩ htỳx pymaj akupỹm inhmã ho mex nhũm ra akupỹm mex nê ri pa. Hãmri nê kãm mẽ apumunh prãm nê. Mẽ ate à htỳx ã harênh mar nê akapĩ hã mẽ ajarênh ma nê tee ri mẽ akukamã hamaxpêr. ²⁸ Jakamã inhmã akupỹm tokyx mẽ awỳr mênh prãm. Tã koja mẽmo arĩgro hã mẽ awỳr pôj ka mẽ omu nê akĩnh nê tãm ajamaxpêr. Pa ijaxwỳja jar ixkĩnh nê tãm ijamaxpêr. ²⁹⁻³⁰ Na ka prem ixwỳr amê nhũm man ixwỳr mō nê jar ixri mẽ kãm Kris kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa rãhã nhỳx hã ty nom kot amnhĩ kamã kahak kêt. Jakamã kê akupỹm mẽ awỳr pôj ka mẽ omu nê akĩnh nê. Nê kahti hkôt amỳ nê ho mex nê. Kêp Kris kôt mẽ pahtō mex kênã. ã na htem Kris mã mẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho mẽ pa xwỳnhjê nhĩpêx mex anhỳr o pa.

3

Mẽmoj tã mẽ pahpumunh kôt Tĩrtũm kot tãm mẽ paxunhwỳr ã harênh

Piripos 2.18, 4.4

¹ E Kris kôt ixtō nê ixtōxjaja. Kris kêp mẽ panhō Pahihtĩ jakamã kwa mẽ jam ajamaxpêr nê akĩnh rãhã ho ri apa.

Na pa ra mẽ amã mẽmoj jarênh rax nê. Nê hã kagà rax tã kormã inhmã ja ho anhỳr

kaga hkêt nê. Kot paj axte mẽ amã hkwy hã kagà. Mẽ ate hã ano htỳx nê ho apa kaxyw. ² Jakamã e kwa mẽ okora. Kêr ka mẽ amnhĩ nê mẽ kot Tĩrtũm kapêr o hêx xwỳnhjê pumunh mex o ri apa. Na htem tanhmã mẽ amã kapêr ho pa nê mẽ amã:

—Kot kaj mẽ ixpê Ijaewjê pyrã nê amnhĩ my kwrýt kà jakà hãmri nê apê Tĩrtũm kra. Anê.

³ Nom ja kot anhỳr kêt. Mẽ pahte amnhĩ jakàr kôt mẽ pahpê Tĩrtũm kra hkêt. ã kot anhỳr ronhỳx pu mẽ amnhĩ krã hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pahpê hkra. Nom ja kot anhỳr kêt. Mẽ ate amnhĩ jakàr kêt tã mẽ ixpyrà nê amnhĩ kaxyw Jejus Kris mã ajamaxpêr jakamã mẽ ixpyrà nê mẽ apê Tĩrtũm kra na ka mẽ. Na ka htem mẽ ixpyrà nê Karō nhỹ hã kãm mex o mex ã harênh o ri apa nê mẽ ixpyrà nê Jejus kukwak ri akĩnh nê ri apa. Nom na pu htem pahpê hkra kaxyw amnhĩ jakàr kêt nê.

⁴ Kop ãm amnhĩ krã hkôt mẽ pahte amnhĩ to Tĩrtũm kra ronhỳx pa ra amnepêm amnhĩ to hkra nê ri ixpa. Na pa pre ixpê hkra hprãm xaj amnhĩ krã hkôt tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to rax o ixpa nom ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kaprỳ. E pa ja hã mẽ amã amnhĩ jarê ka mẽ ijarênh ma.

⁵ Na pa pre ixkato nê kormã ixtã semãn pixire nhũm mẽ ixpê Ijaew ã inhmy kwrýt kà krãhta. Nom pa ã mẽ kot inhĩpêx anhỳr kôt ixpê

Tirtüm kra hkêt nê. Nê inhîpêexâ hkôt ixpê finat Pëjamî kanrêhâ htâmnhwý jakamã ixpê Ijaew mex na pa. Nê Ijaew kapêr o ixkapêr o ri ixpa. Nom ja kôt ixpê Tirtüm kra hkêt. Nê mãânên ixpê Parijew nhõ xwýnh jakamã na pa pre Tirtüm kot finat Mojes mã mẽ pakaxyw mẽmoj tâ karõ kôt pix mã amnhî nhîpêx o ixpa hprãm. ⁶ Jao tee ri mẽ kot Jejus kôt amnhî nhîpêx xwýnhjê pumu nê mẽ homnuj týx o ri ixpa. Na pa pre ijamaxpêr o: “Nà müjjaja na htem mẽ ixkwým ri amnhî nhîpêx o pa.” Anê nê mẽ hipêx kati ho ri ixpa. Nê ijamaxpêr o: “Ra ixte finat Mojes kot Tirtüm nhý hã kapêr piitã hkôt amnhî nhîpêx mex jakamã na pa hte tanhmã ri amnhî tomnuj to ho ri ixpa hkêt nê.” Anê.

⁷ ã na pa pre ixpê Tirtüm kra hprãm xäj amnhî nhîpêx anhýr o ixpa. Tã nom ãm ã amnhî nhîpêx anhýr hkapyrý. Na htem ã ri amnhî nhîpêx anhýr kôt kêp Tirtüm kra hkêt nê. Tã pa hpãnhã amnhî kaxyw Kris kôt ijamaxpêr nhüm ixto hkra kurê kumrêx.

⁸ Ra ixte Jejus Kris kôt amnhî xãm jakamã Jejus kêp inhõ Pahihtî pa inhmã kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri prãm. No hkrax rüm ixte amnhî nhîpêx tümja na pa ra Jejus gryk ã hkaga hpa. Te ixte mẽmoj punuj pyr nê amnhî katut kôt mẽnh nê axte kãm ijamaxpêr kêt pyrãk. Jao amnhî kaxyw Jejus kôt pix mã ijamaxpêr o ri ixpa.

⁹ Nom kormã ã ijamaxpêr anhýr kêt ri na pa pre ixtýx ri ijamaxpêr o:

—Nà ixte Mojes kot Tirtüm nhý hã kapêr kôt amnhî nhîpêx o ixpa jakamã koja Tirtüm ja hã ixpumu nê ixto hkra.

Anhýr tã nom ja kot anhýr kêt. Na htem amnhî krã hkôt tanhmã ri amnhî nhîpêx to ho pa nhüm Tirtüm ãm ja hã mẽ omu nê ãm hã mẽ omu nê mẽ ho hkra hkêt nê. Nom koja mẽ Kris kôt amnhî xunhwý nhüm ja hã mẽ omu nê mẽ ho hkra kurê kumrêx. Jakamã ixte Kris kôt amnhî xãm ã ixpupunh kôt pix mã na pa pre ixto hkra nê inhmex ã ijarê.

¹⁰ Hãmri pa ra inhmã Kris kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri ixpa hprãm. Na pre ty tã akupým htír nê hihtýx nê àhpupunh týx o tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa. Tã ijaxwýja inhmã uràn ã amnhî nhîpêx anhýr prãm. Nê inhmã urak nê amnhî xà htýx kutã amnhî to htýx nê ixpa hprãm. Mẽ kot hã ixpír mã tã pa urak nê Tirtüm kapêr kaga hkêt nê ãm kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri ixpa rãhã urak nê hã ty. Ja na inhmã ho anhýr prãm.

¹¹ Kê Tirtüm kot hipêxta pyrã nê akupým ixto ixtír pa wa kuri ixtír tüm nê ixpa ho ixpa.

¹² Inhmã Kris kôt pix mã amnhî nhîpêx o ixpa hprãm týx kumrêx. Kormã ixte hkôt amnhî nhîpêx o inhmör nê kormã hatur xãm mẽnh kêt tã inhmã tokyx hatur xãm mẽnh prãm. Na pa ã inhmã amnhî nhîpêx anhýr prãm týx

kumrêx.

Nê na pa hte ixte amnhĩ tomnuj kêt ã amnhĩ to jarkrar o ri ixpa hkêt nê. Na pa hte arĩ tōhã tanhmã amnhĩ tomnuj to nom inhmã ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr prãm kêt. Nê na pa kormã ixprĩ hã Kris kot amnhĩ nhĩpêx mar o inhmõr nê hatur xàm mēnh kêt tã inhmã hkôt amnhĩ nhĩpêx o inhmõr nê tokyx hatur xàm mēnh prãm. Ja kaxyw na pre Jejus Kris amnhĩ kaxyw ixta.

¹³ Na pa hte mē akurom papxipix ixte Jejus kãm hprãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx o ixpa hã amnhĩ to jarkrar kêt nê. Nom ra ixte tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ixpata pa axte kãm ijamaxpêr kêt nê. Te amnhĩ katut kôt ixte rēnh par pyræk o hipêx nê axte kãm ijamaxpêr kêt nê. Nê Jejus kãm hprãm xà hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx prãm xàj amnhĩ kaxyw kãm ijamaxpêr o ri ixpa.

¹⁴ Koja nhÿrmã Tirtũm ixpê Kris kwÿ hã amnhĩ wÿr ixwÿ nê inhmã:

—E amnê ixwÿr api Pawre. Kot kaj jarãhã amnê mē ixwÿr api.

Anhÿr o nhÿrmã inhmã kapêr jakamã na pa hte amnhĩ tã ãm pix jamãr rãhã ho ixpa. Pê ra Jejus kot amnhĩ nhĩpêx piitã omunh par o mō. Nà kot paj gaa nê hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixpa.

¹⁵ Kwa kêt pu mē pahpiitã ã pajamaxpêr anê. Jao amnhĩ wÿr hamãr pê hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri papa. Mē pahpiitã mē pahpê Kris kwÿ kēnã. Nom kot ka mē atō ja

kaxyw tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr nê ajamaxpêr o:

—Nà tanhmã kot paj we amnhĩ to nê Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã o ri ixpa? Ja kaxyw ixãhpumunh tÿxre hã. Anê.

Hãmri nê ã ajamaxpêr anhÿr o apaja apê hihtÿx japêr. Hã koja Tirtũm hprĩ hã tanhmã amã ja kukamã harēnh to nê kaxyw ato axihtÿx ka ixpyrà nê hkôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o apa. ¹⁶ Jakamã kêt pu mē ãm Tirtũm kãm hprãm xà hkôt pix mã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho papa. Ra mē pahte hkôt amnhĩ nhĩpêx o papa xàja kôt pix mã arĩ amnhĩ nhĩpêx rãhã ho papa.

¹⁷ E Kris kôt ixtō nê ixtōxjaja. Na pa ra mē anoo mã Jejus kôt tãm ri amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa. Tã kêt ka mē ja hã ixpumu nê ixpyrà nê hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Hãmri nê nhÿri mē kot ixpyrà nê ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr xwÿnhjê hō pumu nê uræk nê ã amnhĩ nhĩpêx anê.

¹⁸⁻¹⁹ Jejus kot mē pamã mē pahte amnhĩ tomnuj mÿrapê pĩ kahpa hã mē panê htykja nhũm mē ra ohtō nê hprĩ hã mar tã hkôt amnhĩ xunhwÿr kêt nê. Mē kãm ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿrja ã mar prãm nōkati. Jakamã te mē kãm Jejus kurê xwÿnh pyræk. Na htem hã hpijaam kêt kãm tanhmã ri amnhĩ tomnuj to ho pa. Nê kãm amnhĩ mex pix prãm. Nê tanhmã amnhĩ tomnuj to nê ja hã amnhĩ pumu nê hkĩnh nê. Nom

tee ri ja hã amnhĩ pumu nẽ hkaprĩ nẽ ri pa hkêt nẽ. Tã ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr jakamã koja mẽ nhÿrmã ma mẽ kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak o pa tũm xàta wÿr hapêx. Nã koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Ra ixte mẽ amã ja hã mẽ harẽnh rax tã pa axte mẽ amã mẽ harẽ. Inhmã mẽ hkaprĩ hkôt na pa hte xatã mẽ amã ja hã mẽ harẽ. ²⁰ Kêt mẽ papajaja mẽ kurom mẽ pahpê kaxkwa nhõ xwÿnh nom kormã. Koja nhÿrmã Jejus Kris akupÿn mẽ pahwÿr kaxkwa rũm wrÿ. Mẽ papytãr xwÿnh maati Pahihtija akupÿn wrÿ hãmri nẽ ma akupÿm amnhĩ kôt mẽ pahto api. Jakamã na pu htem arĩ pahkĩnh pê amnhĩ wÿr kamã pajamak rãhã ho ri papa. ²¹ Na pu htem jar pyka ja kamã Jejus kĩnhã paxirerek nẽ pahpunuj nẽ ri papa. Nom koja nhÿrmã akupÿn mẽ pahwÿr wrÿ hãmri nẽ amnhĩ pyrã nẽ mẽ pamã mẽ panhĩ nyw gõ pu mẽ urak nẽ paxihtÿx kãm pahtÿr tũm nẽ papa ho papa. ã kot mẽ panhĩpêx anhÿr kaxyw àhpumunh o àhpumunh. Tã koja àhpumunh tÿx kãm mẽmoj piitã ho amnhĩptãr pa. Pu mẽ pahpiitã hkôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri papa.

4

Pawre kot mẽmoj tã mẽ kãm karõ

Epes 4.3; Piripos 2.2; Korosẽ 3.15

¹ E Kris kôt ixtõ nẽ ixtõxjaja. Inhmã mẽ ajapêê. Na pa hte mẽ ato ijamak o ixkrĩ nẽ mẽ amã ijamaxpêr nẽ ixkĩnh nẽ. Nẽ jar mẽ pahkwÿjê mã mẽ ajarẽnh o ri ixkrĩ. E kwa kêr ka mẽ arĩ Pahihti kapêr kôt pix mã mãn amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa.

² Nẽ wa ka Ewox mẽ Sïxika wa. Na ka xep hte wa mẽmoj tã axpên kamã agryk rãhã ho ri apa. Kwa wa ã amnhĩ nhĩpêx anhÿrja mã anhÿre nẽ tãm axpên nhĩpêx. Pahihti Kris kôt war ate axpên to war atõx kênã kot ka kêt wa axtem nẽ mẽmoj tã axpên kamã agryk o ri apa.

³ Nẽ ka Xikitre. Apê ixkrãmnhwÿ mex jakamã kêr ka axpên tã wa nita wa kãm akapêr kãm axihtÿx nẽ kê war ama nẽ akupÿm tãm axpên nhĩpêx. Na pre wa ra Kremên mẽ hkwÿjê mẽ hpimràatã ixpyrà nẽ Jejus kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harẽnh o ri pa. Tirtũm nhõ kagã kamã mẽ hixi piitã hikwÿ. Mẽ pahtÿr tũm nẽ mẽ papa mã xwÿnhjaja ra Tirtũm nhõ kagã kamã mẽ panhĩxi jaxwÿr par.

⁴ Nẽ kêr ka mẽ apê Pahihti hkwÿ hã akĩnh nẽ ri apa. Mẽ ate ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o apaja na pa inhmã hprãm tÿx jakamã kot paj axte mẽ amã harẽ. Kwa kêr ka mẽ akĩnh nẽ ri axpên kôt apa.

⁵ Pahihti Jejus ra akupÿn mẽ pahwÿr nojarêt jakamã kêr ka mẽ kutêp mẽ piitã ri mẽ ho mex o ri mẽ hkôt apa.

⁶ Nē kēr ka mē tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpēr o ri apa hkēt nē. Arĩ amnhĩ to Tĩrtũm wýr rãhã nē. Kot ka mē mēmo arĩgro hã apē amrakati japēr nē tee ri ja hã amnhĩ pumu nē amnhĩ to awý kē mē ama nē mē amã mēmoj gō. Rý mē ate mēmoj tã hwýr xwýnhnta tanhmã mē amã hipêx to ka mē amnhĩ tã omu nē kãm:

—Nà ãm hãmri na ka ã inhĩpêx anē nē inhmã ja gō Tĩrtũm. Amex o amex.

Anhýr o kãm amnhĩ jarē.
⁷ Kot kaj mē ã amnhĩ to hwýr anhýr o ri apa nhũm tanhmã mē akrã hto ka mē mē apē Jesus Kris kwý hã ajamakêtkati nē axãmnhĩx ri apa. Hãmri nē mēmoj tã tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpēr o ri akaprĩ nē apa hkēt nē. ãm akĩnh rãhã ri apa. Tĩrtũm kot tanhmã mē pahto nhũm mē pajamakêtkati nē ri mē papaja mē pahte amnhĩ tã omunh kêt. ãm tapxipix kot ã mē panhĩpêx anhýr kukamã àhpumunh tỳx.

⁸ E Kris kôt ixtō nē ixtōxjaja. Nà ixkapēr ã kagà jatur xà na ja. Kwa kēr ka mē ixu-jarēnh mar tỳx nē hkôt amnhĩ nhĩpêx o apa.

Nē kēr ka mē axápênh mex pix kukamã ri ajamaxpēr o apa.

Nē mēmoj mex pix kukamã ri ajamaxpēr.

Nē axpên mã akapēr mex pix kukamã ri ajamaxpēr.

Nē akatãt kôt akapēr xãptàr pix o axpên mã akapēr

hkukamã ri ajamaxpēr o ri apa.

Nē tãm ri amnhĩ nhĩpêx hkukamã mãn aja-maxpēr o ri apa.

Nē mē piitã ri mē ho mex o apa hkukamã ajamaxpēr.

Nē mē akapēr mex pix kukamã mãn ajamaxpēr o ri apa.

E kēr ka mē ã amnhĩ nhĩpêx anhýrja kukamã ajamaxpēr rãhã ho ri apa.

⁹ Nē mē akôt ixpare ri na pa pre Kris kôt amnhĩ to mex pix nē tãm ixkapēr o ri ixpa. Tã kēr ka mē ixpyrà nē ã amnhĩ nhĩpêx anē. Kojã Tĩrtũm ja hã mē apumu nē mē akôt ri pa ho pa. Kêp mē pamã mē paxãmnhĩx pajamakêtkati xà nhõr xwýnh na.

Mē kot Pawre hwýr mēmoj mēnh nhũm kot omunh nē hkĩnh ã harēnh

Sikũn Korõt 11.7-9; Piripos 1.5

¹⁰ Nē amnepêm na ka prem xatã tanhmã ixto mex to ho ri apa. Tã axte ã inhĩpêx anhýr prãm nom mē apē awry nē ixpa jakamã ka xep prem tee ri tanhmã ixto mex to hkukamã ajamaxpēr kaprý. Tã jar mē kot ijaxàr ã ijarēnh ma nē ixwýr Eparoxit mē nhũm man ixwýr mō nē inhmã kàxporeta gō. Mē amã ijapê hã ixwýr amē pa omu nē ixkĩnh tỳx nē. Nē ixkĩnh kãm Tĩrtũm mã mē ajarē. ãm hãmri na ka prem ixwýr amē.

¹¹⁻¹² Nē na pa hte tanhmã ixkute htã arĩ ixkĩnh nē ijamakêtkati nē ri ixpa.

Jakamã kot pa mẽmo arĩgro hã ixpê amrakati nẽ inhmã prãm japêr tã no ãm tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpêr o ri ixkaprĩ hkêt nẽ. Arĩ ixkĩnh rãhã ixãmnhĩx ri ixpa. Rỳ pa inhõ mẽmoj rax japêr nẽ mããnẽn ixkĩnh nẽ ixãmnhĩx ri ixpa. Na pa pre tõhã inhõ rax nẽ ixpa. Nẽ tõhã inhõ hkêt nẽ ixpa. Tã arĩ ixkĩnh rãhã nẽ ixpa ho ixpa. ¹³ Na hte Kris mẽmoj piitã hkukamã ixto ixihtỳx pa ỳ hã mẽmoj kutã ixihtỳx nẽ ixpa. Jao mẽmo arĩgro hã inhmã prãm tỳx nẽ ri ixpa htã ỳ hã kutã ixihtỳx nẽ ixãmnhĩx ri ixpa. ¹⁴ Tã jar ixpunuj nẽ ixkrĩ ka mẽ ijarẽnh ma nẽ ixwỳr kàxpore hkwỳ rẽ. ãm hãmri na ka prem ixwỳr arẽ. ¹⁵ Amnepêm na pa pre mẽ anhõ pika pê Masetõn rũm ixkato nẽ mẽ piitã mẽ kãm Jejus kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harẽnh o ri ixpa ka mẽ xatã ixwỳr kàxpore hkwỳ rẽ pa ho amnhĩm ixujaprõr o ri mẽ hkõt ixpa. Mẽ apê Piripos kamã Kris kõt ixtõ nẽ ixtõx pixjaja na ka prem ã inhĩpêx anẽ. Krĩ hkwỳ kamã Kris kõt mẽ pahkwỳjaja na mẽ akĩnhã ã inhĩpêx anhỳr kêt nẽ. ãm mẽ kapxipix na ka pre ã ixto mex anẽ. ¹⁶ Tesarõn kamã ixpare ri na pa pre ixpê amrakati kumrêx nẽ ri mẽ hkõt ixpa ka mẽ xatã ixwỳr kàxpore hkwỳ rẽ pa pre ho amnhĩm ixujaprõr rãhã ho ri mẽ hkõt ixpa. ¹⁷ Nom mẽ ate ixwỳr hkwỳ rẽnh kaxyw mẽ akamã ijamak o ri ixpa hkêt

nẽ. Rỳ ijamaxpêr o:

—Ko. Koja Piripos nhõ xwỳnhjaja ijarẽnh ma nẽ kãm ixkaprĩ nẽ ixwỳr kàxpore hkwỳ rẽnh japêr.

Anhỳr o mẽ akukamã ijaxmaxpêr kêt nẽ. Nom ra mẽ ate ixwỳr hkwỳ rẽnh jakamã koja Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nẽ mẽ ato mex nẽ. ã mẽ pahte axpẽn kutã panojarêr anhỳrja na kãm hprãm.

¹⁸ Tã nhũm Eparoxitja ham mẽ arũm kato nẽ man ixwỳr mõ nẽ inhmã kàxporeta gõ. Kwa na ka mẽ inhmã õr rax nẽ. Koja tokyx ixpê hapêx kêt pa kritpêm ho ixàpkur o ixkrĩ. Tã ot pa ho kõta nẽ tanhmã hkre kamã kute pumunh xà hkõt hã kagà nẽ mẽ awỳr kumẽ. Nà mẽ ate ixwỳr axãmnhõrta na Tĩrtũm omu nẽ ixtã mẽ apumu nhũm ja kãm mex kumrêx. Te mẽ kot mẽ hkuxwaxà hpãr nhũm mẽ kãm mexta pyrãk nhũm ja kãm mex nẽ. ¹⁹ Nà koja Tĩrtũm mẽ apê Jejus Kris kwỳ hã mẽ amã mẽ ate mẽmoj to presija xà nhõr rãhã ho pa. Mẽmoj piitã kêp õ kênã.

²⁰ E kêr pu mẽ Mẽpanhĩpêêxà maati Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽnh rãhã o papa. Ja na inhmã hprãm.

²¹⁻²² Nẽ ot pa mẽ jar ixpitã mẽ apê Jejus Kris kõt mẽ ixkwỳjê hwỳr kagàja kamã mẽ ixpêr mẽ. Mẽ ixpyrà nẽ mẽ apê Tĩrtũm kra hã. Pa nẽ Kris kõt mẽ pahtõ nẽ mẽ pahtõxjaja. Nẽ Rõm nhõ pahĩ mã mẽ àpênh xwỳnh kot Kris kõt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja mããnẽn. ãm jar mẽ

ixpê Tĩrtũm krajê piitã pa mẽ
awỳr ixpěr mẽ.

²³ E kê Pahĩti Jejus Kris
mẽmoj to mẽ akutã nojarêť
rãhã nẽ. Jao mẽ ato mex o pa.

Tã ãm ja pix. Ixpê Pawre na
pa mẽ awỳr kagàja nhĩpêx nẽ
kumẽ.

Korosê Pawre kot Koros kamã Jesus kôt hkwÿjê hwÿr kagà nê mênh

Pawre na pre kagàja nhîpêx. Jesus nhÿ hã hkrajê jahkre o mẽ pa xwÿnhjê hõ na pre. Tã nhũm mẽ kêp Jesus kra hkêt xwÿnh kwÿjaja Jesus ã unê nê haxà nhũm arĩ hkrĩ ho hkrĩ. Hãmri nê krĩ pê Koros kamã Jesus krajê mã kagà nhîpêx nê mẽ hwÿr kumê. Koros kamã Jesus kwÿjê kamã Ijaew kwÿ nê kamã Ijaew kêt xwÿnh kwÿ nhũm Pawre mẽ ho hpimràatã mẽ hwÿr kumê. Kormã mẽ hwÿr mör nê mẽ omunh kêt tãã. Nê kagàja kamã mẽ kot tanhmã Jesus o hêx to ho pa xwÿnhjê jarênh to. Jesus kêp Tirtũm Kra hkêt ã mẽ kot ho hêx xwÿnhjê jarê nê mẽ nê mẽ kãm kapêr. Mẽ kot mẽ hkôt amnhĩ nhîpêx kêt kaxyw mẽ kãm kapêr nê hã kagà nê mẽ hwÿr kumê nê mẽ kãm:

¹ Pa Koros kamã Kris kôt ixkwÿjaja. Xà mẽ amex na ka mẽ apa? Ixpê Pawre na pa mẽ awÿr kagàja nhîpêx nê mẽ awÿr kumê. Kris kôt mẽ pahtõ Ximotre mẽ wa kumê. Ixte Jesus Kris nhÿ hã mẽ ahkre ho mẽ ixpa xwÿnhjê hõ na pa. Tirtũm kãm hprãm xà hkôt. ² Tã pa mẽ awÿr kagà nhîpêx nê kumê. Mẽ apê Kris kôt mẽ ixtõ nê ixtõx na ka mẽ. Na ka xep htem Kris kapêr kôt

amnhĩ nhîpêx mex o ri apa. E kê Tirtũm mẽ apê hkra hã mẽ akutã nojarêt rãhã nê. Ka mẽ amex nê ajamakêtkati nê axãmnhix ri tanhmã amnhĩ nhîpêx ho ri apa.

Koros nhõ xwÿnh kwÿjaja kot Jesus kôt amnhĩ xunhwÿr ã mẽ harênh

Wam Tesarõn 1.2-5

³⁻⁴ Na pa ra Ximotre mẽ wa mẽ ajarênh ma. Mẽ ate amnhĩ kaxyw Jesus Kris kôt ajamxpêr tÿx nê hkôt amnhĩ nhîpêx mex o apa hã mẽ ajarênhja ma. Nê mẽ kot Tirtũm kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnh piitã mẽ amã mẽ hkĩnh ã mẽ ho mex o apa hã mẽ ajarênhja ma nê wa ixkĩnh nê. Jakamã na pa wa Pahihti Jesus Nhîpêxà Tirtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw nê kãm mẽ anhÿ hã wa ixkĩnh ã amnhĩ jarê. ⁵ Na pre Epas ma mẽ awÿr mō nê mẽ amã Jesus kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhîpêx to hã harênh o mẽ akôt pa. ãm hãmri kot mẽ amã harênhja. Tã ka xep prem ama nê amnhĩ kaxyw hkôt ajamxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿ. Hãmri nê amnhĩ wÿr Jesus jamãr o ri apa. Koja nhÿrmã akupÿn mẽ pahwÿr wrÿ nê amnhĩ pyrã nê ma akupÿm kaxkwa hwÿr mẽ pahto api nê mẽ pahto mex kumrêx o mẽ pahkôt pa ho pa. Tã ka xep htem amnhĩ kaxyw hkôt ajamxpêr tÿx nê ã kot amnhĩ nhîpêx anhÿr kutêp amnhĩ wÿr kamã ajamak rãhã nê. Nê mẽ amã mẽ kot Tirtũm

kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê hkĩnh tÿx nê.

⁶ Na hte Tirtũm ãm hãmri mẽ pahto mex pix rãhã ho pa. Nê mẽmoj to mẽ pakutã nojarêr rãhã nê. Tã wam mẽ ate harênh marta ã ka mẽ hkôt amnhĩ xunhwÿr kurê kumrêx nê ri kapêr kôt axpên kôt amnhĩ nhĩpêx mex pix o ri apa. Jao hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex nê. Tã na hte pika piitã hkôt ri mẽ pa xwÿnh kwÿjaja mẽ apyrã nê Jejus jarênh ma nê hkôt amnhĩ xunhwÿ. Nê mẽ apyrã nê axtem hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx nê kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri pa.

⁷ Nê mẽ awÿr mörta ã na pre Epasja mẽ amã Tirtũm kapêr jarênh o ri mẽ akôt pa ka prem ama nê amnhĩ kaxyw hkôt ajamexpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿ. Epasja wa ixpyrã nê kot Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa xwÿnh. Nê wa inhmã hapêê. Na pre katãt kôt mẽ amã Tirtũm kapêr jarênh pa. Kot mẽmoj to mẽ pakutã nojarêr rãhã hã harênh o ri mẽ akôt pa. ⁸ Tã man akupÿn wa ixwÿr mõn pøj nê wa inhmã tanhmã mẽ ajarênh to. Tirtũm Karõ nhÿ hã mẽ amã Kris kôt atõ nê atõx piitã mẽ hkĩnh o ri apa hã mẽ ajarê. Pa wa mẽ ajarênh ma nê wa ixkĩnh tÿx kumrêx.

Pawre mẽ Ximotre wa kot Koros kãm hkwyjê ho Tirtũm wÿr ã wa harênh

Epes 1.15-23, 3.14-21; Piri-pos 1.9; Wam Tesarõn 5.23-24;

Sikũn Tesarõn 1.11, 2.16

⁹ Nê na pre Epas akupÿn wa ixwÿr pøj nê wa inhmã tanhmã mẽ ajarênh to. Mẽ ate amnhĩ kaxyw Jejus kôt ajamexpêr o apa nê mẽ amã Kris kôt akwÿjê piitã mẽ hkĩnh o ri apaja nhũm wa inhmã mẽ ajarê. Pa wa mẽ ajarênh ma nê mẽ ato Tirtũm wÿr rãhã o jar mẽ hagiênh xã kamã ixkrĩ. Nê arĩ mẽ ato hwÿr rãhã ho ixkrĩ. Nê mẽ ato hwÿr o:

—Pa Tirtũm. Ot pa Ximotre mẽ wa Korosê nhõ xwÿnhjê ho awÿr kaxyw amã mẽ harê. Kwa tanhmã mẽ hamaxpêr to kê mẽ amã hprãm xã hkôt pix mã amã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Nê Akarõ nhÿ hã hprĩ hã akapêr ma nê ãm hkôt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Anê.

¹⁰ Na pa hte wa ã mẽ ato Tirtũm wÿr anhÿr rãhã ho ixkrĩ. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa nê Jejus kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Nê aprĩ hã Tirtũm kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh mex o mõ. Jao mẽmoj to axpên kutã anojarêr pix o ri apa hprãm. Hãmri nhũm Tirtũm ja hã mẽ apumu nê hkĩnh nê. ¹¹ Tirtũmja mẽ pakurom mẽmoj piitã kaxyw àhpumunh o àhpumunh. Nê mẽmoj piitã kaxyw hihtÿx o hihtÿx. Jakamã na pa hte wa mẽ ato hwÿr o:

—Pa Tirtũm. Kwa tanhmã Koros nhõ xwÿnhjê ho kê mẽ axihtÿx nhÿ hã mẽmoj punuj kutã amnhĩ to htÿx nê. Mẽ kot Jejus ã tanhmã mẽ ho

nhũm mẽ kot amnhĩ xà kamã hamak tã kê mẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o hkaprĩ nê ri pa hkêt nê. ãm anhy hã mẽ hkurê xwýnhjê kutã amnhĩ to htýx nê hkĩnh kãm ri pa ho pa. Anê.

Na pa hte wa ã mẽ ato hwýr anê.

¹² Na pre ra Tĩrtũm amnhĩ ri mẽ pakutêp mẽmoj mex kwý jaxwý. Mẽ pahpê hkrajê mã haxwý. Tã ka mẽ ý hã tãm amnhĩ nhĩpêx o apa jao mẽ ate mẽmoj mex jamýnh mã tãm. Õ krĩ nhĩrã rax kumrêx kamãã. Jakamã kwa mẽ kot Jejus ã tanhmã mẽ pahto htã kêr pu mẽ arĩ Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh rãhã ho ri papa.

¹³ Nê Satanasti kêp kamàt kô kamã mẽ kot amnhĩ tomnuj ho mẽ pa xwýnhjê pãm. Tãm na hte mẽ ho amnhĩptãr o pa nê hkôt na pu prem amnhĩ nhĩpêx o papa rãhã nhũm Tĩrtũm tee ri ja hã mẽ pahpumu. Hãmri nê kãm kêp mẽ papytãr prãm xàj mẽ pahwýr Kra japê htýx kumrêx xwýnhja mẽ. Nhũm mẽ pahwýr wrý nê mẽ panê htyk o mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã kãm amnhĩre. Tã pu prem hkôt amnhĩ xunhwý nhũm Tĩrtũm hã mẽ pahpumu nê mẽ panê mẽ pahte amnhĩ tomnuj o hapêx pa. Te kot amnhĩ katut kôt rênh par pyrãk. Jao Satanasti pê mẽ pahpytã nhũm hpãnhã Jejusja tãm kêp mẽ pahto amnhĩptãr o pa xwýnh.

¹⁴ Ra htyk o mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã hpãnhã amnhĩrer jakamã na pu htem hkôt amnhĩ xunhwý nhũm mẽ pahte amnhĩ tomnuj o hapêx pu mẽ axte Satanasti hkôt ri amnhĩ nhĩpêx kêt nê. ãm Jejus kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri papa.

Kris mẽ Tĩrtũm wa kot amnhĩ nhĩpêx te wa kot axpên pyrãk ã harênh

Juãw 1.1-5; Korosê 2.9; Eprêw 1.1-14

¹⁵ Nê Krisja te kot Tĩrtũm pyrãk. Mẽ pahte pano ho Tĩrtũm pumunh kêt tã Kra Kris kot amnhĩ nhĩpêx ã harênh mar kôt mããnên Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh mex nê. Amnepê mã kormã mẽmoj kêt ri nhũm Jejus pa ho pa rãhã nê. Jakamã kot amnhĩ to rax o Tĩrtũm kot mẽmoj to katorja piitã hakrenh par kumrêx. ¹⁶ Na pre hipêêxã Tĩrtũm nhỹ hã mẽmoj piitã ho kator pa. Kaxkwa kamã nê pika hkôt mẽmoj piitã ho kator pa. Nê kaxkwa kamã mẽ pahte pano ho mẽmoj pumunh par xwýnhjaja nhũm pre ho kato. Nê kamã mẽ pahte pano ho mẽmoj pumunh kêt xwýnhjaja nhũm pre mããnên ho kato. Nê kapêr o wrýk xwýnhjaja nê mẽ hkrãhtũmjaja nhũm pre mẽ ho kato. Nê pika kamã mẽ ho amnhĩptãr xwýnhjaja nhũm pre mẽ piitã mẽ ho kator pa. Kãm hprãm xà hkôt Tĩrtũm nhỹ hã mẽmoj piitã ho kator pa.

17 Tã na hte arĩ kaxkwa kamã nê pika hkôt mêmoj piitã hamãr rãhã ho pa. Kêp apu kot hamãr kêt ronhÿx mêmoj piitã akupÿm hapêx pa.

18 Nê tãm na hte mē pahpê hkrajê ho amnhĩptar o pa. Te kêp mē pahkrã nhũm te mē pahpê ĩ pyrãk jakamã na pu htem kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o papa. Kumrêx na pre akupÿm htĩr o htĩr jakamã kot amnhĩ to rax o mêmoj piitã hakrenh par.

19 Nê na pre Tĩrtũm ã hamaxpêr anê nê hamaxpêr o: “Nã Ixkra mē wa ixte amnhĩ nhĩpêxja te kot axpên pyrãk. Nê wa ixihÿx mããnên te kot axpên pyrãk. Nê wa inhmex xã mē wa ixãhpumunhja te kot axpên pyrãk. ã wa ixte amnhĩ nhĩpêx kot anhÿr. Wa ixte amnhĩ nhĩpêxja na mex kumrêx.” Anê.

20 Tã Jejus kot pĩ kahpa hã mē panê tyk nê hkamrô pikapĩr kukwak ri na hte Tĩrtũm mē kot hkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnh piitã mē ho hkra nhũm mē hamakêtkati nê ãmnhĩx pa ho pa. Kaxkwa kamã nê pika piitã hkôt mē kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja na htem ã amnhĩ nhĩpêx mex anhÿr o pa. ã Jejus kot mē panê htyk anhÿr jakamã kot amnhĩ to rax o kot mêmoj piitã hakrenh par.

Jejus kêp tãm mē paxunhwÿr xwÿnh ã harênh

21 Nê mē papajaja na pu prem pamã Tĩrtũm prãm kêt o ri papa. Te hkãx ã ri papa pyrã nê kutã amnhĩ xunhwÿ

nê pajamaxpêr punuj nê tanhmã amnhĩ tomnuj to pix o ri papa. 22 Tã Jejus kôt amnhĩ xunhwÿ nhũm amnhĩ tã mē pahpumu. Hãmri nê ra mē panê htyk jakamã amnhĩ tã mē pahpumu nê Tĩrtũm noo mã tãm mē paxunhwÿ. Te aa mē pahte tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt pyrãk o mē panhĩpêx nê tãm mē paxunhwÿ. Pu mē arĩ pahpê Tĩrtũm kutã amnhĩ xunhwÿr xwÿnh kêt nê hpãnhã pahpê hkrãmnhwÿÿ. 23 Na pre Tĩrtũm mē pahte amnhĩ kaxyw Kra Kris kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿr ã mē pahpumunh kôt ã mē pahto mex anê. Tã kêr pu mē arĩ hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri papa nê aa hkaga hkêt nê. Mē kot Kris ã tanhmã mē pahto htã pu mē arĩ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri papa.

Kormã mē kot jar ijaxar kêt ri na pa pre hte mē kãm ã harênh anhÿr o ri mē hkôt ixpa. Tã ka prem Jejus jarênh ma nê hkôt amnhĩ xunhwÿr kurê kumrêx. Nhũm krĩ piitã hkôt ri mē pa xwÿnh kwÿjaja mē apyrã nê harênh ma nê hkôt amnhĩ xunhwÿ nê hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa.

Pawre kêp Ijaew kêt xwÿnhjê mã Jejus jarênh xwÿnh ã harênh

Epes 3.1-13

24 Nê ixte mē amã Kris kot tanhmã mē panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o ixpaja ã na prem tanhmã ixto htÿx nê pa amnhĩ xã htÿx kãm ijamak o ri ixpa. Tã arĩ Tĩrtũm

kãm hprãm xà hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr jakamã na pa ixkĩnh nê jar ixkrĩ. Ixte Kris kwÿjê kaxyw amnhĩ xà kamã ijamak tÿx o ixkrĩ. Te mẽ apê Kris nhĩ pyræk xwÿnhjê mãã. Tã pa te ixpê Kris kot amnhĩ nhĩpêx pyræk o mẽ akaxyw amnhĩ xà htÿx kãm ijamak o ixkrĩ.

²⁵ Na pre Tirtũm mẽ apê Ijaew kêt xwÿnhjê kaxyw ixãm. Ixte mẽ amã kapêr piitã harênh par nhũm mẽ ate mar nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa kaxyw. ²⁶ Na pre kormã mēhō mẽ awÿr mōr nê mẽ amã harênh kêt nê. Tã ra Tirtũm kãm mẽ ate mar prãm nê. Kãm mẽ apê Ijaew kêt xwÿnhjê mẽ mẽ pahpê Ijaew xwÿnhjê japê o axpên pyræk. Nom na pre amnepêm ri mẽ pa xwÿnhjê mã kormã ja hã amnhĩ to amnhĩrit kêt nê. Tã ra jarãhã mẽ pahpê Kris kwÿjê mã ja ho amnhĩrit. Mããnēn kãm mẽ apê Ijaew kêt xwÿnhjê japê hã amnhĩ to amnhĩrit. ²⁷ Mẽ apê Ijaew kêt tã na ka prem Kris kôt amnhĩ xunhwÿ nhũm Tirtũm Karō mẽ akarō mã agjê nê mẽ akamã pa ho pa. Ka mẽ ra hkôt amnhĩ nhĩpêx jakamã kot kaj mẽ ixpyrà nê nhÿrmã kuri atĩr tũm nê amex rãhã ho apa ho apa. Ja na mex kumrêx. Tã ja na Tirtũm kãm mẽ ate mar prãm nê mẽ akaxyw ixãm. ²⁸ Jakamã na pa pre Ximotre mẽ wa mẽ apiitã mẽ amã Kris kot mẽ panê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harênh kãm ixihitÿx o ri mẽ akôt

ixpa. Nê kapêr o mẽ ajahkre ho ri mẽ akôt wa ixpa. Nê jar mẽ haghênh xà kamã krĩ piitã hwÿr kagà nhĩpêx nê mẽ hwÿr kurê. Mẽ kot kamã harênh nê mar nê amnhĩ tomnuj kaga nê hpãnhã Kris kôt amnhĩ xunhwÿr nê ãm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa kaxyw. Kêr pa nhÿrmã kãm mẽ ate inhmar nê hkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê jahkre nê kãm:

—E Pahiiti. Ota akwÿjaja. Na htem akôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri pa. Anê.

²⁹ ã ixte kãm mẽ piitã mẽ harênh anhÿrja na inhmã hprãm. Ja kaxyw na pre Jejus ixto ixihitÿx. Jakamã na pa hte Tirtũm nhÿ hã tanhmã kapêr o mẽ ahkre hto ho ri mẽ hkôt ixpa. Jao mẽ ho Tirtũm wÿr o ri ixpa nê mẽ kãm kagà nhĩpêx nê mẽ hwÿr kurê nê kamã kapêr o mẽ ahkre o ri ixpa.

2

Pawre kot Jejus kapêr o Koros nhō xwÿnhjê o ihitÿx ã harênh

Epes 3.14-19; Piripos 1.9

¹ E kot paj mẽ amã tanhmã amnhĩ jarênh to ka mẽ inhma. Na pa hte mẽ ato Tirtũm wÿr rãhã ho ixkrĩ. Mẽ kajaja nê krĩ pê Ratisej kamã Jejus kôt mẽ pahkwÿjaja. Kormã ixte mẽ apumunh kêt tã pa hte mẽ ato Tirtũm wÿr kãm ixihitÿx ãhã ho ixkrĩ. ² Mẽmo kaxyw na pa hte ã mẽ ato hwÿr anê? Nê mẽmo kaxyw na pa hte mẽ amã kagà nhĩpêx nê mẽ awÿr

kurē? Nà ãm mẽ ate kamã harēnh nē mar nē Jejus kapēr kôt axpēn to axihtỳx o ri apa kaxyw. Nē mẽ amã axpēn kĩnh o ri apa kaxyw. Pê te mẽ ate ixkre tipxi kamã axpēn kôt amnhĩ nhĩpēx o ri apa pyràk. Jao aprĩ hã Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpēx pumunh mex nē amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpēr tỳx nē. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpēx anē nē Kris kot amnhĩ nhĩpēxta pumunh pa. Na pre Tĩrtũm tokyx mẽ kãm Kris o amnhĩrit kêt tã ra mẽ pamã ho amnhĩrit. ³ Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpēx nē kapērja na pu htem Kris nhỹ hã pahprĩ hã omunh nē mar mex nē. ⁴ Jakamã koja mẽmojaja mẽ awỳr mra hãmri nē hêx rom Tĩrtũm kapēr kwỳm ri tanhmã mẽ amã mẽmoj jarēnh to. Te mẽ àhpumunh tỳx pyràk o mẽ amã harē no ãm mẽ àhpumunh kêt. Ka mẽ ama nē ãm mẽ ama nē Kris kaga hkêt nē.

⁵ Nē kormã arĩ Jejus ã ijaxàr nē ixkrĩ nē kormã mẽ akôt ixpa hkêt tã ot pa hte mẽ amã ijamaxpēr rãhã ho ixkrĩ. Nē ra tanhmã mẽ ajarēnh mar to. Na ka xep htem Kris kôt amnhĩ nhĩpēx tỳx o ri apa. Te ahkrô pê kukryt mut kuxêeti kot pĩ kupu htỳxta pyràk. Nē ka xep htem arĩ amnhĩ kaxyw Kris mã ajamaxpēr tỳx o ri apa. Pa mẽ ajarēnh ma nē ixkĩnh tỳx nē.

⁶ Na ka prem Pahihti Jejus Kris kôt amnhĩ xunhwỳr pa. Tã kêr ka mẽ arĩ hkôt amnhĩ nhĩpēx mex rãhã ho apa. Kêp mẽ panhõ Pahihti

kênã. ⁷ Jakamã mẽ ãm kôt pix mã amnhĩ xunhwỳr tỳx nē aa hkaga hkêt nē. Te mẽmo pĩ hpàr jarēja pika kaxwỳnh kãm pimành nē kot pika jamỳnh tỳxta pyràk. Nhũm kòk xàpēr tỳx tã tee kot mēnh kaxyw pyràk. Tã kêr ka mẽ pĩ hpàrta pyrà nē hkôt amnhĩ xunhwỳr tỳx nē hkôt amnhĩ nhĩpēx mex o ri apa. Ra Epas kot mẽ ajahkre ho pa xà hkôt. Nē amnhĩ krãm Kris kapēr jaxàr tỳx nē aa ho ajamakêtkati hkêt nē. Pê akĩnh kãm Tĩrtũm mã mex o mex ã harēnh rãhã ho ri apa.

⁸ Nē kwa kêr ka mẽ kot hêx rom mẽ amã tanhmã kapēr to ho mẽ pa xwỳnhjaja ka mẽ amnhĩ nē mẽ omunh mex nē. Nē mẽ kapēr mar hkêt nē. Mẽ ate Kris kaga hprãm xàj na htem tanhmã mẽ amã hêx to ho ri mẽ akôt pa. Te amnepēm mẽ kot Tĩrtũm kapēr kwỳm ri tanhmã mẽ ahkre hto xwỳnhjê pyràk. Hinhu hikòoti kapēr kôt na htem tanhmã mẽ amã hêx to nom Kris nhỹ hã mẽ amã kapēr kêt nē. Jakamã kwa mẽ amnhĩ nē mẽ omunh mex nē.

⁹ Nē Kris mẽ Tĩrtũm wa kot amnhĩ nhĩpēx kot axpēn pyràk. Nē wa hamaxpēr kot axpēn pyràk. ¹⁰ Tã kêr pu mẽ pajaxwỳja wa hamaxpēr o pajamaxpēr nē wa kot amnhĩ nhĩpēx o amnhĩ nhĩpēx. Jakamã kwa mẽ kot Tĩrtũm kapēr kwỳm ri tanhmã mẽ kapēr to xwỳnhjê kot amnhĩ nhĩpēx o amnhĩ nhĩpēx kêt nē. Nē mẽ kapēr ma nē ãm mẽ ama. Kris na hihtỳx o hihtỳx o kot mẽkarõmnuti nhõ pahi

piitã mē hakrenh par. Nē hihtýx o hihtýx o kot Tirtũm kapēr o mē wryk xwýnhjē piitã mē hakrenh par. Nē àhpumunh o àhpumunh o kot mēmoj piitã hakrenh par jakamã kêr ka mē kapēr kôt pix ma nē hkôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

Mē pahte amnhĩ nhĩpêx nyw jarēnh

Rômãn 6.3; Karatas 5.24

¹¹ Nē na hte ixkwý Ijaew-jaja mē hkra nhỹrmã hprêk nē Tirtũm kôt amnhĩ nhĩpêx ã mē harēnh kaxyw mē kēp mēmy kwryt kà jakà. Tã mē kajaja. Mē apê Ijaew kêt xwýnhjaja na pre Kris mē anhĩpêx o te mē kot amnhĩ jakarta pyræk. Jao te kot mē anê mē ate amnhĩ nhĩpêx tũm jakar par pyræk o mē anhĩpêx ka mē ra amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o apa. Nhũm htem mē ate amnhĩ nhĩpêx nyw ã mē apumu nē mē ate Jejus kapēr kôt amnhĩ nhĩpêx ã mē apumunh kurê kumrêx. ¹² Tã na pu htem jarãhã mē pahte Tirtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o papa hã amnhĩ jarēnh kaxyw amnhĩ jakar kêt nē. Na pu htem hpãnhã amnhĩ kaxyw Tirtũm xihtýx o hihtýx xwýnhja kôt pajamxpēr. Kot mē panê pahte amnhĩ tomnuj rēnh par kôt pajamxpēr hãmri nhũm mē gôx kãm mē pahkrã kumrã. Te mē pahte gôx kãm mē pahte amnhĩ nhĩpêx tũm rer par pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Te Jejus htyk nhũm mē kot haxar nhũm nōr nhũm

mē pahte amnhĩ tomnuja ãhkô hã nōr nē hapêx par pyræk. Tã pu htem ra gôj rũm pahkrã hapôj. Te Tirtũm kot akupým Kris o htĩr pyræk. Jao ra mē pahte Kris kôt amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o papa hkra x ã amnhĩ to amnhĩrit. ¹³ Amnepēm kormã mē pahte Jejus kôt amnhĩ xunhwýr kêt ri na pu prem ri amnhĩ tomnuj to nē tanhmã pajamxpēr punuj to ho ri papa. Tirtũm noo mã te ra mē pahtyk pyræk. Tã Tirtũm te akupým Kris kôt mē pahto pahĩr pyræk o mē panhĩpêx nē mē panê mē pahte amnhĩ tomnuj piitã ho hapêx nē axte kãm hamaxpēr kêt kumrêx. ¹⁴ Te mē pahte tanhmã amnhĩ tomnuj to ho papa nhũm Tirtũm kot ja hã mē pahpumunh nē mē pahte amnhĩ tomnuj piitã hã kagà hpar pyræk. Nē kot kagàja pyr nē Kris nhĩhkô hã pĩkahpa hã nhôr pyræk. Jao te kot mē pahte amnhĩ tomnuj ã kagàta hkaxônh nē rēnh par pyræk o hipêx. ¹⁵ Hãmri nhũm Krisja pĩ kahpa hã htykja o mēkarõmnuti mē mē õ pahi Satanasti wa mē ho hirerek pa. Jao hihtýx o kot mē hakrenh par ã amnhĩ to amnhĩrit. Te mē kot kutã amnhĩ xunhwýr xwýnh piitã mē noo mã mē ho krihkrit par nē ma akupým õ krĩ hwýr hkĩnh nē grer o mōrta pyræk.

¹⁶ Nē koja mēmojaja mē awýr mra nē tee ri mē ate mēmoj kur o akrĩ hã mē apumu nē mē amã:

—Kwa na hte Tirtũm kôt

më kot amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja ja kur kêt nê. Nê ja ho hkôm kêt nê. Nê më panhõ arĩgromnu pê sap ã ri mëmoj tâ àpênh kêt nê. Nê mytwrÿ nyw ã mëmoj tâ àpênh kêt nê. Na htem ã Tĩrtũm ã hkĩnh o pa anê. Tã ã më ate më ixkôt amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt jakamã mãn më apê Tĩrtũm kra hkêt nà. Anê.

Tã nom kër ka më kapêr ma nê ãm ama. ¹⁷ Amnepêm kormã më pahte Kris kôt amnhĩ xunhwÿr kêt ri na pu prem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o papa. Tã Jejus kôt amnhĩ xunhwÿ hãmri nê axte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Pãnhã kapêr pix ma nê hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri papa.

Më pahte më kot Tĩrtũm kapêr o më hêx xwÿnhjê mar kêt ã më pamã karõ

¹⁸ Nê koja mëmojaja më awÿr mra nê hêx rom tanhmã më amã amnhĩ jarênh to nê më amã:

—Na pre Tĩrtũm ãm më papxpix më inhmã amnhĩ to amnhĩrit. Jakamã kwa më ixkapêr ma. Kot kaj më inhmar kêt nê hãmri nê më amex kêt nê apa.

Anhÿr o më amã kapêr japêr ka më ama nê ãm më ma. Rÿ nhũm më amã:

—Tĩrtũm më parom kot amnhĩ to rax o kot më pahpiitã më pajakrenh par jakamã kwa më tanhmã amnhĩ to hwÿr to hkêt nê. Kot ka më anê nhũm më ama nê më akamã gryk nê. No kêt më amnhĩ to kapêr o wrÿk xwÿnhjê mãn wÿ. Koja më

ama nê më akamã gryk kêt nê tanhmã më amã mëmoj nhĩpêx to. Anê.

Koja më ã më amã kapêr anê ka më ama nê ãm më ama. Te ho më àhpumunh tÿx kãm më kot ã më amã kapêr anhÿr pyræk no ãm më kapêrja mex kêt. Na htem amnhĩ krã hkôt te amnhĩ to rax pyræk o ã më amã kapêr jao më hamaxpêr tũm o hamaxpêr o ri pa. No më apyrà nê më hamaxpêr nyw o hamaxpêr kêt nê. ¹⁹ ãm më kot Tĩrtũm kapêr kwÿm ri më ahkre jakamã më kêp Jejus kwÿ hkêt. No më papajaja më pahpê Jejus kwÿ na pu më. Nhũm Jejus kêp më panhõ Pahihtĩ jakamã na hte tanhmã më pahto paxihtÿx to pu htem kukwak ri tanhmã axpên to ajuta hto ho ri papa. Nê hkôt axpên to paxihtÿx o ri papa. Më pahpiitã më pahte hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri papa kaxyw. Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt.

Më pahte amnhĩ krã hkôt tãm amnhĩ nhĩpêx kêt ã më pajarênh

Karatas 3.1-5, 5.1-9; Epes 2.8; Piriapos 3.9

²⁰⁻²¹ Nê wam më pahte amnhĩ nhĩpêx tũm nê më pajamaxpêr tũmta te kot Kris kôt htyk nê më pahpê hapêx par pyræk jakamã na pu htem arĩ hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Nê mëkarõmnuti hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Tã no nhũm xep ra mëhõja më awÿr mō nê hêx rom mëmoj nê tanhmã më amã kapêr to nê më amã:

—Kwa mẽ ja jam̀ỳnh kêt nẽ.
Nẽ ja hkur kêt nẽ. Nẽ ja
kupênh kêt nẽ.

Anh̄ȳr o mẽmoj nê mẽ
akurê ho pa. Xep mẽ ã mẽmoj
nê mẽ akurê anẽ ka xep
mẽ ama nẽ mẽ hkôt amnhĩ
nhĩpêx. Kwa nà mon ka mẽ
ri axtem nẽ mẽ hkôt amnhĩ
nhĩpêx? ²² Tĩrtũm kot mẽmojja
nê tanhmã mẽ pahkurê htore
hã. ãm mẽ kot amnhĩ krã
hkôt mẽmoj nê mẽ akurê ka
mẽ ama nẽ mẽ hkôt amnhĩ
nhĩpêx. Mẽmoj kur nê mẽ
akurê xẁỳnh̄ta na htem kuku
nhũm hapêx kurê kumrêx.
Mo koja we Tĩrtũm omu nhũm
kêp omnuj? Nà ja kot anh̄ȳr
kêt kênã. Mẽ ãm amnhĩ krã
hkôt mẽ kot ja nê mẽ akurê.
²³ Tã ã mẽmoj nê mẽ akurê
anh̄ȳr xẁỳnh̄jaja na ka htem
nh̄ȳri mẽ omu nẽ mẽ kapêr
ma nẽ at̀ỳx ajamaxpêr o:

—Nà te Tĩrtũm kôt amnhĩ
nhĩpêx mex o pa pyrãk. Te
mẽ àhpumunh t̀ỳx pyrãk o ã
mẽ inhmã mẽmoj jarênh anẽ.
Anẽ.

No ãm mẽ kot mẽmoj
jarênhja kot anh̄ȳr kêt. ã
mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anh̄ȳr
xẁỳnh̄jaja kêp Tĩrtũm kra
hkêt. Na htem ãm amnhĩ krã
hkôt mẽmoj nê mẽ akurê ho
pa. Nẽ hã amnhĩ to jarkrar
o ri pa. Mẽ ate ja hã mẽ
mar nẽ mẽ kot amnhĩ to
rũnh ã mẽ hkamnhĩx kaxyw.
Na htem kot amnhĩ tomnuj
pymaj tanhmã amnhĩ nhĩ
hto ho pa. No ãm ri ã amnhĩ
nhĩpêx anh̄ȳr kapr̀ỳ. Nẽ ãm
ht̀ỳx Tĩrtũm kapêr o mẽ wr̀ỳk
xẁỳnh̄jê hẁȳr kapr̀ỳ ho pa.

3

*Mẽ pajamaxpêr nyw nẽ
mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw
jarênh*

Rômãn 6.4-11

¹ Nẽ na pre Tĩrtũm akup̀ỳm
Kris o ht̄ir nhũm mẽ pahte
hkôt amnhĩ xunhẁȳr jakamã
te Tĩrtũm kot Kris nhĩpêx pyrã
nẽ akup̀ỳm mẽ pahto mẽ
paht̄ir pyrãk o mẽ panhĩpêx.
Jakamã kwa kêr pu mẽ axte
pahte amnhĩ nhĩpêx tũm
kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ.
Te Kris pyrã nẽ ra kaxkwa
hẁȳr paxàpir nẽ kamã ri
papa pyrãk o amnhĩ nhĩpêx.
Jao pajamaxpêr nyw pix o
pajamaxpêr nẽ pahte amnhĩ
nhĩpêx nyw pix o amnhĩ
nhĩpêx o ri papa. Te Kris kot
amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Na pre
akup̀ỳm kaxkwa hẁȳr api
nẽ Tĩrtũm nhĩhkô hã mẽ ho
amnhĩpt̄ar xà kamã hkr̄i ho
hkr̄i.

²⁻³ Nẽ ra mẽ pahte Kris kôt
amnhĩ xunhẁȳr jakamã te
jar pika hkôt pajapêx par
nẽ Tĩrtũm wa kuri kaxkwa
kamã pamex nẽ papa ho
papa pyrãk. Jakamã kwa kêr
pu mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx
nyw mã mãn pajamaxpêr
rãhã ho papa. Nẽ axte mẽ
pahte amnhĩ nhĩpêx tũm mã
pajamaxpêr kêt nẽ.

⁴ Kris kêp akup̀ỳm mẽ
pahto mẽ paht̄ir xẁỳnh̄. Kojã
nh̄ȳrmã akup̀ȳn mẽ pahẁȳr
wr̀ȳ hãmri nhũm Tĩrtũm te
ho mex raxta pyrãk o mẽ
panhĩpêx nẽ mẽ pahto mex
rax kumrêx.

Mē pahte akupÿm amnhĩ nhĩpêx tũm o paxujanār kêt ã mē pamã karõ

Epes 4.17-5.2

⁵ Jakamã kwa kêr ka mē axte ate amnhĩ nhĩpêx tũm kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Te ra mē apê htyk nê hapêx par pyrã nê axte kãm ajamaxpêr kêt nê.

Jakamã axte ri axpên mjên rÿ axpên prõ ho amnhĩkati hkêt nê.

Nê nhãm ri mêmÿjê hõ rÿ mênijê hõ ho amnhĩkati hkêt nê.

Nê mē amã tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm kêt nê.

Nê mē amã akukrêx rax prãm kêt nê. Kot ka mē ã amnhĩ nhĩpêx anê nê gaa nê akukrêx rax gryk ã axte Tĩrtũm mã aja-maxpêr kêt nê.

⁶ ã mē kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr xwÿnhjaja Tĩrtũm kãm mē hprãm kêt. Kojã nhÿrmã tanhmã ja hã mē homnuj tÿx to. ⁷ Amnepêm kormã mē ate Kris kôt amnhĩ xunhwÿr kêt ri na ka prem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa. ⁸⁻⁹ Tã kêr ka mē axte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê.

Nê mē ri axpên kãm agryk o ano hkã karõt o axpên pumunh kêt nê.

Nê mē axpên kamã axàhkurê hkêt nê. Ri tanhmã axpên tomnuj to ho apa hkêt nê.

Rÿ axpên jakwa kamã mêmoy ma nê ri axpên xõ ri tanhmã ri axpên mã ho axêx to ho ri apa hkêt nê.

Nê mē akapêr mã agêt o ri mē kãm akapêr kêt nê.

Nê mē ri mêmoy to axpên mã axêx hkêt nê.

Ã mē ate amnhĩ nhĩpêx anhÿr tũmta ra mē apê hapêx par kênã.

Mē pahte amnhĩ nhĩpêx nyw kôt amnhĩ nhĩpêx ã mē pamã karõ

Rõmãn 12.2; Epes 4.23; Wam Pêtre 2.11

¹⁰ Nê na ka mē ra mē ate amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Jao ra mē pahto kator xwÿnh maatija kôt amnhĩ nhĩpêx mex o mõ. Kot kaj mē gaa nê rĩ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex kumrêx o ri apa. Kãm hprãm xà hkôt.

¹¹ Nê mē pahpê Kris kwÿjaja ahpÿnhã na pu mē. Na mē pakamã Ijaew nê Ijaew kêt xwÿnhjaja. Nê mē pakamã panhĩ nê kupê. Nê mē kãm ãpênh xwÿnhjaja nê mē kot amnhĩ mã ri ãpênh xwÿnhjaja. ãm ahpÿnhã mē pahpê Kris kwÿjaja mē pahte anhÿr tã na hte Tĩrtũm tanhmã mē pakute hkôt mē pahpumunh kêt nê. Na hte mē panhĩpêx o axpên pyrã nê mē pahpiitã mē pakamã pa ho pa pu htem pahpimràatã hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o papa.

¹² Nê Tĩrtũm kãm mē pajapê nê kãm mē pajapê xaj mē pakukamã amnhĩm mē parê. Mē pahte kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa kaxyw mē pakukamã mē parê.

Jakamã kêr ka mē axpên kamã axukapri ho ri axpên kôt apa.

Nê axpên to mex pix o ri axpên kôt apa.

Nê mẽ amã amnhĩ to rax o axpên jakrenh prãm kêt nê.

Nê mẽ ãm amnhĩ pix kukamã ri ajamaxpêr kêt nê. Amnhĩ mẽ nhãm mẽ hkukamã ajamaxpêr o ri apa.

Nê mẽ ri agryk tokyx anhÿr kêt nê.

13 Nê koja mẽhõ tanhmã mẽ ato ka mẽ amnhĩ tâ omu nê tanhmã amnhĩ tâ ho hkêt nê. ãm ja ho ajamakêtkati kurê kumrêx nê axte kãm ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Ra Jejus kot mẽ panê mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã rênh par kênã kot pu kêt mẽ amnhĩ tâ tanhmã mẽhõ hto. Tã kêr ka mẽ axpên to mex o ri apa nê amnhĩ tâ tanhmã axpên to ho ri apa hkêt nê.

14 E kêr ka mẽ ã axpên nhĩpêx anhÿr o ri apa. No ãm ja pix kêt. Nê mẽ mãânên amã axpên kĩnh pê axpên kutã anojarêt rãhã nê. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nê mãânên ra ixte mẽmoj tâ mẽ amã karõta ka mẽ ho anhÿr mex kurê kumrêx. Mẽ pamã axpên kĩnhja na mex kumrêx o kot mẽmoj piitã hakrenh par.

15 Nê kêr ka mẽ Kris kukwak ri anhõxãhkre kaxwÿnh kãm akĩnh nê ajamakêtkati nê tãm ri axpên nhĩpêx o ri axpên kôt apa. Te ixkre tipxi kamã mẽ ate axpên kôt ri amnhĩ nhĩpêx pyrãk. ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhÿr o papa

kaxyw na pre Tĩrtũm amnhĩ wÿr mẽ pahwÿ. Mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwÿr kaxyw.

Nê kêr ka mẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw nê kãm Kra Jejus ã akĩnh ã amnhĩ jarênh o ri apa.

Mẽ pahte Tĩrtũm mã mex ã pagrer ã mẽ pamã karõ

Epes 5.19

16 Nê kêr ka mẽ Kris kapêr piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx mex nê. Nê kapêr o axpên jahkre mex o ri axpên kôt apa. Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx o axpên jahkre ho ri axpên kôt apa. Nê kãm agrer o ri apa. Kãm mex o mex ã agrer o ri axpên kôt apa. Nê kãm kukwak ri akĩnh ã amnhĩ jarênh o kãm gre.

17 Nê kêr ka mẽ Mẽpahpãm Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh o:

—Pa Tĩrtũm. Nà ãm hãmri na ka pre mẽ ixwÿr Akra Jejus mẽ nhũm mẽ ixwÿr wrÿ nê mẽ inhnê ty.

Anhÿr o kãm amnhĩ jarê. Hãmri nê ãm Pahihti Jejus kot amnhĩ nhĩpêx kôt pix mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to rÿ ãm kôt pix mã tanhmã akapêr to ho ri apa.

Tanhmã mẽ pahte axpên nhĩpêx to hã mẽ pamã karõ

Epes 5.22-6.9

18 Nê mẽ anijaja. Tĩrtũm kot myja kumrêx nhĩpêx nê hkôt kãm hprõ nhĩpêx jakamã kêr ka mẽ amjên ã apijaãm o apa. Nê mẽ hamaxpêr mex ã mẽ omu nê mẽ hkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex nê. ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêxja na Tĩrtũm kãm hprãm.

19 Nē mē amyjaja kēr ka mē amā mē aprō japē nē. Te amā amnhī tā ma pyrāk o mē hipêx o ri apa. Jao tanhmā mē homnuj to hkêt nē.

20 Nē mē apê mē hkrajaja kēr ka mē anhîpêêxà nē akatorxà wa hã apijaam nē wa kapēr ma nē wa hkôt ri amnhī nhîpêx. ã mē ate amnhī nhîpêx anhÿrja na Tirtûm kãm hprãm. Koja ã mē ate amnhī nhîpêx anhÿr ã mē apumu nē hkînh nē.

21 Nē kēr ka mē apê mē hipêêxà nē mē katorxà mē akra gryk kaxyw mē kãm apēr o apikênh kêt nē. Kot kaj mē ã mē hipêx anē nhûm mē tee ri amnhī tā mē ama nē hkapri nē.

22 Nē mē ate mē kãm tanhmā amnhī nhîpêx to ho ri mē apa xwÿnhjaja kēr ka mē anhō patrāw kapēr ma nē hkôt amnhī nhîpêx. Nē mē noo mã mē kãm tanhmā amnhī nhîpêx mex to nē mãânēn mē wa kre kamã mē kãm tanhmā amnhī nhîpêx mex to. Nom mē kot axàpênh ã apumunh nē hã kãm akînh pix kaxyw axàpênh mex kêt nē. Mãânēn mē amã Pahihti Kris kînh ã akatàt kôt mē kãm mēmoj tā axàpênh mex nē. Mē noo mã nē mãânēn mē wakre kamã. 23 Nē mē akînh kãm mē kãm axàpênh mex o ri apa. Te mē ate Pahihti mã akînh kãm tanhmā kãm amnhī nhîpêx to pyrà nē tãm amnhī nhîpêx o tãm mē kãm axàpênh mex o ri apa. 24 Te mē anhō patrāw pix mã axàpênh pyrāk nom kumã pix mã hkêt. Mãânēn mē panhō Pahihti Krisja mã.

Jakamã kot kaj mē ã amnhī kaxyw Tirtûm mã ajamexpēr pê akînh kãm anhō patrāw mã mēmoj tā apê nhûm Pahihtija ja hã mē apumu nē nhÿrmã mē ato mex rax nē. 25 E kēr ka mē ã mē anhō patrāw mã axàpênh mex o ri apa anē. No kot kaj mē kapēr kwÿm amnhī krã hkôt ri tanhmā amnhī nhîpêx to nhûm Tirtûm tee ri ja hã mē apumu hãmri nē nhÿrmã tanhmã hã mē anhîpêx to. Na hte ã mē kot amnhī tomnuj xwÿnhjê piitã mē hipêx anē nē mē hipêx o axpên pyrāk. Jakamã kwa kēr ka mē anhō patrāw mã axàpênh mex rãhã ho ri apa.

4

1 Nē mē apê mē õ patrāw kēr ka mē kot mē amã mē àpênh xwÿnhjê ho mex nē tanhmã mē homnuj to hkêt nē. Mē urāk nē kaxkwa kamã mē anhō Patrāw maatija hkrī. Kot mē pahte tanhmã amnhī nhîpêx to nē tanhmã mē pajamexpēr to hã mē pahpumunh rãhã jakamã kēr ka mē noo mã mē ho mex rãhã ho ri apa.

E kēr ka mē apiitã ã axpên to mex anhÿr o ri apa.

Mē pahte Tirtûm mã amnhī jarênh rãhã hã mē pamã karõ

Matêwre 7.7; Rukre 11.1-8; Atre 1.14; Epes 6.18

2 Nē kēr ka mē xatã Tirtûm mã amnhī jarênh rãhã ho ri apa. Nē tanhmã mēhō kot amnhī nhîpêx to hã harênh ma nē ho Tirtûm wÿ. Nē mē ate kãm amnhī jarênh kamã kãm mex o mex ã harê. 3-4 Nē mãânēn ixto awÿ kê mē tokyx

ixkator japêr. Pa ixàmnhĩx mẽ kot kormã Kris jarēnh mar kêt xwýnhjê mã harēnh o ri mẽ hkôt ixpa. ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhÿrta ã na prem ixpynê nê ijaxà pa kormã jar ixkrĩ. Jakamã kwa mẽ mãmri ja hã ixto Tĩrtũm wÿr o apa.

Mẽ pahte apkati mẽ mẽ pahkwÿjê mã Jejus jarēnh ã mẽ pamã karõ

Epes 5.16

⁵ Nê kêt ka mẽ kêt Kris kwÿ hkêt xwýnhjê hkôt nhÿhÿm ri apa nê tãm ri Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ hkôt ri apa.

⁶ Nê kê mēhõ awÿr tē nē tanhmã Jejus ã akukjêr to ka amã hkĩnh ã aprĩ hã kãm awjarê. Ahpÿnhã tanhmã mẽ kot hã akukjêr to xà hkôt tanhmã mẽ kãm harēnh to kê mēhprĩ hã mar mex nē.

Pawre kot Koros wÿr Xikitre mẽ Ones wa mēnh ã harēnh
Epes 6.21-22

⁷⁻⁸ Nê ot pa mẽ awÿr mẽ pahtõ Xikitre mēnh mã. Kot ma mẽ awÿr ixte mẽ amã ixkapêr ã kagà nhĩpêx o mõi kaxyw. Na hte ixkôt Tĩrtũm mã amnhĩ nhĩpêx o ri pa. Inhmã hapêê. Tã kot paj mẽ awÿr kumê kê ma mẽ awÿr mõi nē hprĩ hã mẽ amã ijarê. Mẽ ate ijarēnh mar nē tãm ajamaxpêr nē akĩnh kaxyw.

⁹ Mẽ akwÿ Onesti hkôt koja ma mẽ awÿr mõi. Mãänēn Kris kôt kêt mẽ pahtõ hã mẽ pamã hapê xwýnh na. Na hte Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri pa. Tã Xikitre mẽ koja wa ma mẽ

awÿr mõi. Hãmri nē mẽ awÿr põi nē jar tanhmã mẽ ixte amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ ijarê ka mẽ ama.

Kris kôt mẽ hkwÿ kot mẽ hwÿr hpêr mēnh ã mẽ harēnh

¹⁰ Nê ota Aristakja ixpyrà nê kêt prês nê hkrĩ. Tã mẽ awÿr hpêr mẽ. Nê Panãpe htõ Juãw Makreja mãänēn mẽ awÿr hpêr mẽ. Na pa pre ra mẽ amã Juãw Makre jarê. Tã koja mẽmo arĩgro hã akupÿn mẽ awÿr mõi japêr ka mẽ omu nē ho mex nē.

¹¹ Nê Jejus Justija mãänēn mẽ awÿr hpêr mẽ. Jajaja mẽ ixpyrà nê kêt Ijaew. Tã mẽ tapxipixjaja na htem ixpyrà nē mẽ ixpê Ijaew kwÿjê rom mẽ kãm Tĩrtũm kapêr nyw o mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt pa. Tĩrtũm kot Kra Kris kôt mẽ kot amnhĩ xunhwÿr xwýnhjê ho hkra hã harēnh nywja na htem mẽ kãm harēnh o ri mẽ hkôt pa. Pa ja hã mẽ omu nē ixkĩnh nē. ¹² Nê mẽ anhĩõ Epasja mãänēn mẽ awÿr hpêr mẽ. Na hte Jejus Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho pa. Nê mẽ ato Tĩrtũm wÿr rãhã ho pa nē mẽ ato hwÿr o:

—Pa Tĩrtũm. E kwa tanhmã Koros kamã akrajê ho kê mẽ akôt amnhĩ xunhwÿr tÿx nē. Nê amã hprãm xà hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri pa. Nê amnhĩ kaxyw Kris kôt pix mã hamaxpêr tÿx rãhã nē. Anē.

¹³ ãm hãmri na hte mẽ ato hwÿr o pa. Nom mẽ kapxipix o hwÿr kêt nē. Mãänēn krĩ pē Ratisej kamã nē krĩ pē Jerop kamã Kris kôt mẽ pahtõjê ho hwÿr o ri pa. Mẽ ate Tĩrtũm

kôt amnhĩ nhĩpêx mex o apa kaxyw. Ixte ja hã omunh mex.

pa mẽ awỳr kagàja nhĩpêx nẽ ã mẽ awỳr mẽnh anẽ.

14 Nẽ jar mẽ pahtõ tõtô Rukre mẽ Tẽmtija wa mãânẽn mẽ awỳr hpêr mẽ. Tõtô Rukreja kêp ixkràmnhwỳ mex na.

15 Nẽ kêr ka mẽ krĩ pê Ratisej kamã Kris kôt mẽ pahkwỳjê mã ijarẽ. Nẽ Nĩpare mã nẽ òrkwỳ hwỳr mẽ pikuprõnh nẽ Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽn h o mẽ hkrĩ xwỳnhjê mã mãânẽn ijarẽ.

16 Nẽ e kêr ka mẽ ixte mẽ awỳr kagà mẽnhja kamã harẽn pa nẽ hpãnhã krĩ pê Ratisej kamã Kris kôt mẽ pahkwỳjê hwỳr amẽ kê mẽ apyrà nẽ kamã harẽ nẽ piitã kuma. Nẽ mẽ kãm anẽ kê ra ixte mẽ hwỳr kagà mẽnh xwỳnhta kê mẽ amã kugõ ka mẽ kuxwar kamã harẽ nẽ ama.

17 Nẽ kêr ka mẽ Akip mã ijarẽ kê ra Tĩrtũm kot kãm mẽmoj tã karõ xwỳnhta kê ho anhỳr jatur xàm kumẽ. Kêp hkra hã kê tãm kãm àpênh jatur xàm kumẽ.

18 Tã ãm ja pix. E paj pam amnhĩ nhĩhkra ho hatur xà hã kagà. Mẽ ate ixte mẽmoj tã kagà pumunh nẽ hkôt inhmã ajamaxpêr kaxyw. Nẽ ixte mẽ awỳr mẽnh ã ijarẽn mar kaxyw. Kwa kêr ka mẽ arĩ ixpê prês ã ixto Tĩrtũm wỳr rãhã ho ri apa.

E kê Tĩrtũmja mẽmoj to mẽ akutã nojarêt nẽ mẽ ato mex nẽ ka mẽ amex nẽ ajamakêtkati nẽ apa ho apa. Tã ãm ja pix. Ixpê Pawre na

Wam Tesarõn Pawre kot Tesarõn kamã Jesus kõt hkwýjê hwýr kagà nê mēnh

Pawre na pre kagàja nhîpêx. Kêp Jesus nhÿ hã mē ahkre ho pa xwýnhjê hõ na pre. Jakamã na pre kagàja nhîpêx nê ma krî pê Tesarõn kamã Jesus kõt hkwýjê hwýr kumê. Tesarõn kamã Jesus ã kãm mē hkurê xwýnhjaja na prem Jesus ã mē homnuj o pa nhũm mē amnhî xà htýx kamã hamak o pa. Hãmri nhũm Pawre mē harēnh ma nê kagàja nhîpêx nê mē hwýr kumê. Kot mē kãm mē hamaxpêr o hihtýx kaxyw mē kot arî Jesus kõt amnhî nhîpêx mex o pa nê aa hkaga hkêt ã mē kãm karõ. Nê nhÿrmã Jesus akupÿn kaxkwa rũm mē pahpê hkwýjê hwýr wrýk nê ma akupÿm amnhî kõt mē pahto àpirja nhũm mē kãm harê. ã na pre mē kãm mēmoj jarê nê hã kagà anê nê mē kãm:

1 Pa mē apê Tesarõn kamã Jesus kwý hã axpēn wýr mē apikuprõnh xwýnhjaja? Xà mē amex na ka mē apa? Ixpê Pawre na pa mē awýr kagàja nhîpêx nê mē awýr kumê. Siras mē Ximotre mē pa mē awýr kumê. Mē pahpê Mēpanhîpêêxà maati Tirtũm mē Pahihti Jesus Kris wa hkwý jakamã na pa htem mē ato Tirtũm wýr rãhã ho ri ixpa. Kot mē akutã nojarêt

rãhã nhũm mē ajamakêtkati nê axàmnhîx mē apa kaxyw.

²⁻³ Nà mēmoj kêt. Na pa htem mē amã ijamaxpêr nê mē anhÿ hã ixkînh nê ixpa hãmri nê mē awýr kagàja mē. Na pa htem mē ato Tirtũm wýr rãhã ho ri ixpa nê kãm mē ajarēnh o:

—Pa Tirtũm. E mãn ka Tesarõn kamã akrajê pumu. ãm hãmri na ka pre tanhmã mē hkrã hto nhũm mē akõt amnhî nhîpêx mex o pa. Na htem amnhî kaxyw akõt hamaxpêr tÿx nê. Jao mē piitã mē kamã ukaprî kamã tanhmã mē ho ajuta hto ho pa. Nhũm mē kãm mē ixkurê xwýnhjaja Pahihti Jesus Kris ã tanhmã mē ho ho pa htã nhũm mē tee ri amnhî kukamã hamaxpêr o hkaprî nê Jesus mē war akaga hkêt nê. Arî war anhÿ hã amnhî to htýx nê Pahihti Jesus kutêp tanhmã kãm amnhî nhîpêx to ho pa. ãm hãmri na htem ã amnhî nhîpêx anê Tirtũm. Na pa htem mē kot ã amnhî nhîpêx anhÿrja mã ijamaxpêr nê ixkînh nê.

Anhÿr o pa htem mē ato kuwý. ⁴ E Kris kõt ixkwýjaja. Nà Tirtũm kãm mē ajapê jakamã na pre amnhîm mē arê. Kot mē ato hkra nhũm nhÿrmã kuri mē amex nê atír tũm nê apa ho apa kaxyw. Ra mē ixte ja hã mē ajarēnh mar mex.

Mē piitã mē kot Tesarõn nhõ xwýnhjê jarēnh mar ã mē harēnh

⁵ Nê na pa prem ma mē awýr mō nê mē amã Jesus

jarënh o mẽ akõt ixpa. Kot mẽ panê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harënh o ri mẽ akõt ixpa. Nom pa mẽ amnhĩ krã hkõt mẽ amã ixujarënh kêt nê. ãm Tirtũm Karõ nhỹ hã na pa prem hihtỳx xà ho tanhmã mẽ amã ixkapêr to ka prem mẽ inhma nê mẽ ixkõt ajamaxpêr kurê kumrêx. Na pa prem tãm amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa ka mẽ ja hã mẽ ixpumunh o ri mẽ ixkõt apa. ⁶ Tã Jejus kõt amnhĩ xunhwỳ nê hkõt amnhĩ nhĩpêx mex nê. Nê mẽ ixkõt amnhĩ nhĩpêx mex nê. Mẽ kot Jejus ã tanhmã mẽ ato htã ka htem Tirtũm Karõ nhỹ hã akĩnh nê hkõt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa. ⁷ Tã nhũm pika pê Masetõn mẽ Gres wa kamã Jejus kõt mẽ pahkwỳjaja ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mẽ ajarënh ma nê mẽ apyrà nê ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. ⁸ Na ka prem tanhmã Jejus kot mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harënh o ri mẽ hkõt apa nhũm mẽ piitã mẽ akapêr ma. Nom mẽ tapxipixjaja mar kêt nê. Na mẽ ra ohtô nê mẽ ajarënh ma nê mẽ apyrà nê ma mẽ kãm Jejus jarënh o pa. Ra mẽ ate Jejus kõt amnhĩ xunhwỳr ã amnhĩ jarënh o ri apa nhũm mẽ piitã kot mẽ amar jakamã mẽ pajaja na pa htem mẽ kãm ã mẽ ajarënh anhỹr kêt nê. Mo kaxyw? Ra mẽ kot mẽ ajarënh mar mex kênã. ⁹ Na pa htem nhỹri krĩ hõ hwỳr pøj nhũm mẽ ixpumu nê ra mẽ tãmjaja mẽ inhmã mẽ ajarënh kurê kumrêx. Nê mẽ ajarënh o:

—Kwa Tesarõn kamã Kris kõt mẽ pahkwỳjaja na xep kãm mẽ akĩnh nê. Amnepêm na pre htem amnhĩm sãnti nhĩpêx nê kêp mẽhpãm ã harê nê amnhĩ to hwỳr o pa. Tã ka xep prem ma mẽ hwỳr mō nê mẽ kãm Tirtũm kapêr jarê nhũm mẽ ama nê Tirtũmja sãnti rom ãm hãmri hã omunh kurê kumrêx. Hãmri nê gryk ã sãnti kaga hpa nê Tirtũm kõt amnhĩ xunhwỳ nê hkõt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex o pa. ¹⁰ Nê amnhĩ wỳr Tirtũm Kra kamã hamak rãhã ho ri pa. Anê.

ãm hãmri na ka htem amnhĩ wỳr kamã hamak rãhã ho apa. Na pre ty nhũm Hipêêxà Tirtũm akupỹm ho htĩr. Tã koja nhỹrmã akupỹn mẽ pahwỳr kumê nhũm akupỹn mẽ pahwỳr wrỳ. Hãmri pu mẽ ãm pix kukwak ri mẽ kot amnhĩ xà htỳx kãm hamak o pa htũm xàta wỳr papa hkêt nê.

2

*Pawre kot amnhĩ jarënh
Sikũn Korõt 1.12, 4.1-6*

¹⁻² Nê kormã mẽ awỳr mẽ inhmõr kêt ri na pa prem kormã Piripos nhõ xwỳnhjê mã Tirtũm kapêr jarënh o ri mẽ hkõt ixpa. Nom nhũm mẽ hkwỳjaja kãm mẽ inhmar prãm kêt nê. Na prem Jejus ã mẽ inhmã kapêr punuj nê mẽ inhĩpêx kati pa prem amnhĩ xà htỳx kamã ijamak o mẽ hkõt ixpa. Na ka prem ja hã mẽ ijarënh ma. ã mẽ kot mẽ inhĩpêx anhỹr tã pa mẽ tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpêr

pê Tirtūm kapēr jarēnh kaga hkēt nē. Na pa prem arī mē kām Jejus kot tanhmā mē panē amnhī nhīpêx to hā harēnh o ri mē hkôt ixpa. Tā mē awyr inhnojarēt nē Tirtūm nhī hā amnhī to htỳx nē ma mē awyr mō. Hāmri nē mē amā tanhmā Jejus jarēnh to ho ri ixpa. Ka prem mē inhma hāmri nē axohtō nē hkôt amnhī xunhwỳ. ³ Nom pa prem ixêx rom tanhmā mē amā ixkapēr to hkēt nē. Rỳ mē inhmā mēmoj prām xàj mē ano kupy r pē mē amā ixkapēr kêt nē. ⁴ Rỳ mē ate mē ixkapēr mar nē mē inhmex ã mē ijarēnh kaxyw pa tanhmā mē amā ixkapēr to hkēt nē. ãm Tirtūm kot mē inhmar nē tapxipix mē inhmex ã mē ijarēnh pix prām xàj na pa prem mē amā kapēr jarēnh o ri mē akôt ixpa. Tirtūm tapxipix na hte tanhmā mē pakute hkôt mē pahpumunh rāhā ho pa. Tām na pre mē ixte kapēr jarēnh o ri ixpa kaxyw mē ixunhwỳ.

⁵ Xàn pa prem mē ijakwa nhīkjê ho mē ate tām amnhī nhīpêx ã mē ajarē hāmri nē mē ijakwa nhīkjê ho mē ato ixkapēr punuj nē? Nà na pa prem ã amnhī nhīpêx anhỳr kêt nē. Na pa prem ixkatāt kôt mē ate amnhī nhīpêx ã mē apumunh kôt tanhmā mē ajarēnh to ho ri ixpa.

Nē xà mē ate mē ixkapēr mar nē akīnh nē hpānhā mē inhmā amnhīrer kaxyw na pa prem mē awyr mō nē mē amā Jejus kapēr o mē ajahkre? Nà na pa prem

kàxpore prām xàj mē amā ixkapēr kêt nē. Tirtūm kot ja kôt mē ixpumunh mex.

⁶ Rỳ xà mē ate mē inhmex ã mē ixto jarkrar kaxyw na pa prem mē awyr mō? Nà määnēn ja kaxyw kêt. ã mē ate mē ijarēnh anhỳr prām xàj na pa htem Tirtūm kapēr o mē ajahkre ho ri ixpa hkēt nē.

⁷ Rỳ xàn pa pre mē awyr mō nē mē amā amnhī jarēnh o:

—E mē ixte Jejus nhī hā ixkapēr o ixpa xwỳnh jakamā kot paj mē amā tanhmā ixkapēr to ka mē inhma nē hpānhā mē inhmā amnhīre.

Anhỳr o mē amā ixkapēr? Nà na pa pre ã mē amā ixkapēr anhỳr kêt nē. Na pa prem te mē katorxà kot hkrajê nhīpêx pyrāk o mē anhīpêx nē amarī mē ajahkre ho ixpa nē mēmoj tā mē awyr kêt nē.

⁸ Mē inhmā mē akīnh jakamā na pa prem mē amā ixprī hā Tirtūm kapēr piitā harēnh par o mē akôt ixpa nē mē kot ja hā tanhmā mē ixto pymaj tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr o ri ixkaprī hkēt nē. ãm ixàmnhīx ri tanhmā Jejus kot mē panē amnhī nhīpêx to hā harēnh o mē akôt ixpa. ⁹ Mē apê mē ixkwỳ jakamā na pa prem tanhmā mē amā ixkapēr to hpānhā mē ixàpkur xà rỳ mēmoj tā mē awyr kêt nē. Na pa prem mē pamjaja mēmoj tā ixàpēnh pē mē amā ixkapēr o ri ixpa. Nē ixàpēnh rūnh kumrêx. Arīgro hā nē kamāt kām. Mān arī mē ate ã mē ixte amnhī nhīpêx anhỳrja ã anohtỳx japêr ko.

10 Na pa prem tãm amnhĩ nhĩpêx o mẽ akõt ixpa. Tĩrtũm kãm hprãm xà hkõt. Jao tanhmã amnhĩ to mex to rãhã ho ri ixpa ka prem amnhĩ tã mẽ ixpumu. Nhũm Tĩrtũm haxwýja ja hã mẽ ixpumu. 11 Na pa pre mẽ apê mẽ ixkra pyræk mẽ anhiĩpêx o ri mẽ akõt ixpa. 12 Jao mẽ amã ixkapêr mex mẽ. Nẽ mẽ akaprĩ mẽ apa xwýnhjaja pa prem akupým mẽ ajamaxpêr o mẽ axihtýx hãmri mẽ mẽ apiitã mẽ amã ixkapêr mẽ mẽ amã:

—Kwa kêr ka mẽ Tĩrtũm kõt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa mẽ aa hkaga hkêt mẽ. Anẽ.

Tĩrtũm tãm na pre amnhĩ wýr mẽ pahwý pu prem hkõt amnhĩ xunhwý. Tã koja nhýrmã amnhĩ wýr mẽ pahto api pu mẽ Kra Jejus kukwak ri wa kuri pamex kumrêx mẽ ri papa ho papa. Jakamã kwa kêr ka mẽ hkõt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa.

Jejus kwýjaja kãm Jejus kõt amnhĩ xunhwýr hkêt xwýnhjê pyma hkêt

Atre 17.1-9

13 Nẽ ma mẽ awýr mẽ inhmõrta ã na pa prem mẽ amã Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mẽ akõt ixpa ka prem mẽ inhma mẽ mẽ ixte amnhĩ krã hkõt mẽ ixkapêr ã mẽ ixkamnhix kêr mẽ. Na ka prem ãm hãmri mẽ ixte Tĩrtũm kapêr jarênh ã mẽ ixpumunh kurê kumrêx mẽ amnhĩ kaxyw hkõt ajamaxpêr mẽ Jejus mẽ Hipêêxà wa hkõt amnhĩ xunhwý. Jakamã na pa hte mẽ amã ijamaxpêr mẽ mẽ anhý hã

ixkĩnh mẽ. Hãmri mẽ Tĩrtũm mã mẽ anhý hã ixkĩnh jarênh o ri ixpa. Nà na ka htem arĩ Tĩrtũm kapêr kõt amnhĩ nhĩpêx mex mẽ. 14 Nhũm hte mẽ akwýjaja tee ri ja hã mẽ apumu mẽ Jejus ã mẽ atomnuj mẽ. Nom mẽ kapxipixjaja ã mẽ anhiĩpêx anhýr kêr mẽ. Jutej kamã Ijaew kwýjaja na prem mẽ apyrà mẽ Jejus kõt amnhĩ xunhwý nhũm mẽ hkwyjaja tee ri ja hã mẽ omu mẽ hã mẽ hipêx kati ho pa.

15 Amnepêm Ijaew na prem Tĩrtũm nhý hã mẽ kãm kapêr o mẽ pa xwýnhjê homnuj mẽ mẽ hkwyjê hpar o pa. Hãmri nhũm hpãnhã mẽ hkanrêhã mẽ htãmnhwýjaja mẽ uræk mẽ Pahшти Jejusja pĩ. Tã jarãhã mããnẽn ã Jejus ã mẽ panhiĩpêx anẽ nhũm Tĩrtũm tee ri mẽ pahtã mẽ omu nhũm ja kêp omnuj týx kumrêx nhũm mẽ pahtã mẽ kamã gryk mẽ.

Na hte mẽ apê Ijaew kêr xwýnhjê ho hkra nhũm Ijaew kãm ja prãm kêr 16 jakamã na htem mẽ akwý kot Tĩrtũm kõt amnhĩ xunhwýr pymaj mẽ anẽ mẽ ixkurê mẽ mẽ inhmã:

—Kwa Ijaew kêr xwýnhjê mã Tĩrtũm kapêr jarênh kêr mẽ. Ja mex kêr. Anẽ.

Mẽ ate Jejus kõt amnhĩ xunhwýr mẽ nhýrmã Tĩrtũm wa kuri atĩr tũm mẽ apaja mẽ kãm hprãm kêr jakamã na htem ã mẽ anẽ ãmnàr o pa anhýrja o amnhĩ tomnuj mẽ. Mẽ kot amnhĩ tomnuj týx o mẽ pa xwýnh jakamã na Tĩrtũm mẽ kamã gryk mẽ. Koja nhýrmã mẽ kot amnhĩ

xà htỳx kamã hamak tũm xà hwỳr mẽ rẽn pa.

Pawre akupỳm Tesarõn nhõ xwỳnhjê hwỳr hkrà hã harẽn

Atre 17.10-13

¹⁷ Nẽ ma mẽ awỳr mẽ inhmõr tã mẽ anhõ krĩ kamã mẽ kêp Kris kwỳ hkêt xwỳnhjaja na pre mẽ ixpumu nẽ mẽ anê mẽ ijano pa prem ijapôj nẽ hpãnhã ma nhỹhỹm krĩ hõ hwỳr ixpa. Nom arĩ mẽ amã ijamaxpêr rãhã nẽ mẽ ato ijamak o ri ixpa nẽ xatã akupỳm mẽ awỳr ixkrà. ¹⁸ Na pa prem inhmã akupỳm mẽ awỳr inhmõr prãm tỳx nẽ. Ixpê Pawre na pa pre xatã mẽ awỳr ixkrà htã nhũm Satanasti tanhmã mẽ anê ixpê amnàr to pa kormã mẽ awỳr inhmõr kêt nẽ. ãm tee ri inhmõr prãm kaprỳ. ¹⁹⁻²⁰ Mẽ inhmã mẽ akĩnh tỳx. Mẽ ate Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx mex jakamã koja nhỹrmã Pahihti Jejus akupỳn mẽ pahwỳr wrỳ pa mẽ akuri xa nẽ kãm mẽ ajarẽn o:

—Pa Pahihti. E Tesarõn nhõ xwỳnhjê pumu. Na ka pre mẽ hwỳr inhmẽ pa mẽ hwỳr mõ nẽ mẽ kãm ajarẽ nhũm prem inhma nẽ amnhĩ kaxyw akôt hamaxpêr tỳx nẽ akôt amnhĩ xunhwỳ. Tã na htem akôt tãm amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa.

Anhỹr o kãm mẽ ajarẽ nẽ mẽ anhỹ hã ixkĩnh tỳx kumrêx.

3

Pawre kot Tesarõn wỳr Ximotre mẽnh ã harẽn
Atre 17.14-15, 18.5

¹⁻⁵ Nẽ kormã mẽ akôt ixpa ri na pa pre Kris kwỳ hkêt xwỳnhjaja kot Kris ã tanhmã mẽ atomnuj to hkukamã mẽ amã mẽ harẽ ka prem mẽ inhma. Na htem ã Kris ã mẽ pahkurê xwỳnhjaja mẽ panhĩpêx anhỹr o pa. Tã nhũm prem ã mẽ anhĩpêx anê pa mẽ ajarẽn ma nẽ tee ri mẽ akukamã ijamaxpêr nẽ axpẽn mã mẽ ajarẽn o:

—Hêxta waa nẽ. Kwa mẽ kot Jejus ã tanhmã mẽ homnuj toja mỳrapê mãn mẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nẽ Jejus kaga rỳ ko. Mãn ra Satanasti tanhmã mẽ kãm Jejus o hêx to nhũm mẽ kuma nẽ tanhmã hamaxpêr to nẽ hkaga. Kwa mãn pu prem ãm mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarẽn kaprỳ nà? Anê.

Hãmri nẽ tee ri mẽ akukamã ijamaxpêr nẽ mẽ awỳr Ximotre mẽnh kaxyw nẽ kãm:

—Mãn ra Tesarõn nhõ xwỳnhjaja Jejus ã tanhmã mẽ homnuj to nhũm mẽ amnhĩ xà htỳx kamã hamak o ra tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr. Kwa ma mẽ hwỳr mõ nẽ ja hã mẽ omu. Hãmri nẽ mẽ kot Kris kôt amnhĩ xunhwỳr tỳx kaxyw mẽ hamaxpêr o axihtỳx. Hãmri nẽ akupỳn wa ixwỳr mõ nẽ wa inhmã tanhmã mẽ harẽn to. Kot paj Siras mẽ wa akutêp jar Atenas kamã wa arĩk. Anê.

Hãmri nẽ mẽ awỳr kumẽ. Ximotre na hte Siras mẽ wa inhĩhkô hã mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarẽn o pa. Nẽ Kris kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx toja nhũm wa inhĩhkô

hã mẽ kãm harẽnh o pa. Tã pa pre mẽ awỳr kumẽ nhũm ma mẽ awỳr mỗ pa Siras mẽ wa Atenas kamã kutêp arĩk.

Ximotre akupỳn mỗr nẽ Pawre mã mẽ harẽnh

⁶ Tã nhũm ra ham akupỳn mẽ arũm wa ixwỳr mỗ nẽ wa inhmã tanhmã mẽ ajarẽnh to pa wa mẽ ajarẽnh ma nẽ ixkĩnh nẽ. Na ka xep htem arĩ amnhĩ kaxyw Kris kôt ajamaxpêr tỳx rãhã nẽ. Jao mẽ amã mẽ piitã mẽ hkĩnh nẽ tanhmã mẽ ho mex to ho ri apa. Nẽ arĩ mẽ inhmã ajamaxpêr nẽ ixpyrà nẽ mẽ amã mẽ ixpumunh prãm o ri apa.

⁷ Nà ãm hãmri na ka htem ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Na pa wa ra jar ixpunuj nẽ ixpa nẽ Kris ã amnhĩ xà htỳx kamã ijamak tã mẽ ajarẽnh ma nẽ tãm ijamaxpêr. ⁸ Tesarõn nhõ xwỳnhjaja kot Kris ã tanhmã mẽ anhĩpêx to htã ka mẽ arĩ hkôt amnhĩ xunhwỳr tỳx rãhã nẽ. Pa wa mẽ ajarẽnh ma nẽ mẽ anhỹ hã ixkĩnh pẽ tanhmã Pahihti Jejus mã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. ⁹ Nà na pa hte wa mẽ anhỹ hã ixkĩnh nẽ. Nẽ xatã Tĩrtũm mã mẽ ajarẽ nẽ kãm:

—Pa Tĩrtũm. Nà ãm hãmri na ka pre amnhĩ kôt Tesarõn kãm akwỳjê xunhwỳr tỳx nẽ nhũm htem akôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho pa. ãm hãmri na ka hte ã mẽ hipêx anẽ. Na pa hte mẽ kot amnhĩ nhĩpêx mã ijamaxpêr o ri ixpa nẽ ixkĩnh nẽ.

Anhỹr o kãm mẽ ajarẽ. ¹⁰⁻¹¹ Nom kãm ja pix jarẽnh kêt nẽ. Na pa hte wa

mããnẽn arĩgro hã nẽ kamàt kãm amnhĩ to Mẽpanhĩpêxà Tĩrtũm mẽ Pahihti Jejus Kris wa hwỳr kãm ixihtỳx rãhã ho ixpa nẽ wa kãm:

—Kwa Tĩrtũm mẽ Jejus wa. Na pa wa ra inhmã Tesarõn wỳr inhmỗr nẽ mẽ pahkwỳjê pumunh prãm tỳx nẽ. Kormã mẽ kot akapêr jatur xà mar kêt. Tã wa inhmã akupỳm mẽ hwỳr wa inhmỗr nẽ mẽ kãm akapêr jatur xãm mẽn̄h prãm. Mẽ kot mar nẽ akôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa kaxyw. Kwa xat ka wa akupỳm mẽ hwỳr wa inhmẽ nà? Anẽ.

Na pa hte wa ã amnhĩ to wa hwỳr rãhã ho ixpa anẽ. Tã koja wa akupỳm mẽ awỳr wa inhmẽ pa wa ma mẽ awỳr inhmỗr kurê kumrêx. ¹² Koja Tĩrtũm tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ amã axpẽn kĩnh pẽ tanhmã axpẽn to ajuta hto ho ri apa. Nẽ mẽ amã akwỳjê hã ma ho te mẽ kam amã amnhĩ tã ma pyrak o ri apa. ã kot kaj mẽ apiitã axpẽn nhĩpêx anẽ. Te wa inhmã mẽ akĩnh pẽ tanhmã mẽ ato mex to pyrak. ¹³ Koja Tĩrtũm ja kaxyw tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ tãm ajamaxpêr mex nẽ. Kêr kê Jejus nhỹrmã akupỳn wrỳ. Mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê mẽ ro hã akupỳn wrỳ. Hãmri ka mẽ Mẽpanhĩpêxà Tĩrtũm kutã amnhĩ kukamã ajamaxpêr nẽ tãm mẽ ate amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ pumunh kôt akĩnh nẽ apikunhar o kuri akuhê. No ri tee ri amnhĩ kamã ajamaxpêr nẽ ajakwamnajre nẽ akuhê hkêt nẽ.

4

Tĩrtũm kãm mẽmoj prãm ã harẽnh

Rõmãn 13.11-14; Epes 5.3-14

¹ E Jejus kõt ixkwỳjaja. Na pa prem ma mẽ awỳr mõ nẽ Tĩrtũm kapẽr o mẽ ajahkre ho ri mẽ akõt ixpa. Mẽ ate mar nẽ Tĩrtũm kãm hprãm xà hkõt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kaxyw. Ka prem mẽ inhma nẽ hkõt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Tã kot paj axte ja hã tanhmã mẽ amã karõ hto. Pahihti Jejus nhỹ hã axte mẽmoj tã mẽ amã karõ. Jakamã kwa kêr ka mẽ arĩ Tĩrtũm kapẽr kõt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx mex nẽ y hã amnhĩ to htỳx pẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. ² Na pa prem ra Jejus nhỹ hã mẽ amã mẽmoj tã karõ. Mẽ ate hkõt amnhĩ nhĩpêx prãm xàj mẽ amã hã karõ ka prem mẽ inhma. ³ Nà mẽ pahte tãm amnhĩ nhĩpêx o papaja na Tĩrtũm kãm hprãm. No kêt mẽ pahtỳx ri nhãm mẽnijê ho amnhĩkati o papaja na kãm hprãm kêt. ⁴ Jakamã kwa kêr ka mẽ amyjaja aprõ pix tãnopxar o ri apa. No mẽ ri nhãm mẽnijê ho amnhĩkati ho ri apa hkêt nẽ. Nẽ mẽ anijaja kêr ka mẽ amjên pix tãnopxar o ri apa. No mẽ ri nhãm mẽmyjê ho amnhĩkati ho ri apa hkêt nẽ. ⁵ Jejus kwỳ hkêt xwỳnhjaja kot htỳx ri kãm hprãm xà hkõt mẽnijê hwỳr mrar nẽ mẽ ho amnhĩkati htã kêr ka mẽ ho mẽ uràk kêt nẽ. Kwarĩ ho kwarĩ. ⁶ ã mẽ kot amnhĩ

nhĩpêx anhỹr xwỳnhjaja koja Tĩrtũm nhỹrmã mẽ homnuj tỳx kumrêx. Na pa prem ra mẽ amã ja jarẽ ka prem mẽ inhma. Jakamã kwa kêr ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa hkêt nẽ. ⁷ Xà na pre Tĩrtũm ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaxyw amnhĩ wỳr mẽ pahwỳ nẽ mẽ pahto hkra? Nà ja kaxyw na pre mẽ pahto hkra hkêt nẽ. ãm mẽ pahte tãm amnhĩ nhĩpêx o ri papa kaxyw nẽ tãm ri axpẽn nhĩpêx o ri papa kaxyw na pre mẽ pahto hkra. ⁸ Jakamã kot kaj mẽ atõ ja hã mẽ inhma nẽ ãm mẽ inhma nẽ arĩ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Hãmri nẽ mẽ pajaja mẽ ixkapẽr nhĩrõp axãm kêt nẽ. Tĩrtũm kapẽr nhĩrõp kot kaj xa. Nẽ mãânẽn kot mẽ pahwỳr Karõ mẽnh xwỳnhja kapẽr nhĩrõp kot kaj xa.

⁹ Nẽ mẽ amã axpẽn kĩnh pẽ axpẽn to mex o apa hprãm xàj na pre Tĩrtũm tanhmã mẽ amã kapẽr o amnhĩrĩt to ka htem ã axpẽn nhĩpêx anhỹr o ri apa. Jakamã kot paj mẽ axte ja hã tanhmã mẽ amã nẽ hkêt nẽ. ¹⁰ Na ka mẽ ra amã axpẽn kĩnh pẽ te mẽ kam amã amnhĩ tã ma pyràk o axpẽn nhĩpêx o ri apa. Nẽ pika pẽ Masetõn kamã Kris kõt mẽ akwỳjaja ka mẽ mãânẽn amã mẽ hkĩnh pẽ ã mẽ hipêx anẽ. Tã kêr ka mẽ arĩ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr rãhã nẽ. ¹¹ Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ hãmri nẽ ajamakêtkati nẽ axãmnhĩx axapênh pix tãnopxar o ri apa. Jao mẽ hakwa kamã nhãm

tanhmã mẽ hixi jarënh to ho ri apa hkêt nê. Nê ãm amnhĩ pix tânopxar o ri apa. Nê amnhĩ pa kukwak ri axàpkur kaxyw amnhĩm axàpênh mex o ri apa. Na pa prem ra ã ja hã mẽ amã karõ anê. ¹² Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê hãmri nê amã prãm xaj axàhwÿr o ri apa hkêt nê. Nhũm Kris kwÿ hkêt xwÿnhjaja mẽ ate amnhĩ nhĩpêx ã mẽ apumu nê axpên mã mẽ ate tãm amnhĩ nhĩpêx xwÿnhjê hã mẽ ajarënh kurê kumrêx.

Kris kwÿ htyk xwÿnhjê jarënh

Matêwre 24.29-31; Wam Korõt 15.51-58

¹³ E Kris kôt ixkwÿjaja. Na ka xep mẽ tee ri Kris kôt akwÿ htyk xwÿnhjê hkukamã ajamaxpêr. Jakamã kot paj ixprĩ hã tanhmã mẽ amã mẽ harënh to ka mẽ inhma. Nà Kris kwÿ hkêt xwÿnhjaja na htem ty nhũm mẽ hkwyjaja tee ri mẽ hkukamã hamaxpêr o hkaprĩ nê. Mẽ htyk nê ma Jejus wÿr àpir kêt jakamã na htem mẽ mÿr pê hkaprĩ htÿx nê pa. No mẽ papajaja na pu htem ho mẽ urak kêt nê. ¹⁴ Jejus na pre ty nhũm Tirtũm akupÿm ho htĩr. Tã ra ã kot hipêx anhÿr jakamã koja nhÿrmã Jejus akupÿn wrÿ nê mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwÿr nê htyk xwÿnhjê karõ nhũm man amnhĩ kôt kaxkwa rũm mẽ o wrÿ. Na pu htem ã ja kôt pajamaxpêr anê. ¹⁵⁻¹⁶ Na pre Pahihti Jejus inhmã hkôt mẽ pahkwÿ htyk xwÿnhjê jarënh o:

—Kot paj nhÿrmã akupÿn mẽ awÿr wrÿ ka mẽ ate ixkôt amnhĩ nhĩpêx xwÿnh piitã ma ixkutã axàpir o mõi. Nom kot kaj mẽ arĩ atĩr nê apa xwÿnhjaja akumrêx axàpir kêt nê. Kormã. Koja Tirtũm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnh krãhtũmja Tirtũm mã pifti kakõ. Kakõr tÿx pa ixkwÿ htyk nê hikwÿ xwÿnhjê mã ixkapêr nê ixãmra kamã mẽ kumra. Nhũm mẽ hkarõ akupÿn mẽ hwÿr wrÿ nê mẽ kãm gjêx pa. Hãmri nhũm mẽ akupÿm htĩr nê kãnhmã hkrĩ hpa nê ma kumrêx ixkutã àpir o mõi. ¹⁷ Hãmri ka mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnh arĩ mẽ atĩr nê apa xwÿnhjaja ka mẽ hã ajêt nê mẽ atipxi nê ma ixkutã axàpir o mõi pu mẽ kakrã kamã axpên kaxpa. Hãmri nê mẽ pahpimràatã ma kaxkwam api nê inhõ krĩ hwÿr pøj. Kaj mẽ Tirtũm mẽ wã ixkuri amex kumrêx nê atĩr tũm nê apa ho apa. Anê.

¹⁸ ã Pahihti Jejus inhmã mẽ pakukamã mẽ pajarënh anê. Jakamã kwa kêr ka mẽ tee ri mẽ pahkwÿ htyk xwÿnhjê hkukamã ajamaxpêr hkêt nê. ã ixujarënh anhÿrta ã anohtÿx pê axpên jamaxpêr o axihtÿx o ri axpên kôt apa.

5

Mẽ pahte akupÿn Jejus wrÿk xà hã arĩgro pumunh kêt ã harënh

Matêwre 24.32-25.13; Wam Pêtre 3.8-13

¹⁻² Nê mẽ pahte Jejus akupÿm wrÿk xà hã arĩgro pumunh kêt jakamã kot paj

mẽ amã tanhmã hã kagà hto hkêt nẽ. Koja nhÿrmã akupÿn mẽ pahwÿr nojarêt hãmri nẽ te kot mẽ ahkÿnh xwÿnh kot amnhÿ nhÿpêx pyrã nẽ mẽ pajaêr pê mẽ pahwÿr wrÿ. ³Jakamã koja kormã wrÿk kêt ri nhÿm Kris kwÿ hkêt xwÿnh kot amnhÿ wÿr kamã hamak kêt xwÿnhjaja hãmri mex nẽ pa hã amnhÿ pumu nẽ hkÿnh nẽ pa. Nẽ axpẽn mã kapêr o:

—Nà koja Tÿrtÿm tanhmã mẽ pahto hkêt nẽ. Arÿ mẽ pamex nẽ ri mẽ papa kênã. Nà kot puj mẽ paxãmnhÿx ri pajamakêtkati nẽ ri papa ho papa.

Anhÿr o axpẽn mã kapêr rôm nhÿm puh Jejus mẽ haêr pê akupÿn wrÿ. Hãmri nẽ ma mẽ kot amnhÿ xà htÿx kamã hamak o pa htÿm xà hwÿr mẽ rênh pa nhÿm mẽ tee ri kêp hpimxur prãm kaprÿ. Te mẽ htujarô xwÿnh kot amnhÿ nhÿpêx pyrãk. Na htem mex nẽ pa htã hpijagri kaxyw ôhy xà htÿx kumrêx nẽ tee ri kãm ôhy xà hkêt prãm kaprÿ ho hikwÿ. ⁴Nom mẽ kajaja kot kaj mẽ urã nẽ amnhÿ jaêr pê akupÿm wrÿk kãm omu nẽ tee ri amnhÿ kukamã ajamaxpêr o akaprÿ hkêt nẽ. ⁵Mẽ pahpê Jejus kwÿ jakamã na pu htem kapêr kôt ri tãm amnhÿ nhÿpêx o ri papa. Jao te mẽ pahte mẽ kêp Jejus kwÿ hkêt xwÿnhjê kot amnhÿ nhÿpêx pyrãk kêt. ⁶Na htem mẽ pahkÿnhã akupÿn wrÿk kukamã hamaxpêr kêt nẽ. Te htÿx ri mẽ ôt rãhã ho hikwÿ pyrãk. Nom mẽ papajaja na pu htem akupÿn

wrÿk kamã pajamak o papa pê kãm tanhmã amnhÿ nhÿpêx mex to rãhã ho ri papa. ⁷Te kot ja pyrãk. Na htem kamãt kãm gôr nẽ mẽmoj mã hamaxpêr kêt nẽ htÿx hikwÿ. Nẽ mẽ hkwyjaja kamãt kãm axpã nẽ htÿx ri tanhmã amnhÿ tomnuj to ho pa. Jao hamaxpêr mex kêt nẽ. Tã mẽ kêp Jejus kwÿ hkêt xwÿnhjaja hte mẽ urãk nẽ htÿx ri tanhmã amnhÿ tomnuj to ho pa nẽ akupÿn Jejus wrÿk mã hamaxpêr kêt nẽ. ⁸No kêt mẽ papajaja. Mẽ pahte hkôt amnhÿ xunhwÿr xwÿnhjaja. Kêr pu mẽ ho mẽ urãk kêt nẽ. Satanasti kãm mẽ pahte amnhÿ tomnuj prãm tã mẽ pahte kãm hprãm xà hkôt amnhÿ nhÿpêx pymaj kêr pu mẽ mẽmoj punuj pê amnhÿ to htÿx rãhã ho ri papa.

Nẽ amnhÿ kaxyw Jejus kôt pajamaxpêr tÿx rãhã nẽ.

Nẽ mẽ pamã mẽ piitã mẽ hkÿnh pê mẽ kutã panojarêt rãhã ho ri papa.

Nẽ nhÿrmã Tÿrtÿm mẽ hkra Jejus wa kuri pahtÿr tÿm nẽ papa ho papa hkukamã mãn pajamaxpêr rãhã o ri papa.

Kot puj mẽ ã amnhÿ nhÿpêx anê hãmri nhÿm Satanasti tee ri mẽ pahte amnhÿ tomnuj prãm xaj mẽ pahkrãm pajamaxpêr punuj jagjênh kaprÿ.

⁹Xà na pre Tÿrtÿm mẽ pakamã gryk kãm mẽ kot amnhÿ xà htÿx kamã hamak tÿm xà hwÿr mẽ pajanor kaxyw mẽ parê? Nà na pre ja kaxyw mẽ parênh kêt nẽ. Âm

Pahihti Jejus Kris kukwak ri kot amnhĩ katut kõt mẽ pahte amnhĩ tomnuj rēnh par nē mẽ pahto hkra kaxyw na pre mẽ parê.

¹⁰ Tã mẽmo kaxyw na pre Krisja mẽ panê ty? Nà nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa kuri mẽ pamex kumrēx nē pahťĩr tũm nē papa ho papa hprãm xàj na pre mẽ panê ty. Jakamã koja nhỹrmã akupỹm amnhĩ kõt ma mẽ pahto àpir kaxyw akupỹn mẽ pahwỳr wrỳ pu mẽ amnhĩ kaxyw hkõt pajamaxpēr xwỳnh piitã ma hkõt kaxkwa hwỳr api hãmri nē Tĩrtũm wa kuri pamex nē pahťĩr tũm nē papa ho papa. Kormã mẽ pahťĩr ri mẽ papa xwỳnhjaja nē ra mẽ htyk nē hikwỳ xwỳnhjaja nhũm akupỹm mẽ ho htĩr. Hãmri nē mẽ pahto hpimràatã amnhĩ kõt mẽ pahto àpir pa. Mẽ pahte hkõt amnhĩ xunhwỳr xwỳnh piitã koja Jejus nhỹrmã akupỹn wrỳ nē ã mẽ panhĩpēx mex anē.

¹¹ Tã ã kot anhỹr jakamã kwa kēr ka mẽ jam ajamaxpēr o apa pē axpēn jamaxpēr o hihtỳx o ri axpēn kõt apa. Nē Jejus kõt axpēn jamaxpēr o hihtỳx o ri axpēn kõt apa. Ra ã mẽ ate axpēn nhĩpēx anhỹr tã kēr ka mẽ arĩ ho anhỹr rãhã ho ri apa nē aa hkaga hkēt nē.

Tĩrtũm kapēr o mẽ pajahkre xwỳnhjē jarēnh

Karatas 6.6; Wam Ximotre 5.17-19

¹² Nē kwa Kris kõt ixkwỳjaja. Na hte mẽ kot

Tĩrtũm kapēr o mẽ ajahkre xwỳnhjaja mẽ ajahkre mex pē Tĩrtũm mã mẽ ajamār mex o pa. Na htem ã mẽ anhĩpēx mex anhỹr rãhã ho ri mẽ akõt pa. Tã kwa kēr ka mẽ amnhĩ tã mẽ omu nē mẽ kapēr mar tỳx nē. ¹³ Nē mẽ hã apijaàm pē tanhmã mẽ ho mex to ho apa.

Nē kwa kēr ka mẽ tãm axpēn nhĩpēx nē axàmnhĩx ri ajamakētkati nē axpēn kõt ri apa ho apa.

Mẽ pahte tanhmã Kris kõt mẽ pahkwỳjē nhĩpēx to hã mẽ pamã karõ

Epes 4.1-6

¹⁴ Nē koja Kris kõt mẽ anhĩõ kãm kaga nē pa ka mẽ ja hã omu nē kãm anē kê ã amnhĩ nhĩpēx anhỹr kēt nē. Kê hpãnhã amnhĩ xàpkur xà kaxyw àpēnh o pa.

Nē mẽ kãm ma ho mẽ pa xwỳnhjaja ka mẽ kãm mẽ hamaxpēr o axihtỳx o ri mẽ hkõt apa.

Nē kormã amnhĩ kaxyw Jejus kõt mẽ hamaxpēr tohtuj anhỹr xwỳnhjaja ka mẽ tanhmã Jejus kõt mẽ ho mẽ axihtỳx to kê mẽ hkõt amnhĩ nhĩpēx mex o pa.

E kēr ka mẽ ã mẽ axpēn nhĩpēx anhỹr o ri apa nē axpēn kamã agryk tokyx anhỹr kēt nē.

¹⁵ Nē koja mẽhõ tanhmã atomnuj to ka mẽ ãm omu nē amnhĩ tã tanhmã ho hkēt nē. ãm ho mex o ri apa. Nē mẽ piitã tanhmã mẽ ho mex to hpix kukamã ajamaxpēr rãhã nē.

16 Æ mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhÿr o papaja na Tĩrtũm kãm hprãm.

Mẽ pahpê hkra hã pahkĩnh rãhã papaja na kãm hprãm.

17 Nẽ mẽ pahte Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh rãhã ho papaja na mããnẽn kãm hprãm.

18 Nẽ tanhmã mẽ pakute htã arĩ Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽnh o papaja na mããnẽn kãm hprãm. Mẽ pahkĩnh nẽ papa kamã kãm mex o mex ã harẽ. Rÿ mẽ pahpunuj nẽ papa htã arĩ kãm mex o mex ã harẽ. Rÿ nhũm mẽhõ tanhmã mẽ panhĩpêx to htã pu mẽ arĩ kãm mex o mex ã harẽ.

Æ mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhÿr o papaja na Tĩrtũm kãm hprãm.

Mẽ pahte tanhmã Tĩrtũm Karõ nhĩpêx to hã mẽ pamã karõ

19 Nẽ koja Tĩrtũm Karõ mẽ amã mẽmoj tã tanhmã kapêr o amnhĩrĩt to ka mẽ ama nẽ hkõt amnhĩ nhĩpêx kurê kumrêx. Rÿ mẽhõ mã tanhmã akapêr to kurê kumrêx. No kêr ka mẽ ama nẽ ãm ama nẽ atÿx ri hã apa hkêt nẽ.

20 Rÿ nhũm mẽhõ Tĩrtũm Karõ nhÿ hã tanhmã mẽ amã kapêr to ka mẽ ama nẽ agryk nẽ tanhmã ho akapêr punuj to hkêt nẽ. 21 Koja Tĩrtũm kapêr kõt tanhmã mẽ amã mẽmoj jarẽnh to nẽ ãm hãmri Tĩrtũm Karõ nhÿ hã harẽnh ã amnhĩ jarẽ. Ka mẽ ama nẽ hkõt amnhĩ nhĩpêx.

22 No koja Tĩrtũm kapêr kwÿm ri tanhmã mẽmoj jarẽnh to hãmri nẽ Tĩrtũm Karõ nhÿ hã ja jarẽnh kêt nẽ. Æm amnhĩ krã hkõt harẽ. Ka mẽ tee ri ama nẽ amnhĩ krã kamã kapêr xir tÿx kêt nẽ. Jao hkõt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ.

Tanhmã Pawre kot mẽ ho Tĩrtũm wÿr to hã harẽnh

Wam Tesarõn 3.3, 16

23 Nẽ na pa hte mẽ ato Tĩrtũm wÿr o ri ixpa nẽ kãm:

—Pa Tĩrtũm. Nã ate mẽ inhmã mẽ ijamakêtkati xà nhõr jakamã na pa htem anhÿ hã ixãmnhĩx ijamakêtkati nẽ ri ixpa. Jakamã kwa kêr ka tanhmã Tesarõn kamã akwÿjê ho kê mẽ amnhĩ to mex rãhã ri pa. Jao tãm amnhĩ nhĩpêx nẽ tãm ri hamaxpêr rãhã nhũm Pahihti Jejus Kris akupÿn mẽ ixwÿr wrÿ.

Anhÿr o mẽ ato kuwÿ. 24 Tã koja ã mẽ anhĩpêx anẽ. Ra kot amnhĩ jarẽnh xà hkõt. Æ mẽ anhĩpêx anhÿr kaxyw na pre amnhĩm mẽ arẽ.

Kagà jatur xà

25 E Kris kõt ixkwÿjaja. Kwa kêr ka mẽ amnhĩ xwar ixto Tĩrtũm wÿr o apa.

26 Nẽ kêr ka mẽ atar Kris kõt mẽ pahkwÿjê piitã mẽ kãm mẽ ijarẽ.

27-28 Nẽ kê Pahihti Jejus Kris mẽ akutã nojarêt rãhã ho pa. Ixte Pahihti nhÿ hã ã mẽ amã ixkapêr nẽ hã kagà anhÿr jakamã kêr ka mẽ atar Kris kwÿjê piitã mẽ kãm kamã harẽ kê mẽ piitã ixkapêr ma.

Tã ãm ja pix na hapêx. Ixpê
Pawre na pa ã mẽ amã kagà
nhĩpêx nẽ mẽ awỳr mẽnh anẽ.

Sikûn Tesarôn
Pawre kot Tesarôn
kamã Jejus kôt
kwýjê hwýr wam
kagà nê mēnh kôt hō
kagà nê mēnh

Pawre na pre kagàja nhîpêx nê ma Tesarôn kamã Jejus kôt hkwýjê hwýr kumê. Na pre hte Tesarôn kamã mē kãm Jejus ã mē hkurê xwýnhjaja Jejus ã tanhmã mē homnuj to nhùm mē amnhî xà htýx kamã hamak o pa. Hãmri nhùm Pawre mē harēnh ma nê kagàja nhîpêx nê mē hwýr kumê. Nê kamã mē kãm mē hamaxpêr o hihtýx. Nê mē kot arî Tirtûm kôt amnhî nhîpêx mex o pa nê hamaxpêr kôt hamaxpêr o pa hã mē kãm karō. Nê nhÿrmã Jejus akupÿn kaxkwa rûm mē pahpê hkrajê hwýr wrýk nê pika ho hapêx par ã mē kãm harê. ã na pre Pawre mē kãm kagàja kamã mē kãm ujarēnh anê. Nê mē kãm:

¹ Pa Tesarôn nhō xwýnh kot Tirtûm kapêr mar kaxyw axpên wÿr mē apikuprōnh xwýnhjaja? Xà mē amex na ka mē apa? Ixpê Pawre na pa axte mē awÿr kagà nhîpêx nê kumê. Siras mē Ximotre mē pa mē awÿr kumê. Nà mē pahpê Mēpanhîpêxà maati Tirtûm mē Kra Jejus Kris kwý na pu mē. ² Jakamã na pa htem mē ato wa hwýr rãhã ho ri ixpa. Wa kot mē

akutã nojarêr rãhã ka mē ajamakêtkati nê apa kaxyw. Nê mēmoj to mē akutã wa nojarêr rãhã ho pa kaxyw.

Tirtûm kot nhÿrmã hkrajê nhîpêx kati xwýnhjê homnuj tÿx ã harēnh

Wam Pêtre 4.12-19

³ Nê na ka htem amnhî kaxyw Tirtûm mē ajamaxpêr tÿx mex o ri apa. Nê axpên kutã anojarêr rãhã nê. Na pa htem ã mē ate amnhî nhîpêx anhÿrja mã ijamaxpêr nê mē anhÿ hã ixkînh nê Tirtûm mã mē anhÿ hã ixkînh ã amnhî jarê. ⁴ Nê nhÿhÿm ixpa nê nhÿri krîm agjê nê kamã Tirtûm kôt mē pahkwýjê mã mē ato amÿra nê mē kãm:

—E pa mē amã Tesarôn kamã Kris kwýjê jarê ka mē inhma. Nà mē ò krî kamã mē hkwýjaja na htem Kris ã mē hipêx kati ho pa nhùm htem amnhî xà htýx kamã hamak pê mex kêt nê pa. Tã nom tee ri amnhî kukamã hamaxpêr o Jejus kaga hkêt nê. Na htem arî hkôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho pa. Anê.

⁵ ã mē ate mē kutã amnhî nhîpêx anhÿr o apaja na hte Tirtûm hã mē apumu nê hkînh nê pa. Nê mē akukamã hamaxpêr o:

—Mê kot Ixkra Jejus ã tanhmã mē hipêx to ho pa htã ãm hãmri na htem mē kutã amnhî to htýx o pa nê mē umaj wa ixkaga hkêt nê. Na htem ã amnhî nhîpêx anê nê mē kêp ixkra hã amnhî to amnhîrit mex nê. Nà koja mē nhÿrmã wa ixri mex kumrêx nê htîr tûm nê pa ho pa.

Anhÿr o hamaxpêr. ⁶ Nê mê kot Kris ã mê anhîpêx punuj xwÿnhjaja koja Tirtûm nhÿrmã mê atã mê homnuj tÿx nê nhûm mê amnhî xà htÿx kamã hamak rãhã ho pa. Æm hãmri koja ã mê atã mê hipêx anê. ⁷⁻¹⁰ Koja Pahihti Jejusja nhÿrmã man akupÿn pika hwÿr hirã htÿx kãm wrÿ nhûm Tirtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnh xihtÿx xwÿnhjaja man hkôt wrÿ. Koja mê wrÿ hãmri nê mê kot amnhî tomnuj xwÿnhjê homnuj tÿx kumrêx. Jao ma mê kot amnhî xà htÿx kamã hamak tûm xàta wÿr mê rênh pa nhûm mê kamã htÿr tûm nê amnhî xà htÿx kamã hamak rãhã ho pa ho pa. Koja ã Pahihtija amnhî nê mê kot hkôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjê rênh anê nhûm mê pahkînhã Tirtûm mê Krata wa kuri mex nê pa hkêt nê. Nê mê pahkînh ã wa mex o wa mex nê wa hihtÿx o wa hihtÿx ã wa omunh kêt nê. Koja Pahihti Jejus nhÿrmã akupÿn wrÿ nê ã mê panê mê hipêx anê. Koja wrÿ pu mê amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr xwÿnhjaja amnhî wÿr omu nê pahkînh nê. Hãmri nê amnhî nhî nyw ã amnhî pumu nê kãm:

—Hêxta waa nê. Amex o amex Pahihti. Na ka pre mê inhnê ty hãmri nê mê inhmã mê inhî nyw gô. Kot paj mê Tirtûm mê war ari inhmex kumrêx nê ixtÿr tûm nê ixpa ho ixpa. Æm hãmri na ka ã mê ixto mex anê. Nà amex kumrêx o amex kumrêx Pahi-

hti, Anê.

Æ kot puj mê pahpê hkwyjaja amnhî tã kãm mex o mex ã harênh anê. Ra mê ate mê ixkapêr mar nê hkôt amnhî xunhwÿr jakamã kot kaj mê ixpyrà nê ã kãm mex o mex ã harênh anê.

Pawre kot Tesarôn nhô xwÿnhjê ho Tirtûm wÿr ã harênh

¹¹⁻¹² Nê na pa htem mê ato Tirtûm wÿr rãhã ho ixpa nê kãm:

—Pa Tirtûm? E Tesarôn kãm akrajaja na pa mê ho awÿ. Na ka hte Akra Pahihti Jejus Kris mê wa mê ho mex rax o apa. Jao amnhîm mê arê nhûm mê ra kãm amnhî to mex prãm nê. Na htem amnhî kaxyw Jejus mã hamaxpêr rãhã pê mêmoy to axpên kutã nojarêt o pa. Jakamã kwa tanhmã mê hkrã hto kê mê akôt ã amnhî nhîpêx anhÿr rãhã ho pa. Kêr ka mê kot akôt amnhî nhîpêx o pa hã mê omu nê akînh nê mê kãm mê mex ã mê harê. Nhûm mê ate tanhmã mê ho mex to hã amnhî tã apumu hãmri nê mê amnhî pyrà nê amã amex o amex ã ajarênh rãhã ho pa. Anê.

2

Kot amnhî tomnuj tÿx kumrêx xwÿnh maati jarênh

Matêwre 24.23-25; Makre 13.14-23; Rukre 21.20-24; Wam Juãw 2.18-19; Apokarip 13.1-18

¹ Nê koja nhÿrmã mê panhô Pahihti Jejus Kris akupÿn wrÿ pu mê ma kutã api nê kakrã kamã hkaxpa. Jakamã kwa Jejus kôt ixkwÿjaja. ² Koja

mēhō mē awÿr mō nē mē amā Jejus ra akupÿn wrÿk ā harēnh japêr. Rÿ tanhmā mē amā Jejus hpôx xà hā arĭgro jarēnh o hêx to nē mē amā:

—Kwa na ra Jejus akupÿn nojarêt. Koja tokyx akupÿn mē pahwÿr wrÿ. Semān ja kamā rÿ ko. Apu hō hā koja apu wrÿ rÿ ko.

Anhÿr o harē. Nē Tĭrtūm Karō nhÿ hā ā kot mē amā harēnh anhÿr ā amnhĭ jarē rÿ nhām mēhō kot ā kām harēnh anhÿr ā harē. Rÿ pa ixte harēnh nē hā kagā hā ijarē. Nom kwa kēr ka mē kapêr ma nē ām ama nē hkôt ajamaxpêr kêt nē. Rÿ ama nē tee ri amnhĭ kukamā ajamaxpêr kêt nē. Koja mēhō ā mē amā Jejus tokyx wrÿk ā harēnh anē nē ām amnhĭ krā hkôt ā harēnh anhÿr o hêx. Nom Tĭrtūm Karō nhÿ hā rÿ pa inhÿ hā rÿ nhām Kris kôt mē panhĭo nhÿ hā ā harēnh anhÿr kêt nē. ³⁻⁴ Jakamā kēr ka mē ām mē kot harēnh o hêxja ma nē hkôt ajamaxpêr kêt nē. Kormā Pahihti Jejusja akupÿn nojarêt kêt. E kot paj ixprĭ hā mē amā ja jarē ka mē inhma. Nā kormā Pahihti akupÿn nojarêt kêt ri koja mē ohtô rax kumrêx nē Tĭrtūm kutā amnhĭ xunhwÿ nē kām hkurê ho pa. Nē amnhĭ tomnuj tÿx o pa. Hāmri nhūm ra kot amnhĭ tomnuj tÿx kumrêx xwÿnh maatija amnhĭ to amnhĭrĭt. Nom na pre ra Tĭrtūm tanhmā kot hipêx to hkukamā hā amnhĭ jarē. Koja xep gaa nē ma mē kot amnhĭ xà htÿx kamā

hamak tūm xàta wÿr kumē nhūm kamā amnhĭ xà htÿx kamā hamak o pa rāhā nē pa ho pa.

Tā nom kormā Pahihtija akupÿn wrÿk nē ma hwÿr mēnh kêt ri koja mē piitā omu nē kêp Mēhpām maati pixi hā harēnh kaxyw mē kêp mē ō sânti piitā hkrakrak pa. Nē mē kot mēmo karō ho amnhĭ pām ā harēnh xwÿnhja nhūm piitā hkrakrak pa. Hāmri nē axtem nē Tĭrtūm mā amnhĭ jarēnh xà hā ixkre jatur xà kamā hitom wÿr axà nē kamā nhÿ nē hêx rom mē piitā mē kām kêp Tĭrtūm ā amnhĭ to hêx nē mē kām:

—E mē amnē ixpumu. Ixpē mē anhō Tĭrtūm na pa. Pa kot kaj mē inhma inhmex o inhmex ā ijarē. No kēr ka mē anhō sânti ho apām o apa hkêt nē. Kwarĭ ho kwarĭ. Ām paxipix ixpē Mēapām maati nē paxipix ixpē mē anhō Tĭrtūm.

Anhÿr o amnhĭ to hêx. ⁵ Na pa pre arĭ mē akôt ixpa ri ā mē amā harēnh anē. Mān arĭ mē ate ja hā anohtÿx rÿ ko. ⁶ Nom kormā ā kot amnhĭ nhĭpêx anhÿr xà hā arĭgrota kormā kator kêt. Mēhō kormā kot kêp àmnār jakamā nhūm kormā kator kêt nē. Ra mē ate kêp àmnār xwÿnhja jarēnh mar. Tā koja hpôx xà hā arĭgro kato nhūm kêp àmnār xwÿnhhta kām pry kaprā nhūm rĭ kormā mō. ⁷ Nom na hte ra hpimxur pē Tĭrtūm nē mē piitā mē hkurê ho pa. Mē kot Tĭrtūm kôt amnhĭ xunhwÿr pymaj tanhmā nē mē ho ho pa. Nom

kormã kêp àmnàr xwýnhja kêp àmnàr jakamã nhũm hte mẽ noo mã tanhmã mẽ ho hkêt nê. Tã koja Tĩrtũm nhỹrmã kêp àmnàr xwýnhja mã anê nhũm kuma nê kãm ure nhũm rĩ kormã amnhĩ to amnhĩrit nê mẽ piitã mẽ noo mã mẽ nê Tĩrtũm nê tanhmã mẽ kãm hêx to ho pa. ⁸⁻¹² Koja kato nê Satanasti mẽ wa mẽ piitã tanhmã mẽ nokupyr to ho ri mẽ hkõt pa. Nê hêx rom mẽ kãm aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhỹr o ri pa. Koja wa hêx rom te Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx pyræk o ã amnhĩ nhĩpêx anê. Hãmri nhũm mẽ kot Jejus kõt amnhĩ xunhwýr kêt xwýnhjaja ja hã wa omu nê wa hkõt hamaxpêr kurê kumrêx. Nê ãm hãmri wa kapêr ã wa hkamnhĩx. Kop apu ra mẽ kot Tĩrtũm kapêr mar nê hkõt amnhĩ xunhwýr ronhỹx ra Tĩrtũm amnhĩ tã mẽ omu nê mẽ ho hkra. Nom koja mẽ kãm kapêr mar prãm kêt nê. ãm wa kot amnhĩ to hêx o wa pa xwýnhhta kõt pix mã koja mẽ kãm amnhĩ nhĩpêx prãm.

Ja mýrapê koja Tĩrtũm tee ri ja hã mẽ omu hãmri nê mẽ nê wa kot amnhĩ tomnuj tỳx xwýnhhta wa omunh kêt nhũm wa tanhmã mẽ kãm amnhĩ nhĩpêx to nhũm mẽ wa omu nê wa hkõt hamaxpêr kurê kumrêx. Hãmri nê wa gryk ã Tĩrtũm kaga jakamã nhũm nhỹrmã mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xàja wýr mẽ rênh pa.

Koja Satanasti mẽ kot amnhĩ tomnuj tỳx kumrêx xwýnh maatita ã hêx rom

tanhmã mẽ no kupyr to anhỹr o pa rãhã nhũm Pahihti Jejusja hirã rax kãm akupýn mẽ pahwýr wrý. Hãmri nê kot amnhĩ tomnuj tỳx kumrêx xwýnh maatita ã amýnê nhũm mẽ kãm hpĩr kurê kumrêx nhũm hapêx. Koja ã amnhĩ nhĩpêx anê.

Tĩrtũm kot tanhmã mẽ pahto mex to hã harênh

Rõmãn 8.28-30; Wam Tesarõn 2.13, 5.23-24

¹³ Nê amnepêm kormã mẽmoj kêt ri na pre Tĩrtũm amnhĩm mẽ arê. Mẽ ate kapêr mar nê hkõt amnhĩ xunhwýr nhũm kot mẽ ato hkra kaxyw mẽ arê. Kãm mẽ ajapêê. Na pre mẽ awýr amnhĩ Karõ rê nhũm mẽ akarõ mã agjê nê tanhmã mẽ ajamaxpêr to ka mẽ ý hã tãm amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Na pa htem ja hã mẽ amã ijamaxpêr nê mẽ anhỹ hã ixkĩnh kãm Tĩrtũm mã mẽ ajarênh o ri ixpa. ¹⁴ Na pre mẽ awýr mẽ ixrê. Mẽ ixte mẽ awýr ixpa nê mẽ amã tanhmã Jejus kot mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o ixpa kaxyw. Mẽ ate mẽ inhmar nê Jejus kõt amnhĩ xunhwýr nhũm Tĩrtũm kot Pahihti Jejus Kris o mex pyrà nê tanhmã mẽ ato mex to kaxyw. ¹⁵ Jakamã kwa kêr ka mẽ ra mẽ ixte wam mẽ awýr kagà mênhta kamã harê nê mar tỳx nê. Nê mẽ akõt mẽ ixpa ri tanhmã mẽ ixte mẽ ajahkre htoja mã ajamaxpêr mex nê hã ano htỳx nê hkõt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Jao Jejus kõt

amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa
Kris kôt ixkwýjaja.

¹⁶ Měpanhĩpêêxà maati mẽ
Pahihti Jejus Kris wa kãm mẽ
pajapê htýx kumrêx. Na hte
wa tanhmã mẽ pajamexpêr o
hihtýx to ho pa pu mẽ wa ý
hã tãm pajamexpêr o ri papa.
Ně wa ý hã nhýrmã wa kuri
pamex ně pahťr tũm ně papa
hkukamã pajamexpêr kaprý
ho papa hkêt ně. ¹⁷ Na pa
htem mẽ ato wa hwýr o ixpa
ně wa kãm:

—Pa Tirtũm mẽ Jejus wa?
Kwa kêr ka wa tanhmã
Tesarôn kamã akrajê mã
mẽ hamexpêr o hihtýx to kê
mẽ war anhý hã tãm amnhĩ
nhĩpêx ně tãm hamexpêr. Jao
kapêr mex rãhã ně pa ho pa.
Anê.

3

*Tanhmã mẽ pahte axpên to
Tirtũm wýr to hã kot mẽ pamã
karõ*

Korosê 4.2-4

¹ Ně kwa Kris kôt mẽ ixtõ
ně ixtõxjaja. Kêr ka mẽ amnhĩ
xwar mẽ ixtõ Tirtũm wýr rãhã
ho ri apa. Mẽ ixte krĩ piitã
hkôt mẽ kãm Jejus jarênh o
ri mẽ hkôt ixpa nhũm mẽ
kot mẽ inhmar ně amnhĩ
kaxyw Jejus kôt hamexpêr
kaxyw. Jao mẽ apyrà ně
hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa
kaxyw. ² Nom koja mẽ piitã
ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt ně.
Mẽ hkwyjaja kãm Jejus jarênh
mar prãm kêt jakamã kwa mẽ
ixto Tirtũm wý kê mẽ inhné
mẽ omunh mex ně nhũm mẽ
Jejus ã tanhmã mẽ ixtõ hkêt
ně.

³ Ně koja Pahihti tanhmã
mẽ akrã hto ka mẽ ajamexpêr
mex ně ý hã hkôt amnhĩ
xunhwýr týx o ri apa. Jakamã
nhũm Satanasti mẽ ate
amnhĩ tomnuj hprãm xaj tee
ri tanhmã mẽ anhĩpêx to
kaprý nhũm Pahihti mẽ anê
omunh mex ně. Ra kot mẽ atã
amnhĩ jarênh xà hkôt. ⁴ Koja
ã mẽ anê hipêx anê ka mẽ ý
hã tanhmã mẽ ixte mẽmoj tã
mẽ amã karõ xà hkôt amnhĩ
nhĩpêx mex o ri apa. ⁵ Tã
kê Pahihti tanhmã mẽ akrã
hto ka mẽ Tirtũm pyrã ně mẽ
piitã mẽ kamã axukaprĩ ho
ri apa. Ně Pahihti Kris pyrã
ně mẽmoj punuj kutã amnhĩ
to htýx ně. Jao hkôt amnhĩ
nhĩpêx mex rãhã ho ri apa.

*Mě kãm kaga xwýnhjê
jarênh*

*Wam Korõt 4.12; Epes 4.28;
Wam Tesarôn 4.9-12*

⁶ E kot paj hpãnhã Kris
kôt mẽ pahkwý kãm kaga
xwýnhjê jarê ka mẽ inhma.
Pahihti Jejus nhý hã kot paj
mẽ amã tanhmã mẽ harênh
to. Nà koja mẽ akwýjaja
kãm kaga ně amnhĩm mẽmoj
tã àpênh kêt japêr. Ně mẽ
ixte mẽ axàpênh mex o apa
hã mẽ amã karõja kuhpa
hã amnhĩm mẽmoj tã àpênh
kêt japêr. Koja mẽ ã amnhĩ
nhĩpêx anê ka mẽ ja hã mẽ
omu hãmri ně mẽ hkôt ri apa
hkêt ně. ⁷⁻⁸ Xà mẽ pajaja na
pa prem ma mẽ awýr mõ
ně mẽ akôt inhmã kaga ně
mẽmoj tã ixàpênh kêt ně ri
ixpa? Nà na pa prem mẽ
apa kukwak ri ixàpkur pymaj
ixàpênh rũnh ně amnhĩ pa

pix kukwak ri ixàpkur o ri ixpa. Na ka prem mẽ inhmã mẽmo mẽ apkur xà ho mra pa prem amarĩ amnhĩm hamýnh nẽ hkur kêt nẽ. Na pa prem hpãnhã mẽ amã amnhĩre nẽ kormã kuku. Tã kêr ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri axpẽn kôt apa nẽ amnhĩ pa pix kukwak ri apku. Nẽ mẽ amã kaga hã nhãm akwýjê hpa kukwak ri axàpkur o ri apa kêt nẽ. ⁹ Na pa prem amnhĩ pa pix kukwak ri ixàpkur o ri mẽ akôt ixpa. Mẽ ate ja hã mẽ ixpumunh nẽ mẽ ixpyrà nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaxyw. Nom mẽ ixte Jejus mã tanhmã mẽ ajahkre hto nhũm mẽ ate mẽ inhmar nẽ hpãnhã mẽ inhmã mẽ ixàpkur xà nhõrja Jejus mã tanhmã kute hkêt tã pa prem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ. Mẽ ate ja hã mẽ ixpumunh nẽ mẽ ixpyrà nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaxyw na pa prem amnhĩ pa pix kukwak ri ixàpkur o ri mẽ akôt ixpa. ¹⁰ Na pa prem mẽ amã ja hã karõ ho:

—Koja mẽhõ kãm kaga nẽ àpênh kêt nẽ ka mẽ ja hã omu nẽ kãm õ hkêt nẽ. Kwār mãmri apkur kêt nẽ kãm prãm nẽ ri pa nẽ amnhĩ pumu. Anẽ.

¹¹ Tã xep ra mẽ akwýjaja ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nẽ kãm kaga nẽ àpênh kêt nẽ amarĩ ri pa. Nẽ xep htýx ri axpẽn jakwa kamã nhãm mẽ hixi ho rêr o ri pa. ¹² Kwa mẽ inhma Jejus kôt ixkwýjaja. Kot paj Pahihti Jejus nhỹ hã mẽ amã mẽ kot ã amnhĩ nhĩpêx xwýnhjê jarê ka mẽ inhma nẽ

mẽ inhmar týt nẽ. Kêr ka mẽ kãm kaga xwýnhjê mã anẽ kê mẽ jam ure nẽ hpãnhã àpênh mex o pa. Jao mẽ apyrà nẽ amnhĩ pa kukwak ri apkur o pa. Kêr ka mẽ ã mẽ kãm ixkapêr jarênh anẽ.

¹³ Nẽ kwa kêr ka mẽ axpẽn to mex o apata kaga hkêt nẽ.

¹⁴ E na pa mẽ ã Tirtũm nhỹ hã mẽmoj tã mẽ amã karõ nẽ hã kagà anẽ. Tã koja mẽhõ kamã harẽ nẽ kuma nẽ ãm kuma nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt ka mẽ ja hã omu nẽ hkôt ri apa hkêt nẽ. Tokyx kot ja hã amnhĩ pumunh nẽ amnhĩ tã hpijaàm kaxyw. ¹⁵ Nom arĩ Kris kôt kêp mẽ akwý jakamã kêr ka mẽ arĩ kêp mẽ atõ rý atõx ã tãm hipêx nẽ kãm akapêr mex o ri apa. Nom te ho kêp mẽ akwý hkêt pyràk o kãm akapêr kêt nẽ.

Tanhmã Pawre kot mẽ ho Jejus wýr to hã harênh

¹⁶⁻¹⁸ Nẽ na pa hte mẽ ato Pahihti Jejus wýr rãhã ho ixpa. Kot mẽ pamã mẽ pajamakêtkati xà nhõr jakamã na pa htem mẽ ato kuwý nẽ kãm:

—Pa Pahihti? Kwa kêr ka Tesarōn kamã akwýjê pumu nẽ mẽmoj to mẽ kutã anojarêt rãhã ho ri mẽ hkôt apa. Kê mẽ hamakêtkati nẽ àmnhix pa ho pa. Anẽ.

Tã ãm ja pix. Ixpê Pawre na pa kaga jatur xà kamã inhĩkra ho amnhĩ nhĩxi nhĩpêx. Na hte kagà nhĩpêx xwýnh inhmã ixkapêr ã kagà. Nẽ hã kagà hpa pa hpãnhã hatur xà kamã pam inhĩxi nhĩpêx. Tã na hapêx.

Wam Ximotre Pawre kot Ximotre hwÿr kagà nê mênh

Pawre na pre kagàja nhîpêx. Kêp Jejus nhÿ hã hkrajê jahkre ho pa xwÿnhjê hõ na pre. Nê Ximotre kêp Pawre ho ajuta ho hkôt pa xwÿnh na pre. Tã hpãnhã krî pê Epes kamã arîk nê Tirtûm kapêr o Jejus kôt hkwyjê jahkre ho pa. Hãmri nhûm Pawre krî hõ kamã pa nê kagàja nhîpêx nê hwÿr kumê. Nê kamã kãm mêmoj tã karõ. Na pre ra Epes kamã mē hkwyjaja Tirtûm kapêr o hêx o mē ahkre ho pa nhûm Pawre mē harênh ma nê kagàja kamã Ximotre mã tanhmã mē harênh to. Nê kot Tirtûm kapêr o Jejus kwÿjê jahkre mex xwÿnhjê xunhwÿr kaxyw kãm karõ. Nê Tirtûm kãm hprãm xà hkôt pix mã mē ahkre ho pa hã kãm karõ nê hwÿr kagà nê kumê. Nê kãm:

1 Pa Ximotre? Xà amex? Ixpê Pawre na pa awÿr kagà nhîpêx nê kumê. Ixte Jejus Kris nhÿ hã mē ahkre ho ixpa kaxyw na pre Mēpapytâr xwÿnh Tirtûm mē Jejus Kris wa ixta nê ixãm. Jejus kamã na pu htem pajamak rãhã ho ri papa.

2 Nà ra ate ixkapêr mar xà hkôt Jejus kôt amnhÿ xãm jakamã te apê ixkra pyræk Ximotre. Jakamã na pa hte ato Mēpanhîpêêxà maati Tirtûm mē panhõ Pahihti Jejus Kris

wa hwÿr o ixpa nê ato wa hwÿr o:

—Pa Tirtûm mē Pahihti wa. E Ximotre ho na pa war awÿr kaxyw. Kwa kêr ka wa kamã axukaprî nê kutã war anojarêt rãhã ho wa ri apa. Kot kaj wa ã ho mex anê nhûm war anhÿ hã hamakêtkati nê àmnhÿx pa ho pa.

Anhÿr o na pa hte war ato kuwÿ

Tirtûm kapêr o mē ahkre xwÿnhjê jarênh

Rômãn 16.17; Wam Ximotre 6.3; Sikûn Ximotre 2.23; Xitre 1.5-16

³ Nê na pu pre wa Epes kamã papa tã pika pê Masetõn wÿr panojarêt nê tee ri Epes kamã Tirtûm kapêr ho hêx o mē ahkre xwÿnhjê kapêr ma. Jakamã na pa pre amã:

—E Ximotre kêr ka Masetõn wÿr ixkôt amõr kêt nê. Am jar Epes kamã arîk nê ixwakre kamã Tirtûm kapêr o mē hêx xwÿnhjê mã akapêr nê ã mē hêx anhÿrja nê mē hkurê ho ri mē hkôt apa.

Anhÿr o amã harê hãmri nê Epes kamã are nê ma Masetõn wÿr ahte mō. ⁴ Mē hêx xwÿnhjaja amnepêm panhîgêjtaja kot tanhmã amnhÿ nhîpêx to nê tanhmã ujarênh toja nhûm htem mē kãm harênh pix o pa. Nê mē hixi piitã harênh o pa. Na htem ã amnhÿ krã hkôt hkwyjê mã ujarênh anhÿr o pa. Jao axpên kwÿm ri mē ahkre nê mē hã axpên mã àkjêr o pa. ã mē kot amnhÿ nhîpêx anhÿr jao Tirtûm nhÿ

hã kãm hprãm xà hkôt mẽ ahkre hkêt nẽ. Koja mẽhõ Tirtũm nhỹ hã kapẽr o mẽ ahkre hãmri nẽ amnhĩ kaxyw kãm hamaxpẽr tỳx pẽ tanhmã mẽ ahkre hto. Nom ixte amã mẽ harẽnh xwỳnhjaja Tirtũm nhỹ hã mẽ ahkre hkêt jakamã na pa pre inhnojarêt nẽ ã amã mẽ harẽnh anẽ nẽ mẽ kuri Epes kamã are.

⁵ Tã kêr ka arĩ mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt apa Ximotre. Nẽ Kris kôt mẽ pahkwỳjẽ mã anẽ kê mẽ amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpẽr tỳx pẽ hamaxpẽr mex o pa. Jao tanhmã hamaxpẽr punuj to hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Nẽ mẽ kãm anẽ kê mẽ te kãm amnhĩ tã ma pyrãk o nhãm kãm mẽ hã ma ho pa. ⁶ Ixte amã mẽ hêx xwỳnh jarẽnh xwỳnhjaja na htem ã mẽ ahkre anhỹr kêt nẽ. Na htem htỳx ri amnhĩ krã hkôt tanhmã mẽ ahkre hto. ⁷ Tirtũm kot finat Mojes mã mẽmoj tã karõja mẽ kot mar tỳx ã amnhĩ kamnhĩx nẽ ho mẽ ahkre hprãm tã no ãm hprĩ hã mar kêt nẽ htỳx ri ho mẽ ahkre ho pa. ⁸ Tirtũm kot Mojes mã mẽmoj tã karõja mex. Mẽ kot mar nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa kaxyw na pre. ⁹ No na pre mẽ kot tãm amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjẽ mã ã hã karõ anhỹr kêt nẽ. ãm mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjẽ mã na pre hã karõ.

Mẽ kot mẽ õ pahi kapẽr mar kêt xwỳnhjẽ mã.

Nẽ mẽ kot Tirtũm kapẽr nhĩrõp kuhẽ ho mẽ pa xwỳnhjẽ mã.

Nẽ Tirtũm ã mẽ hpijaam kêt xwỳnhjẽ mã.

Nẽ mẽ kot mẽ hipêêxà nẽ mẽ katorxà hpar xwỳnhjẽ mã.

¹⁰ Nẽ mẽ hprõ kuhpa hã nhãm mẽnijẽ ho amnhĩkati xwỳnhjẽ mã.

Nẽ mẽ mjẽn kuhpa hã nhãm mẽmyjẽ ho amnhĩkati xwỳnhjẽ mã.

Nẽ mẽmyjaja kot mẽnijẽ kuhpa hã kãm amnhĩ kwỳmyjẽ hkĩnh nẽ mẽ ho amnhĩkati xwỳnhjẽ mã.

Nẽ mẽnijaja kot mẽmyjẽ kuhpa hã kãm amnhĩ kwỳnijẽ hkĩnh nẽ mẽ ho amnhĩkati xwỳnhjẽ mã.

Nẽ mẽ kot mẽmoj to àhkĩnh nẽ nhãm mẽ kãm ho wẽnẽ o mẽ pa xwỳnhjẽ mã.

Nẽ ri mẽ hêx o mẽ pa xwỳnhjẽ mã.

Ã mẽ kot Tirtũm kapẽr kwỳm ri amnhĩ nhĩpêx anhỹr o mẽ pa xwỳnh piitã mẽ kaxyw na pre Mojes mã mẽmojta ã karõ. Mẽ kãm Jejus prãm kêt xwỳnhjẽ mã. Mẽ kot mar nẽ tãm amnhĩ nhĩpêx kaxyw. ¹¹ Tã pa na pa hte Pahihti kot tanhmã mẽ panẽ amnhĩ nhĩpêx to hã harẽnh o ri mẽ hkôt ixpa. Ja kaxyw na pre Tirtũm ixãm. Tirtũmja mex o mex. Tãm na pre ja kaxyw ixãm.

Tanhmã Pahihti Jejus Kris kot Pawre ho mex to hã harẽnh Atre 26.9-18

¹² Nẽ Pahihti Jejus Kris na hte ixto mex rãhã ho pa. Na hte tanhmã ixto pa ý hã mẽ piitã mẽ kãm tanhmã kot

mê panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o ri mê hkôt ixpa. Na pre ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿrja kukamã inhmã ixapênh ã karõ nê inhmã:

—E ate amnhĩ kaxyw ixkôt ajamxpêr mex jakamã kêr ka ma mê piitã mê hkôt ri mê kãm ixkapêr jarênh o ri apa. Anê.

¹³ Nom amnepêm na pa pre hkôt ijamxpêr kêt nê. ãm axtem nê haprÿ rũnh nê ho ixkapêr punuj o ri ixpa. Nê hkwÿjê ho ixkrihkrit nê mê haprÿ nê mê htak. Nom kormã amnhĩ kaxyw Kris kôt ijamxpêr kêt jakamã ixtÿx ã mê hipêx anhÿr o ixpa nhũm Pahihti ja hã ixpumu nê ixkamã ukapri nê mê hã tanhmã ixto hkêt nê. ¹⁴ Nê kãm ijapê xàj mẽmoj to ixkutã nojarêt rãhã ho pa nê tanhmã ixkrã hto pa ra amnhĩ kaxyw hkôt ijamxpêr nê hkôt amnhĩ xãm. Hãmri nê kukwak ri ra inhmã hkwÿjê hkĩnh nê hpãnhã mê ho mex o ri mê hkôt ixpa.

¹⁵ Nê Jejus Kris ra wrÿk nê mê pahte amnhĩ tomnuj piitã hpãnhã amnhĩrer kaxyw mê panê htyk ã harênhja na pa hte harênh o ri ixpa. ã kot amnhĩnhĩpêx anhÿrja na mex o mex. Kê mê piitã kuma nê hã nohtÿx rãhã ho pa.

Kormã ixte hkôt amnhĩ xãm kêt ri na pa pre amnhĩ tomnuj tÿx kumrêx o mê piitã mê hakrenh ¹⁶ nhũm Tirtũm ixpumu nê ixkamã ukapri nê. Hãmri nê amnhĩ kaxyw ixãm. Mê piitã mê kot ja hã ixpumunh nê axpên mã

ã ijarênh anhÿr kaxyw. Nê ijarênh o:

—Kwa Pawre na pre amnhĩ tomnuj tÿx kumrêx o pa nhũm Jejus Kris ja hã omu nê kamã gryk tokyx anhÿr kêt nê. Na pre tanhmã hkrã hto nhũm ra tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Kwa pu mê urak nê amnhĩ kaxyw Jejus kôt pajamxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿ. Kêr pu mê Pawre pyrã nê nhÿrmã Tirtũm mê Kraja wa kuri pamex nê pahtir tũm nê papa ho papa.

Anhÿr o axpên mã ijarênh nê ixpyrã nê Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr kaxyw na pre Tirtũm ã ixto mex anê. ¹⁷ Jakamã na pa hte kãm amnhĩ jarênh kaxyw nê kãm:

—Pa Tirtũm? Nã kapxipix apê Pahi Maati. Nê arãhã ho arãhã nê amex o amex. Mê ixte inhno ho aa apumunh kêt tã kapxipix apê Mëinhĩpêxã maati. Tã koja nhÿrmã mê piitã ã amã amex o amex ã ajarênh anhÿr o pa. Anê.

Ximotre kot tanhmã Epes nhõ xwÿnhjê jahkre hto hã kãm karõ

Wam Korõt 5.1-5

¹⁸ Nê te apê ixkra pyrãk Ximotre. Tã kot paj mẽmoj tã amã karõ ka inhma nê inhmar tÿx nê. Nã Pahihti Jejus mã ate tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa kaxyw na pa prem axãm nhũm Tirtũm nhÿ hã kapêr o mê pa xwÿnhjaja axapênh kukamã amã kapêr nê amã:

—E ate ma mê kãm Pahihti Jejus jarênh o apa kaxyw Tirtũm kot axãm jakamã kêr

ka ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri mẽ hkôt apa. Anê.

Tã kot paj ijaxwÿja kagàja kamã amã ixkapêr nê mẽmoj tã amã karõ. Ka mar tÿx nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex pê Tirtũm mã amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Jao aprĩ hã mẽ kãm tanhmã Jejus jarênh to ho ri mẽ hkôt apa. ¹⁹ Nê amnhĩ kaxyw Jejus mã ajamaxpêr mex nê. Nê mẽmoj punuj pumu nê amã ho anhÿr prãm tã Jejus nhÿ hã nê amnhĩ to htÿx nê ho anhÿr kêt nê. Jao tãm amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ pumunh mex o ri apa. Nom kot kaj ja nê amnhĩ to htÿx kêt nê tanhmã amnhĩ tomnuj to hãmri nê te ate Pahihti Jejus kaga pyrãk. Na pre pahkwÿjaja ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o hkaga nê axte kãm hamaxpêr kêt nê. ²⁰ Imẽnew mẽ Aresãnja na pre wa ã amnhĩ nhĩpêx anê nê tanhmã Tirtũm o kapêr punuj to. Mÿrapê na pa pre Satanasti nhĩhkram wa haxã. Kot tanhmã wa ho nhũm wa kot tee ri amnhĩ tomnujta ã amnhĩ pumunh nê tokyx tãm amnhĩ nhĩpêx nê axte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt kaxyw.

2

Tanhmã mẽ pahte Tirtũm mã amnhĩ jarênh to hã mẽ pamã karõ

Rukre 11.2-4; Atre 10.34-35; Epes 6.18

¹ E kot paj hpãnhã tanhmã mẽ pahte Tirtũm mã amnhĩ jarênh to hã amã karõ Ximotre. Ka inhma nê ixõ ri

ho mẽ pahkwÿjê jahkre ho ri mẽ hkôt apa. E ja kumrêx kot paj mẽ kaxyw amã hã karõ. Kêr ka mẽ piitã mẽ ho Tirtũm wÿr ho ri pa. Nê kãm mẽ harê nê mẽ kaxyw mẽmoj tã axahwÿr o ri apa. Kêr kê ama nê tanhmã mẽ ho mex to. Kê mẽ amnhĩ tã omu nê ã kãm kapêr anê nê kãm:

—Pa Tirtũm? Nà ãm hãmri na ka ã mẽ ixto mex anê. Amex o amex. Anê.

² Nê mẽ kãm anê kê mẽ õ pahi nê mẽ ho amnhĩptàr xwÿnh piitã mẽ ho ahwÿr o pa ho:

—Pa Tirtũm? Kwa kêr ka mẽ inhõ pahi mẽ mẽ kot mẽ ixto amnhĩptàr xwÿnh piitã tanhmã mẽ ho kê mẽ ixto mex o pa. Kêr pa mẽ ijamakêtkati nê ixãmnhix ixpa pê amã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. Nê ixãmnhix mẽ hkôt tãm amnhĩ nhĩpêx. Anê.

³ Kot puj mẽ ã mẽ ho mẽ papytãr xwÿnh Tirtũmja wÿr o papa anê nhũm mẽ pama nhũm ja kãm mex nê.

E kêr ka ã mẽ kãm ja hã karõ anê Ximotre.

Tirtũm kãm mẽmoj prãm ã harênh

Sikũn Pêtre 3.9

⁴ Nê mẽ piitã mẽ kot kapêr mar nê amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿrja na Tirtũm kãm hprãm.

⁵ Ja kaxyw na pre mẽ pahwÿr Kra Jejus mẽ nhũm man mẽ pahwÿr wrÿ. Tirtũmja tapxipix na kêp Mëpahpãm. Nê Kra Jejusja tapxipix na kot Tirtũm mã

tām mẽ paxunhwÿr mã xwÿnh. Ja kaxyw na pre amnhĩ grônh kôt wrÿ mẽ pahpyrà nẽ ĩ ho ĩ nẽ kato.

⁶ Hãmri nẽ gaa nẽ àptàr hãmri nẽ mẽ pahpiitã mẽ panê ty. Jao Tĩrtũm mã mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã hpãnhã amnhĩrer pa. Tã mẽ pahpiitã mẽ pahte kot ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã harênh mar nẽ tokyx hkôt amnhĩ xunhwÿrja na Tĩrtũm kãm hprãm.

⁷Ja kaxyw na pre ixãm. Ixte Ijaew kêt xwÿnhjê mã Tĩrtũm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt ixpa kaxyw. Nẽ Jejus nhÿ hã tanhmã mẽ kãm ixkapêr to ho ri ixpa kaxyw. Nẽ tanhmã kot mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh kaxyw. ãm hãmri na pa ã amnhĩ jarênh anê. Ixêx kêt. Na pa hte Ijaew kêt xwÿnhjê hkôt ixpa nẽ ã mẽ kãm ixkapêr anê nẽ mẽ kãm:

—E mẽ ate Tĩrtũm Kra Jejus kôt amnhĩ xunhwÿrja na Tĩrtũm kãm hprãm. Jakamã kwa mẽ tokyx amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr nẽ hkôt amnhĩ xunhwÿ. Anê.

Ikrêsti kamã tanhmã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ pamã karô

⁸Nẽ kot kaj mẽ tōhã Tĩrtũm kapêr mar kaxyw axpên wÿr akuprô. Hãmri nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarê nom kêr ka mẽ mẽmoj tã axpên kamã agryk kamã kãm amnhĩ jarênh kêt nẽ. Rÿ mẽmoj tã axpên mã axàkjêr kamã kãm amnhĩ jarênh kêt nẽ. ãm tãm mẽ ajamaxpêr pix o kãm amnhĩ

jarê. Nẽ tãm amnhĩ nhĩpêx kamã kãm amnhĩ jarê. Ja na inhmã hprãm. Tã kêr ka ã Epes nhõ xwÿnhjê mã ja hã akarô anê Ximotre.

Mẽnijaja kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kaxyw mẽ hã kãm karô

Wam Korĩt 14.34; Epes 5.22; Xitre 2.3; Wam Pêtre 3.1-7

⁹Nẽ kot paj hpãnhã Kris kôt mẽ pahtôxjaja tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ kaxyw amã karô ka inhma. Nã mẽmyjaja kot mẽ omunh nẽ kãm mẽ hkĩnh prãm xàj kê mẽ htÿx ri mẽ noo mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkêt nẽ. Nẽ ja prãm xàj tanhmã ê jagjênh to hkêt nẽ rÿ tanhmã ri mrar to hkêt nẽ. Rÿ mẽ kãm mẽ hkĩnh prãm xàj ôkrexê mex jagjênh rÿ mẽ ĩhkra kamã kàx mex jagjênh nẽ ri hã mẽ hkôt pa kêt nẽ. Rÿ ja kaxyw tanhmã ri amnhĩ kĩ jaxwÿr to nẽ ri hã mẽ hkôt pa kêt nẽ. Rÿ mẽ ê mex jagjê nẽ mẽ noo mã htÿx ri hpijaàm kêt o pa hkêt nẽ. Kê mẽmyjaja kãm mẽ hkĩnh prãm xàj ã htÿx ri amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa hkêt nẽ. ¹⁰Mẽ kãm anê kê mẽ kãm Tĩrtũm mân kĩnh xàj mẽ piitã mẽ kutã mẽmoj to nojarêr o pa.

¹¹Nẽ mẽ kãm anê kê mẽ Tĩrtũm kapêr mar kaxyw mẽ pikuprônh xà hwÿr agjê nẽ akryk Tĩrtũm kapêr mar o hkrĩ nẽ htÿx ri axpên mã kapêr o hkrĩ kêt nẽ.

¹²Nẽ kê mẽ ikrêsti kamã Tĩrtũm kapêr o mẽmyjê jahkre hkêt nẽ. Rÿ kamã mẽmoj tã

tanhmã mễ kãm karõ hto
 hkêt nẽ. Am akryk Tirtũm
 kapẽr mar o hkrĩ. ¹³ Mẽmo
 mýrapê koja mẽ ã amnhĩ
 nhĩpêx anẽ? Nà na pre
 Tirtũm my kot wa finat Atãwja
 kumrẽx nhĩpêx nẽ kormã
 hprõ Ewa o hapu nẽ hipêx.
¹⁴ Nẽ Atãwja na pre kagã
 kapẽr mar nẽ hkôt amnhĩ
 nhĩpêx kêt nẽ. Prõ na pre mar
 xà hkôt Tirtũm kapẽr nhĩrôp
 xa nẽ tanhmã amnhĩ tomnuj
 to. ¹⁵ Mýrapê na htem mẽnijaja
 hpijagri ho hikwỹ nhũm mẽ
 hkrajaja à htỹx kãm hapôj.
 Tã nom koja mẽ Jejus kôt
 amnhĩ xunhwỳ nẽ ã ixte mẽ
 kaxyw amã mẽmoj tã karõ xà
 hkôt amnhĩ nhĩpêx hãmri nẽ
 nhỹrmã mex kumrẽx nẽ htĩr
 tũm nẽ pa ho pa. E kêr ka ã
 mẽnijê mã mẽmoj tã karõ anẽ
 Ximotre.

3

*Pastô kot tanhmã amnhĩ
 nhĩpêx to kaxyw mẽ hã kãm
 karõ*

Xitre 1.5-9

¹ E kot paj hpãnhã tanhmã
 pastô jarẽnh to. Koja mẽhõ
 kãm kêp Kris kwỳjê nhõ
 pastô nẽ Tirtũm kapẽr o mẽ
 ahkre hprãm nẽ ãm hãmri
 ã hamaxpẽr anẽ. Ja mex.
² Jakamã koja mẽhõ kãm
 kêp pastô hprãm hãmri nẽ ã
 amnhĩ nhĩpêx anhỹr o apa.

Koja mẽ piitã mẽ noo mã
 tãm ri amnhĩ nhĩpêx.

Nẽ hprõ pix tãnopxar o pa.

Nẽ mẽmoj punuj kutã
 amnhĩ to htỹx nẽ.

Nẽ tãm hamaxpẽr.

Nẽ àmnhĩx amnhĩ wỳr mẽ
 piitã mẽ kuwỳ.

Nẽ Tirtũm kapẽr o mẽ
 ahkre mex nẽ.

³ No kê mẽ kagõxyhti japrõr
 nẽ ho pipãnh o pa hkêt
 nẽ.

Nẽ àhkurê ho pa hkêt nẽ.

Nẽ mẽ piitã mẽ kamã
 ukaprĩ ho ri mẽ hkôt pa.
 Jao mẽ kutã nojarêt rãhã
 ho pa.

Nẽ amnhĩm kàxpore rax
 o pikuprõnh prãm xaj
 tanhmã amnhĩ nhĩpêx to
 hkêt nẽ.

⁴⁻⁵ Nẽ hkrajê jahkre mex o
 pa nhũm mẽ kapẽr ma
 nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx.
 Nẽ hã hpijaàm kãm tãm
 amnhĩ nhĩpêx.

Koja mẽ hkrajê jahkre
 mex kêt nẽ hãmri nẽ
 mããnẽn Kris kwỳjê
 jahkre mex kêt nẽ.
 Jakamã nhũm hkrajê
 mẽ Kris kwỳjaja tãm
 amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ.

⁶⁻⁷ Nẽ kê mẽ kot Jejus
 kôt amnhĩ xunhwỳr kêt
 xwỳnhjê noo mã tãm
 amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa.

Mẽ kot ja hã mẽ omunh
 nẽ mẽ hã hpijaàm o pa
 kaxyw. Nom koja mẽ
 tanhmã amnhĩ tomnuj
 to nhũm mẽ tee ri ja
 hã mẽ omu nẽ mẽ ho
 kapẽr punuj nẽ. Sa-
 tanasti kãm hprãm xà
 hkôt.

Nẽ kê mẽ kot Kris kôt
 amnhĩ xunhwỳr nyw
 xwỳnhjaja kêp pastô hkêt
 nẽ.

Koja mẽ kêp pastô hãmri
 nẽ mẽmo arĩgro hã

tanhmã hamaxpër to
në amnhĩ to rax prãm
xàj tanhmã amnhĩ to
jarkrar to ho pa. Hãmri
nhũm Tĩrtũm tee ri
ja hã omu nẽ te kot
Satanasti nhĩpêx pyræk
o hipêx nẽ tanhmã
homnuj to. Ja pymaj
kê mẽ kot Kris kôt
amnhĩ xunhwÿr nyw
xwÿnhjaja kêp pastô
hkêt nẽ.

E pastô na hte ã amnhĩ nhĩpêx
anhÿr o pa kamã Jejus kwÿjê
jahkre nẽ tanhmã mẽ ho
ajuta hto ho mẽ hkôt pa
Ximotre.

*Mẽ kot Kris kôt hkwÿjê ho
ajuta xwÿnhjê kaxyw mẽ hã
kãm karõ*

Atre 6.1

⁸ Nẽ kot paj hpãnã amã
mẽ kot Kris kôt hkwÿjê ho
ajuta xwÿnhjê jarê ka inhma
Ximotre. Nã koja mēhõ kãm
Kris kôt hkwÿjê ho ajuta
hprãm hã koja ã amnhĩ
nhĩpêx anhÿr o pa.

Koja mẽ htÿx ri mẽmoj tã
mẽ kãm hpër o pikênh o
pa hkêt nẽ.

Nẽ tanhmã mẽmoj to hêx to
ho pa hkêt nẽ.

Nẽ kagôxÿhti japrôr nẽ ho
pipãn h o pa hkêt nẽ.

Nẽ amnhĩm kàxpore ho
pikuprôn h nẽ ho rax
prãm xàj tanhmã amnhĩ
nhĩpêx to hkêt nẽ.

⁹ Nẽ kê Tĩrtũm kapër
piitã hkôt hamaxpër o
pa. Ra Tĩrtũm kôt mẽ
pamã kapër piitã ho
amnhĩrĩt jakamã koja
Kris kôt hkwÿjê ho ajuta

xwÿnhjaja kapër piitã
hkôt hamaxpër pẽ hkôt
amnhĩ nhĩpêx mex rãhã
ho pa.

¹⁰⁻¹³ Nẽ kê mẽ amnhĩ prõ
pix tãnopxar o pa.

Nẽ pastô pyrã nẽ mẽ hkrajê
jahkre mex nhũm mẽ
hkôt ri amnhĩ nhĩpêx
mex o pa.

Nẽ kê mẽ hprõjaja mjên
pyrã nẽ mẽ piitã mẽ noo
mã tãm ri amnhĩ nhĩpêx.

Nẽ hkwÿjê ho kapër rÿ mẽ
axpën jakwa kamã ri
axpën mã mẽ hixi ho rêr
o pa hkêt nẽ.

Nẽ mjên pyrã nẽ mẽmoj
punuj kutã amnhĩ to htÿx
o ri pa. Nẽ amnhĩ to mex
rãhã nẽ.

E koja mēhõ kãm Kris kwÿjê
ho ajuta ho pa hprãm hã
koja ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o
pa. Nom kêr ka mẽ kot mẽ
ho ajuta kaxyw mẽ unhwÿr
tokyx anhÿr kêt nẽ Ximotre.
Taxy mẽ kamã ama nẽ aprĩ
hã mẽ kot ri tanhmã amnhĩ
nhĩpêx to hã mẽ omu mãn.
Hãmri nhũm mẽ piitã mẽ mex
ã mẽ harê ka mẽ hã mẽ ama
nẽ rĩ kormã mẽ kot mẽ ho
ajuta ho pa kaxyw mẽ un-
hwÿ. Hãmri nhũm mẽ amnhĩ
tã omu nẽ axpën mã mex ã
harê. Nẽ amnhĩ kaxyw Jejus
Kris mã hamaxpër mex o pa
hã mẽ omu nẽ mẽ hã hpijaãm
o pa.

*Pawre kot Ximotre mã
amnhĩ jarênh*

¹⁴ Nẽ inh mã awÿr inhmõr
nẽ apumunh prãm Ximotre.
Nom kot pa amnhĩ kukamã
ã mẽmoj tã amã karõ nẽ hã

kagà anē. ¹⁵ Kêr pa tokyx awÿr inhmôr kêt japêr ka ixte amã mëmoj ã kagàta kamã harē nē ixkutêp ho mē ahkre ho ri apa. Mē kot mar nē hprī hã mē ò pastô nē mē kot mē ho ajuta ho mē pa xwÿnhjaja kot tanhmã amnhī nhīpêx to hã mē harēnh mar kaxyw.

Mē pahpê Kris kwÿjaja mē pahpê Tirtûm kra jakamã na pu htem kapêr kôt ri amnhī nhīpêx nē pakatât kôt mē pitã mē kãm pakapêr o papa. Jao tanhmã mē kãm Jejus Kris jarēnh to ho ri papa.

Pawre kot Jejus mex o mex ã mē grer jarēnh

¹⁶ Nē Jejusja mex o mex. Amnepêm kormã mē pahte harēnh mar kêt tã pu prem harēnh ma hãmri nē mex o mex ã pagrer o papa. Nē pagrer o:

Kris kêp Mēpahpãm tã na pre mē pahwÿr wrÿ nē mē pahpyrà nē ĩ ho ĩ nē kato.

Nhũm pre Tirtûm Karõja mex o mex ã harē.

Nhũm Tirtûm kapêr o mē wrÿk xwÿnhjaja omunh o pa.

Nhũm ahpÿnhã pika piitã hwÿr tanhmã kot mē panê amnhī nhīpêx to hã harēnhja anhrã.

Nhũm hte mē hkwÿjaja harēnh ma nē amnhī kaxyw hkôt hamaxpêr nē hkôt amnhī xunhwÿ.

Tã nhũm pika kamã àpênh jatur xãm kumē nhũm Tirtûm akupÿm amnhī wÿr ho api.

Na pu htem ã Jejus mex o mex ã pagrer anē.

4

Mē kot Tirtûm kapêr kwÿm ri tanhmã Kris kwÿjê jahkre hto xwÿnhjê jarēnh

Matêwre 24.4-13; Korosê 2.16-19; Sikûn Ximotre 3.1-9; Sikûn Pêtre 2.1-3; Jutre 3-16

¹ Nē nhÿrmã Jejus akupÿn mē pahwÿr wrÿk kaxyw koja pika nhõ xwÿnh kwÿjaja ma hkwÿjê mã tanhmã Tirtûm kapêr o hêx to ho pa. Na pre Tirtûm Karõ hprī hã mē hkukamã tanhmã mē harēnh to. Koja xep Satanasti hkwÿjaja Jejus kwÿjê hwÿr mra nē hêx rom tanhmã mē kãm kapêr to. Satanasti nhÿ hã mē kãm hêx o pa nhũm mē hkwÿjaja mē kuma nē mē hkôt hamaxpêr nē Jejus kaga. ã koja mē Jejus akupÿn mē pahwÿr wrÿk kukamã amnhī nhīpêx anē.

² Nē Satanasti nhÿ hã mē kãm mëmoj to hêx xwÿnhjaja ãm Satanasti pix mar o pa jakamã koja mē hamaxpêr mex kêt nē. Koja mē mëmoj punuj pumu nē htÿx mex ã hkamnhix. ³ Tã koja mē Tirtûm kapêr kwÿm ri ã Jejus kwÿjê mã hêx ho pa anē nē mē kãm:

—Kwa kêr ka mē axpên mã ri mē rer o apa hkêt nē. Tirtûm kãm ja prãm kêt. ãm ahte ri mē papaja na kãm hprãm. Anē.

Nē mē kot mëmoj mex kur ã mē omu nē nē mē kãm kapêr nē mē kãm:

—Kwa na htem ata hkur kêt nê. Tîrtûm pê omnuj kênâ kot ka kêt ri aku.

Anhÿr o koja mẽ kãm kapêr o pa. ⁴ Nom Tîrtûm na pre mẽ pamã mẽ apkur xà piitã ho kato. Mẽ paxãmnhĩx mẽ pahte piitã hkur o papa kaxyw. Jakamã mẽ pahpê hkrajaja na pu htem mẽmoj kaga hkêt nê. Na pu htem mẽmoj kur kaxyw nê Tîrtûm mã harê hãmri nê paxãmnhĩx kuku. ⁵ Tîrtûm kot mẽ paxàpkur xà piitã mex ã harênh jakamã na pu htem kãm harênh pê paxãmnhĩx piitã hkur o papa.

Pawre kot mẽmoj tã Ximotre mã karõ

Sikûn Ximotre 1.6-14; Xitre 2.1-8

⁶ E Ximotre. Ixte mẽmoj tã amã karõta kêr ka ho Kris kôt pahkwÿjê jahkre mex o ri mẽ hkôt apa. Kot kaj ã mẽ ahkre anhÿr jao ra Jejus Kris mã axapênh mex nê. Na ka pre harênh ma nê hkôt amnhĩ xãm hãmri nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex nê. Tã kêr ka arĩ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã kê mẽ piitã ja hã apumu.

⁷ Nê mẽ ujarênhja kot paj tanhmã amã hã karõ hto. Mẽ panhîgêt xujarênh kamã mo Tîrtûm jarênh? Amrakati kumrêx. Jakamã kêr ka mẽ hkôt ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. ãm Tîrtûm kapêr kôt pix mã ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa. Tîrtûm kapêrja ãm hãmri na.

⁸ Nê na htem amnhĩ karo hprãm xaj tanhmã amnhĩ karo hto ho pa. Ja mex. Tanhmã kute hkêt. Na htem

tanhmã amnhĩ karo hto nê gaa nê ra hkarore nê pa. No kêt mẽ kot Tîrtûm kapêr kôt ri amnhĩ nhĩpêx o paja na mex o mẽ hkarota jakre. Na htem Tîrtûm kapêr kôt ri amnhĩ nhĩpêx hãmri nê mex nê hkĩnh nê pa ho pa. Hãmri nê nhÿrmã kaxkwa kamã Tîrtûm mẽ Kra Jejus wa kuri mex nê htîr tûm nê pa ho pa. Ja na mex o mex. ⁹ ãm hãmri ixte amã ja jarênh jakamã kwa kêr ka ja hã anohtÿx nê ri ho apa Ximotre.

¹⁰ Nê Tîrtûmja rãhã ho rãhã. Tã na pu pre amnhĩ kaxyw Kra Jejus kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhĩ xãm nhÿm Tîrtûm pahto hkra. Kãm mẽ piitã mẽ ho hkra hprãm jakamã na htem pahpyrà nê amnhĩ kaxyw Kra hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwÿ nhÿm amnhĩ tã mẽ omunh xà hkôt mẽ ho hkra. Ja kaxyw na pu htem mẽ piitã mẽ kãm Jejus kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh rãhã o ri mẽ hkôt papa. Jao Tîrtûm mã paxapênh mex nê.

¹¹ E kêr ka ã ja ho pahkwÿjê jahkre anhÿr ho ri mẽ hkôt apa. Mẽ kot amar nê akapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex ho pa kaxyw.

¹² Nê kormã anyw tã kêr ka mẽ piitã mẽ noo mã tãm ri akapêr nê tãm amnhĩ nhĩpêx o apa. Mẽ kot Jejus ã tanhmã ato htã arĩ amnhĩ kaxyw kãm ajamaxpêr tÿx nê. Nê mẽ piitã mẽ kutã anojarêt nê ajamaxpêr mex pix o ri apa. Kot kaj kormã anyw tã ã mẽ noo mã amnhĩ nhĩpêx anê

nhũm mẽ hã apumu nẽ kãm akapêr mar prãm nẽ. Anyw ã apumunh tã kãm akapêr mar prãm nẽ.

13 Nẽ kêr ka mẽ ate Tirtũm kapêr mar kaxyw axpên wýr akuprô ka arĩ ixkutêp mẽ kãm Tirtũm kapêr tũm ã kagà kamã akapêr rãhã ho apa. Nẽ aprĩ hã tanhmã ho mẽ ahkre hto nẽ ho mẽ ahkre mex nẽ Ximotre.

14-15 E kêr ka ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o ri mẽ hkôt apa nẽ amã ho anhýr kaga hkêt nẽ. Mẽ piitã mẽ kot ate Jesus mã amnhĩ nhĩpêx mex o amôr ã apumunh kaxyw. Kormã ate mẽ kãm Jesus jarênh o apa hkêt ri na pre pastô nhỹ hã mẽ kapêr xwýnhjaja ate Jesus mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa kaxyw axãm. Hãmri nẽ anhĩmôk ã mẽ ìhkra jaxwý nẽ axàpênh kukamã tanhmã ajarênh to nẽ ato Tirtũm wý. Hãmri nhũm ate mẽ kãm kapêr jarênh o ri apa kaxyw amã ajamaxpêr o hihtýx. Tã kêr ka ý hã ã kãm amnhĩ nhĩpêx anhýr rãhã ho ri apa.

16 Nẽ kwa kêr ka amnhĩ pumunh mex nẽ Ximotre. Jao tãm ri amnhĩ nhĩpêx nẽ akatàt kôt Tirtũm kapêr o mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt apa. Kot kaj ã amnhĩ nhĩpêx anẽ hãmri nhũm mẽ ama nẽ apyrà nẽ Jesus kôt amnhĩ xunhwý. Hãmri nẽ pahpyrà nẽ nhỹrmã Tirtũm wa kuri htĩr tũm nẽ pa ho pa.

5

Tanhmã mẽ pahte Kris kôt mẽ pahkwýjê nhĩpêx to kaxyw

mẽ pamã karõ

Sikũn Ximotre 2.24-25

1-2 E kot paj hpãnhã Kris kôt pahkwýjê hõ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to nhũm ate tanhmã ja nẽ kãm akapêr to hã amã karõ.

Nà koja mẽhõ tanhmã ri amnhĩ tomnuj to ka harênh ma hãmri nẽ ma hwýr tẽ nẽ ja nẽ tanhmã kãm akapêr to. Nom kêr ka kãm akapêr mã agêt kêt nẽ.

Koja mẽwejjê õ tanhmã amnhĩ tomnuj to ka te kêp anhĩpêxà rý akatorxà pyræk o kãm akapêr. Jao hã apijaàm o tanhmã kãm akapêr to.

Rý koja apyrà nẽ mẽ nywjê hõ tanhmã amnhĩ tomnuj to ka te kêp atõ pyræk o kãm akapêr.

Rý mênijê nyw õ amnhĩ tomnuj japêr ka te kêp atõx pyræk o kãm akapêr. Jao hã apijaàm o kot amnhĩ tomnujja nẽ tanhmã kãm akapêr to.

E kêr ka mẽ kot amnhĩ tomnuj nẽ ã mẽ pahkwýjê mã akapêr anhýr o apa Ximotre.

Mẽ kêp mẽ mjên htyk xwýnhjê jarênh

Xiakre 1.27

3 Nẽ kot paj hpãnhã Kris kôt pahkwý pẽ mẽ mjên htyk xwýnhjê jarê. Nà koja mẽhõ nija hkra hkêt nẽ htãmnhwý hkêt nẽ pa nhũm mjên kêp ty ka mẽ apê Kris kôt hkwýjaja ja hã omu nẽ mẽmoj to kutã anojarêt rãhã ho ri apa. 4 Nom koja ra hkra rý ra htãmnhwý

japêr kê mẽ tãmjaja tanhmã ho ajuta hto ho pa. Kãm õ nẽ kãm mẽmoj nhõr o pa. Kormã mẽhprĩre ri na pre mẽ õ wõwõ nẽ mẽ katorxà nẽ mẽ hipêêxà mẽ hamãr mex pê mẽ kãm õ ho pa. Tã ra mẽ àptàr jakamã kê mẽ amnhĩ pyrà nẽ mẽ hamãr mex pê mẽmoj to mẽ kutã nojarêt rãhã ho pa. Ja na Tĩrtũm kãm hprãm. ã mẽ kot hkwyjê kamã ukaprĩ ho pa jakamã te mẽ kot Tĩrtũm mã àpênh pyràk.

⁵ No koja mẽhõ ni ra wejre nẽ ahte ri pa. Nẽ hkra nẽ htãmnhwý hkêt nẽ ri pa. Tã kê ja hã amnhĩ pumu nẽ Tĩrtũm kamnàr rom amnhĩ to hwýr o pa. Nẽ mẽ piitã mẽ ho hwýr o pa. Jao tãm hamaxpêr. Ka mẽ apê Kris kôt hkwyjajaja ja hã omu hãmri nẽ mẽ kam nẽ tanhmã kutã anojarêt to ho ri apa. ⁶ No koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nẽ. Nẽ htýx ri mẽ grer wýr mra nẽ hpi-jaàm kêt o ri mra ka mẽ ja hã mẽ omu nẽ mẽ ho ajuta hkêt nẽ. Na htem ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o pa nẽ arĩ htĩr tã te ra htyk nẽ hikwý pyràk.

⁷ E kêr ka ã ja hã Kris kôt pahkwýjê mã karõ anẽ. Kê mẽ ama nẽ ã mẽ mjên htyk xwýnhjê nhĩpêx anhýr o pa. ⁸ Nom koja mẽhõ amnhĩ kwýjê ho mex kêt japêr. Nẽ õrkwý kamã hprõ nẽ hkrajaja nẽ hipêêxà nẽ katorxà nhũm mẽ kãm mẽ apkur xà nhõr kêt japêr. Koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhýr jao Jejus kaga nẽ te mẽ kot hkôt amnhĩ xun-hwýr kêt xwýnhjaja kot amnhĩ

nhĩpêx pyràk o amnhĩ nhĩpêx nom amnhĩ tomnuj týx o mẽ hakre.

⁹ Nẽ mẽ mjên htyk nẽ mẽ hkra nẽ mẽ htãmnhwý hkêt xwýnhjaja kêr ka mẽ tanhmã mẽ ho ajuta hto kaxyw hãmri nẽ mẽ hixi piitã hã kagà. Nom kwa kêr ka aprĩ hã tanhmã mẽ amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ omu nẽ rĩ kormã mẽ hixi hã kagà.

Koja mẽhõ kormã mjên htĩr ri tãm hipêx nẽ nhãm mẽmyjê ho amnhĩkati hkêt nẽ.

Nẽ ra hã amgrà pê 60 rý ra hã 60 jakre.

¹⁰⁻¹¹ Nẽ tãm mẽ piitã mẽ hipêx o pa.

Nẽ hkrajaja kormã htĩr ri nhũm mẽ hamãr mex nẽ mẽ ahkre mex o pa.

Nẽ nhãm krĩ hõ nhõ xwýnhjaja õ krĩ hwýr pøj nhũm mẽ omu nẽ amnhĩ nhõrkwý hwýr mẽ kuwý.

Nẽ mẽ kêp amrakati xwýnhjê ho mex o pa.

Koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ ka ja hã mẽ omu nẽ rĩ kormã mẽ ho ajuta kaxyw mẽ hixi hã kagà. Nom mẽ hixi hã kagà kaxyw nẽ mẽmoj tã mẽ hkukja nẽ mẽ kãm:

—E kot kaj ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o apa hã inhmã amnhĩ jarẽ pa ama nẽ rĩ kormã anhixi hã kagà.

Kot kaj axte amjên kêt nẽ.

Nẽ tanhmã Kris kôt akwýjê ho mex to ho ri apa.

Nhũm mẽhõ mẽmo mýrapê hkaprĩ nẽ pa ka ja hã omu nẽ tanhmã ho ajuta hto.

E kot kaj ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o apa hã amnhĩ jarê pa ama nê anhĩxi hã kagà. Hãmri nhũm Kris kôt akwÿjaja amã axàpkur xà nhõr o pa. Anê.

Ã mē kām akapēr anē nhũm mē ama nē amã:

—ÿ. Ma kot paj ã amnhĩ nhĩpêx anê.

Anhÿr ã amnhĩ jarê ka mē ama nē mē hixi hã kagà. No kormã mē hã amgrà pē 60 kêt xwÿnhjaja kêt ka kormã mē hixi hã kagà hkêt nê. Koja mē tanhmã mē kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mē kām karõja ma nê wam tajê pyrà nê amã:

—ÿ. Ma kot paj ã amnhĩ nhĩpêx anê. Na pa Jejus Kris noo mã ã amnhĩ jarēnh anê.

Anhÿr ã amnhĩ jarēnh tã gaa nê ra hkurē hapõj nê ra kot amnhĩ jarēnh ta kwÿm ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nê axte mjên. ¹² Ra amnhĩ jarēnh o:

—Ma kot paj ãm Jejus mã pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa nê axte inhmjên kêt nê.

Anhÿr tã tanhmã hamaxpēr to nê kot amnhĩ jarēnh kwÿm ri axte mjên. Jao te Jejus mã amnhĩ to hêx pyràk nhũm Tĩrtũm pē jamnuj. Ja pymaj kêt ka mē kormã mē hã amgrà pē 60 kêt xwÿnhjê nhĩxi hã kagà hkêt nê. Kormã mē hã amgrà pē 60 kêt xwÿnhjaja arĩ mē hkĩnh tÿx ¹³ jakamã kot kaj mē kām mē apkur xà nhõr o apa nhũm mē ja hã amnhĩ tã mē apumu nê axte amnhĩm àpēnh kêt nê. ãm kām kaga nê htÿx ri nhãm mē hwÿr mra nê nhãm

mē hwÿr mra. Nê amnhĩ pumunh mex kêt nê htÿx ri axpên jakwa kamã ri mē hixi ho rêt o pa. Nê nhÿri mēmoj pumu rÿ tanhmã mēmoj jarēnh mar to hãmri nê ma htÿx ri hkwÿjê mã harēnh o mra. Koja mē ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa hãmri nhũm mē kêt Kris kwÿ hkêt xwÿnhjaja ja hã mē omu nê mē hkôt mē pahpê Kris kôt pahkwÿjê ho kapēr punuj nê. ¹⁴ ã mē kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa pymaj kêt ka kormã mē nyw xwÿnhjê mã anê kê mē mãmri axte mjên nê o pa. Hãmri nê hkra nê hkrajê jamār o pa. Ja na inhmã hprãm. Koja mē ã amnhĩ nhĩpêx anê hãmri nhũm mē kêt Kris kôt pahkwÿ hkêt xwÿnhjaja mē hkôt tanhmã mē pahto kapēr punuj to hkêt nê. ¹⁵ Mãn ka ra Kris kôt pahkwÿjê nyw pē mē mjên htyk xwÿnh kwÿjaja tanhmã amnhĩ tomnuj to hã mē harēnh ma. Na prem Jejus kaga nê Satanasti hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa.

¹⁶ E kêt ka mē ã Kris kwÿ pē mjên htyk xwÿnhjê nhĩpêx o apa anê Ximotre. Nom koja mē akwÿ kamã mēhõ nhõ wôwô mjên rÿ katorxà mjên kêt ty kê tãm kām õ ho pa. Kêt kê Kris kôt pahkwÿjaja ãm mē kêt mē mjên htyk xwÿnh pē mē hkra nê mē htãmnhwÿ hkêt nê ahte ri mē pa xwÿnh pixjaja tanhmã mē ho ajuta hto ho pa.

Mē pahpê Kris kôt pahkwÿjê hkrãhtũm kaxyw mē

pahtã kãm karõ

Atre 14.23; Wam Korõt 9.7-14; Karatas 6.6; Wam Tesarõn 5.12; Wam Pêtre 5.1-4

¹⁷⁻¹⁸ Nê kot paj hpãnhã amã Kris kôt mẽ pahkrãhtũmjê jarê. Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot mẽ harênh kot:

Kêr ka Tĩrtũm kapêr o mẽ ajahkre xwýnhjaja mẽ ahkre pãnhã mẽ kãm amnhĩre. Anê.

Nê mããnen mẽ harênh ã kuxi nê mẽ harênh o:

Koja akrit amã àpênh o pa ka ho mex nê kãm õ mex o apa. Anê.

Ã ja jarênh kot anhýr jakamã koja Kris kôt mẽ akrãhtũmja Kris mã tanhmã mẽ ato mex to ho pa ka mẽ amnhĩ tã kãm amnhĩrer mex o ri apa. Kot Tĩrtũm kapêr o mẽ ajahkre mex jakamã ka mẽ amnhĩ tã kãm amnhĩrer mex nê.

¹⁹ Nê koja mēhõ pixi nê mẽ awýr tē nē amã Kris kôt mẽ akrãhtũm kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã harênh to ka ama nê ãm ama. Nom koja wa hamẽxkrut rý mẽ axkrunẽpxi nê mẽ awýr mra nê axpên kôt tanhmã harênh to ka mẽ ama nê ãm hãmri mẽ kot tanhmã kot amnhĩ tomnuj tota kôt ajamaxpêr. ²⁰ Hãmri nê Kris kwýjê piitã mẽ noo mã kot amnhĩ tomnuj xwýnhhta mã tanhmã kot amnhĩ tomnuj to nê kãm akapêr kê axte ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nê. Mẽ piitã mẽ kot hã amar nê nhýrmã tanhmã amnhĩ tomnuj to nhũm ate uràk nê hã tanhmã mẽ kãm axàkjêr to py-maj tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt nê.

²¹ E Tĩrtũm noo mã na pa ã amã mẽ kaxyw mẽmoj tã karõ anê Ximotre. Nê Jejus Kris mẽ Tĩrtũm kapêr o mẽ wrýk xwýnhjê noo mã pa ã amã karõ anê. Jakamã kêr ka inhmar týx nê hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Jao mẽ pitã mẽ hipêx o axpên pyrãk. Nom kêr ka akrãmnhwý kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã omu nê axtem nê ãm omu nê ajamaxpêr o:

—Nà kêp ixkrãmnhwý kênã kot paj kêt ja nê tanhmã kãm ixkapêr to. Pa ho anhýr kêt nê.

Anhýr o ajamaxpêr kêt nê. Mẽ piitã mẽ hipêx o axpên pyrãk.

²² Nê kêr ka anojarêt kãm mẽ kot Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho mẽ pa kaxyw mẽ unhwýr kêt nê. Aprĩ hã tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã hã mẽ omu nê mẽ hkapi nê rĩ kormã mẽ unhwý rý tee ri mẽmoj tã mẽ omu nê mẽ hkaga.

Nê koja mēhõ tanhmã amnhĩ tomnuj to ka ja hã omu rý harênh ma hãmri nê uràk nê ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nê. Arĩ Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx pē tãm ri amnhĩ nhĩpêx pix o apa. ²³⁻²⁵ Na htem tōhã tanhmã amnhĩ tomnuj to nhũm mēhõ ja hã mẽ omu nê mẽ harênh kurê kumrêx. Kris kôt mẽ hkrãhtũm kormã kot tanhmã hã kãm nê hkêt ri nhũm mẽ ja hã mẽ omu nê tanhmã mẽ harênh to. Nom na htem tōhã hpimxur pē tanhmã amnhĩ tomnuj to nhũm Tĩrtũm pix ja hã mẽ omu. Tã koja

nhÿrmã mẽ piitã mẽ kãm ja ho amnhÿrit nhÿm mẽ piitã harẽnh ma nẽ hkõt omu.

Nẽ mẽ kot amnhÿ to mex xwÿnhjaja haxwÿja. Na htem tõhã mẽ noo mã tanhmã mẽhõ ho mex to nhÿm hkwyjaja ja hã omu nẽ axpẽn mã mẽ ã mẽ harẽ. Nẽ tõhã hpimxur pẽ tanhmã mẽhõ ho mex to nhÿm mẽhõ ja hã omunh kêt nẽ. ãm Tÿrtÿm pix ã kot amnhÿ nhÿpẽx anhÿr ã omu. Tã koja nhÿrmã mẽ piitã mẽ kãm ja ho amnhÿrit nhÿm mẽ piitã harẽnh ma nẽ hkõt omu.

Nẽ kwa Ximotre. Axà nẽ anhõhymnuj nẽ ri apa jakamã kwa kêr ka gõ pix o akõm o apa hkêt nẽ. Mããnen wÿhti hkwy ho ixkõ kêr ka anhõhy mex japêr.

6

Mẽ kãm mẽ àpênh xwÿnhjê kaxyw mẽ hã kãm karõ

Epes 6.5-9; Korosẽ 3.22-4.1; Xitre 2.9-10; Wam Pêtre 2.18-25

¹ E kot paj mẽ akwyjaja mẽ kãm mẽ àpênh o mẽ pa xwÿnhjê kaxyw mẽmoj tã amã karõ. Mẽ kãm anẽ kê mẽ õ pa-trãw ã hpijaam o ri pa. Jao mẽ kapêr ma nẽ hkõt kãm àpênh mex nẽ. Koja mẽ ã amnhÿ nhÿpẽx anẽ nhÿm amnhÿ tã mẽ omu nẽ hamaxpêr o:

—Kwa pêr Tÿrtÿm kapêr na mex kumrẽx. Inhmã àpênh xwÿnhja na hte hkõt amnhÿ nhÿpẽx pẽ amnhÿ to mex o pa. Pêr ãm hãmri na hte Pawre ho mẽ ahkre ho pa.

Anhÿr o hamaxpêr. ² Nẽ koja mẽ õ patrãw ra Kris kõt

amnhÿ xãm japêr ka kãm mẽ àpênh xwÿnhjê mã anẽ kê Kris kõt mẽ kêp mẽ htõ hã mẽ kãm àpênh mex o ri pa. Nom kê mẽ urak nẽ kêp Kris kõt hkwy hã mẽ omu nẽ hamaxpêr o:

—Nà Kris kõt ixtõ kênã kot paj kêt ri kapêr kõt amnhÿ nhÿpẽx nẽ kãm ixàpênh mex o ri ixpa.

Anhÿr o hamaxpêr kêt nẽ. Kê kêp Kris kõt htõ hã kãm ho mex prãm xaj kãm àpênh mex o pa.

E kêr ka mẽ kãm mẽ àpênh o mẽ pa xwÿnhjê mã ã tanhmã mẽ àpênh to ho pa hã karõ anẽ Ximotre.

Tÿrtÿm kapêr kwÿm ri mẽ ahkre xwÿnhjê jarẽnh

Rukre 12.13-21; Xiakre 5.1-6

³ Nẽ na hte Kris kwÿ hkêt xwÿnh kwÿjaja Kris kwÿjê mã Tÿrtÿm kapêr o hêx o pa. Nẽ htÿx ri Jejus kapêr kwÿm ri tanhmã harẽnh to ho pa. ãm hãmri na Tÿrtÿm mẽ Pahÿti Jejus Kris wa kapêr tã nhÿm htem htÿx ri tanhmã ho hêx to ho ri mẽ hkõt pa. ⁴ Mẽ kot amnhÿ to rÿnh xwÿnh ã amnhÿ to jarkrar tã mẽ àhpumunh tÿx kêt. Na htem tanhmã Tÿrtÿm kapêr kute hã axpẽn mã akir nẽ mẽmoj tã axpẽn kãm gryk o pa. Nẽ axpẽn mã kapêr punuj nẽ mẽmoj tã axpẽn kamnhÿx o pa. ⁵ Nẽ hamaxpêr mex kêt jakamã mẽmoj tã axpẽn mã àkjêr pix o pa. Na htem ã amnhÿ nhÿpẽx anhÿr o Tÿrtÿm kapêr mar tÿx kêt nẽ. Hãmri nẽ htÿx ri hamaxpêr nẽ hamaxpêr o:

—Kot paj Tirtüm kapër o mẽ ahkre ho ixpa nhũm mẽ inhma nẽ inhmã amnhĩrer mex nẽ pa ixkàxpore rax nẽ ri ixpa. Nà kot paj ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixpa. Ja inhmã mex.

Anhỹrja o kãm hikàxpore rũnh prãm o amnhĩ to amnhĩrit o pa.

Kàxpore jarẽnh

6-8 E kot paj hpãnhã amã tanhmã kàxpore jarẽnh to ka inhma Ximotre. Xà na pu htem pakatorxà nhõhy rũm pajapôj nẽ amnhĩ kôt kàxpore hkwý jamý nẽ ho pajapôj? Nà na pu htem pahkênh nẽ panhỹ kamã pajapôj. Tã kot puj mẽ ja pyrã nẽ nhỹrmã ty nẽ mã ho anẽ nẽ panhỹ kamã ma papa. Jakamã kêr pu mẽ kormã pika ja kamã pahtĩr nẽ papa ri paxàpkur xà nẽ mẽ paxê pix tânopxar pê pahkĩnh nẽ ri papa. Pakàxpore rũnh kêt tã na pu htem Tirtüm kamnàr rom pahkĩnh nẽ pajamakêtkati nẽ papa. Jao pajamaxpër o:

—Nà ixkàxpore rax kêt nẽ ixkukrêx rax kêt tã na hte Jejus ixkôt pa ho pa nẽ mẽmoj to ixkutã nojarêt rãhã ho pa. Jakamã ixkàxpore rax kêt tã ixkĩnh nẽ ijamakêtkati nẽ ixàmnhĩx ixpa.

Anhỹr o pajamaxpër o papa.

9-10 Mẽ kot amnhĩm kàxpore o pikuprõnh rũnh xwýnhjaja na htem kàxpore pix kukamã hamaxpër o pa nẽ gaa nẽ kàxpore rũnh gryk ã amnhĩ tomnuj o pa. Na pre mẽ pahkwýjaja kàxpore rũnh

prãm xàj Jejus kaga. Tã ra mẽ hikàxpore rũnh tã hkĩnh nẽ hamakêtkati nẽ pa hkêt nẽ. Na htem omnuj nẽ hkaprĩ nẽ pa. ã na htem mẽ hikàxpore rũnh xwýnh kwýjaja amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. Jao kàxpore pix kukamã hamaxpër nẽ gaa nẽ ra gryk ã mẽ kot amnhĩ to mex xà kaga hpa nẽ htýx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Nẽ tanhmã hkwýjê nhĩpêx punuj to. Te tutre kot harôj xành ã htýx rapuuti hwýr gjêx nẽ tee ri kãm kator prãm kaprý pyrãk. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa jakamã koja nhỹrmã Tirtüm ma mẽ kot amnhĩ xà htýx kamã hamak tũm xà hwýr mẽ kurẽ.

Pawre kot Ximotre mã mẽmoj tã karõ

Korosẽ 4.17; Wam Ximotre 4.14; Sikũn Ximotre 2.1-7

11 Nẽ kwa Ximotre kêr ka mẽ urãk nẽ kàxpore rax prãm xàj amnhĩ tomnuj o apa hkêt nẽ. Ate Tirtüm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa xwýnh jakamã kêr ka kãm hprãm xà hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Jao Tirtüm pyrã nẽ ate amnhĩ jarẽnh xà hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Nẽ amã Kris kôt akwýjê hkĩnh pê mẽmoj to mẽ kutã anojarêt o ri apa. Nẽ Kris kôt mẽ hkwý hkêt xwýnhjaja kot Kris ã tanhmã ato htã ka arĩ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex nẽ mẽ piitã mẽ ho mex o ri mẽ hkôt apa. 12 Na ka pre Kris kôt mẽ pahkwýjê noo mã tanhmã amnhĩ jarẽnh to. Tirtüm kot amnhĩ wýr awýr nhũm ate

Jejus kôt amnhĩ xãm nẽ amã kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa hprãm ã amnhĩ jarẽ nhũm ikrêsti kamã mẽ piitã ja hã ama. Jakamã kwa kêr ka arĩ Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa. Hãmri nẽ nhỹrmã Tĩrtũm mẽ Kra wa kuri amex kumrêx nẽ atĩr tũm nẽ apa ho apa.

13-14 E na pa mẽmoj tã amã karõ rax ka piitã kamã harẽ nẽ mar pa. Tã kêr ka inhmã ja hã tanhmã amnhĩ jarẽnh to. Mẽmoj piitã ho htĩr xwýnh Tĩrtũm mẽ Jejus Kris wa noo mã tanhmã ja hã inhmã amnhĩ jarẽnh to. Jejus htyk kaxyw nẽ àmnhĩx kot Pahi Põn Pirat mã amnhĩ jarẽnh xwýnhnta noo mã amnhĩ jarẽ nẽ inhmã amnhĩ jarẽnh o:

—Nà kot paj ate mẽmoj tã inhmã karõ piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã nhũm Pahihti Jejus Kris akupýn mẽ pahwýr wrý. ãm hãmri na pa ã amã amnhĩ jarẽnh anẽ Pawre.

Anhýr o inhmã amnhĩ jarẽ.

Tĩrtũm mex o mex ã mẽ grer

15 Nẽ koja Tĩrtũm akupýn mẽ pahwýr Jejus mẽnh xã hã arĩgro jarẽ hãmri nhũm kot harẽnh xãta wýr pøj nhũm akupýn mẽ pahwýr kumẽ. Tĩrtũmja mex o mex. Tapxipix kêp mẽmoj piitã ho amnhĩptar xwýnh maati. Nẽ kêp jar mẽ ho amnhĩptar xwýnh piitã mẽ õ Pahi Maati.

16 Nẽ tapxipix na rãhã ho rãhã nẽ mex o mex jakamã puhã hirã rax

kumrêx. Tã hkĩnhã mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwýnh jakamã kot puj mẽ puhã hirã raxja kutã hkêt nẽ. Jao hwýr mẽ pamrar kêt nẽ.

Nẽ aa mẽhõ kot no ho Tĩrtũm pumunh kêt tã kwa kêr pu mẽ pahpiitã kãm mex o mex nẽ hihtýx o hihtýx ã harẽnh rãhã ho papa.

Axte mẽ hikàxpore rũnh xwýnhjê jarẽnh

Rukre 16.9

17 Nẽ kêr ka Kris kwýjê kamã mẽ hikàxpore rũnh xwýnhjê mã anẽ kê mẽ kot amnhĩ to rũnh kôt amnhĩ to àmra ho pa hkêt nẽ. Nẽ amnhĩ kaxyw mẽ hikàxpore rũnh kôt hamaxpêr o pa hkêt nẽ. Kàxpore na hte hapêx tokyx anẽ. Mẽ kãm anẽ kê mẽ hpãnhã amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt mãn hamaxpêr týx rãhã ho pa. Na hte àmnhĩx tanhmã mẽ pahto mex to ho pa nẽ mẽ pahpê õxy hkêt nẽ. Jao mẽ pahwýr na rẽ nhũm mẽ pahpur go mex nẽ pu mẽ kamã panhõ rũnh o papa. Nẽ mẽ pamã myyti ho hirã pu mẽ kukwak ri parĩt mex pê mẽmoj tã paxápênh o papa. ã Tĩrtũm kot mẽ pahto mex kot anhýr pu mẽ kukwak ri pahkĩnh nẽ pajamakêtkati nẽ ri papa. Tã kêr ka mẽ hikàxpore rũnh xwýnhjê mã anẽ kê mẽ amnhĩ kaxyw kumã pix mã mãn hamaxpêr rãhã ho pa. 18 Nẽ mẽ kãm anẽ kê mẽ hikàxpore ho hkwýjê pê õxy hkêt nẽ ho tanhmã mẽ ho mex to ho pa. Nẽ àmnhĩx

ho tanhmã mẽ kêp amrakati
 xwỳnhjê ho ajuta hto ho pa.
¹⁹ Koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx
 anê nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ
 omu nê hkĩnh nê õ krĩ kamã
 mẽ kutêp mẽ kãm mẽmoj mex
 o akuprõ. Jakamã nhũm mẽ
 kormã jar htĩr nê pa ri mex
 nê pa nê mãănên nhỹrmã
 kaxkwa kamã mex kumrêx o
 jar pika ja kamã mex nê pata
 jakre. E kêr ka ã mẽ hikàxpore
 rũnh xwỳnhjê mã ja hã karõ
 anê Ximotre.

*Pawre kot Ximotre mã
 mẽmoj tã karõ jatur xà*

*Korosê 4.17; Wam Ximotre
 6.14; Sikkũn Ximotre 1.13, 4.5*

²⁰ Nê ra Tĩrtũm kot ate
 kapêr o mẽ ahkre ho apa
 kaxyw axãm jakamã kêr ka
 tãm amnhĩ nhĩpêx pê mẽ
 ahkre mex rãhã ho ri apa.
 Jao Tĩrtũm kapêr o hêx o
 ri mẽ ahkre xwỳnhjê hkõt
 apa hkêt nê. Na htem mẽ
 kuma nê mẽ kapêr mex ã
 mẽ hkamnhĩx nom mẽ kapêr
 mex kêt. Jakamã kwa kêr ka
 mẽ kot tanhmã mẽ ahkre hto
 hã mẽ ama nê ãm mẽ ama.
²¹ Na pre ra mẽ pahkwỳjaja
 mẽ kuma nê mẽ kapêr gryk ã
 Jejus kaga.

E ãm ja pix. Kê Tĩrtũm mẽ
 apiitã mẽ akutã nojarêt rãhã
 ho pa. Ixpê Pawre na pa ã
 amã ixkapêr ã kagà anê.

Sikūn Ximotre Pawre kot Ximotre hwÿr wam kagà nē mēnh kôt hō mēnh

Pawre na pre kagàja nhīpēx. Na pre Jejus kwÿhkēt xwÿnhjaja Jejus ā unē nē krī pē Rōm kamā haxà nhūm arī hkrī ho hkrī. Tā ra mē kot hpīr kaxyw nhūm Ximotre mā kagàja nhīpēx nē hwÿr kumē. Na pre Ximotre Pawre hkôt pa ho pa hā mytwrÿ xohtō nē. Tā hpānhā krī pē Epes kamā arīk nē Tīrtūm kapēr o Jejus kôt hkwÿjē jahkre ho ri mē hkôt pa. Jakamā nhūm Pawre kagàja nhīpēx nē kamā kām mēmoj tā karō nē hwÿr kumē. Nē nhÿrmā mē kot Pawre pyrā nē Jejus ā hpīr mā htā tee ri amnhī kukamā hamaxpēr kēt ā kām karō.

Nē mē hkwÿjaja kēp Tīrtūm kra hā amnhī jarēnh tā nhūm Pawre Tīrtūm kām hprām xà kuhpa hā mē kot tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa hā Ximotre mā mē harē. Kot mē harēnh mar nē Jejus kwÿjē nē mē omunh mex o pa kaxyw. Nē Ximotre kot Tīrtūm kām hprām xà kot pix mā amnhī nhīpēx o pa hā kām karō. Ā na pre Pawreja Ximotre mā mēmoj tā karō kamā hihtÿx nē hā kagà nē hwÿr mēnh anē. Nē kām:

¹ Pa Ximotre? Xà amex? Ixpē Pawre na pa amā ixkapēr nē hā kagà nē awÿr kumē. Ixpē Jejus nhÿ hā

hkwÿjē jahkre ho ixpa xwÿnh na pa. Tīrtūm na pre ja kaxyw ixām. Tīrtūm Kra Jejus Krisja kot puj mē pahpē hkwÿjaja nhÿrmā kukwak ri pamex kumrēx nē pahtīr tūm nē ri papa ho papa.

Pawre kot Ximotre ho Tīrtūm mē Jejus wa hwÿr ā harēnh

Atre 16.1-2

²⁻³ Te apē ixkra pyrāk Ximotre. Jakamā na pa hte ato Mēpanhīpēxà maati Tīrtūm mē Pahihti Jejus Kris wa hwÿr rāhā ho ri ixpa. Na pa hte mē pakukamā mē panhīgēt pyrā nē tām ijamaxpēr o ixpa pē Tīrtūm mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ixpa. Jakamā na pa hte ato Kra Jejus mē wa hwÿr rāhā ho ri ixpa. Arīgro hā nē kamāt kām amā ijamaxpēr nē ato wa kuwÿ nē wa kām:

—Pa Tīrtūm mē Pahihti wa. E ixte ixkra puro Ximotre ho war awÿr kaxyw war amā ijamaxpēr. Na ka hte wa ho mex nhūm war akôt amnhī nhīpēx mex o pa. Te ō wōwō mē katorxà wa kot amnhī nhīpēx pyrāk. Na pa hte kot amnhī nhīpēx o paja mā ijamaxpēr nē ŷ hā ixkīnh nē. War ate kamā axukaprī ho ri apa kaxyw na pa ho war awÿ. War ate kutā war anojarēt rāhā ho ri war apa nhūm hamakētkati nē amnhīx ri pa ho pa kaxyw. Anē.

Pawre kot Ximotre nhÿ hā hkīnh ā harēnh

⁴ Nē na ka pre hte ixkôt ixto ajuta ho ri ixkôt apa htā pa

pre nh̄yh̄m inhnojarê t n̄e ax-tem axâpênh õ hã amã karõ hãmri n̄e Epes kamã are n̄e ma m̄õ. Ka amã ijapê xaj tee ri ma inhm̄õr ã ixpumu n̄e am̄yr rax n̄e. Na pa hte arĩ ja hã inhnoht̄yx n̄e ri ho ixpa Ximotre. Jao ra ato ama n̄e. Tã kot puj nh̄yrmã axte axpên pumu n̄e pahkĩnh t̄yx n̄e.

⁵ N̄e na pa hte akatorxã En̄tre m̄e anhõ wõwõre Rojti wa kãm ijamaxpêr rãhã ho ri ixpa. Na pre wa kumrêx amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr n̄e hkôt amnhĩ xãm. Tã ka wa hkanrêhã wa urak n̄e ã amnhĩ nh̄ipêx anê. Ixte ja hã apumunh mex. ⁶ Na pa pre ate tanhmã Jejus mã amnhĩ nh̄ipêx to ho ri apa kaxyw axãm kaxyw anhĩmõk ã inhĩhkra xi n̄e ato Tĩrtũm w̄y. Kot tanhmã akrã hto nhũm ate Karõ nh̄y hã tanhmã amnhĩ nh̄ipêx to ho apa kaxyw. Tã kêr ka arĩ ã kãm amnhĩ nh̄ipêx anh̄yr rãhã ho ri apa. ⁷ Na pu htem Tĩrtũm Karõ nh̄y hã pamã ma ho papa hkêt n̄e. Na pu htem ÿ hã pamã m̄e piitã m̄e hkĩnh p̄e paxãmnhĩx tanhmã m̄e ho ajuta hto ho papa. N̄e ÿ hã kapêr o m̄e ahkre ht̄yx o ri m̄e hkôt papa. N̄e m̄emoj punuj kutã amnhĩ to ht̄yx rãhã n̄e. Jao amnhĩ to mex pix n̄e.

⁸ Jakamã kwa kêr ka amã m̄e kãm Jejus jarênh o apa pymaj tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt n̄e. N̄e m̄e kot Jejus ã ijaxâr nhũm arĩ ixkrĩ hã ijarênh ma n̄e m̄e kot ixkuxwar ajaxâr pymaj m̄e kãm Tĩrtũm kapêr o m̄e

ahkre hkukamã tee ri ajamaxpêr kêt n̄e. M̄e kot ã anh̄ipêx anh̄yr mã tã kêr ka amnhĩ kamã akahak kêt n̄e. ãm Tĩrtũm nh̄y hã hiht̄yx xã ho amnhĩ to ht̄yx n̄e ixpyrà n̄e ma m̄e kãm Jejus kot m̄e panê tanhmã amnhĩ nh̄ipêx to hã harênh to rãhã ho ri m̄e hkôt apa. M̄e kot tanhmã hã anh̄ipêx to htãã. ⁹ Na pu htem Jejus kôt amnhĩ xunhw̄y nhũm Tĩrtũm ja hã m̄e pahpumu n̄e Jejus kukwak ri amnhĩ katut kôt m̄e pahte amnhĩ tomnuj piitã rênh pa n̄e m̄e pahto hkra. Hãmri n̄e m̄e pahte hkôt pix mã amnhĩ nh̄ipêx o papa kaxyw m̄e paxunhw̄y. ãm Jejus pix kukwak ri na hte m̄e pahto hkra n̄e ã m̄emoj to m̄e pakutã nojarê t rãhã ho pa anê. No na hte m̄e pahte amnhĩ to mex ã m̄e pahpumunh kôt m̄e pahto hkra hkêt n̄e. Amnepê m ko-rmã m̄emoj piitã hkêt ri na pre m̄e pakukamã hamaxpêr o:

—Koja m̄e nh̄yrmã Ixkra Jejus Kris kôt amnhĩ xunhw̄y pa ja hã m̄e omu n̄e Ixkra kukwak ri m̄e ho mex n̄e. Anê.

¹⁰ Tã kormã m̄e pahte amnhĩ tã ã kot m̄e pajarênh anh̄yrja mar kêt jakamã na pre Jejus m̄e pahw̄yr wr̄y n̄e tanhmã m̄e pahto mex to. Na pre ty nhũm Tĩrtũm akup̄ym ho ht̄ir. Jakamã na pu htem ra amnhĩ kaxyw hkôt pajamaxpêr n̄e hkôt amnhĩ xunhw̄y hãmri n̄e nh̄yrmã m̄e pahtyk tã nhũm Tĩrtũm kot Kra Jejus nh̄ipêx

pyrà nē akupŷm mē pahto mē pahtīr pu mē Jejus kukwak ri wa kuri pamex nē pahtīr tūm nē papa ho papa. Jakamā na pu htem mē pamā pahtyk pyma ho papa hkēt nē.

¹¹ Amnepēm na pre Tīrtūm ixām nē tanhmā inhmā ixāpēnh ā karō hto nē inhmā:

—E Pawre kēr ka Jejus nhŷ hā ma hkwyjē jahkre ho ri mē hkōt apa. Nē ixkapēr o mē ahkre mex nē. Kēr ka ā amnhī nhīpēx anhŷr rāhā ho ri mē hkōt apa. Anē.

¹² Tā ā kot inhmā kapēr anhŷr nhūm ixte kapēr kōt amnhī nhīpēx o ixpaja mŷrapē na htem Jejus ā tanhmā inhīpēx kati hto ho pa. Pa hte ixpunuj nē amnhī xā htŷx kamā ijamak o ri Jejus mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri mē hkōt ixpa. Tā nom tee ri ja hā amnhī pumu nē amnhī kamā xipijaām nē ixkaprī hkēt nē. Ixte amnhī kaxyw hkōt ijamaxpēr xwŷnhja na ixte tanhmā kot amnhī nhīpēx to hā omunh mex jakamā kot paj ty nhūm mē arī inhmŷr pē Tīrtūm kapēr mar o pa. Mē kot ja hā xpir tā koja mē apē Kris kōt ixkwŷjaja inhmŷr pē arī mē kām harēnh o apa. Koja mē ā axpēn mŷr pē amnhī nhīpēx anhŷr o pa rāhā nhūm Pahihti Jejus akupŷn mē pahwŷr wrŷ.

¹³ Kwa Ximotre. Ra ixte amā mēmoj tā karō rax jakamā kēr ka mar tŷx nē hkōt amnhī nhīpēx rāhā o ri apa. Jao Jejus Kris nhŷ hā mē piitā mē noo mā amnhī kaxyw kām ajamaxpēr tŷx

rāhā nē. Nē mē piitā mē ho mex o ri apa. ¹⁴ Ate mē kām tanhmā Jejus jarēnh to ho ri apaja ām hāmri na. Tā koja mēhō htŷx ri tanhmā ho kapēr punuj to rŷ axtem nē tanhmā harēnh to ka ja hā ama nē nē kām akapēr kām axihtŷx nē. Tīrtūm Karō ra kot akarō hwŷr ar jakamā kēr ka ŷ hā ā Jejus jarēnhja jamār mex o ri apa anē.

Pawre kot tanhmā amnhī jarēnh to

Sikūn Ximotre 4.16-18

¹⁵ Nē mām ka pre ra pika pē As kamā Kris kwŷ kot ixkaga hā mē harēnh ma. Na pre Pijerti mē Emosti mē mē ohtō nē tanhmā hamaxpēr to nē ixto ajuta hkēt nē. ¹⁶⁻¹⁸ ām Onēsipti pix na pre mē kurom ijarēnh ma nē man ixwŷr Rōm wŷr mō nē ijapēr o ri mē hkōt mra nē ixwŷr kato. Hāmri nē xatā ixwŷr mra nē tanhmā ixto mex to. Jao akupŷm ijamaxpēr o hihtŷx. Ixpē prēs nē ixkrī htā kēp ixkrāmnhwŷ hā amnhī jarēnh ā hpijaām kēt nē. Nē amnepēm kormā krī pē Epes kamā ixpa ri na pre māmānēn tanhmā ixto mex to ho pa. Tā ā kot inhīpēx mex anhŷr o pa jakamā na pa hte ho Pahihti Jejus wŷ nē kām:

—Pa Pahihti? Onēsipti o na pa awŷ. Kot ixto mex rāhā ho pa jakamā kwa kēr ka ixtā omu nē kutā anojarēt rāhā ho apa. Nē ōrkwŷ kamā hkwyjaja māmānēn tanhmā mē ho mex to. Hāmri nē nhŷrmā akupŷn mē ixwŷr wrŷ nē ixtā kamā axukaprī hā tanhmā ho mex to. Anē.

2

Mē pahte Jejus kôt amnhī nhīpêx pix prām ā mē pamā karō

Wam Ximotre 6.11-16

¹ E Ximotre. Jejus Kris kot mēmoj to mē pakutā no-jarēt rāhā jakamā kwa kêr ka ŷ hā amnhī to ht̄ȳx nē kām tanhmā amnhī nhīpêx to ho apa hā amnhī kamā akahak o ri apa hkêt nē. ² Ra ate pa tanhmā Tirtūm kapēr o mē ahkre htoja mar jakamā kêr ka amnhī xō ri ā Jejus kôt mē pahkw̄jê jahkre ho apa anē. Mē kot amar nē pah-pyràn axpēn xō ri ho axpēn jahkre ho pa kaxyw.

³⁻⁴ Sôdat na htem mē hkrāhtūm kām prām xā hkôt tanhmā amnhī nhīpêx to. Jao tanhmā kute htā kapēr ma nē hkôt amnhī nhīpêx. Tanhmān à r̄y kām prām r̄y tanhmā omnuj to htā kutā amnhī to ht̄ȳx nē mē hkrāhtūm kôt amnhī nhīpêx. Na htem amnhī xāpēnh kukamā tee ri hamaxpēr o pa hkêt nē. Ām mē hkrāhtūm kapēr kôt pix mā amnhī nhīpêx o pa hprām. Tā kêr ka mē urāk nē Pahihti Jejus kôt amnhī nhīpêx rāhā ho ri apa hprām. Mē kot hā tanhmā atomnuj to htāā.

⁵ Nē mē hprōt t̄yx xw̄ynhjaja na htem hk̄w̄jê pē amnhī to wa hprām xāj ām ja pix kukamā hamaxpēr. Hāmri nē hprōt t̄yx prām xāj mēmoj kot mē ho hirerek kêt nē amnhī jagri ht̄ȳx nē. Hāmri nē hprōt t̄yx o hk̄w̄jê jakre nē amnhī to wa nē pōj nē kot amnhī to wa hā mēmoj to kāja. Tā kêr

ka mē urāk nē amā Pahihti Jejus kot amnhī nhīpêx kôt pix mā amā amnhī nhīpêx prām.

⁶ Nē pur kām mē àpēnh xw̄ynhjaja na htem mē hpur kām àpēnh pix t̄anopxar o pa nē àpēnh r̄unh nē. Kām kaga hkêt kām àpēnh o pa. Tā àpēnh r̄unhja kukwak ri ihpur kām ō r̄unh nē ho apkur mex o pa. Nom koja mē kām kaga nē àpēnh mex kêt nē hāmri nē ō grire nē apkur mex kêt nē. Tā kêr ka pur kām mē àpēnh r̄unh xw̄ynhjê pyrā nē Pahihti Jejus mā amnhī nhīpêx mex o apa. Nē mē urāk nē amā kaga hkêt kām axàpēnh pix t̄anopxar o ri apa.

⁷ E na pa ā ajahkre anē Ximotre. Tā kêr ka ixte ajahkreja ma nē kām ajamaxpēr rāhā nē. Koja Pahihti tanhmā akrā hto ka aprī hā mar t̄yx nē.

⁸ Nē kêr ka Pahihti Jejus Kris mā ajamaxpēr rāhā ho ri apa. Na pre katorxā hkôt kêp Pahi finat Tawi kanrēhā htāmnhw̄y hā mē pahpyrā nē ĩ ho ĩ nē kato nē panhō pika kamā pa ho pa. Tā nhūm prem kupī nhūm amnhī xā ht̄ȳx kamā hamak kām ty. Hāmri nhūm Tirtūm akup̄ym ho ht̄ir nhūm akup̄ym ht̄ir o ht̄ir. Ā na pre hte harēnh anh̄yr rāhā ho ri mē hkôt ixpa. ⁹ M̄yrapé na prem ijaxā pa arī jar ixkrī ho ixkrī. Na htem ixte amnhī tomnuj xw̄ynh pyrāk o inhīpêx nē axte ixte Jejus kapēr jarēnh o ixpa pymaj ijaxā. Tā ā mē kot inhīpêx anh̄yr tā na hte Kris kôt pahtōjaja arī

ixpānhā mē kām harēnh o ri pa. Koja mē tee ri kām Jejus jarēnh o hapêx prām kaprÿ. ¹⁰ Jakamā kwār mē māmri ā inhîpêx anē. Koja mē arî Jejus kot tanhmā mē panē amnhî nhîpêx toja mar o pa nhūm mē hkwyjaja hkôt amnhî xunhwÿ nē nhÿrmā pahpyrà nē kēp Jejus Kris kwÿ hā Tirtūm mē wa kuri mex nē htîr tūm nē pa ho pa.

Kris kwÿ kot tanhmā amnhî tā grer to hā mē harēnh

¹¹ Na pu htem mē pahpê Kris kwÿ hā ā amnhî tā pagrer anē:

Mē kot Kris ā mē panhîmex tā kot puj mē akupÿm pahîr nē kuri pamex nē pahîr tūm nē papa ho papa.

¹² Mē kot tanhmā Kris ā mē pahtomnuj to htā kot puj mē arî hkôt amnhî nhîpêx o papa rāhā ty nē nhÿrmā îhkô hā mē ho amnhîptār o papa.

Nom kot puj mē amnhî kamā pakahak pē mē pahpê Jejus kwÿ hkêt ā amnhî jarē hā koja Jejus amnhî xwar mē pahpê hkwy hkêt ā mē pajarē.

¹³ Nē mē pahte amnhî kaxyw Jejus kôt pajamaxpêr kēē tā tanhmā amnhî jarēnh to xā hkôt tanhmā amnhî nhîpêx to.

Aa kot mēmoj tā amnhî jarēnh kuhpa hā ri tanhmā amnhî nhîpêx to hkêt. Anē.

Mē kot Tirtūm kapêr o mē ahkre mex xwÿnhjê jarēnh

Wam Pêtre 3.15-16

¹⁴ E Ximotre. Ixte ā mēmoj tā amā karō anhÿrja kēr ka ho mē ahkre rāhā ho ri mē hkôt apa. Kê mē ama nē kām hamaxpêr rāhā nē.

Nē mē kām anē kê mē Tirtūm kapêr o mē ahkre mex o ri pa nē kapêr ā tanhmā axpên mā àkjêr to hkêt nē. Koja mē hā axpên mā akir hāmri nē amnhî to mex kêt nē. Hāmri nhūm mē kot mē kapêr mar xwÿnhjaja ja hā mē omu nē tee ri Tirtūm kapêr kukamā hamaxpêr nē hkôt amnhî nhîpêx mex kêt nē.

¹⁵ Nē na htem mē kām mē àpênh mex xwÿnhjaja mē ò patrāw kapêr ma nē hkôt mēmoj tā àpênh mex nē. Nhūm ò patrāwja hwÿr mra nē àpênh ā omu. Hāmri nhūm amnhî wÿr omu nē àmnhîx noo mā apê. Kām àpênh mex jakamā amnhî kamā kām uma hkêt nē. Ja pyrà nē kēr ka Tirtūm noo mā kām amnhî nhîpêx mex rāhā nē aprî hā kapêr o mē ahkre mex o ri mē hkôt apa. Kê ā ate amnhî nhîpêx anhÿr ā apumu nē anhÿ hā hkînh nē. Ka àpênh xwÿnhhta pyrà nē amnhî kamā amā uma hkêt nē noo mā kām amnhî nhîpêx mex o ri apa.

¹⁶ No mē kot Tirtūm kapêr o hêx o mē pa xwÿnhjaja kēr ka mē hkôt ri apa hkêt nē. Nē mē kapêr mar nē ri mē hkôt axām hkêt nē. Na htem mē kapêr ma nē mē hkôt amnhî nhîpêx o pa nē kām Tirtūm kapêr mar prām kêt nē. Nē gaa nē te kēp mar pumaj amnhî jamak

pro pyrāk o amnhĩ nhĩpêx.
 17 Týx ri tanhmã mẽ ahkre
 hto xàja te kot mẽ hkànhy aa
 mex kêt nẽ ra omnuj týx o
 mōrja pyrāk. Jao mẽ kot mẽ
 kapêr mar o mẽ pa xwýnhjaja
 mẽ mar pê ra mẽ hkôt amnhĩ
 tomnuj týx o mō. Na hte ra
 Imēnew mẽ Pijertija wa ã htýx
 ri amnhĩ krã hkôt mẽ ahkre
 anhÿr o pa. 18 Nẽ Tĩrtũm o
 hêx o mẽ hkôt pa nẽ nhÿrmã
 akupÿm mẽ pahto mẽ pahťir
 kêt ã harēnh o pa. Hãmri
 nhũm mẽ amnhĩ tã wa kuma
 nẽ tee ri amnhĩ kukamã
 hamaxpêr pê Jesus kaga
 nẽ axte amnhĩ kaxyw hkôt
 hamaxpêr kêt nẽ. Nom wa
 kapêrja kot anhÿr kêt. 19 Kêt
 Tĩrtũm kapêrja ãm hãmri na.
 Kot mẽmoj to hêx kêt jakamã
 na pu htem amnhĩ kaxyw
 hkôt pajamaxpêr kaprÿ hkêt
 nẽ. Kapêr ã kagã htũm kot
 tanhmã mẽ pahpê hkrajê
 jarēnh to nẽ harēnh kot:
 Tĩrtũm na kot hkrajê piitã
 omunh mex rãhã ho pa
 xwýnh.

Anhÿr o mẽ pajarēnh. Nẽ mẽ
 pamã mẽmoj tã karō kot:
 Kê mẽ kot Jesus kôt amnhĩ
 xunhwÿr xwýnhjaja
 amnhĩ tomnuj o pa
 hkêt nẽ. Anẽ.

*Tĩrtũm krajaja te kêp prat
 mex pyrāk ã mẽ harēnh*

20 Nẽ mẽ hikàxpore rũnh
 xwýnhjaja mẽ õ xijere nẽ
 mẽ õ prat xohtō. Prat kwÿ
 muxre nẽ hkwÿ omnajre.
 Prat pynajre na htem mãmri
 kamã apku no prat muxreja
 ãm mẽmoj mex pix kaxyw
 na htem mēsti hã haxwÿ nẽ

kamã apku. Kasamēt ã rÿ mẽ
 hkra krã hkēnh ã mẽ hkĩnh
 nhũm htem mēsti hã haxwÿ
 nẽ kamã apku. 21 Tã mẽ kot
 Tĩrtũm kapêr o hêx o mẽ pa
 xwýnhjê hkôt hamaxpêr kêt
 nẽ mẽ hkôt amnhĩ tomnuj
 kêt xwýnhjaja te mẽ kot prat
 muxre pyrāk. Na htem tãm
 amnhĩ nhĩpêx nẽ tanhmã
 hamaxpêr punuj to ho pa
 hkêt nẽ. Hãmri nhũm Tĩrtũm
 ja hã mẽ omu nẽ mẽ ý hã
 hkĩnh nẽ. Hãmri nẽ te mẽ kot
 prat muxre jaxwÿr nẽ kamã
 apkur pyrã nẽ mẽ kot kãm
 tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho
 pa kaxyw mẽ unhwÿ.

*Mẽ pahte tãm amnhĩ nhĩpêx
 ã mẽ pamã karō*

22 Nẽ mẽ àptàr nyw ja-
 maxpêr punujja kêr ka te ate
 hamÿnh nẽ amnhĩ katut kôt
 rēnh par pyrāk o hipêx Xi-
 motre. Jao axte ho ajamaxpêr
 o ri apa hkêt nẽ. Nom mẽ
 hamaxpêr mexja kêr ka hamÿ
 nẽ amnhĩ krã him hagjê nẽ ho
 ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Jao
 tãm amnhĩ nhĩpêx nẽ amnhĩ
 kaxyw Tĩrtũm kôt ajamaxpêr
 rãhã nẽ. Nẽ amã mẽ kêp
 Kris kôt akwÿjê hkĩnh pê
 tanhmã mẽ ho ajuta hto ho
 ri mẽ hkôt apa. Jao mẽmoj
 to mẽ kutã anojarêt rãhã
 nẽ. Na hte ã Pahihti Jesus
 kôt amnhĩ nhĩpêx xwýnhjaja
 amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa.

23 Nẽ kêr ka mẽ kot htýx
 ri amnhĩ krã hkôt mẽ ahkre
 ho mẽ pa xwýnhjê hkôt apa
 hkêt nẽ. Te ate mẽ kêp awry
 hã ri apa pyrã nẽ mẽ kapêr
 ma nẽ ãm ama. Na htem
 mẽ kapêr mar o pa nẽ ra hã

axpēn mā tanhmā àkĵēr to ho pa. Jakamā kwarī mē hkôt ri apa hkêt nē. ²⁴ Mē pahte Tīrtūm mā amnhī nhīpēx o papa xwŷnhjaja na pu htem mē kurom mēmoj tā axpēn mā paxàkĵēr o ri papa hkêt nē. Na pu htem ām mē piitā mē kamā paxukaprī pē mē ho mex nē mē kamā pagryk tokyx anhŷr kêt nē. Nē Tīrtūm kapēr o mē ahkre mex nē. Na hte ā mē pahte Tīrtūm mā tanhmā amnhī nhīpēx to xwŷnhjaja amnhī nhīpēx o papa anē.

²⁵⁻²⁶ Jakamā koja mēhō ate Tīrtūm kapēr o mē ahkreja ma nē tanhmā ho amā kapēr to ka ama nē amnhī tā tanhmā kām akapēr punuj to hkêt nē. Ām kamā axukaprī ho tanhmā hā kām akapēr mex to. Na hte Satanasti te kot amnhīm mē unēnh pyrāk o mē hipēx nē tanhmā mē kām Tīrtūm kapēr o hēx to nhūm mē kuma nē hkôt hamaxpēr nē kapēr kôt amnhī nhīpēx. Tā kot kaj mē kamā axukaprī ho mē kām akapēr mex nē nhūm Tīrtūm tanhmā mē hkrā hto nhūm mē ama nē hkôt amnhī xunhwŷr japēr. Te Tīrtūm kot Satanasti pē amnhīm mē utār pyrāk. Jakamā nhūm mē hpānhā Tīrtūm kapēr mex ā harē nē harēnh o:

—Nà pēr ām hāmri na Tīrtūm kapērja. Ām mex o mex. Anē.

3

Jejus akupŷn wrŷk kukamā mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjē

jarēnh

Matêwre 24.4-13; Korosê 2.16-19; Wam Ximotre 4.1-5; Sikūn Pêtre 2.1-3; Jutre 3-16

¹ Nē Jejus akupŷn mē pahwŷr wrŷk xwŷj ri mē kot tanhmā amnhī nhīpēx toja kot paj hpānhā ixprī hā amā harē ka inhmar tŷx nē Ximotre. Koja Jejus akupŷn mē pahwŷr nojarêt pu mē pahpē hkwyjaja pahpunuj nē papa. ² Nē Kris kwŷ hkêt xwŷnhjaja koja mē amnhī pix kukamā hamaxpēr o pa.

Jao hikāxpore rax o pikuprōnh pix kukamā hamaxpēr pē hkwyjē pē õxŷ htŷx o pa.

Nē mēmoj tā amnhī to jarkrar o pa.

Nē tanhmā hkwyjē japry hto ho pa.

Nē mē hipēxà nē mē katorxà hā hpijaām kêt o pa.

Nē Tīrtūm ā hpijaām kêt o pa.

Nhūm mēhō tanhmā mē ho mex to nhūm mē amnhī tā mē omu nē ām mē omu nē amnhī tā tanhmā mē kām nē hkêt nē. Rŷ mē kām: “Nà ām hāmri na ka ā ixto mex anē. Nà ja mex.” Anhŷr o mē kām kapēr kêt nē.

³ Mē ukaprī hkêt jakamā koja mēhō tanhmā mē homnuj to nhūm amnhī tā mē omu nē kamā gryk kurē kumrēx nē aa gryk o hapēx kêt nē.

Nē amnhī tā tanhmā hkwyjē ho hēx to ho pa.

Nē htŷx ri kām hprām xà hkôt tanhmā amnhī tom-

nuj to.

Nē oprê ho pijapu pix kukamã hamaxpêr.

Nē axtem nê kãm mēmoj mex pumunh prãm rý mēmoj mex mar prãm kêt nê.

⁴ Nē mēhõ ho hkrãmnhwý htã axtem nê mē kãm mē hkurê xwýnhjê nhĩhkram haxà.

Nē hamaxpêr mex kêt o tanhmã amnhĩ tomnuj to rãhã ho ri pa.

Nē amnhĩ to rũnh o mē piitã mē hakrenh par ã amnhĩ to jarkrar o ri pa.

Nē amnhĩ krã hkôt kãm amnhĩ nhĩpêx prãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa nê kãm Tĩrtũm kãm prãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx prãm kêt nê.

⁵ Hãmri nê mē kêp hkra hã amnhĩ jarênh o pa htã aa hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt. ã Tĩrtũm kra hkêt xwýnhjaja amnhĩ nhĩpêx kot anhýr jakamã kwa kêr ka ã mē hkôt apa hkêt nê Ximotre.

⁶⁻⁷ Na htem hêx rom hkwýjê nhõrkwý hwýr agjê nê kamã tanhmã mēnijê mã hêx to. Mē kot mē mar nê tanhmã amnhĩ tomnuj to hãmri nê ja hã amnhĩ pumu nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr kaxyw. Nê mē kãm mē kapêr nyw mar prãm tã nhãm mē kapêr ma nê nhãm mē kapêr mar nê aa Tĩrtũm kapêr mar nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nê. Jakamã nhũm mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja hêx rom mē hwýr mra nê mē õrkwý hwýr agjê

nê tanhmã mē kãm mēmoj to hêx to. ⁸ Te kot amnepê m finat Jãnre mē finat Jãm tija wa kot amnhĩ nhĩpêxta pyrãk. Na pre finat Mojestija Tĩrtũm nhỹ hã tanhmã mē ahkre hto ho pa nhũm Jãnre mē Jãm ti wa kãm mar prãm kêt nê. Nê tanhmã ja nê hkwýjê mã kapêr to ho pa. Tã ã mē kot amnhĩ tomnuj anhýr o mē pa xwýnhjaja na htem wa urãk nê kãm Tĩrtũm kapêr mar prãm kêt nê kapêr nê tanhmã hkwýjê mã kapêr to ho pa. Nhũm mē hamaxpêr mex kêt jakamã ãm mēmoj punuj pix kukamã hamaxpêr nê mē kuma nê amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr kêt nê. ⁹ Tã nom koja mē hkwýjaja tokyx hprĩ hã mē kot mēmoj to hêx ã mē omu hãmri nê axte mē hkôt hamaxpêr kêt nê nhũm mē rĩ amnhĩ pumu. Te amnepê m kot hprĩ hã Jãnre mē Jãm ti wa kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã wa omunhta pyrãk.

Mē pahte Jejus ã pahpunuj tã hkaga hkêt ã mē pamã karõ Atre 13.50-14.7, 14.19-22

¹⁰ E Ximotre. Ate ixkôt apa ryy jakamã ra ate tanhmã ixte amnhĩ nhĩpêx ho ixpa hã ixpumunh mex.

Ixte tanhmã Tĩrtũm kapêr o mē ahkre hto ho ixpaja.

Nê inhmã mēmoj to anhýr prãm xwýnhja.

Nê ixte amnhĩ kaxyw Kris kôt ijamaxpêrja.

Nê inhgryk tokyx anhýr kêtja.

Nê ixte tanhmã Kris kôt
ixkwÿjê ho mex to ho ri
ixpaja.

Nê ixpunuj nê ixpa htã arĩ
Kris kôt amnhĩ nhĩpêx
mex o ixpaja.

Ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhÿr o
ixpaja ate ixpumunh mex.

¹¹ Na pa pre krĩ pê âxiok
nê Ikôn nê Ristija kamã mē
kãm Jejus jarēnh o ixpa nhũm
mē hkwÿjaja Jejus ã tanhmã
inhĩpêx to pa amnhĩ xà htÿx
kamã ijamak o ri mē hkôt
ixpa. Tã nhũm Pahihti Kris
xatã mē kêp ixpytã pa ixtĩr
pê mē ĩhkra rũm ijapôx o
ixpa. ¹² Na hte Kris kwÿ hkêt
xwÿnhjaja mē pahte Kris kôt
amnhĩ nhĩpêx o papa hã mē
pahomnuj o pa.

¹³ Nê mē kot Tĩrtũm kapêr
o hêx o mē pa xwÿnhjaja koja
arĩ mē kêp Kris kwÿ hã amnhĩ
to hêx pê mē nokupyr. Nê
mē kãm Tĩrtũm kapêr o hêx o
pa. Jao ra mē tãmjaja amnhĩ
nokupyr o pa nê amnhĩ tom-
nuj tÿx kumrêx.

*Pawre kot tanhmã Tĩrtũm
kapêr ã kagã jarēnh to*

*Rômãn 15.4; Sikûn Pêtre
1.19-21*

¹⁴⁻¹⁵ No ka Ximotre. Am-
nepê m aprĩre rũm na pa pre
mē ixohtô nê Tĩrtũm kapêr o
ajahkre ho ixpa. Akatorxã
nê anhõ wôwôre nê pa nê
Kris kwÿjaja pa prem ho
ajahkre rãhã ho akôt ixpa
ka mē inhmar tÿx nê amnhĩ
kaxyw Jejus kôt ajamexpêr.
Jakamã kwa kêr ka arĩ hkôt
ajamexpêr mex rãhã ho ri
apa. Tĩrtũm kapêrja na htem
mar pê amnhĩ kaxyw Jejus

Kris kôt hamexpêr nê hkôt
amnhĩ xunhwÿ nhũm Tĩrtũm
ja hã mē omunh xà hkôt mē
ho hkra. ¹⁶ Tĩrtũm kapêr ã
kagãja Tĩrtũm kapêr na. Na
htem ho mē ahkre ho pa.
Koja mēhõ hkwÿm ri tanhmã
amnhĩ tomnuj to nê kapêr
ma nê tee ri amnhĩ tomnujja
kukamã hamexpêr o ra
hkaprĩ nê. Rÿ tanhmã amnhĩ
tomnuj to htã kapêr ã kagã
kamã kapêr nê Tĩrtũm kot ã
kot amnhĩ tomnuj anhÿrja
nê mē pamã kapêr ã harēnh
ma nê amnhĩ tomnujta kaga
kurê kumrêx. Rÿ kamã kapêr
nê Tĩrtũm kot tanhmã mē
pahte amnhĩ to mex to hã
mē pamã karõ kamã harē
nê kuma. Hãmri nê ÿ hã
hkôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã
nê. Ã na hte Tĩrtũm kapêr
kagãja mē kot mar nê hkôt
amnhĩ nhĩpêx xwÿnhjê ho
mex anê. ¹⁷ Na hte mē kot
Tĩrtũm mã amnhĩ nhĩpêx o
mē pa xwÿnhjaja kamã harē
nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex
pê mē piitã mē ho mex nê ho
mē ahkre mex rãhã ho pa.

4

*Pawre kot mēmoj tã Xi-
motre mã karõ*

Korosê 4.5-6

¹ Nê koja nhÿrmã Jejus
Krisja akupÿn mē pahwÿr
wrÿ hãmri nê mē pahpiitã
tanhmã mē pajarēnh to. Ra
mē htyk xwÿnhjaja nê arĩ
mē pahĩr xwÿnhjaja nhũm
tanhmã mē pahte amnhĩ
nhĩpêx to ho papa hã mē
pahpumunh kôt tanhmã
mē pajarēnh to. Jao Tĩrtũm

mē wa kuri mē pahtīr tūm nē papa ho papa hā mē pajarē rỳ wa kuri pahtīr tūm nē papa hkēt ā mē pajarē. Jakamā kwa Ximotre kot paj Tirtūm mē Jejus Krisja wa noo mā mẽmoj tā amā karō ka inhmar tỳx nē. ²⁻⁴ Koja nhỹrmā mē kēp Tirtūm kra hkēt xwỳnhjaja axte kām Tirtūm kapēr mar prām kēt nē nhām mē kapēr pix mar prām o ri pa. Jao amnhĩ kukamā hamaxpēr o:

—Nà inhmā Tirtūm kapēr mar prām kēt. Kot mẽmoj pitā nē mē hkurē kēnā. Kot paj hpānhā mẽhō kot mẽmoj nē mē hkurē hkēt xwỳnhjē kapēr pix mar o ri ixpa. Nà kot paj anē. Ja na inhmā hprām. Nom kot paj axte Tirtūm kapēr mar kēt nē.

Anhỹr jao kapēr kaga nē hpānhā htỳx ri nhām mē ujarēnh pix ma nē hkôt hamaxpēr. Koja mē ā amnhĩ nhĩpēx anhỹr o pa. Jakamā kwa kēr ka arĩ mē kām Jejus kot tanhmā mē panē amnhĩ nhĩpēx to hā harēnh rāhā ho ri mē hkôt apa Ximotre. Mē kām mar prām kēt tā māmri ri mē kām harē. Nē nhỹri mẽhō pumu nē kām harē. Mē kām mar prām xwỳnhjē mā harē nē mē kām mar prām kēt xwỳnhjaja ka mǎānēn mē kām harē. Nhūm mẽhō tanhmā amnhĩ tomnuj to ka hā omu nē tanhmā nē kām akapēr to kē hkaga tokyx anē nē akupỹm tām amnhĩ nhĩpēx. Rỳ nhūm mẽhō tām amnhĩ nhĩpēx o pa ka ja hā omu nē hā kām akapēr nē kām:

—Ām hāmri na ka hte Tirtūm kôt amnhĩ nhĩpēx mex nē. Anē.

Hāmri nē anojarēt kēt kām mē kām Tirtūm kapēr o mē ahkre rāhā ho ri apa. ⁵ Nē tām ri amnhĩ nhĩpēx rāhā nē. Mē kot Jejus ā tanhmā anhĩpēx to htā kēr ka y hā amnhĩ to htỳx nē arĩ mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkôt apa. Jao Tirtūm mā amnhĩ nhĩpēx mex rāhā nē. Kēr ka ā mē hkôt amnhĩ nhĩpēx anhỹr o ri apa Ximotre.

Pawre kot ra htyk kaxyw ā amnhĩ jarēnh

Atre 20.17-35

⁶ Nē mē kot ixpĩr xà hā arĩgroja ra hwỳr ahtēp o mō. Kot paj pēr tokyx ty. Amnepēm na prem Tirtūm mā mẽmoj nhōr kaxyw nē mē hkōm xà kamā mẽmo kagōja py nē mē kot Tirtūm mā mẽmoj nhōr xà hā mēstija ā hkapĩr pa nhūm hapēx. Tā te ixpē mē hkōm xà kamā mẽmo kagō pikapĩrta pyrāk. Kot paj tokyx ty nē jar ijpāx. ⁷ Na pa ra Pahihti Jejus mā amnhĩ nhĩpēx mex o ri ixpa. Mē kot tanhmā hā ixtomnuj to htā pa hkaga hkēt nē arĩ hkôt amnhĩ nhĩpēx mex rāhā ra ixtyk kaxyw. ⁸ Ixte Pahihti kām hprām xà hkôt amnhĩ nhĩpēx mex o ri ixpa jakamā koja amnhĩ tā tanhmā ixto mex to. Nom papxipix ixto mex kēt nē. Na hte ām hāmri tām mē pahpiitā mē panhĩpēx. Jakamā nhỹrmā kot mē piitā tanhmā mē harēnh to xà hā arĩgrota ā koja mē pahkĩnh pē mē pahte amnhĩ wỳr kamā

pajamak o papa xwýnh piitã mē pamã mã mēmoj mex gō.

Pawre kot amnhĩ wýr Ximotre hwýr

⁹ Kwa na pa ra ato ijamak tỳx nē Ximotre. Kwa kêr ka amnhĩm anojarêt nē tokyx tanhmã amnhĩ to hpa nē man ixwýr mō.

¹⁰ Na pre ra Kresēx ma Karatas wýr mō nhũm Xitre ma pika pê Tawmas wýr mō. Nhũm Tēmti ra tanhmã hamaxpēr to nē ápēnh gryk ã ixkaga nē ma akupým Tesarōn wýr mō. ¹¹ ãm Rukre pix na arĩ ixkôt pa jakamã kêr ka anojarêt hãmri nē ahte amōr kêt nē. Makre mã anē kê man akôt ixwýr mō nē tanhmã ixto ajuta hto ho pa.

¹² Nē Xikitre na pa pre ra Epes wýr kumē.

¹³ Nē Torôt kãm Kapti nhōrkwỹ kamã ixte kry pê inhō kamīs pa hkà ryti rer jakamã kêr ka anojarêt nē inhmã apy nē man inhmã o mō. Nē inhō kagàta ka mãânēn inhmã amy nē o mō. Nē mēmo mry kã hã ixte mēmoj tã kagàta ka mãânēn apy nē mãn inhmã o mō. E kêr ka anojarêt nē ixkukrēxja jamý nē ixwýr ho mō.

Tanhmã Aresãnti kot Pawre nhĩpêx to hã harēnh

¹⁴⁻¹⁵ Nē na pre kàx o mēmoj nhĩpêx xwýnh Aresãntija ixtomnuj nē. Pa pre mē kãm Tirtũm kapēr o mē ahkre ho ri mē hkôt ixpa nhũm tee ri inhma nē kãm mar prãm kêt nē. Hãmri nē ixkutã amnhĩ xãm nē inhĩpêx kati

nē. Nom koja Pahihti Jejus ixtã tanhmã ho. Kwa kêr ka amnhĩ nē omunh mex nē Ximotre.

Pahihti Jejus kot Pawre mã hamaxpēr o hihtỳx ã harēnh

¹⁶ Nē pahi kot mē mar xà hã ixkre kamã wam ixte mē kãm amnhĩ jarēnh ta ã na pre mēhō ixyr pê mē kãm tanhmã ijarēnh to hkêt nē. Na prem piitã mē umaj ixkaga hpa. Nom kwār mē mãmrĩ ã amnhĩ nhĩpêx anē. Tirtũm kot ixtã tanhmã mē hoja na inhmã hprãm kêt. ¹⁷ ãm Pahihti Jejusja pix na pre mē kurom ixkaga hkêt nē. Na pre ixto ixihtỳx nē pa ý hã mē kãm tanhmã mē panê kot amnhĩ nhĩpêx to hã harēnh pa. Nhũm Ijaew kêt xwýnh kot inhmar o hkrĩ xwýnhjaja ixujarēnh mar o hkrĩ nhũm Tirtũm inhnê tanhmã mē ho nhũm mē ixpĩr kêt nē. ¹⁸ Koja Pahihti mē kutã ixto ixihtỳx rãhã nē mēmo arĩgro hã amnhĩ wýr ixto api. Pa Tirtũm mē wa kuri inhmex kumrēx nē ixtĩr tũm nē ixpa ho ixpa. Pahihti mex o mex jakamã kêr pu mē kãm mex o mex ã harēnh rãhã ho papa nē aa jam panhũrer kêt nē.

Pawre kot tanhmã hkrãmnhwýjê jarēnh to

¹⁹ Nē kêr ka Prisire mē mjēn Akir wa kãm ijarē. Nē Onēsipti hprō nē hkrajaja ka mãânēn mē kãm ijarē. ²⁰ No Eras kormã Korĩt kãm pa. Nē Toropti na pre à nē pa Mĩrêt kãm kure nhũm ixkôt mōr kêt nē.

²¹ Kwa kêr ka amnhĩm ano-
jarêr nê amgrà pê man tokyx
ixwỳr mō Ximotre.

Nê ota Epti mẽ Prutêhti mẽ
Rĩnre mẽ Krawreja awỳr hpěr
mẽ. Nê jar Kris kôt pahkwỳjê
piitã awỳr hpěr mẽ.

²² E kê Pahihti Jejus ato mex
rãhã nê mẽ apiitã mẽ akutã
nojarêr rãhã ho pa.

Tã ãm ja pix. Ixpê Pawre
na pa awỳr kagàja nhĩpêx nê
kumẽ.

Xitre Pawre kot Xitre hwÿr kagà nê mênh

Pawre na pre kagàja nhîpêx. Kêp Jejus nhÿ hã hkrajê jahkre ho pa xwÿnhjê hõ na pre. Nhùm pre Xitre Pawre hkôt pa hã mytwrÿ xohtô nê. Tã kêp Jejus kôt hkwyjê nhõ pastô kaxyw gô hipôk pê Kret ã arîk nê Tirtûm kapêr o mē ahkre ho mē hkôt pa. Jakamã nhùm Pawre kãm kagàja nhîpêx nê kamã kãm mēmoj tã karõ. Tirtûm kapêr o mē hêx xwÿnhjaja tanhmã kot ja nê mē hkurê to hã kãm karõ. Nê mē kot Tirtûm kapêr o mē ahkre mex pix xwÿnhjaja Jejus kwÿjê kaxyw kot mē rênh ã kãm karõ. Nê Jejus kwÿjaja kot axpên to mex o pa hã kot mē kãm karõ kaxyw kagàja kamã mē kaxyw kãm hã kagà. Æ na pre Pawre Xitre mã mēmoj tã karõ nê hã kagà nê hwÿr mênh anê. Nê kãm:

¹ Pa Xitre? Xà amex? Ixpê Pawre na pa awÿr kagà nhîpêx nê kumê. Na pa hte Tirtûm mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho ixpa. Nê ixpê Jejus Kris nhÿ hã hkrajê jahkre o ixpa xwÿnh jakamã na pa hte mē kot amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr tÿx kaxyw tanhmã mē kãm ixkapêr to ho ri ixpa. Nê mē kot hprî hã mar kaxyw Tirtûm kapêr o mē ahkre mex nê. ² Mē kot inhmar nê nhÿrmã htyk nê ma Tirtûm

mē Jejus wa hwÿr àpir nê wa kuri htîr tûm nê pa ho pa hã amnhî kukamã hamaxpêr kaxyw. Amnepêm na pre Tirtûm ã mē pahpê hkrajê hkukamã mē pajarênh anê. Nê ãm hãmri ã mē pajarênh anê. Na hte mēmoj tã amnhî to hêx kêt nê. ³ Tã ra mē pakukamã mē pamã mēmoj to amnhîrit nê inhmã kapêr o:

—E Pawre kêr ka ma mē hpiitã mē hkôt ri apa nê mē kãm ixkapêr jarê nê mē kãm: “Kot kaj mē amnhî kaxyw Tirtûm Kra hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿ nhùm Tirtûm ja hã mē apumu nê mē ato hkra. Ka mē nhÿrmã atyk tã nhùm amnhî wÿr mē ato api ka mē wa kuri amex kumrêx nê atîr tûm nê apa ho apa.” Anhÿr o mē kãm ixkapêr jarênh o ri mē hkôt apa Pawre.

⁴ Anhÿr o inhmã kapêr tã pa ã amã ixkapêr nê hã kagà anê Xitre. Pajamê pahte amnhî kaxyw Jejus kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xãm jakamã te apê ixkra pyrâk. Jakamã na pa hte ato Mēpanhîpêêxà maati Tirtûm mē mē papytâr xwÿnh Jejus Krisja wa hwÿr rãhã ho ri ixpa nê wa kãm:

—Pa Tirtûm mē Pahihti wã. Nã Xitre ho na pa wa awÿ. Kwa kêr ka wa kutã anojarêt rãhã ho ri apa. Kê wa akukwak ri hamakêtkati nê àmnhîx pa ho pa. Anê.

*Kris kwÿ hkrãhtûmjaja
kot tanhmã amnhî nhîpêx to
kaxyw mē hã kãm karõ*

Wam Ximotre 3.1-13

⁵ Nē na pa pre Kret rūm inhnojarēt hāmri nē amā axapēnh ā karō nē Kret kām are nē man mō. Na pa pre amā:

—E kêr ka jar arīk nē mē kām ixkapēr jarēnh jatur xām mēnh o mē hkôt apa. Nē Kris kôt pahkwỳjê mǎ mē hkrāhtūmjê xunhwỳ. Kret kām krī piitā hkôt. Na pa pre ixprī hǎ tanhmǎ amā mē harēnh to. Tǎ kêr ka ate inhmar xà hkôt mē hkwỳjê kapi nē mē unhwỳ. Koja mē ā amnhī nhīpêx anhỹr o pa ka ja hǎ mē omu nē mē unhwỳ.

⁶ Koja mē tām amnhī nhīpêx o pa nhūm mē piitā axpēn mǎ mē mex ā mē harē.

Nē mē hprō pix tǎnopxar o pa nē kuhpa hǎ nhām mēnijê ho amnhīkati hkêt nē.

Nē kê mē hkrajaja hipêêxà pyrà nē amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr o pa. Jao hipêêxà nē katorxà wa kapēr ma nē wa hkôt amnhī nhīpêx. No ri htỳx ri amnhī tomnuj o pa hkêt nē.

Anhỹr o na pa pre mē hǎ amā karō. ⁷ Jejus kôt pahkwỳjê hkrāhtūmjaja kot Tirtūm nhỹ hǎ hkrajê mǎ kapēr mex o pa jakamǎ na htem tām amnhī nhīpêx o pa.

Nē amnhī pix kukamǎ hamaxpēr o pa hkêt nē.

Nē gryk tokyx anhỹr kêt nē. Nē kagôxỳhti japrôr nē ho pipānh o pa hkêt nē.

Nē oprê ho pa hkêt nē.

Nē kàxpore rūnh prām xàj

hêx rom tanhmǎ amnhī nhīpêx to hkêt nē.

Na htem ā amnhī nhīpêx anhỹr hkêt nē.

⁸ Ām àmnhīx amnhī nhōrkwỳ hwỳr mē hwỳr o pa.

Nē mē piitā mē kutā nojarēt rǎhǎ nē.

Nē tām hamaxpēr nē tām mē piitā mē hipêx o pa.

Nē amnhī tomnuj pymaj amnhī to htỳx pē Tirtūm kôt amnhī nhīpêx mex rǎhǎ ho pa.

⁹ Nē mē kot Tirtūm kapēr mar tỳx jakamǎ kê mē arī hǎ nohtỳx nē mar tỳx xà hkôt amnhī xō ri ho hkwỳjê jahkre mex o pa.

Nē ho mē piitā mē hamaxpēr o hihtỳx o pa.

Nhūm mēhō Tirtūm kapēr kwỳm ri tanhmǎ ujarēnh to nhūm hǎ kuma nē hprī hǎ kām tanhmǎ harēnh to kê mar mex nē.

E Xitre. Na hte ā Jejus kwỳjê hkrāhtūmjaja amnhī nhīpêx anhỹr o pa. Jakamǎ kêr ka aprī hǎ Kret kām Jejus kôt pahkwỳjê kapi nē mē kot tanhmǎ amnhī nhīpêx to ho pa hǎ mē omu. Nhūm mēhō ā amnhī nhīpêx anē ka ja hǎ omu hāmri nē kêp Jejus kwỳjê hkrāhtūm kaxyw ām.

Kret nhō xwỳnhjaja kot tanhmǎ amnhī tomnuj to hǎ mē harēnh

Xitre 3.9-11

¹⁰ Nē atar Kret kām na hte mē ohtō nē kām mē ô pahi kapēr mar prām kêt nē htỳx ri tanhmǎ Kris kwỳjê mǎ kapēr to ho pa. Na hte Ijaew kwỳjaja

ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa. Jao Ijaew kêt xwÿnh kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê mã kãm:

—Kwa mẽ ixpyrà nê mẽ ixpê Ijaewjê kot amnhĩ nhĩpêx kôt mãn amnhĩ nhĩpêx kêt wehe.

¹¹ Anhÿr o mẽ kãm kapêr jakamã kwa kêr ka ã mẽ kapêr anhÿrja nê mẽ kãm akapêr kãm axihtÿx nê. Na htem hpijaam kêt o hikàxpore hprãm xaj ã mẽ kãm kapêr anhÿr o pa. Jao mẽ hamaxpêr o ahkà nhũm mẽ kuma nê tee ri hamaxpêr. ¹² Na pre ra mẽ hkwÿjê hõ tanhmã mẽ harênh to. Mẽ ahkre xwÿnhjê hõja mẽ harênh o:

—Kret nhõ xwÿnhjaja na htem hêx pix o pa. Nê oprê nê kãm kaga nê apkur xà pix kukamã hamaxpêr o pa. Anê.

¹³ ãm hãmri ã mẽ harênh kot anhÿr. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr jakamã kwa mẽ kot amnhĩ nhĩpêxja nê mẽ kãm akapêr kãm axihtÿx o ri mẽ hkôt apa Xitre. Kê mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Nê mẽ kãm anê kê mẽ amnhĩ kaxyw Tirtũm kôt mãn hamaxpêr tÿx nê. ¹⁴ Nê kê mẽ axte Ijaewjê xujarênh nê mẽ kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx o pa hã mẽ kãm karõ xwÿnhjaja na prem Tirtũm kapêr kaga hpa. ¹⁵ Mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja tãm mẽ hamaxpêr o pa jakamã na htem Tirtũm kot mẽmoj piitã ho kator xwÿnh pumu nê piitã mex ã harê. No mẽ kêt

Jejus kwÿ hkêt xwÿnhjaja na htem hamaxpêr punuj pix o pa. Nê mẽmoj mex pumu nê mex kêt ã harê. Mex tã nhũm mex kêt ã harênh o pa. ¹⁶ Nê mẽ kêt Tirtũm kra hã amnhĩ jarênh tã amnhĩ tomnuj pix o pa. Jao kêt hkra hã amnhĩ jarênh o hêx nê kapêr kwÿm ri amnhĩ nhĩpêx pix o pa. Nhũm Tirtũm tee ri ja hã mẽ omu nê kãm mẽ hkĩnh kêt nê. Tirtũm mã mẽ kot amnhĩ to mex kwÿ mẽ hã jêt kêt kumrêx.

2

¹ E Xitre kot paj tanhmã ate mẽ ahkre hto hã amã karõ ka inhma nê amnhĩ xô ri mẽ kãm hã karõ ho ri apa.

Mẽmy wejjaja kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kaxyw mẽ hã kãm karõ

² Nê kêr ka mẽmy wejjê mã anê kê mẽ amnhĩ to àptàr mex nê pa.

Nê pipãnh nê ri pa hkêt nê.

Nê mẽ gryk kaxyw htÿx ri hkwÿjê hã hpêr o pikênh kêt nê.

Kê mẽ tãm hamaxpêr nê tãm amnhĩ nhĩpêx o pa.

Nê amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr tÿx rãhã nê.

Nhũm mẽ hkwÿjaja kot mẽmoj tã tanhmã mẽ homnuj to htã kê mẽ arĩ tãm amnhĩ nhĩpêx o pa nê amnhĩ tã tanhmã mẽ ho hkêt nê.

E kêr ka ã mẽmy wejjê mã ja hã akarõ anê.

Mēni wejjaja kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kaxyw mẽ hã kãm karõ

Wam Korõt 14.34-35; Wam Ximotre 2.9-15, 3.11; Wam Pêtre 3.1-6

³⁻⁴Nē mēni wejjê mã anē kê mẽ kãm Jejus kĩnh xàj tãm ri amnhĩ nhĩpêx o pa.

Jao axpēn jakwa kamã nhãm mẽ hixi ho rêr o pa hkêt nê.

Nē kagôxyhti ho pipãnh o pa hkêt nê.

Nē mẽ kãm anē kê mēni xàptâr nywjê jahkre mex o pa. Mẽ kot mẽ mar nê mẽ urak nê tãm amnhĩ nhĩpêx kaxyw. Jao mẽ kãm mẽ mjên nê mẽ hkrajê japê hã mẽ kãm mẽmoj to anhỹr o mẽ kutã nojarêt rãhã ho pa.

Kêr ka ã mēni wejjê mã akapêr anê.

Mēni xàptâr nywjaja kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kaxyw mẽ hã kãm karõ

⁵Nē mēni xàptâr nywjê mã anē kê mẽ tãm hamaxpêr pê tãm amnhĩ nhĩpêx o pa.

Nē mẽ òrkwỹ kamã àpênh mex o pa.

Nē mẽ mjên kapêr ma nê hkôt amnhĩ nhĩpêx.

E. ã mēni xàptâr nywjê mã karõ anê. Koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa hãmri nhũm mẽ piitã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ omu nê mẽ harênh o:

—Tĩrtũm kapêrja mex kumrêx. Mẽ kot hkôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwỹnhjaja na htem tãm amnhĩ nhĩpêx mex o pa. Anê.

Mẽmy xàptâr nywjaja kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kaxyw mẽ hã kãm karõ

Wam Ximotre 4.12; Sikũn Ximotre 2.22; Wam Pêtre 5.5

⁶Nē kêr ka mẽmy xàptâr nywjê mã anē kê mẽ mẽmoj punuj pê amnhĩ to htỹx o pa. Mẽ hamaxpêr punuj nê mẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to pê amnhĩ to htỹx o pa.

⁷Nē kêr ka ajaxwỹja tãm amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri mẽ hkôt apa Xitre. Mẽ kot ja hã apumunh nê akôt amnhĩ nhĩpêx o pa kaxyw. Nom kêr ka tanhmã mẽ ahkre hto hkwỹm ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkêt nê. ãm Tĩrtũm ã apijaàm o akatât kôt mẽ kãm kapêr o mẽ ahkre pê tãm amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

⁸Nē kêr ka tãm akapêr rãhã ho ri apa. Kêr kê mẽ kãm mẽ pahkurê xwỹnhjaja ja hã ama nê amnhĩ kamã hpijaàm hãmri nê apê Kris kwỹ hã tanhmã ato kapêr punuj to hkêt japêr.

Mẽ kãm mẽ àpênh xwỹnhjaja kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kaxyw mẽ hã kãm karõ

Epes 6.5-8; Korosê 3.22-25; Wam Ximotre 6.1-2; Wam Pêtre 2.18-25

⁹Nē kêr ka mẽ kãm mẽ àpênh o mẽ pa xwỹnhjê mã anē kê mẽ ò patrãw kãm hprãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa.

Jao mẽ kapêr ma nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex nê.

Nē amnhĩ tã tanhmã mẽ kãm kapêr punuj to hkêt nê.

10 Nê kê mẽ kêp mẽmoj to àhkĩnh kêt nê.

Nê tãm mẽ hipêx rãhã nê.

Nê kãm hkukrêx jamãr mex o pa.

Koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa nhũm mẽ õ patrãw amnhĩ tã mẽ omu nê mẽ ÿ hã hkĩnh nê pa. Hãmri nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Inhmã àpênh xwÿnhhta na hte inhmã àpênh mex o pa. Na hte ixkukrêx nê ixkrit jamãr mex nê ixpê mẽmoj to àhkĩnh kêt nê. Nã mẽ kot Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwÿnhjaja na htem tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Pêr Tĩrtũm kapêr ãm hãmri na. ãm mex o mex. Anê.

E Xitre kêr ka mẽ kãm mẽ àpênh xwÿnhjê mã ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã karõ.

Tanhmã Jejus kãm mẽ papajê xaj amnhĩ nhĩpêx to hã harênh

Epês 2.8-10; Wam Tesarõn 1.9-10

11 Nê Tĩrtũm kot mẽmoj to mẽ pakutã nojarêr rãhã ho pa jakamã na hte mẽ pahte Kra hkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê ho hkra pu mẽ nhÿrmã wa kuri pahtĩr tũm nê papa ho papa. 12 Na hte ã mẽ pamã kapêr o amnhĩrit anê nê mẽ pamã:

—E kêr ka mẽ apê ixkra hã tãm amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa nê axte tanhmã amnhĩ tomnuj to nê tanhmã ajamaxpêr punuj to hkêt nê. Mẽ ate amnhĩ tomnuj pê amnhĩ to htÿx nê ixkapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx rãhã nê. Anê.

13 Na pu htem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o papa jao pahkĩnh nê mẽ papytãr xwÿnh Jejus Kris jamãr o papa. Koja nhÿrmã mẽ panhõ Tĩrtũm xihtÿx xwÿnhja akupÿn mẽ pahwÿr kumê pu mẽ mex o mex ã omu.

14 Na pre Jejus amnhĩ grõnh kôt mẽ pahwÿr wrÿ nê mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer kaxyw htyk o Tĩrtũm mã amnhĩrer pa. Mẽmo kaxyw na pre ã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx anê? Nã mẽ pahpê hkwyÿja na kãm hprãm. Nê mẽ pahte tãm ri Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o papaja na kãm hprãm. Nê mẽ pahte urak nê mẽ piitã mẽ kutã panojarêr rãhã ho papaja na kãm hprãm. Jakamã na pre ã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx anê.

15 E Xitre. Ixte mẽmoj tã amã karõja kêr ka ho Kris kwÿjê jahkre mex o apa kê mẽ ama nê kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Nhũm mẽhõ tanhmã amnhĩ tomnuj to ka hã omu nê Tĩrtũm nhÿ hã tanhmã nê kãm akapêr to kê axte hkêt nê. Tã mãn ka inhma. Kêr ka ã Kris kwÿjê jahkre mex o apa anê.

3

Tanhmã Kris kwÿ kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ kãm karõ

Rõmãn 13.1-10; Epês 2.1-10

1 Nê kêr ka Kris kôt akwÿjê mã anê kê mẽ ho amnhĩptãr xwÿnhjê kapêr ma nê mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Nê mẽmoj to mẽ kutã nojarêr rãhã ho pa.

² Nē mẽ kām anē kē mẽ tanhmā hkwýjê mã kapēr punuj to ho pa hkêt nē. Rý mẽmoj tâ mẽ kām àkjêr kêt nē. Kê mẽ tām mẽ hipêx nē mẽ kamã ukaprĩ pē mẽ ho mex rãhã ho pa. Na hte ã Kris kwýjaja axpên nhĩpêx o pa anē. ³ Kormã mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwýr kêt ri na pu prem ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nē. Na pu prem Tĩrtũm mã pajamexpêr kêt nē kapēr kôt ri amnhĩ nhĩpêx hkêt nē. Nē amnhĩ tomnuj pix kukamã pajamexpêr o ri papa. Nē amnhĩ pix kukamã pajamexpêr. Jao mẽ pamã pam amnhĩ nhĩpêx prãm xà kôt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa. Nē axpên tomnuj nē. Nē axpên kãm pagryk rãhã ho papa. ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhýr ho papa jakamã nhũm pre mẽ piitã kãm mẽ pahkĩnh kêt nē. Pu mẽ pajaxwýja pamã mẽ hkĩnh kêt nē.

Tanhmã Tĩrtũm kot mẽ pahto mex to hã harênh

Rõmãn 5.6-8; Epes 2.4-10

⁴ Tã pu prem Tĩrtũm kêp mẽ papytãr xwýnh ã harênh ma. Kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh ma nē mex o mex nē mẽ pakamã ukaprĩ hã harênh ma. ⁵⁻⁶ Hãmri nē amnhĩ kaxyw hkôt pajamexpêr nē hkôt amnhĩ xunhwý nhũm amnhĩ tâ mẽ pahpumu nē mẽ pahto hkra. Nom mẽ pahte tanhmã amnhĩ to mex to hã mẽ pahpumunh kôt mẽ pahto hkra hkêt nē. Mẽ pahte tanhmã amnhĩ to mex

tore hã. Na pre mẽ pakamã ukaprĩ nē ã mẽ papytãr anē. Tã tanhmã na pre mẽ papytãr to wehe? Nà na pre Jejus Kris kukwak ri te kot mẽ pane mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã kuhõnh par pyrãk o mẽ panhĩpêx. Hãmri nē mẽ pahwýr amnhĩ Karõ rē nhũm mẽ pahwýr agjê nē mẽ pamã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw gõ. ã na pre Tĩrtũm Jejus Kris kot mẽ panê htyk kukwak ri mẽ pahto mex rax anē hãmri nē mẽ pahwýr amnhĩ Karõ rēnh anē. ⁷ Tã mẽmo kaxyw na pre ã mẽ pahto mex anē? Nã kãm mẽ pajapê jakamã na pre ã mẽ panhĩpêx anē. Mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwýnh tâ kãm mẽ pajapê htýx nē kãm tanhmã mẽ pahto hprãm kêt nē. Nē mẽ pahwýr Kra Jejus mẽ nhũm wrý nē mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã mẽ panê ty. Jakamã mẽ pahte amnhĩ kaxyw hkôt pajamexpêr nē hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja Jejus kukwak ri mẽ pahpê Tĩrtũm kraa. ã na pre Jejus mẽ pahto mex anē. Jakamã kot puj mẽ nhýrmã Tĩrtũm mẽ wa kuri pahtĩr tũm nē pamex nē papa ho papa. Kojã wa nhýrmã ã mẽ pahto mex anē.

⁸ ãm hãmri na pa amã ã ja jarênh anē Xitre. Jakamã kwa kêr ka inhma nē inhmar týx nē. Nē ho amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt mẽ hamexpêr xwýnhjê jahkre mex o ri apa. Kê mẽ amar xà hkôt tãm ri amnhĩ nhĩpêx o pa.

⁹ Nē mẽ kot htýx ri mẽmoj

tã axpën mã àkjêr o mẽ pa xwýnhjaja kêr ka mẽ hkôt apa hkêt nê. Nê mẽ hkukamã mẽ higêt kôt apa hkêt nê. Rý finat Mojes kot Tirtüm nhỹ hã kapêr ã axpën mã mẽ àkjêr xwýnhjê hkôt apa hkêt nê. Na htem ã ri axpën mã àkjêr anhÿr o pa nê tãm amnhĩ nhĩpêx kêt nê.

¹⁰ Nê koja mẽ akwýjê hõ amnhĩ krã hkôt tanhmã hkwýjê mã kapêr to nhũm mẽ kuma nê hã axpën mã akir nê axpën pê pikjêr kaxyw. Ka ja hã omu nê ã kapêr anhÿrja nê kãm akapêr kê axte hkêt nê. Hãmri nhũm ama nê ãm ama nê arĩ ã mẽ kãm kapêr anhÿr japêr ka axte nê kãm akapêr. Tã ra ate nê kãm akapêr o axkrut tã nhũm arĩ ã kapêr anhÿr o axkrunêpxi japêr ka ja hã omu hãmri nê mẽ amnhĩ nê hano kê axte mẽ apê Kris kwýjê hkôt ri pa hkêt nê. ¹¹ Æ mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr o mẽ pa xwýnhjaja na mẽ ra Jejus wÿr pry kaga nê htÿx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Nê ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa jao kêp Kris kwý hkêt ã amnhĩ to amnhĩrĩt.

Pawre kot kagà jatur xà kamã tanhmã Xitre mã kapêr to

¹² Nê kot paj tokyx ma Nĩkop wÿr mō. Kêr pa tokyx hwÿr pōj nê amgrà pê krĩ nhõ xwýnhjê hkôt ixpa. Jakamã kot paj tokyx ma awÿr Atēmti rÿ Xikitre mẽ. Kê mō nê awÿr pōj ka tokyx tanhmã amnhĩ to hpa nê man ixwÿr mō pu mẽ Nĩkop kamã axpën pumu.

¹³ Nê ota mẽ akuri Apor mẽ axiwōkat Jēntija. Koja wa mẽmo arĩgro hã ma krĩ hõ hwÿr nojarêt ka wa kãm mẽ apkur xà hkwy gō kê wa ma ÿ kamã mōr kêt nê.

¹⁴ Nê kêr ka Kris kwýjê mã anê kê mẽ arĩ ōrkwÿ pix kãm hkrĩ ho hkrĩ hkêt nê. Kê mẽ tanhmã axpën to mex to ho axpën kôt pa. Nhũm mẽhõ kêp amrakati kê mẽ tanhmã ho ajuta hto. Mẽ kãm anê kê mẽ ã axpën nhĩpêx anhÿr o pa.

¹⁵ Nê ota jar Kris kôt pahkwýjê piitã awÿr hpêr mẽ Xitre. Nê kêr ka atar Kris kôt mẽ pahkrãmnhwýjê mã mẽ ijarẽ.

E ãm ja pix. Kê Pahihti Jejus mẽ akutã nojarêt rãhã ho pa. Ixpê Pawre na pa amã ã ixkapêr nê hã kagà nê awÿr mẽnh anê.

Piremõ

Pawre kot Piremõ hwÿr kagà nê mênh

Pawre na pre kagàja nhîpêx nê hkràmnhwÿ Piremõ hwÿr kumê. Na pre Piremõja amnhîm kãm àpênh xwÿnh Onesti japrô. Kàxpore ho haprô nhùm amarî kãm àpênh o pa. Tã tanhmã hamaxpêr to nê hkaga nê ma umaj krî hõ hwÿr hprôt nê tèn amûxu nê kamã pa ho pa. Hãmri nê Pawre pumu nê kãm amnhî jarê. Pawre arî kêp prês nê hkrî ho hkrî nhùm Onesti omu nê kãm amnhî jarê. Hãmri nhùm Pawre kãm Jejus jarê nhùm kuma nê hkôt amnhî xãm kurê kumrêx. Hãmri nhùm Pawre ja hã omu nê hkràmnhwÿ Piremõ mã kagà nhîpêx nê kamã Onesti xyr pê kãm kapêr. Hãmri nê hipêx pa nê Onesti mã kugõ nê ma akupÿm õ patrãw Piremõ wÿr kumê nhùm ma mõ. Nhùm Pawre kagàja kamã kãm kapêr nê kãm:

¹ Pa ixkràmnhwÿ Piremõ? Xà amex? Ixpê Pawre na pa awÿr kagà nhîpêx nê kumê. Apê Kris kôt ixtõ hã inhmã akînh. Na ka hte ixpyrà nê Kris mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho apa. Ta ot pa awÿr kagàja kamã ixpêr mê. ² Amã nê anhõrkwÿ kamã Tirtûm kapêr mar kaxyw mê kêp Jejus kwÿ hã mê pikuprõnh xwÿnhjê hwÿr. Nê Kris kôt pahtõx Apti mê Akip wa hwÿr kumê. Akipja na hte

mê pahpyrà nê Pahihti Jejus mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa.

³ Na pa hte mê ato Mëpanhîpêêxà maati Tirtûm mê Pahihti Jejus Kris wa hwÿr rãhã ho ri ixpa. Kot mêmoj to mê akutã nojarêt rãhã nhùm wa ÿ hã mê ajamakêtkati nê axàmnhîx apa ho apa kaxyw.

*Pawre kot Piremõ nhÿ hã
hkînh ã harênh*

⁴⁻⁵ Na pa pre ajarênh ma Piremõ. Na htem xatã tanhmã inhmã ajarênh to nê ajarênh o:

—Hêxta waa nê. Piremõ na hte amnhî kaxyw Pahihti Jejus Kris kôt hamaxpêr tÿx nê kãm mê ixpê Kris kôt hkwyjê piitã hkînh pê tanhmã mê ixto mex to ho ri mê ixkôt pa.

Anhÿr o inhmã ajarê pa mê kuma nê anhÿ hã ixkînh nê ato Tirtûm wÿr rãhã ho ixpa nê ato hwÿr o:

—Pa Tirtûm. Na xep hte Piremõ kãm akînh tÿx nê akwyjê ho mex rãhã ho pa. ãm hãmri na hte ã mê hipêx anhÿr o pa. ⁶ Na xep mê piitã mê kãm tanhmã Jejus kot mê inhnê amnhî nhîpêx to hã harênh o ri mê hkôt pa. Jakamã kêr ka tanhmã mê kot mar xwÿnhjê hkrã hto kê mêmprî hã mar tÿx nê Kris kot tanhmã mê ho mex to hã amnhî tã omu.

Anhÿr o ato kuwÿ. ⁷ Ate Kris kwÿjê ho mex o apa jakamã te ate pa ixto mex pyràk Piremõ. Na htem anhÿ hã hkînh nê pa. Pa ijaxwÿja ajarênh ma nê anhÿ hã ixkînh

tỳx nẽ jar mẽ hagjênh xà kamã ixkrĩ.

Piremõ kot Onesti kamã ukapri hã Pawre kot kãm karõ Rõmãn 15.7; Epes 4.31

⁸ Nã ixte amã mẽmoj jarênhja tanhmã kute hkêt. Kot paj âm amã mẽmoj jarẽ nẽ hã awỳ. Nom kot paj Kris nhỹ hã amã tanhmã hã karõ hto hkêt nẽ. ⁹ Kot paj âm pahte axpẽn to pahkràmnhwỳ hã hã awỳ. Ra ixwej tỳx nẽ Kris ã arĩ mẽ hagjênh xà kamã ixkrĩ htã mẽmoj tã awỳ ka inhma nẽ inhmã ho anhỹr japêr ko.

¹⁰ E amã àpênh xwỳnh Onestija na ixte amã harênh kaxyw. Na pre man ixwỳr mỗ. Ixpê prês nẽ ixkrĩ nhũm ixwỳr mỗ. Pa omu nẽ kãm Jejus jarẽ nhũm inhma nẽ pahpyrà nẽ amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr nẽ hkôt amnhĩ xãm. Jakamã te kêp ixkra pyrãk. Hãmri nẽ ixto ajuta mex o pa. ¹¹ Xep kormã Jejus kôt amnhĩ xãm kêt ri na pre amã àpênh mex kêt nẽ. Nẽ kãm kaga nẽ htỳx ri tanhmã àpênh to ho pa. Tã ra Jejus kôt amnhĩ xãm hãmri nẽ katàt kôt inhmã àpênh mex o pa. Nẽ ixto ajuta mex nẽ. Kojã akupỹm amã apê hãmri nẽ amã àpênh mex nẽ.

¹² Jakamã ot pa akupỹm awỳr kumẽ ixkràmnhwỳ. Nom inhmã hapê jakamã koja ma akupỹm mỗ pa ho ama nẽ. Tã kot paj akupỹm awỳr kumẽ. ¹³ Kot jar ixri arĩk nẽ apãnhã tanhmã ixto ajuta hto ho paja na inhmã hprãm. ¹⁴ Jakamã kot kaj amã

akupỹn ixwỳr mẽnh prãm nẽ mãmri ixwỳr amẽ. Nom ixte ja pumunh kêt. Kam nẽ amã hprãm xà hkôt tanhmã kãm akapêr to. Kãm anẽ kê akuri arĩk nẽ amã àpênh o pa rỳ akupỹn ixwỳr amẽ. ¹⁵ Nom konên. Mãn akupỹm awỳr mỗr nẽ kêp Kris kôt akwỳ hã amã àpênh mex kaxyw na pre Tirtũm ixwỳr kumẽ nhũm ixwỳr mỗ nẽ ixri Jejus kôt amnhĩ xãm nẽ ixri pa hã mytwrỳ hkwy hapêx pa akupỹm awỳr kumẽ. ¹⁶ Nom ra kêp amã àpênh xwỳnh pix kêt määnên kêp Kris kôt atõõ. Jakamã kot kaj wa atar axpẽn kôt Pahihti Jejus kôt tãm amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Nom määnên kêp ixkràmnhwỳ mex ã inhmã hapêê. ¹⁷ Jakamã kot kaj ixpê Kris kôt akràmnhwỳ hã ijarẽ hã kot kaj määnên inhmã ho mex o apa.

¹⁸ Nẽ wam amã àpênh o pata ã mãn pre apê mẽmoj to ahkĩ rỳ akàxpore hkwy ho ahkĩnh japêr. Tã pa kot paj hpãnhã amã amnhĩre. Ka inhmã tanhmã kàxpore jarênh to pa amã amnhĩre. ¹⁹ Ixpê Pawre kot paj tanhmã kot ato tewên toja pãnhã amã amnhĩre. E pa amnhĩ nhĩhkra ho ã amã amnhĩ jarênh ã kagà anẽ. Nom ajaxwỳja na ka tanhmã ixto tewên to Piremõ. Na pa pre amã Jejus kot mẽ panê htyk ã harẽ ka pre inhmar xà hkôt hkôt amnhĩ xãm. Jao ixpyrà nẽ atĩr tũm nẽ apa ho apa mã xwỳnhhta pãnhã te ate ixto tewên pyrãk.

²⁰ E kwa ixkràmnhwỳ. Ixpyrà nẽ apê Kris kwỳ jakamã

kêr ka ixkamã axukaprĩ hã inhmã Onesti ho mex nẽ. Kêr pa ja hã ajarẽnh ma nẽ ixkĩnh nẽ tãm ijamaxpêr. ²¹ Nã ra ixte apumunh mex kênã. Kot kaj ixte hã awýrta kôt hipêx. Ja kaxyw na pa amã kagãja nhĩpêx nẽ awýr kumẽ. Nom kot kaj ãm ja pix ho anhýr kêt nẽ. Kot kaj ixte hã awýrja kôt amnhĩ krã hkôt tanhmã ho mex to. Nã kot kaj ho anẽ.

Pawre kãm Piremõ hwýr mõr nẽ omunh prãm ã harẽnh

²² Nẽ Tirtũm kot mẽ awýr inhmẽnh kaxyw mẽ ate ixto hwýr o apa jakamã koja apu tokyx ma mẽ awýr inhmẽ. Jakamã kwa kêr ka ixkutêp tanhmã mẽmoj to mex to. Kêr pa mẽmo arĩgro hã mõn awýr pøj ka ra ixkutêp tanhmã amnhĩ to hpa nẽ ãm ixpikãm ajamak o apa.

²³ Nẽ ota Epasja awýr hpêr mẽ. Na hte ixpyrà nẽ Jejus Kris ã mẽ hagjẽnh xà kamã kêp prês nẽ hkrĩ ho hkrĩ. ²⁴ Nẽ Makre nẽ Aristak nẽ Tẽmti nẽ Rukre mẽ awýr hpêr mẽ. Na htem ixpyrà nẽ Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa nom ixrom mẽ kêp prês kêt.

²⁵ E kê Pahihti Jejus Krisja akutã nojarêt rãhã ho pa. Ta ãm ja pix. Ixpê Pawre na pa amã kagã nẽ awýr kumẽ.

Eprêw Ijaew hwÿr kagà

Kagà ja na pre Ijaew ò amnhĩ kwÿjê mã hipêx nom mẽ pahte hipêx xwÿnh nhĩxi mar kêt. Na pre tanhmã hamaxpêr to nê amnhĩ nhĩxi hã kagà hkêt nê. Apu Pawre rÿ apu axtem mēhōja na pre hipêx. Ijaew kwÿjaja uràk nê Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê mã na pre hipêx nê mẽ hwÿr kumê. Ijaewjaja mẽ hixi hō pê Eprêw. Jakamã nhũm kagà nhĩpêx xwÿnhja mẽ hwÿr hipêx nê kumê. Nê kamã mẽ kãm mẽmoj jarênh rax nê tanhmã Jejus jarênh to.

Nê mẽ hkwÿjaja hkwÿjê hkĩnhã kãm Jejus prãm kêt jakamã na prem hkaga nê mẽ kot amnhĩ nhĩpêx tũm o ujanâr prãm xàj tanhmã mẽ homnuj to ho pa. Jakamã nhũm kagà nhĩpêx xwÿnhja tanhmã ja hã mẽ kãm kapêr to.

Nê na pre tanhmã Tĩrtũm nhõrkwÿ kaàkre hã kagà hto. Nê kaxkwa kamã òrkwÿ mexja nhũm tanhmã hã kagà hto nê mex o òrkwÿ kaàkre jakrenh ã harê.

Nê mẽ kot Jejus ã amnhĩ xà htÿx kamã hamak o pa htã mẽ kot tee ri ja hã amnhĩ pumunh nê Jejus kaga nê mẽ hkurê kamã hihtÿx nê. ã mēhōja mẽ kãm kapêr anê nê hã kagà nê mẽ hwÿr kumê. Nê mẽ kãm kapêr o:

1 Pa Kris kôt ixkwÿjaja? Xà mẽ amex? E ot pa mẽ amã kagà nhĩpêx nê mẽ awÿr kumê. Amnepêm Tĩrtũm na pre mẽ panhĩgêtjê hwÿr ÿ hã kapêr jarênh o ri mẽ pa xwÿnhjê rē nhũm mẽ xatã mẽ kãm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa. Ahpÿnhã tanhmã mẽ kãm kapêr to ho amnhĩrīt o mẽ hkôt pa. Nhũm Tĩrtũm xatã mẽ hkanrēhã mẽ hkra nê mẽ htãmnhwÿjê hwÿr mẽ hkwÿjê rē nhũm mẽ kãm kapêr jarênh o ri mẽ hkôt pa. Nom mẽ kãm kapêr piitã harênh kurê kumrēx kêt nê. Na prem ãm hkwÿ pix jarē. Tã nhũm hpãnhã mẽ hkwÿjaja wantajê mÿr pê mẽ hwÿr mra nê axte mẽ kãm hkwÿ jarênh o ri pa. Jao ra mẽ kãm harênh jatur xàm mẽnh o mō. ²⁻³ Tã nhũm Tĩrtũm Kraja mẽ pahwÿr wrÿ nê mẽ pamã kapêr jarênh jatur xàm kumê. Kêp Tĩrtũm Kra jakamã te kot amnhĩ nhĩpêx pyrã nê pa. Uràk nê mex o mex. Nê wa hihtÿx xàja tipxi. Nê wa àhpumunh tÿxja mãänēn tipxi. Jakamã mẽ pahte pano ho Tĩrtũm pumunh kêt tã Jejus pumunh pê te mẽ pahte Tĩrtũm pumunh pyræk. Uràk nê kot amnhĩ to rax o mẽ pahpiitã mẽ pajakrenh par. Amnepêm kormã mẽmoj kêt ri nhũm Jejus Tĩrtũm kukwak ri mẽmoj piitã ho kator pa. Tã koja Tĩrtũm nhÿrmã kãm mẽmoj piitã òr pa. Kaxkwa kamã mẽmoj piitã nê jar pika piitã hkôt nhũm kãm piitã òr pa.

Nê Jejus xàhpumunh xà pix

kukwak ri na mēmoja arī rāhāā. Na pre mē panē mē pahte amnhī tomnuj piitā hpānhā amnhīrer par kaxyw mē panē ty. Hāmri akupŷm htīr hāmri nē ma akupŷm kaxkwa hwŷr api. Tīrtūm xihtŷx o hihtŷx xwŷnhja wŷr akupŷm api. Nē ō krī kamā upōk rūm pahi maati hkrī xā hā kuri hkrī ho hkrī. Nē ĩhkō hā mē pahto amnhīptār rāhā ho hkrī.

Jejus mē Tīrtūm kapēr o mē wryk xwŷnhjē jarēnh

⁴⁻⁵ Nē Jesus kot amnhī to rax o Tīrtūm kapēr o mē wryk xwŷnhjē jakrenh jakamā na pre ā Tīrtūm kām kapēr anē nē kām:

Na ka amnhī to rax o mē kot ixkapēr o mē wryk xwŷnhjē jakre.

Mē kot inhmā tanhmā amnhī nhīpēx to ho mē pa xwŷnh na mē.

No mē kurom apē Ixkra kumrēx jakamā amex o ate mēmoj piitā hakrenh par.

Nē apē pika nhō xwŷnhjē hwŷr ixte amēnh mā xwŷnh na ka. Nā apē Ixkra kumrēx.

Kot paj jarāhā ixpē anhīpēêxā hā mē piitā mē kām amnhī to amnhīrīt. Pa na ixpē anhīpēêxā.

Anhŷr o Kra Jejus mā kapēr. Na pre kapēr o mē wryk xwŷnhjē mā ā kapēr anhŷr kēt nē. Jejus mā pix mā ā kapēr anē.

⁶ Nē koja nhŷrmā akupŷn mē pahwŷr Kra mēnh kaxyw

hāmri nē kapēr o mē wryk xwŷnhjē mā kām:

E ota Ixkrata. Ixkra kumrēx na. Kot amnhī to rax o mē piitā mē hakrenh par.

Jakamā kēr ka mē apiitā kutā arôrōk nē kām mex o mex ā harē.

Anhŷr o mē kām kapēr. ⁷ Nē kapēr o mē wryk xwŷnhjē na pre axtem tanhmā mē harēnh to nē mē harēnh o:

Ixkapēr o mē wryk xwŷnhjaja na pa hte nhŷhŷm mē kurē nhūm htem inhmār xā hkôt ma nhŷhŷm mra nē inhmā tanhmā amnhī nhīpēx to.

Te ixte ma nhŷhŷm kōk nē kuwyja mēnh nhūm ixkapēr kōt nhŷhŷm mōrja pyrāk.

Anhŷr o mē harē. ⁸ No ā Krata jarēnh anhŷr kēt nē. Na pre tanhmā kām kapēr to nē amnhī pyrā nē kēp Tīrtūm ā harē nē kām:

Pa Tīrtūm? E ka kot kaj mē ho amnhīptār rāhā ho akrī. Nē akatāt kōt mē ho amnhīptā.

⁹ Koja mē tām amnhī nhīpēx ka ja hā mē omu nhūm ja amā mex nē.

No koja mē tanhmā amnhī tomnuj to ka ja hā mē omu nhūm ja apē omnuj nē. Mē kot tanhmā amnhī tomnuj to ho paja na omnuj tŷx.

Tā ate inhmā hprām xā hkôt amnhī nhīpēx jakamā na pa mē kaxyw axām ka akīnh kām mē ho amnhīptā.

Ixpê anhõ Tĩrtũm na pa ã amã
ixkapêr anê. Anê.

¹⁰ Hãmri nê kãm:

Pa Pahihti. Nà amnepêm ko-
rmã mẽmoj kêt ri na ka
pre ixkukwak ri pika
nê kaxkwa ho akato.
Ãm hãmri na ka pre ã
amnhĩ nhĩpêx anê.

¹¹ Tã nom koja nhỹrmã hamê
wa hapêx pa. Ãm kax-
ipix kot kaj kurom arĩ
arãhãã nê aa ajapêx kêt
nê.

Kaxkwa nê pika koja wa
nhỹrmã te ixkre hã pô
htũm kot amnhĩ nhĩpêx
pyràk.

¹² Kot kaj wa hipêx o te mẽ kot
ixkre nê pô htũm mã
hikranh par nê hpãnhã
hã nyw janhôr pyràk.

Jao pika nê kaxkwa htũm o
ajapêx pa nê hpãnhã
nyw nhĩpêx. Kaxkwa
nyw nhĩpêx nê pika
nyw nhĩpêx.

Nom kot kaj pika nê kaxkwa
tũmta pyrà nê aa awej
nê axirerek kêt nê.

Kot kaj arĩ anyw nê axihtỳx
rãhã apa ho apa nê aa
ajapêx kêt nê. Arãhã
atĩr tũm nê apa ho apa
xwỳnh na ka.

¹³ E jar inhĩhkô hã nhỹ
nê inhmã mẽ ho
amnhĩptàr o akrĩ.

Kot paj mẽ kãm akurê
xwỳnhjê pynênh pa nê
man awỳr mẽ o mra nê
anhĩhkram mẽ haxàr
pa. Anê.

Ã na pre Tĩrtũmja Kra Jejus
mã kapêr anê. No kapêr o

mẽ wrỳk xwỳnhjê mã ã kapêr
anhỹr kêt nê.

¹⁴ E kot paj hpãnhã ixprĩ
hã mẽ amã Tĩrtũm kapêr o
mẽ wrỳk xwỳnhjê jarê ka mẽ
inhma. Tĩrtũm mã na htem
tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho
pa. Na hte nhỹrmã kuri mẽ
htĩr tũm nê mẽ pa mã xwỳnhjê
hwỳr mẽ kurê nhũm mẽ ma
mẽ hwỳr wrỳ nê tanhmã mẽ
ho ajuta hto ho pa. Na htem ã
amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa.

2

*Mẽ pahte Jejus kaga hkêt ã
mẽ pamã karõ*

¹ Tã ã Tĩrtũmja Kra kot
amnhĩ to rax o kapêr o mẽ
wrỳk xwỳnhjê jakrenh ã
harênh kot anhỹr jakamã
kwa kêr pu mẽ kapêr mar tỳx
rãhã nê hkôt pix mã amnhĩ
nhĩpêx o papa. Kot pu mẽ
ho anhỹr kêt hãmri nê gaa nê
hkaga. ² Na pre Tĩrtũm kapêr
o mẽ wrỳk xwỳnhjaja amnepê
mã mẽ panhĩgêttjê hwỳr wrỳ
nê Tĩrtũm nhỹ hã mẽ kot
tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho
pa hã mẽ kãm karõ nê ma
akupỳm api. Nê katàt kôt ri
mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh
o pa. Hãmri nhũm mẽ kot hkôt
amnhĩ nhĩpêx nê mar mex
xwỳnhjaja nhũm mẽmoj mẽ
kãm mex nê. No nhũm mẽ
kot mar nê ãm mar xwỳnhjaja
koja mẽmoj mẽ kêp omnuj
nê. ³ Koja nhỹrmã mẽmoj
mẽ kêp omnuj tỳx kumrêx
nhũm mẽ tee ri amnhĩ tã
omu nê tee ri kêp amnhĩptàr
prãm kaprỳ nê mex kêt nê
pa. Nom mẽ kot Tĩrtũm kapêr
mar tỳx xwỳnhjaja koja mẽmoj

mê kãm mex o mex. Koja Tirtũm amnhĩ katut kõt mẽ kot amnhĩ tomnuj rēnh pa nē axte kãm hamaxpēr kēt nhũm mẽ kuri htĩr tũm nē mex rāhā nē pa ho pa. Na pre Pahihti Jejus mẽ kot kapēr mar o kuhē xwỳnhjē kumrēx mã ā ja jarēnh anē nē mẽ kãm:

—Nà kot kaj mẽ amnhĩ kaxyw inhmā ajamaxpēr nhũm Tirtũm ixtā mẽ apumu nē mẽ anē mẽ ate amnhĩ tomnuj piitā ho hapēx pa nē axte kãm hamaxpēr kēt nē. Anē.

Hāmri nhũm mẽ kot kapēr mar nē hkõt mẽ pa ho mẽ pa nē xwỳnhjaja mar tỳx nē amnhĩ xō ri mẽ pamā harēnh o ri pa. Nē mẽ pamā:

—Nà ãm hāmri. Nà ā ja jarēnh kot anhỹr. Anē.

⁴ Hāmri nē mẽ pamā aa mẽ pahte mẽmoj pumunh kēt kwỳ ho anhỹr o ri mẽ pahkõt pa. Tirtũm Karō kot ja kaxyw mẽ ho mẽ àhpumunh tỳx jakamā nhũm mẽ ỹ hā ahpỳnhā tanhmā mẽ pamā amnhĩ nhĩpēx to ho pa. Mē pahte ja hā mẽ omunh nē kamā pano pyma kaxyw. Nē ā mẽ pajamaxpēr anē nē pajamaxpēr o:

—Nà ãm hāmri na mẽ pamā ā Jejus jarēnh anē nē ỹ hā ā amnhĩ nhĩpēx anhỹr o pa.

Anhỹr o pajamaxpēr kaxyw na prem ā mẽ pahkõt amnhĩ nhĩpēx anhỹr o pa.

Mẽ pahpê Jejus tō nē htōx ā mẽ pajarēnh

Juāw 1.14; Rōmān 8.3-4; Piriṓs 2.5-11; Korosē 2.9; Wam Juāw 4.2

⁵ Nē na pre Tirtũm amnhĩ kukamā tanhmā amnhĩ jarēnh to nē nhỹrmā kot akupỳm mẽmoj piitā ho nyw nē tām mẽmoj piitā ho amnhĩptār o pa hā amnhĩ jarē. No na pre kapēr o mẽ wrỳk xwỳnhjē mã ā mẽ kot amnhĩ nhĩpēx anhỹr ā mẽ kãm karō hkēt nē. Koja jajaja mẽ pahto amnhĩptār o pa hkēt nē. ⁶ Tirtũm kapēr ā kagā htũm kot ja jarēnh kot:

Kwa Tirtũm. Nà ãm hāmri na ka hte pika ja kamā ri mẽ ixpa xwỳnhjē jamār mex rāhā ho apa.

Akĩnhā amarĩ ri mẽ ixpa xwỳnh tā amā mẽ ijapêê.

Nē mẽ ixkutā anojarēt rāhā ho apa.

⁷ Na ka hte tanhmā mẽ inhĩpēx to pa mẽ te mẽ ixpē akapēr o mẽ wrỳk xwỳnhjē pyrāk.

Jao mẽ urāk nē akukwak ri mẽ inhmex nē ixpa ho ixpa.

Mē uràn mẽ ixàhpumunh nē ixihitỳx kēt tā mẽ inhmex nē ixpa.

⁸ Na ka pre ra ate mẽmoj to akator xwỳnh piitā mẽ inhĩhkram haxà.

Nà ãm hāmri na ka pre ā mẽ inhĩpēx anē Tirtũm. Amex o amex. Anē.

Na pre ra mẽmoj piitā mẽ panhĩhkram haxà. Pika nē kaxkwa nē kapēr o mẽ wrỳk xwỳnhjaja nē mẽkarōmnuti nē kot mẽmoj piitā mẽ hipēxja nhũm mẽ panhĩhkram haxà pa. Mē pahte ihkō hā ho amnhĩptār o papa kaxyw.

No na pu mē kormã piitã ho amnhĩptàr kêt nē. ⁹ No kêt Jejusja na Tĩrtũm mē pakurom ìhkram mēmoj piitã haxàr par kumrēx. Kormã pika ja kamã ri pare ri na pre tanhmã amnhĩ nhĩpēx to nē Tĩrtũm kapēr o mē wrỳk xwỳnhjē hkĩnhã te amnhĩ to grire pyrã nē amnhĩ xà htỳx kamã hamak kãm ty. Tĩrtũm kãm mē pahto mex prãm xàj ã mē pahpiitã mē panē htyk anē. Tã nhũm Tĩrtũm akupỹm ho htĩr nē akupỹm amnhĩ wỳr ho api nē kēp Pahi Maati mex o mex ã harē. Na pre ã Jejusja mē panē amnhĩ nhĩpēx anē nhũm Tĩrtũm ja hã omu nē kukwak ri mē pahto mex nē.

¹⁰ Nē Tĩrtũm kot mēmoj piitã ho kator jakamã mēmoj piitã õ na. Na pre mē pakukamã hamaxpēr o:

—Inhmã ixkra xohtõ hprãm. Kot paj nhỹrmã man amnhĩ wỳr mē ho api kē mē ixri mex rãhã nē pa ho pa. Nã kot paj ã mē hipēx anē. Nē Ixkra Jejus koja kēp mē õ Pahihti. Koja mē urak nē mēmoj punuj pumunh o pa hãmri nē à htỳx kamã hamak o kēp mē õ Pahihti mã tãm. Anē.

¹¹ Na hte Jejus mē panē mē pahte amnhĩ tomnuj rē nē hpãnhã mē pamã mē pahte amnhĩ nhĩpēx nyw jagjē nhũm Tĩrtũm ja hã mē pahpumunh kôt mē pahto hkra. Kēp Jejus Nhĩpēxà nē kēp Mēpanhĩpēxà maati jakamã nhũm Jejusja mē pahpē htõ nē mē pahpē htõx

ã mē pajarē nē mē panhỹ hã hkĩnh nē.

¹² Tĩrtũm kapēr ã kagã htũm ã mē pajarēnh kot anhỹr. Kamã Jejusja Mēpanhĩpēxà maati mã mē pajarēnh kot:

Koja ixtõ nē ixtõxjaja akapēr mar kaxyw axpēn wỳr akuprõ pa ma mē hkôt mra nē mē kãm akapēr jarē nē mē ìhkõ hã amex ã gre. Anē.

¹³ Hãmri nē kãm:

Kot paj amnhĩ kaxyw akôt pix mã ijamaxpēr mex o ri ixpa. Anē.

Hãmri nē hpãnhã kãm:

Ot pa akrajē hkôt ri ixpa ho ixpa.

Ka na ka pre mē kēp ixtõ nē ixtõx kaxyw inhmã mē agõ.

Koja mē ixpyrà nē amnhĩ kaxyw amã hamaxpēr rãhã ho pa Tĩrtũm. Anē.

¹⁴ Nē mē pahpē pika nhõ xwỳnhjaja na pu htem ãm ri panhĩ pix ã papa. Nē panhĩ kamã pahkamrõ hã ri papa. Jakamã na pre Jejus kot mē panē htyk kaxyw mē pahwỳr wrỳ nē mē pahpyrà nē ì ho mē pakamã kato. Tã mēmo kaxyw na pre ì ho ì nē mē pahkôt pa? Nã ì ho htyk o Satanasti pē hihtỳx xà ho hapēx par kaxyw na pre ã amnhĩ nhĩpēx anē. Satanasti kēp mē kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjē hpãm nē kēp mē htyk xwỳnhjē hpãm.

¹⁵ Jakamã na hte kot mē pahtã ìhkra pikamỳr pyrãk o mē panhĩpēx pu mē ý hã pamã pahtyk pyma nē ri

papa. Tã ra Jejus kot mẽ pahwÿr wrÿk nê te kêp mẽ papytãr pyrãk o mẽ panhÿpêx jakamã pu mẽ tee ri pahtyk kukamã pajamãxpêr o ri pamã ma ho papa hkêr nê.

¹⁶ Nê Tÿrtÿm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnhjê ho mex kaxyw na pre Jejus pika hwÿr wrÿk kêr nê. Mẽ panhÿgêr finat Apraãw pyrã nê mẽ panhÿ ho panhÿ xwÿnhjê ho mex kaxyw na pre wrÿ. ¹⁷ Ijaew nhô patrejaja na pre htem mẽ kot amnhÿ tomnuj mÿrapê mẽ hpãnhã Tÿrtÿm mã mry hkwy pa nê hkamrô kapÿ nê mẽ ho Tÿrtÿm wÿ. Kot hã mẽ omunh nê mẽ mex ã mẽ harênh kaxyw. Tã nhÿm Jejus wrÿ nê mẽmo mryta pyrã nê ã mẽ panê hkamrô pikapÿr anê. Kaxyw na pre mẽ pahtô maatija mẽ pahwÿr ï ho ï nê wrÿ nê mẽ pahpyrã nê ni nhôhy rÿm kato. Jao kêp mẽ pahto Tÿrtÿm wÿr xwÿnh maati. Na pre Tÿrtÿm kãm hprãm xã hkôt mẽ panê mẽ pahte amnhÿ tomnuj pãnhã amnhÿrer pa. Tã kot mẽ pahpyrã nê mẽmoj punuj pumunh nê amnhÿ xã htÿx kamã hamak o pa jakamã kêp mẽ pakamã ukapÿrÿ xwÿnh ã pixi mex na. ¹⁸ Kormã htyk kêr ri na pre mẽ pahpyrã nê omnuj nê ri pa. Nhÿm mẽkarômnuti nhô pahi kot tanhmã amnhÿ tomnuj to hprãm xãj tee ri hkôt kãm ahkrox o pa hkaprÿ nhÿm hkôt amnhÿ nhÿpêx kêr nê amnhÿ nê ho axtem nê. Jakamã koja Satanastija urãk nê tanhmã mẽ panhÿpêx to

nhÿm Jejus mẽ pahtã omu nê amnhÿ pyrã nê tanhmã kêp mẽ panhÿpêx to pu mẽ ÿ hã kutã amnhÿ to htÿx nê papa.

3

Jejus kot amnhÿ to rax o Mojes jakrenh ã harênh

Juãw 1.17-18

¹ E ixkrãmnhwÿjaja. Ra Tÿrtÿm kot mẽ pahte kapêr mar nê tãm amnhÿ nhÿpêx o ri papa kaxyw mẽ pahto hkra jakamã kwa kêr ka mẽ Jejus kot tanhmã mẽ pamã amnhÿ nhÿpêx toja mã ajamãxpêr rãhã ho ri apa. Na pre Tÿrtÿm mẽ pahwÿr kumê nhÿm mẽ pahwÿr wrÿ nê Tÿrtÿm kapêr o mẽ pajahkre ho ri mẽ pahkôt pa. Nê te kêp mẽ panhô patre pyrã nê mẽ pahto Tÿrtÿm wÿr o pa. ² Na pre Tÿrtÿm finat Mojes kwÿ kaxyw Mojesja xãm nhÿm kãm hprãm xã hkôt tanhmã mẽ hipêx to ho pa. Tã nhÿm hpãnhã mẽ pakaxyw Kra Jejusja xãm nhÿm Mojes pyrã nê Tÿrtÿm kãm hprãm xã hkôt pix mã tanhmã mẽ panhÿpêx to ho pa. Hamê na pre wa Tÿrtÿm jamãxpêr xã hkôt tanhmã kãm mẽ panhÿpêx to ho pa.

³ Koja mẽhõ amnhÿm ixkre mex nhÿpêx nê hipêx pa nhÿm hkwyjaja hwÿr mra nê omu nê mex kumrêx ã harê. Nom kot hipêx xwÿnhnta ãhpumunh xã hkôt hipêx jakamã tãm na mex o kot ixkreta jakrenh. Ja pyrã nê finat Mojes kot amnhÿ to rax tã nhÿm Jejus kot amnhÿ to rax o kot

hakrenh. Mojes te kêp ixkre nhîpêxta pyrâk no Jejus te kêp ixkre nhîpêx xwÿnhnta pyrâk jakamã kot amnhî to rax o kot Mojes jakrenh.

⁴ Nê mẽ kot ahpÿnhã amnhî krã hkôt tanhmã ixkre nhîpêx to jakamã kot hipêx xwÿnhnta na mex o ixkreja jakrenh. Tã ja pyrã nê Tirtûm kot mẽmoj piitã ho kator jakamã kot amnhî to rax o kot mẽmoj piitã ho kator xwÿnh jakrenh par.

⁵ Nê finat Mojes na pre hte Tirtûm kãm hprãm xà hkôt tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa. Nê ma kãm hkwyjê piitã hkôt mẽ kãm kapêr jarênh o ri pa. Tirtûm tanhmã kot mẽ kãm kapêr tota kukamã nhũm mẽ kãm harênh o mẽ hkôt pa. No ãm Tirtûm mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho hpa xwÿnh pix na pre.

⁶ Nê Kris haxwÿja na pre hte Tirtûm kãm hprãm xà hkôt tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa. Nom Mojes rom kêp Tirtûm Kra kumrêx jakamã kurom kêp mẽ panhõ Pahihti kumrêx. Tã kwa kêr pu mẽ kãm hprãm xà hkôt pix mã tanhmã kãm amnhî nhîpêx to ho ri papa. Mẽ kot hã tanhmã mẽ panhîpêx to htã pu mẽ ÿ hã mẽ kutã amnhî to htÿx nê papa nê pajamaxpêr o:

—Nà ixpunuj nê ixpa htã kot paj ixpunuj rãhã ixpa ho ixpa hkêt nê. Koja nhÿrmã Tirtûm ixto mex kumrêx pa axte tanhmã ixpunuj to nê ixpa hkêt nê. Hêxta waa nê. Nà ja inhmã hprãm tÿx kumrêx.

Anhÿr o amnhî kukamã pajamaxpêr o papa.

Mẽ pahte Tirtûm kaga hkêt ã mẽ pamã karõ

Wam Korût 10.1-11; Jutre 5

⁷⁻⁸ Amnepêm na pre mēhōja tanhmã Tirtûm Karõ nhÿ hã kapêr to nê kapêr o:

E kêr ka mẽ Tirtûm kapêr mar tÿx o apa.

No ama nê ãm ama nê ri hã apa hkêt nê. Rÿ kapêr pê akrã hihtÿx o apa hkêt nê.

Mẽ akukamã mẽ anhîgêtjaja na prem ã amnhî nhîpêx anê nê Tirtûm kapêr pê hkrã hihtÿx o pa. Kapôt ã Mojes kôt mẽ pata ã na prem kãm Tirtûm kapêr mar prãm kêt nê. Nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr nê akupÿm Ejit wÿr hkrã nê axpên mã: “Kwa na pu mẽ ra pahpunuj tÿx nê papa nhũm Tirtûm ãm ja hã mẽ pahpumu nê tanhmã mẽ pahto mex to hkêt nê. Mãn ra mẽ pahkaga nà? E kwa pu mẽ awjanã nê ma akupÿm Ejit wÿr mãn papa.” Anê.

⁹⁻¹⁰ Na prem ã axpên mã kapêr anhÿr o ri pa hã amgrã pê 40.

Tirtûm xatã kot tanhmã mẽ ho mex to nhũm mẽ kot amnhî tã omunh tã ãm omu nê htÿx ri amnhî hkrã hkôt pa.

Nhũm tee ri amnhî tã mẽ omu nê mẽ kamã gryk nê.

Hãmri nê hamaxpêr o: “Nà pêr mẽ hamaxpêr kot mẽ hã hkwyj jêt

kêt kumrêx. Te mē hamak kre hkêt pyrâ nê ixkapêr mar kêt nê.” Anhÿr o hamaxpêr.

11 Hāmri nê mē kām: “E mē inhma. Ā mē ate amnhī nhīpêx anhÿrja mÿrapê kot kaj mē ma ixte mē amā pika mex nhōr mā xwÿnhhta wÿr apa hkêt nê.” Anhÿr o mē kām kapêr. Anê.

Ā mēhōja Tirtūm Karō nhÿ hā te Tirtūm tām kot mē kām kapêr pyrāk o mē harēnh anê. 12 Jakamā kwa mē okora ixkrāmnhwÿjaja. Kêr ka mē amnhī to mex o apa. Tirtūm kêp Mēpahpām ā pixi mex tā kot kaj mē tanhmā ajamxpêr punuj to rÿ amnhī kaxyw hkôt ajamxpêr kêt hāmri nê te ate amnhī katut kôt âm pyrāk o hipêx nê hkaga. Kwa mē ā amnhī nhīpêx anhÿr kêt nê. 13 Kêt mē Kris kôt axpên to axihtÿx o ri apa. Nê apkati mē ā axpên nhīpêx anhÿr rāhā nê. Kot kaj mē anhÿr kêt hāmri nê mē amā Tirtūm kapêr mar prām kêt ā amnhī to amnhīrīt. Jao tanhmā amnhī tomnuj to ho ri apa nê atÿx ajamxpêr o: —Nā ixte ā amnhī tomnuj anhÿr tā nhūm Tirtūm ja hā ixpumu nê âm hā ixpumu.

Anhÿr o ajamxpêr japêr. Rÿ mē ajamxpêr o:

—Nā na pa hte ā amnhī tomnuj anê nhūm Tirtūm ja hā ixpumu nhūm ja kām mex nê.

Anhÿr o ajamxpêr japêr. 14 Kwa mē ri ā ajamxpêr anhÿr kêt nê. Amnepê mā

mē pahte Kris kôt amnhī xunhwÿr nhūm kot mē pahto hkrata ā na pu prem amnhī kaxyw hkôt pajamxpêr o papa. Tā kêr pu mē arī ā amnhī nhīpêx anhÿr tÿx o papa rāhā ty. 15 Tirtūm kapêr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot: E kêr ka mē Tirtūm kapêr ma nê mar tÿx nê.

No ama nê âm mar nê ri hā apa hkêt nê.

Rÿ mē kot hkaga xwÿnhjê pyrâ nê kêp akrā hihÿx kêt nê. Anê.

16 Mē panhīgêjtjaja na prem Mojes kôt pika pê Ejit rūm kato nê hkīnh nê ma kapôt ā kormā pika mex wÿr pa. Nom Tirtūm kapêr mar nê hkôt amnhī nhīpêx rāhā hkêt nê. Na prem kuma nê hkôt amnhī nhīpêx o hā apkati grêre htā ra mēmoj nhÿ hā omnuj nê pa hā amnhī pumu nê tee ri amnhī kukamā hamaxpêr. 17 Jao xatā kapêr nhīrōp kuhê nê amnhī hkrā hkôt pix mā amnhī nhīpêx o pa ho ra hā amgrā pê 40. Hāmri nhūm tee ri amnhī tā mē omu nhūm ja kêp omnuj nê. Jakamā nhūm mē piitā kapôt ā ri pa nê gaa nê pikaprār pa. 18 Mē kot kapêr mar kêt jakamā nhūm mē kām:

—Nā ā mē ate amnhī nhīpêx anhÿr o ri apaja mÿrapê kot kaj mē ixte mē amā mē amex nhōr mā xwÿnhhta wÿr apa hkêt nê. Anê.

19 Tā mē kot amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpêr o pa hkêt jakamā na prem pika mexta wÿr hpōx kêt rāhā

pikaprâr pa. Nhùm mē hkra nē mē htâmnhwÿjê pixjaja na prem mē mÿr pê hwÿr pøj nē kamã pa.

4

Mē pahte Tÿrtûm kukwak ri pajamakêtkati nē ri papa hã mē pajarēnh

¹ Mē pahte Tÿrtûm kukwak ri pajamakêtkati nē ri papa ho papaja Tÿrtûm kãm hprãm jakamã kwa kêr pu mē amnhĩ pumunh mex o papa. Nē wam mē panhîgêt rom Tÿrtûm kapêr mar tÿx nē hkôt mãn kêt ri amnhĩ nhîpêx mex rãhã nē. Kêr pu mē kurom mē pajamak kãm amnhĩ krit xà hã pika mexta wÿr pøj.

² Mē kot mē pahpyrà nē Tÿrtûm kapêr mar mex tã na htem amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nē. Te mē kot mar kêt pyræk. ³ ãm mē kot amnhĩ kaxyw Kris mã hamaxpêr xwÿnh pixjaja na htem kukwak ri hamakêtkati nē ri pa ho pa. Amnepê mã mēmoj piitã hkêt ri na pre Tÿrtûm mēmoj piitã ho kator pa hãmri nhùm apkati nhùm axte mēmoj tã àpênh kêt nē. ãm ò krĩ kamã arĩ hamakêtkati nē hkôkôt o hkrĩ. Tã mē pahte uræk nē pajamakêtkati nē papa ho papaja na kãm hprãm. No wam ri mē pa xwÿnhjaja mē kot amnhĩ tomnuj mÿrapê na pre Tÿrtûm mē kot urà nē hamakêtkati nē paja nē mē hkurê. Kapêr ã kagà htùm kot harēnh kot:

Na pre Tÿrtûm tee ri amnhĩ tã mē kot hipêx ã mē omu

nhùm ja kêp omnuj nē. Hãmri nhùm mē kãm: “Nà kot kaj mē ixkukwak ri axàmnhix aja-makêtkati nē apa hkêt nē.” Anē.

⁴ Nē kot harēnh kot:

Na pre Tÿrtûm àpênh ã arïgro kêp 6 hãmri nhùm arïgro pê 7ta ã nhùm axte mēmoj tã àpênh kêt nē. Na pre arĩ hkôkôt o nhÿ.

Arïgro pê 7 ã arĩ hamakêtkati nē hkôkôt o nhÿ. Anē.

⁵ Nē mē kot kapêr mar nē ãm mar xwÿnhjê jarēnh kot:

Kot kaj mē aa ixkukwak ri axàmnhix nē aja-makêtkati nē apa hkêt nē. Anē.

⁶ Mē panhîgêtjaja kot amnhĩ kaxyw Tÿrtûm kôt hamaxpêr kêt jakamã na prem hamakêtkati nē ri pa hkêt nē. Tã mē papajaja na Tÿrtûm arĩ kãm mē paxàmnhix nē pajamakêtkati nē papa hprãm. ⁷ Amnepê m Ijaew Tÿrtûm kôt hamaxpêr kêt jakamã na prem kapôt ã pikaprâr pa. Hãmri nhùm amgrà xohtô nē hapêx nhùm Tÿrtûm mē hkanrêhã mē htâmnhwÿjê hõ pê finat Tawija mã kapêr nhùm kuma nē mē pamã tanhmã kapêr tota ã kagà nē hã kagà kot:

Kwa kêr ka ixkapêr ma nē mar tÿx nē.

No mē anhîgêtjê pyrà nē akrã hihtÿx ho inhma nē ãm inhmar kêt nē. Anē.

Na pa pre ra mē amã ã ja jarēnh anē. ⁸ Na pre finat Jojueja finat Mojes mÿr pê

ma pika pê Kanaã hwÿr mē hkanrêhã mē hkrajê o pa nē hwÿr mē o pôj. Tã nhũm prem Jojue kukwak ri hamakêtkati nē pa ho pa hkêt nē. Kêp âm kukwak ri ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr ronhÿx Tĩrtũm axte mē kãm mē hamakêtkati nē mē hamak kãm amnhĩ krit nē mē pata hkukamã harênh kêt nē. ⁹ Nom mē pahte kukwak ri pajamakêtkati nē pajamak kãm amnhĩ krit nē ri papa ho papaja na Tĩrtũm arĩ kãm hprãm. ¹⁰ Na pre arĩgro pê 6ja ã mēmoj piitã ho kator pa nhũm apkati nhũm hamakêtkati nē hkôkôt o nhÿ. Tã kot puj mē pahpê hkrajaja amnhĩ to kuwÿ nhũm tanhmã mē pahkrã hto pu mē kukwak ri uràk nē paxàmnhĩx nē pajamakêtkati nē papa ho papa. Te Tĩrtũm àpênh pa nhũm apkati nhũm hamakêtkati nē hkôkôt o ÿrta pyràk. ¹¹ Jakamã kwa kêr pu mē amnhĩ to kuwÿ kê ã mē panhĩpêx anê pu mē uràk nē ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr rãhã ho papa. Nom kot pu mē pahkwÿ Ijaewjê pyrã nē kapêr kwÿm amnhĩ nhĩpêx o papa hãmri nē mē urã nē paxàmnhĩx pajamakêtkati nē papa hkêt nē.

Tĩrtũm kapêr te kot wapo xwa gix pyrãk ã harênh

¹² Nē Tĩrtũm kapêrja te ã ho tanhmã kot mēmoj to kaxyw hihtÿx pyrãk. Nē te wapo xwa gix pyrãk. Koja mēhõ õ wapo xwa mex nē ho mēmoj jakar mex nē. Ho mry hi jakar mex pê kaxwÿnh kãm hi kanhĩn o

amnhĩrit. Ja pyrã nē na hte Tĩrtũm kapêr mē pajamaxpêr o amnhĩrit nē mex ã harê rÿ omnuj ã harê.

¹³ Nē na htem Tĩrtũm pê mēmoj to pimxur kêt nē. Na hte hprĩ hã mēmoj piitã omunh pa. Nē mē pajamaxpêr kôt mē pahpumunh pa. Na pu htem ã kot mēmoj piitã omunh par anhÿr xwÿnhja noo mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to rãhã ho papa.

Jejus kêp mē panhõ patre maati hã harênh

Eprêw 10.19-25; Wam Juãw 2.1-2

¹⁴ Nē Ijaew nhõ patrejaja na pre htem Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre hwÿr agjê nē kamã mē ho Tĩrtũm wÿr o pa. Ja pyrã nē na pre ra Jejus Tĩrtũm nhõ krĩ hwÿr api nē kamã mē pahto hwÿr o hkrĩ. Kêp Kra kumrêx jakamã kêp mē pahto Tĩrtũm wÿr xwÿnh maati. Jakamã kwa kêr pu mē amnhĩ kaxyw hkôt pajamaxpêr tÿx rãhã ho papa. ¹⁵ Satanasti na pre te kot mē panhĩpêx pyrãk o Jejus nhĩpêx. Nē tee ri kot tanhmã kãm kapêr to nhũm kot mar nē tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm xãj âm ri kãm ahkrox kaprÿ nhũm kutã amnhĩ to htÿx nē hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nē. Tã kot Satanasti kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh mex jakamã na hte kêp mē pahpãmopxar mex o pa. Kot mē paxirerek kôt mē pahpumunh mex. ¹⁶ Jakamã kwa kêr pu mē amnhĩ tã kamã pahpijaãm kêt kãm

paxàmnhîx ri amnhî to hwÿr o papa. Kêp mē pakutā nojarêt xwÿnh nē kêp mē pakamā ukaprî xwÿnh jakamā kêr pu mē tee ri mēmoj tã amnhî pumu nē amnhî to hwÿr kurê kumrêx. Hâmri nē ÿ hã paxàmnhîx nē pajamakêtkati nē ri papa.

5

1 Nē mē panhō patre maati Jejusja Tirtûm na pre mē pakaxyw âm. Kêp mē pahkwÿ hã mē pakaxyw âm nhûm hte mē pahto Tirtûm wÿr o pa. Nē kãm mē pahkînh xà nhôr o pa. Kot ja hã mē pahpumunh nē mē pahte kapêr kwÿm tanhmã amnhî nhîpêx to ho papa hã mē pakamã gryk o hapêx tokyx anhÿr kaxyw.

2 Mē panhîgêjtaja na pre htem mē ô patre maati hwÿr mra nē kãm tanhmã amnhî tomnuj to hã amnhî jarê nhûm mē kuma nē mē kamã ukaprî nē. Mē urà nē kormã kot Tirtûm kôt amnhî nhîpêx totuj anhÿr jakamã na pre mē kot tanhmã amnhî jarênh toja ma nē mē kamã ukaprî nē.

3 Hâmri nē mē hpãnhã Tirtûm mã mēmoj gô nē mãânên amnhî pãnhã kãm mēmoj gô. Mē urak nē kot amnhî tomnuj o paja mÿrapê amnhî pãnhã kãm mēmoj gô. 4 No na pre hte patrejaja amnhî krã hkôt kêp patre maati kaxyw amnhî xunhwÿr kêt nē. Tirtûm kot mē kaxyw mē unhwÿr jakamã na pre mē kaxyw finat Arãwja xãm nhûm kêp

mē ô patre maati hã mē ho Tirtûm wÿr o pa.

5 Nē Kris haxwÿja kêp mē panhō pahi maati hã tãm kot amnhî xãm kêt. Tirtûm na pre mē pakaxyw âm nē tanhmã kãm kapêr to nē kãm:

Nà apê Ixkra na ka.

Kot paj jarãhã ixpê Anhîpêêxã hã mē kãm amnhî jarê. Anê.

6 Nē hpãnhã kãm:

Kot kaj Mekijetek pyrã nē apê patre maati hã mē ho ixwÿr rãhã ho ri apa. Anê.

7 Jejus kormã pika ja kamã pa ri na pre amnhî to Tirtûm wÿr rãhã ho pa. Tõhã hkaprî nē tee ri mēmoj tã amnhî pumu nē amnhî to kuwÿ. Nē tee ri mē kot hpîrta kukamã hamaxpêr nē mÿr kãm amnhî to kuwÿ. Kop apu Tirtûm kãm mē kot kêp hpîr prãm kêt ronhÿx pre tanhmã nê mē kãm hkurê xwÿnhjê ho nhûm mē hpîr kêt nē. Jakamã nhûm pre ã amnhî to hwÿr anê. No âm Tirtûm kãm prãm xà hkôt kãm amnhî nhîpêx prãm jakamã nhûm kuma no âm tanhmã nê mē ho hkêk nhûm prem kupî. 8 Kêp Tirtûm Kra kumrêx tã amnhî xà htÿx kãm hamak kãm ty. Jao Tirtûm kãm hprãm xà hkôt amnhî nhîpêx ã amnhî pumunh mex nê. 9 Na pre amnhî xà htÿx kãm hamak o amnhî mex o amnhî mex ã mē kãm amnhî to amnhîrit. Jakamã na hte mē kot kapêr kôt ri amnhî nhîpêx o mē pa xwÿnhjê mã mē kot amnhî nhîpêx nyw jagjê nē nhÿrmã Tirtûm mē

wa kuri mē htîr tûm nē mē
pa mā xwÿnhjê hã mē harê.
¹⁰Jakamã na pre Tîrtûm Mek-
ijetek pyrã nē kêp patre maati
kaxyw âm.

*Mē pahte Kris kaga nê mē
pahkurê*

*Wam Korîť 3.1-2, 13.11,
14.20; Epes 4.11-16*

¹¹Nē Jejus kêp mē pahto
Tîrtûm wÿr xwÿnh maati hã
harênhja inhmã ixprî hã mē
amã harênh par prãm tã ka
mē kormã inhmar tÿx kêt
nê. Pa tee ri ixprî hã mē
amã harênh kaprÿ. Te mē
amã mar prãm kêt o amôr
pyrãk. ¹²Amnepê mã mē ate
Kris kôt amnhî xunhwÿr nê
kapêr mar tÿx tã kormã nhãm
amnhî xô ri ho amnhî kwÿjê
jahkre ho ri apa hkêt nê. Te
mē ate hã ano hkêt pyrãk
jakamã na pa hte arî mē
amã kapêr kot amnhîrît mex
xwÿnh kwÿ ho mē ajahkre
ho pa. No kot amnhîrît mex
kêt xwÿnh o mē ajahkre hkêt
nê. Te mē hkarãre kot amnhî
nhîpêx pyrãk o na ka htem
amnhî nhîpêx o apa. Na
hte mē hkarãre mēo mex kur
kêt nê. Âm kormã katorxã
hkã pix kaô. Ja pyrã nê
âm Tîrtûm kapêr kot amnhîrît
mex xwÿnhnta pix na ka mē
mar tÿx o apa nom kapêr kot
amnhîrît mex kêt xwÿnhja ka
mē mar mex kêt nê.

¹³Nē mē hkarãre kormã
Tîrtûm kapêr mar kêt jakamã
na htem kormã mēmoj mex
nê mēmoj punuj pumunh kêt
nê. Tã te mē ate mē kot amnhî
nhîpêx pyrãk.

¹⁴Mē kot Tîrtûm kapêr mar
mex xwÿnhjaja na htem hprî
hã kapêr piitã mar tÿx nê. Kot
amnhîrît mex xwÿnhnta mar
tÿx nê mãânên kot amnhîrît
mex kêt xwÿnhja nhùm
mêhprî hã piitã mar tÿx nê.
Te ho mē àptâr kot mēo mex
kur o pata pyrãk. Jao ra mē
àptâr jamaxpêr o hamaxpêr o
ri pa nê hamaxpêr o:

—Kot paj tãm amnhî nhîpêx
o ri ixpa nhùm ja inhmã
mex nê. Nom kot paj axtem
tanhmã amnhî tomnuj to
nhùm ja ixpê omnuj nê.
Jakamã kot paj tãm amnhî
nhîpêx pix o ri ixpa nhùm
Tîrtûm mã ja mex nê. Anê.

6

¹⁻²Na pu prem ra Tîrtûm
kapêr kot amnhîrît mex
xwÿnhnta kwÿ ma. Tãm na ja:

Kris kot mē panê tanhmã
amnhî nhîpêx to hã
harênhja.

Nê mē pahte amnhî tom-
nuj kaga hã kot mē pamã
karôja.

Nê amnhî kaxyw Tîrtûm
kôt mē pajamaxpêr ã mē
pamã karôja.

Nê mē pahpê Tîrtûm kra
hã amnhî to amnhîrît
kaxyw mē kot mē pahkrã
kumrãr ã pamã karôja.

Nê mē pahte Tîrtûm mã
tanhmã amnhî nhîpêx
to ho papa hkukamã
mē kot mē pahkrã hã
îhkra jaxwÿr nê mē pahto
Tîrtûm wÿr ã mē pamã
karôja.

Ně mẽ pahtyk ně akupÿm mẽ pahťır ã mẽ pa-jarěnhja.

Ně Tirtũm kot nhÿrmã mẽ kot amnhĩ xà htÿx kãm hamak tũm xà hwÿr mẽ kęp hkra hkět xwÿnhjê janorja.

Měmoja piitã pu mẽ ra harěnh mar tÿx ně. Prĩ hã kot amnhĩřit mex. Tã kwa kър pu mẽ hpãnhã hijuk ri kot amnhĩřit mex kět xwÿnh kwÿma. Jao mẽ pahpê Tirtũm kra xaptar mex ně ri papa.³ Jakamã kwa kър pu mẽ kot amnhĩřit mex xwÿnh kumrêx kwÿma ně hpãnhã hijuk ri kot amnhĩřit mex kět xwÿnh kwÿma. Ně axpěn mã harěnh rãhã ho ri papa. Nà koja Tirtũm kãm ja prãm pu mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr rãhã o ri papa.

⁴⁻⁶ Na pre ra mẽ pahkwÿjaja Kris kaga ně htÿx ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Mě kot kapър mar tÿx tã axtem ně hkaga jakamã koja mẽ axte kapър mar kět ně. Ra mẽ kãm mar prãm kět. Kot puj mẽ tee ri axte mẽ kãm harěnh o papa kaprÿ. Na prem hprĩ hã kuma. Tirtũm kãm mẽ ho hkra hprãm ã harěnhja nhũm prem hprĩ hã kuma ně kãm mar prãm ně hkôt amnhĩ xunhwÿ. Hãmri nhũm Tirtũm Karô te mẽ panhĩpêx pyrã ně mẽ hkarô mã agjê ně mẽ kot amnhĩ to mex o pa kaxyw tanhmã mẽ hkrã hto nhũm prem ÿ hã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Ně kãm Tirtũm kapър mar prãm ně. Ně axpěn mã mex o mex

ã harěnh o pa. Ně aa mẽ kot mẽmoj pumunh kět kwÿ pumu ně axpěn mã harěnh o:

—Nà Krisja ãm hãmri àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx. Koja nhÿrmã akupÿn mẽ pahwÿr wrÿ ně axte mẽ pamã àhpumunh tÿx o amnhĩřit pu mẽ omu.

Anhÿr o kapър tã tanhmã hamaxpър to ně hkaga. Jakamã te mẽ kot axte Tirtũm pê Krata pĩ hã nhôr ně hpır pyrãk. Ně te mẽ piitã mẽ noo mã tanhmã haprÿ hto ně tanhmã kãm kapър punuj to pyrãk. Jakamã kot pu mẽ tee ri akupÿm tãm mẽ unhwÿr prãm kaprÿ.

⁷ Na hte Tirtũm mẽ pahto mex rãhã ho pa. Jao mẽ pamã mẽ pahpur ã na rě pu mẽ kamã panhõ rũnh ně. Jakamã mẽ kot amnhĩ kaxyw Kris kôt hamaxpър ně hkôt amnhĩ xunhwÿr prãm xwÿnhjaja te mẽ hpur mex ně kamã mẽmoj ô rũnh pyrãk. Ně urãk ně amnhĩ to mex o pa. ⁸ Nom koja mẽ hpur kãm mẽmoj nhĩgrôt mex kět japêr. Kamã mrônhĩ ně kahpare ně mẽmoj punuj pix hapôj nhũm mẽ tee ri omu ně hkaga kurê kumrêx. Tã mẽ kot Kris kaga xwÿnhjaja te pur punuj kot amnhĩ nhĩpêxta pyrãk nhũm Tirtũm te kęp pur nhõ dôn pyrãk. Jao tee ri amnhĩ tã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ omu ně mẽ hkaga kurê kumrêx ně ma mẽ kot amnhĩ xà htÿx kãm hamak tũm xà pê kuwyta wÿr mẽ rěnh pa.

⁹ E ixkrãmnhwÿjaja. Inhmã

mê akĩnh jakamã na pa ã
mê amã mẽ kot Kris kaga
xwỳnhjê jarēnh anē. Nom te
mê ate mẽ uràk kêt. Kris
kôt mẽ ate amnhĩ xunhwỳr
xwỳnh mex na ka mẽ. Ra mẽ
ate hkôt amnhĩ xunhwỳr tỳx
jakamã te mẽ apê pur mexta
pyràk. ¹⁰ Na ka htem Kris
kôt mẽ akwỳjê ho mex o ri
apa. Te mẽ amã amnhĩ tã
ma pyràk o axpēn nhĩpêx o
ri apa nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ
apumu. Tã koja tanhmã ja hã
mê ato mex to. Kot tãm mẽ
panhĩpêx o pa jakamã koja
tanhmã mẽ ate axpēn nhĩpêx
mex tota ã tanhmã mẽ ato
mex to.

¹¹ Tã kêr ka mẽ arĩ ã axpēn
nhĩpêx anhỹr o ri apa rãhã ty
kê nhỹrmã ja hã mẽ ato mex
nē. ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx
anhỹr o apaja na inhmã
hprãm tỳx kumrêx. ¹² Kot
kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anē
hãmri nē amã kaga nē apa
hkêt nē. Nē amnhĩ nhĩpêx
o te Tĩrtũm kra hkwỳ htyk
xwỳnhjaja kormã htĩr ri kot
amnhĩ nhĩpêxta pyràk. Na
prem amnhĩ kaxyw Tĩrtũm
mã hamaxpêr tỳx rãhã ho
pa. Kot mẽ ho mex ã mẽ hã
amnhĩ jarēnhja nhũm prem
amnhĩ tã kamã hamak rãhã
ho pa. Tã amnhĩ tã kamã
hamak o pa ry rax rãhã ty
nhũm Tĩrtũm ra kot mẽ hã
amnhĩ jarēnh xà hkôt mẽ ho
mex nē. Tã kêr ka mẽ uràk
nē ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr
o ri apa rãhã ty. ¹³⁻¹⁵ ã na
pre finat Apraãwja amnhĩ
nhĩpêx anē. Kormã hkra
hkêt tã nhũm Tĩrtũm kãm
hkra nē kanrêhã htãmnhwỳjê

hkukamã tanhmã mẽ harēnh
to nē kãm:

—Pa Apraãw. E inhma.
Kot paj aprõ mẽ war ato
mex nē. Kot kaj war akra
hãmri nē gaa nhũm akanrêhã
war atãmnhwỳjaja ohtô rax
kumrêx. ãm hãmri na pa ã
mê hkukamã amã mẽ harēnh
anē. Kot paj amã amnhĩ
jarēnh xà hkôt ã anhĩpêx anē.
Ixpê mẽ anhĩpêx xwỳnh na pa
ã amã amnhĩ jarēnh anē. Anē.

Tã ã kãm wa hkra jarēnh
anhỹr tã nhũm wa tokyx
hkra hkêt nē. Nom tee ri ja
hã amnhĩ pumu nē Tĩrtũm
kot wa kãm hêx ã hkamnhĩx
kêt nē. ãm hkamnàr rom ã
hamaxpêr anē nē hamaxpêr
o:

—Nà kot paj wa nhỹrmã
ixkra. Tĩrtũm tãm kot wa
inhmã wa ixkra jarēnh kênã.
Anē.

Tã nhũm amgrà xohtô
rax kumrêx nē hapêx nhũm
wa hkra. Nhũm axte am-
grà hkwỳ hapêx nhũm wa
hkanrêhã htãmnhwỳ hkwỳ.
Ra Tĩrtũm kot mẽ hkukamã
Apraãw mã mẽ harēnh xà
hkôt. Tĩrtũmja hihtỳx o hihtỳx
nē àhpumunh o àhpumunh
jakamã na pre amnhĩ jarēnh
xà hkôt ã wa kãm wa hkra nē
wa htãmnhwỳjê nhõr anē. Kot
ra wa kãm hã amnhĩ jarēnh
xà hkôt. No ri nhãm mēhõ
nhĩxi jarēnh kôt wa kãm wa
hkra jarēnh kêt nē. Mēhõ kot
we hihtỳx o hihtỳx o Tĩrtũm
jakre nhũm we ri hixi jarēnh
kôt ã wa kãm mẽ harēnh anē?
Amrakati kumrêx. Jakamã
na pre wa kãm amnhĩ jarēnh
o:

—Nà ixàhpumunh xà hkôt na pa ã war amã war akra jarênh anê. Anê.

¹⁶ No pika ja kamã na htem ã amnhĩ jarênh anhÿr kêt nê. Na htem mēhō mā tanhmã mēmoj tã amnhĩ jarênh to kaxyw nê mēhō hihtÿx o kot hakrenh xwÿnh nhĩxi jarênh kôt amnhĩ jarê. Nê amnhĩ jarênh o:

—Nà ixte jahti noo mā ã amã amnhĩ jarênh anhÿr jakamã ãm hãmri na pa ã amnhĩ jarênh anê. Anê.

Kot hã amnhĩ to hêx nhũm hihtÿx o kot hakrenh xwÿnhhta kot hã harênh mar nê hã tanhmã homnuj to pymaj na htem ã mē hixi jarênh kôt mēmoj tã amnhĩ jarênh anê. Hãmri nê kot tanhmã hã ho pymaj ra kot amnhĩ jarênh xà hkôt tanhmã mēmoj nhĩpêx to. ¹⁷ Nom Tirtũm na hte uràk nê nhãm mēhō nhĩxi jarênh kôt ri mēmoj tã amnhĩ jarênh kêt nê. Na hte tãm amnhĩ jarênh xà hkôt mēmoj to anê nê aa hã amnhĩ to hêx kêt nê. Na pre mē pahpê hkrajê mā kãm:

—Kot paj nhÿrmã mē ato mex rax nê. ãm hãmri na pa mē amã amnhĩ jarê. Ixte amnhĩ pumunh xà hkôt na pa ã mē amã amnhĩ jarênh anê. Anê.

Mē pahte ãm hãmri kot amnhĩ jarênhja mar nê amnhĩ to hêx kêt ã omunh kurê kumrêx kaxyw. Koja Tirtũm mēmoj tã ã amnhĩ jarênh anê hãmri nê hijuk ri axtem hpãnhã tanhmã amnhĩ jarênh to hkêt nê. ¹⁸ Jakamã koja nhÿrmã ma amnhĩ wÿr

mē pahto àpir ã amnhĩ jarê hãmri nê ãm hãmri amnhĩ jarê nê amnhĩ jarênh o:

—Nà ãm hãmri ixte amnhĩ pumunh xà hkôt na pa mē amã ja hã amnhĩ jarê. Anê.

Koja ã amnhĩ jarênh anê hãmri nê hijuk ri axte hpãnhã tanhmã mēmoj jarênh to hkêt nê. Ra kot ã amnhĩ jarênh anhÿrja koja arĩ rãhã nê. Jakamã e kwa kêr ka mē tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Ra mē pamex nê ri papa kaxyw Tirtũm kôt amnhĩ xunhwÿr jakamã kêr pu mē arĩ kot mē pahto mex rax xà hã arĩgrota jamãr rãhã ho ri papa.

¹⁹ Na hte kanôre ho htÿx xàja kanôre ho htÿx nhũm ma gô hkôt pa hkêt nê. Ja pyrã nê kot puj mē Tirtũm kot mē pahto mex xà kamã pajamak o papa hãmri nê hkaga hkêt nê.

Amnepê mã na pre hte mē panhō patre maatija Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwÿr agjê nê hkôt ã kupêxê ho hitom maati hwÿr agjê nê kamã mē ho Tirtũm wÿr o kuhê. Tã nhũm Jejus akupÿm kaxkwa hwÿr api nê Tirtũm ri hkrĩ hãmri nê patre maatita pãnhã tãm mē pahto hwÿr o hkrĩ. ²⁰ Na pre ra mē pakukamã kaxkwa hwÿr api nê kamã pa ho pa nê finat Mekijetekja pyrã nê kêp mē panhō patre maati. Tã koja mē pahto Tirtũm wÿr rãhã nê pa ho pa.

7

Patre Mekijetek jarênh

1-3 E kot paj ixprî hã mē amã tanhmã finat Mekijetekja jarēnh to ka mē inhma. Krî pê Sarē kamã na pre kêp mē õ pahi nē mãânēn kêp mēõ patre. Sarēja mē pakapēr kãm kêp: “Mē hamakêtkati nē ri mē pa xwýnhjê nhõ krî.” Jakamã Mekijetekja mē pakapēr kãm kêp: “Mē hamakêtkati nē ri mē pa xwýnhjê nhõ pahi.” Nē mãânēn kêp: “Pahi kot tãm amnhî nhîpêx o pa xwýnh.” Nē Mekijetek nhîpêêxã nē katorxã nē higêt nhîxija mē pahte harēnh mar kêt. Nē kator ã arîgro nē htyk ã arîgroja mãânēn mē pahte harēnh mar kêt. Tîrtüm kapēr ã kagà htüm kot tanhmã ja jarēnh to hkêt. Æm Jejus pyrã nē kêp patre hã mē ho Tîrtüm wýr rãhã ho pa xwýnh pix ã kot harēnh. Æm ja pix na mē pahte harēnh mar. Nē kot amnhî to rax xwýnh jakamã na pre Apraãw nhÿri omu nē hã hpijaàm kaxyw kãm hikukrêx kwý gõ. Na pre hkwyjê mē ra mē urojê kutã amnhî xunhwý nē pijapu nē mē kêp mē õ pahi ho 4 nē mē himex. Nē mē kêp mē hikukrêx kwýptã nē hamý nē ma õ krî hwýr o mõ. Nē kormã pry hã mõr ri Mekijetek kaxpa nhüm amnhî wýr omu nē kãm:

—Pa Apraãw? E kê Tîrtüm ato mex nē ka amex nē apa. Anê.

Nhüm amnhî tã kuma nē hkînh nē. Hãmri nē kãm mē hikukrêx kwýptãr xwýnhhta hkwy gõ nhüm hamý nē ma

amnhîm o mõ. ⁴ Na pre Apraãw kot amnhî to rax ã omu nē kãm mēmojta kwý gõ. Kêp mē pahpê Ijaew pãr krax jakamã mãânēn kot amnhî to rax tã Mekijetekja urãk nē kot amnhî to rax ã omu nē kãm mēmota kwý gõ. ⁵ Finat Mojes kot Ijaew mã Tîrtüm kapēr jarēnh xã hkôt kãm kugõ. Na pre mē kãm:

—Mē akwý pê finat Rewi hkanrêhã htãmnhwýjaja kêp mē anhõ patre jakamã kêr ka mē kãm mē akukrêx kwý nhõr o ri apa. Kot kaj mē akrit kêp 10 nē kãm ho pixi nē agõ. Nē mē akãxpore kêp 10 nē kãm hõ gõ. Kêr ka mē ã mē kãm mē akukrêx nē mē akrit kwý nhõr o apa anê. Nē kêr ka mē kãm mēmoj mex pix gõ. Mē kêp mē akwý na mē. Mē apitã mē apê Apraãw kanrêhã htãmnhwý jakamã kêr ka mē ã mē hipêx anhÿr o apa. Anê.

⁶ Tã Mekijetekja kêp Rewi hkwy hkêt tã nhüm Apraãw amarî ã hipêx anê nē kãm pahi htyk xwýnhjê kukrêxta kwý gõ. Jao hikukrêxta kamã mēmoj kêp 10 nhüm omu nē kamã kãm ho hpýnh nē kugõ. Na pre ã kãm mēmoj nhõr anê. Hãmri nhüm amnhîm hamý nē kãm:

—Nã ãm hãmri koja Tîrtüm ato mex rax nē. Anê.

Ra Tîrtüm kot Apraãw kanrêhã kãm htãmnhwý ho ohtõ nē mē hkukamã mē harēnh jakamã nhüm Mekijetekja ã kãm Tîrtüm kot ho mex ã harēnh anê. ⁷ Mē kot amnhî to rûnh o mē hakrenh xwýnh pixjaja

Tirtûm kot mē ho mex kaxyw mē ho àhwÿr o pa jakamã na pre Apraãw o Tirtûm wÿ. Jao kot amnhĩ to rax o kot hakrenh ã amnhĩ to amnhĩrĩt. ⁸ Hãmri nē Rewi hkanrêhã htàmnhwÿ kot amnhĩ nhĩpêx pyrã nē Apraãw o Tirtûm wÿ nē kêp mēmojta jamÿ. Mē urãk nē mēmoj kamã kêp 10ja rûm ho hpÿnh nē amnhĩm hamÿ. Nom kot amnhĩ to rax o Rewi hkanrêhã htàmnhwÿjê jakrenh. Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot Rewi hkanrêhã htàmnhwÿjê htyk par ã mē harênh tâ tanhmã Mekijetek htyk ã harênh to hkêt jakamã kot amnhĩ to rax o kot Rewi hkwyjê jakrenh.

⁹⁻¹⁰ Nē kot pry kamã Apraãw kaxparta ã kormã Rewi kator kêt tâ kêp Apraãw kanrêhã htàmnhwÿ mã xwÿnh. Jakamã nhũm Apraãwja Mekijetek mã mē hikukrêxta kwÿ nhõr jao te Rewi mã õr pyrãk. Tã nhũm amgrã xohtõ nē hapêx nhũm Rewi hkanrêhã htàmnhwÿjaja hapõj nē kêp mē õ patre nē ri pa. Jao Mekijetek pyrã nē mē kêp mē hikukrêx kwÿ jamÿnh o ri pa.

¹¹ Nē finat Mojes na pre Ijaewjê mã tanhmã Rewi hkanrêhã htàmnhwÿjê jarênh to. Kormã mē hapõx kêt ri nhũm hkwyjê mã tanhmã mē harênh to. Mē kêp patre hã mē harê. Tã nhũm mē hapõj nē hprêk nē mē ho Tirtûm wÿr o ri mē hkôt pa. Nom mē kot tãm amnhĩ nhĩpêx o pa kaxyw na prem tanhmã mē hkrã hto hkêt nē. Tanhmã kot

mē amnhĩ to nē ã mē hipêx anê? Jakamã nhũm Tirtûm mē hpãnhã mē pahwÿr kÿj rûm mēhõja mē nhũm mē pahwÿr wrÿ. Nom kêp Rewi hkanrêhã htàmnhwÿ hkêt. Nē mããnên kêp Rewi hpãm Arãw kanrêhã htàmnhwÿ hkêt. Axtem te Mekijetek kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk xwÿnh na pre. Jejus Krisja. Tãm na pre mē pahwÿr wrÿ hãmri nē tanhmã mē pahkrã hto pu mē ÿ hã tãm amnhĩ nhĩpêx o papa. ¹² No Mojes kapêr kot Rewi hkanrêhã htàmnhwÿ pixjaja kêp mē ho Tirtûm wÿr xwÿnh ã mē harênh. Tã nhũm Krisja mē pahwÿr wrÿ nē mē hpãnhã kêp mē pahto àhwÿr o pa xwÿnh. Jakamã na pu htem axte Mojes kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nē. Pãnhã Jejus kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o papa.

¹³⁻¹⁴ Nē Jejus kêp Rewi hkanrêhã htàmnhwÿ hkêt. Katorxã hkôt kêp Apraãw tàmnhwÿ Juta hkanrêhã htàmnhwÿ na pre. Ra mē pahte ja mar mex. Aa Juta hkanrêhã htàmnhwÿjaja kêp patre hkêt. Na pre Tirtûm jajê mã mē kot mēmoj nhõr xã hã mēsti kunĩhtita ã kãm mēmoj nhõr nē hkwyjê ho hwÿr ã mē kãm karõ hkêt nē. ãm Apraãw tàmnhwÿ Rewi hkanrêhã htàmnhwÿjê mã pix mã na pre ã mē kãm ja hã karõ anê. Tã nhũm Jejus wrÿ nē mē hpãnhã mē pahto hwÿr o pa. Mē urãk nē kêp Rewi hkanrêhã htàmnhwÿ hkêt axtem kêp Juta hkanrêhã

htàmnhwỳ htã Rewi hkwỳjê
hpãnhã mẽ pahto Tĩrtũm wỳr
o pa.

*Mekijetek pyrã nẽ mẽ
pahto Tĩrtũm wỳr xwỳnh jarẽnh*

15-19 Nẽ Ijaewja na prem
Mojes kapẽr mar tỳx nẽ hkõt
amnhĩ nhĩpêx tã aa amnhĩ to
mex kêt nhũm Tĩrtũm tee ri ja
hã mẽ omu nẽ hamaxpẽr o:

—Nà Rewi hkanrêhã
htàmnhwỳjaja kêp mẽ õ patre
nẽ mẽ ho ixwỳr o pa htã nhũm
mẽ arĩ htỳx ri amnhĩ tomnuj
pix o pa. Jakamã koja mẽ axte
ri mẽ ho ixwỳr o pa hkêt nẽ.
Anẽ.

Hãmri nẽ mẽ pakaxyw mẽ
pahto àhwỳr xwỳnhja ta nẽ
ãm. Kra Jejusja nhũm kuta nẽ
ãm. Tãm na hte Rewi hkwỳjê
rom tanhmã mẽ pahkrã hto
pu mẽ kukwak ri tãm amnhĩ
nhĩpêx nẽ Tĩrtũm kõt amnhĩ
nhĩpêx mex nẽ. Jao nhỹrmã
ma mẽ pahte Tĩrtũm nhõ krĩ
hwỳr paxàpirja jamãr o papa.

Jejus na hte Mekijetek pyrã
nẽ kêp mẽ panhõ patre maati
nẽ mẽ pahto Tĩrtũm wỳr rãhã
ho pa. Kêp Rewi hkanrêhã
htàmnhwỳ hkêt tã Tĩrtũm
pyrã nẽ kêp htĩr tũm nẽ pa
ho pa xwỳnh jakamã na pre
Tĩrtũmja mẽ pakaxyw kuta nẽ
mẽ pahwỳr kumẽ. Kapẽr ã
kagã htũm kot harẽnh kot:

Kot kaj Mekijetek pyrã nẽ
mẽ ho ixwỳr rãhã ho ri
apa. Anẽ.

20-21 No Rewi hkwỳjê mã na
pre ã kapẽr anhỹr kêt nẽ. ãm
Jejus pix mã ã kapẽr anẽ nẽ
kãm:

E kot kaj apê mẽ ho ixwỳr
rãhã o apa xwỳnh. Kot

paj nhỹrmã apãnhã ax-
tem mẽhõ xãm kêt nẽ.
ãm kapxipix kot kaj
mẽ ho ixwỳr o apa rãhã
ho rãhã. ãm hãmri na
pa amã ã ixkapẽr anẽ.
Ixpê Pahi Maati hã ã
ajarẽnh anẽ.

22 Anhỹr jao Jejus kot amnhĩ
to rax o Rewi hkwỳjê jakrenh
par ã ho amnhĩrĩt. Mẽ kot
Ijaew mã Tĩrtũm kapẽr jarẽnh
nhũm mẽ kot mar nom hkõt
amnhĩ nhĩpêx kêt jakamã
nhũm Tĩrtũm mẽ hpãnhã Jejus
xãm. Tapxipix na hte tanhmã
mẽ pahkrã hto pu mẽ tãm
amnhĩ nhĩpêx mex o ri papa.

23 Rewi hkwỳjaja na prem
axpẽn mỳr pẽ kêp mẽõ patre
nẽ ri pa htã htyk pa nẽ hapêx.

24 Nom Jejusja htĩr tũm nẽ pa
ho pa xwỳnh jakamã koja mẽ
urak nẽ aa hapêx kêt. Koja
mẽ pahto Tĩrtũm wỳr rãhã
ho pa nẽ aa jam urer kêt nẽ.

25 ã Jejus kot amnhĩ nhĩpêx
anhỹr jakamã te kêp Tĩrtũm
wỳr mẽ panhõ pry pyrak. Na
pu htem hkõt amnhĩ xunhwỳ
nhũm mẽ panê mẽ pahte
amnhĩ tomnuj piitã rênh pa
nẽ mẽ pahpê Tĩrtũm kra hã
mẽ pajarẽ.

26 Nẽ ãm hãmri kêp mẽ
pahto Tĩrtũm wỳr xwỳnh
maati mex na. Mẽ pakurom
tãm kot amnhĩ nhĩpêx mex o
pa nẽ aa kot tanhmã amnhĩ
tomnuj to hkêt. Tã ra Tĩrtũm
kot amnhĩ wỳr ho àpir jakamã
nhũm ra kuri mẽ pahto hwỳr
rãhã ho pa. 27 Nẽ kot amnhĩ
to rax o wam mẽõ patre
maatijê jakrenh. Wamtaja na
prem hkwỳjê pyrã nẽ amnhĩ

tomnuj o pa. Jakamã na prem apkati mẽ amnhĩ tomnuj pãnhã Tirtũm mã mẽmoj gõ nẽ kãm amnhĩ jarẽ nẽ amnhĩ to kuwỳ. Hãmri nẽ rĩ kormã kot nhãm mẽ hwỳr mẽ mrrar xwỳnhjê mã mẽ ho anẽ nẽ mẽ hpãnhã Tirtũm mã mẽmoj nhõr pẽ mẽ ho kuwỳ. No kêt Jesusja wam patre maati rom aa kot amnhĩ tomnuj kêt jakamã na pre hte mẽ urak nẽ amnhĩ tomnuj pãnhã Tirtũm mã mẽmoj nhõr o pa hkêt nẽ. ãm mẽ papajaja na pre mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã htyk o kãm amnhĩre. ãm htyk tipxi htã mẽ pahpiitã mẽ pahpãnhã amnhĩrer pa. Jakamã koja axte ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt nẽ. Mo kaxyw kot kêt axte mẽ panẽ ty?

²⁸ Mojes kapêr kôt na pre Ijaew amnhĩm Rewi hkwỳjê xunhwỳ nhũm mẽ kêp mẽ õ patre nẽ ri pa. Tã no nhũm mẽ urak nẽ arĩ amnhĩ tomnuj o pa nhũm Tirtũm tee ri mẽ omu nẽ mẽ hpãnhã mẽ pakaxyw Krata xãm nẽ kãm:

—Nà kapxipix mẽ kurom ate tãm amnhĩ nhĩpêx o apa jakamã kapxipix kot kaj mẽ hpãnhã mẽ ho ixwỳr o apa rãhã ho rãhã. Anẽ.

8

Jejus kêp mẽ pahto Tirtũm wỳr xwỳnh maati hã harênh

Rukre 22.20; Sikũn Korõt 3.6-11

¹ E kot paj axtem tanhmã mẽ amã mẽ pahto Tirtũm wỳr xwỳnh maati jarênh to ka mẽ inhma. Na hte

kaxkwa kamã Tirtũm nhĩhkô hã hkrĩ. ãhkô hã kêp Pahi Maati hã hkrĩ xà hã upôk rũm hkrĩ ho hkrĩ. ² Wam patre maati jaja na prem Tirtũm nhõrkwỳ kaakre wỳr mra nẽ kamã hitom maati kamã mẽ ho Tirtũm wỳr o pa. Nom nhũm Jesus na hte mẽ kurom kaxkwa kamã Tirtũm nhõrkwỳ mex kãm mẽ pahto àhwỳr o hkrĩ. Õrkwỳ kaakreja na prem ãhkra ho hipêx nom kaxkwa kamã òrkwỳ mexja na pre mẽhõ ãhkra ho hipêx kêt nẽ. Tirtũm na pre tanhmã hipêx to nhũm kamã Jesusja mẽ pahto hwỳr o hkrĩ.

³ Nẽ mẽ pahpê Ijaew nhõ patre maati jaja na prem mẽ ho hwỳr kaxyw nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj pãnhã Tirtũm mã mẽmoj nhõr kôt mẽ ho kuwỳ. No Kris na hte ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt nẽ. Ra htyk o kot kãm amnhĩ nhĩ nhõr jakamã na hte wam patre maati pyrã nẽ xatã kãm mẽmoj nhõr kêt nẽ.

⁴ Tã na hte arĩ Ijaew Mojes kapêr kôt amnhĩm Rewi hkwỳ kêp mẽ õ patre kaxyw mẽ unhwỳ nhũm mẽ ho Tirtũm wỳr o pa. No Jesus kêp Rewi hkanrêhã htãmnhwỳ hkêt. Katorxà hkôt kêp Juta hkanrêhã htãmnhwỳ jakamã kop apu arĩ jar pika ja kamã htĩr nẽ pa ronhỹx Ijaew nhõ patre pyrã nẽ kêp mẽ ho Tirtũm wỳr o pa xwỳnh kêt. ãm Rewi hkanrêhã htãmnhwỳ pixjaja na htem mẽ kaxyw kãm mẽmoj gõ nẽ hkôt mẽ ho kuwỳ. ⁵ Jar na htem arĩ ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr o pa

nom kaxkwa kamã na htem
ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr hkêt
nê.

Nê jar Tĩrtũm nhõrkwÿ
kaàkreja te kot kaxkwa kamã
õrkwÿ mexta pyrãk. Na pre
Mojes õrkwÿ kaàkre nhĩpêx
kaxyw nhũm Tĩrtũm tanhmã
kãm hã karõ hto nê kãm:

—E jãã hixêt prêk nhĩmõk
ã axãmta ã na pa pre amã
ixkreta kukamã ixprĩ hã
tanhmã mẽ ate hipêx to hã
amã karõ. Tã kêr ka ã hipêx
anê. Anê.

Hãmri nhũm kuma nê kot
kãm hã karõ xà hkõt hipêx.
Hãmri nhũm mẽ õ patre maati
ixkreja kamã mẽ ho Tĩrtũm
wÿr o pa. Na prem ã amnhĩ
nhĩpêx anhÿr o pa.

⁶ Tã nhũm ra Tĩrtũm axtem
mê hpãnhã mẽ pakaxyw Kris
xãm nhũm hte mẽ pahto hwÿr
mex o wamtajê jakre. Na
hte kaxkwa kamã mẽ pah-
piitã mẽ pahpumunh mex
rãhã ho hkrĩ nê wamtajê rom
tanhmã mẽ pahkrã hto pu mẽ
tãm amnhĩ nhĩpêx o ri papa.
Tĩrtũm kot finat Mojes mã
kapêrja mex nê nom axtem
na pre. Tã kapêr nyw na mex
o kot wam kapêr jakrenh.
Kapêr nyw kõt kot puj mẽ
pahtyk tã akupÿm pahÿr nê
nhÿrmã Tĩrtũm mẽ Jesus wa
kuri pamex nê pahÿr tũm nê
papa ho papa nê axte pahtyk
kêt nê. ⁷ Kêp apu Tĩrtũm
kot Mojes mã kapêr kõt mẽ
kot tãm amnhĩ nhĩpêx o pa
ronhÿx pre Tĩrtũm axte kapêr
nyw ã kagã hkêt nê. ⁸ Nom
wam kapêr tũmta na pre mẽ
mar tÿx htã arĩ amnhĩ tomnuj

rãhã ho pa nhũm tee ri ja hã
mê omu nê mẽ kãm:

Nã kot paj axte nhÿrmã mẽ
apê Ijaew mã axtem
tanhmã ixkapêr to.

⁹ Amnepêm mẽ anhĩgêjtê mã
na pa pre ixkapêr.

Na pa pre Ejit pê mẽ ka-
tor nê mẽ kot tanhmã
amnhĩ nhĩpêx to ho pa
kaxyw tanhmã hã mẽ
kãm karõ hto.

Nom na prem ixkapêr ma
nê ãm kuma nê ixkõt
amnhĩ nhĩpêx kêt nê.
Pa tee ri ja hã mẽ omu
hãmri nê mẽ hkaga.

¹⁰ Tã kot paj mẽ apê
mê hkanrêhã mẽ
htãmnhwÿ nywjê mã
axtem ixkapêr ka mẽ
ixkapêr nywja ma.

Kot paj nhÿrmã tanhmã mẽ
akrã hto ka mẽ ixkapêr
nyw mar tÿx nê hã ano
htÿx nê ho apa.

Nê akĩnh nê apa.

Nê ixkõt ri amnhĩ nhĩpêx mex
o apa.

Nê axpên mã ijarênh o: “Nã
ãm hãmri Tĩrtũm kêp
mê panhõ Tĩrtũm na.”
Anhÿr o ri axpên mã
ijarênh o apa.

Pa amnhĩ tã mẽ ama nê
mê apumu nê amnhĩ
xwar mẽ apê ixkra hã
amnhĩm mẽ ajarê.

¹¹ Kot kaj mẽ apiitã ixte
amnhĩ nhĩpêx kõt
ixpumunh mex o ri
apa. Mẽ akãxpore
rũnh xwÿnhjaja nê
mẽ akãxpore hkryre
xwÿnhjaja mẽ apiitã ix-
pumunh mex jakamã
kot kaj mẽ ri axte ixtã

tanhmã axpên kujjêr
to ho ri apa hkêt nê.

12 Nê kot paj mê ato mex rax o
ixpa.

Nê axte tanhmã mê ate
amnhî tomnu hto ho
apaja mã ijamaxpêr
kêt nê. Anê.

13 Nê koja mêmôj ra htüm
hãmri nê hapêx tokyx anê. Ja
pyrà nê na pre Tirtüm mê
pamã kapêr tũmta jarênh o:

—E kêr ka mê axte ixkapêr
tüm mar kêt nê. Pãnhã
ixkapêr nyw pix mãn mar o
apa nê âm kôt pix mã mãn
amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa.
Anê.

9

*Tirtüm nhõrkwỹ kaàkre
jarênh*

1 Nê amnepêr na pre
finat Mojesja mê panhîgêt
nê mê pahpãmjê mã tanhmã
Tirtüm nhõrkwỹ kaàkre jarênh
to. Tanhmã mê kot hipêx
to nê kamã tanhmã amnhî
nhîpêx to hã mê kãm karõ.
Nê kamã tanhmã mê kot
amnhî to Tirtüm wÿr to hã
mê kãm karõ. Nê tanhmã mê
hkwÿjê ho hwÿr toja nhüm
pre mãânên mê kãm hã karõ.
No Tirtüm nhõrkwỹ kaàkreja
kêp õrkwỹ kumrêx kêt. Âm mê
kot omunh nê kaxkwa kamã
õrkwỹ kumrêx mã hamaxpêr
kaxyw na pre. 2 Jakamã
nhüm prem Mojes kapêr
ma nê hipêx. Kamã hitom
hamêxkrut. Wam hitom
kamã na pre kanê hprêêti
xãm nê kutã mêsti xãm. Nê
mêsti nhîmõk ã Tirtüm mã õ
pãwti jaxwÿ. Mê panhõ patre
na pre htem Tirtüm mã kugõ

nê mêsti ã kãm haxwÿ hãmri
nê hkwÿjê ho kuwÿ. Tã hitom
ja na prem kêp Tirtüm nhõ
hitom mex ã harê.

3-4 Nê hitom wa hkaêx kãm
na pre kupêxê ho hakwakre
kahê xàja ajêt. Haturxà kamã
hitomja na prem Tirtüm nhõ
hitom maati hã harê. Tirtüm
na pre te hirã htÿx kãm hwÿr
wÿr nê te kamã hkrĩ pyràk.
Nê kamã na pre Tirtüm mã
mêhkuxwa xà ho xêt xà hã mês
kunîhtija kuhê. Na prem ôr
o hipêx nê kamã âm nhüm
kuhê. Nhüm pre hte mêõ pa-
tre hwÿr agjê nê kutã kuhê
nê mê ho Tirtüm wÿ. Nê mês
kunîhti haxwÿja hitom maati
kamã kuhê. Na prem pĩ ho
hipêx nê ôr o hpro nê kamã
âm. Mêstija kaxwÿnh kãm na
pre htem mêmôj jagjê.

Tirtüm kot Ijaew mã
tanhmã mê kot amnhî
nhîpêx to ho pa hã karõ
nê kên po hã mê kãm hã
kagàja nhüm prem kamã
kuxà nhüm hikwÿ.

Nê mãânên ôr o xijereja
xà nhüm hikwÿ. Nê
xijere kamã amnepê
mã Tirtüm kot kaxkwa
rüm mê hwÿr mêõ rênh
kwÿ hikwÿ. Mêõja mê
kot kãm: “Manã” anhÿr
xwÿnhja na prem hkwÿ
hkawrà nê xijere kamã
kugjê hãmri nê mêsti
kamã kuxà.

Nê finat Arãw nhõ kô kot
ho amnhî kaxpar xà
htũmta nhüm prem kamã
kuxà. Tirtüm kot tanhmã
ho nhüm kurüm pixõrà
muxre hapõx xwÿnhhta
nhüm prem mãânên mês

kunĩhti kamã kuxà nhũm hikwỹ.

⁵ Nê himõk ã Tĩrtũm kapêr o wrỹk xwỹnh wa hkarõ nhĩpêxja wa hamêxkrut nê axpên kutã wa hkõn krã ho hkrĩ. Axpên wỳr hara koror nê wa hkrĩ. Patre maati kot omunh nê Tĩrtũm kot mẽ hkõt pa ho paja mã hamaxpêr kaxyw. Nê wa hkaêx kãm ahkaprỹja Tĩrtũm kot mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj rênh mã hamaxpêr xà na pre.

Ã Tĩrtũm nhõrkwỹ kaàkre kot anhỹr. No kot paj ixprĩ hã mẽ amã piitã harênh par kêt nê. ⁶ Na pre hte mẽõ patre apkati mẽ wam hitom wỳr agjê nê kamã Ijaew ho Tĩrtũm wỳr o pa. ⁷ No hitom maatiã ãm mẽ õ patre maati pix na pre hwỳr agjê. Nom apkati mẽ hwỳr pa nê gjêx kêt ãm amgrã pỹnh kãm hwỳr gjêx pỹnh nê. Nê hwỳr gjêx kaxyw nê mẽmo mry pa nê hkamrô ru nê o pa nê hitom maati hwỳr ho agjê. Hãmri nê ho mês kunĩhti nhĩmõk kamĩ nê Tĩrtũm mã kãm:

—Pa Tĩrtũm. E ota mry kamrõta. Mẽ ixpê akwỳjaja mẽ ixte amnhĩ tomnuj jakamã na pa mẽ amnhĩ pãnhã mẽmo mry nhõkre jakã nê kupĩ nê hkamrô ru nê man awỳr o mra. Te kot mẽ ixte amnhĩ tomnuj mỳrapê htyk pyrãk. Jakamã kwa ã mẽ ixte amnhĩ nhĩpêx anhỹrja ã mẽ ixpumunh hkõt mẽ inhnê mẽ ixte amnhĩ tomnuj rê.

Anhỹr o mẽ amnhĩ to kuwỳ. ⁸ Nê patre maati pix na pre hitom maatiã wỳr agjê nê mẽ

ho Tĩrtũm wỳ. Ijaew na prem ixkre kapem hamãr o kuhê nê hwỳr gjêx kêt nê. Tĩrtũm Karõ kot hã mẽ kãm karõ xà hkõt. Te Tĩrtũm pê amỹm kuhê pyrãk. Tã na htem jarãhã arĩ Ijaew kanrêhã mẽ hkra nê mẽ htãmnhwỳjaja ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. Jao mẽ higêtjê pyrã nê Tĩrtũm pê amỹm kuhê.

⁹ Mẽ kot arĩ Tĩrtũm mã mry hpar nê hkamrô ho mẽmoj kamĩr nê amnhĩ to hwỳr o pa htã na htem arĩ hamaxpêr punuj pix o pa.

¹⁰ Tĩrtũm kapêr tũm kot tanhmã mẽmoj tã mẽ kãm karõ hto.

Na pre tanhmã mẽ apkur xà hã mẽ kãm karõ hto nhũm htem pix kur o pa. Nê tanhmã mẽ hkõm xà hã mẽ kãm karõ hto nhũm htem pix o hkõm o pa.

Nê tanhmã amnhĩmnuj to hã tanhmã mẽ kot amnhĩ kuhõnh to hã karõja nhũm htem hkõt pix mã tanhmã amnhĩ kuhõnh to ho pa.

Nê tanhmã mẽ kot ri mẽ hikukrêx kuhõnh to hã mẽ kãm karõja nhũm htem kõt pix mã tanhmã kuhõnh to ho pa.

Ã na pre Tĩrtũm Kris kukamã mẽ kãm mẽmoj tã karõ rax anê. Kris kutêp pix mã ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaxyw. No mẽ pahte arĩ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaxyw kêt. Na pre ra Kris mẽ pahwỳr wrỹ nê Tĩrtũm kapêr tũm o hapêx nê hpãnhã mẽ pamã kapêr nyw jarê pu mẽ hpãnhã nywta kõt pix mã

amnhĩ nhĩpêx o papa. Kapêr nywja mex o mex. Nê mex o wamta jakrenh.

Kris htyk o mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer ã harênh

¹¹ Tã na pre Krisja tãm mẽ pahwÿr wrÿ nê kêp mẽ pahto Tĩrtũm wÿr xwÿnh maati nê patre hpãnhã mẽ pahto hwÿr o pa. Nom jar pika ja kamã mẽ kot mẽ ãhkra ho Tĩrtũm nhõrkwÿ kaàkre nhĩpêxta wÿr àr nê kamã mẽ pahto hwÿr kaxyw na pre wrÿk kêt nê. Na pre ra akupÿm kaxkwa hwÿr api nê kamã õrkwÿ mex wÿr axà nê kamã tanhmã mẽ pahto mex to nê tanhmã mẽ pahto Tĩrtũm wÿr to rãhã ho hkrĩ. ¹² ã kaxkwa kamã Tĩrtũm nhõ hitom maatija wÿr àr tipxi htã mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer pa. Nom mẽmo mry kamrô ho mẽ pahpãnhã amnhĩrer kêt nê. Mõx kamrô rÿ motre kamrô ho mẽ pahpãnhã amnhĩrer kêt nê. Amnhĩ kamrô ho na pre mẽ pahpãnhã amnhĩre. Tyk nê hkamrô pikapĩrta o mẽ pahpiitã mẽ pahpãnhã amnhĩrer pa.

¹³ Nê amnepêm Ijaew kot Tĩrtũm kapêr tũm kôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa hkêt jakamã nhũm tee ri mẽ omu nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwÿnh ã mẽ harê. Jakamã na pre mẽõ patre xatã mry kamrô ho mẽ hkamĩ. Mõx kamrô nê motre kamrô ho mẽ hkamĩ. Na pre mẽõ krare hkwy hpa nê ho hxêt nê hprà ho hkwyjê kamĩ. ã na prem

xatã mẽ hipêx anhÿr o pa. Tĩrtũm kot ja hã mẽ omunh nê mẽ mex ã mẽ harênh kaxyw. Nom te mẽ krãhkã pix mex pyrã nê mẽ hkrã kaxwÿnh kãm arĩ hamaxpêr punuj o pa. ¹⁴ ã na prem amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa. Nom Krisja mẽ kurom aa tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt jakamã na pre mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwÿnhjê nê ty. Te mẽ kot amnhĩ nê mõx rÿ motre hpar nê hkamrô runhta pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nê mẽ panê Tĩrtũm mã amnhĩ gõ nhũm pre mẽ kãm hkurê xwÿnhjaja kupĩ. Na pre Tĩrtũm Karõja ã kot mẽ panê htyk anhÿr kaxyw tanhmã ho hihtÿx to. Karõja aa hapêx kêt kumrêx rãhã nê pa ho pa xwÿnh jakamã na pre Kris tykja kukamã tanhmã ho hihtÿx to nhũm mẽ panê ty. Tapxipix na mẽ pahte tãm amnhĩ nhĩpêx o papa kaxyw kêp tanhmã mẽ pahkrã hto xwÿnh. Jakamã na pu htem ra pajamaxpêr nyw o pajamaxpêr o papa nê pajamaxpêr o:

—Na pa pre tee ri inhmã amnhĩ krã hkôt tãm amnhĩ nhĩpêx o ixpa hprãm kaprÿ nê ãm amnhĩ tomnuj pix o ri ixpa. Tã Kris kot inhnê htyk o hkamrô pikapĩr ã harênh ma nê amnhĩ kaxyw hkôt ijamaxpêr tÿx nê nhũm amnhĩ tã ixpumu nê ixte tãm amnhĩ nhĩpêx o ixpa kaxyw ixãm. Jakamã kot paj ãm Tĩrtũm pix mã kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. Tĩr rãhã nê pa ho pa xwÿnh jakamã

kot paj nhÿrmã kuri uràk nê
ixtîr tûm nê ixpa ho ixpa. Anê.

15 Nê amnepê mã na prem
piitã Tîrtûm kapêr tûm kôt
amnhî nhîpêx mex o pa hkêt
nê. Mê kot xatã hkôt amnhî
nhîpêx o pa hã amnhî jarênh
tã hkôt amnhî nhîpêx kêt nê.
Jakamã na pre Kris wrÿ nê
mê pahte hkôt amnhî xun-
hwÿr mã xwÿnhjê mã Tîrtûm
kapêr nyw jarê nê mê pamã:

—Kot paj mê anê ty nhÿm
Tîrtûm ã ixte amnhî nhîpêx
anhÿrja kukwak ri mê ato
mex rãhã ho pa. Anê.

Hãmri nê amnhî jarênh xà
hkôt mê pahte amnhî tomnuj
piitã hpãnhã amnhîrer kaxyw
mê panê ty. 16-17 Te jar pika
ja kamã mēhō htyk kukamã
hkrajê mã tanhmã amnhî
jarênh to pyrãk. Na htem htyk
kaxyw nê hkrajê mã:

—Nà kot paj mēmo arÿgro
hã ty ka mê inhmÿr pê ixpê
ixkukrêx kwÿ o arÿk.

Anhÿr o na htem amnhî
jarê. Hãmri nê ty nhÿm hkra-
jaja amnhîm ò mēmoj to arÿk
pa. Mê hipêêxà kukwak ri
mê hikukrêx mex nê mÿr pê o
pa. No kormã htîr ri nhÿm mê
kormã kêp hamÿnh kêt nê. Ja
pyrà nê na pre Tîrtûmja Jejus
htyk kukwak ri tanhmã mê
pahto mex to pu mê kukwak
ri mê pamex nê pahkÿnh nê ri
papa.

18 Nê Tîrtûm kapêr tûm kôt
na pre hte mê ò patre mry pa
nê ãm hkamrô runh kôt pix
mã mê ho Tîrtûm wÿr o pa
nhÿm amnhî tã mê omunh xà
hkôt mê kuma nê tanhmã mê
ho mex to.

19 Na pre finat Mojesja
Ijaew mã Tîrtûm kapêr tûm
piitã harê nê harênh pa
hãmri nê môx ôxpî nê kaxyw
motre hōxpî. Hãmri nê xijere
kamã hamê wa hkamrô runh
pa nê kamã gô hkwy ru.
Hãmri nê kaxyw mēmo pî
hpa hkryre pê “isop” jarênhja
kwÿ kukê. Nê kaxyw ôwêhti
hkî kamrêkre hkwy hpy nê
isop mê ho pihkâr pa nê mry
kamrô o go. Hãmri nê ho
hkwyjê kamî. Nê ho Tîrtûm
kapêr ã kagà tûmta kamî.
20-22 Hãmri nê ho anhÿr pa nê
mê kãm:

—Nà na Tîrtûmja ixte
mry kamrô ho mê akamîr
pumunh kôt mê pamã kapêr
o: “E kot kaj mê ixkapêr kôt
amnhî nhîpêx o ri apa hã kot
paj tanhmã mê ato mex to
rãhã ho ri ixpa ka mê amex
nê akÿnh nê ajamakêtkati nê
ri apa. Jakamã kêr ka mê mry
kamrô ho mēmoj piitã hkamîr
pa. Nê ho amnhî kamî. Kêr
pa ja hã mê apumu hãmri nê
axte tanhmã mê ate amnhî
tomnuj tota mã ijamaxpêr
kêt nê.” Anê. ã na Tîrtûm mê
pamã kapêr anê. Anê.

Hãmri nê hpãnhã mry
kamrôta o ôrkwÿ kaàkre kamî.
Nê hkre kamã mēmoj kuhê
xwÿnh piitã nhÿm ho hkamîr
pa. ã na pre mê ò patre mê
mex kaxyw mê hipêx anhÿr
o pa. Mê kot tōhã mēmoj to
hpÿnhre nê ho hkamîr kêt
jakamã kironhÿx pre mēmoj
piitã ã hipêx anhÿr o pa.
Kop apu mê kot mry hpar
nê hkamrô runh kêt ronhÿx
pre Tîrtûm arÿ mê kot amnhî

tomnuj mǎ hamaxpêr rǎhǎ ho pa.

23 Na prem ǎ Tǐrtũm nhõrkwý kaàkre kamǎ mēmoj kuhê xwýnh piitǎ mex kaxyw hipêx anê. Te Tǐrtũm kot mē pahto mex nhũm mē pahte nhỹrmǎ ma kaxkwa hwýr õ krǐ hwýr paxàpirta pyrǎ nê. Nom mē kot mry hpar nê hkamrô runhta kukwak ri mē pamex nê papa hkêt. ǂm mēhõ kamrô kukwak ri mē pamex xwýnhhta pix kukwak ri na mē pahpê pahtǐr tũm nê papa mǎ xwýnh. Ja na mex o mry kamrô piitǎ hakrenh pa. 24 Jejus Krisja pix kukwak ri. Tǎm na pre patre pyrǎ nê mē pahto Tǐrtũm wýr kaxyw mē ãkra ho Tǐrtũm nhõrkwý kaàkre nhĩpêxta wýr gjêx kêt nê. ǂm ixkre kaàkre pix na pre. Na pre kaxkwa kamǎ Tǐrtũm nhõ krǐ hwýr axà. Tǎ arĩ kamǎ Tǐrtũm nhĩhkõ hǎ mē pahto hwýr rǎhǎ ho hkrĩ.

25 Nê Ijaew nhõ patre maati na hte amgrǎ mē õrkwý kaàkre kamǎ hitom maati hwýr gjêx tipxi. Nê amnhĩ kõt mry kamrô ru nê ho agjê. Tǐrtũm kot hǎ omunh nê axte mē kot amnhĩ tomnuj mǎ hamaxpêr hkêt kaxyw. Nom Kris na pre mē urǎk nê mēmo mry pa nê Tǐrtũm mǎ hkamrô kapĩr kêt nê. Kamrô na pre mē panê axkapĩ. Nom patre pyrǎ nê amgrǎ mē ǎ amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. Na pre htyk o Tǐrtũm mǎ amnhĩ nhõr tipxi. 26 Kêp apu patre pyrǎ nê amgrǎ mē mē panê htyk o pa ronhýx ra mē panê htyk xohtõ rax kumrêx. Nhỹx

pre amnepê mǎ Tǐrtũm kot mēmoj piitǎ ho katorta rũm amgrǎ mē mē panê htyk o pa ho hkrax. Jao xatǎ htyk o amgrǎ xohtõ rax kumrêx. Nom ja kot anhỹr kêt. Na pre mē pahwýr wrý nê mē panê htyk tipxi htǎ htykja o mē pahte amnhĩ tomnuj piitǎ hpǎnhǎ amnhĩrer par kumrêx. Jakamǎ mo kaxyw koja axte ty?

27 ǂm pahtyk tipxi htǎ koja Tǐrtũm nhỹrmǎ akupým mē pahpiitǎ mē pahto pahtǐr nê ahpýnhǎ tanhmǎ mē pajarênh to nê ahpýnhǎ tanhmǎ mē panhĩpêx to. Kormǎ mē pahtǐr ri mē pahte amnhĩ nhĩpêx ǎ mē pahpumunh xà hkõt tanhmǎ mē panhĩpêx to. 28 Ja pyrǎ nê na pre Krisja ǂm mē panê htyk tipxi htǎ mē pahto ohtõ nê mē panê mē pahte amnhĩ tomnuj piitǎ rênh pa. Hǎmri nhũm Tǐrtũm akupým ho htǐr nê akupým amnhĩ wýr ho api. Tǎ koja nhỹrmǎ akupýn mē pahwýr wrý. Nom axte mē pahte amnhĩ tomnuj pǎnhǎ amnhĩ rer kaxyw mē panê htyk kaxyw wrýk kêt nê. Ra kot mē pahte amnhĩ tomnuj pǎnhǎ amnhĩrer kênǎ. Koja akupýn wrý nê mē pahte amnhĩ wýr kamǎ pajamak o papa xwýnhjaja ma akupým amnhĩ kõt kaxkwa hwýr mē pahto àpir pa. Ra mē pahtyk tǎ nhũm akupým mē pahto mē pahtǐr nê ma amnhĩ kõt mē pahto àpir pa pu mē kuri pamex nê pahtǐr tũm nê papa ho papa.

10

Kris kot mē panê htyk tipxi hã harênh

¹ Nê arĩ mē kot Tĩrtũm kapêr tũm kôt amnhĩ nhĩpêx o mē pa xwýnhjaja kormã hprĩ hã Tĩrtũm kot tanhmã mē pahto mex to hã harênh mar týx kêt. Na prem kormã hkwȳ pix ma. Na hte mē õ patreja amgrã mē kãnhmã kaxkwa hwýr mry kamrõta pē nē mē amnhĩ to Tĩrtũm wý. Kot ja hã mē omunh nē axte mē kot amnhĩ tomnuj mã hamaxpêr hkêt kaxyw. Tã ã mē kot amnhĩ nhĩpêx anhýr tã arĩ Tĩrtũm kapêr kwým amnhĩ nhĩpêx rãhã ² jakamã na prem xatã kãm mēmo mry kamrõ runh o pa. Kêp apu tãm amnhĩ nhĩpêx nē tãm ri hamaxpêr ronhýx arĩ ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o pa hkêt nē. Nê xatã amnhĩ pãnhã mry hpar nē hkamrõ ho Tĩrtũm nhõrkwȳ kaàkre kamã mēmoj kamĩr kêt nē. ³ Nom na prem tãm amnhĩ nhĩpêx o pa hkêt nē. Mē kot amgrã mē Tĩrtũm kot mē nē mē kot amnhĩ tomnuj rênh kaxyw mē kot kãm mēmo mry hpar o pa htã no ãm hkôt amnhĩ nhĩpêx xwýnh ã amnhĩ jarênh kêt nē. Arĩ mē kot amnhĩ tomnuj o pa jakamã na prem mry hparta ã amnhĩ pumu nē tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o hkaprĩ nē pa. ⁴ Nom na hte môx kamrõ rý motre kamrõja mē panê mē pahte amnhĩ tomnuj rênh kêt nē. ⁵⁻⁸ Jakamã na pre Krisja mē pahwýr nojarêt nē Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh o:

Pa Tĩrtũm? E kot paj ma mē hwýr wrý.

Mē kot amnhĩ pãnhã amã mry hparta apê hprãm nõkati nē amã hkĩnh kêt.

Ate mē nê mē kot amnhĩ tomnuj rênh kaxyw mē kot amã mēmo mry hparta amã hprãm kêt. ãm ixkukamã na ka pre ã mē kot amnhĩ nhĩpêx anhýr kaxyw mē kãm ja hã karõ.

Mē kot mry nhĩpêx o te pa ixte mē nê ixtyk nē ixkamrõ pikapĩr pyrãk o na prem ixkukamã ã amnhĩ nhĩpêx anê.

Jakamã na ka ra mē kaxyw inhmã inhĩ gõ pa mē urãk nē inhĩ ho inhĩ.

Tã kot paj ma mē hwýr wrý. Ixte amã hprãm xã hkôt pix mã ixte tanhmã amã mnhĩ nhĩpêx to ho ixpa kaxyw. Akapêr ã kagã htũm kot tanhmã ixkukamã ijarênh to xã hkôt kot wrý nē ã amã amnhĩ nhĩpêx anê. Anê.

Hãmri nē man mē pahwýr wrý. ⁹ Kot Tĩrtũm kapêr tũm o hapêx par nē hpãnhã tãm mē panê htyk kaxyw wrý. Jakamã na pre nojarêt nē Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh o:

—E ixte amã hprãm xã hkôt amnhĩ nhĩpêx kaxyw kot paj ma mē hwýr wrý.

¹⁰ Anhýr jakamã wrý nē Tĩrtũm kãm hprãm xã hkôt mē panê ty. Na pre nhãm mēhõ mē kãm hkurê xwýnhjê

mã õr nhũm mẽ kot hpĩr nhũm amarĩ htyk kêt nẽ. Na pre amnhĩ grõnh kõt mẽ kãm amnhĩ gõ nhũm prem kupĩ. Hãmri nhũm htyk o mẽ pahte hkõt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê o Tĩrtũm kra. Mẽ kot xatã mry hparta rom htyk tipxi tã mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer pa.

¹¹ Nẽ mẽ õ patrejaja na htem apkati mẽ Tĩrtũm nhõrkwỹ kaàkre kamã kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Nẽ apkati mẽ hkwyjê hpãnhã mry hkwy hpa nẽ hkamrõ ru nẽ mẽ ho Tĩrtũm wỳ. Tã nom ja hã mẽ omunh xã hkõt mẽ nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj rênh kêt nẽ. ¹² No kêt Kris na pre mẽ kot xatã mry hpar xwỳnhhta rom ãm htyk tipxi htã mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã hpãnhã amnhĩre. Hãmri nẽ ma akupỹm kaxkwa hwỳr api nẽ Tĩrtũm nhĩhkõ hã Pahi Maati hkrĩ xã kamã upõk rũm hkrĩ ho hkrĩ. ¹³ Koja kuri hkrĩ rãhã nhũm Tĩrtũmja ìhkram mẽ kot kutã amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê jaxãr pa. Ja kaxyw na kormã kuri hamãr o hkrĩ. ¹⁴ ãm htyk tipxi htã htykja o mẽ pahte hkõt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê ho Tĩrtũm kra pu mẽ ra hpãnhã tãm amnhĩ nhĩpêx rãhã ho papa. Nẽ pajamaxpêr mex o ri papa. Tĩrtũm kãm hprãm xã hkõt.

¹⁵ Annepêm mẽ kot Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwỳnhjaja na prem mẽ panhĩgêjtjê mã kapêr o pa. Tĩrtũm Karõ nhỹ hã mẽ kãm

kapêr nẽ mẽ kãm:

¹⁶ —E na Tĩrtũm mẽ pamã amnhĩ jarê nẽ amnhĩ jarênh o:

Kot paj nhỹrmã axtem ixkapêr nyw o mẽ amã ixkapêr.

Nẽ mẽ akrãm hagjê ka mẽ mar tỳx pê hã ano htỳx nẽ ho apa.

Ixkapêr tũm na pa pre mẽ amã kên pota ã hã kagã.

Nom ixkapêr nyw kot paj axtem mẽ akrãm hagjê.

¹⁷ Nẽ kot paj axte mẽ ate amnhĩ tomnuj mã ija-maxpêr kêt nẽ.

Anhỹr o mẽ pamã amnhĩ jarênh. Anẽ.

¹⁸ Tã ra axte mẽ pahte amnhĩ tomnuj mã hamaxpêr kêt ã kot amnhĩ jarênh jakamã mo kaxyw kot pu mẽ arĩ amnhĩ pãnhã kãm mẽmo mry hpar nẽ hkamrõ runh o papa? Tã mẽ pahkwỳjaja na hte arĩ kãm ja ho anhỹr prãm o pa. E kwa mẽ axte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ ixkwỳjaja.

Akupỹm mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx tũm o paxujanãr kêt ã mẽ pamã karõ

Matêwre 27.51; Rukre 23.45; Rõmãn 5.1-2; Epes 3.12; Eprêw 4.14-16

¹⁹⁻²⁰ E ixkrãmnhwỳjaja. Ra Jejus kot mẽ panê htyk o hkamrõ pikapĩr jakamã na pu htem arĩ tee ri amnhĩ kukamã pajamaxpêr hkêt nẽ. Tĩrtũm axte kot mẽ pahte amnhĩ tomnuj mã hamaxpêr kêt jakamã na pu htem paxãmnhĩx amnhĩ to

hwÿr o papa. Te paxàmnhîx òrkwÿ kaàkre kamã hitom maati hwÿr pagjêx nê kamã amnhî to hwÿrta pyrãk. Jao ra mẽ papamjaja amnhî to hwÿr o papa nhÿm patre axte mẽ pahto hwÿr kêt nê. Jejus na pre htyk o mẽ pamã hitom maati wÿr hakwakre kahêxà hã kupêxêja kôt ã ho axkjê. Jao mẽ paxàmnhîx hwÿr mẽ pagjêx kaxyw mẽ pamã kahê xà mẽ. ²¹ Tã ra kêp Tirtÿm nhõ krî kamã mẽ pahto hwÿr xwÿnh maati na. Nê mex kumrêx o jar pika ja kamã patre kot mẽ ho hwÿr o pa xwÿnhnta jakrenh. ²² Jakamã e kwa kêr pu mẽ mãmri paxàmnhîx amnhî to Tirtÿm wÿr o papa. Ra Jejus kot mẽ panê htyk nhÿm mẽ pahte amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr rãhã ho papa jakamã kêr pu mẽ axte mẽ pahpê amnhî tomnuj xwÿnh ã amnhî jarênh kêt nê. Kêr pu mẽ nhÿrmã tanhmã pajamaxpêr punuj to rÿ tanhmã amnhî tomnuj to hãmri nê tee ri ja hã amnhî pumu nê pahkapri kamã amnhî to Tirtÿm wÿr kurê kumrêx. Jejus ra kot mẽ pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhîrer par jakamã kot puj mẽ Tirtÿm mã tanhmã mẽ pahte amnhî tomnuj to hã amnhî jarê nhÿm mẽ pama nê axte kãm hamaxpêr kêt nê. Pu mẽ te paxwÿr nê pahte amnhî nê pagrã htyk kuhõnh par nê akupÿm pamex pyrãk. Nê axte paxàmnhîx amnhî to Tirtÿm wÿr o papa.

²³ Nê mẽ kot Kris ã tanhmã mẽ pahto htã kwa kêr pu mẽ tee ri amnhî kukamã pajamaxpêr kêt nê. Rÿ pajamaxpêr o:

—Konên. Koja mẽ tanhmã hamaxpêr to nê Kris ã ixpî rÿ ko. Pa apu mẽ kot ixpîr pymaj akupÿm ixte amnhî nhîpêx tÿm o awjanã nê akupÿm hkôt amnhî nhîpêx japêr rÿ ko. Anê.

Kwa pu mẽ tee ri ã pajamaxpêr anhÿr hkêt nê. Pu kêt mẽ pajamaxpêr o:

—Nà mẽ kot Kris ã tanhmã ixto htã kot paj aa hkaga hkêt nê. Mẽ kot hã ixpîr mã tã kot paj hkaga hkêt kumrêx.

Anhÿr ã amnhî jarê. ²⁴ Nê kêr ka mẽ akwÿjê mã anê kê mẽ mẽmoj to axpên kutã nojarêr rãhã ho ri axpên kôt pa. Jao tanhmã axpên to mex to o ri axpên kôt pa.

²⁵ Na pre ra mẽ pahkwÿjaja tanhmã hamaxpêr to nê axte mẽ pahkôt pikuprõnh nê Tirtÿm kapêr mar o hkrî hkêt nê. No kêr pu mẽ ho mẽ urãk kêt nê. Kêr pu mẽ arî xatã axpên wÿr akuprõ nê mẽ pahte tee ri amnhî kukamã pajamaxpêr nê axpên mã pakapêr o papa. Kêt mẽ panhõ Pahihtija ra akupÿn mẽ pahwÿr wÿrk kaxyw jakamã kwa kêr pu mẽ kutêp arî axpên mã pajamaxpêr mex nhõr pê tãm axpên nhîpêx mex rãhã ho i papa.

²⁶ Mẽ pahkwÿjaja kot Tirtÿm kapêr mar mex tã na htem kuma nê ãm kuma. Kwa kêr ka mẽ ho mẽ urãk kêt nê. Kris kot mẽ panê

htyk ã harênhja mē kot mar mex tã na htem kuma nē ãm kuma nē hkaga kumrêx. Jakamã mēhō koja Kris pyrà nē htyk o mē kot amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩre? Nà amrakati kumrêx. ãm Jejus pix na pre Tĩrtũm ja kaxyw ãm. Tapxipix na pre ã mē panê amnhĩ nhĩpêx anê. Tã nhũm mē kot hkagaja mýrapê koja mē nhỹrmã mē tãmjaja mē kot amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩre. ²⁷ Mē kot Tĩrtũm kutã amnhĩ xunhwýr xwýnh na mē. Amnepê m na pre Tĩrtũm mē kot kutã amnhĩ xunhwýr xwýnhjê kaxyw mē kot amnhĩ xã htýx kamã hamak tũm xãta nhĩpêx. Tã ra mē kot Jejus kaga jakamã koja nhỹrmã ma hwýr mē rēnh pa nhũm mē tee ri kãm hwýr pa hprãm kêt kaprý. ²⁸ Amnepê m finat Mojesja kormã htĩr ri na pre hte mēhō pixi nē kapêr kaga nē akupým kot amnhĩ nhĩpêx tũm o awjanã nē tanhmã amnhĩ tomnuj to nhũm hkwýjaja ja hã omu. Tanhmã n axkrut rý axkrunêpxi nē ja hã omu. Hãmri nē ma Mojes wýr mra nē xepên kôt kãm tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hã harê. Hãmri nhũm harēnh ma nē mē kãm hã amýnê nhũm tee ri kãm htĩr prãm kaprý. Mē kot akupým amnhĩ nhĩpêx tũm o ujanãr nē amnhĩ tomnuj o paja mýrapê na prem mē kupa. ã na pre htem mē hipêx anhýr o pa.

²⁹ Nē koja mēhō tanhmã Tĩrtũm Kra Jejus o kapêr punuj to. Tĩrtũm kapêr ã kagã

htũm kot ra mē kot kêp Tĩrtũm Kra hã harēnh mar mex tã axtem nē tanhmã ho kapêr punuj to ho pa. Kot mē panê htyk nē hkamrô pikapĩr kôt kot mē pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer ã harēnh mar tã kuma nē ãm kuma nē harēnh o:

—Nà mē pahpyrà nē kot amnhĩ tomnuj xwýnh nhũm mē kot hã hpĩr kênã. Na pre mē panê htyk kêt nē.

Anhýr ã harê. Nē Tĩrtũm Karõja nhũm mããnēn tanhmã ho kapêr punuj to. Kêp mē pakutã nojarêt xwýnh tã nhũm axtem nē tanhmã ho kapêr punuj to. Mýrapê koja nhỹrmã Tĩrtũm tanhmã homnuj týx to. Homnuj týx o mē kot Mojes kapêr kaga nhũm mýrapê kot mē hparta jakre. Jakamã kwa kêt ka mē ã amnhĩ nhĩpêx anhýr hkêt nē. ³⁰ Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot ja jarēnh kot:

Ixpê Tĩrtũm kot paj mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê homnuj týx nē. Anê.

Nē mē kot tãm amnhĩ nhĩpêx xwýnhjê jarēnh kot:

Mē kot amnhĩ to mex o mē pa xwýnhjaja kot paj nhỹrmã mē ho mex rax nē. No mē kot amnhĩ tomnuj o mē pa xwýnhjaja kot paj nhỹrmã mē homnuj týx nē. Anê.

Ra mē pahte ã kapêr anhýr xwýnhja kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh mex. ³¹ Jakamã kwa mē okora. Kêt ka mē amnhĩ to mex rãhã ho ri apa. Tĩrtũm

râhã ho râhã nê hihtÿx o hihtÿx jakamã koja mêmôj tâ akamã gryk ka amex kêt o amex kêt.

³² Nê amnepêm mē ate Jejus kôt amnhî xunhwÿr krax kãm na prem Jejus ã mē atomnuj tÿx tâ ka prem mē umaj hkaga hkêt nê. Tã kêr ka mē arî ã amnhî nhîpêx anhÿrja kukamã mân ajamxpêr nê hã anohtÿx râhã ho apa. Jao arî ã amnhî nhîpêx anê nê mē umaj Jejus kaga hkêt nê. ³³ Na prem mē piitã mē noo mã tanhmã mē amã kapêr punuj to nê tanhmã mē anhîpêx to. Nê tōhã tanhmã mē akwÿjê homnuj tÿx to ka mē tee ri ja hã mē omu nê mē kamã axukaprî nê. Nê mē hkôt axkamê nhûm prem mã mē ato anê nê. ³⁴ Na prem mē akwÿjê jagjê ka prem ja hã mē omu nê ma mē haggênh xà hã ixkre hwÿr mē hwÿr mra nê tanhmã mē ho mex to. Nhûm prem mē apê mē akukrêx kwÿptã nê ma amnhîm o pa ka mē ãm amnhî tâ mē omu nê ajamxpêr o:

—Kwâr mē mãmri mã amnhîm hamÿn o pa. Koja nhÿrmã Tirtûm inhmã ixkukrêx mex o kot ja jakrenhta kwÿ nhôr rax nê pa amnhîm hamÿ nhûm aa ixpê hapêx kêt nê. Hãmri nhûm axte mēhō aa ixpê utâr kêt nê. Jar mē ixkukrêxta mexti hã. Anê.

Jao mē kot mē apê utâr tâ ka mē akaprî nã apa hkêt nê. ã amnhî kukamã ajamaxpêr anhÿr pê akînh nê

apa. ãm hãmri na ka prem ã amnhî kukamã ajamaxpêr anê. ³⁵ Na ka prem mē kutã amnhî to htÿx kãm ã apa anê. Tã kwa kêr ka mē arî ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. Kêr kê nhÿrmã Tirtûm ja hã mē ato mex rax nê.

³⁶ Nê kêr ka mē arî amnhî kaxyw Tirtûm mã ajamaxpêr râhã ho ri apa. Mē kot Jejus ã tanhmã mē ato htã ka mē hkaga hkêt nê. Kot kaj mē ã amnhî nhîpêx anhÿr o apa nhûm Tirtûm ja hã mē apumu nhûm ja kãm mex nê. Hãmri nhûm ra kot amnhî jarênh xà hkôt nhÿrmã amã mêmôj mex nhôr rax nê. Jakamã kwa mē kot tanhmã mē anhîpêx to hã amnhî pumu nê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr o ri akaprî hkêt nê. Kot kaj mē Kris ã apunuj râhã apa hkêt nê. ³⁷ Tirtûm kapêr ã kaga htûm kot Jejus jarênh kot:

Koja mē pahwÿr wrÿk mã xwÿnhhta tokyx wrÿ. Na ra wrÿk kaxyw nojarêt. Anê.

³⁸ Nê harênh kot:

Ixkôt mē kot amnhî nhîpêx mex o mē pa xwÿnhjaja koja mē amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr tÿx râhã nê. Jao nhÿrmã ixri htÿr tûm nê mex râhã nê pa ho pa.

Nê koja mēhō ixkaga pa tee ri kãm ixkînh kêt ã omu. Anê.

³⁹ No mē papajaja te mē pahte mē kot Jejus kaga nhûm kot amnhî tâ mē homnuj mã xwÿnhjê pyrâk kêt. Arî mē pahte amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr râhã jakamã

koja nhÿrmã amnhĩ wÿr mẽ
pahto api.

11

*Amnhĩ kaxyw Tirtũm kôt
mẽ hamaxpêr mex xwÿnhjê
jarênh*

Sikũn Pêtre 3.5-7

¹ Nê na htem Kris ã mẽ
panhîpêx kati ho pa pu mẽ
pahpunuj rãhã nê ri papa.
Te Kris kot mẽ pahto mex
kêt pyrãk pu htem mẽmoj
punuj pix kãm ri papa nê
kormã Tirtũm kot mẽ pahto
mex ã amnhĩ tã omunh kêt
nê. Tã ã mẽ pahte anhÿr
tã kwa kêr pu mẽ arĩ kapêr
kôt amnhĩ nhîpêx rãhã ho
papa. Mẽ pahte pano ho
Tirtũm pumunh kêt tã kot mẽ
pahkôt pa ho pa hã amnhĩ
kaxyw kãm pajamaxpêr tÿx
rãhã ho papa. Jakamã na
pu htem ãm kapêr kôt pix
mã amnhĩ nhîpêx o papa.
² Amnepê mã mẽ pakukamã
mẽ panhîgêjtaja na prem no
ho Tirtũm pumunh kêt tã
amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr
nê kapêr kôt amnhĩ nhîpêx o
pa nhũm amnhĩ tã mẽ omu
nhũm ja kãm mex nê.

³ Nê mẽ papajaja na pu
htem pajaxwÿja mẽ pano ho
omunh kêt tã amnhĩm harênh
o:

—Nà amnepê m kormã
mẽmoj piitã amrakati ri nhũm
Tirtũm ãm kapêr pix o mẽmoj
piitã ho kato. Ixte inhno
ho ja hã omunh kêt tã kot ã
amnhĩ nhîpêx anhÿr ã amnhĩ
jarênhja jakamã kot paj hkôt
ijamaxpêr tÿx rãhã ho ri ixpa.
Anê.

⁴ Na pre finat Atãw nhîpêx
nê kaxyw hprô Ewa nhîpêx.
Hãmri nhũm wa hkra Apewja
htô Kaĩ rom amnhĩ kaxyw
Tirtũm kôt hamaxpêr tÿx o pa.
Jakamã nhũm wa Tirtũm mã
mẽmoj gô. Nhũm Apew kot
Kaĩ rom Tirtũm kãm hprãm xà
hkôt kãm mẽmoj nhôr jakamã
nhũm amnhĩ tã omu nê kot
amnhĩ to mex xwÿnh ã harê
nê kot kãm ôr xwÿnhhta nhũm
mex ã harê. Tã Apew am-
nepê m htyk tã pu htem arĩ
harênh mar rãhã ho papa nê
kãm pajamaxpêr o:

—Apew na pre hte amnhĩ
kaxyw Tirtũm kôt hamaxpêr
tÿx rãhã ho pa.

Anhÿr ã kãm pajamaxpêr.

⁵ Nê Atãw kanrêhã
htãmnhwÿ Enokja na pre
haxwÿja amnhĩ kaxyw
Tirtũm mã hamaxpêr tÿx o pa.
Jao hkamnãr rom kãm hprãm
xà hkôt pix mã tanhmã kãm
amnhĩ nhîpêx to ho pa nhũm
amnhĩ tã omu nê amnhĩm
mex ã harê. Jakamã na pre
htyk kêt nê. Na pre Tirtũm
htír rãhã ma amnhĩ wÿr ho
api nhũm hkwyjaja tee ri
hapêr o pa. Jakamã na pu
htem arĩ axpên mã Enok
kot amnhĩ kaxyw Tirtũm
kôt hamaxpêr mex o pa hã
harênh o papa. ⁶ Mẽ kot
amnhĩ kaxyw Tirtũm mã
mẽ hamaxpêr kêt xwÿnhjaja
na hte Tirtũm mẽ mex ã
mẽ harênh kêt nê. Tã mẽ
papajaja kêr pu mẽ Enok
pyrà nê amnhĩ kaxyw kãm
pajamaxpêr tÿx rãhã ho papa.
Nê pajamaxpêr o:

—Tirtũmja htír rãhã ho

râhã. Koja nhÿrmã mẽ ixte amnhĩ kaxyw hkôt ijamexpêr xwÿnhjê ho mex rax nê. Nà koja mẽ ixto anê.

Anhÿr o mẽ pajamexpêr nhÿm Tirtÿm amnhĩ tã mẽ pajamexpêr ã mẽ pahpumu nê mẽ pahte amnhĩ to mex ã mẽ pajarê. No mẽ kot amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr kêt xwÿnhjaja na hte ã mẽ harênh anhÿr kêt nê.

7 Nê Enok kanrêhã htãmnhwÿ Noehtija na pre haxwÿja amnhĩ kaxyw Tirtÿm mã hamaxpêr tÿx o pa. Jao hkamnâr rom amnhÿm pâr raxja nhÿpêx. Na pre ra Tirtÿm na rax kukamã tanhmã kãm ujarênh to. Kormã aa na wrÿk nhÿm Noehiti kot omunh kêt tã Tirtÿm kapêr ma nê mar xà hkôt amnhÿm pâr rax kumrêxta nhÿpêx. Ôrkwÿ kamã hkwÿjê mẽ mẽ amnhÿm hipêx. No mẽ kot Tirtÿm kapêr mar nê ãm mar xwÿnhjaja na pre Tirtÿm gô tãm o mẽ hanhi nê mẽ himex pa. Nom Noehtija nhÿm kot amnhĩ to mex xwÿnh ã harê. Kot amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr râhã ho pa jakamã nhÿm pre ã mex ã harênh anê.

8 Nê Noehiti kanrêhã htãmnhwÿ Apraãwja na pre haxwÿja amnhĩ kaxyw Tirtÿm mã hamaxpêr tÿx o pa. Na pre Tirtÿm kot kãm pika nhôr ã kãm amnhĩ jarê nê ra kot ma hwÿr mênh kaxyw. Hãmri nhÿm Apraãw kuma nê hkamnâr rom ô pika kaga nê ma pika hõja wÿr pa. Aa kot ma hwÿr môr nê omunh kêt tã Tirtÿm kapêr mar xà hkôt

ô pika kaga nê ma hwÿr pa ho pa. ⁹Hãmri nê hwÿr pøj nê omu nhÿm Tirtÿm kãm:

—E pika ja kot paj nhÿrmã akanrêhã akra nê atãmnhwÿjê mã kugõ. Anê.

Hãmri nhÿm kuma nê pikaja kamã pa ho pa. Ra kamã axtem mẽ uro hkwÿjaja ri pa nhÿm Tirtÿm kormã mẽ kator kêt ri nhÿm mẽ ô pika hwÿr pøj nê mẽ kamã pa ho pa. Nom amnhÿm ôrkwÿ mex nhÿpêx kêt nê. Kormã kêp ô pika kumrêx kêt ã hkamnhÿx jakamã ãm mry kà o ixkre nhÿpêx nê kamã pa ho pa. Nê nhÿhÿm pa kaxyw nê kugrà nê ma amnhĩ kôt o pa. Amnhĩ kaxyw Tirtÿm mã hamaxpêr râhã jakamã ã amnhĩ nhÿpêx anhÿr o pa.

Nê Apraãw kra Ijak nê htãmnhwÿ Jakoja wa Apraãw pyrã nê mry kà ho ôrkwÿ nê ma amnhĩ kôt o pa. Nhÿm Tirtÿm kot Apraãw mã kapêr pyrã nê wa kãm wa hkanrêhã wa hkra nê wa htãmnhwÿjê mã pika nhôr ã amnhĩ kukamã wa kãm amnhĩ jarê. ¹⁰Jakamã nhÿm Apraãw kormã Tirtÿm nhô krÿ hwÿr àpir xa hã amnhĩ tã hamâr pé kot ho ô pika mã xwÿnhjê kamã pa ho pa. Kaxkwa hwÿr àpir mã xwÿnhhta mex kumrêx. Tirtÿm kot hipêx jakamã koja mry kà ho ixkre nhÿpêxta rom aa hapêx kêt nê. Jakamã nhÿm Apraãw mẽ pahpyrà nê ma kot hwÿr àpir xa hã amnhĩ tã Tirtÿm jamâr râhã ho pa. ¹¹⁻¹²Tã ra hpigêt tÿx nê hkurê hkêt nê pa. Te

ra ri htyk kaxyw pa pyrāk. Nhūm hprō Sara haxwýja hpigêx týx nê. Kamrō hkêt ã amgrà xohtô rax kumrêx. Nhūm wa aa hkra hkêt nê pa htã nhūm Tirtūm nhÿrmã wa hkra hã wa kãm awjarê nhūm wa kuma nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr kurê kumrêx. Nom amnhĩ tã kuma nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr hkêt nê. Na pre wa kuma nê axpên mã:

—Nà kot puj xep hãmri tã pahkra. Tirtūm kot hã ã pajarênh anhÿr kênã. Anê.

Tã ã wa kot hkra kaxyw Tirtūm mã hamaxpêr anhÿr jakamã na pre Apraãwja hprō htu. Ra wa hamê hpigêt týx kumrêx tã nhūm htu. Nhūm wa hkra Ijakja gaa nê wa kãm kato. Jakamã nhūm wa gaa nê rĩ wa hkanrêhã wa htãmnhwý xohtô rax o ohtô rax. Ohtô ho kaxkwa kamã kanhêti xohtô jakre. Nê ohtô ho gô xujanãr mÿri pikahti grã hkryre jakre. Jakamã nhūm mẽ tee ri mẽ ho kôta hpar mã. Nhūm Apraãw kêp mẽ hpàr krax. ¹³ Tã nhūm Apraãw nê Ijak nê Jakoja mẽ ri pa tãmtã nê htyk pa nê hapêx. Tirtūm kormã kot mẽ kãm pika jarênhhta nhôr xwýj ri ra htyk pa. Nom kormã mẽ htír ri tanhmã kãm hamaxpêr to nê hamaxpêr o:

—Nà kormã Tirtūm kot mẽ inhmã pika jarênhja nhôr kêt tã koja nhÿrmã inhmÿr pê ixkanrêhã ixkra nê ixtãmnhwýjê mã kugō. Nà koja mẽ kãm kugō. Ra kot hã inhmã amnhĩ jarênh kênã kot

kêt mẽ kãm òr kêt.

Anhÿr o kaxyw kãm hamaxpêr rãhã ho pa. Jao hkĩnh nê hamaxpêr o:

—Nà inhō krĩja axtem na. Na pa hte jar pika ja kamã ri mẽ hkôt ri ixpa. Te ixpê mẽ uro pyrã nê ri mẽ hkôt ixpa nom jar inhō krĩ hkêt. Inhō krĩ na kêt axte mã. Anê.

¹⁴⁻¹⁵ Na prem ã ò krĩ hō hkukamã hamaxpêr anhÿr o pa. No ò krĩ htũmta mẽ kot hkaga nê pika hō hwÿr mōr xwÿnhhta na prem ã harênh anhÿr kêt nê. Kop apu mẽ kot amnhĩm tãm mãn jarênh ronhÿx prem awjanã nê ma akupÿm hwÿr pa. Na prem axtem krĩ hō jarê nê kormã hwÿr mōr kêt ã amnhĩ jarênh o pa. ¹⁶ Tã nhÿ krĩ na prem ã harênh anê? Nà kaxkwa kamã Tirtūm nhō krĩja. Tãm na mex kumrêx jakamã nhūm prem kormã hwÿr ma àpir xa hã mẽ pahpyrà nê amnhĩ tã Tirtūm jamãr rãhã ho pa nhūm amnhĩ tã mẽ omu nê hkĩnh nê. Nê mẽ kot tãm amnhĩ nhípêx ã mẽ omu nê mẽ kêp hkra hã mẽ harênh ã hpijaãm kêt nê. Hãmri nê mẽ kutêp tanhmã ò krĩ ho mex to ho pa.

¹⁷⁻¹⁸ Na pre ra tanhmã Apraãw mã hkra Ijakja jarênh to nê kãm:

—Akra Ijak kanrêhã hkra nê htãmnhwýjaja koja mẽ kêp ixkra. Anê.

Tã ra kot amnhĩ tã Apraãw kamã hamak kaxyw hkukamã hamaxpêr nê hamaxpêr o:

—Xà we Apraãw kãm ixkĩnh týx kumrêx nê kãm ixkôt

amnhî nhîpêx rāhā ho pa hprām nà? Xà we kām ixkīnh tỳx o hkrata jakrenh? E pa kop we ja hā amnhî tã kamā ama nē omu măn. Anē.

Hāmri nē kot hkra hpīr nē kām ōr ā kām karō. Hāmri nhūm kuma nē ra kot kām hpīr kaxyw. Kot Tirtūm kot amnhî nhîpêx ā omunh mex jakamā hkamnār rom kot kām hpīr kaxyw. ¹⁹ Nē hamaxpēr o:

—Nà Tirtūm akupỹm kot mē ho htīr xwỹnh kēnā.

Anhỹr jakamā kām hkra hpīr puma hkēt nē ra kot kām hpīr mā tã nhūm Tirtūm amnhî tã omu nē nē kām kapēr nhūm kuma nē hpīr kēt nē wa ma akupỹm ōrkwỹ hwỹr mō. Tã ā kot hkra nhîpêx anhỹr jakamā Apraāw mā te Ijak htyk nē akupỹm htīr pyrāk.

²⁰ Nē Ijakja na pre haxwỳja amnhî kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr tỳx o pa. Jao hkamnār rom amnhî kra wa kām Tirtūm kot wa ho mex kukamā wa kām harē. Kra Jako mē Ejauta wa kām harē nē wa kām:

—E koja nhỹrmā Tirtūm inhmỹr pē war ato mex rāhā ho pa. Anē.

²¹ Nē Jakoja na pre haxwỳja amnhî kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr tỳx o pa. Jao hkamnār rom hkra Juje mā Tirtūm kot mē ho mex kukamā harē. Na pre Jakoja hkra nē htāmnhwỳ mē hpim-ràatā hprām xàj ma Ejit wỳr pa nē kamā pa ho pa. Tã nhūm Jako hpigēt tỳx nē ra htyk kaxyw. Hāmri nē hkra

Juje mē hkra wa mē kām kapēr nē mē kām:

—E na pa tee amnhî kamā ama. Na pa ra ixtyk kaxyw. Nom koja Tirtūm nhỹrmā inhmỹr pē mē ato mex rax nē. Anē.

Hāmri nē amnhî kaxpar xà hā pī hā amnhî kaxpa nē kànhmā xa nē Tirtūm mā mex o mex ā harē. Hāmri nē akupỹm nōr xà kamā nōn ty.

²² Nē Jujeja na pre haxwỳja amnhî kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr tỳx o pa. Jao htyk kaxyw nē hkamnār rom hkwyjê mā tanhmā amnhî jarēnh to. Ra hpigēt nē htyk kaxyw nē hkwyjê mā tanhmā amnhî tã karō hto nē mē kām:

—E na pa ra ixtyk kaxyw. Tã koja Tirtūm inhmỹr pē nhỹrmā Ejit rūm mē akator nē ma akupỹm mē panhō pika hwỹr mē ato pa. Ra kot mē panhīgēt Apraāw mā amnhî jarēnh xà hkôt. Jakamā kwa mē inhma. Kêr ka mē akupỹm anojarēt nē ma amnhî kôt ixtā kasāwja mỳ nē amnhî kôt ixto mō. Hāmri nē mūtār mē panhō pika kamā mē anhō krī htā ijaxà pa jawỳ mē akuri ixtā pyka. Anē.

²³ Nē Mojes katorxà mē hipêxàja na pre wa haxwỳja jajê pyrā nē amnhî kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr tỳx o pa. Juje hkanrēhā htāmnhwỳ na pre wa. Jakamā nhūm Ejit nhō pahija tee ri Ijaew xohtō rax kumrēx ā mē omu nhūm ja kēp omnuj nē. Hāmri nhūm mē hkra myjaja mē hapōx kôt mē hamỹnh xwỹnhaja

kot mē hpar ã mē kãm karõ. Tã nhũm Mojes kato nhũm hipêêxã mē katorxàja wa omu nhũm muxre nhũm wa tee ri hkukamã hamaxpêr. Hãmri nê pahi Paraohti mã mē hkra jamÿnh xwÿnh kot wa kêp hpîr pymaj ho pimxur o hã mytwrÿ axkrunêpxi. Tîrtũm kamnâr rom wa amnhî tã kãm uma hkêt nê ã kêp hkra ho hpimxur anê.

²⁴ Nê Mojes na pre haxwÿja amnhî kaxyw Tîrtũm mã hamaxpêr tÿx o pa. Kormã karàre ri na pre Paraohti hkra nija omu nê amnhîm kumÿ nê ho hkra nê amnhî kôt o pa. Rãhã nhũm àptâr nhũm Ejit nhõ xwÿnhjaja kêp pahi Paraohti htãmnhwÿ hã axpên mã harê. Hãmri nhũm tee ri amnhî tã mē kuma nê amnhî tã mē kãm aprã nê mē kãm:

—Kwa mē ã ijarênh anhÿr kêt nê. Ixpê mē akwÿ hkêt. Anê.

²⁵ ãm kãm Tîrtũm kwÿjê kôt pix mã ri pa ho pa hprãm. Nê kãm Ejit nhõ pahi hkôt amnhî tomnuj prãm kêt nê. ãm mē kot amnhî tomnuj pix o paja na mē kãm hprãm nhũm ja hã mē omu nê tee ri mē hkukamã hamaxpêr nê hamaxpêr o:

—Nà kot paj mē hkôt ri ixpa hkêt kumrêx. Mē hkînh nê pa htã koja mē gaa nê ty nhũm mē hkînhja mē kêp hapêx. Nà kot paj Tîrtũm kwÿjê hkôt mãn ri ixpa ho ixpa. Mē kot Tîrtũm ã mē inhîpêx kati htã pa arî mē hkôt ixpa ho ixpa. ²⁶ Inhmã Ejit nhõ xwÿnhjê hkôt ixkukrêx rax nê ri ixpa hprãm kêt. Kwâr mē mãmrî

Tîrtũm ã tanhmã inhîpêx to. Koja mē ã inhîpêx anê pa ixpunuj nê ri ixpa htã koja Tîrtũm nhÿrmã ixto mex rax nê. Nà kot paj Ejit nhõ pahihti hkôt ri ixpa hkêt nê.

Anhÿr jao ra mē pahpyrà nê Kris gryk ã mē hkaga. ²⁷ Tã akupÿm mēõ pika hwÿr Ijaewjê ho mör kaxyw nhũm Ejit nhõ pahihtija tee ri ja hã omu nê kamã gryk tÿx nê. No nhũm Mojesja amnhî kaxyw Tîrtũm kôt hamaxpêr tÿx o hkamnâr rom kãm mē uma hkêt nê. Nê mē kêp hkwyjê kator pa nê ma akupÿm mēõ pika hwÿr amnhî kôt mē o pa. Tîrtũm kamnâr rom ã mē kêp mē ho kator anê. Aa kot no ho omunh kêt tã amnhî kaxyw kãm hamaxpêr tÿx nê hkamnâr rom mē kator nê hamakêtkati nê mē o pa. ²⁸ Nê hkamnâr rom mē hkînh ã arîgro mē kot kãm “Pas” anhÿr xwÿnhta ho hkrax. Kormã Ejit rûm kator kêt ri. Nê kaxyw amnhî kwÿjê mã hã karõ nê mē kãm:

—E pa mē amã Tîrtũm kapêr jarê ka mē inhma. Nà kot puj xep mē jarãhã ôwêhti hkwy pa nê hkamrô ru. Nê hkamrô ho panhörkwÿ jakwakre hã pî kukõ. Hãmri nê î kuxôt nê kuku. Koja kamãt nhũm mē kot amnhî tomnuj xwÿnhjê pê mē hkra my kot wa piitã mē hpar mã xwÿnhja mō. Hãmri nê mē pamÿ ri mō nê ã mē pahte mē panhörkwÿ nhîpêx anhÿrja ã omu nê tanhmã mē pahkrajê ho hkêt nê. Tîrtũmja ã mē pahte amnhî nhîpêx anhÿr kaxyw

ã inhmã karõ anê. Jakamã e pu mẽ hkamnàr rom ã amnhĩ nhĩpêx anê kê mẽ pahkrajaja mẽ pahpê htyk kêt nê. Anê.

Hãmri nê ã mẽ kot Ejit rûm kator xà hã arĩgrota ã mẽ hkĩnh o kator krax anê. Mẽ hkĩnhja na htem kãm “Pas” anê.

29 Nê Ijaewjaja na prem haxwýja Ejit rûm kormã Mojes kôt mẽ pa ri uràk nê amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã hamaxpêr. Jakamã na prem ra gô xujanàr pê “Gô Kamrêk” anhỹr xwýnhja mỳ ri kuhê nhũm Tĩrtũm mẽ kãm ho axkjê. Nê mẽ kãm hkôt ã ho amgrà nhũm mẽ hã hkamnàr rom mex nê rêr pa. No nhũm mẽ hkôt mẽ kot mẽ himex kaxyw mẽ mrar xwýnhjaja. Ejit nhõ pôristijaja nhũm gôja akupým mẽ hã axkamur nê mẽ himex pa.

30-31 Nê Ijaew kot Mojes mỳr pê Jojue hkôt pa ri mẽ uràk nê amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt hamaxpêr o pa. Na prem ra Tĩrtũm kot mẽ kãm pika nhõr xwýnhhta wỳr pøj nhũm Tĩrtũm krĩ pê Jeriko hwỳr mẽ kurê. Mẽ kot kamã mẽ pa xwýnh pê utàr kaxyw mẽ hwỳr mẽ kurê. Mẽõ krĩ pu hã kahêja kên tỳx pix o na pre. Nê hprêk rax kumrêx. Nê krĩ nhõ xwýnhjaja kãm Tĩrtũm kapêr mar prãm kêt. Hãmri nhũm Tĩrtũm mẽ hã Ijaewjê mã amýnê nê mẽ kãm:

—E mẽõ krĩja kot paj mẽ amã kugõ nom kêr ka mẽ inhmar kumrêx. Kêr ka mẽ apkati mẽ mẽ õ krĩ hwỳr mra nê kupu hpýnh o atã apkati

kêp 7 nê rĩ ma akupým mra. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê mar xà hkôt ma Jeriko hwỳr mra. Hãmri nê hwỳr pøj nê Tĩrtũm kamnàr rom krĩ puhã kahêja kupu hpýnh o hã apkati kêp 7. Hãmri nhũm apkati pê 7ta ã nhũm kên tỳx o kahêja mẽ kêp amnhĩ krakrak nê rôròk pa. Nhũm mẽ mra nê hkôt krĩ hwỳr agjê nê krĩ nhõ xwýnhjê nhĩmex pa. Nom krĩ kamã kuprý pê Raapja Ijaew pyrà nê amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã hamaxpêr o pa jakamã nhũm mẽ kormã mẽ himex kaxyw mẽ hwỳr mõi kêt ri amnhĩ kukamã mẽ hkwýjaja kot mẽ hã ukapi ho pa kaxyw mẽ hwỳr mẽ kurê. Hãmri nhũm Raapja mẽ kêp amnhĩ pyrà nê Tĩrtũm kôt hamaxpêr ã mẽ omu nê hkwy kot mẽ himex pymaj amnhĩ nhõrkwỹ kamã mẽ kêp mẽ ho amũxu nhũm mẽ hkà hkĩnh pê ma akupým hkwýjê wỳr mõi. Jakamã nhũm mẽ kot mẽ himex kaxyw mẽ hwỳr mra hãmri nê amnhĩ pyrà nê tanhmã Raap mẽ õ fãmii ho hkêt nhũm mẽ arĩ htĩr nê pa. Mẽ uràk nê amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt hamaxpêr o pa hã omunh xà hkôt tanhmã mẽ ho hkêt nê.

32 ã na pre mẽ kot amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt mẽ hamaxpêr xwýnhjaja Tĩrtũm kamnàr rom amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. Nom jajê pixjaja na prem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr hkêt nê. Mãänên Giteaw nê Parak nê Sãsõ nê Jepte nê Tawi nê Sãmuew nê Tĩrtũm nhỹ hã mẽ kapêr o pa

xwÿnhjaja. Jajê piitã na prem wamtajê pyrã nê amnhĩ kaxyw Tirtũm kôt hamaxpêr tÿx rãhã ho pa. Nom kot paj ixprĩ hã tanhmã mẽ kot hkamnãr rom amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ harênh kêt nê. Kot pa anê nê tokyx harênh par kêt nê. Mẽ ohtô rax kumrêx jakamã na pa ãm hkwy pix jarê nê hã kagã.

³³ Na prem hkwyjaja Tirtũm kamnãr rom ma mẽ kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjê nhõ krĩ hwÿr mra nê mẽ kêp mẽ õ pika pytã. Nê mẽ hkwyjaja Tirtũm kamnãr rom mẽ ho amnhĩptãr mex o pa. Nhũm prem kãm Tirtũm kurê xwÿnhjaja mẽ hkwyjê pynê nê ahkrehti kamã mry xoprê hkwy nhĩpy mẽ kurê. Nhũm prem amnhĩ tã mẽ omu nê amnhĩ kaxyw Tirtũm mã hamaxpêr kurê kumrêx nhũm amnhĩ tã mẽ omu mẽ nê te mry jakwa ho pikamÿr tÿx pyrãk o mẽ hipêx nhũm ãm mẽ omunh o kuhê nê tanhmã mẽ ho hkêt nê. Á na prem Tirtũm kamnãr rom amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa.

³⁴ Nhũm mẽ kot kuwy rax kãm mẽ hkwyjê rênh tã nhũm mẽ kot amnhĩ kaxyw Tirtũm mã hamaxpêr tÿx nhũm amnhĩ tã mẽ omu nê mẽ nê tanhmã kuwy ho nhũm mẽ hxêt kêt nê. Nhũm pre mẽ hkwyjaja wapo ho mẽ hkamnhwÿr o mẽ hkwyjê hpar kaxyw nhũm mẽ amnhĩ kaxyw Tirtũm mã hamaxpêr nhũm amnhĩ tã mẽ omu nê mẽ nê tanhmã mẽ ho nhũm mẽ amnhĩ rê nê mẽ umaj hprôt nê ma mra. Mẽ hihtÿx

kêt tã Tirtũm kamnãr rom ÿ hã hihtÿx nê mẽ kãm mẽ hkurê xwÿnhjê ho krihkrit pa nhũm mẽ ma akupÿm hapêx.

³⁵ Nê mẽni hkwyjaja na prem haxwÿja amnhĩ kaxyw Tirtũm mã hamaxpêr tÿx o pa. Jao mẽ hkrajaja mẽ kêp htyk tã nhũm prem Tirtũm kamnãr rom mẽ ho kuwy nhũm mẽ kuma nê akupÿm mẽ kãm mẽ ho htĩr.

Á na prem amnhĩ kaxyw Tirtũm mã hamaxpêr pê mex nê pa anê. No na pre mẽ hkwyjaja mẽ urãk nê amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr tÿx tã nhũm Tirtũm tokyx mẽ ho mex kêt nê. Na pre mẽ kãm mẽ hkurê xwÿnhjaja Tirtũm ã mẽ par kaxyw. Nê mẽ hkwyjaja Tirtũm ã mẽ hipêx kati ho pa nhũm mẽ amnhĩ xã htÿx kãm hamak kãm ty. Nhũm mẽ himex kaxyw nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ Tirtũm kaga. Kot kaj mẽ hkaga pa mẽ amã inhÿre nê mẽ anhĩmex kêt nê. Anê.

No nhũm mẽ kuma nê ãm mẽ kuma nê amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr tÿx pê mẽ kãm:

—Nã mẽ kam nê mãmrĩ ixpĩ. Inhmã ixyk pyma hkêt. Kot paj ty nhũm Tirtũm akupÿm ixtõ ixtĩr pa kuri inhmex kumrêx nê ri ixtĩr tũm nê ixpa ho ixpa.

Anhÿr o mẽ kãm amnhĩ jarênh jakamã hãmri Tirtũm kaga hkêt rãhã nhũm mẽ himex.

³⁶ Nê mẽ kãm mẽ hkurê xwÿnhjaja na prem Kris ã mẽ hkwyjê mã hpêr o pikênh pê

mê htak xà ho mê htak rûnh o pa. Nê kàx o mê hkwýjê hpa hpre nê mê hte hpre nhùm mê kêp prês nê hkrî ho hkrî.

³⁷⁻³⁸ Nhùm prem kên rûnh o mê hkwýjê htak o mê kupa. Nê mê hayr o mê hkwýjê pa. Nê mê hkamnhwýr o mê hkwýjê pa. Æ na prem Kris kôt mê hamaxpêr ã mê omunh xà hkôt mê hipêx anhýr o pa. Jakamã na pre mê hkwýjaja mê umaj mẽõ krî rûm hapôj nê ma hprôt nê mra. Nê te mê õ krî hkêt pyrà nê kapôt ã kêp amrakati nê ri pa. Mê ê hkêt nê ôwêhti hkà ho ê nê ri hã pa. Nê motre kà ho amnhî pre nê ri hã pa. Nê kên prêk ã api nê kre kamã hpimxur o pa. Nê pika hkre kamã hpimxur o pa. Nhùm mê kãm mê hkurê xwýnhjaja te mê kêp ahpunu nê mê kêp ahkro pyràk o mê hipêx nê axpên mã mê harênh o:

—Nà mê mexti hã. Kwa pu mê piitã mê himex paa ri.

Anhýr o mê harênh tã nhùm Tirtùm mê uràk nê ã mê harênh anhýr kêt nê. Na pre mê mex kumrêx ã mê harê. Nê nhýrmã kuri mê mex nê pa ho pa hkukamã mê harê.

³⁹ ã na prem Tirtùm kamnàr rom mê kãm mê hkurê xwýnhjê kutã amnhî to htýx kãm htyk o pa anê. Nhùm Tirtùm ja hã mê omu nê hkînh nê kãm mê hapê htýx nê. No nhùm mê kormã htîr ri amnhîm Tirtùm kot mê ho mex xà jamýnh kêt rãhã ty. ⁴⁰ Tã mo na pre Tirtùm kormã mê htîr ri hkwýjê pyrà nê mê ho mex kêt nê? Nà

na pre kormã mê hkukamã hamaxpêr o:

—Nà kot paj kormã mê ho mex kêt nê. Kot pa mê mýr pê mê kot ixkôt amnhî xunhwýr mã xwýnhjê jamàr grire mán. Kêr pa inhô krî kamã mê ho ixpimràatã mê ho mex rax kumrêx. Nà kot paj ã mê ho mex anê. Ja na kêt inhmã mex o kormã mê htîr ri ixte mê ho mexta jakrenh. Anê.

Ja ra ã mê papajaja mê pakukamã hamaxpêr anê.

12

Mê pahte Jejus pyrà nê mẽmoj kutã amnhî to htýx ã mê pamã karô

Piripos 3.12-21

¹ Na pre mê pakukamã mê panhîgêt kwýjaja amnhî kaxyw Tirtùm mã hamaxpêr pê ã amnhî xà htýx kamã hamak o pa anê. Tã te ra mê kot kýj rûm kaxkwa rûm mê pahpumunh nê tanhmã mê pamã kapêr to pyrà nê mê pamã kapêr o:

—E mê inhma mê ixkanrêhã mê ixtãmnhwýjaja. Na pa prem ã Tirtùm kamnàr rom amnhî nhîpêx o ixpa anê. Mê kot ja hã mê inhîpêx kati htã pa prem Jejus kaga hkêt nê. Tã kêr ka mê ixpyrà nê ã mê kãm mê akurê xwýnhjê kutã amnhî to htýx anê. Nê mê ixpyrà nê amnhî kaxyw Tirtùm kôt pix mã ajamaxpêr týtýx rãhã ho ri apa. Anê.

Jakamã kwa kêr pu mê uràk nê ã amnhî nhîpêx anhýr rãhã ho mán ri papa. Te mê hprôt xwýnhjaja kot amnhî nhîpêx pyràk o amnhî

nhîpêx. Na htem hprôt tÿx kaxyw mẽmoj pytĩ jamÿnh nê ho hprôt hkêt nê. Na htem ÿ kamã hprôt o hprôt tÿx nê wam hkwÿjê mã wa nê mra. Ja pyrã nê kêr pu mẽ pahte Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhîpêx mex o papa kaxyw tanhmã mẽ pahte amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ pumu nê hkaga kurê kumrêx. Mẽ pahte amnhĩ tomnuj o papa xãja te mex pyrãk no ãm mex kêt. Te ho mẽ hprôt xwÿnh kot axtem nê mẽmoj pytĩ mÿnh nê tee ri ho hprôt tÿxta pyrãk. Kot puj mẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to ho papa nê Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhîpêx mex kêt nê. Jakamã kwa kêr pu mẽ Tĩrtũm kapêr gryk ã amnhĩ tomnuj nê amnhĩ to htÿx rãhã ho papa. Te ho mẽ hprôt nê nhÿri mẽ àhuk xã pix kukamã hamaxpêr rãhã hprôt tÿx xwÿnhnta pyrã nê ãm Jejus mã pajamaxpêr tÿx rãhã ho papa.

² E kot paj mẽ amã Jejus kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhîpêx toja jarê ka mẽ inhma. Nã kot mẽ panê mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer kaxyw htyk nhũm mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwÿr jakamã na hte mẽ pamã pajamaxpêr nyw gõ pu mẽ amnhĩ kaxyw hkôt pajamaxpêr ho ri papa. Na pre mẽ kãm hkurê xwÿnhjaja kot pĩ kahpa hã nhôr nê hpĩr mã nhũm mẽ kutã mẽ kãm amnhĩ to htÿx nê arĩ mẽ kãm xa nhũm prem kupĩ. Tã tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o Tĩrtũm kaga hkêt nê. Na pre

hamaxpêr o:

—Nã kwãr mẽ mãmrĩ ixpĩ. Kot paj ty nhũm Inhîpêêxã akupÿm ixto ixtĩr pa kuri inhmex kumrêx nê ixtĩr tũm nê ixpa ho ixpa. Anê.

Tã na ra kaxkwa kamã Tĩrtũm xupôk rũm mex nê hkrĩ ho hkrĩ. ³ Jakamã kwa kêr pu mẽ kot ã mẽ panê amnhĩ nhîpêx anhÿrja mã pajamaxpêr rãhã ho ri papa. Mẽ kot hipêx kati htã nhũm mẽ kutã amnhĩ to htÿx nê xa. Tã kêr pu mẽ urãk nê mẽ kãm mẽ pahkurê xwÿnhjê kutã amnhĩ to htÿx rãhã ri papa. Jao tee ri amnhĩ kukamã pajamaxpêr o mẽ umaj Tĩrtũm kaga hkêt nê.

⁴ Na ka htem ma mẽ kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjê hwÿr mra nê mẽ kot amnhĩ tomnuj kaga kaxyw tanhmã mẽ kãm akapêr to nhũm mẽ ja hã mẽ ama nhũm ja mẽ kêp omnuj nhũm mẽ amnhĩ tã tanhmã mẽ atomnuj to. Nom wam mẽ kot mẽ pahkwÿjê nhîpêxta pyrã nê kormã mẽ atõxpĩr kêt nê.

Tĩrtũm kot tanhmã hkrajê nhîpêx to hã harênh

Juãw 15.1-2; Eprêw 5.7-8; Xiakre 1.2-4

⁵ Nê mãn ka mẽ arĩ Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kwÿ hã ano htÿx japêr. Mẽ pahpê Tĩrtũm krajê mã kapêr jarênh kot:

Koja Pahi Maati tanhmã mẽ ate amnhĩ tomnuj to nê mẽ amã kapêr ka mẽ ama nê mar tÿx nê mẽmojta kaga kurê kumrêx. No mẽ ama nê tee ri

kot nê akurê xwÿnhhta kukamã ajamaxpêr o ri akaprî o axtem nê Tîrtûm kaga hkêt nê. Ama nê kot amã mëmoj nê kapêr xwÿnhhta kaga kurê kumrêx.

6 Na hte Tîrtûm kãm më pajapê hã tanhmã më pahte amnhî tomnuj to hã më pahpumu nê hã tanhmã më panhîpêx to. Tãm më pahte amnhî nhîpêx o papa kaxyw. Kot më pahpê hkra hã më pajarênh jakamã na hte ã më pahte tãm amnhî nhîpêx o papa kaxyw më panhîpêx anê. Anê.

7 Jakamã kot kaj më tanhmã amnhî tomnuj toja mÿrapê tanhmã apunuj kute nê ri apa htã no ãm tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr hkêt nê. Kêt më ãm ajamaxpêr o:

—Na ixte tãm amnhî nhîpêx kaxyw na Tîrtûm ã inhîpêx anê. Ixpê hkra hã ixte amnhî to mex o ixpa prãm xàj ã inhîpêx anê.

Anhÿr o mãn kêt ajamaxpêr. Na hte më hipêêxà më hkra kot amnhî to mex kaxyw ã më hipêx anê. Tã Tîrtûm na hte më uràk nê ã më panhîpêx anê.⁸ No koja mëhõ hkra kot tanhmã amnhî tomnuj to hã omu nê ãm omu nê hã tanhmã ho hkêt nê. Hã koja hkraja te hipêêxà hkêt nê hã awrãre nê ri pa pyràk. Tã më pahpê Tîrtûm krajaja kot puj më tanhmã amnhî tomnuj to nhùm ja hã më pahpumu nê

hã tanhmã më pahto. Nom më kêp hkra hkêt xwÿnhhaja nhùm hte ja hã më omu nê ãm hã më omu nê hã kormã tanhmã më hipêx to hkêt nê.

⁹ Nê na hte më panhîpêêxà mëmoj tã më pamã karõ pu htem kuma nê hkôt amnhî nhîpêx. Ja mex. Nom kaxkwa kamã Mëpahpãm maatija më pahte mar nê hkôt amnhî nhîpêxja na kêt mex kumrêx. Kot puj më ã amnhî nhîpêx anê nê nhÿrmã kuri pamex nê pahtîr tùm nê papa ho papa.

¹⁰ Nê mëhprîre na htem hamaakro nhùm më hipêêxà tanhmã hã më ho. Hã më hkaprêprêk rÿ hã më kãm akir. Amnhî krã hkôt tanhmã më hipêx to. Më kot ja hã amnhî pumunh nê axte hkêt kaxyw. Ja mex. Tã më papajaja. Më pahpê Tîrtûm kra na pu htem tõiã tanhmã amnhî tomnuj to nhùm më pahpumu nê tanhmã hã më pahto. Më pahte amnhî pumunh nê axte hkêt kaxyw. Uràk nê amnhî to mex pix o papa kaxyw.¹¹ Na hte mëmoj tã tanhmã më panhîpêx to pu më tee ri amnhî pumu nê pahkaprî nê pahkînh kêt nê ri papa. Nom kot puj më tokyx tanhmã amnhî tomnuj tota kaga nê akupÿm Tîrtûm kôt tãm amnhî nhîpêx o papa nê akupÿm pahkînh nê pajamakêtkati nê ri papa.

Më pahte Tîrtûm kaga hkêt ã më pamã karõ

¹² Jakamã e kwa kêr ka më amnhî to htÿx nê apa. Më kot Kris ã tanhmã më anhîpêx to htãã. ãm Tîrtûm kôt pix mã

amnhĩ nhĩpêx mex pê akĩnh nê apa. ¹³ Kêr kê Kris kôt atôjê hõ tee ri mẽmoj tâ amnhĩ pumunh kôt ra Tĩrtũm kaga kaxyw tâ ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mẽ apumu nê mẽ apyrà nê akupỹm hkôt amnhĩ xãm tỳx nê hkaga hkêt nê.

¹⁴ Nê kêr ka mẽ tãm ri axpên nhĩpêx o ri apa. Jao axpên kôt ajamakêtkati nê ri apa nê amnhĩ to mex pix kukamã ajamxpêr. No kot kaj mẽ anhỹr kêt nê nhỹrmã mẽ panhõ Pahi Maati hwỳr axàpir nê kuri amex nê apa hkêt nê.

¹⁵ Na hte Tĩrtũm mẽ pahto mex nê mẽmoj to mẽ pakutã nojarêt rãhã o pa. Jakamã kwa kêr ka mẽ hkaga hkêt nê. Nê tanhmã ri ajamxpêr punuj to ho ri apa hkêt nê. Kot ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nhũm Kris kôt mẽ pahkwỳjaja ja hã mẽ apumu nê mẽ apyrà nê tanhmã amnhĩ tomnuj.

¹⁶ Nê kêr ka mẽ axpên kãm apijaam kêt o ri apa hkêt nê. Nê te finat Ejau kot amnhĩ nhĩpêx pyrak o ri apa hkêt nê. Na pre Tĩrtũm ã hpi-jaam kêt nê hkwyjê kamã hpi-jaam kêt o pa. Nê Tĩrtũm mã hamxpêr kêt kumrêx. Kêp Ijak kra kot wa jakamã koja nhỹrmã hipêêxà mỳr pê kêp hikukrêx nê õ pika piitã ho àrĩk pa. Hãmri nhũm hipêêxà kot ho Tĩrtũm wỳr nhũm kot ho mex kaxyw mã tâ nhũm axtem nê mẽmo arĩgro hã kãm prãm xaj kot kêp mẽmoj to àrĩk mã xwỳnhta htõ Jako mã hk-

aga hpa. Mankwrytre gôj kãm ãm prãm xaj kãm hkaga hpa. Jakamã nhũm Jako hpãnhã te kêp Ijak kra kot wa pyrã nê mỳr pê õ mẽmoj piitã ho àrĩk mã. ¹⁷ Gaa nhũm Ejau tee ri ã amnhĩ nhĩpêx anhỹrja mã hamxpêr o hkaprĩ nê. Nê tee ri kãm Jako kot akupỹm kãm mẽmojta nhõr prãm kaprỹ. Nê mur nê hã hipêêxà wỳ no nhũm axte kãm mẽmoj nhõr kêt nê. Nhũm kot ho Tĩrtũm wỳr kaxyw tee ri amnhĩ to kuwỳ no nhũm kuma nê ãm kuma nê kãm ho anhỹr kêt nê.

¹⁸ Nê amnepê mã Tĩrtũm kot mẽ panhĩgêxjê mã kapêr kaxyw na prem hixêt prêk pê Sinai jarênhja wỳr akuprõ nê hparpê kuhê. Hãmri nhũm hixêt nhĩmõk ã kuwy hpok rax kumrêx. Nê kuwy mỳr ri kakrã htyk ajêt. Nê kòk àpêr tỳx nê. Nhũm Ijaewjaja hixêt krax ã omu nê kãm maa ho htertet o kuhê. ¹⁹⁻²¹ Hãmri nhũm mēhõ pifti kakõ nhũm Tĩrtũm hixêt nê mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Kêr ka mẽ hixêt ã axàpir kêt nê. Kot kaj mẽ atõ hã api rỳ mẽ akrit õ hã api ka mẽ ja hã omu nê kaxyw kên rũnh kwỳ jamỳ nê ho htak o apĩ. Anê.

Hãmri nhũm mẽ piitã tee ri kuma nê kãm ma htỳx kumrêx nê amnhĩ nê kãm:

—Kwa hãmri Tĩrtũm. Axte mẽ inhma mẽmoj jarênh kêt nê. Mojes pix mã mãn mẽ ixkaxyw tanhmã kãm akapêr to. Anê.

Jakamã nhũm Mojes Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh nê kapêr mar kaxyw hixêtja ã api.

Kãm ma nê htertet rãhã mō nê hã api. ²² Nom mē kãm ma ho Tirtūm mã amnhĩ jarēnh tã mē papajaja na pu htem mē kurom paxãmnhĩx kãm amnhĩ jarēnh o papa. Na pu htem kãm amnhĩ jarēnh kaxyw nê hixêt prêk ã paxàpir kêt nê. Te ra mē pahte ma kaxkwa hwÿr ò krĩ hwÿr paxàpir nê pano ho omunh pê kãm amnhĩ jarēnh pyrãk. Õ krĩja mex o mex. Kamã kapêr o mē wrÿk xwÿnhjaja ohtô o ohtô. Na htem kamã hkĩnh rãhã ho pa ho pa.

²³ Nê ò krĩ hwÿr na hte hkra xàpir xwÿnhjaja ri pa. Nê mē papajaja na pu htem kãm amnhĩ jarēnh kaxyw nê te kaxkwa kamã kuri pakuhê nê kãm amnhĩ jarēnh pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Te mē pahpê hkra kot wa pyrãk jakamã mē pamã uma hkêt. Nhũm pre Tirtūm ra ò kagã kamã mē pakutêp amnhĩm mē panhĩxi hã kagã hpa. Na hte mēmoj piitã hamãr o hkrĩ. Nê krĩja kamã amnepê m kormã Kris kot mē pahwÿr wrÿk kêt ri nhũm ra amnhĩ kaxyw Tirtūm kôt hamaxpêr mex xwÿnhjaja haxwÿja ra kamã ri pa. Ra Tirtūm kot mē ho hkra jakamã nhũm mē kuri ri pa ho pa. ²⁴ Nê Jejus haxwÿja kamã pa ho pa. Na pre mē panê htyk nê hkamrô pikapĩrja o mē pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩre. Jakamã na pu htem hkôt amnhĩ xunhwÿ nhũm mē pahto hkra pu mē paxãmnhĩx ri Tirtūm mã amnhĩ jarēnh nê amnhĩ to

hwÿr o papa.

Amnepê m na pre Tirtūm tee ri Kaĩ kot htō Apew pĩr nê hkamrô pikapĩrja ã omu nê hamaxpêr o:

—Nà ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr jakamã kot paj hã homnuj tÿx nê. Anê.

Tã ra hpãnhã Jejus kot mē panê htyk nê hkamrô pikapĩrja ã omu nê ra axtem hamaxpêr o:

—Nà ãm hãmri na Ixkrajaja mē nê ty. Jakamã mē kot hkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja kot pa Ixkra kukwak ri mē kot amnhĩ tomnuj mÿrapê tanhmã mē ho hkêt nê.

Anhÿr o mē pakukamã hamaxpêr. ã hamaxpêr anhÿrja mex o mex.

²⁵ Na pre Mojes Tirtūm nhÿ hã mē panhĩgêxjê mã xatã mē kãm Tirtūm kapêr jarēnh o ri pa nhũm mē kuma nê hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Tã gaa nê ra hã nohkêt pa nê akupÿm mē kot amnhĩ nhĩpêx tũm o awjanã nhũm Tirtūm tee ri ja hã mē omu nê mÿrapê tanhmã mē hipêx to. Tã nhũm Kraja kaxkwa rũm mē pahwÿr wrÿ nê mē pamã kapêr. Jakamã kwa mē okora kêt pu mē panhĩgêjtê pyrã nê mē pahte amnhĩ nhĩpêx tũm o paxujanãr kêt nê. Kot puj mē anê nhũm Tirtūm ja hã mē pahpumu nê mē urãk nê ja hã tanhmã mē panhĩpêx to.

²⁶ Amnepê m Tirtūm kot hixêt prêk pê Sinai kamã mē kãm kapêrja. Na pre kapêr tÿx o pika ho àk nhũm htertet tÿx nê. Tã koja nhÿrmã axte

pika ho àk nê kaxkwa ho àk nhùm wa hamê htertet tỳx kumrêx. Koja axte ho anhỳr ho pixi nê axte ho anhỳr kêt nê. ²⁷ Tã nhỹrmã axte mẽmoj to àk ã amnhĩ jarênh jakamã koja mẽmoj to kator xwỳnhta piitã ho àk. Nê mẽ pahte panhĩhkra ho mẽmoj nhĩpêx xwỳnhja nhùm ho àk nhùm htertet tỳx kãm hpigrành pa nê hapêx. Nhùm mẽmoj htertet nê hpigrành kêt xwỳnh pixjaja arĩ rãhã ho rãhã. ²⁸ No Tĩrtũm nhõ krĩ koja htertet nê hapêx kêt nê. Nê mẽ papajaja mẽ pahpê hkra jakamã te ra kuri õ krĩ kamã ri mẽ papa pyræk. Jakamã kot puj mẽ mẽ uræk nê pajapêx kêt nê. Jakamã e kwa kêr pu mẽ amnhĩ tã Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh nê hã pahpijaàm rãhã ho papa. Nê tanhmã amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ pumu nê Tĩrtũm pumaj mẽmojta kaga kurê kumrêx. ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhỳr o papaja na Tĩrtũm kãm hprãm. ²⁹ Hihtỳx o hihtỳx jakamã koja mẽmoj tã akamã gryk kot kaj amex kêt o amex kêt.

13

Mẽ pahte Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pamã karõ

Rõmãn 12.1-2; Epes 4.1-3; Korosê 1.10-11; Wam Tesarõn 4.1-12; Wam Pêtre 2.11-12; Wam Juãw 3.17-18

¹ Nê e kwa Kris kôt ixtõ nê ixtõxjaja. Kêr pu mẽ arĩ Kris kôt pahkwỳjê ho mex o mãn axpên kôt ri papa. Nê kêr pu

mẽ tanhmã pahpunuj to hã amnhĩ pumunh tã axpên to mex mã panhũrer kêt nê. ã axpên nhĩpêx anhỳr rãhã ho papa.

² Nê amnepê mã na pre mẽmojaja nhỹhỹnh mra nê mẽ panhĩgêjtjê hõ hwỳr pøj. Hãmri nhùm mẽ omu nê htỳx axtem krĩ hõ nhõ xwỳnh ã mẽ hkamnhĩx tã no nhùm mẽ kêp Tĩrtũm kapêr o mẽ wrỳk xwỳnh kwỳ na prem. Hãmri nhùm amnhĩ nhõrkwỳ hwỳr mẽ kuwỳ nhùm mẽ ma hkôt mra nê kuri pøj nê kutã apku. Jakamã kwa koja nhỹhỹnh krĩ hõ rũm mẽmojaja ma mẽ awỳr mõ ka mẽ omu nê axãmnhĩx amnhĩ nhõrkwỳ hwỳr mẽ hwỳr kurê kumrêx kê mẽ ari pøj. ã mẽ hipêx anhỳr o apa hãmri nê nhỹrmã mẽ panhĩgêjtja pyrã nê amnhĩ wỳr Tĩrtũm kapêr o mẽ wrỳk xwỳnhjê hõ hwỳr japêr. Mẽ uræk nê ja hã mẽ omunh kêt tã atỳx amnhĩ wỳr mẽ awỳ nhùm ja mẽ amã mex o mex.

³ Nê kêr ka mẽ ra mẽ kot Jesus ã mẽ akwỳjê pynênh nê mẽ hagjênh xwỳnhjê mã ajamaxpêr rãhã ho ri apa nê mẽ ho ajamakêtkati hkêt nê. Te mẽ kajaja mẽ ìhkõ hã mẽ hagjênh xà kamã apunuj nê akrĩ pyræk o mẽ kãm ajamaxpêr o ri apa. Jao mẽ kamã axukapri ho mẽ hwỳr mra nê mẽ kãm mẽmoj nhõr o ri apa.

⁴ Nê mẽ kot axpên to hprõja na mex. Nom kêr ka mẽ amyjaja ãm aprõ pix tânopxar o ri apa. Nê mẽ anijaja mẽ ajaxwỳja amjên pix tânopxar o ri apa. No mẽ hkuprỳjê

hwÿr mē mrrar xwÿnhjaja nē nhām mē kēp mē hprō ho amnhīkati xwÿnhjaja nē nhām mē kēp mē mjên o amnhīkati xwÿnhjaja koja Tirtūm ja hā mē omu nē mē homnuj tÿx kumrēx.

⁵⁻⁶ Nē kēr ka mē akàxpore rūnh kēt ā amnhīpumu nē tee ri amnhī kukamā ajamxpēr o akaprī hkēt nē. Na pre Tirtūm mē pamā kapēr o:

Kot paj akôt ri ixpa rāhā ho ixpa nē aa arer rÿ akaga hkēt kumrēx.

Anhÿr jakamā kot kaj mē akàxpore grire htā akaprī nē apa hkēt nē. Aa Tirtūm kot mē pahkaga hkēt ā amnhī jarēnh jakamā mēmoj kot pu wem omu nē pamā nhām ri mē uma ho papa? Tirtūm kot mē pahkôt pa ho pa kēnā. Jakamā na pu htem pajamxpēr o:

Nā Pahi Maatija ra kot ixkôt pa ho pa xwÿnh jakamā mēmo kot pa hkēt ri inhmā uma ho ixpa?

Mēmo kot kēt ri tanhmā kēp ixto?

Anhÿr o pajamxpēr o papa. ⁷ Nē mē kot Kris mā mē ajamār o mē pa xwÿnh ra mē htyk xwÿnhjaja ka mē arī mē kot tanhmā amnhī nhīpēx to ho paja mā ajamxpēr rāhā ho ri apa. Na prem Tirtūm kapēr o mē ajahkre mex nē. Nē tām ri amnhī nhīpēx o ri mē akôt pa. Nē amnhī kaxyw Tirtūm kôt pix mā hamxpēr rāhā ty. Tā kēr ka mē urāk nē ā amnhī nhīpēx anhÿr o ri apa rāhā ty.

⁸ Nē Jejus Krisja arī rāhāā. Nē amnepē mā kot amnhī nhīpēxja māānēn arī rāhāā. Aa kot amnhī nhīpēxja nhījuk ri axtem tanhmā amnhī nhīpēx to hkēt.

⁹ Nē kwa kēr ka mē Tirtūm kôt amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa. Na hte kapēr o hēx xwÿnhjaja mē awÿr mra nē mē amā:

—Amnepēm mē ate Tirtūm kot mē amex ā mē ajarēnh kaxyw mē ate kām mēmo mry nhōr nē akupÿm hamÿnh nē hkur o apa htā ra ja ho anhÿr kaga. Kwa mē ja ho awjanā nē axte ā amnhī nhīpēx anhÿr o ri apa. Kē Tirtūm ja hā mē apumunh kôt mē amex ā mē ajarē.

Anhÿr o mē amā kapēr. Nom xā na hte Tirtūm ā mē pahte amnhī nhīpēx anhÿr ā mē pahpumunh kôt mē pamex ā mē pajarē? Xā na htem mēmo mē apkur xā hkur pē amnhī kaxyw Jejus kôt hamxpēr tÿx o pa? Nā na htem anhÿr kēt nē. Na pu htem mēmoj kur kôt pamā Tirtūm kīnh kēt nē. Kēt mē paxāpkur xāja mē panhī pix o hihtÿx kaxyw na. Na hte Jejus kôt mē pahto paxihtÿx kēt nē. Ām Tirtūm kot amarī kām mē pajapē nē mēmoj to mē pakutā nojarēt jakamā na pu htem ja hā amnhī pumu nē amnhī kaxyw hkôt paja-maxpēr tÿx o papa.

¹⁰ Tirtūmja Jejus kot mē panē htyk ā omunh xā hkôt ra kot mē pamex ā mē pajarēnh jakamā mo kaxyw kot pu mē axte kot mē pamex ā mē

pajarênh kaxyw kãm mêmō mry gō nē hkwỳ hku? Koja mēhō akupỹm Tĩrtũm kapēr tũm o ujanār jao Jejus kot nē htyk nē hkamrō pikapĩrja kaga. ¹¹ Annepēm na pre patre maatijaja tōhā mē kãm mēmō mry hpar xwýnh hkamrō ru nē guhkrax kãm kuru nē hamỳ nē ma o mra nē Tĩrtũm nhōrkwỹ kaàkre hwỳr hitom maati hwỳr ho agjê. Tĩrtũm kot mē omunh nē axte mē kot amnhĩ tomnuj mǎ hamaxpēr kêt kaxyw. Hāmri nhũm hpānhā ĩ mỳ nē krĩ pē ho kato nē ma o mra nē nhỹri amỹm hkwỳjê hkàx ã ho hxêt pa. Tĩrtũm kapēr tũm kôt na prem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. ¹² Tã ja pyrà nē na prem ma krĩ pē amỹm Jejus o tē nē kupĩ nhũm hkamrō axkapĩ. Kot mē pahte amnhĩ tomnuj pānhā amnhĩrer nē mē pahto mē pahpê Tĩrtũm kra kaxyw ã htyk nē hkamrō pikapĩr anē. ¹³ Na prem Tĩrtũm kapēr tũm gryk ã Jejus kaga nē pôristijê mǎ anē nhũm mē ma krĩ pē ho kato nē o tē nē kupĩ. Tã kêr pu mē jajê rom Jejus gryk ã mǎn Tĩrtũm kapēr tũm kaga. Kwār mē māmri Jejus pyrà nē Tĩrtũm ã tanhmǎ mē pahto nē amnhĩ nē nhỹhỹm mē pajano. ¹⁴ Kêt jar mē papapxàja kêp mē papapxà kumrêx kêt. Nē jar mē panhō krĩja kêp mē panhō krĩ kumrêx kêt. Mē pamã te kot pô nhĩrōnh o ĩxkre pix pyrāk. No kêt mē panhō krĩ kumrêx koja jar mē panhō krĩ rom aa hapêx kêt nē. Tã tãm na pu mē

kormã ma hwỳr papa kaxyw arĩ amnhĩ tã Tĩrtũm jamār o papa.

¹⁵ Nē na htem Ijaew arĩ ohtō nē amnhĩ pānhā Tĩrtũm mǎ mry hpar ho pa. Nom mē papajaja kot puj mē axte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr hkêt nē. Kot puj mē ãm Jejus kukwak ri Tĩrtũm mǎ mex o mex ã harênh rāhā ho mǎn papa. Jao te mē pahte kãm hkĩnh xà nhōr pyrāk o amnhĩ nhĩpêx.

¹⁶ Nē kêr pu mē arĩ axpên to mex o ri axpên kôt papa. Nē kê mēhō kêp amrakati japêr ka ja hā omu nē amnhĩ kutã kãm anhō mēmoj kwỳ. ã kot puj mē axpên nhĩpêx anhỹr rāhā ho ri axpên kôt papa. Kot puj mē anē nē te mē pahte Tĩrtũm mǎ hkĩnh xà nhōr pyrāk o amnhĩ nhĩpêx. ã mē pahte amnhĩ nhĩpêx anhỹrja na mex o mex.

¹⁷ Nē kêr ka mē Kris kôt mē akrāhtũmjê kapēr ma nē mē hkôt amnhĩ nhĩpêx mex nē. Na htem Tĩrtũm mǎ mē ajamār o ri mē akôt pa. Koja mē nhỹrmã mē kot tanhmǎ mē anhĩpêx to hã Tĩrtũm mǎ amnhĩ jarê. Jakamã mē kãm mē ato ajuta prām. Tã kêr ka mē kapēr ma nē mē hkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Kêr kê mē amnhĩ tã mē apumu nē hkĩnh nē. No kot kaj mē ama nē ãm mē ama nhũm mē tee ri amnhĩ tã mē apumu nē hkapĩrĩ nē. Jao tee ri kot tanhmǎ mē ato ajuta mex to hkukamã hamaxpēr.

¹⁸ Nē kwa kêr ka mē ixto Tĩrtũm wỳr rāhā ho apa. Inhmã Tĩrtũm noo mǎ

tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm kêt. ãm inhmã amnhĩ to mex pix o ri ixpa hprãm.

¹⁹ Nê kêt ka mẽ ixto awýr kê tokyx akupým mẽ awýr inhmẽ. Na pa ra inhmã mẽ apumunh prãm týx nê.

Kagà nhĩpêx xwýnh kot tanhmã mẽ ho Tirtũm wýr to hã harênh

Epes 3.14-19; Piripos 1.0-11; Wam Tesarõn 3.9-13, 5.23; Sikũn Tesarõn 1.11-12, 2.16-17

²⁰ Nê mẽ panhõ Pahihti Jejus Krisja na hte mẽ panhĩpêx o te ôwêhti jamãr xwýnh kot hkrit jamãr pyrãk o pa. Jakamã kêp mẽ pajamãr xwýnh maati mex na. Na pre mẽ panê ty nhũm Tirtũm akupým mẽ pamã ho htĩr nê mẽ pamã harênh o:

—E ra Ixkra kot mẽ anê htyk jakamã kêt ka mẽ ãm ixkapêr nyw kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê hãmri nê nhỹrmã ty pa akupým mẽ ato mẽ atĩr ka mẽ ixri atĩr tũm nê apa ho apa. Anê.

Tirtũm kêp mẽ pahto mẽ pajamakêtkati nê ri mẽ papa xwýnh na. ²¹ Tã na pa hte tanhmã mẽ ato hwýr to ho ixpa nê mẽ ato hwýr o:

—Pa Tirtũm. E kwa tanhmã ixkwýjê ho mex to kê mẽ kãm akapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa hprãm. Nê mẽ kãm tãm amnhĩ nhĩpêx o pa hprãm. Nê kê Jejus haxwýja tanhmã mẽ ho mex to kê mẽ war amã hprãm xà hkôt pix mã war amã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Anê.

E kêt pu mẽ arĩ Jejus Kris mã mex o mex ã harênh rãhã ho papa.

Kagà jatur xà kamã mẽmoj jarênh

²² E Kris kôt ixkrãmnhwýjaja. Nà na pa ã mẽ amã kagà nhĩpêx anê. Jejus kôt mẽ ato mẽ axihtýx kaxyw. No na pa ho ry nê hipêx kêt nê. Ixte ho grire nê hipêx jakamã kwa kêt ka mẽ kamã harê nê mar týx nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa.

²³ Nê mãn ka mẽ ra Ximotre jarênh mar japêr. Na pre Kris ã mẽ hagjênh xà kamã hkrĩ hã apkati xohtô nê. Tã nhũm xep mẽ ra kator. Tã koja kormã mẽ awýr inhmõr xwýj ri man ixwýr mō nê hpôx japêr kot paj ma amnhĩ kôt mẽ awýr o mō ka mẽ omu.

²⁴ Nê kêt ka mẽ kot Kris mã mẽ ajamãr xwýnhjê mã ijarê. Nê atar Tirtũm krajê piitã mẽ kãm ijarê.

Nê ota jar Tirtũm kra hkwyja piitã mẽ awýr hpêr mẽ.

²⁵ E kê Tirtũm mẽ apiitã mẽ ato mex o pa. Tã ãm ja pix. Na pa ã mẽ amã hã kagà ho anê. Na hapêx.

Xiakre Xiakre kot Jejus kôt hkwỳjê piitã hwỳr kagà nê mēnh

Xiakre na pre kagàja nhĩpêx. Kêp Jejus tō nê kêp Jerujarê kamã mē kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê nhõ pastô na pre. Nê kêp Ijaew. Jakamã na pre hkwỳjê mã kagàja nhĩpêx nê krĩ piitã hkôt urak nê Jejus kôt mē kot amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê hwỳr kurê. Jejus ã mē kãm mē hkurê xwỳnhjaja na prem mē hipêx kati nhũm mē amnhĩ xà htỳx kamã hamak o pa. Jakamã nhũm Xiakre kot mē hamaxpêr o mē hihtỳx kaxyw kagàja nhĩpêx nê mē hwỳr kurê nê mē kãm:

¹ Pa ixkwỳjaja. Xà mē amex? E ixpê Xiakre na pa. Ixte Tĩrtũm mē Pahihtĩ Jejus Kris wa kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to xwỳnh na pa. Jakamã kot paj kagàja nhĩpêx nê pika piitã hkôt mē apiitã mē awỳr kurê. Mē apê Tĩrtũm krajê hwỳr.

Mē pahpunuj tã mē pahte amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt pajamaxpêr

Rukre 6.20-23; Rõmãn 5.3-5; Korosê 1.11; Wam Pêtre 4.12-19

²⁻³ E ixkwỳjaja. Kêr ka mē atõ tanhmã amnhĩ to rỳ tanhmã apunuj to. Rỳ mēhõ tanhmã Jejus ã mē anhĩpêx to. Tã kêr ka mē ja hã amnhĩ pumu nê tee ri

amnhĩ kukamã ajamaxpêr o ri akaprĩ hkêt nê. Arĩ akĩnh kãm amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt ajamaxpêr tỳx rãhã ho ri apa. Kot kaj mē ã amnhĩ nhĩpêx anê nê gaa nê rĩ mēmoj punuj pê Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr tỳx nê. Jakamã kwa kêr ka mē tanhmã apunuj to hã amnhĩ pumu nê ã mē ate amnhĩ nhĩpêx anhỹrja kukamã ajamaxpêr pê akĩnh nê ri apa. ⁴ Nom kêr ka mē tee ri tanhmã apunuj to hã amnhĩ pumu nê akaprĩ xaj Tĩrtũm kaga hkêt nê. ãm amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr tỳx rãhã ho ri apa. Kot kaj mē ã amnhĩ nhĩpêx anê nê gaa nê Tĩrtũm noo mã tãm amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Nê kãm hprãm xà hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o apa.

Mē pahte tanhmã amnhĩ kute hã amnhĩ pumunh kôt amnhĩ to Tĩrtũm wỳr ã mē pamã karõ

Matêwre 21.18-22

⁵ Nê kêr ka mē mēmoj mỳrapê tanhmã apunuj to hãmri nê tee ri ja hã amã Tĩrtũm mã ajamaxpêr tỳx prãm nhũm apê ja hihtỳx japêr. Rỳ mēmoj tanhmã apê amnhĩ nhĩpêx to ka tee ri hkukamã ajamaxpêr japêr. Kêr ka mē ã ajamaxpêr anhỹr japêr hãmri nê amnhĩ to Tĩrtũm wỳr kurê kumrêx. Kot amã ajamaxpêr mex nhõr nhũm ate y hã tãm ajamaxpêr kaxyw amnhĩ to awỳ. Kot kaj mē ã amnhĩ to hwỳr anê nhũm amnhĩ tã mē ama nê mēmojta kutã tanhmã ato axihtỳx to kurê kumrêx ka y

hã hkôt ajamxpēr tỳx mex o ri apa. Jao tanhmã akute htã akĩnh nẽ ajamakêtkati nẽ ri apa. Koja Tĩrtũm tee ri amã mẽmoj kôt ajamxpēr tỳx prãm kaprỳ hã apumu nẽ hã amã àkjêr kêt nẽ. Koja ate amnhĩ to hwỳrta ma nẽ tanhmã ato mex to. ⁶ Nom kêr ka mẽ amnhĩ to hwỳr kãm tee ri amnhĩ kukamã ajamxpēr kati hkêt nẽ. Rỳ ajamxpēr o:

–Koonẽn. Koja apu Tĩrtũm inhmã ja ho anhỳr japêr.

Anhỳr o tee ri amnhĩ kukamã ajamxpēr kati hkêt nẽ. ãm akĩnh kãm tanhmã ate amnhĩ to hwỳr toja kukamã ajamxpēr o:

–Nà koja inhmã ho anẽ. Ixte amnhĩ kaxyw kãm ijamxpēr nẽ amnhĩ to hwỳr xà hkôt koja inhmã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to.

Anhỳr o hkamnàr rom ã amnhĩ kukamã ajamxpēr anẽ.

Nom kot kaj mẽ tanhmã amnhĩ to hwỳr to nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamxpēr kati nẽ hkôt ajamxpēr tỳx kêt nẽ. Nẽ te kôk nhãm àpêr nẽ nhãm àpêrta pyrà nẽ nhãm ri ajamxpēr nẽ nhãm ri ajamxpêrja o hkôt ajamxpēr kêt nẽ. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nhũm Tĩrtũm tee ri ja hã mẽ apumu nhũm ja kãm mex kêt nẽ. ⁷⁻⁸ ã mẽ hamxpēr anhỳr xwỳnhjaja na htem nhãm hamxpēr nẽ nhãm hamxpêr jao hamxpêr mex kêt nẽ. Jakamã kot kaj mẽ ã ajamxpêr anhỳr o amnhĩ to Tĩrtũm wỳ hãmri nẽ ãm

amnhĩ to hwỳr kaprỳ. Koja ama nẽ ãm ama. Nom kot kaj mẽ tanhmã akute hã amnhĩ kaxyw hkôt ajamxpēr tỳx pê amnhĩ to awỳ. Nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamxpêr kati hkêt kãm tanhmã amnhĩ to hwỳr to nhũm amnhĩ tã ama nẽ hkĩnh nẽ tanhmã amã mẽmoj nhĩpêx to. Mẽ ate hã axàhwỳr xà hkôt tanhmã mẽ amã mẽmoj nhĩpêx to.

Mẽ kêp amrakati xwỳnh mẽ mẽ kot amnhĩ to rũnh xwỳnhjê jarênh

Eprêw 13.5-6; Wam Pêtre 1.24-25

⁹ Nẽ kwa mẽ akàxpore hkêt xwỳnhjaja. Jar mẽ apê amrakati htã mẽ apê Tĩrtũm kra na ka mẽ. Jakamã kêr ka mẽ akàxpore rũnh kêt tã mẽ apê Tĩrtũm kra hã amnhĩ pumunh kôt ajamakêtkati nẽ nẽ akĩnh nẽ apa.

¹⁰⁻¹¹ Nẽ mẽ akàxpore rũnh xwỳnhjaja. Mẽ akàxpore rũnh nẽ mẽ akukrêx rũnh tã kot kaj mẽ nhỹrmã ty nẽ piitã rer pa nẽ mẽ kêp amrakati xwỳnhjê pyrà nẽ anhỹ kamã Tĩrtũm kuri akrĩ nhũm tanhmã mẽ ajarênh to. Te mẽ apê mẽmo pixôrà kot amnhĩ nhĩpêx pyràk. Na hte kwỳhtã axpên pê axpôt nẽ muxre nẽ mex nẽ harir. Tã gaa nẽ rĩ hã myt xàhpanh mẽ nhũm ra nhôôre. Nẽ gaa nẽ ra grà pa nẽ rôrôk nẽ hapêx. Tã kot kaj mẽ nhỹrmã uràk nẽ ty nẽ akukrêx rer pa. Jakamã kwa kêr ka mẽ akàxpore rũnh pumunh kôt akĩnh nẽ ri apa hkêt nẽ. Kêt ãm mẽ apê Tĩrtũm kra hã mãn

amnhĩ pumunh kôt akĩnh nẽ
apa.

*Mẽ pahpunuj kôt pagryk
nẽ mẽ pahkurê*

¹² Nẽ kot kaj mẽ atõ tanhmã apunuj to htã arĩ amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã ajamexpẽr tỳx rãhã ho ri apa. No tanhmã apunuj to hã amnhĩ pumu nẽ hkaga hkêt nẽ. Rỳ kot tanhmã ato xwỳnhhta kër ka mẽ amnhĩ tã kamã agryk nẽ tanhmã ho hkêt nẽ. Âm Jejus kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Kêr kê Tĩrtũm amã hkĩnh ã amnhĩ tã apumu nẽ amex ã ajarẽ. Ka nhỹrmã kuri amex kumrẽx nẽ atĩrtũm nẽ apa ho apa. Ra kot mẽ pakukamã mẽ pahtã amnhĩ jarẽnh xà hkôt. Jakamã kêr ka mẽ tanhmã apunuj to htã ã amnhĩ kukamã ajamexpẽr anhỹr pê akĩnh nẽ apa.

¹³ Nẽ Tĩrtũm aa kãm tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm kêt. Nẽ mẽ papajaja mẽ pahte tanhmã amnhĩ tomnuj to kaxyw na hte mẽ pamã tanhmã àmnênh to rỳ mẽ pamã mẽ pajamexpẽr punuj jagjênh kêt nẽ. Jakamã kot ka mẽ atõ amã tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm tã kwa kêr ka Tĩrtũm tãm kot ja kaxyw mẽ akrãm mẽ ajamexpẽr punuj jagjênh to hã hkamnhĩx kêt nẽ. ¹⁴⁻¹⁵ Mẽ papamjaja na pu htem pajamexpẽr punuj xà hkôt tanhmã amnhĩ tomnuj to. No Tĩrtũm Karõ na hte mẽ pamã mẽ pajamexpẽr punuj jagjênh kêt nẽ. Mẽ papamjaja na pu htem pajamexpẽr punuj nẽ gaa nẽ ra hkôt

tanhmã amnhĩ tomnuj to. Hãmri nẽ gaa nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr rãhã ho ri papa. Mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwỳnhjaja koja mẽ nhỹrmã ty hãmri nẽ Tĩrtũm mẽ Kra wa kuri htĩr tũm nẽ pa ho pa hkêt nẽ.

*Tĩrtũm kot tanhmã mẽ
pahto mex to hã harênh*

*Xiakre 3.17-18; Sikũn Pêtre
1.3-4*

¹⁶ Nẽ e ixkwỳjaja. Tĩrtũm kot mẽ pahte amnhĩ tomnuj prãm xàj mẽ pamã mẽ pajamexpẽr punuj jagjênh kêt jakamã kwa kêr ka mẽ ã ajamexpẽr anhỹr kêt nẽ. ¹⁷ Na hte mẽ pahto mex pix o pa. Na pre myyti ho kato. Kapẽr pix o ho kato. Nẽ mytwrỳre ho kato. Nẽ kanhêti ho kato. Ja piitã ho kato nhũm mẽ pamã hirã mex o harir. Na hte mytwrỳre tõtã hirã mex o pa. Nẽ gaa nẽ nyw kaxyw nẽ kamãt kô. Nẽ gaa nẽ nyw mẽ nhũm akupỹm hirã. ã na hte amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. No Tĩrtũmja ã kot anhỹr kêt. Kot amnhĩ nhĩpêxja ãm rãhã ho rãhã. Na hte mẽ pahto mex pix o pa. No tõtã tanhmã mẽ pahto mex to nhũm jãã nhũm tanhmã mẽ pahtomnuj to hkêt nẽ. ¹⁸ Tã kapẽr pix o kot ã mẽmoj to kator kot anhỹr. Nẽ mẽ pamã kapẽr o amnhĩrĩt. Kãm mẽ pahto hkra hprãm xàj mẽ pamã Jejus kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx toja nhũm pre mẽ pamã ho amnhĩrĩt. Na pu prem kuma nẽ hkôt amnhĩ xunhwỳ nhũm amnhĩ tã mẽ

pahpumu nē mē pahto hkra. Mē pahpê Ijaew kumrējajaja na pre mē pahto hkra.

Mē pagryk o papa nē mē pahkurê

Rōmān 12.17-21; Epes 4.25-5.2

¹⁹ E ixkwỳjaja. Kwa mē ixkapēr ma nē hā anohtỳx nē ho apa. Koja mēhō Tirtūm kapēr o mē ajahkre kaxyw mē awỳr mō nē mē amā kapēr jarē ka mē mar tỳx nē. Koja mē ate tanhmā amnhī tomnuj to nē mē amā kapēr ka mē amnhī tā ama nē kamā agryk kêt nē. ²⁰ Mē gryk o mē pa xwỳnhjaja na htem Tirtūm kapēr kôt ri amnhī nhīpêx kêt nē. ²¹ Jakamā kwa kêr ka mē axte amnhī tomnuj rỳ ajamaxpēr punuj o ri apa hkêt nē. Na htem ohtō nē ā amnhī nhīpêx anhỳr o pa nom kêr ka mē kurom Tirtūm kapēr măn amnhī krā him haxār tỳx nē. Kapēr o mē ajahkre xwỳnhjaja na htem ho mē ajahkre mex o pa. Tā kêr ka mē ama nē amā hkôt amnhī nhīpêx prām rāhā ho ri apa. Na pu htem Tirtūm kapēr ma nē hkôt amnhī nhīpêx o papa hāmri nē nhỹrmā Tirtūm mē Kra wa kuri pahtūr tūm nē pa mex nē papa ho papa.

Mē pahte Tirtūm kapēr kôt amnhī nhīpêx ā mē pamā karō

Matêwre 7.24-27; Wam Juāw 2.3-6

²² Nē kwa mē okora. Kêr ka mē am Tirtūm kapēr ma nē am mar kêt nē. Māānēn hkôt amnhī nhīpêx rāhā ho ri apa. Kot kaj mē ama nē am

ama nē hkôt amnhī nhīpêx kêt nē hāmri nē apê Tirtūm kra hā amnhī jarēnh kaprỳ. Jao nhỹrmā Tirtūm mē Kra wa kuri atūr tūm nē apa hkêt nē. ²³⁻²⁴ Te ho mēhō kot amnhī pumunh xà hpyr nē kamā amnhī pumunh nē amnhī krā hkī jaē rỳ amnhī kuk tyk pumunh pyrāk. Tā te kot am nhī ja hā amnhī pumunh nē kot amnhī to mex kêt rāhā akupỳm amnhī pumunh xà xir nē ma htēm nē axte amnhī kuk tyk rỳ amnhī krā kī jaerta mā hamaxpēr kêt pyrāk. Mē kot Tirtūm kapēr mar nē am mar nē hkôt amnhī nhīpêx kêt xwỳnhjaja te kot ja jarēnh pyrāk. ²⁵ Tā kêr ka mē ā amnhī nhīpêx anhỳr kêt nē. Mē ate Tirtūm kapēr kôt amnhī nhīpêx o apa kaxyw xatā kamā harē nē mar tỳx o apa. Jao hkôt amnhī nhīpêx mex o apa. Tirtūm kot mē pahte tanhmā amnhī nhīpêx to ho papa hā mē pamā karō xāja am hāmri na. Na htem hkôt amnhī nhīpêx nhūm Tirtūm ja hā mē omu nē mē ho mex nē nhūm mē amnhīx hamakêtkati nē hkôt amnhī nhīpêx o pa. ²⁶ Nom koja mēhō kêp Tirtūm kra hā amnhī jarēnh tā htỳx ri kapēr punuj o ri pa hāmri nē am kêp hkra hā amnhī jarēnh kaprỳ. Mē pahpê Tirtūm krajaja na pu htem ā pakapēr anhỳr kêt nē. ²⁷ Axtem mē pahte amnhī nhīpêx. Na pu htem mē hā awrā rỳ mē kêp mē mjên tyk xwỳnhjê ho mex nē mē hā pahpēr o pahpikēnh o papa hkêt nē. Nē tanhmā

mě kute hã mẽ omu nẽ mẽ ho ajuta ho papa. A na pu htem pahpê Tirtũm krajaja amnhĩ nhĩpêx anhỹr o papa nhũm Měpanhĩpêêxà Maati Tirtũm ja hã mẽ pahpumu nẽ hkĩnh nẽ. No na pu htem mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwỳnhjê hkôt ri amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ ãm Tirtũm kapêr xà kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx nhũm amnhĩ tã mẽ pahpumu nẽ hkĩnh nẽ.

2

Mě pahte mẽ piitã mẽ hipêx o axpên pyræk ã mẽ pamã karõ Rõmãn 2.11; Korosê 3.25

¹ E ixkwỳjaja. Pahihti Jejus Krisja mex o mex. Tã ra mẽ ate hkôt amnhĩ xunhwỳr jakamã kwa kêr ka mẽ apê hkwỳ hã mẽ piitã tãm mẽ hipêx o apa. Nẽ mẽ hipêx o axpên pyræk. ² Jakamã kot kaj mẽ nhỹrmã Tirtũm kapêr mar kaxyw axpên wỳr akuprõ nhũm hikàxpore rax xwỳnhta mẽ akôt axà. ê mex nẽ ôr o ìhkra kamã kàx hãmri nẽ mẽ akôt axà. Nhũm hkôt mēhõ pē amrakati xwỳnhja tẽ nẽ axà. Nom wamta kĩnhã kêp amrakati nẽ ê omnajti nẽ pikaxônhti. Hãmri nẽ hikàxpore rax xwỳnhta hkôt mẽ awỳr tẽn axà. ³ Tã tanhmã kot kaj wem ri wa hipêx to? Xà kot kaj mẽ wa hipêx o axpên pyræk nà? Nà xà kot kaj mẽ ã wa hipêx anẽ nẽ wam àr xwỳnhta ê mex ã omunh xà hkôt kãm kadêre hõ gõ nẽ kãm:

—E ota kadêre. Mãmri hã nhỹ. Anẽ.

Hãmri nẽ ê pynajti xwỳnhta pumu nẽ axtem nẽ kãm:

—E atar pikap nhỹ.

Anhỹr o ahpỳnhã wa kãm akapêr? ⁴ Kot kaj mẽ ahpỳnhã ã wa hipêx anẽ nẽ amnhĩ tomnuj nẽ. Wam àr xwỳnhta ka kãm akapêr mex nẽ tanhmã ho mex to. No hkôt hõta omnajti hã omunh xà hkôt te kamã anhõkre kahak pyræk o hipêx. Kot kaj mẽ ã ahpỳnhã wa hipêx anẽ nhũm Tirtũm tee ri ja hã mẽ apumu nhũm ja kêp omnuj nẽ. ⁵ Kwa mẽ inhma ixkwỳjaja. Mẽ kêp amrakati xwỳnhjaja mẽ hikàxpore hkêt tã na hte mẽ hkwỳjaja amnhĩ kaxyw Tirtũm kôt hamaxpêr nẽ hkôt amnhĩ xunhwỳ nhũm amnhĩ tã mẽ omu nẽ kot mẽ panhĩpêx pyræk nẽ mẽ ho hkra. Jakamã jar mẽ kêp amrakati htã na htem amnhĩ kaxyw Tirtũm kôt hamaxpêr tỳx rãhã ho pa. Jakamã koja mẽ nhỹrmã kuri htĩr tũm nẽ mex kumrêx nẽ pa ho pa. Mẽ kãm Tirtũm kĩnh o mẽ pa xwỳnh piitã koja mẽ nhỹrmã ã mex nẽ ri pa anẽ. ⁶ Nom kot kaj mẽ ahpỳnhã mẽ hipêx nẽ amnhĩ tomnuj nẽ. E pa mẽmoj tã mẽ akukja. Mẽmojaja na htem tanhmã mẽ ato hêx to? Nẽ mẽmojaja na htem juisti mã tanhmã mẽ ato kapêr punuj to? Xà mẽ kêp amrakati xwỳnhjaja? Nà mẽ tãm kêt. Mẽ hikàxpore rũnh xwỳnhjaja na htem ã mẽ anhĩpêx anhỹr o pa. ⁷ Nẽ ra mẽ ate hkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhja nhũm mẽ axtem nẽ tanhmã mẽ apê ho kapêr to ho pa. Tã ka htem mẽ

kêp amrakati xwÿnhjê rom
mê kãm akapêr mex nê mê
kãm kadêre mex gô nhÿm mê
hã hkrî. ⁸Tirtÿm kapêr ã kaga
htÿm kot ja jarênh kot:

Kêr ka mê piitã mê hipêx o
te ka amã amnhî tã ma
pyràk. Anê.

Ã kot mê pamã karô kot
anhÿr. Kapêrja mex kumrêx.
Kot puj mê ã axpên nhîpêx
anhÿr jao Tirtÿm kãm hprãm
xà hkôt amnhî nhîpêx mex
nê. ⁹Nom kot puj mê ã
amnhî nhîpêx anhÿr kêt
nê ahpÿnhã tanhmã mê
hikàxpore rÿnh xwÿnhjê ho
mex to nê ahpÿnhã tanhmã
mê kêp amrakati xwÿnhjê
nhîpêx to japêr. Hã kot puj mê
Tirtÿm kapêr htÿmta nhîrôp
pakuhe nê amnhî tomnuj nê.
¹⁰Kot pu mê kapêr tÿm piitã
hkôt ri amnhî nhîpêx mex o ri
papa htã ãm pixire nê hirôp
pakuhe. Jao te pahte kapêr
piitã hirôp pakuhe pyràk.
¹¹Na pre Tirtÿm mê pahte
mê pahprô pix tânopxar o
papa hã mê pamã karô. Nê
mê pamjên pix tânopxar o
papa hã mê pamã karô. Nê
mê pahte axpên par nê mê
pahkurê. Jakamã kot puj mê
pahprô pix tânopxar mex o ri
papa japêr. Nê mê pamjên pix
tânopxar mex o ri papa japêr
tã tanhmã pajamaxpêr to nê
pahkwÿjê hõxpî. Jao te Tirtÿm
kapêr tÿm piitã hirôp pakuhe
hpar pyràk o amnhî nhîpêx.

¹²⁻¹³ Koa nhÿrmã Tirtÿm
mê pahtîr ri tanhmã axpên
nhîpêx to ho papa hã mê
pahpumunh kôt tanhmã mê

pajarênh to. Mê pamã axpên
kînh ã axpên to mex o papa
hã mê pahpumunh kôt mê
pajarê rÿ mê pamã axpên
kînh kêt ã axpên nhîpêx o
papa hã mê pahpumunh kôt
mê pajarê. Jakamã mê kamã
mê ukapri kêt xwÿnhjaja koja
nhÿrmã ja hã mê omu nê mê
uràk nê mê kamã ukapri hkêt
nê. Nom mê kamã mê ukapri
ho mê pa xwÿnhjaja koja ja
hã mê omu nê mê uràk nê mê
kamã ukapri nê mê nê mê kot
amnhî tomnuj piitã rênh pa.
Jakamã kwa kêr ka mê amnhî
to mex nê tãm axpên nhîpêx o
ri axpên kôt apa. Nê axpên
mã akapêr mex nê axpên
kamã axukapri pix kukamã
ajamaxpêr o apa.

*Amnhî kaxyw Tirtÿm kôt
mê hamaxpêr xwÿnhjê jarênh
Rukre 3.8-14*

¹⁴ Nê kwa ixkwÿjaja. Koa
mêhõ kot amnhî kaxyw Jesus
kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî
xãm ã amnhî jarênh tã hkôt ri
amnhî nhîpêx kêt nê. Hã koja
nhÿrmã ty hãmri nê tanhmã
kot we amnhî to nê Tirtÿm
mê Jesus wa kuri htîr tÿm nê
pa ho pa? Nà koja anhÿr
kêt nê. Kêp hkra hã amnhî
jarênh tã hkôt amnhî nhîpêx
kêt jakamã koja nhÿrmã wa
hwÿr àpir kêt nê.

¹⁵ Nê xà koja mêhõ kêp am-
rakati nê ri pa. Nê ê pynajre
pix jagjê nê ri hã pa. Nê õ hkêt
nê ri kãm prãm nê pa. ¹⁶ Ka
mê ja hã omu nê tanhmã kãm
akapêr to nê kãm:

—Kwa ã amnhî nhîpêx
anhÿr kêt nê. Anhõrkwÿ hwÿr

tẽn axê mex japêr nê axà nê amnhĩm mẽmoj japêr nê aku. Koja Tĩrtũm ato mex rax nê.

Anhỹr o kãm akapêr tã kãm mẽmoj nhõr kêt nê. Tã xà koja we ama nê amar xà hkõt ê mex jagjê nê apkur mex o ri pa? Nà kot ka mẽ ã kãm akapêr anê nê ho ajuta hkêt nê nhũm arĩ kãm prãm nê ê hkêt nê omnuj nê ri pa. Na htem mẽ kapêr pix o mẽ ho mex kêt nê. Kot kaj mẽ ã kãm akapêr anê nê ãm kãm mẽmoj tã karõ kaprý. ¹⁷ Ja pyrà nê koja mẽhõ ra amnhĩ kaxyw Jejus kõt hamaxpêr nê hkõt amnhĩ xãm ã amnhĩ jarênh tã kapêr kõt ri amnhĩ nhĩpêx kêt japêr. Hã koja ãm kêp hkra hã amnhĩ jarênh kaprý.

¹⁸ Nê kot kaj mẽ atõ ã ajamaxpêr anê nê ajamaxpêr o:

—Nà Jejus kwýjaja na htem ahpýnhã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Na hte mẽ hkwyjaja amnhĩ kaxyw Jejus kõt hamaxpêr tỳx pix o ri pa. Nê mẽ hkwyjaja tanhmã hkwyjê ho mex to ho ri pa. ã na htem ahpýnhã tanhmã amnhĩ nhĩpêx anhỹr to ho pa. Anê.

Kwa mẽ ri ã ajamaxpêr anhỹr kêt nê. Mẽ hkwyjê ho mex o mẽ pa xwýnhjaja na htem Tĩrtũm hkõt hamaxpêr pê mãânên hkõt amnhĩ nhĩpêx nê hkwyjê ho mex o pa. Koja mẽhõ amnhĩ kaxyw Jejus kõt hamaxpêr hã koja mãânên hkõt amnhĩ nhĩpêx pê tanhmã hkwyjê ho mex to ho pa. Na htem amnhĩ kaxyw hkõt hamaxpêr pix o pa hkêt

nê. Na htem mãânên hkõt mẽ piitã mẽ ho mex o ri pa.

¹⁹ Na ka hte mẽ akwyjaja ã ajamaxpêr anê nê ajamaxpêr o:

—Nà Tĩrtũmja pyxi mex o pyxi mex. Tã kot paj jam ijaxpêr rãhã ho ri ixpa nê ra ixpê hkra hã ri ixpa. Nom kot paj kapêr kõt amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa hkêt nê.

Anhỹr o ajamaxpêr nê ã ajamaxpêr anhỹr kaprý.

Nê ãm hãmri na ka htem Tĩrtũm pyxi mex o pyxi mex ã harê. Nom na htem jam hamaxpêr kõt pix mã kêp hkra hkêt nê. Mẽkarõmnutijaja na htem haxwýja Tĩrtũm pyxi mex o pyxi mex kõt hamaxpêr tã mẽ kêp hkra hkêt. Na htem ã hamaxpêr anhỹr pê kãm uma ho pa. ²⁰ ã mẽ ajamaxpêr anhỹrja mex kêt. Koja mẽhõ amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kõt hamaxpêr ã amnhĩ jarênh tã hkõt amnhĩ nhĩpêx o pa hkêt japêr. Hãmri nê ãm amnhĩ kaxyw hkõt hamaxpêr ã amnhĩ jarênh hkaprý. E kot paj ixprĩ hã mẽ amã ja jarê ka mẽ inhma. ²¹ Mẽ panhĩgêt finat Apraãw na pre amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã hamaxpêr nê hkõt ri amnhĩ nhĩpêx mex o pa. Tã nhũm amnhĩ tã kamã hamak kaxyw hkra Ijak ã kuwý nhũm kuma nê ra kot kãm hpĩr nê õr kaxyw nhũm Tĩrtũm amnhĩ tã omu nê amnhĩm mex ã harê. Hãmri nê kot hkra hpĩr nê kãm kapêr. ²² Ra kot amnhĩ kaxyw hkõt hamaxpêr nê hkõt amnhĩ xãm jakamã

mãänēn hkôt amnhĩ nhĩpêx nē ra kot kām hkra nhõr kaxyw Tĩrtũm amnhĩ tã omu nē amnhĩm mex ã harē. Na pre ã finat Apraãw Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex anhÿr o pa. Jao amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr mex ã amnhĩ to amnhĩrit.

²³ Nē kormã Apraãw wa hkra hkêt ri nhũm Tĩrtũm wa kãm hkra jarē nhũm kuma nē hkra hkukamã amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt hamaxpêr tÿx o pa nhũm amnhĩ tã omu nē mex ã harē. Nē kēp hkrãmnhwÿ hã harē. Kapêr ã kagã htũm kot ja jarēnh kot:

Na pre Apraãw hkra hkukamã amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt hamaxpêr tÿx nhũm amnhĩ tã omu nē amnhĩm mex ã harē. Anē.

²⁴ ã na pre finat Apraãwja hkra kaxyw Tĩrtũm kôt hamaxpêr anhÿrja o ra hkôt amnhĩ nhĩpêx nē ra kot kãm hpĩr kaxyw. Nom kop apu amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr pix nē hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt ronhÿx pre Tĩrtũm tee ri amnhĩ tã omu nē amnhĩm mex ã harēnh kêt nē. Na htem amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã hamaxpêr nē mãänēn hkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex o pa nhũm amnhĩ tã mē omu nē amnhĩm mē mex ã mē harē.

²⁵ Mēhõ ni kuprÿ finat Raapja na pre ã amnhĩ nhĩpêx anē nē amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt hamaxpêr pē tanhmã hkôt amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Na pre Ijaew myja wa hamēxkrut nē ma Raap nhõ krĩ hwÿr wa tē. Mē hã ukapi nē kot

mē hkurē kaxàr kaxyw mē hwÿr wa tē. Hãmri nhũm Raap Tĩrtũm kot wa mēnh ã wa omunh kurē kumrēx nē pōristi kot tanhmã wa ho pymaj amnhĩ nhõrkwÿ kamã mē kēp wa ho amũxu nē wa nē mē kãm tanhmã hēx to. Nē hpãnhã nhãm pry hõ hkôt akupÿm wa kumē nhũm wa hkà hkĩnh pē ma akupÿm mex nē tē. Hãmri nhũm Tĩrtũm wa hã Raap pumu nē amnhĩm mex ã harē.

²⁶ Tã kot kaj mē atõ amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt ajamaxpêr ã amnhĩ jarēnh tã hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt japêr. Hãmri nē apê hkra hã amnhĩ jarēnh kaprÿ. Te ra mēhõ htyk nē nõr tã nhũm mē kot arĩ htĩr ã harēnh kaprÿta pyrãk.

3

Mē kot Tĩrtũm kapêr o mē ahkre xwÿnhjē jarēnh

¹ Nē kwa Kris kôt ixkwÿjaja. Mē axohtõ nē mē amã Tĩrtũm kapêr o mē ahkre hprãm tã kormã ja kaxyw mē apiitã mē amex kêt. Mē ixte Tĩrtũm kapêr o mē ajahkre xwÿnhjaja kot paj mē tanhmã amnhĩ tomnuj to japêr nhũm Tĩrtũm ja hã mē ixpumu nhũm ja kēp omnuj nē. Mē ixte kapêr o mē ajahkre ho mē ixpa kēnã kot pa hkêt mē ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri ixpa. Jakamã kot kaj mē Tĩrtũm kapêr piitã hkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex nē rĩ kormã ho akwÿjē jahkre ho ri apa.

² Nē mē pahpiitã na pu htem tōhã mē pajakwa ho tanhmã amnhĩ tomnuj to. Mēmoj tã axpēn kãm pagryk

ně tanhmã mẽ kãm pakapěr punuj to. Nom koja mēhõ tanhmã kapěr punuj toja nê amnhĩ to htỳx nê hãmri nê tãm amnhĩ nhĩpêx o pa.

Mě pajakwa jarěnh
Epes 4.29

³ Na htem nhỹhỹm kawar o juk kaxyw hakwam kax jagjê nê kãm nhỹhỹm o htêm prãm xà hkôt ma nhỹhỹm ho juk o tẽ. Kaxja hkryre nhũm kawar rũnh tã no nhũm kãm ma nhỹhỹm ho mrar prãm xà hkôt ho juk o mra.

⁴ Nê gô xujanãr kãm pàr rũnhnta rũnh tã na hte kôk àpêr tỳx nê ma nhỹhỹm o pa. Nê pĩ ho pàr o juk xàta hkryre htã ma nhỹhỹm ho juk o mō. Nhỹhỹm pàr o mrar xwỳnh kãm o mōr prãm xà hkôt o mō.

⁵ Ja pyrã nê mẽ pajakwaja hkryre htã na htem ho kapěr o tanhmã mẽ hipêx to ho pa. Tõhã ho kapěr mex nê nhũm mẽ kuma nê hkĩnh nê. Nê tõhã ho kapěr punuj nê nhũm mẽ tee ri mẽ kapěr ã mẽ kuma nê hkaprĩ nê rỳ kapěr xwỳnhnta kamã gryk nê. Mě pajakwa hkryreja te kot kuwy jakrax kryre pyrãk. Kot ka kuwy jakrax grire ho tẽ nê nhỹri pōti kamã amẽ nhũm kôk ho apê nhũm hpôk rax tokyx anẽ. Hãmri nê ma pà ho hkaxàr par o mō nê ho hkaxàr pa. ⁶ Mě pajakwaja mã kot anhỹr. Kot kaj atỳx ri tanhmã ho akapěr punuj to nhũm mẽ ama nê axpẽn mã anhĩxi ho krĩ nhĩpêx ka amex kêt nê apa. Rỳ ka atỳx ri ajakwa ho tanhmã akwỳjê ho akapěr to

nhũm mẽ tee ri amnhĩ tã ama nê hkaprĩ nê rỳ akamã gryk nê. Satanasti nhỹ hã na htem ã mẽ hakwa ho kapěr punuj anẽ.

⁷ Na htem tõhã mẽmo mry xoprê pynê nê tanhmã ho nê ra ho kãm ma hkêt. Kagã rỳ hagrôre rỳ àati rỳ gôx kãm mẽmo mryja nhũm htem unê nê tanhmã ho nhũm kãm ma hkêt nê mẽ hkôt pa ho pa. Nom na htem mry piitã ã hipêx anhỹr kêt nê. ⁸ Tã mẽ pajakwa te mẽ kot tee ri mẽmo mry ho kãm ma hkêt kaprỳ xwỳnhnta pyrãk. Na pu htem amnhĩ krã hkôt pajakwa ho pakapěr mex pix kêt nê. Tanhmã kot puj mẽ pakapěr punuj kêt kaxyw amnhĩ jakwa hto? Mě pakapěr punuj te kot kagã xoprê kot mẽ hkamnhar nê õ wenẽn o mẽ hparta pyrãk. ⁹⁻¹⁰ Na pu htem tõhã pajakwa ho tãm pakapěr nê tõhã pakapěr punuj nê. Nê tõhã Pahi Maati Tirtũm mã mex o mex ã harěnh tã ra axtem nê tanhmã mēhõ japyrỹ hto. Tirtũm kot mẽ pahto amnhĩ pyrã nê mẽ panhĩpêx tã pu htem axtem nê tanhmã axpẽn japyrỹ hto ho ri papa. Jao te pahte Tirtũm japyrỹ pyrãk. Kwa ixkwỳjaja. Kêr pu mẽ pahpê Tirtũm krajaja ã pakapěr punuj anhỹr hkêt nê. ãm mẽ pajakwa ho mẽmoj mex pix jarěnh o ri papa.

¹¹⁻¹² Xà koja pà kamã hinore pyxi htã kamã gô xành nê mããnẽn kamã gô xenh nõkati? Nã koja anhỹr kêt nê. Na hte kamã gô mex pix nê rỳ

kamã gô xenh nõkati pix nẽ.

Nẽ xà koja jààxô hpàr ã rãrãj harir? Rỳ ahkrô xô hã mánkwrýtire harir? Nà na hte ahpýnhã hpàr ã harir. Ja pyrã nẽ kër pu mẽ pahpê Tĩrtũm krajaja pajakwa ho pakapêr punuj pê ho papikamýr tỳx nẽ. Nẽ te hinore kamã gô mex pixta pyrã nẽ ãmoj mex pix jarẽnh o ri papa. No mẽ pajakwa nhĩkjê ho tãm pakapêr nẽ hikjê ho pakapêr punuj kêt nẽ. ãm pakapêr mex pix o pakapêr o ri papa. Kwa kër pu mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhýr rãhã ho papa.

Tĩrtũm kôt mẽ àhpumunh xwýnhjê jarẽnh

Wam Korĩt 2.6-16

¹³ Nẽ kwa mẽ axàhpumunh tỳx xwýnhjaja kër ka mẽ amnhĩ to mex o ri apa. Nẽ mẽ piitã tãm mẽ hipêx mex nẽ mẽ amã axpẽn japê hã axpẽn to ajuta mex o ri apa. Tĩrtũm kapêr xà hkôt. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nẽ axàhpumunh mẽ ã amnhĩ to amnhĩrit. ¹⁴ Nom kot ka mẽ mẽmoj tã axpẽn kamã agryk o ri apa. Rỳ amnhĩ pix kukamã ajamaxpêr o ri apa hãmri nẽ ãm ate Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ jarẽnh kaprý. ¹⁵ ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhýr xwýnhjaja na htem Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Mẽ kêp Tĩrtũm kra hkêt xwýnh pixjaja na htem ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o pa. Jao mẽkarõmnuti kot amnhĩ nhĩpêx kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. ¹⁶ Axpẽn kamã

mẽ gryk o mẽ pa xwýnhjaja na htem amnhĩ pix kukamã hamaxpêr jao tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Nẽ amnhĩ tã mẽ kamã mẽ gryk xwýnhjê homnuj o pa. Tã ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhýr pumaj kwa kër pu mẽ mẽmoj tã axpẽn kamã pagryk o ri papa hkêt nẽ. ¹⁷ Mẽ kot Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx xwýnhjaja na htem jajê rom tãm axpẽn nhĩpêx rãhã o pa.

Nẽ axpẽn kamã ukaprĩ pix o ri axpẽn kôt pa.

Nẽ tãm hamaxpêr o pa.

Nẽ mẽ piitã mẽ hipêx o axpẽn pyrãk.

Nẽ axpẽn tã hpijaàm o ri pa.

Nẽ tanhmã ri axpẽn no kupyrt to hkêt nẽ.

Nẽ ri oprê ho pa hkêt nẽ.

Nẽ mẽ axpẽn kamã õkre kahak kêt nẽ.

Nẽ mẽ piitã mẽ ho mex o axpẽn pyrãk.

Nẽ tãm mẽ piitã mẽ hipêx rãhã nẽ.

ã na htem Tĩrtũm kôt mẽ kot amnhĩ nhĩpêx xwýnhjaja amnhĩ nhĩpêx anhýr o pa. ¹⁸ Kot puj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nẽ pajamakêtkati nẽ paxãmnhĩx pahkĩnh nẽ ri papa. Nhũm nhýri mẽhõ wa axpẽn kãm gryk pu mẽ wa omu rỳ wa harẽnh ma hãmri nẽ mẽ pahtõ ma wa hwýr tẽ nẽ wa kãm pakapêr nẽ tãm akupým wa ãm. Hãmri nhũm wa ra mẽ pahpyrà nẽ tãm amnhĩ nhĩpêx pẽ hamakêtkati nẽ wa ri pa. ãmnhĩx ri hkĩnh nẽ wa ri pa.

4

*Mě kot amnhĩ pix kukamã
mẽ hamaxpěr xwỳnhjê jarênh
Matêwre 20.20-28; Juãw
16.24*

¹ Nẽ kwa mon ka hte mẽ akwỳjaja axpẽn mã akapěr mã agêt o axpẽn kãm agryk pix o apa? Na ka htem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o amnhĩ pix kukamã ajamaxpěr. Nẽ mẽ amã amnhĩ jamaxpěr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx prãm. No Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx prãm kêt nẽ.

² Na ka htem nhỹri mẽmoj pumu nẽ tee ri ho amã anhõ hprãm kaprỳ. Nẽ amã ho anhõ hprãm xàj õ xwỳnhhta pĩr nẽ kệp utàr mã.

Nẽ na ka htem tanhmã axpẽn kukrêx kute hã omu nẽ amã ho anhõ hprãm nẽ hã õ xwỳnhhta mẽ wa axpu. No mẽ amã hprãm xwỳnhhta mẽ ate hõ hã Tĩrtũm wỳr ronhỹx ra mẽ ama nẽ mẽ amã hõ gõ. Tã mẽ ate hã axàhwỳr kêt jakamã nhũm mẽ amã õr kêt nẽ.

³ Rỳ ka mẽ tõhã mẽmoj tã awỳnhũm kot mẽ amar tã mẽ amã õr kêt nẽ. Kot mẽ amã õr nhũm mẽ ate ho anhõxỳ ho apa pymaj na hte tõhã mẽ amã mẽ ate hã axàhwỳr xwỳnhhta nhõr kêt nẽ.

⁴ Kormã mẽ ate hkôt amnhĩ nhĩpêx mex kêt. Te mẽni hõ ra mjên tã nhãm kot mẽhõ my ho amnhĩkati pyràk o na ka htem amnhĩ nhĩpêx o apa. Jao mẽ amã mẽ apê Tĩrtũm kra hprãm tã axtem nẽ mẽ kãm hprãm kêt xwỳnhjê hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa nẽ mẽ

uràk nẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri apa. Nẽ mẽ ate amnhĩ tomnuj gryk ã mẽ amã Tĩrtũm prãm kêt ã amnhĩ to amnhĩrít.

⁵ Tĩrtũm kapěr ã kagà htũm kot tanhmã Karõ jarênh to nẽ harênh kot:

Na pre Tĩrtũm mẽ pahwỳr amnhĩ Karõ rê nhũm mẽ pahwỳr wrỳ nẽ mẽ pakamã agjê nẽ mẽ pahkôt pa ho pa. Mẽ pahte hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o papaja na kãm hprãm. Anẽ.

Ãm hãmri ã harênh kot anhỹr jakamã kwa kêt ka mẽ harênh ma nẽ kãm ajamaxpěr tỳx rãhã ho ri apa.

⁶ Na hte Tĩrtũm mẽmoj to mẽ pakutã nojarêt rãhã pu mẽ ý hã tãm amnhĩ nhĩpêx o ri papa. Kapěr ã kagà kot ja jarênh kot:

Mẽ kãm Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx prãm kêt xwỳnhjaja na hte Tĩrtũm amnhĩ tã mẽ omu nẽ mẽ kutã amnhĩ xunhwỳ.

No mẽ kãm hkôt ri amnhĩ nhĩpêx prãm xwỳnhjaja na hte amnhĩ tã mẽ omu nẽ mẽ ho mex o pa nhũm htem hihtỳx xà nhỹ hã mẽ kãm hprãm kêt xwỳnhjê hkôt ri amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Anẽ.

⁷ Jakamã kwa kêt ka mẽ Tĩrtũm kapěr kôt pix mã mãn ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Kêt kê Satanasti tanhmã mẽ ate amnhĩ tomnuj to hprãm xàj tanhmã mẽ ato ka mẽ Tĩrtũm Karõ nhỹ hã ãm ama nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Nhũm

tee ri amã àhkrox kaprý nẽ akaga nẽ ma tẽ.

⁸ Nẽ kot kaj mẽ Tirtũm kapẽr kõt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o apa nhũm amnhĩ tã mẽ apumu nẽ te kot mẽ apa hã mẽ ajamýnh nẽ mẽ ato pa pyrãk o mẽ anhĩpêx. Jao mẽ ato mex o ri mẽ akõt pa ho pa. Nẽ mẽ atãnopxar rãhã ka mẽ ajamakêtkati nẽ akĩnh nẽ ri apa.

Nẽ kêr ka mẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to hãmri nẽ tee ri ja hã amnhĩ pumu nẽ hkaga kurê kumrêx nẽ axte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ. Rý ka mẽ tanhmã ajamaxpẽr punuj to hãmri nẽ ja hã amnhĩ pumu nẽ hkaga nẽ hpãnhã tãm ajamaxpẽr pix o ri apa. Mẽ apê Tirtũm kra hã kêr ka mẽ ãm hkõt pix mã ri tãm amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

Mẽ pahte amnhĩ tomnuj ã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ pamã karõ

Wam Juãw 1.5-10

⁹ Nẽ kêr ka mẽ tee ri ate tanhmã amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ pumu nẽ akapřĩ xàj mur nẽ akĩnh kêt nẽ. Nẽ akapřĩ xàj amýr rax nẽ. ¹⁰ Hãmri nẽ Tirtũm mã amnhĩ jarênh o:

–Pa Tirtũm. Na pa ã amnhĩ tomnuj anẽ. Nom kot paj axte hkêt nẽ. ãm inhmã akapẽr kõt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx prãm.

Anhỹr o kãm akapẽr kê mẽ ama nẽ mẽ ate amnhĩ tomnujta ã tanhmã mẽ ato hkêt nẽ. ãm mẽ ato mex nẽ ka mẽ akupým ajamakêtkati nẽ axãmnhĩx akĩnh nẽ ri apa.

Mẽ pahte axpẽn to pakapẽr nẽ mẽ pahkurê

Matêwre 7.1-5; Rõmãn 2.1-3, 14.10-13; Wam Korit 4.5

¹¹ E ixkwýjaja. Kwa kêr ka mẽ anhĩõ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã omu nẽ tanhmã ho akapẽr punuj to hkêt nẽ. Tirtũm kapẽr ã kagã htũm kot ja nẽ mẽ pahkurê kamã hihtýx jakamã kot ka mẽ ri ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nẽ te ate Tirtũm kapẽr tũm kwý omnuj ã harênh pyrãk. Rý te axãhpumunh týx o ate Tirtũm jakrenh ã amnhĩ to jarkrar pyrãk. Jao kapẽr kõt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Na htem Tirtũm kapẽr ã kagã htũm kwý mex ã harẽ nẽ hkwy omnuj ã harênh kêt nẽ. Piitã mex kênã.

¹² Nẽ Tirtũmja tapxipix na kêp mẽ pahto amnhĩptãr xwýnh maati. Nẽ tapxipix na hte mẽ pahte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ pahpumunh hkõt tanhmã mẽ pajarênh to. Mẽ pahte amnhĩ to mex xwýnh ã mẽ pajarẽ rý mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwýnh ã mẽ pajarẽ. ãm tapxipix kot ã mẽ pajarênh kot anhỹr xwýnh. Tã ka mẽ axtem nẽ kapẽr kwým ri tanhmã akwýjê ho akapẽr punuj to ho ri apa.

Mẽ pahte Tirtũm mã paja-maxpẽr pẽ kãm amnhĩ jarênh ã mẽ pamã karõ

Rukre 12.13-21

¹³ E kwa mẽ inhma ixkwýjaja. Na ka hte mẽ akwýjaja tanhmã amnhĩ kukamã ajamaxpẽr to nẽ akwýjê mã amnhĩ jarênh o:

—Koja apkati pa ma krī hō hwÿr mō nē kamā mē kām ixàpēnh o ixpa hā ixtā amgrà pyxi nē hpānhā kàxpore jamÿnh rax nē man akupÿn mō.

Anhÿr o amnhī jarē. ¹⁴ Kwa mē ā amnhī kukamā amnhī jarēnh anhÿr kêt nē. Mē pahtō mē pahte amnhī kukamā paxàhpumunh mex? Amrakati kēnā. Kot ka mē ā amnhī kukamā amnhī jarēnh anhÿr tā kormā ā amnhī nhīpēx anhÿr kêt ri tanhmā amnhī to nē ty. Rÿ tanhmā amnhī to nē axà hāmri nē nhÿhÿm amōr kêt nē. Te mē pahpē namē pyrāk na pu htem ri papa nē tanhmā amnhī to nē ty nē pajapēx tokyx anē. ¹⁵ Jakamā mē ā amnhī kukamā amnhī jarēnh anhÿr kêt nē. Kêt amnhī jarēnh o:

—Koja Tirtūm kām ja prām koja apkati pa ā amnhī nhīpēx anē nē ā amnhī nhīpēx anē.

Anhÿr o Tirtūm kamnār o tanhmā amnhī kukamā amnhī jarēnh to. ¹⁶ No mē ate amnhī krā hkôt amnhī kukamā amnhī jarēnh ta Tirtūm jamaxpēr xà hkôt kêt. Ām amnhī krā hkôt mē ate amnhī kukamā amnhī jarēnh kēnā. Ā mē ate amnhī jarēnh anhÿrja mex kêt.

¹⁷ Nē mē kot tām amnhī nhīpēxja kot kaj mē ate mar mex tā hkôt amnhī nhīpēx kêt japēr hāmri nē amnhī tomnuj o apa.

5

Mē hikàxpore rūnh xwÿnhjē

jarēnh

Rukre 12.13-21; Wam Ximotre 6.9-10; Apokarip 18.14

¹ Nē kwa mē akàxpore rūnh xwÿnhjaja. Mē inhma nē inhmar tÿx nē. Nhÿrmā mē amex kêt jakamā kwa mē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr o ra akaprī nē amÿr o apa kurē kumrēx. ² Tirtūm noo mā mē akàxpore te ra mē apē hapēx par pyrāk. Te ra mē anhÿ kamā mē ate amnhī tomnuj xwÿnh ā kutā akrī pyrāk. ³ Mē ate mē akukrēx nē mē akàxpore ho apikuprōnh rūnh tā ka htem mē akwÿjē pē ho anhōxÿ ho ri apa. Mÿrapē koja nhÿrmā tanhmā mē apē amnhī to nē omnu pa ka mē ho apikuprōnh rax kaprÿ. Hāmri nē mē ate amnhī tomnuj mÿrapē Tirtūm mē Kra wa kuri atir tūm nē apa ho apa hkêt nē. Ām kuwy kamā mē amnhī xà htÿx kamā ajamak rāhā ho ri apa. ⁴ Na ka htem apur kām mē àpēnh xwÿnhjē mā amnhīrer kêt nē. Nhūm mē tee ri amnhī tā mē ajamā hāmri nē mē atā amnhī to Pahi Maati Tirtūm xihtÿx xwÿnh ta wÿr o pa nhūm mē atā mē kuma. ⁵ Mē akīnhā mē kēp amrakati htā ka htem ām ja hā mē omu nē mē àpēnh pānhā mē kām amnhīrer kêt nē amnhī pix kukamā ajamaxpēr. Nē amā prām xà hpix kukamā amnhīm mēmoj japrōr pē akīnh o ri apa. Jao te mē apē mōx htwÿm nhūm mē kot hpīr nē hkrēr mā mex ā harēnh xwÿnh ta pyrāk. Mÿrapē kot kaj mē mōxta pyrā

ně nhÿrmã ty hãmri ně Tirtũm mẽ Kra wa kuri atĩr tũm ně apa ho apa hkêt ně. ⁶ Nom ja pix kêt. Na ka htem mẽ anhõ krĩ kamã mẽ anhõ pahi mã tanhmã akwÿjê ho axêx to ho ri apa. Mẽ kot tanhmã atomnuj to hkêt tã ka mẽ kãm mẽ ho axêx rũnh ně. Tã koja nhÿrmã Tirtũm mẽ hã tanhmã mẽ ato rax kumrêx ka mẽ rĩ amnhĩ pumu.

Mẽ pahte Jejus kutêp amnhĩ kaxyw kãm pajamaxpêr o papa hã mẽ pamã karõ

Sikũn Pêtre 3.1-13

⁷ E ixkwÿjaja. Koja mẽhõ tanhmã mẽ atomnuj to htã ka mẽ arĩ amnhĩ kaxyw Jejus mã ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Pê akupÿn hpôx xà hã arĩgro jamãr rãhã ně. Te pur nhõ dõn kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Koja hpur kãm ahkre ně ahkre hpa hãmri ně arĩ hamãr o pa ně kãm nojarêt kêt ně hã na wrÿk jamãr o pa. Jao hamakêtkati ně ô jamãr rãhã ho pa. ⁸ Tã kêr ka mẽ urãk ně arĩ Pahihti akupÿn hpôx xà hã arĩgro jamãr rãhã ho ri apa. Koja tokyx akupÿn mẽ pahwÿr wrÿ. Jakamã kêr ka mẽ kutêp mẽ kot mẽ atomnuj xwÿnhjê kutã amnhĩ to htÿx ně ri apa. Nom tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o Jejus kaga hkêt ně. Arĩ hamãr pê akĩnh ně ajamakêtkati ně ri apa. Koja akupÿn mẽ pahwÿr wrÿ ně mẽ pahto mex rax kumrêx.

⁹ Nê kêr ka mẽ axpên to akapêr o ri apa hkêt ně. Kot ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx

anê nhũm Tirtũm mẽ ama ně tanhmã mẽ ajarênh to. Kot mẽ pahpumunh xà hkôt tanhmã mẽ pajarênh to xwÿnh na. Tã ra tanhmã kot mẽ pahpiitã mẽ pajarênh to xà hã arĩgroja ra ahtêp o mõ.

¹⁰ E ixkwÿjaja. Kêr ka mẽ wam mẽ kot Tirtũm nhÿ hã kapêr jarênh xwÿnhjaja kot amnhĩ nhĩpêx mã ajamaxpêr rãhã ně. Na prem Tirtũm nhÿ hã mẽ kãm kapêr o ri mẽ hkôt pa nhũm mẽ hkwÿjaja ja hã tanhmã mẽ hipêx to nhũm mẽ amnhĩ xà htÿx kamã hamak rãhã ho pa. Tã tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr pê Tirtũm kaga hkêt ně. Na prem arĩ ÿ hã kapêr jarênh rãhã ho ri mẽ hkôt pa. Tã kêr ka mẽ kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o amnhĩ nhĩpêx ně Tirtũm kaga hkêt ně. ¹¹ Na prem amnhĩ xà htÿx kamã hamak o pa rãhã ty hãmri ně Tirtũm kuri mex ně hkĩnh ně pa ho pa. Ra mẽ ate finat Johti jarênh mar mex. Na pre omnuj tÿx ně pa htã amnhĩ tã Pahi Maati Tirtũm kamã gryk ně hkaga hkêt ně. Hãmri nhũm amnhĩ tã omu ně gaa ně ho mex rax ně nhũm akupÿm mex kumrêx ně pa. Pahi Maati ja ukaprĩ ho ukaprĩ ně mex o mex jakamã na pre ã Johti ho mex anê. Tã koja ho mexta pyrã ně ã mẽ pahto mex anê.

Mẽ pahte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ pamã karõ

Matêwre 5.33-37, 18.15; Rõmãn 12.15; Karatas 6.1-2; Jutre 22-23

¹² E ixkwÿjaja. Pa mẽ amã mẽmoj jarê ka mẽ inhma

ně inhmar tỳx ně. Kêr ka mẽ mẽmoj tã amnhĩ jarênh kaxyw hãmri ně akatãt kôt amnhĩ jarênh kurê kumrêx. Nễ amnhĩ jarênh o: “Nà kot paj ja ho anễ.” Anễ. Rỳ amnhĩ jarênh o: “Nà kwarĩ pa ja ho anhỹr kêt nễ.” Anhỹr o amnhĩ jarênh kurê kumrêx. Kê mẽ akwỳjaja ãm hãmri mẽ ate amnhĩ jarênh ã mẽ apumunh kurê kumrêx nễ axêx ã mẽ akamnhĩx kêt nễ. Mễ apê Tĩrtũm kra kênã kot ka kêt mẽ ri axtem nễ amnhĩ jarênh o axêx.

¹³ Nễ koja mẽ anhĩo mẽmoj tã tanhmã amnhĩ to nễ omnuj nễ. Ka mẽ ja hã omu nễ kãm anễ kê amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã hamaxpêr pê amnhĩ to hwỳr rãhã ho pa. Rỳ koja hkĩnh nễ ri pa ka mẽ ja hã omu nễ kãm anễ kê hkĩnh kãm mex o mex ã grer o pa. ¹⁴ Rỳ koja à nễ nõ ka mẽ ja hã omu nễ kãm anễ kê amnhĩ wỳr pastô nhỹ hã mẽ kapêr xwỳnh kwỳjê hã karõ. Kê mẽ hwỳr mra nễ Jejus nhỹ hã mẽmo twỳm kwỳ ho hkukõ nễ ho Tĩrtũm wỳ. ¹⁵ Kê mẽ ã mẽ à xwỳnhjê hwỳr mra nễ mẽ ho Tĩrtũm wỳr o pa anễ. Koja mẽ ho kuwỳ nhũm mẽ kuma nễ akupỳm mẽ ho mex. Nhũm mẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to japêr kê mẽ ja hã amnhĩ jarê kê Tĩrtũm mẽ kuma nễ ja hã tanhmã mẽ ho hkêt nễ. ¹⁶ Jakamã kêr ka mẽ atõ tanhmã amnhĩ tomnuj to nễ tee ri ja hã amnhĩ pumu hãmri nễ tokyx akwỳjê mã amnhĩ jarê kê mẽ tokyx ato Tĩrtũm wỳ. Kê atã mẽ kuma

nễ tanhmã akrã hto ka axte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nễ. Nễ ra amex nễ apa.

Nễ koja mẽhõ Tĩrtũm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho pa. Hãmri nễ mẽmoj tã kuwỳ nhũm kuma nễ kãm tanhmã mẽmoj to. ¹⁷ Te finat Eris kot mẽmoj tã hwỳr nhũm kot mar nễ kãm ho anhỹrta pyrãk. Erisja kêp mẽ panhĩo na pre. Tã na pre hkwỳjaja amnhĩ tomnuj pix o pa nhũm tee ri mẽ omu nễ mẽ hã na wrỳk kêt kaxyw ho Tĩrtũm wỳr kãm hihtỳx nễ. Hãmri nhũm kuma nễ kãm ho anễ nhũm na wrỳk kêt ry rax kumrêx. Hã amgrã axkrunêpxi nễ hkôt mytwrỳ kêp 6. Mễ kot amnhĩ tomnuj tỳx o paja mỳrapê. ¹⁸ Tã nhũm Eris axte mẽ ho kuwỳ nhũm axte mẽ hwỳr na rê nhũm akupỳm katãt kôt wrỳk mex nễ. Nhũm akupỳm mẽ hpur kãm mẽ õja mẽ kãm mex nễ akupỳm mẽ kãm ô rũnh nễ. Tã ã Tĩrtũm kot Eris mar nễ kãm mẽmoj nhĩpêx anhỹrja pyrã nễ koja mẽ pama nễ mẽ pamã mẽmoj tanhmã ho.

¹⁹ Nễ e mẽ inhma ixkwỳjaja. Koja mẽhõ Tĩrtũm kapêr mar tỳx nễ te kêp hkra pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Tã tanhmã hamaxpêr to nễ kapêr kaga nễ htỳx ri amnhĩ tomnuj pix o pa. Ka mẽ ja hã omu nễ hwỳr mra nễ kot amnhĩ tomnuj nễ kãm akapêr kãm axihtỳx kê tokyx hkaga nễ akupỳm Tĩrtũm kôt amnhĩ xãm tỳx nễ ãm hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx. ²⁰ Koja amnhĩ tã mẽ ama nễ Tĩrtũm kôt amnhĩ

xãm tỳx nhũm amnhĩ tã omu
nẽ kot tanhmã amnhĩ tom-
nuj tota ho hamakêtkati nẽ
amnhĩ katut kôt kurẽ nhũm
nhỹrmã kuri htĩr tũm nẽ mex
nẽ pa ho pa. Kojã amnhĩ tom-
nuj tỳx o pa htã hkaga hpa
nhũm Tĩrtũm ja hã omu nẽ
hã tanhmã ho hkêk nẽ axte
tanhmã kot amnhĩ tomnuj
tota mã hamaxpêr kêt nẽ.

Tã ãm ja pix. Ixpê Xiakre na
pa ã mẽ awỳr kagà nhĩpêx nẽ
mẽn h anẽ.

Wam Pêtre Simãw Pêtre kot Jejus kôt hkwÿjê hwÿr kagà nê mênh

Simãw Pêtre na pre kagàja nhîpêx. Kêp tep pynênh o pa xwÿnh tâ hpãnhã kêp Jejus nhÿ hã hkrajê jahkre ho pa xwÿnh. Nê krî pê Jerujarê kamã kêp Jejus krajê nhô pastô. Na pre krî piitã hkôt Jejus ã mē kãm mē hkurê xwÿnhjaja tanhmã hã mē hipêx to nhÿm Pêtre mē harênh ma nê mē hamaxpêr o hihtÿx kaxyw mē kãm kagàja nhîpêx nê krî piitã hkôt mē hwÿr kurê. Mē kot kamã harênh nê mar nê amnhî kamã kahak kêt nê arî Tirtûm kôt amnhî nhîpêx mex o pa kaxyw. Nê Jejus ã mē kot amnhî xà htÿx kamã hamak tâ nhÿrmã kaxkwa kamã mex nê pa ho pa hã mē kãm awjarê. ã mē kãm mēmoj jarê nê hã kagà anê. Nê mē kãm:

¹ Pa mē ate Jejus kôt amnhî xunhwÿr nhÿm Tirtûm kot mē ato hkra xwÿnhjaja. Xà mē amex? Ot pa mē awÿr kagà nhîpêx nê kumê. Ixpê Simãw Pêtre na pa. Ixte Jejus nhÿ hã hkrajê jahkre ho mē ixpa xwÿnhjê hõ na pa mē awÿr kagà nê kumê.

Na xep pre Kris ã mē kãm mē pahkurê xwÿnhjaja tanhmã mē anhîpêx to ka mē panhõ pika rûm mē umaj anhrã nê ma ahpÿnhã krî hkôt ri apa.

Jao mē akwÿjaja ma pika pê Põt kamã krî hkwÿ hkwÿt apa.

Nê mē akwÿjaja pika pê Karatas wÿr apa.

Nê mē akwÿjaja pika pê Kapatos wÿr apa.

Nê mē akwÿjaja pika pê As wÿr apa.

Nê mē akwÿjaja Pitîn wÿr apa.

ã ahpÿnhã pika hkôt mē api-gràn h par anê. Tã ot pa mē awÿr kagà nhîpêx nê mē apitã mē awÿr kurê. Mē apÿnh nê mē ate kamã harênh nê ixkapêr mar kaxyw. ² Na pre Mëpahpãm Tirtûmja amnhîm mē pahte amnhî kaxyw kãm pajamaxpêr xwÿnhjê rê nê mē pahtã amnhî jarên h o:

—Kot paj jajê ho ixkra. Na pre ra Ixkra Jejus Kris ixpê mē nê ty nê htyk o hkamrô axkapî nhÿm mē harênh ma nê hkôt amnhî xunhwÿ. Tã nhÿm Ixkarô mē hkarô mã agjê nhÿm mē ra inhmã hprãm xà kôt pix mã ri inhmã tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa.

Anhÿr o mē pahtã amnhî jarên h. Tã kê mē akutã nojarêt rãhã ho ri mē akôt pa ka mē ÿ hã axãmnhîx ajamakêtkati nê akînh nê ri apa.

Mê pahte amnhî kukamã pajamaxpêr pê pahkînh o papa hã mē pamã karô

Rukre 12.32-34; Rômãn 8.18-25; Sikûn Korît 4.16-18

³ Nê na pre mē panhõ Pahihti Jejus Krisja ty nhÿm Hipêêxã Tirtûm akupÿm ho htîr. Tã kot mē pakutã nojarêt rãhã ho pa jakamã na pre

mê pahpê hkrajê mã mẽ pajamxpêr nyw jagjê pu mẽ ý hã pahte amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o papa. Hãmri nê Jesus akupÿm htĩrja mã pajamxpêr nê amnhĩ kukamã pajamxpêr o:

–Kot paj nhÿrmã ty nhũm Tĩrtũm kot Jesus nhĩpêx pyrà nê akupÿm ixto ixtĩr pa wa kuri ixtĩr tũm nê inhmex kumrêx rãhã ixpa ho ixpa. Nã koja ã inhĩpêx anê.

Anhÿr o pajamxpêr jakamã kwa kêr pu mẽ Tĩrtũm mã mex o mex ã mãn harênh rãhã ho papa. ⁴ Na ra mẽ pakutêp õ krĩ kamã mẽmoj piitã ho mex nê. Õ krĩ kamã mẽmoj kot omnu nê hapêx kêt jakamã na pu htem amnhĩ tã hamãr rãhã ho papa.

⁵ Nê mẽ kot Kris ã mẽ atomnuj mÿrapê na ka mẽ amnhĩ xà htÿx kamã ajamak o ri apa nom arĩ amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã ajamxpêr rãhã ho ri apa. Hihtÿx o hihtÿx jakamã koja mẽ pahkôt pa ho pa nê mẽ pamã pajamxpêr o hihtÿx rãhã nhũm nhÿrmã Jesus akupÿm mẽ pahwÿr wrÿ. Hãmri pu mẽ hkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri papa. Ra Tĩrtũm kot mẽ pakukamã mẽ pajarênh xà hkôt. ⁶ Jar mẽ pahte arĩ amnhĩ xà htÿx kãm pajamak o papa htã na pu htem Tĩrtũm nhÿrmã kot mẽ pahto mexta kukamã pajamxpêr hãmri nê tee ri amnhĩ kukamã pajamxpêr kêt nê. Mẽ pahpê mẽ pahpunuj tũm nê ri papa ho papa mã xwÿnh kêt. ⁷ Na hte Tĩrtũm mẽ panhĩpêx o te

mê kot ôr nhĩpêx pyràk. Na htem hprĩ hã tanhmã ôr kute hã omu. Kêp ôr kumrêx ã omu rÿ mẽmoj mẽ ho pihkàr ã omunh kaxyw kuwy kamã kurê. Nhũm piitã ôr nê pigãnh pa japêr nhũm mẽ omu nê harênh o:

–Nã ãm hãmri. Kêp ôr kumrêx nê mẽmoj mẽ ho pihkàr kêt. Anê.

Na hte Tĩrtũm ã mẽ panhĩpêx anê. Jakamã mẽ pahpê Jesus kôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ papa xwÿnhjaja mẽ pahte tãhã tanhmã pahpunuj to htã no nhũm mẽ panê ja rênh kêt nê. Na hte amnhĩ tã mẽ pahpumu nê hamaxpêr o:

–Kot paj kormã ja hã mẽ hamã nê tokyx akupÿm mẽ ho mex kêt nê. Koja mẽ omnuj nê pa htã tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nê ixkaga hkêt nê arĩ amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr rãhã ho pa. Hãmri nhũm mẽ hkwyjaja ja hã mẽ omu nê mẽ kêp ixkra hã mẽ omunh kurê kumrêx. Te mẽ kot hprĩ hã ôr pumunh nê kêp ôr kumrêx ã omunhta pyràk. Anê.

Jakamã kêr pu mẽ arĩ amnhĩ kaxyw hkôt pajamxpêr rãhã ho papa. Mẽmo mÿrapê mẽ pahpunuj nê ri papa htã arĩ hkôt pajamxpêr rãhã nhũm Jesus nhÿrmã akupÿn mẽ pahwÿr wrÿ. Hãmri nhũm Tĩrtũm mẽ pahpumu nê mẽ pamã:

–Nã ãm hãmri na ka prem amnhĩ kaxyw ixpix mã ajamxpêr rãhã ho ri apa. Mẽ kot ixtã tanhmã mẽ atomnuj to nhũm mẽ ate amnhĩ xà htÿx kamã ajamak o apa htã

aa ixkaga hkêt nê arĩ amnhĩ kaxyw inhmã ajamexpêr rãhã ho ri apa. Nà ãm hãmri mẽ ate amnhĩ to mex kumrêx xwýnh na ka mẽ. Kot paj mẽ piitã mẽ kãm ja hã mẽ ajarê.

Anhÿr o mẽ pamã kapêr.

Nê ôr o mẽ hikukrêxja mex tã koja arĩ mex rãhã hkêt nê. Koja mēhō kãm tanhmã homnu hto hprãm nê homnu hpa. No mẽ papajaja kot puj mẽ arĩ amnhĩ kaxyw Tirtũm mã pajamexpêr rãhã ho papa hãmri nê ôrta pyrã nê pajapêx kêt nê. Kurom mẽ pamex tũm nê aa pajapêx kêt nê papa ho papa.

8-9 Nê Jejusja aa mẽ ate ano ho omunh kêt tã na ka htem kãm mẽ ajapê htýx nê kot mẽ panê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harênh ma nê mẽ amã hkĩnh nê. Nê amnhĩ kaxyw hkôt ajamexpêr mex rãhã ho ri apa. Jakamã na pre Tirtũm ja hã mẽ apumu nê mẽ ato hkra nê mẽ apê õ krĩ kamã wa kuri amex nê apa mã xwýnh ã mẽ ajarê. Ja kaxyw na pu prem amnhĩ kaxyw hkôt pajamexpêr rãhã jao pahkĩnh nê ri papa. Nê tee ri tanhmã amnhĩ kĩnh týx ã amnhĩ jarênh to hkukamã pajamexpêr. Kormã aa ã mẽ pahkĩnh anhÿr kêt tã mẽ pahkĩnh týx nê ri papa.

10 Nê Tirtũm kot mẽ pahto mex pê mẽ panê mẽ pahte amnhĩ tomnuj rênh par nhũm kuri mẽ pahťir tũm nê mẽ papa hã mẽ pajarênhja. Amnepê mã Tirtũm nhÿ hã kapêr jarênh o ri mẽ pa xwýnhjaja na pre mẽ pakukamã ã mẽ

pajarênh anhÿrja ma nê tee ri hamexpêr nê tee ri hã axpên kukjêr o ri axpên kôt pa. Nom hprĩ hã mar mex kêt nê. Tã arĩ ri mẽ pakukamã hkwyjê mã ja hã mẽ pajarênh o ri pa.

11 Na pre Tirtũm Karõja Kris tyk kukamã mẽ kãm ã mẽ pajarênh anhÿr o amnhĩrit. Kormã Kris kaxkwa kamã pa ri. Kormã wrýk nê katorxã nhõxãhkre rũm kator kêt ri nhũm pre hkukamã mẽ kãm tanhmã ho amnhĩrit to. Mẽ kot hpĩr nhũm kot amnhĩ xã htýx kãm hamak kãm mẽ panê htykja ã hkukamã mẽ kãm harênh o amnhĩrit. Nhũm Tirtũm kot akupým ho htĩr nê kãm mex o mex ã harênhja nhũm hkukamã mẽ kãm harênh o amnhĩrit. No ãm hprĩ hã mẽ kãm mēhō nhĩxi hkôt harênh kêt jakamã nhũm prem harênh ma nê tee ri hkukamã ri hamexpêr nê tee ri hã axpên kukjêr o ri axpên kôt pa. Nê hã axpên kukjêr o:

—Kwa mēhō koja we ã amnhĩ nhĩpêx anê? Xã koja tokyx ã amnhĩ nhĩpêx anê nã kormã?

Anhÿr o hã axpên kukjêr o ri pa. 12 Hãmri nhũm Tirtũm axte mẽ kãm Jejus jarênh kwý ho amnhĩrit nê mẽ kãm:

—Nà mẽ anoo mã koja ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr hkêt nê. Mẽ amÿr pê mẽ akanrêhã mẽ akra nê mẽ atãmnhwýjê noo mã koja kato nê mẽ hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa. Anê.

Mẽ papamjaja mẽ panoo mã kator nê ã kot amnhĩ

nhîpêx anhÿr o paja o ã mẽ kãm ho amnhîrît anê.

Amnepêm Tîrtûm nhÿ hã kapêr o ri mẽ pa xwÿnhjaja nê jarãhã mẽ ixte Jejus nhÿ hã mẽ ahkre ho ri ixpa xwÿnhjaja mẽ ixkapêr ãm pixii. Na pa htem wantajê pyrã nê Tîrtûm Karô nhÿ hã ãhpumunh tÿx xà ho mẽ amã tanhmã Jejus jarênh to ho ri mẽ akôt ixpa. Nhÿm hte Tîrtûm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnhjaja mẽ ixkapêr ma nê tee ri hamaxpêr o mẽ pahpyrã nê kãm hprî hã harênh mar par prãm nê.

Mê pahte Tîrtûm pyrã nê tãm amnhî nhîpêx ã mẽ pamã karô

Epes 4.1-3; Korosê 1.10-12; Sikûn Pêtre 3.10-13; Wam Juãw 3.1-6

¹³ E kwa Kris kôt ixtô nê ixtôxjaja. Kêr ka mẽ Jejus kutêp mẽmoj punuj kutã amnhî to htÿx rãhã ho ri apa. Nê Tîrtûm mã amnhî nhîpêx mex rãhã nê. Pê tãm ajamaxpêr nê tãm amnhî nhîpêx o apa. Nê mẽ ã ajamaxpêr anhÿr o:

—Nà koja nhÿrmã Jejus akupÿn mẽ ixwÿr wrÿ hãmri nhÿm Tîrtûm ixtô mex rax nê. Nà koja ã inhîpêx anê. Anê.

¹⁴ Nê kêr ka mẽ Tîrtûm kapêr kôt pix mã mãn ri amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri apa. Te mẽhprîre kot mẽ hipêêxà kapêr mar nê hkôt amnhî nhîpêx pyrãk. Kormã mẽ ate Kris kôt amnhî xunhwÿr kêt ri na ka prem ate amnhî nhîpêx tûm kôt ri tanhmã amnhî tomnuj to ho ri apa. ¹⁵ Tã kêr ka mẽ

hpãnhã amnhî to mex o mãn ajamaxpêr o apa nê Tîrtûm pyrã nê amnhî tomnuj o apa hkêt nê. Tîrtûmja kot amnhî to mex pix o pa xwÿnh na. ¹⁶ Kapêr ã kagã htûm kot ja jarênh kot:

Kêr ka mẽ ixpyrã nê amnhî to mex pix o ri apa. Anê.

¹⁷ Tã koja nhÿrmã kêp Mêpahpãm maati hã hprî hã mẽ pahte amnhî nhîpêx ã mẽ pahpumunh hkôt tanhmã mẽ pajarênh to. Tãm mẽ pahte amnhî nhîpêx kôt mẽ pajarê rÿ mẽ pahte amnhî tomnuj kôt mẽ pajarê. Hãmri nê ahpÿnhã mẽ panhîpêx. Mê pahto mex nê rÿ mẽ pahtomnuj nê. Jakamã kwa pu mẽ nhÿrmã kot tanhmã mẽ pahtomnuj to pymaj hkôt pix mã amnhî nhîpêx o ri papa rãhã nê.

¹⁸ Nê kormã mẽ pahte Jejus kôt amnhî xunhwÿr kêt ri na pu prem mẽ panhîgêt pyrã nê pahtÿx ri amnhî tomnuj o ri papa. Tã nhÿm Krisja te amnhîm mẽ pajaprôr pyrãk o mẽ panhîpêx. Mê pahte hpãnhã kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx o papa kaxyw. No mẽmoj to na pre mẽ pahpãnhã amnhîre? Nà ra mẽ pahte ja jarênh mar tÿx. Na pre kãxpore ho mẽ pahpãnhã amnhîrer kêt nê. Rÿ ôr o mẽ hikukrêx ã ohtô ho mẽ pahpãnhã amnhîrer kêt nê. Rÿ prat o mẽ hikukrêx ã ohtô ho mẽ pahpãnhã amnhîrer kêt nê. Jajaja hapêx tokyx anhÿr mã xwÿnh na. ¹⁹ Na pre ã mẽ hpãnhã amnhîrer

anê nê tãm mẽ panê ty nê htyk o amnhĩ nhĩ ho mẽ pahpãnhã amnhĩrer pa. Nhũm hkamrô axkapĩ. Te amnepê mã mẽ panhĩgêt kot amnhĩ pãnhã Tĩrtũm mã ôwêhti hkrare hpar nhũm hkamrô pikapĩrta pyrãk. ôwêhti krare mexre pix na prem kãm kupa. Mex nê tanhmã kute hkêt xwỳnh pix. Tã Krisja aa tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt kumrêx nê mẽ panê ty nê htyk o Tĩrtũm mã mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã hpãnhã amnhĩrer pa. ²⁰ Amnepê mã kormã mẽmoj kêt ri na pre Tĩrtũm kot ã mẽ pahpãnhã amnhĩrer anhỹr kaxyw mẽ pakukamã kuta nê ãm. Tã nhũm amgrã ohtô nê hapêx nhũm mẽ pahwỳr kumẽ nhũm man mẽ pahwỳr wrỳ. Kot ã mẽ pahpãnhã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaxyw. ²¹ Tã nhũm prem kupĩ nhũm Tĩrtũm akupỳm ho htĩr nê mex o mex ã harê. Mẽ pahte ja hã harênh mar kôt amnhĩ kaxyw Tĩrtũm pix mã pajamaxpêr o ri papa kaxyw. Nê mẽ pahte amnhĩ wỳr Jejus jamãr rãhã ho ri papa kaxyw. ²² Tã pu prem ra kot ã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã harênh ma nê mẽ pahte amnhĩ tomnuj kaga nê hkôt amnhĩ xunhwỳ. Jao amnhĩ to mex pix o ri papa. Nê mẽ pamã Kris kôt mẽ pahkwỳjê hkĩnh o papa. Tã kwa kêr pu mẽ arĩ pamã axpẽn kĩnh tỳx rãhã ho papa.

Te mẽ pakatorxà rũm mẽ

pajapôx pyrãk o axte mẽ pajapôx ã mẽ pajarênh

Juãw 3.1-21

²³ Nê na pu prem mẽ pakatorxà nhõxàhkre rũm mẽ pajapôx pyrã nê axte mẽ pajapôx pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Jao ra mẽ pahpê Tĩrtũm kra nê ri papa. Na hte mẽ pakatorxà nê mẽ panhĩpêêxãja wa ri pa nê gaa nê mẽ pahpê ty. No kêt Mẽpanhĩpêêxà maati Tĩrtũmja wa kurom rãhã ho rãhã. Tã ra mẽ pahte amnhĩ kaxyw kapêr kôt pajamaxpêr o pahpê hkra jakamã kot puj mẽ urãk nê nhỹrmã pahtĩr tũm nê papa rãhã ho papa.

Nê Tĩrtũm kapêrja Tĩrtũm pyrã nê rãhãã. Koja aa hapêx kêt nê. ²⁴ Kapêr ã kagã htũm kot ja jarênh kot:

Pika piitã hkôt mẽ pa xwỳnhjaja te mẽ kot põtĩ grã pyrãk.

Nê mẽ kot amnhĩ to mex xàja te kot kapôt ã pixôrà pyrãk.

Na hte põtĩ tokyx grã nê hapêx.

Nê pixôràja haxwỳja arĩgro htỳx mẽ nhũm grã tokyx anê nê rarak pa nê hapêx.

²⁵ No Tĩrtũm kapêr koja põtĩ mẽ pixôràta wa kurom aa hapêx kêt nê. Koja arĩ rãhã ho rãhã. Anê. Tã kapêrja tãm na htem mẽ pamã kamã harê pu mẽ pahpiitã mar o papa.

2

Mẽ pahte Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx ã mẽ

pamã karõ

Rõmãn 12.2; Wam Korõt 3.16-17; Epes 2.19-22

¹ Nê kwa kêr pu mê axte tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri papa hkêt nê.

Rỳ tanhmã axpên mã paxêx to hkêt nê.

Nê paxêx rom tanhmã ri axpên nokupyr to hkêt nê.

Nê mẽmoj tă axpên kãm pa-gryk kêt nê.

Nê tanhmã axpên japrỳ hto hkêt nê.

Kêr pu mê ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o papa hkêt kumrêx.

² Mẽ hkaràre na htem ãm kãm pijaôr pix prãm. Nê gaa nê htÿxre nê ra hprêk o mõi. Tã kêr ka mê pijaôr pix prãm xwÿnhjê pyrã nê amã Tirtũm kapêr mar nê hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o apa hprãm. Jao mar tÿx pê ra hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o mõi nê gaa nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o apa. Te mê karàre pijaôr nê gaa nê ra hprêk o mõi ta pyrãk. ³ Ra mê ate Jejus kot mê pahto mex ã omunh mex kênã.

⁴ Nê na htem kên o ixkre nhĩpêx kaxyw hãmri nê hkwy kawrà nê ri hkapi. Nhũm hõ mex kêt nhũm mẽ tee ri omu nê nhãm kumê. Tã ja pyrã nê na pre mẽ pahkwÿjaja tee ri Kris pumu nê htÿx mex kêt ã hkamnhĩx nê te mẽ kot kên mênhta pyrãk o hipêx nê hkaga. No nhũm Tirtũmja amnhĩm Kris mex o mex ã harê. Te ho mẽhõ kot kên mex kêt ã hkamnhĩx nê mẽnh nhũm mẽhõ kot mex ã omunh nê amnhĩm mÿnhta pyrãk. Nom Krisja kên rom

kêp htĩr tũm nê pa xwÿnh jakamã nhũm pre Tirtũm mẽ pakaxyw ãm pu prem hkôt amnhĩ xunhwÿ.

⁵ Nê Tirtũm na hte nhÿrmã mẽ pahtĩr tũm nê wa kuri mẽ papa mã xwÿnh ã mẽ pajarê. Te mẽ pahpê kên nhũm Tirtũm te kot amnhĩ Karõ mã mẽ pahto ixkre nhĩpêx pyrãk. Jakamã na hte Jejus Kris tanhmã mẽ pahkrã hto pu mẽ Tirtũm kôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri papa. Nê tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx mex to nhũm ja hã mẽ pahpumu nê hkĩnh nê.

⁶ Tirtũm kapêr ã kagà htũm kot tanhmã Kris jarênh to. Nê hã kuxi nê tanhmã harênh to. Te kêp kên pyrãk ã harê nê harênh kot:

Kot paj nhÿrmã Ijaew wÿr mẽhõ mẽ nhũm mẽ hkôt pa ho pa.

Koja te kêp kên o inhõrkwÿ nhĩpêx kaxyw kên maati mex kumrêxta pyrãk.

Koja amnhĩ kaxyw hkôt mẽ hamaxpêr xwÿnhjaja nhÿrmã ma inhõ krĩ hwÿr api nê hkĩnh nê mex rãhã nê pa ho pa. Anê.

⁷ Tã ra amnhĩ kaxyw hkôt mẽ pajamaxpêr xwÿnhjaja. Kên pyrãk xwÿnh pê Jejusja na mẽ pamã mex o mex. No mẽ kot hkaga xwÿnhjaja na htem hamaxpêr punuj xwÿnh ã hkamnhĩx nê hkaga nê kãm hkĩnh kêt nê. Tirtũm kapêr ã kagà htũm kot mẽ harênh kot: Na prem kên o amnhĩm õrkwÿ nhĩpêx kaxyw hkawrà ho pa nê kên maati ja

pumu nê htÿx omnuj ã
hkamnhĩx nê hkaga.

Mê kot hkaga htã nhũm
Tĩrtũm mē kurom mex
o kot kēn piitã hakrenh
par ã omunh kurê
kumrêx. Anê.

⁸ Nê mãânēn harēnh kot:

Koja mē kapēr mar kêt
kumrêx.

Te pry kamã kēn nōr nhũm
mē kot nhãm pry nê
mēnh kaxyw hkamnār
o amnhĩ par krã hi
kukēnh pyrãk o koja
mē amnhĩ nhĩpêx. Anê.

Mê kot Kris kapēr mar tã
hkôt amnhĩ xunhwÿr kêt
jakamã te ho mē kot amnhĩ
nê kēn kamnār o amnhĩ par
krã hi kukēnh pyrãk o koja
mē amnhĩ nhĩpêx. Jakamã
koja nhÿrmã Tĩrtũmja ja hã
tanhmã mē ho htÿx kumrêx.

Ra kot amnhĩ kukamã mē
kãm amnhĩ jarēnh xã hkôt.

⁹ No mē papajaja na pre
Tĩrtũm jajê rom amnhĩ kôt
mē paxunhwÿ. Nhÿrmã õ
krĩ kamã mē papa ho papa
kaxyw. Nê mē pahte mex
o mex ã harēnh kaxyw. Na
pu htem Ijaew nhõ patre
pyrà nê Pahi Maati Tĩrtũm
mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx
to ho papa. Nom kormã
mē pahte Kris kôt amnhĩ
xunhwÿr kêt ri te mē pahpê
kamàt kô kamã mē pahtÿx
ri mē papa xwÿnh pyrãk. Tã
Jejus kôt amnhĩ xunhwÿ nê
hpãnhã te mē pahpê hirã
mex kãm ri mē papa xwÿnh
pyrà nê tãm amnhĩ nhĩpêx
rãhã ho papa. Ra mē pahpê
Tĩrtũm kra jakamã na pu

htem amnhĩ to mex rãhã ho
ri papa. Nê Mēpahpãm maati
Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ
nhĩpêx to ho ri papa. Te mē
kot mē ho àhwÿr xwÿnhjaja
kot kãm amnhĩ nhĩpêx o pata
pyràk. Æ na pre Tĩrtũm mē
pahte amnhĩ nhĩpêx anhÿr o
papa kaxyw mē panhĩpêx.

¹⁰ Amnepēm kormã mē
pahpê hkra hkêt ri na pre
mēhõ mē pakamã ukaprĩ
hkêt kumrêx pu htem pah-
punuj nê ri papa. Tã Jesus kôt
amnhĩ xunhwÿ nhũm Tĩrtũm
mē pahto hkra pu mē pahpê
hkra hã ri papa nhũm mē
pakamã ukaprĩ rãhã ho mē
pahkôt pa.

*Mê pahpê Tĩrtũm mã
tanhmã amnhĩ nhĩpêx to
xwÿnh ã mē pajarēnh*

Rômãn 13.1-7; Xitre 3.1

¹¹ E ixkrãmnhwÿjaja. Ra mē
pahpê Tĩrtũm kra jakamã mē
pahpê õ krĩ nhõ xwÿnh. Te
mē pahpê jar pika nhõ xwÿnh
kêt pyrãk jakamã kwa kêt
pu mē arĩ mē pahte amnhĩ
nhĩpêx tũm o amnhĩ nhĩpêx
kêt nê. Nê mē pajamexpêr
tũm o pajamexpêr kêt nê.
Ra axtem mē pajamexpêr
nyw nê axtem mē pahte
amnhĩ nhĩpêx nyw kēnã. Mē
pahte amnhĩ nhĩpêx tũmja
te kãm akupÿm mē pahte
hkôt amnhĩ to paxujanār
prãm pyrãk. Mē pahte axte
hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri papa
kaxyw. Tã nom kêt pu mē
anhÿr kêt nê. ¹² E kwa kêt
ka mē anhõ krĩ kamã akwÿ
kot Kris kôt amnhĩ xunhwÿr
kêt xwÿnhjê noo mã tãm ri

amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Mẽ kot Kris ã tanhmã mẽ anhĩpêx to rỳ tanhmã hã mẽ ato kapêr punuj to htãã. Kot kaj mẽ ã mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa hãmri nhũm mẽ tee ri mẽ apumu nê hamaxpêr o:

—Kwa mẽ ixte mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnh ã mẽ harênh tã mẽ kot amnhĩ to mex pix xwýnh na mẽ. Anê.

Hãmri nê nhỹrmã mẽ pahpyrà nê Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỳ nê kãm mex o mex ã harê nê kãm:

—Kwa Tĩrtũm. Na pre hte akrajaja anhỹ hã amnhĩ to mex rãhã nê pa ho pa pa ja hã mẽ omu. Nà xep amex o amex Tĩrtũm. Anê.

¹³ Nê mẽ apê Pahihti Jejus Kris kôt amnhĩ nhĩpêx xwýnh jakamã kêr ka mẽ anhõ krĩ kamã mẽ anhõ pahihti kapêr ma nê kapêr kôt mãn amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Nê mẽ anhõ pika kamã mẽ anhõ prêjitênja ka mẽ kapêr ma nê hkôt amnhĩ nhĩpêx. Mẽ kot mẽ ato amnhĩptàr xwýnhjaja ka mẽ piitã mẽ kapêr ma nê mẽ kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. ¹⁴ Nê mẽ anhõ pahi nhỹ hã mẽ kapêr o mẽ pa xwýnhjaja na htem mẽ akaxyw mẽ unhwỳ. Mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja nhũm tanhmã mẽ kot mẽ ho kaxyw. Nê tãm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx o ri mẽ pa xwýnhjaja nhũm mẽ kot mẽ õ pahi mã mex ã mẽ harênh kaxyw. ¹⁵ Tã kêr ka mẽ kapêr ma nê mẽ hkôt tãm amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Hãmri nhũm

mẽ ato kapêr punuj xwýnhjaja hã mẽ apumu nê axte tanhmã mẽ ato kapêr to hkêt nê. ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhỹr o apaja na Tĩrtũm kãm hprãm.

¹⁶ Nê mẽ pahpê Tĩrtũm kra jakamã na pu htem paxãmnhĩx kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa. Nom kêr pu mẽ pahpê hkra hã pahtỳx ri amnhĩ nhĩpêx kêt nê.

¹⁷ Nê kêr ka mẽ piitã mẽ ho mex o ri apa.

Nê mẽ ato amnhĩptàr xwýnhjê ho mex nê mẽ hã apijaàm rãhã ho ri apa.

Nê mẽ apê Kris kôt mẽ ate axpên to mẽ atõ nê mẽ atõxjê hã amã axpên kĩnh pê axpên to mex nê.

Nê Tĩrtũm ã apijaàm rãhã nê.

Mẽ kãm mẽ apênh xwýnhjaja kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ kãm karõ

Epes 6.5-8; Korosê 3.22-25; Wam Ximotre 6.1-2; Xitre 2.9-10

¹⁸ Nê mẽ apê mẽ kãm mẽ axapênh xwýnhjaja kêr ka mẽ anhõ patrãw kapêr ma nê hkôt ri amnhĩ nhĩpêx. Kot mẽ ato mex o pa rỳ mẽ atomnuj o pa htã ka mẽ arĩ mẽ hã apijaàm pê hkôt ri amnhĩ nhĩpêx. ¹⁹ Tanhmã kot mẽ anhĩpêx punuj to htã ka mẽ arĩ kãm axapênh mex rãhã nê. Kêr kê Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nê mẽ ato mex nê ka mẽ ajamakêtkati nê axãmnhĩx ri kãm axapênh o apa. ²⁰ Nom

kot kaj tanhmã amnhĩ tomnuj to nhũm anhõ patrãw ja hã apumu nẽ hã atak ka amnhĩ xà htýx kamã ama nẽ rĩ amnhĩ pumu. No kot kaj akatàt kôt kãm axàpênh mex tã nhũm amarĩ atak japêr tã kêr ka amnhĩ tã kamã agryk kêt nẽ. Arĩ kãm amnhĩ to htýx kamã kãm xa nẽ amnhĩ tã tanhmã ho hkêt nẽ. Hãmri nhũm Tirtũm ja hã apumu nẽ ato mex nẽ. ²¹ Amnepê m na pre mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja Kris pyrã nẽ mẽ paxà htýx kamã pajamak o papa hkukamã ja hã mẽ pahpumunh mex. Na pre Kris mẽ pakaxyw amnhĩ xà htýx kãm hamak týtã tã amnhĩ to htýx nẽ mẽ kãm xa. Tã kêr pu amnhĩ xà htýx kamã pajamak tã ý hã urak nẽ amnhĩ to htýx nẽ papa. ²² Krisja aa tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt nẽ pa ho pa. Nẽ aa mẽmoj tã amnhĩ to hêx o pa hkêt. ²³ Mẽ kot kãm kapêr punuj tã nhũm amnhĩ tã tanhmã mẽ kãm nẽ hkêt nẽ. Nẽ mẽ kãm kapêr punuj kêt nẽ. Nhũm prem homnuj týt kumrêx nhũm amnhĩ xà htýx kamã hamak tã amnhĩ tã mẽ kãm àkjêr nẽ tanhmã mẽ haprý hto hkêt nẽ. Na pre ãm hamaxpêr o: “Nà Tirtũm kot ixtã mẽ omunh mex kênã. Koja nhýrmã mẽ piitã tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ omunh xà hkôt tanhmã mẽ hipêx to. Tãm koja àhpumunh týt xà hkôt tanhmã ixtã mẽ harênh to. Mẽ kurom àhpumunh týt o àhpumunh týt xwýnh kênã.”

Anẽ.

²⁴ Kris na pre te kawà kamã mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã gjênh nẽ ho nýt nẽ htur rãhã pĩ kahpa hã mẽ panê htyk pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Mẽ pahte axte tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt prãm xàj. Pãnhã mẽ pahte amnhĩ to mex pix o ri papa kaxyw. Tã ã kot amnhĩ xà htýx kãm hamak anhýr o jêt jakamã kot puj mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja aa mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer kêt nẽ. Ra Jejus htyk o kot mẽ panê amnhĩrer par kênã.

²⁵ Na pu pre te mẽ pahpê ôwêhti pikunor pyrã nẽ pahtýt ri papa. Tanhmã amnhĩ tomnuj to rãhã ho ri papa. Tã nhũm Kris te kot ôwêhti jamãr xwýnh kot ôwêhti pikunor mã katorta pyrãk o mẽ panhĩpêx. Pu mẽ hkôt amnhĩ xunhwý nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri papa. Jao hkôt papa ho papa.

3

Mẽ mjên mẽ mẽ hprõ kot tanhmã axpên nhĩpêx to hã mẽ kãm karõ

Wam Korõt 7; Epes 5.22-25; Korosê 3.18-19; Wam Ximotre 2.9-15

¹ Nẽ kêr ka mẽ anijaja mẽ amjên kapêr ma nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx. Akĩnhã kormã kot Tirtũm kôt amnhĩ nhĩpêx kêt japêr tã arĩ kapêr ma nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Kê mẽ ate amnhĩ nhĩpêx ã mẽ apumu nẽ mẽ apyrã nẽ Kris kôt amnhĩ xunhwýr

japêr. Mě kām Tirtūm kapêr mar prām kêt tā koja mẽ ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mẽ apumunh kôt mẽ apyrà nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr japêr. ² Na htem mẽ ate Tirtūm kapêr kôt tām ri amnhĩ nhĩpêx o apa hã mẽ apumunh o ri mẽ akôt pa.

³ Jakamã kêr ka mẽ anijaja amnhĩ mex pix kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Rỳ ajamaxpêr o:

—Ma kot paj mẽ hkuxwaxà ho amnhĩ krã hki kuxwa mex nê inhõkrexê mex jagjê nê ri hã mra. Nê kupêxê mex kwỳ japrô nê ho amnhĩm ixê mex nhĩpêx hãmri nê hagjê nê ri hã mra. Kot paj ã amnhĩ nhĩpêx anê nhũm mẽ piitã ja hã ixpumu nê kām ixkĩnh nê inhmex ã ijarê. Ma kot paj ã amnhĩ nhĩpêx anê.

Anhỹr o ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nê. ⁴ Tirtūm na hte ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mẽ pahpumu nê ãm hã mẽ pahpumu. Mě õkrexê nê mẽ ê mex na hte hapêx tokyx anê. No mẽ panhõpinhxà kaxwỳnh kām tām ri mẽ pajamaxpêr nê pakamã amnhĩkrit nê papaja. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa hãmri nhũm Tirtūm ja hã mẽ apumu nhũm ja kām mex nê. ⁵ Amnepê mã mẽ pakukamã mẽ panhõ wôwô nê mẽ panãjaja. Mě hkwy kot Tirtūm kôt amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjaja na prem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. Mě kot mjên kôt amnhĩ nhĩpêx o pa jakamã na prem amnhĩ tã mẽ omu nê mẽ ho mex nê

kām mẽ hapê nê. ⁶ Mě panhõ wôwô finat Saraja na pre ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. Jao mjên Apraãw kapêr ma nê hkôt amnhĩ nhĩpêx. Nê kêp õ pahi hã harê nê hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri pa. Tã kot kaj mẽ urak nê amnhĩ to htỳx nê ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o apa. Hãmri nê amnhĩ tã amã amjên puma hkêt nê apa nê te apê Sara hkra pyrak.

⁷ Nê mẽ amyjaja kêr ka mẽ tām mẽ aprõ nhĩpêx o ri mẽ hkôt apa. Mě akĩnhã mẽ hihtỳx kêt jakamã mẽ kamã axukaprĩ rãhã ho ri mẽ hkôt apa. War ajamê war apê Jesus kukwak ri war atĩr tũm nê apa mã xwỳnh jakamã kêr ka mẽ ho mex rãhã ho ri mẽ hkôt apa. Tirtūm kām war ajamê war ajapê jakamã kot kaj mẽ ã mẽ hipêx anhỹr o ri apa hãmri nê ra axãmnhĩx mẽmoj tã amnhĩ to Tirtūm wỳ nhũm mẽ amar kurê kumrêx.

Tirtūm krajaja kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak ã mẽ harênh

Rômãn 12.9-21; Korosê 1.10; Wam Tesarôn 5.14-15

⁸ E Kris kôt ixkrãmnhwỳjaja. Nã ixkapêr jatur xà na ja. Kêr ka mẽ ri axpên kôt ajamaxpêr mex pê axpên to mex rãhã ho ri apa. Nê mẽ ate Kris kôt axpên to atõ nê atõx ã amã axpên kĩnh o ri apa. Jao axpên kamã axukaprĩ nê mẽmoj to axpên kutã anojarêt rãhã nê. ⁹ Na pu prem Jesus kôt amnhĩ xunhwỳ nhũm Tirtūm mẽ pahto hkra nê mẽ pahto mex ã amnhĩ jarê. Tã koja mẽhõ tanhmã mẽ anhĩpêx

to rÿ tanhmã mẽ ato kapêr punuj to. Nom kêr ka mẽ ama nê amnhĩ tã tanhmã ho rÿ tanhmã ho akapêr punuj to hkêt nê. ãm te Tĩrtũm kot mẽ panhĩpêx pyrãk o mẽ hipêx nê mẽ ho mex pix o ri mẽ hkôt apa. Ja na Tĩrtũm kãm hprãm. ¹⁰ Kapêr ã kagã htũm kot ja jarênh kot:

Kot kaj mẽ amã amex nê akĩnh nê ri apa hprãm hã kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê:

Kot kaj mẽ ri akapêr punuj o ri apa hkêt nê.

Nê mẽmoj tã amnhĩ to axêx o ri apa hkêt nê.

¹¹ Nê te mẽ ate amnhĩ katut kôt ate amnhĩ tomnuj rênh o apa pyrã nê hpãnhã amnhĩ to mex pix o ri apa.

Nê mẽ amã tãm axpên nhĩpêx pix prãm o ri axpên kôt apa.

Nê mẽ amã ajamakêtkati nê axpên kôt apa hprãm rãhã ho ri apa.

¹² Na hte Tĩrtũmja ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa xwÿnhjê jamãr mex rãhã ho pa.

Nhũm mẽ tanhmã amnhĩ to hwÿr to nhũm mẽ mar kurê kumrêx.

No mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwÿnhjaja na hte mẽ kutã amnhĩ xãm nê ãm mẽ omu nê mẽ ho mex kêt nê. Anê.

Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot ã mẽ harênh kot anhÿr.

¹³ Nê kot kaj mẽ amã amnhĩ to mex pix o apa hprãm nhũm mẽhõ ja hã tanhmã mẽ atomnuj to hkêt nê. ¹⁴ No

kot kaj mẽ amnhĩ to mex pix o apa htã nhũm mẽhõ ja hã apumu nê tanhmã hamaxpêr to nê atomnuj ka amnhĩ xã htÿx kamã ajamak japêr. Tã koja Tĩrtũm nhÿrmã ja hã tanhmã mẽ ato mex to. Jakamã kwa kêr ka mẽ tee ri mẽhõ kot tanhmã mẽ atomnuj to hkukamã ajamaxpêr pê amã mẽ uma ho ri apa hkêt nê. Nê tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o akaprĩ nê ri apa hkêt nê. ¹⁵ ãm amnhĩ kaxyw Kris mã mãn ajamaxpêr tÿx rãhã nê mẽ panhõ Pahihti hã apijaàm rãhã ho ri apa. Nhũm mẽhõ ja hã mẽ apumu nê tanhmã hã mẽ akukjêr to nê mẽ amã:

—Kwa mẽmo kaxyw na ka pre Kris kôt amnhĩ xãm nê hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o apa? Anê.

Ka mẽ ama hãmri nê aprĩ hã kãm amnhĩ jarênh kurê kumrêx. ¹⁶ Nom kêr ka mẽ akapêr mã aprĩ kamã kãm amnhĩ jarê. Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o apa hã mẽ kãm amnhĩ jarê. Koja mẽ Kris ã mẽ ato kapêr punuj rÿ hã mẽ atã hpêr o axkê nê pikunhar japêr ka mẽ ãm amnhĩ tã mẽ ama nê ãm mẽ ama. Kwãr mẽ mãmrĩ ã mẽ anhĩpêx anê. Kêr ka mẽ amnhĩ tã mẽ omu nê arĩ amnhĩ to mex rãhã ho ri apa. Kêr kê mẽ tee ri amnhĩ tã mẽ apumu nê hpijaàm nê.

¹⁷ Nê koja mẽ akwÿjaja mẽ ate Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o apa hã mẽ apumu nê hã tanhmã mẽ anhĩpêx to htã kêr ka mẽ arĩ Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o ri

apa. Ja na kãm hprãm. Nom kot kaj mẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to nhũm mẽ ja hã mẽ apumu nẽ pahihtĩ mã mẽ ajarẽ nhũm kuma nẽ ja hã tanhmã mẽ amã àkjêr to ka mẽ ra apijaam nẽ.

¹⁸ Nẽ Krisja na pre mẽ panê ty. ãm htyk tipxi tã mẽ pahpiitã mẽ pahpãnhã amnhĩre. Mẽ pakurom aa kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt tã mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã hpãnhã amnhĩrer pa. Mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwÿr nẽ nhÿrmã ma Tĩrtũm nhõ krĩ hwÿr paxàpir nẽ kamã pahtĩr tũm nẽ papa ho papa kaxyw. Mẽ kot hpĩr tã nhũm Tĩrtũm akupÿm ho htĩr nhũm htĩr o htĩr. ¹⁹⁻²⁰ Nom kormã akupÿm htĩr kêt ri na pre hkarõ pix o mẽ htyk xwÿnhjê hwÿr mõ. Ahpunu kamã mẽ hkarõ kêp prês nẽ hkrĩ xwÿnhjê hwÿr mõ nẽ mẽ kot Noehti kapêr mar nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nhũm gô htãm kot mẽ hanhir par xwÿnhjê mã kapêr. Tĩrtũm kot nhÿrmã mẽ kot amnhĩ tomnuj mÿrapê kuwy maati wÿr mẽ rênh ã mẽ hkukamã mẽ kãm awjarẽ. Amnepêm kormã Noehti kot pàr raxta nhĩpêx o kuhê ri na prem kãm Tĩrtũm kapêr mar prãm kêt nẽ. Nhũm amnhĩ tã mẽ omu nẽ mẽ kamã gryk tokyx anhÿr kêt nẽ. Arĩ amnhĩ tã mẽ hamãr o pa. Mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwÿr nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx prãm xàj arĩ mẽ hamãr ry ho pa. No ãm tee ri mẽ hamãr kaprÿ nhũm mẽ amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr

kêt nẽ htÿx ri amnhĩ tomnuj o pa. Mẽ ãm grêre nẽ Noehti kapêr ma nẽ gô htãm pymaj hkôt pàr raxta wÿr agjê. ãm mẽ kêp 8 pix nẽ hwÿr agjê nhũm gô htãm mẽ hanhir kêt nẽ. Tĩrtũm na pre mẽ nê omunh mex nẽ. No mẽ kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjaja nhũm gô htãmja mẽ hanhir o mẽ himex pa. Nhũm mẽ kêp 8ja pix arĩ htĩr nẽ mex nẽ pàr raxta kamã gô krãhkã hã mex rãhã pa.

²¹ Gô tãmja kêp hprĩ hã mẽ pahte Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr ã mẽ pahto amnhĩrit xà na. Mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx tũm kaga nẽ hpãnhã amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o papa hã mẽ pahto amnhĩrit xà. Jakamã na htem mẽ pahkrã kumrã. Nom mẽ kot mẽ panê mẽ pagrã kugrãnh kaxyw kêt ra mẽ pahte Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr ã amnhĩ to amnhĩrit kaxyw na htem mẽ pahkrã kumrã. Ra mẽ pahte Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o papa hã amnhĩ to amnhĩrit kaxyw. Pu mẽ ra mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ to amnhĩrit. Te mẽ pahte gôx kãm mẽ pahte amnhĩ tomnuj rer par pyrà nẽ hpãnhã amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o papa.

²² Nẽ na pre Jejus akupÿm htĩr nẽ ma akupÿm Tĩrtũm nhõ krĩ hwÿr api nẽ Tĩrtũm nhĩhkô hã pahihtĩ hã mẽ hkrĩ xà kamã hkrĩ ho hkrĩ. Hãmri nẽ ra Tĩrtũm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnh nẽ pahi piitã mẽ ho amnhĩptàr o hkrĩ.

4

Mê pahte amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pamã karõ

Epes 4.17-24; Korosẽ 3.1-11

¹ Nẽ na prem Kris pĩ nhũm amnhĩ xà htỳx kãm hamak kãm htyk kaxyw tã arĩ mẽ kãm xa. Ra kot amnhĩ xà hkukamã, amnhĩ tã mẽ omunh tã tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o amnhĩ tã tanhmã ri mẽ kot hpĩr mã xwỳnhjê homnuj to hkêt nẽ. Arĩ mẽ kãm xa nhũm prem kupĩ. Tã kêr pu mẽ uràk nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr o ri papa. Mẽ kot hã tanhmã mẽ panhĩpêx to htã pu mẽ uràk nẽ amnhĩ xà htỳx kãm pajamak tã tanhmã amnhĩ tã mẽ ho hkêt nẽ. Na hte ra mẽ htyk nẽ mẽ hikwỳ xwỳnhjaja axte amnhĩ tomnuj kêt nẽ. Tã kêr pu mẽ uràk nẽ axte tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri papa hkêt nẽ. ² Jakamã kêr pu mẽ axte mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx tũm kôt amnhĩ nhĩpêx o papa hkêt nẽ. Nẽ mẽ pajamaxpêr tũm kôt axte pajamaxpêr o papa hkêt nẽ. ãm Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho papa rãhã ty.

³ Amnepêm kormã mẽ pahte Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr kêt ri na pu prem mẽ kêp Tĩrtũm kra hkêt xwỳnhjê hkôt amnhĩ nhĩpêx.

Jao nhãm mẽnijê pumu nẽ mẽ kamã pahpijaàm kêt hprãm.

Nẽ pahpipãnh o ri papa.

Nẽ mẽ pahpipãnh kaxyw axpên wỳr akuprõ nẽ mẽnijê kamã pahpijaàm kêt.

Nẽ sãnti hwỳr pahkõnkrã ho pahkrĩ nẽ kãm amnhĩ jagrer.

⁴ Tã Kris kôt amnhĩ xunhwỳr hãmri nẽ mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o papa. Hãmri nhũm arĩ mẽ kot amnhĩ nhĩpêx tũm o amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjaja tee ri ja hã mẽ pahpumu nẽ hêx rom amnhĩ kôt mẽ pamã tanhmã ri àhkrox to ho pa. Pu mẽ axte mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nhũm mẽ tee ri ja hã mẽ pahpumu nẽ mẽ pakamã gryk kato nẽ tanhmã mẽ pahto kapêr punuj to. ⁵ Tã koja Tĩrtũm nhỹrmã amnhĩ wỳr mẽ hã karõ nhũm mẽ ma hwỳr mra nẽ kutã hkrĩ. Nẽ kormã mẽ htĩr ri tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kãm amnhĩ jarênh pa. Hãmri nhũm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã tanhmã mẽ hipêx to. Koja mẽ pahpiitã tanhmã mẽ pajarênh to. Mẽ htyk xwỳnhjaja nẽ kormã mẽ pahpũr nẽ mẽ papa xwỳnhjaja nhũm mẽ pahpiitã tanhmã mẽ pajarênh to.

⁶ Na pre Jejus ty hãmri nẽ kormã akupỹm htĩr kêt rãhã hkarõ pix o ma amex wỳr tẽ nẽ kamã mẽ htĩr ri amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã hamaxpêr xwỳnhjê mã awjarê. Na prem mẽ kot amnhĩ tomnuj mỳrapê ra wej nẽ ty nẽ arĩ amex kãm ri pa. Jakamã nhũm Jejusja hkarõ ho ma mẽ hwỳr tẽ nẽ mẽ kãm:

—E na pa ra mẽ ate amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer pa. Tã kormã mẽ atĩr ri mẽ ate amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kõt ajamaxpêr jakamã kot kaj mẽ ma hwỳr api nẽ wa ixkuri wa ixpyrà nẽ atĩr tũm nẽ amex nẽ apa ho apa. Anẽ.

Mẽ pahpê Kris kwỳ hã tanhmã mẽ pahte axpẽn nhĩpêx to hã mẽ pamã karõ

Rõmãn 12.6-8; Wam Korĩt 12.1-11

⁷ Nẽ koja tokyx mẽ panhõ pikaja mẽ pahpê hapêx nẽ kamã mẽmoj piitã hapêx pa. Jakamã kwa kêr ka mẽ ate amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ pumunh mex o apa.

Nẽ mẽ atỳx ri ajamaxpêr ri apa hkêt nẽ.

Nẽ mẽmoj punuj nẽ amnhĩ to htỳx o ri apa ho ajamaxpêr nyw pix o amnhĩ to Tĩrtũm wỳr rãhã ho ri apa.

⁸ Nẽ kwa kêr ka mẽ amã axpẽn kĩnh o ri axpẽn kõt apa. Ja na mex o mex. Kot kaj mẽ ã axpẽn nhĩpêx anẽ nhũm Kris kõt atõ rỳ atõxjê hõ tanhmã atomnuj to japêr ka amnhĩ tã omu nẽ ãm omu. Amã hkĩnh o ãm amnhĩ tã omu. Jao axte kot tanhmã atoja mã ajamaxpêr kêt nẽ.

⁹ Nẽ kêr ka mẽ axãmnhĩx ajamakêtkati nẽ amnhĩ nhõrkwỳ hwỳr axpẽn wỳ nẽ axpẽn to mex o ri apa. Nom kêr ka mẽ agryk kãm amnhĩ wỳr mẽ hwỳr kêt nẽ. ¹⁰ Na pre ra Tĩrtũm mẽ pahpê hkra hã ahpỳnhã tanhmã mẽ pamã mẽmoj tã karõ hto nẽ ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhỳr

o papa kaxyw mẽ pahto mẽ paxihtỳx. Mẽ pahte ahpỳnhã tanhmã axpẽn to mex to ho ri axpẽn kõt papa kaxyw. Tã kêr ka mẽ ra kot mẽmoj tã mẽ amã karõ hkõt axpẽn nhĩpêx o ri axpẽn kõt apa. ¹¹ Koja ma mẽ ate akwỳjê mã kapêr jarênh o ri apa kaxyw mẽ amã karõ ka mẽ ama nẽ akatàt kõt ÿ hã mẽ kãm harênh mex o ri mẽ hkõt apa. Rỳ tanhmã axpẽn to ajuta hto ho ri apa kaxyw mẽ axunhwỳr japêr ka mẽ amnhĩ tã omu nẽ hkamnàr rom mẽ ho ajuta mex rãhã ho ri apa. Mẽ apiitã Jejus nhỹ hã ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr o ri apa. Kêr kê Jejus kõt mẽ akwỳjaja amnhĩ tã mẽ apumu nẽ mẽ anhỹ hã Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽ.

Jejus kwỳjaja kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak o pa hã mẽ harênh

Rukre 6.20-23; Juãw 16.1-4; Sikũn Tesarõn 1.3-12; Sikũn Ximotre 3.13; Eprêw 12.3; Xiakre 1.2-4

¹² E Kris kõt ixkrãmnhwỳjaja. Koja Kris kwỳ kêt xwỳnhjaja Kris ã tanhmã mẽ anhĩpêx to nom kwa kêr ka mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o akaprĩ nẽ apa hkêt nẽ. Kêt mẽ akĩnh rãhã axpẽn kõt ri apa. Na htem ã mẽ pahpê Kris kwỳjê nhĩpêx anhỳr o pa. Jakamã kwa mẽ amnhĩ tã mẽ omu nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nẽ. ¹³ Mẽ arĩ akĩnh nẽ ri apa. Mẽ kot Kris pyrà nẽ mẽ panhĩpêx punuj tãã. Kêr kê Jejus nhỹrmã akupỳn mẽ pahwỳr wrỳ pu mẽ omu nẽ pahkĩnh tỳx o

pahkînh tÿx. ¹⁴ Kwâr mē māmri mē pahpê Kris kwÿ hã tanhmã mē panhîpêx to. Na htem ã Tirtûm Karô kot mē pahkarô mã gjêx xwÿnhjê nhîpêx o pa anê.

¹⁵ Nê mē apê Kris kwÿ jakamã kwa kêr ka mē amnhî to mex rãhã o ri apa.

Jao mē hpar o ri apa hkêt nê.

Nê ri axàhkînh o ri apa hkêt nê.

Nê nhãm mē hkaêx mã agjêx o ri apa hkêt nê.

Nê tanhmã mē homnuj to ho ri apa hkêt nê.

Kot kaj mē ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa nhûm mē anhô pahihti ja hã tanhmã mē ato ka mē amnhî kamã apijaàm tÿx nê. ¹⁶ Nom koja mē apê Kris kwÿ hã tanhmã mē anhîpêx to ka mē ja hã amnhî tã mē omu nê amnhî kamã apijaàm kêt nê. Æm Tirtûm pix mã amnhî jarê nê kãm:

—Pa Tirtûm. Ixpê akra Kris kwÿ hã na mē ã ixtomnuj anê. Nom ixpê akra jakamã kwâr mē māmri tanhmã inhîpêx to. Amex o amex o ate ixto akra jakamã kwâr mē māmri ã inhîpêx anhÿr o pa. Anê.

¹⁷ Nê koja Tirtûm tokyx mē pahpiitã tanhmã mē pahte amnhî nhîpêx to hã mē pahpumu nê tanhmã mē panhîpêx to. Mē pahpê hkrajaja koja tanhmã mē pahte amnhî nhîpêx to hã tanhmã mē pahto mex to. Hãmri nê hpãnhã mē kêp hkra hkêt xwÿnhjê ho hapu nê tanhmã mē hipêx to. Mē kot amnhî kaxyw hkôt

hamaxpêr kêt jakamã nhûm mē pahkînhã tanhmã mē homnuj tÿx to. ¹⁸ Kapêr ã kagà htûm kot ja hã mē pajarênh kot:

Mê kot Tirtûm kapêr kôt amnhî to mex xwÿnhjaja na htem àmnhîx amnhî xà htÿx kamã hamak o pa kamã ty nhûm Tirtûm ma ô krî hwÿr amnhî wÿr mē ho àpir kurê kumrêx.

Nom mē kot amnhî tomnuj xwÿnhjaja koja mē hkînhã amnhî xà htÿx kamã hamak rãhã nê pa ho pa nê aa mex kêt nê. Anê.

¹⁹ Tã koja Tirtûm kãm ja prãm japêr kwâr mē māmri Kris ã tanhmã mē pahtomnuj to. Nom kêr pu mē Tirtûm kamnâr rom amnhî to mex pix o ri papa. Kêp mē panhîpêx xwÿnh maati jakamã ra kot amnhî jarênh xà hkôt koja tanhmã ri mē pamã amnhî nhîpêx to ho pa.

5

Tirtûm krajaja kot tanhmã amnhî nhîpêx to hã mē kãm karô

Atre 20.28-31

¹ E kot paj hpãnhã mē apê Kris kwÿ hkrãhtûmjê mã ixkapêr ka mē inhma. Ijaxwÿja ixpê mē akrãhtûmjê hõ na pa. Na pa pre mē akurom Kris htyk kãm omu. Nom kot puj mē nhÿrmã pahpimràatã mex o mex ã omu nê uràk nê mē pamex nê ri papa ho papa. ²⁻³ Jakamã e Kris kôt mē hkrãhtûmjaja

kêr ka mẽ atar Kris kôt pahkwýjê jamâr mex nê. Ra Tĩrtũm kot mẽ ate kãm hkwýjê jamâr kaxyw mẽ axunhwýr jakamã kêr ka mẽ omunh mex rãhã ho mẽ hkôt ri apa. Te ho ôwêhti jamâr xwýnh kot ôwêhti jamâr mexta pyrãk. Te mẽ kêp Tĩrtũm krit ôwêhti nhũm mẽ ate kãm mẽ hamâr o apa xwýnh pyrã nê kãm mẽ omunh mex rãhã ho ri mẽ hkôt apa. Nê akĩnh pê tanhmã ri mẽ ho ajuta hto ho ri mẽ hkôt apa. Ja na Tĩrtũm kãm hprãm. Nom kêr ka mẽ ano hkà karôt kãm mẽ ho ajuta hkêt nê. Rỳ kãxpore hprãm xàj mẽ kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkêt nê. ãm amarĩ tanhmã mẽ kutã anojarêt to pix kukamã ajamaxpêr o ri mẽ hkôt apa.

Nê kêr ka mẽ kãm mẽmoj tã karõ kamã axihtýx kêt nê. Mẽ akapêr mã aprĩ kamã mẽ kãm mẽmoj jarê kê mẽ amnhĩ tã mẽ apumu nê mẽ apyrã nê ã axpên nhĩpêx anhýr o pa.

⁴ E kêr ka mẽ ã Kris kôt mẽ akwýjê jamâr mex pê mẽ hipêx o apa anê. Hãmri nhũm mẽ pajamãr xwýnh maati ja hã mẽ apumu nê nhýrmã akupýn mẽ pahwýr wrý nê mẽ ato mex rax nê.

⁵ Nê e mẽ amy xãptàr nyw-jaja. Kêr ka mẽ Kris kôt mẽ akrãhtũmjê kapêr ma nê mẽ hkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa.

Nê kwa kêr ka mẽ api-itã axpên nhĩpêx o te anhĩõ kot amnhĩ to rax o ajakrenh pyrãk. Tĩrtũm kapêr ã kagã htũm kot ja jarênh kot:

Mẽ kot amnhĩ to jarkrar o ri mẽ pa xwýnhjaja na hte Tĩrtũm mẽ kutã amnhĩ xunhwý.

No mẽ kot amnhĩ to hkryre nê axpên tã hpijaàm o mẽ pa xwýnhjaja na hte mẽ ho mex o pa.

⁶ Anhýr ã mẽ harênh jakamã kwa kêr ka mẽ Tĩrtũm ã api-jaàm rãhã ho ri apa ixkwýjaja. Nê axpên mã ri amnhĩ to jarkrar o ri apa hkêt nê. Kêr kê Tĩrtũm xihtýx xwýnhja ja hã mẽ apumu hãmri nê nhýrmã kot mẽ pahto mex xà hã arĩgroja kato nhũm mẽ ate amnhĩ to mex xwýnh ã mẽ ajarê nê mẽ ato mex rax nê.

⁷ Nê kêr ka mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr pê akaprĩ ho ri apa hkêt nê. ãm te mẽ ate Tĩrtũm mã akaprĩ nhõr pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nê axãmnhix akĩnh nê akaprĩ hkêt nê apa. Tĩrtũm kêp mẽ pajamãr xwýnh maati kênã kot ka kêt mẽ ri akaprĩ nê ri apa.

⁸ Nê kwa mẽ okora. Kêr ka mẽ amnhĩ nê kot mẽ pakutã amnhĩ xunhwýr xwýnh maati Satanastija pumunh mex rãhã ho ri apa. Na hte mẽ panhĩpêx o te ropkror kot akunĩ kamã mry ho krihkrit o ri mrar pyrãk o mẽ panhĩpêx. Jao mẽ pahte Kris kaga hprãm xàj apkati mẽ tanhmã nê mẽ pahto ho ri mẽ pahkôt pa.

⁹ Na hte ã pika piitã hkôt Kris kôt mẽ pahtõ nê mẽ pahtõxjê nhĩpêx anhýr o pa nhũm mẽ pahpyrã nê amnhĩ xà htýx kamã hamak o pa pê omnuj nê pa. Jakamã kwa kêr ka mẽ

Kris kôt amnhĩ xunhwÿr tÿx nê kutã amnhĩ to htÿx rãhã ho ri apa. ¹⁰ Tĩrtũm kãm mē pajapê jakamã na hte mēmoj to mē pakutã nojarêr rãhã ho ri pa. Na pre mē pamex nē nhÿrmã mē pahte kuri tãm amnhĩ nhĩpêx o papa mã xwÿnh ã mē pajarê. Kris kukwak ri ã mē pajarênh anhÿr jakamã mē ate jar Kris ã apunuj nē ri apa htã kot kaj mē kritpêm ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr ry hkêr nē. Koja Tĩrtũm mē akrã kamã mē ajamaxpêr xihtÿx jagjê ka mē akupÿm amex nē axihtÿx pê ate amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa.

¹¹ Tĩrtũmja hihtÿx o hihtÿx nē àhpumunh o àhpumunh. Nê hihtÿx xà nē àhpumunh xà koja aa kêp hirerek nē hapêx kêt kumrêx. ãm hãmri na mē kot harênh kot anhÿrja.

Pêtre kapêr jatur xà

¹² Nê ota Kris kôt mē pahtõ Sirastija na inhmã mē akaxyw kagàja nhĩpêx pa mē awÿr mēnh kaxyw. Na pa hte kãm ixkapêr nhũm inhma nē inhmã hã kagà. Na hte Kris kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri pa. Tã inhmã kagàja nhĩpêx. Mē ate kamã harênh nē mar nē tãm ajamaxpêr kaxyw. Nê Tĩrtũm kãm mē ajapê nē kot mēmoj to mē akutã nojarêr ã mē ate kamã harênh kaxyw. Tã kêr ka mē kãm mē ajapê hã amnhĩ tã harênh ma nē kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa. Mē akwÿjaja kot tanhmã hã mē ato htãã.

¹³ Nê ota jar Papirõn kamã Kris kôt mē pahtõ nê mē pahtõxjaja mē awÿr hpêr mē. Tĩrtũm kot mē pahpyrà nê mē ho hkra jakamã mē kêp mē atõ nê mē atõx ã mē awÿr hpêr mē. Nê Xiakre mãânên mē awÿr hpêr mē. Te kêp ixkra pyràk.

¹⁴ Nê kêr ka mē nhÿri apê Kris kwÿ hã axpên pumu nê mē axpên to atõ nê atõx ã axpên mã akapêr mex kurê kumrêx.

E kê Tĩrtũm mē apê Kris kwÿ hã mē amã mē ajamakêtkati nê mē apa xà gõ ka mē axãmnhĩx ajamakêtkati nê amex nē ri apa ho apa.

Tã ãm ja pix. Ixpê Simãw Pêtre na pa ã mē awÿr kagà nê mēnh anê.

**Sikũn Pêtre
Simãw Pêtre kot
Jejus kôt hkwyjê
hwÿr wam kagà nê
mênh kôt hõ mênh**

Simãw Pêtre na pre kagàja nhĩpêx. Jejus nhỹ hã hkrajê jahkre ho mẽ pa xwÿnhjê hõ na pre. Mẽ kêp Jejus kra hkêt xwÿnhjaja ra kot Jejus ã hpĩr kaxyw nhũm pre kagàja nhĩpêx nê krĩ piitã hkôt Jejus kwÿjê hwÿr kurê nê kamã hprĩ hã mẽ kãm mẽmoj tã karõ. Mẽ kot arĩ Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa hã mẽ kãm karõ. Nê hamaxpêr o mẽ hamaxpêr rãhã ho pa hã mẽ kãm karõ.

Nê mẽ hkwy kot Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ jarênh tã hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt xwÿnhjaja nhũm pre tanhmã mẽ harênh to. ã na pre mẽ kãm mẽmoj jarênh nê hã kagà nê krĩ piitã hkôt mẽ hwÿr rênh anê. Nê mẽ kãm:

1 Pa Kris kôt ixtõ nê ixtõxjaja. Xà mẽ amex? Ot pa mẽ awÿr kagà nhĩpêx nê krĩ piitã hkôt mẽ awÿr kurê. Ixpê Simãw Pêtre na pa wam ixte kagà nhĩpêx nê mẽ awÿr mẽnh tã axte hõ nhĩpêx. Ixte Jejus Kris nhỹ hã mẽ ajahkre ho ixpa xwÿnh ã mẽ amã hipêx nê kumê. Na pa hte Jejus mã amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixpa.

Nê mẽ papytãr xwÿnh Jejus Krisja Tĩrtũm pyrã nê mex o mex. Nê wa kot amnhĩ

nhĩpêxja mex o mex. Jakamã na pre wa tanhmã mẽ pahkrã hto pu mẽ amnhĩ kaxyw wa hkôt pajamaxpêr tÿx rãhã ho ri papa. Na ka htem ixpyrà nê ã amnhĩ nhĩpêx anê. Tã pa mẽ amã kagàja nhĩpêx.

2 Nã Tĩrtũm mẽ mẽ panhõ Pahihti Jejus wa kot amnhĩ nhĩpêxja na ka mẽ ra harênh mar tÿx nê. Wa kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nê tanhmã wa hamaxpêr toja ka mẽ mar tÿx nê wa hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx. Tã kêr ka mẽ arĩ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr rãhã ho ri apa. Jao axãmnhĩx ajamakêtkati nê akĩnh nê apa ho apa. Na pa hte ã mẽ ato Tĩrtũm mẽ Pahihti Jejus Kris wa hwÿr o ri ixpa anê. Na hte Tĩrtũm mẽ ato mex nê mẽ akutã nojarêr rãhã ho pa.

Tĩrtũm kot mẽ pahto mex o pa hã harênh

Epes 2.12-13; Wam Tesarõn 1.2-4; Sikũn Pêtre 3.18

3 Nê Tĩrtũmja àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx jakamã na pu htem hkôt amnhĩ xunhwÿ nhũm amnhĩ tã mẽ pahpumu nê mẽ pamã àhpumunh tÿx xà hkwy gõ. Hãmri pu mẽ ra urak nê amnhĩ to mex nê tãm amnhĩ nhĩpêx o ri papa. Tã kot puj mẽ nhÿrmã ma õ krĩ hwÿr api. 4 Na pre mẽ pakukamã amnhĩ jarênh o:

—Kot paj nhÿrmã ixkrajê mã ixte amnhĩ nhĩpêx mex kwÿ gõ nhũm mẽ inhÿ hã ho tãm ri amnhĩ nhĩpêx mex o pa. Nê ixpyrà nê hamaxpêr mex o pa.

Anhÿr jao te ra mẽ pamã hkĩnh xà mex kwÿ nhõr pyrãk

o mẽ panhîpêx. Nê te ra kot mẽ pahkrām hamaxpêr mex jagjênh nê mẽ pamã kot amnhî nhîpêx mex jagjênh pyrāk. Mẽmo kaxyw na pre ã mẽ panhîpêx mex anê? Nà urāk nê tãm mẽ pahte amnhî nhîpêx mex rãhã o ri papa kaxyw. Jao mẽ pahte mẽ kêp hkwyê hkêt xwýnhjê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Nê mẽ hamaxpêr punuj o paja-maxpêr kêt nê. Nê hpãnhã mẽ pahte Tirtũm kôt pix mã amnhî nhîpêx rãhã ho papa. ã mẽ pahte amnhî nhîpêx anhÿrja na mex o mex. ⁵ Tã ã Tirtũm kot mẽ panhîpêx mex anhÿr jakamã kwa kêr ka mẽ kapêr mar tÿx nê hkôt pix mã amnhî nhîpêx mex o ri apa. Jao amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr rãhã nê. Kot kaj mẽ ã amã amnhî nhîpêx anhÿr o apa hprãm hã kot kaj mẽ mããnên amã tãm amnhî nhîpêx o apa hprãm. Nê mẽ amã Tirtũm kapêr piitã mar prãm o ri apa. ⁶ Hãmri nê piitã mar pa nê mẽmoj punuj piitã nê amnhî to htÿx nê. Nhũm mẽ kêp Kris kwý hkêt xwýnhjaja Kris ã tanhmã mẽ anhîpêx to htã ka mẽ ãm amnhî tã mẽ omu nê mẽ umaj mẽ amã Kris kaga hprãm kêt nê.

Nê mẽ amã Tirtũm mã amnhî jarênh rãhã ho apa hprãm.

Nê mẽ amã kapêr mar rãhã ho apa hprãm.

⁷ Nê mẽ amã Kris kôt mẽ atõ nê mẽ atõxjê ho mex pix o ri apa hprãm. Jao te mẽ amã amnhî tã

ma pyrāk o mẽ piitã mẽ hipêx o ri mẽ hkôt apa.

⁸ E kêr ka mẽ ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. Kot ka mẽ ã amnhî nhîpêx anê nê mẽ panhõ Pahihti Jejus Kris kôt amnhî nhîpêx mex o mõ. Hãmri nhũm mẽ akwýjaja mẽ apumu nê mẽ apê Kris kwý hã mẽ ajarênh kurê kumrêx. ⁹ No kot ka mẽ atõ ixkapêr mar tã hkôt amnhî nhîpêx kêt nê hãmri te Tirtũm kot anê ate amnhî tomnuj rênh par mã ajamaxpêr kêt pyrāk. ¹⁰⁻¹¹ No na ka htem ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Ra mẽ ate Pahihti Jejus Kris kôt amnhî nhîpêx mex jakamã na htem ja hã mẽ apumu nê Tirtũm kot mẽ ato hkra hã mẽ ajarênh kurê kumrêx. Kot kaj mẽ ã hkôt amnhî nhîpêx anhÿr o apa nê mẽmo arïgro hã apunuj nê apa htã Jejus kaga hkêt nê. Hãmri nê nhÿrmã ma Tirtũm nhõ krï hwÿr api nhũm mẽ apumu nê mẽ ato mex rax nê. Hãmri ka mẽ õ krï kamã mẽ panhõ Pahihti Jejus Kris wa kuri atïr tũm nê amex nê apa ho apa.

¹² Nê na ka mẽ ra Tirtũm kot amnhî nhîpêx mar tÿx nê amnhî krã kamã kot amnhî nhîpêx mã ajamaxpêr tÿx o ri apa. Tã nom kot paj arï mẽ amã ja jarênh rãhã ho ri ixpa. ¹³ Kormã ixtïr ri kot paj xatã mẽ amã harênh o amnhîrît. Ja na kêt inhmã hprãm. Mẽ ate nhÿrmã tanhmã ri ajamaxpêr to nê hkaga pumaj. ¹⁴ Na pre mẽ panhõ Pahihti Jejus Krisja inhmã tokyx ixtyk ã ijarê. Kot paj xep kritpêm ri ixtïr nê

ixpa hkêt nê. ¹⁵ Jakamã na pa kormã ixtîr ri ã mẽ amã kagã nhîpêx anê. Mẽ ate inhmÿr pê arî omunh nê kamã harênh nê Tîrtûm kot amnhî nhîpêx mã ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa kaxyw.

Pêtre kot no ho Jejus pumunh ã amnhî jarênh

Matêwre 17.1-5; Makre 9.1-8; Sikûn Ximotre 3.16-17

¹⁶ Nê na pa pre ra tanhmã mẽ amã mẽ panhõ Pahihti Jejus Krisja jarênh to. Hihtÿx o hihtÿx ã harê nê àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx ã harê. Nê nhÿrmã akupÿn mẽ pahwÿr wrÿk ã harê. No na pa pre amnhî krã hkôt ã harênh anhÿr kêt nê. Na pa pre inhno ho Jejus hihtÿx o hihtÿx ã omunh o hkôt ixpa nê ixte omunh xà hkôt ã mẽ amã harênh anê. ¹⁷⁻¹⁸ Amnepê mã kormã ixkwÿjê mẽ mẽ ixte arî hkôt ixpa ri pa prem hkôt hixêt prêk nhîmök wÿr api. Pa nê kaxyw Xiakre nê Juãw mẽ pa mẽ hkôt ixpimràatã hixêt ã api nê himök ã ixkuhê. Hãmri nhÿm Tîrtûm tanhmã Jejus to nhÿm hirã htÿx kãm xa. Hãmri nhÿm Mêpahpãm Tîrtûmja mẽ inhmã kapêr. Kaxkwa kamã hirã htÿx rax rÿm mẽ inhmã kapêr o:

—E ota Ixkrata xa. Inhmã hapê ho inhmã hapê. Anê.

Tã ra ixte mar xà hkôt pa amnhî xô ri mẽ amã harê nê hã kagã. ¹⁹ Na pa prem ã hixêt prêk nhîmök ã Jejus pumunh nê Tîrtûm kot tanhmã harênh to hã mar anê. Hãmri nê ija-maxpêr o:

—Nà ãm hãmri na pre amnepêm Tîrtûm nhÿ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwÿnhjaja Jejus kukamã ã harênh anhÿr o pa. Anê.

Mẽ kot tanhmã Jejus kukamã harênh toja te kot kamàt kô kamã kanê hpök nhîrã hkryre pyrãk. Tã koja nhÿrmã akupÿn wrÿ hãmri nê te myt kator nê hirã mex nhÿm mẽ pahte mẽmoj pumunh mex pyrãk. Jakamã kwa kêr pu mẽ kot tanhmã Jejus kukamã harênh toja mar tÿx rãhã nhÿm nhÿrmã te myt kator pyrã nê akupÿn mẽ pahwÿr wrÿ. ²⁰ Tîrtûm kapêr ã kagã htÿm kot tanhmã ÿ hã kapêr jarênh xwÿnhjê jarênh to. Mẽ kot mẽmoj kukamã ujarênh ã mẽ harê. Nê Jejus kukamã tanhmã ujarênh to hã mẽ harê. ã mẽ kot mẽmoj kukamã harênh kot anhÿr. Nom na pu htem amnhî krã hkôt ã mẽ ujarênh anhÿrja mar tÿx kêt nê. Koja Tîrtûm Karõ hprî hã mẽ pamã ho amnhîrit pu mẽ rî kormã pahprî hã mar tÿx nê. ²¹ Na pre ÿ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwÿnhjaja amnhî krã hkôt hkwyjê mã ujarênh o pa hkêt nê. Tîrtûm Karõ na pre tanhmã mẽ hkrã hto nhÿm mẽ ÿ hã hkwyjê mã tanhmã harênh to ho pa nê ÿ hã mẽ pamã hã kagã.

2

Tîrtûm kapêr jarênh o hêx xwÿnhjê jarênh

Korosê 2.16-17; Wam Ximotre 4.1-5; Sikûn Ximotre 3.1-9; Jutre 3-16

¹ Nê amnepê m na pre Ijaew kwýjaja te mē kēp Tirtũm nhỹ hã kapēr jarēnh xwýnh pyrāk. Nom Tirtũm kapēr kwým ri hkwýjê mã tanhmã ho hêx to ho pa. Tã koja nhỹrmã mēmojaja mē urāk nē mē awýr mra nē ã mē amã Tirtũm kapēr o hêx o pa anē. Nê kapēr kwým ri tanhmã mē ajahkre hto ho mē amã hêx o mē akôt pa. Mē ate mē mar nē amnhĩ nhĩpêx nyw kaga nē hpãnhã mē kot amnhĩ tomnuj kôt apa hprãm xàj nhũm mē hêx rom tanhmã mē ajahkre hto ho pa. Pahihti Jejus kot mē nē htyk tã nhũm mē hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nē axtem nē ri kapēr o hêx o pa. Mýrapê koja Tirtũm tokyx mē kot amnhĩ xà htýx kamã hamak tũm xà hwýr mē rēnh pa.

² Koja mē ohtô nē mē kapēr ma nē kãm mē mar prãm nē. Nê mē hkôt hamaxpēr nē mē hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Jao ra hpijaàm kêt nē mē hkôt htýx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri pa. Tã ã mē kot Tirtũm kapēr o mē hêx xwýnhjê mar nē mē hkôt amnhĩ nhĩpêx anhýr jakamã koja mē kãm Tirtũm kapēr mar prãm xwýnhjaja mē kot amnhĩ nhĩpêx ã mē omu nē Tirtũm kapērja mex kêt ã harēnh japêr. ³ Tirtũm kapēr o mē hêx o mē pa xwýnhjaja na htem kàxpore pix prãm xàj mē awýr mra nē tanhmã mē amã kapēr jarēnh o hêx to ho pa nhũm Tirtũm ja hã mē omunh rãhã ho hkrĩ. Na hte nhỹhým mrrar kêt nē rý

htýx ôt o hikwý hkêt nē. Na hte arĩ mē kot amnhĩ nhĩpêx ã mē omunh rãhã ho hkrĩ. Tã koja nhỹrmã ma mē kot amnhĩ xà htýx kamã hamak tũm xàta hwýr mē kurē nhũm mē ma hwýr hapêx pa.

⁴ Nê amnepê mã kaxkwa kamã Tirtũm kapēr o mē wrýk xwýnh kwýjaja na prem axtem nē Tirtũm kapēr nhĩrôp kuhê nhũm tee ri amnhĩ tã mē omu hãmri nē amnhĩ nē mē kator pa. Mē kamã ukaprĩ hkêt nē amnhĩ nē mē kator pa hãmri nē mē kot amnhĩ xà htýx kamã hamak tũm xàta wýr mē hano. Nhũm prem ma hwýr pa nē ahkre xupým kãm kamãt kô kamã arĩ hkrĩ ho hkrĩ. Tirtũm kot mē piitã tanhmã mē harēnh to xà hã arĩgroja jamãr o hkrĩ. Nê tee ri kãm hapôx prãm kaprý ho hkrĩ.

⁵ Nê amnepê m pika kamã ri mē pa xwýnhjaja na prem haxwýja piitã amnhĩ tomnuj pix o ri pa. Jakamã nhũm Tirtũm ja hã mē omu nē mē kamã ukaprĩ hkêt nē. Nê mē hwýr na rax mē. Mē kãm kapēr mar prãm kêt jakamã nhũm mē hwýr kumē nhũm wrýk rax kumrêx nē mē hanhir pa nē mē himex. ãm Noehti mē hkwý pê 7 pixjaja nhũm mē kurom htír nē hkã hkĩnh nē mex nē pa. Noehti kormã na xwýj ri kot mē kãm Tirtũm kapēr jarēnh o ri mē hkôt pa htã nhũm mē kuma nē ãm kuma. Mýrapê na prem piitã pikaprãr pa.

⁶ Nê Sotô mē Gomo wa kamã mē pa xwýnhjaja haxwýja na prem amnhĩ

tomnuj tỳx kumrêx o pa nhũm Tĩrtũm wamtajê pyrà nê mẽ kamã ukaprĩ hkêt nê. Na pre kaxkwa rũm mẽ hipy mẽmo hpòk kwỳ rê nê ho mẽ ho hapêx pa. Tã mẽmo kaxyw na pre ã mẽ hipêx anê? Nà mẽ piitã mẽ kot mẽ harênh mar nê hamaxpêr o:

—Na hte ã Tĩrtũm mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjê nhĩpêx anê.

Anhỹr o hamaxpêr kaxyw na pre ã mẽ hipêx anê. 7-8 Nom Rohtija na pre Tĩrtũm Sotõ nê kator jakamã nhũm htyk kêt nê. Na pre hkwyjê rom tãm amnhĩ nhĩpêx tã mẽ kot amnhĩ tomnuj tỳx xwỳnhjê nhõ krĩ kamã òrkwỳ nê ri pa. Nê apkati mẽ tee ri mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ omu nê mẽ ý hã hkaprĩ nê tee ri mẽ hkukamã hamaxpêr o pa. No nhũm mẽ amnhĩ tomnuj ã amnhĩ pumunh nê tokyx tãm amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Nê apkati mẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to nê kapêr punuj o pa nhũm Rohti tee ri mẽ omu nê hkaprĩ htỳx nê pa. 9 Tã nhũm Tĩrtũm mẽ himex kaxyw nê mẽ nê kator nê mẽ himex pa. Na hte ã Tĩrtũm mẽmoj punuj pè mẽ kot amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr nê hkôt amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjê pytâr anê. No mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjaja na hte axtem mẽ hipêx. Tã koja nhỹrmã mẽ pahpiitã tanhmã mẽ pajarênh to xà hã arĩgro kato nhũm ma mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xà wỳr mẽ rênh pa. Æm

tapxipix kot ã mẽ hipêx anhỹr kaxyw àhpumunh tỳx. 10 Tã mẽ hpijaam kêt kãm amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwỳnhjaja nê mẽ kot Tĩrtũm kapêr mar nê ãm mar xwỳnhjaja koja nhỹrmã mẽ homnuj tỳx nê.

Nê Tĩrtũm kapêr o hêx o ri mẽ pa xwỳnhjaja na htem amnhĩ to jarkrar pix o pa. Nê Tĩrtũm kapêr o mẽ wrỳk xwỳnhjê hã hpijaam kêt nê. Nê axtem nê mẽ ho kapêr punuj pè tanhmã mẽ haprỳ hto ho pa. 11 Tã nhũm htem amnhĩ tã mẽ kuma nê ãm mẽ kuma. Mẽ kurom mẽ hihtỳx kumrêx tã no ãm amnhĩ tã Tĩrtũm mã tanhmã mẽ ho kapêr to hkêt nê.

12 Nê mry xoprê na hte htỳx ri pa ho pa. Tã Tĩrtũm kapêr o mẽ hêx o mẽ pa xwỳnhjaja htem mry xoprêta pyrà nê htỳx ri hamaxpêr mex kêt o pa. Jao hprĩ hã mẽmoj mar kêt tã htỳx ri hijuk ri tanhmã mẽmoj jarênh to.

Nê mry xoprêja htỳx pa nhũm mẽ kot hparja pyrà nê mẽ kot Tĩrtũm kapêr o hêx o mẽ pa xwỳnhjaja koja Tĩrtũm nhỹrmã kuwy hwỳr mẽ ho hapêx nê kamã mẽ rênh pa.

13 Nê koja nhỹrmã Tĩrtũm mẽ kot tanhmã mẽ ama hêx to ho pa hã mẽ omunh xà hkôt mẽ homnuj tỳx nê. Na htem hpijaam kêt nê mẽ piitã mẽ noo mã tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Kamât kãm nê arĩgro hã. Nê mẽ kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hprãm xà hkôt pix mã amnhĩ tomnuj o pa.

Na htem te mẽ kêp Kris kôt mẽ atôjê pyrà nê mẽ akôt Tĩrtũm kapêr mar xà hã ixkre hwỳr agjê nê mẽ anhĩhkô hã mẽ kot Jejus tyk mã hamaxpêr kaxyw pãwti hkwy hku. Nom htỳx hkur o hkrĩ nê htyk mã hamaxpêr kêt nê. Kãm Jejus kĩnh kêt tã hêx rom hpijaàm kêt kãm mẽ anhĩhkô hã htỳx ri hkur o hkrĩ.

¹⁴ Nê nhỹri krĩ hwỳr pôj nê mẽnijê pumu nê kãm mẽ hkĩnh nê. Ra mẽ mjên ri pa htã nhũm mẽ kãm mẽ ho amnhĩkati hprãm nê mẽ kamã hpijaàm kêt o ri pa.

Nê kormã mẽ kot Kris kôt amnhĩ xunhwỳr tohtuj anhỹr xwỳnhjê hwỳr mra nê hêx rom tanhmã mẽ kãm kapêr to pê mẽ no kupyri o ri mẽ hkôt pa. Mẽ kot mẽ mar nê Kris kaga nê mẽ hkôt ri amnhĩ nhĩpêx prãm xàj ã mẽ hipêx anhỹr o pa.

Na htem hikàxpore rũnh o pikuprõnh pix kukamã hamaxpêr o ra ho õxy nê.

Ã na htem amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. Tã ra Tĩrtũm kot mẽ homnuj tỳx kaxyw mẽ hã amnhĩ jarê. ¹⁵⁻¹⁶ Te mẽ kot kamàt kô kamã pryjuk ã hpikunor nê htỳx ri pa pyræk o na htem amnhĩ nhĩpêx nê kãm Tĩrtũm kapêr mar prãm kêt nê amnhĩ tomnuj pix o pa.

Amnepêm Peo hkra Paraãwta kêp Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o pa xwỳnh tã axtem nê kàxpore rax prãm xàj tanhmã amnhĩ tomnuj to kaxyw. Nhũm Tĩrtũm tee ri ja hã omu nê Paraãw krit

jumênreja tanhmã hakwa hto nhũm kãm kapêr. Jumênre kapêr kêt tã nhũm Tĩrtũm tanhmã hakwa hto nhũm kãm kapêr nê tanhmã kot amnhĩ tomnuj to kaxywta ã kãm akir nhũm amnhĩ tã kuma hãmri nê ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. Tã mẽ kot Tĩrtũm kapêr o mẽ hêx ho mẽ pa xwỳnhjaja na htem Paraãw pyrà nê kàxpore rax prãm xàj tanhmã amnhĩ tomnuj to pix prãm. ¹⁷ Te hino ra grã nhũm mẽ tee ri kamã gô japêr pyræk o na htem amnhĩ nhĩpêx. Rỳ te kakrã hapôx nhũm mẽ kot omunh nê na wrỳk ã hkamnhĩx kaprỳ pyræk. Tã ra Tĩrtũm mẽ kaxyw kamàt kô htỳx pê mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xàta o mẽ nê. ¹⁸ Na htem htỳx ri amnhĩ tomnuj o pa hã mẽ amã amnhĩ to jarkrar o ri pa. Jakamã nhũm mẽhõ ra amnhĩ tomnuj kaga kaxyw nhũm mẽ tee ri ja hã omu nê kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr pymaj tanhmã nê kãm kapêr to nê mẽ kãm:

—Kwa ixte amnhĩ tomnuj o ixpa htã nhũm Tĩrtũm ja hã ixpumu nê ãm ixpumu nê arĩ inhmex ã ijarê. Na pa hte mẽ hkuprỳjê hwỳr mra nhũm ja hã ixpumu nê ãm ixpumu nê hã tanhmã ixto hkêt nê. Jakamã kwa mẽ ixpyrà nê arĩ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Koja Tĩrtũm tanhmã hã ato hkêt nê. Anê.

Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nê ra hamaxpêr kati nê. ¹⁹ Na htem mẽ kãm kapêr o:

—Kwa mẽ ixpyrà nê mãmrĩ amã tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Mêhõ kot kêt ja nê tanhmã amã kapêr to? Anê.

Mẽ kot amnhĩ tomnuj xàja te kêp mẽ õ patrãw pyrãk jakamã na htem ãm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã kot pu mẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to. Nê gaa nê axte. Nê gaa nê ra ho amnhĩ pyrãk. Hãmri nê tee ri pamã hkaga hprãm kaprý nhũm te kêp mẽ panhõ patrãw pyrãk o mẽ panhĩpêx pu mẽ ãm kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri papa.

²⁰ Nê koja mẽhõ ra Tirtũm kapêr ma. Nê mẽ panhõ Pahihtĩ Jesus Kris jarênhja nhũm hprĩ hã kuma. Kêp mẽ pahte amnhĩ tomnuj pê mẽ papytãr xwýnh ã harênh ma. Tã nhũm mẽ kot Tirtũm kapêr o mẽ hêx xwýnhjaja hwýr mra nê tanhmã kãm ho hêx to nhũm mẽ kuma nê kot amnhĩ nhĩpêx tũm o awjanã. Jao amnhĩ tomnuj tỳx o kormã kot Tirtũm kapêr mar kêt ri kot amnhĩ tomnujta jakre.

²¹ Kêp ãm aa kot Tirtũm kapêr mar kêt rãhã htyk ronhỳx ja kãm mex nê. Nom ra kot mar mex tã ãm kuma nê hkaga jakamã koja mex kêt kumrêx.

²² Mẽ kot ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỳr ã mẽ harênh kot:

Rop na hte õjaĩr nê akupỹm õjaĩrta ku.

Nê hagrõ na htem unê nê hkumrã nhũm muxre. Tã nhũm mẽ kãm ure nhũm akupỹm hprõt

nê mra nê akupỹm gyw o amnhĩ tomnu pa. Anê.

Tã mẽ kot Tirtũm kapêr o mẽ hêx xwýnhjê mar nê mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx xwýnhjaja te mẽ kot rop mẽ hagrõ wa kot amnhĩ nhĩpêxta pyrã nê Tirtũm kapêr kaga nê akupỹm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx tũm o awjanã nê htỳx ri amnhĩ nhĩpêx o pa.

3

Tirtũm kot pika ho hapêx kaxyw kormã amnhĩ tã mẽ pajamãr ã harênh

Matêwre 24.29-31; Xiakre 5.7-11; Apokarip 19.11-16, 21.1-8

¹ E Kris kôt ixkrãmnhwýjaja. Na pa pre ra wam kagãta nhĩpêx nê mẽ awýr kurê. Tã ra axte hkôt ja nhĩpêx. Hamê wa kamã na pa mẽ amã Tirtũm kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harê. Nê Jesus Kris nhỹrmã akupỹn mẽ pahwýr wrýk ã harê. Mẽ ate mar nê tãm amnhĩ nhĩpêx nê tãm ajamxpêr o kutêp mẽ apa kaxyw.

² Amnepê mã Tirtũm nhỹ hã kapêr jarênh o ri mẽ pa xwýnhjaja na prem Tirtũm kot nhỹrmã mẽ pahwýr mẽhõ mênh mã xwýnhnta jarênh o pa. Kot nhỹrmã mẽ pahwýr wrýk nê mẽ pahto amnhĩptãr o pa hã harênh o pa. Tã kêr ka mẽ kapêr ma nê hã ano htỳx nê hkôt ajamxpêr tỳx rãhã ho ri apa. Nê Jesus kot mẽ awýr mẽ rênh xwýnhjaja ka mẽ kapêr ma. Mẽ kot mẽ amã mẽmoj jarênh o mẽ pa

xwÿnhjaja na htem tanhmã mẽ amã Pahihtî Krisjarênh to ho ri mẽ akôt pa. Nê tanhmã kot mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harê. Tã kêr ka mẽ kapêr ma nê hã ano htÿx nê kãm ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa.

³ Nê kwa mẽ inhma. Nhÿrmã Kris akupÿn mẽ pahwÿr wrÿk xwÿj ri koja mẽ kot amnhĩ tomnuj tÿx xwÿnhjaja mẽ awÿr mra. Mẽ hpijaam kêr o pa xwÿnh jakamã koja mẽ tanhmã mẽ akamã amnhĩ tomnuj to ho pa. Nê mẽ apê Kris kwÿ hã mẽ apumu nê mẽ atã hpêr o pikênh o pa. ⁴ Nê htÿx ri Kris ã mẽ akukja nê mẽ amã:

—Kwa no Krisja? Amnepêm akupÿn wrÿk nê mẽmoj piitã tanhmã hipêx to hã amnhĩ jarênh tã arĩ Tirtÿm kot mẽmoj to kator krax rÿm mẽmoj amarĩ rãhãã. Ra mẽ panhigêtjaja pikaprâr par tã nhÿm kormã akupÿn wrÿk kêr nê. Kot mẽ pamã amnhĩ to hêx kênã. Mo kaxyw koja kêr akupÿn mẽ pahwÿr wrÿ? Kot mẽ pamã amnhĩ to hêx kênã. Anê.

⁵⁻⁶ Nom ã mẽ kot harênh anhÿrja kot anhÿr kêr. Tirtÿm kot mẽmoj to kator krax rÿm mẽmoj amarĩ rãhã hã mẽ kot harênhja kot anhÿr kêr. Na pre Tirtÿm kapêr pix o kaxkwa nê pika ho kato. Nhÿm gô hkwyjja kapêr mar xã hkôt pika hã amnhĩ jahkre. Nhÿm hpãnhã panhĩ nhĩpêx. Tã no nhÿm mẽ kapêr mar kêr kumrêx. Nê mẽ kot amnhĩ tomnuj tÿx mÿrapê na pre Tirtÿm gô ho mẽ himex

pa. Jao mẽ hwÿr na rax mẽ nhÿm mẽ hanhir o mẽ ho hapêx. No nhÿm mẽ kot Jejus wrÿk ã hpêr o pikênh xwÿnhjtaja kãm ã mẽ harênh anhÿrja mar prãm kêr. Ra mẽ kot mar tã kãm mar prãm kêr nê arĩ mẽmoj piitã rãhã hã ri harênh o pa. ⁷ Pika nê kaxkwaja arĩ rãhã htã koja Tirtÿm nhÿrmã mẽ pahpiitã mẽ pahte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ pahpumunh kôt tanhmã mẽ pajarênh to. Nê mẽ kot amnhĩ xã htÿx kamã hamak tÿm xã hwÿr mẽ kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjê rênh pa. Hãmri nhÿm rĩ kormã kaxkwa nê pikaja wa pôr nhÿm himök ã mẽmoj piitã hkaxàr pa nê hapêx.

⁸ Nê amgrã pê 1.000ja mẽ pamã amgrã xohtô rax kumrêx no Tirtÿm mã te arĩgro pixire pyrãk. ⁹ Tã ra kot mẽ pamã tokyx Jejus akupÿn wrÿk ã harênh tã nhÿm kormã wrÿk kêr jakamã nhÿm htem tõiã tee ri hamãr o pa nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Tirtÿm kot tokyx akupÿn mẽ pahwÿr Jejus mênh ã amnhĩ jarênh tã tokyx mênh kêr nê.

Anhÿr o harênh tã no ãm kot anhÿr kêr. Na kormã amnhĩ tã mẽ kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjê jamãr o pa. Mẽ kot amnhĩ tomnuj kaga nê hkôt amnhĩ xunhwÿr prãm xãj kormã amnhĩ tã mẽ hamã. Kãm mẽ kot amnhĩ xã htÿx kamã hamak tÿm xãta wÿr mēhō ho pixire nê mōr prãm kêr jakamã na kormã amnhĩ tã mẽ hamã. ¹⁰ Tã koja

nhỹrmã mẽ panhõ Pahihtija akupỹn mẽ pahwỳr wrỳ. Te mẽ àhkĩnh xwỳnh kot amnhĩ nhĩpêx pyràk o mẽ pajaêr pê akupỹn wrỳ. Pu mẽ pahtỳx ri tanhmã paxàpênh to ho ri papa nê akupỹn wrỳk ã hkamnhĩx kêt rãhã nhũm mẽ pajaêr pê akupỹn wrỳ. Hãmri nê ma akupỹm amnhĩ kôt mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê ho àpir par kurê kumrêx. Hãmri nhũm rĩ kormã kaxkwa kaxàr o hkrihkrit tỳx kãm hapêx pa. Nê kanhêti mẽ myt nê mytwrỳre kaxàr pa. Nê pikaja nê mãânên kamã mẽmoj piitã kaxàr pa. ¹¹⁻¹² Koja nhỹrmã ã mẽmoj hapêx par anê. Jakamã kwa kêr pu mẽ Jejus kutêp tãm ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri papa. Nê Tĩrtũm kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã nê. Nê kãm hprãm xà hkôt tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa. Kêr kê Jejus akupỹn wrỳ nê ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mẽ pahpumu. Koja wrỳ nhũm rĩ kormã kaxkwa nê pikaja wa kaxàr pa. Nhũm kuwy mỳri kaxkwa kamã mẽmoj harir xwỳnhja xêr nê ôr pa nê hapêx. ¹³ Tã kwâr mãmrĩ mẽmoj ã amnhĩ nhĩpêx anê. Koja Tĩrtũm axte mẽmoj mex nhĩpêx. Na pre amnhĩ kukamã ja jarênh o:

Kot paj axte pika nê kaxkwa hõ nhĩpêx nhũm mex o mex. Nhũm mẽ kot amnhĩ kaxyw Jejus mã hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwỳr nhũm ixte mẽ mex ã mẽ

harênh xwỳnh pixjaja koja mẽ pika nywja kamã mex nê pa ho pa. Anê.

¹⁴ Jakamã kwa ixkràmnhwỳjaja. Kêr ka mẽ Kris kutêp kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa. Jao kutêp ajamakêtkati nê axàmnhĩx axpên kôt apa. Kêr ka mẽ nhỹrmã amnhĩ wỳr omu nê tee ri amnhĩ kukamã ajamexpêr kêt nê. Ate tãm amnhĩ nhĩpêx o apa hã amnhĩ pumu nê akĩnh nê amnhĩ wỳr omunh o akuhê.

¹⁵ Nom arĩ Jejus kãm mẽ pahkwỳjê ho hkra hprãm jakamã na kormã amnhĩ tã mẽ hamã nê tokyx akupỹn wrỳk kêt nê. Na pre Jejus kôt mẽ pahtõ Pawre Tĩrtũm nhỹ hã ã mẽ pamã ja hã kagà anê. Pawreja ixkràmnhwỳ mex na. ¹⁶ Na hte mẽ pakaxyw kagà nhĩpêx nê kamã mẽ pahte Jejus kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx o papa hã mẽ pamã karõ. Na hte tõiã mẽmoj tã kagà pu mẽ kamã harê nê tee ri pahprĩ hã mar mã no ãm mar mex kêt nê. Hãmri nhũm Tĩrtũm kapêr o mẽ hêx o mẽ pa xwỳnhjtaja haxwỳja kuma hãmri nê amnhĩ krã hkôt hijuk ri tanhmã ho hêx to. Te mẽ kot hprĩ hã mar nê harênh pyràk nom hprĩ hã mar kêt nê. ã na htem Tĩrtũm kapêr ã kagà piitã ho hêx o pa anê. Mỳrapê koja mẽ nhỹrmã amnhĩ xà kamã hamak tỳx kumrêx.

¹⁷ Tã e Kris kôt ixkràmnhwỳjaja. Ra mẽ ate mẽ harênh mar jakamã kwa mẽ okora. Mẽ amnhĩ nê mẽ omunh mex

ně mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt
ně. Kot kaj mẽ aně ně Tĩrtũm
kôt amnhĩ nhĩpêx mex kêt
ně. ¹⁸ Na ka htem mẽ papytâr
xwỳnh Pahihti Jejus Kris kôt
ri amnhĩ nhĩpêx o apa. Tã kêr
ka mẽ arĩ hkôt amnhĩ nhĩpêx
mex rãhã ho ri apa. Ně hkôt
amnhĩ xunhwỳr tỳx ně. Kêr
kê amnhĩ tã mẽ apumu ně
mễmoj to mẽ akutã nojarêt
ně. Krisja mex o mex ně
hihtỳx o hihtỳx. Tã kêr pu mẽ
kãm mex o mex ã mãn harẽnh
rãhã ho ri papa.

Tã ãm ja pix. Ixpê Simãw
Pêtre na pa ã mẽ amã ja hã
kagà ně mẽ awỳr mễnh aně.

Wam Juāw Juāw kot Jejus kôt hkwỳjê hwỳr kagà nē mēnh

Juāw na pre kagàja nhīpêx. Na pre kagà hkwỳ nhīpêx rax nē. Na pre määnēn Juāw kot tanhmā Jejus kot amnhī nhīpêx to ho pa ā kagà nē Apokarip nē Sikūn Juāw nē Hapuhā Juāw nhūm pre ja pitā Tirtūm nhỹ hā hā kagà.

Juāwja Jejus nhỹ hā hkrajê jahkre ho mē pa xwỳnhjê hō na pre. Nē kēp Xiakre htō na pre. Tā ra hpigêt tỳx nē kagàja nhīpêx. Urāk nē mē kot Tirtūm kôt amnhī xunhwỳr xwỳnhjê mā hipêx. Mē kot kamā harēnh nē mar nē kām axpēn kīnh o pa kaxyw. Nē mē kot amnhī tomnuj ā amnhī pumunh kôt tanhmā amnhī nhīpêx to hā mē kām karō nē hā kagà. Ā na pre Juāw mē kām mēmoj jarēnh nē hā kagà anē nē mē hwỳr kumē. Nē mē kām:

Jejus kēp Tirtūm kapēr o amnhīrīt xwỳnh ā harēnh

Juāw 1.1-4; Eprêw 1.1-4

¹ Pa ixpyrà nē mē ate Jejus kôt amnhī xunhwỳr xwỳnhjaja? Xà mē amex? E ot pa mē amā kagàja nhīpêx nē mē awỳr kumē. Ixte mē amā Tirtūm kapēr o amnhīrīt xwỳnh jarēnh kaxyw. Amnepê mā kormā mēmoj amrakati ri nhūm pre ra rāhā ri pa ho pa. Ām kukwak ri pix mā na pu htem

Tirtūm mē wa kuri pahtīr tūm nē papa ho papa mā xwỳnh. Tā ŷ hā mē ixte kapēr o mē ajahkre ho ri mē ixpa xwỳnhjaja na pa prem ixpiitā kormā akupỳm kaxkwa hwỳr àpir kêt ri inhno ho omunh o ri hkôt ixpa. Nē mē ijamak o kapēr mar o ri hkôt ixpa. Nē mē inhīhkra ho hkupēnh o ri hkôt ixpa. ² Na pre kaxkwa kamā Hipêêxà hkôt ri pa ho pa htā amnē pika hwỳr mē pahwỳr wrỳ. Hāmri nē jar mē pakamā kato pa pre mē ixkwỳjaja omu. Tā mē ixte omunh xà hkôt na pa htem amnhī xō ri tanhmā mē amā harēnh to. Koja nhỹrmā akupỳm mē pahto mē pahtīr pu mē kuri pahtīr tūm nē pamex nē papa ho papa. ³ Na pa prem tanhmā kapēr to hā mar o ri hkôt ixpa. Nē kot tanhmā mē kām amnhī nhīpêx to hā omunh o ri hkôt ixpa. Ta kagàja kamā amnhī xō ri ixprī hā mē amā harē nē hā kagà. Mē ate ixpyrà nē aprī hā kot tanhmā amnhī nhīpêx to ho pa hā harēnh mar kaxyw. Jao mē pahpiitā te ixkre tipxi kamā mē papa pyrāk o amnhī nhīpêx o papa nē axpēn kôt pajamexpēr o ri papa. Jao Mēpanhīpêêxà Maati mē Kra Jejus Kris wa hkôt amnhī nhīpêx mex o ri papa. ⁴ Tā pa mē amā kagàja nhīpêx nē mē awỳr kumē. Mē ate kamā harēnh nē mar hāmri nē mē ixpyrà nē ajamakêtkati nē akīnh nē ri apa kaxyw.

Tirtũm mex o mex ã harẽnh Juãw 8.12; Epes 5.3-21; Wam Tesarõn 5.5; Eprẽw 4.14-16, 9.11-14

⁵ Nẽ Jejus kot tanhmã mẽ inhmã Tirtũm jarẽnh toja kot paj amnhĩ xô ri mẽ amã hã kagà. Nà Tirtũm kot amnhĩ nhĩpêxja mex o mex. Aa kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt. Mex o mex jakamã na hte tanhmã mẽ kot amnhĩ tomnuj to mã amnhĩ jagjẽnh kêt. ãm kot amnhĩ to mex o kot amnhĩ to mex rãhã nẽ pa ho pa xwýnh na. ⁶ Kot mẽ pahte amnhĩ tomnuj kêt ã mẽ pamã karõ jakamã kot puj mẽ pahpê hkra hã amnhĩ jarẽnh tã amnhĩ tomnuj pix o ri papa nẽ ãm pahpê hkra hã amnhĩ jarẽnh kaprý nẽ amnhĩ to paxêx. Tirtũm krajaja na htem amnhĩ tomnuj o pa hkêt nẽ. ⁷ Nom kot puj mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx nẽ urak nẽ tãm ri amnhĩ nhĩpêx o papa. Nẽ kapêr kôt ri amnhĩ nhĩpêx. Hãmri nẽ te ixkre tipxi kamã ri Tirtũm mẽ Kra Jejus Kris wa hkôt axpên to papa pyrak o amnhĩ nhĩpêx. Na pre Jejus mẽ panê ty nẽ hkamrô axkapĩ. Jao mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja mẽ panê mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã hpãnhã amnhĩrer pa. Jakamã ãm kukwak ri pix mã na pu htem tãm amnhĩ nhĩpêx o ri papa.

Mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwýnh ã mẽ pajarẽnh

⁸ Nẽ mẽ pahte tõhã tanhmã amnhĩ tomnuj to jakamã kot

puj mẽ aa pahte amnhĩ tomnuj kêt ã amnhĩ jarẽ hãmri nẽ ã amnhĩ jarẽnh anhýr o paxêx. Tirtũm kot mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhĩ tomnuj ã mẽ pahpumunh xwýnh kênã.

Mẽ pahte amnhĩ tomnuj nẽ tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ pamã karõ

Xiakre 4.9-10

⁹ Nẽ mẽ pahpê Tirtũm krajaja na pu htem tanhmã amnhĩ tomnuj to hãmri nẽ tee ri ja hã amnhĩ pumu nẽ pahkaprĩ nẽ. Nẽ tokyx amnhĩ to Tirtũm wý. Hãmri nhũm mẽ pama nẽ Jejus kukwak ri tanhmã hã mẽ pahto hkêt nẽ. ãm amnhĩ katut kôt tanhmã mẽ pahte amnhĩ tomnuj tota rẽ nẽ axte kãm hamaxpêr kêt nẽ. Ra kot mẽ pahtã amnhĩ jarẽnh xà hkôt. Na hte Tirtũm amnhĩ jarẽnh xà hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Tã ra kot mẽ pahpê hkrajaja mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã amnhĩ katut kôt rênh par ã amnhĩ jarẽnh jakamã na pre ã mẽ panhĩpêx anẽ. Na hte mẽmoj tã tanhmã amnhĩ jarẽnh to hãmri nhũm apkati nhũm ihkjê ho kumẽ nẽ axtem tanhmã mẽmoj jarẽnh to hkêt nẽ. ¹⁰ Ra kot mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwýnh ã mẽ pajarẽnh jakamã kot puj mẽ pahtõ ã mẽ pajarẽnh anhýrja ma nẽ hkôt pajamaxpêr kêt japêr. Rý kuma nẽ ãm kuma nẽ pajamaxpêr o:

—Nà ixte tanhmã amnhĩ tomnuj tore hã.

Anhýr o amnhĩ jarẽ. Hãmri nẽ te ate Tirtũm hẽx xwýnh

ã harēnh pyrāk. Jao amã kapēr mar prām kêt ã amnhĩ to amnhĩrīt.

2

Jejus kēp mē paxyr pē Tirtūm mǎ kapēr xwýnh ã harēnh

Wam Ximotre 2.5; Eprēw 9.11-14

¹⁻² E mē ate amnhĩ tomnuj o apa hkêt kaxyw na pa ã mē amã ixkapēr nē hã kagà anē. Mē ate kamã harēnh nē mar hāmri nē tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt kaxyw. Jejus Kris na pre mē pahpiitã mē pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer kaxyw mē panê ty. Jakamã kot puj mē pahpê hkrajaja tanhmã amnhĩ tomnuj to nhũm ja hã mē pahpumu nē te kēp mē paxyr pē Tirtūm mǎ kapēr xwýnh pyrāk o amnhĩ nhĩpêx. Mē pakurom aa kot amnhĩ tomnuj kêt jakamã na hte mē paxyr pē Tirtūm mǎ kapēr nhũm kuma. Hāmri nē kukwak ri pix mǎ mē pahte tanhmã amnhĩ tomnuj to piitã amnhĩ katut kôt rēnh pa nē axte kām hamaxpēr kêt nē.

Tirtūm krajaja kot Tirtūm kôt amnhĩ nhĩpêx ã mē kām karō

³ Nē na pu htem Tirtūm kôt ri amnhĩ nhĩpêx o papa hã amnhĩ pumunh kôt pahpê hkra hã amnhĩ pumunh mex nē. ⁴ Nom koja mēhō kēp hkra hã amnhĩ jarēnh tã hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nē ãm kēp hkra hã amnhĩ to hēx. ⁵ Na htem Tirtūm kapēr kôt amnhĩ nhĩpêx o pa pē kām hkĩnh tỳx

ã amnhĩ to amnhĩrīt. Nē kēp hkra hã amnhĩ to amnhĩrīt mex o pa. ⁶ Jakamã kēr ka mē apê Jejus Kris kwý hã amnhĩ jarēnh xwýnhjaja hkôt pix mǎ amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa.

Mē pamã axpēn kĩnh ã mē pamã karō

Juāw 13.34-35; Wam Juāw 3.14-18

⁷ E Kris kôt ixkràmnhwýjaja. Inhmã mē akĩnh jakamã na pa ã mē amã mēmoj jarēnh nē hã kagà anē. Kot paj mē amã mēmoj nyw jarēnh kêt nē. Ra mē ate mēmoj mar xwýnhhta kot paj axte mē amã harē. Mē pamã axpēn kĩnh nē tãm axpēn nhĩpêx o papa hã Tirtūm kot mē pamã karōta. Ra mē ate mar tã kot paj axte mē amã harē nē hã kagà. ⁸ Wam Tirtūm kot mē pamã axpēn kĩnh ã mē pamã karōja kormã Jejus kot mē panê htyk hkêt ri kot mē pamã hã karōta na. Tã ra Jejus kām mē pajapê xàj mē panê htyk jakamã na pa axte ã mē ate axpēn nhĩpêx anhýr o apa hã mē amã karō nē hã kagà. Mē ate Kris pyrà nē amã axpēn kĩnh xàj tanhmã axpēn kutã anojarêt to ho ri apa kaxyw. Nom kormã mē pahte Jejus kôt amnhĩ xunhwýr kêt ri na pu prem ã axpēn nhĩpêx anhýr kêt nē. Tã hkôt amnhĩ xunhwý hāmri nē ã axpēn to mex o papa anē. ⁹⁻¹¹ Tã koja mēhō kot Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ jarēnh tã kām hkwyjê hkĩnh kām àmnhĩx ri mē kutã nojarêt o pa hkêt nē. Hāmri nē kot Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx ã

amnhĩ jarēnh ā amnhĩ to hēx. Jao te ht̄yx ri kamàt kô kamā pa pyrāk. No koja mēhō kām hkwyjē hkīnh kām mē kutā nojarēt o pa nē mǎānēn Jejus kôt amnhĩ nhĩpēx mex o pa. Jao te hirā kamā ri pa pyrāk. Jakamā tanhmā hkwyjē homnuj to ho pa hkēt nē mē piitā mē ho mex o axpēn pyrāk o pa.

Juāw kot mē piitā ahp̄ynhā tanhmā mē kām kapēr to

12-14 E kot pa ahp̄ynhā tanhmā mē amā ixkapēr to nē hā kagā. Mē apiitā te mē apē ixkra pyrāk. Na ka prem Jejus kôt amnhĩ xunhw̄y nhūm Tirtūm ja hā mē apumu nē Kra kukwak ri mē ate amnhĩ tomnuj piitā amnhĩ katut kôt rēnh pa nē axte kām hamaxpēr kēt nē. Jakamā ra mē ate Tirtūm kēp Mēpanhĩpēêxā Maati hā omunh mex.

Nē mē ate Jejus kôt amnhĩ xunhw̄y ā amgrā xohtō xw̄ynhjaja. Amnepēm amrakati ri Jejus ra rāhā ri pa ho pa xw̄ynhja kôt mē ate amnhĩ xunhw̄y xw̄ynhjaja kot paj mē amā tanhmā ixkapēr to nē hā kagā.

Nē mē akw̄yjaja ham Jejus kôt mē ate amnhĩ xunhw̄y xw̄ynhjaja ra mē ate Tirtūm kapēr mǎ ājamaxpēr rāhā ho ri apa. Jakamā na hte Satanasti mē ate amnhĩ tomnuj prām xāj tee ri tanhmā mē akrā hto ka mē Jejus nh̄y hā kutā amnhĩ to ht̄yx pē hkôt amnhĩ nhĩpēx kēt nē.

Mē kot amnhĩ tomnuj xw̄ynhjaja tanhmā kot amnhĩ nhĩpēx to

Matēwre 6.24; Eprēw 11.24-26; Xiakre 4.4

¹⁵ Nē kēr ka mē amā Tirtūm kôt amnhĩ nhĩpēx prām xāj mē kot amnhĩ tomnuj xw̄ynhjē hkôt amnhĩ nhĩpēx kēt nē. Nē mē hamaxpēr punuj xw̄ynhjē hkôt ri amnhĩ nhĩpēx kēt nē. Kot kaj mē hkôt amnhĩ nhĩpēx hāmri nē amā Tirtūm kīnh kēt ā amnhĩ to amnhĩrit. ¹⁶ Mē kot amnhĩ tomnuj xw̄ynhjaja na htem mēmoj punuj mǎ hamaxpēr nē hkôt tanhmā amnhĩ tomnuj to. Nē mēmoj pumu nē ra kām ho ō hprām nom Tirtūm pē ja omnuj ā hkamnh̄ix kēt nē. R̄y tanhmā mēhō kot amnhĩ tomnuj to hā omu nē hkôt kām amnhĩ nhĩpēx prām. Nē tanhmā amnhĩ to jarkrar to ho ri pa. Ā na hte mē kot amnhĩ tomnuj xw̄ynhjaja amnhĩ nhĩpēx anh̄y o pa. Mē kot amnhĩ nhĩpēxja Mēpanhĩpēêxā Tirtūm kām hprām kēt. ¹⁷ Koja nh̄yrmā mē kot tanhmā amnhĩ tomnuj toja piitā hapēx pa. Nē mē hamaxpēr punujja mǎānēn nh̄yrmā hapēx pa. Nē mē kot amnhĩ tomnuj o mē pa xw̄ynhjaja koja mē amnhĩ xāj ht̄yx kamā hamak rāhā ho pa ho pa. No Tirtūm kôt mē kot amnhĩ nhĩpēx o mē pa xw̄ynhjaja koja mē kurom kuri ht̄ir tūm nē mex nē hkīnh nē pa ho pa.

Kām Kris kurē xw̄ynh

maati jarēnh

Wam Juāw 4.1-6; Sikūn Juāw 7-11

¹⁸ E Kris kôt ixkwỳjaja. Kris akupỳn mẽ pahwỳr wrỳk kukamã koja mẽmoj tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Na pre ra Kris kôt mẽ panhĩõja mẽ pamã ã harēnh anē mẽ harēnh o:

—Koja mẽ panhõ Pahihiti Kris akupỳn mẽ pahwỳr wrỳk kaxyw hãmri nhũm kêp Kris ã amnhĩ to hêx xwỳnh maati kumrêx nhỹhỹnh kato. Hãmri mẽ hêx rom te Kris pyrã mẽ tanhmã mẽ kãm kapêr to mẽ tanhmã mẽ hipêx to ho pa nhũm rĩ kormã Kris akupỳn mẽ pahwỳr wrỳ. Anē.

Na pre hkukamã ã harēnh anē ka mẽ harēnh ma. Tã ra mẽ kêp Kris ã amnhĩ to hêx xwỳnhjaja ohtô mẽ mra mẽ kãm hkurê xwỳnh maatita kukamã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to pê mẽ kãm amnhĩ to hêx o pa. Jakamã na pa ixprĩ hã mẽ amã tanhmã mẽ harēnh to. Koja tokyx kêp Kris ã amnhĩ to hêx xwỳnh maatita nhỹhỹnh mẽ pahwỳr kato. ¹⁹ Na pre hkwỳjaja mẽ pahpê Kris kwỳjê hkôt ri pa htã mẽ pahkĩnhã kêp Kris kwỳ hkêt. Kêp hkwỳ ronhỹx arĩ mẽ pahkôt Kris kôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Nom axtem mẽ àhpumunh tỳx pyrã mẽ mẽ pahkaga mẽ htỳx tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Jao kêp Jejus kwỳ hkêt ã amnhĩ to amnhĩrit.

²⁰ No kêt mẽ pahpê Tĩrtũm krajaja na pre Jejus mẽ pahwỳr Karõ rē nhũm mẽ

pahkarõ mã agjê mẽ mẽ pahkrãm kapêr mex jagjê. Jakamã na pu mẽ mẽ kêp Kris kwỳ hkêt xwỳnhjê rom Tĩrtũm kapêr mar mex mẽ.

²¹ Xà mẽ ate Tĩrtũm kapêr ã kagã pumunh kêt kôt na pa ã mẽ amã ixkapêr mẽ hã kagã anē? Nà ra mẽ ate omunh mẽ mar mex kênã. Tã mẽ ate mẽ kot tanhmã Jejus o hêx to xwỳnhjê pumunh mex mẽ mẽ harēnh mar mex kaxyw na pa ã mẽ awỳr kagã nhĩpêx mẽ mẽnh anē. Kêr kê mẽ mẽmo arĩgro hã mẽ awỳr agjê mẽ tanhmã mẽ amã Jejus o hêx to ka mẽ aprĩ hã mẽ omunh mex kurê kumrêx. ²² Tanhmã na htem Jejus o hêx to? E kot paj ixprĩ hã mẽ amã tanhmã mẽ harēnh to ka mẽ inhma. Nà koja mẽhõ mẽ amã tanhmã harēnh to mẽ harēnh o:

—Nà Jejus kêp Tĩrtũm Kra hkêt. Tĩrtũm kot mẽ pahwỳr mẽnh kêt tã ka htem atỳx kapêr kôt ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Kwa kêt mẽ ixkapêr kôt mãn ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

Anhỹr o mẽ amã kapêr ka mẽ ama mẽ mẽ kãm Kris mẽ Tĩrtũm wa hkĩnh kêt xwỳnh ã omunh kurê kumrêx. ²³ Koja mẽhõ Tĩrtũm Kra Jejus kaga mẽ mãanēn Hipêêxã kaga. No koja mẽhõ Tĩrtũm Kra hkêt amnhĩ xãm mẽ mẽanēn Hipêêxã hkêt amnhĩ xãm.

Mẽ pahte Kris kaga pymaj tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ pamã karõ

²⁴ Annepêm mẽ ate Jejus kôt amnhĩ xunhwỳrta ã na ka prem kêp Tĩrtũm Kra hã Tĩrtũm kot mẽ pahwỳr mẽnh

xwŷnh ā harēnh ma. Tā kēr ka mē arī amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr nē hkôt pix mā amnhī nhīpêx o ri apa. Kot kaj mē anē nē Mēpanhīpêxà Maati mē Kra wa hkôt amnhī nhīpêx mex o apa rāhā ty. ²⁵ Hāmri nē wa kuri atīr tūm nē amex kumrēx nē apa ho apa. Ra Jejus kot ja jarēnh xà hkôt.

²⁶ Na pa ā mē amā ixkapēr nē hā kagà anē. Mē aprī hā mē amā Jejus o hēx xwŷnhjē kapēr mar nē mē kot mē amā hēx kôt mē omunh mex kaxyw. ²⁷ Tīrtūm Karō na pre mē akarō mā gjēx pa nē mē amā Tīrtūm kapēr piitā o amnhīrīt mex o mē akôt pa. Jakamā mēmo kaxyw kot kaj mē Tīrtūm kapēr o hēx xwŷnhjaja kot tanhmā harēnh toja ma? Ra Tīrtūm Karō kot mē amā ho amnhīrīt o mē ajahkre mex o pa kēnā kot ka kēt mē nhām mē kapēr ma. Na hte Tīrtūm Karōja mē urā nē Tīrtūm kapēr ho hēx kēt nē. Ām katāt kôt kot ho amnhīrīt mex jakamā kwa kēr ka mē mar tŷx nē hkôt ri amnhī nhīpêx mex rāhā ho ri apa.

Mē pahte tām ri amnhī nhīpêx ā mē pamā karō

Juāw 14.25-26, 15.1-8

²⁸ E Jejus kôt ixkrajaja. Kēr ka mē arī Kris kôt amnhī nhīpêx mex rāhā ho ri apa. Kē nhŷrmā akupŷn mē pahwŷr wrŷk o tē ka mē amnhī wŷr omu nē akīnh nē. Nē akīnh kām axāmnhīx kutā mra nē hkaxpa nē amnhī kamā amā uma hkēt nē. Rŷ mēmoj tā amnhī tā apijaàm kēt nē. Ām

axāmnhīx akīnh nē ma kutā mra. ²⁹ Krisja mex o mex jakamā na pu htem urāk nē amnhī to mex o ri papa. Mē pahte amnhī to mex o papa xwŷnhjaja urāk nē mē pahpē Tīrtūm kra na pu mē.

3

Tīrtūm krajē hkukamā tanhmā mē harēnh to

Rōmān 8.18; Sikūn Korīt 3.18; Sikūn Pētre 3.11-14

¹ Nē Mēpanhīpêxà Maati kām mē pajapē htŷx kumrēx jakamā na pre mē pahte hkôt amnhī xunhwŷr ā mē pahpūmūnh kôt mē pahpē hkra hā mē pajarē pu mē pahpē hkra nē ri papa. Ja na mē pamā mex o mex. Nom mē kot hkôt amnhī xunhwŷr kēt xwŷnhjaja kot hprī hā ja hā mē pahpūmūnh kēt jakamā na htem mē pahte tām amnhī nhīpêx ā mē pahpūmu nē tee ri hamaxpēr.

² E Kris kôt ixkwŷjaja. Ra mē pahpē Tīrtūm kra htā kormā mē pahte amnhī kukamā mē pahprī hā ja hā amnhī pūmūnh mex kēt. Kōja nhŷrmā Jejus akupŷn mē pahwŷr wrŷ pu mē pano ho tanhmā kute hā omunh mex nē. Hāmri nē tā te kot amnhī nhīpêx pyrāk o amnhī nhīpêx mex o papa. Ra mē pahte ja mar mex. ³ ā mē pahte amnhī kukamā pajamaxpēr anhŷr o papa xwŷnhjaja na pu htem kormā amnhī wŷr Jejus kamā pajamak o papa. Pē urāk nē mēmoj punuj mā pajamaxpēr kēt o papa.

Nē urāk nē tanhmā amnhī tomnuj to hkêt nē.

Tīrtūm krajaja kot amnhī tomnuj o pa hkêt ā mē kām karō

⁴ Nē mē kot amnhī tomnuj o mē pa xwýnhjaja na htem Tīrtūm kapēr kwým ri amnhī nhīpêx o pa. Tā kot puj mē tanhmā amnhī tomnuj to hāmri nē mē urāk nē kapēr kwým ri amnhī nhīpêx. ⁵ No Jejus na pre mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer kaxyw mē pahwýr wrý. Aa kot amnhī tomnuj kêt jakamā tapxipix kot mē pahpānhā amnhīrer mā tām. Ra mē pahte ja jarēnh mar mex. ⁶ Jakamā mē pahpê hkwýjaja na pu htem ri pahtýx tanhmā amnhī tomnuj to ho papa hkêt nē. Ā mē kot amnhī nhīpêx anhýr xwýnhjaja kêp hkwý hkêt. ⁷ Nom koja mēhō Kris pyrā nē tām amnhī nhīpêx o pa hāmri nē kêp Tīrtūm kraa. Jakamā kwa koja mēhō Tīrtūm kapēr kwým ri tanhmā mē amā kapēr to ka mē ama nē ām ama. ⁸ Mē kot amnhī tomnuj o mē pa xwýnhjaja na htem Satanasti hkôt ā amnhī nhīpêx anhýr o pa. Satanastija Tīrtūm kot mēmoj to kator krax rŭm nhŭm ā kot amnhī tomnuj anhýr o pa xwýnh na. Tā ā kot amnhī nhīpêx anhýr o paja o hapêx par kaxyw na pre Tīrtūm Kra Jejusja amnē pika hwýr wrý.

⁹ Nom mē papajaja mē pahpê Tīrtūm kra na pu mē. Na pre mē pahwýr amnhī Karō rē nhŭm mē pahkarō

mā gjêx pa nē mē pahkôt pa ho pa. Jakamā tanhmā kot puj wem amnhī to nē Satanasti pyrā nē pahtýx ri amnhī tomnuj o papa? Nà kot puj mē ā amnhī nhīpêx anhýr kêt nē. ¹⁰ Koja mēhō tām amnhī nhīpêx kêt nē hāmri nē māānēn hkwýjê kamā ukaprī hkêt nē. Hāmri nē ā amnhī nhīpêx anhýr o kêp Tīrtūm kra hkêt ā amnhī to amnhīrīt. Ām kêp Satanasti hkra hā amnhī to amnhīrīt kurê kumrêx.

Mē pamā axpēn kīnh o te Jejus kām mē pahkīnh pyrāk ā mē pamā karō

Matêwre 22.39; Rukre 10.25-37; Juāw 13.31-35

¹¹ Nē kêr ka mē arī amā axpēn kīnh pē tām axpēn nhīpêx o ri apa rāhā nē. Te amnepê mā mē ate Jejus kôt amnhī xunhwýr ā arīgrota ā mē kot mē amā ja hā karō pyrā nē. ¹² No mē ri finat Kaī kot amnhī nhīpêx pyrāk o amnhī nhīpêx kêt nē. Kêp Satanasti hkra jakamā na pre htōja pī. Kurom kot tām amnhī nhīpêx ā omu nē kamā gryk nē kupī. ¹³ Tā koja mē kêp Tīrtūm kra hkêt xwýnhjaja Kaī pyrā nē kêp mē aprām nōkati nom kêr ka mē amnhī tā mē omu nē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kêt nē. ¹⁴ Kormā mē pahte Jejus kôt amnhī xunhwýr kêt ri na pu prem mē urāk nē amnhī tomnuj o papa. Jao mē pahpê kuwy hwýr papa mā xwýnh. Tā mē pahte Jejus kôt amnhī xunhwýr jakamā ra pahpê Tīrtūm mē Kra wa kuri pahtír tūm nē papa mā

xwýnh. Jakamã na pu htem
 mẽ kêp hkra hkêt xwýnhjê
 kurom pamã mẽ piitã mẽ
 hkĩnh o tanhmã mẽ ho mex
 to ho papa. Mẽ kãm amnhĩ
 kwýjê hkĩnh kêt xwýnhjaja
 arĩ mẽ kêp kuwy hwýr mẽ
 pa mã xwýnh na mẽ. Ra mẽ
 pahte ja jarênh mar mex.
 15 Mẽ kãm mẽ hpar prãm o
 mẽ pa xwýnhjaja koja nhỹrmã
 Tĩrtũm mẽ Kra wa kuri htĩr
 tũm nẽ pa ho pa hkêt nẽ.
 Ra mẽ pahte mããnẽn ja mar
 mex. Jakamã kwa mẽ amã
 akwýjê hprãm nõkati ho ri
 mẽ apa xwýnhjaja. Tĩrtũm
 noo mã te ra mẽ ate mẽ hpar
 pyrãk jakamã kot kaj mẽ arĩ ã
 amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa
 hãmri nẽ nhỹrmã Tĩrtũm nhõ
 krĩ hwýr axãpir kêt nẽ.

16-18 E ixkwýjaja. Kwa kêr
 pu mẽ pajakwa pix o pamã
 axpẽn kĩnh ã amnhĩ jarênh
 kêt nẽ. Mããnẽn axpẽn kutã
 panojarêt o ri papa. Nẽ
 tanhmã axpẽn to mex to.
 Tanhmã na pre Jejus kãm mẽ
 pajapê hã amnhĩ nhĩpêx to?
 Nã na pre kãm mẽ pamex
 prãm xãj mẽ panê ty. Kãm
 amnhĩ tã ma hkêt kãm mẽ
 pakamã ukaprĩ xãj mẽ panê
 ty. Tã kêr pu mẽ urãk nẽ
 pahkwýjê kamã paxukaprĩ
 ho mẽ kutã panojarêt rãhã
 ho papa. Jao mẽ paxãpkur
 xã hã panhõ pumu nẽ nhỹri
 pahkwýjê hõ pumu nhũm
 kêp amrakati. Pu mẽ tee ri
 ja hã omu hãmri nẽ kãm mẽ
 panhõta kwý gõ. Kot pu mẽ
 ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt
 nẽ hãmri nẽ pamã Tĩrtũm
 kĩnh ã amnhĩ jarênh kaprý.

19 Nẽ kot puj mẽ ã axpẽn to
 mex o papa anẽ nẽ ra pahte
 Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx mex
 ã amnhĩ to amnhĩrĩt. Hãmri
 nẽ ra paxãmnhĩx kãm tanhmã
 amnhĩ jarênh to ho papa.
 Amnhĩ kamã pamã uma hkêt
 nẽ paxãmnhĩx pajamakêtkati
 nẽ kãm tanhmã amnhĩ jarênh
 to.

*Mẽ paxãmnhĩx amnhĩ to
 Tĩrtũm wýr ã mẽ pamã karõ*

20 Nẽ kot puj mẽ mẽmo
 arĩgro hã tanhmã amnhĩ
 tomnuj to hãmri nẽ tee ri ja hã
 amnhĩ pumu nẽ amnhĩ kamã
 pagryk nẽ. Na hte Tĩrtũm
 tanhmã mẽ pahte amnhĩ
 tomnuj to hã mẽ pahpumu
 nom arĩ kãm mẽ pajapêê. Mẽ
 parom àhpumunh o àhpumunh
 jakamã kot mẽ pahte amnhĩ
 tomnuj prãm kêt ã mẽ pah-
 pumunh mex. 21 Jakamã puj
 mẽ ã kãm pajamaxpêr anẽ nẽ
 amnhĩ kamã pamã uma hkêt
 kãm paxãmnhĩx tanhmã ri
 amnhĩ to hwýr to ho ri papa.
 22 Kot puj mẽ hkôt amnhĩ
 nhĩpêx o papa rãhã nẽ mẽmoj
 tã kuwý. Nẽ kãm hprãm xã
 hkôt amnhĩ nhĩpêx o papa hã
 amnhĩ pumunh kôt mẽmoj tã
 kuwý. Hãmri nhũm mẽ pama
 nẽ tanhmã mẽ pamã mẽmoj
 to rý mẽ pamã mẽmoj gõ.

*Te ixkre pixi kamã mẽ
 pahtipxi pyrãk ã mẽ pamã
 karõ*

23 Nẽ tanhmã mẽ pahte
 amnhĩ nhĩpêx to ho papa
 hã na hte Tĩrtũm mẽ pamã
 karõ? Nã mẽ pahte amnhĩ
 kaxyw Kra Jejus Kris kôt
 pajamaxpêr nẽ hkôt amnhĩ

nhīpêx o papa hã na hte mẽ pamã karõ. Nẽ kapêr xà hkõt pamã axpên kīnh o mẽmoj to axpên kutã panojarêť o papa hã na hte mẽ pamã karõ. Na hte ã mẽ pahte amnhĩ nhīpêx anhÿr ã mẽ pamã karõ anê.
²⁴ Jakamã kot puj mẽ kapêr xà hkõt axpên nhīpêx o papa nẽ te ixkre tipxi kamã mẽ pahte axpên kõt Tĩrtũm kõt ri papa pyrãk. Ra kot mẽ pahwÿr Karõ rēnh nhũm kot mẽ pahkarõ mã gjêx jakamã na hte mẽ pahkõt pa ho pa hã amnhĩ to amnhĩrĩť.

4

Mẽ kot Kris kapêr jarēnh ã amnhĩ to hêx xwÿnhjê jarēnh

Wam Korĩť 12.1-3; Wam Juāw 2.18-26; Sikũn Juāw 7-11

¹⁻³ Nẽ koja mẽhõ Tĩrtũm kapêr o mẽ ajahkre kaxyw mẽ amã tanhmã Jejus Kris jarēnh to nẽ ãm hãmri harē nẽ harēnh o:

—Na pre Tĩrtũm Kra Jejus mẽ pahwÿr wrÿ nẽ ĩ ho ĩ ho mẽ pakamã kato. Tĩrtũm tãm na pre mẽ pahwÿr kumẽ nhũm wrÿ.

Anhÿr o mẽ amã harē ka mẽ ama nẽ kapêr kõt aja-maxpêr kurê kumrêx. ãm hãmri na hte Tĩrtũm Karõ nhÿ ã harēnh anê. No koja Jejus kêp Tĩrtũm Kra hkêt ã harē ka mẽ ama nẽ ãm ama nẽ hkõt ajamaxpêr kêt nẽ. Kãm Kris kurê xwÿnh maati nhÿ hã kapêr xwÿnhjaja na hte ã harēnh anhÿr o pa. Na ka prem ra kãm Kris kurê xwÿnh maatija tokyx hpõx ã harēnh ma. Tã na ra ŷ hã

kapêr xwÿnhjaja ohtõ nẽ pika piitã hkõt mẽ hkõt pa nẽ te Tĩrtũm Karõ nhÿ hã mẽ kãm kapêr pyrãk o amnhĩ nhīpêx o pa. Nom ãm amnhĩ to hêx o pa. Jakamã e kwa ixkwÿjaja. Koja mẽhõ mẽ awÿr mra nẽ tanhmã mẽ amã Tĩrtũm kapêr jarēnh to ka mẽ aprĩ hã ama nẽ rĩ kormã kêp Tĩrtũm nhÿ hã kapêr jarēnh xwÿnh ã harē rÿ kot amnhĩ to hêx xwÿnh ã harē.

⁴ Kêt mẽ papajaja jajê rom mẽ pahpê Tĩrtũm kra na pu mẽ. Nẽ Tĩrtũm Karõ kot ra mẽ pahkarõ mã gjêx xwÿnhhta hihtÿx o jajê piitã mẽ hakrenh. Jakamã na pu htem ŷ hã mẽ kutã amnhĩ to htÿx o papa nhũm mẽ tee ri tanhmã mẽ pamã Jejus o hêx to kaprÿ. Pu mẽ kuma nẽ ãm mẽ kuma. ⁵ Mẽ kêp Tĩrtũm kra hkêt jakamã na htem hkõt amnhĩ nhīpêx kêt nẽ. Mẽ kot amnhĩ nhīpêxja axtem na. Jakamã na htem Tĩrtũm kapêr kwÿm ri tanhmã hkra hkêt xwÿnhjê mã kapêr to ho pa nhũm mẽ kuma nẽ kãm mẽ mar prãm nẽ. ⁶ Nom mẽ ixte Tĩrtũm kapêr o mẽ ajahkre xwÿnhjaja na pa htem mẽ kurom Tĩrtũm nhÿ hã ixkatãť kõt ãm hãmri mẽ amã kapêr jarēnh o ri ixpa. Jakamã ka mẽ apê hkra hã mẽ amã mẽ inhmar prãm nẽ. No mẽ kêp hkra hkêt xwÿnhjaja kãm mẽ inhmar prãm kêt.

Na pu htem pahprĩ hã mẽ kapêr ã mẽ kuma nẽ rĩ kormã tanhmã mẽ harēnh to. Tĩrtũm nhÿ hã kapêr ã mẽ harē rÿ kãm hkurê xwÿnh maati nhÿ

hã kapēr ã mẽ harē.

Tĩrtũm kãm mẽ pajapê hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harēnh

Juāw 3.16-21; Rõmãn 5.5-9, 8.35-37

⁷ E ixkwỳjaja. Na hte Tĩrtũm tanhmã mẽ pahpê hkrajê ho pu mẽ pamã axpēn kĩnh nē. Jakamã kêr pu mẽ ã axpēn nhĩpêx anhỹr jao axpēn to mex pix nē. ã Tĩrtũm kot mẽ panhĩpêx anhỹr jakamã kêr pu mẽ pahpê hkrajaja ỹ hã ã axpēn nhĩpêx anhỹr o ri papa.

⁸ Koja mẽhõ Tĩrtũm kĩnhã kãm mẽ hkwyjê hkĩnh kêt hãmri nē mẽ kamã ukaprĩ hkêt o pa. Hãmri nē kêt Tĩrtũm kra hkêt ã amnhĩ to amnhĩrĩt mex nē.

⁹⁻¹⁰ Tĩrtũm kãm mẽ pajapê htỳx kumrêx. Kormã mẽ pamã hkĩnh kêt ri nhũm kumrêx amnhĩ rom kãm mẽ pajapê ho pa. Nē kãm mẽ pajapê xàj mẽ pahwỳr Kra pyxita mẽ. Mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã kot mẽ panê htyk kaxyw. Mẽ pahte kukwak ri amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx nē nhỹrmã wa kuri pahtĩr tũm nē pamex nē papa ho papa kaxyw. ã na pre Tĩrtũm mẽ pahwỳr Kra mẽnh anhỹr o kãm mẽ pajapê hã amnhĩ to amnhĩrĩt.

¹¹ E ixkwỳjaja. Tĩrtũm kãm mẽ pajapê htỳx jakamã kwa kêr pu mẽ uràk nē pamã axpēn kĩnh o papa. Nē axpēn kamã paxukaprĩ nē. ¹² Aa mẽ pahtõ pahte pano ho Tĩrtũm pumunh kêt tã na hte mẽ pakamã pa ho pa. Pu mẽ kãm mẽ pajapêta pyrà nē ỹ

hã pamã axpēn kĩnh o papa. ¹³ Na pre mẽ pahwỳr Karõ rē nhũm mẽ pahkarõ mã agjê pu mẽ ỹ hã kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx o papa.

¹⁴ Nē mẽ ixpê Jejus nhỹ hã mẽ ajahkre xwỳnhjaja. Mẽ ixte kot amnhĩ nhĩpêx nē kot mẽmoj tanhmã ho hã omunh o ri hkôt ixpa jakamã na pa htem ma mẽ piitã mẽ kãm harēnh o ri mẽ hkôt ixpa. Nē mẽ kãm harēnh o:

—Tĩrtũm na pre mẽ pahwỳr Kraja mẽ. Kot mẽ pahpiitã mẽ panê htyk kaxyw mẽ pahwỳr kumê. Anê.

¹⁵ Mẽ kot Jejus kêp Tĩrtũm Kra hã harēnh o pa xwỳnhjaja na hte Tĩrtũm mẽ kamã pa ho pa nhũm htem ỹ hã ã Kra jarēnh anhỹr o pa.

¹⁶ Na pu mẽ ra pahprĩ hã Tĩrtũm kãm mẽ pajapê hã amnhĩ tã omu. Kãm mẽ pajapê htỳx kumrêx ã amnhĩ tã omu. Jakamã kot puj mẽ uràk nē ỹ hã pamã mẽ piitã mẽ hkĩnh o papa. Tĩrtũm mẽ mẽ pahtipxi nē ri papa kênã.

Mẽ kãm axpēn kĩnh xwỳnhjaja kãm Tĩrtũm puma hkêt ã mẽ harēnh

¹⁷ Nē kot puj mẽ pamã axpēn kĩnh o papa nē mããnēn Kris kôt amnhĩ nhĩpêx ho papa. Hãmri nhũm nhỹrmã Tĩrtũm kot Kra mẽ wa kuri mẽ htĩr tũm nē mẽ pa ho mẽ pa mã xwỳnhjê nhĩxi jarēnh kaxyw pu mẽ tee ri amnhĩ kukamã pajamaxpêr kêt nē. Ra amnhĩ nhĩxi jarēnh ma nē pahkĩnh nē.

18 Nē koja mēhō kām hkwýjê hkīnh kêt nē tanhmā hō homnuj to. Hāmri nē kot amnhī tā tanhmā ho pymaj kām uma ho hwýr mrar kêt nē. No koja kām hkwýjê hkīnh nē tanhmā mē ho mex to ho pa nē kām mē uma hkêt nē.

19 Tirtūm kumrēx na pre kām mē pajapê nē mē pakukamā tanhmā mē pahto mex to. Tā pu mē ra amnhī pyrā nē pamā hkīnh o papa. Nē pamā mē piitā mē hkīnh o papa.

20 Nē koja mēhō kām Tirtūm kīnh ā amnhī jarēnh tā kām hkwýjê hō hprām nōkati hāmri nē ra kām Tirtūm prām kêt ā amnhī to amnhīrīt. Kot kaj mē ano ho akwýjê pumunh o apa xwýnhta amā hkīnh kêê tā tanhmā kot ka we amnhī to nē ate ano ho Tirtūm pumunh kêêta amā hkīnh ā amnhī jarē? Nā ka ā amnhī jarēnh anhýr o amnhī to axêx. 21 Na pre Tirtūm mē pamā kapēr o amnhīrīt o:

Kot kaj mē amā ixkīnh hā kot kaj mē määnēn amā akwýjê hkīnh o mē ho mex o ri apa. Anē.

5

Tirtūm nhý hā mē pamā axpēn kīnh ā mē pamā karō

1 Nē Tirtūm kot mē pahwýr Jejus mēnh ā harēnhja. Koja mēhō kuma nē amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr nē Jejus kôt amnhī xām hā koja Tirtūm ja hā omu nē ho hkra.

Nē koja mēhō kām Tirtūm kīnh hā koja määnēn kām hkwýjê hkīnh o pa. 2 Ja pyrā nē kot puj mē pamā Tirtūm

kīnh nē kapēr kôt amnhī nhīpêx. Hāmri nē määnēn pamā krajê piitā mē hkīnh ho papa.

3 Nē kot puj mē pamā Tirtūm kīnh nē nhūm kapērja mē pahpê hihtýx kêt nē. Pu mē pamā Tirtūm kīnh ā kapēr kôt amnhī nhīpêx mex o ri papa.

4-5 Na pu prem amnhī kaxyw Tirtūm Kra Jejus kôt pajamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwý nhūm Tirtūm ja hā mē pahpumu nē mē pahto hkra pu mē ý hā amnhī nhīpêx nyw o amnhī nhīpêx o papa. No ri tanhmā amnhī tomnuj to ho ri papa hkêt nē.

Mēmoj axkrunēpxi nē kot Jejus kēp Tirtūm Kra hā ho amnhīrīt

Juāw 1.32-34, 3.36, 5.31, 15.26

6 Nē Jejus pix na pre Tirtūm mē pakaxyw ām nhūm kēp Kra hā mē pahwýr wrý. Hāmri nhūm Juāw Paxisja pyhti kamā hkrā kumrā. Kēp Tirtūm Kra hā hkrā kumrā. Tā nhūm Tirtūm kapēr kôt ma tanhmā amnhī nhīpêx to ho pa. Nē ri hkwýjê mā kapēr jarēnh o ri mē hkôt pa. Tā nhūm mē kupī nhūm kēp Tirtūm Kra hā pī kahpa hā ajêt nē ty nē hkamrô axkapī. Ā mē panē amnhī nhīpêx anē nhūm Tirtūm Karōja kēp Kra hā mē pamā ho amnhīrīt. Ām hāmri na hte ā tanhmā mēmoj to amnhīrīt to anē. Mēmoj to hêx kêt jakamā na pre Jejus kēp Tirtūm Kra hā mē pamā ho amnhīrīt.

⁷ Nē kēp Tirtūm Kra hã mē pamã mēmoj to axkrunēpxi nē ho amnhĩrit. ⁸ Tirtūm Karō na pre kēp Kra hã mē pamã ho amnhĩrit pu prem kēp Kra hã omu. Nē Juāw Paxis kot hkrã kumrãrta ã pu mē määnēn kēp Tirtūm Kra hã kot ho amnhĩritja ã omu. Nē määnēn kēp Tirtūm Kra hã pĩ kahpa hã jēt nē htyk nē hkrãm rō pikapĩrta ã mē pamã ho amnhĩrit pu mē kēp Kra hã omu. E mē pamã mēmoj to axkrunēpxi nē Jejus kēp Tirtūm Kra hã kot ho amnhĩrit xwýnh na jajaja.

⁹ Nē na pu htem jar pahkwýjaja kot axpēn mar xà hã ixkre kamã mē kapēr ma nē mē hkôt pajamaxpēr. Tã koja Tirtūm tanhmã mē pamã mēmoj to amnhĩrit to pu mē hkôt pajamaxpēr kurē kumrēx. Kēp Tirtūm kēnã kot pu kēt mē kapēr prã nē hkôt pajamaxpēr kēt. Tãm na pre mē pamã Jejus kēp Kra hã ã ho amnhĩrit anē. ¹⁰ Jakamã mē pahte Tirtūm Kra hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja na pu prem Jejus kēp Kra hã harēnh ma nē hkôt pajamaxpēr kurē kumrēx. No mē kēp hkra hkēt xwýnhjaja na htem Tirtūm kot kēp Kra hã harēnh ma nē ãm kuma nē amnhĩkaxyw hkôt hamaxpēr kēt nē. Jao te Tirtūm kēp Hipēēxà hã amnhĩ to hēx pyrãk ã harē.

¹¹ E kot paj ixprĩ hã mē amã tanhmã ja jarēnh to ka mē inhma. Nã na pre Tirtūm Krata mē pahpiitã panē ty. Jakamã kot puj mē

pahte hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja nhýrmã ty nhũm Tirtūm akupým mē pahto mē pahtĩr. Pu mē wa kuri pamex nē pahtĩr tũm nē papa ho papa. ¹² Mē pahpē Jejus kwýjaja kot puj mē ã pahtĩr tũm nē papa anē. No mē kēp hkwy hkēt xwýnhjaja koja mē nhýrmã ty nē mē pahpyrà nē wa hwýr àpir kēt nē.

¹³ Na ka prem ixpyrà nē amnhĩ kaxyw Tirtūm Kra hkôt ajamaxpēr nē hkôt amnhĩ xunhwý. Tã pa ã mē amã kagàja nhĩpēx anē. Mē ate kamã harēnh nē mē pahte nhýrmã Tirtūm mē Kra wa hwýr mē paxàpir ã mē pajarēnhja mar nē amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpēr o ri apa kaxyw nē kapēr prãr o ri apa hkēt nē.

Mē pahte paxãmnhĩx mēmoj tã Tirtūm wýr ã mē pajarēnh Juāw 14.13-14

¹⁴ Nē mē pahpē Tirtūm kra- jaja na pu htem paxãmnhĩx pajamakētkati nē mēmoj tã tanhmã hwýr to ho papa. Kot puj mē kãm hprãm xà hkôt mēmoj tã kuwý nhũm mē pama. ¹⁵ Na pu htem mēmoj tã kuwý nhũm mē pamar mex nē mē pahte mēmoj tã hwýr xà hkôt tanhmã mē pamã mēmoj nhõr to rý tanhmã mēmoj to. Ra mē pahte ja mar mex.

Tirtūm kot tanhmã hkra hkēt xwýnhjē nhĩpēx to hã harēnh

Rukre 22.31-32

¹⁶⁻¹⁷ Nē koja Kris kôt mē an- hĩõ tanhmã amnhĩ tomnuj to

ka mẽ atõ tee ri ja hã omu nẽ ho Tĩrtũm wỳ. Ho awỳ kẽ nẽ tanhmã kot amnhĩ tomnuj tota o hapêx nẽ ja nẽ ho htỳx kẽ axte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ. Kot puj mẽ pahtõ tanhmã amnhĩ tomnuj to nhũm Tĩrtũm tee ri ja hã mẽ pahpumu nhũm ja kêp omnuj nẽ. Tã kot puj mẽ amnhĩ tomnujta kaga nhũm ja hã mẽ pahpumunh kôt tanhmã hã mẽ pahto hkêt nẽ. ãm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx pixi koja ho hamakêtkati hkêt nẽ. Kojamẽhõ Tĩrtũm kaga ho hkaga nẽ aa hkôt amnhĩ xãm kêt nẽ. Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã omu nhũm ja kêp omnuj tỳx kumrêx. Jakamã koja aa ho hkra hkêt nẽ. Nẽ aa kot hkaga ho hamakêtkati hkêt nẽ pa ho pa. Jakamã koja hkaga xwỳnhhta nhỹrmã ty nẽ kuri htĩr tũm nẽ pa ho pa hkêt nẽ.

18 Nẽ mẽ pahpê Tĩrtũm krajaja na pu htem amnhĩ tomnuj o papa hkêt nẽ. Tĩrtũm Kra Jejus kot ja pymaj mẽ panê Satanasti pumunh mex jakamã nhũm tee ri mẽ pahte tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm xà mẽ pano kupyrr kaprỳ ho ri pa. Ra mẽ pahte ja mar mex. 19 Mẽ pahpê Tĩrtũm kra na pu mẽ. No mẽ kêp hkra hkêt xwỳnhjaja Satanasti kot amnhĩ tã mẽ ho htỳx pyrak o mẽ hipêx jakamã nhũm htem tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Mẽ pahte ja mar mex.

20 Nẽ mãănẽn ja mẽ pahte mar mex. Na pre Tĩrtũm Kra mẽ pahwỳr wrỳ nẽ mẽ pamã tanhmã Tĩrtũm o amnhĩrĩt to ho pa. Tapxipix kêp

Mẽpahpãm ã mẽ pamã ho amnhĩrĩt. Tã Jejus kukwak ri mẽ pahpê Tĩrtũm kra jakamã kot puj mẽ nhỹrmã wa kuri pahtĩr tũm nẽ pa mex nẽ papa ho papa.

21 E Kris kôt ixkwỳjaja. Kêrka mẽ Tĩrtũm kapêr kôt pix mã mãn ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa rãhã nẽ. No nhãm mẽ kot Tĩrtũm kapêr kwỳm ri mẽ amã kapêr o hêx xwỳnhjê kapêr ma nẽ ãm mẽ ama nẽ mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx hkêt nẽ.

Tã ãm ja pix. Ixpê Juāw na pa krĩ piitã hkôt mẽ amã kaga nhĩpêx nẽ kurẽ.

Sikūn Juāw Juāw kot Jejus kôt hkwỳjê hwỳr wam kagà nê mēnh kôt hō mēnh

Juāw na pre kagàja nhīpêx. Jejus nhỹ hã hkrajê jahkre ho ri pa xwỳnhjê hō na pre. Jakamã na pre hkrī hō kamã Kris kôt htōx mē õ fāmii mã kagàja nhīpêx nê mē hwỳr kumê. Na pre hte Tirtūm kapêr o mē hêx o pa xwỳnhjê hō mē õ krī hwỳr mra nhūm Juāw kràmnhwỳ nita omu nê htỳx kot mē ahkre mex ã hkamnhĩx. Hāmri nê kot Tirtūm kapêr o hkwỳjê jahkre kaxyw amnhĩ nhōrkwỳ hwỳr kuwỳ. Hāmri nhūm Juāw tee ri harēnh ma nê kām kagàja nhīpêx nê kamã kot amnhĩ wỳr hwỳr nê kām kapêr nê hprī hã kām tanhmã mē kot Tirtūm o hêx to ho pa hã tanhmã mē harēnh to. Kot kamã harēnh nê mē harēnh mar hāmri nê mē axkām hamak rom nê ri pa kaxyw. ã na pre Juāwja hkràmnhwỳ ni mē hkwỳjê mã mēmoj jarēnh nê hã kagà nê mē hwỳr mēnh anê. Nê mē kām:

¹ Pa Jejus kôt ixtōx. Xà mē amex? E ot pa mē amã kagà nhīpêx nê mē awỳr kumê. Akrajaja nê apê mē hkatorxà mē mē ato ixpimràatã mē awỳr kumê. Ixpê Juāw pigêtre na pa. Inhmã mē akĩnh nom papxipix inhmã mē akĩnh kêt. Mē pahpyrà nê mē kot Tirtūm kôt amnhĩ xunhwỳr

xwỳnhjaja haxwỳja kām mē akĩnh. ² Mē pahte Tirtūm kapêr kôt ri amnhĩ nhīpêx rãhã ho ri papa jakamã na pu htem pamã axpên kĩnh o ri papa.

³ Na pa hte mē pahto Mēpanhīpêêxà maati Tirtūm wỳr o ixpa nê kām:

—Pa Tirtūm. Ot pa mē amnhĩ to awỳ. Akra Jejus Kris mē mē amnhĩ to war awỳ. Kêr ka wa mē ixkamã axukaprī nê mē ixkutã war anojarêt rãhã ho ri apa. Nê tanhmã mē ixkrã hto pa mē ixàmnhĩx ijamakêtkati nê ixkĩnh nê mē inhmã axpên kĩnh nê axpên to mex o ri axpên kôt ixpa. Nê tãm ri amnhĩ nhīpêx. Anê.

*Mê pamã axpên kĩnh kām
axpên to mex ã mē pamã karō
Juāw 13.34-35; Wam Juāw
2.7-9, 3.14-18*

⁴ Nê na pa pre akra hkwỳjê pumu nhūm mē inhmã amnhĩ jarê pa mē kuma nê mē ý hã ixkĩnh nê. Na xep prem Tirtūm kôt amnhĩ xunhwỳ nê hkôt ri amnhĩ nhīpêx mex o pa. Mē kot Mēpanhīpêêxà Maati Tirtūm kapêr ã kagà hkôt amnhĩ nhīpêx ã inhmã amnhĩ jarê pa mē kuma nê ixkĩnh nê. ⁵⁻⁶ Jakamã na pa ã amã ixkapêr nê hã kagà anê. E kwa Kris kôt ixtōx. Kêr pu mē pamã axpên kĩnh o ri papa hã mēmoj to axpên kutã panojarêt rãhã ho ri papa. ã ixujarēnh anhỳrja nyw kêt. Amnepê mã mē ate Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr ã arīgrota ã

na prem ā mẽ amā karō anē. Tā kêr pu mẽ arī pamā axpēn kīnh pê Tīrtūm kapēr piitā hkôt amnhī nhīpêx mex o ri papa. Kapēr ā kagà kot ā mẽ pahte amnhī nhīpêx anhÿr ā mẽ pamā karō.

Tīrtūm kapēr o mẽ hêx xwÿnhjê jarēnh

Rōmān 16.17-18; Wam Ximotre 5.22; Wam Juāw 2.18-26, 4.1

⁷ Nē mẽ kot Tīrtūm kapēr o hêx o ri mẽ pa xwÿnhjaja na mẽ ra ma krī piitā hkôt mẽ kām tanhmā ho hêx to ho pa nē mẽ kām:

—Jejus kêp Tīrtūm Kra hkêt ām mẽ panhīō na pre. Na pre Tīrtūm mẽ pahwÿr mēnh kêt nē. ām mẽ panhīō rūm na pre kato.

Anhÿr o mẽ kām ho hêx o pa. Kām Kris kurê xwÿnh maatija nhÿ hā na htem ā ri ho hêx o pa anē. ⁸ Jakamā kwa mẽ amnhī nē mẽ omunh mex nē mẽ ama nē ām mẽ ama. Kot kaj mẽ kapēr ma nē mẽ hkôt ajamaxpēr hāmri nē mẽ ixte Tīrtūm kapēr o mẽ ajahkreta kaga. Kwa mẽ arī mẽ ate amnhī nhīpêx nyw pix o mǎn amnhī nhīpêx rāhā o ri apa. Nē arī mẽ amā axpēn kīnh kām tanhmā axpēn to ajuta hto rāhā ho ri apa. Kêr kê Tīrtūm ja hā mẽ apumu nē nhÿrmā mẽ ato mex nē. ⁹ Nom kot kaj mẽ nhām mẽ kapēr punujja kôt amnhī nhīpêx nē Kris kôt amnhī nhīpêx kêt nē nhūm Tīrtūm mẽ akôt pa hkêt nē. Nom kot ka mẽ arī Kris kôt amnhī nhīpêx mex nē hāmri

nhūm Tīrtūm mẽ Kra Jejusja wa mẽ akôt ri pa ho pa rāhā nē. ¹⁰ Jakamā koja ā Tīrtūm kapēr ā kagà kuhpa hā Jejus o hêx xwÿnhjaja mẽmo arīgro hā mẽ anhō krī hwÿr pōj ka mẽ omu nē amnhī nhōrkwÿ hwÿr mẽ hwÿr kêt nē. Nē tanhmā mẽ kām akapēr to hkêt nē. ām ri mẽ hkàx ā ri mra. ¹¹ No kot kaj mẽ ā mẽ hipêx anhÿr kêt nē mẽ hwÿr mra nē mẽ mar o akuhê hāmri nē te mẽ ate mẽ hkôt amnhī nhīpêx o amnhī nhīpêx pyrāk. Ja pumaj kêr ka mẽ nhÿri mẽ omu nē mẽ htêp kêt kumrêx.

Kagà jatur xà

Hapuhā Juāw 13-15

¹² E Kris kôt ixtōx. Ixkapēr jatur xà na ja. Ixkapēr ā kagàja ām hakotre nom inhmā mẽ amā ixkapēr ry hprām. Jakamā kot paj mẽmo arīgro hā ma mẽ awÿr mō pu mẽ axpēn pumu nē pahkīnh nē. Pa rī kormā mẽ amā ixkapēr jatur xām kumē ka mẽ aprī hā inhma.

¹³ Nē ota jar Kris kôt atōx krajaja awÿr hpēr mẽ.

E ixpê Juāw pigêtre na pa ā awÿr kagàja nhīpêx nē mēnh anē.

Hapuhã Juãw Juãw kot Jejus kôt hkwýjê hwýr kagà nê mēnh o axkrut kôt hō mēnh

Juãw na pre mãânēn kagàja nhîpêx. Jejus nhÿ hã hkrajê jahkre ho mē pa xwýnhjê hō na pre. Tã hkrãmnhwý Gajore mã kagàja nhîpêx nê hwýr kumê. Na pre Jejus kwýjaja ma krî piitã hkôt mē kãm Jejus kapêr jarēnh o ri mē hkôt pa. Jao Gajore nhō krî hwýr pōj nhūm Gajore mē hpōx ã mē harēnh ma nê amnhî nhōrkwý hwýr mē kuwý. Jakamã nhūm pre htem ma ô krî hwýr pa hãmri nê kuri pōj. Nhūm Juãw ã Gajore kot amnhî nhîpêx anhÿr ã harēnh ma nê hkînh nê hwýr kagàja nhîpêx nê kumê. Nê kamã kãm mēhō pê Xotre kot tanhmã amnhî tomnuj to ho pa hã harê. ã na pre Juãwja Gajore mã mēmoj jarēnh nê hã kagà nê hwýr mēnh anê. Nê kãm:

1 Pa ixkrãmnhwý Gajore? Xà amex? E ot pa awýr kagàja nhîpêx nê kumê. Apê ixkrãmnhwý mex na ka. Inhmã akînh.

²⁻³ Na pre ra Kris kôt pahtō hkwýjaja ixwýr pōj nê tanhmã inhmã ajarēnh to. Na ka xep hte Tîrtūm kôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri apa. Pa ajarēnh ma nê anhÿ hã ixkînh nê. Nê ato Tîrtūm wýr o ixpa. Kot ato mex nhūm amex nê ajamakêtkati nê apa ho apa

kaxyw. Nê axà hkêt nê amex nê ri apa kaxyw.

4 Ixte Tîrtūm kapêr o mē ajahkre o ri ixpa jakamã te mē apê ixkra pyrãk. Tã pa tanhmã ate mē pahkwýjê nhîpêx to ho apa hã ajarēnh ma nê ixkînh nê.

Gajore kot tanhmã Jejus kôt hkwýjê ho mex to hã harēnh

Wam Korît 16.10-11

5 E ixkrãmnhwý. Na ka xep hte Jejus kôt pahtōjê ho mex o ri apa. Aa ate mē omunh kêt tã nhūm htem ma anhō krî hwýr pa ka mē omu nê apê Jejus kôt mē htō hã mē ho mex nê. ãm hãmri na ka hte ã mē hipêx anhÿr o ri apa Gajore. ⁶ Na pre ra mē hkwýjaja akupýn ixwýr pōj nê mē ixpê Kris kwýjê mã amnhî tã ajarê. Amã mē hkînh nê ate tanhmã mē ho mex to hã ajarê. Nhūm prem nojarê ka xep pre mē kãm pry hã mē apkur xà hã mēmoj gō nhūm mē inhmã ajarê. Nã ãm hãmri na ka hte ã mē ho mex o apa anê. ã ate mē hipêx anhÿr o apata ã na hte Tîrtūm apumu nê hkînh nê. ⁷ Na htem krî piitã hkôt mē kãm Kris kot tanhmã mē panê amnhî nhîpêx to hã harēnh kaxyw ma mē hwýr pa. Nom mē apkur xà hprãm xà mē kot Kris kôt amnhî xunhwýr kêt xwýnhjê hwýr pa hkêt nê. ⁸ Jakamã kwa kêr pu mē papajaja mē pahpê Jejus kôt mē htō hã mē kãm mēo hkwý nhōr o papa. Kot puj mē ã mē ho ajuta anê nê te mē pajaxwýja mē ìhkō hã ri

mē kām Kris jarēnh o ri papa pyràk.

Xotre kām Juāw kapēr mar prām kêt ā harēnh

Matēwre 20.25-28, 23.1-12

⁹ Nē ra ixte anhō krī kamā mē apē Kris kwỳjē mā kagā nē mēnh nhūm mē ate kamā harēnh. Na xep pre Xotreja kuma nē ām kuma. Kēp mē akrāhtūm prām xàj kām ixkapēr mar prām kêt nē.

¹⁰ Na xep hte tanhmā ixto hēx to ho pa. Nom paxpax ixto hēx kêt nē. Māānēn Kris kôt mē pahōjaja nhỹhỹnh krī hō rūm mē awỳr pan pōj nhūm xep tanhmā mē amā mē ho hēx to. Nē mē hpōx ā mē omu nom amnhĩ nhōrkwỹ hwỳr mē hwỳr kêt nē. Tā ka mē kurom amnhĩ nhōrkwỹ hwỳr mē awỳ nhūm xep tee ri ja hā mē apumu nē mē akamā gryk nē mē hā mē amā akir nē Tĩrtūm mā amnhĩ jarēnh xà hā ixkre nē mē ajano. Na xep hte ā amnhĩ nhĩpēx anhỹr o pa. Jakamā kot paj nhỹrmā ma mē awỳr mō hāmri nē mē apiitā mē anoo mā hā kām akir. Tanhmā kot mē ixto hēx to nē tanhmā kot amnhĩ tomnuj to hā kām akir ka mē apiitā hā inhma.

Mē pahte mē kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjē hkôt amnhĩ nhĩpēx kêt ā mē pamā karō

Rukre 6.45; Rōmān 12.9

¹¹ E kwa ixkrāmnhwỳ. Kēr ka ā Xotre kot amnhĩ tomnuj o pa anhỹrja kôt amnhĩ nhĩpēx kêt nē. Mē kot amnhĩ tomnuj o mē pa xwỳnhjaja na htem Tĩrtūm kôt amnhĩ nhĩpēx kêt nē. No kêt mē

kot amnhĩ to mex o ri mē pa xwỳnhjaja na mē kēp Tĩrtūm kra jakamā kēr ka mē ā mē kot amnhĩ nhĩpēx anhỹr xwỳnhjē kôt pix mā amnhĩ nhĩpēx.

Temētre jarēnh

¹² Nē Temētre na hte tām ri amnhĩ nhĩpēx nē ām hāmri Tĩrtūm kapēr o mē ahkre mex nē nhūm mē piitā axpēn mā mex ā harē. Pa hte ijaxwỳja mē kām mex ā harēnh o ri mē hkôt ixpa ka htem inhma. ām hāmri na pa hte tanhmā harēnh to ho ri ixpa.

Kagà jatur xà

Sikūn Juāw 12-13

¹³ E kagàja kamā na pa ām ja pix jarē nē hā kagā nē awỳr kumē Gajore. Na pa kormā harēnh jatur xà mēnh kêt nē. ¹⁴ Nom kot paj tokyx ma awỳr mō hāmri nē rĩ kormā amā hatur xām kumē.

E kē Tĩrtūm akutā nojarēt rāhā ho pa.

Nē ota jar Kris kôt akrāmnhwỳjaja awỳr hpēr mē. Nē kēr ka atar Kris kôt ixkrāmnhwỳjē mā ijarē.

Tā ām ja pix. Ixpē Juāw pigētre na pa ā awỳr kagā nhĩpēx nē mēnh anē.

Jutre

Jutre kot Jejus kôt hkwỳjê piitá hwỳr kagà nê mēnh

Jutre na pre kagàja nhĩpêx. Xiakre pyrà nê kêp Jejus tō na pre. Tã kagàja nhĩpêx nê krĩ piitá hkôt Jejus kôt hkwỳjê hwỳr kurê. Na pre mē hkwỳjaja kêp Jejus kwỳ hã amnhĩ jarēnh tã axtem nê tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Jakamã nhũm Jutre kagàja kamã Jejus kwỳjê mã hprĩ hã tanhmã mē harēnh to nê mē kot mē hkôt amnhĩ nhĩpêx nê mē kãm kapêr kãm hihtỳx nê. Nê mē kãm:

¹ Pa Jejus kôt ixtō nê ixtōxjaja. Xà mē amex? E ot pa mē amã kagà nhĩpêx nê mē awỳr kurê. Tĩrtũm kot ixpyrà nê amnhĩ kaxyw mē axunhwỳr xwỳnhjê hwỳr. Mēpanhĩpêêxà Maati Tĩrtũm kãm mē pahpiitã mē pajapê jakamã na hte Kra Jejus Kris mē wa mē pahpãnopxar mex rãhã ho pa.

Ixpê Jutre na pa hte Jejus Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. Nê ixpê Xiakre htō na pa.

² Na pa hte mē ato Tĩrtũm wỳr ho ixpa nê kãm:

—Pa Tĩrtũm. Kwa mē kot Akra Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê pumu nê amã mē hapê hã mē kamã axukapĩ rãhã ho apa. Kê mē kamã amnhĩ krit nê àmnhĩx hamakêtkati nê ri tanhmã

amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Nê mē kãm axpên kĩnh o ri axpên kôt pa. Anê.

Mê kot Tĩrtũm kapêr o hêx xwỳnhjê jarēnh

Wam Ximotre 1.18-20, 6.12

³ E ixkrãmnhwỳjaja. Nà inhmã mē akĩnh. Na pa pre jãã mē amã kagà hkwỳ nhĩpêx kaxyw. Mē pahte Jejus Kris kukwak ri amnhĩ nhĩpêx nyw ã tanhmã mē pajarēnh to nê hã kagà kaxyw tã kormã harēnh kêt nê. Kot paj axtem mēmoj jarê. Na pre Tĩrtũm mē pamã kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩrit pa. Nê kapêr o amnhĩrit pa. Mē pahte mar nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kaxyw. Jakamã kêt pu mē kapêr mar tỳx nê amnhĩ krã hi kamã haxàr tỳx nê hã papa. Nom koja mēhō kapêr kuhpa hã tanhmã mē amã kapêr o hêx to ka mē ama nê àm ama.

⁴ Na xep ra kapêr o mē hêx xwỳnhjaja mē akôt pa nê mē apyrà nê Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr ã amnhĩ jarê nom amnhĩ to hêx. Ka xep mē aprĩ hã mē hêx ã mē omunh kêt nê mē kêp Jejus kôt mē atō hã mē hkamnhĩx nê atỳx amnhĩ nhōrkwỳ hwỳr mē awỳ. Nom mē kot Tĩrtũm kapêr o hêx pix kaxyw na htem mē akôt pa nê mē amã kapêr o:

—Tĩrtũm kãm mē pajapê htỳx kumrêx nê mē pakutã nojarêt ho pa jakamã kwa kêt pu mē mãmĩ nhãm mēnijê ho amnhĩkati ho papa. Koja ja hã mē pahpumu nê tanhmã hã mē pahto hkêt nê. Kãm mē pajapê kênã kot kêt hã

tanhmã mẽ pahto. No kêt Jejus Krisja mẽ ate kêp mẽ panhõ Pahihti hã harẽ nom kêp mẽ panhõ patrãw rỳ kêp mẽ panhõ Pahihti hkêt. Anẽ.

Ã Tĩrtũm kapêr kuhpa hã mẽ amã harẽnh anhỹr o pa. Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot amnepê mẽ hkukamã tanhmã mẽ harẽnh to nẽ mẽ harẽnh kot:

Ã mẽ kapêr anhỹr o paja mỳrapê koja mẽ mex kêt nẽ pa. Koja Tĩrtũm mẽ homnuj tỳx kumrêx.

Anhỹr o kot mẽ harẽnh. Tã pa mẽ amã ixprĩ hã mẽ harẽ nẽ hã kagà. Mẽ ate inhmar nẽ amnhĩ nẽ mẽ omunh mex kaxyw.

Tĩrtũm kot tanhmã mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjê nhĩpêx to hã harẽnh

Sikũn Pêtre 2.1-17; Sikũn Ximotre 3.1-9

⁵ Nẽ amnepê mã mẽ panhĩgêjtjaja kormã Ejit kamã mẽ pa ri nhũm Tĩrtũm Ejit nhõ xwỳnhjê rũm mẽ kator pa. Hãmri nhũm mẽ hkwyjaja tanhmã hamaxpêr to nẽ axtem nẽ amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nẽ. Nhũm tee ri amnhĩ tã mẽ omu nẽ ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr xwỳnhjê nhĩmex pa. Ra mẽ ate mẽ harẽnh mar mex tã pa axte mẽ amã mẽ harẽ.

⁶ Nẽ Tĩrtũm kapêr o mẽ wrỳk xwỳnh kwỳjaja. Na prem Tĩrtũm nhỹ hã kapêr o pa htã tanhmã hamaxpêr punuj to nẽ ra kãm ja ho anhỹr prãm nõkati nẽ Tĩrtũm kaga. Jakamã nhũm mẽ hã amỳnẽ nhũm mẽ unẽ nẽ kàx o

mẽ hkaxpre pa. Nẽ nhỹri pika kaxwỳnh kãm kamàt kô htyk kãm mẽ kurẽ nhũm mẽ arĩ kamã hkrĩ ho hkrĩ. Nom koja nhỹrmã Tĩrtũm kot tanhmã mẽ pahpiitã mẽ pajarẽnh to xà hã arĩgro kato nhũm mẽ rĩ kormã hapôx pa. Hãmri nẽ kot amnhĩ tomnuj mỳrapê ma mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xàta wỳr ma hapêx.

⁷ Nẽ krĩ pê Sotõ nẽ Komo nhõ xwỳnhjaja na prem haxwỳja kãm Tĩrtũm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx prãm kêt nẽ. Nẽ krĩja wa hpuhã krĩ hkwy kamã ri mẽ pa xwỳnhjaja haxwỳja mẽ uràk nẽ nẽ kãm kapêr mar prãm kêt nẽ. Na prem amnhĩ tomnuj tỳx rãhã ho pa. Nẽ axtem nẽ axpên pê ri mẽ hprõ ho amnhĩkati ho pa. Nẽ mễmy hkwyjaja ri axtem nẽ axpên to amnhĩkati ho pa. Hãmri nhũm Tĩrtũm tee ri mẽ kot amnhĩ nhĩpêxja ã omu nẽ mẽ hipy kuwy hpôk kwỳ rẽ nhũm mẽ amnhĩ wỳr omu nẽ kãm ma xàj tee ri hprôt kaprỳ. Nẽ hprôt kaxyw ôrkwỳ rũm hapôj nẽ hxêt pa nẽ hapêx. Na hte ã Tĩrtũm mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwỳnhjê nhĩpêx anẽ. Jakamã koja nhỹrmã kuwy hpôk rãhã xwỳnhhta wỳr mẽ piitã mẽ rẽnh pa nhũm mẽ kamã amnhĩ xà htỳx kamã hamak rãhã ho pa ho pa nẽ aa à hapêx kêt nẽ. Nẽ à htỳx rãhã papa ho pa. Tã mẽ pahte Sotõ mẽ Komo nhõ xwỳnhjê jarẽnh mar nẽ mẽ pahte amnhĩ tomnuj kaga

kurê kumrêx kaxyw na pre Tirtûm ã mẽ pamã mẽ harênh o amnhîrît anê.

Mê hpijaàm kêt xwÿnhjê jarênh

Sikûn Pêtre 2.10

⁸ Nê mẽ kot Tirtûm kapêr o pihkâr xwÿnhjaja na htem ã mẽ kot amnhî nhîpêx anhÿr xwÿnhjê pyrã nê amnhî tomnuj tÿx pix o ri pa. Jakamã na htem tanhmã hpimtir punuj to hãmri nê hkrã hapôj nê hpimtir xà hkôt tanhmã amnhî tomnuj to. Jao hkwÿjê kamã hpijaàm kêt o pa. Rÿ mẽnijê hõ rÿ mẽmyjê hõ nhũm mẽ axpên kãm hpijaàm kêt o pa. Rÿ Tirtûm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnhjê ho kapêr punuj nê. Kapêr mã gêt o tanhmã mẽ ho kapêr punuj to. ã na htem hpimtir punuj xà hkôt amnhî tomnuj o pa anê.

⁹ Tirtûm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnh krãhtûm Mikewja. Kêp mẽ hkrãhtûm tã aa mẽ kãm kapêr mã gêt kêt nê. Na pre Mojes ty nhũm Mikew ra ma hwÿr tèn wrÿ. Nê kuri Satanasti pumu hãmri nê Mojes nhî nê tanhmã kãm kapêr to. Nom kapêr mã gêt o kãm kapêr kêt nê. ãm kapêr mã hprî ho kãm kapêr nê kãm:

—Kwa ãm omu kê nõ. Kot kaj tanhmã ho nhũm Tirtûm apumu nê hã tanhmã hã ato. Anê.

¹⁰⁻¹¹ Nom ixte mẽ amã mẽ hpimtir punuj jarênh xwÿnhjaja. Mẽ kot Tirtûm kapêr o pihkâr xwÿnhjaja kot hprî hã Tirtûm kot amnhî nhîpêx ã harênh mar kêt jakamã na htem htÿx ri ho

kapêr o haprÿ ho pa. Te ho mry xoprêja hamaxpêr kêt nê htÿx ri amnhî nhîpêx o pa pyrãk. Nom koja nhÿrmã Tirtûm mẽ homnuj tÿx nê.

Te mẽ kot finat Kaï kot amnhî tõi hpîr xwÿnh kot amnhî nhîpêxta pyrãk. Nê te mẽ kot finat Paraãw kot amnhî nhîpêx pyrã nê kãxpore rûnh prãm xãj Tirtûm kapêr kuhpa hã tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa. Nê te mẽ kot finat Kore kot amnhî nhîpêx pyrã nê Tirtûm kot mẽ kaxyw mẽ õ pahi xãm xwÿnhhta kutã amnhî xunhwÿ. Mÿrapê koja mẽ jajê pyrã nê kuwy hpôk rãhã xwÿnhhta wÿr ma hapêx pa.

¹² Na ka htem apê Jejus kwÿ hã axpên wÿr akuprõ. Nê tõi hã mẽ apê hkwÿ hã amã axpên kînh ã axàpkur kaxyw axpên wÿr akuprõ. Nhũm ixte mẽ amã mẽ harênh xwÿnhjaja mẽ akôt agjê nê mẽ akutã apku. Jakamã kwa mẽ o kora mẽ amnhî nê mẽ omunh mex nê. Mẽ hipêx o te mẽ ate mẽ axàpkur xã hã mẽ anhõ kamã kênre pumunh nê hanhir nê rênh pyrã nê amnhî nhîhkô hã mẽ pumu nê amnhî nê hanor kurê kumrêx. Na htem hpijaàm kêt kãm amnhî pix kukamã hamaxpêr pê apkur rûnh o pa.

Te na wrÿk kaxyw htyk rax nê mõi nhũm mẽ kot omunh nê wrÿk ã hkamnhîx tã nhũm kôk kot nhãm mênh nhũm wrÿk kêeta pyrãk o na htem amnhî nhîpêx. Jao te mẽ kot ãm hãmri mẽ amã Tirtûm kapêr jarênh mex pyrãk tã mẽ amã ho hêx.

Nē te mē kēp mēmo pī hpār
ra ô mā tām tā âm htỳx rā
nē aa ô hkēt nhūm mē kot
krāhyr nē mēnh nhūm grā
parta pyrāk.

¹³ Nē te mē kēp gô xujanār
kot amnhī nhīpēx pyrāk. Na
hte gô xujanārja hakāx wỳr
kapē nē mra nhūm hamrô
kỳxpē amgrā kamā arīk nhūm
gô awjanā nē ma akupỳm
hipôk wỳr mra. Ja pyrāk na
htem ma nhỹhỹm mra nē mē
kām mēmoj jarē nē nhām mra
nē mē kām mēmoj jarē nē
ma akupỳm mē kurūm mra.
Nhūm mē mar xà hkôt amnhī
tomnuj rāhā ho pa.

Nē te mē kot kaxkwa hā
kanhēre nhỹhỹm htēm nhūm
mē kot nhỹhỹm htēm xà hkôt
omunh kêēta pyrāk. Jakamā
koja Tirtūm nhỹrmā kamāt kô
kamā mē rēnh pa nhūm mē aa
hapôx kēt nē.

*Mē kot amnhī tomnuj
xwỳnhjē hkukamā mē harēnh
Apokarip 20.11-15*

¹⁴ Nē na pre finat Enokja
amnepē mā ā mē kot amnhī
tomnuj anhỹr xwỳnhjē
hkukamā tanhmā mē harēnh
to. Mē kot Tirtūm kapēr o
pihkār o ri mē pa xwỳnhjaja
nhūm mē hkukamā mē harē.
Enokja finat Atāw kanrēhā
htāmnhwỳ na pre. Tā ā mē
kot amnhī tomnuj anhỹr
xwỳnhjē hkukamā mē harēnh
o:

Koja nhỹrmā Pahihtija man
pika hwỳr akupỳn
wrỳ. Kapēr o mē wrỳk
xwỳnh xohtô rax mē
mē hpimràatā akupỳn
wrỳ.

¹⁵ Hāmri nē mē pahpiitā ko-
rmā mē pahtūr ri mē pahte
tanhmā amnhī nhīpēx to ho
papa hā mē pahpumunh xà
hkôt tanhmā mē pajarēnh to.
Hāmri nē mē kot Tirtūm kapēr
o hēx o pa xwỳnhjē pumu nē
tanhmā mē harēnh to nē mē
harēnh o: “Jajaja na pre mē
kām Inhīpēēxā Tirtūm prām
kēt nē ri kapēr kwỳm pix
mā amnhī nhīpēx o pa. Nē
kapēr punuj o pa. Ā na
prem amnhī nhīpēx anhỹr
rāhā ho pa.” Anhỹr o mē harē
nē amnhī nē kuwy hwỳr mē
kurē nhūm mē amnhī xà htỳx
kām hamak o pa rāhā nē pa
ho pa. Anē.

Ā na pre finat Enokja mē
hkukamā mē harēnh anē.
¹⁶ Ām hāmri na mē harē. Tā na
hte arī mē hkwyjaja ā amnhī
nhīpēx anē. Nē hamaxpēr
mex kēt nē. Na htem nhām
tanhmā mē ho kapēr punuj
to pix kukamā hamaxpēr.
Nē amnhī krā hkôt htỳx ri
tanhmā amnhī tomnuj to ho
pa. Nē amnhī to jarkrar rāhā
nē. Nē hēx rom mē kēp mēmoj
jamỳnh kaxyw tanhmā mē
kām hēx to.

¹⁷ E Kris kôt ixkrāmnhwỳjaja.
Koja mē ā mē amā Tirtūm
kapēr o hēx anhỹr o mē akôt
pa ka mē ama nē âm mē ama
nē mē kapēr mar kēt nē. âm
mē panhō Pahihti Jejus Kris
nhỹ hā mē ajahkre o mē pa
xwỳnhjaja kot tanhmā mē
amā mē harēnh toja mā măn
kēt ajamaxpēr tỳx rāhā o ri
apa. ¹⁸ Na prem mē amā mē
harēnh o:

—Jejus akupỳn wrỳk xwỳj

ri koja mēmojaja mē awȳr mran pōj. Nom mē kot Je-
 jus kapēr kw̄ym amnhī krā
 hkōt tanhmā amnhī nhīpēx
 to xw̄ynhjaja koja mē. Hāmri
 nē mē apē Jejus kw̄y hā mē
 apumu nē mē atā akunha nē
 mē atā hpēr o axkē nē Tirtūm
 ā hpēr o axkē nē kapēr ā kagā
 hā hpēr o axkē. Anē.

19 Ā mē kot amnhī nhīpēx
 anh̄yr xw̄ynhjaja mē pahpē
 Jejus kw̄ȳjaja mē pahte xypēn
 kutā amnhī xunhw̄yrja na
 mē kām hprām. Mē kamā
 Tirtūm Karō gjēx kēt jakamā
 mē kām amnhī krā hkōt pix
 mā tanhmā amnhī tomnuj to
 ho pa hprām.

*Mē pahte Kris akup̄yn
 wrȳk jamār pē tanhmā amnhī
 nhīpēx to hā mē pamā karō*

*Matēwre 24.45-51; Rukre
 12.25-40; Karatas 6.1-2; Xi-
 akre 5.19-20; Sikūn Pētre 3.12-
 15*

20 Kwa mē apē Jejus kōt
 ixtō nē ixtōxjaja kēr ka mē ā
 mē kot amnhī nhīpēx anh̄yr
 o mē pa xw̄ynhjē rom apkati
 mē amnhī kaxyw Jejus pix
 mā mān ajamaxpēr rāhā ho ri
 apa. Te mē kot mē hakre hā
 ra āptār nē amnhī krām mē
 hakre xā jagjēnh t̄yxta pyrāk.

Jao Tirtūm kapēr mar t̄yx nē
 hkōt amnhī nhīpēx mex o
 ri apa.

Nē Karō nh̄y hā amnhī to
 hw̄yr rāhā nē.

21 Nē Tirtūm kām mē pajapē
 hā kām ajamaxpēr rāhā
 ho ri apa.

Nē Pahihiti Jejus Kris kām
 mē pajapē hā kām aja-
 maxpēr t̄yx rāhā ho apa.

Koja nh̄yrmā kām mē
 pajapē hā akup̄yn
 mē pahw̄yr wrȳ nē
 tanhmā mē pahto mex
 to pu mē kuri paht̄ir
 tūm nē pahk̄inh nē
 papa ho papa. Tā kēr
 pu mē arī akup̄yn mē
 pahw̄yr wrȳk xā hā
 arīgro jamār rāhā ho
 papa.

22 Nē mē pahkw̄ȳjaja kormā
 mē kot Jejus kōt amnhī
 xunhw̄yr t̄yx kēt xw̄ynhjaja
 kēr ka mē kamā axukaprī
 nē aprī hā mē kām Tirtūm
 kapēr jarēnh o ri mē hkōt
 apa. ²³ Na pre ra mē hkw̄ȳjaja
 mē kot Tirtūm kapēr o pihkār
 xw̄ynhjē kapēr ma nē mē hkōt
 amnhī nhīpēx. Jakamā kēr ka
 mē ja hā mē omu nē te mē ate
 kuwy hpōk rūnh nē mē hpa
 hā mē ham̄ynh nē nhām mē
 rēnh pyrāk o mē hipēx. Jao
 mē kot nh̄yrmā Tirtūm kapēr
 o pihkār xw̄ynhjē hkōt kuwy
 hpōk rūnhta w̄yr pa pymaj
 mē nē mē kām akapēr kām
 axiht̄yx o ri mē hkōt apa. Kē
 mē ama nē mē hkaga nē mē
 hkōt ri amnhī nhīpēx kēt nē.

Nē ht̄yx ri mē kot amnhī
 tomnuj o mē pa xw̄ynhjaja kēr
 ka mē kamā axukaprī ho ri
 apa nē mē kamā agryk tokyx
 anh̄yr kēt nē. Xatā mē kām
 Tirtūm kapēr jarēnh rāhā ho ri
 mē hkōt apa. Nom kwa mē
 okora kēr ka mē kot amnhī
 nhīpēx o amnhī nhīpēx o ri
 apa hkēt nē. Kwarī ho kwarī.

*Jutre kot Tirtũm mã mex o
mex ã harẽnh*

Wam Pẽtre 1.5-7

²⁴ Nẽ kẽr pu mẽ Tirtũm mã
amnhĩ jarẽnh kaxyw nẽ ã kãm
amnhĩ jarẽnh anẽ nẽ kãm:

—Pa Tirtũm. Nà ãm hãmri
na ka hte amnhĩ kõt mẽ ix-
unhwỳr tỳx nẽ pa mẽ akaga
hkêt nẽ akõt amnhĩ nhĩpêx
rãhã ho ri ixpa. Kot kaj
nhỹrmã amnhĩ wỳr mẽ ixto
apĩ pa mẽ Akra mẽ war akuri
axte tanhmã amnhĩ tomnuj
to hkêt nẽ. Nẽ amnhĩ to mex
pẽ anhĩrã htỳx rax kãm ixpa.
Jao ixkĩnh tỳx nẽ ixpa ho ixpa.

²⁵ —Apẽ mẽ inhõ Tirtũm ã
apyxi mex kumrẽx na ka. Na
ka pre Pahihti Jejus Kris kuk-
wak ri mẽ ixpiitã mẽ ixte
amnhĩ tomnuj pẽ mẽ ixpytã.
Nẽ na ka hte anhĩrã htỳx rax
rãhã ri apa. Nẽ amex o
amex nẽ axihtỳx o axihtỳx nẽ
axàhpumunh o axàhpumunh.
Nẽ apẽ mẽ inhõ Pahi Maati
hã apyxi mex na ka. Am-
nepẽ mã kormã mẽmoj kêt ri
ka pre ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr
o apa rãhã nẽ. Tã arĩ ã ate
amnhĩ nhĩpêx anhỹr ho apa
ho rãhãã. Nẽ kot kaj apkati
mẽ ã ate amnhĩ nhĩpêx anhỹr
ho rãhãã. ã ate amnhĩ nhĩpêx
anhỹr o apa ho rãhã ho rãhã.
Tã ãm ja pix na hapêx. Anẽ.

E kẽr pu mẽ ã Tirtũm mã
mex o mex ã harẽnh anhỹr o
papa.

Ãm ja pix. Ixpẽ Jutre na
pa mẽ awỳr kagàja nhĩpêx nẽ
kumẽ.

Apokarip Juāw kot Jejus nhỹ hã mẽmoj kukamã harēnh

Juāw na pre mẽ pamã kagàja nhĩpêx. Juāw Paxis kêt axtem Jejus nhỹ hã hkrajê jahkre ho mẽ pa xwýnhjê hõ pê Juāw na pre hipêx. Na pre Jejus ã mẽ kãm hkurê xwýnhjaja unê nẽ ma gô hipôk pê Patos wýr kumẽ nhũm kêp prês nẽ gô hipôk kãm pa ho pa nẽ aa kurũm kator kêt rãhã ty.

Jakamã kormã htĩr ri nhũm Tĩrtũm kapêr o wrýk xwýnhjê hõ gô hipôkja wýr wrý nẽ kãm mẽmoj kukamã awjarẽ nhũm kuma nẽ hkôt mẽmoj pumu. Te hpimtir kãm mẽmoj pumunh pyrãk. Hãmri nẽ omu nẽ kuma nẽ amnhĩ xô ri mẽ pamã hã kagà. Na pre mẽmoj to axkrunẽpxi nẽ hã kagà. Mẽ kot Jejus kutã amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja kot Jejus ã tanhmã kêp hkwýjê to ho pa nhũm mẽ hkwýjaja pikaprãr ã kagà. Nẽ Jejus kêp Pahi Maati hã kot nhỹrmã mẽ kot Tĩrtũm kutã amnhĩ xunhwýr xwýnh piitã ma mẽ kot amnhĩ xà htýx kamã hamak tũm xà hwýr mẽ rēnh par ã kagà. Nẽ Tĩrtũm kot nhỹrmã hkrajê ho mex kumrêx ã nhũm mãänēn hã kagà. Hãmri nẽ mẽ pamã hã kagà o:

1-2 E kot paj mẽ amã awjarẽ nẽ hã kagà. Ixpê Juāw ixte Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ

anhĩpêx to ho ixpa xwýnh kot paj mẽmoj jarẽ nẽ hã kagà. Na pre Tĩrtũmja Jejus mã mẽmoj kukamã tanhmã ujarēnh to ho ra kãm ho amnhĩrĩt pa. Kot amnhĩ xô ri mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê mã harēnh kaxyw. Hãmri nhũm kuma nẽ kot amnhĩ xô ri inhmã ujarēnh kaxyw man ixwýr kapêr o wrýk xwýnh mẽ nhũm man ixwýr wrý nẽ ô ri inhmã mẽmoj to amnhĩrĩt pa. Æm hãmri ã inhmã mẽmoj to amnhĩrĩt anẽ. Tã kot paj amnhĩ xwar mẽ apê Jejus kôt ri mẽ apa xwýnhjê mã harẽ nẽ hã kagà. Mẽ ate mar nẽ axkãm ajamak rom nẽ ri apa kaxyw. Nã ixte hã kagà mã xwýnhja koja tanhmã amnhĩ to nẽ tokyx mẽ pahwýr wrý.³ Jakamã kwa kêr ka mẽ aprĩ hã kagàja kamã harẽ nẽ ama nẽ hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx nẽ mẽ piitã mẽ kãm kamã harēnh o ri mẽ hkôt apa. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ ato mex ka mẽ akĩnh nẽ apa ho apa. Nẽ mẽ kot mẽ axujarēnh mar nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx xwýnhjaja koja Tĩrtũm ja hã mẽ omu nẽ mẽ ho mex nẽ nhũm mẽ apyrã nẽ hkĩnh nẽ pa ho pa.

Juāw kot krĩ pê 7 kôt Jejus kwýjê hwýr kagà rēnh

⁴ E ixpê Juāw kot paj atar pika pê As kamã krĩ pê 7 piitã hkôt mẽ apê Jejus kwý hã axpēn wýr mẽ apikuprõnh xwýnhjê hwýr kagà nẽ kurê ka mẽ kamã harẽ nẽ ama.

Na pa hte mẽ ato Tirtũm wỳr rāhā ho ri ixpa. Nẽ mẽ ato hwỳr o:

—Pa Tirtũm. Kwa kēr ka pika pē As kamā akrajē ho mex nẽ mẽmoj to mẽ kutā anojarēt rāhā ho apa. Kē mẽ hamakētkati nẽ àmnhĩx ri pa ho pa. Ja na inhmā hprām. Anẽ.

Tirtũmja rāhā ho rāhā. Amnepēm kormā mẽmoj kēt ri nhũm pre ra rāhā ho rāhā. Nẽ koja nhỹrmā mẽmoj akupỹm hapêx par tā nhũm Tirtũm aa hapêx kēt kumrêx. Koja arĩ rāhā ho rāhā. Na hte kaxkwa kamā kot mẽ pahto amnhĩptār ã hkrĩ xà kamā mẽ papytār rāhā ho hkrĩ.

Nẽ Tirtũm Karō te kot Tirtũm kot mẽ pahto amnhĩptār xà hã hkrĩ xà kapem kanē maati pixi kamā kwrýt pē 7 xām xwỳnhhta pyrāk. Na hte Tirtũm nhĩhkō hã hkrĩ ho hkrĩ. Tã kē mẽ ato mex rāhā ho pa.

⁵ Nẽ Jesusja na pre hte Tirtũm kapēr o mẽ ahkre mex o pa nẽ aa hkaga hkēt nẽ. Tã nhũm prem axtem nẽ kupĩ. Hãmri nhũm Tirtũm akupỹm ho htĩr. Jesus kumrêx ho htĩr nhũm htĩr o htĩr. Nẽ kēp pika piitā hkôt pahi piitā nhõ Pahihti. Kām mẽ pajapê htỳx jakamā na pre mẽ panê ty nẽ hkamrōja te mẽ panê hpikapĩr pyrāk o amnhĩ nhĩpêx. Nẽ htyk o mẽ pahte amnhĩ tomnuj pānhā amnhĩre. Jao te mẽ pahte amnhĩ tomnuj pē mẽ papytār par pyrāk o mẽ panhĩpêx.
⁶ Nẽ na pre mẽ pahpê patre

nẽ mẽ piitā mẽ ho Hipêêxà Tirtũm wỳr o papa kaxyw mẽ paxunhwỳ. Nẽ kēp mẽ panhõ Pahi Maati hã kām hprām xà hkôt mẽ pahte kām tanhmā amnhĩ nhĩpêx to ho papa kaxyw mẽ paxunhwỳ. Jakamā kwa kēr pu mẽ kām mex o mex nẽ hihtỳx o hihtỳx ã mãn harēnh rāhā ho papa.

⁷ Nẽ koja tokyx akupỹn mẽ pahwỳr kakrā kamā wry pu mẽ pahpiitā wryk kām omu. Nhũm mẽ kot hpĩr xwỳnhjaja tee ri amnhĩ wỳr omu. Nẽ pika piitā hkôt ri mẽ pa xwỳnhjaja omu nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj jakamā tee ri amnhĩ kukamā hamaxpēr o kām ma htỳx kumrêx. Hãmri nẽ kām ma xàj mur nẽ htetet o kuhê. Koja nhỹrmā Jesus akupỹn wry nhũm mẽ amnhĩ wỳr omu nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ.

⁸ Nẽ Tirtũm na hihtỳx o hihtỳx nẽ àhpumunh o àhpumunh. Nẽ aa kot mēhõ ni rũm kator kēt. Na hte amnhĩ jarēnh o:

—Ixrāhā ixpa xwỳnh na pa. Amnepê mã kormā mẽmoj piitā hkēt ri pa pre ra ixrāhā ri ixpa ho ixpa. Nẽ koja nhỹrmā mẽmoj akupỹm hapêx tā pa arĩ ixrāhāã. Anẽ.

Juāw kot Jesus akupỹm htĩr ã omunh

⁹ Nẽ ixpê Jesus kôt mẽ atō Juāw na pa hte mẽ apyrà nẽ Jesus kôt amnhĩ nhĩpêx nhũm hte mẽ kām Jesus kurê xwỳnhjaja mẽ apyrà nẽ hã inhĩpêx kati ho pa. Mẽ pahte hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o papa

jakamã na htem hã mẽ pah-
tomnuj tỳx rãhã ho pa. Tã
pu htem ỹ hã mẽ kutã amnhĩ
to htỳx nẽ arĩ hkôt amnhĩ
nhĩpêx. Jakamã na pa pre
Tĩrtũm kapêr o mẽ ajahkre
rãhã ho ri mẽ akôt ixpa. Nẽ
Jejus kêp mẽ panhõ Pahihtĩ
hã mẽ amã harê. Mýrapê
na prem hã ixpynê nẽ man
amnê ixto tẽ nẽ jar gô hipôk
pê Patos kãm inhmẽ pa kamã
ixpê prês nẽ ixpa ho ixpa.

¹⁰ Tã nhũm tômĩk pa Tĩrtũm
mã amnhĩ jarênh o nhỹ.
Hãmri nhũm Karõ tanhmã
ixkrã hto pa te ixpimtir
kãm mẽmoj pumunh pyrã nẽ
amnhĩ katut kôt mẽhõ kapêr
ma. Te kot pifti kakôr tỳx
pyrãk pa kuma. ¹¹ Hãmri
nhũm inhmã kapêr nẽ inhmã:

—Pa Juãw? E kot paj amã
mẽmoj to amnhĩrĩt ka omu nẽ
akwýjê mã hã kagã. Nẽ hã
kagã hpa hãmri nẽ ahpýnhã
krĩ hkwȳ hkôt mẽ kêp ixkwý
hã axpên wýr mẽ pikuprõnh
xwýnhjê hwýr arê. Mẽ kot
kamã harênh nẽ mar nẽ
axkãm hamak rom nẽ ri pa
kaxyw. Epes wýr nẽ Emĩnã
hwýr nẽ Pekamõ hwýr nẽ
Xijaxir wýr nẽ Satre hwýr nẽ
Pirate hwýr nẽ Raxisej wýr.
Krĩ pê 7ja piitã hwýr ixkapêr
ã kagã nẽ mẽ hwýr arê kê mẽ
apyrã nẽ mẽmoj jarênhja ma.
Anê.

¹² Hãmri pa ixte mẽhõja
pumunh kaxyw ho ijakêx nẽ
kanê hkwȳ pumu. Kanê kêp
7 nẽ piitã ôr o.

¹³ Nẽ kanê nhĩpôk ri mẽhõja
te panhĩ pyrã nẽ pahi hã ê
mex kãm xa. êja hpar kôn kôt

hitep nhũm xa. Nẽ pahi hã
mẽ hinô hpre xà ho amnhĩ
nhĩnô hpre nẽ xa. Hinô pre
xãja ôr pix o. ¹⁴ Nẽ hkrã hkĩ te
kaxàt nhĩ jaka pyrã nẽ haka-
jre. Nẽ no te kuwy hpôk pyrã
nẽ hkarýr tỳx nẽ. ¹⁵ Nẽ hpar
te mẽmo kax karýr tỳx pyrãk.
Nẽ kapêr te gô hprôt tỳx koko
pyrãk. ¹⁶ Na pre upôk rũm
kanhêti ho 7 nẽ hamý nẽ o
xa. Nẽ hakwa rũm wapo pôm
kato nẽ akutã wa gixre nẽ
ajêt. Nẽ hkuk kamã hirã htỳx
kumrêx. Te myt kot mẽ pano
hã harir nhũm gêk tỳx pyrãk.
Ã mẽhõja kot anhýr.

¹⁷ Pa tee ri tanhmã kute
hã omu nẽ inhmã ma htỳx
kumrêx nẽ umaj tẽm nẽ hpar
pê te ixtyk pyrã nẽ nõ. Hãmri
nhũm ixtã upôk rũm ãhkraja xi
nẽ inhmã kapêr nẽ inhmã:

—Kwa amã ixpuma hkêt nẽ.
Pa na pa. Amnepê mã ko-
rmã mẽmoj kator kêt ri pa pre
raa. Nẽ ixrãhãã. Koja nhỹrmã
mẽmoj akupým hapêx pa arĩ
ixrãhã ixpa ho ixpa.

¹⁸ —Na pa pre ty tã akupým
ixtĩr. Nẽ ixtĩr o ixtĩr. Kam
ixpumu. Kot paj axte ixtyk
kêt nẽ. Ixpê mẽhtykjê hpãm
jakamã papxpix na pa hte
mẽ htyk ã arĩgro jarê nhũm
mẽ hã ty nẽ ma mẽhtykjê pa-
pxã hwýr ma pa.

¹⁹ —E kêr ka ate mẽmoj
pumunh xwýnhta pumunh
tỳx nẽ akwýjê mã hã kagã.
Nẽ mẽmoj kormã kot amnhĩ
nhĩpêx kêt nhũm ate omunh
mã xwýnhta ka inhỹ hã mẽ
kãm hã kagã. Mẽ kot kamã
harênh nẽ mar tỳx kaxyw.

20 —Ně kot paj axte ixprĩ hã ate mẽmoj pumunh xwỳnhhta jarẽ ka inhma. Nà kanê pê 7ta te mẽ kot krĩ hkwỳ pê 7 kamã mẽ kêp ixkwỳ hã axpẽn wỳr mẽ pikuprõnh xwỳnhjê pyrãk. Nẽ inhĩhkra kamã kanhêti pê 7ta te kêp inhmã mẽ kot mẽ hamãr xwỳnhjê pyrãk. Anẽ.

2

Epes kamã Jesus kwỳjê hwỳr kagà

¹ Nhũm Jesus arĩ inhmã kapêr nẽ inhmã:

—E kêr ka krĩ pê Epes kamã ixkwỳjê jamãr xwỳnh wỳr kagà nẽ amẽ. Nẽ kagàja kamã mẽ kãm ixkapêr jarẽ nẽ mẽ kãm:

Pa Epes kamã ixkapêr mar kaxyw axpẽn wỳr apikuprõnh xwỳnhjaja. Ot pa mẽ awỳr ixpêr mẽ. Ixpê ixupôk o kanhêti ho 7 nẽ hamỳnh nẽ ho ixãm xwỳnhhta na pa. Nẽ ixpê ôr o kanê pê 7 nhĩpôk ri ixpa xwỳnhhta na pa ã mẽ awỳr ixpêr mẽnh anẽ.

² Na pa hte tanhmã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx to ho apa hã mẽ apumunh mex o ixpa. Na ka htem inhmã amnhĩ nhĩpêx mex nẽ pa ja hã mẽ apumu. Mẽ kot ixtã mẽ anhĩpêx kati htã ka mẽ kutã amnhĩ to htỳx nẽ ixkaga hkêt nẽ. Nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjê hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa hkêt nẽ. Nhũm ixte mẽ awỳr mẽ rênh ã amnhĩ to hêx xwỳnhjaja mẽ awỳr pan pøj ka mẽ aprĩ hã mẽ kot amnhĩ to hêx ã mẽ omu.

Hãmri nẽ tee ri mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ omu nẽ amnhĩ nẽ mẽ hanor kurê kumrêx. ãm hãmri na ka htem ã mẽ hipêx anẽ.

³ Nẽ mẽ kãm ixkurê xwỳnhjaja kot tanhmã ixtã mẽ atomnuj tỳx to htã ka mẽ kutã amnhĩ to htỳx nẽ aa ixkaga hkêt nẽ. Nẽ ixkôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa. ãm hãmri na ka htem ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr o ri apa.

⁴ ãm mẽmoj pixi na ixpê omnuj. Amnepê mã kormã mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳr nyw ri na ka prem amã axpẽn kĩnh nẽ axpẽn to mex o ri apa. Nẽ mẽ amã axpẽn tã ma ho te mẽ amã amnhĩ tã ma pyrãk o axpẽn nhĩpêx. Tã tanhmã ajamaxpêr to nẽ axte ã axpẽn nhĩpêx anhỳr kêt nẽ. Jao te mẽ amã ixkĩnh kêt pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Pa tee ri ja hã mẽ apumu nhũm ja inhmã mex kêt nẽ.

⁵ Kwa mẽ tokyx ja hã amnhĩ pumu nẽ akupỳm mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳr nyw ri mẽ ate axpẽn nhĩpêxta o akupỳm axpẽn nhĩpêx o apa. Kot kaj mẽ anhỳr kêt kot paj te mẽ apê mẽ anhõ kanê hpyr nẽ kapôt ã mẽnh pyrãk o mẽ anhĩpêx ka mẽ ri apa nẽ gaa nẽ apikaprãr pa. Tã mẽhõ koja mẽ amỳr pê mẽ anhõ krĩ kamã mẽ kãm ijarênh o pa?

⁶ Nẽ mẽ kêp Nikoraw nhõ xwỳnhjaja na ka htem mẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj

to hã mẽ omu nẽ ixpyrà nẽ apê ja hprãm nõkati nẽ mẽ hkôt ri amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. Pa ja hã mẽ apumu nẽ ixkĩnh nẽ.

⁷ Tã ixte mẽ amã ixkapêr jatur xà na ja. Kot kaj mẽ amã ixkapêr mar prãm hã kot kaj mẽ ã Tirtũm mẽ wa Ixkarõ nhỹ hã ixte mẽ amã ixkapêr anhỹrja ma nẽ kãm ajamaxpêr tỳx rãhã ho ri apa.

Tirtũm nhõ krĩ kamã mẽmo pĩ hpàr kuhê xwỳnh. Mẽ kot ô hkur nẽ axte htyk kêt nẽ pa ho pa mã xwỳnhhta. Kot kaj mẽ ate amnhĩ tomnuj nẽ amnhĩ to htỳx nẽ arĩ inhmã hprãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ty pa akupỹm mẽ ato mẽ atĩr nẽ ma pĩ hpàrta wỳr mẽ arẽ. Ka mẽ ma hwỳr mra nẽ ô hõ hta nẽ akrẽ nẽ axte atyk kêt kumrêx nẽ apa ho apa.

E ãm ja pix na hapêx.

Anẽ.

—E Juãw. Kêr ka Epes kamã ixkwỳjê jamãr o pa xwỳnhhta wỳr ã ixkapêr ã kagà anẽ nẽ mẽ hwỳr amẽ. Anẽ.

Hãmri pa kuma nẽ ô ri mẽ kãm hã kagà hpa.

Emĩnã kamã Jejus kwỳjê hwỳr kagà

⁸ Hãmri nhũm hpãnhã Emĩnã nhõ xwỳnhjê kaxyw inhmã kapêr nẽ inhmã:

—Nẽ hpãnhã Emĩnã kamã ixkwỳjê jamãr xwỳnh wỳr kagà nẽ mẽ hwỳr amẽ. Nẽ mẽ kãm ixkapêr jarẽ nẽ nẽ mẽ kãm:

Pa Emĩnã kamã ixkapêr mar kaxyw axpên wỳr mẽ apikuprõnh xwỳnhjaja. Ot pa mẽ awỳr ixpêr mẽ. Ixrãhã ho ixrãhã ixpa xwỳnhhta na pa. Amnepêm kormã mẽmoj piitã hkêt ri na pa pre ixrãhã nẽ ri ixpa. Koja nhỹrmã mẽmoj akupỹm hapêx pa arĩ ixrãhã ho ixrãhã nẽ ri ixpa. Na pa pre ty no ãm akupỹm ixtĩr o ixtĩr. Tã pa ã mẽ awỳr ixpêr mẽnh anẽ.

⁹ Nà na pa hte mẽ ate tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa hã mẽ apumunh rãhã ho ixpa. Na hte mẽ kãm ixkurê xwỳnhjaja ixtã mẽ atomnuj to ka mẽ apê amrakati nẽ ri apa. Nom mẽ ate tãm amnhĩ nhĩpêx jakamã te mẽ apê mẽ hikukrêx rũnh kumrêx xwỳnhjê kot amnhĩ nhĩpêx pyrà nẽ ixkukwak ri akĩnh rãhã ri apa. Na hte mẽ kêp Ijaew ã amnhĩ to hêx xwỳnhjaja mẽ ato kapêr punuj rũnh o pa. Mẽ kot Tirtũm kôt amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ jarênh tã no ãm hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. ãm Satanasti kôt pix mã na htem amnhĩ nhĩpêx o pa.

¹⁰ Tã mẽ kãm ixkurê xwỳnhjaja kot ixtã mẽ atomnuj tỳx o pa htã kêr ka mẽ amnhĩ tã mẽ omu nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nẽ. Nẽ arĩ mẽ kutã amnhĩ to htỳx nẽ. Koja Satanasti mẽ akwỳjê pynê nẽ mẽ ajagjê. Hãmri nẽ mẽ ate ixkaga hprãm xaj tanhmã mẽ anhĩpêx

kati hto ka mē hagjēnh xà kamã amnhĩ xà htỳx kamã ajamak o atã arĩgro pē 10. Nom kēr ka mē kutã amnhĩ to htỳx nē ixkaga hkēt nē. Mē kot mē apar mã tã ka mē kutã amnhĩ to htỳx nē. Kot kaj mē aa ixkaga hkēt nē ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ty pa akupỹm mē ato mē atĩr nē ma amnhĩ wỳr mē ato api. Hãmri ka mē Tĩrtũm mē wa ixri amex nē atĩr tũm nē apa ho apa nē axte atyk kēt nē apa.

¹¹ E ixkrajaja. Kot kaj mē amã ixkapēr mar prãm hã kot kaj mē ã Tĩrtũm mē wa Ixkarõ nhỹ hã ixte mē amã ixkapērja anhỹr ma nē kãm ajamaxpēr tỳx rãhã ho ri apa. Kot kaj mē ate amnhĩ tomnuj nē amnhĩ to htỳx nē inhmã hprãm xà hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã ty. Hã kot paj akupỹm mē ato mē atĩr ka mē ma kuwyta wỳr apa hkēt nē.

E. ãm ja pix. Na hapêx.

Anē.

—E Juãw. Kēr ka Emĩnã kamã ã ixkrajê mã ixkapēr ã kagã anē. Anē.

Hãmri pa kuma nē ô ri mē kãm hã kagã.

Pekamõ kamã Jejus kwỳjê hwỳr kagã

Sikũn Korĩt 6.14-7.1

¹² Nhũm Jejus arĩ inhmã kapēr nē hpãnhã inhmã:

—E hpãnhã Pekamõ kamã ixkrajê jamãr o pa xwỳnhja wỳr kagã nē mē hwỳr amē. Nē mē kãm ixkapēr jarê nē mē kãm:

Pa Pekamõ kamã ixkapēr mar kaxyw axpēn wỳr mē apikuprõnh xwỳnhjaja. Ot pa mē awỳr ixpēr mē. Ixpē ijakwa rũm põm wapo akutã wa gix nē kator nē ãm xwỳnhta na pa mē awỳr ixpēr mē.

¹³ Na pa hte mē anhõ krĩ nhõ xwỳnhjaja kot tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa hã mē omunh mex nē. Mē kot Satanasti kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o pa jakamã mē anhõ krĩ te kêp Satanasti nhõ krĩ pyrãk. ãxipas kot mē hkôt mē kãm ixkapēr o mē ahkre ho pa nē aa hkaga hkēt tã nhũm prem axtem nē ixtã kupĩ. Ka mē ja hã mē omunh tã mē umaj ixkaga hkēt nē arĩ ixkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. ãm hãmri na ka htem ã amnhĩ nhĩpêx anē.

¹⁴ Mēmoj pixi na ixpē omnuj. Na hte mē akwỳjaja axtem nē Paraãw kapēr kôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Na pre Paraãwja Parak mã tanhmã kapēr to nhũm kuma nē amnhĩ xô ri tanhmã mē anhĩgêt mã kapēr to ho pa. Nom ixkapēr kôt kêt ixkapēr kuhpa hã tanhmã mē kãm kapēr to nē mē kãm: “Mē mãmrĩ ma sãnti hã mē hkĩnh mã xwỳnhjê hkôt mra nē sãnti hã apku nē hã akĩnh. Nē mē urãk nē axpēn pē axpēn prõ ho amnhĩkati nē axpēn pē ri axpēn mjên o amnhĩkati nē mē ã ri amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Ja mex kênã.” Anhỹr o mē anhĩgêt mã

kapēr o pa nhūm mē kuma nē mē hkôt amnhī nhīpêx. Tã ka mē akwỳjaja mē uràk nē ã amnhī nhīpêx anhỹr o apa. Kwa ja mex kêt.

15 Na hte mē akwỳjaja Nikorawjê kapēr kôt ixkapēr kuhpa hã tanhmã amnhī nhīpêx to ho pa. Ja mãânên mex kêt. 16 Tã ra mē akwỳjaja ã amnhī tomnuj anhỹr o pa ka mē ja hã mē omu nē ãm mē omu nē nê tanhmã mē kãm akapēr to hkêt nê. Kwa mē ate ã amnhī nhīpêx anhỹr xwỳnhjaja. Kêr ka mē tokyx ja kaga nê akupỹm ixkôt ri amnhī nhīpêx mex nê. Kot kaj mē anhỹr kêt kot paj tokyx mē awỳr wrỳ nê te ijakwa rŭm pôm wapo kator xwỳnhhta o mē hkanhwỳr pyràk o mē anhīpêx. Nom ixkapēr xihtỳx pix o tanhmã mē anhīpêx to.

17 E kot kaj mē amã ixkapēr mar prãm hã kot kaj mē ã Tirtŭm mē wa Ixkarō nhỹ hã ixte mē amã ixkapēr anhỹrja ma nê kãm ajamaxpêr tỳx rãhã ho ri apa.

Nê kot kaj mē ate amnhī tomnuj nê amnhī to htỳx nê inhmã hprãm xà hkôt amnhī nhīpêx rãhã ty. Hã kot paj akupỹm mē ato mē atĩr hãmri nê ra pam mē amã mē anhō ka mē hkur o apa. Te amnepêm Ijaew kapôt ã pa nhūm ixte mē hwỳr “manã” anhỹr xwỳnhhta rēnh nhūm mē kot hkur o pata pyràk. Nom

ixte mē amã mē anhōja na hpimxur. ãm papxipix na pa hte mē kãm ōr o ixpa.

Nê kot paj mē atã mē anhīxi nyw rē. Jao kēn jakare hkwỳ hã ahpỹnhã mē anhīxi nyw jaxwỳ nê mē amã kugō. Ka mē hamỳ nê kapxipix amnhī nhīxi nyw pumunh o apa.

E ãm ja pix. Na hapêx. Anê.

—E Juãw. Kêr ka Pekamō kamã ixkrajê hwỳr ã ixkapēr anhỹr ã kagà nê mē hwỳr amê. Anê.

Hãmri pa kuma nê ô ri mē kãm hã kagà.

Xijaxir kamã Jejus kwỳjê hwỳr kagà

Jutre 3-23

18 Nhūm Jejus arĩ inhmã kapēr nê inhmã:

—E hpãnhã Xijaxir kamã ixkwỳjê jamãr xwỳnh wỳr kagà nê amê nê mē kãm ixkapēr jarê nê mē kãm:

Pa Xijaxir kamã ixkapēr mar kaxyw mē apikuprōnh xwỳnhjaja. E ot pa mē awỳr ixpêr mē. Ixpê Tirtŭm Kra na pa. Ixpê inhno te kot kuwy hpôk karỳr tỳx pyràk xwỳnhhta na pa. Nê ixpê ixpar te kot kàx karỳr tỳx pyràk xwỳnhhta na pa mē awỳr ixpêr mē.

19 Na pa hte mē ate amnhī nhīpêx kôt mē apumunh mex o ri ixpa. Na ka htem amnhī kaxyw inhmã ajamaxpêr pé inhmã amnhī to mex o ri apa. Mē akwỳ kot ixtã tanhmã mē anhīpêx to htã

ka mẽ umaj aa ixkaga hkêt nê. Nê arĩ amã ixkĩnh tỳx kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Nê axpên to mex nê ixkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Jao ra ixkôt amnhĩ nhĩpêx mex o wam mẽ ate ixkôt amnhĩ nhĩpêxta jakre. Nã ja inhmã mex kumrêx.

20 ãm mẽmoj pixi na ixpê omnuj. Mẽ akôt niti ri pa xwỳnh Jejapewtita. Kêp Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o pa xwỳnh ã amnhĩ to hêx xwỳnhhtita. Na hte ixkapêr kupa hã tanhmã mẽ ajahkre hto ka htem ama nê nê tanhmã kãm nê hkêt nê. Na hte mẽ amã: “Xê mẽ mãmri ri mẽ hkuprỹjê hwỳr mra nê mẽ ho amnhĩkati. Nê axpên pê mẽ aprô nê mẽ amjên o amnhĩkati. Nê mẽ kot sãnti hã mẽ hkĩnh nê hã apkur xwỳnhjê hkôt mra nê mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx. Tĩrtũm kãm ja mex kênã.” Anhỹr o mẽ amã kapêr o pa. Nê inhmã ja mex ã ijarê nom inhmã ja mex kêt. Tã ra mẽ akwỳjaja kapêr ma nê hkôt amnhĩ nhĩpêx ka mẽ ja hã mẽ omunh tã amnhĩ nê nitita janor kêt nê nhũm arĩ ri mẽ amã hêx o ri mẽ akôt pa. 21 Ra kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o mẽ akôt pa ry rax kumrêx tã pa kormã ja hã tanhmã ho hkêt nê kormã amnhĩ tã hamã. Kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaga kaxyw na pa kormã hamãr o ri ixpa. No nhũm aa hkaga hkêt nê.

22 Mỳrapê kot paj tokyx

tanhmã ho nhũm amnhĩ xà htỳx kamã hamak o hikwỳ. Tã mẽ kot kapêr mar nê hkôt amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjaja kot amnhĩ tomnuj ã amnhĩ pumu nê hkaga hkêt hã kot paj mã mẽ ho anê nê. Mããnhên tanhmã mẽ homnuj to nhũm mẽ nitita pyrã nê amnhĩ xà htỳx kamã hamak o hikwỳ.

23 Nê nitita kot paj kêp hkrajê nhĩmex pa. Ka mẽ apê ixkrajaja ja hã ixpumu nê ixte mẽ apiitã ahpỳnhã tanhmã mẽ ajamaxpêr to hkôt mẽ apumunh ã ixpumu. Nê ixte ahpỳnhã mẽ apiitã tanhmã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx to ho apa hã mẽ apumunh xà hkôt tanhmã mẽ anhĩpêx to hã ixpumu.

24 Na hte mẽ akwỳjaja akwỳjê rom nita kapêr ma nê ãm kuma nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Nê mẽ kapêrja mẽ kot kãm: “Satanasti kapêr pimxur” anhỹr xwỳnhhta kôt nhũm mẽ amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Na htem ixkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex o ri pa. Tã ã mẽ ate ixkôt amnhĩ nhĩpêx anhỹr o apa xwỳnhjaja kot paj mẽ amã ja pix ã karô ka mẽ inhma. 25 Kêr ka mẽ arĩ ixkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri apa rãhã pa akupỳn mẽ awỳr wrỳ. ãm ja pix ã kot paj mẽ amã karô.

26 Nê kot kaj mẽ ate amnhĩ tomnuj nê amnhĩ to htỳx nê arĩ inhmã hprãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ty.

Hāmri pa ja hā mẽ apumu nẽ nhỹrmã mẽ ate krĩ hkwỹ hkõt mẽ pa xwỳnhjê ho amnhĩptâr o apa kaxyw mẽ axunhwỳ. Ka mẽ apê mẽ õ pahihiti nẽ inhmã mẽ ho amnhĩptâr o ri apa.

27 Na pre Inhĩpêêxà ixte pika piitã hkõt ri mẽ pa xwỳnhjê ho amnhĩptâr kaxyw ixãm.

Tã kot paj nhỹrmã amnhĩ pyrã nẽ mẽ kaxyw mẽ axunhwỳ ka mẽ inhmã mẽ hamãr o apa.

Nhũm mẽhõ ixkapêr kwỳm ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ka mẽ ja hā omu nẽ hā tanhmã ho. Te mẽ kot poti punuj mỳnh nẽ mẽnh nẽ hkrakrak pyrãk.

28 Kot paj ã mẽ ate mẽ hipêx anhỹr o apa kaxyw mẽ axunhwỳ. No ãm ja pix kêt. Kot paj te ixte mẽ amã kanhêti hõ nhõr pyrãk o mẽ anhĩpêx. Arĩgro hkõt kanhêti nõ hpõk rax japõx xwỳnhhta kot paj te ixte mẽ amã õr pyrãk ka mẽ ixri atĩr tũm nẽ apa ho apa.

29 E ixkrajaja. Kot kaj mẽ amã ixkapêr mar prãm hā kot kaj mẽ ã Tĩrtũm mẽ wa Ixkarõ nhỹ hā ixte mẽ amã ixkapêr anhỹrja ma nẽ kãm ajamaxpêr tỳx rãhã ho ri apa. Anẽ.

—E Juãw. Kêr ka ã Xijaxir kamã ixkrajê kaxyw ixkapêr ã kagã nẽ mẽ hwỳr mẽnh anẽ. Anẽ.

Hāmri pa kuma nẽ ô ri mẽ kãm hipêx nẽ mẽ hwỳr kumẽ.

3

Satre kamã Jejus kwỳjê hwỳr kagã

Rukre 12.35-40

1 Nhũm Jejus arĩ inhmã kapêr nẽ inhmã:

—E hpãnhã Satre kamã ixkwỳjê jamãr xwỳnh wỳr kagã nẽ mẽ kãm ixkapêr jarê nẽ mẽ kãm:

Pa Satre kamã ixkrajaja. E ot pa mẽ awỳr ixpêr mẽ. Ixpê inhĩhkra ho kanhêti pẽ 7 jamỳnh nẽ xãm xwỳnhhta na pa. Nẽ ixpê inhĩhkra ho Tĩrtũm Karõ ãm pyxi htã te kamã kêp 7 jamỳnh nẽ ho ixãm xwỳnhhta na pa mẽ amã ixkapêr.

Na pa hte mẽ ate tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to hā mẽ apumunh rãhã ho ixpa. Mẽ piitã kot axpẽn mã mẽ ate ixkõt amnhĩ nhĩpêx ã mẽ ajarênh tã ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt. Na ka htem ixkuhpa hā pix mã amnhĩ nhĩpêx o apa. Jakamã te inhmã ra mẽ atyk nẽ mẽ anhĩkwỳ pyrãk.

2 Na ka htem ãm akrành mã ixkõt ri amnhĩ nhĩpêx nom Tĩrtũm mẽ wa ixkõt amnhĩ nhĩpêx mex kêt nẽ. Ra Tĩrtũm mẽ wa ixte ja hā mẽ apumunh mex. Mẽ ate kormã wa inhnoo mã tãm ri amnhĩ nhĩpêx kêt jakamã kwa mẽ tokyx ja hā amnhĩ pumu nẽ ate amnhĩ tomnuj mã anhũre nẽ wa ixkõt amnhĩ xunhwỳr tỳx nẽ.

3 Kêr ka mẽ amnepê mã kormã mẽ ate ixkõt amnhĩ nhĩpêx nyw ri mẽ kot ixkapêr o tanhmã

mě ajahkre htoja mã aja-maxpěr nē amnhĩ tomnuj mã anhũre. Nē ixkapěr kôt pix mã mãn amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Kot kaj mẽ anhỹr kêt kot paj nhỹrmã mẽ ajaer pê akupỹn mẽ awỹr wrỹ nē ja hã tanhmã mẽ ato.

⁴ ãm mẽ agrêre nē amã ixkôt amnhĩ nhĩpêx prãm. Jao tãm ri amnhĩ nhĩpêx nē mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỹnhjê hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nē. Te mẽ axê jakare kamã apa nē tanhmã amnhĩ pê htyk to hkêt pyræk. Tã kot kaj mẽ nhỹrmã ixri mẽ axê jakare kamã apa ho apa. Ra mẽ ate ja ho anhỹr mã tãm kênã. Ja na Tĩrtũm kãm hprãm.

⁵ Nē krĩ piitã hkôt mẽ ate amnhĩ tomnuj nē amnhĩ to htỹx nē inhmã hprãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã atyk xwỹnh piitã kot ka mẽ nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri amex nē atĩr tũm nē apa ho apa. Ra mẽ hixija Měpahpãm Maati nhõ kagàja kamã na. Kamã mẽ atĩr o mẽ atĩr mã xwỹnhjê nhĩxi piitã hã kagà. Kot paj kagàta kamã aa mẽ anhĩxi grãnh kêt nē. Hãmri nē Inhĩpêêxà mẽ kapěr o mẽ wrỹk xwỹnhjê mã mẽ ajarẽnh o: “E mẽ jajê pumu. Ixkwỹ na mẽ.” Anhỹr o mẽ kãm mẽ ajarẽ.

⁶ E ixkwỹjaja. Kot kaj mẽ amã ixkapěr mar prãm hã kot kaj mẽ ã Tĩrtũm mẽ wa Ixkarõ nhỹ hã ixte mẽ amã ixkapěr anhỹrja ma nē kãm

ajamaxpěr tỹx rãhã ho ri apa.

Tã ãm ja pix. Na hapêx. Anẽ.
—E Juãw. Kêr ka ã Satrejê mã ixkapěr ã kagà nē mẽ hwỹr mẽnã anẽ. Anẽ.

Hãmri pa kuma nē ô ri mẽ kãm hã kagà.

Pirate kamã Jejus kwỹjê hwỹr kagà

Wam Tesarõn 2.13-16

⁷ Nhũm Jejus arĩ inhmã kapěr nē inhmã:

—E hpãnhã Pirate kamã ixkwỹjê jamãr xwỹnh hwỹr kagà nhĩpêx nē amẽ nē mẽ kãm ixkapěr jarẽ nē mẽ kãm kãm:

Pa Pirate kamã mẽ ate ixkapěr mar kaxyw mẽ apikuprõnh xwỹnhjaja. E ot pa mẽ awỹr ixpěr mẽ. Inhmex o inhmex xwỹnh na pa. Aa ixêx kêt nē ixpa xwỹnh. Amnepê mã na pre mẽhõja pahi Tawi mã õrkwỹ mex ã saf jamãr o pa. Tã pa hte uræk nē Inhĩpêêxà Tĩrtũm nhõ krĩ hwỹr mẽ gjêx xà hã saf jamỹ nē ho ixpa. ãm papxipix inhõ saf jakamã papxipix na pa hte mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỹr xwỹnhjaja mẽ agjêx kaxyw mẽ amã kahê xà rẽ nē ixkra hkêt xwỹnhjê pê kahê. Kot paj mẽ apê ixkrajê mã kahê xà rẽ ka mẽ hwỹr agjê. Hãmri pa mẽ atã kahê nhũm ixkra hkêt xwỹnhjaja tee ri kãm mẽ akôt gjêx prãm kaprỹ.

⁸ Na pa hte tanhmã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx to ho apa hã mẽ apumunh mex o ri

ixpa. Mě agrêre htã na ka htem ixkapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex nê aa ixkaga hkêt nê. Jakamã kot paj te ixte mẽ amã Tirtũm nhõ hakwakre kahê xà mẽnh pyrãk o mẽ anhĩpêx ka mẽ axãmnhĩx ajamakêtkati nê ma mẽ kãm Tirtũm kapêr o mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt apa. Nhũm mẽ hkwýjaja tee ri ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhýrja nê mẽ amã kapêr kaprý ka mẽ arĩ ho mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt apa.

⁹ Nê mẽ anhõ krĩ kamã mẽ akwýjaja na prem ra Satanasti hkôt amnhĩ xunhwý nê hêx rom mẽ amã amnhĩ to hêx nê mẽ amã: “E mẽ ixpê Ijaew mex jakamã kwa mẽ ixkapêr ma nê mẽ ixkôt amnhĩ nhĩpêx.” Anhýr o mẽ amã karõ htã no ãm mẽ kot Satanasti hkôt amnhĩ nhĩpêx xwýnh na mẽ. Tã kot paj nhýrmã tanhmã mẽ homnuj to nhũm mẽ tee ri amnhĩ pumu nê akupým mẽ awýr mra nê mẽ akutã hkõnkrã ho rôrõk nê hkrĩ nê mẽ amã: “Nà mẽ kajaja na ka pêr mẽ ixrom Jesus kôt amnhĩ nhĩpêx. Mãn kãm mẽ ajapêê.” Anê.

¹⁰ Mě kot ixtã mẽ atomnuj týx nhũm mẽ ate amnhĩ xà htýx kamã ajamak tã aa mẽ umaj ixkaga hkêt nê. Nê arĩ ixte mẽ amã mẽmoj tã karõ xà hkôt mẽ kutã amnhĩ to htýx rãhã arĩ ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx o apa. Jakamã mẽ kot nhýrmã mẽ kãm ixkurê xwýnhjaja pika piitã hkôt tanhmã mẽ homnuj týx to

nhũm mẽ amnhĩ xà htýx kamã ama. Tã kot paj mẽ anê mẽ omunh mex nê nhũm mẽ tanhmã mẽ ato hkêt nê ka mẽ amex nê ri apa ho apa.

¹¹ E kot paj tokyx akupým mẽ awýr wrý nê mẽ ate ixkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx ã mẽ ato mex rax kumrêx, Jakamã kwa mẽ mãmri ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o inhmã hprãm xà hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã ty. Kot ka mẽ anhýr kêt kot pa mẽ amã mẽmoj mex nhõr kêt nê.

¹² Nê kot kaj mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê kutã amnhĩ to htýx nê inhmã hprãm xà hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã ty. Hã kot paj amnhĩ kôt mẽ ato mẽ axihtýx nê ka mẽ aa ixkaga hkêt nê. Nê kot paj nhýhýnh mẽ atã mẽ inhĩxi ho axkrunêpxi nê haxwý. Inhĩpêêxà nhĩxi nê inhĩxi nyw nê Inhĩpêêxà nhõ krĩ nhĩxija kot paj nhýhýnh mẽ atã haxwý. Tirtũm nhõ krĩ mẽ kot kãm: “Jerujarê nyw” anhýr xwýnhta koja nhýrmã tanhmã amnhĩ to nê ra kaxkwa rũm pika wýr wrý.

¹³ E ixkwýjaja. Kot kaj mẽ amã ixkapêr mar prãm hã kot kaj mẽ ã Tirtũm mẽ wa Ixkarõ nhý hã ixte mẽ amã ixkapêr anhýrja ma nê kãm ajamaxpêr týx rãhã ho ri apa.

Tã ãm ja pix. Na ra hapêx. Anê.

—E Juãw. Kêr ka ã Pirate

kamã ixkrajê mã ixkapêr ã kagà anê. Anê.

Hãmri pa kuma nê ô ri mẽ kãm hã kagà.

Raxisej kamã Jejus kwỳjê hwỳr kagà

¹⁴ Nhũm pre Jejus arĩ inhmã kapêr nê inhmã:

—E hpãnhã krĩ pê Raxisej kamã ixkrajê jamãr xwỳnh wỳr kagà nhĩpêx nê amê. Nê mẽ kãm ixkapêr jarênh o:

Pa Raxisej kamã ixkrajaja. Ot pa mẽ awỳr ixpêr mẽ. ãm hãmri ixkapêr o ixpa nê aa ixêx kêt xwỳnhnta na pa. Jakamã ãm hãmri na pa hte Tĩrtũm kapêr o mẽ ajahkre o ixpa nê aa ja kaga hkêt nê. Pa na ixpê mẽmoj piitã hpàr krax.

¹⁵⁻¹⁶ Na pa hte mẽ ate tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa hã mẽ apumunh rãhã ho ixpa. Kõp apu mẽ ate ixkõt amnhĩ nhĩpêx mex ronhỹx pa ja hã mẽ apumu nê ixkĩnh nê. Nom mẽ ate ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt. No mãânên aa ixkaga hkêt nê. Na ka htem ri atỳx amnhĩ krã hkõt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa nhũm ja ixpê omnuj nê. Kot kaj mẽ arĩ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o apa pa hpãnhã amnhĩ nê mẽ akurê. Te mẽ kot gõ xenh nõkati janhir nê tee hkakinẽ nê akupỹm hkapĩr pyrak.

¹⁷ Mẽ ate inhmã hprãm xà hkõt amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ jarênh tã ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. Nê

ixkapêr mar tỳx nê amnhĩ kaxyw inhmã ajamexpêr mex kêt nê.

¹⁸ Kwa mẽ tokyx ja hã amnhĩ pumu nê akupỹm ixkõt amnhĩ xunhwỳr tỳx nê. Kêr pa ja hã mẽ apumu nê amnhĩ katut kõt mẽ ate amnhĩ tomnuj rê nê tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ inhnoo mã tãm amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Hãmri pa mẽ amã tanhmã amnhĩ to amnhĩrit to ka mẽ aprĩ hã ixte amnhĩ nhĩpêx ã ixpumunh mex nê ixkõt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã o ri apa.

¹⁹ Xà inhmã mẽ ajapê hkêt ã na pa ã mẽ amã ixkapêr anê? Nà inhmã mẽ apiitã mẽ ajapê htỳx kênã. Nom inhmã mẽ ajapê htã ka htem ixkõt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Na pa tee ri amnhĩ tã mẽ apumu nê ja hã tanhmã mẽ atomnuj tỳx to. Tokyx mẽ ate amnhĩ tomnuj mã anhũrer nê hpãnhã tãm amnhĩ nhĩpêx kaxyw. Jakamã kwa mẽ tokyx ate amnhĩ tomnuj kaga nê akupỹm amnhĩ kaxyw inhmã ajamexpêr ho ri apa.

²⁰ Na htem hkwyjê nhõrkwỹ hwỳr gjêx kaxyw hakwa krem kãm àkjêr o kuhê nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm anê nhũm mẽ hwỳr agjê. Nê mẽ ixkre hkre kamã axpên mã kapêr o hkrĩ rỳ axpên mã kapêr pê mẽmoj to hkõm o hkrĩ. Ja pyrã nê ot pa mẽ ajamãr o ixpa. Mẽ ate inhmã anhỹr

nhũm ixte mẽ akôt ixpa ho ixpa nhũm mẽ pahte axpẽn to mex o papa kaxyw.

²¹ Kormã mẽ kot ixpĩr kêt ri na pa pre mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjê kutã amnhĩ to htỳx o ixpa. Amnhĩ to htỳx nê ri ixpa kamã ixtyk jakamã nhũm Inhĩpêêxã akupỳm ixto ixtĩr nê akupỳm amnhĩ wỳr ixto api. Hãmri nê amnhĩ nhĩhkô hã mẽ ho amnhĩptàr ã hkrĩ xà kamã inhỳr pa ixkrĩ ho ixkrĩ nê ìhkô hã mẽ piitã mẽ ho amnhĩptàr o ixkrĩ. Tã kot kaj mẽ atõ ixpyrà nê ate amnhĩ tomnuj nê amnhĩ to htỳx nê. Nê inhmã hprãm xà hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã ty. Hã kot paj amnhĩ pyrà nê wa ixte mẽ ato amnhĩptàr ã ixkrĩ xàja kamã amnhĩ nhĩhkô hã mẽ akrĩ ka mẽ wa inhĩhkô hã wa inhmã mẽ ho amnhĩptàr o akrĩ.

²² E ixkwỳjaja. Kot kaj mẽ amã ixkapêr mar prãm hã kot kaj mẽ ã Tĩrtũm mẽ wa Ixkarõ nhỹ hã ixte mẽ amã ixkapêr anhỳrja ma nê kãm ajamaxpêr tỳx rãhã ho ri apa.

Tã ãm ja pix. Na hapêx. Anê.

—E Juãw. Kêr ka Raxisej kamã ixkrajê mã ixkapêr ã kagà nê mẽ hwỳr amê. Nê kagàja piitã krĩ hkwỳ kamã ahpỳnhã ixkwỳjê hwỳr arê kê mẽ kamã harê nê ixkapêr ma. Anê.

Nhũm pre ã Jesus inhmã kapêr anê. Pa kuma nê ô ri

mẽ piitã mẽ kãm hã kagà hpa.

4

Tĩrtũm kot mẽ ho amnhĩptàr ã hkrĩ xà jarênh

¹ Tã pa axte mẽmoj pumu nhũm kaxkwa hwỳr mẽ gjêx xà hã hakwakreja amnhĩ kahê xà mẽ pa omu. Hãmri nhũm axte mẽhõ kapêr tỳx xwỳnhta. Te kot pifti kakôr tỳx pyræk xwỳnhta axte inhmã kapêr nê inhmã:

—E amnê ixwỳr api pa mẽmoj nhỹrmã kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkukamã amã ho amnhĩrĩt ka omu. Anê.

² Hãmri nhũm Tĩrtũm Karõ tanhmã ixto nê ixto api pa kaxkwa kamã mẽmoj pumunh o xa. Tĩrtũm kot mẽ ho amnhĩptàr ã hkrĩ xà maatita pa pre omu. Nhũm kamã mẽhõja nhỹ. ³ Kuk kamã hirã htỳx kumrêx. Te mẽmo kên kamrêk karỳr jaxênh tỳx pyræk. Nê kot mẽ ho amnhĩptàr ã hkrĩ xà puhã màxwỳxti grãgrãreja kãm hipôk nê harir pa omunh o xa.

⁴ Nhũm hkrĩ xà maati puhã mẽ ho amnhĩptàr o hkrĩ xà kêp 24. Kamã mẽ ãptàr tũmjaja hkrĩ. Mẽ piitã ôr o mẽ ahkà htu nê ê jakare nê hkrĩ.

⁵ Nê Tĩrtũm hkrĩ xà maati ja rũm na katõtõt nê hkrakrak nê haxênh japà nê hikwỳ. Nê hkrĩ xà kapem kanê maati pixi kamã kwỳrýt pê 7ja pôk rãhã ho kuhê. Kanêja te Tĩrtũm Karõ pyræk.

⁶ Nê hkrĩ xà kapem mẽmo te gô rax pyrækja hkarỳr jaxênh

tỳx kumrêx nê nô. Te ho kàx karỳr jaxênh tỳx pyrà nê hkarỳȳre. Nê hkrĩ xà puhã mẽmoj tĩr nê kuhê pê kwat kuhê. Nê ôkwa nê katut piitã hkôt no. ãm no xohtô rax kumrêx. Na pre ã mẽmoj kêp kwatja no xohtô anê pa omu.

7 Wamta te kot mry pê rêãwti pyræk. Nê hkôt ja te kot môx myti pyræk. Nê hapu hã hkuk te panhĩ hkuk pyræk. No hapu hã ja te kot àànHàhti htor kaxyw hara koror pyræk.

8 Nê piitã hara kêp 6. Nê ĩ piitã kamã no. Nhũm prem Tĩrtũm mã mex o mex ã grer rãhã ho kuhê nê aa pinhkrênh kêt nê. Nê kãm grer o:

Amex o amex Tĩrtũm.
Nê axihtỳx o axihtỳx.

Nê aa ate amnhĩ tomnuj kêt kumrêx.

Amnepê mã kormã mẽmoj kêt ri ka ra arãhã ri apa. Tã arĩ arãhã ri apa xwỳnh na ka.

Kot kaj aa ajapêx kêt nê.

ãm hãmri na ka hte mẽ ixto mex rãhã ho apa.

Nê amex o amex Tĩrtũm. Anê.

9-10 Nhũm prem xatã mẽ ho amnhĩptàr hkrĩ xà kamã hkrĩ xwỳnhja mẽ kot kãm “Rãhã pa xwỳnh” anhỳr xwỳnhhta mã ã grer anhỳr o kuhê. Kãm mex o mex ã grer pê tanhmã kot mẽ ho mex to hã harê. Hãmri nhũm mẽ àptàr tũm pê 24jaja mããnên kutã hkõn krã ho rôrôk nê hipô hpa nê hkrĩ. Nê amnhĩ krã rũm ôr o mẽ ahkàja kwrȳn nê hpar pê haxwỳ. Kêp mẽ õ Pahi Maati hã hã hpijaãm kaxyw wantajê pyrà nê mex o mex ã harênh o hkrĩ nê kãm:

11 ãm hãmri na pa htem amex o amex ã ajarê Tĩrtũm Apê mẽ inhõ Pahi Maati na ka.

Nê apê mẽ inhõ Tĩrtũm na ka. Na ka pre mẽmoj piitã ho akato. Axãhpumunh tỳx nê ajamaxpêr tỳx o mẽmoj piitã amã hprãm xà hkôt ho akator pa.

Jakamã na pa htem ã amex o amex ã ajarênh anê. Mẽ ixrom axihtỳx mex kumrêx na ka hte apa Tĩrtũm. Anê.

5

Mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwỳnh jarênh Juãw 1.29; Piripos 2.5-11

1 Tã pa pre arĩ te kaxkwa kamã mẽmoj pumu. Mẽ ho amnhĩptàr ã hkrĩ xà maatita kamã hkrĩ xwỳnh nhĩhkra kamã kagà pa omunh o xa. Upôk rũm omu. No ãm axtem kagà kaxkep na pre. Nê akutã hã kagà nê menh ê ho ho htỳx xàja kêp 7.

2 Hãmri nhũm Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnh xihỳx xwỳnhja kapêr tỳx kãm kapêr o:

—E mẽ atõ na ate kagà mũj pyr nê ho htỳx xà hpôt mã tãm? Anê.

3 Hãmri nê tee ri mẽ piitã mẽ hkapi nom nhũm ja kaxyw mẽhõ amrakati kumrêx. Kaxkwa kamã amrakati nê pika kamã mããnên amrakati nê pika hkrak ri amrakati. Nhỹri mẽhõ kot kagà kaxkepta pyr nê hpôt nê omunh mã tãm xwỳnhja amrakati ho amrakati.

4 Nhũm tee ri mēhō japêr nom mēhō pumunh kêt nē. Pa tee ri ja hã omu nē ixkaprĩ htỳx nē inhmỳr o xa.

5 Hãmri nhũm pahi hōja ixpumu nē inhmã:

—Kwa amỳr kêt nē. E mēhō mũj pumu. Juta kanrēhã htãmnhwỳ xihtỳx xwỳnhta. Pahi Tawi kanrēhã htãmnhwỳ te kệp mry pē rēaw xihtỳx pyrāk o hihtỳx xwỳnh mũj pumu. Kot mē kãm hkurê xwỳnhjê kutã amnhĩ to htỳx nē mēmoj punuj piitã ho hapêx kaxyw mã xwỳnh jakamã tapxipix na kot kagàta hpyr nē ho htỳx xà hpôt par mã tãm. E ka omu. Anē.

6 Hãmri pa kuma nē hwỳr rĩt nē Jesusja pumu. Kot mē pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwỳnhta mē ho amnhĩptâr o hkrĩ xà maati kapem xa. Mēmoj htĩr pē kwat mē àptâr tũm pē 24jê nhĩpòk ri xa. Mē kãm hkurê xwỳnhjaja kot hpĩr nhũm ra akupỳm htĩr nē xa. Nom ra axtem nē xa. àhpumunh tỳxja te kot pahi xàhpumunh pyrāk. Nē hpàr kệp 7. Nē no mãânēn kệp 7. Noja te Tĩrtũm Karō pyrã nē kệp pika piitã hkôt pa xwỳnh. ã Jesusja axtem nē ãm anē pa omu.

7 Hãmri nhũm mē pahto amnhĩptâr o hkrĩ xwỳnhta wỳr tē nē ãhkra kamã kệp kagã kaxkepta py.

8 Hãmri nhũm mē htĩr pē kwat mē mē àptâr tũmjaja hpar pē hkõn krã ho rôròk nē hkrĩ hpa nē hipô nē hkrĩ.

Piitã wiorãwti jamỳ nē ôr o xi-jere kamã mēhkuxwa xà jamỳ nē o hkrĩ. Nhũm Tĩrtũm krajaja Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ jarēnh to nhũm mē mar o hkrĩ. Te xijere kamã mēhkuxwa xà hpãr o hkrĩ pyrã nē mē kuma.

9-10 Jakamã nhũm mē hkõn krã ho hkrĩ xwỳnhjaja mē pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwỳnhta kutã kãm grer o hkrĩ. Mē grer nyw o kãm gre nē kãm:

Na prem apĩ ka atyk o mē piitã mē kot amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer pa.

Ahpỳnhã pika piitã hkôt mē urojê piitã hpãnhã amnhĩrer pa.

Nē ahpỳnhã ri mē kapêr xwỳnh kwỳjê piitã mē hpãnhã amnhĩrer pa. Atyk o mē kot amnhĩ tomnuj piitã hpãnhã amnhĩrer pa.

Jakamã nhũm mē kot akôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja kệp Tĩrtũm kra nē ri pa.

Ka ra mē panhõ Tĩrtũm mã mē kệp patre kaxyw mē unhwỳ nhũm htem pika piitã hkôt mē ho amnhĩptâr o pa.

Tã atyk o ate pika piitã hkôt mē hpãnhã amnhĩrer jakamã kapxipix na ate kagàta pyr nē ho htỳx xà hpôt mã tãm. Anē.

11 Hãmri nhũm Tĩrtũm kapêr o mē wrỳk xwỳnhjaja nhỹhỹnh hapôj nē kuhê. Mē ohtô rax o ohtô rax. Ohtô rax o mē pajamaxpêr jakrenh. Hãmri nē

Tĩrtũm kot mẽ ho amnhĩptàr
 ã hkrĩ xà maatija wỳr mra nẽ
 kãm hipòk pa. Nẽ mẽmoj tĩr
 nẽ kuhê xwỳnhjê mẽ mẽ àptàr
 tũmjê mã hipòk pa nẽ mẽ
 pahte amnhĩ tomnuj pãnhã
 amnhĩrer xwỳnhhta mã kapêr.

¹² Kàx pẽ kãm kapêr nẽ kãm:

ãm hãmri na pa htem amex
 o amex ã inhgrer o
 ixkuhê.

Mẽ ixrom axihtỳx o axihtỳx.

Nẽ mẽmoj piitã anhõõ.

Nẽ ate mẽmoj piitã hkukamã
 axàhpumunh par.

Nẽ amex o amex jakamã na
 pa htem amã amex
 pix ã inhgrer o ri ixpa.
 Anẽ.

¹³ Tã nhũm mẽmoj piitã
 Tĩrtũm mẽ Jesus wa kãm wa
 mex o wa mex ã harẽ. Pika
 hkòt panhĩ nẽ mry nẽ àk nẽ
 mẽmoj piitãã. Nẽ pika hkrak
 ri nẽ gò hkrak ri mẽmoj piitãã.
 Nẽ mẽ htykjaja. Nhũm mẽ
 piitã wa kãm wa mex o wa
 mex ã wa harẽ nẽ wa kãm:

E ate mẽ ixto amnhĩptàr
 ã akrĩ xà kamã akrĩ
 xwỳnh mẽ kot mẽ ixte
 amnhĩ tomnuj pãnhã
 amnhĩrer xwỳnh mẽ
 war amex o wa amex.

Nẽ war axihtỳx o war axihtỳx.
 Nẽ war axàhpumunh o war
 axàhpumunh.

Na pa htem ã war ajarẽnh
 anhỳr rãhã ixpa ho
 ixpa. Anẽ.

¹⁴ Hãmri nhũm mẽmoj tĩr pẽ
 kwatjaja mẽ kuma nẽ mẽ
 kãm:

—Nà ãm hãmri na ka mẽ ã
 wa harẽnh anẽ.

Wa mex o wa mex kumrêx.
 Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ àptàr
 tũmjaja Tĩrtũm mẽ Jesus wa
 hpar pẽ hkõn krã ho rôròk nẽ
 hkrĩ hpa nẽ haxwỳja wa kãm
 wa mex o wa mex ã wa harẽ.

6

Kagà ho htỳx xà pẽ 7 jarẽnh
Matêwre 24.3-14; Sikũn
Tesarõn 2.3; Wam Juãw 2.18

¹ Tã pa arĩ kaxkwa kamã
 mẽ pahte amnhĩ tomnuj
 pãnhã amnhĩrer xwỳnh kot
 tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã
 omunh o xa. Nhũm kagà
 kaxkepta py nẽ wam ho htỳx
 xà pôt. Hãmri nhũm mẽmo
 tĩr pẽ kwatjê hõja kapêr tỳx
 kumrêx. Te na katõtòk tỳx
 pyràk o mẽhõj mã kapêr nẽ
 kãm:

—E amnẽ mẽ ixwỳr tẽ. Anẽ.

² Hãmri nhũm kawar jaka-
 jre nhỹhỳnh hwỳr hpòx o tẽ.
 Nhũm mẽhõja õ kuxê mỳ nẽ
 hã nhỹ nẽ tẽ. Hãmri nhũm
 nhãm mẽhõja hwỳr tẽ nẽ
 kãm pahi hã mẽ ahkà htu.
 Hãmri nẽ kãm tanhmã kapêr
 to nhũm kuma nẽ mẽ kot
 kãm Tĩrtũm mẽ Jesus wa kurê
 xwỳnhjê nhĩmex par kaxyw
 hakêx nẽ ma pika hwỳr tẽn
 wrỳ.

³ Hãmri nhũm mẽ pahte
 amnhĩ tomnuj pãnhã
 amnhĩrer xwỳnhja wam kagà
 ho htỳx xàta kòt axte ja pôt.
 Hãmri nhũm mẽmoj tĩr pẽ
 kwatjê hõja axtem mẽhõj mã
 kapêr nẽ kãm:

—E amnẽ mẽ ixwỳr tẽ. Anẽ.

⁴ Hãmri nhũm kawar
 kamrêk mẽ hwỳr hpòx o
 tẽ. Nhũm mẽhõ hã nhỹ nẽ
 tẽ. Nhũm nhãm mẽhõja kãm

wapo gō nē ma pika hwÿr htēm nē wrÿk kaxyw hano. Kot hwÿr wrÿk nē pikap mē pa xwÿnhjē kurē huk kaxyw. Mē kot axpēn par kaxyw ma mē hwÿr kumē. Hāmri nhūm kuma nē wapota py nē hakēx nē ma mē hwÿr tēn wrÿ.

⁵ Hāmri nhūm mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnhja kagà ho htÿx xà hō pôt. Na pre ra ho axkrut nē hpôt tā hpānhā axte hkôt ja pôt. Hāmri nhūm mēmoj tÿr pē 4jē hōta mēhōj mā kapēr nē kām:

—E amnē mē ixwÿr tē. Anē

Hāmri nhūm kawar tykre mē hwÿr hpôx o tē. Nhūm hā ÿr xwÿnhja mēmoj to peja xà hā parās mÿ nē o tē.

⁶ Hāmri nhūm mē htÿr pē kwatjē rūm mēhōja kām kapēr nē kām:

—E kēr ka ma pika hwÿr mē hwÿr tēn wrÿ nē mē kām myt pyxi kamā mē apēnh pānhā mē kām mēmoj to hkryre nē anhō parāsta kamā ho peja nē mē kām ōr o apa. Nom mē apkur xà hā orti nē wÿhti ka mē kēp tanhmā ho hkēt nē. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē hakēx nē ma tēn mē hwÿr wrÿ.

⁷ Tā nhūm mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnhja axte kagà ho htÿx xà hō hpôt. Na pre ra ho axkrunēpxi nē hpôt tā hpānhā axte hkôt ja pôt. Hāmri nhūm mēmoj tÿr pē kwat kot hitep xwÿnhja mēhōj mā kām:

—E amnē mē ixwÿr tē. Anē.

⁸ Hāmri nhūm kawar rārāare mē hwÿr hpôx o tē. Nhūm mēhō hā nhÿ nē tē. Hā ÿr xwÿnh nhÿxi na pre kēp “Mēhtyk” anē. Hāmri nhūm mēhōja kām kapēr nē kām:

—E ma pika hwÿr wrÿ nē tanhmā mē ho kē mē ohtō nē tanhmā amnhī to nē axkaprā. Kē mē hkwÿjaja pijapu kamā axpēn pa nē mē hkwÿjaja prām xāj ty nē mē hkwÿjaja tanhmā à htÿx kute kamā ty. Nē mēmo mry xoprēja mē hkwÿjē pa. E ma mē hwÿr wrÿ nē tanhmā mē ho ho apa. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē hakēx nē ma pika hwÿr tēn wrÿ. Hāmri nhūm mē htykjē papxāja tanhmā amnhī to nē te kot hā jēt nē ma hkôt mōr nē pika hwÿr wrÿk pyrāk pa pre arī omunh o xa.

⁹ Hāmri nhūm mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnhja axte kagà ho htÿx xà hō hpôt. Na pre ra ho kwat nē hpôt tā hpānhā axte ja pôt. Hāmri nē hpôtja kôt pa ra mē kot Tÿrtūm mā mēmoj nhōr xà hā mēsti pumu. Nē hkrak ri mē hkarōjē pumu. Mē kot hkwÿjē hkôt ri mē kām Tÿrtūm kapēr jarēnh nē Jejus kēp mē ō Pahihti hā harēnh o pa nhūm mē kot hā mē hpar xwÿnhjē karōja pa pre mē omu. Nhūm mē mēsti hkrak ri amnhī to Tÿrtūm wÿr o hkrī.

¹⁰ Kÿx pē kām kapēr nē kām:

—Ām hāmri amex o amex Pahi Maati. Aa ate mēmoj tā tanhmā amnhī to axēx to hkēt kumrēx. Kwa xà kot kaj tokyx

pika hkôt mē kot mē inhīmex
xwÿnhjaja tanhmã mē ixtã mē
ho na? Anē.

¹¹ Hāmri nhūm mēhōja mē
hwÿr tē nē mē kãm mē ê jaka-
jre gō nhūm mē hagjê. Hāmri
nhūm mē kãm:

—E mē mamrī atar akôkôt
o akrī. Koja Tirtūm kormã
tanhmã mē kot mē atomnuj
xwÿnhjê ho hkêt nē. Kê mē
axte mē apyrã nē mē akwÿjê
nhīmex mãn. Koja mē Tirtūm
jamaxpēr xà hkôt axte mē
akwÿjê pa nhūm rī kormã mē
ato hpimràatã tanhmã mē
atã mē hipêx to. Jakamã e
mē atar kutêp mãmri akôkôt o
akrī. Anē.

¹² Hāmri nhūm mē pahte
amnhī tomnuj pãnhã
amnhīrer xwÿnhhta axte kagã
ho htÿx xà hō hpôt pa omu.
Na pre ra ho 5 nē hpôt tã
hpãnhã hkôt axte ja pôt.
Hāmri nhūm pika htertet tÿx
kumrêx. Nē myyti ahtyk nē
mytwrÿre te kêp mē hkamrô
kamrêk tÿx pyrã nē ajêt.

¹³ Nē kanhêti tanhmã
amnhī to nē axrê nē pikap
rôrôk pa. Te kôk xapêr tÿx
nē kot pàrerekre kormã ràx tã
kot kãm hikranh par pyrã nē
piitã rênh pa nhūm rôrôk.

¹⁴ Hāmri nhūm kaxkwaja te
kagã kaxkep pyrã nē amnhī
to kaxkep o tē. Nē pika
piitã hkôt kên prêk nē hixêt
prêk maati piitã te hkrī xà
rūm hapôx nē mrrar nē nhãm
hkrī pyrãk. Nhūm gô hipôk
piitã haxwÿja te hikwÿ xà
rūm hapôx nē mrrar nē nhãm
hikwÿ pyrãk. Pika htertet tÿx
nhÿ hã ã mēmoj amnhī nhīpêx

anē. ¹⁵ Hāmri nhūm pika hkôt
mē piitã tee ri mēmoj ã amnhī
nhīpêx anhÿr ã omu nē kãm
ma nē htertet tÿx kumrêx.
Mē ho amnhīptar xwÿnhjaja
nē pôristi krãhtūmjaja nē mē
kot amnhī to rūnh xwÿnhjaja
nē mē hihtÿx xwÿnhjaja nē
mē kãm mē àpênh xwÿnhjaja
nē amnhī mã mē àpênh
xwÿnhjaja. Æm piitã mēmoj
ã kot amnhī nhīpêx anhÿr ã
omu nē tee ri amnhī kukamã
hamaxpêr nē kãm ma ho
kãm ma. Hāmri nē hpimxur
kaxyw ma kên prêk kre japêr
o hprôt nē mra. ¹⁶⁻¹⁷ Hāmri nē
amnhī to kên prêk wÿ nē kãm:

—Kwa na ra mē ixto
amnhīptar ã hkrī xà maati
kamã hkrī xwÿnh mē kot mē
ixte amnhī tomnuj pãnhã
amnhīrer xwÿnhhta wa mē
ixkamã gryk tÿx kumrêx. Ra
wa kot tanhmã mē ixtomnuj
to xà hã arīgrota kato. Koja
wa mē ixtomnuj tÿx nē pa mē
kutã hkêt nē. Kwa tokyx mē
inhÿpy arôrôk nē wa kêp mē
ixto amūxu. Anē.

7

*Mē kot Tirtūm mã hkrajê
kagã*

Apokarip 9.4

¹ Tã pa arī kaxkwa kamã
mēmoj pumu. Nhūm Tirtūm
kapêr o mē wrÿk xwÿnh pē
kwatja piitã ahpÿnhã pika
nhītep xà hkôt kôk jatur xà hã
hamÿ nē ho kuhê. Pika piitã
hkôt kôk hpinhkrênh par nē
àpêr kêt nē gô xujanãr kôt
àpêr kêt kaxyw hatur xà hã
hamÿ nē ho kuhê. Nē pã piitã
hkôt àpêr nē tanhmã pī hkwy

ho pymaj nhũm mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nê nê hatur xà hã hamỳ nê ho kuhê. ² Na pre ra Tĩrtũm ja hã mẽ kãm karõ nê mẽ kãm:

—E kêr ka mẽ ma pika hwỳr wrỳ nê pika nê gô xujanãrja tanhmã wa homnu hto. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê hwỳr wrỳ nê kormã nê kòk ho htỳx. Hãmri nhũm Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnhjê hõja myt japôx xà rũm mẽ hwỳr hpôx o tẽ. Nê ìhkra kamã mẽ kot Tĩrtũm kra hã mẽ hixi jarênh xà hã kagãta py nê o tẽ. Hãmri nê kàx pê mẽ kot pika mẽ gô xujanãr homnu mã xwỳnhjê mã kapêr nê mẽ kãm:

³ —Kwa taxy pa Tĩrtũm krajê nhõkrã kagã hpa mãn. Kêr ka mẽ omu nê mẽ tapxipixjaja tanhmã mẽ ho hkêt nê. Anê.

⁴⁻⁸ Hãmri nê mẽ hkagã pa. Ahpỳnhã Ijaew pigrành xwỳnhjaja mẽ ho ohtô rax kumrêx nê tanhmã mẽ hkagã hto. Pa tanhmã mẽ kute hã mẽ harênh ma nhũm xep mẽ ohtô rax kumrêx.

Juta kamã mẽ kêp 12.000.

Nê Rupê kamã mẽ kêp 12.000.

Nê Gax kamã mẽ kêp 12.000.

Nê As kamã mẽ kêp 12.000.

Nê Natari kamã mẽ kêp 12.000.

Nê Manase kamã mẽ kêp 12.000.

Nê Simeãw kamã mẽ kêp 12.000.

Nê Rewi kamã mẽ kêp 12.000.

Nê Isaka kamã mẽ kêp 12.000.

Nê Jepurõ kamã mẽ kêp 12.000.

Nê Juje kamã mẽ kêp 12.000.

Nê Pêjamĩ kamã mẽ kêp 12.000.

Ã mẽ ohtô rax kot anhỳr. Hãmri nê mẽ piitã mẽ pikamỳr par kãm mẽ kêp 144.000. Piitã kêp Apraãw kanrêhã htãmnhwỳ na pre mẽ. Tã ã axpên kaxyw mẽ ohtô rax kumrêx kot anhỳr tã nhũm mẽ hkagã pa.

*Tĩrtũm kra hkwỳjê jarênh
Apokarip 14.1-5*

⁹ Tã pa axtem mẽmoj pumu. Nhũm mẽ ohtô rax nê Tĩrtũm nhõ krĩ kamã kuhê. Ahpỳnhã ri pika piitã hkôt mẽ urojaja. Nê ahpỳnhã ri mẽ kapêr xwỳnhjaja nhũm prem pika piitã kurũm kot mẽ ho amnhĩptar ã hkrĩ xà maatija kamã hkrĩ xwỳnh pê Tĩrtũm mẽ mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwỳnhja wa kutã kuhê. Mẽ ohtô rax kumrêx jakamã pa tee ri mẽ piitã mẽ ho kòta hpar prãm kaprỳ. Nê piitã ê jakare kamã kuhê. Nê hkĩnh nê hkĩnh xàj pô hkwỳ jamỳ nê ho àpêr o kuhê. ¹⁰ Hãmri nê kỳx pêê Tĩrtũm mẽ Jejus wa kãm kapêr nê wa kãm:

Hêxta waa nê. War amex o war amex Pahi Maati. Na ka pre Akra Jejus kukwak ri mẽ ixte amnhĩ tomnuj ã tanhmã mẽ ixto hkêt nê.

War ajamê mẽ ixkamã axukaprĩ rãhã ho apa xwỳnh na ka wa.

Jakamã pa mẽ inhmex nê war awỳr api nê war

akuri inhmex nē ija-
makêtkati nē ixpa ho
ixpa.

Ăm hāmri na ka hte wa mē
ixto mex rax kumrêx o
apa. War amex o war
amex. Anē.

11 Hāmri nhūm Tirtūm kapēr
o mē wrÿk xwÿnhjaja Tirtūm
krī xà mã hipôk nē hkôn krā
ho rôrôk nē hkrī hpa. Nē
mē aptâr tūmjê mē mē htîr
nē kuhê xwÿnhjaja mē ĩhkô hã
kãm hipôk nē wam tajê pyrāk
nē hkôn krā ho rôrôk nē hkrī.
Hāmri nē mē ohtô kot Tirtūm
mē Jesus wa kãm kapēr ã mē
kuma hāmri nē Tirtūm ã hpi-
jaàm kaxyw hpar pê htu mÿr
pê hikwÿ hpa nē kãm mex o
mex ã harê nē kãm:

12 “Ăm hāmri na mē ã
ajarênh anê Tirtūm. Amex o
amex.

Na ka hte mē ixto mex o apa.
Mē ixrom axàhpumunh o
axàhpumunh.

Nē mē ixrom axihtÿx o axi-
htÿx.

Jakamã na ka hte mē ixpiitã
mē ixto mex kumrêx
rãhã ho apa.

Ă ate anhÿr rãhã o rãhã
jakamã na pa htem
amã amex o amex ã
ajarênh rãhã ho ixpa.”
Anē.

13 Hāmri pa mē omunh o
ixãm rôm nhūm mē aptâr
tūmjê hōja ixwÿr tē nē mē ê
jaka kamã mē hkĭnh xaj pô
jamÿnh nē ho kuhê xwÿnhjê
hã ixkukja nē inhmã:

—E mãn ate mē ê jakare
kamã mē kuhê xwÿnh müjjê
pumunh nà? Tanhmã na
prem amnhĭ nhĭpêx to nē

amnê api? Xà ate mē omunh?
Anē.

14 Hāmri pa kuma nē kãm:

—Nà ixte mē omunh kêt.
Kêt ka na ixrom ate mē
omunh. Anē.

Hāmri nhūm inhmã mē
harênh o:

—Nà na pre mē hkwyjaja Je-
jus ã mē homnuj tÿx kumrêx
nē mē kupa. Tã mē kêp Je-
jus kwÿ jakamã na pre mē
nê mē kot amnhĭ tomnuj o
hapêx nē te amnhĭ kamrô ho
mē nê mē kot amnhĭ tomnuj
piitã kuhônĥ par pyrāk o mē
hipêx. Jakamã nhūm mē ê
jaka kamã mex nē hkĭnh tÿx
nē pa.

15 Nē Tirtūm kot mē pahto
amnhĭptâr ã hkrī xà
maati kutã kãm mex o
mex ã harênh rãhã ho
kuhê.

Na hte mē ho mex rãhã ho
pa. Mē hkôt pa ho
pa jakamã koja mẽmoj
tanhmã kêp mē ho
hkêt nē.

16-17 Nē mē pahte amnhĭ tom-
nuj pãnhã amnhĭrer
xwÿnh kot Tirtūm krī
xà maati kamã ãm
xwÿnhhta na hte mē
hamãr mex rãhã ho mē
hkôt pa.

Te mē kot mē hkrit jamãr mex
pyrāk.

Nē te mē kot mē hkrit kôm
o pa nhūm htîr nē pa
pyrāk.

Koja mē kuri htîr tūm nē hkôt
pa ho pa.

Nē axte kãm prãm kêt nē.

Nē axte kãm kôr kêt nē.

Nhūm arĭgro htÿxja axte mē
hkà ho hxêt kêt nē.

Koja Tirtũm te mẽ kot mẽ hkra no kagô nhĩnhĩnh par pyræk o mẽ hipêx nhũm mẽ axte hkaprĩ nẽ myr o pa hkêt nẽ.

Pãnhã hkĩnh nẽ mex rãhã kuri pa ho pa. Anẽ.

8

Kagà kaxkep o htỳx xà kot hitep jarẽnh

1 Tã pa arĩ kaxkwa kamã mẽmoj pumu nhũm mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwỳnhja kagà kaxkep o htỳx xà kot hitepta pôt. Hãmri nhũm kaxkwa kamã mẽmoj piitã hpinhkrênh pa nhũm mẽhõ kapêr kêt kumrêx. Nẽ hpinhkrênh par o ra hã ahtũm ry mex nẽ.

2 Hãmri nhũm Tirtũm kutã kapêr o wrỳk xwỳnh pê 7 nẽ mẽ kuhê xwỳnhjaja. Nhũm kapêr o wrỳk xwỳnhjê hõja mẽ hwỳr tẽ nẽ mẽ piitã mẽ kãm pifti gô.

3-4 Hãmri nhũm kapêr o wrỳk xwỳnhjê hõja ôr o xijere py nẽ Tirtũm mã mẽhkuxwa xà ho xêt xà hã mês kunĩhti hwỳr o tẽ. Mẽ ho amnhĩptar ã hkrĩ xà maati kutã ôr o mêtija wỳr o tẽ nẽ kuri o xa. Hãmri nhũm mẽ kãm kamã mẽhkuxwa xà hkwỳ runh rax nẽ nhũm mêtì hã ho xêt o xa. Rôm nhũm Tirtũm krajaja Tirtũm mã tanhmã amnhĩ jarẽnh to. Jakamã nhũm mẽhkuxwa xà xêt kũm mẽ mẽ kot Tirtũm mã amnhĩ jarẽnh xàja mẽ nhũm ahkà nẽ Tirtũm kapêr o wrỳk xwỳnh nhĩhkra kamã xijere

rũm Tirtũm kutã kax mã ãpir o pa.

5 Hãmri nhũm kapêr o wrỳk xwỳnhja xijere kamã kuwy hpók kwỳ ho nýt nẽ ahpar mã pika hwỳr kumẽ nhũm ma tẽ nẽ pikap tẽm nhũm pika httertet tỳx nẽ kamã na katõtøk nẽ haxênh nẽ hkrakrak.

Mẽ kot pifti kakôr ã mẽ harẽnh

6 Hãmri nhũm Tirtũm kapêr o wrỳk xwỳnh pê 7 kot pifti jamỳnh xwỳnhjaja ra kot pafti kakôr mã.

7 Jakamã nhũm wamta ô pifti kakô nhũm na mê te kot jêr krã jakot pyræk xwỳnh mẽ kuwy te kot mẽmo kamrô kamrêk pyræk xwỳnhhta pikap rôrøk pa. Nẽ nhỹhỹnh pika hkwỳ ho rax nẽ ho kaxàr pa. Nẽ põtì nẽ akunĩ hkwỳ ho rax kumrêx nẽ ho kaxàr pa. 8 Hãmri nhũm wam ãm xwỳnh nhĩjuk ri ãm xwỳnhja ô pifti kakô nhũm mẽmoj te kên krã hprêk pøk pyrà nẽ kaxkwa rũm ahpar mã tẽ nẽ gô xujanãr nhĩkjê kamã hpók rãhã tẽn mrõ. Hãmri nhũm gô nhĩkjê kamã gõja mẽmo hkamrô hã amnhĩ jahkre hpa. 9 Jakamã nhũm gôx kãm mẽmoj htĩr nẽ ri mrar xwỳnhjaja pikaprãr pa. Nẽ gôx kãm pàr gô krãhkà hã pa xwỳnhja haxwỳja gjêx pa. Nẽ pàr kãm mẽ pa xwỳnhjaja haxwỳja hagjê nẽ pikaprãr pa. No nhũm gô mex kãm pàr kãm mẽ pa xwỳnhjaja mẽ kurom arĩ htĩr nẽ.

10 Tã nhũm wam ãm xwỳnhhta wa hijuk ri ãm

xwÿnhja õ pifti kakô. Hāmri nhūm kanhêti rax kumrêxja axta nê hpôk o ma ahpar mǎ tēn pikap tēm nê pyhti nê hino hkwȳ ho ohtô nê homnu hpa. ¹¹ Kanhêti nhīxi pē na pre “mēmoj xÿ xà” anhÿr jakamǎ nhūm tēm nê pyhti nê hino hkwȳ ho ohtô nê homnu pa. Nhūm prem hwÿr mra nê hkwȳ janhi nê ho ixkô nhūm ÿ nê nhūm mē ohtô nê ho ixkô nê axkaprǎ.

¹² Hāmri nhūm hpānhǎ Tirtūm kapēr o wrÿk xwÿnhjê hōja õ pifti kakô. Na pre ra ho axkrunēpxi nê hkakôr tā hpānhǎ ra axte hō ja kakô. Hāmri nhūm mēhōja tē nê myyti kura nhūm hkwȳ ahtyk nê hirǎ hkēt nê. Nhūm mytwrÿre nê kanhêti mǎ ho anē nê myyti pyrǎ nê hkwȳ ahtyk nê hirǎ hkēt nê harir. Jakamǎ nhūm kamāt kām hirǎ mex kēt nê. Nê arīgro hǎ myytija haxwÿja hirǎ mex kēt nê.

¹³ Hāmri pa kaxkwa kamǎ àanhàhti pumu nhūm kÿx pē ri htor o pa pē tanhmǎ kapēr to nê kapēr o:

—Hêxta waa nê. Kormǎ kot pifti kakôr xwÿnhjaja axkrunēpxi nê kormǎ hkakôr kēt nê. Koja mē tokyx hkakô nhūm pika hkôt ri mē pa xwÿnhjaja amnhī xà htÿx kamǎ hamak tÿx o pa. Na pa tee ri mē hkukamǎ ijamaxpēr nê inhmǎ mē hkaprī htÿx nê. Hêxta waa nê. Koja mē omnuj tÿx kumrêx. Anê.

9

¹ Tǎ pa axte mēmoj pumu.

Nhūm Tirtūm kapēr o wrÿk xwÿnhjê hō õ pifti kakô. Na prem ra ho kwat nê hkakôr tā hpānhǎ axte hōja ja kakô. Hāmri nhūm kanhêti hō axta nê pikap tēm kurê kumrêx nhūm mēhōja omu nê hwÿr tē nê kām mēmoj tā saf gō. Satanasti jagjênh xà hǎ ahkre xupÿm o htÿx xà hǎ safja nhūm kanhêti mǎ kugō.

² Hāmri nhūm kupy nê ahkrehtita wÿr o tē nê kahê xà mē nhūm kurūm kuwy hkūm hapôx rax nê. Nê ma kàx mǎ āpir o pa nê myyti hpro hpa nhūm kamāt kō rax kumrêx.

³⁻¹¹ Nê kuwy hkūmja rūm mēmoj te krit pyrāk xwÿnh kwÿjaja pikap rôrôk nê kuhê. Te kot krit pyrāk tā mē hkuk te panhī hkuk pyrāk. Nê mē hkrǎ hkī te mēnijê hkrǎ hkī japjê pyrāk. Nê ôr o mē ahkǎ jagjê. Nê mē wa japjê htÿx kumrêx. Te rêāwti xwa japjê pyrāk. Nê kàx o mē hinô hkǎ. Nhūm mē htor o hara hkoko htÿx o mra. Te ho kawar xohtô pijapu kaxyw kot mē hkjênh xà kamǎ mē htur nê mē hkjênh o hprôt nhūm hkoko htÿx pyrāk. Nê mē hkamnhwÿr o pa kaxyw mē hanhyja te kot makre janhy pyrāk. Á kriitija kot anhÿr. Nê te nhÿhÿm oprê kaxyw nojarêt nê mē hkrit kawar hǎ hikukrêx mex rênh pyrāk. Mēõ pahija ahkre xupÿmta kamǎ kēp mē hkrāhtūm. Ijaew kapēr kām hixi pē “Apatō.” No Gres kapēr kām kēp “Aporiāw.” No mē pakapēr kām kēp “mē

hpar o pa xwÿnh.” Hāmri nhūm Tīrtūm kriiti mā kapēr nē mē kām:

—E kēr ka mē ma pika pitā hkôt te makre kot amnhī nhīpêx pyrā nē ri mē hkôt mē hkamnhwÿr o apa. Ā amnhī nhīpêx anhÿr o mē atā mytwrÿ pē sīk. No ām kēr ka mē hpar kumrêx kêt nē. Ām mē kot amnhī xā htÿx kām hamak pix kaxyw tanhmā mē ho ho apa. Te makre kot mē hkamnhwÿr nhūm à htÿx kumrêxta pyrāk. No mē ate mē hkamnhwÿr nhūm mē hkamnhwÿr xāja koja à htÿx o makre kot mē hkamnhwÿr jakre. Nom ra mē kot Tīrtūm kra hā mē hk-agā xwÿnhjaja kēr ka mē omu nē ām mē omu nē tanhmā mē ho hkêt nē. Mē kēp ixkwÿ na mē. Nē pō nē prāt ka mē ām omu nē tanhmā ho hkêt nē. Ām mē kot panhī nhōkrā kagā hkêt xwÿnh pixjaja ka ā mē hipêx anhÿr o ri mē hkôt apa. Nom kēr ka mē hpar kêt nē. Kē mē tee ri amnhī xā hā maj kām tokyx htyk nē hapêx prām hkaprÿ ho pa. E ma mē hwÿr mra nē ā mē hipêx anhÿr o ri apa. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē ma mē hwÿr mra.

¹² Na ra pika hkôt wam mē homnu xā pyxi nē hapêx. No ām arī hamēxkrut.

¹³ Jakamā nhūm Tīrtūm kapēr o wrÿk xwÿnhjē hōja axte ō pifti kakō. Na prem ra ho sīk nē hkakōr tā axte hkôt hōja hkakō. Nhūm Tīrtūm kutā ōr o mēsti rūm mēhōja tanhmā kapēr to. Mēsti janhā

rūm kapēr. ¹⁴ Pifti kakōr xwÿnhnta mā kapēr nē kām:

—E na ra mē kot mē hkwyjê nhīmex ā arīgrota kato. Jakamā kēr ka ma pyhti pē Erax wÿr wrÿ nē gō mÿ ri Satanasti mā mē àpēnh xwÿnh pē kwatja pumu. Na prem ra mē hpa hpre nhūm mē gō mÿr ri arī hkrī ho hkrī. Ka mē omu nē mē kām mē hpa hpre xā hpôt pa kē mē ma mē hkôt ri mē hpar o pa. Anē.

¹⁵ Na pre ra Tīrtūm mē kot mē hkwyjê nhīmex o pa kaxyw mē kurē nē gō mÿ ri mē unhwÿ nhūm mē kormā mē hpar xā hā arīgro jamār o hkrī. Jakamā nhūm ā pifti kakōr xwÿnhnta mā mē harēnh anē nhūm kuma nē ma tē nē mē hwÿr wrÿ nē mē kām mē hpa hpre xā hpôt pa. Hāmri nhūm mē ma pika piitā hkôt ri mē hpar o mē hkôt pa. Nē mē ho ohtō rax kumrêx nē mē himex. ¹⁶ Nē ma amnhī kôt pōristi ho ohtō rax nē o pa. Piitā kawar ā hkrī nē mē hkôt hprôt nē hkoko ho mra. Mē kēp 200.000.000 hā mē harē pa mē harēnh ma. Mē ohtō rax o mē ohtō rax.

¹⁷ Na pa pre arī te ixpimtir kām mē omunh pyrāk. Nhūm kawar ā mē hkrī xwÿnhjaja. Mē hinô kāja axtem kax o. Nē hkamrêkja te kuwy hpôk kamrêk pyrāk. Nē rārārja te mē hkurôt kane xā pē ēsôf rārār pyrāk. Nē kakrā htyk. Ā kax o mē hinô hkà kot anhÿr. Nē mē hkrit kawarti hkrāja te rēawti krā pyrāk. Nē mē hakwa rūm kuwy hpôk mē ēsôfti mē kuwy hkūm axpēn

kôt hapôx o pa. ¹⁸⁻¹⁹ Nê kawarti jamy axtem te kêp kagã xoprê hkrã pyrãk nhũm mẽ hamy ho mẽ hkamnhar o mẽ kupa. Nê mẽ hakwa rũm kuwy hkũm mẽ kuwy hpôk mẽ êsôfti hapôx xwÿnhhta mã mẽ ho anê nê. Jakamã nhũm kawartijaja mẽ hkôt ri hamy mẽ hakwa ho mẽ hpar o pa nê mẽ ohtô rax kumrêx nê mẽ himex.

²⁰⁻²¹ Tã nom nhũm arĩ mẽ htĩr nê ri mẽ pa xwÿnhjaja. Mẽ kot mẽ hkwÿjê hpar kêt xwÿnhjaja hãmri ja hã mẽ omunh tã arĩ amnhĩ tomnuj o pa nê kãm urer kêt nê. Arĩ tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Axpên pê hprô nê mjên o amnhĩkati nê axpên pê ahkĩ. Nê axpên par o ri pa nê tanhmã axpên xy hto ho pa. Ā htÿx ri amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa nê kãm urer kêt nê. Ām Satanasti hkôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Nê amnhĩm sãnti hkwy nhĩpêx. Pĩ ho hipêx nê kãx o hipêx nê kên o hipêx. Nê hipêx pa nê amnhĩ to hwÿr o pa. Nom mo kot mẽ mar kaxyw sãnti jamak kre? Nê kot mẽ omunh kaxyw mo no? Nê ri mrar nê mẽ ho utar kaxyw mo hte? Na htem arĩ Ā amnhĩ to hwÿr kaprÿ anhÿr o pa.

10

Kagã kaxkep grire jarênh

¹ Tã pa arĩ mẽmoj pumu. Nhũm axte Tĩrtũm kapêr o wrÿk xwÿnh xihtÿxjê hõja pika hwÿr wrÿk o tẽ. Nê êja kakrã ho na pre. Nê hkrã mÿ ri mãxwÿxti ajêt. Nê hkuk te

myt no kamã hirã htÿx pyrãk. Nê akutã hte kamã te kuwy hpôk pyrãk. ² Nê ĩhkra kamã kagã kaxkep grire ra pipôt nhũm ma o tẽ nê o wrÿ nê o xa. Nê gô xujanãr kãm upôk rũm hte xãm nê kÿx pê amgrã kamã apke rũm hte xãm nê o xa pa ixprĩ hã omu.

³ Hãmri nhũm kãx pêê amÿra. Te rêãw hkàr tÿx pyrãk. Nhũm hpãnhã kaxkwa kamã mẽhõja kãm kapêr. Te na katõtök o 7 wês pyrãk pa ixprĩ hã tanhmã kapêr to hã kuma. ⁴ Hãmri nê ra mẽ amã Ā kagã kaxyw nhũm mẽ ja nê inhmã kapêr nê inhmã:

—Kwa nã kwarĩ ja kot kaj hã kagã hkêt nê. Ām ja pix kot kaj akwÿjê mã hã kagã hkêt nê. Ām kapxipix mãn ama nê ri hã apa.

Anhÿr jakamã pa mẽ amã hã kagã hkêt nê. Ām papxipix kuma nê ri hã ixa.

⁵ Tã nhũm Tĩrtũm kapêr o wrÿk xwÿnh kot gô xujanãr kãm upôk rũm hte xãm nê apke amgrã kamã Ām xwÿnhhta hãmri Tĩrtũm nhÿ hã kapêr kaxyw nê kãnhmã ĩhkra pê. ⁶⁻⁷ Tĩrtũm pê kaxkwa nê pika nê gô xujanãr o kator nê kamã kot mẽmoj piitã ho kator xwÿnhja. Nê htĩr rãhã nê pa ho pa xwÿnhja. Nhũm ŷ hã kapêr nê kapêr o:

—E hãmri. Annepê mã na pre Tĩrtũm ŷ hã mẽ kãm kapêr o ri mẽ pa xwÿnhjê mã tanhmã amnhĩ kukamã amnhĩ jarênh to. Tanhmã kot pika piitã hkôt mẽ pa xwÿnhjê nhĩpêx to hã amnhĩ jarê. Nê

měmo arĩgro hã mẽ kot amnhĩ tomnuj mýrapê tanhmã kot mẽ hipêx to hã mẽ hkukamã mẽ hã amnhĩ jarê. Tã ra ã mẽ hipêx anhýr xà hã arĩgro kato. Jakamã koja kapêr o wrýk xwýnh kot hitepta õ pifti kakõ hãmri nhũm mẽmojja ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kurê kumrêx. Æm hãmri na pa mẽ amã ja jarê. Anê.

⁸ Pa mar o ixãm rôm nhũm wam inhmã kapêr xwýnhhta axte inhmã kapêr nê inhmã:

—E ma pika hwýr wrý nê gô xujanãr kãm upõk rũm hte xãm nê amgrã kamã apke rũm hte xãm xwýnhhta wýr tẽ nê kêp kagã kaxkep grire pipõt xwýnhhta py. Anê.

⁹ Hãmri pa kuma nê ma hwýr wrý nê hã kuwý nhũm inhmã kugõ nê inhmã:

—E mĩ. Apy nê akrê. ànhre. Te kot menh xành pyrãk. Nom kot kaj akrê nê anhõhy xà. Nom mãmri apy nê akrê. E mĩ. Anê.

¹⁰ Hãmri pa kêp kupy nê hkaki nhũm ànhre. Pa hkrêr pa hãmri nê inhõhy xà kurê kumrêx.

¹¹ Hãmri nhũm kot inhmã õr xwýnhhta inhmã:

—Nà ãm hãmri na ka apy nê akrê. Jakamã kêr ka ano ho ate mẽmoj piitã omunh xwýnhja nê ajamak o ate mẽmoj mar xwýnhja nê ate tanhmã Tirtũm kapêr mar toja ka piitã hã kagã hpa. Hãmri nê ate omunh xà hkõt akwýjê mã piitã harênh o apa. Mẽ kot nhýrmã Tirtũm kot tanhmã mẽ piitã mẽ hipêx to hã harênh mar kaxyw.

Ahpýnhã ri pika piitã hkõt mẽ urojê piitã koja nhýrmã ã mẽ hipêx anê. Ahpýnhã ri mẽ kapêr xwýnh piitã. Nê mẽ õ pahijaja. Æm mẽ piitã koja nhýrmã ã mẽ hipêx anê. Anê.

11

Tirtũm nhý hã kapêr xwýnh pijakrut wa harênh

¹ Tã nhũm mẽhõj inhmã mẽmoj to mĩdi xà hã pĩ ryre gõ nê inhmã:

—E ja py nê Jerujarê hwýr wrý nê kamã Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkreja o mĩdi. Nê ixkre kamã amnepêm mẽ kot amnhĩ tomnuj pãnhã Tirtũm mã ôwêhti nhõr xà hã mêtita mã ho anê nê ho mĩdi. Nê ixkre kamã mẽ kot Tirtũm mã amnhĩ jarênh o mẽ hkrĩ xwýnhjaja ka aprĩ hã mẽ ho kõta.

² —No ixkre kapem pikaja ka ho mĩdi hkêt nê. Ra Tirtũm kot mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê mã hkaga jakamã koja mẽ htýx ri kãm hprãm xà hkõt tanhmã homnu hto ho pa. Nê Jerujarê piitã hkõt ri homnu ho paja ã hã amgrã axkrunêpxi nê hkõt mytwry kêp 6.

³ —Koja Tirtũm ma ý hã kapêr xwýnh ho hamêxkrut nê mẽ hwýr wa kumê nhũm wa ma mẽ hwýr wrý nê mẽ kãm Tirtũm kapêr jarênh o ri mẽ hkõt pa. Hãmri nê tee ri mẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã mẽ omu nê hkaprĩ nê. Hãmri nê wa hkaprĩ xàx xak punure kaxõ nê haxà nê mẽ kãm Tirtũm kapêr jarênh o ri wa pa hã

amgrà axkrunēpxi nē hkôt mytwrý kēp 6. Jakamā e. Pīja py nē ma mē hwýr wrý nē ixkreta o mīdi. Anē.

⁴ Wa pijakrut wa kot Tirtūm nhý hã kapēr jarēnh o wa pa xwýnhta wa. Na htem wa kot amnhĩ nhĩpēx ã wa harēnh ma nē mēmo pĩ hpār pé oriwēhti kot tanhmã amnhĩ nhĩpēx toja mã hamaxpēr kurē kumrēx. Nē amnepēm Tirtūm nhý hã kapēr o pa xwýnh pé Jakaris kot kanē hpók xãmta mã mãänēn hamaxpēr. Oriwēhti xôja htwým rax kumrēx nhũm htem htwým opôj nē ho kanē ho nýt nē hpók nē kýx pé unhwý nhũm mē piitã hirã kamã rīt mex o ri mra. Nē kanē hpók mexja te kot Tirtūm kapēr pyrāk. Nē kanē xãm xàja te kot Tirtūm nhý hã kapēr jarēnh o wa pa xwýnhta wa urāk. Nē oriwēhtija haxwýja te kot wa urāk. Ra Tirtūm Karō kot wa hkarō mã ãr jakamã na hte wa hprĩ hã mē kãm Tirtūm kapēr jarēnh o pa nhũm mē kot mar xwýnhjaja te kanē nhĩrã kamã ri rīt mex nē ri pa pyrã nē hprĩ hã mar týx nē.

⁵ Tã koja mēhõ tanhmã wa hipēx to kaxyw wa hwýr tē nhũm wa hakwa rũm kuwy hpók kato nē kot tanhmã wa ho mã xwýnhta o hxêt o kupĩ.

⁶ Nē koja wa Tirtūm xàhpumunh týx xà ho tanhmã ri mē hã mēmoj nhĩpēx to pé mē kãm kapēr jarēnh o ri mē hkôt pa. Jao tanhmã na hto nhũm mē hã wrýk kêt

ry nē. Rý tanhmã mē kēp gô hto nhũm mē hkamrô hã mē kēp amnhĩ jahkre. Koja wa ã Tirtūm nhý hã mē kēp mēmoj nhĩpēx anhýr ho wa pa. Nē xatã wa kãm hprãm xà hkôt tanhmã mēmoj tomnu hto. ⁷ Nē mē kãm kapēr o pa pé ã mē hipēx anhýr o wa hã amgrà axkrunēpxi nē hkôt mytwrý kēp 6 nē rĩ kormã ho hapēx. Hãmri nhũm ahkre xupým rũm Satanasti nhõ kôwenatôja kato nē ma wa hwýr tē nē nhýri pry kahti ri wa unē nē wa kupĩ nhũm wa pry kamã ty nē nõ. ⁸ Hãmri nhũm mē wa haxàr kêt nē nhũm wa arĩ pry kamã nõ. Krĩ kapem na prem pĩ kahpa hã Jejus nhõ nē kupĩ. Krĩ nhõ xwýnhjaja mē kot amnhĩ tomnuj týx xwýnh na mē. Te ho amnepēm krĩ pé Sotõ mē pika pé Ejit kamã mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê kot amnhĩ nhĩpēx pyrāk. ⁹ Jakamã nhũm mē kot wa haxàr nē axpēn kurē nhũm wa pry kamã arĩ ty nē nõ nhũm mē piitã wa hwýr mra nē wa omu. Nē ahpýnhã krĩ piitã hkôt mē pa xwýnhjaja tanhmã amnhĩ to nē ja hã wa omu. Ahpýnhã ri pika piitã hkôt mē urojaja. Nē ahpýnhã ri mē kapēr xwýnh piitã. Hãmri arĩ ahpýnhã mē õ krĩ kamã pa htã tanhmã amnhĩ to nē wa htyk ã wa omunh ã hã apkati axkrunēpxi nē hkôt hã myt ahpã. ¹⁰ Koja mē wa htyk ã wa omu hãmri nē hkĩnh nē. Nē hkĩnh xà axpēn mã hkĩnh xà nhõr o pa. Wa kot kormã htĩr ri tanhmã mē

homnuj to ho ri mē hkôt paja mā hamaxpēr nē wa htyk ā wa omu nē hkīnh tỳx nē.

11 Tā koja wa htyk ā apkati axkrunēpxi nē hkôt hā myt apha hāmri nhūm Tirtūm wa kamā htyyxà rē nē akupým wa ho wa htīr nhūm wa kānhmā xa nē ri mra. Hāmri nhūm mē kot wa omunh xwýnhjaja tee ri hā wa omu nē kām wa uma htỳx kumrēx. Ām kām wa uma ho kām wa uma.

12 Hāmri nhūm kaxkwa kamā mēhōja wa kām kapēr nē wa kām:

—E war amnē mē ixwýr war api. Anē.

Hāmri nhūm wa kuma nē ma kakrā kamā àpir o mō. Nhūm mē kām wa hkurē xwýnhjaja tee ri wa àpir ā wa omu.

13 Hāmri nhūm pika htertēt tỳx nē. Nē krī kamā ixkre ohtō nē grānh pa nē mē hkwy nhīmex rax nē nhūm mē ohtō rax kumrēx nē axkaprā. Mē kēp 7.000 nē pikaprār pa. Hāmri nhūm arī mē htīr nē ri mē pa xwýnhjaja tee ri mē omu nē kām ma xāj htertēt tỳx nē axpēn mā:

—Kwa Tirtūm mān ā mē panhīpēx anē. Hihtỳx o hihtỳx jakamā kaxkwa rūm ā mē panhīpēx anē pu mē pahpiitā pano ho ixkre pigrānh ā omu. Anē.

14 E na ra amnhī xà htỳx kamā hamak xāja hamēxkrut nē hapēx. Tā no ām arī mē kaxyw pyxi nē arīk.

Mē kot pifti kot hitep kakôr ā harēnh

Apokarip 4.8, 5.9-14, 7.9-12, 14.2-5, 15.3-4, 19.1-2

15 Tā nhūm Tirtūm kapēr o wrýk xwýnh kot hitepja ō pifti kakô nhūm kaxkwa kamā mē pa xwýnhjaja kax pē kapēr o:

E ām hāmri. Na ra Mēpahpām Maati mē Jejus Krisja wa kēp krī piitā hkôt mē piitā mē ō Pahihti na wa.

Koja Mēpahpām Maatija kēp Pahi Maati rāhā nē pa ho pa xwýnh. Anē.

16 Hāmri nhūm mē àptār tūm pē 24jaja. Tirtūm kot mē pahto amnhīptār o hkrī xà mā hipôk nē mē hkrī xwýnhjaja. Hāmri ā mē kapēr anhýrja ma nē Tirtūm ā hpijaām kaxyw hpar pē rôrôk pa nē htu mýr pē hikwý. Hāmri nē kām mex o mex ā harē nē kām:

17 Pa Pahi Maati Tirtūm. Nā ām hāmri mē ixrom axāhpumunh o axāhpumunh nē axihtỳx o axihtỳx.

Amnepē mā kormā mēmoj kēt ri na ka pre arāhā apa ho apa.

Tā arī arāhā apa ho apa.

Ām hāmri apē mē ixpiitā mē ixto amnhīptār xwýnh. Nā ām hāmri amex o amex.

18 Kot kaj tokyx mē piitā tanhmā mē kot amnhī nhīpēx to ho pa hā mē omunh xà hkôt tanhmā mē harēnh to.

Nē ra mē htyk xwýnhjaja kot kaj mē piitā akupým mē ho mē htīr pa nhūm mē pika rūm hapôx pa nē ma mra nē arī mē htīr xwýnhjē nhīhkô hā akutā hkrī pa.

12

Ka mẽ piitã mẽ omu nẽ tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ omunh hkôt tanhmã mẽ harênh to.

Mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja kot kaj ma mẽ kot amnhĩ xà htýx kamã hamak o pa htũm xà hwýr amnhĩ nẽ mẽ arẽ nhũm mẽ ma hwýr hapêx. Hãmri nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nẽ gryk týx kumrêx.

Ka hpãnhã mẽ kot akôt amnhĩ xunhwýr nẽ akapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwýnh piitã mẽ omu nẽ tanhmã mẽ ho mex to.

Mẽ kot amnhĩ to rũnh xwýnhjaja nẽ mẽ kot amnhĩ to hkryre xwýnhjaja.

Nẽ amnepêm mẽ kot anhỹ hã mẽ kapêr o mẽ pa xwýnhjaja.

Akrajà piitã kot atã hpijaãm xwýnhjaja kot kaj kormã mẽ htĩr ri tanhmã amnhĩ to mex hã mẽ omunh xà hkôt tanhmã mẽ ho mex to.

Ã kot kaj tokyx mẽ piitã ahpýnhã mẽ omunh xà hkôt mẽ hipêx anẽ. Anẽ.

¹⁹ Hãmri nhũm kaxkwa kamã Tĩrtũm nhõrkwỹ hã hakwakre kahê xà amnhĩ mẽ pa kamã ôr o mês kunĩhtita pumu. Pu nhũm na hkatõtøk nẽ haxênh nẽ hkrakrak nẽ na mê te kot jêr krã hakotre pyræk xwýnhja pikap rôrøk rax nẽ. Nẽ pika htertet týx o htertet týx pa arĩ omunh o xa.

Mêhõ ni mẽ kagãmnuti wa harênh

¹ Tã pa axte mẽmoj pumu. Kaxkwa kamã aa mẽ pahte mẽmoj pumunh kêt xwýnhja pa omu. Nhũm mêhõ nija xê te myt no mã hirã htýx pyræk. Nẽ hpar nhõkwa kamã mytwrýre ajêt. Nẽ kanhêti ho 12 o mẽ ahkà tu nẽ o xa. ² Na ra htujarô nẽ hpijagri kaxyw õhy xà nẽ amnhĩ kamnhêr o xa.

³ Tã pa axte mẽmoj pumu. Aa mẽ pahte mẽmoj ã kot anhỹr pumunh kêt xwýnh õja pa omu. Kagãmnuti nom ãm axtem hkà kamrêk týx kumrêx. Nẽ rax kumrêx. Nẽ hkrã kêp 7. Nẽ hkrã piitã kamã ôr o pahi hã mẽ ahkà htu nẽ o nõ. Nẽ hkrã kamã pàr kêp 10.

⁴ Tã nhũm hamy ho apêr o kaxkwa kamã kanhêti ho ohtô nẽ pikap kurê. Hãmri nẽ õhy xà nẽ amnhĩ kamnhêr o ãm xwýnhhta wýr tẽ nẽ hkra kator nhũm kot kêp krêr kaxyw kutã hamãr o nõ.

⁵ Hãmri nhũm hkra kato nẽ myre. Hihtýx o hihtýx ã kot pika piitã hkôt mẽ piitã mẽ ho amnhĩptàr mã xwýnh na pre. Nhũm kagãmnutija kot kêp utàr nẽ hkrêr mã tã nhũm Tĩrtũm kapêr o wrýk xwýnhjê hõja hwýr wrý nẽ kêp kumý nẽ ma Tĩrtũm wýr kaxkwa kamã kot mẽ pahto amnhĩptàr ã hkrĩ xà maatija wýr ho api.

⁶ Hãmri nhũm kagãmnuti tee ri ma kot kêp o mõi ã omu nẽ hpãnhã nita o apkjê

ně kot tanhmã ho kaxyw
nhũm amnhĩ tã omu nẽ umaj
hprõt nẽ ma tẽ nẽ nhỹri
kapõt ã amũxu. Ra Tĩrtũm kot
hkukamã kãm hpimxur xà
nhĩpêx xà hwỳr hprõt nẽ ma
tẽ nẽ kamã kêp amũxu. Nhũm
Tĩrtũmja nê kagã pumunh
mex nhũm kêp hpimxur mex
ã amgrã axkrunêpxi nẽ hkõt
hã mytwrỳ kêp 6.

*Mẽ kot kaxkwa kamã
mêkarõmnuti kurê kaxàr ã mẽ
harênh*

⁷ Tã nhũm mẽ ra kaxkwa
kamã kurê kaxàr kaxyw.
Kagãmnuti mẽ hkwỳjaja nhũm
mẽ ra Tĩrtũm kurê kaxàr
kaxyw kutã amnhĩ xunhwỳ.
Jakamã nhũm Tĩrtũm kapêr o
mẽ wrỳk xwỳnhjê hkrãhtũm
Mikewja ma mẽ hwỳr amnhĩ
kõt hkwỳjê o mra nẽ mẽ
pijapu ho kuhê.

⁸ Hãmri nhũm kagãmnuti
tee mẽ kutã amnhĩ to htỳx
kaprỳ nhũm Tĩrtũm kapêr o
mẽ wrỳk xwỳnhjaja amnhĩ nê
mẽ ho axtem nẽ kaxkwa rũm
mẽ kator o mẽ kator.

⁹ Satanasti pẽ kagãmnutita
kagã kot ni kator ewa mã hêx
xwỳnh na pre. Nẽ hêx rom
tanhmã hêx to ho pa xwỳnh.
Jakamã nhũm Mikew mẽ
hkwỳjaja hkwỳjê mẽ mẽ ho
hpimràatã amnhĩ nê pikap
mẽ rênh pa.

¹⁰ Hãmri nhũm kaxkwa
kamã mẽhoja axte kãxpê
kapêr nẽ kapêr o:

E ãm hãmri. Na ra Tĩrtũm
hihtỳx o hihtỳx o mẽ
panê mẽmoj punuj
piitã ho hapêx par
kumrêx.

Na pre hte Satanasti pẽ
mêkarõmnutija xatã
hwỳr mra nẽ kãm
tanhmã Jejus kwỳjê ho
kapêr punuj to ho pa.

Tã koja axte mẽ ho kapêr kêt
kumrêx. Ra Tĩrtũm kot
amnhĩ nê kator o kator
nhũm ra ma mõi o mõi
kênã.

Koja Tĩrtũm pika piitã hkõt
mẽ ho amnhĩptàr
xwỳnhjê japôx pa nẽ
hpãnhã mẽ kaxyw
Kra Krisja xãm nhũm
pika piitã hkõt mẽ ho
amnhĩptàr rãhã ho pa.

Nà ãm hãmri. Ja mex o mex.

¹¹ Na pre Jejus kõt mẽ
pahtõ nẽ mẽ pahtõxjaja
mêkarõmnuti kutã
amnhĩ to htỳx nẽ pa.
No ãm amnhĩ nhỹ hã
ã kutã amnhĩ nhĩpêx
anhỹr kêt.

Mẽ pahte amnhĩ tom-
nuj pãnhã amnhĩrer
xwỳnhnta na pre ty nẽ
hkamrô ho mẽ kuhõ
nẽ mẽ nê mẽ kot amnhĩ
tomnuj o hapêx.

Jakamã nhũm prem kuk-
wak ri Satanasti kutã
amnhĩ to htỳx rãhã pa.

Nhũm mẽ kot Jejus ã mẽ
himex par kaxyw tã
nhũm mẽ kãm htyk
pyma hkêt nẽ. ãm Jejus
kõt arĩ amnhĩ to htỳx
nẽ mẽ hkõt pa rãhã nẽ.

Jao arĩ mẽ kãm Jejus kot mẽ
panê tanhmã amnhĩ
nhĩpêx to hã harênh o
ri mẽ hkõt pa.

¹² Tã Tĩrtũm ra kot mẽ
panê mẽmoj punuj o
hapêx par jakamã kwa

kaxkwa kamã mẽ apa
xwýnhjaja kêr ka mẽ
akĩnh nẽ apa.

Nom gô xujanãr kãm nẽ pika
kamã mẽ pa xwýnhjaja
hêxta waa nẽ. Koja mẽ
mex kêt nẽ.

Nẽ ra Mikew mẽ hkwýjaja
kot amnhĩ nê kaxkwa
rũm mẽkarõmnuti mẽ
hkwýjê kator nẽ pikap
mẽ rênh par jakamã
nhũm Satanastija gryk
týx kumrêx.

Tĩrtũm kot ma mẽ kot amnhĩ
xà htýx kamã hamak o
pa tũm xàta wýr mênh
xà hã arĩgro hwýr
amgrà grêre nhũm
tee ri amnhĩ kukamã
hamaxpêr nẽ gryk týx
o gryk týx. Anê.

13 Hãmri nhũm kagãmnutija
mẽ kot amnhĩ nê kaxkwa
rũm kator ã amnhĩ pumu nẽ
gryk týx nẽ. Nẽ gryk xàj
ma akupým ni kot hkra myre
ho pijagri xwýnhhta wýr tẽ nẽ
tanhmã ho kaxyw hkôt ho
krihkrit.

14-16 Hãmri nhũm Tĩrtũm
kapêr o mẽ wrýk xwýnhjê
hõja omu nẽ nija mã àanhãhti
jara gô. Kot kagãmnuti pê ho
htor nẽ ma nhýri hpimxur xà
wýr htêm kaxyw. Nẽ kormã
htor kaxyw nhũm kagãmnuti
omu nẽ kot gô ho hanhir
kaxyw hkôt hakwa rũm gô
kapĩ nhũm hpikapĩr rax
kumrêx. Te pyhti hprôt týx
pyràk. Hãmri nhũm Tĩrtũm
omu nẽ nija nê tanhmã pika
hto nhũm kãm axkjê nhũm
gô hprôt nẽ kamã pikapĩr
pa. Jakamã nhũm mex pê
àanhãhti jara ho to nẽ ma

kapôt ã pimxur xà hwýr ma
tẽ. Nẽ kamã pa hã amgrà
axkrunêpxi nẽ hkôt mytwry
kêp 6 nhũm prem hamãr mex
rãhã ho pa.

17 Hãmri nhũm kagãmnuti
tee ri kãm hpĩr prãm kapry
nẽ gryk týx kumrêx. Hãmri
nẽ ma ni hkwýjê hwýr mõ.
Mẽ kot Tĩrtũm mẽ Jesus wa
hkôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa
xwýnhjê hwýr tanhmã mẽ
homnuj to kaxyw ma mẽ
hwýr mõ. Hãmri nẽ tanhmã
kot mẽ ho kaxyw gô xujanãr
mý ri nõ.

13

*Satanasti nhõ kôwenatô wa
kot gô xujanãr rũm kator ã wa
harênh*

Sikũn Tesarõn 2.3-5

1 Tã pa axte mẽmoj pumu.
Nhũm gô xujanãr rũm Sa-
tanasti nhõ kôwenatôjê hõja te
mrymnuti pyrã nẽ àpir o mõ.
Kagãmnuti pyrã nẽ hkrã kêp 7.
Nẽ urak nẽ hpàr kêp 10. Nẽ
hpàr piitã kamã pahi hã mẽ
ahkã. Nẽ ahkã piitã hã axtem
tanhmã Tĩrtũm o kapêr punuj
to nẽ tanhmã hapry hto hã
kagaja hikwý.

2 Nẽ hkã te kêp ropkrorti kã
pyràk. Nẽ hakwa te kot rêãwti
jakwa pyràk. Nẽ ìhkra te kot
pàati nhĩhkra pyràk. Jakamã
na pre kagãmnuti nhý hã hi-
htýx o kêp pahi hã pika nhõ
xwýnhjê ho amnhĩptãr o pa.

3 Nẽ hkrã hõ te mẽ kot
hayr o hpĩr nhũm ra akupým
htĩr nẽ arĩ hayr xà wakre rã
nyw pyràk. Jakamã nhũm
pika kamã mẽ pa xwýnhjaja
amnhĩ jaêr pê omu nẽ kamã

no pyma nê. Hâmri nê hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa.

⁴ Hâmri nê kagãmnuti kot tanhmã mrymnuti ho nhũm ÿ hã mẽ ho amnhĩptâr jakamã nhũm mẽ piitã hamê wa hã hpijaam kaxyw wa kãm wa mex o wa mex ã wa harênh o pa. Nê mrymnuti hã axpên mã:

—Hêxta waa nê. Mẽ pahtõ na mẽ pahte mrymnutita pyrã nê ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx kot anhÿr? Mẽ pahtõ kot pu kutã xa nê paxihtÿx o hkurê kapa? Nà amrakati kumrêx. Anê.

⁵⁻⁶ Hâmri nhũm Satanasti tanhmã mrymnuti ho nhũm kapêr o ri mẽ hkôt pa nê mẽ ho amnhĩptâr o hã amgrã axkrunêpxi nê hkôt mytwrÿ kêp 6. No ãm axtem nê Tirtũm o kapêr punuj o ri mẽ hkôt pa. Nê ri tanhmã haprÿ hto nê õ krÿja mex kêt ã harênh o ri mẽ hkôt pa.

⁷ Hâmri nhũm Satanasti ra kot mẽ hkurê kaxãr kaxyw kãm anê nhũm axtem nê Tirtũm pê hkrajê kutã amnhĩ xãm nê mẽ hwÿr hprõt nê tanhmã hpijapu hto ho pa nê mẽ ho axtem nê mẽ ho krihkrit pa nê ahpÿnhã ri pika piitã hkôt mẽ uro hkwyjê ho amnhĩptâr o pa. Nê ahpÿnhã mẽ kapêr xwÿnh piitã mẽ ho amnhĩptã.

⁸ Jakamã nhũm mẽ ohtõ rax kumrêx nê mrymnuti hkôt amnhĩ nhĩpêx. Nê kutã hkõn krã ho rôrõk nê hkrÿ nê kãm mex o mex ã harê. No ãm mẽ piitã hkêt. Kot mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwÿnh kôt ra mẽ kot

amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja tapxipixjaja na prem hkôt amnhĩ xunhwÿr kêt nê. Amnepê mã kormã amrakati ri Tirtũm mẽ Jejus wa õ kagã kamã mẽ htÿr tũm nê mẽ pa mã xwÿnh nhÿxi xwÿnh pixjaja na prem mrymnuti pumu nê hkwyjê rom hprÿ hã kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh kurê kumrêx nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê.

⁹ E ka mẽ atõ axumar kaxyw ajamak kre hã kot kaj ixujarênh piitã ama nê kãm ajamaxpêr tÿx rãhã ho apa.

¹⁰ Jakamã kwa Tirtũm kôt ixkwÿjaja. Kwãr mẽ mãmrÿ mẽ apynê nê mẽ ajagjê.

Nê kwãr mẽ mãmrÿ wapo ho mẽ ajayr o mẽ apa.

Nom kêr ka mẽ umaj ixkaga hkêt nê. Ixkaga hkêt o ixkaga hkêt.

Mê ãm ixkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri apa rãhã ty.

Pika rũm mrymnuti hõ kator ã harênh

Makre 13.22

¹¹ Tã pa mrymnuti hõ pumu. Nom wanta pyrã nê gõ xujanãr rũm kator kêt axtem pika rũm kato. Nê ôwêhti hkrare pyrã nê hpãr pijakrutre. Nê te ho kagãmnuti kapêr tÿx pyrã nê kapêr tÿx kumrêx o pa.

¹² Gõ xujanãr rũm mrymnuti xãpir xwÿnhhta nhÿ hã pika nhõ xwÿnhjê mã kapêr tÿx nê mẽ kãm:

—E pika piitã hkôt mẽ apa xwÿnhjaja mẽ inhma. Kêr ka mẽ kot hkrã hõ jayr o hpÿr

nhũm akupÿm htĩr xwÿnhhta kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Nê kãm mex o mex ã harênh rãhã nê.

Anhÿr o mẽ kãm kapêr. 13 Hãmri nê Satanasti nhÿ hã mẽ kãm aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o pa. Jao kaxkwa rũm tanhmã mẽ kãm kuwy ho wrÿk to nhũm pikap rôrôk nhũm mẽ amnhĩ jaêr pê omu nê kamã no puma nê. 14 ã ri mẽ noo mã mẽ kãm amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri mẽ hkôt pa. Gô xujanãr rũm mrymnutija noo mã ã hêx rom amnhĩ nhĩpêx anhÿr o mẽ no kupyr o pa nhũm mẽ omu nê hkôt amnhĩ nhĩpêx. Hãmri nhũm mẽ kãm mẽmoj tã karô nê mẽ kãm:

—E wam mrymnutita. Mẽ kot hkrã hõ jayr o hpĩr nhũm akupÿm htĩr xwÿnhhta kêr ka mẽ kãm hkarô nhĩpêx nê ho mẽ anhô sãnti. Kê mẽ piitã hwÿr mra nê kutã hkôn krã ho rôrôk nê hkrĩ nê amnhĩ to kuwy nê kãm mex o mex ã harê.

Anhÿr o mẽ kãm hã karô. 15 Hãmri nhũm mẽ kuma nê mar xà hkôt hipêx nê ãm nhũm xa. Hãmri nhũm mrymnuti kot hitepta omu nê hwÿr tẽ nê tanhmã ho nhũm ra kapêr nê mẽ kãm:

—E kêr ka mẽ kot inhmex ã ijarênh kêt xwÿnhjê pynê nê mẽ himex pa. Anê.

16 Hãmri nhũm pika rũm mrymnuti kator xwÿnhhta haxwÿja mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—E koja ixkwÿjaja inhÿ hã mẽ apiitã mẽ apê ixkwÿ hã mẽ akagã. Mẽ ate

amnhĩ to rũnh xwÿnhjaja nê mẽ ate amnhĩ to hkryre xwÿnhjaja. Nê amarĩ mẽ kãm mẽ axàpênh xwÿnhjaja nê amnhĩ mã mẽ axàpênh xwÿnhjaja. Nê mẽ akàxpore rũnh xwÿnhjaja nê mẽ apê amrakati xwÿnhjaja. Koja mẽ apiitã mẽ akagã hpa. Mẽ akwÿ nhôkrã kagã nê mẽ akwÿ xupôk rũm mẽ anhĩhkra katut kagã.

17 —Gô xujanãr rũm mrymnutita nhĩxi kot paj mẽ atã hipêx. Rÿ hixi hã nũm nhĩpêx. Hãmri ka mẽ axàpkur xà japrôr kaxyw nhÿhÿm mra nhũm mẽ atã hixita pumu nê rĩ kormã mẽ amã mẽmoj kwÿ ho wênê ka mẽ amnhĩm haprô nê ho axàpkur o ri apa. Nê mẽ ate mẽmoj to wênê xwÿnhjaja koja mẽ apê mẽmoj japrôr kaxyw mẽ awÿr mra ka mẽ tee ri nhÿhÿnh mẽ hã hixi japêr hãmri nê mẽ kãm mẽmoj to wênê hkêt nê. ãm nhÿhÿnh mẽ atã hixi hã kagãta pumunh pix kukwak ri kot kaj mẽ awjaprô rÿ mẽmoj to wênê. Anê.

18 E kwa kêr ka mẽ ixte mẽmoj pumunh nê mẽ amã hã kagãta pumu nê ama nê kãm ajamaxpêr tÿx o apa. Mrymnutita nhĩxi na kêp nũm. Nũmja kêp 666. E kaj mẽ akrã hi mex xwÿnhjaja kot kaj mẽ aprĩ hã ja mar tÿx kurê kumrêx.

14

*Tĩrtũm mex ã mẽ grer
Apokarip 7.1-8*

¹ Tã pa axte mẽmoj pumu. Nhũm mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwýnhja hixêt pê Siãwja nhĩmøk ã xa. Nẽ puhã mẽ ohtô rax kumrêx nẽ kuhê. Mẽ ohtô ho mẽ ohtô. Piitã kamã mẽ kêp 144.000. Nẽ piitã ôkrã hã mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwýnh mẽ Hipêêxà wa hixi jaxwýr pa mẽ omu.

² Nhũm mẽ kaxkwa kamã grer o kuhê. Mẽ grerja mex o mex. Te kot gô hprôt tỳx hkoko htỳx pyræk. Nẽ te na katôtøk tỳx pyræk. Nẽ te wiorãw môr xwýnhjaja kot hkakrênh mex pyræk pa mẽ mar o xa.

³ Nẽ mẽ grer xwýnhjaja. Jesus puhã mẽ ohtô rax kumrêx nẽ mẽ kuhê xwýnhjaja na prem Tĩrtũm kot mẽ ho amnhĩptàr ã hkrĩ xàta kuri grer o kuhê. Nẽ mẽmoj tĩr pê kwat xwýnhjê mẽ mẽ àptàr tũm pê 24jê kuri grer o kuhê. Mẽ grer nyw o gre. ãm mẽ tapxipixjaja mẽ kot mẽ grer nywja mar. Ra mẽ kêp Tĩrtũm kra hã mẽ kot mẽ ôkrã hã Tĩrtũm mẽ Kra Jesus wa hixi ã kagà nhũm Tĩrtũm kot ra mrymnuti mẽ hõta wa kêp mẽ utàr nẽ amnhĩ wýr mẽ ho àpir xwýnh na pre mẽ. ãm mẽ tapxipixjaja mẽ grer nywja ma nẽ wa kãm ho grer o kuhê.

⁴⁻⁵ Na prem tãm amnhĩ nhĩpêx nẽ Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa. Te mẽ kot amnhĩ prõ pix tãnopxar rãhã ho pata pyræk. Nẽ ri tanhmã hêx to rý tanhmã ri amnhĩ tomnuj to ho pa hkêt nẽ. ãm tãm ri amnhĩ nhĩpêx mex o

pa. Mẽ kêp Tĩrtũm mẽ mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwýnh kwý jakamã na prem mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwýnhhta kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã na prem mrymnuti kutã rôrøk nẽ kãm mex o mex ã harênh kêt nẽ. Tã mẽ kumrêxjaja Tĩrtũm mẽ Kra wa kuri wa kãm grer o kuhê.

Tĩrtũm kapêr o wryk xwýnh pijakrunêpxi jarênh

⁶ Tã pa axte Tĩrtũm kapêr o wryk xwýnhjê hõ pumu nhũm kỳx pê ri htor o pa. Ahpýnhã ri pika piitã hkôt mẽ uro hkwyjê hkôt. Na ahpýnhã ri mẽ kapêr xwýnhjê piitã mẽ hkôt mẽ kãm Tĩrtũm kot tanhmã mẽ hipêx to hã harênh kaxyw. Ahpýnhã mẽ kapêr xwýnh piitã mẽ kãm harênh o pa. Nẽ htor o pa pê kỳx pê mẽ kãm kapêr nẽ mẽ kãm:

⁷ “E na ra Tĩrtũm mẽ ate amnhĩ tomnuj mýrapê tanhmã mẽ ato kaxyw. Jakamã kwa mẽ tokyx hã apijaàm kaxyw akõn krã ho arôrøk nẽ akrĩ nẽ kãm mex o mex ã harê. Kêp mẽmoj piitã ho kator xwýnh na. Na pre kaxkwa ho kato nẽ pika ho kato nẽ gô xujanãr o kato nẽ hino ho kato nẽ mẽmoj piitã ho kator pa. Jakamã kwa kêr ka mẽ tapxipix ã mãn apijaàm nẽ kãm mex o mex hã harênh rãhã ho apa.”

Anhýr o mẽ kãm kapêr. ⁸ Hãmri nhũm hõja wamta kôt tẽ nẽ uræk nẽ kỳx pê mẽ kãm kapêr o:

—Koja Tirtüm tokyx Pa-pirõn grành pa. Na hte krī nhõ xwýnhjaja amnhĩ tomnuj pix rāhā ho pa. Mē kot amnhĩ nhĩpēx te mē kot kagōxýhti ho hkõm nē amnhĩ mē mē piitā mē kām õr nē ho mē ho pipānh pyrāk. Na htem mēnijē piitā ho amnhĩkati o pa. Nē amnhĩ kwýjē pē mē hprõ ho amnhĩkati. Nē amnhĩ mē pika piitā hkõt mē pa xwýnhjē mā anhýr o pa. Mē kot mē urāk nē ā amnhĩ nhĩpēx anhýr o pa kaxyw mē kām anhýr o pa. Ja mýrapē na ra Tirtüm kot tanhmā mē ho kaxyw mē hā amnhĩ jarē. Anē.

⁹ Tā nhũm wa hkõt hõja tē nē wa urāk nē kàx pē pika nhõ xwýnhjē mā kapēr nē mē kām:

—E mē ate mrymnuti kutā akõn krā ho arõrõk nē akrī nē kām mex ā harēnh xwýnhjaja. Nē mē ate karõ nhĩpēx nē kutā akõn krā ho akrī nē kām mex ā harēnh xwýnhjaja. Nē mē anhõkrā nē mē anhĩkra hā hixi hā kagā xwýnhjaja.

¹⁰⁻¹¹ —Tirtüm na tee ja hā mē apumu nē mē akamā gryk tỳx kumrēx. Mē ate kapēr kuhpa hā mrymnuti hkõt amnhĩ xunhwýr jakamā nhũm mē akamā gryk tỳx o mē akamā gryk tỳx. Jakamā koja kuwy hpõk rāhā ho rāhā xwýnhhta kamā mē arēnh pa ka mē amnhĩ xà htỳx kamā ajamak rāhā apa ho apa. Koja kuwy hpõkja aa hapēx kēt nē kurũm kàx mā hkũm àpir o pa rāhā nē. Koja ā mē ate amnhĩ tomnuj o mē apa xwýnhjē nhĩpēx anē ka mē kamā apa

ho apa nē aa kurũm ajapõx kēt nē kamā amnhĩ xà htỳx kām ajamak rāhā apa ho apa. Arĩgro hān kamāt kām arĩ ā amnhĩ nhĩpēx anhýr rāhā apa ho apa. Mē ate gõj rũm mrymnuti mē hkarõ ho sãnti wa kutā akõn krā ho arõrõk nē akrī nē wa kām wa mex ā wa harēnhja mýrapē kot kaj mē ā amnhĩ nhĩpēx anē. Kot mē pahte amnhĩ tomnuj pānhā amnhĩrer xwýnh mē Tirtüm kapēr o mē wrýk xwýnhjē noo mā kot kaj mē ā amnhĩ nhĩpēx anhýr o apa.

¹² Anhýr o mē kām kapēr jakamā kwa kēr pu mē pahte Tirtüm kõt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja mē hkukamā mē harēnhja ma nē Tirtüm kapēr kõt pix mā amnhĩ nhĩpēx rāhā ho ri papa. Mē kot tanhmā hā mē pahto htā pu mē hkaga hkēt nē amnhĩ kaxyw Jejus kõt pajamaxpēr tỳx rāhā nē. Hāmri nē nhýrmā mē kurom ma õ krī hwýr api nē kamā pamex kumrēx nē papa ho papa.

Mē kēp Jejus kwý hā mē htyk xwýnhjē jarēnh

Wam Tesarõn 4.16

¹³ Tā nhũm kaxkwa kamā mēhõja axte inhmā kapēr nē inhmā:

E Juāw. Kēr ka ā akwýjē mā mēmoj tā kagā anē nē mē kām hā kagā ho: “E mē ate Tirtüm kõt ri amnhĩ nhĩpēx xwýnhjaja. Mē kot Tirtüm ā mē apar nhũm mē atyk tā koja amnhĩ tā mē ato mex rax

kumrêx.” Anhÿr o mẽ
kãm hã kagà.

Anhÿr o inhmã kapêr.
Hãmri nhũm Tirtũm Karõja
kuma nẽ kãm:

—Nà ãm hãmri na ka ã mẽ
harênh anê. Ra Tirtũm kot
amnhĩ tã mẽ omunh rãhã ho
pa. Mẽ kot kôt pix mã amnhĩ
nhĩpêx o pa pẽ mẽ kãm mẽ
hkurê xwÿnhjê kutã amnhĩ to
htÿx rãhã htykja nhũm Tirtũm
kot amnhĩ tã mẽ omunh mex.
Koja mẽ ho mex kumrêx. Mẽ
kot Jesus ã mẽ hpar tã koja
mẽ ho mex rax nẽ nhũm mẽ
kuri mex rãhã nẽ pa ho pa
nhũm mẽhõ axte tanhmã mẽ
ho hkêt nẽ. Anê.

*Tirtũm kot tanhmã mẽ kãm
hkĩnh xwÿnhjê nhĩpêx to*

14 Tã pa axte mẽmoj pumu.
Kaxkwa kamã kakrã jakajre
pumu. Nẽ kamã mẽhõj te
panhĩ pyrã nẽ nhÿ. Nhũm ôr
o pahi hã mẽ ahkà htu nẽ ku-
teere xwagixre py nẽ o nhÿ.

15 Hãmri nhũm kaxkwa
kamã Tirtũm kapêr o mẽ
wrÿk xwÿnhjê hõja Tirtũm mã
amnhĩ jarênh xà hã ixkre rũm
kato nẽ kakrã jaka kamã ÿr
xwÿnhta mã kapêr. Kàx pẽ
kãm kapêr nẽ kãm:

—E pika nhõ xwÿnhjaja te
mẽ hpur kãm mẽmo hy ra
hkamrêk nẽ hikênh mã mex
pyrãk. Jakamã anhõ kuteere
ata py nẽ ma mẽ hkôt tanhmã
ri mẽ ho ho ri mẽ hkôt apa. Te
mẽ kot mẽmo hy nhĩkênh o ri
pa pyrãk o mẽ hipêx nẽ ma ho
mẽ himex o ri apa. Anê.

16 Hãmri nhũm kuma nẽ
pika piitã mÿri õ kuteere
ho apê nẽ te mẽmo hy jakàr
pyrãk o mẽ hipêx.

17 Hãmri nhũm axte Tirtũm
mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre
rũm kapêr o mẽ wrÿkjê hõja
kato. Ihkra kamã kuteere xwa
gixre py nẽ o xa. 18 Hãmri
nhũm axte hõja ixkre rũm kê
hkôt kato nẽ hkukamã kator
xwÿnhta mã kapêr. Kàx pẽ
kãm kapêr nẽ kãm:

—E na ra Tirtũm tanhmã
mẽ kot amnhĩ tomnuj to hã
tanhmã mẽ hipêx to kaxyw.
Te mẽ kêp mẽ hpur kãm mẽmo
xõ pẽ uwa ra hkamrêk nẽ
rênh mã tãm pyrãk. Jakamã
ma pika hwÿr mẽ hwÿr wrÿ
nẽ mẽ hkôt ri anhõ kuteere
ho mẽ himex o ri apa. Anê.

19 Hãmri nhũm kuma nẽ ma
pika hwÿr wrÿ nẽ mẽ hipêx o
te mẽ kot uwa xõ rênh nẽ prês
kãm hkapĩr nẽ kagõ janênh
pyrã nẽ mẽ hkôt ri kuteere
ho mẽ hpar o pa. Tirtũm ra
mẽ kamã gryk tÿx o mẽ kamã
gryk tÿx jakamã nhũm ã mẽ
hkôt mẽ hipêx anhÿr o ri pa.

20 Jakamã nhũm mẽ
hkamrõ hpikapĩr rax kumrêx
o uwa kagõ jakre. Te ho pyhti
hprõt o nõr pyrãk. Jao upÿm
o 2 met nẽ hkôt ho mêj met.
Nom hprõt xà hkôt ry rax o
ry rax. Ho 300 kirõm. Nhũm ã
mẽ kamrõ hprõt rax anê.

15

Tirtũm mex ã mẽ grer

1 Tã pa axte kaxkwa
kamã mẽmoj pumu. Hãmri
nẽ amnhĩ jaêr pẽ omu nẽ
tee ri hkukamã ijamaxpêr.
Aa mẽ pahte mẽmoj ã kot
anhÿr pumunh kêt xwÿnh
pa pre omu. Nhũm Tirtũm
kapêr o mẽ wrÿk xwÿnh pẽ

7jaja ahpÿnhã pika hkôt mẽ kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjê homnuj kaxyw akuprõ nê kuhê. ãm jajê pixjaja koja Tirtũm nhÿ hã axte tanhmã mẽ homnuj to nê ho anhÿr pa hãmri nhũm ra ja hapêx o hapêx.

² Jakamã pa axte Tirtũm kapem gô rax pumu. Te kot kàx karÿr jaxênh mẽ kuwy hpôk o pihkàr pyràk xwÿnhja hprôt o nõ. Nhũm Tirtũm kra hkwyjaja gô mÿ ri ohtô rax kumrêx nê kuhê. Na pre ra mrymnutija tee ri amnhĩ kôt mẽ rênh mã nê tee ri mẽ hã amnhĩ nhĩxi hã kagà hprãm kaprÿ nom nhũm mẽ hkaga nê Jesus kôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa. Nê mrymnuti karõ ho sãnti mã mex ã harênh kêt rãhã ty nê kaxkwa hwÿr api. Jakamã nhũm Tirtũm amnhĩ tã mẽ omu nê mẽ kãm wiorãwti hkwy gô nhũm mẽ piitã hamÿ nê gô rax mÿ ri ho kuhê.

³ Hãmri nê Tirtũm mã tanhmã amnhĩ to ho pa xwÿnh pê Mojes mẽ mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwÿnhhta wa kot Tirtũm mã grerta nhũm mẽ Tirtũm mã ho grer o kuhê nê grer o:

E Pahi Maati Tirtũm. Na pa mẽ ra inhmex pê awÿr ixàpir pa.

ãm hãmri na ka hte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa.

Aa tanhmã axêx to hkêt.

Nê mẽ ixrom axihtÿx o axihtÿx.

Nê mẽ ixrom axàhpumunh o axàhpumunh.

Jakamã na ka hte mẽ inhmã aa mẽ ixte mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o apa.

Pika piitã hkôt ahpÿnhã mẽ ho amnhĩptàr xwÿnhjê nhõ Pahi Maati na ka.

Nê ate tãm amnhĩ nhĩpêx xwÿnh na ka.

⁴ Jakamã na htem piitã atã hpijaam o pa.

Nê amã mẽ kapêr xàptàr pix o amã kapêr.

Nê amã amex o amex ã ajarênh rãhã nê. ãm hãmri mẽ ixrom kapxipix amex o amex.

Jakamã koja ahpÿnhã pika piitã hkôt akrajê piitã ate tãm amnhĩ nhĩpêx nê tãm mẽ piitã tanhmã mẽ harênh to hã ajarênh ma nê awÿr mra nê akutã hkõn krã ho rôrôk nê hkrĩ nê amã amex o amex ã ajarê. Anê.

Mẽ homnu xà hã xijere jamÿnh xwÿnhjarênh

⁵ Tã na pa axte mẽmoj pumu. Kaxkwa kamã Tirtũm nhõrkwÿ hã hitom xà piitã amnhĩ kahê xà rê nê kuhê pa omu. Nê ixkre kamã õ hitom mex maati haxwÿja amnhĩ kahê xà mẽ nê xa.

⁶ Hãmri nhũm ixkreja rũm Tirtũm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnh pê 7jaja hapôj nê kuhê. Mẽ ê hakajre nê hirã htÿx kumrêx. Nê mẽ hinô pre xàja ôr pix o. Nê piitã Tirtũm mã tanhmã kot mẽ homnuj to xà hã xijere pê 7ta jamÿnh kaxyw kuhê.

⁷ Hāmri nhūm mēmoj tūr pē kwatjê ôja mē kām xijere hkwy jamy nē mē hwyr o tē. Xijere kēp 7 nē piitā ôr o. Nhūm hamy nē Tirtūm kapēr o mē wrýk xwýnh tajê hwyr o tē nē ho mē hipēx nhūm mē ahpýnhā hamý. Xijere kamā Tirtūm gryk xà jamy nē o kuhē.

⁸ Pu nhūm Tirtūm rūm kuwy hkūm hapôj. Tirtūm mex nē hihtýx xwýnh ta rūm hapôx rax o ixkreta kunor pa nhūm mē tee ri hwyr gjēx prām kapry.

16

Xijere kamā mē homnu xà pē 7 jarēnh

¹ Tā pa arī mēmoj pumu nhūm Tirtūm nhōrkwý kamā mēhōja kapēr o wrýk xwýnh pē 7jē mā kàx pē kapēr nē mē kām:

—E na pa ra mē kot ixkapēr kwým ri amnhī nhīpēx xwýnhjē pumu nhūm ixpē ja omnuj týx o ixpē omnuj týx. Jakamā e mē anhō xijereta jamy nē ma pika hwyr mē hwyr wrý nē axpēn pānhā mē hā xijere kamā mē homnu xà kapī. E mē tokyx ma mē hwyr wrý. Anē.

² Hāmri nhūm mē kuma nē axpēn pānhā mē hwyr wrý. Nhūm wamta kumrēx pika piitā hkôt mē homnu xà ta kapī. Pu nhūm mē kot mrym-nuti mē ô sânti wa kām mex ā harēnh nē amnhī tā wa hixi jaxwyr xwýnh piitā hkānhy hpa nē à htýx kumrēx nē ri pā.

³ Hāmri nhūm wamta kôt hōja ô xijere py nē gô xujanār kām hkapīr pa nhūm gô te mē htykjē kamrô pyrā nē kamā mēmo mry htyyxà rēnh xwýnh piitā pikaprār pa.

⁴ Tā ra xijere kapīr xwýnh o axkrut nē ô xijere kapī hāmri nhūm hkôt hōta ô xijere py nē hpānhā gô hkryre piitā hkôt hkapīr pa. Pyhti nē ri hino piitā hkôt hkapīr pa nhūm piitā gô xujanār pyrā nē mē hkamrô hā amnhī jahkre hpa.

⁵ Hāmri nhūm axtem Tirtūm kapēr o mē wrýk xwýnhjē hō kot kām gô piitā hamār xwýnh ta ja hā omu nē Tirtūm mā kām:

Pa amex rāhā apa ho apa xwýnh. Nē arāhā apa ho apa xwýnh.

Nà ām hāmri na ka ā mē kēp gôta nhīpēx anē.

⁶ Na prem mē kot akôt amnhī nhīpēx xwýnhjē mē mē kām ri akapēr jarēnh xwýnhjē hpar o pa nhūm mē hkamrô hpikapīr rax nē.

Tā ka ra mē hā mē kēp mē hkōm xà homnu hpa nhūm mē kēp mē hkamrô ā amnhī jahkre nhūm mē tee ri ho hkōm mā. Nà ām hāmri na ka ā mē kēp gô nhīpēx anē Tirtūm. Anē.

⁷ Hāmri nhūm mē kot Tirtūm mā mēmoj nhōr xà hā mēsti hpar pē hkrī xwýnhjē hōja kuma nē kām:

Nà ām hāmri na ā ajarēnh anē Tirtūm.

Ăm hămri na ka ã akrajê hã
mê hipêx anê.

Ra ate mê hã amnhĩ jarênh xà
hkôt na ka hte tanhmã
mê hipêx to.

Nà apê mê inhõ Tĩrtũm
Maati na ka. Mê
ixrom axihtỳx o axi-
htỳx nê axàhpumunh o
axàhpumunh. Anê.

8 Tã ra axkrunêpxi nê õ xi-
jere kapĩ. Jakamã nhũm mê
hpãnhã hõja õ xijere o tẽ nê
myyti hã hkapĩr pa nhũm hk-
agro htỳx nê pika hkôt mê pa
xwỳnhjê hkà ho hxêt o pa.

9 Kagro htỳx o hkagro htỳx
jakamã mê hkà ho hxêt nhũm
mê kamã hkà kajê hpa. Hămri
nê tee ri amnhĩ pumu nê
hamaxpêr o:

—Nà Tĩrtũmtija na ã mê pah-
tomnuj tỳx anê. Anê.

Hămri nê kamã gryk tỳx nê
haprỳ nê tanhmã ho kapêr
punuj to ho pa. Nom mê kot
amnhĩ tomnuj kaga nê kãm
mex o mex ã harênh kêt nê arĩ
tanhmã amnhĩ tomnuj to ho
pa.

10 Nhũm ra kêp kwat nê õ
xijere kamã mêmojja kapĩ.
Jakamã nhũm ra hpãnhã
hõja õ xijere o tẽ nê gõj
rũm mrymnuti kot mê ho
amnhĩptâr xà hã hkrĩ xà hã
hkapĩr pa. Jakamã nhũm
ra kot mê ho amnhĩptâr xà
hã pikaja kamã kamàt kô
htyk par kumrêx. Hămri
nhũm mrymnuti mê hkôt mê
kot amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjê
hã kamàt kô hpa nhũm mê
amnhĩ xà htỳx ã maj amnhĩ
nham o axpên kamnhar tỳx
kumrêx. 11 Nê ã Tĩrtũm kot

mê hipêx anhỳr ã amnhĩ tã
omu nê kamã gryk tỳx nê
tanhmã ho kapêr punuj to ho
pa. No ãm kot amnhĩ tomnuj
xwỳnh ã amnhĩ pumunh nê
kot amnhĩ tomnuj kaga hkêt
nê.

12 Nhũm prem ra kêp sĩk
nê õ xijere kamã mêmoj kapĩ.
Jakamã nhũm hpãnhã hõja õ
xijere kamã mêmojta o tẽ nê
pyhti pê Erax kamã hkapĩr
pa nhũm gõja grà pa nê te
kêp pry pyrà nê nõ. Jakamã
nhũm myt japôx xà rũm mê
ho amnhĩptâr xwỳnhjaja nê
pôristijaja hămri pijapu kaxyw
Jerujarê hwỳr nojarêr nê hã
hwỳr pa.

13 Tã nhũm kagãmnuti mê ỹ
hã mê kãm hêx o pa xwỳnh mê
mrymnutita wa mê hakwa
rũm mêmoj te priti pyrà nê
hapôx o pa. No ãm priti
hkêt mê kêp Satanasti mã mê
àpênh xwỳnh kwỳy.

14 Jakamã na prem pika
piitã hkôt mê kot aa mêmoj
pumunh kêt kwỳ ho anhỳr o
hêx rom mê no kupyw o mê
hkôt pa. Tã pika piitã hkôt mê
ho amnhĩptâr xwỳnhjê mê ho
pikuprõnh kaxyw mê hapêr o
pa. Mê kot Tĩrtũm xihtỳx o
hihtỳx kurê kaxàr kaxyw mê
pijapu xà hã arĩgro kukamã
mê ho pikuprõnh o pa.

*Jejus kot amnhĩ kwỳjê mã
kapêr ã harênh*

15 Tã nhũm Jejus pika hkôt
hkrajaja arĩ mê htĩr nê pa
xwỳnhjê mã kapêr nê mê
kãm:

E mê inhma ixkwỳjaja.
Akupỹm ixte mê awỳr

ixwryk xà hã arĩgroja
ã kot paj te mẽ àhkĩnh
xwỳnh kot amnhĩ
nhĩpêx pyrà nẽ mẽ
ajaêr pê mẽ awỳr wrỳ.
Jakamã kêr ka mẽ
amnhĩ wỳr ijamãr rãhã
ho apa. Kêr pa akupỳn
wrỳ ka mẽ amnhĩ
wỳr ixpumu nẽ akĩnh
nẽ amnhĩ kamã amã
ixpuma hkêt nẽ. Anẽ.

*Mẽ kot axpẽn kurê kaxàr
kaxyw mẽ pikuprõnh ã mẽ
harẽnh*

¹⁶ Tã nhũm Satanasti
hkwyjaja pika piitã hkôt mẽ
ho amnhĩptàr xwỳnhjê ho
pikuprõnh pa nẽ mẽ hkurê
kaxàr kaxyw ma Ijaew kot
kãm “Amaketõ” jarẽnhja wỳr
mra.

¹⁷ Hãmri nhũm Tĩrtũm
kapêr o mẽ wrỳk xwỳnh
pê 7 kot hitepta õ xijere
py nẽ kax mã kamã mẽmoj
kapĩr pa. Jakamã nhũm
Tĩrtũm nhõrkwy kamã mẽ
ho amnhĩptàr ã hkrĩ xà rũm
Tĩrtũm kax pê kapêr o:

—E hãmri. Na pa ra mẽ
kot amnhĩ tomnuj mỳrapê
tanhmã mẽ ho jatur xãm
mẽn kaxyw. Anẽ.

¹⁸ Pu nhũm na hkatõtõk nẽ
hkrakrak nẽ haxẽn nhũm
pika htertet tỳx nẽ. Aa mẽ kot
pika htertet tỳx kot anhỹr ã
omunh kêt kumrêx.

¹⁹ Jakamã nhũm Papirõnja
kajê axkrunêpxi. Papirõn
nhõ xwỳnhjaja kot amnhĩ
tomnuj tỳx o paja mỳrapê
nhũm Tĩrtũm ã mẽ hipêx anẽ.
Nẽ pika htertet o pika piitã
hkôt krĩ grãnh pa. ²⁰ Nhũm gõ
hipõk piitã gõja hã axkamur

nhũm hapêx pa. Nẽ kẽn
prêk nẽ hkrã hixêt rôrõk nẽ
hpigrãnh pa. Pika htertet
tỳx kumrêx jakamã ã mẽmoj
amnhĩ nhĩpêx anẽ. ²¹ Nẽ na
mê pê jêr krã jakootija mẽ
piitã mẽ hipy rôrõk. No ãm
hkrã hkryre hkêt hkrã rũnh
kumrêx. ãm hpỳnh nẽ kamã
kêp 40 kir nẽ mẽ hã rôrõk
nhũm mẽ tee ri amnhĩ tã ã
omu nẽ Tĩrtũm kamã gryk tỳx
nẽ haprỳ nẽ ho kapêr punuj
nẽ.

17

*Tĩrtũm kra hkêt xwỳnhjê
jarẽnh*

¹ Tã pa pre kê axte mẽmoj
pumu. Nhũm kot xijere
jamỳnh xwỳnhjê hõja ixwỳr
tẽ nẽ inhmã:

—E ma ixkôt tẽ nẽ mẽmoj
pumu. Anẽ.

Hãmri pa kuma nẽ ma hkôt
tẽ nhũm inhmã:

—Nã ahpỳnhã gõ rax mỳri
krĩ nhõ xwỳnhjaja te ho ni
hkuprỳ gõ mỳ ri ỹr nẽ kãm
mẽmyjê piitã hkĩnh o ỹr
xwỳnhhta pyrãk. Na htem urãk
nẽ Tĩrtũm kapêr kôt ri amnhĩ
nhĩpêx kêt nẽ. ãm htỳx ri
tanhmã amnhĩ tomnuj to
ho pa. Jakamã koja Tĩrtũm
tanhmã mẽ homnuj tỳx to nẽ
mẽ ho hapêx. ² Krĩ piitã hkôt
mẽ ho amnhĩptàr xwỳnhjaja
na hte ma mẽ õ krĩ hwỳr mra
nẽ te mẽ kot mẽ hkuprỳjê
ho amnhĩkati pyrãk o amnhĩ
nhĩpêx. Nẽ te pipãnh nẽ
htỳx ri amnhĩ nhĩpêx pyrãk
o amnhĩ nhĩpêx o pa. Nhũm
krĩ nhõ xwỳnhjaja mẽ urãk
nẽ amnhĩ krã hkôt pix mã

tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri pa. E ma ixkôt tẽ nẽ ja hã mẽ omu. Anẽ.

³⁻⁴Hãmri nhũm Tĩrtũm Karõ tanhmã ixto nhũm kapẽr o wrýk xwýnhja ma kapôt wýr ixto mõi pa kapôt ã mrymnuti hkrã kęp 7 nẽ kamã hpàr kęp 10 xwýnhhta pumu nhũm hkamrêeti nẽ xa. Nẽ ĩ piitã hã tanhmã Tĩrtũm o kapẽr punuj to hã kagã. Nhũm katut ã mẽhõ ni kuprýta nhỹ. Mẽ ho amnhĩptàr xwýnh ã mẽ ê kakrã htyk nẽ hkamrêk o hkukâr jaxã nẽ hã nhỹ. Nẽ ôr o ôkrexê. Nẽ ôr o hinwýyxê nẽ ĩhkrã kamã kàx. ãm ôr pix o hikukrêx. Nẽ kẽn mex karýr pix o amnhĩ jamrêx. Nẽ ôr o kopti hõ py nẽ hã nhỹ. Kopti kamã ni kuprý kot amnhĩ tomnuj xã. ãm kot mẽ kęp mẽ mjên o amnhĩkati ho pa xã pix nhũm kupy nẽ o nhỹ.

⁵Nẽ ôkrã hã amnhĩ nhĩxi hã kagã kot:

Inhĩxi pimxur pê PAPIRÕN RAXTI.

Nẽ ixpê mẽ kęp mẽ mjênjê ho amnhĩkati ho mẽ pa xwýnhjê nã na pa.

Nẽ ixpê mẽ kot axpẽn prõ ho amnhĩkati o mẽ pa xwýnhjê nã na pa.

Nẽ ixpê mẽ kot Tĩrtũm nê mẽ kãm hêx o ri mẽ pa xwýnhjê nã na pa.

Nẽ ixpê mẽ kot Tĩrtũm kapẽr kôt amnhĩ nhĩpêx o pa hkêt xwýnhjê nã na pa.

Anhỹr o ôkrã hã amnhĩ nhĩxi hã kagã kot anhỹr. ⁶Nhũm axpã nẽ nhỹ pa omu. No ãm kagõxyhti ho hpiãnh kêt. Mẽ

kot Jejus kôt amnhĩ xunhwýr nẽ ri mẽ kãm Jejus kęp mẽ õ pahihtĩ hã harênh xwýnhjê kamnhwýr o mẽ hpar nhũm mẽ hkamrô pikapĩr xwýnhjê kamrô ho na pre axpã nẽ nhỹ. Pa ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omu nẽ tee ri ijamaxpêr.

⁷Hãmri nhũm Tĩrtũm kapẽr o wrýk xwýnhja inhmã:

—Kwa mon ka ri ja pumu nẽ tee ri ajamaxpêr? E kot paj ixprĩ hã amã harê ka inhma. Niti mẽ hã ýr xwýnh pê mrymnutita. Krã pê 7 nẽ kamã hpàr pê 10 xwýnhhta kot paj ixprĩ hã amã hamẽ wa harê ka wa harênh ma.

⁸—Nã mrymnutija na pre htĩr nẽ ri pa tã ty nẽ ahkre xupýmti kamã hikwý. Nom koja akupým htĩr nẽ kurũm kato nhũm mẽ piitã omu nẽ ahpýnhã tanhmã hamaxpêr to. Amnepêm kormã amrakati ri Tĩrtũm kot õ kagã kamã mẽ htĩr tũm nẽ mẽ pa mã xwýnhjê nhĩxi jaxwýr xwýnhjaja koja kator ã omu nẽ ãm omu nẽ tanhmã hamaxpêr to hkêt nẽ. No mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwýr kêt xwýnhjaja koja mẽ amnhĩ jaêr pê akupým kator ã omu nẽ tee ri hkukamã hamaxpêr. Hãmri nẽ axpẽn mã: “Kwa amnepêm htyk tã ra tanhmã amnhĩ to nẽ akupým htĩr nẽ api nẽ mõi.” Anhỹr o axpẽn mã harê. Hãmri nhũm kato nẽ ma tẽ nhũm Tĩrtũm tã ho hapêx kumrêx nhũm hapêx o hapêx.

⁹—Kwa inhma nẽ jam ajamaxpêr týx nẽ. Mrymnuti krã pê 7ta te kęp hixêt prêk

pê 7 pyrâ nê hã ÿr xwÿnh ni kuprÿta te hixêt prêk pê 7ta ã ÿr pyrâk.

10 —Nê mrymnuti hkrã pê 7ja te kêp mē ho amnhĩptâr xwÿnh pê 7 pyrâk. Nhũm mē ho amnhĩptâr xwÿnhjaja te mē kêp 5 nê ra htyk pyrâk nhũm hkôt hõja arĩ mē ho amnhĩptâr o pa. No kot hitepta kormã. Nom koja mē ho amnhĩptâr ry hkêt nê.

11 —Mrymnuti htĩr nê pa htã htyk nê ra akupÿm htĩr nê àpir xwÿnhhta koja hkrã hitepta pãnhã mē ho amnhĩptâr o pa. Jakamã te mē ho amnhĩptâr xwÿnh pê 7jê hõ pyrâk. Koja hkrã pê 7ja mē ho amnhĩptã nê gaa nê htyk mē nhũm hpãnhã mrymnutita hpãnhã mē ho amnhĩptã. Hãmri nhũm rĩ kormã Tĩrtũm tã mē ho hapêx par kumrêx.

12 —Nê ate mrymnuti hkrã kamã pãr pê 10 pumunh xwÿnhhta te mē kêp mē ho amnhĩptâr xwÿnh pê 10 pyrâk. No ãm jaja na kormã mē ho amnhĩptâr kêt nê. Koja mē nhÿrmã anhĩpê mrymnuti nhÿ hã ahpÿnhã ri mē ho amnhĩptâr o pa nom mē ho amnhĩptâr japjê hkêt nê. ¹³ Koja mē tanhmã ja hã axpên mar to hãmri nê mrymnuti mã anê nhũm mē hpãnhã mē piitã mē ho amnhĩptã.

14 —Nê mē ho amnhĩptâr xwÿnh pê 10jaja koja mē pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwÿnh kurê kaxàr kaxyw hwÿr mra nê kutã

pijapu ho kuhê. No ãm tee ri kãm tanhmã ho hprãm hkaprÿ nhũm mē ho axtem nê amnhĩ tã mē himex pa. Hihtÿx o hihtÿx o kot mē ho hpimràatã mē hakrenh par. Nê kêp pika piitã hkôt mē ho amnhĩptâr xwÿnhjê nhõ Pahihti. Tãm na pre amnhĩ wÿr mē kot hkôt amnhĩ nhĩpêx o mē pa xwÿnhjê wÿ nhũm htem amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr mex rãhã ho pa. ¹⁵ —Nê krĩ pê Papirõn kapem gô xohtô mÿ ri ni kuprÿ hkrĩ xwÿnhhta. Gô xohtõja te kêp ahpÿnhã ri pika piitã hkôt mē uro hkwy pyrâk. Nê te ahpÿnhã ri mē kapêr xwÿnh kwÿ pyrâk.

16 —Nê mrymnuti hpàr pê 10ta kêp mē ho amnhĩptâr xwÿnh pê 10 pyrâk. Jakamã koja mē kãm ni kuprÿta prãm nõkati nê kamã gryk tÿx kumrêx. Hãmri nê hwÿr mra nê kêp hikukrêx piitã utã nê kêp ê hkwrÿnh pa nhũm hkênh mex nê xa. Hãmri nhũm mē kupĩ nê ĩ hkrêr pa nê kuwy kamã hi rē nhũm kaxàr pa nê hapêx.

17 —Na pre pahi pê 10jaja mrymnuti hkôt amnhĩ xunhwÿ nhũm Tĩrtũm ãm ja hã mē omu nê tanhmã nê mē kãm nê hkêt nê. Jakamã koja mē ãm hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa rãhã nhũm Tĩrtũm mē ho hapêx. Nê mē õ krĩ mē mē ho hpimràatã mē ho hapêx pa. Hãmri nê mē ho hapêx o mē ho hapêx.

18 —Nê ate mēhõ ni kuprÿ pumunh xwÿnhhta te kêp krĩ rax pê Papirõn nhõ xwÿnhjê

pyràk. Nē mẽ ho amnhĩptàr
xwỳnhja pika piitã hkôt
mẽ ho amnhĩptàr xwỳnhjê
hkrãhtũm na. Anê.

Ã Tĩrtũm kapêr o mẽ wrỳk
xwỳnhja inhmã mẽ harênh
anê. Pa kuma nê ô ri mẽ amã
hã kagã. Mẽ ate kamã harênh
nẽ aprĩ hã mar tỳx kaxyw.

18

*Tĩrtũm kot Papirõn grành
par ã harênh*

¹ Tã pa kê axte mẽmoj
pumu. Nhũm axte Tĩrtũm
kapêr o mẽ wrỳk xwỳnhjê
hõja kaxkwa rũm ahpãr mã
wrỳk o tẽ. Tĩrtũm nhỹ hã
hihtỳx nẽ kamã hirã rax
kumrêx o pika piitã hkôt mẽ
kãm hirã pa. ² Nẽ ahpãr mã
tẽn wrỳ nẽ kax pẽ kapêr o:

E koja Papirõnja pigrành
pa nẽ hpãnhã kêp
Satanasti mã mẽ àpênh
xwỳnhjê papxã nẽ kêp
nhônhti papxã. Hãmri
nẽ aa kamã mẽmoj mex
kêt kumrêx.

³ Krĩ nhõ xwỳnhjaja na
htem Tĩrtũm kapêr
kôt amnhĩ nhĩpêx kêt
nẽ amnhĩ krã hkôt
kãm prãm xã hkôt pix
mã tanhmã amnhĩ
tomnuj to ho pa. Te
mẽhõ pipãnh nẽ htỳx
ri amnhĩ nhĩpêx o pa
pyràk.

Nhũm krĩ piitã hkôt mẽ ho
amnhĩptàr xwỳnhjaja
mẽ hwỳr mra nẽ
mênijê ho amnhĩkati ho
pa.

Nẽ krĩ nhõ xwỳnhjaja mẽmoj
pumu nẽ kãm hkĩnh nẽ

haprôr kurê kumrêx
o pa nẽ aa ujaarôr o
hapêx kêt nẽ.

Jakamã na hte krĩ hkwỳ nhõ
xwỳnhjaja mẽ hwỳr
mẽmoj to pa nẽ xatã
mẽ kãm ho wênê nẽ
mẽ kukwak ri mẽ
hikàxpore rũnh nẽ pa.

Anhỹr o kapêr. ⁴ Hãmri nhũm
Tĩrtũm Papirõn kamã hkrajê
mã kapêr nẽ mẽ kãm:

E mẽ tokyx mẽ kot ri htỳx
amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjê
nhõ krĩta rũm ajapõj
ixkrajaja.

Kot kaj mẽ anhỹr kêt nẽ ra mẽ
hkôt amnhĩ nhĩpêx pa
mẽ ato apimràatã mẽ
ate amnhĩ tomnuj ã mẽ
atomnuj tỳx nẽ.

⁵ Krĩ nhõ xwỳnhjaja na htem
amnhĩ tomnuj rũnh o
pa.

Mẽ kot amnhĩ tomnuj xã te
mẽ kot kên katutxô
nhũm hprêk rax o
kot kaxkwa kanhwỳr
kaxyw pyràk.

Na pa hte ã mẽ kot amnhĩ
nhĩpêx anhỹr ã mẽ
omunh rãhã ho ri ixpa.
Jakamã kwa ixkrajaja
mẽ tokyx mẽ kurũm
ajapõj.

Anhỹr o hkrajê mã kapêr.
Hãmri nẽ kapêr o mẽ wrỳk
xwỳnhjê mã kãm:

⁶ E kwa mẽ ma mẽ hwỳr wrỳ
nẽ tanhmã ixkrajê hã
mẽ ho.

No ãm kêr ka mẽ tanhmã
mẽ ho htỳx o mẽ kot
ra tanhmã ixpê ixkrajê
nhĩpêx tota jakre.

Kê mẽ tanhmã ixpê mẽ ho
grire htã ka mẽ hã
tanhmã mẽ ho htýx
kumrêx o mẽ kot mẽ
hipêxta jakre.

⁷ Krĩ nhõ xwýnhjaja na prem
mex nê pa.

Nê mẽ hikukrêx rûnh nê
hkĩnh nê pa.

Nê tanhmã amnhĩ to jarkrar
to ho ri pa nê amnhĩ
jarênh o:

“Ot pa mẽ te pahi ni kot
amnhĩ nhĩpêxta pyrã
nê ixkrĩ xà mex pix
kãm ixkrĩ pyrãk.

Nê te Tĩrtũm kot amnhĩ
nhĩpêx pyrãk o na pa
htem amnhĩ nhĩpêx o
ri ixpa.

Nê mẽ ixkĩnh nê mẽ inhmex
rãhã ri ixpa.

Ã mẽ ixte amnhĩ nhĩpêx
anhỹr xwýnh na pa
mê.”

Anhỹr ã amnhĩ to jarkrar o
pa.

Tã kêr ka mẽ tanhmã mẽ
homnuj to kê mẽ
mexta pãnhã omnuj
týx nê pa.

Nê kê mẽ hkaprĩ nê amnhĩ xà
htýx kãm hamak rãhã
nê pa ho pa.

⁸ E kê mẽ ã amnhĩ nhĩpêx
anhỹr o pa.

Jakamã koja mẽ arĩgro hpýnh
kãm mẽ hkwyjaja
hpikaprãr rûnh nê
nhũm arĩ mẽ htĩr
xwýnhjaja omnuj nê
pa.

Nê tee ri amnhĩ pumu nê
hkaprĩ xàj mýr o pa.

Nê amnhĩ xà htýx kãm hamak
o pa.

Nê tee ri amnhĩ nhĩpêx o pa.

Nê kãm prãm nê pa rãhã ty
nhũm kuwy mẽ ho
hkaxàr pa.

Ixpê Pahi Maati Tĩrtũm kot
paj ixihtýx kãm ã mẽ
hipêx anê. Anê.

⁹ Hãmri nhũm krĩ piitã kurũm
mê ho amnhĩptãr xwýnhjaja.
Mê kot mẽ hwýr mrrar nê mẽ
hkuprýjê ho amnhĩkati nê mẽ
urãk nê mẽmoj pumunh nê
haprõr rãhã ho pa xwýnhjaja
tee ri krĩ kaxàr nê kàx mã
kuwy hkũm àpir o paja pumu
nê hkaprĩ nê mýr o kuhê.

¹⁰ Nê Tĩrtũm kot mẽ ho
hapêx par ã mẽ omu nê kãm
ma htýx kumrêx. Amým
mê omunh o kuhê nê tee ri
amnhĩ kukamã hamaxpêr nê
htertet týx nê. Nê mýr kãm
kapêr o:

Hêxta waa nê Papirõn nhõ
xwýnhjaja.

Mê amex nê axihtýx mex nê
apa htã nhũm Tĩrtũm
mê anhĩmex pa. Hêxta
waa nê. Anê.

¹¹ Nê mẽ hwýr mrrar nê mẽ
kãm mẽmoj to wênê ho mẽ pa
xwýnhjaja haxwýja krĩ pumu
nê tee ri amnhĩ kukamã
hamaxpêr nê hkaprĩ nê mýr
o kuhê. Nhỹri koja mẽ tokyx
axte mẽmoj to wênê? Mê kêp
mẽmoj japrõr rûnh xwýnhjaja
hkaxàr par kumrêx kênã.

¹² Na prem mẽmoj piitã
ho pa nê mẽ kãm ho wênê.
Mẽmoj mex piitã. ôr o
mê hkukrêx nê prat o mẽ
hkukrêx nê kên jaxênh ã
kàxpore xohtôô. Nê kupêxê
mex. Kakrã htyk nê hkamrêk
nê hkroore nê hã hapjê. Nê
mêmo pĩ kuxware nê pĩ htýx

nē kēn jakàr nē kàx o ri mēmo
nhīpēxja nhūm prem mē kām
ho wēnē ho pa. ¹³ Nē mēmo
htwým nē mē hkuxwa xà.
Nē mē ō ho ành xà nē mē ō
kuxwa xà nē xwýgrà nē harôj.
Nē môx nē ôwēhti nē kawar
nē kaxyw kawarti hkjēnh xà
hã karrotre. Nē nhýhýnh krī
hō kamã panhī hkwý pynē nē
mē hwýr mē o pa nē mē kām
mē ho wēnē nhūm mē amarī
mē hkôt ri àpēnh rūnh o pa.
Na prem ã mē kām mēmoj to
wēnē anhýr o pa. Tã ra mē
kot mē haprôr xwýnh mē mē
pimràatã hapêx pa.

¹⁴ Jakamã nhūm mē tee ri
mē hkukamã hamaxpēr nē te
kot mē kām kapēr pyrã nē mē
kām:

Hêxta waa nē. Mē amã mēmoj
prãm nē amnhīm
haprôr xwýnhhta na mē
apê hapêx par kumrêx.

Nē mē akàxpore rūnh nē mē
akukrêx rūnhhta mē
mē apimràatã ajapêx
pa. Kot kaj mē axte
tanhmã amnhī nhīpêx
to ho apa hkêt nē. Anē.

¹⁵ Hāmri nē amým ri Tirtūmja
kot tanhmã mē hipêx to hã
mē omu nē kām ma xàj mur
nē httertet o kuhê.

¹⁶ Nē mýr kām kapēr o:

Hêxta waa nē. Na pre htem ê
mex pix jagjê nē ri hã
mra. Kakra htykre nē
hkamrêkre.

Nē mē hikukrêx mex o amnhī
jamrêx nē ri hã mra.

Nē ôr nē kēn mex ã ohtô
xwýnh o amnhī jamrêx
nē ri hã mra.

¹⁷ Tã ra hapêx par kumrêx.
Anē.

Hāmri nhūm gô xujanãr kām
pàr nhō dōn nē mē kot mē
kām pàr o ri mrar xwýnhjaja
nē mē kot kamã tep pynēnh
xà ho tep pynēnh o ri mē pa
xwýnhjaja nē pàr kām amarī
mē pa xwýnhjaja hāmri mē
hwýr mra nē wamtajê pyrã
nē tee ri amým ri mē ō krī
pumu nē mýr o kuhê. ¹⁸ Nē
kurūm kuwy hkūm xàpir o pa
hã omu nē tee ri mē hkukamã
hamaxpēr nē axpēn mã:

Hêxta waa nē. Krī mýj na pre
mex o mex. Mex o krī
piitã hakrenh par htã
hapêx pa. Anē.

¹⁹ Hāmri nē mur nē hkaprī xàj
pika hkwý jamý nē ho amnhī
kamī nē mýr kām kapēr o:

Hêxta waa nē. Krī mýj na pre
rax o rax.

Nhūm pre nhýhýnh pàr kām
mēmoj to wēnē ho pa
xwýnhjaja mē hwýr
mēmoj to pa nē mē
kām ho wēnē nē mē
hkukwak ri hikàxpore
rūnh nē ri pa.

Tã hāmri mē hapêx pa. Anē.

²⁰ Hāmri nhūm Tirtūmja
krajê piitã mē kām kapēr nē
mē kām:

E ixpê Tirtūm na pa ã mē
hipêx anē.

Mē kot mē apê ixkrajaja
tanhmã mē atomnuj
to ho paja mýrapê na
pa mē atã ã mē hipêx
anē.

Jakamã e kaxkwa kamã
mē apê ixri mē apa
xwýnhjaja.

Nē mē ate inhý hã ri mē
kām ixkapēr jarēnh o
mē apa xwýnhjaja.

Nē Jēsus nhỹ hã mē akapēr
o ri mē apa xwỹnhjaja.
Mē apiitã mē apē ixkra
na ka mē.

E mē amnhĩ tã ja pumu nē
akĩnh nē axpēn mã
apikunhar o akuhê. Pa
na pa mē atã ã mē ho
ijapêx anê. Anê.

21 Tã nhũm kapēr o mē wrỹk
xwỹnhjê hõja hihtỹx o kēn rax
kumrêxja mỳ nē o tē nē gô xu-
janār kamã kãm gêt nē kumē
nhũm mrõ nē akunok. Hãmri
nhũm kapēr o:

E krĩta koja Tĩrtũm te ho
ixte gôx kãm kēn
mēnh nhũm mrõr nē
hpikunor pyrãk o
hipêx nhũm hapêx par
kumrêx.

22-24 Na pre hte krĩja kamã mē
kot ri mē kãm mēmoj to
wēnê xwỹnhjaja amnhĩ
to rũnh o krĩ piitã hkôt
mē hakrenh pa.

Nē krĩ nhõ xwỹnhjaja na
prem pika piitã hkôt
hêx rom tanhmã mē
no kupyrr to ho ri pa.
Jakamã ra mēmoj to
wēnê xwỹnhjê pyrã nē
mē hikukrêx rũnh gryk
ã Tĩrtũm kaga.

No ãm ja pix kêt. Tĩrtũm
krajê mē Tĩrtũm nhỹ
hã kapēr o mē pa
xwỹnhjaja na prem mē
himex rax nē. Hãmri
nhũm krĩ piitã kamã
mē pa xwỹnhjaja mē
kot mē hipêx ã mē omu
nē mē uràk nē ã mē
hipêx anhỹr o pa.

Tã Papirõn nhõ xwỹnhjaja
kot mē hipêx anhỹrja

mỳrapê koja Tĩrtũm mē
himex par kumrêx.

Jakamã koja mē axte hkĩnh nē
hkĩnh xàj ri grer kêt nē.

Nē axte hkĩnh nē grer kãm
hakwa kôr o ri pa kêt
nē.

Nē axte ri wiorãw kakrênh
hkêt nē.

Nē axte ri amnhĩm kawà hyr
o hkrĩ hkêt nē.

Nē axte harõj kahuk o kuhê
hkêt nē.

Nē axte mē ôrkwỹ kamã kanê
hpòk kêt nē.

Nē axte axpēn mã ri hkrajê
rer o ri pa hkêt nē. Koja
ã mēmoj kot anhỹr piitã
hapêx pa. Anê.

19

*Mē kot Tĩrtũm mex ã mē
harênh*

¹ Tã pa kê axte mēmoj
pumu. Nē kaxkwa kamã mē
kapēr ma nhũm mē ohtô rax
kumrêx nē tanhmã axpēn mã
kapēr to. Nē anhípê kàx pē
kapēr tỹx nē kapēr o:

E pu mē pahpiitã Tĩrtũm mã
mex o mex ã harê.

Tapxipix na hihtỹx o hihtỹx.

Nē tapxipix na àhpumunh o
àhpumunh.

Nē tapxipix na mex o mex.

Tapxipix na mex o kot mēmoj
piitã hakrenh par.

Ra kot mēmoj punuj pē mē pa-
pytãr par jakamã kēp
mē papytãr xwỹnh ã
pixi mex na.

² Na hte amnhĩ jarênh xà hkôt
tanhmã mēmoj to ho
pa.

Nē amnhĩ to hêx kêt nē.

Tã ãm hãmri na ã Papirõn nhõ
xwỹnhjê nhípêx anê.

Na prem mẽ kãm Tĩrtũm
kapēr jarēnh o mẽ pa
xwỳnhjê nhĩmex rax
kumrēx.

Nē krĩ piitã hkõt ri pa nē
amnhĩ kõt mẽ kurē
nhũm mẽ kuma nē mẽ
hkõt amnhĩ tomnuj o
pa.

Nhũm Tĩrtũm tee ri hã mẽ
omu nē ã hkrajê hã mẽ
hipêx kati anē. ãm
hãmri na ã mẽ hipêx
anē.

Anhỹr o axpēn mã harē.

³Hãmri nē xatã axpēn mã:

Nã ãm hãmri na ã mẽ panhõ
Tĩrtũmja mẽ hipêx anē
nhũm mẽ kurũm kuwy
hkũm kãx mã àpir o pa.

Koja krĩ nhõ xwỳnhjaja amnhĩ
xà htỳx kamã hamak
rãhã ho pa nē aa à htỳx
hapêx kêt.

E pu mẽ hã Tĩrtũm mã mex o
mex ã harē. Anē.

⁴Hãmri nhũm mẽ àptàr tũm
pê 24 mẽ mẽmoj tĩr pê kwat-
jaja hãmri Tĩrtũm kot mẽ ho
amnhĩptàr ã hkrĩ xà maati
kutã rôrôk nē kãm hipô hpa.
Hãmri nē ã mẽ kapēr anhỹr
xwỳnhjê mã kapēr nē kãm:

Nã ãm hãmri na ka mẽ ã
Tĩrtũm mex ã harēnh
anē. E pu mẽ pahpiitã
kãm mex o mex ã harē.
Anē.

⁵Hãmri nhũm mẽhõja Tĩrtũm
krĩ xà maati kamã kapēr o:

E mẽ axte Tĩrtũm mã mex o
mex ã harē.

Mẽ ate Mẽpahpãm kõt amnhĩ
nhĩpêx o mẽ apa
xwỳnhjaja.

Nē mẽ apê mẽ ho amnhĩptàr
xwỳnhjaja nē amarĩ
ri mẽ apa xwỳnhjaja

nē mẽ apiitã mẽ ate
Tĩrtũm ã apijaàm o
mẽ apa xwỳnhjaja kãm
mex o mex ã harē. Anē.

*Kot mẽ pahpãnhã amnhĩrer
xwỳnh mẽ hkwỳjê jarēnh*

⁶Tã pa tanhmã mẽ kapēr to
hã mẽ kuma nhũm mẽ kãx pê
kapēr tỳx nē. Te mẽ ohtô rax
kumrēx kapēr pyræk. Nē te
gô koko htỳx rỳ na katõtôk tỳx
pyræk. Hãmri nē mẽ kapēr o:
E na ra Tĩrtũm kêp mẽmoj
piitã ho amnhĩptàr
xwỳnh.

Nē kêp mẽ panhõ Pahi Maati.
Nē hihtỳx o hihtỳx nē
àhpumunh o àhpumunh.

E pu mẽ kãm mex o mex ã
mãn harē.

⁷⁻⁸Nē hã pahkĩnh nē.

Nē kãm hihtỳx o hihtỳx ã
harē.

Te mẽ kot axpēn mã mẽ
rer xwỳnh kot amnhĩ
nhĩpêx pyræk.

Jao mẽ pahte amnhĩ tom-
nuj pãnhã amnhĩrer
xwỳnhhta te kêp myja
pyræk.

Nē mẽ kot hkõt amnhĩ nhĩpêx
xwỳnh piitã te mẽ kêp
nija pyræk.

Nē te mẽ kot axpēn mã wa rer
nhũm wa kot axpēn kõt
pa ho pa pyræk o koja
mẽ amnhĩ nhĩpêx.

Nē te mẽ kot mjên mã xwỳnh
mã ê mex jakare nhõr
nhũm kot hagjênh
pyræk. Nē ê mexja
te mẽ kot tãm amnhĩ
nhĩpêx xà pyræk. Anē.

⁹Hãmri nhũm Tĩrtũm kapēr o
wryk xwỳnhja inhmã:

—E Juãw. Pa amã mẽmoj jarẽ ka mar tỳx nẽ akwỳjẽ mã hã kagà. Tĩrtũm kapẽr kwỳ kot paj amã harẽ. Kêp Tĩrtũm kapẽr jakamã ãm hãmri na. Na hte mẽmoj jarẽnh o hêx kêt nẽ. E kapẽr ã kagà ho:

Na htem axpẽn mã mẽ rer kaxyw nẽ amnhĩ wỳr hkwyjẽ wỳ nhũm mẽ hwỳr mra nẽ wa hã hkĩnh nẽ apkur mex nẽ.

Ja pyrà nẽ Tĩrtũm kot amnhĩ wỳr mẽ hwỳr xwỳnhjaja koja mẽ nhỹrmã mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwỳnhhta wỳr api nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nẽ hkĩnh nẽ apkur mex nẽ.

Hãmri nhũm Tĩrtũm mẽ ho mex rax kumrêx. Anẽ. —E kêr ka ã akwỳjẽ mã ja hã kagà anẽ Juãw. Anẽ.

Hãmri pa kuma nẽ kagà ja kamã mẽ amã hã kagà. ¹⁰Hãmri nẽ hã kagà hpa nẽ ra ixte kãm mex o mex ã harẽnh kaxyw kutã ixkõn krã ho tẽm nẽ nhỹ nhũm tee ri amnhĩ tã ixpumu nẽ inhmã:

—Kwa ã ri inhĩpêx anhỹr kêt nẽ. Apyrà nẽ ixte Jesus mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to xwỳnh kẽnã. Jesusja apyrà nẽ kêp inhõ pahihtĩ na. Jesus kapẽr na prem hkukamã mẽ kot Tĩrtũm nhỹ hã kapẽr o mẽ pa xwỳnhjaja hã kagà nẽ mẽ kãm harẽnh o pa. Jakamã kwa pu mẽ Tĩrtũm pix kutã mãn pahkõn krã ho parôrõk nẽ pahkrĩ nẽ kãm mex o mex ã harẽ. Anẽ.

Kawar jaka hã ỹr xwỳnh jarẽnh

11-16 Tã pa kê axte mẽmoj pumu. Nhũm kaxkwa axkjẽ nhũm kamã kawar jakajre xa nhũm mẽhõja hã nhỹ. Hixi na pre kêp “Aa kot Tĩrtũm kaga hkêt xwỳnh.” Anẽ nẽ hixi hõ na pre kêp: “Tĩrtũm kõt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa xwỳnh.” Anẽ. ã hixi kot anhỹr jakamã na hte katat kõt ahpỹnhã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ omunh xà hkõt tanhmã mẽ harẽnh to. Mẽ kot amnhĩ to mex ã mẽ omunh xà hkõt tanhmã mẽ hkwyjẽ jarẽnh to nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj ã mẽ omunh xà hkõt ahpỹnhã tanhmã hkwyjẽ jarẽnh to. Na pre mẽ kot tanhmã hkwyjẽ nhĩpêx to ho pa xwỳnhjẽ kutã amnhĩ xunhwỳ nẽ mẽ hã tanhmã mẽ ho. ã na pre kawar ã ỹr xwỳnhja amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa.

Nẽ no te kot kuwy hpõk pyràk jakamã hprĩ hã mẽmoj piitã omu nhũm mẽmoj kêp hpimxur kêt nẽ. Nẽ kêp pahĩ hã mẽ ahkà ho ohtõ nẽ kutu. Nẽ nhỹhỹnh ã hã hixi hõ hã kagà nom ãm tapxipix kot amnhĩ tã amnhĩ nhĩxija pumunh. Na pre ra amnhĩ kamrõ ho ê xy hpa nẽ xa. Nẽ hixi hõ pẽ:

TĨRTŪM KAPĚR O AMNHĨRĪT
XWỠNH

Nẽ ê ryti hã hixi hõ hã kagà. Nẽ ihkjẽ hã ãm tãm. Hã kagà jarẽnh kot:

Ixpê mẽ ho amnhĩptar xwỳnh piitã mẽ õ Pahĩ Maati na pa.

Ně hakwa rūm wapo xwa gixre pōm katon ajēt. Kot ho tanhmā mẽ kot Tirtūm mẽ wa kutā amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê nhĩpêx to kaxyw. Jakamā ra mẽ piitā mẽ ho pikuprōnh pa mẽ mẽ hipêx o te mẽ kot prês kām uwa xô kagô janênh pyrāk nhũm mẽ hkamrô hpikapĩr rax kumrêx. Tirtūm xihtýx xwỳnh kot mẽ kamā gryk týx jakamā nhũm ā kām mẽ hipêx anê. Mẽ kot amnhĩ tomnuj o paja mỳrapê.

Nhũm õ pôristi piitā uràk nê kawar jakare hã hkrĩ nê hkôt ri pa. Mẽ ê jaka muxre jagjê nê hã ma hkôt ri pa.

17-18 Tã pa axte Tirtūm kapêr o mẽ wrýk xwỳnh òja pumu nhũm myyti kutā xa nê kàx pê nhônhti mã kapêr nê mẽ kām:

—E mẽ amnê mẽ ixwỳr wrý nê Tirtūm ã akĩnh nê mẽ htyk nê mẽ hikwỹ xwỳnhjê hã atu nê aku. Mẽ ho amnhĩptār xwỳnhjaja nê pôristijaja nê mẽ hkrähtūm nê kawar nê kawar ã mẽ hkrĩ nê ri mrar xwỳnhjaja nê mẽ kot amnhĩ to rūnh xwỳnhjaja nê mẽ kot amnhĩ to hkryre xwỳnhjaja. Nê mẽ kām mẽ àpênh xwỳnhjaja nê amnhĩ mã ri mẽ àpênh xwỳnhjaja. Ām mẽ htyk nê mẽ hikwỹ xwỳnh mũj piitā mãmrĩ mẽ hwỳr wrý nê mẽ hã atu nê mẽ aku. E mẽ tokyx nhônhti. Anê.

19 Tã nhũm mrymnuti nê krĩ piitā hkôt mẽ õ pahi nê mẽ õ pôristijaja piitā axpên wỳr akuprō. Wam kawar jakare hã ýr nê htêm xwỳnh

mẽ õ pôristijê hwỳr hprôt nê mẽ hkurê kaxàr kaxyw axpên mar kaxyw akuprō.

20-21 Hāmri nê mẽ hwỳr mra nê mẽ hkurê kapa. No âm tee ri amnhĩ nhĩpêx nê tee ri kām tanhmā mẽ ho hprām hkapyrý nhũm wam kawar jakare hã ýr nê htêm xwỳnhhta hakwa rūm wapo xwagixre kator o mẽ himex pa. Hāmri nhũm mẽ hkwỳjê pyràn htyk pa nê hikwỹ. Nhũm nhônhti mẽ omu nê mẽ hwỳr wrýk o mra nê mẽ kuku hāmri nê kām mẽ hkur kaga nê mẽ hkaga. No nhũm mrymnuti nê ý hã mẽ kām hêx o pa xwỳnhhta wa nhũm mẽ axtem nê htĩr rãhã wa unê nê ma wa o tẽ nê êsôf o kuwy maati kamā wa kumê. Hāmri nhũm wa kamā htĩr tũm nê hxêt rãhã nê pa ho pa nê aa htyk kêt nê.

20

Mẽ kot Satanasti hpa hpre hã mẽ harênh

Wam Korõt 15.20-28

1 Tã pa kê axte mẽmoj pumu. Nhũm Tirtūm kapêr o mẽ wrýk xwỳnhjê hõja kaxkwa rūm wrý nê ahkre xupýmti hpro xà ho htýx xà hã safja py nê kàx pytĩhti ho mẽ hpre xàja õ py. ²⁻³ Hāmri nê kagãmnuti pê hêx xwỳnh maati Satanastija pynê. Amnepêm Atãw mẽ Ewa wa kām hêx xwỳnhhta pynê nê kàx pytĩ o hpa hpre nê hte hpre hāmri nê ahkre xupýmti nhĩtom xà mẽ nê kamā kumê. Hāmri nê akupým hpro xà ho hpro nê saf o hã ho htýx. Kot pika piitā hkôt mẽ kām hêx o pa pymaj

ã hipêx anê. Koja tokyx kator kêt ry rax kumrêx. Koja kamã arĩ hkrĩ hã amgrã xohtô nê. Hã amgrã pê 1.000 nhũm rĩ kormã Tirtũm akupỹm kator nhũm kato nê ri pa. Nom pa hkrãre.

⁴ Tã pa mẽ htyk nê akupỹm mẽ htĩr xwỹnh kwỹjê pumu. Kormã mẽ htĩr ri na prem Tirtũm kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Nê Jejus kêp mẽ õ pahihti hã harênh rãhã ho pa. Aa mẽ kot mrymnuti kutã hkõnkrã ho rôrôk nê kãm mex ã harênh kêt. Nhũm prem tee mẽ õkrã hã nê mẽ ãhkra katut ã mrymnuti nhĩxi nhĩpêx kaxyw nom nhũm prem hkaga kamã hihtyx nhũm prem kãm mẽ hkurê xwỹnhjaja tee ri ja hã mẽ omu nê mẽ mut jakãr o mẽ kupa. Hãmri nhũm Tirtũm akupỹm mẽ ho mẽ htĩr nê mẽ kot mẽ ho amnhĩptãr ã hkrĩ xã kamã mẽ hkrĩ. Jejus nhĩhkô hã mẽ hkrĩ hã amgrã pê 1.000 kaxyw. ⁵ Mẽ kumrêx na pre Tirtũm akupỹm mẽ ho mẽ htĩr nhũm mẽ hkwyjaja mẽ hkĩnh ã arĩ ty nê hikwỹ hã amgrã pê 1.000 jakre nhũm rĩ kormã akupỹm mẽ ho mẽ htĩr.

⁶ Wam akupỹm mẽ htĩr xwỹnhjaja kêp Tirtũm kra jakamã koja mẽ Tirtũm kra hkêt xwỹnhjê kurom hkĩnh nê pa ho pa. Nê mẽ kurom mẽ kot amnhĩ xã htỹx kamã hamak o pa htũm xã wỹr pa hkêt nê. Nê mẽ kurom Tirtũm mẽ Kra Jejus Kris wa kuri mex kumrêx nê wa kãm tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Nê Jejus nhĩhkô hã mẽ

ho amnhĩptãr o pa hã amgrã pê 1.000.

Tirtũm kot kuwy hwỹr Satanasti mẽnh ã harênh

⁷ Tã koja amgrã pê 1.000 hapêx nhũm rĩ kormã Tirtũm kapêr o wrỹk xwỹnhja akupỹm ahkre xupỹm wỹr tẽ nê Satanasti mã kahê xã mẽ nhũm kato. ⁸ Hãmri nê kê axte pika piitã hkôt tanhmã mẽ kãm hêx to ho ri pa. Gorti nhõ xwỹnhjê mã nê Makok nhõ xwỹnhjê mã nê krĩ piitã hkôt Tirtũm nê tanhmã mẽ kãm hêx to ho mẽ hkôt pa. Hãmri nê mẽ kot Tirtũm krajê kutã amnhĩ xunhwỹr nê mẽ hkurê kaxãr kaxyw amnhĩ kwỹjê ho akuprõ nhũm mẽ ohtô rax kumrêx nê axpên wỹr akuprõ. Te pikahti grã xohtô pyrãk.

⁹ Hãmri nê ma Tirtũm krajê nhĩmex par kaxyw mẽ hwỹr mra nê mẽ õ krĩ mã hipôk pa nê kuhê. Mẽ õ krĩja Tirtũm mã mex tã nhũm mẽ kot kêp grãnh par kaxyw ma hwỹr mra. Hãmri nhũm kaxkwa rũm kuwy hpôkja mẽ haêr pê mẽ hã rôrôk nê mẽ ho hxêt pa.

¹⁰ No mẽ kãm hêx xwỹnh maati Satanastita nhũm Tirtũm kapêr o wrỹk xwỹnhja axte unê nê ma êsóf o kuwy maatita wỹr o tẽ nê kamã kumê. Ra mẽ kot kamã mrymnuti wa kot Tirtũm nê mẽ nokupyr o pa xwỹnh wa mẽnh tã wa hkôt Satanasti mã ho anê nê kamã kumê nhũm kamã pa ho pa. Koja mẽ aa kator kêt kumrêx. Nê arĩ kamã amnhĩ xã htỹx kamã hamak rãhã nê pa ho pa.

Tirtüm kot ahpÿnhã tanhmã mẽ piitã mẽ harênh to kaxyw

Matêwre 25.31-46; Juãw 5.25-29

¹¹ Tã pa axte mẽmoj pumu nhũm kaxkwa mẽ pikaja wa ra hapêx pa. Pa Tirtüm kot tanhmã mẽ piitã mẽ harênh to hã hkrĩ xà raxja pumu. Nhũm hakajre nhũm Tirtüm kamã nhỹ.

¹²⁻¹³ Hãmri nhũm ra mẽ htyk nẽ mẽ hikwỹ xwÿnh piitã akupÿm hapôx pa nẽ Tirtüm kot tanhmã mẽ harênh to hã hkrĩ xàta kutã hkrĩ pa. Mẽ piitãã. Mẽ kot amnhĩ to rũnh xwÿnhjaja nẽ mẽ kot amnhĩ to hkryre xwÿnhjaja nẽ mẽ ho amnhĩptàr xwÿnhjaja nẽ gô xujanãr kãm mẽ mrõr nẽ mẽ htyk xwÿnhjaja. Ra mẽ htyk nhũm mẽ kot mẽ hagjênh xwÿnhjaja piitã mẽ htykjê papxà rùm hapôx pa nẽ Tirtüm kutã ohtô ho ohtô nẽ hkrĩ. Hãmri nhũm Tirtüm õ kagà py nẽ kamã mẽ piitã mẽ hixi japêr. Kagà kamã ra mẽ hkukamã mẽ htĩr tũm nẽ mẽ pa ho mẽ pa mã xwÿnhjê nhĩxi japêr. Nẽ kagà hõ kamã mẽ htĩr ri tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ piitã mẽ hã kagàja. Nhũm kupy nẽ kamã tanhmã mẽ harênh to nẽ hkôt hprĩ hã mẽ piitã mẽ omunh pa nẽ rĩ kormã ahpÿnhã tanhmã mẽ harênh to.

¹⁴⁻¹⁵ Hãmri nẽ mẽ htĩr tũm nẽ mẽ pa mã xwÿnhjê nhĩxi hã kagàja kamã tee ri mẽ hkwyjê nhĩxi japêr nhũm kamã amrakati. Jakamã

nhũm mẽ ma kuwy maatita wÿr mẽ o mra nẽ kamã mẽ rênh pa. Te axte mẽ htyk nhũm mẽ kot kuwy kamã mẽ hagjênh pyrãk nhũm mẽ kamã rôrôk nẽ tee ri amnhĩ xà htÿx kamã hamak rãhã nẽ pa ho pa nẽ aa kator kêt kumrêx.

21

Pika mẽ kaxkwa wa nyw jarênh

Sikũn Pêtre 3.8-13

¹ Tã pa axte mẽmoj pumu. Nhũm Tirtüm ra pika mẽ kaxkwa nyw wa ho kato. Ra pika nẽ kaxkwa nẽ gô xujanãr tũmja hapêx pa nhũm kaxkwa mẽ pika nyw wa ho kato. Nom axte gô xujanãr o kator kêt nẽ.

² Hãmri nhũm Tirtüm nhõ krĩ mex pê Jerujarê nywja tanhmã amnhĩ to nẽ pika nyw wÿr wrÿk o mō. Krĩja mex kumrêx. Mex o mex. Te mjên mã xwÿnh ê mex jaxàr nẽ amnhĩ to muxre nẽ mjên wÿr htêm pyrã nẽ pika nyw wÿr mex kumrêx nẽ wrÿk o mō.

³ Hãmri nhũm Tirtüm kot mẽ ho amnhĩptàr ã hkrĩ xà maatija kamã mẽhõja kapêr o:

—Nà ãm hãmri. Na ra Tirtüm hkrajê hkôt pa ho pa. Pika nyw kamã mẽ hkôt pa ho pa nhũm mẽ tã no ho omu nẽ hkôt pa ho pa rãhã nẽ. Nà ãm hãmri. Ja mex o mex.

⁴—Koja hkrajaja hkôt pa ho pa nẽ axte htyk kêt kumrêx. Nhũm Tirtüm mẽ nẽ mẽ no kagô nhĩnhĩnh pa nhũm mẽ axte hkaprĩ nẽ mÿr kêt nẽ. Nẽ ri axte amnhĩ xà kamã

hamak kêt nê. Nê axte ri tanhmã omnu hto hkêt nê. Ra mê hkaprî nê à nê mÿr o pata hapêx par kumrêx nhũm hpãnhã mêmoj nyw pix. Anê.

⁵ Hãmri nhũm Tirtũm tãm tanhmã inhmã kapêr to. Krî xà maati kamã ÿr xwÿnhhta tãm inhmã kapêr o:

—E na pa ra akupÿm mêmoj piitã ho nyw pa. Jakamã e Juãw. ãm hãmri na pa ã amnhĩ kukamã amã mêmoj jarênh anê. Ixêx kêt. Jakamã kêr ka akwÿjê mã piitã hã kagà hpa. Kê mê kamã harê nê tokyx kuma nê hkôt hamaxpêr rãhã ho pa.

⁶ —Ra ixte amnhĩ kukamã mêmoj mã ijamaxpêr xwÿnhja na pa ra ho anhÿr pa. Ixpê mêmoj piitã ho anhÿr o hkra xwÿnh nê mããnhên ixpê mêmoj piitã ho ijapêx par xwÿnh. Nê ixrãhã ixpa xwÿnh. Amnepê m kormã mêmoj kator kêt ri na pa pre ixrãhã ixpa. Nê ot pa arĩ ixrãhã ixpa. Tã mê kãm kôr nê kãm gô hkwÿ ho hkôm hprãm xwÿnhjê pyrã nê mê kãm ixpix prãm xwÿnhjaja kot paj te mê kãm inhõ hino rũm gô hkwÿ nhõr nhũm mê kot ho hkôm pyrãk o mê hipêx. Hãmri nhũm mê htÿr tũm nê ixri pa ho pa nê axte htyk kêt nê. Kot paj ã mê hipêx mex anê.

⁷ —Mê ate tanhmã amnhĩ tomnuj to nê amnhĩ to htÿx nê ixkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o mê apa rãhã mê atyk xwÿnhjaja kot paj ã mê anhĩpêx mex anê. Ka mê apê ixkra hã amex nê ixkôt ri apa

rãhã ho apa. Pa ixpê mê anhõ Tirtũm ã tanhmã mê ato mex to rãhã ho ixpa.

⁸ —No mê kot amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr kêt xwÿnhjaja. Nê mê kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjaja nê mê kot ri mê hpar prãm xwÿnhjaja. Nê mê kot nhãm ri mênijê ho amnhĩkati xwÿnhjaja. Nê wajagajaja. Nê mê kot amnhĩ to sãnti hwÿr o pa xwÿnhjaja. Nê ri mê hêx nhi xwÿnhjaja. ã mê kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr xwÿnh piitã koja mê apê ixkrajê hkĩnhã ma kuwy maati wÿr hapêx par kumrêx. Te axte mê htyk pyrãk nom koja mê axte htyk kêt nê. Anê.

Jerujarê nyw jarênh

Sikũn Korit 6.16; Karatas 4.26; Eprêw 12.22-24

⁹ Tã nhũm mê kot xijere pê 7 kamã Tirtũm gryk xà jamÿnh xwÿnhjê hõja hãmri ixwÿr tẽ nê inhmã:

—E ma ixkôt tẽ nê mêmoj pumu. Na ra krî nywja pika nyw wÿr wrÿk o mō. Te mjên mã xwÿnh ê mex jaxàr nê amnhĩ to muxre nê mjên wÿr htêm pyrã nê mex kumrêx nê kaxkwa rũm pika nyw wÿr wrÿk o mō. Nê kot ho mjên mã xwÿnhhta te mê pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwÿnhhta pyrãk. E tokyx tẽ nê omu. Anê.

¹⁰ Hãmri nhũm Tirtũm Karõ tanhmã ixto pa ma kot inhmã kapêr xwÿnhhta kôt tẽ nhũm ma ixto mō nê kên krã hprêeti hwÿr ixto api nê himõk ã ixãm. Pa Tirtũm nhõ krî mex pê Jerujarê nywja pumunh o

xa. Nhũm mex o mex. Ām hāmri te mjên mā xwýnh kot é mex jaxàr nē amnhī to muxre nē mjên wýr htēm pyrà nē ahpap rā mā wrýk o mō pa ixprī hā omu.

¹¹ Na pre rax o rax nē mex o mex. Tirtũm kamā pa ho pa jakamā nhũm kamā hirā htýx kumrēx. Te kēn mex ā kàxpore sohtō jaxēnh mex týx pyrāk.

¹²⁻¹³ Nē krī puhā kahēja hprék rax nē. Nē hwýr mē gjēx xà kēp 12. Na pre myt japōx xà rŭm axkrunēpxi. Nē myt gjēx xà rŭm haxwýja axkrunēpxi. Nē akutā kahpa hkôt haxwýja axkrunēpxi. Nē ahpýnhā hakwakre hā Tirtũm kapēr o wrýk xwýnhjaja hamār o kuhê. Nē hakwa kre piitā hā Ijaew pē ahpýnhā mē pikjēr kām mē kēp 12jaja mē hixi hā kagà.

¹⁴ Nē kahê xunhwýr xà hkukamā kēn pytyrja ahpýnhā kēp 12. Kēn pytyrta ā na mē kot Jejus nhý hā mē ahkre o mē pa xwýnh maati pē 12jê nhīxi hikwý.

¹⁵ Tā nhũm kot ixto mōr nē inhmā mēmoj jahkre xwýnhhta ôr o mēmo pī py nē kot ho krī ho mīdi kaxyw xa. Nē ho kahê piitā ho mīdi kaxyw. Nē mē gjēx xàja ho mīdi kaxyw.

¹⁶⁻¹⁷ Hāmri nē ho mīdi hpa. Krīja ry nē kahpa piitā axpēn pyrāk. Nē hprék piitā määnēn axpēn pyrāk. Kamā mēmoj piitā ahpýnhā kēp 2.200 kirōm. No puhā kahēja hprék o 64 met pix nē.

¹⁸ Nē kahēja kēn jaxēnh pix o kot amnhī nhīpēx jakamā mex o mex. Nē hkarýr týx

kumrēx. Nē kahê hkre kamā krī kamā ahpýnhā ri ixkreja ôr pix o kot amnhī nhīpēx. Nē piitā hkarýr týx.

¹⁹⁻²⁰ Nē kahê xunhwýr xà hkukamā kēn pytyrta ahpýnhā ri kēn mex pix o kot amnhī nhīpēx. Piitā mex kumrēx nē hkarýrti.

Wamta kawax pē grāgrāre. Nē hkôt ja kawax pē grāgrā kakrā htyk.

Nē hkôt ja kakrā htyk.

Nē hkôt hōja grāgrā karýr.

Nē hkôt ja hkamrêk pihkarti.

Nē hkôt ja grāgrā kakrā htyk.

Nē hkôt ja hkamrêk týx kumrēx.

Nē hkôt ja rāràare.

Nē hkôt ja grāgrā mē pihkàr.

Nē hkôt ja rāràr mē pihkàr.

Nē hkôt ja grāgrā karýyre.

Nē hkôt ja kakrā htyk pihkàr.

Ā kēn pytyr mex kot anhýr.

²¹ Nē mē gjēx xà hā hakwakre kahê xà pē 12ja mēmo kēn jakooti rŭnh kumrēx pix o. Nē krī kahti hkôt pry nhīkwý xwýnhjaja ām ôr pix o. Nē hkarýyre.

²² Pa pre tee ri krī kamā Tirtũm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre japēr nhũm amrakati. Mo kaxyw koja mē axte ixkreja hwýr mra? Ra Pahi Maati Tirtũm xihitýx xwýnh mē mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwýnhhta ra hkrajê kamā pa ho pa kēnā kot kêt mē axte ri ixkreta o presija. Koja mē kām wa mex ā wa kām

harēnh prām nē nhÿri tām wa hwÿr mra nē ã wa kām kapēr anē. Te mē pahte pahi hwÿr pamrar nē kām pakapērta pyrà nē wa hwÿr mra nē wa kām kapēr.

23 Nē koja krÿja kamã myyti nē mytwrÿre hkêt. Mo kaxyw kot kêt myyti nē mytwrÿreja arÿ ri hirã ho pa? Krÿ kamã Tÿrtÿm pa ho pa jakamã kamã hirã mex kumrêx. Nē mē pahte amnhÿ tomnuj pãnhã amnhÿrer xwÿnhhta haxwÿja kamã pa ho pa. Te kêp kanê hpôk rax kumrêx pyrà nē hirã mex o pa. Kot hirã mex o kot myyti jakrenh. Å Tÿrtÿm mē Kra wa krÿja kamã pa ho pa jakamã nhÿm mē axte myyti ho presija hkêt nē.

24 Koja krÿ nhô xwÿnhjaja hirã mex pix kãm ri pa ho pa nē tãm ri amnhÿ nhÿpêx o ri pa. Tã koja mē ho amnhÿptâr xwÿnhjaja Tÿrtÿm wÿr mra nē amnhÿ rom kãm mex o mex ã harē nē kãm:

—Na pre mē ixkwÿjaja mē ixpê mē ho amnhÿptâr xwÿnh ã axpên mã mē inhmex nē mē ixàhpumunh ã ri axpên mã mē ijarē. Nom mē ixrom amex o amex nē axàhpumunh o axàhpumunh. Jakamã ãm hãmri na htem amã amex o amex ã ajarē Tÿrtÿm. Anē.

25 Nē krÿ hwÿr hakwakre koja amnhÿ kahê xà rēnh rãhã kuhê nē aa amnhÿ kahê hkêt nē. Jar mē panhō pika kamã na hte kamãt kaxyw nhÿm htem amnhÿ tã hakwakre kahê hpa. No mo kaxyw koja mē axte pika nywja kamã ã amnhÿ nhÿpêx anē? Koja

kamãt kêt nē hirã rãhã ho rãhã jakamã nhÿm mē amnhÿ tã kahê hkêt rãhã nē pa ho pa.

26 Nē koja mē piitã Tÿrtÿm wÿr mra nē kãm mex o mex ã harē nē kãm:

—Pa Tÿrtÿm. Hêxta waa nē. Anhō krÿja mex kumrêx. Mex o mex. Nē mē ixrom amex o amex nē axihtÿx o axihtÿx. Nē mē ixrom axàhpumunh o axàhpumunh. Åm hãmri na ka ra mē ixpê akrajê kamã apa ho apa Tÿrtÿm. Anē.

27 Nē koja mēmoj punuj krÿja wÿr gjêx kêt kumrêx. Mē hpijaàm kêt xwÿnhjaja nē ri mē hêx xwÿnhjaja hwÿr gjêx kêt nē. Åm mē pahte amnhÿ tomnuj pãnhã amnhÿrer xwÿnhhta nhô kagà kamã Tÿrtÿm ri mē htÿr tÿm nē mē pa mã xwÿnhjê nhÿxi nhÿpêx xwÿnh pixjaja koja mē hwÿr agjê nē kamã pa ho pa.

22

1-2 Tã pa pre axte mēmoj pumu. Nhÿm Tÿrtÿm kapēr o wrÿk xwÿnhja axte inhmã mēmoj jahkre. Nhÿm Tÿrtÿm mē kot mē pahpãnhã amnhÿrer xwÿnhja wa kot mē ho amnhÿptâr ã hkrÿ xà maati rÿm pyhti hprôt. Krÿ kahti hkôt pry pohti nôr xwÿnhhta kahti hkôt hprôt o nô. Pyhti kamã gôja na htem ho ixkô nē htÿr tÿm nē pa ho pa. Gô karÿÿre. Nhÿm mēmo pÿ hpàr muxre xwÿnhja akutã hijê nē xa. Pÿ xôja na htem kuwô nē htÿr tÿm nē pa ho pa. Na hte apkati mē ô rãhã nē kuhê. Nē axtem hôja mē piitã mē mex nē ã hkêt kaxyw na hôja.

³ Amnepê m na pre Tirtûm Atâw mã kapêr nê kãm:

—Ate amnhî tomnuj myrapê kot paj tanhmã pika homnu hto nhûm apê mex kêt nê. Ka kamã apur nê kamã axâpênh rûnh o apa rãhã nê rî kormã kamã axâpkur o ri apa. Apê jamnuj tã kot kaj mẽ ã amnhî nhîpêx anhÿr o apa rãhã ty. Anê.

Tã ra Tirtûm nhõ krî nyw kamã mẽ omnuj xàja amrakati kumrêx. Nê Tirtûm mẽ kot mẽ pahpãnhã amnhîrer xwÿnhnta wa õ krî kamã pa ho pa jakamã mẽ pahte kamã mẽ papa xwÿnhjaja kot puj mẽ wa kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri papa.

⁴ Kot puj mẽ tã pano ho Tirtûm pumunh o papa. Hãmri nhûm te mẽ pahpiitã mẽ panhõkrã hã amnhî nhîxi nhîpêx pyrãk o mẽ panhîpêx.

⁵ Nê kot puj mẽ Pahi Maati Tirtûm nhîrã kamã ri papa nê axte myyti nhîrã ho presija hkêt nê. Koja kamãt hapêx pa pu mẽ axte kanê ho presija hkêt nê. Nê Jesus nhîhkõ hã hirã kamã mẽmoj to amnhîptâr rãhã ho papa.

Jesus tokyx akupÿn wrÿk ã harênh

Apokarip 1.1-3

⁶ Tã nhûm Tirtûm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnh kot ixto mõr xwÿnhnta axte inhmã kapêr nê inhmã:

—E nã ãm hãmri na ixte amã mẽmoj piitã harênh xwÿnhja. ãm hãmri na. Jakamã kwa kër ka arî hã ano htÿx rãhã ho apa. Amnepê m Tirtûmja ÿ hã mẽ kapêr o pa xwÿnhjê

mã tanhmã kapêr o amnhîrit to. Kot tanhmã amnhî nhîpêx to hkukamã mẽ kãm ho amnhîrit nhûm prem kuma nê ô ri ma hkwyjê mã harênh o ri mẽ hkõt pa. Tã ra mẽ hpãnhã pa mẽ awÿr inhmê. Mẽ ate Tirtûm mã tanhmã amnhî to ho apa xwÿnhjê mã ixte ja jarênh kaxyw Pahihti Tirtûmja mẽ awÿr inhmê pa wrÿ. Nã koja mẽmoj tokyx ã amnhî nhîpêx anê. ⁷ Na pre Jesus mẽ amã amnhî jarênh o: “Kot paj tokyx akupÿm mẽ awÿr wrÿ. Tã mẽ ate ijarênh ã kagã kamã harênh nê mar nê amnhî kaxyw hkõt ajamxpêr nê hkõt amnhî nhîpêx xwÿnhjaja kot kaj mẽ akînh nê ri apa.” Anhÿr o amnhî jarê. Anê.

⁸ Nã ixpê Juãw na pa pre ã inhno ho mẽmoj pumunh anê. Hãmri nê omunh pa nê Tirtûm kapêr o wrÿk xwÿnh kot inhmã harênh xwÿnhnta kutã ixkõn krã ho ixtêm nê inhÿr kaxyw. Nom nhûm amnhî nê inhmã kapêr kãm hihtÿx nê inhmã:

⁹ —Kwa nã ri ã inhîpêx anhÿr kêt nê. ãm Tirtûm pix kutã na pu htem ã amnhî nhîpêx anê. Apyrà nê ixpê Jesus kwÿ kênã. Na pa hte apyrã nê ÿ hã tanhmã amnhî nhîpêx to ho ixpa. Nê mẽ apyrã nê kapêr ã kagã hkõt pix mã amnhî nhîpêx. Na pu htem axpên kutã pahkõn krã ho parôrõk kêt nê. ãm Tirtûm pix kutã na pu htem ã amnhî nhîpêx anê.

¹⁰ —E ã ate mẽmoj pumunh nê mar anhÿr xwÿnhja koja

tokyx ã amnhĩ nhĩpêx anê. Jakamã kwa kêr ka akwýjê pê ho apimxur kêt nê. Piitã hã kagà hpa kê mê kamã harê nê kuma nê mêmoj kot ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr mã xwýnhhta piitã hkukamã harênh ma. Koja tokyx mêmoj ã amnhĩ nhĩpêx anê.

11 —Jakamã kwãr mê mãmri piitã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho pa hprãm xà hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Kwãr mê mê kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja ã amnhĩ anhĩpêx anhÿr o pa. Nê kwãr mê kot tanhmã kapêr punuj to xwýnhjaja mãmri ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa. Nê kwãr mê kot tãm amnhĩ nhĩpêx o ri mê pa xwýnhjaja mãmri Tirtùm kôt pix mã ri tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Anê.

Nhũm pre ã kaxkwa hwÿr ixto àpir xwýnhhta inhmã kapêr anê.

12 Hãmri nhũm hpãnhã Jejus tãm inhmã kapêr nê inhmã:

—E kot paj tokyx akupÿm mê awÿr wrÿ. Nê akupÿm pøj hãmri nê mê kot amnhĩ tomnuj o mê pa xwýnhjaja pa ja mÿrapê ma mê kot amnhĩ xà htÿx kamã hamak tũm xàta wÿr mê rênh pa. No mê kot ixkôt amnhĩ nhĩpêx xwýnhjaja kot paj akupÿn inhõ krĩ hwÿr amnhĩ kôt mê ho api.

13 —Nê ixrãhãã xwýnh na pa. Amnepê mã kormã mêmoj kêt ri na pa pre ra ixrãhãã. Nê koja nhÿrmã mêmoj piitã akupÿm hapêx pa arĩ ixrãhã nê ixpa ho ixpa.

14 —Nê Tirtùm kot mê anê mê ate amnhĩ tomnuj kuhõnh par xwýnhjaja kot kaj mê amex kumrêx nê apa ho apa. Nê akĩnh nê ajamakêtkati nê ri atÿx apa ho apa. Te ho mê kot amnhĩ xê kahõnh nê mex jagjênh nê ri hã pata pyræk. Koja Tirtùm mê amã anê ka mê ajamakêtkati nê õ krĩ hwÿr agjê nê kamã ri amex kumrêx nê ri apa ho apa. Nê kamã mêmoj pĩ xô mê kot kur nê htÿr tũm nê pa mã xwýnhhta wÿr mra nê amnhĩm ô rê nê hkur o ri apa. Ra mê ate Jejus kôt amnhĩ xunhwÿr jakamã kot kaj mê axãmnhĩx hwÿr mra nê amnhĩm hkwy rê nê hkur o ri apa. Kot kaj mê ã amnhĩ nhĩpêx anê.

15 —Nom mê kot amnhĩ tomnuj o mê pa xwýnhjaja koja mê akĩnhã inhõ krĩ hwÿr gjêx kêt nê. Mê kot ri mê y ho mê pa xwýnhjaja. Nê mê kot nhãm ri mênijê ho amnhĩkati ho mê pa xwýnhjaja. Nê mê kot ri mê hpar o mê pa xwýnhjaja. Nê mê kot ri sãnti nhĩpêx o te Tirtùm nhĩpêx pyræk o mê pa xwýnhjaja. Nê mê kãm ri hêx prãm o ri mê pa xwýnhjaja. Koja mê akĩnhã inhõ krĩ hwÿr pa hkêr nê.

16 —E Juãw. Nã ixpê Jejus na pa awÿr ixkapêr o mê wrÿk xwýnhhta mê. Kot ixkwÿjê kaxyw amã ixkapêr jarênh kaxyw. Ixpê Tawi pàr krax na pa. Te ixpê arĩgro hkôt kanhêti hpòk rax kot arĩgro ho mör ã ho amnhĩrĩt xwýnhhta pyræk. Anê.

Nhũm pre ã Jejus inhmã kapêr anê. 17 Tirtùm Karõ mê

Jejus kwỳjaja na htem ã Jejus kot amnhĩ jarēnh anhỹrja ma nē hkĩnh nē. Nē kām kapēr o:

—Hēxta waa nē. Kwa amnhĩm anojarēt nē tokyx akupỹn mẽ ixwỳr wrỳ Pahihti. Pa mẽ tokyx ã amnhĩ nhĩpēx anhỹr o ri war akôt ixpa. Anē.

Nē mẽ ate ja mar xwỳnhjaja kēr ka mẽ urak nē ã kām akapēr anē.

Nē te mẽ amã kôr nē ri mẽ apa pyrak xwỳnhjaja kēr ka mẽ te Jejus wỳr amrar nē õ gô ho akôm pyrã nē hkôt amnhĩ xunhwỳ. Te Jejus amarĩ mẽ pamã õ gô nhõr pyrak o mẽ panhĩpēx pu mẽ hkôt amnhĩ xunhwỳ nē ra pahpê pahtĩr tũm nē papa mã xwỳnh. Hãmri nē amnhĩ pãnhã tanhmã kãm amnhĩrer to hkêt nē.

Nhỹrmã mẽmoj nyw par ã harēnhjatur xà

¹⁸ E ixpê Juãw na pa Jejus nhỹ hã mẽ amã mẽmoj tanhmã kot amnhĩ nhĩpēx to hkukamã ã mẽ amã hã kagà anē. Tã kwa mẽ o kora. Kēr ka mẽ atõ amnhĩ krã hkôt ri ajamaxpēr o te ho ja pyrã nē hijuk ri axte mẽmoj nhĩpēx kêt nē. ãm kwarĩ ho kwarĩ. Kot ka mẽ atõ anē nhũm Tĩrtũm ja hã apumu nē kagàja kamã tanhmã mẽ hipēx kati hto xàta o tanhmã anhĩpēx to ka arĩ amnhĩ pumu.

¹⁹ Rỳ ka mẽ atõ kagà kamã harē nē ama nē tanhmã ajamaxpēr to nē ajamaxpēr o:

—Nà ja kot anhỹr kêt. Na mẽ ãm harēnh o hêx. Kot paj kuma nē ãm kuma.

Anhỹr o ajamaxpēr japêr. Hãmri nhũm Tĩrtũm amnhĩ tã ama nē kagà mexta kamã kot tanhmã mẽ ho mex toja o ato mex kêt nē. Ka õ krĩ hwỳr axãpir nē mẽmoj pĩ xõ mẽ kot hkur nē htĩr tũm nē pa kaxyw mã xwỳnhta ka amnhĩm hõ hyr nē hkrēr kêt nē. Jakamã e kwa mẽ o kora. Kēr ka mẽ kagàta kamã ã mẽmoj kot amnhĩ nhĩpēx anhỹr mã xwỳnhta jarēnh ma nē aprĩ hã piitã hkôt ajamaxpēr tỳx rãhã ho ri apa.

²⁰ E Jejus kot inhmã mẽmoj kukamã tanhmã ujarēnh to xwỳnhta na pre inhmã amnhĩ jarēnh o: “Kot paj tokyx akupỹn mẽ awỳr wrỳ.” Anē. ãm hãmri na pre ã amnhĩ jarēnh anē. Kojã tokyx akupỹn mẽ pahwỳr wrỳ hãmri nhũm mẽmoj piitã mex o mex.

Jakamã kwa kēr ka amnhĩm anojarēt nē tokyx akupỹn mẽ ixwỳr wrỳ Pahihti Jejus.

²¹ Nē ixpyrà nē mẽ apê Tĩrtũm krajaja na pa hte mẽ ato Pahihti Jejus wỳr rãhã ho ri ixpa nē kãm:

—Kwa akwỳjê pumu nē mẽ kutã anojarēt rãhã ho ri apa Pahihti. Anē.

E mẽ ujarēnhja na hapêx. Ixpê Juãw na pa Jejus kot inhmã tanhmã ujarēnh toja pa amnhĩ xõ ri mẽ amã hã kagà hpa. E na hapêx.